

فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: درایتی، مصطفی، ۱۳۳۴ - ، گردآورنده
عنوان و نام‌پدیدآور: فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخنا) / به کوشش مصطفی درایتی.
مشخصات نشر: تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ج.
شابک: دوره: ۹-۲۷۱-۴۶۶-۹۶۴-۹۷۸ ؛ ج.۲: ۳-۲۷۳-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
مندرجات: ج.۲.احادیث-ارثماطیقی.
موضوع: نسخه‌های خطی -- ایران -- فهرستگان‌ها
شناسه افزوده: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۳۶د۹الف/ Z۶۶۲۰
رده‌بندی دیویی: ۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۹۶۷۰۸

فهرستگان

نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

جلد دوم

احادیث - ارثماطیقی

به کوشش:

مصطفی درایتی

نسخه‌شناسی/۱

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

مولف: مصطفی درایتی | Derayatimostafa@yahoo.com

ویراستار: دکتر مجتبی درایتی

چاپ اول: ۱۳۹۰

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

مدیریت فنی و کامپیوتر: مهندس امین رشیدی، مهندس محبوبه درایتی

آماده سازی اطلاعات: علی علیزاده یزدی، حسین متدین طوسی
تقی چیت‌ساز یزدی، ابراهیم ملکی، عباسعلی علیزاده یزدی

تایپ و تصحیح: طاهره موسوی فر، سمیرا عابد پور، ملیحه فولادی، ملیحه اسلامی

طرح روی جلد: برگرفته از جلد نسخه خطی کلیات سعدی دورهٔ صفوی
با شماره ثبت ۱۹۱۶۵ کتابخانه ملی

خوشنویسی روی جلد: مهدی فلاح

صفحه آرایی: مهندس محبوبه درایتی

ناظر چاپ: نصرت‌ا... امیر آبادی

چاپ و صحافی: قلم

نشانی: تهران بزرگراه شـــهید حقانی (غرب به شرق)،
بعد از ایســـتگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی
تلفن فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۱۸ - ۸۱۶۲۳۳۱۵ - ۸۸۹۴۱۹۴۶ دورنگار: ۸۸۹۴۷۴۹۶
وب‌سایت: www.nlai.ir | پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

الفهرس الموحّد

للمخطوطات الايرانية

المجلد الثاني

احاديث - ارثماطيقي

اعداد:

مصطفى الدرايتي

رموز و اختصارات

- **آتشی:** مجموعه آقای سید علی آتشی در یزد
- **آثار ملی:** کتابخانه آثار ملی کاشان
- **آغاز: برابر:** آغاز برابر نمونه کتاب
- **آغاز و انجام برابر:** آغاز و انجام برابر نمونه کتاب
- **احتمالاً غیر همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کاررفته است که نام مشترک دارند و ما به احتمال آنها را متفاوت می‌دانیم
- **احتمالاً همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کار رفته که نام مشترک دارند ولی ما احتمال می‌دهیم برخی از آنها یک اثر است ولی مطمئن نیستیم.
- **احتمالا بعضا همانند:** در مورد نسخه‌هایی به کار رفته که نام مؤلف آنها معلوم نیست ولی نام مشترک دارند و تعدادی نسخه به این نام معرفی شده است و برخی از آنها احتمال می‌رود یک کتاب باشند ولی مطمئن نیستیم
- **ادبیات: با نام شهر تهران:** کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد؛ با نام شهر اصفهان: دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان.
- **اصغر زاده:** مجموعه اصغر زاده
- **الفبائی:** فهرست الفبائی نسخه‌های خطی کتابخانه آستان‌قدس رضوی.
-
- **الهیات:** با نام شهر تهران: کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: دانشکده الهیات دانشگاه‌فردوسی مشهد.
- **امام جمعه:** کتابخانه امام جمعه زنجان
- **امام صادق:** مدرسه امام صادق چالوس و مدرسه امام صادق قزوین و کتابخانه مؤسسه امام صادق قم و کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان یزد. که هر کدام با قرینه نام شهر قبل از آن قابل تشخیص است.
- **امام عصر:** کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز
- **امام هادی:** کتابخانه عمومی امام هادی در مشهد
- **امیر کبیر:** کتابخانه امیر کبیر در باغشاه فین
- **امیرالمؤمنین:** کتابخانه‌امیر المؤمنین‌بشرویه
- **انجام برابر:** انجام برابر نمونه کتاب.
- **اندازه:** اندازه صفحه.
- **اوراق عتیق:** مجموعه ای به همین نام که به کوشش محمد حسین حکیم از طریق کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتشر شده است.
- **اهدائی ف:** فهرست نسخه‌های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی، تالیف رضا استادی
- **اهدائی رهبر:** مجموعه فهارس نسخه های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی که چندین جلد آن منتشر شده است.
- **بی تا:** بدون تاریخ کتابت.
- **بی کا:** بدون کاتب.
- **پ:** پشت

- **تا:** تاریخ کتابت.
- **جا:** محل کتابت.
- **چهل ستون:** مدرسه چهل ستون تهران
- **حجتیه:** کتابخانه مدرسه حجتیه
- **حججی:** کتابخانه آیهٔ الله حججی نجف آباد
- **حقوق:** دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- **حوزه علمیه:** حوزه علمیه آشتیان
- **خاتم الانبیاء:** کتابخانه مدرسه خاتم الانبیاء (صدر) بابل
- **دائرهٔ المعارف:** کتابخانه مرکز دائرهٔ المعارف بزرگ سلامی
- **دار الحدیث:** کتابخانه مرکز دار الحدیث در قم
- **دانشگاه:** کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **د.ث:** به معنای دفتر ثبت کتابخانه مجلس شورای اسلامی است.
- **دهگان:** مجموعه ابراهیم دهگان اراک.
- **دیانی:** کتابخانه شیخ محمد علی دیانی بیرجند
- **ذکاء، یحیی:** مجموعه ذکاء یحیی
- **ر:** رو
- **رایانه:** رایانه کتابخانه ملی ایران و کتابخانه آستان قدس رضوی و در مواردی کتابخانه مسجد گوهرشاد. لازم به ذکر است که شماره بعد از آن در مورد کتابخانه ملی غیرقابل پیگیری است و منظور شماره صفحاتی است که متن پیاده شده فایل آن می‌باشد که در اختیار ماست و برای کنترل کار خود ما می‌باشد.
- **رضوی:** کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
- **روضاتی:** مجموعه شخصی سید احمد روضاتی
- **سپهسالار:** کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)
- **سر یزدی:** کتابخانه مسجد حظیره (سر یزدی)
- **سعید نفیسی:** نسخه‌های خطی مرحوم سعید نفیسی
- **سم:** سانتیمتر
- **سنا ف:** فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس سنا (که مجموعه آن به کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتقل شده است.
- **سلطنتی:** کتابخانه کاخ گلستان (سلطنتی)
- **شاهچراغ:** کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ شیراز
- **شیخ علی حیدر:** مکتبه شیخ علی حیدر (مؤید)، این مجموعه شخصی که ظاهراً هنگام جنگ کویت توسط صاحب آن از کویت به ایران منتقل شده بود ابتدا در قم نگهداری می شد و بعد دچار مشکلاتی شد و معلوم نبود در چه محلی نگهداری می‌شود. آخرین اطلاع این است که این مجموعه به شهر مشهد و به آستان قدس رضوی انتقال یافته است و ضمن مجموعه اهدائی رهبری نگهداری می شود.
- **ص:** صفحه
- **صادقیه:** کتابخانه مدرسه فتحعلی بیگ (صادقیه) دامغان
- **طبسی:** کتابخانه طبسی حائری در قم
- **عبدالعظیم:** آستان مقدس حضرت عبدالعظیم درشهر ری

- **عکسی:** این تعبیر در دو جا به کار رفته است: یکی در کنار شماره برخی از نسخه‌ها که به معنای آن است که نسخه، عکسی است و باید برای یافتن نسخه در کتابخانه معرفی شده، به عکسی بودن توجه شود؛ و دوم در معرفی مأخذ است که منظور فهرست عکسی آن کتابخانه می‌باشد.

- **علامه طباطبائی:** کتابخانه علامه طباطبائی شیراز که نام شیراز در قبل از آن آمده است.

- **علامه طباطبائی:** مکتبه علامه طباطبائی قم که نام شهر قم در قبل از آن آمده است.

- **علوم پزشکی:** کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی تهران

- **عمومی ساری:** کتابخانه عمومی ساری

- **عمومی:** با کلمه قبل سمنان: کتابخانه عمومی سمنان

- **عمومی:** با کلمه قبل مراغه: کتابخانه عمومی مراغه

- **غیر همانند:** در مورد نسخه‌هایی که نام آنها یکی است ولی نسخه‌ها متفاوت است و به دلیل صرفه‌جویی و جلوگیری از تکرار، نام مکرر آنها حذف شده است.

- **ف:** این رمز در مورد مأخذ به کار رفته است و هنگامی که برای یک کتابخانه فهرستی به نام همان کتابخانه به صورت مستقل منتشر شده باشد، نام مأخذ آن با رمز «ف:» به معنای فهرست، به کار رفته است و اگر نام مأخذ با نام کتابخانه متفاوت باشد، نام مأخذ ذکر شده است.

- **فاضل:** کتابخانه آیة‌الله فاضل خوانساری

- **فاضل قائینی:** کتابخانه فاضل قائینی قم

- **فرهاد معتمد:** مجموعه فرهاد معتمد

- **فرهنگ و هنر:** کتابخانه فرهنگ و هنر مشهد

- **فرهنگ و ارشاد:** کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان

- **فیاض:** مجموعه دکتر علی اکبر فیاض

- **فیضیه:** کتابخانه مدرسه فیضیه قم

- **فیلمها:** فهرست فیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

- **قاضی طباطبائی:** مجموعه محمد علی قاضی طباطبائی تبریز

- **قمر بنی هاشم:** کتابخانه قمر بنی هاشم دامغان

- **کا:** کاتب

- **کاتب = مؤلف:** نسخه به خط مؤلف است.

- **کاظمینی:** کتابخانه میرزا محمد کاظمینی

- **گ:** برگ.

- **گلپایگانی:** کتابخانه عمومی حضرت آیة الله العظمی گلپایگان.

- **گوهرشاد:** کتابخانه مسجد جامع گوهرشاد.

- **مجلس:** کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

- **محدث ارموی مخ:** فهرست مجموعه نسخه‌های خطی محدث ارموی، مخطوط

- **محمد هلال:** کتابخانه امامزاده محمد هلال آران کاشان، مخطوط.

- **مختصر ف:** فهرست مختصر نسخه‌های خطی مجلس شورای اسلامی که در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است.

- **مخ:** به معنای مخطوط بودن فهرست می‌باشد.

- **مدارک فرهنگی:** سازمان مدارک فرهنگی انقلاب

- **مدرسه غرب:** کتابخانه مدرسه غرب همدان
- **مدرسی:** کتابخانه سید محمد مدرسی در یزد
- **مرعشی:** کتابخانه عمومی آیة الله العظمی مرعشی نجفی
- **مرکز احیاء:** مرکز احیاء میراث اسلامی، قم.
- **مرکز مطالعات:** کتابخانه پژوهشگاه علوم و تحقیقات اسلامی قم
- **مروی:** کتابخانه مدرسه مروی تهران
- **مسجد اعظم:** کتابخانه مسجد اعظم قم
- **مطالعات فرهنگی:** کتابخانه (پژوهشگاه) مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی
- **معصومیه:** آستان مقدسه حضرت معصومه علیها سلام
- **مفتاح:** مجموعه محمد حسین مفتاح
- **ملک:** کتابخانه ملک
- **ملی:** با نام قبلی تهران: کتابخانه ملی ایران؛ با نام قبلی شیراز: کتابخانه ملی شیراز؛ با نام قبلی تبریز: کتابخانه ملی تبریز.
- **مهدوی:** مجموعه دکتر اصغر مهدوی
- **موزه ملی:** کتابخانه موزه ملی ایران (موزه ایران باستان)
- **مؤسسه آیة الله بروجردی:** مؤسسه حضرت آیة الله العظمی بروجردی.
- **مولوی:** عبد المجید مولوی (قسمتی از این مجموعه به کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردسی مشهد منتقل شده است.)
- **مینوی:** مجتبی مینوی
- **نجومی:** مجموعه سید مرتضی نجومی
- **نسخه پژوهی:** مجموعه‌ای با همین عنوان که چند شماره از آن از طرف کتابخانه مجلس شورای اسلامی و به کوشش ابوالفضل حافظیان منتشر شده است.
- **نشریه:** نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **نک:** این علامت به معنای «نگاه کنید» می‌باشد و در موارد ارجاع به کار رفته است. اِرجاع دو گونه است: گاهی عنوان ارجاع داده شده کلاً در جای دیگری که راهنمائی شده، ثبت شده است و گاهی قسمتی از عنوان ارجاعی در محل دیگری ثبت شده است که در واقع به معنای «نیز نگاه کنید» می‌باشد.
- **نواب:** کتابخانه مدرسه نواب مشهد
- **نمازی:** کتابخانه مدرسه نمازی خوی
- **نوربخش:** کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت اللهی تهران)
- **وابسته به:** این اصطلاح در جایی به کار رفته که کتاب معرفی شده به اثری دیگر وابسته است و بیشتر در مورد شرح‌ها، حاشیه‌ها، تعلیقه‌ها، منتخب‌ها، مختصرها، گزیده‌ها، و ترجمه‌ها به کار رفته است و نام کامل اثر اصلی، همراه با نام مؤلف آن معرفی شده است و در صورت نیاز می توانید به اثر اصلی مراجعه کنید.
- **وزیری:** کتابخانه وزیری یزد
- **همانند:** این کلمه در جایی به کار رفته، که اثر معرفی شده فاقد نام مؤلف است و چند نسخه از آن در کشور وجود دارد و به معنای آن است که نسخه‌ها یک اثر است.

آوانگاری و اختصارات

در آوانگاری عناوین کتاب‌ها چند نکته هست که باید یادآوری شود:

۱- در آوانگاری فقط حروفی که تلفظ می‌شوند، ضبط می‌گردند. مثال: آداب الشریعهٔ = ādāb-oš šarī'a

۲- عنوان کتاب‌های فارسی با تلفظ فارسی و عنوان کتاب‌های عربی با تلفظ عربی آوانگاری شده‌اند.

مثال: آداب صوفیه =ādāb-e sūfīye

آداب الصوفیهٔ =ādāb-us ṣūfīya

۳- کلمات و ترکیباتی که از زبان‌های دیگر (از جمله عربی) به فارسی وارد گردیده، با تلفظ متداول در فارسی ضبط شده است.

مثال: اسطرلاب = ostorlāb

ابواب الجنان = jenān ol-abvāb

۴- چون در آوانگاری مقصود فقط نشان دادن تلفظ کلمات است، حروف اول عناوین مانند دیگر حروف کوچک نوشته شده است.

۵- برای آوانگاری کلماتی که بارها تکرار شده‌اند، از اختصار استفاده شده است.

ترجمه	(t)tarjuma / tarjome	.t
دیوان	dīvān / dīwān	.d
رساله	(resāle / risāla(t	.r
شرح	šarh / šarḥ	.š
کتاب	ketāb / kitāb	.k
منتخب	montaxab / muntaxab	.mn
منظومه	(manzūme / manẓūma(t	.mnz
مختصر	moxtasar / muxtaṣar	.mx

الف - آوانگاری کلمات و ترکیبات فارسی:

۱. مصوت‌ها:

اَ	در کلمه	زَن	a
اِ	در کلمه	دل	e
اُ	در کلمه	گُم	o
آ	در کلمه	راه	ā
او	در کلمه	سود	ū
ای	در کلمه	بیرون	ī

۲. صامت‌ها:

ء، همزه	ʾ
ب	b
پ	p
ت،ط	t
ث، س، ص	s
ج	j
چ	č
ح، ه	h
خ	x
د	d
ذ، ز، ض، ظ	z
ر	r
ژ	ž
ش	š
ع	ʿ
غ، ق	q
ف	f
ک	k
گ	g
ل	l
م	m
ن	n
و	v
ی	y

ب - آوانگاری کلمات و ترکیبات عربی :

۱. مصوت‌ها:

فتحه	a
کسره	i
ضمه	u
آ	ā
او	ū
ای	ī

۲. صامت‌ها:

همزه	ʾ
ب	b
ت	t
ث	ṯ
ج	j
ح	ḥ
خ	x
د	d
ذ	ḏ
ر	r
ز	z
س	s
ش	š
ص	ṣ

ض	ḍ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	ʿ
غ	ġ
ف	f
ق	q
ك	k
ل	l
م	m
ن	n
ه	h
و	w
ى	y

احادیث

← الاحادیث ⩤ منتخب الاحادیث
← احادیث ⩤ منتخب الاخبار
← الاحادیث ⩤ عصمة الامام المهدی (عج)

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۱۵۳ - ۲۰۳ قمری

'alī ebn-e mūsā, emām-e haštom (771 - 819)

کتاب علی بن موسی الرضا (ع) برای فضل بن سهل.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۹۵/۱۳

آغاز: اول الفرائض شهادة ان لا اله الا الله

خط: تحریری، کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کور سرخی، تا: ۹۶۹ق؛ ۱۲گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

ابن ضریس، محمد بن ایوب، ۲۰۰ - ۲۹۴ ؟ قمری

ebn-e zorays, mohammad ebn-e ayyūb (816 - 908)

روایات مختلف مؤلف است به روایت ابی‌سهل احمد بن محمد جوالیقی و ابی‌حفص عمر بن احمد بن عمر به نقل از عجلی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۷/۱۳

آغاز: أخبرنا القاضی أبوزرعة روح بن محمد بن احمد الصنی الرازی، ثنا ابو سهل احمد بن محمد بن جمان بن سلیل الجوالیقی

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۷۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در ابتدای رساله چند سماع مختصر و سماعی به سال ۴۸۶ و ۵۷۳ و در پایان آن نیز چند سماع از قرن پنجم تا هفتم آمده؛ ۳۶گ (۳۴۸-۳۸۳) [عکسی ف: ۲ - ۲۰۳]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

کلینی، محمد بن یعقوب، - ۳۲۹ قمری

koleynī, mohammad ebn-e ya'qūb (- 942)

در دیدار ابلیس در روز بدر

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی دار، ۱ ص (۱۰۴)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۶۹]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

ابن حیان، عبدالله بن محمد، ۲۷۴ - ۳۶۹ قمری

ebn-e hayyān, 'abd-ol-lāh-e bn-e mohammad (888 - 980)

احادیث ابوعمرو بکر بن بکار بصری از راویان قرن سوم هجری است که در این رساله جمع‌آوری شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۸/۴

آغاز: اخبرنا الشیخ الامام ابوالفرج یحیی بن محمود بن سعد الثقفی قدم علینا دمشق فرآه جماعة

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش ۳۷۷۰؛ خط: نسخ، کا: علی بن حسین بن عبدالرحمن بن عبدان، تا: دارای سماع با اصل به سال۴۴۱ق؛ ۱۶گ (۱۳۷-۱۵۲)

[عکسی ف: ۲ - ۲۰۶]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

سمرقندی، نصر بن محمد، - ۳۷۵ قمری

samarqandī, nasr ebn-e mohammad (- 986)

رساله‌ای در حدیث

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۵۵/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۷گ (۸۲ر-۸۸ر)، ۲۰ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۶۱]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

ابن منده، عبدالوهاب بن محمد، - ۴۷۵ قمری

ebn-e manda, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e mohammad (- 1083)

روایت‌های مختلفی است از مؤلف.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۷/۳

آغاز: أخبرنا المطهر بن عبدالواحد البرانی حرسه الله أخبرنا أبو عمر عبدالله بن محمد بن احمد بن عبدالوهاب ثنا أبو محمد عبدالله بن محمد بن عمر

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۷۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در صفحه ۴۴ سه سماع از قرن ۶ و ۷ در اصفهان و چند یادداشت متفرقه آمده، رساله را شخصی به‌نام «محمد بن ابی الوفاء مدینی ابو عبدالله» انتخاب و انتساخ نموده؛ ۴گ (۴۱-۴۵) [عکسی ف: ۲ - ۲۰۰]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

انصاری، عبدالله بن محمد، ۳۹۶ - ۴۸۱ قمری

ansārī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (1006 - 1089)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۲۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● **احادیث** / حدیث / عربی

مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ قمری

mowlavī, jalāl-od-dīn mohammad ebn-e mohammad (1208 - 1274)

احادیثی از پیامبر اسلام (ص) و امیر المومنین (ع) درباره علم و فضیلت آن و صبر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۴۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میر جمال الدین محمد حسنی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رمضان ۱۱۰۷ق، جا: چهار دیواری قندهار؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره نازک، جلد: میشین مشکی عطف قهوه‌ای، ۱ص (۳۰۱)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۹۴]

● **الاحادیث (مجموعة)** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ (majmūʻe)

حموی، ابراهیم بن محمد، ۶۴۴ - ۷۲۲ ؟ قمری

hemavī, ebrāhīm-e-bn-e mohammad (1247 - 1323)

به‌روایت صدرالدین ابراهیم بن سعدالدین محمد مؤید حموی و به روایت از ابی عبدالله بن زکریا در حدیث غمامه و جز آن.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۰۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲ - ۱۲۱]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

؟ عبدالرزاق کاشی، عبدالرزاق بن احمد، - ۷۳۶ ؟ قمری

ʻabd-or-razzāq-e kāšī, ʻabd-or-razzāq ebn-e ahmad (- 1336)

احادیثی است در موضوعات مختلف که مؤلف در آن از «ابوالحسن» و «الشیخ المفید ابوالوفا» بسیار نقل کرده است و ظاهراً این رساله نیز از تألیفات کمال الدین عبدالرزاق کاشانی باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۴۵/۵

آغاز: و من اعطی الاستغفار لم یحرم المغفرة و من اعطی التوبة لم یحرم القبول و من اعطی الشکر لم یحرم الزیادة؛ **انجام:** و من تبعکم فله الجنة مأویه و من خالفکم فالجحیم مثواه و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۹؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۵گ (۱۶۷ر-۱۸۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۵]

● **احادیث** / عرفان و تصوف / فارسی

aḥādīṯ

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

neʻmat-ol-lāh-e valī, neʻmat-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh (1330 - 1431)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۶۴/۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۰ص (۳۰۷-۳۲۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۵۲۱]

● **احادیث** / حدیث / عربی و فارسی

aḥādīṯ

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری

jāmī, 'abd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

با ترجمه فارسی منظوم

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۰۹

خط: نستعلیق، کا: علی، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۴]

● **احادیث** عربی

aḥādīṯ

حسنی حسینی، معین الدین بن صفی الدین، ق۹ قمری

hasanī hoseynī, mo'īn-od-dīn ebn-e safī-yod-dīn (- 15c)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۲۱

این کتاب از حدیث پانزدهم تا حدیث چهل و دوم پایان کتاب را دارد؛ خط: نستعلیق، کا: قاضی جلال الدین بن قاضی مسعود هاشمی کازرونی،تا:۱۲ ربیع الاول ۸۹۷ق؛ مؤلف نسخه را مقابله و تصحیح نموده است. این نسخه به سال ۱۳۱۵ هجری قمری در کتابخانه مرحوم سید ریحان الله موسوی که کتابخانه نفیسی داشته موجود بوده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده، قطع: جانمازی،اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۴۰]

● **احادیث** / حدیث / فارسی

aḥādīṯ

استرآبادی، ابراهیم بن ولی الله، ق۱۰ قمری

estarābādī, ebrāhīm-e-bn-e valī-yol-lāh (- 16c)

گزیده ای از حدیث‌های شیعی درباره نگین انگشتری و ثواب آنها ساختگی به فارسی در هفت «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۸۱/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق الحدیث باللسان و امر عبیده بالبیان؛ **انجام:** خدا او را از مرگ بد نگاه دارد و نمیرد جز بر دین حق

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: میان ص۱ و ۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ (۱پ-۱۷پ)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۰)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۳۵۹]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

حسینی استرآبادی، محمد مؤمن بن دوست محمد، - ۱۰۸۸ قمری

hoseynī estarābādī, mohammad mo'men ebn-e dūst mohammad (- 1678)

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۱۸/۱

آغاز: الا قال انا اسلم فسمینا کلیب یسلم قال فترحم علیه و قال؛ **انجام:** المقال و هذا آخر ما اوردنا جمعه فی هذا المختصر حامدالله محمد مؤمن الحسینی الاسترآبادی. .. یوم الثلثا شهر ذیحجه الحرام سنة ثمان و سبعین بعد الالف.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ذیحجه ۱۰۷۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: پوست پیازی، جلد: مقوایی با رویه نایلون صورتی، ۷۲گ (۱ر-۷۲پ)، ۱۵ سطر، قطع: نیم رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۲۹]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰ - ۱۱۶۰ ؟ قمری

razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

روایاتی به نقل از تحف العقول.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۳

بی‌کا، بی‌تا، جا: مشهد غروی (نجف)؛ جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج مشکی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۴۵]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

؟ دماوندی، عبدالرحیم بن محمد یونس، ق۱۲ قمری

damāvandī, 'abd-or-rahīm-e-bn-e mohammad yūnos (- 18c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۳۲/۶

خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛۳گ(۵۸ر-۶۰پ) [ف: ۵- ۳۵۰]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

احادیث پراکنده، با تفسیر و تأویل‌ها و با تعبیر «قال استادی».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۴/۲۱

خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۱۲گ (۱۵۰ر-۱۶۲پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۴]

● **احادیث** / حدیث / فارسی

aḥādīṯ

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

boraqānī, mohammad ‘alī-ye-bn-e mohammad (- 1856)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۴۶/۳

آغاز: روایت کرده است ثقة الاسلام و رئیس المحدثین. .. هر که خواهد آنچنان شود که هرچه از حقتعالی طلب کند؛ **انجام:** و فی نفسه خوف و رجا مطلوبست هر چند مطلوب نیست که بنده عبادات و طاعات را بواسطه.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۵ جمادی الاول ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴۱ - ۴۲]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

شریف موسوی، محمود بن محمد مهدی، ق۱۳ قمری

šarīf mūsavī, mahmūd-e-bn-e mohammad mahdī (- 19c)

احادیث مختلفی است که از مصادر مختلف جمع‌آوری و در این نسخه تحریر شده است. مطالب آن چنین است: نامه‌ای که امام صادق به اصحابش نوشته به نقل از کافی، حدیثی از امام سجاد به نقل از کافی، چند خطبه از نهج البلاغه و مطالبی به نقل تفسیر علی بن ابراهیم بحار و چند کتاب دیگر.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۲۷/۱-۱۳/۲۰۷

آغاز: بسمله اللهم صل علی محمد و آله الطاهرین محمد بن یعقوب الکلینی رحمه الله تعالی قال حدثنی علی بن ابراهیم عن ابیه عن ابن فضال عن حفص المؤذن. .. عن ابی عبدالله علیه السلام انه کتب بهذه الرسالة؛ **انجام:** وان یکن الارزاق قسما مقدرا ×× فقلة سعی المرء فی الکسب اجمل / وان یکن الاموال للترک جمعها ×× فمابال متروک به المرء یبخل

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۱۳ محرم ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با سر، ۵۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۰]

● **الاحادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

موسوی، نورالدین محمد بن علی، - ۱۳۰۱ ؟ قمری

mūsavī, nūr-od-dīn mohammad-e bn-e ‘alī (- 1884)

روایات متفرقه‌ای است از پیامبر و ائمه معصومین (ع) در ابواب و موضوعات مختلف.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۶/۲عکسی و ۱۵۷۸/۲عکسی

آغاز: بسمله. قال النبی صلی الله علیه و آله لا یزول قدم العبد یوم القیامة عن موضعه حتی یسئله؛ **انجام:** الحمد لله الذی نجانی مما ابتلی به غیری و لو شاء لفعل.

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ایتالیا، شماره ۱۷۳۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۱؛ مصحح، بلاغ مقابله دارد، در صفحه عنوان یادداشت وقف بر اولاد ذکور از ابراهیم بن حسین صایغ عاملی دیده می شود (المخطوطات العربیة فی مکتبة الفاتیکان، ترجمه اشکوری ۲۶۰-۲۶۱)؛ ۸ص (۷-۱۴)، ۱۴-۱۹ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۵۵ و ف: ۴ - ۵۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۱۹/۲

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۰۱]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

بهاری همدانی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۷۷ - ۱۳۳۳ قمری

bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1861 - 1915)

چندین حدیث است که از کتاب‌های گوناگون حدیثی همچون «کافی» مرحوم کلینی، «منتهی المقال» و «امالی» طوسی و. .. نقل قول از عمایی چون شیخ بهاء الدین عاملی و. .. با عناوین: «روی، حکی، قیل و اقول» با توضیحات لازم گرد آوری شده است. روایاتی منتخب از «عدة الداعی» ابن فهد حلی با عناوین «یا داود» و. .. آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۵/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. و بعد ذکر منتهی المقال عن «فی» فی باب ادخال السرور علی المؤمن؛ **انجام:** و انها لتزید فی حسناته عند ربه عز و جل حتی یحصل کل خردلة منها اعظم من الدنیا الف مرة

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، نسخه‌بدل‌ها نیز ثبت شده است، با نشان «خ ل»، در چند برگ نخستین در حاشیه چند روایت به نقل از «عدة الداعی» نگاشته شده است، در برگ آغازین دو بیت شعر منسوب به حضرت امام علی

به چشم می خورد با این عبارات: «تحرز من الدنیا فإن فناءها ×× و صفوتها مفروجة بك دورة / محل فناء لا محل بقاء ×× و راحتها مقرونة بعناء»؛ کاغذ: فرنگی، ۱۳گ، ۲۰-۲۱ سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۳۱ - ۱۶۰]

● **الاحادیث** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ

شبر، محمد بن جعفر، ۱۲۷۲ - ۱۳۴۶ قمری

šobbar, mohammad-e-bn-e ja'far (1856 - 1928)

گزیده‌ای است از احادیث و کلمات برگرفته از کتاب‌های «مشارق الانوار»، «مصابیح الانوار»، «مصباح الشریعة»، «عدة الداعی»، «کافی»، «نهج البلاغة»، «ریاض الجنان»، «در المنثور» و غیر آنها، مؤلف از نوادگان سید عبدالله شبر حسینی کاظمی (- ۱۲۴۲ق) است و در برگ ۱۷ به آن تصریح نموده است (هذا الحدیث نقلته عن مسابیح الانار من تألیفات جدی المرحوم السید عبد الله شبر) و ممکن است سید محمد بن جعفر بن عبدالله شبر (- ۱۳۴۶ق) باشد زیرا وی صاحب تألیفات بسیاری است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین. .. فان هذه کلمات و احادیث جمعتها من کتب العلماء، لتکون نافعة لمن نظر الیها بعین الانصاف و حجة علی من نظر الیها بعین العناد.

انجام: و من دخل المسجد امنت جوارحه ان یستعملها فی المعصیة و من دخل الکعبة امن قلبه من ان یشتغل بغیر ذکرالله تعالی.

[اعیان الشیعة: ۲۰۴/۹؛ معجم المؤلفین: ۱۱۸/۶-۱۵۳/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۴۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳ یا اوایل قرن ۱۴ ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: سید ریحان الله بن جعفر موسوی؛ مهر: «العبدریحان الله الموسوی»(بیضی)به سال۱۳۲۱ق؛کاغذ: فرنگی، ۱۰۸گ (۱-۱۰۸)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۳۹۲]

● **احادیث (منتخب)** / حدیث / عربی

ahādīs (mn.)

ایلخانی، حسین بن عبدالحامد، ق۱۴ قمری

īlxānī, hoseyn ebn-e 'abd-ol-hāmed (- 20c)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۲۸ شوال ۱۳۰۰ق

منتخبی است از کتاب‌های حدیثی شیعه مانند: «کافی»، «وسایل الشیعه»، «تفسیر صافی»، «انوار النعمانیة»، «مجموعه ورام»، با حذف سند، بدون هیچ توضیحی انتخاب، و در چند «فصل» (حدود پنجاه فصل) تنظیم است.

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد فهذه مجموعة مشتملة علی الاحادیث المرویة عن معادن الوحی ومختلف الملائکة

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۰۰-۵۹/۱۲۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۰ق؛ ۱۲۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۸ - ۴۵۸۵]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

طواری یزدی، عباس بن محمد، ق۱۵ قمری

tavārī yazdī, 'abbās ebn-e mohammad (- 21c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۳۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۴۰۰]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

طالقانی، محمد رضا بن محمد،

mohammad rezā ebn-e mohammad tāleqānī

تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۲/۳

آغاز: بسمله. .. قال امیرالمومنین (ع) جمیع ما فی الکتب السمویه فی القرآن و جمیع ما فی القرآن فی الفاتحة؛ **انجام:** و لایمنع الزکوة الا مشکر قال (ص) مانع الزکوة و عابد الصنم عندالله تعالی سواء قد فرغت من تسوید هذه الاحادیث الشریفة. .. من هجرة النبویة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ این کتاب به شماره ۴۴۰ شعبه مطالعات تهران ثبت شده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۷۹ر-۱۹۰پ)، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲ [ف: ۱۲]

● **احادیث** / حدیث / عربی و فارسی

aḥādīṯ

علی رضا بن محمد علی

'alī rezā ebn-e mohammad 'alī

مؤلف از چند جا این احادیث را گرد آورده است.

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۳/۱

خط: نسخ، کا: علی رضا بن محمد علی، تا: یک‌شنبه ۲ ربیع الثانی ۱۳۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۳۶گ (۲ر-۳۷پ)،۱۷ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۰۰]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۳/۳

خط: نستعلیق، کا: علی رضا بن محمد علی، تا: یک‌شنبه ۲ ربیع الثانی ۱۳۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۳۸گ (۵۹پ-۹۶ر)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۰۰]

● **الاحادیث**/ حدیث / عربی

aḥādīṯ

لاهیجانی، یوسف بن محمد

lāhījānī, yūsof ebn-e mohammad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۳۳/۱۵

احادیثی در مدح پیامبر؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: نعیم الدین، آقامحمد، بی‌تا؛ ۴ص (۴۴-۴۷) [ف: ۱۷ - ۸۲]

● **الاحادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

حسینی، عبدالله بن محمد رضا

hoseynī, ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā

رساله‌ای است در احادیث و مواعظ.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۵۵/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله علی نعمائه و الحمد من نعمائه؛ **انجام:** تشفی علیها الاعاصر کم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۶۲ص (۲پ-۶۳پ)، ۲۰ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۶۰]

توضیح: تعدادی از رساله‌های حدیثی در فهارس با نام‌های متفاوت و پراکنده موجود است که گردآورنده مشخصی ندارد. جهت ایجاد نظمی اجمالی همه آنها تحت عنوان «احادیث» ساماندهی شده و براساس زبان، تفکیک و نسخه‌های آنها بر اساس قدمت زمانی نسخه‌ها چیده شده است و اگر توضیحی درباره آن در فهارس بوده افزوده شده است.

● **احادیث** / حدیث / ترکی

aḥādīṯ

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۱/۹

بیان احادیث نبویه، به ترکی منظوم؛ بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲، جا: ترکیه عثمانی؛ دارای اشکال زیبا؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴۱]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۹۶/۱

آغاز: .. یا موسی ودول قریجق لره شفقتلو اول وغریب لره سوکلو اول قرنداش لرکیمی که بنداخی سنکا شویله اولم؛ **انجام:** بلقیا ایتدی بن آدم او غلنله نم بنی اسرائیل قومندنم وانلر ایتدیلر کیم بز ادم آدین ایشتد وکومزوار اما بنی اسرائیل.

حدیث‌هایی است با عناوین «یاموسی» و «یا علی» که به ترکی نوشته شده است و ترجمه به فارسی زیر سطور دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ فائده در چند برگ از انموذج و شرح محاکمات با عناوین «قال الشارح» و «قال المحاکم» ترجمه به فارسی در زیر سطور؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۲۰گ (۳۴ر-۵۳پ)، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۷۷۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۱

بیاض؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۹۲]

● **احادیث** / حدیث / عربی

aḥādīṯ

غیر همانند:

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۷/۲

آغاز: أخبرنا ابو عبدالله محمد بن ابی نصر المکی البلخی قدم علینا سنة ثلاثین و اربع مائة حدثنا أبو محمد الحسن بن محمد بن الحسن

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۷۲؛ احادیث ابوعبدالله محمد بن ابی نصر مکی بلخی و علی بن یوسف شیرازی و احمد بن محمد سیرجانی در این گزیده جمع‌آوری شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ اول و آخر رساله هفت علامت سماع در سال‌های ۴۳۰، ۵۳۱ و ۵۲۰ و جز آن؛ ۱۷گ (۲۴-۴۰) [عکسی ف: ۲ - ۲۰۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۸/۳ط

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۵۰۸-۵۸۰ق؛ جلد: تیماج عنابی عطف تیماج قرمز مجدول گرهی، ۱۸۷ص (۱۷-۲۰۳)، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۶۶/۹

از حضرت رضا و حضرت امیر و پیغمبر و ابوجعفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۱۰ص [ف: ۷ - ۱۲۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۳/۳

آغاز: قیل لامیر المؤمنین (ع) کیف انتم من بنی امیة، قال نحن افصح و اصبح و اسمح و انصح، و هم اکثر و امکر و اغدر. قیل الشجرة الملعونة فی القرآن بنوامیة؛ **انجام:** یا کریم یا علی یا عظیم. دعا المکروب. .. من علی تسهیل الفرج و التیسیر.

احادیثی است بی زنجیره سند و بدون فصل و بابی؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر بن علی بن حیدر آملی عاملی، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تازه، ۳گ (۲۹ر-۳۱ر)، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۶×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۲۲۶]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۸

بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۱ص (۲۳) [ف: ۱ - ۱۰۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۶/۳

سند روایت: بسم الله الرحمن الرحیم، اخبرنا الشیخ الامام ابوعبدالله الحسین بن عبدالملک بن الحسین الجلال رحمه الله قراء علیه با صبهان فی داره بدار البطیخ الحادی عشر من شهر رمضان سنة تسع عشر و خمس ما به قال اخبرنا الشیخ ابوعثمان سعید بن احمد محمد نعیم الصوفی المعروف بالعیار فی جمادی الاخر سنة ثلث و خمسین و اربع مأیه قال اخبرنا الشیخ الحافظ ابوالحسن علی سالنحی بن. .. العثری التمیمی باسترآباد سنه ست و تسعین و ثلثمأیه قال الشیخ ابوالحسن علی بن محمد بن مهرویه القزوینی بقزوین فی دار ابی یعلی العلوی و اخبرنی الشیخ ابوالمظفر عبدالواحد بن حمد بن محمد بن سیده السکری رحمه الله قرائه علیه فی الجامع العتیق باصبهان قال اخبرنا العیار قال المظفر و اخبرنا السید الامام المستعین بالله ابوالحسن علی بن ابی طالب احمد بن القسم بن احمد بن جعفر الحسینی قدم علینا من آمل طبرستان فی شهر ربیع الاول سنة احدی و سبعین قراة علیه فاقریه قال اخبرنا اسماعیل بن محمد بن ابراهیم الخطیب (تا اینجا دارد بقیه پاره شده است)؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز ضربی و مقوایی، ۱۶ص (۳۵۳-۳۶۸)، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۴×۲۱سم[سنا-ف: ۲-۸۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴/۱۹

نسخه اصل: کتابخانه بادلیان، آکسفورد انگلستان F64 عربی (E.157). چند روایت شیعی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۴۲ق؛ ۲گ (۱۳۲-۱۳۳)، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۳ - ۲۱۷]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۱۶۶-ف

نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷. از موسی بن عمران؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش است [فیلمها - ف: ۱ - ۴۳۳]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۴۵

آغاز: .. و انا الاحد الصمد. .. باب الاذان من الصحاح. قال انس ذکروا النار و الناقوس و ذکر و الیهود و النصاری؛ **انجام:** انه قال خرجنا مع رسول الله علیه السلام.

یکی از متون پربار اهل سنت است، شاید یکی از «صحاح سنن» باشد، با سربندهای «باب» کتاب بی‌شماره، در هر باب نخست حدیث‌های «صحاح» و سپس «حسان» را آورده است: باب اثبات عذاب القبر، باب الاعتصام بالکتاب و السنة، کتاب العلم، کتاب الطهارة، باب ما یوجب الوضوء، باب آداب الخلاء، باب السواک، باب الوضوء، باب الغسل. برای نشانی: کتاب العلم من الصحاح. عن عبدالله بن عمرو، انه قال، قال النبی ص بلغوا عنی ولو آیة، و حدثوا عن بنی اسرائیل، و لاحرج و من کذب علی متعمداً فیلتبوا مقلة من النار. و عن سمرة. نخستین سربند «باب الاذان» و واپسین سربند «باب البکاء علی المیت» است؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ جلد: مقوا فرسوده، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۰]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۱۰۳

احادیث محذوفة الاسناد، شهید اول از خط سدید الدین بن مطهر نقل کرده و سید مرتضی اجازه آن را داده است و صورت اجازه آن از شهید اول و دیگران؛ خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن ۹؛ ۲ص (۳۸۰-۳۸۱) [ف: ۵ - ۱۱۲]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۱۸

چند روایت منقول از خط شهید اول؛بی‌کا،تا:قرن۹[ف: ۵ - ۱۰۷]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۲

روایاتی از امالی شیخ صدوق؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ [ف: ۵ - ۱۰۶]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۲۶

روایات و پراکنده‌های دیگر؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۲ص (۱۵۴-۱۵۵) [ف: ۵ - ۱۰۷]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰/۲۹-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا or.5321. حدیث بنی در تتلیم اظفار است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۰۱ق؛ ۲۰ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۲۷]

۱۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۹۰/۲

آغاز: حدیث: روی عن الصادق علیه السلام انه قال حق علی محبینا الاسواء اتحلهم من صلاة الفریضة حتی یدعو بهذا الدعا و هو مشارک مستجاب و هو بسم الله الرحمن الرحیم اللهم إنی اسألک بحقک العظیم الأعظم

یک حدیث از امام صادق و دعای صنمی قریش؛ خط: نسخ، کا: احمد بن عبدالله بن حسن بن راشد (زاهد) بن جعفر بن احمد بن. .. رومی ظهرانی اوالی،تا: ۸۲۲ق، جا: شهر قطیف؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۳گ (۱۱۶پ-۱۱۸ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۱]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۲/۱۷-ف

نسخه اصل: سلیمانیه ش ۱۲۰۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۳۹ق؛ ۷گ (۲۴۲پ-۲۴۸ر)، ۱۹ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۱۱]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۵۸

روایات مختلف و کوتاهی از پیامبر و امیر المؤمنین است؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال ۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن بنفش، ۴ص (۱۱۸-۱۲۱)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۸۷]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۶۳

آغاز: من کتاب الزیارات للفقیه ان مؤلفه رحمه الله تعالی حدثنی الحسن بن عبدالله بن محمد بن عیسی عن ابیه عن الحسن بن محبوب

حدیثی از کتاب زیارات من لا یحضره الفقیه؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: ۱۲ رمضان ۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن بنفش ساده، ۱ص (۱۲۹)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۸۸]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۶۴

روایاتی از پیامبر اسلام، به نقل از ابو داود و ترمذی و ابن ماجه و نسایی و بخاری. در پایان حدیثی از امام صادق (ع)؛ خط: نسخ

تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: ۱۲ رمضان ۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن بنفش، ۱ص (۱۲۹)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۸۸]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۷۳

خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: ۱۲ رمضان ۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن بنفش، ۱ص (۱۳۹)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۸۹]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۵/۲

حدیث جهاد از پیامبر (ص) و حکایتی از حسن بصری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۸۷۰ق؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱گ (۲۶پ)، ۱۲سطر [ف: ۳۷ – ۲۰۱]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۱۹/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین. .. قال النبی، کلمنی ربی جل جلاله لیلة المعراج فقال الله: یا محمد اذا حببت عبداً عمل معه ثلاثة؛ **انجام:** و من قصر شاربه یتوجه علیه اربعة نور، نو فی وجه و نور فی قلبه و نور فی قبره و نور فی صحراء القیامة تم

گزیده‌ای است از احادیث گوناگون حضرت رسول اکرم و حضرت و امیر المؤمنین علی (ع) در موضوعات گوناگون؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۰؛ محشی، برگ انجام نونویس است، یادداشتی از «میر سید محمد طبیبی» به تاریخ ۱۱۲۴ق در پشت برگ پایانی آمده است؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی، ۱۹گ (۳۲ر–۵۰ر)، ۱۲سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه:۱۷/۵×۱۸سم [ف: ۳۳ – ۲۳۶]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۶۸/۲

چند حدیث شیعی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ۱۲گ (۱۳۱–۱۴۲)، ۱۵سطر(۸×۱۱/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ – ۵۸۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۷۴

حدیث اهل سنت؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: خط و جلد آفریقایی، قطع: وزیری [د.ث. مجلس:]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۳

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۰؛ ۳گ (۶۹پ – ۷۱ر) [مختصر ف: ۲۹]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۹۴/۴

آغاز: بعد بسمله. روی عن ابن عباس بن مالك رضی الله عنه انه قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم من صلی اول لیله من شهر رمضان اثنی عشر رکعات یقرء فی کل رکعة فاتحه الکتاب و انا انزلناه و قل یا ایها؛ **انجام:** عن ابن مسعود قال قال رسوالله صلی اله علیه و سلم ان امتی اذا صاموا یطلبون اجره و قال الله تعالی یا حبیبی. .. قدا بدلت سئیاتکم حسنات، تمت.

روایات سنی در نماز ماه رمضان ؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۴ص (۱۵۳–۱۶۶) [سنا – ف: ۲ – ۲۱۴]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۱۴/۳

آغاز: قال النبی: من اکل مع من لا یصلی فکانما قتل سبعین نبیا و کانما؛ **انجام:** و قال (ص) اذا قراء المومن آیه الکرسی و جعل ثواب قرائتها لاهل القبور ادخل الله تعالی کل میت درجه و یرفع للقاری درجه ستین نبیا.

برخی از اخبار و احادیث اعتقادی و اخلاقی و فقهی بدون ذکر سند جمع‌آوری و در کتاب حاضر نگاشته شده است، به‌نظر می‌رسد این کتاب بخش‌هایی کوتاه و نامرتب و یا منتخبی از کتاب «جامع الاخبار» باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۰؛ مصحح، در حواشی برخی اوراق احادیث مختلف؛ مهر: «یا امام محمد تقی، ۱۲۳۷» (بیضوی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سیاه ضربی ترنج و سرترنج با گل و بوته، ۱۴گ (۲۰–۳۳پ)، ۱۳ و ۱۷ سطر (۷×۱۲)، ۹۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ – ۱۹۲]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۷/۲

آغاز: بسمله اخبرنا الشریف الاجل الفقیه. .. ضیاء الدین ابوالفتح محمد بن محمد العلوی؛ **انجام:** یا لیتنی قد لقیت اخوانی. .. محمد و آله.

حاوی اخباری در آداب و مناقب اهل بیت (ع) و. ..؛ خط: نسخ، کا: نجم الدین ولد الحاجی عبدالله الادیب بن الحاجی احمد بن الحاجی نصراسیبی؟، تا: ۹۲۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰۷ص (۶–۱۱۲)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۲ – ۲۹۶]

۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۷۱

آغاز: اخبار منتخبة من کتاب الدیلمی. .. قال النبی صلی الله علیه و آله ما اهدی المسلم لأخیه هدیة افضل من کلمة الحکمة

روایات و اخباری است بدون ذکر سند آنها در آداب اسلامی و اخلاق دینی و فضایل حضرات معصومین مخصوصاً حضرت امیرالمؤمنین (ع)، بدون ترتیب و تنظیم مخصوص انتخاب شده از کتاب‌های: ۱. ارشاد القلوب، دیلمی، ۲. کشف الیقین فی فضائل امیر المؤمنین، ۳. صفوة الأخبار عن الأئمة الأطهار، ۴. عیون المعجزات، ۵. تفسیر امام حسن عسکری (ع)؛ ۶. بصائر الدرجات؛ خط: نسخ، کا: حرز بن القاسم بن علی بن القاسم بن محمد سعید القبلان (گویا این شخص گردآورنده مجموعه باشد)، تا: چهارشنبه ۸ رمضان ۹۴۵ق؛ برای کتابخانه نصیر الدین شیخ احمد بن اسعد نوشته شده؛ مهر: «محمد بن عبدالکریم موسوی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۶گ ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ – ۴۲۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۱۰

حدیث ابی جعفر الباقر مع طاووس الیمانی، به روایت از جابر بن یزید جعفی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۲گ (۲۵۹پ–۲۶۰ر) [مختصر ف: ۳۰۵]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۹

حدیث ابی جعفر مؤمن الطاق، به روایت حسین بن دریس؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۴گ (۲۵۶ر–۲۵۹پ) [مختصر ف: ۳۰۵]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۱۳

حدیث اویس قرنی، به روایت جابر بن عبدالله نخعی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۴گ (۲۶۱پ– ۲۶۴پ) [مختصر ف: ۳۰۵]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۲

حدیث سقوط الکواکب، به نقل از ابن عباس؛ خط: نستعلیق، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۲گ (۲۰۲پ– ۲۰۳پ) [مختصر ف: ۳۰۵]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۱۲

حدیث عن الشعبی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۸گ (۲۶۱ر– ۲۶۸پ) [مختصر ف: ۳۰۶]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۱۵

حدیث فی معنی الرفض، به نقل از رسول خدا؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۲گ (۲۶۷ر– ۲۶۸پ) [مختصر ف: ۳۰۶]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۱۱

حدیث خبر الخلیل بن احمد مع بعض الاعراب، به روایت ابوعبیده از کسائی؛ خط: نستعلیق، کا: قباد بن شهقباد مهرانی، تا: ۹۴۸ق؛ ۲گ (۲۶۰پ–۲۶۱ر) [مختصر ف: ۳۰۵]

۳۶. هران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۸/۱۰

روایتی از پیامبر(ص) درباره سلام بر اهل قبور؛ خط: نسخ، کا: محمود بن حسین بن جعفر حسینی واعظ، تا: ۲۳ جمادی الاول ۹۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن مشکی، ۱ص (۲۴۴ر)، ۱۷ سطر (۱۲×۷/۵)، اندازه: ۱۸/۶×۱۲/۲سم [ف: ۲۹/۲ – ۶۶۹]

۳۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۴۵/۸

بیشتر احادیث از شیخ صدوق و شیخ طوسی است، فصل ۴ در ترغیب و فصل ۵ در ترهیب می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: شاهوردی بن بیستون، تا: ذیقعده ۹۵۵ق؛ ۸گ (۷۸–۸۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۸۵]

۳۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۵۴/۴

آغاز: عن ابی عبدالله (ع) ان امیر المؤمنین (ع) اعتق الف مملوک من کد یده؛ **انجام:** قال امیرالمؤمنین بئس الزاد الی المعاد العدوان علی العباد من عیون.

چند حدیث منقول از امام محمد باقر و جعفر صادق و دیگر معصومین (ع) در برخی از آداب و سنن و غیره؛ خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد حسینی، تا: ۹۶۲ق؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ جلد: میشن یک‌لای عنابی عطف میشن مشکی، ۲گ، ۱۴ سطر [ف: ۵ – ۶۹]

۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۶/۲

آغاز: یشبه هذا ما بلغنی من بعض المنکرین انه انکر ما درد من ان عیسی علیه السلام اذا نزل یصلی خلف المهدی صلوة الصبح و انه صنف فی انکار ذالک کتاباً؛ **انجام:** اقوال الجواب ان هذا الانکار کلها باطل باطل بل یجتمعان فی مسجد التی ارتفع منه الی السماء ویصلی خلف المهدی و یتوجه الی قتل الدجال والله اعلم بالصواب و المرجع و الماب

حدیث «ان عیسی علیه السلام اذا نزل یصلی خلف المهدی علیه السلام»، چندحدیث باسندهای مختلف درباره پاسخ به کسانی که نماز خواندن حضرت عیسی (ع) را پشت سر امام زمان (ع) انکار کرده‌اند؛ خط: نسخ، کا: محمد بن پاینده احمد ساوه‌ای، تا: رجب ۹۷۹ق، جا: کاشان؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۷۷۳]

۴۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۱۹/۲

احادیث شیعی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۵ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۲۷۷]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷/۲

آغاز: بسمله، اخبرنا الشیخ الانام الاجل العالم الزاهد؛ **انجام:** لعنه الله علی قاتل الحسین علیه الصلوه و السلام و علی قاتل علی بن ابی طالب و علی قواتل ائمه المعصومین صلوات علیهم اجمعین.

در این نسخه تعدادی حدیث (حدود دویست حدیث نبوی) با سلسله روات آنها نقل شده است. این احادیث همگی از احادیثی می‌باشند که به‌نظر جامع آنها احادیث واقعی و از آن پیغمبرانند یعنی احادیثی که در آنها شبهه جعل نمی‌رود. مطالعه این احادیث می‌رساند که جامع یا کاتب آنها دستی در صرف و نحو زبان عرب نداشته زیرا دارای معایب صرف و نحوی بسیارند؛ کا: محمد علی بن احمد سرابی عزیز قطیفی و دیگران، تا: ۹۸۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز دارای گل و بوته زر ضربی مقوایی، ۵۶ص (۱۷–۷۲)، ۱۷ سطر (۱۳×۷/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۷ – ۳۸]

۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۴۰/۳

منتخبة من کمال الدین و اتمام النعمة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۸۷ق؛ ۴گ [ف: ۶ – ۴۸۰]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۳

منقول از امیرالمؤمنین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۳ – ۵) [مختصر ف: ۳۱]

۴۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۷۵/۸

آغاز: قال الشیخ العلامة حسام الدین ابراهیم فی آخر رسالته المسماة الفرقة الناجیة و قد أجبت أن ابتعها باحادیث حسنة؛ **انجام:** و کن الله عاملا و عن زجورا و بالمعروف امرا و عن المنکر ناهیا

احادیث متفرقه‌ای است که جامع مقداری از آنها را از کتاب «الفرقة الناجیة» حسام الدین ابراهیم که در پایان آن چهل حدیث درباره شیعه آورده بود و نیز احادیثی در مناقب ائمه (ع) به نقل از مناقب خطیب خوارزمی و احادیثی از امیرالمؤمنین (ع) جمع‌آوری کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۶گ (۲۸۴–۲۹۹)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵ [محدث ارموی مخ: ۳ – ۱۲۰۷]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۳۸/۴۳
آغاز: عن عکرمة عن ابن عباس رضی الله عنه اجتمعنافی مسجد رسول الله صلی الله علیه و آله و امیر المومنین علی بن ابیطالب فی وسطنا و هو یتکلم بکلام عرب فی التوحید اذوثب من وسطنا حارث و هو هیچ و حیدا و یحول فی وسطنا جولان کرحی و الشمس حاسته من فوقه و من تحت قدمه فقلت یا امیر المومنین اما تری الی حارث یحول فی وسط المسجد کحولان الرحی فقال (ع) اظن؛ **انجام:** تغیب عن الکلام الکاتبینا و اجنحة تطیر بغیر نفس الی ملکوت رب العالمین. .. مبین کذب دعوی المدعین
به نقل از عکرمة از ابن عباس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۸۱) [ف: ۱۵ - ۱۵۰]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۱۸
آغاز: ذکر ابن الکثیر فی الکامل فی حوادث سنة ثلاث و عشرین و ست مائة ان صدیقات لهم اصطاد؛ **انجام:** فدعاله امیرالمؤمنین و وضع المقطوع علی مواضعه فصح و صلی کما کان
به نقل از کتاب دیلمی، کامل و جز آنها؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اشرف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه تیماج مشکی،۲گ(۱۸۲پ-۱۸۳پ)،اندازه:۱۵/۵×۲۵سم[ف:۱۴- ۳۱۲]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۵۴
منقول از: جامع الاخبار، کافی، عوالی اللئالی، اربعین شیخ بهائی، کشاف زمخشری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷ص (۱۱۱ — ۱۱۷) [مختصر ف: ۳۰]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۴۴
منقول از عیون اخبار الرضا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۲۷ — ۳۲۸) [مختصر ف: ۳۱]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۵۹
در باب درد و وجع، به روایت از امیرالمؤمنین (ع) و امام رضا (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۶۵ — ۶۶) [مختصر ف: ۳۱]

۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۶۱/۳
آغاز: فی الاحادیث قال النبی. .. خمسة اشیاء تورث الحفظ؛ **انجام:** قال النبی صلعم القنا کنز لا یفنی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۷گ (۵۵پ-۶۱)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۰۶۸]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۹۸
حدیث فی فضیلة الصلوة، از رسول الله به نقل از تهذیب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۹۴) [مختصر ف: ۳۰۵]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۵۷
حدیث عمار به نقل از امیرالمؤمنین (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۲۸) [مختصر ف: ۳۰۶]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۶۰
حدیث عن الصادق علیه السلام، منقول از منتخب الدعوات امیر سید علی شوشتری، منتخب الدعوات از کتب نادر شیعی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۳۲) [مختصر ف: ۳۰۶]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۲۹
حدیث فی القائم (عج) به روایت از امام محمد بن علی الباقر (ع)؛خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به نقل از خط مولانا محمد امین شریفی استرآبادی؛ ۲ص (۲۷۸—۲۷۹) [مختصر ف: ۳۰۷]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۲۸
حدیث فی طینة المؤمن و الکافر، به نقل از امام صادق (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۰۷) [مختصر ف: ۳۰۷]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۶۸
حدیث فی حقیقة العبودیة، به نقل از جعفر بن محمد الصادق (از نزهة القلوب)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۵۳) [مختصر ف: ۳۰۷]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۸۹
دو حدیث به روایت از شیخ مفید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۰۰) [مختصر ف: ۳۵۵]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۴۱
دو حدیث در باب غیبت، به نقل از کمال الدین و تمام النعمة شیخ صدوق؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۸۱ — همان) [مختصر ف: ۳۵۵]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۶۲
دو حدیث در حکایات بنی اسرائیل، به نقل از امام صادق (ع)؛ خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛۲ص(۱۴۱—۱۴۲) [مختصر ف: ۳۵۵]

۶۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۹۴/۱
منتخبی از احادیث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۵ - ۳۰۱]

۶۱. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۷۹/۳
شامل وصیت پیامبر (ص) به امام علی (ع)، ابوذر، ابن مسعود و احادیث متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [روضاتی - ف: ۱۲۱]

۶۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۱۰/۳
آغاز: هذه اخبار متفرقه عن اهل البیت علیهم السلام؛ **انجام:** و بالاسلام دینا و بمحمد (ص) رسولا و بالائمه
شامل روایات متفرقه‌ای است درباره گناهان، ثواب فقر، درب‌های بهشت، فضیلت قرآن در ذکر امامان دوازده‌گانه، نماز، روزه، صبر، عدالت، زیارت برادران دینی و. ..؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه مشکی، ۳۰گ (۶-۳۵)، ۱۳-۱۸ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۳۹]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۷/۱۸
آغاز: قال حدثنا ابو عبد الله زکریا بن دینار. .. قال قلت للباقر یا بن رسول الله اخبرنی عن العارف من شیعتکم اذا بلغ و کمل فی المعرفة؛ **انجام:** و انصرف اذا شئت فقال جزاك الله یا مولای خیر القدر سریرة قلوب المؤمنین و ضیقت صدور الناصبین.

حدیث فی فضل الشیعة الاثنا عشریة، پرسش‌هایی است در مورد حقیقت و فضیلت شیعه اثنا عشریه ابواسحاق ابراهیم تمیمی از حضرت امام محمد بن علی الباقر سؤال کرده است. این حدیث از ابوعبدالله زکریا ابن دینار از علاء از ابو جویبر بن اسود از محمد بن عبد الله بن شایع مرفوعاً از سلمان فارسی روایت گردیده است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی بن عبدالباقی بن رضی الدین محمد حسینی آرتیمانی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، کاتب از علامه مجلسی در سال‌های ۱۰۸۹ تا ۱۰۹۷ق اجازه روایت دارد، ۷ برگ مطالبی از کتاب فردوس الاخبار دیلمی، ریاض، چندین فصل مطلبی از شیخ در بیان خواص پیغمبر اسلام، حدیث سلمان فارسی با حضرت علی، فضائل حضرت علی، احادیث و مطلب متفرقه دیگر در انجام نسخه آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۱۱۶-۱۱۹)، ۲۷ سطر، اندازه: ۹×۲۲سم [ف: ۳۲ - ۲۰۷]

۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۵۳

حدیث ابی‌ذر فی تحیة المسجد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۲۴ — ۳۲۵) [مختصر ف: ۳۰۵]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۵۱

حدیث غدیر (کلام فی)، منقول از سر العالمین و کشف فی الدارین غزالی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۴۲) [مختصر ف: ۶۸۴]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۸/۱۰-طباطبائی

آغاز: بعد از بسمله قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم اربعة شفیع یوم القیامه و لو آتوا بذنوب اهل الارض المکرم لذریتی و القاضی لهم حوائجهم؛ **انجام:** و رجل یضع راسه مع الامام و یرفعه بعد الامام فله اربع و عشرون صلواة.

در آداب و سنن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در عنوان نسخه با قرمز چنین نوشته: «احادیث قدسی و حضرت رسول رب العالمین و ائمه معصومین(ع)»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی سیاه، ۱۹گ (۱۴پ-۳۲ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۳۲]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۹۵

به نقل از من لا یحضره الفقیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۰۶) [مختصر ف: ۳۰]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۰۴

به نقل از من لا یحضره الفقیه، کافی، روضه کافی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۱۹۶ — ۱۹۸) [مختصر ف: ۳۰]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۸۷

حدیث انا النقطة تحت الباء، و احادیث متفرقه ذر قضا و قدر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۳۲) [مختصر ف: ۳۰]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۴۹

منقول از کافی (باب المشیة، باب السعادة، باب الخیر و الشر و غیره)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۳۹—۳۴۰) [مختصر ف: ۳۰]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۳۲

منقول از کافی کلینی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۱۶ — ۳۱۷) [مختصر ف: ۳۰]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۵۶

منقول از نبی اکرم و علی (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۱۲۷ — ۱۳۰) [مختصر ف: ۳۰]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۹۳

به نقل از من لا یحضره الفقیه، از جمله در باب اغسال مسنونه، فضیلت صلاة الجماعة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۲۰۴ — ۲۰۵) [مختصر ف: ۳۰]

۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۵۰

به نقل از امالی و کافی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۱۰۰ — ۱۰۲) [مختصر ف: ۲۹]

۷۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۰/۱۳ حکمت

جواب المأمون لعلی بن موسی الرضا فی محض الاسلام من کتاب عیون اخبار الرضا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، »قطع: ربعی [ف: ۲ - ۴۲]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۷۰

احادیث متفرقه و اقوال اکابر، منقول از: عین الحیاة، حدیث امیرالمؤمنین در باب دنیا، گفتار بوذرجمهر، انوشیروان، حدیث امام محمد باقر، اقوال بعضی حکماء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۷۳—۷۴) [مختصر ف: ۳۱]

۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۳۳

از پیامبر اسلام و علی (ع) در خدمت به فقراء و جز آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۰۷ر-۱۰۷پ) [ف: ۶ - ۴۱۰]

۷۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۳۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۱۱۳ پ) [ف: ۶ - ۴۱۰]

۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۳۹

روایاتی در باب تشییع جنازه و قبض روح، به نقل از فصول سید مرتضی علم الهدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۸۰-۸۱) [مختصر ف: ۴۲۱]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۴۸

حال الشیعة به نقل از امالی شیخ طوسی (روایتی از ابواسحاق لیثی از امام محمد بن علی الباقر (ع))؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۹۶ — ۹۷) [مختصر ف: ۶۰۳]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۵۲

احادیث متفرقه به نقل از: الآداب الدینیة طبرسی، مجمع البیان، کافی، الکلمة الضروریة، جامع الاخبار؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل پازواری مازندرانی، تا: قرن ۱۱؛ ۵ص (۱۰۴ — ۱۰۸) [مختصر ف: ۵۹۴]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۳۵

احادیث متفرقه از جمله به نقل از رسول الله (ص)، امام صادق، علی بن موسی، ابن عمر، داود نبی، موسی، علی (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴ص (۶۸ —۷۱) [مختصر ف: ۵۹۵]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۴۵
به نقل از مکارم الاخلاق طبرسی، شهاب الاخبار، آداب المتعلمین شهید ثانی و من لا یحضره الفقیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵ص (۸۷– ۹۱) [مختصر ف: ۷۱۰]

۸۴. مشهد؛ حیدری؛ شماره نسخه:۵۱
در فهرست با عنوان «اخبار»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [اندیشه حوزه: س۲، ش۷ – ۲۱۶]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۰/۲-طباطبائی
در پند و موعظه، چند حدیث است از امیر المومنین علی (ع) و امام باقر (ع) امام صادق (ع) و حضرت زهرا (س)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در بالای صفحه اول نسخه با قرمز چنین نگاشته است: «کلام لامیر المومنین علی بن ابی طالب صلوات الله علیه»؛ کاغذ:اصفهانی شکری، جلد: تیماجی مشکی رنگ، ۴گ (۸۷پ–۹۰ر)، ۱۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۶ [ف: ۲۲ – ۳۵۲]

۸۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵-۵۸۹۲
چند فصل در اخبار نبوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲ سطر، قطع: رحلی کوچک [آستانه قم: ۲۲۴]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۶۱
حدیثی از امام صادق منقول از منتخب الدعوات امیر سید علی شوشتری (منتخب الدعوات از کتب نادر شیعی است)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵۳۲ص [مختصر ف: ۳۰۶]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۳۸
روایاتی به نقل از عدة الداعی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۷۷) [مختصر ف: ۴۲۱]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۷/۱۹۹
به نقل اسحاق بن عمار درباره حقوق مومنان. از امام صادق؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۲/۵×۲۵ [ف: ۱۰ – ۱۴۱۵]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۷/۲۰۲
از امام صادق به نقل اسحاق بن عمار درباره حقوق مومنان؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱ص (۲۶۷)، ۲۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۲/۵×۲۵ [ف: ۱۰ – ۱۴۱۷]

۹۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۴۵
کتاب ناشناخته: اخبار شیعی، احتمالاً بدایة الهدایة شیخ حر عاملی (۱۱۰۴ق) باشد که در سال ۱۰۹۱ق آن را ساخته است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح [اوراق عتیق: ۱ – ۲۴۸]

۹۲. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۳
حدیث ملحمه؛ خط: نسخ، کا: احمد بن نصیر بن عضدالدین دویس(کذا) حسینی موسوی، تا: شنبه ۲۵ رمضان ۱۰۰۴ق؛ ۲گ (۷۷–۷۸)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [صد و شصت نسخه: ۶۱]

۹۳. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۷
حدیث فضیلت روزه ماه رمضان؛ خط: نسخ، کا: احمد بن نصیر بن عضدالدین دویس (کذا) حسینی موسوی، تا: شنبه ۲۵ رمضان ۱۰۰۴ق؛ ۴گ (۱۱۴–۱۱۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [صد و شصت نسخه: ۶۲]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۷/۲
حدیث فی آیة «ان المتقین فی جنات و عیون»؛ خط: نسخ، کا: حسین بن نظام الدین قرشی ساوجی، تا: ۱۲ ذیحجه ۱۰۱۳ق؛ جلد: مقوا عطف و حاشیه تیماج مشکی، ۲گ (۷۶پ–۷۷پ)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۳۷ – ۶۲]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۹۹
حدیث مکالمة علی (ع) مع سعد بن الفضل بن الربیع، به نقل از البهجة (گویا همان البهجة لثمرة المهجة سید بن طاوس)؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالعظیم بن عباس حسنی مازندرانی، تا: ۱۰۳۰ق؛ ۱گ (۴۱۶) [مختصر ف: ۳۰۶]

۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۷
نقل از منهاج العابدین غزالی، امالی شیخ طوسی، اکمال الدین و اتمام النعمة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۹ق؛ ۲گ (۳۳–۳۵) [مختصر ف: ۹۷۴]

۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۱۳
آغاز: بسمله، اخبرنا الشیخ الرئیس الامام الاجل. .. ابوعلی الفضل بن الحسن الطبرسی. .. سنه تسع و عشرین و خمسمائه قال. ..؛ **انجام:** فاوحی الله تعالی الیه ما موسی لو سألنی فی الاولین و الاخرین لاجبتک ما خلا قاتلی الحسین بن علی فانی انتقم له من قاتله و الله اعلم بالصواب.
خط: نسخ بدخط، کا: محمد حسین قزوینی، تا: پنج‌شنبه ۷ ذیحجه ۱۰۵۲ق؛ در برگ اول در ذیل یادداشت وقفی یک مهر مربع با عبارت «هدیت. .. المهدی»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرشکی مقوایی دارای ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته ضربی، ۱۵گ (۱۰۴پ–۱۱۹پ)، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۲ سم [رایانه]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۸/۵
سه روایت کوتاه از پیامبر اسلام (ص)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۳ق، جا: احمد آباد گجرات؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱گ (۶۲ر)، اندازه: ۱۴/۴×۲۶/۴ [ف: ۲۹/۱ – ۴۳۸]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۸/۲۳
روایت از امیرالمؤمنین (ع)، درباره روزهای بیست و چهارگانه نحس اکبر در سال؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: خلیل ذوالقدر، تا: ۱۰۵۴ق، جا: احمدآباد گجرات؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱گ (۲۵۷ر)، اندازه: ۱۴/۴×۲۶/۴سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۴۱]

۱۰۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۹۳/۴
مضمون کلماتی است که بر ابواب بهشت نگاشته رفته و احادیثی

در دستورات اخلاقی و دینی که این روایات در بیشتر کتب حدیث موجود است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن نقد علی، تا: ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۹۰۴]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱/۳-طباطبائی

حدیث النبوی، حدیثی است به نقل از تفسیر امام فخر رازی، مروی فی الخبر عن رسول الله (ص) ان للعلماء سرا. .. فلو اطلع الجهال علی سرهم لابادوهم. .. ذیل آن حدیث نبوی دیگری است در هفت نوع خواب و رویا؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ یا ۱۰۸۵ق؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی، جلد: تیماجی قهوه‌ای، ۱گ (۳۶ر)، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹ [ف: ۲۲ - ۲۰۹]

۱۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱/۱۰-طباطبائی

آغاز: عن کمیل بن زیاد قال سئلت امیر المومنین علی ابن ابی طالب علیه السلام فقلت یا امیر المومنین ارید ان تعرفنی نفسی فقال یا کمیل وای لا نفس ترید

حدیث معرفة النفس و تعددها؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ یا ۱۰۸۵ق؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی، جلد: تیماجی قهوه‌ای، ۱ص (۸۳پ)، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹ [ف: ۲۲- ۲۱۰]

۱۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۴۵/۲

آغاز: بسمله، حدثنا موسی بن جعفر بن محمد الباقر علیهما السلام عن ابیه عن جده علیهما السلام قال قال رسول الله یا علی اذا لتی بک یسر اونزل بک شده فقل؛ **انجام:** فلیشدد علیه عند موته. من اذاع سرنا اذاقه الله باس الحدید.

احادیث متعدد اخلاقی از کتب مختلف حدیث همچون عیون الرضا، نفائس الدرر خواجه نصیر، خصال شیخ صدوق جمع‌آوری و در رساله حاضر نگاشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ مجدول، جداول با زر و سیاه؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی، سجاف لبه‌ها و عطف با چرم عنابی، ۱۶گ (۶۱پ-۷۶)، ۱۲ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵ [ف: ۱۶ - ۲۳۸]

۳۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۹/۱

آغاز: الحمدالله الذی غرفت فی بحار معرفته افکار العماء و تحیر فی ادراک ذاته انظار العقلاء. .. اما بعد هذه نبذة یسیرة من کلام مولانا و امامنا و هادینا الی الحق امیرالمؤمنین. .. قال علیه السلام خذوا رحمکم الله ممرکم؛ **انجام:** و قال اسکت من هذا الکلام فانا قد ارتضیناک لایفنا ثم انزله علی المنبر فاخبر بذلک امیرالمؤمنین علیه السلم.

احادیث من کلام امیرالمؤمنین؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمدکاظم اصفهانی، تا: اوایل ربیع الثانی ۱۰۶۹ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج و دو کتیبه بین ترنج و سرها، ۷ص (۲-۸)، سطور چلیپا (۸×۱۵/۸)، اندازه: ۱۳/۶×۲۳/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۴۱]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۵/۳۳

آغاز: حدثنی شیخنا العلامه الفهامه لسان المتقدمین حجة المتاخرین سلطان العلما المتبحرین. .. محمد بن. .. الشیخ حسین بن عبدالصمد الحارثی الهمدانی ادام الله تعالی ظله. .. فی الکاظمین فی شرقی بغداد. .. عصریة نهار الخمیس رابع عشر شهر جمادی الاول سنة الف و ثلث من الهجرة؛ **انجام:** و نعلیک اخلعن و اسجد خضوعا ×× اذا لاحت لدیک البتان / فتحتها لعمرک نار موسی ×× و نور محمد متقارنان

به روایت حسین بن حیدر کرکی عاملی (۱۰۴۱ق) از شیخ بهایی با سلسله اسناد اوست، در تاریخ‌های پنج‌شنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۰۰۳ق در کاظمین و شب جمعه ۲۹ جمادی الاول ۱۰۰۳ق در سرمن رای و شب جمعه ۷ جمادی الثانی ۱۰۰۳ق در غرب دارالسلام بغداد رو به روی قبر موسی بن جعفر و محمد بن علی الجواد (ع)؛ کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، ۷گ (۱۵۶ر-۱۶۲ر)، ۱۷-۱۸ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۲۴]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۵/۳۴

آغاز: حدثنی السید الجلیل النبیل عمدة السادات العظام و زبده الفضلا الکرام قطب المحدثین وزین المحققین السید حیدر التبریزی ادامه الله تعالی فی الحایر الحسینیه؛ **انجام:** قال رسول الله صلی الله علیه و اله من ابغض الحسن و الحسین جاء یوم القیمه و لیس علی وجهه لحم و لم تنله شفاعتی.

چند حدیث در ستایش امیرالمؤمنین و حسنین (ع) به نقل از سید حیدر تبریزی با سلسله اسناد او، در ۷ رجب ۱۰۰۳ در کرلا روایت شده است؛ کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ ۱۰۷۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن ضربی، ۲گ (۱۶۲ر-۱۶۳ر)، ۱۷-۱۸ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱-۵۲۴]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۵/۳۶

روایت سه حدیث از شیخ بهایی به تاریخ‌های شب جمعه ۷ جمادی الثانی ۱۰۰۳ق در غرب دارالسلم بغداد رو به روی ضریح امام موسی بن جعفر و امام محمد بن علی الجواد (ع) (فقط بخشی از سند آمده و متن حدیث نانوشته رها شده است) صبح جمعه ۹ رجب ۱۰۰۳ق در حرم حسینی هنگام زیارت امام حسین (ع) و ۲ رمضان ۹۹۳ق در اصفهان و روایت همان حدیث در ۲۷ رجب ۱۰۰۳ق در نجف روبه روی ضریح مطهر، و همچنین حدیثی به نقل از امیر ابوالولی بن شاه محمود انجو حسینی شیرازی در دوشنبه ۳ جمادی الاول ۱۰۰۵ق روبه‌روی حرم معصومه (س) در قم؛ کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: با تاریخ ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن ضربی، ۶گ (۱۶۴پ-۱۶۹پ)، ۱۷-۱۸ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۲۴]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۵/۵۲

آغاز: حدثنی شیخنا الشیخ العلامه بهاالملة و الدین محمد سلمه الله

تعالی بحدیث الجبن و الجوز المسلسل و القمنی منها لقمه فی یوم الخمیس

احادیثی به روایت شیخ بهایی است در تاریخهای پنج‌شنبه اواخر ربیع الثانی ۱۰۱۰ق در قریه‌ای حوالی سمنان از فصل زیادات احکام موتی از کتاب تهذیب و بخش‌هایی از کتاب توحید صدوق در مشهد روبه‌روی ضریح مقدس در رمضان ۱۰۱۱ق، حسین کرکی- کاتب مجموعه اصل- این احادیث را بر شیخ بهایی خوانده است؛ کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن ضربی، ۳گ (۲۸۵پ-۲۸۷پ)، ۱۷-۱۸ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۱ [ف: ۲۹/۱ - ۵۲۸]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۵/۷۱

آغاز: حدثنا المولی الفاضل الجلیل مولانا تاج الدین حسن الاصفهانی العلاویرجانی (کذا؛ الفلاورجانی) قال حدثنا المولی المحقق مولانا خواجه جمال الدین محمود السلمانی السدادی؛ **انجام:** فقتل فلا قود ولادیة و صلی الله علی سیدنا محمد و اله الاطهار و الحمدلله رب العالمین

انجامه: «و کتب بیده الفانیه هذا الکتاب من اوله الی اخره ابرهیم بن محمد بن علی بن احمد الحرفوشی العاملی الکرکی غفرالله له و لوالدیه و لجمیع المومنین و کان اختتام کتابته فی الیوم الاول من شهر صفر ختم بالخیر و الظفر سنه احد و سبعین بعد الالف»

کا: ابراهیم بن محمد حرفوشی کرکی عاملی، تا: ۱ صفر ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن ضربی؛ ۱گ (۳۴۳ر)، ۱۷-۱۸ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۳۳]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸/۳

آغاز: موجود: و سمع خالدبن صفوان رجلا یکثر الکلام؛ **انجام:** فاذا رأیت اولئک فاولئک شیعتنا حقا.

چند حدیث از ائمه (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۷۲ق؛ در دو برگ ضمیمه نسخه می‌باشد، این نسخه از روی نسخه‌ای که در محرم سال۶۰۵نوشته شده استنساخ گشته است؛کاغذ:حنایی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای زرد، ۱۹ سطر، اندازه: ۸×۱۹سم [ف: ۱ - ۵۲]

۱۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۱۱

حدیثی از پیامبر، از دروس و حدیثی از امام صادق (ع)، از اصول کافی؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: کلب علی بن جواد کاظمی، تا: با تاریخ ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: نخودی نازک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۲پ)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۱]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۱۶

حدیثی از امام صادق (ص) درباره مواریث ائمه، از شیخ فریدالدین عطار و ظهیر فاریابی و ابو العینا؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: کلب علی بن جواد کاظمی، تا: با تاریخ ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: نخودی نازک آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۳ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱-۲۸۱]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۴۲

انجام: انجامه: حرره بامر صاحب الکتاب ادام الله ایامه خادمه الفقیر ابومحمد عفی عنه شعبان سنه ۱۰۷۲

از کتاب‌های کافی، مهج الدعوات، دفع الهموم و الاحزان از احمد بن داود نعمانی، المجتبی من المجتنی، رأیت فی مجموعة بخط قدیم؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: ابومحمد، تا: شعبان۱۰۷۲ق؛ کاغذ: نخودی نازک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، عطف و سجاف میشن، ۲گ (۱۲پ-۱۳پ)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۲]

۱۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۹۵

احادیث از امام کاظم (ع) و امام صادق (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: مقیم کاشانی، تا: اواخر رجب ۱۰۷۲ق، جا: برهانپور؛ کاغذ: نخودی نازک آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۸۱ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۶]

۱۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۱۰۳

حدیث درباره دواء لجمیع الامراض و العلل؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: مقیم کاشانی، تا: اواخر رجب ۱۰۷۲ق، جا: برهانپور؛ کاغذ: نخودی نازک آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۸۳پ)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۷]

۱۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۷۵/۳

خط: نسخ، کا: عبدالباقی بن حاجی قنبر المودی القاینی، تا: با تاریخ۱۰۷۵ق،جا:روستای مود قاین؛۱ص(۱۲۰پ)[ف: ۷ - ۱۲۵]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۸۵

سه حدیث؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: حاجی حسین نیشابوری، تا: ۱۰۷۵ق، جا: مکه، حسب امر صاحب کتاب؛ کاغذ: نخودی نازک آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، عطف و سجاف میشن، ۲گ (۶۶پ-۶۷پ)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۶]

۱۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۵/۴۴

آغاز: بسمله. باسناد عن الامام شیخ ابی الحسن الهمدانی؛ **انجام:** .. بحق سیدنا رحمة للعالمین

حدیث است از سلمان فارسی با زنجیره آن و سپس کیفیت مرگ سلمان؛ خط: نستعلیق، کا: گویا محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ ۲گ (۱۹۱ر-۱۹۲ر)[ف:۷-۳۳۰]

۱۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۷۹

حدیث «سیأتی زمان علی امتی الخ»، به روایت از رسول الله (ص)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر ارسنجانی، تا: جمادی الاول ۱۰۸۵ق؛ ۱گ (۷۸) [مختصر ف: ۳۰۶]

۱۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۴۸

چند حدیث کوتاه از امیرالمؤمنین، امام حسین و امام جواد(ع)؛

خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: شاهرضا، تا: ربیع الثانی ۱۰۸۵ق، جا: مکه؛ کاغذ: نخودی نازک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول،۱ص(۱۶ر)،اندازه:۱۴/۹×۲۵/۳سم[ف:۲۹/۱- ۲۸۳]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۲۳

حدیث اهل سنت؛ کا: ابن حاجی، تا: ۱۰۸۷ق؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳/۳

حکایة غریبة من شرح مصباح المتهجد للسید علی بن عبدالحمید النجفی و احادیث دیگر شرح؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ابوالحسین الحکیم، تا: سه‌شنبه ۱۴ شوال۱۰۸۹ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، عطف و دور تیماج سرخ، ۵ص (۲۹-۳۳)، ۱۲ سطر [سنا - ف: ۲ - ۱۸۷]

۱۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۱۲/۸

بیست و چهار حدیث در فضیلت علی بن ابی‌طالب (ع) منقول از شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد قاسم بن محمد هاشم دامغانی به تاریخ ۱۲۲۶ق؛ جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، ۵گ، ۱۵ سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۹]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۰/۱

آغاز: بسمله علی بن ابراهیم عن.. قال ان رسول الله (ص) سئل عن قول الله تعالی یوم یحشر المتقین.. فقال یا علی ان الوفد

منقول از روضه کافی که در این نسخه حدیث الجنان و النوق نامیده شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ رمضان ۱۰۹۰ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز با ستاره هشت پر زرین، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۲ - ۲۷۴]

۱۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۱۰/۱۰

چند حدیث نبوی در احوال زنان، خطبه نکاح برای ثبت در قباله نکاح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۱۱ر-۱۱پ)، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۳۳]

۱۲۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۳۵

روایتی از امام صادق (ع)؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۷۳ر حاشیه)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۱۰۱]

۱۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۵۱

از کافی و تهذیب الاحکام و شیخ عارف محمد الچبستری [الشبستری] فی رسالته فی العقاید؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی بن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: الوان آهار مهره نازک، جلد: میشن تریاکی ضربی با ترنج و سرترنج منقش مجدول گرهی، ۴ص (۲۷۷-۲۸۰)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۲۱]

۱۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۶

شامل این موارد: دیباچه تعتیق، تهذیب الاحکام (با حاشیه‌ای در کنار آن به امضای م ت ق)، من لا یحضره الفقیه؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی بن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: الوان آهار مهره نازک، جلد: میشن تریاکی ضربی، ۹ص (۳۳-۴۱)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۶]

۱۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۱۰

از کافی در سال ۱۰۹۶ق؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی بن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ فایده کوتاهی از خط شیخ بهایی درباره نماز شارب الخمر (ص۶۶حاشیه)؛ کاغذ: الوان آهار مهره نازک، جلد: میشن تریاکی ضربی، ۴ص (۶۴-۶۷)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۷]

۱۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۱۳

خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی بن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: میشن تریاکی ضربی، ۲ص (۶۸-۶۹)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۷]

۱۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۲۳

بیشتر برگرفته از آثار صدوق و درباره ماه رمضان و فضایل علی بن ابی‌طالب(ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی ابن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: میشن تریاکی ضربی، ۱۲ص (۹۰-۱۰۱)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۸]

۱۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۲/۳۱

احادیثی در فضائل امیرالمؤمنین (ع)؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: اوایل رجب ۱۰۹۸ق، جا: قریه دوزال قراجه‌داغ؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج مجدول،۲ص(۲۲۷-۲۲۸)،اندازه:۱۶/۱×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۲۷]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۸/۱۵

روایت در منسوخات ۲۵ گانه؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمدامین بن محمد قاسم، تا: یک‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، وصالی شده، جلد: تیماج مشکی عطف قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱ص (۴۱۱)، ۲۷ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶/۸×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۳]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۸/۱۴

حدیثی از پیامبر اسلام درباره اندازه شارب؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد قاسم، تا: یک‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی عطف قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱ص (۴۱۰)، ۲۷ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶/۸×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۳]

۱۳۴. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۷۴

روایت‌ها و احادیث و فضائل حضرت امیر المومنین (ع) و ائمه معصومین (ع) با ذکر مصدر و اسانید آنها و بدون تنظیم مخصوص گرداوری شده و گویا در قرن دوازدهم جمع‌آوری شده و نقل‌هایی از شیخ بهاء الدین عاملی دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا،

تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در حواشی بعضی از صفحه ها روایاتی به خطی جز خط اصل نسخه افزوده‌اند؛ جلد: تیماج قرمز عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۵۸]

۱۳۵. تهران؛ دانشکده الهیات تهران؛ شماره نسخه:۳۵۹/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۰گ (۱ر-۲۰پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۸۶]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۱۲/۱

آغاز: قال حدثنا الشیخ الامام الاجل فخر الدین بقیة المشایخ شرف الخطبا اسماعیل بن محمد بن محمد بن محمد بن یوسف القاشانی فی الیوم الرابع من صفر سنة احدی و تسعین و خمسأیه قال اخبرنا الشیخ ابوالقاسم بن غانم؛ **انجام:** یا علی خمسة تمیت القلب کثرة الاکل و کثرة النوم و کثرة الکلام و کثرة الضحک و کثرة هم القوت و اکل الحرام یطرد الایمان و التعظیم لامرالله و الشفقة

حدیث المنزلة و. .. حدیث منزلة در این نسخه به طریق اهل تسنن از حضرت صادق نقل شده و پس از آن نیز وصیت پیامبر به حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) با عنوان‌های «یا علی» نقل گردیده است زیر برخی از کلمات مشکل معنی فارسی آن نوشته شده است. صغانی در «احادیث موضوعه» و فیروزآبادی در سفر السعاده حدیث منزله را تصحیح کرده و بیشتر احادیث فضیلت و نیز حدیث وصیت پیغمبر (ص) به علی (ع) را که با جمله «یا علی» آغاز می‌گردد، از احادیث موضوع دانسته است؛ خط: ریحان، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی شکری، ۲۸ص (۲-۲۹)، ۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۰ - ۹۶۲]

۱۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۵۹/۲

آغاز: عن سهل بن زیاد احمد بن محمد البصری عن القسم ابن عبد الرحمان خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان ابن فلانة لاتفعل احادیث و شروحی بر آنهاست در اصول عقاید از ابوعبدالله حسن. .. کلینی و جعفر صادق. .. و بحثی در ایمان از نظر متکلمان و دیگران به فارسی در ۷ص؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ [ف: ۱۵ - ۲۱]

۱۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۳/۱۱

آغاز: علی من اغضب فحلم. و قال (ص) خیار امتی احداً و ها الذین اذا عضبوا رجعوا. و قال (ص) من کظم غیظا؛ **انجام:** الفصل السادس و العشیرین فی المسکر و الرباء و اللواطة و الزنا قال النبی (ص) من شرب لم تقبل صلاته اربعین یوما فان مات فیها

بخشی است از کتابی در حدیث بدین‌گونه: فصل ۱۳. فی الحقد و الحسد، ۱۴. فی الفقر و الثروة و الهجر و الشهوة، ۱۵. فی الایمان و النفاق و النکاح و الطلاق، ۱۷. فی الخلق و النوا و الصمت، ۱۸. فی الفرح و الحذاقة الترح و الحماقة، ۱۹. فی الطیب و النساء، ۲۰. فی الشباب و الهرم و الصحة و السقم، ۲۱. فی الوعد و الدین و الصدق و الیمین، ۲۲. فی الکسب و البطالة، ۲۳. فی الغضب و القتال، ۲۴. فی الغیبة و البهتان، ۲۵. فی الودیعة و المصالحة، ۲۶. فی المسکر و الرباء و اللواطة؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن علینقی باکی، تا: قرن ۱۲، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ یک‌لایی، ۲گ (۱۰۲ر-۱۰۳پ)، ۴۸ سطر (۹×۲۳)، اندازه: ۱۴/۵×۳۰سم [ف: ۱۴ - ۱۲۱]

۱۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۲۷

چند حدیث به نقل از تفسیر نیشابوری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱گ (۳۶ — همان) [مختصر ف: ۲۵۹]

۱۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۳۲

حدیث سؤال الزندیق عن الصادق (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۴ص (۱۵۱— ۱۵۴) [مختصر ف: ۳۰۶]

۱۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۲۵/۵

به‌روش شیعی در پند و اندرز با عنوان باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی سفید و کبود، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۴۶گ (۱۱۲ر-۱۵۷ر)، ۲۱ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۶۸۵]

۱۴۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۷۷/۱۰

احادیث متفرقه‌ای است منقول از ابن بابویه در طلب فرزند نمودن حضرت دانیال و حدیث اصحاب رس و درباره خصوصیات حضرت محمد (ص) این روایات بدون خطبه و خاتمه هستند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: گالینگور لاجوردی رنگ عطف و گوشه پارچه سرخ و مشکی، ۲گ، ۱۶ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۸۷]

۱۴۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۶۳/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۹گ (۷۷ر-۸۵پ) [ف: ۶ - ۲۵۱]

۱۴۴. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۳۶

آغاز: ذهابه کان الها حیاً بلا حیاة و مالکا قبل ان ینشی شیئاً؛ **انجام:** الا عن امره فنظر لیلة فی النجوم فاصبح و هو یقول لنمرود لقد رأیت.

چنین می‌نماید که از متون کهن شیعی است در زمینه آداب اسلامی و بیان برخی از خطب امیرالمؤمنین علی (ع) و دستورهایی به شیعه امامیه، برخی از عنوان‌ها: خطبة لامیرالمومین صلوة الله علیه (که مکرر آمده)، حدیث قوم صالح علیه السلام، حدیث الصیحة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۸۲ص، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱۰۹]

۱۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۳۹

کتاب حدیث، تالیف قرن ۱۲، نسخه منحصر، از معاجم بزرگ حدیث پس از مجلسی است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [د.ث. مجلس]

۱۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۴۰

تالیف قرن ۱۲، دارای عناوین «هدایة»، پس از مجلسی تالیف شده؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [د.ث. مجلس]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۴

به نقل از امام صادق؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱گ (۴) [مختصر ف: ۳۰]

۱۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۴۷

منقول از کافی (باب الاخذ من السنة) و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۵ص (۳۳۰ — ۳۳۴) [مختصر ف: ۳۰]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۳۱

از رسول الله (ص)، حسین بن علی، عباس، یحیی بن معاذ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲ص (۴۱ —۴۲) [مختصر ف: ۳۱]

۱۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۷/۱-طباطبائی

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین. .. اما بعد اعلم ان اسم هذا الکتاب کتاب الاخبار و بنائه علی اربعین بابا و فی کل باب عشر احادیث؛ **انجام:** ان صبر اجتباه و ان رضاه اصطفاه.

از یکی از اهل سنت باید باشد. دارای چهل «باب» است در فضائل اعمال و برخی از وظائف عمومی و در هر باب ۱۰ حدیث. عناوین ابواب از این قرار است: ۱. فی فضیلة العلماء، ۲. فی فضیلة ذکر لا اله الا الله، ۳. فی فضیلة ذکر بسم الله الرحمان الرحیم، ۴. فی فضیلة الصلوات، ۵. بیان الایمان، ۶. فضیلة الوضوء، ۷. فضیلة السواک، ۸. فضیلة الاذان، ۹. صلوة الجماعة، ۱۰. صلوة الجمعة، ..۱۲. فضیلة العمامه. ..؛ ۲۵. فی عقوبة اللواط، .. ۲۸. فضیلة الرمی، .. ۳۰. فی منع کثرة الاکل، .. فی فضیلة سوال المریض، .. ۳۸. فی عقوبة النائح، ۳۹. فی فضیلة الصبر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ بر پشت برگ آخر شعرهایی عامیانه در اسامی ائمه (ع) است، در نسخه حاضر پایان کتاب و باب ۴۰ وجود ندارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره، ۱۵گ (۱پ-۱۵ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۲ - ۲۳۳]

۱۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۵۹

آغاز: بحار الانوار، سعد السعود رواه من کتاب قصص القرآن للهیثم بن محمد النیسابوری

روایات مختلفی بدون ترتیب خاص با ذکر مصادر و حذف اسناد آنها، در این مجموعه انتخاب شده و چون خط آن شبیه به‌خط ملا محمد باقر مجلسی است به دو نسبت داده شده و این نسبت صحیح نیست و در آن از کتاب‌های علامه مجلسی چون «بحارالانوار» و «عین الحیاة» و «جلاء العیون» نقل‌هایی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: ترمه عطف گالینگور قرمز، ۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲۶-۲۱۶]

۱۵۲. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۳۱۲/۷

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۱۱ - ۹۴۰]

۱۵۳. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۷۶

احادیث پراکنده‌ای است در موضوعات مختلف، بیشتر درباره فضایل و مناقب حضرت امیر المومنین و ائمه طاهرین (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یادداشتی مبنی بر این‌که عبدالله اصفهانی کتاب را به فرزندش میرزا احمد بخشیده؛ تملک: زین العابدین محمد تقی؛ مهر: کتابخانه ضیاء الدین نوری؛ جلد: مقوایی روکش پارچه،۴۵گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱-۲۲۶]

۱۵۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۶۱/۳

روایتی به نقل از امیر مؤمنان از پیامبر اکرم (ص) شامل دعایی که هرکس در تمام عمر یک‌بار بخواند ثواب اعمال همه پیامبران و فرشتگان را خواهد داشت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۷گ، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳ - ۱۴۱]

۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۳۸/۲

احادیث النبی المنقول من کتاب حقایق الدقائق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۴گ (۱۹ر-۲۲ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۰ - ۲۰۵]

۱۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۹/۹ط

آغاز: بسمله. عن ابی عمیر قال سألت النبی صلی الله علیه و آله عن علی بن ابی طالب علیه السلام فقال ما بال اقوام یذکرون من له منزله؛ **انجام:** فالسعید من اذا مدت الیه باعهها باعها صدق و لی الله.

احادیث در فضایل و مناقب حضرت امیر (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: یار محمد علیا بادی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۰ص (۲۹۰-۲۹۹)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۲۱]

۱۵۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۵۵

آغاز: بسمله حدثنا محمد بن الحسن القصیبانی عن ابراهیم بن محمد بن مسلم الثقفی قال حدثنی عبدالله بن بلخ المنقری عن شریک؛ **انجام:** فقال الله ان التوراة و الانجیل و الزبور و الفرقان و سایر الکتب یرجع الی هذه الثمان المسایل تمت الکتاب.

نسخه بدون خطبه است و نام اصلی آن دست نداد چیزی شبیه خصال صدوق می‌ماند در برگ چهاردهم وصایای حضرت رسول (ع) به اباذر و در میان باب ذکر جمل من مناهی رسول الله (ص) از اواسط با خط مغایر و گویا کتاب دیگری است در برگ اول این قسمت باب الکنی و الاسماء و الالقاب، انس عن رسول الله (ص) من رفع قرطاسا من الارض مکتوب علیه بسم الله اجلال الله. .. باب السفر و السیر و الفراق و القدوم و الوداع باب الطمع و غیره باب الظلم. ..؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۵/۲۸×۱۹سم [ف: ۵۲۱]

۱۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۱/۳۴

آغاز: رواة ثقاة روایت کرده اند که حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روی عن النبی انه قال الدنیی حرام علی اهل الاخرة

روایاتی از زندگانی پیامبر اسلام (ص) و دیگر پیامبران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: میشن مشکی، ۹گ (۶۶پ-۷۴پ)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۶/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۰۴]

۱۵۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۳۴/۲۰

گفتارهایی است درباره معنی اولوالعزم من الرسل و طبقات انبیا، حدیث الجن اقسام ثلاثه، معنی اهل البیت و. .. و فصل پانزدهم از باب دوم از مقاله سیم در ذکر بعضی از خواص پیغمبر ما (ص) از

کتاب گوهر مراد؛ خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن میر محمد صفی حسینی تبریزی، تا: ۱۱۰۱ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱۴۶-۱۵۴)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۴۸]

۱۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۷۶

حدیثی به روایت جابر بن عبدالله انصاری از امیر المؤمنین(ع) نقل از امالی شیخ رحمة الله علیه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد، تا: پنج‌شنبه ۵ شوال۱۱۰۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره نازک، جلد: میشن مشکی ساده عطف چرم قهوه‌ای، ۱ص (۴۳۳)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۹۹]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۷۸

آغاز: قال حدثنی ابوالحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام. .. یقول الله عز و جل لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی

روایت‌های پراکنده‌ای است با حذف سند آنها، منقول از طریق اهل بیت (ع)، در آداب اسلامی و اخلاق دینی و بعضی ادعیه و احادیث قدسیه؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۱۱۰ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۹۷]

۱۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۹۱/۲

آغاز: بسمله قال رسول الله صلی الله علیه و آله من حفظ اربعین حدیثاً؛ **انجام:** من شرب الماء و ذکر فیه الحسین (ع) و لعن قاتله کتب الله له مائة الف حسنة و حط عنه مائة الف سیئة و رفع له مائة الف درجة صدق رسول الله ص.

صد حدیث از حضرت رسول (ص) است؛ خط: نسخ، کا: محمد سامع بن محمد نصیر الیزدی، تا: ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی، ۴ص (۱۳۰-۱۳۳)، ۱۵ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۱۹]

۱۶۲. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

از تورات و انجیل در مورد ظهور حضرت محمد (ص)؛ کا: علی نقی، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۱۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ایرانی، اندازه: ۱۸×۲۴سم [نشریه: ۷ - ۷۲۲]

۱۶۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵/۶

روایاتی است منقول از حضرت علی (ع) و پیامبر (ص) در فضیلت علم و عقل و دیگر مسائل اخلاقی و احادیث قدسی و سفارشات حضرت علی (ع) به فرزندش امام حسین (ع) و وصایای پیامبر؛ خط: نسخ خوش، کا: ملك حسن بن ابوالحسن تونی، تا: ۱۱۱۶ق، جا: اصفهان؛ معلق به حواشی با امضا «شیخ بهاء الدین محمد»، صحیح بخاری، شرح مواقف؛ تملك: جمال الدین قاسم محمد عاملی؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱۲گ (۱۰۷-۱۱۸-پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۳]

۱۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۴/۲

آغاز: اخبرنا السید الامام ضیاء الدین ابوالرضا. .. اذا کان اول لیلة من شهر رمضان؛ (آغاز تتمه:) اخبرنا السید الامام ضیاء الدین سید الائمة. .. صلة الرحم تزید فی العمر و تنفی الفقر؛ **انجام:** (انجام تتمه:) و زوجناه نعم الاخ و نعم الختن و انه لسید فی الدنیا و انه فی الآخره لمن الصالحین

به روایت از ابوبکر محمد بن عبدالله بن محمد بن صالح ابهری؛ خط:نسخ، کا: محمد رفیع بن عبدالله شبستری تبریزی، تا: حدود ۱۱۱۸ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای بدون مقوا، ۲گ (۱۵۹ر-۱۶۰پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۱۹/۷سم [مختصر ف: ۲۵۹]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۱۴

روایتی از پیامبر (ص) به نقل از عایشه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: دوشنبه جمادی الثانی ۱۱۱۸ق، جا: مشهد؛ کاغذ: چند نوع بیشتر شرقی نخودی آهارمهره، جلد: میشین مشکی عطف چرم قهوه‌ای، ۱ص (۱۲۳)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۸۷]

۱۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۷/۱۱-طباطبائی

حدیث «قد صعدنا ذری الحقائق» و چند دعا، در پایان آن متن کامل حدیث منسوب به خط امام ابی محمد الحسن العسکری که در آن به ظهور مهدی (ع) اشارت دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد هاشم اصفهانی، تا: دوشنبه ۹ رجب ۱۱۳۹ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری آهارمهره، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۲ص (۲۴۰-۲۴۱)، ۱۹ سطر، قطع: رقعی بزرگ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۳ - ۸۶]

۱۶۷. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۰۳

آغاز: کلام الملوك ملوك الکلام: بسم الله الرحمن الرحیم من کلمات امیرالمومنین و امام المتقین علیه السلام لسلمان الفارسی رضی الله عنه اما بعد مثل الدنیا کمثل الحیة؛ **انجام:** (انجامه:) کتب اللسید النجیب الحسیب و الادیب البیب نظاما للسیادة و النجابة و الفضیلة میرسید حسن الحسینی وفقه الله تعالی و انا العبد الاقل المحتاج الی الله الملك الغنی تراب اقدام المومنین احمد النیریزی عفی عنه فی ۱۱۵۰

خط: نسخ زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۵۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۰گ، ۶ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۷×۱۰/۵سم [ف: - ۱۴۰]

۱۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۳/۲

چند حدیث از حضرت پیامبر (ص) و ائمه معصومین (ع)؛ کا: عبدالکریم، تا: ۱۱۶۱ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، مشکی، سوخت، ترنج با نقش گل و بوته، ۵ص (۸-۱۲)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳۵ - ۳۶۸]

۱۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۸/۴

منقول از ابوهریره، ابوالدرداء و شرح مسلم؛ خط: تحریری، کا: محمد ین شهاب الدین کاکو زکریائی، تا: ۱۱۹۶ق؛ ۱گ (۹۵ر) [مختصر ف: ۸۳۰]

۱۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۲۱/۷

آغاز: الملحمة المروية عن امير المونين على بن ابى طالب عليه. .. بسمله، قال اذا اهل المحروم السبت يكون الشتاء شديد البرد كثير الرياح و يقل الحنطه فى ارض بابل خصوصا و يكثر الغلاء و هى سنة صالحه؛ **انجام:** السنة مطر كثير عظيم و يقع فى الحاج صيحة عظيمة و تكون سنة آخرها خير من اولها تمت الملحمة و الحمد لله.

حدیث ملحمة، متن حدیث مبسوطی است نقل شده از امیر المومنین علی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۵ص (۳۱۳-۳۲۷)، ۱۷-۱۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹ - ۴۹]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۰۴/۳

آغاز: عن على بن الحسين. .. قال اقبلت فاطمة بالحسن؛ **انجام:** و كان حمل يحيى ستة اشهر و حمل الحسين كذلك

در آن از علی بن الحسین و چند خبر دیگر از امامان نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۶۷پ-۶۸ر)، ۱۹ سطر [ف: ۱۶ - ۳۶]

۱۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۱/۱

آغاز: .. جاء يوم القيامة ملجما بلجام نار فقال كذب ويحه فاين قول الله تعالى و قال رجل مؤمن من آل فرعون يكتم ايمانه؛ **انجام:** المسمى بسرور المؤمن و هو حديث عجيب. .. قلت للباقر ابو جعفر عليهم السلام يابن رسول الله اخبرنى عن من العارف من شيعتكم. ..

مجموع احادیثی است بیشتر در باب حب آل محمد (ص) و وجوب اتباع آنها و سفارشات نبی مکرم اسلام (ص) به اطاعت آنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد عطف تیماج زرشکی، ۱۹گ (۱۱ر - ۲۹پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۸سم [ف: ۴۳ - ۲۳۷]

۱۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲/۶۵-طباطبائی

آغاز: من كتاب عيون اخبار الرضا من حديث اصحاب الرس. .. اخبرنى عن اصحاب الرس. .. و كانت لهم اثنا عشره

حدیث اصحاب الرس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۶۰) [ف: ۲۳ - ۷۳۴]

۱۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۰۱/۵

حدیث از امام صادق به نقل از «مشکوة الانوار» و نیز از علی (ع)؛ خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۶۹پ- ۷۱ر) [مختصر ف: ۳۰۴]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۲

حدیث «خلقت نطفة بنی‌آدم»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۰ر-۱۰پ)[مختصر ف: ۳۰۵]

۱۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۸۴

حدیث فی الفضائل؛بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ قطع: وزیری [د.ث. مجلس]

۱۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۴/۱

خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۲گ (۱پ-۲ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۱]

۱۷۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۴/۳

خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۱۱گ (۵ر-۱۵ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۱]

۱۷۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴۲/۹۶

در مسائل و مطالب گوناگون؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم وفا، تا: قرن ۱۳؛ در هامش [ف: ۶ - ۱۳۶]

۱۸۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۴/۱۵

خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۴گ (۱۰۱ر-۱۰۴ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۳]

۱۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵۹/۵

آغاز: الحمد لله رب العالمين و الصلاة على محمد و آله الطاهرين عن الكافى عن ابى جعفر - عليه السلام - قال؛ **انجام:** و ان تكن دابة تركبها فبخ بخ و الا فالخبر و ماء الجرة و ما بعد ذلك حساب عليك او عذاب

شامل پنجاه حدیث در ابواب مختلف است بدین ترتیب: ۱. عدم جواز غیبت، ۲. اصلاح نفس، ۳. خصال محرمه و مکروهه، ۴. صفات حمیده، ۵. استحباب تفکر، ۶. مکارم الاخلاق، ۷. مدح الزهد و حره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی،۱۰گ(۲۳۱-۲۴۰)،۱۵سطر،اندازه:۵×۱۲سم [ف: ۲۸ - ۳۸۵]

۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۰۱/۴

از حضرت رسول، امام صادق و علی بن ابی طالب (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۶۸پ- ۷۱ر) [مختصر ف: ۳۰]

۱۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۷/۱-طباطبائی

آغاز: قال رسول الله (صلى الله عليه و آله) جائنى جبرئيل فرحاً و مسروراً فى احسن صورة و هيأة معه سبعة آلاف ملكا فى يدكل ملك قضيت من نور؛ **انجام:** قال كبائر الاثم احدى عشر. .. و اما التى باليدين فقتل النفس بغير حق و السرقة و اما التى بالبطن فاكل الربوا و اكل مال اليتيم ظلما و اما التى. ..

احادیث پراکنده‌ای است بدون ذکر مآخذ منقول از حضرت رسول (ص) و حضرت موسی نبی الله (ع) و حضرت علی (ع) و حضرت صادق (ع) در موضوع‌های گوناگون؛ کا: محمد حسن طهرانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر کاتب با نقش «عبده محمد حسن» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی سفید و شکری، جلد: تیماجی کبود یک‌لا، ۹ص (۱-۹)، ۱۰ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۱۳۶]

۱۸۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۹۵/۱

روایات و اشعاری منقول از حضرت علی (ع) و. .. در اخلاق و آداب اسلامی، بدون خطبه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛

افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱۵ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم[ف: ۲- ۹۰۵]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۲۵

احادیث و اخبار متفرقه به نقل از اصمعی، صاحب الاغانی، الرسالة الهلالية شیخ بهائی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۴۲پ- ۴۴پ) [مختصر ف: ۳۱]

۱۸۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۸۵

آغاز: و لیس فی الجملة من اخلاق الصالحین و لامن شعار المتقین التکلف من أی باب کان قال الله لنبیه قل ما اسئلکم علیه من اجز.. الفصل الاخلاص و بیان حال المخلصین؛ **انجام:** فاذا کانت من حرام حذفت وجه المتصدق و ان کانت من حلال قیلت ابنوا له قصرا فی الجنة.

رساله مفصلی است که مؤلف در آن، احادیثی را در فضایل ائمه اطهار (ع) و آداب و اخلاق در فصل های کوتاهی با ذکر نام مأخذ و حذف سند، بدون هیچ توضیحی جمع آوری نموده است. شماره‌گذاری فصل‌ها در نسخه منظم نیست. مؤلف در این رساله از «بحارالانوار» و «وسائل الشیعه» احادیثی را نقل کرده است. عناوین چند باب اول کتاب چنین است: ۱. فی فضل الاخلاص، ۲. فی ما یدفع به الریاء، ۳. فی فضل العلم و جلالته، ۴. فی الحث علی التعلیم، ۵. فی ما ینبغی للمعلمین المرشدین، ۶ و ۷. فی ثواب مجالسة العلماء، ۸. فی ذم علماء السوء، ۹. فی دأب العالم و المتعلم و العلم، ۱۰. فی استحباب ایتان المساجد، ۱۱. فی الجماعة، ۱۲. فی ذم تارک الصلاة، ۱۳ و ۱۴. فی فضیلة صلاة اللیل، ۱۵. فی نفع الذکر، ۱۶. فی فضیلة التهلیل، ۱۷. فی استحباب قول الحمدلله، ۱۸. توبة نصوح، ۱۹. فی صفح الله عن الانام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، نسخه‌بدل‌ها در حاشیه ذکر شده؛ جلد: مقوا، ۲۲۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۸]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۵/۲۲

احادیثی از امیرالمومنین(ع)؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۳؛ پس از آن بخشی از کیمیای سعادت (۲۱پ)؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: میشن زیتونی، ۱گ (۲۱ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۵/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۳۲]

۱۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴/۲۱

روایات در اعتقادات و مناقب ائمه (ع)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، ۴۶ص (۲۷۷-۳۲۲)، ۲۱ سطر [سنا - ف: ۲ - ۱۲۸]

۱۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۱۳

آغاز: باب معانی الأسماء.. قال الله تبارک و تعالی یا بنی آدم کیف تعصونی و أنتم تجزعون من حر الشمس و الرمضاء؛ **انجام:** لو یعلم الناس ما فی الملح ما احتا جوامعه الی تریاق.

کتاب حدیث در ابواب مختلف این کتاب احادیث با حذف سند گرد آورده شده و گویا قطعه‌ای از پیش‌نویس کتاب بزرگی است که در این نسخه چند باب توحید و ارض و سماء و جن و حیوانات آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۴- ۱۵]

۱۹۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۳۷/۵

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ ۹گ (۵۱-۵۹) [نسخه‌پژوهی: ۳-۱۵۰]

۱۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۹۲/۱۵

برخی احادیث متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۱]

۱۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۷/۳

روایتی از عبدالله بن مبارک؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی و مقوایی با ترنج، ۳ص (۴۶۸-۴۷۰)، ۱۷ سطر [سنا - ف: ۲ - ۱۵۵]

۱۹۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۸۸/۳

احادیث رجعت و ظهور؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۶۰]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۳/۲۲

بر گرفته از کتاب‌های «اسرار الامة»، «قرب الاسناد»، «روضة الکافی»، «کتاب الغیبة» للشیخ، «عیون اخبار الرضا»، «منهاج الامامة»، «الارشاد»، «منهاج الکرامة»، «الصافی»؛ خط: نستعلیق شکسته تحریری، کا: جامع، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سر ترنج و جدول گرهی، ۴گ (۷۲پ - ۷۵ر) [ف: ۲۹/۲ - ۶۶۰]

۱۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۴/۸

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، ش ۱۱۱۱. روایاتی است در فضایل اهل بیت (ع)، به خصوص در بیان صفات و مناقب امیرالمؤمنین امام علی (ع) عناوین برخی از ابواب و قراینی چند در شناسایی این اثر: [برگ ۱۴۲:] باب فی ما جاء فی مرور علی الصراط فی فضل العترة الطاهرة، [برگ ۱۴۳:] باب فی بیان من أهلکه الله و غیرخلقه بسبهم ایاه، [برگ ۱۵۵:] روی الناصر (ع) باسناده الی النبی.. باب فی بیان ذکر فضائل أمیرالمؤمنین ابی الحسن علی بن ابی طالب... فی بیان أسامیه و کناه و القابه و صفاته، [برگ ۱۵۷:] باب ذکر انه اقضی الأصحاب، أخبرنا الامام العلامة فخر خوارزم ابوالقاسم محمود بن محمد الزمخشری الخوارزمی، [برگ ۱۵۸:] باب فی بیان ما نزل من الآیات فی شأنه، [برگ ۱۶۲:] باب بیان رسوخ الایمان فی قلبه، [برگ ۱۶۴:] باب فی بیان محاربته مردة الکفار و مبارزته أبطال المشرکین، [برگ ۱۶۸:] فصل فیما ورد فی فضل أمیرالمؤمنین علی علیه افضل الصلوة و السلام حدثنی الأمیر صلاح الدین من الامام الحسن بن محمد القطابری، [برگ ۱۶۹:] و فی کتاب المصابیح للسید ابی العباس احمد بن ابراهیم الحسنی.. و من مناقب ابن المغازلی الواسطی، [برگ ۱۷۰:] من کتاب شیخنا العالم الناصر بن ابوالقاسم البستی المسمی بالمراتب، [برگ ۱۷۱ تا ۱۸۲] حدیث السفرجله، حدیث الطیر، حدیث الملکین، حدیث الحایط، حدیث اللغة، حدیث القبه، حدیث الضوء، حدیث الحصن، حدیث اسد و قتله، [برگ ۱۸۲:] من کتاب سعید بن المسیب، [برگ ۱۸۳:] قصیده قافیه از علامه جمال الدین علی بن

محمد بن سلامه در ۳۷ بیت، با این مطلع: سرق القوم جوهر الفاروق ×× و تحلوا بحلیة الصدیق، [برگ ۱۸۴:] باب فی بیان فضائل له شتی، [برگ ۱۹۰:] باب فی تزویج رسول الله (ص) ایاه فاطمة (ع)، [برگ ۱۹۸:] باب فی بیان شی من جوامع کلامه و بوالغ حکمه؛ خط: نسخ، کا: عبدالله سعد مولد زیدی عدلی،تا:۱۲۱۹ق؛۵۹ص(۱۴۲-۲۰۰) [عکسی ف: ۳ - ۲۴۰]

۱۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۲۴/۲۷

از امام باقر در باره زیارت امام حسین در روز عاشورا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۲۱ق؛ ۲ص (۲۵۲ — ۲۵۳)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲ - ۱۵۷]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۶/۱ط

آغاز: بسمله. قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم انا مدینة العلم و علی بابها فلما سمع الخوارج هذا الحدیث؛ **انجام:** قالت امراه واثنان قال. .. تمت هذا الحدیث مجموعة من احادیث متفرقه. .. سنه ۱۲۳۱.

مجموعه ای متفرقه از احادیث اهل بیت (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۱۲۱ص (۱-۱۲۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۹]

۱۹۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۷۴/۱

ده حدیث از چهل حدیث از حاج رجب علی؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ جلد:مقوایی با تیماج مشکی،۷گ،اندازه:۱۴×۲۱سم[ف: ۳ - ۱۰۵۰]

۱۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۲/۲

ترجمه فارسی برخی از احادیث؛ خط: نسخ خوش، کا: علی اکبر بن ملا رمضان، تا: شنبه ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۹]

۲۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۴۷/۵

آغاز: الباب الاول و فیه ثلثة فصول. الفصل الاول قال الله عزوجل فاعلم انه لا اله الا هو و قال رسول الله ص اعرفکم بنفسه اعرفکم بربه؛ **انجام:** و امر عظیم من شداید العظام.

کاتب نسخه را به نام «اخبار» و مؤلف آن را ابن بابویه قمی ضبط کرده است. کتاب مرتب است بر چهارده باب و هر باب مشتمل بر فصول. حاوی تنها احادیث وارده در: توحید، عدل، فضایل معصومین (ع)، معرفة ایمان و علامت مؤمن، برخی از عبادات و اذکار و آداب و سنن و اعمال، باب چهاردهم حاوی ۳۴ فصل در ملاحم؛ خط: نسخ، کا: اصفهانی و رضوی، تا: ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز (صفحه اول)؛ کاغذ: آهارمهره شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱- ۳۳۰]

۲۰۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۶۰/۱

آغاز: ابواب انواع الدنیا و الممدوح منها و معانیها؛ ابواب انواع الدنیا: اخبار الائمة؛ الکافی: فی خبر محمد بن مسلم عن علی بن الحسین (ع) المتقدم ذکره فی باب ان حب الدنیا راس کل خطیئة؛ **انجام:** و منه محمد بن یحیی عن عبدالله بن محمد. .. و یکنس ابنیة حتی ان السوانح قبل مغیب الشمس ینفی الفقر و یزید فی الرزق.

تمت الرسالة الشریفة.

برخی از اخبار و احادیث اعتقادی و اخلاقی و فقهی بدون ذکر سند جمع‌آوری و در کتاب حاضر نگاشته شده است. به‌نظر می‌رسد این کتاب بخش‌هایی کوتاه و نامرتب و یا منتخبی از کتاب «جامع الاخبار» باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محسن بن احمد، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۱۲۴گ (۲پ-۱۲۵پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۳ - ۶۹]

۲۰۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۱۲/۵

فصلی است در چیزها که فقر آورد و آنها که روزی را فراخ سازد و در آغاز آفرینش؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد بن محمد باقر بن قوام الدین محمد بن مفید موسوی استرآبادی، تا: ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۶۷)، ۱۵ و۱۶ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۷۸۱]

۲۰۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۳۸۵

آغاز: (نخستین عنوان موجود در برگ دوم:) آیات ندائیة قال الله سبحانه و نادی اصحاب الجنه. .. مقتضی المقابلة ان یقال ما وعدکم و لعل النکته فی. ..

جلد اول از کتابی است که احادیث امامیه را گزارش نموده و این جلد شامل ۱۲۰ حدیث و شرح آن است که آخرین آنها سؤال رأس الجالوت از حضرت رضا (ع) است، تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۲۵ هـ ق، احادیث تحت عنوان حدیث نبوی، حدیث علوی، حدیث صادقی، حدیث رضوی و. .. آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله العالی»؛ کاغذ فستقی، یک‌سوی جلد افتاده، ۲۱ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۷]

۲۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۳۸

در مناقب ائمة، به نقل از ابن عباس (از مشارق الانوار)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۲گ (۷۸پ-۷۹ر) [مختصر ف: ۲۹]

۲۰۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۷۱/۶

آغاز: فی مشکوة الانوار بعنوان البصری و کان شیخاً کبیراً قد اتی علیه اربع و تسعون؛ **انجام:** فلما اعظم هذا البلاء و ما اطول هذه المدة. و نسأل الله التوفیق و الثبات

منتخب در فضل و علم ائمه اطهار، احادیث منتخب در فضل و علم ائمه اطهار از: «مشکاة الانوار» و «کافی» و روایت جاثلیق مسیحی را به تفصیل آورده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۹۷]

۲۰۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۷۸/۲

آغاز: بسمله،حمد له،عن ابی عباس،عن النبی(ص)انه قال ذات یوم
کا: حاج غلامرضا بن قاسم یزدی، تا: ۱۲۵۱ق؛ اهدایی حاج شیخ غلامرضا جماعتی تفتی، کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با

تیماج مشکی،۱۷گ (۹۴-۱۱۰)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۳۸۷]

۲۰۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۰۲/۱

آغاز: بر الوالدین سلف، برکة العمر فی حسن العمل

کلمات قصار که به ترتیب حروف الفبای اول جمله مرتب شده؛ خط: نسخ، کا: غلامرضا ابن ابوالحسن، تا: جمعه ۱۱ جمادی الثانی۱۲۵۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۶گ (۱۷-۲۲)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۸]

۲۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۲/۲

صد حدیث در مدح حضرت علی (ع) جامع سید محمد تقی حسینی حسب الامر ملا محمد طاهر؛ کا: مهدی بن اسدالله، تا: صفر ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج یک لایه دارچینی، ۵ص (۲۴۲-۲۴۶)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۰۷]

۲۰۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۰۱/۵

آغاز: بسمله قول النبی صلی الله علیه وآله من یسئل بعلم یعلمه فیکتمه الجمه الله بلجام من النار، العلم بلا عمل کالقوس بلاوتر؛ **انجام:** اذا تعلموا تکبروا من علم عبدا آیة من کتاب الله تعالی فهو مولاه من علمنی حرفا فقد صیرنی عبداً تمت الکتاب

احادیث مرویه از رسول اکرم (ص) و اهل بیت (ع) درباره علم و فضل عالم در اقسام علما و فضیلت نماز و عقاب تارک الصلاة و مذمت خمر در نسخه حاضر درج شده است؛ خط: نسخ، کا: هادی انجدانی، تا: شنبه ۸ رجب ۱۲۵۹ق، به جهت میرزا محمد تقی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۶]

۲۱۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۸۵/۳

آغاز: نزع الله برکته وضیق علیه معیشته و وکله الله إلی نفسه و من وکله الله إلی نفسه فقد هلک؛ **انجام:** و یقول الآخر: یالیتهم إذ لم یعلموا لماذا خلقوا. .. فیقول الآخر و یالیتهم إذ لم یعلموا بما علموا تابوا مما عملو

احادیث منتخب با حذف اسناد در موضوعات مختلف: اخلاقی و آداب دینی از کتاب‌های: «ارشاد القلوب»، «بحار الانوار» (حدیث معراج، وصایای پیامبر به علی بن أبی طالب، أبوذر، ابن مسعود)، «تفسیر علی بن إبراهیم»، «کشف الغمه»، «مناقب» خوارزمی، «أمالی» طوسی، «أمالی» صدوق، «أصول کافی»، «مجموعه ورأم»؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین ابن محمد حسینی، تا: دوشنبه ۱۷ رجب ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج با سر و نقش گل و بوته، ۴۲ص (۱۷۳ر-۲۱۴پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۲۰]

۲۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۸/۴-طباطبائی

آغاز: بسمله سال علی بی ابیطالب علیه الصلوة و السلام عن النبی صلی الله علیه و آله عن هذه الایه. .. قال رسول الله یا علی یحشرا متی یوم القیامه علی خمسة عشر فوجا الفوج الاول یخرجون من قبورهم و بطونهم مثل الجبال ملئت من الحیات و العقارب؛ **انجام:** الفوج الخامس عشر یخرجون من قبورهم بالنور التمام. ... فیقول الناس من هولاء و یقال هائولاء الذین ماتوا علی التوبه فادخلوها خالدین

حدیث فی آیة «یوم ینفخ فی الصور»، مضمون این حدیث سوال امام علی بن ابی طالب (ع) است از رسول الله (ص) از تفسیر افواج در آیه شریفه «یوم ینفخ فی الصور فتاتون افواجا»؛ خط: نستعلیق، کا: عبد الخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ در پی این بخش (از ۱۱۶-۱۲۶) پند و حدیث و برخی از آن به نظم است؛ ۳گ (۱۱۵-۱۱۷) [ف: ۲۳ - ۶۵۸]

۲۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۴

کا: محمد حسن بن مرحوم، تا: ۱۲۶۲ق؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۲۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۸۵

آغاز: بسمله، حمد له، عن ابن عباس، عن النبی (ص) کم اخبائک یالعین من امتی فقال عشرة

خط: نسخ، کا: احمد بن عباس بن علی یزدی، تا: جمادی الاول ۱۲۶۳ق؛ مقداری از «نهج البلاغه» در آغاز و قسمتی مکرر از همین کتاب ضمیمه دارد، اهدایی موسس؛ کاغذ: مختلف، جلد: مقوایی با تیماج زرد ضربی با یک ترنج بزرگ و دو کوچک و دو جدول،۴۷گ،مختلف السطر،اندازه:۱۵/۵×۲۲سم[ف:۴- ۱۳۸۹]

۲۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۶۵/۲

خط: نسخ، کا: ابوالحسن پسر علی رضا شهربابکی، تا: ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۶گ (۱۴۹-۱۷۵)، ۷ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳ - ۹۳۹]

۲۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۰۵-۳۸/۱۲۵

آغاز: وجد بخط مولانا ابی محمد العسکری علیه السلام ماصورته قدصعدنا ذری الحقایق باقدام النبوة والولایة ونور ناسبع طبقات. .. فصل قدتقدم فی صدر هذا الکتاب ان الامامة تکون بالنص والعصمة؛ **انجام:** ومردی غیر خزی ولافضح برحمتک یا ارحم الراحمین وصلی الله علی خیر خلقه وحبیبه محمد و آله و عترته الطیبین الطاهرین المعصومین من آل طه و یس قد فرغ من تسوید. ... المسماة باتمام النعمة

منتخبی است از احادیث شیعی درباره امیرالمؤمنین و سیدالشهداء و امام عصر (ع) برگرفته از کتب محدثین شیعه خصوصاً «کمال الدین و تمام النعمة» شیخ صدوق، در اواخر کتاب رساله «شهاب الاخبار» قاضی قضاعی (-۴۵۴ق) را آورده است و شروع کتاب با حدیث منسوب به امام حسن عسکری (ع) است که فرمود: «قد صعدنا ذری الحقایق باقدام النبوة. ..» و از جمله مطالب کتاب: خطبه پیامبر (ص) در روز غدیر و قصه بلوهر حکیم و یوذاسف و احادیث منتخب از«کمال الدین» درباره امام زمان (ع) است؛ خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن علی، تا: ۱۲۷۲ق؛ دارای حواشی با نشان «ق»؛ جلد: تیماج مشکی مجدول سوخت با ترنج و سرترنج، ۲۰۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۲۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۹/۱۸

آغاز: «هو. فی اسرار الامام المهدی محمد بن الحسن. فمن ذلک ما رواه الحسن بن حمدان عن حکیمة بنت محمد بن علی الهادی قالت کان مولد القائم لیلة النصف من شعبان ۲۲۵

چندین روایت درباره امام زمان؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمود بن جلال الدین محمد نصیر قلندرشاه خویی، تا: ربیع الثانی۱۲۷۲ق، جا: دارالخلافه طهران؛ کاغذ: فرنگی نازک الوان، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج و جدول، ۲گ (۵۱پ–۵۲ر)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۳۱]

۲۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۲۰/۱

روایة ابی مخنف لوط بن یحیی الازدی فی مولد علی بن ابی طالب، با یک دیباچه به عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رجب ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: فرنگی و ترمه، جلد: میشن سرخ لایی، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ – ۳۲]

۲۱۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۷۵/۱۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: شب جمعه شب معراج ۱۲۷۷ق، جا: همدان؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۲۶۱]

۲۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۰۴/۳

آغاز: اعلم أنی قد وفقت بإتمام جامع الأخبار من تصنیفات أفضل الفاضلین. .. علی بن طاووس رحمة الله علیه؛ **انجام:** افتاده: محضوا أموالکم بالزکاة وداء مرضا کم بالصدقات و رد البلاء بالدعاء. ..

مؤلف گوید: «بعد از اتمام کتاب «جامع الاخبار» – که آن را به سید ابن طاووس رحمة الله نسبت داده –، به جمع اخبار از کتب معتبره می‌پردازم» گمان می‌رود مؤلف به احادیث، کاتب نسخه رسول لاهیجی باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف رسول لاهیجی، تا: ۱۲۷۸ق؛ افتادگی: انجام؛ از برگ ۴۵ تا ۷۵ مطالب مختلف از ادعیه و اوفاق و غیر آن به صورت افزودگی آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کاغذی با مقوا، عطف: پارچه، ۷گ(۳۸–۴۴)،۱۳ و۱۴ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: ۲۹ – ۱۴۲]

۲۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۴/۱۸

اخباری که دلالت بر شرف علم می‌نماید؛ کا: محمد مسیح بن عبدالحمید موسوی اصفهانی درب امامی، تا: حدود ۱۲۸۰ق [ف: ۵ – ۸۷]

۲۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۰۳/۳

خمس و خمسون حدیث؛ خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا:۱۲۸۰ق؛قطع:وزیری خشتی کوچک[میراث شهاب:س۸ش۲– ۲۱]

۲۲۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۵/۲۲

آغاز: بسمله، الید العلیا خیر من الید السفلی؛ **انجام:** لا طاعة لمخلوق فی معصیة الخالق و الحمدلله اولاً و آخرا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. .. علی اختتام الاحادیث التی کانت فی الحقیقة کالدرر المتفرقة و جمعها مولانا. .. السید ابوالقاسم الخونساری اعلی الله مقامه... الی عفو ربه الباری حسین بن محمد النقی الموسوی الخونساری. .. فی سنة ۱۲۸۱

من الفاظ رسول الله (ص)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن محمد نقی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، کاغذ: نخودی، ۴گ (۴۴۸پ–۴۵۱ر)، قطع: نیم‌ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۹۰]

۳۹۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۵/۱۷

تعدادی حدیث منقول از «من لایحضره الفقیه» با ذکر سند بیان شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن محمد نقی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۲۷۳ر–۲۷۵ر)، قطع: نیم‌ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۸۹]

۲۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۳۲

شامل احادیث قدسی و احادیث وارده از معصومین (ع) در شرافت قم و قمیین؛ خط: ثلث، کا: میرزا علی اکبر فیض قمی، تا: ۱۲۸۲ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۱۱]

۲۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۲۵/۳

از امیر المؤمنین (ع) به نقل از تفسیر صراط المستقیم؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبایی طبیب یزدی، تا: سه‌شنبه ۲ ربیع الثانی ۱۲۸۵ق، جا: دارالخلافه تهران؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشین قهوه‌ای مجدول، ۱گ (۱۴پ)، اندازه: ۲۲×۳۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ – ۵۶]

۲۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۸۲/۸

آغاز: روی ان امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام جاء الی النبی (ص) یشکو الیه الحاجة فقال الا اعلمک کلمات اهدیهن الی جبرئیل علیه السلام؛ **انجام:** ابن عبدالرحمن عن ابیه قال دخلت انا و ابی علی رسول الله (ص) فقال یا رسول الله بماذا او تر قال بسبح اسم ربک الاعلی و قل یا ایها الکافرون و قل هو الله و الحمدلله رب العالمین.

چند حدیث به نقل از یکی از اصول شیعه اغلب احادیث آن با عنوان «حدثنا الابهری» است؛ خط: نسخ زیبا، کا: ابوالقاسم بن ملا علی الریزی من بلوک الآشتیان، تا: ۱۲۸۶ق؛ جلد: تیماج مشکی سوخت ضربی ترنج با سر با کتیبه «باقر بن محمد صادق» مجدول گرهی، ۱گ (۱۸۰پ–۱۸۱پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۸ – ۶۳۷]

۲۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۳۵/۶

حدیث امام باقر (ع) به نقل از کافی، در باب سؤالی که از حضرت رسول در باب صالح از جبرئیل کرد؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبائی، تا: شعبان۱۲۸۶ق؛ ۱گ (۵۲پ– ۵۳ر) [مختصر ف: ۳۰۵]

۲۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۲۵/۴۰

روایات فضایل علی بن ابی طالب (ع)؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبایی طبیب یزدی، تا: با تاریخ ۱۲۸۶ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: میشین قهوه‌ای مجدول، ۲گ (۱۷۲ر–۱۷۳ر)، اندازه: ۲۲×۳۵/۳سم [ف: ۲۹/۱–۶۲]

۲۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۲۵/۸

روایتی از «الکافی»، نوشته شده در شب جمعه شعبان ۱۲۸۶ق؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبایی طبیب یزدی، تا: جمعه شعبان ۱۲۸۶ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشین قهوه‌ای مجدول، ۲گ (۵۲پ-۵۳ر)، اندازه: ۲۲×۳۳/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۷]

۲۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۸۹/۲

آغاز: بسمله و من الاخبار الفصیحة حدیث عمران بن سوادة اللیثی مناصحاً لعمر و فیه من النکات الادبیة و غریب المعانی و الالفاظ ما یجب الاطلاع علیها

حدیث عمران بن سوادة اللیثی، حدیثی است که طبری در تارخ خود از عمران بن سواد لیثی پیرامون نصیحت عمر نقل کرده است؛ خط: شکسته نستعلیق ساده، بی‌کا، تا: ۲۴ شوال ۱۲۸۸ق، جا: شیراز؛ از روی اوراق مختلف مرحوم میرزا یوسف استکتاب شده که کاتب از آقامیرزا ابوالحسن منسوب ایشان گرفته؛ جلد: تیماج زیتونی، ۱۸گ (۷۷پ-۹۵ر) [ف: ۳۷ - ۴۸۳]

۲۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۷۱/۱۴

احادیث پراکنده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۸ق [ف: ۶ - ۴۵۵]

۲۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۷۱/۸

روایات از امامان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۸ق [ف: ۶ - ۴۵۵]

۲۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۲۶

حدیث النار، منقول از ابن عباس؛ بی‌کا، تا: ۱۲۹۱ق [د.ث. مجلس]

۲۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۹/۹

خطاب به امیرالمؤمنین (ع) درباره دوستی او از کتاب «مناقب» اخطب خوارزمی؛ خط: نستعلیق، کا: سیف الدین بن شمس الدین، تا: ۲۱ شعبان ۱۲۹۱ق؛ پس از آن گفته‌ای از حکما درباره خلقت ملائکه و بهایم و انسان (۸۸پ) و نقل از «کشکول» (۸۸پ-۸۹ر)؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱گ (۸۸ر)، ۱۲ سطر (۹/۶×۱۴/۴)، اندازه: ۱۲/۹×۱۹/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۶]

۲۳۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۶۲/۱

حدیث مفضل، درباره امام زمان با توضیحاتی درباره آن؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد، تا: ۱۲۹۵ق؛ ۲۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۱]

۲۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۹۴

نصایح حضرت علی (ع) به امام حسین (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: سید محمد حسینی اردستانی، تا: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج زنگاری یک لایی مجدول ضربی، ۱۰گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸/۲سم [رایانه]

۲۳۶. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۵۸/۴

آغاز: اخبرنا الشریف الاجل الفقیه العالم.. عن النبی صلی الله علیه واله انه قال لاصحابه ما من صدقة افضل من سقی الماء؛ **انجام:** قال اتذکر شهر رمضان فیقول نعم فیقول ستر الحال شرط، فهذا ما سمعته و رویته و الحمد الله وحده. ..

خط: نسخ مغلوط، کا: حاج عبدالمجید بن محمد علی مشهدی، تا: اوایل ربیع الثانی ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶گ (۹۴پ-۱۱۹ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷ [ف: ۲ - ۲۹۰]

۲۳۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۹۹

نسخه‌ای است بدون اول و آخر شامل روایاتی اخلاقی که از کتاب «مستدرک الوسائل» نوری گزین نموده است، با عناوین: فی الحث علی الدعا و آدابها و ثمراتها، فی السخاء و آثارها و مراتبها، فی خلوص النیة و العمل علی طبقه و آثارها فی الدنیا و تشبیهاتها فی الامر بالمعروف و النهی عن المنکر، فی حقوق الوالدین علی الولد و بالعکس، فی التواضع. در بالای هر یک از این عناوین جمله «الطرق الی الله بعدد انفاس الخلائق» مکرر آمده است؛خط:شکسته،نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۴گ، ۲۲ سطر (۱۳/۵×۱۶)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۸۴۲]

۲۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۲۵/۱۵

روایت عبد الله بن عباس درباره اصحاب کهف و رقیم؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد طباطبایی طبیب یزدی، تا: با تاریخ ۱۳۰۱ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: میشین قهوه‌ای مجدول، ۳گ (۶۳ر-۶۵ر)، اندازه: ۲۲×۳۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۸]

۲۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۱/۶

حدیث فی الروح، حدیثی است منقول از حضرت حسن (ع) درباره روح انسان به‌هنگام خواب، امام (ع) به سؤالی که از او شده در این حدیث پاسخ گفته است، کاتب نیز این حدیث را از «مجمع البحرین» نقل کرده؛ خط: نستعلیق متوسط، کا: علی نوری، تا: ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۱ص (۲۴۹)، ۱۲ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۹ - ۵۲۹]

۲۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۵/۳

آغاز: بسمله حدثنا ابوالعباس احمد بن علی بن الحسن. .. قال قال رسول الله (ص) العلم خزائن؛ **انجام:** فوالله ما تتهمنی فی الانحراف عن اهل. .. القوم و تفرقوا

احادیثی از پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت (ع) با ذکر سلسله سند، بر روی برگ اول این رساله نوشته: «جزء من الاحادیث نقلت من خط علی بن حمد بن شاذان الفامی کذا فی النسخة التی نقلت منها»، کاتب در پایان به کتابت نسخه از اصل مغلوط اشاره کرده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۳۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱ص (۱۴-۲۴)، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۲ - ۱۷]

۲۴۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۹۵

آغاز: بسمله، قال امیرالمؤمنین علیه السلام، طلبت القدرو المنزلة فما وجدت الا بالعلم؛ **انجام:** من عمی عن فضلنا و کفی به من عمی عن امر بنی امیه.

این جلد شامل دو قسمت است: ۱. متن عربی فرمایشات امیرالمؤمنین علی (ع) که حاجی میرزا محمدرضا شیرازی در سال ۱۳۳۸ در مشهد مقدس نوشته است، ۲. رساله‌ای چاپی به نام «زینت المساجد» که شامل ادعیه است و مرحوم رحمت بن حکیم بن وصال شیرازی آن را نوشته و در سال ۱۳۲۶ هـق در مطبعه مظفری بمبئی چاپ شده است؛ خط: نسخ، کا: حاجی میرزا محمدرضا شیرازی، تا: ۱۳۳۸ق، جا: مشهد مقدس؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با عطف تیماج و کاغذ مشکی، ۶۱ص، ۶ سطر (۱۲×۷)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۱۴]

۲۴۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۶۴/۹

حدیثهای متفرقه؛ بی‌کا، تا: ۱۳۶۵-۱۳۶۶ق؛ ۲گ، اندازه: ۷×۱۳ [ف: ۳ - ۱۳۰]

۲۴۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹ حکمت

آغاز: فرمایشات پیغمبر. .. حدیث شریف ماثور عن رسول الله. .. بلا خلاف سبعة یظلهم الله فی ظل عرشه

احادیث پیامبر و امامان است با چند بیت فارسی از نویسنده نسخه در پایان؛ خط: نسخ خوش، کا: عبدالله ارباب، تا: رجب ۱۳۷۷ق؛ جدول و ستون‌بندی شنگرف و لاجورد و زر میان سطرها زرین؛ ۲۳ص، ۹ سطر، قطع: جیبی [ف: ۲ - ۷۳]

۲۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۸۲/۲-۵۲/۱۲۲

آغاز: قال النبی صلی الله علیه و آله: الکعبة کعبة لانها مربعة و صارت مربعة لانها بحذاء

احادیث پراکنده‌ای است به نقل از کتاب‌های «کافی» کلینی و «احتجاج» طبرسی؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۷گ (۴۱-۸۷)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۰]

۲۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۶۹/۱-۳۲/۶۹

آغاز: بسمله قال النبی صلی الله علیه وآله لایزول قدم العبد یوم القیامة عن موضعه حتی یسئله تعالی عن اربع عن عمره فیما افناه وعن جسده فیما ابلاه وعن ماله مما اکتسبه؛ **انجام:** وانه ینبغی للمتصدق ان یلئم. .. یقول عند وئیه الحمدلله الذی نجافی مما ابتلی به غیری ولو شاء لفعل.

احادیث نبوی (ص) و احادیث اهل بیت (ع) است بیشتر در موضوعات اخلاقی بدون عنوان‌بندی خاصی در رساله حاضر گردآوری شده است و مجموعاً بیش از چهل حدیث است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۰۹]

۲۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۸۲/۲

آغاز: بسمله، عن زید الشحام عن الصادق علیه السلام قال ما من عبد یقول کل یوم سبع مرات اسأل الله الجنة واعوذ بالله من النار الا قالت النار یا رب اعذه منی؛ **انجام:** و تجسونهن فی البیوت و تعلموهن ما یحتاجون الیه من دینهن و الحق الذی ارتضاه لهن و تضربوهن علی ذلک ضربا وجیعاً فان الرجال یسألوا عن النساء یوم القیامة وکذلک النساء

چند حدیث اخلاقی به نقل از ائمه اطهار (ع) ذکر کرده است؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن جعفر بن علاء الدین حسینی واعظ یزدی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۳]

۲۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۹۱

آغاز: و لاتصحب من یتزین بک بان کان جاهلا الا لاجل التعلیم اولان ینقل الیک عیوبک روی الکلینی قویا عن ابی العدیس قال قال ابوجعفر علیه السلام یاصالح اتبع من یبکیک وهولک ناصح و لاتتبع من یضحکک وهو لک غاش؛ **انجام:** ورَوی اسحاق بن جریر الموثق وطریق الصدوق الیه غیر مذکور فی الفهرست و الظاهر الاخذ من کتابه و ان کان الاظهر اخذه من کتاب البرقی و فی الطریق محمد بن سنان اصبح من تتزین به اما بالاستفاده او باصل الصحابه ولاتصحب

باب السفر را در بردارد، به مراجع حدیثی ازجمله کلینی، مفید، طوسی، علامه حلی، فیض کاشانی، حرعاملی و دیگر مراجع مراجعه شد، با هیچ‌کدام از آنها مطابقت نداشت، مطالب این کتاب نیز تحت عناوین «باب ـ باب» بیان شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی،۶۱گ،۲۴سطر،اندازه: ۲۰×۲۹سم[ف مخ:۳- ۹۸۵]

۲۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۳/۲

آغاز: من کتاب الشذاع المروی عن امیرالمومنین علیه السلام قال اذا اهل المحرم السبت تکون الشتاء شدید البرد کثیر الریاح و تقل الحنطة؛ **انجام:** ویکون سنة تکثر فیها ماء العیون ویکون سنة اخرها خیر من اولها

حدیثی است از مولی الموحدین امام علی (ع) که از کتاب شذاع منقول است و در پیش‌گویی اوضاع آینده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مطالب متفرقه‌ای در ذکر نادعلی و علوم غریبه در میان رساله آمده است؛ جلد: مقوا، ۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۷۷۲]

۲۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۱۰/۵

آغاز: حدثنا محمدبن الحسن بن احمد بن الولید رضی الله عنه قال حدثنا محمدبن عمرو؛ **انجام:** بامتناع الازلی ان یثنی ولابدی له ان یبدأ لا اله الا الله العلی العظیم

حدیث التوحید، حدیثی است در توحید که از امام علی بن موسی الرضا (ع) در مجلس مأمون روایت شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فایده‌ای در حدیثی از جابر در آخر رساله آمده است؛ مهر: «الراجی ابوالمعالی الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: مقوا، ۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۷۷۳]

۲۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۸/۱۲

احادیثی در فضایل امیرالمؤمنین(ع) از «مسند» و «معالم التنزیل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن مشکی، ۱گ (۲۴۶ر-۲۴۶پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۶سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۶۹]

۲۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱۰

آغاز: اعطی الله عزوجل العقل خمسة وسبعین جندا واعطی الجهل خمسة وسبعین جندا حدثنا الی رض قال حدثنا سعدبن عبدالله؛ **انجام:** و انما یدرک النور بمعرفة العقل و جنوده و مجانبة الجهل و جنوده

اصل حدیثی است از حضرت رسول اکرم (ص) درباره جنود عقل و جنود جهل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف مخ: ۲-۷۷۴]

۲۵۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۴۹

آغاز: روایت است از عبدالله بن کیسان از امام جعفر صادق علیه السلام گفت: گفتم او را قربانت شوم من غلام تو عبدالله بن کیسانم. گفت: اما پدر تو پس می‌شناسم او را؛ **انجام:** وحضرت امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود که اگر پرده گشوده شود بقین من زیاد نخواهد شد و معلوم است که این معنی مخصوص آن حضرت و امثال اوست.

بخشی از یک مجموعه حدیثی است، یک باب با عنوان «طینة المؤمن و الکافر» دارد، از کلینی و ابن بابویه و طبرسی و کتاب «اختصاص» یاد کرده است، گاهی برخی عبارات را به فارسی ترجمه کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، صحافی این نسخه منظم نیست، اشعاری در مصیبت جانسوز کربلا در ابتدا و انتهای نسخه؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۶۶گ، ۲۷ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۴]

۲۵۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۴/۱۳ فیاض

حدیثی درباره روزه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲ص، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: - ۲۰۳]

۲۵۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۷۳/۱

آغاز: قال محمد بن ادریس رحمه الله انی لما رأیت زهد هذا العصر فی علم الشریعة المحمدیة صلی الله علیه و آله و الاحکام الاسلامیة؛ **انجام:** اقول یظهر من هذا انه علیه السلام قد لایحضر فی بعض السنین الموسم.

احادیث متفرقه‌ای است بدون ترتیب خاص انتخاب شده از کتاب «سرائر» ابن ادریس و «امالی» شیخ صدوق و جز اینها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۱۱۵گ(۱پ-۱۱۵پ)،اندازه:۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۷-۱۶۱]

۲۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۷/۱۱

اخباری است از گفتار پیامبر اسلام و خبر سلمان فارسی و خبر غمامه در مناقب علی (ع) و اخبار دیگری در فضائل علی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی سیاه،۲۷ص(۶۸ر-۹۴ر)،۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶-۲۹۹]

۲۵۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۱/۲۴

آغاز: بسمله. هذا حدیث یونس النبی (ع) مع اهل نینوی. و اول الانبیاء آدم (ع) و قد خلقه الله من طین؛ **انجام:** فآمنوا فمتعنا هم الی حین. تم الخبر، و الحمدلله رب العالمین. ..

حدیث یونس النبی؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، تا: اصفهان؛ جلد: میشن زرد لایی، ۶گ (۱۱۱ر-۱۱۶ر)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۴/۸سم [ف: ۹ - ۱۶۰]

۲۵۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۳۸/۴

احادیثی از «عدة الداعی» ابن فهد حلی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ »اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۷۰]

۲۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴۴/۹

آغاز: امیر المؤمنین (ع) و کان من ورائه فقال هاتنا یا رسول الله. .. قال کنت بصور فی سنة نیف و خمسین و ثلثمایة عند أبی علی محمد بن (گ۱۱۳ر). .. قال ابوالفرج. .. لما وردت الی باب عضد الدوله بالموصل سنة ثمان و ستین و ثلثمایة لزمت دارجاریة ابی نصر خرشید (گ۱۱۴). .. فلما سجد سقطت العمامة عن راسه فنظرت الی راسه فاذا قحف خنیریر (گ۱۱۶پ). .. کتاب المدهش لابن الجوزی، قال ابو عاصم الزاهد (گ۱۱۷پ) فاخذت منه شطیة فتخللت بها و رمیت بها الی الارض فاول شیء سئلت عنه تلک الشطیة

شش برگ جدا شده از کتابی ناشناخته در حدیث؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی ترمه نخودی، جلد: تیماج سرخ یک لا، ۶گ (۱۱۳-۱۱۸)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۱ - ۱۶۰]

۲۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۷۴

آغاز: بسمله، قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم انا مدینة العلم و علی بابها فلما سمع الخوارج هذا الحدیث حسدوا علی علی علیه السلام و. ...؛ **انجام:** خامسها قوم یتکلمون فی المسجد من حدیث الدنیا ثم یلتفظهم کما یلتفظ الحمامة السمم ثم یرد الی جهنم. ..

احادیث و اخبار مختلف اعتقادی و اخلاقی به نقل از پیامبر (ص) و ائمه اطهار (ع) بدون ترتیب خاصی گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن مقوایی دارای ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته، ۹۲گ، ۱۰ سطر (۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۲۱۱]

۲۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۰۰/۶

آغاز: حدیث فی کمیة عمر الدنیا و کیفیة قال النبی صلی الله علیه و آله ان موسی (ع) سال ربه ان بدا الدنیا منذ خلق فاوحی الله تعالی الی موسی (ع)؛ **انجام:** اکثر اولیائه یومئذ اولاد زنا و اصحاب الطیالسة الخضر یقتل بالشام من یوم الجمعة بثلاث ساعات علی عقبة یعرف بعقبة افتق علی یدین یصلی المسیح خلفه الا ان بعد ذلک الطامة الکبری و السلام.

احادیثی است در زمینه های اخلاقی و عقیدتی برگرفته از کتب احادیث شیعه به‌خصوص از کتاب «الکافی» شیخ کلینی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای حواشی با علامت ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج پوست اناری مقوایی ضربی مجدول،

۶۷گ (۲۷پ-۹۳پ)، ۲۳-۳۴ سطر (۷۰×۱)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶سم [ف: ۱۹ – ۲۳۸]

۲۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۳/۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛. ستون‌بندی مشکی زمینه زرین؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، ۱۶گ (۲۰۵-۲۲۰) [سنا – ف: ۲ – ۲۸]

۲۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۰/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی و مقوایی، ۲۶ص (۴۱۴-۴۳۹)، ۱۵ سطر [سنا – ف: ۲ – ۱۲۷]

۲۶۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۱۲/۱۳

آغاز: .. ثنا یحیی بن صاعد ثنا محمد بن عیسی بن حیان المداینی ح و حدثنی عبدالله بن محمد القاضی ثنا محمد بن عمرو بن البختری

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهرية (مدرسه عمریه)، دمشق ش ۳۷۷۱. حدیث بطلان الوضوء بالقهقهة، روایت‌هایی است که در آن موضوع قهقهه در بطلان وضو و نماز بررسی شده است؛ بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز؛ ۳گ (۳۳۷-۳۳۹) [عکسی ف: ۲-۲۲۴]

۲۶۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۷۶/۳

آغاز: بسمله، قال النبی ص الصلوة عماد الدین فمن اقامها اقام الدین و من ترکها هدم الدین، قال النبی ص من ترک وقتا من الصلوة فکانما ذبح نفسه بغیر سکین، و من ترک و قتین فکانما قتل نبیا و من ترک ثلاثة اوقات؛ **انجام:** و قال النبی ص من اتفق در هما علی طالب العلم فکانما انفق جبلا من الذهب الاحمر فی سبیل الله، و قال النبی ص من صلی صلوة الصبح ثم جلس حتی تطلع الشمس یعطیه الله تعالی فی الفردوس سبعین قصرا من الذهب و الفضه (تمت بعون الله)

الاحادیث المنتخبة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان – ف: ۱۵۵۱]

۲۶۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۸۳/۲۰

آغاز: قال ابوالفتح محمد بن محمد الجعفری العلوی الحسینی. .. و حذیفة بن الیمانی قال دخلت علی رسول الله فی هذا الیوم و هو الیوم التاسع من شهر ربیع الاول. ..

حدیث حذیفة بن الیمانی (حدیث رفع القلم)؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا قهوه‌ای عطف پارچه مشکی، ۳گ (۱۲۶پ-۱۲۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۴۱۴]

۲۶۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۱۰/۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. عن ابن عباس رضی الله عنهما أنه قال: سألت رسول الله؛ **انجام:** فلذلک سمته الملائکة الصدیق رضی الله تعالی عنه و عن الصدیقین اجمعین. .. هذا ما انتهی إلینا من حدیث المعراج و نستغفر الله من الزیادة و النقصان

حدیث معراج؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا طوسی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۳۵پ-۱۴۳)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ – ۵۱۷]

۲۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۲۱/۲۴

آغاز: حدیث: نقل الفقیر الی الله الغنی السید علی الهمدانی من خط الامام الحسن (ع). ما هذالفظه قد صعدنا ذری الحقایق باقدام النبوه و الولایه و نورنا سبع طرائق باعلام الفتوه و الهدایه

حدیث «قد صعدنا ذری الحقایق»، عبدالنبی شطاری صورت خط سید علی همدانی را که این حدیث را به خط امام حسن عسکری (ع) دیده و از آن نقل کرده در اینجا آورده این نوشته اکنون به‌خط گنجعلی نویسنده نسخه حاضر است و در ذیل نوشته سید علی همدانی چنین نوشته است: «نقل هذه الاشارات و هذه العبارات من خط السید علی الهمدانی الصمدانی النورانی بید عبدالنبی الشطاری»، در ذیل این نوشته با شمار کردن مجموع حروف زبر و بینات مدت غیبت کبری تخمین زده شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی سبز، ۱ص (۴۲۳)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۹۸۹]

۲۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۲۱/۳۱

آغاز: فی الاحادیث قال الصلوة فی اولها رضوان و فی آخرها غفران؛ **انجام:** و قال اذا بلغ الماء کر لم یحمل خبثا

احادیث منقول از پیغمبر و امامان (ع) به‌طریق شیعی در موضوعات مختلف؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۱ص (۴۸۴-۴۹۴)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۹۹۲]

۲۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۲۱/۳۲

آغاز: فی مسند احمد بن حنبل لم یکن بین اصحاب النبی من یقول سلونی الاعلی بن ابیطالب و فی صحیح مسلم ان علیا قال علی المنبر سلونی فی ان تفقدونی

حدیث فی فضل علی (ع)، به نقل از مسند احمد بن حنبل و صحیح مسلم؛بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۲ص (۴۹۵-۴۹۶)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۹۹۲]

۲۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۸۵/۶

آغاز: عن ابی هریره رضی الله عنه: قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم: ان موسی لما نزلت علیه التواترة و قراها فوجدذکر هذه الائمة قال: رب انی اجد فی الالواح ائمة هم الآخرون السابقون فاجعلها امتی؛ **انجام:** فلما سمع النبی صلی الله علیه و سلم هذا الشعر قال: ما کان لی و لبنی عبد المطلب فهو لکم. و قالت قریش ما کان لنا فهو لله و لرسوله. و قالت الانصار: ما کان لنا فهو لله و لرسوله. قال الطبرانی لم یرومن زهیر بن صرد لهذا التمام الالهذا الاسناد یفرد به عبدالله بن رماجی. ..

چند روایت و چند بیت شعر درباره امت پیامبر اسلام؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد یک لایی، ۲گ (۹۶پ-۹۷پ)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۲ – ۲۸۴]

۲۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۶۶/۲

آغاز: و ذکر المفید فی ارشاده حیث قال و کان زید بن علی بن الحسین علیه السلام عین اخوته بعد ابی جعفر علیه السلام و

افضلهم و کان عابدا؛ **انجام:** و الدراهم من عند رب العالمین و انفقها من خیر.
روایاتی در فضائل علی (ع) و حکایات مختلفه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: رویه میشن عنابی، ۲۲گ (۵۳ر-۷۴ر)، ۱۹ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۱×۱۸/۴سم [ف: ۱۶ - ۲۷۴]

۲۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۶۶/۴

آغاز: خطبة علی علیه السلام علی منبر البصرة، عن الحسن البصری قال: صعد امیر المومنین علیه السلام علی منبر البصرة فقال یا ایها الناس انسبونی فمن عرفنی فلینسبنی؛ **انجام:** بعد الصدقة، واتیان المساجد جنبا و التطلع فی الدور، والضحک بین القبور
احادیث مختلفه شیعی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: رویه میشن عنابی، ۸۷گ (۱۱۰پ-۱۹۶پ)، اندازه: ۱۲/۱×۱۸/۴سم [ف: ۱۶ - ۲۷۵]

۲۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۴/۶-طباطبائی

آغاز: فی الکافی عدة من اصحابنا؛ **انجام:** و بمجانبة الجهل و جنوده. وفقنا الله و ایاکم لطاعته و مرضاته
قبل از حدیث منقول از «کافی» در صفحه ۲۶۳ فصلی است ناتمام با این عنوان: «فصل فی ادعیة دفع وجع العیون، حدیث جنود العقل و الجهل»، حدیثی است از «کافی» کلینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز یک لا، ۶گ (۱۳۳-۱۳۸)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۵×۱۰/۵سم [ف: ۲۳ - ۳۱۲]

۲۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۸/۶

حدیث قدسی: «من اراد صاحباً فالله یکفیه و من اراد مونساً فالقرآن یکفیه» (حاشیه ص ۳۴)، روایتی در ذم حرص دنیا، چند حدیث دیگر، از اعمال جفر جامع حضرت امیرالمؤمنین(ع) جدولی است برای استخراج جواب سؤالات جفری؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲ص (۶۵-۶۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۷ - ۶۴]

۲۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۸۳

آغاز: عن سلمان الفارسی رض انه قال دخل علی علی فاطمة الزهراء فرآها قد اعترهامرض فجلس عندها یسلیها من مرضها ثم قال لها یا حبیبه قلبی؛ **انجام:** قل یا ایها الذین هادوان زعمتم انکم اولیاء من دون. ..
در این مجموعه، احادیثی از منابع شیعه و اهل سنت جمع‌آوری شده بدین ترتیب: حدیث فاطمه (س) و درخواست انار از حضرت علی (ع)، حدیثی از پیامبر (ص)، حدیثی از کعب الاحبار، قصه تمیم بن حبیب الدار و حدیث عجیب وی، مسائلی که یهودیان از عمر بن خطاب سؤال نموده و او آنها را از حضرت علی (ع) پرسیده و آن حضرت جواب داده‌اند، خطبة البیان، خبر صالح یهودی، اشعاری در مرثیه امام حسین (ع) و بابی از یک کتاب در عزای مصیبت آن حضرت و بابی از کتابی دیگر در فضل زیارت امام حسین(ع) و بابی در قصه ولادت حضرت خدیجه کبری، وصیت میت، خبر نصوح عابد، وصیت رسول الله (ص) به حضرت علی (ع)، زیارت مخصوص امام حسین (ع) در جمیع اوقات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد رحیم بن رضا با مهر مربعی وی؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۷۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۷ - ۲۰۸]

۲۷۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳-الف/۳۵۱

آغاز: فی الحدیث - لوان الموت یشتری لاشتراه الکریم؛ **انجام:** الزیاره فی العرف قصد المزور اکراما و تعظیما له و استیناسا به
شامل مقداری احادیث متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۱۲۶گ، ۱۶ سطر (۱۳/۵×۶/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۳۴]

۲۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۰

آغاز: البداء - عن زرارة بن اعین عن احدهما علیهما السلام قال ما عبدالله بشیء مثل البدا و فی روایة اخری عن ابی عبدالله علیه السلام ما عظم الله بمثل البداء؛ **انجام:** اللهم انه لیس لی علم بموضع رزقی و انما اطلبه. .. بفضلک انک. ..
مجموعه احادیث ائمه معصوم (ع) است که از کتاب‌های روایی شیعه (اغلب از کتاب «الکافی» کلینی) انتخاب شده است. هم چنین در پایان آن از برگ ۹۸ر تا آخر نسخه، شرط دعوت حزب البحر و چند دعا و دو حدیث از کتاب «ادعیة السر القدسیة» و «الوسایل الی المسایل» ذکر شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بی کا، بی‌تا؛ تمام صفحات جدول زرین و لاجوردی، زمینه بسیاری از صفحات نقوش اسلیمی، بعضی از اوراق زرافشان یا نقره‌افشان؛ جلد: تیماج دورو قهوه‌ای مجدول گرهی عطف گالینگور، ۱۰۲گ، مختلف السطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۰/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۴۱۴]

۲۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۰/۵

چند حدیث از حضرت پیامبر و ائمه (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۵گ (۱۳۰پ-۱۳۴پ)، قطع: بیاضی، اندازه: ۷×۱۹/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۲۱]

۲۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۶/۱

آغاز: خبر من خزانة مولانا مفترض الطاعة علی الخلق اجمعین امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام حدثنا ابو عبدالله. .. قال کنا جلوسا عند مولانا امیرالمؤمنین علیه السلام. .. فاذا التفت الیه الحسن و قال یا امیرالمؤمنین ان سلیمان بن داود قال ملکا لا ینبغی لاحد من الناس و اعطاه الله تعالی ذلک و هل ملکت شیئاً من ملک سلیمان
حدیث عن علی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زیتونی ضربی ترنج با سر، مجدول گرهی، ۸گ (۱پ-۸ر)، ۱۴ سطر، قطع: پالتویی، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۶۲]

۲۸۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۳/۳

آغاز: بسمله. اربعة یدخلون النار بغیر حساب - اولها تارک الصلوة و لو برکعة؛ **انجام:** فیخرج فیه القطرات فی خلق الله تعالی من کل قطرة تلک یستغفرون الی یوم القیمة.

مشتمل است بر چند حدیث؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۸/۵، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۰۷]

۲۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱۴/۱۱-ف

نسخه اصل: مجلس شورا ش ۶۴۴ [در فهرست مجلس (۲: ۴۱۱) این رساله تفکیک نشده است]. احادیث نبوی یا علوی، به ترتیب تهجی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۱ - ۶۷۲]

۲۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۵۶/۱۱

نام چهار منافق حجة الوداع پس از غدیر خم در عرفه، احادیث نبوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی ترنجی مقوایی، ۶گ (۲۲۷-۲۳۲)، ۱۵ سطر (۳×۷)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۲۷]

۲۸۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۱

حدیثی در برتری ایرانی بر عرب و حدیث دیگر؛ کا: علی بن محمد رشتی، بی‌تا، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۷]

۲۸۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۴۲

آغاز: من الحسان عن عبادة بن الصامت، انه قال، رسول الله ص. ان اول ما خلق القلم. فقال کتب، فقال ما اکتب، قال القدر، ما کان و هو کاین الی الابد؛ **انجام:** و قال لایزنی الزانی حین. ..

یکی از متون پربار اهل سنت است. شاید یکی از «صحاح سنن» باشد. با سربندهای «باب»، در هر باب نخست حدیث‌های «صحاح» و سپس «حسان» را آورده است: باب اثبات عذاب القبر، باب الاعتصام بالکتاب و السنة، کتاب العلم، کتاب الطهارة، باب ما یوجب الوضوء، باب آداب الخلاء، باب السواک، باب الوضوء، باب الغسل، واپسین سربند «باب الکبائر و علامات النفاق» است. برای نشانی: کتاب العلم من الصحاح عن عبدالله بن عمرو، انه قال، قال النبی ص بلغوا عنی ولو آیة، و حدثوا عن بنی اسرائیل، و لاحرج و من کذب علی متعمداً فیلتبوا مقلة من النار. و عن سمرة. .. (گ ۶پ)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۱ ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴ برگ آغاز از نسخه شماره ۱۱۴۵ است که در این مجلد صحافی شده است؛ کاغذ: ترمه حنایی و نخودی، جلد: مقوا، ۲۳۱گ، ۱۶ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۰]

۲۸۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۲۶/۴

آغاز: بسمله، اذاسالک سائل و قال لک ماالایمان قل هو التصدیق بالله و بالرسول؛ **انجام:** تبارک و تعالی استاثر به فی علم الغیب و لا حول و لاقوة الابا لله العلی العظیم

شامل چندین حدیث است در معرفت خدا و سایر مسائل؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۲۸۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۷۲/۳

در فضیلت چهارده معصوم، در چهارده فصل؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۱۷۶]

۲۸۹. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۸۷/۷

حدیثی در صفت جنت به نقل از «من لایحضره الفقیه»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۱۸۱ر) [ف: - ۱۳۹]

۲۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹/۶-۷/۱۴۹

آغاز: محمد بن عبدالجبار عن الله لوی عن احمد المیثمی عن صالح عن ابی حمزة قال کنت عند علی بن الحسین؛ **انجام:** تفسیر علی بن ابراهیم ابی عن الاصبهانی عن المنقری عن حفص عن ابی عبدالله علیه السلام قال کان مما ناجی الله موسی (ع) انی الااقبل الصلوة الا ممن تواضع لعظمتی و الزم قلبه خوفی و. ..

احادیث مرویه از ائمه اطهار (ع) از کتب حدیثی شیعه جمع‌آوری شده از جمله از کتاب‌های «مشارق الانوار» و «کمال الدین» و «رجال الکشی» و «الخرایج» و «بحار» و «کافی» و «امالی الطوسی» و «المناقب لابن شهرآشوب» و «کفایة الاثر» و. .. نقل می‌کند و حدیث مفضل را درباره امام زمان (ع) آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۱۰]

۲۹۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۶۴/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: مقوا، ۶گ (۱۸-۲۳)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۷۴۸]

۲۹۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۷

آغاز: بشیء فعلته لم یطلع علیه بشر فقال صلی الله علیه و آله لا خبرتک بما فعلته

مجموعه منتخبی است از متون معتبره احادیث شیعی که در آن از مناقب و معجزات ائمه اطهار و فاطمه زهرا (ع) سخن رفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف میشن مشکی،۲۱۷گ،۱۳سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۹۶]

۲۹۳. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۳۱

آغاز: بسمله، حدثنا محمد بن الحسن القصیبانی عن ابراهیم بن محمد بن مسلم الثقفی قال حدثنی عبد الله بن بلخ المنقری عن شریک عن جابر عن ابی حمزه؛ **انجام:** و الفرقان و سایر الکتب یرجع الی هذه الثمان المسائل تمت الکتاب.

کتاب خطبه و مقدمه ندارد، بخش اول شامل دو قسمت است: ۱. در بحث امامت، ۲. در اخلاق و آداب. مطالب آن تحت ابواب ذکر شده: باب الکنا و الاسماء و الالقاب، انس عن رسول الله من وقع قرطاسا من الارض، باب السفر و السیر و الفراق و القدوم و الوداع، باب الطمع. ..؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ:نخودی،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۱/۵)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹×۲۹سم [رشت و همدان - ف: ۱۷۱۹]

۲۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۰۳

آغاز: فصل ۱۸ فی الایمان قال الله تعالی فی سورة الانعام الذین آمنوا و لم یلبسوا ایمانهم بظلم. .. و قال رسول الله الایمان نصفین؛ **انجام:** و ابتلعتهم أعواماً فصاروا أمواتاً و فی القبور فاتاً قد یئسوا مما خلفوا و وقفوا علی. ..

این نسخه جلد دوم کتاب است که از فصل هجدهم شروع شده، فصولی است در احادیث اخلاقی و در پایان بعضی از فضایل و مناقب امیرالمؤمنین (ع). در آغاز هر فصل آیتی از قرآن آورده پس از آن چند حدیث نقل می‌کند و در پایان هر فصل مقداری سفید گذاشته تا روایت‌هایی بر آن بیفزاید. گویا اصل این کتاب «ارشاد القلوب» دیلمی است که بر آن احادیثی از کتاب‌های متأخر مانند «مدینة المعاجز» بحرانی و جز آن، اضافه کرده و به‌صورت حاضر در آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۳۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۸ – ۳۲۶]

۲۹۵. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۷۴/۱

آغاز: باب اول اصل باب العقل و الجهل اول اصل عن ابی جعفر علیه السلام قال لما خلق الله العقل استنطقه ثم قال له اقبل فأقبل ثم قال له ادبر فادبر؛ **انجام:** اصل قال له السأل فما هو قال ابو عبدالله علیه السلام هو الرب

رساله کوتاهی است که درآن به نقل احادیثی با ذکر سند آن بسنده شده است. این احادیث با عنوان «اصل – اصل» می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۲۵گ (۱پ–۲۵پ)، ۱۷–۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف]

۲۹۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۷۵/۳۳

درباره تفسیر انی جاعل الارض خلیفة و تفسیر فتلقی آدم من ربه کلمات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: رنگارنگ سپاهانی، جلد: میشن لایی قهوه‌ای مغزی‌دار، ۵گ (۱۱۵ر–۱۱۹ر)، اندازه: ۱۲/۸×۲۲/۶سم [ف: ۹ – ۱۳۷]

۲۹۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۷۶/۳

آغاز: و رواه ابن بابویه فی «العلل» عن ابیه عن سعد عن الحسن بن عرفه عن. .. قال کنت انا و جعفر بن ابیطالب مهاجرین فی بلاد الحبشه ثم ذکر نحوه. و عن. ..؛ **انجام:** فاذا کان یوم القیامة یقف علی باب النار فیدخل النار

شاید بخشی از شماره ۶۱۷۵/۱ «ملک» باشد که پراکنده صحافی شده است؛خط:شکسته نستعلیق خوب،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:ترمه،جلد: میشن، ۱۴گ (۱۰۸ر–۱۲۱پ)، اندازه: ۱۲/۸×۲۲سم [ف: ۹ – ۲۱۷]

۲۹۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۸۷/۵

احادیث متفرقه در آداب و فضایل، منقول از کتاب‌های «بشارة المصطفی»، «علل الشرایع»، «منهاج الیقین» و. .. گویا چند رساله بوده که به صورتی نامنظم، صحافی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۵۲ر–۶۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ – ۱۴۹]

۲۹۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۷۵/۳

احادیث در باب خلقت؛خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲–۲۲۱]

۳۰۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۶۰/۳

احادیث شیعه؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ – ۵۹]

۳۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۱۶/۲

احادیث رجعت، نقل از رساله رجعت مجلسی؛ خط: نستعلیق، کا: ملا حسین بن حاجی محمد حاجی لری، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ – ۴]

۳۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. فقد قال امیر المؤمنین؛ **انجام:** فی خلاف النفس رشدها. الساعات تنقص الاعمار.

کلمات قصاری است از حضرت مولی الموحدین امیر المؤمنین علی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در آخر کتاب جدولی از امیرالمؤمنین (ع) نقل شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۵۸]

۳۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۰۰/۵

آغاز: بسمله، هذا ما قال رسول الله صلی الله علیه و آله ربه لیلة المعراج و سمع منه فقال یا رب ای الاعمال افضل؛ **انجام:** و لاذیقه حلاوة محبتی و علیک سلامی و رحمتی و برکاتی الی یوم الدین. تمت الحدیث.

مشتمل بر احادیثی که پیامبر از شب معراج بیان فرمودند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج پوست اناری مقوایی ضربی مجدول، ۵گ (۲۳پ–۲۷پ)، ۳۷ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶سم [ف: ۱۹ – ۲۳۸]

۳۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۸

احادیث و اخباری که از پیغمبر و ائمه نقل شده؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: علی اشرف، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه تیماج مشکی، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴ – ۳۱۰]

۳۰۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۹۹/۱

آغاز: عن ابی عبد الله علیه السلام قال قال عیسی بن مریم کام خطیبا فی بنی اسرائیل فقال یا بنی اسرائیل لا تحدثوا الجهال بالحکمة فتظلموها؛ **انجام:** قال عز من قائل و اتبع ملة ابراهیم حنیفا. .. فقال ابراهیم اما انه خلیلی و لیس بمصری فلذلک اعطی الخلة فشکر الله و حمده و اکل.

در باب علم و نقل حدیث و کتابت حدیث و هدایت و ذم بخل و برتری مردان بر زنان و جز اینها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷ص، قطع: وزیری کوچک [رشت و همدان – ف: ۱۴۵۹]

۳۰۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۶۸۱/۱

به نقل یکی از شیخیه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در فاصله برگ ۵۹ و ۶۰، ۱۰ برگ مطالب فقهیه در دیات و پراکنده‌های دیگر واقع شده؛ ۶۵گ، قطع: خشتی [رشت و همدان – ف: ۱۴۸۹]

۳۰۷. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲ص (۶–۳۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: – ۵۷]

۳۰۸. **اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۴۷/۲**
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰۱]
۳۰۹. **تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۹۵/۱**
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۶]
۳۱۰. **قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۰۴/۵**
آغاز: بسمله، قال النبی (ع) للمومن اربعة اشیاء: دابة فارهة و دار واسعة و ثیاب جمیلة و سراج منیر فقال یا رسول الله لیس لنا ذلک فما هی؛ **انجام:** قال النبی ص سبع بیوت لاتنزله الرحمة بیت فیه امراة مطلقة. .. و بیت فیه امراة سارقة لمال زوجها و بیت فیه وصیة المیت و بیت فیه خمر
احادیث نبوی در آداب عبادت، اخلاق، آداب تعلیم و تعلم و فضایل، در چند فصل که از کتاب‌های مختلف انتخاب شده و تنها عنوان دو فصل آن ذکر شده است: فصل فی صلاة الجماعة، فصل فی الغنا و استماعه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای ضربی، ۱۳گ (۱۲۷ر-۱۳۹پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۶۸]
۳۱۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳۱**
آغاز: قال حدثنی قیس بن ورقا؛ **انجام:** مع مولانا زین العابدین علی بن الحسین علیه و علی آبائه الطاهرین افضل الصلوه و السلام و رحمه الله
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: کالینگور، ۱۲ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۸×۱۴سم [الفبائی ف: ۲۳]
۳۱۲. **شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷-الف/۴۷۷/۳**
آغاز: عشر سنین و دفن بکربلا حیث یترا الان و الرابع و ابوالحسن علی بن الحسین زین العابدین و کنیته ابوالحسن و له القاب کثیره اشهرها زین العابدین؛ **انجام:** و لقد نظرت فی مذاهب اهل الاسلام فلم ارمنهم من یقول بامامة الاثنی عشر و یعتقد عصمتهم و یوجب عدم خلوکل زمان من واحد منهم سوی الشیعة الامامیه و لهم علی ذلک منه الحجج مالایرد و لایدفع و اما تعداد.
شامل قسمتی از کتاب است که نام آن و مؤلف آن نامعلوم است و مطالب این نسخه عبارت است از قسمتی از فصل دهم تا قسمتی از فصل سی و نهم و شرح حال امام زین العابدین تا امام دوازدهم واصحاب رسول الله و اقرب الناس برسول الله و غدیر خم و مناقب حضرت علی و فاطمه زهرا و حسن و حسین (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۳۷ص، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۷۴]
۳۱۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۴/۲۲-ف**
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۲۹. حدثنی نور الحیوة و نور السمع و البصر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۹۶پ-۹۷ر) [فیلمها - ف: ۱ - ۶۶۳]
۳۱۴. **رشت؛ ملی رشت؛ شماره نسخه:۶۵/۱۳ر**
خبری از علی(ع)درباره چهارگونه نفس؛بی‌کا،بی‌تا[نشریه:۵-۳۹۰]
۳۱۵. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۰۸**
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]
۳۱۶. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۵۶**
مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]
۳۱۷. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۴۶**
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]
۳۱۸. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۵۵**
حدیث و اخبار اهل سنت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]
۳۱۹. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۵۸**
بی‌کا، بی‌تا؛ اخبار و روایات فقهی از کافی. خریداری از احمد اقبالیان [رایانه]
۳۲۰. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۵۲**
آغاز: علی علیه الصلوة و السلام. الهیبة مقرون بالخیبة؛ **انجام:** و لسان الجاهل امام قلبه یتکلم.
چند حدیث مختصر از رسول خدا (ص) و امیرالمؤمنین علی (ع) است؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول داخلی زرین و مشکی، ظاهراً اول نسخه افتادگی دارد؛ کاغذ: فرنگی قهوه‌ای (متن و حاشیه)، جلد: مقوایی با روکش پارچه ترمه سرخابی و طلایی، ۷گ، ۱۰ سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [رایانه]
۳۲۱. **قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۴۳/۴**
رساله ناتمام در نقل بعضی از روایات وارده در معارف و فضایل و اخلاق؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: میشن مشکی و مقوا، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [فهرست عراقی: ۱ - ۴۴۷]
۳۲۲. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۷۸**
منتخبات کلام امیرالمومنین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]
۳۲۳. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۲**
احادیث و روایات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۳سم [رایانه]
۳۲۴. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۹۴/۵-عکس**
حدیث‌های نبوی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۳ - ۲۶۰]
۳۲۵. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۳۲/۱**
آغاز: و عدة الاسناد عن رسول الله صلی الله علیه و آله من ظلم علیاً متعمداً بعد وفاتی فکأنما جحد نبوتی؛ **انجام:** و قال النبی من أحسن فی الاسلام لم یؤخذ بما عمل فی الجاهلیة و الله ذو فضل عظیم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: دو رو تیماج بدون مقوا رو قهوه‌ای پشت قرمز، ۴۹گ (۱پ-۴۹ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۸ - ۳۷]
۳۲۶. **خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۱۸**
احادیثی را از کتب مختلف حدیث با ذکر نام کتاب و حذف سند و مختصر توضیحی از علما نقل کرده است و بعضاً توضیحاتی از خودش در حاشیه افزوده است و از علامه مجلسی و شیخ احمد احسائی و غیره در بعضی موارد نقل قول کرده و بیشتر به نقل

حدیث اکتفا کرده است، موضوع کتاب عمده پیرامون اثبات امامت ائمه هدی (ع) و خصوصیات امام معصوم (ع) با استناد به روایت و اخبار می‌باشد بدون نظم و ترتیبی مشخص، مؤلف از علمای قرن سیزدهم هجری می‌باشد؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: - ۲۶۵]

۳۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۰۹/۴

حدیثی از «عدة الداعی» ابن فهد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی لایی، ۱۶ سطر (۶×۱۲)، قطع: جیبی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۴۴]

۳۲۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۱۵/۳

حدیث نجاشی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [مروی - ف: ۲۸۴]

۳۲۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۹/۳س

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: عطف و گوشه چرمی، از ص ۴۲۸ و پس از آن، ۲۳ سطر (۹×۱۶) [رشت و همدان - ف: ۱۱۹۴]

۳۳۰. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۸۷/۳

برگرفته از «صفوة الاخبار»، قضایا و احکام امیرالمؤمنین (ع) روایة حسن بن هارون (ابن ابی جبیر) قضایا امیرالمؤمنین (ع) بروایة محمد بن علی بن هاشم [نک: الذریعه ۱۵۲/۱۷] و خطبة فی مدح رسول الله و صفة النار و عذابها؛ خط: نسخ، کا: قطب الدین لاهیجی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی عطف پارچه سفید، ۲۷گ (۷۸ر-۱۰۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: - ۱۳۸]

۳۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۱۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمدحسن خدابنده [رایانه]

۳۳۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۳/۷

ثمانیة و ثلثون حدیثا از اهل تسنن، نسخه از حدیث نهم است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در برگ ۲۹پ تا ۳۱ر پراکنده‌هایی در حرمت شرب دخان و منقولاتی از کشاف زمخشری دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳گ (۲۷ر-۲۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۳۹]

۳۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۶۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۳۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۶۳۶۵

حدیث مدت عالم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۱۹]

۳۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۱۴/۲

حدیث موجبات الفقر است؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: غلام حیدر، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور مشکی مقوایی عطف و گوشه تیماج سرخ، ۱ص (۱۲۴پ)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۷۳۴]

۳۳۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۳۴۶/۱

آغاز: بسمله، خطبه رشقه ماخوذ عن احتجاج - الحمد لله المتعالی عن صفات المخلوقین؛ **انجام:** فانظر و یا قوم انوار النبی ×× تملاء الارض فما اشرقها / فعلیه الله صلی دائما ×× ما اغرب الشمس و ما اشرقها

این رساله مقداری حدیث است که در ضمن آنها اشعار فارسی و عربی هم ذکر شده و به زبان فارسی و عربی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۵ص، ۱۳ سطر [ف: ۱ - ۳۵۸]

۳۳۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۹۷/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین و لاعدوان الاعلی الظالمین. .. اما بعد ان الله تعالی خلق شجرة و لها اربعة اغصان؛ **انجام:** و جعل قلوب العارفین منورة بانوار المعارف و الاسرار

کتاب حدیثی است به عربی، در چند باب که بیشتر باب‌های آن مربوط به مرگ و پس از مرگ است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاتب در پایان می‌نویسد: «فرغ من تسوید هذه النسخة المنتخبة»؛ ۶۷گ، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه - ف: ۳۷۶]

۳۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۹۴

جلد دوم کتابی در حدیث است مؤلف از دانشمندان اهل تسنن است و از صحاح سته و غیرها نقل می‌کند، شبیه «جامع الاصول» ابن‌اثیر است به‌گونه‌ای مختصرتر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ حواشی فراوان به فارسی دارد؛ ۳۶۹گ (۲۳۲-۶۰۰)، قطع: رحلی [اهدائی - ف: ۱۹۸]

۳۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۴۸/۳

آغاز: بسمله اخبرنا الشیخ الامام الاجل العالم الزاهد امین الدین ثقة الاسلام امیر الروساء ابو الفضل بن حسن الطبرسی اطال الله بقائه یوم الخمیس غره شهر الله الاصم رجب سنه تسع و عشرین و خمسائه قال. .. یقول الله عزوجل لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی

صد حدیث است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد:تیماج زرد، ۷گ (۳۰-۳۶)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۳۳۸]

۳۴۰. قم؛ شریعتی، محمد حسین (کتابخانه)؛ شماره نسخه:۳/۳

آغاز: باب ابتداء الخلق و ترتیبه و ما من عجائب قدرته، القمی باسناده؛ **انجام:** قال: فکیف منها عیون نفط و کبریت و قار و ملح و أشباه ذلک؟ قال: غیره الجوهر و انقلبت کانقلاب.

مجموعه‌ای از احادیث معصومین و اقوال بزرگان در حکم و مصالح اشیاء، تنظیم شده در ابوابی چون باب ابتداء الخلق و ترتیبه، باب طول مدة العالم تا باب اصناف الملائکة و باب ما جاء فی هاروت و ماروت تا رساله ذهبیه امام رضا منقول از خط محقق کرکی و ابواب دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۷ص (۴۵-۷۱)، اندازه: ۱۸×۲۱/۵سم [ف: - ۳۵]

۳۴۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۷۰/۱

آغاز: بسمله و به نستعین. قال النبی صلی الله علیه و سلم لاتضربوا اطفالکم علی بکائهم اربعة اشهر بشهادة ان لا اله الا الله و اربعظ اشهر بالصلوة؛ **انجام:** بشهادة ان لا اله الا الله محمد رسول الله فیوضع فی کفة المیزان الاخری فترجح بذلک علی ذنوبها و علی هذا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای چند حاشیه از لطف‌الله بن محمود؛ ۱۰گ (۲ر-۱۱پ)، ۱۸ سطر، اندازه:

۱۵×۲۲سم [ف: ۱۸]

۳۴۲. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵/۲ فرخ

آغاز: محمد بن ابراهیم النعمانی اخبرنا احمد بن محمد

اخبار و روایاتی در ظهور قائم و اشتراط ساعت، بدون خطبه و خاتمه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن علی اکبر اصفهانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ کاغذ الوان؛ جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۹۷]

۳۴۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵/۵ فرخ

اخبار و روایاتی چند در فضل شیعه و مناقب ائمه اطهار؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن علی اکبر اصفهانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۱۹۷]

۳۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۲۰۶

روایتی به نقل از رسول الله (ص) (سفینه تبریز)، به سند محمد بن مسعود کاتب ملکان تبریزی مؤلف سفینه تبریز؛ بی‌کا، بی‌تا [مختصر ف: ۴۲۲]

۳۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۹۰/۱

خط: نستعلیق خوش، کا: کلهر (گویا)، بی‌تا؛ ترجمه زیر سطرها شکسته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با مخمل، ۶گ (۱پ-۶ر)، ۸سطر(۷/۵×۱۵)و۵ سطر(۷×۱۲)،اندازه:۱۵×۲۲سم[ف: ۹ - ۸۷۴]

۳۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۷/۲۱۲

عن ابی عبدالله (ع) قال قال لی ما تدری ان لنا فی لیالی الجمعه لشأن من الشأن قال قلت. .. عن سدیر قال کنت انا و ابو بصیر و یحیی. .. و داود بن کثیر فی مجلس ابی عبدالله (ع) اذا خرج الینا و هو مغضب فلما اخذ. .. کلمات قصار از حضرت رسول (ص) از جمله: قال رسول الله (ص) ان اعجل الناس عقوبة البغی حدیث دیگر نقل از حضرت رسول اکرم (ص): من جمع ست خصال عن ابی عبدالله (ع) قال ما کان شیء احب الی رسول الله من ان یظل جایعا اخایفا فی الهل عن ابی عبدالله (ع) قال ان النهار اذا جاء قال یا بن آدم اذا عملت فی یومك هذا خیرا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۱۹]

۳۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۴۴

آغاز: قد صعدنا ذری الحقایق باقدام النبوة والولایة و نورنا سبع باعلام الفتوة و الهدایة

رقعه‌ای از امام حسن عسکری (ع) که کاتب آن را از خط کسی نقل نموده که او از خط علاء الدوله سمنانی و او از خط شیخ نجم الدین ابی المعانی بن محمد بن شرف الدین ابی الوفا محد بن احمد مدقق الاسفراینی از خط امام (عج) نقل نموده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج، ۱ص (۲۱۰)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۷۹]

۳۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۵۷

آغاز: سؤال الخضر من ابی بکر و الزامه بالحجة، عن عطاء الملکی عن ابن عباس رضی الله عنه

حدیث الخضر (سؤال الخضر من ابی‌بکر)، گفتاری است در حدیث دیدار خضر در مجلس ابی‌بکر و پرسشی که او کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۲گ (۱۵۵ر-۱۵۶پ)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۷۹]

۳۴۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۵۵

آغاز: بسمله، قال رسول ص انا مدینة العلم و علی بابها فلما سمع الخارج هذا الحدیث حسدوا علی علی ع و اجتمع عشرة نفر من کبارهم؛ **انجام:** عن النبی ص قال یقول الله عزوجل لا اخرج عبدا من عبادی من الدنیا.

مجموعه احادیث از نبی مکرم وائمه طاهرین (ع) بدون سند، در موضوعات مختلف (فضایل، آداب و سنن) بدون نظم و ترتیب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، نسخه‌بدل آورده شده؛ جلد: مقوا با روکش پارچه،۷۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲ - ۲۲۳]

۳۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۱/۱۷

آغاز: قیل ان ابا صالح علیه السلام کان اسمه کاثوا. و کان مومنا یکتم ایمانه؛ **انجام:** ویسیل العرق منهم کسیلان المطر، فهلکوا عن آخرهم. و هذا ما وجدناه من خبرهم و نستغفرالله تعالی. تمت الحکایة. و الحمدلله وحده و صلی الله علی محمد و آله.

حدیث صالح النبی، سرگذشت صالح پیامبراست؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، بی‌تا، جا: اصفهان؛ جلد: میشن زرد لایی، ۷گ (۱۶۰ر-۱۶۶پ)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۴/۸سم [ف: ۹ - ۱۵۸]

۳۵۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۶۵

آغاز: بسمله فی بحار الانوار روی جاء رجل الی ابا حنیفه فقال اخبرنی عن لا شیی و ان الذی. ..

بدون خطبه و خاتمه است، گزینه‌ای است از احادیث در مقتل و غیره که از جمله مدارك او کتاب وافی فیض است. در لبه کتاب نوشته شده: «مجموعه شیخ روضه خوان»، جای عنوان‌ها نانویس است، فصل‌بندی و ترتیب ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲۶۲گ، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۲۵]

۳۵۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۹۳/۸

احادیثی از امام صادق (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج، ۱گ (۱۶۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [میراث اسلامی: دفتر دهم - ۷۷۱]

۳۵۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۱۲/۱۲ج

حدیثی «قال الشیخ علی بن عبد الصمد حدثنا الشیخ الفقیه ابوجعفر محمد بن ابی الحسن»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۲۱۶]

۳۵۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۷۷۲

چند حدیث پراکنده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ، قطع:

وزیری [رشت و همدان - ف: ۱۲۸۳]

۳۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۵۸/۷

گزیده‌ای از «جامع الاصول»، از صحیح بخاری و مسلم و ترمذی درباره اهل بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۹۰پ-۹۳پ)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۸)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۲۴۹]

۳۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۰/۸

حدیث از «امالی» طوسی و بندی از شیخ مقداد و دیلمی و منافع منقولة من کتب الطب و شعر رضی و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی و مقوایی، ۶ص (۴۴۲-۴۶۷)، ۱۵ سطر [سنا - ف: ۲ - ۱۲۷]

۳۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳/۸ خوئی

حدیث کمیل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج یک‌لا یشمی، ۲۷۱ص، ۱۴+۱۷سطر، اندازه:۵×۲۰سم[ف: ۷ - ۲۶۴]

۳۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۶۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۱/۲×۱۷/۷سم [رایانه]

۳۵۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۵۰۷/۲

اخبار متفرقه عرفانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: ۱۴۱۵]

۳۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۴۱

مجموعه رسائل فی احادیث؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۱۴۱گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۳سم [رایانه]

۳۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۵۷

کتاب حدیث اهل سنت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۹۲۵ص، اندازه: ۱۷×۲۹/۲سم [رایانه]

۳۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۷۷

کتاب احادیث فقهی اهل سنت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۶/۲×۲۷/۳سم [رایانه]

۳۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۳۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۱۵۹گ، اندازه: ۱۵/۹×۲۵سم [رایانه]

۳۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۵۳

احادیث اهل سنت صحاح؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از هادی قره حسن لو [رایانه]

۳۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۳۱

کتابی در حدیث و روایت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [رایانه]

۳۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۸۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [رایانه]

۳۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۹۶

سخنانی از حضرت علی (ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

۳۶۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷۵/۱۰

در احادیث صحیحه منقول از پیغمبر اکرم (ص) در دعا؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی بزرگ [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴۱]

۳۶۹. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۱۲/۲

آغاز: هو - قال لقمان الحکیم لداود النبی احفظ عنی ست خصال یدخل فیها علوم الاولین و الاخرین؛ **انجام:** گفت چون من از تو غنی ترم از تو چه طلبم - ملك گفت که بدین بی نیازی کی رسیدی گفت هر گاه قناعت من بقلیل بیشتر باشد من از تو توانگر تر باشم

شامل منتخباتی است از احادیث و کتب متفرقه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ صفحات با آب طلا خط‌کشی شده است؛ ۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۶×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۵]

۳۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۳/۱

آغاز: الملوك ما لووزع علی اهل النار لادهشتم ذلك الفرح عن الم السعار وان نفحت له خزانة العصیان و الغیبة و البهتان؛ **انجام:** وکانه اعطنا ثمن هدیتنا فیضحك رسول الله صلی الله علیه وآله وکان اذا اغتم یقول.

کتابی است نیکو در اخلاق که از روایات اهل بیت عصمت و طهارت (ع) فراوان بهره برده است و وظایف هر یك از جوارح آدمی را بیان کرده است، این رساله در چند فصل است که تا فصل ۸۹ در نسخه حاضر آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در پایان رساله فائده‌ای در علوم غریبه ذکر شده است؛ جلد: مقوا، ۸۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف مخ: ۱-۵۷]

۳۷۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۸۸

آغاز: بسمله، لله تحت قباب العرش طایفة ×× اخفا هم عن عیون الناس اجلالا؛ **انجام:** و کان جمیع الجن و الانس کتبا ×× اذا کل منهم و احد قلم واحد / و خطوا جمیعاً منقباً اثر منقب ×× لماخط من تلك المناقب واحد. تمت الکتاب

احادیث و روایاتی است در مدح و منقبت و فضایل حضرت امیرالمؤمنین علی (ع)؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی و حنائی کمرنگ مهره‌دار، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج ضربی، ۳۰۴گ، ۱۵ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۲۵۴]

۳۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۷۳

حدیث قدسی و دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۴گ، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۸سم [رایانه]

۳۷۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۱۸/۸

آغاز: بسمله - خبر الخیط المعروف - رواه لی الشیخ ابومحمد بن الحسن بن محمد بن نصر (رض) یرفع الحدیث؛ **انجام:** ان علیه لعنة الله و الملائکة و الناس اجمعین و علیه لعنة اهل السموات و

الارضین - تمت.
رساله‌ای است شامل احادیث در باب حقانیت خلافت حضرت علی (ع) و مخالفت بنی‌امیه با آن حضرت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای با سه ترنج منقش، ۳۹ص، ۱۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۲۰۹]

۳۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۹/۲

آغاز: الحمدلله الذی بطن خفیات الامور و دلت علیه اعلام الظهور؛ **انجام:** لا اله الا الله محمد رسول الله، صلی الله علیه و آله علی ولی الله علیه السلام
شرح حدیثی است نبوی به روایت طارق بن شهاب درباره اثبات امامت و ولایت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوایی با عطف پارچه‌ای، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۹ - ۳۳۵]

۳۷۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۶۰/۸

آغاز: مسئله حدیث لاجبر و لاتفویض. قال الصادق (ع) لا جبر و لا تفویض و لکن امر بین الامرین. قال اقلت و ما امر بین الامرین؛ **انجام:** و ما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله (و کتب العبد الفقیر الی الله العلی محمد محسن تویسرکانی)
حدیث لاجبر و لاتفویض است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد محسن تویسرکانی، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن زرد لایی، ۱۹گ (۱۲۵پ-۱۴۳پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۷/۹سم [ف: ۶ - ۴۸۹]

۳۷۶. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۹/۴

آغاز: مومنا الا سخیا و لا یکون سخیا ذولعین؛ **انجام:** بیدیه و رجلیه حتی قتل من القوم سبعین رجلا. .. علی اولادامیر المومنین
کلمات پیغمبر و امام صادق، گویا نسخه مصباح الشریعه باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ، قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: ۱۷۷۸]

۳۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۴۸

احادیث اهل سنت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۳۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۱۵

آغاز: و السکینه و علیکم بالحیاء و التنزه عما تنزه عنه الصالحون قبلکم و علیکم؛ **انجام:** الحمدلله اولا و اخرا و الصلوه علی محمد و آله
مجموعه‌ای است از احادیث، خطبه‌ها و روایاتی از پیامبر و ائمه اطهار (ع) که بدون ترتیب خاصی گرد آمده است. نام این کتاب به دلیل افتادگی از آغاز و ناقص بودن انجام به دست نیامد، برخی از سرفصل‌های این اثر به شرح ذیل می‌باشد: صحیفه علی بن حسین (ع) و کلامه فی الزهد، خطبه لامیر المؤمنین صلوات الله علیه و هی خطبه الوسیله، خطبه الطالوتیه بالمدینه له، حدیث ابی عبدالله علیه السلام مع المنصور فی موکبه، رساله ابی جعفر علیه السلام الی سعد الخیر و. ..؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جداول دور سطور و کمنداندازی به زر و مشکی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی دارای ترنج و سرترنج و لچک با نقش گل و بوته به زر مجدول، ۲۵۰گ، ۱۶ سطر (۶/۳×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۳۷۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۰/۲

آغاز: الکلام علی هذا الباب فی فصول الاول فیمن روی احادیث الصلاة علی النبی؛ **انجام:** و زیاد بن سعد و ادرکه مالک و الثوری بعد اختلاطه و هذا منصوص.
روایاتی در فصول مختلف صلاة است از اهل سنت، احادیث فی الصلاة علی النبی؛ خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۲۰]

۳۸۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۳۲/۳

آغاز: فی الحدیقة الاردبیلی رحمت الله علیه عن احمد ابن محمد عن ابی نصر البزنطی و اسماعیل بن بزیع عن ابی الحسن الرضا علیه السلام انه قال من ذکر عنده الصوفیه ولم ینکر هم بلسانه او قلبه فلیس منا و من انکرهم فکانما جاهد الکفار بین یدی رسول الله صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** عن ابی القاسم جعفر بن محمد عن ابیه عن سعد ابن عبدالله عن احمد بن محمد بن عیسی عن علی الهادی علیه السلام قال سئل ابوالحسن علیه السلام عن الصوفیه قال کلهم مخالفونا و لایقول ما یتصوف احد الا لخدعة او ضلالة او حماقة وربما استجمعها احد فیهم
مجموع چند حدیث در نکوهش صوفیه به نقل از کتاب‌های «بحار الانوار» مجلسی ره و «حدیقة الشیعة» اردبیلی نقل کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فائده‌ای در روایت بشر بن محمد حسینی در شرب دخان؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱گ (۳۵ر-۳۵پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۵ - ۲۲۳۹]

۳۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰/۴۰-طباطبائی

آغاز: لم ارهاشمیا افضل من علی بن الحسین علیه السلام و قال ابوحازم
در فضیلت امام علی بن الحسین (ع)، از طرق اهل سنت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی سفید آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۱۶۳-۱۶۴ حاشیه)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۷۰]

۳۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۵۹/۲

آغاز: بسمله و من فضائل مولانا و مقتدانا و منبع علمنا و مطلع عقلنا. .. روی عن زکریابن دینار عن ابی حوش. .. قال کنت جالساً عند مولانا. .. حسین بویع بعمر بن الخطاب بالخلافه و کلاحضر عنده؛ **انجام:** فقال سلمان رضی الله عنه لعن الله من غضبک و جحد حقک. .. فی اسفل درک من الجحیم. .. یا ارحم الراحمین.
حدیث‌هایی است در فضایل و مناقب حضرت علی (ع) به طریق اهل سنت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید و زرد،

جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۸ص (۴-۱۱)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۸۵]

۳۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵/۱۰۸-۵۰۱۸/۱۰

آغاز: بسمله حدثنا ابوجعفر احمد بن محمدبن عیسی قال حدثنی سعید بن جناح عن عوف بن عبدالله الازدی عن ابی عبدالله؛ **انجام:** والهزبر الغیار زوج البتول وابن عم الرسول وسیف الله المسلول الذی ردت له الشمس بعد الافول

احادیثی است درباره چگونگی مرگ مومن و کافر که از حضرت پیامبر (ص) و ائمه (ع) نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۳۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰/۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا or.5321. مرویات عن ابن عمر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۲۶]

۳۸۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۱۰/۱

آغاز: بسمله، کتاب فیه خبر العالم و ما جری له مع علی بن أبی طالب (ع)؛ **انجام:** فغسله أمیرالمؤمنین (ع) و کفنه و صلی علیه و الحمدلله رب العالمین.

أورد حدیثاً فیه أن أمیرالمؤمنین (ع) کان جالساً مع قنبر فی مسجد الکوفة فسمع صیحة فأرسل قنبر فرجع و قال: یا مولای هذا عالم له کرسی و حوله مائة و ستین محبرة یکتبون عن لسان جبرائیل عن رب العالمین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم زرد، ۴ گ (۲ر-۵ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [مؤید: ۱ - ۲۷۱]

۳۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۹۸/۵

خبرهای نبوی و علوی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱ص (۷۲ر)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۸۴]

۳۸۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۹۵/۵

رسالة منسوبة الی جعفر بن محمد الصادق. .. خذ من الطلق ما شئت. .. یخرج فضة قائمة علی الخلاص ان شاءالله تعالی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد جعفر استرابادی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱۵ - ۴۲۳۶]

۳۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۴/۳

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین. .. چند حدیث متفرقه قال رسول الله صلی الله علی و آله الاعمال ثلاثة ذکر الله علی کل حال و مواسات الاخ و انصاف الناس؛ **انجام:** و هذا الذکر ینفع بالانسان و یفتح باب الرحمة الیه و یخشع القلب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج و سرترنج ضربی، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۴ - ۱۰۱]

۳۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۴/۷

آغاز: و اما الذین یقومون انتین من الجیفة فاولئك قوم کانوا اصحاب الزنا و اما الذین یقومون اسود الوجوه و ازرق العینین؛ **انجام:** و عنه علیه السلام ان فی الجنة شجرة ثمارها اکبر من التفاحة و اصغر.

چندین حدیث نبوی و علوی است که ظاهراً در غالب چهل حدیث تنظیم شده ولی برخی از برگ‌های آن افتاده و آنها را در مجموعه حاضر در کنار هم آورده و صحافی نموده‌اند؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ تملک: سلطان حسین واعظ؛ مهر: «عبده سلطان حسین الواعظ» (بیضی) و وقف‌نامه کتاب از همو بر دارالمومنین استرآباد و اولادش؛ جلد: تیماج عنابی بدون مقوا، ۳۳گ (۸۱ر-۱۱۳پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۲۷]

۳۹۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۹/۵

شامل مجلس ۹۲ کتاب امالی ابو جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه قمی و چند حدیث دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی لایه‌ای، ۹گ (۱۴۴-۱۵۲)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۲۴]

۳۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳/۹۴

ابوابی در فقه و اخلاق با بیان احادیث بدون ذکر سلسله سند روایت. برخی ابواب از این قرار است: باب علة الوضوء، باب العلة التی من احلها وجب الغسل من الجنابة و لم یجب من البول و الغائط، باب الغسل الحیض و النفاس، باب غسل المیت، باب التیمم، باب ثواب تجلیل المیت، باب فضل السخا و الجود، باب فضل سقی الماء، باب اصطناع المعروف، باب فضل الصدقة، باب حق المعلوم و الماعون، باب الخراج و الجزیة، باب فضل المعروف، باب ثواب القرض، باب ثواب انظار المسعر، باب الزکوة، باب صلوة الاستسقا، باب الصوم، باب وجوب الصوم، باب وجوب القصیر فی الصوم فی السفر، باب علل الحج، باب فضایل الحج، باب الموتفی الغربة، ابواب القضایا و الاحکام، باب الحقوق، باب الفروض علی الجوارح، باب الحیل فی الاحکام، فی باب ما یقبل من الدعاوی، باب التجاره و ادائها فضایلها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۴گ (۱۸۸پ-۲۲۱ر) [ف: ۴۷ -]

۳۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۱/۲۶-فیروز

احادیث امامت، منقولات است از کتاب‌های: روضه در حدیث، اربعین شهید ثانی و جز اینها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ص (۷۲۹-۷۴۴)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲۱ - ۲۷۹]

۳۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۸/۱۴

احادیث پراکنده از حضرت فاطمه و امام صادق و پیامبر و دیگر ائمه(ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن مشکی، ۳گ (۲۳۵پ-۲۳۷ر حاشیه)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۶سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۶۹]

۳۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷/۲۷

خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و چهار لچکی مجدول گرهی عطف گالینگور، ۱ص(۵۶ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲- ۷۳۲]

● **احادیث** / حدیث / عربی – فارسی
aḥādīṯ

غیرهمانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۳/۷-ف

نسخه اصل: شهید علی پاشا ش ۲۷۰۳. احادیث نبوی یا علوی، به نظم فارسی به نام وصیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۲گ (۷۷ر–۷۸ر)، ۲۵ سطر [فیلمها – ف: ۱ – ۵۱۵]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۸/۶

آغاز: بسمله. الحمدلله و الصلاة و السلام علی رسول الله و علی آله و اصحاب رسول الله و عترته اجمعین. «قال النبی» (ص) ارایتم لو ان. .. ترجمه فارسی. روایت است از ابوهریره (رض) که مصطفی محمد (ص) فرمود صحابه را، خبر دهید مرا که اگر رودی آب باشد. به در خانه یکی از شما، و او غسل در آن رود آب؛ **انجام:** این دلیل تمام است بر بی‌خبری تو از خداوند

چهل حدیث‌ها را ماند، بخش‌بندی نشده و بی‌شماره حدیث‌ها، نخست سخنی است کوتاه از پیامبر (ص)، سپس ترجمه آن به فارسی؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰گ (۱۴۱پ–۱۶۰پ) [ف: ۲ – ۴۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۸/۶

در ده حدیث نبوی (ترجمه ده حدیث شریف نبوی) به فارسی، در حدیث، مؤلف یا مترجم ناشناخته؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ [میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲ – ۱۶]

۴. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۴۸بخش۳

حدیث منوچهر الملک است. بخشی از نسخه‌ای است از قرن ۹. گویا از نسخه‌های موزه بریتانیا Or.5343 یا add.7622، شاید از ترجمه تاریخ طبری؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۱۴گ [ف: – ۱۱۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۲/۲۸-ف

نسخه اصلی: سلیمانیه ش ۱۲۰۸، حدیثی درباره سی خصلت نکوهیده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۳۹ق؛ ۱گ (۳۲۱پ)، ۱۹ سطر [فیلمها – ف: ۱ – ۵۱۲]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۴/۱۸

حدیث زیارت امام حسین است؛ خط: نستعلیق، کا: نظام الدین یحیی مازندرانی، تا: قرن ۱۰؛ ۵ص [ف: ۷ – ۱۶۵]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۶۴

آغاز: بسمله اذا تم العقل نقص الکلام (ص ۱و۲)؛ **انجام:** یا بتاراج حادثات برند ×× یا بمیرات خوار بگذارند

این نسخه که حاوی ۱۸ مرقع است در هر مرقع به خط نسخ قولی از پیغمبر اسلام آمده و در زیر آن در دو بیت (= رباعی) آن قول به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ حاوی ۱۸ مرقع، مقوایی حاشیه آبی و سفید، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی و سبز، داخل خطوط با زر خط‌کشی و طلااندازی شده، دو خط یکی نسخ و دیگری نستعلیق، نخستین خط حاوی سرلوحه زر و مشکی و طلااندازی؛ کاغذ: متن بخارایی و حاشیه مقوا، جلد: زری، مقوایی دارای گل و بوته زر، ۹گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ – ۴۸۶]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵۰/۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل میامن آثاره السیاده الی سماء؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله و اصحابه اجمعین الطیبین الطاهرین و سلم تسلیماً کثیراً.

شامل احادیثی است مقبول شیعه، که درباره حب حضرت علی (ع) روایت شده، ترجمه احادیث مزبور نیز در ذیل هر حدیث آمده است، و نثر ترجمه نیز کهن می‌نماید؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد تبریزی، تا: ۹۹۹ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی مشکی،۱۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۹ – ۳۲۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۱۰

آغاز: خطبه حضرت رسول :فرمود که. .. مؤمن نیست هیچ بنده تا آنکه به برادر مسلمان همان خواهد که جهت نفس خود

سخنان کوتاه از پیامبر، و اخبار و احادیث شیعی، با ترجمه لفظی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اشرف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه تیماج مشکی، ۱گ (۱۴۶ر–۱۴۶پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴ – ۳۱۰]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۲۱

به نقل از عبدالله بن مبارک و غیره و پراکنده‌هایی از کشکول و نان و حلوای شیخ بهائی؛ خط: نسخ، کا: علی اشرف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه تیماج مشکی، ۴گ (۱۷۱ر–۱۷۴ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴ – ۳۱۴]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۴۴

حدیث پزشکی، از امام صادق، امیرالمؤمنین و علی بن موسی الرضا (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ذیل صفحه تاریخ میلاد کسی است به تاریخ به نام خضر به سال ۱۰۳۱ق [مختصر ف: ۲۵۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۶۶

حدیث عن النبی (ص)، به روایت امام صادق به نقل از منهج الصادقین؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر ارسنجانی، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۷۰) [مختصر ف: ۳۰۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۶۶

حدیثی در باب حیاء از حضرت رسول (ص)، به نقل از «نزهة القلوب»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۱۵۱ – همان) [مختصر ف: ۳۰۷]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۹۴/۳

آغاز: روی الشیخ الطوسی فی کتابه فی الغبة عن النبی. .. انه قال یخرج بقزوین رجل اسمه اسم نبی یسرع الناس الی طاعته؛ **انجام:** و شیخ حسین بن عبدالصمد پدر. .. شیخ بهاء الدین. .. بخط خود تصریح نموده که مقتولین مروج این مذهب موافق حدیث حکم شهداء دارند. و الله اعلم.

دلالت بر خروج شاه اسماعیل خلد مکان دارد و به فارس از غیبت طوسی و الخرایج و الجرایح و الاقبال ابن طاوس و غیبت نعمانی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۲۴ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۱۳۶]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۶۴/۲

آغاز: هذا مکتوب الامام ابی محمد الحسن العسکری علیه الصلاة و السلام الذی کتب الی الشیخ السعید العالم ابی الحسن؛ **انجام:** بلکه همه را جدا کنند و در کیسه نهند و در خاک دفن کنند من حاشیه مختصرفارسی.

احادیث متفرقه‌ای است انتخاب شده از کتب مختلفه نظیر: «ذخیرة العالم و بصیرة المتعلم» سیدمرتضی، «امالی» شیخ طوسی، «شواهد النبوة» و متفرقاتی دیگر که در آنها اسناد احادیث را حذف کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ ۲۹گ (۱۲۰ر–۱۴۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۶۵]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۹۶/۳

احادیث شیعی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی لایی، ۷گ (۶۴پ–۷۰ر)، ۱۵ سطر (۵×۱۳)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۹۳]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۶

از امیر المؤمنین (ع)، امام محمد باقر و رسول الله (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷ص (۶ – ۱۲) [مختصر ف: ۲۹]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۷۶

به نقل از احتجاج، من لا یحضره الفقیه، عین الحیاة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۷۶) [مختصر ف: ۲۹]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۴۳

به نقل از امام صادق (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۶) [مختصر ف: ۲۹]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۴۸/۹

به عربی و فارسی، در آن از «عیون المجالس» یاد شده است و همچنین دو طریقه استخاره کردن آمده است؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی و سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۱۲۲–۱۲۳)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳ – ۲۸۴]

۲۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۶۷/۷

آغاز: بسمله. روایت صحیح است که روزی حضرت رسول (ص) با اصحاب خود در حجره عایشه نشسته بود ناگاه شخصی درخان را بزد رسول (ص) به اصحاب خود گفت این ابلیس است او را راه دهید

حدیث ملاقات ابلیس با پیامبر (ص) است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی و برگ‌های آخر اضافی، جلد: مقوای کرم رنگ با نقش جیبی مندرس عطف تیماج قرمز مندرس، ۴گ (۳۱پ –۳۴پ)، قطع: جیبی، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [نشریه: ۱۳ – ۲۳۹]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۸۱

آغاز: (افتاده در فصل ۸). .. فصل نهم روی عن رسول الله ص انه سبعة یظلهم الله فی ظله یوم لا ظل الا ظله، امام عادل و شاب؛ **انجام:** و عبدالله مسعود روایت کرده است که مرا با این کلمات که حق تعالی فرموده است که. .. (افتاده در فصل ۴۸)

مجموعه‌ای است از احادیث و اخبار و مباحث تفسیری و تأویل عرفانی آنها که با اشعار عربی و فارسی ممزوج است، بدین بیان که ابتدا حدیثی می‌آورد بعد به فارسی آن را گزارش می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای جدید، ۱۷۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲ – ۸]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۱-ف

نسخه اصل: بادلیان Seld. sup 38؛ خط: نستعلیق، کا: محمد عمر قرشی هاشمی، تا: ذیحجه ۱۰۱۲ق [فیلمها – ف: ۱ – ۵۷۰]

۲۴. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

آغاز: قسمت دوم: قال امیرالمؤمنین. .. لو کشف الغطا. .. حال خلد، حجیم دانستم ×× به یقین آنچنان که می‌باید/ گر حجاب از میانه بردارند ×× آن یقین ذره ای نیفزاید

سخنانی از علی (ع) با ترجمه فارسی به شعر؛ کا: محمد بن احمد بن محمد کاشانی، تا: جمعه ربیع الثانی ۱۰۵۰؛ کاغذ: ایرانی، ۸گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [نشریه: ۷ – ۷۵۱]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۶۳

احادیث و اقوال بزرگان نقل از «حلیه المتقین»، و «خلاصه المنهج»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر ارسنجی، تا: ربیع الثانی۱۰۸۷ق؛ ۱گ (۷۰–همان) [مختصر ف: ۹۷۱]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۶۰

آغاز: ابن بابویه بسندهای معتبر و موثق از حضرت امام رضا علیه السلام روایت کرده است

روایت‌ها به فارسی گرد آورده شده و روی برگی قبل از کتاب احتمالاً تألیف رکن الدین محمد بن علی بن ثابت حسینی دانسته شده و نمی‌دانیم این احتمال از کجاست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: ترمه عطف گالینگور قرمز، ۳۴گ، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲۶ – ۲۱۶]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۶۱

آغاز: ای: رؤسای ضلالت اتباع خود را گفتند دست از خدایان خود برمدارید؛ **انجام:** و دیوانه و هیچ چیزی نگوید که آن صلاح نباشد.

در این نسخه تعدادی حدیث است که به زبان فارسی آمده و ظاهراً ترجمه احادیث عربی است منتهی این احادیث عربی در نسخه نیامده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بین احادیث فاصله است، ظاهراً این فاصله برای درج احادیث عربی است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی رویه کاغذی عطف تیماج مشکی، ۳۰۴گ، ۲۶ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۶ – ۵۱۸]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۸۰

آغاز: بدانکه هر درم و دینار را داغگاهی بود؛ **انجام:** از نزدیک خداست خدای روزی ده

در این نسخه پنجاه حدیث از پیغمبر آمده و شرح داده شده است هر حدیث تحت عنوان فصلی آمده منتها در بعضی از عنوان‌ها حدیث به زبان عربی نقل گردیده و بعد ترجمه فارسی آن آمده است. ظاهراً این کتاب احادیث دیگری را نیز داشته که بر اثر افتادگی اوراق آن این احادیث به دست نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: یک‌لایی چرم تریاکی، ۱۳۴گ، ۲۳ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶ – ۵۶۱]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۹۳/۳۸

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۸ – ۴۰]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۳۴/۱۳

آغاز: حدیث دوم عن ابی ابراهیم انه قال. ..؛ **انجام:** امامت علی را بابوبکر و عمر و امثال ایشان و ایمان مخلوط باطل است

تعدادی از احادیث مختلف کتاب اصول کافی آمده است بدین شرح: احادیثی چند از باب نوزدهم: باب الحرکة و الانتقال کتاب توحید اصول کافی، احادیثی چند از باب هشتم: کتاب العقل که باب فقد العلماست، احادیثی چند از باب نهم کتاب عقل راجع به مجالست علماء و صحبت ایشان، احادیثی از باب بیستم کتاب عقل که باب بدع و رای و مقاییس می‌باشد. این احادیث و شرح آنها از ترجمه اصول کافی ملا خلیل اخذ شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۲۱۸ص (۲۷۵–۴۹۲ حاشیه)، ۲۴ سطر (۱۹×۲۹)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۵ – ۳۵۵]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۹/۲

ترجمه فارسی برای مبتدیان در چهل باب: ۱. فضیلت بسم الله، ۴. فضیلت صبر کردن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۶۲گ (۱۱۳پ–۱۷۴پ)، ابعاد متن: ۸/۵×۱۵، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۵۳۱]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۳۳/۸

آغاز: بسمله، روایت کرده اند که سید کونین و تاج عالمین محمد. .. جبرئیل را گفت: بعد از من چند بار به دنیا می‌آئی؛ **انجام:** اول را جهنم گویند دوم را لطاره، سیم را خطیمه، چهارم را حلیمه، پنجم را سعیر، ششم را سقر، هفتم را هاویه خوانند والسلام

حدیثی درباره آخرالزمان، مولف در این اوضاع بد آخرالزمان را یاد کرده و هفت نام برای جهنم آورده است؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ صفحه‌ها در دو جدول آبی و دو جدول سرخ قرار دارند؛ کاغذ: اصفهانی سفید، جلد: تیماج مشکی با جدول فشرده، ۳گ (۱۸۳پ–۱۸۵ر)، ۱۷ سطر (۸/۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۲سم [ف: ۱۷ – ۱۹۵]

۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۷۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین. اما بعد: چنین روایت کند ابوزر از رسول ص گفت: نماز ستون دینست و جهاد برترین کارهاست..؛ **انجام:** و اگر نداند این ادعا را پانزده بار بر مصطفی صلوات فرستد جمله قضا نماز قضای او را کفایت کند و برحمت کند آمین یا ارحم الراحمین.

ظاهراً مؤلف از اشخاص قرن یازدهم بوده است، فصل و بابی ندارد. مجموعه‌ای است از احادیث در آداب و فضیلت اعمال و اذکار دینی که اغلب فقط ترجمه احادیث را نقل کرده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۱ق؛ مهر: «عبده علی اصغر» و «ابراهیم خلیل الله»؛ جلد: چرمی، ۹۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۷۲۳]

۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۱۷

کتاب منظوم ترجمه احادیث؛ بی‌کا، تا: ۱۱۳۶ق؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۶۲گ، اندازه: ۱۵/۳×۲۵/۴سم [رایانه]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۲۱–۳۳/۱۷۱

آغاز: من کتاب منتخب الاحادیث درصفت آفرینش عالم بدانکه حق سبحانه وتعالی آفرینش عالم کرد در شش روز قوله تعالی و هو الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام یعنی پرودگار تو؛ **انجام:** پسر دو عزلت اختیار کرد با یونس و باقی عمر بخداپرستی مشغول شد.

احادیث متفرقه‌ای است به نقل از «منتخب الاحادیث» و داستان حضرت یونس (ع) به نقل از «قصص الانبیاء»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: مقوای سفید، ۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۰۹]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۱۹/۱۷

ترجمه حدیثی مشتمل بر احکام نجوم، به روایت از قطب الدین رازی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۸ – ۶۷]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۶۶

حدیثی با شرح عرفانی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳ [ف: ۷ – ۱۸۸]

۳۸. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۶۳

جلد اول کتاب است بدین شرح: ابوبکر، احسان، اخلاص، اخوت، آدم، ارتداد، ارض، اذان، استخاره، استغفار، اسراف، اسلام، افک عایشه، اقتصاد، امام، امانت، امت، امتحان، امر به معروف، امراء، امن از مکر خدا، انبیاء، انصاف، انسان، انفاق، اولیاء، ایام، اهانت، ایمان، بخل، بلاء، بدعت، برزخ، بغی، بکاء، بلاء، بنت، بهتان، بیوت، بیت المقدس؛ خط: نسخ، کا: سید ضیاءالدین علامه (ظاهراً)، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۰گ، ۱۹سطر [سه کتابخانه اصفهان :ف: ۱۴۳]

۳۹. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۶۲

جلد دوم، بدین شرح: تجسم اعمال، تزویج، تسبیح، تطفیف، تطیر، تقوی، تقیه، تکبر، توبه، توحید، توکل، تهلیل، توفیق، جار،

جبال، جدال، جن، جنسیه، جوع، جهاد، جهل، جهنم، جنت، حب، حج، حدود، حرام، حرص، حد، حلال، حلم، حمد، حمق، حبط، حیاء، حیله، حیوان، خدعه، خمر، خلافت، خلق، خوف، خیانت؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید ضیاءالدین علامه، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲۳گ، ۱۹سطر [سه کتابخانه اصفهان : ف: ۱۴۲]

۴۰. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۳۲

جلد چهارم آن، بدین شرح: طلاق، طمع، طول امل، طهارت، طینت، طیور، ظلم، ظن، عبد، عبادت، عجب، عجله، عجم، عرب، عداوت، عدس، عدل، عزت، عزلت، عشار، عشق، عفت، عفو، عقل، علم، علم غیب، علماء، عمر آدمی، عمر، عمل، عورت، عبادت، عید، غربت، غرور، غش، غفلت، غناء، غیبت، غیرت، فحش، فخر، فراست، فراق، فقر، فقراء، فکر، فواکه، قتل نفس، قذف، قرآن، قلب، قمار، قمر، قناعت، قیاس، قیافه، قیامت، کرسی، کوسبح، لبن، لیل و نهار، ناصبی، واعظ، هاروت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ظاهراً سید ضیاء الدین علامه این کتاب را با سایر مجلدات آن برای شخصی با نام الهی که گویا مؤلف کتاب است استنساخ کرده است؛ جلد: مقوایی، ۴۹۱گ، مختلف السطر [سه کتابخانه اصفهان :ف: - ۱۱۴]

۴۱. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۶۱

جلد چهارم و پنجم کتاب است شامل موضوعات دینی برگرفته از احادیث به ترتیب حروف الفبا که از حرف دال تا ض را در بر می‌گیرد، بدین ترتیب: دعا، دنیا، دهر، دین، ذر، ذکر، ذنب، ریا، رجاء، رحم، رحمت، رزق، رشوه، رضا، رضاع، روح، رؤیا، ریا، زراعت، زینت، زکات، زنا، زهد، زیارت، سادات، سحر، سخاوت، سرقت، سعادت، سفر، سفینه نوح، سلام، سلطان، سلیمان، سماء، سنن، سنی، سؤال، شقاوت، صالح، صبر، صدق، صدقه، صراط، صلح، صلات، صلوات، صوم، صوفیه، صور، صمت، صله رحم، ضحک، ضلالت، ضیف؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید ضیاء الدین علامه، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۷۳گ، ۱۹ سطر [سه کتابخانه اصفهان :ف: - ۱۴۱]

۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۶۸/۵

آغاز: بسمله، حمد له، صلوات، این چند حدیثی است که از کلام حضرت امیر المومنین الخ؛ **انجام:** و با هر یک از ایشان هفتاد صف ملائکه آمده بودند که هر صفی هزار هزار ملک بودند.

از حضرت علی(ع)؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ اهدایی غلامرضا توکلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی نرم ضربی، ۷۱گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۹۶]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۳۰/۴

آغاز: در خبر است که موسی علیه السلام حق تعالی را مناجات؛ **انجام:** از آنموج اندکی مانده بود بیت المقدس آفریدم.

حدیث های در بیان بزرگی هلوع، مسافت بین مشرق و مغرب و نیز اخباری چند از سلمان فارسی و جز آن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید و آبی و زرد، جلد: تیماج مشکی با عطف مشکی، ۸ص (۵۵-۶۲)، ۱۹، ۱۶، ۱۵، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۳۳۷]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۵۸/۲۰

روایاتی در باب فضل قصیده عینیه حمیری به نقل از فضل بن عبد ربه، سهل بن ذبیان؛ خط: نیم شکسته هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۶۸ر-۷۶ر) [مختصر ف: ۴۲۲]

۴۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۶۶

آغاز: روی عن الصادق ع انه قال لبعض تلامذته ای شیء تعلمت منی قال ثمان مسائل فقال ع قصها علی لاعرفها؛ **انجام:** فقال ع له و الله ان التورية و الانجیل و الزبور و الفرقان و سائر الکتب یرجع الی هذه الثمان

حدیث الصادق مع تلمیذه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با ترجمه فارسی زیر سطرها و ریزتر، میان سطرها زراندود، با سرلوح زیبا، جدول شنگرف و لاجورد و زر [نشریه: ۲ - ۱۴۹]

۴۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶

آغاز: هذا کتاب الحدیث، بسمله، حدیث اول، روایت شده از ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق علیه السلام که فرمود رسول خدا صل الله علیه و آله و سلم کسی که حفظ کند چهل حدیث از امت من؛ **انجام:** گشاده شد از هر حدیث هزار حدیث تا این که من عرق کردم و رسول خدا هم عرق کرد پس جاری شد بر من عرق او و جاری شد بر او عرق من تمت

در این کتاب، احادیثی را از کتاهای معروف، بدون ذکر سند، انتخاب و به فارسی ترجمه نموده است. او کتابش را در سه بخش قرار داده، با این عناوین: ۱. ترجمه چهل و هشت حدیث و پس از آن ترجمه حدیث نبوی در تفسیر آیه «یوم ینفخ فی الصور» و چند حدیث دیگر، ۲. ترجمه احادیث منتخب از «عیون الرضا» (ع)، ۳- ترجمه احادیث منتخب از «خصال» شیخ صدوق ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوای عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۲]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۷۲/۲-۱۳/۵۲

آغاز: بسمله درزمان حضرت رسول ص آن جناب تکیه به ستونی می‌کرد وخلق را موعظه می‌فرمود روزی یکی از اصحاب عرض کرد که یا رسول الله اگر اذن می‌دهید تا منبری بسازم و شما دربالای؛ **انجام:** واز نخاله نبات آتش را واز آتش آن ملعون را الناس کلهم هاکلون الاالعالمون. .. والعاملون کلهم هالکون الاالمخلصون والمخلصون فی خطر عظیم.

احادیث اخلاقی است که مؤلف از کتابهای «زبدة التصانیف» حیدر بن محمد خوانساری و «ابواب الجنان» ملا رفیعای قزوینی انتخاب و به فارسی نقل نموده است؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی، ۱۱۸گ، ۲۵-۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۸ - ۴۶۰۵]

۴۸. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۰۴/۱۰

در فضل امیر المؤمنین (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان؛ کاغذ آهارمهره؛ جلد: تیماج مشکی ضربی عطف تیماج مشکی،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۱-۱۵۴]

۴۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۰۴/۱۶

روایات مختلفی است در موضوعات مختلف از ائمه هدی (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی عطف تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۵]

۵۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۴/۳

ترجمه حدیثی از اصول کافی درباره قیامت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲۱ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۹۴]

۵۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۲۵/۲

آغاز: بسمله جابر انصاری روایت کند که روزی در خدمت حضرت رسول (ص) بودم اعرابی درآمد نیکو روی خوش خوی سلام کرد؛ **انجام:** در دو عالم رحمتش بخشد خدای.

کتابی است بدون خطبه و خاتمه حاوی احادیثی در آداب و اخلاق اسلامی و فضایل رسول اکرم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فستقی و نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲۰ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۳۴]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۶۳/۱۲

آغاز: بدانکه از مستحبات سجده شکر است که رئیس المحدثین در کتاب من لا یحضره الفقیه.. تذنیب فی أصول الکفر، بدانکه اصول ایمان عبارتست از توحید.. بدانکه فوق کل طاعات بدنیه و سعادات و سرمایه افتخار قاطبه؛ **انجام:** هر گاه این شخص بمیرد و نماز باین نحو بوده باشد هر آینه ممات او بر غیر دین و شریعت من خواهد بود، تمت الحدیث.

مجموعه‌ای احادیثی متوع است در موضوع سجده شکر، اصول کفر، تکبر و حسد و ذم آن دو. در پایان به تفصیل احادیثی در فضایل نماز به نقل ازکتاب «من لایحضره الفقیه» و غیر آن که همراه ترجمه و شرح آن آمده است. در ضمن مطالب به برخی فتاوی «سید محمد رحمه الله» اشاره گردیده که احتمالاً منظور سید محمد مجاهد بوده باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ مصحح، حاشیه‌نویسی اندکی نیز دارد که برخی از آنها از کتاب «تحفة الابرار» نقل گردیده است، یکی از حاشیه‌ها با امضای «میرزا عبدالله» می‌باشد و منظور «عبدالله بن محمد حسن، موسوی» مشهور به «برهان سبزواری» است که در رساله‌های پیشین همین مجموعه از وی یاد نمودیم؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۱۸۳پ-۱۸۸پ)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۸۹۲]

۵۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۷۲/۳

حدیث سلمان فارسی = حدیث در الفواید و عزیز اللطائف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ ذیقعده ۱۲۴۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۷گ (۲۰۶ر-۲۱۲پ)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۹۸]

۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۴۹

منتخبات کلام امیرالمؤمنین؛ بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی-مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۳سم [رایانه]

۵۵. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۵/۱

آغاز: اعوذ بالله من الشیطان الرجیم. یعنی پناه می‌برم به معبود به حق و خداوند مطلق از وسوسه دیو فریبنده سرکش دور مانده از رحمت منان؛ **انجام:** و بر دوش خودنگاه داشتند به برکت سبحان الله و الحمدلله ولا اله الا الله و الله اکبر. غرض آن است که حضرت رب العالمین پرورنده اینهاست

احادیثی است در فضائل و تفسیر بسمله و سوره فاتحه و فضایل بعضی از سور و آیات و ذکر پاره‌ای از فضایل حضرت امیرالمومنین (ع). روایت‌ها به فارسی ترجمه شده است بدون ترتیب و تنظیم مخصوص و در پایان چهل حدیث انتخاب شده است با ترجمه فارسی آنها برای آموزش مبتدیان؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن ملانوروز علی، تا: غره ذیقعده ۱۲۵۲ق؛ در صفحه آخر و پشت آن چند یادداشت به تاریخ‌های ۱۳۲۶-۱۳۳۷ دیده می‌شود؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ (۱پ-۱۰۲ر)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: - ۸۱]

۵۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۷۶/۲

آغاز: بسمله باب اول در ذکر دنیای فانی چون بعضی از اخبار در سه فصل؛ خط: نستعلیق، کا: سید حبیب الله بن سید محمد حسینی، تا: صفر ۱۲۵۶ق، جا: مدرسه صالحیه مشهد رضوی؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن آلبالویی، ۳گ، ۲۴ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۹۱]

۵۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۸۰۷/۲

آغاز: بسمله، در بیان احادیث متفرقه و غیر متفرقه در بیان اصول و فروع و وجوب و مندوب و حلال و حرام چیزها و بیان نماز و روزه و حج و زکوة و وجوب آنها و در بیان عقوبت.. سئل رجل عن النبی (ص) عن الاحسان قال الاحسان ان نعبد الله؛ **انجام:** زهی فضل و کمال شاه مردان زهی شرح محبان قبول شاه ولایت دوستان اهل بیت که بی شبهه در بهشت عدن جای دارند، تمام شد احادیث متفرقه در یوم جمعه ۱۳ شهر ربیع الاول در مدرسه بزرگ در بلده طیبه همدان سنه ۱۲۵۹ جهت فتح الرجال بنویسد بظرف چینی و آب ریخته آن نوشته (طلسمی در این موضوع در خاتمه نوشته شده)

در اصول و فروع؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۳ ربیع الاول ۱۲۵۹ق، جا: مدرسه بزرگ همدان؛ قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: ۱۵۶۴]

۵۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۱۶

آغاز: نیکویی کن هر که باشد اگر خود سفله باشد گفت که یا رسول الله سفله باشد گفت که یا رسول الله سفله کیست گفت آن باشد که او را پند کنند با کی ندارد و نپذیرد؛ **انجام:** پنج چیز مرد

را پیر کند اندیشه بسیار و نفس زنان و طیب بسیار بر خود مالیدن و بلغم که از سینه برآید بیرون آید آن کس که در مسجد نشسته همسایه خدای تعالی بود مادامی که در مسجد نشسته است. تمت الرسالة.
ترجمه فارسی چند حدیث و مطالب دیگر است بدین ترتیب: وصیت پیامبر (ص) به حضرت امیر (ع)، مطالبی از ابراهیم ادهم، رباعی از دوانی، چند حدیث از حضرت امیر (ع)، پنجاه موعظه منقول از تورات و انجیل که فقط پانزده موعظه آن ترجمه شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج مشکی با عطف پارچه‌ای، ۱۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۳]

۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲ /۷۷۵۰-۵۲/۹۰

آغاز: بسمله، حمد له؛ اما بعد که سید کاینات و شفیع روز عرصات محمد المصطفی صلی الله علیه و آله فرموده هر آن بنده که از سر اخلاص بگوید بسم الله الرحمن الرحیم
در فهرست با نام «منتخب الاخبار» آمده است. روایات متفرقه‌ای است که مؤلف از مصادر حدیثی شیعه بدون ذکر مصادر نقل و به فارسی ترجمه نموده است. او از آوردن متن روایات خودداری کرده و به ترجمه اکتفا نموده است. کتاب در فصل‌های نامنظم با عناوین «فصل در فضیلت، در بیان فاتحة الکتاب، در فضیلت صلوات، در فضیلت غسل روز جمعه، حدیث غمامه، فصل در صفت بهشت» تنظیم شده است. مؤلف در اثنای کتاب، رباعی و قطعات کوتاهی به فارسی می‌آورد و معلوم نمی کند که شعر سروده خودش است یا از دیگران نقل می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ ۱۰۱ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۸ - ۴۵۸۷]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۶۷

آغاز: روایت کرده اند که روزی صدر و بدر کاینات و خلاصه و خاصه موجودات اعنی حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم بدولت خانه حضرت شاه ولایت تشریف آورده‌اند؛ **انجام:** غرض پیغمبر از این گفت و شنید این بود که پیغمبر (ص) نمی خواستند که بی امیرالمومنین علیه السلام عسل را تناول فرمایند و الله اعلم بالصواب.
روایت فارسی بدون ذکر سند از حدیثی است درباره ظرف عسلی که حضرت فاطمه (س) برای پیامبر (ص) آوردند و حضرت از حاضران خواستند از که هر یک ظرف را به چیزی تشبیه کنند، حاضران که ابتدا حسنین (ع) و سلمان و سپس حضرت علی (ع) و محمد حنفیه و عمار و ابوذر و قنبر و در آخر جبرئیل بودند آن ظرف را به ایمان، پادشاهی، علم، زن صالح، نماز، قرآن، شرع، زکات، مهمان، معرفت، خوشنودی خداوند تشبیه کردند. در بررسی «بحار» و فهرست‌ها اصل این روایت و سند آن و نیز اینکه از کدام کتاب برگرفته شده معلوم نشد؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی بن الله داد بن رضا بن آقابیک نجف آبادی، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: مقوایی روکش کاغذ روغنی خردلی عطف پارچه مشکی، ۳گ (۲۵-۲۷)، ۱۵ سطر (۹×۱۴/۳)، اندازه: ۱۳/۹×۲۰/۳سم [رایانه]

۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۰۵

مجموعه‌ای از احادیث از پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین و همچنین سؤال‌هایی که یهودی‌ها از پیامبر درباره احکام دین پرسیده‌اند می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ جدول دور سطور به زرد و آبی، در آخر رساله حساب حروفات قرآن را نوشته است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره مقوایی با ترنج و سرترنج و گل و بوته، ۱۰گ (۱۶۳پ-۱۷۲پ)، ۲۶-۳۱ سطر (۷×۱۴/۸)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۲

آغاز: که جناب اقدس الهی می‌خواست که حضرت رسالت پناه را در نزد خود خواند نه افلاک را معراج آن خواجه لولاک گرداند و هفت آسمان را و هر چه که درآن آفریده؛
ترجمه‌ای است از احادیث شیعه، بدون ترتیب موضوعی، احادیثی که ترجمه شده عبارتند از: ۱. حدیث معراج، ۲. مناجات‌نامه حضرت موسی(ع)، ۳. احادیث متفرقه پیرامون بهشت و دوزخ و فضایل اهل بیت، ۴. نصایح حضرت پیامبر به معاذ، ۵. تعبیر خواب طبق حروف ابجد، ۶. احکام بانگ ماکیان؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر خلف ملا بابا روضه‌خوان، تا: محرم ۱۲۷۸ق؛ افتادگی: آغاز؛جلد: تیماج زرشکی با ترنج با سر، مجدول و نقش گل در حاشیه،۱۷۱ص،۱۴سطر،اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۳۷ - ۵۶]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۶/۲

چهل حدیث نبوی؛ خط: نستعلیق، کا: یوسف بن محمد حسین دهکوهی، تا: شنبه ۲۲ شعبان ۱۲۷۸ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی یک لایی، ۴۰ص (۵۱-۹۰) [سنا - ف: ۲ - ۳۱۱]

۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۹

آغاز: ذنب دول شرک که مغفور و آمرزیده است آن است که آدمی پس از آنکه بخدا و رسول؛ **انجام:** باطل الطاتمون للحقایق و فهم قال الله عزوجل. .. ما انزل من البینات. ..
احادیث و آیات اخلاقی، مجموعه‌ای از احادیث و روایات و آیات قرآن است درباره معاصی و توبه و اصول عقاید برگرفته از کتاب‌های بحارالانوار، مجمع الاخبار، مجمع البحرین، کافی، علل الشرایع، صافی و من لایحضر الفقیه. .. در باب فازئین طعام جسم و جان، بیان اقسام فقر و غنا به حصر عقلی بر وفق کتاب و سنت، منشأ سعادت و شقاوت، بیان علامت سبع و نایب امام، بیان آنکه فضل و رحمت و غفران ذنوب مخصوص فرقه ناجیه است، رد بر اهل سنت، حساب، غرور، فقر و فقرا، معرفة، تهذیب، لذات دنیا، در باب منبر رفتن و موعظت خلق، استدراج، در اینکه خالق خیر و شر خداست، موت، در آنچه که موجب خروج از دین است، رد بر صوفیه، علم و آفاته و. ..؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش کاغذ قرمز عطف پارچه‌ای، ۶۱گ، مختلف السطر

(۱۰/۲×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۲سم [رایانه]

۶۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱

آغاز: .. اصحابنا روی عن جماعة من الصحابة قالوا دخل النبی صلی الله علیه وآله دار فاطمه. فقال یا فاطمة ان اباک الیوم ضیفک؛ **انجام:** واگر اعتماد بر خلق کند وتکیه بر ایشان نماید اسباب رحمت از او قطع نمایم وهر چه بر سرش آید پروا نکنم

چند حدیث وحکایت است دربیان فضائل امیرالمؤمنین (ع) و حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا (س)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در پایان رساله سه حدیث دیگر در قوای عقلیه و.. ذکر شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۵۷]

۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۱۰/۳

آغاز: قوله تعالی ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر. فالصلوة البدنیة تنهی عن المعاصی والسیئات الشرعیة وصلوة النفس تنهی عن الرذایل والاخلاق الردیة والهیئة المظلمة؛ **انجام:** فتکون تلک الالام جزاء بماکسبت ایدیهم ومالله بظلام للعبید

شرحی است مختصر بر چند حدیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۵۷]

۶۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۱/۴

آغاز: حمدله. اما بعد شیخ فخرالدین صاحب مجمع البحرین در کتاب مناقب دو حدیث نقل کرده است حدیث اول آنکه فضل بن عبدر به گفت داخل شدم بر امام موسی بن جعفر علیهما السلام پس به آن حضرت؛ **انجام:** یا شیعة الحق فلا تجزعوا ×× وبعد ها صلوا علی المصطفی / و صنوه حیدرة الاصلع ×× وبعدها تتری علی سادة.

دو حدیث است از فخرالدین صاحب «مجمع البحرین» درباره قصیده حمیری که در حضور امام موسی بن جعفر (ع) قرائت شده است. در پایان قصیده حمیری را با ترجمه فارسی آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در پایان فایده‌ای به نقل از شهید ثانی در عدد انبیا و یک شبهه و جواب آن ذکر شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰گ، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۹۰۳]

۶۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۸۷/۳

آغاز: شیخ شهید علیه الرحمه روایت می‌کند که عنوان بصری شیخی بود واز سن او نود وچهار سال گذشته بود؛ **انجام:** اهتمام تمام دارم وبساعات وایام عمر بسیار بخیلم که درغیر مصرف گذرد.

حدیثی است مختصر که شهید آن را نقل کرده، که طی درخواستی که عنوان بصری از امام صادق (ع) نموده و ایشان فرمایشاتی در طریقه تعبد و بندگی درگاه خداوند و وصیتی در تحصیل علم به وی نموده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن، ۸گ (۸۰پ-۸۷ر)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۶۱۱]

۶۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۶۵/۱

بندی منقول از امالی صدوق و معراج السعاده و ادعیه و آداب و قطعه شعری؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۴۱۲]

۷۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۶۵/۶

روایاتی چند در بیان صفت مؤمن و در بیان بعضی از گناهان کبیره و صغیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۴۱۳]

۷۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۴/۱۹

آغاز: فصل اول روی عن النبی.. انه قال خمس من کن فیه؛ **انجام:** و اکنون گورشان آنجا بود.

در سه فصل است در شرح احادیث پیغمبر؛ خط: نستعلیق، کا: نظام الدین بن یحیی مازندرانی، بی‌تا، جا: حلب؛ مجدول؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه لایی، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۴سم [ف: ۷ - ۱۶۵]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۸۰/۳

آغاز: بسمله، اعلم ان فی الصلوات الخمس و تسعون تکبیره مع تکبیره الاحرام لان فیها؛ **انجام:** و صغیره بودن و کبیره بوده اضافی است.. و بعضی گفته اند کبایر الاحرام هفت است و بعضی بیست

احادیث متفرقه‌ای از پیامبر اسلام (ص) و ائمه معصومین انتخاب و در رساله حاضر نگاشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج سیاه ضربی با ترنج و سرترنج و گل و بوته مقوایی، ۲۳گ (۴۱-۵۲ و ۵۸پ-۶۸پ)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۱۴]

۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۸۰/۴

آغاز: بسمله، روی عن النبی (ص) من دوام علی الصلوات الخمس فی الجماعه اعطاه الله خمس خصال اولها یدفع عنه ضیق العیش؛ **انجام:** حضرت رسول خدا فرمودند که هر که همسایه را بر نجاند خدای بهشت را بر او حرام گرداند

احادیث مختلفی از رسول اکرم (ص) و روایات مأثور و منقول متفرقه‌ای در رساله حاضر جمع‌آوری و نگاشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج سیاه ضربی ترنج و سرترنج و لچکی با گل و بوته مقوای، ۱۲گ (۶۹-۸۰پ)،۱۸سطر(۹×۱۵)،اندازه:۲۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۱۵]

۷۴. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۵۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاتب نسخه را به اتمام نرسانده و تا حدیث شانزدهم است؛ کاغذ: فرنگی، ۲۱گ، ۱۵ سطر (۷×۱۱/۵)، قطع: جیبی، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۷۸۴]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰/۲۶-طباطبائی

آغاز: به سند صحیح مرویست از احمد بن ابی نصر بزنطی.. از حضرت امام رضا علیه السلام.. من ذکر عنده الصوفیه؛ **انجام:**

پایان: و قال النبی (ص) اتقوا فراسة المؤمن ینظر بنورالله.
در پند و اندرز، حدیثی چند است مروی از ائمه شیخ (ع)، پیامبر اسلام و منقول از عیسی (ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۷ص (۲۰-۵۶ حاشیه)، ۱۹، ۲۰و ۲۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۶۶]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۷/۴-طباطبائی

آغاز: مروی است که چهار عمر را دراز میکند خوردن سیب در سحرها و خوابیدن بر پهلوی چپ و غسل کردن بآب گرم و تزویج با دختران؛ **انجام:** از روی صدق و اخلاص شیعه و مؤمن گردید کاتب افزوده است: «فی شب بیست و سوم شهر محرم الحرام این کتاب صورت اتمام پذیرفت حرره المذنب العاصی محمد حسن طهرانی.
حدیثها و حکایت های چندی است در موضوع‌های گوناگون، از آن جمله داستان ملاقات شیخ معین الدین در تکیه میر با شیخ بهاءالدین عاملی و داستان انار حاکم عثمانی بحرین و تعلیمی که بحرینیان از امام زمان (عج) برای مقابله با آن حاکم دریافتند، در آغاز رساله اختیارات منقول از احادیث آمده است؛ کا: محمد حسن طهرانی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید و شکری رنگ، جلد: تیماج کبود یک‌لا، ۱۱۵ص (۴۵-۱۵۹)، ۱۰ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۱۳۸]

۷۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۴۲

آغاز: من اثنی عشر، قال الباقر (ع) ثلاث درجات و ثلاث کفارات و ثلاث موبقات و ثلاث مبجیات؛ **انجام:** میگوید اجابت کردی ما را اجابت کردیم تو را، واگذار کردی ما را مهلت دادیم تو را، اگر برگردی بسوی ما، قبول میکنیم تو را.
محتویات کتاب مطالب و احادیثی است منتخب از «اثنی عشر»، «ابواب الجنان»، «نهج البلاغه»، «من لایحضره الفقیه»، «تفسیر صافی»، «ارشاد القلوب»، «انوار نعمانی»، «مدینة المعاجز» و «جامع الاخبار» صدوق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی پررنگ، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۵۱گ، ۱۴ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۵۲]

۷۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۳۷/۱۵

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین. .. و بعد چون این کلمه وصایای حضرت لقمان حکیم است؛ **انجام:** و قصه او را در قرآن مجید یاد فرموده و گفت: و لقد آتینا لقمان الحکمة ان اشکر الله و من یشکر فانما یشکر لنفسه و من کفر فان الله غنی حمید.
حدیث نبوی، شرح مختصری است بر وصایای لقمان حکیم به پسرش، به روایت ابوهریره از حضرت رسول (ص)، برای طلاب علوم دینی تحریر شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۷۴ر-۷۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۹]

۷۹. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره۶۳/

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، ۱ص (۲۸۳ر)، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۵۴]

۸۰. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

درباره دوستی اهل بیت رسول خدا و علی (ع) و مناقب او، از حدیث هشتم تا سی و چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۵×۲۰سم [نشریه: ۷ - ۷۲۱]

۸۱. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۸۷/۹

در رد صوفیه، به نقل از «حدیقة الشیعه» منسوب به ملا احمد اردبیلی (ره)؛ خط: نسخ، کا: ملاقطب‌الدین لاهیجی (لنجانی؟)، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی عطف پارچه سفید، ۱ص (۱۸۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: - ۱۳۹]

۸۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۸/۹

شامل حدیث مفضل بن عمر و بندی از «جلاء العیون» و« بحار الانوار» و. ..؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشت وقف حسینعلی دستجردی مورخه ۱۳۰۹ق؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۴۸گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۶۲]

۸۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۴۸/۱

آغاز: قوله تعالی و اسئلوا اهل الذکران کنتم لاتعلمون. یعنی به پرسید و سوال کنید از اهل کتاب آنچه شما نمیدانید؛ **انجام:** و در مسجد بازار دوازده و در خانه خود یک نماز باشد. صدق رسول الله صلی الله علیه و اله و سلم.
آیات و روایاتی از پیامبر (ص) و امیرالمومنان (ع) در موضوع فضیلت علم و علما و نماز، زکوة و نکوهش خمر و جز آنها را گرد آورده و ترجمه نموده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی عطف تیماج حنایی طلاکوب، ۲۳گ (۱پ-۲۳ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۳۴]

۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۲۱/۷

احادیث شیعی با شرح فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳۶گ (۴۵ر-۸۰پ)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۳۹۲]

۸۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۲۶/۱

آغاز: و درکتاب اداب الحمیده روایت نموده که؛ **انجام:** ای ابله در طریق دانش احول ×× طی کرده راه فلسفه کوه و کتل / قران تمام وصف حیدر باشد ×× وصف از موصوف شد افضل
شامل مقداری حدیث است که به فارسی و عربی نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ پیش از این رساله، پنج صفحه صحافی شده و در آن‌ها مطالبی راجع به تهیه غذاها و طریق به‌کار بردن آنها و بهداشت نوشته شده است؛ ۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۴۴

روایاتی از حکایات دینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۸۹گ، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۲۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۹۵

حدیث و روایت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۲×۳۵سم [رایانه]

۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۰۱

اربعین حدیث و روایت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴×۲۰/۴سم [رایانه]

۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۶۲

نسخه ای به فارسی در تفسیر و روایات اسلامی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۳۰۵گ، اندازه: ۱۶/۶×۲۷سم [رایانه]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۳

اخبار و روایات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۷×۲۱/۸سم [رایانه]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۸۶

کتابی در روایات دینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۵×۲۰/۸سم [رایانه]

۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۰۳

کتابی در روایات تاریخی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰/۹×۳۰/۵سم [رایانه]

۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۸۴

حدیث دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۶/۲-ف

نسخه اصل: یوسف آغا ش ۳۹۷۳. بندی از کتابی در شرح حدیث است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۹ر-۱۰ر)، ۱۳ سطر [فیلمها – ف: ۱ – ۴۵۴]

۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۴۱/۵

حدیث امام سجاد است در صلوات و دعا با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۰گ (۳۷پ-۵۶ر)، ۷ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹ – ۹۰۳]

۹۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۹۴/۳۷

در بیان معرفت اعداد سور و آیات و کلمات و حروف قرآن و خواص قرائت هر سوره به موجب حدیث نبوی (ص)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی و فستقی، جلد: تیماج عنابی، ۷ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۵۴۱]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۰۲۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۸]

۹۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۰۰/۳

روایتی از امام صادق در باره تقویت حافظه و بندی درباره لغت از خلیف سلطان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۱۹ر) [ف: ۶ – ۱۸۵]

۱۰۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۴۲/۶

روایاتی برای قضاء حوائج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶ – ۷۹]

۱۰۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵/۳ فرخ

روایاتی در فضل علم و نماز و فضائل و شرح حال خاندان پیغمبر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن علی اکبر اصفهانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ کاغذ الوان؛ جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: – ۱۹۷]

۱۰۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۷۶/۱۵

آغاز: در تفسیر برهان از امام جعفر صادق ع مرویست که زلیحا از حجاب یوسف صدیق رخصت دخول طلبید. چون اول دخول یافت یوسف ازو پرسید؛ **انجام:** و قائد الغر المحجلین مولانا و مولا الثقلین امیر المومنین علی بن ابی طالب صلواة الله و سلامه علیه

بی‌کا، بی‌تا [رشت و همدان – ف: ۱۲۱۱]

۱۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۳۰

آغاز: حسین گفت که من چنین ام ای پدر حضرت فرمود که بلی ای فرزند گرامی و ابن بابویه و این قولویه بسندهای معتبر از ابوعماره؛ **انجام:** در ماتم حسین تو اشکی ز دیده ریز از سوز دل بنال که فرصت بود عزیز با حضرت رسول خدا کن متابعت تا او کند شفاعت تو روز رستخیز

مجموعه احادیث و روایت‌هایی است در فضیلت گریستن بر مصائب امام حسین (ع)؛ خط: نسخ، کا: آقا بابا بن اسمعیل جد نمویه، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لایی دارای ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته مجدول، ۲۷گ (۳-۲۹پ)، ۱۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۸×۱۹/۳سم [رایانه]

۱۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۴۹

بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۹۲]

۱۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۹۰

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۹۲]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۹۲]

۱۰۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۹۳/۳

سخنانی از حضرت علی (ع)؛ خط: شکسته، کا: ابوالقاسم بن محمد نوری دنائی مازندرانی، بی‌تا [ف: ۶ – ۱۸۲]

۱۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۸۸

نسخه‌ای به فارسی در روایات اسلامی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۵۵گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۳سم [رایانه]

۱۰۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۷/۶

آغاز: بدانکه کلب را ده خصلت است که هر که این ده صفت را بکمال رساند از جمله مؤمنان بوده باشد؛ **انجام:** دهم اگر رو بجانب او کنند التفات نکند و این صفت مجذوبان است این نفس شوم از سگ کمتر شرمت بادا شرمت بادا!

حدیث در خصلت کلاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف میشن، ۱ص (۳۲ر)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۶۰۶]

۱۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۷۹/۲۱

آغاز: تحقیق. قوله تعالی ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر، فالصلاة البدنیة تنهی عن المعاصی

گزارش‌های چند حدیث است به شیوه عرفانی، از آن میان حدیث طینت و در میان یک بند به فارسی است؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:فستقی، جلد: میشن تریاکی سیر، ۷گ (۶۲پ-۶۸ر)، ۲۱-۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۶سم [ف: ۸ - ۸۷]

۱۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۷۲/۲

آغاز: در ذکر نصوص که بر امامت امام رضا علیه السلام و جمله ائمة اثنی عشر علیهم صلوات الله الملک الاکبر به روایت رسیده روایت کرد به ما محمد بن ابراهیم اسحاق طالقانی رضی الله عنه که گفت روایت کرد؛ **انجام:** از امام جعفر صادق علیه السلام که گفت آن حضرت می‌فرمودند از ما دوازده مهدی اند که هدایت‌کنندگان راه حق اند شش تن از ایشان گذشته‌اند و شش تن دیگر باقی مانده وحضرت عزت در هفتم آن چه خواهد کند یعنی بعد از این انشاء الله او را به وجود آرد و قایم مقام شش می‌سازد

روایاتی را که دلالت بر امامت امام رضا (ع) دارد از کتاب «کمال الدین وتمام النعمة» شیخ صدوق برگزیده و شرح مختصر کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فائده‌ای درباره قصه اصحاب رس و فائده‌ای در احتجاج امام موسی کاظم (ع) بر هارون الرشید؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲×۲۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۰]

۱۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۲۱/۱۰

جنگ حدیث به فارسی و عربی و تاریخ و شعر فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۵۴گ (۱۰۸پ-۱۶۱پ)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۳۹۲]

۱۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۰۵

آغاز: بسمله. اما بعد بدان ای مکلف که ستون دین شما نماز است و هیچ حال؛ **انجام:** چنان باشد که آنچه نعمتیکه در آن شب خدایا و عطا کرده باشد شکرش را بجا آورده باشد

مجموعه‌ای از چندین حدیث درباره نماز و فواید آن گردآوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول دور سطور به زرد و آبی، در برگ ۵۶پ تا ۸ چندین بیت شعر رباعی و غزل و چند حدیث نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره مقوایی با ترنج و سرترنج و لچک با گل و بوته، ۷گ (۵۰پ-۵۶پ) (قهقرا)، مختلف السطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۱۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۳۸

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱/۳×۱۹/۳سم [رایانه]

۱۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۲۶

آغاز: بسمله، اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده اند از ابوالحمیده روایت کنند که روزی پیش عبدالله بن عباس نشسته بودم؛ **انجام:** و اکنون سی سال است در میان دیوارم و هنوز تلخی جان کندن از من نرفته است شما از این دنیا چرا خصومت می‌کنید

روایت‌های مذهبی است در بیان عقوبت گناه و اعمال ناپسند و ثواب کارهای نیک که بدون ترتیب خاصی نوشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در برگ‌های ۷۲-۷۴ روایاتی به عربی و مطالب و اشعار پراکنده به فارسی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی مجدول ضربی، ۱۳ص (۶۰-۷۲)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [رایانه]

۱۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۳۰

روایات و حکایات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۷/۹×۲۵/۸سم [رایانه]

● احادیث / حدیث / فارسی

aḥādīṯ

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۶۸/۵

روایت شیعی طاوس و عسل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ۲گ (۲۰۴-۲۰۵)، ۱۵ سطر (۸×۱۱/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۵۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۶۱/۳

وصیت عیسی به شبان، حدیث رسول (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۵۵پ-۵۶پ) [مختصر ف: ۹۸۶]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۴۰

روایات و ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵گ (۱۱۴ پ-۱۱۸پ) [ف: ۶ - ۴۱۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۴۱/۸

چند روایت از بهمن پونجیه و کامدین شاپور؛ خط: نستعلیق، کا: فریدون بن مرزبان، تا: ۱۱ بهمن ماه الهی ۹۹۶ یزدجرد بن شهریار۱۰۳۶؛ جلد: پارچه‌ای (برزنت)، مشکی عطف و گوشه تیماج، ۲گ (۳۲۲ر-۳۲۳ر)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۳۷ - ۲۷۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۷۰

از عیون اخبار الرضا و کافی و المجتنی من اخبار المجتبی؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: محمد صالح مشهدی، تا: اوایل ذیقعده ۱۰۷۵ق، جا: مکه؛ کاغذ: نخودی نازک آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۴۰ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۱/۱
روایتی از پیامبر اسلام (ص) و نماز خواندن ایشان بر جنازه عبدالرحمن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۱گ (۱ر)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۶/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۰۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵/۳
آغاز: احادیثی که مولانا حسنای خطیب ترجمه نموده از شجره طیبه. حدیث درباره بر طرف جویبار گلشن ولایت و امامت روییده به دست کوتاه بیان؛ **انجام:** خلق خدا پیران ایشانند و کسانی که ایشان را دوست دارند.
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۱۱۳ق، جا: دفترخانه سرکار مواهب آثار؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: گالینگور بنفش عطف و گوشه‌ها میشن قهوه‌ای، ۱۳ص (۱۵-۲۷)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۲۱]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵/۵
انجام: بنا بر فرموده عزیزی مرقوم شد فی تاریخ شهر رجب المرجب ۱۱۱۴.
از امیرالمؤمنین درباره انواع هفده‌گانه حیوانات مسخ‌شده؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۱۱۴ق؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: گالینگور بنفش عطف و گوشه‌ها میشن قهوه‌ای، ۱ص (۳۰)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۲۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۵۰/۳
آغاز: شیخ معتمد حسن بن سلیمان در کتاب منتخب البصائر روایت کرده است بسند معتبر از مفضل بن عمر؛ **انجام:** پس اوست اما پرهیزکار پاکیزه کردار خشنود کننده ابرار و پسندیده پروردکار هدایت کننده و هدایت یافته
مجموعه احادیثی است که از کتاب‌های «منتخب البصائر» محمد حسن بن سلیمان، «غیبت نعمانی» شیخ محمد بن ابراهیم، تفسیر عیاشی محمد بن مسعود و. .. و همچنین از آثار شیخ صدوق و شیخ طوسی انتخاب گردیده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج سرترنج و لچک عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۱۵۷-۱۷۵)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۶۳۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۳۱/۲
آغاز: از حضرت رسول صلی الله علیه و آله مروی است که از برای مؤمنین بر یکدیگر سی حقست اول؛ **انجام:** بیست و هشتم مردگان خود را یاد نماید و وصیت ایشان را
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد قلی بن محمد زکی نوری، تا: سلخ صفر ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲ص (۱۰۶-۱۰۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۲ - ۳۲۸]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۲/۱ط
آغاز: بسمله. ثواب کسیکه لا اله الا الله بگوید ابی سعید خدری از پیغمبر ص روایت می‌کند که آن حضرت فرمود؛ **انجام:** پیغمبر در سال یک ماه تمامرا روزه رانمی گرفت مگر شعبان را که متصل میفرمود روزه آن را بماه رمضان.
ترجمه فارسی اخبار و روایاتی است که از معصومین در ثواب اعمال وارد شده و از آخر ناقص مانده و شاید مترجم قصد داشته ثواب الاعمال شیخ صدوق یا بخش‌هایی از آن را به فارسی برگرداند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی ابر و باد و عطف تیماج آبی، ۶۳ص (۱-۶۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۲۳]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۰۵
آغاز: بسمله. عبدالله عباس روایت کند از حضرت رسول (ص) که فرمود چون خدای تعالی بهشت را آفرید؛ **انجام:** زن و اژدها هر دو بر خاک به جهان پاک زین هر دو ناپاک به و الله اعلم بالصواب تمت. .. سنه ۱۲۵۲
مجموعه چندین حدیث و روایت اخلاقی در چندین باب و خاتمه می‌باشد، عناوین برخی از ابواب بدین شرح است: فی عذاب قبر، فی احوال القیامت، در صفت بهشت، امر به معروف و نهی از منکر، فی ذالقربا، فی الصلوه الخبازه، فی الخمر، فی الکذب، فی الغیبت، فی النمیم، فی العفو، فی الفقرا ، فی الصبر. .. خاتمه در بیان معارض اعضا و جوارح و دل و جان. این احادیث به نقل از عبدالله عباس، شیخ جنید بغدادی، شیخ شبیلی، و ابن عباس می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شیرعلی، بی‌تا؛ جدول دور سطور به زرد و آبی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره مقوایی ترنج و سرترنج و لچک با گل و بوته، ۴۲گ (۵۸پ-۹۹پ)، ۲۳-۲۵سطر (۷×۱۵ و ۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۰۹/۸
روایت از جابر انصاری، توحیدی. در آن می‌گوید: مه صومم ز هجرت بود صاد و لام و جیم آندم ×× که شد منظوم این درها ز بحر دل چنین غرا؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت ترنج مذهب با سر با نقش گل و بلبل مجدول مذهب، ۴گ (۱۴ر-۱۷ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۲۵]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۴۵
آغاز: او را جواب سلام می‌گفتیم به درستی که از را دعایی هست که در میان اهل آسمان ها معروفست چون؛ **انجام:** هر گاه که از نماز فارغ می‌شوی دو طرف روی خود را نزد من به خاک می‌گذاری
ترجمه و شرح مختصری است بر یکی از کتاب‌های حدیثی شیعه در مسائل عبادی و اخلاقی که به علت افتادگی از آغاز و انجام و خالی بودن جای بسیاری از سرفصل‌ها سرنخی برای شناسایی آن به دست نیامد؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز، میانه و انجام؛ مصحح، خریداری از صبح روان؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته مقوایی مجدول میان جداول

بوته‌های ریسه‌ای، ۳۳۱گ، ۱۹-۲۵ سطر (۹/۵-۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱/۲سم [رایانه]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۹/۳

شامل هشت حدیث نبوی (ص) با ترجمه فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳ص، اندازه: ۱۱/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۹۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۰۹/۳

روایات پراکنده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج یشمی، ۱۴گ (۴۸پ-۶۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۰ - ۱۱۴]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۳۴

آغاز: بسمله، الحمد لله علی المصائب الفادحه؛ **انجام:** قلم و دوات فرمود

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۷/۳

حدیثی از پیامبر درباره زوجها به حساب جمل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱ص (۳)، اندازه: ۱۴/۳×۲۳/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۳۷]

● احادیث (منتخب) / حدیث / عربی

ahādīs (mn.)

رساله حدیثی اهل سنت است در چند «باب»: در ابتدای خلقت دنیا و ملائکه و انبیا و چگونگی عالم مرگ و حشر و نشر و نعیم بهشت و عذاب دوزخ. شاید بنام «الخیر الأصیل» باشد.

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. أما بعد ان الله خلق شجرة و لها اربعة اغصان فسماها شجرة الیقین و خلق نور محمد. ..

انجام: و نظیره فی الدنیا کالولد فی بطن الأم لایبول و لایتغوط

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۵۹/۱

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد صادق بن مرتضی حسینی تبریزی، تا: ۱۱۹۱ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۸۹گ (۲پ-۹۰ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۰۱]

● احادیث (منتخب) / حدیث / عربی -فارسی

ahādīs (mn.)

منتخب احادیثی مربوط به امیرالمؤمنین است که از قول ابن بابویه، کراجکی، علامه هندی، جابربن عبدالله انصاری، شیخ طبرسی و دیگران نقل شده است. مشتمل بر «مقدمه» و چندین «محفل» و «خاتمه». برخی از اخبار که عناوین آنها در حاشیه آمده از این قرار است: نظر کردن بر روی علی؛ فضایل امیرالمؤمنین؛ مدح مقداد سلمان اباذر؛ شب معراج مرتبه علی (ع)؛ اهل قبرستان را زنده کرد جواب دادند؛ ام فروه با ابوبکر؛ حکایت شتر در مال زنی بود مردی می‌خواست بناحق بگیرد؛ دعا دادن عمر برای شتران و اذیت نمودن شتران ساربان را؛ حرف زدن دراج؛ حکایت گرگ؛ شجاعت حضرت در طفولیت؛ حکایت فیل؛ رفتن آن حضرت بجنگ آن سه نفری که قسم خورده بودند پیغمبر (ص) را بکشند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۸۴

آغاز: بسمله. الحمدلله. .. و این نوشته ایست مشتمل بر عیون مناقب و فضایل. .. علی بن ابیطالب. .. و مشتمل است بر مقدمه و محافل چند و خاتمه؛ **انجام:** بدانید که جزای او اینست که گناهانش را آمرزیدم و بهشت بر او واجب گردانیدم. السلام علی اشرف الانبیا. .. السلام علی الدیار الخالیات، السلام علی العیال الضایعات و رحمه الله و برکاته.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ همچنین در برگ پایانی که از شیرازه جدا شده یک فایده فلسفی به فارسی و دو دعای عربی و یک رباعی درج گردیده است، رباعی مزبور این است: «دوش پروانه گفت با فانوس ×× چون که با شمع گشته‌ای مأنوس / کی وساطت کنی ز رحمت خویش ×× من سرگشته را مکن مأیوس»؛ جلد: چرم قهوه‌ای با ترنجی در وسط، ۴۳۲ص، ۱۷ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴۷ -]

● احادیث (منتخب) / حدیث / فارسی

ahādīs (mn.)

احادیثی در آداب و اخلاق از طریق اهل البیت گردآوری شده است، مانند نکوهش بی‌نماز، فضیلت نماز، نکوهش غیبت، صفت ذوزخ و برخی دیگر از اوامر و نواهی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۰۷

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق الحدیث باللسان و امر عبیده بالبیان؛ **انجام:** من که خداوندم روی او را از آتش دوزخ نگه می‌دارم و آتش دوزخ را بر او حرام گردانم علی الله توکل و به الاعتصام اتمام و اختتام پذیرفت

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا آقا بن محمد، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سردار کل یارمحمد خان افشار، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۲۰گ، ۱۱ و ۱۳ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف:۲۶-۵۷۹]

● احادیث اخلاقیة و غیرها / اخلاق / عربی

aḥādīṯ-un axlāqīya wa ġiyr-u-hā

بارفروشی، محمد نصیر بن محمد معصوم، ق۱۲ قمری

bārforūšī, mohammad nasīr-e-bn-e mohammad ma‘sūm (- 18c)

رساله‌ای است در اخلاق متخذ از احادیث شیعه، مؤلف برای هر باب عنوان خاصی که جنبه ادبی دارد و نیز شامل موضوع همان باب نیز هست انتخاب کرده و بعد فصول هر بابی را با مفرد اول کلمه عنوان باب، نام‌گذاری کرده است. عنوان بعضی ابواب و فصول کتاب چنین است: باب: اعلام الفج فی باب الحج، فصل: علم، علم؛ باب: لالی نظیمه فی ذم النمیمه، فصل: لؤلؤ، لؤلؤ؛ باب: حقوق لدی الصدوق فی البر و العقوق، فصل: حق، حق؛ باب: کواکب الانباء فی ذم الریا، فصل: کوکب، کوکب؛ باب: مقوم التعرج فی الستر و التبرج، بدون عنوان فصول؛ باب: روضة ذات بهجة فی الاخبار المفرجه، فصل: عنوان فصولش با اسامی میوه‌ها، تفاح، ورد، زهرة، ثمرة، نرجس، سنبل، زعفران، ریحان و. ..؛ باب: دروع النفس الزکیه فی الاذاعه و التقیه، فصل: درع، درع. این کتاب جز «جنة الساعی» مؤلف می‌باشد که در آن به شرح جنود عقل و جهل پرداخته بود.

بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۷۰/۱

آغاز: لؤلؤ، و عن ابی السایب عن ابی عبدالله عن ابیه (ع) قال عق ابوطالب عن رسول الله (ص) یوم السابع و دعا آل ابی طالب فقالوا ما هذه فقال. ..؛ **انجام:** و قال له لم لایقرون به اما هو عندک یا نعمان قال هو عندی و قدرئیته. ..

خط: ثلث، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج با سر و نقش گل و بوته مذهب، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۵۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۹/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ – ۶۳]

● احادیث الاربعین المحفوظة علی المتحققین من المتصوفة و العارفین / حدیث / عربی

ahādīṯ-ul arba'īn-al maḥfūẓa 'ala-l mutiḥaqqiqīn min-al mutiṣawwifa wa-l 'ārifīn

اصفهانی، معمر بن احمد، – ۴۱۸ ؟ قمری

esfahānī, ma'mar-e-bn-e ahmad (- 1028)

در این رساله اخلاق و آداب صوفیه را بر اساس ۴۰ حدیث نبوی توضیح داده است. ۴۰ حدیث کتاب می‌باید در ۴۰ باب مدون شده باشد اما در نسخه حاضر فقط ۳۸ باب نوشت شده که با توجه به پایان نسخه می‌توان حدس زد مؤلف بیش از این مقدار را ننوشته است. ابواب موجود: ۱. باب الدعوة الی عبادة الله سبحانه لمعرفة توحید الله باقامة فرایض الله؛ ۲. باب حق الربوبیة و وجوب حق العبودیة؛ ۳. باب الاستقامة فی التوحید بحرمة شاهد التفرید؛ ۴. باب اخلاص العباد حق التوحید و صفاء الاشارة الی عین التفرید؛ ۵. باب وجوب رؤیة حق الله عزوجل بالاقتداء بسنة رسول الله صلی الله علیه و سلم؛ ۶. باب حفظ الحق یشاهد التوحید و التعرف الیه فی حال التمهید؛ ۷. باب کمال العقل بحسن المعرفة و الفعل؛ ۸. باب معرفة الاحوال بالحق برؤیة المنزلة من الحق؛ ۹. باب القیام بشاهد العدل و التعلق بحقایق الفضل؛ ۱۰. باب الفقر و الافتقار بالصبر و الاختیار؛ ۱۱. باب القصد بالتوبة و القیام بالقلب فی التوبة؛ ۱۲. باب التورع للصفا و القیام بحق الوفاء؛ ۱۳. باب المحاسبة لطلب خفی المراقبة؛ ۱۴. باب الزهد بالعقد و ترک الکل بالوجد؛ ۱۵. باب مجاهدة النفس و معرفة ضمیر الحس؛ ۱۶. باب العزم التصدیق و القوة التحقیق؛ ۱۷. باب الجود و البذل و النظر النافذ و کمال العقل؛ ۱۸. باب حسن الخلق مع جمیع البریة و الخلق؛ ۱۹. باب الاخاء و المؤالفة و ترک الهجر و الخالفة؛ ۲۰. باب الحب فی الله و البغض فی الله؛ ۲۱. باب الرفق بالخلق لکمال الدین و الخلق؛ ۲۲. باب الهدی و السمت و حسن السیر و الوقت؛ ۲۳. باب الجلوس فی المساجد و حفظ السر و الموارد؛ ۲۴. باب لباس المرقوع و الخلق و الرضا بالکسر و الفلق؛ ۲۵. باب الغربه فی حال وجود القربة؛ ۲۶. باب الخفة من الدنیا و التجرید للعقبی؛ ۲۷. باب القلب الخفیف و الفؤاد العریف؛ ۲۸. باب القلب المخموم و السر المکتوم؛ ۲۹. باب حقیقة التصوف و التشمر بالتجرید الی التعریف؛ ۳۰. باب المماسکة بالعقود و المشابکة بالوجود؛ ۳۱. باب ترک المسئلة و الاختیار و توقع الواقع بالانتظار؛ ۳۲. باب الشغل بالله عزوجل عن سؤال الله عزوجل؛ ۳۳. باب المحبة و الوجود و الحقیقة و الورود؛ ۳۴. باب المشاهدة و خفی المراقبة؛ ۳۵. باب خسر الآنیة لشواهد الوحدانیة؛ ۳۶. باب حقیقة الفراسة و القیام بالحراسة؛ ۳۷. باب علوم الاشارة و الدندنة برسوم العبارة؛ ۳۸. باب تجرید التوحید و تمحیص الفرید.

خواجه عبدالله انصاری در طبقات الصوفیه (تحقیق عبدالحی حبیبی، ص۵۳۶) از این رساله با نام «اربعین صوفیان» یاد کرده است.

چاپ: به کوشش محمد تقی دانش پژوه، مقالات و بررسیها، ش ۵۲/۵۱ (۱۳۷۰): ۲۴۷–۲۹۹.

[دانشگاه تهران ۳۰۰/۲۰؛ فیلمهای دانشگاه تهران ج۱، ص۷۴۱–۷۴۲ و نشریه نسخه های خطی، ج۵، ص ۲۱۹–۲۲۱؛ اخباری از چند نسخه خطی در شیراز، ایرج افشار، یغما، س ۱۸، ش ۵، ۱۳۴۴ش، ص ۴۵۱–۲۵۴؛ کشف نسخه خطی مهمی در تصوف، فریتس مایر، Oriens، ۱۹۶۷م، ج ۲۰ ص ۶۰–۱۰۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۶۵

آغاز: قال شیخ الشیوخ السید ابومنصور معمر بن احمد بن محمد بن زیاد نورالله قبره و قدس روحه: الحمدلله ولی النعمة و الصلوة علی محمد نبی الرحمة و علی آله و صحبه السلام. اما بعد فان اخلاق المتصوفة یشتمل علی احوال کثیرة اختصرنا من ذلک اربعین حللاً یشهد بصحتها اربعون حدیثاً من احادیث الرسول؛ **انجام:** و المحترقة من الواجدین و اقامنا فی میدان المنفردین علی بساط المقربین انه خیر المنعمین و الصلوة علی محمد خیر الاولین و خیر الآخرین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ نسخه حاضر ادامه نسخه شماره ۸۷ خانقاه احمدی شیرازی (که مجموعه‌ای از رسائل ابومنصور معمر اصفهانی و چند تن دیگر از قدمای متصوفین است) بوده که بعداً از آن جدا شده است، مصحح، صفحه عنوان نام کتاب و مؤلف به همان خط کاتب نسخه: «کتاب احادیث الاربعین المحفوظة علی المتحققین من المتصوفة و العارفین تألیف شیخ الامام ابی منصور معمر بن احمد بن محمد بن زیاد الصوفی الاصفهانی قدس الله .. (یک کلمه پاک شده) و نور ضرحه»؛ تملک: عبدالله بن سعدالله؛ اهدایی احسان نراقی توسط محمد تقی دانش پژوه در تیر ۱۳۷۱؛ ۲۹گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۰ - ۳۰۰]

● **الأحادیث الأربعین فی فضل الرحمة و الراحمین /** حدیث / عربی

ابن طولون، محمد بن علی، ۸۸۸؟ - ۹۵۳ قمری

ebn-e tūlūn, mohammad-e-bn-e ʻalī (1484 - 1547)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۴/۱۲عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی عمت رحمته سایر المخلوقات حتی الدواب؛ **انجام:** ذکر کل منهما طریقه هذا عن محمد بن المنکدر بطوله.

نسخه اصل :کتابخانه چستربیتی در ایرلند جنوبی، شماره ۳۸۴۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ (عصر مؤلف)؛ گویا از نسخه مؤلف نقل شده است (اربری این مجموعه را به خط مؤلف دانسته است؛ فهرس المخطوطات العربیة فیمکتبة تشستربیتی، ترجمه محمود شاکر سعید ۴۹۱/۱-۴۹۳)؛ ۸ص (۱۱۳-۱۲۰)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴ - ۹۱]

● **احادیث اوایل** / عرفان و تصوف، حدیث / فارسی

ahādīs-e avāyel

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری

nasafī, ʻazīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

رساله درباره این است که نخستین آفریده چیست؟ دو تقریر از احادیث اوایل نسفی در «الانسان الکامل» آمده است، یکی در ۶ فصل: ۱. در بیان عقل و قلم او؛ ۲. در بیان آنکه عقل مظهر صفات و افعال خداست؛ ۳. در بیان اسامی مختلفه عقل اول؛ ۴. در بیان ملک و شیطان؛ ۵. در بیان ملائکه؛ ۶. در بیان نصیحت. این تقریر در «الانسان الکامل» (ص ۲۴۳-۲۵۲) چاپ شده است. تقریر دوم که با اختلاف دیده می‌شود، در ۳ فصل: ۱. در بیان جوهر اول؛ ۲. در بیان عقل آدمی؛ ۳. در بیان ملک و شیطان و ابلیس. این تقریر نیز در «الانسان الکامل» (ص ۳۷۹-۳۸۴) چاپ شده است. مقدمه هر دو رساله یکسان است با تفاوتی مختصر در پایان مقدمه و بعضی نسخه‌ها نیز فاقد تمامی رساله بوده و یا سرآغاز ناقص انتخاب شده، در نتیجه اختلاط زیادی دیده می‌شود و تصمیم به این که کدام است را مشکل می‌کند. انجام‌های بسیاری از نسخه‌ها، جز انجام مذکور در هر دو رساله چاپی است.

آغاز۱: بسمله، حمدله، صلات. اما بعد، چنین گوید اضعف ضعفا. .. النسفی که جماعت درویشان کثرهم الله، از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید که در احادیث اوایل رساله‌ای جمع کنید. و بیان کنید که مراد از این احادیث یک جوهر است. ..فصل اول در بیان عقل و قلم. بدان اول چیزی که خدای تعالی در عالم ملکوت بیافرید عقل اول بود که قلم خدای است

انجام۱: و کاشکی خاک بودمی که از خاک فروتر مرتبه دیگر نیست، وگرنه آن مرتبه تمنا کردندی. والحمد لله رب العالمین.

آغاز۲: بسمله، حمدله، صلات. اما بعد، چنین گوید اضعف ضعفا. .. النسفی که جماعت درویشان کثرهم الله، از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید که در احادیث اوایل رساله‌ای جمع کنید. و بیان کنید که مراد از این احادیث یک جوهر است. .. فصل اول در بیان جوهر. بدان اعزک الله فی الدارین که اول چیزی که خدای تعالی بیافرید جوهری بود «اول ما خلق الله الجوهر» و از این جهت آن جوهر را جوهر اول می‌گویند

انجام۲: ای درویش هیچ شک نیست که چنان که در عالم صغیر کارکنان هستند. .. نتوانند که عمل نکنند و نتوانند که بر خلاف آن عمل عمل دیگری کنند: «لایعصون الله ما امرهم و یفعلون ما تامرون» و الحمد لله رب العالمین.

چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تصحیح ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))

[فهرست مشترک نسخه های خطی پاکستان و اسلام آباد ۱۲۲۸/۳؛ فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۰۲۰/۲؛ فهرستواره منزوی ۴۰/۷ (۸ نسخه)]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳۸/۲

آغاز: بسمله، حمدله، صلات. اما بعد، چنین گوید اضعف ضعفا. .. النسفی که جماعت درویشان کثرهم الله، از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید که در احادیث اوایل رساله‌ای جمع کنید. و بیان کنید که مراد از این احادیث یک جوهر است؛ **انجام:** ذکر این عقل اول بسیار است. و بر این ختم شد. و الحمدلله

باید فصل دوم باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳گ (۸ر-۱۰پ) [ف: ۱ - ۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۵/۱۹

آغاز: بسمله. اما بعد، چنین گوید. . النسفی، که چون جماعت درویشان درخواست کرده اند که می‌باید در احادیث رساله جمع کنید؛ **انجام:** و خاصیتهای عظیم دارد، و الحمدلله رب العالمین. تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه میشن سیاه، ۳گ (۱۲۰پ-۱۲۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۲/۲سم [ف: ۷ - ۱۷۰]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳۳/۳

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲گ (۵۲ر–۵۳پ) [ف: ۱ – ۷]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۳۱۶/۲۰

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد مثل پیشها. .. درخواست کردند که میباید در احادیث اوایل رساله جمع کنید؛ **انجام:** و خاصیت های عظیم دارد

خط: نسخ، کا: حیدر علی، تا: شوال ۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ مصحح اما پرغلط؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: مقوایی، ۴گ (۲۰۷ر–۲۱۰پ)،۱۵سطر(۸×۱۵)،اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۵ – ۵۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۵/۶

آغاز: بسمله و حمد اما بعد درویشان از این بیچاره عزیز نسفی درخواست کردند که در احادیث «ما اوله» رساله جمع کنی و بیان کن که از این احادیث مراد یک جوهر است یا از هر حدیثی جوهری جداگانه است؛ **انجام:** ایدرویش در قرآن (و) احادیث ذکر این عقل بسیار است. و الله اعلم بالصواب.

خط: تعلیق، کا: احمد بن عبدالعلی بیک بیوک آبادی همدانی، تا: زمستان۱۲۸۳ق؛ ۳گ (۹۱پ–۹۳ر) [ف: ۳ – ۴۴۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۱۳/۲۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید احادیث اول رساله جمع کنید؛ **انجام:** که صحبت نیکان اثرهای قوی دارد و در آن خاصیتهای عظیمی، و الحمدلله رب العالمین

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷۴پ–۱۷۶پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ – ۲۱]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۹/۱۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. اما بعد چنین گوید. .. عزیز بن محمد النسفی. .. که اول ما خلق الله چه چیز است، و بیان کنید که مراد ازین احادیث یکجوهر است؛ **انجام:** و از بدان و فاسقان دور باشی که صحبت با نیکان اثرهای قوی دارد و خواص عظیم. و الحمدلله رب العالمین. .. الطاهرین

این گفتار با دگرگونی‌ها مطابق است با ص ۱۱۹–۲۳۱ همان مجموعه چاپی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جواد بن محمد حسین الطبیب الطهرانی (نجم الحکماء)، تا: ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ یک لا، ۲گ (۶۸پ–۶۹پ)، ۱۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۱۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۴/۲۰–طباطبائی

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین. .. اما بعد چنین گوید. .. می‌باید که در احادیث اوائل رساله‌ای جمع کنید و بیان کنید که مراد ازین احادیث یک جوهر است یا مراد از هر حدیثی جوهری جداگانه است؛ **انجام:** که صحبت با نیکان اثرهای قوی دارد و خاصیتهای عظیم دارد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۲ص (۱۳۷–۱۳۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ – ۲۸۸]

● احادیث البختری / حدیث / عربی

aḥādīṯ-ul baxtarī

رزاز، محمد بن عمرو، – ۳۳۹ قمری

razzāz, mohammad ebn-e ʻamr (- 951)

مجموعه روایت‌های بختری است به نقل از مشایخ خود و به روایت ابوالحسن علی بن محمد بن عبدالله بن بشران معدل به نقل از وی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۱۱/۳

آغاز: أخبرنا أبو عبدالله الحسین بن احمد بن محمد بن طلحة النعالی قراءة علیه أخبرنا أبوالحسین علی بن محمد بن عبدالله بن بشران المعدل

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۶۸. مشتمل بر جزء چهارم و منتخبی از جزء شانزدهم از احادیث وی؛ خط: نسخ نازیبا، کا: موفق الدین ابو محمد عبدالله بن احمد بن محمد بن قدامه مقدسی، تا: ۵۶۱ق؛ با علامت سماع و قرائت؛ ۶۰گ (۱۴۶–۲۰۵) [عکسی ف: ۲ – ۲۱۵]

← احادیث تحفة الابرار ﴿ تحفة الابرار (مختصر)

● احادیث الثلاثیات = الثلاثیات / حدیث / عربی

aḥādīṯ-uṯ ṯalāṯīyāt = aṯ-ṯalāṯīyāt

اهداء به: سلطان ابوالفتح بایزید محمد بن مراد خان

احادیثی که در سلسله آن سه تن قرار دارند و با سه واسطه به پیامبر می‌رسند، از صحیح بخاری انتخاب گردیده است که ۲۲ حدیث بیشتر نیست و اکثر آنها از مکی بن ابراهیم نقل شده است.

چاپ: تحقیق علیرضا عبدالله، احمد البرزة، بیروت، دارالمأمون للتراث، ۱۴۰۶ق

[هدیة العارفین ۱۶/۲؛ کشف الظنون ۵۲۲/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۸۲/۸

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی هدانا سبیل السواء و اسعدنا با تباع سنن نبینا محمد (ص). .. و بعد فان الجامع الصحیح للامام العالم الربانی و الهمام الفاضل الصمدانی قدوة افاضل المحدثین اسوة اماثل المتقدمین ابی عبدالله محمد بن اسماعیل البخاری اسکنه فی اعلی غرف جنابه الباری لما کان اجل الکتب المشروعة المفخمة بعد کتاب الله؛ **انجام:** و کانت تقول ان الله انکحنی فی السماء. تمت الثلاثیات.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۵۷ق؛ کاغذ: ترکی ضخیم، جلد: تیماجی قهوه‌ای ضخیم تر، ۷ص (۵۹۹–۶۰۵)، ۱۵، ۱۹، ۱۳ سطر،

قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۴۱/۵سم [ف: ۱۰ – ۲۵۹]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۲۵/۸
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ – ۳۸۳]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۲/۵
آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. و بعد فهذه الاحادیث الثلاثیات. .. انتخبتها منه تذکرة لبعض الاخوان. .. الحدیث الأول حدثنا المکی بن ابراهیم؛ **انجام:** الحدیث الثالث و العشرون حدثنا. .. المثنی حدثنا قیس.. و النصح لکل مسلم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، به انضمام تعلیقات و توضیحاتی به فارسی و عربی با رموز «۴»، «کرمانی»، «۱۲»، «شیخ»، «شمائل»، «جزری»، «قامو»، «میرکشاه» و. .. در حواشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۴/۵سم [ف:۳۱-۳۳۴]
۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲ر۳۲۲۸
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین و بعد فهذه الاحادیث الثلاثیات التی اخرجها الامام الهمام احد سلاطین الاسلام ابو عبدالله محمد بن اسماعیل البخاری رحمه الله؛ **انجام:** اخرجه فی کتاب التوحید. تمت هذه النسخة الشریفة علی ید اقل العباد میر شیخ ابن نور الدین محمد الپورانی غفرالله ذنوبهما فی شهر رمضان المبارک سنه ۹۴۰ اربعین و تسعمائة.
خط: نسخ، کا: میر شیخ ابن نور الدین محمد الپورانی، تا: ۹۴۰ق؛ مجدول و مذهب دارای سرلوح زیبا و نفیس، با سه تاریخ تولد به ترتیب به نامهای «نور چشمی و ثمرة فوادی محمد تقی اللهم اجعله من العلماء» و «ضیائة عینی سکینه خانم» و «نور چشمی محمد صالح المقلب به بیوک آقا»، از عبارت «اللهم اجعله. ..» و سایر قرائن معلوم می‌شود نویسنده از علماء و نام پدرش محمد صالح بوده است؛ جلد: چرمی سرخ، ۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۱۹]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۷۳۶
آغاز: بسمله. حمدله و بعد فهذه الاحادیث الثلاثیات الاسانید التی اخرجها الامام. .. ابوعبدالله محمد بن اسماعیل بخاری؛ **انجام:** و کانت تقول ان الله انکحنی فی السماء اخرجه فی کتاب التوحید
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی در خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۲۸]

● الاحادیث الثلاثیات فی سنن الدارمی / حدیث / عربی
al-aḥādīṯ-uṯ ṯalāṯīyyāt fī sunan-id dārimī
آغاز: بسمله. نحمدک اللهم علی ما خصصت اصحاب الحدیث من بین العلماء بعلو الاسناد»
انجام: ذلک اخرجه فی کتاب الرقاق فی باب سوق الجنة و الله اعلم

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۷۳۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی در خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱–۲۷]

● الأحادیث الحسان فی فضل الطیلسان / حدیث / عربی
al-aḥādīṯ-ul ḥisān fī faḍl-iṭ ṭaylasān
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری
soyūtī, ʻabd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
رساله‌ای در احادیث نبوی متعلق به طیسان و فضل آن.
آغاز: بسمله. .. الحمد لله الذی أجزل لی المنة و من علی بحفظ السنة.
چاپ: فلسطین، قدس، محقق: بیرارازی، مطبعة التجاریة، ۲۲۱ص، ۱۹۸۳م.
[دارصدام-حدیث ص۱۶؛ معجم المؤلفین ۱۲۸/۵ هدیة العارفین ۵۳۹/۱ کشف ۱۴/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۲/۱۰عکسی
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، شماره ۱۵۴۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲۷ص (۱۱۶–۱۴۲)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴ – ۴۵۱]

● احادیث ربیعیه / حدیث / فارسی
ahādīs-e rabīʻīye
ده حدیث است به‌روایت قوام الدین سالاری جندی از شیخ نظام الدین جندی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۹۸/۱۱
آغاز: بسمله. حمدله. این چند کلمه است مشتمل بر احادیث عشره؛ **انجام:** و سبب در آمدن او در بهشت و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب (تم الاحادیث الشریفة)
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۵ص (۱۰۵۳–۱۰۵۷)، ۲۰سطر(۱۲×۲۰)،اندازه:۱۶/۵×۲۵سم[ف:۹- ۱۰۰۲]

● احادیث الرضا / حدیث / عربی
aḥādīṯ-ur riḍā
به‌روایت ابواحمد غلابی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۹/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی

ضربی، ۱۵ص (۷۴-۸۸)، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۸]

● **احادیث الرضویة** / حدیث / فارسی

ahādīs-or razavīyye

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۳۳/۱

حدیث وفات سلمان؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی کاغذ قهوه‌ای عطف تیماج نارنجی، ۱۴ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۳ - ۹۸۳]

● **احادیث سداسیة** / حدیث / عربی

aḥādīṯ-un sudāsīya

احادیثی است مختلف که بنا بر گفته فهرست‌نگار مجامیع دمشق احتمالاً از محمد بن فضل فراوی (۴۴۱-۵۳۰ق) می‌باشد. نام این رساله نیز از همان فهرست اخذ شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۸/۲

آغاز: افتاده:. . فان قلت: کیف یخسف بهم و مصادر هم شتی؟ قال: لان فیهم المکره علی ذلک

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۷۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰گ (۷۷-۸۶) [عکسی ف: ۲ - ۲۰۵]

● **احادیث الشتاء (جزء فی) = الشتاء** / حدیث / عربی

ahādīṯ-uš šitā' (juz'-un fī) = aš-šitā'

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

احادیث نبوی که از طریق اهل سنت در توصیف و مدح زمستان روایت شده جمع‌آوری و صحت و سقم آنها مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱/۲عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله خالق الأزمنة و الفصول

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش۱۷۹۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۶ص (۴۱-۴۶)، ۱۵-۱۹ سطر [عکسی ف: ۴ - ۳۳۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۰۲

آغاز: بسمله. لا اله الا الله محمد رسول الله. .. و سلم علی محمد خیر نبی و رسول هذا جزؤ ألفته فی فصل الشتاء معتبر ضمنته ما ورد فیه؛ **انجام:** قال کان اذا الشتا قال یا اهل القرآن طال اللیل لقرائتکم [لصلاتم] فقرموا و قصروا النهار لصیامکم فصرموا و الله اعلم

خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن ۱۲؛ کمندکشی به لاجورد، اهدایی در فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۸]

● **احادیث صحیحه** / حدیث / فارسی

ahādīs-e sahīhe

حسنعلی بن آقاکوچک، ق۱۴ قمری

hoseyn-'alī ebn-e āqā-kūčak (- 20c)

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۱۴/۳

آغاز: الحمد لله الذی جعلنا لجوده. .. اما بعد چنین گوید این حقیر فقیر. .. که در اول غره شهر محرم الحرام ۱۳۰۲ بخیال افتادم که برای رفع و جبران معصیت های سابق بعضی از احادیث صحیحه در این مختصر کتاب مرقوم شود تا اینکه هر کسی ملاحظه کند این لاشیی را بدعا گوئی یادآور خاطر شریف نماید. .. فی کتاب بصائر الدرجات باسناده عن ابیجعفر قال قال رسول الله لقد اسری بی ربی الی السماء؛ **انجام:** عن ابی عبد الله علیه السلام قال قال رسول الله کل بدعة ضلالة و کل ضلالة فی النار فی الکافی الحدیث.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ محرم ۱۳۰۲ق؛ قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: ۱۵۰۹]

● **الاحادیث العشرة** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ-ul 'ašara

قوام الدین ساری جندی،

qavām-od dīn sārī jondī

ده حدیث نبوی است با سند آن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۴/۱

آغاز: قال مولانا. .. قوام الملة و الدین الساری الجندی رحمة الله علیه قرات هذه الاحادیث العشرة عند شیخ الطریقة. .. نظام الملة و الدین الجندی. .. فی. .. مسجد الجامع بجند مرارا عند فصل الربیع؛ **انجام:** و ها رب لا ینام هادیها. تمت الاحادیث العشرة و الحمد الله. .. اجمعین.

خط: نسخ چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی مقوایی، ۲گ (۳پ-۴ر)، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۲۲۱۲]

● **احادیث عشرة** / حدیث / عربی - فارسی

ahādīs-e 'ašare

ده حدیث از پیامبر اسلام با ترجمه فارسی آن است. راوی این احادیث عشره قوام الدین سالاری الجندی است. او روایت کرده

که پیامبر فرمود هر کس این احادیث عشره را در نوروز بخواند یا از محدثان بشنود خداوند او را تا سال بعد از جمیع آفات و بلیات و امراض نگهدارد و.. (رک: احادیث ربیعیه)

فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۲۰/۷

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلم علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین این چند کلمه مشتمل است بر احادیث عشره که راوی این احادیث عشره قوام الدین سالاری الجندیست که او روایت می‌کند؛ **انجام:** شبها خواب نکند و به طاعت و عبادت اشتغال نماید تا موجب خلاصی از آتش دوزخ باشد و سبب درآمدن او در بهشت و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، ۴گ (۳۶۴پ-۳۶۷ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف]

● **الاحادیث العلیة فی فضائل المرتضویة** / گوناگون / فارسی

al-ahādīs-ol ‘ellīya fī fazā’el-el mortazavīya

صائبی تربتی، عباسعلی، ق۱۴ قمری

sā’ebī torbatī, ‘abbās‘alī (- 20c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۹۵

آغاز: بسمله پس خلیفه جمع کرد جمیع فقها را در مجلس خود و حضرت جواد هم حاضر بودند آنگاه سوال کرد؛ **انجام:** آنگاه هارون بابراهیم متغیر شده حینه را نوازش کرد و در مجادله آزاد نمود

جلد ۱؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۵ق [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۹۴

آغاز: کلمات خاتم انبیا روی منبر راجع بفضائل ائمه هذا الدنیا است یعنی کلمه پرهیزگاری خدا و..؛ **انجام:** سارقی را آوردند که اقرار بدزدی نمود خلیفه اراده تطهیر او را نمود باقامه حد..

جلد ۲؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

● **احادیث عن النبی (ص)** / حدیث / عربی

aḥādīṯ-un ‘an-in nabī

حرانی، عبدالمنعم بن عبدالوهاب، - ۵۹۶ قمری

harānī, ‘abd-ol-mona‘em-e-bn-e ‘abd-ol-vahhāb (- 1200)

احادیثی است مسند که اولین آنها روز جمعه ۲۱ جمادی الاولی ۵۰۸ بر مؤلف املاء شده است.

آغاز: اخبرنا الشیخ الامام الثقة الوالفرج.. قال حدثنا الشیخ الامام فخر العلماءزین السنة ابوعثمان اسماعیل بن محمد.. الاصفهانی املاء علینا.. عن النبی (ص) قال عجب من قضاءالله عز و جل

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۷/۳

آغاز: برابر

نسخه اصلی: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۲۵ق؛ ۱۰ص (۵۰-۵۹) [عکسی ف: ۳ - ۳۵۱]

● **الأحادیث العوال من المصافحات و الموافقات و الأبدال** / رجال / عربی

’aḥādīṯ-ul ‘awāl min-al muṣāfiḥāt wa-l muwāfiqāt wa-l ’abdāl

ناصری، علی بن احمد، - ۶۸۴ قمری

nāserī, ‘alī ebn-e ahmad (- 1286)

مؤلف با استفاده از مسموعات و اجازات، مشخیه امام علامه ضیاء الدین دانیال بن منکلی شافعی را که به چهل و یک نفر می‌رسند جمع‌آوری کرده است و سپس در ذیل نام هر یک مشایخ او را تا رسول اکرم (ص) ذکر کرده است.

آغاز: الحمد لله الکبیر المتعال ذی العظمة و الجلال و لآلاءو الا فضال الدائم بلازوال المقدس عن الآنداد و الآشکال و المنزه عن الصاحبة و المثال

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۵/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش ۳۷۴۶. از جزء اول تا جزء هشتم کتاب؛ بی‌کا، تا: قرن ۷؛ در پایان تمام اجزاء هشت‌گانه کتاب اول نشانی قرائت «محمود بن ابی بکر محمد بن حامد ارموی تنوخی» که کتاب را نزد «شیخ دانیال» و مؤلف آن «علی بن بلبان» در جامع دمشق به همراهی چند نفر ـ که نامشان آمده ـ در سال ۶۸۱ انجام داده نمایان است، در ابتدای جزء دوم کتاب اول «عبید الله علی بن علی بن یوسف بن دانیال ابن منکلی بن صرفا ترکمانی شافعی» نوشته که در کتاب نظر کرده، و درصفحه ۶۰ و ۱۵۰ کتاب خط «شیخ دانیال» در صحت کتاب در سال ۶۸۱ در مدرسه حنابله زرع مکتوب می‌باشد، در ابتدای جزء هشتم کتاب اول نشانی قرائت از «خلیل بن اسماعیل بن ثابت مقدسی حنبلی» که کتاب را به اتفاق جمعی که نامشان آمده نزد «شیخ دانیال» خوانده و در ۲۳ محرم ۶۸۵ در مدرسه عظیمیه قدس از آن فارغ شده و در ص ۱۴۹ نشانی سماع مفصلی از مؤلف «علی بن بلبان» و چند قرائت دیگر در صفحات مختلف مشهود است؛ ۱۴۹ص (۲-۱۵۰) [عکسی ف: ۳ - ۳۴۱]

● **أحادیث عوال من الأبدال و الموافقات و التساعیات و المصافحات و الأناشید و المقطوعات** /

حدیث / عربی
’aḥādīṯ-un ‘awāl min-al ’abdāl wa-l muwāfiqāt wa-t tisā‘īyāt wa-l muṣāfiḥāt wa-l ’anāšīd wa-l maqṭū‘āt

دمیاطی، عبدالمؤمن بن خلف، ۶۱۳ – ۷۰۵ قمری
demyātī, ‘abd-ol-mo’men ebn-e xalaf (1217 - 1306)
[الفهرس الشامل، الحدیث النبوی و علومه ۳۵/۱ و ۶۲۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۱۲
آغاز: بسمله. تصلیه. أخبرنا سیدنا الشیخ الامام العالم العلامة الحافظ النسابة علم الائمة من المحدثین و حجة المسندین. .. شرف الدین أبو محمد و أحمد عبدالمؤمن بن خلف بن أبی الحسن الدمیاطی الشافعی متعنا الله ببقائه و رفع درج ارتقائه سماعاً و هو أول حدیث سمعته منه؛ **انجام:** غیر النبی محمد. آخر الجزء و الحمدلله رب العالمین.
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۱۸۰۰؛ خط: مغربی، کا: یحیی بن ابی طالب، تا: شنبه ۹ شعبان ۷۰۹ق؛ ۹گ (۱۱۱–۱۱۹)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ – ۳۸۷]

● **احادیث العوالی** / حدیث / عربی
aḥādīṯ-ul ‘awālī

کجی، ابراهیم بن عبدالله، – ۲۹۲ قمری
kajjī, ebrāhīm-e bn-e ‘abd-ol-lāh (- 906)
احادیثی است که بیشتر آن را ابوعبدالرحمن عسکر بن اسامه عدوی نصیبی به چند واسطه از محمد بن عبدالله انصاری روایت کرده و او نیز با دو یاسه واسطه از رسول خدا (ص) نقل می‌کند.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۷/۱۴
آغاز: انا الشیخ الامام الأجل الاوحد العالم الحافظ ابوعبد الرحمن عسکر بن اسامة بن جامع
نسخه اصلی: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۴۷؛ بی‌کا، تا: قرن ۶؛ آن را جماعتی از مشایخ بر ابوعبد الرحمن عسکر بن اسامه نصیبی عدوی به تاریخ ۵۳۸ در دمشق خواندند و وی شنیده است، سماعی دیگر نیز به تاریخ ۵۸۶ آمده است، در صفحه ۳۱۰ امضای اجازه‌ای از کتب الزهد ابن حنبل مشهود است؛ ۷ص (۳۰۰–۳۰۶) [عکسی ف: ۳ – ۳۵۴]

● **احادیث العوالی** / حدیث / عربی
aḥādīṯ-ul ‘awālī

مقدسی، محمد بن عبدالواحد، ۵۶۹ – ۶۴۳ قمری
moqaddasī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-vāhed (1174 - 1246)
روایات متفرقه‌ای است که مؤلف از طریق مشایخ خود در موضوعات مختلف گردآوری نموده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۵/۹
آغاز: اخبرنا الشیخ المسند المعمر المکثر الإمام العالم مفتی المسلمین شهاب الدین أبو العباس أحمد بن عماد الدین أبی بکر
نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش ۳۷۴۶؛ کا: حسن ابن علی بن عمر اسعردی، تا: ۸۰۸ق؛ ۱۰ص (۳۳۶–۳۴۵) [عکسی ف: ۳ – ۳۴۴]

● **الأحادیث الغرر فی فضل الشیخین ابی بکر و عمر /**
حدیث / عربی
al-’aḥādīṯ-ul ġurar fī faḍl-iš šayxayn abī-bakr wa ‘umar

رامپوری، نورالدین بن اسماعیل، ق ۱۰ قمری
rāmpūrī, nūr-od-dīn ebn-e esmā‘īl (- 16c)
تاریخ تألیف: ۱۸ ذیقعده ۹۶۲ق
احادیث و اخباری که در فضایل خلیفه اول و دوم از پیامبر اکرم (ص) و صحابه روایت شده، در هشت «باب».
آغاز: کتاب الأحادیث الغرر. .. الباب الأول فیما جاء فی فضلهما و أنهما من طینة النبی صلی الله علیه و سلم.
انجام: ولج أهل الدار فیایعوا، أخرجه البخاری فی صحیحه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۱۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۷۲ر–۸۶پ)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱۹ – ۲۳]

● **احادیث الغضائری** / حدیث / عربی
aḥādīṯ-ul ġaḍā’irī

غضائری، حسین بن حسن، – ۴۱۴ قمری
qazā’erī, hoseyn ebn-e hasan (- 1024)
روایات مختلف مؤلف به روایت رئیس ابو عبدالله قاسم بن فضل بن احمد بن محمود ثقفی و ابی طاهر احمد بن محمد بن احمد سلفی اصفهانی و ابی الفضل جعفر بن علی بن هبة الله بن جعفر حمدانی و ام محمد زینب بنت احمد بن عمر بن ابی بکر در این مختصر گردآوری شده است.
[فهرس مجامیع المدرسة العمریة فی دارالکتب الظاهریة ۵۶۳ ش ۱۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۲۸
آغاز: اخبرنا الشیخ الصالح ابو المنصور ظافر بن ظاهر بن ظافر عرف بابن الشحم المطرز بقرائتی علیه بثغر الاسکندریة سنة اربع و ثلثین و خمسمائه
نسخه اصل: دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ش ۳۸۴۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالمنعم بن عمار بن هامل حرانی، تا: قرن ۷؛ دارای چند علامت بلاغ و سماع به سال ۶۳۷ در مدرسه

عزیه ظاهر دمشق و وقف‌نامه کتاب از کاتب و بلاغ کاتب به سال ۶۳۴ در ثغر اسکندریه و سماع ۷۱۹ در قدس شریف؛ ۳۰ص [عکسی ف: ۶ - ۲۸۳]

← احادیث فصل الخطاب > در ثمین

● **احادیث فی اثبات النبوة (ترجمه)** / حدیث / فارسی
ahādīṯ-un fī iṯbāt-in nubuwwa (t.)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۵۵/۰۱

آغاز: و در حدیث معتبر منقولست از ائمه معصومین صلواه الله علیه؛ **انجام:** احسن الخالقین و لا حول و لا قوه الا بالله العلی العظیم تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۱۸ص، ابعاد متن: ۹×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رایانه]

● **احادیث فی السقیفة** / حدیث، تاریخ معصومین / عربی
aḥādīṯ-un fi-s saqīfa

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

بخشی از بحار اوست درباره سقیفه.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵/۱۰

خط: نستعلیق، کا: مفید بن محمد نبی، تا: قرن ۱۳؛ در برگ ۱۵۶ تا ۱۷۷، یادداشت‌هایی در جفر و احادیث و جز آنها دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۴۴پ-۱۵۵پ)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲۰]

← احادیث قدسی > شرح احادیث القدسیة
← الاحادیث القدسیة > اربعون حدیثاً

● **الاحادیث القدسیة = اربعون سورة من التوراة = الصحائف الاربعون = چهل حدیث قدسی** / حدیث / عربی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = arba'ūn-a sūrat-an min-at tawrāt = aṣ-ṣaḥā'if-ul arba'ūn = čehel hadīs-e qodsī

حمیری، کعب بن ماتع، - ۳۲ قمری
hemyarī, ka'b ebn-e mīte' (- 654)

آغاز: قال کعب الاحبار رضی الله عنه یقول الله تعالی فی بعض الکتب المنزله یا ابن آدم لم تکن سلطاناً غیری مادام سلطانی باقیا علیك باق لایضام ابداً. ..

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۶۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا ابن آدم کلکم ضال الامن هدیث و کلکم مریض الا من شفیت و کلکم فقیر الا [من] اغنیت و کلکم جاهل الامن علمت اطلبونی. . یا ابن آدم.

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۹۹۰ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی لاجوردی با ترنج و سه ترنج و حاشیه به رنگ ماشی ضربی مجدول، ۸گ (۳پ-۱۰)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۱۸۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱/۲-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** یابن آدم خلقتك لعبادتی فلا تلعب. .. لااخرج عبد امن الدنیا و انا ارید ان ارحمه حتی استوفی منه کل خطیئة عملها اما بسقم فی جسده. .. فان بقیت علیه بقیه هونت علیه الموت. تمت.

بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ یا۱۰۶۵ق؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای رنگ، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲ - ۲۰۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲۷/۲

گویا تورات عربی با عنوان «یا بنی آدم»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۷گ (۷۷ر-۸۳ر)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۳۳]

● **الاحادیث القدسیة = اربعون سورة من التوراة = الصحائف الاربعون = چهل حدیث قدسی** / حدیث / عربی و فارسی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = arba'ūn-a sūrat-an min-at tawrāt = aṣ-ṣaḥā'if-ul arba'ūn = čehel hadīs-e qodsī

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری
'alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

مواعظ منتخب از تورات است که به روایت ابن عباس (و برخی آن را به روایت کعب الاحبار می‌دانند) توسط امیرالمؤمنین (ع) از سریانی به عربی ترجمه شده با عناوین «یابن آدم» می‌باشد. عناوین این حدیث‌ها در بیشتر نسخه‌ها «سورة» و در برخی نسخه‌ها «صحیفة» است. این کتاب در الذریعه «الاحادیث القدسیه» نامیده شده و به عبدالله بن عباس نسبت داده شده است. نام دیگر آن «الصحائف الاربعون» است. اطلاق احادیث قدسیه به مواعظ تورات و همچنان نسبت این کتاب به حضرت امیر المؤمنین (ع)، هر دو نادرست است. محمد بن احمد عابد اردبیلی شرحی بر آن نگاشته است. برخی از نسخه‌ها متن عربی و برخی همراه با ترجمه فارسی است.

آغاز: بسمله هذه فائدة جلیلة و موعظة بلیغة جمیلة و هی اربعون سورة منتخبة من التورة. .. السورة الاولی یقول الله عزوجل عجبت لمن ایقن بالموت

انجام: و هو فقير حقير وحيد من ماله نادم على عمله و جمع ماله لوارثه و كان أشد الناس عذابا يوم القيامة زدناهم عذابا فوق العذاب، الحمد لله رب العالمين.

چاپ: قم، انتشارات نهاوندی؛ ترجمه اربعین سوره من زبور داود(ع): ایران، سنگی، ۱۳۱۵، جیبی، ۸۲ص(صص۱-۸۲)؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۳-۱۳۱۴، جانمازی، ۳۴ص؛ ۱۳۰۲، سنگی، جیبی، ۸۰ص(صص۱-۸۰)؛ [تبریز]، سنگی، ۱۳۰۶، جیبی، ۹۵ص

[الذریعه ۲۷۸/۱ و ۸/۱۵؛ فهرست مشار (عربی) ۲۳؛ مکتبة امیر المومنین ۵۸/۱ و ۷۵/۱؛ فهرستگان نسخه های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه، ج ۷، صص ۳- ۵]

شرح و حواشی:

۱- شرح احادیث القدسیة = احادیث قدسی؛ عابد اردبیلی، محمد بن احمد (-۱۲)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۱۳/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ جلد: مقوا قهوه‌ای عطف تیماج، ۱۸ص (۳۰۸-۳۲۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۵ - ۳۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۲۰/۱

آغاز: بسمله.قال رسول الله. .. یقول الله تالی انا عند ظن عبدی بی فلیظن بی ماشاء (که من نزد اعتقاد و گمان بنده خودم پس از اعتقاد و گمان کند بمن هرچه میخواهد)؛ **انجام:** و انا الی لقائهم اشد شوقا (و من بملاقات ایشان مشتاق ترم) تمت الاحادیث القدسیة بحمد لله و حسن توفیقه و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد. ..

همراه با ترجمه؛ خط: نسخ (متن) و نستعلیق (ترجمه)، کا: محمود بن مرتضی حسینی، تا: آغاز ربیع الاول ۸۴۳ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۲۶گ (۱-۲۶)، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۷۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ ۲۷ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۱۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱۴/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها -ف: ۱ - ۶۷۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۱۹/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۹۵۴ق؛ سطرها چلیپا و مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ ۱۷گ (۶۱پ-۷۷ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۲۷ - ۲۴۰]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۹۷/۳

خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالله فهانجی، تا: ۹۸۵ق، برای مولانا حاجی محمد بن حاجی عبدالکریم؛ ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۴۶]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۰۱

آغاز: بسمله الحمدلله والصلوه عیل محمد رسول الله؛ **انجام:** و نور ابن عمه علی بن ابی طالب علیهم الصلوه و السلام. .. امین یارب العالمین

خط: نستعلیق، کا: تاج الدین صاعد، تا: ۹۸۶ق، جا: اصفهان [الفبائی ف: ۲۱۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، عطف و گوشه پارچه مشکی، ۱۳ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۲۶ - ۲۲]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۴۱/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا عطف میشن، ۸گ (۶۹پ-۷۶پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۸ - ۵۵۹]

۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲-۵۸۹۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲ سطر، قطع: رحلی کوچک [آستانه قم: - ۲۲۴]

۱۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۶۸/۱۵

آغاز: برابر

۳۸ سوره برگزیده از تورات؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر بن علی بن اسماعیل کرکی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی آبی و زرد، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و نیم‌ترنج گل و بوته دار و آب طلایی، ۴گ (۲۲پ-۲۵)، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۴۸]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۴/۲-۱/۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** وکم من عبد فترت علیه الدنیان فصبر ومات وخل الجنة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ ۱۰گ، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۱۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۰۱/۲

آغاز: و لا انبت لکم من الارض حبة و اصب علیکم العذاب صبا؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لای مستعمل، ۱۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۱]

۱۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۱۱/۲۵ - ب

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۳۳۴ر-۳۳۵پ) [ف: - ۳۰۷]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۵۹

خط: نستعلیق، بی‌کا،تا:قرن۱۱؛۸ص(۱۳۲-۱۳۹)[مختصر ف: ۴۴]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۲۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مذیل به موضوعات ذیل است: ۱. پاسخ حضرت علی به سؤالات دو راهب و اسلام آنان (به روایت سلمان)، ۲. حدیث وفات سلمان، ۳. حالت روح پس از مرگ در سه باب: ۱- فی ذکر الروح بعد الخروج، ۲- فی ذکر الارض و القبر، ۳-فی ذکر نداء الروح (باب آخر ساقط است)؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۸/۸سم [ف: ۱۴ - ۶]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۵۵/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و انا حی لاموت اطعنی اجعلك حیا لا تموت
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول زرین و مرصع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و حاشیه تیماج قرمز، ۱۶ص (۲۹-۴۴)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲ - ۶۷]

۱۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۹/۱۲
کا: حاجی بابا قزوینی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، عطف تیماج قرمز، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۱۰/۹
آغاز: السورة الاولی: اطیعونی بقدر حاجتکم الی و اعصونی بقدر صبرکم علی النار
نسخه اصل:همان نسخه بالا؛۹گ(۲۱۶-۲۲۴)[عکسی ف:۲- ۲۱۲]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۶۷۲
آغاز: برابر**انجام:** یابن آدم خلقك للبقاء و انا حی لا اموت اطعنی أجعلك حیا لایموت
خط: نسخ، کا: شمسا بن سلیمان طالقانی، تا: ۱۰۱۳ق؛ ضمیمه به نسخه ش ۲۰۶۹۰؛ مالکیت: محمد نعیم بن عرفی طالقانی؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، ۱۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۹]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۰۴/۵-۱۱/۲۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۲۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۴۹
آغاز: الصحیفة الاولی یقول الله تبارك و تعالی شهدت نفسی لنفسی؛ **انجام:** صحف ابراهیم و موسی
شامل چهل صحیفه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۷ق؛ ۴۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱ - ۵]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۸۲/۸
کا: محمد مؤمن جرفادقانی (گلپایگانی)، تا: محرم ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۲گ (۴۷ر-۵۸ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۷۰۶]

۲۲. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۷۰/۷
خط:نستعلیق، کا:خدابخش، تا:۱۰۸۸-۱۰۸۹؛ جلد:تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۱۲۷پ-۱۳۸پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: - ۵۶]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۴۰
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش M 140 (۸۲۰۱)؛بی‌کا،تا:۱۰۷۲ق؛۵گ(۱۱۹-۱۲۳) [عکسی ف: ۳ - ۴۲۱]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۲۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً ۱۰۷۲ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۰]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۱۳ ض
بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق [د.ث. مجلس]

۲۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۱۷/۵
خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد حسین ازغندی، تا: ۱۰۷۹ق؛ ۱۲ سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۹۵]

۲۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۲۷/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ شیرین، کا: عبدالکریم بن محمد حسین ازغندی، تا: ۱۰۷۹ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج لایه‌ای قهوه‌ای، ۲۵گ (۱۳۱-۱۵۵)، ۱۲ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۷۲]

۲۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۵۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ شعبان۱۰۸۱ق؛ ۲۴گ (۱۴-۳۷)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۳۶]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۵/۵ط
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کم من فقیر قد ترك فقره.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالهادی رضوی، تا: ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملك: غلام حسین جیلانی به تاریخ ۱۳۱۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ص (۴۹۹-۵۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۴/۳ - ۳۴]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۴۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مرتضی هزار جریبی، تا: ۱۰۸۸ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: آهار مهره شکری و نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳ص، ۹ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۰]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۶۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مرتضی هزار جریبی، تا: ۱۰۸۸ق؛ نسخه حدود یك سطر از اول را ندارد؛ مهر: «لا اله الا الله محمد رسول الله عبده مرتضی» (بیضی)؛ اهدایی رهبری، مهرماه ۱۳۸۶؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یك لا، ۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۹]

۳۲. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۶۸/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا محمد، تا: شعبان ۱۰۸۹ق؛ ۱۲گ (۱پ–۱۲ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: – ۵۲]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۰۵۴

انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: علیرضا بن محمد کلاب نسبدیمی، تا: ۱۰۸۹ق؛ مذیل است به ۲ برگ در اخبار؛ مصحح؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور، ۱۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۰]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد امین ابرقوئی، تا: جمعه ۲۰ جمادی الاول ۱۰۹۵ق، جا: مدرسه فاطمیه؛ در حاشیه نوشته: در نزد رجل سید [صالح] عالم متقی میرزا [... در لبه کاغذ یک اسم افتاد] بن میرزا زین العابدین شیرازی هر روزه در شبستان مسجد جامع شیراز مباحثه نمود» با مهر دائری «بنده آل محمد صادق»، سپس مطلبی از فتوحات مکیه، شب نامه امیر المؤمنین (ع)، فایده در موارد جواز غیبت از شهید ثانی که در شب ۲۱ ربیع الثانی ۱۰۹۵ پایان یافته، ملحمه منقوله از امام صادق (ع)، حرز حضرت فاطمه (س)؛ جلد: چرم قهوه‌ای روشن، ۲۸ص (۲۵۴–۲۸۱)،۱۴– ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۸×۱۹/۵سم [ف: ۴۳ – ۱۲۸]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۹۷۳

آغاز و انجام: برابر

نسخه کامل و سور آن جز آخرین سوره با «بسمله» آغاز و در برخی از موارد با نسخ دیگر اندکی فرق دارد به عنوان مثال در سوره دوم بعد از «بسمله» الا انی و در سوره سوم «بسمله یا اولاد الطبع الکواکب السبع اعلموا انه» و دیگر موارد بیش از نسخ دیگر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ دارای بلاغ؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی،جلد:مقوا،۲۵گ،۱۵سطر،اندازه:۱۲×۲۱سم[ف:۱۴ – ۱۱]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۹۹/۲۳

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد ابراهیم نصیری، تا: ۱۰۹۷ق؛ با چند خط؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۴۴۵پ–۴۴۹ر)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۲۷ – ۲۲۰]

۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۰۵/۱

آغاز: یابن آدم اطیعونی بقدر حوائجکم الی و اعصونی بقدر صبرکم علی النار وتزودوا للدنیا بقدر سکونکم فیها؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۹۹ق، جا: مدرسه دارالشفاء دارالسلطنة عبدالعظیم (ع)؛ افتادگی: آغاز؛ فائده در معنی «ایمان»؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۲گ (۱ر–۱۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۸۱]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۱۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، برخی از کلمات مترجم به فارسی، وقفی مکتبةالامام امیرالمؤمنین (ع) در اردیبهشت ۱۳۶۵؛ تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی، فاقد جلد، ۱۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۸سم [ف: ۱۴ – ۱۱]

۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۰۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۱ – ۵۹]

۴۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۵۶/۲

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن ابراهیم، تا: قرن ۱۲؛ ۱۱گ (۳۵پ–۴۵ر)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۷۱]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، در فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۱۲ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۳]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۶/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱۱ص (۱۱۶– ۱۲۶)، اندازه: ۱۸/۲×۲۹/۱سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۳۲]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۲۸۶

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، فاقد جلد، ۱۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۰]

۴۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۷۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، متن حاضر با ترجمه زیرنویس فارسی است؛ ۳۲گ (۱۱۹پ–۱۵۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۶۶]

۴۵. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۸۷/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۵گ (۷۶ر–۹۰ر)، ۱۵ سطر، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: – ۵۵]

۴۶. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۲۸/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۹گ (۷۴پ–۸۲پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ – ۲۷۰]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۵۴

انجام: و ان قلب المنافق مخالفا للسانه و لسانه مخالف لعمله و عمله لغیر الله تعالی. .. و نحن ذلک (کذا) من الشاهدین و الحمدلله رب العالمین برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، کا: محمد رضی بن ابی الحسن کاتب، تا: ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه پارچه طوسی، ۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۶ – ۲۴]

۴۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۱۱/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** الصحيفة الثامن و العشرون. .. يا بن آدم العلم بلا عمل كبرق بلا مطر.
خط:نسخ،کا:علی اصغر بن محمد حسین سبزواری،تا: ۱۱۰۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ [ف: ۱-۳۰۷]

۴۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۷/۱
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی بن حبیب الله حسینی، تا: ۱۱۱۲ق؛۱۴گ(۱-۱۴ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۳- ۷۷]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۷۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن معین الدین، تا: ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی یشمی ضربی، ۳۹ص (۲-۴۰)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۷۵۵]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۷۴/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد باقر، حسینی [طیب تنکابنی]، تا: چهار شنبه ۹ صفر ۱۱۱۴ق، جا: ییلاق؛ مجدول به شنگرف، مصحح، در حاشیه نسخه بدل‌ها را آورده‌اند، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۰گ (۵۰ - ۵۹)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۴۷]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و من بنى بقوة الفقراء و الضعفاء أعقبت بناءه الخراب و أسكنته فى النار.
خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبدالقادر معروف به موسی افندی‌زاده، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۱۱۵ق (هنگامی که در اسکوب قاضی بوده است)؛ مجدول به شنگرف؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۸گ (۱۱۵ر-۱۲۲پ)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۰۹۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق؛ واقف: موسی بن طالب بن جمشید،تاریخ وقف:۱۲۳۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن یک لای عنابی، ۱۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۶ - ۲۳]

۵۴. مشهد؛ حیدری؛ شماره نسخه:۳۱/۱
بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۲ق [اندیشه حوزه: س۲، ش۷ - ۲۱۳]

۵۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۴۶/۲
خط:نسخ،کا:محمد علی بن شیخ خضر نخعی،تا:جمعه۲۱رجب ۱۱۲۶ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی، دارای بلاغ؛ جلد: چرم قرمز، ۶گ(۱۷۷ر-۱۸۲ر)،۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [مؤید: ۲ - ۲۸۲]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۰۶
انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: آهار مهره نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۲گ،۱۶سطر،اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۰]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۷۸
آغاز: الزبورة (كذا) الاولى طوبى لرجل لا يسلك سبيل الائمه؛ **انجام:** قال جزاءه (كذا) ان احرم وجهه على النار و انا لا اضيع اجر المحسنين، پس از این صد سوره، ۴ صفحه ترجمه قطعه ای است از صحف حضرت ابراهیم خلیل -علیه السلام-
در صدر نسخه نوشته شده: «ترجمه الزبور المنزل علی داود النبی»، نسخه حاوی صد سوره است، مترجم و راوی آن شناخته نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۸ جمادی الاول ۱۱۵۶ق؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف ۱۱۴۵ [در فهرست کذا]؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روپوش پارچه، ۵۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۸]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۹ ض
بی‌کا، تا: ۱۱۶۲ق [د.ث. مجلس]

۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰۷/۲
آغاز: الحمدلله أبداً على كل نعمة و الصلوة على رسوله محمد و آله صفوة الأمة أما بعد فهذه فى بيان الأحاديث القدسية؛ **انجام:** و من كان تائباً فأنا الذى نهيته عن الذنوب و من كان عادياً فأنا الذى. ..
در این رساله «احادیث قدسی» به صورت «صحیفه، صحیفه» در چهل صحیفه آمده است، موضوع احادیث، بیشتر اخلاقی و در مذمت دنیا می‌باشند؛ خط: نسخ، کا: سید علی فرزند سید محمد، تا: ۱۱۶۵ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، آهار مهره، ۱۵گ (۳۰۶-۳۲۰)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۰ - ۲۸]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۸۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** يابن آدم اذ اقمت بين يدى فقم كما يقوم العبد الذليل (برگ ۲۱ب). .. و ليكن هذا آخر ما اردنا. .. على يد الحاطى خاک قدم دوستان. .. عند المحمد بن مرحوم محمد صادق نوری ۱۱۸۱
مکرر نسخه ۳۸۷۷/۲ با اندک اختلاف، این نسخه ۴۶ بند است و نسخه ۳۸۷۷/۲ در ۳۹ بند است. تا بند ۷۷ هر دو مطابق یکدیگر هستند بعد از مختلف می‌شوند؛ خط: نسخ خوش، کا: عبدالمحمد بن محمد صادق نوری، تا: ۱۱۸۱ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج زیتونی دوره جدول با گل و بوته فشرده، ۱۵گ (۷-۲۱پ)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۵/۲)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۱۳۰]

۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۵۹/۲
کا: محمد صادق بن مرتضی حسینی تبریزی، تا: ۱۱۹۱ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۰گ (۹۰ر-۱۰۹ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۰۱]

۶۲. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۴۲/۱
آغاز: برابر **انجام:** ان هذا لفى الصحف الاولى صف ابراهيم و موسى. تم.
هر حدیث به صورت زیرنویس ترجمه فارسی دارد؛ خط: نسخ، کا: شیخ حمزه ابن شیخ محمد صالح کرکاودیلی از محال زیتون رودبار، تا: ۱۱۹۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، ۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه:

۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱۲]

۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۸۴-۳۹/۲۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ۳۲ بسم الله یابن آدم اجلک یضحک باملک وقضائی یضحک من حرزک وتقدیری یضحک من تدبیرک وآخرتی تضحک من دنیاک وقسمتی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با ترجمه زیرنویس برخی از لغات در اول نسخه، شیخ شهید زین الدین عاملی چهل سوره از تورات موسی انتخاب فرموده ! پس از چهل سوره لغات عربی با ترجمه در نسخه درج شده، گویا بندی از کتابی در لغت است؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۲۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۶۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۰۴/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹گ (۱۴۴-۱۶۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۹]

۶۵. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۴۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۳۷۹]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۸۹/۲

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۵گ (۱۱۲ پ-۱۲۶پ) [مختصر ف: ۱۶۰]

۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۵۸/۲

انتخاب کرده حضرت امیر به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۷ر-۲۰)، ۲۰ سطر(۱۱×۱۸)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۲۴۹]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۵۳/۲-۳۸/۱۷۳

آغاز: کتابی فجعلتموه تحت اقدامکم فاخذتم الدنانیر فجعلتموها فوق رؤسکم؛ **انجام:** و الشمس و القمر و النجوم تشهدون علیک

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۶۸-۱۱/۱۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پنج برگ پایانی نسخه مطالبی متفرقه در اصول فقه (نهی، عموم، الف و لام، مفرد و. ..) تحریر شده و در پایان آن آمده که «من تحقیقات مولانا آقا سید علی»؛ جلد: گالینگور، ۱۵گ، ۱۷-۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۷۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۵۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در برگ ۱۸ یکصد منزل عرفانی است، مصحح؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: آهارمهره، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری عطف و گوشه پارچه، ۱۴گ (۱-۱۴)، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۶۰]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ص۱۳۵۰۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۱۰]

۷۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۸۵/۲

چهل حدیث؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۴]

۷۳. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۹۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «افوض امری الی الله محمد شریف بن محمد جعفر» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۸گ (۱پ-۴۸ر)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: - ۷۱]

۷۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۸۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۶۴پ-۷۶ر)، مختلف السطر (۹×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۳۰]

۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلایغرنکم الحیاة الدنیا و لایغرنکم بالله الغرور و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مترجم به فارسی زیرنویس، با ترجمه ۱۲ سوره؛ محشی؛ واقف: سردار کل یارمحمد خان افشار، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۵۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۶ - ۲۵]

۷۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۶۹/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی، ۲۰گ (۱-۲۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۷۹]

۷۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۶۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا موسی بن عمران یا صاحب البیان اسمع

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛افتادگی:انجام؛جلد:مقوا عطف و گوشه تیماج سرخ، ۱۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۳۶]

۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳۲/۲

خط: نسخ، کا: حاجی علی اکبر بن حاجی محمد علی شاه میرزایی شهیرزادی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی کبود و سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۶۲ر-۷۲ر)، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۳۳۱]

۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲/۵۱-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا موسی انی وضعت اربعة فی اربعه. .. و من اراد و اعطا فالموت یکفیه من طلبنی وجدنی و من وجدنی احبنی و من احبنی اشقنی. .. و من قتلته افدیته صدق الله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان این نسخه بر دیگر نسخه‌ها افزونی دارد؛ ۵۰گ [ف: ۲۳ - ۷۳۰]

۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۵۳/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث السابع عشر: یقول الله تعالی: یابن آدم إعغمل کما أمرتک و انتهی کما نهیتک عنه أجعلک حیاً لا یموت أبداً و أنا حی أموات أبد و اذا قلت کن فیکون. .. کنت مجیباً به اذا دعانی و إن سئلنی أعطیته. ..

شامل هفده حدیث؛ خط: نستعلیق، کا: لطف الله بن محمود، تا:

قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۵گ (۹۸پ-۱۰۲ر)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۶ - ۵۶۹]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۳۱۹

کامل؛ خط: نسخ، کا: رضا بن موسی الرضا دامغانی، تا: قرن ۱۳؛ حواشی اوراق روایاتی است در اخلاق و آداب؛ واقف: عباس فخیمی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۶ - ۲۶]

۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۳۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** عمل الابرار بعمل الفجار فلا تغرفکم الحیوة الدنیا و لایغرنکم بالله الغرور

خط: نسخ خفی، کا: محمد صالح، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی فرنگی، ۹گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۲اخبار۱ - ۳۱]

۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۶۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دو صفحه ابتدای این نسخه به صورت تحت اللفظی به فارسی ترجمه شده؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فستقی فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج زرشکی با عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۲]

۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۸۲/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کم من عبد قترت علیه الدنیا فصبر و مات فدخل الجنة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای خطبه کوتاهی است، دارای حواشی با نشان «کنز» و غیر آن، مصحح، در انتها حدیثی از حضرت امام رضا (ع) آمده؛ مهر: «در باغ گل احمد. ..» (مستطیل)؛تملک:کاظم بن حسن اردکانی یزدی،ملامحمد علی مقدس یزدی اردکانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مجدول، ۳۸گ (۱۰۹-۱۴۶)، ۱۲ سطر، اندازه: ۵×۱۶سم [ف: ۳۴ - ۲۱۰]

۸۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۷۷/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، در بیست برگ آخر قصص متفرقه‌ای از تاریخ کربلا آمده؛ ۷گ (۱۷۳پ-۱۷۹پ)، ۲۱سطر،اندازه:۲۰/۵×۳۰/۵سم[محدث ارموی مخ:۱- ۶۶]

۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۱۲۹

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین و الصلوة و السلم علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ برخی از سور در متن و حاشیه مترجم به فارسی؛ واقف: مکتبة امیرالمؤمنین (ع)، تاریخ: اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۷]

۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی، ۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۴ - ۸]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۴۲۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و البخیل مذموم و الحسود مغموم و النعمة لا تدوم و النا قدحی قیوم.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ ترتیب سور رعایت نشده است؛ واقف: سیدمحمد باقر موسوی سبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۸]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۱۹۰

انجام: یابن آدم الموت نازل بک و ان کرهت و اصبر.

موجودی تا سوره ۳۲ می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: شیخ محمود واعظ حلبی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: بیاض، ۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۹]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۹/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۱گ (۱۱۳ر-۱۲۳ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف:۳۸-۴۹۸]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان هذا لفی الصحف الاولی صحف ابراهیم و موسی. تمت بعون (الله).

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۲۲گ، ۱۳ سطر (۷×۱۰)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۲۸۳]

۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۵۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۹گ (۶۴پ-۷۲پ)، قطع: ربعی، ۲۰ سطر (۸×۱۵) [ف: ۱۷ - ۱۶۱]

۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۵۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۵ - ۴۷۲]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۳

در فهرست با نام «منتخب التوراة» آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۱۰پ- ۱۴ر) [مختصر ف: ۸۰۹]

۹۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱/۱۷۵۰الف

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: چرمی [رشت و همدان - ف: ۱۲۲۶]

۹۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۰۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱گ، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۰۹]

۹۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۵۸/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، بعد از رساله در دو صفحه احادیث پراکنده درج شده است؛ ۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۳۹]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۱-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ عالی، کا: محمد هاشم اصفهانی، تا: ۱۲۰۵ق؛ کاتب از شاگردان احمد نیریزی است. این مرقع مشتمل بر ۳۲ قطعه است که چهل سوره تورات را به صورت مرقع در آورده است. تمام صفحات دارای جدول به قلمهای چندگانه زر و زنگار و مشکی و کمند به ده قلم زر و مشکی است. بین خطوط جدول و نیز بین جدول و کمند به شیوه گل و بوته ترصیع و تذهیب شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی با نقش گل و بوته و حاشیه مذهب، ۳۲گ، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۴ - ۲۹۶]

۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۴۴/۳
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۲۰۸ق، به‌دستور میرزا عبدالوهاب خان سرهنگ فوج اصفهان؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ جلد: رو ترمه عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای پشت تیماج قرمز، ۲۱گ (۶۱ر-۸۱ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۲۰۲]

۱۰۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۳۲۳/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** رب لاتذرنی فردا و انت خیر الوارثین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین - تمت الرساله بعون الملک الوهاب سنه ۱۲۱۵
معانی آنها با جوهر سرخ در زیر آنها نوشته شده است و متذکر شده که چهل سوره از توراة موسی انتخاب شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ ۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۳]

۱۰۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۵۱/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۵۶پ-۶۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۲۳۹]

۱۰۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۵۵/۱۷
کا: عبدالرحیم بن کریم قمی کهکی، تا: ۱۲۲۱ق، جا: قم مدرسه خان [نشریه: ۷ - ۱۳۴]

۱۰۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۳۵/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ واقف: حسن صدرزاده خویی؛ تاریخ وقف: ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: - ۳۴۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۷۴/۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۳۵ص [عکسی ف: ۳ - ۶۵]

۱۰۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۸۴/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم فمی تفرشی، تا: ۱۲۲۴ق، جا: دارالعلم قزوین؛۱۲گ(۵۰-۶۱)،اندازه:۱۵/۵×۲۳/۵سم[نسخه‌پژوهی:۳- ۱۶۵]

۱۰۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۲
بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ واقف: سید عبد الوهاب حسام زاده، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری آبی سفید عطف تیماج عنابی، ۱۷گ (۳۳-۴۹)، ۱۷ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵ سم [ف: ۴ - ۱۲۹۹]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۲۵ق؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج، ۹گ (۱۱پ-۱۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۰۶]

۱۰۷. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۳مجموعه بدون شماره
کا: طاهر بن صالح حسینی مازندرانی، تا: سه‌شنبه صفر ۱۲۲۵ق، جا: مدرسه صادقیه [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۷۴]

۱۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۵/۱-۲۹/۲۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: حاج محمدحسن بن علی، تا: دوشنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۲۵ق؛ ترجمه‌ها به نستعلیق و در لابه‌لای سطور و به شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۴۶گ، ۱۰سطر،قطع:بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۱۰۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۳۰/۲
آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل حدیث ذات قدسه شرفاً للذاکرین؛
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن شاطر ابوطالب، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی زرین، ۲۱ص (۶۵-۸۵)، ۲۰سطر(۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۱۷۲۹]

۱۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۶۰/۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا،تا:۱۲۲۷ق؛کاغذ:رنگارنگ،جلد:میشن مشکی[ف: ۹ - ۲۹۸]

۱۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۰۰/۴-۲۶/۱۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** یابن آدم خلقتک لنفسی فلاتلعب وکفلت رزقک فلاتتعب یابن آدم خلقتک للبقاء وانا حی لااموت اطعنی اجعلک حیاً لاتموت تمت.
خط: نسخ، کا: عباسعلی بن زین العابدین مازندرانی، تا: ۱۲۲۸ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۱۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۱۵/۷
خط: نسخ، کا: حسین حسنی لاریجانی نیاکی، تا: ۱۲۲۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۲۵۵پ-۲۶۳پ)، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۱ - ۱۸۳]

۱۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۶۳/۳-۲۰/۱۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۱۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۷۲/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** والصلوة و الرحمة علیک منی دائمة.. و آله اجمعین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ در حاشیه و ذیل و بالای سطور، افتادگی‌ها تحریر شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی،

۲۳گ(۷۳ر – ۹۵پ)،۱۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۲۷/۲ – ۸۴]

۱۱۵. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۲/ ۱۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد زکی کمال آبادی، تا: ۱۲۳۴ق؛ مصحح، محشی، در نهایت وصیتی از امام حسن (ع) و حکایتی آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی بدون مقوا، ۱۳گ، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: – ۶]

۱۱۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲۱ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۹۴]

۱۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۲۲/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن ابن جعفر اسکویی، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج فرنگی سرخ، ۱۷گ (۱ر– ۱۷ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۰ – ۱۹]

۱۱۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۱۸/۲

خط: نسخ، کا: علی بن ملا محمد سیورجانی (از محال کرکر)، تا: ۱۲۳۶ق، جا: نجف اشرف؛ تملک: شیخ عبدالله و عاریه میر عبدالشکور ۱۸ ربیع الثانی ۱۳۰۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: – ۳۳۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۷۳/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۱۴ص [عکسی ف: ۳ – ۶۲]

۱۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۶۲/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین. .. اما بعد بدان که این رساله‌ای است از کلام امیر المومنین. .. موعظه اول می‌فرماید که عجب دارم از کسی که یقین داند مردن را

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی – خوی ۸۰۰ [در این کتابخانه این رساله با این شماره یافت نشد]. ترجمه‌ای است از «الاحادیث القدسیة» منسوب به امیر مؤمنان (ع) که در آن چهل موعظه تورات را حضرت ترجمه فرموده است. در نسخه حاضر این مواعظ، پنجاه موعظه و ماخوذ از تورات و انجیل دانسته شده ولی در ترجمه بیش از بیست و شش موعظه نیامده است؛ بی‌کا،تا: با تاریخ ۱۲۳۸ق؛ ۱۸ص (۱۱–۲۸) [عکسی ف: ۴ – ۳۸۶]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۷۷/۲

آغاز: بسمله، حمدله، وصلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمین و بعد فهذه فایده. .. هی اربعون سوره منتخبه من التوریه. .. السوره الاولی یقول الله؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد اسماعیل بن محمد جعفر خراسانی، تا: ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی یکلا از بیرون قهوه‌ای شده با ترنج و گل و بوته، ۱۷گ (۱۰۶پ–۱۲۲ر)، ۱۴–۱۶ سطر (۸×۱۴ و ۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۲×۲۰/۲سم [ف: ۱۷ – ۱۱۷]

۱۲۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۳۰/۶

خط: نسخ، کا: مراد طباطبائی بروجردی، تا: ۱۲۳۹ق، جا: تبریز؛ جلد: چرم زرد، ۳۳گ (۸۲پ–۱۱۴ر)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [مؤید: ۲ – ۲۷۴]

۱۲۲. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۲۳۳/۵

در چهل سوره فارسی؛ بی‌کا، تا: ۱۴ شعبان ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، [نشریه: ۱۱ – ۹۳۲]

۱۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۵۳/۲-۱۰/۱۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نجفعلی لنکرکنانی، تا: دوشنبه ۴ جمادی الاول ۱۲۴۵ق، جا: قریه دانعسفان؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۱۲]

۱۲۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰/۳

شامل چهل سوره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ شعبان ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۹گ (۴۳ر– ۶۱پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۲۶]

۱۲۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۲۰/۴

چهل سوره؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن مرتضی قلی، تا: ۱۲۴۶ق؛ ۲۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ – ۱۴۹]

۱۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۴۵/۱

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد تقی بن ابوالقاسم تهرانی، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ص (۱–۲۰)، ۱۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۶۲۱]

۱۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۳/۷

آغاز: و او شدیدترین مردم است در عذاب روز قیامت زیاد می‌کنم عذاب را بر بالای عذاب دیگر بر ایشان بر آن چه کسب کردن از گناهان؛ **انجام:** تمام شد در روز بیست سیم محرم الحرام در سنه ۱۲۴۶

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۳ محرم ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج مجدول، ۲۲گ (۸۱ر–۱۰۲پ)، ۱۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ – ۴۰۹]

۱۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۶۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد موسوی لاریجانی، تا: یک‌شنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۴۶ق؛ کاتب اشتباهاً پنجاه سوره ذکر نموده زیرا او سوره سی و توابع آن را از قلم انداخته است، محشی؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج مشگی، ۹گ، ۲۰–۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۴ – ۷]

۱۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۳۳/۳-۹/۱۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد کاظم شزکی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ رمضان ۱۲۵۰ق؛ مصحح؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای،۲۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۱۱]

۱۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد علی حسینی، تا: شوال ۱۲۵۱ق؛ مصدر به چهار برگ در مطالب متفرقه؛ واقف: شهید کبریائی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۷۴؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۲]

۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا تموتوا قلوبکم بحب الدنیا فزوالها قریب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ رمضان ۱۲۵۲ق؛ واقف: مرحوم سید عبدالباقی آیت اللهی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۲سم [ف: ۲۹ - ۲۱]

۱۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۲۵/۶
خط: نسخ، کا: یعقوب بن علی لنکر کنانی موسوی، تا: دوشنبه ۱۱ شعبان ۱۲۵۲ق؛ در برگ آخر متفرقاتی مکتوب است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی بدون مقوا، ۱۱ص (۱۴۰پ-۱۵۰ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۶]

۱۳۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۲۸/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۴۲گ (۱۲۳-۱۶۴)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۵۵]

۱۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۵۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فوجدته فی تلاوة القرآن وطلب المیزان فوجدته فی ذکر الله دائما وطلب البرفوجدته فی السخاء صدق علی (ع)
خط: نسخ، کا: محمد حسن برزانی، تا: ۱۲ رمضان ۱۲۵۳ق؛ در ادامه متفرقاتی در احادیث ادعیه و طلسمات آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۲۶گ،۱۴سطر،اندازه:۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۵۹]

۱۳۵. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۵۷/۱
خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسن بن محمد علی، تا: صفر ۱۲۵۴ق، جا: بیرجند؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۱گ (۱ر-۱۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۱۹]

۱۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۲۵۷
آغاز: بسمله. حمدله این فایده جلیله و موعظه بلیغه است و ابتدا چهل سوره انتخاب کرده شد از تورات؛ **انجام:** پس قسم به عزت و جلال من هرگز احدی بر نمی گردد. .. ۲۹ جمادی الاخر ۱۲۵۴
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۲۹ جمادی الثانی ۱۲۵۴ق؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴]

۱۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۵۷۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ محرم ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۱۰]

۱۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** کم من عبد فرطت علیه الدنیا فصبر و مات فدخل الجنة؛ تمت.
خط: نسخ، کا: فرزند ملا حسن بذشی بسطامی، تا: ۱۲۵۶ق؛ مصحح، در پایان بین برگ‌های (۹-۱۲) احادیثی در مناجات آمده است؛ مهر: «صح اسماعیل» (مستطیل و بیضی)؛ کاغذ: فرنگی،۹گ(۱-۹)، ۲۰ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۳سم [ف: ۳۰ - ۳۴۴]

۱۳۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۸۷/۵
خط: نسخ، کا: محمد اشکوری، تا: ۱۲۵۶ق؛ مهر: «یا محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ (۶۶پ-۱۱۵پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۳ - ۲۴۰]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۲۸۵
انجام: و ما ربک بظلام للعبید
خط: نسخ جلی، کا: محمد اشکوری، تا: ۱۲۵۶ق؛ از سوره دوم تا بیست و یکم مترجم به فارسی زیرنویس، عناویس و ترجمه به سرخی؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی قهوه‌ای سوخت با ترنج و سرترنج، ۴۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۷سم [اهدائی رهبر: ۲اخبار۱ - ۳۱]

۱۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۵۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** یا ابن آدم لاتغفل عن عبادتی فاملا قلبک و بدنک شغلا و صدرک هما و غما واحجب دعائک وارد عملک و اعمل دنیاک عسرا و رزقک قلیلا لااظلم
خط: نستعلیق، کا: فداعلی موسوی نیشابوری بحرینی، تا: یک‌شنبه ۲۶ ذیقعده ۱۲۵۷ق؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۲]

۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن عبدالله زرندی، تا: پنج‌شنبه ۱۰ شوال ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لای مشکی،۱۵گ، ۲۰ سطر مورب، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۲۶ - ۲۲]

۱۴۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۶۲/۲
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد باقر، تا: ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛ ۱۱گ (۹-۲۰)، ۲۲ سطر، سطح مکتوب (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۱۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۶۹/۱
خط: نسخ، کا: ابراهیم شریف پسر حاج محمد علی یزدی، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ، ۱۶ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۹۶۷]

۱۴۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۲۳/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین؛ **انجام:** که گویا می‌بینی مرا و اگر مرا نمی بینی بدرستیکه من ترا نمی بینم

ترجمه کتاب «اربعون سورة من التوراة»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن مهدی موسوی خویی، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج مشکی،۱۶گ(۵۶پ–۷۱ر)،اندازه:۱۵/۵×۲۰/۵سم[مؤید:۳- ۲۶۸]

۱۴۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۶۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۶۳]

۱۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۲۷/۴-۱۳/۲۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ینبغی الانسان ان یقول کل ساعة وحین لاحول ولاقوة الا بالله العی العظیم. تمت

خط: نسخ، کا: محمدبن محمدباقر حسینی، تا: ۱۲۶۰ق؛ بعد از پایان رساله، نسخه دیگری از همین رساله تحریر شده که سوره‌های آن طولانی از نسخه اول است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با سر،۵۵گ،۱۵سطر،اندازه:۱۱×۱۶سم[ف: ۱ – ۱۱۳]

۱۴۸. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: جمعه ۱۶ ذیحجه ۱۲۶۰ق [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۶۷]

۱۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۸/۳-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** در عشر اول شهر جمادی الاولی ۱۲۶۰ تمام کرد امید که توفیق رفیق باشد.

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی نباتی رنگ، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۷گ (۳ر–۹پ–حاشیه)، ۱۵ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۲ – ۲۶۹]

۱۵۰. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره

کا: ولی محمد بن محمد حسن مهاجر لنکرانی، تا: رجب ۱۲۶۱ق [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۷۶]

۱۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۸۸

آغاز: بسمله. حمدله اما بعد این فایده جلیله و موعظه بلیغه و اینها چهل سوره است؛ **انجام:** تمام شد چهل سوره که جناب امیرالمؤمنین علی علیه السلام از تورات انتخاب فرموده اند. ..

ترجمه آمیخته به شرح چهل سوره منتخب از تورات به روایت امیرمؤمنان حضرت علی (ع) بدون نقل متن عربی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: تصور علی، تا: ۶ شعبان ۱۲۶۱ق؛ مذیل است به ۲۶ برگ اخبار و شعر به زبان فارس و اردو. نام مترجم در نسخه نیامده است، دور نیست به قلم کاتب نسخه باشد؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی، ۲۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۳]

۱۵۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یابن آدم طوبی لمن کسب طیباً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره جمادی الاول۱۲۶۲ق؛ با ترجمه زیرنویس فارسی به شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۴۳گ (۱ر–۴۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۴۱]

۱۵۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۵۴/۳

خط: نستعلیق، کا: علی بن اصغر بن محمد، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: مقوایی، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: – ۲۲۸]

۱۵۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۶۴/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عن ابی بریدة قال قال رسول الله ص و نحن جلوس ذات یوم و الذی نفسی بیده لایزول قدم عبد یوم القیامة. ...قد تم.

چهل حدیث قدسی در اخلاق و مواعظ، سه حدیث پایانی در فضائل امیر المومنین (ع) است. در پایان نام « منهاج الکرامة» آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ صفر۱۲۶۳ق (مطابق با یونت ئیل ترکی)؛ جلد: پارچه سفید با گل برگ های سبز، ۱۰گ (۴۴پ–۵۳پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ – ۴۳]

۱۵۵. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۴/۳

چهل سوره تورات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ قطع: خشتی [نشریه: ۵ – ۶۰۲]

۱۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷ ذیحجه ۱۲۶۳ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوا عطف و گوشه میشن قهوه‌ای، ۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۳]

۱۵۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۰۶/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۳ صفر۱۲۶۳ق؛ کاغذ: آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۷۰۵]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۶۵۹۰

انجام: فلا یغرنکم الحیوة الدنیا و یغرنکم بالله الغرور.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ تمام مطالب در حاشیه مکتوب است و متن نسخه کاملاً سفید می‌باشد؛ واقف: حسین نمائی، تاریخ وقف: مهرماه ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ – ۸]

۱۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا یغرنکم الحیوه الدنیا و یغرنکم بالله الغرور و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین الطیبین المکرمین اجمعین.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مجدول سرخ، ضمیمه به رساله ش ۱۶۵۹۰؛ کاغذ: نخودی سرخ، جلد: مقوا با عطف پارچه، مختلف السطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

۱۶۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۱۴/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۵گ (۹۲پ–۱۱۶ر)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۴۱]

۱۶۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۸/۲ج

بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق [رشت و همدان – ف: ۱۱۹۳]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۶۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۱ شعبان ۱۲۶۵ق، جا: مدرسه حاج صالح در دارالسطنه قزوین؛ نسخه کامل است لکن اشتباهاً به‌جای سوره‌های ۲۰ و ۲۵ شماره‌های بعد از آنها نوشته شده از این روی به سوره ۳۸ ختم گردیده است، مذیل است به: ۱. نهج المسترشدین از علامه حلی در اصول دین و ناقص، موجودی تا فصل چهاراست، ۲. فهرست کتب علامه مجلسی (۲ورق)، ۳. تعبیر خواب (یک صفحه)، ۴. حدیثی از امام صادق (ع) در کیفیت استخاره ذات الرقاع؛ واقف: شیخ غلامعلی فائقی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۱۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۹]

۱۶۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۰۰/۲
در چهل سوره به عربی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۶۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی و رنگارنگ، جلد: میشن قهوه‌ای روشن، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۳سم [ف: ۷ - ۱۳۸]

۱۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۴۷/۲-۵۲/۸۷
آغاز: برابر
کا: ابراهیم محمد، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۱۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۱۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲ /۷۷۴۷-۵۲/۸۷
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم محمد، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۱۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۱۱
آغاز: بسمله، کتاب فیه مناجات موسی بن عمران و موعوده و حضول عن علی بن عبدالله المقری؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین. .. جمادی الاول شهور سنه ۱۲۶۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق [الفبائی ف: ۲۱۹]

۱۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۴۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: مقوایی عطف چرم قرمز، ۱۱گ (۲۹-۳۹)، ۱۷ سطر (۴/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۳۲]

۱۶۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۰۳/۵
آغاز: ترجمه: این است فایده بزرگ و پندی است رساننده و آن فایده بزرگ چهل سوره است ممتاز کرده اند عربان از تورات آن چنانی که سخن گفت خدای تعالی با آن با موسی پسر عمران. سوره اول تعجب می‌کنم مر کسی را یقین می‌کند مردن را؛ **انجام:** ترجمه: حدیث چهلم فرمود پیغمبر (ص) اگر حدیث می‌کردم به همه آن چه نازل شده در شان علی پا گذاشته نمی شد بر موضع در روی زمین مگر فرا می‌گرفت خاک او را تا به آب.
ترجمه فارسی چهل حدیث قدسی است مشهور به چهل سوره تورات، که به نام محمود ترجمه شده، با ماده تاریخ «عاقبت هم محمود گردان»؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالحسین بن آقا بابا مصرقانی ساوه‌ای، تا: پنج‌شنبه ۵ ربیع الثانی ۱۲۶۵ق، جا: مدرسه التفاتیه قزوین؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی؛ ۵۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۳۰]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم رکب و مضی
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن میرزا شاه، تا: ۱۲۶۶ق؛ واقف: فخرالمحققین شیرازی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۷۵؛کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۲۴]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۴۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اعظمهم خطیئة و جرما. .. سنه ۱۲۶۶
خط: نسخ، کا: یعقوب بن محمد حسن قمشه‌ای، تا: ۱۲۶۶ق؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، ۲۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۵]

۱۷۱. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۲۴/۵
آغاز:برابر؛**انجام:**قد تمت...فی۲ شهر رجب المرجب سنه ۱۲۶۷
خط: نستعلیق، کا: محمد نقی بن محمد علی ارومجی، تا: شوال ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: زرد آهارزده، جلد: مشین مشکی نرم، ۲گ (۱۲۳ر-۱۲۴پ)،۱۵ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۹۷]

۱۷۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۱۷/۲
خط: نستعلیق، کا: تقی بن رضا قزوینی، تا: صفر ۱۲۶۶ق؛ مصحح؛ ۱۶گ (۳۱پ-۴۶ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۶]

۱۷۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۷۰/۵
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن احمد کتابفروش، تا: ۱۲۶۹ق، جا: مدرسه اکبریه لاهیجان؛ در این نسخه ترجمه فارسی نیز فقره به فقره انجام شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ (۵۹پ-۹۱ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [مؤید: ۳ - ۷۶]

۱۷۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۸۵۴/۳
آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. اما بعد فقد قال الله. .. و اذ قال لقمان لابنه. .. بعضی هر اینه بتحقیق دادیم ما بلقمان حکمت؛ **انجام:** ریسمانی بر انگشت خود می‌بست برای نشان و بخاطر آوردن چیزی و می‌فرمود انگشتر برحذر است از تهمت.
خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی بن کاظم حسینی (قزوینی)، تا: سلخ محرم ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ (۹۶پ-۱۴۹ر)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۲۳۶]

۱۷۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۵۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لا اله الا انت یا ذالجلال والاکرام دعا علم الله تعالی لموسی ابن عمران فقال یا موسی من قرئها علی مسبت دفع الله تعالی عنه عذابه و من قرأها
خط: نسخ، کا: عبدالصمد، تا: ۱۲۷۲ق؛ ترجمه فارسی احادیث با

خط شنگرف در لابه‌لای سطور؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سر سیاه، ۵۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۵۹]

۱۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۷۱/۱-۲۷/۲۴۱

آغاز و انجام: برابر

ترجمه‌ای است از احادیث قدسیه یا چهل سوره که از تورات نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق، به‌جهت فرزند سعادتمند ملاملک احمد؛ترجمه زیرنویس و به شنگرف؛ جلد: مقوای لایی، عطف تیماج، ۲۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۱۷۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۴۱/۲

شامل چهل سوره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۷۲]

۱۷۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۳۶

آغاز: و عجبت لمن ایقن بالقبر کیف یضحک؛ **انجام:** فصبر و مات فدخل الجنة

خط: نسخ، کا: شیخعلی، تا: ۱۲۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ترجمه در بین سطور با شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی تریاکی، ۳۴گ، ۸ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۵۸۲]

۱۷۹. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۸۹/۶

کا:علی نقی بن محمد علی بسطامی،تا:با تاریخ ۱۲۷۶ق [ف: - ۱۹]

۱۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۷/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** یابن آدم خلقک لنفسی فلا تلعب و کلفت رزقک فلا تتعب یابن آدم خلقتک للبقاء و انا حی لا یموت اطعنی اجعلک حیاً لا یموت تمت بعون الله الوهاب.

نسخه شماره ۵۷/۲ گزارش شده در جلد ۱ فهرست همین کتابخانه؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن محمد حسینی، تا: ۱۲۷۷ق؛ برگ ۳۷ر نانوشته مانده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۳گ (۲۹ب-۴۱ب)، ۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳۵ - ۱۸۵]

۱۸۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۸۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۹ رمضان ۱۲۷۸ق؛ جلد: مشکی، ۱۵گ (۱۰پ-۲۴پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۲ - ۹۰]

۱۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۴۶۶

خط: نسخ خوش، کا: محمد بن محمد علی حسینی، تا: دوشنبه ۹ رمضان ۱۲۷۸ق؛ با مهر و یادداشت تملک کاتب؛ اهدایی رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و دو سرترنج و حواشی زنجیره‌ای ضربی، ۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۲اخبار۱ - ۳۰]

۱۸۳. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۲/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: محمد حسین بن محمد حسین، تا: ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۷۹ق؛ ۱۴گ (۱۲۷پ-۱۴۱پ)، ۱۵سطر [ف: ۳۰]

۱۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۹۱۴

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد تقی خوانساری، تا: شنبه ۱۷ رجب ۱۲۸۰ق؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنائی: آهارمهره، جلد: تیماج خرمائی، ۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۷]

۱۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۱۰/۳

خط: نسخ، کا: علی بن محمد حسن رودباری قزوینی، تا: ۱۲۸۱ق؛ این احادیث در برگ‌ها ی (۱۸۰-۲۰۷) تکرار شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۱۳۸پ-۱۶۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۷ - ۸۰]

۱۸۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۳۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۳ و ۱۲۸۶ق؛ ۴۰ گ (۲۵۳ر-۲۹۲ر) [ف: ۲ - ۱۲]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۲۶ ض

کا: ابراهیم بن سلطان سلیم، تا: ۱۲۸۵ق [د.ث. مجلس]

۱۸۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۴۱/۹

بی‌کا، تا: شوال ۱۲۸۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۱۱۲ر-۱۲۵پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۵۶]

۱۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۹۳

آغاز: الذین امنوا لم تقولون مالا تعلمون یابن آدم دینک لحمک و دمک فان صلح دینک؛ **انجام:** و من عشقته و من عشقته قتلته و من قتلته فدیته و من فدیته انادی فی اخبار

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی بن محمدرضا حسینی قزوینی، تا: شب پنج‌شنبه ۱۲ شوال ۱۲۸۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۲]

۱۹۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۱۷/۲

خط: نسخ، کا: علی اصغر موسوی، تا: شوال ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج قرمز،۱۳گ (۳۱پ-۴۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۵]

۱۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۴۳/۳

آغاز: عجبت لمن ایقن بالموت کیف یفرح؛ **انجام:** با القلیل تقنع و لا بالکثیر تشبع.

ترجمه توراه از عربی؛ خط: نستعلیق ترسلی، کا: ابراهیم بن زین العابدین اصفهانی نعمةاللهی، تا: ۱۲۹۰ق؛ کاغذ: فرنگی رگه‌دار و چهارخانه، جلد: مخملی بنفش، ۳ص (۳۶۴-۳۶۶)، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۸۷]

۱۹۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۷/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۴۳ر-۵۰پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۴۱۲]

۱۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۱/۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسماعیل منشی، تا: جمادی الاول ۱۲۹۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن لاجوردی مغزی قهوه‌ای، ۱۴ سطر [ف: ۵ - ۱۱۸]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۸۹/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. اما بعد این فائده جلیله و موعظه بلیغه است و اینها چهل سوره است انتخاب کرده شده است از تورات که حق سبحانه و تعالی به حضرت موسی؛ **انجام:** پیش روی حضور پادشاهی جلیل برده باشند مانند کسی که گویا می‌بینی مرا و اگر تو مرا نبینی بدرستی که من می‌بینم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ و ۱۴؛ جلد: مقوایی با روکش زرورق عطف پارچه‌ای مشکی، ۱۵گ (۱۰۹پ–۱۲۳پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۶۴]

۱۹۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۰/۱ر
کاتب: سید جعفر بن حاج میر هاشم رشتی، تا: در شب شنبه ۲۶ صفر ۱۳۰۰ق (پس از بازگشت دومین بار به تهران)؛ ۲۴ص (۱– ۲۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۹۳]

۱۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۷۲/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فلاتکن کالحطب الذی یحرق نفسه بالنار لغیره لا اله الا الله حقا حقا محمد عبده و رسوله قد تمت.
حدیث قدسی، چهل سوره منقول و مترجم از تورات؛ خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن آخوند ملا عبدالحسین بن آخوند ملا محمود، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج و لچک و دور منگنه یک‌لا، ۱۱ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۳۶]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی بن یوسف از اولاد حسن مثنی،تا:سه‌شنبه۸ذیحجه ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره با دو نوع ته نقش، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱گ (۵۴۱پ–۵۵۱پ)، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۲۰/۴×۲۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۰]

۱۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بلای دنیا را عقوبت عاصیان. .. نورچشمی غلامعلی
خط: نستعلیق، کا: رمضان علی بن میرزا بابا، تا: ۱۳۰۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۰×۱۷سم[رایانه]

۱۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** سوره چهلم: یابن آدم طوبی لمن کسب طیباً
خط: نسخ زیبا معرب، کا: اسحاق بن عباس بن علی اصغر بن غیاث الدین انصاری گرمرودی اشلقی، تا: ۱۳۰۸ق؛ مجدول به شنگرف و لاجورد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ (۹ر–۳۶ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۷۰]

۲۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۲۲
انجام: در روز قیامت زیاد میکنم ایشانرا عذاب بالای عذاب بآنچه می‌باشند کسب کنند
از مترجمی نامعلوم است که ابتدا متن سوره را ذکر نموده و سپس به ترجمه تحت اللفظی آن پرداخته است؛ خط: نستعلیق، کا: شکرالله بن ملا عیسی قاضی الموتی، تا: ۲۳ شوال ۱۳۱۳ق؛ واقف: موسوی گرمارودی، تاریخ وقف: ۱۳۶۵؛ کاغذ: الوان، فاقد جلد،۵۵گ،۱۱و۱۲سطر،اندازه:۱۳/۲×۲۰/۵سم[ف:۱۴- ۱۱]

۲۰۱. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۲۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ ۱۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: - ۱۳۷]

۲۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۹۹-۲۹/۱۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمع کرد مال خود را برای وراث خود و میباشند سخت‌ترین مردم از حیثیت عذاب در روز قیامت زیاد میکنم ایشان را عذاب بالای عذاب بآنچه می‌باشند کسب کنند
خط: نسخ، کا: فیض الله طالقانی، تا: ۱۳۱۵ق، جا: دارالخلافه طهران، برای دارالطباعة سید مرتضی؛ در آخر نسخه نصایح زبور منتخب از حیاة القلوب مجلسی (در شش صفحه) اضافه شده است، مسوده چاپ سنگی تمامی برگ‌ها یک رو؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۷۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۲۰۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۷۰/۳
خط: نسخ، کا: عبدالله بروجردی، تا: ذیحجه ۱۳۱۸ق، جا: بروجرد؛ ترجمه فارسی زیر سطرها به شنگرف با نستعلیق نوشته شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۲۳۷پ–۲۵۹ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۷۲]

۲۰۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۴۶/۶ح
حدیث‌هایی است به خواهش کهف الحاج و المعتمرین حاجی الله وردی: «رساله فائده‌ایست جلیل و موعظه‌ایست بلیغ و این چهل سوره است انتخاب کرده شد از تورات که تکلم کرد حق سبحانه و تعالی باین به حضرت موسی بن عمران بی ترجمان و واسطه. ....»؛ کا: شیخ محمد حسین ابن شیخ محمد رضا، تا: ۱۳۳۳ق؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۲۰۶]

۲۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نادرشاه؛ کاغذ: نخودی روشن، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۷]

۲۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خالط المساکین
این نسخه حاوی ۱۹ سوره است. (سوره ۱، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ مکرر شماره ۳۲۴، با مختصر اختلافی در عبارات؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری، تاریخ وقف ۱۳۰۹؛ کاغذ: فرنگی سبزوش، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۳گ، ۱۰ سطر، اندازه:۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۸]

۲۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۸۲
آغاز: بسمله، الصحیفة الاولی یقول الله تبارک و تعالی شهدت

نفسی بنفسی ان لا اله الا انا وحدی لا شریک لی؛ **انجام:** و اسکنته النار ان هذا لفی الصحف الاولی صحف ابراهیم و موسی و الحمدلله رب العالمین

رساله‌ای است حاوی ترجمه ۴۰ صحیفه از صحف حضرت ابراهیم خلیل و حضرت موسی (ظاهراً)، مترجم و راوی این صحف شناخته نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: آقا زین العابدین، تاریخ وقف: سال ۱۱۶۶؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۷۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۱۹/۴سم [ف: ۵ - ۹]

۲۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۹۱۱/۱۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی و نخودی، جلد: مقوایی با عطف و گوشه پارچه، ۱۶ ص (۸۷-۱۰۲)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۲۰]

۲۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج یک لایه دارچینی، ۸ص (۲۴۸-۲۷۵)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۰۷]

۲۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۳۱۹

بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۱۸۲]

۲۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۴۳/۱۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی دار، ۱۱گ (۲۳۱-۲۴۱)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۵۰]

۲۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۵/۶

آغاز و انجام: برابر

فارسی و عربی، نظم و نثر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ برخی از سطور چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایه، ۱۱گ، ۱۳-۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۴۷]

۲۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۳/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج خرمایی، ۲۰ سطور چلیپا، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ - ۴۹۵]

۲۱۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۹۴/۲

آغاز: .. التی فی الکواکب ای فلل الکرسی بقدر الارض مائة مرة و اصغر الکواکب کالسماء؛ **انجام:** و احسن فان الله مع المحسنین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرم قرمز، ۱۰گ (۵۳ر-۶۲پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [مؤید: ۲ - ۱۰۳]

۲۱۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۵/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قرمز، ۲۴گ (۱۵۱پ-۱۷۴پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۴۰]

۲۱۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۵۰/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸گ (۶۰پ-۷۷پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [مؤید: ۲ - ۴۹]

۲۱۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۶۷/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم مشکی، ۱۲گ (۱۲۳پ-۱۳۴ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۱ - ۳۷۷]

۲۱۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۶۰/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم مشکی، ۱۷گ (۲۱۴پ-۲۳۰پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۲ - ۶۷]

۲۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی یک‌لایی، ۱۵گ (۱۳۷-۱۵۱پ)، ۱۶سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۸×۱۹سم [رایانه]

۲۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۸۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج سیاه، ترنج و سرترنج و لچکی با گل و بوته مقوایی، ۱۱گ (۳۶پ-۴۰پ و ۵۲- ۵۸پ)، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۱۳]

۲۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۴۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** انما مثلکم کالقبور المجصصه یری ظاهرها ملیحا و باطنها

مولف مدعی است که در این رساله چهل سوره از تورات را به نقل از حضرت علی (ع) به صورت سوره سوره گردآوری کرده است. متن همراه با ترجمه به‌صورت زیر نویس است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته، ۱۲گ (۱-۱۲)، ۶ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۰۷]

۲۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۰۸

خط: نسخ، کا: زین العابدین الشریف، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی یک لایی مجدول میان جداول بوته‌های ریسه‌ای، ۲۶گ (۱پ-۲۶)، ۱۱ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [رایانه]

۲۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۴۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الشمس و القمر و النجوم یشهدن علیک بما تقول و تفعل و انا مطلع علیک. ..

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته یک‌لایی عطف تیماج قهوه‌ای روشن، ۱۴گ (۵۸پ-۷۱پ)، ۱۵ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۶۵]

۲۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۴۷

آغاز: هذا کتاب حدیث قدسی ترجمه السوره الاولی عجب دارم

از کسی که یقین دارد به مرگ چگونه خوشحالی می‌کند؛ **انجام:** و می‌باشد سخت ترین مردم از حیث عذاب در روز قیامت زیاد می‌کنم ایشان را عذاب بالای عذاب بانچه می‌باشد کسب کننده.
.. انجامه: تم الحدیث القدسی.
نسخه حاضر ترجمه فارسی این اثر می‌باشد؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: کاغذ فرنگی نخودی، ۷گ (۳۰-۳۶)، ۱۹ سطر (۱۵×۲۰)، اندازه: ۱۷/۶×۲۲/۲سم [رایانه]

۲۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۹۵پ تا ۹۷پ چند حدیث از حضرت رسول (ص) و ائمه (ع) نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی ترنج و سرترنج با گل و بوته ضربی مجدول، ۳۰گ (۶۶پ-۹۵پ)، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۱/۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۲۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۴

آغاز: قال علی علیه السلام مسکین ابن آدم مکتوم الاجل مکنون العلل محفوظا العمل؛ **انجام:** کیف یصف الهه من یعجز عن صفة مخلوق مثله اللهم وفق لی بجاه محمد و عترته الطیبین الطاهرین
روایاتی اخلاقی و دینی از حضرت علی (ع) است که گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی ترنج و سرترنج با گل و بوته ضربی مجدول، ۱۶گ (۱۴۲-۱۵۷پ)، ۱۳ سطر (۵/۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۲۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۹۳/۳

آغاز و انجام: برابر؛ خاتمه: تم بعون الله فی تاریخ یوم الخمیس رابع شهر شوال المعظم ۱۱۰۰
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی زرکوب، ۱۳گ، ۱۸ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۱۹۹]

۲۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۰۱/۴

آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ترجمه‌ها با شنگرف در زیر سطرها نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰ص (۵۰-۵۹)، قطع: رحلی، اندازه: ۳۰×۴۱سم [ف: ۱۰ - ۷۸۰]

۲۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰/۹-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی رنگ، ۱۲ص (۴۴-۵۵)، ۱۹، ۲۰و ۲۷سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۶۱]

۲۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۶/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج با سر، ۲۰ص (۴۲-۶۱)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۱۸]

۲۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۴/۱۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله حسینی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:روغنی حاشیه گل و بوته میان ترنج،۱۴گ (۹۶پ-۱۰۹ر)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۲۳۶]

۲۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۹۹/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۱۸۳پ-۱۹۶ر)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۱۰]

۲۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۶۶ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۱۶/۶

آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن میرعبدالله حسینی دریاباری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱۶۸ر-۱۷۵ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۸۸]

۲۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۷۹/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۳۲ص (۲۲۲- ۲۵۳)، ۱۹ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۴۷ -]

۲۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳/۷۹

آغاز: قال امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام: اخترت من التوریه اثنا عشر کلمه و انا انظر الیها فی کل یوم ثلث مرات. ... اولها یابن آدم لا تخافن ذا سلطان؛ **انجام:** و کن کانک ترانی و ان لم ترانی فان لم ترانی فانا اراک.
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۱۵۳پ) [ف: ۴۷ -]

۲۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۹۶/۱۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۲۶۳]

۲۳۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۲۴/۹

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن آلبالویی سیر ضربی، ۹گ (۱۰۸ر-۱۱۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۵/۶سم [ف: ۹ - ۵۹]

۲۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۷/۱۲

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:ترمه،جلد:میشن قهوه‌ای مغزی سیاه، ۲۲گ(۹۴ر-۱۱۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۲۹۹]

۲۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۵۷/۳۲

آغاز: برابر
بندهایی به عربی است همراه با ترجمه فارسی آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خطوط راسته و چلیپا؛کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن سیاه مغزی‌دار،۴گ(۱۶۱ر-۱۶۴ر)،اندازه:۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۷ - ۴۷۹]

۲۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۶

آغاز: بسمله بر رأی خورشید آرای. .. اخوان مؤمنین پوشیده نماند که چهل سوره از کتاب تورات موسی؛ **انجام:** و رستگاری تمام و کامل ای فرزند آدم

گویا از احمد بن محمد طاهر از ترجمه علی (ع) به دستور محمد (ص) از عبرانی؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، بی‌تا؛ جدول زر و مشکی و شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۱۱گ (۹۷-۱۰۷)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۴۲]

۲۴۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۰/۱۴ ـ د

بی کا،بی تا؛۷گ(۲۲۷پ-۲۳۲ر و۲۳۴پ -۲۳۵ر) [ف: ۱ - ۱۳۹]

۲۴۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۱/۲۵ - ب

بی کا، بی تا؛ ۲گ (۳۳۴ر-۳۳۵پ) [ف: - ۴۴۹]

۲۴۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۴۹/۲۶

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۱۶گ (۲۳۳ر-۲۴۸ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۳۹]

۲۴۵. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۱/۲

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد نصیرخوانساری، بی‌تا؛ دارای جدول و کمند آبی؛ کاغذ: فرنگی مایل به حنایی و آبی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ صورتی و عطف پارچه بنفش، ۴۰گ (۲۶پ-۶۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۱۸]

۲۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۹۱۵/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۴۷پ-۵۶ر)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۱۰۹]

۲۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۷۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۳گ (۳۱پ-۴۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۸۱]

۲۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۲۲/۴

خط: نستعلیق، کا: سید احمد حسینی، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرد بدون مقوا،۱۲گ(۶۴پ-۷۵پ)،اندازه:۱۱×۱۷سم[ف:۱۷ - ۱۹۱]

۲۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۱۹/۵

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد رضوی متخلص به قدری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۳۳گ (۱۴۵پ-۱۷۷پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۱ - ۲۸۳]

۲۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۷۰/۱

آغاز: یقول الله عزوجل عجبت لمن أیقن بالموت کیف یفرح. .. می‌فرمایند خدای عزوجل که عجب دارم از کسی یقین دارد بمرگ چگونه شاد می گردد

خط: نستعلیق، کاتب = مترجم (شاید)، بی‌تا؛ این احادیث در نسخه حاضر به فارسی زیر سطرها ترجمه شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۸گ (۱پ-۲۸پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۱ - ۳۷۰]

۲۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۹۴/۵-۵۹/۱۱۴

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل حدیث ذاته شرفا للذاکرین و انعم ایضاحه علی عباده؛

خط: نسخ، کا: ابراهیم، برای آخوند ملا محمد باقر، بی‌تا؛ ۲۳گ (۷۲-۹۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۲۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۴۱/۱-۵۸/۱۹۱

آغاز: تنفد خزائنی و لاینقص ملکی انا الوهاب السورة الخامس عشر یا ایها الذین آمنوا لم تقولون مالاتفعلون یابن آدم دینک لحمک ودمک

از سوره پانزدهم تا آخر؛ خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ ۲۰گ (۱-۲۰)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۲۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۸۸/۲-۱۰/۹۸

آغاز: برابر. .. معنی سوره اول یعنی عجب دارم از کسی که یقین دارد به مرگ چگونه خوشحال می‌شود؛ **انجام:** برابر؛. .. و جمع کرد مال خود را برای وارث خود و می‌باشد سخت ترین مردم ازحیثیت عذاب درروز قیامت زیاد می‌کنم ایشان را عذاب بالای عذاب به آنچه باشند کسب کنند.

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵گ، ۱۸-۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۲۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۶۷/۴-۶/۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ادعونی فی دار الخراب والفتاء استجب لکم فی دار الثواب و البقاء یابن آدم کم تقول الله ففی قلبک غیر الله و تخاف

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۲۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۵۶/۱۹-۸/۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۲۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۴۴/۳-۳۱/۱۲۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج و سرترنج، ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۲۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳ /۸۱۲۹-۵۵/۹۹

آغاز: برابر

از اول تا اواسط سوره چهلم؛ خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (ظاهراً)؛ ۴۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱- ۱۱۲]

۲۵۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۴/۲

آغاز: الصحیفة الاولی یقول الله تبارک الله و تعالی شهدت نفسی لنفسی ان لا اله الا الله وحدی لا شریک لی

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محمود مهدوی قزوینی، قزوین؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ ۲۱ص (۲۱-۴۱) [عکسی ف: ۳ - ۳۴۰]

۲۵۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۵۸/۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج، ۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف مخ: ۱ - ۳۶]

۲۶۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۱۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فوضع یده علی رأس علی علیه السلام وهو الی جانبه فقال ان حبی من بعدی حب هذا قدتم الکتاب بعون الله تعالی
از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۱پ–۱۶ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۳۶]

۲۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۷۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ فوائدی دردوازده حدیث قدسی دیگر، مرثیه و موعظه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا مجدول گرهی، ۱۳گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ – ۵۸]

۲۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۸۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** یابن آدم اطعنی واحد منی ولاتهتم بالرزق فقد کفیتک امره و لاتحمل هم شی فقد کیفیته یابن آدم [امر] شی لم تقدر علیه ولم تدرکه ان هذا لفی الصحف الاولی صحف ابراهیم و موسی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۱ – ۵۹]

۲۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۸۰/۵
آغاز: عجبت لمن ایقن بالحساب کیف یجمع المال وفی الکافی عن ابی عبدالله علیه السلام فی قوله تعالی واما الجدار فکان لغلامین یتیمین فی المدینه وکان تحته کنزلهما. .. السورة الاولی لا اله الا انا ومن ایقن لم یضحک؛ **انجام:** ومن مسح یده علی راس الیتیم یکتب له بکل شعرة عشرة حسنات و محی عنه بعدد کل شعر عشر سیئات وایاکم عن دعوة الارامله المنکسرة القلوب فانها لاتحعب عنی فی طرفة عین. .. فلاتغرنکم الحیوة الدنیا ویغرنکم بالله الغرور
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی روغنی با ترنج و سر مجدول آیات قران، ۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۵۸]

۲۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۲۹
آغاز: بسمله. یابنی آدم لاتلعثوا المخلوقین فترجع اللغته علیکم یا بنی آدم استقامة السماء؛ **انجام:** لاتقبل عمل الابرار بالعمل الفجار فلاتغرنکم بحیوة الدنیا ویغرنکم بالله الغرور
از سوره دهم تا آخر سوره چهلم را در بردارد؛ خط: نسخ جلی، کا: عبدمناف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ واقف: کربلائی محمدحسین، تاریخ وقف: ۱۳۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف پارچه ای، ۳۹گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۱ – ۵۹]

۲۶۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۷۳/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** یا ایها الذین آمنوا اذکروا الله ذکر کثیرا. یا موسی بن عمران یا صاحب البنان اسمع کلامی الوانا انی انا الله
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در ابتدای رساله آمده است «هذه فوائد جلیله و مواعظ بلیغة و هی اربعون سورة منتخبة من التوریة التی کلم الله تعالی بها مع موسی بن عمران بلاترجمان»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج و سر مجدول عطف پلاستیک، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۱ – ۵۹]

۲۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۷/۵
آغاز: نیست کلام کردن تو به آن چیزی که طلب می‌کنی از من. پس به درستی که من عطا می‌کنم به تو بیشتر از آنچه طلب می‌کنند. .. سورة الثامنة یابن آدم اعملوا انی ما خلقتکم عبثا و لاجعلتکم سدی؛ **انجام:** قبول نمی کنم عملی را مگر خالص باشد وبه درستی که دل منافق مخالف است از زبان او و زبان او مخالف است از عمل او وعمل او از برای غیر الله تعالی است
از سوره هشتم به بعد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ درپایان چند فائده در حدیث و دعا و نماز عید غدیر ذکر شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۲گ، ۱۸ سطر، قطع: بیاض، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۶۵۶]

۲۶۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۸۸
آغاز: بسمله. الصحیفة الاولی: یقول الله تبارک و تعالی شهدت نفسی؛ **انجام:** تم الصحائف الاربعون فی آخر شهر جمیدی الاخر سنة سبع و عشرین بعد الالف
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: زرد، جلد: کاغذ، ۹۶ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [فهرست عراقی: ۱ – ۱۳۸]

۲۶۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۳۵/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** لا یقبل عمل الابرار بعمل الفجار فلا تغرنکم الحیاة الدنیا و لا یغرنکم بالله الغرور.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضرربی ترنج با سر عطف پارچه، ۱۷گ (۱۱۱ر–۱۲۷ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ – ۲۰۵]

۲۶۹. تبریز؛ مدرسه ولیعصر تبریز؛ شماره نسخه:۱۹/۱
آغاز و انجام: برابر
با ترجمه فارسی لابه‌لای سطور؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳ گ، ۹ سطر، اندازه:۱۴×۲۲ سم [ف]

۲۷۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا، بی‌تا؛ با زیرنویس فارسی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی نرم، ۵۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱– ۳۹۷]

۲۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۷۶
آغاز: فلیس لاحد علی احد فضل، انما المؤمنون؛ **انجام:** و فیها عد و خاص لا یألونهم خبالا
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «محمد صالح»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۶گ، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۵۹۸]

۲۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۸۶/۱
انجام: و المنادی جبرئیل و القاضی رب العالمین.
خط: نسخ، کا: علی بن احمد جعفر، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۷گ

(۱-۷)، ۲۴ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۹۱۷]

۲۷۳. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۷۹/۱

آغاز: الحمدلله الذی یفتخر بمعرفته العارفون و بعبادته و تسبیحه و تهلیله العابدون؛ **انجام:** در نزد وجود محبوب مضمحل است بالمره از خود غافل می‌شوند و بجز محبوب خود دیگر چیزی نمی بینند. ..

ترجمه مختصری است بر الاحادیث القدسیه؛ خط: نسخ نازیبا، کاتب = مترجم، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۰گ (۱پ-۱۰ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۶۵]

۲۷۴. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲/ ۲۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی، ۱۷گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: - ۶]

۲۷۵. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۲۰۰/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در برگ آخر یادداشت‌های متفرقه‌ای آمده است؛ جلد: تیماج کرمی بدون مقوا، ۲۰گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۶]

۲۷۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۴/ ۱۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۳گ، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: - ۶]

۲۷۷. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱/ ۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله مقری، بی‌تا؛ مصحح، در سه برگ اول چند یادداشت متفرقه؛ تملک: «محمد قاسم بن احمد طبرستانی»؛ مهر: «یا قاسم الارزاق» (بیضوی)؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکی، ۹گ، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف: - ۶]

۲۷۸. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۳۹/۱

آغاز: تحشرون فیه الی الله تعالی فوجا فوجا و تقفون بین یدی الله

خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۷گ (۱ر-۷پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: - ۱۰۶]

۲۷۹. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۱۹/۴

خط: نسخ، کا: محمد حسین قائنی زهانی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۴گ (۱۶۱ر-۱۷۴ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: - ۹۴]

۲۸۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۱۸/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ این رساله یک سر سوره مذهب و لاجوردی دارد که وسط آن با شنجرف نوشته شده «چهل سوره تورية»، در صفحه اول و دوم بین سطور تذهیب شده است؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای با ترنج منقش، ۵۶ص، ۱۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۲۰۶]

۲۸۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۷۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اتوکل علیک و لاحول و لاقوة الا بک یا رحیم - تمت - تمام شد.

این رساله شامل چهل سوره (چهل حدیث) منتخب از توراة است که خداوند عالم بدون واسطه با حضرت موسی بن عمران بیان فرموده است. متن سوره‌ها به عربی است که جمله به جمله فارسی ترجمه شده است. انتخاب کننده و مترجم ذکرنشده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۹ص، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۲۲۰]

۲۸۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۲۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان -ف: ۱۵۱۲]

۲۸۳. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۷۹/۱

خط: نسخ، کا: عباس بن علی بن منصور، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

۲۸۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۳۸/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضر بی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۱۰ [ف: - ۳۹۹]

۲۸۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۵/۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعار دوستونی و سه‌ستونی؛ کاغذ: نخودی آسمانی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۷گ (۶۴۴پ-۶۶۰)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۱]

۲۸۶. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۸۵/۱

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۸گ (۱پ-۲۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۳]

۲۸۷. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۷/۳

کا: محمد صادق بن محمد تقی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۶۸پ-۷۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱۴]

۲۸۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۹۵/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۸۹]

۲۸۹. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۳۰/۴

رساله معروفی است شامل ترجمه چهل حدیث قدسی در مواعظ و اخلاق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج لایه‌ای، ۱۵-۲۶ سطر راسته و چلیپا (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۱۰۵]

۲۹۰. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۹۹/۵

آغاز: بدانکه این رساله‌ای است که جناب امیرمومنان و پیشوای شیعیان علی بن ابی طالب فرمودند که از تورات و انجیل جمع نمودم پنجاه موعظه است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۲گ (۹۶پ-۱۱۷ر)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: - ۷۵]

● **الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی (ترجمه)** /
حدیث / فارسی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī (t.)
؟ قمی، محمد طاهر بن محمد حسین، - ۱۰۹۸ قمری
qomī, mohammad tāher ebn-e mohammad hoseyn (- 1687)
ترجمه و شرحی است بر چهل حدیث قدسی که از تورات نقل شده است. در این ترجمه متن احادیث ذکر نشده است.
آغاز: بقلیلی از دنیا بتحقیق که اعتماد نمود به خدای عز وجل و هر که راضی گردد بخدا از روزی کم خداوند عالم راضی گردد از او به عمل قلیلی. .. چهارم ای پسر آدم هر که صبح کند حریص باشد در طلب دنیا و محزون باشد برای آن زیاد نمی کند این حالت برای او مگر
انجام: چهلم فرمود ای پسر آدم مرا معصیت مکن و سوال مکن. .. زیاد می‌کنم عذاب را بر بالای دیگر بر ایشان بر آنچه کسب کرده اند از گناهان تمت الرسالة.

۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۳۰/۱
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی [رشت و همدان - ف: ۱۴۵۵]
۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸/۲۲۴-۸۷۷۴/۱
آغاز: دارد بمرگ چگونه شاد می‌گردد و عجب دارم از کسی که یقین دارد به حساب چگونه شاد می‌گردد از جمع کردن مال؛
انجام: برابر
تذکر: نام مترجم به استناد همخوانی انجام با نسخه فهرست رشت و همدان ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ ۲۹گ (۱-۲۹)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۴۹]

● **الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی** / حدیث / عربی - فارسی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī
یزدی، محمد، ق۱۱ قمری
yazdī, mohammad (- 17c)
کتاب حاضر ترجمه از عربی می‌باشد و به درخواست «زینب بیگم» زوجه حکیم الممالک اردستانی، ترجمه گردیده است و مترجم از وی تمجید و تعریف نموده است.
[الذریعة ۲۷۸/۱؛ ریاحین الشریعة ۳۰۳/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۵۶
آغاز: صد هزار حمد و ثنا و دورود و ضیا مر واجب الوجودی را سزاست که حمد؛ **انجام:** و پشیمانی خورد و عذاب کشد و غم و الم او زیاده شود هیچ سودی ندارد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ مصحح، مقابله شده با عبارت: «بلغ القبال من أوله إلی آخره» و «بلغ قبالاً»؛ کاغذ: سمرقندی، آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج، ۸۱گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۹ - ۲۳۵]

● **الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی** / حدیث / عربی - فارسی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī
مجذوبعلی شاه، محمد جعفر بن صفر، ۱۱۷۵ - ۱۲۳۸ قمری
majzūb-'alī-šāh, mohammad ja'far ebn-e safar (1762 - 1823)
تعدادی از احادیث شیعه و موافق مذاق عارفان با ترجمه فارسی آنها جمع آمده است که مندرجات آنها حاوی بزرگترین نصایح بشریست.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۰۷/۲
آغاز: احادیث قدسی، مرویست از حضرت صادق علیه السلام که فرمود؛ **انجام:** یکی از اولیای ما را بکلمه اعانت کند در آنروز بی حساب به بهشت رود.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم‌ترنج، ۲۴۳ص، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۶۴]

● **الاحادیث القدسیة (ترجمه)** / حدیث / عربی - اردو
al-aḥādīṯ-ul qudsīya
هندی حائری، علی اوسط بن سلیمان، ق۱۳ قمری
hendī hā'erī, 'alī awsat ben soleymān (- 19c)
مشتمل است بر متن چهل حدیث قدسی با ترجمه اردو که مترجم در ۱۲۷۹ق. به دستور نواب «میرزا زین العابدین خان بهادر فرزند میر محمدرضا کمال الدین حیدر» گزارش نموده است. تاریخ ترجمه: «این چند حدیث است با هم پیوسته و متصل حدیثی ×× تاریخ مترجمش نوشته این ترجمه چهل حدیثی»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۸۴۷
آغاز: بسمله. حمدله و بعد این ترجمه چهل حدیثی که از زبان سریانی از تورات به زبان عربی ترجمه شده بود...عجبت لمن ایقن بالموت. .. ترجمه اس حدیث کایهه هی توریت مین فرمایاهی؛
انجام: بسبب اون چیز ونکی که ده کوک کریی سی تمام هوا ترجمه حدیث قدسی کا که جالیس حدمین. ..
خط: نستعلیق، کا: جلال الدین نیشابوری، تا: ۱ رجب ۱۲۹۰ق، جهت صاحبه قبله سید غضنفر حسین تعلقه دار فیض آباد؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با

عطف میشن مشکی، ۶۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم
[اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴]

● **احادیث قدسی** / حدیث / فارسی
ahādīs-e qudsy
عنقا طالقانی، ابوالفضل بن علی، ۱۲۶۶ - ۱۳۳۳ قمری
'anqā tāleqānī, ab-ol-fazl ebn-e 'alī (1850 - 1915)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳-عنقا
آغاز: بسمله، عن جعفر بن محمد بن صادق علیه الصلوة و السلام عن ابیه عن جده علیهم السلام، انه قال هذا ما سئل رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم، لیلة المعراج فقال یا رب ای الاعمال افضل فقال الله تعالی عزوجل یا احمد لیس شیء افضل عندی من المتوکل و الراضی بما قسمت؛ **انجام:** صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و الحمدلله رب العالمین، تمت الرسالة فی ضحوة یوم الاحد الثالث من شهر ذی الحجة الحرام سنه ۱۳۲۳ فی الطهران بید الفقیر ابوالفضل
خط: نسخ، کا: ابوالفضل، تا: یک‌شنبه ۳ ذیحجه ۱۳۲۳ق، جا: تهران؛ ۱۱گ، ۱۷ سطر، قطع: خشتی [نشریه: ۵ - ۷۴۷]

● **الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی** / حدیث / عربی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī
شریف شیرازی، احمد بن علی
šarīf šīrāzī, ahmad ebn-e 'alī
چهل سوره منتخب از تورات در مواعظ و اخلاق.

یزد؛ مدرسی، سید محمد (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۴
آغاز: بسم الله.. هذه فائدة جلیلة و موعظة بلیغة و هی اربعون سورة انتخبت من السورة التی کلم الله تعالی؛ **انجام:** و الفقرا یحاسب حساب الاغنیاء.
خط: نسخ تحریری، کا: سید مرتضی بن میرزا محمد علی مدرس، تا: شوال ۱۲۶۳ق؛ ۱۲گ (۱۳۰-۱۴۱)، ۲۷ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم
[میراث اسلامی: ۸ - ۴۵۳]

● **الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی** / حدیث / عربی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī
بخاری، محمد بن بختیار
boxārī, mohammad ebn-e baxtīyār

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۳۴
آغاز: بسمله، اخبرنا الشیخ الامام الاجل السنه؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین لا اله الا الله محمد رسول الله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، [رایانه]

● **الاحادیث القدسیة = چهل حدیث قدسی** / حدیث / فارسی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = čehel hadīs-e qodsī
طبیب، محمد حسین
tabīb, mohammad hoseyn
[کشف الظنون ۴۷۳/۱؛ الذریعه ۷۰/۶و ۲۰۲؛ ریحانة الادب ۲۱۹/۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۳۸/۲
آغاز: بسمله. حمد له.. اما بعد چنین گوید.. محمد حسین الحسینی الطبیب که این چند حدیث قدسی است که نقل کرده می‌شود و.. و این جمله چهل حدیث می‌شود؛ **انجام:** بسیار صعب است تا اینجا تمام شد احادیث قدسی و ازین جا بعضی احادیث متفرقه مذکور می‌شود و الله الموفق و المعین.
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ترنجی مقوایی، ۱۱ص، ۱۹ سطر (۷×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۱سم
[ف: ۱۶ - ۲۹۱]

● **الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی** / حدیث / عربی
al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī

غیر همانند:
۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۱۴/۱۱
آغاز: کتاب المعرفة و کلام الوحدانیة حکایة عن الله بموسی بن عمران صلوات الله لولا یوحدنی لما امهلت العصاة طرفة عین قال الله تعالی یا موسی اتحب قربی و رضائی عنک حتی اکون اقرب الیک من کلامک الی لسانک؛ **انجام:** لا تأمن مکری و لا تیأس من رحمتی فکن لی اکن لک و علیک السلام.
خطاب‌هایی است که باری تعالی در کوه طور به حضرت موسی (ع)، با عنوان‌های «یا موسی، یا موسی» نموده است و در رساله حاضر از کعب الاحبار نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۵ص (۱۳۶ر-۱۴۸پ)، ۱۱سطر [ف: ۱۹]
۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۹۹/۱
آغاز: بسمله. قال الله، «لااله الاالله» حصنی؛ **انجام:** قال تعالی: الکبریاء ردایی، والعظمة ازاری، فمن نازعنی فی واحد منها القیته فی النار
مجموعه‌ای است از حدیث‌های قدسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۲۶ق؛ پس از آن ۵۶ بخش است، در قزوین خریده شده؛ مالک: اعتضادالسلطنه ۱۲۸۳ق؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۱۲گ (۱-۱۲)، ۲۱-۳۴ سطر و برخی چلیپا (۱۵×۲۷)، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۴ - ۳۰۳]
۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۸/۱۹
خط: نستعلیق، کا: سید صدرالدین عربی استرآبادی، تا: ۱۲۵۴ق؛

کاتب نسخه مالک نسخه است؛ کاغذ: نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی،۲گ(۹۰-۹۱پ)،۱۴-۲۳سطر،اندازه:۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۲۷/۱۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۶۴۶]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶۳/۴

خط: نستعلیق، کا: خلیفه محمد سعید تفرشی، تا: دهه اول جمادی الثانی ۱۲۶۸ق؛ در برگ ۹۱پ تا ۹۴پ بخشی از احادیث قدسیه و روایاتی از پیغمبر و شبهه‌ای در تعریف رکن نماز و جز آنها با تاریخ شعبان ۱۲۷۰ دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۱۱گ (۸۱پ-۹۱ر)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۰۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۰۷/۱

آغاز: قال الله عزوجل انا عند ظن عبدی فلیظن بی ماشاء؛ **انجام:** انما امری اذا اردت شیئاً ان اقول له کن فیکون

خط: نسخ،کا:حسین بن قاسم بن حسین الداعی، تا: ۱۳۳۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۴ر-۵ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۲۰۱]

۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۳۰/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱گ (۲۲۰-۲۳۰)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۹۱]

۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۳۸/۲

۱۸ سوره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۷۰]

۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۰/۱ - ج

این نسخه از احادیث قدسی آمده است، نخستین به روایت از امام صادق می‌باشد درباره خطاب‌هایی که خداوند در شب معراج با پیامبر کرده است و همه آنها به «یا احمد» آغاز می‌شود، دوم آن روایت‌های گوناگونی است که از معصومان آمده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱گ (۱پ-۷ر) و ۵ (گ۲۱پ-۲۴پ) [ف: - ۲۳۲]

۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۹۸/۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۱۶۵-۱۷۷)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۳۲/۱۳

با پاسخ‌های خدا به پیامبر هنگام معراج؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۱۲۹ر - ۱۳۱پ) [ف: ۵ - ۳۵۰]

۱۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۹۱/۳

آغاز: بسمله، علی ابن ابراهیم. .. لا تطول فی الدنیا املک فیقسوا لذلک قلبک و قاسی القلب منی بقیة یا موسی

حدیث قدسی که علی بن عیسی از حضرت امام جعفر صادق (ع) روایت کرده است، با عناوین «یا موسی - یا موسی» در آداب و اخلاق؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد علی بن ملا علی مردان، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با سر، ۸گ (۲۴۱پ-۲۴۸پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۵]

۱۲. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۲۶۶-۲۷۸)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [صد و شصت نسخه: ۵۶]

۱۳. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۴۵/۴

چند حدیث قدسی؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۳۷۸]

۱۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۸۲/۱

آغاز: روی عن کعب الاحبار رضی الله عنه انه قال حین نودی موسی علیه السلام الی الجبل الذی یسمی جبل الطور اذ نزل جبرئیل علیه السلام و نزلت الملائکه یطرودن الوحوش و کل شی شی فیه فقال جبرائیل علیه السلام لموسی علیه السلام اصعد الی الجبل؛ **انجام:** و کفنوه بایدیهم و کانت و فاته لیلة الجمعة و له من العمر مائة و سبعون سنه علیه السلام و هذا ما انتهی الینا من مناجات سیدنا موسی علیه السلام، صالح ملکشاه ۱۳۵۱، در پایان قصه ای از حضرت موسی ذکر شده است

خط: نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ ۲۷گ(۱ر-۲۷ر)،اندازه:۱۳×۱۸سم[ف: ۱۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۶۹

آغاز: بسمله یا محمد (ص) من اراد من امتک؛ **انجام:** سوره یس را با عسل بنویس و بشوی و بخور

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، فاقد جلد، مختلف السطر، قطع: وزیری [رایانه]

● الاحادیث القدسیة = احادیث قدسی / حدیث / عربی - فارسی

al-aḥādīṯ-ul qudsīya = ahādīs-e qodsī

غیر همانند:

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۴۲

آغاز: الصحیفة [الاول] یقول الله تبارک وتعالی شهدت لنفسی ان لا اله الا انا وحدی لاشریک لی محمد عبدی ورسولی فمن لم یرض بقضائی ولم یصبر علی بلائی ولم یشکر علی نعمائی فلیعبد رباً سوائی؛ **انجام:** ومن بنی بقوة الفقراء والضعفاء بناء اعقبت بناءه الخراب واسکنته النار ان هذا لفی الصحف الاولی صحف ابراهیم وموسی تم الصحائف الاربعون فی شهر ذی قعدة الحرام بارس ئیل سنه (۱۱۲۲)

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق؛ مشتمل بر چهل صحیفه از احادیث قدسیه می‌باشد، وترجمه آنها را به خط نستعلیق در ذیل تمام فقرات تحریر کرده اند، مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماجی، ۲۶ص، ۱۴ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۲۵/۳

با ترجمه فارسی؛ کا: کریم بن محمد علی، تا: ۱۲۰۹ق؛ اهدایی موسس؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی یک‌طرفه، ۷۷گ (۶۲-۱۳۸)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۵۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹۲/۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق، جا: بسطام شاهرود؛

مصحح، محشی؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۹]

۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز: حمدله بدان که این رساله‌ای است از کلام امیرالمؤمنین و امام المتقین علی بن ابی طالب صلوات الله و سلامه علیه که از تورات و انجیل؛ **انجام:** و سخت باشد عذاب ایشان در روز قیامت از عذاب دیگران و زیاده گردد عذاب بر عذاب ایشان بر بالای عذاب. تمت.

ترجمه ای است از چهل حدیث قدسی که گفته شده حضرت امیر (ع) از تورات انتخاب و به عربی نقل نموده است؛ خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ۱ جمادی الثانی ۱۲۶۸ق؛ جلد: مقوای لایی با عطف پارچه، ۴۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۱۸/۱۶

آغاز: قال رسول الله. .. قال الله. .. یا محمد انی وضعت الاربعة من الاربعة الناس یطلبون من غیر موضعها فلم یجدها یعنی یا محمد من چهار چیز را در چهار چیز نهادم و مردمان غیر آن را طلب کند هرگز نمی یابند؛ **انجام:** و تنی که در بلا و محنت من صبر کند و الله اعلم بالصلوات و الیه المرجع و المآب.

ترجمه چند حدیث نبوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۱۷گ (۲۹۲-۳۰۸)، ۱۷ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳-۳۱۰۰]

۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۲۵/۹

آغاز: ای فرزند آدم مترس؛ **انجام:** پایان: پس اگر خواهی که بر حرف «لایعنی» تکلم کنی. .. یعنی ساکت شو.

از مترجم نشانی ندارد؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف، جلد: مقوایی، ۱۸ص (۲۶۷-۲۸۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۶۳]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۲۳/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۱۹گ (۱۳۰پ-۱۴۸پ)، ۱۴ سطر (۷×۱۹)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۳۴۸]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۲۰/۵

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین. .. اما بعد چنین منقول است این چند حدیث حدیث قدسی است که مذکور می‌شود که ذاکرین و سامعین و طالبین به آن مشفع شوند. .. ای پسر آدم هیچ روز تازه نیست؛ **انجام:** نعمت دنیا دائم نیست ای فرزند آدم محکم کردن کشتی را که دریا بسیار عمیق است وزاد وتوشه را بسیار گردان که عقبه وگردنگاه بسیار صعب است والسلام

ترجمه چند حدیث قدسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فایده‌ای شامل تمثیل و حکایت در سه برگ در آ خر کتاب آمده است؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۹گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۷۷۴]

۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۳۷/۳

خط:شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی، ۱۱ سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۸۸]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۵۶

آغاز: قال الله تعالی یا احمد احذران ان تکون مثل الصبی اذا نظر الی الاخضر و الاحمر احبه فاذا اعطی شیئا من الحلو و الحامض اغتربه. .. راندن شهوت چنان که بدن را ضعیف کند دل را بیمراند یا بیمار کند و شهوت سخن در زبان آفتی بزرگ است؛ **انجام:** بل تصریح کرده‌ام خواهد فهمید آن که سعادت دارد والا فلا

پند و اندرز و برخی از دستورات اخلاقی که خداوند با عناوین «یا احمد» به رسول اکرم (ص) فرموده در این رساله آمده است. نویسنده برخی از آنها را به فارسی روان ترجمه نموده و گاهی به مناسبت غزل و رباعی و نصیحت نیز آورده است؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا سلماسی، تا: شعبان ۱۲۹۸ق؛ واقف: شمس‌الدین پرویزی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۲۷]

۱۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۵۳/۱۱

آغاز: قال الله تعالی - یا احمد احذران تکون مثل الصبی؛ **انجام:** پایان - خواهد فهمید آنکه سعادت دارد و الا فلا - و السلام - تمت بالخیر و العافیه.

در این رساله تعدادی احادیث قدسی نقل شده و در پایان آن بعضی از آنها را ترجمه کرده‌اند؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدرضا ویشلقی، تا: ۱۳۱۹ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای سیر، ۲۲ص، ۱۷ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۳۶]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۶۳

آغاز: بسمله. حمدله اما بعد فهذه رسالة الشریفة العظیمة الکریمة المسمی بحدیث القدسیة؛ **انجام:** من آمن بی و اتقی منی اعطیته الجنة یا موسی

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن احمد، تا: ۱۲۶۹ق، جا: مدرسه اکبریه لاهیجان؛ مذیل است به دو برگ اشعار و یک برگ دعای گوسفند فدا کردن بیمار؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۳]

● احادیث قدسی = دوازده آیه / حدیث / فارسی

ahādīs-e qodsī = davāzdah āye-ye

دوازده آیه است که امیرمؤمنان علی (ع) از تورات انتخاب فرموده و به عربی ترجمه نموده و گردآورنده (که احتمالاً کاتب نسخه باشد) نیز آنها را به فارسی برگردانده است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۸۸/۵

آغاز: بسمله، حمدله و بعد بدانکه امیرالمؤمنین. .. می‌فرماید که این دوازده آیت را از تورات اختیار کردم و به لفظ عربی آوردم و هر روز سه نوبت در این آیات نظر می‌کنم آیه اول یابن آدم لا تخافن ذا سلطان مادام سلطانی باقٍ ابدا؛ **انجام:** و درین هنگام تو

مذموم حضرت ما خواهی بود اللهم وفقنا لما تحب و ترضی بحقمحمد المصطفی. .. دایما ابدا کثیرا.
خط: نسخ خوش، کا: معزالدین محمد بن سلطان محمد قاری نیریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ جداول اوراق به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر و لاجورد؛ واقف: محمد حسام واعظی، تاریخ وقف: ۱۳۹۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: بیرون تیماج ساده و درون تیماج با حاشیه عنابی مزین به شاخه‌های گل زرین، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵ - ۵۵۳]

← احادیث قدسی (ترجمه) ≻ الاحادیث القدسیة

● **احادیث کتاب الاربعین = صلوة المریدین فی فضائل ذکر رب العالمین** / حدیث / عربی
aḥādīṯ-u k.-il-arba'īn = ṣalāt-ul-murīdīn fī faḍā'il-i ḏikr-i rabb-il-'ālamīn

بغدادی، شرف بن مؤید، - ۶۱۶ قمری
baqdādī, šaraf ebn-e mo'ayyed (- 1220)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۱۰/۳
آغاز: بسمله، الحمد الله الذی احیا بنور ذکره قلوب الزاهدین و امات بسطوة ذکره نفوس العابدین. .. اما بعد فانی قد جمعت فی هذه الاوراق اربعین بابا یتضمن بعض الاحادیث التی یتعلق بفضایل الذکر اقتداء بالمشایخ فی جمعهم الاربعینیات للحدیث المشهور؛ **انجام:** حرم النار علی من قال لا اله الا الله یبتغی بها وجه رسول الله.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹گ (۳۲ پ-۵۰پ)، ۱۱ سطر (۸×۱۲)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۳۶۵]

● **احادیث متواترة** / تفسیر / عربی
ahādīs-e motavātera

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۶۶/۴
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفا. هذه احادیث متواترة معنی افضل الباب لاکل لفظ من الحدیث جمعتها لتلقی صاحبها موته البحث فی ذلک الباب؛ **انجام:** یقول ربنا تبارک و تعالی الی السما الدنیا حین یبقی ثلث اللیل الآخر فیقول من یدعونی فاستجب له من سألنی فاعطیه من یستغفرنی فاغفر له ما اعطی علیه خیراً من حسن الیقین و العافیة فسئلو الله حسن الیقین و العافیة فسئلو الله حسن الیقین و العافیة. قال فی الاصل کان الفراغ بحمدالله و فضله و منه آخر یوم من رمضان من سنة ست و مائة بعد الالف بمحروس مکه شرفها الله تعالی و لاحول و لاقوة الا بالله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج و سرترنج و جدول زرین، ۷گ (۲۴۳ر-۲۴۹پ)، ۲۸ و ۳۶ سطر(۱۱/۵×۲۲/۵و۱۴/۵×۲۴)،اندازه:۱۹/۵×۲۹[ف:۲۰- ۱۵۵]

● **احادیث محرق القلوب و عین البکاء** / حدیث / عربی
ahādīs-e moharreq-ol-qolūb va 'eyn-ol-bokā'
روایت‌ها و احادیث کتاب «محرق القلوب» ملا مهدی نراقی و کتاب «عین البکاء» محمد تقی بروجردی که هر دو به فارسی و در رابطه با واقعه کربلاست، گرد آوری شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۵۹
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و اهل بیته الطیبین الطاهرین، و بعد فقد الروایة الاخبار انه لما قتل اصحاب الحسین کلهم و لم یبق منهم احد؛ **انجام:** فلما دخلنا الی الشام وضع بین کل امراتین راسا و دخل بهن بهذه الحالة بتلک الساعة فیالیتها لا کان طلبت منه و الحمدلله رب العالمین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در برگ ۸۰ مطالبی در مورد شک در اعمال عبادی نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی یک لایی ساده، ۸۱گ، ۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۲۰]

● **الاحادیث المحمدیة فی ابراز الادلة الشرعیة** / کلام و اعتقادات / عربی
al-aḥādīṯ-ul muḥammadīyya fī ibrāz-i adillat-eš šar'īyya
از مؤلف «الالفین فی احادیث سیدی الثقلین»، در یک مقدمه، چهار قسم و خاتمه: مقدمه در سبب الاختلاف فی المذاهب الاسلامیة و اختلاف الفرقة المحقة و فی اصول الحدیث؛ قسم ۱. العبادات؛ ۲. العقود؛ ۳. الایقاعات؛ ۴. خاتمه، فی مدح العلم و اهله و التقوی و مناهی الرسول.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۴۳/۳
خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالحسین نجفی، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۰۵۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی درون قهوه‌ای، ۷۱ سطر (۹×۱۹)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۴سم [ف: ۱۶ - ۴۳۷]

● **احادیث مسلسلات** / حدیث / عربی
ahādīs-e mosalsalāt

اصفهانی، اسماعیل بن محمد، ۴۵۷ - ۵۳۵ قمری
esfahānī, esmā'īl-e-bn-e mohammad (1066 - 1141)
مقداری از احادیث جامع کتاب می‌باشد که به روایت سبط وی ابوالفرج یحیی بن محمود بن سعد ثقفی اصفهانی (-۵۸۴) در

سال ۵۸۳ در دمشق نقل شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۱۲/۱۰

آغاز: رأیت الشیخ الاجل شمس الدین ابا القاسم هندوله بن خلیفة بن هندوله الزنجانی بالبزوة و هو یقلم اظفاره یوم الخمیس الثانی و العشرین من ذی الحجة من سنة ۶۱۱

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۷۱؛ کا: عبدالعزیز بن عثمان بن ابی طاهر اربلی، بی‌تا؛ در آغاز رساله چند سماع و تملک آمده و در پایان آن نیز ۳۴ سماع و بلاغ آمده به سال‌های ۶۱۱، ۶۴۵، ۶۴۸، ۶۷۷، ۶۸۶، ۷۰۱؛ ۲۸گ (۲۸۰-۳۰۷) [عکسی ف: ۲ - ۲۲۳]

● **الاحادیث المسلسلات** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ-ul-musalsalāt

مقدسی، محمد بن عبدالواحد، ۵۶۹ - ۶۴۳ قمری

maqdesī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-vāhed (1174 - 1246)

چند حدیث کوتاه با ذکر سندهای مختلف آنها به‌طور مسلسل در این رساله جمع‌آوری شده است.

آغاز: بسم الله. .. و الحمد لله وحده. .. حدثنا الشیخ الامام العالم جمال الدین ابوالفرج عبدالرحمن. .. ان رسول الله (ص) قال: الراحمون یرحمهم الرحمان.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۷/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۴۷؛بی‌کا،تا:با تاریخ۷۲۵ق؛۱۴ص(۲-۱۵)[عکسی ف:۳ - ۳۵۱]

● **الاحادیث المسلسلة** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ-ul-musalsala

غیطی، محمد بن احمد، - ۹۸۴ ؟ قمری

qaytī, mohammad-e-bn-e ahmad (- 1577)

بیش از چهل حدیث مسلسل است (که در تمام سلسله رواة صفت خاصی ملحوظ شده) در این رساله با ذکر اسانید و شیوخ خود مؤلف، گرد آورده شده است.

آغاز: یقول العبد. .. الحمدلله الذی أهلنا للانتظام فی سلسلة اسناد الحدیث الشریف و من علینا بالدخول فی ذلک المسلک المنیف.

انجام: و ان نکون فی ظل حمایة ذلک دائماً و حسبنا ذلک و کفی. ..

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۱۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۹گ (۱۰۲پ-۱۲۰ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۱۱۷]

● **الاحادیث المشهورة** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ-ul mašhūra

درباره احادیثی که مشهور است و در نگاشته‌های برخی از متأخران اصحاب آمده ولی در مجامیع حدیثی شیعه نیست به نقل از شیخ حر عاملی. این احادیث عبارت است از: الناس مسلطون علی اموالهم؛ الامین مصدق بالیمین؛ افضل الاعمال احمزها؛ لا یسقط المیسور بالمعسور؛ الطلاق بید من اخذ بالساق؛ اقرار العقلاء علی انفسهم جائز؛ لا یفلح قوم ولتها امراة؛ الصلح سید الاحکام؛ الضرورات تبیح المحظورات؛ النار و الا العار؛ المنیة و لا الدنیة؛ علی الید ما اخذت حتی تودی؛ حدیث ما عز؛ حدیث سهل الساعدی؛ حدیث الذنوب؛ ما تثنی شییء الا و تثلث؛ البحر هو الطهورمائه الحل میته؛ اذا بلغ الماء کرا لم یحمل خبثا؛ قدموا قریشا و لا تتقدموهم؛ زرغبا تزدد حبا؛ صلوا کما رایتمونی اصلی؛ خذوا عنی مناسکم؛ حکمی علی الواحد حکمی علی الجماعة؛ لاتجتمع امتی علی الخطاء؛ الاسلام یجب ما قبله؛ من بدل دینا فاقتلوه؛ من فاتته فریضة فلیقضها کما فاتت؛ العبد و ما ملکت یداه لمولاه؛ الاعمال بخواتمها؛ کل خطبة لیس فیها تشهد فهی جدعاء؛ کل امر ذی بال لم یبدا فیه بسم الله او بحمدالله بهو ابتر او اجذم.

قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [صد و شصت نسخه: ۷۰]

● **احادیث منتخبه = اربعین حدیث** / حدیث / عربی

ahādīs-e montaxabe = arba‘īn-e hadīs

چهل حدیث نبوی است منقول از امام ابوعبدالله جعفر بن محمد الصادق (ع). در کتابخانه مرعشی نسخه‌ای با شماره ۵۴۲۳ و با عنوان «الاربعون حدیثا = چهل حدیث» معرفی شده که ظاهراً همین اربعین حدیث است تعدادی از احادیث آن درباره نماز و اهمیت آن است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۸/۳-طباطبائی

آغاز: بسمله ابی عبد الله جعفر بن محمد الصادق علیه السلام قال رسول الله صلی الله علیه و آله من حفظ اربعین حدیثا من امتی. .. قال. .. الصلوة عماد الدین فمن اقامها فقد اقام الدین؛ **انجام:** قال رسول الله صلی الله علیه و آله اذا قال المعلم للصبی قل بسم الله الرحمان الرحیم کتب الله براتا للصبی و براتا لابویه و براتا للمعلم. صدق رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۳گ (۱۱۳-

۱۱۵) [ف: ۲۳ - ۶۵۸]

● **احادیث منتخبه = سخنان کوتاه** / حدیث / عربی - فارسی

ahādīs-e montaxabe = soxanān-e kūtāh

به نوشته مالک نسخه ، آقای سید محمدعلی روضاتی، گویا از همان محمد شیرازی نویسنده نسخه «جام جهان‌نمای» است. سخنان کوتاه حضرت پیامبر (ص) و حضرت علی (ع) می‌باشد، مرتب است به ترتیب حروف تهجی و هر حرف مرکب است از احادیث نبوی که اغلب از کتب اهل سنت نقل شده و احادیث علوی از کتب شیعه گردآمده است به این صورت که در هر باب یک حدیث نبوی و سپس یک حدیث علوی می‌آورد. گاه نیز حدیث‌هایی از سایر ائمه اطهار نقل می‌کند. لکن فقط رعایت حرف اول حدیث‌ها را می‌کند نه رعایت مضامین را. برای احادیث هر باب شماره‌گذاری کرده و احادیث علوی را تابع شماره احادیث نبوی قرار داده و شماره جداگانه نداده است. در آخر هر باب نیز شماره مجموعه احادیث باب‌های گذشته را تعیین کرده، در پایان کتاب شماره کل حدیث‌ها را ۱۶۷۰ قید کرده است که در واقع به اضافه ۱۶۷۰ حدیث علوی جمعاً در این مجموعه شریفه ۳۳۴۰ حدیث گرد آمده است، مؤلف در حواشی بیشتر صفحات نیز حدیث‌های نبوی یا علوی نوشته است که چون معادل آنها را نیافته برای آنها شماره‌ای نگذارده است. راوی و مأخذ غالب احادیث را در حاشیه نوشته، گاه توضیحاتی به فارسی و عربی داده است. واپسین حدیث از پیامبر حدیث دعای احتجاب و واپسین حدیث از حضرت علی حدیث دعای احتجاب است. در پایان نسخه تاریخ ۹۰۰ ق آمده که می‌تواند تاریخ نگارش باشد.

آغاز: بسمله. تیمنا بذکر الملک العلیم. قال رسول الله (ص) الایمان معرفة بالقلب و اقرار باللسان و عمل بالارکان. قال امیرالمؤمنین و امام المتقین علی بن ابیطالب (ع) الاسلام هو التسلیم، و التسلیم هو الیقین. ..

انجام: یا کریم برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین. تم فی آخر شوال من سنة تسعمایة

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: شوال ۹۰۰ق؛ گویا به خامه نگارنده، محشی، با ترجمه‌هایی به فارسی به نستعلیق؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۸۳گ (۱۷پ-۱۹۹ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۰]

اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه:۳/۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۱۴۶]

● **احادیث منتخبه از صحاح** / حدیث / فارسی

ahādīs-e montaxabe az sehāh

شاه عبدالعظیمی، محمد علی بن محمد، ۱۲۵۸ - ۱۳۳۴ قمری

šāh 'abd-ol-'azīmī, mohammad 'alī-ye-bn-e mohammad (1842 - 1916)

روایاتی است برگرفته شده از صحاح اهل سنت در فضایل و مناقب اهل بیت (ع)، در دو جزء که نسخه حاضر جزء اول و مشتمل بر پنج «فصل» می‌باشد: ۱. احادیث منتخبه صحیح بخاری؛ ۲. صحیح مسلم؛ ۳. صحیح ترمذی؛ ۴. سنن ابی داود و موطأ مالک و منتخب سنن نسائی و سنن ابن ماجه و مصابیح بغوی؛ ۵. مسند احمد بن حنبل.

کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۰۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین. .. اما بعد خفی نباشد که برچیدن و انتخاب نمودن بعضی از احادیث منتخب السنه نفع بسیار واضحی دارد

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد مهدی کاشانی، تا: ۲۹ جمادی الاول ۱۳۳۲ق، جا: نجف اشرف؛ از روی نسخه مؤلف، در سه برگ پایانی روایات پراکنده‌ای آمده است؛ ۱۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: - ۹۵]

● **احادیث منتخبه «حاشیه»** / حدیث / عربی

ahādīs-e montaxabe «hāšīye»

احادیثی است از کتب حدیثی شیعه مانند، خصال، امالی، الدرة الباهرة، ثواب الاعمال، منیة المرید، نهج البلاغه، به گزین کاتب آن «سید میرزا ۱۲۸۱».

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۵/۱۹

خط:نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن محمد نقی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای کاغذ نخودی، ۳۷گ (۲۹۱پ-۲۲۷پ)، قطع: نیم ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۹۰]

● **احادیث منظوم** / شعر، حدیث / فارسی

ahādīs-e manzūm

موسوی کاشانی، حسن بن محمد،

mūsavī kāšānī hasan-e bn-e mohammad

مؤلف در این رساله کوتاه اشعاری که در مثنوی پیرامون احادیث حضرت پیامبر (ص) وارد شده، جمع‌آوری و مرتب نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۱۵/۲

آغاز: گفت پیغمبر بآواز بلند ×× با توکل زانوی اشتر ببند / رمز الکاسب حبیب الله شنو ×× از توکل در سبب کاهل مشو؛ **انجام:**

هین چه آوردید دست آویز را ×× ارمغان روز رستاخیز را / بر در یاران تهی دست آمدن ×× هست بی گندم سوی طاحون شدن
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج با سر با نقش گل مجدول، ۱۴گ (۳۰۹ر-۳۲۲ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۶ - ۳۹۷]

● احادیث منظوم / شعر، حدیث / فارسی

ahādīs-e manzūm

غیرهمانند:

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۴۳

در آغاز این مجموعه چهل حدیث منظوم جامی است با دیباچه منثور آن، پس از آن احادیث دیگری افزوده شده است با ترجمه هر یک در بیتی فارسی و مجموعاً نود و هشت حدیث می‌باشد؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: میر باقر حسینی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳ - ۳۷۹]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۴۸-۱۰/۵۸

آغاز: بسمله احادیث فرموده جناب رسالت مآب صلی الله علیه و آله که ترجمه آن منظوم به فارسی شد. به حمد قادر خلاق اکبر ×× قلم را سرنگون دارم به دفتر / هویدا کرد ارض و آسمان را ×× برآورد از عدم انس و جان را؛ **انجام:** بیامرزد بنقدان بنده را حق ×× دهد این نسخه را بر جمله خلق / رساند نفع هم بر خاص و عام آن ×× که در الف و عشرون اربع تمام آن.
نظم ظاهراً چهل حدیث حدیث نبوی است، حدیث اول: لا اله الا الله حصنی و من دخل حصنی امن من عذابی، حدیث آخر: النهار اربعة جواهر یزیلها اربعة اشیاء فالجواهر العقل و الدین و الدین [الحیاء] و العمل الصالح فالغضب یزیل العقل و الحسد یزیل الدین و الطمع یزیل الحیاء و الغیبة [یزیل] العمل الصالح در ذیل هر حدیث حکایاتی را به نظم می‌آورد مناسب با احادیث، اتمام نظم در۱۰۲۴ق بوده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: پارچه سبز، ۴۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۶۰۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۰۷/۱

آغاز: الحمد لله العالم الخبیر السمیع البصیر العلی الکبیر الواحد بلانظیر.. قال رسول الله (ص) الراحمون یرحمهم الرحمن ارحموا من فی الارض. هرکه رحمت کند بر اهل زمین ×× ز آسمان رحمتش نثار کنند / کهترانرا بزرگ دار همه ×× تا خطابت بزرگوار کنند؛ **انجام:** الید العلیا خیر من الید السفلی.. دست بالا ز دست زیر بهست ×× بشنو از عاقلی و داننده / گفت سید که دست بخشنده ×× بهتر است از ید ستاینده
بیست و دو حدیث از کلمات قصار حضرت پیامبر (ص) به ترتیب حروف آغاز حدیث جمع‌آوری و هر کدام با یک رباعی به فارسی ترجمه شده است؛ خط: ثلث زیبا، کا: محمود بن احمد ارغا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ ۶گ (۱ر-۶ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۷ - ۱۲۲]

● أحادیث من عوالی أبی عیسی الترمذی مخرجة من جامعه / حدیث / عربی

'aḥādīṯ-un min ʻawālī 'abī ʻīsā at-tirmiḏī muxrajat-un min jāmiʻa

ترمذی، محمد بن عیسی، ۲۰۹ - ۲۷۹ قمری

termezī, mohammad ebn-e ʻīsā (825 - 893)

این جزء به روایت ابوالعباس محمد بن احمد بن محبوب مروزی از ترمذی است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۱۱

آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و أزواجه و سلم تسلیماً. سمعت علی سیدنا الشیخ الجلیل الأوحد العلم بقیة المحدثین و قدوة المسندین السید الشریف تاج الدین أبی الحسن علی؛ **انجام:** هذا حدیث حسن صحیح غریب من هذا الوجه.
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۱۸۰۰؛ خط: مغربی، بی‌کا، تا: ۷۰۹ق؛ ۲گ (۱۰۹-۱۱۰)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۸۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۹۴

آغاز: و ثانیها وجوب الوضوء من المذی و انه ناقص؛ **انجام:** دلیلا علی لازمه وهو وجوب الحضور و وجوب...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

● الاحادیث المنیفة فی فضل السلطنة الشریفة / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ-ul munīfa fī faḍl-is salṭanat-iš šarīfa

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, ʻabd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

روایاتی است که در فضیلت و ثواب سلطان عادل و خدمت به مردم و عدالت گستری از طریق اهل سنت وارد شده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله العلی الشأن القوی البرهان العظیم السلطان و اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریک له الملک الدیان
انجام: فان هذه الاشیاء اذا قام بها السلطان احتمل الناس ما سوی ذلک من اثرة السلطان و کل ما یکرهون و الحمدلله وحده و صلی الله علی من لانبی بعده محمد و علی آله و صحبه و سلم

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۷۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: غلام محی الدین، تا: قرن ۱۲؛ جداول اوراق به سنگ و لاجورد و کمند به لاجورد؛ اهدایی رهبری، فروردین

۱۳۷۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا عطف وگوشه میشن قهوه‌ای، ۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱- ۳۵]

← الاحادیث الموضوعة > الاسرار المرفوعة فی الاخبار الموضوعة

● **الاحادیث الموضوعة** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ-ul mawḏū'a

؟ صاغانی، حسن بن محمد، ۵۷۷ - ۶۵۰ قمری

sāqānī, hasan-e-bn-e mohammad (1182 - 1253)

در این رساله احادیثی را که نسبت به پیامبر (ص) داده شده و جزء موضوعات است را جمع‌آوری نموده و در آن اکثر احادیث مشهور را دروغ می‌داند. در فهرست دارالکتب و خدیوی دو رساله درباره احادیث موضوعه یاد شده است. اهلورث نیز از رساله‌ای به نام «رساله فی موضوعات الاحادیث» از صغانی یاد کرده که صدر آن با رساله حاضر متفاوت است. بروکلمان با استناد به مدارک و فهرست‌های مذکور از «رساله فی الاحادث الموضوعة» یا «رسالة فی موضوعات الاحادیث» صغانی یاد کرده است. قمی در «الکنی و الالقاب» در ترجمه صغانی گوید او در بیان احادیث موضوعه تألیفی دارد، آنگاه «الدرر الملتقطة» برخی از احادیثی را که صغانی موضوع دانسته و در شمار مجعولات یاد کرده مانند چند حدیث در فضایل عمر و ابوبکر و حدیث معروف «زرنی غبا تزدد حبا» و احادیث در خواص سور به نقل از کتاب «الدرر الملتقطته» او یاد کرده است. صغانی در این رساله حدیث‌های وصایای پیغمبر (ص) به علی (ع) را محصول و موضوع حماد بن عمر وضبی دانسته و همچنین احادیث بسیار معروفی چون «لولاک لما خلقت الافلاک» (خطاب به پیغمبر (ص))، «الفقر سواد الوجه فی الدارین»، «الفقر فخری» و بسیار از احادیث مشهور را دروغ می‌داند. میرحسین بن عالم هروی صاحب «نزهة الارواح» در پایان کتاب «صراط مستقیم» خود نیز فصلی در احادیث موضوعه دارد و همین احادیث را که صاغانی از موضوعات شمرده او نیز آورده و بنظر می‌رسد که از او گرفته است خاصه آنکه برخی از تعبیرات این دو کتاب کاملاً مشابه است.

آغاز: بسمله. قال الشیخ حسن بن محمد الصغانی رحمه الله ذکر احادیث موضوعة وضعت علی رسول الله صلی الله علیه.. منها الوصایا المنسوبة الی امیر المؤمنین علی بن ابیطالب رضی الله عنه

[هدیة العارفین ۲۸۱/۱؛ معجم المولفین ۲۷۹/۳ و ۳۸۱/۳؛ الاوقاف العامة بغداد ۲۳۵/۱و ۲۳۶ و ۳۱۱/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۸۲/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** البلدان المسماة کل بلدة بافة و حدیث رواه ابوغفار عن انس رضی الله عنه فی الطواف فی المطر باطل لا اصل له و الله اعلم (۲).

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۵۷ق؛ کاغذ: ترکی ضخیم، جلد: تیماجی قهوه‌ای ضخیم تر، ۴ص (۶۳۱-۶۳۴)، ۱۵، ۱۹، ۱۳ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۴۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۶۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۲۵/۱۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۳۸۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۲/۳

کا: محمد حلمی، تا: دوشنبه ۵ ذیحجه ۱۱۸۳ق؛ با جدول زر؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز ضربی یک لایی، ۱۶ص (۹۹-۱۱۴)، ابعاد متن: ۵×۱۰، اندازه: ۱۱×۱۸سم [سنا - ف: ۲ - ۷۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۶/۴

آغاز: الحمد لله.. و الصلاة و السلام الاتمان الاکملان.. اما بعد فقد قال رسول الله..

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [اهدائی - ف: ۳۴۴]

● **احادیث موضوعه و معروف در زبان مردم** / حدیث / فارسی

ahādīs-e mowzū'e va ma'rūf dar zabān-e mardom

تعدادی از احادیث معروف در محاورات مردم در متن و حاشیه آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۱/۱۰

آغاز: قولهم من عرف نفسه فقد عرف ربه و قولهم ولدت فی زمن ملک العادل؛ **انجام:** قولهم من تکلم عند الاذان خیف علیه من زوال الایمان

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد تبریزی، تا: ۱۲۸۰ق، جا: مدرسه صدر؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی رویه ساغری، ۱ص(۱۲۷)،۱۵سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۱۶]

● **الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

al-ahādīs-un nabavīyya

شبستری، محمود بن عبدالکریم، ۶۸۷ - ۷۲۰ ؟ قمری

šabestarī, mahmūd ebn-e 'abd-ol-karīm (1289 - 1321)

خبرهای پراکنده است که مؤلف روایت نموده است.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۰/۲۳ ـ د

آغاز: بسمله، یقول الفقیر.. محمود بن کرم بن الحاج یحیی بن شیخ ابی بکر الشبستری.. حدثنا الشیخ الزهد العامل تقی الدین معین الاسلام محیی الدین قال حدثنا شیخنا و ابونا سلمان بن ابراهیم بن ابی بکر؛ **انجام:** فهو من مخزن الخیر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۵۳پ -۵۴ر) [ف: ۱ - ۱۳]

● **الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

al-ahādīs-un nabavīyya

ابن جزری، محمد بن محمد، ۷۵۱ – ۸۳۳ ؟ قمری

ebn-e jazarī, mohammad ebn-e mohammad (1351 - 1430)

رساله‌ای است مشتمل بر ۲۰ حدیث نبوی که سلسله روات آن تماماً به نام «محمد» می‌باشند و جزری آن را از کتاب «المجرد» خود استخراج نموده است. در پایان قطعه‌ای از «القصیدة المحمدیة» ابوعبدالرحمن طاهر بن محمد بن محمد بن احمد بن یوسف بن محمدبن مرزبان را آورده است. «العقد اللآلی فی الاحادیث المسلسلة بالعوالی» از تألیفات ابن جزری در ایضاح المکنون (۱۱۰/۲) معرفی شده است.

آغاز: بسمله یقول العبد محمدبن محمد بن محمدالجزری الحمدلله علی ما من من روایة الحدیث وهدی الی الدرایة والتحدیث نحمده علی ان فطرنا موحدین وسمانا بعنایته محمدین الحدیث الاول اخبرنا محمد بقرائتی علیه بالمدرسة المسماریة داخل دمشق

انجام: حجب الدعاء عن السماء اذا علا × دور الصلوة علی النبی محمد. اللهم صل علی محمدوآل محمد کما صلیت علی ابراهیم. .. والرضوان علی الصحابة اجمعین.

[معجم المؤلفین، کحاله۲۹۱/۱۱]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۸/۳-۴/۱۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جمال بن حسن علی اصفهانی، تا: نیمه رجب ۱۰۲۸ق؛ مصحح؛ ۲۰گ، ۸-۱۴ سطر [ف: ۱ – ۱۱۴]

● **الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

al-ahādīs-un nabavīyya

بکاری، محمد علی بن فرج الله، ق۱۱ قمری

bakkārī, mohammad ʻalī ebn-e faraj-ol-lāh (- 17c)

تاریخ تالیف: ۱۰۰۶ق؛ محل تالیف: کربلا

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۳۲/۵

آغاز: بسمله هذه بعض الاحادیث عنه صلی الله علیه و آله ماخوذة من مصابح الجمهور؛ **انجام:** کنز من کنوز الجنة.

خط: نسخ ریز، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۰۶ق،جا: کربلا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی ترنجی زرکوب مقوایی، ۲گ (۱۳۶پ-۱۳۷ر)، ۲۱ سطر (۹×۱۵/۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۵ – ۴۱۶۹]

● **الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

al-ahādīs-un nabavīyya

سالاری، اسماعیل بن یعقوب

esmāʻīl-e bn-e yaʻqūb sīlīry

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۲۸

آغاز: بسمله. رب یسر و لا تعسر یقول العبد؛ **انجام:** ز خلعت دادن شکره نشانی. (کذا)

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۶۸۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج، قطع: وزیری کوچک [رایانه]

● **الاحادیث النبویة** / حدیث / ترکی

al-ahādīs-un nabavīyya

جنگ حدیث نبوی به ترکی و نیز شامل اسماء خدای، کتب الهی، عدم تعدد قدماء، سه گونه عقل.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۷۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۱ص (۶)، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۱/۵)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۷ – ۳۷۶]

● **الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

al-ahādīs-un nabavīyya

چند مجموعه حدیثی ناشناس و غیر همانند که برخی همراه با ترجمه فارسی است:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲/۱۴(آ)-۴۶۳(ب)-ف

نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۴ق؛ ۲گ (۲۳۶پ-۲۳۷ر) [فیلمها – ف: ۱ – ۴۸۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۵۰-ف

نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق [فیلمها – ف: ۱ – ۴۲۵]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۸/۷

بی‌کا، تا: قرن ۹ [ف: ۵ – ۶۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۸/۶

آغاز: و دیگر بدانکه این ده حدیث است صحیح از احادیث سید المرسلین. .. الحدیث الاول قال رسول الله المقسطون عند الله علی منابر من نور؛ **انجام:** زیرا ه آخرت باقی است و دنیا فانی و شک نیست که باقی بهتر از فانی است و الله اعلم و احکم.

رساله‌ای است کوتاه در ترجمه ۱۰ حدیث شریف اخلاقی نبوی بدون بیان سند. رساله به التماس یک عزیز با شتاب جمع‌آوری شده و به قرینه سایر رساله‌هایی که از خواجه پارسا (-۸۲۲ق) در این نسخه آمده، ممکن است از او باشد؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «تاتارخان»، دارای رکابه نویسی؛ کاغذ: شرقی، ۱۳گ (۲۴۷-۲۵۹)، ۱۱ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳۲ – ۲۲۴]

۵. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه:۱/۳۴

آغاز: بسم. .. الحمدلله و الصلوة و السلام علی رسول الله و علی و آله و اصحاب رسول الله و عترته اجمعین. قال النبی صلی الله علیه و سلم. ارایتم لوان نهرا بباب احدکم. .. ترجمه فارسی: روایت است از ابوهریره رضی الله عنه که مصطفی محمد صلی الله علیه و سلم فرمود صحابه را خبر دهید مرا که اگر رودی آب باشد بدرخانه یکی از شما و او غسل در آن رود آب هر روز پنج بار، هیج بماند از چرک اندام او چیزی؟ صحابه گفتند: نی. مصطفی فرمود: این است مثال نماز پنج گانه که ناچیز گرداند الله تعالی هم گناهان نماز گزارانرا؛ **انجام:** حکایت، چون در ناز باشی و دانی که کسی از مهتران شهر بتو می‌نگرد تو در نماز خشوع تمام بجای آوری از بهر آنکه بتو می‌نگرد و چون تنها باشی و کسی بتو نمی نگرد آسان فروگذاری و خواری فروگیری. این دلیل تمام است بر بی خبری تو از خداوند

با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: چهار بغل، ۱۲۰گ (۴۱-۱۶۰پ)، اندازه: ۱۳×۱۵سم [نشریه: ۵ - ۱۳۴]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۲۲

مجموعه‌ای است از اخبار و احادیث اخلاقی و سلوک با استناد به سیرت پیامبر و صحابه از دیدگاه عرفان مذهبی با رنگ سنی سلفی قشری نسخه. این نسخه از برگ ۶۴۵ تا برگ ۹۰۱ این مجلد را در بردارد و ۶۴۴ برگ آغازین آن افتاده است. در این باقیمانده از کتاب ۶۲ باب دیده می‌شود که هر کدام ویژه یک موضوع اخلاقی و یا تاریخی است و هر یک مشتمل بر دو یا سه «فصل» است. فصل‌ها کوچک و بزرگ دارد لیکن باب‌ها تقریباً هم اندازه است. اصل کتاب در سی جزء بوده است و نسخه ما از میان جزء ۲۲ تا پایان جزء سی‌ام را دارد که پایان کتاب است تقسیم‌بندی سی جزء نه در متن کتاب بلکه در کنار حاشیه مشخص شده و جنبه علمی ندارد. فهرست باب‌های بخش موجود از این قرار است: جزء ۲۲. باب حفظ اللسان، باب الوعد، باب المزاح، باب المفاخرة و العصبیة، باب البر و اصلة؛ جزء ۲۳. باب الشفقة، باب الحب فی الله و من الله، باب ما ینهی من التهاجر، باب السهو فی الامور، باب الرفق و الحیاء، باب الغضب، باب الظلم، باب الأمر بالمعروف؛ جزء ۲۴. باب فضل الفقر و عیش النبی (ص)، باب الامل و الحرص، باب استحاب المال، باب التوکل، باب الریا و السمعة، باب البکاء و الخوف، باب تغیر الناس، باب الاملاء و التحریر، کتاب الفتن؛ جزء ۲۵. باب اسامة بن زید، باب الملاحم، باب اشراط الساعة، باب العلامات، باب قصة ابن میاد (صیاد، حیاء)، باب نزول عیسی (ع)، باب قرب الساعة، لاتقوم الساعة الاعلی شرار الناس؛ جزء ۲۶. النفخ فی الصور، باب الحشر، باب الحساب، الحوض و الشفاعة، صفة الجنة و اهلها و وصف الحور؛ جزء ۲۷. باب رؤیة الله، باب صفة النار، خلق الجنة و النار، بدء الخلق، فضائل سید المرسلین، اسماء النبی، اخلاقه و شمائله؛ جزء ۲۸. باب المبعث و بدء الوحی، علامات النبوة، المعراج، المعجزات؛ جزء ۲۹. باب الکرامات، باب مناقب قریش، مناقب الصحابة، مناقب ابی بکر، مناقب عمر خطاب، مناقب عثمان، مناقب الثلاثة؛ جزء ۳۰. مناقب علی بن ابی طالب، مناقب عشره مبشره، مناقب اهل بین النبی، مناقب ازواج النبی، جامع المناقب، تسمیة اهل بدر، ذکر الیمن و الشام، ثواب هذه الأمة. چنین می‌نماید که بخش‌بندی به ۳۰ جزء بیش از آنکه به موضوع کتاب بستگی داشته به اندازه کلمات و سطرها بستگی دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (شاید)؛ در گ۹۰۱ر تاریخ تألیف کتاب سلخ رمضان ۷۳۷ دیده می‌شود، این نسخه دو برگ شمار دارد، برگ شمار اصلی کهن که با خامه هندی است از ۶۴۵ شروع و به ۹۰۱ ختم شده است، لیکن برگ شمار جدید کتاب را ۲۶۰ برگ نشان می‌دهد، برگ‌های ۷۹۱ تا ۷۹۴ جابه‌جا صحافی شده است؛ کاغذ: نخودی، هندی، ۲۵۶گ، ۱۳ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۱ - ۱۰۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۴

آغاز: مهلکة المرء حدة طبعه. هلاک مرد باشد تیزی او ×× که مرد تیز باشد تند و بدخو؛ **انجام:** سعد الرجل بمصاحبة السعید کسی کو نیک بختی یار یابد ×× بکوی نیک بختان بار یابد / ز هجرت طا و کاف و دال رفته ×× شد این نظم ترجم جمله گفته

ترجمه منظومی از احادیث کوتاه حضرت پیامبر (ص) است در این رساله ابتدا حدیث به عربی نقل شده و پس از آن هر حدیث با یک بیت به فارسی برگردانده شده است این ترجمه در سال ۸۲۴ق به پایان رسیده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جعفر تبریزی، تا: اواخر شعبان ۸۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب مرصع، حاشیه تمام صفحات زرافشان، احادیث نسخ و ترجمه منظوم نستعلیق؛ جلد: مقوایی، ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳۷ - ۱۸۲]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۹۳/۹

آغاز: بسمله، قال النبی ص للمومن اربعة اشیاء دابة فارهة و دار واسعة و ثیاب جمیلة و سراج منیر؛ **انجام:** قال یا علی اکثر من قراءة یس. .. حتی یصبح. صدق الله و رسوله وصلی الله علی نبینا محمد و آله اجمعین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۱۴گ (۷۳پ-۸۶ر)، ۱۵ سطر (۸×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۶۷۳]

۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴-۵۸۹۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲ سطر، قطع: رحلی کوچک [آستانه قم: - ۲۲۴]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۷۰/۸

آغاز: قال القاضی الامام کمال الملة والدین ابوالمکارم عثمان بن محمد بن ابی بکر الجعفری رحمة الله علیه، اخبرنا الشیخ محمد بن ابی بکر المعروف بالحلاب الطرازی؛ **انجام:** الفرج امانة والسمع امانة و البصر امانة، الاخبار الصحیحة بتمامها و کمالها، صدق

رسول الله صلی الله علیه و صدق ولی الله واالحمدلله والصلوة علی نبیه و اهل بیته.
احادیثی پراکنده است از شیعه و سنی، به روایت عثمان بن محمد بن ابی‌بکر جعفری از محمد بن ابی‌بکر، معروف به حلاب (جلاب) طرازی از ابوعبدالله فهر بن تهیم کلانی، معروف به اشجع، رکابی حضرت علی (ع) ازحضرت علی (ع) از پیامبر اسلام (ص)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ترقیمه: «حرره الفقیر درویش مصطفی المولوی السهروردی»، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۷۹–۸۲)، ۳۰ سطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۳۸ – ۷۶۸]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۵۰/۳

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی اعز العلم الاحادیث (کذا) تعزیزا و دل. .. (جای نقاط حذف شده) بها دلیلا و کرمهم بالکرامة تکریما؛ **انجام:** ما امر الله و رسوله من الوضوء و الصلاة و الصوم و اداء الزكاة و الحج و. ..
این رساله حاوی احادیث نبوی در موضوعات مختلف است. این احادیث از طریق اهل سنت گردآوری شده و در چندین باب تنظیم گردیده که موجودی حاوی ۹۸ باب می‌باشد: ۱. فی فضیلة العلم؛ ۲. فی فضیلة زیارة العلماء و محبتهم؛ .. ۵. فی المعرفة؛ .. ۹. فی فضیلة الجماعة؛ .. ۲۹. فی التصدیق و الکذب؛ .. ۹۸. فی احادیث متفرقات. احادیث مزبور بدون توضیح و ذکر سند است؛ کا: محمد طاهر واعظ مشهدی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی مستعمل، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵ – ۶۲۷]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۱/۳۸

آغاز: قال النبی (ع) من صافحنی صافحته یوم القیمة. .. و این حدیث مصافحه باین فقیر احمد بن محمد الحسینی
با زنجیره روات؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن حسین خاتون آبادی اصفهانی، تا: ۱۰۵۶ق [ف: ۷ – ۳۷۶]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۴۶/۱-۱۶/۱۵۶

آغاز: لله مسجدا ولوکان مثل مفحص قطاة بنی الله له بینا فی الجنة من طلب علما فادرکه کتب له کفلان من الاجر؛ **انجام:** اللهم انی اسألك عیشة سویة ومیتة تقیة ومرداً غیر مخز ولافاضح تمت
رساله کوتاهی است در شانزده باب و یک خاتمه بدون عنوانی برای باب‌ها، در آن احادیث نبوی را با حذف سند پشت سر هم بدون هیچ توضیحی درج نموده است؛ خط: نسخ، کا: محمدرضی بن محمدامین حسینی تفرشی، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۸۶ق، جا: دارالارشاد اردبیل؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ، ۹–۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱ – ۱۱۶]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۳۷

آغاز: قال رسول الله حق الوالدین افضل من سبعین الف کعبة و قال حق الام مثل حق الله تعالی و حق الاب مثل حقی. ..
آغاز ذیل: بسمله، قال حدثنا محمد بن داود قال حدثنا احمد قال لما بعث نبیه محمد صلی الله علیه و سلم؛ **انجام:** من اذنب ذنبا ضاحکا دخل النار باکیا. .. و قد دخل الجنة ضاحکا. انجام موجود:
قال زدنی یا محمد قال و فی روسهم و یداه
احادیثی از نبی اکرم در آداب و سنن و برخی از باید و نبایدها در این کتاب از طریق اهل سنت گردآوری شده و مذیل است به سوالات مهم و مفصل ابن سلام یهودی از پیامبر (ص)؛ خط: نسخ، کا: فقه محمد (کذا)، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: احمد شیخ تبار بابلی، تاریخ وقف: آبان ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، ۵۳گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۶ – ۲۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۵۸

آغاز: بسمله، قال النبی صلی الله علیه و آله ندامته من کان له مالا ولم یخرج حقوقه و اذا کان یوم القیامة یضع ماله علی المیزان و یأمر الی جهنم بسبب ماله؛ **انجام:** و له ایضا یعذب لاکل الطین کما یعذب شارب الخمر و السلام و و الاکرام
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ محرم ۱۱۰۱ق؛ واقف: محمد تولیت، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۲۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۶ – ۲۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷۹۶ ض

با ترجمه منظوم؛ بی‌کا، تا: ۱۱۲۳ق [د.ث. مجلس]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۰۷

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی سیدنا محمد و آله اجمعین اما بعد فهذه مجموعة احادیث نبویة فیه ابواب؛ **انجام:** لا یترک الصلوة الا شقی و لا یتعاهد الا السعید
مجموعه احادیث نبوی (ص) در چند باب است: ۱. العلم، ۲. القرآن، ۳. ترک الصلوة، ۴. المسلم، ۵. الاذکار، ۶. الوضوء، ۷. غسل الجنابة، ۸. الصلوة، ۹. فضیلة الصلوة بالجماعة. نام جامع و مؤلف در نسخه نیامده اما به قرینه ضمیمه («جامع الأخبار» شعیری: ۳۶۷۰۶) باید جامع و کاتب مهدی بن الهدی شاگرد امیرحسن بن عبدالنبی از فضلاء نیمه اول قرن ۱۲ق باشد؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن الهدی، تا: ۱۱۳۳ق؛ اهدایی در مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: آهار مهره نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۶]

۱۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۲/۱

آغاز: بالحرمة و التعظیم، بسم الله
فی آداب الفواید و تعلیم القرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی:آغاز و انجام؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج سبز مقوایی، ۶گ (۹ر–۱۴پ)، ۱۵سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۲۱]

۱۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۷/۳

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۹۱]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۷۷/۳

آغاز: قال النبی: مکتوب علی عصی موسی اربع کلمات؛ **انجام:** لو لم یکن المراء العادلون فیاکل الناس بعضهم کما یاکل الذئب الغنم و لو لم. .. و لو لم یکن الاغنیاء لهلک الفقراء و لو لم یکن دعاء الفقراء لهلک الاغنیاء

حدیث‌هایی چند است درباره عصای موسی و چیزهایی که بر آن نوشته بوده است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سپید، جلد: تیماج حنایی یک‌لا از بیرون قهوه‌ای شده دارای ترنج دورادور گل و بوته، ۸گ (۱۲۲-۱۲۹)، ۱۵ سطر (۱۵×۷/۸)، اندازه: ۱۴/۲×۲۰/۲سم [ف: ۱۷ - ۱۱۸]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۱۳/۱-۱۶/۱۲۳

آغاز: قال الرسول (ص) صلوة الليل مرضات الرب وحب الملائکة وسنة الانبياء ونور المعرفة واصل الايمان واجابة الدعاء؛ **انجام:** وقال عليه السلام مامن احد من امتى يترک شهوة من شهوة الدنيا مخافة. .. قوله تعالى ونهى النفس عن الهوى فان الجنة هى المأوى تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ عطف تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۷-۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۵/۷-۲۹/۲۴۵

آغاز: کلمات بلاغت آیات اعجاز علامات که بر زبان الهام ترجمان حضرت سرور عالمیان. .. اليد العليا خير من اليد السفلى دست دهنده بهتر است از دست گیرنده ما قل و کفى خير مما کثر و الهى؛ **انجام:** هيبة الرجل لزوجته تزيد فى عفتها یعنی عفت وصلابت مرد در نظر زن. .. لاطاعة لمخلوق فى معصية الخالق یعنی اطاعت و فرمان برداری هیچ مخلوقی جایز نیست در آنچه خلاف رضا و فرمان حضرت خالق عالمیان باشد

احادیث کوتاهی از حضرت پیامبر (ص) انتخاب و نقل و در لابه‌لای سطور و حواشی به فارسی به صورت کوتاه شرح و توضیح داده شده است؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۲/۱

آغاز: قال النبى (ص) من قرء و حفظه اربعين حديثا سماه الله فى السماء

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد طاهر، تا: ذیحجه تا رمضان ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج یک لایه دارچینی، ۱۰ص (۲۳۲-۲۴۱)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۰۷]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۷/۵

الاحاديث النبوية با ترجمه فارسی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ نسخ در متن و نستعلیق ریز در ترجمه؛ کاغذ: الوان، جلد: مشما و مقوایی، ۴۹ص (۱۰۵-۱۵۳)، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا - ف: ۲ - ۱۲۵]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۲/۷-۴/۱۳۲

آغاز: قال رسول الله صلى الله عليه وآله العلم خير من المال بسبعة اشياء الاول العلم ميراث الانبياء والمال ميراث الفراعنة؛ **انجام:** ۶۴ قال النبى صلى الله عليه وآله من اعان عالماً لطلب العلم. .. الف جبل مثل جبل احدوروى للحفظ من قرأها اربعين يوماً فى کل يوم سبع مرات اللهم لک الحمد على ما علمتنا. .. اللهم افتح علينا ابواب رحمتک وانشر علينا خزائن رحمتک انک انت الغفور الرحيم.

۶۴ روایت نبوی است در موضوعات مختلف که بدون ترتیب خاصی و بدون ذکر اسامی روات، با ذکر شماره احادیث از یک تا شصت و چهار در این مجموعه درج شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، ۲۴ سطر [ف: ۱ - ۱۱۶]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۱/۵

آغاز: بسمله جاء رجل من اهل اليمن. .. فقال يا رسول الله (ص) انى اسئلک ان تعلمنى جوامع الخير؛ **انجام:** اذا نعمت عليه و ان يکون الدنيا. .. يجعل الله لک الجنة

احادیث و مواعظ نبوی خطاب به مردی از اهل یمن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در برگ‌های آغازین نسخه یادداشت‌های پراکنده ای دیده می‌شود از جمله رباعیات خیام و باباطاهر، اشعار منسوب به حضرت علی (ع)، اشعاری از سعدی و دیگران و مطالبی عرفانی و فلسفی و در برگ آخر این شعر از آخوند ملا محمد طاهر آمده: ای آنکه تو قصد کوی عرفان داری ×× از غیر خدا مجو درین ره یاری / در منصب عشق سربلندت سازد ×× آنکس که به منصور دهد سرداری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۵ص(۸۶-۹۰)،اندازه:۱۰/۵×۱۴/۵سم[ف:۳۲- ۴۵]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۰۸/۱-۱۱/۲۰۸

آغاز: الف فرس فى سبيل الله تعالى وسلامک خير لک من عبادة الف سنة قال رسول الله اذا اکل تارک الصلوة طعاما يلعنه الطعام واذا شرب الماء؛ **انجام:** قال (ص) من تبسم فى وجه امرأته فله عشر حسنات ومن قبلها فله عشرون حسنه... واذا اغتسل خلق الله بکل قطرة ملکا يسبح الله تمام.

احادیثی است نبوی در موضوعات مختلف با عنوان‌های «قال رسول الله» بدون ذکر سند و ماخذ احادیث و هیچ‌گونه توضیحی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج ضربی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ، ۱۰ سطر [ف: ۱ - ۱۱۵]

۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۱۴

آغاز: بسمله روى عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم وقد سأله سائل عن الاسلام؛ **انجام:** وعنه ان مما ادرک الناس من کلام النبيوه الاولى اذالم تستحيى فافعل ماشئت.

این مجموعه مشتمل بر احادیث نبوی (ص) می‌باشد، جامع آن معلوم نیست و مشتمل بر مطالب دینی واجتماعی واخلاقی است؛ خط: نسخ خوب، کا: یاقوت، بی‌تا؛ در آخرین صفحه نوشته شده: «کتبه یاقوت»، ولی مسلماً از خطوط یاقوت مستعصمی نیست، سال کتابت رقم نگردیده، اطراف تمام اوراق و میان همه سطرها با طلا نقاشی برگ موی شده و مجدول به طلا است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: قدیمی، جلد: تیماج، ۸ص، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه:۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۱]

۲۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۶۰/۱
احادیث النبویة و الامامیة؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۵۹]

۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۸۹/۳ و عکسی ۱۴۸۱/۳
آغاز: قال النبی اذا اخذ الحارث البذر لیذرها ناداه ملک ثلث لک و ثلث للطیور و ثلث للبهائم
روایت‌ها و احادیثی است کوتاه به نقل از پیامبر اکرم (ص) در آداب اسلامی و اخلاق پسندیده و دستورات کلی، بدون ذکر اسناد و ترتیبی مخصوص، و بعضی از روایت‌ها ترجمه و شرح فارسی شده و گاهی احادیثی از سایر ائمه (ع) نقل شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه‌ای، ۵۲گ (۵۰۵-۵۵۶)، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۲ - ۲۳۴] و [عکسی ف: ۴ - ۳۰۷]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۶/۱
شاید از صحیح بخاری یا مسلم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی و مقوایی نو، ۵۷ص (۱-۵۷)، ۳۳ سطر [سنا - ف: ۲ - ۲۰۹]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۶/۸
پس از یک سطر باب ما یستحب ح العطاس و پس از آن کتاب الاستیذان تا باب ماجاء فی البناء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ گویا دنباله شماره یک (نسخه بالا) باشد؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی و مقوایی نو، ۳ص (۱۰۴-۱۰۶)،۳۳سطر[سنا-ف:۲- ۲۰۹]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۶۶/۲
آغاز: تارک الصلاة و الثانی مانع الزکوة و الثالث شارب الخمر و الرابع آکل الربا و الخامس قوم یحدثون فی المسجد بحدیث اهل الدنیا؛ **انجام:** الهی انک لم تخلق خلقا خیر منهم. .. و ارزاقنا بهم مبطوسة یا ارحم الراخمین و الحمد لله رب العالمین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۲ر-۶پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۵۸]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۸۶/۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی لایی، ۱۱گ (۴۳پ-۵۳پ)، ۱۸ سطر (۱۱×۱۶)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۳۱]

۳۵. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳۷
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، ۱ص (۲۴۲پ)، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۵۳]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۳۵
آغاز: بسمله، قال النبی (ص) للمومن اربعه اسیای دابه فارهه و دار واسعه و ثواب جمیله و سراج منیر فقیل یا رسول الله لیس لنا ذلک فما هی فقال (ص)؛ **انجام:** عن النبی (ص) سبع بیوت لاتنزل فیه الرحمه بیت فیه امراه مطلقه و بیت فیه وصیته للمیت و بیت فیه خمر. انجامه: قد تم ما اوردت تسویده بعون الله الملک الوهاب
احادیث متفرقه‌ای است در مسائل مختلف مذهبی از قبیل نماز، قرائت قرآن، تصدیق و. ..؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، خریداری از محمودی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی مقوایی مجدول ضربی عطف تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۶۷پ-۷۴پ)، ۱۶-۱۸ سطر (۷/۵×۱۵ و ۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۱/۳
به نقل از کتاب احکام الکبری عبدالحق ازدی، نماز های هر روز هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۴۶پ۴۹پ)، ۳۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳۷ - ۴۳۹]

۳۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹۰/۳
احادیث از پیامبر و ائمه همراه با ترجمه؛ خط: نسخ و نستعلیق (ترجمه‌ها)، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۶۲]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۶/۳-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۲۰۹۸. با ترجمه فارسی؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛۷گ(۴۷-۵۳)[فیلم‌ها-ف:۱- ۴۶۲]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۵-ف
نسخه اصل: کتابخانه‌های یوگسلاوی (این فیلم حاوی آغاز و انجام رساله‌هاست). با ترجمه فارسی، و مبوب عبدان «باب پنجم در فضیلت نماز»در نسخه هست؛بی‌کا،بی‌تا[فیلم‌ها- ف: ۱ - ۶۳۵]

۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۵/۶-۲۹/۲۴۵
آغاز: ثابت شده به روایت امام جعفر صادق که پیغمبر (ص) نهی فرموده از طعام خوردن با جنابت که موجب درد پشت است واز ناخن به دندان چیدن ومسواک درحمام کردن و در مسجد آب دهان انداختن؛ **انجام:** واما اللذان تذکرهما فالله والموت واما اللذان تنساهما احسانک فی حق الغیر واساءة الغیر فی حقک
در نسخه حاضر حدیث نبوی مشهور به مناهی النبی و وصیت آن حضرت به علی (ع) بدون ذکر اصل حدیث، به فارسی ترجمه شده و پس از آن احادیثی از حضرت علی (ع) به عربی درج شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ درادامه وصایای امام حسن (ع) و سخنانی از سقراط و افلاطون و اصمعی در ۳ برگ آمده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۲۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۲ - ۸۴۸]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۸۳/۴-۵۸/۱۳۳
آغاز: بسمله، روایت شده است از امام بحق جعفر صادق علیه السلام آنکه مردی مالدار آمد پیش رسول خدا که رخت پاکیزه پوشیده بود
ترجمه حدیث نبوی در مورد مرد غنی و فقیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ ۷گ (۱۱۰-۱۱۶)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲ - ۸۶۷]

← الاحادیث النقوریة ⟵ خماسیات البزاز

● **احادیث و آیات** / حدیث / عربی

ahādīs va āyāt

قرطبی، محمد بن احمد، - ۶۷۱ قمری

qortobī, mohammad-e-bn-e ahmad (- 1273)

مؤلف در ابتدای کتاب متذکر می‌شود که چون از تألیف کتابی در اسماء الحسنی فراغت یافته بوده این کتاب را در باب آیات و احادیث مربوط به ذکر صفات خداوند پرداخته است که از آنها در کتاب قبلی ذکری نشده بوده است.

تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۱۹/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۷۳۰ق؛ در کنار صفه آخر مالکی نوشته است که نسخه ظاهراً از روی نسخه‌ای نقل شده است که با نسخه اصل مؤلف مقابله شده بوده است [نشریه: ۳ - ۱۲۴]

● **احادیث و آیات** / طب، حدیث / ترکی

ahādīs va āyāt

احادیث و آیاتی چند جمع‌آوری شده است با معانی ترکی و تفسیر ترکی آنها، در بین این احادیث حدیث‌های چندی در منقبت حضرت امیر که می‌رساند جمع‌آوری کننده این احادیث و آیات به‌ظاهر شیعی مذهب بوده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۴۳

آغاز: اولور و واجب دور که طواف ایدنده مبارک؛ **انجام:** عمر حضرت پیغمبر نک خدمتنه کلوب دیدی. .. که کون و ارایکن عصر نمازین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج سیاه یک‌لایی، ۱۰۱گ، ابعاد متن: ۷×۱۲/۵، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۵۰۲]

● **احادیث و آیات** / حدیث / عربی - فارسی

ahādīs va āyāt

چند آیه و حدیث با ترجمه به‌شعر فارسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴/۱۴

خط: نسخ، کا: سلیمان قاضی پسر محمد مکری، تا: ربیع الاول و الثانی ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید و نخودی، جلد: تیماج حنائی دولا، ۲ص (۱۱۹-۱۲۰)، ۹-۱۳ سطر، اندازه: ۶/۷×۱۲/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۴]

● **احادیث و احوال الائمه** / حدیث / فارسی

ahādīs w-a aḥvāl-il a'imma

در برگیرنده اخبار شیعی و گزارش حال امامان (ع).

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۷۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۹]

● **احادیث و اخبار** / اخلاق - فارسی

ahādīs va axbār

حسینی، محمد بن احمد

hoseynī, mohammad ebn-e ahmad

پنجاه و شش «باب» کوتاه است در اخبار و احادیث اخلاقی مروی از طریق اهل سنت، و بعضی از داستان‌های زهاد و عباد و عرفا.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۹۸

آغاز: الحمدلله القدیم الفاطر العظیم القوی القاهر. .. این مشتمل است بر اخبار رسول و به موعد بزرگان و خداوندان؛ **انجام:** و نیز حضرت رسول گفت بسیار بشارت است کسی را فرزند او وجود آید بگوید لاحول و لاقوة الا بالله. ..

خط: نستعلیق، عبارات عربی نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ صفر ۱۲۶۷ق؛ مهر: «قهرمان» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۱۸۴]

● **احادیث و اخبار** / اخلاق / فارسی

ahādīs va axbār

محمد حسین بن ابی طالب،

mohammad hoseyn ebn-e abī tāleb

مؤلف نام خود را در دیباچه آورده است. حدیث‌هایی با نقل منابع و بدون سند.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۸۳

آغاز: .. و مفتاح الفلاح لاهل منتخب الجوهر ابی محمد الحسن. .. اما بعد، تراب نعال سالکان مسالک نجات عقل و مجتنبان مهامه حیرت مهالک جهل و راجی العفو. .. محمد حسین بن ابی طالب حشرهما الله؛ **انجام:** به عبارات دیگر ادا شد همچه که در بیان. ..

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام و میانه؛ کاغذ: نخودی آهارمهره ضخیم، ۳۴۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۰]

● **احادیث و اخبار** / حدیث / عربی - فارسی

ahādīs va axbār

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۱/۲۰

آغاز: شعر ابومحمد الغسانی اناس اذا هزوا الرماح تسربلت نفوس؛ **انجام:** و قالت اهلا و سهلا بالامیر ما الذی. .. قالت. ..

الاحادیث و الاقوال و الحکایات، گویا بخشی از یک کتاب باشد؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۰ص (۱۱۵ - ۱۵۴)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۹۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۴۸/۱۴
احادیث و حکایات عرفانی، به عربی و فارسی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی و سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۱۲۹-۱۳۲)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۸۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۲۸/۵
خط: نستعلیق، کا: عباسعلی درویش نعمة اللهی کرمان، تا: ۱۲۱۵ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج قرمز، ۵۸ص (۲۳۵-۲۹۳)، ۱۴ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۰ - ۲۰۱۲]

۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۷۲/۱
آغاز: بسمله، الحمدلله و سلاک علی عباده الذی اصطفی فهذه فواید جمیلة و مواعظ جلیلة بلیغة و احادیث قدسیة و نبویة و علویة و حسنیة و حسینیة و جعفریة و غیر هم من الائمة الهداة الانثی عشریة الابرار؛ **انجام:** یا علی لا یعرف الله احد حق معرفته الا انا و انت و لا یعرفنی احد حق معرفتی الا الله و انت لا یعرفک احد حق معرفتک الا الله و انا. .. یغفر ان الخطیئات و السیئات.
احادیثی که از نبی اکرم (ص)، ائمه اطهار(ع)، گفتارهای حکما، علما، زهاد و عباد در اخلاق پسندیده و ناپسند وارد گردیده به ترتیب شماره‌هایی که در حدیث آمده گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ دارای حواشی در مطالب متفرقه؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج یک لای مشکی، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۹۱]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۶۹-۳۷/۵۹
آغاز: بسمله هذاما نقلته من کتاب التوحید من مؤلفات الشیخ الصدوق. .. انه قال فیه عن الحارث الاعور قال خطب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب؛ **انجام:** قال العقل جوهر دراک محیط بالاشیاء من جمیع جهاتها عارف بالشیء قبل کونه فهو علة الموجودات و نهایة المطالب
مجموعه‌ای است شامل اخبار و احادیث مرویه از ائمه اطهار (ع) به‌نقل از کتب حدیثی شیعه از جمله «توحید» شیخ صدوق و «عیون اخبار الرضا» و «عدة الداعی» ابن فهد حلی و «کافی» کلینی و «کشف الغمة» اربلی و «مشارق الانوار» برسی و «بصائر الدرجات» صفار قمی و «احتجاج» طبرسی، وصایا و حکم امیرالمؤمنین (ع) و چند رساله حدیثی مستقل از جمله «توحید» مفضل و «اهلیلجه» همو و «رجعت» محمد مؤمن حسینی استرآبادی و «مائة منقبة» ابن شاذان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب صفحه اول سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، سوخت، با ترنج وسرترنج، مجدول گرهی، ۳۱۲گ، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۱ط
آغاز: کتاب معجزات النبی و الائمه
مجموعه احادیث و اخبار و اقوال در مناقب و فضائل اهل بیت است که از منابع مختلف نقل شده از جمله «بحار الانوار»، «تفسیر صافی»، «کشف الغمه»، «مصابیح القلوب» و سایر منابع؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد شریف بن ملا حسن. .. خراسانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۴ص، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۲۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۴۸/۱۱
در آن از «خزانة الجلالیة» نیز نقل شده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی و سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۱۲۴-۱۲۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۸۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۱۳ط
روایات و اقوال بزرگان که برخی از آنها توسط علی نامی به فارسی نیز ترجمه شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن رحمت الله حسنی نجفی،تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، مجدول، ۹ص (۱۰۸-۱۱۶)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۷۶]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۱۶
آغاز: روی فی تفسیر نور الثقلین عن الباقر علیه السلام؛ **انجام:** سبعه من هذه الدراهم و الماء فی الجریان
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ابعاد متن: ۹×۱۵، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۶/۲-۳۹/۷۶
آغاز: فی العلماء ومنها ابوالبختری یکی از فضلا بود گفت اگر من درمیان گروهی باشم که داناتر از من باشند دوستی می‌دارم از آنکه در میان؛ **انجام:** پانصد کنیز ترک را تیراندازی و نیزه زن مرحوم حمام مسجد مدرسه و بازار و غیر آن ساخته بود
کتاب مفصلی است درچند جلد به عربی و با استفاده از برخی حکایات و اشعار فارسی در ابواب و فصول بسیار شامل آیات و احادیث اخلاقی، تألیف یکی از علمای شیعی در اوایل قرن چهاردهم هجری است شامل مباحث مختلفی چون فضل علم و علما، مجاهده، زکات، تربیت ولد، مساجد، ریاء، لسان، زنا، حب اهل بیت، حب علی، سنن، خطب، حیل و خدعه، سلطان و شیطان، والدین، کذب، حسد، مزاح، فساد و. ... نسخه حاضر یکی از مجلدات کتاب است که نظم و ترتیب خاصی ندارد و برگ‌های آن جابه‌جا شده و ترتیب کتاب به هم ریخته است؛ خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۷-۳۹/۷۷
آغاز: جلد الثانی استدارج. والذین کذبوا بآیاتنا اضافة الایات الی نون العظمة لتشریفها واستعظام الاقدام علی تکذیبها؛ **انجام:** فاخبرته فقال وبلی علی بن زرقاد باغة الادم ولو ولد لی مائه لاحببت ان لا اسمی احداً منهم الا علیاً
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۸-۳۹/۷۸

آغاز: فضایل اهل بیت عن ابی عبدالله (ع) قال ما اجتمع ثلثة من المؤمنین فصاعد الاحضر من الملائکة مثلهم فان دعوا بخیر؛ **انجام:** و اگر مردی زنی را به خوبی و عصایی رخمت کند در این جهان مورد شفاعت شود و در آن جهان عذاب وعقاب بیند

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۳۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۹-۳۹/۷۹

آغاز: جلد ششم فان قضیة الایمان بالله ان یهجر الجمیع بالکلیة بل ان یقتلهم ویقصدهم بالسوء؛ **انجام:** فتجهل فوق جهل جاهلینا اللهم انا نعوذبک من کل فسق و الفجور و نعصمنا منهما بحق محمد وآله الطیبین الطاهرین

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۱۵

آغاز: بسمله روی خرید عن ابی عبدالله علیه السلام؛ **انجام:** صورت واقعه را بعرض فاطمه رسانیدند. .. المسک

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا، اندازه: ۲×۲۲سم [رایانه]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۵۹-۳۶/۱۵۹

آغاز: حق تعالی فرمود که ای. .. سیم آنکه الله تعالی پوست اول آدم (ع) به طریق ناخن آفریده بود؛ **انجام:** واز اینجاست که انبیا واولیا تدبیر کرده اند به مجاهده وریاضت وکم خوردن وکم خفتن تا آن طرف که

ابواب معتددی است در شرح و تفسیر احادیث نبوی و آیات قرآن کریم، که در آن از اشعار فارسی نیز استفاده شده است، در نسخه حاضر از باب دوازدهم (در صفت تولد رجال) تا باب هشتاد و هشتم (در فضیلت آیة الکرسی) موجود است و معمولاً احادیث نبوی را از عبدالله ابن عباس روایت می‌کند. عناوین برخی از ابواب: خروج دجال، علامت قیامت، بیرون آمدن امام مهدی (ع) خروج یأجوج و مأجوج، خراب کردن کعبه، صفت دابة الارض، صفت بعث وشرح آن، عقوبت صبر، توبه، تضرع وزاری، اخلاص، عدل و جود، صدق وکذب، در مقالات پیغمبر ص با شیطان لعین، عجایب دل، آفاق انفس، فضل سوره فاتحه. ... مؤلف ذوقی عرفانی داشته و از بزرگان صوفیه مطالب و حکایاتی نقل می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۵۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۳۸]

۱۶. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۷۷

دارای اخبار و احادیث شیعی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۹]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۲۴-۳۹/۱۰۴

آغاز: بل مع مرالحرص علی ترفعات الدنیویة وایاسات الحیوانیة والترفع علی العباد والتبسط فی البلاد والاهتمام فی الشهرة عند الناس مع غایة التقوی؛ **انجام:** روز لیلة الهریر شد وطرفین مصمم جنگ شدند وعمار شهید شده بود وثبات اهل عراق درجنگ اهل شام زیاده شده بود وهر یک

نقل‌های تاریخی و احادیثی است در شرح فضایل امام علی (ع) و تاریخ زندگی و جنگ‌های آن حضرت، دارای فصول و روایات آن مطابق با کتب و عقاید شیعی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۶۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۸]

۱۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۰۸

در اخبار و احادیث شیعی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه ناقص [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۹]

۱۹. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۰۷/۲

آغاز: قال قال رسول الله صلی الله. .. آن سرور فرمودند که جناب رسول خدا؛ **انجام:** این شهیدان با من و حضرت خلیل الرحمن بر مائده. .. و نظر مینماید هر صبح و شام برحمة خداوند منان. ..

در این رساله تعدادی از احادیث و اخبار با ترجمه فارسی آنها آمده و اسناد این اخبار و احادیث نیز در حواشی ثبت شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ دارای حواشی به فارسی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با رویه کاغذی رنگی، عطف پارچه، ۴۸ص (۱۰-۵۷)، ۲۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۹سم [ف: ۱۴۶]

۲۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۲۹/۳

آغاز: حق تعه می‌فرماید ان المنافقین فی الدرک الاسفل من النار یعنی آن کسان که بودند گریزان از پیغمبر (ص) منافقین؛ **انجام:** بیستم در صفت مورچه و سلیمان یا علی خبر کن ما را که پند دهنده مورچه که بود. .. پس سلیمان (ع) گفت ای مورچه معنی آن است که آنچه در دنیا است همه بر باد است و آخر کار هر قومی که در دنیا است همه هلاک خواهد شد حق تعالی همیشه هست و خواهد بود.

در بیست «فصل»: ۲. در ماوای منافقین، ۳. قصه اسمعیل و ابراهیم، ۴. مخلوقاتی که در رحم به‌وجود نیامده‌اند، ۵. در صفت حوران، ۶. در صفت درخت طوبی، ۷. در میزان (ترازو)، ۸. در صراط، ۹. در عرش، .. ۱۲. صفت ملک، ۱۳. در نکیر و منکر، ۱۴. در بیت المعمور، ۱۵. در کوه قاف، ۱۶. صور اسرافیل، ۱۷. رود نیل، ۱۸ در قفل و کلید آسمان‌ها، ۱۹. در یونس و ماهی، ۲۰. در مورچه و سلیمان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۴۵۳]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱/۳-۸/۱۲۱

آغاز: بسمله هذه اخبار مشهورة علی السن الناس بل فی بعض کتب المتاخرین و لم یحضرنی ان احداً من محدثینا نقلها فی کتب الحدیث و الظاهرا انها من کتب العامة واخبارهم الناس مسلطون علی اموالهم. .. خبر ابوحازم المدنی وعلی بن الحسین علیه السلام بسمله روی عن ابوحازم المدنی رضی الله عنه انه قال خرجت یوماً حاجا الی بیت الله الحرام؛ **انجام:** و ذکر ابن فهد رحمه الله فی

عدته ان النبی صلعم قال یا علی اذا اردت ان تحفظ کل ما تسمع. .. فی قلبی نوراً و بصراً و فهماً و علماً انک علی کل شیء قدیر. تتمة.

اخبار پراکنده از کتب اهل سنت و شیعه از جمله خبر ملاقات ابوحازم مدنی با امام زین العابدین (ع) در بین راه سفر حج و فوایدی از کلمات پیامبر اکرم (ص) و حدیثی که سلمان از امام علی (ع) نقل می‌کند و نیز ادعیه از امام زین العابدین (ع) و امام صادق (ع) و امام باقر (ع) و امیرالمؤمنین به نقل از عدة الداعی و دروس شهید و المجتبی و مهج الدعوات و تحریر الاحکام علامه حلی برای برطرف کردن دردها ذکر شده است؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمدبن یحیی بن محمد بن الویم هجری، تا: ۲۳ ربیع الاول ۱۰۹۴ق؛ جلد: مقوا و عطف پارچه مشکی، ۱۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۳۹]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰/۱-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 5321. الاحادیث و الحکمیات و الاداب و الحکایات و النوادر و الزهد و الاخبار و الامثال و الاشعار و اللطائف و الروایات و غیر ذلک من اقاویل القدماء و افاضل الحکماء، به عربی با فارسی در میانه به نظم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۲۶]

● احادیث و ادعیه / دعا، حدیث / عربی

aḥādīṯ wa ad‘īya

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰ - ۱۱۶۰ ؟ قمری

razavī qomī، mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

در این قسمت روایات مختلفی از کتب: «مقتضب الاثر»، «کافی»، «المجالس»، «البصائر» و.. نقل شده است.

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۵

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا، جا: مشهد غروی (نجف)؛ جلد: تیماج مشکی مجدول،عطف تیماج مشکی،اندازه:۹×۲۰سم[ف: ۱ - ۲۴۶]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱۹

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا، جا: مشهد غروی (نجف)؛ جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج مشکی،اندازه:۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

● احادیث و ادعیه / دعا، حدیث / عربی

aḥādīṯ wa ad‘īya

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۷/۸

از آنها است «صنمی قریش» با ترجمه فارسی (۱۸۳-۱۸۶) و دعای صباح؛ خط: نستعلیق، کا: میر جلال الدین مازندرانی، تا: جمعه نزدیک به پایان جمادی الاول۹۹۳ق، جا: مکه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۲گ (۱۵۶-۲۶۷)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۱۲۸]

۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۰۴/۹

احادیث، ادعیه و خواص آن، تفسیر، مسائل اعتقادی، حکایات؛ کا: محمد افضل سیلندی جنابذی حائری، تا: ۱۰۸۸ق؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۳۸/۳

از جمله موعظة الله و نصحه مع موسی و چند دعا از جمله دعای قدح و دعای نور؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا عطف تیماج،۶گ(۲۲ر-۲۷پ)،۱۳سطر،اندازه:۱۱×۱۵سم [ف: ۳۰ - ۲۰۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۷۸

آغاز: اللهم رب کیف احصی جمیل ذکرک و ثنائک و اجترح فی محامدک و رضائک تعلم بانی عبدک و اقل عبادک؛ **انجام:** فاکفنی ما اهمنی فی دنیای و آخرتی تی انک انت ربی و انک انت علی کل شیء قدیر و صلی الله علی محمد و آله الطیبین. بسم الله الرحمن الرحیم.

مشتمل بر یک خطبه از امیرالمؤمنین، نامه صاحب الزمان به عثمان بن سعید عمری و پسرش و یک دعا؛ خط: شکسته نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور سبز، ۸گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۳۱۸]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۴۴-۳۹/۲۲۴

آغاز: بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا وفی الاخرةالباب الثانی فی الوضوء البیانی روی الشیخ فی التهذیب عن ابی عبدالله؛ **انجام:** الباب السادس عشر فی ذکر دعاء عظیم الشأن رفیع القدر لا یعطی الالمن.. اکرمک الله بها فقال وما هن

ابواب متعدد و کوتاهی است در احادیث شیعی به‌نقل از کتب اربعه شیعه خصوصاً کتاب‌های شیخ طوسی از جمله «تهذیب» و «امالی». شامل چند باب از این قرار: ۱. در وضو، ۳. غسل، ۴. تیمم، ۵. نماز، ۶. زکات. .. افتاده. ۱۷. فضیلت نماز، .. ۱۹. در ذکر دعاء علی بن الحسین(ع)، ۲۰. دعای دفع خوف از «امالی» شیخ طوسی؛ ۲۱. در دعای تعقیب نماز صبح؛ ۲۲. در لعن بنی امیه؛ ۲۳. در اتخاذ خواتیم خمسه و فایده سبحه از تربت امام حسین(ع)؛ ۲۴. در فضیلت ربط الخیل و رکوبه؛ ۲۵. در حفظ چهل حدیث، [برگ‌ها جابجا شده] ۱۱. در حج، ۱۲. در وعید، ۱۳. در فضل زیارت امام رضا (ع)، ۱۴. در ترغیب به زیارت آن حضرت، ۱۵. در فضل امیر المؤمنین (ع)، ۱۶. در ذکر دعاء عظیم الشأن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۲۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵/۶ فرخ

منقول از «مصباح» کفعمی و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن علی اکبر اصفهانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ کاغذ

الوان؛ جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۱۹۷]

۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۹۵/۱۵

خط: تحریری، کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کورسرخی، بی‌تا؛ ۱۸۰گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۷/۵

از «خصال» صدوق و تفسیر ابو الفتوح و کتاب خوارزمی و «امالی» و «فردوس» دیلمی و جاهای دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: میر جلال الدین مازندرانی، تا: جمعه نزدیک به پایان جمادی الاول۹۹۳ق، جا: مکه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹گ(۶۲-۹۰)،۱۵سطر(۷×۱۳)،اندازه:۱۲×۱۸سم[ف:۱۳-۳۱۲۸]

۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۳۰/۳

مطالب پراکنده‌ای از احادیث و ادعیه و استخاره‌ها جمع‌آوری شده است از جمله طریقه استخاره ذات الرقاع کبیر و صغیر، رقعه استغاثه به ولی عصر (ع)، زیارت امام زمان (ع)، دعای خوردن تربت امام حسین (ع)، دعای اللهم ارزقنا توفیق الطاعة، زیارت سیدالشهداء، احادیث متفرقه، طریق ختم آیه نور، دعای ناد علی. ..؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج سرخ، ۲۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف مخ: - ۳۰]

۱۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۱۷

آغاز: بسمله حمدله و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین المعصومین اما بعد این مختصر وجیزه‌ای است و منتخب از نسخ معتبره که به نظر رسیده استنساخ شد من جمله از ادعیه مؤثره و ختومات مجربه امید آنکه. .. طریق ختم بسمله؛ **انجام:** در بعضی احادیث مستفاد می‌شود که ذریه پیغمبر صلی الله علیه و آله یوم قیامة محتاج به شفاعت بعضی شافعین نمی‌باشند مگر اینکه عاق پیغمبر شده باشند اللهم انی اعوذبک یا الله

منتخبی است از ادعیه و اذکار شیعی و ختومات و احادیث و مواعظ و مطالب اعتقادی و تاریخی و نیز برخی زیارات که بدون ترتیب خاصی در این نسخه گردآوری شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۹]

● **احادیث الواعظ و حدیث المصافحة** / حدیث / عربی

aḥādīṯ-ul wā‘iẓ wa hadīṯ-ul muṣāfiḥa

واعظ، علی بن ابراهیم، - ۵۹۹ قمری

vā‘ez، ‘alī-e bn-e ebrāhīm (- 1203)

بعضی از احادیث مؤلف به تخریج ابومحمد عبدالخالق بن احمد بن عبدالقادر بن یوسف، که برای فرزندش ابوالحسین عبدالحق همراه با حدیث مصافحه در سال ۵۹۴ ق املاء نموده، در این مجموعه جمع‌آوری شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۷/۹

آغاز: قرأت علی الشیخ الامام الاوحد زین الدین أبی الحسن علی بن ابراهیم بن نجا الحنبلی أیده الله و هو أول حدیث سمعته منه بالقرافة

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۷۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در ابتدای رساله سماع «محمد بن ابی احمد بن احمد بن عبدالرحمن بن اسماعیل بن منصور مقدسی» آمده و در پایان نیز سماع دیگری در شعبان ۵۹۴ در خانه مؤلف واقع در قرافه مشهود است؛ ۱۴گ (۲۱۲-۲۲۵) [عکسی ف: ۲ - ۲۰۲]

● **الاحادیث و الخطب** / حدیث / عربی

al-aḥādīṯ wa-l xuṭab

احادیث منتخبی است از اواخر کتاب «الروضة» محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۹ق) صحیفه کامله سجادیه (ع) در معنی زهد، طالوتیه علوی (ع) و برخی خطب دیگر، به خصوص نامه امام صادق (ع) به گروهی از شیعیان و برخی از مطالب پراکنده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۵۰

آغاز: حدثنی علی بن محمد بن عبدالله عن ابراهیم بن اسحاق عن عبدالله بن حماد؛ **انجام:** و یضرب الله الامثال للناس و الله بکل شیء علیم فاخاف ان تؤخذا فیقال هؤلاء اصحاب جعفر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، فاقد جلد، ۱۷۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۷] و [ف: ۲۶ - ۳۰]

● **احادیث و حکایات** / حدیث / عربی

ahādīs va hekāyāt

مقدسی، عبدالرحمن بن ابراهیم، ۵۵۶ - ۶۲۴ قمری

maqdesī، ‘abd-or-rahmān ben ebrāhīm (1162 - 1228)

حکایت زنی است مؤمنه که خداوند به عیسی بن مریم خبر داد که همنشین او دربهشت خواهد بود، و نیز حدیث تکلم طیر و چند روایت مسند دیگر

آغاز: روی ان الله جل و علام اوحی الی عیسی بن مریم (ع) ان لی امة تکون رفیقتک فی الجنة.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۱۰

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۴۴. خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ دارای سماع یا صورت سماع و قرائت؛ ۱۴ص (۱۷۸-۱۹۱) [عکسی ف: ۳ - ۳۴۹]

● **احادیث و حکایات** / داستان، حدیث / عربی - فارسی

ahādīs va hekāyāt

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۴۶
نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش M 140 (۸۲۰۱). به نقل از کشکول و کتاب المناقب و صور الاقالیم؛ بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ ۲گ (۱۳۹-۱۴۰) [عکسی ف: ۳ - ۴۲۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۱۰۰
آغاز: روی احنف بن قیس قال قدمت المدینة و انا ارید عمر بن الخطاب، فاذا انا بحلقة عظیمة فاذا کعب الاخبار یحدث الناس؛
انجام: و المغنین و جماعة الاصحاب ما یمکن من عین و ورق و کسوة و طیب، ثم مارایته بعد ذلک. تمت یوم الاربعاء. ..
احادیث و قصصی است با این عنوان‌ها: حکی ان المأمون، قال المسعودی لما قتل الاسکندر، قدوم وفد الکوفة الی بغداد، قصة علی بن جنید الاسکاف المضحک، و من الظرایف، ذکر محمد بن ابی عون، ذکر محمد بن علی الاخباری، قال العروضی، حدث محمد بن عبدالله الدمشقی، ذکر ابو اسحاق المعروف بابن کیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲ جمادی الثانی ۱۰۸۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۹گ (۲۸۱پ-۲۸۹پ)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۱۰۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴۲/۳۷
یادداشت‌های پراکنده از داستان‌ها و احادیث؛ کا: ابوالقاسم وفا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶ - ۱۳۴]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۳۱
از جمله حکایتی به نقل از سر الاولیاء، مناظره شیخ مفید و قاضی عبدالجبار، و حکایت ابراهیم ادهم، حکایتی در باب زهد یحیی بن زید، برخی احادیث به نقل از بحار؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی،تا: قرن ۱۳؛ ۶گ (۵۲ر- ۵۷پ) [مختصر ف: ۳۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۵۲/۱۰
به نقل از «بصائر الدرجات»، «غنیه»، «ارشاد القلوب»، «اصناف صوفیه»، «مواعظ» ملا مؤمن کرمانی عقدائی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: ۳۱]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۸/۴-طباطبائی
آغاز: بسمله. انس بن مالک روایت می‌کند از حضرت رسول (ص) که پرسیدند از روزها
در عنوان این بخش آمده است: اخبار و نقلیات که از «نسیم الربیع» و غیره منقول می‌شود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۲گ (۴پ-۵ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۳۱]

۷. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره
شامل ۵۳ فصل؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین معروف به آقاجانی، تا: ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی آبی، »اندازه: ۱۶×۲۱سم [نشریه: ۷ - ۷۲۱]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۷۳-۱۹/۲۰۳
آغاز: بسمله الهی به عزت آنا نکه رخش همت درساحت میدان قناعت تاختند ونقد حیات رادرتحصیل اسباب تجرد وترک لوازم تعلق درباختند؛ **انجام:** وقتی که اهل بیت را به شام می‌بردند مشهور است که چهل کجاوه بود زنان وکودکان و بیمار کربلا را درقل و زنجیر بر شتر برهنه سوار کردند. ..
مجموعه‌ای است از احادیث و حکایات متفرقه که بیشتر برای وعظ مردم جمع‌آوری شده و به صورت نامنظم نوشته شده و همراه است با مناقب پیامبر و ائمه (ع) و در موارد متعددی به ذکر مصیبت ائمه پرداخته است. این مجموعه با مناجات خواجه عبدالله انصاری آغاز شده و با ذکر مصائب امام حسین (ع) به پایان برده شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۱۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۶۱/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلوات و سلام علی محمد و آله طیبین طاهرین اما مقدمه عبدالله بن عباس روایت می‌کند از پیغمبر صلی الله علیه و اله و سلم که فرمود؛ **انجام:** و در همه عمر چهل مرد و چهل زن به او ایمان آوردند و نوح را فرمان چنان بود که هر روز به کوفه شدی و خلق را دعوت کردی چنانکه خدای تعالی ندای وی را زشرق
روایات و حکایاتی است از پیامبر اسلام و یاوران ایشان و بعضی آیات که به مناسبت‌های مختلف آورده وتوضیح داده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۰]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۱۰
آغاز: بسمله. قال اسماعیل السدی ان شعیبا (ع) أتاه جبرائیل و معه عصا و قال هذه ودیعة عندک؛ **انجام:** و تیسر فی الساعة التی نهیت عنها، و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین و حسبنا الله و نعم الوکیل
احادیث و قصصی است برخی با اسناد و برخی بی سند و زنجیره، از «امالی» شیخ صدوق و جز آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۵گ (۲۵پ-۲۹پ)،۲۵ سطر(۱۵×۲۹)، اندازه:۲۳×۳۵سم[ف:۱۴ -۵۸]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۶۷-۳۵/۱۴۷
آغاز: اخبرتک عما تسئلنی عنه قال الملک بل تقوم انت یا امیرالمؤمنین قال ترید ان اذن لک ان تزو الخضر؛ **انجام:** کریمة شهدت لها ضراتها والحسن ما شهدت به لاعداء
بنونا و بنو ابنائنا و بناتنا بنوهن ابناء الرجال الاباعدی
مجموعه‌ای است از فوایدی که مؤلف از کتب مختلف جمع‌آوری نموده شامل اخبار و احادیث و مطالب فلسفی و عرفانی، از جمله از شرح اصول کافی ملاصالح مازندرانی، جذوات میرداماد، الاصول العشرة نجم الدین کبری، بحر المعانی و بصائر الدرجات و. .. نقل‌هایی دارد، در جایی از مولا محمد کاظم سبزواری صاحب شرح عقاید مجلسی موسوم به خلاصة الاسول با دعای «سلمه الله» یاد می‌کند این مجموعه نظم و ترتیبی

ندارد و بیشتر مطالب آن عربی و قسمتی از آن فارسی است، اشعار عربی و فارسی نیز دارد احتمال داده‌اند که جامع جنگ محمد حسینی باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت ترنج با سر، ۳۳۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۲۱۹]

۱۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۴۷/۲۴

آغاز: و من حیث انه علم منشاء جمیع معلومات وقس علی هذا و از این بیان ظاهر شد که عما هم بوجود مطلق متعین است یعنی وجود مطلق اوست و هم بعلم مطلق و تعین عما باین تعینات را مشابه تعین علم مطلق شخص انسانی بانواع علوم اخذ می‌توان نمود؛ **انجام:** تو جزوی و حق کل است اگر روزی چند اندیشه کل پیشه کنی کل باشی. .. و نظر حق بینش را مدام بر این نظاره. .. بزم آرای سرای زندگانی آن قبله امانی اعالی وادانی سازاد و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی نبینا محمد و آله و اهل بیته و صحبته اجمعین و سلم تسلیما کثیرا کثیرا.

احادیث و مقالات عرفانی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان - ف: ۱۵۱۷]

● احادیث وردت عن ائمتنا فی شرافة قم / حدیث / عربی

aḥādīṯ-un waradat ʻan aʼimmat-i-nā fī širāfat-i qum

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۱۰

آغاز: بسمله، اما بعد فهذه جملة احادیث وردت عن ائمتنا المعصومین فی شرافة قم و اهله؛ **انجام:** و قبر ام اسحق جاریة محمد بن موسی رحمهم الله.

احادیث وردت عن ائمتنا فی شرافة قم. گویا تألیف کاتب نسخه؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد رضوی قاری قمی، تا: ربیع الثانی ۱۳۰۶ق، به دستور مجد السلطنه؛ کاغذ: فرنگی، جلد:میشن سبز،۲۴گ،۱۱سطر،اندازه:۱۳/۲×۲۱/۳سم[ف:۱- ۱۵]

● احادیث و فقه / فقه، حدیث / عربی

ahādīs va feqh

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۲۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷

آغاز: اخری و قال الحسن بکفه الاستغفار دون الاستحلال و ربما یحتج فی ذلک بمار واه انس؛ **انجام:** و قدعن النبی عن نفسه بعد ما بعث نبیا و یقول عند ذبح العقیقه الهم هذه عقیقه ابن فلان دمها بدمه

کتابی است بدون اول و آخر در حدیث و فقه به زبان عربی، مؤلف و کاتب آن ناشناخته می‌باشد. نویسنده از منابع مختلف کتب متعدد فارسی و عربی مطالبی نقل کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ، ۳۴ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

● أحادیث و فوائد حسان عوال مخرجة من حدیث الشیخ الجلیل نجم الدین علی بن محمد بن هلال / حدیث / عربی

ʼaḥādīṯ-un wa fawāʼid-u ḥassān-i ʻawāl muxrajat-un min hadīṯ-iš šayx-il jalīl najm-id-dīn ʻalī ibn-i muḥammad ibn-i hilāl

ابن هلال ازدی، علی بن محمد، - ۷۲۹ قمری

ebn-e helāl azodī، ʻalī-e bn-e mohammad (- 1329)

فؤاد سید درباره این رساله می‌گوید :«فیه عن اثنی عشر شیخا، عشرة سماعاً و اثنین اجازة تخریج نجم الدین علی بن محمد الأزدی». کاتب نسخه حاضر (یحیی بن ابی طالب بن محمد بن المغربی) این جزء را روایت می‌کند سماعاً از سعید بن ابراهیم بن عیسی بن داود حمیری اندلسی نزیل مالقه.

[الأعلام، زرکلی ۵/۵؛ الفهرس الشامل، الحدیث النبوی و علومه ۶۲۷/۱ و ۱۸۸۲/۳؛ فهرست المخطوطات فؤاد سید ۲۱۱/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۳

آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و سلم تسلیما. انا الشیخ العالم العدل الرضی. .. نجم الدین ابوالحسن علی بن محمد بن عمر بن عبدالرحمن بن عبدالواحد بن محمد بن المسلم بن هلال الأزدی الدمشقی قرأ علیه و أنا أسمع؛ **انجام:** فأصبح قد قامت علیه النوائح. آخر الجزء و الحمدلله. ..

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۱۸۰۰؛ خط: مغربی، کا: یحیی بن ابی طالب، تا: دوشنبه ۲۰ جمادی الثانی ۷۰۹ق؛ ۷گ (۳۶-۴۲)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۸۳]

● الاحاطات الحرفیة / عرفان و تصوف - عربی

al-iḥāṭāt-ul-ḥarfīyya

ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ - ۶۳۸ قمری

ebn-e ʻarabī، mohammad ebn-e ʻalī (1166 - 1241)

آغاز: الحمد لله الذی فتح فی مد مداد الألف فی النون صور حروف کتابه المکنون و حصرها سن حدی البدا و التمام و مهد فی مستوی الوصله سلسلة النظام

انجام: و تلقی ما أودع فی مدینة العلم و بابه و هو حقیق هذا المنال و إجابة هذا السؤال و صلی الله علی سیدنا محمد...

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۶/۴

خط: نستعلیق، کا: عطاء الله بن محمد بن نظام حسینی بخاری،

بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰گ (۵۲ر-۶۱پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۹۷]

● **احاطه الفاظ کلی بر الفاظ جزوی** / فلسفه - فارسی
ehāte-ye alfāz-e kollī bar alfāz-e jozvī

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری
bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)

بابا افضل در این رساله می‌گوید علم به جزئی خارجی تصور و یا تصدیق است به حقیقت کلی موجود در ضمن آن جزئی و خود نیز کلی است و برای اثبات صدق این گفتار از نامه‌نویسی مثال می‌آورد. در مصنفات بابا افضل این گفتار به‌صورت دو گفتار جدا چاپ شده و دو سطر اول (مدعی) با عنوان «شخص فردی و حقیقت کلی» (در ص ۶۳۱) و بقیه گفتار (که تمثیل و استدلال است بر کلیت وجود و ذهنی) در ص ۶۳۹ با عنوان «احاطه الفاظ کلی بر الفاظ جزوی». در نسخه شماره ۴۲۸ دانشگاه نیز چنین است ولی خود پیداست که هیچ از این دو عنوان صحیح و کامل نیست و هیچ یک از این دو فقره از یکدیگر جدا نیست.

آغاز: چون خواهی که نامه‌نویسی درست شد که نامه نوشتن در تو متصور است، و آنچه در تو متصور است نامه نوشتن کلی است.

انجام: و اگر نه آنستی که در وقت عمل نوشتن گماشته ای بر هر آلتی از آلات بودی الفاظ و رقوم غلط شدی.

چاپ: در مصنفات افضل الدین محمد مرقی کاشانی، به تصحیح مجتبی مینوی و یحیی مهدوی (تهران، خوارزمی: ۱۳۶۶ (چاپ دوم)) (ص ۶۳۹-۶۴۰)

[دانشگاه تهران ۳۳۱/۳ ش ۱۷ که با ش ۱۱ مصنفات یکی دانسته شده؛ ش ۱۵ مصنفات؛ منزوی ۷۳۱؛ فهرستواره منزوی ۶۵/۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۹/۹-ف

نسخه اصل: نسخه اصل: ایاصوفیا ۴۸۱۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۶۱ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۶۶]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۵/۱۴ حکمت

شماره ۱۵ چاپ شده (مکرر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی یک لا، قطع: وزیری [ف: ۲ - ۴۳]

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۵/۱۹ حکمت

شماره ۱۵ چاپ شده (مکرر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی یک لا، قطع: وزیری [ف: ۲ - ۴۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۸۲/۱۶

آغاز: شخص جز وی به حقیقت کلی وجود دارد و داننده معنی این کلمه نه شخص جزوی بود بلکه حقیقت کلی است داننده این معنی و حکم کننده بر صدق این گفتار چون خواهی که نامه نویسی درست شد که نامه نوشتن در تو مصور است و آنچه در تو مصور است نامه نوشتن کلی است پس چون خواهی که جزو کنی تا نامه خواست شود آلات جز وی را بجنبانی از دست و قلم و کاغذ و آن صورت نامه نوشتن کلی را در نامه نوشتن جز وی بنگاری. بابا افضل گفتاری دیگر در اثبات کلی بودن وجود ذهنی دارد (ش ۲۱ همین دفتر)

در ابتدای آن فایده «شخص جزوی و حقیقت کلی» آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهان شکری آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۳ص (۳۱۹-۳۲۱)، ۱۶ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۲۱۴۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۱/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۲گ (۱۶۱پ-۱۶۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۸سم [ف: ۷ - ۲۴۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹/۲۴۰۱/۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱، جا: طوس؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۸ سطر (۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۱۰۱۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۰۵/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حبیب بن قوام الدین محمد، تا: ۱۰۷۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قرمز، ۱ص (۵۰ر)، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۳ - ۲۰۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۰۵/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حبیب بن قوام الدین محمد، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۴۵-۴۶)، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۳ - ۲۰۷]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۳۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد علی متخلص به عبرت نائینی، تا: دوشنبه ۱۳ ذیقعده ۱۳۴۷ق؛ این رساله در نسخه ما عنوانی نداشت و این عنوان از نسخه چاپی گرفته شد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲ص (۷-۸)، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۳۳۸]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸/۱

آغاز: شخصی جزوی بحقیقت کلی وجود دارد. .. و حکم کننده بر صدق این گفتار چون خواهی که نامه نویسی. .. نوشتن کلی است؛ **انجام:** برابر

فایده «شخص جزوی و حقیقت کلی» در ابتدای آن آمده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ گ ۳ر و ۴ر (در این نسخه دو گفتار دانسته شده و بند دیگری (ش۱۸) در آن گذارده‌اند) [ف: ۳ - ۳۳۱]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱/۱۱

آغاز: شخصی جزوی بحقیقت کلی وجود دارد. .. و حکم کننده بر صدق این گفتار چون خواهی که نامه نویسی... نوشتن کلی است؛ **انجام:** برابر

فایده «شخص جزوی و حقیقت کلی» در ابتدای آن آمده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۳۹پ-۱۴۰) [ف: ۳ - ۳۳۱]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۲/۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۱۴۱پ) [ف: ۵ - ۴۶۱]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۳/۹

ش ۱۵ چاپی ص ۶۳۹؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه‌ای ترمه مقوایی، ۲ص (۲۷-۲۸)، ۱۷ سطر (۱۴×۸)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۸۹۲]

● **احاطه علم الباری** / فلسفه / عربی

iḥāṭat-u ʻilm-il-bārī

فضل بن احمد بن خلف، ق۶ قمری

fazl-e-bn-e ahmad-e-bn-e xalaf (- 12c)

رساله‌ای در احاطه علم باری به معلومات و کیفیت تعلق علم او به کلیات و جزئیات.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۸/۳-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش۳۷۲۲؛بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۶۶۵]

● **احاطه علم الباری** / فلسفه / فارسی

ehāte-ye ʻelm-ol-bārī

فضل بن احمد بن خلف، ق۶ قمری

fazl ebn-e ahmad ebn-e xalaf (- 12c)

رساله ای به فارسی از او در موضوع احاطه علم باری.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۸/۴-ف

نسخه اصل:ایاصوفیا ش۳۷۲۲؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۶۶۵]

← الاحاطة من السبعین ⩾ کتاب الاحاطة من السبعین

● **الاحباط و التکفیر = افعال العباد** / کلام و اعتقادات / عربی

al-iḥbāṭ wa-t-takfīr = afʻāl-ul-ʻibād

شیروانی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۰۹۸ قمری

šīrvānī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1687)

اهداء به: کمال الدین محمد تونی

تاریخ تألیف: ۱۰۸۹ق

در حسن و قبح و ثواب و عقاب. نامبوب.

آغاز: بسمله. حمدله. .. اعلم ان افعل العباد اما ان یستحقوا علیها الثواب و العقاب اولا. ذهب الی الثانی جمیع نفاة الحسن و القبح العقلیین

انجام: متقدمة علی الطاعات التی تکثر ثوابها بالنسبة الیها او. .. ثواب الطاعات السابقة زائدة علیها. .. حذرا عن اجتماع الثواب و العقاب. کتبه الفقیر. .. میرزا محمد الشهیر بملا میرزا ابن الحسن

چاپ: ضمن «بحار الانوار»، در باب قبله

[الذریعه ۱/ ۲۸۰ ش۱۴۶۹]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۶/۴

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۳گ (۴۹ر-۵۱ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۷۹]

۲. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۵۳/۳

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۴۴]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۶/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از روی خط مؤلف؛ ۳گ (۴۹-۵۱ر)، اندازه: ۲۱×۱۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۰]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق؛ ۳گ (۶۴پ-۶۶پ) [ف: ۱ - ۲۳]

۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سهل لک الاطلاع علی زلات وقعت للقوم فی تحریر هذه المسائل و الاستدلال علیها.

کا: محمد بن لاجین، تا: ۱ محرم ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی و ایرانی، جلد: تیماج زرد یک‌لا، ۱۴ص (۱۰۴-۱۱۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۸۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۶/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد معصوم مشهدی، تا: ۱۰۹۸ق؛ مصحح، مقابله شده با نقل صورت خط مؤلف رحمه الله؛ کاغذ: شرقی، ۲ص (۱۸۰-۱۸۲)، اندازه: ۸/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۶ - ۳۹۳]

۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۶۵/۲۴

آغاز: نسخه: فی حسن الالزام الی أزید منه و لهذا ذهب بعض أصحابنا و غیرهم الی ان الثواب تفضل. .. الثانی ان الثواب و العقاب هی یجب دوامها أولا؛ **انجام:** برابر

کاتب: محمد معصوم بن محمد قاسم کشمیری، تا: ۱۱۰۱ق، جا: اصفهان؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول لبه‌دار با ترنج و سرترنج، ۲گ (۱۵۱پ-۱۵۲ر)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: - ۱۱۰]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۲۸/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی تحریر هذه المسائل و الاستدلال علیها.

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد یوسف، تا: ۱۱۰۱ق؛ ۴گ (۲۷پ-۳۰پ) [ف: ۱ - ۷]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۰۵/۵

کا: محمد تقی بن محمد باقر قاضی زاده، تا: ذیقعده ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی بیاضی، ۴گ (۱۲۵پ-۱۲۸پ)، ۲۴ سطر (۱۰×۱۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۳۹۳]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۵/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه فقیر عفو الله تعالی میرزا محمد الشهیر بملا میرزا ابن الحسن الشیرازی بیده الجانیه الفانیه و بقی بعد شعب من هذا المسالک لم یسلکها یضیق الوقت عن استیفائها و استقصائها و انت اذا اخذت هذه الجمله.. و کان ذلک یذکره للاخ الاعز الفاضل.. مستنبط الافکار الوافیه کمال الدین محمد

در فهرست با عنوان «استحقاق ثواب و عقاب» آمده است؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد مدعو به خلیل، تا: ربیع الاول ۱۱۵۰ق، جا: قزوین؛ کاغذ: اصفهانی زرد و سفید، جلد: تیماج مقوایی قرمز، ۴ص (۱۵۷-۱۶۰)، ۲۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۱۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۳۳/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۲۸ رجب ۱۱۵۹ق؛ ۶گ (۱۱۸-۱۲۳)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۲۶]

۱۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۶۶/۲

بی کا، تا: با تاریخ ۱۱۸۸ [ف: ۳ - ۲۶]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۷/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین.. إعلم أن أفعال العباد إما أن یستحقول علیها الثواب و العقاب؛ **انجام:** الأول و أبوعلی الی الثانی و الأول هو الموازنة و التالی الإحباط..

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۳۸)، ۳۰ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۳۶ - ۴۵۹]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۹۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید حسین، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ضربی مشکی، ۶گ (۶۳پ-۶۸ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۲۵]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۶۸/۶

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن میر نعمت الله موسوی قزوینی،تا:۱۲۲۲ق،جا:مدرسه حاج وردی خان قزوینی؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۶۷پ-۷۰ر)، اندازه:۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۴۷]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۳۰/۵

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵گ (۹۶ر-۱۰۰پ)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۱۴۸]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۸۳/۶

خط: نستعلیق، کا: صدرالدین محمد بن محمد صادق حسینی، تا: ۱۰۹۲-۱۱۰۵؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۷گ (۹۲پ-۹۸پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۷ - ۳۴۵]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۶گ (۷۰ر-۷۵ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۸]

۱۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۶۵/۲۵

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم[ف:۳-۱۱۴]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۰۸/۲۴

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی ترنجی مقوایی، ۸گ (۱۷۴پ-۱۸۱ر)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۴۲۷]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۹۱/۳

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای لایی، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف:۱۶-۴۸۰]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقعت للقوم فی تحریر هذه المسائل و الاستدلال علیها. هذا آخر کلامه ادام الله ظلاله.

خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ در پایان رساله مقاله کوتاهی در همین زمینه از فردی ناشناس نگاشته شده است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی روکش کاغذی عطف مشمع قهوه‌ای، ۶گ (۶-۱۱)، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۶۰]

۲۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۰۸/۶

بی کا، بی‌تا؛ قطع کوچک؛ کاغذ: شکری مهر خورده، جلد: میشن سرخ و مقوا، اندازه: ۱۲×۱۹سم [فهرست عراقی: ۱ - ۳۲۸]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۸۹/۳-ف

نسخه اصل: کتابخانه علومی ش۶۱۳؛بی کا،بی تا[فیلم‌ها-ف:۱- ۷۰۱]

● الاحباط و التکفیر / کلام و اعتقادات / عربی

al-iḥbāṭ wa-t takfīr

طباطبائی بروجردی، محمد بن عبدالکریم، ق۱۲ قمری

tabātabā'ī borūjerdī, mohammad ebn-e 'abd-ol-karīm (- 18c)

رساله‌ای کلامی است درباره احباط و تکفیر و نیز استحقاق ثواب و عقاب که از دیدگاه معتزله ایراد گردیده، سپس بر اساس دیدگاه امامیه مورد بررسی و نقد قرار گرفته است.

آغاز: بسمله، اعلم أن المعتزلة قالوا بالإحباط والتکفیر بناء علی قولهم باستحقاق العبد، الثواب و العقاب علی الطاعة و المعصیة

انجام: وکذا لا یرد علی ما نقله الآمدی عن الجبائی ما أورد علیه من أن إبطال المعصیة.. و هو ظاهر لکن التعویل علی المشهور و الله سبحانه أعلم بحقائق الأمور.

[الذریعه ۲۸۱/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹۷/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ مصحح، دارای حواشی با شنان «منه ره» که به نقل از خود مؤلف می‌باشد؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۱۴۳ر-۱۴۷پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۹۸۱]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۲/۱۰

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در عصر سید محمد بروجردی مؤلف بیشتر رساله ها و احتمالا به خط وی؛ جلد: تیماج قرمز ساده بدون مقوا، ۵گ (۴۴ر-۴۸پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۹۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱/۱۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۴۵]

● **احتجاب النبی** / دعا / عربی

iḥtijāb-un-nabī

رساله مزبور ادعیه ای است منسوب به ائمه اطهار (ع).

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۰۱

خط: نسخ جلی، کا: احمد بن الوصال المتخلص بالوقار، تا: ۱۲۶۲ق؛ مجدول کمند کشی زرین و رنگین است، بین السطور کتابت طلااندازی دندان موشی زوج تحریر است، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح مذهب مرصع ممتاز به طرح محرابی دارد در متن طلاپوش با اسلیمی‌های بند رومی و گل‌های ریز زرین و الوان و یک کتیبه بازوبندی دو طرف مذهب مرصع متن لاجوردی تزئینی وسط طلاپوش که «هذا دعا الاحتجاب اللنبی» را به خط نسخ و به لاجورد نوشته‌اند، نام ادعیه را در جداول متن طلاپوش به‌رنگ‌های گوناگون کتابت کرده‌اند که دو طرف جداول مذهب مرصع می‌باشند؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج دولایی آلبالویی، ۲۴ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۷]

← احتجاج ≻ مناظره
← الاحتجاج ≻ رسالة الاحتجاج

● **احتجاج** / عربی

ihtijāj

هیچ توضیحی در باره آن گزارش نشده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۰۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۰۴گ، اندازه: ۱۷/۱×۲۶/۲سم [رایانه]

● **الاحتجاجات** / حدیث / عربی

al-iḥtijājāt

وابسته به: الاحتجاج علی اهل اللجاج = احتجاج طبرسی؛ طبرسی، احمد بن علی (-۶۲۰)

احتجاج‌های مناسب داستان کربلا را از کتاب «الاحتجاج» احمد بن علی طبرسی برگزیده و با عناوین «احتجاج» نگاشته است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۹۹/۱

آغاز: احتجاج الحسین بن علی علیه السلام علی عمر بن الخطاب فی الامامة و الخلافة. روی ان عمر؛ **انجام:** قد تم ما کان متعلقا بواقعة الطف من کتاب الاحتجاج. ...

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی عراقی، تا: جمعه ۲۷ رمضان ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۱ر-۲۷ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۰]

● **الاحتجاجات** / حدیث / عربی

al-iḥtijājāt

احتجاجاتی است در مسائل گوناگون از آن جمله فضل مهاجرین و انصار بر یکدیگر.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۱/۱۲

آغاز: بسمله، احتجاجه صلوات الله علیه، علی جماعة کثیره من المهاجرین و الانصار. لما تذکر و افضلهم بما قال رسول الله (ص) فیه من النص علیه و غیره من القول الجمیل. روی. .. (از احتجاج طبرسی)

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، بی‌تا؛ جلد: میشن زرد لایی، ۳۱گ (۶۸ر-۹۸ر)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۴/۸سم [ف: ۹ - ۱۵۷]

● **الاحتجاجات** / حدیث / عربی

al-iḥtijājāt

احتجاجات درباره خلافت. همه باید از طبرسی باشد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۱/۱۴

آغاز: احتجاج اخری فی ذکر طرف مما جری بعد وفاة رسول الله (ص) من الجاج و الحتجاج فی امر الخلافة. .. عن ابی المفضل محمد بن عبدالله الشیبانی باسناده؛ **انجام:** فقال له مالک: ما خلیفة رسول الله (ص) فاخبره بما کان منه و ما رای و ما جری بینه و بین علی

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرد لایی، ۱۴گ (۱۰۵ر-۱۱۸پ)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۴/۸سم [ف: ۹ - ۱۵۷]

● **احتجاجات ائمه (ع) (منظوم) = مثنوی حماسی دینی** / شعر / فارسی

ehtejājāt-e a'emme (manzūm) = masnavī-ye hemāsī dīnī

مجذوب تبریزی، محمد بن محمد رضا، - ۱۰۹۳ قمری

majzūb-e tabrīzī, mohammad ebn-e mohammad rezā (- 1682)

مثنوی است بر وزن لیلی و مجنون نظامی (مفعول مفاعلن فعولن) در احتجاجات دینی، داستان‌های حماسی، معجزات امامان، سروده میرزا شرف الدین محمد بن محمد رضا تبریزی متخلص به مجذوب از عالمان و شاعران عارف مشرب، عنوان‌های این مثنوی هر یک، مصراعی می‌باشد: رمزی ز عجایبات قرآن، طوفان عطای بحر توحید، درجی است لبالب از لآلی، اشراق جمال صاحب الامر، طغرای صحیفه معارف، تقطیع سماع و چرخ طامات، احسان عظیم روز میثاق، تشریف الست پاک‌دینان، برهان تمام حق‌شناسان، آیینه دلگشای اعجاز، تفریح جواب حیرت افزا، هم مژده و هم جواب محکم، تزویر دروغ راست مانند، ثعبان حصار گنج اسلام، آیات مکارم امامت، درجیست مرصع و پر از در. در انتها ترجیع‌بندی با عنوان «ترجیع مناقب امامت» و بیت الترجیع «روزی که قلم گرفت معبود ×× لوحش کف مرتضی علی بود» دارد. در فهرست نسخه های خطی فارسی (ج۴، صص ۳۱۲۱ و ۳۱۳۳) با عنوان «مثنوی حماسی دینی» و «مثنوی مجذوب تبریزی» و همچنین در برگه دانی مخزن با عنوان «مدایح المعصومین» آورده شده است. لازم به یادآوری است آقای منزوی در فهرستواره ۱۷۵۳/۳ با ذکر نسخه آستان قدس و دانشگاه تهران، نامی از مؤلف به میان نیاورده است.

آغاز: مثنوی: بسمله، سبحان الله عز شانه ×× من جل جلاله و عمه / هم جل جلاله ازانت × هم عم نواله نشانت. .

[منزوی ۳۱۲۱؛ فهرستواره منزوی ۱۷۵۳/۳ بدون نام مؤلف]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثنوی: هم لعنت حق جهان جهان پاک ×× بر کفر و نفاق و ظلم و الحاد. .. روزی همه روزه او رساند ×× از خوان کرم بکل عالم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کمند و جداول اوراق و عناوین و بیت الترجیع و بعضی لغات در حاشیه به شنگرف، معانی و شرح لغات به سیاهی؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره، ۳۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱۷ – ۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۴۷

آغاز: با مهر تو خورده شیر مادر ×× نور دو برادر و دو خواهر؛ **انجام:** شخصی گفتا از آن جماعت ×× پرسم ز علی و امامت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ فاقد ترجیع‌بند می‌باشد؛ کاغذ: حنایی فرنگی آهار مهره، ۱۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱۷ – ۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۹۴

آغاز: برابر؛ نقلی است صحیح و هوش افزا ×× گوش دل و جان به هوش بگشا / راوی گوید شدیم حاضر ×× در خدمت آن امام باهر / نور ششم ان وصی مطلق ×× از روز ازل وصی بر حق. .. / ملحد کی گفت ز ایرانیان × با یکی از عارف ایمانیان / کای سپه روس به ایران زمین؛ **انجام:** خواهی اگر مرد خردمند را × خوب به بین سید الوند را / سید عالی لقب ان رادمرد × فکرت او اختر آفاق گرد / آن به کمالات پدر بر پدر × تا شمری نامور و دادگر / داور روشندل و روشن روان × پیر به آداب و به همت جوان. ../ فرد جوان فردی و فردی تمام × نامه بروختم کنم و السلام / فرد چو قدوس شود مرد باش × مرد شو در طلبش گرد باش

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۲۱۹گ، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۱۷ – ۴۱۶]

● **احتجاجات فیاض** / کلام و اعتقادات / فارسی

ehtejājāt-e fayyāz

فیاض، ق۹ قمری

fayyāz (- 15c)

تاریخ تألیف: ۸۱۸ق

احتجاجاتی است از مؤلف که پس از نسبت دادن پاره‌ای از اعتقادات کفرآمیز و مخالف دستورات دینی به نگارنده، مردم استرآباد به غوغا برخواسته بودند بدین جهت در سال ۸۱۸ با گروهی از دانشمندان به بحث و گفتگو نشسته و پس از آن بحث ها را در این کتاب نگاشته است.

آغاز: سپاس و منت وجودی را که کلیات بید قدرت خویش بسرشت و دیباچه دو جهان بصفحه چهره وی بنوشت. .. من بعد سبب تحریر این وریقات آن بود که چون این ضعیف را از خدمت متکلمان خراسان مراجعت اتفاق افتاد. .. در محروسه استرآباد. .. در گوشه انزوا اختیار کرده شد. ..

چاپ: میراث اسلامی ایران، ۱۳۷۷خ، دفتر ۸، ص ۲۵۶-۲۹۵

[فهرستواره منزوی ۴۰/۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و همین است آنچه در اصول آثار علوی باشد این کفایتست که گفته شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۷ – ۲۲۸]

● **احتجاجات النبی (ص)** / حدیث / فارسی

ehtejājāt-on nabī

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، - ۱۲۳۴ ؟ قمری

hezār-jarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad šafī‘ (- 1819)

رساله‌ای است در بیان احتجاجاتی که پیامبر اکرم (ص) با فرق مختلف داشته وحقانیت اسلام رابه اثبات رسانده‌اند، در این رساله از تفسیر منسوب به امام حسن عسکری (ع) بسیار نقل شده است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۷۱/۳

آغاز: بسمله حمدله وصلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین ابواب احتجاجات الرسول صلی الله علیه و آله باب آنچه حجت گرفت آن حضرت صلی الله علیه وآله بر مشرکین و زنادقه و بر سایر اهل ادیان باطله در تفسیر حضرت امام حسن عسکری علیه السلام مذکور است که آن حضرت در تفسیر؛ **انجام:** از برادر من علی و نام ایشان حسن و حسین علیهما السلام است و بهترین جوانان بهشتند و پدر ایشان بهتر است تتمه این حدیث در کتاب کنز الفواید آن مرحوم است که در بیان معجزات حضرت رسول صلی الله علیه وآله. ..

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، علامت بلاغ دارد؛ جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی، ۵۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۷]

← احتجاجاتی در استرآباد ← احتجاجات فیاض

● احتجاج احمدی = احتجاج طبرسی (ترجمه) /

حدیث / فارسی

ehtejāj-e ahmadī = ehtejāj-e tabarsī (t.)

غفاری مازندرانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

qefārī-ye māzandarānī، ahmad-e-bn-e ‘alī (- 17c)

وابسته به: الاحتجاج علی اهل اللجاج = احتجاج طبرسی؛ طبرسی، احمد بن علی (-۶۲۰)

اصل از ابوعلی طبرسی و ترجمه از نظام الدین احمد غفاری مازندرانی که به امر محمد مهدی بن سید احمد مرعشی معروف به جانبازخان آن‌را به‌مدت سه سال ترجمه کرده است.

آغاز: شکر و سپاس مرخداوندی را سزاست که ذات کاملش از صفات مخلوقین متعالیست و حمد و ستایش بی احصایش و احساس در خور واجب الوجودی است که وجودش ابدی و باقی است

انجام: و مرا کافی و بسند است همین برای لایح و میزان راجح قطع این کتاب مستطاب بر کلام سید الاجل الاعلم علم الهدی قدس الله روحه و نور ضریحه نمودیم و الحمدلله. .. و سلم تسلیما

چاپ: چاپ شده

[الذریعة ۷۵/۴؛ فهرستواره منزوی ۱۹۷/۹]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا: واجب بیگ محمود (به دستور یوسف علیخان)، تا: قرن ۱۲؛ جداول اوراق به تحریر و لاجورد و صفحه اول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به لاجورد؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: اسقاطی، [ف: ۲۶ - ۱۴۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، وقف‌نامه نسخه در محرم سال ۱۲۵۲ در برگ آغاز آمده است؛ تملک: علامه علی قزوینی؛ مهر: «از جان و دل غلام علی هستم» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول، ۵۰۵گ، ۱۸ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۲۹ - ۴۸۴]

۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۷۴ فرخ

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنکه تاخیر در نماز صبح نماید تا آنکه ستارگان برطرف شوند

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح که در زمینه طلا نوشته شده ترجمه احتجاج احمدی، صفحات مجدول به طلا و مشکی، در صفحه اول آمده: «هو، دخل فی نوبتی وانا العبد العاصی فرهاد بن ولیعهد طاب ثراه فی شهر جمادی الاخرة من شهور سنة ۱۲۹۵ هجری»؛ مهر: «عبده محمد بن حاجی علی» مورخ ۱۲۲۴؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۴۷۵گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۲)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۲۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در صفحه آخر تاریخ تولد آقا حسین بهائی ذیقعده ۱۲۲۶ دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۲۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۲سم [ف: ۱ - ۳۵۹]

● احتجاج امیرالمؤمنین علی (ع) و ابی بکر / حدیث / عربی

ehtejāj-e amīr-al-mo’menīn ‘alī (‘) va abī bakr

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، -۴۰قمری

‘alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

به نقل از «خصال» شیخ صدوق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۵۱

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ ۳ص (۱۰۲ - ۱۰۴) [مختصر ف: ۳۲]

● احتجاج با مستر آلس / اسناد / فارسی

ehtejāj bā mester āles

مستر آلس ایلچی دولت انگلیس در طهران در زمان فتحعلیشاه قاجار در سه «حجت».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۸۲/۴

خط: شکسته نستعلیق، کا: داود بن محمد بن علی مازندرانی، بی‌تا؛ ۳ص (۱۳-۱۵) [ف: ۷ - ۱۱۴]

● احتجاج با ملا صادق بابی / کلام و اعتقادات / فارسی

ehtejāj bā mollā sādeq-e bābī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵-۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۵۲/۷

خط: تحریری، کا: حاج زین العابدین کرمانی، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: ۳۲]

● احتجاج بر یهودان و ترسایان و اثبات اسلام / کلام و اعتقادات / فارسی

ehtejāj bar yahūdān va tarsāyān va esbāt-e eslām

تاریخ تألیف: ۱۲۹۷ق

در اثبات اسلام در برابر یهودان و ترسایان. در این کتاب بندهایی از مزامیر و کتاب دانیال و وحی کودک و سی و هشت سوره ساختگی تورات و کتاب‌های دیگر تورات و انجیل بفارسی آمده و به آن وکتاب و قرآن برای درستی آیین اسلام استشهاد شده است. کتاب باید در ۱۲۹۷ ساخته شده باشد.

آغاز: حمدله. صلوة. .. اما بعد این بنده فقیر و حقیر مدتها طالب این بود که استحضاری از قوانین و آداب و احکام و فرمایشات انبیای سلف بهم رساند و بداند که لب و مغز شرایع و سنن و طریقه ایشان چه بوده و مقصود از آمدن این همه انبیا چیست و مدتها ممارست و مطالعه تورات و انجیل انبیا را که ترجمه بفارسی شده اند می‌نمود.

انجام: و جمع کرده است مال خود را برای وارث خود سخت ترین مردمانست از حیث عذاب و عقاب در روز قیامت می‌افزایم ایشان را عذابی بالای عذاب.

[فهرستواره منزوی ۷۵/۹]

تهران؛ ذکاء، یحیی؛ شماره نسخه:۲۶

آغاز: حمدله. صلوة. .. اما بعد این بنده فقیر و حقیر مدتها طالب این بود که استحضاری از قوانین و آداب و احکام و فرمایشات انبیای سلف بهم رساند و بداند که لب و مغز شرایع و سنن و طریقه ایشان چه بوده و مقصود از آمدن این همه انبیا چیست و مدتها ممارست و مطالعه تورات و انجیل انبیا را که ترجمه بفارسی شده اند می‌نمود؛ **انجام:** و جمع کرده است مال خود را برای وارث خود سخت ترین مردمانست از حیث عذاب و عقاب در روز قیامت می‌افزایم ایشان را عذابی بالای عذاب. تمت سنه ۱۲۹۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج سرخ با جدول،۱۰۲گ،۹سطر(۱۰×۱۷)،اندازه:۱۷×۲۲سم [نشریه: ۳ - ۱۳۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۲۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۴]

● الاحتجاج (ترجمه) کشف الاحتجاج / حدیث / عربی

al-iḥtijāj (t.) kašf-ul iḥtijāj

هاشمی، محمد بن عبد العزیز

hāšemī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-ʻazīz

آغاز: بسمله. الحمدلله نستعینه و نستغفره و نعوذ بالله من شرور انفسنا من یهدی الله فلا مضل له

انجام: عن الفقیه ابی منصور محمد بن الحسین بن احمد المقدسی القزوینی عن ابی طلحه القاسم. ..

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۷۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی کاهی، جلد: تیماج فرنگی ضربی با ترنج متشکل از هلال‌های به‌هم‌پیوسته در میان ترنج مزین به گل‌های تزئینی، ۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۰]

● احتجاج الحجة القائم المنتظر / عربی

ihtijāj-ul ḥujjat-il qā'im-il muntaẓar

رساله‌ای است درباره حضرت صاحب الزمان (عج) که سعد بن عبدالله القمی الاشعری به حضور امام رسیده و سؤالاتی نموده و جواب‌های آنها را شنیده است.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۱۸/۷

آغاز: بسمله، احتجاج الحجة القائم المنتظر المهدی صلوات الله علیه و علی آبائه الطاهرین؛ **انجام:** فاجتمعنا عند رأسه بالبکاء و العویل حتی قضینا حقه و فرغنا من امره رضی الله عنه - تمت.

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای با ترنج منقش، ۲۲ص، ۱۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۲۰۹]

● احتجاج حضرت زینب (ع) با یزید = خطبه حضرت زینب (ع) / حدیث / عربی

ehtejāj-e hazrat-e zeynab bā yazīd = xotbe-ye hazrat-e zeynab

زینب بنت علی بن ابی ابی طالب (ع)، ۶ – ۶۲ قمری
zeynab bent-e ʻalī-e bn-e abī abī tāleb (628 - 683)
انشاء حضرت زینب کبری (ع) دختر علی بن ابیطالب (ع) در مجلس یزید به روایت شیخ صدوق که در کتب مقتل چاپ شده است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۰۶/۴
آغاز: احتجاج زینب. .. انه لما دخل علی بن الحسین (ع) و حرمه علی یزید
خط: نسخ، کا: محمد قاسم، تا: جمادی الثانی ۱۰۸۲ق؛ به‌طور چلیپا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج عنابی، ۳گ (۶۸–۷۰)، ۱۹ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۲۲۸]

● احتجاج دیبلی با یکی از سنیان = مناظره با فرق = المناظرات مع العامة / کلام و اعتقادات / فارسی

ehtejāj-e daybolī bā yekī az sonnīyān = monāzere bā feraq = al-munāẓirāt maʻa-l ʻāmma

شیرازی دیبلی، عبدالوهاب بن عبدالرحمان، ق۱۱ قمری
šīrāzī deybolī, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e ʻabd-or-rahmān (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۳ق؛ محل تألیف: شاهجهان آباد هند
نگارنده حنفی مذهب بوده و به دست «ملا عبدالعلی شیرازی» مستبصر شد و به ولایت خاندان پیامبر (ص) گروید و چگونگی استبصارش را در رساله‌ای به نام «أبصار المستبصرین» نگاشته است. این رساله کلامی، احتجاج و مناظره دیبلی با پدر حنفی مذهب خود و همچنین با جمعی از علمای اهل سنت دارالسلطنه «شاه جهان آباد» در هند در آغاز سلطنت « اکبر شاه» به سال ۱۰۷۳ق می‌باشد. مؤلف در این کتاب از پدر متعصب خود که در نظر داشته وی را به قتل برساند، انتقاد می‌کند و برای هدایت وی دعا می‌کند. این مناظره در دو قسمت یکی با پدر خود و دیگری با علمای اهل سنت آن منطقه طبق گفته صاحب الذریعة این پاسخ و پرسش به صورت کتبی بوده است. این کتاب با نام های «المناظرات مع العامة»، «رساله درباره یک مناظره با فرق مذهبی»، «مناظره» و «احتجاج دیبلی با یکی از سنیان» در منابع و فهارس آمده است.
آغاز۱: مناظره چندکه اقل خلق الله عبدالوهاب را بعد از یقین طریق رشاد در بعضی بلاد هند با اهل عناد پر فساد اتفاق افتاده از جمله مناظرات آنکه به تاریخ سنه ۱۰۷۳ در دارالسلطنه
آغاز۲: بسمله ابتدای مناظره چند که اقل العباد عبدالوهاب را در بعضی از بلاد و سمی آکلة الاکباد با اهل عناد پر فساد عدیم الرشاد اتفاق افتاد ازجمله مناظرات آنکه در سنه. .. ولد دار الخلافه شاه جهان آباد شدم
انجام: و اگر افعال شر از او باشد ظلم لازم می‌آید تعالی شأنه عن ذلک بعد از تفکر استحسان مقالاتم نمود.
[الذریعة ۲۸۹/۲۲ و۲۹۷/۲۲؛ نسخه های خطی فارسی، منزوی ۹۹۴/۲؛ در فهرست آستان قدس رضوی ۲۷۶/۷ با نام «رساله در حقانیت مذهب جعفری» معرفی شده است؛ فهرستواره منزوی ۷۵/۹ (۳ نسخه) و ۵۵۲/۹ با عنوان «مناظره» (۷ نسخه)]

۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۹۶/۲
خط:نستعلیق،کا:محمد ابن میرک محمد،تا: جمعه شوال ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: لیمویی، جلد: چرم قهوه‌ای ضربی، ۴۱گ (۹۶ر–۱۳۶پ)، ۱۲ سطر، قطع: نیم رقعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ – ۳۹۰]
۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۹۳/۳
خط: شکسته نستعلیق، کا: معصوم بن اسحق حسینی وردلی ساوجبلاغی، تا: ۱۱۳۲ق، جا: مسجد نواب علیه (مریم بیگم)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۱گ (۶۹ر–۷۹ر)، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۷۶]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۷۲/۲
آغاز: ابتدای مناظره‌ای چند که این اقل العباد. .. با اهل عدوان لعنهم الله اتفاق افتاده است از جمله مناظرات آنکه به تاریخ سنه ۱۰۷۳؛ **انجام:** فرمود از جوابهای رکیکه مخدومی تشفی حاصل نشد بلکه بیشتر در شک افتادند آنگاه مخدوم الانامی دامن افشانده برخواست.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در دو برگ آخر چند تاریخ تولد و وفات از قرن سیزدهم آمده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۶گ (۳۸ر–۵۳ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۶۶]
۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۷۸/۲–۲۱/۱۹۸
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** فرمود رسول خدا (ص) که دائما امر مردم گذران است مادام که والی ایشان باشد دوازده مرد
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: کاغذی سبز، ۲۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۸ – ۴۵۷۲]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۹۲/۲
خط: نستعلیق، کا: میر محمد باقر بن میرزا عبدالفتاح حسنی حسینی طباطبائی تبریزی، تا: پنج‌شنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۱۱ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا عطف تیماج مشکی، ۱۸گ (۴۱ر–۵۸ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف:۲۵–۱۸۹]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۱۱/۲
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۲۲۰ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۹گ (۴۲ر–۶۰پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۷ – ۹۷]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۴۹/۲

آغاز: در بیان مناظره نمودن با آنجماعت ابتداءً مناظره چند که أقل العباد؛ **انجام:** بعد از تفکر بسیار استحسان مکالمه نمود و الحمدلله رب العالمین. ..

خط: نسخ، کا: محمد حسین فرزند محمد جعفر، حسینی هروی کرمانشاهی کربلایی، تا: شنبه ۱۵ رمضان ۱۲۲۳ق، جا: روستای «فدشکوه» از روستاهای فسای فارس؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، نسخه از جهت کلمات اندکی با نسخه‌های موجود در منابع متفاوت است، آغاز کتاب به علت توأم بودن این دو کتاب (إبصار المستبصرین و رساله حاضر) نامحسوس می‌باشد و به رساله قبلی الصاق گردیده است. در پایان نسخه یک برگ در تعبیر خواب آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۶گ (۱۲-۲۷)، ۱۶ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۰سم [ف: ۲۹ - ۵۳۴]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۱/۲ و عکسی ۱۶۴۰/۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن آقا عبدالله شیروانی شیرازی، تا: جمعه ۱۴ رجب ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۹گ (۳۹پ-۵۷ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱- ۷۸] و [عکسی ف: ۵ - ۸۴]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۹۰

آغاز: بسمله، اما بعد فیقول احقر البریه راسخ الطویه؛ **انجام:** بعد از تفکر بسیار استحسان نمود رجب المرجب ۱۳۰۷ در دارالخلافه تهران

خط: شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن [الفبائی ف: ۵۵۴]

۱۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۵۶/۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** چون بنات النعش ازهم پاشیدند و مانند جمال بوال بیعقال براعقاب خود شاشیدند الحمدلله الذی نجانا من هولاء القوم الذین لا یکادون یفقهون حدیثاً. .. ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء والله ذوالفضل العظیم

خط: نسخ، کا: محمد عطار، تا: ۱۳۱۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دورو سوخت مجدول با ترنج و سرترنج، ۲۵گ (۴۸پ-۷۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۳۰]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۳۷/۴۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی ضربی، ۶گ (۴۱پ-۴۶ر)، اندازه: ۱۵/۹×۲۹/۵سم [ف: ۷- ۲۱۲]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۹۶/۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۲۶گ (۲۴ر-۴۹ر)، ابعاد متن: چلیپا ۶×۱۵، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۲۶۶]

← احتجاج طبرسی ⟵ الاحتجاج علی اهل اللجاج

← احتجاج طبرسی (ترجمه) ⟵ احتجاج احمدی

● الاحتجاج علی اهل اللجاج = احتجاج طبرسی /

کلام و اعتقادات، حدیث / عربی

al-iḥtijāj ʻalā ahl-il-lijāj = ehtejāj-e tabarsī

طبرسی، احمد بن علی، - ۶۲۰ ؟ قمری

tabarsī، ahmad-e-bn-e ʻalī (- 1224)

در نسبت این کتاب به فقیه متکلم ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی نگارنده «کافی» در فقه و شیخ طبرسی صاحب «تفسیر مجمع البیان» مفسر صاحب نام (فضل بن الحسن بن الفضل ۴۷۰-۵۴۸ق) اختلاف است. ابن شهر آشوب که شاگرد مؤلف بوده در «معالم العلما» (ص ۲۱۹) و ابن‌طاوس در «کشف المحجه» (فصل ۵۴ ص۳۵) نگارنده «الاحتجاج علی اهل اللجاج» است را احمد بن علی طبرسی می‌دانند نه شیخ طبرسی؛ نگارنده «مشایخ الشیعة» و ابن ابی جمهور احسائی در «غوالی اللئالی» و امین استرآبادی پنداشته‌اند که از آن شیخ طبرسی مفسر معروف است که نظر دوم خطاست و کتاب از احمد بن علی طبرسی است، اگر چه در خود کتاب نامی از خود نبرده و به کتاب هم نامی نداده است. احمد بن علی طبرسی در روزگار شیخ طبرسی مفسر و ابوالفتوح رازی می‌زیسته و از ابوجعفر مهدی بن ابی حرب حسینی مرعشی از ابوعلی حسن فرزند شیخ طوسی و ابوعبدالله جعفر بن محمد بن احمد دوریستی روایت داشته است (ص ۳ و ۳۳ احتجاج چاپ نجف). سخنان و فتواهای فقهی او را شهید اول در «غایة المراد» و شهید دوم در «شرح ارشاد» آورده‌اند.

مؤلف در مقدمه کتاب می‌گوید: «چون جمعی از شیعیان امامیه در احتجاج به مخالفین و جدال به معاندین کوتاهی می‌کنند و تصور نموده که چون پیغمبران گذشته و ائمه دین علیهم صلواة الله اجمعین این راه را نپیموده‌اند احتجاج بدعت است بدین سبب این کتاب را که مشتمل بر احتجاجات پیغمبران گذشته و حضرت خاتم النبیین و ائمه هدی (ع) در اصول و فروع دین می‌باشد از کتب معتبره جمع و تألیف و کتاب خود را به احتجاج شیخ مفید و سید مرتضی رحمة الله علیهما که از بزرگان علماء امامیه‌اند ختم می‌نمایم.» در ابتدای کتاب آیاتی از قرآن که در آن برخی از انبیاء الهی مامور به احتجاج با دشمن شده اند بیان شده است. همچنین تعدادی از احادیث و روایات در فضیلت مدافعان از دین خدا با حجت و برهان در فصل اول کتاب بخشی از مجادلات حضرت رسول و ائمه اطهار و برخی از دانشمندان بزرگ شیعه در فصول دیگر کتاب ذکر شده است. اکثر احادیث ذکر شده در کتاب، به‌جز روایات منقول از تفسیر امام حسن عسکری مرسل می‌باشند و بدون ذکر سند آورده شده‌اند. کتاب در دو جلد سامان یافته است.

آغاز: بسمله. الحمدلله المتعالی عن صفات المخلوقین المنزه عن

نعوت الناعتین المبرأعما لایلیق بوحدانیته المرتفع عن الزوال و الفناء
انجام: و هذه فضیلة تزید علی الفضائل و توفی علی جمیع الخصائص و المناقب و کفی بها برهانا لایحا و میزاناً راجحاً. قطعنا هذا الکتاب علی کلام السید علم الهدی قدس سره والحمدلله رب العالمین و سلام علی المرسلین
چاپ: این کتاب دو بار در سال ۱۲۶۸ و ۱۲۸۶ در ایران چاپ شده است؛ ۲ جلد، تهران، ۳۵-۱۳۳۶ش، ۲۱۷+۲۶۵ص؛ جلد اول، تهران، ۱۳۳۷ش، سربی، رقعی، چاپ دوم، ۳۰۲ص؛ مشار عربی، ص۲۳؛ طهران، سنگی، ۱۳۰۲ق.، وزیری، ۲۵۸ص؛ تبریز، ۱۲۸۶ق.، ۲۶۲ص؛ نجف، ۱۳۵۰ق.، ۲۸۴ص
[الذریعة ۲۸۱/۱و۲۸۲؛ ریحانة الادب ۳۵/۴؛ ایضاح المکنون ۳۱/۱]

شرح و حواشی:

۱- کشف الاحتجاج = ترجمه احتجاج؛ کاشانی، فتح الله بن شکرالله (-۹۸۸)
۲- کشف الاحتجاج = ترجمه احتجاج؛ علاء الدین اصفهانی، محمد بن اسماعیل (-۱۰)
۳- احتجاج احمدی = احتجاج طبرسی (ترجمه)؛ غفاری مازندرانی، احمد بن علی (-۱۱)
۴- ملحق الاحتجاج علی اهل اللجاج؛ طالقانی، محمد حسین بن مقصود علی (-۱۱)
۵- حدیث احتجاج (ترجمه)؛ قزوینی، آصف (-۱۱۳۶)
۶- الاحتجاجات؛ ناشناس
۷- الاحتجاج علی اهل اللجاج (منتخب)؛ ناشناس
۸- الاحتجاج علی اهل اللجاج (ترجمه)؛ ناشناس

۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۷
خط: نسخ معرب، کا: علی بن ابراهیم بن معلی، تا: یکشنبه ۱۸ ذیحجه ۷۳۶ق؛ برخی اوراق آغازین و وسط کتاب بازنویسی شده است، مصحح، دارای امضای بلاغ، در سه برگ پایانی یادداشتی از ابراهیم بن جمعه بن ابراهیم بخاری به سال ۷۷۴ و چند یادداشت حدیثی مکتوب است؛ تملک: «عبدالحسین بن سلطان حسینی موسوی مدنی حلی» به سال ۹۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته لبه‌دار، ۲۷۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۱۸-۳۲/۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۷۳ق؛ این نسخه عکسی است، مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۴۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۸عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: وایتکان، ش ۱۷۷۴. تمام کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۷۳ق؛ مصحح، دارای حواشی لغوی به نقل از قاموس و صحاح؛ تملک: جعفر شرف الدین به تاریخ ۹۸۵ق؛ ۲۵۰گ، ۲۴ سطر [عکسی ف: ۲ - ۱۵۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۹
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: ۴ - ۱۵۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لامام من المأموم. .. فی امر امرتهم به
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۸۴ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۸×۲۵سم [الفبائی ف: ۲۴]

۵. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۳۸
آغاز: موجود:عن ابی بکر و قد صحبه فی سفر قال قلت له یا ابابکر. .. احتجاج فاطمه الزهرا علیهما السلام علی القوم منعوها فدک؛ **انجام:** احتجاجه قدس الله روحه فی التعظیم و التقدیم لاعتنا علیهم. .. یوم القیمة فان للامور یداخل و مخارج و
خط: نسخ خوانا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۶]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۹۰-۵۷/۶۰
آغاز: برابر
بخشی از آغاز و انجام نسخه موجود است و از وسط چهار، پنجم نسخه افتادگی دارد؛ خط: نسخ، کا: عنایت الله بن نورالله بن عبدالله تبریزی، تا: دوشنبه ۸ ربیع الثانی۹۵۳ق؛ ۲۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۳/۳-۵۹۱۴
خط: نسخ، کا: عبدالحق بن محمد بن عیسی حسینی مکی مدنی بحرانی بلدی حلی، تا: ۳ ذیحجه ۹۸۰ق؛ واقف: معین الاسلام میرزا محمد علی بن حاجی ملا رضا (با کمال الدین ابن بابویه) با خط و مهر همو در محرم ۱۳۳۵؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تازه، ۳۱۶گ، ۲۰ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: - ۷۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۴
آغاز: برابر
نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۳۹]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۸ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۳۱۵ص، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۹۶]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۴ مشیر
ازآغاز تا بند «الرسالة الباهرة فی العترة الطاهرة» را دارد و باقی افتاده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: تیماج حنایی زرکوب با ترنج کوچک زرین مقوایی، ۳۵۴گ، ۱۸ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم[ف:۳-۵۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۲۵
آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ بر پشت برگ آغاز یادداشت مرحوم شیخ عباس محدث قمی دیده می‌شود؛ جلد: تیماج زرشکی با ترنج زر، ۲۱۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۲۳]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۳۴

آغاز: الانهار و یجعل لک قصورا و انزل علیه یا محمد فلعلک تارک بعض ما یوحی الیک و.. فقال له رسول الله یا عبدالله اما ذکرت من انی آکل الطعام کما تأکلون؛ **انجام:** ذکر طرف مما خرج ایضا من صاحب الزمان علیه السلام من المسائل الفقهیة و غیرها. .. و عن ابی الحسین محمد بن جعفر الاسدی قال کان فیما ورد علی من الشیخ ابی جعفر. .. و لا یجوز ذلک لمن کان من اولاد عبده الاوثان و النیران.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی سرخ عطف و گوشه گالینگور قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۸ - ۵۷۳]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۴

نسخه تا احتجاج سید مرتضی است و افتاده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی لغوی؛ تملک: محمد امین کاشانی در سمنان و در رمضان ۱۱۵۹؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۲۶۶گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۳۴/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۵۹۲]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۶۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: سردار کابلی در ۱۰ رجب ۱۳۳۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی مقوایی، ۲۶۴گ، ۲۳ سطر (۷×۱۸/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۸ - ۶۹۵]

۱۴. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۳۰

آغاز: من ذلک انه لما خرج من المدینة و قد کان خلفه علیها و قال له ان جبرئیل اتانی و قال لی؛ **انجام:** و سأل عن الرکعتین الاخیر قد کثرت فیهما الروایات فبعض یروی ان قراءات الحمد وحدها

خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ ۲۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: - ۱۰۱]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۲-طباطبائی

آغاز: من العلماء الداعین الیه و الذابین عن دینه؛ **انجام:** و تعادیه و تجریه فی جمیع الاحکام مجری من لا نسب له و لا حسب و لا قرابة و لا علقة. ..

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ چند برگ الحاقی در اول و آخر نسخه با یادداشت‌های پراکنده وجود دارد؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۶۰گ، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۲۴ - ۳۶۹]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بالاسناد الذی تکرر عن ابی یعقوب و ابی الحسن ایضاً انهما قالا حضرنا عندالحسن بن علی ابی القاسم علیهم السلام فقال له. ..

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ تمامی حواشی به خط آقا محمد هادی بن شاه مرتضی ثانی إبن محمد مؤمن کاشانی، وی نوه برادر فیض و از علمای کاشان و صاحب تألیفات می‌باشد، شرح حال مفصل او در مقدمه کتاب معادن الحکمة آمده است، نسخه مقابله شده با نشان (بلغت قرائة)؛ تملک: محمد مهدی بن محمد هادی بن شاه مرتضی ثانی کاشانی همراه مهر بیضی او با نشان «محمد مهدی ۱۰۹۲»؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی قهوه‌ای، عطف: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۸گ، ۲۰ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳۴ - ۳۸۳]

۱۷. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا،تا:قرن۱۱؛مصحح و دارای تعلیقات لغوی، مجدول و مذهب در دو صفحه اول و دوم بین سطرها مذهب [مرتضوی مخ :ف: ۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۸۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۶۶۲ص [عکسی ف: ۷ - ۱۷۷]

۱۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۲۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نسخه مصحح [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۱]

۱۹. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، با نشان نسخه‌بدل، در پشت صفحه آخر اجازه صفی الدین بن فخر الدین طریحی به شیخ محمد حسین بن محمد علی تبریزی در نجف در ۲۵ ذیحجه ۱۰۹۰ق؛ واقف: حاج محمد باقر تاجر کاشانی، تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۱۱۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لولایی، ۲۳۹گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵ [ف: ۴۴۳]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، در انجام اظهار شده که نسخه با نسخه معتبر در محرم ۱۰۷۳ مقابله شده است؛ مهر: آیةالله مرعشی نجفی؛ کاغذ: سمرقندی، تیماج قهوه‌ای لبه‌گردان زرشکی، ۲۱۱گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۲۸ - ۳۶]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۷۰

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوح مذهب نسبتاً کم کار، جداول اوراق به زر و تحریر و شنگرف؛ واقف: سیدجلال تهرانی، تاریخ وقف: مرداد۱۳۶۱؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی ضربی لبه‌دار با ترنج و سرترنج و گوشه، ۲۹۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۷سم [ف: ۱۴ - ۱۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شرفت عندهم منزلة الحدیث

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصدر به چند حدیث در موضوعات متفرقه و مذیل به قصیده دعبل بنا بر نقل عبدالرحمان

جامی در «شواهدالنبوة» که با مطلع «ذکرت محل الربع من عرفات» آغاز و با مصرع بیت حضرت رضا (ع) «الحت علی الاحشاء بالزفرات» که به‌عنوان الحاق و اتمام فرموده‌اند ختم می‌گردد، مقابله و تصحیح سنه ۱۱۳۱؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، تاریخ وقف: مرداد۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد:تیماج،۳۷۳گ،۱۷سطر،اندازه:۱۴/۳×۲۴/۵سم[ف:۱۴ - ۱۴]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تعادیه و تجریه فی جمیع الاحکام مجری من نسب له و لا حسب و لا قرابة و لا علقة. ..

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از آخرین ورق مقدار دو سطر ساقط، محشی، واگذاری دانشگاه علوم اسلامی رضوی در سال ۱۳۶۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۶۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۱۷]

۲۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۱

انجام: و اضطرار اهل العلم بتاویل الکتاب الی الاکتتام و الاحتجاب خفیة من اهل الظلم و البغی. ..

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و وقف‌نامه کتاب از «محمد سمیع بیك خان بن ملك حسین بن محمد بن محمد تقی اردکانی» به سال ۱۱۴۶ دیده می‌شود؛ واقف: محمد سمیع بیك خان بن ملك حسین بن محمد بن محمد تقی اردکانی، تاریخ وقف: ۱۱۴۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۳]

۲۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، روی برگ اول چند یادداشت متفرقه و وقف‌نامه کتاب از «عبدالخالق بن ملاعلی میبدی» به سال ۱۳۴۱ دیده می‌شود؛ واقف: عبدالخالق بن ملاعلی میبدی، تاریخ وقف: ۱۳۴۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۰۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده محمد مقیم» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره، ۲۴۹گ، ۳۴ سطر (۵×۲۰)، اندازه: ۹/۵×۲۵سم [ف: ۲۹ - ۱۰]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله بن تایب حبیلی، تا: جمعه ۱۶رجب ۱۰۰۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸/۷سم [ف: ۱۴ - ۱۵]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله بن تایب حبیلی، تا: ۱۶ جمادی الثانی ۱۰۰۷ق؛ کا: علی بن عبدالله بن تایب حبیلی (به تصریح خود در پایان ج۱)؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: ۱۰۶۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشگی، ۲۸۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۴×۲۷/۶سم [ف: ۱۴ - ۱۶]

۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن امیر غیاث الدین محمد شوشتری، تا: سلخ شعبان ۱۰۰۸ق (یا ۱۰۸۰)، جا: مکه؛ مصحح، محشی، در برگ اول نام شاه میرزا محمد رحیم گلستانه مشهود است؛ مهر: «ابوالحسن شریف بن زین العابدین» (مربع) و «یا رفیع الدرجات» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سر ترنج، ۲۲۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۷]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۲۸

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن محمد حسینی مشهدی، تا: ۲ رجب ۱۰۱۶ق؛ مصحح، دارای بلاغ و حاشیه از محمد طاهر تونی ۱۷ ربیع الثانی ۱۱۰۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۱۲۵]

۳۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۹ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۱۹ سطر (۱۳×۲۵) [ف: - ۳۵]

۳۲. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۱

بی‌کا، تا: ۱۰۳۳ق [نشریه: ۴ - ۳۲۵]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۳ق، جا: کربلا؛ مصحح، گاهی در حاشیه لغاتی را توضیح داده‌اند؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۶۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۲۵ - ۱۵۹]

۳۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۱۸۱/۲

آغاز: بسمله، احتجاج الشیخ المفید السدید ابی عبدالله محمد بن محمد بن النعمان رضی الله عنهم - حدثنا الشیخ ابوالفضل ابن معمر المرقی فی الرمله؛ **انجام:** فالمسئلتان عندنا واحده و الله ولی التوفیق - تمت الرسال هالنفیسه فی ضحوه یوم الجمعه من شهر جمادی الاولی سنه ۱۰۳۹

قسمتی از کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۹ق؛ ۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۵۷]

۳۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۰۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ استکتاب و مقابله و وقف از محمد جمال بن شاه محمد فسوی همراه با مهر بیضی «ان الله جمیل یحب الجمال ۱۰۴۷»؛ »اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۰۹]

۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۲۴

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه از ربیع الثانی ۱۰۵۰ق؛ توسط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول زین العابدین خسرو شاهی تملک علی اکبر بن عبد الجبار بورجانی را بتاریخ ۱۱۲۷ نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۵ - ۱۲۷]

۳۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۶۹

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد علی مازندرانی، تا: پنج‌شنبه ۶ ذیقعده ۱۰۵۴ق؛ توسط کاتب تصحیح شده، اندکی حاشیه‌های لغوی دارد، روی برگ اول وقف‌نامه کتاب به تاریخ ربیع الثانی ۱۲۵۸ با مهر دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۴۲۶]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد شریف بن جبرئیل، تا: شعبان ۱۰۵۴ق؛ مصحح، مقابله شده، واگذاری سازمان حج و اوقاف در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۲۸۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۳×۲۵/۷سم [ف: ۱۴ - ۱۳]

۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۱۵

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن، تا: ۱۸ شعبان ۱۰۵۵ق؛ مهر تملک: «احمد»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج مشکی درون گل و بوته رنگین، ۲۷۹گ، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۳۵]

۴۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰

خط: نسخ، کا: عقیل بن شیخ محمد قمی، تا: ذیحجه ۱۰۵۶ق؛ نسخه به‌وسیله عمادالدین محمود اللطیفی الاسرائیلی الشیعی الاثنا عشری لقبا و علما و نسبا و مذهبا برای کمک به کسی به نام سعید در روز یک‌شنبه ۸ شعبان ۱۰۵۷ مقابله شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵) [ف: ۷۴۷]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین و حسبنا الله و نعم المعین.

خط: نسخ خوش، کا: محمد باقر کاتب اصفهانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی روشن عطف میشن عنابی لولادار، ۲۸۴گ، ۲۰ سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵ سم [ف: ۹ - ۲۹۵]

۴۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۸۹

خط: نسخ، کا: عبدالرشید بن عبدالواحد تستری، تا: یک‌شنبه ۲۵ شعبان ۱۰۶۱ق؛مصحح،محشی؛واقف: محمد جعفر بن محمد صفی فارسی، تاریخ وقف: ۱۲۲۸؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی، ۳۰۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۸]

۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۲۴

خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمد شیرازی، تا: پنج‌شنبه صفر ۱۰۶۲ق؛ مصحح، محشی، دارای علامت بلاغ، نسخه را محمد اسحاق بن محمد عرب مرشدی به‌دستور وزیر فاضل (حاتم) در کرمان مقابله نموده و نیمه اول کتاب در ماه ذیقعده ۱۰۹۰ به پایان رسیده است، دارای وقف‌نامه به تاریخ ۱۲۵۸؛ تملک: محمد اسماعیل با مهر «محمد اسماعیل بن علی بن حسن حسینی» (مربع)؛ مهر: «عبده الراجی حیدر» (بیضوی) و «اللهم صل علی محمد و آل محمد»؛ جلد: دورو تیماج قرمز، ۳۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۷ - ۲۰۰]

۴۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵۳

خط: نسخ، کا: نورالدین محمد بن حاجی ملک حسین، تا: یک‌شنبه ذیقعده ۱۰۶۳ق؛ در پایان مقابله محمد دماوندی در ۱۳۲۶ و در برگ ۲۳۶ وصیت شیخ محمد و احادیثی از «من لا یحضر» به‌خط محمد دماوندی دیده می‌شود؛ تملک: محمد رضی و محمد بن حاجی محمد با تاریخ ۱۳۲۶؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی زرکوب مقوایی، ۲۳۶گ، ۱۸سطر(۱۱×۱۵/۵)،قطع:وزیری، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۴۴۵]

۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر مازندرانی، بی‌تا؛ مهر: «محمد سید المرسلین» (دوری)؛ تملک: محمد بن محمود. .. موسوی شهربانی ۱۰۶۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۲۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف مخ: ۱ - ۶۰]

۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۴۴-۸/۵۴

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدنصیر بن حاجی کلبعلی بروجردی، تا: یک‌شنبه ۲۴ رجب ۱۰۶۸ق؛ مصحح، نسخه‌بدل ذکر گردید و لغات مشکل معنی شده، در اول نسخه حدیثی از امام صادق (ع) به روایت از معلی بن خنیس؛ جلد: تیماج مشکی لولادار، ۳۵۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۴۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۰۴

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد علی خاوری، تا: ۱۰۶۹ق؛ با یادداشت مورخ جمادی الاول ۱۰۸۹ درباره مؤلف در ص ع؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی سیاه، ۲۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۵]

۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۶۴

خط: نسخ، کا: حاجی محمد باقر اصفهانی، تا: شعبان ۱۰۶۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ ضربی لبه دار، ۲۰۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷ [ف: ۱ - ۱۵]

۴۹. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۵۰

آغاز: الله عزوجل علی العشر فهذا افضل مما اعطی سلیمان علیه السلام؛ **انجام:** برابر

از احتجاجات حضرت رسول (ص) تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن کربلایی محمد علی سورکی، تا: ۱۰۶۹ق، جا: مدرسه

حسینیه ساری؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج لولایی، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۷) [ف: ۱۱۸]

۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن قاسم، تا: شنبه ۲۳ جمادی الثانی ۱۰۷۰ق؛ به ضمیمه دعایی از میر محمد باقر داماد؛ جلد: تیماج زرشکی عطف تیماج مشکی دورو، ۲۶۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف مخ: ۱ - ۶۰]

۵۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۵

خط: نسخ، کا: ابن فضل الله علی بیک چراغچی طالقانی، تا: پنج‌شنبه ۱۴ ذیقعده ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۳۷۷گ، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۴۴۵]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فضیلة تزید علی الفضایل. .. فی عداه یوم الاثنین ثانی عشرین من شهر رجب المرجب سنه سبعین. ..

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن میرزا محمد، تا: دوشنبه ۲۲ رجب ۱۰۷۰ق؛ «اعلام الوری با علام الهدی» به آن ضمیمه است، مصحح، مقابله شده، حواشی برخی از اوراق شرح و ترجمه بعضی از لغات؛ واقف: محمد باقر زندکرمانی، تاریخ وقف: آذرماه ۱۳۴۷؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج زرین، ۲۵۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۴×۲۳/۶سم [ف: ۱۴ - ۱۷]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۲۲-۵۲/۶۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح الریف، تا: ۱۵ محرم ۱۰۷۱ق، جا: قم؛ ۲۸۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹-۱/۵۹

آغاز: ان اسألک عنه رایتک خرجت بثوب مختوم فقلت ایها الناس انی لم ازل مستغلاً؛ **انجام:**برابر

احتجاجات امیرالمومنین تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: ملاصالح وزواتی، تا: ذیقعده ۱۰۷۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، دارای بلاغ، نسخه بدل در حاشیه ذکر شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۳

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد مؤمن تبریزی، تا: ۱۰۷۱ق؛ حاشیه‌نویسی مختصری به فارسی دارد؛ تملک: شرف الدین علی بن محمد بن محمد ابراهیم بن شمس الدین ابن قوام الدین بن نصیرالدین بن جمال الدین بن علاء الدین حسینی مرعشی حائری نجفی به تاریخ ۱۲۶۴ نوشته شده در حرم حضرت امیر (ع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۹۰]

۵۶. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۲۲

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیقعده۱۰۷۱ق؛ مصحح، دارای وقف‌نامه به تاریخ شوال ۱۲۰۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: - ۳۰]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن، ۳۱ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [الفبائی ف: ۲۴]

۵۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۳۸

خط: نسخ، کا: شجاع بن محمد مسعود، تا: ۱۴ ربیع الاول۱۰۷۲ق، جا: در اصفهان؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد علی حسینی و خانلر به تاریخ ۱۲۶۱ با مهر، میرزا احتشام الدوله شاهزاده خانلر به تاریخ ذیقعده ۱۲۷۰ با مهر؛ جلد: دو رو تیماج رو قرمز پشت قهوه‌ای، ۲۶۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۳۸۷]

۵۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۸الف

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۰۸۴]

۶۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۴۵

کا:محمد سعید بن شاه محمد،تا:۱۰۷۳ق؛ قطع: وزیری [ف: ۶۲]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد وقع انواع من تحریره یوم الاحد ثامن عشر شهر شوال ختم بالخیر و الاقبال سنه. .. و سبعین بعد الف من هجرة النبویه و صلی الله محمد و آله الطاهرین و سلم سلیما کثیرا. ..

خط: نسخ جلی خوش، بی کا، تا: ۱۰۷۸ق؛ واقف: هدیه مرحوم حاج شیخ محمد باقر سروقد رضوی، وقف‌نامه: «بسم له، قد وقفت هذا الکتاب. .. قرین المخدرات. .. و. .. علی ما نقول وکیل»؛ کاغذ: نخودی، ۲۶ سطر (۱۰/۸×۲۲/۲)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۹×۳۰ سم [رایانه]

۶۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۷۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰گ (۱پ-۲۴۰ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲ - ۵۲]

۶۳. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۴۲

خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه ۱۵ رجب ۱۰۸۰ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لبه‌دار ضربی، ۱۷۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: - ۴۲]

۶۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۶

خط: نسخ، کا: شیخ محمد سعید نوربخشی کرمانی، تا: جمعه ۱۹ ذیحجه ۱۰۸۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۱۵گ،۲۴سطر(۱۰×۲۱)،قطع:رحلی،اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴۴۵]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۲۹

با حواشی رضا قلی، رفیع و حواشی به نقل از شرح تجرید و تفسیر بیضاوی؛ بی کا، تا: ۱۰۸۳ق [د.ث. مجلس]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۹

آغاز: دواعی الشیطان و لم یمهلهم سدی؛ **انجام:** قطعنا هذا الکتاب علی کلام السید علم الهدی قدس الله روحه

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جدول‌بندی به طلا و تحریر، مصحح، محشی؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: حنایی روشن، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۵ – ۱۱]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی نقی بن ابوالحسن طالقانی عفی الله عنها سنه ۱۰۸۴

خط:نسخ، کا: علی نقی بن ابوالحسن طالقانی، تا: سه‌شنبه ۲۶ ربیع الاول۱۰۸۴ق، جا: قصبه ابهر؛ محشی، مصحح، مقابله شده؛ واقف: سیدعبدالحسین سیاهپوش، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۶۴؛ کاغذ: نخودی آهاری، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۵/۲سم [ف: ۱۴ – ۱۴]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۷۶-۳۵/۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: جعفربن شجاع حسینی، تا: ربیع الاول ۱۰۸۴ق؛ مصحح، نسخه بدل دارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لولادار با ترنج با سر، ۲۷۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵ [ف: ۱ – ۱۲۱]

۶۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۹۰

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن حسن علی طبسی گیلکی، تا: یک‌شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۰۸۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ افتادگی: آغاز (خطبه)؛ دارای حواشی مختصر با عناوین «لمحرره م هـ»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵×۱۳/۵[ف: ۲- ۴۳۰]

۷۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ ذیحجه ۱۰۸۵ق؛ محشی؛ جلد: چرم قرمز رنگ، ۲۵۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [مؤید: ۲ – ۳۱۳]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حسبنا الله و نعم المعین. .. یا رب العالمین سنه ۱۰۸۵

خط: نسخ، کا: میرزا علی بن حسین خوسفی قاینی، تا: ۲۵ شوال ۱۰۸۵ق؛ واقف: محمد علی رضوی توسط سیدرضا امیرشهیدی، تاریخ تحویل شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی لبه‌دار، ۱۸۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۲۴/۸سم [ف: ۱۴ – ۱۵]

۷۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳

خط: نسخ، کا: محمد شریف بن ابوالحسن ساوج بلاغی، تا: دوشنبه ۲۳ محرم ۱۰۸۵ق؛ مصحح، نسخه‌بدل‌ها ذکر شده، دارای کلمه «بلغ»، در برگ آخر یادداشتی از کشکول شیخ بهائی و شعری از جامی مکتوب؛ تملک: «عبدالله بن حسین» با مهر بیضوی نام وی؛ مهر: «حسن بن محمد کاظم الحسینی» (مربع)؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته‌ای ترنج و سرترنج دار، ۳۵۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱–۲۲]

۷۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۶

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن محمد امین، تا: ۱۸ شعبان۱۰۸۵ق؛ مصحح؛ تملک: محمود بن محمد رضا بیدگلی با مهر «الواثق الراجی عبده المحمود» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ – ۲۰۱]

۷۴. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ در انتها آمده: «قابلت و صححت عن آخرها بحمدالله سبحانه، فصحت فجاءت نسخة ممتازة عن غیرها فی حجة سبع و مائة و ألف هجریة، و أنا الفقیر الی الله الغنی ابن معزالدین الحسینی عبدالغنی. .. و هو شارح الشمسیة سنة ۱۰۷۵» [تراثنا: س۱۳ش۱ – ۱۲۶]

۷۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۵۵

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن الیاس رستمداری، تا: شعبان ۱۰۸۶ق، به خاطر شیخ حسین جبل عاملی؛ دارای یادداشت وقف حسین بن بدرالدین کرکی عاملی در شعبان ۱۰۷۵ق (قبل از تحریر این وقفنامه نگاشته شده سپس تحریر گردیده و یا سبعین بوده)، مصحح، مقابله شده و دارای بلاغ؛ مهر: «الواثق بالله العلی عبده حسین العاملی» (مدور)؛ جلد: تیماج عنابی عطف و لبه میشن قهوه‌ای، ۳۳۰گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۲۲]

مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۲۲

آغاز و انجام: برابر

همان نسخه بالا [رشت و همدان – ف: ۱۷۱۹]

۷۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۰۰

آغاز و آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: از پنج‌شنبه رجب ۱۰۸۵ق تا ۱۷ ربیع الاول ۱۰۹۰ق؛ مقرر و مقابله شده، تاریخ تحشیه و مقابله و قرائت غره محرم ۱۰۹۱ق در مشهد مقدس رضوی، دارای حواشی با امضاء: «م ك سلمه الله، مصباح، نهایه، مجمع البیان بحار، تفسیر نیشابوری، ابن ابی الحدید، ابن میثم و. ..»، واقف: حاج محمد مومن بن حاج محمد کاظم قاری؛ جلد: تیماج عنابی ضربی‌دار عطف و لبه میشن سرخ و قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۲۱ سطر (۱۷×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳۳۴]

۷۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۰۸

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن جمال الدین محمد طالقانی، تا: ۱۰۹۰ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح، مقابله شده با علامت «بلغ منی مقابلة و قرائة» با حواشی از سید شفیع خویی به رنگ لاجوردی و رفیع الخادم؛ تملک: محمد مهدی بن رضی الدین محمد هروی با مهر «یضیی بالله نفسی عبده محمد مهدی ۱۱۱۸» (مربع)؛ مهر: دو مهر کاتب «العبد المذنب الآثم محمد قاسم» (مربع)، «افوض امری الی الله العبد المذنب محمد قاسم ۱۰۹۰»

(مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵ سم [ف: ۶۳]

۷۸. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۹۰ق [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۰۴]

۷۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا صادق بروجردی بن محمد باقر، تا: ۱۱ ربیع الاول ۱۰۹۰ق؛ مصحح؛ مهر: «لا اله الاالله الملك الحق المبین عبده ۱۱۴» (بیضوی)؛ تملک: محمد؛ جلد: تیماج مشکی روغنی، ۲۴۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۳]

۸۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۶۸

خط: نستعلیق، کا: قنبر علی، تا: ۲۸ شوال ۱۰۹۱ق؛ تملک: محمد کاظم بن ملا محمد محسن در ۱۱۶۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی زرین آراسته زمینه زرد عطف تیماج تریاکی روی لاجورد، ۲۴۵گ، ۲۱ سطر (۷×۱۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۵۲۳]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۴۵

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: ابوطالب بن میر سید شریف خطیب حسینی قاری سبزواری، تا: ربیع الثانی ۱۰۹۲ق؛ محشی، پشت صفحه اول اثبات کتاب برای مؤلف؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای لبه‌دار، ۳۱۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۸سم [ف: ۱۴ - ۱۴]

۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمدی، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: آهاری حنایی، جلد: تیماج عنابی ضربی، ۲۰۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۰]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۹۴

خط: نسخ، کا: محمد شریف، تا: شوال۱۰۹۳ق؛ مصحح، محشی، در برگ پایانی یادداشت تصحیح کتاب با چند نسخه از محمد جعفر بن محمد یوسف متطبب قمی در ۱۰۹۵ق در مشهد مقدس رضوی با مهر مثمن «یا امام جعفر ادرکنی» آمده است، برگ اول بازنویسی شده و در پشت آن نام کتاب میزان العارفین معرفی شده؛ مهر: «یا قاضی الحاجات» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار، ۲۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۲۸ - ۶۸]

۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: صالح فرزند سلیمان، تا: آخر جمادی الثانی ۱۰۹۵ق، جا: زوراء (بغداد)؛ مصحح؛ تملک: «حاج سید محمد بن میر محمد شریف» و مهر مربع؛ مهر: «شهاب الدین المرعشی النجفی»؛ کاغذ: فرنگی کلاسیک، جلد: تیماج حنایی ضربی با ترنج سرترنج و لچک زرین، ۱۶۱گ، ۲۶ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰× ۲۹/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۳۷]

۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۴۹

خط: نسخ، کا: احمد بن صفی الدین محمد حسینی، تا: شنبه صفر ۱۰۹۶ق، برای نواده خود عبدالصمد بن محمد مسیح و به او بخشیده است؛ با حواشی همین «احمد»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، ۲۶۵گ، ۳۵ سطر (۱۰×۱۷)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۲۴۷]

۸۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۳۰۶

کا: محمد علی شهیر به خطیب و واعظ ابن نورالدین محمد واعظ امامی، تا: ۱۰۹۶ق؛ قطع: وزیری [ف: - ۶۲]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۷

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین محمد صادق تونی، تا: ۱۰۹۶ق، جا: مشهد؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج عنابی، ترنج و نیم‌ترنج ضربی مقوایی، ۲۷۵گ، ۱۶ سطر (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۷ - ۳۶۳]

۸۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۰۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ محرم ۱۰۹۷ق؛ روی برگ اول وقف‌نامه کتاب از مریم بیگم به سال ۱۱۲۵ با مهر محرابی شکل وی؛ تملک: به سال ۱۱۳۰ با مهر «عبده زین العابدین الحسینی» (بیضوی)؛ اهدائی آیة الله صادقی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته با سر طبل، ۲۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ - ۶۷۸]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یرد الیمین فی الالف الباقی علی المدعی فان نکل فلاحق له

کاتب، قبل از دوازده برگ آخر، نسخه را ختم کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ برخی از اوراق توسط محمد بن حسن بن اسماعیل طبسی در ذیحجه ۱۳۰۷ نونویسی شده، محشی، ظهر ورق اول مطالبی در اثبات مؤلف کتاب احتجاج؛ مهر تملك: داود بن محمد جعفر حسینی ازغندی مشهدی در ۱۲۰۱؛ واقف: جعفر زاهدی،تاریخ وقف:دی۱۳۷۷؛کاغذ:نخودی آهارمهره،جلد: تیماج عنابی، ۴۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۳۲]

۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مشکول، کا: محمد مؤمن بن محمد یوسف حسینی، تا: جمعه ۲۰ ربیع الاول ۱۰۹۷ق؛ محشی؛ کاغذ: حنائی و نخودی آهاری، جلد: تیماج عنابی، ۲۸۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۴سم [ف: ۱۴ - ۱۵]

۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: عبدالله بن محمد مسیح حسینی موسوی قمی، تا: رمضان ۱۰۹۸ق؛ مصحح، با عبارت «بلغ» مقابله شده، این

مقابله به تاریخ ۱۰۹۹ق، دارای حواشی با نشان «احمد سلمه الله»، نسخه بدل‌ها در حاشیه آمده؛ تملک: تملک مخدوشی به تاریخ ربیع الاول ۱۲۵۴، و تملک «عبدالحسین. ..»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مجدول عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۲۳ سطر (۱۸/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳۷-۲۵۹]

۹۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صفی سبزواری حیانی، تا: دهه اول ذیحجه ۱۰۹۸ق؛ محشی، وقفی عبدالله بن لطف الله توسط شیخ رحمت الله؛ واقف: عبدالله بن لطف الله؛ کاغذ: حنائی و نخودی آهارمهره، جلد: مقوا، عطف و گوشه پارچه، ۲۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۵ - ۵۸۳]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بسطامی، تا: ۱۰۹۹ق؛ کاغذ: نباتی، جلد:تیماج، ۲۲ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۱۸سم [الفبائی ف: ۲۴]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۵۴

خط: نستعلیق، کا: محمد منیف، تا: یک‌شنبه آخر رجب ۱۰۹۹ق؛ دارای حواشی در توضیح برخی از لغات، ۷ ورق اول نونویس؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۲/۳سم [ف: ۱۴ - ۱۶]

۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۳-۳/۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** وما تسخیر هذه القلوب القاسیة وعطف هذه الامم النائیة الا کالخارق للعادات. ..

از اول تا احتجاج شیخ مفید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، دارای بلاغ و نسخه‌بدل؛ جلد: تیماج سرخ ضربی ترنج با سر مجدول، ۲۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۰۸/۱-۲۳/۱۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوای اسلیمی عطف و حاشیه تیماج سرخ، ۲۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** لا باس به عند الضرورة و الشدة و سأل عن الرجل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۹۷گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷ سم [ف: ۸ - ۴۰۶]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وهذا یوقظ علی ان الله خرق فی هذه العصابة العادا و قلب الجبلات لیبین من عظیم منزلتهم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی، نسخه دوبار توسط ابومحمد بن صدرالدین شیرازی و شرف الدین ابراهیم در رجب ۱۱۱۳ و رمضان ۱۱۱۵ تصحیح و مقابله شده؛ واقف: علیزاده یزدی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۷۹؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۲۰۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۲۶ - ۳۳]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۳۴

منتخباتی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۵ص (۱۵۶ — ۱۶۰) [مختصر ف: ۸۰۵]

۱۰۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۹۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: آقا محمد صالح کتاب فروش در ذیقعده ۱۲۳۴؛ وقف حاج لطف علی نوری با تولیت میرزا محمد علی در ۱۰ محرم ۱۲۴۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی، ۲۵۹گ، ۲۳ سطر (۱۰×۲۱)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۲۹۲]

۱۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر طالقانی، تا: قرن ۱۲؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز مقوایی لولادار، ۱۹۶گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴ سم [ف: ۷ - ۳۲۸]

۱۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۰۸/۱

آغاز: ما کان لهم الخیره سبحان الله و تعالی (برابر سطر ۱۵ ص ۱ احتجاج چاپ سنگی تهران ۹ ق)؛ **انجام:** غیر فاعل الضد الاخر. قال فسکتوا. ثم قال صلی الله علیه و آله (ناقص و افتاده است گ ۶ ب، برابر پایان سطر صفحه چاپ سنگی)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوای رویه کاغذ زرد ته چرم قهوه‌ای، ۶گ (۱-۶)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۵/۲)، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۷ - ۱۲]

۱۰۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نسخه بدل دارد، نسخه وقف شده و یادداشت وقف آن را که در صفحه عنوان هست پاک کردند؛ مهر: فتحعلی مورخ ۱۲۷۳؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۳۹گ، ۲۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۲۹۵]

۱۰۴. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز: هو القاسم للرحمات و الفاعل لما یشاء فی عبیده و امائه و لیس هو عزوجل؛ **انجام:** الی فرعون مثل هذه التوریة کان حزقیل یدعوهم الی توحید الله و نبوة. ..

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۷۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: - ۵۰]

۱۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۶۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ تیره مقوایی با لولا، ۱۹۴گ، ۱۳ سطر (۱۳×۲۱/۵)، قطع:

رحلی، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۴۱۰۳]

۱۰۶. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید مراد بن محمد نبی قائنی، تا: صفر ۱۱۰۱ق؛ مصحح، محشی، دارای علامت بلاغ، در برگ اول یادداشتی در وقف کتاب بر کتابخانه مدرسه و شرح مفصلی در تولیت آن و دیگر وقایع وارده بر مدرسه و موقوفات آن و یادداشت دیگری از «غلامحسین تولیت نجفی قائنی» در تایید مطالب به تاریخ ۱۳۳۱/۱۲/۵ آمده، در برگ دوم وقف‌نامه کتاب از کاتب و متولیان بعد ازوی به تاریخ دهه اول شوال ۱۱۱۵ و نام دیگر کتب موقوفه آمده است، در برگ‌های آخر کتاب قصه هشام بن حکم با هارون الرشید و تاریخ تولدی به سال ۱۳۲۵ و دو بیت شعر عربی و التجاء به پروردگار از «غلامحسین تولیت نجفی قائنی» در سال ۱۳۸۵ و چند بیت شعر فارسی آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [کتابخانه‌های قائن :ف: - ۷۵]

۱۰۷. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد زمان سمنانی، تا: ۸ رمضان ۱۱۰۳ق؛ مصحح، نسخه بدل ذکر شده، دارای حواشی با نشان «رفیع رحمه الله»، با مطلبی درباره انتساب کتاب احتجاج به ابومنصور طبرسی به‌نقل از شیخ حرعاملی؛ وقف از محمد حسن حسنی با مهر وی؛ تملک: محمد ربیع سمنانی در ۱۱۴۳ق که نسخه را در ساری خریده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش پلاستیک، ۲۳۷گ، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف:]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الله خرق فی هذه العصابة العادات و قلب الجبلات لیبین من عظیم. ..

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن میرزا بیک فیروزان شهمیرزادی، تا: ۱۱ جمادی ۱۱۰۴ق؛ محشی، صفحه آخر نقل خط شیخ حرعاملی کما این که توسط حاجی رضا قلی مبنی بر این که «الاحتجاج» تالیف ابومنصور احمد طبرسی است نه صاحب مجمع البیان چنان که محمد امین استرآبادی و دیگران چنین گمان کرده‌اند؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۲۶۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۳۳]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی حسینی، تا: ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۲۲ سطر (۶×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [الفبائی ف: ۲۴]

۱۱۰. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۵۲

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: طالب بن ابراهیم نظام آبادی، تا: ۵ محرم ۱۱۰۶ق؛ فائده‌ای دوستونی از ملاغلامرضا آرانی، لیست کتاب‌های محمدحسن بن حاجی ابوطالب به تاریخ ۱۲۱۹ق، وقف‌نامه نسخه توسط ملاغلامرضا آرانی با مهر بیضوی با سجع «عبده غلامرضا بن محمدعلی ۱۲۳۰» در برگ‌ها ی اولیه آمده است، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی مجدول زرد عطف تیماج مشکی، ۱۲۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۷]

۱۱۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۰۸

خط: نسخ، کا: محمد هادی بم محمد هاشم حسینی، تا: سلخ ذیقعده ۱۱۰۸ق، جا: قریه قوشچی از جمله محال صیان از شیروان؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه» (بیضوی) و «عبده محمد ابراهیم» (بیضوی)؛ جلد: تیماج سوخت قهوه‌ای، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۳۸۳]

۱۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صفته فی صحیفته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۸ق، جا: هرات؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۲۰ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [الفبائی ف: ۲۴]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۱۹

آغاز: علیه السلام قال قال علی بن ابی طالب (ع) من کان من شیعتنا عالما بشریعتنا فاخرج ضعفاء شیعتنا من ظلم جهلهم الی نور العلم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۱۰۸ق؛ افتادگی: آغاز (حدود سه برگ)؛ محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف میشن عنابی، ۱۹۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۳۳]

۱۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۲۹۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ جمادی الاول ۱۱۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد:تیماج سرخ مقوایی،۱۹سطر،اندازه:۱۵/۵×۲۲سم[ف:۳- ۵۴]

۱۱۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۵۵

خط: نسخ، کا: حاج عبد الوهاب بن حاج بنیاد، تا: سه‌شنبه دهه اول ربیع الثانی ۱۱۱۸ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان -ف: ۱۲۸۳]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ربیع الثانی۱۱۲۱ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با طبله لولادار، ۲۲۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۷۰]

۱۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۲۲/۱

آغاز: الشمس علی السهاو بهذا الاسناد عن ابی محمد العسکری قال: قال الحسین بن علی (ع)؛ **انجام:** انا حرب لمن حاربهم، سلم لمن سالمهم، تمت الجزء الاول من الاحتجاج من تالیف الشیخ ابی منصور احمد بن علی بن ابی طالب الطبرسی فی ۳ جمادی الاخر سنه اثنی و عشرین و مائه بعد الالف

جلد اول؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد قاسم بن علیشاه سبزواری، تا: ۱۱۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوا رویه تیماج مشکی با ترنج، ۹۹گ (۲ر-۱۰۰ر)، ۲۲ سطر (۱۱/۶×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۷ - ۱۷۴]

۱۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۲۲/۲
آغاز و انجام: برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد قاسم بن علیشاه سبزواری، تا: ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوا، رویه تیماج مشکی میان با ترنج، ۱۲۰گ (۱۰۰-۲۱۹)، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۱۹/۲)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۷ - ۱۷۵]

۱۱۹. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۵۲
خط: نسخ، کا: زکریا بن فریدون حسین، تا: ۱۱۲۳ق؛ مصحح، مهر: سید محمد باقر شفتی؛ مهر تملک اسحاق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۲۴گ، ۲۳ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: ۱۹۲]

۱۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن میر عماد الدین محمد حسینی استرآبادی، تا: از محرم تا دهه آخر ربیع الاول۱۱۲۳ق، جا: قم؛ مصحح، محشی، در چند برگ آخر حدیثی درباره بلاء و شرح آن و حدیثی درباره مشیت و شرح آن و خطبه شقشقیه آمده است، دارای حواشی از «سلطان محمد حسینی دامغانی»؛ جلد: تیماج دورو، رو قهوه‌ای سوخته، پشت مشکی لبه دار، ۱۸۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۷]

۱۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۳
خط: نسخ، کا: دوستمحمد بن سلطانمحمد بن شیر علی بن مقصود بن غریب استرابادی هزارجریبی، تا: ۳ ربیع الثانی ۱۱۲۳ق؛ در آغاز این نسخه رساله «احوال المخالفین لا میرالمؤمنین» شیخ حسین بن عبدالصمد حارثی عاملی و در پایان کتاب شرح حدیث توحید و حدیث بداء از «اربعین حدیث» علامه مجلسی افزوده شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۳ - ۳۰۷]

۱۲۲. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۷۳
خط: نسخ، کا: محمد صفی بن محمد شفیع هزار جریبی، تا: جمعه ۱۸ شوال۱۱۲۷ق، جا: مشهد مقدس؛ مصحح، محشی به چند خط، روی برگ اول چند یادداشت بعضی از آنها به تاریخ ربیع الاول ۱۱۷۷ در مشهد رضوی دیده می‌شود؛ تملک: کاتب؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: - ۵۲]

۱۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابن حاجی محمد حسین عبد الصانع ملقب به ابی اسحاق مهمان دوستی، تا: ۱۱۲۸ق؛ مصحح، در برگ ۱ یادداشتی مبنی بر این‌که این کتاب اشتباهاً به فضل بن حسن طبرسی صاحب تفسیر مجمع البیان نسبت داده شده و در حقیقت از او نیست؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی عطف پارچه یشمی، ۱۶۹گ، ۲۴ سطر (۱۲/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۹۶]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۷۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالفتاح، تا: ۲۱ ربیع الثانی ۱۱۲۹ق؛ مصحح، مقابله شده، دارای حواشی در توضیح برخی از لغات؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۹۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۳۱]

۱۲۵. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد نصیر، تا: ۲ رجب ۱۱۳۰ق؛ در اول نسخه نوشته شده : «این نیز از جمله کتاب‌های است که خالوی جده حقیر محمد بن حسین التونی یعنی مرحوم مغفور میرزا محمد علی التونی وقف نموده‌اند»، توضیح لغات مشکل درحاشیه و حواشی دیگر؛ جلد: گالینگور با روکش کادو، ۲۴۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف]

۱۲۶. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۵
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۳۱ق؛ برگ نخستین نونویس؛ قطع: وزیری [نشریه: ۵ - ۵۹۰]

۱۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۰۷۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۱ق؛ ورق اول نونویس؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای لبه‌دار، ۳۰۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۲۷/۵سم [ف: ۱۴ - ۱۶]

۱۲۸. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۱۱۳
خط:نسخ، کا: معزالدین محمد بن ضیاءالدین محمد، تا: پنج‌شنبه دهه دوم جمادی الثانی۱۱۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۵۶۱ص، ۱۸ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۲۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۰۷
آغاز: غایة کل مرام و انهم علیهم السلام نهوا عن ذلک الضعفاء و المساکین من أهل القصور عن البیان فی الدین دون المبرزین؛
انجام: برابر
خط: نسخ، کا: قاسم بن جلال الدین محمد یامچی، تا: یک‌شنبه ۷ ربیع الاول ۱۱۳۴ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده، برخی لغات در حاشیه به فارسی ترجمه شده است؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول، ۱۳۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۹]

۱۳۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۰۷
خط: نسخ، کا: محمدرضابن حاجی محمد شوشتری، تا: ۱۱۵۰ق؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، تاریخ وقف: ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیماج ضربی با ترنج با سر و نقش گل و بوته داخل آنها، مجدول با زمینه سرخ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۶۳]

۱۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۳۶
آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: احمد بن صالح بن سالم بن طوق و تملکی به تاریخ ۱۱۹۴؛ جلد: تیماج دورو قهوه‌ای لولادار، ۳۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۵–۲۳۸]

۱۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۴۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ محشی، در برگ آخر یادداشت‌های متفرقه حدیثی آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف تیماج مشکی، ۱۴۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۷]

۱۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ تملک: علی رضا بن محمد ابراهیم به تاریخ ذیحجه ۱۲۴۷ و علی بن محمد تقی یزدی ساکن ابرقو؛ جلد: دو رو تیماج رو قرمز پشت قهوه‌ای، ۲۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۴]

۱۳۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۸۱

آغاز: و ولی کل مؤمن بعدی هو أولهم ثم ابنی الحسن ثم الحسین ثم التسعة بعد ولد الحسین واحدا بعد واحد حتی یردوا علی الحوض؛ **انجام:** لم تنبت الامر قتل سادات قریش فأبادهم و ألزم آخرهم الغار ففضحهم فطلب علی نفسک نفسا و لا تغرنک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۸۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف: ۲۰]

۱۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۸۰–۸/۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یکشنبه صفر۱۲۰۹ق؛ مصحح، نسخه بدل‌ها ذکر شده،بعضی کلمات به فارسی ترجمه شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۱۹–۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد علی به تاریخ ۱۲۲۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۴۹]

۱۳۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۳۰۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الاول۱۲۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۳۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۵۴]

۱۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۴۰/۱

آغاز: نسخه: عصمهم من الذنوب و براهم من العیوب حفظا منه للشرایع و الاحکام. .. ثم ان الذی دعانی الی تألیف هذا الکتاب؛

انجام: برابر

خط: نسخ نازیبا، کا: محمد حسین بن ملا عبدالله الشامکانی الملائی، تا: ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز (خطبه مؤلف)؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳۲۱گ (۱ر–۳۲۱پ)، ۱۵–۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۵۷۹]

۱۳۹. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۶۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: - ۴]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال۱۲۳۷ق؛ برخی از اوراق معلق به حواشی میرمحمد علی؛ واقف: سید محمد علی شعبانی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۳۴۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۲]

۱۴۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مقابله شده؛ مهر: «عبده الراجی محمد صادق ۱۲۳۷» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه‌ای لولادار، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۷۲]

۱۴۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد حسن فرزند محمد، تا: ۱۲۴۵ق؛ مصحح، نسخه بدل‌ها با عبارت «خ ل» در حواشی آمده، دارای سرلوح مذهب ساده، برگ‌ها دارای کمند و مجدول به طلا، شنگرف و خطوط مشکی است، این نسخه طبق وصیت حاج محمد تقی بر فرقه محقه (امامیه) به سال ۱۲۹۸ق وقف گردیده است؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: ساغری مشکی عطف تیماج مشکی، ۱۹۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳۰ - ۱۸۵]

۱۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۴۳

آغاز و انجام: برابر

مصدر به ایمان ابوطالب و مزیل است به سه صفحه در سوالات اعرابی از پیامبر (ص) و جاثلیق از حضرت امیر (ع)؛ خط: نسخ، کا: میرحسین بن میرمحمد علی حسینی، تا: پنج‌شنبه ۱۸ جمادی الاول ۱۲۴۹ق؛ محشی؛ واقف: جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: میشن یک لای قهوه‌ای، ۱۵۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۳۱سم [ف: ۲۶ - ۳۱]

۱۴۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۰۶–عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: میرزا محمد، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۲۵۵ق؛ وقف‌نامه کتاب به امضای محمد بن کریم (کرمانی) بر گروه شیخیان کرمان؛ ۴۷۹ص، ۱۹ سطر (۱۱×۱۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱– ۱۲]

۱۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۸۹/۴

منتخبی از آن؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۵۲ر– ۶۰ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۵۵]

۱۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۱۶

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسن فریزنی، تا: ۹ ربیع الثانی ۱۲۵۸ق؛ محشی، اهدائی مؤسس؛ کاغذ: فرنگی قدیم، جلد: مقوایی تیماج مشکی ضربی، ۴۶۳گ، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه:

۱۲×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۰۰۳]

۱۴۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: حسن بن.. سارئی(ساروی)، تا: جمعه ۸ شوال۱۲۷۲ق؛ مجدول به شنگرف، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و لچکی، ۱۸۵گ، ۱۶ سطر [ف: ۱-۲۳]

۱۴۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۵۸

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن ملا علی بن حاجی محمد، تا: ۱۰ شوال ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، ۱۰۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۳ - ۵۴]

۱۴۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۶۲

خط: نسخ، کا: کرمعلی بن محمد باقر کرمانی پاریزی سیرجانی مشهدی، تا: ۱۳۱۸ق؛ محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ نو، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۵]

۱۵۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الرضا (ع) فان الیسع قدصنع مثل ماصنع عیسی علیه السلام مشی علی الماء واحیا الموتی وابرء.

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ آخرین صفحه موجود از احتجاجات حضرت علی بن موسی الرضا می‌باشد، صفحه‌ای در آخر کتاب است که اخبار راجع به موالی و عتق آنها بر آن نوشته شده است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی مهره زده، جلد: تیماج، ۱۸۴ص، ۲۰ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۹۷]

۱۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۵۴-۳۸/۱۷۴

آغاز: فانك قلت وان یرو کسفاً من السماء ساقطاً یقولوا سحاب مرکوم فان فی سقوط السماء علیکم؛ **انجام:** احتجاجه علیه السلام علی بعض الیهود من احبارهم من قراء الکتب والصحف فی معجز النبی (ع) و کتبه من فضائله روی عن موسی.. و ابن‌عباس و ابومعبد الجهنی فقال یا امة

قطعه ای از ج اول چاپی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف گالینگور،۴۶گ،۲۳سطر،اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۱۵۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۵

آغاز: دعانی الی تألیف هذا الکتاب عدول جماعة من الاصحاب عن طریق الحجاج جدا و عن سبیل الجدال و ان کان حقا و قولهم ان النبی والائمه علیه و علیهم السلام لم یجادلوا قط و لااستعملوه ولا للشیعه فیه اجازة بل نهوهم عنه و عابوه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۶۰]

۱۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۰۶

آغاز: العامة فاخبره جبرئیل (ع) ان الله تعالی قد قضی علی امته الاختلاف و الفرقة ثم دعا بصحیفة؛ **انجام:** فی ملا الارض عدلاً کما ملئت جوراً و ظلماً و من آیاته الغیبة و الاکتتام عند عموم الطغیان وحلول الانتقام ولو کان هذا.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۱۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف مخ: ۱ - ۶۰]

۱۵۴. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۱۹]

۱۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اوراقی در نسخه با کاغذ فرنگی فستقی بازنویسی شده، مصحح، محشی، توضیح لغات متن با استفاده از کنز و نهایه و صحاح و مصباح و تاج و قاموس در حواشی اوراق، برخی از مطالب حاشیه‌ای با امضای «رفیع» و با استفاده از شرح نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: جیر تریاکی روشن ضربی مقوایی، ۲۳۶گ، ۲۳ سطر (۹×۲۲)، اندازه: ۱۶/۵×۳۱سم [ف: ۱۲ - ۵۴۸]

۱۵۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان- ف: ۱۲۸۳]

۱۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۲۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۸سم [رایانه]

۱۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۰۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۱۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۲۳ سطر (۸×۱۶) [الفبائی ف: ۲۴]

۱۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای، ۲۱ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۶×۱۹سم [الفبائی ف: ۲۴]

۱۶۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱-الف/۱۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۷۶گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۱۶۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در آغاز نسخه سرلوحی به زر و لاجورد و شنگرف است، دارای جدول لاجورد و مشکی و زر و شنگرف؛ کاغذ: ایرانی، جلد: روغنی، ۳۰۰ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۱۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالفتاح، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی،

جلد: مقوا، ۱۹ سطر (۸×۱۷) [الفبائی ف: ۲۴]

۱۶۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۷۵]

۱۶۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۷۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۵]

۱۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۵-۴/۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج و لچکی، ۳۳۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵ سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۱۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۵۰-۷/۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، صفحه آخر نونویس؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۱گ، ۲۳-۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۱۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره حنایی روشن، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۱۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۱]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** عظیم منزلتهم و شریف مرتبتهم و هذه فضیلة تزید

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، در پشت صفحه اول صورت دستخط حر عاملی در تشخیص مؤلف این کتاب نوشته شده است؛ واقف: سلطان محمد تبریزی، تاریخ وقف: ۱۱۰۶؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: میشنی عنابی، ۲۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۱۱]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۲

آغاز: و قال الصادق (ع) قال امیرالمؤمنین؛ **انجام:** یمیل مع الحق

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: مرتضی قلیخان طباطبائی، تاریخ وقف: ۱۳۴۰؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماجی قهوه‌ای، ۱۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۵ - ۱۲]

● الاحتجاج علی اهل اللجاج (ترجمه) / حدیث / فارسی

al-iḥtijāj ʻalā ahl-il lijāj (t.)

وابسته به: الاحتجاج علی اهل اللجاج = احتجاج طبرسی طبرسی، احمد بن علی (-۶۲۰)

چند ترجمه ناشناس و غیر همانند:

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۵۱۷

آغاز: بسمله در احتجاج سید المرسلین علیه افضل صلواة الله و سلامه با گروه مشرکان. امام همام ابو محمد حسن العسکری (ع) سئوال کردم از پدرم؛ **انجام:** این سخنان مسموع از صاحب الامر است صلواة الله و سلامه علیه و آله و الله اعلم بالصواب.

نسخه حاضر بدون خطبه و خاتمه است، این ترجمه شاید چیزی جز ترجمه احتجاج احمدی از نظام الدین احمد غفاری و کشف الاحتجاج زواره‌ای باشد؛ خط: نستعلیق، کا: اسکندر بن محمد هاشم بیک شاه عبدالعظیمی، تا: دوشنبه ۹ ربیع الثانی ۱۲۴۶ق، برای فرزندش محمد هاشم؛ کاتب آن را در تبریز شروع کرده و در سالی‌که وبا و طاعون در این سرزمین آمده کاتب فرار کرده و در کوه‌های سهند می‌گشته و می‌نوشته و در همین بین در تهران هم وبا آمده و محمد حسن خان قاجار نسقچی‌باشی بر اثر وبا فوت کرده، در آخر نسخه دوازده بند محتشم و معراج‌نامه به‌صورت بحر طویل آمده است؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۱گ، ۱۸-۲۰ سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۹۶۴]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۴۸-۵۸/۱۹۸

آغاز: شد یا از برای تو و اهل و ولد تو گفت از برای تو و اهل و ولد تو باز فرمود سوگند می‌دهم ترا به خدای تعالی که صاحب دعای پیامبر در روز کسا من بودم؛ **انجام:** احتجاج سلمان فارسی رضی الله عنه بر عمر بن الخطاب در جواب کتابتی که باو نوشته بود مطالب این نسخه در متن حاشیه تحریر شده ولی حواشی بریده شده و از بین رفته است

ترجمه بخشی از احتجاجات طبرسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مطالب این نسخه در متن و حاشیه تحریر شده ولی حواشی بریده شده و از بین رفته است؛ ۷۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲ - ۸۴۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۸۰

آغاز: شکر و سپاس مر خداوندی را سزاست که ذات کاملش از صفات مخلوقین متعالیست و حمد و ستایش بی احصایش و احساس درخور واجب الوجودیست که وجودش ابدی و باقیست؛ **انجام:** و مرا کافی و بسند است همین برای لایح و میزان راجح قطع این کتاب مستطاب بر کلام سید الاجل الاعلم علم الهدی قدس الله روحه و نور ضریحه نمودیم و الحمدلله.. و سلم تسلیماً.

خط: نستعلیق، کا: واجب بیگ محمود (به دستور یوسف علیخان)، تا: قرن ۱۲؛ حداول اوراق به تحریر و لاجورد و صفحه او به زر و تحریر و لاجورد؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۴۶۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱-۳۹]

۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۱۴الف

آغاز: و آنچه در دنیا است به هفتاد مرتبه وعده فرمود او را مقام محمود. یهودی گفت این سلیمان مسخر گردانید خدای تعالی بادها را تا تخت و ملک او را در روزی یک ماهه راه می‌بردند.

امیر المومنین ع فرمود حق تعالی پیغمبر ما را فاضل تر از ان عطا فرمود در شب بردند او را از مسجد الحرام؛ **انجام:** افتاده: هم چنانکه عدد جمع می‌کند مومن و کافر را به مسجد پیغمبر خدا ص که اشرف از غار بود جمع

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۹۵ص، ۲۰ سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۰۰]

● **الاحتجاج علی اهل اللجاج (منتخب)** / حدیث / عربی

al-iḥtijāj ‘alā ahl-il lijāj (mn.)

وابسته به: الاحتجاج علی اهل اللجاج = احتجاج طبرسی؛ طبرسی، احمد بن علی (-۶۲۰)

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۷۰/۲-۷/۷۰

آغاز: بسمله هذه الاجزاء منتخب من کتاب الاحتجاج ما لم یکن فی تفسیر الامام ابی محمد الحسن العسکری علیه السلام الحمدلله. .. احتجاج النبی صلی الله علیه وآله یوم الغدیرعلی الخلق کلهم وفی غیره من الایام بولا یة امیرالمومنین علی ابن ابی طالب. .. حدثنی السید العالم العابد ابو جعفر مهدی بن ابی حرب الحسینی رضی الله عنه قال اخبرنی الشیخ ابو علی الحسن بن الشیخ السعید ابی جعفر محمد بن حسن الطوسی؛ **انجام:** ثم ذکر بعدهذا احتجاج الحسن بن علی علیهما السلام وما وجدت فی النسخة غیر هذا السقوط اوراقها والحمدلله رب العالمین. ..

انتخابی است از کتاب «الاحتجاج» طبرسی، شامل احادیثی که در تفسیر امام عسکری (ع) نیامده، که تا صفحه ۴۰۱ احتجاج چاپی را دربردارد؛خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۸ - ۴۵۸۷]

● **احتجاج المخالفین علی امامة امیر المومنین** / کلام و اعتقادات / عربی

ihtijāj-ul-muxālifīn ‘alā imāmat-i amīr-il-mu’minīn

بحرانی، هاشم بن سلیمان، - ۱۱۰۷ ؟ قمری

bahrānī, hāšem ebn-e soleymān (- 1696)

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۵۲/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: ۱۵۲۱]

● **احتجاج و امامت** / کلام و اعتقادات / عربی

ehtejāj va emāmat

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۱۲

آغاز: و بعضه غیر صحیح؛ **انجام:** فیختلف و یتفاوت و الحمدلله بحق الحق و النبی المطلق

خط: نسخ، کا: محمد سعید نیشابوری، تا: ۱۱۰۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [الفبائی ف: ۲۴]

● **احتجاج و امامت (کتاب در)** / کلام و اعتقادات / عربی

ehtejāj va emāmat (k. dar)

عاملی، حسین بن عبدالصمد، ۹۱۸ - ۹۸۴ قمری

‘āmelī, hoseyn ebn-e ‘abd-os-samad (1513 - 1577)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۴۸

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله علی ما انعم به کفی؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین الی یوم الدین و سلم علیه و علیهم اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، ۱۹ سطر (۸×۱۶) [رایانه]

● **احتجاج هشام بن حکم** / کلام و اعتقادات / عربی

ehtejāj-e hešām ebn-e hakam

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۱۳

کاتب: محمد حسین قزوینی، تا: ۱۰۵۳ق؛ در برگ اول یادداشتی مبنی بر وقف کتاب، در برگ اول در ذیل یادداشت وقفی یک مهر مربع با عبارت «هدیت. .. المهدی»؛ جلد: تیماج زرشکی مقوایی با ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته ضربی، ۱۲گ (۱۲۱پ-۱۳۲پ)، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۲سم [رایانه]

← احتراقات ⟵ احکام احتراقات

● **احترام مشاهد** / متفرقه - عربی

ehterām-e mašāhed

شیروانی، حیدر علی بن محمد، ق۱۲ قمری

šīrvānī, heydar ‘alī ebn-e mohammad (- 18c)

رساله در بیان این‌که مشاهد احترام و فضیلت مسجد و مشهد هر دو را دارند.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۶۱/۲

خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛۲۸گ، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳-۱۴۱]

● **الاحتفال فی استیفاء تصنیف ما للخیل من الأحوال** / دامداری / عربی

al-ihtifāl fī istīfā’-i taṣnīf-i mā li-l-xayl-i min-al a’ḥwāl

فمیری، محمد بن رضوان، - ۶۵۷ قمری
femyarī, mohammad ebn-e rezvān (- 1260)
کتاب بسیار مفصلی است در بیان حالات، صفات و مسائل پزشکی مربوط به اسب. تنها نسخه موجود از این کتاب، سفر ثانی آن را دربر دارد که شامل ابواب متعددی است. سفر ثانی کتاب مطابق آنچه در این نسخه دیده می‌شود، از «ابواب من بدء الخلق الی انتهاء السن» شروع شده و به «باب ما یقال فی الجسد بعد الموت و البلی» ختم می‌شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۱عکسی
آغاز: بسمله. اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیماً. أبواب من بدء الخلق الی انتهاء السن، باب التحصن و ارادة الانثی الفحل، یقال تحصناً و تحصیناً؛ **انجام:** ناخوانا.
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۹۰۲؛ خط: مغربی، بی‌کا، تا: قرن ۸، برای امیر ناصرالدین ابی عبدالله [محمد] بن نصر (حاکم غرناطه در سال‌های ۷۰۱-۷۰۸ ق)؛ مصحح، علامت بلاغ مقابله دارد؛ ۴۰۴ص، ۳۱ سطر [عکسی ف: ۴ - ۴۶۲]

● **الاحتفال فی سؤال الاطفال** / کلام و اعتقادات / عربی
al-iḥtifāl fī su'āl-il aṭfāl
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
رساله در این موضوع است که اگر کودکی بمیرد آیا مورد آزمایش قرار خواهد گرفت؟ و آیا دو فرشته مامور، در قبر از وی بازجوئی می‌نمایند؟
چاپ: قاهره، مطبعة المنیریة، ۱۳۵۳ق.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۰۰/۹
آغاز: مسئلة. اختلف فی الاطفال هل یفتنون فی قبورهم و یسالهم منکر و نکیر اولا؟؛ **انجام:** و هذا کالنص فی ان الصغیر یسئله منکر و نکیر. انتهی. و الله اعلم و الحمدلله. ..
خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بوریدری، تا: ۱۳۰۰ق؛ ۴گ (۱۲۹پ-۱۳۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۹۶]

● **احتیاج به منطق** / منطق / فارسی
ehtīyāj be manteq

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۳۰۴/۳
آغاز: بدانکه انسان نه این هیکل مخصوص و جثه محسوس است؛ **انجام:** مگر منطق چه منطق آلتی است قانونیه که عصمت میکند رعایت کردن وی ذهن را [از] خطای در فکر.
خط: نستعلیق، کا: علی پومالی، بی‌تا؛ جلد: تیماج تریاکی ضربی، قطع: بغلی [نشریه: ۳ - ۴۱۵]

← الاحتیاط ‹ مسلک الاحتیاط

● **الاحتیاط (فی ذکر)** / فقه / عربی
al-iḥtiyāṭ (fī ḏikr-i)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۴۱/۱۲
بندی است درباره احتیاط؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۹ شوال ۱۱۸۲ق؛ کاغذ: فرنگی [ف: ۱۶ - ۲۵۴]

● **الاحتیاط و البراءة (رسالة)** / اصول فقه / عربی
al-iḥtiyāṭ wa-l barā'a (r.)
گویا مؤلف شاگرد شاگرد شریف العلماء باشد.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۰۷/۳
آغاز: و من الاخبار الدالة علی البرائة قوله الناس فی سعة ما لا یعلمون؛ **انجام:** بل هو کادان یکون مخلا بالنظم بوجه فلم یبق الا الجواز.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۳ص (۱۰-۵۲)، قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: ۱۵۲۸]

● **احتیاطیه در بیان فرایض یومیه** / فقه / فارسی
ehtīyātīye dar bayān-e farāyez-e yowmīye
حسینی مرعشی، محمد بن عبدالمهدی، ق۱۳ قمری
hoseynī mar'ašī, mohammad ebn-e 'abd-ol-mahdī (- 19c)
رساله‌ای فتوایی است دارای «مقدمه» و سه «باب»: مقدمه در بیان فضیلت نماز و عقاب تارک آن؛ باب ۱. در عدد نمازهای واجب یومیه؛ باب ۲. در بیان کیفیت نمازهای شبانه روز؛ باب ۳. در بیان تروک نماز.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۴۲
آغاز: بسمله، الحمدلله رب. .. اما بعد چنین گوید اقل السادات المحتاج الی ربه الغنی صدرالدین. .. که این مختصری است مشتمل بر بیان واجبات نمازهای واجبه یومیه؛ **انجام:** سیزدهم ترک زیاد کردن رکعتی در نماز به قصد جزئیه یا بدون آن تمت الاجزاء. .. فی یوم الجمعة من العشر الاخیر من شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۸۷ بید العبد الراجی. .. الشوشتری المرعشی.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن زرشکی ضربی مزین به ترنج و سرترنج، ۱۵۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۳]

● **احتیاطیه (رساله)** / فقه / فارسی
ehtīyātīye (r.)

استرآبادی، علی بن محمد جعفر، ۱۲۴۲-۱۳۱۵ قمری
estarābādī, 'alī ebn-e mohammad ja'far (1827 - 1898)
رساله‌ای مطابق با مذاهب چهارگانه اهل سنت در واجبات و اعمال حج با رعایت احتیاط تا همه عوام و علما بتوانند به آن عمل کنند و احتیاج به فتواهای گوناگون نداشته باشند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۷۳/۲

آغاز: الحمدلله و الصلاة علی رسول الله و آله اولیاء الله، و بعد چون عارفان ربانی و سالکان حقانی را؛ **انجام:** ناتمام: فصل دوم در احکام صد یعنی منع دشمن و احصار یعنی منع مرض. ..
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (شاید)، تا: ۲۹ محرم ۱۳۰۹ق؛ جلد: مقوایی عطف پارچه قهوه‌ای، ۵۲گ (۲۰پ-۷۱ر)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۰ - ۲۶۰]

● **الاحجار** / کیمیا / عربی

al-aḥjār

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد
arastū (-384 - -322BC)

از ارسطاطالیس، ترجمه لوقا بن ابن اسرافیون
چاپ: هیدلبرغ، ۲۰۸و۶ص، ۱۹۱۲م.
[سزگین ۱۰۳/۳؛ مخطوطات ارسطو العربیة از بدوی transmition-۳۴ از همو ص ۸۸]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۶۹/۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۱۳ق [ف: ۵ - ۲۹۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۱-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۲۲]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۵۵۶ عکسی
آغاز: بسمله و به ثقتی قال مفسر هذا الکتاب ان ارسطا طالیس وصف فی کتاب الذی نعت الاحجاز فیه و جواهرها و الوانها و اجناسها و معادنها فنعت سبع مایه حجر منها
با ترجمه آلمانی پولیوس روسکا، عکسی از روی نسخه چاپ هایدلبرگ ۱۹۱۲ میلادی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینکور عنابی لولائی، ۱۱۲گ، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۷۷]

● **احجار** / کیمیا / فارسی

ahjār

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۴۱/۴
بندی در احجار رساله‌مانند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۴ - ۳۹۵]

← احجار الحکماء ⟵ ملح الحکماء

● **الاحجار الشداد و السیوف الحداد فی ابطال جواهر الافراد** / فلسفه / عربی

al-aḥjār-uš šaddād wa-s suyūf-ul ḥaddād fī ibṭāl-i jawāhir-il afrād

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

وی نخست ۲۳ «حجت قاطع» بر نفی جزء لایتجزی و سپس هفت شبهه - که از طرف قائلان به جز لایتجزی ایراد شده و یا ایراد توان کرد - یاد می‌کند و پس از هر شبهه پاسخ آن را به تفصیل با عنوان «ازاله» می‌آورد. این رساله گواه تعمق فیض در مسائل ریاضی نیز هست. او در ازاله شبهه زاویه تماس (یکی ازادله جوهر فرد) می‌گوید: «کذا افاد بعض فضلاء عصرنا». فیض ظاهراً این رساله را در اوایل جوانی نوشته است.
آغاز: الحمد لمن توحد بالفردانیة و الصلاة علی خیر من شهد له بالوحدانیة و سائر مقربی حضرته الصمدانیة. .. و بعد فهذا احجار صلاب شداد کاسرة لما ارتکز فی افهام طائفة من الغاغه من الجواهر الافراد. .. احتوت علی ثلثة و عشرین حجة قاطعات و سبعة شبهات مزلات. .. فصل فی الحجج القواطع حجة: کل جوهر یناله الحس و له وضع و اشاره.
انجام: فتصیر أعظم من القطرمع أنها أصغر منه بدون أن یصیر فی الاصول الی شیء من حدود الحرکة مساویة له. هذا ما اردنا ذکره فی هذه الرسالة و الحمد لواهب العقل. ..
[الذریعه ۱: ۳۵۰؛ فهرست مصنفات فیض (نسخه شماره ۶۲۶۲/۲)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۱۸/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر؛ تشرف العبد. .. نافلة المصنف العلامه. .. بکتابة هذه الرساله نقلا عن خط والده الماجد. .. الذی نقله من خط والده المصنف. .. و هذه صورة خطه فی النسخة المنقل عنه: الی هنا کلام والدی المصنف ادام الله بقاه و کتب بیده الجانیه. .. علم الهدی بن محمد محسن ناقلا عن خطه الشریف ادام الله ایام افاداته. .. سنه سبع و خمسین و الف. و کان اشتغالی به و عنه فی یوم السبت. .. ۱۱۴۰ فی بلدتنا قاشان.
خط: شکسته نستعلیق، کا: علم الهدی، تا: ۱۱۴۰ق، جا: کاشان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، ۱۳ص (۱۲۱-۱۳۳)، ۱۶ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۱/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه محرم۱۲۹۰ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه» و «منه قده»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۴۴ر-۵۰پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۷۶]

● **احجار کریمه (تعریف)** / کیمیا / عربی
ahjār-e karīme (ta‘rīf)
رازی، عبدالوهاب
rāzī, ‘abd-ol-vahhāb
مشتمل بر هفت «باب» در تعریف احجار کریمه و طرز شناسایی آن و روش‌هایی که علمای متقدمین در شناخت این احجار به‌کار برده‌اند.
آغاز: بسمله، و الصلات و السلام علی سید المرسلین. .. اعلم ایها الطالب هذه صنعة اللهیة و الحکمة الفلسفیة المخفیة عن سایر البریة. .. و وضعت هذا الکتاب علی ستة ابواب فی علم الحجر المکرم
انجام: .. فانها. .. الحلق و الصوت و یقطع البلغم و غیر ذلک باذن الله و عونه. .. و لها خواص لایحصی عددها الله سبحانه تبارک و تعالی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۰/۱۵
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن آلبالویی، ۵گ (۲۰۵پ–۲۰۹ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ – ۴۸۸]

● **الاحجار و المعدنیات** / طبیعیات / عربی
al-aḥjār wa-l ma‘danīyāt
کبابی شیرازی، احمد، ق۱۴ قمری
kabābī šīrāzī, ahmad (- 20c)
در سنگ‌ها و کان و گوهرشناسی.
[راهنمای کتاب ۱۸:۵۳ و ۵۵۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۷۹
آغاز: المعدنیات هی اجسام متولد من الابخرة و الادخنة تحت الارض؛ **انجام:** و یاقوتة مصر و الله اعلم بالصواب.
خط: نسخ، کا: احمد خان، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۹گ، ۱۰سطر(۷×۱۳)،قطع:بغلی،اندازه:۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۳۵۹]

● **احجار و سنگ‌شناسی** / طبیعیات / فارسی
ahjār va sang šenāsī
فصلی است در بیان سنگ‌های گرانبها.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۰۴/۴
آغاز: در ذکر احجاری که کانی مجرد است، و از آن نه جنس را یاد کنیم به ترتیب حروف. در تاریخ نامه ایلخانی گوید الماس بر چند نوع است، یکی سفید و شفاف مانند آبگینه آن نوع را فرعونی خوانند؛ **انجام:** آن خفته ار خواب بیدار نشود والعلم عند الله تعالی

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی پارچه قهوه‌ای، ۵گ (۳۴–۳۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۲ – ۶۷۸]

● **احجیه احمدی** / معما / فارسی
ahjīye-ye ahmadī
دانش تبریزی، لطفعلی بن محمد کاظم، ۱۲۶۸ – ۱۳۵۰ قمری
dāneš-e tabrīzī, lotf-‘alī ebn-e mohammad kāzem (1852 - 1932)
تحقیق کوتاهی در معنی لغز و معما از لحاظ لغوی و اصطلاحی و فایده آن و شناخت علم معما است و مثال‌های مختلف از کتب گوناگون آورده و در مورد وجه تسمیه این رساله گفته است: «تمام اسماء مرموزه مثال‌هایی‌که می‌آید یک اسم مبارکی است که این مختصر بدان ناطق است.
یگانه که در هشت خلد در چل سال ×× بچار حد جهان باز کرد احمد بود / از احد تا احمد ای باریک بین ×× جز سرمو فرق نبود نیک بین»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۱۱
آغاز: بسمله، افضل الاحمد و احمد الشکور الحمید بکل لسان. .. و بعد هر کس نامه خواهد نگارد؛ **انجام:** پس سدس ثانی از نصف ثانی یعنی ماه هشتم از سال هجری، خلاصه یعنی روز پنج‌شنبه دوازدهم از شهر شعبان المعظم سنه ۱۳۳۱.
خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲ شعبان۱۳۳۱ق؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، تاریخ وقف: مرداد ماه ۱۳۶۱؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: مشمع قهوه‌ای، ۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۷ – ۸]

● **احداث الجو** / هیئت / عربی
aḥdāṯ-ul jaww
رسالة النیریزی فی احداث الجو

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۱۹-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۳گ (۱۱۴–۱۱۶) [فیلم‌ها – ف: ۱ – ۴۶۹]

● **احداث الفلک فی الأرض بحسب الطوالع** / هیئت / عربی
aḥdāṯ-ul falak fi-l ’arḍ bi-ḥasab-it ṭawāli‘
رساله‌ای مختصر در آثار کواکب در زمین بنا به تجربه حکمای گذشته در طالع ماه‌های دوازده‌گانه سال است.
آغاز: قالت الحکماء اذا ولدت السنة الحمل فان الهواء یکون

صافیا و النجوم حمرة و الریاح شرقیة.
انجام: فهذا ما قالوا فی طوالع السنین فی کل برج من هذه البروج.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۷۷/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نظام بن عبدالله بن محمد، تا: ۸۳۶ق؛ جلد: تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۰۹پ-۱۱۲پ)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۲۲ - ۶۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۲۶/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ این نسخه، احتمالاً از روی نسخه بالا استنساخ گردیده است؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۴۷-۱۴۸)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۳۸۱]

● احداث قول ثالث فی الاجماع / اصول فقه / عربی

iḥdāṯ-u qawl-in ṯāliṯ-in fi-l ijmā'

یکی از مسائل مورد بحث در مبحث اجماع این است که اگر علمای یک عصر در مسأله‌ای فقهی اختلاف بر دو قول کنند، آیا احداث قول سوم در آن مسأله برای علمای متأخر از آنها جایز است یا خیر؟ به‌عبارت دیگر اگر در مسأله مورد اختلاف فقهای یک عصر، دائر بودن حکم آن مسأله بین دو فتوا مورد اتفاق باشد آیا علمای بعدی می‌توانند بر خلاف این اتفاق، قائل به فتوای سومی شوند؟
رساله حاضر در بررسی همین مسأله، نظرات مختلف را چنین بیان کرده: جمهور اهل سنت، قول عدم جواز را اختیار کرده، برخی از آنها نیز حکم جواز و برخی دیگر قول به تفصیل را اختیار کرده و گفته‌اند اگر فتوای سومی مخالف با حکم مورد اتفاق باشد، جایزه نبوده والا جایز است و امامیه نیز فتوای سوم را باطل دانسته‌اند.
آغاز: بسمله، اذا اختلف اهل العصر علی قولین فی مسئلة، فهل یجوز لمن بعدهم احداث قول ثالث؟ اختلف العامة فیه علی اقوال
انجام: و کون الخطا فی الباقی. اعاذنا الله من الخطا فی امر الباقی. .. و الله خیر حافظ و واقی

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۷/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: شهاب الدین حسین بن ناصرالدین حسین حسنی حسینی جعفری دیباجی، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۵گ (۴۵پ-۴۹پ)،ابعاد متن:۱۰/۵×۲۰،اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۳-۲۷۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۸۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد قاسم بن محمدرضا، تا: ۱۸ شعبان۱۱۰۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز با عطف و حاشیه مشکی، ۱۶ص (۲-۱۷)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۱۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: موسوی، ابوالقاسم بن حسین، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی، ۲۲ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [رایانه]

● احد و سبعین سؤال / متفرقه / عربی

aḥad-a wa sab'īn-a su'āl

هفتاد و یک پرسش است که مؤلف از یکی از مدعیان فضل پرسیده و از وی جواب می‌خواهد. مؤلف حاضر است که در صورت دریافت پاسخ مناسب، از عقیده و دین خود دست بردارد، والا مدعی لازم است که پاسخ‌های مناسب را از مؤلف مطابق مذهبش اخذ کرده و دست از ادعا و گمراه کردن دیگران بردارد. سؤالات شامل: ده سؤال از تورات، ده سؤال از انجیل، ده سؤال از تنزیل، ده سؤال از تاویل، ده سؤال از شرع، ده سؤال از خبر رسول، ده سؤال از منهیات و اوامر مولا، سؤالی از معقولات.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۱/۵
آغاز: الحمد علی ماالهم به من شکر ایادیه و نعمه حمد من عرف قدر مواهبه و تواتر مننه
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ۹۱۳؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۰ص (۷۲-۹۱) [عکسی ف: ۴ - ۴۰۸]

● الاحدیة / عرفان و تصوف / عربی

al-aḥadīyya

بکری صدیقی، ابوالحسن محمد بن محمد، ۸۹۸؟ - ۹۵۲ قمری

bakrī sadīqī, ab-ol-hasan mohammad ebn-e mohammad (1493 - 1546)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۳۷/۱۰
بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ:پسته ای،جلد:میشن سیاه ضربی [ف: ۵ - ۲۲۶]

● احدیة الغیب / عرفان و تصوف / عربی

aḥadīyat-ul ġayb

صدرالدین قونیوی، محمد بن اسحاق، ۶۰۷ - ۶۷۳ قمری

sadr-od-dīn qūnīyavī, mohammad ebn-e eshāq (1211 - 1275)

مختصری است در مقام احدیت غیبی به روش عرفانی که در

پایان نتیجه می‌گیرد که آن کس که خود را شناخت در جهان غیر خدا چیزی نبیند.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۰۳/۳

آغاز: الحمدلله الذی لم یکن قبل وحدانیته قبل الا و القبل هو، و لم یکن بعد وحدانیته بعد الا و البعد هو؛ **انجام:** الا بخدمة شیخ واصل، و استاد حاذق. لیهتدی بنوره و لیسلك هو بهمته و یصل به الی مقصوده ان شاء الله تعالی. ..

خط: نستعلیق خوش، کا: سید حسین خان نعمت اللهی رهنمون تفریشی، تا: صفر ۱۳۵۳ق؛ در پایان «با کمال دقت این نسخه تصحیح گردید» آمده است؛ ۱۱گ (۳۰پ-۴۰پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۰]

● الاحدیة المکیة (الصمدیة خ ل) = تفسیر سورة الاخلاص / تفسیر / عربی

al-aḥadīyyat-ul-makkīyya (aṣ-ṣamadīyya x l) = tafsīr-u sūrat-il-ixlāṣ

تاریخ تألیف: جمعه ۱۱ جمادی الاول ۱۰۰۷ق

تفسیر فلسفی بزرگی است برای سوره اخلاص که مولف در سفرش به مکه نوشته است.

اصفهان؛ سید کشفی؛ شماره نسخه:بون شماره

بی‌کا، تا:جمعه ۱۰جمادی الثانی۱۰۱۵ق[دلیل المخطوطات:۱- ۴۸]

● احدیت / عرفان و تصوف / فارسی

ahadīyat

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne‘mat-ol-lāh-e valī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

در بیان احدیت پروردگار و اثبات آن به شیوه عرفانی.

آغاز: بسمله فرض وجود بحسب تناسب یا عین است یا اعیان

انجام: هر چه نقش خیال او دارد.

چاپ: ضمن رضوان المعارف

[فهرستواره منزوی ۴۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۲/۳۴

کا: محمد مظفر بن محمدحکیم، تا: ۱۰۶۶ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳۳ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [سنا - ف: ۱ - ۲۰۹]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۰/۳۴ عکسی

نسخه اصل: آستان قدس ش ۵۳۰ (در فهرست آستان قدس این رساله تفکیک نشده است)؛ خط: نسخ، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی همدانی، تا: سلخ رمضان ۱۲۶۴ق؛ جلد: گالینگور مشکی،۱گ (۱۲۷)، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۸/۵×۴۰سم [ف: ۳ - ۱۳۰۷]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۰/۷۶ عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: آستان قدس ش ۵۳۰ (در فهرست آستان قدس این رساله تفکیک نشده است)؛ خط: نسخ، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی همدانی، تا: سلخ رمضان ۱۲۶۴ق؛ جلد: گالینگور مشکی،۱گ (۱۸۸)، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۸/۵×۴۰سم [ف: ۳ - ۱۳۱۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۹/۳۴

خط: نسخ ریز، کا: عباس بن محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۱ص (۲۴۹)، ۲۹ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۳۲ - ۱۴۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۶۷/۳۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ در هر صفحه جدول شش خطی از لاجورد و مرکب سیاه و طلا و شنگرف دارد، در بالای هر صفحه به همان خط متن کلمه «یا علی» نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نازک شکری آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۱۴۲-۱۴۳)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۵۹۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۶۷/۷۵

آغاز: فرش وجود بحسب تناسب؛ **انجام:** علی محمد و آله و اولیائه و اصحابه اجمعین.

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ این رساله به‌جز رساله دیگری است به‌همین نام که با شماره ۳۲ ذکر آن گذشت (نسخه بالا)؛ کاغذ: فرنگی نازک شکری آهارمهره کرده، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۲۹۱-۲۹۲)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۰۶]

۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۸/۱۶

آغاز و انجام: برابر

کا: دکتر جواد نوربخش، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲ص (۴۹۷-۴۹۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۶]

۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۹/۱۹

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳ص (۳۱۶-۳۱۸)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۹۳]

● الاحراز / دعا / عربی

al-aḥrāz

تالیف یکی از علماء قرن ۱۱ است، به روایت از سید علی بن ابی الحسین عاملی از مشایخ وی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ ذیحجه ۱۰۵۳ق؛ ۲ص (۲۵۵ - ۲۵۶)

[مختصر ف: ۳۲]

● احراز ائمه اطهار (ع) / دعا / عربی

ahrāz-e a’emme-ye athār (‘)

شامل حرزهای چهارده معصوم علیهم السلام به‌نقل از «مهج الدعوات» ابن طاوس حلی. حرز جواد الائمه (ع) بر خلاف ترتیب در آخر نوشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۰

آغاز: بسمله، بسم الله استر عنك ربك بالواحد من شر كل حاسد؛
انجام: وسوسة او نقض فی دین او معیشة.
شامل حرزهای چهارده معصوم (ع) به‌نقل از مهج الدعوات ابن طاوس حلی، حرز جواد الائمه (ع) بر خلاف ترتیب در آخر نوشته شده است؛ خط: نسخ جلی و خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جنس طومار: پوست آهو، دارای سرلوح زرپوش زمینه ساده؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۶۲؛ اندازه: ۹×۷۰سم [ف: ۱۵ - ۷]

● احراز چهارده معصوم (ع) / دعا / عربی

ahrāz-e čahārdah ma‘sūm

به نام هر یک از معصومین (ع) چند حرز نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۸/۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با ترنج هشت ضلعی در وسط و جدول، یک لا با مهر صحاف درون ترنج به نقش: «الهی بحق نبی و ولی ×× نظر کن سوی محمد علی ۱۱۷۱» در هر دو طرف جلد، ۵۰ص (۹۵-۱۴۴)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۹۶]

● احراز و اوراد / دعا / فارسی و عربی

ahrāze v-a owrād

با جداول و اوراد و دستور العمل آنها.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۷/۷

خط: نسخ معرب، کا: درویش یوسف، تا: ۱۲۳۷ق، جا: قاهره مصر؛ جدولها شنگرف؛ ۴گ، ۱۰ سطر (۱۰/۱۷)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۶۰]

● الاحراق / کیمیا / عربی

al-iḥrāq

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

آغاز: بسمله. الحمدلله القائم علی كل نفس بما كسبت. اما بعد فقد ذكرناه فی كتابنا الاحراق الكبیر و كیفیة الاكسیر...
انجام: و لذا افردنا للتصعیدات فی هذه الكتب كتابا مفردا و جعلناه تالیاً لهذا الكتاب.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۳/۳عکسی

آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۳۲۳۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی؛ ۴ص (۱۴-۱۸)، ۱۵ سطر [عکسی ف:۴-۳۲۱]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۴۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۱۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶/۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز زرکوب ضربی، ۴گ (۴۵ر-۴۸ر)، ۱۸ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۵ - ۴۷]

● احزاب القرآن و انصافه و اربعه و اجزائه / تجوید / فارسی

ahzāb-ol-qor’ān va ansāf-e-h va arbā‘-e-h va ajzā’-e-h

اعمی اصفهانی، مختار، ق۱۰ قمری

a‘mā-ye esfahānī، moxtār (- 16c)

باب فی ذكر معرفة احزاب القرآن و انصافه و اربعه و اجزائه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۱/۳

خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالله بن احمد، تا: سه‌شنبه ۲۰ رمضان ۱۲۴۵ق، جا: قزوین؛ جلد: مقوا، ۳ص (۴۵-۴۷)، ۱۲ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۱۳]

← احسائی > احوال احمد بن زین الدین احسایی

● احسن الاخبار و تحفة الاخبار / تاریخ / فارسی

ahsan-ol-axbār va tohfat-ol-axbār

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۱۶/۳-ف

ش ۳۲ (۱۲۶۹) تا ش ۱۷ (۱۲۷۱) چاپ رشت، از روی اصل؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۵۸]

● احسن الاغراض فی التشخیص و معالجات الامراض / طب / عربی

aḥsan-ul-aġrāḍ fi-t-tašxīṣ wa mu‘ālijāt-il-amrāḍ

شافعی مصری، محمد

šāfe‘ī mesrī, mohammad

اهدا به: خدیو محمد علی پاشا
محمد بک شافعی دکتر در طب داخلی و مدرس و رئیس قصر عینی خدیوی در قاهره که در عهد خدیو محمد علی پاشا (سرسلسله دودمان خدیوی مصر) برای تحصیل طب به پاریس رفته است، در بازگشت به‌امر خدیو مزبور به نگارش این کتاب و ترجمه آن از منابع فرانسوی پرداخته و آن را در دو بخش بزرگ (۱. تشخیص امراض؛ ۲. معالجه بیماری‌ها) به‌پایان رسانید و چون خدیو فرمان داد تا این ترجمه عربی در مصر به‌چاپ رسد مؤلف خود با همکاری محمد تونسی (نویسنده مقدمه کتاب و ناظر مدرسه) که با زبان فرانسوی و عربی و اصطلاحات پزشکی آشنایی کامل داشته و نیز با همکاری متناوب برخی دیگر از معلمان مدرسه خاصه سید حسین رشیدی، آن را با نسخه اصل فرانسوی مقابله کرده و برای چاپ آماده ساخته است.
مقدمه کتاب به‌قلم محمد تونسی است و از آن چنین فهمیده می‌شود که این نام «احسن الاغراض» را او به این کتاب داده است. محمد شافعی بک که در ۱۲۶۳ ریاست مدرسه طب را داشت و تا ۱۲۸۱ زنده بود پایان نامه دکتری خود را درباره دیسانتری (ذوسنطاریا) که از دانشگاه پاریس گرفت در خاتمه بخش نخستین این کتاب آورد. در خاتمه بخش دوم دستور جامع داروهای مفرد و مرکب که خود آنها را آزموده ترتیب داد.
آغاز: حمدک یامن تنزه عن الاغراض اقوی سبب للفوز بدار اسلام وشکرک یامبرئی الامراض به یزید الخیر والانعام و ذکرک یا مزیل الاعراض به یحسن البدء والختام فسبحانک من اله التهبت قلوب احبائک لمشاهدة جمالک القدسی
انجام: واذا ارید الاستعمال یشرب منه نصف کوبة قبل الاکل یحصل المقصود والله هو الشافی والی هنا وقف القلم عن الجریان فی هذه المیدان.
چاپ: بولاق، ۱۲۵۹
[کشف الظنون ۳۳/۱]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تونسی، تا: ۱۲۷۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف مخ: ۱ – ۶۱]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از روی نسخه چاپ شده؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سرخ، ۲۶۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۵/۲سم [ف: ۱ – ۱۶]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۴۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۸ص، ۲۵ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱۹ – ۳۵]

● **احسن الاقوال** / عرفان و تصوف / فارسی
ahsan-ol-aqvāl
کاشانی، محمد عماد
kāšānī, mohammad ‘emād
در بیست و نه قول در عرفان اسلامی هندی.
آغاز: بسمله. حمد و سپاس و شکر بی قیاس مر صانع را که اتباع سخن لایق و استماع کلام فایق به اعطاء بشارت اشارت فرمود
انجام: خلاص شود ان شاءالله

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۴۳/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسن علیبک، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۳۱۴ق؛ از روی نسخه ولی محمد صاحب؛ کاغذ: هندی، جلد: تازه، ۶۷ص، ۲۳سطر(۱۵/۵×۲۸)،قطع: رحلی، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱۷ – ۴۷۴]

● **احسن الانتخاب** / تاریخ معصومین / فارسی
ahsan-ol-entexāb
حسینی، عباسعلی،
hoseynī، ‘abbās‘alī
در مقتل و معجزات امامان. در پایان تاریخ ولادت و مرگ امامان به‌اختصار دیده می‌شود.
آغاز: حمد له. اما بعد این کتابیست منتخب از کتاب احادیث و تواریخ معتبره علما (ره) در بیان روضات و مصایب و معجزات
[فهرستواره منزوی ۱۵۳۴/۳]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: سید عباس با تاریخ ۱۲۹۲، محمد باقر ذاکر با تاریخ ۱۲۹۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف میشن، ۲۶۶گ، ۱۳ تا ۱۹ سطر (۸/۵ – ۱۱× ۱۶/۵– ۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴]

● **احسن البیان فی تفسیر القرآن = بحر المحبة فی اسرار المودة = تفسیر سورة یوسف = احسن القصص** / تفسیر / عربی
aḥsan-ul bayān fī tafsīr-il qur‘ān = baḥr-ul maḥabba fī asrār-il mawadda = tafsīr-u sūrat-i yūsuf = aḥsan-ul qiṣaṣ
غزالی، احمد بن محمد، – ۵۲۰ قمری
qazālī، ahmad-e-bn-e mohammad (- 1127)
فهرست‌نگار محترم کتابخانه مرعشی (سید محمود مرعشی) مرقوم نموده‌اند: «این کتاب در بعضی از نسخ خطی و چاپی متأخر به ابوحامد محمد غزالی نسبت داده شده که قطعاً اشتباه است چه کاتب یکی از نسخ خطی، که با نام احمد غزالی آشنا

نبوده، آن را به محمد تغییر داده است و دیگران هم تبعیت نموده‌اند. برای روشن شدن موضوع، به بررسی بیشتر می‌پردازیم.
الف - ارباب تراجم و رجال، که آثار محمد غزالی را ذکر نموده‌اند، تحت هیچ عنوان، متعرض تفسیر سوره یوسف در آثار وی نشده‌اند.
ب - دانشمند محقق مصری عبد الرحمن بدوی در کتاب تحقیقی «مؤلفات الغزالی» در حدود ۵۷۰ صفحه پیرامون مؤلفات غزالی پرداخته و ۴۵۶ اثر منسوب به غزالی را طی ۷ بخش بررسی نموده است ... در هیچ یک از بخش‌های این کتاب، نامی از تفسیر سوره یوسف، به میان نیامده است.»
ولی بر خلاف این ادعا در عنوان شماره ۱۲۳ «مؤلفات الغزالی» از این تفسیر یاد کرده و نسخه‌هایی از آن را به همراه چاپ‌های آن شناسانده و چگونه ایشان ملاحظه نکرده، کمی عجیب است.
جز این که در معرفی نسخه شماره ۱۴۹۷۹ کتابخانه مرعشی خود این تفسیر را به محمد غزالی نسبت داده‌اند. در آغاز برخی از نسخ، کتاب به ابوحامد محمد غزالی بزرگ نسبت داده شده است؛ البته به نظر می‌رسد انتساب آن به احمد غزالی قوی‌تر است و ما نیز همه نسخ را به او نسبت داده‌ایم. ولی از متأخرین، از میان افرادی که نام این کتاب را ذکر نموده و آن را به احمد غزالی نسبت داده‌اند، اسماعیل پاشا در «هدیة العارفین» (ج۱ص۸۳) در احوال احمد غزالی نیز «بحر المحبة» در تفسیر سوره یوسف را بی آنکه از آغاز آن نمونه دهد به وی نسبت داده است؛ مشار در ص ۱۱۸ فهرست عربی‌های چاپی کتابی با نام یادشده بالا در تفسیر سوره یوسف از مجدالدین ابوالفتح احمد بن محمد غزالی طوسی نشان می‌دهد. این رساله با عنوان «سر العالمین فی تفسیر سورة یوسف» (بروکلمان) و «بحر المحبة فی اسرار المودة فی تفسیر سورة یوسف» (چاپ بومبای ۱۸۹۴) و «احسن القصص» آمده است.
مؤلف در مقدمه می‌نویسد: «خداوند به خاطر شدت علاقه به خاتم النبیین (ص) سوره یوسف را که حاوی رموز و اسرار مودت است بر حضرتش نازل و به حکم «کنت کنزا مخفیا فأحببت أن أعرف فخلقت الخلق لکی أعرف» محبت و مودت را علت ظهور و بروز موجودات قرار داد.»
مؤلف پس از این مقدمه کوتاه بخشی از آیات را ذکر و سپس به شیوه عرفانی و اخلاقی به تفسیر آن‌ها پرداخته و در ذیل آیات به احادیث و اقوال علماء استناد و از اشعار عرب نیز فراوان استفاده کرده است. وی در هر مورد با عناوین «النکتة»، «القصة»، «الحکایة»، «فصل»، «الاشارة»، نکات شنیدنی نقل می‌نماید. غزالی ذیل تفسیر «یابنی لاتقصص رؤیاک علی اخوتک» بر اقسام نداء اشاره کرده و چنین آورده است: «قیل النداء علی وجوه: نداء التوبة، نداء الاجابة، نداء الکرامة، نداء الوحشة، نداء المضرة: نداء القربة، نداء البشارة، نداء الرحمة، نداء العقوبة، نداء الهیبة، نداء النعمة، نداء الرؤیا و العبرة فنداء التوبة لآدم و حواء فناداهما ربهما الم انهکما عن تلکما الشجرة، و نداء الاجابة لنوح (ع) و لقد نادانا نوحا فلنعم المجیبون و ...». این تفسیر از ابتدای سوره تا آیه ۱۰۱ نگاشته شده است.

آغاز: (بحر المحبة چاپ بمبئی) الحمدلله الذی نور قلوبنا بنور المحبة و الوداد و صیر افئدتنا مستنیرةً بضیاء الحقیقة و السداد، حتی نعلم رموز آیاته. ... اما بعد فاعلموا ان الله جعل علة لظهور الممکنات و صیر المودة ... قال تعالی احسن القصص فالمؤلف. الفقیر یحب ان یفسر تلک السورة ... قال الله تبارک و تعالی (بسملة، آلر) علمه عندالله و قال بعض المحققین ای: یا محمد تلک آیات الکتاب ... انت فی غفلة و قلبک لاهی ×× ذهب العمر و الذنوب کما هی
الحمدلله الذی شهادت المکونات بوحد انیته و لانت المصنوعات لعظمته، و خضعت الجبابرة لعزته ... فالا شباح علی بساط خدمته واقفة، و لارواح علی سرادق محبته عاکفة ... سقاهم بکأس محبته ذهاقاً فازداد و الی لقائه اشتیاقاً ... قال الشیخ الامام الاجل ... ابوحامد محمد الغزالی رحمه الله. ... روی ابن عباس و ابن مسعود الحکایة قال ابن عباس: اتت طائفة الی النبی (ص) فقالو: یا محمد نحن قوم لانهتدی الی کتاب و مافینا احد قرء کتب الاولین، و انا و آبائنا نعبد الاصنام ألفاً و مائتی سنة فکیف نؤمن بک و ما سمعنا ... و القصة معروفة فانزل الله سورة یوسف؛ بسملة. الر. تلک آیات الکتاب ... فصل فی الوجوه، قال تعالی وجوه یومئذ مسفره ... [القصه] فما اسمعت کلام یوسف الاخالته ام شمعون فأفشته علی اخوته

انجام: عاش یعقوب خمسا و عشرین ... و لم یکن بینهما الامسافة شهر. قال کعب. لم یوقف علی قبر یوسف الا فی زمان موسی. ... فدلته علی قبر یوسف ... و خرج موسی من علی نهر الفیوم فضرب موسی عصاه علی النهر فوقف الماء عن یمین القبر ... فنزل و استخرج التابوت و حمل جسده عند قبور آبائه صلوات الله علیهم اجمعین

چاپ: بمبئی، سنگی، ۱۳۱۹، رقعی، ۱۶۴ص؛ در تهران نیز چاپ شده

[معجم المؤلفین ۱۴۸/۲؛ کشف الظنون ۱۶۶/۱؛ وفیات الاعیان ۹۷/۱؛ مؤلفات الغزالی؛ مشارعربی ۲۰۵]

شرح و حواشی:

۱- انیس المریدین و شمس المجالسین انصاری، عبدالله بن محمد (۴۸۱-۳۹۶)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حامد بن الله بخش، تا: شوال۹۲۹ق؛ مجدول به شنگرف؛ واقف: حاج قائم مقام؛ ۱۲۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۴۲۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۱۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تصحیح و افتادگی‌ها در حاشیه با علامت «ص» نهاد شده است، دارای حواشی با نشان «۱۲»؛ مهر: «عبده رضا بن عباس الطباطبائی» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی سیر اصفهانی، جلد: تیماج حنایی یک‌لا، ۵۲گ، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۷/۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۷سم [ف: ۱۱ – ۵۳۴]

۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۴۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج شمیک، قطع: ربعی [نشریه: ۳ – ۴۱۷]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** یوسف علیه السلام فلا یزل مدفونا ... موسی بن عمران علیه السلام و امره.
این کتاب که به‌چاپ رسیده است در مقابله با این نسخه خطی حاوی اختلافات فراوان است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی یک‌لایی، ۱۵۵گ،۱۶سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۷-۱۲۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۷۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۱۲۱ق؛ مصحح، محشی، برگ پایانی در سال۱۱۷۵ق نونویس گردیده است؛ کاغذ: شرقی، ۱۲۵گ (۳۲ -۱۵۶)، ۱۴ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۲۸ – ۴۱۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۲۰
خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن خضر، تا: ۴ رجب ۱۱۹۷ق؛ کرانه برخی از صفحات بعضی به خط کاتب متن و برخی به خط دیگر حاشیه دارد، بر جلد و برگ اول دعا و چند بیت نوشته دارد، در برگ آخر نیز نوشته آمده است که نسخه را «جمال الدین بن محمد اشرف بن جمال الدین بن شیخ حاجی ایوب نقشبندی المزارجانی» یا « ابو بکر ...» در ربیع الثانی ۱۲۰۰ مقابله کرده‌اند؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج ضربی زرکوب، ۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱۲ – ۱۴]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۹۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی با حواشی زرین، ۱۰۶گ، ۱۷-۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۷۹]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** سار یعقوب حتی لحق
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آخر (حدود ۳ صفحه)؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: گالینگور، ۹۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۸۰]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱/۳
بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی با ترنج و نیم‌ترنج، ۵۳ص (۶۷ -۱۱۹)، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۵۵۸]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۶۹
خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: ۵ ذیحجه ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۶۱گ، ۱۷ سطر (۸×۱۶/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ – ۵۸۱]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن، تا: ۱۲۷۴ق؛ با حواشی از کتاب با امضاء «محمد حسن»؛ تملک: علی مدرس با مهر «العلی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج، سبز، ۵۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱ سم [ف: ۳۵ – ۵۰]

۱۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد خیابانی، تا: جمعه جمادی الثانی ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۲۰ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲ – ۲۳۰]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۳۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: ۲۷ جمادی الاول ۱۳۲۲ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۷۵؛ کاغذ: شکری و نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۸۱]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: ۲۶ رجب ۱۳۲۵ق؛ واقف: حجة الاسلام محمدی گلپایگانی؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۴گ،۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ – ۶۰]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۶۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جواد بن محمد رضا بن یوسف خراسانی، تا: یک‌شنبه ۱۳ صفر ۱۳۲۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۲۴پ–۶۸ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۵-۳۹۱]

۱۶- قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن علی محمد، تا: ۲۹ شعبان ۱۳۳۰ق؛ مصحح، محشی، افزودگی‌هایی شامل معما و برخی حکایات قبل از آغاز آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۶گ، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۷ – ۶۴۴]

۱۷- مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خرج معه یودعه و سار یعقوب حتی لحق

نام کتاب به قرینه آغاز نسخه تصحیح شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: عادی، ۹۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [مؤید: ۱ - ۳۸۱]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۰۷/۲-۳۴/۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فدعی یعقوب بیوسف و قال ان جبرئیل امرنی ... لقبض روحک قال قریب فبکی یوسف و هیأ اموره و خرج معه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: پارچه قرمز، ۶۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۹۸۷]

۱۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۵۷/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸۵گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۵۵۲]

← احسن التقویم > تقویم المعرفة

← احسن التقویم > تقویم المحسنین

← احسن التقویم > التقویم

● **احسن تقویم** / مواعظ / فارسی

ahsan-e taqvīm

بهبهانی غروی، حسین بن اسدالله، - ۱۳۵۶ قمری

behbahānī qaravī، hoseyn ebn-e asad-ol-lāh (- 1937)

بعضی از مؤمنین از جناب آیة الله سید محسن کوهکمری نجفی خواهش نمودند که در دهه اول محرم ۱۳۲۸ مجلس وعظی برگزار نماید به روش درس تا حقیقت موعظه عملاً به‌دست آید و چون ایام عزاست چند کلمه‌ای هم ذکر مصیبت شود. مؤلف (بهبهانی) مجالس مذکور را در این رساله ثبت نموده و مطالب مناسب با مقام را بدان افزوده است. مباحث رساله: حقیقت موعظه، موعظه از ناقص نشاید، حقیقت قَسم، وجه اختیار امور اربعه، شرافت مکه و مدینه، ثمرات تین و مناسبت آن با سید کائنات، مناسبت زیتون با بیت المقدس، موجودات جهات و شئون انسان‌اند، امتیار انسان به عقل است، سلطنت عقل و سلطنت جهل، احتجاج امام حسین (ع) با کوفیان، مراتب رحمت، مفاسد حسد، قناعت وطمع، غیرت، عشق به دنیا، تنبیهات.

آغاز: بسمله الحمدلله الخالق المعبود والصلوة والسلام علی خیر موجود محمد صاحب الخلق العظیم ... و بعد چنین گوید عبد مذنب و بنده جانی حاجی حسین بن اسدالله البهبهانی حشرهما الله مع الائمة ... که چون رشته انتظام امر موعظه گسیخته وخط میانه استنباط وافتاء وموعظه شده بود

[الذریعة ۳۵/۱۱]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۹۱

آغاز: بسمله الحمدلله الخالق المعبود والصلوة والسلام علی خیر موجود محمد صاحب الخلق العظیم ... وبعد چنین گوید عبد مذنب و بنده جانی حاجی حسین بن اسدالله البهبهانی حشرهما الله مع الائمة ... که چون رشته انتظام امر موعظه گسیخته وخط میانه استنباط و افتاء و موعظه شده بود؛ **انجام:** یکی منزله‌اش از آن منزله شرحست از متن و معلومست که تفسیر موعظه خارج از وعظ نیست و درست تأمل کن شاید ان شاءالله از رستگاران باشی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۹ق؛ جلد: مقوا، گوشه تیماج، ۵۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۸]

← احسن التواریخ > منتخب التواریخ

← احسن التواریخ > تاریخ خیرات

● **احسن التواریخ** / تاریخ جهان / فارسی

ahsan-ot-tavārīx

روملو، حسن، ۹۷۳ - ۹۸۵ ؟ قمری

romlū, hasan (1566 - 1578)

تاریخی عمومی است شامل دوازده جلد و حاوی شرح وقایع و حوادث تاریخی نزدیک به هشتاد و پنج سال وقایع دوران صفویه بوده است که اکنون جلد دوازدهم آن در دسترس و مشتمل بر اخبار و حوادث و رویدادهای سلطنت شاه اسمعیل مرشد بزرگ شاه طهماسب اول تا جلوس سلطان محمد خدابنده صفوی است و در ضمن از وقایع و سوانح ممالک همجوار و همسایه کشور ایران که حاوی احوال و اوضاع از سلاطین رومیه و خوانین جغتای و خانان اوزبکیه می‌شود سخن رفته است. مؤلف در این نسخه تذکره‌ای از احوال و اسامی شعراء، علماء، وزراء و امرای معاصر از آغاز سال ۹۰۰ تا ۹۸۵ق که سال اتمام تألیف کتاب «احسن التواریخ» است آورده است. ضمناً شرح مختصری در ترجمه احوال و تعداد متوفیات همان زمان هم در این کتاب آمده است.

آغاز: حمد و سپاس و شکر بیحد و قیاس سلطانی را سزاست که سرادقات عز و جلالش از سمت حدوث ... مبراست ... راقم این کلمات پریشان ومحرر این مقالات بیسامان حسننبیره امیر سلطان روملو که خود را خاک قدم اقدام مورخان میداند این جلد را نیز باسم شاهزاده جوانبخت. ..جالس مسند پادشاهی ... اسماعیل میرزا نوشته شده این جلد مشتمل ست بر اخبار و اثار جهانبانی و کشور ستانی ... شاه اسماعیل بهادر خان ... و ایضاً مشتمل ست بر وقایع زمان سلطنت ... شاه طهماسب ... و نیز محتوی است بر احوال سلاطین رومیه و خواتین جغتای و خاقان اوزبکیه و مشاهیر علماء و صدور ووزراء که معاصر ایشان بوده اند و بعد ازین آنچه مذکور خواهد شده مطلب از خاقان اسکندر شان حضرت شاه اسماعیل است و مقصود از شاه دین پناه شاه طهماسب ومراد از شاهزاده عالمیان اسماعیل میرزا

انجام: (انجام چاپی) میرزا علی بیک پریشان و بدحال خود را بارض روم انداخت

چاپ: کلکته، ۱۹۳۱م، سربی، رقعی، به تصحیح چارلس نرمن سیدن، ۵۱۰+۴۶ص؛ تهران، ۱۳۴۷ش، سربی، وزیری، شمس، ۵۰۵+۳۶ص، چاپ افست؛تهران، ۱۳۴۹ش، سربی، رقعی، به تصحیح دکتر عبدالحسین نوائی، بنگاه

[استوری ۳۰۶/۱–۳۰۷؛ الذریعة ۲۸۷/۱؛ منزوی ۴۰۹۰/۶؛ مشار فارسی ۱۷۰/۱؛ آربری ۱۳۸؛ فهرستواره منزوی ۵۶۲/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۶-ف

نسخه اصل: اسعد افندی ش ۲۱۵۷. در تاریخ پادشاهان صفوی تا تاریخ ۹۸۵، ج ۱۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه صفر ۱۰۱۴ق [فیلمها – ف: ۱ – ۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یوسف، تا: ۱۰۶۹ق؛ در پشت برگ نخست سواد نسخهٔ معجون فلاسفه است؛ کاغذ: اصفهانی شکری تیره، جلد: تیماج زرشکی عطف تیماج نارنجی، ۶۷۸ص، ۱۶ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ – ۲۷۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸ سرود

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛افتادگی آغاز و انجام؛ جلد: تیماجی مشکی مندرس با مقوای ضخیم، قطع: وزیری [نشریه: ۱۳ – ۴۳۸]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۶۶ـ ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از بستن دروازه و کوچه بند فایده بر آن مرتب نمی‌شود: بیت: بدربستن اکنون ... اندیشه‌ها از در همه صلاح (افتاده و برابر است با س۱۱ص ۵۱۰ چاپی)

تاریخ شاه اسماعیل و شاه تهماسب است تا سال ۹۳۸، در الذریعه (۹/۱۵۰) از تاریخی برای شاه اسماعیل یادشده که جز این یکی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سرلوح و جدول بزرو لاجورد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: گالینگور، ۱۷۳گ، ۱۷ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۱۳]

۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۶۱ فرخ

خط: نستعلیق، کا: هدایت الله بن شکرالله ایموری، تا: ۲۷ رمضان ۱۰۷۴ق؛ دو صفحه اول دارای دو سرلوح زمینه طلا، در هامش طلااندازی شده، صفحات مجدول به طلا و مشکی و لاجورد، دارای یادداشتی به تاریخ جمادی الثانی ۱۲۵۲ که این کتاب به محمد علی خان لویی بخشیده شد؛ مهر: «قلی»، «المهدی من هدیت»؛ کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج تریاکی ضربی کنج و ترنج دار، ۲۴۰گ، ۱۷ سطر (۱۹×۱۱)، اندازه:۱۴×۲۵/۵سم [ف: – ۴]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۲۰

جلد ۱۱ و ۱۲؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن شیخ نور الدین محمد خطیب واعظ، تا: محرم ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۹۲گ، ابعاد متن: ۱۶×۲۷، قطع: رحلی، اندازه: ۲۴×۳۶سم [ف: ۱۶ – ۴۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۶۶

آغاز: برابر **انجام:** پریشان تر از زلف خوبان همه.

کاتب قسمتی از آخر نسخه را که از وسط صفحه ۴۷۲ نسخه چاپی است ننوشته؛ خط: نسخ تعلیق، کا: محمد علی بن نورالدین محمد واعظ کاشانی شهیر به خطیب، تا: ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: امیری شکری آهار مهره، جلد: میشن سیاه ضربی و خطدار، ۱۷۰ص، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۶×۳۸سم [ف: ۶ – ۲۲۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۰-ف

نسخه اصل: پاریس ش F. S. 1350، ج ۱۱؛ خط: نستعلیق، کا: محیی الدین محمد بن علی افضل تویسرکانی، تا: ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۸۹ق؛ ۲۳۰گ، ۱۹ سطر [فیلمها – ف: ۱ – ۵]

۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۴۴

آغاز: این جلد مشتملست بر اخبار ... جهانبای کشورستانی حضرت فردوس مکانی ظل سبحانی الواصل الی مراحم جوار الملک الجلیل ابوالبقاء شاه اسمعیل ایضاً مشتملست بر زمان سلطنت ... شاه طهماسب بهادرخان خلد الله ... و شاهزاده عالمیان اسمعیل میرزا گفتار در وقایع سنه تسعمائه ذکر شهادت سلطانعلی پادشاه بفرمان رستم بیک ترکمان و بعضی حوادث آن زمان و انقلاب دوران؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: ابوالهادی ابن سیف الدین حسینی ایزدی، تا: ۱۰۹۳ق؛ این نسخه به سال ۱۲۸۲ق از عرض کتابخانه مبارکه گذشته است، صفحات مجدول کمندکشی زرین بند لاجوردی و شنگرفی، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح مذهب مرصع محقر طرح است؛ مهر: «عبدالمطلب الحسینی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش میشن تریاکی مجدول کمنددار چهار گوشه گل ترنج طلایی، ۳۴۰گ، ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۵ – ۲۳۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مرتضی حسینی، تا: حدود قرن ۱۲؛ محشی، دارای یادداشت‌هایی در انجام نسخه به تاریخ ۱۲۴۲ و ۱۲۴۳ق؛ مهر: «عبده محمد مومن الحسینی»، « الراجی عبده حاجی»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۶/۱۵)، اندازه:۱۷×۲۴سم [ف: ۳۷ – ۲۱۳]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۹۰

جلد ۱۲ و تا سال ۹۸۵؛ خط: نستعلیق هندی، کا: حاجی عبدالمجید بغدادی، تا: قرن ۱۲؛ حاجی عبدالمجید بغدادی به دستور مستر الیس نسخه را که افتادگی داشته است در ۲۷ ربیع الاول ۱۳۲۳ از روی نسخه مورخ روز سه‌شنبه رمضان ۱۰۲۴ به خط نسخ هندی کامل کرده است؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور مقوایی عطف و گوشه ها تیماج قهوه‌ای، ۳۶۷گ، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۵ – ۴۱۹۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بدیع الزمان کاتب بن محمد کاظم خاتون آبادی، بی‌تا؛ در اول نسخه نوشته‌ای به تاریخ ۱۱۷۴؛ تملک و مهر: «المتوکل علی الله مراد علی نابی» (مضلع) به تاریخ ۱۲۷۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲۶۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۶ - ۴۲۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۱۶

آغاز: کس فرستاد بدین نهج اعلام نمود ابشار و ایذاء امیره مظفر کرد؛ **انجام:** اسکندر با دلاوران که بنوک ناوک جوشن گذار نقطه از دایره دیده سها بردارند و بزخم تفنگ قضا رفتار نور از چشم خورشید بستانند، بیت :چون طاق و جفت زنند از طریق لعب کنند

«توقف نمودن خاقان در لاهیجان» و «وفات شاه طهماسب» را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک و مهر: «عبدالقادر ۱۲۷۰» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت ترنج با سر لچکی مجدول گرهی، ۴۲۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۷ - ۱۴۳]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شکر اله علی آبادی، تا: ربیع الاول ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۸۵گ، ۲۳ سطر کامل (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۳ - ۹۵]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه صفر ۱۳۴۰ق؛ از روی نسخه مورخ ۱۰۶۹؛ واقف: اسماعیل افشار؛ کاغذ: کاغذ روسی خط‌دار، جلد: مقوا رویه ساغری عطف و گوشه میشن، ۹۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۵/۶سم [ف: ۲ - ۹]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۶-ف

نسخه اصل: نور عثمانیه ش ۳۳۱۷. جلد ۱۱ و ۱۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶ سطر [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۴]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۰۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد، اندازه: ۱۴/۶×۲۱سم [رایانه]

● **احسن التواریخ = تاریخ محمدی** / تاریخ ایران / فارسی

ahsan-ot-tavārīx = tārīx-e mohammadī

ساروی، محمد بن محمد تقی، ق۱۳ قمری

sāravī، mohammad-e-bn-e mohammad taqī (- 19c)

اهدا به: شاهزاده فتحعلی میرزا (۱۲۱۲-۱۲۵۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۱ق

در دیباچه از خود نام می‌برد و کار خود را «احسن التواریخ» مسمی به «تاریخ محمدی» می‌خواند که آن را به دستور «باباخان» (فتح‌علی شاه)، به روزگار ولیعهدی او، در تاریخ خاندان قاجار نگاشته و متضمن وقایع و سوانح دوران سلطنت آقا محمد خان قاجار به‌سال‌های ۱۱۹۳-۱۲۱۱ق می‌باشد و چون نویسنده کتاب سمت منشی‌گری آقا محمد خان را داشته و در کلیه محاربات و مسافرت‌ها همراه او بوده است، وقایع و مشهودات خود را به‌طور سنواتی یادداشت کرده است. همراه با شمه‌ای از احوالات فتح‌علی‌خان و پسرش محمد حسن خان و حسین قلی خان و همچنین از روزگار اسارت آقا محمدخان قاجار در شیراز تا سال ۱۱۹۳ هجری قمری که سال فوت کریم خان زند است سخن رفته است و بالاخره شرح حوادث و رویدادهای جنگی آقا محمدخان قاجار از ابتدای سلطنت تا روز ۲۱ ذیحجه سال ۱۲۱۱ که به قتل رسید و توصیف حمل جنازه مشارالیه در رمضان سال ۱۲۱۲ به نجف اشرف است. ضمناً شجره‌ای در ذکر اجداد و نسب و شرح مبسوطی از ریشه قبیله قاجار در این تاریخ آمده است.

تاریخ محمدی از کتب مفید تاریخ ایران در حوادث سر سلسله قاجاریه می‌باشد و یکی از مآخذ و مستندات رضا قلی خان هدایت در نگارش «روضة الصفا» و محمد تقی سپهر در تالیف «ناسخ التواریخ» بوده ولی این دو مؤلف که از این تاریخ سود فراوان برده‌اند نامی از نویسنده اصلی نبرده‌اند. دارای نکات و اطلاعات وسیعی در تاریخ آن ایام است که در مآخذ دیگر یافت نمی‌شود. فتح‌علی خان صبای کاشانی قصیده‌ای در تاریخ اتمام این کتاب سروده که با مطلع «لوحش الله وقت آن آمد که بر گیرم قلم ×× تا کنم بر صفحه مدح داور دوران رقم» و مقطع «گرچه (تاریخ) است تاریخش ولی طبع صبا ×× گفت تاریخش (بود این لوح محفوظ دویم)».

آغاز: محمدت محمودی را روا و ثنا معبودی را سزای و ستایش بی آلایش و نیایش با نمایش شهنشاهی را شایسته و بجاست

انجام: گرچه تاریخ است تاریخش ولی طبع صبا × گفت تاریخش بود این لوح محفوظ دویم

[استوری ۳۳۲/۱؛ بلوشه ۳۰۳/۱ ش ۴۹۲؛ فهرستواره منزوی ۹۰۰/۲؛ الذریعه ۲۸۶/۳ «احسن التواریخ»؛ همانجا ۱۴۷۷/۳ نسخه‌های منزوی؛ ۴۲۶۹/۶ «تاریخ محمدی؛ احسن التواریخ» (۱۹نسخه)؛ مشترک ۱۴۹۰/۱۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۶۱ و ۴۶۰۷-ف

آغاز: رکاب سلطانی بهم سفران گذشته خود پیوند یافت ... ذکر طغیان مازندران و محاربه حضرت سلطانی با مقیم خان ساروی و انهزام و کشته شدن او؛ **انجام:** برابر

در فهرست ناشناخته مانده به نام «تاریخ قاجار» شناسانده شده است، در نسخه وقایع تاریخی سال ۱۲۰۶ است تا جلوس «نواب همایون و شهادت آن حضرت و فرستادن نعش خاقان به نجف»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ صفر ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۵گ، ۱۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۷۵۲] و [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۷۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۶۲-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۵۷]
۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۵ ـ ب
آغاز: برابر؛ **انجام:** چنارش در آتش دستی سدره و طرب رازیر دست کرده
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یادداشت مورخ ۱۰ شوال ۱۳۲۱ درباره تولد میرزا اقاخان زین العابدین معتمد الممالک مستوفی فراشخانه در ۲۹ جمادی الثانی ۱۲۶۱ به خط خود او در پایان و یادداشت مرتضی قلی بن محمد حسن خان قاجار ایشک آغاسی باشی مورخ جمادی الاول ۱۲۵۹ در کنار صفحه ۸ دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۷۸گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم[ف:۱-۱۴]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۱۱
انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۴ ذیقعده ۱۲۰۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۱۷۰گ، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۳۴۴]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۹۹-ف
نسخه اصل: مجلس در صندوق ش ۸۷۱۴۴، ۱۰۷۰۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۱ق؛ با یک سرلوح و پنج مجلس تصویر؛ ۲۴۲گ، ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۳ - ۷۷]
۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۷۴-عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل:همان اصل نسخه بالا.در ۳ مجلد [عکسی ف: ۲ - ۵۷]
۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی عطف تیماج قرمز، ۱۵۱گ، ۱۵ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۵ - ۸۱]
۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۵۷
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق، مجدول؛ کاغذ: کاغذ فستقی آبی، جلد: میشن یشمی ضربی، ۱۸۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۰/۴×۳۲/۷سم [ف: ۲ - ۹]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۷۹-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا add. 27243 (ریو ۱۹۹/۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ با سرلوح و دو صفحه آغاز تمام زر و کناره گل و بوته؛ ۲۵۰گ،۱۴سطر،اندازه:۲۰×۲۵سم [فیلمها - ف: ۱ - ۳۶]
تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹-عکسی
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: ۲ - ۵۷]
۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یک قبضه تفنگ و اشیاء دیگر از جانب پاشا بجهت محمد علیخان یاد بود شد.
پس از اتمام کتاب شرح مختصری درباره قصیده فتحعلیخان صبا نوشته شده است و به‌مصراع ماده تاریخ پایان می‌پذیرد؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر هزار جریبی، تا: صفر۱۲۲۷ق؛ دارای نه مجلس تصویر بی‌ارزش؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۱۳ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۷ - ۵]
۱۰. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۳۳۳ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۷]
۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۹۲-ف
بی‌کا، بی‌تا؛ ملی پاریس pers. 234 [فیلمها - ف: ۲ - ۲۹۰]
۱۲. ساری؛ طاهری شهاب؛ شماره نسخه:۱۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمد الله و حسن توفیقه که این اوراق پذیرای شیرازه اتمام گردید. حرره فی غرة شهر رمضان هیچکس مدان بسال ۱۲۱۶
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۳ص، ۱۹ سطر (۱۷×۲۲) [نشریه: ۶ - ۶۱۳]
۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا به‌سال‌های ۱۲۳۲ و ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه مبارکه گذشته است، در ترنج تزئینی نام و القاب فتحعلی‌شاه قاجار و سجع مهر ناصرالدین شاه قاجار مشهود است، صفحات مجدول کمندکشی زرین بند سرخ و مشکی و لاجوردی است، در پیشانی دو صفحه اول دو سرلوح و چهار کتیبه مذهب مرصع متوسط طرح است و حواشی و بین السطور این دو صفحه طلا اندازی و شاخه و برگ طلائی دارد؛ کاغذ: ترمه آهار مهره، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی گل و برگ الوان با تحریر طلائی وسط ترنج و دوسر ترنج زمینه عنابی و یشمی منقش به گل و برگ، ۴۴۵ص، ۱۴ سطر ، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۵ - ۳۴۴]

● احسن الحدیث / کلام و اعتقادات / فارسی

ahsan-ol hadīs

ناظم الشریعة همدانی، محمد علی بن محمد حسن، ق۱۴ قمری

nāzem-oš-šarī'e hamadānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad hasan (- 20c)

تاریخ تألیف: ۴ جمادی الثانی ۱۳۳۲ق

کتابی در رد بهائیان، در ۱ «مقدمه» در ۲ «فصل»: ۱. احوال سید محمد علی باب؛ ۲. عقاید ایشان. سپس گفتگوهایی که در مجلس‌ها با یکی از مبلغان ایشان داشته، نیز با سربندهای «فصل» بی‌شماره.

[الذریعه ۲۸۷/۱ «احسن الحدیث» همانجا ۱۱۳/۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۰۲/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله و الصلوة علی اشرف خلق الله محمد ... و بعد در دو سال قبل یکی از مبلغین حضرت بهائیه برای دعوت؛
انجام: علائم ظهور در بحار الانوار و سایر کتب اخبار حاضر است. تمت علی ید ...
خط: نسخ خوش، کا: عبدالرحیم اصفهانی بن میرزا علیرضا، تا: کمی پس از سال ۱۳۶۲ق؛ پس از آن «حاشیه احسن الحدیث» (۱۸۸پ-۱۹۵ر)؛ ۱۸۲گ (۱پ-۱۸۲پ) [ف: ۲ - ۱۱]

● احسن الحسنات فی الصلوات و السلام علی افضل المخلوقات / دعا / عربی و فارسی

ahsan-ul ḥasanāt fī-ṣ ṣalawāt wa-s salām ʻalā afḍal-il maxlūqāt

مولان آبادی، حسن، ق۱۱ قمری

mūlān-ābādī, hasan (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۲ رجب ۱۰۰۴ق؛
نام کامل کتاب «احسن الحسنات فی الصلوات و السلام علی افضل المخلوقات و اکمل الکائنات علیه اجزل التحیات فی الخلوات و الجلوات» میباشد. کتاب در فضایل و ثواب و اجر و صلوات و سلام بر پیغمبر اکرم (ص) است، بنا به آنچه در کتاب‌های اهل سنت آمده است. در حواشی به مصادر خود اشاره می‌کند. پس از مقدمات چند گونه صلوات بر آن حضرت را می‌آورد. در آن «در المنضود» ابن حجر و «تحفة الصلوات» کاشفی و « الاظهار فی احادیث سید الابرار » و «بیان الفوائد» یاد شده است.
آغاز: ان الله و ملائکته یصلون علی النبی ... حمدی که نقاشان صنع ربانی در کارگاه فیض فضل سبحانی بر دیوار قصر وجود انسانی.
انجام: بلغنی الله بکرمه ما املته بجمع هذا الانموذج البدیع الشریف فی سنة نمقه فی یب شهر رجب المرجب.
[منزوی ۴۱/۷ (۱ نسخه)]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، برای نورچشمی شهاب الدین؛ جلد: تیماج مشکی پشت و حواشی و عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۰گ،مختلف السطر،اندازه:۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۴۳۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۲۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم بجلالک و کمالک سلم و بارک علی سیدنا و مولانا محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آله الطیبین الطاهرین.
خط: نسخ معرب، کا: حیدر بن ابراهیم قره بغره، تا: دوشنبه ۲۶ ذیحجه ۱۲۹۲ق؛ عبارتهای فارسی نستعلیق، صفحه مجدول به زر و مشکی و شنگرف، در برگ آخر روایاتی است که عبدالمجید الحسینی به تاریخ چهارشنبه ۲۱ ذیحجه ۱۳۰۰ نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۱۷]

۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۸۵/۱
آغاز: برابر **انجام:** و الآن نشرع فیما نحن بصدده ان شاء الله.
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ (۱-۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۴۳]

● احسن الدرر / کلام و اعتقادات، شعر / فارسی

ahsan-od-dorar

شعر از ابراهیم در اثبات خلافت علی و رد سنیان است و در آن شاهزاده گان فتح علیشاه را ستایش نموده و نام زن و مرد ایشان را در آغاز و انجام آورده است.
[فهرستواره منزوی ۱۱۹/۱۰]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۱۳
آغاز: هم ز دل بگشادیش ره در دماغ ×× هم فکندش آتش دل در چراغ؛ **انجام:** چرخ تا دید این بنابر بانی تعمیر او ×× همچو ابراهیم می‌گوید هزاران آفرین
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ هر صفحه در چهار ستون با جدول‌های شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ یک‌لا، ۴۶گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۵۴]

● احسن الدعوات / دعا / فارسی

ahsan-od-daʻavāt

حسینی، علیرضا، ق۱۱ قمری

hoseynī، ʻalī-rezā (- 17c)

کتاب شامل ادعیه و اذکاری است که از اهل بیت عصمت و طهارت (ع) نقل گردیده است. گروهی از دانشمندان شرح مختصری به فارسی در فوائد و طریقه آنها برای استفاده احسن الله مخاطب به ظفرخان که از وزراء قرن یازدهم هندوستان بوده و به‌سال ۱۰۷۳ در لاهور وفات یافته نگاشته‌اند و این وزیر آنها را بدون ترتیب خاصی که در این‌گونه کتب می‌باشد مرتب نموده است. علی رضا حسینی که از علماء امامیه بوده در هنگام تألیف و تنظیم این کتاب به هندوستان مسافرت کرده و به‌خواست آن وزیر دانشمند بر آن دیباجه‌ای نگاشته و تذکر داده که حضورشان معروض افتاد که اجازه فرمایند این کتاب چون مؤلفات علماء و دانشمندان به ابواب و فصولی چند تقسیم و مرتب گردد، فرمودند به همین طرز که نگاشته شده باقی باشد بهتر است تا با مؤلفات بزرگان فرقی داشته باشد. این وزیر در عنفوان جوانی از هیچ‌گونه ملاهی و مناهی خودداری نداشت و با این‌که در دل ایمان داشت از هیچ مخالفتی با قوانین دین فرونگذاشت و پیش خود بر آن شده بود که تا یکی از معصومین (ع) را در خواب زیارت ننماید توبه نکند، شب دوشنبه ۲۳

جمادی الاول سال ۱۰۶۴ حضرت پیامبر اکرم (ص) را در خواب زیارت کرد و بر دست ایشان توبه نمود و در تاریخ آن این قطعه انشاء شده: «ظفر خان خواب دید از بخت بیدار ×× که بر دست رسول آورد انابت / برای خواب خود تاریخ میجست ×× خرد گفت «آگهی بوده بخوابت»». سید محمد صدیق خان بهادار در کتاب شمع انجمن این وزیر را معرفی نمود و نیز در ص ۵۵ شمع انجمن (چاپ سال ۱۲۹۲) پسر احسن الله را که میرزا محمد طاهر نام و آشنا تخلص داشته و به سال ۱۰۸۱ رخت به آن جهان کشیده با ابیاتی از او معرفی گردیده است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدعا ... اما بعد بر همگان ظاهر است که کلب آستان علی عمران احسن الله ملقب بظفر خان احسن الله حاله و نور باله خلاصه عمر و نقد اوقات صرف صحبت و خدمت علماء و فضلا و صلحا و اتقیا نموده

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۴

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۱۰۸ق؛ اصل این نسخه کهنه و شاید خط همان اوان تألیف است ولی دو برگ از آغاز و سه برگ از انجام آن نونویس و در آخر آن این رقم «۱۱۸» که با توجه به سال تألیف تقریبی مردد میان ۱۱۸۰ و ۱۱۰۸ خواهد بود نگاشته شده که با توجه به مشاهده نسخه سال ۱۱۰۸ ترجیح دارد؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن دور تیماج، ۶۰۹گ، ۱۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ - ۴۴]

● **احسن السنن** / اخلاق / فارسی

ahsan-os-sonan

یزدی، حسن بن احمد، - ۱۳۵۹ قمری

yazdī, hasan ebn-e mohammad (- 1940)

وابسته به: تفصیل وسائل الشیعة الی تحصیل مسائل الشریعة = وسائل الشیعة؛ حر عاملی، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۱۰۴)

تاریخ تألیف: ۱۳۵۳ق

ترجمه آداب وسنن و مستحباتی است که در ابواب مختلف کتاب «وسایل الشیعه» موجود است.

[الذریعة ۴۴۲/۲۲]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۸۲

آغاز: بسمله حمدله و صلی الله ... وآله الطاهرین و اللعنة الدائمة علی اعدائهم اجمعین ... و بعد الاحقر سید حسن یزدی خدمت اخوانی المؤمنین عرض می‌کنم که زمانی سیر درکتاب وسایل الشیعة کردم؛ **انجام:** والنظر الی المصحف عبادة ... و النظر الی آل محمد عبادة والصلوة والسلام علی محمد وآل محمد

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۳ق؛ ۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۸]

← احسن القصص > بحر الدرر
← احسن القصص > احسن البیان فی تفسیر القرآن
← احسن القصص > یوسف و زلیخا

● **احسن القصص** / تاریخ / فارسی

aḥsan-ul-qiṣaṣ

تتوی، احمد بن نصرالله، - ۹۹۶؟ قمری

tatavī, ahmad ebn-e nasr-ol-lāh (- 1588)

وابسته به: تاریخ الفی = تاریخ اکبری؛ تتوی، احمد بن نصرالله (- ۹۹۶)

گزیده تاریخ الفی است. در قرن سیزدهم احمد فرزند ابوالفتح شریف حایری اصفهانی در آن دستبرده و به نام خود ساخته است.

آغاز: بسمله. از جمله وقایع سال سیصد و یکم از رحلت، فوت زجاج نحوی است که یکی از مصنفات او کتاب معانی القرآن است که مقبول جمیع علماست.

[منزوی ۴۰۹۱/۶ -۴۰۹۳؛ ذریعه ۲۸۸/۱؛ فهرستواره منزوی ۵۶۳/۱]

شرح و حواشی:

۱- احسن القصص و دافع الغصص = حشمت شاهی شریف؛ حائری، احمد بن ابوالفتح (-۱۳)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۸/۵-فیروز

آغاز: برابر

گزیده وقایع سیصد و یکم است تا سیصد و نود ویکم؛ کا: سید علی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سیاه یک لا، ۲۱ص (۱۸-۳۸)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۲۱ - ۲۹۵]

● **احسن القصص = یوسفیه** / تفسیر / ترکی - فارسی

ahsan-ol-qesas = yūsofīye

موسوی خوئی، ابوالقاسم بن علی اصغر، ق۱۳ قمری

mūsavī xū'ī, ab-ol-qāsem ebn-e 'alī asqar (- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۵ رجب ۱۳۱۸ق

شامل تفسیر سوره یوسف (ع) و شرح حالات حضرت یوسف و تطبیق آن با حالات سید الشهداء (ع)، این نسخه مسوده کتاب بوده و مصنف موفق به تنظیم آن نشده لذا در مقدمه ترتیب کتاب را در یک «مقدمه» و چهارده «مجلس» ذکر می‌کند اما در تألیف این جلد را در ۳۶ «مجلس» قرار داده و وعده کرده که بقیه مجالس را به آن ملحق کند. در آخر هر مجلس اشاره‌ای به مصیبت کربلا می‌کند.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد ... که بعد ازاتمام مجموعه خود «بهجة القلوب» که مشتمل ر احوالات مختار و بعضی از خونخواهان سرور ابرار امام حسین بود.

چاپ: تبریز، ۱۳۲۳

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۸۵

آغاز: مسوده کتاب یوسفیه ازتألیفات اقل الحاج و السادات میر ابوالقاسم بن غفران پناه حاج میر علی اصغر خویی... مشتمل است بر مقدمه و چهارده مجلس و یک خاتمه]، اما المقدمه در بیان احسنیت و وجه تسمیه او به احسن القصص و سبب نزول سوره یوسف؛ **انجام:** یوخ نقاب و معجریم ×× قیل تدارک من غریبه یاندیبا حسین. تتمه کتاب باید به اجزاء دیگر مسطور شده باین جلد ملحق شود انشاءالله.

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ساده، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: - ۲۵۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۴۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مسوده مؤلف؛ ۳۶۳ص [عکسی ف: ۲ - ۱۳۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** یوسف نقاب از روی خود برداشته چون لمعه نور جمال با کمالش بر روی آن طفل افتاد فی الفور چشمش روشن شد و معجزه دیگری تعبیر خواب بود. تمت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۷ ذیحجه ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول با ترنج و سرترنج و گل و بوته، ۱۷۴گ، ۱۷ سطر (۱۲/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵ سم [ف: ۳۲ - ۸۲۹]

● احسن القصص = تفسیر سورة یوسف / تفسیر / عربی

aḥsan-ul-qiṣaṣ

نقوی نصیرآبادی، علی محمد بن محمد، ۱۲۶۰ - ۱۳۱۲ قمری

naqavī nasīr-ābādī, ʻalī mohammad ebn-e mohammad (1844 - 1895)

کتابی مفصل و مفید در تفسیر سوره مبارکه یوسف است. مؤلف پس از ذکر بخشی از آیات به تفسیر و توضیح آنها پرداخته است و روایات وارده و اقوال علما را نقل نموده و به رد و ایراد و جرح و تعدیل آنها پرداخته است و به مباحث کلامی و اعتقادی بیش از سایر مباحث عنایت دارد. نامبرده با استناد به آیات و روایات می‌گوید علم غیب به طور استقلال مختص ذات باری تعالی است و هیچ فرشته مقرب، نبی مرسل و امام معصوم از چنین علمی بهره‌ای ندارد. مؤلف به آنچه از منابع، اعم از تورات یا سایر کتب که دست یافته روایت کرده و با اسرائیلیات پاسخ قاطع داده ولی خود نیز از نقل اسرائیلیات مبرا نمانده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۷۱

آغاز: و جعل الجنة مثواه والله الموفق و المعین ... تقدمة روینا عن الصادق علیه السلام ان من قرأ سورة یوسف فی کل یوم او فی کل لیلة بعثه الله یوم القیمة و جماله علی جمال یوسف و لایصیبه فزع یوم القیمة و کان من اخیار عباد الله الصالحین، اقول لعل المراد انه یکون جماله یوم القیمة علی نحو من جمال یوسف او اعلی منه و لاغرو فقد قیل ع (کذا) کرم او بهانه می‌خواهد؛ **انجام:** یقوله عز من قائل و نحن اقرب من حبل الورید فتدبر.

موجودی تا آیه ۵۲ می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، ۲۴۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۹] و [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۶۱]

● احسن القصص = داستان یوسف / داستان -

ahsan-ol-qesas = dāstān-e yūsof

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۴۴

خط: نستعلیق، کا: رمضان ، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنجی مقوایی، ۳۱۳گ، ۱۳ سطر (۸×۱۶)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۷ - ۴۴۳]

● احسن القصص / تفسیر / فارسی

aḥsan-ul-qiṣaṣ

تاریخ تألیف: حدود ۴۷۰ق

قصه یوسف است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۵-ف

نسخه اصل: چلپی عبدالله ش۱۹؛ خط: نسخ، کا: عبداللطیف بن احمد، تا: جمعه ۱۸ جمادی الثانی ۶۵۶ و ۲۲ رجب ۶۶۷؛ در آخر آمده «تمت الکتاب احسن القصص فی یوم الجمعة وقت الضحی الثامن جمادی الثانیة لسنة ست و خمسین و ستمائة صاحبه و مالکه و کاتبه اصغر خلق الله محمد بن محمد بن ابراهیم المقیم بکوشک رجاباد من المرود تمت السرقی»؛ افتادگی: آغاز (۳۲ صفحه)؛ نخستین برگ الحاقی و متعلق به این کتاب نیست؛ ۲۱۳گ، ۱۹ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵]

● احسن القصص / تفسیر / فارسی

aḥsan-ul-qiṣaṣ

به‌نظر می‌رسد احسن القصص تألیف معین الدین بن حاج فراهی هروی معروف به ملا مسکین باشد. این کتاب در نهروان به همین نام و در هند به نام «تفسیر نقره کار» چاپ شده است.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۱۲

آغاز: علیه السلام مر یوسف را علیو السلام لا تقصص رؤیاک علی اخوتک کش احد عشرد و اسم است با یکدیگر ترکیب یافته

و هر دو اسم مبنی بر فتح آمد؛ **انجام:** و صیاح او در آن اوقات مطلقا به گوش اهل فساد و صلاح نرسد و چون ایام سلطنت آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی، ۳۷۷گ، ۱۷ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۵ - ۱۶۴۳]

● **احسن القصص و دافع الغصص = حشمت شاهی /**

داستان - فارسی

ahsan-ol-qesas va dāfe'-ol-qosas = hešmat-e šāhī

شریف حائری، احمد بن ابوالفتح، ق۱۳ قمری

šarīf-e hā'erī, ahmad ebn-e ab-ol-fath (- 19c)

وابسته به: احسن القصص؛ تتوی، احمد بن نصرالله (-۹۹۶)
اهدا به: برای میرزا فرج الله اردلان وزیر کردستان و سنندج
تاریخ تألیف: ۱۲۴۹ق؛

گویا احمد شریف می‌خواسته این کتاب را به‌صورتی درآورد که هر فقره و عنوان آن برای یک مجلس‌خوانی (یا منبر) آماده و مناسب باشد. در ذیل حوادث سال ۴۰۹ پس از نقل سرمای سخت عراق و یخ بستن دجله مانند جیحون، از سرمای سخت و یخ بستن آب‌ها در بندر بوشهر به سال ۱۲۲۶ که خود شاهد آن بوده یاد کرده است و خود را در اینجا «متتبع» خوانده است.

دیباچه آن در نسخه ها گوناگون است در برخی نسخه‌ها آمده که برگرفته از «تحفة الابرار» آقا علی بن محمد جعفر بهبهانی است و در برخی، به تاریخ الفی تصریح دارد به هر صورت متنی برگرفته از کار دیگران است که برای اهل منبر ساخته شده است. عده‌ای معتقد اند که همان کار احمد بن نصرالله تتوی (-۹۹۶ق) است که با دستبردگی‌هایی به نام خود کرده است. «احسن القصص» تتوی برگزیده تاریخ الفی است که معرفی آن گذشت.

در مقدمه آن در برخی نسخه‌ها آمده است که: «العبد الراجی احمد بن ابی الفتح الشریف الحائری الاصفهانی در حین کتابت تاریخ الفی که جامع جمیع تواریخ و اخبار و وقایع سلاطین ذوی الاقتدار از زمان اتفاق امت در سقیفه الی یکهزار سال ... و در سنه هزار در هند جمع شده، در این اوقات که سنوات یکهزار و دویست و پنجاه و کسری است، این ذره بی‌مقدار مکرر آن نسخه را که قریب یکصد و هشتاد هزار بیت است نوشت. بحدی که تمام مطالب و مضامین آن من البدایة الی النهایة حفظ شده، چون بجهت طول و بست آن، مطالب کلیه بزودی دستگیر نمی‌شد، لهذا معظم امورات و سیر و مضامین و مطالب دلنشین و حادثات زمان سلاطین با عز و تمکین را مختصر نموده بوضعی خوش و روشی دلکش درین وجیزه جمع آوردم، چون آرایش این سفینه و ستایش این بی‌قرینه از احوال هر گونه مجالس بهشت شیم و رویداد عمده حوادث و سوانح عالم و چگونگی گزارش حکام و سیرت سلاطین و وزرای محتشم و ارباب حل و عقد بود. مسمی به احسن القصص و دافع الغصص نمود».

دارای یک مقدمه و چند موضوع: ۱. مقدمه؛ ۲. قصه یوسف (ع) با ذکر آیات مربوطه و اخبار و احادیث و حکایات متفرق و متناسب تحت بیست «عنوان»؛ ۳. قصه ابراهیم (ع)؛ ۴. قصه لوط پیغمبر (ع)؛ ۵. قصه فرعون و موسی (ع) تحت شانزده «عنوان»؛ ۶. قصه بلقیس و سلیمان (ع)؛ ۷. قصه ارمیا پیغمبر (ع)؛ ۸. قصه بخت النصر؛ ۹. قصه زکریا پیغمبر (ع)؛ ۱۰. قصه یحیی (ع)؛ ۱۱. قصه ذوالقرنین؛ ۱۲. قصه لقمان حکیم؛ ۱۳. قصه خضر و الیاس (ع)؛ ۱۴. قصه یسع (ع)؛ ۱۵. قصه اصحاب الرقیم؛ ۱۶. قصه اصحاب الکهف؛ ۱۷. قصه عزیز پیغمبر (ع)؛ ۱۸. قصه دانیال پیغمبر (ع)؛ ۱۹. قصه بناء بیت المقدس؛ ۲۰. قصه بئر معطله؛ ۲۱. قصه شهر سبا؛ ۲۲. قصه تبع بن مصدع بن ورع؛ ۲۳. قصه رفع عیسی (ع) به آسمان؛ ۲۴. مطالبی متفرق در ذکر حکما و سلاطین عجم تحت دوازده «عنوان».

آغاز: بسمله بیا و بنگر اگر چشم خرده بین داری × که سنگ ریزه بطحا عقیق و مرجان است. العبد الراجی احمد بن ابوالفتح الشریف الحائری الاصفهانی معروض می‌دارد که ... طالب کتابی شدم که منتخب و مجموعه کلیات امور ... باشد ... تا اینکه ... بزیارت کتاب مستطاب «تحفة الابرار» ... مشرف شدم سیما جلد سیم آن کتاب ... مسمی بجلد عامه و خاصه

العبد الراجی احمد بن ابوالفتح الشریف الحائری الاصفهانی معروض می‌دارد که نظر بشوق بسیار بمطالعه سیر و تواریخ ... طالب کتابی شدم که منتخب و مجموعه کلیات امور و عوارض روزگار ... باشد

انجام: بخلوت و ریاضت مشغول شد و بواسطه مجاهدت روشنائی بهم رسانید و بدین واسطه مشهور آفاق شد این کتاب بدینجا ختم شد، و الله اعلم بالصواب و الله المعین.

[الذریعة ۲۸۸/۱؛ اعیان الشیعه ۳۰۶/۱۰-۳۰۸؛ استوری ۱۲۱/۱؛ منزوی ۴۰۹۱/۶-۴۰۹۳؛ فهرستواره منزوی ۱۵۳۴/۳]

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۶۸**

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۳۷۸گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۹)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱۶ - ۲۹۹]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۶۱**

از اجتماع در سقیفه است تا بخشش پادشاه (تهماسب) و آبادی مملکت در ۹۸۲ و مردی و قوت طالع در ۹۹۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: حنایی ضربی مقوایی، ۳۰۲گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۲۱)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۱۵×۲۸/۵ سم [ف: ۱۶ - ۵۲۱]

۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۵۷**

آغاز: برابر؛ **انجام:** که دیگر یار ایران زمین نگردند لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب (در عنوان: عزم و حزم پادشاه در دفع

دشمن)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، برای میرزا فرج الله وزیر و صاحب اختیار الکای سنندج و کردستان؛ مهر: «محمد علی الرضوی» و «یا علی ادر کنی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۸۱گ،۲۷سطر(۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۶۱۹]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۵۲۳

آغاز: برابر **انجام:** ان تنزهوا عن معاصی الله یحببکم اللهو خود به جنگ لشکر رومی رفته، بعد از تلاقی فریقین لشکر رومیه فرار ... در ذکر وقایع افغانها در اصفهان پایان یافته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز تیره زرکوب مقوایی،۳۴۹گ،۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳ – ۵۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحریص محروم، البخیل مذموم، الیاس حر، الیقین نور، الایثار فضیلة، الاحتکار رذیلة، العلم ینجیک، الجهل یردیک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج، مشکی، ترنج و نیم‌ترنج دار ضربی مقوایی، ۳۰۰گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۰]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اذا کنت جاهلاً فتعلم و اذا سئلت عمالا تعلم فقل الله و رسوله اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ صفحه آخر نونویس؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم ماشی با ترنج و نیم ترنج عطف تیماج سیاه مقوایی، ۲۸۵گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۴ – ۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد ازین شکست سالها گذشت که دیگر روسیه یاد ایران زمین بخاطر نیاوردند لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب [آخر این نسخه ۱۶ سطر از دو نسخه دیگر اضافه دارد و به جنگ شاه عباس ماضی با لشکریان روس و راندن ایشان از خاک گیلان پایان می‌پذیرد].

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی، ۳۲۸گ، ۲۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۷ – ۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۰۳

آغاز: برابر؛ جلد سیم از احسن القصص حشمت شاهی که این اقل الخلیقه ... احمد الشریف از تتبع تفاسیر و تواریخ در مقام جمع و تنقیح آن برآمده الحق هر سخنش لایق محفلی است و هر کلامش قابل مجلسی امید که مقبول طبع اشرف گردد، سرگذشت عهد گلزار از نظیری بشنوند عندلیب آشفته‌تر میگوید این افسانه از سخنان ابوالعباس؛ **انجام:** رسالهایست مسمی بمیزان الحکم در بیان یافتن قیمت چیزهای مرصع ... دیگری رساله‌ای مشهور بلوازم الامکنه. در یافتن فصول اربعه.

نسخه حاضر از سال‌های خلافت منصور دوانیقی آغاز شده و تا سر گذشت آلب ارسلان و حوادث ۴۵۰ق است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: گالینگور قرمز عطف و گوشه میشن یشمی، ۱۷۸ص، ۱۶ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۵۸]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر یک از شاهزادگان عظام تصنیف شود بطریقی که گلشن محمود ورقی از آن گلستان باشد. ان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب.

خط: ثلث، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ مصحح، دارای مهری که به احتمال زیاد مهر محمد جعفر بن محمد علی بهبهانی صاحب تحفة الابرار است که این کتاب مقتبس از آن می‌باشد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج با سر با نقش گل و بوته مجدول، ۳۰۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۲۵ – ۱۲۱]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** اهل قلعه و شاهزادگان بسلامت بیرون آمدند.

خط: نستعلیق، کا: فریدون میرزا، تا: ۱۲۵۶ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج ضربی قهوه‌ای، ۲۹۵گ، ۱۹ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۹/۵سم [ف: ۷ – ۷]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق، برای خانلر میرزای احتشام الدوله دارنده آن؛ از کتاب‌های اهدایی آقای حسن علی غفاری معاون الدوله کاشانی است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی ساز ضربی، ۳۲۷گ، ۲۱ سطر (۱۷×۲۲)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ – ۷۱۴]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۴۱

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۲۵۹ق، برای سلطان مراد میرزای قاجار؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی،۳۴۸گ،۲۹سطر،اندازه:۸/۲×۲۹/۳سم[ف:۲- ۱۰]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان تنزهوا عن معاصی الله یحببکم الله.

خط: نسخ، کا: آقا بابا پسر محمد مهدی شهمیرزادی، تا: ۴ شنبه ۲۸ رجب ۱۲۶۰ق؛ نویسنده در پایان، گفتاری درباره «تاریخ الفی» دارد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: روغنی با ترنج، ۲۷۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ – ۵۶]

مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸۵۹-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها – ف: ۳ – ۲۲۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۶۰-عکس و ۲۸۶۱-عکس و ۲۸۶۲-عکس و ۲۸۶۳-عکس و ۲۸۶۴-عکس و ۲۸۶۵-عکس

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلمها – ف: ۳ – ۲۲۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۹-ع و ۲۸۶۰-ع و ۲۸۶۱-ع

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلمها – ف: ۱ – ۵]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با اجازه‌ای به‌خط محمد بن علی نقی جواد در ۱۲۸۸ به خط شکسته؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه ضربی، ۴۰۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۱/۶سم [ف: ۲ - ۱۰]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۷۳

آغاز: بسمله، بیا و بنگر اگر چشم خوردبین داری العبد الراجی احمد بن ابوالفتح؛ **انجام:** شاهزادگان به سلامت بیرون آمدند و السلام علیکم و رحمه الله و برکاته

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم، تا: ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد:تیماج،۲۱سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [الفبائی ف: ۲۴]

۱۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۸-ق/۴۰۷

آغاز: تا دیدار حال ایزدی در آید هر چند کاروان بکنعان نزدیکتر می‌شد یعقوب در عشق واله تر میشد؛ **انجام:** ملك (تع) او را در بدایت محنت داد و در آن محنت صبر کرد حق (ئع) در ضمن آن صبرش عزولایت داد انا. ..

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در صحافی مقداری از اوراق کتاب پس و پیش شده؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸ص، ۱۹ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۵]

۱۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۵۹

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد آغاز آن مؤلف مشخص گردید؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قسمتی از مطالب کتاب درهم است و کتاب با خط پنج نفر و در روی پنج نوع کاغذ مختلف نوشته شده است؛ کاغذ: مختلف، سمرقندی و فرنگی، جلد: چرمی، ۲۵۶گ، ۱۷-۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۰]

● **احسن الکبار فی معرفة الائمة الاطهار** / تاریخ معصومین / فارسی

ahsan-ol kebār fī ma‘refat-el a’emmat-el athār

حسنی ورامینی، محمد بن ابی زید، ق۸ قمری

hasanī varāmīnī, mohammad ebn-e abī zeyd (- 14c)

تاریخ تألیف: ۷۴۳ق؛ محل تألیف: فیروزان (فیروزان)

هفتاد و هشت باب است در احوال و فضایل و احتجاجات و معجزات و تاریخ ولادت و وفات ائمه طاهرین (ع). در این کتاب ادله فراوانی از کتاب و سنت و عقل در امامت و پاسخ مدعیان امامت آورده است. این کتاب بنا به گفته مؤلف به درخواست جماعتی از دوستان و محبان خاندان اهل بیت تألیف شده و در الذریعة گوید که به دستور شاه طهماسب صفوی نوشته شده، اما این گفته درباره تلخیص احسن الکبار زواره ای درست است نه این کتاب.

از متن کتاب برمی‌آید که مؤلف در سال‌های ۷۴۳-۷۴۱ به نگارش و تنظیم آن اشتغال داشته است. وی در باب چهاردهم بدعت هفتادم می‌نویسد: «در دیباچه کتاب نام این رساله جلالیه کردم اما در واقعه پیری بنده را گفت که این رساله را احسن الکبار نام کن چون این سخن از غیب آمدم اشاره وی قبول کردم». علی بن حسن زواره‌ای (زنده در ۹۴۷) به دستور شاه طهماسب این کتاب را تلخیص و مطالبی بر آن افزوده و به «لوامع الانوار الی معرفة الائمة الاطهار» نامیده است.

آغاز: سپاس و حمد آفریدگاری که منزه است از کل اشیا کس بدو نماند واو بکس نماند الایة لیس کمثله شی و هو السمیع البصیر ... اما بعد بدانکه جماعتی از دوستان که جلیس و انیس این ضعیف بودند ... ازین کمترین درگاه العبد الکاتب المترجم محمد بن ابی زید عربشاه بن ابی زید الحسنی العلوی الورامینیعفا الله عنهم در خواستند که البته انتخابی روشن از کتب علماء سلف در امامت ایشان بیان کن چنانکه بفهم عوام برسد این ضعیف ... خواستم که مختصری بنیاد نهم عروس غواص خاطر نگذاشت و در بحار فکر غوطه خورد چندان در لالی بدست آورد که دو مجلد تحمل آن نتواند کرد و اسم این رساله را احسن الکبار فی معرفة ائمه الاطهار کردم ... در هفتاد و هشت باب اکنون مبدا کنیم بفهرست این رساله ...

انجام: لاجرم در بحار فکر غواصی کرد چند در لالی بدست آورد و از کتب علماء سلف که آنرا در سلك عبارت کشیده اند استخراج کرد ائمه دین و علماء یقین اند کثرالله ... تم بالخیر و الاقبال.

چاپ: آقای سعید وزیری، نقد و تفسیری از آن را در دانشگاه آزاد ورامین در سال ۱۳۷۴ش، ارائه و در ۸۳ ص ارائه کرده است. ولی اصل کتاب چاپ نشده است.

[ذریعه ج ۲۸۸/۱ و ج ۳۶۱/۱۸ - روضات الجنات ص ۳۹۴؛ نامه ۲۵۱ و ۲۵۸؛ مجله ادبیات مشهد س ۷ ش ۴؛ راهنمای کتاب ۸۷۰۶/۱۷؛ فهرستواره منزوی ۱۵۳۶/۳ و ۷۶/۹؛]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۵۹

آغاز: ... در یک قشر گرد کان تواند نهاد. .. اما بعد بدان. .. ازین کمینه ... الکاتب المترجم محمد بن ابی زید (کذا) بن عربشاه بن ابی زید الحسینی (کذا) العلوی الورامینی ... درخواستند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: خضر شاه، تا: ۵ رمضان ۹۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن سیاه، ۵۷۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۴/۲×۳۵سم [ف: ۲ - ۱۱]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین بن علاءالدین الکاتب، تا: ۹۷۴ق؛ نسخه به سال‌های ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه مبارکه گذشته است، مجدول زرین بند لاجوردی است در پیشانی صفحه اول یک کتیبه مذهب منقش در زمینه لاجوردی و طلائی به سبک کار هرات طرح است؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش چرم لاکی، ۱۴۹۵ص، ۱۷ سطر ،

قطع: وزیری، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۴]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب فی شهور اربع و سبعین و تسعمائه کتبه احقر العباد غیاث الدین بن علاء الدین ...

خط: نستعلیق خوب، کا: غیاث الدین بن علاء الدین، تا: ۹۷۴ق؛ مجدول زرین لاجوردی است، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح مذهب به طرح نیم‌ترنج در متن لاجوردی و طلاپوش با اسلیمی و گل‌های ریسه‌ای الوان دارد؛ مهر: ناصرالدین شاه، مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹۵ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱ - ۹]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۲۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون مروان و پدرش و برادرش و مثل ابوسفیان و عمرو بن عاص و معاویه که بیست و هفت سال مصاف با امیرالمؤمنین علی کرده و بیست سال فرموده تا لعنت علی کنند بر مناره ها و حسن بن علی علیها السلام را زهر داده است و امثال این کردارهای بدو امثال این منافقان. .. تمت الکتاب بعون الله الملك العزیز الوهاب فی یوم الاثنین ثامن عشرین شهر جمیدی الثانی سنه ثمان و ثمانین و تسعمائه الهجریه ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۸ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای ۱۷ مجلس مینیاتور آب و رنگی به‌مناسبت مطالب مندرجه، نسخه حاضر در عصر سلطنت شاه طهماسب صفوی بوجود آمده، تاریخ ورود این کتاب به کتابخانه مبارکه ۶ ربیع الاول ۱۲۰۲ بوده و در سنوات ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به تربیت از عرض گذشته است، مجدول زرین و رنگین است دو صفحه اول متن و حاشیه مذهب مرصع منقش در زمینه های لاجوردی سیلو رنگ، مشکی و طلائی است، در هر یک از این دو صفحه ۹ نیم سطر کتابت آغاز خطبه کتاب نوشته شده که بین السطور آنها طلا اندازی دندان موشی با گل و برگ‌ها ی ریز الوان تزئینی شده و در چهار کتیبه مرصع صدر و ذیل در زمینه طلا کشیده به خط نسخ و سفیداب چنین رقم رفته است «تاریخ حضرات ائمه المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین العلیین الطاهرین»؛ کاغذ: بخارائی، جلد: مقوایی روغنی بوم طلائی متن و حاشیه مذهب منقش، ۷۴۶ص، ۱۷ سطر ، اندازه: ۲۹×۳۸سم [ف: ۵ - ۱]

۵. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۲۷۵۲

آغاز: حمدله ... اما بعد این کتاب را مصنفش که محمد بن زید ورامینی باشد مسمی کرد به احسن الکبار و مرتب ساخت او را بر هفتاد و هشت باب ... باب اول آنکه امام چگونه باید و صفات او؛ **انجام:** القصه و ما درین رساله بیان کردیم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، ۹۵ ورق در اواسط نونویس است؛ کاغذ: ترمه و آهار مهره فرنگی، جلد: روغنی، ۴۲۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۳۱سم [ف:۲-۱۰]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۷۹-ف

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین محمد جعفر بن علی، تا: دوشنبه ۲ صفر ۱۰۱۹ق؛ سید محمد علی روضاتی [فیلمها - ف: ۳ - ۷۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۸۱۹

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد جعفر بن علی جلال الدین کمره‌ای، تا: دوشنبه ۲ صفر ۱۰۱۹ق؛ روی برگی قبل از کتاب یادداشتی است از سید محمد علی روضاتی اصفهانی؛ جلد: دو رو تیماج رو مشکی پشت قرمز، ۴۹۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۳ - ۲۰]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** انك مجیب الدعوات و سلم تسلیما ... سنه ۱۰۳۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۲ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [رایانه]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۰۸/۱

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بهاری، تا: دوشنبه صفر ۱۰۴۵ تا ۹ رجب ۱۰۴۹؛ عبارت‌های عربی نسخ؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۳گ (۱پ-۳۵۳ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۸- ۱۸۲]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳ عکسی و ۴ عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف:۳- ۱۲۷۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۶۰

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن حسین گیلانی، تا: دوشنبه ۲۰ ربیع الاول ۱۰۷۴ق؛ تملك: محمد هرندی به تاریخ ۱۳۷۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۴۵۹گ،۲۳سطر، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۷-۵۵]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۱۲

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [مختصر ف: ۳۲]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مهلت داد تا کتاب احسن الکبار فی معرفة ائمة الاطهار تمام شد بعون الله تعالی

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد نصیر بن آقا محمد، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۱۰۳ق؛ مصحح؛ تملك: «محمد رضا بن عبدالرضا»؛ مهر: «عبده الراجی حسنعلی الحسینی» (بیضوی)؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، ۳۰۵گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۸]

۱۳. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۲۶/۴

باب سی و هشتم از کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج‌دار، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۳]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۰/۱

آغاز: برابر؛**انجام:** و نمیدانم از که قرض کرده بود در عروسی من جلد دوم، از باب بیست و سوم تا آخر کتاب، خطبه کتاب در آغاز این نسخه گذاشته شده است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین خراسانی کرمانشاهی،تا: ۱۲۵۷ق، جا: رشت؛ جلد: تیماج

مشکی، ۱۴۰گ (۱پ-۱۴۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۵۲]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۹/۱

آغاز: و این کتاب مبنی است بر هفتاد و هشت باب ... باب اول در ذکر آنکه امام چگونه باید؛ **انجام:** و با جمع اصحاب و بنو هاشم بخانه رفت و نواصب قوت گرفتند.

جلد اول، تا باب بیست و دوم، خطبه را ندارد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین خراسانی کرمانشاهی، تا: ۲۵ شعبان ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۰گ (۱پ-۱۹۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۵۰]

۱۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۲

از باب ششم تا هفتادم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۲ - ۸]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۱۰

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز و انجام؛مصحح؛جلد: تیماج مشکی، ۴۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۷۵]

● احسن ما سمعت = سحر البیان = اللآلی و الدرر = الاعجاز و الایجاز = محاضرات ثعالبی / ادبیات / عربی

ahsan-u mā sumi‘at = siḥr-ul bayān = al-la‘ālī wa-d durar = al-i‘jāz wa-l ījāz = muḥāḍrāt-u ṯa‘ālibī

ثعالبی، عبدالملک بن محمد، ۳۵۰ - ۴۲۹ قمری

sa‘ālebī, ‘abd-ol-malek ebn-e mohammad (962 - 1038)

کتابی معروف و مفصل درکلمات و جملات بلاغت‌آمیز که از آیات قرانی و احادیث نبوی و بزرگان سخن جمع‌آوری شده و در ده باب تنظیم شده است: ۱. بعض ما نطق به القرآن من الکلام الموجز المعجز؛ ۲. جوامع الکلم عن النبی (ص)؛ ۳. ما صدر عن الخلفاء الراشدین من الصحابة و التابعین؛ ۴. ما جاء منها عن ملوک الجاهلیة؛ ۵. روایع ملوک الاسلام و امرائه؛ ۶. لطائف کلام الوزراء و غیرهم؛ ۷. بدیع کلام الکتاب و غیرهم؛ ۸ ظرائف کلام الفلاسفة و الحکماء و الزهاد و العلماء؛ ۹. ملح الظرفاء و نوادرهم و اخبارهم؛ ۱۰. وسائط قلائد الشعراء و الکتاب.

نسخه ملی شامل بیست «باب» در فنون مختلف ادب بدین شرح است: ۱. اقتباس؛ ۲. مطالب مختلف؛ ۳. سلطانیات؛ ۴. اخوانیات؛ ۵. آثار العلویه در خورشید؛ ۶. فصول سال؛ ۷. دهر و دنیا؛ ۸ امکنه و ابن؛ ۹. ذکر طعام و آنچه با آن می‌باشد؛ ۱۰. شراب و متعلقات آن؛ ۱۱. نساء و نسبت؛ ۱۲. عزل المذکر؛ شباب و پیری؛ ۱۴. امراض و عیادت؛ ۱۷. تهانی و تهدی؛ ۱۸. مراثی و تغازی؛ ۱۹. خط و بلاغه؛ ۲۰. فنون مختلفه الترتیب.

آغاز: قال العبد الفقیر الی الله ... فان القاضی الأجل السید اطال الله تعالی و ان کان فرید الدهر و بدر الصدر کما انه فی الکرم اول العقد و واسطة العقد فلابد لی مع مودته التی تتصل ...

چاپ: با تحقیق محمد صادق عنبر، مطبعة الجمهور، ۱۳۲۴ق، ۱۹۲ص

[کشف الظنون ۱۲۰/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۱-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۳۷۹۶. در ده باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ ۱۰۶گ، ۱۴ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۳۷۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۰-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۳۷۹۵. ده باب؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن محمد بکری، تا: پنج‌شنبه ۱۳ شوال ۷۲۱ق؛ افتادگی: آغاز [فیلمها - ف: ۱ - ۳۷۰]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: بسمله، اما بعد حمد الله علی آلائه و الصلوه علی رسوله المصطفی محمد و آله؛ **انجام:** جدول کالسیف منصلت بین الاشیاء تسامی حوله.

در ۲۰ باب؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ابره کاغذی سجاف چرم قهوه‌ای مقوایی، ۱۴۲گ، ۱۵ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۷ - ۴۶]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۰۹

آغاز: علی سحر البیان و نظم المحاکی قطع الجمان و أخر جته فی عشرة ابواب ... الباب الاول فی بعض ما نطق به القرآن؛ **انجام:** ابو نصر الابیوردی. قوله: لما رایت الزمان نکساً ×× و کل رفع به اتضاع / لزمت بیتی و صنت نفساً ×× لها عن الذلة امتناع

خط: نسخ ترکستانی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج سرخ یک لا، ۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۵۶]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۰۰

خط: ثلث، کا: ثالث جوزاوی، تا: سه‌شنبه ۲۶ ماهی از ۱۱۲۵ق؛ کاغذ: کاغذ فستقی استانبولی، جلد: عطف و گوشه میشن رویه ساغری، ۱۳۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۱۹/۸سم [ف: ۱-۵۹]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۷ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** کالعین لاتبصر ما حولها × و لحظها یدرک ما یبعد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پشت برگ آغاز یادداشت ورود نسخه به کتابخانه است مورخ ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۴گ، ۱۷ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۸۵]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد فرغت من کتبة احسن ما احفظه من شروط هذا المؤلف لاشرف باسمه المعطر بذکره المبارک له فی اوله واخره. .. وانا اسئل الله التوفیق لفرض خدمته وشکر نعمته بمنه وسعة رحمته والحمدلله وحده

خط: نسخ، کا: سید علی حسینی تفریشی، تا: غره جمادی الاول

۱۲۵۵ق؛ صفحات مجدول شنگرف و آبی، نسخه توسط شاهزاده سلطان مراد میرزا احتشام السلطنه بن عباس میرزا استکتاب شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سر مجدول گرهی، ۱۴۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف مخ: ۱ – ۱۸۵]

● **احسن المجامع** / تاریخ / فارسی

ahsan-ol majāme‘

آقا بابا شهید، محمد حسن بن حسینعلی، ق۱۴ قمری

āqā bābā šahīd، mohammad hasan-e-bn-e hoseyn-‘alī (- 20c)

مجالسی است در حالات انبیاء از آدم تا خاتم، مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه»، مقدمه مشتمل بر یک «مجلس»، و هر فصل دارای یکصد و یک «مجلس» و خاتمه در ده «مجلس» که مجموع مجالس آن سیصد و چهارده مجلس می‌باشد که ترتیب تمامی مجلدات به همین گونه است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید این عبد ذلیل ضعیف خطاکار و این سیاه نامه تبه روزگار

۱. گلپایگان؛ شهیدی، حاج آقارضا؛ شماره نسخه:۱

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: عید غدیر۱۳۰۵ق؛ در دوازده برگ اول فهرست مجالس و وقف‌نامه کتاب از مؤلف آمده است، در دو برگ مانده به آخر اشعاری از مؤلف در وقف‌نامه کتاب آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۲۰۹]

۲. گلپایگان؛ شهیدی، حاج آقارضا؛ شماره نسخه:۲

جلد دوم، مشتمل بر حالات حضرت فاطمه (س) و مطاعن خلفاء و فضایل و مناقب امیر المؤمنین و امام حسن مجتبی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۲۱۰]

۳. گلپایگان؛ شهیدی، حاج آقارضا؛ شماره نسخه:۳

جلد سوم، مشتمل بر حالات امام حسین و خلفای بنی امیه؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۲۱۰]

۴. گلپایگان؛ شهیدی، حاج آقارضا؛ شماره نسخه:۴

جلد چهارم، مشتمل بر حالات امام زین العابدین تا پایان زندگانی امام عصر حجة بن الحسن عسکری (عج)؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۵/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۲۱۰]

۵. گلپایگان؛ شهیدی، حاج آقارضا؛ شماره نسخه:۵

جلد پنجم، مشتمل بر مباحث اخلاقی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دو رو، ۳۴۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۲۱۱]

● **احسن المسالک فی اخبار البرامک** / تاریخ / عربی

aḥsan-ul-masālik fī axbār-il-barāmik

میلوی، یوسف بن محمد، ق۱۲ قمری

mīlavy، yūsof-e bn-e mohammad (- 18c)

[فهرست عربی موزه بریتانیا ص ۸۲۸ ش ۱۲۸۶؛ مجمع علمی ۲۲۹/۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۱۷-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 4642؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها – ف: ۲ – ۱۵۸]

● **احسن المصابیح** / گوناگون / فارسی

ahsan-ol-masābīh

جنگ متفرقه، جامع: شیخ محسن و غیره.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۶۱

آغاز: الرحمن الرحیم اما بعد چون تفکر در سبیل ایجاد مستلزم کثرت عبادت؛ **انجام:** در هر وقت از آن اوقات مترقب تغییری میباشند

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنایی، جلد:تیماج،۲۶سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۸×۳۵سم [الفبائی ف: ۲۴]

← الاحسن من شعر علی بن الحسن ≻ اختیار البکر ...

● **احسن المنظوم = یوسف و زلیخا (منظوم)** / ادبیات / فارسی

ahsan-ol manzūm = yūsof va zoleyxā (manzūm)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۶۰

آغاز: بسمله، اعظم للاسماء ... لحکیم هر که اندر راه ایزد راه یافت، از کمال فیض بسم الله یافت؛ **انجام:** شد بتوفیق خداوند لایتام، قصه یوسف بجمعه شد تمام، هر که ما را کند به نیک یاد، نام او در جهان به نیکی باد غریق رحمت ... باری بیاد کاری بد خط سیاه ... سنه ۱۳۲۱

خط: نستعلیق تحریری، کا: ملا رمضان علی هروی، تا: ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۱۳سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۹×۱۷/۵سم [رایانه]

● **احسن النخب فی معرفة لسان العرب** / ادبیات / عربی

aḥsan-un-nuxab fī ma‘rifat-i lisān-il-‘arab

طنطاوی، محمد عیاد بن سعد، ۱۲۲۵ – ۱۲۷۸ قمری

tantāvī, mohammad ‘ayād ebn-e sa‘d (1810 - 1862)

مجموعه‌ای است ادبی مشتمل بر ضرب‌المثل‌ها و منشئات خود و دیگران و اشعاری تاریخی و غیره که در رساله حاضر کاتب

برخی از مطالب آن را به گونه ای مختصر گرد آورده است.
[فهرست عربی مشار ۲۵؛ الاعلام زرکلی ۳۲۰/۶]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۴۶/۱۰
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین گرگانی، تا: ربیع الثانی ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۴۸۹-۴۹۹)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۰۶/۱۰
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۳۵۸]

← احسن وسیله > وسیله

● **احصاء الایقاعات** / موسیقی - عربی
iḥṣā'-ul-īqā'āt
فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)
در این کتاب آهنگ‌های مختلف طبقه‌بندی شده و درباره هر یک از آنها بحث می‌شود. در ضمن آن از اسحاق موصلی و منصور بن طلحه که از خنیاگران عصر عباسی بودند به دلیل ناآشنایی با آهنگ‌های موسیقی انتقاد می‌شود. او همچنین از کندی خرده گرفته که در اثر خود از ضرب‌ها و آهنگ‌هایی گفت گو می کند که همگی یونانی است و با آهنگ‌های اسلامی مطابقت ندارد.
چاپ: فرانکفورت، معهد تاریخ العلوم العربیة والاسلامیة، سلسلة علم الموسقی فی البلاد الاسلامیة، مجلد۳، مطبعة شتراوس، ۱۴۱۸ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۲/۷-ف
نسخه اصل: مانیسا گنل ش ۱۷۰۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده؛ ۳۱ص (۶۶-۹۶)، ۱۶ سطر [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۴۴۵]

● **احصاء العلوم = مراتب العلوم** / فهرست / عربی
iḥsā'-ul 'ulūm = marātib-ul 'ulūm
فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)
نام علوم و دانش‌هایی که در عصر فارابی تدریس می‌شده در این رساله آورده و مرتبه و فایده هر کدام را ذکر نموده است. رساله دارای پنج «فصل» است: ۱. علم لسان؛ ۲. علم منطق؛ ۳. علوم تعالیم؛ ۴. علوم طبیعی؛ ۵. علم مدنی. در بعضی از کتاب‌ها نام این رساله «مراتب العلوم» نیز ثبت شده است. این کتاب از دیرباز مورد توجه بوده زیرا از یک سو مبین وسعت دانش فارابی است و از سوی دیگر بیان‌کننده مفهومی است که از لفظ علم در آن عصر اراده می‌شده. فارابی در این تقسیم‌بندی شیوه ارسطو را پیش‌گرفته جز آن‌که دو علم دیگر یعنی علم فقه و کلام را که از علوم اسلامی است و در عصر او اهمیت بسزایی داشته بر آنها افزوده است.
آغاز: بسملة، ... قال: قصدنا فی هذا الکتاب أن نحصی العلوم المشهورة علماً علماً و نعرف جمل ما یشتمل علیه کل واحد منها و أجزاء کل ما له منها أجزاء ... الفصل الأول فی علم اللسان، علم اللسان فی الجملة ضربان ...
انجام: و جایز ان یحمل الانسان علی خط نفسه بالکذب و المغالطة کما یفعل بالنساء و الصبیان.
چاپ: شیخ محمد رضا شبیبی، سال ۱۳۴۰ق، مجله عرفان، چاپ صیدا، جلد چهارم، ص ۲۰-۱۱، ۱۴۳-۱۳۰، ۲۵۷-۲۴۱ چاپ کرده؛ دکتر عثمان امین، قاهره، ۱۹۳۱م؛ آنگل پلانسیه متن عربی آن را در سال ۱۹۳۲م در مادرید چاپ کرد؛ حسین خدیو جم متن عربی را به فارسی ترجمه و سال ۱۳۴۸ش چاپ کرده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۷/۷عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: گویا در کتابخانه دانشگاه پرینستون آمریکا؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۱۸ص (۷۲-۸۹)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴ - ۳۰۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۶۴/۱۸
خط: نسخ، کا: محمد بن یوسف ابی عقیل نوقارینی، تا: ۹ شوال ۷۲۵ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۵ - ۳۹۲]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۶۷۲
آغاز: بسمله و به ثقتی کتاب ابی نصر محمد بن محمد؛ **انجام**: و مراتبها الحمدلله رب العالمین بمنه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: اوایل شوال ۱۰۷۲ق؛ در فهرست (۱: ۳۲۲) با شماره ۲۸۶/۲۴ آمده است؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: دو رو تیماج رو مشکی ضربی پشت قرمز، ۱۲گ (۲۱۱پ-۲۲۲پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲ - ۱۳۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۱۱/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در پایان امضای بلاغ تصحیح با نسخه‌ای قدیمی کتابت شده به سال ۶۷۷ق دیده می‌شود؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۲۸پ-۳۹پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۰ - ۸۷]

● **احصاء و حساب** / ریاضیات
ehsā' va hesāb

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۶۰/۱۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۲۴۱]

● **احصائیه عباسی و مضافات و جزیره های قشم و لنگه و بنادر شیبکویه** / جغرافیا / فارسی

ehsā'īye-ye 'abbāsī va mozāfāt va jazīre-hā-ye qešm va lenge va banāder-e šībkūye

؟ سدید السلطنه، محمد علی بن احمد، ۱۲۹۱ - ۱۳۶۲ قمری

sadīd-os-saltane, mohammad 'alī e-bn-e ahmad (1874 - 1943)

گویا از سدید السلطنه، محمد علیخان

[فهرستواره منزوی ۱۶۶/۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۹۳/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۳ ص (۱-۳۳)، ۱۷ سطر (۷×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۶۲]

● **احضار ارواح** / علوم غریبه / فارسی

ehzār-e arvāh

تابعای خراسانی، میرزا غلامرضا

tābe'ā-ye xorāsānī, mīrzā qolām rezā

مؤلف متخلص به تابعای خراسانی است. به نثر فارسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۳۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با فهرست؛ کاغذ: سفید و برخی رنگین، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی، ۱ص (هامش ۳۸۴) [سنا - ف: ۲ - ۱۵۸]

● **احضار الحاکم خصم المستدعی** / فقه / عربی

iḥḍār-ul ḥākim xaṣm-al mustad'ī

بهبهانی، عبدالله بن اسماعیل، ۱۲۶۲ - ۱۳۲۸ قمری

behbahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e esmā'īl (1846 - 1910)

تاریخ تألیف: جمادی الاول ۱۳۰۵ق؛

رساله‌ای استدلالی است در این موضوع که اگر مدعی درخواست احضار خصمش را از قاضی بکند، آیا واجب است قاضی درخواست او را برآورده کند؟

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۲۰/۳

آغاز: قد یستشکل فی فهم مراد الفقهاء رضوان الله علیهم بقولهم یجب علی القاضی اجابة سؤال المدعی لو استعداده فی احضاره خصمه؛ **انجام:** و لقد کان المناسب استثنائه فی ذیل استثناء دعوی الوصیه و لکن قد انجزینا الکلام الی ما قد رأیت و الحمدلله أولاً و آخرا و ظاهراً و باطناً.

خط: نسخ، کا: اسدالله آصفی شوشتری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول کشی ضربی، ۱۷گ (۷۳پ-۸۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۲۲۳]

● **احضار جن و پریان** / متفرقه / فارسی

ehzār-e jenn va parīyān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۱۹/۸

آغاز: بسمله. اول پیش پری گرفته رود؛ **انجام:** اجیبونی و اطیعونی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۶گ (۱۲۶پ-۱۳۱ر)، ۱۰ سطر (۴×۹)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۲۴۲۵]

● **احضار روح** / علوم غریبه / فارسی

ehzār-e rūh

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۶۱/۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۲۴۲]

● **احضار و بستن مردان و زنان** / علوم غریبه

ehzār va bastan-e mardān va zanān

چند طریقه احضار و منطر و طلسم است. نویسنده در ذیل نسخه عقد اللسان گوید: مولانا فخر الدین در سر مکتوم آورده است که قریب صد نوبت این را تجربه کرده ام همیشه راست آمد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۳/۵-طباطبائی

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز رنگ یکلا، ۵گ (۱۵پ-۱۹پ)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۵۸]

← احقاق الحق > تفسیر القرآن الکریم

● **احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / فارسی

iḥqāq-ul ḥaqq

کاشانی، محمود بن محمد ابوالقاسم، ق۱۳ قمری

kāšānī, mahmūd ebn-e mohammad ab-ol-qāsem (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۷۴

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / فارسی

iḥqāq-ul ḥaqq

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ – ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

آن را به نام ظل السلطان ساخته و او را ظل رحمان می‌خواند، در یک «دیباچه» و «مقدمه» در ۱۲ «مطلب» و سه «باب» در رد مسیحیت به فارسی.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید ... محمد باقر ... که در این اوان محنت اقتران ... از سمت اصفهان به همدان رسید از جانب ... عباس قلی میرزا ... امر فرموده بودند مرا به جواب آن

[فهرستواره منزوی ۷۶/۹ (۱نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۱۷

خط:نسخ،بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۶ جمادی الثانی ۱۳۰۱ق؛ با فهرست در آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، عطف تیماج ترکی، ۱۵۲گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۲۶۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۹۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** من شهور سنه ۱۳۰۱ (یک شنبه ۱۶ جمادی الثانیه)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۳۲سم [ف: ۶ – ۳]

● **احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / فارسی

iḥqāq-ul ḥaqq

بهبهانی، عبدالله بن محمد، – ۱۳۲۵ قمری

behbahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1907)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۱ق

در عقاید شیخیه و اثبات درستی و مطابقت آن با اصول مسلم اسلام و رد بر «هدیة النمله» حاج آقا رضای همدانی که در آن عقاید شیخیه را نادرست و شیخ احسائی و رشتی کرمانی را گمراه خوانده است. مؤلف عباراتی از مشایخ فرقه را نقل و توجیه کرده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله ... و بعد چنین گوید بنده جانی و اسیر فانی عبدالله بن محمد البهبهانی که رساله مسماة بهدیة النمله از آخوند ملا رضای همدانی واعظ بنظر رسید و در آن رساله مؤمنین و موحدین از موالین اهل بیت ابرار را نسبت بکفر و شرکت و خلاف ضرورت داده بود و علماء عظام چون شیخ مرحوم و سید مرحوم و آقای مرحوم

انجام: و ان اعمل صالحا شرفناه و قد فرغ من تصنیفه و تألیفه ... سنة احد عشر و ثلاثمائه بعد الالف من الهجرة النبویه صلی الله علیه و آله.

[فهرستواره منزوی ۷۶/۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۱ق؛ در پایان نسخه چند اجازهنامه اجتهاد از سید هاشم موسوی احسائی و شیخ محمد احسائی و سید محمد طاهر عرب به‌نام مؤلف (عبدالله بن محمد البهبهانی) به‌قلم دیگر نوشته شده، بر چند برگ اضافی اول چند نوشته مختلف دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی نباتی رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای عطف و ترنج، ۳۲۲ص، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم[ف:۱۷–۶۱]

● **احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / عربی

iḥqāq-ul ḥaqq

حائری اسکوئی، موسی، ۱۲۷۹ – ۱۳۶۴ قمری

hā'erī oskū'ī, mūsā (1862 - 1945)

تاریخ تألیف: ۲۲ ذیقعده ۱۳۲۷ ق؛ محل تالیف: کربلا

مؤلف پس از آن‌که کتاب «تنزیه الحق عن افتراء الخلق» را به فارسی در دفاع از کلمات شیخ احمد احسائی نگاشته بود، به درخواست برخی، کتاب حاضر را به عربی با اضافاتی در دوازده «مقاله» هر یک مشتمل بر چند «فصل» گرد آورده است. عناوین مقالات: ۱. المعاد؛ ۴. ابطال القول بوحدة الناطق؛ ۵. معنی کون الائمة علیهم السلام علل الاربعة لکل الاشیاء؛ ۶. ما نسبه ملارضا الواعظ الهمدانی فی رسالته هدیة النملة الی شیخنا الاوحد من أن کل نوع من المخلوقات و الموجودات حتی النباتات و الجمادات له نبی و رسول من نوعه و سنخه؛ ۷. بیان علم الله الحادث منه و القدیم؛ ۸. أن الخلق عبید رق للمعصومین (ع)؛ ۹. جملة ما افتری علی الشیخیة انهم یقولون ان النبی (ص) له اسمان: اسم سماوی و هو احمد، و اسم ارضی و هو محمد، و ظهر النبی فی هذه الدورة باسمه السماوی فی الشیخ الاوحد شیخ احمد؛ ۱۱. مسألة التفویض؛ ۱۲. مسألة الامکان.

چاپ: نجف: ۱۳۴۳

[ذریعه ۲۹۰/۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۲۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فیقول المحتاج ... انه لما کان الحق دائماً محجوباً بحجاب الخفاء و مستوراً بستار الاختفاء و مقنعاً بالشر خوفاً من الاعداء

نسخه اصل:کتابخانه‌ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عباسعلی کاتب ترکی، تا: ۴ رمضان ۱۳۲۹ق؛ مصحح، بسیاری از برگ‌ها در صحافی جابجا شده است؛۳۵۱ص [عکسی ف: ۷ – ۳۱۵]

● **احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / فارسی

iḥqāq-ul ḥaqq

وابسته به:
ایضاح؛ همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر (۱۲۳۹-۱۳۱۹ق)
توضیح؛ همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر (۱۲۳۹-۱۳۱۹ق)
تاریخ تألیف: ۱۲۹۸ق
کتابی است در دفاع از شیخیه که در جواب دو کتاب «ایضاح» و «توضیح» تألیف حاج میرزا محمد باقر بن محمد جعفر همدانی شیخی نوشته شده است. این کتاب مرتب بر «مقدمه» و دو «باب» است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین، و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین
انجام: منصف متدین واضح و ظاهر گردید و رساله را در همینجا ختم می کنم.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۹۰
آغاز: الحمدلله رب العالمین، و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین؛ **انجام:** منصف متدین واضح و ظاهر گردید و رساله را در همینجا ختم می کنم
خط:نستعلیق،کاتب= مؤلف، تا: ربیع الاول ۱۲۹۸ق؛ محشی؛ جلد: تیماج یشمی، ۱۴۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [مؤید: ۳ - ۲۴۳]

● **احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / فارسی
iḥqāq-ul ḥaqq

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۸/۲
از کتب شیخیه در هامش رساله اول و در متن مسائلی چند آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن فتح الله دستجردی، تا: ۲۵ رجب۱۲۸۹ق؛در متن و هامش ۲ صفحه و حاشیه صفحات قبل؛ جلد: تیماج مشکی لایه ای، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۶۱]

● **احقاق الحق (رد بابیه)** / کلام و اعتقادات / فارسی
ehqāq-ol-haqq (radd-e bābīye)
نراقی، محمد تقی، ق۱۴ قمری
narāqī، mohammad taqī (- 20c)
چاپ: ایران، ۱۹۱۲م، سنگی، قطع بزرگ، ۴۷۴+۱۸ص
[فهرستواره منزوی ۷۶/۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۵۵
نسخه تمیز؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا [د.ث. مجلس]

● **احقاق الحق و ازهاق الباطل** / کلام و اعتقادات / عربی
iḥqāq-ul-ḥaqq wa izhāq-ul-bāṭil
شوشتری، نورالله بن شرف الدین، ۹۵۶ - ۱۰۱۹ قمری
šūštarī، nūr-ol-lāh ebn-e šaraf-od-dīn (1550 - 1611)
وابسته به: نهج الحق و کشف الصدق = کشف الحق و نهج الصدق؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶)
تاریخ تألیف: آخر ربیع الاول ۱۰۱۴ق؛ محل تالیف: آگره هند
علامه حلی (-۷۲۶ ق) کتابی در بیان عقاید شیعه امامیه نگاشته است به نام «کشف الحق و نهج الصدق» و فضل بن روزبهان اصفهانی ردی بر این کتاب نوشته است و آن را «ابطال الباطل» نام نهاد. علامه قاضی نورالله شوشتری، در مدت هفت ماه، ردی بر کتاب فضل بن روزبهان تألیف کرد به نام «احقاق الحق فی نقض ابطال الباطل» که همین کتاب می‌باشد. مؤلف به‌خاطر این تألیف در اکبرآباد هند در عهد جهانگیر به سال ۱۰۱۹ق کشته شد. گفته‌های علامه حلی با عنوان «قال المصنف» و گفته‌های ابن روزبهان با عنوان «قال الناصب» و گفته‌های قاضی نور الله با عنوان «اقوال» در این کتاب می آیند.
آغاز: الحمد لله الذی جعل مقام شیعة الحق علیا و صیرهم مع نبیه إبراهیم فی ذلک الاسم سمیاً
انجام: و استعمل فیها الشیطان مکره صان الله المؤمنین عن مکره و جهله و اخرجهم من سواد الهند حزنه و سهله بحق الحق و اهله.
چاپ: مکرر چاپ شده؛ مشار عربی، ص۲۶، ایران، سنگی، بی‌ناشر، ۱۲۷۳ق.، رحلی، ۵۱۹ص
[الذریعة ۲۹۰/۱؛ فهرست کتاب‌های چاپی عربی، مشار: ۲۶]
شرح و حواشی:
۱- ایضاح احقاق الحق = کاشف الاستار؛ طباطبائی بهبهانی، حسین بن عبدالوهاب (-۱۱)
۲- فهرست احقاق الحق؛ شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی (۱۱۷۵-۱۲۶۰)
۳- اثبات الحق = ترجمه احقاق الحق؛ شریف نائینی، محمد بن محمد هادی (-۱۳۰۵)
۴- احقاق الحق (ترجمه) = ایضاح احقاق الحق

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۸۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا آخر ماقصدته من ایضاح مقاصد الکتاب المستطاب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان ربیع الاول ۱۰۱۴ق [احتمالاً صرفاً تاریخ تألیف]؛ واقف: حاج حسین تراب یزدی؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۹۰گ، ۳۴ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۹۷۳]
۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۱۴ق، جا: اگره هند بمدت هفت ماه [احتمالاً صرفاً تاریخ و مکان تألیف]؛ معلق به‌حواشی از محمد صادق حسینی متخلص به مظهر الحسینی استرآبادی و محمد رضا حسینی؛ تملک و مهر: «العبد المذنب محمد طاهر بن احمد الرضوی» و «العبد المذنب مسیح بن احمد الرضوی» و «عبده

محمد رضا الحسینی»، با یادداشت خریداری از مسیح بن احمد بن محمد بن معصوم بن محمد رضوی مورخ ۱۳۲۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کالینکور، عطف سرخ رنگ، ۴۴۳گ، ۲۹ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳ - ۹۴۵]

۳. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۰۳

خط: نستعلیق، کا: سید جیون پسر سید بایزید حسینی، تا: ۱۰۵۶ق؛ جدول زر و شنگرف و مشکی، محشی؛ تملک: احمد بن معصوم حسینی در رجب ۱۱۳۹، فرهاد میرزا در ۶ جمادی الاول ۱۲۹۳؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج یشمی مقوایی زرکوب با لولا، ۲۹ سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۴سم [نشریه: ۳ - ۱۴۴]

۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۴

آغاز: برابر

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق، جا: بلده دیاپور هند؛ با حواشی از فتح الله بن محمد رضا شریف حسین خوئی با یک مثنوی ار وی در حاشیه صفحه ۱۸۲، از موقوفات رمضانیه ابراهیم شریف حسینی ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج سوخت با ترنج با سر و زمینه قهوه‌ای عطف پارچه‌ای با جدول مذهب و نقش گل و بوته، ۴۴۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۴۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۵۹

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۵۵]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۵۷

خط: نسخ، کا: سید محمد صالح بن حسین قمی رضوی موسوی، تا: دوشنبه ۱۵ جمادی الاول ۱۰۷۸ق؛ ۱۱ برگ آغاز نسخه شماره ندارد و باقی برگ شمار دارد، صفحه‌ها در دو جدول می‌باشد، بزرگ به لاجورد و کوچک شنگرف و زر مشکی است، مصحح، بلاغ دارد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی رویه ابری، ۴۱۹گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱/۵سم [ف:۳-۵۹]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن حاجی نصرالله تبریزی، تا: ۲۵ رجب ۱۰۸۴ق، جا: مدرسه نواب آقا شاپور اصفهانی؛ در برگ ۸ مصنفات قاضی نورالله و در برگ ۲۳۴ر مقابله نسخه به‌وسیله ابوالحسن بن عبدالله بن اسماعیل خلخالی در ۱۰۸۴ دیده می‌شود؛ تملک: محمد بن الحسن اصفهانی با مهر «البهاء کله لک»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۲۴۱گ، ۲۱ سطر (۹×۱۷/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۴۴۶]

۷. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۰۵

خط: نسخ، کا: ابن مولانا محمد قاسم حوئه ؟ محمد صادق، تا: ۷ شوال ۱۰۸۴ق؛ مصحح، توسط ابوالحسن بن عبدالله بن اسمعیل خلخالی به تاریخ ۲۲ ذیقعده ۱۰۸۴ مقابله گردیده با این عبارت: «بلغت مقابله هذا الکتاب المستطاب الذی لا بدائته و کتاب لا یوازیه لباب من اوله الی آخره فی ایام عدیده آخرها الثانی و لعشرین من شهر ذی القعده الحرام فی سنة ۱۰۸۴، انا العبد ... ابوالحسن بن عبدالله بن اسمعیل الخلخالی ؟ سترالله عیوبهم و ... و علی کل من نظر و تدبر فی هذا الکتاب الکافی فی کل باب ان یدعو لمصنفه السید الاجل ... مولانا القاضی نورالله التستری قدس الله ... و سلم تسلیما کثیراً»، ۱ برگ در اول و آخر نسخه نانویس مانده، پشت برگ آخر تاریخ مطالعه کتاب توسط آقا تقی و علی اکبر حسن در ۱۰ ربیع الاول ۱۱۲۸ موجود است، از کتاب‌های مرحوم حسین واعظزاده؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن با سه ترنج نقره کوب، ۴۰۰گ، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱- ۱۱۸]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۵۹

خط: نسخ، کا: علی بن احمد منصوری، تا: جمعه ۱۸ صفر ۱۰۸۵ق؛ افتادگی: انجام؛ افتادگی: انجام (به اندازه سیصد و بیست بیت)؛ مقابله شده و بلاغ دارد، یک سرلوح دارد، مجدول به زر و مشکی، در صفحه آغاز دو ترنج زرین با گل و بوته؛ تملک: محمد علی بن حاج میرزا رشتی ۱۲۲ (شاید ۱۲۰۲ ق)؛ کاغذ: سپاهانی زرد، جلد: تیماج سرخ زرکوب، ۴۷۴گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۳ - ۵۸]

۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲

آغاز: ... و غصبها بکل حیلة و خرافة فنصبوا ... عن العلم و الشرافة المملو من الجهل و الکثافة فلم یزل کانوا بآیات الله یمترون نبذوا الحق وراء ظهورهم فاشتروا به ثمناً قلیلاً فبئس ما یشترون؛ **انجام:** و قد اتفق نظم هذه اللئالی التی و شحت بها عوالی المعالی سبعة الشهر من غیر اللیالی لما شرحت من کثرة ملالی ... و استعمل فیها الشیطان مکره صان الله المومنین عن مکره و جهله و اخرجهم عن سواد الهند حزنه و سهله بحق الحق و اهله.

خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمد مؤمن ابهری جی اصفهانی، تا: شوال۱۰۸۶ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ از ابتدای خطبه)؛ مصحح، محشی، معانی بسیاری از لغات و نیز توضیحاتی از مؤلف در هامش نسخه آمده است؛ تملک: حسام الدین بن جلال الدین با مهر «حسام الدین بن جلال الدین» (بیضوی)؛ جلد: تیماج سیاه مجدول، ۳۷۲گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف مخ:]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه شعبان ۱۰۸۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج دورو، رو مشکی ضربی، پشت قرمز، ۲۶۸گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۶سم [محدث ارموی مخ:۱-۶۸]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳

خط: نسخ، کا: محمد بن میرعباس حسینی مازندرانی، تا: دوشنبه ۴ محرم ۱۰۸۸ق؛ در برگ ۲ر سرگذشت شوشتری (مؤلف) دیده می‌شود؛ تملک: ابوتراب بن محمد علی موسوی حسینی با تاریخ۱۱۶۵؛کاغذ:هندی،۳۱سطر(۱۱×۲۳/۵)[ف: ۷۴۷]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۶۹

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: دوشنبه ۲۵ رجب ۱۰۹۲ق؛

مصحح، تملک: سید محمد قزوینی، محمد حسین بن نورالدین بن نعمت الله موسوی حسینی جزائری شوشتری به تاریخ شعبان ۱۱۵۰، محمد سعید هروی به تاریخ ۱۱۴۰؛ جلد: تیماج سبز، ۴۲۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۶ - ۱۷۳]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۲۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قدتمت هذه الکتاب بعون الملک الوهاب فی عشرین شهر شوال سنه ثلث و تسعین و الف الی ید اقل خلق الله محمد محسن خاتون آبادی تم بالخیر

خط: نستعلیق خوب، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: شوال ۱۰۹۳ق؛ مجدول زرین زوج تحریر مشکی و کمند سرنجی رنگ، در پیشانی صفحه اول طرح یک سرلوح گنبدی با شاخه و گل و برگ‌های طلایی است؛ مهر: ناصرالدین شاه، مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: ترمه نازک، جلد: مقوای روکش تیماج قهوه‌ای ساده وسط ترنج و دو سر ترنج لوزی ضربی متن طلاپوش گل برجسته، ۹۹۴ص، ۲۷ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۱]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۵

آغاز: برابر

خط: تحریری، کا: محمد ربیع بن حاجی برخوردار اصفهانی مشهور به رئیس، تا: ۱۴ شعبان ۱۰۹۹ق؛ مقابله کتاب به دست محمد مقیم بن حاجی غلام علی در ۱۸ جمادی الثانی ۱۱۰۲ق با نشانه بلاغ، مصحح، محشی؛ تملک: محمد جواد عراقی ۱۳۵۹ق، حاج میرزا احمد کتابفروش فرهومند ۱۳۱۵ش، ... بن محمد باقر حسینی اصفهانی، محمد قاسم جرفادقانی تهرانی ۱۳۵۵ش؛ مهر: «محمد باقر بن محمد اسماعیل الحسینی ۱۱۸۵» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز با عطف قهوه‌ای، ۴۳۵گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳۲ - ۲۳۴]

۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۳۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد وقع انفراغ عن تسوید هذا الکتاب فی شهر ربیع الثانی فی بلدة کشمیر سنه الف تسعه و تسعون من هجره النبویه. تمت

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۹۹ق؛ مجدول طلائی بند مشکی، در حواشی بعضی از صفحات معانی مطالب مشکل متن و توضیح آنها را نوشته‌اند؛ مهر: ناصرالدین شاه، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: کشمیری، جلد: مقوای روکش چرم تریاکی با ترنج و سرترنج، ۱۰۵۰ص، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱-۱۳]

۱۶. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، در برگ پایانی امضای مقابله با نسخه‌ای معتبر از کرم الله بن سید عطاء الله حسینی جزائری شیرازی در روز یک‌شنبه ۹ ربیع الثانی ۱۰۹۵ در مدرسه نظامیه شیراز دیده می‌شود، دارای چندین یادداشت ملاحظه شد از قرن سیزدهم؛ تملک: «محمد علی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱ - ۱۳]

۱۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: - ۳۳]

۱۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محم حسین بن حاج میرزا کوچک ملقب به رحمتعلی مشهور به نائب الصدر در ۹ ذیحجه ۱۲۹۰؛ اندازه: ۲۳×۳۲سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۰۹]

۱۹. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای یک سرلوح، با زمینه طلا و گل و بوته‌اندازی شده اسلیمی با لاجورد و سفیدآب و زنگار، مجدول به طلا و مشکی و آبی و شنگرف، این کتاب توسط سبز علی وقف طلاب گردید؛ تملک و مهر: «عبده سید محمد علی طباطبایی» (چهارگوش)؛ واقف: سبزعلی، تاریخ وقف: ۱۱۷۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۰۳ص، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۴۱۹]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۸۰

آغاز: من ذلک فاستعمل الولید بن عتبه حتی ظهر منهه شرب الخمر و فیه نزل قوله تعالی افمن؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن؛ ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۹)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۸×۲۵سم [رایانه]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۳۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه هندی، جلد: میشن سرخ، ۳۰۱گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹/۶×۴۰/۹سم [ف: ۱ - ۱۶]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۸۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ برگ نخستین نونویس، انجام در معاد افتاده؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۳۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۶]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۵۸/۱-۱۰/۶۸

آغاز: اذا اجتمعت شرائط الرؤیة فی زمان وجب حصول الرویة والاجاز أن یکون ... ماذکره لاصلاح سفسطة الاشاعرة فی هذا المسألة من وقوع خرق العادة فی معجزات الانبیاء؛ **انجام:** قد وقع فی آخر هذه الروایة سیما فیما رواه فخر الدین الرازی فی تفسیر قوله تعالی وقال رجل مؤمن من آل فرعون ... بذکر ذلک کونه افضل فی انی هذه الامة کما هو مطلوب المصنف فافهم. المصنف رفع الله درجته الرابع عشر قوله تعالی اجعلتم سقایة الحاج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه نورالله مرقده»؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۸۸گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جدول‌ها زر و لاجورد و شنگرف؛ مهر: فرهاد میرزا به سال ۱۲۵۶ق؛ تملک: اعتضاد السلطنه ۱۲۹۶ق،

سپهسالار ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی زرد، جلد: ساغری مشکی سوخت زرکوب مقوایی، ۴۴۲گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۵سم [ف: ۳ - ۵۷]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۳۰۱

از آغاز تا فصل ۶ معاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳۸۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳ - ۵۹]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** افتاده: فما أدری کیف العقل الذی قادهن أحاطت به هذه الرذائل إلی متابعته ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ بخش پایانی نانوشته است، مصحح، محشی، مجدول به مشکی و شنگرف؛ مهر: «محمد عبدالوهاب ۱۲۸۳» (مربع)؛ تملک: «به‌تاریخ بیست و هفتم ربیع الثانی ۱۲۵۱ هجری درباره مدارس معرفت امیر نواز جنگ بهادر، سلمه، بقیمت چهارده روپیه خرید نمودم؛ جمال الدین احمد عفاالله عنه.»؛ کاغذ: شرقی، جلد: کاغذی مقوا عطف و گوشه‌ها مشمعی سورمه‌ای، ۳۴۵گ، ۳۱ سطر (۸×۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۳۳سم [ف: ۲۹ - ۷۱]

۲۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله» و «منه نورالله مرقده» و «نهایه» و «صراح» و «قاموس»، مصحح، مقابله شده توسط حجة الاسلام رشتی، از برگ ۵۳۱ تا آخر نونویسی شده به خط نستعلیق؛ تملک: محمد علی مازندرانی؛ مهر: حاج سید سعید، صاحب مسجد سید در اصفهان، «محمد باقر بن محمد تقی الموسوی» (بیضوی) (همان حجة الاسلام رشتی، مؤلف کتاب مطالع الانوار) با این عبارت در پایین مهر: «این کتاب مستطاب احقاق الحق از کتاب‌های نفیسی است که مرحوم حجة الاسلام رشتی اعلی الله مقامه مزین به‌مهر فوق است مع حواشی و لغت و مقابله شده میتوان گفت که قیمت این کتاب از پانصد تومان علاوه است زیرا مقابله آن غیر نوشتن آن است. محمد رضا عفی عنه»؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۵۷۷گ، ۳۱ سطر (۱۱×۱۲)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۹۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۱۵۰]

۲۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۵۶

جزء اول کتاب؛ خط: نستعلیق کم نقطه، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تمامی صفحات متن و حاشیه شده، دارای حواشی به نقل از مؤلف، برگ پایانی نونویس است؛ واقف: حور نساء بیگم بنت محمد معصوم، تاریخ وقف: ۱۱۱۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۱-۱۱۳]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۷۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۳۳/۱ - ۲۵]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ این کتاب از کتاب‌هایی است که متعلق به بهاء الدین محمد مشهور به فاضل هندی بود که به آقا زمان و بعد به زوجه او منتقل شد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن زرد مقوایی، ۶۹۶گ، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۸ - ۹۳]

۳۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۱

نسخه اصل: کتابخانه ناصریه لکنهو،هند۱۱۵-۹۳؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ مصحح، دارای حواشی بسیار از مؤلف با عنوان «منه طاب ثراه»و«المحرره»، در برگ اول یادداشت‌هایی در بعضی موضوعات مهم کتاب با اشاره به صفحات آن آمده، صفحات مجدول، دارای علامت مقابله؛ ۹۵۶ص [عکسی ف: ۴ - ۱۵۰]

۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۰

نسخه اصل: کتابخانه ناصریه لکهنو،هند ۱۱۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، مجدول، برگ اول و آخر بازنویسی شده، در چند برگ اول موضوعات مهم کتاب به صورت یادداشت‌های متفرقه مکتوب است؛ ۸۸۳ص [عکسی ف: ۴ - ۱۴۹]

۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۳

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه فاضل خان، مشهد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، در بعضی صفحات علامت وقف دیده می‌شود؛ ۱۲۰۷ص [عکسی ف: ۴ - ۱۵۱]

۳۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أخرجهم عن سواد الهند حزنه و سهله بحق الحق و أهله.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ شش برگ اول نونویس، مصحح؛ تملک: صالح بن اسدالله با مهر بیضوی وی؛ واقف: علی اصغر خان یمین، تاریخ وقف: ۱۳۳۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۴۵۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱-۲۷]

۳۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۴۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ یک سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۵۱۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۹×۳۵سم [ف: ۱ - ۱۶]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۶

نسخه پاکیزه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [د.ث. مجلس]

۳۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول به قرمز و آبی، مصحح؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده صدرالدین الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج دورو، رو قهوه‌ای، پشت قرمز، ۲۱۲گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۹]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ماتت ساحطه علیهما و اصبت الی علی (ع)ان یدفنها
نیمه اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۷ص، ابعاد متن: ۱۲×۲۲، اندازه: ۲۱×۳۱سم [رایانه]

۳۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۳۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۵ق؛ دارای حواشی از مولف؛ واقف: عبدالنبی بن محمد رضا رازی شهیر به قاضی، تاریخ وقف: ۱۲۷۰ [چند نسخه-ف: ۳۱۱]

۴۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و أخرجهم عن سواد الهند حزته و سهله بحق الحق و أهله
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای حواشی به خط مغایر، تملک: در بلده لاهور به تاریخ ۱۱۱۸، محمد حسن أحمد الحسینی مکی، ملا خاص که در مسجد آقانور بوده، طه بن محمد باقر در ۱۳۶۳؛ جلد:عادی،۶۴۳گ،۲۷ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [مؤید: ۱ - ۲۱۱]

۴۱. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۳۵
خط: نسخ، کا: محمد بن ملا اسد، تا: ۴ ربیع الاول ۱۱۲۰ق؛ مصحح، محشی، دارای وقف‌نامه از علی بن رضی قزوینی با مهر «صراط علی حق نمسکه» (بیضوی)، همچنین مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ جلد: تیماج دو رو قهوه‌ای، ۳۶۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۷۶]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۰۴-۸/۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** وسمتا علی جاعرة الاشاعرة القاصرین و الناصبة الفاجرة الخاسرین فانتقمنا من الذین أجرموا و کان حقاً علینا نصر المؤمنین والله الناصر والمعین.
خط: نسخ، کا: محمدمحسن بن احمد بن شرفجهان صفوی، تا: ۱۹ جمادی الاول ۱۱۲۸ق؛ دارای حواشی از سید رضی الدین بن محمد بن علی بن حیدر عاملی ملکی به خط خودش با امضای «رضی عفی عنه» و حواشی«منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دورو، ۳۸۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۴×۳۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۴۳. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۷
جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: محمد زکی بن محمد سلیم بازرجانی، تا: دوشنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۱۲۹ق، حسب فرموده ملازمان عالی حضرت فضیلت و افادت پناه مولانا محمد جعفر گیلانی ساکن مدرسه ملاعبدالله؛ دارای حواشی با نشان «منه» و منقولاتی از قاموس و جز آن، مقابله شده و بلاغ دارد مورخ شب یک‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۳۱۱؛ قطع: وزیری [چند نسخه-ف: ۱۹۱]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۸۰
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن محمد شفیع، تا: ۱۱۳۲ق؛ کاغذ: کشمیر، جلد: تیماج، ۲۶ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [الفبائی ف: ۶۲۰]

۴۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶۶۹
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ برگ اول صحافی و کسرنویسی شده است، مصحح، دارای حواشی از مؤلف، مجدول به آبی و قرمز، دارای یادداشت خریداری در تبریز به مبلغ هشت هزار دینار تبریزی؛ مهر: «حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولا و نعم النصیر سنه ۱۱۴۸ق» (چهارگوش)، «لا حول و لا قوه الا بالله العلی العظیم» (بیضی)؛ جلد: تیماج ضربی دار لولائی، عطف میشن مشکی، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰/۵) [ف: ۲ - ۵۴۰]

۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۶۰-۳۳/۱۱۰
آغاز: بسمله قال المصنف رفع الله درجته المطلب الرابع فی مطاعن معاویة و هی اکثر من ان یحصی و قد روی الجمهور منها اشیاء کثیرة؛ **انجام:** والله الناصر و المعین و قداتفق نظم هذه اللالی التی وشحت بها عوالی المعالی فی سبعة اشهر من غیر اللیالی لما شرحت ... حزنه وسهله بحق الحق واهله
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ صفر (نوروز) ۱۱۵۷ق؛ تملک: محمدعلی بن حسن حسینی با مهر وی در ۱۳۶۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول،۳۶۶گ،۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تحول البدن کالشن البالی و کان آخرها آخر ربیع الاول المنتظم فی سلک شهور سنة الف و اربع عشره فی بلده اکره اکره.
خط: سبک هندی و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای حواشی از مؤلف، در پشت نخستین برگ آن یادداشت‌هایی موجود است که تاریخ قدیمی‌ترین آنها ۱۱۸۰ق است؛ کاغذ: آهارمهره و نازک، جلد: تیماج قرمز، ۹۰۸ص، ۲۸ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۲۲]

۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۵۰
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد مشهدی، تا: رجب ۱۲۳۷ق، به‌دستور میرزا هدایة الله بن شهید ثالث؛ دارای یک سرلوح، مجدول به طلا، محشی؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن آلبالویی، ۵۳۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۶]

۴۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۶
آغاز: نسخه: قال المصنف رفع الله درجته فی المطاعن التی رواها السنة فی ابی بکر قالوا انه؛ **انجام:** الحمدلله بجمیع محامده ... اللهم اغفر لی و لوالدی و لجمیع المؤمنین و المؤمنات و المسلمین و المسلمات الاحیاء منهم و الاموات برحمتک یا ارحم الراحمین
فاقد خطبه مؤلف؛ خط: نستعلیق ناخوانا، کا: محمد مهدی بن عبدالعلی، تا: یک شنبه ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۳۸ق؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده، در حاشیه چند کتیبه با سجع «یا قاضی الحاجات» ضرب شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج با سر مجدول گرهی، ۳۲۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف:۱-۶۳]

۵۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۵۹
بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ قطع: وزیری [ف: - ۶۳]

۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۶۰

جلد اول، تا استدلال بر وقوع کبایر از انبیاء؛ خط: نستعلیق، کا: عزیزالله بن میرزا اسماعیل رودکی خرقانی افشار، تا: ۱ شعبان ۱۲۶۳ق، برای خودش نوشته؛ بهای نسخه ۲۰ قران = ۲ تومان است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد حنایی ضربی مقوایی، ۱۷۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۵۸]

۵۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۶۱

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: عزیز الله بن میرزا اسماعیل رودکی خرقانی افشار، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ذیحجه ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲۰۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۵۹]

۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۳۰۳

جلد دوم، امامت تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: عزیز الله بن میرزا اسماعیل رودکی خرقانی افشار، تا: شوال۱۲۶۳ق؛ کاغذ: آهارمهره، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲۶۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۵۹]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سمنا ... علی حاعرة الاشاعرة القاصرین و الناصبة الفاجرة الخاسرین فانتقمنا من الذین اجرموا و کان حقاً علینا نصر المؤمنین و الله الناصر و المعین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، صفحه اول سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ تملک: فرهاد بن ولیعهد ۱۳ رجب ۱۲۹۱ در قریه تجریش شمیران تهران با مهر بیضوی؛ جلد: تیماج مشکی سوخت ترنج با سر با نقش گل و بوته، ۵۱۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۶سم [ف: ۲۵ - ۱۹۷]

۵۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۶۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ دارای حواشی با نشان «منه ره»، در برگ ۳ اشعاری فارسی از نواب اعتماد الدوله و جز او دیده می‌شود؛ تملک: محمود طباطبایی و عبدالله طباطبایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف میشن زرکوب، ۶۳۷گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۴۴۶]

۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۰۶

آغاز: (جلد چهارم): بسمله الحمدلله الذی هدینا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا؛ **انجام:** و مع عدمه یجب التوقف او الاحتیاط کل فی محله

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سپید، جلد: مقوا رویه ابری آبی و سپید، ۵۶گ، ۸ سطر (۱۳×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۰۲]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۴۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** مراعاة حرمة الدین و قد کان عمر

خط: نسخ و نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۵ سطر (۱۰×۱۹/۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۵سم [رایانه]

۵۸. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۹۴

شامل المسألة الثامنة فی الصلاة و الخامسة فی الإمامة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، دارای علامت بلاغ با عبارت: «بلغ قراءة الأخ فی الله الشیخ الفاضل هارون الجزائری سلمه الله تعالی، و أجزت له مباحثته مع من شاء و أحب من المؤمنین و المخالفین، و بالله التوفیق»، در هامش یکی از صفحات آمده: «نقلتها من خط میر نور الله الحسینی سلمه الله»، دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله» و «منه دام ظله» و «منه» و «صح»؛ واقف: ملا عبدالسمیع (بانی مدرسه)؛ کاغذ: ترمه، ۲۸سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [تراثنا: س۶ش۲ - ۹۸]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۱۶

آغاز: اذ نعلم بالضروره ان الله تعالی لایرضی؛ **انجام:** من انه لا اعتماد علی نقل

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۵ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۲۰×۲۵سم [الفبائی ف: ۲۵]

۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۹۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله الناصرو المعین انک مجیب الدعاء

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۹ سطر (۱۰×۲۳)، اندازه: ۱۷×۳۲سم [الفبائی ف: ۲۵]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان حقا علینا نصرالمؤمنین و لله الناصر و المعین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۴۴۱گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۷×۳۱سم [ف: ۴ - ۱۳]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳/۷۶

بخشی از آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱۴۸پ- ۱۵۲ پ) [ف: ۴۷ -]

۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۷۹

آغاز: فی تفسیر و غیره و بتضح ذلک مما ذکره المعانی فی کتاب الانساب حیث قال المشهور بنده؛ **انجام:** عن مکره وجهله و اخراجهم عن سواد المند سمله و حزنه بحق الحق و اهله تمت.

خط: نستعلیق خوش جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به شنگرف و مشکی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج، ۳۱ سطر (۵/۸×۲۱/۲)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶/۸×۳۱سم [رایانه]

۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۸۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مولف؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف، مجدول به شنگرف و لاجورد، صفحه اول دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۲۳ - ۲۹۹]

۶۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۸

آغاز: قال المصنف رفع الله درجته، البحث السادس فی ان الادراک لیس بمعنی الاشاعره؛ **انجام:** قد اتفق نظم هذه اللئالی ... وکات آخرها آخر ربیع الاول المنتظم فی سلک شهور سنه الف و

اربع عشرة فی بلدة آکره.
از بحث سادس شروع شده؛ خط: نسخ، کا: بی کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۲۸ سطر [ف: ۱-۲۳]

۶۶. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، صفحه اول دارای لوح رنگین [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۱۶]

۶۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۷۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۵۸گ، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۰۹]

۶۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۲۸
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: رحلی [رشت و همدان - ف: ۱۲۸۳]

۶۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و وسمنا علی جائرة الاشاعرة القاصرین و الناصبة الفاجرة الخاسرین فانتقمنا من الذین أجرموا و کان حقاً علینا نصر المؤمنین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مصحح، محشی؛ تملک: زین العابدین بن ملا عبد الله بن محمد تقی مجلسی با مهر وی؛ جلد: تیماج قرمز عطف تیماج مشکی، ۵۶۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸×۳۳سم [ف: ۴ - ۴۴۴]

۷۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و وسمنا علی جائرة الاشاعرة القاصرین و الناصبة الفاجرة الخاسرین فانتقمنا من الذین أجرموا و کان حقاً علینا نصر المؤمنین
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: دو رو تیماج رو قرمز پشت مشکی، ۶۷۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۱۶]

۷۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۲
آغاز: الجیش اعلم من کل احد لا یجوز کونهم حاکمین علی الکل فی هذا الامر فلا یکونوا اماما و اما الثلثون فلأن ما ذکره من انه لما قرب وفاة رسول الله صلی الله علیه و آله جعل ابابکر فی مرضه اماماً للناس؛ **انجام:** اما سب امیرالمؤمنین نعوذ بالله من هذا فلم یثبت عند ارباب الثقة و بالغ العلماء فی انکار وقوعه حتی ان المغاربة وضعوا کتبا و رسائل و بالغوا فیه کمال المبالغة و انا اقول شعر: من یکن تارکاً ولاء علیاً ×× لست ادعوه مؤمناً و زکیا
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده، دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه نورالله مرقده» و حواشی دیگر؛ جلد: کاغذی، ۶۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ - ۲۹]

● **احقاق الحق (ترجمه)** / کلام و اعتقادات / فارسی

iḥqāq-ul ḥaqq (t.)

وابسته به: احقاق الحق و ازهاق الباطل؛ شوشتری، نورالله بن شرف الدین (۹۵۶-۱۰۱۹)

نام کتاب و مترجم به‌علت افتادگی صفحاتی از اول نسخه حاضر شناخته نشد، لیکن در بخشی از موجودی دیباچه که براعت استهلال در آن به‌کار رفته و نام برخی از کتب کلامی ذکر شده می‌رساند که مترجم از فضلاء امامیه قرن ۱۱ق به بعد است.
روش مترجم در اوایل کتاب چنین است که عبارت اصل عربی را به رمز «ق» و ترجمه را به نشانه «ش» آورده است لیکن بیشتر اصل و متن عربی را نیاورده و در عنوان: «قال المصنف رفع الله، اقول قاضی نورالله مضجعه» به ترجمه بسنده کرده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۹۰
آغاز: سعد اکبر دولت از برج اقبال سعادتمندی طالعست (کذ) که ولای والای اهل بیت نبوت را اعظم نعمای دانسته شکرگزاری (کذ) این موهبت عظمی را سرمایه ایمان و گوهر مراد ایقان داند؛ **انجام:** پس از ما هم پیش ازین رد آن نموده ایم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً اواخر قرن ۱۲ تا اوایل ۱۳ق؛ مجدول به زر و تحریر و لاجورد؛ واقف: شیخ محمد رضا قائمی؛ کاغذ: آهارمهره حنائی، جلد: مقوا عطف و گوشه‌ها تیماج خرمایی، ۳۴۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم[ف:۱۱-۶۲]

● **احقاق الحق (ترجمه) = ایضاح احقاق الحق** / کلام و اعتقادات / فارسی

iḥqāq-ul ḥaqq (t.) = īḍāḥ-u iḥqāq-il ḥaqq

وابسته به: احقاق الحق و ازهاق الباطل؛ شوشتری، نورالله بن شرف الدین (۹۵۶-۱۰۱۹)

اصل از قاضی نورالله شوشتری مرعشی (۹۵۶-۱۰۱۹ق) ترجمه گویا از نصیرالدین حسین بن عبدالوهاب بهبهانی که به‌دستور میرزا سعدالدین محمد وزیر در روزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵) شروع به ترجمه احقاق الحق نموده است و در ۲ رمضان ۱۱۴۲ق به‌روزگار شاه طهماسب دوم پسر شاه سلطان حسین (۱۱۵۳-۱۱۴۴ق) آن را به‌پایان رسانیده است. در بالای یکی از سطور صفحه اول آمده: «این فقیر ملك محمد بن زین الدین نخجوانی ...» و در پشت صفحه اول به استناد همین نوشته نام مترجم را ملك محمد بن زین الدین نخجوانی ذکر کرده و چون جلد اول آن در اختیار نبود و نسخه موجود هم ناقص الاخر است لذا نام مترجم را به طور قطع معلوم نداشتیم.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۵۶
آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعلنا من حزبه الغالبین و کرمنا بادراک مناهج ... اما بعد چون تمام شد جلد سیم شروع شد بجلد چهارم امید که صانع لم یزل و لا یزال عنایتی ... (بعد از ۱۶ سطر) در بیان ودیعه و توابع اوست درین بحث چند مسئله است اوله: امامیه برآنند هرگاه بکسی که؛ **انجام:** (۲ برگ به آخر این نسخه مانده است:) بعد از تمت کتاب نقل می‌کنم تسلط پادشاه ایران را

بر قیاصره ملا عنه سیما مغلوب سلطان احمد بن دین و عجز پادشاهان نجس شوم و گریختن آن ملا عین انشاء الله تمت الکتاب بعون الملک الوهاب در دوم شهر رمضان المبارک سنه در صد و چهل و دو بعد الالف من الهجرة النبویه سنه ۱۱۴۲ چون در اول کتاب وعده امید آنحضرت واهب العطایا کرده بودم که تا آخر شدن این کتاب حضرت حق سبحانه و تعالی نجات دهد که ایران (در صحافی رفته) روم بتصرف پادشاه اولاد شاه مردان در آورد. لهذا اختتام کتاب را تاخیر کردم تا آنکه بحمدالله ... در اندک مدتی در دست ولد حیدر کرار سلطان بن سلطان خاقان بن خاقان فخر جهانیان نور چشم ایرانیان برگزیده خداوند سبحان اولاد مصطفوی فرزند مرتضوی قدوه پیروان حسینی مفخر شیعیان حضرت شاه طهماسب بن شاه سلطان حسین بهادر خان ... و بعد از او ... ناصر پادشاه ایران وزیر قدوه دودمان صفوی اشجع شجاعات ... ناصر المله و الدین امیر با یقین وزیر نامدار از غلام حیدر کرار ... طهماسب خان طول الله عمره ...

شامل فروع، از اول ودیعه تا اواخر کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه میشن قرمز، ۲۲۳گ، ۳۰ و۳۲ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۴/۵سم [ف: ۲ - ۶۷]

● **احقاق فی رد مسألة الشقاق علی اهل النفاق** / کلام و اعتقادات / فارسی

ehqāq-on fī radd-e mas’alat-iš-šeqāq ‘alā ahl-en-nefāq

؟ طالب اسیری

tāleb-e asīrī

یا «احقاق فی رد فتوی شنیعة عقب مومن الطاق» به فارسی در این‌که اگر عزوبت زور آور شود چه توان کرد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۲۶/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن آلبالویی سیر، ۹گ (۶۹پ-۷۷ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۸۴]

● **الاحقاق فی علم الاشتقاق** / صرف / عربی

al-iḥqāq fī ‘ilm-il-ištiqāq

حسینی خراسانی، محمد بن حسن، - ۱۳۲۲ قمری

hoseynī xorāsānī، mohammad ebn-e hasan (- 1904)

تاریخ تألیف: جمعه ۲ رمضان ۱۲۹۸ق

کتابی مفصل در علم اشتقاق از علوم عربی است که به درخواست برخی نگارش یافته است. صرف از افعال و اسماء مشتق بحث می‌کند که چگونه صرف می‌شود و جمع مکسر آن چیست و تصغیرخواه ثلاثی باشد یا رباعی و خماسی و اوزان هر یک از ابواب آنها را بیان می‌کند، مطالب تحت عنوان «باب»، «بحث»، «فصل» ذکر شده است. مؤلف در مقدمه گوید: «ان بعض الاجلة من السادة العلیة الشان دعانی الی ان اعمل له کتابا فی الاشتقاق واضح البرهان فاجبت ماموله واعطیته مسئوله وسمیته بکتاب الاحقاق فی علم الاشتقاق ورتبته علی قسمین ...». مؤلف از ائمه جماعت مسجد گوهر شاد مشهد رضوی بوده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی سلم من عبده من الاحتراق ... وبعد فان العبد الحقیر محمدبن حسن حسینی ... مقدمة الاشقاق علم بکیفیة رد بعض الاوزان

انجام: قلبت الثانیة الفا والمتطرفة یاء ثم اعل کسید ثم کسرت الرابعة للیاء ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی الکتاب

[الذریعة ۲۹۰/۱]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۹۸ق؛ مجدول به طلا و تحریر و شنگرف و لاجورد دارای دو سرلوح مرصع، کمند مشکی؛ جلد: مشکی ضربی ترنج‌دار حاشیه داخل و خارج آن با طلا، ۱۷۶گ، ۱۵ سطر (۱۴/۳×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۲۳]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ توسط مؤلف تصحیح شده؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول، ۲۰۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۶۱]

← الاحکام ≻ اقاویل المنجمین فی احکام تحاویل سنی الموالید

● **الاحکام** / هیئت / فارسی

al-aḥkām

شیرازی، احمد بن محمد، ق۹ قمری

šīrāzī, ahmad ebn-e mohammad (- 15c)

رساله‌ای در طالع مولودی گویا محمد نام و دیباچه‌ای دارد تا اندازه‌ای مفصل و در آن از نمودارهای عبدالجلیل سجزی و ماشاءالله مصری و ابومعشر بلخی یاد شده است و در آخر آمده «قدتم الاحکام» دارای: [المقالة]، المقالة ۲. فی اعمال الکلیات، سپس جداول نجومی است؛ المقالة ۳. فی الاحکام: الاحکام الکلیة لطالع الولادة احکام کلیة؛ زایجه الطالع التحویل فی سنة الثانیة و الثلثین؛ زایچه الطالع التحویل فی السنة الثالثة الثلثین؛ زایجة الطالع التحویل سنة الرابع و الثلثین.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰۴

خط: نسخ، کا: عبدالله بن سلام الله، تا: دوشنبه ۶ جمادی الاول ۱۰۶۲ق؛ عنوان زر و لاجورد و شنگرف، با سرلوح زرین، با یادداشت ابن حبیب الله عبدالله تبریزی در ۲۹ شعبان ۱۱۹۱؛ تملک: ابن سید محمد معصوم حسینی و محمد ترشیزی ازغندی؛

کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی، ۲۰۰گ، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [سنا - ف: ۲-۲۱۷]

● **الاحکام** / فقه / عربی

al-aḥkām

حسینی، محسن بن محمد تقی، - ۱۳۳۲ قمری

hoseynī, mohsen ebn-e mohammad taqī (- 1914)

قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۷۷/۵

آغاز: حمدله. و بعد فیقول خادم الملة و الشریعة محمد محسن بن محمد تقی الحسینی حشرهما الله تعالی مع الائمة الطاهرین ان هذا کتاب الاحکام یشید ارکان الاسلام

بی کا،بی تا؛۴۷گ(۲۵۴ر-۳۰۰ر)،قطع:خشتی[چند نسخه-ف:- ۲۲۳]

● **احکام** / فقه / ترکی

ahkām

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۲۸/۱۱

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین آمدی ای طالب فضل حق الحمد لله دن مراد تکزی تعالی بی اکمقدر و تکثری اکمقدن مراد بحمد الله اگر تکری دیگر؛ **انجام:** آمدی او کیمسه ظالملرود زیرا کشی ... ان الله رو یظلم الناس و الحمد لله رب العالمین

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: سفید و زرد، جلد: تیماج سرخ مقوایی دارای عطمف دامن دار، ۹۱ص (۲۱۷-۳۰۷)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰/۸سم [ف: ۹ - ۶۵]

● **الاحکام** / فقه / عربی

al-aḥkām

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۸۲

بی کا، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۴سم [رایانه]

● **احکام** / فقه / فارسی

ahkām

چند رساله ناشناس به این نام

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۳۲

بی کا، بی تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد؛ اندازه: ۱۰×۱۶/۷ [رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۱۳

بی کا، بی تا؛ خریداری از محمد حسن خدابنده [رایانه]

۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۷۹/۱

رساله‌ای است در احکام، بدون خطبه و ناتمام، در آغاز به برخی مسائل اعتقادی اشاره می کند؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۳۶]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۰۷

۱جلد؛ بی کا، بی تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

● **احکام آثار علویات** / طبیعیات / فارسی

ahkām-e āsār-e ‘olvīyāt

رساله‌ای در بیست «باب» است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۳

آغاز: بسمله، سپاس و حمد دایم مر خدائی راست که داننده پنهان و آشکارست ... بعد از شکر باری ... بدان که این کتابی است که در بابل یافته اند در ذکر آثار علویه از کتاب هرمس حکیم و دانیال ... و ذوالقرنین و ...؛ **انجام:** و اگر موجها بسیار شود ماهی بسیار بود، و الله اعلم و احکم

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۶ - ۳۹۰]

← احکام آیات قرآن مجید و فرقان حمید ← الوقوف و الفوائد

● **احکام اتصالات (ترجمه)** / هیئت / فارسی

ahkām-e ettesālāt (t.)

در دیباچه نسخه آمده است: «در احکام اتصالات قمر به کواکب متحیره در بروج چون از اجتماع و استقبال باز گردد ... از تصنیف افتخار الحکماء استاد البشر ابوالقاسم ملقب به غلام زحل». شاید ترجمه کتاب «الاختیارات» ابوالقاسم عبیدالله بن حسن بغدادی (م-۳۷۶) از حساب‌دانان و ستاره‌شناسان قرن ۴ باشد. این ترجمه تازه است.

[القفطی :۱۵۱؛ زرکلی ۳۴۶/۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۹۲/۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و السلام علی رسوله و آله اجمعین و بعد گفتار اندر احکام اتصالات قمر بکواکب متحیره در بروج چون از اجتماع و استقبال باز گردد و به هر کوکب پیوندد ... از تصنیف افتخار الحکماء ... ابوالقاسم الملقب بغلام زحل نور الله مضجعه احکام قمر در چهل در بروج چهل اگر منصرف گردد قمر از آفتاب بوقت اجتماع ... دلیل کند بر مکنون بودن نرخ مایل به گرانی وقوت سرما و فساد سماء و گذشتن ابرها و خصومت میان عوام؛ **انجام:** و بودن احتساب و امر معروف و نهی از منکر و الله تعالی اعلم بحقایق الامور.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی شکری آهاردار،

جلد: مقوا نخودی عطف تیماج مشکی، ۶۱ص (۲-۶۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۷۲]

● **احکام اتصالات کواکب** / هیئت / فارسی

ahkām-e ettesālāt-e kavākeb

[منزوی ۲۰۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۴

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام علی محمد و آله اجمعین. اما بعد این مختصری است در احکام اتصالات کواکب با یکدیگر از قرانات و احتراقات تثلیث و تسدیس و تربیع و مقابلات؛ **انجام:** اقلیم هفتم، بعضی از ترکستان بلغار. ... دریای شمال، و این اقلیم به قمر تعلق دارد (تمت احکام)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز ضربی لبه‌دار، ۲۷گ (۴۵پ-۷۱پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶- ۴۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۵۶ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **احکام اتصالات کواکب و تحویلات = احکام نجوم = مختصری در احکام اتصالات و تحویلات** /

هیئت / فارسی

ahkām-e ettesālāt-e kavākeb va tahvīlāt = ahkām-e nojūm = moxtasarī dar ahkām-e ettesālāt va tahvīlāt

اختیار، محمد بن محمد، ق۹ قمری

extīyār, mohammad ebn-e mohammad (- 15c)

رساله مفصلی است دریک «مقدمه» و چند «جدول» در تقویم، مؤلف در دیباچه نام خود را آورده و گفته است آن را از کتاب‌های متداول مانند «مجمل الاصول»، «کفایة التعلیم»، «اشجار و اثمار»، «اربع مقالات» کوشیار، «التفهیم» ابوریحان و «روضة المنجمین» گزیده است. در اتصالات کواکب با یکدیگر و تحویلات آنها از برجی به برج دیگر و شرف و هبوط و خسوف و کسوف و آنچه در تقویم واقع شود از کلی و جزوی. پیش از آغاز مقدمه‌ای دارد در تعریف قرانات و شمه‌ای از احکام، سپس با عناوینی چون: قرآن اعظم، قرآن اکبر، قرآن اوسط، قرآن در حوت، قرآن مریخ در حمل، در جوزا، در سرطان، در اسد، در سنبله ... احکام محاسدات، ... احتراقها، ... تربیعها ... . این اثر در فهرست استواری با عنوان «اتصالات الکواکب و قراناتها» آمده است.

آغاز: بسمله، حمد و ثنای آفریدگاریرا که افلاک و دوایر و نجوم و سوایر بیافرید شکر و سپاس واجب الوجودی را ... اما بعد این مختصریست در معرفت احکام اتصالات کواکب و تحویلات ایشان از برجی به برجی وشرف و هبوط هر یک و محاسرات و خسوفات و کسوفات ... از کتب متداول مختار نقل مجمل کوشیار و تفهیم ابوریحان و کفایة التعلیم و روضة المنجمین و اشجار و اثمار ... بدانکه بقول اکثر اصحاب احکام قرانات

انجام: استقامت مشتری دلیل است بر قوه حال وزرا و سادات و علما ... و تربیت یافتن این طایفه از حکام و رواج دارالشرع و میل مردم به علوم ظاهر و الله اعلم بحقایق الامور.

[الذریعه ۸۲/۱؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۶/۱: نشانی ۱۰ نسخه؛ فهرستواره منزوی: ۲۷۶۳/۴، ۲۹۱۸، ۳۰۷۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هم قباوهم کلاه هم کمرهم پیرهن ×× و انچه در تن باشد انرا جمله بخشیدن بمن

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۸ - ۱۰۴]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰۱/۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۷۱گ (۱۷۳پ-۲۴۳پ)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۷۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مدت تأثیرش بیست سال باشد تقریباً و الله اعلم و احکم بما فی مشیته و مملکته.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۷ محرم ۹۹۴ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۴ص (۲۹۸-۳۰۱)، ۱۸ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا - ف: ۱ - ۲۹۰]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** خزان: دلیل کند که خزان قرانی شده ... در جانب مشرق ظفر نماید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ تملک: اعتضاد ۱۲۶۱ ق؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: ۱۲۹۷؛ کاغذ: سمرقندی زرد، ۱۳۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف:۳-۶۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** با مریخ دلیل است بر گرمی و حرارة هوا و حرکت لشگریان و فرح در مردم اوباش و سواری

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، در برگ ۲۶ر یک تاریخ زاد روز (۲۶ رجب ۱۱۸۰ق) به نام «عبدالکریم»آمده است، در بین برگ‌های رساله اشکال و دوایر اخترشناسی ترسیم گردیده است، بر فراز برگ پایانی عبارت «۹ جز کاغذ می‌خواهد» دیده می‌شود که به‌نظر می‌رسد میزان افتادگی را جهت تکمیل این نسخه نگاشته‌اند؛ کاغذ: شرقی، جلد: نوع جلد: تیماج زیتونی مجدول عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۴ص، ۱۴

سطر، اندازه: ۷×۱۲/۵سم [ف: ۳۵ - ۸۸]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۱۸/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** مردم زشت خسیس و مکروه. و الله اعلم

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق؛ ۲۰گ (۱۱۸پ-۱۳۷پ در هامش) [ف: ۱ - ۷]

۷. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۷۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و غلبه سلاطین بزرگ را بود و الله اعلم و احکم و هو رب العالمین

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن ملاصالح یزدی، تا: ۳ محرم۱۰۵۴ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۵گ (۱۰۶-۱۶۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: - ۷۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۸۵ق؛ مجدول به شنگرف، روی برگ اول یادداشتی در آمدن برف سنگین به سال ۱۳۱۰ق و در چند برگ پایانی چند جدول پراکنده در اختیارات ایام و شرح اسامی ماه‌های فارسی قدیمی و باز نمودن اقالیم سبعه و طول و عرض آنها و غره شهرها در ایام السبعه و اختیارات القمر بالکواکب السیاره و البروج الاثنی عشریه و چند یادداشت پراکنده دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۳]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قصد حجامت کردن و کارهای آتشی کردن و الله اعظم بحقایق الأمور تمت الرسالة بعون الملك الوهاب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول به طلا، دارای خطوط مشکی مزدوج و اشکال هندسی و دوایر فنی در بیان قواعد و قراردادهای این رشته از دانش؛ مهر: کتابخانه آیت الله حاج شیخ فضل الله نوری (مربع)؛ کاغذ: شرقی، ۳ص (۴۲-۴۴)، ۱۸ سطر، اندازه:۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۲۸۱]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۴۲/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** دایره احکام قوس و قزح.

خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۳۴۳]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۵۵/۲

آغاز: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج قرمز،۱۶۰ص، ۱۸ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۹۸]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۶۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سرگردانی رسولان و پیکان و جاسوسان. تمام شد احکام قرانات و احتراقات و تثلیثات و تسدیسات و تربیعات و مقابلات بعضی از احکام نجوم

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ رجب ۱۱۷۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن لایی قرمز، ۴۸گ (۲پ-۴۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۵۰]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۳۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و آله اجمعین. اما بعد این مختصری است در احکام نظراتی که؛ **انجام:** دلالت ملتها به کواکب سبعه. زحل جهودان، مشتری ترسایان، مریخ بت پرستان، شمس آتش پرستان، زهره ملت اسلام، عطارد فلسفه، قمر چهارپاپرستان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۸ محرم۱۲۰۰ق؛ مجدول شنگرف، نسخه در برگ‌شماری پیشین ۵۹ ورق بوده که دو برگ آن اکنون افتاده است، در پایان یک صفحه هم در مورد اوقات دعا از لحاظ سعد و نحس نجومی نوشته‌اند (۵۷پ)؛ جلد: مقوایی با روکش کرباس آبی، ۵۷گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۰ - ۹۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۷۷/۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمعیتهای خیر و رفتن مردم بمزارات و زیارات و اجابت دعاها و امانت و دیانت (ناتمام)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نام نگارنده در دیباچه آمده است؛ ۹گ (۶۴پ-۷۲ر) [ف: ۱۵ - ۴۲]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۴۷/۸-۱۷/۱۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی اردکانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا نقره‌ای روغنی مجدول، ۴۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۱۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۷۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، ۴۵گ (۲۵-۶۹)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۰۱]

۱۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۳۴/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: مهر ربیع سمنانی، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۰۱ق، جا: اصفهان؛ اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۴۵]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۶۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و منصب بخداوند خانه رسد و استقامت داشته باشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ جمادی الثانی۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: مقوایی، ۴۳گ (۱پ-۴۳ر)، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۲۲۹]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹/۱۷

بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ فیلم آن در دانشگاه تهران ش ۳۳۷۰ موجود است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی و مقوایی، ۵۵ص (۲۷۷-۳۳۱)، ۲۱-۲۵سطر(۹×۱۵)،اندازه:۱۶×۲۵سم[سنا-ف:۱ - ۴۲]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۱۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** کهیعص ذکر ... و لم اکن بدعاء رب ...

خط: نستعلیق، کا: نصرالله نوری، تا: ۱۲۴۳ق؛ در پایان رساله برگ ۱۴ شامل شکل و جدول‌ها ی نجومی است به شنگرف؛

جلد: میشن سیاه مغزیدار، ۸۱گ (۱پ-۸۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۳سم [ف: ۸ - ۴۸۰]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر خسوف بر افق مشرق واقع شود ماثرش اول بظهور رسد و الله اعلم

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا نصرالله بن حاجی میرزا حسن، وزیر دارالارشاد اردبیل، تا: جمعه ربیع الثانی ۱۲۵۰ق؛ محشی، در پایان مهر کاتب (محمد علی) در بدن شیر که خورشیدی بر پشت دارد دیده می‌شود و یک رباعی ترکی در حاشیه از کاتب آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنائی، ۴۷گ (۱۸- ۶۴)، ۱۵ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه:۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۹۳]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۶/۱

خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۲۷]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۵۲-۳۴/۱۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وخواه بعد از نماز دولت عظیم وجه و منصب به خداوند خانه برسد واستقامت داشته باشد

خط: نستعلیق، کا: محمدبن میرزا حسینی، تا: ۱۱ صفر ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج سبز، ۳۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم[ف:۱-۱۲۳]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۵۶/۴-۳۳/۱۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** درختان را آفت رسد و در روم و جهت عرب فتنه بوم و تردد و سپاه و غلبه سلطان را بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج، ۷۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۲۱/۳-۱۳/۱۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صقالیه و روسی و دریای شمالی تا به دریای مغرب و این اقلیم به قهر منسوب است. تمت

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۶۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف:۱-۱۳۲]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۲۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** (تنها دو صفحه از رساله را نوشته است) نهصد و چهل سال شمسی تقریباً

خط: نستعلیق، کا: رضا حسینی، بی‌تا؛ جدول‌ها و دوایر جوهر سرخ؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن قهوه‌ای مایل به یشمی، ۲گ (۱پ-۲ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۰/۷سم [ف: ۶ - ۳۷۵]

۲۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۶۲/۲

خط: نستعلیق، کا: علی بن آقا بابا کازرونی، بی‌تا؛ ۳۵گ (۷ر-۴۱پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۸۶]

۲۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، جا: کرمان [نشریه: ۲ - ۱۰۵]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۱

بی‌کا، بی‌تا؛ دارای اشکال و جداول اخترشناسی [میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲ - ۱۷]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** دوازدهم ... و فکر و اندیشه های باطل و وی حد برند و دشمنانش با اکثر مردم مفسد بد اصل باشند

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نام کواکب و سیارات و بروجات با مرکب قرمز نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای شومیز پسته‌ای، ۵۲گ (۹۷پ-۱۴۸ر)، ۱۱سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [رایانه]

● احکام اتصالات کواکب و تحویلات = احکام نجوم = مختصری در احکام اتصالات و تحویلات /

هیئت / فارسی

ahkām-e ettesālāt-e kavākeb va tahvīlāt = ahkām-e nojūm = moxtasarī dar ahkām-e ettesālāt va tahvīlāt

رومی، محمد بن قاسم

rūmī, mohammad-e-bn-e qāsem

از محمد بن قاسم رومی (چنان‌که در مقدمه آمده است)، ولی احتمالاً از محمد بن محمد، مشهور بن اختیار است، زیرا بسیاری از عبارات نسخه حاضر با نسخه شماره ۴۱۸/۳ دائرة المعارف یکی است، شاید هم منتخبی از آن باشد. نامبوب، با سربندهای در خور مطالب.

آغاز: اما بعد، این مختصری است در معرفت احکام اتصالات کواکب با یکدیگر و تحویلات ایشان از برجی به برجی و شرف و هبوط ایشان ... کتب متداول مختار محمد بن القاسم رومی به اختیار انتخاب کرده

انجام: و ملال سادات و قضات است. و الله اعلم بالصواب

[فهرستواره منزوی ۲۷۶۴/۴]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۴۴ق؛ ۱۵گ (۴۶پ-۶۰پ) [ف: ۱ - ۷]

● احکام اتصال کواکب / هیئت / فارسی

ahkām-e ettesāl-e kavākeb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۹/۱۱

آغاز: شود به تسدیس دلالت کند بر تباه شدن و اندک شدن آبها و احوال اجلا و دهقانان و پیدا شدن زلزله و اگر متصل شود به تربیع دلالت کند بر هلاک شدن و غرقه گشتن کشتیها و تباهی حال اهل تجارت؛ **انجام:** چون روز شنبه بود زمستان سخت بود و سرما صعب بود و مرگ کودکان و پیران بسیار بود و در همه

ناحیت تشویش و اضطراب بسیار بود.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جدول‌ها به شنگرف؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۸۶ر-۱۰۱ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۸]

● **احکام اتصال ماه به ستارگان** / هیئت / فارسی
ahkām-e ettesāl-e māh be setāregān
ناشناخته. در ۱۲ «فصل» که در آنها به ترتیب زیر اتصال ماه به ستارگان را در برج‌های مختلف بحث کرده است: ۱. در برج حمل؛ ۲. در برج ثور؛ ۳. در برج جوزا؛ ۴. در برج سرطان؛ ۵. در برج اسد؛ ۶. در برج سنبله؛ ۷. در برج میزان؛ ۸. در برج عقرب؛ ۹. در برج قوس؛ ۱۰. در برج جدی؛ ۱۱. در برج دلو؛ ۱۲. در برج حوت.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۷/۵
آغاز: بسمله، حمدله، صلات. سخن در احکام اتصال ماه به ستارگان اندر دوازده برج از پس از هر اجتماعی و استقبالی، از تثلیث و تربیع و تسدیس و مقابله و مقارنه و خالی السیر؛ **انجام:** در باب حرفت و صناعت و موافقت میان عوام
خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ به دنبال قرانات و احکام احتراقات، هر دو از ابومعشر بلخی؛ ۱۴گ (۱۰۰ر-۱۱۳پ) [ف: ۱ - ۸]

● **احکام اجتماعات و استقبالات** / هیئت / فارسی
ahkām-e ejtemā'āt va esteqbālāt

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۹/۲
آغاز: این قاعده در هر اجتماع و استقبال ملاحظه باید کرد که قمر چون از اجتماع یا استقبال بزحل
مقالت کوتاهی است؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا حسین اصفهانی، تا: ۱۰۶۳ق، جا: بلاد شماخی؛ جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، ۴ص (۹۲-۹۵)، ۱۶ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف:۲-۲۵۲]

● **احکام اجسام** / ریاضیات / عربی
ahkām-e ajsām
فصل سوم در بقیه احکام اجسام و فصل دوم در اقسام اجسام است. قسمتی از کتابی است شبیه به «خلاصة الحساب» شیخ بهائی و چهار برگ آخر در حکمت است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۰۸/۴
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۱۶]

● **احکام احتراقات = احتراقات** / هیئت / فارسی
ahkām-e ehterāqāt = ehterāqāt

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری
abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)
رساله در احکام قرانات و احتراقات کواکب است. احتمالاً ترجمه از کارهای او باشد و پیشگویی در پایه احتراق ستاره‌ای در ستاره دیگر. احتراق زحل در حمل، زحل در ثور، زحل در جوزا ... عطارد در حوت.
آغاز: احکام احتراقات از قول ابو معشر بلخی ... بسمله. رب اعن. احتراق زحل در حمل. چون زحل در حمل بسوزد و مشتری با وی قران کند، یا به وی پیوندد، دلیل بر فراخی سال
انجام: و علتها در زنان و کودکان. و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع ... تم الاحتراقات
[فهرستواره منزوی ۲۷۶۹/۴]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، بی‌کا،تا:قرن۱۰؛۱۱گ (۸۹ر-۹۹پ) [ف: ۱- ۸]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۶۶/۷
آغاز: در کواکب سیاره درخانهای دوازده کانه چون زحل در طالع مولودی باشد با بزرکان مخالطت کند؛ **انجام:** برابر
نام مؤلف (که در آغاز بخش احتراقات ذکر شده) محمد شریف؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد هادی بن ملا احمد خبوشانی، تا: جمعه ۵ ربیع الثانی ۱۰۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ در حاشیه این رساله طریقه دانستن اول ماهها نوشته شده است؛ کاغذ: نخودی، اندازه:۱۴×۲۰/۸سم [ف: ۱۸ - ۱۴۷]
۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۵/۳ر
احتراقات؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۹۴]

● **احکام احتراقات** / هیئت / فارسی
ahkām-e ehterāqāt
ناشناخته، با سربندهای فصل بی‌شماره: فصل در احتراقات حمل و زحل، فصل در احتراقات ثور و زحل، فصل در احتراقات جوزا و زحل، ... فصل در احتراقات کواکب در حوت.
آغاز: احتراقات الکواکب فی البروج. فصل فی احتراقه فی الحمل. احتراق زحل. اگر زحل در برج حمل محترق شود
انجام: کودکان نارسیده و اندر زنان. و الله اعلم و احکم و العلم عندالله، لا یعلم الغیب الا هو ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۱/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، کا: محمد حسین

طالقانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ ۹گ (۱۴۶ر-۱۵۴پ) [ف: ۱ - ۸]

● **احکام احتراقات خمسه متحیره** / هیئت / فارسی
ahkām-e ehterāqāt-e xamse-ye motehayyere

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۹/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۱ ربیع الاول ۱۰۵۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۹گ (۸۹پ-۹۷ر)، ۲۲ سطر (۷×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۱۰]

● **احکام احتراقات در مثلثه آتشی** / هیئت / فارسی
ahkām-e ehterāqāt dar mosallase-ye ātašī
رساله‌ای است در احتراقات سیارات زحل، مشتری، مریخ، زهره، عطارد در مثلثه خاکی، بادی، آبی، آتشی و به‌دنبال آن رساله دیگری در احکام کسوف شمس در بروج حمل و کیفیت آن و در احکام قرآن و ... و سایر مسائل نجومی. نام مؤلف مشخص نمی‌باشد. چند جدول نجومی از جمله جداول الهام المستعمله فی طالع المواليد، احکام قوس و قزح، احکام ذو ذوابه، دایره معرفت حالات ستاره سکز یولدوز آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۲۵
آغاز: احتراق زحل در مثلثه آتشی دلیل است بر افت و نکبت بلوک قدیم خواصه در جانب مشرق؛ **انجام:** خیانت رسولان و مجادله و مناظره میان عامه محاسبه وکیلان و متصرفان و اندوه فضلاء و علماء
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول نجومی با مرکب قرمز و سیاه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: شومیز پسته‌ای رنگ، ۱۲گ (۱۴۹پ-۱۶۱پ)، ۱۶ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [رایانه]

● **احکام احتراقات کواکب** / هیئت / فارسی
ahkām-e ehterāqāt-e kavākeb

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۵/۳
آغاز: احتراق زحل اندر خمل بسوزد و اگر مشتری مقارن او باشد؛ **انجام:** اگر زهره مقارن با متصل شود
کا: اسدالله منجم مازندرانی هزارجریبی، تا: ۱۲۹۹ق؛ اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۰۵]

● **احکام احتضار و میت** / فقه / فارسی
ahkām-e ehtezār va meyyet
رساله کوتاهی است دراحکام احتضار میت وآداب و احکام نماز میت.
آغاز: بسمله باب اول دراحکام احتضار است یعنی وقتی جان کندن و در آن چند مبحث است اول واجب است که محتضر را رو به قبله بخوابانند
انجام: واحشر مع من کان یتولاه من الائمة الطاهرین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵/۴۲۷۰-۲۱/۱۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی، ۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

← احکام الاحکام ≻ طالع مسائل

● **إحكام الأحكام فی اصول الأحكام = الإحكام فی اصول الأحكام** / اصول فقه / عربی
iḥkām-ul 'aḥkām fī usūl-il 'aḥkām = al-iḥkām fī usūl-il 'aḥkām
آمدی، علی بن محمد، ۵۵۱ - ۶۳۱ قمری
āmedī, 'alī ebn-e mohammad (1157 - 1234)
تاریخ تألیف: ۶۲۵ق
متن مهم و برجسته‌ای است که اصول فقه را به طور نسبتاً مفصل در چهار «قاعده» جمع کرده است: ۱. فی تحقیق مفهوم اصول الفقه و مبادیه؛ ۲. فی تحقیق الدلیل السمعی و اقسامه؛ ۳. فی احکام المجتهدین؛ ۴. فی الترجیح. بنا به گفته قطب الدین شیرازی ابن حاجب کتاب معروف خود «المنتهی» را از این کتاب به صورت تلخیص اخذ کرده است.
آغاز: و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب ... و بعد فانه لما کانت الاحکام الشرعیة و القضایا الفقهیة و مسائل مقاصد المکلفین
انجام: ان یکون احدهما یلازمه الحریة او الطلاق و الا یلازمه الرق و ابقاء النکاح فالحکم فیه ما سبق ایضا وقد تتشعب من تقابل هذه الترجیحات آخر کثیرة خارجة عن الحصر لایخفی علی متأملها وهذا آخرما اوردناه و نهایة مارتبناه. اللهم فکما الهمت بانشائه و اعنت علی انهائه فاجعله نافعاً فی الدنیا و ذخیرة فی الاخری.
چاپ: قاهره، مطبعة المعارف، ۱۳۲۲ق.
[کشف الظنون ۱۷/۱؛ گنجینه خطوط علما و دانشمندان ۱۰۱۷/۲-۱۰۱۸؛ معجم المطبوعات العربیة و المعربة ۱۰/۱؛ ریحانة الادب ۶۲/۱-۶۳؛ مکتبة امیر المومنین ۶۲/۱]
شرح و حواشی:
۱- بدیع النظام الجامع بین کتابی البزدوی و الاحکام؛ ابن ساعاتی، احمد بن علی بن ثغلب (-۶۹۴)

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: گویا قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: میرزا محمد صادق گلستانه؛ ۲۱۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۲

آغاز: یطلب به عن الحیاة و سایر الصفات المشروطة بالحیاة فانها لا یطلب بها ذلک

نسخه اصل: همان نسخه بالا. مشتمل بر قاعده دوم کتاب [عکسی ف: ۱ - ۴۱۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۳۰

آغاز: و المجاز و العموم و الخصوص و الاطلاق و التقیید ... و أما الأحکام الشرعیة فمن جهة ان الناظر فی هذا العلم أنما ینظر فی ادلة الأحکام الشرعیة؛ **انجام:** و سواء کانت الغایة معلومة الوقوع فی وقتها کقوله إلی ان تطلع الشمس، أو غیر معلومة الوقت کقولة، إلی دخول الدار، و الله أعلم و احکم. و الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین.

بخش نخست؛ خط: نسخ، کا: قطب الدین محمد بن محمد راوندی، تا: ۷۰۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج حنایی ضربی مجدول عطف: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۴گ، ۲۸ سطر (۱۲/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۳۳ - ۶۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱

آغاز: القسم الثانی فی التخصیص بالأدلة المنفصلة و فیه أربع عشرة مسئلة؛ فاء مذهب الجمهور من العلماء جواز تخصیص العموم بالدیلل العقلی خلافاً لطائفة شاذة من المتکلمین و دلیل ذلک هو أن قوله تعالی الله خالق کل شیء؛ **انجام:** برابر

بخش دوم، از نیمه دوم قاعده دوم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: قطب الدین محمد بن محمد راوندی، تا: اوایل ذیحجه ۷۰۴ق؛ بسیار نفیس به خط «قطب الدین راوندی دوم» از دانشمندان شیعی نیمه نخست قرن ۸ که برای خود استنساخ نموده است و انهایی نیز از «علی بن محمود بن الحسنی» به تاریخ ۱۳ ذیحجه ۷۱۱ق برای کاتب آمده که از وی با احترام یاد نموده است، مصحح، دارای حواشی بسیار از کاتب که در آنها مبانی شیعی را به مناسبت بیان می‌دارد؛ تملک: «محمد بن اثیر بن صفی القاضی الخوافی» که در اصفهان به سال ۷۷۶ نسخه را خریداری کرده است، «محمد بن سید محسن» در سال ۱۲۱۲ق، «محمد صالح خراسانی» که در سال ۱۲۶۵ در ارض غری (نجف اشرف) موفق به مطالعه شده، «فخرالدین نصیری»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج گل و بوته، ۱۳۸گ، ۳۹ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۳۱ - ۵۶۷]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن حسین امهی نجفی، تا: جمادی الثانی ۱۰۲۶ق؛ صفحات مجدول به خطوط لاجوردی و شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۹گ، ۳۳ سطر [ف مخ: ۱ - ۶۲]

۵. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد عاملی، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ تملک: «زین العابدین گلپایگانی»؛ جلد: تیماج جگری ضربی، ۲۳۰گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۳۵]

۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۳۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در برخی از برگ‌ها آثار تصحیح مختصری به خط کاتب دیده می‌شود، دارای یادداشتی از ابوالحسن شهشهانی به سال ۱۲۵۹ که کتاب از حاج محمد ابراهیم قزوینی نزد وی امانت بوده مشهود است؛ مهر: «محمد ابراهیم» (مربع)؛ تملک: حس فتوتی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۵گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۳ - ۶۲۷]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۹۹

آغاز: ارباب الفضائل ناقد خلاصة الأفاضل باعث اموات الخواطر ناشر رفات العلوم الاواثر بما خصه الله به من الفضائل؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم دورقی، تا: ۸ رمضان ۱۲۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، در پایان جزء اول علامت مقابله با نسخه‌ای مورخ ۹۰۳ق مشهود است؛ تملک و مهر: «مهدی زریجاوی» با مهر «المهدی من اهتدیت» (مربع)، «سیدریحان الله بن جعفر موسوی» به سال ۱۳۲۱ با مهر بیضوی نام وی، «شیخ قاسم بن محمد محیی الدین جامعی» با مهر «قاسم بن محمد» (بیضوی)؛ دارای چندین علامت عاریه که کتاب را از شیخ قاسم امانت گرفته‌اند با این اسامی: رضا حسنی حسینی، محمد بن شیخ مطر، محمد بن سیدهاشم بن سیدحسن، محمد بن احمد بن کتان، حسین رازی، محسن بن شیخ یونس، طاهر بن حسن حسینی بن علی بن صادق بحرانی نجفی؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، ۳۴۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۶۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۳۹

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن سید احمد حسینی سلامی کازرونی، تا: جمعه ۶ شوال ۱۲۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۲۰۸گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۱)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۳۲۳]

۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله وحده و صلی الله علی محمد و آله ... و سلم تسلیماً کثیراً

خط: نسخ و نستعلیق، کا: صفر علی بن اسماعیل الصباغ، تا: چهارشنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۳۰ق؛ دارای علامت بلاغ، در اول نسخه یادداشتی به توقیع عبدالله بن المبارک در مشهد غروی؛ جلد: چرم مشکی دارای نقش، ۲۵۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [مؤید: ۱ - ۲۲۵]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عباس بن محمد شیرازی، تا: ۱۲۳۴ق؛ تملک:

رضا موسوی زنجانی به تاریخ ۱۳۷۰، محمد بن محمد سعید رضوی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی مقوایی روکش کاغذی، ۳۳۱گ، ۲۵ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۳۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رمضان ۱۲۴۰ق؛ جلد: روغنی مشکی ترنج با گل و بوته مرصع، ۲۷۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲۵ - ۲۵۱]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۷ ربیع الثانی۱۲۴۰ق؛ شماره بیت‌ها بیست و سه هزار؛ تاریخ وقف: ۱۲۴۰؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی مقوایی درون مشکی، ۲۰۹گ، ۲۹ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۱۲۷]

۱۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی، تاریخ وقف: ۱۳۳۸/۵/۲۰؛ جلد: تیماج روغنی مجدول با ترنج و سرترنج و نقش گل و بوته، ۲۵۹گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۸]

۱۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ در ص ع محمود موسوی تشیع آمدی را اثبات می‌کند و در برگ ۸ نام کتاب و سرگذشت مؤلف دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۱۹۱گ، ۳۱ سطر (۱۲/۵×۱۹/۵)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴۴۶]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ قدیم خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای حواشی مفصل از عالمان مختلف؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، ۴۳گ (۱پ-۴۳ر)، ۳۶ سطر [ف: ۳۷ - ۴۳۸]

● احکام الاحکام و اعلام الحکام / فقه / عربی

iḥkām-ul-aḥkām wa aʻlām-ul-ḥukkām

بخاری، احمد بن عبدالرشید، - ۵۰۰ ؟ قمری

boxārī, ahmad ebn-e ʻabd-or-rašīd (- 1107)

رساله‌ای مختصر در احکام فقه از کتاب طهارت تا کتاب فرائض (ارث) است. در مقدمه می‌گوید: «آنچه در کتاب «شرح النظم» آورده‌ام در این کتاب تکرار نمی‌نمایم و هر مسأله‌ای که ذکر می‌کنم مأخذ آن را نیز می‌آورم.»

آغاز: الحمدلله الحکیم المحکم بحکمة الاحکام العلیم المعلم بنعمة الاعلام الکریم المکرم بکرامة الکرام.

انجام: ینقسم کل المال علی الحاصل بین الاخ و المرأة علی أربعة و عشرین سبعة لها و سبعة عشرله.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیم و بسیار نفیس، مصحح؛ تملک: محمد عزت القاضی؛ مهر: «السید محمد راغب» (دایره)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۵۸]

● احکام الادعاء / فقه / عربی

aḥkām-ul-iddiʻā'

در آغاز این رساله انواع مدعیان و معنی ادعا بیان شده و پس از آن پیرامون ادعا در ابواب مختلف فقهی و این‌که بینه و شاهد باید چه شخصی باشد بنابر رأی فقهای اهل سنت گفتگو می‌کنند.

آغاز: الحمدلله علی نواله ... اما بعد فلنقدم الکلام ما للمدعی علیه من الاقسام و یعلم به ماللمدعی من الاقسام

انجام: و ان اختلفا علی و جه الوجیه قبل ان یزرع کان القول قول صاحب الارض و ان مدعیا فساد العقد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۰۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد الباقی بن فضل الله، تا: ۱۱۰۴ق؛ محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۰گ (۵۱پ-۹۰پ)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۲]

← احکام الادویة القلبیة ⟵ الادویة القلبیة

● احکام اراضی / فقه / فارسی

ahkām-e arāzī

چند «فصل» در احکام فقهی زمین‌های مختلف و تعیین زمین‌های مفتوح العنوة و زمین‌های سواد (ارض السواد) و در پایان مسائلی افزوده است در احکام عام زمین‌ها. در یکی از فصول این کتاب، از رساله پدرش در همین موضوع نقلی دارد و تصریح می‌کند که وی اسدالله الحسینی الشوشتری (معروف به شاهمیر) می‌باشد. احتمالاً صاحب این کتاب میر علی بن اسدالله صدر شوشتری باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۹۰

آغاز: قبله بالعلم و الیقین که این مقاله ایست مختصر مشتمل بر احکام اراضی در مذهب شریف ائمه اثنی عشر؛ **انجام:** و این سخن متجه است یعنی صورت وجه آن ظاهر است، تم و فیض فضل الله عم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز؛ بعضی عبارتها تعویض‌شده شاید به خط مؤلف، دارای حواشی مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۱ - ۲۵۲]

← احکام الاراضی البایره ≻ احیاء الموات

● **احکام ارث** / فقه - ترکی

ahkām-e ers

رساله‌ای فتوایی در احکام ارث است دارای چند «فصل» با عناوین «مسألة، مسألة».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۵۷/۲

آغاز: قال امیرالمؤمنین علی المرتضی. . بلکل کم فرایض التیدر اول نصف ایکنجی ثلث؛ **انجام:** و ثلاثة من النساء و هن الزوجة و البنت و الام.

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی عطف پارچه مشکی، ۸گ (۴ر-۱۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۱-۲۵۷]

● **احکام ارث و وصیت** / فقه / فارسی

ahkām-e ers va vasīyyat

رساله در محاسبه ارث و وصیت در فقه است که در ریاضی قدیم از مسائل مهمه بوده است. در این کتاب تعدادی از مسائل وصیت و ارث یعنی تقسیم مقداری مال بر حسب وصیتی که برای موصی له شده و وارث آمده است که از لحاظ قدمت حائز اهمیت است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۳۳/۳

آغاز: اگر از کسی دو پسر بماند و وصیت کند از برای؛ **انجام:** که از نصیب منسب عشر کم کنید و بموصی له بدهید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۴ق؛ کاغذ: بخارایی و اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لایی، ۲۰ص (۱۰۲-۱۲۱)، ۱۲و ۲۰ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۱۹۱]

← احکام الارضین ≻ احیاء الموات

● **احکام الارضین** / فقه / عربی

aḥkām-ul araḍīn

شیروانی، حیدر علی بن محمد، ق۱۲ قمری

šīrvānī, heydar ‘alī ebn-e mohammad (- 18c)

احکام زمین را در چهار قسم به شرح ذیل مورد بررسی قرار داده است: ۱. المفتوحة العنوة (زمینی که به قدرت و غلبه به دست مسلمانان افتاده باشد؛ ۲. ارض من اسلم علیها اهلها طوعاً؛ ۳. ارض الصلح؛ ۴. ارض الانفال.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۶۲

آغاز: بسمله. فی احکام الارضین و هی علی اقسام اربعة. الاول المفتوحة عنوة؛ **انجام:** و عموم ما دل علی ترتب الاثار علی العقود خرج ما خرج عنه بالدلیل فیبقی الباقی بالعموم

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مذیل به (۵ برگ) مباحثی در غنا، عدالت و سبق و رمایه؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج فرنگی، ۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۷]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۶۴/۶

آغاز: الحمدلله ... انه قد اشتهر فی بعض المولفات افراد احکام البغاة و هم اعظم صنوف الکفار؛ **انجام:** والحمدلله وحده و صلواته علی خیر خلقه محمد والطاهرین من ذریته و عترته

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ (۵۵پ-۶۴پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۷۱]

● **احکام الارضین** / فقه / عربی

aḥkām-ul araḍīn

نقوی نصیرآبادی، دلدار علی بن محمد معین، ۱۱۶۶ - ۱۲۳۵ قمری

naqavī nasīr-ābādī, deldār-‘alī ebn-e mohammad mo‘īn (1753 - 1820)

رساله مختصر استدلالی است شامل امهات مسائل متعلق به اموال کفار و احوال اراضی خراجیه و مفتوحة العنوة مشتمل بر چهار قسم. در کتاب «نجوم السماء» از این رساله به «رسالة الارضین» تعبیر شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۴۹

آغاز: بسمله. الحمدلله المفضل المنعم و الصلاة و السلام علی نبیه محمد سید الانام؛ **انجام:** لاتجد فی غیر هذا التحقیق و الله ولی التوفیق و بیده ازمة التحقیق

خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی محمد، تا: ۱۲۳۸ق؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۷]

● **احکام اسعار در غلاء و رخص** / فقه / فارسی

ahkām-e as‘ār dar qallā’ va roxas

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۱۲/۱۱

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم افشار، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۸۵ر-۹۶ر)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۰۵]

● **احکام اشکال** / هیئت / فارسی

ahkām-e aškāl

در احکام نجوم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۲۹/۴-ف

نسخه اصل: دیوان هند ش ۱۳۴۸، اته ۲۹۵۴؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۱۸۵]

● **احکام الاعتقاد فی ابطال الفلسفة و الالحاد** / فلسفه / عربی

aḥkām-ul i'tiqād fī ibṭāl-il falsafa wa-l ilḥād

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۴۹

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شرح صدور المومنین بنورالایمان؛

انجام: ان یفتح علینا ابواب الخیر ... انه هو الغفور الرحیم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۵ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [رایانه]

● **احکام الاعوام** / اختربینی / فارسی

ahkām-ol-a'vām

بخاری خوارزمی، علیشاه بن محمد، ۶۲۴؟ - ۶۹۵؟ قمری

boxārī xārazmī, 'alīšāh ebn-e mohammad (1228 - 1296)

تاریخ تألیف: آغاز ۶۹۵ق؛ محل تالیف: بغداد

در احکام نجومی است. مطالب آن را از کتب معتبر نقل کرده است و هم به تجربه شخصی مؤلف. وی در تعریف این کتاب آورده: «چون فراقت کلی حاصل شد به‌خاطر فرود آمد تا موسم سفر فرصت هست اگر در اعمال تسییرات و احکام طالع و برج انتها مسوده بشود که چنین کتاب مستوفی در نظر نیامده است تا از این فقیر یادگاری ماند عزیزان را همانا پسندیده باشد که علم بستانیست که میوه او را چندانک بیشتر تناول کنند و بکار دارند تازه‌تر بود و لذیذتر». در ۲ «مقاله» هر مقاله در چند «باب» و هر باب در چند «فصل»: مقاله یکم در تسییرات، ۴ «باب»، باب اول در ۱۰ «فصل»: فصل ۱. در مقدمه کتاب، ۲. در اقسام تسییرات، ۵. معرفت اجزاء دلیل، ۱۰. معرفت دلایل بیوت؛ باب دوم در احکام تسییرات، ۵ «فصل»: ۱. احکام قاسم بر موضوع تسییر درجه طالع، ۵. احکام تدبیرات؛ باب سوم در فردارات و زمان‌های مولود، ۳ «فصل»: ۱. احکام فردارات مشترک، ۳. احکام صاحب دور؛ باب چهارم در استخراج طالع تحویل بروج، ۲ «فصل» :۱. معرفت طالع تحویل. مقاله دوم در احکام طالع تحویل، در ۸ «باب»: باب اول در احکام طالع تحویل بر چهار برج، ۱۲ «فصل»: فصل ۱. احکام طالع اصل، ۵. احکام بیت پنجم، ۱۰. احکام بیت دهم؛ باب دوم در احکام والیان سال‌ها، ۷ «فصل»: فصل ۱. احکام ولایت زحل، ۵. احکام ولایت زهره؛ باب سوم در احکام رسیدن طالع تحویل با بروج انتها در مواضع کواکب، ۷ «فصل»: فصل ۱. به موضع زحل، ۵. به موضع زهره؛ باب چهارم در احکام هفت کوکب و دو عقد، ۹ «فصل»: فصل ۱. مسیر زحل، ۵. مسیر زهره؛ باب پنجم در احکام خداوندان بیوت در طالع، ۱۲ «فصل»: ۱. در حکم صاحب طالع، ۵. در حکم خداوند پنجم، ۱۰. در حکم خداوند دهم؛ باب ششم در بودن کواکب در خاندان‌های دیگر، ۷ «فصل» :۱. احکام زحل، ۵. احکام زهره؛ باب هفتم در نظرهای کواکب به موضع اصل خود، ۱۰ «فصل» :۱. در نظر زحل، ۵. در نظر زهره، ۱۰. کیفیت احکام بودن؛ باب هشتم در احکام کواکب چون در حدود یکدیگر باشند، ۸ «فصل» :۱. در موضع زحل، ۵. موضع زهرة، ۸. در نقل تسییرات از حدی به حدی.

آغاز: بسمله، الحمدلله العلیم الحکیم والصلوة علی نبینا محمد ... مؤلف این کتاب و مصنف این احکام العبد الفقیر علی شاه ... می‌گوید که بنده از شهر همدان در اواسط ماه مبارک رمضان سنه ۶۸۸ بامید زیارت کعبه و مزارات ائمه بمدینه السلام رسید ... باب اول در مقدمه کتاب، بر رای ارباب فهم پوشیده نیست که کلیات عالم به کسانی منسوب است که اشرف خلایق اند و شرف به حسب سعادت های آسمانی

انجام: احکام این فصل به جدول بهتر بود، پس جدولی بیاوریم تا در وقت عمل آسان تر باشند و از یافتن وی سهل تر بود. تمت.

[الذریعة ۲۹۳/۱؛ کشف الظنون ۱۸/۱؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۷/۱: نشانی ۱۳ نسخه؛ فهرست مشترک نسخه‌های خطی پاکستان و اسلام آباد ۲۲۶/۱؛ استوری، ستاره شناسی، ۲۰۷/۱؛ گاهنامه، ۱۳۱۰ خ ۸۹؛ صفا، ۱۲۳۳،۲۷۳/۳؛ نفیسی، ۳۸۶/۱؛ بغدادی، هدیه، ۲۵۱/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۷۷۰/۴]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** احکام این فصل مجدول نموده شد مختصر باید ... احکام کنند و جدول اینست

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۸؛ آخر کتاب جدول احکام نجومی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۶۷گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۶۷۱]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۹۰۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۱۱۶گ (۲پ-۱۱۷ر)، ۲۱ سطر (۱۲×۱۸/۵) [ف: ۱۶۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۹

باب چهارم؛ بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۵ رمضان ۹۶۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۵ص (۱۷۷-۱۹۱)، ۲۵ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۱۸۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۹۱

آغاز: و شنبه دوم ماه ربیع الأول ربیع الأول بوده است در اطراف و روز پنج‌شنبه پنجم ماه مقدم جهود انرا امرای حضرت باطل کرده بودند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ جدول‌ها شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۱۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۴ – ۸۰]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** المعروف بعلاء المنجم البخاری

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاتب فصل اول را از قلم انداخته و در پایان کتاب فصلی از کتابی با عنوان: «فصل ششم در انتقال تسییر از حدی بحدی» در ده صفحه افزوده است؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی،۱۵۲گ،۲۳سطر(۷×۱۴/۹)،اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۸ – ۶]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مکروه از فرزند یا برده ...

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مقابله شده؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین، عبده یوسف» (چهارگوش)، «افوض امری الی الله، یوسف» (بیضی)؛ تملک: محمد اشرف بن محمد کبیر مهابادی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۱گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۱ – ۸]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۷۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ محرم ۱۰۱۰ق؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: رویه جلد کاغذ مغزی میشن قرمز لبه‌دار، ۱۶۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۱۹/۷سم [ف: ۲ – ۱۱]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ مجدول به شنگرف؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن سیاه ضربی لبه دار، ۱۴۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹سم [ف: ۲ – ۱۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** المعروف بعلاء المنجم البخاری

خط: نستعلیق، کا: میرمحمد بن نورالدین محمد تونی، تا: ۱۰۴۷ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج جگری، ۱۲۲گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۷سم [ف: ۸ – ۵]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۸

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (چهارگوش)، «محمد علی الموسوی» (بیضی)؛ ۱۷۵گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۸]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۰۱۵

آغاز: موقوف باشد پس معلوم شد؛ **انجام:** و در کارها جانب حق کوش.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شیخ عبدالله مجتهد پور، تاریخ وقف: ۱۵ مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، ۱۳۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۰×۲۲/۵سم [ف: ۱۸ – ۴]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و با مادر و پدر به وجه دیگر زندگانی پیش گیرد از نیک و بد مناسب دلیل اصل و خواهد که بجهة خود منصبی حاصل کند

خط: نسخ جلی، کا: شعاع، تا: ۱۱۵۵ق؛ ضمیمه به نسخه ش۲۸۱۴۴، هشت برگ آخر نسخه منتخب لوایح القمر ضمیمه شده است؛ کاغذ: نخودی سرخ، جلد: تیماج، ۲۹ سطر (۱۰/۵×۱۸)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [رایانه]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۹۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن سیاه، ۱۵۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱سم [ف: ۲ – ۱۱]

۱۴. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۳۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ – ۳۸۸]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۸۸

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد مؤمن نخعی آشتیانی، تا: یک‌شنبه رمضان ۱۲۱۵ق؛ از آن کاتب در رجب ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۲۰۰گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱۷ – ۱۲۶]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۳۴

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد حسن مازندرانی، تا: دوشنبه ۴ ربیع ۱۲۲۳ق؛ تملک: میرزا عبدالوهاب پسر حاجی حسین یزدی در رجب ۱۳۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای لایی، ۲۸گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ – ۱۰۱]

۱۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** احکام فردارات عطارد با شرکاء درطوالع شبی جدول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ جداول به شنگرف؛ جلد: تیماج سیاه ترنج و سرترنج مذهب، ۹۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۱ – ۶۲]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۹۲

خط: نسخ، کا: محمد بن صالح، تا: یک‌شنبه ۱۱ صفر ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۴۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ – ۳۲۶]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۵۱/۲

باب ششم و باب هفتم و باب یکم و چهارم از مقاله دوم را داراست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ رمضان ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۸۰گ (۴۵پ–۱۲۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۰ – ۱۲۲]

۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۴۵

خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: ۱۶ شعبان ۱۲۶۸ق، به دستور

محمد رضا میرزا؛ نسخه عکسی این کتاب در فیلم‌های دانشگاه ش ۲۵۴هست؛ تملک: اعتضاد السلطنه ۱۱۹۶ق، سپهسالار ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۱۶۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۶۰]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا در وقت عمل آسان تر باشد و دریافتن وی سهل تر بود

خط: نستعلیق، کا: یوسف بن محمد حسین کرمانی، تا: پنج‌شنبه ۶ محرم ۱۲۸۵ق؛ پس از کتاب شجره چهارم از مقاله دوم «اشجار و اثمار» مؤلف نیز نوشته شده است؛ جلد: تیماج سبز، ۲۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۸ – ۹۸]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: روز عرفه (عید نوروز) ۱۲۹۱ق؛ پس از آن جدول‌هایی است؛ مهر: «محمد حسین»؛ ۱۷گ، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ – ۸۱۸]

۲۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۷۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، کا: محمد اسماعیل همدانی، تا: جمعه غره ربیع الثانی ۱۲۹۵ق؛ نسخه در دست دیباچه و نام نگارنده را ندارد، جز آن‌که در فصل ۱۰ باب یکم مقاله یکم به «اشجار و اثمار» خود ارجاع می‌دهد، مقابله شده، با نشان مهر گرد درشت تاج دار؛ ۳۵۶ص،۱۷سطر(۱۰/۵×۲۱)،اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۳]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴/۳-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۱۴۱۸. درهامش؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها – ف: ۱ – ۴۴۴]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۶۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج آبی، ۱۱۱گ (۱۳۱پ–۲۴۱پ) [ف: ۲۵ – ۳۲۷]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** از محنت بدولت افتد و از بیماری به صحت واز فراق به وصال

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج یک لا،۱۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۱]

۲۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۹۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۲ و ۱۳؛ در حواشی برگ ۲۰پ تا ۳۸ر بخشی از جامع شاهی به‌خط نستعلیق ۱۲۴۰ در اصفهان دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۳۶گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴]

۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۲۰

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۶۷]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۷۰

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **احکام اقدام** / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e aqdām

قطعه کوتاهی است در بیان قدم ها و احکام آن‌ها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۸/۲

آغاز: این قصه خانه‌های سازواری آن این است، هفت قدم خانه کسی راست کند او را فقیر شود، هشت قدم خانه کسی راست کند او را پادشاهی شود؛ **انجام:** سی ام قدم خانه کسی راست کند او را فرزندان روزی شود تمت – این قصه پهنایی این است اگر در خانه پهنایی شش قدم باشد دنیا دولت شود. .. اگر سیزده قدم باشد خوب است تمت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، مشکی عطف و گوشه تیماج مشکی، ۱گ (۱۴۸ر–۱۴۸پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳۸ – ۳۵۹]

● **احکام اقسام القتل** / فقه / فارسی

ahkām-e aqsām-ol qatl

انواع قتل را با بیان احکامش و مقدار دیه (در صورتی که دیه تعلیق بگیرد) بیان کرده و ضمنا اقوالی از علما نیز نقل کرده است.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۲۵/۱۲

آغاز: سؤال: در قتل خطا دیه دنیوی چقدر است؟ جواب: در قتل خطای محض صد شتر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۷ شعبان ۱۲۰۷ق؛ جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سر ترنج دار با لچکی عطف تیماج شتری، ۹ص (۹۵–۱۰۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۸۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۶۷/۱۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ بی‌کا [عکسی ف: ۲ – ۱۵۸]

● **احکام الاقنوع (جدول)** / هیئت

aḥkām-ul uqnūʻ (jadwal)

جدول معرفة احکام الاقنوع علی رای حکماء الترکستان. در شرح آن نوشته قول حکماء ترک است که روح در بدن حیوان سیر می‌کند و آن را قونوع گویند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۵۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار دار، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰ص، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم[ف:۱۹–۵۲۵]

● **احکام الامراض = علائم الامراض = نهایة الاعراض**

/ طب – فارسی
ahkām-ol amrāz = ‘alā’em-ol amrāz = nahāyat-ol a‘rāz
طبیب، عبدالکریم، ق۱۳ قمری
tabīb, ‘abd-ol-karīm (- 19c)
اهدا به: ناصر الدین شاه قاجار
تاریخ تألیف: ۱۲۸۴ق
رساله پزشکی و آمیخته به‌روش قدیم و فرنگی جدید، شامل اعراض و علامات کلیه امراض است؛ دارای یک «مقدمه» و ده «باب» هر باب دارای « فصول» و یک «خاتمه» می‌باشد: مقدمه در شرح چند اصلاح پزشکی؛ باب ۱. تعریفات مرض؛ ۲. محال و مواضع امراض؛ ۳. علم به اسباب مرضیه؛ ۴. علم به اعراض مرضیه؛ ۵. جریان امراض و صور آنها؛ ۶. بیان مدت امراض؛ ۷. انتهاءات امراض؛ ۸. بیان حالات نقاهت؛ ۹. آثار تالیه مرضیه؛ ۱۰. نکس و عود مرض؛ خاتمه در وسایط کلیه حفظ صحت. مؤلف در مقدمه آورده است: «پس از آنکه سال‌ها عمر گرانمایه را در تحصیل و تکمیل علم طب صرف کردم و از علم طب قدیم که مستعمل اهل ایران است استحضار کامل و بهره شامل حاصل نمودم چندی نیز در قانون طب جدید افرنجی رنج برده جهدی وافی بعمل آوردم، اکنون که یکهزار و دویست و هشتاد و چهار هجریست مایل بدان گردیدم که رساله مختصری جامع بین طب قدیم و طب جدید در اعراض و علامات کلیه امراض به پارسی تألیف نمایم تا عموم ناس بهره از آن توانند گرفت.»
آغاز: بسمله، حمد و سپاس حکیمی را که از یک پرتو نور ذات خود عقول مجرده و نفوس مقدسه و نفس کل و عالم طبایع و اجسام و موالید را از کتم عدم به عرصه وجود آورد
انجام: و تدبیر کلی در امراض مزمنه آن است که ... و جلوس در آب زنات حاره و بارده و احکام طعام و شراب مناسب تدبیر نمایند.
چاپ: تهران، چاپ سنگی
[فهرستواره منزوی ۳۵۸۴/۵ و ۳۷۵۷/۵ با عنوان «نهایة الاعراض»]
۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی الوان آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۳گ، ۱۵ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۳۷۴]
۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۳۶
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۵ ربیع الثانی ۱۲۸۵ق؛ مصحح، گویا اصل؛ کاغذ:نخودی آهارمهره،جلد:مقوا، عطف میشن یک‌لای قهوه‌ای، ۷۱گ، ۱۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ – ۳۲۱]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۷۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۶ ربیع الثانی۱۲۵۸ق؛ مصحح، در آخر نسخه آمده است: «اقل السادات میرزا جعفر ولد مرحوم میرزا نظام کسرنویس با جناب افلاطون الزمان مصنف کتاب آقا میرزا عبدالکریم طبیب بدقت مقابله نموده و تصحیح شد فی یوم جمعه ۲۹ شهر جمادی لثانی سنه ۱۲۸۵»، در میان نسخه تصویری از قلب درج شده است،رکابه‌نویسی دارد؛ مهر: «معتمد الحکماء» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج، ۹۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۴۴ – ۵۵] و [مختصر ف: ۳۳]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد قزوینی، تا: شعبان ۱۲۹۵ق، به‌دستور میرزا محمد علی طبیب طهرانی فرزند میرزا محمد اصفهانی؛ جلد: تیماج سبز، ۷۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۴۱]
۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۵؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی زرکوب، ۷۸گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۳۲۷]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۴۳۸
آغاز: مقدمه در بیان اعضایی که مرکب می‌شود؛ **انجام:** فی عمل المسهلات یکون ۲۰۰ جم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۳ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: کالینگور، ابعاد متن: ۸×۱۷؛ اندازه: ۱۳×۲۲سم [الفبائی ف: ۶۲۰]

← احکام الاموات ≻ احکام میت

● **احکام الاموات** / فقه / عربی
aḥkām-ul-amwāt
شهید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ – ۷۸۶ قمری
šahīd-e avval، mohammad ebn-e makkī (1334 - 1385)
رساله فتوایی کوتاهی است در احکام اموات که از سه «فصل» و «خاتمه» تشکیل شده است: فصل ۱. ما یفعل هو قبل الموت و فیه واجب و مندوب؛ ۲. ما یفعل به عند الموت و هو واجب و مکروه؛ ۳. ما یفعل بعد الموت و فیه مطلبان. این رساله را شیخ آقا بزرگ در «الذریعه» به شهید نسبت داده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله علی ما اجزل علی عطائه و اسبل من غطائه و اشکره علی سوابغ نعمائه و ترادف آلائه ... و بعد، فهذه جزازة تشتمل علی ذکر احکام المیت الخمسة علی الترتیب الذی یفعله المغسل بالمیت اولا
انجام: قال: سالت الصادق (ع) ایصلی عن المیت قال نعم حتی انه یکون فی ضیق فیوسع الله قبره علیه، هذا اخر ما سطرناه فی هذه الجزازة و فی کفایة لمن له هدایة

چاپ: ضمن موسوعة الشهید الاول، قم، ۱۴۳۰ق، جلد ۱۸، صص ۱۰۱- ۱۳۳
[الذریعه ۲۹۵/۱؛ مکتبة امیر المومنین ۶۰/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۰۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پیرامون قرن ۱۲؛ نسخه‌ای نفیس و نایاب، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ (۵۸ر-۷۴پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۳۷ - ۷۰۷]

● احکام الاموات / فقه / عربی

aḥkām-ul-amwāt

بحرانی، یوسف بن احمد، ۱۱۰۷ - ۱۱۸۶ قمری
bahrānī، yūsef-e-bn-e ahmad (1696 - 1773)
این رساله در احکام میت است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۳/۸
آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین؛ **انجام:** لم یتحقق شرط التیمم و هو عدم وجود الماء وفی کلا الوجهین نظر اما فی الاول فلاحتمال کون ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۵گ، ۲۳ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۹۶]

● احکام الاموات = احکام الجنائز / فقه / عربی

aḥkām-ul amwāt = aḥkām-ul janā’iz

کاشف الغطاء، جعفر بن خضر، ۱۱۵۴ - ۱۲۲۸ قمری
kāšef-ol-qetā’, ja‘far ebn-e xezr (1742 - 1813)
احکام فقهی اموات را در چندین «مبحث» بیان کرده است.
آغاز: الحمدلله علی ما أنعم ... و بعد فانه قد کثر علی الالحاح من بعض أهل التقوی و الصلاح أن أکتب رسالة فی احکام الجنائز.
انجام: خلیل الرحمن سأل الله ابنة تبکیه بعد موته الی غیر ذلک من الأخبار.
[ذریعه ۲۹۴/۱ ش ۱۵۳۴]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۱۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الاول ۱۲۱۹ق؛ روی برگ اول چندین یادداشت متفرقه آمده، توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۴۴گ (۵۱پ-۹۴پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۰]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۲۶/۲-۵۶/۷۶
آغاز: الحقوین و وضع خرقة علی یده حال الغسل و قد یجب لغسل العورة اذا وجب علی من لیس له مسها
کفن و دفن و صلوة میت (از البحث السادس فی التحنیط تا آخر رساله)؛ خط: نسخ، کا: محمد، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۶گ (۳۲-۴۷)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۰۰/۱
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۰گ، قطع: خشتی [ف: - ۱۲۱]

● احکام الاموات = احکام الجنائز / فقه / عربی

aḥkām-ul amwāt = aḥkām-ul janā’iz

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، ۱۲۰۰؟ - ۱۲۶۶ قمری
sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850)
رساله از اجزاء کتاب «نجات العباد» اوست که جدا تحریر شده که آن را از کتاب بزرگش «جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام» استخراج و اختصار کرده است. دارای یک «مقدمه» و دو «فصل» و شش «مبحث» و یک «خاتمه». مسائل با عنوان‌های «و منها». احکام الاموات در «کشف الحجب» و «الذریعه» کتابی مستقل معرفی شده است.
آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد یقول ... محمد حسن بن ... باقر ... هذه رساله مشتمله علی احکام الاموات اختصر تها من کتابنا الکبیر لاحتیاج الناس إلی ذلک و عموم البلوی و لیکون أسهل ... کتاب أحکام الأموات و فیه مقدمة و مباحث و خاتمة
انجام: و لو کانا معا حیین و خیف علی کل منهما انتظر حتی یقضی الله تعالی و الحمدلله أولا و آخرا.
چاپ: بمبئی:مطبع احمدی، سنگی، ۱۳۱۸ق.، وزیری بزرگ، ۳۶ص (صص۱۹۴-۲۲۹)؛ ایران، بی‌ناشر، ۱۳۲۸ق.، ۴۰ص (صص۲-۴۱)؛ تهران، سنگی، ۱۳۱۶، خشتی، ۴۱ص
[الذریعه ۲۹۴/۱ ش ۱۵۳۵]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۶۵/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج مشکی ترنج‌دار، ۲۰گ (۱۰۹ر-۱۲۸پ)، ۱۸ سطر (۹×۱۵/۳)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۴۸]

۱. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۳/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۰ جمادی الاول ۱۲۶۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۳گ (۲۳پ-۳۵پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۹۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم شهریاری، تا: ۲۱ ربیع الاول ۱۲۶۴ق؛

توسط کاتب تصحیح شده، ۳۲گ (۱۰۳ر-۱۳۴ر) [ف:۶- ۲۱۴۱]
۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۴۷/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ نسخه کامل و مقابله شده؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی و جدول زرین، ۴۱ص (۱۹۰-۲۳۰)، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۲۳]
۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۹۶/۴
خط: نسخ، کا: شیخ محمد طهرانی، تا: ۲۹ ربیع الثانی ۱۲۶۴ق، جا: نجف اشرف؛ به‌وسیله شیخ حسین بن شیخ کاظم نجل شیخ صافی طریحی در همین سال تصحیح شده، دارای حواشی از شاگرد مؤلف شیخ مرتضی انصاری و دیگران، در آخر نسخه بندی در قضاء فوائت را دارد؛ کاغذ فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج سبز، ۲۰ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۶۳]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۱۰/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۱۷گ (۱۴ر-۳۰پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۹۹]
۶. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۰۱/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۹۳ق، جا: مدرسه باقریه؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹سطر [تراثنا: س۶ش۳ - ۱۲۵]
۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۶۹/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای، ۱۴گ (۱۱۵ر-۱۲۸پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۰]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۵/۳ کر
آغاز: برابر؛ **انجام:** فالظاهر حرمة الشق و إن وجب الانتظار حتی یقطع بموته لو کان حیاً ... و الحمدلله أولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً
خط: نسخ تحریری، کا: علی اصغر بن علی اکبر بن عباسعلی، تا: ۱۳۰۲ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی سفید آهارمهره، ۲۰گ (۹۹پ-۱۱۸ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲/۴۰- ۵۵]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۱۶/۵
خط: نسخ، کا: محمد علی بن میرزا خلیل خوانساری، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۱۶گ (۸۱پ-۹۶پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۲]

← احکام اموات ← آداب و احکام میت

● **احکام اموات** / فقه / فارسی

ahkām-e amvāt

تهرانی، علی بن خلیل، - ۱۲۹۶ قمری

tehrānī, ʻalī ebn-e xalīl (- 1879)

رساله‌ای متوسط در احکام و فروعات اموات که در ترجمه «کتاب الاموات» محمدحسن نجفی صاحب جواهر الکلام (- ۱۲۶۶ ق) و به‌خواهش وی در نجف اشرف نگاشته شده و دارای یک «مقدمه» و هفت «مبحث» و یک «خاتمه» است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر من ارسله الله للعالمین محمد (ص) وآله الطیبین الطاهرین اما بعد این رساله مختصری است در بیان احکام اموات که رکن العلماء العظام
انجام: مسئله چهارم هرگاه بچه زن حامله بمیرد درشکم او و معلوم باشد مردن او ... واگر مادر و بچه هر دو زنده باشند و ترس داشته باشند از هر دو تا انتظار می‌کشند امر خداوند عالم را والله العالم.

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۴۲/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با نسخه صحیحه تصحیح و مقابله شده، دربرگ آخر دستخط شیخ محمدحسن بن باقر نجفی اصفهانی صاحب جواهر الکلام بدین صورت آمده است: «بسم الله مقاله شأنه نعم قد صح انها قوبلت علی النسخة الصحیحة المعتبرة فلا باس بالعمل بها رفع والخمس واحکام المسکین و ... الراجی عفو ربه الغافر خادم الشریعه محمدحسن بن المرحوم الشیخ باقر النجفی»؛ مهر: «محمدحسن» (بیضی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمدحسن» (مربع)؛ جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی ضربی با ترنج و سرترنج زرضربی، ۵۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ:]

● **احکام الاموات** / حدیث / عربی

aḥkām-ul-amwāt

در روایت‌های مروی از طریق اهل سنت و گفته‌های بعضی از مفسرین و عرفا پیرامون طاعون و مرگ و آداب شخص محتضر، با مقدمه‌ای در توبه و بازگشت به سوی خداوند متعال، و در آغاز تمجید بسیار شده از الملک الأشرف سلطان مصر. پس از مقدمه آمده است: باب ۱. فی ذکر الطاعون؛ باب ۲. فی فضل من مات و له ولد؛ باب ۳. فی فضل عیادة المریض؛ باب ۴. فیما ینبغی أن یعامل به المریض.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۳۴
آغاز: قلت و لیس یوجد ما تقدم من الاوصاف الامن قد حوی العدل و الانصاف؛ **انجام:** فکتب الیه حصنها بالتقوی و نق طرقها بالورع و عز أهلها بالعدل و السلام
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه قدیم و نفیس، بعضی برگ‌ها از نسخه افتاده است؛ جلد: تیماج زرد، ۴۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۷/۵سم [ف: ۱۳ - ۳۳۹]

● **احکام اموات** / فقه / فارسی

ahkām-e amvāt

رساله مختصری است در احکام میت و احتضار و کفن و دفن و غیره. دارای پنج «فصل» با این عناوین: ۱. آداب و احکام حال احتضار و برداشتن میت؛ ۲. غسل میت؛ ۳. کیفیت غسل؛ ۴. کفن کردن میت؛ ۵. نماز میت.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۶۷/۲

آغاز: در بیان احکام اموات و در آن پنج فصل است فصل اول در بیان آداب و احکام حال احتضار و برداشتن میت است؛ **انجام:** ششم سنتی است که مردم بآن عمل نمایند از ارشاد و هدایت خلق یا تصنیف کتب.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲گ (۲۲۸پ-۲۴۹ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۱]

● **احکام اموات** / فقه / فارسی

ahkām-e amvāt

مؤلف خلاصه احکام اموات را از کتب معتبر شیعه در این کتاب جمع‌آوری نموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۲۰۲

آغاز: بسمله. دریافت نمایند مردم عقلا و صاحبان اهل زمان و معتقدان یوم الخبر و ان الله یبعث من فی القبور». آغاز موجود:«در کتاب جامع عباسی مذکور است که چون وقت احتضار رسید؛ **انجام:** و فی القبر عند مسئلة منکر و نکیر یا ارحم الراحمین و الحمدلله رب العالمین

خط: نستعلیق، کا: بخشش حسین، تا: حدود قرن ۱۳؛ مصدر به ۸ برگ در همین موضوع، جداول به شنگرف و لاجورد؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی زرشکی، ۷۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۸]

● **احکام انتقال کواکب** / هیئت / فارسی

ahkām-e enteqāl-e kavākeb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۹/۱

آغاز: احکام انتقال زحل از برجی به برج دیگر و علامات آن چون به حمل آید قتل گوسفندان باشد و بر مردمان درد چشم و سر برانگیزد؛ **انجام:** راس شمشیر ما در نیام در نیاید و به هر طرفی آشوب خیزد و فتنه و فساد به غایت بود، ذنب مرگ و بیماری صعب بود و مرگ مردم بود و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدولها به شنگرف، در برگ اول یک رباعی شعر فارسی؛ تملک: سید مصطفی مسعود مدرس در ۱۲۱۴ق، رکن الدوله که کتاب را به سال ۱۲۵۴ق در اسلامبول خریداری کرده، دارا در ۱۲۵۹ق در ری؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱پ-۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۶]

● **احکام اوفاق** / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e owfāq

احکام و خواص مربعات وفقی را در یک «مقدمه» و پنج «باب» بیان نموده و از مربع (۲×۲) شروع نموده و بعد از آن مربع (۳×۳) تا آخر مربعات را ذکر نموده است. در اثناء مطالبی از خواص اسماء و آیات الهی نیز ذکر شده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۱۶

آغاز: اقتداء می‌کند و العذر عند کرام الناس مقبول امید از حسن مکارم آنکه هر سهوئی و خطائی که واقع شده؛ **انجام:** و جمع گزندگان ایمن باشند و در نزد خلایق عزیز، و کلام و شرح بسیار است.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: سبزواری در رمضان ۱۳۶۷؛ ۸۵گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۲۴۶]

● **احکام اهل الآخرة** / کلام و اعتقادات / عربی

ahkām-u ahl-il-āxara

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

رساله بسیار مختصری در بیان احوال انسان در دار عقبی است از حیث مثیب و معاقب و غیرآن بودن، از دید کلامی و عقلی و پاسخ پرسشی است که در این موضوع شده است.

آغاز: بسمله. مسئلة فی بیان احکام الآخرة. قال رضی الله عنه سئلت بیان احکام اهل الآخرة فی معارفهم و افعالهم و انا ذاکر من جملة وجیزة اعلم ان لاهل الآخرة ثلاث احوال حال ثواب و حال عقاب و حال اخری للمحاسبة و یعمهم فی هذه الاحوال الثلاث سقوط التکلیف عنهم

انجام: فالتخییر ثابت وان کان ملجا من بعض الوجوه ولیس یحب ان یلحقهم عم ولاحسرة من حیث الحیواء الاتعقلوا القبیح لانهم مستعنون عنه بالحسن فلا غم ولاحسرة فی الالحاء الی مفارقة القبیح هذه جملة کما فیه لمن اطلع علیها.

چاپ: ضمن «کلمات المحققین»؛ ضمن کتاب رسائل بغداد مکتبة الشریف المرتضی العامة، محقق احمد الحسینی، ۱۵۰ص، ۱۳۸۶ق؛ ضمن الرسائل الشریف المرتضی، قم، دار القرآن الکریم، ۱۴۰۵ق، تحقیق سید مهدی رجائی، الجزء الثانیة، ص ۱۱۷ - ۱۳۰؛ [تهران]، سنگی، ۱۳۱۹، وزیری، ۱۲ص(صص۳۵۲-۳۶۳)

[الذریعة ۲۹۵/۱، ۳۸۲/۲۰؛ ادب المرتضی ۱۴۳؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۵۴۱/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۳/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اختلاف نسخه‌ها در حاشیه آمده؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۵۰پ-۵۲پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۲ - ۷۴۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۴۰/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، ۴گ (۱۴۸- ۱۵۱)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۵۶۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۰۸۹۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [اهدائی - ف: ۳۲۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۴/۱۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از روی نسخه کهن؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی گرد و عطف مشکی لایی، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۹۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۵۴/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۷۰-۷۱)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۶ - ۷۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۷/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، تا: ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج زرد ضربی، ۲گ (۲۴۱پ-۲۴۲پ)، ۳۱ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۸]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۱۵/۱۱
خط: نسخ مغلوط، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ از روی نسخه‌ای مورخ ۶۷۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۲۵پ-۱۲۷پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۸]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۱۵۰۹
کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، دارای حواشی از کاتب و غیر او، رکابه‌دار؛ ۳ص (۱۰۴-۱۰۶)، ۲۲ سطر، قطع: خشتی [اهدائی - ف: ۳۷۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۷/۱۳عکسی
آغاز: برابر
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۳۸۸]

۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۳/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ترنج و سر مجدول گرهی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف مخ: ۵ - ۱۹۹۴]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۶۲/۳۱-ف
نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰ سطر [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۵۷۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۶۲/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،کا:میرزا عبدالله افندی،بی‌تا؛مصحح،محشی؛ جلد: تیماج سبز، ۴گ (۴۲پ-۴۵ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۸ - ۵۴]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۳۳/۴
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی نسخه کهن کتابخانه غروی مورخ ۵۷۴ ق؛ ۴گ (۱۶۱-۱۶۴پ) [ف: ۳ - ۶۰]

● احکام اهل ذمه = جهاد / فقه / فارسی

ahkām-e ahl-e zemme = jehād

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ - ۱۰۷۰ قمری

majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd ʻalī (1595 - 1660)

مختصری است در ترغیب به جهاد با کفار و شرایط ذمه و احکام جزیه و احتمالاً از ملا محمد تقی مجلسی باشد.

آغاز: کمترین مخلصان معروض میگرداند که حق سبحانه و تعالی امر فرمونده است در قرآن مجید که جهاد کنید با کسانی که ایمان بخدا و روز قیامت ندارند.

انجام: و ضرری بر ایشان نمی رسد بلکه نفع بکافته عالمیان میرسد.

چاپ: به کوشش ابوالحسن مطلبی، میراث اسلامی ایران، ۳ (۱۳۷۵): ۷۰۷-۷۱۶.

[فهرستواره منزوی ۴۱۹/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۰۶/۷
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۰۹پ-۱۱۹پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴ - ۱۰]

● احکام ایام مریض / ستاره شناسی / فارسی

ahkām-e ayyām-e marīz

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۱۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

● احکام ایام و طالع سال و روزهای نوروز در هفته / طالع بینی - فارسی

ahkām-e ayyām va tāleʻ-e sāl va rūz-hā-ye nowrūz dar hafte

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۴/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۷۵پ - ۷۷ر) [ف: ۶ - ۴۲۸]

← احکام ایمان ⟵ نجاة العباد (مختصر ترجمه)

● **احکام بانگ کلاغ** / پیشگویی / فارسی

ahkām-e bāng-e kalāq

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۷۷/۱۳

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۹۶ر) [ف: ۶ - ۲۶۰]

● **احکام بانگ مرغ** / پیشگویی / فارسی

ahkām-e bāng-e morq

رساله در این است که اگر مرغی چون خروس بانگ کند در هر یک از روزهای هفته چه حکمی دارد؟

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۵/۳

آغاز: بسمله، هرگاه روز شنبه بانگ کند باعث دولت و نیکوئی صاحب باشد، هر گاه آن مرغ را ذبح کنند باعث خرابی خانه و برگشت دولت است؛ **انجام:** اگر روز جمعه بانگ کند برآمدن دولت است، و برطرف شدن نکبت و غم باشد، اگر پیش از ظهر باشد اندکی نقصان دارد.

خط: نستعلیق، کا: بهاء الدین ملقب به آقا کوچک بن حیدر علی عاملی، تا: پنج‌شنبه ۹ جمادی الثانی۱۲۸۶ق؛ جلد: شمیز عطف گالینگور سفید، ۲گ (۵۴ر-۵۵ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۹]

● **احکام بروج** / هیئت / فارسی

ahkām-e borūj

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۷۷/۶

آغاز: بسمله اما بعد بدانکه این مختصری است در احکام بروج و دانستن آن مشتمل بر بیست و هشت منزل. ؛

مقالی است در یک برگ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ رجب ۱۲۵۹ق؛ محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱گ (۵۸)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۸۵]

● **احکام بسمله و استعاذه** / تجوید / فارسی

ahkām-e besmelah va este'āze

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۴۰

آغاز: بسمله بسمک اللهم نبدء و نستعین سرا و جهرا و بقسمک و الائک رب نحمد و نشکر حمدا و شکرا؛ **انجام:** متصف باین صفه باشد و اعاره لفظ الرحمن الرحیم شعر بمذکور.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ وقف مدرسه حاج میرزا جعفر، ضمیمه به نسخه ش ۱۷۱۴۸، ذیلا ۱۲ برگ در اخبار و متفرقه ضمیمه دارد؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج، ۱۹ سطر (۱۱×۱۶/۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [رایانه]

● **احکام بعضی از قرانات** / پیشگویی / فارسی

ahkām-e ba'zī az qerānāt

نویسنده می‌گوید: «چون عدد قرانات مثلثه مائی نزد بعضی تمام شده که آن را به امر اوسط تحقیق نموده‌اند و معلوم کرده‌اند و بعضی برآنند که به حسب تقویم می‌تواند بود که عدد قرانات در مثلثه نه باشد و از این کمتر نیافته‌اند و زیاده از نه تا سیزده قران ممکنست و نزد احکامیان قران بحسب تقویم معتبر است نه به امر اوسط بنا بر قول این گروه و این قران قران کبری باشد که از مثلثه مائی آتش انتقال نموده باشد و ابتداء از برج قوس بوده باشد و نزد بعضی که عدد قرانات هنوز بامر اوسط تمام نشده بر آن نقلی و برهانی نیست ...». پس ازین مقدمه رأی نجیب الدین طوسی را از کتاب احکام بعضی از قرانات نقل می‌کند و بعد زایجه طالع سنه عالم را از شوال ۱۰۱۱ق تا شوال ۱۱۱۳ق می‌آورد.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین. اما بعد بسعادت و دولت و کامرانی

انجام: پایان: و از حق تعالی طلب آمرزش و استغفار می‌کنیم و کردیم و الله اعلم بالصواب

[فهرستواره منزوی ۳۰۱۳/۴]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۰۷/۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ حاوی جداول نجومی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، یک‌لایی تریاکی، ۲۰گ (۱۰۲-۱۲۱)، ۱۴ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۶۱۸]

● **احکام بودن کواکب در بروج دوازده گانه** / هیئت / فارسی

ahkām-e būdan-e kavākeb dar borūj-e davāzdah-gāne

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۳/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق [ف: ۶ - ۳۰۹]

● **احکام بودن کواکب و عقدتین در خانه‌های طالع مواليد** / هیئت / فارسی

ahkām-e būdan-e kavākeb va ‘aqdatayn dar xāne-hā-ye tāle‘-e mavālīd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۹/۵

آغاز: کتاب هفت اندر دوازده آفتاب اندر طالع دلیل کند بر نیکویی احوال و خبرهای خوش و از غم رستن و تندرستی و ایمنی از هولها و بیمها و بر خصمان ظفر یافتن؛ **انجام:** ذنب در دوازدهم دلیل کند که ستمی و بدی کند به جای کسی و از آن پشیمان شود که حال دشمن بد بود و غم و نالندگی بود و لیکن خود را نگاه باید داشت و حذر باید کرد تا بخیر بگذرد.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول‌ها به شنگرف؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۳۴پ-۴۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۶]

● **احکام بیوت طالع مولود** / هیئت / فارسی

ahkām-e boyūt-e tāle‘-e mowlūd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۹/۴

آغاز: چون خداوند طالع در طالع باشد دلیل کند که مولود عزیز و مکرم باشد در میان مردمان خویش و تن درست و قوی مزاج باشد؛ **انجام:** در دوازدهم دلیل کند که دشمنان با وی دشمنی کنند آشکارا و از بدی ایشان برهد و از بیع و شراء چهارپای سودمند گردد و الله اعلم بالصواب.
در ده فصل و در خانه‌های ده‌گانه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول ها به شنگرف؛جلد: مقوایی با روکش ابر و باد عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۳۰ر-۳۳ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵ [ف: ۲۰ - ۴۶]

● **احکام البیان** / بهائیت / عربی

aḥkām-ul-bayān

صبح ازل، یحیی، ۱۲۴۶ - ۱۳۳۰ قمری

sobh-e azal, yahyā (1831 - 1912)

دنباله بیان سید علی محمد شیرازی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۷۷/۱-ف

نسخه اصل: پاریس P. s. 1650 (بلوشه ۲۰۴/۴ ش ۲۲۵۵)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۲ - ۲۴۷]

● **احکام البئر** / فقه / عربی

aḥkām-ul-bi’r

احکام البئر در پاکی و نجاست آب چاه و چگونگی پاک کردن نجاست آن از مولفی ناشناس.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۰۸/۳۳

آغاز: عن ابی عبدالله: اذا اتیت و انت جنب و لا تجد دلوا و لا شیئا؛ **انجام:** ناقص: و ما فی الفقه لو کان روایه لم یقع من تلک الاخبار الکثره
خط: نسخ بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه کاغذ زرد ته چرم قهوه‌ای، ۱گ (۲۵۷ر-۲۵۷پ)، ۲۵ سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۷ - ۳۲]

● **احکام البیع** / فقه / عربی

aḥkām-ul bay‘

بدون بی‌دیباچه و یک‌باره آغاز می‌شود به: المقدمة فیما یلزم ذکره اولاً ...؛ سپس ۲ «مقصد»: ۱. فی شرایط البیع و فیه فصول: الفصل الاول فیما یتعلق بالمتبابعین و فیه مسائل، الفصل الثانی فیما یتعلق بالبایع و فیه مسایل، الفصل الثالث فیما یتعلق بالعوضین؛ ۲. فی الخیار در چند «فصل».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۴۱/۱-عکسی

آغاز: ... الطاهرین، و لعنة الله علی اعدائهم ... مقاصد، المقدمة فیما یلزم ذکره اولا ... وقع الخلاف بین الاصحاب المعروفین رضوان الله علیهم فی اشراط مخصوصة لعقد البیع و لزومه. فذهب المشهور الی اشراطها له
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ با دست‌بردگی‌های بسیار به آنچه دست‌نوشته نگارنده باشد؛ ۲۳۲ص (۱-۲۳۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۳]

● **احکام تابع مصالح است** / اصول فقه / فارسی

ahkām tābe‘-e masāleh ast

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, ‘alī ebn-e mohammad ‘alī (- 1896)

رساله در پاسخ پرسشی است درباره احکامی که در شریعت‌ها تغییر پیدا می‌کنند با این‌که می‌گویند مصالح و مفاسد در احکام به علل ذاتیه‌اند و این بدان معنی است که نباید احکام تغییر کنند. مؤلف می‌خواهد اثبات کند که در وضع احکام اعتبارات مختلف ملحوظ بوده و ممکن است آن اعتبارات در عصرها و شریعت‌های مختلف تغییر کنند و بدین مناسب ظاهر حکم‌ها نیز تغییر می‌کنند.
آغاز: فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء ... گویا صاحب این سؤال از قواعد شرع و کلمات علما بی خبر باشد

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۵/۱

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۱]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۵/۱مشهد
همان نسخه بالاست. خط [ف: - ۱۳۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۷/۱
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ خط: نسخ زیبا، کا: عبدالکریم بن محمد اسماعیل بروجردی، تا: با تاریخ ۱۲۹۷ق؛ ۵ص (۲-۶) [عکسی ف: ۶ - ۱۷۷]

● **احکام التاریخ (فصل فی جملة)** / نحو، تاریخ ایران / عربی
aḥkām-ut tārīx (faṣl-un fī jumlat-i)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۰۹/۱۱
و چند فصل دیگر در نحو؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ترنجی ضربی مقوایی، ۵گ (۳۹۹-۴۰۳)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶- ۵۴۸]

← احکام التجارة ⟵ احکام تجارت

● **احکام تجارت = ترجمه اصلاح العمل** / فقه / فارسی
ahkām-e tejārat

یزدی، حسن بن محمد علی، - ۱۲۴۲ قمری
yazdī, hasan ebn-e mohammad ʻalī (- 1827)

ترجمه احکام تجارت کتاب اصلاح العمل استادش سید محمد مجاهد (۱۲۴۲ق) که به دستور وی انتخاب و ترجمه کرده است. در ابتدا می‌نویسد: «جناب معلی القاب علامة العلماء ... استادی آقا سید محمد دام ظله العالی امر فرمودند اقل الطلبه را حسن یزدی که قدری از احکام ضروریه ابواب تجارات از کتاب اصلاح به عبارت فارسی در آورده تا طالبان حق بهره‌مند شوند. امتثالاً لامره العالی اجابت شده ابتدا به احکام بیع نمود و احکام آن را در چند فصل ایراد». یزدی به جز این کتاب، دو ترجمه دیگر از اصلاح العمل استادش انجام داده است: یکی ترجمه کامل به نام «اکمال الاصلاح» با آغاز: «الحمدلله الذی ارشدنا الی اصلاح الاعمال و جعل لنا شریعة و منهاجاً للارتقاء الی مدارج القرب و الکمال» [رک: ذریعه، ج ۲، ص ۲۸۱-۲۸۲]. و دیگری ترجمه گزیده کتاب با نام «مصباح الطریق» در پنج مقصد در احکام طهارت و صلات و زکات و خمس و صوم (و در بعضی از نسخ سه مقصد طهارت و صلات و صوم) با آغاز: «الحمدلله الذی اوضح لنا طریق العمل بنصب الاعلام و الدلائل»و
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلواة و السلام علی اشرف الخلائق اجمعین محمد و آله الطاهرین. اما بعد چون اکثر عوام از معرفت احکام و مسائل بیع و شرای و سایر ابواب تجارت عاری اند و با این حال در همه اوقات مشغول به داد و ست و تجارت می‌باشند و لهذا در غالب مبتلا به خوردن ربا و نحو آن می‌شوند
انجام: هر وقت شخص بمیرد و ارث آنرا اگر خواهد فسخ نماید بنابر أظهر، و الله اعلم

۱. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۸۸
خط: نستعلیق، کا: فضل الله بن کربلائی علی خان مولوجه‌ای، تا: جمعه ۶ جمادی الاول ۱۲۷۵ق؛ مصحح، در چهار برگ پایانی چندین سؤال و جواب از سید محمدباقر در نکاح و صیغه‌های آن و خطبه‌ای در نکاح و وصیت و اختیارات جامه بریدن و طریقه ختم لعن چهار ضرب دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۷۲]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۴۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شعبانعلی بن اسماعیل شادفهانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۲۷۹ر-۲۹۰ر)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۴ - ۳۰۵]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۳/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون در بیع شرط است تعیین مبیع و ثمن پس اگر ... (موریانه خورده) آن را ولکن می‌تواند
شامل این فصول: ۱. در بیان بعضی از اجناس که بیع و شرای آن جایز نیست، ۲. در عقد بیع، ۳. در متعاقدین، ۴. در عوضین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و جدول، ۱۵گ (۱۱۳پ-۱۲۷پ)، ۱۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۱۱]
۴. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۲۶/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست به نام ترجمه اصلاح العمل آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری رنگ و فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰۱]
۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۵۰/۵الف
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: چرمی، [رشت و همدان - ف: ۱۲۲۷]

● **احکام تجارت** / فقه / ترکی
ahkām-e tejārat

چون رساله وصیت برکوی بسیار مهم و مشتمل بر امور اعتقادی و اخلاقی و فقهی بود، ولی فاقد احکام تجارت و معاملات، مؤلف بر آن شد که این رساله مختصر را تألیف کرده موضوع را با آن وصیت تکمیل کند. این رساله مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه» است: مقدمه: سفر احوالی و بازار کیدوب کلمک احوالی بیاننده در؛ باب ۱. بیع و شراءده فساددن صاقنمنک بیاننده در؛ باب ۲. ربادن صاقنمنک بیانه در؛ باب ۳. مزارعه دن فساددن صاقنمنک بیانه در؛ خاتمه: کسب خبیث اولانلری بیان ایدر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۴۴/۲

آغاز: الحمدلله الذی بین الحلال و الحرام و جعل التعلیم و التعلم کمال الانام و الصلاة و السلام علی من اوتی حکماً و حلماً؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به شنگرف و زر و مشکی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۳۰گ (۱۳۲پ-۱۶۱پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۸ - ۲۵۵]

● احکام تجارت / فقه / فارسی

ahkām-e tejārat

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۵۰ ض

مجموعه‌ای از فتوای سید علی طباطبائی، ابوالقاسم قمی، شیخ جعفر کاشف الغطاء؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● احکام تجارت و مکاسب = معاملات = متاجر = تجاریه / فقه / فارسی

ahkām-e tejārat va makāseb = mo‘āmelāt = matājer = tojjārīye

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

تاریخ تألیف: ۱۱۸۱ق

رساله مختصری است در بیان انواع مکاسب و احکام فقهی آنها و آداب تجارت. چون مؤلف رساله‌ای فارسی در باب صلاة و صوم به نام «تحفة الحسینیه» نگاشته بود ولی در معاملات و خمس و زکات کتابی تألیف ننموده بودند، به درخواست بعضی از تجار و جوانان همدانی و نیز اصرار محمد مهدی بن محمد هادی این کتاب را تألیف نموده است. در ابتدا مقدمه‌ای از همین محمد مهدی بن محمد هادی مذکور آمده و سپس متن کتاب شروع می‌شود. رساله عملی فتوایی است مشتمل بر ۲۲ «فصل» در بیان آداب و احکام تجارت و داد و ستد. این رساله دو تحریر دارد یکی به عربی و دیگری به فارسی. بر آن تعدادی از علماء شیعه نیز حاشیه فتوایی نگاشته‌اند از آنهاست: شیخ انصاری، مجدد شیرازی، میرزا حسین خلیلی طهرانی، شیخ محمد کاظم خراسانی، سیدمحمد کاظم یزدی، شیخ عبدالله مازندرانی، سیداسماعیل صدرعاملی، میرزا محمد تقی شیرازی و غیر اینها.

فهرست برخی فصول آن چنین است: کسبهای خوب و کسب‌های بد؛ بیان مناهی در معامله؛ آداب تجارت؛ عقد بیع؛ مبایعه حیوانات؛ سلف؛ مرابحه؛ بیان خیارها؛ باقی احکام قبض؛ هبه و بخشیدن؛ رهن؛ ضامن شدن؛ احکام اجاره.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین ... اما بعد این رساله ایست در احکام تجارت و مکاسب حسب التماس برادران دینی که مراعات ایشان لازم بود حقیر محمد باقر بن محمد اکمل اصفهانی مشهور به بهبهانی تالیف نمود ... بدان ایدک الله که کسب معیشت هرگاه مدار و معاش نباشد از اوجب واجبات و اقرب قربات و بهتر طاعات و عباداتست

انجام: مادامی که در دست او بعنوان غصب نباشد مثل اینکه بعد از مدت ندهد به صاحبش با طلب صاحب و خواستن او و السلام علی من اتبع الهدی.

چاپ: مشار فارسی ۱/۴۷ (۵ چاپ)؛ ج۱، ص۴۸، بمبئی، سنگی، ۱۲۹۹ق.، وزیری، ۱۴۲ص (صص۱-۱۴۲)؛ ایران، سنگی، بی ناشر، ۱۲۹۴ق.، خشتی، ۱۹۱ص؛ ایران، بی ناشر، ۱۳۱۱ق.، ۱۴۶ص، (صص۲-۱۴۷)؛ دارالخلافه طهران، ۱۳۱۰ق.، ۱۷۳ص؛ ۱۶۸ص (صص۱-۱۶۸)؛ ۱۳۰۱ق؛ ۱۳۰۰ق.، ۱۳۳ص (صص۱-۱۳۳)؛ بدون تاریخ، ۱۵۸ص؛ ۱۲۹۶ق.، ۱۷۵ص؛ ایران، سنگی، ۱۲۹۸، خشتی

[مشارفارسی۱/۴۷؛ مقدمه‌ای بر فقه شیعه، ص ۳۹۳؛ فهرستواره منزوی ۲۶۵/۶ «آداب التجارة»]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۲۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثل اینکه بعد از مدت بدهد بصاحبش با طلبیدن صاحب و خواستن او

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمدصالح رازی، تا: ۱۱۸۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ (۱پ-۶۲پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۲۰۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** به شرطی که قرینه یا معهودی نباشد که از آن فهمیده شود ابتدای مدت و تعیین [آن].

خط: نسخ، کا: ابوطالب بن محمد تقی، تا: دوشنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۱۸۹ق؛ کاتب، نسخه را در آغاز احکام اجاره ختم کرده است بدین جهت مقدار چهار برگ از نسخه‌های دیگر کمتر دارد؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۱۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۵]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ محرم ۱۱۹۰ق؛ توسط کاتب مقابله شده است؛ تملک و مهر: محمد حسن حسینی زنوزی خوئی با مهر «الواثق بالله الغنی عبده محمد حسن حسینی» (مربع)، علی اکبر حسینی مشهور به شمس العلماء بن مرحوم میرزا عبد الکریم بن میرزا محمد رضا بن حاج میرزا محمد مهدی بن شیخ الاسلام میرزا محمد حسن حسینی زنوزی در اول صفر ۱۳۵۵ با مهر «شمس العلماء» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج با سر، لچکی و نقش گل و بوته، ۸۶گ، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه:

۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۲۶۴]

۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۶۹

آغاز: و من التسلیمات اسناها و انماها و خلاع فاخره رحمت و مغفرت الهی راست باد بر قامت بر آرنده عاملان

خط: نسخ، کا: علی عسکر بن علی اکبر، تا: ۲۹ شعبان ۱۱۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، در برگ ۷ یادداشتی از مؤلف در تصحیح کتاب با مهر بیضوی «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده محمد باقر» دیده می‌شود، در برگ پایانی چند یادداشت متفرقه آمده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۱]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۷۱

آغاز: بهتر معامله که تاجران بازار بندگی در بندر دنیا بنقد سرمایه عمر گرامی متاع گرانبهای معرفت و اعمال صالحه را بآن تحصیل توانند نمود؛ **انجام:** به نحوی که گفته شد بشرطی که قرینه یا معهودی نباشد که از آن فهمیده شود ابتداء مدت را و تعینیش را

خط: نسخ، کا: حاج محمد بن محمد علی قودجانی، تا: ذیقعده ۱۱۹۲ق، جهت حاجی الحرمین محمد رفیع حسنان؛ مصحح، محشی؛ مهر: «یا ابا عبدالله ادرکنی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳]

۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۱۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسین بن علی اکبر، تا: چهارشنبه ۲۰ صفر ۱۱۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنایی روشن آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۷۴ص (۱-۷۴)، ۱۸ سطر [ف: - ۲۳۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [مختصر ف: ۷۰۹]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۰۰/۲-۳۶/۱۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: گالینگور عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶ - ۳۵۰۲]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۹۰/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۲۱]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، سنه ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مستعمل، ۱۴۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۶]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۸۶

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام به دست آمد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۸۰گ، ۲۱ سطر کامل (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۴۰۴]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۲۰-۲۰/۱۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج و عطف تیماج مشکی، ۸۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۲]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۲/۲-۲۲/۱۶۲

آغاز: بسمله بدان که تجارت که در اینجا بمعنی مطلق کسب است از بیع و شرا و اجاره و استیجار و زراعت و نجاری و خیاطی و حدادی و فعالی و بنایی و سایر کسبها واجب کفایت است؛ **انجام:** اگر علم یا مظنه دارد که راضی نیستند حرام است و حلال است درخانه غلام و کنیز مملوك خود خوردن مال ایشان را والله اعلم تمام شد.

نام مؤلف به استناد نسخه ش ۱/۴۵۹۰ گلپایگانی ذکر شد و سرآغاز و انجام آن متفاوت است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج و عطف تیماج سرخ، ۶۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۲]

۱۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۴۹/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حاجی رستم گنجه‌ای، تا: غره رمضان ۱۲۰۳ق، جا: سرای حاجی عبدالمجید؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۰۷گ (۱پ-۱۰۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۳]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۹۰/۱-۲۳/۱۱۰

آغاز: بسمله بدانکه تجارت در اینجا به معنی مطلق کسب است از بیع و شراء و اجاره و استیجار و زراعت و تجارت و خیاطی؛ **انجام:** در خانه غلام و کنیز مملوك خود خوردن مال ایشان را والله اعلم تمام شد به خیر و خوبی و سعادت آنچه ... علی اعدائهم اجمعین ووفقنا الله واخواننا المؤمنین للعمل به والله الموفق والمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی، ۷۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲]

۱۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۵۳/۱

خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن حاجی محمد خوئی، تا: ۱۲۲۴-۱۲۲۲ق؛ ۱۰۳ص (۱-۱۰۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۴]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: کاظم علی بن محمد علی صدیقی ملتایی، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۲۲ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، ۲۸گ، ۱۱و۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۴]

۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرسول حسینی کازرونی، تا: غره ذیقعده ۱۲۲۵ق؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده احمد بن نور محمد» (مربع)، «عبدالصمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۳ - ۱۲۰۵]

۱۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۴۹/۱

آغاز: تحصیل کردن و حق ناس را ... فصل در کسبهای خوب و کسبهای بد بدانکه تجارت کسب بسیار خوبیست؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج لاکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: - ۱۳۱]

۲۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۵۷

خط:نسخ،بی‌کا،تا: ۱۲۴۰ق؛قطع:خشتی[رشت و همدان-ف:۱۲۷۵]

۲۱. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۳۸/۱

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف با تطبیق آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: محمدعلی بختیاری، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۲۴۲ق، جا: کربلا خانه سید زین العابدین شان دشتی؛ مصحح؛ ۱۰۸گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: - ۱۵۷]

۲۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۴

کا: ملا محمد تقی بن ملا محمد امین شیرازی، تا: ۱۲۹۹ق؛ نسخه چاپ سنگی است که به خط ملا محمد تقی بن ملا محمد امین شیرازی در بمبئی به سال ۱۲۹۹ چاپ شده، با حواشی خطی حاج میرزا حسین خلیلی؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۹۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۵۱]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲۴مشهد

همان نسخه بالا [ف: ۱۶۳]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا، تا: یک‌شنبه ۸ ذیحجه ۱۳۰۳ق؛ به وسیله اماکن متبرکه در بهمن ۱۳۵۹ به کتابخانه تحویل گردیده است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۰۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۵]

۲۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۴۰/۳

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۳۲۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷گ، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: - ۱۹۶]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۴۹

آغاز: بسمله، حمدله، و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین ربنا وفقنا لما تحب بل خذبنا صیتنا الیه و تقع جمیع المومنین و المومنات بما فی هذه الرسالة و غیره علی حسب ما انت اهله؛ **انجام:** برابر

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: میانه؛ مصحح، بعضی اوراق جابه‌جا صحافی شده است، احکام تجارت و معاملات و مشغل و شناخت شرایط و موانع و حلال و حرام آن به صورت فتوایی در چندین فصل در مطابقت با نسخه ش ۵-۲۲۸۶ همین کتابخانه نسخه در دست حدود ۲۳ برگ افتادگی دارد؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی، روکش گالینگور مشکی، ۵۶گ، ۱۷ سطر (۱۲/۴×۷/۳)، اندازه: ۱۴×۱۷/۶سم [رایانه]

۲۶. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ابتدااش از حین فراغ ازعقد خواهد بود به نحوی که گفته شد به شرطی که قرینه یا معهودی نباشد که از آن فهمیده شود ابتداء مدت را و تعیین اش را

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج سیاه سوخت، ۱۹۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ:]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۸۵-۳۵/۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در پایان نسخ تاریخ وفات در ۱۲۳۰ق درج شده است؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج و سرترنج، ۱۲۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۱۷سم [ف: ۶ - ۳۵۰۲]

۲۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۴۰

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انیس التجار نراقی نیست؛ قطع: رقعی [ف: - ۱۳۸]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۹۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، شنگرف، جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۹×۱۵/۵)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [رایانه]

۳۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۹۹/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۰گ (۱-۱۰۰)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۷]

۳۱. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۱۸/۲

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج مشکی، ۷۹گ (۸۹پ-۱۶۷ر)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۹۰]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۰/۱-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ امتیاز بزرگ این نسخه وجود حواشی مفصل و مستدل حاج شیخ هادی تهرانی (-۱۳۲۱) است در کنار صفحات آن با اشارات به نظرات میرزای شیرازی در مقابل بهبهانی؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۱۷۱ص (۱-۱۷۱)،۱۳- ۱۷سطر،قطع:رقعی،اندازه:۱۱×۱۷سم[ف:۲۳ - ۳۷۴]

۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۸۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ضامن آن نیست مگر به تعدی و تفریط.

نام کتاب و مؤلف با توجه به آغاز آن کامل شد؛ خط: نسخ،

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۹۷ص (۶۹–۱۶۵)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۸۴۹]

۳۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با حواشی از میرزای شیرازی و سید اسماعیل صدر [ف: – ۲۴]

● احکام تجارت و مکاسب / فقه / فارسی

ahkām-e tejārat va makāseb

رساله‌ای است فتوایی در احکام تجارت و کسب با اشاره به بعضی از ادله آنها، در چند فصل که به درخواست گروهی از برادران دینی نگارش یافته است.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۷۷

خط: تحریری، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ دارای حاشیه به قلم کاتب با امضاء «سلمه الله» و «آقا میرزا»، افتادگی و کمبودها را اصلاح و جبران کرده‌اند، از کتاب‌های مرحوم ابراهیم دهگان؛ کاغذ: کرم، جلد: مقوایی با رویه کاغذ کادویی، ۵۷گ، مختلف السطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۹۳]

● احکام التجوید / تجوید / عربی

aḥkām-ut tajwīd

رساله‌ای در احکام تجوید که در چند «باب» مختصر به‌طور جدول تنظیم شده و اقوال و آراء قراء سبعه را می‌آورد و برای آن رموزی ساخته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۷/۱

آغاز: باب التعوذ و البسملة، اصح التعوذ أعوذ بالله من الشیطان الرجیم و أخفاه اف؛ **انجام:** وقف علی هو بهاء ساکنة نحو کأنه هو مثل عمه فیمه ماهیه و اللمم.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد و شنگرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سفید بدون مقوا، ۱۲گ (۱پ–۱۲ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳ – ۳۰۰]

● احکام تحاویل السنین العربیة / هیئت / عربی

ahkām-u taḥāwīl-is-sinīn-il-‘arabīyya

تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۱۸/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق؛ جدول زرد و لاجورد و زنگار و شنگرف و مشکی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [نشریه: ۳ – ۲۲۸]

↩ احکام تحاویل سنی العالم ← ابوقماش فی النجوم

● احکام تحاویل سنی العالم = کیفیة تحاویل سنی العالم / هیئت / عربی

aḥkām-u taḥāwīl-i sini-l ‘ālam = kayfīyyat-u taḥāwīl-i sini-l ‘ālam

مغربی، یحیی بن محمد، – ۶۸۵ قمری

maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

کتابی است در شناختن کیفیت تحویل سال و آنچه در هر سال به‌وقوع می‌پیوندد نسبت به بروج دوازده‌گانه با قیاس به دوازده خانه آنها و آنچه دلالت برآن دارند. در کشف الظنون گوید که این کتاب دارای یک «مقدمه» و بیست «باب» و یک «خاتمه» می‌باشد ولی این تقسیم در بعضی نسخ با عناوین «فصل» می‌باشد.

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلاة والسلام علی محمد نبیه الکریم ... قال المومن المعظم سید الحکماء و المهندسین محیی الملة والدین یحیی بن محمد ابی الشکر المغربی الاندلسی ... قد رتبت هذه الرسالة فی کیفیة تحاویل سنی العالم علیها ماجربه الحکماء المتقدمون

انجام: فنحکم علی کل واحد منهما بحسب موضعه وقوته من طالع سنة العالم ومن صاحبه فی مدخل تلک السنة وفیما ذکرناه کفایة والله اعلم بالصواب.

[کشف الظنون۱۸/۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۱۶/۱]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ذیقعده ۶۸۲ق؛ مهر: «المتوکل علی الله الکبیر سعدی بن عیسی الفقیر»، «یا محسن قد اتاک المسییء»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سفید عطف تیماج مشکی،۸۳گ،۲۲ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۵ – ۱۷۴۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ این رساله در سال ۱۲۰۹ در استراباد به‌تصحیح محمد تقی ابن ملا مظفر گنابادی رسیده است، پس از آن چند صفحه زایجه طالع مولود است مورخ به سال ۷۰۷ و ۹۸۷ و ۱۰۳۱ق و دو زایجه دیگر یکی متعلق به محمد جعفر ابن محمد مقیم ابن محمد شفیع ابن ملامظفر گنابادی و دیگری متعلق به محمد صالح ابن محمد شفیع مذکور، هر دو به‌خط ملامحمد شفیع؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ – ۱۰۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۷/۱

آغاز: قال مولانا العالم العلامة. . فنقول رأس سنة العالم هو وقت حلول الشمس نقطة الاعتدال الربیعی بوسط الارض حیث الطول؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: شریف بن شمس الدین کاشانی، تا: اوایل رمضان

۷۴۱ق؛ در نسخه حاضر تقسیماتش با عنوان «فصل–فصل» می‌باشد و در صدر کتاب به نام مغربی تصریح شده است؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۶۶گ (۱پ–۶۶ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۳۵]

۴. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۲۶/۱

بی‌کا، تا: آغاز رمضان ۷۴۱ق [نشریه: ۴ – ۳۲۷]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۳۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴گ (۱پ–۴۴ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۱ – ۱۳۰]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۴۲–۱۸/۱۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۸۶۳ق؛ مصحح؛ تملک: محمد بن حاج ملاعبدالله و مهر «افوض أمری إلی الله محمد بن عبدالله» (بیضی)؛ جلد: تیماج سبز بدون مقوا مجدول، ۹۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۲۶]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۵۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جداول شنگرف؛ پس از کتاب احکام نجومی بسیاری افزوده شده است؛ تملک: محمد رفیع کاتب‌زاده سر اطبای خاصه، عباس طبیب خاصه شهریاری به تاریخ ۱۱۸۲، حسین ساعاتی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۸ – ۴۸]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۱؛ در پشت صفحه اول آمده: «هذا کتاب الفه و صنفه فخر المحققین ... ولی العباد تشرفت بمطالعته فی ۵ شهر رمضان ۱۰۶۲ق»؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج یک‌لایی تریاکی، ۷۷گ، ۲۳ سطر (۶/۵×۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱۰ – ۲۶۷]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ روی برگ اول آن را به ابو معشر بلخی فلکی نسبت داده‌اند؛ تملک: محمد بن حاجی ملا عبدالله (هرندی اصفهانی)، تملکی بدون نام به تاریخ صفر ۱۱۶۰؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۱۷۹]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۶

خط: نسخ، کا: علیجان هروی، تا: ۱۰۳۱ق [الفبائی ف: ۴۷۴]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علیجان بن حیدرعلی الهروی، تا: محرم ۱۰۳۱ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج لبه‌دار، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۵سم [ف: ۱۰ – ۱۶۹]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، کا: محمد حسین بن محمد یوسف طالقانی، تا: دهه میانی ذیقعده ۱۰۵۷ق؛ ۹۱گ (۴۰پ–۱۳۰ر) [ف: ۱ – ۹]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۱ق؛ کاغذ: نخودی سرخ، جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۸سم [رایانه]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ محرم ۱۰۶۱ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۲۹۹۳؛ واقف: حاج سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: آهاری نخودی، ۱۰۶گ، ۱۷ سطر [ف: ۱۸ – ۵]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۳۱

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن مراد علی تبریزی، تا: ۱۰۹۳ق، جهت کتابخانه وزیر آذربایجان؛ برگ اول دارای سرلوح مذهب با کتیبه مرصع مذهب که در وسط آن نام کتاب در زمینه‌ای زرین آمده است، مجدول به زر و مشکی و شنگرف، توسط کاتب تصحیح شده، در دو برگ آغازین تملک ابومحمد و یادداشتی در این‌که پس از فوت ابومحمد نسخه به والده‌اش رسیده و پس از فوت او به کاتب یادداشت منتقل گردیده و یادداشتی از کاتب نسخه درباره حق الکتابه به ارقام سیاقی و یادداشتی در خصوصیات نسخه حاضر و تملکی بدون نام به سال ۱۱۴۹؛ جلد: تیماج قرمز ضربی با ترنج و سرترنج و لچکی زرین، ۱۱۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۲۰–۱۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۶۹

آغاز: مما جمعه المتقدمون و اتفق علیه المتاخرون بقول رأس سنة العالم و هو وقت حلول ... اول نقطة منها توسط الارض جیب الطول من احصی نهایة العمر؛ **انجام:** انتهی الیه العدد فههنا حب الزدار الاعظم فیحکم علیه بحسب قوته فی اول فرد. .. و بحسب قوة سرمده و قوت حلول ... اول برج م

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ در پشت برگ اول یادداشتی در تصحیح نسخه از ابوتراب بن ابوالقاسم موسوی دیده می‌شود؛ جلد: مقوایی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۰– ۲۴۷]

۱۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۵۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۱ – ۶۳]

۱۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۹۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قوة حلول الشمس اول بروج الحمل. فاعلمه. تمت.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ ۵۳گ (۱۷۰پ–۲۲۲ر) [ف: ۱ – ۹]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۲۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و القمر متصل بالصعود فانه وقت اجابة الدعاء و فیما ذکرناه کفایة و الله اعلم بحقایق الامور
خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد کریم قزوینی، تا: ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی مستعمل، ۳۱ص (۲۳۷-۲۶۷)، ۲۶ سطر (۱۱/۴×۲۲/۳)، اندازه: ۱۸×۲۹/۷سم [ف:۸-۲۹۳]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و القمر متصل بالصعود فانه وقت اجابة الدعاء و فیما ذکرناه کفایة و الله اعلم بحقایق الامور.
خط: نستعلیق، کا: محمد محسن، تا: ۱۱۲۳ق؛ جلد: تیماج ضربی، قطع: رقعی [الفبائی ف: ۴۷۴]

۲۱. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲
کا: محمد باقر اصفهانی مشهور به منجم، تا: ۱۲۰۰ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۷۳]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۴۸/۵
آغاز: من الطالع الی وسط السماء یمین الطالع و من الطالع الی الرابع
در فهرست شناخته نشده است و با عنوان فائده معرفی شده است؛ قسمتی از آن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۱۱۹-۱۲۱ر)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۳۰]

۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۲۶/۱
آغاز: قال مولانا العالم العلامة ... فنقول رأس سنة العالم هو وقت حلول الشمس اول نقطة اعتدال الربیعی بوسط الارض حیث الطول؛ **انجام:** فنحکم علی کل واحد منهما بحسب ضعفه و قوته من طالع سنة العالم و صاحبه فی مدخل تلک السنة و فیما ذکرناه کفایة
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن احمد نطنزی کاشانی، تا: جمعه ۹ صفر۱۳۰۰ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده محمد حسن بن احمد» (بیضی)؛ ۸۳گ (۱پ-۸۳ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۲]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۰/۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۱۹]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۶۸/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ناقص؛ کاغذ: پسته ای، جلد: میشن قهوه‌ای لایی،۱۱ص،۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۳سم [ف: ۶-۳۴۵]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۵۱/۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در ده برگ آغازین چند یادداشت مفصل و مختصر در طوالع سنین و اوجات کواکب المراغمه و الاستیلاء و بیوت دوازده‌گانه؛ جلد: مقوایی ابر و باد، عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۱۰پ-۵۴پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۱]

← احکام تحاویل سنی الموالید ≻ اقاویل المنجمین فی احکام تحاویل سنی الموالید

● احکام تحاویل سنی الموالید = المقالات فی احوال الموالید / هیئت / عربی

aḥkām-u taḥāwīl-i sini-l mawālīd = al-maqālāt fī aḥwāl-il mawālīd

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری
abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)

مؤلف ریاضی‌دان و ستاره‌شناس نامور ایران است که چندین کتاب نجومی و ریاضی دارد، از جمله: «المدخل الکبیر الی أحکام النجوم»، «القرانات»، «اسرار النجوم»، «روزنامه»، «مصابیح العلوم فی احکام النجوم»، «النکت» ابو معشر، «الابراج و الطوالع و فوائد شتی فی علم الحساب»، «بغیة الطالب فی معرفة الضمیر المطلوب و الطالب و الغالب و المغلوب»، «الموالید الصغیر»، «اصل الاصول»، «کتاب الالوف»، «الامطار و الریاح و تغییر الاهویة». کتاب حاضر در بیان احکام تحوی سال‌های موالید است در هفت «مقاله» و ۲۱۴ «باب» دارای فصل‌های کوتاه. این کتاب تحریرهای متعددی دارد که تعداد باب‌ها در آنها مختلف است. فهرست مقالات هفت‌گانه کتاب این است: ۱. فی صدر الکتاب؛ ۲. أعمال الموالید (۱۸ باب)؛ ۳. فی الاخبار عن أخلاق المولودین و طبایعهم (۴۲ باب)؛ ۴. فی الاخبار عن أمراض المولودین و أسقامهم (۳۵ باب)؛ ۵. فی الاخبار عن سعادة المولدین و شقاهم فی مراتبها (۲۱ باب)؛ ۷. فی الاخبار عما معی من یموت روایح المولدین (؟) و هو عشر. و ذلک جمیع ما یحتاج الیه فی الموالید.

منزوی عناوین برخی از باب‌های کتاب را - از تحریری که ۲۱۶ باب داشته - چنین آورده است :۱. اندر علم موالید؛ ۲. اندر نگاه به مسقط النطفه؛ ۳. اندر عمل نمودار به مسقط الماء؛ ... ۱۰. اندر معرفت القاء اسم، یعنی شناختن آنکه بخشش عمر کند؛ ... ۱۵. اندر خشم مولود؛ ... ۲۰. اندر دروغ گفتن مولود؛ ... ۲۱۵. اندر دشمنان مولود؛ ۲۱۶. اندر شناختن کسی که بر دشمن ظفر یابد. احکام تحاویل سنی الموالید را چند تن به فارسی ترجمه کرده‌اند، از جمله عبدالجلیل سجزی و ابوالقاسم یزدی.

آغاز: بسمله ... ان اول ماینبغی ان تعمل فی احوال الموالید ان تقیم الطالع بدرجته و دقیقته

شرح و حواشی:
۱- الموالید (منتخب)؛ سجزی، احمد بن محمد (۳۳۰-۴۱۵)
۲- برهان الکفایة فی النجوم؛ سجزی، احمد بن محمد (۳۳۰-۴۱۵)

۳- جوامع کتاب تحویل سنی الموالید؛ سجزی، احمد بن محمد (۳۳۰-۴۱۵)
۴- موالید و تحاویل سنی الموالید (ترجمه)؛ سجزی، احمد بن محمد (۳۳۰-۴۱۵)
۵- احکام موالید
۶- احکام الموالید (ترجمه)؛ ناشناس

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۳۳
آغاز: القسمة فی تلک السنةفی الاماکن الصالحة فانه یدل علی انه ینال الخیر الفاضل و السعادات الظاهرة؛ **انجام:** و تدبیر الزهرة ... النور القسمة الثانیة منها فی عدد تلک الساعات و کسورها ایضا و ...
از فصل دوم مقاله سوم تا فصل هفتم از مقاله نهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶ یا ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ روی برگ اول نام کتاب و مؤلف و اینکه نسخه از ق ۵ق است و یادداشتی به نقل از کشف الظنون درباره کتاب حاضر به خط مجدالدین نصیری و در برگ دوم مهر کتابخانه وی آمده است، دارای برگ شمار قدیمی از گ ۴۹ تا ۱۵۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول کشی ضربی، ۱۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۰ - ۲۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۵۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** (در «القول فی الاعداد» نانوشته مانده:) کانوا خاضعین له کارهین لعداوته و اذا صاحب الثانی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ در پایان سه صفحه به فارسی است با عنوان «سخن چند که از کتاب رتن بالای هندیان نوشته شد ... هفت برج سعدند میزان و جواز ...» به تعلیق قرن ۱۲؛ تملک: محمد باقر بن اسد الله؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن عنابی سیر، ۲۵۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۲۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۲عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۳۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۷۸۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۷]

● احکام تحویلات کواکب در بروج / هیئت / فارسی

ahkām-e tahvīlāt-e kavākeb dar borūj

این گفتار در احکام تحویل‌های ستارگان است در برج‌ها.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۰/۷
آغاز: تحویل زحل دلیل است که پادشاهی بسوی پادشاهی دیگر؛ **انجام:** و مرگ کسانی که بدان برج منسوب باشند که ذنب دور باشد. و الله اعلم بالصواب. و الیه المرجع و المآب. تمت الکتاب بعون الله تعالی.
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین دریاباری، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۶گ (۱۵۵ر-۱۶۰ر)، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۸۱۹]

● احکام التقدم / فلسفه / عربی

aḥkām-ut-taqaddum

ملا شمسا، شمس الدین محمد، ۱۰۱۶-۱۰۹۸؟ قمری
mollā šamsā, šams-od-dīn mohammad (1608 - 1687)

ناظر به گفتار فخر رازی در بیان حقیقت محدث.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۳۵/۵
آغاز: قال فخرالدین الرازی فی کتاب الاربعین المقدمة الثانیة فی حقیقة المحدث و فیه؛ **انجام:** و علی الثانی یلزم قدم الجسم المتحرک الازلی کما ذهبت الیه الفلاسفة القائلون بقدم العالم
خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن افضل حسینی، تا: ۱۰۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۶گ (۱۱۵پ-۱۲۰ر)، ۱۸ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۳۷۴]

● احکام التقلید = التقلید و احکامه = جواز تقلید المتجزی = تقلید المیت و الاعلم / فقه / عربی

aḥkām-ut taqlīd = at-taqlīd wa aḥkām-u-h = jawāz-u taqlīd-il mutijazzī = taqlīd-ul mayyit wa-l a'lam

انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴-۱۲۸۱ قمری
ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865)

این رساله استدلالی مشتمل است به بررسی ادله وجوب تقلید و لزوم تقلید از مجتهد زنده و مسأله تقلید میت ابتداء و استدامه و رجوع از تقلید و امکان تبعیض در تقلید از چند مجتهد و پاره‌ای فروع دیگر مربوط به این مسأله. در الذریعه آمده است این رساله تقریر درس مرحوم شیخ مرتضی انصاری است که به‌وسیله یکی از شاگردانش تدوین شده است.
آغاز: التقلید لغة جعل الغیر ذا قلادة و منه تقلید الهدی و فی الاصطلاح کما عن الفخر قبول الغیر فی الأحکام الشرعیة
انجام: السابع هل یجوز الرجوع الی الاعلم او الاورع قولان من اطلاق الاجماع المدعی علی المنع عن الرجوع و استصحاب الحکم المختار بناء علی الاستدلال بن لاصل المنع و اصاله عدم حجیة فتوی الثانی و ان کان اعلم و من اطلاق ادلة وجوب تقلید الاعلم عند الاختلاف.
چاپ: در پایان مطارح الانظار به چاپ رسیده است
[الذریعه ۳۹۳/۴، مکتبة امیر المومنین ۲۴/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۵۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید مصطفی بن داود حسینی مشهدی، تا: قرن ۱۳؛ محشی، این نسخه توسط سید مصطفی و سید محمد فرزندان

حاجی میرزا داود حسینی مشهدی بر طلاب علوم دینیه در تاریخ جمادی الثانی ۱۳۰۷ وقف شده است؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۲۳۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله علی الاتمام و الصلاة و السلام علی اشرف الأنام و علی آله المخصوصین بالشرف و العلم و الفضل و الاکرام

نام مؤلف و کتاب به استناد آغاز ذکر شد؛ خط: نسخ، کا: گویا به خط شاگرد مؤلف، تا: جمعه ۱۹ ربیع الثانی۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۴۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۵- ۱۱۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۷

در فهرست با عنوان «لزوم ترتیب آثار الواقع علی مؤدی ظن المجتهد علی غیره»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۱۳۰۱ق؛ ۲۰ص (۱۵۷-۱۷۶) [مختصر ف: ۶۹۴]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۸

در فهرست با عنوان «جواز تقلید المتجزی»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۱۳۰۱ق؛ ۱ص (۱۶۱) [مختصر ف: ۲۵۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۱۲

در فهرست با عنوان «التقلید»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۱۳۰۱ق [مختصر ف: ۲۰۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۱۳

در فهرست با عنوان «اعتبار حیوة المفتی فی تقلیده»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۱۳۰۱ق؛ ۵۲گ (۱۷۶-۲۲۷) [مختصر ف: ۷۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی مختلف، جلد: تیماج مشکی بدون مقوای با عطف پارچه قهوه‌ای، ۳۵ص (۲۸-۶۲)، ۱۴و۲۲ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۱۰ - ۸۰]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۲۵/۲

آغاز: لا اشکال فی التبعیض فی التقلید فی المسائل المختلفه و المانع شاذ مخالف للسیره و الاجماع؛ **انجام:** و هذا کله خارج عن شروط التقلید التی هی عباره عما یعتبر فیه بعد العلم بصحه اجتهاده و بصدقه فی اخباره بفتواه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: تیماج زرشکی ضربی جداول حاشیه‌ای با بوته‌های ریسه‌ای مقوایی، ۷گ (۹- ۱۵پ)، ۲۱-۲۳ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۱۰]

۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۹۳/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳- ۴۷]

● احکام تقویم / هیئت / فارسی

ahkām-e taqvīm

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۵/۴

آغاز: و ستم سلطان بر رعیت قران مریخ بزحل؛ **انجام:** و اصحاب دیوان و الله اعلم و احکم و الباقی العلم عندالله تمت الکتاب احکام التقویم

کا: اسدالله منجم مازندرانی هزار جریبی، تا: ۱۲۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۰۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۵/۶

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد بدانکه این کتابیست در احکام تقویم؛ **انجام:** و از شصت و نهم تا نود و هشتم زحل و الباقی العلم عندالله تعالی

برگرفته از کتاب اشجار و اثمار علاء منجم بخاری؛ کا: اسدالله منجم مازندرانی هزار جریبی، تا: ۱۲۹۹ق؛ ۳گ، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۰۶]

۳. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۹۰/۴

آغاز: در بیان احکام نجوم از هر گونه و هر باب و نوع. احکام اتصالات و نظرات کواکب هفتگانه در دور فلک الافلاک، سی ی ل دلیل کند بر مودت میان ملوک و اکابر و نوازش یافتن وزرا و علما؛ **انجام:** روز شنبه آفتاب بگیرد دلیل کند که ... در محال خراسان و طوس بیماریهای بسیار بود امید که ان شاء الله آن چه خبر است پیش آید.

قسمتی از کتابی است در بیان احکام مختلف نجومی از جمله تحویلات، عکس، شرف کواکب، هبوط، کواکب، مجاسده، استقامت، احتراقات کواکب، قرانات کواکب، و اختیارات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ (۷۹ر-۱۶۲پ)، ۱۳-۱۵ سطر [ف: - ۱۰۹]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۳۱/۲

آغاز: بسمله، حمد له، اما بعد بدانکه این مختصریست در معرفت احکام تقویم قرآن مشتری و زحل در مثلثه آتشی دلیلست بر ...؛ **انجام:** موجود: و ظهور مردم فصیح و فاضل.

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: نواب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ زرد عطف و گوشه ها تیماج زرد، ۴گ (۳۵-۳۸)، ۱۴سطر اندازه مختلف ، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۳۱]

← احکام التلاوة ≻ احکام سجود التلاوة

● احکام التلاوة املاء البهاء / فقه / فارسی

ahkām-ot telāvat-i emlā'-il bahā'

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸/۶

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج دولای مشکی گرد تریاکی، ابعاد متن: ۷×۱۹، قطع: بیاضی، اندازه:

۲۳×۷/۵سم [سنا - ف: ۱ - ۱۳۴]

● **احکام تنوین** / تجوید / فارسی
ahkām-e tanvīn
ظاهراً بخشی از رساله‌ای در تجوید است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۷۲/۴
آغاز: بدانکه هرگاه تنوین و نون ساکنه به لام و راء رسد ادغام بلا غنه باشد مثال چنانکه خیر لهم و غفور رحیم؛ **انجام:** ما لانهایة له فی الذهن یعنی تسلسل و تصور امور است که او را در ذهن نهایت نباشد.
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، عطف ترمیمی، ۳گ (۷پ-۹ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۲۵۲]

● **احکام التنوین و النون الساکنة** / تجوید / فارسی
ahkām-ot tanvīn va-n nūn-is sākena

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۲/۱۹
آغاز: بسمله و به نستعین ... اما بعد این باب در احکام تنوین و نون ساکنه است در قرآن؛ **انجام:** و کاف ایاک و غیر آن سکته است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۲ و ۹۶۳ق؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: تیماج سبز زرکوب مقوایی، ۳ص (۱۳۶-۱۳۸ هامش)، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶۸۶]

← احکام الثمانیة فی الصلاة ← الخلاصة

● **احکام جاماسب** / هیئت / فارسی
ahkām-e jāmāsb
جاماسب بن لهراسب، ق۳ میلادی
jāmāsb farzand-e lahrāsb (- 3c)
چند خبر و نشانی‌هایی که جاماسب حکیم فرموده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۲/۶
آغاز: احکام جاماسب که از دین به مازدیسنان کرده است از زبان پهلوی نقل کرده
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ جلد: مقوایی آبی عطف پارچه، ۷گ (۵۴پ-۶۰پ)، ۱۸ سطر [ف: ۳۷ - ۴۰۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۲/۷
آغاز: به جای آوردم و یاد کردم از روزگار از دست [کذا] که پیغمبر ماست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ جلد: مقوایی آبی عطف پارچه، ۱۰گ (۶۱ر-۷۰پ)، ۱۸ سطر [ف: ۳۷ - ۴۰۴]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۳/۱
سخنی چند از آن؛ بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ ۳ص [ف: ۶ - ۲۶۵]

● **احکام الجزیة = جهادیه** / فقه / عربی
aḥkām-ul jizya = jihādīya
میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)
چاپ: ضمیمه کتاب «غنائم الأیام» چاپ شده؛ دارالخلافه طهران؛ سنگی، بی‌ناشر، ۱۳۱۹ق، رحلی، ۵ص(جوامع الرسائل: صص ۵۸۹-۵۹۳)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۹۳/۳
انجام: و اما الکنی فلا یکنون بکنی المسلمین انتهی کلامه ره تم
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۵۵]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۰۹
آغاز: بسمله، سوال، ما حقیقه الجهاد و فی ای؛ **انجام:** و اما الکنی فلا یکنون بکنی المسلمین انتهی کلامه ره تمت
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **الاحکام الجزئیة** / هیئت / عربی
al-aḥkām-ul juz'īya
مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری
maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)
رساله‌ای کوتاه در احکام جزئی در هشت «باب» مختصر است هر یک مشتمل بر فصولی در احکام نجوم و طالع سعد و نحس و جز اینها بدین تفصیل: ۱. قرانات الکواکب فی البروج (در ۱۲ فصل)؛ ۲. ممازجات الکواکب بعضها ببعض (در ۶ فصل)؛ ۳. شرف الکواکب و هبوطها؛ ۴. کون الکواکب مع الرأس و الذنب (در ۲ فصل)؛ ۵. احوال الکواکب عند طلوعها و غروبها (در ۲ فصل)؛ ۶. رجوعها و استقامتها (در ۲ فصل)؛ ۷. تأثیرها فی الاقالیم السبعة؛ ۸. الاختیارات الکلیة. در بیشتر فهارس مؤلف ناشناس آمده و به استناد نسبت موجود در فهرست آستان قدس، نام مؤلف ثبت گردید.
آغاز: فی الاحکام الجزئیة و هی ثمانیة ابواب الباب الأول فی القرانات و هو اثنا عشر فصلاً، الفصل الاول فی الحکم علی القرانات زحل الکواکب
انجام: و النحس قویاً کان متوسطاً و ان کان النحس ضعیفاً کان فقیراً محروماً و الله أعلم

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۴۴پ-۵۵ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۱ - ۱۳۰]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۱۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و العاقبة بالخير. و الله اعلم بالصواب. قد فرغ من تسويده. ..

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۸ ذیقعده ۱۰۵۲ق؛ ۱۶گ (۱۲۲پ-۱۳۷ر) [ف: ۱-۹]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۵۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** حوت: لابأس بالحوائج و شرى العبيد حوت: لابأس بالحركة

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جداول نجومی شنگرف؛۱۳گ،۲۲ سطر،اندازه:۱۴×۲۰سم[ف مخ: ۱ - ۶۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رخص فی الطعام و كثرته والله العالم قدتم بالخير والصواب

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: حنائی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۰۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۵۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ذلك فی الشمال و هو الموصل و آذربیجان و دوب العوام من الناس فی کل موضع.

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛مصحح؛جلد:مقوایی ابر و باد عطف تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۷۱پ-۷۶پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۱]

● احکام جفر جامع / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e jafr-e jāme‘

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۶۸

آغاز: بدانکه طریق احکام جفرجامع این رساله اینست؛ **انجام:** و انچه بر آن ماند بیاریم از آن حکم کنیم و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ابعاد متن: ۹×۱۹، اندازه: ۱۵×۲۵سم [رایانه]

● احکام جن / متفرقه / فارسی

ahkām-e jenn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۹۵/۲-ف و ۱۰۸۴/۲ف

نسخه اصل: انجمن آسیایی بنگال (نسخه‌های کرزن) ش 85 III؛ بی‌کا،تا:۹۷۸ق؛۳۲گ(۸۱-۱۱۲) [فیلم‌ها - ف: ۱-۱۵۰ و ۱ - ۷۷۷]

● احکام الجنابة و الحیض / فقه / عربی

aḥkām-ul janāba wa-l ḥiyḍ

کلارستاقی، علی اکبر بن محمد، - ۱۳۶۲ قمری

kalārostāqī، ‘alī akbar-e-bn-e mohammad (- 1943)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۴ ربیع الاول ۱۳۲۹ق

در احکام جنابت و غسل و کیفیت آن و مسائل مربوط به آن است. در پایان احکام حیض افزوده شده است.

[تراجم الرجال ۲/۲۳۶-۲۳۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۶۷

آغاز: المقصد الخامس فی الجنابة و هی بفتح الجیم کما عن الشهید فی الروضة لغة البعد و اطلقها فی القاموس علی المنی

نسخه اصل: کتابخانه مسجد جامع چالوس؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۵۶ص [عکسی ف: ۶ - ۴۶۵]

● احکام الجنایز / فقه / فارسی

ahkām-ol janāyez

۱. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۴۷۰/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، [نشریه: ۱۱ - ۹۴۹]

۲. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۴۷۶/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، [نشریه: ۱۱ - ۹۴۹]

● احکام الجنائز / فقه / عربی

aḥkām-ul janā’iz

مولوی، ابراهیم بن یوسف، ق۱۱ قمری

mowlavī، ebrāhīm-e-bn-e yūsof (- 17c)

تاریخ تألیف: آغاز شوال ۱۰۲۱ق؛ محل تألیف: قسطنطنیه

چون مردم در غسل دادن مردگان مرتکب اشتباه می‌شدند، مؤلف از کتاب‌های فقها اهل سنت احکام مخصوصه را با اختصار و فتوایی انتخاب کرده است با تصریح به‌نام کتاب‌هایی که از آنها احکام را انتخاب کرده است.

آغاز: الحمدلله الذی یقبل توبة عباده حالة الاحتضار و یطهرهم حال حیاتهم و بعد مماتهم بالماء البارد و الحار.

انجام: الحمدلله علی الاتمام و لرسوله أفضل السلام و علی آله العظام و أصحابه الفخام.

[الاوقاف العامة بغداد ۵۴۲/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۵۷/۸

آغاز: الحمدلله الذی یقبل توبة عباده حالة الاحتضار و یطهرهم حال حیاتهم و بعد مماتهم بالماء البارد و الحار؛ **انجام:** الحمدلله علی الاتمام و لرسوله أفضل السلام و علی آله العظام و أصحابه الفخام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی عطف پارچه مشکی، ۴۵گ(۶۴پ-۱۰۸پ)،۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۲۵۹]

● احکام جنین / هیئت / فارسی

ahkām-e janīn

منقولاتی است از کوشیار و بیهقی (مؤلف جامع احکام النجوم)

در ۱۳۳۶ قمری استخراج کرده و در ذیل جدول طالع یادداشتی دارد درباره حکومت خود و درباره عبدالرضاخان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۷۰

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۶۴۴-۶۴۹)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۳۳]

● **احکام جواهر و الاعراض** / فلسفه / عربی

aḥkām-u jawāhir wa-l a‘rāḍ

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۷۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

← احکام الجهاد ⟵ جهادیه صغیر

← احکام الجهاد ⟵ احکام الجهاد و اسباب الرشاد

● **احکام جهاد** / فقه / فارسی

ahkām-e jehād

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۷۲

کتابی فقهی در جهاد؛ کا: احمد، تا: ۱۰۷۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی-مجموعه نوازی؛ ۳۳۹گ، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [رایانه]

● **احکام الجهاد و اسباب الرشاد = رساله جهادیه = احکام الجهاد = جهادیه کبیر** / فقه، تاریخ ایران / فارسی

ahkām-ol-jehād va asbāb-or-rešād = r.-ye jehādīye = ahkām-ol-jehād = jehādīye-ye kabīr

میرزا بزرگ قائم مقام، عیسی بن حسن، ۱۱۶۷ - ۱۲۳۷ ؟ قمری

mīrzā bozorg-e qā’em-maqām, ‘īsā ebn-e hasan (1754 - 1822)

مؤلف در این کتاب فتاوای علمای مشهور وقت چون سید علی طباطبایی، شیخ جعفر کاشف الغطاء ملا علی اکبر اصفهانی، شیخ محمد حسن، شیخ هاشم و دیگران را آورده است. کتاب دارای یک «مقدمه» و هشت «باب» به تعداد درب‌های بهشت و یک «خاتمه» است: باب ۱. تکالیف پادشاه اسلام در جهاد؛ ۲. وظایف مرزداران و والیان؛ ۳. وظایف علما و مجتهدین؛ ۴. جهاد واعظان و ائمه جماعت؛ ۵. درباره دولت مردان و کارگزاران و نویسندگان؛ ۶. جهاد فرماندهان لشکر؛ ۷. وظایف مسلمانان؛ ۸ تکلیف مسلمانان ساکن بلاد تحت تصرف کفار. مؤلف دارای یک جهادیه دیگری به نام «جهادیه صغری» است که جریان جهاد ایرانیان را با روس در زمان سید مجاهد نگاشته است و مقدمه هر دو کتاب از انشاء میرزا ابوالقاسم قائم مقام فرزند میرزا عیسی ــ مؤلف جهادیه ــ است.

آغاز: ربنا افرغ علینا صبراً و ثبت اقدامنا، و انصرنا علی القوم الکافرین ... و بعد بر روان دانشوران پوشیده نمانده که بسط نور وجود، و نظم بزم شهود برای تکمیل طاعت و معرفتست

چاپ: مشار ۵۱۸

[الذریعة۲۹۷/۵و۲۹۶/۱؛ مشار ۵۱۸؛ مجمع الفصحاء ۴۳۳/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۵۹

دیباچه رساله جهادیه؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه نخست قرن ۱۳؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۳۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴۳/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ عکس؛ ۹گ (۲پ - ۱۱ر) [مختصر ف: ۲۵۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عافیة منک تلبسناها برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: میرزا موسی خان، تاریخ وقف: ۱۲۶۱؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۶]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رغبت نخواهند کرد بر غصب مال فقرا و مساکین انتهی؛ خلاصة الکلام ... و رحمة منک تحللناها و عافیة منک تلبسناها برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج سیاه با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۲۰۹گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۵۵]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بس جفا برد باید از حاجب ×× بس قفا خورد باید از دربان

خط: شکسته نستعلیق، کا: شاید عباس میرزا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی یک‌لایی، ۴۶گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۰/۵سم [ف: ۲-۲۲۵]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۱۱/۱۷

دیباچه رساله جهادیه؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد رضا افشار، تا: ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی عطف و گوشه چرمی، ۲۸ص (۷۷-۱۰۴)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۷ - ۷۹۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۸/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مجموع این کتاب باحکام الجهاد و اسباب الرشاد موسوم شد ... و در لیل جمعه غره شهر شوال المکرم تحریر

پذیرفت
خط: شکسته نستعلیق، کا: علی رضا، تا: جمعه غره شوال ۱۲۹۶ق؛ در پایان رساله دو رباعی در متن یکی از شیخ بهائی به عربی و دیگری به فارسی بدون نام هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج کبود مقوایی،۲۱گ(۱۲پ-۳۲پ)،اندازه:۱۴×۲۱سم[ف:۱۴-۲۰۴]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۷۹
بی‌کا، تا: ۱۳۱۹ق؛ خریداری از داوود ترکاشوند [رایانه]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۵
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه را به خطوط نسخ و نستعلیق چند نفر نوشته‌اند و از خود سال نگارش ذکری ننموده، ظاهراً در زمان حیات مؤلف نگاشته شده، پشت صفحه نخستین یادداشتی است که مؤلف و دیباچه‌نویس را معین نموده و ظاهراً خط مرحوم حاج فرهاد میرزا (معتمد الدوله) می‌باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۱۱گ، ۱۰ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۶۴]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۹۳/۱-۱۰/۱۰۳
آغاز: و فروتنی کنی درآن مجلس برای خدای که تورا آفریده و باز داری از ایشان سپاه و اعوان خود را که پاسبانان و خدمتگزاران تواند؛ **انجام:** نظمی کامل یافته و بهمین واسطه رخنه کلی دربلاد اسلام کرده اند و از قراری که بر ما اهل ثغور واضح گشته آراستن صفوف و آموختن بعضی نظامهای آنها ... و حرب و ضرب بالاجتماع و الاتفاق بموجب همان حکم عمل نموده همواره کوش
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج سوخت، ۱۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۱۰/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** ابوالفتح فتحعلی شاه قاجار و اصل و عاید شد که تاجرم. .
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمود بن علی اکبر تفرشی، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه عطف و گوشه میشن قرمز و ابری فرنگی، ۱۹گ (۹۷پ-۱۱۵ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱/۸×۳۵/۱سم [ف: ۷ - ۳۳۸]

● احکام حج / فقه / فارسی

ahkām-e hajj

فقیهی گیلانی، عبدالحسین، - ۱۴۱۰ قمری
faqīhī gīlānī، ‘abd-ol-hoseyn (- 1990)

مسائل مربوط به مناسک و احکام حج را به صورت سؤال و جواب در رساله حاضر آورده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۷۶-۳۴/۱۴۶
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والصلوة ... از فرایض مهم اسلامی حج است واین حج بر همه مسلمان مکلفی یک مرتبه واجب است به شرطی که قدرت داشته باشد؛ **انجام:** ج نمی تواند وقتی که شخص بهر نیتی محرم شد نمی تواند عمل حج را باطل کند بلکه باید تمام بکند مگر مواردی که دراثناء این رساله گفته شده والحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی محمد وآله الطاهرین.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱ ذیقعده ۱۴۰۱ق؛ قبل از شروع کتاب الحج چند صفحه از آغاز کتاب «الزنادقة و المنحرفین او الکتاب الاسود» درج شده است؛ جلد: گالینگور مشکی، ۶۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

● احکام حالات قمر / هیئت / فارسی

ahkām-e hālāt-e qamar

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۱۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۷/۳۹
آغاز: شرف نیک است از برای خریدن و تزویج؛ **انجام:** بین النحسین کار را نشاید الاحرب و قتل ... نیک است ... و نو بریدن و پوشیدن.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف میشن، ۱ص (۱۶۸پ)، ۱۵سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۶۱۶]

● احکام الحج لاهل کل فج / فقه / عربی

aḥkām-ul ḥajj li-ahl-i kull-i faj

اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ - ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī, mohammad ebn-e ‘abd-on-nabī (1765 - 1817)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۴۱/۶
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸گ (۱۴۷-۱۵۴)،۲۳سطر(۹×۱۵)،اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۳۰]

● احکام الحج و العمرة / فقه / عربی

ahkām-ul-ḥajj wa-l-‘umra

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۶۴/۲
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۰۴]

● احکام حدود و قصاص / فقه / فارسی

ahkām-e hodūd va qesās

شریف شاهرودی، اسماعیل بن محمد محسن، ق۱۴ قمری
šarīf šāhrūdī, esmā'īl-e-bn-e mohammad mohsen (- 20c)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۳۱
خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۱۵ شعبان ۱۳۰۰ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴]

← احکام حوادث عالم ⟵ احکام قرانات

● **احکام حیض** / فقه / فارسی
ahkām-e heyz

در احکام حیض و مسائل آن از دیدگاه فقه اهل سنت و فتوایی، طی چند باب کوتاه با سرآغازی در ضرورت دانستن آن. عناوین این ابواب که در نسخه آمده است: باب ۱. در نهادن پرده؛ باب ۲. در دانستن کمتری و بیشتری حیض؛ باب ۳. در بیان احکام مستحاضه؛ باب ۴. در بیان ضاله و احکام آن؛ باب ۶. در بیان عادت؛ باب ۷. در بیان اوقات صحبت.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱/۶۰۶۶
آغاز: سپاس و ستایش مر خداوندی را که آفریدگار خلق زمین و آسمانست و گشاینده زبان است؛ **انجام:** فردا سفر خواهی کرد که فرزند مال بمعصیت بکار برد یا علی ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ (گویا)؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۲گ (۱پ-۳۲پ)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۷]

● **احکام حیض** / فقه / فارسی
ahkām-e heyz

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۸۲/۲
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف، جلد: کاغذی عطف میشن قهوه‌ای، ۸گ (۱۳ر-۲۰پ)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۹ - ۴۳۰]

← احکام الحیض و الاستحاضة و النفاس ⟵ الدماء الثلاثة

● **احکام حیض و نفاس و استحاضه** / فقه / فارسی
ahkām-e heyz va nefās va estehāze

حسینی همدانی، ابوطالب بن عبدالمطلب، - ۱۲۶۶ قمری
hoseynī hamedānī, abū-tāleb ebn-e 'abd-ol-motalleb (- 1850)

ترجمه رساله‌ای است در احکام دماء ثلاثه تألیف شیخ محمد حسن صاحب جواهر که به امر مؤلف به فارسی ترجمه شده است، دارای ۳ «باب» و هر باب چند «فصل»: باب ۱. در بیان احکام حیض؛ باب ۲. در بیان خون استحاضه؛ باب ۳. در بیان نفاس.
آغاز: لآلی حمد بی انتها و جواهر ثنای لا یتناهی تحفه بارگاه جلال کبریای حکیمی است که الواح ارواح قابله بشری را ... اما بعد پس این رساله مختصری است در بیان احکام دماء حیض و استحاضه و نفاس که ... استادنا الاعلم جناب شیخ محمد حسن مدظله العالی به جهت التماس ملتمسین و انجاح مطالب مؤمنین به عربی جمع نموده، بفرموده سرکار ایشان در بلده طیبه نجف اشرف علی مشرفها السلام به فارسی مترجم گردید
انجام: و ذکر نمودن او خداوند عالم را و غیر اینها از سایر احکام حایض. و الله العالم باحکامه و حجه (کذا، حججه) الطاهرون صلوات الله علیهم اجمعون و الحمدلله اولاً و آخراً.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۱۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به زر و لاجورد و شنگرف مشکی، مصحح، علامت بلاغ مقابله دارد، در پایان یادداشتی از ابوالقاسم رضوی و برگردان نام او به حروف شجری یا مشجر؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۹۳ر-۱۲۰پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۴۹۲]
۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۷۷/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نسخ، کا: جواد یواماتی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ (۶۰پ-۸۱پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۳ - ۸۲]

● **احکام حیوان موطوأة** / فقه / فارسی
ahkām-e heyvān-e mawtū'a

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری
hoseynī meybodī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (- 1896)

تاریخ تألیف: غره ربیع الثانی ۱۳۰۳ق
در احکام فقهی چهارپایانی که انسان با آنها نزدیکی کند و این که حکم شرع مربوط به آن انسان یا حیوان چیست و چه باید کرد.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این رساله در بیان احکام متعلق به چهارپایانی است که مذکر از انسان با آنها وطی کند
انجام: بلکه بقدر امکان امین و پاک کار بر آنها بگمارند که اهل حقوق آنها بر مالک و دیگران این گونه توجهات است

۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ص (۱۳۱–۱۳۹)، اندازه: ۱۷×۳۲/۵سم [ف: ۱ – ۱۶]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲/۱۲مشهد

آغاز و انجام: برابر

همان نسخه بالاست [ف: ۱۲۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۲/۱۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ – ۱۶۲]

۲. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۱/۳مشهد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۴۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۴۱/۳

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۲۲ص (۶۲–۸۳) [عکسی ف: ۶ – ۱۸۶]

● احکام خانه‌های رمل / رمل / فارسی

ahkām-e xāne-hā-ye raml

چند رساله ناشناخته با یک نام.

غیر همانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۲۴-۱۲/۱۱۴

آغاز: فصل دربیان قبض الداخل با جماعت دلیل کند که قبض اموال یا از [علائم است] وفینه شر از بندگان و مواشی و مشقت مسافر اما سلامتی بود؛ **انجام:** و عقل کمین و رنجور و تلف شده و زن خواستن و زن و شوهر دادن و محبوس و حامله و این خانه مزاح خانه هفتم دارد.

رساله مفصلی است در احکام خانه‌ها و چگونگی استخراج جواب سؤالات از خانه‌های رمل و پیشگویی حوادث آینده، درآن مکرر از زناتی و کتابش در این موضوع مطالبی نقل شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا عطف و گوشه پارچه سبز، ۱۳۰گ، ۱۵–۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۲۹]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۸۰

آغاز: پس آن چنان باشیم از اول ماه فارسی اورمزد نام روز اولست از ماه فارسی اورمزد نام خدایست؛ **انجام:** دلیل کند برخنکی و گرمی هوا و تجارتهای بی فائده ومضرت از سباع «یل خ ه» دلیل کند برفساد کشتیها

رساله‌ای است در نام‌های ماه‌های فارسی و روزهای خاصی از ماه‌های فارسی همچون کوش، دی مهر، سروش و صورت‌های لیحان، قبض الداخل، قبض الخارج، جماعت، کوسج، عقله، انکیس، نصرت و ... به نظم فارسی و شرح خانه‌های رمل همگی به نظم و همچنین کتاب مدخل منظوم با آغاز: «مرد دانا سخن ادا نکند ×× تا بنام خدای حق ابتدا نکند»، باب در بیان ساعات نامه یوم به یوم، باب در دانستن ماه که در کدام برج است، باب در معرفت رجال الغیب، باب در معرفت سکذ یولد وزو احکام او، باب در بیان رعد زلزله، باب در گرفتن ماه، باب در بیان گرفتن آفتاب، باب در احکام اتصالات کواکب هفت‌گانه، باب شرف کواکب هفت‌گانه، باب در احکام هبوط کواکب هفتگانه، باب در احکام مجاسده کواکب، باب در بیان قران کواکب هفت‌گانه در برجهای مختلف، باب در احکام تحویلات کواکب هفت‌گانه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۳۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف مخ: ۱ – ۱۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۲۴-۵۴/۱۴

آغاز: خانه‌های رمل سه صفحه، فصل از فصول سهام زناتی گوید چون بدین صفت بیرون آید و اگر سؤال از نفس بود دلیل کند بر قوت و نصرت

در رساله حاضر ابتدا جداول رمل در سه صفحه رسم شده و بعد از آن حکم اشکالی که از خانه‌های رمل توسط رمال استخراج می‌شود در ۲۵۴ فصل بیان شده است در اول هر فصل عبارت «فصل از فصول زناتی گوید» تحریر شده و در اول هر فصل نقش شکل استخراج شده آمده و پس از آن دلالت آن در صور مختلف و سوالات متعدد با عنوان «اگر سؤال باشد ... بیان شده است»، این رساله یا همان فصول زناتی است یا تلخیص و تحریری از آن است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۷۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم[ف:۱–۱۲۸]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۸۰/۱-۱۷/۶۰

آغاز: آن خیر کند و شهرت او در همه آفاق و اگر در مایل بود دلیل قدرت و قیمت و عزت آن شیء کند ... افاده نقطه در وتر شیء را از قوه به فعل آرد بی مانع و کار بزرگی بود؛ **انجام:** ور نباشد در آن بود کاذب ×× نیست جز این که گفتمت قارب. و این معانی اصلی است از اصول صحیح.

رساله مفصلی است در بیان احکام خانه‌های رمل با عنوان‌های «افادة_ افادة»؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۲۸]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۳۹/۲-۱۳/۲۱۹

آغاز: عالم کون عناصر باشند و مرکبات آنچه از این عناصر به امتزاج صورت بندد هر یک در مزاجی باشند؛ **انجام:** پس این حروف حاصل شود ب ی ق ا چون ترکیب باقی شد.تمت

رساله مفصلی است در احکام خانه‌های رمل و حکم اشکال مستخرجه از آن، همراه با رسم اشکالی از جداول رمل؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج سرخ ضربی مجدول گرهی، ۶۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۲۸]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۷۲/۲

آغاز: بسمله، فصل در احکام دوازده خانه بطریق زنانی شکلهای؛

انجام: پایان: و انقلاب سعد و نحس و حرکت نقطه میزانی است اکمل و اصح و احکام نجوم صحیحتر و راست‌تر از رمل است.
در این قسمت ضمن فصول متعدد احکام خانه‌های رمل به طریق زناتی آمده است و در آن نشان داده که اگر این شکل‌ها در خانه اول افتد چه پیش می‌آید و سعد و نحس چیست و اگر در خانه دوم افتد وضع بچه منوال است تا آخر خانه‌ها؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ رجب ۱۲۶۵ق، جا: ارومیه؛ حاوی جداولی رملی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ترنج و نیم‌ترنج یک‌لایی، ۱۱۹ص (۲۱۹-۳۳۷)، ۱۵ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۶ - ۹۲]

۷. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۵۲-۱۵/۹۲**
آغاز: فصل نذکر لک فی هذا الجدول صدق کل شکل وقوته وسعادته علی ستة عشر وجه من وجوه التسکین ثمانیة تسکینات منها سماعیة مسموعة من محقق هذا الفن؛ **انجام:** و خانه هشتم منسوب تمام نباتات حشیش می‌باشد این است جدولی که درهر دو قاعده به کارمی آید [جدول]
مجموعه‌ای است جمع شده از چند رساله، در آن احکام خانه‌های رمل و حکم اشکال استخراج شده از رمل بیان شده است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی، ۱۴۳گ، ۱۵-۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۹/۴**
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۳۶ر-۳۸پ)، ۱۲ سطر [ف: ۳۶ - ۷۰]

← احکام خانه‌های شانزده‌گانه ← احکام شانزده خانه رمل

● **احکام خسوف** / فقه / فارسی

ahkām-e xosūf

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴۲/۱۰۹
کا: ابوالقاسم وفا، تا: قرن ۱۳؛ در هامش [ف: ۶ - ۱۳۷]

● **احکام خسوف** / هیئت / فارسی

ahkām-e xosūf

رساله‌ای است در این‌که از وقوع ماه‌گرفتگی در هر یک از ماه‌های سال می‌توان پیش‌بینی‌هایی نمود.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۲/۴
آغاز: اگر ماه محرم بگیرد مرگ ائمه وفقها بود و تعصب و گفت و گوی در میان مردم باشد؛ **انجام:** و کار مردمان را گشاده شود و میوه کمتر باشد و انگبین نیک بود و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، کا: درویش علی بن درویش محمود، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش قرمز پارچه‌ای، ۲گ (۱۴پ-۱۵پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [مؤید: ۳ - ۵۷۴]

← احکام خسوف و کسوف ← خسوف و کسوف

● **احکام خطوط الکف** / متفرقه / عربی

ahkām-u xoṭūṭ-il-kaf

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ - ۶۰۶ قمری

faxr-e rāzī, mohammad ebn-e ‘omar (1150 - 1210)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۸۱/۴
آغاز: فصل فی احکام خطوط الکف للفخر الرازی اذا وجدت خطوط الکف مستویة حسنة فاقص لصاحبها بطول العمر؛ **انجام:** و ان کانت الخطوط ظاهرة بینة عاش صاحبها فی رفاهیة و خفض عیش.
خط: نسخ، کا: طبیب گیلانی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴گ (۲۴۷-۲۵۰)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۷۸]

● **احکام الخمر** / فقه / عربی

ahkām-ul-xamr

موسوی شفتی، اسدالله بن محمد باقر، ۱۲۲۷؟ - ۱۲۹۰ ؟ قمری

mūsavī šaftī, asad-ol-lāh ebn-e mohammad bāqer (1812 - 1873)

رساله‌ای است استدلالی در نجاست خمر و سایر مسکرات در برابر نظر برخی از فقها همچون شیخ صدوق، ابن ابی عقیل، مقدس اردبیلی، صاحب مدارک، صاحب ذخیره و صاحب مشارق که قائل به طهارت خمر می‌باشند.

۱. **اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۳۱/۱**
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۴گ (۳ر-۴۶پ)، ۲۰سطر [سه کتابخانه اصفهان :ف: - ۱۷۸]

۲. **اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۳۰/۱**
آغاز: قوله: الثامن: المسکرات و فی تنجیسها خلاف و الاظهر النجاسة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۵۹گ (۱پ-۵۹پ)، ۱۹سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: ۱۷۷]

● **احکام خمس** / فقه / فارسی

ahkām-e xoms

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, ‘alī ebn-e mohammad ‘alī (- 1896)

رساله‌ای فتوایی در وجوب و احکام خمس است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این رساله ایست در بیان حکم خمس مزید حاجت برادران دینی برشته تحریر آمد
انجام: و حکم این دو قسم هم در قسمت و مصرف حکم سایر اقسام است چنانچه دانستی

۱. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد اسماعیل بروجردی، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳گ (۶۷پ-۸۹پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: - ۲۵]

۲. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۷/۲مشهد
خط: نسخ، کا: محمد جواد بن علی حسینی میبدی، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۳۰۵ق، جا: کرمانشاه؛ ۳۲گ (۳۵پ-۶۶ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۵۹]

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۷/۲
همان نسخه بالا [ف: ۱ - ۴۷]

● احکام خمس / فقه

ahkām-e xoms

تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۶]

● احکام خواب دیدن در روایت جناب سلمان

ahkām-e xāb dīdan dar revāyat-e jenāb-e salmān

به نقل از اختیارات مجلسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۳/۳۰
خط: نستعلیق شکسته تحریری، کا: جامع، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سر ترنج و جدول گرهی، ۱ص (۷۸ر)، اندازه: ۱۰/۶×۱۵/۹سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۶۰]

● احکام الخیار اذا مات مستحقه / فقه / عربی

ahkām-ul-xīyār iḏā māt-a mustaḥaqq-u-h

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری

bahrānī, soleymān ebn-e ʻabd-ol-lāh (1665 - 1710)

موضوع رساله این است: هرگاه صاحب خیار بمیرد مشهور قائل به انتقال خیار به وارث میت‌اند جز خیار مجلس که گفته‌اند با مرگ یکی از متبایعین خیار نیز ساقط می‌گردد زیرا مفارقت ارواح در حکم مفارقت ابدان یا قوی‌تر از آن است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۰۶

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی هدانا لدین الاسلام و عرفنا مسائل الحلال و الحرام؛ **انجام:** فانه لیس من سمات اهل العلم و العمل.
خط: نسخ، کا: محمد بن احمد آل عصفور، تا: ۱۲۵۱ق؛ واگذاری سازمان حج و اوقاف موقوفه آل عصفور در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: فستقی، فاقد جلد، ۴ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۷]

● احکام درجات بروج / هیئت / فارسی

ahkām-e darajāt-e borūj

شامل جدول‌هایی در احکام بروج دوازده‌گانه و در هر یک احکام سی درجه آنها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۲۸/۳
آغاز: احکام درجات حمل. درجه اول حمل. شادی. هر که برین درجه زاید نیک مرد و پارسا باد و تنگ عیش و بدخو و بی فرمان بود؛ **انجام:** درجه سی ام خوشه ... و قومی بسیار تبع او شوند و مال بسیار جمع کند به حرص تمام پس بمیرد و مال او وارثان ببرند.
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول به شنگرف و زرین تحریردار؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی مجدول گرهی و ساده زرین یک‌لا، ۳۷گ (۹۶پ- ۱۳۲ر)، ۱۲ سطر (۷×۱۲/۷)، اندازه: ۱۰/۴×۱۶/۳سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۹۰]

● احکام درجات بروج در طالع مولود / هیئت / فارسی

ahkām-e darajāt-e borūj dar tāleʻ-e mowlūd

احکام طالع مولود را در هنگام حمل و تولد از بروج دوازده‌گانه، در این رساله بنا به آنچه درکتاب تنکلو شاه بابلی آمده، استخراج نموده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۱۱/۲
آغاز: صحایف حمد و ثنا و لطایف شکر نعما حامدان بالا و پس و باشندگان ممالک هستی از بدایت دمیدن صبح وجود؛ **انجام:** پس مادر و پدر بمیرد و از میراث هیچ نیابد، و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۳۰گ (۱۳پ-۴۲ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۴- ۲۶۶]

● احکام الدلالة علی تحریر الرسالة / عرفان و تصوف / عربی

ahkām-ud-dilāla ʻalā taḥrīr-ir-r.

انصاری، زکریا بن محمد، ۸۲۶؟ - ۹۲۶ ؟ قمری

ansārī، zakaryīā-e-bn-e mohammad (1423 - 1520)

وابسته به: الرسالة القشیریة؛ قشیری، عبدالکریم بن هوازن (۳۸۶-۴۶۵)

تاریخ تألیف: ۸۹۳ق
شرح رساله قشیریه است. شارح در آغاز شرح می‌نویسد: «اورویها عن جماعات منهم الامام الشریف ابوالفتح محمد بن الزمن ابوبکر بن الحسن المراغی بمکة، عن ابی الخیر احمد بن الحافظ ابی سعید الکلانی، عن ابی الخیر احمد بن الحافظ ابی سعید الکلانی، عن ابی العباس الصالحی، عن ابی الفضل جعفر بن الهمدانی، عن الحافظ ابی طاهر السلقی عن ابی المحاسن عبد الواحد بن اسماعیل الرویانی عن مؤلفها و مولده فی شهر ربیع الاول سنة ۳۷۶ و وفاته صبیحة یوم الاحد ۱۶ ربیع الاول سنة ۴۶۵» و در چند سطر به آخر مانده آمده است: «املاء هذه الرسالة فی اوائل سنة ۴۳۸»

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۰

آغاز: الحمد لله الذی یسر سبیل السالکین علی العارفین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با وقف‌نامه از محمود پاشا صاحب خانقاه سلیمانیه که کتاب را وقف کرده و خود را متولی آن قرار داده است بر برگ آغاز، نیز با این یادداشت از آقای نجفی مرعشی: «للشیخ زکریا القاضی فی الدولة العثمانیة من کردستان و المفتی بها و کان من الشافعیة عملا و الاشعریة اعتقاداً»؛ ۱۸۵گ، ۲۷ سطر، قطع: رحلی [ف: ۳۳]

● احکام دلایل اصلی و تحویلی / هیئت / فارسی

ahkām-e dalāyel-e aslī va tahvīlī

گنابادی، محمد حسین بن بدیع الزمان، ق۱۳ قمری

gonābādī, mohammad hoseyn ebn-e badī'-oz-zamān (- 19c)

در استخراج احکام اوضاع فلکی و مواضع کواکب در وقت ولادت یا دلایل اصلی بر احوال ذاتی انسان و احکام اتصالات و انصرافات کواکب پس از ولادت یا دلایل عرضی بر احوال عرضی انسان و مانند دنباله رساله پیش است.

آغاز: توکلت علی الحی الذی لایموت و لاینام چون از استخراج تواریخ و تصحیح درجه طالع همایون و تسویة البیوت و تقاویم کواکب سبعه ثابته و سهام و عروض و ابعاد و مطالع ممر و مطلع و مغیب و عروض ... که مدارا احکام نجوم است فارغ شدیم لازم نمود که ... سطری چند در سلک تحریر ... آوریم.

انجام: و انبساط حاصل شود ان شاءالله تعالی.

[فهرستواره منزوی ۳۰۸۱/۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۰۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی زرکوب مقوایی عطف مشکی، ۱۶ص (۱۹۳-۲۰۸)، ۱۴ سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۲-۲۹۹۵]

← احکام دوازده برج ⟵ معرفت تقویم

● احکام دوازده برج (منظوم) / هیئت / فارسی

ahkām-e davāzdah borj (manzūm)

منظومه‌ای در ۳۸ بیت که درآن احوال و احکام چیزها از حیث سعد و نحس بودن مطابق نظرات منجمین سروده شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۸۳/۷

آغاز: آنچه ازماه شد [...] ×× پنج دیگر فزای بر سر آن / پس بهر پنج از آن زخانه شمس ×× خانه گیر وجای مه میدان؛ **انجام:** لیک دعوت نیک باشد دیدن اشراف نیز ×× باز از این چرخ کهن پوشیدن نوچار چیز / هم قبا و هم کلاه و هم کمر هم پیرهن ×× آنچه داری بر سزا شد جمله را بخشی بمن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در ادامه متفرقاتی از اختیارات ایام، ادعیه و خواص سور و ختومات آمده است؛ ۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۶۹]

● احکام دوازده خانه / رمل / فارسی

ahkām-e davāzdah xāne

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۱۳/۴

آغاز: چون عطارد که شریک صاحب طالع است در دوم واقع شده

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۱۳۱-۱۳۴)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۳۷]

← احکام دوازده خانه رمل (رساله در...) ⟵ رمل

● احکام دوازده سال ترکان عربی

ahkām-e davāzdah sāl-e torkān

انصاری، محمد بن عبدالوهاب،

ansārī, mohammad ebn-e 'abd-ol-vahhāb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۶۰/۲

خط: نستعلیق، کا: محمدرفیع قزوینی، تا: ۱۲۹۰ق؛ در حاشیه صفحات؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی با ترنج، ۱۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۷۴۳]

● احکام دوازده سال ترکان / هیئت / فارسی

ahkām-e davāzdah sāl-e torkān

چندین رساله همنام و غیر همانند.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۳۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به زر و مشکی؛ جلد:

تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۲۰۳پ-۲۰۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱۹ - ۲۴۵]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۲۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۶۹/۳

آغاز: در اقاویل سال ترکان برقول حکما ترکستان و وضع آن بروزگار دانیال پیغمبر است علیه السلام و احکام آنرا تاثیر عظام است و حکما ترکستان روشن کرده‌اند و قانون آن بر دوازده برج است؛ **انجام:** و اگر در میانه سال زاید کم دان وخودرای بود و خود را دانا شمرد واگر درآخر سال زاید بدطبع و هوادار بود و او را سفر نسازد و اگر سفر کند در رنج افتد و زحمت بسیار بیند والله اعلم بالصواب

وجیزه‌ای در شناختن احکام سال‌های ترکان که در دوازده فصل تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۶۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۸۶/۲

آغاز: بسمله احکام سالهای ترکان حکماء ایغور و تاتار و خطارا تاریخی است که بر طبع دوازده جانور میگردد و هر سال ایشان منسوب است به یکی از جانوران و هر حادثه که در آن سال واقع شود از طبع و خوی آن جانور گیرند و مبدء سال آن قمری حقیقی باشد ... و آن اول آرام ای ترکی باشد؛ **انجام:** هر کجا که رود برنج افتد و دلیر و مبارز باشد و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب تمت.

رساله‌ای است در این باب و یا بخشی است از یک کتاب در احکام نجوم؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۷ص (۲۴۶-۲۵۲)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۲۶۶]

۵. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۱۸/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق؛ جدول زرد و لاجورد و زنگار و شنگرف و مشکی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [نشریه: ۳ - ۲۲۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۳

آغاز: احکام سالهای سیچقان ئیل. حکیم گوید در اول سال کار ملوک نیک باشد

احکام سالهای ترک است از سیچقان ئیل تاتنگوزئیل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی مندرس و عطف قهوه‌ای، ۷ص (۲۶۳-۲۶۹)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه:۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۱۵/۳

آغاز: بسمله، در بیان آنکه هر سالی که در آید در آن سال خیر و شر احوال مردم چگونه باشد از دوازده سال ترکی بدین موجب است، باب اول موش است، چون سال موش درآید؛ **انجام:** هر که آخر سال زاید دلیر و مبارز و سپه سالار بود. والله اعلم بالصواب

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۳ص (۳۰۲-۳۰۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۲۵]

۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۰۶/۴

آغاز: احوال سال ترکان، موش و بقر ... از قول حکما سال موش، گویند چون پیش آید سال ایمن بود و خوش گذرد

شرح است بر دو بیتی از نصاب ابونصر فراهی در بیان اسامی سالهای ترکان «موش و بقر و پلنگ و خرگوش شمار ...»؛ خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج مشکی عطف پارچه‌ای مشکی، ۴گ (۵۴ر-۵۷پ)،۱۴سطر،قطع: رقعی، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۸۲]

۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۰۵/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ - ۲۳۸]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۰۲/۴

آغاز: حکمای خطا و ختن و علمای چین و ما چین ادوار عالمی اون ایکی بولمشله؛ **انجام:** دولتک دایم اوله عمرک دراز ×× ایکی عالمده اوله سن سرفراز

منظومه‌ای است، در بیان احکام سال‌هایی که به نام حیوانات نام‌گذاری می‌شود، مانند سال «موش»، «مار» و جز آنها، نام سال‌ها در این رساله به ترکی عثمانی نگارش یافته، بر خلاف تقویم‌های قدیم که به زبان «اویغور» می‌نوشتند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، در پایان یادداشتهایی در دعا آمده است؛ کاغذ: فرنگی،۵گ(۲۰-۲۴)،۱۷ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۳۶ - ۳۴۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۲۴/۵

آغاز: حکمای ایغور و تتار متفق اند که حکم سال ایشان و سعد و نحس و برف و باران و مولود و خوبی و بدی جمیع مقدمات ایشان از نسبت دوازده جانور گرفته اند و اگر سال ایشان معلوم نباشد؛ **انجام:** سفر کردن او سازگار بود و اگر در آخر سال زاید بهر جای که رود رنج افتد اما دلیر و مبارز جوی بود والله اعلم.

رساله‌ای است در تعریف و توضیح سال‌های ترکی که هر یک به نام حیوانی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، افزودگی‌هایی در شناختن بروج، تعبیر خواب، شناخت ماه‌های عربی و فارسی و جداول اخترشناسی در انجام آمده است؛ کاغذ: شرقی،۳گ(۳۳پ-۳۵ر)،۲۱سطر،اندازه:۱۲×۱۷سم[ف: ۳۲ - ۵۶۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۲۹/۲

آغاز: بسمله حکماء تتاروا و یغور متفق اند که حکم سال ایشان و سعدو نحس و برف و باران و خوبی و بدی و جمیع مقدمات ایشان از نسبت دوازده جانور گرفته‌اند و اگر سال ایشان معلوم نباشد و بخواهیم بدانیم که سال چیست و به کدام جانور نسبت دارد؛ **انجام:** به هر جا که رود رنج افتد اما دلیر و مبارزه‌جوی بود.

نام‌ها و احکام سال‌های ترکان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۴۳ص (۷۱-

۷۳)، قطع: خشتی [ف: ۱۰ – ۲۰۱۳]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۱/۱۱

آغاز: بسمله. حکمای ایغور و تتار متفق اند که حکم سال ایشان و سعد و نحس و برف و باران و مولود؛ **انجام:** اما دلیر و مبارز جوی باشد

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا: ۱۲۴۰ق؛۳گ(۲۶۰پ– ۲۶۲ر) [ف: ۷ – ۱۳]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۷۰/۲

آغاز: باب در احکام سال ترکان بر طالع سال اتفاق افتد ... چون سال موش درآید ایمنی باشد روزگار خوش گذرد و خوش گردد در میان سال تیره و نم و باران بود؛ **انجام:** و هشت سال بعد از آن در سن خزیف که آخر کاهیدن است و حال او بر مزاج زحل است و زحل صاحب نوبت اوست تا آخر عمر.

بابی از کتاب ظاهراً گسترده‌ای در این علم است که به بررسی احکام نجومی سال‌ها بنا بر تقسیم ترکان پرداخته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ در برگ پایانی چند طلسم آمده است؛ جلد: مقوایی، عطف پارچه‌ای مشکی، ۴گ (۱۳پ–۱۶ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۰ – ۲۴۷]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۷۸/۳

آغاز: بسمله، این رساله‌ایست مبنی بر احکام سالهای ترک؛ **انجام:** و عالم ظلمانی را بمشاهده جمال خود نورانی ساخت

رساله‌ای است مبتنی بر احکام سال‌های ترکی و قواعد مختلفه در احکام و اعمال نجومی؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ پس از آن دو صفحه است در تقویم قمر از عبدالقادر جوهری که آن را از خط مولانا سیف الدین المنجم نقل کرده که به زبان عربی است و سپس خود دنباله عبارت را به زبان فارسی آورده است، آغاز: «قال اضعف العباد عبدالقادر الجوهری قد نقلت هذا من خط مولانا ... اذا اردت تقویم القمر فخذ تقویم السنة التی قبل سنتک باربع سنین ... ناقل گوید مابدین عمل کردیم ...»، انجام: «اگر بخلاف این بود ساعات درست پدید آید و الله اعلم.»، بدنبال آن، مطالب زیر در یکی دو صفحه می‌آید: الف. فی التواریخ المتفرقه، ب. قصیده در تهنیت مولود به زبان عربی و چند بیت بزبان فارسی، ج. گفتار در بیرون آوردن سهام و ضمایر و مسائل و اختیارات؛ جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، اندازه: ۱۷/۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ – ۲۵۵]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۳۶/۲۴

آغاز: این رساله‌ای است در احکام شناختن سال ترکان که چگونه ... و بر دوازده سال نهاده‌اند ... و احکام هر سال بر خوی جانور برون آورده‌اند ... ۱) موش ۲) گاو ۳) پلنگ ۴) خرگوش ۵) نهنگ ۶) اسب ۸) گوسفند ۹) بوزینه ۱۰) مرغ ۱۱) سگ ۱۲) خوک؛ **انجام:** و دلیر و مبارز باشد تم بالخیر سنه ۱۲۹۵

ریاضی نجوم با اصطلاحات ترکی است. ؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج سرخ اطرافش گل بوته فشاری با دو جدول، ۴گ (۱۹۳پ–۱۹۶پ)،۱۷سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ – ۲۱۵]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۶۸/۱۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۲۲۶]

۱۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۵/۲۰

کتاب در دوازده سالی است که ترکان روی سال‌ها می‌نهند به نام دوازده حیوان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق، جا: هندوستان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، ۳گ، اندازه:۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۵۱۴]

۱۸. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۳۵

آغاز: بدانکه حکمای ترکستان از قبچاق و ایغور

تقویم سال ۱۳۲۸ مستدرک ۱۳۲۹ به افق تهران با اختیارات؛ خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، جا: تهران؛ محشی، تقویم مجدول به رنگ‌های مشکی و قرمز قسمت‌هایی آبی لاجوردی و زر (اکلیل) همچنین دارای کمند و جدول به رنگ سیاه؛ کاغذ: فرنگی مایل به حنایی، فاقد جلد، ۱۴گ، ابعاد متن: ۱۴/۵×۲۵/۵ [ف: – ۱۲۵]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۲/۴

آغاز: بسمله. حکماء هند و سند و ترک و فارس و روم و عرب و نیلوس مجوس و هرمس ادریس و افلاطون مجوس و جالینوس مجوس و بقراط مجوس و سقراط مجوس و جاماس مجوس و کشیار مجوس سالها بسیار تجربه کرده‌اند و دوری نهاده اند بر دوازده حیوان ... و این دوازده سال را نسبت بترکان کرده اند ... و گویند که این دور دانیال پیغمبر ع وضع کرده و بسالهای پارسیان راست آورد؛ **انجام:** و سفرش بسیار باشد و هر جا که رود برنج اوفتد و دلاور و مباز و مردانه باشد. و هو اعلم.

در این نامه از دور دوازده سال که بنام دوازده جانور در آسیای مرکزی متداول بوده است و حکم هر سالی گفتگو شده. پیدا است که نگارنده این نامه از تاریخ ستاره شناسی و سرگذشت دانشمندان بسیار ناآگاه بوده است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۵۷پ–۱۶۰پ)، ۱۸ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۴ – ۸۲۰]

۲۰. رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۵/۱۷ر

در یازده فصل، رساله‌مانندی است؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ – ۳۹۰]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۲۲/۳

آغاز: بسمله، سچقان ئیل بدانکه حکمای ترکستان و قبچاق و اویغور را دوری دارد؛ **انجام:** یا قریب به نصف تخمینا معلوم می‌شود (ناقص)

بدون خطبه و دیباچه است؛ خط: نسخ و شکسته، کا: حاجی ملامحمد مهدی منجم مشهدی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جداول نجومی به شنگرف؛ جلد: تیماج، ۶ص، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۵۸]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۷/۵۰

آغاز: بسمله. در احکام طالع ترکان بر اقاویل حکمای ترکان ترکستان و آن دوازده فصل است و وضع آن بروزگار دانیال پیغمبر است علیه السلام و احکام آن را تأثیری عظیم است و حکمای ترکستان بتجارب بسیار روشن کرده اند و قانون آن بر دوازده بر جست بنام دوازده حیوان بطالع سال یعنی سر سال موش نهاده اند و تحویل سال ایشان هم از نوروز است؛ **انجام:** فصل دوازدهم چون طالع سال ترکان خوک بود دلیل کند که در این سال دختران بسیار زایند و بیماری بزرگان بود و جور و آفت رسد و زمستان بگاه آید و دراز کشد و اندر میان سلاطین خلاف پدید آید و غارت و خن ریزش و شمشیرهای مختلف آهیخته شود و هلاکت گوسفند بود و نعمت تیر زیر برف بماند و تحویل مردمان بود از جایی و ویرانی رعیت شود و هر مولود که در اول این سال متولد شود بدخوی و بدفعل و جهانسوز بود و خود رادنی شمرد و اگر در آخر سال زاید بد طبع و هودار بود و سفرش نسازد و اگر سفر کند در رنج و زحمت افتد و زحمت بسیار بیند و الله اعلم بالصواب.

در احکام طالع ترکان بر اقاویل حکمای ترکان ترکستان و آن دوازده فصل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف میشن، ۴گ (۲۰۴پ–۲۰۷ر)، ۱۵ سطر (۱۷×۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ – ۶۱۹]

۲۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۹۰/۲

آغاز: بسمله. هذه رسالة فی معرفة سنة الاتراک و هو مشهور. اعلم. الحمدلله الذی جعل العرب اشرف الناس و جعل الاتراک، متابع سیچقان ئیل ... بدانکه حکمای ترکستان و خطا و ایغور و فرغانه و چین و ماچین و فرخار و خلخ و تبت؛ **انجام:** و خموشی و بیزبان بوند.

جز احکام دوازده سال ترکی دانشگاه است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۵ر–۷پ) [ف: ۵ – ۹۷]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۱ص (۱۲۸–۱۳۸)،۲۵ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ – ۱۱۸۳]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۹

احکام دوازده سال ترکان و ولادت فرزند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ – ۳۹۱]

● احکام دوازده سال ترکی / هیئت / فارسی

ahkām-e davāzdah sāl-e torkī

در احکام سال‌های دوازده‌گانه که ترکان خطا و ختن برای آنها نام‌های دوازده حیوان گذاشته و برای هریک احکام خاصی قائل شده‌اند. در سرآغاز این رساله از ابو نصر فراهی و نصاب الصبیان وی نام برده شده است.

آغاز: بسمله این رساله‌ای است درشناختن احکام سال ترکان چگونه نگاه دارند در حدود خطا و ختن میراث دارند آن را از بزرگان خویش و اعتماد کنند بر وی بهمه کاری

انجام: هر کجا که رود برنج افتد و دلیر و مبارز بود و مردانه و وفادار و تند خوی و الله اعلم بالصواب.

همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۶۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۲گ (۱پ–۱۲ر)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ – ۷۴]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۴/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۳۷۱]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸/۲

آغاز و انجام: برابر

مؤلف از خواجه طوسی با عنوان «مولانای اعظم» یاد می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، ۴گ (۱۸۱ر–۱۸۴پ)، ۱۵ سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱۵۰]

۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۶۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک‌لا، ۵ص (۶۵–۶۹)، ۱۶ و ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۲۱۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۶۲/۲

آغاز: بدانکه حکمای فتا و ابغور متفق اند باینکه سعد و نحس و باران وبرف و احکام سعادت و شقاوت مولود و خوبی تمام سال را به دوازده جانور نسبت داده‌اند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: علی محمد نوری اوزردی، تا: قرن ۱۳؛ در نسخه انجمن ترقی کراچی این اثر به خواجه نصیرالدین طوسی نسبت داده شده است؛ ۲گ (۱۶۵ر–۱۶۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۵ – ۷۳۶]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۴۶/۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ لفظ «و الاربعین» ضمیمه اسم می‌باشد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۴گ (۱۱۰پ–۱۱۳ر)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ – ۶۳]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۴۲/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ پس از آن یادداشت‌های تاریخی هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۳گ (۸۵پ–۸۷پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۳ – ۶۲]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۶۳/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۴گ (۱ر-۴ر)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۲۰۰۱]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۵۰۴/۲
آغاز و انجام: برابر
درباره دوازده سال ترکان: موش، ببر، پلنگ، خرگوش، نهنگ، مار، اسب، گوسفند، همدونه، مرغ، سگ، خوک؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نشان و جدول‌ها و شکل‌های نجومی به شنگرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۵گ (۲۷پ-۳۱پ)، ۱۴ سطر [ف: ۹ - ۴۳۳]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۵۶/۴
آغاز و انجام: برابر
درباره دوازده سال ترکان: موش، ببر، پلنگ، خرگوش، نهنگ، مار، اسب، گوسفند، همدونه، مرغ، سگ، خوک؛ خط: میان نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۳گ (۷۴ر-۷۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۴۹]

● احکام دولتی / اسناد / فارسی
ahkām-e dowlatī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۱۴۱
در چهل و شش طغرا؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۷ - ۳۰۱]

● احکام دیدن ماه نو در منازل (منظوم) / شعر / فارسی
ahkām-e dīdan-e māh-e now dar manāzel (manzūm)
چهارده دو بیتی است در منازل قمر و بیان آن که با دیدن هلال در هر منزل بر چه باید نگریست و چه باید کرد.
آغاز: در برج حمل چون نو شود ماه منیر ×× بشنو سخن حکیم کش نیست نظیر / با هیچ زنی سخن مگوی و بنگر ×× در آتش افروخته‌ای میر کبیر
انجام: در لعل و جواهر نظری کن که بود ×× کو هر چه کریهست از آن در گذری

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۵/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج، ۳ص (۵۷-۵۹)، ۱۹ سطر [ف: ۳۶ - ۱۰]

● احکام دین / کلام و اعتقادات / فارسی
ahkām-e dīn

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۴۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رامبد دبستانی [رایانه]

● احکام دین (رساله در) / فقه / فارسی
ahkām-e dīn (r. dar)
رساله‌ای است در بیان مسائل فقهی، مشتمل بر چند «مقصد» و «مبحث» و «باب» و «فصل» است، عناوین مباحث موجود عبارت است از. فصل ۶. در حکم جنایز؛ فصل ۷. در شکوک؛ باب اول از مبحث دوم: در انواع نجاسات و آن ۱۲ قسم است؛ باب دوم از مبحث دوم: در احکام نجاسات؛ باب سیم: در مطهرات و احکام آنها با چند فصل؛ مقصد دوم: در نماز؛ مقصد سیم: در زکات مال و بدن و خمس، در آن سه مبحث است؛ مقصد چهارم: در صوم با چند مبحث و باب و فصل.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۸۰
آغاز: باید دیگری را معین کرد و معتبر در خشک شدن؛ **انجام:** روزه مستحب صحیح نیست از کسی که در ذمه او روزه واجب باشد، مگر آن که قادر نباشد بر واجب که
نام آن در نسخه یاد نشده است؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مطالب متن داخل جدول به رنگ قرمز و لاجوردی؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور، ۱۳۷گ، ۱۲ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۹۶]

● الاحکام الدینیة (فی تکفیر قزیلباش) / کلام و اعتقادات / عربی
al-aḥkām-ud-dīnīyya (fī takfīr-i qizilbāš)
شروانی، حسین بن عبدالله، - ۹۷۴ قمری
šarvānī, hoseyn ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 1567)
اهدا به: سلطان سلیمان خان (۹۲۶- ۹۷۴ق)
تاریخ تألیف: قرن ۱۰؛ محل تألیف: ماردین
کتابی در رد قزلباش و شاه طهماسب صفوی (۹۳۰- ۹۸۴ق) و تکفیر اینان به مناسبت جنگ‌هایی که بین ایران و ترک‌های عثمانی درگرفته بود، به‌نام سلطان سلیمان خانی عثمانی. رساله در چهار باب و به نام چهار خلیفه تنظیم شده، فهرست ابواب چنین است: ۱. بیان دیدگاه‌های مذهبی دولت صفوی و در اصل مذهب امامیه آن روزگار؛ ۲. درباره جنگ سلطان عثمانی با صفویان و فضیلت جهاد با آنها؛ ۳. در بیان اقوال شاه اسماعیل و اعتقادات صفویان در باره شاه اسماعیل؛ ۴. درباره اقوال و افعال شیخ حیدر و شیخ جنید، پدر و جد شاه اسماعیل.
آغاز: الحمدلله الذی جعل سلطاننا صاحب قران و جعله خلیفة خلفاء ایران و التوران و بعثه مهیباً علی الکفرة و قالعا رؤوس المشرکین عن الابدان الذی ...
انجام: و جنبنا عن اقتراف المناهی و السیئات المؤدی الی المؤاخذة و العقوبات یوم لاینفع مال و لابنون الا من الحسنات

کما قال الله ان الحسنات یذهبن السیئات الحمد لله علی الاتمام.
چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر چهارم، به کوشش رسول جعفریان، ص ۷۱۹- ۷۳۹

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۸۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ ربیع الاول ۹۸۶ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج، ۱۵گ (۱۸پ-۳۲ر)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶ - ۳۶۷]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۶۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ملا بلال بن درویش علی، تا: ذیقعده ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه مقوای کاغذی، ۱ص (۱۵۲پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۱سم [ف: ۷ - ۱۲۱]

← احکام دیوان سلاطین ماضیه ⋟ منشآت

● **احکام ذوات الاذناب** / هیئت / عربی
aḥkām-u ḏawāt-il aḏnāb

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۴/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۱ص، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۲۱]

● **احکام ذوذؤابه (جدول)** / هیئت / فارسی
ahkām-e zūzo'ābe (jadval)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱۵
در آغاز (زیر عنوان) چنین آمده: حکماء گفته‌اند ذوذوابه بر قبال سر آدمی باشد که از گیسوهای آتشی پدید آید ... هشت ستاره‌اند معلق چون قندیلی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۳۹۷ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۵]

● **الاحکام (رسالة فی)** / عربی
al-aḥkām (r.-un fī)
ابن میثم، میثم بن علی، ۶۳۶ - ۶۸۹ قمری
ebn-e meysam, meysam ebn-e ʻalī (1239 - 1291)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۲۴/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان فرنگی، جلد: میشن، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رایانه]

● **أحکام الرضاع = الرضاعیة = الرضاع** / فقه / عربی
'aḥkām-ur-riḍā' = ar-riḍā'īyya = ar-riḍā'
طباطبائی بروجردی، محمد بن عبدالکریم، ق۱۲ قمری
tabātabā'ī borūjerdī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-karīm (- 18c)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۱۰۷ق
این کتاب در الذریعة (۱۹۴/۱۱) به «ملا محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی» نسبت داده شده، لیکن با توجه به این‌که مرحوم آقا بزرگ تهرانی در همان الذریعة (۱۹۳/۱۱) از «الرسالة الرضاعیة» تألیف «سید محمد بن عبدالکریم بروجردی طباطبایی» نام برده و از آنجا که هر دو کتاب از جهت کتاب‌شناختی و سرآغاز، فصول ابواب و سایر مشخصات، به‌گونه‌ای با یک دیگر همخوانی دارند، تنها مرجحی که می‌توان بر آن استناد نمود عبارت نقل قولی است که مؤلف از پدر خویش می‌نماید و مرحوم آقا بزرگ تهرانی منظور از والد را سید عبدالکریم دانسته است - بر این اساس و نیز نقل قولی که در انجام از جدش علامه مجلسی می‌نماید، نشان می‌دهد این اثر قریب به قطع و یقین از «سید محمد بن عبدالکریم بروجردی طباطبایی» می‌باشد و به این دلایل می‌توان نسخه مرعشی را بدان افزود که به دستور «آیت الله حاج میرزا محمود طباطبایی بروجردی» کتابت گردیده و بنا بر «أهل البیت أدری بما فی‌البیت» و غیر این‌که به قرینه سایر رساله‌های این مجموعه که از خود «سید محمد بروجردی طباطبایی» است، این رساله نیز از خود اوست. رساله مشتمل بر «مقدمه» و چهار «فصل» و «خاتمه»: مقدمة: فی مدة الرضاع؛ فصل: فی شرایط نشر الحرمة بالرضاع؛ فصل: فیمن ینشر الرضاع تحریمه؛ فصل: هل تعتبر المنزلة فی هذه الاصناف السبعة ام لا؛ فصل: لقد ثبت فی الشریعة انه یحرم بالمصاهرة اربع؛ خاتمة: یستحب ان ترضع الام ولدها لمناسبة لبنها لغذائه فی الرحم فیکون انسب بمزاجه لاعتیاده باصله.
آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذه رسالة فی معرفة احکام الرضاع لاسیما المحرم منه، مشتملة علی مقدمة و فصول و خاتمة. اما المقدمة فی بیان مدة الرضاع
انجام: التی لامعارض لها. هذا آخر ما أردنا إیراده فی هذه الرسالة و علیک بالاحتیاط فی الأخذ بمسائلها والعمل بها علی ما هر المقرر فی المسائل المختلف فیما و حسبنا الله و نعم الوکیل.
[الذریعه ۱۹۳/۱۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۶۷/۱
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه و توضیح فهرست مرعشی ۳۲/۹۸۲ تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی لاکی، ۱۴ سطر [ف: ۹ - ۳۴]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۶۴۴
آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی ساده، ۴۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲۰ – ۲۱۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹۷/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ مصحح، مقابله شده، عبارت مقابله در انجام به صورت «بلغ قبالاً إلی هنا» آمده که به نظر می‌رسد با توجه به این‌که نسخه به دستور «مرحوم آیت الله حاج میرزا محمود طباطبایی بروجردی» استکتاب گردیده قاعدتاً مقابله نسخه‌های این مجموعه و یا حداقل رساله پایانی آن از روی نسخه اصل به خط مؤلف بوده باشد، دارای حواشی با نشان «۵» و «ع» و «منه» که به نقل از خود مؤلف می‌باشد؛ مهر: «محمد الطباطبایی ۱۲۷۷» (بیضی) که به احتمال زیاد مهر یکی از فرزندان آیت الله حاج میرزا محمود طباطبایی بروجردی بوده باشد، نیز مهر بیضی و امضای مرحوم آیت الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، مجدول با ترنج، سر ترنج لاکی زرد، زمینه گل و بوته. ۴۳گ (۱۴۷پ–۱۸۹ر)، ۱۷ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵ سم [ف: ۳۲ – ۹۸۲]

۴. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۳۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن احمد، تا: ۱۹ ربیع الاول ۱۳۵۱ق؛ دارای حواشی گویا به‌خط آیة الله بروجردی، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ (۲۷۳ر–۲۹۸ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۴۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۰۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن احمد، تا: ۱۷ رجب ۱۳۵۱ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»، کاتب در گ ۱ب–۲ الف دیباچه‌ای نوشته و می‌گوید که من ۲۳ سال نزد حاج آقا حسین بروجردی شاگرد بودم و می‌نویسد که او نگارش‌ها در فقه و اصول و رجال و امامت دارد و تعلیقه‌ای بر کفایه و ردی بر بابیان نوشت. او دیباچه را در ۲ جمادی الاول ۱۳۵۱ به انجام رساند؛ ۴۲ص (۱– ۴۲) [ف: ۵ – ۱۹۰۲]

۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۲/۱۱

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۴۵گ (۴۸پ–۹۲ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۹۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱/۱۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۴۶]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۵۷/۳۷

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی ته آن گلی، ۳۴گ (۱۷۳ر–۲۰۶پ)، ۲۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۷ – ۲۶۷۷]

● **احکام رعد** / هیئت / فارسی

ahkām-e ra‘d

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ – ۳۹۱]

● **احکام رعد (جدول)** / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e ra‘d (jadval)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱۳

دائره‌ای که حکماء هند نهاده‌اند ... که چون رعد بهم رسد ... در تقویم نظر کنند ... و تأثیر آن بقدرة الله تعالی از خیر و شر معلوم کنند؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۳۹۵ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ – ۴۴۵]

● **احکام رعد و برق** / هیئت

ahkām-e ra‘d va barq

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۲۰

آغاز شرح دائره: بدانکه این جدولی است که حکماء یونان وضع کرده‌اند و به مرور ایام تجربه کرده؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج مشکی، ۷۱ص، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ – ۵۱۸]

● **احکام الرمل** / علوم غریبه / فارسی

ahkām-or raml

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷–۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī، mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۱۳

آغاز: بسمله حمد باحد و سپاس بی عدد من الازل الی الابد حضرت موجودی را که چندین هزار اشکال مختلف؛ **انجام:** و متولد معلوم کنند و بر همان طریق حکم کند اما درین طریق دلالت بردیری کند و الله بالصواب.

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۱۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مزین به حواشی خط‌کشی، ۱۴ سطر (۶×۱۳/۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [رایانه]

● **احکام رمل** / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e raml

شاکر، محمد

šāker, mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۳۸

آغاز: بسمله الحمد ... خالق الرمل و الاشکان که جمله افراد مفرده را مرکب در وجود ساخت و بعد می‌گوید؛ **انجام:** از قبل فراق و یا وصال آن چیز بود و از آن کس بوده باشد تمام شد

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۸۳۳۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرکوب، ۱۲ سطر (۹×۱۷/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۴×۲۴سم [رایانه]

● احکام روزه / فقه / فارسی

ahkām-e rūze

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, ʻalī ebn-e mohammad ʻalī (- 1896)

رساله فتوایی است در احکام روزه و گویا ناتمام مانده و این عناوین در نسخه آمده است: مقدمه: در حکمت و باعث بر تکلیف روزه؛ فصل ۱. در فضیلت روزه و ذکر ثواب‌های آن؛ فصل ۲. در مذمت و عقاب تارک روزه؛ فصل ۳. حقیقت روزه؛ فصل ۴. در بیان موارد روزه.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چون عمده فروع دین بعد از نماز روزه است و مثل نماز تکلیف عامه مردم است.

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۹/۲مشهد

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: - ۱۴۳]

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۹/۲

آغاز: برابر

همان نسخه بالا [ف: ۱ - ۳۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۴/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۵۹ص (۳۷-۹۵)[عکسی ف:۶-۱۶۴]

● احکام روزه / اصول فقه / فارسی

ahkām-e rūze

جند رساله همنام و غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۱۸

آغاز: در فتاوی خانی و عمدة الابرار درباره روزه متصل بدارند و شب افطار نکنند و روزه پیوسته نیز مکروه است

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: پنج‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۱۱۸ق، جا: مشهد؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره نازک، جلد: میشین مشکی عطف چرم قهوه‌ای، ۱ص (۱۳۸)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۴۰/۱

آغاز: حمدله، گفتار مسائل روزه در ضمن چند باب می‌شود: باب اول؛ در فضیلت و ثواب روزه و حکمت در تکلیف آن؛ **انجام:** جواز افطار در استقبال برادر دینی و مشایعت او و عمل بانها مشکل است خصوصا با ملاحضه روایت ابی بصیر در خصوص زیارت سیدالشهدا (ع)

خط: نستعلیق، کا: لطف الله بن محمد باقر لواسانی، تا: صفر ۱۲۲۱ق، جا: مدرسه‌ای از مدارس دارالسلطنه طهران؛ مهر: «لطف الله» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۶ص (۲-۱۱۷)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۷۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶۱/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد این چند کلمه ایست در بیان کیفیت صوم یعنی باز داشتن خود را از مفطرات؛ **انجام:** و احوط مراعات ترتیب است در اول مثل کفاره ظهار که پیش دانستی

در احکام روزه و اعتکاف فتوایی و مختصر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۴گ (۲۰۱پ-۲۴۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۶۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۷۵/۸

آغاز: بدانکه روزه مستحب از اشرف طاعات و افضل عباداتست و بهترین چیزیست که بنده بسبب آن؛ **انجام:** ۱۵ روز نیمه ماه جمادی الاولی

رساله‌ای است مختصر در فضائل روزه مستحب و بیان اقسام آن؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم، بن ملا امیر علی، بن موسی خان، بن محمد باقر، قزوینی ساکن سیارستاق، تا: قرن ۱۳، جا: روستای رحیم آباد؛ مهر: آیت الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ضربی، مجدول، یک لا، ۲گ (۱۲۷ و ۱۲۸)، ۲۱ سطر چلیپا (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۶۳۰]

● احکام رؤیا / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e ro'yā

جدول معرفت احکام رؤیا است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۵۷/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۴۴۶]

● احکام زایجه محمد شاه قاجار / طالع بینی / فارسی

ahkām-e zāyje-ye mohammad šāh-e qājār

در این رساله زایجه محمد شاه و احکام طالع او ضمن جداول خاصی آمده و نیز در آن پیش‌گویی‌های زیادی از آتیه این شهریار وجود دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۷

آغاز: جدول طالع اصل مولود مسعود قبله عالم روحی فداه مع کواکب سبعه سیاره و سهام معموله؛ **انجام:** که در هشتم واقع است دلیل است بر صحت بدن و خوشی انشاء الله تعالی

در این رساله زایجه محمد شاه و احکام طالع او ضمن جداول خاصی آمده و نیز در آن پیش گوئی های زیادی از آتیه این شهریار وجود دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ اهداء به: محمد شاه، دارای جداول طالع بینی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قرمز یک‌لایی، ۵۶گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۴۶]

● **احکام زایجه مولود** / هیئت / فارسی

ahkām-e zāyje-ye mowlūd

تستری، محمد بن حسن، ق۱۳ قمری

tostarī, mohammad ebn-e hasan (- 19c)

استخراج احکام سنوات ۱۲۸۴ هجری است تا ۱۲۹۱ که آن را محمد بن حسن التستری به اشاره آقامیرزا زین العابدین مستوفی تالیف کرده است.

آغاز: بسمله، سپاس فزون از و هم و قیاس مرخداوندی را شایسته و سزاست که دقائق نعم

انجام: و قدری هم از آن بابها منتفع شوند وقدری خیر و برکت یابند والله یعلم حقیقة الحال والاحوال

[فهرستواره منزوی ۲۹۳۳/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح مذهب و کتیبه، مجدول به طلا و تحریر و لاجورد و شنگرف؛ جلد: تیماج، ۱۱۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۲سم [ف: ۱۰ - ۲]

● **احکام زجر الفال (جدول)** / فالگیری / فارسی

ahkām-e zajr-ol-fāl (jadval)

احکام فال است از روی بانگ رعد و برق و خسوف و کسوف قوس و قزح و جز اینها و حوادث جوی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۸/۳-طباطبائی

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۳گ (۲پ-۴ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۳۱]

← احکام الزکاة ≻ الزکاة

● **احکام زکات** / فقه / فارسی

ahkām-e zakāt

حسینی همدانی، ابوطالب بن عبدالمطلب، - ۱۲۶۶ قمری

hoseynī hamedānī, abū-tāleb ebn-e ‘abd-ol-motalleb (- 1850)

دارای یک «مقدمه» و دو «مقصد»: مقدمه: در بیان مجملی است از فضیلت زکات و عقاب منع کننده آن؛ مقصد ۱. در بیان زکات مال است، در چند فصل؛ مقصد ۲. در بیان زکات ابدان است که آن را زکات فطره می‌نامند.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد سید المرسلین و آله الطیبین الطاهرین الغر المیامین. اما بعد این رساله‌ای است مشتمل بر احکام زکوة و در آن یک مقدمه و دو مقصد است

انجام: و سزاوار است ملاحظه نمودن میزان در صورت تعارض مرجحات و الله الهادی الی السبیل الرشاد و الحمدلله رب العالمین اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۱۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به زر و لاجورد و شنگرف مشکی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶گ (۱۲۱ر-۱۵۶ر)، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۴۹۱]

● **احکام زکوة و صوم = چهل فصل در فروع و احکام** / فقه / فارسی

ahkām-e zakāt va sowm = čehel fasl dar forū‘ va ahkām

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۸۶

آغاز: بسمله مبحث اول در زکوه مال و در آن چند بابست؛ **انجام:** الی مرتبه التکلیف و لامر افعالهم الی غیر ذلک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج، ۱۲ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [رایانه]

● **احکام زلزله** / هیئت / فارسی

ahkām-e zelzele

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

● **احکام زلزله** / هیئت / فارسی

ahkām-e zelzele

رساله‌ای مختصر در احکام ماه‌ها و معنای لرزش زمینی در یک ماه و مفهوم و آثار مترتب بر آن که در یک دفتر گردآوری

شده است.

مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه:۱/۵

آغاز: چون زمین بلرزد و ماه در برج حمل باشد دلیل کند بر فتنه و جنگ و خصومت و خون ریختن و سختی احوال مردم و اختلاف چیزهای اراجیف در ولایت فارس و بابل و آذربایجان؛ **انجام:** زراعت و رفاهیت مردم اندر آن سال بود دلیل کند در ولایت اسکندریه لشکر بیگانه در آیه و شهرهای آن ولایت خراب کند و ترس و بیم بود و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه عطف پارچه، ۳گ (۳۵ر-۳۷ر)، ۱۱ سطر [ف مخ]

● **احکام زلزله** / فقه / فارسی

ahkām-e zelzele

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۳۹/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، ۳گ (۴۵پ-۴۷ر)، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۲)، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۱۶]

● **احکام زلزله و خسوف و کسوف** / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e zelzele va xosūf va kosūf

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۲/۳

آغاز: بسمله و به نستعین، رب اختم بالخیر و الحسنی اما بعد نقل است از عبدالله عباس است؛ **انجام:** اما در دشت کوه بهتر باشد و باقی بدین نوع می‌بینند و حکم می‌کند.
این نسخه که حاوی سه بحث است یکی بنام «فی احکام زلزله الارض» و دیگری «در احکام گرفته شدن آفتاب و ماه » و «در احکام شناختن ماه»، نویسنده می‌گوید اگر زلزله مثلاً در فلان وقت اتفاق بیفتد علت چیست یا گرفتن آفتاب و ماه در فلان روز یا ماه اتفاق افتد چه اثر دارد و نیز شانه گوسفند شناختن برابر نجوم است و واجد همان اطلاعات نجوم، مطالب احکام زلزله از عبدالله عباس است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج یک‌لایی مشکی، ۱۰ص (۹۵-۱۰۴)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۳۹۱]

● **احکام زلزله و رعد در هر ماه** / هیئت / فارسی

ahkām-e zelzele va ra‘d dar har māh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۲۳/۴

از شهریور تا اسفند ار مذ ماه از ماه‌های طبری به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۸گ (۴۶-۵۳)،۱۳سطر (۷×۱۲/۵)،قطع:بغلی،اندازه:۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۶۰۸]

● **احکام زلزله و گرفتن آفتاب و ماه** / طبیعیات / فارسی

ahkām-e zelzele va gereftan-e āftāb va māh

رساله‌ای کوتاه است در احکام زلزله و گرفتن خورشید و ماه. و نیز مطالبی در سعد و نحس ایام، استخاره، احکام بیمار و شکیات نماز در پایان نسخه آمده و مشخص نیست مربوط به این رساله است یا خیر؟

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۸/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، این رساله مشتمل است بر احکام آمدن زلزله و گرفتن آفتاب و ماه؛ **انجام:** بعد از نیت کردن یک حمد می‌خواند و سوره ضرور نیست و السلام.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یک برگ مطالب پراکنده در آغاز و ۳ برگ در انجام آمده؛ کاغذ: فرنگی، ۱۲گ (۱-۱۲)، ۱۲-۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۶۴]

● **احکام زنا** / تفسیر / فارسی

ahkām-e zenā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۸۵

آغاز: انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون؛ **انجام:** و به زینت فضائل و کمالات مزین نماید
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مؤلف از معاصرین می‌باشد؛ کاغذ: شکری مشقی، جلد: شومیز، مختلف السطر (۷/۵×۱۳)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷ [رایانه]

● **احکام سال** / تقویم / فارسی

ahkām-e sāl

گنابادی، مظفر بن محمد قاسم، ۹۷۰؟-۱۰۳۱؟ قمری

gonābādī, mozaffar ebn-e mohammad qāsem (1563 - 1622)

رساله مختصری است که مؤلف نام خود را نیاورده و چنان می‌نماید که از گنابادی، مظفر بن محمد قاسم باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۰/۲

آغاز: باب اول: در دانستن احکام سال از ایام اول نوروز؛ **انجام:** اما آخرش نیک باشد والله اعلم بالصواب.
خط: نسخ، کا: محمد رضا پسر محمد باقر خراسانی، تا: ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۱۳ص (۴۳۹-۴۵۱)،۱۹سطر،قطع:خشتی،اندازه:۱۴/۵×۲۱سم[ف:۱۹- ۴۰۶]

● **احکام سال** / تقویم / فارسی

ahkām-e sāl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۰/۲

احکام سال از قول سهیل بن بشر بن ابراهیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی یک لایی، ۲گ (۶۲-۶۳)، ابعاد متن: ۷×۱۱، اندازه: ۱۳×۱۸سم [سنا - ف: ۲ - ۷۵]

● **احکام سال** / تقویم / فارسی

ahkām-e sāl

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۴۵/۲

آغاز: چون آفتاب به اول ثانیه حمل آید طالع راست کن؛ **انجام:** و اگر منحوس بود حکم بر عکس کنند و الله اعلم بالصواب.

از قول سهیل بن بشر بن ابراهیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۲۴۰]

● **احکام سال ترکی و اختیارات** / هیئت / فارسی

ahkām-e sāl-e torkī va extīyārāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۱۳

چند جدول است با عنوان‌های مختلف و با قلم دیگر و آخرین آنها جدول اختلاج اعضاء بدن در برج‌هاست که ناقص است و پارگی نیز دارد، بر ص ۱۴۱ چند نوع از قلم‌های غریب با تفسیر پاره‌ای از آنها نوشته شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۵ص (۱۳۶-۱۴۰)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۷]

← احکام سالها ◄ احکام نجوم

● **احکام سالیانه ترکی = دوازده سال ترکان** / هیئت / فارسی

ahkām-e sālīyāne-ye torkī = davāzdah sāl-e torkān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰۰/۲

آغاز: سیچقال ئیل که سال موش گویند چون سال سیچقان پدید آید سال ایمن بود و خوش گذرد و در تابستان و تیر ماه نم و باران بود و کشتیهای تیر ماهی فراخ بود؛ **انجام:** و هر که در آخر سال متولد گردد و بد طبع و سفرش نسازد در هر جا که رود از حرکت سفر رنج و نقصان بسیار یابد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۳گ (۱۴ر-۱۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۷۹]

● **احکام سالیانه عربی** / هیئت / فارسی

ahkām-e sālīyāne-ye ʻarabī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰۰/۶

آغاز: در دانستن احکام تحویل سال که در هر ماهی از ماه‌های عربی که در آن ماه تحویل بشود و احکام آن را حکمای اعراب بر این قسم نهاده اند در محرم الحرام بود دلیل امنیت و فراغت و خوبی سال باشد؛ **انجام:** در ذی حجة الحرام تحویل سال واقع دلیل بر بسیاری عبادات و خیرات و امنیت و راست قولی در خانه حق تمام شد احکام سالیانه عربی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲گ (۷۶پ-۷۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۸۰]

← احکام سائل و مسئول ◄ احکام نجوم

● **احکام السبب و المسبب** / اصول فقه / عربی

ahkām-us-sabab wa-l-musabbib

قزوینی، علی اکبر بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

qazvīnī, ʻalī akbar ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۳/۱۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن مشکی، ۳گ(۱۳۱-۱۳۳)،۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۳۶۸]

● **احکام سجود التلاوة = احکام التلاوة** / علوم قرآن / عربی

aḥkām-u sujūd-it tilāwa = aḥkām-ut tilāwa

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

صاحب الذریعة از این رساله با عنوان فوق یاد کرده است. مؤلف درباره سجده‌های واجب و مستحب قرآنی فرموده است: در چهار سوره مبارکه ۴ سجده واجب و در ده سوره ۱۱ سجده مستحب است. وی معتقد است سجده‌های واجب، هم بر قاری و هم بر مستمع منصت (شخصی که ساکت است و گوش فرا می‌دهد) واجب و حتمی است اما بر شنونده‌ای که گوش نمی‌دهد طبق نظر اکثر علما واجب نیست. آن‌گاه مؤلف می‌افزاید شیخ طوسی در نهایه سجده را بر حائض جایز ندانسته و ابن جنید طهارت از حدث را شرط نموده و از خبث شرط نکرده است. به نظر شیخ بهائی ذکر سجده مستحب است و لفظ خاصی برای آن قائل نیست و به روایتی در سجده‌های واجب «لا اله الا الله حقا حقا ...» قرائت می‌شود توضیح مطالب دیگر از حوصله این فهرست خارج است.

آغاز: بسمله، هو المؤفق للسداد هذه نبذة من احکام سجود التلاوة بسجدات القرآن خمس عشرة اربع منها واجبة

انجام: ولعل الاعتداد اقوی و من جملة افادات الشیخ الفاضل. ..بهاء الدین العاملی قدس سره

[الذریعة ۱۴۸/۱۲ و ۴۰۱/۲۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عطاء الله بن ابراهیم بن عداقه، برای شیخ احمد بن محمد پسر عمش، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ابره سائیده شده،۲گ(۴۷پ-۴۸ر)،۱۷سطر،اندازه:۱۳×۱۹/۴سم [ف: ۵ - ۱۸۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۱/۱۳-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شیخ محمد علی بن محمود تبریز، تا: قرن ۱۱؛ دارای چند فقره یادداشت که گویا حاشیه‌ای است بر کتاب اعتقادات صدوق از شیخ بهائی با نشان «ب هـ قدس سره»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره، ۱گ (۵۵ الف)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۳-۸۱۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۳۸/۵

خط: نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۸۵پ) [مختصر ف: ۳۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۶۳/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی قرمز،۲گ(۱۲۶پ-۱۲۷پ)،اندازه:۱۲/۳×۱۸/۶سم[ف: ۷ - ۱۱۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [سنا - ف: ۱ - ۱۳۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۸۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یک واسطه از روی خط شیخ بهائی، مصحح؛ جلد: تیماج سبز ضربی ترنج‌دار، ۲گ (۲۵پ-۲۶پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۳۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهی صحیحه کذالک علی جنبه الماتیسر و یسیرا هذا اقول

خط:نستعلیق مخلوط به شکسته،کا: محمد تقی بن حسین حسینی، تا: ۱۰۲۷ق، جا: جبل بیستون؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی یک‌لا، ۲ص، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۰ - ۲۸]

۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۲۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۳ق؛ ۳گ (۲۹پ-۳۱ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [مؤید: ۲ - ۲۷]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۸۷/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۱۰۴۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف تیماج مقوایی عنابی، ۲ص، ۱۳ سطر (۹×۱۳/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۴۴۹]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۹/۵-ف

نسخه اصل: بادلیان Ind. inst. Arab M. S. 20؛ خط: نستعلیق، کا: میرعلی نقی بن نورالدین محمد گیلانی، تا: ربیع الثانی ۱۰۸۵ق؛ ۲۳ سطر چلیپا [فیلمها - ف: ۱ - ۵۶۱]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۸۶/۵-۳۹/۲۶۶

آغاز و انجام: برابر؛ نقلت من خط من کتب من خط من کتب من خط من کتب من خط المصنف رحمة الله علیه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۸۲]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۷۶/۹-۳۸/۱۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۸۲]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۸/۵

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد طباطبائی یزدی جندقی، تا: دوشنبه ربیع الثانی ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی یشمی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۱سم [ف: ۵ - ۹]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۶/۵-۲/۱۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ درآخر نسخه آمده است: «حررت هذه الکلمات بمحضر الشیخ الکامل الفاضل حفظه الله تعالی من البلایا»؛ ۲گ، ۱۲-۱۴ سطر [ف: ۴ - ۲۰۵۰]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۵۵/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد علی شریف استرآبادی، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۲گ (۵۷پ-۵۸پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۱ - ۳۶]

● احکام سجود التلاوة/ علوم قرآن / عربی

aḥkām-u sujūd-it tilāwa

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۶۴

جامع شناخته نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۳ق؛ ظهر برگ آخر یک صفحه مطالب پراکنده؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، جلد: مقوا با روکش پارچه عطف تیماج قهوه‌ای سوخته، ۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۹]

● احکام سر تراشیدن / آداب و سنن / فارسی

ahkām-e sar tarāšīdan

فارسی، سلمان

fārsī, salmān

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۲۹/1

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بدانکه این رساله‌ای است در بیان

سرتراشیدن که کوچکان سلمان فارسی از حال کار کسب و ارکان روشن و شریعت و طریقت و حقیقت و معرفت با خبر شوند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۱۰۷ق؛ جلد: روغنی گل و بوته عطف تیماج مشکی، ۳۹گ (۱پ-۳۹ر)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [کاظمینی - ف: ۱ - ۱۹۷]

● **احکام سعد و نحس** / علوم غریبه / فارسی
ahkām-e sa'd va nahs

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۸۱
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **احکام سکزیلدوز** / هیئت / فارسی
ahkām-e sekzīldoz

غیر همانند:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۸/۹
یکی از نسخه‌های دستور و احکام مسیر ستاره (موهوم) سکزیلدوز و نیز دستور جهات سیر و اقامت رجال الغیب است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۲۱۷ص، ۱۲ سطر، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۴۵۷]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۶۱/۲
آغاز: بدانکه از جمله نحوسات ستاره سکزیلدوز است بدانکه اتفاق ترکستان است بر آنست که سکزیلدوز ستاره نحس متوهم است؛ **انجام:** و ایشان یعنی رجال الغیب در هر سه روز یا چهار روز از ماهی عربی در یک جانب می‌باشند.
خط: نستعلیق، کا: شعبان بن محمد مقیم، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی، ۲گ (۲۲پ-۲۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۲۴۲]

● **احکام سکزیلدوز (جدول)** / هیئت / فارسی
ahkām-e sekzīldoz (jadval)

؟ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

رساله‌ای است مشتمل بر جداولی در مباحث مختلف نجومی. در این رساله بحث می‌شود از این‌که در ماه‌های رومی و عربی چه روزهایی نحس است و در هر شرایطی از اوضاع کواکب و افلاک انجام چه اعمالی نیک است و از چه اعمالی باید پرهیز نمود. همچنین دایره‌ای که برای دانستن طلوع و غروب قمر در شب‌هاست به‌همراه جدولی که اسکندر پس از رجوع به آن به افراد کارگزار انجام امور را واگذار می‌کرد و جدولی برای مشخص کردن اینکه آیا غائب زنده است و آیا مریض بهبود می‌یابد یا خیر و به‌دنبال بیان دعای صنمی قریش طریق دانستن طالع بحث شده و احکام قمر در برج‌های مختلف به‌صورت منظم نوشته شده است.
جدول حاضر (به‌نوشته مقدمه موجود در صدر نسخه) از خواجه نصیر است. در این مقدمه چنین آمده: «قول حکماء نجوم است که کوکبی هست بر فلک بر صورت شتری مست که حکماء ترک او را سکزیلدوز گویند ... و ناخدایان او را تاثیر شناخته و دانسته‌اند. و او هر روزی از روزهای ... ترک در جهتی بود ... مراد آنکه از هر جانب که روی او بود ناخدایان، کشتی خود بدان جانب نرانند ... خواجه نصیر الدین او را نیک شناخته و جدولی جهت معرفت حرکت او وضع کرده». در پی آن جدولی رسم شده که مسیر آن را نشان می‌دهد. استناد به خواجه بر اساس همان تعبیر در مقدمه جدول است و احتمالاً برگرفته از دیگر آثار فلکی او باشد نه تألیفی مستقل.
آغاز: قول حکماء نجوم است که کوکبی هست بر فلک بر صورت شتری مست که حکماء ترک او را سکزیلدوز گویند. .. و ناخدایان او را تاثیر شناخته و دانسته‌اند. و او هر روزی از روزهای ... ترک در جهتی بود ... مراد آنکه از هر جانب که روی او بود ناخدایان، کشتی خود بدان جانب نرانند ... خواجه نصیر الدین او را نیک شناخته و جدولی جهت معرفت حرکت او وضع کرده تا ... روزه جات حرکت اورا از آن جدول معلوم کند و آن جدول اینست:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۱۹/۴
آغاز: جدول معرفة احمام سکر و یلدوز و روية اهله -قول حکماء نجوم است که ....؛ **انجام:** ذیحجه در قفل و کلید نگرند
در فهرست با عنوان «نجوم» و بدون مؤلف است. آغاز اجمالاً هماهنگ است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی نخودی، جلد: لت رویی تیماج حنایی روشن سجاف لبه‌ها و عطف تیماج تریاکی روشن لت پشت تیماج عنابی، ۱۶گ (۲۴۴پ-۲۵۹)، اندازه: ۱۲/۵× ۱۹/۵سم [ف: ۱۲- ۳۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۶
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۱ص (۱۲۰)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۵]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۷
آغاز: مقدمه: حکماء ترک گویند که ستاره ایست ... و اهل تمغاج او را شوم دارند
جدولی دیگر است برای تعیین جهات مسیر سکزیلدوز به‌گونه دائره و با مقدمه‌ای دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماجی قرمز، ۱۲۱، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹- ۳۱۶]
۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۵۵/۲

آغاز: اتفاق حکماء ترکستان بر آن است که سکزیلدوز ستاره‌ای است متوهم و نحس
جدول سیر ستاره (موهوم) سکزیلدوز است با مقدمه‌ای در توضیح آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۱/۶سم [نشریه: ۱۳ - ۲۲۱]

● **الاحکام السلطانیة** / فقه، حکومت و سیاست / عربی
al-aḥkām-us sulṭānīya
ماوردی، علی بن محمد، ۳۶۴ - ۴۵۰ قمری
māvardī, 'alī ebn-e mohammad (975 - 1059)

در احکام وزارت و آداب مملکت‌دارای سلاطین و آنچه باید در سیاست شهرها و مردم رعایت کنند مشتمل بر بیست «باب»: ۱. عقد الامامة؛ ۲. تقلید الامارة علی البلاد؛ ۳. تقلید الوزارة؛ ۴. تقلید الامارة علی الجهاد؛ ۵. الولایة علی حروب المصالح؛ ۶. ولایة القضاء؛ ۷. ولایة المظالم؛ ۸. ولایة النقبا علی ذوی الانساب؛ ۹. الولایة علی اقامة الصلوات؛ ۱۰. الولایة علی الحج؛ ۱۱. الولایة علی الاصدقاء؛ ۱۲. قسم الفیء و الغنیمة؛ ۱۳. وضع الجزیة و الخراج؛ ۱۴. ما تختلف احکامه من البلاد؛ ۱۵. احیاء الموات و استخراج المیاه؛ ۱۶. الحمی و الارفاق؛ ۱۷. احکام الاقطاع؛ ۱۸. وضع الدیوان و ذکر احکامه؛ ۱۹. احکام الجرائم؛ ۲۰. احکام الحسبة.

آغاز: الحمد لله الذی اوضح لنا معالم السنن و من علینا بالکتاب المبین و شرع لنا من الاحکام

چاپ: بن، ۱۶و۶۴و۶۳۲ص، ۱۸۵۳م؛ قاهره، مطبوعات الوطن، ۲۴۶ص، ۱۲۹۸ق. و مطبعة المحمودیة، ۲۴۹ص، بدون تاریخ.

[کشف الظنون ۱۹/۱، هدیة العارفین، ج۱، ص ۶۸۹، معجم المطبوعات ۱۶۱۱/۲]

شرح و حواشی:

۱- احکام السلاطین = تعلیق احکام سلطانی = ترجمه احکام سلطانی؛ قاضی بغداد، یوسف بن حسن (-۹۲۲)
۲- احکام السلطانیة (ترجمه)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۲۷
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۳۸۵؛ خط: نسخ، کا: عمر بن ابی بکر بن عمر معرة مصرینی حلبی، تا: چهارشنبه ۵ ذیحجه ۸۸۷ق؛ مصحح، در برگ آخر یادداشتی از «یاسین بن خمسین موصلی بغدادی حنفی» در تصحیح کتاب آمده، در برگ اول نام کتاب و مؤلف و تملک شخصی که کتاب را از کاتب گرفته به سال ۸۸۹ و چند بیت شعر عربی و تملکی منظوم از «محمد بن حسین شامی بعلبکی دمشقی» به چشم می‌خورد؛ ۲۳۸ص [عکسی ف: ۴ - ۵۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۸۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ صفحه اول دارای سرلوح با کتیبه زرین و سرلوح سفید و خالی از تزئینات، جداول به تحریر و اکلیل زرد؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج فرنگی نیلی، ۱۸۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۹۷۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ذکرنا ما اعقلوه و استوفینا ما قصروا فیه ... صلی الله و سلم علی سیدنا محمد خاتم النبیین و المرسلین و علی آله و صحبه اجمعین
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۲۱ رجب ۱۱۴۵ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج ماشی، ۱۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۹]

۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عوناً لما نویناه بمنه و مشیته انه علی کل شیء قدیر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ظهر دوشنبه ۲۱ رجب ۱۱۴۵ق؛ تملک: محمد بن صالح بن اسحاق، محمد بن اسحاق بن أمیرالمؤمنین ... بن الشیخ محمد الجبار؛ دارای صورت وقف‌نامه بر علمای شهر سلیمانیه به تولیت سید أحمد بن معروف برزنجی شهیر به کاکة أحمد به تاریخ ۱۲۷۹؛ جلد: چرم زرد مایل به سیاه، ۱۸۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۸۸]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۶۹/۳
آغاز: بسمله، من کتاب الاحکام السلطانیه للقاضی ماوردی الباب الثامن؛ **انجام:** فتذکر احدیهما الاخری تمت الرساله بحمد الله و حسن توفیقه و الحمدلله رب العالمین.
باب هشتم (فی ولایة النقیب علی الانساب الشریفه)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی،۷ص،۱۷سطر(۱۱/۵×۱۷)،اندازه:۱۶/۵×۲۲سم[ف:۵- ۲۴۲]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۳۹/۳
آغاز: من کتاب الأحکام السلطانیة ... فی ولایة النقیب علی الانساب الشریفة عن ولایة من لایکافیهم فی النسب؛ **انجام:** و هو من الاثنین أبعد و قال قوم ان تضل احدیهما فتذکر احدیهما الأخری
خط: نسخ، کا: ابوتراب محلاتی، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج سبز، ۵گ(۵۷پ-۶۱)،۲۱سطر،اندازه:۱۸×۲۱[محدث ارموی مخ:۱ - ۲]

● **احکام سنین** / هیئت / فارسی
ahkām-e senīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۶۱/۴
آغاز: بسمله، فصل اول در احکام سنین، بقول ترکان معلوم باشد

که نزد حکماء ایغور و ترک، دوریست که بدوازده جانور میگردد؛ **انجام:** و آنکه در ثلث ثالث از کتم عدم پا بصحرای وجود نهد دلیر و مردانه و جنگجو و نام آور باشد، و الله یعلم الامور و حقایقها و بالله التوفیق و علیه التکلان
خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: چرمی، ۷ص (۳۷۸-۳۸۴)، ۱۹ سطر (۱۱×۱۶/۲)، اندازه: ۱۲/۷×۶۵سم [ف: ۸ – ۳۱۵]

● احکام سهمیات = سهمیات / هیئت / فارسی

ahkām-e sahmīyāt = sahmīyāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۱۸/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق؛ جدول زرد و لاجورد و زنگار و شنگرف و مشکی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [نشریه: ۳ – ۲۲۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰۰/۵

آغاز: در احکام سهامات مجملا احکام اجتماع جمیع این نگاه باشد نکته اول در موضع سهم نظر کند در وتد دلیل سعادت و خوبی احوال مدلولات سهم باشد؛ **انجام:** و اگر در خانه‌های عطارد باشد کثرت گفتگو بود میان مردم و تهمت و نمیمه خاصه در جوزا و میل به حساب و کتاب و خصومتهای دیوانی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره رجب ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۰گ (۶۷پ-۷۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ – ۸۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰۰/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این نسخه‌ای است در احکام اسعار در غلا و رخص، باید که ملاحظه طالع سال و فصول و طالع هر اجتماعی و استقبالی نموده می‌شود و خصوصا آنچه مقدم باشد بر طالع سال و فصل که آن اقوی است؛ **انجام:** مدعا از فهمیدن هیلاج و کدخدا در طالع مولود و غیره موضعها در کار است علی الخصوص در مولود از این سبب شرح طول بسیار است و ما در اینجا مختصر کردیم از محیط لطف عفو فرمایند.
ظاهراً برگرفته از کتاب «اسعار» محمد بن عبدالجلیل سجزی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ (۱۶پ-۳۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ – ۷۹]

● احکام شانزده خانه رمل / رمل / فارسی

ahkām-e šānzdah xāne-ye raml

غیر همانند:

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۴/۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۰گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۵۲۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۵/۲

آغاز: بسمله، خانه اول تعلق دارد به سلامتی بدن و نفس و بستگی کار گشوده شود از آن دانند؛ **انجام:** خانه شانزدهم دلیل است که عاقبة الامور بسرانجام گذرد، و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۳ ذیقعده ۱۲۹۶ق؛ کاغذ: گوناگون، جلد: میشن لایی سیاه، ۱۸گ (۱۲ر-۲۹پ)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۶ – ۲۲۵]

۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۷/۳

به نثر فار سی در چند باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بغلی [نشریه: ۶ – ۶۷۴]

● احکام شانه دیدن/ علوم غریبه / فارسی

ahkām-e šāne dīdan

در احکام شانه دیدن و آثاری که برآن مترتب است از نیک و بد در امور مختلف.
آغاز: در بیان احکام شانه دیدن و دانستن احکام آن از نیک و بد حال کاروانیان و دشت و کوه و لشکر و سیاهی
انجام: .. و شکل شانه و بیوتات آن همین است و این قواعد از احکامات مجربه حکمای یونان و معتبر است.

همانند:

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۸۳/۴ و عکسی ۲۱۹۴/۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز، ۴گ (۲۲۶پ-۲۲۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۷۳] و [عکسی ف: ۶ – ۲۴۵]

● احکام شرعی / فقه / عربی

ahkām-e šar'ī

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۹/۵

چند حکم شرعی است بدین شرح: در برگ ۱۳۷ مسأله زیارت قبور است که برای مرد مستحب و برای زن مکروه می‌باشد ابتداء مسأله زیارت طرح می‌شود و سپس جواز زیارت نساء می‌آید ولی با کراهت بدان سبب که «الستر و الصیانة اولی بهن»، در ظهر برگ ۱۳۷ این حکم آمده: اگر انسانی مسلم یا به حکم مسلم بود سؤر او طاهر است و اگر کافر یا به حکم کافر بود سؤر او نجس است خوارج و غلاة و مجسمه در حقیقت انجاس‌اند. در برگ ۱۳۸ فایده‌ای است و در تحت آن جعل سجود برای صنم کفر ست ولی برای پیرو این سجود کفر نیست، از ظهر برگ ۱۳۸ تا برگ ۱۳۹ تحت ده قاعده و یک تنبیه مسائلی درباره حقوق والدین

آمده است که از نظر شرعی و اخلاقی این حقوق را تبیین می‌نماید؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد عاملی، تا: ۹۷۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک‌لایی، ۳ص (۱۳۷-۱۳۹)، ۱۷ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۵۸۱]

● **احکام شرعی (منظومه)** / شعر / فارسی

ahkām-e šar'ī (manzūme)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۵۶

کا: میرزا عبدالکریم، تا: ۱۲۴۶ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۹۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۲۰ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **احکام الشرعیة** / فقه / عربی

aḥkām-uš šar'īya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۹۸

بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۰۵گ، اندازه: ۱۴/۳×۱۹/۴سم [رایانه]

● **الاحکام الشرعیة الصحیحة من الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

al-aḥkām-uš šar'īyat-iṣ ṣaḥīḥa min al-aḥādīṯ-in nabawīya

ابن خراط، عبدالحق بن عبدالرحمان، ۵۱۰ - ۵۸۱؟ قمری

ebn-e xarrāt, 'abd-ol-haqq-e-bn-e 'abd-or-rahmān (1117 - 1186)

کتابی است مشتمل بر احادیث رسیده از پیامبر اکرم (ص) در ابواب احکام شرعیه با عناوین «باب-باب». مؤلف، کتاب را به‌ترتیب کتاب‌های فقهی تنظیم نموده و احادیث مربوط به هر موضوع فقهی را به اختصار سند آن ذکر می‌کند. ارباب تراجم، سه کتاب در مورد احکام، برای مؤلف، نوشته‌اند «الاحکام الصغری» و «الاحکام الوسطی» و «الاحکام الکبری» و احتمالاً کتاب حاضر «الاحکام الصغری» باشد.

آغاز: قال الشیخ الفقیه الحافظ المحدث ابو محمد عبد الحق ... فانی جمعت فی هذا الکتاب ... من حدیث رسول الله (ص) فی لوازم الشرع و احکامه.

انجام: مسلم بن معقل بن یسار عن النبی (ص) قال: العبادة فی الهرج کهجرة الی. تم مختصر الاحکام ...

چاپ: قاهره، مکتبة ابن تیمیه، ۱۴۱۳ق.

[دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۴۰۸/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۱عکسی

آغازو انجام: برابر

نسخه اصل: چستربیتی ش ۳۹۴۴ (اربری، فهرست خطی عربی ۶۷/۴)؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن عبد العزیز بن عبدالله، تا: ۳ صفر۶۹۱ق، جا: دمشق، برای خودش؛ مصحح، نشانه بلاغ دارد؛ ۲۱۰گ، ۱۹سطر [عکسی ف: ۲ - ۳۸۲]

● **احکام الشرعیة من مهمات ...** / فقه / عربی

ahkām-uš-šar'īyya min muhimmāt ...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۴

بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۲۰/۴×۳۰/۴سم [رایانه]

← احکام الشک ≻ الضوابط الخمس فی احکام الشک و السهو و النسیان فی الصلاة

● **احکام شکیات = شکیات و سهویات** / فقه / فارسی

ahkām-e šakkīyāt = šakkīyāt va sahvīyāt

شیرازی، عبدالنبی بن محمد مفید، - ۱۱۹۲ قمری

šīrāzī, 'abd-on-nabī ebn-e mohammad mofīd (- 1778)

رساله بسیار مختصری است در بیان شکیات نماز و حکم نمازگزار درباره هریک، مشتمل بردوازده «کلمه».

آغاز: الحمدلله والصلاة علی رسول الله و علی آله امناء الله، این چند کلمه‌ایست که بر وجه اختصار و التماس جمعی از دوستان سمت تحریر یافته، امید که حق تعالی همگی را توفیق دهد بعمل و محافظت نماید از سهو و شک و زلل

انجام: و هرگاه درینصورت بعد از عمل بدو سجده نماز را به نیت قربت [...] الذمة اعاده نماید موفق خواهد بود بغایت الاحتیاط والله یعلم بحقایق احکام

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۲۳/۴

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۱۹۰ق؛ در برگ آخر یادداشتی چنین آمده: «شکیات عالیجناب مقدس القاب علامی فهامی مجتهد العصر و الزمان شیخ عبدالنبیا»، در برگ اول حرزی آمده است؛ ۵گ (۷۰پ-۷۴پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۹۳۸]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۸۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۶۵]

۳. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۹۰/۳

خط:نسخ،بی‌کا،تا: پنج‌شنبه ۵ جمادی الاول ۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [نشریه: ۳ - ۲۲۶]

● **احکام شهاب ثاقب (جدول)** / هیئت

ahkām-e šahāb-e sāqeb (jadval)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱۶

جدول معرفة احکام الشهاب ... و علی کون القمر فی البروج؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۳۹۸ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۵]

● **احکام شهور** / هیئت / فارسی

ahkām-e šohūr

مختصری است از کتاب صوم النبی، با عناوین «الحدیث» با ذکر ماه‌های عربی و این‌که شخص در آن ماه به چه نگرد.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۵/۲۲

آغاز: بسمله، ان اردت الوصول الی اعلی الدرجات و شمرت جدک فی طلب الصالحات

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعار دوستونی و سه ستونی، یک برگ در این رساله مربوط به رساله ش ۱۲ است؛ کاغذ: نخودی آسمانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۰گ (۶۰۲پ-۶۱۱پ)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۱]

● **احکام الشهور** / هیئت / فارسی

ahkām-oš-šohūr

احکام بروج دوازده‌گانه را در دوازده باب و فصول بسیار از محرم تا ذیحجه بررسی کرده است. حادثه و اتفاقی که در هر کدام از ماه ها رخ می‌دهد را متذکر می‌شود.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۱۳

آغاز: کند که اندر این سال بیماری سخت پیدا شود وخاصه در ولایت بابل دلیل کند که پادشاه مرد بزرگ رااز لشکر خود هلاک کند واندرین سال غله جو گندم بسیار بود ودراین سال بیماری از سرفه وزکام پیدا شود؛ **انجام:** کسی گر یار یارا نست به نزد یار آنست یار ×× گرت میل بدیشانست بگو صلوات پیغمبر / بیابنده شه شوزحال خویش آگه شو ×× حریف نعمت الله شو بگو صلوات پیغمبر

باب هفتم تا دوازدهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۷ق، جا: قریه شاه کلا (امامزاده حسن)؛ افتادگی: آغاز؛ فوائدی در قصیده قسام در داستان روزه گرفتن ابا عبدالله (ع) در کودکی و صلوات نامه از شاه نعمة الله ولی؛ جلد: مقوا، ۳۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۶۶]

● **احکام صادره از دیوان تمیز** / متفرقه / فارسی

ahkām-e sādere az d.-e tamīz

دعاوی و شکایاتی که در دیوان تمیز طرح گردیده و رسیدگی شده، ثبت شده است. محاکمات به‌طور مسلسل شماره‌گذاری شده‌اند و در هر محکمه موضوع دعوا و طرفین نزاع و کیفیت رسیدگی و حکم صادره درج شده است و در پایان هر دعوا اسامی اعضای دیوان تمیز آمده که عبارتند از: ذکاء الملک، نصر الله تقوی، شمس العلماء، اسحاق، محمد قاسم، علی فضلعلی بن عبد الکریم.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۸۶

آغاز: صورت احکام دیوان عالی تمیز، کلیه احکام از دیوان عالی تمیز دراین اوراق ثبت و ضبط شد که در موقع از هر یک از امنا استفاده شود انشاالله نمره اول، بسمه تعالی، ان الله یامر بالعدل و الاحسان، تاریخ ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۳۰ در خصوص ادعای مصطفی خان، منشور السلطنه ساکن طهران بر معزز السلطنه عیال مرحوم مظفر الدین شاه ساکن طهران درموضوع؛ **انجام:** علیهذا اعتراض منشور السلطنه بر حکم محکمه ابتدائی (شعبه ثالثه) در باب خسارت وارد نیست و حکم مزبور مطابق مواد (۵۶۵) و (۵۶۸) قانون اصول محاکمات حقوق مبرم است بتاریخ فوق (دیوان تمیز) - ذکاء الملک حاجی شیخعلی نوری، سید محمد رضا ف سید نصر الله تقوی، شمس العلماء

در نسخه حاضر صد و دو دعوا و حکم صادره از تاریخ ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۳۰ تا ۲۶ محرم ۱۳۳۲ ثبت شده است فهرست احکام که شامل نمره حکم و نام مستدعی تمیز و تاریخ استدعا و تاریخ صدور حکم و رای دیوان تمیز می‌باشد در اول نسخه آمده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: از ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲ق؛ در اول نسخه یک فقره حکم نیز با نمره سه به تاریخ ۷ رجب ۱۳۳۰ دیده می‌شود که ناتمام مانده است؛ ۲۶۵ص، ابعاد متن: ۱۰×۱۷، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۲۵]

● **احکام الصداق** / فقه / عربی

ahkām-uṣ-ṣidāq

یکی از مسائل فقهی نکاح این است که آیا زوجه می‌تواند قبل از گرفتن مهریه از تسلیم نفس خود به زوج امتناع ورزد یا خیر؟ مؤلف در رساله حاضر ضمن تقسیم مسأله مذکور به دو بخش قبل از دخول و پس از آن، اجماع علمای امامیه مبنی بر جواز امتناع در قسم اول را نقل نموده است. سپس اقوال سه‌گانه علما در قسم دوم را ذکر کرده و پس از آن ضمن بیان فتوای خود، فروع مختلف مسأله را بررسی کرده است.

آغاز: نحمدک یا من امتنع عن الازدواج فی دوام تفرده بذاته و

نصلی علی حبیبک ... اما بعد فهذه نبذة یسیرة من احکام الصداق
انجام: بوجوب النفقة للکبیر خاصة. هذا ما تیسر جمعه فی هذه المسئلة ... و حسبنا و نعم الوکیل

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محیی الدین بن احمد بن تاج الدین عاملی، تا: ۹۵۳ق، جا: مشهد مقدس؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی روشن ضربی با ترنج و سرترنج با گل و بوته عطف تیماج زرشکی مقوایی، ۳گ (۳-۵)، ۲۰ و ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۲۹]

← احکام الصلاة ≻ الصلاة
← احکام الصلاة ≻ احکام نماز

● **احکام الصلاة** / فقه / عربی

aḥkām-uṣ ṣalāt

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ - ۹۴۰ قمری
mohaqqeq-e karakī, ʻalī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)
رساله مختصر استدلالی است در بیان احکام و شرایط نماز. احتمالاً از محقق کرکی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۳۷۰۹
آغاز: بسمله، الصلاة شرعاً قیل هی افعال مفتتحة بالتکبیر مشترطة بالقبلة؛ **انجام:** فانها الی ذلک اقرب و الله الموفق و الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کمند و جداول به تحریر؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۵۸]

● **احکام الصلاة** / فقه / عربی

aḥkām-uṣ ṣalāt

حسینی استرآبادی، محمد تقی بن حسن، ق۱۱ قمری
hoseynī estarābādī, mohammad taqī ebn-e hasan (- 17c)
رساله نسبتا استدلالی با اشاره به اقوال فقها در احکام نماز.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۱۳/۱
آغاز: کما لا یستحب بعد الانجلاء التام و الدلیل علی القول الثانی ما رواه حماد بن عثمان عن ابی عبدالله (ع) و فیه انه لا حجیة فیه؛
انجام: هذا وجد آخر کلامه طاب ثراه فی النسخة التی من اولها الی آخرها.
خط:نستعلیق،کا:محمد حسن بن پیر علی خبوشانی،تا:چهارشنبه آخر جمادی الثانی ۱۱۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی آهار مهره،۳۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۵ - ۷۴۱]

● **احکام الصلاة = رسالة فی الصلاة** / فقه / عربی
aḥkām-uṣ ṣalāt = r.-un fī-ṣ ṣalāt

بحرانی، یوسف بن احمد، ۱۱۰۷ - ۱۱۸۶ قمری
bahrānī, yūsef ebn-e ahmad (1696 - 1773)
تاریخ تألیف: ۷ ربیع الثانی ۱۱۷۰ق؛ محل تألیف: کربلا
رساله‌ای است استدلالی به طور شرح و متن مزجی، شامل دو مبحث طهارت و صلاة. تفصیل مطالب را به کتاب «حدائق» احاله نموده است. مؤلف در این موضوع دو تألیف دارد که یکی مختصرتر از دیگری است. ظاهراً این همان تألیف مفصل است. در دیباچه آورده است که نخست این رساله را به‌طور ایجاز و اختصار تألیف نموده و حواشی توضیحی بر آن تعلیق داشته سپس به خواهش جمعی آن حواشی را به طور شرح مندرج نموده و زیاده بر آن حواشی، فواید و تحقیقاتی بر آن افزوده است. کتاب مرتب است بر شش «باب»: ۱. طهارت در چهار فصل؛ ۲. مقدمات نماز در ۵ مسأله؛ ۳. کیفیت نماز در ۹ مسأله؛ ۴. حکم خلل واقعه در نماز، در ۷ مسأله؛ ۵. در باقی نمازها در ۵ مطلب؛ ۶. در لواحق نماز شامل ۳ مقصد.
آغاز: بسمله اما بعد حمد الله تعالی علی انعمامه و الصلوة علی خیرته من انامه محمد و آله المتوجین بعزه و اکرامه فیقول الفقیر الی ربه الکریم ... قد کثر علی الناس جملة من الأخوان المؤمنین و الخلان الطالبین للحق بالیقین فی تصنیف رسالة فی احکام الصلوة اللتی هی عمود الدین
انجام: علی توزع البال و ترادف الاشغال و الحمدلله وحده و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین و سلم تسلیماً کثیراً
شرح و حواشی:
۱- شرح الرسالة الصلاتیة = شرح رسالة الصلاة؛ بحرانی، یوسف بن احمد (۱۱۰۷-۱۱۸۶)

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۷۰ق؛ جلد: چرمی، ۹۷گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۷۶۷]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۳۲۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** للقبله و ح فیکون الروایه دلیلا ... الشهره (کذا)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق [باید تاریخ ۱۱۸۴ باشد چون تاریخ ثبت شده حتما غلط است]؛ افتادگی: انجام [رایانه]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: اذ غایة ما یدل علیه ان استقر الرکعتین فی ذمته باعتبار دخول الوقت علیه فی السفر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی از مؤلف، چند سطر از آخر باب سوم سیاه و محو شده است؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۵۰۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۵۰/۴

آغاز: الثانية يجب فی الوضوء النية و هی قصد الفعل قربة الی الله؛ **انجام:** برابر

خط:نسخ و نستعلیق، کا: علی بن علی شوشتر، تا: ۱۱۷۲-۱۱۷۵ق، جا: کربلا؛ افتادگی: آغاز؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۳۵ر-۴۸پ)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۲۴۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۵۰/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لنقطع الكلام حامدين للملک العلام علی افاضته من ضروب الانعام و ايادية الجسام التی من جملتها الفوز بسعادة الاختتام.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن علی شوشتر، تا: ۱۱۷۲-۱۱۷۵ق، جا: کربلا؛ از روی خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۱۵۵پ-۱۹۹پ)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۲۴۳]

۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۳/۱

خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالله بحرانی، تا: ۶ شعبان ۱۱۷۵ق؛ ۱۲۰گ (۲پ-۱۲۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳- ۸۲]

۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۶۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الخامسه يستحب جبر الصلوة المقصوره بالتسبيحات الاربع فی دبرها ثلاثين مرة.

خط: نسخ، کا: سید محمد بن محمد زمان موسوی، تا: ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۰۲ق؛ از روی خط میر سید علی، محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹گ (۶۰-۷۸)، ۱۴ و۱۶سطر(۸/۵×۱۵)،اندازه:۱۴×۲۰سم[ف:۲ - ۸۷۸]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۶۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۰۵ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۶۶۷]

۹. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۳۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسدالله رشتی، تا: ۱۲۴۶ق؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۰]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۰۸

کا: شیخ عباس بن علی بن بحرانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ مصحح، محشی، تقریظ مختصری بر روی برگ آغاز آن آمده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۲۰]

۱۱. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۲۸۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۲۲ سطر (۱۰×۱۷/۵) [تراثنا: س۶ش۳ - ۱۱۸]

۱۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۲۸/۱

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: - ۲۸۸]

● احکام الصلاة / فقه / عربی

aḥkām-uṣ ṣalāt

آل عصفور، احمد بن محمد، - ۱۲۳۰ قمری

āl-e ʻosfūr, ahmad ebn-e mohammad (- 1815)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۸۰

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الصلوة ... و بعد فيقول الفقير الی ربه السبحانی احمد بن محمد؛ **انجام:** و تبديل اسائتنا باحسانه انه كريم رحيم و ثواب ...

خط: نسخ خفی، کا: محمد بحرانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۷۹۹۸، خطبة البیان در ۱۳ برگ و نور الارشاد از محمد بحرانی ضمیمه می‌باشد؛ کاغذ: نخودی، جلد: ندارد، ۲۹ سطر (۱۳×۲۲) [رایانه]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۳۱/۷

خط: نسخ، کا: شیخ علی بن عباس بحرانی، تا: ۱۲۶۶ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۲۵]

● احکام الصلاة / فقه / فارسی

aḥkām-uṣ ṣalāt

مجتهد کرمانی، عبدالمحمد بن بدرالدین، ق۱۴ قمری

mojtahed-e kermānī, ʻabd-ol-mohammad ebn-e badr-od-dīn (- 20c)

آغاز: بسمله ... حمد له ... و بعد این مختصریست در احکام نماز نوشته می‌شود بزبان عامیانه.

انجام: و بعمل آوردند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۰۵/۱۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۵گ (۱۰۳-۱۰۷)، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۴۵۵]

● احکام الصلاة / فقه / فارسی

aḥkām-uṣ ṣalāt

شامل احکام نماز، زکات، حج، غسل، فرایض و مستحبات و دیگر امور اعتقادی با عناوین «سؤال-بگو»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۱۲

آغاز: بسمله. حمد متواتر و ثنای متکاثر مر حضرت بی نیازی را که انعام او عام است؛ **انجام:** بگو برهنه در یک بستر نخسبید

روانیست شاید که حاجت شود و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ جمادی الاول ۱۱۸۹ق؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، عطف گالینگور، ۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۴/۲سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۰]

● **احکام الصلاة** / فقه / فارسی
aḥkām-uṣ ṣalāt

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲۵۳
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی [رایانه]

● **احکام الصلاة و الصوم (رساله در)** / فقه / فارسی
ahkām-us ṣalāt-i w-as ṣawm (r. dar)
منتخبی است از فتاوی حاج میرزا حسن شیرازی و آخوند ملاحسین اردکانی حائری در باب مطهرات، صلات و مفطریات صوم و احکام مربوط به آن.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۶۹۹
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل الصلوة عماد الدین ... و بعد آنچه معلوم می‌شود از فتوای علماء اعلام؛ **انجام:** و نماز در آن لباس باطل است و السلام علی من اتبع الهدی
جامع شناخته نشد؛ خط: نسخ متوسط، کا: اسدالله، تا: ۱۲۹۲ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی کم آهار، جلد: اسقاطی، ۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۳- ۴۰]

● **احکام الصلاة و الصیام و ما یتعلق بهما** / فقه / عربی
ahkām-uṣ-ṣalāt wa-ṣ- ṣīyām wa mā yata‘allaq b-i-himā
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ – ۱۲۵۹ قمری
raštī، kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
با مقدمه‌ای از محمد شفیع ابن محمد جعفر تبریزی که می‌گوید از من خواستند رساله‌ای در این باره بنویسم و نتوانستم، رساله استاد را آوردم با اشاره به آنچه به نظر من می‌رسد، اصل در مقدمه و سه باب است و یک خاتمه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۲/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مقابله شده در روز چهارشنبه صفر ۱۲۶۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی و مقوایی، ۴۸گ (۱پ-۴۸)، ۱۵ سطر [سنا - ف: ۲ - ۱۷۹]

● **احکام صلح** = **رساله در صلح** / فقه / فارسی
ahkām-e solh = r. dar solh
یزدی، محمد تقی بن ابیطالب، - ۱۲۶۷ قمری
yazdī, mohammad taqī ebn-e abītāleb (- 1851)
سال تألیف: سه‌شنبه رجب ۱۲۵۹ق
در دیباچه می‌نویسد: «داعی بر نگارش این است که مدتی است التفات نمودم که صیغه صلح فارسی متعارف در میان مردم حتی در میان طلاب و فضلا مطابق نیست با معنی مراد از لفظ صلح در لغت عرب و منطبق نیست با استعمالات صحیحه صیغه ایجاب صلح عربی که مستفاد است». مؤلف این رساله مفصل را در احکام آن به فارسی نگاشته است تا همگی بتوانند از آن استفاده کنند. دارای «هفت» فصل است: ۱. وجه غلط بودن صیغه ایجاب فارسی صلح؛ ۲. موارد صلح و مسائلی چند مربوط به آن؛ ۳. در این‌که صلح مفید فائده است یا عقدی است مستقل؛ ۴. بیان حال صلح فعلی؛ ۵. استعمالات صحیحه صیغه ایجاب صلح؛ ۶. آیا جهالت عوض و معوض به صحت مصالحه مضر است؛ ۷. امور متفرقه.
آغاز: بسمله. و به نستعین الحمدلله الذی لا یحصی نعمه العادون و لا یؤدی حقه المجتهدون ... میگوید بنده ذلیل فانی محمد تقی ابن ابی طالب یزدی اردکانی ... که این رساله ایست در صلح بزان فارسی داعی بر نگارش آن اینست که مدتی است التفات نمودم که صیغه صلح فارسی متعارف در بلاد در میان مردم حتی در میان طلاب و فضلاء مطابق نیست با معنی مراد از لفظ صلح در لغت عرب و منطبق نیست با استعمالات صحیحه صیغه ایجاب صلح عربی که مستفاد است آن استعمالات از اخبار و عبارات فقهاء
انجام: اینکه کفایت میکند در برائت ذمه مدیون از دین صدور هر لفظ دال بر آن از دائن. حال که عصر روز سه‌شنبه شهر رجب سنه هزار و دویست و پنجاه و نه هجری است زمان حصول فراغ از جمع آنچه اراده جمع آن داشت. و الحمدلله اولا و آخرا و الصلوة و السلام علی محمد و آله الکرام.

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۹۱/۱
خط:نسخ و نستعلیق،کا: حسین بن علی بن محمد علی مازندرانی، تا: ۱۲۵۹ق؛ ۵۲گ (۱-۵۲)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۴۶]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۲۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰۰گ (۱۷پ-۱۱۶ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۹ - ۱۰۶]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۴۹گ (۱۲۴پ-۱۷۲پ)، ۲۵ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۶۹۷]

ــ احکام صور البروج(الف) ≻ احکام الکواکب
ــ احکام الصوم ≻ الصوم

● **احکام صوم** / فقه / فارسی
ahkām-e sowm

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ - ۱۰۷۰ قمری
majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd ʻalī (1595 - 1660)

رساله‌ای فتوایی در احکام روزه است با اشاره به اختلاف بعضی از فقها یا اجماع و شهرت در مسائل و بیان بعضی از ادله، ضمن هفت «باب» (یا مقصد) دارای «مطالب» و «مباحث» نگاشته و در پایان احکام اعتکاف را افزوده است. عناوین ابواب چنین است: ۱. فضیلت و ثواب و حکمت روزه؛ ۲. ماهیت روزه؛ ۳. اموری که روزه‌دار باید از آنها اجتناب کند؛ ۴. مکروهات روزه‌دار؛ ۵. شرایط صحت روزه؛ ۶. اقسام روزه؛ ۷. ملحقات صوم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۴۶
آغاز: الحمدلله و الصلاة علی أولیائه الله ... اما بعد گفتار در مسائل روزه در ضمن چند باب بیان می‌شود؛ **انجام:** استمنا باطل می‌کند اعتکاف را بی دغدغه کفاره می‌دهد احتیاطاً
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۸۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۲۰۴]

● **احکام الصوم** / فقه / عربی
aḥkām-uṣ ṣawm

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰۳/۱
خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۳]

ــ احکام الصیام ≻ الصومیة
ــ احکام الصید ≻ احکام الصیود

● **احکام صید** / فقه / فارسی
ahkām-e seyd

در احکام صید است در سه «فصل» و هر فصل دارای چند «مسأله» می‌باشد: فصل ۱. آلات صید؛ فصل ۲. احکام صید؛ فصل ۳. صید ماهی.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۷۲/۱۹
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلاة علی اشرف الانبیاء و افضل المرسلین و علی آله المعصومین و عترته المطهرین ... فصل اول در بیان آلات صید: بدان که شکار کردن به جمیع آلات جایز است؛ **انجام:** و بعضی ازعلما برآنند که خوردن ماهی زنده مباح نیست و بعد از بیرون آوردن آن از آب انتظار باید کشید تا بمیرد تا خوردن آن مباح باشد مثل سایر حیواناتی که ذبح آنها می‌نمایند که تا بعد از ذبح نمیرند خوردن آن ها حلال نیست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۲۶سم [ف مخ: ۱ - ۶۶]

● **احکام الصید و الذبایح** / فقه / عربی
aḥkām-uṣ ṣayd wa-ḏ ḏabāyiḥ

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱-۱۲۶۳قمری
nūrī, mohammad taqī ebn-e ʻalī mohammad (1787 - 1847)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۱۲
خط: نستعلیق، کا: محمد ولی بن نور محمد، تا: پنج‌شنبه ۲۳ شوال ۱۲۶۱ق؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۲]

● **احکام صید و ذبایح** / فقه / فارسی
ahkām-e seyd va zabāyeh

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱-۱۲۶۳قمری
nūrī, mohammad taqī ebn-e ʻalī mohammad (1787 - 1847)

مؤلف می‌گوید که چون در احکام صید و ذبایح کتاب مستقلی نوشته نشده و این مسأله را به‌طور مفصل در کتاب خود «دلائل العباد» به زبان عربی بررسی نموده بود، به درخواست بعضی از مقلدین آن را در این رساله به فارسی گردآورده و آن را در دو «باب» و یک «خاتمه» مرتب نموده است، با این عناوین: باب ۱. احکام صید و ذبایح (در دو مطلب)؛ باب ۲. احکام طعام‌ها و شراب‌ها (دردو مطلب)؛ خاتمه در بیان مسائلی که مربوط به مبحث است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۶۵
آغاز: الحمدلله الذی احل لنا صید البحر و طعامه و الطیبات و حرم علینا ما امسکه غیر الجوارح المسلمات و الخبائث المنافرات؛ **انجام:** که به این احکام عمل کنند و از این وجیزه بهره برند تا ثواب آن در یوم لا ینفع مال و لابنون عاید گردد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۳]

● **احکام الصیود** = **احکام الصید** / فقه / فارسی
ahkām-os-soyūd = ahkām-os-siyd

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)
رساله فقهی مختصر دراحکام فقهی اقسام صیدها است ، دارای چند «فصل»
آغاز: بعد از سپاس بی پایان کردگار جهان ودرود فراوان بر روان انس وجان وآل پاک حضرت آخر الزمان چنین گوید خادم شرع نبوی
انجام: سگ شکاری به دریدن اورا بکشد آن حلال است واگر بدون آن بکشد به این نحو که از کثرت دواندان بمیرد یا از صدمه دیگر پس آن حرام است وظاهر اینکه خلافی درآن نباشد تم
چاپ: تهران، ۱۲۹۶ق، سنگی، ضمن مجموعه هفت رساله.
[مشار فارسی ۱۷۵/۱]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹/۱۶۲-۵۸۲۲/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: چهارشنبه ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۵۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: قاسم بن علی گل سناری، تا: ۱۲۹۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۰ص (۹۵-۱۰۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۰۱]

۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۲/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: - ۱۷۱]

۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۶۴/۳
کا: علی اکبر بن ملا بابا مشایخ، تا: ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج سیاه، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: - ۳۰۴]

● احکام طالع / هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘

وفائی استرآبادی، ابن قاسم
vafā’ī estarābādī, ebn-e qāsem

تاریخ تألیف: ۹۹۱ق
وجیزه‌ای است در طریقه استخراج زایجه طالع.
آغاز: چون حکما و محققان در هیات این نه رواق چرخ بوقلمون و عاملان کن فیکون نظر کردند
انجام: بیرون آمد باقی بروج نظیر ایشان و الله اعلم

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۳۳/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جداول نجومی، مجدول به طلا و لاجورد؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ضمیمه نسخه ش ۱۲۱۳۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● احکام طالع / طالع‌بینی / فارسی

ahkām-e tāle‘

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۰۲
آغاز: بسمله، در احکام طالع، اگر مساله پرسند از تن و جان و زندگانی خویش بنگر بخداوند طالع تا کجاست، اگر در خانه بود نیکو حال و نظری نیک بطالع دارد، دلالت کند بر قوت حال نفس و تندرستی و خوش گذشت زندگانی؛ **انجام:** و اگر خداوند خانه سهم ناظر باشد بخداوند طالع، حکم بر نظر کنند از نحوست بدی و از سعادت نیکی، والله اعلم واحکم
مشتمل بر احکام دوازده خانه است بعد دوازده برج، چون خطبه و دیباچه ندارد، مؤلف شناخته نمی‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۰۷۴ق؛ واقف: مرحوم نایینی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۱۰گ، ۱۵ سطر (۱۲/۷×۶/۵)، اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۲سم [ف: ۸ - ۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۲۰/۲
احکام طالع را در دوازده برج سال بررسی کرده و از احمد بن عبدالجلیل سجزی بسیار نقل می‌کند. نسخه‌ای از این رساله در فهرست «مجلس سنا» ۷۹/۱ معرفی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «دکتر قاسم خان» غنی؛ جلد: تیماج قرمز ضربی مجدول، ۴۸گ (۷۴پ-۱۲۱پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۹۵]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۳۶/۲
آغاز: بسمله، اندر دانستن احوال عمر مردم به نیکی و بدی چون پرسند از عمر خویش طالع راست کن و بنگر به صاحب طالع و قمر؛ **انجام:** و از هر کدام جوهرات آبی را خاکی یا آتشی یا بادی مال مسروق از آن باشد صاحب.
رساله کوتاهی است در احکام طالع به نقل از کتاب «برهان الکفایة» محمد بن علی شریف بکری با اندکی تصرف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج یک لای مشکی، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۵۴]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۷۵/۱
آغاز: بسمله، و به نستعین: بدانکه این مختصر در احکام تاریخ و

سال عالم و فصول و احوال؛ **انجام:** تا آخر عمر بدین ترتیب بود و الله اعلم بالصواب والیه المرجع و الماب.
این کتاب حاوی سی و چهار «باب» است و «در احکام تاریخ سال عالم و فصول و احوال نیکی و بدی و عوارضات که حادث می‌شود از راحت و رنج اصناف خلائق» بحث می‌کند بدین شرح: ۱. استخراج وجه طالع، ۲. احکام کلیات عالم، ۳. معرفت احکام جزئیات، ۴. بودن صاحب طالع در طالع، ۵. بودن صاحب دوم در عاشر، ۶. پیوستن صاحب نهم به صاحب طالع، ۷. سلامتی صاحب ششم دلیل صحت مردم باشد، ۸. صاحب هشتم: صاحب هشتم محترق باشد، ۹. حکم همه سال از صورت طالع هر کوکب باشد، ۱۰. اثر اتصلات نیکو، ۱۱. پیوسته گرانی از زحل باشد، ۱۲. هر کوکبی که به‌قوت‌های ذاتی باشد منسوباب او قیمت گیرد، ۱۳. سیر زائد عطارد؛ ۱۴. دلیل بادها بروج بادی‌اند، ۱۵. فتح باب دو کوکب، ۱۶. صاحب طالع از کواکب باران است، ۱۷. تعبیر حال هوا به سبب قرب و بعد کواکب از آفتاب، ۱۸. تغییر حال هوا به وجه طبیعی، ۱۹. احوال فتن و حروب، ۲۰. تربیع و مقابله مریخ و زهل در وقت تحویل سال، ۲۱. نظر کردن مریخ به وقت ابتدای آن به سهم السعاده یا سهم الغیب، ۲۲. دو سهم حرب چیست، ۲۳. دلائل قران، ۲۴. رسیدن انتهای طالع قران با برج قران، ۲۵. موافقت انتهای طالع قران با برج قران، ۲۶. احکام کسوف و خسوف، ۲۷. مضرب بودن برج کسوف، ۲۸. تاثیر مکان در کسوف و خسوف، ۲۹. افساد تربیت مولود، ۳۰. کیفیت احوال مولود بوقت ولادت، ۳۱. عدم حکم بر مولود تا انتهای و اتمام صفتهای انسانی بر او، ۳۲. حواس ظاهر، ۳۳. تعلق عقل عملی و عقل معاش به قمر، ۳۴. صاحبان دور؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محتملاً سید رضا، تا: ۱۲۸۰–۱۲۸۳ق؛کاغذ:فرنگی، جلد: تیماج ماشی مقوایی، ۲۸ص (۱–۲۸)، ۱۷ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۶-۹۴]

← احکام طالع السنین و الایام ≻ الاحکام فی فصول الاحکام لتحاویل السنین و الایام

● **احکام طالع بروج دوازده‌گانه** / هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘-e borūj-e davāzdah-gāne

احکام بروج دوازده‌گانه را به ترتیب بیان نموده با اشاره با اسامی دیوان و پریان مأمور هر ماه و چگونگی درمان بیمارانی که مبتلا به امراضی شده‌اند. از پری‌نامه و قول حضرت سلیمان بسیار نقل می‌کند و در پایان طلسمات و ادعیه‌ای در باطل کردن سحر و مطالب متفرقه‌ای در ادعیه آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۸۵

آغاز: بدانکه هر بیماری که به طالع ثور باشد علت بیماری او روز شنبه شده است و در منزل چهار پایان گذر کرده است دو پری در آنجا مکان داشته و در آنجا نام خدای تعالی به زبان نیاورده است؛ **انجام:** اگر خواهی که کسی را عاشق خود گردانی شش رکعت نماز بگزارد به سه سلام در روز آدینه.
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای دوازده مجلس نقاشی آب و رنگ در اشکال حیوانات هر ماه؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۰۱]

● **احکام طالع دوازده برج** = **احکام نجوم**/ هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘-e davāzdah borj = ahkām-e nojūm

در بیان تأثیرات نجومی و احکام طالع بروج و احوال اشخاص و ایام.

آغاز: بسمله، سپاس و ستایش آفریدگار عالم را تبارک و تعالی که آسمان را بنور کواکب و پیرایه نجوم بیار است

انجام: وبهی خواسته گرد کند و زندگانی او بآسانی بود

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۴۰ق؛ ۱۷۹گ، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۷۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۳۸]

● **احکام طالع سال** / هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘-e sāl

شاه ابوالولیا

šāh ab-ol-valīyā

در احکام طالع که آن را به‌خواهش میر اشرف الدین جهان شریفی کلانتر فارسی از عربی به فارسی ترجمه کرده، شامل دوازده «فصل» و هر فصلی مشتمل بر فصولی چند.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۷۸/۴

آغاز: بسمله مقاله اول در احکام طالع سال زمانی که این طالع مطابق برجی از بروج؛ **انجام:** ومظفر و منصور و دراینجا قطع کلام شد و اگر چه فصل چند از فصول اثنی عشریه که در بیان احکام طالع تصنیف نموده مانده

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ممکن است کاتب محمد یوسف باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ، ۲۲ سطر (۷/۲×۱۶/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۵]

● **احکام طالع سال** / هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘-e sāl

گرجی، فرهاد
gorjī, farhād

رساله‌ای کوتاه در ترجمه قول ابومعشر بلخی (-۲۷۲ ق) که در آن احکام طالع سال عالم از بروج دوازده‌گانه در چهار فصل از سال آمده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام ... اما بعد بدانکه این احکام از قول ابی معشر است واز حال بروجات دوازده گانه که خبر میدهد دروقت تحویل آفتاب ...
انجام: فصل زمستان متوسط و نقصان اهل قلم از طرف سلاطین و حبوبات نیکو و وافر بود و در آخر سال اراجیف بسیار بود و رعیة در امن و امان باشد و جمعیت کارها و فرح حال خاطرها پیدا شود و تشویش در عوام الناس نباشد و مقاصد و مهماتشان برآورده شود.
[فهرستواره منزوی ۲۷۷۱/۴؛ الذریعة ۲۴۰/۱۶؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۹/۱ و ۳۳۱]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۶۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در ادامه مطلبی از کتاب تاریخ الکبری (در ذکر زایچه مسعود جلالی الدین اکبر شاه پادشاه هند) آمده است؛ ۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۶۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۱/۳
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به استناد نسخه مسجد اعظم تعیین ذکر شد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن قرمز ضربی، ۵گ (۱۹۱ر-۱۹۵ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۰سم [ف: ۷ - ۱۲]

● احکام طالع سال / هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘-e sāl

غیر همانند:
۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۶۲/۳
آغاز: اگر طالع سال برج حمل باشد دلالت بر نیکویی حال لشکریان و ارباب سلاح و تردد مردمان در کارهای نیک؛ **انجام:** و به شهرهائی که بتور و عقرب و میزان منسوبند نرخها میانه بود.
رساله کوتاهی است در آثار و خواص طالع هر سال نسبت به بروج دوازده‌گانه منطقه البروج، این رساله از حیث مضمون با رساله شماره ۲۰۴۳/۴ مرعشی همخوانی دارد؛ خط: نستعلیق، کا: علی محمد نوری، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ ترقیمه: قد تم الکتاب فی یوم الاحد ۱۵ شهر شعبان المعظم فی دارالخلافه علی ید حقیر الفقیر المحتاج الی الله الغنی علی محمد نوری ... و آله»؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۱۶۶پ-۱۶۸پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۵ - ۷۳۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۴۳/۴
آغاز: بدانکه چون احکام سال عالم یکی از دوازده برج باشد یعنی طلوع برجی در اول هر سالی دال است بر چیزی؛ **انجام:** روز آدینه تزویج را نیک بود و در این هیچ شک نیست هر که به این کار کند همه مراد او برآید.
احکام کلی طوالع سال بر برج‌های سال‌های رومی تطبیق شده و به روشی بسیار مختصر بیان می‌شود؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد رضی بن محمد کریم اشتهاردی، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز عطف تیماج مشکی، ۴گ (۷۹پ-۸۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۵۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۳/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق [ف: ۶ - ۳۰۹]

● احکام طالع سالها از زیج جاماسب / هیئت / فارسی

ahkām-e tāle‘-e sāl-hā az zīj-e jāmāsb

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری
ne‘mat-ol-lāh-e valī، ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

در ۶۲۰ بیت.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۷۷/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۴۲ص (۴۶۹-۵۱۰)، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۷۹]

● احکام طالع سنین / اختربینی / عربی

ahkām-e tāle‘-e senīn

مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری
maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

گفتاری است بی‌دیباچه، در چند «فصل» بی‌شماره، جز «احکام النجومیة» (سلطانی ۱۰/۱) و جز «احکام تحاویل سنی العالم» همو (مرعشی ۳۵/۴) است. عنوان فصل‌ها چنین است: ذکر قیام الملوک و انقلاب الدول و الحروب؛ تقریب الزهرة عن الشمس؛ المریخ فی احد الاوتاد و خاصة وسط السماء؛ متی کان صاحب الطالع فی الاوتاد.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۳۷/۲-عکسی
آغاز: ایضاً از کتاب دیگر محیی الدین عربی در احکام طالع سال به نحو انتخاب نوشت شد. بسمله. الدلالات الردیة للملوک. فنقول عدم نظر المشتری و الزهرة لوسط السماء وقت التحویل السنة علامات ردیة؛ **انجام:** علی فساد الطیور و رخص فی الطعام و کثرته و الله العالم.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ق [عکسی ف: ۱ - ۱۳]

● احکام طالع مولود / پیشگویی / فارسی

ahkām-e tāle'-e mowlūd

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۵/۸

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد بدانکه این کتابیست در احکام طالع مولود علی رأی؛ **انجام:** و غالب بر مزاج او تری بود و الله اعلم بالصواب.

بر رأی ابو معشر بلخی؛ کا: اسدالله منجم مازندرانی هزارجریبی، تا: ۱۲۹۹ق؛ ۴گ، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۰۶]

● احکام طالع مولود در برجهای دوازده‌گانه /

طالع‌بینی / فارسی

ahkām-e tāle'-e mowlūd dar borj-hā-ye davāzdah gāne

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۴/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۸ق؛ ۱۴گ (۹۳پ - ۱۰۶پ) [ف: ۶ - ۴۲۸]

● احکام طلوع الشعری / هیأت، پیشگویی / عربی

ahkām-u tolū'-iš-ša'rī

هرمس

hermes

از هرمس الهرامسه. پیشگویی حوادث است بر اساس تقارن طلوع ستاره شعری با روزهای مختلف بروج. با عناوین «قال الحکیم».

مشخصات نسخه‌های خارجی که تاکنون از این رساله شناخته شده بدین ترتیب‌اند :

۱. کتابخانه بادلیان آکسفورد، ش ۳۲ (۵۴پ-۶۳ر) ۷۴۴ق.
۲. کتابخانه بریتانیا لندن، ش Or. 5591 (۶۸ر-۸۹پ)، ۸۶۲ق.
۳. کتابخانه ملی تونس، ش ۴۶۶۹/۲، (۴۳پ-۵۲ر)، قرن ۸ق.
۴. کتابخانه ایاصوفیه استانبول، ش۲۶۸۴ (۱۱۷پ-۱۳۷ر)، ۹۰۹ق.
۵. کتابخانه ایاصوفیه استانبول، ش ۲۷۹۰، (گ۱-۲۸).
۶. کتابخانه بادلیان آکسفورد، ش ۵۱۳/۲، (۵۷ر-۸۳ر).
۷. دانشگاه پرینستون آمریکا، ش ۳۷۳ (۲۵۷پ-۲۶۹ر)، ۱۰۶۰ق.
۸. کتابخانه نور عثمانیه ترکیه، ش ۲۷۶۹، ۴۱ ص، قرن ۱۱ق
۹. دارالکتب قاهره، ش ۳۸۵۲/۱، (گ ۱-۱۹)، قدیمی
۱۰. دارالکتب قاهره، ش ۷۰ ش، (گ ۹-۲۰).
۱۱. دانشگاه ملک سعود ریاض، ش ۳۶۸۰/۱م، ۲۳گ، قرن ۱۳ق
۱۲. مرکز البحث العلمی دانشگاه ام القری مکه، ش ۵۲۵/۲.
۱۳. دارالکتب ظاهریه دمشق، ش ۹۷۰۳، ۱۶گ.
۱۴. درالکتب ظاهریه دمشق، ش ۱۰۰۷۴، ۸ گ
۱۵. کتابخانه احمد ثالث، استانبول، ش۲۲۵۷ (گ۲۶۶-۲۷۴)

آغاز: هذا کتاب هرمس الهرامسة و هو ادریس النبی صلی الله علیه و سلم فی الحکم عند طلوع الشعری و ما لها من الحوادث التی تکون فی تلک العالم فی کل سنة مما علمه الله عزوجل اياه. نقله نفطویه الحکیم من اللسان القدیم و استخرجه ارطاطالیس من الکتاب المخزون فی الاسرار و صحح نقله نفطویه الحکیم و صدقه فیما نقله و ذکروا انه المتقدم بالمعرفة و علی ما یوجبه احکام البروج و الکواکب من تأثیرها فی الناس و انه من العلوم الخاصیة التی وقعت التجربة لمن امتحن من العلماء فصحت و لم تختلف علی تقدیم الزمان و السنین من الدهور

انجام: و هذا آخر احکام طلوع الشعری. والله اعلم بغیبه و احکم.

۱. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۳۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** القول علی برج الحوت و المستولی علیه المشتری ... و یکون بفلسطین شر کبیر و الغلا و البلا حتی یدخل الناس الی ...

خط: نسخ کهن، کا: علی بن محمد بن علی الدلاجی الشافعی، تا: قرن ۸؛ افتادگی: میانه و انجام (بین برگ‌های ۷ و ۸ قسمت مربوط به برج‌های میزان و عقرب و از پایان هم یک یا دو برگ افتاده است)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، جدول دار، ۱۱گ (۱پ-۱۱پ)، ۱۷ سطر [ف: ۶۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۳/۱۶-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۴۰ق؛ کاغذ: آهار مهره سفید فرنگی و ترکی، جلد: تیماج مشکی رنگ، ۱۱ص (۱۶۲-۱۷۲)، ۱۹، ۲۲و ۲۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۰۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۴۸/۷

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف با تطبیق آغاز به دست آمد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ شعبان ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی کهنه، ۶گ (۱۲۸پ-۱۳۳ر)، ۲۵ سطر(۱۶×۲۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۳۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۹/۵عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث در استانبول، ش ۲۲۵۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹ص (۲۶۶-۲۷۴)، ۲۳ سطر[عکسی ف: ۴-۹۸]

● احکام طنین / متفرقه / فارسی

ahkām-e tanīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۲۰

جداولی است در چهار ستون: ستون ۱. احکام آواز گوش، ۲.

آواز آتش ستون، ۳. جدول احکام بانگ خروس و ستون، ۴. احکام بانگ کلاغ بی‌وقت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۴۰۷ص،۱۷سطر،قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ – ۴۴۶]

● **احکام الطواف** / فقه / عربی

aḥkām-uṭ ṭawāf

صیمری، حسین بن مفلح، – ۹۳۳ قمری

saymarī, hoseyn ebn-e mofleh (- 1527)

رساله استدلالی است در چگونگی طواف و اختلاف دانشمندان فقه درباره حجر اسود و این‌که باید آغاز و انجام طواف به آن باشد. در پایان نسخه تصریح شده که از خط شیخ حسن بن مفلح صمیری نقل شده، و شاید تألیف وی باشد.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه نبذة فی أحکام الطواف بالبیت الحرام فنقول أجمعت الامة

انجام: لایکون غیر جائز فی مذهبهم کما بیناه فاعلم موفقاً و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۴۷/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: یحیی بن حسین بن حسن بن ناصر سلمابادی، تا: سه‌شنبه رمضان ۹۰۸ق؛ از روی نسخه اصل، در پایان انهاء مؤلف به خط خودش در ۲۲ شوال ۹۰۸ دیده می‌شود؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ لبه‌دار،۲گ(۲۳ر–۲۴پ)،اندازه:۱۳×۲۲سم[ف:۵– ۴۳۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۰۷/۱

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه ملک و احتمال فهرست‌نگار تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسن بن احمد فرج بن احمد بن حسن بن مبارک اوالی سهلاولی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۶ر–۷پ)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۹ – ۸۷]

● **احکام الطواف** / فقه / عربی

aḥkām-uṭ ṭawāf

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین و بعد فهذه مسئلة فی احکام الطواف یعم بها البلوی و الجهل بها هو المعصیة العظمی

انجام: انه من یعبد عبادة نهی الله و رسوله و الائمة علیهم السلام کانت باطلة لان النهی فی العبادة یدل علی الفساد و الله لنا و للمؤمنین الرشاد

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵گ (۲۰۱ر–۲۰۵ر) [ف:۲۰۵]

● **احکام الطوالع** / هیئت / فارسی

ahkām-ot tavāle‘

در احکام هر یک از ماه‌های قمری و اینکه هر کدام مربوط به کدام یک از پیامبران می‌باشد و آثاری که بر هر کدام مترتب است.

اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۶۳۸

آغاز: سه وجه دارد اگر به وجه اول ... باشد عطارد است گندم گونه و نیکو روی و سیاه دانا و زیرک بود؛ **انجام:** افتاده: و ان یکاد الذین کفروا ... الا ذکر للعالمین ...

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برخی از برگ‌ها جابجا شده، بر روی برخی از برگ‌های میانی کتاب متفرقاتی مکتوب است؛ ۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۴۹۲]

● **احکام طوالع و قرانات** / هیئت / فارسی

ahkām-e tavāle‘ va qerānāt

حسینی مشهدی، محمد حسین بن محمد اسماعیل، ق۱۳ قمری

hoseynī mašhadī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad esmā‘īl (- 19c)

وابسته به: مفتاح المنجمین؛ حسینی مشهدی، محمد اسماعیل بن محمد رضا (–۱۳)

رساله‌ای مختصر در احکام طوالع ادوار الوف و مائه و عشره و فصول و قرانات بر پایه احکام نجومی و با استفاده از «مفتاح المنجمین» پدر مؤلف که در سال ۱۲۳۶ تألیف شده، طبق تقویم سال ۱۲۵۷ گزارش شده و برای مسائل کتاب جدول‌هایی ترتیب داده شده است.

آغاز: الحمد لله الذی بید حکمته ازمة الاختیار. . بعد از ادای ثنای قادر مختار که فلاک و انجم از شوق جمال و کمال او.

[فهرستواره منزوی ۲۷۷۳/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۱۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول‌ها شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۴ – ۲۷۱]

● **احکام طهارت** / فقه / فارسی

ahkām-e tahārat

کرباسی، محمد ابراهیم بن محمد حسن، ۱۱۸۰؟ – ۱۲۶۲ ؟ قمری

karbāsī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad hasan (1767 - 1846)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۴۳

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد این مختصریست در احکام طهارت فتاوی جناب حاجی محمد ابراهیم کرباسی مدظله مشتمل است بر پنج فصل، فصل اول در وضو است و در آن چند مطلب است؛ **انجام:** و اگر کندن ممکن باشد کندن و نماز را تمام می‌کند و نماز بی عیب است

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: مقوا، ۸گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۳-۴۱]

● احکام الطهارة من اوانی الذهب و الفضة / فقه / عربی

ahkām-ut ṭahāra min awānī-z ḏahab-i w-al fiḍḍa

نقوی نصیرآبادی، دلدار علی بن محمد معین، ۱۱۶۶ – ۱۲۳۵ قمری

naqavī nasīr-ābādī, deldār-‘alī ebn-e mohammad mo‘īn (1753 - 1820)

رساله استدلالی موجزی است با عبارات رسا در باب صحت و عدم صحت طهارت (غسل، وضو) از ظرف‌های طلا و نقره. وی در این رساله به اقوال فقهای مشهور اشاره نموده و به رد و ایراد نیز پرداخته و قول برتر را که تفصیل می‌باشد اختیار نموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۵۴

آغاز: بسمله. حمدله و بعد فتلك نبذة من شرایف افادات المولی ... الالمعی ... بسمله. مسئلة الطهارة بالماء من آنیة الذهب و الفضة باطلة ام لا؛ **انجام:** الا تری انه یمکن لنا ان نقول ان ازالة النجاسة لیس بواجب نفسی اجماعا مع ان الوجوب النفسی و الغیری لا یکاد یوجد فی کلام المتقدمین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مذیل است به رساله فارسی ناقص الطرفین از مسئله هفتم تا نهم از رساله در مباحث ذیل در پنج برگ: وجوب تخییر نامه جمعه در عصر غیبت امام (ع)، حکم ناسی غسل جنابت در ایام ماه مبارك رمضان و نجاست و طهارت غساله؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، عطف و گوشه میشن قهوه‌ای مستعمل، ۱۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۴۱]

● احکام طهارت و نماز / فقه / فارسی

ahkām-e tahārat va namāz

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، – ۱۱۵۱ قمری

xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739)

احکام طهارت و نماز را به اختصار در یک «مقدمه» و چند «باب» فراهم آورده است و در آخر کتاب ترجمه سوره حمد و سوره قدر را ذکر نموده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی اشرف المرسلین محمد وعترته الانجبین ... در بیان معنی واجب و سنت بدان که واجب آن است که هرگاه مکلف آن را به عمل آورد **انجام:** از حضرت امام زین العابدین علیه السلام که مراد این است که سلام می‌رسانند بر تو ای محمد ملائکه من و روح من سلام مرا از اول آن وقتی که فرود می‌آیند تا طلوع فجر مؤلف گوید که این معنی ظاهر از بطون آیه کریمه باشد

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۹/۹

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۶۷]

● احکام طهارت و نماز / فقه / فارسی

ahkām-e tahārat va namāz

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱–۱۲۶۳قمری

nūrī, mohammad taqī ebn-e ‘alī mohammad (1787 - 1847)

رساله فتوایی مختصری است در بیان احکام وضو و غسل و نماز که به درخواست جمعی از برادران ایمانی به رشته تحریر کشیده و شامل چند «باب» است.

آغاز: حمدله والصلوة و السلام علی اشرف المرسلین محمد و آله الطیبین الطاهرین. اما بعد این مختصری است در احکام وضو و غسل و نماز که به‌خواهش پاره‌ای از برادران ایمانی ... به رشته تحریر کشیده و آن مشتمل بر چند باب. باب اول در بیان وضو و متعلقات آن است و آنمشتمل است بر چند فصل

انجام: ایراد آن را در این مقام مناسب ندانستم، ذکر آن ها نمودم. هر که می‌خواهد رجوع کند به دلایل العباد که در آن جا مذکور است.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۱۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: وسط؛ ۶۴گ (۵پ–۶۸پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۲۹]

● احکام طهارت و نماز / فقه / فارسی

ahkām-e tahārat va namāz

رساله بسیار مختصری است در احکام وضو و غسل و تیمم و نماز و در هر کدام شرایط و اجزاء و موانع را بیان می‌کند، به قرینه رساله‌های بعدی مجموعه، باید از تألیفات میرزا محمد تقی نوری باشد.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۱۲/۱

آغاز: در شرایط وضو است و آن چند چیز است ك اول اباحه آب دویم مطلق بودن سیم پاک بودن آب چهارم پاک بودن

مواضع وضو؛ **انجام:** دهم گریستن از برایامور دنیویه عمداً مطلقاً خواه به آواز باشد یا نه دون سهو. یازدهم خوردن و آشامیدن است عمداً و اما سهواً اگر ماهیت مفسد والا فلا، تم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ ۴گ (۱پ-۴پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۹]

● احکام ظهور ذوذؤابه / هیئت / فارسی

ahkām-e zohūr-e zūzo'ābe

دائره (جدول) احکام و آثاری است که احکامیان برای طلوع ستاره ذوذابه قائلند (این ستاره را احکامیان کید نیز نام داده‌اند).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۱۹

آغاز: حکماء ماتقدم گفته اند که که ذوذؤابه بر مثال سر آدمی باشد که از او چون گیسوهای آتش گرفته بیرون می‌آید
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج مشکی، ۷۰ص، قطع: خشتی، اندازه: ۱۹×۱۴/۵سم [ف: ۱۹-۵۱۹]

● احکام عجراش (جدول) / هیئت

ahkām-e 'ojrāš (jadval)

در معرفت آن‌که در هر ساعتی از ساعات روز در کدام طرف است. در شرح آن چنین آمده: «بدانکه این دائره است که حکمای هند عظیم معتبر دارند و در احکام چنان آورده اند که عجراش بمثل صورت اشتری است و بر و فرشته ... در هر روزیاز روزها دوری می‌کند و در هشت جهت عالم در ساعات مخصوصه سیر می‌کند.»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۲۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج مشکی، ۷۵ص، قطع: خشتی، اندازه: ۱۹×۱۴/۵سم [ف: ۱۹-۵۱۸]

● احکام العصاة من اهل الاسلام المرتکبین الکبائر / فقه / عربی

aḥkām-ul 'uṣāt min ahl-il islām al-murtakibīn-al kabā'ir

قلعی، محمد بن علی، - ۶۳۰ قمری

qal'ī, mohammad-e-bn-e 'alī (- 1233)

مدعیان اسلام را به سه «قسم» تقسیم نموده و احکام فقهی کسانی که مرتکب گناهان کبیره می‌شوند بیان می‌کند. این کتاب به املاء مؤلف بر محمد بن یحیی نقل شده است.
آغاز: هذا کتاب فیه ذکر احکام العصاة من اهل الاسلام المرتکبین الکبائر العظام اعلم وفقک الله و ارشدک علی الطاعة.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۰۶/۲

آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه فیض الله افندی، استانبول ۱۱۷۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۶۵۲ق؛ ۹ص (۳۵۰-۳۵۸) [عکسی ف: ۴ - ۱۲۸]

● احکام عصیر العنب / فقه / عربی

ahkām-u 'ṣyr-il 'nab

تبریزی، جعفر بن احمد، - ۱۲۶۲ قمری

tabrīzī, ja'far ebn-e ahmad (- 1846)

احکام آب انگور و خرما است که به دستور پدر مؤلف نوشته شده است، با این توضیح: «ان الاحکام المتعلقة بعصیر العنب و الزبیب و التمر من الحل و الحرمة و النجاسة لما کانت غیر محررة فی تب الاصحاب و لا مشکوفة عن وجوه خرایدها النقاب».
آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین. و بعد فیقول المفتقر الی فیض ربه الصمد جعفر بن احمد اوتیا کتابهما بیمناهما ... فنقول اعلم ان الاصحاب اجمعوا علی المیاه المعتصرة من غیر ثمرتی الکرم و النخل
[الذریعه ۱۵: ۲۷۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** المسئلة التاسعة عشر. اعلم ان لتزبیب العنب کیفیة خاصة ... فاذا نجس ماء القدر فینجس العناقید التی یغمسونها فیه بعده ولکن حیث عرفت
تا مسئله نوزدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، بلاغ مقابله دارد، در صفحه عنوان نسخه و تعداد ابیات کتاب ۳۴۸۸ بیت، جزوها ۸ برگی، رکابه‌دار، اهدایی جعفر سلطان القرایی در آذر ۱۳۴۸ش؛ تملک: لطفعلی بن علی با مهر «عبده لطفعلی ۱۲۸۷» (مربع)؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، با ته نقش GOFFE و حرف A انگ، جلد: میشن مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و جداول ساده و گرهی، ۷۳گ، ۱۸سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۲۱×۱۴/۵سم [ف: ۲۹/۲ - ۸۵۸]

● احکام العقود / فقه / عربی

ahkām-ul-'uqūd

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

در این رساله احکام فقهی عقود بحث و بررسی می‌شود.
[روضات الجنات ۹۷/۲؛ الذریعه ۳۰۰/۱]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۴/۱

آغاز: اغاز نسخه افتاده: عدمها فان قلت فای فائدة فی هذا الاصل بعد تحقق العموم؛ **انجام:** فیخلوا بخلو و لو اخذ ولا اعلم الان مانعا

منه ایضا و الله هو العالم.
قسمت عمده رساله در نسخه حاضر موجود نبوده و فقط بخش بسیار کوتاهی از پایان رساله که مباحث آن مربوط به بیع بوده موجود است، تذکر: انجام این رساله با رساله «الاصل فی المعاملات الفساد» منطبق است؛ کا: احمد بن ابراهیم، تا: ۱۱۷۵و۱۱۷۶ ، جا: کربلا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک لایه تریاکی روشن ضربی، ۳گ (۶-۸)، ۲۲ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۲ - ۵۱]

↩ الاحکام العلائیة فی اعلام السماویة ≻ اختیارات العلائیة فی الاختیارات السماویة
↩ احکام علی (ع) و اقضیتها ≻ قضاء امیرالمؤمنین علیه السلام

● احکام العمرة / فقه / عربی

aḥkām-ul ʻumra

بحرانی، احمد بن صالح، ق۱۳ قمری

bahrānī, ahmad ebn-e sāleh (- 19c)

رساله‌ای استدلالی مختصر در احکام عمره و مسائل مربوط به آن است در یک «مقدمه» و چند «فصل». رساله در این نسخه ناتمام و عناوینی که دیده می‌شود چنین است: المقدمة: فی وجوب العمرة فی العمر مرة؛ الفصل الاول: فی مواقیت العمرة؛ الفصل الثانی: فی الطواف.
آغاز: و لا حول و لا قوة الا بالله ... و بعد فهذه نبذة یسیرة فی احکام العمرة کتبتها امتثالا لقوله تعالی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۵۸/۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو أوضح اشکالا و ضعفاً کما لایخفی و الله العالم ...
خط: نسخ، کا: زرع بن محمد علی بن حسین بن زرع خطی بحرانی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۶۹گ (۲۵۲پ-۳۲۰پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۴۰]

● احکام الغالب و المغلوب / علوم غریبه / عربی

aḥkām-ul ġālib wa-l maġlūb

رساله‌ای است در حساب غالب و مغلوب که در جنگ‌ها از آن بهره می‌بردند، در برخی فهارس موجود، ترجمه فارسی آن به ارسطو نسبت داده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۸۲/۲

آغاز: بسمله، روی من فی اخبار السلف بصحة الاسانید، ان کان اسکندر ذوالقرنین، سال عن طالبین الحکم ان یستخرج له نسخةمفیدا لقول صادقة الدلیل فی حساب الغالب و المغلوب؛ **انجام:** تسع و ثلاثة، تغلب التسع تسع و اثنین التسع تغلب الاثنین تسع واحد الواحد تغلب التسع و الله اعلم.
دارای افزودگی‌هایی در علوم غریبه، همراه جداول حروف و اعداد، بعد از انجام در چند برگ آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: قوام الدین محمد بن شجاع الدین حسینی مشهدی، تا: ۲۴ شوال ۱۰۵۶ق؛ مصحح، ترقیمه: «و قد فرغ من تحریره علی سبیل التعجیل فی الاربعاء عشرین من شوال ۱۰۵۶ من نسخة عصر شیخ المحقق و صاحب علوم العربیة، الشیخ فتح الله العرب»؛ کاغذ: شرقی، جلد: میشن قرمز، ۲گ (۹۴ب-۹۵ب)، ۲۱ سطر (۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳۷ - ۱۸۰]

● احکام غالب و مغلوب / علوم غریبه / عربی

ahkām-e qāleb va maqlūb

در احکام غالب و مغلوب است و در آن خواص و طبایعی به اعداد نسبت داده می‌شود. نگارنده متن نامعلوم است. این رساله شاید با کتاب اعداد و اوفاق پیوندی داشته باشد.
[الذریعه جلد ۲، ص ۲۳۳]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۵۱/۴

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۱۲۸۲ق؛ پس از آن حدیثی از رسول اکرم در دوستی علی (ع) و ولایت ایشان آمده است، همچنین اشعاری از قاضی اسد کاشی (یاد شده در طبقات قرن ۱۱ ص۴۳)، سعدی، خیام و ... سید کاظم رشتی آمده است و حکایات متفرقه در عقاید عوام، برگ ۱۷۵پ تا ۱۷۸پ نسخ می‌باشد و در پایان این صفحه علامات حروفی طلسم‌مانند آمده است؛ کاغذ: فرنگی، نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳ص (۱۵۱-۱۸۳)، ۱۱سطر [ف: ۱۱ - ۱۹۴]

● احکام الغالب و المغلوب (جدول) / علوم غریبه / فارسی

ahkām-ol-qāleb va-l-maqlūb (jadval)

عناوین عبارتند از: احوال المریض، جدول معرفة طلوع القمر، دائرة احکام المریض بقول الحکماء، دائرة قوس و قزح، جدول مبین المحبة، دائرة احکام ساعات البست علی قول الحکماء، دائره احکام ذوذنابة فی البروج.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۰/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: ۲۳۱]

● احکام غره ماه محرم / هیئت / فارسی

ahkām-e qorre-ye māh-e moharram

رساله‌ای است در احکام غره ماه محرم و این‌که از وقوع آن در هر یک از ایام هفته می‌توان برای آن سال پیش‌بینی نمود.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۲/۲
آغاز: این مختصری است از قول امام جعفر بن محمد صادق رضی الله عنهما؛ **انجام:** و پنبه و ابریشم گران شود و چهارپایان نیک باشند.
خط: نستعلیق، کا: درویش علی بن درویش محمود، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش قرمز پارچه‌ای، ۳گ (۹پ-۱۱ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [مؤید: ۳ - ۵۷۳]

← احکام الفرائض و المواریث ⩾ الارث

● احکام فرد از مفرد

ahkām-e fard az mofrad

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۱۳/۳
آغاز: حکمای بابل گفته اند که حین ولادت تا چهار سال احکام سال‌ها تا ۸۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۶ق؛ ۳۸ص (۹۴-۱۳۱)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۳۶]

● احکام فرزند بوجود آوردن / متفرقه / فارسی

ahkām-e farzand be-vojūd āvardan

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۷۷/۱۵
بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۹۸پ - ۱۰۱پ) [ف: ۶ - ۲۶۰]

● احکام فصد در روزهای ماه / طب / فارسی

ahkām-e fasd dar rūz-hā-ye māh

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۱۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

● احکام فصد و حجامت = منافع حجامت / طب / فارسی

ahkām-e fasd va hejāmat = manāfe‘-e hejāmat

؟ عماد الدین شیرازی، محمود بن مسعود، - ۹۸۴ ؟ قمری

‘emād-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd ebn-e mas‘ūd (- 1577)

تاریخ تألیف: ۹۷۹ق

گفتاری است در ۳ بخش جداگانه: فصد، حجامت و علق، هر یک با یک سرآغاز. سربندهای «فصل» نیز دارد.

آغاز: در ذکر کلام تمام در فصد و کیفیت آن و ابحاث متعلق به آن. در تعریف فصد بدانکه گشودن رگ است خواه شراین

[پاریس ۱۱۶۱، SP ۳۳۹ بلوشه ۸۸۲/۷ و ۸۹۰/۸-وحید ۱۰۵۶/۴۷؛ فهرست نسخه های خطی فارسی ۵۷۴؛ الطب الصیدلیه ص ۳۱۱؛ فهرستواره منزوی ۳۶۰۷/۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۴۶/۷
آغاز: غایت توجیهی که آن جواب را می‌توان کرد ... بدانکه حجامت دو قسم است :اختیاری و اضطراری؛ **انجام:** من انتظار لاجتماعه
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر، تا: سه‌شنبه ۲۸ شوال ۹۹۶ق، جا: دیلمان؛ افتادگی: آغاز؛ جدول زر و لاجورد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۸گ (۸۷ر-۹۴پ)، ۱۹سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱۷ - ۸۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۶۵/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲ص (۷۰-۷۱)، ۱۸ سطر (۴/۵×۱۳/۵)، قطع: بغلی، اندازه: ۸×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۳۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۳۶/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** اقول الوجه الذی ذکره فیما سوی المبادرة اوجه علی ما یخفی فان الدم یقل شیئا فشیئا فلابد من انتظار لاجتماعه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار، ۶گ (۸۳ر-۸۸پ)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۱۱]

● احکام الفصول / هیئت / عربی

aḥkām-ul fuṣūl

مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری

maqrebī، yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

رساله‌ای در کیفیت تحویل سنین و سعد و نحس ایام و طالع حسن و قبیح است و بعد این که چه اعمالی در چه وقت نکوست و چه اعمالی در چه وقت بهتر ترک آن است. سپس به‌تفصیل از برج‌ها سخن می‌گوید و نحوه قرانات و مسائل دیگر مندرج در تقاویم قدیم را به‌تفصیل بیان می‌دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۱۸
آغاز: بسمله، قال مولینا العالم العلامه افضل المتاخرین یحیی الملة والدین یحیی بن محمد؛ **انجام:** نصف النهار فتزیدها علی ساعة نصف.
خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالصمد، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۱۹گ، ۱۶ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۳]

● احکام فقه / فقه / فارسی

ahkām-e feqhī

چند رساله ناشناس فارسی در مباحث گوناگون فقهی.

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۰

بی‌کا، تا: ۱۰۵۱ق؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۱۲/۴×۱۸/۵سم [رایانه]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۳/۲

آغاز: فصل اول در نماز جمعه؛ نماز جمعه فرض است و در باب آن تأکید بسیار در کتاب و سنت واقع شده؛ **انجام:** اظهر آنست که شکش اعتبار ندارد خواه در اثنای نماز باشد و خواه بعد از نماز ...

رساله‌ای است فقهی در چند بخش، بخش نخست در احکام نماز جمعه، نماز عیدین، نماز آیات، نماز میت و نوافل و بخش دوم در احکام غسل، احکام زنان، احکام سهو و شک؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم فرزند حسنعلی، بایات (بیات)، تا: ۱۱۹۹ق، جا: مشهد مقدس؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ از برگ ۶۸ تا ۷۱ اشعاری در مورد حضرت علی اکبر آمده است؛ کاغذ: فرنگی قدیم، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۲۹گ (۴۰-۶۸)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۰ - ۳۷۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۹۷/۱

آغاز: فصل اول در اموریکه واجب است وضو از برای آن و آن واجب و طواف واجب واجب است و شرط است در صحت هر یک؛ **انجام:** باب پنجم در لباس نمازکننده واجب و شرط است پوشانیدن عورت در نماز واجب با قدرت و شعور

رساله‌ای متوسط در بیان احکام فرعی شرعی مطابق فقه امامیه است که به صورت فتوایی و در چند «باب» و «فصل» نگاشته شده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۴۷ص (۱-۴۷)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۳/۲ - ۶۹]

۴. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۳

آغاز: در احکام طهارت است اول از مطهرات آب است و آن پاک می‌کند هر شیء متنجس را بلکه عین نجس را هم پاک می‌کند

در احکام طهارت و صلاة و صوم، فتوایی و گویا یادداشت‌هایی است که خواسته‌اند رساله عملیه‌ای برای مقلدین بسازند؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه معاصر و پیش‌نویس است؛ ۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: - ۱۰۲]

همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۹۸/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این کتاب را امام محمد غزالی ساخته است از برای مبتدیان؛ **انجام:** موکل است بجهت عذاب دادن او نعوذ بالله من عذاب الله

احکام طهارت و نماز و روزه و زکاة و حج و بعضی از واجبات و محرمات شرعی دیگر به روشی بسیار مختصر، و کاتب گوید که از امام محمد غزالی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۴گ (۴۴پ-۶۷پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: - ۱۶۲]

۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۷۹/۱

رساله‌ای است در احکام، بدون خطبه و ناتمام، در آغاز به برخی مسائل اعتقادی اشاره می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۳۶]

● احکام فلکیه / هیئت / فارسی

ahkām-e falakīye

رساله‌ای ناشناخته در احکام نجومی و طالع‌بینی و اختیارات ایام. نامی که ذکر شد روی برگ اول نسخه حاضر نوشته شده ولی در پایان نسخه «ثمرة الشجرة» نامیده شده و گویا هر دو نام کتاب نیست. این عناوین در کتاب دیده می‌شود: احکام کواکب هفتگانه؛ باب در احکام اتصالات کواکب؛ باب در احکام قرانات سبعه؛ احکام احتراقات کواکب؛ باب قرانات کواکب سبعه با قمر؛ باب در اتصال کواکب بنظر تثلیث و تسدیس و تربیع؛ باب در آثار علوی؛ باب در تغییر هوا بسبب قرب و بعد کواکب؛ باب در تغییر هوا بر وجه طبیعی؛ باب در احکام کسوف و خسوف.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد بدانکه احکام کواکب هفت گانه که در وقت ولادت در خانه‌های یکدیگر باشند.

انجام: و اگر بنظر تحسین منحوس باشد تأثیر ایشان را در شر زیاده گرداند از طبیعت خود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر بن همایون الوانشانی، تا: شنبه غره ذیحجه ۱۰۶۲ق، به‌درخواست محمد قاسما؛ مجدول به شنگرف، پس از کتاب برگ‌هایی در موضوعات مربوط به آن افزوده شده است؛ جلد: تیماج قرمز، ۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۱ - ۱۵۱]

← الاحکام فی اصول الأحکام ⟵ إحکام الأحکام فی اصول الأحکام

● الاحکام فی الحلال و الحرام / فقه / عربی

al-aḥkām fi-l ḥalāl wa-l ḥarām

رسی یمنی، یحیی بن حسین، - ۲۹۸ قمری

rasī yamanī, yahyā ebn-e hoseyn (- 911)

کتابی است در فقه زیدیه به‌ترتیب کتب فقه در دو جزء با عناوین «باب -باب» که «الهادی الی الحق یحیی بن الحسین» از ائمه بزرگ زیدیه آن را تصنیف نموده، اما چون از نظر تبویب و تنظیم مطالب احتیاج به‌تجدید نظر داشته، «ابو الحسن علی بن حسن بن احمد بن ابی حریصه» آن را مجدداً مرتب و منظم

نموده است. بروکلمان، و سزگین، کتاب را تحت عنوان «جامع الأحکام فی الحلال و الحرام» ثبت کرده‌اند.
[تاریخ التراث العربی ۳۰۱/۲؛ بروکلمان، ذیل ۱۶/۱ و ۳۱۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۲عکسی

آغاز: قال ابو الحسن علی بن الحسن بن احمد بن ابی حریصه ... هذا کتاب الاحکام الذی صنفه و الفه الامام الهادی الحق؛ **انجام:** قال یحیی بن الحسین ... و انما اخرنا ذکر ما ذکرنا من فضل ال محمد (ص) لختم بذکرهم الکتاب کما ابتداءناه بهم لان الله سبحانه بهم ابتدأ اظهار الحق و الهدی و بهم یختم الله سبحانه الحیوة الدنیا، تم الکتاب ....

نسخه اصل: عبد الکریم بن احمد العنسی - ساکن جبل برط شمالی صنعاء. مشتمل است بر جزء اول و دوم، که کتاب با آن به پایان رسیده، گرچه سزگین نوشته است: «و لکنه لم یکمل الکتاب»، و شاید منشأ این بوده که از وجود این نسخه اطلاع نیافته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۶۲ق؛ مصحح، نشانه بلاغ دارد، قبل از کتاب و بعد از آن فوائدی مشتمل بر نظم و نثر در چند برگ آمده است؛ تملک: عبدالکریم بن احمد بن محمد بن یوسف العنسی به تاریخ ربیع الثانی ۱۴۰۰ق؛ ۲۴۱گ، مختلف السطر [عکسی ف: ۲ - ۲۸۸]

● **الاحکام فی فصول الاحکام لتحاویل السنین و الایام = احکام طالع السنین و الایام** / هیئت / عربی

al-aḥkām fī fuṣūl-il aḥkām li-taḥāwīl-is sinīn wa-l ayyām = aḥkām-u ṭāli'-is sinīn wa-l ayyām

ابن حشیش، سلیمان بن حمزة، ق۱۰ قمری

ebn-e hašīš, soleymān ebn-e hamze (- 16c)

کتابی مفصل است در اخترشناسی دارای یک «مقدمه» و چندین «فصل»: مقدمه در اصول نه‌گانه مربوط به نجوم؛ فصل ۱. دلالات زحل اذا کان صالح الحال؛ ۲. ممازجة الکواکب؛ ۳. حلوال زحل فی البروج؛ ۴. ذکر حلول المشتری فی البروج الاثنا عشر؛ ... فصل الآخر: فی ذکر اختبارات الحمل بحسب حلول القمر فی البروج الاثنا عشر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۶/۷

آغاز: و سمیتها ... و راعیت فیه مذهب الحکما حاکیا ما قالوه و إن کان اعتقادی خلاف ما نقلوه و کان ذلک من الاجتهاد علی تحصیل الاوقات و تعبیر احوال الاوقات و عصر علی الاحرار؛ **انجام:** فقلنا البیت التاسع هو بین الاسفار و الحرکة الکبرار و الزهرة دلیل النساء فحکمنا ان الضمیر عن امرأة مسافرة او طالب حرکة کبرا و علیهذا فقس حکم، حکم البیوت الاثنی عشرة،تم.

خط: نسخ، کا: احمد میقاتی، تا: ۹ صفر ۱۱۳۲ق؛ مصحح، محشی، مجدول به قرمز، یک برگ افزودگی شامل جدول اتصالات کواکب به پایان نسخه الصاق گردیده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول با ترنج گل و بوته، ۱۱۷گ (۹۳پ-۲۰۹پ)، ابعاد متن: ۱۰×۱۷/۵، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۷۹۶]

● **احکام فی مسائل الحلال و الحرام** / فقه / عربی

aḥkām-un fī masā'il-il-ḥalāl wa-l-ḥarām

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۶۱

کا: عبدالکریم بوشهری، تا: ۱۲۶۳ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [رایانه]

← احکام قاضی ⟵ قضا

● **احکام قرآن اعظم** / هیئت / فارسی

ahkām-e qor'ān-e a'zam

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۳۳/۴

آغاز: بسمله احکام قرآن اعظم اثر این قرآن آنست که طوفانی در عالم پیدا شود؛ **انجام:** و حذر باید نمود از بودن قمر در برج ناری و خالی السیر و ناظر به مریخ و الله اعلم

خط: نسخ خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۱۲۰۲۳، یک صفحه در استخراج اسم طالب و مطلوب فالنامه در سه صفحه یک صفحه در بیان شکیات در نمازهای چهار رکعتی از حاجی سید محمد باقر رشتی پنج برگ در قرعه منظوم به‌نام هر یک از پرندگان و یک برگ در بیان طوایف مسوخات دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

● **احکام قران** / هیئت / فارسی

ahkām-e qor'ān

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۳۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۸گ، اندازه: ۱۷/۹×۲۲سم [رایانه]

● **احکام قرانات** / هیئت / فارسی

ahkām-e qerānāt

نیشابوری، ایرانشاه بن علی، ق۶ قمری

neyšābūrī, īrān-šāh ebn-e 'alī (- 12c)

اهدا به: برای فرمانروای قهستان و خواف و سنجان

احکام قرانات کواکب را در سه «قسم» به طریق استادان چون محمد عبدالجلیل سجزی و ابو معشر بلخی و کوشیار تألیف

کرده است. بخش‌بندی آن بدین ترتیب است: قسم اول در مقدمات احکام قرانات، در شش باب: ۱. شرح حرکات و قرانات کواکب سه‌گانه علوی، ۲. شرح ادوار کلی و اقسام آن، ۳. شرح تسیرات کلی و کیفیت آن، ۴. شرح انتهاءات کلی و کیفیت آن، ۵. شرح واردات کلی و کیفیت آن، ۶. شرح احکام قرانات و اصول استنباط آن؛ قسم دوم در شرح محاسبات و استخراج اعمالی که بدان احتیاج بود، در شش باب: ۱. ذکر استخراج و اعمال قرانات و طوالع و دلایل آن، ۲. ذکر استخراج و اعمال و ادوار کلی و دور عظمی و کبری و وسطی و صغری، ۴. ذکر استخراج و اعمال انتهاءات کلی و انتهاء اعظم و اکبر و اوسط و اصغر، ۵. ذکر استخراج و اعمال فی دارات کلی و دار اعظم و اکبر و اوسط و اصغر، ۶. ذکر جدول عملی چند که بدان احتیاج بود؛ قسم سوم ذکر طوالع مبادی و قرانات و دلایل آن و احکام مبادی ملت و دولتها و انقلاب کارها و ظهور حوادث و خروج متغلبان، در سه باب: ۱. ذکر طوالع مبادی و دلایل بر ولادت مبعث پیامبر (ص) و احکام برخی از آن از سخن حکما، ۲. طوالع مبادی و دلایلی بر خروج چنگیز و ظهور دولت او، ۳. طوالع و دلایل قرانات و مبادی بر احوال عالم در سال‌های مستقبل.

آغاز: سپاس و شکر پروردگاری را که عقول عقلاء عالم از ادراک کنه کمال ذات او قاصر است و بیان فصحاء بنی آدم از تقریر صفات او عاجز

[فهرستواره منزوی ۳۰۱۳/۴]

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول است.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ رقم و جدول و عنوان شنگرف؛ ۱۹۴ص (۲-۱۹۵)، قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۹۷/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۳۹۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۸۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۶۵ق، استکتاب مصطفی بن احمد مدرس زاده؛ تملک: هاشم منجم باشی در ۱۳۳۱؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای سیر، ۱۲۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۴×۱۳/۶سم [ف: ۲ - ۱۲]

● **احکام قرانات** / هیئت / فارسی

ahkām-e qerānāt

منجم مشهدی، هاشم، ق۱۳ قمری

monajjem-e mašhadī, hāšem (- 19c)

رساله مختصری است در احکام قرانات و برخی پیشگویی‌های مؤلف که بنای آن را سال ۱۲۵۷ و تاریخ ولادت خود قرار داده و رویدادهای ۲۴۰ سال پس از این تاریخ را متذکر شده در آغاز مباحثی کلی در شناخت علم نجوم و اولیات آن آورده است.

آغاز: صورت وقایع و حوادثاتی که در زمان حیات مؤلف روی داده و خود مؤلف مشاهده و مطابقه با صور سماوی نموده.

انجام: و اگر در وسط باشد میانه اثر است و در آخر ضعیف الاثر و کم مدت می‌باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۲۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، رو افتاده، ۳۱گ (۱۱۹پ-۱۴۹پ)، اندازه: ۲۶×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۴]

● **احکام قرانات = احکام حوادث عالم** / هیئت / فارسی

ahkām-e qerānāt = ahkām-e havādes-e ʻālam

یزدی، ابوالقاسم بن احمد، ق۱۳ قمری

yazdī, ab-ol-qāsem ebn-e ahmad (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۱ق

گزیده‌ای از نظرات دانشمندان این فن است که در دو «مقاله» و هر مقاله در چند «مطلب» و «فصل» و «مقام» تنظیم شده است: مقاله اول، حاوی سه مطلب: ۱. ادوار و انتهاءات و فرادات، ۲. قرانات، ۳. کسوفات و خسوفات حاوی دوازده مقام؛ مقاله دوم، در استدلال بر حدوث حوادث از ادله جزئیه که در ضمن «مطالب» و «مسالک» و «اصول» مباحثی درباره حوادث هوا و زمین و تفصیل بیوت کواکب و امراض و مرگ‌ها و جنگ‌ها و فتنه‌ها و شناختن مزاج و طریق حکم می‌آید.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد این مختصریست در احکام حوادث عالم معنی از احکام بدانکه مدار احکام بر دو نوع است از دلائل ...

انجام: آدمی باشد بر خورند در اصلاح آن کوتاهی و مساهله را جایز ندانند انه نعم الموفق و المعین

[فهرستواره منزوی ۲۷۷۴/۴ و ۳۰۱۳/۴]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۳۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لایی، ۳۷۵ص (۱-۳۷۵)، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۲۹×۱۵سم [ف: ۵ - ۵۷۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶۹/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** در غالب احتیاج بآنها واقع می‌شود و بعضی مسائل نادر الوقوع می‌باشد که تفصیل آنها لایق بحال این مختصر نمی باشد

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ خوش، کا: ابوالقاسم بن احمد یزدی، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: ساغری ضربی زرکوب، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵۲سم [ف: ۱۰ - ۲۳۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۳/۴

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۷۵ق، جا: قصبه محلات؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۶۶ص (۴۴۲-۷۰۷)، ۲۱ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱۹ - ۳۲۶]

● **احکام قرانات** / هیئت / فارسی

ahkām-e qerānāt

غیر همانند:

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۱۰/۳

آغاز: قرن زحل و مشتری در دوازده بروج قران. ..؛

به نثر کهن؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۲/۹

آغاز: بسمله. فصل اول در احکام قرانات کواکب بازحل. قران مشتری بازحل در مثلثه آتشی دلیل کند بر خروج کسانی که در دین و مذهب و شریعت سخن گویند؛ **انجام:** و نوشتن خاتمها و تمسکها بتزویر.

این رساله در ۱۲ فصل است و از قران‌های ستارگان در آن گفتگو می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد حسین حسینی محلاتی، تا: جمادی الثانی ۱۱۱۱ق؛ در گ ۱۴۷پ-۱۴۸ر جدول اختلاج اندامها است از روی بودن ماه در برجها به سیاه و شنگرف؛ ۹گ (۱۳۸-۱۴۶) [ف: ۴ - ۸۸۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۹۷۸

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [الفبائی ف: ۲۶]

● **احکام القرانات** / هیئت / عربی

aḥkām-ul qirānāt

در این گفتار از احکام قرانات گفتگو می‌شود.

آغاز: احکام القرانات. قران زحل للمشتری یحدث العدل فی الناس.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۰/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و متی کان رب وسط السماء فی و تد علی نظر سعد من ... دل علی (کم دارد)

خط: شکسته نستعلیق، کا: دریاباری، بی‌تا؛ ۸گ (۱۶۱پ-۱۶۸پ) [ف: ۴ - ۸۲۱]

● **احکام القرانات** / هیئت / فارسی

aḥkām-ul qirānāt

باب از قسم اول در اصول احکام قرانات و استنباط دلایل آن.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۰۶/۱۰

بی کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲ - ۱۱۰]

● **احکام قرانات الکواکب** / هیئت / عربی

aḥkām-u qirānāt-il-kawākib

تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۲۶/۲

بی کا، بی تا [نشریه: ۴ - ۳۲۷]

● **احکام قرانات کواکب** / هیئت / فارسی

ahkām-e qerānāt-e kavākeb

در ۲ «باب»: ۱. در قرانات کواکب هفتگانه در بروج، در چند «فصل»، فصل در قرانات واقع در حمل، فصل در قرانات واقع در ثور ... فصل در قرانات واقع در حوت؛ باب ۲. در انظار کواکب، در چند فصل: فصل در انظار کواکب با زحل، ... فصل در انظار کواکب با زهره. سپس احتراقات کواکب که گویا رساله‌ای جداست.

آغاز: بسمله. اما بعد، این مختصری است در احکام قرانات کواکب و انظار دیگر. مشتمل بود بر دو باب: باب اول در قرانات کواکب

انجام: در افادت تأثیری مشاکل تأثیر کوکب. تمت الرساله

[فهرستواره منزوی ۳۰۱۳/۴]

همانند:

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، کا: محمد حسین بن محمد یوسف طالقانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ آغاز رساله ضمیمه: «احتراقات الکواکب فی البروج، فصل، فی احتراقه فی الحمل ...»، انجام این رساله: «... از پیش فروشد درجه ها. .. تمت.» (برگ ۱۴۶ر-۱۵۷ر)؛ ۱۴گ (۱۳۳پ-۱۴۶ر) [ف: ۱ - ۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** از پیش فرو شدن درجه های دیگر، و الله اعلم ... و المآب

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن لایی ترياکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۶ - ۳۰۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جنوبی فرو رود از پیش فرو شدن درجها.

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۲۲۹۹۳؛ واقف: حاج

سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: آهاری نخودی، ۲۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۸ - ۶]

● احکام القرانات و تحویل سنی العالم = اسرار الفلک / هیئت / عربی

aḥkām-ul qirānāt wa taḥwīl-i sini-i ʻālam = asrār-ul falak

بازیارانی، احمد بن محمد، - ۲۴۵ ؟ قمری

bāzyārānī, ahmad ebn-e mohammad (- 860)

در احکام کلی نجوم مختصر و مشتمل بر هشت «مقاله» و هر مقاله دارای «فصول» (مجموعاً شصت و سه فصل): ۱. کیفیة النظر من جهة القرانات؛ ۲. معرفة موالید الانبیا و المتغلبین؛ ۳. دلالات اتصالات الکواکب؛ ۴. معرفة دلالات البروج؛ ۵. کیفیة خاصیة دلالات الکواکب؛ ۶. معرفة الاحداث السفلیة عن تاثیرات الاشخاص العلویة؛ ۷. دلالات برج الانتها و اخذ طوالع التحویلات السنویة؛ ۸. دلالات الاشخاص العلویة علی الاحداث السفلیة.

آغاز: بسمله، و به نستعین، کتاب فی جمل من دلالات الاشخاص العالیة علی الاحداث الکاینة فی عالم الکون و الفساد ... و هی ثمان مقالات و ثلثة و ستون فصلا

انجام: و اذ قد اتینا علی ما اردنا وصفه فلنکمل الفصل الثانی من المقالة الثامنة و المقالة الثامنة فهی آخر الکتاب بعون الله و تأییده.

[الفلک و التنجیم ص ۱۸۸؛ معجم المؤلفین ۲۲۸/۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۵۱/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۲۳ق؛ مصحح، در ۱۶ برگ پایانی یادداشت‌های پراکنده‌ای در نجوم و زایجه ولادت پیامبر اکرم (ص) و مطالبی از شرح بیست باب جنابذی آمده است؛ تملک: محمد تقی به سال ۱۲۰۰؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۸۱پ-۹۷ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا: ۳ جمادی الثانی۸۲۶ق، جا: سبزوار؛ جدول به شنگرف، بها دو هزار و سیصد دینار؛ تملک: محمد مؤمن عاملی و کمال بن نور طبیب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۱۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۶/۳سم [ف: ۱ - ۱۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۱۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ روی برگ اول چند یادداشت و تملک به‌تاریخ‌های ۱۱۲۹-۱۲۸۹ دیده می‌شود؛ جلد: مقوایی عطف پارچه سفید، ۷۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۵۹]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۰۶/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** کان ذلک اقوی للامالد و اصدق لمشیة الیه و توفیقه.

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: غره صفر۱۰۸۷ق؛ ۶۱گ (گ ۴۷-۱۰۷) [نشریه: ۲ - ۱۰۹]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۵۸/۴-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۱۴]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تسیء احوالهم وینال اهل الشام خیر و خصب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی عنابی، جلد: تیماج عنابی مقوایی، ۱۰۷گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۹ - ۱۳۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۱۵/۱

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد حسینی طبسی کیلکی، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: محمد سعید؛ جلد: تیماج سبز، ۸۵گ (۱پ-۸۵ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۱]

● احکام قران اعظم / هیئت / فارسی

ahkām-e qerān-e aʻzam

آغاز: بسمله، احکام قران اعظم اثر این قرآن آنست که طوفانی در عالم پیداشود

انجام: و حذر باید نمود از بودن قمر در برج ناری وخالی السیر و ناظر بمریخ والله اعلم

[فهرستواره منزوی ۳۰۱۴/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۳/۵

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ یک صفحه در استخراج اسم طالب و مطلوب، فال‌نامه منظوم در سه صفحه، یک صفحه در بیان شکیات در نمازهای چهار رکعتی از حاجی سید محمد باقر رشتی، پنج ورق در قرعه منظوم به‌نام هر یک از پرندگان و یک ورق در بیان طوایف مسوخات ضمیمه است؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج یک‌لا، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۹۳]

● احکام قرائت / فقه / فارسی

ahkām-e qerā’at

رشتی، باقر

raštī, bāqer

در بیان احکام فقهی که بر قرائت صحیح یا نادرست کلمات مترتب است، برگرفته از رساله عملیه مؤلف که ظاهراً مراد حجة الاسلام شفتی است.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۰۹/۲

آغاز: بدانکه هرگاه کسی اخلال نماید به قرائت یا سوره عامدا در نماز، نماز او باطل است قطعا؛ **انجام:** مثل رب العالمین به نصب یا رفع حکم به عدم جواز اگر چه خالی از اشکال نیست لیکن اجتناب اقرب به سبیل نجاتست.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره محرم ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،۵گ(۲۲ر-۲۶پ)،اندازه:۱۱/۵×۱۷/۵سم[ف:۲- ۳۷۱]

● **احکام قرن نخستین سال‌های ۱۲۱۳-۱۲۸۳** / هیئت / فارسی

ahkām-e qarn-e naxostīn-e sāl-hā-ye 1213-1283

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟ - ۱۲۹۸ قمری

e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819 - 1881)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۲۶۸) [ف: ۹ - ۱۹۸]

● **احکام قصاص** / فقه / فارسی

ahkām-e qesās

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۸۴/۲

آغاز: رب یسر و لاتعسر، فصل در بیان احکام قصاص و در این دو باب چند فصل است. فصل اول قصاص است؛ **انجام:** و مصالحه کردن در مثل این صورت و عفو کردن و ابراء نمودن حق متحمل بلکه مقطوع نیز نیکواست. و الله العالم ...

خط: نستعلیق، کا: جمال الدین محمد موسوی، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی مجدول میان جداول بوته‌های ریسه‌ای، ۹گ (۱۲۰پ-۱۲۸)، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵/۳سم [ف: ۱۸ - ۳۶۲]

● **احکام القضا** / فقه / عربی

aḥkām-ul qaḍā

قزوینی، علی اکبر بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

qazvīnī, 'alī akbar-e-bn-e mohammad bāqer (- 19c)

رساله‌ای است در بیان احکام قضا.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۳/۱۷

بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ:فرنگی،جلد:مقوایی میشن مشکی، ۱۲ص (۱۸۷- ۱۹۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰-۳۶۸]

● **احکام قلیان** / فقه / فارسی

ahkām-e qelyān

مؤلف در این رساله اشاره به زیان‌های وارده از سوی تنباکو اشاره کرده است در سه «باب» که نسخه ما از باب دوم در مورد کشیدن غلیان شروع می‌شود؛ باب سوم در ترک غلیان.

ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۴۷/۲

آغاز: مبحث دوم در ذکر اوهامی که در همگان تمسک به آن نمودند؛ **انجام:** بر مدعی غایت ظهور دارد چنان چه داستن هذه الهی الادله التی تدل علی جواز هذه الفعل و عدم کونه مبطل الصوم. و السلام.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی و نباتی رنگ، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری عطف تیماج، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱۵]

● **احکام القمر ...** / هیئت / فارسی

ahkām-ol-qamar..

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۳/۲

آغاز: باب احکام القمر فی المنازل الثمانیة و العشرون وقت الاجتماع و الاستقبال چنین گوید جنته الهند که ایزد تعالی جل جلاله چون منازل قمر بیافرید

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق [ف: ۶ - ۳۰۸]

← احکام قمر در بروج ≻ احکام منازل و بروجات

● **احکام کافی و مجموعه مسائل** / فقه / عربی

ahkām-e kāfī va majmū'e-ye masā'el

بحرانی، علی، - ۱۹۰۱ میلادی

bahrānī, 'alī (- 1901)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۴/۲

خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا: ۱۲۷۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۲۰]

● **احکام الکتف** / علوم غریبه / عربی

aḥkām-ul kitf

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۶]

← احکام کثیر الشک ≻ بغیة الراغبین

● **احکام کسوف** / هیئت / فارسی

ahkām-e kosūf

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۰/۳
احکام گرفتن آفتاب در ماه‌های دوازده‌گانه. ظاهراً این قسمت فصلی است از کتابی و کاتب آن را استخراج کرده؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا پسر محمد باقر خراسانی، تا: ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی سفید برگ‌دار آهار مهره، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۴ص (۴۵۱-۴۵۴)، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۴۰۷]

● **احکام کسوف = تأثیر کسوف** / هیئت / فارسی
ahkām-e kosūf = ta'sīr-e kosūf
آغاز: مطلوب در کسوفات هفت چیز است مکان وقوع تأثیر، مقدار زمان تأثیر وقت معظم تأثیر، فاعل ...
انجام: در مقابله آفتاب دلیل بر نقصان تأثیر کند.

همانند:
۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۲/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: پارچه چیت گل جقه‌ای که بر ورقی از مشمع کشیده شده، ۱ص (۸۹)،سطور چلیپا،قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۱۳۲۱]
۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۲۵/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی شکری سیر، جلد: پارچه سفید گل و بوته دار، ۲ص (۸۸-۸۹)، ۱۴ و ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۳۲۸]

● **احکام کسوف و خسوف** / هیئت / فارسی
ahkām-e kosūf va xosūf

غیر همانند:
۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۸۳/۴**
آغاز: بسمله در باب کتاب احکام کسوف و خسوف اگر در ماه محرم آفتاب بگیرد دلیل کند که در آن سال؛ **انجام:** و ارزانی نرخها باشد و العلم عند الله علی کل حال.
بخشی از کتابی است و در این بخش (باب) احکام کسوف در تمام ماه‌های یکسال قمری از محرم تا ذیحجه یاد شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی برگ‌های تازه فرنگی ضخیم، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۲۲ سطر، قطع: خشتی کوچک، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۹ - ۶۸]
۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۱۰**
فن سوم کتابی است و پراکنده‌های عربی و فارسی؛ کا: رستم مازندرانی، تا: سه‌شنبه ۲۴ شوال۹۶۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۷۲ص (۱۹۲-۲۶۳)، ۲۵ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۱۸۳]
۳. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۸**
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]
۴. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۳/۴**
بابی در این بحث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق [ف: ۶ - ۳۰۸]

● **احکام کلی نجوم** / هیئت / فارسی
ahkām-e kollī-ye nojūm
احکام طالع سال عالم از زوج اثنا عشر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۶/۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج زرد مقوایی، ۳ص (۱۸۶-۱۸۸)، ۲۹ سطر (۱۵×۲۳)، اندازه: ۲۳×۳۰سم [سنا - ف: ۱ - ۱۱۸]

● **احکام الکواکب = احکام صور البروج(الف)** / اختربینی / عربی
aḥkām-ul kawākib = aḥkām-u ṣuwar-il burūj
شامل هشتاد و چهار «فصل» است درباره بودن هر یک از سبعه سیاره در بیوت دوازده‌گانه و احکام آن: ۱. فی کون القمر فی صور الحمل؛ ... ۱۰. فی کون القمر فی وجوه الجدی؛ ... ۲۰. فی کون الشمس فی وجوه العقرب؛ ... ۳۰. فی کون الزحل فی وجوه السنبلة؛ ... ۴۰. فی کون المشتری فی وجوه السرطان؛ ... ۵۰. فی کون المریخ فی وجوه الثور؛ ... ۶۰. فی کون المریخ فی وجوه الحوت؛ ... ۷۰. فی کون الزهرة فی وجوه الجدی؛ ... ۸۴. فی کون العطارد فی وجوه الحوت.

همانند:
۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۰۴/۱**
آغاز: هذه رسالة فی احکام الکواکب فی کونها فی صورة البروج الی ابوابها و هی مشتملة علی فصول؛ **انجام:** نمام علی کبره وجع الرأس، هذا آخر هذه الرساله
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پشت برگ اول نسخه به‌تاریخ ۱۱۷۲ هجری نوشته شده است: «رساله در احکام که حل رموزات از مدخل کبیر ابومعشر نموده»؛ کاغذ: سفید آهارمهره، جلد: پارچه‌ای، ۱۱۲ص (۲-۱۱۳)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۲/۷)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۸ - ۳۳۴]
۲. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۴/۲**
آغاز: بسمله. هذه رسالة فی احکام الکواکب فی کونها فی صور البروج المنسوبة الی ابوابها و هی مشتملة علی فصول. الفصل الاول؛ **انجام:** و جع الرأس هذا امره ... و الحمدلله و الصلاة علی

رسوله ...
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ ۳۹گ (۱۱۱پ-۱۴۹ر) [ف: ۱ - ۱۰]

● احکام کواکب / هیئت / فارسی

ahkām-e kavākeb

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه نخست قرن ۱۳؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۳۱]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۴/۳۲
احکام کواکب سبعه در بیوت اثنی عشر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۹گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۲۳]

۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۵۵/۲
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۳ - ۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۴۱
آغاز: بسمله، الزحل به افراط سرد و خشک و نحس اکبر است؛
انجام: مال گمشده قدری به دست خواهد آمد. .. سنه ۱۲۹۶
خط: نستعلیق شکسته، کا: بهرام، تا: ۱۲۹۶ق؛ اشکال به شنگرف؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۶×۱۳)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [رایانه]

● احکام کواکب (قطعات رمزی) / هیئت / فارسی

ahkām-e kavākeb (qata'āt ramzī)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۹/۸-طباطبائی
احکام شرف، فرج کواکب و فتح الباب و طلوع بروج. در این نسخه قرائت رمزها به‌وسیله اعراب‌گذاری آسان شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۸۶-۸۷) [ف: ۲۳ - ۶۱۲]

● احکام کواکب (مختصر) / هیئت / فارسی

ahkām-e kavākeb (mx.)

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۳۹
آغاز: آفریدگاری که افلاک و دابر نجوم سوایر بیافرید و شکر و سپاس؛ **انجام:** و فکر و اندیشه های باطل کند و بروی حسد برند. .. اکثر مردم مفسد و بد اصل باشند
مختصری است در معرفت احکام اتصالات کواکب با یکدیگر و آنچه از آنها استنباط می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ مهر: «عبده الراجی محمد باقر ۱۲۸۷» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [مؤید:۳-۱۲۴]

● احکام کواکب و بروج (منظومه در) / هیئت، شعر / فارسی

ahkām-e kavākeb va borūj (manzūme dar)

منظومه‌ای است در بیان طبایع کواکب، نحس و سعد بودن کواکب، شرف کواکب، بروج مذکر و مونث، بروج منقلب، بروج شرقیه و غربیه و شمالیه و جنوبیه، طالع‌بینی کارها در برج‌های مختلف و همچنین طالع‌بینی کارهای متفاوت در مقارنه قمر با کواکب دیگر به نثر به آن افزوده شده است

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۴
آغاز: برجها را تو بر طبایع دان رنج نادان همیشه ضایع دان؛
انجام: مقابله قمر با مریخ بد است نظرات را تمام نوشته
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع حسینی، تا: ۲۴رجب ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج عنابی یک لا مجدول، ۳گ (۷۱پ-۷۳)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲/۲سم [رایانه]

● احکام گرفتگی آفتاب و ماهتاب / هیئت / فارسی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۹/۴۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: س ۱۶ محرم۱۱۹۰ق؛ مجدول محرر به زر و مشکی، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بادامک در وسط با عبارت صلوات و بادامک کوچک با نقش «یا رزاق»، ۶ص (۳۴۲-۳۴۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۹۵]

● احکام ماء البئر / فقه / عربی

aḥkām-u mā'-il-bi'r

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (- 1896)

در معنی «بئر» و این‌که چاه چیست، با احکام فقهی متعلق به آن و این‌که آیا آب چاه نجس می‌شود یا نه و اگر نجس شود چگونه می‌توان پاک کرد، با نقل گفته‌های بعضی فقها و رد و ایراد در آنها. نسخه حاضر ناتمام و فقط بخشی از مقدمات و مسائل موضوع می‌باشد و گویا بیش از این نگارش نیافته است.
آغاز: الحمدلله الذی سهل لنا طرق الوصول الی الطهارة فأزال عنا الخبائث النفسیة و جعلنا من الواردین حیاضه و بیاره

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۴/۸
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، اندازه: ۲۱×۳۵/۵سم [ف: ۱ - ۴۳]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۴/۸مشهد
همان نسخه بالا [ف: ۱۵۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۵/۸
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ احتمالا در عصر مؤلف نگاشته شده؛

۳۰ص (۵۶۶-۵۹۵) [عکسی ف: ۶ - ۱۷۳]

● احکام ماه محرم / پیشگویی / فارسی

ahkām-e māh-e moharram

در باره آثار احکام نجومی نخستین روز محرم است از روزهای هفته.

تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۵۴/۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و الله اجمعین. اما بعد این مختصریست در احکام محرمات، اما چون روز یک‌شنبه اول ماه محرم باشد فراخی و نعمت باشد؛ **انجام:** که قبل ازین هیچ احدی را وقوع و طلوعی بدین علم محقق تبرک نشده باشد و السلام علی من اتبع الهدی

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱ص (۵۸۱-۵۹۱)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۴۱]

● احکام ماه‌ها

ahkām-e māh-hā

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۱۲

بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶/۳×۲۱/۵سم [رایانه]

● احکام ماه‌ها و روزها / هیئت / فارسی

ahkām-e māh-hā va rūz-hā

رساله‌ای در احکام نوروز، روزها و ماه‌گرفتگی و خورشید گرفتگی، احکام فصد و حجامت و احکام بانگ بی‌هنگام خروس و غیره که در چند «باب» گردآورده و با توجه به این‌که در پایان هر باب کلمه «تمت» آمده احتمالاً مطالب کوتاه و غیر متصل است که به‌جهت نزدیکی موضوع در یک مجموعه گردآوری شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۹۰/۵

آغاز: باب فی الایام التی یذکر اهل العلم من الاسبوع فی کل سنة: اگر نوروز بیک شنبه آید خداوند سال آفتاب بودحال پادشاهان نیک بود وباقوت باشند ونعمت فراخ بود؛ **انجام:** واگر در ذوالحجه ماه بگیرد این سال نیک بود ودل مردمان از همه چیزها فارغ بود، ... در بازارها خرید وفروخت بود بآخر سال باران بسیار بود والله اعلم بالصواب، تمت

رساله‌ای در احکام نوروز، روزها و ماه‌گرفتگی و خورشیدگرفتگی، احکام فصد و حجامت و احکام بانگ بی‌هنگام خروس و غیره که در چند باب گرد آورده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف

مخ: ۱ - ۶۹]

● احکام مبطلات نماز / فقه -

ahkām-e mobtilāt-e namāz

آل عصفور بحرانی، خلف بن عبدعلی، ق۱۳ قمری

āl-e ‘osfūr-e bahrānī, xalaf ebn-e ‘abd-e-‘alī (- 19c)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۹۸/۱

خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن عباس کرزکانی بحرانی، تا: ۱۲۸۲ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۲۲]

● احکام المتاجر و المکاسب / فقه / عربی

aḥkām-ul matājir wa-l makāsib

تاریخ تألیف: ۱۳۱۱ق

آغاز: بسمله و به نستعین حمدله و بعد فهذه رسالة فی احکام المتاجر و المکاسب مقتصراً فیها علی الفتوی من غیر استدلال و لا ذکر اقوال و تشتمل علی فصول

انجام: قال الصادق (ع) فی الجمال و الاجیر لا یجف عرقه حتی تعطیه اجرته هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة فی جمادی الثانیة سنة ۱۳۱۱ الحمدلله اولا و آخراً.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۳۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین عطف تیماج آبی، ۲۲ص (۵۲-۷۳)، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۶۹]

● احکام متعلقه به هیئت / هیئت / فارسی

ahkām-e mote‘alleqe be hey’at

زنجانی، احمد بن محمد رضا، ق۱۴ قمری

zanjānī, ahmad ebn-e mohammad rezā (- 20c)

بحث‌هایی است پیرامون برق و هاله و قوس قزح و زمین و بعضی از ستاره‌ها، با نقل نظرات حکمای قدیم و آنچه در عصر مؤلف از دانشمندان اروپا نقل می‌شد، که از استادش به سال ۱۳۲۴ استفاده کرده پس از آن در این مجموعه گذاشته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۹۰/۹

آغاز: قوله مرکب منقسم می‌شود بتام و غیر تام تام آن بود که حفظ صورت خود کند مدتی معتدبه؛ **انجام:** باید قطرش صد و بیست شود و حال آنکه با هیچ یک از دو قاعده موافق نیست

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا بن فرج الله زنجانی، تا: ۱۳۱۹-۱۳۴۴ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۵گ

(۵۶ر-۶۰پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۳۳۷]

● احکام المحبین من بیان حقایق احوال سید المرسلین / شعر، تاریخ پیامبراکرم (ص) / فارسی

aḥkām-ul muḥibbīn min bayān ḥaqāyiq-i aḥwāl-i sayyid-il mursalīn

جمالی اردستانی، جمال الدین محمد، ۸۱۴ - ۸۸۳ ؟ قمری

jamālī ardestānī, jamāl-od-dīn mohammad (1412 - 1479)

مؤلف مثنوی بلندی در میلاد حضرت پیامبر (ص) به نظم و نثر انشاء کرده و نام آن را «بیان حقایق احوال المصطفی» نهاده است. این مثنوی دارای نه بخش است که هر کدام به عنوان خاصی موسومند با این نامها: مصباح الارواح، احکام المحبین، نهایة الحکمه، بدایة المحبة، هدایة المعرفة، فتح الابواب، شرف الواصلین، مهر افروز، مرآت الافراد. رساله حاضر دومین بحش از این کتاب است.

آغاز: بسمله. کتاب احکام المحبین قال الله تعالی لو انزلنا هذا القرآن علی جبل ... ابتداء کتاب مصباح الارواح آیت لله نور السموات و الارض بود و صفت نور عقل در آن کتاب گذشت ... مژده مژده ای دل دادگان ×× کامد آن یاری ده افتادگان / مژده مژده ای بیچارگان ×× کامد آن چاره دوای عاشقان

انجام: می‌نیارم بیش از این اندر کلام ×× که کلام آخر بود، اول سلام

چاپ: جدا جدا در ضمن رسائل پیر جمالی چاپ شده است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۸۱-ف

نسخه اصل: از آن شاه زاده حسین ملك محمد، ش ۱۸۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۵ق؛ در پایان آمده مرتضی ساقی و جمالی جام نیز تمت الرباعیات [فیلمها - ف: ۳ - ۲۷]

۲. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۵۴۰۱/۳

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: خطایی، جلد: رویه میشن سرخ، ۲۹گ (۱۱۴پ-۱۴۲پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۸ - ۳۳۳]

۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۵۰۵۲/۲

خط: نسخ، کا: محمد حمزوی موسوی، تا: یک‌شنبه ۲۴ شوال۱۲۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذ سیاه عطف و گوشه میشن سرخ، ۳۱ سطر [ف: ۳ - ۶۳۵]

۴. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه:۱۶/۲

در فهرست با عنوان «احکام المحسنین» آمده ولی محتملاً همان احکام المحبین او باشد؛ خط: نسخ، کا: سید محمد حمزوی، تا: ۱۲ شعبان ۱۲۳۸ق [نشریه: ۵ - ۲۷۳]

۵. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه:۱۶/۴

خط: نسخ، کا: سید محمد حمزوی، تا: ۱۲۳۸ق [نشریه: ۵- ۲۷۳]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۱۰/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی الوان لبه طلایی، جلد: مقوای روکش تیماج سورمه‌ای ترنج‌دار، قطع: وزیری، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۷ - ۳۸۱]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۲۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین عطار بن رجب علی رشتی، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۲۴۴ تا ۱۲۴۶، جا: رشت؛ ۶۱گ (۱۷۸ر-۲۳۸ر) [ف: ۳ - ۶۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۱۳

آغاز: غیبتش شد رسول جان و دل ×× تا بجنباند جهان آب و گل / شورشی در سینه یاران فکند ×× تا که دلشان آورد اندر کمند؛

انجام: زان سبب دستار و فش کج می‌نهی ×× که ندارد جان تو هیچ آگهی / گر بدانی تلخی زیر فراق ×× کی کنی اندر جهان تن طمطراق

سرفصل‌های آن به نثر و باقی به نظم برگزار شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تمام صفحات جدول زرین؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۶ - ۳۵۱]

۹. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۵۱۱۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد کریم بن محمد زمان، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن یشمی، ۲۶گ (۶۳ر-۸۸ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۴سم [ف: ۳ - ۶۳۶]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۲۱/۲-ف

نسخه اصل: پاریس p. s. 813 (بلوشه ۱۷۵۷)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۹۴]

● احکام محرم نامه / هیئت / فارسی

ahkām-e moharram-nāme

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

● احکام المخالف / فقه / عربی

aḥkām-ul muxālif

کزازی، عباسعلی بن محمد، ق۱۳ قمری

kazzāzī, ‘abbās‘alī ebn-e mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: ۳ جمادی الثانی ۱۲۲۹ق

پیرامون عبادت‌های مخالفین و امور مذهبی که قبل از شیعه شدن انجام می‌دهند و این‌که پس از تشیع تکلیفشان چیست. مطلبی درباره احکام النصاب و کفار به آن ضمیمه شده است. این رساله

پاسخ از پرسشی است که شاهزاده محمد علی میرزا تقدیم داشته است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فقد وردت علی الذلیل الحقیر و نزلت الی المفتاق الفقیر
انجام: هذا آخرما أردت ایراده امتثالا لامر الاشرف الاعلی و انقیاداً للحکم المشرف المعلی و الحمدلله أولا و آخراً ...

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۴۳/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۴۸گ (۱پ-۴۸ر)، اندازه: ۲۱×۱۴/۵سم [ف: ۸-۴۶]
۲. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۷
آغاز: برابر
کا: محمد جدید خراسانی، تا: ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق [تراثنا: س۲ش۴ - ۵۱]

● **احکام المد** / تجوید / عربی
aḥkām-ul madd

الف‌ها و همزه‌ها و حروف دیگر ممدود که در قرآن کریم آمده است، به‌ترتیب اجزاء و سوره‌ها بیان می‌کند.
آغاز: الجزء الاول سورة فاتحة الکتاب الحمدلله رب العالمین ... سورة البقرة الم بمدین أسودین اثنتا بالالف
انجام: تبت حمالة بالهاء الاخلاص الفلق الناس

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد و شنگرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سفید بدون مقوا، ۱۳گ (۵۴پ-۶۶ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۱۰/۵سم [ف: ۳ - ۳۰۱]

● **احکام المدن** / حکومت و سیاست - فارسی
ahkām-ol modon

شریف کرمانشاهی، محمد علی، ق۱۳ قمری
šarīf-e kermānšāhī, mohammad ʻalī (- 19c)

اهدا به: صدر اعظم
در زمان ناصرالدین شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) به‌نام صدر اعظم این رساله را در ۱ «مقدمه» و ۱۴ «عقد» نوشته و در آن از سیاست و کشورداری گفتگو نموده است.
آغاز: بسمله. احمدک یا من رفع الیک عمل الصالح ... بدان ... همچنانکه سفر معنوی را که سفر روح است
انجام: ملاحظه ننمائید بجا نیاورید اللهم اختم عاقبة امورنا بالخیر ... بعون الملک
[فهرستواره منزوی ۲۸۱/۶]

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۶ - د
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوا، ۱۲۰گ، ۷ سطر (۱۱/۵×۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۱۰/۵سم [ف: - ۸]

● **احکام مذهب بهائیه** / بهائیت / فارسی
ahkām-e mazhab-e bahā’īye

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۵۳۴۳
خط: نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛اندازه:۱۸×۱۱سم[رشت و همدان- ف: ۱۶۰۱]

● **احکام المسافر** / فقه / فارسی
ahkām-ol-mosāfer

موسوی اصفهانی، جعفر بن حسین، ۱۰۹۰ - ۱۱۵۸ قمری
mūsavī esfahānī, ja‘far ebn-e hoseyn (1679 - 1745)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۰۳/۴
آغاز: بسمله. حمدله ... و بعد چون مسکن حقیر ... ابوالقاسم جعفر بن حسین حسینی موسوی ... در نواحی گلپایگان و خوانسار واقع شده؛ **انجام:** تسلیما کثیرا
کا: محمد صادق بن فضلعلی، تا: دوشنبه ۱۶ ذیقعده ۱۱۵۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی درون سرخ، ۱۵ص (۵۶-۷۰)، ۲۶ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۲۱×۱۱سم [ف: ۹ - ۱۴۵۸]

● **احکام المسائل** / فقه / فارسی
ahkām-ol-masā’el

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۳۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● **احکام المستحاضة** / فقه / عربی
aḥkām-ul mustaḥāḍa

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: ۱۱ شوال ۱۲۱۳ق یا ۱۳ شعبان ۱۲۱۷ق
رساله کوتاهی است در مسائل و احکام زن مستحاضه، که احسائی به‌درخواست یکی از مریدانش نگاشته است.
آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسایی قدالتمس منی من یجب علی طاعته املاء کلمات فی بعض احکام المستحاضة علی سبیل الفتوی لینتفع بها المقلد.

انجام: و ان لم تجد الحکم صریحاً تجده ضمناً. و الحمدلله رب العالمین، و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.
[فهرست کتب مشایخ، ۲۵۱ ش ۸۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۰/۲۰
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳ شعبان ۱۲۱۷ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۵ص (۲۸۸-۲۹۲)، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا - ف: ۱ - ۵۷]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۸۷/۲۰
آغاز: برابر
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۴۲]
۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۳۷/۲۵
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۲گ (۲۳۷ر-۲۳۸پ)، ۲۱ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۴۵]
۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۱۱/۴-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری شکسته، کا: احمد بن جمال مراغه‌ای، تا: رجب ۱۲۳۴ق، جا: کرمانشاه؛ ۳ص (۲۳۶-۲۳۸) [عکسی ف: ۱ - ۱۴]
۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۷۱/۳-۱۳/۵۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال امیر المؤمنین (ع) ذهب من ذهب الی غیرنا الی عیون کدرة یفرغ بعضها فی بعض وذهب من ذهب الینا الی عیون صافیة یجری بامر الله لانفاد لها.
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی و ترنج و سرترنج ضربی، ۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۳۲]

● احکام المضطر / فقه / عربی

aḥkām-ul muḍṭarr

انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴-۱۲۸۱ قمری
ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۸۷ ض
کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ [د.ث. مجلس]

● احکام معاملات / فقه / فارسی

ahkām-e mo‘āmelāt

فقه فتوایی است درباره احکام تجارت و خرید فروش و مضاربه و شرکت وکالت شامل «ابواب» و «فصول« و در هر فصل مسائلی چند را مطرح می‌کند و بعضاً به اقوال علما در مسأله اشاره می‌نماید. غیر از احکام تجارت وحید بهبهانی است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۶۹-۳۱/۴۹

آغاز: و فروش بشود آن خرید و فروش باطل است مگر روغن نجس که جایز است خرید و فروش؛ **انجام:** مسأله پنجم هرگاه زید ادعای مالی بر عمرو بکند که قدر او را نداند و بگوید من مالی از تو می‌خواهم اما نمی دانم که چقدر است ... مسأله ششم هرگاه دو نفر شریک باشند جایز است در وقتی
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۳۰]

● أحكام المعاملة بالنقود المشهدية / فقه / عربی

’aḥkām-ul mu‘āmila bi-nuqūd-il mašhadīya

قاینی خراسانی، احمد بن محمد، ق۱۳ قمری
qāyenī xorāsānī, ahmad ebn-e mohammad (- 19c)

رساله درباره ارزش پول رایج و نوسان آن از حیث حکم شرعی مترتب است و همچنان درباره پول‌های غیررایج که ارزش معادل آنان مجهول است، در ۵ «فصل»: ۱. بیان معنی القیمة؛ ۲. بیان المثلی و القیمی؛ ۳. بیان انتفاء الربا و الصرف عن النقدین؛ ۴. بیان أن المعتبر فی رد النقود المشتغل بمثله؛ ۵. بیان المعاملة بالنقد المجهول الرواج.
آغاز: الحمدلله الذی یهب لمن یشاء من عباده الهدی و یجعله وسیلة للارتقاء إلی ذروة العلی

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۹۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ماتری من مخالفة الأدلة و مناقضة القاعدة و المعارضة لأصول الشریعة فإن توهموا کونه غیر رائج أو غیر متمول فهو خلاف
خط: نسخ، کاتب = مؤلف (احتمالاً)، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام (برگ پایانی)؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰گ (۱-۱۰)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۲۹ - ۱۲۱]

● احکام مقارنات / هندسه / فارسی

ahkām-e moqārenāt

کتابی است درباره هندسه که ظاهراً اسم آن «احکام مقارنات» باشد و مؤلف آن معلوم نیست.

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۶۶
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این کتاب مشتمل است بر مقدمه و سه مقاله، مقدمه در بیان آنچه پیش از شروع؛ **انجام:** و اگر کسی را زیاده از این باید به کتاب این علم رجوع باید کرد و بالله التوفیق.
خط: نستعلیق ریز، کا: محمد امین بن رحمةالله دولت‌آبادی، تا: ۱۰۳۲ق؛ افتادگی: انجام؛ اشکال هندسی به شنگرف؛ ۵۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: - ۵۲]

● **الاحکام الملخصة فی حکم ماء الحمصة** / فقه / عربی
aḥkām-ul mulaxxaṣa fī ḥukm-i mā'-il ḥimmaṣa
شرنبلالی، حسن بن عمار، - ۱۰۶۹ قمری
šerenbalālī, hasan ebn-e 'ammār (- 1659)
تاریخ تألیف: ۱۰۵۹ق
در زمان مؤلف اطبا روشی را برای درمان زخم‌ها ابداع نمودند که طبق آن حمصه (نخود) را بعد از «کی» کردن زخم روی آن گذاشته و پانسمان می‌کردند بعد از آن آب‌هایی از زخم از اطراف نخود ترشح می‌کرد. مؤلف در این رساله از پاک یا نجس بودن آن آب بحث نموده است.
کتاب دیگری در همین موضوع به نام «المقاصد الممحصة فی بیان کی الحمصة» تالیف عبدالغنی نابلسی(-۱۱۴۳ق) نگاشته شده که نسخه‌ای از آن در کتابخانه اوقاف بغداد موجود است.
آغاز: الحمدلله الذی شرع لنادینا قیماً غیرذی عوج و کلفنا بما لم یجعل علینا فیه من حرج و الصلوة ... و بعد فیقول العبد المضطر ... هذه نبذة یسیرة لحادثة شهیرة سمیتها احکام الملخصة فی حکم ماء الحمصة جمعتها إجابة لمطالبها اعطاه الله تعالی من فضله ما یؤمله من اعزالمطالب و اکملها و استفت بالله مستمداً من جلایل آلائه و منه و قد ورد سؤال عن صفة من الطب استنبطها بعض الحزاق فی حرفته وفیه ان توضع الحمصة فی محل من الجسد بعد کی محلها ای مقدرة فیه لاذهاب ما هو مضر باخراج شئ لا یسیل بقوته بل تحصل رشح یظهر علی نحو ورقة توضع علی الحمصة او خرقة لاملاطته بحیث لو ترک الموضع المذکور لم یبق لمحل المحمصة انتناخ و یذهب بجملة فهل هذا الرشح القاصر عن سیلانه عن المحل بقوته ینقض وضوء صاحبه ویکون مبطلاً لطهارته
[فهرس المخطوطات العربیة فی مکتبة الاوقاف العامة ف بغداد، عبدالله الجبوری، جزء اول ص ۵۴۸ش ۱/۲۳۵۶؛ مجامیع مخطوطات الطب و الصیدلة و البیطرة فی مکتبة المتحف العراقی، اسامة ناصر نقشبندی ص ۱۱ با عنوان «الابحاث الملخصة فی حکم کی الحمصة؛ الطب و الصیدلیة ص۱۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** کل صاحبت عذر اذا ... نزوله بدواء و غیره خرج عن کونه صاحب عذر بخلاف الحایضة
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۵۹ق؛ در اول نسخه یک صفحه در مورد ابوالحسین القدوری آمده است؛ جلد: گالینگور، سبز، ۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۵۷]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۸۶/۵۶
صفحه اول این رساله موجود است و آغاز آن با نسخه شماره ۱۳۵۶۳ مجلس برابر است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۱گ (۱۵۸پ) [ف: ۳۷ - ۴۷۸]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۳/۲عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بیضها مؤلفها فی شهر ذی الحجة الحرام سنة سبع و ستین و ألف راجیاً للثواب من الملک الوهاب لطف الله بنا و به فی الحال و المآل.
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، دبلین ایرلند جنوبی، شماره ۴۴۰۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ رکابه‌دار، دارای حواشی با نشان « منه »، از تاریخ ۱۱۱۴ ق به عنوان این مجموعه یاد شده است؛ ۲ص (۵۲-۵۳)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۶۹]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۱۲/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا آخر ما تیسر جمعه بحمدالله ... بدوام التصدیق.
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه کاغذ ابری مغزی قهوه‌ای، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۶سم [ف: ۷ - ۴۴۰]

● **احکام ممازجات الکواکب** / هیئت / عربی
aḥkām-u mumāzijāt-il-kawākib
ناشناس و در عصر سلطان مراد عثمانی نوشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۰/۳
آغاز: توقیعات محرم الحرام سنه ۱۰۳۷ تربیع الزهرة للمریخ و تسدیس عطارد؛ **انجام:** تمت هذه الاوراق الملخصه من کتاب التقویم لسنة ستة و ثلاثین من سنة سبع و ثلاثین عربیة من حساب الحیسوب الهیوی الفلکی محمد الطولونی والله اعلم
خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج ساده، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵۲سم [ف: ۱۰ - ۲۶۶]

● **احکام من ادرک اضطراری المشعر خاصة** / فقه / عربی
aḥkām mmn adrak-a iḍṭirāri-l maš'ar xāṣṣa
نراقی، مهدی بن ابی ذر، ۱۱۲۸ - ۱۲۰۹ قمری
narāqī, mahdī ebn-e abī-zar (1716 - 1795)
باید بخشی از یکی از آثار او باشد.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۵۵/۳
آغاز: بسمله الحمد لله رب المسجد الحرام و الرکن و المقام
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: شیخ مهدی طاهری؛ کاغذ: اصفهانی ترمه، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴گ (۷۶-۸۹)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۱۸۳]

● **احکام منازل القمر** / هیئت / فارسی
aḥkām-u manāzil-il qamar
ترجمه شده از قول هرمس و مقابله آن با کتاب دیگر وی به نام «مصحف ماه» و افزودن آنچه لازم بوده است.
تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۹/۶
آغاز: این حکما اسرطاس (کذا) در کتاب خود یاد کرده است

که این کتاب منسوب است به هرمس و کتابی دیگر دوم که نام آن مصحف ماه بود میان هر دو کتاب نوعی مخالفت بود در بعضی از احکام منازلها؛ **انجام:** و هر فرزندی که در این روز آید پسر یا دختر نیکبخت و ستوده و ... بود این است تمامت قولها که در شرح منازل ماه گفته‌اند.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول‌ها به شنگرف؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۴۳پ-۵۰پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۶]

● احکام منازل القمر و خواص السور (منظوم) / هیئت / عربی

aḥkām-u manāzil-il-qamar wa xawāṣṣ-is-suwar (manẓūm)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۰/۲

آغاز: فی یط برمهات فی المشهور ×× و قیل فی الکاف علی التسبب / و عنده یعتدل النهار ×× و اللیل فی الساعات اذ یدار؛ **انجام:** هنور تاسعه برخی المطر ×× فی نصفه نجم الثریا قد غبر / فعلق البحر و کان النوء ×× و هاج بالریح الشدید الجو
منظومه ای است در بیان احکام منازل قمر و خواص بعضی سوره های قرآن کریم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛جلد:ساغری،مشکی، ۱۴گ (۳پ-۱۶پ) [ف: ۳۶-۱۰۴]

● احکام منازل قمر / هیئت / فارسی

ahkām-e manāzel-e qamar

؟نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۳۹/۵

کا: سید ابراهیم بن محمد بن میرزا عبدالله جندقی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲گ (۲۳ر-۲۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹۶]

● احکام منازل و بروجات = احکام قمر در بروج / هیأت، پیشگویی / فارسی

ahkām-e manāzel va borūjāt = ahkām-e qamar dar borūj

؟ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

احکام منازل بیست‌وهشت‌گانه قمر و بروج دوازده‌گانه را به نظم فارسی بیان کرده است. نام این کتاب مختلف ذکر شده است. منسوب به خواجه نصیر است.
آغاز: به شرطین زن بمیرد هم در آن سال ×× بطین را مرگ مرد آرد پدیدار
انجام: هم کلاه و هم قبا و هم کمر هم پیرهن ×× آنچه دربرداری آن را جمله بخشیدن به من.
[الذریعه ۳۶۸/۱ و ۲۹۰/۱۹ و ۲۴۹/۲۲ و ۶۷/۲۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۱/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضربی، ۲گ (۲۳پ-۲۴پ هامش)، ۱۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۸۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** عروست ز اول و آخر بخیر است ×که مه اندر رشا آرام سیر است.
این نسخه، دارای ۲۷ بیت است و مشخص نیست کامل است یا خیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جدولی نجومی در پایان آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۸۵ پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۱/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۵۷]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۳۵۳/۳

آغاز: بشرطین زن بمیرد هم در آن سال × بطین را مرگ مرد آید بهر حال؛ **انجام:** درینجا جملگی گردید واضح × هر آنچه یاد کرده در لوایح
بی‌کا، تا: ۱۲۰۱ق؛ ۲گ (۹۴پ-۹۵پ) [ف: ۵ - ۶۵۲]

۴. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۷۹/۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محسن بن حبیب الله المشیری الاصل بارفروشی المسکن، تا: ۱۳ شعبان ۱۳۲۶ق؛ مهر: «الزاجی الی الله محسن بن حبیب الله» (بیضی)؛ وقف ۲۸ جمادی الاول ۱۳۲۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۱۹۹]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۹۰/۳

خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای و قورخانه‌ای، جلد: رویه میشن سیاه ضربی، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۲/۲سم [ف: ۶ - ۳۶۱]

● احکام منزل شرطین / هیئت

ahkām-e manzel-e šaratayn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۸

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۴ص (۱۷۲-۱۷۵)،۲۵ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۱۸۳]

← احکام منظوم ← کفایة الاسلام

● **احکام منظوم** / فقه / فارسی
ahkām-e manzūm

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۷۳۵
آغاز: حمد بی حد خدای یکتا را؛ **انجام:** پنج چیز است در تیمم فرض بشنو از من که با تو دارم عرض
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۱ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

← احکام موالید ⟵ طالع مولود

● **احکام موالید = موالید (تحویل سال‌های)** / هیئت / فارسی
ahkām-e mavālīd = mavālīd (tahvīl-e sāl-hā-ye)
ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری
abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)
رساله مختصری است در تحویل سال‌های موالید که بر اساس احکام نجومی نگارش یافته است.
[الذریعة ۱۴۱/۱۱ و ۲۳۴/۲۳؛ فهرستواره ۳۰۷۱/۴؛ منزوی ۲۲۹/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۴۶/۵
آغاز: چون فارغ شدیم از احکام موالید اکنون سالی چند از تحویل سالها موالید کنیم تا از ما یادگار ماند بر اهل علم؛ **انجام:** در این مختصر بدین قدر اختصار کرده شد اگر کسی را زیادت از این مطلوب باشد در کتب مطول که درین فن تصنیف کرده اند شروع کند
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷۳۶ق؛ در برگ پایانی نسخه تاریخ ولادت سید حسن در محرم سال ۱۲۶۹ ق آمده است؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: چرم ساغری زرشکی، عطف: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۱۱۷- ۱۳۵)، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۳۵۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۲۰/۱
خط: نستعلیق، کا: حسن رضوی، تا: قرن ۱۱، جهت میرزا ابوالحسنا؛ محشی، جدول‌ها به شنگرف، روی برگ اول دو تاریخ تولد از فرزندان امان الله خان والی به سال ۱۲۶۸ و ۱۲۷۵هـ با زایچه محو شده و در برگ دوم چند بیت شعر فارسی و تاریخ تولدی به سال ۱۰۵۲ و یادداشتی به نقل از کتاب مهابهارت دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ (۱پ-۹۳پ)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲۰ - ۱۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷۳
خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم بن محمد سعید، تا: ذیقعده ۱۰۳۸ق؛ مصحح، در برگ پایانی چند طلسم متفرقه آمده؛ دارای دو تملک به سال‌های ۱۱۱۵ق و ۱۱۴۰ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی،۱۷۴گ،۱۲سطر،اندازه:۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۵۰]

● **احکام الموالید** / اختربینی / عربی
aḥkām-ul-mawālīd
مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری
maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)
تاریخ تألیف: ۱۷ جمادی الاول ۶۷۸ق؛ محل تالیف: مراغه
در طالع‌بینی و احکام موالید و سعد و نحس ساعت‌ها بنا بر آراء حکماء متقدمین و فضلای متاخرین، در یک «مقدمه» و چند «مقاله» هر کدام دارای دارای «فصول». شاید این کتاب بخشی از «اربع مقالات» مغربی باشد.
آغاز: بسمله، حمدله، قال مولانا ... قد ذكرت فيما تقدم من هذا الكتاب يبدأ مما يجب تقديمه من المعاني المدخلية الى معرفة التأثيرات النجومية و الاشخاص الانسانية و المواليد الطبيعية
انجام: و فى الثانى عشر نقل اعدائه و لا يجهزون له بعداوة و سلم من شرهم و فيما ذكرنا كفاية
[مکتبة امیر المومنین ۶۱/۱]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۷۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ مغلوط، بی‌کا، تا: شوال ۱۰۳۹ق؛ تملک: محمد سعید بن محمد مؤمن تبریزی؛ مهر: «یا علی ادرکنی» (بیضی) و «حسین منی و انا من حسین» (بیضی)؛ جلد: تیماج عنابی ضربی، ۲۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۵سم [ف: ۵ - ۲۹۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۵۳
آغاز: بسمله حمدله قال مولانا و سیدنا و استادنا افضل المتاخرین محیی الملة و الدین یحیی بن محمد ابی السکر المغربی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: شعاع، تا: ۱۰۹۶ق؛ ضمیمه نسخه ش۲۸۱۴۴؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: تیماج، ۴۷ سطر (۱۴×۲۵/۳)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [رایانه]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۰۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ مغلوط، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای یادداشتی به‌تاریخ ۱۱۱۶؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۴۱گ (۱۲۱پ-۲۶۱پ)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۹۲]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۲۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قوة حلول الشمس اول برج الحمل فاعلمه.
خط: نستعلیق خفی، کا: محمد حسن بن محمدکریم قزوینی، تا: ۱۱۲۳ق، جا: حاجی مومن؛ ضمیمه نسخه ش ۵۶۲۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی، ۲۶ سطر (۱۱×۲۲)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [رایانه]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۲۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قوة حلول الشمس اول برج الحمل فاعلمه

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد کریم قزوینی، تا: ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی مستعمل، ۶۰ص (۲۶۹–۳۲۸)، ۲۶ سطر (۱۱/۴×۲۲/۳)، اندازه: ۱۸×۲۹/۷سم [ف:۸-۲۹۳]

● احکام الموالید / هیئت / فارسی

ahkām-ol-mavālīd

بخاری خوارزمی، علیشاه بن محمد، ۶۲۴؟ - ۶۹۵؟ قمری

boxārī xārazmī, ʻalīšāh ebn-e mohammad (1228 - 1296)

رساله‌ای مفصل در احکام موالید که با استفاده از گفتار و نظرات ابو معشر بلخی (۲۷۲ق) در ۲۱۶ «باب» و هر باب در چند «فصل» کوتاه تنظیم شده است.

[فهرستواره منزوی ۳۰۷۱/۴؛ نسخه‌های منزوی ۲۱۳/۱؛ الذریعة ۲۳۴/۲۳]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۴۱

آغاز: الحمدلله الذی زین السماء بمصابیح و جعلها رجوماً للشیاطین ... این احکام موالید است که بر دویست و شانزده باب قسمت کرده اند از گفتار ابومعشر رحمة الله هرگاه که خواهند؛ **انجام:** باب دویست و شانزدهم شناختن کسی که بر وی ظفر یابد مطارد چون درخانه خویش باشد مسعود ویرا ظفر بود بر دشمنان و دوستان ... یا در غربت باشد دشمنان وی کم بوند

خط: نسخ، کا: احمد بن زین العابدین منجم یزدی، تا: ۲۸ محرم ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۹۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۶۹]

● احکام الموالید / هیئت / عربی

aḥkām-ul-mawālīd

سعید بن خراسانخره

saʻīd ebn-e xorāsānxare

در این رساله، که ترجمه رساله جهان گرد بن مهزیار می‌باشد، ادعا شده است که احکام موالید صحیح را از زردشت گرفته و تمام گفته‌های نقل شده در آن، از او می‌باشد. در این رساله سعد و نحس موالید در هر یک از بروج دوازده‌گانه گزارش شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قال جهانگرد بن مهزیار هذا من دلالة زرادشت بن رای توبد فوعا صدره الظاهر کرامة لمن أحب الله کرامته

انجام: و هو الذی وضع المثال و أحضرناه و اقتصرنا منه علی ذکر حال هذین الکوکبین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،کا:احمد البانی،تا:۱۲۳۷ق؛جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۳۳پ-۴۴پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۹۴]

← احکام الموالید ≻ احکام النجوم

● احکام موالید / هیئت / فارسی

ahkām-e mavālīd

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۱۱/۱

آغاز: این مختصری است در معرفت موالید و مقدمه مفید و نمودار جهت عمل مولود به از این یافت نیست؛ **انجام:** فأما در این مختصر آن جدولها که بکار آید و کفایت باشد آورده می‌شود.

در استخراج موالید و طالع‌بینی بنا به نمودارهای ماشاءالله مصری و بطلمیوس و دالیس اسکندری، به روشی مختصر و آسان طبق گفته نگارنده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۲گ (۱پ-۱۲ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۴ - ۲۶۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۴

آغاز: باب اول اندر علم موالید نخستین چیزی که در عمل موالید بکار داشت آنست که

در احکام موالید مرتب بر دویست و شانزده باب از گفتار ابومعشر جعفر بن محمد بن عمر بلخی از معاریف منجمین معاصر یعقوب بن اسحق کندی، صاحب تصانیف در هیئت و نجوم متوفی در ۲۷۲؛ بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۸۸گ، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۲۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۶/۱

آغاز: بسمله، نوع سوم در احکام موالید چون حد آدمی آن است که حکماء اوائل و اواخر بر آن اتفاق کرده اند؛ **انجام:** در چهارم باشد مبارک و میمون باشد و دیگری را مقیاس کن

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: هادی نوری یوشی، تا: جمعه ۲۱ شعبان ۱۳۱۳ق، جا: مدرسه خان مروی تهران؛ کاغذ: پسته‌ای فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۳۰گ (۶ر-۳۵پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۷سم [ف: ۶ - ۲۲۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۳/۳

آغاز: بسمله، حمد بیحد و سپاس فزون از قیاس صانعی را سزاست که بقدرت؛ **انجام:** بظهور نخواهد رسید و بسیار خوش خواهد گذشت والله اعلم بحقایق الامور

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوا، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۰ - ۱۲۷]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۷۸۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۶]

● احکام موالید / هیئت / فارسی، عربی، ترکی

ahkām-e mavālīd

کتابی در احکام نجوم و موالید به زبان‌های عربی، فارسی و ترکی با لهجه عثمانی است، با عناوینی همچون: حلول السعدانه، حلول زحل، حلول القمر، تحویل سنه، احکام سهم الحوادث و سهم الامام، سهم السعادة، احکام منازل، دلائل ظهور علامات، احکام سهم ضرب العنق، احکام قرانات، سعادة الکواکب، نحوسة الکواکب، قوة سهم السعادة، تسییر طالع، تسییر مریخ، فی الکنذ و الدفین، فی مسألة جوهر الدفین، فی مکان الدفین و استخراجه، فی السارق و المسروق، النظر فی أمر الخصمین، النظر إلی علم الکیمیاء، النظر فی التزویج، فی معرفة فساد ما لایکون، فی معرفة عمر الانسان، فی صحة بصر الانسان، النظر فی المیاه و القنی، فی القبالة و المؤاجرة و السکنا، الاستدلال علی دلیل المرضی و ... . گویا به صورت ناتمام نگارش یافته است و با توجه به تاریخ کتابت برخی رسائل این مجموعه (سال ۹۴۸هـ) تألیف آن قاعدتاً بایستی پیش از قرن ۱۰ق بوده باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۲/۳ کر

آغاز: السریع الانقطاع و کثرة الجراد ... حلول أحد النیرین ... حلول السعدان فی بروج الهوائیة ... حلول أحد النیرین ... حلول السعدان فی بروج الهوائیة ... حلول زحل فی المثلث الناریة ... حلول القمر أو عطارد ... تحویل سنه یا فصولندن مقدم اولان اجتماع یا استقبالك طالعنه ... احکام منازل شرطین دلیل نم بود و باد میان صبا و حبوب بطین دلیل خشکی هوا؛ **انجام:** فی المحبوس و الأسیر قال الکندی إذا سئلته عن محبوس فانظر إلی صاحب الطالع ... فی باب السلطان و أعظم الجیوش الرابع کالمطبق و المطامیر و المواضع الغامضة و السادس حبس الدنی و النوامیس ...

خط: نسخ مایل به رقعی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید ضخیم، ۲۰گ (۳۶ر-۵۵ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۴۰/۲ - ۲۰۱]

● احکام الموالید (ترجمه) / طالع‌بینی / فارسی

aḥkām-ul mawālīd (t.)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۳۲/۲

آغاز: جدول دلالات زحل چون سالخدای باشد و نیک حال بانفراده و ممازجته؛ **انجام:** تمام شد کتاب احکام سنی الموالید بفرخی و فیروزی در روز پنج‌شنبه یازدهم ماه رجب سال بر ششصد و پنجاه یزدجردی

از اواخر باب دوم تا باب هیجدهم؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن محمد رمال، تا: ۶۸۰ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی عنابی ضربی، ۶۶ص (۳-۶۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۸سم [ف: ۸ - ۴۳۷]

● احکام الموالید (ترجمه) / هیئت / فارسی

aḥkām-ul mawālīd (t.)

وابسته به: احکام تحاویل سنی الموالید = المقالات فی احوال الموالید؛ ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد (۱۷۲-۲۷۲)

نسخه حاضر در ۲۱۶ «باب» است که فهرست آنها در دیباچه آمده است. هر باب در چند «فصل» کوتاه، باب‌ها: ۱. اندر علم موالید؛ ۲. اندر نگاه کردن به مسقط النطفه؛ ۳. اندر عمل نمودار به مسقط الماء؛ ... ۱۰. اندر معرفت القاء اسم، یعنی شناختن آنکه بخشش عمر کند؛ ... ۱۵. اندر خشم مولود؛ ... ۲۰. اندر دروغ گفتن مولود؛ ... ۲۱۵. اندر دشمنان مولود؛ ۲۱۶. اندر شناختن کسی که بر دشمن ظفر یابد.

[نسخه‌های منزوی ۲۱۳/۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۱

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی زین السماء بمصابیح و جعلها رجوماً ... اما بعد، این احکام موالید است که بر دویست و شانزده باب قسمت کرده اند از گفتار ابو معشر ... باب اول اندر علم موالید. نخستین چیزی که به عمل موالید به کار باید داشتن؛ **انجام:** دشمنان وی کم. و الله اعلم بالصواب. تمت.

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: غره رجب ۸۶۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای تیره مجدول، ۸۳گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۰]

● احکام الموالید (ترجمه) / هیئت / فارسی

aḥkām-ul mawālīd (t.)

وابسته به: احکام تحاویل سنی الموالید = المقالات فی احوال الموالید ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد (۱۷۲-۲۷۲)

ترجمه‌ای است به فارسی از «احکام الموالید» منسوب به ابومعشر بلخی. در جدول‌های نجومی آن، تاریخ تولد سلطان ابوسعید در ۲۰ ذیقعده ۷۰۴ق و همچنین وقایع سال ۸۰۰ق یاد شده است، که نمی‌شود از کتاب ابومعشر باشد و شاید این تاریخ‌ها افزوده مترجم است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۴/۲

آغاز: حمدله. اما بعد؛ این مختصری است مفید در احکام موالید از قول ابو معشر مشتمل بر دو باب ...۱- هیلاجات و کدخدا و عطیه عمر و قواطع. ۲- احکام انتهاءات و سال خداه و فردارات و تسیرات.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دو سرلوح در آغاز دارد؛ کاغذ:

سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۷۶گ (۱۵۰پ–۲۲۵ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۳سم [ف: ۳ - ۶۳]

● **احکام الموالید (ترجمه)** / هیئت / فارسی

aḥkām-ul mawālīd (t.)

وابسته به: احکام تحاویل سنی الموالید = المقالات فی احوال الموالید؛ ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد (۱۷۲–۲۷۲)

سبک و سیاق عبارتی می‌رساند که این ترجمه دارای اصلی معتبر و از آثار حدود قرن ۸ و ۹ق است. مطالب در عنوان ۱۶ «گفتار» ذکر شده است: ۱. صورت کودک و تدبیر کواکب تا انقضاء عمر؛ ۲. تصحیح درجه طالع وقت ولادت؛ ۳. بودن کواکب در خانه‌های خود و از آن دیگر کواکب؛ ۴. مقارنه کواکب و اتصال ایشان به زحل و مشتری؛ ۵. اتصال کواکب و موضع ایشان در فلک؛ ۶. بودن خداوند طالع در بروج؛ ۷. یافتن مال و سعادت مولود؛ ۸. بودن خداوند بیت المال در بروج؛ ۹. احکام خانه سیم و آنچه دلیل کند از کواکب؛ ۱۰. خانه چهارم و آنچه دلیل کند؛ ۱۱. بودن خداوند چهارم در بروج؛ ۱۲. خانه پنجم و آنچه دلیل کند؛ ۱۳. خانه پنجم و آنچه دلیل کند (کذا)؛ ۱۴. احکام خانه ششم و آنچه دلیل کند؛ ۱۵. بودن خداوند خانه ششم در بروج؛ ۱۶. احکام سهامات و بودن آن در بروج.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۶۶/۸

آغاز: بسمله، تاج کلامست کلام حکیم. الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلم علی خیرخلقه محمد و آله اجمعین چنین کوید حکیم ابومعشر بلخی علیه الرحمة والرضوان که خواستم باپی (کذ) چند از احکام موالید استادان این صناعت که نزدیک بفهم پارسی زبانان بیان کنم؛ **انجام:** نرخ ان کم شود و ارزان بود و الله اعلم چون که فارغ شدیم از احکام موالید باپی (کذ) چند از تحویل سال های موالید بیان کنیم تا از ما یادکار بماند و بالله التوفیق و العلم عندالله.

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد هادی بن ملا احمد خبوشانی، تا: چهاشنبه ۶ جمادی الاول ۱۰۲۳ق؛ این نسخه رونویس شده است از نسخه‌ای که سطوری از آن نانویس بوده است؛ کاغذ: نخودی، اندازه: ۱۴×۲۰/۸سم [ف: ۱۸ - ۱۴۷]

● **احکام الموالید (ترجمه)** / هیئت / فارسی

aḥkām-ul mawālīd (t.)

وابسته به: احکام تحاویل سنی الموالید = المقالات فی احوال الموالید؛ ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد (۱۷۲–۲۷۲)

این ترجمه در ۲۳ «باب» آمده: ۱. آفرینش مردم؛ ۲. مقدمه حکم راندن؛ ۳. ترتیب مولود؛ ۴. هیلاج و کدخدائی؛ ۵. عطیت کدخدائی؛ ۶. زیادت و نقصان ستارگان؛ ۷. خوی و عادت مولود؛ ۸. صورت و لون مولود؛ ۹. جزویات طبع مردم؛ ۱۰. آفت‌ها و علت‌ها؛ ۱۱. از برج طالع بیت الحیاة؛ ۱۲. از برج دوم به بیت المال؛ ۱۳. از برج سوم بیت الاخوة والاخوان؛ ۱۴. از برج چهارم بیت الابا؛ ۱۵. از برج پنجم بیت الاولاد؛ ۱۶. از برج ششم بیت المرض و العبید؛ ۱۷. از برج هفتم بیت النساء و التزویج؛ ۱۸. از برج هشتم بیت الخوف و المواریث؛ ۱۹. از برج نهم بیت السفر والدین؛ ۲۰. از برج دوم بیت العمل و السلطان؛ ۲۱. از برج یازدهم بیت الاصدقا؛ ۲۲. از برج دوازدهم بیت الاعدا و الدواب؛ ۲۳. جداول نجومی و دلیل‌های بروج.

[نسخه‌های منزوی ۲۰۶/۱ و۲۰۹ و۲۱۳؛ هدیة العارفین ۲۵۱/۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۸۱

آغاز: باب اول درآفرینش مردم ویادکردن حالش پیش ولادت. بدان که ماه اول چون فرزند درشکم مادر بود تدبیر زحل را باشد ونطفه فسرده شود؛ **انجام:** جدول رأس وذنب به وقت تحویل پیدا آمدن ... حوت: منفعت یافتن مردم وبسیاری آب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جداول شنگرف؛ جلد: مقوا، عطف پلاستیک،۷۳گ،مختلف السطر،اندازه:۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۷۰]

← احکام موالید الفلاسفه و ... ≻ منتخب اسرار النجوم

● **احکام الموالید (مختصر)** / هیئت / فارسی

aḥkām-ul mawālīd (muxtaṣar)

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ – ۲۷۲ قمری

abū-ma‘šar-e falakī, ja‘far ebn-e mohammad (789 - 886)

رساله‌ای است در احکام موالید که طالع کودک را از لحظه ولادت تا آخرین لحظات عمر بیان می کند، با عناوین «گفتار–گفتار». با توجه به آنچه در آغاز نسخه‌ها آمده این اثر گزیده‌ای از آثار استادان این صناعت می‌باشد و بخشی از آن در مورد تحویل سال‌های موالید می‌باشد که در نسخه ارجاعی به صورت مستقل فهرست گردیده است. به علت اختلاف نسخه‌ها جهت روشن شدن آثار دقیق ابومعشر بلخی نیاز به بررسی همه‌جانبه و فراتر از عهده این فهرست نیاز می‌باشد. عناوین موجود در این نسخه به ترتیب زیر می‌باشد: گفتار در شهادت کسانی که تربیت نمایند، گفتار در هیلاج و کدخدا و عطیت عمر، گفتار در ابتدای اقضای طبقات مردمان، گفتار در خواص دلایل بروج طالع مولود بر دوازده طالع، گفتار در بودن کواکب در خان‌های طالع، گفتار در قران کواکب در خان‌ها، گفتار در مقارنه کواکب و اتصالات کواکب و مواضع ایشان، گفتار در بودن خداوند طالع در بروج، گفتار در یافتن حال سعادت مولود، گفتار در بودن خداوند بیت المال، گفتار در احکام خانه سیم، گفتار در بودن خداوند سیم در برج، گفتار در خانه چهارم، گفتار در بودن خداوند چهارم در بروج، گفتار در خانه پنجم،

گفتار در بودن خداوند طالع پنجم در خانه، گفتار در احکام خانه سادس، گفتار در احکام خانه هفتم، گفتار خانه هشتم، گفتار در بودن سهام و بودن او در بروج، گفتار در سهام طالع سال بسیار و اندک، گفتار در تحویل سال موالید، گفتار در رسیدن انتها به مکان کواکب هر تحویل اصلی، گفتار در رسیدن انتهاء به موضع کواکب اصلی و تحویل و دیگر خان‌ها از فلک، گفتار در رسیدن کواکب بجایگاه خود از تحویل سال.
[معجم مؤلفی الشیعة ۷۶؛ الذریعه ۱۴۱/۱۱؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۲۷۱/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۴۶/۴
آغاز: و الصلاة علی رسوله محمد و اله اجمعین چنین گوید ابومعشر ... که خواستم بابتی چند از احکام موالید استادان این صناعت تلخیص کنم؛ **انجام:** بدو نکرد ناقص سید باشد و ناقص بود باشد برج ان چنین که شود و ارزان بود و الله اعلم
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷۳۶ق؛ محشی؛ کاغذ: خانبالغ، ۵۱گ (۶۷ - ۱۱۷)، ۱۸ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۱سم [ف: ۲۸- ۳۵۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۵۵/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چنین گوید ابومعشر بلخی که خواستیم چند از احکام موالید استادان این صناعت تلخیص کنیم؛
انجام: دلیل کند بر تباهی حال و بیکاری و تفکر و آهسته شدن کارها و الله یعلم.
بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح، با نشان «بلغ» مقابله گردیده، در برگ قبل از آغاز چند تاریخ زادروز و درگذشت آمده؛ تملک: جعفر بن ابی القاسم به سال ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۷۶گ (۱پ-۷۶ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۵ - ۷۲۶]

● **احکام المولود** / هیئت / عربی

aḥkām-ul mawlūd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۸
آغاز: واحد منها بیتا واحدا فبیت الشمس الاسد و بیت القمر السرطان
در این کتاب احکام نوزاد و سعد و نحس طالع خردسالان و سالخوردگان طبق قواعد نجوم قدیم تشریح و راه به دست آوردن طالع تعلیم گردیده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در آخرین صفحه نسخه جدول بزرگی است که سراسر صفحه را اشغال و در سرجدول چنین نوشته: «الباب الثانی و العشرون فی وضع جداول لدلالات الکواکب فی بیوت الفلک الهند»؛ کاغذ: ایرانی ضخیم، جلد: تیماج سبز، ۲۱۵ص، ۱۵ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۱۹]

← احکام المیت ⟵ احکام الاموات

● **احکام میت** / فقه / فارسی

ahkām-e meyyet

حسینی، هاشم بن مرتضی، ق۱۲ قمری
hoseynī, hāšem ebn-e morteẕā (- 18c)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۱۲۷ق
کتاب، دارای ۱ «مقدمه» و ۷ «فصل» و «خاتمه» است: مقدمه در عیادت مریض؛ فصل ۱. آداب حال نزع؛ ۲. تشییع و تربیع جنازه؛ ۳. غسل میت؛ ۴. آداب کفن؛ ۵. نماز میت؛ ۶. آداب قبر و دفن و تلقین و ملحقات؛ ۷. بعضی احادیث وارد شده در باب میت؛ خاتمه در آداب رفتن به قبرستان و نماز هدیه و تصدق برای میت کردن.
آغاز: الحمدلله صاحب العز و الجبروت و الشکر لله مالک الملک و الملکوت و لا اله الا الله الحی الذی لا یموت و هو الذی خلق الموت و الحیاة لیبلونا اینا احسن عملا و هو العزیز الغفور ثم الصلوة علی نبی الرحمة و قاید الامة و افضل الخلایق جمة سیدنا و نبینا محمد و آله الطاهرین
انجام: چهارم عاق والدین اگر یک لحظه باشد و السلام علی من اتبع الهدی
[فهرستواره منزوی ۲۸۲/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، صدر نسخه ضمن چهار صفحه، دعای عدیله است و هم ضمن چهار صفحه دیگر تلقین نامه میت است که از شیخ اجل زین الملة و الدین ضبط شده. آخر نسخه ضمن دو صفحه، ادعیه متفرقه و پس از آن شش صفحه دیگر است در موضوع دماء ثلثه و احکام آن از همین مؤلف که ناقص الاول است؛ مهر: مؤلف «محمد هاشم» (بادامی بزرگ به‌خط طغرا)، مؤلف «هاشم» (مربع)؛ واقف: عضدالملک، تاریخ وقف: ۱۲۷۶؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵ - ۳۷۳]

● **احکام میت** / فقه / فارسی

ahkām-e meyyet

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری
hoseynī meybodī, ‘alī ebn-e mohammad ‘alī (- 1896)

رساله فتوایی است در احکام مخصوص اموات از واجبات و مستحبات پیش از مرگ و هنگام مرگ و پس از آن، در یک «مقدمه» و هشت «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در محل حاجت از احکام شرعیه و مورد آنها؛ فصل ۱. بیان حکمت مردن؛ ۲. احکام متعلق به مقدمات مردن؛ ۳. اعمال مربوط به محتضر؛ ۴. احکام مرده؛ ۵. غسل و حنوط میت؛ ۶. کفن کردن میت؛ ۷. حمل جنازه و تشییع میت. نسخه حاضر ناتمام مانده و فقط همین

عناوین در آن دیده می‌شود.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این رساله‌ای است در بیان احکام متعلقه به مردن بجهت مزید حاجت گوشزد برادران دینی شد

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۷/۱
آغاز: برابر
خط:نسخ،کا: احمد، تا: ربیع الاول ۱۳۴۷ق، جا:کرمانشاه؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۹ص (۲-۷۰)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۸]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۷/۱مشهد
همان نسخه بالا [ف: ۱۳۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۶/۱
آغاز: برابر
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۱۷۴]

● **احکام میت** / فقه / فارسی
ahkām-e meyyet

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۳۰/۵
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱رمضان۹۶۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۲۷۶پ-۲۸۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۳۸]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۰۲/۲
در بیان بعضی از ادعیه و آداب وصیت در وقت موت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۹۲۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۷۴/۵
آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین و الصلوة ... و بعد این مجملی در بیان آداب و احکام وقت احتضار و غسل و کفن؛ **انجام:** و سایر مصایب انبیاء و اوصیاء و ائمه هدی و برگزیدگان خدا را بیارد آورد ... و بر آن جزع نکند ...
خط: نسخ، کا: عزیز الله مجلسی، تا: ۱۱۲۶ق؛ ۱۳ص (۲۵۷ - ۲۷۰)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۰۶]

۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۹۷
آغاز: کلمه شهادت مستحب است که در وقت مردن این کلمات را در نزد او بخواند؛ **انجام:** میت را غسل میدهم به آب کافور واجب قربة الی الله این میت را غسل میدهم.
این رساله‌ای است شامل احکام میت از هنگام نزع تا وقت دفن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ، ۶گ، مختلف السطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۲۴۷]

← احکام المیراث ‹ الارث

● **احکام میراث** / فقه / فارسی
ahkām-e mīrās

تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۶]

● **احکام میراث و فرایض** / فقه / فارسی
ahkām-e mīrās va farāyez
نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱-۱۲۶۳قمری
nūrī, mohammad taqī ebn-e ʻalī mohammad (1787 - 1847)

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۱۶/۵
آغاز: باب در میان میراث میت است و ثبوت میراث در شریعت اجماعی بلکه ضروری است و قرآن مجید و اخبار هم دلالت بر آن دارد مثل یوصیکم الله فی اولادکم؛ **انجام:** بر وارث او کلامی نیست در احتیاج بعمل متقدم و همین قدر اصل مقصود در این مقام است تمام شد کتاب میراث
کاتب: محمد بن حاجی محمد آملی، تا: ۱۲۶۸ق؛ محشی؛ اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۷۰]

● **الاحکام النبویة فی الصناعة الطبیة** / طب / عربی
aḥkām-un nabawīya fī-ṣ ṣanāʻat-iṭ ṭibbīya
حموی، علی بن عبدالکریم
ʻalī ebn-e ʻabd-ol-karīm hemavī
گردآوری احادیث نبوی در معانی طبی است که با استفاده از کلمات اساتیدش، در ده «باب»: ۱. الاحادیث الواردة فی ذکر الامراض و معالجتها و الامر بالتداوی؛ ۲. الاحادیث الدالة علی ما یتعلق بحفظ الصحة من صفة الاکل و الشرب و النوم و غیر ذلک؛ ۳. بیان اصل الطب و الواضع له و فضیلته و موافقته للعقل و الشرع؛ ۴. بیان الصحة و فضلها و ذکر الاحادیث الواردة فیها؛ ۵. بیان المرض و فضله و ذکر الاخبار الواردة فیه و شیء من الرقی؛ ۶. بیان فضل عیادة المریض و ما ورد فی ذلک من الاحادیث النبویة؛ ۷. ذکر اربعین حدیثا طبیة و شرح اکثرها؛ ۸ ذکر الخلاف هل التداوی افضل ام ترکه و حجة کل واحد من الطائفتین؛ ۹. ذکر الحمیة و فضلها و ما یکتب للحمی و غیرها و ما ورد فی ذلک من الاخبار و نکت من معجزات النبی و فصول تتعلق بتدبیر حفظ الصحة؛ ۱۰. ذکر ادویة مفردة و قواها و منافعها و ما ورد فیها من الاحادیث الطبیة و غیرها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۶۹
آغاز: قال العبد الفقیر ... روی عن النبی صلی الله علیه و سلم انه قال کل کلام لا یبدأ فی اوله بحمدالله فهو ابتر فالحمدالله خالق

اللق و البشر و منشی القطر و القطر.... و بعد فانه لما کان علم الطب من انفس العلوم و اشرفها و اجل الصناعات المنیفة و الطفها؛ **انجام:** و قد روی عن ابن عمر انه قال من یاکل لحم الغراب و قد سماه رسولا لله فویسقا و الله ما هو من الطیبات رواه ابن ماجه.
خط: نسخ، کا: محمد اشرف بن زین الدین، تا: ۸ ربیع الثانی ۱۱۰۷ق؛ به خط کاتب تصحیح شده، محشی، روی برگ اول وقف‌نامه کتاب که از درآمد حمام نقش جهان اصفهان استنساخ شده به خط مرحوم علامه مجلسی از طرف شاه سلیمان صفوی در جمادی الاول سال ۱۱۰۷هـ با مهر بیضوی دیده می‌شود؛ مهر: کتابخانه «مجدالدین (نصیری)» (مستطیل)؛ جلد: تیماج دو رو با سر طبل، رو مشکی، اندرون قرمز با جدول‌کشی زرین، ۱۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۲۰ - ۱۹۲]

← احکام نجاسات ⩤ نجاسات و احکام آنها

● **احکام نجاسات و طهارات** / فقه / فارسی
ahkām-e nejāsāt va tahārāt

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱-۱۲۶۳قمری
nūrī, mohammad taqī ebn-e ʻalī mohammad (1787 - 1847)

رساله مختصر دارای پنج «مقصد» و هر کدام در چند «فائده» تنظیم شده است.

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۱۳/۵
آغاز: الحمدلله ... این مختصریست در بیان مسایل نجاسات و طهارات ... و آل مشتمل است بر چند مقصد، مقصد اول: در بیان کیفیت تطهیر چیزهای نجس و حکم
بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۲۵گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۲۶۸]

← احکام النجوم ⩤ اسرار النجوم
← احکام نجوم ⩤ مسائل احکام نجوم
← احکام نجوم ⩤ احکام اتصالات کواکب و تحویلات
← احکام نجوم ⩤ منتخب جمع السئول و بلاغ المأمول
← احکام نجوم ⩤ دلیل المنجمین
← احکام نجوم ⩤ نجوم

● **احکام نجوم** / هیئت / عربی
ahkām-e nojūm

اقلیدس، ۲۸۳ - ۳۰۶ قبل میلاد
oqlīdos (-283 - -306)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۷۶
آغاز: بسمله الاول فی احکام طالع السنه؛ **انجام:** موجود: بر رخس حمل در نصف اللیل
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ این نسخه، ضمیمه ۲۶۳۷۳ است؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۶×۲۵/۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [رایانه]

● **احکام النجوم = المسائل** / هیئت / عربی
aḥkām-un nujūm = al-masā'il

طبری، عمر بن فرخان، - ۲۰۰ قمری
tabarī, ʻomar ebn-e farxān (- 816)

کتابی است در معرفت احکام نجوم شامل یکصد و سی و شش «باب». کتاب خطبه و دیباچه ندارد و در یکی از نسخه‌ها کاتب و در نسخه دیگر مالك نسخه آن را به «فرخان طبری» نسبت داده‌اند لذا مؤلف آن ابوحفص عمر بن فرخان طبری منجم معروف زمان مأمون عباسی تشخیص داده‌اند، اما فصولی در آن هست که از ملوک و سلاطین بحث می‌کند و با عصر مأمون مطابقت ندارد و ممکن است از مؤلف دیگری باشد.
آغاز: بسمله، الباب الاول - فی تقدمة المعرفة و شرایط المسایل و ما ینبغی للمنجم ان ینفقده قبل الحکم و معرفة الدلیل و الکواکب و الاغلب
انجام: فانظر لکل ما دخلت الشمس من ربع من الاربعاع ای کوکب شرف فهو الدلیل للربع و انظر ایضاً اتصال القمر فاقضی علیهما بخیر کان او شراً و الله اعلم بغیبه و هو الموفق و الحمدلله وحده
[الفلك و التنجیم ص ۲۱۸-۲۱۹]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۱۰
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ش ۵۵۰۸/۱ آستان قدس تعیین شد، پشت صفحه اول به خط مالك قبلی نسخه (محمد رفیع سر اطبای خاصه) نام مؤلف «فرخان طبری» ثبت شده است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ با یك سرلوح ظریف به زر و لاجورد، ابواب به خط رقاع و قلم زر، جدول بتحریر و زر؛ واقف: تاج‌ماه بیگم، تاریخ وقف: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: پارچه‌ای، ۱۰۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۱/۶سم [ف:۸-۱۶۰]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۲۳/۳
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز و نسخه ش ۵۵۰۸/۱ آستان قدس تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: عبدالحمید منجم، تا: جمادی الاول ۱۳۰۳ق؛ فاقد مقدمه و خطبه است، در صفحه عنوان، کاتب نسخه نوشته «رساله حکیم فرخان فی المسائل»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج عنابی، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۱۹/۳سم [ف: ۱ - ۳۸۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۰۸/۱
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج محمد حسین خراسانی، تا: محرم ۱۳۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۱۶۸ص (۱-۱۶۸)، ۱۴ سطر (۸×۱۲/۷)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸ - ۳۰۷]

● **احکام النجوم** / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری

abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۵۷

آغاز: تصنیف ابی معشر البلخی المنجم، بسمله، من کلام ابی معشر فی دلالات الاشخاص العلویة الدالة الاحداث الکائنة فی عالم الکون و الفساد؛ **انجام:** واذ قد اتینا علی ما ادرنا وصفه فلیکمل الفصل الثانی من المقالة الثامنة بعون الله ومنه. کمل الکتاب تألیف محمد بن عبدالله بن عمر البازیار فی انتقال الملل و ظهور الانبیاء والمتغلبین من الملوک والحمدلله رب العالمین

نام مؤلف از رایانه آستان قدس. مشتمل بر ۸ مقاله و ۶۳ فصل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ جداول نجومی به شنجرف؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی، ۱۷۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۴۲

آغاز: و ای شئی ادل عن سلطان و نفاذ امره ومشیته من فلک دایر لیله ونهاره لایسکن حرکته و لایفنا؛ **انجام:** وهو فی البروج المائیة فان شتا تلک السنة کان باردة

فقط نام مؤلف از رایانه آستان قدس است.کتابی است مشتمل بر چندین جزء در احکام نجوم و تأثیرات و شهادات و سعد و نحس کواکب و مدلولات بروج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ چهار ورق ابتدا به‌خطی جدیدتر؛ کاغذ: حنایی،جلد:مقوا،۱۷۴گ،۱۵سطر،اندازه:۱۶×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۸

آغاز: الملة الاولی علی تثلیث طالع القران الذی کان فیه؛ **انجام:** فی اکثر الاقالیم و علی کثرة السمک ما لطف من الطیر

نام مؤلف از رایانه آستان قدس. از اوایل فصل اول از مقاله دوم تا اوایل فصل یازدهم از مقاله ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۱۲۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۵]

● **احکام نجوم = احکام سالها** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm = ahkām-e sāl-hā

؟ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

این کتاب دارای سی و چهار «باب» می‌باشد: ۱. استخراج درجه طالع سال عالم؛ ۲. احکام کلیات عالم؛ ۳. احکام جزئیات؛ ۴. طالع؛ ۵ و۶ تا ۱۳. اتصالات کواکب؛ ۱۴. دلیل بادها؛ ۱۵. فتح باب؛ ۱۶. طالع سال؛ ۱۷. تغییر حال هوا؛ ۱۸. ۱۹. احوال فتن و حروب؛ ۲۰. تربیع؛ ۲۱. سهم السعاده؛ ۲۲. دو سهم حرب؛ ۲۳. دلائل کلیات؛ ۲۴ و ۲۵. قرانات؛ ۲۶ و ۲۷. احکام کسوف و خسوف؛ ۲۸. تاثیر مکان؛ ۲۹. افساد تربیت مولود؛ ۳۰ و ۳۱. احوال مولود؛ ۳۲. حواس ظاهر؛ ۳۳. عقل عملی و عقلی؛ ۳۴. فردارات.

آغاز: بدانکه این مختصریست در احکام تاریخ سال عالم و فصول و احوال نیکی و بدی و عوارضات که واقع شود از راحت و رنج اصناف خلایق را و بر سی و چهار باب ترتیب کرده ایم

انجام: تا آخر عمر بدین ترتیب بود (والسلام) تمام شد احکام طالعها و موالید بدلایل کلیات ... در سعادت و شقاوت داخلی و خارجی دوازده خانه.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۹۷/۳

مشتمل بر ۳۴ باب. در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اشکال هندسی و جداول به شنگرف و در برخی موارد ترسیم نشده، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴گ (۸۹پ-۱۱۲پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۲۶۶]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۱۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سال هشتم باز نوبت بصاحب طالع رسد و تا آخر عمر بدین ترتیب بود والله اعلم بالصواب

در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر ربیع الاول ۱۰۳۷ق؛ مهر: «محمد فایز العلوم» (چهارگوش)؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج خرمایی لایه‌ای، ۱۸ سطر (۴/۵×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۴۴]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۳۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سال پنجم صاحب پنجم وسال ششم صاحب ششم و سال هفتم صاحب هفتم و سال هشتم باز نوبت به صاحب طالع رسد تا آخر عمر بدین ترتیب بود والله.

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۸۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف مخ: ۳ - ۱۳۴۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۵۰/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «۱۲»، دارای یادداشت اردبیلی به سال ۱۱۷۱ق در آغاز و ثمره‌ای از اثمار الاشجار، مطلبی از کتاب روضة المنجمین و مطالب پراکنده دیگر در پایان؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی با لبه برگردان، ۱۵گ (۱۴۰-۱۵۴)، ۲۰ سطر (۸×۱۴)، اندازه:

۱۲×۱۹سم [ف: ۳۸ - ۱۲۷]

۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۳۹/۲

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، [نشریه: ۲ - ۹۷]

۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۸۵/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواسط جمادی الاول۱۲۰۴ق؛ تملک: محمد علی بن محمد صالح مورخ جمادی الاول ۱۲۵۷ق. با مهر او؛ مهر: «محمد صادق» (بادامی ریز)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۹۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۶۲/۳

آغاز: بدانکه این مختصریست ... باب اول در استخراج درجه طالع سال عالم، بدانکه در زیجها استادان آورده اند؛ **انجام:** برابر

نام مؤلف به استناد فهرست مرعشی (۳۸: ۱۲۷) ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰گ (۱۷۷پ-۱۸۶پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱ - ۶۳]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۹۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و این طریق که یاد کرده شد اختیار کوشیار است و از کتاب او نقل کرده شده.

در فهرست ناشناس؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در دنبال آن در ۱۰۶ و ۱۰۷ فصل یازدهم کتابی است در رؤیت هلال؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج، ۸گ (۹۸ر-۱۰۵پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۶۴]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۹۳/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سال هشتم باز نوبت بصاحب طالع رسد.

در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی خاندان فرساد؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۷گ، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۳۹]

● **احکام النجوم** / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm

فارسی، محمد بن ابی بکر، - ۶۷۷ قمری

fārsī, mohammad ebn-e abī bakr (- 1279)

کتاب مفصلی است در احکام بروج دوازده‌گانه و بیوت دوازده‌گانه و اختیارات ایام با عناوین «اذا سألت».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷۴

آغاز: الله تعالی و قد قال الاولون اذا سالک انسان ای صناعة النقل الیها اصلح لی فانظر الی الطالع و صاحبه وسط السماء و صاحبه و مکان الزهرة هو بهرام؛ **انجام:** و ذلک الناظر الیه او مقارن له صاحب ای بیت هو فامر هذه الادلاء و اکثر من شهاده هو الدلیل بان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برخی از برگ‌ها در صحافی جابه‌جا شده؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۳۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۰]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

بخاری خوارزمی، علیشاه بن محمد، ۶۲۴؟ - ۶۹۵؟ قمری

boxārī xārazmī, ‘alīšāh ebn-e mohammad (1228 - 1296)

با عناوین «فصل». در فصل دوم آمده: «در کتاب اثمار و اشجار طلب دارند از شجره آخر که نیک به شرح یاد کرده‌ایم.»

[فهرستواره منزوی ۳۰۷۷/۴]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۵۰/۴

آغاز: موقوف باشد، پس معلوم شد، که درین وقت دشوارتر بود ... بنابراین مقدمات جمع کردیم این رساله را در احکام فروعات ... (در دیباچه)؛ **انجام:** (در فصل دهم افتاده:) و حرفت ناستوده کند از بزرگی دهد و مکروه رسد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۸۵گ (۱۱۶ر-۲۰۰ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۶۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۰۵

آغاز: موقوف باشد پس معلوم شد که در این وقت دشوارتر بود؛ **انجام:** و حرفت ناستوده کند از بزرگی رهد و مکروه رسد.

تذکر: نام مؤلف به استناد انجام نسخه ش ۸۲۵۰/۴ سپهسالار تعیین شد؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: آهارمهره فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۱۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۲/۴سم [ف: ۲ - ۱۳]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

رمال شیرازی، ناصر بن حیدر، ق۷ قمری

rammāl šīrāzī, nāser ebn-e heydar (- 13c)

چند ورق نامرتب از باقی‌مانده رساله‌ای است در احکام نجوم با عناوین ذیل: بیان منازل و شرح و مزاج آن؛ بیان ثوابتات که در درجه طالع باشند و حکم ایشان در آن سال که گفته شده بود؛ بیان ثوابتات که در درجه طالع باشند و حکم ایشان در آن سال که گفته شده بود؛ مسایل مختلف در علم نجوم و سؤالات ضمیر؛ بیان کواکب ثوابت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۳۲/۳

آغاز: در بیان ثوابتات که ... اسماء الکواکب ... احکام ثابته (کذا)؛ **انجام:** عطار دیگر خروار شانزده و الله اعلم

خط: نسخ، کا: حیدر بن محمد رمال، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی آب دیده، جلد: چرمی عنابی ضربی، ۷ص (۶۹-۷۵) [ف: ۸ - ۴۳۷]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

کاشانی، عماد الدین یحیی بن احمد، - ۷۶۶ قمری

kāšānī, ‘emād-od-dīn yahyā ebn-e ahmad (- 1365)

رساله دارای پنج «باب»: دلایل کیفیت صورت و خلقت مولود؛ مدت تربیت مولود و چگونگی آن؛ بودن کواکب در خانها (کذ) طالع؛ دلالت کواکب در حدود؛ دلالت وجوه بروج بر احوال موالید که بر آن وجوه در وجود آیند. آن را به‌خواهش شهاب الدولة و الدین جلال الاسلام و المسلمین امیر فضل الله بن صاحب السعید المغفور جلال الدولة و الدین از عربی به پارسی برگردانیده است.

آغاز: بعد از حمد و شکر حضرت کبریاء و درود بر سرور انبیاء محمد مصطفی و بر اصحاب او ماختلف (کذ) الصبح و المسا چنین گوید اضعف عبادالله تعالی.

انجام: دلالت برآنکه مولود تیز و فراخ سینه و کوتاه کردن باشد و در وی حلم و سه کونی بود و الله اعلم بالصواب.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۵۲/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شهاب الدین علی حسنی حسینی طباطبائی شولستانی، تا: شنبه ۲۷ ذیقعده ۱۰۱۹ق، جا: اصفهان؛ صفحاتی از «تهذیب الاخلاق» ابن مسکویه در ملکات و فضائل و خصائل ضمیمه است؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنابی اسقاطی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۳۱۲]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

روح، عبد العظیم، ق۸ قمری

rūh, ‘abd-ol-‘azīm (- 14c)

تألیف ابوالحسین عبدالعظیم منجم مشهور به روح که بنا بر مثال‌هایی که در ورق دوم کتاب بدین شرح می‌آورد: «پنج شنبه ۵ ذی قعده ۷۹۸ و نیز سال‌های ۷۶۰ و ۷۱۸ و ۷۰۸» در اواخر قرن هشتم می‌زیسته است. در متن هم از خواجه نصیرالدین طوسی نام می‌برد، عناوین مهم عبارت است از: ذکر استخراج تواریخ الاربعة، النوع الثانی فی استخراج تواریخ الاربعة حسب الجدول ... ذکر هیلاج و کدخدا و کمیتة العمر ... احکام خانه دوازدهم که تعلق به دشمنان و عموم دارد. در اواخر کتاب ضمن عنوان استخراج تعدیل عطیه عطارد از شهریار اعظم ناصرالدین محمد یاد می‌کند. این کتاب اصولاً طالع برادرزاده همین پادشاه است.

[فهرستواره منزوی ۳۰۷۹/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۰۲

خط: ثلث، کا: محمد الحکیم الترکتنی، تا: قرن ۹؛ مجدول، سطربندی شده؛ جلد: میشن یشمی مغزی، ۱۵۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۳۰/۵×۲۳/۲سم [ف: ۲ - ۱۴]

● **احکام النجوم** / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm

انطاکی، داود بن عمر، ۹۵۰ - ۱۰۰۸ قمری

antākī, dāvūd ebn-e ‘omar (1544 - 1600)

در پاره‌ای از احکام نجوم و طبایع ستارگان و موالید، با اختصار و در اواخر آن احکام طلسم‌ها را نیز می‌آورد. شیخ داود بن عمر انطاکی، نگارنده «تذکرة اولی الالباب و الجامع للعجب العجاب» و «تزیین الاسواق» و «النزهة المبهجة فی تشحیذ الاذهان و تعدیل الامزجه» در این گفتار می‌گوید که احکام نجوم از علم‌های بخش سوم است که گذشت و پزشکی بدان نیازمند می‌باشد به‌ویژه در بحران‌ها چنان‌که ابقراطس گفته است. او در آغاز تذکره علم را به چند گونه بخش نمود. خود سرانجام چنین گفت که علم یا ذهنی است یا زبانی یا بدنی یا دینی و پزشکی در شمار سومی می‌باشد. او در آغاز «نزهه» نیز از علم‌های گوناگون یاد نمود. این گفتار او پیداست که بخشی است از یکی از کتاب‌های او.

آغاز: بسمله. احکام اسم متی اطلق فی العقلیات ارید به الاحوال المعینة المستنتجة من مقدمات معلومة هی الکواکب من جهة حرکاتها و مکانها و زمانها

انجام: و انتحس من غیره فعسر لا تلف. هذا ما یحتاج الیه هنا من هذه الصناعة. و سیاتی احکام الفصول و البحارین فی مواضعها. و الله اعلم.

۱. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۰۳/۱**

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان قربت له قرباناً من حیواناته فتح منح الشمس

نام مؤلف به استناد نسخه دانشگاه ش ۹۶۰/۲ تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت سبز،۴۹گ(۱پ-۴۹ر)،۱۱سطر،اندازه:۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ - ۵]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۰/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد تقی محلاتی، تا: ۱۲۸۳ق، جا: تهران؛ ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ساده، ۴۱گ (۲۹پ-۶۹پ)،۱۱سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۴ - ۸۱۸]

● **احکام النجوم** / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm

؟ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱

قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

فیض در آثارش ازآن نامی نبرده است و گویا برگرفته از کتاب «غنیة الانام فی معرفة الساعات و الایام» باشد.
[فهرستواره منزوی ۳۰۸۰/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۹۶/۲۹
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سرخ، [ف: ۵ - ۲۶۴]

● **احکام النجوم** / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm

کوفی، ابوالحسن بن ابی الخصیب

ab-ol-hasan ben abī-l xasīb kūfī

آغاز: قال ابوالحسن ابن ابی الخصیب الکوفی المنجم العلم کثیر و العمر قصیر و الایام متفاوته و الاجال متقاربة
انجام: لکل برج ثلاثین درجه من ذلک البرج و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر هزار جریبی، تا: ۹ رمضان ۱۲۶۶ق؛ تملک: فرهاد میرزا و ولی محمد میرزا در ۱۲۳۶؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه ضربی، ۳۳۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۳/۴سم [ف: ۱ - ۱۸]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی و عربی

ahkām-e nojūm

منجم، محمد اسماعیل بن علی نقی، ق۱۴ قمری

monajjem, mohammad esmā'īl ebn-e 'alī naqī (- 20c)

[فهرستواره منزوی ۳۰۸۲/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۷۸۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۶]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

حسینی رضوی، محمد مهدی

hoseynī razavī, mohammad mahdī

در طالع سال به افق حیدر آباد و احکام سلاطین و خواتین آنجا.
[فهرستواره منزوی ۳۰۸۲/۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۳/۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جدول و لاجورد و شنگرف؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و دور و لولا تیماج قهوه‌ای، ۱۵ص (۱-۱۵)
[سنا - ف: ۲ - ۲۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۳۹/۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۲۸۵]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

فصیح بن اثیر

fasīh ebn-e asīr

از فصیح بن اثیر، گویا همان فصیح الدین محمد نظامی قهستانی ریاضی‌دان است. احکام نجوم را با روشی نسبتاً مفصل و اشکال و دوائر را به خواهش گروهی از دوستان نوشته است. در ۴ «مقاله» و هر مقاله در چند «فصل» کوتاه: مقاله اول در اصول این علم، در ۴۰ فصل: ۱. در صفات و منسوبات برج حمل، ... ۵. در صفات و منسوبات برج اسد، ... ۱۰. در صفات و منسوبات برج جدی، ... ۲۰. در قسمت خانه‌های این ۱۲ برج، ... ۳۰. در کیفیت نظرها، ... ۳۵. در انتهائات و فردارات عالم، ... ۴۰. در قسمت افراح کواکب؛ مقاله دوم در احکام طالع سال عالم و احوال نیکی و بدی سال، در ۶ فصل: ۱. در احکام طالع سال عالم، ۲. در احوال نرخ‌ها و گرانی و ارزانی، ۳. اندر احوال بادها و سرما، ۴. در احوال فتنه و حرب، ۵. در احوال وبا و بیماری‌ها، ۶. در احکام خسوفات و کسوفات؛ مقاله سوم در احکام قرانات و اتصالات کواکب، در ۳۳ فصل: ۱. در احکام قران کواکب با زحل، ... ۵. در احکام قران کواکب با مشتری، ... ۱۰. در احکام قران کواکب با مثلثه خاکی، ... ۲۰. در احکام تربیعات و مقابلات، ... ۳۰. در احکام اجتماع در بروج، ... ۳۳. در احکام تثلیث و تربیع و مقابله قمر با کواکب؛ مقاله چهارم در احکام طالع، در ۱۶ فصل: فصل ۱. در احکام اخلاق مولود، ... ۵. در احکام خانه اول طالع، ... ۱۰. در احکام خانه ششم طالع، ... ۱۵. در احکام خانه یازدهم طالع، ۱۶. در احکام خانه دوازدهم طالع. نسخه‌ها همانند نیست، برخی در ۴۰ «فصل»، برخی ۴ «مقاله» و هر کدام در چندین فصل، برخی در ۶ «مقالت» و مقالت‌های دیگر عبارت است از: مقالت پنجم در کیفیت عمر و استخراج هیلاج، دارای پانزده فصل؛ مقالت ششم در معرفت اعداد وفق، دارای هفت فصل.
آغاز: بسمله. حمد و ثنای آفریدگاری را جل جلاله و عم نواله و افضاله را که افلاک دوایر و نجوم سوایر بیافرید ... اما بعد چنین گوید جامع این کتاب ... فصیح بن اثیر
[نسخه‌های منزوی ۲۳۸/۱: یک نسخه مورخ ۱۲۳۴ق؛ فهرستواره منزوی ۲۸۱۹/۴]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ریختن مو و خستگی از انواع صرع و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، ۲۸گ (۱پ–۲۸ر)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۱۰۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۶۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ (۱۴۲پ–۱۷۴پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱ – ۶۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شکلهای ایشان با ستارگان در قرآن باشند به شرکت جزویها از طالعهای مردمان و دلیل کنند بر دیگر جانوران

خط: نسخ، کا: ابراهیم لاریجانی، تا: ۱۲ ربیع الاول ۱۲۳۴ق؛ از آن کسی بوده در رمضان ۱۲۲۶؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۱۵۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۷سم [ف: ۴ – ۸۱۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۸۰–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها –ف: ۳ – ۱۴۰]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۰/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حکم ارباب مثلثات همان بود که گفته شد. و الله اعلم.

خط: نسخ پخته، کا: محمد کاظم بن آقا کوچک اصفهانی متخلص به خاموش، تا: دوشنبه ۱۷ شعبان ۱۲۸۹ق؛ ۴۵گ (۱۵۸پ–۲۰۲ر) [ف: ۱ – ۲۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا سمت آن شهر معلوم شود مثالش در این صورت فرض کردیم سمت ...

خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قبل از کتاب چند برگ الحاقی است که حاج حسین بن ملا رسول از روی خط پدرش منظومه‌ای فارسی در رمل استنساخ کرده است؛تملک:حاج حسین بن ملارسول به‌تاریخ صفر ۱۳۱۴؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۱ – ۳۷۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۱/۵

بخشی است، گویا از کتاب فصیح بن اثیر در اصول احکام نجوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره و اصفهانی ضخیم، جلد: مقوای سفید عطف و گوشه تیماج سیاه، ۱۰+۲۷+۲۵ سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۱۹ – ۵۵۹]

● احکام النجوم = احکام الموالید / هیئت / عربی

aḥkām-un-nujūm = aḥkām-ul-mawālīd

مطالب تحت عنوان «باب» آمده مثلاً: باب فی الصناعات فی الموالید، باب تجارتی الطیر، باب اصحاب القواریر، باب فی سعادة المولود، باب سعادة القواد، آخرین باب باب فی العداوة فانظر للعداوة الی الثانی عشر و صاحبه و صاحب بیته و زحل و الکواکب الغالب.

آغازکتاب: بسمله و اعلم ان المستولی علی الاعمال والصناعات من الکواکب ثلثة بهرام و عطارد و الزهرة، اما بهرام فلخفته و حرکته و خرازته

همانند:

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۹۷/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: نجم التولیة، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج، ۱۶ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ – ۳۱۴]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۹۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** من التثلیث او التدیس سلم اعداء المولود و خضعوا له و انتقلوا عن عداوته علی حال المودة و المصالحة و الله اعلم بجمیع ذلک و جمیع ما فی الغیب و هو حسبنا و نعم الوکیل و صلی الله علی سیدنا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۴۵۰]

● احکام النجوم / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm

چند رساله در احکام نجوم که یکی نیستند و مؤلف آنها شناخته نشده است.

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۳۷/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله مجری الافلاک بحکمته و مسخرها بمشیته فقال تعالی والشمس والقمر بحسبان اما بعد فهذا کتاب حاو لجمیع فنون حساب علم الفلک وها هو حمیص فی اللفظ بطین فی المعنی؛ **انجام:** وهو القوس اوفی و تدمن الاوتاد الاربعة تم الکتاب ما وجدته مکتوبا ولاادری له زیدا ام لا ...

با وجودی که انجام صفحات دست راست با آغاز صفحات مقابل آنها مطابق می‌نماید باز از اواسط ناقص به‌نظر می‌رسد، ظاهراً دارای هشت میامنه (= مقاله) بوده که از آن میان از میامنه پنجم به بعد را داراست؛ خط: نسخ جلی، کا: عبدالله بن ناصر بن راشد بن عامر بن محمد بن ابی الحسن بن عبدالسلام، تا: قرن ۷؛ کاغذ: سمرقندی،جلد:تیماج،۲۱سطر،اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۹۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۳۷/۲

آغاز: فصل فی معرفة النیروز و دلالات الشمس فی البروج؛ **انجام:** ففی ساعة الزهرة من یوم المشتری تم ذلک وبالله التوفیق

مختصری است بدون خطبه و دیباچه که بلافاصله پس از کتاب

اول شروع می‌شود؛خط:نسخ جلی،کا:عبدالله بن ناصر بن راشد بن عامر بن محمد بن ابی الحسن بن عبدالسلام، تا: قرن ۷؛ کاغذ: سمرقندی،جلد:تیماج،۲۱سطر،اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳۵

آغاز: و الحزن و الهم و الغم والأسف؛ **انجام:** و ظاهرین تحت الشعاع یدلان علی الحکمة و العلوم (کذ).

عناوین موجود: دلالات المریخ، دلالات الزهرة، دلالات العطارد، و اما ما ذکرنا فی الأشیاء التی یدل علیه القاسم و المشارک فلیس بمطلق، الفصل و فی دلالات الکواکب و البروج علی حلیة المولود، فصل و بالجملة فان الشمس معننان کل واجد من الکواکب إذا اتصل به فصل و أما تشریق الکواکب الکواکب فانهما یضعفان الابدان، فصل فی ذکر القول علی دلالات البروج و علی حلیة المولود اذا کانت طالعة وقت ولادته، فصل اما اختلاف الخلقة و عظمها و اعتدالها و صغرها فیعرف من البروج الدالة علیها، فصل و اما البروج الدالة علی الصباحة و الجمال و النظافة، فصل و متی کان المولود برج الجوزا، فصل فی ذکر القول علی طبع المولود، فصل اما الصور الفلکیة الطالع مع البروج و الکواکب، فصل و قد یدل اخلاق المولود أیضاً اول کوکب، فصل و عدم نظر القمر إلی الطالع یدل علی ضعف العقل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حسین کی‌استوان؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه قهوه‌ای، ۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۸ - ۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۱/۴

آغاز: الشرط الرابع قال بعض الاقدمین اذا اردت التهیج فعلیک ابداً بالزهرة ... الفصل السابع عشر فی احکام منازل القمر ... الفصل الثامن عشر فی اسماء ساعات اللیل و النهار؛ **انجام:** فلا یحله احدا البته باذن الله تعالی

در احکام نجوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جداول شنگرف، ناقص؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن لایی قهوه‌ای ضربی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۲سم [ف: ۶ - ۲۶۵]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۴۷/۱-۲۹/۸۷

آغاز: لان کلا منهما لایکون بدون الاخر فقسم علی الهیئة الی ثلاثة اقسام قسم هیئة الافلاک و قسم هیئة الکواکب و قسم هیئة الارض و من اراد معرفة الهیئة؛ **انجام:** والدلائل فی سائر الاختیارات و البیوت و هذا آخر ماقد شغلت عن ما ینفعنی و ینفع المسلمین ... و اتوب الیه فی جمیع اموری و اتوکل علیه و هو نعم الوکیل و نعم المصیر وصلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم

رساله مفصلی است در احکام نجوم، مؤلف ابتدا حرکت طولی و عرضی سیارگان و کواکب را بیان نموده و پس از آن اختیارات کارهای مختلف را بر حسب سیر ستارگان به تفصیل بیان کرده است عنوان بخش‌های آن «مقاله، جمله، فن» می‌باشد، عنوان برخی بخش‌های آن چنین است: الصنف الثانی فی هیأت کرة الکواکب شامل دو فن و هر فن در چند فصل، النوع الثالث فی هیات الکواکب شامل چند صنف هر صنف در چند فصل، الضربی الثانی فی حالات حرکات السیاره شامل سه مقاله، الفن الثانی فی الصفات المقبولة باجماع الاوایل شامل دو ضرب، الضرب الاول فی صفات البروج بتمامها اثنتا عشره مقاله، الضربی الثانی فی صفات درجات البروج شامل سه مقاله، الصنف الثانی فی صفات الکواکب المفردة شامل دو فن، الاول فی صفات النجوم شامل دو ضرب و چند مقاله و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۰۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۳۳]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۲۳

آغاز: بسمله، المقالة الاولی و هی عشر فصول الاول فی ذکر صورة الجنین و تدبیر الکواکب له من وقت سقوطه فی الرحم الی وقت ولادته علی مذهب الائمة المتقدمین ورای الحکماء المتأخرین ... المقالة الرابعة فی ذکر دلالات البیوت الاثنی عشر و ما یتعلق بها من احوال المولود و هی اثنی عشر فصلا؛ **انجام:** و فیه مواضع یحتاج الی النظر و الاصلاح مع الفراغ ینظر فیها ان شاء الله.

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد تقی تبریزی، تا: ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۹۸ق، برای آقا محمد مسیح لاهیجانی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی،۱۶۴گ،۲۱سطر،اندازه:۱۳/۵×۲۲/۱سم [ف: ۱ - ۱۷]

۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۴۲

بخشی از مقاله دوم و مقاله اول و تمام مقاله سوم و قسمتی از مقاله چهارم از کتابی است، بدین ترتیب: مقاله دوم شامل دوازده باب و هر باب دارای چند فصل کوتاه: باب ۱. ... (مقداری از آن)، ۲. طبایع کواکب، ۳. احداث الحق و الارض، ۴. الفتن و الحروب، ۵. الوباء و الامراض، ۶. الحر و البرد و الریاح، ۷. الانداد الامطار، ۸. الاسعار، ۹. الکسوفات، ۱۰. دلالة علامة الجو، ۱۱. القرآنات، ۱۲. الادوار علی مذهب القدماء؛ مقاله سوم در حکم موالید و تحویل سنین آنها در بیست و یک باب : ۱. مقدمة لهذه المقالة، ۲. ابتداء خلقة الجنین و ذکر احواله قبل الولاده ...؛ در میان مقاله دوم مقداری از مقاله دیگر هست که گویا مربوط به مقاله اول کتاب باشد و موجودی آن به این شرح است: باب ۶. طبایع الکواکب بحسب قربها و بعدها من الشمس، ۷. تشریق الکواکب، ۸. الکواکب الثابته، ۹. البروج المنقلبه و الثابته، ۱۰. البروج و المذکره و المؤنثه، ۱۱. طبایع البروج، ۱۲. البروج و الاجزاء، ۱۳. بیوت الکواکب، ۱۴. شرف الکواکب، ۱۵. المثلثات و اربابها، ۱۶. الحدود ۱۷. الجبر و القزح ... ۱۸. الاتصال و الانصراف و القبول؛ مقاله چهارم در عمل اختیارات در سه باب: ۱. در عمل اختیارات، ۲- در تفصیل اختیارات، باب سوم از این مقاله ناقص است. از آنچه گفته شد می‌توان حدس زد که این کتاب در چهار مقاله است، مقاله اول در ۱۸ باب، مقاله دوم در ۱۲ باب، مقاله سوم در ۲۱ باب و مقاله چهارم در سه باب که در هر یک از این ابواب چند فصل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ق؛ افتادگی:

آغاز، میانه، انجام؛ در میان نسخه یادداشت مورخ ۱۲۸۶ق هست؛ کاغذ: اصفهانی؛ جلد: تیماج عنابی لایه‌ای، ۷۹گ، ۱۵ سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۳ – ۸۷۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۹۴/۱

آغاز: آغاز بریده شده و از شش سطر نخستین آغاز رفته و دو سه کلمه ای در پایان آنها مانده و در آنها کلمه «محیی» دیده می‌شود: ... فنقول راس ... الاعتدال الربیعی بوسط الارض حیث الطول ... فصل و اما کیفیة الحکم علیها فلهو ان یقیم الطالع حلول الشمس ... فصل ان الکواکب الحالة فی الوتد اقواها دلالة؛ **انجام:** فیحکم علی کل واحدة منها بحسب موضعه و قوته من طالع سنة العالم و من صاحبه فی مدخل تلک السنة و الحمدلله وحده و صلی الله علی من لانبی بعده و آله و صحبه و سلم.

بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲ ربیع الاول ۱۱۷۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۷گ (۱پ–۷پ)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ – ۱۲۷]

۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷۹

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی محمد و آله اجمعین المقالة الاولی اثنی عشر فصول الاول فی ذکر صورة الجنین و تدبیر الکواکب له من وقت سقوطه فی الرحم الی وقت ولادته علی مذهب الائمة المتقدمین؛ **انجام:** و یکون شقیاً و فی الثانی عشر نقل اعداده و یجهرون بالعداوة و یسلم من شرهم و فیما ذکرناه کفایة و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب، قد تم الکتاب

در تأثیر نجوم در سرگذشت انسان در چهار مقاله: ۱. ذکر صورة الجنین و تدبیر الکواکب له من وقت سقوطه، در دوازده فصل؛ ۲. ذکر الاحکام الکلیة، در یازده فصل؛ ۳. این مقاله در نسخه نیامده است؛ ۴. ذکر دلالات البیوت الاثنی عشر و ما یتعلق بها من احوال المولود، در دوازده فصل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین رضائی تفرشی گویا مؤلف کتاب، تا: ۲۹ رمضان ۱۳۵۰ق؛ دارای حاشیه با نشان «عباس الحسینی الشهیر المدعو بفخرائی شب دوشنبه جمادی الاول ۱۳۵۳»؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۵۵گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۶)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۴۴۶]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۰/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل الشمس والقمر نورا؛ **انجام:** وهذا آخر ماتیسر جمعه من الاحکام بعون الملک العلام

ملخص کتاب التقویم و مشتمل بر احکام نجومی سال ۳۷–۱۰۳۶ هجری است، که در عصر سلطان مراد عثمان (سلطان مراد چهارم) متوفی در ۱۶ شوال ۱۰۴۹ق تالیف شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ پس از آن چهار صفحه جداول مربوط بدان و یک صفحه جدول خسوف کلی است که در روز چهارشنبه ۱۴ ذیقعده ۱۰۳۶ روی داده است؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵۲سم [ف: ۱۰ – ۲۶۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۷/۶

آغاز: أما بعد لما کان اکثر المصنفین اختصر و ابعض ما یحتاج الیه فی علم النجوم فی تصانیفهم اردنا ان نبین ما أوضحه؛ **انجام:** و أما السهام الباقیة التی یکون دلائلها قویة فان دلائلها ضعیفة.

قواعد و احکام نجومی را بنا به گفته‌های خواجه نصیرالدین طوسی، در پنج فصل و چهل و سه باب شرح داده است؛ خط: نستعلیق، کا: مسیح نوری واری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ (۱۰۶پ–۱۳۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۲۵]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸۸/۱

آغاز: بسمله. باب سعادة ایام الشهور العربیة و نحوستها و مایصلح فی کل یوم منها من الاعمال. الخصال عن ابیه؛ **انجام:** فقال کان اعلم الناس.

تا «فی علامات خسوف القمر طول السنة» را دارد. باید بخشی از بحار مجلسی باشد؛ کا: محمد اسمعیل بن محمد رضای حسینی منجم، تا: سه‌شنبه ۱۷ ذیحجه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۴۰گ (۲پ–۴۱ر)، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۳ – ۳۲۵۷]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۰۸/۱

در آن آمده «و قد شرحنا ذلک فی رسالة تأثیرات النجوم فی الموالید» (بندی از این کتاب است)؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی، ۱گ (۲ر–۲پ)، ۲۶ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۲۷۱۰]

● **احکام نجوم** / هیئت / ترکی

ahkām-e nojūm

غیر همانند:

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ در بالای نخستین صفحه نسخه ما آمده «تقویم من الزیج شوال ۱۲۳۹»؛ تملک: سید سلیمان مدرس مفتی، با مهر ۱۱۲۱ [نشریه: ۷ – ۹۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۱/۴

به صورت منظوم و دارای اشکال رنگین بسیار زیبا و نفیس؛ بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲، جا: ترکیه عثمانی؛ دارای اشکال زیبا؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۴۱]

۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۶ فیاض

آغاز: اول شاه قضایه حاصل کار ×× فتنه سر عسکر و بلاد مدار

منظومه‌ای است به ترکی در احکام نجوم که عناوین آن به پارسی آمده و نخستین عنوان موجود: «حکم انجم که از هوا افتد» و این عنوان در مواردی تکرار شده است. گمان می‌رود از اهلی باشد، به شرحی می‌ماند بر منظومه‌ای به فارسی که گزارشکر به نظم ترکی آن را ساخت استه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۵]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

چندین رساله فارسی به همین نام که همانند نیستند.

غیر همانند:

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۱۲/۱۶

آغاز: بسمله الحمدلله ... اما بعد فهذه رسالة فی نبذة من احکام النجوم و فیها مطلبان المطلب الاول فیما یتعلق بکون القمر فی البروج و البحث فیه اولا من

برخی از احکام نجوم به شعر فارسی آورده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد بن محمد باقر بن قوام الدین محمد بن مفید موسوی استرآبادی، تا: ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱۳۴-۱۳۸)، ۱۵ و۱۶ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۷۸۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۳

آغاز: اما قرانات، اول بباید دانست که قران کواکب بر چهار گونه است: عظمی و کبری، وسطی، و صغری. و اما قرآن زحل و مشتری چنان بود که از مثلثه؛ **انجام:** و ترس در دلها افتد، و پادشاه روم و قتلی عظیم باشد، و الله اعلم

با عنوان «باب» و برخی از باب‌ها فصل‌هایی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جدول شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز ضربی لبه‌دار، ۹گ (۳۶پ-۴۴پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۳۱]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۷/۸

آغاز: بسمله. صد هزاران شکر و سپاس خدای را جل جلاله که رقاب مکنونات اسیر تسخیر اوست و زمام کائنات در قبضه تقدیر او؛ **انجام:** و خدای عزوجل رحمت

با یادداشت تازه منتخب جاماسب‌نامه در صفحه عنوان، در میانه‌ها آمده است: «حکم جاماسب: چنین گوید جاماسب وزیر گشتاسب که نگاه کردم در حال اختران که در آسمان پدیدند از قوت و کردار ایشان»، نامبوب، با طالع اینان: آدم، شیث، طهمورث، جمشید، طهماسب، سلیمان، منوچهر، ضحاک، افریدون، نوح، فرعون، قارون، موسی، زردشت، اردشیر، ذوالقرنین ... حضرت علی (ع)، خاندان اموی، ابومسلم خراسانی، چنگیز ... دجال؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲۹گ (۱۶۱پ-۱۸۹ر) [ف: ۱ - ۲۵۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۵۹

آغاز: فصل ۱۶ در خانها و احوال ایشان، فصل ۱۷ در معرفت شرف و هبوط کواکب؛ **انجام:** خاتمت کتاب، زحل دلیل نحس کارهای دنیوی است ... عطارد شریک و معاون آن دلیل است که ممازج او باشد یا در خانه او، و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن لایی سیر، ۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۲سم [ف: ۲ - ۱۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۷۹/۴

آغاز: هو. ثمره اول در صورت قمر و منسوبات قمر، قمر تیر اصغر است، و از فلک اول تابد، و سعد اصغر است، و متلون مزاج؛ **انجام:** زحل دلیل نحست کارهای دنیاوی است از وی شقاوت و نومیدی و فقر و تنیک و بیماری و اندوه. ..

با عنوان‌های ثمره که در ثمره هشتم افتاده است، بدین‌گونه ثمره ۱ در صورت قمر و بیوتات قمر، ثمره دوم در صفحات و منسوبات زهره، ثمره چهارم در منسوبات شمس، ثمره پنجم در صفحات و منسوبات مریخ، هفتم زحل، هشتم در دلالات کلیات کواکب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ سپس فایده‌ای در احوال اشکال از شرف و هبوط در هر خانه (گ ۴۶ر)؛کاغذ:سپاهانی،۴گ(۴۲ر-۴۵پ)،قطع: بیاضی [ف: ۱۶ - ۹۹]

۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۳/۱ - د

آغاز: مقالت ۲ در احکام طالع تحویل و اتباع در هفت باب

رساله‌ای است در احکام نجوم که فهرست مقالت دوم آن در نسخه چنین است: باب ۱ در ۱۲ فصل، باب ۲ در ۷ فصل، باب ۳ در ۷ فصل، باب ۴ در ۹ فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در ۱۷ر-۲۲ب باز پاره‌ای است از کتابی در احکام نجوم؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶گ (۱پ-۱۶پ)، ۱۷ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: - ۸]

۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۹/۱۴

آغاز: بسمله. قران کواکب در برج حمل قران مشتری و زحل در حمل دلالت کند؛ **انجام:** دلیل هوا است پس هم چنین دلیل بیماری و صحت نیز باشد و الله اعلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۶گ (۲۹۰پ-۳۰۵ر)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۱۷]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۴۹

آغاز: بسمله. حمد له ... چنین گویند حکماء سلف که فلک بر دوازده قسم و هر قسمی را از وی برجی خوانند؛ **انجام:** هشتم خبر مرگ درست بود و الله اعلم بالصواب.

با عنوان‌های «مساله، مثال، وجه، فصل، باب» و المسائل قصرانی را می‌ماند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز تیره لایی، ۶۹گ، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۱۰۶]

۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۳

احوال اصناف ناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲گ (۱۲۵ر-۱۲۶ر)، ۲۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۶۴]

۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۵/۶

آغاز: حق سبحانه تعالی بقدرت بالغه نه سقف فلک نیلگون را کروی ورود در اندرون یکدیگر بطریق طبقات پیاز در آفرید؛

انجام: (جدول سعادت و نحوست): بیست و نهم نیکوست بهمه کارها خاصه سفر و نقل و تحویل سی ام مبارکست دیدن اکابر و اشراف

در جداول و دوائر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۶گ (۷۲پ–۷۷ر)، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۴۱]

۱۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۲۱/۵**

آغاز: بسمله، حمدله. صلاه. چنین گفته حکیمان بسیار احکام کرده و لیکن اعتماد بر آنست که هندوان گفته

عنوان‌ها دوازده برج و سؤال است در هر یک؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۱۹ص (۸۱–۱۰۰ هامش)، ۱۲ سطر (۶×۱۲/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۲×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۳۶]

۱۲. **تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۴۸**

نخستین عنوان آن «باب در دانستن آمدن باران و نمها» دارای چندین جدول سپس معرفت موالید و مستولیان زحل، آن‌گاه احکام کواکب در وجوه از گفتار تکرس بابلی، در میانه آمده «بنام ایزد بخشاینده مهربان بدانکه فلک را به دوازده بخش متساوی کرده اند»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷ – ۹۹]

۱۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۴**

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلواته علی محمد و آله اجمعین؛ **انجام:** شهر ذی القعده دوم و سیوم شهر ذیحجه ششم و بیستم و الله تعالی اعلم

خط: نستعلیق، کا: مبارک جونپوری، تا: ۱۰۱۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [رایانه]

۱۴. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۰/۲۲–ف**

نسخه اصل: پاریس p. s. 125 (بلوشه ۱۵۱). از شیخ زاده قریشی بن محمد در شرح الکافی؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲–۱۰۵۷ق [فیلم‌ها – ف: ۱ – ۵۳۳]

۱۵. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۹/۲**

انجام: ودلایل و شواهد نیلی باز جوید.

در سی «باب» (در شناختن قاعده عمرهای مردم ... در تصرف کردن در دلیل‌های عمر و استخراج آن‌که کدام مولود بزید و کدام بمیرد، که هیلاج و ادلاء عمر تباه شده باشد)؛ خط: نستعلیق، کا: حسین خان پوستین دوز، تا: ۱۰۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۰گ (۳ر–۲۲پ)، ۲۲ سطر (۷×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۱۱۰]

۱۶. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۴۰/۱–۱۴/۱۹۰**

آغاز: ثمره اول درصفات و منسوبات قمر قمرین اصفر است و از فلک اول بتابد و سعد است به نظر مودت و متلون مزاج است؛ **انجام:** و عقده این پیوسته در مقابله راس باشد و عقد میان هر دو شش برج بود والله اعلم بالصواب والیه المتاب.

بخشی از کتابی است در احکام نجوم، این بخش شامل هفت ثمره است هر کدام درب یان صفت یکی از سیارگان ثوابت بدین ترتیب: ۱. قمر، ۲. عطارد، ۳. زهره، ۴. شمس، ۵. مریخ، ۶. مشتری، ۷. زحل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا مشکی عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۳۲]

۱۷. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۲۱**

آغاز: مواضع فساد و عفونت هوا بود (قسمتی از عنوان) اتصال قمر بعد از انصراف به مشتری در برج سنبله ... فصل ششم در احکام مجاسدات کواکب با عقدتین قمر ... فصل هفتم در احوال بودن کواکب و عقدتین مع کید (؟) ... در سنه ۱۰۲۷ چنان اتفاق افتاد ... فصل پنجم (از مقصد پنجم در ذکر تجارب متقدمین) در احکام زجریات و تفألات؛ **انجام:** به این قدر اختصار افتاد. خاتمه در ذکر اسامی قدما و محدثین که این کتاب از قول ایشان تألیف یافته ...

رساله‌ای است که پس از ۱۰۲۷ تألیف شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن مشکی، ۸۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱/۲×۱۲/۹سم [ف: ۲ – ۱۳]

۱۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۶۱**

آغاز: الحمدلله رب العاقبة للمتقین (و کذا) و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین. اما بعد این رساله‌ای است در کلمات اختیار. باب اول در احوال کواکب زحل و سرد و خشک مذکر خاکی؛ **انجام:** اگر مح این را با اول دلو جمع کردیم شد موضع اثنی مواضع اثنی عشریه. هاگر مخ خداوند شمس مشتری باشد و الله اعلم بالصواب

تنظیم شده در نه باب: ۱. احوال کواکب، ۲. بروج، ۳. فرح و ترح، ۴. جرم کواکب علویین، ۵. انظار، ۶. مستولی و مستولی، ۷. ضعف و قوی کواکب و رد و قبول آن چه اکابر این فن از ضعف و قوت کواکب حصر فرموده‌اند، ۸. رد و قبول و آنچه متعلق است بدان، ۹. اختیارات بیوت کلی دوازده‌گانه، در ۳ فصل: فصل اول. بیوت دوازده خانه، فصل دوم. در اختیارات کلی، فصل [سوم]. در بیان چیزهایی که رعایت آن سبب کمال اختیار بود، فصل در آن چه احتراز واجب است، فصل در آن که اختیار چگونه باید کرد در وقتی که تأخیر میسر نشود، فصل در طول و عرض و ارباع عالم. در صفحه ۳۴۷ برای گرفتن طالع روز ۲۵رجب ۸۶۹ق و ساعت چهارم روز پنج‌شنبه ۸۸۹ق به افق دارالامان شماخی زایچه شده که می‌تواند نشان‌دهنده زمان تقریبی تألیف کتاب باشد. در سطر آغازین کتاب از «اختیار» یاد شده است. وی می‌تواند همان محمد بن محمد مشهور به اختیار باشد که چندین کتاب نجومی از او می‌شناسیم از زمان زندگی محمد اختیار اطلاع صحیحی نداریم اما در کتاب «خلاصة النجوم» او از سال ۸۸۹ق یاد شده با تاریخ‌های ذکر شده در نسخه حاضر

همخوانی دارد.[شورا ۲۹/۹۶/۱؛ فهرستواره ۲۷۶۳/۴-۲۷۶۴و ۲۹۱۸و ۳۰۷۶ (بخشبندی هیچ‌یک از این رساله‌ها مطابق با نسخه ما نیست)] ؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: دوشنبه ۶ ذیقعده ۱۱۱۹ق، جا: مشهد مقدس؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره نازک، جلد: میشین مشکی عطف چرم قهوه‌ای، ۸ص (۳۴۳-۳۵۰)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۹۶]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۳۹/۱

آغاز: بسمله حمدله، اما بعد این مختصریست از احکام در علم نجوم که از کتاب استادان این فن انتخاب نموده در این اوراق بسط (کذا و صحیح = ثبت) شد علی اختلاف الترتیب؛ **انجام:** و هم چنین برکشتن مولود یا بمرگ فجا بمیرد

مختصری است بی نام و مجهول المولف در تنجیم و احکام نجوم. از آن چنین استفاده می‌شود که مؤلف از معاصرین شیخ بهائی و از جمله دوستان او بوده و در همدان اقامت داشته است. چنانکه گوید: «مولانا معظم افضل المتأخرین بهاء الحق والدین عز نصره از صوب اصفهان از راه سیاه کوه به همدان رسیده به بنده خانه تشریف فرمود در ضمیر بر چیزی افکندن بحثی رفت و این حاضر بود و مطالعه می‌فرمود ...»؛ خط: نسخ و شکسته، کا: عامری، امیرشمشیر، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به لاجورد و شنجرف و دارای کمند، اشکال نجومی به سیاهی، نام کاتب از رایانه آستان قدس؛کاغذ:سفید فرنگی،جلد:تیماج ضربی با نقش ترنج و سرترنج، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۰۴]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۱۱

آغاز: منطق پنجم دراحوالات حجره‌های دوازده‌گانه است اما حجره اول بردو مشکوی و چند مژده است؛ **انجام:** در حجره دوازدهم ضعیف است.

نسخه فاقد دیباچه است. مطالب در عنوان دوازده حجره ذکر شده است؛ خط: نستعلیق تحریری خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یک برگ جدول احکام ضمیمه است، صفحات در صحافی کمی پس و پیش شده؛ واقف: فخرالمحققین شیرازی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۷۵؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه مشکی عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۸ - ۷]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۴

آغاز: فصل نهم در معرفت دلائل ترتیب و آن مشتمل است بر چهار قسم قسم اول مولودی بود که از مادر مرده زاید و در این مولود حکم بپدر و مادر نتوان

فصل ۹ و ۱۰ کتابی است در احکام نجوم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج مشکی، ۲۵ص، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۱۴]

۲۲. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۱۳۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ - ۶۹۵]

۲۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۵۳/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج تریاکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۳۹۱]

۲۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۱۷

مانند مسایل قصرانی است و نخستین عنوان آن «دانستن احوال نامه کی آید فرستاده را جواب چگونه» خاتمه کتاب احوال اتصالات کواکب متحیره است و عنوان باب هم دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ عنوان شنگرف ؛ کاغذ: کبود، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۹۹]

۲۵. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۴]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۴۰/۱۱

به نقل از مجمل الاصول کوشیار و جامع بیهقی؛ کا: محمد رضا بن میرزا کوچک نجف آبادی اصفهانی، تا: با تاریخ ۱۲۶۵ق؛ ۴گ (۲۰۵پ - ۲۰۸ر) [ف: ۶ - ۳۲۳]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۹۲

آغاز: بیست و پنج جزوست دلالت زحل بر رخص ناقص العدد ناقص الحساب ناقص النور؛ **انجام:** در فصل تابستان بود و بیماری بسیار بود و در آن سال فصل حجامت بسیار باید کرد.

خط: نسخ، کا: علی نقی سربندی، تا: ۱۲ محرم ۱۲۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ در انتها مختصری در معرفت احکام سال عالم و فصول در یک صفحه به فارسی و نیز احکام عمر کمیت در دو صفحه دارد؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن یشمی لایی، ۹۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۲/۲سم [ف: ۲ - ۱۲]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۱۳

جداول احکام نجوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۷۷ق؛ ۸گ (۷۴پ - ۹۱پ) [ف: ۶ - ۲۳۰]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۹۶/۱-۱۳/۱۷۶

آغاز: مقاله اولی در معرفت اصول این علم و دراین مقالت چهل فصل است فصل اول در صفات و منسوجات برج حمل برج حمل خانه مریخ است و شرف آفتاب؛ **انجام:** و تجارت را قمر باید در برج باشد متصل به سعدی و هم بر این قیاس و ما در این مختصر بدین قدر اختصار کردیم اگر کسی زیاده از این خواهد باکتب این علم شروع کند.

بخش‌هایی از کتابی است در احکام نجوم، این رساله در چندین «مقاله» و هر مقاله در چند «فصل» بوده که در نسخه حاضر فصول ترتیبشان به هم خورده است؛ خط: نسخ، کا: ملا احمد اصفهانی نجفی، تا: شنبه ۲۹ ذیحجه ۱۲۹۶ق، جا: نجف؛ قبل از شروع رساله چند برگی در علم دم و وهم و تصرف نفوس و در پایان رساله نیز چند برگی در علم جراثقال ضمیمه شده است؛ جلد: مقوا عطف پارچه قهوه‌ای، ۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۳۱]

۳۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۲/۵

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن محمد ولی طبیب مشهدی، تا:

۱۳۰۹ق؛ کاغذ: ترمه، [نشریه: ۲ - ۱۰۶]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۳/۱

خط: نستعلیق، کا: حکیم محمد رحمت علی خلف حکیم احمدشاه، تا: چهارشنبه ۳ ذیحجه ۱۳۱۲ق؛ مجدول محرر شنگرف، محشی؛ جلد: تیماج، مشکی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱پ-۳ر) [ف: ۳۶ - ۱۹۸]

۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۴۴/۱

آغاز: باب نخستین اندر احوال بروج و دلیلهای ایشان و آن بیست و شش فصل است: فصل اندر قسمت بروج: بدانکه فلك به دوازده قسمت است هر قسمتی از وی برجی باشد چون حمل؛ **انجام:** در برج بارانی آید و در آنجا مقام کند باران بسیار آید چندانکه مردم را زیان کند و الله اعلم و احکم و هو اصدق الصادقین و احکم الحاکمین.

کتابی است در نجوم مشتمل بر هفت باب: ۱. احوال بروج و دلیل‌های آن مشتمل بر ۲۶ فصل، ۲. احوال بروج و ستارگان و دلیل‌های آنها، ۳. احوال ستارگان و دلیل‌های آنها، ۴. احوال فلك و دلیل‌های دایره افق، ۵. طالع مولود گرفتن و دلیل‌های آنها، ۶. دانستن سهام و دلیل‌هایش، ۷. معرفت اسطرلاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اشکال شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۶۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱ [ف مخ: ۱ - ۷۱]

۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۰/۴

آغاز: بسمله سال بر ۵۴۴.۶۹۲ از آفرینش نور حضرت سید کاینات و خلاصه موجودات سال بر صد و هشتاد و چهار هزار و ششصد و نود از ابتدای دو رفلك وحرکت انجم تا این که گوید: اما بعد حمد و سپاس بی قیاس ... اما بعد بر محققین محقق است که وجود هر موجودی محتاج است باسباب؛ **انجام:** جداول نجومی

در آغاز کتاب فهرست تاریخی دارد تا سال جلوس سلطان خدابنده سپس به احکام کلیه سال جلوس سلطان خدابنده پرداخته و بعد جداول احکام نجومی ذکر شده و آنها عبارتند از: ۱. جدول معرفة احکام سال ماضیه، ۲. جدول معرفت احکام کلیه، ۳. جدول معرفت احکام قطب الاقطاب، ۴. جدول معرفت احکام حالات قمر، ۵. جدول معرفت احکام سلریلدوز، ۶. جدول معرفت احکام قوس و قزح، ۷. جدول معرفت احکام اختلاجات و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۲-۲۱ سطر، اندازه:۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۷۷]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۷۵/۳

آغاز: مقاله دوم در ذکر مسائل و اعمال گذشته بر صفیحه آفاقی و آن دوازده باب است؛ **انجام:** و جدول اینست که در جنب سطور صفیحه مثبت است.

در احکام نجوم و مشتمل بر دو «مقالت» می‌باشد، مقالت اول آن در نسخه حاضر نیامده که شناخته شود و مقالت دوم آن دارای دوازده «باب» است؛خط:نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۲گ (۹ر-۲۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۱ - ۳۸۰]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۷/۳

آغاز: بسمله. و به نستعین. حمل. ثور ... حوت. بدین طالع مذکور اینست جالینوس حکیم گوید حمل خانه مریخ است طبع وی گرم و خشك است؛ **انجام:** طالع حوت. هر آن زنیکه بر طالع حوت زاید حوت برج آبی است و سه وجه دارد. . دعا اینست: بسمله. و جعلنا من بین ایدیهم سدا ... احفظ صاحب کتابی برحمتك یا ارحم الراحمین.

در این گفتار از سخنان سلیمان و جاماسب و جالینوس درباره برج‌های دوازده‌گانه و طالع‌های آنها و دعاهایی‌که در اسلام درباره آنها آمده است یاد گردید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۵گ (۹۶پ-۱۳۰ر) [ف: ۶ - ۲۱۲۲]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۸۷/۴

آغاز: احکام سکریو لدوز حکمای ترکستان و ایغور و رهبانان عجم گفته اند که سکریولدوز بر مثال شتر مستیست دهن باز کرده؛ **انجام:** و بتقویم حاجت نباشد و الله اعلم بالصواب (در ص ۱۵۱ شکل اوضاع بروج است).

احکام سکزیولدوز و قوس و قزح و ذو ذوالبه و منازل قمر و معرفت منازل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اشکال شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۲۰ص (۱۳۲-۱۵۱)، ۱۱ سطر (۵×۹) [ف: ۱۲ - ۲۶۹۵]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۷۷/۱۷

با جداول و جزآنها؛بی‌کا،بی‌تا؛۱۲گ(۱۰۲ر-۱۱۳پ)[ف:۶- ۲۶۰]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۸۷

آغاز: موجود: کنیم در وقت قران اندازان؛ **انجام:** اهل این صنعت بر آن متفقند

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [الفبائی ف: ۶۲۰]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۲۵

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۶۰ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۷/۲

در چندین فصل نزدیك ملحمه حبیش تفلیسی به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، ۳۳ص (۲۰۸-۲۴۱)، ابعاد متن: ۱۱×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۱سم [سنا - ف: ۱ - ۳۶۵]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۸/۵

آغاز: خاتمه در بیان آنچه مدار احکام بدان باشد ... فصل اول هر کوکبی را منسوباتی است بعضی سعداند و بعضی نحس؛ **انجام:** ابتدای تعلیم کتاب و بحث و مجادله را شاید.

نسخه حاضر خاتمه کتاب است و در بیان مدار احکام، دارای هفت فصل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای رنگ

یک‌لا، ۷۸ص (۱۲۰-۱۹۷)، ۱۲ سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۲۱×۱۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۵۶]

۴۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۲۰/۶

آغاز: علم احکام نجوم که آن عبارت است از معرفت تاثیرات نجوم؛ **انجام:** در وفا و عهد و تورع متوسط الحال باشد و العلم عندالله تعالی

رساله‌ای است در احکام و معرفت نجوم مشتمل بر پنج فصل به این ترتیب: ۱. بیان تاثیرات کواکب، ۲. در آن که سیارات در تأثیر قوی ترند یا ثوابت، ۳. شبهات که بر تأثیر کواکب و بطلان احکام نجومی، ۴. بیان صفات کواکب سیاره و دلالت ایشان، ۵. بیان دلالات بروج؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوای نازک کرم کاغذ لیمویی، ۱۰گ (۲۳ر-۳۲پ)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲ - ۲۹۶]

۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۷

احکام نجوم از تحفة الملوک سید مشمشو؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۴ص (۱۴۹-۱۷۲)، ۲۵ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۱۸۳]

۴۵. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره/۵

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۷۲]

۴۶. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۷۵]

۴۷. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۲۲

رساله احکام و اصطلاحات نجوم؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۷۰]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۸۲/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چنین گویند حکماء سلف که فلک به دوازده قسم است و هر قسمی را از وی برجی خوانند و از این برجها شش برج نر است و شش برج ماده؛ **انجام:** و عطارد با مریخ با یکدیگر به احتیال اند پیوسته اندر مکر و حیلت باشند و چون کواکب مستقیم باشند شمالی بوند و چون راجع بوند جنوبی بوند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اشکال هندسی به شنگرف، برگ اول رساله بازنویسی شده و بر روی آن یادداشتی نجومی و بین این رساله و رساله بعد نیز چند یادداشت پراکنده نجومی آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار، ۱۶۵گ (۱پ-۱۶۵ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۵۷]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۴۱

آغاز: جنوب باشد دیگر باره راجع گردد و بعد از آفتاب بر آید پس مادام چون به درج آفتاب؛ **انجام:** چون این ستارگان را در درج طالع مولود یا در درج خانه دهم طالع بیاید بدان که خداوند طالع.

صفحات پراکنده‌ای از کتابی است در احکام نجوم که برای آموزش مبتدیان نوشته شده و چندین بار به این مطلب اشاره شده است، یک بار مطلبی را از حکمای هند نقل می‌کند و بعد از آن می‌نویسد: «اندرین اقوال اعتقاد یقینی نیست جز در راه شریعت و آن چه در قرآن و اخبار رسول است اما مقصود از یاد کردن این آن بود که تا کتاب از اقوال ایشان خالی نبود» (۲۴پ). این عناوین در نسخه مانده است: فصل اندر صاعد و هابط ستارگان، فصل اندر دانستن عرض ستارگان، فصل اندر شناختن طول رباط ستارگان، فصل اندر معرفت احوال تقویم ستارگان، اندر دانستن فسد و صلاح ستارگان، فصل اندر دوستی و دشمنی ستارگان، فصل اندر حالات ستارگان، فصل اندر پیدا کردن عدد قبول، فصل اندر دانستن خداوند ساعت‌های روز و شب، اندر احوال ستارگان و دلیل‌های ایشان و او سی فصل است، فصل اول اندر صفات ستارگان، فصل اندر طبایع ستارگان، فصل اندر سعد و نحس ستارگان، فصل اندر نری و مادگی ستارگان، فصل اندر الوان ستارگان، فصل م د: اندر احوال نیک و بد ستارگان، فصل مر: اندر قوت ستارگان، اندر شناختن علامت‌های مردم از ستارگان، فصل اندر استیلاء ستارگان بر مردمها، فصل عح: اندر نظر کردن در احوال دلیلهای طالع، فصل اندر معرفت شرقی و غربی ستارگان، فصل اندر روشنی و تاریکی نمودن ستارگان، فصل مح: اندر ضعف ستارگان، فصل مط: اندر سوختن ستارگان و دلیل‌های ایشان، فصل در رجوع ستارگان، فصل اندر ضرر ستارگان، فصل اندر قران ستارگان و دلیل‌های ایشان، اندر قران جمله ستارگان، فصل اندر دانستن استخراج، فصل ۶. اندر هیات فلک‌ها، فصل ۷. اندر هیات فلک‌های ستارگان متحیره، فصل ۸ اندر استخراج جمع مشکلات تمامی علوم هیات فلک‌ها و غیرش، فصل ۶. اندر دانستن ستارگان ثابته، فصل اندر دانستن ستارگان ثابته که از خط استوار زایل‌اند و معرفت مزاجشان، فصل کو: در دانستن طالع شهرها، باب ۴. چهارده فصل است در احوال بروج و ستارگان و دلیل‌های ایشان، فصل اندر خانه‌های ستارگان، فصل اندر معرفت ستارگان ثابته که دیدنشان نور چشم را زیان دارد، فصل اندر دانستن موضع و مزاج و عظم و قفل ستارگان ثابته، فصل اندر معرفت دلیل نیک و بد مولودها از ستارگان ثابته. این فصول را نباید در اصل کتاب پشت سر هم دانست، زیرا از وسط نسخه برگ‌های زیادی افتاده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز، میانه، انجام؛ جدول‌ها ی نجومی شنگرف، صفحات جابه‌جا قرار گرفته‌اند؛ اهدایی حسینعلی محفوظ در مهر ۱۳۷۰؛ جلد: مقوا عطف پارچه‌ای، ۳۹گ، ۱۶ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۱۱۷]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۷۳

آغاز: مقالات دویم، فصل بر حسب بهمن ماه اندر بروج از گفتار حکماء قدیم؛ **انجام:** دلیل کند که سرد درخت و انگور بسیار بود اگر هر دو جانب سرماه بهم برآمده باشد دلیل

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: پارچه‌ای، مختلف السطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رایانه]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۳۳

آغاز: کم کردیم ماند سد و این عطیه مشتری باشد؛ **انجام:** و دوستی میان وزرا و اصحاب دیوان و رواج دارالقضا و خلاصی بندیان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رایانه]

← احکام نجوم ⟵ احکام طالع دوازده برج

● **احکام نجوم = احکام سائل و مسئول** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm = ahkām-e sā'el va mas'ūl

مجهول المؤلف است در احکام سائل «که بجهت حاجتی نزد منجم رود» و احکام مسئول عنه «که سوال از جهت اوست». مؤلف چند حکم از احکام خود را نیز ذکر کرده است. در فصل یازدهم می‌گوید: «در یوم سه‌شنبه ۳۰ شهر ربیع الاول سنه ۱۳۰۷ سؤال کردند که علامی فهامی امیر ابوالحسن که در ممالك فارس بعد از امام قلی خان به بزرگی و فضیلت در فارس نبود حاجتی داشت بنواب اعلی بجهت روا شدن حاجت سابق الالقاب عریضه بدرگاه گیتی پناه نوشته آیا حاجت روا شود یا نه ارتفاع گرفته و زایجه طالع به این طریق یافت بعد از ظن دلایل و امتزاج حکم بر آن که در روز یك‌شنبه ۲۰۶ (=۲۶) شهر مذکور رقم از جانب نواب اعلی برسد و حاجت علامی روا شود ... چون روز یك‌شنبه ۲۰۶ کس از نواب اعلی رسیده مژده رسانید و اکابر و اشراف فارس به تهنیت آمده خدام نوشته طلب نمود آن احکام را مطابق یافتند تحسین این بی‌بضاعت نمود و چون تألیف بنام علامی به نظر رسید بصلات و خلاع سرافراز شد». این رساله شامل یك مقدمه و ۱۲ باب است و مقدمه آن خود شامل ۱۲ فصل است.

در «مسأله در غالب و مغلوب» آمده است: «وکالت پناه نواب سوندك سلطان به بر عرب رفته و حرب محمد بن حصیر کدام غالب آیند؟ ارتفاع گرفته ...». چنان‌که می‌بینیم این رساله در زمان شاه عباس و فرمانروایی امام قلی خان فرمانروای فارس (-۱۰۴۳ق) و امیر ابوالحسن [فراهانی] (-۱۰۴۰ق) به نام همین فراهانی ساخته شده و تألیف آن میان سال‌ها ۱۰۳۷ و ۱۰۴۰ خواهد بود. در آن از «روضة المنجمین» و «کفایة التعلیم» و «برهان الکفایة» یاد شده است مثال‌هایی که درباره پیش‌بینی برای درباریان در آن آمده است به آنچه که در «کنز الاحباب» زین العابدین قاسم اصفهانی (نشریه ۳۳۱:۴) و تاریخ جلال منجم (دانشگاه ۴۲۰۴) یاد شده است می‌ماند.

آغاز: مقدمه در بیان بعضی از مسائل که واجب است قبل از شروع درین فن بدانند مشتمل بر دوازده فصل در بیان سائل و مسئول عنه بدانکه غرض از تدوین علم نجوم آنکه به دلائل ظن و تجربیات و قیاس در کونیات خبر داد ... فصل دوازدهم در استخراج خبی ... باب دوم در دلیلهای بیست و دوم ... الباب الثانی عشر و ما فیه من المسائل ... باب دیگر در ذکر بعضی مسائل متفرقه نجومی متفرعه برین کتاب ...

همانند:

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۰/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۹ ربیع الاول ۱۰۶۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: ۲۳۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حیوان که آن برج دلالت کند

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج یک لا، ۵۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۲۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ناقص در عدد و حساب و تعدیل و مستعلی است و سریع السیر و استقامت ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ رساله استخراج تا نیمی از ص ۲۵ این نسخه است و بدین کلمات پایان می‌یابد «اینست احوال ادلاء عمر که یاد کردیم و الله اعلم»، نام رساله در فهرست «استخراج ضمائر» آمده که به قرینه نسخه های مشابه تغییر یافت؛ کاغذ: اصفهانی شکری آهارمهره، جلد: میشن زرشکی داغ‌دار، ۸۹گ(۲۵-۱۱۳)،۲۲-۲۳سطر،اندازه:۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۱۰۳]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

کتابی است بدون خطبه که گویا بخشی از تألیفی باشد. مطالب تحت عنوان «فصل»، «باب»، «فن»، «مقاله»، «صنف»، و «ضرب» آمده است و در آن از احکام و فایده احکام و شناختن قانون، تثلیث و تربیع و ... حرکات سیارات، عدد کواکب، احکام موالید سخن رفته است و در برخی از موارد به‌آیاتی از قرآن کریم استشهاد نموده است.

آغاز: جنس دوم در علم احکام - علم احکام شناختن احوال اجسام زمین است

انجام: دیگر بر این قیاس کن و بدان که چون بدینجا رسیدیم کتاب بپایان رسید بحمدالله و المنه تمت، تمام شد در یوم چهاردهم شوال المکرم بتاریخ ۱۲۲۶

همانند:

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۱۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا: محمد جعفر تبریزی، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۲۳۰ق؛ جلد: مقوایی مشکی ضربی با گل و بوته زرین، ۱۵۸گ (۱-۱۵۸)، ۲۳ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳-۸۲۱]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۴۶

آغاز و انجام: برابر
کتابی است بدون خطبه که گویا بخشی از تألیفی باشد مطالب تحت عنوان فصل، باب، فن، مقاله، صنف، ضرب آمده است؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی اقل الطلبه؛ جلد: تیماج لایه ای قهوه‌ای رنگ، ۱۵۲گ، ۱۶ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۴۶]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

در قواعد نجومی و علم فلک و تعریفی کواکب و آثار و احکام آن‌ها و پاسخ از چهارده شبهه که به این فن شده، مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «فصل»: مقدمه در آنچه از سخنان هرمس و رسائل او استفاده می‌شود؛ فصل ۱. در اینکه حرکات کواکب و افلاک دارای اثر می‌باشند؛ ۲. در آنکه در علم نجوم و احکام نجوم چه باشد؛ ۳. در شبهات بر این علم و جواب آنها.
آغاز: این رساله‌ایست در علم نجوم و احکام او مشتمل بر مقدمه و سه فصل. مقدمه: آنچه از سخنان هرمس و رسایل او و سخنان کیومرث استفاده کرده شد
انجام: که از روی انصاف نه از روی جدل و تعصب چون در این رساله تأمل فرموده باشند هر خلل و زلل که مانند اصلاح دریغ ندارند و الله اعلم بالصواب

همانند:

۱. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۷۷/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۸ق؛ جلد: تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۲۲ - ۶۴]

۲. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۰۰/۲**
انجام: برابر
خط: نستعلیق نزدیک به نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: حنایی کهن، ۹گ (۶۱ر-۶۹ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۶۷]

۳. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۲۶/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ برگ ۹۵ این نسخه در آغاز آن نیز تکرار شده است، ۴ برگ، شامل فصلی در استخراج طالع و جداول مطالع البروج در انجام آمده است. این نسخه، احتمالاً از روی نسخه شماره ۸۴۷۷ این کتابخانه استنساخ گردیده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۹۰-۱۰۰)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۸ - ۳۷۷]

● **احکام نجوم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm

رساله‌ای مشتمل بر هفت «باب» و هر بابی مشتمل بر چند «فصل»: باب ۱. احوال بروج؛ ۲. احوال بروج ستارگان؛ ۳. احوال ستارگان؛ ۴. احوال فلک؛ ۵. احوال طالع مولودها؛ ۶. سهام و دلیل‌هایش؛ ۷. معرفت اسطرلاب.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، این کتاب است در جمیع علوم احکام نجوم و مشتمل است بر هفت باب و هر بابی مشتمل بر چند فصل ...

۱. **شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۱۹**
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۲۳۵]

۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۷۵/۱**
آغاز: برابر؛ **انجام:** باران بسیار آید چنانکه مردم را زیان کند، و الله اعلم و هو اصدق القائلین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۲ جمادی الاول ۱۲۹۳ق، برای میرزا رحمت الله؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶ - ۳۸۷]

● **احکام نجوم** = **جاماسب نامه** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm = jāmāsb nāme

کتابی است در نجوم شامل چند «فصل» درباره قرانات و طوالع از آدم تا خاتم.
آغاز: بسمله. صد هزاران شکر و سپاس دایرا جل جلاله که رقاب مکونات اسیر تسخیر اوست و زمام کاینات در قبضه
انجام: و مریخ. زحل بخانه فرزندان سبب هلاک فرزندان اینست و خورشید ما نیز [جدول طالع امیرالمؤمنین]

همانند:

۱. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جداول به شنگرف، دارای حواشی با نشان «ص»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور زرشکی مقوایی، ۲۴گ (۱پ-۲۴پ)، ۱۹ سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۸سم [رایانه]

۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۰۱/۱**
آغاز: برابر
دوازده بروج و هفت ستاره، با نام دیگر جاماسب‌نامه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن آلبالویی سبز، ۹ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۱/۸سم [ف: ۷ - ۴۹]

۳. **تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۴۸/۱**
آغاز: برابر؛ **انجام:** که همه وقتی بر بندگان خود مهربان و آمرزنده.

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی یک‌لا، ۳۶ص (۲-۳۷)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲ - ۷۹]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کوشیدن تا از غافلان نباشد و از نادانان ... در همه کارها توفیق از خدای تعالی خواستن که همه وقتی بر بندگان خود مهربان است و آمرزنده اللهم اختم عاقبتنا بالخیر و احشرنا مع النبی و اله صلی الله علیه و اله

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ در نسخه حاضر عنوان کتاب قید نشده ولی متن آن عیناً همان است که در نسخه ارجاعی فوق با عنوان «جاماسب نامه» معرفی شده و البته این نسخه غیر از جاماسب‌نامه‌ای است که به ترجمه میرزا عبدالله افندی (صاحب ریاض العلماء) در منابع معرفی شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن یک‌لایی مجدول ضربی، ۲۷گ (۱پ-۲۷)، ۱۳ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [رایانه]

● **احکام نجوم (جدول)** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm (jadval)

این رساله سراسر جدول‌های احکام نجومی است و احکام و اختیارات است با خطبه و دیباچه‌ای کوتاه که در کنار برخی نسخه‌ها نوشته شده و دنباله آن جداول طالع، درجات فلک، طول و عروض بلاد (خاصه شیراز و کرمان) و در انجام، جداول زجروفال ثبت شده. نویسنده در یادداشت‌های بین جداول از حل المسائل، تنبیهات ملا مظفر، احمد بن عبدالجلیل سجزی، تاج اکرم و علی بن ربن طبری نقل کرده است.

آغاز: حمد و ثنای بی ریب و ریا صانعی را سزا است که طاق سماوات را به قلم صنعت ... جدول معرفة الاختیارات علی کون القمر فی البروج

همانند:

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۴۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جدول‌ها و رقم‌ها شنگرف؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج سرخ یک‌لا، ۳۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ - ۶۵]

۲. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۵/۱۲

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، ۹گ (۱۵۳پ-۱۶۱ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۸۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۶۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** (مقدمه نثر جداول زجر و فال): ما آنچه متعلق به احکام سال و روز بود ذکر نمودیم و آنچه متعلق به احکام و دلائل قمر و بروج است در جدول نمودیم تا واضح باشد.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای سجاف عطف و حواشی قرمز، ۷ص (۸۲-۸۸)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۵۸]

۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۸۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حال دواب زبون ... بالصواب.

عناوین این رساله «حال، حال» می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان نسخه چند جدول تقویمی و اختیارات آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، یک لا، ۲۱۲ص، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۴]

● **احکام نجوم (منظوم)** / هیئت - ترکی

ahkām-e nojūm (manzūm)

تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۱۶۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۶۹۵]

● **احکام نجوم منظوم** / هیأت، شعر / فارسی

ahkām-e nojūm-e manzūm

منظومه فارسی در احکام نجومی فصد و حجامت و حالات قمر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶/۳۰۹۰-ف

نسخه اصل: ملی تبریز ش ۳۳۸۵ [در فهرست ملی تبریز این رساله معرفی نشده است]؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۲- ۷۳]

● **احکام النجوم (منظومة فی)** / هیئت / عربی

aḥkām-un nujūm (manẓwmat-un fī)

منظومه‌ای است در بیش از ۱۷۰ بیت در احکام نجوم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۹/۱۶

آغاز: الحمدلله العظیم البار ×× الماجد المهیمن الغفار / یعلم ما کان و ما یکون ×× منزه لیس له معین؛ **انجام:** و هی صفة الغل و الحدید ×× و کل من یواعد بالتهدید / و ان اتت للحامل یا امان ×× و عدها یحمل له امان. انتهت بحمدالله و حسن عونه

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید ش ۱۶۵۶؛ خط: مغربی، کا: عبیدالله محمد بن محمد بن علی بکری، تا: با تاریخ ۱۰۰۶ق؛ ۵ص (۳۱۲-۳۱۶) [عکسی ف: ۳ - ۴۰۶]

● **احکام نجوم و تقویم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nojūm va taqvīm

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۲۷

آغاز: در احکام، مشتمل بر چند اشارات در احکام زایجه سال چنانچه مذکور شد که زایجه سال تسویه بیوت اثنا عشریه است؛

انجام: و اقلیم دوم ماه منسوب است و از شهرها خراسان و سیستان و مکران و فارس و بحرین ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اوراقی مربوط به همان مطالب در وسط رساله جا داده‌اند، اول و آخر این قسمت و خاتمه قسمت اصلی افتاده و ناقص است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کاغذی، ۴۱گ، ۱۶-۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۷۲۳]

● احکام نجوم و تواریخ (جداول) / هیئت / فارسی
ahkām-e nojūm va tavārīx (jadāvel)

مجموعه جداول نجومی که در آن احکام خاص مطابق قواعد ستاره‌شناسی استخراج شده است، برخی از این جداول عبارتند از: احکام غالب و مغلوب، معرفت دایره سهم الحوادث، احکام ذو ذوابه علی کون الشمس فی البروج، دایره سکزیلدوز، احکام الرعد والبرق، احکام گریخته وگم شده، خواص الاعداد، لوح الغالب، اختیارات علی کون القمر فی البروج، الختیارات القمر فی المنازل، روية الاهلة فی البروج، اختلاجات الاعضاء، بیان احکام الکلیة.
آغاز: جدول احکام غالب و مغلوب عن قول الحکماء، احکام غالب و مغلوب معتبر است نزد جمله حکماء و ارسطاطالیس، این جدول تجفه از جهت اسکند ازجهت ارشماطیقی بیرون آورده است
انجام: و بی رونقی تجار و توانگران برعنایت ملول با بزرگان و ارباب فضل و خوشدلی این طائفه برنقصانی آبها و کمی بارندگی و بدحالی مسافران دریا [...] و عرق سفاین و لله اعلم و احکم
[نسخه‌های منزوی ۲۸۲/۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۶۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ شعبان۱۰۷۷ق؛ جداول و اشکال شنگرف؛ ۲۶گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۴]

● احکام نجوم و سال / هیئت / فارسی
ahkām-e nojūm va sāl

یزدی، محمد منیر بن محمد صالح، ق۱۲ قمری
yazdī, mohammad monīr ebn-e mohammad sāleh (- 18c)

اهدا به: برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵ق) و با نام ملک فتح علی خان
تاریخ تألیف: ۱۱۱۷ق
[فهرستواره منزوی ۳۰۸۳/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۸/۲
آغاز: و یا من بسط الماء علی الارض و مد روشن ترین کوکب کلام ... بعد از حمد الهی و نعت حضرت
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سفید، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۶ - ۳۹۶]

● احکام نجوم و طالع بینی / طالع‌بینی / فارسی
ahkām-e nojūm va tāle‘ bīnī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۶/۲
بندهائی در آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۳۵پ-۳۷پ) [ف: ۶ - ۲۲۶]

● احکام نجومی و طالع شناسی / حدیث / فارسی
ahkām-e nojūmī va tāle‘-šenāsī

رساله‌ای در هشت «باب» و چند «فصل»: باب ۱. (؟)؛ ۲. دارای هفت فصل؛ ۳. در هفت فصل؛ ۴. شامل نه فصل؛ ۵. حاوی دوازده فصل؛ ۶. در هفت فصل؛ ۷. حاوی ده فصل؛ ۸. شامل هشت فصل.
انجام: و ضعف رای با اهل بیت و مکروه از فرزند یابرادر و الله اعلم تمت بعون الله الغنی ...

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۳۲
آغاز: در احکام ولایت عطارد فصل هفتم در احکام ولایت قمر باب ۳ در احکام رسیدن طالع تحویل با برج انتها بمواشع کواکب در طالع؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: عزیز الله دلیجانی، تا: ۹۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «و آمنو علی محمد و بما ارسل»، «عبدالعلی»؛ کاغذ: آهارمهره سمرقندی، فاقد جلد، ۱۳۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۰۹۵]

● الاحکام النجومية / هیئت / عربی
al-aḥkām-un nujūmīya

مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری
maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

در یک «فاتحه» و ۲۳ «باب»: فاتحه در ۳ فصل کوتاه؛ باب ۱. احوال زحل؛ ۲. احوال مشتری؛ ۳. احوال مریخ؛ ... ۵. احوال زهره؛ ... ۱۰. قران علويين؛ ... ۱۵. کسوف؛ ... ۲۳. انتهاآت طالع.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی ضربی یک‌لایی، ۱۱۳ص (۱-۱۱۳)، ۱۶ سطر [سنا - ف: ۲- ۱۶۱]
تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۷۳/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۲۳۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۱۸/۲

آغاز: و به نستعين ... رسالة من تأليفات الشيخ الاجل العلامة محيي الدين ابن ابی الشكر المغربی فی علم الاحكام النجومية و هی مرتبة علی فاتحة و ثلاث و عشرين باباً. فهرست الابواب؛ **انجام:** فی مدخل تلك السنة. و فيما ذكرناه كفاية. و الله اعلم بالصواب. الحمدلله رب العالمين

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق؛ ۵گ (۱۱۸پ-۱۲۲پ) [ف: ۱ - ۱۰]

۳. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۶]

● الاحكام النجومية = الحكم علی قرانات الكواكب السبعة فی البروج الاثنی عشر / هیئت / عربی

al-aḥkām-un nujūmīya = al-ḥukm ʻalā qirānāt-il kawākib-is sabʻa fi-l burūj-il iṯnā ʻašar

مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری

maqrebī، yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

در هشت «باب»: ۱. فی القرانات، در دوازده «فصل»؛ ... ۸. فی الاختيارات الكلية.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی ضربی یک‌لایی، ۸۳ص (۱۱۴-۱۹۶)، ۱۶ سطر [سنا - ف:۲-۱۶۲]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۷۳/۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۲۳۶]

← احکام النساء ≻ احکام نساء

● احكام النساء / فقه / عربی

aḥkām-un nisā’

مفید، محمد بن محمد، ۳۳۶ - ۴۱۳ قمری

mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023)

احکام راجع به زنان را شیخ مفید در این کتاب گرد آورده، در اول احکام اعتقادیه و پس از آن احکام فقهیه را می‌آورد. بنا به‌گفته الذریعه (۱: ۳۰۲) به‌نقل از استادش علامه نوری این کتاب به‌جهت مادر شریف مرتضی و رضی تألیف شده است. آن را در چهارده «باب» و یازده «فصل» تنظیم نموده است: باب ۱. ما يعم كافة المكلفين فرضه؛ ۲. ما يخص فرضه بمن خلقه الله و امره و نهاه من النساء الأحرار و الاماء؛ ۳. الحيض؛ ۴. احكام النساء فی الصلوات؛ ۵. احكام النساء فی الصيام؛ ۶. احكام النساء فی الزكوات و الصدقات؛ ۷. احكام النساء فی الحج و العمرة؛ ۸. احكام النساء فی النكاح؛ ۹. احكام النساء فی الطلاق و الفراق و وفاة الأزواج؛ ۱۰. احكام النساء فی الشهادات و البينات؛ ۱۱. احكام النساء فی القود و القصاص و الديات؛ ۱۲. احكام النساء فی الحدود و الآداب؛ ۱۳. احكام النساء فی آداب الشريعة؛ ۱۴. احكام النساء فی الاحتضار للموت و الغسل و الكفن و الصلاة عليهن.

آغاز: الحمد لله الذی هدی العباد الی معرفته و يسرلهم سبيل ... فانی لما عرفت من ايثار السيدة الجليلة الفاضلة ... ليكون ملخصا فی كتاب يعتمد ... و اخبر نی برغبتها ادام الله توفيقها فی ذلك من سكنت الی خبره ... استخرت الله فامليت ... باب مايعم كافة المكلفين ...

انجام: ويكره ان يطرح فی القبر من غير ترابه الذی خرج منه ... افضل من دفنه فی التوابيت بذلك جرت السنة و الله ولی التوفيق.

چاپ: توسط کنگره هزاره شیخ مفید، ۱۳۷۲ش

[ریحانة الادب ۳۶۱/۵؛ الذریعة ۳۰۲/۱؛ مکتبة امیر المومنین ۶۳/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸/۱۰ خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، ۳۰ص (۵۸-۸۷)، ۲۳ سطر، قطع: وزیری باریک، اندازه: ۱۳/۳×۲۶/۲سم [ف: ۷ - ۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۱/۲۸

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی، مشهد مقدس؛ خط: نسخ، کا: عزیزالله بن عبدالعلی فراهانی، تا: ۱۰۷۶ق؛ ۳۶ص (۳۰۰-۳۳۵) [عکسی ف: ۷ - ۲۱۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۹۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ظاهراً از روی مجموعه شماره ۲۳۰ مرعشی استنساخ شده است؛ جلد: تیماج سرخ عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ(۲پ-۲۱ر)،۱۷سطر،اندازه:۱۲×۱۸/۵سم[ف:۱ - ۸۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۹۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن شیخ سلمان سعدی، تا: ۱۲۰۵ق؛ مصحح، رکابه‌دار؛ تملک: سید اسماعیل موسوی بهبهانی، اسد الله که این نسخه را از سید رضا خریداری نموده، محمد حسن بن شیخ باقر (صاحب کتاب جواهر الکلام)، اسماعیل بن سید نصرالله موسوی بهبهانی به سال ۱۲۷۰ق در نجف اشرف؛ مهر: «الواثق بالله الغنی رضا بن محمد مهدی الحسنی الحسینی» (مستطیل)، «العبد

محمد ... الحسنی الحسینی» (مستطیل)، «رضا بن محمد مهدی الحسنی الحسنی ...» (مستطیل)؛ کاغذ: فرنگی، ۲۳گ (۱-۲۳)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۲ - ۲۷۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۰۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج و سرترنج، ۱۶گ (۳پ-۱۸پ)، ۱۸-۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۷سم [ف: ۴۱ - ۲۱]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۹گ (۱پ-۱۹پ)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

● احکام نساء / فقه / فارسی

ahkām-e nesā'

شریعتمدار رشتی، رفیع بن علی، - ۱۲۹۲ قمری

šarī'atmadār-e raštī، rafī' ebn-e 'alī (- 1875)

رساله‌ای مختصر و استدلالی در احکام مختصه زنان که به درخواست شاهزاده محمد ولی میرزا نگارش داده و مجملی از احکام خنثی را نیز بیان می‌کند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۴۲/۲

آغاز: بسمه تعالی و الحمد لله ... حقیر ذلیل عاصی غریق دریای معاصی خائف از یوم یؤخذ بالاقدام و النواصی؛ **انجام:** بلکه حکم دیه خنثی نیز چنین است، فتبصر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۸۹پ-۱۰۲پ)، اندازه:۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۳ - ۳۴۶]

● احکام نساء / حدیث / فارسی

ahkām-e nesā'

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۲/۱

شامل روایات؛ بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۱۵گ، قطع: خشتی [اهدائی - ف: ۳۳۹]

● احکام النساء / فقه / فارسی

aḥkām-un nisā'

رساله فارسی در احکام فقهی مخصوص زنان از طهارت تا دیات.

کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره۲/

آغاز: یا گوشت خوک یا خون روان یا رباخوردن و عقوق و الدین و قطع رحم کردن؛

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۴]

● احکام نظام / فنون نظامی / فارسی

ahkām-e nezām

یا فرمان همایون در تعیین مناصب و قواعد نظامی خطاب به صدراعظم امیر نظام در هفده ماده.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۴۸

آغاز: احکام نظام که از جانب سنی الجوانب ما صادر می‌شود کلا باید به عهده امیر نظام که رئیس و بزرگ قشون است صادر شود؛

انجام: ابواب جمعی او بگوش خود شنوند.

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ لایی، ۱۰گ، ۱۰ سطر (۶×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۵۸]

● احکام النظر الی المحرمات و ما فیه من الخطر و الآفات / فقه / عربی

aḥkām-un naẓar ila-l muḥarramāt wa mā fī-hi min-al xaṭar wa-l āfāt

عامری واعظ، محمد بن عبدالله

'āmerī-ye vā'ez, mohammad ebn-e 'abd-ol-lāh

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۹/۳عکسی

آغاز: بسمله. حدثنا الشیخ الامام العالم نجم الدین ابو عبدالله محمد بن عمر بن ابی بکر بن عبدالله المقدسی ... قال الحمد و لی الحمد و مستحقه

نسخه اصل :کتابخانه چستربیتی، شماه ۳۸۵۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۲۲]

● احکام نظر در کتف گوسفند / علوم غریبه / فارسی

ahkām-e nazar dar ketf-e gūsfand

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۶/۳

آغاز: جدول شانه بینی است سپس: بسمله. و به نستعین الحمد الله علی سوانع النعم ... بعد این مقاله ایست در احکام نظر در شانه گوسفند؛ **انجام:** پس ماه خواهد گرفت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ شکل شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۴گ (۵۰پ-۵۳ر)، ۱۱ سطر (۵×۶)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۱۰۹]

● احکام النظر فی کتف الشاة = کتف الشاة = شانه بینی / علوم غریبه / عربی

aḥkām-un naẓar fī kitf-iš šāt = kitf-uš šāt = šānebīnī

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

رساله کوتاهی است در شرح احکام شانه گوسفند. چنان‌که در رساله بیان شده، با نظر کردن بر شانه گوسفند که در آن خطوط به رنگ‌های مختلف نمایان شود، هر کدام از خطوط و رنگها نشانه‌ای است بر وقایعی همچون باران، ملک، جنگ، قتل، سفر، ازدواج، سفر، سلطان، تجارت، خبر، مرض، مال، مرگ، اولاد و ... و می‌گویند این فن از فروع علم نجوم می‌باشد. نسخه‌ها با هم تفاوت اندکی دارند ولی به نظر یکی می‌باشد با تفاوت‌های اندک و کمی پس و پیش. این رساله به شیخ بهائی نیز نسبت داده شده و با انتساب به او در میراث بهارستان چاپ شده گرچه تصور شده فقط یک نسخه در دانشکده الهیات مشهد دارد.

آغاز: الحمد لله علی سوابغ النعم و ترادف الغنم ... هذه مقاله فی احکام النظر فی کتف الشاة، تسمی الشاة و تذبح.

انجام: وکان فی وسطه دایرة صفراء فالشمس ینکسف و ان کان الدائرة مضیئاً فالقمر ینخسف. و الحمد لله رب العالمین.

چاپ: تصحیح یوسف بیگ بابا پور و فضل الله رضوی‌پور، میراث بهارستان، دفتر دوم، صص ۷۷۳-۷۷۶، تهران، ۱۳۸۸ش، کتابخانه مجلس شورای اسلامی

[آثار و احوال خواجه ۳۲۰؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۶۸/۴]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۵۹/۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن سلطان محمد تبریزی، تا: ۱۰۱۰ق، جا: قزوین؛ ۴گ (۳۰۳ر-۳۰۶ر)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۸۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۲۲/۶

آغاز و انجام: برابر؛ نقلته من المنقول من خط العلامة ... بهاء الدین محمد

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالرزاق گیلانی، تا: پنج‌شنبه ۹ جمادی الاول ۱۰۳۴ق،جا: مدرسه طبیه معصومیه؛ جلد: میشن تریاکی، ۲گ (۸۷پ-۸۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲/۶×۱۹/۸سم [ف: ۹ - ۲۷۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۲/۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۱گ (۲۱۴پ - ۲۱۵ر) [مختصر ف: ۴۰۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله بن دیباج، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ابعاد متن: ۹×۲۱، اندازه: ۱۳×۲۶سم [رایانه]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۶۶/۹

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ق؛ از روی دستخط محمد بن حسین، انجامه: «و کتب الفقیر محمد بن حسین فی محروسة هرات صانها الله عن الآفات و حرسها عن البلیات فی غرة رجب الاصم الاصب سنة ۹۷۴ من هجرة سید المرسلین» (این انجامه مربوط به نسخه‌ای است که این نسخه از روی آن کتابت شده است)، پس از آن دو جدول شانه‌بینی بر اساس نظر حکمای خطا و هند (۱۷۴پ)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۲گ (۱۷۳پ-۱۷۴پ)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲۰ - ۴۳۷]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۶۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۱۱۱ق؛ ۳گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۷۱]

۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۳۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن حاجی محمد صادق کاشانی، تا: صفر ۱۱۱۷ق؛ جلد: تیماج لایه ای مشکی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۵۹۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۶/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ شکل شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۴گ (۴۷ر-۵۰ر)، ۱۱ سطر (۵×۶)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۱۰۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۱۵/۱۷

آغاز و انجام: برابر

کاتب: حبیب الله قاآنی شیرازی، تا: ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی و اصفهانی، جلد: پارچه‌ای قرمز، ۴ص (۹۹-۱۰۲)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۶۸۰]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۰/۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: ۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ از روی خط شیخ بهائی؛ کاغذ: فرنگی به رنگ آبی، جلد: تیماج حنایی، ضربی، یک لا، ۲گ (۱۱۴-۱۱۵)، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۵۸]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۲ص (۲۴۲-۲۴۳)، ۲۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹ - ۳۵۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۷/۲۴

نسخه اصل: [عکسی ف: ۶ - ۴۰۷]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۷۶/۹-۱۹/۲۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۸ - ۴۴۳۵]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۴ ضمیمه

در فهرست نام مؤلف ندارد ولی احتمالا همان کتف الشاة منسوب

به خواجه است. در فهرست «احکام الکتف» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا [الفبائی: ۲۶]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۹۳/۳

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲گ (۹ر-۲۰پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۴ - ۲۵۰]

۱۵. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۴۱/۱۱

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ محشی؛ ۳گ (۱۱۰پ-۱۱۲پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: - ۳۵]

۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۳۳/۳

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ جداول دور متن و نیز ترجمه احادیث به شنگرف؛ کاغذ:فرنگی، جلد: مقوایی کاغذ قهوه‌ای عطف تیماج نارنجی، ۲گ، ۱۴ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۳-۹۸۴]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۵۰/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن زرد مجدول لایی، ۳گ (۱۸۶پ-۱۸۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۲سم [ف: ۶ - ۳۳۳]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ از روی خط شیخ بهائی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۱گ (۱۲۴ر-۱۲۴پ)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۷۳]

● احکام النظر فی کتف الشاة = ترجمه کتف الشاة = شانه بینی / علوم غریبه / فارسی

aḥkām-un naẓar fī kitf-iš šāt = t.-ye kitf-uš šāt = šānebīnī

رساله مختصری است درباره شانه‌بینی که از شاخه‌های ستاره‌شناسی قدیم بوده است و با استفاده از شانه گوسفند انجام می‌دادند.

آغاز: بسمله، حکم کردن بر شانه گوسفند و غیره، حکیمان و مهندسان با خبر گفته‌اند که شناختن شانه گوسفند با علم نجوم برابر است.

انجام: و اگر بشانه سرخی بیند نزدیک سر دلیل باد و دم باشد

[الذریعة ۲۸۲/۱۷؛ فهرستواره منزوی ۳۸۶۱/۵ آن را از خواجه نصیر طوسی دانسته]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۹۹/۲

آغاز و انجام: برابر

مختصری است فاقد خطبه و دیباچه و ظاهراً فصلی است از کتابی؛خط:نستعلیق تحریری،کا:محمد حسین بن خلف تبریزی، تا: ۱۰۴۱ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوایی، ۱ص (۱۷)، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۶/۸×۲۵/۲سم [ف: ۸-۴۱۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۳۶

آغاز: بسمله حمد و سپاس خالقی را سزاست ... اما بعد این رساله‌ایست در احکام نظر کردن بر شانه گوسفند ... اما حکماء هند بر آنند که شانه چپ این حکم دارد؛ **انجام:** و اگر دائره سفیدی باشد پس ماه گرفته شود.

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۶ص (۴۸۲-۴۸۷)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۵۰]

● احکام النظر فی کتف الشاة = ترجمه کتف الشاة = شانه بینی / علوم غریبه / فارسی

aḥkām-un naẓar fī kitf-iš šāt = t.-ye kitf-uš šāt = šānebīnī

رساله مختصری دیگری است درباره شانه‌بینی.

آغاز: فی معرفت الاکتاف حکما گفته‌اند که دانستن شانه گوسفند با علم نجوم برابر است و همه کس اندازه او ندانند ... مصنف گوید که چنان دانم که هر گوسفندی که باشد به هر وقتی که باشد مقصد حاصل شودآنجا

انجام: دلیل سرماست آنسال اگر برتری شانه سوراخی بود نزدیک سر دلیل باد بود و الله اعلم بالصواب

[الذریعة ۲۸۲/۱۷؛ فهرستواره منزوی ۳۸۶۱/۵ آن را از خواجه نصیر طوسی دانسته]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۸۱/۳-۳۶/۱۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج و سرترنج، ۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف:۶-۳۳۰۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۹/۶-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و پادشاه آن لشکر را زیان بسیار شد و شکل این است.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی و زرد، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۲گ (۱۶۲پ-۱۶۳ر)، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۱۶۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۹/۴-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ در انتها تصویر شانه گوسفند آمده است و در ذیل آن نسخه دستور غذایی و نیز دستور خواندن قل هو الله احد مغربی (کذا) جهت زیادت حفظ با همان قلم کتابت شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، ۳ص (۹۱-۹۳)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۳ - ۳۵۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۱۵/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** برف و باران و تنگی اگر از طرفی که پهن تر است بر نیمه بالای کنار شانه دو انگشت سفیدی بود آن سال باران بسیار آید لکن طعام نیک بود و اگر سیاهی خردک باشد پهن باز شده آن سال برف و باران بسیار بود و الله اعلم تمت الرساله.
کا: حبیب الله قاآنی، تا: ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی و اصفهانی، جلد: پارچه‌ای قرمز،۳ص(۱۰۲-۱۰۴)،اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۶۸۰]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۷/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** نزدیک سر دلیل باد و دم باشد
مختصری است فاقد خطبه و دیباچه از مؤلفی مجهول؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد طاهر مشهدی، تا: ۱۳۰۹ق، جا: مشهد؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج ضربی زرکوب ترنج‌دار، ۲گ(۲۲۶-۲۲۷)، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۳/۱سم [ف: ۱۰-۲۴۸]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۰۰
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «احکام الکتف» و «احکام شانه گوسفند» آمده است و مدرس رضوی آن را منسوب به خواجه دانسته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، ۱گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [الفبائی: ۲۵]
۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۲۳/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر بزیر شانه سرخی بود نزدیک شر دلیل باد و دمه (کذا) باشد و الله اعلم
بی‌کا، بی‌تا؛ دو شکل گوسفند در نسخه ترسیم شده و پس از اتمام رساله چند بیت شعر دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۶۲پ-۶۴ر)، اندازه: ۱۵/۵×۱۷سم [ف: - ۵۴]

● احکام النکاح / فقه / عربی

aḥkām-un nikāḥ

حسن بن محمد علی، ق۱۳ قمری
hasan ebn-e mohammad ʻalī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۹ق
رساله کوتاهی است در تحقیق بعضی از مسائل نکاح که بین علماء در آن مسئله ها اختلاف و تشاجری هست و مؤلف نام خود را در مقدمه حسن بن محمد علی معرفی کرده است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۲۵۹
خط: نستعلیق شکسته، کا: علینقی بن محمد حسین خادم آستانه رضویه، تا: ۱۳۴۱ق، جا: طهران [ف: - ۴۳]

● احکام النکاح / فقه / عربی

aḥkām-un nikāḥ

رساله مختصری است که در آن برخی از شروط صیغه نکاح چون عربی بودن ایجاب قبول و مانند آن یاد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۵۰/۵
آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و الصلوة ... لاریب فی ان النکاح ... الی دایم و متعة و الدایم فیه صلاحه الزوجین لا یقاع عقد النکاح بینهما؛ **انجام:** و لو کانت المراة و کیلة من الرجل قال زوجت نفس موکلی فلانا یکذا قبلت لموکلی
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۹ ربیع الاول ۸۲۲ق؛ کاغذ: سفید کهنه، جلد: مقوایی با عطف تیماج، ۲ص (۳۰۴-۳۰۵)، ۲۰و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۹ - ۱۲۶]

● احکام نکاح و طلاق / فقه / فارسی

ahkām-e nekāh va talāq

تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۶۷/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۳ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [نشریه: ۳ - ۲۲۳]

← احکام نماز ≻ تحفة الابرار (مختصر)
← احکام نماز ≻ شکیات نماز
← احکام نماز ≻ الوجیزة فی الصلاة

● احکام نماز / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

موسوی، محمد بن ابی الحسن، ۹۶۳ - ۱۰۴۳ ؟ قمری
mūsavī, mohammad ebn-e abe-l-hasan (1556 - 1634)
رساله‌ای مشتمل بر دو «فصل» و «خاتمه»: فصل ۱. مقدمات نماز؛ فصل ۲. مقارنات نماز؛ خاتمه در سهو و شک‌های نماز.
آغاز: بسمله، شکر و سپاس حق بر طالبان متاع باقی لازم است که دیده بصیرت به معرفت معبود گشوده اند
انجام: بنا بر حجت وقوف نهد تا رفع وسوسه شیطان شود.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۰۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دهه سوم ربیع الثانی۱۰۷۱ق؛ جلد اول اوراق به لاجورد و شنگرف؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۱]

● احکام نماز / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ - ۱۰۷۰ قمری
majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd ʻalī (1595 - 1660)

رساله‌ای مختصر که در آغاز اصول دین و احکام طهارت آمده پس از آن به احکام نماز می‌پردازد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۰۶/۲

آغاز: الحمد لله رب العالیمن. چون نماز از جمله ارکان دین است می‌باید که بنده مؤمن شرایط و آداب آنرا بداند؛ **انجام:** و در هر حالی که باشد می‌باید که دلش باحق سبحانه و تعالی باشد.

بی‌کا، تا: دوشنبه ۵ جمادی الاول ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۲۳پ-۳۱پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴ - ۸]

● **احکام نماز** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

بخاری، محمد حسین، - ۱۰۹۰ قمری

boxārī, mohammad hoseyn (- 1679)

منظومه‌ای است درصد و هفتاد بیت دارای ده «باب»، در احکام و واجبات و مستحبات نماز.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۶/۱

آغاز: ابتدا میکنم بنام خدا ×× کزد و حرف آفرید ارض و سما / نام حق بر زبان همی رانم ×× که بجان دلش همی خوانم؛ **انجام:** ثلث فرسنک بود چهار هزار ×× از قدمهای مرد خوش رفتار

خط: نستعلیق بدخط، کا: میر سید محمود مخدوم، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی عطف تیماج قرمز، ۸گ (۱پ-۸پ)، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۹۶]

● **احکام نماز = ترجمة الصلاة** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz = t.t-uṣ-ṣalāt

قمی، محمد طاهر بن محمد حسین، - ۱۰۹۸ قمری

qomī, mohammad tāher ebn-e mohammad hoseyn (- 1687)

رساله‌ای بسیار مختصر و فتوایی است در فضل نماز و آداب و احکام آن. در برخی نسخه ها «ترجمة الصلاة» نامیده شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ای جوینده طریق طاعت وای طالب اسرار عبادت بدان وآگاه باش که از حضرت سید المرسلین صلوات الله علیه روایت است که دنیا مزرعه آخرت است، پس باید که دراین مزرعه

انجام: ظاهر اینست که سلامتی باد شما را و رحمت خدا و برکت‌های وی و معنی السلام علینا و عبادالله الصالحین سلامتی باد ما را و بندگان صالح را

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۸۹/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۹۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** احتیاط آنست که دو سجده سهو در موضعی که لازم می‌شود ترک ننمایند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰گ (۸ر-۱۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۱۱۴]

۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۷/۴

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون مؤلف و با عنوان «اسرار نماز»؛ کا: محمد عل بن عباسعلی تویسرکانی، تا: ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: نخودی رنگ، جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۸]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۶۸/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ توسط کاتب تصحیح شده، در دو برگ آخر شرحی بر حدیث نبوی «من جاوز اربعین سنة» و اشعاری به فارسی آمده است؛ جلد: تیماج قرمز ضربی بدون مقوا، ۵گ (۳۸ر-۴۲پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۴]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۹۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید حسن بن احمد حسینی، تا: قرن ۱۲؛ ۱۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۳۹۴]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۰۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد شفیع حسینی طاهری نواده مولف، تا: ۱۱۴۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۸گ (۲۱۷-۲۲۵)، ۱۸ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۰۸۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۶۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسمعیل بن محمد، تا: ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ص (۱۴۷-۱۶۱)، ۱۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۲۵]

۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۴۴ق؛ اهدایی عسکرشاهی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج عنابی عطف تیماج زرد، ۱۶گ(۱۵۸-۱۷۳)،۱۱سطر(۶×۱۳)،اندازه:۱۰×۱۷سم[ف:۴- ۱۳۰۵]

● **احکام نماز = ترجمة الصلاة = آداب الصلاة** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz = t.t-uṣ-ṣalāt = ādāb-uṣ-ṣalāt

آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲۵ قمری

āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (-

1713)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی

رساله مختصری است در احکام نماز با ترجمه روایت‌ها و دعاها، در هفت «فصل» و یک «خاتمه»: فصل ۱. اذان و اقامه؛ ۲. کیفیت نماز و آداب و شرایط آن؛ ۳. ترجمه و تفسیر سوره فاتحه؛ ۴. تفسیر سوره قدر؛ ۴. تفسیر سوره توحید؛ ۶. تعقیب نماز؛ ۷. سجده شکر؛ خاتمه در چند فائده.

آغاز: بسمله الله اکبر زهی رسایی صیت جهان پیمای اذان اعلام کبریای خدائی و اعلان خجسته ... چون درین وقت فرمان قضا جریان خسرو زمان ... السلطان بن السلطان ... شاه سلطان حسین الصفوی الموسوی الحسینی بهادر خان ... شرف نفاذ یافت که این نیازمند رحمت باری جمال الدین محمد بن حسین خوانساری رساله در بیان افعال واجبه و مندوبه نماز بطریق اختصار تألیف نماید لهذا امتثالا للامر المطاع این رساله را ترتیب داد و الله الهادی الی سبیل الرشاد مقدمه در اذان و اقامت

انجام: بان نحو سجده کند و حاجت خود بخواهد و اذ قد بلغ الکلام مقام الاختتام فلنحمدالله شکرا ... من ختم الرسالة ببعثته و الاطهار الاخیار من عترته.

چاپ: با تحقیق علی اکبر زمانی نژاد، ضمن الرسائل، ۱۳۷۸ش، از طرف کنگره بزرگداشت آقا حسین خوانساری

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صاحب شریعت را رخش عزیمتش مصلی و مه تا به ماهی را آستان.

تنها یک صفحه از آغاز رساله کتابت شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: محمد صالح مهشدی، تا: اوایل ذیقعده ۱۰۷۵ق، جا: مکه؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی نازک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۳۳پ)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۳۴/۷

آغاز: فصل اول: در اذان و اقامه که پیش از نماز گفته می‌شود، کسی که اراده نماز دارد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۱؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۳۹گ(۱۱۴پ-۱۵۲پ)،اندازه:۱۲×۱۸سم [ف: ۸ - ۲۲۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۹۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۴۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۰۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم بن محمد حسین حسینی، تا: ۱۱۳۲ق،جا:دارالسلطنه اصفهان؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای با ترنج، ۴۸گ(۱پ-۴۸پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۵۳۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۶۹۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصلاة علی من ختم کتاب الرسالة ببعثته و الاطهار الاخیار من عترته

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ (در عصر مؤلف)؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز، ۵۰گ (۱پ-۵۰ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۹۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۹۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۴۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۲/۱

آغاز و انجام: برابر؛ و اذ قد بلغ الکلام مقام الاختتام فلنحمدالله شکرا لنعمته و الصلوة و السلام علی من ختم کتاب الرسالة ببعثته و الاطهار الاخیار من عترته (بلغ مع نسخة الاصل).

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ (در حیات مؤلف)؛ در ۵۲پ دارد «بلغ مقابلة مع نسخة الاصل»، دارای حواشی با نشان «منه سلمه» و «منه» از نویسنده متن، عنوان در فهرست گ۲ر: «آداب نماز من افادات عالیحضرت آقا جمال دام ظله السامی»؛ مهر: «محمد تقی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۵۱گ (۲پ-۵۲پ)، ۱۱ و ۱۵ سطر (۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۷۵۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۹۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۴۹]

۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۴۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج با سر مجدول، ۴۰گ (۲۰۰پ-۲۳۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۱۳]

۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۶۱/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج ضربی دار قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۶۲۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۰/۳

آغاز: فصل اول در اذان و اقامت که پیش از نماز گفته می‌شود. کسی که اراده نماز دارد بعد از آنکه طهارت گرفته باشد رو بقبله کند؛ **انجام:** در حقیقت او هیچ چیز را شرکتی نباشد و اگر نه آن چیز نظیر و مانند او باشد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج فرنگی، ۳۱ص (۲۰-۵۰)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۸۸]

● احکام نماز / فقه -

ahkām-e namāz

انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴-۱۲۸۱ قمری

ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۴۱/۳

چاپ ۱۲۷۳؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۷۲]

● **احکام نماز** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

اصفهانی، محمد تقی بن محمد رحیم، ق۱۳ قمری

mohammad taqī ebn-e mohammad rahīm (- 19c)

احکام فتوایی نماز را به‌طور نسبتاً مفصل در پانزده «فصل» آورده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد چنین گوید احوج المحتاجین الی رحمة ربه الکریم

انجام: تلافی آنرا نموده باشد تا ثواب چهار رکعت باو عطا شود و الحمدلله أولا و آخراً و ظاهراً و باطناً

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ مصحح؛ تملک: حاج آقا احمد کرمانشاهی طهرانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۳۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۱]

● **احکام نماز** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

رشتی، محمد باقر، ق۱۳ قمری

raštī, mohammad bāqer (- 19c)

در سه «فصل»

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۴۸/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱۰۶-۱۱۴)، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۵۸۶]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۹۶/۲

انجام: ور بفعل دگر شدی داخل منما اعتبارش

خط: نسخ، کا: حسن بن رضا حسینی، تا: ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی کبود، جلد: تیماج زرد، ۱۲گ (۲۲-۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۶۰۶]

● **احکام نماز = مختصر نخبه** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz = moxtasar-e noxbe

شیخ مرتضی، ق۱۳ قمری

šayx mortazā (- 19c)

وابسته به: نخبه؛ کرباسی، محمد ابراهیم بن محمد حسن (۱۱۸۰-۱۲۶۲)

شامل مقدمات، مبطلات، احکام شک و سهو نماز که توسط یکی از شاگردان ایشان گردآوری شده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و اله اجمعین اما بعد بدانکه امتثال فرمان برداری خداوند

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی جنایت در جمیع اقسام ... بلکه خالی از قوت نیست

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین نوری، تا: قرن ۱۳؛ اهداء به مریم خانم، جدول دور سطور زر و سیاه و آبی، جدول خارجی زر و سیاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۰گ، ۷ سطر کامل (۵/۸/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۷۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** که بلا مهله پس از نماز بکند تم باخیر و السعاده.

نام مؤلف به استناد نسخه ش ۲۱۲۶ملی تغییر یافت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۲۱ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۳۰]

● **احکام نماز** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, ʻalī ebn-e mohammad ʻalī (- 1896)

مختصری است فتوایی در امور اعتقادی و احکام طهارت و نماز که برای عمل مقلدین نوشته شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این رساله ایست مختصر که جمعی از برادران دینی بجهت رفع حاجت شرعیه خود

انجام: و در اینجا غرض از این رساله بانجام رسید و الله الموفق فی کل حال

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد اسماعیل بروجردی، تا: ۱۲۹۷ق؛ با فتوای سید محمد کاظم طباطبائی یزدی تطبیق شده و خط مؤلف و مهر مربع وی «علی بن محمد علی الحسینی» بر فراز صفحه اول دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ (۳۵پ-۶۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: - ۲۵]

● **احکام نماز** / فقه / فارسی

ahkām-e namāz

چندین رساله ناشناس غیر همانند.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۶۳

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... فصل بدانکه پیش از نماز دانستن ده چیز واجب است طهارت کردن و وقتهای نماز؛ **انجام:** علینا و علی عبادالله الصالحین آنکه سه بار بگوید الله اکبر و بار هر

تکبیر دست بردارد تا نرمه گوشت تمت الرساله.
رساله‌ای است در احکام نماز در چندین فصل: فصل در واجبات پیش از نماز، در طهارت و پیش از طهارت، در خلا، در آنچه وضو را بشکند، در احکام جنابت، در غسل جنابت، در تیمم، در بیان وقتهای نماز، در شناختن قبله، در عددهای رکعات نماز، فرایض در هر رکعت نماز، اقامه، اذان، نیت و نماز (حمد و سوره ...)؛ خط: نستعلیق، کا: ملک حسین بن نظام الملک، تا: قرن ۱۰؛ بعد از اتمام این رساله دعای بعد از نماز نوشته شده است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای تیره، ۷ص (۸۹–۹۵)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [رایانه]

۲. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۶

آغاز: اجماع کرده‌اند بر آنکه هر که عمداً یکی از واجبات نماز را ترک کند؛ **انجام:** و استیلای او برایشان باقی باشد ... فی شهر جمادی الثانی سنه ۱۱۴۸
شامل مطالبی در مبطلات و شکیات نماز است که در دهم ذیقعده سال ۱۰۸۵ تألیف شده؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر بن محمد هاشم اصفهانی، تا: جمادی الثانی ۱۱۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه حاضر در حاشیه توضیح و تصحیح از علمایی چون شیخ شهید و آخوند ملا احمد اردبیلی دارد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲۹گ، ۱۴ سطر (۴×۸) [ف: ۴]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۷۵/۲-۳۹/۱۵۵

آغاز: و خواه نباشد بدانکه گاهی در نماز واجب رو بقبله کردن ساقط می‌شود ... مطلب اول در بیان آنچه در نماز معتبر است دوازده نوعست یا فعلست یا ترک فعل و هر یک از این دویا واجبست یا سنت؛ **انجام:** دو رکعت دیگر از نافله مغرب کند و در هر رکعت از این دو رکعت این چند آیه را از سوره حدید بخواند بسم الله الرحمن الرحیم سبح لله مافی السموات و الارض ... والی الله ترجع الامور یولج اللیل
فقه فتوایی است در احکام نماز شامل چند مقصد و فصل و مطلب، مباحث موجود در نسخه: مطلب اول در بیان آنچه در نماز معتبره است در ۱۲ نوع، فصل در واجبات نمازهای یومیه ۳۶۲ فصل، هشت فصل در بیان هشت فعل نماز: ۱. نیت، ۲. تکبیرة الاحرام، ۳. قیام، ۴. قرائت فاتحه و سوره، ۵. رکوع، ۶. سجود، ۷. تشهد، ۸. تسلیم، مقصد دوم در بیان نماز جمعه، مقصد سوم در نماز عیدین، مقصد چهارم نماز طواف، مقصد پنجم نماز آیات، مقصد ششم در نماز میت، مقصد هفتم نمازی که به نذر واجب شود، مقصد هشتم نماز استیجاری، مقصد نهم نماز قضای پدر، مطلب دوم در نمازهای سنتی ۲۴ نماز: اول نوافل یومیه ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۳۳]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۸۰/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چون نماز ستون دین است و افضل عباداتست و بهترین طاعاتست چنانچه در احادیث معتبره وارد شده است که ... پس بنابراین بر هر مکلفی واجبست که نماز خود را بداند تا نماز تواند کرد؛ **انجام:** ۱۷- امام بلند خواندن ۱۸- مامومین آهسته گفتن ۱۹- [...] بترتیل گفتن ۲۰- مقدم داشتن السلام علیك ایها النبی و رحمة الله و برکاته السلام علی جمیع الانبیاء الله و رسله ... السلام علی محمد بن عبدالله خاتم النبیین
رساله‌ای کوتاه که در آن تمام احکام واجب، مستحب و مکروهات اجزا و ارکان و منافیات آن بیان شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۷۱]

۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۶۰

آغاز: باب ۶: در نماز است و آن در چند فصل است
فصل اول: در عدد نمازهای واجبی است، بدانکه عدد نماز واجب هفت است
بر روی صفحه اول آمده: «رساله مرحوم حاجی میرزا ابراهیم علیه الرحمه»، در احکام نماز و شامل باب‌های ۶ و ۷ و ۸ است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۳گ، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۰۹]

۶. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۸۳

آغاز: هدایت و ارشاد عباد فرموده اعمالی را که موجب فوز بدار القرار و باعث استحقاق برسل منعم بیزوال است
احکام نماز را با مقدمات آن ضمن فصولی چند نسبتاً مفصل و به‌طور فتوایی نگاشته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ طبق یادداشتی که جمشید منوچهری روی برگی قبل از کتاب به تاریخ ۱۳۳۶ش نوشته است، این کتاب به خط جدش حاج ابوالحسن خان منوچهری پیشنماز مسجد حاجی شهباز خان کرمانشاه می‌باشد؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷/۱۸-فیروز

مقدمات و مقارنات و شکیات نماز است با قلم کاتب؛ کا: میر سید علی تفرشی لشکر نویس ملقب به موثق لشکر، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۱۴۰–۱۴۱)، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۰۶]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۹۴/۵-۳۹/۲۷۴

آغاز: و بیع و شری کردن و بانگ نماز دوم گفتن مکروه است در میان خطبتین سخن گفتن وب عد از صبح جمعه سفر رفتن و سنت است که خطیب بلیغ بود وبر نمازها مداومت نماید؛ **انجام:** لندبه قربةً الی الله پارسی می‌نشینم در این مجلس یا در این موضع برای آنکه
کتابی است فقهی شامل احکام نماز به صورت فتوایی و مطابق با فقه شیعه، دارای ابواب متعدد که در نسخه حاضر ازباب بیست و چهارم تا باب سی وسوم از آن موجود است: باب ۲۴. بیان کیفیت نماز عید رمضان، باب ۲۵. نماز کسوف و خسوف، باب ۲۶.

کیفیت نماز سفر، باب ۲۷. قضای فرایض و نوافل یومیه، باب ۲۸. نماز خوف، باب ۲۹. نماز نذر و عهد، باب ۳۰. نماز استسقا، باب ۳۱. نماز نافله رمضان ، باب ۳۲. نماز جماعت، باب ۳۳. بیان نیات؛
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای،۳۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۱ - ۱۳۴]

۹. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۵۸/۲

آغاز: اخفات آن است که شخصی نزدیک او بشنود بدون صدا و حداقل جهر است و اکثر جهر آنست که علو مفرط نباشد؛ **انجام:** و هرگاه نگوید نقصی ندارد و طریق نماز به این نحو است که اول شهادت

کتابی شامل نماز و مبطلات آن نماز جمعه و آداب و اعمال روز جمعه، غسل، ازاله نجاست از جامه و بدن، در شناختن وقت نماز، شناختن قبله، افعال واجب در نماز یعنی مقارنات، شکیات نماز، اصول دین، آداب نماز یومیه، در احکام غسل میت و کفن و آداب آن؛ خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی روکش تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول ترنج‌دار عطف تیماج قهوه‌ای،۴۴گ(۶ر-۴۹پ)،۱۳سطر،اندازه:۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۵۵]

۱۰. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۹۸/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، ۵گ (۱۲ر-۱۶پ)، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: ۲۳۳]

● احکام نماز (منظومه) / فقه، شعر / فارسی

ahkām-e namāz (mnz.)

در این مختصر اصول دین، مقدمات نماز و احکام آن بیان شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۹۵

آغاز: بسمله. ایا مؤمن پس از حمد خداوند ×× زدین و شرع بشنو نکته چند / میان چار و پنج از شک فتدهم ×× بگفتم فهم کن و الله اعلم

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد امین حسینی، تا: ۱۱۲۵ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با رویه گالینگور مشکی، ۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۷۴۱]

● احکام نماز (منظومه) / فقه، شعر / فارسی

ahkām-e namāz (mnz.)

در این منظومه که یکصد و پانزده بیت است مختصر احکام نماز با مقدمات آن به‌نظم کشیده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۴۲/۲

آغاز: ایا مؤمن پس از حمد خداوند ×× ز دین شرع بشنو نکته ای چند / هر آنچه واجب است درباب آنرا ×× بگوش و جان و دل بشنو تو آنرا؛ **انجام:** میان چار و پنج از شک فراهم ×× بگفتم فهم کن و الله أعلم

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد رضا بن محمد علی حسینی قزوینی، تا: ۱۲۸۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵گ (۵۲ر-۵۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۴۰]

● احکام نماز (منظومه) / فقه / فارسی

ahkām-e namāz (mnz.)

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۲۰/۳

آغاز: ایا مومن پس از حمد خداوند × زدین شرع بشنو نکته ای چند؛ **انجام:** میان چار و پنج ارشد فتدهم × بگفتم فهم کن و الله اعلم

اشعار فارسية فی اصول الدين الخمسة و يتلوها ذکر الاحکام الشرعية؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۶۲پ-۶۶ر)، اندازه: ۸×۱۷سم [مؤید: ۲ - ۲۳]

● احکام نماز و روزه / فقه / فارسی

ahkām-e namāz va rūze

فقه فتوایی است شامل «ابواب» و «مقاصد» و «فصول»، در بیان احکام نماز، و روزه مطابق با فقه شیعه، مؤلف رساله نماز جمعه را در عصر غیبت واجب عینی می‌داند.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۱۵-۳۹/۱۹۵

آغاز: تمام کند وی را و اعاده لازم نیست و اگرچه در نماز دو رکعتی باشد و اگر نقص به خاطر آید بعد از آنکه؛ **انجام:** و جهت هر روزی یک مد تصدق می‌کنند و قضا می‌کنند و خلاف کرده‌اند اصحاب در آنکه هرگاه برخود ترسند آیا تصدق

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۳۴]

● احکام نماز و روزه مسافر / فقه / فارسی

ahkām-e namāz va rūze-ye mosāfer

خطیب ایروانی، مصطفی، ق۱۲ قمری

xatīb-e īravānī, mostafā (- 18c)

رساله مختصر و مفید استدلالی در احکام نماز و روزه مسافر است. عناوین موجود در نسخه حاضر چنین می‌باشد: فصل ۱. وجوب قصر نماز؛ فصل ۲. شرایط قصر دارای پنج شرط؛ فصل ۳. روزه مسافر

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۲۶

آغاز: که شرایط سفر بر وجهی که موجب قصر است بداند تا از عهده تکلیف خود بیرون تواند آمد؛ **انجام:** «لایکون مستصحبا و المستصحب لایکون مستخلفا تمت الرسالة الشریفة ... فی ۱۹ شهر شوال المکرم سنه ۱۰۸۷

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۹ شوال ۱۰۸۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدائی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن یک‌لای قهوه‌ای، ۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۳]

● احکام نماز و روزه مسافر / فقه / فارسی

ahkām-e namāz va rūze-ye mosāfer

رساله مختصری است در احکام نماز و روزه مسافر که مؤلف در آن خلاصه اقوال علماء امامیه را در سه «فصل» گرد آورده است.

آغاز: حمد و سپاس خدای راست جل جلاله که به وسیله انبیاء و ائمه هدی صلوات الله علیهم گم شدگان وادی هدایت و متحیران بادی ضلالت را به شاهراه شریعت

انجام: در وقتی که پای مبارک در رکاب بوده این دعا را می‌خوانده، برحمتک یا ارحم الراحمین

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۸۳/۲

آغاز و انجام: برابر

کا: مشهد علی بن اسماعیل ایروانی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵گ (۱۳۷پ-۱۴۱پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۴]

← احکام نماز و روزه و ... ← رساله عملیه

← احکام النواصب ← مال ناصبی

● احکام النواصب / فقه / عربی

ahkām-un-nawāṣib

سماهیجی، عبدالله بن صالح، ۱۰۷۶؟ - ۱۱۳۵ قمری

samāhījī, ‘abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723)

احکام النواصب بحثی است درباره این‌که «آیا سنیان که سه خلیفه را بر علی مقدم می‌شمرند کافر هستند و نجس یا نه؟» و در قرن یازدهم و دوازدهم مورد گفتگو بود و رساله‌ها درباره آن نگاشته شده است. یکی از این رساله‌ها به نام «نجاسة غیر الامامی» در الذریعه (ج ۲۴ ش۳۲۸) دیده می‌شود. رساله جای گفت‌گو بخشی از یک تألیف عبدالله سماهیجی است که احوالش در طبقات اعلام شیعه (قرن ۱۲ ص ۴۶۱-۴۶۴) آمده است و گویا همان باشد که در «الذریعه» معرفی شده است.

[الذریعه ۱: ۳۰۲ ش ۵۸۰، ۲۴: ش ۳۲۸؛ طبقات اعلام شیعه قرن ۱۲ ص ۴۶۱-۴۶۴]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۰۸/۲۹

آغاز: قال الفاضل العلامه المرحوم الشیخ عبدالله السماهیجی: المساله السادسه هل یحکم بکفر من یعتقد تقدم الثلاثه علی امیر المؤمنین (برگ ۲۱۲)؛ **انجام:** فما افاده ... الامین الاستر آبادی فی الفوائد المدینه لیس واقعا و لکنها غفله صورت و المعصوم من عصمه الله تم

خط: نسخ، کا: عباس بن حسن بلاغی نجفی، تا: ۱۱۵۴ق، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: جلد مقوا رویه کاغذ زرد ته چرم قهوه‌ای، ۶گ (۲۱۲-۲۱۷)، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۶/۳)، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۷ - ۳۰]

● احکام النوافل / فقه / عربی

ahkām-un-nawāfil

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

‘alam-ol-hodā, ‘alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

بحث کوتاه فقهی است در نوافل در پاسخ پرسشی که از انجام نواف و علت استحباب آن شده است.

چاپ: ضمن مسائل المرتضی، در بیروت؛ ۱۴۲۲ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۳/۳۴

آغاز: مسألة: اذا قلنا، ان النوافل انما نعلمها کذلک بالسمع و هو استحقاق الثواب علیها و ان ترکها لا یستحق علیه العقاب فلابد من بیان أن السمع هو الکاشف عن ذلک و ان العقل لا مدخل له فیه؛ **انجام:** و اعتبر قائل ذلک انها لو کانت مقربة الی فعل الواجبات الشرعیة لوجبت کما وجبت الشرعیات لیقربها من الواجبات العقلیة و فی هذا نظر.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۱گ (۷۹ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۰/۵سم [ف: ۳۲ - ۷۶۷]

← احکام نوروز ← نوروزیه

● احکام نوروز = قصیده حمیری / آداب و سنن / فارسی

ahkām-e nowrūz = qasīde-ye hemyarī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹۲/۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق، جا: بسطام شاهرود؛ مصحح، محشی؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۹]

● احکام نوروز / هیئت / فارسی

ahkām-e nowrūz

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۱/۹

آغاز: بسمله. این رساله ایست مشتمل بر دانستن احکام از هر سال از نوروز بزرگ که نوروز طاوبند مشهرو است؛ **انجام:** و باران شدید بر ترکستان ببارد، و العلم عندالله

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن قرمز ضربی، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۰سم [ف: ۷ - ۱۳]

● **احکام نوروز** / هیئت / فارسی

ahkām-e nowrūz

بیان احکام واقع شدن نوروز در ایام هفته است که از روز جمعه شروع شده و به روز پنج‌شنبه ختم شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۲۴/۴

آغاز: این رساله‌ای است مشتمل بر دانستن احکام هر سال نوروز بزرگ که نوروز گاوبند مشهور است اگر چنانچه روز نوروز بروز جمعه باشد؛ **انجام:** و در این سال تحمیلات زیادی از طرف حاکم بر عیت شود و سی و پنج روز از نوروز بگذرد بارانی شدید یا تگرگ ببارد و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی، افزودگی‌هایی همراه جداول گوناگون در انجام آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۳۳پ-۳۵پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۲ - ۵۶۳]

● **احکام نوروز** / هیئت / فارسی

ahkām-e nowrūz

در این که نوروز در چه روز می‌شود و احکام آن.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۷۷ق؛ ۲گ (۷۱پ - ۷۲ر) [ف: ۶ - ۲۳۰]

● **احکام نوروز و محرم** / هیئت / فارسی

ahkām-e nowrūz va moharram

احکام نوروز و محرم منقول از جنات الخلود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۳۵/۷

آغاز: شنبه اگر نوروز شنبه باشد دلیل رنج؛ **انجام:** و در مغرب گرانی و آفت درختان وروم بر فارس غلبه بهمرساند.

خط: نستعلیق، کا: محمد عظیم خان منشی دربار هرات پسر محمد اسماعیل خان، تا: ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: گوناگون الوان، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۲ص (۶۲۱-۶۲۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۷۶]

● **احکام النوم و الرؤیا** / آداب و سنن - عربی

aḥkām-un nawm wa-r ru'yā

حسینی یزدی، ابوتراب بن جعفر، ق۱۴ قمری

hoseynī-ye yazdī، abū-torāb-e-bn-e ja'far (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۲ق؛ محل تألیف: لاهیجان

کتابی است در مسائل مربوط به خوابیدن و خوابدیدن دارای «مقدمه» و هفت «فصل» و «خاتمه».

آغاز: الحمدلله الذی لا تأخذه سنة و لانوم و هو الحی القیوم و بدیع اللیل و النهار

انجام: الا طارق یطرق بخیر و من شر کل دابة انت آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۱۵ ذیقعده ۱۳۱۲ق؛ مصحح، محشی، از برگ ۳۵ تا آخر نسخه متفرقات حدیث و تاریخ است؛ جلد: معمولی، ۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۳۴]

● **احکام النون الساکنة و التنوین** / تجوید / عربی

aḥkām-un nūn as-sākina wa-t tanwīn

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴/۲

سه رساله جزری، حمزه، هشام؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۱سم [ف: ۵ - ۱۱]

← احکام نیت ≻ نیت

● **احکام نیک و بد سالها** / هیئت / فارسی

ahkām-e nīk va bad-e sāl-hā

رساله کوتاه در دوازده «باب» به تعداد سال‌های ترکی که در آن حکم‌های نیک و بد آن‌ها پیشگویی شده است.

مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه:۱/۱

آغاز: باب اول: سیچگان ائیل، سال موش بود درآن سال غله فراوان بود باران بی حساب ببارد اما غله را آفت برسد؛ **انجام:** و غلات فراوان باشد و ارزانی بود و درختان میوه دار نباشد و پادشاهان با قوت باشند و رعیت بخوش سالی گذراند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در ادامه رساله در ۸ برگ بخشی از معالجات امراض که در واقع قسمتی از یک کتاب طبی است آورده شده است؛ جلد: تیماج سیاه با عطف پارچه، ۲گ (۱ر-۲پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۰سم [ف مخ]

● **احکام و ارکان اسلام** / فقه

ahkām va arkān-e eslām

در بیان معرفت ایمان و اسلام و نماز و روزه و زکات و حج و فریضه و سنت و احکام و ارکان در چهار فصل.
[منزوی ۸۹۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۲۸/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۲۰گ (۲۷ر-۴۶پ)، ۱۳ سطر (۷/۵×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۷ - ۴۴۰]

● **احکام و اعتقادات** / کلام و اعتقادات / عربی
ahkām va e‘teqādāt
منقول از حضرت امام رضا (ع).

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۹۰/۴
آغاز: بسمله حمد له ... حدثنا ابو علی بن محمد بن الحسن بن الفضل قال حدثنی احمد بن علی
کا: محمد بن یوسف الچرکسی، تا: ۹۸۵ق؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی عطف تیماج تریاکی، ۱۴گ (۸۴-۹۷)، اندازه: ۱۸/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۳۴]

● **احکام و اعتقادات** / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی
ahkām va e‘teqādāt
مؤلف دقیقاً به‌دست نیامد، وی از متصوفه عامه است و به مهدویت اعتقاد دارد. او در مسأله اسلام والدین پیامبر (ص) مردد می‌باشد و می‌گوید «احوط سکوت در این باب است». رساله‌ای است با عبارات ساده با مقدمه‌ای در اعتقادات. وی در این مقدمه به شرح کوتاهی از زندگی پیامبر و خلفای راشدین و مرتبه هر کدام در فضل پرداخته، سپس به ظهور دجال اشاره دارد و برای حضور قلب چند سوره از جزء ۳۰ قرآن را ترجمه و آنگاه وارد احکام بر نهج ابوحنیفه می‌شود.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۱۴
آغاز: که ایزد جل شأنه در کلام مجید خود می‌فرماید؛ **انجام:** پس گاه وعده می کنند کسی را و بعد آن نادم می‌شوند و نمیدهند
خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۳۰۹ق؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی، ۱۳۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۴]

● **احکام و اوراق استخدامی سعید نفیسی** / اسناد / فارسی
ahkām va owrāq-e estexdāmī-ye sa‘īd-e nafīsī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۷۳
کاتب = مؤلف، بی‌تا [ف: ۱۷ - ۲۶۷]

● **احکام و تفسیر غریب القرآن** / علوم قرآن / عربی
aḥkām wa tafsīr-u ġarīb-il qur‘ān
مجموعه در احکام و تفسیر غریب القرآن.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۴۹
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۴۸گ، اندازه: ۱۲×۱۸/۷سم [رایانه]

● **احکام الوجود و الماهیة** / فلسفه / فارسی و عربی
ahkām-ul wujūd wa-l māhīya
زنوزی، علی بن عبدالله، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۷ قمری
zonūzī, ‘alī ebn-e ‘abd-ol-lāh (1819 - 1890)
چاپ: به تصحیح محسن کدیور، در مجموعه مصنفات حکیم موسس آقا علی مدرس طهرانی (تهران، انتشارات اطلاعات: ۱۳۷۸)، جلد سوم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۸۸/۴
آغاز: و تحلیل فلیست هی بموجودة، فاذا حلل العقل ماله الماهیة الی ماهیة و وجود و جرد ماهیته عن وجوده؛ **انجام:** فلاسفه مسائین از انتقاض مسطور جوابی محکم به این نهج فرمایند که آنچه به تشکیک افتد مفهومی عرضی چون اسود باشد ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اطلاعات نسخه با استناد به مجموعه مصنفات آقا علی مدرس، ج۳، ص ۲۰-۱۹ وارد شد؛ واقف: کلبعلی شرندی؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۲۴ص (۱۰۰ - ۱۲۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۵۳]

● **احکام و شرایط دعا** / دعا / فارسی
ahkām va šarāyet-e do‘ā
روغنی قزوینی، محمد صالح بن محمد باقر، - ۱۰۷۵ قمری
rūqanī qazvīnī, mohammad sāleh ebn-e mohammad bāqer (- 1665)
رساله مختصری است در احکام دعا که بیشترین مطالب آن از «کافی» و در برخی، از غیر آن برگرفته شده است. نویسنده در آخر دیباچه ترجمه صحیفه گوید: «و در خاطر است انشاء الله تعالی رساله در احکام و شرایط دعا و مطالب متعلقه به آن در آخر شرح منضم گردانم تا هر که خواهد با ترجمه ضم نماید و اگر هم نخواهد کتاب بی آن تمام باشد و چون اینجا غرض مجرد ترجمه بود بر آن اقتصار افتاد ...». رساله در یک «مقدمه» و ۲۲ «باب» و «خاتمه» است.
آغاز: بسمله این رساله‌ایست در احکام متعلق به دعا که در اول کتاب وعده داده شده بود و اکثر این فوائد ازکتاب کافی است

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۶۷/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ این همان رساله‌ای است که در دیباچه کتاب شماره ۱۱۶۷/۱ مدرسه فیضیه وعده انضمام آن را به آن داده است؛ ۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۶۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۸۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ در ۱ص در متن و هامش و صفحه آخر نستعلیق ۱۲۲۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ربعی، ۱۱ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۷- ۲۸۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۵/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رفیع عبدالرحمن سید اشرفی، تا: ۱۰۸۰ق؛ در آخر ترجمه صحیفه سجادیه مؤلف می‌باشد و مجدول به‌طلا و زنگار و شنجرف است [ف: ۳ - ۵۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۵۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** دعای او مستجاب گردد باید نیکو کند ... (تمام شد شرح صحیفه سجادیه ۲۴ محرم الحرام سنه ۱۲۴۲) (این بند اخیر درست خوانده نمی‌شود)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد ضربی، ۱۳ص (۳۱۷-۳۲۹)، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۳۴۵]

۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۶۴/۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در این رساله تاریخ چهارشنبه روز عرفه از ماه ذیحجه ۱۰۸۵ق است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۳۳]

۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۴۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مرویست هر که چهل مؤمن را اول دعا کند پس برای خود دعا کند مستجاب گردد ... باب من لا یستجاب دعوته مرویست که ... ایشان مستجاب نمی‌شود ... می‌تواند از جوار او انتقال کند و خانه خود
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: روغنی، ۱۲گ (۲۰۱پ-۲۱۲پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۷۰]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فرمود بر او دعا کن گفتم کردم چیزی ندیدم گفت چگونه کردی گفتم چون رسیدم بر او دعا کردم گفت بر او دعا کن وقتی که
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۱ - ۶۴]

● **الاحکام و شؤونها و اطوارها** / فقه / عربی
al-aḥkām wa šu'ūn-u-hā wa aṭwār-u-hā

کاشف الغطاء، علی بن محمد رضا، ۱۹۱۳ میلادی
kāšef-ol qatā', 'alī ben mohammad rezā (1913 -)

رساله‌ای در اقسام احکام فقهی و شرایط آن‌ها و حالاتی که بر احکام عارض می‌شود (احکام اولیه و ثانویه) در این کتاب مورد بحث استدلالی قرار گرفته و گاهی به مناسبت از قواعد اصولی مربوطه نیز بحث می‌شود.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۵۱
آغاز: تعریف الحکم عند الاصولیین و الفقهاء: الحاکم عند الأصولیین کما عرفه العلامة الحلی ره بأنه الخطاب الشرعی
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء، نجف اشرف. جلد اول؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تصحیحات و اضافات و خط خوردگی فراوان؛ ۸۶۷ص [عکسی ف: ۵ - ۴۱۲]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۳۰
آغاز: المقام الاول، الحکم الواقعی هو الحکم بنفس الواقع حال الاختیار و قد یسمی بالحکم الواقعی الاولی
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء -نجف اشرف. جلد دوم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تصحیحات و اضافات و خط خوردگی فراوان؛ ۴۶۸ص [عکسی ف: ۵ - ۳۹۶]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۱
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف. جلد سوم کتاب؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تصحیحات و اضافات و خط خوردگی فراوان؛ ۸۱۴ص [عکسی ف: ۶ - ۲۸۵]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۲
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف. تکمله جلد سوم؛ خط: رقعی، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تصحیحات و اضافات و خط خوردگی فراوان؛ ۴۲۷ص [عکسی ف: ۶ - ۲۸۵]

● **الاحکام الوضعیة** / اصول فقه / عربی
al-aḥkām-ul-waḍ'īyya

قزوینی، علی اکبر بن محمد باقر، ق۱۳ قمری
qazvīnī, 'alī akbar ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

رساله در این است که آیا احکام وضعیه اصالت و استقلال دارند یا این‌که تابع احکام تکلیفیه می‌باشند، گویا رد بر رساله‌ای است که یکی از معاصرین مؤلف در این موضوع نوشته است. مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «مبحث» و یک «خاتمه» است: المقدمة فی بیان المراد من الجعل و التأصل فی الاحکام؛ مبحث ۱. کشف حقیقة النزاع و تحریره؛ المبحث ۲. أقسام الحکم الشرعی؛ المبحث ۳. بیان أدلة الطرفین.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... لما رأیت مسألة تأصل الاحکام الوضعیة و جعلها مختلفة بین الاصحاب.
انجام: و هی علی ما فی الکلام هی العلم بالمصلحة یکون من کیفیات النفس لامن افعالها.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۳/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن مشکی، نوسازی، ساده، ۸گ (۱–۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ – ۳۶۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۰۵/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی القاسم بن محمد بن عبدالله بن محمد رفیع ابن اسماعیل بن مهدی بن میر شاهمیر ملقب به شهاب الدین حسینی، تا: ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۶گ (۹۸پ–۱۰۳پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف:۱۵–۲۸۵]

● **احکام الوضعیة و التکلیفیة** / اصول فقه / عربی

aḥkām-ul waḍ'īya wa-t taklīfīya

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ – ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... أما بعد فیقول تراب نعال الطالبین للمقاصد و المبادی ... هذه رسالة فی بیان أقسام الأحکام جمعتها فیها علی قدر ما تیسر لی من ملازمة العلماء

انجام: فیکون لهم الحکم الظاهری الاجتهادی عند تحقق الدلیل بدون التوقف و الفقاهی عند عدمه أو مع التوقف، و الحمد لله علی إتمامها ...

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۷۲/۲

کا: جعفر هزار جریبی، تا: ۱۲۴۶ق؛ قطع: خشتی [ف: ۲۸۶]

● **احکام الوضوء** / فقه / عربی

aḥkām-ul wuḍū'

رساله‌ای استدلالی در بیان ماهیت و اقسام و احکام وضوء، دارای «مقدمه»ای مفصل در شرایطی که باید مجتهد آنها را واجد باشد تا بتواند احکام فقهی را استنباط نماید. در نسخه حاضر فقط مقدمه گویا ناتمام آمده و احتمالاً از شریعتمدار استرآبادی باشد.

آغاز: الحمدلله علی آلائه و نعمائه ... اما بعد فالبحث فی الوضوء و الکلام فیه فی بیان ماهیته و اقسامه و احکامه، اعلم ان قبل الشروع فی المطلب لابد من تحریر مقدمة

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۴۰/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ(۴۴پ–۵۹پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۶ – ۲۸۳]

● **احکام وضو (فصل در)** / فقه / فارسی

ahkām-e vozū (fasl dar)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۱۶/۳۰

آغاز: فصل در احکام وضو ساختن، خواهی که وضو سازد باید که اول پای چپ فرا پیش نهد

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:با تاریخ ۸۴۱ق؛۱ص(۱۹۳ پ)[ف: ۷ – ۲۸۳]

● **احکام وضو و نماز** / فقه / فارسی

ahkām-e vozū va namāz

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱ – ۱۲۶۳ قمری

nūrī, mohammad taqī ebn-e 'alī mohammad (1787 - 1847)

[مکتبة امیرالمؤمنین ۴۲۶/۲]

۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۱۳/۲

بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۴۰ق؛ محشی؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده میرزا سلیمان» (بیضی)؛ اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: – ۲۶۷]

۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۵۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۷۶]

● **احکام وقف** / تجوید / فارسی

ahkām-e vaqf

تبریزی قراملکی، محمد حسین، ق۱۳ قمری

tabrīzī qarāmalekī, mohammad hoseyn (- 19c)

به گفته او در ده مورد وقف جایز و بخشوده است و در هفده مورد موجب کفر است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۰۲/۱

آغاز: بسمله، وقف غفران ده است در قرآن ×× کو ندانی شوی تو اهل کلام ... بدان که وقف در قرآن مجید هفده محل وقف کفر است چنانچه کسی در آن مواضع توقف کند در حین تلاوت نمازش باطل و زنش حرام و خودش کافر گردد؛ **انجام:** ألا ان اولیاء الله لا خوف علیهم وقف کفر.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین تبریزی، تا: آخر محرم ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن یک‌لای قهوه‌ای، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۵ – ۷۳۴]

● **احکام الوقف** / قرائت – عربی

aḥkām-ul waqf

احکام وقف بر همزه را طبق رای حمزه و هشام به‌ترتیب سوره‌های قرآن با عناوین «مسألة – مسألة» آورده است. این رساله جز «احکام الهمزة لهشام و حمزه» شیخ برهان الدین

جعبری است که در کشف الظنون (۲۱/۱) مذکور است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فان باب وقف حمزة و هشام علی الهمزة هو باب مشکل یحتاج الی معرفة تحقیق
انجام: مسالة قوله علی الافئدة ذکر قوله کفوا مثل هزوا ذکر فی البقرة ولله الحمد من قبل و من بعد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۸۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۳گ (۱۳۵پ-۱۴۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم[ف:۵-۸۳]

● **احکام الولایة** / فقه / عربی
aḥkām-ul walāya
ابن تیمیه، احمد بن عبدالحلیم، ۶۶۱ - ۷۲۸ قمری
ebn-e taymīyye, ahmad ebn-e ‘abd-ol-halīm (1263 - 1328)
تعدادی از والیان امور از ابن تیمیه سؤال می‌کنند که حکم ولایت را با توجه به قواعد شرعی روشن و تبیین نماید و او نیز در پاسخ چنین رساله را می‌نگارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۸۰/۶
آغاز: سأل بعض ولاة الامور وفقه الله تعالی لمعالی الامور ... الحمدلله رب العالمین و اشهد ان لا اله الا الله؛ **انجام:** فمن اعظم النصح لله و لرسوله ولایة المسلمین و عامتهم دفع ضرر هؤلاء عنهم و الله تعالی اعلم، تمت
خط: نسخ کهن، کا: محمد بن احمد بن علی، خطیب شافعی، تا: ۷۳۶ق؛ مصحح، از برگ ۵۰ به بعد افتادگی دارد و مشخص نیست افتادگی چند برگ است؛ کاغذ: خانبالغ، ۵گ (۴۸ - ۵۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲۸ - ۴۲۵]

● **احکام الولوغ** / فقه / عربی
aḥkām-ul wulūġ
صیمری، حسین بن مفلح، - ۹۳۳ قمری
saymarī, hoseyn ebn-e mofleh (- 1527)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۴۷/۱۰
آغاز: بسمله. مسئلة قال الجوهری فی الصحاح و لغ الکلب فی الاناء؛ **انجام:** ان الولوغ هو شرب الکلب من ماء الانیة ... و طرف لسانه اولا
خط: نسخ، کا: یحیی بن حسین بن حسن بن ناصر سلمابادی، تا: یک‌شنبه ۲۵ شوال ۹۰۸ق؛ در برگ ۲۸پ و ۲۹ر بندی از نهج البلاغة و روایت است؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ لبه دار، [ف: ۵ - ۴۳۵]

● **احکام هفت اندر دوازده** / هیئت / فارسی
ahkām-e haft andar davāzdah
احکامیان برای عبور ۷ سیاره بر ۱۲ برج احکام و آثاری قائلند و این رساله در این باره است. در کتابخانه آستان قدس نیز رساله‌ای با نام «رسالة فی احکام الکواکب» به شماره ۵۵۰۴/۱ معرفی شده که درباره بودن هر یک از سبعه سیاره است در بیوت دوازده‌گانه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۰/۲-طباطبائی
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... بدانکه حق سبحانه و تعالی بقدرت بر کمال خود هفت فلک آفرید و بر دوازده برج قسمت گردانید و هفت ستاره آفرید زحل و مشتری و ... و این هفت ستاره سیاره را در دوازده برج: حمل و ثور و ... روان گردانید و در مخلوقات و مکنونات تصرف فرمود؛ **انجام:** پایان: چون به خانه دوازدهم در آید دلیل کند بر آنکه زیان بیند از دشمنان در کار بندگان و چهارپایان بزرگ و از دشمنان قصد و زیان رسدش ... خویشتن نگاه باید داشت هو اعلم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۵۱-۶۱)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۱۱۳]

● **احکام الهمزة فی الآیات** / تجوید / عربی
ahkām-ul-hamza fī-l-’āyāt
چگونگی خواندن و رسم الخط همزه را به‌ترتیب سوره‌های قرآنی بیان می‌نماید. فهرستنگار کتابخانه مرعشی احتمال داده که شاید این کتاب از محمد بن علی الحسینی الجرجانی باشد که باقی رساله‌های مجموعه نیز از وی می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۰/۱
آغاز: الملاء أفتونی یا ایها الملاء أیکم، و شبه ذلک حیث وقع فلک فیها تحقیق الهمزة الثانیة؛ **انجام:** ان شانئک مثل مائة ذکر فی البقرة کفؤاً ذکر فی البقرة. و الحمدلله وحده و صلی الله علی محمد و آله أجمعین.
خط: نسخ، کا: قاسم بن مرتضی حسینی تونی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰گ (۱ر-۴۰پ)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۳۰۵]

● **احکام الید = باسط الایدی بالبینات فی تساقط الایدی و البینات = حجیة الید = تشاح الید السابقة مع الید اللاحقة** / فقه / عربی
aḥkām-ul yad = bāsiṭ-ul aydī bi-l-bayyināt fī tasāquṭ-il aydī wa-l bayyināt = ḥujjīyat-ul yad
حسینی نائینی، محمد بن محمد باقر، ۱۰۸۰؟ - ۱۱۴۰ ؟

قمری

hoseynī nā'īnī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1670 - 1728)

تاریخ تألیف: نیمه ربیع الاول ۱۱۰۷ق

رساله‌ای است مختصر در بیان احکام ید و فروعات مختلف آن با اشاره مختصر به بعض ادله که با استناد به آیات و روایات و اقوال فقها و ادله شرعی به بحث و بررسی آن پرداخته است.

آغاز: حمداً لباسط الایدی بالایادی و باعث ... فی النوادی و البوادی و سلاماً علی النبی الهادی ... اما بعد فهذه مسئلة تعم بها البلوی و لایرجی من مدارکها المن بالسلوی

انجام: و بالجملة البراءة من الشیء بعد تحقق وجوده و ثبوته لیس من الاصل فی شیء حتی یعارض بها الاستصحاب فاعرفه عسی ان ینفعک فی غیر ذلک من الابواب و الحمدلله علی التوفیق لاصابة التحقیق و صلی الله علی النبی و آله ما آل شیء الی مآله و کتب مؤلفه الفقیر ...

[الذریعة ۲۷۹/۶، رقم ۱۵۲۳ با عنوان «حجیة الید» و ۱۳/۱۷ رقم ۷۵ با عنوان «رسالة فی قاعدة الید و کشفها عن الملک» و ۱۴۷/۱۱ رقم ۹۲۲ با عنوان «رسالة فی تشاح الید السابقة مع الید اللاحقة»؛ مفتی الشیعه ص ۳۶؛ دنا ۳۹۲/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۶۰

آغاز: درام و زوجین پس جایز نباید نقص میراث ایشان از نصبب ادنی. صنف دویم آنکه نصیب او مختلف شود و گاه زاید و گاه ناقص شود لیکن همیشه صاحب فریضه نیست.

نیمه دوم باب یکم تا پایان رساله [این رساله ظاهراً فارسی است و اصل رساله عربی است و معلوم نیست که آیا ترجمه همان است و ترجمه هم از خود اوست یا دیگری]؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۶گ، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۴۶۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۷۰

آغاز: بسمله، مسألة لو وقع التشاح فی عین کانت فی ید احد الخصمین فهل یحکم بها لذی الید اللاحقة ام السابقة الجواب قال الفاضل السبزواری قدس الله روحه الشریف فی کفایة الأحکام اذا کان فی ید احد دار و ادعاها غیره و اقام بینة علی انها کانت امس فی یده او کانت امس ملکاله ففی تقدیم ای الامرین قولان کلاهما للشیخ فی ط و ف علی ما نقل احدهما ان القدیمة منهما لا تسمع اصلاً و یقضی بالید الحالیة لأن ظاهر الید الآن الملک فلاتد فعها الید السابقة لاحتمال ان تکون بعاریة و نحوها؛ **انجام:** فلم ار احداً من الاصحاب استوفی الکلام فی تحقیقها و تنقیحها و الحمدلله ... تمت الرسالة فی عاشر شهر صفر سنه ۱۱۱۴ تألیفاً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۱۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۴۸]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۴۸/۴

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن احمد بن علی بن عبدالجبار، تا: ۱۶ رجب ۱۱۹۴ق، جهت خزانه شیخ عبد علی بن محمد بن قضیب ناروتی؛ مصحح، در پایان علامت بلاغ بدون نامی در ۲۰ جمادی الاول ۱۱۹۵ مشهود است، دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۱۰۶ر-۱۱۳پ)، ۲۰ سطر [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۹۵/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا،تا:۱۲۳۸ق؛جلد:تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی،۱۶گ (۱۲پ-۲۷پ)، ۱۸-۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۶۵۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱۳/۲۰

آغاز و انجام: برابر؛ و کتب مؤلفه الفقیر الی رحمة ربه الغنی ابن محمد باقر بهاء الدین محمد الحسینی النائینی الصالح الصلح الله حاله و باله و محیی عن صحایف اعماله و باله واقراء المعارف وادر عینه بدار فات العوارف واصبغ علیه یده و نصره بنصره و ایده. تم بالخیر و الحمدلله اولا و آخراً.

کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حبیب الله بن میرزا عبدالله مراغی، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول به شنگرف، مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی با رنگ الوان با آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، ۲۷گ (۳۶۳پ - ۳۸۹ر)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶/۴سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۲۸]

۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۷۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی ید احد ثم الاخر فهل یحکم بها الذی العهد اللاحقة ام السابقة

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم مشکی، ۱۰گ (۱۴۴پ-۱۵۳پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۸۱]

۷. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۲۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** صلی الله علیه و علی آله الاکارم الافاضل و الحمدلله اولا و آخراً و باطناً و ظاهراً.

خط: نستعلیق، کا: میرزا بابابن حسینقلی اردبیلی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۱۲۱ر-۱۲۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۳۶]

● احکام یمین و نذر و عهد / فقه / فارسی

ahkām-e yamīn va nazr va 'ahd

رساله فتوائی مختصری است در باره احکام قسم و نذر و عهد که انسان با اینها چیزی را بر خود واجب می‌سازد و گاهی با اشاره به ادله آنها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۴۸/۶

آغاز: بسم الله و الحمدلله وحده بدان احسن الله الیک فی الدارین و عصمک عن الرزایا فی العالمین؛ **انجام:** و کافیست استغفار از جمیع انواع کفارات چون کسی عاجز باشد از جمیع خصال آن

خط: نسخ و نستعلیق، کا: مقصود علی بن اغرلو ایروانی، تا: ۳ ذیقعده ۱۰۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۴۷پ-۱۵۲پ)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۸ - ۲۶۷]

● **الاحلیلیة** / طب / عربی

al-ihlīlīya

رسالة فی بیان مزاج الاحلیل و الاعضاء التناسلیة و معالجة امراضها، مرتبة علی ثمانیة ابواب: ۱. مزاج الاحلیل؛ ۲. مزاج الانثیین؛ ۳. الضرر الذی یحصل من کثرة الباه؛ ۴. مضار الباه (؟)؛ ۵. منافع الباه؛ ۶. مقدمة لمن اراد ترکیب الادویة للباه؛ ۷. الادویة المفردة؛ ۸. الادویة المرکبة.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۵۱/۱

آغاز: والحمدلله رب العالمین ... اما بعد فلنذکر شیئا مما ذکره الاطباء فی مزاج الاحلیل؛ **انجام:** و من شر جمیع الادمیین باالف (؟) لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۳گ (۱پ-۳۳ر)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [مؤید: ۲ - ۲۸۹]

← احمد جام ⩾ اثبات بزرگی شیخ الاسلام احمد جام

● **احمد شاه نامه = تاریخ احمد شاهی** / تاریخ / فارسی

ahmad-šāh-nāme = tārīx-e ahmad šāhī

حسینی، محمود بن ابراهیم، ق۱۲ قمری

hoseynī، mahmūd-e-bn-e ebrāhīm (- 18c)

رویدادهای روزگار احمد شاه درانی است از آغاز تا گشودن دهلی.

آغاز: بسمله. سپاس و ستایش بی قیاس پادشاهی را سزاست که معموره وجود بنی نوع انسان را ... بچهار سوق عناصر و پنج دروازه حواس بیاراست.

انجام: بلسان وحی ترجمان بیان فرمودند.

[آربری ۲۳۳؛ استوری ۳۹۵/۱ و ۱۳۰۳؛ فهرستواره منزوی ۸۳۸/۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی زرکوب، ۱۰۶گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۱۵ - ۴۲۰۷]

← احمد العاملی ⩾ اجوبة مسائل الشیخ احمد العاملی

● **الاحمدیة** / حدیث / عربی

al-aḥmadīyya

بخارائی اوچی، جلال الدین حسین بن کبیرالدین احمد، ۷۰۷ - ۷۸۵ قمری

boxārāīī ūčī, jalāl-od-dīn hoseyn ebn-e kabīr-od-dīn ahmad (1308 - 1384)

مشتمل بر تعدادی از روایات نبی اکرم (ص) به طرق عامه در سه «فصل» است: الحب الله، الشفقة علی الاقرباء و الرحمة علی الخلق. وی رساله را به «سید محمود بن احمد» (احتمالاً جد هشتم وی) اتحاف نموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۱۷۳/۱۵

آغاز: اللهم اجعلنی من المتواضعین؛ **انجام:** لایدخل ... احد فی قلبه مثقال حبه من خردل من کبر رواه مسلم

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، جلد: تیماج فرنگی با حاشیه زرکوب، ۳ص (۵۳ - ۵۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۲۵]

● **الاحمدیة فی توضیح الاشکال المنطقیة** / منطق / عربی

al-ahmadīya fī tawḍīḥ-il aškal-il manṭeqīya

بصری، احمد بن عبدالرضا، ق۱۱ قمری

basrī, ahmad ebn-e ‘abd-or-rezā (- 17c)

تاریخ تألیف: ۲۳ جمادی الاول ۱۰۷۴ق در ۹ ساعت؛ محل تالیف: مشهد رضوی

رساله برای سید احمد بن محمد رضی مختاری حسینی نوشته شده و در دو «نزهت» و «خاتمه»: نزهة اول، در چهار مصباح، ۱. شکل اول، ۲. شکل دوم، ۳. شکل سوم، ۴. شکل چهارم؛ نزهة دوم در قیاس استثنائی، در دو مصباح: ۱. قیاس استثنائی متصل، ۲. در قیاس استثنائی منفصل؛ الخاتمة.

آغاز: الحمد لمن شکل الممکنات باشکال مختلفة بحکمته و شخص کلاً من افراد انواعها بارادته و قدرته ... هذا شیء فی الاشکال المنطقیة مع تفرقة الحواس و ترادف المصایب

انجام: فاعتبر البرهان و ما قیله و ما سواهما سفسطة و الحمدلله وحده وقع الفراغ من تسویدها یوم الثالث و الکاف من جمادی الالف سنة اربعة و العین المهملة بعد الغین من الهجرة النبویة فی المشهد المقدس الرضوی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۲۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ملک محمد مصعب بیگی، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی از مؤلف با نشان «منه»، دور این حاشیه‌ها طلااندازی شده است؛ کاغذ: نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: میشن مشکی مجدول گرهی، ق، ۱۰گ (۱۱۱پ-۱۲۰ر)، ۲۵

سطر (۱۱/۷×۲۲/۷)، اندازه: ۱۸×۳۱/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۴۱]

● **احوال الآخرة = الموت** / کلام و اعتقادات / عربی
aḥwāl-ul āxira = al-mawt
کتاب دارای دو «شطر» است: شطر ۱. فی مقدمات الموت و توابعه الی نغمة الصور و دارای هشت «باب»: ۱. فضل ذکر الموت؛ ۲. طول الامل؛ ۳. سکرات الموت؛ ۴. ما یستحب عند الموت؛ ۵. وفاة النبی (ص)؛ ۶. کلام المحتضرین من الصالحین؛ ۶. اقاویل العارفین؛ ۷. حقیقة الموت.
آغاز: الحمدلله الذی قصم بالموت رقاب الجبابرة و کسر به ظهور الاکاسرة و قصر به اجال القیاصرة

۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۲۲/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فهذه احوالک و انت بعد لم تشعر بالخطر الاعظم و هو خطر الصراط والحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، کا: براتعلی بن محمد تقی، تا: دوشنبه رمضان ۱۲۶۳ق؛ جلد: چرم مشکی، ۴۰گ (۱۱۲پ-۱۵۱پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۲ - ۱۳۱]
۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۰۷/۱۳
آغاز: برابر
باب ۱ و ۲ اندکی از باب ۷ را دارد عرفانی است و اخلاقی در هشت باب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۳۵گ (۱۴پ-۱۴۸پ) [ف: ۵ - ۶۸۶]

● **احوال ائمة الاربعة و بعض فتاویهم الباطلة** / تاریخ / عربی
aḥwāl-u a'immat-il arba'a wa ba'ḍ-u fatāwī-him al-bāṭila
فایده ای است در بیان احوالات چهار تن که رؤسای فرقه‌های چهارگانه اهل سنت بوده‌اند به ضمیمه نمونه‌هایی از آرای آنان و پس از آن فصلی است در بیان برخی از فتاوی علمای عامه. ظاهراً غیر از آن است که در الذریعة «۳۰۴/۱ ش ۱۵۸۵» معرفی شده است.
آغاز: بسمله احوال ائمة الجمهور الاربعة ... و بعض فتاویهم الباطلة الاول مالک بن انس الاصبحی ولد سنة احدی او ثلث او سبع و تسعین و توفی سنة تسع و سبعین و مائة
انجام: و اجماعهم حجة و فی ابی الحسن الثانی انه حد شارب الخمر و عن ابی الحسن الاول و ان الدار داری لقتلت بایعه و لجدلت شاربه.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷-۳۵/۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج دورو، ۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۳۵]
۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۰۵/۶-۳۴/۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۳۵]

● **احوال ائمه** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvāl-e a'emme
در این کتاب احوال، خصایص، مناقب، معجزات و قضاوت هر امام به‌طور جداگانه با ذکر احادیث اهل سنت و شیعه بیان شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۷۸
آغاز: پس حضرت امام (ع) فرمود که قاتل او عم اوست چرا که دختر او را خواسته بود؛ **انجام:** و عصای موسی با اوست که اگر آن خاتم را بر پیشانی مؤمنی گذارد نقش مؤمن حقا
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا روکش کاغذ ماشی عطف پارچه‌ای، ۲۴۶گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [رایانه]

● **احوال ائمه** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvāl-e a'emme

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۶۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۹/۵×۲۶/۶سم [رایانه]

← احوال ائمه اثنا عشر ← احوال دوازده امام

● **احوال ائمه اثنا عشر** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvāl-e a'emme-ye asnā 'ašar
هروی کابلی، هاشم
heravī kābolī, hāšem
رساله‌ای است مختصر در بیان اسامی ائمه اطهار (ع)، کنیه ایشان، نام مادران و فرزندانشان، تاریخ ولادت و وفات و مدت امامت ایشان. به دنبال آن حکایتی منقول از کتاب «منهاج العیون فی فضائل امیر المومنین (ع)» منسوب به علامه حلی است که محتملاً در عنوان از طرف ناقل یا ناسخ اشتباهی رخ داده باشد، چون علامه «کتاب منهاج الکرامة فی معرفة الامامة» و کتاب «کشف الیقین فی فضائل امیر المومنین» را دارد. در پایان « مقادیر فرزندان امیر المومنین» نیز آورده شده است.
آغاز: بسمله ... اما بعد بدان که این رساله‌ای است در بیان اسامی ائمه اثنا عشر علیهم السلام و کنیه ها و تواریخ مولد و وفیات و

مدت عمر ... و اسامی کشندگان. و اولادانشان

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۸/۷-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** ذکر فرزندان امام حسن العسکری حضرت امام محمد مهدی و او در غیبت است و السلام ... در طهران قلمی شد

خط: نستعلیق، کا: عبد الخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۵گ (۱۴۰-۱۴۴) [ف: ۲۳ - ۶۶۰]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۳۳/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ارسل الیها ثیابا و هدایا کثیرة وکیسا فیه جملة من المال فردت ذلک و لم تقبل منه.

نام مؤلف به استناد نسخه مجلس تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نیز در یک برگ ذکر یک حکم شرعی است در مورد آن‌که هر آنچه بواسطه نسب حرمت ایجاد کند به‌واسطه رضاع و شیر خوردن نیز حرمت ایجاد می‌کند؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا ضربی مجدول، ۸گ (۹۱-۹۸)، حمایلی سطر، اندازه: ۸/۵×۲۳سم [ف: ۱۹ - ۲۹۰]

● احوال ابن العربی / تراجم / فارسی

ahvāl-e ebn-e ʻarabī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲/۱-طباطبائی

به نقل از نفحات الانس جامی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۲-۴)، قطع: وزیری باریک، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۵۸]

● احوال ابن فارض مصری / تراجم / فارسی

ahvāl-e ebn-e fārez-e mesrī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۶/۱۲

آغاز: کنیت وی ابوحفص است و نام وی عمر؛ **انجام:** توفی رضی الله ... سنة اثنتین و ثلاثین و ستماة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۱۷ق؛ ۱گ (۱۷۲ر-۱۷۲پ) [ف: ۷ - ۲۵۸]

● احوال ابن فهد حلی / تراجم / عربی

aḥwāl-u ibn-i fahd-i ḥillī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۵۲

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳ [ف: ۷ - ۱۸۶]

● احوال ابن قدامة / تراجم / عربی

aḥwāl-u ibn-i qudāma

خلاصه ای است از ترجمه‌ای که ضیاء الدین محمد بن عبدالواحد مقدسی (-۶۴۳ق) در شرح حال ابوعمر محمد بن احمد بن قدامه مقدسی (-۶۰۷ق) نگاشته بود، و خلاصه‌کننده مشخص نشد که کیست.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۵/۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ... ذکر طرف من أحوال الشیخ ... قال مولده سنة ثمان و عشرین و خمسمائة بجماعیل شاهدته بخط والده أحمد

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ش۳۷۴۶؛ بی‌کا، تا: ۱۵ دیقعده ۸۷۱ق؛ ۱۵ص (۲۴۱-۲۵۵) [عکسی ف: ۳ - ۳۴۲]

● احوال ابو حنیفه و امام شافعی و احمد حنبل /

تراجم / فارسی

ahvāl-e abū-hanīfe va emām šāfeʻī va ahmad-e hanbal

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۱۷/۴

بندی دراحوال ابو حنیفه و امام شافعی و احمد حنبل؛خط:شکسته، نستعلیق، کا: غلامحسین درویش همدانی ولد درویش جعفر، بی‌تا؛ در شش برگ پس از تذکرة الاولیاء؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج عنابی عطف میشن قهوه‌ای، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۷۸۷]

← احوال ابوعلی سینا ← السیرة

● احوالات ائمه اطهار (ع) / تاریخ / عربی و فارسی

ahvālāt-e a'emme-ye athār

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲

آغاز: از مرکب فرود امده قدم مردانگی پیش کنار تا به افتد (کذا)؛ **انجام:** که از عراق عزیمت مدینه نموده بسعادت

خط: نسخ خفی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر، قطع: وزیری [رایانه]

● احوالات پیامبر / تاریخ معصومین / عربی - فارسی

ahvālāt-e payāmbar

در احوالات حضرت رسول و تاریخ اسلام. خاتمه در بیان احوالات ائمه اثنی عشر در دو مقصد: ۱. بیان اثبات امامت؛ ۲. دلایل نقلی از صحاح سته عامه که به عربی آورده‌اند. در آن از کتاب فرهنگ الملوک و شارستان تألیف بهرام نام برده است

زاهدان؛ کامبوزیان کرد غفرانلو، امیر توکل؛ شماره نسخه:۲۳/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [نشریه: ۵ – ۱۱۲]

← احوالات پیامبر، ائمه (ع) و مطالب دیگر ﴿ مجالس

● **احوالات چهارده معصوم** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvālāt-e čahārdah ma'sūm
مرتضوی، احمد عبدالحی، ق۱۴ قمری
mortazavī, ahmad 'abd-ol-hayy (- 20c)
کتابی است در اخلاق، احوال و روایات چهارده معصوم.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۴۰
آغاز: مجلسی در باب ولادت کاظم علیه السلام چندین قول ذکر کرده؛ **انجام:** در هر شب چراغ برافروزند در حجره که آن حضرت در آن وفات یافته بود.
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: شیخ حسن خادم؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۸۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۹ – ۴]

● **احوالات حارث بن کلده** / تراجم، تاریخ / فارسی
ahvālāt-e hāres ebn-e kalde

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۷۱/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۸ق [ف: ۶ – ۴۵۵]

← احوالات حضرت قائم ﴿ تاریخ غیبت حضرت حجة (ع)

● **احوالات حضرت قائم (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvālāt-e hazrat-e qā'em
در پشت صفحه اول نسخه حاضر با خط مغایر آمده است که این کتاب، جلد دوم احوال حضرت حجت است تألیف ملااحمد یزدی بیرجندی که چاپ شده است. نسخه‌ای است آشفته صحافی شده، بدون آغاز و انجام. مطالب تحت عنوان «فصل – قسم» آمده. اولین عنوان موجود: فصل در امامت امام دوازدهم، سپس دلایل امامت آن حضرت را می‌آورد و بعد از آن به معجزات آن حضرت اشاره می‌کند که بر چند قسم است و هر قسم مربوط به معجزات قرنی است تا می‌رسد به معجزات قرن ۱۴ق که گوید: «کشف الاستار نقل نموده که در سنه ۱۳۱۷ در شب دوم شهر ربیع الاول زن ملا امین معاون مکتب حمیدی که در نجف اشرف است ...»، بعد از آن به حالات امام زمان و در بیان لباس و رایت و اسب آن حضرت و خاتمه در اعتراضاتی است که مخالفین بر قائلین به حیات و قائمیت و غیبت امام دوازدهم نموده‌اند و پاسخ آنها و علایم ظهور آن حضرت.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۷۲
آغاز: فصل در امامت امام دوازدهم و آن بزرگوار محمد بن امام حسن العسگری ابن ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به پیشنویس مؤلف می‌ماند، مصحح، دارای حاشیه با امضای «صح»؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱ – ۳۰۵]

● **احوالات حضرت قائم علیه السلام** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvālāt-e hazrat-e qā'em 'alayhe-s salām

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۰۲/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۸۹ق، جا: قصبه شهر بابک در استان کرمان؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۴۰]

● **احوالات حضرت مسلم** / تراجم / فارسی
ahvālāt-e hazrat-e moslem
رساله‌ای است در فضیلت و شرح زندگانی و شهادت حضرت مسلم علیه السلام که به ترجمه قسمتی از کتاب «بحارالانوار» می‌ماند.

مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۴ فرخ
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: گالینگور عطف میشن، ۲۸گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۳)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: – ۹۲]

← احوالات خاقان ﴿ احوالات خاقان

● **احوالات خاقان** / شعر / فارسی
ahvālāt-e xāqān
نسخه حاضر در آخر افتادگی دارد و اول آن نیز بدون معرفی سخنگو و سراینده شعر آغاز می‌شود در نتیجه نام مؤلف کتاب مشخص نیست. ظاهراً مؤلف و سراینده باید «ناشی» باشد زیرا در بیت آخر صفحه نهم آمده: «ولی ناشی سخن سنجیده گوید» و در صفحه ۵۳۱ سطر سوم نیز آمده است: «به ناشی هم عطا کن طبع سرشار» در هر حال اشعار در بحر تقارب و مثنوی و بسیار سست و با رد است و مضمون اشعار احوال فتحعلیشاه قاجار و حوادث ایام او است.
آغاز: بنام آنکه از ادراک ذاتش×× بنام آنکه از کنه صفاتش
[فهرستواره منزوی ۱۲۲/۱۰]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بدرگاه جهانبانی جبین سود ×× ره آوردی که بودش عرض بنمود
خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا:قرن ۱۳، جا: تهران؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ:فرنگی شکری،جلد:تیماج با ترنج و نیم‌ترنج ضربی مقوایی، ۲۷۳گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۴]

● **احوالات شاهزاده امیرخان سردار** / تراجم / فارسی
ahvālāt-e šāhzāde amīrxān-e sardār
شمسائی، احمد بن شکرالله، ق۱۴ قمری
šamsā'ī، ahmad-e-bn-e šokr-ol-lāh (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۳۴/۳
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رمضان ۱۳۱۵ق؛ ۳ص (۳۸۳ - ۳۸۵) [مختصر ف: ۳۳]

● **احوالات الشهید الثانی** / تراجم / عربی
aḥwālāt-uš šahīd-iṯ ṯānī
سرگذشت اوست به نقل از «الدر المسلوک» از احمد بن الحسن الحر عاملی

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۶۸/۷
کا: ابراهیم بن محمد حسین، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۱۵۳ر-۱۵۳پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۳۵۸]

● **احوالات شیخ شهاب الدین اهری** / تراجم / فارسی
ahvālāt-e šeyx šahāb-ed-dīn-e aharī
شمس العلماء، محمد مهدی بن غلامعلی، ق۱۴ قمری
šams-ol-'olamā', mohammad mahdī ebn-e qolām 'alī (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۰/۴۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ ۲ص (۳۵۰ -۳۵۱) [مختصر ف: ۳۴]

← احوال الاتراک ≻ شجره ترک

● **احوال اتصال القمر مع النجوم** / هیئت / عربی
aḥwāl-u ittiṣāl-il qamar ma'a-n nujūm
رساله‌ای در احکام اتصال ماه به ستارگان اندر دوازده برج از پس هر اجتماعی و استقبالی از تربیع و تسدیس و تثلیث و مقابله و مقارنه با عنوان «الفصل السابع فی دلالة القمر اذا کان مع الراس فی البیوت».

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۵/۴ر
بی‌کا،تا:قرن۱۳؛اندازه:۱۲/۵×۱۷/۵سم[رشت و همدان-ف: ۱۱۹۵]

● **احوالات عبدالله ابیض** / تراجم / فارسی
ahvālāt-e 'abd-ol-lāh-e abyaz
اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟ - ۱۲۹۸ قمری
e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819 - 1881)
شرح احوال امامزاده عبدالله که در شهر ری به خاک سپرده شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۰۵
آغاز: رساله در احوال عبدالله ابیض از تالیفات نواب ... اعتضاد السلطنه علیقلی میرزا ... نزدیک بمزار کثیرالانوار حضرت عبدالعظیم بن ...؛ **انجام:** این بود احوال عبدالله ابیض تا امام همام سید سجاد ... علیه السلام.
خط: نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛جدول سرخ؛۵گ(۴۳-۴۷) [ف: ۹ - ۱۹۹]

● **احوالات علقمه** / تاریخ / عربی
ahvālāt-e 'alqame

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۷۱/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۸ق [ف: ۶ - ۴۵۵]

● **احوالات قراء** / تراجم / عربی
ahvālāt-e qorrā'

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۸۳/۳
آغاز: فاما الکریم لسر فی الطیب نافع - فذاک الذی اختار المدینة منزلا - الکریم الجواد و الکرم الجود؛ **انجام:** موجود: اسناد قرائت عاصم
خط: نسخ، کا: حافظ کمال الدین یزدی، تا: ۸۹۲ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۵گ (۱۱۳-۱۳۷)، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۳۱]

● **احوالات قصبه آستانه سلطان آباد عراق** / جغرافیا، تاریخ / فارسی
ahvālāt-e qasabe-ye āstāne-ye soltān ābād-e 'arāq
معتمد السلطان، علی اکبر، ق۱۴ قمری
mo'tamed-os-soltān, 'alī akbar (- 20c)
چاپ: به کوشش منوچهر ستوده، در فرهنگ ایران زمین، جلد

۱۴، ۶-۱۳۴۵ش، صص ۳۶۳-۴۶۰

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۲/۳۶
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۲ص (۱۷۲۳-۱۷۲۴) [مختصر ف: ۳۴]

● **احوالات قفقاز** / جغرافیا / فارسی
ahvālāt-e qafqāz
جغرافیای مختصر ایالت قفقاز و شهرها و مناطق مهم این ایالت و عدد نفوس و منابع ثروتی مهم آن را نگاشته و تاریخ ۱۸۷۸م در آن آمده است.
آغاز: ولایت قفقاز ممتد است از سمت شمالی از درجه چهل و شش و چهل دقیقه خط طولی شمالی
انجام: ولکن بواسطه تجارت اگر بندر الوطی نواقصش به اتمام برسد از این بهتر و اهم است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۸۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۷۶پ-۹۱پ)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۰۱]

● **احوالات معصومین** / تاریخ معصومین / فارسی
ahvālāt-e ma'sūmīn

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۸۶
ترجمه احوال امامان و معصومین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مجتبی جلالی [رایانه]

● **احوال احمد بن زین الدین احسایی** / تراجم / عربی
ahvāl-e ahmad ebn-e ziyn-od-dīn-e ahsāyī
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
شرح ایام کودکی و دوران تحصیل مؤلف است که آن را برای پسرش محمد تقی نگاشته است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین بن ابراهیم بن صقر بن ابراهیم بن داغر.
[فهرست مشایخ ش ۲۶۲]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۰۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحاصل ان من الامور الغریبة تعبیر ما ذکرت من الرویا التی تقدم ذکرها فانه مما لا یحسن بیانه خصوصا للجهال و الحساد و اما انا فان افتریته فعلی اجرامی ...
نسخه اصل: کتابخانه مشایخ - کرمان الف ۷؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱ص (۲-۱۲) [عکسی ف: ۶ - ۲۵۶]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۹/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی حاشیه سبز، ۱۰گ (۴۱پ-۵۰پ)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳۲۸]

۳. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۳۷/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه مما لایحسن بیانه خصوصاً للجهال و الحساد و أما أنا فإن افتریته فعلی اجرامی
خط: نسخ، کا: احمد، تا: یک‌شنبه ۲۲ محرم ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۷گ (۱۲۲پ-۱۲۸پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۷]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و السلام علیك و رحمة الله و براكاته، کتب احمد بن زین الدین، نقلنا من خطه اعلی الله.
خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق، جا: تهران؛ تحریری عربی، از روی نوشته حسینعلی محفوظ، که او از روی نوشته محمد تقی بن محمد بن حسین شریف ۳ ذیقعده ۱۲۹۰ق در تبریز نوشته بود؛ کاغذ: فرنگی مجدول، فاقد جلد، ۱۵گ، ۱۲سطر (۱۰×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۴۵]

● **احوال احمد بن زین الدین احسایی (ترجمه)** / تراجم / عربی - فارسی
ahvāl-e ahmad ebn-e zeyn-od-dīn-e ahsāyī (t.)
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī، ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
سر گذشت شیخ احمد احسائی است به قلم او. وی به خواهش پسرش محمد تقی تاریخچه زندگی خود را از ابتداء دوران کودکی و تحصیلات و پاره ای از وقایع و رویاهای خویش را نگاشته است. ترجمه بین سطور به‌قلم محمد حسین بن محمد ابراهیم قاجار کرمانی (کاتب نسخه حاضر) است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۳-فیروز
آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین بن ابراهیم بن صقر بن ابراهیم بن داغر غفرالله لهم اجمعین ابن رمضان بن راشد بن وهیم بن شمرد خ بن صقر کبیر طائفة المهاشیر .... (ترجمه بین سطور:) حمد از برای پروردگار عالمین و بعد پس می‌گوید بنده مسکین احمد پسر زین الدین پسر ابراهیم پسر صقر پسر ابراهیم پسر داغر بیامرزد خدا ایشان را جمیعا پسر رمضان پسر راشد پسر وهیم پسر شمردخ ال صقر بزرگ طایفه ای بود مشهور به مهاشیر؛ **انجام:** و کان من جملة من خرج معهم عبدالله الغویدری فقتل من جملة من قتل فنختم له بالشهاده فی الدفاع عن المومنین و الحاصل ان من الامور الغریبه تعبیر ما ذکرت من الرویا التی تقدم ذکرها فانه مما لا

يحسن بيانه خصوصا للجهال و الحساد و اما انا فان افتريته فعلى اجرامى تمت الكتاب المستطاب. (ترجمه بين سطور:) و از جمله كسانى كه بيرون رفت با ايشان عبدالله غويدرى بود و كشته شد در جمله شهدا و ختم امر او به شهادت شد در دفع شر از مومنين و حاصل اين است كه از جمله امور غريبه خوابهايى است كه ذكر كردم و گذشت ذكر آنها بدرستى كه خوب نيست بيان آن خاصه به جهت جاهلين و حاسدين و اما من اگر افترا گفتم بر من باد گناه من.

خط: نستعليق زيبا، كا: محمد حسين بن محمد رحيم قاجار كرمانى، تا: ۱۳۰۶ق؛ ترجمه بين سطور با قلم قرمز همين نويسنده است؛ كاغذ: رنگى، جلد: تيماج قرمز بدون مقوا، ۴۶ص، ۱۴ سطر، قطع: رقعى، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۱ - ۱۲۴]

← احوال ارض و سماء (رساله در ...) ≻ بيست باب

● **احوال اعجاز مآب شاه ولايت** / تاريخ معصومين / فارسى

ahvāl-e e‘jāz-ma‘āb-e šāh-e velāyat

تاريخ تأليف: ۲۸ ذيحجه ۱۲۷۴ق

در تاريخ و احوال سرور دين، شاه ولايت، بوتراب حضرت على (ع)، از حين ولادت تا هنگام آرام جستن در بارگاه طوبى (به تعبير مؤلف)، ظاهراً در دو جلد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۱

آغاز: مقدمات بر خواستن خلفاى ثلاثه غاصب و نشستن خليفه بالاستحقاق امام آفاق اميرالمؤمنين على بن ابى طالب بر مسند خلافت ديانت ... چون بر حسب فرمان واجب الاذعان يا ايها الرسول بلغ؛ **انجام:** حسر و نشر منظور نظر مرحمت خواهند و اين غريق بحر خطا را در روز جزا وسيله نجات آيند.

جلد دوم، از قضاياى سقيفه و غصب خلافت شروع شده است؛

خط: تحريرى، كا: سيد احمد بن حسن بن اسماعيل بن ابراهيم بن صالح بن مير ابوعلى بن مير ميرون بن مير ابوالقاسم بن مير مرسوند بن مير ابوعلى بن مير محمد بن ميرابوالفتح بن مير ابوالحسن بن مير هاشم بن مير احمد بن موسى بن جعفر بن محمد بن على بن الحسين بن على بن ابى طالب، تا: چهارشنبه ۲۸ ذيحجه ۱۲۷۶ق؛ جلد: تيماج قهوه‌اى ضربى با ترنج و سرترنج، ۲۴۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۱/۷سم[ف:۴۱-۲۴۷]

← احوال افشار ≻ شرح احوال سيد آقاى افشار

● **احوال افعال المكلفين = جبر و اختيار** / كلام و اعتقادات / عربى

aḥwāl-u af‘āl-il-mukallafīn = jabr va extīyār

سامغانى، محمد بن على، ق۱۱ قمرى

sāmqānī, mohammad ebn-e ‘alī (- 17c)

آن را به «اعلى علماء زمان ... الفايز بالمعقولات و المنقولات، حاوى فروع و اصول ... قاضى رفيع الدين محمد» هديه كرده است؛ مشتمل بر دو «فصل»: ۱. اثبات واجب و صفات آن؛ ۲. افعال مكلفين. رساله كلامى جامع و مفيدى است به شيوه اماميه و حاوى آراى متكلمين بالاخص اشاعره و معتزله و اماميه دراين باب.

آغاز: بسمله الحمد لرفيع رفع بقضائه احكام احكام محكمة الاسلام ... و بعد يقول مفتقر الى لطفه السبحانى محمد بن على السامغانى هذه عجالة قد تعجلت بها و ضحضاحة قدا رويت به غليل طالب الصناعية، الكلامية غايتها بيان احوال افعال المكلفين

انجام: يخرجهم عن القدر الصرف فهاهم بين المفوضة و المعد له فليكن هذا آخر تحرير ماقصدناه فى هذه الرسالة و هو المعين و المستعان و التوفيق على التكلان.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۲۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، كا: محمدكريم بن درويش على طوغانى، تا: ۱۶ ربيع الثانى۱۰۷۹ق؛ مهر: حاج سيد سعيد؛ كاغذ: سمرقندى، جلد: تيماج لايه‌اى قهوه‌اى، ۱۸گ (۱۰۲-۱۱۹)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۷۰]

● **احوال الاقاليم = اقاليم سبعه = هفت اقليم** / جغرافيا / فارسى و عربى

aḥvāl-ul aqālīm = aqālīm-e sab‘e = haft eqlīm

متن كوتاهى است در شناخت اقاليم هفت‌گانه جهان و توصيف حدود و ساير مختصات جغرافيايى. اين اثر جز كتاب اقليم سبعه تاليف محمد بن حاجى عباسقلى است، عناوين رساله چنين است: الإقليم الأول للزحل: طول او از مشرق تا مغرب است دو هزار ميل بود؛ الإقليم الثانى للمشترى: طولش از مشرق هشت هزار و ششصد ميل است؛ الإقليم الثالث للمريخ: طولش از مشرق تا مغرب ... صد و پنجاه و هفت ميل است؛ الإقليم الرابع للشمس: طولش از مشرق هفت هزار و ششصد ميل است؛ الإقليم الخامس للزهرة: ... تا مغرب ... صد و پنجاه و هفت ميل است؛ الإقليم السادس للعطارد: از مشرق تا مغرب دو هزار و سيصد و نود و نيم ميل است؛ الإقليم السابع للقمر: طولش از مشرق تا مغرب است.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۱۳۸۱۳/۲

آغاز: فايدة فى ذكر أحوال الأقاليم و بلادها المشهورة و غير المشهورة و بيان الكواكب المنسوب إليها الإقليم الأول للزحل طول او از مشرق تا جنوب است و هزار ميل بود؛ **انجام:** الإقليم السابع للقمر طولش از مشرق تا مغرب و پنجاه و چهار فرسخ است سيصد و چهار فرسخ از بغداد تا موصل از بغداد تا دمشق هشتاد و

دو فرسخ.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از روی نسخه‌ای نفیس و کهن کتابت گردیده است آن‌گونه که از برخی جاهای نانوشته این نسخه برمی‌آید نسخه اصل آسیب دیده یا ناخوانا بوده و کاتب مطالب را نتوانسته بخواند لذا نانوشته مانده است، مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی عطف تیماج مشکی، ۵گ (۳۹پ-۴۳ر)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۷۴]

● **احوال امام رضا علیه السلام** / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e emām rezā ‘alayh-es-salam

اردکانی یزدی، محمد حسن بن محمد ابراهیم، - ۱۳۱۵ قمری

ārdakānī yazdī, mohammad hasan ebn-e mohammad ebrāhīm (- 1898)

در احوال و کرامات و معجزات حضرت امام رضا (ع) و گزارش زندگانی آن حضرت از هنگام ولادت تا شهادت، در یک «مقدمه» و چند «مجلس» و یک «خاتمه» که برای اهل منبر و واعظان تنظیم شده و در پایان هر مجلس اشاره به مصائب امام حسین (ع) نیز می‌شود.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چنین گوید محتاج به الطاف ربه الکریم ... این مختصری است در خیر مآل ثامن ائمه هدی

[فهرستواره منزوی ۲۸۳/۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۴ و عکسی ۱۷۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد از شهادت حسین علیه السلام اراده کرد که اسب بر بدن آنحضرت بتازد و استخوان های او را در هم شکند.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مولف؛ پس از کتاب چند مجلس در احوال بهشت و دوزخ افزوده شده؛ تملک: تملکی بدون نام به تاریخ ۳ رمضان ۱۲۶۹ با مهر «صادق الحسینی» که کتاب از مؤلف خریده شده است؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۴۸۹] و [عکسی ف: ۵ - ۱۹۱]

● **احوال الاموات** / کلام و اعتقادات / عربی

aḥwāl-ul-amwāt

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۳/۲

آغاز: بسمله و حمدله ... و بعد فقد سألت فی رقعة عن اسئلة عدیدة فوفق الله لاجوبة علیها لمن شاء الله سدیده

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۱۵سم [ف: ۱ - ۱۹۴]

● **احوال امیرالمؤمنین علی علیه السلام** / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e amīr-al-mo’menīn ‘alī ‘alayh-es-salam

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۷۵/۳

بخشی از یک کتاب درباره امیرالمومنین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۵گ (۳۱-۳۵ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۰ - ۴۸]

● **احوال انبیاء و ائمه** / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e anbīyā’ va a’emme

رساله حاضر مختصری است در تاریخ زندگانی و احوال و اخبار انبیاء و ائمه اطهار (ع) در حد زمان حیات و نام فرزندان و مدت عمر شریفشان. نام مؤلف در نسخه نیامده است. وی از فضلای امامیه شبه قاره قرن ۱۲ق به بعد است، احتمالاً توسط کاتب نسخه «سید عسگری خان حسینی» جهت آموزش و تدریس فرزندش میرمحمدرضا خان نوشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۶۹۷

آغاز: بسمله. عنوان مشتمل بر دو حرف، حروف اول در بیان زمان ابن عباس منقول است؛ **انجام:** تویی عاصیان را خطابخش و بس

خط: نستعلیق، کا: سید عسگری خان حسینی، تا: سه‌شنبه ۶ رجب ۱۲۳۱ق؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه گالینگور، ۱۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۱]

● **احوال انسان پس از مرگ (رساله در)** / کلام و اعتقادات / فارسی

ahvāl-e ensān pas az marg (r. dar)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۶۸

آغاز: مطلب اول در ذکر احوال مردن و قبر و برزخ تا روز قیامت در وقت مردن که هیئت محتضر؛ **انجام:** هر کس را بجای خود نشانند و هر کدام را بقدر مرتبه و عمل خود ثبوت و ثواب که باید رسانند

نسخه حاضر فاقد مقدمه و مطلب دوم می‌باشد؛ خط: نسخ تحریری، کا: براتعلی بن محمد تقی، تا: ۱۲۶۹ق؛ اهدایی در مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۲]

← احوال الانسان و ذکر الاجسام و الاجساد ← المعاد

● **احوال اهل الصفوة** / عرفان و تصوف / عربی

aḥwāl-u ahl-iṣ-ṣafwat

عبدالرحمن بن عبدالملک بن عبدالرحمن

'abd-or-rahmān ebn-e 'abd-ol-malek ebn-e 'abd-or-rahmān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰/۳۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 5321؛ خط: نسخ، کا: خسرو بن عابد، تا: شعبان ۷۰۹ق؛ ۲۰ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۲۷]

● **احوال الایام بالنسبة الی الحوایج** / طالع بینی - عربی

aḥwāl-ul ayyām bi-n-nisbat-i ila-l ḥawā'ij

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۱۸/۱۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۵۱۱]

● **احوال بانو بیگم مخاطب به ممتاز محل** / تراجم / فارسی و اردو

ahvāl-e bānū beygom moxātab be momtāz mahal

احوال خلاصه بانوبیگم مخاطب به ممتاز محل عرف تاج بی‌بی اهلیه شاه جهان، صورت مخارج تاج محل در آن هست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۶

خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ حاشیه ص ۱ و ۲ گل و بوته رنگین، با سرلوح رنگی، با پنج تصویر آدمی در حاشیه برخی از صفحات؛کاغذ:سفید،جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۱گ، ۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [سنا - ف: ۲ - ۱۳]

● **احوال بانو بیگم (مختصر) = تاریخ تاج محل** / تراجم / فارسی

ahvāl-e bānū beygom (mx.) = tārīx-e tāj mahal

نام هنرمندان و پیشه‌وران دران هست.

[استوری ۱۱۶۳/۱؛ منزوی ۳۹۳۷ و ۳۹۳۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۰۲۱

آغاز: خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتاز محل عرف تاج بی‌بی اهلیه شاه جهان پادشاه غازی بنت نواب آصف خان وزیر بسر رادی نواب اعتمادالدوله و احوال سکندره و موتی مسجد که در قلعه اکبرآباد است و فتح پور سیگر و نام کاریگران و ملازمان و غیره و نام سنگهای و تعداد مشاهره کاریگران روضه منوره و غیره

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با نقشه رنگین روضه منوره و قلعه اکبرآباد و موتی مسجد و سکندره؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۳۷گ، ۸ سطر (۱۱×۱۷/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱۷ - ۹]

● **احوال بانو بیگم (مختصر) = تاریخ تاج محل** / تراجم / فارسی

ahvāl-e bānū beygom (mx.) = tārīx-e tāj mahal

در هند بنای زیبا و خیره‌کننده‌ای هست به نام تاج محل که مرقد بانو ممتاز بیگم همسر شاه جهان شاه هند است. این کتاب در وصف زیبایی‌ها و جزئیات ساخت آن بنا است.

[فهرستواره منزوی ۲۱۵/۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۹۲

آغاز: آورده‌اند که شاه جهان پادشاه غازی چهار پسر می‌داشتند یکی دارا شکوه که پسر کلان بودند دویم شاه شجاع سیوم اورتک زیب عالم گیر چهارم محمد مراد بخش؛ **انجام:** گنبذ کلان بنابر حجامت یک عدد وزن آن [...] قیمت کمند مذکوره است [...] بابت مزدوری کاریگران روضه.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ صورتی از محل قبر بانو ممتاز بیگم معروف به تاج محل در برگ اول چسبانده شده است، در ابتدای کتاب مقدمه‌ای شنگرف: «محل عرف تاج بی بی احلیه شاه جهان پادشاه غازی بنت نواب آصف خان وزیر ...»؛ جلد: مقوا، ۴۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف مخ: ۲ - ۸۴۶]

← احوال بزرگان ⪢ جامع الامثال

● **احوال بلاد و وقایع ایام** / تاریخ و جغرافیا

ahvāl-e belād va vaqāye'-e ayyām

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۸۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از دکتر علی اصغر مقصودی [رایانه]

● **احوال بلدان مشهوره** / جغرافیا / فارسی

ahvāl-e boldān-e mašhūre

نام و خصوصیات و موقعیت جغرافی بعضی از شهرهای معروف را با اختصار و بدون ترتیب و تنظیم مخصوص، آورده است.

آغاز: بدان أرشدک الله تعالی که این فصلی است در بیان مجملی از احوال بلدان مشهور، مکة از اقلیم دویم است

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۲۹۰/۱۵

آغاز: بدان أرشدک الله تعالی که این فصلی است در بیان مجملی از احوال بلدان مشهور، مکة از اقلیم دویم است؛ **انجام:** ماء سفهویه بحدود اصطخر طولش را در عرض یک فرسنگ

خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم بن محمد سمیع جنیدی شیرازی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱۹۹پ-۲۰۵پ)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۸۰]

● **احوال بلوک مال امیر** / جغرافیا / فارسی

ahvāl-e bolūk-e māl amīr

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، ۱۲۵۹ - ۱۳۱۳ قمری

e'temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e 'alī (1843 - 1896)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۲ هـق. اهداء به: ناصرالدین شاه.
در منطقه مال امیر از نواحی بختیاری به‌سال ۱۳۲۰ق مجسمه‌ای از خاک بیرون می‌آید و ظل السلطان حاکم و فرمانفرمای جنوب آن را به طهران می‌فرستند. ناصرالدین شاه پس از دیدن این مجسمه به صنیع الدوله دستور می‌دهد تا مختصات جغرافیایی منطقه مال امیر را بنویسد و به‌نظر او برساند، او هم حسب الامر این کتاب را که حاوی مختصات جغرافیایی مال امیر است می‌نویسد و از نظر شاه می‌گذراند.
آغاز: بسمله، بتاریخ شهر جمادی الاولی سنه ۱۳۰۲ در بلوک مال امیر از لواحق رستاق بختیاری

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** عبارت از علم اساطیر الاولین است آورده‌اند آنست در این رساله ترجمه و نگارش یافته و بوضوح پیوست و الله اعلم بحقایق الامور.
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۳۰۲ق،جا:تهران؛کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۴گ، ۱۰ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲-۴۲۳]

← احوال بهایم ⩾ احوال گوسفند

● **احوال بیت الحرام (رسالة فی)** / تفسیر / عربی

ahvāl-e bayt-ul ḥarām (r. fy)

پایان یافته در اواسط رمضان ۱۰۰۲ق هنگامی که مؤلف قاضی مکه بود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۷۰

آغاز: المقالة فی بیان تفسیر قوله تعالی ان اول بیت وضع للناس. قال بعض الفضلاء فی جهة مناسبة هذه الآیة لما قبلها ان هذا شروع فی بیان کفر هم ببعض آخر من شعایر ملته علیه السلام؛ **انجام:** و انی اعلم انک احب البلاد الی الله فاکرمها علی الله و لو لا ان اهلک اخرجونی منک ما خرجت والحمد لموفق الاتمام و میسر الاختتام والصلاة علی رسوله فاتح البیت و اشف المقام. تمت الرسالة فی احوال البیت الحرام فی اواسط شهر رمضان المعظم من سنة اثنین بعد الالف عند اقامة مصنفها بمکة قاضیاً.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن اقوال پراکنده‌ای درباره مرگ (۱۱۹ر) از انوار واحیاء علوم الدین و تفسیر قاضی بیضاوی؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج گرهی، ۱۰گ (۱۱۰پ-۱۱۹ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۷۱]

● **احوال بیت المال** / فقه / فارسی

ahvāl-e beyt-ol-māl

رساله‌ای در امور بیت‌المال است که بیت‌المال به چه چیزهایی اطلاق می‌شود، سپس در امر تصدی بیت‌المال و امور مسلمین سخن به میان آورده و می‌گوید: «حکمت و حق امر و نهی از آن خداوند است و خداوند این امر را به وسیله انبیاء انجام داده» و آن‌گاه در نهایت می‌گوید که در زمان غیبت کبری امور به دست نواب عام آن حضرت مهدی (عج) است، شامل ۴ «فصل» و ۱ «خاتمه» است: فصل ۱. معنی بیت‌المال؛ فصل ۲. تعیین ولی و متصدی و خزانه دار بیت‌المال؛ فصل ۳. تعیین اموالی که باید داخل بیت‌المال بشود؛ فصل ۴. بیان مصرف بیت‌المال؛ خاتمه در احکام دفاع و جهاد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۸۳

آغاز: بسمله ... این رساله ایست در کمال اختصار در تحقیق احوال بیت المال و ما یتعلق به؛ **انجام:** باید ملاحظه کرد که نصابی از نصابها که خداوند معین فرموده در او متحقق باشد، پس از تحقق نصاب آنچه را معین فرموده باید بدهند
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ (اواخر عصر قاجار)؛ افتادگی: میانه (یک برگ)؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز تیره ضربی با ترنج، ۱۴گ، ۲۱ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۸ - ۱۲۳]

← احوال پرندگان ⩾ احوال طیور

● **احوال پرنس کنسر (ترجمه)** / تراجم / فارسی

ahvāl-e prans kanser (t.)

نامه نگار، علی بن رضا، ق۱۹ میلادی

nāme-negār, 'alī ebn-e rezā (- 19c)

از: لیوتنان گری، مترجم: علی بن رضای نامه نگار، ترجمه: رمضان ۱۲۹۴ ق.
شامل مکتوباتی است که از سال ۱۸۱۹ تا ۱۸۴۱م در شرح حال «پرنس کنسر» شوهر ملکه ویکتوریا نوشته شده و لیوتنان گری آنها را جمع و تألیف کرده است و یک نسخه انگلیسی آن را ملکه به ناصرالدین شاه تقدیم داشته و ناصرالدین شاه دستور ترجمه آن را داده است. مؤلف می‌گوید: «قصد از تألیف این کتاب آن بوده که تعدادی از آن بین اجزای خانواده سلطنتی تقسیم شود تا اجزاء آن خاندان با مطالعه آن از کودکی این پرنس با خبر شوند.»

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۴

آغاز: ترجمه: ترجمه کتابی است که اعلیحضرت ویکتوریا پادشاه کل ممالک انگلستان و امپراطریس هندوستان بحضور اعلیحضرت قدر قدرت اقدس همایون شاهنشاه ظل الله صاحبقران ولی نعمت کل ممالک محروسه ایران روحی و روح العالمین فداه تقدیم؛ **انجام:** نتیجه زحمات کمیسیون این شد که در سنه ۱۸۳۱ خطی بجهة تعیین سر حد چنانچه خود او تصور نموده قرار داده شد و الحال فی الحقیقة خط مزبور سر حد شمالی یونان می‌باشد

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: طهران؛ آخر نسخه: «خانه زاد دولت جاوید قرار علی بن رضای نامه نگار. ناصرالدین شاه»، سرلوحه تاج و گل و بته زر، در صفحات اول و دوم میان سطور طلا اندازی، دارای دو جدول به زر و آبی و سیاه؛ کاغذ: فرنگی،لب طلائی، جلد: تیماج سبز با گل و بته زر ضربی مقوایی، ۲۲۸گ، ۱۱ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۲۳۸]

● احوال پیامبر اکرم (ص) / تاریخ پیامبراکرم (ص)/ فارسی

ahvāl-e payāmbar-e akram (s)

ترجمه روانی است از سیره‌ای که سعید بن محمد بن مسعود کازرونی به عربی نوشته با ترجمه شعرها به نظم و گویا در سال ۷۵۲ انجام شده است. این کتاب مشتمل بر چهار «قسم» دارای «ابواب» و یک «خاتمه» دارای «فصول» می‌باشد: قسم ۱. در خلقت نور نبوت تا ولادت، در هشت باب؛ قسم ۲. در ولادت تا نبوت آن حضرت، در نه باب؛ قسم ۳. در نبوت و مدت اقامت در مکه، در نه باب؛ قسم ۴. در هجرت تا وفات آن حضرت، در یازده باب؛ خاتمه در تعظیم و توقیر آن حضرت

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۹۸

آغاز: فأشکو و أشکو ثم اشکو شکایتی ... و بما رسیده که مستمعان مجلس قاضی ابی عبدالله محاملی ده هزار نفر بوده اند؛ **انجام:** ما را به یمن احادیث آمرزید گردان، یا رؤف یا رحیم آمین رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ تملک: عبدالحسین بیات به تاریخ خرداد ماه ۱۳۳۱ش در طهران؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۲۵ - ۱۹۱]

● احوال پیامبر (ص) و ائمه اطهار (ع) / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e payāmbar (s) va a’emme-ye athār (‘)

رساله مختصری است در سیرت چهارده معصوم (ع) و در آن تاریخچه زندگانی آنان به طور فهرست یاد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۶۷/۵

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم المرسلین اما بعد از حمد خدا و درود برسول بدان که این رساله ایست در احوال محمد و دوازدهم امام، پس در احوال حضرت خاتم الانبیاء علیه السلم نسب شریفش؛ **انجام:** و آنحضرت را دو غیبت دست داده یکی صغری و آن در زمان تعهد است سنه خمس ستین و ماتین و در این غیبت سفیران میانهحضرت و صلحای امت، مدت شصت و چهار سال امد و شد مینوده اند در شعبان سنه ثمان و عشرین و ثلثمائه آن سفارت بعد از فوت علی بن محمد السمیری منقطع گشت و ا ین اول غیبت کبری است، تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی آبی سیر و کم رنگ، جلد: تیماج سیاه، ۳ص (۹۳-۹۵)، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۹ - ۱۷۹]

● احوال پیامبر و ائمه علیهم السلام / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e payāmbar va a’emme ‘alayhem-os-salam

تاریخ زندگانی و حالات حضرت پیامبر اکرم و ائمه طاهرین (ع) و در آخر چند فصل است در تاریخ خاندان‌های شیعه که سلطنت کردند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۰۸/۲۹ حاشیه

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بر ضمایر قدسی سرایر و خواطر اولی البصایر روشن و مبرهن و ظاهر و باهر است؛ **انجام:** امید که سایه عالی این دودمان تا دامان قیامت بر سر شیعیان و محبان آل علی پاینده و مستدام باد بمحمد و آله الامجاد

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بهاری، تا: دوشنبه صفر ۱۰۴۵ تا ۹ رجب ۱۰۴۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ (۵۶۷پ-۶۱۲ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۸ - ۱۹۹]

← احوال تاج بی بی بیگم ممتاز محل ← تاج محل

● احوال تاجران = تجاریه / عرفان و تصوف / فارسی

ahvāl-e tājerān = tojjārīye

وابسته به: مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد؛ نجم رازی، عبدالله بن محمد (۵۷۰-۶۵۴)

منتخب از «مرصاد العباد» شیخ نجم الدین رازی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۷۸/۵

آغاز: بسمله، ... اما بعد این فصلی است در بیان احوال تجار و طریق تجارت؛ **انجام:** پیوسته در آن بود که تا آخر کار ×× زین دام بلا چگونه بیرون گذرد.

خط: نسخ خوش، کا: محمد باقر خوانساری، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ:

نخودی و نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ص (۲۵۰-۲۵۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۴۴۴]

● **احوال تاجران = تجاریه** / عرفان و تصوف / فارسی

ahvāl-e tājerān = tojjārīye

فصل هفتم از باب پنجم یکی کتاب‌های نجم الدین کبری در بیان سلوك اهل تجارت انتخاب شده و بر آن سر آغازی مختصر نوشته اند و آن را بصورت رساله‌ای در آورده اند.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۹۰/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این فصلی است در بیان احوال تجار و طریق تجارت؛ **انجام:** پیوسته در آن بود که تا آخر کار × زین دام بلا چگونه بیرون گذرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آبی و سبز و زرد، جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۳گ (۴۶ر-۴۸پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۹ - ۱۷۶]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۴۲/۸

آغاز: اما بعد این فصلی است در بیان احوال تجار. طریق تجارت

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۸گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۴]

● **احوال تحویل سنی العالم** / هیئت / عربی

aḥwāl-u taḥwīl-i sini-l ‘ālam

رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۵/۳ر

مقاله چهارم در هشت باب؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۳۸۹]

● **احوال (ترجمه) = سرگذشت قاآنی** / تراجم / فارسی

ahvāl (t.) = sargozašt-e qāānī

قاآنی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۲۳-۱۲۷۰؟ قمری

qā’ānī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad ‘alī (1808 - 1854)

[فهرست میکلیخوما کلای ۴۳/۲ ش ۱۱۸؛ فهرست عمومی ش ۷۷۱؛ مجله یغما س ۱۴ ص ۷۹-۸۲ و ۲۱۱-۲۱۲؛ مجله وحید ۵۴۵/۶۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۷۸-ف

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی، لنینگراد ش B 114؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲ص [فیلمها - ف: ۲ - ۱۵۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۲۱-ف

مقاله چاپی برتلس است به زبان روسی در ۱۹۲۷ ص ۱۵-۱۸ که برگ (۱پ-۲پ) نسخه بالا در آن آمده است؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۲ - ۷]

● **احوال ثامن الائمة = مختصری از حالات حضرت ثامن الائمه** / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e sāmen-ol-a’emme = moxtasarī az hālāt-e hazrat-e sāmen-ol-a’emme

عصار، محمد بن محمود، ۱۲۶۴؟ - ۱۳۵۶ ؟ قمری

‘assār, mohammad ebn-e mahmūd (1848 - 1937)

وجیزه‌ای است به قلم محمد الحسینی الطهرانی مدعو به عصار.

آغاز: بسمله، الحمدلله المحتجب عن نواظر مخلوقاته التجلی الکاشف لوجهه الکریم.

انجام: از آنچه مقصودست خارج خواهیم شد.

[فهرستواره منزوی ۱۵۳۸/۳]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۵ق؛ واقف: مؤلف؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۷ - ۱۶۹]

● **احوال جواهر** / متفرقه / فارسی

ahvāl-e javāher

محمد بن منصور

mohammad ebn-e mansūr

در شناخت جواهر

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۷۰

آغاز: بسمله، ستایش و سپاس بی اندازه و قیاس صانعی را؛ **انجام:** مقداری معین که آن مقدار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای، ابعاد متن: ۱۷×۸، اندازه: ۱۴×۲۲سم [الفبائی ف: ۲۷]

۲. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۴/۹

کا: حیدر حسینی ملاوجانی، تا: ۱۰۷۲ق؛ اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: - ۳۰]

● **احوال الجن** / کلام و اعتقادات / عربی

aḥwāl-ul jin

فانی، علی بن محمد حسن

fānī, ‘alī ebn-e mohammad hasan

رساله‌ای است که مؤلف به درخواست آمیرزا عیسی نگاشته در معنای جن، ابتدای خلقت جن، اصل جن، اجسام جن، اصناف جن، یأجوج و مأجوج و این‌که آیا از انواع جن بوده‌اند یا نه، تصور جن و شکل‌پذیری آن‌ها به صورت‌ها و قالب‌های دیگر، محل سکونت جن، خوراک و نوشیدنی‌های جن، مکلف بودن جن، پیامبر جنیان، فرقه‌های مختلف جن، کیفییت ثواب و عقاب

جن و دیگر مطالب مربوطه.
آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی ... الله و کفی بعد فیقول العبد الجانی و الأسیر الفانی علی بن محمد حسن الحسینی المتخلص بالفانی فقد سالنی مجهة قلبی المضیی الامیر میرزا عیسی و فقه الله تعالی ان احرره معنی الجن و اثبات الجن و ابتداء خلق الجن
انجام: ثم ترقفع عند ذلک التوبه فلا تنفع نفس ایمانها لم تکن آمنت من قبل او کیست فی ایمانها خیراً

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۳۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [میراث اسلامی: دفتر نهم-۹۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۶۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** من کل لون و معها عصی عصا موسی و خاتم سلیمان بن داود فتضرب وجه المومن بالعصا فتجعله ابیض
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ افتادگی: انجام؛ ۴۵ص [عکسی ف: ۴ - ۹۴]

● احوال چالوس و رومان و قومس / تاریخ ایران / فارسی
ahvāl-e čālūs va romān va qomes

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۶۱/۶
به نام ناصرالدین شاه در ۱۲۸۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق [ف: ۷ - ۱۶]

● احوال چند تن از اولیاء / تراجم / فارسی
ahvāl-e čand tan az owlīyā'

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۵/۲
به نقل از نفخات الانس جامی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در صفحه عنوان یادداشتی به خط و مهر محمد مهدی تفنگدار محلاتی متخلص به فدائی مورخه ۱۳۱۴ می‌باشد؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۴۹۴]

← احوال چهارده معصوم ⟩ تاریخ چهارده معصوم
← احوال چهارده معصوم ⟩ جداول فی أحوال المعصومین علیهم السلام

● احوال چهارده معصوم / تاریخ معصومین / فارسی
ahvāl-e čahārdah ma'sūm

در احوال امامان دوازده‌گانه، که از «تذکرة الائمة» بیرون کشیده است. در ۱ «مقدمه» در بیان ظهور پیامبر (ص) و سپس ۱۴ «باب»: ۱. احوال پیامبر(ص)، ۲. حضرت فاطمه (ع)، ۳. حضرت امیر (ع)، ۴. حضرت حسن؛ ...۱۴. حضرت قائم آل محمد (ص).
آغاز: سپاس و ستایش سزاوار کریمی است که به کرم واسعه و قدرت کامله محمد مصطفی و ائمه هدی صلی الله علیه و آله و سلم را بخلقان فرستاد و بعد زبده احوال چهارده معصوم (ع) از اسامی ابا و اسامی اما و روز تولد و ... نور اول حضرت خاتم النبیین (ص)
انجام: نور چهاردهم امام محمد مهدی امام دوازدهم والد بزرگوارش ... تا در شعبان سنه ثمان و عشرین وثلاثماة آن سفارت بعد از فوت علی بن محمد سیمری منقطع گشت و این اول غیبت کبری تمت.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۹۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری کوچک [رشت و همدان - ف: ۱۵۰۲]

● احوال چین (ترجمه) = سفرنامه چین = سفرنامه / سفرنامه، تاریخ / فارسی
ahvāl-e čīn (t.) = safarnāme-ye čīn = safarnāme

الیس، آلبرت

elīs, ālbert

اهدا به: سلطان محمد شاه غازی
کتاب از مستر الیس انگلیسی است و ساخته ۱۲۳۱، ترجمه فارسی ادورد برجیس و میرزا صادق به‌دستور بهمن میرزا به‌نام سلطان محمد شاه غازی. در فهرست مشار نه به‌نام سفرنامه و نه به‌نام تاریخ چین و در فهرست تاریخ و جغرافیای استوری از این کتاب یاد نشده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق المداین و البلاد. ..دانستن بهتر که ولایت چین مملکت بس رنگین است اساسی دارد بغایت منظم
انجام: رفتار خاقان نسبت بایلچی بسیار بسیار احترام و اکرام بود در روز چهارشنبه بیست و سیم شعبان سنه ۱۲۶۱ ترجمه این کتاب تمام شد و تمام آنگه شود که بنظر پسندیده آید

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۳۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جدول زر و شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۸۰گ، ۱۱ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۵-۴۰۹۳]
۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۵۹ - ج
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج

مشکی ضربی مقوایی، ۷۹گ، ۱۱سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: - ۱۴۱]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۹۵/۱

آغاز: و الانسان خاکش اینست که می‌بینی مزین بزم سلاطین و منجد بساط خواقین است؛ **انجام:** برابر؛ پایان نسخه: استنساخ و تحریر حقیر شهر جمادی الاول سنه ۱۲۶۳.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاتب جای نام پادشاه را خالی گذاشته است تا بعد با مرکب دیگر بنویسد، پس از آن‌که ناصرالدین شاه به سلطنت می‌رسد یکی از درباریان جای خالی را با ذکر تاریخ جلوس شاه پر می‌کند و متوجه تاریخ کتابت که بر این تاریخ مقدم است نمی‌شود؛ کاغذ: فرنگی و ترمه، جلد: تیماج مشکی یک‌لایی، ۱۶۷ص (۱-۱۶۷)، ۱۰ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۴۳۱]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: دوشنبه ۸ صفر ۱۲۶۶ق، جا: محتملاً آذربایجان؛ سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز، دارای دو جدول زر و سیاه و آبی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۴۶گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۱۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها – ف: ۱ – ۱۱۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۳۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲ ربیع الاول ۱۲۹۷ق؛ مجدول به شنگرف و در برگ ۱۷۱ نسخه کاتب خود را از نظر شغل و کتابت معرفی نموده و در انتهای کتاب یک برگ سفید موجود است؛ کاغذ: اصفهانی، ۴۷گ (۱۲۵-۱۷۱)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴/۵) [ف: ۱۱ – ۳۸]

● احوال حسب و نسب جنوبیان = کیفیات حسب و نسب جنوبیان / تاریخ / فارسی

ahvāl-e hasab va nasab-e jonūbīyān = keyfīyāt-e hasab va nasab-e jonūbīyān

رساله‌ای است کوتاه در احوال جنوبیان هندوستان (قوم راجپورت، ساهوراجه). عناوین کتاب چنین است: احوال بزرگان مهاراجه سیدنیه تپیل بهادر قوم راجبورت، کیفیت حسب و نسب تکوجی هولکر صوبه دار بهادر، حالات جور و ستم شاه عالم پادشاه به تاریخ غره محرم ۱۲۲ (۱۲۲۲) هجری رو نمود، احوال تکوجی هولکر صوبه دار بهادر که برای تأیید مهاراجه تپیل بهادر از حضور پیشوا صاحب رخصت شده بودند این است. نسخه‌ای از این کتاب در فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه رضا-رامپور، صفحه ۶۴۲ با عنوان «احوال حسب و نسب جنوبیان» آمده است و تاریخ کتابت آن سال ۱۲۳۹ق است. نسخه ما در پایان به عنوان «رساله کیفیات ...» آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۴/۲

آغاز: احوال حسب و نسب جنوبیان و کیفیت اوج و حشمت آنها ... عندالتحقیق دریافت گردید؛ **انجام:** چنانچه او هم باهتمام مهاراجه سیدنیه تپیل بهادر در قلعه گوالیار قید است

خط: نستعلیق، کا: دیال سنگهـ (سکه)، تا: ۲۵ شعبان ۱۲۲۳ق، جا:کانپور هند؛ ترقیمه: «تمام شد رساله کیفیات مرتبه بتاریخ بست پنجم شهر شعبان المعظم سنه ۱۲۲۳ هجری روز شنبه ... چهار ... روز برآمده بود در مقام کنت کانبور قلمی گردید»، محشی، مصحح، ظاهراً مقابله شده با نشان «به مقابله درآمده است» در پایان نسخه، برگ آغاز دارای سرلوح با خطوط ساده و برگ‌های دیگر مجدول به رنگ‌های قرمز و آبی است؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی مشکی، عطف: تیماج مشکی، ۲۵گ (۳۹-۶۳)، ۱۳ سطر (۱۸/۵×۲۸/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۴ – ۵۶۱]

● احوال حسین بن منصور حلاج / تراجم / عربی

ahvāl-e hoseyn ebn-e mansūr-e hallāj

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۸۰

به نقل از وفیات الاعیان ابن خلکان؛ خط: نستعلیق، کا: نظام الدین احمد غفاری مازندرانی، تا: ۱۶ رمضان ۱۰۴۸ق؛ ۱گ (۳۸۲ – همان) [مختصر ف: ۳۴]

● احوال حسین خان / شعر / فارسی

ahvāl-e hoseyn xān

منظومه‌ای است انتقادی و طنزآمیز در عشقبازی حسین خان نوکر حاکم با دخترکی که عاشق وی بوده و چگونگی محاکمه وی و بخشودن گناهش چون خادم حاکم می‌باشد.

آغاز: روایت کند راوی این کلام ×× که از ما بر دوست بادا سلام / زراوی چنین یاد دارم سخن ×× که بد در ولایت یکی تازه زن

[فهرستواره منزوی ۱۲۲/۱۰]

کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۱۲/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵گ (۲۵پ-۲۹ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۸۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۸۴/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ – ۲۴۸]

● **احوال حضرت ایوب علیه السلام** / تاریخ پیامبران / فارسی

ahvāl-e hazrat-e ayyūb ʻalayh-es-salam

رساله کوتاهی است در احوال حضرت ایوب پیغمبر (ع) با استفاده از آیات و روایات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۰۱/۲

آغاز: حکایت احوال ایوب علیه السلام، روایتست که ایوب پیغمبر (ع) مردی بود از فرزندان غیض بن یعقوب؛ **انجام:** ایوب پیغمبر چون این بشنید ازین اخبار بسیار بسیار خرم و شادمان شد و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۳۱-۳۹)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۴ - ۶۲۰]

● **احوال حضرت حجت علیه السلام** / تاریخ معصومین / اردو

ahvāl-e hazrat-e hojjat ʻalayh-es-salam

قطعه‌ای از کتابی است در حالات حضرت امام زمان (ع).

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۷۳

آغاز: ساتوان باب ان اشخاص کی حکایتن او رقصی جوزمانه غیبت کبری مین امام زمان صلوات الله علیه کی

آغاز باب ششم کتاب است شامل حکایات اشخاصی که به حضور حضرت رسیده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ملحقاتی به خط مؤلف افزوده شده است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۳۶گ،مختلف السطر،اندازه:۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۱۸-۲۳۵]

● **احوال حضرت رسول (ص) (منتخب)** / تاریخ پیامبراکرم(ص) - فارسی

ahvāl-e hazrat-e rasūl (mn.)

شاه اویس بن اسماعیل، ق۱۱ قمری

šāh oveys ebn-e esmāʻīl (- 17c)

کتاب دارای دو «باب» است: ۱. در بیان انساب و شمائل و اسماء و اعجاز حضرت رسول (ص) و دارای چهار «فصل» است؛ ۲. بی فصل و آن از صاحب نگارستان نقل شده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۹۴/۲۷

آغاز: بسمله حمدله اما بعد این انتخابیست از کتب معتبره باسناد و روایات صحیح بلاخلاف که این فقیر بضاعت شاه اویس بن اسمعیل جمع نموده؛ **انجام:** رفع من رفض تابع حفظست

خط:نسخ و نستعلیق،کاتب= مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی و فستقی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۲ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۵۳۹]

● **احوال حضرت زهراء (ع)** / تاریخ / فارسی

ahvāl-e hazrat-e zahrā'

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۴۴

آغاز: در بیان تاریخ ولادت و وفات و بعضی از احوال کریمه و مناقب شریفه حضرت سیده؛ **انجام:** آن حضرت مدفون است اگر حضرت فرمود میانه قبر من ...

خط: نسخ خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ مذیل به ۳۷ برگ مطلب راجع به تاریخ و تفسیر و اخبار و مطالب متفرقه می‌باشد که مغایر با خط متن می‌باشد؛ کاغذ: نخودی، قطع: رقعی، ابعاد متن: ۸/۵×۱۲/۵، اندازه: ۱۳×۱۸سم [رایانه]

● **احوال حکماء** / فلسفه، تراجم / عربی

ahvāl-e hokamā'

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴۲/۷۶

بندی از کتاب محبوب القلوب؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم وفا، تا: قرن ۱۳؛ در هامش [ف: ۶ - ۱۳۶]

● **احوال الحکماء و الفلاسفة** / تراجم / عربی و فارسی

aḥwāl-ul-ḥukamā' wa-l-falāsifa

رساله‌ای است بدون خطبه که نخست روایاتی در فضیلت علم آورده آنگاه به شرح پیدایش فلسفه پرداخته و از شرح حال اولین فلاسفه آغاز و در شیخ الرئیس پایان می‌پذیرد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۲۴/۱۷

آغاز: اما الکلام النبوی الدال علی تفخیم الحکمة و تعظیمها ما ورد عنه صلی الله علیه و آله و سلم؛ **انجام:** و از ذکر سلطان مسعود ابا نمودند و عمر شیخ ۵۸ سال شمسی بود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۳۷گ (۹۴ - ۱۳۰)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۲۸ - ۳۲۹]

● **احوال حیدر بن علی آملی (ترجمه)** / تراجم / فارسی

ahvāl-e heydar ebn-e ʻalī-ye āmolī (t.)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۵۴

بندی از مجالس المؤمنین شوشتری؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳ [ف:۷-۱۸۷]

● **احوال الخضر علیه السلام** / تاریخ / عربی

aḥwāl-ul-xiḍr ʻalayh-is-salām

قاری هروی، علی بن سلطان محمد، - ۱۰۱۴ قمری

qārī heravī, ʻalī ebn-e soltān mohammad (- 1606)

رساله مختصر در شرح حال حضرت خضر و نبوت و ولایت و مقامات وی بنا بر آنچه از آیات و احادیث استفاده می‌شود. در پایان رساله پاسخ به ده اشکال در مورد وی نیز آمده است.
آغاز: الحمدلله الذی اوجدنا بجوده و دعانا بلطفه الی شهوده و هدانا من فضله الی القیام برکوعه و سجوده.
انجام: فسبحان من اقام العباد فیما اراد فالتسلیم اسلم و الله سبحانه اعلم و بما قدره و قضاه احکم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۲۷/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوبکر بن حمزه، تا: ۱۶ رجب ۱۱۳۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۳۰پ-۱۳۵ر)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۸۳]

● **احوال خطاطین = تذکرة الخطاطین** / تراجم / فارسی
ahvāl-e xattātīn = tazkerat-ol xattātīn
لاهیجی، یوسف بن حسن، ق۱۳ قمری
lāhījī, yūsof ebn-e hasan (- 19c)

اهدا به: فتحلی شاه قاجار
تاریخ تألیف: ۱۲۵۶ق
رساله‌ای است در بیان تاریخچه پیدایش خط نستعلیق و شرح حال تنی چند از خطاطان متقدم و بحث مختصری در طریقه و اصول کتابت آن. مؤلف از خود به «ضیاء الدین یوسف عزیز» یاد کرده است. «تذکرة الخطاطین» در اصل بخشی از کتابی است احتمالاً با عنوان «کلام الملوک» که مطالب آن چنین است: ۱. یادداشت‌ها و ماده تاریخ‌ها؛ ۲. ایران باستان و کیانیان؛ ۳. ساسانیان؛ ۴. امویان؛ ۵. عباسیان؛ ۶. صفاریان؛ ۷. سامانیان؛ ۸. غزنویان؛ ۹. غوریان؛ ۱۰. دیلمیان؛ ... ۱۵. ملحدان الموت؛ ... ۲۰- کرت و امیر وجیه الدین سربدار؛ ... ۲۲. سرگذشت شیخ خضر موصلی؛ ۲۳. چیره شده مسلمانان بر هند؛ ۲۴. پادشاهان دهلی؛ ۲۵. شاه عباس یکم؛ ۲۶. پادشاهان عثمانی؛ ... ۲۸. ناپلئون؛ ۲۹. اسکندر مقدونی. مؤلف مطالب بخش «تذکرة الخطاطین» را از «گلستان هنر» قاضی احمد گرفته است.
آغاز: بسمله و به نستعین تذکرة الخطاطین. این یک جزویست از اجزای تاریخ کلام الملوک در پدید آمدن خط از تألیفات مخدوم امجد میرزا محمد یوسف لاهیجی که بعنوان مسوده و تذکره خاطر تحریر شد تا بروزگار بماند اما بعد بدانکه اصل خط نقطه است هرگاه دو نقطه یا سه نقطه را بهم پیوستی خط باشد یافعی در تاریخ خود اسم علی بن هلال مشهور بابن بواب ذکر کرده که جمیع کتاب امم از شرق تا غرب دوازده خط است: عربی، حمیری، یونانی، سریانی، فارسی، رومی، عبری، اندلسی، هندی، چینی اما در نسخهای دیگر هفت نوشته اند عمودی حجری رومی مغلوب کوفی کرجی و این خطوط سته اول بوده اند و با یکدیگر مینوشته اند پیش از انکه خط فارسی متداول شود خط معقلی بود که آن مجموع سطح است و در وی هیچ دوری نباشد و بهتر از شاه ولایت کسی این خط را ننوشت و در خط کوفی دانکی دور است و باقی سطح و آنچه خط مبارک شاه ولایتست سرهای الف دو شاخه است و بیاضی از الف در نهایت نزاکت پیدا است و در زمان تغلب و خلفا آنحضرت اکثر اوقات مشغول کتابت قرآن بودند و بعد امام حسن علیه السلام خوش مینوشتند بعد از ایشان امام رضای علیه السلام خوب مینوشتند در مشهد مقدس که اکنون بقدمگاه شهرت دارد کتابت قرآن میفرمودند از وجه آن اراضی مشهور بقتلگاه که در حوالی روضه متبرکه واقع است خریداری فرموده وقف کرده اند و آن اراضی در موضع مبارک هست که آنحضرت را غسل داده اند و اکنون مسجدیست که مردم در آنجا زیارت و عبادت مینمایند و در شهور سنه ۱۰۱۰ شاه جنت مکان شاه عباس صفوی بزرگ مبلغ یکصد تومان تبریزی نزد سرمنشی که در آنوقت وزیر شاهزاده سلطان ابراهیم میرزا بوده فرستادند تا آنجا را دیوار کشیده درگاه و دری بنا نمایند و اکثری از افاضل و علما و درویشان در آنجا مدفونند از جمله آنها شیخ طبرسی علیه الرحمة میباشد.
ابن مقله بدانکه علی بن مقله واضع خطوط شش گانه است در شهور سنه ۳۱۰ او استخراج کرد و از طریق کوفی بگردانید و جمله مردم را تعلیم داد و مدار خط بر دایره بنهاد قسم اول را محقق نام کرد ...
انجام: جناب میرعماد از سادات سیفی دارالسلطنة قزوین میباشد جلی و خفی را چنان نگاشت که هیچکس از نویسندگان باو نرسید ... میر عبدالغنی تفریشی ... باقر کاشی ... مالک قمی ... میر حسین تبریزی شعر خوب میگفت و سهوی تخلص مینمود خفی و جلی هر دو را خوب مینوشت و آخر عمر بهندوستان رفت ... حکیم رکن الشمس که آبا و اجداد او از جمله اطبای سلطنت و مقربان بوده اند که هم طبیب و هم خطاط بود و بهندوستان رفت ... شمس الدین اصلش از بسطام و در کتابخانه شاه عباس بزرگ بکتاب مشغول بود ... سلطان حسین جلی و خفی را خوب مینوشت و در سلک کتاب فرهاد خان لو ملتزم رکاب بود ... محمد امین عقیلی در سلک کتاب و خوشنویسان بود ... علیرضای تبریزی که در ثلث و نسخ مشهور بود و بمشق نستعلیق شوق کرد و ام الخطوط خوشنویس گشت و در نستعلیق درجه عالی یافت و بملازمت فرهادخان شتافته جهة مشارالیه کتابت مینمود و رعایت می‌یافت شاه عباس ایشان را گرفته از خدام خود ساخت و در تمامی جنگها و یورشها ملازم رکاب بود و طبع شعر نیز داشته بود بحمدالله و توفیقاته بید العبد القاصر محمد باقر خان قاجار بانجام رسید ۱۳۱۰.
[هنر و مردم ۷-۴۲/۸۶؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۵۴۸/۲ و ۷۱۷؛ الذریعة ۱۱۱/۱۸؛ منزوی ۱۹۰۷/۳؛ فهرستواره منزوی ۶۴۱/۱]

۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۶۶ - ج

آغاز: عباس میرزا معزول بود این شعر را گفت: سکه صاحب قرانی بر شما میمون نبود ×× باز آن بیهوده سلطان بن سلطان شما (یادداشت درباره سکه فتحعلی شاه و محمد شاه و سجع مهر محمد شاه)؛ **انجام:** اینست تمامی حالات اسکندر از روی ترجمه انگلیسی که در ابتدای کتاب شرح داده شد

تاریخ خوشنویسان؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۱۰ رمضان ۱۲۵۶ق؛ ۵۲۰ صفحه شمار دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی زرکوب مقوایی تیماج مشکی، ۲۶۲گ، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۹]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۷ ـ ج

نسخه دو سطر پیش از سرگذشت ابن مقله را دارد و می‌رسد به‌سر گذشت علی رضای تبریزی و پنج سطری هم افزوده دارد که در نسخه پیش نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ (۳۳۸۲۷)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز درون پارچه گلدار، ۷۱گ، ۸ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۷۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۷۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۹۴ص، ۱۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۷۵]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۳۳

نسخه فقط تاریخ خط و خطاطان و از آغاز تا مولانا نعمة الله است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳/۱سم [ف: ۲ - ۹۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۶

آغاز: برابر

بخش تذکرة الخطاطین آن؛ خط: نستعلیق، کا: علی محمد لواسانی، تا: قرن ۱۳؛ جدول و کمند زرین و لاجورد، با سرلوح آراسته و زرین؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: ساغری مشکی، ۴۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۲۰/۹سم [ف: ۳ - ۶۲۶]

۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۴۸ - ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** مولانا بمشهد که وطن او بود معاودت نمود

در هامش صفحه یکم نسخه ما چنین آمده است: «این یک جزوی است از اجزاء تاریخ کلام الملوک درپدیدآمدن خط و احوال ارباب خط از تألیفات مخدوم امجدم میرزا محمد یوسف لاهیجی که به‌عنوان مسوده و تذکره خاطر تحریر شد.بدانکه اصل خط الخ. کذا وجدت فی نسخة قبل البسملة»؛ خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج حنایی ضربی، ۴۳گ، ۱۲سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۳۱]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۹۲

نسخه فقط قسمت تاریخ خطاطان را در بردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح مجدول به طلا؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۹۰]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۵۱

همان بخش خط و خطاطان می‌باشد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد حسین، تا: محرم ۱۲۸۷ق، به شکرانه مراحم جناب وزیر مختار؛ جلد: تیماج بدون مقوا، ۵۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۷ - ۲۶۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و به نقطه عدم پیوسته باید بنویسم خدا توفیق کرامت فرماید اللهم وفقنی باتمامه بحق محمد و آله.

خط: نستعلیق، کا: حسینقلی بن خاقان، تا: ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۸۹ق؛ از روی خط استاد مکرم آقای میرزا علی محمد سلمه الله نقل شده، مجدول مذهب محرر مرصع، صفحه اول سرلوح مزدوج مذهب مرصع، در حاشیه برگ چهارم دستخط ابوالفضل ساوجی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۲۶ - ۳۹۴]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۲۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** نویسندگان نستعلیق و نسخ و شکسته بعد از استاد کل میرعماد علیه الرحمه هر چه در دایره وجود آمده بنقطه عدم پیوسته باید بنویسم خدا توفیق کرامت فرماید اللهم وفقنی باتمامه بحق محمد و آله و انا العبد حسینقلی ابن میرزا آقاخان نوری صدراعظم دولت علیه ایران غفرالله ذنوبه چهارم جمادی الثانی ۱۲۸۹ تحریر شد پیچی ئیل.

خط: نستعلیق، کا: حسینقلی نوری صدرالسلطنه، تا: ۱۲۸۹ق؛ کاغذ: فرنگی نباتی رنگ آهار مهره شده و بخشی اصفهانی نخودی، جلد: تیماج یک‌لایی لاکی رنگ ساده، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۷ - ۳۸۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۴۰/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۹۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰گ (۱۴پ-۵۳پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱ - ۳۰۱]

۱۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۹ ـ ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** و طبع شعر نیز داشته بود (در سرگذشت علی رضای تبریزی)

دو نسخه ما و نسخه قاهره (فهرست فارسی صفحه ۵۰۰) و نسخه شماره ۳۴۸ جلد دانشگاه حقوق همان بخش سرگذشت خوشنویسان یا تذکرة الخطاطین این کتاب است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۳۴گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۷۷]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی، کا: محمد باقرخان قاجار، تا: ۱۳۱۰ق؛ مجدول رنگین و طلای فرنگی، یک سرلوح و کتیبه مذهب خوش نقش و الوان در پیشانی صفحه اول طرح است بین السطور دو صفحه اول طلااندازی است؛ کاغذ: فرنگی نخودی رنگ، جلد: مقوای روکش مخمل بنفش رنگ وسط و حاشیه ریسه گل و ترنج، ۱۲۴ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۸سم [ف: ۷ - ۲۴۷]

۱۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۱/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس از آنکه شاه عباس بزرگ مشهد را تسخیر کرد بمشهد که وطن اصلی او بود عود نمود

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم زرد، ۲۲گ (۷۵ ر-۹۶ر)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [مؤید: ۳ - ۵۵۸]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در آخر از مشهد به قزوین آمده از مولانا علیرضای تبریزی مشق و تعلیم می گرفت پس از آنکه شاه عباس بزرگ مشهد را تسخیر کرد به مشهد که وطن اصلی او بود عود نموده. انجامه: آنچه مخدومم ضبط و جز [ء] تالیفات خود ثبت داشته اند همین است که مرقوم قلم حقیر آمد انشاء الله پس از این احوالات سایر کتاب از متقدم و متاخر به دست آورده ملحق خواهم کرد که نامی ... و به نقطه عدم پیوسته باید بنویسم خدا توفیق کرامت فرماید ...

منتخب کلام الملوک. نسخه حاضر تنها شامل شرح احوال خوشنویسان این کتاب است؛ خط: نستعلیق عالی، کا: شفیع حسینی فراهانی، بی‌تا؛ بعضی اوراق زرافشان، قبل از کتاب در برگ ۹ دست‌خطی ظاهراً از پدر کاتب درباره کتابت وی از این قرار آمده است: «این رساله خوشنویس‌ها را فرزندم سید؟ شفیعخان نوشته اول کتابت اوست انشاء الله من بعد بهتر خواهد نوشت اگر اختلاف قلم نمی داشت باز عیب آن ظاهر نمی‌شد ۱۳۱۳.» در پایان نسخه کاتب وعده داده است که احوال کاتبان متقدم و متاخر پس از آن تاریخ به دست آورده به نسخه الحاق کند. چنین الحاقی در نسخه نیامده است و نیز آرزو کرده سرگذشت نویسندگان نستعلیق و نسخ و شکسته بعد از عماد را در تذکره جداگانه بنویسد که چنین تذکره‌ای نیز به دست نیامده است، مصحح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره آبی زرافشان، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی مجدول، ۵۲گ (۹پ-۶۰پ)، ۹ سطر (۶/۳×۱۱/۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۸سم [رایانه]

← احوال خواجه معین الدین چشتی ◄ زندگینامه خواجه معین الدین سجزی

● احوال خواجه نصیر الدین طوسی / تراجم / فارسی

ahvāl-e xāje nasīr-id-dīn-e tūsī

گیلانی، ابوالحسن بن حسین، ق۱۴ قمری

gīlānī, ab-ol-hasan ebn-e hoseyn (- 20c)

تاریخ تألیف: سه‌شنبه ۲۶ رجب ۱۳۰۲ق

رساله مختصری است در شرح حالات خواجه نصیر الدین طوسی، با استفاده از آنچه استاد مؤلف میرزا محمد تنکابنی نوشته بود.

آغاز: عبد ممتحن ابوالحسن گوید که این رساله‌ای است در بیان احوال محقق طوسی قدس سره القدوسی

انجام: تغمده الله بغفرانه و اسکنه فی بحبوحة جنانه ...

[فهرستواره منزوی ۱۹۸۴/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۴۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن گیلانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۲۶پ-۴۱ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم[ف:۱۰-۲۲۲]

● احوال خود / متفرقه / فارسی

ahvāl-e xod

طواری یزدی، عباس بن محمد، ق۱۵ قمری

tavārī yazdī, ‘abbās ebn-e mohammad (- 21c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۳۵

کاتب = مؤلف، تا: ۱۴۱۰ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۸]

● احوال دختران / متفرقه / فارسی

ahvāl-e doxtarān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷۹/۱۵

بی کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز تیره لایی، بیاضی، ۲۰ص (۲۸۷-۳۰۶)، ۱۷ سطر (۹×۲۰) [ف: ۱۷ - ۲۴۲]

← احوال دنیا ◄ کتاب اسکات

● احوال دوازده امام = احوال ائمه اثنا عشر = ترجمه فصل الخطاب/ تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl-e davāzdah emām = ahvāl-e a’emme-ye asnā ‘ašar = t. fasl-ol xetāb

عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، ۹۵۸ - ۱۰۵۲ قمری

‘abd-ol-haqq-e dehlavī, ‘abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643)

تاریخ تألیف: ۱۰۱۸ق

شرح احوال و فضائل ائمه اطهار (ع) برگرفته از «فصل الخطاب» خواجه پارسا (۸۲۲ق) است با ترجمه عبارات عربی آن. در

مقدمه می‌گوید: «این چند سخن است در بیان احوال سیرت دوازده امام پاک سلام الله علیهم اجمعین منقول از کتاب مستطاب فصل الخطاب بی زیادت و نقصان ... نقل کردم آن را به طریق ترجمه به امر کسی که واجب است بر من فرمان برداری امر وی. ترجمه کردم عبارت‌های آن کتاب بزرگوار آن چه عربی بود و به حال خود گذاشتم آن چه به زبان فارسی است...» دهلوی از خود مطالبی بدان نیفزوده و بی کم و کاست سخنان پارسا را نقل کرده است. تاریخ انجام این اثر در ابیات انجامه ان سال ۱۰۱۸ق ذکر شده است.

آغاز: بسمله. سپاس بی اندازه آفریدگاریرا که محمد را صلی الله علیه و سلم بهترین پیغمبران و دین او را بهترین دینها و امت او را بهترین امتها و ال او را بهترین آلها و اصحاب او را بهترین اصحاب و همه چیز او را بهترین همه چیزها گردانید

انجام: و راستی که دوستی ما یافته نمی شود مگر بورع. این نامه که پایه ترقی آمد ×× شایسته اقبال و ترقی آمد ... امید چنانست از کردگار ×× که بر فضل و رحمت شوم ختم کار / بحق محمد علیه السلام ×× و اولاده الاتقیاء الکرام.

چاپ: بخش مربوط به دوازده امام فصل الخطاب در میراث اسلامی ایران، ج۴، ص۲۷۵–۳۵۸به چاپ رسیده است.

[ادبیات فارسی بر مبنای تألیف استوری ۹۲۰/۲؛ دانشنامه ادب فارسی ۱۰۰۴/۳؛ فهرستواره کتابهای فارسی ۱۷۳۱/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۶۵

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه‌ای شخصی در هند؛ خط: نستعلیق، کا: جلال الدین محمد، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ در ابتدای تصویر حاضر یادداشت متولی کتابخانه بدین عبارت دیده می‌شود: «این تصویر کتاب احوال ائمه اثنی عشر تألیف شیخ عبدالحق دهلوی است که از روی یک نسخه خطی موجود در یک مجموعه شخصی در هند تصویر برداری شده و در سفری که اینجانب در اواخر دی ماه ۱۳۸۱ شمسی به منظور شرکت در مراسم بزرگداشت علامه قاضی نورالله مرعشی شوشتری شهید که در شهر آگره هند برگزار گردید، شرکت نموده بدوم به هنگام سخنرانی اینجانب در آکادمی ابن سینا در دانشگاه علیگر هند در شهر علیگر فردی به نام آقای خسرو قاسم به حقیر هدیه [داد] تا در کتابخانه قرار دهم. قم، سید محمود مرعشی نجفی ۱۳۸۱/۱۱/۵»؛ ۸۳ص، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۵ – ۲۸۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: وزیر علی، تا: دوشنبه ۷ رمضان ۱۲۶۷ق؛ با یادداشت‌های مطالعه در کناره صفحات؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: کشمیری شکری آهار مهره، جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد عطف و گوشه ها میشن قهوه‌ای، ۴۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۱۳۴]

● احوال دولت تیمور گورکان و اخلاف او (جدول) / تاریخ ایران / فارسی

ahvāl-e dowlat-e teymūr-e gūrkān va axlāf-e ū (jadval)

ابوالمفاخر صفوی، محمد هادی بن محمد مهدی، – ۱۰۵۰ قمری

abol-mafāxer-e safavī, mohammad hādī ben mohammad mahdī (- 1641)

سرگذشت تیمور تا قطب الدین محمد معظم شاه عالم بهادر پادشاه تا سال ۱۱۲۴ سال مرگ او.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۲۵/۳

آغاز: سپاس بی قیاس سزاوار ملکی است که انتظام جهان به وجود فیاض الجود پادشاهان منتظم و منسوخ ساخته؛ **انجام:** متصل مزار فایض الانوار قطب العارفی خواجه قطب الدین.

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر، تا: ۱۲۴۶ق؛ در یک روز نوشته شده است؛ ۲۲گ [ف: ۱۷ – ۴۶۶]

● احوال راصدین (جدول) / هیئت / فارسی

ahvāl-e rāsedīn (jadval)

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟ – ۱۲۹۸ قمری

e‘tezād-os-saltane, ‘alī-qolī ebn-e fath-‘alī (1819 - 1881)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹ – ۱۹۷]

● احوال راصدین (جدول) / هیئت / فارسی

ahvāl-e rāsedīn (jadval)

تحریری است از بخشی از کتاب «قانون مسعودی» با رؤیت‌هایی آخرین ترصید در این کتابچه به‌سال ۱۱۳۱ در روزگار محمدشاه ملقب به‌شاهجهان بن سلیم.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۱۰

آغاز: چون تفصیل راصدین در چند موضع از این کتاب نموده شد جدولی که استاد کل ابوریحان بیرونی در قانون مسعودی که بجهت سلطان مسعود غزنوی نوشته ایراد کرده بعد از تحریر عبارات در این جنگ نقل شد؛ **انجام:** و شیخ محمد عابد مهندس باغ جدید محمد شاهی را باتمام رساندند و در دهلی که شاهجهان آباد است

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛جدول سرخ؛۶ص(۱۰۹–۱۱۴) [ف: ۹ – ۲۰۰]

● احوال رجال الاصول الستة عشر علی رأی المامقانی / رجال / عربی

aḥwāl-u rijāl-il usūl-is sittat-i ʻašar ʻalā ra'y-il māmqānī

احمدیان، محمد علی بن رمضان ، ق۱۴ قمری

ahmadīyān, mohammad ʻalī ebn-e ramezān (- 20c)

رجال اسانید اصول شانزده یا هفده‌گانه‌ای که در نسخه حاضر وجود دارد، از سوی کاتب این مجموعه حدود سال ۱۳۷۲ق بر آرای مرحوم شیخ عبدالله بن محمد حسن مامقانی صاحب کتاب «تنقیح المقال فی علم الرجال» استخراج و تحقیق گردیده است. رجال اصل علاء بن رزین و درست بن ابی‌منصور نامشان آمده لیکن تحقیق نشده‌اند.

آغاز: اصل زید الزراد، روایة ابی محمد هارون بن موسی بن احمد تلعکبری ثقة هو ابو محمد ابن موسی بن احمد بن سعید بن سعید من بنی شیبان التلعکبری المشددة و ضم العین و سکون الکاف و ضم الباء ثقة جلیل کثیر الروایة لم یختلف فی وثاقته احد

چاپ: با تصحیح حمید احمدی جلفائی، ضمن میراث حدیث شیعه، دفتر نوزدهم، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، ۱۳۸۸ش

[الذریعة: ۴۶۶/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۱۴/۱۸

آغاز: سند اصل زید، الاسم، هارون بن موسی بن احمد تلعکبری ثقة هو ابو محمد ابن موسی بن احمد بن سعید بن سعید من بنی شیبان؛ **انجام:** عبد الحمید سعید، سفیان الثوری، حدید، ابو الحسن محمد بن حسن بن حسین بن ایوب القمی.

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: حدود ۱۳۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ سورمه‌ای عطف تیماج قهوه‌ای،۸گ(۱۱۳-۱۲۰)،۱۹سطر،اندازه:۱۶×۲۰سم[ف: ۳۲ - ۳۲۷]

● احوال زنان / حدیث / فارسی

ahvāl-e zanān

ترجمه احادیثی است که در صفات زنان و نیک و بد آنها روایت شده، در ده «باب» کوتاه و بدون توضیح: ۱. صفت زنان؛ ۲. بیان بهترین زنان؛ ۳. بیان بدترین زنان؛ ۴. بیان نقض زنان؛ ۵. بیان حق زن بر شوهر؛ ۶. زن دادن برای خدا؛ ۷. بیان اجزاء شهوت و حیا؛ ۸. ثواب خدمت کردن عیال؛ ۹. ثواب خدمت کردن به شوهر؛ ۱۰. احوال زنان چندی که معذب بوده‌اند.

[فهرستواره منزوی ۷۷/۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد بدانکه این رساله ایست در بیان اخباری که متعلق است به احوال زنان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۰۸ر-۱۱۱ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۲۷۴]

● احوال السالکین /تاریخ / عربی

aḥwāl-us-sālikīn

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsāʻī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

استخراج از کتابی که همراه شیخ محمد القطیفی بوده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۰۸ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز مقوایی نو، ۸ص (۱۲۲-۱۲۹)، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا - ف: ۱ - ۵۷]

● احوال سرکار کامل پاشا / تاریخ / فارسی

ahvāl-e sarkār kāmel pāšā

سنگلاخ خراسانی، محمد علی، ۱۱۸۴ - ۱۲۹۴ قمری

sanglāx xorāsānī, mohammad ʻalī (1771 - 1877)

شامل شرح حالات چند نفر و مطالبی دیگر است در یازده قسمت: ۱. احوال سرکار کامل پاشا؛ ۲. احوال سرکار باقی بیک؛ ۳. احوال سرکار میرزا جعفر خان؛ ۴. احوال سرکار حسینقلی خان؛ ۵. احوال جناب ملا زین العابدین؛ ۶. احوال میرزا عبدالله؛ ۷. احوال میرزا رضا (میزان آغاسی)؛ ۸. در شکایت از زحمت‌های سفر؛ ۹. صورت قطعه‌ای است که در تعریف ایران نوشته است؛ ۱۰. صورت احوال پیری و انکسار وجود؛ ۱۱. این صورت رقم احجاری است که در حنفیه جامع جدید مصر جهت فخر الوزراء محمد علی پاشا نوشته شد.

آغاز: احوال سرکار کامل پاشا است فرکاه کال کامل پاشا کی کیهال کمالست.

انجام: راقمه سنگلاخ ایرانی که بتحقیق دان خراسانی. حرره حقیر فقیر وفای افشار بتاریخ دوازدهم شهر ربیع الثانی سنه ۱۲۶۳.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته، کا: وفای افشار، تا: ۱۲ ربیع الثانی۱۲۶۳ق؛ این مجموعه در سه برگ نام کاتب و تاریخ تحریر را دارد: الف. در برگ آخر کتاب ص ۴۵ که ذکر شد، ب. برگ ۱۵ رویه اول: «حرره حقیر فقیر وفای سراپا تقصیر فی شهر ربیع الاول ۱۲۶۴ق»، ج. برگ ۲۹ رویه اول: «حرره وفای افشار بتاریخ شهر ربیع الثانی ۱۲۶۳ق»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با ته چرمی، ۴۸گ، ۸ سطر،اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۳]

← احوال سفر بخارا ⟵ سفرنامه بخارا

● احوال سلاطین کرت = انتهای تاریخ ملوک کرت

/ تاریخ / فارسی

ahvāl-e salātīn-e keret = entehīye tārīx-e molūk-e keret

حافظ ابرو، عبدالله بن لطف الله، ۷۶۳؟ – ۸۳۴ ؟ قمری

hāfez abrū, ʻabd-ol-lāh ebn-e lotf-ol-lāh (1362 - 1431)

در دیباچه پس از نام خود می‌گوید: «به دستور سلطنت شعاری خلدالله ملکه (بی نام او، که باید شاهرخ باشد)، از کتاب‌هایی که درباره ایشان نوشته شده و یا از ثقات شنیده و یا به رأی العین دیده، در این برگ‌ها ثبت کردم». بخش‌بندی نشده، با سربندهای «ذکر»: نسب ملوک کرت، قتل ملک سیف الدین غرجستان و موجبات آن، کشته شدن ملک نصیرالدین علی به دست فخرالدین کرت ...

[فهرستواره منزوی ۶۸۸/۱؛ مشار ۹۴۸/۱ «پنج رساله تاریخی» که پنجمین آن «انتهای تاریخ ملوک کرت» است]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۴۰/۴-عکسی

آغاز: حمدله. عاقبت.صلات. اما بعد، چنین گوید مؤلف این تألیف عبدالله بن لطف الله بن عبدالرشید ... المدعو به حافظ ابرو؛ **انجام:** آنچه از اخبار و آثار ملوک کرت که بعضی به رأی العین مشاهده افتاده و بعضی از تقریر ناقلان معتمد ... شرح داده آمد، متوقع از خداوند فضل و افضال آنکه اگر بر زیادت و نقصان واقف کردند به رد و الحاق آن شرف اصلاح ارزانی دارند. بمنه و کرمه.

اصل نسخه: ملک ش ۴۱۶۴ (ملک ۲۲۲/۷) [در فهرست ملک ذیل این شماره این رساله معرفی نشده است و به‌جای آن «ظفرنامه تیموری» از نظام الدین شامی و ذیل آن از حافظ ابرو معرفی شده است]؛ خط: نسخ پخته، کا: ابن ملا محمد مهدی، آقا بابا شهمیرزادی، تا: ۱۲۷۱ق [عکسی ف: ۲ – ۱۱]

← احوال سلطان محمود ⟵ محمود التواریخ

● احوال السماوات و الارض / هیئت / عربی

aḥwāl-us-samāwāt-i wa-l-arḍ

مؤلف که نام خود را نیاورده به ظواهر اخبار و آیات استناد می‌کند و توجه به اقوال فلاسفه و کلامیان را مردود می‌شمارد و سخنانی از غزالی، فخر رازی، ابن‌رشد و خسرو شاهی در مذمت فلاسفه نقل می‌کند. وی از ملا علی قاری هروی و شرح او بر «الفقه الاکبر»، «المواهب اللدینة» قسطلانی، «کنز الاسرار» صنهاجی مغربی، کتابی به نام «رفع الملام عن الائمة الاعلام» تألیف یکی از علماء شافعی، حاشیه شیخ زاده بر تفسیر بیضاوی، تفسیر کورانی، شیخ برکوی (م ۹۸۴)، «مفاتیح الحجج فی ابطال مذهب المنجمین» از ابوالقاسم قشیری، «تهافت الفلاسفة» خواجه‌زاده نقل قول دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷/۱-طباطبائی

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل العلماء رقباء ... و بعد فقد وقع الاختلاف بین العلماء قدیما و حدیثا فی احوال السماوات و الارضین هم هما کریتان او مبسوطتان ذهب الی کل کثیر ... و قد تتبعت ما کتبوا فی کتبهم و رسائلهم و ها انا ناقل من جهابذة الطرفین؛ **انجام:** و قل ان یفلح من اولع بصحبة کلام الفلاسفة و لقد خذل بعض للناس فتجد یشرف کلام الفلاسفه الملعونین و ... الکتب التی تعرضت لنقل کثیر من حماقاتهم لما تمکن فی نفسه ... حب الاغراب للناس من اصطلاحاتهم یوهم ان فی تحتها علوما دقیقه و لیس فی تحتها التخلیط ... و یری هذا ... ان المشتغلین بالفقه ... بلداء الطبع ... فما اجهل هذا المخذول و اعمی قلبه ... فی هذا الزمان الصعب موارد الفتن بجوده کرمه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰–۱۱؛ در ترکیه نوشته شده و رقم کاتب ندارد، مجدول با قلم آب طلایی و سیاه و آبی؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج مشکی، با سجاف عطف و حواشی، ۱۰گ (۱-۱۰)، ۱۹و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۲ – ۱۴]

● احوال سنة العالم و الفصول / رمل / عربی

aḥwāl-u sinat-il-ʻālam wa-l-fuṣūl

زناتی، محمد

zenātī, mohammad

رساله‌ای است در رمل در باب احوال سال دنیا و فصل‌های چهارگانه که از زناتی دانسته شده است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۴۸/۱۶

آغاز: بسمله – قال الزناتی – اذا اردت ان تعلم احوال سنه العالم و الفصول الاربعه من الاول الی الاخر؛ **انجام:** و ان خرج هذا الشکل فی الاول و هذا فی التاسع دل علی هلاک المسافر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱–۲۲۸]

● احوال سیارات و اقمار آنها / هیئت / فارسی

ahvāl-e sayyārāt va aqmār-e ānhā

نجم الدوله، عبد الغفار بن علی محمد، ۱۲۵۹ – ۱۳۲۶ قمری

najm-od-dowle, ʻabd-ol-qaffār ebn-e ʻalī mohammad (1843 - 1908)

عناوین آن عبارت است از: در شرح احوال زهره، احوال عطارد، مریخ، مشتری، زحل، اورانوس، نبطون، احوالات سیارات صغار.

آغاز: بسمله، این مختصری است در معرفت احوال سیارات و اقمار آنها، هر کسی داند که آفتاب و ماه را بظاهر حرکتی است

خاصه که با حرکت از برابر صور فلکی عبور می‌کند
انجام: و مفاخرتی در این خصوص بجهت منجمان بیجانیست.
[فهرستواره منزوی ۲۹۷۰/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مفاخرتی در این خصوص بجهت منجمان بیجانیست. (تمامیت این مختصر که اینجا استکتاب شده و مشتمل باحوال سیارات است از تالیفات ... میرزا عبدالغفار ... و تحریر این نسخه بتاریخ محرم ۱۲۸۳)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ جدول به سرخی؛ ۱۰ص (۳۹۲-۴۰۱) [ف: ۹ – ۲۰۱]

● **احوال السید الحمیری و قصیدته** / تراجم / عربی
aḥwāl-us sayyid-il ḥimyarī wa qaṣīdat-i-h
زندگانی مختصری از «سید اسمعیل حمیری» است که به‌دنبال آن قصیده معروف عینیه وی نیز آمده است.

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۶۶/۲
آغاز: بسمله فی نبذ من احوال السید اسمعیل الحمیری رحمه الله تعالی و شرح قصیدة من قصائدها المشهورة فی مجمع البحرین فی حمر قال والسید اسمعیل بن محمدالحمیری ثقة جلیل القدر عظیم المنزلة؛ **انجام:** الحمیری ماد حکم لم یزل ×× ولو تقطع اصبع اصبع / و بعدها صلوا علی المصطفی ×× و صنوه حیدره الاصلع کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ صفر ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج سبز حاشیه قهوه‌ای، ۶گ (۳۹پ-۴۴پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ:]

● **احوال سید محمد مجاهد** / تراجم / فارسی
ahvāl-e seyyed mohammad-e mojāhed
گیلانی، ابوالحسن بن حسین، ق۱۴ قمری
gīlānī، ab-ol-hasan-e-bn-e hoseyn (- 20c)
تاریخ تألیف: شنبه از شعبان ۱۳۰۲ق
شرح حال سید محمد بن علی طباطبائی معروف به مجاهد را به‌طور مختصر نگاشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۴۰/۳
آغاز: بدانکه آقا سید محمد بن آقا سید علی سید سند و مقتدا و مستند و عالم ممجد و فقیه أمجد؛ **انجام:** در آنوقت قابل درک سخنان فاضلانه آن بحر بی پایان را نبود و لذا پسند او نشد
خط: نستعلیق و نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۵۰پ-۵۶ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۰- ۲۲۳]

← احوال شعرای متقدمین ⟵ تذکره شعرا

● **احوال شهر انقره** / جغرافیا / فارسی
ahvāl-e šahr-e anqere

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۲۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹ – ۱۹۶]

● **احوال شیخ ابوصالح حمدون شیخ ملامتیه (ترجمه)** / تراجم / فارسی
ahvāl-e šeyx abū-sāleh hamdūn šeyx-e malāmatīye (t.)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۹
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی منطبب خراسانی، بی‌تا [ف: ۷ – ۱۸۳]

● **احوال شیخ جمال الدین افغانی (ترجمه)** / تراجم / فارسی
ahvāl-e šeyx jamāl-ed-dīn-e afqānī (t.)
ترجمه حیدر غلام که به‌امر ظل السلطان از روزنامه روسی ترجمه شده است.

اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۹۵
آغاز: یکنفر شخص جمال الدین نام افغان ساکن مسکو از طایفه عرف تولد در کابل سنه ۱۸۳۸؛ **انجام:** سوای پیشرفت کار آخر سلطان عبدالحمید چنانچه مجاب نمود دوستی آنها را من باب مسئله مصر که باو تقدیم کرده بودند
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی میرزا، تا: ذیحجه ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۴ص، ۱۲ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:- ۱۱۴]

● **احوال الشیخ الرئیس**/ تراجم / عربی
aḥwāl-u šiyx-ur ra'īs
شرح حال شیخ الرئیس را به‌طور مختصر آورده و مؤلفاتش را فقط به نام ذکر می‌کند و در آخر می‌گوید که ابن سینا در همدان مرده و در آنجا دفن شد و پس از آن جنازه‌اش را به اصفهان نقل کردند. مؤلف می‌گوید که از من خواسته شده که زندگی‌نامه ایشان را بنگارم. با «سرگذشت، سیره، مناقب» شیخ از ابوعبید عبدالواحد جوزجانی مقابله شد، بسیار نزدیک به آن بود، ولی نه آن. در آنجا گوینده خود شیخ است و جوزجانی بازگو کننده، اما در اینجا گوینده ناشناسی است که از شیخ به افضل المتأخرین یاد می‌کند. این نسخه و نسخه دیگر می‌تواند تحریرهایی از کار جوزجانی باشد.
آغاز: بسمله، و بعد فقد سالونی اصدقای عن احوال الشیخ الرئیس حجة الحق افضل المتاخرین ابو علی الحسین بن عبد الله بن سینا

البخاری روح الله رمسه و قدس نفسه فی مدة عمره فکتبت هذه الاوراق فی من شرطه. کان ابوه رجلا من اهل بلخ من الکفاة و المعال و انتقل الی بخارا فی ایام الامیر الحمید ملك المشرق
انجام: قد اثرت نفسی رضاك وقطعت - علیك جنونی من جواهر ها سلکا. ثم مات روح الله رمسه و دفن بهمدان تحت السور من جانب القبلة و بعد ذلك نقل الی اصفهان و دفن فی موضع خارج المدینة علی باب کون گنبد و الله اعلم فرغ ...
چاپ: با تحقیق محمود نظری، میراث بهارستان، دفتر اول، ۱۳۸۸، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، صص ۳۸۹ - ۳۹۹

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۵۹/۱-عکسی و ۳۷۱/۱-عکسی و ۴۳۷/۱-عکسی
آغاز و انجام: برابر
اصل نسخه: ایاصوفیا، ش۴۸۴۹؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: مقابله شده ۶۹۷ق؛ ۸ص (۴-۱۱) [عکسی ف: ۲ - ۱۰]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق، کا: حیدر بن علی بن اسماعیل بن عبدالعالی هاشمی کرکی، تا: سه‌شنبه ۲ ذیقعده ۱۰۷۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۳۸پ-۴۳ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۱۹]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۷/۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۵۶۶-۵۷۶)،۱۴سطر،قطع:نیم خشتی،اندازه:۱۱×۲۰سم[ف:۹- ۴۰۴]

● احوال الشیخ الرئیس / تراجم / عربی
aḥwāl-u šiyx-ur ra'īs

شرح حالی است از حسین بن عبد الله ابوعلی سینا که مشتمل بر زندگی‌نامه وی، مسافرت‌هایش، تألیفاتش و تاریخ فوت و مدفن و قضایای تاریخی او می‌باشد. ظاهراً این رساله جز رساله‌های معرفی شده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵/۹
آغاز: بعد بسمله. تاریخ احوال الشیخ ذکر ان ابی کان رجلا من اهل بلخ و انتقل الی بخارا فی ...؛ **انجام:** دفن فی القبة العلائیة خارج المدینة بیاب کون کنبد
خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، ۱۰ص (۲۳-۳۲)، ۲۵ سطر [سنا - ف: ۲ - ۱۸۸]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۲۰/۱
آغاز: ذکر ان ابی کان رجلاً من اهل بلخ و انتقل منه الی بخاری فی ایام الامیر نوح بن منصور السامانی نور الله صریحه و اشتغل بالتصرف

نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث ـ ترکیه ۳۰۳۶؛ خط: نسخ ریحان، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، در ابتدای رسالات بسمله درون کتیبه‌ای مکتوب است؛ ۲۸ص (۱-۲۸) [عکسی ف: ۳ - ۲۷۵]

● احوال شیخ شهاب الدین سهروردی شیخ اشراق / عرفان و تصوف، تراجم / فارسی
ahvāl-e šeyx šahāb-ed-dīn-e sohrevardī šeyx-e ešrāq

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۹۵
از تاریخ الحکماء؛خط:شکسته نستعلیق،کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۴۲ر - ۱۴۳ر) [ف: ۷ - ۱۹۱]

← احوال شیخ عبدالقادر جیلانی ⟩ سیرت عبدالقادر

● احوال شیخ علی بن سهل اصفهانی صوفی / عرفان و تصوف، تراجم / فارسی
ahvāl-e šeyx ʻalī ebn-e sahl-e esfahānī-ye sūfī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۷۴
از کشکول؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۱۰۴) [ف: ۷ - ۱۸۹]

● احوال شیدوس بن انوش / عرفان و تصوف، تراجم / فارسی
ahvāl-e šeydūs ebn-e anūš

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۱۰۶
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۱۹۱ر) [ف: ۷ - ۱۹۲]

● احوال الصحابة / رجال / عربی
aḥwāl-uṣ-ṣaḥāba

حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ قمری
horr-e ʻāmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693)

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۸۶/۲
خط:نسخ،کاتب=مؤلف، تا: ۱۰۶۳ق؛ در آن آمده: «مالکها کاتبها محمد بن الحسن الحرو کتب محمد بن الحسن الحر سنة ثلاث و ستین و الف»؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۲۳]
۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۴۷/۵
خط: نسخ، کا: حسن نوری همدانی، تا: ۱۳۷۸ق، به‌دستور آیة الله بروجردی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سیر، ۱۸گ (۸۹پ-۱۰۶ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

← احوال صناعة النجوم ⟵ مجمل الاصول فی احکام النجوم
← احوال صنوف الناس عند رجوعهم الی دار البقاء ⟵ المعاد

● **احوال صنوف الناس عند رجوعهم الی دار البقاء** / فلسفه / عربی
aḥwāl-u ṣunūf-in nās ‘ind-a rujū‘-i-him ilā dār-il baqā’

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۹۹
آغاز: بسمله الحمدلله المتوحد فی ذاته؛ **انجام:** بلاد الغرور تمت الرساله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، اندازه: ۱۹×۴۰سم [رایانه]

● **احوال الطالبین و السالکین** / عرفان و تصوف / عربی
aḥwāl-uṭ-ṭālibīn wa-s-sālikīn
برگ نخست کتابی است در احوال طالبان و سالکان، شامل «مقدمه» و ۴ «فصل» و «خاتمه»: مقدمه: فلابد ان یعلم ان طلب العلوم الکمالیة واجب علی کل من ارتکز فی فلک الکون ... (بیش از این، اطلاعی درباره این کتاب و مؤلف آن در منابع موجود یافت نگردید).

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۵۱/۵
آغاز: الحمدلله الذی جعلنا من المحققین فی فنون الطریقة و الحقیقة بعد ان جعلنا کاملاً فی فنون الشریعة ... فهذه بیانات و تحقیقات فی بیان احوال الطالبین و السالکین؛ **انجام:** و امره بالتطهیر و التنظیف و الادعیة و الآداب و یکون متوجهاً الیه فی جمیع احواله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دو بیت شعر فارسی از ابن سینا و نامه کوتاه سلیمان پادشاه به شریف مکه و پاسخ وی در پایان نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع سبز، ۲گ (۱۱–۱۲)، ۱۲ سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳۴ – ۷۴۲]

● **احوال طیور = احوال پرندگان** / حیوان شناسی / فارسی
ahvāl-e toyūr = ahvāl-e parandegān
کتابی درباره پرندگان دارای چند «مجلس»: ۱. کیفیت خلقت طیور و اختلاف طیران آنها و خلقت جوارح از طیور و اقسام آنها، مرغ‌های شکاری و انواع آن‌ها و چند حکایت از باز و جغد و ختم به روز عاشورا؛ ۲. الخفاش و غرایب خلقته؛ ۳. خلقت بط و صفات آن و استشهاد جناب امیر المومنین (ع) روز شورا به حکایت طیر مشوی؛ ۴. صفات طاوس و احوال آن؛ ۵. احوال خروس و صفات خمسه حسنه و ذمیمه آن؛ ۶. بقیه احوال و صفات خروس و ذکر احوال مرغ و آنچه متعلق به تخم مرغ است؛ ۷. البیضة و الدجاجة، اختلاف حضانت مرغ‌ها تخم‌ها را، اختلاف مرغ‌ها در تخم کردن؛ ۸ احوال غراب و صفات آن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۲۳/۴
آغاز: المجلس الاول. در کیفیت خلقه طیور و اختلاف طیران آنها ... و ختم بروز عاشورا. مثنوی: باز گو ای باز پر افروخته ×× با شه و با ساعدش آموخته / بازگو ای باز عنقاگیر شاه ×× ای سپاه اشکن بخود، نی با سپاه؛ **انجام:** فاطمه خبر شهادت پدر را بمردم داد قالوا جائتنا بسحر آل عبدالمطلب، تا بعد از چند روز خبر رسید از کوفه و نامه ابن زیاد را آوردند در مسجد خواندند همه مردم از شهادت حضرت خبر شدند.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کتابت شده با مسطر برجسته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج یشمی مجدول گرهی ضربی با ترنج، سرترنج و لچک‌های ضربی معمولی گل و بوته دار، ۱۶۴ص (۴۱۷–۵۸۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۲سم [ف: ۲۷/۱ – ۲۳۵]

● **احوال عابد وزو (ترجمه)** / داستان / فارسی
ahvāl-e ‘ābed-e vezū (t.)
ترجمه احوال عابد و زاهدی است که در سال ۱۶۴۷ میلادی در دامنه کوه وزو در چند میلی شهر ناپل در کشور ایتالیا در کلبه محقری در نهایت قناعت به عبادت و ریاضت روزگار می‌گذراند و مورد احترام و توجه شدید مردم آن سامان بود. داستانی اخلاقی و خیالی است به‌دستور آقای نیرالملک وزیر علوم و معارف وقت در سال ۱۳۲۰ق ترجمه و کتابت شده است که نام هیچکدام ذکر نشده است، به‌علاوه آن‌که نام مؤلف این داستان مشخص نیست و مطالب آن ضمن سی و دو فصل مشروح و مندرج است.

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۸۶
آغاز: بسمه العظیم العلیم – فصل اول – عابد کوه وزو – دو مادر – دو گهواره – و دایه ناگهانی.
در سال ۱۶۴۷ مسیحی در دامنه کوه وزو واقع در شبه جزیره ایطالیا در چند میلی شهر ناپل در نزدیکی قریه برسینا در وسط تخته سنگهای آتش فشانی که بواسطه مواد ذوب شده و احجار مکلسه آتش فشانی تشکیل و ترکیب یافته بود کلبه محقری از گل و لای ساخته شده بود که سقف آنرا از ساقه های خشک گندم پوشانده بودند و آنجا مسکن یک عابد راهب پیر مقدس بود که نامش در آن سامان بعابد کوه و زو مشهور و معروف گشته بود؛ **انجام:** ارلکن از جانب مونه وکیل شده بحضور لوئی چهاردهم آمدند و پس از گفتگوهای زیاد ارلکن مدعی را جواب کرد و امتیاز نامه باسم مونه اختتام یافت و از آن روز ببعد ارلکن و پیروط ما پس از اینهمه صدمات که برایشان رخ داده بود جزو اعضاء تئاتر شدند و یک تئاتری بر عده تئاترهای پیش افزوده شده

و مسیومونه تئاتر خود را بجمعه بازار مسمی ساخت. برحسب امر و فرمایش جناب مستطاب اجل اکرم افخم آقای نیرالملک وزیر علوم و معارف زادالله فضل و شرفا تحریر شد سنه ۱۳۲۰.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمناً دوازده مجلس نقاشی آب و رنگ به طرح فرنگی به‌مناسبت داستان‌ها در دوازده قطعه مقوای بخور رنگ الصاق شده و در مقابل فصول مربوطه قرار گرفته است، تعداد هشت صفحه این کتابت مقراض شده که آثار باقی مانده آن مشهود است، مجدول کمنددار اکلیلی بند مشکی است. در پیشانی صفحه اول یک سرلوح منقش و اکلیلی طرح است؛ کاغذ: فرنگی بخور رنگ، جلد: مقوای روکش مخمل سرمه‌ای، ۱۵۴ص، ۱۶ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۷ - ۲۷۶]

● **احوال عارفان** / تراجم / فارسی
ahvāl-e ʻārefān
در شرح حال تفصیلی بعضی از عارفان: سید نورالدین نعمة الله ولی، شیخ ابراهیم درویشی، شیخ اسماعیل کیال.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۸۹/۴
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۳ جمادی الثانی ۱۳۱۰ق، جا: دارالسلطنه قزوین؛ کاغذ: خط‌دار یا بی‌خط متفاوت، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن ضربی، ۱۸گ (۷۹ر-۹۶ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۷سم [ف: ۴۱ - ۱۶۰]

● **احوال العباد** / کلام و اعتقادات / عربی
aḥwāl-ul ʻibād

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۷۱/۶
آغاز: .. و لکن فی حکم فعل المخالفة لابد من الامرین فای ما کان فالحق منقاد الیه بای جهة کان فهما الاخذ او العفو فایما کان الحکم صحیحاً بالنظر الی الطرفین؛ **انجام:** نصر من الله و فتح قریب فبعد هذا لابد من الوصلة الیه فما یعرف هذا الا بالاتیان فی المثال و الصورة.
اللوازم اقتضاء حال العباد من الرب الواجب من الانقیاد الی امال العباد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص (۲۷۲-۲۸۳)، ۱۵ سطر [سنا - ف: ۲ - ۲۰۲]

● **أحوال عدة من أصحاب الأئمة (ع)** / رجال / عربی
ʼaḥwāl-u ʻidda-tin min ʼaṣḥāb-il-ʼaʼimma (ʻ)
شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ - ۱۲۶۰ قمری
šaftī bīd-ābādī، mohammad bāqer ebn-e mohammad naqī (1762 - 1844)
در بیان احوال أبان بن عثمان، ابراهیم بن هاشم، عبدالحمید بن سالم و پسرش محمد، محمد بن عیسی الیقطینی، و ارشاد الخبیر فی أحوال أبی بصیر.

قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۳۶
کا: محسن بن عبدالکریم تنکابنی، تا: ۱۲۳۸ق [تراثنا: س۱۳ ش۲و۳ - ۳۲۹]

● **احوال العلماء من اقارب المؤلف** / تراجم / عربی
aḥwāl-ul-ʻulamāʼ min aqārib-il-muʼallif
خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - ۱۱۵۱ قمری
xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739)
دارای سه «فصل» در احوال خویشان پدری و مادری و سببی نگارنده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۰۱/۷
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۴۰۴]

● **احوال العلماء (منظومة فی)** / شعر، رجال / عربی
aḥwāl-ul ʻulamāʼ (manẕūmat-un fī)
طواری یزدی، عباس بن محمد، ق۱۵ قمری
tavārī yazdī، ʻabbās-e bn-e mohammad (- 21c)

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۲۴
جلد اول؛ کاتب = مؤلف، تا: ۱۴۰۴ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۷]
۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۲۵
جلد دوم؛ کاتب = مؤلف، تا: ۱۴۰۴ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۷]

← احوال علماء و امراء > زبدة السالکین و تنبیه السلاطین
← احوال عمان > جغرافیای مسقط و عمان

● **احوال العناصر و کائنات الجو** / هیئت / فارسی
ahvāl-ol-ʻanāsor va kāʼenāt-ol-javv
عبدالله بن اصیل
ʻabd-ol-lāh ebn-e asīl
این کتاب دارای یک «مقدمه» و دو «مقاله» به نام شاه عبدالله تألیف شده است.
آغاز: تعالی جناب ذاته عن أن یدرکه العصم و الخیال
انجام: الا الله یفعل ما یشاء و یحکم ما یریده هذه آخر الرسالة الموعودة ...
[فهرستواره منزوی ۲۷۷۵/۴]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۲۵/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ برگ اول دارای سر لوح زیبا؛ تملک: «ذوالفقار بن حاج علی سلطان»؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار عطف تیماج مشکی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ – ۹۱]

← احوال غالب و مغلوب ⟵ غالب و مغلوب (ترجمه)

● احوال الفارابی / تراجم / عربی

aḥvāl-ul fārāby

ابن ابی اصیبعه، احمد بن قاسم، ۶۰۰؟ – ۶۶۸ قمری

ebn-e abī-osaybe‘, ahmad ebn-e qāsem (1204 - 1270)

شرح حال فارابی برگرفته از کتاب «عیون الانباء فی طبقات الاطباء»، اثر ابن ابی اصیبعه است که با اندکی تلخیص از کتاب یاد شده استخراج و در این رساله آمده است.
آغاز: فی کتاب تاریخ الأطباء: أبونصر الفارابی هو محمد بن محمد بن أوزلغ بن طرخان من مدینة فاراب و هی مدینة من مدائن الترک فی أرض خراسان و کان أبوه قائد الجیش و هو فارسی
انجام: مقالة فی وجود صناعة الکیمیاء و الرد علی مبطلها کلام ... علی مسائل سأله عن معنی ذات و معنی جوهر و معنی طبیعة، کتاب النوامیس لأفلاطن، کتاب شرائط الیقین، رسالة فی مهیة النفس.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: دورو تیماج، برون مشکی، درون زرشکی، ۱گ (۳۶۳ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲ – ۱۵۳]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۱۳/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۲ص (۵۵–۵۶)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم[ف:۱–۱۳۹]

● احوال الفارابی / تراجم / عربی

aḥvāl-ul fārābī

ابن خلکان، احمد بن محمد، ۶۰۸ – ۶۸۱ ؟ قمری

ebn-e xallekān, ahmad ebn-e mohammad (1212 - 1283)

این رساله، در واقع شرح حال فارابی می‌باشد، که به صورت کامل از «وفیات الأعیان و أنباء أبناء الزمان» ابن خلکان نقل گردیده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۸۸
آغاز: فی تاریخ ابن خلکان: أبونصر محمد بن محمد بن طرخان بن أوزلغ الفارابی الترکی الحکیم المشهور، صاحب التصانیف فی المنطق و الموسیقی و غیرهما من العلوم و هو أکبر فلاسفة المسلمین؛ **انجام:** و لم یزل علی ذلک أن توفی سنة تسع و ثلثین و ثلثمائة بدمشق و صلی علیه سیف الدولة فی أربعة من خواصه و قد ناهز ثمانین سنة و دفن بظاهر دمشق [خارج باب الصغیر].
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق [میراث شهاب: ۴۲ – ۱۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۳/۳۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ضربی، مجدول، ۱ص (۱۴۵پ)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸ – ۶۲۵]

● احوال فارس و فارسیان / تاریخ ایران / فارسی

ahvāl-e fārs va fārsīyān

فرهاد میرزا قاجار، ۱۲۳۳ – ۱۳۰۵ قمری

farhād mīrzā qājār (1818 - 1888)

همدان؛ اعتماد الدوله؛ شماره نسخه:۱۰۱
کا: علی رضا حسینی، تا: ۱۲۹۴ق [نشریه: ۵ – ۳۴۱]

● احوال فردوسی / تراجم / فارسی

ahvāl-e ferdowsī

رساله‌ای کوتاه در شرح احوال فردوسی صاحب «شاهنامه» که با استفاده از کتاب‌های کهن و متون پیشین نگاشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۳۵/۶
آغاز: در بیان احوال خیر مآل سحبان العجم استاد ابوالقاسم الشهیر بفردوسی الطوسی نور الله مرقده. یگانه فارس میدان فرس فردوسی ×× که در محاربه غریده همچو شیر عرین؛ **انجام:** هزاران درود وهزاران سلام ×× ز ما بر محمد علیه السلام / ابر آل پاکش هزار آفرین ×× که هم طیبین اند وهم طاهرین. الحمدلله علی اتمامه واشکره علی اختتامه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ ۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۱ – ۷۳]

● احوال فضل بن ربیع / تاریخ / فارسی

ahvāl-e fazl-e-bn-e rabī‘

سرگذشت فضل بن ربیع است پس از سقوط برمکیان تا پایان کار محمد امین و غلبه مأمون بر او.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱/۶–طباطبائی

آغاز: من الغرائب ذکر احوال فضل بن ربیع ... بعد از زوال ... بر امکه طالع فضل ... به اوج شرف رسید؛ **انجام:** در دارالسلام بغداد مانند سائر عباد روزگار گذانید تا آن زمان که اجل موعود در رسید. ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء.
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی قهوه‌ای با ترنج و نیم‌ترنج طلایی و با نقاشی گل و بوته، ۳ص (۲۵-۲۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف:۲۳-۲۰۱]

● احوال فضل بن یحیی برمکی / تاریخ / فارسی

ahvāl-e fazl ebn-e yahyā barmakī

سرگذشت برمکیان است با بنی عباس.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱/۵-طباطبائی

آغاز: ذکر احوال فضل بن یحیی برمکی، به علو همت موصوف و موسی بن یحیی در شجاعت گوی مسابقت از امثال و اقران در ربوده و از اول ایام خلافت رشید تا شهور سنه ۱۷۸ ... رتق و فتق و حل و عقد ... متعلق به رأی صائب یحیی و اولاد امجادش بوده؛ **انجام:** از گردش این زمانه پر شتلم نامت نشود ز دفتر هستی گم
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و نیم‌ترنج طلائی و با نقاشی گل و بوته، ۸ص (۱۸-۲۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف:۲۳-۲۰۱]

● احوال قراء (رساله در) / رجال / فارسی

ahvāl-e qorrā' (r. dar)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۸۰

آغاز: بسمله، حمدله قال الامام الشاطبی رحمة الله علیه لایقرء احد قصیدتی الا ینفعه الله عزوجل؛ **انجام:** و قراءت این به دو واسطه بامام ابوعمرو وافی صاحب تیسیر می‌رسد رحمة الله علیه و علی جمیع الائمه اجمعین بعون الله ... سبحانه ... الغفور الودود
خط: نستعلیق جلی ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۲۹۱۷۸، نیز ذیلا سه برگ در تجوید ضمیمه دارد؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف پارچه، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰/۸سم [رایانه]

← احوال قراباغیان و ولایت قراباغ ≻ قراباغ نامه

● احوال قضایا / منطق / عربی

ahvāl-e qazāyā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۱

آغاز: باسمک اللهم یا ذالمجد و العلی منک المبدأ و الیک المنتهی؛ **انجام:** و مع کذب صدق و الاصدق بعض «ج» الذی هولا «ب» بالفعل و هو مفهوم الاصل هذا ما ذکر فی شرح.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ بدخط بدون اعراب و اعجام؛ واقف: ابن‌خاتون، تاریخ وقف: ۱۰۶۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۱۷]

● احوال قطب الدین محمد شیرازی تبریزی / تراجم / فارسی

ahvāl-e qotb-od-dīn mohammad-e šīrāzī-ye tabrīzī

میرزا بابا شیرازی، ابوالقاسم بن عبد النبی، ۱۲۱۲؟ - ۱۲۸۶ قمری

mīrzā bābā šīrāzī, ab-ol-qāsem ebn-e ‘abd-on-nabī (1798 - 1870)

تألیف میرزا ابوالقاسم حسینی ذهبی شیرازی متخلص به راز و معروف به میرزا بابا که نواده صاحب عنوان و قطب سلسله ذهبیه بوده و از اعاظم این طایفه است.
آغاز: الحمدلله و السلام علی عباده الذین اصطفی محمد المصطفی
انجام: تو او نشوی ولی اگر جهد کنی جایی برسی کز تو توی برخیزد.
چاپ: به اهتمام واقف آن شمس الدین پرویزی
[فهرستواره منزوی ۱۹۹۰/۳]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۷۸

آغاز: الحمدلله و السلام علی عباده الذین اصطفی محمد المصطفی؛ **انجام:** تو او نشوی ولی اگر جهد کنی ×× جایی برسی کز تو توی برخیزد.
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۲۳ شعبان ۱۳۰۹ق؛ واقف: شمس الدین پرویزی، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۲؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: مقوایی، ۴۴گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱/۸×۱۹/۲سم [ف: ۷ - ۸۸]

● احوال القلب / طب / عربی

aḥwāl-ul-qalb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۲/۴۸

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: ۱۰۳۵ق؛ ۲گ(۲۲۶ر—۲۲۷ر)[مختصر ف: ۳۵]

● احوال قلب و کیفیت انطباع علوم در آن / فلسفه / فارسی

ahvāl-e qalb va keyfīyat-e entebā‘-e ‘olūm dar ān

؟ طالب اسیری

tāleb-e asīrī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۲۶/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن آلبالویی سیر، ۲گ (۱۵ر-۱۶پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۸۴]

● **أحوال قوام الدين الحسيني القزويني** / تراجم / عربی

'aḥwāl-u qawām-id-dīn al-ḥusaynī al-qazwīnī

قافله باشی، محمد حسین بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

qāfele-bāšī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

رساله‌ای است بسیار مختصر در احوال و شرح حال ناظم دو رساله قبلی در مجموعه‌ای که نسخه حاضر در آن قرار دارد (یعنی قوام الدین محمد بن محمد مهدی حسینی سیفی حلی قزوینی). نگارنده آن به احتمال زیاد همان کاتب رساله‌های قبل یعنی «سید محمد حسین حسینی قافله باشی» است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۶/۳

آغاز: و به أستعين بسم الله تعالى فى بيان بعض أحوالات الناظم التى وجدت فى نسخة المنقول عنها بخط السيد السند؛ **انجام:** تم ما وجدت فى نسخة الأصل من بيان ما سمعت من أحوال الناظم.

خط: شکسته نستعلیق تحریری و نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۰ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی نازک، ۱گ (۵۵)، ۳۰ سطر، اندازه: ۵×۱۱سم [ف: ۳۰ - ۳۸۱]

● **أحوال قيامت** / کلام و اعتقادات / عربی

ahvāl-e qīyāmat

رساله‌ای مختصر در احوال روز قیامت و چگونگی حشر مردم و صور اسرافیل و ... است که بر اساس احادیث نبوی (ص) در این موضوع نگارش یافته است. باید افزود که از ابوالسعود محمد بن محمد عمادی اسکلیپی (د. ۹۸۲هـ) نیز اثری در سرچشمه‌ها با عنوان احوال قیامت یاد شده است، لیکن به نظر می‌رسد که آن اثر به زبان ترکی بوده باشد که به هر تقدیر نیاز به بررسی بیشتری دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۷/۱ کر

آغاز: بسملة، و روى عن رسول الله صلى الله عليه و سلم أنه صلى الفجر و أسند ظهره إلى المحراب فقال يا أيها الناس كيف تنغمون بنعم الدنيا و صاحب الصور قد ألقم فمه و حانى ظهره و شخص بصره متى أمر أن ينفخ فى الصور؛ قال يا رسول الله بفديك بآبائنا و أمهاتنا ما الصور؟؛ **انجام:** فإن الدنيا التى تركتم و اشتعلتم بذكر الآخرة ... اللهم ارزقنا الجنة و ... و صلى الله على سيدنا محمد و آله أجمعين الحمدلله رب العالمين؛ تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رقم کاتب: «تمت ... اوقیانوک فصیح اولسون لسان[ی] یازانونک روحنه سبع المثانی»، بر پشت جلد برگی از نسخه‌ای در ادبیات عرب، گویا فوائد الضیائیه جامی چسبیده است، نام کتاب در آغاز نسخه، «احوال قیامت» ثبت گردیده است؛ مهر: «کتبخانه داماد شیخ شیروانی» (گرد بزرگ) که بایستی یکی از کتابخانه‌های نسبتاً قدیمی عثمانی (ترکیه) بوده باشد؛ واقف: حاجی محمد افندی یورک‌زاده؛ کاغذ: فرنگی سفید نازک، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱پ-۱۱پ)، ۱۳ سطر (۸×۱۶/۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴۰/۲ - ۳۰۴]

● **احوال کائنات جو** / طبیعیات / فارسی

ahvāl-e kā'enāt-e javv

نظام الدین گیلانی، احمد بن محمد، - ۱۰۵۹ قمری

nezām-od-dīn-e gīlānī, ahmad ebn-e mohammad (- 1649)

چند «فصل» کوتاه در حوادث آسمان چون رعد و برق و صاعقه و ورزش باد و ایجاد قوس و قزح، بیشتر آن گرفته شده از گفته‌های بوعلی سینا و کتاب‌های معتبر بزرگان حکما و بعضی از مشاهدات مؤلف.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۸۱/۱۱

آغاز: الحمدلله الذى جعل الابخرة و الادخنة اصول کائنات الجو ... و بعد بدانکه شیخ ابو علی سینا در کتاب طبیعیات شفا؛ **انجام:** و حکما آنچنان گفته اند یا واجب الوجود، تودانی و بو علی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: دو رو تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۸۱پ-۹۲پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۲۰۵]

● **احوال کشمیر** / تاریخ هند / فارسی

ahvāl-e kešmīr

کشمیری، ملاتوفیق

kešmīrī, mollā-tofīq

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۶۶/۲-ف

نسخه اصل: دیوان هند، ش ۳۶۱۴ (۳۰۳۵ اته)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۲-۲۷۲]

● **احوال کلینی و ابن بابویه (ترجمه)** / تراجم / فارسی

ahvāl-e koleynī va ebn-e bābavay (t.)

ضیا گلپایگانی، محمد رضا، ق۱۴ قمری

zīyā golpāygānī, mohammad rezā (- 20c)

از همان گلپایگانی کاتب نسخه حاضر است و در آن از اصول اربعمائه هم یاد کرده ولی رساله را کامل کرده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۸۶/۲

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: مقوا، ۴گ (۲۱۰پ-۲۱۳ر)، ۲۱ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۸ - ۵۹۴]

● **احوال گوسفند = احوال بهایم** / حیوان شناسی /فارسی

ahvāl-e gūsfand = ahvāl-e bahāyem

کتابی است در احوال گوسفند در بیست و یک «مجلس»، که عناوین مجلس‌های هشتم به بعد چنین است: ۸. خلقت گوسفند و خواص آن و انواع آن؛ ۹. در این‌که میش بهتر است از بز به چندین وجه؛ ۱۰ تا ۱۲. [بدون عنوان، ولی ادامه مطالب مربوط به گوسفند است]؛ ۱۳. مرافعه صاحب غنم و حرث و حکم سلیمان و عدم جواز اجتهاد پیغمبران؛ ۱۴. ذکر شبانی پیغمبران و احوال بعضی از راعیان و ذکر موسی و شبان و گریز به کربلا؛ ۱۵. [بدون عنوان، ولی ادامه مطالب مجلس قبلی است]؛ ۱۶. شبانی انبیا و شبانی موسی (ع) و حکایت نمودن حضرت موسی به شبان واقعه کربلا را کما کیف؛ ۱۷. [بدون عنوان، ولی مطالب مرتبط با گوسفند]؛ ۱۸. ذکر چند معجزه از پیغمبر که بروز و ظهور آن در گوسفند بوده است؛ ۱۹. حرمت میته و ذکر آنچه حلال است و پاکست از میته؛ ۲۰. وسعت لغت عرب و کثرت اسامی گوسفند و علت تسمیه علم جفر و بعضی از آن چیزهایی که جناب امیر المومنین (ع) خبر داده از روی علم جفر مثل خروج صاحب زنج و خروج ابومسلم بر بنی امیه و غلبه چنگیزیان و لشکر مغول بر بنی عباس؛ ۲۱. منافع پوست حیوانات و احکام جلود و ابتیاعه و استعمالها و پوست سر حیوان که عزت یافت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۲۳/۲

آغاز: المجلس الثامن در خلقت گوسفند و خواص آن و انواع آن و سایر احوالات آن ... (آیه‌ای از سوره انعام) یعنی خلق کردیم برای انتفاع شما حیواناتی را که ... (ترجمه آیه). در احوال شتر و گاو چند مجلس نوشته شد. این مجلس در خصوص گوسفند گفتگو می‌کنیم. انواع و اقسام و خواص آن را بیان می‌کنیم. بدانکه پروردگار عالم جل شانه چهار چیز با برکت در روز زمین خلق کرده است؛ **انجام:** آن لعین را گرفتند و بخواری از مجلس بردند. الا لعنة الله علی القوم الظالمین و سیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون.

از مجلس هشتم تا به انتهای کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کتابت شده با مسطر برجسته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج یشمی مجدول گرهی ضربی با ترنج، سر ترنج و لچک‌های ضربی معمولی گل و بوته دار، ۱۹۲ص (۱۴۸-۳۳۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۲سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۳۴]

● **احوال لسان الملک** / تراجم / فارسی

ahvāl-e lesān-ol molk

ملک المورخین، هدایة الله بن محمد تقی، - ۱۳۲۲ قمری

malek-ol-movarrexīn, hedāyat-ol-lāh ebn-e mohammad taqī (- 1904)

این رساله را فرزند لسان الملک پس از مرگ پدر در بزرگداشت او نگاشته است نثر آن حاوی ترکیبات و لغات مهجور و غریبه است که نویسنده در آن از صنایع لفظی چیزی فروگذار ننموده.

آغاز: بسمله، و بعد چنین مینگارد بنده درگاه فروزنده مهر و ماه و چاکر پیشگاه زیبنده دیهیم و گاه

انجام: از رحمت واسعه حضرت واهب العطایا مسئلت نمودم و از قدرت کامله خداوند یکتا استعانت کردم.

[فهرستواره منزوی ۱۹۹۰/۳]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به قرمز؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج سبز دور طلائی، ۵۴گ، ۸ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۲۶]

● **احوال ما بعد الموت** / کلام و اعتقادات / فارسی

ahvāl-e mā ba‘d-al-mowt

رساله‌ای در چند مطلب: اول فی ذکر احوال مرگ و برزخ تا روز قیامت ... و سوم در احوال روز قیامت و چهارم در صفت نار.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۲۲/۲

آغاز: روز قیامت که ایشان صلوات الله علیهم نگاه دارند و تربیت کنند در روز قیامت؛ **انجام:** و آرزو کنند که کاش مسلمان و شیعه بودیم تا مثل ایشان نجات می‌یافتیم

خط: نسخ، کا: براتعلی بن محمد تقی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرم مشکی، ۱۰گ (۸۵ر-۹۴پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۲ - ۱۳۱]

● **احوال مادام لاوالت فرانسوی** / تراجم / فارسی

ahvāl-e mādām lāvālt-e farānsavī

عارف منشی، محمد، ق۱۴ قمری

‘āref-e monšī, mohammad (- 20c)

۱. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۹۵۱/۸

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی نوری، تا: ۱۸ محرم ۱۳۰۲ق؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج عنابی، ۱۳ سطر [ف: - ۸۱]

۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه: ۹۵۰/۸

آغاز: یکی از مشاهیر هزاران زنان جهان که ترجمه احوال آنها صحیفه آرای تواریخ ملل است (مادام لاوالت) است؛ **انجام:** اما (کنت دی لاوالت) دربان را از پنجه فقر وفاقه رهانید و (ناپلئون) سوم نیز بآن سه نفر دیگر آنچه شایسته پادشاهی و بنده نوازی بوده بجا آورد

مترجم محمد عارف منشی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج عنابی ضربی دارای ترنج و سرترنج دارای جداول ریسه ای، درون کاغذ الوان [ف: ۷۹]

● **احوال محمد بن اسماعیل** / رجال / عربی

ahvāl-e mohammad-e-bn-e esmā'īl

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ - ۱۲۶۰ قمری

šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqī (1762 - 1844)

درباره محمد بن اسماعیل که از مشایخ روایت محمد بن یعقوب کلینی و ناقل حدیث از فضل بن شادان بوده و با چند تن از رجال حدیث که بدین نام بوده‌اند قابل‌تطبیق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۱۳/۱۲

آغاز: الحمدلله الذی انشا السموات و الارضین و جعلهما و ما فیها مسالک الاهتداء المسترشدین؛ **انجام:** و کفاک فی الباب اطباقهم فی الحکم بصحة حدیثه کما عرفت ما فضل فالحمدلله العزیز الغفار و صلوته علی صلوته علی سیدنا محمد و آله المختار و عترته و آله ماجد الاطهار.

خط: نسخ ریز متوسط، کا: محمد اسماعیل تهرانی، تا: ۱۲۵۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۲۱۹-۲۳۰)، ۲۲سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۰۷]

● **احوال محمد کریم خان کرمانی = رد محمد کریم خان کرمانی = مناظره دانشمندان با کریمخان کرمانی** / کلام و اعتقادات / فارسی

ahvāl-e mohammad karīm xān-e kermānī = radd-e mohammad karīm xān-e kermānī

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟ - ۱۲۹۸ قمری

e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819 - 1881)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۵ق

رساله مفصلی است که در آن مناظراتی را که علما با کریم خان در سفر وی در سال ۱۲۷۵ به تهران با وی در مجالس متعدد داشته و عقاید وی را نقد نموده‌اند و او از پاسخ عاجز شده، درآن جمع‌آوری شده است. افرادی که در مجالس با وی مناظره داشتند عبارتند از: اعتضاد السلطنه، محمد ولی میرزا، ملا نظر علی شاگرد آقا علی مدرس در منزل آقا علی مدرس، بهاء الدوله و ... در این رساله از جمله رکن رابع بودن کریم خان رد شده است. بعد از پایان رساله جوابیه محمد کریم خان بر این رساله تحریر شده است و در آن برای اثبات مدعای خود مقدمه «فصل الخطاب» را ذکر نموده است. مؤلف از خود با عنوان ابن عم صاحب حال، یعنی حاج محمد کریم خان کرمانی (۱۲۲۵-۱۲۲۸ ق) یاد می‌کند که می‌تواند اعتضاد السلطنه علیقلی میرزا فرزند فتحعلی شاه باشد، هر چند بارها در آن آمده «از اعتضاد السلطنه شنیدم ...» و یا از وی به گونه سوم‌شخص نام برده شده است.

آغاز: بسمله. الحمد الله الذی جلعنا من الذین اتبعوا الحق و نصروه و اجتنبوا الباطل و انکروه ... اما بعد من که مسود این اوراقم ... حقیقت احوال جناب حاج محمد کریم خان ابن ظهیر الدوله ابراهیم خان قاجار را می‌نگارم تا بعضی از عوام کالانعام که ایشان را رکن رابع می‌دانند که باصطلاح و عقیده او این شخص رابع خدا و رسول و امام است از این خیال منصرف شده و از این طریقه منحرف گشته او را مانند سایر خلق تصور کنند و اگر کلمه کفرآمیزی از عباراتش براید و قابل تأویل است تأویل نمایند والا تکفیر کنند و مرا در این رساله مقصودی نیست که بگویم فلان کلام را در ارشاد العوام بر خلاف ظاهر شرع گفته یا فلان بیان را در هدایة الصبیان مخالف شرع انور رانده. و وجه عدم تعرض دو چیز است اول آنکه رد و قبول آن کلامی مبسوط و کتابی مشروح می‌خواهد و ثانی آنکه مرا چندان با علمای ظاهر الفتی نیست و با شیخیه کلفتی [نه] غرض بیان حق است بدون مقصود و منظوری و آنچه در مجلس دار الخلافه سوال و جواب با وی شده یا محرر حضور داشته یا آنکه از ثقات شنیده می‌نگارد ... حال در این سال که یکهزار و دویست و هفتاد و پنج هجری است جناب حاجی محمد کریم خان بدار الخلافه باهره آمد و شرف حضور ... ناصرالدین شاه قاجار ... را ادراک نموده علمای شرع دار الخلافه ... بجهت فساد عقاید که از عبارات و تصانیف او که باعتقاد خود استنباط نموده بودند ملاقات وی را حرام دانسته از دیدن او دوری جستند ولی جمعی از ملک زادگان ... با وی ملاقات کرده.

انجام: ولی این رأی را آن دو بزرگوار نداشتند مدة العمر عمل به رؤیت می‌نمودند این اعتقاد مخصوص اجتهاد ابن عم بزرگوار است والسلام

[فهرستواره منزوی ۵۵۳/۹]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۶۸-۲۹/۲۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ ۳۶گ، ۱۹-۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۰۰۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دهه سوم جمادی الثانی۱۲۸۱ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۱۰]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۵ صفر ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج عنابی سرخ مجدول، ۳۹گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۰]

۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴-ن/۵۲۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان حدیثی در یک صفحه نقل شده که ناقص مانده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۶گ، ۱۸ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۲]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۶۴

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رد شیخیه» آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: رویه ابری، ۶۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۸/۸سم [ف: ۳ - ۴۰۴]

● احوال مردان با زنان نجیب و جز آنها (کنیزکان)

/ متفرقه / فارسی

ahvāl-e mardān bā zanān-e najīb va joz ānhā (kanīzakān)

در راه و رسم زنداری.

آغاز: هوالله تعالی شانه، حمد بر خداوندی سزاوار است که مستجمع جمیع صفات است در مشاکل مرعوبه و حمد خداوندی راست

انجام: عقلش را گل اندام برده است ×× بیچاره من که در خانه تو افتاده‌ام

[فهرستواره منزوی ۶/۲۸۲]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۸۲/۹

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: کاغذی عطف میشن قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۲۷پ-۱۳۷ر)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۹ - ۴۳۰]

● احوال المسوخ / کلام و اعتقادات / عربی

aḥwāl-ul-masūx

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۷/۶-طباطبائی

آغاز: الحمدلله روی الصدوق فی کتاب الخصال ان المسوخ من بنی آدم

گفتاری است درباره انواع مسوخ؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد هاشم اصفهانی، تا: دوشنبه ۹ رجب ۱۱۳۹ق؛ در صدر نسخه با قرمز نوشته «منه دام ظله فی احوال المسوخ»؛ کاغذ: اصفهانی شکری آهارمهره، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۸۷گ، ۱۹ سطر، قطع: رقعی بزرگ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۳ - ۸۵]

● احوال مصباح العاشقین / تراجم - فارسی

ahvāl-e mesbāh-ol ‘āšeqīn

چشتی، حیات محمد بن غلام محمد، ق ۱۰ قمری

čaštī, hayāt mohammad ebn-e qolām mohammad (- 16c)

سرگذشت شیخ محمد چشتی ملقب به مصباح العاشقین (۸۱۰-۹۳۹ق) که از کتاب «مصباح العاشقین فی ایضاح احوال السالکین» نوشته وجیه الدین بن سید نظام الدین گزیده شده است. وی در آغاز می‌نویسد: «شیخ فخر الدین برادرزاده، و فرزندان حضتر مصابح العاشقین چشتی رحمة الله علیه در باب تحریر حالات شریف آرزوی کمال می‌داشتند لکن اجازت نمی‌یافتند. روز در خواندن فاتحه به اسم بزرگان تقدیم و تأخر شد و حضرت تاکید یادداشت فرمودند. وجیه الدین مرید خاص عرض کردند که ازین جهت نوشتن رساله می‌خواهم، فرمودند که از حد صدق تجاوز بود. پس آن سید باکمال در سنه ستة و ثلثین و تسعمائة به تحریر پرداخته چهار مقاله نمودند ... هرجاکه مؤلف این چنین رساله چنان بزرگی باشد دیگری را چه مجال این کمترین یعنی حیات محمد ... که نسبش از شیخ عبدالرزاق فرزند آن حضرت می‌رسد بنا بر یادداشت و موجود داشتن در صفر [کذا: سفر] حضر [کذا] از رساله موصوفه مختصر به تحریر آورده در اصل به آیین بهین مفصل و مشروح است.» تنظیم شده در ۴ «مقاله»: ۱. بیان نسب شریف؛ ۲. حالات مرشدان؛ ۳. اوراد و اشغال آن حضرت؛ ۴. حال مریدان و رفیقان.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۳۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی رسوله محمد و آله و اصحابه اجمعین. بدان که شیخ فخرالدین برادرزاده و فرزندان حضرت مصباح العاشقین؛ **انجام:** شربت و شیرینی و عطریات حاضر نمودند. شیخ عبدالرحیم سر فهم قرآن مجید بخشیدند. بعده قوالان اقوال امیر خسرو آغاز کردند.

این نسخه فقط بخشی از مقاله اول کتاب را دارد و از انجام نانوشته مانده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه یک برگ سلسله خرقه شیخ محمد مصابح العاشقین تا امیرالمؤمنین علی (ع) و دو برگ حکایاتی از زندگی او نوشته

شده است؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: تیماج فرنگ زرشکی زرکوب، ۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۱۳۶]

● **احوال مظفر علیشاه** / تراجم / فارسی
ahvāl-e mozaffar ʻalī-šāh
گلپایگانی، علی اصغر، ق۱۳ قمری
golpāygānī, ʻalī asqar (- 19c)
شرح مختصری از احوال مظفر علی‌شاه نامی است که دقیقاً معلوم نیست که کدام یک از دارندگان این نام است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۰۵/۴
آغاز: در شهر ربیع المولود، سنه ۱۲۶۵، در بلده گلپایگان؛ **انجام:** به طوری که مورد ملامت دیانت و مصداق طعن اصحاب درایت نگردد
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۵۲)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۶]

● **احوال المعصومین (ع)** / تاریخ معصومین / اردو
ahvāl-ul maʻṣūmīn
کتاب شامل زندگانی، فضایل و مناقب ائمه اطهار (ع) از امام سجاد تا امام حسن عسکری (ع) است که از بحارالانوار علامه مجلسی انتخاب و به اردو ترجمه شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۰۵
آغاز: بسمله. احوال سید الساجدین روی فی البحار عن بعض الکتب المعتبرة؛ **انجام:** و سیعلمون الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج فرنگی، ۱۰۸گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۲]

● **احوال المعلم الثانی** / تراجم / عربی
aḥwāl-ul muʻallim-iṯ ṯānī
از ابن خلکان و از کتاب ولد حاج زین‌العابدین عطار شیرازی و «تاریخ الاطباء» و «طبقات الامم» و «تاریخ الحکما» قاضی ابوالقاسم صاعدین محمد بن صاعد القرطبی نقل کرده و نامبوب است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۳۸/۱۰
آغاز: فی تاریخ ابن خلکان ابو نصر محمد بن محمد بن طرخان بن اوزلغ الفارابی الترکی الحکیم المشهور صاحب التصانیف؛ **انجام:** و کانت وفاته ببغداد فی خلافة الراضی و کانت وفات ابی نصر بدمشق فی کنف الامیر سیف الدوله علی بن عبید الله بن حمدان الثعلبی فی سنة تسع و ثلثین و ثلثمائة
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۹۷-۹۸) [ف: ۱۵ - ۱۳۲]

● **احوال المفاتیح = ترجمه مفاتیح القضاء** / فقه / فارسی
ahvāl-ol-mafātīh = t.-ye mafātīh-ol-qazā’
متن از ماشاء الله حکیم بصری یا از سهل بن بشی.
[استوری ۳۸/۲؛ بلوشه ۲ ش ۸۹۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۲۶-ف
نسخه اصل: پاریس ش p. s. 1755؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها-ف:۱-۵]

● **احوال المقلد** / فقه / عربی
aḥwāl-ul-muqallid
رساله‌ای است در بیان مقدار واجبی از اعتقادات که بر مکلف، کسب آن لازم و واجب است که مؤلف از کلمات سنوسی انتخاب و نقل نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۹۴/۶-۱۱/۹۴
آغاز: الحمدلله علی نواله والصلوة والسلام علی نبیه وآله وبعد فاعلموا ایها الاخوان ان الواجب فی عقاید الایمان المعرفة؛ **انجام:** فاحب الاوانی الی الله تعالی اصفاها و اصلبها و ارقها معناه اصفاها من الذنوب عند المراقبة و اصلبها فی دین الله تعالی عند المخاطبات وارقها فی الاخوان عند المرافقة و الله تعالی هو الموفق و المعین ثم الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، کا: خالد بن یوسف قارصی، تا: ۲ ذیقعده ۱۲۹۹ق؛ جلد: مقوا طبله روسفید طبله پشت سبز عطف پارچه اسلیمی، ۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۰۴۵]

● **احوال مقارن سلوک (قطعه ای در ذکر)** فارسی
ahvāl-e moqāren-e solūk (qetʻe-ī dar zekr-e)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۲۵
آغاز: بازای شکر کفران است و کفر نوعی از کفران است؛ **انجام:** ظهرت فی حضرت سیدی محمد صلی الله علیه و سلم و من حیث جامع
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای، ۲۵ سطر (۵×۱۶)، اندازه: ۸×۲۰سم [رایانه]

← احوال الملائکة ≻ ملائکة

● **احوال ملائکه** / کلام و اعتقادات / فارسی
ahvāl-e malā’eke
طباطبائی، ابوتراب، ق۱۴ قمری

tabātabā’ī, abū-torāb (- 20c)

این کتاب در شرح حال ملائکه و حاوی چهل «مجلس» است که مجلس اول آن در خلقت ملائکه و مجلس آخر آن در اعتقاد قریش می‌باشد که می‌گفتند ملائکه دختران خدایند. متأسفانه نه در آغاز و نه در انجام نامی از مؤلف برده نشده است شاید مؤلف همان شخص باشد که کاتب نسخه نیز می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۲

آغاز: بسمله. مجلس اول. در خلقت ملائکه و عدد اصناف آنها و تعداد اجنحه آنها و ذکر عبادت و خوف آنها در سوره فاطر می‌فرماید؛ **انجام:** ملائکه عوض بعضی حج می‌کنند مثل عبدالله مبارک

خط: شکسته نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه آخر ذیقعده ۱۳۰۵ق، حسب امر اعتضاد السلطنه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۲۵۸گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۵]

● احوال المودات و مراعات المحبات = اخلاق راغب / اخلاق / عربی

aḥwāl-ul-mawiddāt wa murā‘āt-ul-muḥibbāt = axlāq-e rāqeb

راغب اصفهانی، حسین بن محمد، - ۵۰۲ قمری

rāqeb-e esfahānī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1109)

این رساله در بیان آداب دوستی است و در آن به آیات کریمه و ابیات بلغا و گفتار عرفا و حکما استشهاد شده است. نام این رساله و مؤلف آن به‌تحقیق دانسته نشد، جز کتاب معروف مؤلف «الذریعة الی مکارم الشریعة» می‌باشد. در اول و آخر رساله تنها کنیت مؤلف «ابوالقاسم» ذکر شده است. کاتب در پشت برگ اول نسخه نوشته: «احوال المودات و مراعات المحباة تصنیف الشیخ الفاضل ابی القاسم الملقب بالراغب الاصفهانی» در مدارک موجود تألیفی به این نام برای راغب اصفهانی دیده نشد. قرینه نیست که این رساله همان «اخلاق راغب» باشد که در «کشف الظنون» ذکر شده است. برای شناسانیدن رساله جملاتی از دیباچه آن نقل می‌گردد: «بلغنی ماجری بحضرة الشیخ اطال الله بقائه من ذکر مخالطة الناس و مجانبتهم و ان الحاضرین عند (کذ) اختلفوا فبعض یمدح المجانبة و بعض یمدح المخالطة ثم اختلفوا فی الصداقة و هل لمعناها وجود ام هی لفظ علی غیر معنی کما قال بعض القدماء» تا آنجا: «فاحببت ان اجعل ذلک کتابا اذکر فیه نکت یا قالة العلماء و الحکماء». عناوین موجود: باب ما به المحبة و المودة و الصدیقه و اخوانها و اشقاقها؛ باب محبة الله تعالی و محبة العبادلة؛ باب فضیلة اتخاذ الصدیق؛ باب عدد ما یحسن اقتناؤه من الاصدقاء؛ باب الاحوال التی یجب ان یراعیها المرء فی ایثار الصدیق؛ باب الاحوال التی یجب ان یبدلها لها المرء لصدیقه و لایطلبها منه؛ باب معایشة سایر طبقات الناس و معاشرتهم.

آغاز: قال ابوالقاسم رحمه الله اسال الله الاعانة علی الاقبال علیه و الاصغاء الیه و التنبه علی شکره و التبصر فی امره

انجام: فی جسم حقد وثوب من مودات - قال ابوالقسم رحمة الله علیه و هذا کاف فیما قصده الیه و نختم الکلام بحمدالله و الثناء علیه فله الحمد دایما والشکر خالصا کما هو اهله والصلوة علی نبیه محمد و آله الطاهرین.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ ربیع الاول ۹۸۹ق؛ افتادگی: میانه؛ این نسخه در تملک حسین بن حیدر حسینی کرکی بوده، وی در آخر نسخه در ۵ برگ رساله «حلیة الابدال» ابن‌عربی (به‌جز بخش مقدمه) را نوشته، تاریخ تحریر آن ۲۱ ربیع الاول ۹۹ (کذ) گویا ۹۹۰ باشد؛ جلد: تیماج، ۲۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۳۷۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۶۴]

← احوال مولانا ﴿ زندگینامه مولای رومی

← احوال مولانا جلال الدین رومی ﴿ زندگینامه جلال الدین ولد

● احوال مولانا محمد شیرین مغربی (ترجمه) / تراجم / عربی

ahvāl-e mowlānā mohammad šīrīn-e maqrebī (t.)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۱۸

شیرین مغربی مرید شیخ اسماعیل سجستانی؛خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، بی‌تا [ف: ۷ - ۱۸۴]

● احوال مهدی آخر الزمان / کلام و اعتقادات / فارسی

ahvāl-e mahdī-ye āxar-oz-zamān = al-burhān fī ‘alāmāt mahdīyy āxir-iz-zamān

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری

mottaqī, ‘alī ebn-e hesām-od-dīn (1484 - 1568)

وابسته به: تلخیص البیان فی علامات مهدی آخر الزمان؛ متقی، علی بن حسام الدین (۸۸۸-۹۷۵)

شصت نشانه از نشانه‌های حضرت حجت (ع) را از احادیث و آثار جمع‌آوری و در ۴ «فصل» به اختصار نگاشته است: ۱. حلیه و نسب ایشان؛ ۲. بیان کرامات مخصوص ایشان؛ ۳. نشانه‌های پیش از ظهور؛ ۴. چیزهایی که واقع شود از اول خروج تا مرگ. از عبارات آغاز می‌توان حدس زد که ترجمه کتاب دیگر او

باشد که در «ایضاح المکنون» (۳۱۸/۱) از آن به «تلخیص البیان فی علامات مهدی آخر الزمان» نام برده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین. اما بعد ... این چند علامتی است مقدور از امام محمد مهدی صاحب الزمان در چهار فصل بیان کرده می‌شود.
انجام: کعبه مشرفه را اهل حبشه ویران کنند و بعد از آن قیامت قائم شود و العلم عندالله
[کشف الظنون ۸۹۴/۱؛ فهرستواره منزوی ۱۷۲۰/۳ و ۴۴۵/۹]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳/۳ و عکسی ۲۳۳۵/۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبدالنبی عثمانی شطاری، تا: ۲۲ صفر ۱۰۲۰ق، جا: شاه آباد هند؛ جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۸۲پ-۸۳پ)،اندازه:۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۳۲] و [عکسی ف: ۶ - ۳۹۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۱۵/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۳۹ر-۴۷ر)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴ - ۱۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۲۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالرحمن، تا: ۲۷ محرم۱۲۷۳ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۸گ (۱۰۷پ-۱۱۴ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۲۹]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۹۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** تکبیر بگوید فتح شود و ششصد هزار کس را بکشد و در این شهر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (یک برگ)؛ کاغذ: سمرقندی آهارمهره نخودی زرافشان، جلد: تیماج تریاکی ضربی مجدول با بوته‌های ریسه‌ای مقوایی، ۴گ (۱۳۰پ-۱۳۳پ)، ۱۰و۲۰سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۹۰]

● **احوال النبی (ص)** / تاریخ پیامبراکرم (ص) / عربی
aḥwāl-un nabī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۶/۳
از فصل الخامس فی منشائه و تنقله تا الفصل السابع فی ازواجه فصل ذکر العشرة من الصحابه: از ابو عبیده آغاز می‌شود و می‌رسد به «شرح غریب اللواحق»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی و مقوایی نو، ۲۱ص (۶۱-۸۱)، ۳۳ سطر [سنا - ف: ۲ - ۲۰۹]

↩ احوال النفس ⊳ السماویات
↩ احوال النفس ⊳ النفس علی طریق الدلیل و البرهان

● **احوال النفس** / فلسفه / عربی
aḥwāl-un nafs
فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۹۴/۱۶
خط: نستعلیق، کا: میر محمد مؤمن حسینی، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۷۶ص (۲۰۱-۲۷۶)، ۲۱ سطر (۵×۱۳/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۱۴۳۷]

● **احوال النفس** / فلسفه / عربی
aḥwāl-un nafs
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ʻabd-ol-lāh (981 - 1038)
سزگین این رساله را در فهرست آثار شیخ ثبت کرده است، لکن در نسخه احمد ۳۲۸۶ که تنها نسخه آن است دلیل قاطعی بر این انتساب دیده نشد، زیرا فقط در پشت صفحه اول این مجموعه که با فوز الاصغر شروع می‌شود به خطی غیر از خط کاتب نوشته شده است: «و فیه رسالة فی ماهیة النفس لابی علی ابن‌سینا» و در کنار صفحه اول رساله نوشته شده است: «الرئیس سلمه الله و ابقاه». قنواتی (صفحه ۱۴۳) در باب این نسخه نوشته است «ولکن اتضح لی ان هذا المخطوط للفارابی» و دلیلی برای این انتساب نیاورده است.
چاپ: قاهره، محقق: احمد فؤاد الاهوانی، دار احیاء الکتب العربیة، ۲۰۳ص، ۱۳۷۱ق.
[فهرست مصنفات شیخ الرئیس مهدوی ص ۲۶۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۸۰/۴-ف
آغاز: فکلهم قد اثبت ان نفسا ثم اختلفوا فیما بینهم و انما اختلفوا من سوء النظر و قلة المعرفة؛ **انجام:** و لیست الاشیاء کلها مشتاقة الی العقل فالعلة الاولی اذا یسلک فی الاشیاء و العقل لایسلک
نسخه اصل: احمد ثالث ش ۳۲۸۶. نام کتاب به استناد گزارش فهرست مصنفات مهدوی ص ۲۶۰ تغییر یافت؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۵۱]

● **احوال النفس بعد الموت** / کلام و اعتقادات / عربی
aḥwāl-un nafs baʻd-al mawt

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۸۷/۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۸گ (۱۲۴ر-۱۳۱ر)[نشریه:۲-۱۲۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۱/۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۵۶۳]

● **احوال النفوس الانسانية بعد المفارقة** / فلسفه / عربی
aḥwāl-un nufūs-il insānīya ba‘d-al mufāriqa
فایده فلسفی کوتاهی است به‌صورت شرح مزجی بر متن، شامل بحث احوال نفوس انسانی پس از مفارقت که به پنج قسم بر اساس حالات نور اسفهبدیه تقسیم نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۸۰/۸-۳۳/۱۳۰
آغاز: فصل فی بیان احوال النفوس الانسانیة المفارقة و هی لایخلو عن اقسام خمسة لان النور الاسفهبدی اما ان یکون کاملاً فی الحکمتین العلمیة و العملیة او متوسطا فیها او کاملا فی العلمیة دون العملیة او ناقصاً فیها و الاول هو السهل فی السعادة؛ **انجام:** و هی اجناس الجن و الشیاطین المفسدون فی العالم تمت الفصل فی بیان المعاد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دو رو، ۳گ، ۳۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۳۵]

● **احوال النفوس (رساله)** / فلسفه / فارسی
ahvāl-on nofūs (r.)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۵۳
آغاز: بسمله، حمدله فی بیان احوال النفوس الناطقه بعد ما فارقت الهیاکل الهیولانیه و تعلقت بالط ...؛ **انجام:** خادما لاهله و غیر ها من الاحادیث الداله علی بقاء النفس و معادها و قد کتبت اقل الطلاب راجی
خط: نستعلیق خوش جلی، کا: کشمیری، شمس، بی‌تا؛ ضمیمه به نسخه ش ۲۹۸۵۱؛ جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۸/۴×۱۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [رایانه]

● **احوال نوابغ الشيعه** / رجال / فارسی
ahvāl-e navābeq-oš šī‘e
طواری یزدی، عباس بن محمد، ق۱۵ قمری
tavārī yazdī, ‘abbās ebn-e mohammad (- 21c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۳۱
بی‌کا، تا: ۱۴۱۹ق [نشریه: ۱۳ - ۴۰۰]

● **احوال نيرين** / هیئت / فارسی
ahvāl-e nayyerīn
در بیان خورشید و ماه و اینکه زمین مرکز جهان است. نگاشته شده به‌خواهش دوستان.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۶۸/۲
آغاز: بسمله. بر ضمایر صافیه هوشمندان و آگاه و خواطر ... که در باب نیرین، شمس و قمر فیما بین بعضی از ... مناظره و مباحثه بظهور رسیده؛ **انجام:** و بعد از آن در آخر منازل باریک و مستقرص می‌شود، مثل عرجون قدیم، یعنی چون خوشه خرما. تمت
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۷۱پ-۷۳پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۳۵۶]

← احوال و احکام افلاک ← قطب نما

● **احوال و اشعار فرخی یزدی** / ادبیات / فارسی
ahvāl va aš‘ār-e farroxī-ye yazdī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۰۴
آغاز: این سخن موجب خشم و غضب ضیغم الدوله قشقائی گردید؛ **انجام:** و در صفحه ۶۱ نگاشته شده معطوف می‌دارد (کذا)
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ابعاد متن: ۹×۱۵؛ قطع: خشتی [رایانه]

● **احوال و اشعار و ترکیبات حیاتی زوجه نور علیشاه** / ادبیات / فارسی
ahvāl va aš‘ār va tarkībāt-e hayātī-ye zoje-ye nūr ‘alīšāh

اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه:۷۶/۱۷
خط: نستعلیق، کا: امیر الشعرا ء رضا قلی خان هدایت صاحب مجمع الفصحاء و غیره، تا: ۱۲۳۹ق، جا: شیراز؛ کاغذ: آبی فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی در وسط ترنج، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۴سم [نشریه: ۶ - ۱۰۷]

● **احوال و تمیز مشترکات** / رجال / عربی
ahvāl va tamīz-e moštarakāt
شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ - ۱۲۶۰ قمری
šaftī bīd-ābādī، mohammad bāqer ebn-e mohammad naqī (1762 - 1844)
مجموعه رسائلی است در تحقیق احوال و تمیز. مشترکات روات امامیه که به صورت جداگانه نگاشته شده است و برخی از کاتبین، جمع در تدوین نموده‌اند.
چاپ: چاپ شده

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۷۹/۱۰
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و

السلام علی اشرف البریة اجمعین محمد و آله و عترته الطاهرین و بعد یقول الملتجی الی باب ربه الغفور ... قد اکثر شیخنا الصدوق الروایة فی الفقیه و غیره؛ **انجام:** کما ان الظاهر ان تضعیف الخلاصه مبنی علی کلامه فی اصحاب مولینا الکاظم علیه السلام.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه موجود در خصوص این است که محمد بن فضیل مشترک است و چند تن هستند که برخی از آنها ثقه‌اند و عده‌ای غیرثقه می‌باشند؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، ۵ص، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۴۷]

● **احوال و سخنان ابوسعید ابوالخیر (منتخب)** / تراجم / فارسی

ahvāl va soxanān-e abū-sa'īd ab-ol-xayr (mn.)

شماعی، محمد علی بن محمد تقی، ق۱۳ قمری

šammā'ī, mohammad 'alī ebn-e mohammad taqī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۶۰/۲

آغاز: بسمله، بدانکه سلطان العارفین ابو سعید ابوالخیر پادشاهی بود؛ **انجام:** گر راست چو صبح صادق القول شوی
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، تا: شوال ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج ضربی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۹ - ۲۰۲]

● **احوال و کلمات سهل التستری** / تراجم / عربی

ahvāl va kalamāt-e sahl at-tostarī

شرح حال و گفته‌های عرفانی و کرامات صوفی معروف ابومحمد سهل بن عبد الله تستری (-۲۸۳ق) را از چند کتاب معتبر نزد صوفیان بدون تنظیم خاص گرد آورده است.
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... هذا کتاب جمعت فیه کلمات الامام الربانی سهل بن عبد الله التستری و کراماته من کتب الائمة المعتبرین.
انجام: و لذلک فضائل جمة وردت بها الآثار حذفنا ذکرها للاختصار.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۰۷

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد، تا: اواخر شعبان ۱۱۳۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۷۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۰۲]

← احوال و مقامات میرزا مظهر جانجانان ⟵ سرگذشت و سیرت نامه

● **احوال و مقتل ائمة** / تاریخ معصومین / فارسی

ahvāl va maqtal-e a'emme

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [مختصر ف: ۳۵]

● **احوال و نسب پیامبر و خلفاء پس از او (ترجمه)** / تراجم، تاریخ اسلام / فارسی

ahvāl v nasab-e payāmbar va xolafā'-e pas az ū (t.)

ترجمه احوال و نسب پیامبر و خلفاء پس از او و از بنی امیه و مشاهیر صدر اسلام.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴۲/۷

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابوالقاسم وفا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶-۱۳۲]

● **احوال و وصایای آدم** / اخلاق / فارسی

ahvāl va vasāyā-ye ādam

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۷۱/۳

آغاز: در ذکر نزول وحی و ذکر نبوت حضرت آدم (ع) و وصایا او مر حضرت شیث (ع) را بیان مدت عمر و وفات او
کا: محمود بن محمد علی مازندرانی، تا: ۱۲۹۴ق؛ در پایان کاتب چنین رقم دارد: «امیدوارم ... به فضل و کرم خود ببخشاید حرره میرز محمود ولد مرحوم حاج محمد علی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای سفید عطف تیماج قرمز، ۵گ (۳۹-۴۳)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۶۷]

● **الاحیاء** / اخلاق / عربی

al-iḥyā'

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۷۵

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: حدود۷۲۳ق؛ ۱گ (۳۴۰ر) [مختصر ف: ۳۵]

● **احیاء الاجتهاد لارشاد العباد** / فقه / عربی

iḥyā'-ul-ijtihād li-iršād-il-'ibād

سلطان العلماء، محمد بن دلدار علی، ۱۱۹۹ - ۱۲۸۴ قمری

soltān-ol-'olamā', mohammad ebn-e deldār 'alī (1785 - 1868)

تاریخ تألیف: سه‌شنبه نیمه محرم ۱۲۳۶ق
کتاب مختصری است در تقلید از میت. مؤلف بعد از خطبه آورده است: «فهذا بیان واف و تبیان شاف سمح به قریحتی

القریحة و فکرتی الجریحة فیما یتعلق بتقلید الاموات و الاحیاء تشحیذاً لاذهان الاذکیاء لقد جرمه بالارتجال حین توزغ البال و توفر الاشغال و تراکم الرزایا و المحن و تصادم العلایق و الفتن».
عناوین مطالب کتاب عبارت است از :«مقدمة قد اطال شرذمة من الناس الکلام فی التعییر و التشنیع علی نقاة تقلید الاموات؛ تکملة انی و الله لا قضی العجب من الاخباریة فی هذا المقام کیف یطعنون و لماذا یتطاولون فان منشاء الطعن لا یعد؛ تبیان و هنا نشرع فی ذکر ادلة المانعین و هی کثیرة تذکر منها وجوها لسیرة الوجه الاول ههنا الاجماع المحکی الدائر علی السن الثقات و العدول علی المنع من تقلید الاموات ...، الوجه العاشر ان مدرک تقلید الحی قطعی و لا محیص لاحد عنه و لا خلاف فی جوازه؛ ارشاد فیه ارشاد الذی یصلح لان یکون متمسکا للمجوزین وجوه عدیدة الاول ههنا ان قول الحی اما مطلق الحکم الواقعی اولا ... السابع انه لو لم یجز العمل یکتب الاموات و تقلید هم فکیف یصنع من لیس فیهم مجتهد؛ تذییل و تکمیل ههنا مذهب اخر لبعض المتاخرین لا یکاد یخفی و هنه و ضعفه علی اولی الالباب و هو جواز العمل بقول المیت؛ اعلام و کلام علی بعض الاعلام اعلم انه قال الشیخ حسن بن الشهید الثانی فی المعالم ان القول بالجواز قلیل الجدوی علی اصولنا؛ ختم و تتمیم قد نص الشهید الثانی طاب ثراه علی انه لا خلاف بین علمائنا فی ان التفقه فی الدین واجب».

آغاز: الحمدلله الذی هو حی لایموت و لایعزب عنه شیء و لایفوت و هو الذی جعل الحیاة و صلة لنیل الکمالات
انجام: و یجعل ذلک ذریعة الی الزلفی لدیه یوم التناد و ما ابری نفسی ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربی و لنختم الکلام فی هذا المقام و علی الله التکلان و به الاعتصام و کان ذلک فی ضحوة الثلاثا منتصف شهر محرم الحرام سنة ست و ثلثین بعد المأتین بعد الالف من الهجرة النبویة علی ها جرها و آله الائمة المهدیة و سلم تسلیماً کثیراً.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ (در حیات مؤلف)؛ دارای حواشی مؤلف، ضمیمه نسخه ش ۲۲۱۷۳؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی، ۱۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۱۶ – ۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۲۱
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان«منه مدظله العالی»؛قطع:رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: محمد خان، تا: ۱۲۴۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، نوع جلد: تیماج قرمز، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۵ – ۳۵۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خفی، کا: عبده محمد بن علی، عبده حسین بن علی لا اله الا الله، حامد حسین، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۴)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۸×۱۹/۷سم [رایانه]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۱۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ (۱پ–۵۰پ)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۷ – ۲۶۷]

● **احیاء الاحادیث فی شرح تهذیب الحدیث** / حدیث / عربی

iḥyā'-ul-aḥādīṯ fī s.-i tahḏīb-il-ḥadīṯ

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ – ۱۰۷۰ قمری

majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660)

وابسته به: تهذیب الاحکام فی معرفة الحلال و الحرام؛ شیخ طوسی، محمد بن حسن (۳۸۵–۴۶۰)

شرح توضیحی مختصری است بر کتاب «تهذیب الحکام» شیخ طوسی، با اشاره به درجه اعتبار احادیث آن کتاب از جهت سند آنها، بدون تفصیل زیاد در حالات روات. در این شرح به نسخه‌های مختلف کتاب‌های حدیث اهتمام داده شده و معنی را بنابر هر نسخه‌ای می‌آورد. تألیف این کتاب گویا ناتمام مانده (ن.ک.: الذریعه ۳۰۷/۱) و نسخه حاضر مشتمل بر کتاب جهاد و مکاسب و تجارت و نکاح می‌باشد که به سال‌های ۱۰۶۶–۱۰۶۷ تألیف شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۰۲
آغاز: نسخه: الحمدلله رب العالمین. . کتاب الجهاد و سیرة الامام، الجهاد بالکسر من الجهد بالفتح بمعنی المشقة
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، گویا بعض از تصحیح‌ها به‌خط ملا محمد باقر مجلسی می‌باشد که در حضور پدرش تصحیح کرده، پنج خط آخر کتاب تجارت به‌خط مؤلف است؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲ – ۱۶۹]

← احیاء الاحیاء ← لباب الاحیاء

● **احیاء حکمت** / فلسفه / فارسی

ehyā'-e hekmat

قمی، علیقلی بن قره چغای، ۱۰۲۰؟ق ۱۱ قمری
qomī, ʻalī-qolī ebn-e qara-čaqāy (1612 - 17c)
مباحث گوناگون فلسفی (منطق، الهیات، طبیعیات) است، از منابع اسلامی و یونانی گزیده و یک دوره کامل فلسفه می‌باشد. الذریعه از بخش منطق آن یاد کرده که در ۱۰۷۶ق به انجام رسیده است. اشکوری می‌نویسد نسخه‌هایی از این کتاب دیده شده که تنها مباحث منطق را دارد و نمی‌دانیم دیگر بحث‌ها را نگاشته باشد. مشتمل بر «مقدمه» و چند «فصل» است. مقدمه در تعریف ذات و ذاتی و عارضی و ممکنات.
چاپ: به تصحیح فاطمه فنا
[فهرستواره منزوی ۶۸/۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۸۸
خط: نسخ، کا: علی اصغر سبزواری قمی، تا: ۱۰۹۷ق؛ مجدول؛ تملک: هادی شریف حسینی زنوزی خوبی با خط او در جمعه ۵ ربیع الاول ۱۲۹۹ با مهر او مورخ ۱۲۹۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ضربی مقوایی، ۳۰۲گ، ۲۷ سطر (۱۱×۲۰)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۷ - ۲۱۹]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۶۱
آغاز: مشتمل بر یک مقدمه و چند فصل است، مقدمه در تعریف ذا و ذاتی و عارضی ممکنات؛ **انجام:** چنانکه عجز طبیب از ازاله مرض در بعضی موارد قادح صناعت طب نیست.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: «عبده رضا بن علی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ۱۴۹، ۱۴۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۴ - ۵۴]

● **احیاء الداثر من مآثر من فی القرن العاشر = طبقات اعلام الشیعه** / تراجم / عربی
iḥyā'-ud-dāṯir min ma'āṯir-i man fi-l-qarn-il-ʻāšir = ṭabaqāt-u aʻlām-iš-šīʻe
آقابزرگ طهرانی، محمد محسن، ۱۲۹۳-۱۳۸۹ قمری
āqā-bozorg-e tehrānī, mohammad mohsen (1876 - 1969)

تاریخ شروع تألیف: عید قربان ۱۳۴۴ق
شرح حال علمای قرن دهم است از موسوعه مفصل مؤلف به‌نام «طبقات اعلام الشیعة».
آغاز: آدم بن الحسن بن سمک بن محمد رایت بخطه فی ظهر بعض المجامیع بعض الفواید العلمیة و منها رباعیة فی تمییز الایام المنحوسة
[الذریعه ۳۰۸/۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۰
آغاز: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ با یادداشت‌های و نشانی‌هایی از علی نقی منزوی که نسخه را برای چاپ آماده کرده است، در صفحه اول یادداشتی درباره «ابن غلافة» و یک بیت شعر از حافظ، و در صفحه دوم و سوم یادداشتی از فرزند مؤلف آمده که ظاهراً مقدمه کتاب بوده است و کامل نیست؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج سرخ، ۱۷۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۴ - ۷۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۴۹
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۳۰۸]

● **احیاء السنة (سفر رابع معاد)** / کلام و اعتقادات / فارسی
ehyā'-os sonna (safar-e rābeʻ-e maʻād)
نقوی نصیرآبادی، دلدار علی بن محمد معین، ۱۱۶۶ - ۱۲۳۵ قمری
naqavī nasīr-ābādī, deldār-ʻalī ebn-e mohammad moʻīn (1753 - 1820)

آغاز: بسمله الحمدلله الذی امات البدعه و احی السنه

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۵۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قبله میر محب علی حاجب دام اقباله ... تحریر یافت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، [رایانه]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** لابد علیه من ... فلیس بحمد الله باخر رسید این رد کتاب معاد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: حنائی، اندازه: ۱۶×۲۳سم [رایانه]

● **احیاء علوم الدین = احیاء العلوم** / اخلاق / عربی
iḥyā'-u ʻulūm-id dīn = iḥyā'-ul ʻulūm
غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری
qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)
این کتاب که معروف به «احیاء العلوم» است از آثار برجسته و فاخر در اخلاق و مهمترین اثر غزالی در این فن است و در آن جمع میان مسلک شرعی و مشرب تصوف نموده و به آیات و احادیث و قصص و حکایات استشهاد کرده است. غزالی در زمان خود علم دین را کهنه و منار هدایت را ناپدید می‌یابد و مردم زمان وی مسیر علم را در فتوای قاضیان منصوب حکومت یا مباحثات و مجادلات صاحبان فخر و مباهات یا کلام مسجع و بیهوده واعظان گمان می‌کردند و در میان آنها علم طریق آخرت

و حکمت و نور هدایت فراموش گردیده بود، بدین جهت و به انگیزه زنده کردن علم دین و کشف سیره ائمه و ماهیت علوم مفید، کتاب حاضر نگاشت. غزالی می‌خواهد که پس از ویران ساختن بنیاد فلسفه یونانی (در کتاب تهافت الفلاسفه) علم عملی را نیز از روی شرع بنویسد. این است که در «احیاء العلوم» شالوده دیگری برای اخلاق و سیاست و تدبیر منزل ریخته و رنگ دین به آن داده است. او در این کتاب روش عرفان پیش گرفت و از «قوت القلوب» ابوطالب مکی و رساله قشیری و «ذریعه» راغب بهره برده و در آوردن اخبار و آثار هم چندان پابند شرایط محدثان نبود. به همین دلیل فقیهان از او خرده گرفتند و دانشمندان در مورد او به موافق و مخالف تقسیم شدند.

این کتاب در چهار بخش (جلد، ربع) تدوین شده است و هر بخش دارای ده «کتاب» است: ۱. عبادات، که در آن آداب و سنن و اسرار معانی عبادات ذکر شده، عنوان کتاب‌ها: العلم، قواعد العقائد، اسرار الطهارة، اسرار الصلاة، اسرار الزکاة، اسرار الصیام، اسرار الحج، آداب تلاوة القرآن، الاذکار و الدعوات، ترتیب الاوراد فی الاوقات؛ ۲. عادات، که در آن اسرار معاملات جاری بین مردم و آداب و مجاری آن تبیین شده، عنوان کتاب‌ها: آداب الاکل، آداب النکاح، احکام الکسب، الحلال و الحرام، آداب الصحبة و المعاشرة مع اصناف الخلق، العزلة، آداب السفر، السماع و الوجد، الامر بالمعروف و النهی عن المنکر، آداب المعیشة و اخلاق النبوة؛ ۳. مهلکات، در آن اسرار معاملات جاری بین مردم و آداب و مجاری آن تبیین شده، عنوان کتاب‌ها: شرح عجائب القلب، ریاضة النفس، آفات الشهوتین (البطن و الفرج)، آفات اللسان، آفات الغضب و الحقد و الحسد، ذم الدنیا، ذم المال و البخل، ذم الجاه و الریاء، ذم الکبر و العجب، ذم الغرور؛ ۴. منجیات، که در آن اخلاق حسنه و پسندیده‌ای که صفات مقربان و صدیقان است و حد و حقیقت و سبب و ثمره و علامت و فضیلت هر صفت حسنه همراه با شواهد شرع و عقل ذکر شده است، عنوان کتاب‌ها: التوبه، الصبر و الشکر، الخوف و الرجا، الفقر و الزهد، التوحید و التوکل، المحبة و الشوق و الانس و الرضا، النیة و الصدق و الاخلاص، المراقبة و المحاسبة، التفکر، ذکر الموت.

غزالی در سال ۴۸۴ ق در مدرسه نظامیه بغداد به‌تدریس پرداخت و در ذیقعده ۴۸۸ ق برادرش احمد را جانشین خویش ساخته و خود به‌سوی مکه رهسپار گشت و در ۴۸۹ق به دمشق رفته سپس به اورشلیم آمد و باز به دمشق برگشت و ده سال در شام ماند. وی به اسکندریه نیز رفت و می‌خواست به دیدار یوسف بن تاشفین پادشاه مرابطی مراکش (۴۸۰-۵۰۰ ق) برسد که او مرد. از نگریستن نگارش‌های غزالی بر می‌آید که او در زندگی علمی چهار دوره را گذارند: ۱. از سال ۴۷۸ تا ۴۸۴ ق که «الوجیزة فی فقه الشافعی» را نوشت و فقیه بود؛ ۲. از سال ۴۸۴ تا ۴۸۸ق که کتاب‌هایی همچون «مقاصد الفلاسفة» و «تهافت الفلاسفة» و «الاقتصاد فی الاعتقاد» و «فضائح الباطنیة = المستظهری» نوشته، نگاهبان سنت و دوستدار دربار عباسی بوده و نظام الملك را خشنود می‌ساخت و با پندار و اندیشه باطنیان فاطمی مصر و صباحیان می‌جنگید؛ ۳. از سال ۴۹۲ تا ۴۹۵ ق که به «احیاء العلوم» و «المستصفی فی علم الاصول» و «کیمیای سعادت» می‌پرداخت و اندیشه عرفانی دینی داشت؛ ۴. از سال ۴۹۵ تا ۵۰۵ق که سرانجام به طوس آمد و در این زمان به نگارش کتاب‌هایی مانند «جواهر القرآن» و «مشکلات الانوار» پرداخته است. غزالی «احیاء العلوم» را در روزگار پارسایی و گوشه‌گیری (۴۸۹-۴۹۹) نگاشته است.

فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) آن را ویرایش کرده، ناصبی‌گری را از آن دور کرد و «محجة البیضا» نامید. «احیاء علوم الدین» و «محجة البیضا» هر یك جدا به فارسی ترجمه و چاپ شده است.

آغاز: بسمله احمد الله اولاً حمداً کثیراً متوالیاً و ان کان یتضاءل دون حق جلاله حمد الحامدین و أصلی و أسلم علی رسله ثانیاً صلاة تستغرق مع سید البشر سائر المرسلین و استخیره سبحانه و تعالی ثالثاً

انجام: و یتفضل علینا کما هو أهله و احمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا

چاپ: بیروت، دار المعرفة للطباعة و النشر، در ۵ جلد؛ (ج۱-۴): دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۲۹۳، رحلی؛ القاهره، بولاق، ۱۲۸۹؛ استانبول ۱۳۲۱

[کشف الظنون ۲۳/۱؛ ریحانة الأدب ۲۳۸/۴؛ معجم المؤلفین ۲۶۶/۱۱؛ معجم المطبوعات ۱۴۰۹/۲-۱۴۱۰؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۷۱۲/۲؛ راهنمای کتاب ۴۱۵:۱۶؛ مکتبة امیر المومنین ۶۵/۱؛ الاوقاف العامة موصل ۴۹/۴؛ عبدالرحمن بدوی، مؤلفات الغزالی، ش ۲۸ (بدوی در این کتاب ۱۰۹ نسخه خطی از این اثر را معرفی کرده است که برخی کامل و برخی تنها مشتمل بر اجزائی از این کتاب است)]

شرح و حواشی:

۱- احیاء العلوم (مختصر)؛ غزالی، محمد بن محمد(۴۵۰- ۵۰۵)
۲- فرق الهام و تعلیم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰- ۵۰۵)
۳- قواعد العقائد؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰- ۵۰۵)
۴- کیمیای سعادت؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰- ۵۰۵)
۵- لباب الاحیاء؛ غزالی، احمد بن محمد (-۵۲۰)
۶- الذخیرة لاهل البصیرة؛ اربلی، احمد بن موسی (۵۷۵-۶۲۲)
۷- احیاء العلوم (ترجمه)؛ خوارزمی، مؤیدالدین محمد (-۷)
۸- انتخاب سلیمانی؛ قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود (۶۳۴-۷۱۰)
۹- احیاء العلوم (منتخب)؛ حاج بله تبریزی، امین الدین (-۷۲۰)
۱۰- عین العلم و زین الحلم؛ بلخی، محمد بن عثمان (-۷۳۱)
۱۱- المغنی عن حمل الأسفار فی الأسفار فی تخریج ما فی الإحیاء من الأخبار؛ حافظ عراقی، عبدالرحیم بن حسین (۷۲۵-۸۰۶)
۱۲- فهم المعلوم فی شرح عین العلم و زین الحلم = شرح عین

العلم و زین الحلم؛ قاری هروی، علی بن سلطان محمد (-۱۰۱۴)
۱۳- آداب الصالحین؛ عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین (۹۵۸-۱۰۵۲)
۱۴- الحقایق = الحقایق فی اسرار الدین = الحقایق فی محاسن الاخلاق؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)
۱۵- المحجة البیضاء فی احیاء الاحیاء؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)
۱۶- لباب الإحیاء = مختصر احیاء العلوم؛ کاشانی، محمد مؤمن بن محمد (-۱۱)
۱۷- الحقایق (ترجمه)؛ کاشانی، محمد بن مرتضی (-۱۱۱۵)
۱۸- المحجة البیضاء فی احیاء الاحیاء (منتخب) = مختصر المحجة البیضاء؛ مؤمن کاشانی، محمد هادی بن مرتضی (-۱۲)
۱۹- احیاء العلوم (منتخب)؛ گلپایگانی، محمد تقی (-۱۲۹۲)
۲۰- احیاء المحجة البیضاء فی احیاء الاحیاء؛ مازندرانی، محمد علی بن محمد علی (-۱۳)
۲۱- احیاء العلوم (مختصر)؛ مفید مدرس، احمد
۲۲- لباب احیاء العلوم؛ محمد بن مسعود
۲۳- احیاء العلوم (ترجمه)؛ کافی هروی، عبدالمحمود
۲۴- انوار غیاثی در اسرار الهی؛ هروی، ناصر
۲۵- کیمیای سعادت (ترجمه)؛ ناشناس
۲۶- احیاء العلوم (منتخب) = مستخلص احیاء العلوم؛ ناشناس
۲۷- احیاء العلوم (منتخب) = تقویم الصحة؛ ناشناس
۲۸- احیاء العلوم (منتخب)؛ ناشناس
۲۹- احیاء العلوم (ترجمه)؛ ناشناس
۳۰- احیاء العلوم (مختصر)؛ ناشناس
۳۱- احیاء العلوم (منتخب) = مناسک حج؛ بهاء الدین یعقوب
۳۲- احیاء العلوم (مختصر)؛ عزالدین بن مکی

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۷عکسی

پایان کتاب صوم؛ نسخه اصل: چستربیتی، شماره ۳۸۲۷ (اربری، فهرست خطی عربی ۲۳/۴)؛خط: نسخ، کا: موسی بن اسماعیل، تا: اواخر رمضان ۵۰۸ق؛مصحح؛۸۸گ،۱۵ سطر [عکسی ف: ۲ - ۴۰۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۴

از کتاب زهد است تا خاتمه کتاب (المحبة و الانس و الشوق و الرضا)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه صفر ۵۰۳ یا ۵۳۰؛ افتادگی: آغاز؛ دارنده آن نظام بن خواجه بن عماد آن را خوانده است، از آن زین العابدین ابن عناية الله حسینی با خط و مهر او، با یادداشت ۲۴ ذیحجه ۱۲۹ (=۱۲۰۹)؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی، ۲۱۵گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [سنا - ف: ۲ - ۲۴۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۳

جزو ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن هبةالله بن محمد بن عبدالحلیم حرانی، تا: ۵۴۲ق؛ با یادداشت محمد بن حباب، ناقص؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور سبز مقوایی، ۷۷ص، ۲۱ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: وزیری و رحلی، اندازه: ۲۷×۳۴سم [ف: ۱۷-۴۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۴

جزو ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن هبةالله بن محمد بن عبدالحلیم حرانی، تا: ۵۴۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور سبز مقوایی، ۲۴گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: وزیری و رحلی، اندازه: ۲۷×۳۴سم [ف: ۱۷ - ۴۰]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۵

جزو ۳؛ خط: نسخ، کا: محمد بن هبةالله بن محمد بن عبدالحلیم حرانی، تا: ۵۴۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور سبز مقوایی، ۳۱گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: وزیری و رحلی، اندازه: ۲۷×۳۴سم [ف: ۱۷-۴۰]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۶

جزو۴؛ خط: نسخ، کا: محمد بن هبةالله بن محمد بن عبدالحلیم حرانی، تا: ۵۴۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور سبز مقوایی، ۲۱گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: وزیری و رحلی، اندازه: ۲۷×۳۴سم [ف: ۱۷-۴۰]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۷

جزو ۵؛ خط: نسخ، کا: محمد بن هبةالله بن محمد بن عبدالحلیم حرانی، تا: ۵۴۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور سبز مقوایی، ۱۶گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: وزیری و رحلی، اندازه: ۲۷×۳۴سم [ف: ۱۷-۴۰]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۸

جزو ۶؛ خط: نسخ، کا: محمد بن هبةالله بن محمد بن عبدالحلیم حرانی، تا: ۵۴۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور سبز مقوایی، ۱۴گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: وزیری و رحلی، اندازه: ۲۷×۳۴سم [ف: ۱۷-۴۰]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۳۴

آغاز: الحمدلله الذی بتحمیده یستفتح کل کتاب و بذکره یصدر کل خطاب و بحمده یتنعم اهل النعم؛ **انجام:** کان یقول فصیل اشتهی أن امرض بلا عواد و قال لا اکره العلة الا لاجل العواد.

خط: نسخ، کا: ابوالفتوح بن عیسی مصعبی، تا: چهارشنبه ۱۵ جمادی الثانی ۵۵۱ق؛ مصحح، دارای یادداشتی با مهر بیضوی «محمد طاهر» به سال ۱۳۱۴ آمده است؛ تملک: شهید ثانی زین الدین بن علی بن احمد؛ جلد: تیماج سبز، ۱۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۶]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۴

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی بتحمیده یستفتح کل کتاب و بذکره یصدر کل خطاب؛ **انجام:** آخر کتاب الرجاء و الخوف و یتلوه کتاب الفقر و الزهد و الحمد لله رب العالمین و صلوته علی سیدنا محمد النبی و آله و سلامه.

جلد دوم شامل مهلکات و منجیات؛ خط: نسخ کهن، کا: محمود بن بختیار بن عزیز بن اربلی، تا: ۵۹۷ق؛ کتاب از کتابخانه

طهماسب میرزای موید الدوله است؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز مجدول ماشی مقوایی، ۲۴۵گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۷ – ۳۸۳]

۱۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۱۹

از مبحث کبر تا مبحث غرور؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷ [نشریه: ۲ – ۱۳۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها – ف: ۱ – ۲۸۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷۰

از آغاز تا ربع عبادت؛ خط: نسخ، کا: عبدالهادی بن عبدالواسع هروی، تا: قرن ۷؛ وقف، با بخشش عبدالجلیل بن سیف الدین یوسف به لطف الله بن بایزید بن امیر حاج حامدی صوفی قیصری در ۱۵ ربیع الاول ۸۰۳؛ تملک: عبدالحسین بن احمد بن محمد الفقیهی المرندی، لطف الله بن بایزید الحامدی الصوفی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی و مقوایی با ترنج، ۲۵۳گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا-ف: ۲-۱۱۳]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۷۶

آغاز: برابر

دارای کتاب العلم و قواعد العقائد؛ افتادگی: انجام؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۲ – ۲۱۰]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۴۵

دارای قواعد العقاید و اسرار الطهارة و الصلوة و الزکوة و الحج؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ در میانه کتاب اسرار الصلوة و اسرار الزکوة به‌خط دیگری آمده که با اصل در ۲۲ ربیع الثانی و۲۲ج ۵۵۱ مقابله شده است ولی مشکوک می‌نماید؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی گرد زرین درون مشکی، ۱۶۱گ، ۱۵ سطر (۱۷×۲۵)، اندازه: ۲۴×۳۱/۵سم [ف: ۸ – ۶۷۷]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۹۶

خط: نسخ معرب، کا: سلیمان بن احمد سلمی، تا: ۶۶۱ق؛ با جدول زر و لاجورد و مشکی، مقابله و تصحیح شده از روی اصل، با یادداشت و مهر احمد و یادداشتی به‌نام خان اردلان مورخ ۱۰۳۸؛ مهر: «المتوکل علی الله المنان عبدالرحمن»؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: ساغری سیاه ضربی پشت طلایی معرق، ۶۱۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۵×۳۴/۶سم [ف: ۱ – ۱۸]

۱۶. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۸۱

ربع منجیات؛ خط: نسخ معرب، کا: احمد بن محمد بن احمد بخاری، تا سه‌شنبه ربیع الثانی۶۷۷ق؛ از برگ ۱ تا ۴۰ با چند برگ دیگر به‌خط دیگر از سده ۱۱، در پایان سه صفحه است از یواقیت ثعالبی به‌خط کهن، در آن این ابیات دیده می‌شود: «ترکم که جهان به نرگس مست گرفت ×× عالم همگی به زلف چون شصت گرفت / بر دست گرفت باز تا صید کند ×× وین سو بنگر که باز در دست گرفت»، نیز به خط کهن: «دیدم پسری نشسته در سرا جان ×× شایسته و بایسته چو هر سو را جان / از بوی خوشش همیشه در ضرا انس ×× در خلق خوشش همیشه در سرا جان»، در پایان احیاء آمده است: «تمت القرائة و صحح الکتاب بقدر الامکان قرائة و صححه الفقیر الی الله الکبیر فضل الله بن ابی بکر بن محمد بن الرشید النطنزی فی جمادی الاخرة سنة خمس و عشرین و سبعمائة بنطنز فی خانقاه الشیخ العارف المحقق مرشد الخلائق المکاشف بالحقائق شیخ کریم الدین عمر بن الشیخ الصالح الزاهاد المتورع محمد بن الرشید النطنزی حامد اله و مصلیا علی نبیه محمد صلی الله علیه و سلم»؛ تملک: محمد باقر محمد مشهدی؛واقف:میرمهدی؛تاریخ وقف:۱۱۶۳[نشریه:۶- ۳۳۶]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۲۰

از کتاب آفات اللسان تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن محمد بخاری، تا: پنج‌شنبه ۱ ربیع الاول ۶۸۰ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن سرخ نو، ۲۷۹گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۳/۴×۳۲/۷سم [ف: ۱ – ۱۸]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۸۸

آغاز: کتاب آداب الاکل و هو اول ربع العادات؛ **انجام:** و کان یصنع فی بیته مع اهله فی حاجتهم

از ربع العبادات تا باب نخستین از کتاب دوم (= اخلاق النبوة)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم، جلد: مقوایی زرد با عطف تیماج قرمز، ۶۷۶ص، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۴۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۱۶

خط: ثلث نزدیک به تعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۷؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم شکری، جلد: مقوا با پارچه گل‌دار عطف و حاشیه تیماج مشکی، ۲۱۸ص، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۱۷ – ۲۳۷]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۸۱

کتاب التوکل تا ذکر الموت؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: بیشتر برگ‌ها از قرن ۷ و تکمیل نواقص از قرن ۱۱؛ برگ‌های قدیم با اصل مقابله و تصحیح شده؛ تملک: محمد رضا بن علی بن محمد جعفر (شریعتمدار استرابادی) به‌تاریخ ۱۳۲۰ با مهر «محمد رضا بن علی بن محمد جعفر» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۸۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۲۵ – ۱۸۰]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۱۷

آغاز: ... الی ما یطلب لذاته و لغیره ... الباب الثانی فی العلم المحمود و المذموم و اقسامها و احکامها و فیه بیان هو فرض عین و ما هو فرض کفایة؛ **انجام:** العاشر و هو الأدب الباطن و هو الاصل فی الاجابة ... و قال ابو الصدیق الناجی: خرج سلیمان یستقی فمر بنملة ملقاة علی ظهرها رافعة ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی عطف پارچه لاجوردی، ۱۵۸گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف:

۳۳ - ۵۳]

۲۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۶

بخش اول و چهارم؛ کاتب: محمد بن عامد بن محمد بن الحسین، تا: ظاهراً قرن ۸؛ از روی نسخه مورخ ۵۷۴، تملک مورخ ۸۵۵ دارد؛ قطع: رحلی [ف: - ۶۳]

۲۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۱۶

ربع منجیات از مبحث محبت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: بغدادی، [نشریه: ۲ - ۱۳۶]

۲۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۹

از کتاب اسرار الحج تا پایان کتاب آداب الکسب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷و ۸؛ در میانه نونویس هم دارد؛ تملک: حاج عبدالرحمن ابن حاج عبدالکریم بن حاج قلج خان در ۱۲۶۸، ملا سلیمان بن موسی مرید الشیخ احمد الافندی الاغربوری؛ مهر: «عبده محمد بن عقیب»، کتابخانه محمد علی تربیت؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۲۸گ، ۲۵ سطر (۱۳/۵×۲۱)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴۴۷]

۲۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۰۹/۱

ربع اول، تا پایان کتاب قواعد الاعتقادات و اول کتاب الطهارة؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مصحح، دارای نشان بلاغ؛ تملک:تملکی به تاریخ۷۲۲،«ابوهبةالله محمد بن محمود الشافعی المعادی» در غره رجب ۷۴۵؛ واقف: ابراهیم شریف حسینی، از موقوفات رمضانیه، تاریخ وقف: ۱۲۳۰؛ جلد: مقوایی با عطف پارچه‌ای، ۳۷۷ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۰۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۹]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۷۷

آغاز: کتاب العلم. کتاب قواعد العقائد: کتاب اسرار الطهارة؛ **انجام:** و جعلت وضعها ذخیرة لی عندالله عزوجل و انا لنحی من الله ان اسر ذخیرة ما اوجزها عندالله.

فقط مشتمل بر سه ربع: عبادات، عادات و مهلکات؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۷۰۳ق؛ افتادگی: آغاز (شامل خطبه و قسمتی از فهرست اجمالی کتاب که در دیباچه قرار داشته)؛ کاغذ: ایرانی ضخیم، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۴۷۶ص، ۳۵ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۴×۳۲/۵سم [ف: ۴ - ۵۳]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۰۴

بخش آفات اللسان؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۰۵ق [د.ث. مجلس]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۸۳

بی‌کا، تا: ۷۶۴ق؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۴۶

آغاز: بسمله الحاکم علی ما کان و ما یکون ان اول ما کتب الله علی العباد؛ **انجام:** پس از زیارت و تلاوت درباره این عبد دعا و طلب آمرزش نمایند ۱۲۶ بدیع محمد امین پور

خط: نسخ، کا: حسین نجمی، تا: ۷۹۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۲۴ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [الفبائی ف: ۲۷]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۲۵

آغاز: الحمد لله یتحیر فی ادراک جلاله القلوب؛ **انجام:** و لذلک لا یفارق الخوف و الخدر قلوب اولیاء الله ابدا نسال الله معالی حسن الخاتمه

مشتمل بر ربع مهلکات (از عجایب القلب تا مبحث غرور)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۰۱ق؛ تملک: حمید الدین کاتب خزانه عامره، احمد رمضانی حویزی در تاریخ ۹۴۴، محمد تقی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۴گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۳۶]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۹۹]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ذکرنا من فضائل الاشهر و الایام للصیام فی کتاب الصوم فلا حاجه الی الاعاده و الله اعلم.

ربع عبادات؛ خط: نسخ کهن، کا: مراد، تا: ۸۰۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی ترنج‌دار ضربی مقوایی، ۱۶۹گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۷ - ۳۸۳]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۲/۴

آغاز: الحمدلله الذی خلق کل شیء ... اما بعد فان آداب الظواهر عنوان ابواطن و حرکات الجوارح ثمرات الخواطر و الاعمال نتیجة الاخلاق؛ **انجام:** فنسال الله تعالی الاقتداء به فی الاخلاق و الاحوال و الاقوال بمنه و سعة جوده و الحمدلله.

بخشی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۲۱ق؛ جلد: تیماج زرشکی لولادار، ۲۶ص (۱۸۴-۲۰۹)، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۳۳/۱- ۱۱۴]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۲۶

آغاز: نحمدالله حمد المحق فی توحیده ما سوی الواحد الحق و تلاشی و نمجده تمجید من یصرح بأن کل شیء ما سوی الله باطل و لایتحاشی؛ **انجام:** فنسأل الله تعالی أن یوفقنا للاقتداء به فی الأخلاق و الأفعال و الأقوال بمنه و سعة جوده.

از کتاب آداب الکسب و المعاشرة تا کتاب الامر بالمعروف و النهی عن المنکر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه آخر محرم ۸۳۶ق؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج سرخ، ۱۶۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۲۵ - ۳۴]

۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۴۷

آغاز: یرفعها الی فیه و الی ... امرأته و انما ذلک اذا رفعها بالدین و للدین ... آدابه و وظایفه وها نحن نرشد الی وظائف الدین؛ **انجام:** فلما رأی الکتاب ارتعد وتباعد منه کانه حیة عرضت له فی محرابه فرکع ...

خط: نسخ، کا: احمد بن توکلی عجمی شروانی، تا: ۸۵۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، دارای علامت بلاغی از محمد بن محفوظ به تاریخ رجب ۱۰۵۹، کتاب الاکل و الشرب با خطی

جدیدتر کتابت شده به خط کاتب فوق؛ مهر: «نصیرالملک» (بیضی)؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۳۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ:۱-۷۶]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۰

آغاز: بسمله کتاب شرح عجائب القلب الحمد لله الذی تحیر دون ادراک جلاله القلوب

شامل ربع مهلکات، از کتاب شرح عجائب القلب تا کتاب الغضب و الحقد و الحسد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن مصطفی بن خجا لبید (؟) مقدسی قاهری، تا: ۸۵۶ق؛ مصحح، مقابله شده، در آغاز یادداشت‌های پراکنده، در برگ آخر اسامی و سال فوت چند نفر در قرن ۱۰ و ۱۱؛ تملک: فرهاد بن ولیعهد به تاریخ ۲۶ ربیع‌الثانی ۱۲۹۰ق؛ ۱۱۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۳۲ - ۱۷۶]

۳۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۳۹

شامل ربع دوم، از کتاب آداب اکل تا کتاب اخلاق النبوة؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی مختصری از فتح‌الله بن محمد رضا؛ واقف: محمود بن محمد بن فوخای حنفی، تاریخ وقف: ۱۸ شعبان ۸۶۳ق نیز دارای وقف‌نامه رمضانیه از ابراهیم شریف حسینی در سال ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج ضربی با شمسه لولادار، ۴۶۷ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۸۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۸۶

آغاز: الحمدلله الذی احسن تدبیر الکاینات و خلق الأرض و السموات و انزل الماء الفرات من المعصرات فانشأ الحب و النبات؛

انجام: ثم انتشر ذلک بعده فی اقطار العالم شرقا

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۴۷۲]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۰۸

آغاز: الحمدلله الذی لاتصادف سهام الأوهام فی عجائب صنعه فجری، و لاترجع العقول عن أوائل بدائعها الا والة حیراً؛ **انجام:** فنسأل الله تعالی أن یوفقنا للاقتداء به فی الأخلاق و الأفعال و الأحوال.

شامل کتاب آداب النکاح و کتاب دوم از ربع العادات؛ خط: نسخ، کا: حاج عیسی فرزند ادریس فرزند خلیل فرزند بهاءالدین شیبانی حنفی، تا: جمعه ۱۹ صفر ۸۸۵ق، جا: انطاکیه (ترکیه)؛ مصحح، مقابله شده و علامت بلاغ دارد؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیره ضربی مجدول عطف تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۲۶ سطر (۱۴/۵×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۳۰ - ۱۹۰]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰

دارای نیمه نخستین احیاء؛ خط: نسخ، کا: احمد بن احمد بن شرف الدین کازرونی، تا: سه‌شنبه ۲۴ رمضان ۸۹۳ق؛ در جدول زرین و لاجوردی، دارای دو سرلوح زیبای زمینه گل و بوته لاجوردی، در گ ۱ر به‌خط تعلیق فیض کاشانی از «الریاض المونقة فی مرتبة اصحاب السنة» امام رازی آمده که اگر معتزلیان به‌نوشته‌های فراوان جاحظ که بیشترش یاوه است می‌نازند شایسته است ما هم به‌نوشته های فراوان و بسیار پسندیده غزالی بنازیم، نیز از آغاز جلد ۵ کشکول که شیخ بهائی از پدر خود از یکی از بزرگان آورده است که خطابیات غزالی از برهانیات ابوعلی دلنشین‌تر و جهان بهتر آن را می‌پذیرد، باز به‌خط همان مولی محسن فیض نوشته شده که حکیم صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (اطال الله بقائه) بدو گفته بود که میرزا ابراهیم همدانی از شیخ احمد اردبیلی آورده است که «اگر همه کتاب‌های جهان از میان برود و احیاء العلوم بماند چندان زیانی به‌اسلام نخواهد رسید ولی اگر احیا از میان رود زیان بسیاری بدان خواهد رسید»، فیض می‌گوید که این از اردبیلی شگفت‌انگیز است چه مبحث امامت که از ایمان است در احیا نیامده ولی درباره «المحجة البیضاء» ما که با آن احیا را کامل نمودیم چنین سخنی درست خواهد بود، درباره میرزا ابراهیم همدانی از اجازات بحار از سید علیخان (سلافه ص ۴۸۸) در همین برگ چنین آمده: «شاه عباس روزی خواست شیخ بهائی را ببیند نزدش رفته هزارها کتاب در آنجا بدید. از او پرسید کسی در جهان هست که این همه کتاب‌ها را بیاد سپرده باشد بهائی پاسخ داد نه. اگر باشد همان میرزا ابراهیم خواهد بود. این دانشمند در ۱۰۲۶ درگذشت»، همه این‌ها به‌خط کاشانی است؛ تملک: «محمد ابراهیم قزوینی، محمد زکی در ۱۱۴۲، حاج علی نجار و سعدان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۳۲۷گ، ۲۵ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۶۴۴]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۱

نیمه دوم احیاء؛ خط: نسخ، کا: احمد بن احمد بن شرف الدین، تا: جمعه ۲۳ رمضان ۸۹۴ق؛ با جدول زرین و شنگرف و یک سرلوح زرین که کازرونی نوشتن آن را به انجام رساند، همان گفتار بهائی در کشکول نیز در نسخه شماره ۳۹۰ بود در گ ۱ر به خط تعلیق آمده؛ مهر: محمد ابراهیم قزوینی؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۲۹گ، ۲۵ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۶۴۷]

۴۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۳

بخش اول و دوم؛ بی‌کا، تا: ۸۹۸ق؛ دارای ۱۵ سر لوح زرین کوچک؛ قطع: رحلی [ف: - ۶۳]

۴۱. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۹۹

آغاز: الحمدلله الذی تحیر دون ادراک جلاله القلوب و الخواطر؛

انجام: ذالامر العظیم علی انه لاهوی علیه نفسه برأ بالله تعالی

ربع مهلکات، تا اواخر کتاب دهم (ذم الغرور)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمد مهدی بن محمد کاظم» (بیضی)؛ واقف: محمد مهدی بن محمد کاظم اصفهانی، تاریخ وقف: ربیع الثانی ۱۱۹۵؛ جلد: تیماج مشکی دو رو، ۴۲۰ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۷۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۸۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۱۲۸]

۴۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴/۷۰-۵۹۵۳

آغاز در فهرست افتاده تا «الفصل الرابع فی صدقة المتطوع»؛ خط:

نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تازه، ۲۱۸گ، ۱۹ سطر [آستانه قم: - ۷۶]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۵۸

در ده جزو، از کتاب اول از ربع منجیات (کتاب التوبة) تا کتاب دهم از ربع منجیات (ذکر الموت)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با جدول زر و لاجورد؛ کاغذ: سمرقندی، قطع: وزیری [ف: ۱۶ - ۷۵۰]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۱۷

آغاز: کتاب: الربع اثانی من الاحیاء العادات، بسمله. الحمدلله الذی احسن تدبیر الکاینات، فخلق الارض و السموات؛ **انجام:** تم کتاب الموت و بتمامه تم کتاب احیاء علوم الدین، و لله الحمد علی ید اضعف عبادالله و المحتاج الی عفو الله و رحمة الله ... الفقیر الحقیر عثمان بن عفان بن الشیخ عبدالرحمان المستمد و المعتمد علی لطف الله الصمدانی العبد و الخادم للشیخ زین العلوانی ... و هی ثامن نسخة یسره الله علی ید العبد الفقیر.

خط: نسخ، کا: عثمان بن عفان بن شیخ عبدالرحمن، تا: یا اواخر قرن ۹ یا قرن ۱۰؛ آغاز این نسخه از ربع دوم است و ربع یکم در صحافی در پایان قرار گرفته و برگ‌هایی از آغاز آن افتاده است، دارای سه سرلوح مذهب کوچک، مجدول به زر ربع؛ کاغذ: ترکی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۹۸۲ص، ۳۶ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۳۷]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰۳

از جزو سوم تا جزو بیستم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای حواشی به فارسی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی رویه کاغذ، ۱۴۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۲ - ۱۰۴]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۴۰

ربع اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به مشکی و زر و لاجورد، آغاز هر ربع سر لوح رنگین دارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۱۸ - ۲۱۵]

۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۱۷

ربع مهلکات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد، صفحه اول دارای سرلوح رنگین؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۱۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۲سم [ف: ۱۴ - ۱۰۴]

۴۸. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۴۵

از «بیان السبب فی کثرة الحسد» تا پایان «کتاب المحبة و الشوق»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، قطع: وزیری [نشریه: ۳ - ۵۱]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۸۶

ربع منجیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، مقابله کتاب را احمد بن جمال بن حاجی کمال انجام داده و روز چهارشنبه آخر شوال ۹۴۳ در مدرسه قینابا به‌پایان برده؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۲۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۱۵-۸۴]

۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۱۰-۳۶/۱۰

آغاز: بسمله الحمد لحمد الله الذی بتحمیده یستفتح کل کتاب و بذکره یصدرکل خطاب و بحمده یتنعم اهل النعم ... اما بعد فان التوبة عن الذنوب ... فی صدور ربع المنجیات؛ **انجام:** برابر ربع منجیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ در برگ اول سرلوح زرین، مجدول به زر و لاجورد، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱ - ۱۳۶]

۵۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اراد به العیدین و الجمعه و عرفه و عاشوراء و من فواضل الایام فی الاسبوع الخمیس و الاثنین ترفع فیهما الاعمال الی الله تعالی و قد ذکرنا فضائل الاشهر و الایام للصیام فی کتاب الصوم فلاحاجة الی الاعادة

از ابتدا تا انتهای ربع اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۰؛ مصحح، مجدول به شنگرف؛ واقف: محمدعلی بن محمدخان کوزه‌کنانی با تولیت مهدی بن ابی‌ذر نراقی در تاریخ ۱۲۰۱ ق با مهر بیضوی با سجع «هدیت من المهدی»؛ تملک: محمدعلی بن محمد کوزه‌کنانی در تاریخ ۱۱۸۵ ق با مهر «عبده محمدعلی ۱۱۷۶»، تملکی با مهر «محمدعلی بن محمدباقر» (بیضی)، سید عبدالله بن محمدرضا شبر الحسینی؛ جلد: جلد تیماج قهوه‌ای با ترنج وسط، ۱۳۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ:]

۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۰۹-۳۶/۹

آغاز: بسمله الحمدلله الذی یتحیر دون ادراک جلاله القلوب و الخواطر و تدهش ... اما بعد فشرف الانسان و فضیلته التی بها فاق جملة من اصناف الخلق باستعداده؛ **انجام:** فان الامور بخواتیمها والسلام تم کتاب الغرور و به تم ربع المهلکات یتلوه ان شاء الله تعالی ... و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیماً کثیراً ابداً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه محرم ۹۵۲ق؛ برگ اول سرلوح مزدوج زرین و لاجوردی، مجدول به زر و لاجورد و مشکی، مصحح، در آخر بلاغ مقابله دارد، در اول نسخه نوشته‌ای به تاریخ ۱۰۸۱؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۷۱گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱ - ۱۳۶]

۵۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۲۳۰

آغاز: بسمله، رب یسر و لاتعسر انواره الاحداق و النواظر. المطلع علی خفیات السر امر العالم بمکنونات الضمایر المستغنی فی تدبیر ملکه عن المشاور و الموارز ... قد فرغنا فی الشطر الاول من هذا الکتاب عن النظر فیما یجری علی الجوارح من العبادات و العادات و هی العلم الظاهر و وعدنا ان نشرح فی النشر الثانی ما یجری علی القلوب من الصفات المهلکات و المنجیات و هو العلم الباطن فلابدان تقدم علیه کتابین کتاباً فی شرح صفات القلب و اخلاقه و کتاباً فی کیفیة ریاضة القلب و تهذیب اخلاقه ... الی آخر؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوب، کا: علاءالدین احمد بن جمال الدین بن محمد

خفری، تا: ۱۴ رمضان ۹۶۴ق؛ مجدول به زر و لاجورد، یک سرلوح مذهب منقش بسیار خوب در زمینه لاجورد و طلا به طرح گنبدی در پیشانی صفحه اول نقش است؛ تملک: شجاع بن علی الحسینی در ۹۹۴ق، قاضی کاشف الدین محمد در ۱۰۴۷ق، در سال‌های ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ق از عرض کتابخانه مبارکه گذشته است؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ جلد: مقوای روکش چرم قهوه‌ای سوخته دارای ترنج و لچکی، ۱۹۹ص، ۲۵سطر [ف: ۷ - ۹]

۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۶

آغاز: بسمله، قال الشیخ الامام حجه الاسلام ابو حامد محمد بن محمد الغزالی؛ **انجام:** و الحمد لله علی جمیع نعمه و نستغفر الله من جمیع ذنوبنا و صلی الله علی سیدنا محمد و اله و صحبه و سلم تسلیما.

جلد اول؛ خط: نسخ و تحریری، کا: طاهر بن احمد بن علی بن ناصر، تا: ۹۶۹ق، جا: مکه؛ جدول دور سطور زر و مشکی و آبی و سبز؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن سرخ با ترنج ضربی مقوایی لولادار، ۳۳۲گ، ۲۷ سطر (۱۰/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴×۳۴سم [ف: ۷ - ۳۸۴]

۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۳۰

آغاز: بسمله و به نستعین، احمدالله ... ضئل الجسم اذا کان صغیراً؛ **انجام:** تم کتاب اداب المعیشه فی اخلاق النبوه، هو الکتاب العاشر من ربع العادات من الجلد الثانی.

حاوی مقدمه و رکن اول و دوم (عبادات و معاملات)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ سرلوحه زر و بنفش، جدول دور سطور زر و مشکی و جدول خارجی قرمز، دو صفحه اول بین سطور طلااندازی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ مقوایی، ۳۵۸گ، ۲۸ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۳سم [ف: ۹ - ۲۱۴]

۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۳۱

آغاز: بسمله و به نستعین، کتاب شرح عجائب القلب و هو الکتاب الاول من ربع المهلکات؛ **انجام:** تم الجلد الرابع فی المنجیات من کتاب احیاء علوم الدین و بتمامه تم تحریر الکتاب بحمده و عونه و حسن توفیقه اللهم ارحم لقارئه و کاتبه و ناظره.

ربع مهلکات و منجیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ سرلوحه زر و بنفش و قرمز، دو صفحه اول طلااندازی، جدول دور سطور زر و مشکی، جدول خارجی قرمز؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی مقوایی ترنج‌دار، ۴۵۱گ، ۲۸ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۲۱×۲۳سم [ف: ۹ - ۲۱۴]

۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۱

آغاز: بسمله، کتاب شرح عجائب القلب، الحمد لله الذی ... دون ادراک جلاله القلوب؛ **انجام:** تم کتاب الغرور بحمد الملک الغفور و تم ربع المهلکات من کتب احیاء علوم الدین. و الحمد الله رب العالمین. یتلوه کتاب التوبه من ربع المنجیات انشاء الله تعالی و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جدول دور سطور قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: روغنی بوم مشکی با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۳۴۵گ، ۲۳ سطر کامل (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۷ - ۳۶۵]

۵۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الغالب علی قلبه حلاوة الطاعة ادلایخلوا القلب عن حلاوة المحبة اما محبة الدنیا.

ربع العبادات، از کتاب العلم تا اواخر کتاب الأوراد فی الأوقات؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد باقر طبیب با این عبارت «دخل فی ملکه بثمانیة اریله»؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و لچکی، ۱۵۲گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۲۵۰]

۵۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۵۰

نیمه اول ربع مهلکات، کتاب عجائب القلب تا پایان کتاب ذم الغضب و الحقد و الحسد؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از موقوفات رمضان یه ابراهیم شریف حسینی در سال ۱۲۳۰؛ جلد: روغنی لولادار، ۳۳۵ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: - ۱۷۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۹۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۹۲]

۶۰. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۵۲

آغاز: و الجاه و سهملون مثل هذه العلوم التی بها بعث الانبیاء ... فصل فی العقل و شرفه ... الباب الثانی فی قواعد العقاید؛ **انجام:** خاتمه الکتاب بیان فی سعة رحمة الله تعالی علی سبیل التفال بذلک فقال ... تم الکتاب بحمله الله وعونه و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و اصحابه و ازواجه.

ربع الاول فی العبادات در چهل باب، باب الاربعون فی ذکر الموت و ما بعده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (۱۹ برگ)؛۲۱۱گ،۱۷سطر،اندازه:۱۳×۱۹سم [اوراق عتیق: ۱ - ۹۷]

۶۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۴۳

ربع سوم و چهارم، از عجایب القلب آغاز شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول به زر و لاجورد، در آغاز سرلوحی به زر و لاجورد دارد؛ کاغذ: سپاهانی زرد، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی،۵۳۷گ،۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۶۸]

۶۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۶۶

ربع عادات و عبادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول به زر و شنگرف و لاجورد و مشکی و صفحه اول هر دو قسم دارای سر لوح رنگین و سطرها در صفحه اول و دوم زرین دندان‌موشی؛ تملک: عبد العلی احتشام الدوله فرزند فرهاد میرزا معتمد الدوله به تاریخ ۱۳۰۶ با مهر «احتشام الدوله» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۲ - ۴۲۷]

۶۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۶/۳-۶۳۷۲

از آغاز کتاب التوبة من المنجیات تا «صفة لباس اهل الجنة و فرشهم و سریرهم و ارائکهم و خیامهم»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن

۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۰۶گ، ۲۳ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: - ۷۶]

۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۵۱

آغاز: الباب الرابع فی کیفیة خروج التائب عن المظالم المالیة. اعلم ان تاب و فی یده مال مختلط؛ **انجام:** والخمر اذا حللناه بالضرورة فلا یلتحق بالطیبات. احیاء العلوم فی کتاب الحلال و الحرام من ربع العبادات.

بخشی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهارمهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، گرهی، ۳گ (۷۸پ-۸۰پ)، مختلف السطر (۱۰/۵×۲۳)، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۶۹]

۶۵. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۲۱

مشتمل بر جزء دوم و ربع عادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در برگ پایان تاریخ پاک شده‌ای به سال ۱۰۹۷ آمده است، مجدول به قرمز و لاجورد، مصحح؛ تملک: «عبدالله بن محمد بن عمیر»؛ واقف: میرزا محمد بن محمد حسین طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۲۲۵؛ جلد: مقوایی سبز عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۶۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۲۵]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۴۳/۱

آغاز: افادة العلم و تهذیب نفوس الناس عن الاخلاق المذمومة المهلکة و ارشادهم الی الخلاق المحمودة

گزیده‌ای از آن؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابن جلال الدین محمد کاشانی، تا: ۱۰۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ در انتهای نسخه دعایی از حضرت سجاد و دعای صنمی قریش آمده است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی روکش کاغذ ضخیم، ۳۱۴گ، ۲۱سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۱۲۲]

۶۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۱

آغاز جزء سوم، از شرح عجائب القلب تا پایان کسر الشهوتین؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد، تا: شوال ۱۰۳۶ق، جا: مقام قسطنطنیه؛ حواشی ترکی است، در برگ ۱و ۲ اشعار و نثر ترکی و شرحی درباره آیة الکرسی و طرق استخاره به عربی و در برگ ۱۲۶ تا ۱۳۷ پراکنده‌هایی در شرح معنی تحیات و دعاء قنوت و وضو و مطالبی در دنبال عنوان «باب سعة رحمة الله و الرجاء منها» که حاوی آیات و روایات در شرح این عنوان است و جز آن‌ها دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۳۴گ، ۲۱ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۴۷]

۶۸. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۸۰

کتاب ۱ و ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۳۶ق؛ مهر: میر محمد مهدی بن میر محمد ابراهیم قزوینی مورخ ۱۱۰۰؛ تاریخ وقف: ۱۱۴۳ [نشریه: ۶ - ۳۳۶]

۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۰

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی یتحیر دون ادراک جلاله القلوب و الخواطر و یدهش؛ **انجام:** کما هو اهله بمنه وسعة جوده اخر الکتاب و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد النبی و اله الطیبین الطاهرین و سلامه و تم هذا الکتاب

حاوی ربع سوم یعنی رکن مهلکات؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: محمد امین بن محمد شفیع قمی، تا: ۱۰۵۹ق؛ جدول دور سطور زر و مشکی؛ کاغذ: دولت آبادی، ۳۱۸گ، ۳۰ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵) ، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۵سم [ف: ۸ - ۱۶۳]

۷۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۹۹/۱

قطعه‌هایی از ربع مهلکات؛ خط: نستعلیق، کا: ملا مختار بن شاه حمزه بیک، تا: سلخ صفر ۱۰۷۴ق؛ جلد: دو رو تیماج رو قرمز پشت سبز عطف قهوه‌ای، ۱۵۸گ (۱پ-۱۵۸پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶/۵سم [ف: ۶ - ۱۹۲]

۷۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۹۹

انجام: اذا سلم یوم الجمعة سلمت الایام و اذا سلم شهر رمضان سلمة السنة و قال بعض العلماء من احد مهناه فی الایام

ربع عبادات؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم مصطفی بن عبدالله کوجی حنفی، تا: ۱۰۹۶ق؛ افتادگی: انجام؛ توسط کاتب تصحیح شده، روی برگ اول وقف‌نامه کتاب از «محمدسمیع بیک خان بن ملک حسین بن محمد بن محمد تقی اردکانی» به سال ۱۱۴۶ دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قرمز لبه‌دار، ۱۸۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲ - ۱۲۴]

۷۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۷۰

ربع مهلکات، از مبحث قلب آغاز شده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن ملا عباس مهربانی نورعینی ابن شیخ بایزید بن اسماعیل برزنجی، تا: ۱۰۹۸ق؛ خط فرهاد میرزا به‌تاریخ ۱۲۷۸ق دارد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی، ۱۹۵گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۳-۶۹]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۴۳

بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق [د.ث. مجلس]

۷۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۷۲

ربع عادات (جلد سوم)؛ خط: نسخ، کا: فخرالدین بن احمد رودباری ارمائی، تا: قرن ۱۲، برای امان‌الله؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲۰۲گ، ۲۰ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۳ - ۶۹]

۷۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۲۷

تا کتاب نهم ربع مهلکات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ با تاریخ تولد روز پنج‌شنبه ۷ شعبان ۱۲۶۵؛ تملک: حاجی محمود بن ملا عبدالغفور که در ۱۱۷۹ از برادرزاده خود خریده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۶۹گ، ۲۶ سطر (۱۵×۲۵)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۲۴۲]

۷۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۸/۳-۶۳۶۷

جزء ۱و۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: علی محمد شریف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ترنج‌دار، ۲۶۴گ، ۳۴ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: - ۷۶]

۷۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۳/۳-۶۳۶۹
کتاب یکم ربع مهلکات از شرح عجائب القلب تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۲۶گ، ۳۴ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: - ۷۶]

۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۰۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** نسخه: لقول الله و رسوله ان ذلک حرام فانظر لنفسک و کن فارغ القلب عن حدیث الناس فان الله یصلح خلقا کثیرا بافساد شخص واحد و اشخاص
بخش اول و سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ اوراق ۱۵۲ تا ۱۷۷ بازنویسی شده، دو برگ در ابتدا و دو برگ پایانی نسخه نانوشته، مصحح؛ کاغذ: دولت آبادی و اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته عطف تیماج زرشکی مقوایی، ۴۲۷گ،۲۵و۲۷سطر(۹/۵×۲۲)، اندازه: ۱۶×۳۰سم [ف: ۱۳-۲۹۳]

۷۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۴۵
ربع منجیات، مشتمل برکتاب توبه و کتاب صبر و شکر؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: احمد بن سالم العجلوی و محمود بن سلیم ثانی، عبارت «المحمد الافندی بن ابو حدری الشهیر السکری فی شهر شوال ۱۱۱۵»؛ جلد: مقوایی، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۸۲]

۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۲۸-۵۱/۸۸
آغاز: شبه الفرار من الطاعون فی بعض الاخبار بالفرار من الزحف
از کتاب التوکل تا پایان احیاء العلوم؛ خط: نسخ، کا: علی الدمهوجی بلداً الشافعی مذهباً، تا: چهارشنبه ۷ شوال۱۱۳۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم[ف:۱-۱۳۷]

۸۱. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: ثلث، بی‌کا، تا: عصر صفویه؛ پشت صفحه اول یادداشت و مهر محمد علی بن حاج محمد خان کوزه‌کنانی به تاریخ ۱۱۸۵، وصیت‌نامه کوزه‌کنانی و وقف‌نامه مهدی بن ابی‌ذر نراقی به تاریخ ذیحجه ۱۲۰۱، پایین صفحه: «هو الحی لقد وضع التصرف منی فیه تولیة»؛ مهر: محمد علی بن محمد باقر؛ کاغذ: ایرانی، جلد: سوخته، اندازه: ۱۵×۲۴سم [نشریه: ۷ - ۷۲۱]

۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۴۹/۶
آغاز: بسم الله و به اعتصمت الحمدلله الشامل رافته العام، رحمته الذی جازی عباده عن ذکرهم؛ **انجام:** و اما بقیة الدعوات فی الاکل و السفر و عیادة المرضی و غیرها فسیاتی فی موضعها
کتاب الاذکار و الدعوات، مشتمل بر ۵ باب: ۱. فضیلة الذکر، ۲. فضیلة الدعاء، ۳. الادعیة الماثورة، ۴. الادعیة المنتخبة المحذوفة الاسانید من الادعیة الماثورة، ۵. االادعیة عند حدوث الحوادث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ مهر: آیت الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۸گ (۹۶-۱۱۳)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۲۰]

۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۵۱
آغاز: یوجب البطلان بالکلیه لفقد الروح و الذی لیس له الاشهاده التوحید و الرساله هو کانسان مقطوع الاطراف مفقود العین فاقد لجمیع اعضائه الظاهره و الباطنه؛ **انجام:** و الله المستعان علی ماتصفون. تم کتاب الصبر و الشکر بعون الله و جوده.
مباحث کتاب التوبه و کتاب الصبر و الشکر از ابتدای بخش منجیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج با گل و بوته مقوایی، ۲۵۹گ، ۱۷سطر (۱۰/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۶-۹۲]

۸۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵
خط: نسخ، کا: احمد بن شیخ عبدالقادر بن شیخ اسماعیل، تا: پنج‌شنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۰۰ق؛ تملک: محمد علی ابیوردی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶ سطر (۱۵×۲۴) [ف:۷۴۷]

۸۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال رسول الله صلی الله علیه و آله الحلال البین و الحرام.
ربع اول کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج ضربی با ترنج، ۱۲۹گ، ۴۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۲]

۸۶. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره
جلد سوم؛ کا: جمعه ۱۶ شوال، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۱۶]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۹
آغاز: نحمد الله بتحمیده یستفتح کل کتاب و بذکره یصدر کل خطاب
المنجیات، از «کتاب التوبة» تا «کتاب ذکر الموت»؛ افتادگی: انجام؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ صفحه اول نونویس؛ ۲۵۸گ، ۲۵-۲۹-۴۶ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۲ - ۳۴۷]

۸۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۷۵
کتاب دوم از ربع عادات؛ خط: مغربی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۹ - ۲۷۳]

۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو الیوم الذی هبط فیه جبرئیل علی محمد بالرسالة و یوم سبعة عشر من رمضان و هو...
خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، علامت بلاغ دارد؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲۲۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱ - ۲۹۹]

۹۰. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۴۸
آغاز: کیف یهوی مرة الی اسفل السافلین و ینخفض الی افواه الشیاطین ... بیان معنی النفس و الروح و القلب و العقل و المراد بهذه الاسامی. اعلم ان هذه اربعة اسماء؛ **انجام:** فان قلت فقد قربت الامرفیه بعد ان اکثرت فی ذکر مداخل الغرور فیم ینجو العبد من الغرور ... و البلید لایقدر علی التحفظ عن الغرور و صفاء العقل و

ذکاء
از «فی معنی النفس و الروح و القلب و العقل ...» تا صنف چهارم ارباب المال المغترون؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده محمدعلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی عطف و حاشیه تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف مخ: - ۸]

۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۱۲-۳۶/۱۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی اومن من تدبیر الکائنات و خلق الارض والسماوات ... و وضح فرایضها و سننها و آدابها و مرواتها فی اربعة ابواب و فصل فی آخرها و الله الموفق؛ **انجام:** و صدقه فی کل ما ورد و صدر ... و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم تسلیماً دائماً ابداً و رضی الله عن الصحابة اجمعین.

ربع عادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ برگ اول سرلوح مزدوج زرین و لاجوردی، مجدول به زر و لاجورد و مشکی، مصحح، نسخه بدل در حاشیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱ - ۱۳۶]

۹۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۳۵

آغاز: التی کشفت للانبیاء بعضها کان بالبصر وبعضها بالبصیرة وسمی الکل رؤیة وفی الجملة من لم تکن بصیرته الباطنة ثاقبة لم یعبق بها من الدین الا قشورة؛ **انجام:** فقد روی عن کرز بن وبرة رحمة الله علیه وکان من الابدال ... فقلت یا عبدالله من انت و من این جئت فقال انا الخضر فقلت من ای شیء جئتنی فقال جئتک للسلام علیک

منجیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۲سم [ف مخ: ۱ - ۷۳]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۰

آغاز: کتاب الصبر و الشکر الحمدلله اهل المجد و الثنآء؛ **انجام:** وسعة جوده و رحمته.

بخش چهارم از کتاب دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۳۸۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۷×۳۹سم [ف: ۶ - ۳۷۸]

۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۹

آغاز: منهم بعاجل حظه مشغوفاً فصاریری المعروف منکراً و المنکر معروفاً؛ **انجام:** و قد ذکرنا فواضل الاشهر و الایام للصایم فی کتاب الصوم فلاحاجة الی الاعادة و الله اعلم. تم کتاب الاوراد، و بتمامه تم ربع العبادات. علی ید افقر العباد الی الله محمد بن الشیخ مصطفی غفرالله له و ... و لکل المسلمین آمین.

خط: نسخ، کا: محمد بن مصطفی الکتفانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ آغاز هر یک از ده کتاب ربع عبادات در این نسخه با بسمله و حمدله شروع می‌شود؛ کاغذ: فرنگی ضخیم شکری، جلد: تیماج سرخ مقوایی با عطف برگردان با ترنج و نیم‌ترنج، ۲۸۸گ، ۲۳ سطر ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱ - ۵۳۱]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۲۱/۲۹

آغاز: هو الحکیم الفرق بین الالهام و التعلیم و الفرق بین طریق الصوفیه فی استکشاف الحق و طریق النظار فی الاکتساب اعلم ان العلوم التی لیست ضروریه انما تحصل فی القلب فی بعض الاحوال و یختلف الحال فی حصولها

بخشی از آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی سبز، ۵ص (۴۷۷-۴۸۱)، قطع: بیاض رقعی [ف: ۱۰ - ۹۹۲]

۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۸۵/۳

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق الموت و الحیاة ... هذه خلاصة ما فی الاحیاء من الباب الرابع من جملة کتاب ذکر الموت و البعث و النشور فی وفاة رسول الله ص اعلم ان الله سبحانه و تعالی کرم نبیه و خلیله؛ **انجام:** قال الله تعالی: و کذلک قولی بعض الظالمین بعضا بما کانوا یکسبون.

گزیده و بخشی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد یک‌لایی، ۲گ (۸۶ر-۸۷ر)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۸۲]

۹۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰-الف/۱۸۷

آغاز: لا تکونان فی منافق حسن سمت وفقه فی الدین و لا تمکن فی الحدیث لنفاق بعض فقهاء؛ **انجام:** نصیحه جمیله الاقد دعانا الیها و امونابها و لم یدع غشا او قال عیبا و لا شینا الاخذنا ... عنه و یکفی من ذلک کله هذه الایه ان الله یامر

خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای سیر، ۳۶۵گ، ۲۵ سطر (۱۲× ۱۶/۵سم)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۶۵]

۹۸. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۶/۳

آغاز: و روی فی اخبار آدم علیه السلام انه لما ...

برگی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای ضربی با ترنج و نقش گل و بوته عطف چرمین، ۲گ (۵۳پ-۵۴پ)،۱۵سطر،قطع:وزیری، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۳]

۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۴۶

بخشی از آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۷۶

آداب الاکل، بخشی از احیاء العلوم؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۴۵

بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۷]

۱۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۴۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی یتحیرون ادراک اجلاله؛ **انجام:** قلوب اولیا الله تعالی امدفنسال الله ... و صحبه اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [الفبائی ف: ۲۷]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۲۹

آغاز: بسمله القبله و الکلام؛ **انجام:** و به الحول و التوفیق ... و سلم تسلیما کثیرا

خط:نسخ،کا:محمود بن عبدالله بن ابی الخیر، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن، ۲۱ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [الفبائی ف: ۲۷]

۱۰۴. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۲۹۱/۱۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ – ۹۳۸]

۱۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۸۵

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و العاقبه للمتقین؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله صحبه اجمعین

خط: نسخ، کا: خلیل بن حسن، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: کالینگور، ۲۳ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

← احیاء العلوم ≻ احیاء علوم الدین

← احیاء العلوم (ترجمه) ≻ احیاء علوم الدین

● **احیاء العلوم (ترجمه)** / اخلاق / فارسی

iḥyā’-ul ‘ulūm (t.)

خوارزمی، مؤیدالدین محمد، ق۷ قمری

xārazmī, mo’ayyad-od-dīn mohammad (- 13c)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰–۵۰۵)

ترجمه روانی است از کتاب احیاء العلوم غزالی که در سال ۶۲۰ق برای نخستین بار در دهلی به فرمان شمس الدین ایلتتمش و حمایت وزیرش ابوسعید محمد جنیدی نگاشته شده است. مترجم که مذهب حنفی دارد بارها این کتاب را تدریس نموده و در فصل چهارم (آخرین فصل) مقدمه نوشته است: «فصل چهارم: در ذکر قواعد که در ترجمه این کتاب رعایت یافته است. قاعده اول: آنکه آیات قرآن و اخبار نبوی و بعضی از آثار صحابه بعینها آورده شده است ... قاعده دوم: آنکه اگر چه مصنف در بیان احکام فقهی بر یک قول که مختار اوست اختصار نموده است و آن در اکثر و اعم مذهب شافعی است و در بیان اختلاف مذاهب شروع نکرده اما این ترجمه بیان مذهبین و اختلاف اقوال به سبیل ایجاز بیاورده است تا فایده آن عام‌تر باشد و مقصود هر دو فریق به حصول بپیوندد ... قاعده سوم: آنکه هر سخنی که به زیادت بیان و تفسیر و شرح و تقریر حاجت داشت و یا تنبیه بر نکته‌ای و دقیقه‌ای آنجا مهم بود آن نیز بر طریق اختصار آورده شده است ... چنانکه در کتاب علم که اول کتب است قریب چهل فایده زیادت شده است بعضی از آن معین است بدین لفظ که مترجم گوید و بعضی معین نیست ... و این ترجمه را بر اصل احیاء به سه چیز مزیت است: یکی: آنکه از احیاء جز تازی‌دان را منفعت نیست و از این هم تازی‌دان را منفعت است و هم پارسی‌خوان را. دوم: آنکه از احکام احیاء جز یک مذهب معلوم نشود و از این هر دو مذهب معلوم گردد. سوم: آنکه در این ترجمه قریب هزار فایده خواهد بود که احیاء از آن خالی است. قاعده چهارم: آنکه از تکلف عبارت و تنوق استعارت و طلب مقارنه و تسجیع و کوشیدن در تجنیس و ترصیع احتراز نموده شده است مگر آنکه چیزی بی ارتکاب تکلف و اقتحام تاسف بر قلم رفته باشد.»

آغاز: (آغاز مقدمه مترجم:) حمدی که غایات اوهام به مبادی آن نرسد و ثنایی که نهایات افهام از ادانی آن قاصر ماند (آغاز ترجمه): ستایشی بسیار متوالی حضرت پروردگار متعالی را در مرتبه اول می‌گویم، اگرچه ستایش ستایندگان

چاپ: به اهتمام شادروان حسین خدیوجم، تهران، بین سال‌های ۱۳۵۱ و ۱۳۵۹ش

[کشف الظنون ۲۳/۱؛ مولفات غزالی ۱۱۹؛ فهرستواره منزوی ۴۲/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۰۱

آغاز: حمد نامحدود و ثنا نامعدود خدایرا که غوایل و آفات دنیا اولیا خود را تعریف فرمود و غیرت آن بدیشان نمود تا شواهد و آیات آن را بدیدند؛ **انجام:** و ظاهر آن است که از بزه خالی نباشد به اندازه قوت آن دوستی و ضعف آن و الحمدلله رب العالمین و السلم علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ برگ نخست دارای یک شمسه بزرگ و زیبا با ستاره‌ای در میان آن، پایان نسخه با گل‌های اسلیمی طلایی تزیین گردیده، مجدول به نیلی و قرمز؛ مهر: خادم شرع نبی محمد صدیق (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی مجدول با ترنج و سرترنج عطف تیماج مشکی، ۲۴۹گ، ۳۰سطر (۱۷×۲۷)، اندازه: ۲۴/۵×۳۵/۵سم [ف: ۳۵-۴۶۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۷-عکسی

نسخه اصل:موزه بریتانیا شمارهor. 8194.در فهرست ناشناس،شامل ربع عبادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۸ [نشریه: ۲ – ۲۷۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا. در فهرست ناشناس؛ ۶۰۰ص [فیلمها – ف: ۱ – ۴۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۲۸-ف

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه پنجاب در لاهور ۱۵۳۷/۴۵۸۷ شیرانی. ربع مهلکات، از صفات سبعیت و بهیمیت و شیطانیت تا آفت چهارم دروغ در سخن و سوگند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۷۹۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [فیلمها – ف: ۳ – ۱۱۰]

۴. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۹۳

نسخه اصل: دانشگاه پنجاب ۴۵۸۶ (ع ۲۰۹)؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: ۷۹۷ق؛ ۱۹۷گ [فهرستواره مینوی: – ۱۶۶]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۸۶-عکس

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شچدرین در لنینگراد (شماره ۳۵۵ فهرست درن). شامل ربع عبادات؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۵ رمضان ۸۲۰ق (به خطی دیگر)؛ اصل وقف شاه عباس در ۱۰۱۷؛ ۲۲گ [فیلمها – ف: ۳ – ۲۶۴]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۹۲

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فهرستواره مینوی: - ۱۶۶]

۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: قاعده چهارم انک از تکلف عبارت و شوق استعارت

از آغاز تا پایان جلد دوم از ربع عادات؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا پیشتر؛ این نسخه را مرحوم میرزا رفیع نظام العلماء در سال ۱۳۰۲ به جعفر قلی بن عباسعلی (سپهر ظ) به رسم یادگار اهداء کرده است؛ ۳۷۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۵×۳۵سم [ف: ۲-۲۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فضایل ماه‌ها و روزها برای روزه داشتن در کتاب صوم یاد کردیم پس با عادت آن حاجت نیست.

تا پایان ربع عبادات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی با ترنج و با سر و مجدول، ۲۲۹ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳۳/۱ - ۶۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۹عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب چهارم در امامت ... و آمده است که قومی امامت را پس از اقامت تدافع نمودند حق تعالی ایشان را خسف.

نسخه اصل: مجلس شورا (احتمالاً همان نسخه بالا). ترجمه ربع عبادات، مشتمل بر اول کتاب تا آغاز باب چهارم از کتاب اسرار نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، بعضی از لغات معنی شده است، در مقایسه بین این نسخه و نسخه موجود در «دارالکتب القومیه» قاهره به‌نظر می‌رسد که کاتب این نسخه نیز همان اسماعیل مراغی باشد که نسخه قاهره را در ۲۱ صفر ۱۰۸۹ق به پایان آورده است؛ ۱۱۷گ، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۲ - ۴۰۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۲

آغاز: حمدهای متوافر و شکرهای متظاهر خدای را که دل‌های دوستان خود را منزه کرد از آنک بارایش دنیا التفات نماید؛ **انجام:** و کتاب را ختم کنم: بیان در سعت رحمت خدای عزوجل بر سبیل تفأل: بدان پیغامبر صلی الله علیه و سلم تفأل را دوست داشتنی

ربع منجیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با روکش اسلیمی و عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۱۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳۳/۱ - ۶۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳-ف

نسخه اصل: مصطفی عاطف افندی ش ۱۳۸۶. در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۷۵گ، ۱۷ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۸]

۱۰. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۷۳

نسخه اصل: قاهره ۱۶ تصوف (طرازی ۷۵/۱) (ع ۱۶۰)؛ بی‌کا، بی‌تا [فهرستواره مینوی: ۱۶۶]

● **احیاء العلوم (ترجمه)** / اخلاق / فارسی

iḥyā'-ul 'ulūm (t.)

کافی هروی، عبدالمحمود

kāfī heravī, 'abd-ol-mahmūd

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

ترجمه کتاب «احیاء علوم الدین» غزالی طوسی، شامل بخش ریاضت نفس و کسر شهوت شکم و فرج می‌باشد.

[گنج بخش ۵۴۷/۲]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۸۱-عکسی

آغاز: چنانکه خدای تعالی گفت قل الروح من امر ربی دعوی ربوبیت می‌کند و استیلا و استعلا دوست می‌دارد؛ **انجام:** پس از جانب او این به جای خود باز می‌آمد چنانکه بود آن را که مرا به بای کرده بود پرسیدم که این چیست گفت

نسخه اصل: از نسخه دانشگاه پنجاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی آقای حاج محمد کلاهی به کتابخانه؛ جلد: گالینگور سرخ، ۲۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۱۸]

● **احیاء العلوم (ترجمه)** / اخلاق / فارسی

iḥyā'-ul 'ulūm (t.)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

مترجم: رجائی، احمد علی

rajā'ī, ahmad 'alī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۶۳

آغاز: مقدمه، سماع از نظر غزالی - ابوحامد محمد بن محمد غزالی در کتاب احیاء العلوم الدین که از این امهات کتب؛ **انجام:** بامثال آنچه گفته شد داروئی سودمند است که از آن بی نیازی نیست.

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰ برگ در رساله (سماع در تصرف) از ناهید اعظم مومن به آن ضمیمه شده است؛ کاغذ: کاهی، جلد: مقوا با عطف پارچه، ۱۵ سطر (۱۴/۴×۱۸/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [رایانه]

● **احیاء العلوم (مختصر)** / اخلاق / عربی

iḥyā'-ul 'ulūm (muxtaṣar)

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

در این مجموعه مختصر احیاء علوم الدین امام غزالی جمع‌آوری شده و احتمال دارد از خود غزالی باشد.

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۵۱

آغاز: الحمدلله حق حمده علی جمیع نعمه و صلاته علی محمد خیر خلقه؛ **انجام:** فی رؤیته فان استطعتم أن لا تغلبوا علی صلاة قبل طلوع الشمس و قبل غروبها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، تملکی بدون نام در ۶ جمادی الثانی ۱۲۷۳ با مهر مربع بزرگ پاک‌شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی سوخته، ۱۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰۰]

● **احیاء العلوم (مختصر)** / اخلاق / عربی

iḥyā’-ul ‘ulūm (muxtaṣar)

عزالدین بن مکی

‘ezz-od-dīn ebn-e makkī

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۹/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی استخرج الانسان من وجود علمه الی وجود عینه؛ **انجام:** و سلم تسلیما.

در چهل باب؛ خط: نسخ ترکی، کا: محمد بن احمد باب الدین، تا: پایان محرم ۱۰۶۷ق، جا: حرم مسجد اقصی؛ مجدول به شنگرف؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی ضربی یک لایی، ۴۱۲ص (۱-۴۱۲)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [سنا - ف: ۱ - ۲۴۲]

● **احیاء العلوم (منتخب)** / اخلاق / عربی

iḥyā’-ul ‘ulūm (mn.)

حاج بله تبریزی، امین الدین، - ۷۲۰ قمری

hāj bale tabrīzī, amīn-od-dīn (- 1321)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

فشرده بسیار مختصری است که به‌روش خود احیاء العلوم در چهار «قسم» و هر قسم دارای ۱۰ «باب» تقسیم شده است.

آغاز: الحمدلله الذی هدانا لهذا ... و الصلاة علی خیر خلقه محمد و آله و صحبه؛ اعلم أن هذا الکتاب یشتمل علی أربعة أقسام.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و نرجو لنا و لمن طالع فی کتبنا الرحمة و المغفرة و کذا لجمیع المسلمین فالکرم عمیم و الجود علی أصناف الخلایق فایض.

نام مؤلف به استناد نسخه مجلس ذکر شد؛ خط: نسخ، کا: ابن خطیب جوینی، تا: یک‌شنبه ۲۸ جمادی الثانی ۶۹۷ق؛ در حاشیه‌ها فوائد مختلفی نوشته شده است؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۹گ (۸۷ر- ۱۳۵ر)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۴

آغاز: برابر **انجام:** الی أن یسمعوا نغمة ملک الموت باحدی البشرتین اما ابشر با ...

بی‌کا، تا: ۷۲۰ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف، ۱۸ص (۳۷ – ۵۴)، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۶۹]

● **احیاء العلوم (منتخب)** / اخلاق / عربی

iḥyā’-ul ‘ulūm (mn.)

گلپایگانی، محمد تقی، - ۱۲۹۲ قمری

golpāygānī, mohammad taqī (- 1875)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

[الذریعه ۳۶۹/۲۲]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۲۲/۶

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ملا محمد تقی گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

● **احیاء العلوم (منتخب) = مناسک حج** / فقه / فارسی

iḥyā’-ul ‘ulūm (mn.) = manāsek-e hajj

بهاء الدین یعقوب

bahā’-od-dīn ya‘qūb

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

در آداب و اسرار حج و عمره و احکام و شرایط صحت و وجوب حج در سه «باب». مؤلف می‌گوید این کتاب را به شیوه مناسک حج کتاب احیاء العلوم غزالی فراهم آورده است، اما چنین پیداست که ترتیب عناوین و مطالب احیاء را رعایت نکرده است. این ترجمه گاه دقیق‌تر از ترجمه خوارزمی است و با آن‌که متأخر از آن ترجمه است، پاره‌ای از تعبیرات و کلمات فارسی در آن به‌کار رفته که در ترجمه خوارزمی وجود ندارد.

آغاز: الحمدلله حمد الشاکرین ... این مختصریست در مناسک حج جمع کرده شد بترتیب مناسک کتاب احیاء علوم دین بزبان پارسی از بهر جماعتی دوستان کی التماس کرده بودند

انجام: هر یکی نصیبی یافتن کیردکی حیوة عباردت وی بدان بود و از حد صورتها فراتر شود و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۳ ذیقعده ۷۲۲ق، جا: مدینة الموحدین تبریز؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف، ۹ص (۸۲ – ۹۰)، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ – ۷۱]

● **احیاء العلوم (منتخب) = مستخلص احیاء العلوم** / اخلاق / عربی

iḥyā'-ul 'ulūm (mn.) = mustaxlaṣ-u iḥyā'-il 'ulūm

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸ ط

آغاز: بسمله ... الشطر الثانی من المستخلص ... کتاب عجائب القلب الحمدلله الذی تحیرت دون ادراک کماله ... و لنبدأ بذکر عجائب القلب بطریق التمثیل؛ **انجام:** و من استوت حسناته و سیئاته فذلک الذی.

مشتمل بر خلاصه ربع مهلکات و منجیات احیاء العلوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: انجام؛ دارای وقف‌نامه‌ای به خط محمد داود بن عنایت الله مخاطب به تفریح خان، تعلیقات و استدراک سقطات در هامش صفحات دیده می‌شود؛ تملک: فرهاد میرزا مورخ ۲ ربیع الثانی ۱۲۹۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عسلی، ۲۸۷گ، ۲۱ سطر، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۶/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲۴/۲ – ۷۶]

● **احیاء العلوم (منتخب) = تقویم الصحة** / اخلاق / عربی

iḥyā'-ul 'ulūm (mn.) = taqwīm-uṣ ṣiḥha

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۴۴/۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۲۸۹گ(۲پ-۲۹۰پ)[مختصر ف: ۲۰۱]

● **احیاء العلوم (منتخب)** / اخلاق / عربی

iḥyā'-ul 'ulūm (mn.)

وابسته به: احیاء علوم الدین = احیاء العلوم غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

چند منتخب ناشناس

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۶۹

آغاز: و المعرفة بمعنی النبوة و معنی الوحی و معنی لفظ الملائکه و الشیاطین و کیفیة معادات الشیطان للانسان؛ **انجام:** و قال یحیی بن معاذ ترک الدنیا شدید و فوت الجنة اشد و ترک الدنیا محر الاخرة ... تم فوائد الربع الرابع من المنجیات و به ثم فوائد احیاء علوم الدین و الحمد الله علی التوفیق.

گزیده‌ای از احیاءالعلوم با عنوان «فائدة فائدة»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۱۴گ، ۲۲ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۲ – ۲۶۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۸۷

مشتمل بر اضافات در هر باب و متفاوت با دیگر منتخبات؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۴۱

منتخبی از کتاب احیاء علوم الدین، در مقدمه کتاب می‌گوید چون دیدم کتاب موعظه‌ای که برای عموم نافع باشد نیست و کتاب «احیاء علوم الدین» را بهترین دیدم، این نظر را با استاد شیخ محمد عبده در میان گذاشتم، ایشان نیز پسندید و مرا ترغیب کرد، در سال ۱۳۲۲ق به اختصار کتاب همت کردم و آن را در دو جزء تلخیص نمودم، نسخه حاضر از آغاز تا کتاب اسرار الزکاة را شامل است و از انجام ناتمام مانده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم[ف:۲-۲۷]

● **احیاء المحجة البیضاء فی احیاء الاحیاء** / اخلاق / عربی

iḥyā'-ul maḥjjat-il bayḍā' fī iḥyā'-il iḥyā'

مازندرانی، محمد علی بن محمد علی، ق۱۳ قمری

māzandarānī، mohammad 'alī-ye-bn-e mohammad 'alī (- 19c)

وابسته به: المحجة البیضاء فی احیاء الاحیاء؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)

تهذیبی از کتاب «المحجة البیضاء» فیض کاشانی است و آنچه را به نظر وی زائد می‌آمده حذف کرده و در بعضی موارد مطالبی از خود افزوده و آن را مانند ترتیب اصل در چهار «قسم» عبادات، عادات، مهلکات و منجیات تنظیم نموده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انه لما کان کتاب المحجة البیضاء من مصنفات بعض اصحابنا لایکاد یوجد له مثل.

[الذریعه ۱۶/۳۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۲۲/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ شروع کتاب از برگ ۳۲ می‌باشد و بخشی از کتاب قبل از آن آورده شده است، در آغاز تملکی به سال ۱۲۹۵ با مهری پاک شده مشهود است؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی گرهی، ۱۴۶گ (۳۲پ- ۱۷۷ر)، ۳۴ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۶/۷سم [مختصر ف: ۳۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاغفر للذین تابوا واتبعوا سبیلک وقهم عذاب الجحیم انتهی کلامه ولیکن هذا آخر الکلام فی کتاب ...

تا پایان ربع عادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۴۹ق (ظاهراً سال تألیف)؛ مصحح، در بعضی صفحات امضای بلاغ مشهود است،مجدول به لاجوردی و ارغوانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۲۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۷۵]

● **احیاء معالم الشریعة** / کلام و اعتقادات / عربی

iḥyā'-u ma'ālim-iš-šarī'a

درازی بحرانی، عبدعلی بن احمد، – ۱۱۷۷ قمری

derāzī bahrānī, 'abd-e-'alī ebn-e ahmad (- 1764)

کتاب در صحت و سقم اخبار و احادیث و اختلاف آنها است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۲۵۵

بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه چند ورق از آخرش افتاده [ف: ۷۹]

● **احیاء الملوک** / تاریخ ایران / فارسی

ehyā'-ol-molūk

سیستانی، شاه حسین بن غیاث الدین محمود، ۹۷۸ق– ۱۱ قمری

sīstānī, šāh hoseyn ebn-e qīyās-od-dīn mahmūd (1571 - 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۸ق

چاپ: تهران، ۱۳۴۴ش، سربی، وزیری، به اهتمام دکتر منوچهر ستوده، شماره ۲۵ مجموعه متون فارسی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۴۷+۶۱۷ص

[استوری ۶۴/۱؛ مشار فارسی ۱۸۴/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵تا۷–عکسی

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش ۲۷۷۹؛ بی‌کا، تا: ظاهراً ۱۰۲۸ق؛ با مقدمه قزوینی [نشریه: ۲ – ۲۷۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۷۵–ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش or. 2776 (ذیل فهرست ریو ۹۷)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها – ف: ۱ – ۵]

● **احیاء المنطق** / منطق / عربی

iḥyā'-ul-manṭiq

علامه حائری مازندرانی، محمد صالح بن فضل الله، ۱۲۹۷ – ۱۳۹۱ قمری

'allāme hā'erī māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e fazl-ol-lāh (1880 - 1971)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض ۲۷۰۲۱

آغاز: هذه رسالة فی بیان الحاجة الی المنطق القدیم فی النظریات و تحقیق حال المنطق الجدید المنسوب الی فرنسیس بیکن الانکلیسی و دفع الاشکالات المتجددین الغربیین عن هذا الفن فی الحاجة الی المنطق حتی اسقطوه عن مقامه و اهبطوه من محله الرفیع و من ذروة اعلامه ... فنقول ممن قام علی ضد ارسطو و اسقط مقام المنطق و الف الارغنون الجدید فی مقابلة الارغنون القدیم الذی هو فی القدیم کان اسم المنطق هو فرنسیس بیکن الانکلیسی ۱۶۲۶–۱۵۶۰؛ **انجام:** و نکل التفصیل الی کتاب مفرد فان الامر اتکالا و جوابا.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۵ق؛ اهدایی کتابخانه آیةالله شیخ محمد صالح علامه حائری در تیر ۱۳۵۱؛ کاغذ: فرنگی خط‌دار، جلد: مقوا، عطف میشن مشکی، ۲۳ص، ۲۰ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۲۴ – ۱۷]

● **احیاء الموات = احکام الاراضی البایره = الارض المخروبة بعد العمران = الارض المندرسة** / فقه / عربی

iḥyā'-ul mawāt = aḥkām-ul arāḍī-yil bāyira = al-arḍ-ul maxrūba ba'd-al 'umrān = al-arḍ-ul mundarisa

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ – ۹۴۰ قمری

mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)

رساله‌ای است استدلالی در احکام زمین مخروبه‌ای که آثار آن از میان رفته است ولی مالکی مسلمان داشته و روزی آباد بوده است، به صورت مختصر بحث کرده و وجوه و ادله این مسأله را متعرض شده است. در ابتدای رساله در حاشیه نوشته شده: «نقلت هذه الاسطر من المنقول من خط المحقق العلامة الشیخ علی مروج المذهب». در الذریعة، رساله‌ای به عنوان «احکام الارضین» یا «اقسام الارضین» آمده با همین آغاز از محقق کرکی و مشخص نیست آیا رساله موجود می‌باشد یا رساله دیگری است. در این رساله احکام زمین‌های آبادی که مالکان از آنها دست کشیده و اکنون بایر و ویران گشته‌اند بحث می‌شود به عنوان مثال: «اگر مالک، زمین را با معامله به دست آورده باشد هیچ احدی با احیاء، مالک آن نخواهد شد». این مورد، اجماعی است و خلافی در آن مشاهده نمی‌شود. اگر شخص سابق با إحیاء زمین، مالک آن شده و سپس از آن دست بردارد و به صورت بایر درآید در این مورد سه قول است: ۱. زمین متعلق به مالک اول یا ورثه اوست؛ ۲. در عصر غیبت امام (ع) شخص دوم با إحیاء زمین، مالک آن می‌شود؛ ۳. حق مالک از بین نمی‌رود احیاکننده باید اجرت زمین را به او بپردازد و مالک هم نباید مانع او شود. صاحب زمین مسلمان باشد یا ذمی در حکم، مساویند.

آغاز: الحمدلله حمداً کثیراً کما هو اهله ... هذا تحقیق مسئله مهمه صورتها انه اذا ضربت الارض المملوک العامره و اندرست آثارها بعد ان کانت ملکا لمسلم فاما ان یکون مالکها موجودا او معلوما او لا فان کان الاول فاما ان یکون قد انتقلت الیه بالشرأ او الهبة او شبهها او بالاحیاء فان کان ملکه بالشراء و نحوه لم تملک بالاحیاء بعد خرابها بلا خلاف بین العلماء نقل الاجماع علی

ذلك العلامة فى التذكرة
انجام: بل يجب ما يقتضيه الصارف لها و الدلائل المذكورة أو لايقتضى الصرف الى ما ذكرناه.
[الذريعة ۲۹۳/۱؛ ريحانة الادب ۲۴۴/۵]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۶۵/۵ و عکسی ۲۱۶۹/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ از روی خط مؤلف؛ ۲گ (۴۴ر-۴۵پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۱۷] و [عکسی ف: ۶ - ۲۱۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۰۸/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۱۳۹-۱۴۰)، ۲۰ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۳۶ - ۳۶۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۳
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۴ق؛ مصحح؛ واقف: خواجه شیر احمد تونی؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: مقوا رویه پارچه اخرا، ۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۱۰۲]

۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۹/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ۱۵ شعبان ۹۶۲ق؛ از روی خط محقق کرکی؛جلد:تیماج قرمزمجدول،اندازه:۱۲/۵×۱۸/۵سم[ف:۱- ۲۰۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۶/۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۵ص (۹۸-۱۰۲)[عکسی ف:۱-۲۰۷]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۵۸/۶-۳۳/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: افضل بن جمال الدین حسنی اصفهانی، تا: ۹۷۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی حاشیه تیماج مشکی، ۲گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱ - ۳۱۷]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۷۸۲۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مزین به ترنج و سرترنج، ۱۰ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۱ - ۱۰۲]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۴/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عطاء الله بن ابراهیم بن عداقه، تا: ۲ جمادی الاول ۱۰۲۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ابره، ۴گ (۱۱۹پ-۱۲۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۴سم [ف: ۵ - ۱۸۳]

۸. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۳۰/۳
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف در فهرست محقق خوانساری آمده است که به قرینه آغاز و انجام نسخه تغییر یافت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی، ۳ص (۴۱-۴۳)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: - ۲۶۳]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۶۵/۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: در ۱۵ شعبان ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی سیر مقوایی، ۳گ (۹۶ر-۹۸ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۴سم [ف: ۶ - ۱۷۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** علی انه لا یمتنع ان یکون ملکیة الماء اضعف من
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (یک برگ)؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۱۰۱]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۶۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** علی انه لا یمتنع ان یکون ملکیة الماء اضعف من
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۶۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۵۳/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد عطف تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۲پ-۵ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۰ - ۲۱۶]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۴۷/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: تقی بن محمد رضا موسوی، تا: ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۳۰۵-۳۰۹)، ۲۰ سطر، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۷۲۵]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،تا: ربیع الثانی ۱۱۲۸ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی، ۳گ (۲۳ر-۲۵ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۴-۱۸۶]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۲۰/۲-۱۸/۴۰
آغاز و انجام: برابر
نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: رفیع الدین، تا: ۱۱۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۰۴۸]

۱۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۴۳/۹
خط: نستعلیق، کا: عبدالحی بن عبدالوهاب حسینی اشرفی جرجانی، تا: رمضان ۱۱۴۱ق؛ جلد: تیماج شتری، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۰]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ترقیمه: «تمت النسخة فی شهر رمضان»؛ تملک: محمد موسوی کاشانی در اصفهان؛ مهر: حضرت آیة الله مرعشی نجفی (ره)، «الراجی محمد بن نصرالله الموسوی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۱۳-۱۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۴ - ۸۳۴]

۱۸. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۰۸/۳

خط: نسخ، کا: حسین بن سید علی خوسفی قائنی خراسانی، تا: دوشنبه از دهه اول شوال ۱۲۳۵ق، جا: مدرسه کاسه گران اصفهان؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۳گ (۱۲۷ر-۱۲۹ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۸۳]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم جعفر موسوی، تا: ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج زرشکی یک لا، ۳ص، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۱۰۰]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۳۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسدالله انصاری، تا: ۱۲۸۵ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۵۷۰۹؛ کاغذ: فستقی، فاقد جلد، ۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۱۰۱] و [ف: ۱۳ - ۱۷۱]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۰۲/۵

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله خراجیه» آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی مقوایی، ۵گ (۱۶۵پ-۱۶۹پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۳۶۵]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۷۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ مصحح، اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: میشن عنابی، ۳ص (۲۶ - ۲۷)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۰۱]

۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۰۵

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن عبدالحمید مرندی، تا: ۶ ربیع الثانی۱۳۱۳ق؛ ۴ص [عکسی ف: ۷ - ۱۰۲]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۴۷/۳

خط: نسخ، کا: محمد مهدی زرقانی شیرازی، تا: ۱۳۱۵ق؛ در فهرست نیامده است از فهرست رایانه‌ای ۴۵ آورده شد؛ ۳گ (۱۸۵ر-۱۸۷ر) [ف: ۱۵ - ۲۱۸]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۵ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۶۰]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۳۳/۴

خط:نسخ،کا: حسین بن عبدالرحیم رستمداری، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۹۹پ-۱۰۳ر)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۲۹]

۲۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۹۲/۱۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۱۶۲- ۱۶۵) [ف: - ۱۲۵]

۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی کناره مشکی، ۲گ (۱۶۵ر-۱۶۶ر)، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳ - ۵۰۶]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۵۹/۳-۵۳/۶۹

آغاز: برابر

نام مؤلف به استناد آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲ - ۸۱۲]

۳۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۳۹۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی قهوه‌ای مقوایی، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۱]

۳۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۷۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۲گ (۶۷ر-۶۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف:]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۵۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۳ص، ۲۳ سطر (۱۱×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۱۱]

۳۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۰۹/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج تریاکی،۱۷سطر(۷/۵×۱۰)،اندازه:۱۲×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۲۵]

۳۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۹۰/۱۳

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۷۶]

● احیاء الموات / فقه / عربی

iḥyā'-ul-mawāt

انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴-۱۲۸۱ قمری

ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865)

رساله‌ای استدلالی در احکام و فروعات مسائل احیاء موات است

که همراه نقض و ابرام آراء و دیدگاه های فقیهان پیشین و معاصر تحریر شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۲

آغاز: بسمله، حمدله، قوله: کتاب احیاء الموات اقول الموات بالفتح و الموتان بفتحتین و قد یسکن الثانی؛ **انجام:** فان کان درع الاسقل یهلك الی ان ینتهی الماء الیه لم یجب علی من فوقه ارساله الیه، انتهی کلامه و به انتهی کلامنا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵ص (۴۴ - ۷۸)، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۶]

● **احیاء الموات** = **شرح شرایع الاسلام** / فقه / عربی

iḥyā'-ul-mawāt = s.-u šarāyi'-il-islām

رشتی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۳۴-۱۳۱۲ قمری

raštī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad 'alī (1819 - 1895)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

شرح استدلالی است با عناوین «قوله-اقول» بر احیاء الموات شرایع الاسلام محقق حلی.

آغاز: بسمله، حمدله، قوله، کتاب احیاء الموات اقول الموات بالفتح الموتات بفتحتین و قد یسکن الثانی فی لغة بمعنی.

[الذریعة ۱۸۴/۱۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۰۶۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان کان زرع الأسفل یهلك الی ان ینتهی الماء الیه لم یجب علی من فوقه ارسال الیه.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سر ترنج، ۳۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۹۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۶۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان کان زرع الاسفل یهلك الی ان ینتهی الماء الیه لم یجب علی من فوقه ارسال الیه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سرترنج، ۳۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۸۷]

● **احیاء الموات** / فقه / عربی

iḥyā'-ul-mawāt

فقه استدلالی مبسوطی است در مبحث احیاء اراضی موات. مؤلف از علمای امامیه قرن ۱۳ق است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۴۴۷

آغاز: بسمله حمدله و النظر فی اطراف اربعة اقول الموات بالفتح هی المیتة من الارض کالموتان فالموتان التثنیة؛ **انجام:** و هو کما تری خلاف ما یظهر فی صورة القطع بالاقتران ایضاً کما هو واضح و هو ایضاً کما تری، خلاف قضیة کلامهم

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با عطف میشن قهوه‌ای، ۶۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۴]

← احیاء الموات فی احوال الرواة ← اتقان المقال فی احوال الرجال

● **احیاء المیت بفضائل اهل البیت علیهم السلام** / حدیث / عربی

iḥyā'-ul mayyit bi-faḍā'il-i ahl-il bayt 'alayhim-us-salām

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

دارای ۶۰ حدیث صادر شده از حضرت ختمی مرتبت (ص) در فضیلت خاندان عصمت و طهارت (ع) که از منابع عامه روایت شده است.

آغاز: الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی هذه ستون حدیثا سمیتها احیاء المیت بفضائل اهل البیت ... الحدیث الاول اخرج سعید بن منصور فی سننه عن سعید بن جبیر فی قوله تعالی قل لا اسئلکم علیه اجراً الا المودة فی القربی ...

انجام: مثل اهل بیتی مثل سفینة نوح من رکب فیها نجی و من تخلف عنها غرق

چاپ: بیروت، دار الجلیل، ۱۴۰۷ق؛ لاهور، مطبع محمدی، ۱۸۹۱م؛ قاهره، مطبعة الادبیة، ۳۹ص، ۱۳۱۶ق.

[کشف الظنون ۲۵/۱]

شرح و حواشی:

۱- احیاء المیت بفضائل اهل البیت (منتخب)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱/۷عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، ش ۱۷۹۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ رکابه‌دار؛ ۸ص(۸۱-۸۸)، ۱۵-۱۹ سطر [عکسی ف: ۴ - ۳۳۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۰۳/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد مطیر یمنی حکمی شافعی اشعری نقشبندی، تا: ۱۹ جمادی الاول۱۱۶۱ق؛ تملک: «سید صافی بن عبدالرحمن جفری» به سال ۱۲۸۵؛ ۳گ (۳۸ر-۴۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال رسول الله (ص) خیر الناس العرب و خیر العرب قریش و خیر قریش بنوهاشم.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ - ۴۳]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث الستون اخرج الدیلمی عن علی رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم خیر الناس العرب وخیر العرب قریش وخیر قریش بنوهاشم

خط: نسخ، کا: لطف الله صافی گلپایگانی، تا: جمادی الاول ۱۳۷۸ق؛ یادداشت اهدا به قلم آیةالله صافی گلپایگانی در ربیع الاول ۱۳۸۶ق؛ جلد: مقوا، ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۷۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۱۳/۲

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی، بی‌تا؛ جلد: پلاستیکی مشکی عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی، ۴گ (۱۹ر-۲۲ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۱۷]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و من أین اکتسبه و من حبنا اهل البیت تم

شامل چهل حدیث از رساله؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی رهبری،اسفند۱۳۷۶؛وقف کتابخانه ناصریه لکهنو،واقف: حامدحسین؛ کاغذ: حنایی هندی، جلد: مقوا، ۸گ، ۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱-۴۳]

● احیاء المیت بفضائل اهل البیت (منتخب) / حدیث / عربی

iḥyā'-ul mayyit bi-faḍā'il-i ahl-il bayt (mn.)

وابسته به: احیاء المیت بفضائل اهل البیت علیهم السلام؛ سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر (۸۴۹-۹۱۱)

چهل حدیث ازکتاب «احیاء المیت فی فضائل اهل البیت» جلال الدین سیوطی که شامل شصت حدیث است، برگزیده و در این رساله آورده است.

آغاز: عن ابن عباس رضی الله عنه قال لما نزلت هذه الآیة قل لا اسئلکم علیه اجرا الاالموده فی القربی قالوا یا رسول الله من اقربائک هؤلاء الذین وجبت علینا مودتهم

انجام: من مات علی بغض آل محمد مات کافراً و من مات علی حب آل محمد لم یشم رایحة الجهنم و من زار اماماً کتب الله بکل قدم ثواب حج و عمرة و من زار قبر اهل بیتی فقد خرج من الذنوب کیوم ولدته امه

[کشف الظنون ۲۵/۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۵ - ۲۱۳۳]

● احیاء النفوس / کلام و اعتقادات / فارسی

ehyā'-on-nofūs

نجفی کاشمری، علی بن جعفر، - ۱۳۵۶ قمری

najafī kāšmarī, 'alī ebn-e ja'far (- 1937)

تاریخ تألیف: ۷ جمادی الثانی ۱۳۲۷ق.

در اصول عقائد امامیه است، شامل بر «مقدمه» درمعرفت نفس و چهار «مقصد» در خداشناسی، نبوت، امامت، معاد و «خاتمه» در ترجمه مسائل عبدالله بن سلام (مندرج در بحارالانوار ج۴) و تهذیب اخلاق. برای هر مقصدی دیباچه نگاشته است و هر مبحثی را مصدر به آیه‌ای داشته و به ترجمه و تفسیر آن و سپس به ذکر ادله سمعی و عقلی پرداخته است. کتاب در دو جلد صحافی شده است.

آغاز: الحمدلله الذی خلق الاشیاء من العدم و ربک الاکرم.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و استدلال می‌کنیم بر امامت و ولایت تمام ائمه اثنی عشر بایه.

جلد ۱، مشتمل بر مباحث توحید و نبوت و بخشی از مبحث امامت؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ پشت صفحه اول عکس مرحوم مؤلف الصاق شده است؛ واقف: شیخ مهدی ناظم، تاریخ وقف: آذر ۱۳۲۶؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۳۳۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۵۲۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۰۲

آغاز: آیه اول از آیاتی که دلالت می‌کند بر ولایت تمام ائمه اثنی عشر قوله تع سوره برائت ان عدة الشهور؛ **انجام:** چون عارف بدین مقام رسد هر آینه بحق وصول رسیده باشد بلغنی الله و جمیع طالبی الحق الی ذلک المقام بحق سید الانام محمد و اهل بیته علیهم السلام.

جلد ۲، شامل تتمه مبحث امامت و مقصد چهارم در معاد و خاتمه، می‌نماید که مؤلف مندرجات در این جلد را مقدم بر مطالب مندرجه در جلد اول نگاشته است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۲۶؛ کاغذ: فرنگی حنائی، جلد: مقوا با روکش پارچه عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۳۷۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۱۱ - ۵۲۱]

← احیای حکمت ⟵ احیاء حکمت
← اخبار ⟵ کیفیت عمل به اخبار

● **اخبار** عربی و فارسی

axbār

استرآبادی، ابراهیم بن ولی الله، ق۱۰ قمری

estarābādī, ebrāhīm ebn-e valī-yol-lāh (- 16c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۹۷

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق الحدیث باللسان؛ **انجام:** و القرض ثمانیه عشرتم و الحمدلله یا صاحب الزمان ادرکنی

خط: نسخ، کا: خیارجی، طهماسب بن عموی، بی‌تا؛ ابعاد متن: ۱۵×۱۰؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای، ۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [الفبائی ف: ۲۸]

● **اخبار** / حدیث / عربی

Axbār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۸/۱

حکایات و روایات تاریخی است از جمله: خبر الاشجع بن مزاحم الثقفی، خبر تفصیل علی (ع) علی العباس و غیره، خبر المجنون مع الفقیه، باب فی ذکر الوافدات علی معاویة بن ابی سفیان، حکایة العقبة و حفر المنافقین البئر حیلة لمولی الکونین، منقولاتی از الاحتجاج از جمله: احتجاج سلمان فارسی بر عمر بن خطاب، احتجاج امیرالمومنین علی من قال بزوال الادواء، بمعالجة الاطباء دون الله و علی منقال باحکام النجوم من المنجمین، احتجاج الحسن بن علی بن ابی طالب (ع) علی جماع المنکرین لفضله و فضل ابیه، احتجاج الحسین بن علی علیهما السلام علی عمر بن الخطاب فی الامامة و الخلافة، احتجاج یکی از فضلای علمای اسلام با جماعتی از یهود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: چرم فرنگی آبی، ۳۸گ (۱پ-۳۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۰۵]

← اخبار الآحاد ﴿ اجوبة المسائل التبانیات فی حرمة العمل بأخبار الآحاد

● **اخبار الآخرة** / گوناگون / پنجابی

axbār-ol āxera

حامد، عباس بن عطاء الله، ق۱۲ قمری

hāmed, ‘abbās ebn-e ‘atā’-ol-lāh (- 18c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۱۸/۲-ف

نسخه اصل: ش ۷۶۵ کتابخانه گنج‌بخش؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۳ - ۲۱۰]

● **أخبار الآیات** / تفسیر / عربی

’axbār-ul-’āyāt

خراسانی بیرجندی، علی اصغر بن حسن، ق۱۳ قمری

xorāsānī bīrjandī, ‘alī asqar ebn-e hasan (- 19c)

در این کتاب آیاتی که در فضایل اهل بیت و ائمه اطهار نازل شده مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. مؤلف در مقدمه از مفسران عامه و خاصه انتقاد کرده و گفته است دانشمندان اهل سنت تفاسیر خود را مستند به روایات اهل بیت وحی که مخاطبان قرآن هستند نکرده و آیات قرآنی را تفسیر به رأی نموده‌اند و بسیاری از مفسران امامیه نیز راه آنان را پیموده به اخبار کمتر توجه کرده‌اند و تنها تفسیر کاشی جامع‌ترین تفسیر خاصه است که به تعبیر او «و هو مع ذلک غیر جامع لحقایق اخبار الولایة و شرحها و بسطها و کشف مراتب حقایقها و فضائلها و فضائلها لعدم وصول فهمه و ادراکه الی حقایق اخبار الولایة و الامامة فان احادیثهم صعب مستصعب لایحتملها الا ملک مقرب او نبی مرسل او مؤمن امتحن الله قلبه للایمان فلذلک شرعت فی کتاب جامع الأخبار الآیات اولا و کشف ما یحتاج الی الکشف منها مع رعایة الاختصار کما ستقف علی ذلک.»

آغاز: بسملة، الحمدلله و له الاسماء الحسنی و الکبریاء و الآلاء و النعماء

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم یقول الله هذا یوم ینفع الصادقین صدقهم الآیة ... من شهور سنة الف و مأتین و اربع و تسعین من الهجرة الخاتم صلی الله علیه و آله سنة ۱۲۹۴.

جلد ۱؛ خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۴ق؛ دارای حواشی از مؤلف؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی یک‌لای مستعمل، ۱۹۷گ، ۲۳-۲۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۲ - ۲۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۵۵

آغاز: بسمله، الحمدلله شکرا علی ما انعم به علی الموجودات من النعم الواضحة ... و بعد فیقول العبد الاقل الراجی علی اصغر ... ان هذا الجزؤ الثانی من کتاب اخبار الایات و الفضائل البرهانیة و القرآنیة مستخرجة من اصول معتمدها من کتب الاخبار و الاحادیث الصادرة من اهل بیت العصمة شرعت فیه بعد اتمام الجزء الاول فی اول ربیع الخوان من حدود شهور سنة الف و ماتین و اربع و تسعین من الهجرة و فی هذا السنة اظهرت الارض فی حدود قزوین و زنجان و ما قرب منها افلاذ کبدها و کنوزها المدخرة لاولیائة المصطفین الذین قرب امرهم بظهور آثار جنین الفتن من اهل البدعة ... و الباعث لنا علی تالیف هذا الکتاب شیوع الظلم علی صاحب الشریعة العلویة الغراء ... من اتباع الشیاطین و خلفاء الباغی من اصحاب البدع و الاهواء ... و نخذف الاسانید اتکالا علی ما ننقل منها من الکتب المعتمدة التی الیها المرجع و

المعول و اولها اصول الکافی؛ **انجام:** بما کان و بما یکون من الفتن و بنی العباس و امرنی ان اصل کل ذلک الی علی الحدیث.
جلد ۲؛ خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۵ق؛ دارای حواشی مؤلف؛ کاغذ: شکری، جلد: مشکی یک‌لا، ۱۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۵۰

آغاز: بسملة، الحمدلله علی جمیع ما انعم به علینا و اعظمها الولایة .... فیقول العبد القاصر الجانی علی اصغر. .. انی لما فرغت من تألیف المجلد الثانی ... و اعلم ان الباعث الأهم علی تألیف هذا الکتاب شیوع المنکرات الاعتقادیة و القولیة و العلیة من اصحاب الآراء و المذاهب الفاسدة المبتدعة و منهم طوائف البابیه و الکریم خانیة و البهائیة؛ **انجام:** قال الجزایری ان جابر بقی متکلفا للجنون ایام هشام.
جلد ۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ دارای حواشی مؤلف؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۲۲۱گ، ۲۰ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۲]

● **اخبار آل برمک** / تاریخ ایران / فارسی
axbār-e āl-e barmak

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۴۱/۷

به روایت قسم بن غسان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴گ (۴۱ر-۶۴پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳۰ - ۲۰۷]

● **اخبار ائمه** / تاریخ معصومین / فارسی
axbār-e a'emme

میرحسن بن میرغلامحسین
mīr-hasan ebn-e mīr-qolām-hoseyn

کتابی در زندگی چهارده معصوم (ع) به اختصار در چهارده «باب» و هر باب در چند «فصل»: باب اول، بیان حضرت محمد مصطفی (ص)، در و چند فصل است: ۱. بیان پیدایش نور محمد، ۲. تاریخ و لقب و کنیت، اسم و نسب و حسب و بعضی از معجزات آن حضرت، ۳. تاریخ وفات آن حضرت؛ باب دوم در احوال سیدة نساء، در چهار «فصل»: ۱. بیان ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. بیان تجویز [=تزویج] آن حضرت با علی بن ابی طالب، ۳. بعضی مکارم اخلاق آن حضرت، ۴. بیان وفات آن جناب؛ باب سوم در بیان حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب، در ۳ فصل: ۱. بیان ولادت و لقب و کنیت، ۲. بعضی احوال نصایح آن حضرت، ۳. شهادت آن جناب؛ باب چهارم در بیان حضرت امام حسن، در ۳ «فصل»: ۱. ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. بعضی از احوال آن جناب و صلح نمودن با معاویه، ۳. بیان شهادت آن جناب؛ باب پنجم در بیان حضرت امام حسین (ع)، در ۳ فصل: ۱. ولادت، ۲. شهادت، ۳. بیان اسم‌های هفتاد و دو تن شهدای کربلا؛ باب ششم در بیان سید الساجدین، در ۲ «فصل»: ۱. ولادت، ۲. شهادت آن جناب؛ باب هفتم در بیان امام محمد باقر، در ۲ «فصل»: ۱. تاریخ ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. بعضی از احوال آن حضرت و وفات آن جناب؛ باب نهم در بیان حضرت امام موسی کاظم، در ۲ «فصل»: ۱. ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. بعضی از احوال حبس آن امام مظلوم و شهادت آن حضرت. باب دهم در بیان حضرت امام علی موسی رضا، در ۲ «فصل»: ۱. بیان ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. رفتن آن جناب به طرف خراسان و شهادت یافتن آن جناب در آنجا. باب یازدهم در بیان حضرت امام محمد تقی، در دو «فصل»: ۱. ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. بعضی از احوال شهادت آن حضرت؛ باب دوازدهم در بیان حضرت امام علی نقی، در ۲ «فصل»: ۱. ولادت، ۲. اسم و لقب و کنیت و بیان شهادت؛ باب سیزدهم در بیان حضرت امام حسن عسکری، در ۲ «فصل»: ۱. ولادت و لقب و کنیت، ۲. احوال شهادت آن حضرت؛ باب چهاردهم: در بیان امام محمد مهدی (ع) در ۲ «فصل»: ۱. بیان ولادت و اسم و لقب و کنیت، ۲. بعضی از احوال غیبت کبری و غیبت صغری آن حضرت. به اسم کتاب و مؤلف در مقدمه تصریح شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۱۱

آغاز: حمدله. و العاقبة للمتقین و الصلوة والسلام علی رسوله محمد و آله اجمعین. اما بعد پوشیده نماند که اکثر مؤمنین و مسلمین هستند که از احوال ایمه طاهرین خبر ندارند؛ **انجام:** امید که تمام مسلمین و گروه شیعیان امرالمؤمنین علی بن ابیطالب در جنت المأوی به خوشی تمام.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رساله پیشین این مجموعه نوشته شده در یک‌شنبه ۲۵ شوال ۱۲۵۲ق در قصبه چهرامو سرکار قنوح به خط سید نعمت علی ترمذی؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: کشمیری نخودی آهارمهره، جلد: تیماج فرنگی مجدول زرکوب، ۶۸گ (۶۰ر-۱۲۷ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۱۳۹]

● **اخبار ابی نواس** / حدیث / عربی
axbār-e abī novās

ابن شاهین، عمر بن احمد، ۲۹۷ - ۳۸۵ قمری
ebn-e šāhīn, 'omar ebn-e ahmad (910 - 996)

رساله‌ای است در تصوف و پوشیدن خرقه قادریه.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۱۳

آغاز: الحمد لله الذی بوأ اولیاءه المتقین من الجنة غرفاً و البسهم عن تجرید هم من السندس الاخضر

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۴۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ دارای سماع و یا صورت سماع و قرائت و یا سماع‌های متعدد؛ ۹ص (۲۳۱-۲۳۹) [عکسی ف: ۳ - ۳۵۰]

● **اخبار ارسطاطالیس و وفاته و مراتب کتبه** / تراجم / عربی

axbār-ul arisṭāṭālīs wa wafāt-i-h wa marātib-i kutub-i-h

بطلمیوس غریب

batlamīūs qarīb

رساله‌ای است در شرح احوال« ارسطو» و چنانکه از نام او بر می‌آید، تنها مستند آثار و احوال «ارسطو» می‌باشد که نخست مورد استناد «ابن ندیم» در الفهرست قرار گرفته و همچنین آن را با همین نام که در بالا آمده است، به عنوان اثر «بطلمیوس غریب» یاد کرده است، آنچه در الفهرست درباره «ارسطو» آورده، دقیقاً با مطالب این رساله همخوانی دارد. نسخه دیگری از این کتاب در کتابخانه «ایاصوفیا» استانبول، به شماره ۴۸۳۳ موجود است.

[الفهرست ۳۱۵ (تحقیق رضا تجدد)]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۸/۱۲

آغاز: مقالة لرجل لیسمی بطلمیوس، فیها وصیة ارسطوطالیس و فهرست کتبه و شیء من اخباره الی رجل یسمی غلس بسملة ... انی لما تذکرت ما کنت قلته لی من انک تحب ان تقتنی کتاباً ذکر کتب ارسطوطالیس فاریتک علی المکان ما کتبه فی ذلک «اندرو نیقس»؛ **انجام:** (قا) و کتابه فی مسائل من عویص معانی شعر«او میرس» عشرة اجزاء (قب) و کتابه فیما جمع من معانی الطب تم و الحمد لمن لطفه عم

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین دوانی، تا: پنج‌شنبه ۷ جمادی الثانی ۸۷۸ق؛ «محقق دوانی» بنا به اعتباری با دیده استغناء به این کتاب نگریسته و در ترقیمه از آن به لفظ «وریقات» تعبیر نموده و اوقات خود را در بازنویسی آن، تباه دیده با این عبارات: «ضیع اوقاته بکتابة هذه الوریقات، فقیر عفور به الحقیقی، محمد بن اسعد بن محمد بن عبدالرحیم الصدیقی و کان الفراغ منه بین صلوتی یوم الخمیس السابع من آخر جمادی سنة ثمان و سبعین و ثمانمأة و الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سید المرسلین و آله و صحبه اجمعین»، ۲ برگ، در ادامه نسخه، مطالب متفرقه در حکمت و معارف از اخبار الحکما و تعلیقات شیخ الرئیس به خط «دوانی» و غیر او آمده، همچنین دست‌خط «ابونصر محمد بن منصور، صدر الحسینی»، رقیب زاده «دوانی» و نیز استرحام او بر دوانی با این عبارت «رحم الله علامة الدوانی» دیده می‌شود ؛ کاغذ: شرقی، ۶گ (۱۹۰-۱۸۵)، ۲۳ سطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۳۱ - ۳۱۳]

● **اخبار الاخیار فی اسرار الابرار** / عرفان و تصوف، تراجم / فارسی

axbār-ol-axyār fī asrār-el-abrār

عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، ۹۵۸ - ۱۰۵۲ قمری

ʻabd-ol-haqq-e dehlavī, ʻabd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643)

تاریخ تألیف: ۹۹۶ق

زندگی‌نامه و مناقب ۲۵۵ تن از عارفان و سالکان طریقه قادریه و چشتیه در هندوستان تا پایان قرن دهم هجری می‌باشد که به ترتیب طبقات و تاریخ زندگی هر کدام، در سه طبقه زندگی‌نامه، تاریخ درگذشت، محل دفن و آثار قلمی و گفتارهایی از آنان ترتیب یافته است. به قول صاحب نظران پس از «سیر الاولیاء و سیر العارفین»، بزرگترین تذکره در موضوع خودش به‌شمار می‌رود. مؤلف از منابع گوناگون همچون «سلسلة الذهب» نوربخش، «مجمع الاخیار»، «طبقات ناصری»، «فواید الفواد»، «خیر المجالس»، «سایر الاولیاء»، «مناقب الصدیقین» و ... بهره برده است. مطالب کتاب: مقدمه: گفتاری در زندگی عبدالقادر گیلانی؛ طبقه اول: در ذکر خواجه بزرگ معین الحق و الدین، حسن سنجری (- ۶۳۳ق) سرگروه چشتیان سرزمین هند و مریدان و جانشینان ایشان؛ طبقه دوم: فرید الدین گنج شکر (- ۶۶۴ق) و معاصران و مریدان وی؛ طبقه سوم: از روزگار شیخ نصیرالدین محمود چراغ دهلوی (- ۷۵۷ق) و معاصران او تا عصر حاضر، سپس مجلوبان و زنان را بدون ترتیب خاصی آورده؛ خاتمه: در اسلاف نگارنده و تفصیل حالات پدر وی.

آغاز: بسمله. و به نستعین شکر مر حضرت واهب العطیات را تعالی و تقدس که عطایای او را پایان نیست ... اما بعد ... عبدالحق بن سیف الدین الترک الدهلوی البخاری معروض میگرداند ... این کتاب را اخبار الاخیار فی اسرار الابرار نام شد

چاپ: هند،۱۳۰۹ق، سنگی؛ مشارعربی، ص۱۸۴، هند، سنگی، بدون تاریخ، وزیری، ۱۰۸+۴صص،

[آربری ۵؛ استوری ۱۳۴۴/۱ و۹۷۹/۱؛ مشار فارسی ۱۸۴/۱؛ فهرستواره منزوی ۱۹۹۸/۳]

۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** شیخ احمد بداونی شیخ نظام الدین می‌فرماید

خط: نستعلیق خوانا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: میانه (بین اوراق ۵ و ۶) و انجام؛ صدر نسخه ضمن ۳ برگ فهرست اسامی عرفای مندرج در کتاب، توسط ابورضا اسماعیل جهت میرزا شیرانداز (کذ)در۴صفر ۱۰۹۰ کتابت شده است؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۴گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: - ۱۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [مختصر ف: ۳۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاجرم اسلوب سخن هر جا هر یکی دیگر آمده قد علم کل الناس مشربهم امید که به نظر عنایت منظور و هب سمع رضا مسموع گردد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ برگ اول و دوم نونویسی شده است. صفحات مجدول زر؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۷۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۱۹]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۴۸-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** بی عیب خداست و عیب پوش بندگان اوست. و صلی الله علی محمد و سلم. و تمت کلمة ربک صدقاً و عدلاً، لا متبدل لکلماته و هو السمیع العلیم.

اصل نسخه :گنج بخش ش ۵۳۷ (گنج ۲۰۸۱/۴)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶۳۱گ [عکسی ف: ۲ - ۱۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حصول مامول حقیقی گشته و الحمدلله علی ذلک قصیده: بیا ای دل دمی از هستی خود ترک دعوا کن ×× میفکن خشم بر صورت نظر در عین معنا کن ... برون از روی صورت و زره معنی درون دانش ×× میان نقطه و وان دایره غیریت افنا کن. (تمت تمام شد کتاب الاخبار الاخیار تصنیف شیخ عبدالحق محدث قادری بتاریخ بیست و پنجم شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۳۲)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۱۳۲ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج عنابی ضربی مقوایی، ۳۵۴گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۱۰۲۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیا حقی مده تصدیع خدام جنابش را ×× که احوال تو معلوم است اظهارش مکن یا کن / بقسمت باش راضی دم مزن الا به سکر حق ×× سکونت ورز و تسکین دل خود از قسمنا کن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۱۳۷ق؛ مصحح، دارای حواشی از سید غلام علی، مجدول به مشکی و قرمز کاغذ: شرقی، جلد: مشمع قرمز عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۳۰۳گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۳۷- ۶۱۲]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۸۰-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 221؛ کا: حافظ نصرالله، تا: ۲۹ رجب ۱۲۱۸ق؛ افتادگی: انجام [فیلمها - ف: ۱ - ۶]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۰۳

خط:شکسته نستعلیق هندی،بی‌کا،تا:چهارشنبه ۲۵ رجب ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنجی مقوایی با لولا، ۵۱۹گ،۱۳ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۴۱۹۸]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۶۱ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۹

نسخه اصل: پاریس ش P. S. 1085؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۳۲گ، ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۶]

● اخبار الاذکیاء / حدیث / عربی

axbār-ul adkīyā'

ابن جوزی، عبدالرحمن بن علی، ۵۰۸؟ - ۵۹۷ قمری

ebn-e jawzī, 'abd-or-rahmān ebn-e 'alī (1115 - 1201)

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق عباده و خص من شانهم بوافر العقل المتین فمیزوا بین الانام موید اباالذکاء المبین.

چاپ: مصر۱۳۰۴ق۱۹۲ص،المیمنیه۱۳۰۶ق۱۸۲ص؛ تحقیق محمد مرسی الخولی، القاهرة، دارالاهرام، ۱۹۷۰م، ۲۹۷ص؛ محقق: اسامة الرفاعی، دمشق، چاپ جدید، ۳۰۰ص، ۱۳۹۰ق.

[معهد المخطوطات، ادب، ۶/۱-۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۸۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جدول زر و مشکی، با پیشانی در صفحه نخستین؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۹۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵-فیروز

آغاز: برابر؛ **انجام:** غدر علیه اضره من سمی.

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد صالح بن علی شیرازی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۱۰۶۹ق، جا: مکه؛ بر پشت صفحه اول (از شش صفحه اضافی آغاز نسخه) صورت پیش‌کشی آقا میرزا عبدالرحمن مدرس مورخ جمادی الاول ۱۳۰۳ و در صفحه دوم شرح حالات مؤلف با خط نستعلیق و در صفحه بعد اشعاری از عبدالصمد شهیر به بابک و از شریف و در صفحه ۶ شرح حال مؤلف به عربی دیده می‌شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج یشمی با ترنج، ۱۷۶ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۱- ۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۷۳

خط: نسخ، کا: کنعان بن عبدالله، تا: پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۰۸۴ق؛ در اول نسخه یادداشتی از محمد حسین شیرازی نمازی غروی در ۱۳۵۱ در زنجان، در آخر نسخه حکایاتی از طفیلی‌ها درج شده است، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج، ۱۵۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۳۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۷/۲

آغاز: الحمد لله الذی احلنا محلة الفهم و حلانا حلیة العلم و ملکنا عقال العقل و زیننا بنطق المنطق ... اما بعد فان اجل الاشیاء موهبة العقل؛ **انجام:** الباب التاسع فی سیاق المنقول من ذلک ع الخلفاء ... تقدمت الیک فی هذا قبل لاخذت الذی فیه عیناک اقعدوا قبل علی الخطبة. و من المنقول عن المنصور.

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی بن یوسف از اولاد حسن مثنی، تا: ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی

آهارمهره، جلد: میشن قهوه‌ای؛ ۱۴گ (۱پ-۱۴پ حاشیه)، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۲۰/۴×۲۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۰]

● **اخبار الاسرار فی مراحل الابرار** / عربی

axbār-ul-asrār fī marāḥil-il-abrār

آملی، محمد بن احمد، ۱۳

āmolī, mohammad ebn-e ahmad (13c -)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۹۳

دیباچه تعلیقات سید صادق سنگلجی بر فصول فی فن الاصول؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **اخبار الأعیان من جبل لبنان** / جغرافیا، تاریخ / عربی

axbār-ul-'a'yān min jabal-i lubnān

شدیاق، طنوس بن یوسف

šedīyāq, tannūs ebn-e yūsof

چون مؤلف کتب تاریخی را که درباره لبنان نوشته شده به دلایل مختلف بی‌فایده دانسته لذا تصمیم به تألیف این کتاب به بهترین اسلوب گرفته و تاریخ زمان خود را با اعتماد بر دیده‌ها و شنیده‌های خود و دیگر راویان مورد وثوق نگاشته است. مؤلف کتاب را در سه «قسم» و یک «خاتمه» تنظیم نموده است: قسم ۱. انساب الأعیان؛ قسم ۲. جبل لبنان؛ قسم ۳. حوادث الزمان؛ خاتمه: فی الجغرافیا.

آغاز: الحمد لله الذی جعل اخبار ابناء الزمان انباء و عبرة لکل انسان و صیر اللسان ترجمان الجنان والقلم ترجمان اللسان

چاپ: بیروت، ۷۲۰ص، ۱۸۵۹م.

[فهرست عربی مشار ص ۲۹]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۰۵

نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان، رم ۱۷۶۸؛ خط: رقعی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا ۱۴؛ مصحح؛ ۲۴۹ص [عکسی ف: ۵ - ۱۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۶

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی، رم ۲۱۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۹ص [عکسی ف: ۲ - ۳۱]

● **اخبار الانسان** / طب / فارسی

axbār-ol-ensān

در مقدمه رساله چنین آمده: «خلیفه بغداد حکما را جمع کرده و به آنها دستور داد نسخه‌ای سازند تا مؤمنان را به‌کار آید و آن‌ها این رساله را تألیف نمودند».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۹/۷

آغاز: چنین روایت کنند ... و این را اخبار الانسان نام کردند ... باب در خوشی و ناخوشی چنین آورده اند که پرهیز کردن به وقت تندرستی آسان تر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در نسخه حاضر فقط برگ اول این رساله موجود است؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج و لچکی مجدول گرهی، ۱ص (۱۶۵پ)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۸ - ۱۹۰]

● **اخبار الاولیاء** / تراجم / فارسی

axbār-ol owlīyā'

محمد امیر، ق۱۲ قمری

mohammad amīr (- 18c)

در ۱۱۳۰ (شیرانی ۶۳)، جز «اخبارء الاولیاء من لسان الاصفیاء» از غلام معین الدین عبدالله خلیفه خویشگی قصوری لاهوری چشتی که در ۱۰۷۷ در اورنگ باد در شش باب در سرگذشت خویشگیان افغانی و پیران افغانی دیگر نزدیک لاهور ساخته است.

[استوری ۱۰۰۹/۱؛ ایوانف ۱۱۴۶/۱ ش ۲۷۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۰۷-ف

نسخه اصل: دانشگاه پنجاب لاهور ۳۲۱۴/۲۰۹۰؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۵ص [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۱۶۳]

● **اخبار الاولیاء** / فارسی

axbār-ol owlīyā'

تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۷۴عکسی

نویسنده کار ناتمام پدرش را ادامه داده است و از ۱۱۲۰ تا ۱۱۳۰ پیش رفته است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۲گ [جنگ: ۱ - ۴۴۲]

← اخبار اهل الرسوخ ‹ الناسخ و المنسوخ فی الحدیث

● **اخبار ایام الملوک** / تاریخ ایران / فارسی

axbār-e ayyām-ol-molūk

اصفهانی، محمد زمان، ق۱۲ قمری

esfahānī, mohammad zamān (- 18c)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی

تاریخ تألیف: ۱۱۱۶ق

کتابی در دو «لمعه»: ۱. احوال خاتم انبیاء؛ ۲. تاریخ ائمه؛ سپس فروعی است در تاریخ خلفاء و سلاطین ایران.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۸

آغاز: بسمله‌ای طرازنده بهارستان ×× وی نگارنده نگارستان؛

انجام: همانا کاندرین دیر مجازی ×× کند فضل خدایت کار سازی

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: حاج محمد حسین، تا: ۱۱۶۰ق، جا: اصفهان، برای فرزندش محمد علی؛ نسخه افزوده‌هایی دارد از حاج محمد حسین نویسنده آن در تاریخ شاه تهماسب و شاه عباس بن شاه تهماسب و در پایان می‌رسد به جلوس اشرف و نادرشاه تا خاقان شهید، صفحات دارای کمند و جدول به تحریر و زر، حواشی صفحات اول و دوم با گل و بوته اسلیمی خطایی مزین و مذهب شده است و بین سطور آنها طلااندازی است، با یک سرلوح مذهب مرصع کتیبه‌دار؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: دو رویه: رویه مرغش مزین به ترنج و سرترنج، داخل لاکی مزین به گل نرگس، ۱۰۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۹ - ۵]

مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۵۵۶]

● **اخبار ایران و روس و افغانستان** / اسناد / فارسی

axbār-e īrān va rūs va afqānestān

تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۶۱۹۰/۱

آغاز: اول در باب ایران که در رد اقوال سرجان مکنیل نوشته و بحث بروز رای دولت انگلیس وارد آورده بودند که در سال ۱۸۳۹ مطابق ۱۲۵۴ در لندن که پای تخت انگلیس است نوشته و باسمه نموده اند.

خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه ترجمه اصل است و اصلاحات و قلم‌خوردگی در آن وجود دارد؛ قطع خشتی؛ جلد: میشن قرمز [نشریه: ۲ - ۲۶۶]

← اخبار برامکه > تاریخ برامکه
← اخبار برامکه > اخبار برمکیان

● **اخبار برامکه** / تاریخ / فارسی

axbār-e barāmeke

این اثر به دستور «ملک ملوک وزراء الشریف قوام الدولة و الدین شرف الاسلام و المسلمین عزیز الملوک و السلاطین نسیب و حسیب خراسان و کرمان ابوبکر بن علی» نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۵۹/۲

آغاز: ذکر کریمان و حکایات کرم و مروت آن آزاد مرد داعیه باشد اهل مروت را بر ورزیدن آن خلق شریف و رغبت نمودن بر زیادت سخا؛ **انجام:** و عبدالله بن یحیی بر پدر نماز کردد و او را در بغداد در کورسان ایشان که باب البر دانست دفن کردند. تمام شد کتاب اخبار برامکه رحمه الله علیهم اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶ جمادی الثانی۱۰۲۱ق؛ مجدول به زر و لاجورد و مشکی. با شش صفحه معرفی نسخه از باستانی‌راد در آغاز، در صفحه آخر نسخه یادداشت خریداری مجتبی در سال ۱۰۳۱ق، رکابه‌دار، خریداری از حسینعلی باستانی‌راد؛ مهر: «و علیک منی محبة ... ۱۳۱۶» (بیضی)، «عبده محمد صادق» (هشت‌گوش غیرمنتظم)؛ کاغذ: گل بهی و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج عطف میشن، ۱۸۸ص (۱۲۳-۳۱۰)، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۷×۲۵/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۷۱]

● **اخبار برامکه** / تاریخ / فارسی

axbār-e barāmeke

تاریخ تألیف: ۵۹۷ق

گزارش احوال برمکیان که مؤلف آن شیعی مذهب است. از مقدمه کتاب تنها بخش کوتاهی شامل دلیل تألیف کتاب به فارسی باقیمانده است: «دوم ... آنک جابر بن حیان الصوفی رحمة الله که از مشاهیر و خواص عبید مولانا جعفر بن محمد الصادق بوده است با آن جماعت اتصالی و معرفتی داشته است و در تصانیف خویش به چند موضع ذکر ایشان کرده است و شکر ایشان گفته و من از ثقتی چنین شنیدم که جابر رفع الله درجاته ایشان را با عبودیت مولانا دعوت کرده است و آشنایی او با ایشان از سر و حکمتی خالی نبوده است و چون هرون الملقب بالرشید از آن خبر یافت در استیصال ایشان مبالغتها کرد که معلومست من بیشتر به ذکر احوال ایشان تبرک کردم و آن چه به دست می‌آمد از اخبار ایشان اهم گرفتم و در ترجمه آن شروع پیوستم تا دوستانی را که تازی ندانند از مطالعه آن انتفاعی باشد و آثار کریمان مدرس نگردد و اخبار هر یک از ایشان مبوب کرده آید و اتفق ذلک فی شهور سنه سبع و سبعین و خمسمائة»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۵۹/۱

آغاز: و آثار ایشان در میان مردم مشهورتر از آن است که کسی آن را انکار تواند کردن خوانندگان و شنوندگان را اخبار ایشان حکایتی مصنوع و سمری موضوع آمدی؛ **انجام:** چرا ترک ما گرفته و آمد شد نزدیک ما در باقی کرده؟ گفت ایها الامیر زیرا که تو دریایی و من آشنا نیک نمی‌دانم. فضل گفت احسنت و بفرمود تا او را صلتی تمام دادند و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶ جمادی الثانی۱۰۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: گل بهی و نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج عطف میشن، ۱۲۰ص (۲-۱۲۱)، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۷×۲۵/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۷۰]

● **اخبار برامکه** / تاریخ / فارسی

axbār-e barāmeke

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۶

آغاز: ذکر کریمان و حکایات کرم و مروت از آزاد مردان داعیه‌ای باشد مر اهل مروت را ... و اگر چه در مروت و سخاوت ... صاحب کبیر ... قوام الدوله والدین شرف الاسلام و المسلمین عزیز الملوک و السلاطین نسیب و حسیب خراسان و کرمان ابوبکر علی جرعه‌ای است از لجه ای ... بحکم این مقدمات این حکایت لطیف از فضل بن یحیی بن خالد از انشاء امام ربانی افضل کرمانی تذکره آن صدر بزرگوار را سواد کرده آمد؛ **انجام:** و او را در بغداد در گورستان ایشان که به باب البردان است دفن کردند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهارمهره، جلد: میشن قهوه‌ای روشن، ۱۶۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۲سم [ف: ۲ - ۱۴]

● **اخبار البرامکة و مکارمهم** / تاریخ / عربی

axbār-ul-barāmika wa makārim-i-him

اخبار و حکایات متفرقه‌ای است درباره برمکیان و کیفیت به‌وجود آمدن آنها از زمان عبدالملک بن مروان و پس از آن، با ذکر اشعاری مناسب با موضوعات.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۲۰

آغاز: حدثنا ابوالقاسم بن غسان قال اخبرنی ابراهیم بن صالح قال کان برمک جد البرامکة علی دین المجوسیة هو و آباؤه و اجداده.

؛

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ۱۰۸۱. خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ۷۱ص [عکسی ف: ۲ - ۳۸۳]

● **اخبار البرائة فی حدیث الرفع و مسائل ابواب جهاد النفس** / فقه / عربی

axbār-ul barā'a fī hadīṯ-ir raf' wa masā'il-u abwāb-i jihād-in nafs

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e 'alī (1893 - 1953)

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۵۱/۱۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: ۵۱]

● **اخبار برمکیان = اخبار برامکه = تاریخ آل برمک** / تاریخ ایران / فارسی

axbār-e barmakīyān = axbār-e barāmeke = tārīx-e āl-e barmak

برنی، ضیاءالدین، ۶۸۴ - ۷۶۰ ؟ قمری

baranī, zīyā-od-dīn (1286 - 1359)

اهداء به: فیروزشاه

از ابوالقاسم طائفی یا ابومحمد عبدالله بن محمد لابری؛ ترجمه از ضیاء الدین برنی مؤلف تاریخ فیروزشاهی در ۷۵۸

تاریخ زندگی برمکیان است و داستان‌هایی از بذل و بخشش آنان، که مؤلف، برای ترغیب مردم، به صفت سخاوت و همچنین عبرت گرفتن پادشاه و حکام، از رفتار ناخردمندانه «بنی‌عباس» درباره آنان، از روی آثار عربی، در زمان سلطان فیروزشاه (حاکم دهلی) ترجمه نموده است. مؤلف، در آغاز کتاب، از کتاب «مآثر محمودی»، تألیف امام قفال (ابوبکر قفال مروزی، عبدالله بن احمد) یاد کرده و همچنین ابراز داشته که کتاب موجود را از اصل عربی، ترجمه نموده و نام مؤلف آن را «ابوالقاسم محمد طائفی» دانسته است.

چاپ: در بمبئی هند، در ۱۹۸ برگ، با خط ملک الکتاب

[فهرست عمومی ش ۳۱-میلکو خو ماکلایا ش ۱۲۴-استوری ۱: ۱۰۸۲]

۱. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۴/۱

آغاز: حکایت اخبار برمکیان ... حمد و ثناء، مر خدایرا که بفضل خود کرم و خلق و سخاوت را قبله اهل کرم و مقاصد بندگان ساخت؛ **انجام:** چون خردمندان و صاحب رأیان، در عربی مؤلف قدیم و در فارسی این بیچاره را بدعای خیر یاد کنند و انصاف این ضعیف را بدهند البته بدعای خیر امداد نمایند و یرحم الله أعلم بالصلواب، ترقیمه: «تمت الکتاب، علی ید الفقیر الحقیر، سید عالم خواجه صدر بن محمد امین خواجه نقیب، من التاریخ هفتم ماه عید قربان در بلده بخارای شریف ... به اتمام رسید»

خط: نستعلیق ترکستانی خفی، کا: سید عالم خواجه صدر بن محمد امین خواجه نقیب، تا: قرن ۱۲، جا: بخارا؛ دارای جدول و کمند قرمز، در ترقیمه، به سال تحریر اشاره نشده، یا این‌که کلمه «التاریخ» را که با الف و لام «۱۲۴۲» و بدون آن «۱۲۱۱» باشد، به حساب جمل، به جای تاریخ آورده باشد؛ کاغذ: شرقی، ۱۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳۶ - ۵۱]

۲. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۷۷

خط: نستعلیق، کا: کوهی کرمانی مدیر مجله نسیم صبا، تا: ۲ شهریور ۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ قطع: رحلی [نشریه: ۵ - ۶۱۸]

۳. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۵۰عکسی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۷۱گ [جنگ: ۱ - ۴۴۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۹۰-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 151 (ریو ۳۳۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۶گ [فیلمها - ف: ۱ - ۶]

● **اخبار بعض الخلفاء و الوزراء العباسية** / تاریخ پادشاهان
axbār-u ba'ḍ-il xulafā' wa-l wuzarā'-il 'abbāsīya

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۸۳بخش۳

نسخه اصل: بادلیان poc. 270؛ کا: محمد بن الحاج الشاکر، تا: ذیحجه ۸۸۶ق، جا: دیه ایمن دمشق نزدیک دیه فارا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰گ (۱۰۵-۱۱۵) [ف: ۱۳۶]

● **اخبار البلدان** / جغرافیا / عربی
axbār-ul-buldān

ابن فقیه، احمد بن محمد، - ۳۶۵ قمری
ebn-e faqīh, ahmad ebn-e mohammad (- 976)

جغرافیای جزیزة العرب و ایران و ترکستان است که در اواخر قرن سوم هجری نوشته شده است. ابن الندیم می‌گوید که مطالب آن را از کتاب‌های دیگران گرفته و کتاب جیهانی را منسلخ گردانیده است (الفهرست ص ۲۱۹).
مقدسی در «احسن التقاسیم» (ص ۴ چاپ دخویه) از او یاد کرده است و علی بن جعفر شیرازی در محرم ۴۱۳ گزیده‌ای از آن فراهم آورده است. نسخه‌هایی از این کتاب در دیگر کشورها وجود دارد که از آن میان می‌توان به نسخه‌های زیر اشاره کرد: نسخه‌ای در دیوان هند (ص ۲۰۸ فهرست loth)؛ نسخه‌ای در برلین (شپرنگر) نوشته حسین بن عبدالرحمن بن عبدالغنی در دهه دوم جمادی الثانی ۷۲۵ در دروس؛ نسخه‌ای در تاشکند از گزیده آن (۳۰۱/۱ ش ۶۹۰) که مانند چاپ شده است، از قرن ۹ و در آغاز و انجام با نسخه آستانه یکی نیست (ن.ک.: نشریه ۱۸۴/۹)؛ نسخه‌ای از گزیده آن در موزه بریتانیا (Add 7496 Rich).

چاپ: به اهتمام دانشمند آلمانی داود هاینرخ مولر با حواشی و فهارس در لیدن به سال ۱۸۸۴-۱۸۹۱، در دو مجلد؛ مختصر کتاب البلدان (از علی بن حسن شیرازی در حدود سال ۴۱۳ هـ) به‌کوشش استاد دخویه شرق‌شناس هلندی در لیدن به سال ۱۸۸۵ (=۱۳۰۲ق) با تعلیقات به عربی و لاتینی [رک: اکتفاء القنوع (ص ۴۹-۵۰ و ۶۰) و معجم المطبوعات (۲۰۵.۱-۲۰۶)]، همان را در بغداد عیناً به‌چاپ افست منتشر کرده‌اند.

[مجله ایرانشهر سال ۱۳۰۵ش (دوره چهارم، ص ۴۵-۴۸ و ۱۶۴-۱۶۸ و ۲۳۵-۲۴۰)؛ محمد معین، «اخبار البلدان ابن الفقیه» در مجله یغما (سال اول شماره ۸ آبان ۱۳۲۷ ص ۳۴۱-۳۴۴)؛ بروکلمان ذیل ۱: ۴۰۵]

شرح و حواشی:

۱- اخبار البلدان (مختصر)؛ ابن فقیه، احمد بن محمد (-۳۶۵)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۲۹/۱

آغاز: آغاز اخبار البلدان (جزء ثانی) متضمن فهرست مندرجات: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی نبیه محمد و آله اجمعین الطاهرین، هذا بقیة القول علی العراق و البصرة و اخبار دار فتحها و الوقت الذی بنیت و ما فیها من العجایب و القول فی الابله و القول فی البطایح و القول فی واسط و القول فی النبط و الخوز و القول فی بغداد و اخبار کور دجله و القول فی سر من رآی، القول فی خراج الدنیا و ما کان یحمل الی بیت السلطان من بلد الی بلد، القول فی الاهواز و فارس و مدنها، القول فی قرمیسین و اخبار شدیز، القول فی همذان و عجایبها، القول فی نهاوند و اصبهان و قم و عجایبها، القول فی الری و دنباوند و اخبار بیوزاسف، القول فی قزوین و ابهر و زنجان و طبرستان، القول فی خراسان و مدنها و اخبارها، القول فی الترک و اخبارهم و قبایلهم و شرایعهم.
آغاز قسمت دوم: و ذکر نحن فی هذا المواضع آشیا من اخبار البلدان لم یذکر فیها رسالتین کتبهما الینا ابودلف مسعر بن المهلهل البنازعی حکی فی احدهما اخبار الترک و الهند و غیرهما بمشاهدته ذلک، و فی الاخری آشیار آها و شاهدها فی عدة من البلدان حقها ان نرسم فی هذا الکتاب اذا کانت من فنه، و من ذلک ایضا کتابا جمعه احمد بن فضلان بن العباس بن راشد بن حماد مولی محمد بن سلیمن الهاشمی فی اخبار الترک و الخزر و الروس و الصقالبه و الباشغرد و غیرهم مما وقف علیه و نظر الیه لان المقتدر بالله انفذه الی بلد الصقالبه فی سنة تسع و ثلثمائة باستدعا ملکهم ذلک رغبة منه فی الاسلام فحدث یجمع ما شاهدنی فی هذه البلدان بمعاینته و نظره و صلی الله علی محمد نبیه المصطفی و سلم تسلیما؛ **انجام:** و من ملوکهم الصغار طرخان بزرگ جورتکین یمرون سهران غورک، تم الکتاب بحمدالله تعالی هاهنا تألیف احمد بن محمد بن اسحق الهمذانی المعروف بابن الفقیه من کتاب اخبار البلدان والحمدلله رب العالمین و صلی الله علی نبیه محمد خاتم النبیین و رسول رب العالمین.
جزء ثانی کتاب اخبار البلدان، در ادامه آن دو رساله ابودلف به ابن فقیه به او و رساله ابن فضلان آمده است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ دارای سرلوحی مستطیل به سیاهی و لاجورد با عبارتی به خط کوفی تزیینی که قسمتی از آن پاره شده و از میان رفته است و آنچه باقی مانده «المحمد الفقیه» است، با یادداشت «داخل عرض شد» به‌تاریخ‌های ۱۲۶۶، ۱۲۷۰، ۱۲۷۲، ۱۲۸۷، ۱۲۸۹، ۱۲۹۷؛ واقف: ابن خاتون، تاریخ وقف: ۱۰۶۸ق؛ کاغذ: بغدادی حنایی، جلد: پارچه‌ای، ۱۷۵گ (۱-۱۷۵)، ۱۹ سطر (۱۳×۱۷/۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۲سم [ف: ۸ - ۴۵۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۰۷/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۷۸۰]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [نشریه: ۲ - ۲۷۱]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ع ۹۸/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: ۱۸۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۱۹

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** الملوک الذین ...

ضیاء الادبای دیلمی ذیقعده ۱۳۴۵ (کذا)
خط: نسخ، کا: ضیاء الادبای دیلمی، تا: ذیقعده ۱۳۴۵ق؛ رونویس نسخه شماره ۵۲۲۹ است که در زمان نیابت تولیت مرحوم اسدی برای چاپ استکتاب و اوراق آن از چپ به راست صحافی شده است؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۴۳۶گ، ۳۰-۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵/۵سم [ف: ۸ - ۴۶۲]

● **اخبار بنی اسرائیل (منتخب)** / داستان / عربی
axbār-e banī esrāeīl (mn.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۱۶
خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۲۳ر - ۲۶پ) [مختصر ف: ۸۰۶]

● **اخبار تجارتی و صنعتی و کشتی رانی** / متفرقه / فرانسوی
axbār-e tejāratī va san'atī va keštīrānī
Rapport Sur le Commerce, l' Industrie et la Navigation Marittime de le Ville de Grand Pendant l' annee 1893 adresse a Son Excellance Le General Sad ed Dowle Mirza Djewate Khan Envoye extraordinare et ministre plenipotentiaire de perse A Bruxelles.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۴۰
بی‌کا، بی‌تا؛ به خط ایتالیک؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی، ۴۱گ، ۲۷ سطر (۱۳×۱۹)، قطع: خشتی، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۱۶۲]

● **اخبار جاهلیت** / تاریخ / فارسی
axbār-e jāhelīyat
رساله مختصری است در حالات و احوال ملوک و قبایل قبل از اسلام که از کتاب‌های تاریخ انتخاب و به فارسی ترجمه شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۷۴/۲
آغاز: جذیمه پسر مالك بن فهم است که در مملکت حیره سلطنت داشت و بواسطه برصی که داشت عرب از خوف او را مبروص نمی خواندند؛ **انجام:** گفتند خدا فرمود چگونه دانستید و کجا امر کرد شمار را که این صورت را سجده کنید آنها مهلت برای جواب خواستند و بعد از سه روز تمام آن مردم ایمان آوردند و جملگی بیست و پنج تن بودند.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۷۸ص (۷۵-۱۵۲)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۲۵ - ۸۴]

● **اخبار جنگ بین الملل اول** / تاریخ جهان / فارسی
axbār-e jang-e beyn-ol-melal-e avval
قزوینی، محمد، ۱۲۵۶ - ۱۳۲۸ شمسی
qazvīnī, mohammad (1877 - 1949)
یادداشت‌های مؤلف است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۰۸
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با پاره‌هایی از روزنامهها در دفتری کوچک باریك؛ جلد: گالینگور مقوایی، ۳۲گ، قطع: رحلی [ف: ۱۶ - ۳]

● **اخبار جهان** / متفرقه / فارسی
axbār-e jahān
کاشانی، علیقلی بن محمد باقر، ق۱۳ قمری
kāšānī, 'alī-qolī ebn-e mohammad bāqer (- 19c)
اخبار عالم از سوم اکتبر ۱۸۷۱م تا ۲۶ اکتبر همان سال در این کتاب آمده و مطالب آن بیشتر راجع به فرانسه و انگلیس و چند کشور اروپایی و نیز اخباری راجع به‌جهان‌گشایی‌های روسیه و وضع نابهنجار عثمانی و تشکیل دولت فدرال آلمان و اختلافات بین دول اروپا وجود دارد و ضمناً از اختراعات و اکتشافات قرن نیز سخنی گفته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳/۲
آغاز: روزنامه سوم و چهارم اکتبر ۱۸۷۱م فرانسه؛ **انجام:** آن عمل کرده دوستانش خوشوقت و دشمنانش منفعل گشتند
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج بنفش مقوایی، ۱۱۴ص (۷۶- ۱۸۹)، ۱۵ سطر کامل (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۴ - ۲۹۸]

● **اخبار جهان** / تاریخ / فارسی
axbār-e jahān
اخبار جهانی که مندرج در این نسخه است مقتبس از روزنامه‌های مختلف عالم است و در آن مسائل راجع به پروسیان و جنگ پروس و فرانسه جالب توجه می‌باشد خاصه اعمال فرانسوی ها و نابسامانی اسرای دو طرف متخاصم.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳/۶
آغاز: بسمله، روزنامه فیگار و نمره ۱۹۵ و ۲۴ سپتامبر سنه ۱۸۷۱؛ **انجام:** در اولین روز هفته آینده بنا بمرافعه خواهند گذارد
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج بنفش مقوایی، ۱۴۶ص (۴۳۰- ۵۷۵)، ۱۵ سطر (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۴ - ۳۰۱]

● الاخبار الحسان من احادیث نبی آخر الزمان /
حدیث / عربی
axbār-ul-ḥisān min aḥādīṯ-i nabīyy-i āxar-uz-zamān
صدرالافاضل، مرتضی حسین، ق۱۵ قمری
sadr-ol-afāzel, morteza hoseyn (- 20c)
تاریخ تألیف: غره رجب ۱۴۰۲ق؛ محل تألیف: تهران
شصت و سه روایت در فضایل اهل بیت (ع) و بعضی از آداب و سنن را که از پیامبر اکرم (ص) در کتاب «اخبار اصبهان» ابونعیم اصفهانی آمده، در این کتاب انتخاب شده است.
آغاز: الحمدلله خلق الانسان و علمه البیان ... کنت مشتغلا بتألیف کتاب المقتبس من أحادیث الرسول الأعظم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۵۹
آغاز: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف:۱۸-۱۴۱]

● اخبار حسینیه در اخبار (تاریخ) مدینه / تاریخ / فارسی
axbār-e huseynīye dar axbār-e (tārīx-e) madīne
آق سلطان، - ۹۷۰ قمری
āq soltān (- 1563)
وابسته به: خلاصة الوفا بأخبار دار المصطفی؛ سمهودی، علی بن عبدالله (۸۴۴-۹۱۱)
سال ترجمه: چهارشنبه ۷ شوال ۹۶۹ق
ترجمه‌ای است از کتاب «خلاصة الوفا باخبار دار المصطفی» نورالدین علی سمهودی (متوفای ۹۱۱) در هشت «باب» در تاریخ و جغرافیای مدینه.
آغاز: سپاس بسیار وستایش بی شمار پروردگاری راکه مشرف ساخت مدینه پر سکینه راباقامت بااستقامت حضرت رسالت
[استوری ۴۲۷/۱ و ۱۳۰۷؛ بریگل ۱۲۹۲، فهرستواره منزوی ۱۶۸/۱]

۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۰۱
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: جمال الدین محمد بن ابوالقاسم صفوی، تا: ۱۸ رجب قرن ۱۰؛ مصحح، روی برگ اول یادداشتی درباره کتاب و مترجم و تاریخ وفات وی آمده است؛ جلد: تیماج دورو بدون مقوا رو ضربی، ۱۱۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۹۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعد از آن بدست زید بن حسن ... پس قبض نمودند آن صدقات را ایشان.
خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن خواجه حسین هروی، تا: ۹۸۷ق، جا: مکه در سال حج؛ با سرلوح، نسخه را محمد رضا در محرم ۱۳۲۰ مرمت کرده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی زرکوب ترنجی، ۲۶۸ص، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۵۹۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۹۵/۲-ف
نسخه اصل: طوپقپوسرای روان کوشکو ۱۵۲۵. نام مؤلف به استناد فهرست حوزه علمیه امام صادق ۱۹۴/۱ ذکر شد؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن حسین همدانی، تا: پنج‌شنبه ۱۸ ذیقعده ۹۹۲ق [فیلمها - ف: ۳ - ۸۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۲
نام مؤلف به استناد فهرست حوزه علمیه امام صادق ۱۹۴/۱ ذکر شد؛خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ مجدول به لاجورد، صفحه آغاز با سرلوح مذهب، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج زرین، ۱۵۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۴۹]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۱۴-ف
نسخه اصل: کتابخانه جان رایلندز در منچستر، ۴۳۶ فارسی. نام مؤلف به استناد فهرست حوزه علمیه امام صادق ۱۹۴/۱ ذکر شد؛ خط: نستعلیق، کا: فقیر محمدی نقش بندی عطاری، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۱۳۰ق؛ مقابله شده در رجب ۲۲ جمادی الاول ۱۱۳۰ [فیلمها - ف: ۳ - ۱۰۹]

● اخبار الحلاج / عرفان و تصوف / عربی
axbār-ul-ḥallāj
کتابی بدین نام به‌کوشش لوئی ماسینیون و پل کراوس در پاریس به سال ۱۹۳۶ به چاپ رسیده است.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۰/۱ ـ د
آغاز: بخش نخست: و سئل عن المعرفة فقال هی عبادة فی المعنی عن رویة الاشیاء و استهلاک الکل؛ **انجام:** ان کنت بالغیب عن عینی محتجبا فالقلب یرعاک فی الابعادو النائی. و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ نسخه افتادگی دارد و کامل نیست و دو بخش است در دو جای دفتر، بخش دوم از بند ۳۴ ماسینیون است تا داستان آمد و شد شبلی با او و در ده روز بدین‌گونه: «قال: القرن لسان کل علم و لسان القرآن الاحرف المؤلفة ... ثم جئت الیه فی الیوم العاشر فسمعته ینشد: فیک معنی یدعوا النفوس الیکا ×× و دلیل یدل منک الیکا / لک قلب الیک عیون ناظر ×× ات و کلها فی یدیکا»، در ۲پ-۴پ خطبه‌های عربی است و در ۵ر بندی است به عربی در «قسمة العلوم»؛ تملک: شرف الدین محمد مکی بن ضیاء الدین محمد ... بن طاهای قرشی حارثی همدانی خزرجی هاشمی عاملی شامی حانینی جزینی در ۱۰۵۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی، ۷گ (۱ر-۲ر و ۶۲ر-۶۷پ)، ۳۲ سطر (۷/۵×۱۳)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۵]

← اخبار خارجه ≻ جنگ عثمانی و روس

● **اخبار خارجه (در سال ۱۸۸۴م)** / فارسی
axbār-e xāreje (dar sāl-e 1884)
کازرانی ، محمود، قرن ۱۴ق
kāzerānī, mahmūd (-20c)
ترجمه از منابع خارجی به‌وسیله محمود کازرانی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۰۹
آغاز: اخبار تلگرافی روزنامجات انگلیس از مورخه ماه ژانویه؛
انجام: که در سابق در آن نیزکار شده جمادی الثانی سنه ۱۳۰۱
خط:نستعلیق، کا: = مؤلف، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج ضربی، ۱۳ سطر (۱۴×۲۶)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [الفبائی ف: ۲۸]

● **اخبار درباره محمد بن حنفیه** / تراجم / فارسی
axbār darbāre-ye mohammad-e-bn-e hanafīye
عقدائی، محمد جعفر بن علی، ق۱۳ قمری
'aqdā'ī, mohammad ja'far ebn-e 'alī (- 19c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۵۳/۲
آغاز: بسمله حمدله و بعد چنین گوید محمد جعفر العقدایی الیزدی الشهیر بواعظ که این رساله‌ایست در ذکر اخباریکه دلالت میکند بر خوبی محمد بن حنفیه فرزند امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی، تا: ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش یک طرف تیماج زرد و طرف دیگر تیماج مشکی، ۸ص (۲۴۹-۲۵۶)، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۶۵۹]

● **اخبار الدول و آثار الاول** / تاریخ / عربی
axbār-ud duwal wa āṯār-ul uwal
قرمانی، احمد بن یوسف، ۹۳۹ - ۱۰۱۹ قمری
qermānī, ahmad ebn-e yūsof (1533 - 1611)
وابسته به: العیلم الزاخر فی احوال الاوائل و الاواخر = الحافل الوسیط و العیلم الزاخر المحیط فی احوال الاوائل و الاواخر؛ جنابی، مصطفی بن حسن (-۹۹۹)
تاریخ تألیف: شنبه اول محرم ۱۰۰۸ق
گزیده‌ای است از تاریخ جنابی (-۹۹۸ق) که به «تاریخ قرمانی» نیز خوانده شده است. کتابی است تاریخی پیرامون انبیاء و مرسلین (ع) و خلفاء و ائمه اهل البیت (ع) و فضایل قریش و صحابه و خلفای بنی امیه در شام و اندلس و خلفای بنی العباس و خلفای فاطمی و غیر آنان از سلسله‌های مختلف، از جمله سلاطین عثمانی و صفویه و در باب آخر اخبار امم ماضیه و عجایب و غرایب و مدن و بلدان را آورده است. کتاب دارای یک «مقدمه» در ۷ «فصل» و ۵۵ «باب»، هر باب دارای چند «فصل» است.
آغاز: الحمد لله علی تصاریف العبر عند سماع التواریخ و السیر ... و سمیته: اخبار الدول و آثار الاول
انجام: کمله مؤلفه و لفقه مع توزع البال ... و الحمد لله رب العالمین
چاپ: در حاشیه «تاریخ الکامل» لابن الاثیر الجزری در ۱۲۹۰ق در بولاق؛ بغداد، سنگی، ۱۲۸۲ق.، وزیری بزرگ، ۱۱+۴۹۹ص
[التاریخ و التراجم ص ۲۰؛ معجم المطبوعات ۱۵۰۵؛ آربری ۱۷؛ بروکلمن ۳۰۱/۲ ذیل ۴۱۲/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۵عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر؛ احمد بن یوسف بن احمد ... کستهل المحرم الحرام سنة ثمان بعد الالف من الهجرة النبویه ...
نسخه اصل: چستر بیتی - دبلین ش ۳۱۰۹ (اربری فهرست چستر بیتی ۴۴/۱)؛ خط: تعلیق، کاتب = مؤلف (احتمالاً)، تا: ۱۰۰۸ق؛ مصحح، محشی، در وسط ۵ برگ به‌خط دیگری است که بعد از مؤلف نوشته شده است؛ ۴۱۸گ، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۱ - ۱۶۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۸۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای اجازه احمد کردی و مصطفی حموی به شیخ محمود چلبی داغستانی؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۱۵/۷سم [ف: ۱ - ۱۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۴۰
خط: نسخ مغربی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا رویه پارچه سبز، ۲۷۶گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۴۲۰۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۴۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: میشن سرخ ضربی، ۳۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۲×۲۶/۲سم [ف: ۱ - ۱۹]

۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۲۹
خط: نسخ، کا: حسنی دزفولی، تا: شنبه ۵ جمادی الاول ۱۲۳۸ق [نشریه: ۲ - ۱۳۶]

۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۱۵/۱۰
یادداشتی از اخبار الدول درباره شهر قونویه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۳۰۰]

● **اخبار راجع به علی علیه السلام** / کلام و اعتقادات / فارسی
axbār rāje' be 'alī 'alayh-es-salam
نویسنده که از محبان علی (ع) بوده است می‌گوید بنابر قول شیخ

ابوالقاسم بلخی به‌نقل ابن ابی الحدید در زمان پیغمبر منافق با سب و دشمنی به علی (ع) شناخته می‌شد و از آنجا که علی مقام برتر از دیگران دارد لازم است که اخبار و داستان‌های او کلاً شناخته شود. در ذیل این قول نویسنده اخبار و داستانی از آن شهسوار اسلام نقل می‌کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۴۱/۲

آغاز: شیخ ابوالقاسم بلخی و بسیاری از ارباب حدیث و اخبار؛ **انجام:** پدرش تاج مادر اورا ... آیند

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محتملاً میرزا رجب علی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۱۵ص (۳۸۵– ۳۹۹)، ۱۴ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ – ۴۰۵]

● **اخبار رتن شاهول** / تاریخ / عربی

axbār-e ratan šāhūl

اخبار رتن شاهول بن جکندریق بن مهادیو

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۱/۲–ف

نسخه اصل:ایاصوفیا ش۴۸۱۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها – ف: ۱ – ۴۱۶]

● **اخبار روز** / گوناگون / فارسی

axbār-e rūz

آوانس ارمنی، ق۱۴ قمری

āvāns-e-armanī (- 20c)

از اوانس مسیحی و محمد قزوینی. محتویات آن عبارت است از: خبر مرگ پرنس دارانژ ولیعهد هلاند به‌نقل از روزنامه پطرزبورغ؛ مطالبی درباره وفات پرنس دارانژ از قول روزنامه طمیس؛ وفات ژنرال تتلبن؛ اخبار مختلفه؛ واقعه عجیبه‌ای از پیش‌گویی‌های شخصی به‌نام گومبرلاند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۴۳

آغاز: بیست و یکم ماه ژون عصر امروز پرنس دارانژ ولیعهد هلاند دو ساعت و نیم از ظهر گذشته؛ **انجام:** تقریباً پنجاه نفر از اجزای مجلس و کلا جمع شده بودند چون مجلس شروع کرد مجبوراً متفرق شدند.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذ نقش و نگاردار عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ، ۱۲ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۶ – ۴۹۲]

● **اخبار روزنامه تایمس (ترجمه)** / روزنامه – فارسی

axbār-e rūzname-ye tāyms (t.)

شامل اخبار داخله و خارجه روزنامه تایمس مورخه ۱۸۸۵ مسیحی است و در آن از اخبار پارلمان انگلیس و مسأله سر حد افغانستان و اختلاف بین انگلیس و روس صحبت رفته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۹۶

آغاز: بسمله: ترجمه اخبار روزنامه انگلیسی موسوم به تایمس مورخه؛ **انجام:** و زحمات و مخارج در افغانستان بی حاصل.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۸گ، ۱۲ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ – ۴۵۶]

● **اخبار روزنامه تایمس (ترجمه)** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūzname-ye tāyms (t.)

گزارشی است ترجمه شده از روزنامه انگلیسی «تایمس» مورخ دوم مارس ۱۸۸۵ میلادی مطابق ۱۲ حوت ۱۳۰۲ قمری، مربوط به دعاوی دولت روس در اراضی مرغ اب و هری افغانستان.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۴۸

آغاز: ترجمه اخبار روزنامه انگلیسی موسوم به تایمس ... اخبار نویس تایمس بتاریخ دهم ماه حوت از سنت پطرز بورغ

خط:نسخ خوش،بی‌کا،تا:۱۳۰۲؛کاغذ:آبی، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ – ۵۶]

● **اخبار روزنامه تایمس و گرافیک و استاندارد (ترجمه)** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūzname-ye tāyms va gerāfīk va estāndārd (t.)

پاره‌ای از مقالات روزنامه تایمس و گرافیک و استاندارد سال‌های ۱۳۰۰ و ۱۳۰۱ است که به فارسی درآوردنده‌اند.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۵۳ – ج

آغاز: بسمله. ترجمه اخبار روزنامه انگلیسی موسوم به تایمس هفدهم ماه اوت سنه ۱۸۸۳ مطابق سیزدهم شهر شوال المکرم سنه ۱۳۰۰ هجری؛ **انجام:** و قتل آنها را بحاکم خرتوم اطلاع داد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، فاقد جلد، ۴۰گ، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۵۰]

● **اخبار روزنامه سن پطرزبورغ** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūzname-ye san peterzbūrq

کاشانی، علیقلی بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

kāšānī, ‘alī-qolī ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

وقایع عالم از ماه اوت ۱۸۷۵ میلادی است و بین آنها حوادث پروس و فرانسه و انگلیس و عثمانی و خاصه وقایع بعد از جنگ پروس و فرانسه بسیار جالب توجه می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۷/۲

آغاز: اخبار روزنامه سن پطرز بورغ مورخه ماه اوت؛ **انجام:** مبلغ چهارصد و پنجاه و دو هزار و سیصد و شش تومان و نه هزار بیش از خرج است

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: طهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی حاشیه زر مقوایی، ۹۳ص (۱۰۵-۱۹۷)، ۱۴ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۴ - ۳۰۴]

● **اخبار روزنامه وبا و روزنامه های دیگر** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūznāme-ye vabā va rūznāme-hā-ye dīgar

علیقلی، ق۱۳ قمری

'alī-qolī (- 19c)

اخبار عالم و حوادث اتفاق افتاده به‌سال ۱۸۷۴م مفصل آمده است. حوادث مندرج درآن حوادثی است که در تاریخ مزبور در اروپا رخ داده و روزنامه وبا یا مستقیماً آنها را نقل و یا از روزنامه‌های دیگر جمع‌آورده است. وقایع استانبول و عثمانی و آلمان آن بسیار خواندنی است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۴

آغاز: اخبار روزنامه وبا سنه ۱۸۷۴. اخبار تلگرافی، از مادرید مورخه شب ۲۶ ماه مارس؛ **انجام:** پلهائی را که کارلیستها از کشتی ساخته بودند خراب کرده است بطوریکه اگر شکست بخورند راه گزیر ندارند

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: طهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج آبی یک‌لایی، ۴۰گ، ۱۴ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۴ - ۲۷۲]

● **اخبار روزنامه های اروپا** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūznāme-hā-ye orūpā

ترجمه از: علیقلی خان و علی بن رضا

شامل اخبار عالم مندرج در روزنامه های ژنو و گرافیک است بدین‌قرار: اخبار روزنامه ژنو، شامل وقایع سیاسی و اقتصادی و علمی عالم در سال ۱۲۸۸ق می‌باشد؛ ترجمه روزنامه گرافیک است که مشتمل بر وقایع عالم از ۲۵ نوامبر تا اواخر ژوئیه سال بعد می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۵

آغاز: اخبار روزنامه ژنو، فرانسه، موافق اخباریکه از آن مملکت رسیده؛ **انجام:** این کبوتر را یکسال و نیم پروسیها نگاهداشته بودند تا این اواخر که فرار کرد نزد صاحبش مراجعت کرده است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق، جا: طهران؛ به‌خط ناصرالدین شاه در صفحه اول نوشته شده: «تماماً ملاحظه شد»؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج آبی مقوایی، ۱۹۰گ، ۱۴ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲]

● **اخبار روزنامه‌های خارجی** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūznāme-hā-ye xārejī

مستوفی، باقر بن رضا، ق۱۴ قمری

mostawfī, bāqer ebn-e rezā (- 20c)

شامل اخبار حوادث مهمی که در اطریش و مجارستان و روسیه و انگلیس و فرانسه و چین و ماچین کشورهای دیگر عالم اتفاق افتاده است و در روزنامه‌های مختلف جهان مسطور می‌باشد ترجمه شده و تقدیم به ناصرالدین شاه گردیده است. روزنامه‌های اساس این ترجمه عبارتند از: «کرسین دانس» و «ان کوره رو» و «اپوکا» و «لیزین» و «استاندر» و «آلمان» و «گولوا» و «آلاساک».

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۰

آغاز: اطریش و مجارستان، موافق روزنامه کرسین دانس؛ **انجام:** هرگاه قشون را منظم می‌نمودند اسباب تشویق فراهم خواهد آورد

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۳۰۱ق، جا: طهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: کاغذی گل و بوته دار مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۸گ، ۱۴ سطر (۱۳×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۴ - ۲۴۶]

● **اخبار روزنامه های مختلف لاتیورکی و ژورنال دوسن پطرزبورغ و روزنامه گرافیک (ترجمه)** / روزنامه / فارسی

axbār-e rūznāme-hā-ye moxtalef-e lātyūrkī va žornāl du sanpeterzbūrq va rūznāme-ye gerāfīk (t.)

مشتمل است بر ترجمه اخبار جهان از روزنامه‌های مرقوم الذکر برای ناصرالدین شاه و حاوی وقایع عالم و مربوط به سال ۱۸۷۲م که متوالیاً ذکر شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۴

آغاز: ترجمه اخبار مختلفه از روزنامهای لاتیورکی و ژورنال دوسن پطرزبورغ دولت روسیه و اتازیونی، گفتگو و سؤال و جواب اتازیونی با دولت بهیه انگلیس در فقره مشهور به الاباما باعث این شد که؛ **انجام:** خانهای کثیر خراب و سرنگون گردید اشجار زیاد از ریشه کنده شد و از متوطنین زیاد تلف گردیدند

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ آخر نسخه آمده: «خانه زاد دولت جاوید قرار علی بن رضای نامه نگار»؛ کاغذ: فرنگی آبی سیر و فستقی و آبی روشن، جلد: تیماج سرمه‌ای کنار زر مقوایی، ۴۰۷گ، ۱۳ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۷۲]

● **اخبار روزنامه‌های هند** / روزنامه / فارسی
axbār-e rūznāme-hā-ye hend
حائری صدرالمعالی، حسین بن رضا، - ۱۳۳۶ قمری
hā'erī sadr-ol-ma'ālī, hoseyn ebn-e rezā (- 1918)
شامل ترجمه اخباری است که از روزنامه کوه نور لاهور فراهم آمده و در آن از اجاره مشهد به‌وسیله روس‌ها و اعمالی که روس‌ها نسبت به هندوستان خواهند کرد و نقشه متقابل انگلیس‌ها و جنگ چین و فرانسه و کمیسیون سرحدی که سرحد روس‌ها و افغان‌ها را معلوم می‌کند و چند مطلب دیگر سخن رفته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۲
آغاز: روس و مشهد مقدس، نگارنده کوه نور لاهور می‌نویسد که از مطالعه روزنامجات؛ **انجام:** کس ندانست که منزگه مقصود کجاست
خط: نستعلیق، کا: محمد قزوینی، بی‌تا، جا: طهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کاغذی گل و بوته دار عطف تیماج قرمز مقوایی، ۱۸گ، ۳۱ سطر (۱۳×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۴ - ۲۴۸]

● **اخبار روسیه** / روزنامه / فارسی
axbār-e rūsīye
ماردروس، ق۱۹ میلادی
mārdrūs (- 19c)
ترجمه اخبار مختلفه از روزنامه‌های ژورنال دو سن پطرزبورغ و لاتیورکی.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹/۲-۶۴۳۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سده ۱۳ و ۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۵۴گ، ۱۳ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۷۶]

● **الاخبار الزکردانیات** / حدیث / عربی
al-axbār-uz-zakardānīyyāt
فارسی، حسن بن زکردان،
fārsī، hasan-e-bn-e zakardān
تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۳ ذیحجه ۵۶۹ق؛ محل تالیف: ری
پانزده حدیث است منقول از حضرت امیرالمؤمنین (ع)، به روایت ابو محمد حسن بن ابی علی بن حسن سبزواری.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۷۶/۱
آغاز: حدثنا الشیخ الامام العالم منتجب الدین فرید العلماء. ...قال اخبرنا الشیخ العالم زین الدین شمس الطائفة ابو القاسم
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوای روکش پارچه، ۸گ (۴۶ر-۵۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

● **اخبار الزینبات** / عربی
axbār-uz-ziynabāt
عبیدلی، احمد بن محمد، ق۷ قمری
'obaydelī, ahmad ebn-e mohammad (- 13c)

تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۳
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۲۱]

● **اخبار السبعة العباد = خبر السبعة عباد و ما جری مع الملک من امر الجاریة** / تاریخ / عربی
axbār-us sab'at-il 'ibād = xabar-us sab'at-i 'abbād-in wa mā jarā ma'a-l mulk min amr-il jārīya
حکایت هفت تن از عباد بنی اسرائیل است و جریان دختر پادشاه که خود را به‌صورت پسر درآورده و همراه پدر خود به آنان ملحق گردیده، این حکایت از اهل سنت و به روایت ابن عباس از پیامبر اسلام نقل گردیده است.
[فهرست المخطوطات العربیة فی مکتبة باریس الوطنیة، ص ۷۵، با عنوان «خبر السبعة عباد ...»]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۶۹/۲
آغاز: عن ابن عباس رضی الله عنهما انه قال قال رسول الله کان فی بنی اسرائیل سبعظ عباد قد رفضوا الدنیا و ترکوها لاهلها فقال بعضهم لبعض؛ **انجام:** هذا جزاء من یصنع الفاحشة و یدعی بها علی اولیاء الله تعالی ففعل ذلک قال یحیی بن معاد اعداء الانسان ثلاثة دنیاه و شیطانه و نفسه فاحترس.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه قرن ۱۲ق؛ مصحح، محشی، کاتب در آغاز نسخه چنین نگاشته است: «اخبار السبعة العباد علی التمام و الکمال و نعوذ بالله من الزاید و الناقص»، یادداشتی به سال ۱۲۳۴ در پایان نسخه آمده است؛ مهر: «هو الهادی و انا عبده» (هشت ضلعی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج مجدول عطف تیماج مشکی، ۵گ (۱۳۹-۱۴۳)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۲ - ۴۴۶]

● **اخبار شاهی اوده** / تاریخ / فارسی
axbār-e šāhī ūde
تاریخ عمومی هند است که به‌صورت یادداشت‌های تاریخی روزانه مناطق مختلف کشور اوده را گزارش می‌دهد. در این نسخه از ۲۸ صفر ۱۲۶۷ مطابق ۲ جنوری ۱۸۵۱ شروع شده و به روز ۳۱ دسمبر ۱۸۵۱ پایان می‌یابد و در هر روز اخبار و سرگذشت هر شهر یا منطقه را می‌آورد و در نتیجه جزئیات حوادث آن کشور را در بردارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۴۰

آغاز: اخبار بیت السلطنت لکهنو ... دیروز سیمی گلو پسر مدارا بیک منوفی ساکن حسین آباد مهدی حسین نبیره مدارا بیک را همراهی برده؛ **انجام:** برین معنی کو تو ال پروانه در باب مخالفت این معنی بنام نهانه دار عبس باغ جاری نمود.

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۱۸۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۶-۳۱۷]

● اخبار الشیعة و الناصبة و مناظرتهم فی امیر المومنین / کلام و اعتقادات / عربی

axbār-uš šī'a wa-n nāṣiba wa munāẓirat-i-him fī amīr-il muminīn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۵۴/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ابعاد متن: ۷/۵×۱۳/۵، قطع: بغلی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۶۷]

● اخبار الصادقین = ترجمه من لا یحضره الفقیه / حدیث / فارسی

axbār-os-sādeqīn = t.-ye man lā yahzor-o-h-ol-faqīh

یزدی، محمد مقیم بن محمد علی، - ۱۰۸۴ قمری

yazdī, mohammad moqīm ebn-e mohammad 'alī (- 1674)

وابسته به: کتاب من لایحضره الفقیه = من لایحضره الفقیه؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)

ترجمه تحت اللفظی «من لا یحضره الفقیه» است و جلد سوم آن که در «باب القضاء» در روز ۲۶ جمادی الاول ۱۰۵۷ق به پایان رسیده است. وی با وجود تبحر و مهارتش در درک معانی و مفاهیم اخبار به عللی که در مقدمه می‌نویسد تنها به ترجمه متن آن اکتفا نموده و به تفصیل و توضیح آن نپرداخته است.

۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۴

کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۱۱۲]

۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۵

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین حسین بن محمد صادق حسنی حسینی، تا: ۱۰۶۰ق؛ از آغاز افتاده دارد [نشریه: ۶ - ۵۸۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۳۷

آغاز: بسمله. باب ذکر آنچه نهی کرده پیغمبر صلی الله علیه و آله گفت شیخ جلیل ابوجعفر محمد بن علی بن حسین موسی بن بابویه قمی ... گفت نهی کرد رسول الله صلی الله علیه و آله از طعام خوردن در وقت جنابت و گفت آن موجب درویشی است و نهی کرد از چیدن ناخن به دندان و مسواک کردن در حمام؛ **انجام:** باب استبراء کنیزان روایت کرده عبدالله بن قاسم از عبدالله سنان

موجودی آن شامل باب ذکر مناهی النبی (ص) و کتب حدود، وصیت، میراث (تا باب میراث فرزند و والدین از شوهر) و ... می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مذیل است به هشت برگ ابوابی از کتاب المعیشة (باب مبایعه و عینیه و عاریت و ...) و باب نوادر طهارت تا باب استبراء کنیزان؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج فرنگی، ۱۶۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲ - ۷۴۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۲۵

آغاز: وصی او و خلیفه اوست بعد از رسول بیفاصله و بحق امام خلقان ... و اخیر آدمیان است؛ **انجام:** و این وصیت طویل است فرا گرفتیم بعضی از آنرا درموقع حاجت و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ رجب ۱۱۲۷ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ برخی از اوراق دارای حواشی، مقابله و تصحیح با نسخه اصل؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج مشکی، ۲۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۱۷]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۴۸

آغاز: باب قضاها و حکمها، باب آنکه جایز است حاکم رفتن نزد وی انکه جایز نیست؛ **انجام:** و داخل میگردانم شما را در موضع بزرگ شریف.

خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن محمد هادی، تا: شنبه ۸ ربیع الثانی ۱۱۳۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۳ - ۲۴۷]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۳۸۶

آغاز: ... باب زیان رسانیدن به کسی که اعتماد کند به کسی؛ **انجام:** ... سنگباران کنند او را ...

ج۳-۴. از اوایل تجارت تا اواخر حدود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی لمینه‌شده، جلد: تیماج فرنگی، ۶۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲ - ۷۵۰]

● اخبار صادقیه = ترجمه منظوم مصباح الشریعة / شعر، حدیث / فارسی

axbār-e sādeqīye = t.-ye manzūm-e mesbāh-oš-šarī'at

عنوان نگار، تقی بن محمد، ق۱۴ قمری

'onvān-negār, taqī ebn-e mohammad (- 20c)

وابسته به: مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة؛ جعفر بن محمد (ع)، امام ششم (۸۰-۱۴۸)

«مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة» منسوب به حضرت صادق (ع) را که مشتمل بر یک‌صد «باب» می‌باشد، در این کتاب به‌نظم کشیده و روز پنج‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۳۴۲ به پایان رسیده است. در آغاز هر باب متن عربی پس از آن ترجمه منظوم آورده

می‌شود.
آغاز: ای خدای بی شریک مهربان ×× کز عدم آری و بخشی جان و نان / انبیا و اولیا را از کرم ×× بهر تعلیم آوری بدهی رقم
انجام: بر دبیر اعلم پیر فقیر ×× رحم فرماید خداوند قدیر
[فهرستواره منزوی ۶۱۰/۶]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۴ و عکسی ۲۳۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۶۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۳۴] و [عکسی ف: ۶ - ۳۴۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۶۵
آغاز: بیشریک الله و ربی ای خدا ×× از زبان و کلک و جان بر تو ثنا؛ **انجام:** سیصد و سی هفت از بعد هزار ×× کن توکل بر خدا عنوان نگار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اشعار چهار ستونی؛ جلد: مقوایی با روکش گالینگور پسته‌ای عطف پارچه‌ای نخودی، ۹۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴۱ - ۵۱]

● **الاخبار الطوال** / تاریخ / عربی

axbār-uṭ ṭiwāl

دینوری، احمد بن داود، - ۲۸۲ قمری

dīnvarī, ahmad-e-bn-e dāvūd (- 896)

چاپ: تهران، ۱۳۴۶ش، سربی، وزیری، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران، شماره ۲۷، منابع تاریخ و جغرافیای ایران، شماره ۷، ل +۴۶۴ص؛ قاهرة، وزارة الثقافة، با تصحیح عبدالمنعم عامر، ۱۹۶۰م، ۴۶۷ص.

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۵۵۶
انجام: و قد کان المأمون وجه الیه حین اتصل به خبره؛ عبدالله بن الحسین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ آغاز نسخه مطابق چاپ است؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۳ ق؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۲۷۷گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۷۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۹۳
خط: نسخ، کا: فرج الله بن هاشم حسینی کاشانی، تا: شب ۷ رجب ۱۲۷۷ق؛ از روی نسخه مورخ ۵۹۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی عطف مشکی، ۲۲۵گ، ۱۸ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۲۳۹۵]

● **اخبار ظهور** / متفرقه / عربی

axbār-e zohūr

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۵۷
آغاز: بسمله ... بالخیر و السعادة و یطلب منه الصحة و السلامة فی دینی و دنیایی؛ **انجام:** شیخ بهاء الدین محمد رحمة الله در اربعین در حدیث سی و ششم در حدیث کمیل بن زیاد ... و آله و سلم تسلیما
خط: نسخ، کا: محمد یوسف، تا: ۱۲۸۴ق؛ اصول ائمه ضمیمه است؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [الفبائی ف: ۲۸]

● **اخبار ظهور الحجة (عج)** / حدیث / عربی

axbār-u ẓuhūr-il ḥujja

روایاتی را بدون نظم خاص در ظهور حضرت حجت (عج) از کتاب‌های روایی آورده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۱۴
آغاز: عن النعمائی، عن جماعة، عن الحسین بن عبدالرحمن ... لایقوم القائم حتی تتفقأ عین الدنیا و تظهر الجمرة فی السماء
نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف. ؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ یا قرن ۱۴؛ ۱۸ص [عکسی ف: ۷ - ۳۱۰]

← اخبار العارفین ≻ من حکایات الصوفیة

● **اخبار عالم** / تاریخ / فارسی

axbār-e ʻālam

مترجمان :میرزا علی؛ مادروس خان دأود خانف؛ میرزا زین العابدین؛ میرزا علیقلی
سال ترجمه: ۱۲۸۸ق
شامل اخبار و وقایع روزنامه کشورهای روس و انگلیس و عثمانی و فرانسه و ایتالیا و سویس است که مترجمان فوق آنها را از روزنامه‌های اروپائی جمع‌آوری کرده‌اند. در این اخبار راجع به عمران و اوضاع داخلی و پیشرفت اجتماعی کشورهای مزبور مطالب چشمگیری وجود دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳/۵
آغاز: روزنامه دوم سپتامبر ماه فرانسه مطابق بیست و چهارم شهر جمادی الاول دولت؛ **انجام:** و از چگونگی تفصیل استحضار حاصل خواهد کرد
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج بنفش مقوایی، ۱۲۳ص (۳۰۷- ۴۲۹)، ۱۵ سطر (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۴ - ۳۰۰]

● **اخبار عالم (ترجمه)** / متفرقه / فارسی

axbār-e ʻālam (t.)

مترجم: مادروس داود خائف

شامل چند شماره روزنامه‌های «تور دو مند» و «سن پطرزبورغ» حوادث جهان که از ۱۲ اکتبر ۱۸۷۴ شروع ترجمه گردیده و اهم مطالب درباره دولت انگلیس و فرانسه و روسیه و عثمانی است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۴

آغاز: ترجمه اخبار از روزنامه طوردوموند نمره ۷۱۷؛ **انجام:** الان در کمال آسودگی و واهمه آمد و شد می‌نمایند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، ۱۳۰سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۴ – ۳۲۶]

● **اخبار عبید بن شریة الجرهمی فی أخبار الیمن و أشعارها و أنسابها** / تاریخ / عربی

axbār-u ʻubayd ibn-i šaryyat-il jurhamī fī axbār-il yaman wa aš'īr-i-hā wa a'nsīb-i-hā

جرهمی، عبید بن شریة، – ۶۷ قمری

jorhamī, ʻobayd ebn-e šaryya (- 687)

عبید جرهمی از نسب‌شناسان دوره جاهلی که عصر اسلامی را درک کرد در دوران خلافت عبدالملک ابن مروان (۶۵–۸۶ق) درگذشت. یکی از وجوه شهرت او آگاهیش درباره تاریخ قدیم عرب و دوره جاهلی بوده است. ابن شریه اثر مستقیمی از خود به‌جا نگذاشته است. دیگران از گفته‌های او و به نام او دو اثر پرداخته اند: «کتاب الملوک و اخبار الماضین»، و «کتاب الامثال» که با عنوان «اخبار عبید بن شرهی الجرهمی فی اخبار الیمن و اشعارها و انسابها» در هند به چاپ رسیده است. مجموع پاسخ‌هایی است که عبید به پرسش‌های تاریخی معاویه داده است. معاویه به نویسندگان دربار خود دستور داد تا این پرسش و پاسخ‌ها را به صورت کتابی درآوردند. تدوین‌کنندگان این اخبار گاه خود روایاتی از مآخذ دیگر به مناسبت افزوده‌اند و چون به سخن عبید برمی‌گردند، بدین نکته اشاره می‌کنند. لحن ابن شریه در مورد سلاطین حمیر، حماسی و اغراق‌آمیز است. نسخه‌های این کتاب در قرن ۴ق رایج بوده و مسعودی در بخش اخبار یمن و عرب عاربه از آن نقل کرده است. در «مصادر التراث الیمنی فی المتحف البریطانی» این کتاب چنین معرفی شده است: «روی عبید أخباره و أجاب فیه عن أسئلة معاویة بن أبی سفیان حول ملوک الیمن القدماء و أخبار العرب فی الجاهلیة، و سلک فیه طریقة الحوار و المسامرة و روایة العشر و الأخبار. و قد وصل الینا بطریق ابن هشام عن البرقی و عمل فیه ما عمل فی سیرة ابن اسحاق من التهذیب.»

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۱/۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الشاکرین و سبحانه تعداد الأیام و السنین ... حدثنا عبید بن شریة الجرهمی عن البرقی یرفع الحدیث أن معاویة بن أبی سفیان کان أمیراً لعمر بن الخطاب عشر سنین ... و کانت أفضل لذاته فی آخر عمره المسامرة و أحادیث من مضی فقال له عمرو بن العاص لو بعثت الی الجرهمی الذی بالرقة من بقایا من مضی فانه ادرک ملوک الجاهلیة و هو اعلم من بقی الیوم فی أحادیث العرب و أنسابها

نسخه اصل: موزه بریتانیا، Or. 2091؛ خط: نسخ، کا: علی بن سعید بن محمد بن هاجر قملانی، تا: جمعه غره شعبان ۱۰۳۱ق؛ ۷۱ص (۱۱۳–۱۸۳)، ۲۵سطر [عکسی ف: ۳ – ۲۹۲]

● **اخبار عرب** / تاریخ / عربی

axbār-e ʻarab

این کتاب اخبار اعراب را از زمان معاویه ذکر می‌کند و در آن باخبر در مجلس معاویه با «عبدالله بن عباس» و «عبدالله بن جعفر» و «عبدالله بن عمر» و «عبدالله بن الزبیر» آغاز سخن می‌کند و نشان می‌دهد که معاویه برای بیعت با «یزید» پسر خود چه سخن‌ها که با ابن عبادله گفت و شنید پس از این خبر مسائل تاریخی دیگری از تاریخ اسلام را می‌آورد که بسیار خواندنی است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹

آغاز: بسمله و به ثقتی، خبر العبادله مع معاویه قال لما قدم معاویة المدینه؛ **انجام:** فامره منی السلام ع صادق جعفر بن محمد بن علی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج یشمی با ترنج و نیم ترنج مقوایی، ۲۳۵گ، ۲۱ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۹ – ۲۸۴]

● **اخبار عرب** / تاریخ / عربی

axbār-e ʻarab

تاریخ مفصل و جامعی است درباره عرب و سنت‌ها و رسوم آنان. باب ۵۹ این کتاب که در نسخه حاضر دیده می‌شود چنین آغاز می‌شود: «الباب التاسع و الخمسون فی اخبار الجاهلیة و او ابدهم و ذکر غرائب من عوائد هم و عجائب ما کان منهم». مؤلف از واحدی (م–۴۶۸) و از تفسیر البسیط او یاد می‌کند و نیز از کتاب الوزراء السبعه، معلم و غلام و زن پادشاه معروف به کتاب «السندباد هند» (کذا).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۵/۴–طباطبائی

آغاز: و الخدم روی عن النبی صلی الله علیه و سلم انه قال بئس المال فی آخر الزمان الممالیک و قال مجاهد اذا کثرت الخدم کثرت الشیاطین؛ **انجام:** و تملک سیف بن ذی یزن و مدحته

العرب بالاشعار ... فاستولی علیها کسری و صارت العمال من جهته و لم تزل کذلک لی حین ظهور الاسلام ... و استقرب الیمن بید المسلمین. و هکذا النعمان سلطان العرب ×× و ما لقی من شده و من نصب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص (۱۱۹–۱۳۰)، ۱۴سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۳ – ۴۳]

← اخبار العلماء باخبار الحکماء ≻ تاریخ الحکماء

● **اخبار علیه در غزوات مرتضویه** / تاریخ معصومین / فارسی

axbār-e ʻalīye dar qazavāt-e mortazavīye

خاکسار، محمد فصیح، ق۱۱ قمری

xāksār, mohammad fasīh (- 17c)

اهدا به: به نام شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷ق) و اعتماد الدوله و مؤتمن السلطنه البهیة الخاقانیة

تاریخ تألیف: ۱۰۵۷ق (در چهل و پنج سالگی مؤلف)

در بیان تاریخ غزوات و ولادت و وفات و مناقب و معجزات امیر مؤمنان علی (ع) مشتمل بر «مقدمه» و دو «فصل» و «خاتمه»: مقدمه در ولادت و تربیت آن حضرت در دامان رسول اکرم (ص)؛ فصل ۱. در محاربات و مجاهدات آن حضرت در رکاب پیامبر اکرم و بقیه احوال وی بر سبیل ایجاز؛ فصل ۲. در وقایعی که بعد از رحلت پیامبر رخ داده و محاربه با قاسطین و ناکثین و مارقین؛ خاتمه در وفات حضرت و شمه‌ای از فضایل و مناقب و معجزات آن حضرت. مؤلف برادر بزرگ میرزا محمد طاهر قزوینی و وزیر میرزا طالب خان اعتماد الدوله است. مؤلف نام خود و کتابش را به‌صراحت در مقدمه ذکر می‌کند.

آغاز: بسمله. ستایش بی منتهی و نیایش لایعد و لایحصی حکیمی را تعالت آلاؤه و تقدست اسماؤه شایسته و سزاوار است

انجام: چندانکه افلاک را مدار و بسیط خاک را قرار لازم ماهیت و سرشته طینت باشد، سایه دولت این شاهنشاه سلیمان شیم ملائک حشم بر ساحت زمانه گسترده و از بارقه شمشیر جهانگیرش نقش وجود اعدا را از صفحه هستی سترده باد و باهتمام قلم معجز رقم این دستور اعظم ... بر گلشن همیشه بهار این سلطنت پایدار گزند عین الکمال مرساد: تا عدل بود مرکز اقبال سلاطین ×× تا تیغ شهانرا ز قلم نیست جدائی / این کلک روان باد از آن تیغ جهانگیر ×× و آن تیغ علم باد در اقلیم گشائی

[نسخه‌های منزوی ۴۴۰۸/۶؛ فهرستواره منزوی ۱۵۴۲/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی شکری آهار مهره، جلد: میشن تریاکی، ۶۴۲ ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۴۵سم [ف: ۶ – ۲۲۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۰۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن تریاکی ضربی، ۲۵۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۸سم [ف: ۲ – ۱۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** (نانویس در خاتمه) ... ذیل در دعای ذات قدسی ... سلیمان مکان ... شروع پروری که از دورباش نهیبش

خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم بن نورالدین محمد شیرازی، تا: صفر ۱۰۶۰ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول به طلا؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن ضربی یشمی، ۳۱۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۶/۶سم [ف: ۲ – ۱۴]

۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۸ – ج

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین محمد داماد فرزند علیخان، تا: شوال ۱۰۶۷ق؛ جدول زر و لاجورد، کمال الدین محمد بن عبدالرشید بهبهانی که به پنجهزار و پانصد دینار خریده است گویا همان ملا کمال کهکنوئی؛ تملک: احمد در رمضان ۱۱۸۷، دیگری در ۱۱۷۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرکوب مقوایی، ۲۵۴گ، ابعاد متن: ۱۹×۹، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: – ۹]

۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ جلد: چرمی تریاکی ، ۱۳۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱ – ۲۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۴۰

آغاز: ..تلک الایام مداولها بین الناس؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی فیروزآبادی شیرازی، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه اصل؛ مهر: سپهر؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد یک‌لا، ۵۸۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰ – ۷۱۱]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قرنهای بی شمار سایه مرحمت و عاطفتش بر سر مؤمنان و شیعیان مستمر و مستدام باد برب العباد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۷ق؛ مجدول به زر و مشکی، دارای تملکی پاک شده به سال ۱۲۶۳؛ جلد: تیماج دورو، رو قرمز ضربی، پشت مشکی عطف کرمی، ۲۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۷۷]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۶۷-۳۰/۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** آثار فرخنده علاماتش بر دوام و قرنهای بی شمار سایه مرحمت و عاطفتش بر سر مؤمنان وشیعیان مستمر ومستدام باد برب العباد تمت بالخیر.

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: هادی موسوی، تا: محرم ۱۲۲۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۶گ، ۲۱ سطر، اندازه:

۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۳۷]

← اخبار الغیبة ⟵ الفتن و الملاحم

● **اخبار فارسی** / داستان / فارسی

axbār-e fārsī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۵/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی یک‌لایی[سنا-ف:۲-۳۱۱]

● **اخبار فخ و یحیی بن عبدالله** / تاریخ / عربی

axbār-u fax wa yaḥy-e-bn-e ʻabd-ul-lāh

رازی، احمد بن سهل

rāzī, ahmad ebn-e sahl

حوادث قیام یحیی بن عبدالله علوی و روی‌دادهای عصر او را گزارش داده و ضمناً از داستان فخ و کشته شدن حسین بن علی شروع می‌کند تا تسلسل حوادث و اسباب نهضت علوی آشکار گردد. سلسله اسناد روایت‌ها و نقل‌ها نیز در این کتاب آمده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فانی انما ابتدأت بذکر الحسین ابن علی بن الحسین بن الحسن

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۱۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** قراءة من هذی الا اننی أوعی لخبر ابی الجارود من خبر محمد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۵گ (۲۸۴پ-۳۰۸ر)، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۵]

● **اخبار فی تاریخ و فضائل اهل البیت (ع)** / تاریخ معصومین / عربی

axbār-un fī tārīx wa faḍā'il-i ahl-il-bayt

اخبار و روایات متعدد برگرفته از منابع گوناگون در شرح احوال و فضایل امیرالمؤمنین علی (ع) و اهل بیت در این دفتر گردآوری شده است. آنچه در این مجموعه آمده است از این قرار است: احادیث مربوط به اخوت بین پیامبر (ص) و امیرالمؤمنین (ع)، حدیث سفینه، حدیث ثقلین، خبر طیر، قضاوت‌های امیرالمؤمنین (ع)، حوادث کربلا، ابیاتی از سید رضی، اشعاری از طغرایی و چند قصیده، قصیده همزیه علی بن ابراهیم امیر در ۲۶ بیت، با این مطلع: «انما بغیتی و غایة قصدی ×× و مرادی و مطلبی و مناء / خمسة حبهم علی الناس فرض ×× فهو دینی حقاً و عقد ولاء، قصیده رائیه از قصاید السبع العلویات ابن ابی الحدید، قصیده همزیه علی بن احمد بن محمد بن اسحاق در ۴۶ بیت با این مطلع: «همی أدمعی و تنفس الصعداء ×× و حنین صدر محرق الاحشاء. در آن از اشخاص و منابع ذیل نقل قول شده است: «مسند» احمد بن حنبل، «مناقب» ابن مغازلی، «سیره» ابن هشام، «المیزان» و «سیر اعلام النبلاء» ذهبی، «مشکاة الانوار»، «المعجم الکبیر» طبرانی، فصول و موضوعات و الجمع بین الصحاح خورازمی، «المستدرک» حاکم، «الاستیعاب»، «ذخائر العقبی» طبری، «فضایل الصحابة» ابونعیم، «شعب الایمان» و «فضایل الصحابة» بیهقی، «حدیقة الأذهان فی الاحادیث الحسان»، «درر السمطین فی فضل المصطفی و المرتضی و السبطین»، «مسند الفردوس» دیلمی، «جواهر العقدین» سمهودی، «تاریخ الخلفاء»، «الجامع الصغیر» سیوطی، «تاریخ خطیب»، «شرح المنهاج» دمیری، «فواید» تمام رازی، شیخ مفید، ابن الجوزی، ابن ابی الحدید، نسایی، بغوی، ابن عساکر و ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۴/۵

آغاز: بسمله. آخی رسول الله صلی الله علیه و علی آله و سلم بین أصحابه فبقی رسول الله صلی الله علیه و علی آل و سلم و بقی ابوبکر و عمر و امیرالمؤمنین علی فآخی بین أبی بکر و عمر و قال لأمیرالمؤمنین علی علیه افضل الصلوة و السلام أنت أخی، أخرجه احمد بن سعد ابن المسیب

نسخه اصل:کتابخانه واتیکان،ش۱۱۱۱. شاید کاتب همان مؤلف باشد؛ خط: نسخ، کا: عبدالله سعد مولد زیدی عدلی، تا: ۲۲ جمادی الاول ۱۲۱۹ق؛ ۴۳ص (۹۰-۱۳۲) [عکسی ف: ۳ - ۲۳۸]

● **الإخبار فی معرفة الأحجار** / کیمیا / فارسی

al-'exbār fī ma'refat-el 'ahjār

در اثبات صحت علم کیمیا با نقل آیات و گفته هائی از حکما مخصوصاً شیخ تلقین و خرقه مؤلف صدرالدین محمد رواسی.

آغاز: حمدله. و الصلاة و السلام علی محمد و آله اجمعین الطاهرین. اما بعد بدان ایدک الله تعالی که علم صنعت یکی از جمله علمهای حق است انکار این علم جز از جهل نباشد

انجام: و ظاهراً تتمه عملهای مشهور حاکم بالله است که در کتابها نوشته شده

[فهرستواره منزوی ۳۹۷۵/۵ با عنوان «کیمیاء» با همین سرآغاز]

۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۷/۹**

آغاز و انجام: برابر

درباره حجر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در ص ۹۸ هم یک بند است در کیمیا؛ ۹ص (۹۹-۱۰۷) [ف: ۶ - ۳۹۳]

۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۱۳/۱۰**

آغاز: بدان اعزک الله که علم صنعت یکی از جمله علوم حق است و انکار این علم جز از محض جهل نزاید؛ **انجام:** و در قصیده مرد و زیانی گفته ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۰۳ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد:

تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۲۲۰ر-۲۲۴پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۸۲]

● **اخبار قبائل الخزرج اخی الاوس** / تاریخ / عربی
axbār-u qabā'il-il xazraj axi-l aws
دمیاطی، عبدالمؤمن بن خلف، ۶۱۳ - ۷۰۵ قمری
demyātī, 'abd-ol-mo'men ebn-e xalaf (1217 - 1306)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۵۸-ف

نسخه اصل: آصفیه کتابخانه دولتی حیدرآباد دکن ۱۹۸ رجال؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن حسین هگاری، تا: با تاریخ ۷۴۸ [فیلمها - ف: ۳ - ۳۸]

● **اخبار (کتاب در)** / حدیث / عربی
axbār (k. dar)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۸۴

آغاز: افضل قال جهد من مقل الی فقیر؛ **انجام:** و مض النحوس مع جاء السعود مع الفرح

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [رایانه]

● **اخبار (کتاب در)** / حدیث / فارسی - عربی
axbār (k. dar)

چند رساله غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۳۹

آغاز: الفاسق موقر و المومن محقر الحق مرو الباطل حلو؛ **انجام:** بعد از آن سر پلیدش را از برای امام زمان جناب سید الساجدین فرستاد ...

خط: نستعلیق جلی ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ هدیه مرحوم حاج شیخ محمد باقر سروقد رضوی؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و سرترنج، ابعاد متن: ۱۱×۱۷/۲، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵/۳×۲۱/۵سم [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۸۶

آغاز: بکنار دوزخ رسند دوزخ را بینند فریاد برآورند و اویلاه و واثبورا گفتن گیرند مالک دوزخ؛ **انجام:** از تند باد آزاد ایشان خود را بگوشه کشیده بر تخت سنگی تکیه ...

خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، ۱۶ سطر (۱۳×۱۵/۲)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۸

آغاز: فرشته ایست در زیر عرش ایستاده؛ **انجام:** غرض این حکایت فایده است که بمردم رسد غفرالله له و ابویه و بحمد و اله الطیبین الطاهرین۱۲۸۲

خط: نستعلیق، کا: اهرابی، علی اکبر بن احمد، تا: ۱۲۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [رایانه]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۰۴

آغاز: حضرت محمد مصطفی (ص) امیرالمومنین (ع) گفت که یا علی بیا تا؛ **انجام:** گفتم که تو بمراد و حاجت رسید جز او را مپرس که بمعرفت او برسی ...

خط: نستعلیق جلی ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مجدول، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۵/۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [رایانه]

● **الأخبار المأثورة فی الإطلاء النورة** / آداب و سنن / عربی
axbār-ul ma'ṯūra fi-l iṭlā'-in nūra
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

رساله‌ای در بیان فوائد استفاده از ماده آهکی مشهور به «نوره» برای ازاله موهای زائد بدن است که با استفاده از احادیث نبوی (ص) نگارش یافته است.

آغاز: بسملة، الحمدلله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی؛ مسئلة ما قولکم فی الإطلاء بالنورة هل هو سنة؟ الجواب: الحمدلله قد وردت الأحادیث و الآثار مرفوعة و موقوفة و موصولة و مرسلة عن النبی صلی الله علیه و سلم ... باستعمال النورة فهی مباحة غیر مکروهة

انجام: ما یذهبه قالوا یذهبه المواسی قال المواسی قبیح فجعلت الشیاطین النورة و أخرج ابن ابی حاتم عن السری فی القصة أن الشیاطین صنعوا له نورة من أصداق قطلوها فذهب الشعر و الله اعلم بالصواب

چاپ: قاهره، ۱۳۵۳ق

[الاوقاف العامة بغداد ۶۰۷/۱ و ۶۰۸]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰/۲۹ کر

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج صالح قرطبی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مصحح، مجدول به قرمز، بر فراز برگ نخست چنین آمده است:«الأخبار المأثورة فی الإطلاء بالنورة، تألیف شیخ الإسلام مجتهدی الأنام الحافظ العلامة جلال الدین السیوطی، تغمده الله برحمته و أسکن بحبوحه و بنعمته و کرمه»؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک آهار مهره، ۳گ (۹۸پ-۱۰۰ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴۰/۲ - ۳۶۰]

● **اخبار ماتم** / تاریخ معصومین / عربی

axbār-e mātam

در این اثر مصائب پنج تن آل عبا (ع) و علت ابتلای آنان به آن مصایب را، با استفاده از احادیث از کتاب‌هایی چون «معانی الاخبار»، «اکمال الدین»، «نوادر»، «اعلام الوری»، «امالی»، «کافی»، «مناقب» ابن شهر آشوب و ... در چند مجلس به تفصیل بیان شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۰۴/۱

آغاز: بسمله، فی کتاب معانی الاخبار روی عن ابن رباب قال سالت ابا عبدالله علیه السلام عن قول الله و حل ما اصابکم من مصیبه فبما کسبت ایدیکم و یعفوا عن کثیرا؛ **انجام:** و قالت انما نرید بذلک ان نتقوی علی البکاء علی الحسین.

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی صورتی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۰ص (۱–۷۰)، ۱۱ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱۸ – ۱۵۴]

● اخبار المتضادة و کیفیة الجمع بینها / درایه / عربی

axbār-ul mutaḍādda wa kayfīyyat-ul jam‘ bayn-a-hā

؟ شریف، محمد رفیع، ق۱۳ قمری

šarīf, mohammad rafī‘ (- 19c)

گزیده از «بحار الانوار» مجلسی، گویا از محمد رفیع شریف.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۱۲/۳

آغاز: بسمله، باب علل اختلاف الاخبار و کیفیة الجمع بینهما به الایاب.الانعام و ان تطع اکثر من الارض؛ **انجام:** و یرشد الی ذلک انه سبحانه خاطب نبیه (ص).

خط: نستعلیق شکسته زشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج عنابی، ۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ – ۷۵۲]

← اخبار المجنون و اشعاره ≻ دیوان مجنون عامری

● اخبار محمدی / تاریخ جهان / فارسی

axbār-e mohammadī

محمود میرزا قاجار، ۱۲۱۴ – ۱۲۷۱ ؟ قمری

mahmūd mīrzā qājār (1800 - 1855)

اهدا به: محمد شاه غازی

تاریخ تألیف: ۱۲۶۲ق

نویسنده، که مصنف کتاب مرآت محمدی و یکی از شعرای دربار قاجار است، در دیباچه می‌نویسد: «پس از پرداختن از «مرآت محمدی» خواستم تاریخ کوتاهی از آغاز آفرینش تا سال ۱۲۶۲ را بنگارم، پس رویدادهای بزرگ جهان را فهرستوار نگاشتم و پیشکش شاه (محمد شاه ۱۲۵۰–۱۲۶۴ق) کردم». بخش پس از نادرشاه و روزگار قاجار آن قابل ملاحظه است.

آغاز: بسمله، اول مکنونات عقل و جهان است و اندر پی او نه فلک گردان است.

انجام: عالم اندر خواب رفته است و خلایق خفته خوش بر چنین عدل و سیاست آفرین باد آفرین.

[فهرستواره منزوی ۵۶۳/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق، جا: تهران؛ مجدول به قرمز و آبی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه مقوایی، ۹۲گ، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲ [ف: ۲ – ۷۵]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۹۳/۲

آغاز: در سال هشتصد و هفتاد و نه بود؛ **انجام:** سوی حوض خاقان شد.

خط: نسخ، کا: محمود میرزای قاجار، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، قرمز یک‌لایی، ۱۴ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵ – ۴۱۳]

● اخبار مختلف / روزنامه / فارسی

axbār-e moxtalef

از روزنامه های «کوریه» و «دزاتازونی» و روزنامه های دیگر فرانسه و هندوستان.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۸۹/۴–ف

نسخه اصل:نسخه آقای ثقفی اعزاز؛بی‌کا،بی‌تا[فیلم‌ها–ف: ۱ – ۶۴۴]

● الاخبار المروية فی سبب وضع العربية / حدیث / عربی

axbār-ul marwīya fī sabab-i waḍ‘-il ‘arabīya

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری

soyūtī، ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

اخبار و احادیثی که در سبب پیدایش علم نحو، وارد شده در این رساله گرد آورده شده است.

آغاز: الحمدلله و کفی ... ابوبکر محمد بن القاسم الانباری فی أمالیه حدثنی بعض أصحابنا قال قال ابو عبدالله.

چاپ: لاهور، مطبع محمدی، ۱۸۹۱م؛ بیروت، محقق: عبدالله الجبوری، دار الغرب الاسلامی، ۳۱ص، ۱۹۸۲م.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۴۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فقال اذن فقولی یا أحسن السماء مح وضع کتاباً قال السیرافی ...

خط: نسخ زیبا بسیار مغلوط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به مشکی و زر و شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی

عطف تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۴۰پ-۴۱پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۶ - ۳۲۰]

● **الاخبار المستعضلة و الاحادیث المستصعبة** / شرح حدیث / عربی

al-axbār-ol-musta'ḍala wa-l-aḥādīṯ-ul-mustaṣ'aba

قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید، ۱۰۴۹ - ۱۱۰۳ ؟ قمری

qāzī sa'īd-e qomī, mohammad sa'īd ebn-e mohammad mofīd (1640 - 1692)

در شرح دوازده حدیث دشوار و در سی سالگی تألیف کرده است.

آغاز: الحمدلله الذی اغنینا بمعادن حکمته ان زخارف الدنیا

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** مما یعجبنی ههنا ذکرها ورد فی نفی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آهارمهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۱۰۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۲/۷سم [ف: ۱ - ۱۹]

← الاخبار المسلسلات ← المسلسلات

● **الاخبار المشتملة علی علامات الساعة و علی احوال النبی و الائمة** / کلام و اعتقادات، تاریخ معصومین / عربی

al-axbār-ul muštamila 'alā 'alāmāt-is sā'a wa 'alā aḥwāl-in nabī wa-l a'imma

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۹۹/۱

بخشی از کتاب است متضمن ذکر الاخبار المشتملة علی علامات الساعة و علی احوال النبی و الائمة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۲۳۳]

● **اخبار مشروطیت** / تاریخ ایران / فارسی

axbār-e mašrūtīyat

از یک‌شنبه ۲۳ ذیحجه آغاز حمل ۱۳۲۰ تا تاریخ دوشنبه ۱۳ محرم ۱۳۲۱ تا ۱۱ محرم ۱۳۲۸.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۱۶-عکس

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۲۶۱]

● **اخبار معن بن زائدة** / تراجم / عربی

axbār-u mu'an-i-bn-i zā'ida

اخبار معن بن زائده و صفت سخاوت او و سماحت او با فضلا.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۸۶-ف

نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۴۲۷]

● **اخبار مفیده (ترجمه)** فارسی

axbār-e mofīde (t.)

گروسی، عیسی، ق۱۳ قمری

garrūsī, 'īsā (- 19c)

ترجمه از روزنامه‌های فرنگستان.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۹۲

آغاز: بسمله ترجمه اخبار مفیده یونان مجمع ارئولژیک شهران؛

انجام: که نتیجه اش فراغت و ابادی المان باشد

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: آبی، جلد: پارچه‌ای، ۱۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [الفبائی ف: ۲۸]

● **اخبار الملوک مظفری** / تاریخ ایران / فارسی

axbār-ol-molūk-e mozaffarī

کمال السلطنه، محمد تقی، ق۱۴ قمری

kamāl-os-sāltane, mohammad taqī (- 20c)

اهداء به: مظفرالدین شاه

تاریخ تألیف: ۱۳۲۰ ق

کتاب تاریخ قدیم ایران است مبتنی بر افسانه‌های فردوسی و روایات کهن و داستانی و ظاهراً در چند جلد. در آن از سلطنت «کیومرث» تا جلوس «زاب» به‌طور مفصل بحث شده است. عبارات و نثر آن خالی از تکلف ولی موافق با سبک تاریخ‌نویسی قبل از مشروطیت ایران است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل اخبار الماضیین عبرةً للمستقبلین و صیر اسماء السلاطین تجربةً للخواقین؛ **انجام:** که او مایه ندارد و ازین کلمات و نصایح شیرین از او بسیار است

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شوال ۱۳۲۰ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: مخمل قرمز گل و بوته‌دار ضربی مقوایی، ۱۰۴گ، ۱۲ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۴۶۴]

● **اخبار منتخب** / حدیث / فارسی

axbār-e montaxab

حسینی یزدی، رضا بن ابوالحسن

hoseynī yazdī, rezā ebn-e ab-ol-hasan

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۱۰/۳

آغاز: بسمله حمدله، و بعد چنین گوید ... چون اغلب سلسله علیه

عالیه ذاکرین و محدثین را کما هو حقه بکتب ائمه اطهار. .. دسترسی نیست لهذا خواستم پاره ای از اخبار؛ **انجام:** در آب فرو رفت الا لعنة الله علی القوم الظالمین

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابری عطف و گوشه با تیماج تریاکی، ۴ص (۹۲-۹۵)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۵۳۵]

● **اخبار منتخبه** / گوناگون / عربی

axbār-e montaxabe

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۵۵

آغاز: کا حدثنی علی بن ابراهیم بن هاشم؛ **انجام:** هو عین الکلام الحجه و السلام علی من اتبع الهدی بحق محمد و آله و له جزا

کا: عبدالرحیم فرومدی بسطامی، تا: ۱۲۹۹ق، جا: مشهد؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن، مختلف السطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

● **اخبار مولد النبی (ص)** / تاریخ پیامبراکرم(ص) - فارسی

axbār-o mawled-en nabī

رساله کهنه در اخبار و روایات مربوط به ولادت پیامبر اکرم (ص) که در آن بیشتر به خلقت نوری رسول اکرم (ص) با استفاده روایات اهل سنت پرداخته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۱۶/۲

آغاز: هذا ما اورد فی بیان المولد النبی علیه السلم قدورد ان الله تعالی قال کنت کنزاً مخفیاً لاعرف فاحببت ان أُعرف بتحقیق است باسناد درست که حضرت؛ **انجام:** و میگریست زیرا که بر وی عظیم و سخت آمدی و ایمنه خاتون درآن روزگار که حامله بود عجابتهای بسیار دیده بود از وی کرامتها یافت که تعجب می‌کرد و هیج ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹-۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به شنگرف؛ ۱۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۷۴]

● **اخبار نادرشاه افشار** / تاریخ پادشاهان / فارسی

axbār-e nāder-šāh-e afšār

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۷۹/۲-ف

نسخه اصل: آصفیه دکن؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۵۰]

● **اخبار نبوی** / تاریخ پیامبراکرم (ص) / فارسی

axbār-e nabavī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۳/۱-ف

نسخه اصل: عزت بک قویون ش ۲-۹؛ بی‌کا، تا: ۱ صفر ۸۶۳ق؛ ۲۸گ (۱-۲۸)، ۱۳ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۵۶]

● **اخبار نبوی (ترجمه)** / شرح حدیث / ترکی

axbār-e nabavī (t.)

به نام سلطان احمد خان

آغاز: حمد بی قیاس و شکر اخلاص اساس اول مؤسس بنیان وجود

انجام: قبول ایله دعاسین ویر مرادین ×× روا قیل حاجتی آمین آمین

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۶۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: پسته‌ای استامبولی، جلد: میشن قرمز، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۴سم [ف: ۶ - ۸۷]

● **اخبار النحویین البصریین** / نحو / عربی

axbār-un naḥwīyīn-il baṣrīyīn

سیرافی، حسن بن عبدالله، ۲۸۰؟ - ۳۶۸ قمری

sīrāfī, hasan ebn-e ‘abd-ol-lāh (894 - 979)

چاپ: محقق: طه الزینی ومحمد عبدالمنعم خفاجی، قاهره، ۱۹۵۵م.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۰-ف

نسخه اصل: شهید علی پاشا. ش ۱۸۴۲؛ خط: نسخ، کا: علی بن شاذان رازی، تا: جمادی الاول ۳۷۶ق؛ با بلاغ در ۲۳ محرم سال سیصد و چندی (چاپ بیروت در ۱۹۳۶ از روی همین نسخه)؛ ۹۷گ، ۱۰ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۲۸۰]

● **اخبار النساء** / تاریخ اسلام / عربی

axbār-un-nisā’

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۴۳/۳

الوافدات معاویة فی ایام استقلاله. روایت‌های گوناگون از همان کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله بن عنایت الله، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه سرخ گوشه‌ها و عطف تیماج مشکی، ۹ص (۵۷-۶۵)، چلیپا (۸×۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۳۵۷۸]

← اخبار النوادر ≻ چهار گلشن

● **اخبار و احادیث** / حدیث، تاریخ معصومین / فارسی

axbār va ahādīs

ملا نقی

mollā naqī

از ملا علی نقی، در سرگذشت پیامبر و امامان تا امام رضا (ع).
آغاز: بسمله، ذکر رحلت جناب رسول خدا ص من کلام ملا نقی رحمه الله. رسولان دیار محنت و غم و پیمبر کشور مصیبت و الم، عرش بر آن راه روان، و کرسی نشینان محفل ایمان و محدثان حدیث تعزیت داری و ناقلان اخبار سوگواری
انجام: مروی است که آن روز بیست و هشتم ماه صفر بود ناکاه آن حضرت پای مبارک را به قبله دراز کرد فرمود اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد رسول الله و صی علی ولی الله (؟) چون این کلام گفت مرغ روحش به شاخسار عمر جنان آشیان گرفت. انا لله و انا الیه راجعون.

۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۱۶الف
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمذ علی بن محمد آهی مازندرانی، تا: ۶ شعبان ۱۲۴۳ق؛ با جدول و سر لوح؛ قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: ۱۰۸۵]

۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۱۶م
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد نبی آهی، تا: ۱۲۴۴ق؛ با جدول؛ جلد: تیماج چرمی، ۳۳۹گ، ۱۱ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۷۶]

● اخبار و احوال معصومین / حدیث، تاریخ معصومین / فارسی

axbār va ahvāl-e ma‘sūmīn

در تاریخ احوال و معجزات ائمه معصومین است در سیزده باب و گویا از اواسط باب سوم باشد.

مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ج-۱۱
آغاز: بر آمده به نزدیک من آیی حضرت امیر المومنین علی علیه السلام گفت بدان خدای که او را براستی؛ **انجام:** بشجاعت حضرت امام حسین علیه السلام و بورع امام زین العابدین باشد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی آقای الماسیان به کتابخانه؛ کاغذ: کاهی زرد، جلد: مقوای چرمی ضربی؛۲۸۶ص،۱۴ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: - ۱۰۸]

● اخبار و اخلاق / حدیث / فارسی

axbār va axlāq

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۳۹
خط:نسخ،کا:محمد هاشم طباطبائی، تا: ۱۲۳۷ق [الفبائی ف: ۲۸]

● اخبار و تراجم علماء / تراجم

axbār va tarājem-e ‘olamā’

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۸۷/۱۱۴
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۴گ (۴۸۱-۴۹۴)، ابعاد متن: ۱۳×۲۳، قطع: رحلی، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۵۳۵]

● اخبار و جغرافی سودان = جغرافیای ممالک سودان / جغرافیا / فارسی

axbār va joqrāfī-ye sūdān = joqrāfīya-ye mamālek-e sūdān

فروغی

forūqī

آغاز: در باب جغرافیای ممالک سودان، سودان: فتنه محمد احمد که دعوی مهدویت نمود و او را متمهدی یعنی مهدی دروغی یاد می‌کنند در بلاد حوالی رود نیل چندیست خیال دانشمندان و ارباب پلتیک را متوجه سودان نمود
انجام: شهر جنی تابع این مملکت بود و حالا تبعیت مملکت فلاته را دارد. این است جغرافی سودان که با نهایت دقت نوشته شده، مبسوط تر از این فقط سیاحت نامهای سیاحات متأخرین است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۱۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کتابت شده با مسطر، رکابه‌دار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج یشمی مجدول، ۱۰ص (۱۰۷-۱۱۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۹۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۱۶ص، ۹۰ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۱۰]

● الأخبار والحکایات / داستان – عربی

axbār w-al ḥikāyāt

حضرمی، محمد بن عبدالله، ۲۰۲ - ۲۹۷ قمری

hazramī mohammad ebn-e ‘abd-ol-lāh (818 - 910)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۵/۲عکسی
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، شماره ۳۸۴۹؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالغنی مقدسی، تا: ربیع الاول ۵۹۷ق؛ ۱۶ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۱۱]

● **اخبار و حکایات** / حدیث / عربی

axbār va hekāyāt

دارمی، محمد بن عبدالواحد، ۳۸۸ - ۴۵۰ قمری

dāremī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-vāhed (999 - 1059)

حکایت‌ها و اخبار و احادیثی است متفرقه و مسند به روایت ابوطاهر محمد بن حسین بن محمد بن ابراهیم جبائی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۱۱

آغاز: قالو اخبرنا الشیخ ابوطاهر ... انا ابوالفرج محمد بن عبد الواحد بن محمد بن عمر بن المیمون الدارمی الفقیه البغدادی

نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۴۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ دارای سماع و قرائت؛ ۸ص (۱۹۴-۲۰۱) [عکسی ف: ۳ - ۳۴۹]

● **اخبار و حکایات** / تاریخ / عربی

axbār va hekāyāt

ابوالحسن بکری، احمد بن عبدالله، ق۷ قمری

ab-ol-hasan-e bakrī, ahmad ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 13c)

داستان‌ها و قضایای صدر اسلام است با سربندهای «قال الراوی» که به آثار ابوالحسن بکری و احتمالاً «سیرة النبی» وی شباهت‌هایی دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳/۱

آغاز: هذه قصة الملک الاشباح و الملک الاخضر حکی و الله اعلم فیما مضی و تقدم من احادیث الامم قال الراوی بینما النبی (ص) جالس فی المسجد و نوره

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ایتالیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ و ۱۲؛ ۴۷ص (۲-۴۹)، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۳ - ۶۵۴]

● **اخبار و حکایات** / داستان / عربی

axbār va hekāyāt

داستان‌های پراکنده‌ای است به نقل از کتاب‌های مختلف از جمله: کتاب معراج النبوة، الانورا النعمانیة، کتاب زهد النبی، کتاب لب الالباب و ...

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳/۴

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ایتالیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ و ۱۲؛ ۱۹ص (۷۸-۹۶)، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۳ - ۶۵۵]

● **اخبار و حکایات** / گوناگون / فارسی

axbār va hekāyāt

مجموعه‌ای از اخبار و حکایات نقل شده از کتب مختلف به زبان فارسی در زمینه‌های مختلف از جمله تشویق مسلمانان به ازدواج و تکاثر، حفظ اشیاء بازمانده از انبیاء، استحباب وصیت شخص به‌هنگام وفات و مجموعه‌ای از مصائب و شهادت ائمه اطهار (ع) از جمله علی اصغر، علی اکبر، حضرت رضا، امام حسن (ع) و مصائب و معجزات امام زمان (عج) و غیره.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۴۶/۲

آغاز: بسمله، از جمله ترجحات پیغمبر در تناکح و شهارت علی اصغر؛ **انجام:** یکی در قتلگاه یکی در مجلس ابن زیاد و لکن ... چه سر بود در کوفه اینقدر خودش بی تابی کرد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته، ۱۹گ (۱۳-۲۳ و۳۲-۳۹)، ۲۳ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۰۸]

● **الاخبار الواردة بقراءة ...** / فقه / عربی

axbār-ul-wārida bi-qirā’at ...

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e ‘alī (1893 - 1953)

الاخبار الواردة بقراءة مالك و ملك، صراط و سراط.

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۵۲/۲۵

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: - ۵۳]

● **الاخبار الواردة فی عدد التسبیحات فی الاخرتین** / فقه / عربی

al-axbār-ul wārida fī ‘adad-it tasbīḥāt fi-l āxiratayn

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e ‘alī (1893 - 1953)

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۵۲/۲۴

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: ۵۳]

● **الاخبار الواردة فی فضائل علی (ع)** / حدیث / عربی

al-axbār-ul wārida fī faḍā’il-i ‘alī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۷/۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: الوان، ۲۹گ (۳۹۵-۴۲۳)، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا - ف: ۲ - ۱۲۶]

● **الاخبار الواردة فی فضل امیر المؤمنین (ع)** / حدیث / عربی

al-axbār-ul-wārida fī faḍl-i amīr-il-mu'minīn

موسوی، نورالدین محمد بن علی، - ۱۳۰۱ ؟ قمری

mūsavī, nūr-od-dīn mohammad ebn-e 'alī (- 1884)

مشتمل بر روایاتی است در فضل امیرالمؤمنین (ع) و خبث باطنی معاویه و کفر وی و طرفدارانش چنان‌که از کتب مدونه در اهل سنت و شیعه برمی‌آید و در آن بیشتر از کتب عامه استفاده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۶/۱عکسی و ۱۵۷۸/۱عکسی

آغاز: بسمله. حمدله و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم أجمعین یا موفق یا معین اعن عبدک المسکین محمد نورالدین فایدة تشتمل علی بعض الأخبار الواردة فی فضل أمیر المؤمنین علی بن ابی طالب و تعربعن خبث سریرة معاویة و کفره و کفر اتباعه و من یحذوا حذوهم فدروتها السنة و الشیعة ودونوها فی کتبهم؛ **انجام:** کان بذلک مسروراً أو حزینا لابساً ثوب الحزن.

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان در رم ایتالیا، شماره ۱۷۳۹ (المخطوطات العربیة فی مکتبة الفاتیکان، ترجمه اشکوری ۲۶۰-۲۶۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ مصحح، بلاغ مقابله دارد، در صفحه عنوان یادداشت وقف بر اولاد ذکور از ابراهیم بن حسین صایغ عاملی دیده می‌شود؛ ۶گ (۱-۶)، ۱۴-۱۹ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۵۴ و ۵۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۱۹/۱

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۰۱]

● **الاخبار الواردة فی فضیلة القراءة أو التسبیح فی الاخیرتین** / فقه / عربی

al-axbār-ul wārida fī faḍīlat-il qirā'a aw-it tasbīḥ fi-l āxīratayn

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e 'alī (1893 - 1953)

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۵۲/۲۲

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: ۵۳]

● **الاخبار الواردة فی وجوب السورة و عدمه** / فقه / عربی

al-axbār-ul-wārida fī wujūb-is-sūra wa 'adam-i-h

حجت کوه کمری، محمد بن علی، ۱۳۱۰ - ۱۳۷۲ قمری

hojjat-e kūh-kamarī, mohammad ebn-e 'alī (1893 - 1953)

قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۵۲/۲۱

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح [ف: ۵۳]

● **اخبار و روایات** / حدیث / عربی

axbār va revāyāt

از جمله شامل: خبر المقدام، خبر مؤمن الطاق، خبر ابی جعفر (ع) مع طاوس، خبر خلیل بن احمد و خبر شعبی، خبر القرنی، ذکر الائمة الاثنی عشر من کتاب در النظی، خبر فی معنی الرفض، من کتاب الشافی فی الامامة لعلم الهدی، احادیث الجنة و النار، من کتاب التمحیص، من کتاب قضاء حقوق الاخوان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵/۴

خط: نستعلیق، کا: قباد بن شاه قباد مهرانی، تا: ۲۸ محرم ۹۴۸ق، جا: شیراز؛ مصحح، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج زرین،۳۹ص(۵۱۱-۵۴۹)،۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۴۴ - ۸۵]

● **اخبار و روایات** / گوناگون / فارسی

axbār va revāyāt

رساله‌ای است شامل اخبار، روایات و حکایات در موضوعات اخلاقی و عقاید و امامت، در اوایل کتاب از کتاب مرحوم شیخ محسن بحرینی حکایتی نقل می‌کند، از احادیث شیعی و حکایاتی در برتری علمای شیعه بر اهل سنت نقل می‌نماید، ترتیب خاصی ندارد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۹۱-۱۰/۲۰۱

آغاز: بسمله مرویست که چهار چیز عمر را دراز کند خوردن سیب در سحرها و خوابیدن در پهلوی چپ و غسل کردن با آب گرم و تزویج با دختران باکره؛ **انجام:** بنداز بندت سوا می‌کنم وزیر گفت معجزه از این بهتر نباشد وزیر هم خلفای ثلثه را لعن کرد از سر صدق واخلاص شیعه و مؤمن گردیدند و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۵۳گ، ۱۱-۱۴ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۹]

← الاخبار و الفواید ← الامالی فی النحو

● **اخبار و کلام (کتاب در)** / حدیث / عربی

axbār va kalām (k. dar)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۰۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الحکم الخبیر الذی هو السمیع البصیر و هو السبحان البرهان الدیان القدیر و هو العلی؛ **انجام:** و النهی عنه عبث و تجویز التاثیر و الا من من الضرر اللهم اجعل عواقب امورنا خیرا بحمد و آله الطاهرین.

خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف پارچه، مختلف السطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

● **اخبار و مصائب ائمه (ع)** / گوناگون / عربی و فارسی

axbār va masā’eb-e a’emme

جنگی است شامل احادیث و اخبار و اشعاری در مصائب ائمه اطهار (ع) خصوصاً وقایع کربلا و نهضت حضرت اباعبدالله الحسین (ع) با اشعار عربی و فارسی از جمله اشعاری از سید بحرالعلوم روایات را از «بحار الانوار» نقل می‌کند و در پایان قصه حجاج با امام علی (ع) و داستان هشام در مجلس هارون الرشید را آورده است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۰۵

آغاز: مرویست که چون مروان لعین بامر معاویه بزهر دادن امام حسن (ع) پرداخت قدری از زهر که معاویه فرستاده بود از برای اسما بدگهر؛ **انجام:** وهو یطالبک بذلک انی اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریک له واحد احد فرد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۰]

● **اخبار و مواعظ** / گوناگون / عربی و فارسی

axbār va mavā‘ez

یادداشت‌های شخصی از اهل منبر است که برای مجالس خود آماده می‌کرده، توضیحاتی است درباره برخی از آیات و احادیث، درضمن نسخه قصیده عینیه سیداسماعیل حمیری را نوشته است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۹۰-۳۹/۲۷۰

آغاز: بسمله یا ایها الذین امنوا هل ادلکم الخ معلوم شد که تجارت رابچه؛ **انجام:** للقانطین من رحمتی ویا یؤساً لمن عصانی ولم یراقبنی

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛جلد:مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۳۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱-۱۳۹]

← اخبار هند ⟵ جغرافیای هند

● **اخبار هند** / تاریخ هند / فارسی

axbār-e hend

تبریزی، سید علی، ق۱۴ قمری

tabrīzī, seyyed ‘alī (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۹۹

آغاز: بقیه شرح حالات و معلومات شهرهای ممالک هندوستان و تعداد لشکر ساخلوی دولت انگلیس در شهرهای هندوستان مظفرپور متعلق بممالک بنگاله است؛ **انجام:** و معلومات بعضی از شهرهای هندوستان، این جلد سوم است از اطلاعات و نگارش اقل السادات چاکر دعاگوی سید علی تبریزی منشی و مترجم هندی دارالترجمه همایونی فی شهر ربیع الثانی ۱۳۰۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۶۱ص، ۱۱ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۳۴×۹۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۱۱]

● **اخباری از حضرت پیغمبر (ص)** / حدیث / عربی

axbārī az hazrat-e peyqambar (s)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۱۸/۷

آغاز: بسمله، النوم خمسة: نون الغفله، و نوم الشقاوة؛ **انجام:** و الذی یتعلق بالبطن

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۷ص (۱۴۵-۱۵۱) [ف: ۵ - ۱۵۷۶]

● **اخباری که دلالت بر شرف علم می‌نماید** / حدیث / عربی

axbārī ke delālat bar šaraf-e ‘elm mī-namāyad

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۴/۱۸

کا: محمد مسیح بن عبدالحمید موسوی اصفهانی درب امامی، تا: حدود ۱۲۸۰ق [ف: ۵ - ۸۷]

● **اخباریین و اصولیین** / اصول فقه / عربی

axbārīyīn va osūlīyīn

بحرانی، عبدالوهاب صالح

bahrānī, ‘abd-ol-vahhāb sāleh

رساله‌ای بین اخباریین و اصولیین

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۸۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ ۹گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [رایانه]

● **اختبار العارف و نهل الغارف** / شعر - عربی

ixtibār-ul-‘ārif wa nahl-ul-ġārif

حمادی کعبی، محمد بن سلمان، - ۱۳۲۵ قمری
hamādī ka'bī, mohammad ebn-e salmān (- 1907)
دیوان شعری است مفصل با بیش از ۷۵۰۰ بیت در دو جلد، دارای فصول مختلف از جمله: الالهیات، در تضرع و دعا و مناجات؛ الحسینیات، در مدایح و مراثی حضرت سید الشهداء (ع)؛ القزوینیات، درباره سادات قزوینی که ساکن حله بوده‌اند؛ الشیرازیات، در مدح آیةالله مجدد شیرازی؛ الرشتیات، در مدح سید قاسم بن احمد بن کاظم رشتی. همچنین اشعار زیادی در مدح یا مرثیه بزرگان معاصر خود با ذکر ماده تاریخ آن، یا مدح و منقبت و مراثی اهل بیت (ع) سروده است

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۴۴
آغاز: دلنی لطفک ان اصفی الو لائا × فحدانی الصفو أن أنهی الثنائا؛
نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۵۵۲ص [عکسی ف: ۵ - ۱۹۹]

● **اختراعات و کشفیات** / طبیعیات / فارسی
exterā'āt va kašfīyāt
مؤید الوزاره تبریزی، میرزا کاظم خان، ق۱۴ قمری
m'oayyed-ol-vezāre tabrīzī, mīrzā kāzem xān (- 20c)
رساله‌ای است در تاریخ و احوال اختراعات و کشفیات قدیمه و جدیده که در عصر مظفرالدین شاه قاجار نگاشته شده است از جمله درباره آسیاب، ساعت، قوه محرکه بخار، قطب‌نما، اسلحه، کاغذ، طبع، آبگینه آینه و آلات رؤیت همچون ذره‌بین و میکروسکوپ، میزان الهوا، بالون، الکتریک، تلفون، عکاسی، مدنیت و ... بحث شده است.
[نسخه‌های منزوی ۳۹۴/۱؛ «اختراعات از علی بخش قاجار» که با نسخه حاضر مشابهاتی دارد]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۷-۵/۱۳۷
آغاز: بسمله. مدخل کدام انسان است که اشعه مهر منیر معارف را دروطن مقدس خویش دیده دلش از انوار مسرت مملو وشادمان نگردد؛ **انجام:** آن وقت از مخاطرات آتیه وارسته صلح وآسایش عمومی وسعادت عظیمه حاصل خواهد گشت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق، جا: تبریز؛ جلد: پارچه مشکی عطف وگوشه تیماج مشکی ضربی، ۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۰]

● **اختراع بالون** / صنعت / فارسی
exterā'-e bālon
اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟ - ۱۲۹۸ قمری
e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819 - 1881)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۶۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹ - ۱۹۷]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۹۳ ط
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسینی برغانی، تا: ۱۲۹۶ق [ف: ۲۴/۳ - ۵۸]

● **اختراع الخراع** / ادبیات / عربی
ixtirā'-ul-xurā'
صفدی، خلیل بن ایبک، ۶۹۶ - ۷۶۴ قمری
safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363)
تاریخ تألیف: ۷۵۸ق
در شرح دو بیت نامفهوم عربی بر سبیل مزاح و مطایبت. جرجی زیدان منشی مجله الهلال تصور کرده است این کتاب در لغت نوشته شده، نگاه کنید به جلد سوم آداب اللغة العربیة (ص ۱۶۱).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۰
آغاز: قال ابوخرافة ... الغشاری حضرت فی بعض اوطان اوطاری و اوکار افکاری
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ ۱۶گ، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۴۷۳]

● **اختر بینی** / طالع‌بینی / فارسی
axtar-bīnī

غیر همانند:
۱. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۳۲
آغاز: مقاله دوم در اوضاع و احوال مولود پیش از تمامی خلقت مشتمل بر سه فصل
خط: نستعلیق، کا: کلبعلی بن محمد رضا صلالخوار، تا: پنج‌شنبه غره صفر ۱۱۷۷ق، جا: بلده بارفروش؛ پس از کتاب تقویم رقومی مجدول افزوده شده است؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: - ۱۷۷]
۲. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۴۱/۱
آغاز: حمدی که زبان از بیان آن عاجز آید و سپاسی که ضمیر منیر از تقریر آن فرو ماند؛ **انجام:** و آن مرد را آخر روز اسفند ارمذ ماه بکشند.
در سرآغاز، رساله به جاماسب حکیم نسبت داده شده است که آن را به‌جهت گشتاسب بن لهراسب نگارش داده و در آن از طالع ماه‌های فارسی و ستارگان گفتگو می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۲۴۶ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج

سبز، ۱۶گ (۲پ-۱۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۲۸]

۳. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۷۸

آغاز: در بیان احکام تشرین اول ... تشرین اول بقول حکماء یونان از حورس نامیده و به لسان نصاری قویستورماه

در احکام نجومی ماه‌های رومی و رخدادهای مربوط به زمین و بعضی از افلاک؛ خط: نستعلیق، کا: محسن بن حاجی محمد، تا: غره ربیع الاول ۱۳۰۵ق؛ جلد: مقوایی، ۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۷۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۴/۶

رساله منظوم؛ بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۱، جا: بلده اشرف؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۹]

● **اختریه** / زیارات / فارسی

axtarīye

موسوی گلپایگانی، ابوالقاسم، ق۱۴ قمری

mūsavī golpāygānī, ab-ol-qāsem (- 20c)

زیارات مختلفی است که در روزهای مخصوص ماه‌ها خوانده می‌شوند، همراه با بعضی از زیارت‌های متفرقه. این کتاب در ماه محرم شروع و به ماه ذیحجه ختم می‌گردد و به‌دستور زهرا سلطان خانم تألیف شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۲

آغاز: دعای رؤیت هلال که در صحیفه کامله است بخواند و نماز اول ماه را بخواند و بعد صدقه بدهد بقدر امکان؛ **انجام:** و السلام علیکم و علی أرواحکم و أجسادکم و رحمة الله و برکاته، تمت الرسالة علی ید أقل السادات. ..

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۶ رمضان قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۹۸]

● **اختصارات علامات العلل** / طب / عربی

ixtiṣārāt-u 'alāmāt-il-'ilal

قسمت دیگری است از کتاب «تقاسیم العلل» در بیان علامات و طرق تشخیص بیماری‌های مختلف.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۰۶/۸

آغاز: بسمله حمدله و بعد فاناکنا قبل هذا اختصرنا تقاسیم العلل مع رسم ما راینا الحاجة الی ذکره (پس از چهار سطر) و اعلم ان جمیع الکتب الطبیه سوی کتاب القانون الذی صنفه الشیخ الرئیس حجة الحق فضل المتاخرین ابوعلی بن سینا نورالله ضریحه لم یستوف منها اقسام العلل و اعراضها و علاجاتها علی الوجه؛ **انجام:** و یسهل الاستدلال علی اقسامها ما ذکرناه ههنا و بالقوانین المعلومة فی الاصول ان شاءالله.

خط: نسخ، کا: عبدالعزیز الحکیم، تا: ۷ رمضان ۶۸۷ق؛ کاغذ: حنائی، جلد: میشن، ۱۶گ (۱۴۶-۱۳۱)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۶سم [ف: ۱۹ - ۵۰۲]

← اختصار الابواب التی فی کتاب المدینة الفاضلة ≻ مبادی آراء اهل المدینة الفاضلة (مختصر)

● **اختصار الجامع الصحیح** / حدیث / عربی

ixtiṣār-ul jāmi'-iṣ ṣaḥīḥ

منذری، عبدالعظیم بن عبدالقوی، ۵۸۱ - ۶۵۶ قمری

monzerī, 'abd-ol-'azīm ebn-e 'abd-ol-qavī (1186 - 1259)

وابسته به: صحیح مسلم = الجامع الصحیح؛ قشیری نیشابوری، مسلم بن الحجاج (۲۰۴-۲۶۱)

تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۵۷

خط: نسخ، کا: عبدالله بن احمد، تا: پنج‌شنبه ۳ ذیقعده ۶۳۸ق؛ محشی، اصل نسخه (جزو دوم) را در تاریخ روز چهارشنبه ۲ ربیع الاول ۶۷۹ عزالدین ابوعبدالله محمد بن کمال الدین ابوالعباس احمد بن جمال الدین ابو اسحق ابراهیم اسدی در قاهره عزیه در دارالحدیث الکاملیه نزد محمد بن ابوالقاسم منذری خوانده و فخرالدین عثمان بن احمد بن علی صوفی می‌شنیده و او آن را از مؤلف به این دو تن اجازه روایت داده است، این اجازه در اصل نسخه ما نوشته بود و این نسخه با آن مقابله شده است، محمد بن احمد بن ابراهیم بن یحیی بن ابی المجد لخمی اسیوطی آن را در ۱۰ رمضان ۸۸۳ بر پدر خود خوانده است، با اجازه کتابت سماع دهنده یاد شده در بالا؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۲ شوال ۱۲۹۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۲۵ سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نشریه: ۳ - ۱۴۴]

● **اختصار علوم الحدیث = درایة الحدیث = تلخیص مقدمة ابن صلاح** / درایه / عربی

ixtiṣār-ul 'ulūm-il ḥadīṯ = dirāyat-il ḥadīṯ = talxīṣ-u muqaddamat-i ibn-i ṣalāḥ

ابن کثیر، اسماعیل بن عمر، ۷۰۰ - ۷۷۴ قمری

ebn-e kasīr, esmā'īl ebn-e 'omar (1301 - 1373)

از کتب قدیمه علم درایه و معرفت الحدیث است طبق کتاب علم الحدیث ابی عمر بن صلاح که مورد نظر مؤلف بوده و اقسام حدیث را مانند وی تا ۶۵ قسم رسانده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۷

آغاز: قال الشیخ الامام الحافظ الناقد الحجه عمادالدین؛ **انجام:** اذا اقام به اربع سنین فاکثر و فی هذا نظر.

خط: نسخ کهن، کا: احمد بن عبدالله، تا: قرن ۷ یا ۸؛ کاغذ:

آهارمهره ضخیم، جلد: تیماج قرمز، ۹۶ص، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۹۹]

● **اختصار مختصر قدس الاسرار فی اختصار المنار** / اصول فقه / عربی

ixtiṣār-u muxtaṣar-i quds-il asrār fī ixtiṣār-il minār

ابن حبیب، طاهر بن حسن، ۷۴۰ - ۸۰۸ قمری

ebn-e habīb, tāher ebn-e hasan (1340 - 1406)

متن بسیار مختصری است که خلاصة اصول فقه را بنا بر مذهب حنفی و برگرفته از ابو البرکات نسفی نگاشته است.

آغاز: احمد الله عز و جل علی نعمه التی شملت الاصول و الفروع و اشکره علی منته التی کملت فی النهایة کالبدایة و الشروع

انجام: و العادة ما استمر علیها الناس و عاودوه

[دنا ۱: ۴۱۷ (۱ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- شرح اختصار مختصر قدس الاسرار فی اختصار المنار؛ ابن قطلوبغا، قاسم بن قطلوبغا (۸۰۲-۸۷۹)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۶گ (۳۸پ-۴۳ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۱۷۷]

● **اختصار المسائل الاصولیة** / اصول فقه / عربی

ixtiṣār-ul masā'il-il uṣūlīya

اختصار المسائل الاصولیة المبرهنة بالنصوص و الادلة العقلیة. عبدالله بن حاجی محمد بشرویه‌ای (-۱۰۷۱ق) (کاتب نسخه حاضر) کتابی با عنوان «الوافیة» ساخته در ۱۰۵۹ دارد و این باید خلاصه آن باشد.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۲۱/۴-۶۰۲۴

از «الباب الرابع فی الادلة العقلیة و تحقیق ما یعتمد علیه ههنا و ما لایعتمد علیه و هی اقسام» تا پایان آن؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن حاجی عبدالله بشرویی خراسانی، تا: پنج‌شنبه ۵ رجب ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: ۲۰۷]

● **الاختصاص** / حدیث / عربی

al-ixtiṣāṣ

مفید، محمد بن محمد، ۳۳۶ - ۴۱۳ قمری

mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023)

این کتاب از کتب معتبره حدیث شیعه است. در باب مؤلف آن احتمالاتی است: ۱. ابوعلی احمد بن حسین یا (حسن) بن احمد بن عمران از مشایخ امامیه در قرن چهارم هجری معاصر شیخ صدوق؛ ۲. ابومحمد جعفر بن حسین (یا حسن) بن علی بن شهریار مؤمن قمی (متوفی ۳۴۰ در کوفه) که نامش در اسانید کتاب در مواضع متعدد ذکر شده است، ولی در شمار تألیفاتش کتابی به این نام ضبط نشده است؛ ۳. شیخ مفید چنانکه در خاتمه «وسائل الشیعه» بدان تصریح شده است. ارباب رجال متقدم مانند شیخ طوسی و شیخ نجاشی کتابی به این نام برای شیخ مفید ضبط نکرده‌اند. مستفاد از دیباچه کتاب، این است که اصل کتاب «اختصاص»، تألیف ابوعلی احمد بن حسین مذکور است و شیخ مفید آن را ملخص و مختصر نموده است و ظاهراً چنانکه در «الذریعة» (۱: ۳۵۸-۳۶۰) هم آمده، شیخ مفید مختصر و منتخب کتاب مذکور را در کتاب «عیون» و «محاسن» به عنوان جزء اول درج نموده و مجموع کتاب «عیون و محاسن» که ملتقط و منتخب از کتب متعدده است، به نام جزء اولش معروف گشته و تسمیه کل به اسم جزء شده است. علامه مجلسی این کتاب را از مدارک «بحار الانوار» قرار داده و رمز آن را «ختص» گذاشته و آن را چنین توصیف و تعریف نموده است: «و اما کتاب الاختصاص فهو کتاب لطیف مشتمل علی احوال اصحاب النبی (ص) و الائمة (ع) و فیه اخبار غریبة و نقلته من نسخة عتیقة و کان مکتوباً علی عنوانه کتاب مستخرج من کتاب الاختصاص تصنیف ابی علی احمد بن الحسین بن احمد بن عمران (ره) لکن کان بعد الخطبة هکذا قالت محمد بن محمد بن نعمان حدثنی ابوغالب احمد بن محمد الزراری و جعفر بن محمد بن قولویه الی آخر السند و کذا الی آخر الکتاب یبتدئی من مشایخ الشیخ المفید فالظاهر انه من مؤلفات المفید».

کتاب مجموعه‌ای است مشتمل بر خطب و رسایل و فضایل و مناقب و حکم و آداب و محاسن و احوال صحابه پیغمبر (ص) و امیرالمؤمنین (ع). عناوین عمده آن این است: ۱. حدیث شرطة الخمیس؛ ۲. ارکان اربعه؛ ۳. حدیث موسی بن جعفر (ع) با هارون؛ ۴. فضایل و احوال روات؛ ۵. حدیث مباهله؛ ۶. وصایای نبی اکرم به علی (ع)؛ ۷. حدیث منطق برخی از حیوانات؛ ۸. مسوخ و سبب مسخ؛ ۹. محنت‌های علی (ع) در عصر پیامبر و بعد از آن حضرت؛ ۱۰. فضایل علی (ع) به نقل از کتاب ابن دأب؛ ۱۱. حدیث فدک؛ ۱۲. آشنایی ائمه اطهار به همه زبان‌های دنیا و حیوانات؛ ۱۳. مواعظ لقمان؛ ۱۴. صفت بهشت و دوزخ؛ ۱۵. سؤالات یهودی از علی (ع) و پاسخ‌های آن بزرگوار؛ ۱۶. مناظره ابوحنیفه با امام صادق (ع)؛ ۱۷. قصیده فرزدق و مطالب دیگر.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی لاتدرکه الشواهد و لاتراه النواظر و لاتحجبه السواتر الذی علی بکل مکرمة و بان بکل فضیلة ... هذا کتاب ألفته و صنفته و العجب فی جمعه و اسباغه و اقحمته فنوناً من الأحادیث و عیوناً من الأخبار و محاسن من الآثار و الحکایات فی معان کثیرة من مدح الرجال و فضلهم و اقدار

العلماء و مراتبهم وفقهم قال محمد بن محمد بن النعمان حدثنی أبوغالب احمد بن محمد الرازی و جعفر بن محمد بن قولویه عن محمد بن یعقوب ... عن ابن عایشة البصری رفعه ان امیرالمؤمنین صلوات الله علیه قال فی بعض خطبه ایها الناس اعلموا انه لیس بعاقل من انزعج من قول الزور فیه.

انجام: و من کان عمل یقرب من النار انه غفور رحیم (جواد کریم) ... و الموت خیر من اخاء لئیم. وافق الفراغ من تسوید مختصر کتاب الاختصاص لأبی علی احمد بن الحسین بن أحمد بن عمران رضی الله عنهم أجمعین.

چاپ: نجف، با مقدمه سید محمد مهدی خرسان، ۱۳۹۰. تهران مکتبة صدوق،۱۳۷۹ق.قم جامعه مدرسین.بیروت موسسه اعلمی۱۴۰۲ق.

[رجال نجاشی، ص ۸۹؛ تنقیح المقال ۲۱۴/۱؛ اعیان الشیعه ۵۸/۹؛ دنا ۱: ۴۱۷ (۴ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- الاختصاص (منتخب)

۲- الاختصاص (ترجمه)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۵ق؛ در نسخه نام کتاب و مؤلف آن ضبط نشده است و به تشخیص واقف نسخه ضبط گردید، صدر نسخه ۱۴۶ صفحه است، ظاهراً قطعه‌ای از کتابی است، برگ اول اصلی نسخه افتاده و به جای آن ورق دیگری که به خط مغایر است گذاشته شده است، کاتب این برگ الحاقی آورده: «هذه مجموعة مستخرجة من کتب اکابر رجال الائمه الطاهرین صلوات الله علیهم قدر أیناها فی سنة خمس و خمسین و الف من الهجرة المصطفویه بخط عتیق فی نسخة قدیمة و سودناها من هذه النسخة المضبوطة البینة فیها اثار الصحة و بالله التوفیق عن ابیعبدالله علیه السلام قال للفقود ینتظر اهله اربع سنین فان عاد»، گمان می‌رود بعضی از اوراق افتاده و هم در صحافی متداخل شده است، نسخه قدیمی است صفحه اول و صفحاتی از میانه و آخر به‌خط مغایر نوشته شده است، این نسخه به روایت واقفش به نقل از حاج شیخ عباس محدث قمی آورده است که نسخه به نظر محدث نوری رسیده و آن را مطالعه و تصحیح نموده است، محشی؛ واقف: عماد فهرستی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۷عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴-۱۳۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: آقا میرزا، تا: با تاریخ ۱۰۵۵؛ این نسخه یا از روی نسخه ش ۱۸۹۳ آستان قدس نوشته شده است و یا هر دو از روی یک اصل می‌باشند، در صدر این نسخه (گ ۱ر-۴۵پ) بخشی از میانه کتاب است که مربوط به س ۱۷ برگ ۵۱ر میان دو کلمه «شرید» و «فیه احادیث» است، این همان بندی است که در آغاز نسخه آستان قدس آمده است و فهرست‌نگار تصور کرده است که آن بخشی از کتاب دیگری است، در آخر نسخه بندی است از مقالات شیخ ابی مسعود بن احمد بن فرات رازی و بندی از طرائف ابن طاوس و کامل بهایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۶۱گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۰۶۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۴۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۶۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۱۵

آغاز: بسمله. و صلی الله علی عباده الذین اصطفی حدثنا ابوعبدالله الحسین بن عبدالله بن ابراهیم الواسطی ابوغالب احمد بن محمد بن محمد بن سلیمن بن الحسن بن الجهم بن بکیرا عین الشیبانی منه الی ابن ابنه محمد بن عبدالله بن احمد سلم علیک فانی احمد الیک الله الذی لا اله الا هو الحق ... اما بعد فانا اهل بیت اکرمنا الله جل و عز بمنه علینا بدینه و اختصنا؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالباقی بن عبدالخالق، تا: چهارشنبه ۴ جمادی الثانی ۱۱۱۰ق؛ مصحح، رکابه‌دار، در آخر نسخه نامه معاویه به امیرالمؤمنین و جواب آن حضرت درج شده است؛ جلد: تیماج سبز عطف و سجاف تیماج سرخ، ۳۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۱ - ۶۳]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: احمد بن عبدالله بن احمد بن اسمعیل بحرانی، تا: ۱۷ شوال ۱۱۱۸ق؛ کتاب مجالس شیخ مفید (الفصول المنتخبه) ضمیمه این کتاب است، پشت صفحه اول وآخر این کتاب مطالب متفرقه نوشته شده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی نیم‌ضربی، ۸۷گ (۲-۸۸)، ۲۴ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۷/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۶۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید فضل علی، تا: ۱۲۷۸ق؛ اهدایی رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۲۷۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۴]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۳۵۱ق، جا: نجف اشرف؛ استنساخ از نسخه‌ای که در پشت آن خط مالکیت شیخ حرعاملی (ره) در سال ۱۰۸۷ بوده

است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۵گ، ۲۱ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۵سم [ف: ۱۴ – ۱۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۲۹

آغاز: حدثنا ابواحمد ... محمود العبدی رضی الله عنه، قال ... باسناده رفعه ان موسی بن جعفر علیه السلام علی الرشید فقال له: یابن رسول الله اخبرنی عن ... الاربع؛ **انجام:** یشرف علیه ابلیس فیلعنه و لا جعلن ذلک المنافق عبره فی القیامه مع فراعنه الانبیا و اعداء الدین فی المحشر و لاحشرنهم و اولیاءهم و جمیع الظلمه و المنافقین فی جهنم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرم قهوه‌ای با ترنج و لچکی، ۳۳۴ص، ۲۲ سطر چلیپا، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۴۷ -]

● الاختصاص (ترجمه) / حدیث / عربی و فارسی

al-ixtiṣāṣ (t.)

وابسته به: الاختصاص؛ مفید، محمد بن محمد (۳۳۶-۴۱۳)

ترجمه بخشی از کتاب «اختصاص» شیخ مفید است. این بخش در احکام نجوم است و مترجم شاگرد مجلسی دوم بوده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹/۵ خوئی

آغاز: بدانکه هرگاه مقارنه زهره با مریخ در یک برج اتفاق افتد؛ **انجام:** اصحاب نجوم نقل کرده باشد لهذا بنقل آن مبادرت نمودم والسلام

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نازک، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا مندرس، ۴ص (۱۸۴-۱۸۷)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۷ - ۴۴]

● الاختصاص (منتخب) / حدیث / عربی

al-ixtiṣāṣ (mn.)

وابسته به: الاختصاص؛ مفید، محمد بن محمد (۳۳۶-۴۱۳)

گزیده‌ای است از کتاب «الاختصاص» تألیف شیخ مفید، در قبض روح مؤمن، کافر و احوال آنها در بهشت و دوزخ.

[الذریعة: ۳۵۸/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۷/۳۲

آغاز: روی الشیخ المفید فی کتاب الاختصاص عن احمد بن محمد بن عیسی عن سعید بن جناح ... قال رسول الله اذا اراد الله قبض روح المؤمن؛ **انجام:** و لا من اهل الجنة صدیق حمیم و ینساهم الرب و یمحوا ذکرهم من قلوب العباد فلا یذکرون ابداً.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، رکابه‌دار، ۶ برگ احادیثی از کتاب علل الشرایع شیخ صدوق، احادیثی از حضرت علی بن ابی طالب، احادیثی از کتاب اقبال، کافی، خصال و ... حدیثی از پیغمبر اسلام آمده است؛ مهر: آیة الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای بیاضی ضربی با ترنج، ۱۱گ (۲۲۱-۲۳۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۷×۱۸سم [ف: ۳۲ – ۲۱۸]

● اختصاص الخواص فی علم الجفر (بندی از ...) /

علوم غریبه / عربی

ixtiṣāṣ-ul xawāṣ fī ʻilm-il jafr (bandī az. ..)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۶/۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... قل الصبوری فی کتابه ... کان حکماء القدماء فی دورهم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۲۸-۸۴۱ق؛ خط مؤلف و شرف الدین علی یزدی و دیگران در برخی صفحات دیده می‌شود، مصحح، دارای حواشی از مؤلف، شرف الدین علی یزدی و نوری، یادداشت های پراکنده در صفحات اول دیده می‌شود از جمله شعری از عبدالغنی حسینی افطسی و اشعار دیگر به فارسی و عربی، مطالبی منقول از محیی الدین عربی، تاریخ تولد میرزا علی دوشنبه ۲۰ جمادی الاول ۸۹۲ق، رباعی در توحید از ملا پریشان و ...؛ تملک: محمد حسین حسینی در تبریز در ۱۰۱۶ق با مهر مربعی وی؛ مهر: بیضوی «عبده علی نوری» (بیضی) در ۱۱۹۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳۲ – ۲۳۵]

● اختصاص عموم النبوة بمحمد (ص) / کلام و اعتقادات / عربی

ixtiṣāṣ-u ʻumūm-in-nubuwwa bi-muḥammad

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، – ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, ʻalī ebn-e mohammad ʻalī (- 1896)

تاریخ تألیف: ۲۶ شعبان ۱۳۰۲ق

رساله با توضیح کلمه « النبی» از دید لغت و اصطلاح کلامی شروع شده است، پس از آن استدلال می‌شود بر اینکه فقط نبوت و رسالت پیامبر آخر الزمان (ص) برای عموم مردمان و در تمام عصرها بوده است و نبوت پیامبران دیگر به این گستردگی نبوده است. این رساله در اثر بحثی که هنگام سفر نگارنده به اصفهان پیرامون نبوت حضرت عیسی (ع) در مجلس بعضی از دوستان انجام شده بود، به‌دستور ظل السلطان به تفصیل نگارش شده است. این رساله را «نبوة عیسی» نیز نامیده‌اند.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انا سافرنا فی بعض السنین الی بلدة اصفهان حسب الأمر العالی من حضرة ظل السلطان

انجام: فلکل منها شرائط و لوازم و احکام مخصوصة و لعل المنصف لا یتأمل فی شیء مما ذکرناه و فیه الکفایة

۱. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲/۸مشهد

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه:

۱۷×۳۲/۵سم [ف: ۱۲۴]

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲/۸

همان نسخه بالا [ف: ۱ - ۱۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۲/۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۱۶ص (۷۵-۹۰)[عکسی ف:۶-۱۶۰]

۲. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۱/۱مشهد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۱۴۸]

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۱/۱

همان نسخه بالا [ف: ۱ - ۳۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۴۱/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۴۸ص (۱-۴۸) [عکسی ف: ۶ - ۱۸۶]

● **الاختصاص فی علوم الخواص** / علوم غریبه

al-ixtiṣāṣ fī ‘ulūm-il xawāṣ

تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۶

قسمتی از آن؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۲۰]

← اختلاجات ≻ جستن اعضاء و رگها
← اختلاجات ≻ جهیدن اعضاء

● **اختلاجات** / داستان / عربی

ixtilājāt

لاهیجانی، یوسف بن محمد

lāhījānī, yūsof ebn-e mohammad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۵/۵

در فهرست به نام حکایات بدون نام مؤلف آمده است، نام کتاب و مؤلف از فهرست رایانه‌ای ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰سطر،قطع:رحلی،اندازه:۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲-۴۰۲]

● **اختلاجات اعضاء** / علوم غریبه، طب / عربی

extelājāt-e a‘zā’

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری

ja‘far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۳۴/۲

آغاز: بسمله الاختلاج فی الاعضاء المروی عن سیدنا و مولانا سید الامام ابی عبدالرحمن عبدالله بن جعفر ... اذا اختلج وسط الرأس فهو یدل علی السلطنه

به نقل از حدیث عبدالله بن جعفر صادق (ع)؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: معز الدین احمد مکنی به احمد فرزند صفی الدین محمد، تا: ۱۰۰۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۲۹۷ص، قطع: رقعی [ف: ۱۰ - ۱۱۳۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۲/۵-ف

نسخه اصل: آقای روضاتی در اصفهان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۷۲۳]

● **اختلاجات اعضا (ترجمه)** / علوم غریبه، طب / فارسی

extelājāt-e a‘zā’

منسوب به: امام جعفر بن محمد صادق علیه السلام (۱۱۴۸ق)

شامل جستن سر، پیشانی، گوش، ابرو، چشم، بینی، رخساره، دهان، لب، زنخدان، زبان، گردن، دوش، کتف، بازو، ساعد، کف دست، انگشت، بغل، تهیگاه، دل، سینه، پستان، شکم، ناف، زانو، ساق، کعب، پاشنه و انگشت.

[فهرستگان حدیث ۱۰۱/۲، ۷۲۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۵۴/۳

آغاز: چنین آورده‌اند که یکی از حکما پیش هارون الرشید آمد و گفت تبرکی از حضرت امام مسلمانان جعفر بن محمد الصادق علیه السلام آورده‌اند. هارون الرشید شاد گشت و گفت بیار که مبارک خواهد بود. پس این نسخه که در خواص اختلاج اعضا نوشته بود پیش او بنهاد. هارون آن را عزیز داشتی. چون ابومسلم مروزی به بغداد آمد و این نسخه را طلب کرد و فرمود که او را از زبان عربی به پارسی نقل کردند و ابومسلم پیوسته با خود داشتی و نزدیک او معظم و مکرم بودی. اکنون در آن مقصود شروع میکنیم. جستن سر. اگر میان سر بجهد بزرگی و نیک نامی و مال بسیار یابد و اگر سزاوار پادشاهی باشد بدو رسد؛ **انجام:** جستن انگشت ... و اگر چهارم بود از فرزندان برخورداری بیند و اگر کهین بود مرادی که دارد به تمامی بیابد ان شاء الله تعالی وحده العزیز. تمت بعون الله تعالی و ارادته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵گ (۶۷پ-۷۱پ)، ۱۳ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۲۲]

● **اختلاجات اعضاء** / علوم غریبه، طب / فارسی

extelājāt-e a‘zā’

امامی خاتون آبادی، محمد رضا بن محمد مؤمن، - ۱۱۲۷ ؟ قمری

emāmī xātūn-ābādī, mohammad rezā ebn-e mohammad mo’men (- 1715)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۳۱۰

آغاز: بمنه تعالی حمد بیحد و سپاس بیقیاس و ثنای بی کم و کاس مر خداوندیرا سزاست که مؤسس اساس جن و ناس است و

درود نامعود از حضرت رب و دود؛ **انجام:** عضویکه افتلاجش خوب نباشد بکوید اللهم لاطیر الاطیرک و لاخیر الاخیرک و لا اله غیرک دعای دیگر مجرب اعتصمت بک یا رب من شر نفسی فاعتصمنی من ذلک.

خط: نستعلیق خوش، کا: لطف الله ابن محمد تقی انجوی شیرازی، تا: محرم ۱۳۱۴ق؛ مجدول، متن دو ستونی؛ مهر: کتابخانه دادسرای عمومی تهرانی؛ کاغذ: فرنگی آبی، ۸گ، ۲۱ سطر (۶/۸×۱۲/۲)، اندازه: ۱۰/۴×۱۷سم [رایانه]

● **اختلاجات اعضاء** / طب / عربی

extelājāt-e a‘zā’

فاروقی، عبدالحکیم بن سعید،

fārūqī, ‘abd-ol-hakīm-e-bn-e sa‘īd

در دو باب: ۱. درباره سر؛ ۲. در دیگر اندام‌ها.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۶۱/۲

آغاز: رسالة الاختلاج للقاضی عبد الحکیمة. بسمله. الحمد لله الذی خلق الانسان و علمه البیان ... قال القاضی عبد الحاکم ابن السعید الفارقی ... ما من جارحة و لا عضو اختلج من الانسان الاوله دلیل علی ما تجدد له و قد جمعت هذا الکتاب علی ما وصل الی من الروایات المنقولة عن الامام جعفر الصادق و عن دانیال النبی ع و عن الاسکندر ذی القرنین و عن حکماء الفرس و الروم؛ **انجام:** نعوذ بالله منه و من عدم الصبر علیه و وجود الفقر.

بی‌کا، تا: ۲۵ رمضان ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی، ۱۴گ (۳۲پ-۴۵پ)، ۱۳ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۲۳۳]

● **اختلاجات اعضاء** / پیشگویی / ترکی

extelājāt-e a‘zā’

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷۵/۱۴

جداول احکام حرکات اعضاء؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول زیبا با آب طلا، بسیار نفیس؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴۱]

● **اختلاجات اعضاء** / علوم غریبه، طب / عربی

extelājāt-e a‘zā’

پیشنیان، جهش و اختلاج اعضاء بدن را دلیل و علامتی بر وقوع بعض از امراض می‌دانستند. در این باره رساله‌های زیادی نوشته شده است. رساله‌های حاضر به تشریح این آثار در اعضای مختلف می‌پردازد. نویسنده «کشف الظنون» این عقاید را نقل کرده و آن را امری طبیعی می‌داند و دلالت آن بر اموری که در این موارد ذکر می‌شود را ضعیف و غیر ضروری می‌داند.

غیر همانند:

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۱۱/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد کاظم بن محمد صالح فرشته [نشریه: ۷ - ۲۳۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۳۱

از گفته امام صادق و دانیال و فضلای فرس و حکمای روم. جداول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶گ (۸۰پ-۸۵ر) [ف: ۶ - ۴۰۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۵۳/۱۱

روته عن الصادق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق [ف: ۵- ۲۵۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۱۰۳

آغاز: بسمله. اختلاجات الاعضاء المنقولة عن العلماء الکرام، اختلاج الاعضاء من الرأس الی القدم. الیافوخ نصیب و رزق فی السفر. ام الرأس نیال خیر کثیر؛ **انجام:** باطن قدم الیمنی مهابة عند الناس، باطن القدم الیسری شرف و رفعة (فی شهر جمادی الثانیة ۱۰۸۲)

رساله‌ای است در اختلاجات اعضاء نامبوب و بدون ترتیب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۰۸۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۱گ (۲۹۹ر-۲۹۹پ)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۱۰۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۵۹/۱

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۲ص (۱-۲)، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۵۷۷]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۸۰

آغاز: بسمله، النافوخ نصیب ورزق فی السفر، ام الراس ینال خیرا کثیرا، ما بین الیا فوخ و الجبهة ینال خیرا کثیرا؛ **انجام:** باطن القدم الیسری شرف ورفعة تمت فی شهر جمادی الثانی ۱۰۸۳

نسخه حاضر شاید برگزیده‌ای است از چند رساله در نسخه نام کتاب چنین آمده: «اختلاجات الاعضاء المنقوله هم العلماء الکرام من الراس الی القدم»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۲ص (۵۷۱-۵۷۲)، ۲۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹ - ۳۸۲]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۳۳

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق الانسان من تراب ثم من نطفة ثم من علقیه؛ **انجام:** اصابع الیسری کلها اصابة فزع و مشقة شدیدة

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد کاظم بن محمد صالح، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج سرمه‌ای ضربی مجدول، ۴گ (۵۶پ-۵۹پ)، ۱۲ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [رایانه]

۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۹۷/۴

مختصری است منقول از کلمات امیر المومنین علی (ع) و ذوالقرنین در اختلاج اعضاء بدن؛ خط: نسخ، کا: نبی بن احمد بن

محمود بن خضر بن یوسف بن شیخ بزم، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ترنج با سر مجدول عطف قهوه‌ای، ۱ص (۶۸پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۸]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۰۲/۱۰

از گفته امام صادق (ع) و دانیال نبی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، ربعی، ۵گ (۱۴۶پ-۱۵۰پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۵۶]

۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با ترجمه فارسی زیر سطور شنگرف (نیمه دوم)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۴سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۹۱]

● اختلاجات اعضاء / علوم غریبه / فارسی

extelājāt-e aʻzā'

رساله مختصری است با تحریرهای مختلف به این نام در باب جستن رگ‌ها و اندام‌ها و اثرات آن و این که هریک از آنها بر چه حادثه‌ای در زندگی انسان دلالت می‌کند، بر اساس عقاید خرافی کهن.

[فهرستواره ۳۷۷۸/۵-۳۷۸۰]

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۷۷/۲

آغاز: بسمله حمدله بدانکه این رساله‌ایست مختصر که بوذرجمهر حکیم تصنیف کرده است از برای پادشاهان و بزرگان در باب جستن رگها و اندامها چون خواهند که بیان هریک بدانند ... و نامش اختلاج است تا دلیل خیر و شر از هریک بازجویند؛ **انجام:** و بیماری بیرون آید و از یافته شادان شود و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، کا: ابن سلطان محمد قمی، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۲۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۰۷/۶

آغاز: فی الرأس کله مراد جستن تمام سر است دلالت کند بر پیدا شدن شادی و طرب و رفع غم و یا تازه شدن دوستی با کسی که نگران باشد؛ **انجام:** و اگر مرکز این اعضا بجهد و حرکت کند مقدمه فالج و لقوه و سکته است مداوا باید کرد داخلی به اختلاج ندارد

اختلاجات اعضا را به نقل از امام صادق (ع) و دانیال پیامبر در این رساله گرد آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲گ (۹۲ر-۹۳پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۲۷۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۱/۲۹

آغاز: در احوال اختلاجات یعنی جستن اعضای آدمی ناگهان. گویند زیاده بر سه مرتبه هرگاه جست، باد است؛ **انجام:** به جمله اندام اندوه رسد، و اگر یکی ازین اعضا بجهد فالج و لقوه است. والله اعلم.

به نثر، از سر تا ناخن پا؛ خط: نستعلیق، کا: میر علی اکبر ولد میر محمد محسن زکی حسینی، تا: ۱۲۱۹، جا: محمد آباد؛ جدول و کمندبندی شده، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی ضربی، ۲گ(۱۳۵ر-۱۳۶پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۲/۳×۳۴سم [ف: ۷ - ۳۶۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۴/۲۰-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۲۲/۱-عکسی

آغاز: نحمده و نستعینه و نصلی و نسلم علی محمد خیرالخلایق ... اما بعد، حقیقة تعبیر جستن اعضای که حکمای سلف به تجربه تمام مقرر کرده اند

اصل نسخه:گنج بخش ش۱۱۳۳(مشترک۳۹۲/۱)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ ۴ص (۱-۴) [عکسی ف: ۲-۱۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۲۹/۴

در باب اختلاج اعضاء از قول امام جعفر صادق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۶گ (۶۱پ-۶۶پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۳۲۵]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۷/۲

آغاز: اگر سر بجهد در میان خلق عزیز گردد و اگر قابل پادشاهی باشد پادشاه شود و الا بیزرکی رسد؛ **انجام:** اگر سینه بجهد سه سفر کند و مقعد جهیدن اندیشه و دولت نیز گفته اند و السلام علی من اتبع الهدی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف میشن، ۲گ (۲۵پ-۲۶پ)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۶۰۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۱۷/۶

آغاز: بسمله باب بدانکه این رساله‌ایست در پریدن اعضاهای آدمی از گفتار شیخ ابوسعید رحمه الله علیه حکایت کنند که رومیان از هندوستان و هندوستانیان از فارسیان این کتاب را نقل کرده اند در پریدن اعضاء آدمی و ذوالقرنین پیغمبر درعهد خود از حکماء در خواست کرد و پیوسته نگاه میداشت

رساله در پریدن اعضاهای آدمی دارای هفت باب؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج یک‌لا قهوه‌ای سجاف عطف و حواشی تیماج قرمز، ۶ص (۱۴۲-۱۴۷)، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۱۹۴۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۷/۱۵۰

آغاز: جانب راست، جانب چپ، جانب راست، تا مدک سرجاه. تارک سر - شادی، گلو - رب؛ **انجام:** زیر پهلو - رنج، تهیگاه- خبر خوش، پشت - دولت و السلم علی من اتبع الهدی.

رساله در تعبیر پرش چشم و غیره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به‌صورت ستونی نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳ص (۲۲۳-۲۲۵)، ۲۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه:

۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۱۰]

۹. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۲/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سبز تیره یک لا، ۳ص، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۳۴]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۵۳/۵۰

آغاز: بسمله. بدانکه این کتابیست که ذوالقرنین رومی (ع) و حکمای فارس یعنی ارسطا طالیس حکیم و لقمان حکیم هر سه جمع شدند و این نسخه را اختیار و اختلاجات نام کردند، و جمله اکابران و اعاظمان این نسخه تجربه نمودند ... اگر کسی را سر بجهد؛ **انجام:** و اگر انگشت چهارم دست راست بجهد غم خوردن بود و اگر انگشت خورد دست راست.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن لایی زرد سیر، ۲گ (۵۴پ-۵۵پ)، اندازه: ۱۰×۲۴/۲سم [ف: ۹ - ۱۲۶]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۳۶/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی لایی، ۱۹ سطر (۱۲×۱۷)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۲۸۷]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۸۸/۱۳

آغاز: این رساله ایست در بیان جستن اعضاء و اثر آن که حکما بحسب تجربه معلوم کرده اند اگر تارک سر بجهد مهتری و بزرگی یابد؛ **انجام:** اگر از پای بجهد شادمانی بیند و اگر انگشت دویم پای راست بجهد غم برسد و الله أعلم بالصواب و الله عالم بحقائق الأمور.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در انجام افزودگی‌هایی با عناوین: خطبه فاتحة الکتاب، استخراج اسامی متبرکه از خواجه نصیرالدین طوسی، استخراج اسامی ائمه علیهم السلام از آیه نور، تعبیر النوم مجرب، جدولی در اختلاجات اعضا و تعبیرات مختلف غیر مشهوره به نقل از امام صادق (ع)، دانیال پیغمبر، اسکندر، فضلای فرس و حکمای روم و مطلبی هم با عنوان «در دانستن قمر در عقرب» و پنج بیت شعر مشاهده می‌گردد؛ کاغذ: فرنگی کلاسیک آهار مهره، ۳گ (۱۲۷-۱۲۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۶×۱۰/۵سم [ف: ۳۰ - ۳۲۲]

۱۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۸۷/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۶۲ر-۱۶۶ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۳ - ۲۴۰]

۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۲۷/۳

آغاز: هر که را میان سر بجهد از پادشاهی بزرگی گرانمایگی یابد وهر که را گرد سربجهد خواسته یابد از کسی وبرتری وغزا کردن وهرگاه در پهلوی راست بجهد؛ **انجام:** مصطفی آن باعث ایجاد کون ×× رازم ابدمدح ابن عمش علی حیه در / برخود واولاد امجادش درود بیشمار ×× از من ومخلوق عالم شجر باشد یا حجر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول گرهی، ۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۷۴]

۱۵. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۲/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۳ - ۳]

۱۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۹۱/۸

آغاز: بسملة الحمدلله حق حمده ... اما بعد چنین آورده‌اند که ...

در اثرات اختلاج‌های اندام انسان، بنابر عقاید خرافی کهن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۳گ (۵۸ر-۶۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۷۱]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۸/۶

یک « باب » است (از کتاب یا رساله‌ای) و در اختلاج اعضاء انسان به ترتیب از سر تا انگشتان پا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۲۸ص، ۱۲ سطر، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۴۵۶]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۷۷/۱۱

اختلاجات جانب راست و چپ بدن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۹۵پ - ۹۶ر) [ف: ۶ - ۲۶۰]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۲۱ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۴/۶

آغاز: باب در جستن اعضا و احکام او اگر میان سر بجهد دلیل بود بر آنک مال فراوان بدست آید و بزرگی کند و نام نیک یابد؛ **انجام:** و اگر سینه بجهد فرزندی آید یا غایبی رسد که شاد شود

شاید دنباله رساله قبل مجموعه باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: سلطان حسین واعظ با مهر «عبده سلطان حسین الواعظ» (بیضی) و وقف‌نامه کتاب از همو بر دارالمومنین استرآباد و اولادش؛ جلد: تیماج عنابی بدون مقوا، ۲گ (۷۷ر-۷۸پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۲۷]

● اختلاجات اعضاء (جداول) / علوم غریبه، طب

extelājāt-e a'zā' (jadāvel)

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۵۷

جدولی است کامل دارای ۱۳ خانه عرضی و ۱۷ خانه طولی و احکام اختلاج تمام اعضاء را چپ و راست بدن بیان می‌دارد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار دار، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۱ص، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم[ف:۱۹-۵۲۵]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۳/۶

منسوب به‌حضرت صادق و دانیال و اسکندر و حکماء فرس و روم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۰گ، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۴۹۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [ف: ۶ - ۴۳۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۸

دو جدول احکام اختلاج اندام راست و چپ بدن و در هر یک از فرق سر تا کالوح (از انگشتان پا)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۱۲۲–۱۲۳)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۶]

● **اختلاجات اعضاء** / علوم غریبه، طب / فارسی

extelājāt-e a'zā'

رساله‌ای کوتاه که در حکمت و علت جهیدن و اختلاج اعضاء بدن انسانی مطابق عقیده حکما و اطباء پیشین نگاشته شده است.

آغاز: فصل در بیان اختلاجات است و آن عبارت است از جستن اعضای آدمی بناگهان و گویند که زیاده از سه مرتبه هر گاه جست باد است و این علم متعلق است بذی القرنین که آدمی را از شر و نفع و ضرر آگاه می‌گرداند

انجام: جمله انگشتان پای راست سفر کند، جمله انگشتان پای چپ غم والم بیند، جمله اندام اندوه بوی رسد اگر مکرر این اعضا بجهد مقدمه فالج و لغوه وسکته است.

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۱۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۷۵]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۶۷/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای کرم رنگ عطف تیماج قرمز، ۳گ (۶۴پ–۶۶ر)، قطع: جیبی، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۴۰]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۵/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بهاء الدین ملقب به آقا کوچک بن حیدر علی عاملی، تا: پنج‌شنبه ۹ جمادی الثانی ۱۲۸۶ق؛ جلد: شمیز عطف گالینگور سفید، ۲گ (۵۴ر–۵۵پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۹]

● **اختلاجات اعضاء منظوم = اختلاج نامه** / علوم غریبه، طب، شعر / فارسی

extelājāt-e a'zā'-e manzūm = extelāj-nāme

بدر جاجرمی، بدرالدین بن عمر، - ۶۸۶ قمری

badr-e jājarmī, badr-od-dīn ebn-e 'omar (- 1288)

تاریخ تألیف: ۶۷۵ق یا ۶۸۵ق

منظومه‌ای به نقل از ذوالقرنین در سبب و علل جهیدن اعضای بدن و احکام و نتایجی که بر آن ترتیب می‌شود. وی از نزدیکان شمس الدین محمد صاحب دیوان (مقتول ۶۸۳ ق) بوده است. اصل رساله منثور بوده است و بدر جاجرمی آن را به نظم درآورده است چنانکه در انتهای مقدمه می‌گوید: «نثر بود این بنظمش آوردم ×× دادمش شرح و روشنش کردم». تعداد ابیات آن در نسخه‌های مختلف بین ۱۰۰ تا ۵۰۰ بیت گزارش شده است و تفاوتی بین نسخه‌ها دیده می‌شود و ممکن است بعضی از آنها رساله‌ای دیگر اما نزدیک به آن باشند.

آغاز: حمد و شکر و سپاس یزدان را ×× آفریننده تن و جان را / صانع و مبدع نشیب و فراز ×× خالق و کردگار بنده نواز / فرد و قیوم قادر است و عزیز ×× کرد عالم پدید از ناچیز / مصطفی را شفیع آدم کرد ×× مقتدای نژاد عالم کرد / هست از نام او امید انام ×× بر روانش ز ما درود و سلام / حکما گفته قول ذوالقرنین ×× زانکه زو یافت کار عالمی زین / هست در اختلاج حکم تمام ×× زانکه چون معجزاست این احکام

انجام: باد از او شاد بدر جاجرمی ×× یابد از فضل الهی دل گرمی / دین و دنیا مراد حاصل باد ×× بر چنین طبع و نظم مایل باد

چاپ: در مونس الاحرار جاجرمی، تهران، ۱۳۳۷ش (۲: ۸۶۱)

[الذریعة ۱۱۰/۱۹؛ نسخه‌های منزوی ۴۶۴/۱؛ فهرستواره منزوی ۱۲۳/۱۰ و ۳۷۷۸/۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۲۵/۲۶–ف

نسخه اصل: نسخه آقای بنی آدم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نسخه آقای بنی‌آدم؛ قطع: رحلی [فیلمها – ف: ۲ - ۱۶۲]

۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۵۵/۱

آغاز: گر کسی را سر از میان بجهد ×× از بلا و غم و خطر برهد / دولت و جاه و زیب و فر یابد ×× کامرانی و زیب و فر یابد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاجی مبارک (از خدمه دختر حسین خان والی کردستان)، تا: شوال ۱۰۰۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲گ (۱ر–۱۲پ)، ۱۰ سطر [ف: ۲۶۷]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۱۴/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ناحن پای چپ جو جست مدام ×× خرمی یابد و سعادت و کام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۸ق؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی، ۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۵۲]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۴

آغاز: بسمله، چونکه عضوی همی جهد از اعضا ×× با تو در حال می‌شود گویا؛ **انجام:** جستن کوچک است دولت و ناز ×× صدقه و طاعت و نماز و نیاز

در فهرست ناشناس، خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۱۵۲ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج زرشکی مقوایی با ترنج با گل و بوته

ضربی، ۳گ (۶۸-۷۰)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [رایانه]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۱۹/۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ناخن پای راست چون جهد ×× خبر از سوروسات ... (ناخوانا)

در فهرست ناشناس، حدود ۱۷۰ بیت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: رویه میشن سیاه ضربی، ۱گ (۳۵ر-۳۵پ)، اندازه: ۱۷/۲×۲۸/۲سم [ف: ۸ - ۶۹]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ششصد و پنج بود با هفتاد ×× که ز طبع من این سخنها زاد / زین رساله مراد حاصل باد ×× بر چنین نظم طبع مایل باد

کا: خضر بن ملا احمد رودباری، تا: ۱۲۰۱ق؛ جلد: مقوا، ۶ص (۱۰۹-۱۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۴۵]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۵۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** شد تمام اختلاج سر تا پای ×× این سعادت بعون و فضل خدای / ششصد و پنج بود با هشتاد ×× که ز طبع من این سخنها زاد

در فهرست ناشناس؛ بی‌کا، تا: ۱۵ شعبان ۱۲۳۶ق؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی مشکی، ۹گ (۱-۹)، ۲۲ سطر (۹×۱۷)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۳۰۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ در فهرست، نود و نه باب آمده است؛ ۱۰۰گ،۱۵سطر،قطع:وزیری،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف: ۲ - ۴۹۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۸

آغاز و انجام: برابر

۱۹۵ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: میشن قهوه‌ای ترنج و نیم ترنج و سر ترنج ضربی، ۱۵گ (۸۶-۱۰۰)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۴]

۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۳/۱

در فهرست ناشناس. در این که جستن هریک از اعضای بدن بر چه حادثه‌ای در زندگی دلالت می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه صفر ۱۲۷۸ق؛ کاغذ: فرنگی و سفید و آبی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۷گ (۲ر-۸پ)، ۱۲ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۲۱]

۱۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم شد اختلاج نامه تمام ×× ما و بر مصطفی درود و سلام

در فهرست ناشناس، رساله‌ای است منظوم شامل یک مقدمه و پنجاه دو فصل تحت عناوین «جستن سر، جستن پیشانی، جستن قفا و ...»؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین بن محمد حسن مستوفی اردبیلی،تا:سه‌شنبه ۱۴ صفر ۱۲۹۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۱۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۷۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۰]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتم شد اختلاج هر اعضاء ×× علم الله واحدا احدا

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [رایانه]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۱/۱۴

در فهرست ناشناس، مثنوی است حدود ۲۰۰ بیت، در آن آمده: نثر بود این به نظم آوردم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن قرمز ضربی، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۰سم [ف: ۷ - ۱۴]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۵۶/۶-۲۵/۱۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** آید از رنجها همه بیرون ×× اندوهش کم شود طرب افزون / به سعادت بعون فضل خدای ×× شد تمام اختلاج سر تا پای

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، سوخت ترنج با سر، ۳گ، ۱۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۱]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۸۷/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** جستن کوچک است دولت و ناز ×× صدقه و طاعت و نماز و نیاز

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن سید کریم تاجر شوشتری، تا: ۱۳۰۱-۱۳۰۸ق؛ جلد: روغنی، ۲گ (۱۰۸ر-۱۰۹ر)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ - ۱۱۲]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۵۴۲

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۸]

۱۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۲۱/۳

آغاز: چند بیتی است در اختلاجات اعضای آدمی و پریدن هر عضوی؛ **انجام:** اگر انگشت کوچک از چپ جست ×× از غم و غصه زمانه برست

در فهرست ناشناس؛خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۷۸ر-۷۹پ)، ۳۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [مؤید: ۳ - ۱۱۲]

۱۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۴۳/۱۳

آغاز: برابر

در فهرست ناشناس، قطعه شعری است بالغ بر ۵۰۰ بیت در اختلاج؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی دار، ۶گ (۲۶۸-۲۶۳)، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۵۰]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر انگشت پای چپ مهتر ×× بجهد او رسد بدولت و فر. تمت الرساله

در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۴گ (۵۸پ-۶۱)، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [رایانه]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴-۶۲۲۵/۲۲-ف-در هامش

نسخه اصل: آکادمی بخارست رومانی M178؛ ناتمام؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۳ - ۲۱۳]

۲۱. **تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:جنگ۴۸۲**
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۷۹]

۲۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۸/۶**
آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که را قوت و عدد بیش است ×× حکم از آن دگر فرا بیش است
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۴گ (۱۱۶ر-۱۱۹پ)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۷]

۲۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۶/۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب مرصع محرر؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج زرین با نقش گل و بوته و پرنده، ۶گ (۳۳پ-۳۸ر) [ف: ۳۶ - ۱۸۹]

۲۴. **آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۷۰/۱**
آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر انگشت پای چپ هموار ×× بجهد خوشدلی بود بسیار / رسته گردد ز رنج و بیماری ×× دهدش بخت و دولت باری
خط: نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف تیماج، ۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [مخ: - ۷۵]

۲۵. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۴/۶**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی قهوه‌ای، ۱۰گ (۴۱پ-۵۰پ)، ۱۱-۱۲ سطر، اندازه: ۲۲/۱×۲۷/۵سم [ف: ۶ - ۲۹۳]

۲۶. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۷/۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** جستن کوچک است دولت و ناز ×× صدقه و طاعت و نماز و نیاز
در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز،۲گ(۶۴پ-۶۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۲۰]

۲۷. **رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۸۹/۱۶م**
آغاز: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۳گ (۱۹۵-۱۹۷) [رشت و همدان - ف: ۱۲۰۲]

۲۸. **کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۷/۲**
آغاز: بسمله شرح جستن اعضاء. گر کسی را میان سر بجهد ×× از غم و غصه و خطر بجهد؛ **انجام:** گر کسی را زنخ جهد بسیار ×× کند او جنگ و فتنه بکار
در فهرست ناشناس. در ۱۲۵ بیت؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعار، در متن و حاشیه قرار دارد؛ جلد: تیماج، مشکی ضربی مجدول، ۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱/۵سم [ف مخ:]

● اختلاجات و معرفت احکام منسوبات کواکب سبعه سیاره (جدول) / هیئت / فارسی

extelājāt va ma‘refat-e ahkām-e mansūbāt-e kavākeb-e sab‘e-ye sayyāre (jadval)

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۷۱/۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۹ صفر۱۲۴۶ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۷۹]

← اختلاج اعضاء ⪢ حرکت اعضاء

● اختلاج الاعضاء / طب / عربی

extelāj-ul a‘zā’

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۷۴/۲
فصل مختصری است در اختلاجات اعضا نزد حکیمان فرس؛ خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در برگ پایانی فائده‌ای به نقل از ابن العماد آمده است؛ جلد: کاغذی آبی عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۵پ-۹ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۳۴]

← اختلاج‌نامه ⪢ اختلاجات اعضاء منظوم

● اختلاج و دلایل (جدول) / طب / فارسی

extelāj va dalāyel (jadval)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۱۱
جدول دلایل و نشان‌ها و آثار اختلاج. دو جدول است برای جانب راست و جانب چپ بدن آدمی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۶ ربیع الاول ۷۲۳ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب‌شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف، ۴۳۷ص، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۹۲]

← الاختلاط ⪢ کتاب الاختلاط

● اختلافات فقهی شافعی و حنفی / فقه / فارسی

extelāfāt-e feqhī-ye šāfe‘ī va hanafī

گردآبادی، باقر

gerdābādī, bāqer

چند فرع فقهی است که بین شافعی و حنفی اختلاف است و هر دو مخالف با موازین فقهی می‌باشند، ترجمه شده از یکی از آثار قاضی نورالله شوشتری که به عربی بوده است به سال ۱۱۹۵ ق.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید این قلیل البضاعه که چون دیدم در این و لا بعضی از کفریات؛ **انجام:** اهل خلاف مر آل محمد صلی الله علیهم در حلال و حرام.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد هاشم منجردین جی، تا: ۲۵ ذیحجه ۱۱۲۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰گ (۹۹پ-۱۰۸پ)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۸۳]

● **اختلافات ملكية بين الجارين** / فقه / عربی

ixtilāfāt-u milkīyya bayn-al jārayn

در مسأله اختلاف‌های ملکی میان دو همسایه است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۸۴/۸

آغاز: لو أرسل ماءً فی ملکه او أجج ناراً؛ **انجام:** بل من القواعد اللفظیة الکلیة التی یقبل التخصیص. و اما الثالث

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، فرنگی، ۱۴گ (۱۹۳پ-۲۰۶ر)، ۲۳سطر [ف: ۱۱ - ۷۱۷]

● **اختلافات هجاء قرآنی** / علوم قرآن / فارسی و عربی

extelāf-e hejā'-e qor'ānī

ابن مهران، ابوبکر بن احمد، ۲۹۵ - ۳۸۱ قمری

ebn-e mehrān, ābūbakr ben ahmad (909 - 992)

این رساله که نمونه از نثر پارسی علمی قرن چهارم است در بیان رسم الخط کلمات قرآن مجید است که به‌ترتیب سوره‌ها ذکر شده است. از معدود رساله‌هایی است که تمام بحث‌های آن درباره رسم الخط قرانی است که رسم الخط قرآن عثمانی محور اصلی تمام مطالب آن است و بعضاً تفاوت‌هایی با آنچه مرسوم خوشنویسان مشهور است در آن دیده می‌شود مثلاً ضبط کلماتی مانند نعمت، رحمت، سنت، منطبق با کتابت عثمان طه نیست چه در کتابت او به تای گرد (ة) آمده است. این رساله که خود ترجمه متن عربی است، بسا راهنمایی برای شناخت زمان ترجمه باشد. جمله‌ای از کلمات مورد نظر را بی‌عنوان و جمله‌ای دیگر از آنها را در عنوان «باب» آورده است. برای نشان دادن اسلوب نگارش رساله جملاتی نقل می‌گردد: «الکلمة هر چه اندر همه قرآن آید بها باید نوشتن مگر در چهار جا که بتا باید نوشتن یکی در سوره الانعام و تمت کلمت ربک صدقاًو عدلا و در سوره یونس»، «باب العلماء هر چه در قرآن العلماء آید همه بی واو باید نوشتن یعنی بالف باید نوشتن مگر در دو جا که بواو باید نوشتن و بعد ازو (کذا) الف یکی در سوره الشعراء ان یعلمه علمواء بنی اسرائیل دوم در سوره فاطر انما یخشی الله من عباده العلمواء».

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الاجزاء العدوان الا علی الظالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین قال الشیخ الامام ابوبکر احمد بن حسین بن مهربان النیسابوری رحمة الله تعالی علیه در خواستند که از من یاران بیان کردم اختلافهای هیجا که در قرآن است که در کرانیهای اهل هجاز و اهل شام و اهل حرم نبشته اند و از جمله آنها که مختلف است یکی هر چه در قرآن النعمة آید همه به «ها» باید نبشتن مگر یازده جای که به «تا» باید نبشتن

انجام: این حرفها را جماعتی از امامان و فقیهان و بزرگان دین چنین گفته اند که واجب است بر مقریان و قاریان که هر یک این رسم خط بداند و بعد از آن به نوشتن مصحف مشغول گردد تا عندالله آثم نشود.

چاپ: بکوشش سید جلیل ساغروانیان، در مجموعه رسائل خطی، دفتر چهارم، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، زمستان ۱۳۷۴ش؛ با تصحیح ابوالقاسم امامی، ضمن گنجینه بهارستان، بخش علوم قرآنی و روائی-۱، مسلسل ۳، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۰ش، با عنوان «رسم القرآن»

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۵۵/۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۵ صفر۱۰۱۴ق؛ در فهرست نام کتاب «رسم القرآن» آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف سرخ، ۱۰ص (۲۳۹-۲۴۸)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۱۵۶]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۰۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش و معرب، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۰۸۴ق؛ دو صفحه اول نسخه فارسی و بقیه آن به عربی می‌باشد، مصحح و معلق به حواشی با ذکر اختلاف نسخه‌ها؛ تملک: محمد حسین حسینی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، ۱۱گ (۱-۱۱)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲ - ۵۱۰]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۱۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج لایه‌ای قوه‌ای، ۹گ (۱-۹)، ۱۴-۱۹ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۳۵]

۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۸۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جواد بن حاجی رمضان ، تا: ۲۳ رجب ۱۱۱۲ق، جا: اصفهان فی عهد السلطان حسین؛ جلد: چرم زرد، ۹گ (۴۷ر-۵۵ر)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [مؤید: ۱ - ۳۹۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۴۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر حاجی رمضان ، تا: ۲۳ رجب

۱۱۲۲ق، جا: اصفهان؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۶سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۳۳۶]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق خوب،بی‌کا،بی‌تا؛ نسخه مغلوط، بطور متن و حاشیه، متن به‌طور چلیپا، مجدول به چهار جدول به طلا و تحریر؛ واقف: نائینی؛ ۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۴۳×۲۶سم [ف: ۶ - ۱۶۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۸۶/۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۴گ (۴-۷) [عکسی ف: ۲ - ۱۷۶]

● اختلاف اطباء / طب / فارسی

extelāf-e atebbā’

در تقدیم فواکه بر اطعمه و اطعمه بر فواکه مشتمل بر ۱۴ صفحه، مؤلف آن معلوم نیست.

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۴/۱

کا: حیدر حسینی ملاوجانی، تا: ۱۰۷۲ق؛ اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۹]

● اختلاف الامصار فی عدد آیات سور القرآن / علوم قرآن / عربی

ixtilāf-ul-amṣār fī ‘adad-i āyāt-i suwar-il-qur‘ān

در اختلاف اهل کوفه و مدینه و مکه و حمص و دمشق و بصره در شمارش آیه‌های قرآن کریم، با مقدمه‌ای در عدد آیات و ترتیب نزول سوره‌ها. اختلاف در آیه‌ها به ترتیب سوره‌ها تنظیم شده است.

آغاز: ذکر اختلاف الامصار فی عدد آیات سور القرآن العظیم و هم اهل الکوفة اصحاب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۵۱/۲

آغاز: ذکر اختلاف الامصار فی عدد آیات سور القرآن العظیم و هم اهل الکوفة اصحاب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه؛ **انجام:** و حروفها تسع و سبعون حرفاً و ثواب من قرأها ذکرت فی رأس سورة الفلق

خط: نسخ، کا: محمد رضا (ظاهراً)، تا: ۱۰۶۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ (۳۱پ-۷۱ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۸ - ۵۳]

● اختلاف اوضاع مراکز فلاک عطارد بحسب سیر عطارد / هیئت / عربی

ixtilāf-u awḍā‘-i marākiz-i falāk-i ‘aṭārid bi-ḥasab-i siyr-i ‘uṭārid

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۸۵/۵-ف

نسخه اصل: نسخه آقای فروزانفر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه در اواخر ذیحجه ۷۹۳ از آن احمد بن عبدالله مواقیتی بوده است [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۷۳۹]

● اختلاف بین الافقین الحقیقی و المرئی لرؤس البروج فی جمیع العروض (جداول لمعرفة دقایق) / هیئت / فارسی و عربی

ixtilāf bayn-al ufuqayn-il ḥaqīqī wa-l mar’ī li-ru’ūs-il borūj fī jamī‘-il ‘urūḍ (jadāwil-un li-ma‘rifat-i daqāyiq)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳/۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج تریاکی، ۵ص (۱۹۵-۱۹۹)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا - ف: ۱ - ۳۳]

● اختلاف ترقی النفس فی النشأة الاخری / عرفان و تصوف / فارسی

ixtilāf-u taraqqī-in nafs fi-n naš’at-il uxrā

فضل الله بن روزبهان، ۸۶۰؟ - ۹۲۵ قمری

fazl-ol-lāh ebn-e rūzbehān (1456 - 1519)

رساله‌ای کوتاه در پاسخ سؤال یکی از بزرگان و امرا که از وی پرسیده بود: «آیا در نشأة آخرت ترقی خواهد بود یا نه؟». مؤلف در این وجیزه نظرات دو گروه حکما و صوفیه را به‌طور فشرده بیان کرده و وعده داده در صورت اقبال روزگار رساله مفرده دیگری به تفصیل در این باره بنگارد.

آغاز: له الحمد علی فیضه العمیم وعلی نبیه وآله التحیة والتسلیم ای نفس بکوش، تا کمال یابی ×× وز سفره فیض حق نوالی یابی / این منزل کیست ور سعی کنی ×× هیهات که این چنین مجالی یابی

انجام: و اگر حوادث روزگار که پیوسته کارشکن ارباب کمالست مانع نگردد بعد از این مفرده ان شاء الله در تخمین دلایل طرفین و وجوه تراجیح مکتوب گردد و معروض شود السلام علیکم اولاً وآخراً.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۶۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ ۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۶۵]

● اختلاف تنزیل القرآن / علوم قرآن / عربی

ixtilāf-u tanzīl-il-qur‘ān

رساله در چگونگی نزول قرآن و شماره آیات و فضایل آنها و عدد کلمات هر سوره و حروف و اخماس و اعشار آنها و وفاق آیه‌ها و آغاز و انجام آنها، به ترتیب سوره‌های قرآن به‌اضافه چند فصل در آخر کتاب درباره حروف.

آغاز: الحمدلله الاحد بلا عدد السرمد بلا مدد منزل القرآن المجید الامجد و جعله لاهل التقوی و العدد.

انجام: و جملة الکلام سبع و سبعون ألف کلمة و اربعمائة و اربع و ثلاثون کلمة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۴۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالخبیر بن محمد مفید رازی، تا: سه‌شنبه ۱۴ رجب ۱۱۳۰ق، جا: مکه مکرمه؛ مصحح، محشی ؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۵گ (۷پ-۵۱ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۷ - ۱۲۷]

● اختلاف الحکماء فی الصنعة الالهیة / کیمیا / عربی

ixtilāf-ul-ḥukamā' fi-ṣ-ṣan'at-il-ilāhīyya

رساله کوتاهی است در کیمیا و بیان سبب اختلاف حکما در علم کیمیا. در آن از ذومقراط، ملک تنودرس، محمد بن امیل، محمد بن زکریای رازی و ... مطالبی نقل شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۵/۲۱

آغاز: بسمله الحمدلله مولی النعمة و معلم الحکمة و الصلوة علی نبیه محمد ... و بعد فلما سألتنی ایها الاخ عن معنی اختلاف الحکماء فی الحکمة الالهیة ... اعلم ان الاسطقسات الاربعة اولها

بی‌کا،بی‌تا؛جلد:تیماج قهوه‌ای،۱۳گ(۸۱پ-۹۳پ)[ف: ۳۶ - ۳۶]

● اختلاف خطوط الاشکال = معرفت اوضاع مراکز افلاک / ریاضیات / عربی

ixtilāf-u xoṭūṭ-il aškal = ma'refat-e owzā'-e marākez-e aflāk

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

درباره اختلاف اوضاع فلک عطارد می‌باشد. این رساله بدون خطبه و مقدمه است، پس از دو برگ مطلبی دارد تحت عنوان: مقدمة نافعة فی معرفة الاختلافات التی تحدث بسبب الخروج عن المرکز.

این رساله را مدرس رضوی بدون ذکر نامی بر آن، در ضمن مؤلفات خواجه آورده (ص ۳۷۹). او آن را در نهایت مجموعه شماره ۴۷۲۷ سپهسالار دیده و اتفاقاً فهرست‌نگاران آن را فهرست نکرده‌اند. پس از تفحص سه نسخه دیگر از آن را در ایران یافته شد که یکی در سپهسالار و دو رساله از آن در کتابخانه الهیات مشهد بود و هر سه رساله ناشناس مانده و پیداست نامی که به رساله داده‌اند به صورت حدسی و با استفاده از عبارات اول رساله است و لذا نمی‌توان از طریق نام در مؤلفات خواجه آن را دنبال کرد. چند نکته ظریف در این چهار رساله یافت شده وجود دارد که شاید قرینه‌ای باشد که این رساله از خواجه نصیر است:

۱- این چهار نسخه بالاتفاق در ضمن مجموعه‌هایی قرار دارد که یا کلاً آثار خواجه است و یا چندین رساله آن از خواجه است.

۲- در چهار نسخه موجود این رساله پس از رساله تحریر مجسطی خواجه قرار گرفته است.

این قرائن باضافه شباهت موضوعی این رساله با تالیفات مسلم خواجه طوسی کمک می‌کند که این رساله را از طوسی بدانیم و یا این که قسمتی از تالیف او.

آغاز: بسمله. نرید ان نثبت اختلافات وقوع الخطوط فی الاشکال التی یعرف منها اوضاع مراکز افلاک عطارد فی مسیراتها و مقادیر ابعاد مرکز التدویر عن مرکزی العالم و معدل المسیر و مقادیر اختلافه الاول بحسب الابعاد المختلفة و مقادیر ابعاده العظام ایضا بحسبها التی هی غایات اختلافه فلیکن مرکز العالم

انجام: ولم یلج لی برهان بعد الی ذالک و الله الموفق تمت الرسالة

[آثار و احوال خواجه، مدرس رضوی، ص ۳۷۹ با عنوان «رساله در آخر مجموعه کتب ریاضی خواجه ...»؛ دنا ۱: ۴۲۰ (۱ نسخه)؛ نسخه‌ای در ضمن نسخه شماره ۵۴۵۲ آستان قدس به عنوان لاحقه آن موجود است]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۷۲۷/۲۱

آغاز: برابر

این رساله در فهرست نیست و با توجه به نقل مدرس رضوی افزوده شد؛ بی‌کا، تا: ۶۷۱ق

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۹۳/۲

آغاز: برابر

در فهرست با عنوان «اختلاف خطوط الاشکال» و ناشناس؛ خط: نسخ، کا: محمد سمیع بن محمد شفیع، تا: ۱۰۷۹ق؛ دنباله آن دو فائده است: ۱. تشکل زهره از فصل دوم مقاله دهم مجسطی، ۲. تحصیل زمان دوری قمر، از روی گفته بطلمیوس در آغاز مقاله چهارم مجسطی از محمود بن مسعود شیرازی با همان خط و تاریخ. این دو فائده از روی نسخه‌ای نوشته شده که نویسنده آن شاگرد همین شیرازی بوده و آن را برای پسر خواجه طوسی در زمان خود او نوشته بوده است؛۲گ(۱۲۲ر-۱۲۳پ)[ف: ۳ - ۷۱]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۶/۴

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله در معرفت اوضاع مراکز فلک» و ناشناس؛ کا: فخرالدین محمد حسینی، تا: ۱۰۸۷ق، جا: بلده اصفهان؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج خرمایی لبه مشکی، قطع:

رحلی، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱ - ۴۸۰]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۲۱/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله در معرفت اوضاع مراکز فلک» و ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد سعید حکیم ابوالفتح تبریزی، بی‌تا؛ دوائر و جداول نجومی شنگرف، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی لایه ای، ۲۱۲گ، ۱۷ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۵۰۰]

● **اختلاف الدم (مقالة فی)** / طب / عربی

ixtilāf-ud-dam (mq. fī)

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ - ۳۱۳ قمری

rāzī، mohammad-e-bn-e zakaryīā (866 - 926)

مؤلف اختلاف دم را در چهار «صنف» آورده است: ۱. اگر کسی خون را به هیئت خود استفراغ کند؛ ۲. اگر کسی خون آبی زیاد استفراغ کند؛ ۳. اگر کسی خون سیاه براق استفراغ کند؛ ۴. اگر کسی خون کم کم استفراغ کند. این خون‌ها چون با هم اختلاف دارند هر یک مبین یک نوع مرض می‌باشند.

آغاز: مقالة للرازی فی اختلاف الدم. قال اعلم ان اختلاف الدم یکون علی اربعة اصناف تقریباً

انجام: و ان لم یکن معه ... ذو سنطاریا. تمت مقالة للرازی فی اختلاف الدم

[دنا ۱: ۴۲۰ (۵ نسخه)]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مقوایی با ترنج و نیم ترنج، ۱ص (۳۶۷)، ۳۴ سطر (۵/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۷/۵×۲۰سم [ف: ۹ - ۴۵۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج زرد ضربی مقوایی با لولا، ۱ص (۵۱)، ۲۲ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [سنا - ف: ۱ - ۱۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۲۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره شکری ضخیم، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۰۵ص، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۷۳/۲۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد سیر، ۱ص (۱۸۵ر)، اندازه: ۲۳×۳۹/۵سم [ف: ۷ - ۴۲۹]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۷۳/۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد سهیلی خوانساری، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد سیر، ۱ص (۳۲۹ر)، اندازه: ۲۳×۳۹/۵سم [ف: ۷ - ۴۳۳]

● **اختلاف راویان عاصم** / قرائت / فارسی

extelāf-e rāvīyān-e ‘āsem

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۷۲/۳

آغاز: باب در بیان اختلافات راویان عاصم که ابوبکر و حفص است؛ **انجام:** خلف الوسطی السحق ادریس

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه منتصف ربیع الثانی ۱۰۵۵ق؛ واگذاری بنیاد جانبازان تهران در ۱۳۶۷ شمسی؛ کاغذ: نباتی و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی خرمایی، ۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۸/۴سم [ف: ۲۳ - ۱۲۳]

● **اختلاف زوجین در مهر = اختلاف الزوجین فی الصداق = تنازع الزوجین فی قدر المهر** / فقه / عربی

extelāf-e zowjeyn dar mehr = ixtilāf-uz zawjayn fi-ṣ ṣidāq = tanāzu‘-uz zawjayn fī qadr-il mihr

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

تاریخ تألیف: ۳ ذیحجه ۱۰۱۸ق

پاسخ استدلالی مؤلف به یک سؤال فقهی است. سؤال این است: اگر زوجین برای وقوع عقد دائم توافق کنند و زوجه به وکیل خود جهت ایجاب وکالت دهد و وکیل او را با صداق ۳۰ دینار به ازدواج زوج درآورد آن‌گاه قبل از دخول، زوجه مدعی ۵۰ دینار و مورد قبول زوج ۳۰ دینار باشد و هیچ یک از طرفین، بینه قابل اطمینان نداشته باشند در این فرض آیا قول زوجه مقدم و عقد محکوم به صحت است یا حق با زوج و عقد صحیح می‌باشد؟ ایشان با دلایل متقن ثابت کرده عقد صحیح و قول زوج با قسم مقدم است.

آغاز: حمدله. حمداً یملاء اقطار السماوات و الارضین ... و بعد، فنسأل ما قول سیدنا و سندنا و مولانا و مقتدانا و ... فیما اتفق الزوجان علی وقوع عقد الزواج الدایم بینهما ممن وکلته المزوجه ... الجواب الثقة بالله وحده و الاعتصام به سبحانه

انجام: و دفع عنکم بقوته و حوله و حقکم بفضله و طوله و کتب بیمناه احوج المربوبین ... من الهجرة المقدسة المبارکة النبویة والحمدلله وحده.

[الذریعه ۱۸۲/۵؛ دنا ۱: ۴۲۱ (۱۴ نسخه)؛ اعلام ۸۰۴/۱: داماد؛ طبقات ۱۱/۶۷-۷۰؛ ریحانة الادب ۵۶/۶، ۶۰؛ مشار، مؤلفین ۷۴/۲]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۸

آغاز: بسمله و الاعتصام بالعزیز العلیم؛ **انجام:** بفضله و طوله اثنی و عشرین بعد الالف

خط: نستعلیق، کا: محمد جنابدی، تا: ۱۰۲۲ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۱۱ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [الفبائی ف: ۲۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۷۹

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۴۴ص [عکسی ف: ۲ - ۱۶۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمود خادم حسینی مشهدی، تا: ذیقعده ۱۰۳۲ق؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۴۶؛کاغذ: نباتی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای لبه‌دار با جداول زرین، ۲۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۳سم [ف: ۲۰ - ۲۳۱]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۴۴/۴-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود ۱۰۴۶ق؛ ۱۸ص (۲۲۲-۲۳۹) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۵۳/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کتب بیمناه احوج المربوبین الی رب الغنی محمد بن محمد یدعی باقر الداماد الحسینی ختم الله بالحسنی حامدا مصلیا مسلما مستغفرا فی ثالث شهر ذی الحجة الحرام ۱۰۱۸ ... و الحمد لله وحده.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حاشیه با نشان «منه دام ظله»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۹۵-۱۰۶)، ۲۲ سطر (۶/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۳۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۰ - ۳۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۳۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۵ص (۱-۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۲ - ۱۷۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لاتحتاج الزوجة فی اثبات مهر المثل الی یمین لأنه ثابت.

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش M 140 (۸۲۰۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۱گ (۲۷۱) [عکسی ف: ۳ - ۴۳۱]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۱۴۱/۳-۸۳۵۳

بی‌کا، تا: ۷ صفر ۱۱۲۸ق، جا: گلکنده؛ افتادگی: آغاز (پنج سطر)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: ۲۰۳]

۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۲۳/۳

خط: نسخ، کا: رضا بن میرزا محمد نجف آبادی اصفهانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله العالی»؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۷گ (۷۹-۸۵)، ۲۱ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۰۰۴]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۱۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمطلب طالقانی، بی‌تا؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۲۰۵پ-۲۲۲ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۷ - ۱۰۴]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۹

آغاز: بسمله ... العقود علی اقسام؛ **انجام:** عندی غیر صحیح راسا

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:نباتی،جلد:تیماج[الفبائی ف: ۳۲۲]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ صفحه اول نونویس، دارای حواشی از مؤلف؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف با روکش پارچه، ۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۵ - ۴۹۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۷/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۰۹]

← اختلاف الزوجین فی الصداق ⟵ اختلاف زوجین در مهر

● اختلاف الزوجین فی المهر / فقه / عربی

ixtilāf-uz zawjayn fi-l mihr

میسی، لطف الله بن عبدالکریم، - ۱۰۳۲ قمری

mīsī, lotf-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-karīm (- 1623)

پاسخ استدلالی است به پرسشی درباره اختلاف زن و شوهر در اندازه مهر و این‌که وکیل در عقد برای تعیین آن چقدر وکالت داشته است.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۵۵/۱۶

آغاز: الحمد الله هادی العباد الی سبیل الرشاد و جاعل الانبیاء و الائمة الامجاد و الورثة الاجواد اعلام کل بلا د؛ **انجام:** و لعمری انها المسفکة، و الحمد الله علی کل حال و الصلاة علی النبی و الآل فی الغدو و الآصال.

خط: نستعلیق نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: پارچه ای، ۱۱گ (۱۵۶ر-۱۶۶پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۱۴]

● اختلاف شافعی و ابو حنیفه / فقه / عربی

extelāf-e šāfeʻī va abū hanīfe

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۳۷/۲

آغاز: آغاز نسخه: قد جمعت خلاف بین الامام الاعظم ... و الشافعی و قد رمزت للشافعی ش ... کتاب الطهارة

این بخش بعد از کتابت نسخه ـ به همان خط نستعلیق خوب و قرمز ـ به آن افزوده شده است و در آن برای شافعی رمز «ش» و برای ابوحنیفه رمز «ح» قرار داده شده است. درنسخه حاضر بقیه کتاب الزکوة تا قسمتی از بیع هم چنین اوراقی از اول و آخر نسخه ساقط شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: پارچه‌ای آبی، ۹گ (حاشیه ۶پ-۹ر)، ۱۷ سطر [ف: ۳۷ - ۲۶۷]

● **اختلاف العالمین** / کلام و اعتقادات / عربی

ixtilāf-ul ʻālamayn

خصیبی، حسین بن حمدان، - ۳۵۸ قمری

xasībī, hoseyn ebn-e hamdān (- 970)

در این کتاب عالم صغیر و عالم کبیر به‌روش مخصوص نصیری ها تشریح و فرق بین این دو بیان شده و مخصوصاً طبقات ایتام و نقباء و نجباء و مختصین و مخلصین و ممتحنین را می‌شناساند. این کتاب چنانچه بر فراز صفحه اول آن آمده به روایت ابن شعبه حرانی می‌باشد.

آغاز: اما بعد یا سیدی فاول ما یبتدأ به الثناء و الشکر لله علی ما انعم من اسباغ نعمته و افاضة مادته بنوره الی قلوب اولیائه

انجام: فالثواب فی الدنیا الحسنة بعشرة امثالها و مازاد علی ذلک.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۴۰/۲ و عکسی ۲۴۱۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: یوسف بن علی بن خلیل بن صالح بن غنام خزرجی انصاری معروف به خیاط نسطویری، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۸گ (۳۳۴-۵۳۱)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۰۱] و [عکسی ف: ۷ - ۲۰]

← اختلاف العلماء فی حقیقة الملائکه ← الملائکه

● **اختلاف الفقهاء = مختصر اختلاف الفقهاء** / فقه / عربی

ʻextelāf-ul fuqahā’ = muxtaṣar-u ixtilāf-il fuqahā

طحاوی، احمد بن محمد، ۲۳۹؟ - ۳۲۱ قمری

tahāvī, ahmad ebn-e mohammad (854 - 934)

در ص.ع. آمده: «الجزء الاول من اختصار ... الطحاوی فی اختلاف الفقهاء للامام [فخر] رازی». با سربندهای کتاب. برای نشانی: «کتاب الزکوة فی صدقة العوامل. قال اصحابنا الثوری و الاوزاعی و الحسن بن حی و الشافعی لیس فی العوامل شیی. و قال مالک و اللیث فیها صدقة فی اخذ ابن لبون عن مخاض. قال اصحابنا.»

چاپ: اسلام آباد، محقق: محمد صغیر حسن المعصومی، معهد البحوث الاسلامیة، ۳۱۴ص، ۱۹۷۱م.

[حاجی خلیفه۳۲/۱ «اختلاف العلما» طحاوی و دیگری از محمدبن جریرطبری؛ مشار، عربی۳۱ «اختلاف الفقها» ابن جریر طبری و چاپ کتاب جهاد و جزیه و احکام محاربین آن؛ کحاله۱۰۷/۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۵۲-عکسی

آغاز: بسمله. الحمدلله الواحد العدل. فی الماء الذی خالطة نجاسة. قال اصحابنا یفسد و الابار و الاوانی سواء. و کذالک الجنب و المحدث اذا اغتسلا فی افسداه؛ **انجام:** قال له لوهلک المال او نقص ضمنه ... ینکره عمر (رض) و لا احد من الصحابة [هذا] آخر البیوع من مختصر اختلاف الفقهاء و یتلوها فی الثالث کتاب الصرف فی قبض الصرف. و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد خاتم النبیین.

اصل نسخه:گنج بخش ش۲۳۸۹؛خط:نسخ خوش،بی‌کا،تا: ۷۶۶ق؛ از روی خط نگارنده، در ۲ مجلد؛ ۵۰۱گ [عکسی ف: ۲ - ۱۲]

● **الاختلاف فی روایة قرائة عاصم = الرسالة الفردة لعاصم** / قرائت / عربی

al-ixtilāf fī riwāyat-i qirā’at-i ʻāṣim = ar-r.-ul farda li-ʻāṣim

سمرقندی، محمد بن محمود، - ۷۸۰ قمری

samarqandī, mohammad ebn-e mahmūd (- 1379)

رساله کوتاهی در اختلاف قرائت بین ابوبکر شعبه بن عیاش بن سالم الکوفی (۹۰-۱۸۰ق) و حفص بن سلیمان بن المغیره الکوفی (۹۵-۱۹۳ق) به طریق شاطبیه است. دو راوی مذکور (ابوبکر و حفص) قرائت قران را از عاصم کوفی تابعی روایت کرده‌اند و عاصم نیز از ابوعبدالرحمن عبدالله بن حبیب السلمی و ایشان نیز از علی بن ابی طالب (ع) و از عثمان بن عفان و از ابی بن کعب و از زیر بن ثابت و اینها نیز از رسول خدا (ص) روایت کرده‌اند. به گفته مؤلف، اختلاف قرائت بین ابوبکر و حفص در ۸۵ سوره و در ۶۴۰ موضوع می‌باشد. نام رساله دانسته نشد و به لحاظ موضوع ضبط گردیده است. دیباچه رساله می‌رساند که این رساله از سلسله اجزاء کتابی بوده است. در دیباچه آورده: «انی قد ذکرت فی هذا الجزء الخلاف بین ابی بکر بن شعبة». نسخه‌های این کتاب اندک اختلافی دارند.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی جعل صدورنا خزائن کلامه القدیم و هدانا به و علمنا ابلغ الهدایه و احسن التعلیم ... اما بعد فیقول العبد الضعیف الفقیر الی الله الغنی ... انی قد ذکرت فی هذا الجزء الخلاف الذی فی القرائه

[دنا ۱: ۴۲۱ (۵ نسخه)؛ فهرست موضوعی نسخه‌های خطی عربی ۲۱۲/۱]

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۹۵/۵

آغاز: برابر

نام کتاب به قرینه آغاز نسخه کامل شد؛ خط: تحریری، کا: حسن ظهیر بن فاضل ظهیر حسینی کور سرخی، تا: ۹۶۴ق؛ ۴گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۶۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۵۴/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** سوره الهمزه: ادریک، یومئذ، عمد؛ سوره الکافرون: ولی دین؛ سوره الاخلاص: کفوا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سیاه ضربی جداول حاشیه‌ای با بوته‌های ریسه‌ای یک‌لا، ۳گ (۵۰پ–۵۲پ)، ۱۹ سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ – ۳۷۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۲/۷–۱/۱۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مؤصدة أن رآه أدریک مَؤصدة عمد ولی دین کفؤاً. تم والحمدلله رب العالمین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ، ۱۳ سطر [ف: ۴ – ۲۰۲۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کفوءاً ص کفواً ع

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه شماره ۷۰ خطی؛ واقف: نائینی؛ ۱۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۶ – ۱۶۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** سورة الکافرون ولی، سوراة الاخلاص: کفوا و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده الراجی محمد هادی الحسینی» (مربع)، «عبدالحسین ...» (بیضی)، «محمد هادی الحسینی» (بیضی)، «عبده اسماعیل» (بیضی)؛ جلد: چرم، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴۷ -]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۲۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** موصدة فی عمد ولی دین کفوا احد تمت الحمدلله رب العالمین

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی از مولف؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۲۳ – ۱۴۱]

● الاختلاف فی الزوجیة / فقه / عربی

al-ixtilāf fī-z zawjīya

اگر زن و شوهری در اصل زناشویی با یکدیگر اختلاف کنند چگونه می‌توان آن را اثبات یا نفی نمود. در این رساله استدلالی برای این موضوع شانزده صورت تصویر نموده و حکم هر کدام را بیان می‌کند.

آغاز: الحمدلله المرشد لمن استهدی الی جادة الصواب. . و بعد فقد احتیج الی النظر فی مسألة اختلاف الرجل و المرأة فی اصل الزوجیة.

انجام: فلا رجحان حینئذ للزوجیة علی عدمها و یتوجه الیمین الیها عند ادعائه الزوجیة بلاشبهة و لا ارتیاب.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۱۵/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، بی‌تا؛ جلد: پارچه آبی، ۴گ (۱۶۵ر–۱۶۸ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف:۶–۱۲۸]

● اختلاف القراءات / علوم قرآن

ixtilāf-ul-qirā’āt

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۷۹/۵

خط: نسخ، کا: علی اصفهانی ابن حیدر علی منده، تا: ۱۱۰۱ق؛ ۲۰گ (۵۷–۷۶)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۶۵]

● اختلاف القراءات / علوم قرآن / عربی

ixtilāf-ul-qirā’āt

رساله مهمی است در بیان اختلاف قرائات در قرآن کریم از طرق قراء سبعه و روایان آنها. این رساله در چندین باب بدون شماره تنظیم شده و مؤلف در هر باب آراء و ادله قاریان را به طور مبسوط متذکر شده است. در آن از کتاب‌ها و افراد زیر مطالبی نقل شده است: «الجامع» لابن فارس، صاحب التیسیر و التبصره، «الکافی»، «الشاطبیه»، شیخ شمس الدین ابن جزری، ابن سوار، سبط الخیاط، حافظ ابی العلا، صاحب العنوان، ابوالکرم الشهرزوی صاحب المصباح و ... . فهرست عنوان برخی ابواب آن عبارت است از: باب هاء الکنایه، باب المد و القصر، باب الهمزتین من کلمتین، باب الهمز المفرد، باب نقل حرکة الهمزه الی الساکن قبلها، باب وقف، باب احکام النون الساکنه و التنوین، باب الفتح و الامالة، باب اماله هاء التأنیث باب مذاهبهم فی الراءات، باب اللامات، باب الوقف، باب مذاهبهم فی یا آت الاضافة، باب الفرش الحروف.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۲۶–۲۷/۹۶

آغاز: یسبحان و الروم و فی الزای نحو الجنة زمراً و فی الیس نحو الصالحات سندخلهم ... عن المال لاجل الجزم مع خفة الفتح و فی الشین باربعة شهدا وختلف؛ **انجام:** فی الثلاثة بقطع الهمزه و سکون التا و الخف الباقون بوصل الهمز و تشدید التا و فتحها قراء البصریون سوی الحسن.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوای لایی مشکی عطف تیماج، ۱۵۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ – ۱۴۱]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۱۱–۲۷/۱۸۱

آغاز: را ته حسبته فی النمل وراها تهتز فی القصص و رایتهم فی المنافقین وانفرد الهذلی عنه باطلاق تسهیل باب رای فلم یخص شیئاً؛ **انجام:** و المهدوی و ابن‌سفیان و هو القیاس واما المتحرک فینقسم الی قسمین الی ما قبله ساکن والی ما قبله متحرک.

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، عطف گالینگور، ۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱–۱۴۱]

● **اختلاف القراء فی سورة الاخلاص** / قرائت / عربی
ixtilāf-ul-qurrā’ fī sūrat-il-ixlāṣ

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۶/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ [ف: ۵ - ۳۰]

● **اختلاف القرآت** / تجوید / عربی
ixtilāf-ul qirā’āt

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۳۸
آغاز: للملئکه اسجدوا و باشمام ضم التاء؛ **انجام:** فیقول تم الکتاب بتوفیق الله الملک
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ابعاد متن: ۱۶×۹، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رایانه]

● **اختلاف لیلة القدر** / کلام و اعتقادات / عربی
ixtilāf-u laylat-ul qadr

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری
xājū’ī, mohammad esmā‘īl ebn-e hoseyn (- 1760)

تاریخ تألیف: شب ۲ ربیع الاول ۱۱۶۳ق
رساله در باره تعیین لیلة القدر است و با توجه به این‌که در سراسر کره زمین در زمانی واحد، هلال رؤیت نمی شود و شروع ماه مبارک رمضان در یک زمان نیست، این سؤال مطرح می‌شود که شب قدر چگونه تعیین می‌شود و رؤیت هلال در چه نقطه ای ملاک تعیین شب قدر است و آیا ممکن است دو شب قدر باشد؟ همچنین در این‌که با اختلاف افق و این‌که شب و روز در مناطق مختلف شرق و غرب عالم با یکدیگر اختلاف دارند، شب قدر که ملائکه در آن فرود می‌آیند و اعمال بر امام عرضه می‌شود، مطابق کدام افق خواهد بود؟ در این رساله استدلال می‌شود بر این‌که مقدرات طبق افقی خواهد بود که امام در آن زندگی می کند. مؤلف در مجلسی ارتجالاً به این سؤال‌ها پاسخ داده و سپس با مراجعه به ادله همان پاسخ را صواب یافته و مشروحاً در این رساله در ضمن چند «فصل» مرتب ساخته است. عنوان کامل آن چنین است: «اختلاف لیلة القدر لسکان المساکن الشرقیة و الغربیة»
آغاز: الحمدلله الذی جعل لیلة من السنة خیراً من ألف شهر و الصلاة علی محمد و آله الذین تنزل الملائکة و الروح علیهم لیلة القدر باذن ربهم من کل امر ... و بعد فانی کنت ... محمد بن الحسین المشتهر باسماعیل المازندرانی ... فی دار ضیافة لنا فی صحبة جمع من الاصحاب. فسألنی خلال الصحبة و الاختلاط بعض الاحباب عن اختلاف لیلة القدر بالنسبة الی سکان المساکن الشرقیة و الغربیة
انجام: فقیل لرسول الله من هذه الاربعة قال رجل مات مدمن الخمر و عاق لوالدیه و قاطع رحم و مشاحن. قیل یا رسول الله و ما المشاحن؟ قال الصارم.
چاپ: در مجموعه ثانیه از رسائل اعتقادیه مؤلف؛ ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۴۲۱- ۴۳۳

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۶۵/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۸گ (۱۸۴پ-۱۹۱پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف:۱۴-۳۳۱]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۰۶/۲۳
خط: نسخ، کا: محمد کاظم پسر میرزا محمد، تا: ۱۲۴۷ق، جا: مدرسه جده اصفهان؛ ۸گ (۲۶۵پ - ۲۷۲ر) [ف: ۵ - ۳۰۶]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۷۵/۶
خط:نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن ابی الحسن حسینی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۱گ (۱۰۳-۱۲۳)، ۱۵ سطر (۶×۱۰)، قطع: جیبی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۲۷۳]
۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵/۲۰ فیاض
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی ضربی دار، ۹ص، ۲۶ سطر (۸×۱۷)، قطع: پستی [ف: ۲۱۳]

← اختلاف مذاهب ← کشف الحقایق

● **اختلاف مراتب الموجودات بحسب اختلاف القوابل** / فلسفه / عربی
ixtilāf-u marātib-il mawjūdāt bi-ḥasab-i ixtilāf-il qawābil

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī، kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

پاسخ به چند پرسش است که روز یک‌شنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۵۰ به آن پاسخ داده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۱۴/۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ پس از این بندی است از جلد ۷ بحار مجلسی (۱۹۴-۲۰۰) و حدیث مفضل (۲۰۰-۲۰۶)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۳گ (۱۳۱-۱۹۳)، ۱۳ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۴۶۵]

● **اختلاف المنظر فی التحفة حین البحث** عربی
ixtilāf-ul-manẓar fi-t-tuḥfat-i ḥīn-il-baḥṯ

میرزا الغ بیگ
mīrzā oloq beyg

آغاز: بعد بسمله و نستعین و حمد. یقول احوج خلق الله الغ بیک سالنی بعض اخوانی من الطلبة عما فی التحفة من اختلاف المنظر حین بحثهم عنه و لایستغنی ان انطق فیما فیها من الایجاب و السلب فسودت هذه الاوراق.
انجام: ای منها قدراً محسوساً و نصف فلک الظاهر اصغر عندالجمهور و بالعکس عند این الهیثم الحمدلله اولا و آخراً و باطناً و ظاهراً تمت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۲/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: امیر بیک بن مرتضی بن صنع الله حسینی عریضی احدی سلامی، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، ۵ص (۷۹-۸۳)، ۱۷ سطر [سنا - ف: ۲-۲۹۶]

● **اختلاف منظر القمر (مسئلة فی)** / هیئت / عربی
ixtilāf-u manẓar-il qamar (mas'alat-un fī)
ابن هیثم، حسن بن حسن، ۳۵۴ - ۴۳۰ قمری
ebn-e heysam, hasan ebn-e hasan (966 - 1039)
[سزگین ۲۵۸/۶ش ۱۰]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۸۶/۳
آغاز: بسمله، مسئلة فی اختلاف القمر للشیخ ابی علی بن الحسن الهیثم اذا کان ارتفاع القمر اقل من ثلثین درجة و کان غریباً و کان عرض القمر فی الجنوب؛ **انجام:** فان قوس اختلاف المنظر فی الطول الی خلاف توالی البروج و ذلک ها اردنا ان نبین
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی پازهری، ۳گ (۵۶پ-۵۸پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۰۷]

● **اختلاف منظر قمر (جدول)** / هیئت / فارسی
extelāf-e manzar-e qamar (jadval)
طبق رصد محمد شاهی

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۵/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: هندوستان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، ۱ص، اندازه: ۵×۲۰/۵سم [ف:۱-۵۱۴]

● **اختلاف الناس فی امر النفس و العقل = امر النفس و امر العقل = رسالة الی الکیا ابی جعفر محمد بن حسین مرزبان** / فلسفه / عربی
ixtilāf-un nās fī amr-in nafs wa-l 'aql = amr-un nafs wa amr-ul 'aql = r.-un ila-l kīyā abī-ja'far muḥammad ibn-i ḥusayn-i marzbān

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)
نامه ای است که ابن سینا به «الکیا الجلیل ابو جعفر محمد بن الحسین بن المرزبان» نوشته و به‌نام «اختلاف الناس فی امر النفس و العقل» هم خوانده می‌شود. شیخ در پایان گوید: کتابی به نام «انصاف» نگاشتم، دانشمندان را در آنجا به دو بخش شرقی و غربی تقسیم نمودم و میان ایشان با انصاف گفتگو نمودم، و مشکلات «فصوص» و «اثولوجیا» را با همه شکی که در اثولوجیا هست [پل کراوس خاورشناس از این عبارت ابن سینا استنباط می‌کند که بوعلی سینا در نسبت اثولوجیا به ارسطو تردید داشته است. ن.گ :بدوی حاشیه ص۱۲۱ «ارسطو عند العرب» چاپ ۱۹۴۷م] بازگشودم و ضعف بغدادیان را نشان دادم، و این کتاب که ۲۸ هزار مسأله در برداشت در یک پیشآمد از من ربوده شد، و بازسازی آن دشوار است، پس بایستی همانند اسکندر و ثامسیطوس و محیی و مهمتر از آنان فارابی رفتار کنم، و از بد خطی پوزش می‌خواهم که دو سال است بیماری، از نامه نگاری من جلوگیری کرده است و این نخستین نامه است که می‌نویسم.
آغاز: کیائی طال الله بقاء الکیاء الفاضل اوحد دام عزه و تأییده و نعمته. .. و وصل کتاب الکیاء الفاضل الاوحد. ..والذی ذکره من اختلاف الناس فی امر النفس و العقل...
انجام: ..و کانت قد اقعدتنی وکفت یدی عن الخط و الکتابة و هذا اول ما (کتبت) بیدی و هو من برکات معرفته.
چاپ: عبدالرحمان بدوی این رساله را از روی نسخه لیدن و مجموعه موجود در دارالکتب مصر، با رساله «مباحثات» در ضمن کتاب «ارسطو عند العرب» به سال ۱۹۴۷م چاپ و پخش کرده است.
[فهرست مصنفات ۲۰؛ دنا ۱: ۴۲۲ (۱۰ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۱/۱۰
خط: نستعلیق، کا: عبد الرشید، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی زرکوب، ۳ص (۱۱۹-۱۲۱)، ۲۵ سطر (۱۸×۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۱۱۲۰]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۰۶/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۳گ (۱۳۸پ-۱۴۰ر)، ۱۹ سطر (۴/۵×۱۳)، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [ف: ۸ - ۷۴۱]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۱۱۹ر-۱۱۹پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲ - ۱۲۷]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵/۲
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن نعمت طبسی، تا: ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، ۳ص (۶–۸)، ۲۵ سطر [سنا – ف: ۲ – ۱۸۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۳/۱۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۱ص (۶۶پ)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸ – ۶۲۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۱۳/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید اسدالله صفوی ماسالی مصطفوی، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۴۴–۴۵)، ۲۴ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [ف: ۳۸ – ۲۹۹]

۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۹۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تبقی غیر متأملة و تکون لها لذات ضعیفة بحسب ادراکها و لما لابد منه لها

خط: نسخ، کا: سعدالله بن عیسی امیرخان، تا: شهر رمضان؛ جلد: چرم مشکی، ۲گ (۶ر–۶پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [مؤید: ۱ – ۳۹۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۸۰/۵۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج با زمینه مذهب با نقش گل مجدول، ۲گ (۱۲۴پ–۱۲۵پ)، ۲۱–۳۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم[ف:۳۸-۴۰۴]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۸۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالقادر اردوبادی، بی‌تا، جا: شیراز؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، مشکی یک‌لایی، ۴ص، ۲۳ سطر کامل (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۳ – ۴۴۲]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۱۶/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص (۵–۶) [ف: ۵ – ۶۹۸]

۱۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۱۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمد رضا طالقانی ساوجبلاغی، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۳ص (۳۰–۳۲)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۳۶]

۱۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۹۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ – ۱۵۲]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲۲/۷

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ تکاغذ: فرنگی، زرد، ۲گ (۴۲پ–۴۳پ)، ۱۷ سطر [ف: ۱۱ – ۵۸۱]

● اختلاف وقوع الخط فی الاشکال / ریاضیات / عربی

ixtilāf-u wuqū‘-il xaṭ fi-l aškal

بیرجندی، عبدالعلی بن محمد، – ۹۳۴ قمری

bīrjandī, ‘abd-ol-‘alī ebn-e mohammad (- 1528)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۳۸

آغاز: بسمله و ما توفیقی الا بالله اختلافات وقوع الخطوط فی الاشکال؛ **انجام:** و حسن توفیقه حرره صالح بن محمد کاظم خاتون آبادی غفر ذنوبهما

خط: نستعلیق، کا: خاتون آبادی، صالح بن محمد کاظم، تا: قرن ۱۱؛ اشکال هندسی و جداول به سرخی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و سرترنج و حاشیه ضربی، ابعاد متن: ۶/۵×۱۷/۵، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [رایانه]

● الاختلافیة / قرائت / عربی

al-ixtilāfīya

کاظمی، مهدی بن شمس الدین

kāzemī, mahdī ebn-e šams-od-dīn

رساله‌ای در یک «مقدمه» و بیست «باب» که به‌نام شاه‌زاده تهماسب میرزا مؤید الدوله ساخته است. در آغاز آن از شاطبی و شرح کنز المعانی یاد شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۴۹/۴

خط: نسخ، کا: سید علی دستغیب، تا: با تاریخ ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۱۴ سطر [ف: ۵ – ۲۸۸]

● اختناق ایران / حکومت و سیاست / فارسی

extenāq-e īrān

از شوشتر امریکائی که سید ابوالحسن شوشتری آن را ترجمه کرده است.

چاپ: دو بار در بمبئی (مشار ۵۶)، در چاپ ۱۳۴۰ بمبئی یادی از مترجم نشده است

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۳۲ – ج

آغاز: اگر بخواهیم شرح مفصل وقایع سیاسی جدید ایران را بنویسیم قبلا لازم است که بملاحظه اوضاع مخصوص آن به بعضی توضیحات لازمه بپردازیم؛ **انجام:** ما در کادر خود موفق شویم باقی مطالب زیادی است. خاتمه.

این ترجمه نسخه ما با چاپ شده ۱۳۴۰ یکی نیست و ضمائم آن را هم ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی مقوایی، ۱۰۶گ، ۱۹ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۰]

● **اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی

extīyār

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1330 - 1431)

گفتاری است کوتاه در ۵ سطر و جز «جبر و قدر» اوست.

آغاز: زیان شرع بر این است که اختیار مایی هست بنده را و این به واسطه زعمی قلیل است.

[فهرستواره منزوی ۴۴/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۸۴/۱۴

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا عزیز تفرشی، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه پسته‌ای، جلد: رویه میشن سیاه، ۱گ (۱۴۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۴ - ۶۷۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۲/۲۶

در پنج سطر؛ خط: نستعلیق، کا: میرغلام محی الدین، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای ضربی، ۱گ (۲۰۶پ)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴ - ۶۷۴]

● **اختیار** / کلام و اعتقادات

extīyār

شیروانی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۰۹۸ قمری

šīrvānī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1687)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۶۵/۲۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳-۱۱۳]

● **اختیار (رساله در)** / کلام و اعتقادات / عربی

extīyār (r. dar)

حسینی، غلام مصطفی

hoseynī, qolām mostafā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۱۸

آغاز: بسمله. و بعد فیقول المذنب المفتقر الی عفو ربه؛ **انجام:** و الصلاة علی صفوة الامام ... سنه اثنی و ستین من الهجرة

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، [رایانه]

← اختیارات ← احکام نجوم

● **اختیارات** / پیشگویی / عربی

extīyārāt

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری

abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)

اهداء به: سلطان بهرامشاه

آن‌را از کتاب بطلیموس استخراج کرده و بر آن مطالبی نیز از خود افزوده است. دارای یک «مقدمه» درباره محاسن اختیارات و نحوه عمل و شرایط آن و شصت و هشت «فصل»: ۱. تأسیس المداین و الدور و القری؛ ۲. هدم البنیان؛ ۳. اتخاذ اسرة الملک؛ ۴. البیعة و عقد الیتجان و الاسرة الملک بجلوس؛ ۵. نقش خاتم الملک؛ ۶. لبس خاتم الملک؛ ۷. عقد اللوا للولایة؛ ۸. حل اللوا و رجوع صاحبه الی العمل؛ ۹. حل اللوا و ان لایرجع صاحبه الی العمل؛ ۱۰. اعمال اللتی فیها جبایات الاموال؛ ... ۶۸. الاختیارات لوقت یستجات فیه الدعاء.

آغاز: بسمله حسبی الله و کفی. قال ابومعشر جعفر بن محمد المنجم اما بعد فانی نظرت فیما سقط الی من کتب القدماء و اهل زماننا فی الابتداءات و الاعمال فوجد تهم فی ذلک علی طبقات شتی بعضهم اجمل القول فیه و بعضهم شرح و زاد و نقص فجعلت کتاب البطلمیوس فی ذلک اصلا، ثم اضفت الیه من اقاویلهم ما رجوت ابلغ الغایه فی تمام القول فی ذلک و احکامه ... و نحن ذاکرون اوایل اختیارنا المثبته فی کتابنا هذا لیعرف الناظر فیها رصانتها و اتقانها.

انجام: و ان کانت الولایة لکوکبین او اکثر فانا نعطی التدبیر لصاحب الخیر فان کانا مستویین فی الخیر اعطینا التدبیر اقربهما من موضع و هو اسرعهما تغیراً عن حاله الی ما هو افضل منها.

[دنا ۱: ۴۲۳ (۴ نسخه)]

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۸ شوال ۱۰۸۵ق؛ جلد: قارنقور سیاه، ۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳× ۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۳۱]

۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱-پ/۴۰۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت اختیارات ابی معشر فی یوم الخمیس سادس شهر صفر ... سنه ۱۱۶۳ کتبها لنفسی ... المذنب ابن مرحوم حاجی فرج الله شوشتری محمد امین مستخرج

خط: نستعلیق، کا: محمد امین ابن حاجی فرج الله شوشتری، تا: صفر ۱۱۶۳ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای سیر، ۳۴ص، ۲۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۴۰۶ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۸/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن دوست محمد، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: نباتی آهارمهره، جلد: تیماج خرمایی یک‌لا، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۳۳]

● **اختیارات** / پیشگویی / فارسی

extīyārāt

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری

abū-ma'šar-e falakī، ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)

باید ترجمه‌ای از کار او باشد.

غیر همانند:

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۰/۱۵

آغاز: اختیارات ساعات و این مختصری است از خواجه؛ **انجام:** اما نشاید کارهای نهانی و آلت حرب و آنچه بدو ماند

خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد محلاتی، تا: ۱۲۸۱ - ۶ جمادی الثانی ۱۲۸۳، جا: مدرسه میرزا مهدی در اصفهان؛ تملک: «عبدالصمد بن حسینی المحلاتی» در شوال ۱۲۹۵؛ کاغذ سپاهانی، جلد: مقوا، ۳ص، مختلف السطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۵۰۶]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۳۶/۲۵

آغاز: بسمله، حمدله، حمد الشاکرین و الصلاه ... اجمعین، از قول بومعشر بلخی نوشته می‌شود در اختیارات ایام هفته که کدام نیک؛ **انجام:** باب اللیل شب شنبه مریخ، شب یک شنبه عطارد، شب دوشنبه

خط: نسخ تحریری، کا: مهدی بن احمد لاهجی موسوی جیلانی، تا: ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج اطرافش گل بوته فشاری با دو جدول، ۳گ (۱۹۶پ-۱۹۸ر)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم[ف:۱۷-۲۱۶]

● **الاختیارات** / هیئت، پیشگویی / عربی

al-ixtīyārāt

سجزی، احمد بن محمد، ۳۳۰ - ۴۱۵ قمری

sejzī, ahmad ebn-e mohammad (942 - 1025)

نویسنده می گوید شناخت دلایلی که بر حسب آن دلایل بتوان از اشیاء عالم علوی حکم بر اشیاء عالم سفلی کرد گرچه شاق است ولی بسیار مفید است لذا من این کتاب را در این دلایل در سه «قسم» پرداختم: ۱. الاختیارات باتصالات القمر بالکواکب من جمیع الوجوه التی هی مقارنة و التسدیس و التربیع و التثلیث؛ ۲. الاختیارات علی شیء من الاشیاء الجزئیه مما یبدولکن واحد من الناس؛ ۳. الاوقات المجودة و المذمومة من الایام و الساعات.

آغاز: قال احمد بن محمد بن عبدالجلیل السجزی رحمه الله ان المعرفة بالدلالات

انجام: فی صناعتهم اکثرها با مرا النجوم تم الکتاب الاختیارات بعون الله و حسن توفیقه.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۵۰/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد حسین، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج، ۱۸ص (۱۶۸-۱۸۵)، ۲۰ سطر (۹×۱۵/۷)، اندازه: ۱۴/۳×۲۲سم [ف: ۸ - ۱۲۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۳۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ص (۱۸۹ - ۲۰۹)، ۱۷ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۲۰۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴/۸

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲ - ۹۴]

● **اختیارات** / اخلاق / عربی

extīyārāt

اصفهانی، معمر بن احمد، - ۴۱۸ ؟ قمری

esfahānī, ma'mar ebn-e ahmad (- 1028)

من کلام ابی منصور معمر اصفهانی.

۱. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۷۸/۵

مولف حقایق الادب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۶ص (۱۰۶-۱۱۱)، قطع: وزیری [نشریه: ۵ - ۲۲۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۵-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۷۴۱]

● **اختیارات** / هیئت / عربی

extīyārāt

کوشیار بن لبان، - ۴۹۵ ؟ قمری

kūšyār ebn-e labān (- 1102)

در اختیارات برای کارها و دانستن سعد و نحس ساعت‌ها به‌حسب بروج قمر، در دو «باب»: ۱. احکام کلی اختیارات؛ ۲. تفصیل احکام.

آغاز: مقدمة فی جمل الاختیارات، الاختیار سعادة الوقت المختار و ملایمة للعرض المطلوب.

انجام: و هو مقبول زائد فی النور والعدد و قابل تدبیره صاعد

[دنا ۱: ۴۲۳ (۵ نسخه)؛ کشف الظنون ۳۴/۱؛ هدیة العارفین ۸۳۸/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کون القمر فی بیوت زحل و ... افعا شرو تابت برج. (کذا)

خط: نسخ خفی خوش، کا: تربتی، حسین، تا: قرن ۱۱؛ مجدول به طلا و حاشیه؛ ضمیمه نسخه ش ۵۵۲۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۰ سطر (۱۸×۳۵/۵)، اندازه: ۲۶×۴۳سم [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۲۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تحریر در متن و حاشیه، جدول به‌تحریر و زر؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی، ۲ص (۲۰-۲۱)، ۲۳ سطر (۱۸/۵×۳۶/۵)، اندازه: ۲۷/۵×۳۴/۳سم [ف: ۸ - ۳۲۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۰۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد فرزند عبدالحسین، آل حسینی نجفی نخعی، تا: حدود ۱۰۷۸ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، آهار مهره، ۶گ (۲۳-۲۸)، ۲۰ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۲۹ - ۳۳۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۹۶/۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرهنگی آهارمهره، ۲گ (۱۳۹ر-۱۴۰ر)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۳۳ - ۱۸۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۳۶/۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۳۳۵ر-۳۳۶پ)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱۸ - ۲۰۹]

۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۸۶/۲

باب ۲۰؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین غلام بن شمس الدین علی افینی قاینی شاگرد ابی جعفر کافی بن امیر کریم الدین محتشم قاینی، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۱۱۹]

● اختیارات / طب / عربی

ابن هبل، علی بن احمد، ۵۱۵ - ۶۱۰ قمری

ebn-e hobal، 'alī-ye-bn-e ahmad (1122 - 1214)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۶۴

آغاز: بسمله، رب یسر بفضلک و تمم بلطفک الحمدلله الواحد الفرد الملک و مرسل الشعاع من؛ **انجام:** فی جمیع العلل التی تکون فی الریة و الاضلاع فهی دلائل روته تم.

خط: نسخ ممتاز و جلی، بی‌کا، تا: ۷۵۰ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و دو سرترنج و چهار لچکی، ۳۱ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [رایانه]

● اختیارات / هیئت، پیشگویی / فارسی

extīyārāt

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

مجموعه اعمال و افعال و نیک و بد آنها و حکم نحس یا سعد بودن که در طول دوازده ماه مطابق برج‌های دوازده‌گانه رومی آورده شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین اما بعد بدان که صاحب دانشان این علم را وصفی نهاده‌اند و صحیح است و در نقل قمر که حساب کنند

انجام: قمر در دلو بود نیک است به نخجیر کردن و امانت نهادن و ملك خریدن و حمام رفتن و چون قمر درحوت بود نیک است عمارت و قصر و بوستان بنا کردن و دیدن قضاة و مشایخ و کیفیات نوشتن در مهمات

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۸۳/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** «... قمر در حوت نیکست عمارت و قصر و بوستان ساختن و غرغره و قی کردن و دیدن قضات و مشایخ و مکتوبات نوشتن و خلعت پوشیدن و در مهمات و مصالح شروع نمودن والله اعلم بالصواب

تذکر:نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۶۵]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۵۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج مشکی، ۳گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۷۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۵۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۸۶گ، اندازه: ۱۳/۶×۱۹/۶سم [رایانه]

● اختیارات / هیئت / فارسی

extīyārāt

غزالی، محمد بن علی، ق۷ قمری

qazālī, mohammad ebn-e 'alī (- 13c)

تاریخ تألیف: جمعه ۴ ربیع الاول ۶۰۱ق

برخی از ابواب کتاب عبارت است از: شناختن دیدار ستارگان یکدیگر را، شناختن دلالت کواکب بر کون و فساد، گفتار در قوه کواکب، نگریستن به احوال کواکب در هر برجی.

آغاز: بسمله، سپاس و آفرین خدای دانا و توانا را و درود بر بهترین جهانیان محمدمصطفی و بر اهل بیت و یاران او چنین گوید ابوجعفر محمد بن علی غزالی

انجام: و فساد تمام نمایند و لایعلم الغیب الا الله تعالی

[نسخه‌های منزوی ۲۲۵/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۷۸۸/۴]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۲۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ ربیع الاول ۶۰۱ق؛ مهر: «فخرم همین بس است که نامم محمد است»، «محمد حسین = ۱۱۱۴»؛ کاغذ ترمه حنایی، ۱۲۰گ، ۱۵ سطر به‌شیوه هندی، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱ - ۳۸۵]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۱۰/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: میانه و انجام؛ ۴۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بران جمله سخن می‌کوی و الله تعالی یعلم بحقایق الامور

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ملا عبدالرحیم مازندرانی ساکن ساری، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۸ - ۱۲۵]

● **اختیارات** / پیشگویی / فارسی

extīyārāt

شمس الدین آملی، محمد بن محمود، - ۷۵۳ ؟ قمری

šams-o-dīn-e āmolī, mohammad ebn-e mahmūd (- 1353)

دستورهایی است که برای درج در جداول تنظیم شده و در آغاز هر قسمت عنوان جدول آمده اما نسخه مجدول نیست. در این اختیارات دستورهای بهداشتی مهمی به نقل از احادیث شریف و نیز برخی از دعاها آورده شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۴/۴-طباطبائی

آغاز:جدول در بیان آن که در ماهی دو روز نحس است؛ **انجام:** جدول انتقالات بیوت. بیرون رفتن از اندرون در تابستان در روز پنج‌شنبه و در زمستان به اندرون رفتن در روز جمعه.

بخشی از رساله‌ای در ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی آبی و زرد رنگ، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۱۲ص (۵۶-۶۷)، ۱۱، ۱۲و ۱۳سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۴۵×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۳]

● **اختیارات = اختیارات الایام** / پیشگویی / فارسی

extīyārāt = extīyārāt-ol-ayyām

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

از علامه مجلسی سه رساله در «اختیارات » گزارش شده:

الف) اختیارات کبیر او در ۴۰ «فصل» و یک «خاتمه» و افزون بر اختیارات آگاهی‌های بسیاری از خوابگزاری، جهان‌شناسی و جغرافیا دربر دارد. بیشتر این کتاب از احادیث اهل بیت (ع) بهره برده شده و از کتاب‌های نجومی و گفته‌های دانشمندان فن نجوم کمتر استفاده می کنند.

ب) اختیارات صغیر که در سه «فصل» و یک «خاتمه» است: فصل ۱. اختیار ایام ماه؛ فصل ۲. اختیار ایام هفته؛ فصل ۳. بیان اموری که موجب دفع نحوست ایام و ساعات است؛ خاتمه در ترجمه حدیث که مشتمل بر احکام خسوف و کسوف و حوادث هر سال.

ج) اختیارات متوسط که در برخی از فهرست‌ها آمده است و ممکن است همان اختیارات صغیر او باشد.

ظاهراً او ابتدا اختیارات صغیر را نگاشته و سپس با افزودن فصولی دیگر رساله‌ای دیگر پدید آورده است. سرآغاز دو رساله صغیر و کبیر به هم شباهت دارد. در اینجا نسخه‌هایی را می‌آوریم که به سبب شباهت سرآغازها یا نامشخص بودن آنها، معلوم نشد که کدام یک از آن رساله‌ها هستند.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی سید المرسلین محمد و آله و عترته الطاهرین المعصومین اما بعد چنین گوید اصغر عبادالله محمد باقر بن محمد تقی عفی الله عن جرایمهما

چاپ: اختیارات کبیر او مکرر چاپ شده است. و صغیر آن همراه کتاب مطارح الانظار به چاپ رسیده است؛ ایران، سنگی، بی‌ناشر، بدون تاریخ، خشتی؛ دارالخلافه طهران، سنگی، بدون کاتب، ۱۳۰۹-۱۳۱۰، خشتی، ۹۵+۱صص؛ ایران، سنگی، ۱۲۵۹، رقعی، بدون شماره صفحه

[نسخه‌های منزوی ۲۱۸/۱؛ الذریعة ۳۶۷/۱؛ فهرستواره منزوی، ۴: ۲۷۸۰-۲۷۸۲؛ دنا، ۱: ۴۳۱-۴۳۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۷۷/۵

خط: نستعلیق خوش، کا: غیاث الدین محمود بن سلیم لاتی، تا: جمعه ۴ رمضان ۱۰۸۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۳۶۴پ-۳۷۲ر)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۱۷۸]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۸۷/۲

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد تقی بن محمد علی، تا: سه‌شنبه ۵ محرم ۱۰۸۸ق؛ ۷گ (۱۰۳ر-۱۰۹ر)، سطور چلیپا [ف: ۲ - ۱۱]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۳۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس تصدیق بکن و سلامتی تمام را از خداوند خود بگیر. و الحمد لله اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و اله.

در نسخه حاضر احادیث متفرقه از کتب معروف مانند «مصباح المتهجد» و «کافی» به این رساله الحاق شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ احادیث متفرقه در موضوعات مختلف در اوراق پس از اتمام رساله؛ تملک: رضا موسوی زنجانی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا ضربی مجدول، ۴گ (۲-۵)، ۳۵ سطر (۷×۲۰)، اندازه: ۸/۵×۲۳سم [ف: ۱۹ - ۲۸۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۳۱۴

خط: نسخ، کا: محمد رشید بن محمد علی، تا: ۱۰۹۴ق [الفبائی ف: ۶۲۰]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۲۵/۸

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: محمد حسین قاینی، تا: ۱۰۹۶ق؛ جدول لاجورد و شنگرف؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: رویه کاغذ ساغری، [ف: ۵ - ۴۲۶]

۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۲۱۲/۹

خط:نسخ،کا:محمد زمان سمنانی،تا: ۱۰۹۶ق؛ به ضمیمه وقف‌نامه مفصلی در آخر؛ اندازه: ۱۲×۱۹سم [رشت و همدان - ف: ۱۵۹۸]

۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۰۴/۲ر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جدول زرین؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۲۱۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۳۹/۴

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کامل شده در ذیحجه ۱۲۵۶ از روی خط مجلسی در محرم ۱۰۸۵؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، ۱۲گ (۳۴پ-۴۵پ)، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۲)، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۱۵]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۷۴/۱-ف

نسخه اصل: نسخه آقای تفتی بینش. تا فصل ۳ دارد و ناقص؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [فیلمها - ف: ۱ - ۷۳۷]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۱۰/۵

انجام: در شهرها پدید آید و هر سال که ماه ربیع الآخر ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد یوسف بن آدم بیک، تا: ۱۱۰۰ق، جا: مرو شاهجان؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۸۹پ-۹۵پ)، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف: ۲۲ - ۱۸۶]

۱۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۲۲/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۶ق؛ ۱۵گ (۱-۱۵)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۵۰]

۱۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۲۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ ۲۲گ (۱-۲۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۷۱]

۱۳. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۶۲/۴

خط: نسخ زیبا، کا: میر احمد بن میر حمزه حسینی، تا: ۱۱۲۰ق؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکی، ۱۹گ (۹۶ر-۱۱۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: - ۱۲۴]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۳۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره رجب ۱۱۲۱ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۲۱گ(۱پ-۲۱ر)،اندازه:۱۲×۱۸سم [ف: ۸-۲۲۵]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۹۵/۲

خط:شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ ربیع الثانی ۱۱۲۷ق؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن لایی آلبالویی سیر، ۱۰گ(۴۲پ-۵۱پ)،۱۴سطر،اندازه:۱۰/۶×۱۴/۸سم[ف:۶- ۲۱۱]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۰۲/۴

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن محمد یوسف حسینی طالقانی، تا: ۲۰ شعبان ۱۱۳۲ق، جا: مدرسه خلیلیه؛ مجدول به مشکی و زر؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ (۶۹ر-۸۶ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۵]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۶۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۳ ذیحجه ۱۱۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۵۰۱]

۱۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۶۴/۱

آغاز: ابراهیم (ع) در این روز متولد شد و حق تعالی او را خلیل خود خواند

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ (۱-۵۰)، ۲۲ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۸۶]

۱۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۵۶/۳

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد تقی شیرازی، تا: ۱۱۵۶ق؛ ۱۴گ (۴۸پ-۶۱ر)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۷۱]

۲۰. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۹۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عماد حسنی، تا: ۱۱۷۶ق؛ با تهذیب و تزیین و جلد بسیار ممتاز [چند نسخه-ف: - ۳۴۳]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۵۳

بی‌کا، تا: ۱۱۸۸ق [د.ث. مجلس]

۲۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۶۳/۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۳گ (۷۱پ-۸۳پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۹۳]

۲۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۳۴

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ آغاز و انجام نونویس؛ ۱۹ سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۶۲]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۳۶

آغاز: بسمله، حمد بی حد و ثنای بی عدد اول معبود بی همتاغه ذریات بنی آدم نی عدم کشور بدین وجود شهریغه گلتوردی و سپاس بیقیاس اول حی توانا غه کیم ارادت ازلی و حکمت لم یزلی برله رواحه موجودات نی قدم؛ **انجام:** زیاده چقماغای بسیار از موده و مجرب است شکل بوتور

سعادت و نحوست ایام در این کتاب به زبان ترکی بیان شده است [و باید ترجمه آن باشد]؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف تیماج فرنگی، ۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۶]

۲۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** او را نیز بشمارد تا بحروف که دست گذاشته و بعد نظر کند که چه می‌شود که این از مجرباتست.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (یک برگ)؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، ۱۹ – ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ – ۴۱۵]

۲۶. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۲۶/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی، ۱۳گ (۴۲پ–۵۴ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۷۷]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۵۳/۵۳

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن لایی زرد سیر، ۳گ (۷۰پ–۷۲پ)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰×۲۴/۲سم [ف: ۹ – ۱۲۶]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۰۰/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: میشن سیاه لایی، ۱۴گ (۱پ–۱۴پ)، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۲سم [ف: ۹ – ۴۶]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۸۸

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۹گ، سطور چلیپا (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۲۹۸۳]

۳۰. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۴۰/۳

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۴گ (۷۹ر–۹۲پ)، قطع: ربعی [چند نسخه-ف: – ۴۵]

۳۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۲۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول به زر و مشکی، در برگ آخر تاریخ تولدی به سال ۱۱۵۹ مشهود است؛ ۲۱گ (۱پ–۲۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۷۸]

۳۲. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مخطوطات مرتضوی :ف: ۶]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** که دراز عمر باشد و از دنیا بهره تمام بر آورد و به کار آخرت حریص باشد و العلم عندالله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن یک‌لا قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۴۷]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** عدد الاحیاء و الاموات صلی علی سیدنا محمد و آله محمد خیر البریات و افعل بنا ما انت اهله یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه به نسخه ش ۲۹۴۵۸، هدیه مرحوم حاج شیخ محمد باقر سروقدی رضوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۴ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [رایانه]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۳/۱-طباطبائی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، به خواهش خداوندگاری آخوند ملامحمد حسین ساکن بارفروش؛ تملک: محمد باقر بن عبدالله نوری با مهر «المتوکل علی الله محمد باقر بن عبدالله»؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۹۹گ (۱پ–۹۹پ)، ۱۲و ۱۴سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۳ – ۳۱]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۹۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۴۸گ (۱۱ر–۵۸ر)، ۲۲ سطر (۶×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶ – ۳۶۲]

۳۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** صبح را به منزله بهار گرفته اند و میان. ..

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، مجدول، ۴۶گ، ۱۲ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ – ۱۱]

۳۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۲۴

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالمناف حسینی، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۰×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۱۰]

۳۹. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۵ – ۳۷۱]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰۶/۴

آغاز: در ساعت نیک و بد ایام و نیک و بد از اول ماه الی آخر منقول است از امام ... الصادق؛ **انجام:** بتصدق و استغفار.

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در ص ۱۳۹–۱۴۲ قاعده استخراج امور جزئی است و دو صفحه جدول، در ص ۱۴۴–۱۵۹ ضابطه‌ای است در جفر جامع و پراکنده‌هایی از رمل و جفر و فال‌نامه امیر مؤمنان علی (ع)، در ص ۱۵۰–۱۵۳ علم حروف و عقد لسان و عمل کیمیا است، و در ص ۱۵۵–۱۵۶ معرفة الاکتاف (شانه‌بینی) دیده می‌شود، در ص ۱۶۱ غالب و مغلوب است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، ۳ص (۱۵۸–۱۶۰)، ۲۱ سطر (۱۶×۲۰)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۹ – ۱۰۲۶]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۰۸/۷

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ ۸گ (۲۱۸ر– ۲۲۵پ) [مختصر ف: ۳۷]

۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۶۳/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۱۳گ (۶۸ر–۸۰پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۷۸]

۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۶۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۸۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵× سم [ف: ۳ – ۷۴]

۴۴. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۸۲/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به شنگرف؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۵گ (۲۴پ–۳۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: – ۹۲]

۴۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۳گ (۶۴پ-۶۶پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۷]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۶۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و خالص گردان ولایت ما را از برای خود، به هر جا که خواهی برو و باز آی، اما آن حضرت، دعای علیحده فرود که هر صبح سه مرتبه بخوانند، دعای طویلست که در مصباح مشهور است.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۸گ (۸۴ر-۹۱ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۷ - ۱۳۷]

۴۷. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۵گ (۴۴-۵۸)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [صد و شصت نسخه: ۶۸]

۴۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۶/۵

کا: محمد ابراهیم، تا: در ذیحجه ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی عطف پارچه سفید، ۳ص (۴۸-۴۰)، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۹۵]

۴۹. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۷۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه غره جمادی الاول ۱۲۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۳۶گ، ۱۴سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: ۷۳]

۵۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۱۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** در ماه ذیحجه ماه بگیرد مرد بزرگی در مغرب بمیرد و مرد فاسقی فاجری دعوی پادشاهی بکند و الحمدلله اولاً و آخراً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۱ محرم ۱۲۲۱ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی‌دار، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۹۹۵]

۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۲۷/۴

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد رضا یزدی، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵۸ص (۱۲۲-۶۵)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۵۷۹]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۳۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** در بلاد هنر کشش بسیار شود و گیاه زمین در شهرهای.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۰۵۴؛ کاغذ: فستقی، جلد: گالینگور با عطف و گوشه تیماج، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۶)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [رایانه]

۵۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۲۲/۳

خط: نستعلیق، کا: نورمحمد بن علی محمد نوری، تا: ۱۲۳۵ق؛ اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۷۲]

۵۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۲۶/۲ش

خط: نسخ خوش، کا: ملا اسماعیل بن ملا حاجی بابای اردوباری، تا: ۱۲۳۶ق، جا: روستای حاجی ترخان، برای آقا رجب پسر حاجی عباس علی شیروانی؛ مجدول [رشت و همدان - ف: ۱۲۱۹]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۱۰

آغاز: بسمله. اما بعد در بیان ترجمه حدیث؛ **انجام:** فی نوزدهم شهر ذی الحجة الحرام فی شهور سنه ۱۲۳۹

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۹ ذیحجه ۱۲۳۹ق؛ واقف: میرزا رضاخان نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه پارچه اخرا، ۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۳۹]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۰۳/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** کاری که درین روز ابتدا کند به کام نرسد و این روز بدترین روزها است ... شوال شیشم هشتم. ذی القعده دویم نهم. ذالحجة شیشم هفتم، انجامه: «تمام شد این مختوط (کذا) السنه ئیچین ئیل سنه ۱۲۴۰ این نوشتم از برای جناب صاحبی قبله گاهی اعنی آخوند ملا محمد الاصل و مسکین عتبات علیات ارش(عرش) درجات که جناب ملا محمد دام اقبال له نوشته شد. این نوشتم از برای روزگار ×× من نمانم خت بماند یادگار/ هر که خواند دعا طمع دارم ×× زنکی من بنده گناه کارم. و السلام علیکیم»

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ محرم ۱۲۴۰ق، برای آخوند ملا محمد؛ کاغذ: فرنگی نیلی، جلد: میشن قهوه‌ای ترنج‌دار، ۱۴گ (۹۹پ- ۱۱۲ر)، ۸-۱۲ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۴]

۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۰۷/۱

خط: نستعلیق، کا: حسین پسر نعمت الله، تا: ۱۴ صفر ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ (۱-۶۰)، ۲۴ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۹۵۱]

۵۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۶۲

خط: نسخ، کا: محمود بن ابی الحسن یزدی موسوی، تا: شوال۱۲۴۱ق؛ آراسته به زر و لاجورد؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۹۹]

۵۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۷۳

خط: نستعلیق، کا: نصرالله، تا: ۲۸ رمضان ۱۲۴۸ق، برای آقا لطف علی؛ قطع: وزیری [رشت و همدان - ف: ۱۲۴۲]

۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۸۵/۲

خط: نستعلیق، کا: رضا علی بن معصوم ولوکلائی، تا: ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ (۲۹۵پ-۳۳۴ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲۳ - ۲۹۸]

۶۱. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۴۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون کسی بانگ کلاغ شنود بگوید اللهم لاطیر ... و در روایت دیگر ...

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد اسمعیل بن محمد ابراهیم کاشانی، تا: شنبه ۲۰ جمادی الثانی۱۲۵۴ق؛ از صفحه ۱ تا ۲۷ مطالب گوناگون بعضاً شعر و ادعیه با خطوط مختلف آمده است؛

کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک‌لا، ۱۰۷ص (۲۸-۱۳۴)، ۲۳ سطر (۶×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: - ۷۹]

۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۵۶گ، ۸۱ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۴۷]

۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۱۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۷۴گ، ۸ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۲۴۸]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۵/۶

کا: محمد اسمعیل بن محمد کاظم بن محمد باقر مازندرانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۶گ (۷۷-۱۰۲)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳-۳۱۲۵]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۱۹۸

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** حرره اقل السادات

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق، جا: همدان؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۱سم[الفبائی ف:۲۹]

۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۵۳

بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق [نشریه: ۱۳ - ۳۵۹]

۶۷. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۱۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره رجب ۱۲۶۲ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ (۱۳ر-۹۱پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: - ۷۴]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۸۶/۲

آغاز: بسمله. حمد له این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل البیت ع معلوم می‌شود از سعادت و نحوست ایام؛ **انجام:** در نزد اهل فرض اسفندار است «۱۲۶۲»

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۹ص (۹۷-۱۰۵) [ف: ۱۰ - ۱۶۳۹]

۶۹. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۹۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۱۸]

۷۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۸۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق [نشریه: ۷ - ۹۹]

۷۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۳۰

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن ملا امیر علی بن ملا موسی خان بن محمد باقر قزوینی، تا: رجب ۱۲۶۴ق، جا: سیارستاق؛ مهر: «العبد المذنب محمد کاظم» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۷۳]

۷۲. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۲۴۶/۱۵

خط: نسخ، کا: موسوی، تا: ۱۵ ذیحجه ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، [نشریه: ۱۱ - ۹۳۳]

۷۳. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره

کا: علی اکبر بن عبد العلی کرمانی، تا: ۱۲۶۸ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۷۵]

۷۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ ۲۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۰]

۷۵. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره جمادی الثانی ۱۲۷۷ق، جا: بقعه متبرکه شاهزاده محمد؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴۹]

۷۶. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۲۵الف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ ۱۲۲گ، قطع: نیم خشتی باریک [رشت و همدان - ف: ۱۰۸۵]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۰۰۳

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی، تا: ۱۳۴۱ق [الفبائی ف: ۲۹]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۵۸۲

خط: نستعلیق، کا: جعفر حسین بنگشی، تا: ۱۳۶۳ق، جا: قندهار (احمد شاهی) [الفبائی ف: ۲۹]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۰۶/۳

آغاز: بسمله. اگر باشد حمل اگر شوی دوست باشد ترا که این نیکوست؛ **انجام:** و اگر هشت بماند به خانه قال نظر کند که انشاء الله تعالی تعلق ندارد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ابعاد متن: ۱۶×۹، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۵۴/۳

خط: نستعلیق شکسته، کا: میرزا محبعلی خان ناظم الملک مرندی، بی‌تا؛ اشکال فیزیکی به سیاهی؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد:تیماج یک لا،۱۳سطر،اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۲سم [ف: ۱۰-۱۴۲]

۸۱. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۶۹]

۸۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷۹/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز تیره لایی، بیاضی، ۱۷ سطر (۹×۲۰) [ف: ۱۷ - ۲۴۲]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۱۸/۱۶

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱ص، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۳۲]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۴۵ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۸۶ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۶۸ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۹۴ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۶۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۷۴گ، اندازه: ۱۰/۲×۱۵/۷سم [رایانه]

۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۸۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از منصور گلستانی [رایانه]

۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۴۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۴/۴×۲۱/۱سم [رایانه]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۵۶

آغاز: و درین روز حضرت ادریس (ع) داخل بهشت شد و حضرت یوسف (ع) از حبس چاه خلاص شد؛ **انجام:** و چون ماه را دید باید که بگردد رو به قبله بایتد و بخواند و به طریق اهل نجوم محرم را در روی ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا مجدول ضربی، ۶۲گ، ۲۰ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۴×۲۰/۸سم [رایانه]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۲۰

رساله فقهی و اختیارات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۹/۲×۱۶/۴سم [رایانه]

۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۵۰

آغاز: مطابق نسخه ۳۸۶۴ ملی؛ **انجام:** و اگر مکرر این اعضا بجهد مقدمه فالج و لقوه است مداوا نماید و الله اعلم.

در حاشیه صفحه آخر یادداشتی از کاتب مبنی بر اینکه دو فصل از این کتاب به جهت عدم فایده آن نوشته شده است؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در برگ آخر یک دعا و یک روایت به عربی؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۵۱گ، ۱۷ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۲سم [رایانه]

۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۱۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۹/۹×۱۹/۹سم [رایانه]

۹۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۸۸/۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح گل و بوته دار رنگین، مجدول به زرد و مشکی؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن مشکی نو، ۸گ(۲۰۶پ-۲۱۳پ)،۱۸سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۸سم [ف: ۵ - ۲۱۳]

۹۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۶۵/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز ضربی، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۳/۸×۳۵/۹سم [ف: ۷ - ۲۲۳]

۹۷. تهران ملک؛ شماره نسخه:۴۲۰/۱

از اختیارات ایام ماه‌ها کتاب آغاز می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷۹گ، ۱۵-۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۷سم [ف: ۵ - ۲۵]

۹۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۳۸۵/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۸گ (۱۸پ-۲۵پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۷۵]

۹۹. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۶۴

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱ص (۲۸۳پ) [نشریه: ۷ - ۵۵۴]

۱۰۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۰/۱۶

آغاز: الحمد لله رب العالمین؛ **انجام:** انتهی ما اردنا.

بی‌کا، بی‌تا؛ نوشته شده در حاشیه؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی،۵۲ص(۱۶۴-۲۱۵)،اندازه:۱۳×۲۴سم [ف: ۱-۶۸]

۱۰۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۹۰/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به زر و آراسته، با پنج پیشانی و یک سرلوح [نشریه: ۷ - ۲۳۲]

۱۰۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۸۹/۳

بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛ناتمام؛اندازه:۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۶۱]

۱۰۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۴۷/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۵گ (۱۳۶-۲۰۰)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۸]

۱۰۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۶۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی علی خان وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۱۲۹گ، ۱۲ سطر (۵×۹/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۸۲۷]

۱۰۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱۵

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن علی اکبر کرمانی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی خط‌دار، جلد: مقوایی تیماج آلبالویی، ۱۸گ (۱۴۳-۱۶۰)، ابعاد متن: ۱۶×۲۸/۵، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۱۰۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۷۱

نسخه کامل؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش کاغذ سبز کم رنگ عطف تیماج عنابی، ۹۴گ، مختلف السطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۳۸۴]

۱۰۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۰۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۳]

۱۰۸. تبریز؛ محقق (آقای)؛ شماره نسخه:۱۱/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۴ - ۳۳۲]

۱۰۹. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۶۹]

۱۱۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۹/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۳۳]

۱۱۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۰۷/۱

آغاز: در آن روز از جمیع اعمال نزد پادشاهان رفتن و حاجت از کسی مطلب ...

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوای سفید، ۱۴۱گ(۱۲ر-۱۵۲ر)،قطع:ربعی،اندازه:۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۱۱۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۴۸/۱الف
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۳ سطر (۱۳×۲۳) [رشت و همدان - ف: ۱۲۰۶]
۱۱۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۳۰/۷
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی [رشت و همدان - ف: ۱۴۵۷]

● **اختیارات** / هیئت / فارسی
extīyārāt
مدرسی، اسماعیل بن محمود، ق۱۳ قمری
modarresī، esmā‘īl-e-bn-e mahmūd (- 19c)
اهدا به: امان الله خان اردلان والی کردستان و حسینقلی خان والی زاده
در احکام نجوم در ده «اختیار».
[فهرستواره منزوی ۲۷۷۸/۴]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۰۹
خط: نستعلیق، کا: محمد کریم بن ملا اسمعیل بن محمود بن ملا حسین (فرزند مؤلف)، تا: ۱۲۴۵ق؛ جدول به شنگرف، با نشانه «عبدالکریم»، تملک: عبدالحسین بن علی کرمانشاهی که در ۲۱ ذیقعده ۱۲۵۱ به علیمحمد بخشیده بود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۵۱گ، ۱۳ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۵]

● **اختیارات** / طب / فارسی
extīyārāt
خراسانی، سلطانعلی
xorāsānī, soltān‘alī

۱. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۲
آغاز: بسمله. جواهر حمد و ثنا خدای را عزوجل که حکیم؛
انجام: و بیطاقتی و عجز طبیعت است.
خط: نستعلیق خوش، کا: ملا امیر محمد کوزانی، تا: ۱۰ جمادی الاول ۱۲۶۵ق؛ اندازه: ۱۶×۲۸سم [رشت و همدان - ف: ۱۶۸۷]
۲. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۳
آغاز: باسماق سازند نوع هژدهم در صداعی که تابع بحران باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، اندازه: ۱۶×۲۷سم [رشت و همدان - ف: ۱۶۸۷]

● **اختیارات** / هیئت / فارسی
extīyārāt
یزدی، ابوالقاسم
yazdī, ab-ol-qāsem
آغاز: بسمله. چنین گوید ابوالقاسم بن حکیم یزدی ... که خدای تعالی مرا دویست و پنجاه سال عمر داده بود و در این مدت تجربه بسیار حاصل کردم از علم نجوم و غیره.
انجام: و اگر در آن سال خربزه و ارزن و جاروس بکارند نیک باشد و خوب شود و الله اعلم.
[فهرستواره منزوی ۲۷۷۸/۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۳گ (۴۴۴-۴۴۶)، مختلف السطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴۳]

● **اختیارات اعیان الشیعة** / رجال / عربی
ixtīyārāt-u a‘yān-iš-šī‘a
طواری یزدی، عباس بن محمد، ق۱۵ قمری
tavārī yazdī, ‘abbās ebn-e mohammad (- 21c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۱۵
کاتب = مؤلف، تا: ۱۴۰۹ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۷]

● **اختیارات امام** / کلام و اعتقادات -
extīyārāt-e emām
آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲۵ قمری
āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۴۷ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **اختیارات امیریه = هفت وادی = منتخب منطق الطیر = اختیارات المنطق** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی
extīyārā-e amīrīye = haft vādī = montaxab-e manteq-ot tayr = extīyārāt-ol manteq
همدانی، علی بن محمد، ۷۱۴ - ۷۸۶ قمری
hamadānī, ‘alī ebn-e mohammad (1315 - 1385)
وابسته به: منطق الطیر = مقامات الطیور؛ عطار، محمد بن ابراهیم (۵۳۷-۶۲۷)
رساله گزیده‌ای است که میر سید علی همدانی از ابیات عرفانی در آثار عطار انجام داده است. این مثنوی عرفانی در ۶۰۲ بیت (و در برخی نسخه ها ۶۵۴ بیت) است و در آن هفت وادی و مرتبه سالکان طریقت (طلب، عشق، معرفت، استغنا، توحید، حیرت و فقر) گزارش شده است. هفت بیت آغاز این مثنوی از «مصیبت‌نامه» عطار و ۲۸۹ بیت آخرین آن از «منطق الطیر» عطار

است که در ضمن آنها به گزارش هفت وادی سلوک نیز می‌پردازد و بقیه ابیات معلوم نیست از کدام مثنوی اوست. از آنجا که ختم مثنوی به منطق الطیر و نیز بحث هفت وادی بوده است به «هفت وادی» معروف گشته و در برخی از نسخه‌ها نام این مثنوی «منتخب منطق الطیر» ذکر شده است.

آغاز: حمد پاک از جان پاک آن پاک را ×× کو خلافت داد مشتی خاک را

انجام: شوخی و بی‌شرمی ما در گذار ×× شوخی ما پیش چشم ما میار /کفر کافر درد دین دین دار را ×× ذره دردت دل عطار را

[احوال و آثار میرسید علی همدانی ۱۱۵؛ کشف الظنون ۲: ۱۸۶۴؛ الذریعة ۱: ۳۶۸، ۲۲: ۴۳۹، ۲۵: ۲۳۷؛ نسخه‌های منزوی ۴: ۳۳۲۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۶۲/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ساغری سیاه، ۸۱گ (۳۹۹پ-۴۷۹ر)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۲سم [ف: ۴-۶۶۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۰۹/۱-ف

نسخه اصل: تاشکند ۱۰۸۱ (۲۳۱۲/۲۱)؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن مولانا حاجی خطیب، تا: شوال۹۹۱ق؛ ۱۱گ (۲۷۹پ-۲۸۹پ) [فیلم‌ها - ف: ۲ - ۱۱۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۹۸۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین لاهیجانی، تا: قرن ۱۱؛ تحریر در متن و هامش؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: مقوایی، ۱۰ص (۱۶-۲۵)، اندازه: ۲۶×۴۳/۵سم [ف: ۷ - ۷۸۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۱۸/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۳۹گ (۱۲۷-۱۶۵)، ۱۷ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳ - ۳۰۹۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۵/۲

انجام: تا بدان مه دیده خود را بنگری ×× خویش را یابی مخنث گوهری

۲۹۰ بیت از مقدمات هفت وادی عطار نوشته شده و ناتمام مانده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ظاهراً نیمه نخست قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۹ص (۴۲۱-۴۲۹)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی باریک، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۰۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۷۵/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: گالینگور و عطف تیماج سرخ، ۳۶ص (۱۲۶۳-۱۲۹۸)، ۲۲ سطر (۸×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳× سم [ف: ۱۶ - ۱۹۲]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵ /۷۷۷۷-۵۲/۱۱۷

آغاز: برابر

در نسخه حاضر نام این مثنوی «منتخب منطق الطیر» ذکر شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۸ - ۴۸۸۱]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۳/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۵۰ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲ - ۲۶۰]

← اختیارات الایام > حدیث نوروز

← اختیارات الایام > ملحمه دانیال نبی

← اختیارات الایام > جنگ

← اختیارات الایام > اختیارات

← اختیارات الایام > اختیارات منظوم

● اختیارات الایام / حدیث / فارسی

extīyārāt-ol ayyām

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری

ʻalī ebn-e abī tāleb، emām-e avval (- 661)

برگرفته از دیوان امیرالمؤمنین.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۲۰۴

آغاز: فنعم الیوم یوم السبت حقا

بی‌کا،تا: یک‌شنبه ۲۶ ربیع الاول ۷۲۳ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف، ۷۲۷ص، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۱۱۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۵/۳۹

آغاز: نقل است از شاه مردان ... که گفت از چهار کتاب اختیار کردم چهار کلمه ... اول از فرقان؛ **انجام:** چهارم از توریه صمت است، که من صمت نجا و بعضی گفته اند موتوا قبل ان تموتوا. والله اعلم

از چهار کتاب، برگرفته از دیوان مولی؛ خط: نستعلیق، کا: گویا محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ ۱ص (۱۷۸پ) [ف: ۷ - ۳۳۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۷۹/۱۵

آغاز: اختیارات حضرت امیر ... از چهار کتاب. نقلست از شاه مردان (ع) که گفت از چهار کتاب اختیار کردم چهار کلمه، و علم اولین و آخرین را در آن دیدم و آن اینست

کا: محمد تقی بن حسین خاتون آبادی اصفهانی، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه ضربی، ۱ص (۳۵پ هامش)، اندازه: ۲۱/۱×۳۵/۲سم [ف: ۷ - ۳۶۹]

● اختیارات الایام / پیشگویی / عربی

extīyārāt-ol ayyām

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری

ja‘far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)
منسوب به امام جعفر صادق. نامبوب.
[فهرستواره منزوی ۲۷۷۷/۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۲
آغاز: بسمله. و به القوه اخبرنا؛ **انجام:** انشاالله وحده تمت الاختیارات بحمدالله و منه
منسوب به حضرت امام جعفر صادق (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ تصحیح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، ۱۸ سطر (۴×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [الفبائی ف: ۲۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۱۲/۴۳
آغاز: هذه الاختیارات الایام مرویة عن جعفر ... اذا دخل الشهر فصل اول (!) یوم رکعتین نقرا فی اول الاخلاص ثلاثین مرة؛ **انجام:** و مرهوب فیه اخذ، و من طلب له ماله وجدها، و من اقرض فیه شاردة، و الحمدلله وحده
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: رویه کاغذی، ۲گ (۱۴۶پ-۱۴۷پ)، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۴۷۹]

۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۴۸/۲
آغاز: بسمله، اختیارات الایام عن الامام جعفر الصادق علیه السلام فی دلالات ایام النوروز؛ **انجام:** و اذا اختلج (اصلح) الخنصر من الرجل السری یاتیه مایسره و الحمد لله رب العالمین
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۲۲]

۴. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۴۹۲/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۴؛ ۴گ (۴۳پ-۴۶پ)، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۸۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۳/۱۴
به روایت علی بن طاوسی حسینی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج یک‌لا، ۲۸ص (۴۷۴-۵۰۱)، ابعاد متن: ۵×۱۴، اندازه: ۹×۱۸سم [سنا-ف:۱-۳۹۱]

● **اختیارات الایام** / پیشگویی / فارسی
extīyārāt-ol ayyām
جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری
ja‘far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۱۹/۴
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای عطف آلبالویی گرد تریاکی لایی، ۱۶ سطر (۵×۱۳)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۴۳۱]

● **اختیارات الایام** / تقویم / فارسی
extīyārāt-ol ayyām
ابوریحان بیرونی، محمد بن احمد، ۳۶۲ - ۴۴۰ قمری
abū-reyhān-e bīrūnī, mohammad ebn-e ahmad (974 - 1049)
رساله‌ای است در اختیارات منازل بر مذهب حکمای روم و هند.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۲/۱۴
آغاز: فصل چهارم در بیان اختیارات منازل بجدول استاد ابوریحان؛ **انجام:** و ستور خریدن و شکار کردن و چوکان زدن و حصارها کشادن و الله أعلم
ظاهراً قطعه‌ای از کتاب است؛ خط: نستعلیق، کا: درویش علی بن درویش محمود، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش قرمز پارچه‌ای، ۱۲گ (۱۴۴پ-۱۵۵ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [مؤید: ۳ - ۵۷۸]

● **اختیارات الایام** / پیشگویی / فارسی
extīyārāt-ol ayyām
قطب راوندی، سعید بن هبة الله، - ۵۷۳ قمری
qotb-e rāvandī, sa‘īd ebn-e hebat-ol-lāh (- 1178)
رساله کوتاهی است که در آن حدیثی که قطب راوندی درکتاب «قصص الانبیاء» خود از شیخ صدوق، درباره پیشگویی حوادث سال‌ها از روز اول محرم، نقل نموده، تحریر شده است.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۸۵/۲- ۵۴/۷۵
آغاز: بسمله، حمد له، اما بعد این رساله به جهت حوادث هر سال و احکام آن از محرم تا محرم آینده
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه شعبان ۱۲۳۸ق؛ ۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۵۲/۲-۲۴/۱۵۲
آغاز: بسمله بدانکه شیخ بزرگوار قطب الدین راوندی درکتاب قصص الانبیاء روایت کرده اند بسند خود از شیخ صدوق؛ **انجام:** و بزرگی در شام به قتل رسد و در بلاد خراسان فتنه عظیم ظاهر شود و در اطفال دردها پیدا شود و آب چشمها بسیار شود والله اعلم بالصواب ... و عنده ام الکتاب تمت
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ساده، ۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۵۴]

● **اختیارات الایام = سعد و نحس** / هیأت، علوم غریبه / فارسی
ixtīyārāt-ul ayyām = sa‘d va nahs
محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ قمری
mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo’men (1609 - 1679)
اهدا به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵ق)

در تحقیق ایام و روزهای مبارک و مسعود و منحوس از ایام شهور اسلامیه و فرس قدیم و رومیه و ترکیه و آنچه در این ابواب از احادیث شریفه ظاهر می‌شود، در یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه» و هر کدام دارای چند «فصل» و «مبحث»: مقدمه در بیان روز و شب و ماه و سال و اختلاف تواریخ امم به‌طور اجمال و مختصر؛ باب ۱. بیان تاریخ هجری و شهور قمری و ذکر آنچه در باب ایام هفته وارد شده، دارای چهار «فصل»؛ باب ۲. تفصیل احکام و اختیار روزهای ماه جهت کارها و سعادت و نحوست آن بحسب بعضی از احادیث، دارای دو «فصل»؛ باب ۳. ایام فرس و ایام رومیه و ترکیه، دارای شش «فصل»؛ خاتمه در احکام بعضی اوضاع فلکیه که از بعضی از احادیث مفهوم می‌شود.
در آن از ابوریحان بیرونی و «عقد جواهر الالفاظ باخبار مدینه الفسطاط» و ابوالفرج زنجانی و بعضی رسایل که بعضی افاضل اطبا در زمان نواب رضوان آشیان طهماسب الحسینی الصفوی در احوال نوروز نوشته ان، یاد شده است.
آغاز: بسمله. حمد بی حد و قیاس و ثنای رفیع‌تر از اندازه و خراس سزاوار مبدعی است که چهره ما و مهر و بنای رفیع بنیان سپهر افروخته و افراخته مهر و عنایت او است ... اما بعد چون خاطر قدسی ... شاهنشاه ظل الله ... شاه سلیمان الحسینی الموسوی ... بنیل حقایق و ادراک دقایق ... مصروف و معطوف است امر اعل عز صدور و شرف ورود یافت که کمترین دعاگویا محمد باقر سبزواری رساله [ای] در تحقیق ایام و روزهای مبارک و مسعود و منحوس از ایام و شهور اسلامیه [که] از احادیث شریفه ظاهر می‌شود و از روایات منقوله از اصحاب عصمت و طهارت مفهوم و مستفاد میگردد مرتب دارد لاجرم امتثالا لامره الاعلی درین باب شروع نموده امور مذکوره بر سبیل ایجاز و اختصار ایراد می‌نماید ... و این رساله مرتب بر مقدمه و دو باب و خاتمه [است] مقدمه در بیان روز و شب و ماه و سال و اختلاف تواریخ امم ... باب اول در بیان تاریخ هجری و شهور قمری و ایام معینه که در شهور عربیه بحسب خوبی و بدی امتیاز دارند و ذکر بعضی از آنچه در باب ایام هفته وارد شده و در این باب چند فصل است ... (دو فصل دارد و میان برگ‌ها ی ۸و ۹ افتاده و باب دوم در نسخه نیست) مطلب سیوم در تسمیه روز نوروز ... و در این دو مقاله است مقاله اولی در سبب تسمیه روز نوروز ... مقاله ثانیه در احکام وقوع روز نوروز در ایام هفته ... خاتمه در بعضی احکام که از احادیث مستفاد می‌شود.
انجام: چون پرتوی از اشعه التفات خاطر شاهنشاهی ظل اللهی متوجه ترتیب این رساله شد امید آنست که به نحوی باشد که در نظر اعلی ... مستحسن نماید و در نظر جمهور انام مقبول افتد امیدواری ... چنانست که سایه معدلت پیرایه پادشاه ... بر مفارق ایام مخلد و مستدام بوده همیشه آفتاب سپهر دانش بر اطراف شرق و غرب این جهان تافته بر اوج بروج عظمت طالع و لامع باد بمحمد و آله الامجاد حسبی الله و کفی بالله شهیدا
[فهرستواره منزوی ۲۷۷۷/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۷۶/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰۱گ (۵۰ر–۱۵۰ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف:۲۶-۳۱۶]
۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۷۷/۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** هوای زمستانی نزد بعضی و اختلاف در هوا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۷۰ص (۵۳۱–۶۰۰)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [نشریه: ۳ – ۳۵۵]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۶۸/۳
خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن میر نعمت الله موسوی، تا: ۱۲۲۱ق، جا: مدرسه حاج وردی خان قزوینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۳گ(۳۶پ–۴۸پ)،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸-۱۴۶]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۶۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۱گ (۱پ–۲۱ر)، ۱۶ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۱۸۶۳]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۸۳/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تربت شریف حضرت امام حسین با خود داشتن ...
خط: نستعلیق، کا: صدرالدین محمد بن محمد صادق حسینی، تا: ۱۰۹۲–۱۱۰۵؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۷گ (۵۰پ–۶۶ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۷-۳۴۴]

● اختیارات الایام / هیئت / عربی

extīyārāt-ol ayyām

قمصری، حسین بن محمد، ق۱۱ قمری

qamsarī, hoseyn-e-bn-e mohammad (- 17c)

اختیارات ایام را چنانکه از حضرت صادق (ع) روایت شده، از کتاب‌های «المجموع الرائق» و «مکارم الاخلاق» و «الدروع الواقیة» و «منهاج الاداب» گرد آورده است.
آغاز: اختیارات الایام الشهریة المرویة عن الامام الناطق جعفر بن محمد الصادق علیهما السلام عن آبائه علیهم السلام.
انجام: و یرتفع أمره و یکون صادق اللسان و صاحب الوفاء و الصدق.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۳/۳ حاشیه
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن محمد حسینی قمصری مشهور به آفتاب، تا: ۱۰۷۷ق، جا: قمصر کاشان؛ ۶گ (۴۰پ–۴۵پ)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳ – ۱۹۸]

● **اختیارات الایام** / پیشگویی / فارسی
extīyārāt-ol ayyām
لاهیجی، محمد باقر بن محمد تقی، - ۱۱۱۰ قمری
lāhījī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (- 1699)
منسوب به ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی در هامش به‌خط تازه‌تری آمده: «گرچه مشهور اسناد این کتاب به مجلسی است و همان است که اکثرا به مجلسی نسبت داده‌اند و اختیارات صغیر اوست ولی پس از تحقیق دانسته شد که از تألیفات ملا محمد باقر بن محمد تقی لاهیجی از معاصرین مجلسی است. اشتراک اسم موجب اشتباه شده است.»
[نسخه‌های منزوی ۲۱۸/۱؛ الذریعة ۳۶۷/۱؛ ریحانة الادب ۱۹۱/۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۲
آغاز: من رسالة ملا محمد باقر بن محمد تقی فی اختیارات الایام من الاسابیع و الشهور. خاتمة (؟) در ترجمه حدیث شریفی که مشتمل بر احکام کسوف و خسوف و حرارت هر سال؛ **انجام:** ذیحجه، ماه بگیرد مرد بزرگی در مغرب بمیرد، و مرد فاسق فاجر دعوی پادشاهی نماید. قدتم فی ۱۰۶
بخشی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۲گ (۸ر-۹ر)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۵۴]

● **اختیارات ایام** / پیشگوئی / ترکی
extīyārāt-e ayyām
قراقاشی، محمد عوض بن صدرالدین، - ۱۱۱۱ قمری
qarāqāšī, mohammad ‘avaz ben sadr-od-dīn (- 1700)
مختصری در سعد و نحس ایام و شهور و احکام سال بر اساس شروع سال قمری در هر یک از ایام هفته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۳۶
آغاز: بسمله. حمد بی حد و ثنای بی عدد اول معبود بی همتا غه ذریات بنی آدم فی عدم کشور بدین وجود شهریغه گلتوردی و سپاس بی قیاس اول حی توانا غه کنیم ارادات ازلی و حکمت لم یزلی برله رواحل موجودات نی قدم؛ **انجام:** زیاده چقماغای بسیار از موده و مجرب است شکل بوترور
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف تیماج فرنگی، ۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر:۲ اخبار۱-۵۰]

● **اختیارات الایام** / پیشگویی / فارسی
extīyārāt-ol ayyām
آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲۵ قمری
āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713)
اهدا به: شاه سلیمان صفوی (-۱۱۰۵ق)
رساله‌ای است در سعد و نحس روزهای هفته و ماه و سال و شب‌ها و ساعات، در سه «فصل» و یک «خاتمه» در اعمالی که بدان نحوست برطرف می‌شود با ذکر جمله‌ای از اوراد و ادعیه. عناوین فصل‌ها: ۱. اختیار ایام هفته؛ ۲. اختیار ایام ماه؛ ۳. ذکر آنچه وارد شده در باب بعضی از ایام سال؛ خاتمه در ذکر امری که دفع کند نحوست ایام را. نام مؤلف در مقدمه آمده است. در بعضی از منابع به آقا حسین خوانساری (- ۱۰۹۸ ق) نسبت داده شده است.
آغاز: الوان ازهار ستایش و اقسام انوار نیایش که به تحریک نسیم بیان از گلبن زبان شکفتن پذیرد نثار بارگاه صانع جهان پیراییست که بدست قدرت
انجام: امید هست که رد نشود از برای او حاجتی در آن ماه. تمت الرسالة
چاپ: با تحقیق علی اکبر زمانی نژاد، ضمن الرسائل، از طرف کنگره بزرگداشت آقا حسین خوانساری، ۱۳۷۸ش
[فهرستواره منزوی ۲۷۸۰/۴]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۱۲/۶
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۸۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۴۸/۶
آغاز: برابر
نسخه اصل:همان نسخه بالا؛۳۸ص(۶۷-۱۰۴)[عکسی ف:۴- ۲۷۵]

● **اختیارات الایام** / پیشگویی / فارسی
extīyārāt-ol ayyām
شهابی، محمد بن محمد هادی، ق۱۲ قمری
šahābī, mohammad ebn-e mohammad hādī (- 18c)
رساله مختصری در سعد و نحس ایام با استفاده از احادیث معتبر، به نقل از دروع الواقیه ابن طاوس حلی است که مؤلف علاوه بر مطالب ساعات و ایام شهور و سال‌ها، ترجمه احادیث فرمایشات سلمان فارسی را در ذیل آورده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۲۶۵
آغاز: بسمله. نافع ترین اختیاراتی در ساعات لیالی و ایام شهور و سنین که پرتوی اشعه آن بر زبان؛ **انجام:** صلوة تدوم بدام السنین و الشهور و الاعصار و الأوابد تمت
خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ (در حیات مؤلف)؛ محشی، مذیل است به ۴ برگ در احکام سعد و نحس و کسوف و خسوف در سال برابر با تلاقی روز اول محرم با یکی از ایام هفته به نقل از امام صادق (ع) و ۷ برگ اخبار و احادیث منقول از

عیون الاخبار؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف میشن، ۵۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۸۴

آغاز: نافع ترین اختیاراتی در ساعات لیالی و ایام شهور و سنین که پرتوی اشعه آن بر زبان؛ **انجام:** وعترته الاماجد صلاة تدوم بدوام السنین و الشهور و الاعصار و الاوابد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در حواشی احادیث متفرقه نقل شده است، در آخر نسخه ترجمه حدیثی درباره خسوف و کسوف نوشته شده است،؛ جلد: معمولی، ۵۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۳۷]

● اختیارات ایام / پیشگوئی / فارسی

extīyārāt-ol ayyām

بهبهانی، احمد بن محمد علی، ۱۱۹۱ - ۱۲۳۵ ؟ قمری

behbahānī, ahmad ebn-e mohammad ʻalī (1777 - 1820)

تاریخ تألیف: صفر ۱۲۲۳ق؛ محل تألیف: عظیم آباد هند

رساله مختصری در سعد و نحس روزهای هفته و ماه است که به ارشاد والده نواب آصف الدوله بهادر وزیر الممالك هندوستان نگاشته است. وی در فصل آخر آورده است: «خال مفضل آخوند ملا محمد باقر مجلسی سند صحیح از حضرت صادق روایت کرده است که در کتاب دانیال پیغمبر نوشته است که اگر اول محرم روز شنبه باشد ...»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۸۴

آغاز: بسمله. حمدله. بعد بدانکه توکل و اعتماد بر جناب مقدس الهی؛ **انجام:** و فاطمة و الحسن و الحسین علیهم السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: فستقی آهاری، جلد: تیماج فرنگی، ۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۹]

● اختیارات الایام / هیئت / عربی

extīyārāt-ol ayyām

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad jaʻfar ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۲۴۵ق؛ محل تالیف: نجف اشرف

در بیان سعد و نحس ایام با استفاده از احادیث اهل بیت (ع)، دارای چهارده «امر».

آغاز: الحمدلله الذی أعطانا بعد الوجود من الجود مقالید سلاسل الاحکام و أرشدنا بمشارع ینابیع الحکمة الی شوارع عقائد الاسلام

انجام: و عن الخواجة الوجه الحسن و اللؤلؤ و الید و الرجل من الناظر

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۴۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن حسین بن محمد رضا حسینی تنکابنی، تا: ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۵گ (۱۵۹پ-۱۷۳ر)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۰ - ۲۳۵]

● اختیارات الایام / هیئت / فارسی

extīyārāt-ol ayyām

راینی کرمانی، ابوطالب بن عبدالله، ق۱۳ قمری

rāyenī kermānī, abū-tāleb ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۳۶۲

آغاز: بسمله، حمدله، و بعد چنین گوید فقیر الی الله الغنی ابوطالب بن عبدالله الراینی چون برادری از برادران دینی. .؛ **انجام:** مرد بزرگی در مغرب بمیرد مرد فاسق و فاجری دعوی پادشاهی کند و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۵۹۴۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸/۲سم [رایانه]

● اختیارات الایام / هیئت / فارسی

extīyārāt-ol ayyām

صادق بن معز الدین محمد

sādeq ebn-e moʻezz-od-dīn mohammad

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۵۳/۱۱

آغاز: الحمدلله المتفرد بخلق اللیالی و الایام المتوحد بصفات الجلال و الاکرام ... بگوش ارباب هوش می‌رساند که چون اکثر طوایف انام لاسیما بزرگان عالی مقام را؛ **انجام:** و به اتفاق در شهور ترکیه معتبرنیست و الله اعلم بحقایق الامور الفائدة الثانیة.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۵گ (۱۷۲پ-۱۸۶پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۹]

● اختیارات الایام / هیئت / فارسی

extīyārāt-ol ayyām

کشمیری، محمد صادق

kešmīrī, mohammad sādeq

روایاتی را که در کتاب «الدروع الواقیة» ابن طاووس از امام صادق (ع) در نحوست و سعد ایام روایت کرده با حذف اسناد

به فارسی برگردانده و بعد از آنچه را که ابن طاووس از سلمان فارسی نقل کرده ترجمه نموده و در آخر فوایدی جهت رفع نحوست ایام هفته به آن ملحق ساخته است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۴۲/۳

آغاز: فصل در اختیارات. علی بن طاووس علیه الرحمة ... از امام ناطق امام جعفر بن محمد باقر علیهماالسلام روایت نموده بدان که ... حضرت آدم علیه السلام

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ در هامش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ساده، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: - ۱۶۹]

● **اختیارات الایام** / هیئت / عربی

extīyārāt-ol ayyām

جداولی است با این عنوان «جدول الاختیارات بزجر الفال علی کون القمر فی البروج» در نخستین ستون عمودی این جداول «حادثات زمان» و در نخستین ستون افقی اسامی بروج ثبت است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۹

اختیارات و فال (جدول)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهاردار، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۵۴-۵۹)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۱۶]

● **اختیارات الایام** / هیأت، پیشگویی / عربی

extīyārāt-ol ayyām

چند رساله ناشناخته در این موضوع

غیر همانند:

۶. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۳۹/۴

آغاز: اما الاوقات المحمولة فی اقتناء ذوات المناسر فهی التی تواری فیها القمر المیزان و الجواز و القوس خاصة فان فیه صورة بازی و اول جری من الجدی الی تمام عشرین جزواً منه لان فیه النسر الطایر و اصلاح المیزان و تنویره بالسعود؛ **انجام:** فان ذلک دلیل علی الظفر بما یراد من ذلک بمشیة الله تعالی و عونه و له الحمد علی کل حال، له الحمد و له الثناء الحسن الجمیل و لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم. تمت الاختیارات بحمدالله و عونه

باب فی الاختیارات و کیفیة الاوقات المختارة لا تصیدات؛ خط: نسخ کهن، کا: علی بن محمد بن علی دلاجی شافعی، تا: قرن ۸؛ جلد:تیماج قهوه‌ای مجدول،۵گ(۳۷پ-۴۱ر)،۱۷سطر [ف: - ۷۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷۵

آغاز: آفة فی المواشی و یکون فی نقض الکروم نقض و ... نیسان و ایار بغیر مطر و یکون فی شباط برد شدید و یدوم عشرین یوما و یکون اذار متوسطا؛ **انجام:** الیوم الثلاثین یوم جید لسائر الحوایج و من ولد فیه استغنی آخر عمره و یرزق ریاسة و یکون صادق اللهجة و الله تعالی اعلم بغیبه.

رساله‌ای است در خواص و دلایل متعلق به ایام و شهور با این عناوین: دخول کانون الآخر فی ایام الاسبوع، ولادة البروج الاثنی عشر، دخول کانون الآخر مولد السنة المبارکة من الایام و اخلاقها من الاثنین عشر برج، القول علی انقضاض الکواکب و ما یظهر فی الشهور الرومیة، القول علی حساب المریض فی الایام السبعة، القول علی حساب ایام الشهور فی حساب العربی. در تمام این مباحث با عنوان «قال دانیال علیه السلام» شروع به مطلب نموده است و شاید ملحمه دانیال باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ رجب ۸۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه ای به تاریخ [۱۵۴]، روی برگ اول یادداشتی درباره کتاب حاضر به خط مجدالدین نصیری، در برگ پایانی روایتی نبوی در فضل عکا آمده است؛ مهر: کتابخانه «مجد الدین» (بیضی و مستطیل)؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج با لچکی، ۵۰گ، ۱۱سطر، اندازه:۱۳×۱۸سم[ف:۲۰- ۵۱]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۱۴/۲-۲۷/۱۸۴

آغاز: والمشتری فی السرطان و الشمس فی الحمل فی العاشر من الطالع فی وسط السماء فالنهار خلق قبل اللیل و قال علیه السلام فی قوله تعالی لا الشمس ... ای قد سبقه النهار اقول یستفاد من هذا الحدیث؛ **انجام:** مه چون درمیزان بود نیکو باشد یک روز هم نیم هم سفر هم عقدو هم جوهر خری هم.

بخشی از رساله مفصلی است در اختیارات ایام با استناد به احادیث ائمه (ع) مؤلف ابتداء درباره سال قمری و شمسی و مبدأ هر کدام و نیز روز نوروز و اقوال علمای شیعه در آن (که در این بخش از احمد بن فهد حلی با دعای طاب ثراه و محمد بن ادریس) دو قول را نقل نموده است. او کتابش را در چند «مقاله» قرارداده با این عناوین: المقالة الاولی: فی الاخبار المرویة عن الائمة الاطهار سلام الله علیهم «مطلبان»: الاول: فیما و رد فی احوال الایام بالنسبة الی الحوائج، الثانی: فیما و رد فی احوال الحوایج بالنسبة الی الایام. مطلب اول را در سه «فصل» قرار داده با این عنوانها: ۱. الایام الشهور الفارسیة، در این فصل منظومه خواجه نصیر را به فارسی که در آن احادیث مروی از امام صادق (ع) را درباره نحوست و سعادت ایام به نظم کشیده درج نموده است، پس از آن به نقل از «الدروع الواقیة» ابن طاوس احادیث درباره هر روز از ماه را نقل نموده است، همچنین در آخر این فصل از کتاب «لوایح قمر» کاشفی نقل می‌کند که منظور از شماره ایام دراین احادیث ایام ماه‌های شمسی است، ۲. ایام المشهور العربیة، ۳. ایام الاسابیع، فی احوال الحوایج بالنسبة ای الایام والساعات التزویج، المقاله الثانیة فیما اردنا من احکام النجوم و فیها «مقدمة» و «مطلبان»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۵۱]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۷۷/۵-۶۰/۱۷

آغاز: اذا مر من ایلول ثلاث عشرة الی المثلث من کانونها المتقدم چند برگ از رساله‌ای است در برخی احکام نجوم و اختیارات

ایام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۱۲۵ق؛ ۴گ (۷۰-۷۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۵۴]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۴۲/۲۷

من الدروع الواقیة و الاخطار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۰ق؛ ۵گ (۲۵۶ر - ۲۶۰ر) [ف: ۵ - ۲۳۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۲۴

جدول اختیارات و احکام روزهای ماه‌های عربی و همه ارقام این جدول با حروف است (از الف تا لام)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۴۳۴ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۸]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۱/۲

آغاز: در اختیارات ایام فرس ... الیوم الاول من الشهر عن الصادق انه خلق آدم فهو یوم مبارک محمود لطلب الحوائج؛ **انجام:** و من ضلت له ضالة وجد و من اقرض فیه أدی

احادیثی است روایت شده از حضرت صادق (ع) در اختیارات ایام و نیک و بد آنها، تنظیم شده به ترتیب روزهای ماه قمری (سی روز)، این روایت‌ها با حذف سند آنها نقل شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد صادق موسوی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۳گ (۱۰۷پ-۱۰۹پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۱۹]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۳۱/۷

اختیارات الساعات فی ایام الاسبوع و لیالیها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶ - ۴۱۳]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۵۵/۲

از «خصال» و «عیون» و «مجالس» ابن الشیخ و «صحیفة الرضا»، در باره سعد و نحس و روزهای هفته و ماه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا:پنج‌شنبه پایان ربیع الثانی۱۲۵۵ق؛جلد:میشن سیاه لایی، ۵۶گ (۸پ-۶۳پ)، کاغذ: پسته ای، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵-۳۵۸]

۱۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۲۶/۷

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۱۲گ (۶۳ر-۷۴پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۷۴]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۴۳/۲

آغاز: بسمله، اختیارات ایام الشهر الثلثین، رواه الثقات عن الامام ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق علیهما السلام؛ **انجام:** و کثرة الفاکهة و هلاک المشایخ و الحیوان و قلة المیاه، و الحمدلله رب العالمین

در اختیارات سی روزه ماه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۸۲ص (۱۱-۹۲)، ۱۳ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰/۹×۱۶/۳سم [ف: ۸ - ۳۱۱]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۴۳

آغاز: بسمله. اختیارات ایام الشهر الثلثین رواه عن الامام ابن عبدالله جعفر بن محمد الصادق؛ **انجام:** و جدها دون افترض فیه شیئا رده سریعا

ایام ماه‌ها؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ ضمیمه نسخه ش ۵۵۴۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۱۳ سطر (۶×۱۱)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۶سم [رایانه]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۷۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۱۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۵/۹

آغاز: من کتاب الدروع الواقیة من الاخطار فی الأسفار لابن طاووس رحمه الله؛ **انجام:** قال سلمان: یوم مبارک یصلح لکل شیء

احادیث مرویة عن کتاب «الدروع الواقیة» فی ما ینبغی فعل من الامور الشخصیة فی کل یوم من الشهر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قرمز، ۸گ (۱۳۷پ-۱۴۴ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۳۹]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۲۹]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۵/۱

آغاز: بسمله، هذا کتاب الاختیارات و فیه خمسة و خمسون باباً من ابواب الاختیارات و معرفة طبایع البروج و الکواکب، و معرفة الذکر منها و ... الشرقیة و الغربیة؛ **انجام:** فانه اجود ما تکون، فافهم ذلک، ان شاء الله تم الکتاب بعون الله و حسن توفیقه

از طبری. در پنجاه و پنج باب ۱. فی عقد اللواء، ۲. فی حد اللواء، ۳. فی السفر، ۴. فی امر البنیان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی یک‌لا مجدول، ۴۶گ (۱پ-۴۶پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶ - ۴۲۹]

۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۵۵/۶

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۲×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۳۲]

۲۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۹۶/۴

منقول از برخی از تصانیف نیشابوری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱گ، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۶۲]

۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۵۵/۱

از «قصص الانبیاء» راوندی از «کتاب دانیال» از نوشته ابن شاذان و از «اختصاص» مفید در احکام نجوم و «محرم‌نامه» و «ملاحم»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه لایی، ۷گ (۱پ-۷ر)، ۶۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵ - ۳۵۸]

۲۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۸۳

آغاز: الاختیار لوقت الهدم الفصل الخامس فی الاختیار لهدم حصون الاعداء الفصل السادس فی الاختیار لعمل الرحی الفصل السابع لعمل السفن و شراها؛ **انجام:** و هو الفلک الذی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: آخوند

ملا اسماعیل یزدی با خط ایشان؛ اهدایی شیخ احمد شریعت عقدایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی تریاکی عطف و حواشی تیماج مشکی، ۱۱۵گ، ۱۷ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۴۲۵]

۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۳۳/۴

اخیارات ایام شهور. مأخوذ از «عیون الحقایق» و کتاب «الغرة»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جداول دور متن و نیز ترجمه احادیث به شنگرف؛ ۱۰گ، ۱۴ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۳ - ۹۸۴]

۲۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۵/۳۵

به روایت از جعفر صادق. اختیارات الشهور و ایامها الثلاثین؛ کا:علی بن احمد رشتی،بی‌تا،جا:یزد؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲-۱۸۰]

● **اختیارات الایام** / هیئت، پیشگویی / فارسی

extīyārāt-ol ayyām

غیر همانند:

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۸۸/۱۴

اختیارات حضرت علی (ع) از چهار کتاب؛ خط: نسخ خوش، کا: معز الدین محمد بن سلطان محمد قاری نیریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر و لاجورد؛ واقف: محمد حسام واعظی، تاریخ وقف: ۱۳۹۷؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵ - ۵۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۴/۵

آغاز: در نام روزهای هر ماهی به پارسی که پدید کرده است تا هر کس که بداند و دریابد و بدان کار کنند مبارک بود ان شاءالله تعالی؛ **انجام:** و زراعت بسیار بود و اندر تابستان گرمای سخت بود و بیماری مردمان را بسیار بود

ابوابی است در اختیارات ایام و ماه‌های ایرانی به نقل از امام صادق (ع) که در نسخه حاضر تا باب ۲۵ آن آمده است، سپس ابوابی بدون شماره در احکام خسوف و کسوف در ماه‌های عربی و سپس احکام زلزله در هر ماه ایرانی، و پس از آن احکام نوروز آمده است که تمامی به یک خط است؛ خط: نسخ، کا: کمال الدین بن جمال الدین حسن جرجانی، تا: جمعه ۴ شوال ۸۴۵ق؛ تملک: سلطان حسین واع با مهر «عبده سلطان حسین الواعظ» (بیضی) و وقفنامه کتاب از همو بر دارالمومنین استرآباد و اولادش؛ جلد: تیماج عنابی بدون مقوا، ۱۱گ (۶۶ر-۷۶پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۲۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۳/۱۹

آغاز: اگر خواهی که بدانی که اول هر ماه کدام روز است اول ببیند که از هجرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم چند سال گذشته و قسمت کند و دویست و ده و دویست و ده طرح کند آنچه بماند و به دویست و ده نرسد؛ **انجام:** اما اگر کوکبی در وتدی از اوتاد طالع افتاده بودو آن موضع و بال با هبوط باشد این ضعف او زیاده از قوت عارضی او باشد

شامل جداول احکام نجوم، اختیارات منسوب به امام صادق و جداول آنها و اختیارات جمهور با جداول مربوطه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به قرمز، دارای جداول متعدد اخترشناسی، بعد از انجام افزودگی‌هایی شامل جداول اعداد و حروف آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۳۷گ (۲۴۶ر-۲۸۲پ)، اندازه: ۹×۱۱/۵سم [ف: ۳۱ - ۷۴۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۲/۳۷

در اختیارات روزهای هفته و روزهای ماه از اول تا به آخر که کدام روز محمود و کدام روز مذموم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: رویه میشن ضربی قرمز پشت معرق قدیمی، ۱۱ص (۴۹۴-۵۰۴ هامش)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۷سم [ف: ۵ - ۴۳]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۲/۱۹

اختیارات و تقویم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [ف: ۵ - ۴۲]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۵۳/۱

آغاز: افتاده: و از معادن چون نمک یا بیشتر این چیزها ذکر کردیم در میوه و بقول و محللات و مطیبات؛ **انجام:** و یقین شناسد که غالب ظن یا آن است که هر کتابی که تصنیف کردم و می‌کنم همواره این کتاب را خواند بر اختیار و ایثار کرامت و تقرب دل دوستان و برادران و الله اعلم و احکم

نسخه اصل: کتابخانه شیخ علی حیدر-قم. جدول‌هایی است در اختیارات خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها با بیان فائده هر یک؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۰ شعبان ۹۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جداول به شنگرف؛ ۶۲ص (۱-۶۲) [عکسی ف: ۵ - ۹۶]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۵۶/۲

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد این رساله‌ای است شریفه در بیان اختیارات هر روز از سی روز هر ماه، از سعد و نحس ... از روایت امام بحق ناطق؛ **انجام:** روز سعد و مبارک است، نیکو است جهت هر کار که خواهی و السلام علی من اتبع الهدی.

در شناسایی نیک و بد روزها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن پراکنده‌هایی نوشته شده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی ضربی، ۹گ (۹۹پ-۱۰۷ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۷۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹۶/۷۶

آغاز: [فی الاسد] تیغ ترکان خطائی اندر و خوب و نکو ×× لیک نو پوشیدن و جایی سفر کردن مجو. فی السنبله: چون مه از برج اسد آید به برج سنبله ×× در ره و هامون همی باید شدن با قافله؛

دنباله منظومه ای است در اختیارات؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص (۲۷۳-۲۷۴)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۸۱]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۶۴/۲

آغاز: بعون و توفیق خدای تعالی ابتدا کنیم و خط جداول که تعلق به خوردن و آشامیدن دارد به ترتیب روشن گردانیم جداول. در پانزده خانه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه ضربی مغزی قهوه‌ای، ۴۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۵/۴سم [ف: ۸ - ۱۵۰]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۸۸/۳

جدول اختیارات اتصالات القمر بالکواکب و حالاته بیشتر جدول است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جدول به شنگرف و زر و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۷ص (۱۸۰-۲۲۶) [ف: ۱۰ - ۱۶۴۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۲۸/۲

آغاز: روز اول که مسمی به هرمزد است. سلمان رحمه الله گوید اسمی است از اسماء الله. از ابو عبدالله علیه الصلوة و السلام روایت کنند که این روز روز نیک است و مبارک است و خدای تعالی آفرید درین روز آدم را؛ **انجام:** روز سی ام مسمی به انیران است ... و هر کس که چیزی گم کند بیابند و هر کس که درین روز قرض کند به زودی ادا کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی مجدول گرهی یک‌لا، ۱۶گ (۸۰پ-۹۵ر)، ۱۲ سطر (۱۲/۷×۷)، اندازه: ۱۰/۴×۱۶/۳سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۹۰]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۱۷

اختیارات بودن قمر در بروج اثنی عشر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۳۹۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۸/۱۹-طباطبائی

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ×× هست کلید در گنج حکیم / فاتحه و نامه بنام خداست ×× حمد الهی بکلام خداست
یوم السبت اول روز زحل هیچ کاری را نشاید چاشت زهره دوستی را شاید؛ **انجام:** یوم الجمعه اول روز زهره چاشت عطارد زوال قمر ... آخر روز شمس.

اختیارات ایام هفته است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۱ص (۱۰۷ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۳۵]

۱۴. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: أما بعد بدانکه این رساله منقول است از حضرت امام جعفر صادق علیه السلاة و السلام که فرمودند که جد؛ **انجام:** و هر که بیمار شود قرآن وی تا هشت روز باشد چون بگذرد صحت یابد

رساله‌ای مختصر در سعد و نحس ایام؛ کا: محمد مؤمن بن عبدالرضا موسوی بفروئی، تا: ۱۰۲۶ق [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۶]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷/۷ سرود

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالباقی بن حاج قنبر علی مودی قاینی، تا: ۱۰۶۲ق [نشریه: ۱۳ - ۴۱۰]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۲۱/۸

آغاز: باب اول در شب و روز ماه، در کتاب الدروع الواقیه ... از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت می‌کند؛ **انجام:** و این مضمون در جامع السیر مذکور است.

نیک و بد ایام ماه را از کتاب «الدروع الواقیة» ابن طاوس ترجمه کرده و سعد و نحس روزها را به ترتیب روزهای ماه در سی باب برای هر روزی بابی تنظیم نموده است؛ خط: نسخ، کا: محتشم، تا: ۱۰۶۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۸گ (۵۶پ-۱۱۳پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۱۷۵]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۲۹

آغاز: باب اول در شب و روز اول ماه در کتاب دروع الواقیة که از مصنفات سید سند أجل أفضل السند رضی الدین علی بن طاوس الحسینی رضوان الله علیه مذکور شده؛ **انجام:** و در جامع السیر چنین مذکور است.

رساله‌ای است در ۳۰ «باب»، در اختیارات ایام، از لحاظ سعد و نحس، بر پایه روایات و همچنین ذکر وقایع مهم تاریخی از قبیل موالید و وفیات ائمه (ع) و رخدادهای مهم دیگر از تاریخ صدر اسلام، گزیده‌ای از کتاب‌های: «الدروع الواقیة»، «مکارم الاخلاق»، «کتاب معلی بن خنیس»، «تفسیر ابوالفتوح»، «مصباح» کفعمی، «ثواب الاعمال»، «مسارالشیعة»، «تحریر» علامه، «دروس» شهید، «مجموع الدعوات»، «عدة الداعی»، «بشارة المصطفی»، «سر العالمین»، «من لایحضره الفقیه»، «مثالب النواصب»، و از آثار «قطب راوندی» و «یحیی بن معاذ رازی». در این رساله، از نقل احکام نجوم اجتناب شده و به‌جای آن، از روایات و احادیث اهل بیت (ع) سود جسته است. ویژگی دیگر این رساله از رساله های موجود دیگر در همین موضوع، منابع معتبر و کهن آن، در ذکر تواریخ و وقایع است که از جمله آن رساله معلی بن خنیس و کتاب دیگری از «یحیی بن معاذ رازی» است که نام آن ذکر نشده است. مؤلف شناخته نشد ولی به دلیل نقل از «مثالب النوصب» اثر قاضی نورالله شهید به سال ۱۰۱۹ق و تاریخ نسخه که ۱۰۷۲ق می‌باشد، در قرن ۱۱ می‌زیسته است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر، تا: ۱۰۷۲ق؛ در پایان نسخه روزهای نحس ماه‌ها را به شعر آورده است؛ مهر: «مهر علی بن احمد» (بیضی)، «عبد شیر علی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج؛ ۳۶گ، ۱۵ سطر (۴/۵×۱۰)، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۲۹ - ۱۸۶]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۵/۴

آغاز: عن جعفر بن محمد بن علی بن حسین عن رسول الله صلی الله علیه و آله انه قال من دبر بالنجوم فقد آدر و من آمن بالنجوم فقد کفر؛ **انجام:** و هر خوابی که بیند تا ده روز تعبیرش پیدا شود و الله اعلم و العلم عندالله لایعلم الغیب الا الله.

در این رساله خواص روزهای ماه و کارهای شایسته در هر روز به نقل از امام صادق (ع) ذکر شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ جلد: تیماج، مشکی، ۱۲ص (۵۴-۶۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۲۵۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵/۲۰

آغاز: اختیارات روزها. امام جعفر صادق فرمودند که روز اول ماه روز مبارک است و صلاحت دارد دیدن امرا و طلب حاجت و خرید و فروخت و زراعغت و سفر

اختیارات روزها؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۹۰ق؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: گالینگور بنفش عطف میشن قهوه‌ای؛ ۱ص (۱۳۲)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۲۵]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۱-۱۰۲۷۴

منتخباتی است به فارسی و بعضی از آنها به عربی، از علوم مختلفه و بیشتر آنها در علوم نجوم و ریاضی و رمل و علوم غریبه، با جداول و اشکال مناسب موضوعات و بعضی از این منتخبات را می‌توان رساله‌ای جداگانه دانست. این چهار شماره یک مجموعه بوده و در صحافی جدا شده به موضوعات مهم آن در اینجا اشاره می‌شود: ۱. معرفة سمت القبله، عربی، ۲. دوائر قوس قزح، ۳. جداول اختیارات نجومی، ۴. جداول اختلاجات اعضاء، ۵. احکام روز نوروز، ۶. احکام غالب و مغلوب، ۷. احکام بیماری، دارای سی «باب»، ۷. جدول اختیارات حساب ابجد، ۲۹ «باب»، ۸. هفت تقویم، ۱۰. عروض و قافیه و صنایع شعری، ۱۱. جدول در علم طب، دارای نوزده باب، ۱۲. خواص اشیا به نقل از جالینوس و بقراط، ۱۳. خواص ایام هفته و شهور، عربی، ۱۴. فال نامه امام رضا (ع)، منظوم؛ ۱۵. فال از علم رمل، ۱۶. یافتن علت آدمیان، ۱۷. فال هفت کواکب و دوازده بروج، ۱۸. فال آیات قرآن کریم، ۱۹. فال نامه بوذرجمهر برای نوشیروان، ۲۰. فال نامه پیامبر اکرم (ص)، ۲۱. دیونامه یا طالع‌نامه، ۲۲. اختیارات الأیام، عربی، ۲۳. اختیارات ایام ماه، ۲۴. اختیارات از جواهر، دارای دوازده باب، ۲۵. وصیت‌نامه حضرت رسول به حضرت امیرالمؤمنین، ۲۶. جدول در باب امور سلطنت، ۲۷. نصایح ارسطاطالیس به اسکندر، ۲۸. پند لقمان حکیم به فرزندش، ۲۹. جدول در باب آفرینش عالم، ۳۰. علم خط، از مولانا سلطانعلی، ۳۱. جدول در قیافه‌شناسی، ۳۲. جدول در علم فراست، ۳۳. بیان ماه‌های دوازده‌گانه قمری، ۳۴. علم فلاحت و کشاورزی، دارای ده «فصل»، ۳۵. علم ادیان و اعتقادات، ۳۶. تاریخ انبیاء و مرسلین و خلفا و سلاطین، ۳۷. معما و لغز، ۳۸. اختیارات و شکون سفر، ۳۹. بازنامه، دارای شصت و سه «باب»، ۴۰. معرفت شانه گوسفند، ۴۱. تیراندازی و کمانداری، دارای یازده «فصل»، ۴۲. موسیقی، ۴۳. فرسنامه، دارای بیست و شش «باب»، ۴۴. جدول تعبیر خواب، ۴۵. دوایر تصوف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جداول و اشکال شنگرف و چند نقش رنگین ترسیم شده است، مجدول به زر و مشکی؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۶ – ۲۲۲]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۹۷/۱-۲۶/۱۷۷

آغاز: بسمله دیدار ملوک واشراف دیدن قمر درمثلثه آبی باید که سرطان وعقرب و حوتست چه اول اعلی بروجست وخانه قمر که کواکب ابنای ملوکست؛ **انجام:** و وصول کف الخضیب بدایره نصف النهار درین باب مشهور ومعروفست این قدر که مصنف ایراد نموده و ماالحاق کردیم از موقت اختیارات اینجا کافیست وزیاده ازین بتطویل مقتضی است والله خیر الوافقین و احکم الحاکمین والله اعلم.

رساله کوتاهی است در بیان اوقات شایسته و مناسب برای انجام کارهای مختلف بدون فصول و ابوابی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۵۲]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۳۳/۱-۲۱/۱۵۳

آغاز: باب اول در حمل و آن ابتداء آفتاب است. به برج حمل و روز اول آن نوروز است و سی روز بود و ساعت شب وروز یکسان بود؛ **انجام:** در ماه رجب ماه بگیرد در ناحیه مغرب طاعون و قحط پیدا شود و در بابل ... باران بسیار ببارد ... هر سالی که در ماه شعبان ماه.

رساله مفصلی در پیشگویی حوادث آینده بر اساس احوال ماه و زمین و روزها و خورشید؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۵۱]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۴۲

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱و ۱۲؛ ۱ص (۲۰۰) [مختصر ف: ۳۶]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۷۵

آغاز: بسمله. بدانکه این روزنامه‌ایست بتقویم نزدیک از تحویل ماه و سال چیزی نقصان پذیرد و منسوخ گردد و یا نه پرسیدن چیزها حاجت نباشد چکار را شاید و چکار را نشاید از اول روز تا آخر روز از سر هفته تا سر هفته روزنامه است؛ **انجام:** زهره وقت نماز عطارد (تمت الرسالة ... بتاریخ یوم الخمیس من رجب المرجب سنة ۱۱۳۶).

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲گ (۴۳۹-۴۴۰)، مختلف السطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۸۴۲]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۳۴/۱۷

آغاز: جدول اختیارات بودن قمر ایضا در منازل بیست و هفتگانه؛ **انجام:** درجدول هشتم ایام شهور قدیم است

این رساله حاوی جدول سعد و نحس مزبور می‌باشد و در آخر نیز شرح جدول ذکر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۸ص، ۲۴سطر کامل (۱۹×۲۹)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۵ – ۳۵۸]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۳/۲

آغاز: بدانکه هر شغلی که در هر روز یا هر هفته چند بار محتاج الیه باشد در آن شغل حاجت باختیار؛ **انجام:** و غرق جنانکه گذشت و بالله التوفیق و علیه التکلان و الله أعلم بالصواب

در این رساله، مؤلف گوید در کارهای رایج یومیه، نیاز به

اختیارات ایام و ماه نیست، لکن درامور مهمه باید اختیارات ایام، از سعد و نحس و طالع در نظر گرفته شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۴۲-۴۴)، ۱۸ سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۳۸۲]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲/۸-طباطبائی

آغاز: منقول است از امام ... که اول ماه نیکست و صلاحیت برای ملاقات کردن ... و طلب حاجب

اختیارات روزها؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: آقا نور ابن حاج نقد علی، تا: قرن ۱۲؛ ۱گ (۸) [ف: ۲۳ - ۶۴۸]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۷/۶

آغاز: روز چهارم نیکست برای زراعت و شکار کردن و عمارت بنا کردن؛ **انجام:** سیم: سلخ نیکست خرید و فروخت و تزویج کردن ... و هر که قرض کند به روز شب باز دهد

رساله مختصری است در بیان کارهایی که انجام آنها در روزهای ماه شایسته و مطلوب است؛ کا: محمد کاظم، تا: ۲۰ ربیع الاول ۱۱۱۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ خط چلیپایی، مجدول زرین و مشکی؛جلد: گالینگور مشکی، ۶ص (۲۷-۳۲) [ف: ۳۷ - ۳۱۵]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷/۷

مختصری است در بیان کارهایی که انجام آنها در روزهای هفته مطلوب است؛ کا: محمدکاظم، تا: ۲۰ ربیع الاول ۱۱۱۴ق؛ خط چلیپایی، جدول زرین و مشکی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۴ص (۳۳-۳۶) [ف: ۳۷ - ۳۱۵]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۱۶/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این مختصری است در سه باب مشتمل است بر این ترتیب

در این رساله، مؤلف گوید در کارهای رایج یومیه، نیاز به اختیارات ایام و ماه نیست، لکن درامور مهمه باید اختیارات ایام، از سعد و نحس و طالع در نظر گرفته شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۹ جمادی الاول ۱۱۵۵ق؛ اشکال شنگرف؛ جلد: تیماج عنابی سیر،۲۵گ(۸۹پ-۱۱۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۵ - ۱۴۴]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۶

آغاز: (پس از عنوان:) و قبل از شروع میگویم که حکیم فاضل احمد بن محمد بن عبدالجلیل سجز مراتب اختیارات بر سیزده وجه مرتب گردانید ... سپس وجه طرف سعادت

اختیارات متعلق به اتصال قمر به کواکب است در بروج و ظاهراً ترجمه بخشی از کتاب یا رساله‌ای عربی است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۳ص (۳۸۶-۳۸۸)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۴]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۳۰

جدول احکام قوس و قزح است با سیر شمس در بروج؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۴۴۲ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۸]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۲۵

جداول احکام بروج و اختیارات و نیک و بد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۲ص (۴۳۵-۴۳۶)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۸]

۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۵۶/۲-۲۱/۱۷۶

آغاز: روز یکشنبه هر که دراین روز بیمار شود آفت رقبت و مر ... باشد او را دعا باید نوشت از خون مرغ سیاه و نان گرم به درویشان بدهد؛ **انجام:** طالع عقرب ... کارش از اول بیشتر باشد از زبان مردم بدنامهای دروغ بگویند به او اما از.

رساله کوتاهی است در بیان اختیارات ایام و طالع افراد و چند نسخه پزشکی در درمان زنان و درمان نازایی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوای سرخ عطف تیماج مشکی، ۲۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۸۲-۲۹/۲۲۲

آغاز: ابو لؤلؤ آن شیر روز نبرد ×× علاجش به یک خنجر تیز کرد. و در این روز سلطان مغفور لیس صفار نام خلفای ثلاثه را که پادشاهان و علمای اهل سنت؛ **انجام:** و دادرسی در میان مردم برطرف شود و عرب عجم زیادتی بکنند و خلق بسیاری را بکشند و ولایت ایشان را خراب کنند وعربان بر رو

بیاضی است که در آن بخشی از رساله‌ای در اختیارات ایام، تحریر شده است مؤلف ابتدا حوادثی که در روزهای اول تا سی‌ام ماهها اتفاق افتاده، بیان کرده وپس از آن کارهای شایسته که انجام آنها در این روز شایسته است بیان نموده و پس از آن احکام محرمهای اول سال را بیان کرده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: کاغذی، ۱۶گ،۱۱سطر،قطع:بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۱۵۳]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۲۴/۲

آغاز: مهمات، داغ سوختن، به جنگ رفتن، کاریز کندن، معاجین ساختن، وصیت کردن، گداختن زر و سیم، المهمات، صنعت اکسیر کردن، امانت سپردن، اسب ریاضت دادن؛ **انجام:** منازل داخله را صاحب برهان الکفایة چنین ثبت نموده، ثریا، بدران هقعه، نثر، طرفه، جبه، زیره، صرفه، عوا، اکلیل، قلب، شوله، نعایم، سعود، اجنیه مقدم مؤخر.

حاوی جداول گوناگون اختیارات ایام، سعد نحس ایام، جداول ساعات شب و روز، جداول اختلاج اعضاء، جداول احکام و آثار علوی در ماه‌های عربی و رومی و جداول دیگر مربوط به اختر شناسی می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به قرمز و مشکی و دوایر مجدول؛ کاغذ: شرقی، ۲۶گ (۵پ-۳۰پ)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۵۶۲]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۵۳/۲

خط:تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۶گ (۲۹ر- ۳۴پ) [مختصر ف: ۳۶]

۳۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۲/۶
آغاز: بسمله. این چند کلمه ای است در معرفت اختیارات اموری که مردم را از آن گریزی نبود و آن موقوف است بر چند مقدمه. بدانکه دوری فلک را به دوازده قسم متساوی کرده‌اند؛ **انجام:** قبل از این گفته شده. و الله اعلم بحقیقة الحال
نامبوب، با مقدمه‌ای در کلیات آغاز می‌شود، سپس روا یا ناروا بودن روزهایی برای آغاز به کارهایی؛ خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۳گ(۳۸۶ر–۳۸۸ر)[ف: ۱ – ۱۱]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۵۸/۱
با عنوان «فصل چهارم در ترجمه حدیث شریف آن است مشتمل است بر احکام کسوف و خسوف و حوادث هر سال» آغاز می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۲پ–۷ر)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۸)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۲۴۹]

۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۹۴
آغاز: از شیعیان خلص که در جمیع امور متابعت پیشوایان دین را لازم می‌دانند باین رساله رجوع نمایند؛ **انجام:** و حذر کند از دیدن مردم بدکار و هرزه‌کار و هرزه‌گرد ذی الحجة الحرام هرگاه در حوت ...
در اختیارات ایام و ماه‌ها، مشتمل بر ۳۰ «فصل»: ۱. اختیارات ایام و ماه، ۲. بیان روز جمعه و ایام هفته، ۳. بیان احکام محرم و ماه‌های دیگر، ۴. بیان ساعات، ۵. احکام روز نوروز، ۶. اعمال روز نوروز، ۷. احکام محرم، ۸. احکام خسوف و کسوف، ۹. معرفت زوال روز، ۱۰. رکود شمس، ۱۱. معرفت زوال لیل، ۱۲. معرفت قبله، ۱۳. ذکر اقالیم سبعه و حدود آن اقالیم، ۱۴. تکوین ماده انسانی، ۱۵. بیان آنکه هر ماهی چند روز نحس است، ۱۶. بیان معرفت خلاصه اختیارات، ۱۷. احکام دیدن خواب، ۱۸. بیان اوقاتی که فصد کردن در آن مکروه یا ممدوح است، ۱۹. احکام سر تراشیدن، ۲۰. بیان اوقاتی که جماع کردن در آن مکروه است، ۲۱. بیان اعمالی که سبب فقر و درویشی می‌شود، ۲۲. بیان امری چند که موجب دفع نحوست ایام و ساعات می‌شود، ۲۳. احکام مریض، ۲۴. احکام غالب و مغلوب، ۲۵. بیان استخاره و ساعات آن، ۲۶. احکام سکریلدوز از ماه‌های ترکی، ۲۷. احوال رجال الغیب، ۲۸. بیان احکام اختلاجات، ۲۹. بیان شک و سهو در نمازهای پنج‌گانه، ۳۰. دیدن هر ماه از شهور اثنا عشریه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی، در دو برگ آخر اشعاری از ملاجامی آمده است؛ تملک: «اسدالله امین الواعظین» در ذیحجه ۱۳۱۲ با مهر بیضوی نام وی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن بدون مقوا، ۸۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۷۷]

۴۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۶/۱
آغاز: فصل روز جمعه مبارک ترین روزها و بهترین عیدهاست پس سنت است در آن روز به حمام رفتن و سر تراشیدن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲گ (۱ر–۲پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ – ۱۳۶]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۸۸/۱
آغاز: عاملان عمل سراده را معلوم باشد که دم جانب راست را آفتاب و دم جانب چپ را ماهتاب قرار داده‌اند
ظاهراً بخشی از کتابی در اختیارات ایام باشد؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه بسیار پرغلط، برگ‌ها الوان، دارای جدول‌های نجومی به شنگرف و مشکی؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف و گوشه ها تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱ر–۸پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲۰ – ۱۴۰]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۴۵/۲۸
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله‌ای است در اختیارات روزهای هفته و ماه از اول تا به آخر که کدام روز محمود و کدام روز مذموم است؛ **انجام:** سلمان گوید روز انیران اسم ملکی است موکل بر زمانهاروزی سعد است.
اختیارات هفته و ماه؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول به شنگرف و مشکی. در حاشیه به چلیپا کتابت شده است؛ جلد: تیماج تریاکی ترنج و سرترنج دار ضربی، ۱۶گ (حاشیه ۴۲۱–۴۳۶)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۰ – ۱۷۵]

۴۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۷
آغاز: دیده شود تا شیرش هم در آن روز ظاهر شود، دهم، روز ولادت حضرت نوح است هر که دراین روز متولد شود معمر گردد وفراخ روزی باشد؛ **انجام:** حاکم متغلب وقت غیبت معتمد عباسی وراضی بن مقتدر عباسی بود مکان شریف آن حضرت جزیره خضرا و بحر ابیض تمام شد
رساله‌ای است مانند جنات الخلود، شامل نیک و بد ایام و خواص سور و دعایی که برای تب امام حسن (ع) و امام حسین (ع)، جبرئیل آورد، دعای تیغ بند مرتضی علی، دعای ضعف باصره، دعای فتح و گشایش، جدول‌های احوالات پیامبر (ص) و امامان (ع) وحضرت زهرا (س)، نقش نگین ائمه (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۲۶گ، ۱۲–۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۱ – ۲۱]

۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۷۰
در بیان اختیارات متفرقه؛ بی‌کا، تا: ۱۲۰۶ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۹۵گ، اندازه: ۱۶×۲۰/۳سم [رایانه]

۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۶/۲
آغاز: جدول معرفت اختیارات مبنی بر اتصال قمر باکواکب سته باقیه
کا: محمد ابراهیم، تا: در ذیحجه ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی عطف پارچه سفید، ۱۴ص (۲۰–۳۳)، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم[ف:۵-۱۶۹۵]

۴۷. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه: بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق [میراث اسلامی: ۵ – ۶۰۴]

۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۹۸
بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۱سم [رایانه]

۴۹. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۶/۱۴
جدول معرفت احکام ساعات که چه کار باید کرد و چه کار نمی‌باید کرد، از کلام ابومعشر بلخی که برای سلطان ابوسعید شهید بهرام شاه ساخته است، در خاتمه آن آمده: «به تاریخ یک‌شنبه هفدهم شهر جمادی الآخر اتمام پذیرفت ۱۲۳۷»؛ خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:سه‌شنبه۲۲صفر۱۲۴۲ق؛کاغذ:لیمویی،جلد:مقوای ،۵ص (۲۰۳-۲۰۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۹]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷۴/۱
اختیارات ایام فرس با حساب اکراد موافق ایام ماه‌های فرس قدیم؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۶ ذیحجه ۱۲۴۳ق؛ مجدول به شنگرف، با یادداشت‌های پراکنده در پایان و تفسیر چند لغت ترکی در ۱ص؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی یک‌لا، ۵۴ص (۱-۵۴)، ابعاد متن: ۵/۵×۱۰/۵، اندازه: ۱۲×۱۹سم [سنا - ف: ۲ - ۱۱۳]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۲۷/۳
آغاز: امام جعفر صادق روایت کند ... اول از ماه آنروز است که خدایتعالی آدم علیه السلام را آفرید؛ **انجام:** و هر که در آنروز چیزی گم کند باز یابد بفرمان حق سبحانه و تعالی
نیک و بد ایام به‌ترتیب روزهای ماه‌های قمری آورده شده و در آغاز آن را به حضرت صادق (ع) نسبت داده‌اند که از حضرت امیر المومنین (ع) روایت نموده و آن حضرت از تورات استخراج کرده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: مقوایی ضربی عطف تیماج قرمز، ۵گ (۲۳۴پ-۲۳۸ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۷ - ۱۸]

۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۷۱/۲-۱۲/۶۱
آغاز: بدانکه این کتابی است ا زذوالقرنین علیه الرحمة وارسطا طالیس حکیم لقمان حکیم هرسه جمع شدند واین کتاب اختیارات و ...؛ **انجام:** ویا خالق الماء والطین وصلی الله علی محمدوآله اجمعین جهت صیاد بنویسد در نزدیک آن دام پنهان کند اگر بر ندارد جمیع مرغ ... به قتل رسد مجرب است و ما رمیت ولکن الله رمی. تمام شد
در اول نسخه نوشته شده که این کتاب از ذوالقرنین و ارسطو و لقمان هر سه جمع شده است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول خطی و گرهی و ترنج و سرترنج ضربی، ۲گ، ۱۶ سطر [ف: ۱ - ۱۵۸]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۴۲/۱
آغاز: (افتاده از نیمه فصل اول) نصب کرد که تمام شهرهای فرنگ و جزایر در آن آینه می‌نمود ... (این عبارت مربوط به روز اول ماه است)؛ **انجام:** واصل این کتاب ابراهیم بن عبدالله الکرمانی است محمد بن سیرین بیرون آورده
مبتنی است بر سی و هشت «فصل» در اختیارات و عنوان آخرین فصل «در دیدن هر ماه از شهور اثنا عشر» سپس عنوان «فی احکام الرؤیا» در ۵۱ «باب» آمده است؛ خط: نسخ، کا: احمد بن رجب علی فریدنی، تا: جمعه ۱۷ شعبان ۱۲۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به شنگرف و لاجورد و کمند شنگرف؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۸ص (۱- ۱۰۸)، ۲۳ سطر (۹×۱۶) [ف: ۱۱ - ۴۵]

۵۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۷۷/۵
آغاز: باب انبازی کردن در اختیارات از قول حکما چون با کسی انبازی خواهند کردن؛ **انجام:** و اگر طالع اندر برج ماده بود از علت و بیماری از پس پشت و مرد یا از سوی دست چپ و هو اعلم.
بخشی از کتابی است در اختیارات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ رجب ۱۲۵۹ق؛ محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۳گ (۵۶-۵۸)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۸۵]

۵۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۴۱/۳
جداول معرفت اختیارات ایام؛ خط: نسخ زیبا، کا: علی بن محمد دزماری، تا: شب پنج شنبه۱۲۶۳ق؛ جداول مکلل؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا عطف پلاستیکی مشکی، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۵۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۱۵
آغاز: بسمله. قوس و قزح عکس آفتاب است که بخار افتد و از زمین بر آید و بر هوا؛ **انجام:** کاشتن بنای و عمارت نشاید در حساب ماه ترکی گیرند.
اختیارات و توقیعات، در احکام نجوم با جداول؛ خط: شکسته نستعلیق،بی‌کا،تا:با تاریخ۱۲۷۷ق؛۳گ(۹۲پ-۹۴پ)[ف: ۶ - ۲۳۰]

۵۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۶۹۲
آغاز: روز دوازدهم شایسته است زن خواستن و دکان گشودن و شریک شدن و به دریا نشستن یا سفر کردن و در این روز واسطه میان دو کس نباید شد و بیمار امید شفا در او هست و فرزندی که متولد شود به آسانی تربیت یابد؛ **انجام:** خاتمه در دانستن غره هر ماه در هر سال و روزهای مبارک چون روز عید ... و هرگز در این اختلاف نمی شود از حال تا روز قیامت و بدانجا این رساله عجالة ختم شد و الحمد لله ... یوم الدین تحریرا فی شهر ذی قعدة الحرام ۱۲۸۷
خط:شکسته نستعلیق عالی،بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۸۷ق؛ با دو جدول در آخر نسخه یکی درباره معصومین دومی مربوط به رویت هلال است، با یادداشتی از کاتب در ده سطر در پایان نسخه که پس از ده سال نوشته است؛ قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: ۱۲۴۲]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۸۵
آغاز: در اختیارات ایام هفته یوم الجمعه روز مبارکیست؛ **انجام:** جهت یادگاری رشته شد حرره العبد عبدالجواد ۱۳۱۰
اختیارات ایام هفته؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛

کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷/۵-فیروز

منظومه ای است منسوب به خواجه نصیر در اختیارات نجومی بر اساس سیر ماه در بروج عربی؛ کا: میر سید علی تفرشی لشکرنویس ملقب به موثق لشکر، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۴ص (۱۱۵–۱۱۸)، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۰۳]

۶۰. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۲۶/۱

آغاز: اختیار هرچه خواهی هفت چیز آور بجا ×× تا بدی کار تو نیکو وین همی‌دان مفترض؛ **انجام:** صلاح حال این پنج شرط سودی ندارد و فائده‌ای نمی‌بخشد، والله اعلم بحائق الآمور

خط: نستعلیق تحریری، کا: محسن بن حبیب الله بن آقاجان مشیری الاصل بارفروش المسکن، تا: دوشنبه ۳ رجب ۱۳۰۴ق، جا: مدرسه حاجی ابراهیم؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲گ (۱پ–۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۴۰]

۶۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۶۵/۳

به روش دینی از فصل سوم کتابی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۷ق؛ ۴گ (۲۹پ - ۳۲ر) [ف: ۵ - ۳۵۹]

۶۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۵۴/۵

آغاز: بسمله. این فصلی است در اختیارات ایام بدر آمد ماه در بروج دوازده‌گانه و اتصال قمر به کواکب و اشکال قمر

فصلی است از کتابی یا رساله‌ای در موضوع اختیارات نجومی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره سفید، جلد: روغنی متوسط، ۱۰گ (۲۲۱–۲۳۰)، ۱۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۲۱]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۶/۲

آغاز: نسخه: چهار باشد و رقم سه هزار جمع باشد و رقم ده هزار یغ باشد برین قیاس باب اول در علامتی که تعلق به حروف جمل دارد و این چهار فصل اول در علامت؛ **انجام:** و قمر با ذنب و کید و میان دو کس و طریقه مخرقه و خالی السیر خاصه که از نحس منصرف شود هیچ کاری نشاید تمت.

اختیارات ایام کوتاهی است در چند «فصل»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۶ ربیع الاول و سلخ شعبان ۱۳۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، آبی، ۵گ (۲۴۶ر–۲۵۰ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۲۷۰]

۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۸۵-۵۹/۱۰۵

آغاز: حضرت و حضرات امام از یاد کردن حکم و دلیلها و علامتها که چون پیدا شود دلیل در کتاب نگاه کند

در احکام ماههای رومی شامل ده«باب» هر باب در چند «فصل»، از اول تا «باب دوازدهم در کانون دوم که برومی بیاووس و به فارسی بهمن ماه گویند ...»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۳گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۹۹-۶۰/۱۳۹

آغاز: از برای جمیع مرضها که در هیچ چیز علاج نباشد این دو مصرع را نوشته با خود دارد شفا یابد: لی خمسه اطفی بهم حر الجحیم الحاطمه ×× المصطفی والمرتضی وابناهما والفاطمه

رساله کوتاهی است در بیان اوقاتی که برای کارهای شایسته سعد و نیکو هستند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸گ، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۶۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۴۰/۸

آغاز: فصل اول در شرایط کلیه اختیار که بی آن اختیار نشاید. بدان که شرط کلیه اختیارات هفت است، چنانچه سلطان الحکماء ... محمد طوسی ... آن را بدین نسق نظم فرموده‌اند: اختیار هر چه خواهی هفت چیز ...؛ **انجام:** بپرهیزد از آنکه قمر بدرجه اجتماع یا استقبال نزدیک باشد. و الله اعلم. تمت

از «لوایح القمر» کاشفی، فصل یکم در شرایط اختیار (هفت شرط)، فصل دوم در آنچه احتراز از آن لازم لازم است (۳۷ چیز)، فصل سوم در آنچه سبب کمال اختیارات شود (۱۷ نوع)، فصل (؟) در بیان بعضی اختیارات جزئیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به سرخی؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن سیاه ضربی، ۲۰گ(۱۶۹پ–۱۸۸ر)،۲۱سطر،اندازه:۱۵/۴×۲۱/۵سم[ف:۶- ۳۲۱]

۶۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۹/۶

آغاز: بسمله، ... در بیان اختیارات بموافقی که تحریر می‌شود یوم جمعه به اول اختیارات افتد برای هیچ کاری خوب نباشد؛ **انجام:** بیست دوم برای همه کارها خوبست علی الخصوص جهة عمارت و باغ و زراعت. ... یا دو ماه یا چهار ماه یا ۶ ماه و یا ...

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [رشت و همدان - ف: ۱۵۸۲]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۹/۳

آغاز: بسمله و به نستعین. اختیارات روزهاء سعد و نحس. حضرت امام جعفر صادق رضی الله عنه روایت میکند از امیرالمؤمنین علی کرم الله و جهه و حضرت امیر از حضرت محمد مصطفی علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات که بیان فرمود که هر روزی از روزها چه چیز را شاید و چه چیز را نشاید و هر روزی از ماه چون است و این اختیارات بغایت نیکو و مجرب است. روز اول ماه: امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه گوید که روز سعد است و مبارک؛ **انجام:** روز سی ام ماه: امیرالمؤمنین علی کرم الله و جهه گوید که در مشیت حق است نیک و بد این روز را هیچکس نداند الا حق سبحانه و تعالی و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب ... و الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه و السلام علی وصیه و علی آلهما و اصحابهما اجمعین.

در این گفتار از اختیارات روزهای بد و نیک به‌روایت از پیشوایان شیعی یاد شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۲۸۴پ–۲۸۵ر شعر است؛ مهر: «سلیمان»؛ ۶گ (۲۷۹پ–۲۸۴ر) [ف: ۶ - ۲۱۲۳]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۴/۵

آغاز: در احکام اختیارات و ماه فارسیه گویند بدانکه فصل اول از

سید جلیل علی ابن طاووس رحمه الله و غیر او از حضرت امام بحق ناطق جعفر ابن محمد صادق روایت کرده اند که روز اول، حضرت آدم در آن روز مخلوق شده روز مبارکیست از برای طلب حوایج؛ **انجام:** زیرا که ظاهر آن است که نیکی بدی ماهها و روزها بداند و به این احکام روزها عمل نماید خوب است و الله اعلم بالصواب.

رساله مختصری در اختیارات ایام در دو «فصل»: ۱. اختیارات ایام ماه‌ها به روایت ابن طاووس از امام صادق، ۲. اختیارات ایام هفته؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲ص (۳۸۲-۴۰۳)، ۱۲ سطر [ف: ۳۶ - ۸]

۷۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۰۵/۲

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی، و بعد مخفی نماناد که این اوراق مشتمل است؛ **انجام:** در اطفال دردها پیدا شود و فتنه بحاصیبا برسد و آب چشمه ها بسیار باشد

مؤلف این رساله را عقیدت بر آن است که علامه مجلسی رساله‌ای در اختیارات نوشته مشتمل بر سه فصل و یک خاتمه و بعضی در آن دست برده و مطالبی افزوده‌اند تا چهل فصل و یک خاتمه گردیده، وی مطالب آن را در همان فصل‌ها انتخاب کرده بدین ترتیب که بعضی از فصل‌ها کوتاه شده و بعضی دیگر به‌حال خود باقی مانده است؛ خط: نستعلیق، کا: ملا محمد مکبر مجتهد العصر سید محمد تقی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ (۵۶پ-۸۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۱۹۴]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۱۹/۵

آغاز: جدول معرفظ الشرف و الهبوط ... نیک است بحمام رفتن و سر تراشیدن؛ **انجام:** ذیحجة، سوره فجر و روی نیکو و آب روان حوت، در قرا مجید نگرند.

جداولی است همچون تقویم‌های قدیم به صورت منظم و نام ماه‌های قدیمی و قمری، که همراه با ذکر سعد و نحس ایام و اختیارات نگارش یافته است؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴گ (۳۰-۴۳)، میانگین ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۸ - ۵۰۸]

۷۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۹/۵

آغاز: روز شنبه ماده وسیاه رنگ بود، روز یک‌شنبه نر و تیره رنگ و قوی هیکل روز دو شنبه ماده و گندم نما و چشمهای آن چلیپا بود؛ **انجام:** شش ماه و از آن که گذشت شش سال کشد اگر اولاد تولد کند زرد مو و چشم کبود چوروچی می‌شود.

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [رشت و همدان - ف: ۱۵۸۲]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۹/۵

آغاز: باب در ذکر اختیارات شرعیه مشتمل بر دوازده فصل؛ **انجام:** ۱۱ برای مصلحت و تألیف و تردد است ۱۲ برای زبان بند و تلین قلوب است.

دوازده «فصل» است در بیان کارهایی که در ساعات شبانه روز و ایام سال انجام آنها شایسته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول،۱۱ص (۲۶۵-۲۷۵)، ۲۳ سطر [ف: ۳۶ - ۹۲]

۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۴/۲

آغاز: جداول؛ **انجام:** در اول روز تردد و حرکت بی‌فایده و در آخر روز خرمی و خوشدلی یابد.

جداولی است در شناختن احکام سعد و نحس ایام از روی منازل قمر و سیر شمس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، سبز، ۱۷گ (۵ر-۲۱ر) [ف: ۳۶ - ۱۵۸]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۹/۵-طباطبائی

آغاز: اختیارات ایام و تمییز ممدوح از مذموم و صالح از فاسد. در کتاب المجموع الرائق فی ازهار الحدائق منقول است از امام جعفر بن محمد الصادق علیه السلام ... که روز اول ماه روزیست که خلق کرده الله تعالی؛ **انجام:** روز سی ام روزیست ممتاز و برگزیده ... هر طلبی که بکنند در این روز به مقصود برسند هر چه گم شود یافت شود به زودی انشاء الله تعالی.

اختیارات خوب و بد روزهای سال به نقل از امام صادق (ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۶۵ر-۶۸ر)، ۱۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۸/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۲ - ۳۴۶]

۷۶. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۹۰/۳

آغاز: در بیان احکام روزهای فرس از هر کاری و خیر و شر آن و سعد و نحس. بدان که حکمای فرس را در این روزها اختیار تمام است از سعد و نحس آن در هر ماهی و نامهای این روزها این است؛ **انجام:** احکام رگ ارقنوع ... و در این جدول نمودار شده رفتار ارقنوع باید دانست که در هر روزی از شهور ترکی در کجاست ... یط در پشت پا باشد. ک در همه اعضا باشد.

احکام نجومی روزهای مختلف ماه است بیشتر با عنوان اختیارات، احتمالاً جداشده از کتابی مفصل‌تر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۵۲پ-۷۸ر)، ۱۳-۱۵سطر[ف:۱۰۹]

۷۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۰۸

آغاز: هر که در این روز سفر کند بیم آن هست؛ **انجام:** و میوه در بلاد جبل کم باشد

مشتمل بر سه «فصل» و «خاتمه»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ مشکی تیماج عنابی، ۳۱گ، ۱۳ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۱۵۷۲]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۸/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [اهدائی - ف: ۳۱۵]

۷۹. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳

در جداول و در حاشیه سنوات میان ۱۲۲۰ تا ۱۲۵۰؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۷۲]

۸۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۶۸/۲۰

اختیارات ساعات ایام از قول ابی معشر بلخی، به فارسی، نوشته شب دوشنبه ۱۱ رمضان ۱۲۹۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷

- ۲۲۶]

۸۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۶۰

آغاز: (به‌ترتیبی که تجلید شده است:) ... در هفته نیمه ماه تشرین اول ببارد و اگر بر هنگام سحر بینند تا بامداد بدانند کی باران در هفته آخر تشرین اول ببارد؛ **انجام:** فصل چهاردهم در حکم دلیلهاء درخشیدن برق، اگر در این ماه برق بسیار جهد دلیل کند کی پادشاه هلاک شود یا مردی بزرگوار اندر آن دیار بمیرد و نیز دلیل کند زمستان برف و باران کم بارد و گیاه و نبات زمین کمتر باشد و نرخها گران شود

بیاض فارسی، در چند باب و هر یک دارای فصولی بوده است که از آن جمله فقط پنج باب ناقص باقی مانده است؛ خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، عنوان باب‌ها و بعضی از فصول مذهب؛ جلد: چرمی سیاه، ۴۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۸]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۱۲/۱-۹/۶۲

آغاز: مخفی نماند که هر انسانی برای انجام و سامان بخشیدن امورات که سخت ... مثلاً شخصی اختیار تزویجی می‌آید ... فصل اول در موضوع و مبادی این علم ... فصل دویم در فایده اختیارات؛ **انجام:** به حکومت و امارت نشستن ... اگر صاحب طالع به زحل بپیوندد به مودت یا ماه به زحل متصل باشد و زاید بود در نور دلیل آن باشد که مدتی درآن

کتابی است در اختیارات ایام و مسائل نجومی طبی که در آغاز نسخه به‌عنوان «کتاب خلاصة الرمل و نجوم و جفر شیخ بهایی» معرفی شده، دارای مقالات و فصول و انواع است از حکیم اسماعیل باخزری و خواجه نصیرالدین طوسی نقل می‌کند، مباحث موجود: فصل ۱. موضوع و مبادی علم اختیارات؛ فصل ۲. فایده اختیارات، مقاله اولی در بیان شرایط کلیه اختیارات، این مقاله شامل ۳ «فصل» است: ۱- شرایط کلیه که اختیار بدان نشاید (هفت شرط)، ۲- در آنچه احتراز از او لازم باشد (۳۸چیز)، ۳- آنچه کمال اختیار باشد (۱۷نوع)، مقاله دوم: در اختیارات جزئیه که در جدولی فهرست مطالب را آورده همچون: افتتاح و ابتدای کارها، به گرما رفتن، موی سر بازکردن ... خریدن چیزها ... تعلیم فقه و امور دینیه ... تعلیم سیاحت، نامه نوشتن ... درخت نشاندن ... چارپا خریدن ... علاج اعضا ... حجامت کردن ... صید بهایم و سباع ... طلب صلح کردن، که در موارد جزئیه مذکور شرطهای هر یک از آنها را بیان می‌کند، مثلاً برای افتتاح و ابتدای کارها پنج شرط می‌شمارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی قرمز و غطف پارچه قهوه‌ای،۹۳گ،۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۹۲/۴-۱۰/۲۰۲

آغاز: ذهاب سفر کردن بر خشکی این باب نیز فهم‌ترین ابواب است در اختیارات و حاجت بدین بسیار می‌باشد پس درین اختیار سعی بلیغ کردن و اهتمام تمام بجای آوردن اولی باشد چه اگر طالع وقت سفر منحوس بود؛ **انجام:** رفتن بعمل مشروطات وی چهار است ۱ باید که مشتری در طالع باشد ... ۲ باید که ماه بسعدی مقبول باشد ... ۴ نشاید که ماه و خداوند طالع منحوس باشند که او را در راه اندوهی رسد یا چیز موحش شنود

قطعه ای از کتابی است در اختیارات، این بند در اختیارات سفر است و شرایط و محذورات آن را بیان می‌کند شامل اختیارات سفر بر خشکی، سفر سلاطین، اختیارات در شهر داخل شدن و داخل خانه نو شدن، دیدن اشراف و اکابر، طلب عمل کردن و روی به عمل آوردن. از حکیم باخرزی و طبری و اختیارات محیی الدین مغربی نقل می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ ۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۴۴]

۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸۳/۴

آغاز: اختیارات در جامه پوشیدن. چون بود در بروج ثابته ماه ×× جامه ببریدن اختیار مخواه / بلکه در برج منقلب باید ××ور بزهره نظر کنی شاید / بایدت نیز وقت پوشیدن ×× اندرین اختیار کوشیدن؛ **انجام:** لیک باید که اعتقادش ازین ×× چون بداند نگردد از ره دین / که نداند شناخت در دو سرا ×× هیچ کس علم غیب غیر خدا

در جامه پوشیدن؛ خط: نستعلیق، کا: ابو الحسن محمد علی بن سید مقیم لاریجانی نیاکی متخلص به مرکب، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج حنایی ضربی، ۹گ (۱۰۶-۱۱۴)، ۱۳ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۲۵۳]

۸۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۳۲/۲

به ترتیب روز؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۲۴۷]

۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۱۹/۵

آغاز: قمر درحمل آنچه نیک است. نیک است سفرکردن و جامه نو بریدن و پوشیدن و دیدار پادشاهان دیدن و به نظر سلاطین و بزرگان رفتن؛ **انجام:** نماز پیشین زحل است نحس است میان دو نماز مشتری است نیک است نماز دیگر مریخ است نحس است آخر روز شمس است نیک است یوم السبت.

احوال مختلف قمر و اعمال را در سه بخش «آنچه نیک است»، «آنچه بد است» و«آنچه میانه است» بیان کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ فائده در چند بیت در محبت آل البیت (ع)؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۸گ (۱۲۷پ-۱۳۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۷۶]

۸۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۱/۱

آغاز: روز اول مبارک است همه کاری را گزیده است؛ **انجام:** افتاده: و کار او بالا گیرد و آبق رود بیاید، روز سی ام.

منسوب به امام صادق جعفر بن محمد (ع)، نیک و بد روزهای ماه را تعیین کرده و آنچه در آن روزها می‌توان انجام داد بیان نموده است؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ خط بسیار قدیم؛ جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۹پ-۱۱پ)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۷]

۸۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۰/۶
خط:نستعلیق،کا:کریم فراهانی،بی‌تا؛قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۳۷]

۸۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۹۰۶/۱
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: - ۳۲۵]

۹۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۲۹/۲
آغاز: بسم الله ... هفت روزی نحس باشد در مهمی ×× زان حذر کن تا نیایی هیچ رنج / سه و پنج و سیزده با شانزده ×× بیست و یک و بیست و چهار بیست و پنج. و باید در آن هفت روز پیرامون هیچ امری نگردید در جمیع اختیارات احتراز نماید؛ **انجام:** ماه چون در دلو باشد نیک باشد جد و جهد ×× از برای کشت و کار و بستن میثاق و عهد / نیک باشد نیک اگر یاری دهد اقبال و بخت ×× بنده هند و خریدن هم نشانیدن درخت
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۴۵۲]

۹۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۲۹/۴
آغاز: فصل اول در اختیارات است و ایام ماه، علی بن طاوس علیه الرحمه از حضرت امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق (ع) روایت نموده که روز اول ماه حضرت آدم علیه السلام مخلوق گردید و روز مبارکیست؛ **انجام:** چون ماه در دلو بود دلیل کند احوال قیصر روم و جنگ و فتنه در میان لشکر اسلام و غالب آمدن مسلمان و هلاک پادشاه روم و چون ماه در حوت باشد دلیل کند خاتمه.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۴۵۴]

۹۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۷۱/۷
آغاز: باب اول از مقالت چهارم اختیارات سعادت
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵گ (۱۷۶-۱۹۰)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۲]

۹۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۵۵/۶
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۲×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۳۲]

۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۴۷/۱
آغاز: موجود: واقع شد و حضرت؛ **انجام:** و اگر دو بماند مرد بیشتر بمیرد و الله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سفید عطف تیماج قرمز، ۹۰ص (۱-۹۰)، ۱۴ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۵ - ۱۶۹۲]

۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۷۶
آغاز: بسمله. فایده در اختیارات خواص کلی و احوال که بطریق اشارت گفته شد؛ **انجام:** خداوند طالع را همه کار نیک بود و الله اعلم (تمت).
درباره اختیار سفر و درآمدن بشهر و تعلیم و تعلم و عقد و نکاح و خریدن و فروختن و جامه نو بریدن و پوشیدن و مانند اینها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۱و۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۴گ (۴۴۱-۴۴۴)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴۲]

۹۶. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۵/۱۱
جدول‌هایی در اختیارات، احکام اختلاجات اعضاء، معرفت احکام حادث، معرفت وقت طلوع و غروب قمر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، ۳گ (۱۵۰پ-۱۵۲پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: - ۸۰]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۹/۱۱-طباطبائی
اختیارات مجدول است با این عنوان‌ها: اختیارات سیر قمر در بروج، احکام رمز الفال، جدول احکام زجر الفال؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۸۷-۹۰) [ف: ۲۳ - ۶۱۲]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۱۱
در این صفحات جدول‌هایی با همان خط جدول‌های پیش با این عناوین دیده می‌شود: جدول‌های اختیارات اتصالات، احکام فصد بحسب روز با ماه فارسی حیات و ممات، دزدیده و گریخته، مؤامره و احکام بست از اقوال حکما احکام آثار علویه علی کون القمر فی البروج، احکام قوس و قزح و ذوذوابه، کم و زیاد شدن نور ماه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۹ص (۱۲۶-۱۳۴)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۶]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۰/۹
اختیارات اتصال قمر به کواکب خمسه در بروج اثنا عشر بعد از اجتماع و استقبال. خانه‌های این جدول‌ها بزرگ است و در هر یک چند سطر درباره اختیارات نوشته (هر صفحه در عرض سه خانه در طول شش خانه دارد)، این جدول بخشی است از کتابی در احکام نجوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم شکری، جلد:تیماج مشکی،۱۶ص(۳۲۱-۳۳۶)، قطع: رقعی [ف: ۱۹-۵۵۰]

۱۰۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۷/۲
از روز بیست و ششم شروع می‌شود. جدول ماه‌ها، خواب‌ها، احکام حجامت با جدول، خوردن و آشامیدن، احکام لباس پوشیدن، وقوع محرم در هر روزی، تراشیدن سر، عوض کردن منزل، تزویج. اولین عنوان موجود: روز بیست و ششم روزی است مبارک از برای سفر و هر امری که اراده انسان ...؛ خط: نستعلیق پست، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی رنگ، جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، ۱۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۷]

۱۰۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۲۹/۶
آغاز: سیم تاریخ فرس قدیم است و آن را تاریخ یزدجردی نیزگویند و اسامی مشهور آنان فروردین اردیبهشت خرداد ... و سال ایشان همچنین سال رومیان است و هر ماهی سی روز گیرند پنج روز زاید را ...؛ **انجام:** یا قمر در برج ارض باشد متصل به کوکبی که در شرف باشد یا در برج هوائی و زحل باشد که فعل

حال باشد اینقدر در معرفت اختیارات در اینجا کافی است و زیاده از این به تطویل کلام ... و السلام علی من اتبع الهدی و الله اعلم بالصواب و علیه التکلان تمه.

اختیارات و معرفت کواکب و درجات آن‌ها؛ خط: شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛قطع:بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۴۵۵]

۱۰۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۵۳/۱

آغاز: مشرقی آمد از بروج بدان ×× بره بار تیر باز کمان / سرطانست ماهی و عقرب ×× آنکه دارند او شمال نسب / ثور با سنبله است جدی بهم ×× که قرارند از جنوب علم / و انکسان خلق مغربی خوانند ×× برج جوزا و دلو میرانند ... بیست و هشت منازل ماه: چون به پیش تو من منازل ماه ×× بر شمارم حساب دار نگاه / ظاهر از شرق چون شود شرطین ×× باشد از بعد ان طلوع لطین ... اختیارات ابو معشر بلخی: فی الحمل ... فی الثور ... فی الجوزا ... طریق معرفة قمر در بروج اثنی عشر من قول خواجه نصیر و طریقه دیگر هم در نسخه دیگر بنظر رسید و آن اینست تا بدانند؛ **انجام:** روز بیست و چهارم ماه حضرت جرجیس را به قتل آوردند و روز بیست و پنجم ماه دندان مبارک حضرت رسول ص را شهید کردند و الله اعلم بالصواب.

اختیارات و مدارج؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان - ف: ۱۳۸۷]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۸۳/۳

اختیارات و فال. جداول، چند جدول مفصل است و آخرین جدول در اختیارات طبی است؛ کا: میرزا محمد رضا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج نارنجی ضربی، ۸ص (۴۷-۵۴)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۰ - ۱۲۳۹]

۱۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۴۰/۱

آغاز: در بیان جامه نو پوشیدن از قول حکمای هندی گویند که هر کس در ایام هفته رخت پوشد؛ **انجام:** و آثار اختیار در حق سلاطین و اکابر نیک ظاهر شود به حسب مرتبه ایشان اثر شود.

احکام سعد و نحس برای کارهایی از قبیل شروع به کارها و تزویج و سفر و ساعت‌های ورود به شهر و خانه و جز این‌ها با جدول‌هایی بدین منظور بیان شده و شاید از کتابی جدا شده باشد. فایده: در بیان جامه نو پوشیدن از قول حکمای هند گویند که هرکس در ایام هفته رخت پوشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز عطف تیماج مشکی، ۱۱گ (۲ر-۱۲ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۳۲]

۱۰۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۴۶/۵

اختیارات سال. از سیچقان ئیل آغاز می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۱۵۴پ - ۱۵۷ر) [ف: ۵ - ۳۸۳]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹/۱۵

از ذوالقرنین رومی و ارسطالیس و لقمان السبحة. اختیارات و اختلاجات؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ فیلم آن در دانشگاه تهران به شماره ۳۳۷۰ موجود است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی و مقوایی، ۴ص (۲۶۵-۲۶۸)، ۲۱-۲۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا - ف: ۱ - ۴۲]

● **اختیارات الایام الصغیر (ترجمه)** / هیئت / عربی

ixtīyārāt-ul ayyām aṣ-ṣaġīr (t.)

ترجمه اختیارات الایام صغیر مجلسی که به فارسی است و توسط ناشناسی به عربی ترجمه شده است.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۰۱/۶

آغاز: هذه رسالة فی جید ایام الشهر و نحسها من تألیف الفاضل المرحوم الربانی ملا محمد باقر بن المرحوم الملا محمد تقی الاصفهانی؛ **انجام:** الیوم الثلاثون مبارک یحسن فیه الشراء و التزویج و المولود فیه مبارک موفق و الآبق فیه یحصل و الضایع یرجع و القرض فیه یؤدی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۷۱پ-۷۳ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۱]

● **اختیارات الایام (ترجمه)** / پیشگویی / عربی

ixtīyārāt-ul-ayyām (t.)

نجفی، محمد یونس بن یاسین

najafī, mohammad yūnos ebn-e yāsīn

[الذریعة ۳۱۶/۵ و ۳۶۷/۱]

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۴۷/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جداول قرمز؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۵۵۲]

● **اختیارات الایام (جدول)** / هیئت / عربی

ixtīyārāt-ul ayyām (jadwal)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۳۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶ - ۴۱۲]

● **اختیارات الایام (صغیر)** / پیشگویی / فارسی

ixtīyārāt-ul ayyām (saqīr)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

مرحوم مجلسی را سه کتاب به نام «اختیارات» هست، یکی بزرگ که مشتمل بر چهل «فصل» و «خاتمه» است دیگر متوسط که شامل سه «فصل» و «خاتمه» می‌باشد و سومی صغیر که حاوی

دو «فصل» و «خاتمه» است. برخی را نظر بر آن است که او را دو اثر در این موضوع است و میانه و صغیر در واقع یک تألیف است که در برخی از نسخه‌ها کم و زیاد شده است و مرتب است بر ۳ فصل و خاتمه: فصل ۱. اختیار ایام ماه؛ فصل ۲. اختیار ایام هفته؛ فصل ۳. بیان امری چند که موجب دفع نحوست ایام و ساعات می‌شود؛ خاتمه در ترجمه حدیث شریفی است که مشتمل است بر احکام کسوف و خسوف و حوادث هر سال. «روضات الجنات» (ص ۱۲۰) آورده است که در نسبت این کتاب به مجلسی مناقشه شده و این دو کتاب را از تألیفات محمد باقر بن محمد تقی لاهیجانی معاصر با مجلسی دانسته است، اما محدث نوری در رساله «فیض القدسی» نسبت این دو رساله را به مجلسی تمام می‌داند. استاد عبدالحسین حائری بنا به شواهد و قرائنی ثابت کرده‌اند که مؤلف کتاب محمد باقر بن محمد تقی نواب لاهیجی زنده در قرن ۱۳ است نه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی از قرن ۱۱.

آغاز: بسمله. حمدله و صلاة. اما بعد چنین گوید احقر عبادالله محمدباقر بن محمدتقی عفی الله عن جرائمهما که این رساله‌ای است در بیان آنچه از احادیث معتبره از اهل بیت رسالت صلوات الله علیهم معلوم می‌شود از سعادت و نحوست ایام هفته ... فصل اول در روز اول هر ماه در اختیار ایام ماهست

انجام: و در هر سال که در ماه ذیحجه ماه بگیرد مرد بزرگی در مغرب بمیرد و مرد فاسقی و فاجری دعوای پادشاهی کند.

چاپ: مشار فارسی، ج۱، صص۱۸۹-۱۹۰، تهران، سنگی، ۱۳۷۰ق.، خشتی، ۱۲۰ص؛ همراه کتاب «مطارح الانظار»

[دنا ۱: ۴۳۱-۴۳۳ (۵۴ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی ۲۱۸/۱؛ الذریعة ۳۶۷/۱ شماره ۹۱۷؛ فهرستواره منزوی ۲۷۸۰/۵]

۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۵۵/۲

آغاز: بسیار پیر و معمر شود و فراخ روزی باشد و نیک است برای خرید و فروخت و سفر کردن؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاجی مبارک (خدمه دختر حسین خان والی کردستان)، تا: جمعه ۱ رمضان ۱۰۰۹ق [تاریخ در فهرست چنین است اما با توجه به تاریخ تولد مجلسی نادرست است]؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۸گ (۱۳ر-۴۱پ)، ۱۰سطر [ف: ۲۶۸]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۱۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ روشن، کا: محمد علی پسر محمد شفیع، تا: ۱۰۱۹ق؛ پس از رساله اختیارات در برگ ۲۳ر نسب پیامبر (ص) با توضیحات به نقل از کتاب «انوار المضیئه» و کتاب «نزهة العقول» و کتاب «نخب المناقب» ابن جبیر؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج ساغری مشکی با جداول زرین و مقوای بسیار ضخیم برگ (با دو برگ دعای صباح)، ۲۹گ (۱۶-۴۴)، ۲۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۸۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۲

آغاز: خاتمه، در ترجمه حدیث شریفی که مشتمل است بر احکام کسوف و خسوف و حرارت هر سال شیخ بزرگوار قطب الدین راوندی در کتاب قصص الانبیاء روایت کرده است بسند خود از شیخ صدوق محمد بن بابویه ... شنبه باشد در آنسال زمستان بسیار سرد باشد و برنج فراوان باشد و گندم گران باشد؛ **انجام:** برابر بخش خاتمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۸؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۳ص (۱۵-۱۷)، ۲۵ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹ - ۳۳۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۷/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۳۹۸]

۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۱۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثلاً هرگاه غره رمضان گذشته روز جمعه بوده باشد غره رمضان سال حال روز سه‌شنبه است تحقیقاً و یقیناً و الله اعلم بحقایق الأمور تمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ جلد: چرمی، ۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۷۱۳]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۲۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** که حاجتش بر آورده شود مکروهست.

خط:نسخ،کا: ضیاءالدین بن عبدالحسین سبزواری، تا: ۱۰۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا تریاکی سیر، ۲گ (۸۸-۸۹)، ۱۵ سطر (۷×۱۸/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۵۹۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۳۴

از نیمه فصل یکم است و فصل ۲ و ۳ را دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد رضی کاشانی، تا: ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۴گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۴۰۴۹]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۶/۳-۲/۱۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالرضا مامغانی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۰۹۰ق؛ درآخر نسخه یادداشتی درباره زلزله در ایروان به تاریخ یک‌شنبه اول محرم ۱۰۹۰ و دوشنبه نوروز ۱۰۹۰ که ۶۰۰۰ نفر مردند و زلزله ۲۱ جمادی ۱۰۹۰در تبریز؛ ۱۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۱۴

آغاز و انجام: برابر

در نسخه به نام «محرم نامه» آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی ابن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: الوان آهار مهره نازک، جلد: میشن تریاکی ضربی با ترنج و سرترنج منقش و جدول‌های ساده و گرهی، ۱۰ص (۷۰-۷۹)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۸/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد قاسم، تا: یک‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی عطف قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱۲ص (۳۳۵-۳۴۶)، ۲۷ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶/۸×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۲]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۸۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، کا: میرزا بیک بن فیض الله جوینی، تا: اواخر محرم ۱۰۹۹ق؛ کاتب آن را با نسخه اصل مقابله نموده؛ کاغذ: حنایی روشن، جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۵ - ۱۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۸/۸

آغاز و انجام: برابر

در نسخه به نام تقویم شرعی خوانده شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن دعا برای لاغر و کر نشدن چاروا (ص۶۸)؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با ترنج هشت ضلعی در وسط و جدول یک‌لا با مهر صحاف درون ترنج به نقش: «الهی بحق نبی و ولی ×× نظر کن سوی محمد علی ۱۱۷۱»، ۱۵ص (۵۴-۶۸)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۹۵]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۴/۳۲

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف حاشیه تیماج، ۱۳ص (۲۲۰-۲۳۲)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱۹ - ۳۳۴]

۱۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۳/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** که در ماه ذی القعده بگیرد شهرهای عظیم فتح کرده شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً اواخر قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی با ترنج و نیم‌ترنج، ۱۱ص (۲۳۱-۲۴۱)،۱۷سطر(۸/۵×۱۵/۵) ، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۶-۵۸۷]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر علی بقایی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۱۰گ (۴۵۱-۴۶۰)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰-۱۸۴۳]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۴۹/۲-۲۹/۱۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوای سفید، ۲۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرد بزرگی در مغرب بمیرد و مرد فاسقی دعوای پادشاهی کند تمت.

خط: نستعلیق جلی ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ضمیمه نسخه ش ۲۹۲۶۰؛ کاغذ: نخودی، ابعاد متن: ۵/۵×۱۰/۷، ۱۱ سطر [رایانه]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۲۶/۲-۵۹/۲۴۶

آغاز: برابر

شامل سه فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۸گ (۵۰-۵۷)، ۱۹ سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۵۰]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** لا یعلم الغیب الا هو و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، فاقد جلد، ۲۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۲سم [ف: ۱۴ - ۲۱]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۱۲/۲-۱۱/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۲۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ برگ آخر نونویسی شده و قبل از آن برگی از کتابی دیگر به آن افزوده شده که برخی از فقرات آن در پایان ولیمه خوانده می‌شود؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه کاغذ قرمز عطف و گوشه پارچه سرمه‌ای، ۱۸گ، ۱۷ سطر، قطع: نیم ربعی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۶۷]

۲۱. مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه:۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه با عطف پارچه، ۱۶گ (۱۳ر-۲۸پ)، ۱۱ سطر [ف مخ]

۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۳۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: لاجوردی رنگ عطف و گوشه پارچه سرخ، ۱۲ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۲۸]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۱۰۹ق؛ جدول بندی به زر، سرنج و تحریر مشکی و لاجورد نسخه؛ واقف: محمد علی، تاریخ وقف: ۱۲۷۳، وقف عام؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی ضربی، ۷ص (۲۹۲- ۲۹۸)، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۳۳ - ۲۹۸]

۲۴. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۱۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۱۰۹ق؛ ۱۹سطر [ف: ۱۲]

۲۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۱۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ صفر ۱۱۱۰ق؛ ۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۱]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۲۴/۲-۳۵/۴
آغاز: برابر **انجام:** یونس علیه السلام درشکم حوت رفت بحکم حضرت حق سبحانه وتعالی بود کلهم
خط: نستعلیق، کا: صالح بن عباس، تا: غره شعبان ۱۱۱۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج روغنی مشکی سوخت مجدول با ترنج و سرترنج، ۱۰گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم[ف:۱-۱۴۵]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۳۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: رجب ۱۱۲۵ق؛ برگ اول و آخر دارای اشعار متفرقه؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: گالینگور، اندازه: ۱۱×۱۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۵]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۱-طباطبائی
آغاز: برابر **انجام:** غره ماه است باقی و الله یعلم و جدول در آنطرف است باینجا ختم شد این رساله و الحمدلله اولاً و آخراً
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن ابی الفتح، تا: ۱۱۲۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۷۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲۴ - ۳۰۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۱ ط
خط: نستعلیق، کا: محمد فرزند ابوالفتح حسینی، تا: ۱۱۲۶ق [مختصر ف: ۳۷]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و آنچه بماند در جدول اول طلب کند و آنگاه در جدول دیگر نامهای شریف معصومان آل عباست علیهم السلام نوشته همان نام را از بالای جدول صفحه دوم طلب کند یک انگشتر بر غره ماه باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم برسد آن خانه غره ماه است و الله یعلم حقایق الامور.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۱۵۶ق؛ مهر: «وقف سرکار فیض آثار حضرت ثامن الائمه سلام الله علیه ۱۲۷۶»، «انا عبد من عبید محمد»، «موتمن الملک با تصویر شیر»، «سعید الانصاری ۱۲۴۶»؛ واقف: عضدالملک، تاریخ وقف: ۱۲۷۶؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۱۷۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۶ - ۳۷]

۳۱. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۰۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق متوسط، کا: محمد هادی احمد ملقب به خطیر بالاتجنی، تا: ۱۱۸۴ق؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش پارچه منقش بته جقه قهوه‌ای عطف و حاشیه دور کتاب تیماج قهوه‌ای،۷گ(۱۱۴پ-۱۲۰پ)،اندازه:۱۶×۲۱/۵سم[ف:۱۰۰]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۴۶
آغاز: فصل دویم در اختیارات ایام هفته است؛ **انجام:** و از برای تزویج نیز بسیار خوب است
از فصل دوم به بعد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ضمائم: ۱. فصل در صور محاسبات و سیاق در ۵ برگ، ۲. رساله در اصول و فروع دین و اخبار و ادعیه متفرقه در ۱۹ برگ، ۳. رساله منظوم در لغت در ۳ برگ، ۴. رساله عملیه مطابق با فتاوای میرزا محمد حسن شیرازی نجفی و ملاحسین اردکانی حائری در ۸ برگ؛ جلد: مقوا با رویه پارچه، ۲۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۷]

۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۶۶/۱
آغازو انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محتملاً مرتضی حسینی، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۳۲ص (۱-۱۳۲)، ۲۱ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۲ - ۵۱۰]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۱۱۸پ-۱۳۳پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۱ - ۲]

۳۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۷۶/۴
آغاز: در ماه‌های دوازده‌گانه پس در سالیکه که در محرم آفتاب بگیرد و در آنسال ارزانی باشد و در آخر سال دردهای و بیماریها در مردم حادث شود و پادشاه بر دشمنان ظفر یابد و زلزله؛ **انجام:** برابر
در فهرست ناشناس آمده؛خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛جلد:تیماج سیاه مجدول، ۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۶۸]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه مطالبی در کشف نیک و بد احوال، در اختیارات جامعه نو پوشیدن و خوابگزاری آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱۱۹-۱۲۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱/۵سم [ف: ۳۶ - ۱۴۲]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۱۹/۴
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: ۳۷]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۵۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** آنگاه در جدول دیگر که نامهای شریف معصومان آل عبا نوشته همان نام را از بالای جدول و صفحه دوم طلب یک بر غره ماه ... (کذا برخی از کلمات خوانده نمی‌شود)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد تولیت، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: شکری فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۷]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۱۱/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲ صفر ۱۲۰۰ق؛ آغاز و انجام

نسخه حاضر با نسخه شماره ۱۲۶۶۲/۲ برابر است؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۱۱گ (۴۶ر-۵۶پ) [ف: ۳۷ - ۲۳۸]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹/۴ خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد مهدی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نازک، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۳۸ص (۱۴۶-۱۸۳)،۱۷سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۷ - ۶]

۴۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۵۸/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پس از اتمام رساله فایده‌ای در بیان اجداد حضرت علی بن ابی طالب (ع) تا حضرت آدم به خط عبدالمجید در ۱۲۷۰ق؛ ۷گ (۷۵پ-۸۱ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۳۲]

۴۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۸/۴

در بیان نحوست روزهای هفته و ماه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۱۷۹ر-۱۸۲ر)، ۲۱ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۲۶]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۵۳/۲-۱۷/۱۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان کتاب ۱۶ برگ در ادعیه و زیارات متفرقه است؛ جلد: کاغذی سفید، ۳۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۷۲/۳-۱۲/۱۶۲

آغاز: بر ارباب بصیرت و صاحبان حسن سیرت و رعایت ظاهر و نهایت باهر و روشن است که بر جمیع خواص و عوام در امور کلیه و جزئیه دانستن و ملاحظه نمودن سعد و نحس ساعات؛

انجام: برابر

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج ضربی عطف پارچه، ۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۶]

۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۴۵/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در هر سال که در ماه ذی قعده ماه بگیرد و شهرهای عظیم فتح شود و گنجها در بعضی زمینها و کوهها پیدا شود و هر سال که در ماه ذیحجه ماه بگیرد

از ابتدا تا مبحث ماه گرفتن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۷گ، ۱۶ و۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس این دعا بخوان اللهم بک بصول الصائل وبقدرتک بطول الطائل ولاحول لکل ذی حول الابک ولاقوة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول شنگرف؛ جلد: تیماج زیتونی مجدول، ۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ فوائدی در آخر ذکر شده است؛ ۲۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۱۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ در ادامه احکام کسوف و خسوف منسوب به امام صادق (ع) که از طریق قطب راوندی نقل شده آمده است؛ ۱۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۸۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در ادامه رساله متفرقاتی در شکیات نماز و در ادعیه (خواص و آثار دعای عدیله) و غیره آمده است؛ ۱۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۵۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن خان بن بهرام خان، بی‌تا؛ در انتهای نسخه ۱۳ برگ اشعار به شکل چلیپا توسط عبد الغنی بن محمد باقر با تاریخ صفر ۱۲۰۶ق آمده است، فوائد و اطلاعات زیادی درباره گیاهان دارویی و طب قدیم در انتهای رساله آمده است؛ جلد: تیماج سیاه، ۹۷گ، ۱۴ سطر [ف: ۱ - ۲۴]

۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۰۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۱۹ق؛ اهدایی ورثه محمد خان عسکری؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف و گوشه‌ها تیماج عنابی، ۱۳گ، ۱۸ سطر [ف: ۲ - ۶۸۸]

۵۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۰۸/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ صفر ۱۲۲۵ق؛ ۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۶۱-۱۷/۱۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد مقیم موسوی رضا توفیقی، تا: غره شوال ۱۲۳۰ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱- ۱۴۵]

۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۷۰/۶-۱۴/۱۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۰ شوال ۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۵۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۶۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ ذیحجه ۱۲۳۶ق؛ جلد: مقوا با گل‌های الوان عطف پارچه، ۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۰]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۸۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** آن ماه است باقی و الله به علم و جدول در آن صفحه است و الحمدلله اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ تقویم شرعی از محمد صالح بن عبدالواسع الحسینی و رساله در تاریخ مقتل از مجلسی و حکایات متفرقه دیگر ضمیمه‌اند؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با رویه پارچه،۱۲سطر(۹/۵×۱۵)،اندازه: ۱۵×۲۱سم [الفبائی ف: ۲۹]

۵۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۳۵/۱

آغاز: روز اول ... و فرزندی که دین روز متولد شود بخشنده و فراخ روزی و با برکت باشد و به روایات دیگر این روز شادی و سرور است؛ **انجام:** برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج با سر عطف پارچه، ۱۴گ (۱ر-۱۴ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۳]

۵۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۳۰/۴

آغاز: روز دوم ماه، حضرت حوا دراین روز مخلوق شده واین روز شایسته است از برای زن خواستن؛ **انجام:** برابر

خط:نسخ،کا:معصوم حسین نیشابوری،تا:صفر۱۲۴۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱-۷۹]

۵۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۳۲/۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا:یک‌شنبه ۷ محرم ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۱گ، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۴]

۶۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۸۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین ابن محمد حسینی، تا: دوشنبه ۱۷ رجب ۱۲۵۹ق؛ این رساله در حاشیه تحریر شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج با سر، لچکی با نقش گل و بوته مجدول گرهی، ۷گ (۱۶۱ر-۱۶۷ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۲۰]

۶۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۸۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ ۲۵گ (۸۴پ-۱۰۸ر)، ۱۵ سطر [ف: ۲۶۹]

۶۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۴

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن کربلائی فرج الله زاج فروش، تا: جمادی الثانی۱۲۶۰ق، جا: محله میدان گوسفند؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۹۵گ، ۱۵ سطر [ف: ۱ - ۲۵]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حسن بن مرتضی تنکابنی، تا: ۶ شوال۱۲۶۲ق، جا: عتبات عالیات؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ (۶۲-۹۱)، ۱۲ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۳۶۷]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۰۵۶

آغاز: در بیان اختیارات کسوف و خسوف و بیان اول محرم که در هر روزی که باشد در ترجمه حدیثی شریفی که مشتمل است بر احکام کسوف و خسوف و حوادث هر سالی شیخ بزرگوار قطب الدین راوندی در کتاب قصص الانبیاء حکایت کرده است؛ **انجام:** تمت الرساله بید اقل خلق الله اسمعیل عبدالله و باسخاوه مشهور و معروف قنوا

خاتمه آن است؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن عبدالله خوانساری، تا: ۱۲۷۳ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۶]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۶۷۰

انجام: و خالص گردان ولایت خود را از برای ما و به هر جانب که خواهی متوجه شو

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن عبدالله، تا: ۱۲۷۳ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۶]

۶۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۲۱/۲

انجام: و از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام منقول است که ترک مکن حجامت را البته ترک مکن و الله یعلم

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹گ (۱۳ر-۲۱ر)؛ ۱۲ سطر [ف: ۲۶۹]

۶۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۸/۳

آغاز: پس در هر ماه دوازده‌گانه سال که در ماه محرم آفتاب بگیرد و آن سال ارزانی باشد؛ **انجام:** برابر

خاتمه آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۷۳پ-۷۴ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: - ۲۸]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۸۵

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۶۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ خطوط چلیپا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ، مختلف السطر، قطع: بیاضی[ف:۳۵]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش۲۹۲۳۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و دو سرترنج ضربی، ۱۸ سطر (۶/۷×۱۱/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۴/۷سم [رایانه]

۷۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۳۴/۳

آغاز و انجام: برابر

اختیارات کوچک است، دو فصل و یک خاتمه دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی و فرنگی، جلد: حنایی

مقوایی، ۱۶گ (۱۴۰پ-۱۵۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۷۴]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۷ طباطبائی

بی‌کا، بی‌تا؛ در ضمن جنگ آمده است؛ جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۳۵ص(۸۷-۱۲۱)،قطع:بیاضی، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۶۸۵]

۷۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۱۸/۵-ف

نسخه اصل: ش ۷۷۷ کتابخانه گنج بخش؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۲۱۱]

۷۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۴۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی، ۸گ (۲۸ر-۳۵پ) [ف: ۱۰ - ۱۶۹۳]

۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۷/۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۲۰۹ر-۲۱۸پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۷/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در ۴۵ر-۴۶پ نظم و نثرهای پراکنده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف میشن، ۱۰گ (۳۶پ-۴۵ر)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۶۰۷]

۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۶۸/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ جمادی الثانی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸گ (۲۱۹پ-۲۲۶پ)، ۱۴ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۸ - ۵۸۱]

۷۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۱۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ سطور چلیپایی با چند جدول؛ از کتاب های مرحوم ابراهیم دهگان؛ کاغذ: شیری، جلد: چرم مشکی، ۱۶گ، مختلف السطر، قطع: نیم‌ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۷۹. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعار دوستونی و سه‌ستونی؛ کاغذ: نخودی آسمانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۵۸گ (۲۹ر-۸۶ر)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۸۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳ر۳۳۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با الفیه شیخ شهید و سی فصل از خواجه نصیر طوسی در یک مجلد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۲۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۳۶]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب مرصع محرر؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ترنج زرین با نقش گل و بوته و پرنده، ۲۱گ (۱۲پ-۳۲پ) [ف: ۳۶ - ۱۸۹]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۶۹/۴-۶/۱۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و پادشاه بابل را بلای عظیم رو دهد هرگاه که در ماه رجب یک روز ناحیه مغرب طاعون

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۶گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۲۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان رساله فایده‌ای به نقل از کفعمی در اختیارات ایام ذکر شده است؛ جلد: تیماج دورو، مشکی و قهوه‌ای بدون مقوا مجدول، ۱۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۵۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** حضرت رسول صلی الله علیه و اله چون هوا گرم می‌شد در این روز تشریف بیرون می‌بردند و حدیث است که سفر کردن و شروع کردن که قمر در عقرب باشد و آن روز را نگه دارد وروزهایی که ...

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۹۰/۵-۱۲/۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل دوم دراختیارات ایام هفته روز جمعه: در عرب این روز ... و بوی خوش به کار برند و متوجه کاری نشوند مگر به امورخانه و تدارک مسجد رفتن

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی، ۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۳۵-۵۹/۱۵۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۰۴-۳۹/۱۸۴

آغاز: توفیق حقتعالی و هر چه در این روز کم شود بزودی پیدا شود و برای همه کار خوب است خصوصاً زراعت کردن ... روز دویم در این روز حوا مخلوق شده است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشتهای پراکنده‌ای قبل و بعد از رساله درج شده است؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۵۰گ،۱۸سطر،اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱-۱۴۶]

۸۸. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۷۴۱/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۷گ (۳۰۹ر-۳۱۵ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [ف:۲-۵۶۶]

۸۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۲۸-۳۸/۱۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل سیم در بیان امر چندی که موجب رفع

نحوست ایام ساعات می‌شود بدانکه توکل و تفویض و اعتماد ... حدیثی که از حضرت امام جعفر صادق (ع) منقول است در باب اختیار

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ پس از رساله فوایدی در علوم غریبه از جمله بیان طالع‌های مختلف در نسخه درج شده است؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۳۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۴۶]

۹۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۶۴/۱

آغاز: و محبوب دل‌های مردمان باشد و به روایت دیگر برای سفر نیک است روز ۲۸ نیک است و برای هر کاری در این روز حضرت یعقوب علیه السلام متولد شده است؛ **انجام:** و بدان که سفر کردن و تزویج کردن قمر در عقرب کراهتی دارد و در روزهایی که در ماه مذکور شد که نحوست دارد اگر در ماه خرس قدیم نیز آن ها را نیز رعایت نمایند بهتر است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ فاقد جلد، ۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۷۹]

۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۷۲/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲×۲۶سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۹۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۰/۱

خط: نستعلیق، کا: علی قطب، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی،۱۲گ(۱پ-۱۲ر)،۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۷۶]

۹۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱/۲

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج زرشکی مذهب مجدول، ۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۳۹/۱۳

آغاز: حمدله. اما بعد ... فصل اول دراختیار ایام ماه است. علی بن طاوس علیه الرحمة وغیر او از حضرت امام به حق ناطق؛ **انجام:** واگر در روز نحسی خواهی پی کاری بروی پیش از متوجه شدن سوره حمد و ... وآن آیات را از سوره آل عمران بخوان ... وهو السمیع البصیر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج دورو مشکی و قهوه‌ای، ۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۹۳/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۲ص (۵۳۵-۵۵۶)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۵۱]

۹۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۷۶/۱

آغاز: و اعمال بر وجه اختصار مرقوم میگردد تا آنکه جمعی از خلص شیعیان

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ جلد:مقوا، ۱۰سطر(۴/۵×۹/۵)،اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۲۸۴]

۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۴۳/۶۴-ف

نسخه اصل: نسخه آقای دکتر حافظ فرمان فرمائیان. در سه فصل و خاتمه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، ۱گ (۲۸۳پ)، قطع: ربعی [فیلم‌ها-ف: ۲-۲۴۲]

● **اختیارات الایام (کبیر)** / هیأت، پیشگویی / فارسی

ixtīyārāt-ul ayyām (kabīr)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله‌ای است در بیان سعادت و نحوست ایام و اوقات، مشتمل است بر چهل «فصل» و «خاتمه»: ۱. اختیارات ایام ماه؛ ۲. اختیارات ایام هفته؛ ۳. اختیارات ایام ماه‌های دوازده‌گانه؛ ۴. بیان ساعات؛ ۵. احکام نوروز فرس؛ ۶. ترجمه حدیث احکام کسوف و خسوف؛ ۷. احکام کسوف و خسوف؛ ۸. بیان فصول اربعه سال؛ ۹ معرفت زوال روز؛ ۱۰. رکورد شمس؛ ۱۱. معرفت زوال لیل؛ ۱۲. معرفت قبله؛ ۱۳. حرکت افلاک و اوضاع ستارگان؛ ۱۴. سبب کسوف و خسوف موافق احادیث معتبره؛ ۱۵. مساحت زمین و طول و عرض و قطر آن؛ ۱۶. ذکر اقالیم و حدود آنها؛ ۱۷. مساحت دریاها و طول و عرض و عدد آنها؛ ۱۸. ذکر نهرهای عظیم؛ ۱۹. ذکر چشمه‌ها؛ ۲۰. ذکر چاه‌ها؛ ۲۱. صفت آفرینش آسمان‌ها و زمین؛ ۲۲. احوال کائنات؛ ۲۳. احوال عوارض جوی و زمینی؛ ۲۴. تکوین ماده انسانی؛ ۲۵. ایام نحس ماه‌ها؛ ۲۶. معرفت خلاصه اختیارات از قول حضرت صادق (ع)؛ ۲۷. ...؛ ۲۸. خواب دیدن در هر ماه؛ ۲۹. اوقات فصد کردن؛ ۳۰. اوقاتی که جماع مکروه است؛ ۳۱. اعمالی که سبب فقر و درویشی شود؛ ۳۲. اموری که موجب رفع نحوست ایام می‌شود؛ ۳۳. احکام مریض؛ ۳۴. احکام غالب و مغلوب؛ ۳۵. استخاره و ساعات آن؛ ۳۶. احکام ماه‌های رومی (ترکی)؛ ۳۷. احوال رجال الغیب؛ ۳۸. اختلاجات؛ ۳۹. شک و سهو نمازهای پنج‌گانه؛ ۴۰. آداب دیدن ماه؛ خاتمه در بیان دانستن اول هر ماه است.

آغاز: بسمله حمد له اما بعد چنین گوید ... که این رساله‌ای است در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت رسالت صلوات الله علیهم اجمعین معلوم شود از سعادت و نحوست ایام

انجام: خاتمه در دانستن غره هر ماه و روزهای عید و استفتاح تا روز قیامت ... آن خانه غره آن ماه است باقی و الله یعلم در آن طرف است به اینجا ختم شد این رساله.

چاپ: مکرر چاپ شده در تهران و تبریز.

[دنا ۱: ۴۳۳-۴۳۴ (۵۶ نسخه)؛ کتابشناسی ص ۷۵؛ الذریعة ۳۱۶/۵ و۳۶۷/۱؛

فهرستواره منزوی ۲۷۸۰/۴-۲۷۸۲؛ فهرست فارسی مشار ۱۸۹/۱]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۱۳/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم مدرس، تا: ذیحجه ۱۰۷۸ق، جا: مدرسه صفویه اصفهان؛ مصحح، علامت بلاغ دارد؛ کاغذ: پوست پیازی، جلد: تیماج دو رو، بدون مقوا، عطف تیماج شتری، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۸۲]

۲. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۴مجموعه بدون شماره

کا: ابو طالب بن نور الدین محمد حسینی، تا: ربیع اول۱۰۸۲ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۶۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۵۱/۳

آغاز: برابر

نسخه اصل:همان نسخه بالا؛۲۳ص(۱۷۸-۲۰۰)[عکسی ف:۵- ۹۴]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۸۴/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یک انگشت برنام معصوم علیه السلام باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم برسند آن خانه غره آن ماه است.

خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن علی اصغر قزوینی، تا: یک‌شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۰۹۸ق، جا: مشهد رضوی؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۹گ (۷۴پ-۸۲پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۹]

۱۱۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۱۸

در ۴۰ فصل و یک خاتمه؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فستقی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۹۵گ، ۱۵ سطر (۱۳×۱۹/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۱]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۲-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش ش ۷۷۷ (گنج ۱۶۶/۱). در ۴۰ فصل و خاتمه؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [عکسی ف: ۲- ۱۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۷۷

بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق [د.ث. مجلس]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۵/۵

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد باقر، تا: ربیع الثانی ۱۱۰۵ق؛ ۴۱گ (۱۰۸پ- ۱۴۸پ) [مختصر ف: ۳۶]

۸. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمدمعین احمدآبادی، تا: غره شعبان ۱۱۲۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی ضربی، ۱۳۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ:]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۱۵-۲۲/۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** به درجات عالیه باقیه بهشت جاوید فایز گرداند بمحمد و آله الطاهرین و کتب ... محمد و عترته الاکرمین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن محمدزمان جعر ناقاین من محال راز مروح اصفهان، تا: جمادی الاول ۱۱۳۲ق؛ جلد: مقوای سفید وآبی عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۳

آغاز: ابن الحسین را درین روز درکوفه بر دار آویختند در اول ماه صفر؛ **انجام:** از بالای جدول صحیفه دوم مطلب کند و یک انگشت. .. گذاشت و کشید تا هر دو بهم رسند (به علت پاره بودن ورق و آسیب دیدن آن از رطوبت به‌درستی خوانده نشد)

خط: نستعلیق، کا: جعد بن کطکر سهی قنادجوی، تا: ۱۱۸۳ق؛ افتادگی: آغاز (ورق اول)؛ واقف: محمد رضا خسروی، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۴۲گ، اندازه: ۱۱/۳×۱۹/۷سم [ف: ۱۴ - ۱۹]

۱۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۷۵/۴

آغاز: برابر

گفتاری کوتاه و بخش‌بندی‌نشده است در ویژگی‌های روزهای هر ماه و اختیارات، از یکم هر ماه تا پایان: اول ماه آدم (ع) در آن مخلوق کرد، روز مبارک است از برای ...، دویم ماه در این روز حضرت حوا مخلوق شد، و شایسته است از برای خواستن و ... سیم ماه آدم و حوا را در این روز از بهشت بیرون کرد، پس بهترین کار تو در این روز ... چهارم ماه ... پنجم ماه ... ششم ماه ...؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۹۲ق؛ ۴گ (۸۱ر-۸۴ر) [ف: ۲ - ۱۱]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خاتمه در غره هر ماه، بدانکه باید آنچه از هجرت گذشته دویست و ده طرح کند ... و جدول در آن طرف است به اینجا ختم شد این رساله.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۲۰۱ص (۳-۲۰۳)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۳۸]

۱۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۰۱/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس تصدیق بکن و سلامتی تمام ماه را از خداوند خود بگیر

خط: نستعلیق، کا: محمد مسیح بن اسماعیل فسوی شیرازی، تا: قرن ۱۱ یا اوایل قرن ۱۲ق (در حیات مؤلف)؛ حکایت رهبانان و سؤالات آنان از حضرت علی (ع) در پایان آمده؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۵۸-۶۰)، مورب ۳۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳۴ - ۴۴۸]

۱۲. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه: بدون شماره

آغاز: فصل أول در اختیار أیام هست، علی بن طاووس (علیه الرحمة) از حضرت امام بحق؛ **انجام:** الی هنا انتفی ما أردنا، و الحمدلله أولاً و آخراً و صلی الله علیه و آله آمین.

بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ دارای تعبیر «دام ظله العالی» در مورد مؤلف [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۷]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۶/۵-۲۹/۲۴۶

آغاز: فصل اول در بیان آنچه در هر ماهی چند روز نحس است

به یک روایت سوم و پنجم و سیزدهم و شانزدهم و بیست و یکم و بیست و چهارم؛ **انجام:** و در نرد و شطرنج نیز و در تمام امور رعایت کند مراد و مقصود حاصل گردد انشاء الله تعالی بمنه و الحمدلله وحده وسلم تسلیما.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۷

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید الراجی الی عفو ربه الغنی محمد باقر بن محمد تقی؛ **انجام:** از بالای جدول صحیفه دوم مطلب کند و یک انگشت ... گذاشت و کشید تا هر دو بهم رسند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مذیل است به دو رساله تعبیر خواب و علم قیافه‌شناسی است احتمالاً از محمد باقر بن محمد تقی لاهیجی باشد که آن را از «نفایس الفنون» محمد بن محمود آملی که در سال ۷۳۵ هـق، تصنیف نموده نقل کرده است، آغازذیل ۱: «بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله‌ای است در بیان تعبیر خواب»، انجام: «از ماه چراغ می‌گرفت نابینا شد»، آغاز ذیل ۲: «این رساله‌ای است در علم قیافه منقول از نفائس الفنون»، انجام موجود: «که بیک دلیل ازین دلایل و علامات که یاد کردیم قناعت نکند»؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۰]

۱۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶۹۷/۲

در ۴۰ فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۱۲۰]

۱۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۵

در چهل فصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در برگ ۱۰۷پ تا ۱۱۰ر نان و حلوای بهائی و اشعار دیگر و دعا برای شفای بیمار نوشته شده است؛ تملک: کربلایی عبدالعلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی سبز مقوایی، ۱۱۱گ، ۱۷ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۵۶/۵-۲۵/۱۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت ترنج با سر، ۳۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۸۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام (در فصل ۴۰)؛ با تاریخ تولد محمد صادق در چهارشنبه ۱۶ صفر ۱۲۱۴ و درگذشت حاجی محمد علی پسر حاجی محمد شفیع در پنج‌شنبه ۲ ذیحجه ۱۲۱۶ و تاریخ تولد فاطمه در پنج‌شنبه ۷ رمضان ۱۲۱۸ و تاریخ دیگر پنج‌شنبه ۱۸ رمضان ۱۲۱۷ و تاریخ درگذشت بی بی مریم خانم زن حاجی کریم عطار در شنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۱۹؛ تملک: اشرف بن آقا علی در ۱۲۵۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۱۴۷گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۲۰]

۱۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۹۲

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای سوخته، عطف تیماج مشکی، ۵۸گ،۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۲]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۹۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یک انگشت بر غره و یکی بر نام معصوم باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم رسند آن خانه غره آن ماه است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز ضربی، ۸۶گ (۳۷پ-۱۲۳پ)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۷ - ۱۴۱]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا هر دو بهم رسند آن خانه را غره ماه بداند و السلام.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۱۴۳ص، ۲۰ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۳۰۰]

۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۶۹/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یک انگشت برنام معصوم علیه السلام باید گذاشت و کشید تاهر دو بهم برسند آن خانه غره آن ماه است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان این رساله از برگ ۱۶۸ر-۱۸۰پ یادداشت‌های متفرقه‌ای به عربی و فارسی در تعبیر خواب آمده است؛ جلد: مقوایی، عطف و پارچه‌ای، ۸گ (۱۶۰ر-۱۶۷پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۹]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۳۶

آغاز: عصر هزار مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد و اگر مطلق در روز جمعه هزار مرتبه صلوات؛ **انجام:** و یکی را بر نام معصوم باید گذاشت و کید تا هر دو بهم رسند آنخانه غره ماه است. و الله یعلم

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نباتی، جلد: ترمه مزین به بوته جقه و حواشی تیماج، ۱۷ سطر (۷/۳×۱۶/۲)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱×۱۱/۲سم [رایانه]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۳۵-۲۰/۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی عطف پارچه، ۱۷۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۹۰/۲-۲۳/۱۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حذر کند از دیدن جراحتهای ناصور خاتمه در دانستن غره هر ماه باید هزار وهفتاد و دو از حساب هجری وضع کرده و تتمه آن ۸۸ طرح نموده و باقی آن را در این لوح ببیند والله یعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی، ۹۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۱۷/۱-۲۱/۱۳۷
آغاز: طور موسی علیه السلام است در این روز دعای حضرت خضر (ع) مستجاب شد حضرت ادریس علیه السلام داخل بهشت شد و در این روز حضرت یوسف؛ **انجام:** دهم بار قرآن تشدید یازدهم بهار قرآن محمد ماه مبارک رمضان دوازدهم نقل قرآن قل هوالله احد.
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای آبی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۵۰-۲۲/۷۰
آغاز: علیه الرحمة وغیر او از حضرت امام بحق جعفر بن محمدالصادق صلوات الله علیهما روایت کرده اند که روز اول ماه؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۴۲/۱-۳۵/۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** احکام بانگ کردن خروس بی وقت در شام ... جمعه هرگاه شب جمعه بانگ کند دلالت کند به زیرکی و مالداری خاندانش
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی ترنج با سر، مجدول گرهی، ۸۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۴۶۱/۲-۳۸/۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پس از اتمام کتاب فواید متفرقه‌ای درج شده است به تاریخ ۱۲۶۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۳۳/۳
آغاز: سید جلیل علی ابن طاوس علیه الرحمة وغیر او از حضرت امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق روایت کرده که روز اول ماه روز طور موسی است؛ **انجام:** تارک روی راست کاری بد کند تارک روی چپ مال وحرمت یابد چپ بیماری اندک یابد زنخ راست بیماری سلیم یابد زنخ چپ سرکشد گوش راست
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸۱گ، ۱۳ و۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف مخ: ۱ - ۸۰]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۴۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: وزیری [د.ث. مجلس]

۳۲. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۷۱۲
از اوایل فصل تا اواخر فصل ۲۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکی، ۹۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۵۴۶]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۸۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۷ رمضان ۱۲۲۶ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: گالینگور با عطف میشن مشکی، ۱۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۷]

۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۱۳-۳۹/۱۹۳
آغاز: بسمله و غیر او از امام بحق ناطق ابی عبدالله جعفر ابن صادق (ع) روایت کرده اند که روز اول ماه روز ظهور حضرت موسی علیه السلام است و در این روز دعای حضرت زکریا؛ **انجام:** و یکی بر نام آن معصوم باید گذاشت و کشید تا هر دو به هم رسد و آن غره ماهست تا روز قیامت و این قاعده کلی است باقی والله یعلم تم الکتاب
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر تفرشی، تا: ۳ رجب ۱۲۳۴ق؛ قبل از رساله چند برگ درباره اسماء الحسنی و خواص آنها به نقل از شهاب‌الدین؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۶۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۱
آغاز: مطابق نسخه ۱۴۱۱۱؛ **انجام:** و نظر کند که دوازده خانه سرلوح اسم غره هر ماهی نوشته شده [جدول]
خط: نسخ خوش، کا: سید محمود بن سید ابوالحسن یزدی موسوی عریضی، تا: ۱۲۴۱ق؛ کتیبه و سرلوح مذهب مرصع، حاشیه دو برگ اول دارای تذهیب با طرح اسلیمی به زر، شنگرف و لاجورد، کمنداندازی به زر، جدول دور سطور به زر و مشکی، نسخه با چهار نسخه دیگر مقابله و در حاشیه تصحیح شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی روشن یک‌لا مجدول ضربی،۱۰۵گ،۱۶ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۲سم [رایانه]

۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یک انگشت بر نام معصوم علیه السلام باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم برسند آن خانه غره آن ماه است.
خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن زین العابدین لاهیجانی مشهور به مستوفی، تا: سه‌شنبه ۲ ذیقعده ۱۲۴۲ق؛ در برگ اول یادداشتی متفرقه آمده است، در پایان یادداشت مفصلی از کاتب آمده که کتاب را از آقا سید حسن روضه‌خوان مشهد رضوی گرفته و در سفر مکه در بین راه و در کشتی آن را کتابت کرده است، در اوراق پایانی کتاب اشعاری به فارسی و عربی و متفرقاتی در روایات و حکایات به خط کاتب بعضا به سال ۱۲۴۳ و ۱۲۶۰ آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته بدون مقوا، ۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۹]

۳۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۳۱/۱
انجام: فصل اسامی ماه‌های دوازده گانه بلغات متفرقه ... بزغاله، دلو، ماهی.
در نسخه، ۴۲ فصل دارد و لیکن نسخه چاپی ۴۰ فصل بیشتر ندارد و عبارت‌های نسخه زیر با نسخه چاپی فرق‌هایی دارد؛ خط: نستعلیق، کا: مسیح نوری، تا: ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ پس از آن در ۸۰ر-۹۵ر پراکنده‌های نجومی است؛ کاغذ: فرنگی سفید،

جلد: تیماج سرخ مقوایی درون مشکی، ۷۹گ (۱پ-۷۹پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۷۳]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** باید گذاشت و کشید تا مرد و بهم رسند آنخانه غره ماست باقی و الله یعلم

خط: نستعلیق جلی ممتاز، کا: محمد علی بن محمد مهدی، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: نخودی، ۱۴ سطر (۱۱×۱۶/۲) [رایانه]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** باید که آنچه از هجرت گذشته همه را دویست و ده طرح کند و تتمه آنچه بماند در جدول اول طلب کند و الله یعلم حقایق الامور

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن صالح، تا: ۱۲ جمادی الثانی۱۲۳۴ق؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج، ۱۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۳۴]

۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۰۱-۱۷/۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۲۰شعبان۱۲۴۲ق؛جلد:تیماج مشکی وعطف تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۶]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ترک مکن حجامت را در هفتم ماه و اگر فکنی در چهاردهم البته بکن

خط: نستعلیق، کا: حسین خان گرایلی ملقب به فقیره، تا: جمعه ۱۰ شوال ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و جدول، ۷گ (۱۱پ-۱۷ر)، ۱۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۰۵]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۰۳-۵۸/۵۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه، سلخ محرم ۱۲۴۶ق؛ ۱۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۷۸۵

خط: نستعلیق، کا: احمد علی، تا: ذیقعده ۱۲۴۹ق؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی با دایره و جدول زرین، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۸]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۷۱/۱۷

آغاز: فصل چهارم در بیان ساعات. بدان که ساعات جزوی از اجزای شب و روزر است و اصطلاحات در آن مختلف است و اما ساعت مستقیم جزئی از بیست و چهار جزو شبانه‌روز؛ **انجام:** فصل، بدان که در هر ماه از ماه‌های دوازده‌گانه باید که در روی عالمان و مؤمنان نگرد ... رو به قبله بایستی و دعا بخوانی به طریق اهب بیت علیهم السلام.

بخش‌های برگزیده و نامنظمی از اختیارات ایام کبیر مجلسی است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن ین محمد علی مازندرانی بارفروشی، تا: با تاریخ ۱۲۵۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور سبز عطف و گوشه‌ها میشن قهوه‌ای،۱۱ص(۲۵۳-۲۶۳)،اندازه:۱۹/۳×۲۲/۸سم[ف: ۲۹/۱ - ۱۹۶]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳/۲ سرود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ سطور چلیپا [نشریه: ۱۳ - ۴۳۰]

۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۷۳-۳۴/۱۴۳

آغاز: و به اختیار ساعات نجومیه که به حسب شرع مذموم است محتاج نباشند و بدین بابها نظر کرده تا مدعا حاصل کرده. فصل اول در اختیار ماه فصل دوم در اختیار ایام هفته و روز جمعه فصل سیم ... فصل اول در اختیار ایام هر ماه اسا سید جلیل رضی الدین علی بن طاووس علیه الرحمة و غیر آن از حضرت امام به حق ناطق جعفر بن محمدالصادق؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ شوال ۱۲۵۵ق؛ بخشی از صفحه اول پاره شده، پس از اتمام رساله روایات و حکایات مذهبی در ۳۳ برگ درج شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۸۴/۱-۲۵/۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر نام آن معصوم باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم رسند پس بدرستیکه آن خانه غره آن ماهست تمت

خط: تحریری، کا: محمداسماعیل بن محمدجعفر سنجانی (زنجانی) المسکن، تا: ۱۲۵۷ق، جا: دارالسرور بروجرد در مدرسه محمدمیرزا در ارگ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر ماه در قرص باشد که قدیم هم آنها را رعایت نماید بهتر است (کذا) این بود آنچه از احادیث صحیحه منظور بود در اختیارات ایام ماه و هفته در آنها یافت

خط: نستعلیق تحریری، کا: فتحعلی حسینی، تا: یک‌شنبه ۴ ذیقعده ۱۲۵۷ق؛ جداول به شنگرف و لاجورد؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لا قهوه‌ای، ۱۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۲۶ - ۳۶]

۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۲۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی نقی خراسانی جنابذی بیدختی، تا: ۲۱ جمادی الاول ۱۲۵۷ق، جا: خانه امام جمعه؛ مجدول و آبی و قرمز، در برگ اول اشعاری متفرقه آمده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۱۶گ (۲پ-۱۱۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۸]

۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یک انگشت برنام معصوم علیه السلام باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم برسند آن خانه غره آن ماه است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۲۵۹ق؛ در هفت برگ

آخر احکام جامه پوشیدن و استغاثه به حضرت ولی عصر (ع) و اشعاری به عربی و فارسی بعضاً به خط «محمود وزیری ملقب به میرحضور» به سال ۱۳۴۸ و وقایع تاریخی مهم تبریز در سال‌های مختلف و چند یادداشت متفرقه مکتوب است [محدث ارموی مخ: ۱ - ۷۸]

۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۶۴/۲

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد چنین گوید ... محمد باقر بن محمد تقی المجلسی ... که این رساله‌ایست در بیان آنچه از احادیث اهل البیت ... ظاهر می‌شود از بعضی امور و آنچه از کتب معتبره علمای سلف استخراج می‌شود در باب بعضی ضروریات و بجهت ارتکاب اشغال ... تا آنکه جمعی از خواص شیعیان ... [به] این رساله رجوع نموده باختیار ساعات نجومیه که بحسب شرع مذموم است محتاج نباشند؛ **انجام:** روز جمعه اگر بعد از ظهر بانک کند دولت است و رفع نکبت و پیش از ظهر اندک نقصانی دارد (فصل بیست و ششم در بانک کردن مرغ خانگی).

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۵۳گ (۲۱ر-۷۳پ)، ۱۶ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۸۶۴]

۵۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۹۷

آغاز: پناه را که از مکه معظمه بمدینه مشرفها هجرت نمود در این روز؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق مخلوط بشکسته کم اعجام، کا: ملا میرزا جانی، تا: پنج‌شنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۹۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: - ۱۷]

۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عباسعلی ابن علی کشاری، تا: دوشنبه ۲۴ صفر ۱۲۶۱ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۱۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۷۹]

۵۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۶۱/۴

خط: نسخ، کا: اسدالله بن مصطفی خویی، تا: ۱۲۶۴ق، جا: قریه دانالو از محال ماکو؛ مهر: «محمد صادق» (بیضی)؛ واقف: حسن صدرزاده خویی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج مجدول، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۱۸۲]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۶۷۲

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن ملا امیر علی بن موسی خان قزوینی، تا: رجب ۱۲۶۴ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۶۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۸]

۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۴۸-۲۶/۱۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدطاهر بن حاج محمد کریم دهدشتی، تا: ۱۳ شعبان ۱۲۶۹ق، جا: اصفهان؛ بعد از پایان رساله چند جدول (جدول حادثان زمان علی کواکب القمر فی بروج الاثنی عشر، جدول معرفت اسامی معصومین، چند مطلب پزشکی از حکیم علی) در ۵ صفحه تحریر شده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۴۱-۵۲/۸۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عزیز بن حسین مرحوم جیلانی ساکن قریه المعاف من خمیران آبکنارک کز،تا:دوشنبه۲۸ شوال ۱۲۷۰ق، جا: بارس ثیل؛ ۵۸گ، ۱۵ و ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۰۰۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس اعتماد کن به خدا و خالص گردان ولایت خود را از برای ما و به هر جانب که خواهی متوجه شو

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن عبدالله خوانساری، تا: ۱۲۷۳ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف:۲۶-۳۵]

۵۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** از بالای جدول صفحه دوم طلب کند یک بر غره ماه و یک بر نام باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم رسد آن خانه غره ماه است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ شعبان ۱۲۷۹ق؛ برگ اول و آخر نونویسی شده؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۱۵۵گ، ۱۵ سطر، قطع: جیبی، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۷۷]

۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۴۰

انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۶ برگ ذیل نسخه متفرقاتی شامل: «طریقه استخراج نوروز به فارسی»، «فصلی در بیان اختلافات الواقع فی الایام و الشهور به عربی» و «نماز میت»؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای با حاشیه زرکوب، ۱۱۷گ، ۱۳ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۴×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۴۸]

۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۳۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۴ صفر۱۲۹۴ق، به خاطر نورچشمی آقا شیخ محمد حسین؛ در آخر نسخه سه برگ در ختم و طلسم‌ها؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲۲گ، ۱۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۵۴۱]

۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** از حین ولادت موفور السعادت تاحین تحریر همین ورقه یکهزار و چهل و سال باشد هر گاه تولد درلیلة البرات باشد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ مجدول شنگرف ولاجوردی؛

جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سر ترنج مجدول، ۱۷۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۸۰]

۶۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۵۴/۳

انجام: افتاده: در کتاب قصص الانبیاء روایت کرده به سند خود از شیخ صدوق علیه الرحمه محمد بن بابویه قمی و سند را متصل گردانیده به حضرت

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ ۶گ (۳۶ر-۴۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۴۸۳]

۶۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۹۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** باید گذاشت و کشید تا هر دو بهم رسند آنجا غره ماه است ... و الله یعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۷ رمضان ۱۳۱۷ق؛ ۱۱۷گ (۲پ-۱۱۸پ)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [مؤید: ۳ - ۱۷۰]

۶۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی آقای جلیل شیرازی؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۶۳گ، ۲۱ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۰۷]

۶۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۶۲ فیاض

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج سرخ ضربی، ۱۴ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۶]

۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هلالی و بوته گلی داشته باشد و خواندن دعای رؤیت هلال در صحیفه کامله ضرور است و خواندن هفت مرتبه الحمد که امان

خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مجدول به مشکی و سرخ، برخی فصول نسخه حاضر (علی الخصوص فصول ۲۲ تا ۳۰) با فصول «اختیارات» مذکور در فهرستواره (۴:۲۷۸۰) مغایر است و هر یک بر دیگری زیادتی و کسوری دارد؛ کاغذ: فرنگی الوان آهار مهره، ۱۰۱گ، ۱۵ سطر (۹/۷×۱۵/۷)، اندازه: ۱۵×۱۹/۴سم [رایانه]

۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۴۶/۴

در ۲۶ فصل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در ۱۵۴ر روایت سلمان است؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷گ (۱۴۸ر-۱۵۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۸۳]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۶۲/۲

آغاز: از حبس چاه خلاص شد و در این روز توبه حضرت آدم مقبول شد و توبه قوم یونس در این روز قبول شد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بی کا، بی تا؛ در اول رساله تاریخ تولد طالع خانم بی بی که در ۲۷ ربیع الاول ۱۲۶۱ ق متولد شده است؛ جلد: گالینگور، قهوه‌ای، ۲۳گ (۵۳ر-۷۵پ)، اندازه: ۲۶/۵×۳۹سم [ف: ۳۸ - ۶۰۷]

۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۸۲-۵۹/۲۰۲

آغاز: کرده‌اند که روز اول ماه روز طور موسی علیه السلام است و در این روز دعای حضرت خضر علیه السلام مستجاب شد و در این روز حضرت یوسف علیه السلام از حبس چاه خلاص شد

از اواسط فصل اول (روز اول ماه ربیع الاول) تا فصل سی و هشتم در بیان اختلاجات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۱۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱-۱۵۰]

۷۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ریش خود را از دندان بریدن و ایستاده طعام و شراب خوردن مگر به ضرورت و خواب کردن در گورستان و خوابیدن در حمام و خواب بسیار کردن و نان به دندان پاره کردن و نان به زانو گذاشتن و خوردن از دهن چیز خوردن مگر به ضرورت و عمداً

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۹۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف مخ: ۱ - ۸۰]

۷۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۹۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۱]

۷۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۳۳/۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولایت خود را از برای ما وبهر حاجت که خواهی متوجه تمت الکتاب بعون الملک الوهاب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۲۱]

۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۱۱

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۳۳

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۷۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹۹/۶

آغاز: از حضرت صادق علیه السلام منقول است که آفتاب را حلقه‌ای است نزد زوال که در آنجا داخل می‌شود این بنابر مشهور است و به قولی دایرهٔ موهومه‌ای است؛ **انجام:** آفتاب به سمت الراس نزدیک می‌شود در تابستان و دور می‌شود در زمستان چندانکه دوری از خط استوا بیشتر می‌شود این است تفاوت میان شب و روز و اختلاف کم و زیاد ساعات شب و روز

از فصل نهم به بعد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول اسلیمی وگرهی بدون مقوا، ۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۰]

۷۷. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۹۶/۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛جلد:تیماج،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف: - ۳۱۸]

۷۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۹۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ضرور باشد اختیار کردن رعایت نیکی و بدی ایام هفته اولی است زیرا که احادیث آنها معتبرتر است و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۹گ (۲۲ر-۳۰پ)، ۱۷ سطر [ف: ۲۷۰]

۷۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۷۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ چاپ سنگی؛ ۵۱گ (۱پ-۵۱پ) [ف: ۲۷۸]

۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۱۷/۱-۱۲/۱۰۷

آغاز: علی بن طاووس علیه الرحمة وغیره از حضرت امام جعفر بن محمد الصادق صلوات الله علیهما روایت کرده‌اند که روز اول ماه روز طور حضرت موسی (ع) است؛ **انجام:** و اگر دختر روز شنبه و جمعه بوجود آید گنه‌کار و قحبه و دزد و نابکار و پلید و نجس بود و الله اعلم بالصواب بحقایق الامور.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۱۳گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۳۳/۱-۵۱/۹۳

آغاز: در این روز زراعت کند و درخت نشاند و خرید و فروخت کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۷گ، ۱۲و۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۶۵-۳۹/۱۴۵

آغاز: و آن سال مبارک باشد و پادشاه در مغرب ظفر یابد و هرسال که در ماه ... بدان که زمان عبارت است از مرور ایام و لیالی و او منقسم می‌شود؛ **انجام:** و آب آن ولایت را خراب کرد و بعضی گویند تولد حضرت ذی القرنین در این روز بوده است و هم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۴۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۰]

۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۷۶/۳-۲۳/۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** در احوال رجال الغیب و هر روز از ماههای قمری که به کدام جهت می‌باشند بدانکه هفتم چهاردهم بیست و نهم در مشرقند بیست و هشتم بیست و یکم ششم میان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۵گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۳۸-۵۶/۸۸

آغاز: برابر

از اول تا استخاره ذات الرقاع؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در نسخه حاضر دو نسخه از اختیارات ایام مجلسی موجود است برگ ۱-۷۱ که از آغاز کتاب تا استخاره ذات الرقاع رادارد و برگ ۷۲-۹۱ که نسخه‌ای است که از آغاز و انجام افتادگی دارد؛ ۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

● **اختیارات باخرزی = اختیارات سنجریه** / هیئت / فارسی

extīyārāt-e bāxarzī = extīyārāt-e sanjarīye

تاج الدین باخرزی، ق۶ قمری

tāj-od-dīn-e bāxarzī (- 12c)

اهدا به: سلطان سنجر بن ملکشاه سلجوقی

در یک «مقدمه» و بیست و یک «باب»: باب ۱. اختیارات جامه پوشیدن و شرایط آن؛ باب ۲. اختیار مراسلات و مکاتبات بملوک و سلاطین ... باب ۲۰. اختیار حاجت خواستن از ملوک و سلاطین

آغاز: بسمله. حمد و ثنا خدای را که جز او را هر چه نام هستی است آن نام او را مجاز عاریتی است و جز او هیچ موجود را علی القطع در اعیان وجود نیست ... اما بعد: چون در ابتداء ملک سلطان معظم شاهنشاه اعظم مالک رقاب الامم سید سلاطین العرب و العجم معز الدنیا و الدین سنجر بن ملک شاه برهان امیر المؤمنین خلد الله ملکه که جهان آراسته تاج و تخت اوست

انجام: بقدر وسع و طاقت در هر یکی چیزی نوشته شد و پس از این بر ترتیب دوازده برج ابواب آن مختصرتر بیان کرده شود انشاء الله تعالی وحده وحده العزیز و الله اعلم بالصواب، فهرست الابواب باب اول در اختیار وام دادن و شرایط آن ...

[نسخه‌های منزوی ۲۱۸؛ فهرستواره منزوی ۲۷۸۴/۴ با عنوان «اختیارات سنجری» و ناشناس]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷/۲

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۴۰ق؛ ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۷۹]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲ر۳۴۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: منصور بن ولی الله مظفری، تا: ۱۰۸۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: قارنقور سیاه، ۹۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۸۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۶۱]

← اختیارات بدیعی ≻ مفتاح الخزائن

● **اختیارات بدیعی** / طب / فارسی

extīyārāt-e badī'ī

زین العابدین عطار، علی بن حسین، ۷۳۰؟-۸۰۶قمری

zayn-ol-'ābedīn-e 'attār, 'alī ebn-e hoseyn (1330 - 1404)

اهدا به: بانو شاهزاده بدیع الجمال

تاریخ تألیف: ۷۷۰ق
مؤلف در سال ۷۶۷ق کتابی در سه «مقاله» نوشته بوده به نام «مفتاح الخزائن» و در سال ۷۷۰ق با تغییراتی در آن، کتاب «اختیارات بدیعی» را پدید آورده است و آن را به نام «ملکه تخت‌نشین» عصمة الدنیا و الدین بدیع الجمال که به قوی احتمالات همان خانزاده بدیع الجمال زن امیر مبارزالدین محمد و مادر سلطان ابوالمظفر بایزید (۷۵۷-۷۹۰) است تسمیه و توشیح نموده و آن را بر دو «مقاله» تنظیم نموده است: مقاله ۱. در ادویه مفرده و اسامی [آنها] بلغت هر طایفه و ابدال و اصلاح و منفعت و مضرت آن به ترتیب حروف معجم؛ مقاله ۲. در مرکبات مستعمل شامل ۲۳ «باب»: المفرحات، المعاجین، الجوارشات، الاطریفلات، المربیات، الاشربة، اللعوقات، السفوفات، الحبوبات، الاقراص، الایارجات، التریاقات، المطبوخات و النقوعات، میاه الاصول، الحقن، الشیافات و الفرازج، الادویة العین من الاکحال و البرودات و الشیافات، الاطلیة و الضمادات و النطولات، الغراغر و المضمضات، الادهان و الخضابات، المراهم، خاتمة کتاب.
آغاز: امداد حمد بی عد و اعداد سپاس بی قیاس مبدعی را که آثار ابداع او بر هر ورقی از اوراق و شجری ازاشجار سخت وضوح یافته است و هر ثمره‌ای از اثمار و زهری از ازهار انوار ایجاد او تافته است
انجام: و لسان العصافیر یک و نیم جزو کوفته و بیخته به روغن گاو چرب نموده به انگبین بسرشند. الحمدلله أولاً و آخراً وظاهراً و باطناً و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین.
چاپ: گانپور، ۱۳۰۵ق، سنگی، وزیری، ۵۷۹ص؛ هند، ۱۲۹۶ق
[دنا ۱: ۴۳۷-۴۴۲ (۱۸۲ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی ۴۶۵/۱؛ الذریعة ۳۶۸/۱؛ مشارفارسی ۱۹۰/۱؛ کشف الظنون ۳۴/۱و ۳۰۴/۱؛ کتاب‌شناسی نسخ خطی پزشکی ایران: ۱۰ و ۱۱؛ فهرست مشترک نسخه‌های خطی پاکستان و اسلام آباد ۴۷۷/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۲۶۷/۵؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۰/۱]

شرح و حواشی:

۱- اصحاح الادویه = صحاح الادویه؛ انصاری، حسین بن علی (-۹)
۲- قرابادین جلالی = تکمیل اختیارات بدیعی؛ طبیب مرشدی، جلال بن امین (-۱۱)
۳- بدیعات اختیاری
۴- بدیعیات اختیارات در حل مشکلات

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۲۷گ آغاز و ۲۳گ انجام نستعلیق مورخ روز سه‌شنبه ۷ ربیع الثانی ۱۲۶۱، با دو یادداشت مورخ ۱۲۹۸ به خط میرزا محمد علی دائی در ص ع، و دو یادداشت مورخ ۱۲۶۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی باترنج، ۲۹۷گ، ۱۵ سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [سنا -ف: ۱ - ۱۷۹]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** معره: نوعی از طین است سرخ رنگ و یونانی میلطوس خوانند و یرطیسفون گویند و بشیرازی گل سرخ گویند و نیکوترین آن.
خط: نستعلیق، کا: یعقوب، تا: ۷۴۳؟ق؛ افتادگی: وسط و انجام؛ نام مولف علی بن حسن انصاری مشهور به حاج زین الدین عطار شیرازی آمده است (۳۸ر)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای نیلی روشن،۱۷۶گ(۳۷ر-۲۱۲پ)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۷۲]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۵۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** روغن حنا بستاند ورق حناء بجوشاند و صافی کند و روغن کنجد بر سر وی کند و باز بجوشاند تا آب برود و روغن بماند، روغن زرده تخم مرغ بستاند
قره اواسط الباب الخامس عشر فی الادهان را دربردارد؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۹؛افتادگی:انجام؛مصحح؛ تملک: عبدالله بن علی طارمی؛ مهر: «یتبغون فضلا من الله و رضواناً» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرد، ۳۱۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۸۱]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۰۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** نشا بیونانی اموان گویند و بپارسی نشاسته ونیکوترین وی سفید بود که آنرا إسراب خوانند و طبیعت آن سرد و خشکست در اول و گویند سرد بود در اول
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ هفت برگ از اول نسخه و برگ آخر که ناتمام مانده و چند برگ میانی نونویس شده در قرن ۱۳، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۸۱]

۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۴۱
مقاله دوم کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ اندازه: ۱۷×۲۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۱۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط:نسخ،بی‌کا،تا:نیمه دوم قرن۹ق؛ افتادگی: انجام؛ چند برگ از آغاز و نیمه نونویس شده [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۲۸]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بر آن افشاند و بمبالغه بساید و دیگر بار بشوید و استعمال کند
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر شعبان۸۳۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج‌دار ضربی مقوایی، ۲۵۲گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۳۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: و کنجد مقشر از هر یک پنج درم هلیون و سعاقل (کذا)
مشتمل بر تمام مقاله اول و مقداری از مقاله دوم؛ خط: نسخ تعلیق، کا: محمد بن مسعود بن محمد بن احمد بن یوسف بن فقیه الیاس المتطبب، تا: ۳ صفر ۸۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مصدر به فهرست اسامی فارسی ادویه مذکور در کتاب به ترتیب حروف تهجی و

معادل آنها در زبان عربی در هجده ورق که آغاز آن چنین است: « چنین گوید مؤلف کتاب که چون درین دیار زبان عجم متداول است» و انجام آن چنین: «یمام، یرنا»، جداول به لاجورد؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج شکی ضربی، ۲۶۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ینمه نباتی است که به شیرازی منبل دارو خوانند و در جراحتها استعمال کنند تمت و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۸ رمضان ۸۴۵ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج سورمه‌ای، ۲۵۷گ، ۲۹ سطر (۸/۵× ۲۷)، اندازه: ۱۷×۳۴سم [ف: ۳۱ - ۶۷۲]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۶۴

خط: نسخ، کا: حسین بن علی بن حسین بن علی بن محمد بن حسین بن محمود بن احمد بن فضل الله بن مسعود بن محمد بن قطب الاولیاء عبدالله انصاری (فرزند مؤلف)، تا: شنبه ۱۷ رمضان ۸۴۶ق؛ تملک: محمد رضا بن محمد صالح صفار اصفهانی به‌تاریخ غره جمادی الثانی ۱۰۴۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۲۶ - ۲۱۸]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و دیگر باز بشوید و استعمال کند و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ و نستعلیق قدیم، کا: لطف الله بن محبوب بن عبدالعزیز، تا: ۸۵۳ق؛ ابتداء فهرستی از اسامی داروها به زبان فارسی و عربی؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: چرمی قهوه‌ای مقوایی ضربی، ۲۶۴گ، ۲۶ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۴×۳۳سم [ف: ۶ - ۴۲۶]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بر این باب نیکو باشد، و الله اعلم

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد، تا: جمعه ۱۹ ذیقعده ۸۵۵ق؛ آشفتگی در برگ‌ها، مجدول به شنگرف؛ تملک: جواد موسوی و نشان مهر او و کمال الدین حسین طبیب قزوینی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۶گ، ۲۵ سطر (۶/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۴۳

آغاز: بدل کنند اما حیوانی مانند قرونت و مرادات؛ **انجام:** آن بستاند پیاز و در خمیر گردد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۶۹ق؛ کاغذ: حنایی، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸) [رایانه]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بمبالغه بساید و دیگر بار بشوید و استعمال کند و الله اعلم و احکم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۷۷ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مقوایی عطف تیماج تریاکی، ۲۵۷گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۴۴۶]

۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۱۰

آغاز: ارباب بصیرت و اصحاب حکمت مبارک باشد و الله الموفق و تاریخ این کتاب سبعین و سبعمائه بود؛ **انجام:** عرق هل ... زعفران ... اشهب اضافه کنند و در ظرفی چنین کنند و بکار دارند

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد طبیب، تا: پنج‌شنبه اوایل صفر ۸۸۹ق، جا: کرمان؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی ضربی زرین، ۲۱۰گ، ۳۵ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۳۳]

۱۶. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۶

آغاز: خالی نباشد و هر چند معرفت ادویه بتمامها بغیر از خالق بر هیچ کس ظاهر نگشته؛ **انجام:** کوفته و بیخته حب سازد و در سایه نگاه دارد تا خشک شود شربتی از یک مثقال تا سه درم در وقت خواب فرو برد و

مقالت یکم تا نیمه باب نهم مقالت دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ رجب ۸۹۱ق؛ افتادگی: آغاز (حدود دوازده سطر) و انجام؛ ۶۱۴ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [نشریه: ۳ - ۳۰۱]

۱۷. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ شعبان ۸۹۵ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۴۲]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۶۹

از حرف «گ» تا «ی» سپس رساله سوم مفتاح الخزائن تا باب الفاء الاقراص، سپس حرف «خ» تا «ک»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۱۶۸گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۹)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۸۶]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۴۳

آغاز: و انواع مخلوقات و اصناف موجودات از حکمتی ربانی خالی نباشد؛ **انجام:** و بمبالغه بسایند و دیگر بار بشویند و استعمال کنند که مفید بود ان شاءالله تعالی و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المأب.

تا باب شانزدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ورق اول پاره شده است، صفحه ۶۴ که خارج از متن است با خطی جدید نوشته شده و دنباله آن افتاده است؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، مشکی، ۳۲۰گ، ۱۳ سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲ - ۴۸۴]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملا قرن ۱۰؛ صفحه اول نونویس؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، مقوایی، ۳۰۹گ، ۱۹ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵ - ۴۶۱]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۸۰

از آخر متن در باب پانزدهم فی الایارجات افتاده است، در انتهای قسمتی از فهرست از باب الکاف به بعد دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: وسط؛ مجدول، دارای پیشانی مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن نارنجی سیر، ۳۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۳/۱سم [ف: ۲ - ۱۵]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۲۱

آغاز: ففی کل شیء له آیة تدل علی انه واحد و درود فراوان و صلوات بی پایان حضرت خواجه را؛ **انجام:** و گفته شد دور خولی نوعی از سوسن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج، ۲۳۱گ، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۱]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۰۱/۲

از ملاخ تا ینمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج کبود ضربی ترنجی مقوایی نو، ۴۱ص (۹۶-۱۳۶)، ۲۹ سطر (۱۲×۱۸)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۵۴۶]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۵۸

آغاز: شروع نموده میخواست تا قول اصح و تجربه ارجح باز نماید؛ **انجام:** بچه مرده بیفتد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ اوراق اخیر قرن سیزدهم، جداول به طلا و تحریر و لاجورد؛ واقف: رضا نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ جلد: تیماج خرمایی، ۳۰۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۷]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۳۷/۱-۳۴/۱۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** در جراحتها استعمال کنند و زخمهای تازه والله اعلم قداتفق الفراغ من تحریر المجلد الاول من کتاب اختیارات البدیعی

جلدا؛ خط: نستعلیق، کا: احمدبن محمود، تا: ۳ ذیقعده ۹۲۷ق؛ جلد:تیماج مشکی،۲۳۹گ،۲۱سطر،اندازه:۱۶×۲۳سم[ف: ۱ - ۱۵۶]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۳۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه رجب ۹۲۸ق؛ برگ اول نونویس و قبل از کتاب در اختیارات نیز دیده می‌شود، مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۲۰سطر،اندازه:۱۸×۲۴سم[ف:۱۹ - ۳۸]

۲۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۵۳/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ علی حیدر-قم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۹۲۸ق؛ ۴۱۶ص (۶۴-۴۸۰) [عکسی ف: ۵ - ۹۷]

۲۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و استعمال نماید بغایت مفید بود و الله اعلم و احکم. تم الکتاب.

خط: نستعلیق، کا: علی بن عبدالله (بخش دوم)، تا: ربیع الاول ۹۳۰ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج عنابی لولایی، ۲۳ و ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴ - ۱۹۱۱]

۲۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۰

خط: نستعلیق، کا: معزالدین حسین رضوی مشهدی طبیب، تا: جمادی الثانی ۹۳۴ق، جا: شهر برصه (یا بوصه) از بلاد روم؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۴۸گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲ - ۹۱]

۳۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۱۱

خط: نستعلیق، کا: خواجه گی احمد، تا: ربیع الثانی ۹۳۵ق؛ عنوان شنگرف [نشریه: ۷ - ۹۹]

۳۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۰۰/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۷ شوال ۹۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۱۳×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۳۷۲]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۱۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این مقالت دوم است از کتاب اختیارات بدیعی؛ **انجام:** تا به بیهوشی بیرون آوردند.

گفتار دوم است از کتاب اختیارات بدیعی (ادویه مرکبه)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۹۴۱ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح با قلمهای طلا زر و لاجورد و شنگرف، جدول زر و مشکی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا، ۶۷۴ص، ۱۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۷۹۸]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۴

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۰

آغاز: در اول خوزی کوید کرم وتر بود در اول بلغم و سودا را پاک کند ... ابهل: جوز الابهل کویند و ثمرة العر عر کویند؛ **انجام:** «ینمه: که بشیرازی مثبل دارو خوانند و در جراحتها مستعمل کنند و [زخمهای] تازه، والسلام، و الله اعلم.

شامل مقاله نخست، در مفردات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ رجب ۹۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج سرمه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج و لچک مجدول، ۲۷۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۸ - ۷۲۵]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد از آن بیرون آوردند و لمن دعاه آمین

خط: نستعلیق، کا: موسی یارئیلاقی مشهور به سمرقندی، تا: رمضان و ذیقعده ۹۴۸ق، جا: مکه معظمه؛ جداول به طلا و تحریر و لاجورد، دارای یک سرلوح مذهب و کتیبه در آغاز مقاله اول و یک کتیبه مستطیلی ظریف با شرفه به لاجورد در ابتدای مقاله دوم، با فهرست اسامی فارسی ادویه مذکور در کتاب با معادل عربی آنها؛ کاغذ: نخودی، جلد: ساغری با ترنج و سرترنج و گوشه ضربی، ۴۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۹]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۷۴

آغاز: او قیمن یونانی باذروج است و گفته شود؛ **انجام:** دو درم فرفیون تازه بسانید چون غبار

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد بن محمود اللاری ملقب به پذری، تا: شنبه ۷ ربیع الاول ۹۴۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جداول اوراق به طلا و تحریر و لاجورد؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۵۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۹ - ۱۰]

۳۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد از آن داروها سوده بدان افشاند ... تمام شد جلد آخر مجلدات کتاب موسوم باختیارات البدیعی تمت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۵۰ق؛ دارای یادداشتی به خط شکسته با این عبارت: «این دو کلمه بتاریخ ۲۹ شهر شوال ۱۰۳۱ ثبت شد حرره العبد نصیرا»؛ تملک: «من المتملکات العبد الفقیر الحقیر نصیرالدین محمد ...»، «من المتملکات العبد الحقیر المقصر محمد سمیع غفر ذنوبه»؛ مهر: «عبده نصیرالدین محمد الحسینی» از مالک اول، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد سمیع سنه ۱۱۷۹» از مالک دوم؛ جلد: چرمی، ۴۳۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۳۷]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** پوشیده نماند، این مرکبات بر سی وسه باب نهاده شد بعدد کلمه طبیبی اشارت به آنک درین فن این کتاب اصحاب این علم را طبیعی است شافی و دارالشفائی وافی مشحون.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ ربیع الاول ۹۵۱ق (بخش نخست) و ۲۸ رجب ۹۵۳ق (بخش دوم)؛ بر روی برگ آغاز تاریخ «سوم شعبان سال ۱۱۲۴ عرض دیده شد»، دارای علامت «وقف»، در انجام چند برگ در خاصیت چوب چینی با خط نستعلیق غیر از متن اصلی کتاب نوشته شده؛ مهر: «محمد علی بن محمد» (بیضی)؛ کاغذ: سمرقندی، آهار مهره، جلد: مشمعی مشکی با مقوا؛ عطف: تیماج مشکی؛ ۵۰۸گ، ۲۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۲۹ - ۵۱۶]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۲۶

خط: نستعلیق خوش، کا: سلطان محمد نیشابوری، تا: ربیع الثانی ۹۶۱ق، جا: هرات؛، دارای یک سرلوح مذهب، مجدول به طلا؛ تملک: میرزا محمد طبیب؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: رویه میشن ضربی ترنج‌دار پشت معرق، ۴۷۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸/۱۵×۲۶/۶سم [ف: ۲ - ۱۵]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرهمی که جهت سوختن بغایت نیکو است. و هر اعضا که سوخته باشد نافع بود: صنعت آن بستاند اسفیداج اسربی ... و بمبالغه بساید و دیگر بار بشوید و استعمال کند.

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۶ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۳۳گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۷۱۵]

۴۱. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۶۸/۱

در این نسخه بحث مرکبات و سپس بخشی از دیباچه کتاب نقل شده است؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن حسین انصاری، تا: ۹۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ (۶ر-۸۶پ)، ۱۴سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: ۷۰]

۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۷۹

از آغاز تا باب شانزدهم بخش دوم؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد یعقوب قراچه‌داغی، تا: ۲۵ رجب ۹۸۳ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۲۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۷۵]

۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** در بیهوشی بی آزاری و مشقتی بیرون می‌آورند و الله اعلی بالصواب هذا آخر الکلام و الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا و نبینا و شفیع جمیع ذنوبنا و مولانا و مقتدانا و هادینا و هادی الخلایق اجمعین محمد خاتم النبیین و امام المتقین و رسول رب العالمین و علی آله و اصحابه و ازواجه الطیبین الطاهرین اجمعین.

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن مقصود بیک تلختائی (مقاله اول) و محمد بن دوست محمد سمرقندی (مقاله دوم)، تا: ۹۸۳ق، جا: مدینه؛ دارای فهرست الفبایی گیاهان و داروها در اول کتاب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج ماشی مقوایی، ۱۷۰گ، ۳۲ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف:۲-۵۴۴]

۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الباقی بن محمد، تا: جمعه جمادی الاول ۹۸۵ق؛ مصحح، محشی؛کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج زرشکی عطف تیماج قهوه‌ای تیره، ۱۷۱گ، ۲۲ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲۸ - ۲۴۲]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۴۰

خط: نستعلیق، کا: خواجه کلان کاتب الارزنه، تا: اواسط صفر ۹۸۶ق، به‌فرموده وزارت پناه خواجه حیدر علی؛ تملک: محمد حسین بن یحیی طباطبائی اردستانی به‌تاریخ رجب ۱۰۶۴ با مهر بیضوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۰]

۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۳۲

آغاز: برف و طبیعت آن سرد و خشک بود؛ **انجام:** و خشونت سینه بغایت نافع بود.

خط: نسخ، کا: احمد طبیب، تا: ربیع الاول ۹۸۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی موسس؛کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی عطف تیماج عنابی، ۵۳گ، ۲۵ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۴۴۴]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۱ق؛ مصحح، مصحح در حاشیه صفحه اول نوشته «بنظر رسید ۱۱۳۲»؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج، ۶۴۶ص، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۱۴۷]

۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۹۹۲ق؛ با سرلوحه کوچک، مجدول به لاجورد؛ مهر: محمد قطب شاه، مورخ ۱۰۱۱؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن آلبالویی مغزی مشکی، ۳۶۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۵]

۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** نباتیست که به شیرازی منبل دارو خوانند و در جراحتها مستعمل کنند و زخمهای تازه را نیکو گرداند

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر، تا: جمادی الثانی۹۹۴ق؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۴۶۹گ، ۱۲ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۶۲]

۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۰۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ رجب ۹۹۴ق؛ جدول شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ترنجی زرکوب گرد و عطف تریاکی، ۲۳۰گ، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۹)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۷ - ۱۳۰]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و زخمهای تازه را نیز نیکو بود چون بر آن افشانند و الله اعلم تم قسم الاول فی صباح یوم الجمعه خامس شوال سنه ۹۹۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ با فهرست مفردات ادویه، در حواشی بعضی اوراق توضیحاتی داده شده؛ کاغذ: سمرقندی نباتی رنگ، جلد: تیماج مقوایی ضربی قهوه‌ای تیره، ۷۳۰ص، ۲۰سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۲۸۷]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۸۷/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۶ق؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج، ۷۲۶ص (۵-۷۳۰)، ۲۰ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۴۹۱]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ ۲۲ ورق ابتدای نسخه نونویس با عناوین با خودکار قرمز؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی ترنجدار، ۲۵۱گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۱]

۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۶۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ تملک: ۱۳۵۰ و ۱۳۵۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی درون قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۷)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۴۰۶۹]

۵۵. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۱۰۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ به دو خط، مصحح؛ تملک: سید حسین بن عبدالغفور موسوی عریضی به تاریخ ۱۱۵۴، محمد حسینی به تاریخ ۱۲۴۲؛ جلد: دو رو تیماج مشکی ضربی، ۲۰۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: - ۸۴]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای فهرست الفبایی؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی جدید، ۲۹۸گ، ۲۳ سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۸۳]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۸۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ برگ آخر نسخه نونویس است، کنار چهار برگ وصالی شده و پس از آخرین برگ اصلی نسخه اندکی افتاده و دو برگ تازه‌نویس مرتبط به (قسمت اصلی) اوراق پیش از خود نیست؛ کاغذ: ترکی ضخیم، جلد: تیماج مشکی، ۴۰۶ص، ۲۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۱۹ - ۱۷۴]

۵۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۷۴/۲

آغاز: بر ارباب فطنت و اصحاب حکمت مخفی نماند که این رساله‌ای است منتخب از اختیارات بدیعه در اسامی ادویه و خاصیت آن؛ **انجام:** سیر را در روغن پخته بخورد و بواسیر را ببرد و درد

به نام «منتخب از اختیارات بدیعی» و گزیده‌ای است از آن و تنها نام داروها و خاصیت آنها را دارد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷۹ص (۶۸-۱۴۶)، ۱۶-۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰سم [نشریه: ۳ - ۳۴۹]

۵۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۰۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۹۹]

۶۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۱۱

در دو مقاله است و ساخته ۷۷۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: روغنی، قطع: رحلی [نشریه: ۳ - ۳۸۸]

۶۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: گالینگور، قطع: وزیری [نشریه: ۳ - ۳]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۷۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی به ترکی، در برخی از این حواشی داروهایی که در متن نیست یاد شده چنان‌که در حرف «یاء» واژه دارویی یسمونا (که در متن نیست) در حاشه یاد و اوصاف و خواص آن به‌ترکی بیان شده، سه برگ آخر تازه است؛ کاغذ: ترکی ضخیم، جلد: تیماجی مشکی، ۴۰۶ص، ۲۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۸۳]

۶۳. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۹

آغاز: و در بزور امتلا و سمن و در فواکه که اکتسار ورزانت بیشتر

بود بهتر و نیکوتر بود و گرفتن ادویه نبانی در هوای صافی اولیتر بود که در هواء متعفن یا نزدیک بهواء تروبری؛ **انجام:** لیکن بعد از شصت سال همه مرضها که بدان بافع است همان عمل بکند اما دفع سموم ولدوع و نهوش نکند و آن بقوت معاجین برگ بود؟
هر دو مقاله؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (دو صفحه و نیم)، وسط (مابین صفحات ۴۹۲ و ۴۹۳ تقریبا چهار باب و مابین صفحات ۴۹۴ و ۴۹۵ دو باب و مابین صفحات ۵۰۰ و ۵۰۱ یک باب)، انجام (حدود سه باب)؛ هفت صفحه در آغاز کتاب مطالب متفرقه است؛ ۵۰۵ص، ۱۴-۲۴ سطر (۱۱/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [نشریه: ۳ - ۳۰۱]

۶۴. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۵

آغاز: برابر **انجام:** باب الها ... و اگر هدهد کشته همچنان درست بر در خانه بیاویزند هر که در آن خانه بود از چشم ایمن بود
مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام (تقریبا چهار صفحه از باب الها و تمام باب الیا) صفحات ۲۰۸-۲۱۶ مربوط به کتاب نیست، صفحات اول و دوم در جدول طلا؛ ۴۶۱ص، ۲۰-۲۷سطر (۶/۵×۸)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [نشریه: ۳ - ۳۰۱]

۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۶۴/۱

فقط جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه ضربی مغزی قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۵/۴سم [ف: ۸ - ۱۵۰]

۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۹-۱/۱۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ برگ اول و آخر نونویس، در برگ اول نوشته‌ای به تاریخ۱۲۸۳وجود دارد؛جلد:تیماج زیتونی ضربی ترنج با سرترنج با نقش گل و بلبل لچکی مجدول گرهی، ۱۳۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱-۱۵۵]

۶۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۶۴

آغاز: بسمله اما بعد بدانکه این مقاله از اختیارات بدیعی که ذکر خواهیم کرد؛ **انجام:** و در جراحات استعمال کنند و زخمهای تازه بسیار مفید بود والله اعلم بالصواب.
مقاله دوم، شامل ۱۳ باب، باب اول در مفرحات و باب سیزدهم در تریاقات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «یا امیرالمؤمنین» (بیضی)، حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، ۱۲ سطر (۱۱/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۴۵۸]

۶۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۴۳

آغاز: برابر **انجام:** میحتج نوعی ریاحین گل خوش نظرگویند سرد وخشک دم وگویند تر است قابض منع خون طبع به بندد وجراحت باصلاح آورد
از ابتدا تا عنوان «میحتج»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول، ۱۵۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۸۱]

۶۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۷۷

بخش نخست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی درون قهوه‌ای، ۲۹۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۷۵]

۷۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۷۸

هر دو بخش؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول به شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد مقوایی ضربی، ۳۳۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۷۵]

۷۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۰

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ کاغذ: بغدادی، [نشریه: ۱۱ - ۸۸۲]

۷۲. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۸×۲۵سم [نشریه: ۷ - ۷۲۲]

۷۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر بالای وی صوف پاک بیاویزند و بخار که متصاعد می‌شود.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: وسط و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۱۳۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۲/۹سم [ف: ۵ - ۷۴۸]

۷۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، روی برگ اول چند نسخه پزشکی و یک رباعی شعر ترکی به خط شاه بیگم و در برگ پایانی نیز نسخه ای دیگر دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۴۲۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف:۲-۳۶۴]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۵۹/۱

همان است که در خاتمه اختیارات بدیعی آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، روی برگ اول یک دعا و یک یادداشت پراکنده و پس از آن یک نسخه پزشکی آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۴گ (۱پ-۲۴پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۶۶]

۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** نیمه نباتیست که آن را به شیرازی میل دارو خوانند و در جراحتها کنند و زخمهای تازه؛ تمت المفردات
فقط مشتمل بر بخش اول مفردات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سلطان محمد بن ابوالمعالی حسنی استرآبادی، تا: قرن ۱۱؛ با مصحح، محشی، در انجام دارای علامت بلاغ می‌باشد، با عبارت: «تمت المقابلة من الاسامی الاجزا من الشنجرف و المداد فی تاریخ ۶ شهر ذی القعدة سنة ۱۰۲۳ الی ید الفقیر الواثق بعون الملک الوالی سلطان محمد بن ابوالمعالی الحسنی الاستر آبادی غفر الله له و لوالدیه و لاخوان لامؤمنین آمین»، برگ دوم نونویس است؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم[ف:۲۸-۳۸]

۷۷. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکتاب الموسوم باختیارات بدیعی و صلی الله علی خیر خلقه و مظهر لطفه محمد و اله تحریرا فی سلخ

ماه مبارک شعبان المبارک سنه تسع الف کاتب العبد الفقیر الحقیر درویش محمد بن ملامحمود شروانی ساکن الوطن پنجا؟
هر دو مقاله؛ کا: درویش بن محمد بن ملا محمود شروانی پنجابی، تا: پایان شعبان ۱۰۰۹ق؛ مابین صفحات ۱۶۸-۲۳۲ مقداری از اوراق جابجا صحافی شده و تعدادی هم افتاده است؛ ۶۲۲ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [نشریه: ۳ - ۳۰۱]

۷۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۷

آغاز: شیرازی آن را سرخ کتل خوانند و بهترین آن رسیده بود و طبیعت وی سرد و خشک بود و گویند تر مولد بلغم بود
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اصل نسخه از قرن دهم است و دو برگ پایانی در تاریخ فوق کتابت شده است، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، لته رو پارچه‌ای گل‌دار، ۱۰۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۲۶سم [ف: ۲ - ۵۵۴]

۷۹. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۸۴/۱

آغاز: المجلد الثانی من اختیارات البدیعی فی المرکبات؛ **انجام:** و در جراحتها مستعمل کنند و زخمهای تازه و الله علم بالصواب
مقاله ۲ و ۱؛ خط: نستعلیق، کا: ملا مؤمن بن غلامعلی رفسنجانی، تا: سه‌شنبه ۲۴ ربیع الاول۱۰۱۵ق، جا: شیراز؛ مقاله دوم مقدم بر مقاله اول صحافی شده است، متن اصلی کتاب در صفحه ۵۳۳ پایان می‌باشد و از آن به بعد تا پایان کتاب به خطوط مختلف تحریر، کتاب را تکمیل کرده‌اند، بین مقاله اول و دوم یعنی ازصفحه (۱۱۰-۱۷۳) رساله‌ای در دانش فصد کردن صحافی شده است؛ ۸۱۶ص (۱-۱۰۹ مقاله ۲ و ۱۷۳-۸۷۹ مقاله ۱)، ۱۵ سطر (۹×۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۳ - ۳۵۸]

۸۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۴۳

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۵ ذیقعده ۱۰۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور، قطع: وزیری [نشریه: ۳ - ۳]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۱۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بغایت نافع است و الله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن شاه محمد استرابادی، تا: سه‌شنبه ۱۲ ذیحجه ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۳۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۱۱]

۸۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۲۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** که سودمند بود به غایت و مجرب است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۶۰۵ص (۲-۶۰۶)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۶]

۸۳. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲

آغاز و انجام: برابر
مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۴ق؛ ۶۶۲ص، ۲۱-۲۲ سطر (۹/۵×۱۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [نشریه: ۳ - ۳۰۰]

۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ص موم اسفیداج از هر یک دو درم روغن گل چهار درم موم بروغن ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، روی برگ اول نوشته‌های مختلف و تملک بی‌نامی به تاریخ پنج‌شنبه ۲۲ ربیع الاول ۱۰۳۶ دیده می‌شود؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز، ۳۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۱۵]

۸۵. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** حب غاریفون مستعمل افتیمون و صبر از هر یک شش درم. غاریفون چهار درم. سقمونیا یکدرم. انیسون
هر دو مقاله است با فهرست در پایان آن؛ کا: جمال بن محمد بهرام نیریزی، تا: یک‌شنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۰۲۸ق؛ افتادگی: انجام (قسمتی از باب نهم را دارد و بقیه را تا پایان کتاب فاقد است)؛ ۵۷۴ص، ۲۴-۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [نشریه: ۳-۳۰۱]

۸۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۱۳

خط: نستعلیق، کا: خلیفه، تا: ۱۸ صفر ۱۰۳۰ق؛ افتادگی: آغاز (پیش از «اشق» پانزده باب مرکبات را دارد)؛ جدول لاجورد و شنگرف [نشریه: ۷ - ۹۹]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۲۹

آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: ۱۰۳۱ق؛ دارای فهرست ادویه در جداول اول کتاب، محشی؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج ماشی مقوایی، ۵۰۴گ، ۲۱ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۴۹]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۹۶

آغاز: در وی اندکی خکی بود و معده را بد بود و شکم را ... و مقطع بود بلغم؛ **انجام:** است و بلغت اهل اندلس ... است و گفته شده ... که بپارسی ... خوانند و در جراحتها و زخمهای تازه استعمال کنند ... سنه ۱۰۳۲ق
خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۰۳۲ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۴سم [رایانه]

۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و خلط وی بدبود و ثقیل و حسن بود خاصه چون بخورند و به پارسی کرو خوانند. ینسبون و گفته شد در ثابیق به لغت اهل اندلس انفحه است و گفته شد در الف حشیست که به شیرازی سنبل دارد خوانند و در جراحتها و زخمها پاره استعمال کنند
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ شوال ۱۰۳۴ق؛ فایده‌ای از برگ اول کتاب درباره مسائل طبی؛ جلد: تیماج زرشکی روغنی با ترنج و سرترنج ضربی وگل و بوته، مجدول، ۲۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۸۱]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ شعبان ۱۰۳۴ق؛ با فهرست الفبایی؛ مهر: «العبد المذنب ابوالقاسم» (چهارگوش)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۵۸گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه:

۱۸×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۱۱۴]

۹۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** شیرازی سنبل دارو خوانند و در جراحتها مستعمل کنند و زخمها ماژه و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ با فهرست الفبایی؛ مهر تملک: یوسف بن حاج محمد صالح؛ جلد: تیماج ضربی مکی مجدول گرهی با ترنج و سر ترنج، ۳۳۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۳۲]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون تر بود بخورند و به شیرازی کور خوانند نیمه ... استعمال کنند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۳۹ق؛ دارای یک سرلوح منقش خام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرشکی ضربی، ۲۵۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۹ - ۱۱]

۹۳. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۴

آغاز: برابر

مقالت اول؛ کا: محمد مقیم بن حبیب الله، تا: شنبه ۲ جمادی الثانی ۱۰۴۵ق؛ صفحه اول نونویس؛ ۴۹۸ص، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۲)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [نشریه: ۳ - ۳۰۱]

۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۱-۳/۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چند مرتبه به آب شیرین بشویند وبعد از آن داروهای سوده بر آن افشانند و بمبالغه بسیار بسیار بسایند و استعمال کنند. ولله اعلم بالصواب والخطا.

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۴۶ق؛ تملک: عبداللطیف بن علی اکبر حسینی کوهکمری خوئی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۹۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۰۷/۱

آغاز: اگر پیه وی بگذارند و بر اعضا مالند ... صنوبر خوک خوانند و آن باد روح است؛ **انجام:** شیرازی سنبل داروه خوانند و در جراحتها مستعمل کنند و زخمها ماژه و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۳]

۹۶. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۵۵ق [نشریه: ۷ - ۵۳۱]

۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۶/۱

خط: نستعلیق، کا: امیر قاسم بن امیر اشرف حسینی، تا: ۱۵ رجب ۱۰۵۷ق؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز، ۲۵۵گ (۱پ-۲۵۵پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴- ۱۲]

۹۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۸۲

بخش نخست است و تنها دو برگ از بخش دوم را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۱ ذیقعده ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۸۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳ - ۷۶]

۹۹. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۳۶/۲

آغاز: بسمله، اما بعد حمدالله سبحانه و تعالی؛ **انجام:** تمت الکتاب ... فی سلخ شهر رجب المرجب سنه ثمانیه و ستین و الف (۱۰۶۸) من هجر النبویه. .. تراب قدوم کانبان میر محمد باقر بن محمد میرک نایندری غفر ذنوبه.

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد میرک فایندری، تا: رجب ۱۰۶۸ق؛ کتاب متعلق به کتابخانه استاد نفیسی بوده و مهر کتابخانه ایشان را دارد؛ ۲۴۹ص (۲۸۱-۵۲۹)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۲۹]

۱۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۷۵-۵۸/۲۵

آغاز: السنة العصافیر لسان العصافیر خوانند و گفته شود ... فارسی کادو سگ گویند و صفت آن هم؛ **انجام:** نیمه نباتیست که به شیرازی سنبل خوانند و درجه اشتها استعمال کنند. تمت الکتاب مقاله اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد زمان بن عنایت طبیب جبلی، تا: ۴ ذیقعده ۱۰۷۱ق؛ افتادگی: چند برگ از اول حرف الف؛ ۳۴۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۵۷]

۱۰۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۱۵

آغاز: مجرب و با سرکه جهت خنازیر و اورام صلبه؛ **انجام:** شیاف زهیر سادج هندی و اسفیدج و مرمکی و زعفران و شیاف

خط: نستعلیق، کا: عباس بن رحمة الله، تا: ذیقعده ۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «یا حسن التجاوز تجاوز عنی»؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۸۲گ،۱۶سطر(۷/۵×۱۲)،اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴-۱۱۷۱]

۱۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ رجب ۱۰۷۲ق؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۲۵۵گ، ۲۱ سطر کامل (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۹]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۷ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** نیمه نباتیست که بشیرازی آنرا منبل دارو خوانند و بر جراحتها مستعمل کنند و زخمهاء تازه و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

خط: نسخ، کا: رضی الدین علی، تا: شوال ۱۰۷۲ق؛ بر پشت برگ آغاز یادداشت های پراکنده ای است از جمله یک دستور پزشکی و نیز دستوری به نقل از شیخ علوان حموی؛ تملک: ابوالقاسم خوبی در نجف اشرف؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرشکی با ترنج و نیم‌ترنج و عطف دامن، ۳۶۷گ، ۱۹سطر [ف: ۲۴/۲ - ۱۳۴]

۱۰۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۰

خط: نستعلیق، کا: قطب الدین حسین بن محمد محسن قوژدی جنابدی، تا: شنبه سلخ رمضان ۱۰۷۴ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ مهر: حاج سید سعید؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ:

اصفهانی، جلد: تیماج لایه‌ای قهوه‌ای، ۲۰۰گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۹۳]

۱۰۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳/۱

مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ شوال۱۰۷۵ق، جا: اورنگ آباد؛ در حاشیه کتاب اول تشخیص سوم از کتاب «تحفة المؤمنین» نگاشته شده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۶]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱- ۸۸۲]

۱۰۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۶۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۰۷۶ق؛ دارای فهرست الفبایی داروها، در حاشیه نسخه‌های بسیاری پزشکی نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۴۳]

۱۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۶۳-۸/۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ینمه نباتیست که به شیرازی منبل دارو خوانند و درجراحتها مستعمل کنند وزخمها که تازه بود والله اعلم بالصواب

از اول تاآخر؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی بیک مشهور به کشمش بیک، تا: سه‌شنبه غره ذیقعده ۱۰۷۷، جا: قبرای مولانا ابراهیما؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در جراحتها مستعمل کنند و در زخمهای تازه.

مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۰۷۷ق؛ مصدر است به رساله حسن و عشق فضولی بغدادی در هشت ورق، آغاز رساله: «بسمله حمد بیحد احدی را سزاست که ریاض بدن را بآب روان پرورده»، انجام رساله: «و معشوقی و عاشقی از آن خلوت برو ماند»؛ کاغذ: شکری آهاری، جلد: تیماج خرمایی ضربی، ۲۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱۹ - ۱۰]

۱۰۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۲۶/۲

آغاز: بسمله، بدانکه این مقاله دوم از اختیارات بدیعی که ذکر خواهیم کرد که در مرکبات

خط: نستعلیق، کا: کمال الدین حسین طبیب مازندرانی، تا: ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۶۶ص (۳۴۳-۲۷۸)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۸۱۱]

۱۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۸۷/۲

آغاز: بسمله، این رساله دوم است که از کتاب اختیارات بدیعی که ذکر خواهیم کرد در مرکبات مستعمل و الله الموفق و المعین؛ **انجام:** در سایه خشک کننده شربتی دو درم نافع بود تا دو درم و نیم.

رساله دوم، تا «الباب التاسع: فی الحبوبات»؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بدیع بن محمد علی هاشمی سمنانی، تا: ۱۲ ذیحجه ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: انجام؛ برخی از اوراق نونویس، محشی؛ تاریخ وقف: ۱۳۷۱ش؛ کاغذ: نخودی و فستقی آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۲۴گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۷۲۴]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت کتابت المجلد الثانی من کتاب الموسوم باختیارات البدیعی بفرخی و فیروزی جهت سرکار ... قاضی سلطان متولی سرکار فیض آثار سمت تحریر یافت کتبه العبد المذنب محمود دشت بیاضی تحریرا فی شهر محرم الحرام سنة ۱۰۸۰ ثمان و الف من الهجرة النبویة صلی الله علیه و آله و سلم.

خط: نستعلیق، کا: محمود دشت بیاضی، تا: محرم۱۰۸۰ق؛ تملک: محمد تقی بن محمد باقر بن سیدحسن حسینی خلیفه در ۲۳ ذیقعده ۱۱۰۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱۳ - ۹۳]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انزروت و دم الاخوین و زفت هر یک دو درم بسرشند.

شامل دو جلد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: اسماعیل بن اصیل بن محمد گیلانی، تا: ۱۰۸۲ق؛ بین دو جلد دو صفحه حساب صندوق جعفر قلی بیک به سیاق نوشته شده است؛ کاغذ: اصفهانی سفید، جلد: تیماج زنگاری با ترنج، ۷۴۲ص، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۷ - ۵۶]

۱۱۳. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

هر دو بخش؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن اصیل بن محمد کوچصفهانی گیلانی، تا: رمضان ۱۰۸۲ق (بخش یکم) و ۱۷ محرم ۱۰۹۷ق (بخش دوم)؛ جلد: تیماج تریاکی مقوایی، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۵۰]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** دیگر بار بشوید استعمال بمحمد و آله الطاهرین

خط: نستعلیق، کا: حسین علی بن علی قلی، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۰۸۴ق؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۱]

۱۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۸۴ق؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج قرمز ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۲۵۴گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۴/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۸]

۱۱۶. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۴۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن شیرداد مازندرانی، تا: یک‌شنبه ۱۵ ذیحجه ۱۰۸۵ق؛ جلد: تیماج سبز تیره مقوایی، قطع: وزیری [نشریه: ۳ - ۳]

۱۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۸۹-۲۴/۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب الیاء یاسمون و یاسمین است و سخلات نیز گویند ... و گفته شد در باب الف نیمه بناتی است که به شیرازی آنرا سنبل دارد خوانند و در جراحتها و زخمهای تازه استعمال کنند و الله اعلم بالصواب تمام شد قسم اول از کتاب مفتاح الخزائن و ابواب ادویه مفرده بعون الله و حسن توفیقه.

مقاله اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ رجب ۱۰۸۶ق؛ در پایان نسخه نام کتاب «مفتاح الخزاین» که رساله دیگری از مؤلف است نوشته شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج،۲۴۹گ، ۲۰سطر،اندازه:۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۱۱۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۷

آغاز: برابر **انجام:** قد وقع الفراغ من تسوید هذا الکتاب (چند کلمه تراشیده شده است) فی یوم الاثنین بیستم شهر محرم الحرام سنه تسع و ثمانین بعد الف من الهجرة النبویه کتبه الحقیر المحتاج المذنب ابن منصور یونس الحسینی

هر دو مقاله با فهرست؛ خط: نستعلیق، کا: یونس بن منصور حسینی، تا: ۲۰ محرم ۱۰۸۹ق؛ ۷۶۴ص، ۱۸ سطر (۸/۵×۹)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [نشریه: ۳ - ۳۰۱]

۱۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵/۱ سرود

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز [نشریه: ۱۳ - ۴۱۳]

۱۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۱۷

آغاز: برابر

مقاله اول؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی شعبانعلی عطار، تا: پنج‌شنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۰۹۵ق؛ برگ اول نونویس و چهار برگ در پایان نسخه دارای دستورهای داروسازی می‌باشد؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۹۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۳۶۶]

۱۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۳۶

آغاز: بود و قوه بدن ... چون کلیات معلوم شد روی بمفردات آوریم باب الالف الخ؛ **انجام:** اهل اندلس ان فجر را گویند یعنی میبرد در الف گفته شد

مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ورق آخر نونویس به خط الله قلی و مورخ ۱۰۹۵؛ واقف: تاج ماه بیگم، تاریخ وقف: شعبان ۱۲۶۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۹ - ۹]

۱۲۲. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یک رطل روغن و موم با یکدیگر بیامیزد و لعابها بآن جمع کنند و بر آتش نهند و نرم نرم بجوشانند تا منعقد شود و الله اعلم

خط: نستعلیق، کا: محمد الحسینی، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۰۹۷ق؛ با مهر بیضوی کاتب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: - ۵]

۱۲۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی[نشریه:۱۱-۸۸۲]

۱۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۹۳

بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ اهدایی دکتر امیر عباس جلالی به‌وسیله همسرشان منیژه تقی زاده [رایانه]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۱۲

آغاز: شیخ الرئیس گوید مفسد لحم بود و اگر حل کنند به عسل و لعق کنند سده جگر بگشاید و سنگ آن بریزاند؛ **انجام:** باب السین سادج صاحب منهاج گوید هندی و رومی بود و هندی را ما مهستان خوانند و ما لایرون و ما لاثرون نیز گویند و آن ورقی است مانند ورق گردکان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، از برگ ۱ر-۳۷پ یادداشت‌هایی پزشکی به نقل از قرابادین شفائی و فوائد و نسخه‌های پزشکی پراکنده و از برگ ۱۰۶پ-۱۱۶ر اشعاری فارسی از جواد قانع و با تخلص محجوب ظاهراً و با عنوان «خوان نفایس» در شکار رفتن مامون و قضایای او با امام رضا تا شهادت آن حضرت، و از گ ۱۳۸پ-۱۳۹ر نیز اشعاری از همو با عنوان «سر دفتر محکمات قرآن» در سوالات شخصی از امام صادق در تفسیر برخی از آیات و در برگ پایانی نیز اشعاری از همو با عنوان «آیینه دلگشای اعجاز» و در برگ ۱۴۱پ-۱۵۵ر مطالب پراکنده‌ای به نقل از «عین الحیات» مجلسی آمده است؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای شکلاتی ضربی ترنج‌دار، ۱۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۴۰]

۱۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۳۹

آغاز: ابریشم فارسی است و عربی او حریر است و به هندی ریسم ... نرم ترین اوست طبع او معتدل است و گویند ... در اولی مفرح و مقوی قلب بود؛ **انجام:** یبق انفخه است به لغت اهل اندلس و گفته شد

مقاله اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار مجدول، ۴۷۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۰ - ۳۵۵]

۱۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** با هم بگذارند و در هارون چند نوبت بآب شیرین بشویند و بعد ازآن داروهای سوده بر آن افشانند و با مبالغه بسایند و استعمال کنند که مفید بود انشاء الله تعالی و الله أعلم بالصواب ... تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، دارای ۳ سرلوح طلایی، مجدول به طلا و مشکی؛ مهر: «سید محمد الحسینی ۱۲۲۶» (بیضی)، «العبد محمد هاشم الحسینی ۱۱۸۳» (مربع)، «شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی » (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول؛ ۴۴۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۶×۱۳/۵سم [ف: ۳۲ - ۸۴۵]

۱۲۸. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۸۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به زر و

مشکی و لاجورد؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۳۰۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: - ۴۶]

۱۲۹. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: محمد بن فضل الله توسرکانی به تاریخ جمادی الأول ۱۲۶۶ با مهر؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۴۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۱۱۴]

۱۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۱۳/۱-۲۱/۳۳-۲۱/۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** نیمه نباتی است که به شیرازی سنبل دارو خوانند و درجراحتها استعمال کنند وزخمها را نافع بود تمت الکتاب بعون الله

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ ضربی با ترنج با سر عطف گالینگور قهوه‌ای لولادار، ۲۹۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۱۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۸۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۲۲۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۵/۶سم [ف: ۲ - ۱۵]

۱۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۵۹

آغاز: لیکن غلیظ بود و مضر بود ... باب التاء تانبول تامول نیز گویند و آن ورقی است ماند ورق نارنج؛ **انجام:** که بلغت اهل شام نوعی از یابونه است و قولی دیگر آورده که

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: آل عصفور، تاریخ وقف: آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۲۳۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۸/۸سم [ف: ۱۹ - ۱۲]

۱۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** اندک اندک بآتش میجوشانند تا همه منعقد شود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مشمع با عطف و گوشه چرمی، ۴۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۸]

۱۳۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۲ ـ ب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک ۱۲۷۵ دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای عطف سرخ، ۲۳۲ص، ۲۲ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۹]

۱۳۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲

انجام: ووی نافع بود جهت سیلان حیض مفرد خوردن و به خود بر گرفتن و مفص و اسهال را نافع بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ در حاشیه چند برگ آغازین رساله آتشک (آبله) عمادالدین محمود طبیب شیرازی آمده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۴۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱ - ۷۴]

۱۳۶. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۴۳/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه ... اما بعد بدانکه این مقالت دوم است از کتاب اختیارات بدیعی؛ **انجام:** تمت هذه النسخة الشریفه من الاول الی الاخر علی ید العبد المذنب القاصر ابن خواجه محمد ربیع الناصر العامولی محمد باقر الهم اغفرلی و لوالدی و لجمیع المومنین و المومنات بحق و آله الاطهار.

مقاله دوم؛ خط: تحریری، کا: مولی محمد باقر بن خواجه محمد ربیع، تا: قرن ۱۲؛ ۱۷۲ص (۶۹-۲۴۰)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [نشریه: ۳ - ۳۳۵]

۱۳۷. اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۷۵]

۱۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۰۹

از باب الصاد آغاز تا «ینمه نباتیست که به شیرازی نیل»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲۳۷گ، ۱۲ سطر (۱۱×۱۷)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۶]

۱۳۹. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ع۶۱ و ع۶۲

نسخه اصل: موزه بریتانیا add. 16748؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۱۲۳ق [فهرستواره مینوی: ۱۶۱]

۱۴۰. تهران؛ موزه مردم شناسی؛ شماره نسخه:۴۰۳

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد صادق طبیب شیرازی، تا: پنج‌شنبه ۸ ربیع الاول۱۱۲۷ق؛ مهر: «شمس الحکماء - ۱۳۲۳»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی سوخت ترنج‌دار، ۴۹۹ص، ابعاد متن: ۱۰×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۴سم [نشریه: ۳ - ۱۳۲]

۱۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۵۹

بی‌کا، تا: ۱۱۲۸ق؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۱۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۷۸/۴

آغاز: بسمله و به نستعین، اما بعد بدانکه این مقاله سیم است از کشکول حکیم مؤمن که ذکر خواهیم کرد و در مفرحات مستعمل والله الموفق و المعین؛ **انجام:** بمبالغه بساید و دیگر بار بشوید و استعمال کند نافع باد کتاب اختیارات بدیعی مقاله الاولی معرفة الادویه فی المرکبات صورت اختتام یافت.

مباحث این کتاب از مقاله دوم «اختیارات بدیعی» جمع‌آوری شده، شامل پانزده باب: (تا باب ۱۳ مطابق اختیارات بدیعی)، باب ۱۴. سنونات، باب ۱۵ مراهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز با ترنج و نیم‌ترنج و لچکی ضربی مقوایی، ۵۵ص (۵۷۴-۶۲۸)، ۱۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۵۳۲]

۱۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** پندارد خود را که در آب است و الله اعلم بالصواب. تم

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۱۴۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج

ضربی، ۲۰ سطر (۹×۱۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [رایانه]

۱۴۴. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۳

آغاز: بسمله، چنین گوید مؤلف کتاب که چون در این دیار زبان عجم متداول است و در این کتاب ادویه و غیره به لغت عرب نوشته شده بود این فهرست نهاد تا نام چیزها به پارسی و عربی نوشته باشد؛ **انجام:** تمت الملجد الاولی عن کتاب الموسوم باختیارات وقت سپهر؟ من یوم سه‌شنبه شهر رمضان المبارک در سنه یک هزار و یکصد و هفتاد و چهار هجری فی بلدة یزد حماها الله تعالی عن الافات و البلیات علی یداقل عبادالله الغنی مشتاق محمد بن محمد جعفر غفرالله ذنوبه و ستر عیوبه بحرمت محمد و آله و اصحابه اجمعین و سلم تسلیما کثیرا کثیرا و استنسخت من نسخه بخط ابن المصنف حسین بن علی بن حسین الانصاری العطار احسن الله حاله فی الدارین

مقاله اول؛ کا: مشتاق محمد بن جعفر، تا: سه بهر روز سه‌شنبه رمضان ۱۱۷۴ق، جا: یزد؛ از روی نسخه نوشته پسر مؤلف حسین انصاری، فهرست کتاب مورخ ۱۲ رمضان ۱۱۷۴ در بندر سوت؛ ۴۹۳ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۲۹سم [نشریه: ۳ - ۳۰۰]

۱۴۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۰۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۱ق؛ دارای حواشی با نشان «۱۲»، ش۱۹۳ از کتاب‌های مرحوم ابراهیم دهگان؛ کاغذ: لاجوردی، جلد: مقوا با رویه کاغذ لاجوردی، ۳۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۱۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۹۶

آغاز: شروع نمود میخواست تا قول اصح و تجربه ارجح باز نماید تا جماعتی که نایره اشتیاق این علم داشته باشند؛ **انجام:** بر آن افشانند و بمبالغه بمالند و دیگر بارها بشویند و استعمال کنند و درباب نیکو بود الله اعلم و احلم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ محتملاً دارای دو کاتب است؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج آبی مقوایی، ۲۲۲گ، ۲۱ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۲ - ۵۵۲]

۱۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۳۶-۳۹/۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ینتون ثافیا است گفته شد در ثاینق بلغه اهل اندلس اتصحه است و گفته شد در الف

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با فهرست، مصحح، در اول نسخه مهر بیضوی با تاریخ ۱۲۰۰ ق به چشم می‌خورد؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۸۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۱۴۸. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۵۱

بخش قرابادین کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی، انجام؛ در حاشیه بعضی برگ‌ها نسخه‌های پزشکی افزوده شده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۸۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵۷]

۱۴۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۲۰/۲

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ملا محمد تقی گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۹]

۱۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۴

آغاز: باب الالف اطریلال نباتی است که تخم آن مستعمل است و مانند تخم کرفس بود به بزرگی و لون او کبود بود و به شکل زیره بود و به غایت تلخ بود و آن چه سبز بود قدری بزرگ تر بود و آن را تخم خلال دان گویند؛ **انجام:** قشر الرمان پوست انار سرد و خشک بود در دوم و شیرین سرد و تر بود بر ورمهای گرم و درو پنج ضماد

از ابتدای حرف الف تا نیمه حرف ق، بدون مقدمه کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به شنگرف و سیاه، کناره برگ اول (۱پ) با خطی مغایر یادداشتی بدین مضمون آمده است: «ابتداء بکتابتها فی یوم الخمیس سادس عشر شهر محرم الحرام من شهور الطابق لسنة ۱۲۳۶» پس از آن یادداشت تملک همان کس در برگ ۳ر با امضای مهدی بن محمد هادی حسینی با این عبارت: «و قد کتبتها لنفسی و کیف اقول مالکها و لله ملک السموات و الارض و انا الاقل ابن محمد هادی مهدی الحسینی» که منظورش کتابت حواشی نسخه است، در برگ ۱۴۷ر یادداشت در ازدیاد قوت حافظه به تاریخ ۱۲۴۷ق از مهدی و در ۱۵۳پ هم از همو به تاریخ ۱۲۵۱ق و از همو به تاریخ ۱۲۳۶، پیش از آغاز کتاب یک صفحه دستور گرفتن عطر گل سرخ، محشی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۳۹۹گ، ۱۵ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۲۹]

۱۵۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۲

انجام: مانند اظفار الطیب رایحه عار کند و طبیعت آن گرم و خشک بود و در دویم و گویند در آخر درجه اول و خشک بود

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ در دو برگ پایانی چند یادداشت به خط لاتین دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۰۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۹۷]

۱۵۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** به لغت اهل اندلس الفحه (کذا) و در الف گفته شد نیمه (کذا) ... و در جراحتها مستعمل کنند و در زخمها تازه و الله اعلم.

مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و لچکی، ۲۰۰گ، ۲۲ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۲۵۴]

۱۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و دیگر بار بشوید و استعمال کند نافع باد انشاءالله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: رضا نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج زرشکی با سجاف و لبه

و ترنج و سرترنج ضربی زرکوبی، ۲۲۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۱۹ – ۸]

۱۵۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۴۲الف

مقاله اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ شعبان؛ تملک: محمد تقی طبیب پسر محمد ربیع گزازی در ۱ ربیع الاول گویا سال ۱۲۰۶ با مهر او؛ کاغذ: آبی و سفید کلفت، جلد: تیماج مجدول، ۴۰۸ص، ۱۵ سطر (۱۳×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [رشت و همدان – ف: ۱۰۸۵]

۱۵۵. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۳۹

خط: نستعلیق، کا: میر بابای تهرانی محمد بن جعفر حسینی، تا: ۱۲۲۶ق؛ جلد: گالینگور، قطع: وزیری [نشریه: ۳ – ۳]

۱۵۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۴۱

خط: نستعلیق، کا: افراسیاب، تا: ۱ محرم ۱۲۳۱ق [نشریه: ۷– ۹۹]

۱۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۹۹/۱

خط:نسخ،کا: محمد حسین بن میرزا محمد لشکر نویس شیرازی، تا: چهارشنبه ۱۹ شعبان ۱۲۳۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ (۱پ–۱۶۹ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۹ – ۸۰]

۱۵۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۸۱

هر دو بخش است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۲۳۷ق؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۶۱ق؛ وقف: سپهسالار ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ساغری آبی زرکوب مقوایی، ۲۰۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳ – ۷۶]

۱۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷۱/۱

خط: نستعلیق، کا: لطف الله، بی‌تا؛ مجدول به شنگرف، شکل گیاهان و حیوانات و حبوبات در کتاب ترسیم شده، برخی از برگ‌ها در صحافی جابه‌جا شده است، در دو برگ آغازین یادداشتی محو شده در استکتاب نسخه حاضر در پیشاور و چند بیت شعر فارسی و یادداشتی بدون نام در این‌که نسخه حاضر را با ۴۹ نسخه دیگر به آمریکا فرستاده و پس از چند سال ۱۵ نسخه آن به ایران بازگشته به سال ۱۳۳۴ دیده می‌شود؛ تملک: علاء الحکماء به سال ۱۳۳۳ق که کتاب را از صادق سمسار خریداری کرده، تملکی پاک شده به سال ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار با لچکی، ۲۲۶گ (۲پ–۲۲۷پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۳۵/۵سم [ف: ۲۰ – ۴۹]

۱۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۷۰/۱

مقاله اول، تا زیبق؛ کا: سلمان تومکچی، تا: ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: گالینگور مشکی عطف و گوشه تیماج مشکی، ۴۵۸ص (۲–۴۵۹)، ۱۴ سطر، قطع: خشتی [ف: ۱۹–۲۴۰]

۱۶۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** در جراحتها مستعمل کنند و زخمهای تازه و الله اعلم بالصواب تمت الکتاب

خط: نستعلیق، کا: شیرزاد به جهت سلیمان خان، تا: ۱۵ رجب ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: حنایی روشن آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج سدری، ۱۷۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: – ۱۸]

۱۶۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۹۹/۱

خط: نستعلیق، کا: میرزا بابا خلف میرزا مهدی طبیب جدید الاسلام گلپایگانی، تا: دوشنبه ۲۱ ربیع الاول ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: لیموئی، جلد: تیماج قهوه‌ای سیر ضربی مجدول با سه ترنج، ۴۱۰گ (۱پ–۴۱۰پ)، ۲۱ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲ – ۳۹۳]

۱۶۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۵۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ روی برگ اول چند یادداشت و تملکی بدون نام به تاریخ دهم صفر ۱۲۸۱ و مهر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۵]

۱۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و موم سفید قدری و روغن کنجد و موم را با هم بگدازند و در هاون کنند و چند نوبت تا با آب شیرین بشویند و بعد از آن داروها بان افشانند و بمبالغه بسایند و دیگر بار بشویند و استعمال بسیار نافع است

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد قاسم، تا: ۱۲۹۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوا با روکش پارچه با عطف تیماج قهوه‌ای داخل اسلیمی، ۲۳۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف مخ: ۱ – ۸۲]

۱۶۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** به وزن کم از یاقوت باشد و غیر این دیگر اشباه باشند چون افلح ... و یاقوت اکهب را شیهی است که آن راسین گویند احم و ... باشد و در آتش خاکستر شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ترنج و سر، ۳۵۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ: ۱ – ۸۱]

۱۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۸۲

آغاز: و تجربه از حج باز نماید تا جماعتی که اشتیاق این علم داشته باشند به زلال معرفت این کتاب تسکین آتش نزاع و التیاع کنند و نیز مدت مدیدی است؛ **انجام:** و شربتی از وی یک درم بود و اسحاق گوید مضر است شبش و مصلح وی عسل بود و گویند جامعه‌ای که به وی رنگ کرده باشند مقوی باه بود پوشیدن

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به خطوط شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف پارچه، ۱۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۱ – ۸۲]

۱۶۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۴۳/۱

آغاز: این کتاب تسکین آتش نزاع و التیاع کنند و نیز مدتی مدید است که مجموع همت مصروف و عنان نهمت معطوف آن بوده؛ **انجام:** و پوست هلیله کابلی و گاوزبان و اسطوخودوس و میویز طایفی و قدری بخورد که نافع است و مفید است انشاء الله تعالی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۲۱۲گ (۱ر–۲۱۲پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [محدث ارموی

مخ: ۱ - ۸۱]

۱۶۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۸۰

بخش نخستین است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دو برگ پایان نونویس و تاریخ جمعه ۲۴ - ۸۴۸ ق دارد و گویا تاریخ ساختگی باشد، میان نسخه نیز برگ‌هایی نو نویس است؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۵۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ - ۷۶]

۱۶۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۳۷

آغاز: بباید دانست که ادویه یا نباتی یا حیوانی یا معدنی بود اما نباتی مستعمل از وی بَرور یا اوراق یا قضان یا ازهار؛ **انجام:** ورق الجوز مجفف بود ودر وی قبضی بود وچون بخانید وبر ریش نهند سود دهد وسودمند بود..

خطبه را ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۲۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۸۲]

۱۷۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۳۶ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج سبز، ۳۹۰گ، ۱۷ سطر (۱۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۶]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۸۵۶

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۷۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نیق بلغت اهل اندلس انفحه است و گفته شد در حرف الف، نیمه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با فهرست، مجدول به زر و شنگرف. مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [مؤید: ۳ - ۱۵۷]

۱۷۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۱۸/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بغایت نافع بود، و این تجربت و اگر ... بیاشامند از جوع ایمن باشند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آبی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی مغزی‌دار،۱۸گ(۱۰۰ر-۱۱۷ر)،اندازه:۱۵/۵×۲۱/۳سم[ف:۸- ۳۵۳]

۱۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۷-۴/۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بادام تلخ و بادام شیرین و خرس گیاه و بهار نارنج و ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سرخ عطف و گوشه تیماج، ۲۴۸گ، ۱۸-۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۱۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۷۵-۲۶/۵۵

آغاز: بسمله حمدله اما بعد بدانکه این مقالت دوم است از کتاب اختیارات بدیعی که ذکر کرد در مرکبات ... باب الاول فی المفرحات؛ **انجام:** کسی را که تیر یا پیکان یا خاری دروی رفته باشد و طاقت ندارد که بهوش یاری بیرون آورند واین بیهوش دارو را میدهند تا به بیهوشی بیرون آورد وهذا آخر الکتاب والحمدلله.

مقاله دوم؛خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با شمسه در وسط، ۱۵۳گ،۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۵۷]

۱۷۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ برگ‌ها در هم و از هم پاشیده می‌باشد؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: - ۱۴۲]

۱۷۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۲۳

آغاز: و ابن ماسویه گوید گوشت طاوس را مزاج بد بود؛ **انجام:** و توحش سوداوی را زایل کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۱۶۸گ، ۱۶ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۶۴۸]

۱۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۶۷

منتخب اختیارات بدیعی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۱۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۰۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۱۸۰. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۶]

۱۸۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۳۲/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۹۵]

۱۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۶۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهر خانی [رایانه]

۱۸۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۵۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در جراحت‌ها مستعمل کنند و زخمهای تازه والسلام.

خط: نستعلیق و ثلث، کا: رضا علی بن عبد الله فارسی، بی‌تا؛ اهدایی سید احمد معتمد ریاضی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی،۲۵سطر(۱۳×۲۲)،اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲ - ۴۷۷]

۱۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۱۴

خط: نستعلیق، کا: مرشد قلی بن قاسم علی جوقینی شهدادی، بی‌تا؛ با تملک و مهر محمد علی بن محمد هادی طبیب قزوینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۶۶۴ص، ۱۸ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۱۰۴]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** در جراحت ها مستعمل کنند و در زخمهای تازه الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

مقاله اول؛ خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی ضخیم آهار مهره‌دار شکری، جلد: ساغری سبز تیره سوخته پشت تیماج

عنابی، ۵۲۲ص، ۲۳ سطر، اندازه:۱۷×۲۸/۵سم[ف:۶-۱۳۰]

۱۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۶۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Add. 6748؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ فرید الدین عطار، تا: ۵ جمادی الاول در زمان بهادرشاه؛ ۳۵۶گ، ۱۹ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۶]

۱۸۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۶

آغاز و انجام: برابر

کا: حسین بن قاسم، بی‌تا؛ جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۶۹گ، ۲۵ سطر (۱۳/۵×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۴۰]

۱۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۱۲/۲

خط: نسخ، کا: محمد باقر عاملی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی درون عنابی، ۳۰۰گ (۱۴۷-۴۴۶)، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۱ - ۲۴۱۷]

۱۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۳۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گویند در دوم قابض بود خشونه حلق و اسهال و خون شکم را نافع بود و گزندگی زنبور ضماد کردن بغایة مفید بود و وی قوة

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ یک صفحه از کتاب طبی «زاد المسافرین» در آغاز نسخه آمده است، مجدول، در برگ چهارم در حاشیه عبارت «من متملکات ابن امین کحال (یا کمال) محمد طاهر» [ف: ۳۴ - ۲۵]

● اختیارات تفاسیر فصول بقراط / طب / عربی

extīyārāt-e tafāsīr-e fosūl-e boqrāt

مقانعی، طاهر بن محمد

maqāne'ī, tāher ebn-e mohammad

وابسته به: الفصول = فصول بقراط؛ بقراط (۴۶۰-۳۷۷)

چون شروح و تفاسیر فصول بقراط نظیر شرح جالینوس و بلاذیوس و محمد بن زکریا رازی هر یک دارای کمی‌ها و نقصان‌هایی بوده، مؤلف تصمیم گرفته با جمع کلمات این سه و اضافه آنچه خود بدان رسیده شرح جامعی بر این کتاب جمع‌آوری کند و آن را در بیست «باب» تنظیم نموده است: ۱. قصر العمر و طول الصناعة؛ ۲. حال الاصحاء و تدبیر أغذیتهم؛ ۳. ما قال من انواع الاستفراغ بالاسهال و القی و الفصد؛ ۴. ما قال فی مرض کل من الاسنان؛ ۵. ما قال من امراض الازمنة و حالاتها و فی الریاح و الامطار؛ ۶. ما قال فی علل الاعضاء؛ ۷. علل النساء؛ ۸ القروح و الاورام و الدبیلات و السرطان و الخرق و القطع و الکسر و ما اشبهها؛ ۹. انواع الجراح؛ ۱۰. الحمیات؛ ۱۱. العرق؛ ۱۲. البول؛ ۱۳. النوم؛ ۱۴. البحران و ایامه و الاستفراغات التی تحدث فیه و الاعراض التی تعرض فیه؛ ۱۵. تدبیر المرضی؛ ۱۶. تدبیر الناقة؛ ۱۷. الالبان؛ ۱۸. الشراب؛ ۱۹. الماء الحار و البارد؛ ۲۰. الامراض التی ینحل و ینقضی بحدوث مرض آخر.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فانی لما رأیت کتاب الفصول لبقراط علی جلالة خطره و عظم قدره و عموم نفعه و شمول عایدته.

انجام: بما رأینا من التجربة انا نحتاج ان یمیل الطبیعة و یستفرغ المرأة التی هذه حالها بالفصد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۹۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۶۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۳۸۷]

● اختیارات (جدول) / هیئت، پیشگوئی / عربی و فارسی

extīyārāt (jadval)

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۳۴

احکام و اختیارات قرانات کواکب؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۴۵۲ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۵

احکام بروج و اتصالات و اقترانات کواکب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۱۸ص (۱۰۲-۱۱۹)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۴۵

آغاز: جدول الموامرة فی الاختیارات علی کون القمر فی البروج؛

انجام: توقیعات: آخر ایام برد العجوز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: مقوایی، ۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۲سم[ف:۸-۱۲۶]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۶گ (۷۲ر-۷۷ر) [ف: ۶-۴۳۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [ف: ۶ - ۴۳۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۳

دو جدول است در اختیارات یکی در احکام ایام فرس و به نقل از امام جعفر صادق(ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز،۲ص(۹۵-۹۶)،قطع:رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۵]

● الاختیارات الجزئیة و الارادات القلبیة / عرفان و تصوف / عربی

al-ixtīyārāt-ul juz'īya wa-l irādāt-ul qalbīya

قارصی، داود بن محمد، - ۱۱۷۲ ؟ قمری

qāresī، dāvūd-e-bn-e mohammad (- 1759)
رسالة فی مسالة الاختیارات الجزئیة و الارادات القلبیة. شرح متنی را می‌ماند.
آغاز: الحمدلله الذی وفقنا معاشر الماتریدیة لتحقیق القواعد الاسلامیة و کرمنا مفاخر الحنفیة لتدقیق المباحث الکلامیة.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۱۱۸/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** لولا ان هدالله ای هذا او لهذا اوالی هذا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا عطف تریاکی، ۶گ (۸۸پ–۹۳پ)، ۱۵ سطر (۶×۱۱)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۷ – ۲۹۸]

● **اختیارات حیدری** / هیئت / فارسی
extīyārāt-e heydarī
منجم باشی، فضل علی بن مرتضی خان، ق۱۳ قمری
monajjem bāšī, fazl ʻalī ebn-e morteza xān (- 19c)
اهدا به: غلام امام حیدری
تاریخ تألیف: ۱۲۰۱ق
رساله‌ای در نجوم و احکام آن، در چهار «فصل» هر یک چند «مقاله»، سپس «خاتمه» ساخته شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۲۱
آغاز: سپاس بی قیاس مر حکیمی را سزاست؛ **انجام:** بر این جدولیین اختتام کتاب اختیارات حیدری نمودن، و الله ولی التوفیق و بیده ازمة التحقیق.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جدول به شنگرف؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۷۶گ، ۱۹ سطر (۹×۱۷)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۹۸]

● **اختیارات در رمل** / رمل / فارسی
extīyārāt dar raml
جمال الدین رازی، محمد بن حسن، ق۶ قمری
jamāl-od-dīn-e rāzī, mohammad ebn-e hasan (- 12c)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۹، جا: سمرقند و بخارا [میراث شهاب: س۵ش۱-۲ – ۲۹]

● **اختیارات رجال الغیب (جدول)** / علوم غریبه
extīyārāt-e rejāl-ol qayb (jadval)

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۲ صفر ۱۲۴۲ق؛ کاغذ: لیمویی، جلد: مقوا،۱ص(۴)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۶۵]

● **اختیارات ساعات استخاره** / استخاره / فارسی
extīyārāt-e sāʻāt-e estexāre

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۴/۴۳
آغاز: اختیارات ساعات استخاره امام ناطق جعفر صادق. شنبه اول ساعت نیک است تا چاشت؛ **انجام:** دیگر آن که بد است تا شام آنگه نیک است تا ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن زیتونی ضربی با ترنج و سرترج و مجدول گرهی، ۱ص (۹حاشیه)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۱۶]

● **اختیارات السفر** / متفرقه / فارسی
extīyārāt-os-safar
نویسنده این رساله از شیخ مفید مطالبی درباره اعمال سفر و این‌که سفر باید در چه روز انجام شود و تاریخ و ساعت آن چه باشد تا به خیر به پایان رسد و یا این‌که مسافر در مسافرت چه کارهایی باید انجام دهد می‌آورد و نیز از «مکارم الاخلاق» شیخ مفید به‌نقل از ابی عبدالله باز مطالبی در بیان اعمال مسافر ذکر می‌کند و همچنین اقوالی چند از سایر ائمه دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۹
آغاز: اختیارات السفر؛ قال المفید کتابه المزار ینبغی لمن اراد السفر؛ **انجام:** مأته ایه فی القران من حیث شئت تم قل اللهم ادفع عنی البلاد ثلاث مرات
خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن ۱۰، جا: هند؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کاغذی عطف تیماج قرمز مقوایی، ۳ص (۱۸۰–۱۸۲)، ۱۸ سطر (۹/۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۴۳۱]

← اختیارات سنجریه ⟵ اختیارات باخرزی

● **اختیارات شاهنامه = شه نامه** / ادبیات / فارسی
extīyārāt-e šāhnāme = šah nāme
رساله‌ای در سیزده «باب» که به نام سلطان محمد خان پسر سلطان مراد خان به نگارش در آمده و در آن آمده: که شد چارصد سال و هفتاد و چار ×× ز هجرت که پرداختم این اختیار.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۸-ف
نسخه اصل: گوتا ش ۴۸. خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷۹گ، ۱۵ سطر [فیلم‌ها – ف: ۱ – ۶]

● **اختیارات الشاهی فی معرفة الاوقات کما هی** / هیئت / فارسی
ixtīyārāt-uš šāhī fī maʻrifat-il awqāt kamā-hī
اوحدی بلیانی، عبدالله بن محمد، ق۱۰ قمری
awhadī belīānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 16c)
اهدا به: شاه اسمعیل صفوی(۹۰۷-۹۳۰ق)
تاریخ تألیف: ۹۱۷ق
مؤلف در مقدمه آن آورده است که پس از احداث عمارت شاه‌نشین ارم‌نشان «به تعیین زمانی لایق و اختیار آنی موافق مامور گشتم تا بعد از تفکر بسیار و تدبر بیشمار به دولت نواب کامگار به وقتی که متضمن حالات و مستجمع کمالات مذکوره با زیادتی مستحسنات بود فایز شدم، بعضی از جهال که از علم به غیر از علم نداشتند و کمال را کمال می‌پنداشتند و آیینه ضمیرشان را از زنگ جهالت و سویدای قلب از ظلمت ضلالت به مصقل تعلیم و تعلم تجلیه صافی و تحلیه کافی نداده بودند، به‌دستیاری جهل مرکب و پایمردی اکاذیب مرتب به لباس تحریف و تزییف آن اختیار ملبس شدند. پس به حکم اعرض عن الجاهلین از ایشان اعراض نمودم و از جهت تبصره طالبان و تذکره و اصلان رساله‌ای مشتمل بر دقایق و حقایق معرفت اختیار مسمی به اختیارات الشاهی فی معرفة الاوقات کما هی تألیف نمودم». رساله را مشتمل بر «مقدمه» و دو «مقاله» و «خاتمه» است: مقدمه در چهار «فصل»، مقاله اول در ده «باب»، مقاله دوم در دوازده «باب»، خاتمه در سه «فصل».
آغاز: هو المختار فی کل الامور اختیار کلام انام و افتخار خواص و عوام بتقدیم حمد و تقویم شکر خجسته فرجام اوحدی عامست که سعادت کاینات اثری از اشراق کوکبه جمال است.
انجام: و اکثر این اعمال در امور کلیه مثل جلوس سلطنت و بناء مدن و غیرها کنند. والله اعلم
[فهرستواره منزوی ۲۷۸۴/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۷۲/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای اشکال هندسی دقیق به مشکی و شنگرف، صفحات مجدول به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار زرین با جدول کشی زرین، ۳۲گ (۶۷پ-۹۸پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۰ - ۳۱۳]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ صفحه اول نونویس؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۴۷گ، ۱۵ سطر (۱۲/۵×۶/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۱۹/۳سم [ف: ۸ - ۹]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۴۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** که سهمی که بآن حاجت منسوب است هم تسییر نمایند و دلالات امتزاج (در بند ۷ فصل ۳ خاتمه)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ترنجی مقوایی عطف قهوه‌ای، ۴۷گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۱۱۳]
۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۵/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان شعبان۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۴۴گ (۱پ-۴۴ر)، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۰۲]

● **اختیارات الشهور و الایام** / پیشگویی / عربی
ixtīyārāt-uš-šuhūr wa-l-ayyām
جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری
jaʻfar ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)
رساله کوتاهی است درباره سعد و نحس ایام به‌نقل از امام صادق (ع).

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹/۲-۷/۱۹
آغاز: بسمله اختیارات الشهور و الایام الحسنات من النحسات عن الامام جعفر بن محمد الصادق علیه السلام اذا دخل شهر جدید تصلی اول یوم منه رکعتین؛ **انجام:** و المسافر یرجع الیوم الثلاثون جید و المولود فیه حلیماً تصلی تربیته و افعاله محمد و الله اعلم بالصواب.
خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالله، تا: چهارشنبه ۶ شوال ۱۱۲۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول با ترنج با سر و لچکی، ۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۱]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۵۹/۲۹
آغاز: الیوم الاول من الشهر خلق الله آدم فیه و هو یوم محمود فخالطوا الابرار؛ **انجام:** و من مرض براء و من ولد فیه یکون مبارکا صادق الوفاء و من ضلت له ضالة وجدها. تمت.
خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید و زرد، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۲ص (۹۶-۹۷)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۹۹]
۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۴۸/۴
آغاز: بسمله، رواة الثقاة عن الامام ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق. علیه و علی بابه الکرام افضل الصلوه و التحیه و السلام؛ **انجام:** و من هرب اخذ و من ضلت له فیه ضاله و جدها و من افترض فیه شیئا ... سریعا بحمدالله و حسن توفیقه و الحمدلله رب العالمین
بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف:۱-۲۲۳]

← اختیارات علائیه ‹ اختیارات العلائیة فی الاختیارات السماویة

● **اختیارات العلائیة فی الاختیارات السماویة =**

الاحکام العلائیة فی اعلام السماویة = اختیارات علائیه /

هیئت / فارسی

extīyārāt-ol-'alā'īyye fe-l-extīyārāt-es-samāvīyye = al-ahkām-ol-'alā'īyye fī a'lām-es-samāvīyye = extīyārāt-e 'alā'īyye

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ - ۶۰۶ قمری

faxr-e rāzī, mohammad ebn-e 'omar (1150 - 1210)

اهدا به: سلطان علاء الدین محمد بن تکش بن ایل ارسلان مشهور به اسکندر ثانی (متوفی ۵۹۶ق)

رساله‌ای است در اختیار و سعد و نحوس ایام. به نام‌های «الاحکام العلائیة فی الاعلام السماویه»، «الاختیارات العلائیة فی العلامات السماویة» و «اختیارات الاحکام العلائیة» نیز آمده است. نثر رساله روان و شیرین و به‌شیوه کهن است و رازی خود در دیباچه درباره مصادر این تألیف و ترتیب و ارزش و برتری آن چنین گوید: «در این معنی تصنیفی ساختن و سخن‌های علما در آن پرداختن به لفظهای آسان و عبارت‌های نزدیک به خاطر، پس کتاب‌های استادان چون بطلیموس و والیس و ذیئوشیوس و ابومعشر بلخی و عمر بن فرخان طبری و احمد بن عبدالجلیل بحزی و یعقوب بن علی قصرانی و محمد بن ابوب حاسب طبری و کوشیاربن لبان گیلی و سهل بن بشر رحمهم الله جمع کردم آنچه در کتاب‌های خود بی نظم و ترتیب آورده بودند آن را مرتب کردم و هر کس که در این علم خوض کرده بود و کتاب‌های متقدمان را مطالعت کرده باشد داند که هیچ کتابی در این علم بدین مسندی و مخزنی نیست و کس نساخته است و این مجموع را بر دیگر مجموع‌ها فضیلت بسیار ... است و نام این کتاب را الاختیارات العلائیه فی الاختیارات السماویه نهادم».

در دو «مقالت» نگاشته شده است: مقاله اول در بعضی از کلیات در نه «فصل»: ۱. حد اختیار، ۲. موضع و مبادی اختیار، ۳. فائده اختیار، ۴. ضروریات اختیار، ۵. مشاکلات اختیار، ۶. محذورات اختیار، ۷. در آن کس که اختیار از بهر وی کنند، ۸. در آن کار که اختیار از بهر وی کنند؛ ۹. در اختیار کردن از بهر ضروریات که چگونه باید کرد؛ مقالت دوم در جزئیات، دارای هشتاد «مطلب».

آغاز: ثناء بی منتها مر حضرت کبریاء خدایرا جل جلاله که ذات او از مناسبت زمان و مکان مبر است و صفات او از مقارنت حدوث و امکان معرا ... این کتاب را بر دو مقالت بنا نهاده آمد مقالت اول در بعضی کلیات مقالت دوم در جزویات مقالت اول در بعضی کلیات و آن نه فصل است

انجام: حکماء گفته اند در وقت دعا کردن باید که مشتری با رأس بود در عاشر آن وقت و از نحوس سلیم باشد و ماه منصرف بود از خداوند طالع و متصل باشد بمشتری و یا منصرف بود از مشتری و متصل بود بخداوند طالع چنانکه مقبول باشد و خداوند وسط السماء ناظر باشد بخانه خویش و خداوند طالع در وسط السماء بود و اوتاد سلیم باشد از نحوس زیرا که در چنین وقتی هر که دعا کند اجابت یابد خاصه اگر آن دعا از برای کارهاء آخرت بود یا از برای کارهای دینی و اگر چنین وقت میسر نشود و لیکن مشتری با رأس در وسط السماء بود و خداوند طالع سلیم بود از نحوس و ماه متصل بود بسعود آن وقت هم دعا خوب و پسندیده باشد و الله اعلم بالصوابو الیه المرجع و المآب و سلم تسلیماً کثیراً.

[نسخه‌های منزوی ۲۲۲/۱؛ کشف الظنون ۳۵/۱ و ۱۹/۱؛ فهرستواره منزوی: ۲۷۸۴/۴؛ فهرست مشترک پاکستان ۱۴۱۳/۳؛ فهرست فارسی مشار ۳۰۲۲/۳؛ استوری ۴۹/۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۱/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۲۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۷؛ این رساله در هامش کتاب «روضة المنجمین» نوشته شده است؛ کاغذ: شرقی، ۲۴گ (۱۳-۳۶) [ف: ۳۰ - ۲۱۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۱۲

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ با تملک ۱۰۷۱ و ۱۱۸۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۵۲گ، ابعاد متن: ۱۰ ×۱۳، قطع: بغلی، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۴۶]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۹/۲-ف و ۱۶-عکس

نسخه اصل: نسخه مهندس ساعدی که اکنون نزد فخرالدین نصیری است؛خط:نسخ،بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۷۵۳ق؛ ۲۸گ (۷۷پ-۱۰۴پ)، ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۶ و ۵۴۱ و ف: ۳ - ۲۱۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ محرم ۷۸۱ق؛ جلد: دو رو تیماج رو مشکی پشت قهوه‌ای، ۵۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۷ - ۶۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ بر یک برگ اضافی آخر نسخه نوشته‌ای است به چلیپا و تازه درباره سهم حوادث (به اصطلاح علم احکام نجوم)؛ تملک: هدایة الله بن فضل الله بی‌تاریخ، حسن بن علی بن عبدالعزیز المازندرانی در «سنة ثامن عشر الخامس بعد الالف» در مکه، ابن عبدالعزیز محمد زمان المنجم در «الشهر الثالث من السنة الثالثه من العشر السادس بعد الالف ...»، محمد کاظم بن عبدالباقی؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، قطع: رقعی [ف: ۱۹ - ۵۰۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۷۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا:غره رجب ۸۲۸ق؛ افتادگی: وسط؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی،۳۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۱۳۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۶۳/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۲ق؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۸۷ص (۸۲-۱۶۸)، ۱۵ سطر، قطع: رقعی،

اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۹ - ۲۳۱]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۱۴/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان رجب ۸۸۹ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: رویه کاغذ مغزی میشن قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۶سم [ف: ۶ - ۳۰۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۸۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفتیم که ده ماه و نیم را این سفر بشود و جدول این است، یعنی جدول بزوج بطریق زناتی و الله اعلم بالصواب.

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ پیرامون سمرقند، بخارا یا خوارزم کتابت شده و دارای جداولی است؛ کاغذ: شرقی، ۵۰گ (۱پ-۵۰پ)، میانگین ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۳ - ۴۹۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۹۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ در دیباچه (این نسخه) نام علاء الدین عطاملک جوینی که رازی این رساله را به نام او نوشته نیامده و تنها با اختصار از «بندگان حضرت اعلی پادشاه عالم سلطان اسلام» یاد شده؛ کاغذ: سمرقندی شکری آهار دار، جلد: مقوا نخودی عطف تیماج مشکی، ۵۸ص (۹۵-۱۵۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۷۳]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۶۲/۱

کا: معروف بن مبارک، تا: قرن ۱۰؛ در دیباجه ابن نسخه از علاء الدین تکش پسر ایل ارسلان اتسز - که کتاب را به نام او نوشته - یاد نشده؛ کاغذ: سمرقندی شکری رنگ، جلد: تیماج مشکی با ترنج و حاشیه، ۶۴ص (۲-۶۵)، ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۹۳]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۷/۷

آغاز: بسمله. الحمد لمستحق الحمد لکمال ذاته و صفاته و الشکر لمستوجب الشکر علی جمیع ... قال الامام ... الرازی ... المنزه ذاته عن مناسبة الزمان و المکان المقدس صفاته؛ **انجام:** وسط السماء لتحصیل کمال المقصود. و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۳۶گ (۱۲۲پ-۱۵۷پ) [ف: ۱ - ۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹/۵ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۱۳ - ۴۲۰]

۱۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۵/۳

انجام: آن وقت نیز مسعود باشد و ما این کتاب را ... تمام کردیم.

خط: نستعلیق کهن، کا: پیر محمد، تا: نیمه ذیقعده ۹۰۳ق؛ ۳۰گ (۴۰پ-۶۹پ) [ف: ۱ - ۱۲]

۱۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۹۱/۲

خط: نسخ، کا: درویش الیاس، تا: محرم ۹۵۷ق؛ محشی؛ مهر: نجم التولیه تاریخ ۱۳۰۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۴)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۴۸]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۱۵/۵

آغاز: اما آنچه حذر باید کرد از آن شش چیز بود، نباید که ماه در بر جهاد منقلب و ثابت باشد خاصه در جدی ... سیم: در نوره نهادن و آنچه اختیار بوی تمام شود؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: لطف الله بن انوشروان، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۹۷۰ق، جا: احمد نگر از بلاد دکن؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، ۱۳گ (۳۵ر-۴۷ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۳۳ - ۴۰۳]

۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۴۶/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** عز: مهمانی کردن. در این باب دو چیز اعتبار باید کرد ... و آنچه از وی احتراز باید کردن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ نسخه مذکور به نام «صدر الکواکب الثمانیة و الاربعین» ذکر شده و «صور الکواکب السماویة» وجود ندارد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۲۸گ (۱۱۳پ-۱۴۰پ)، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ - ۷۶]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ شش برگ آخر دست‌نویس شادروان بیانی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی یک‌لا، ۴۵گ، ۱۹ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [سنا - ف: ۱ - ۱۶۶]

۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۴/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۷×۱۴) [ف: ۱ - ۳۷۱]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی،۱۷گ،۲۴ سطر(۱۱×۲۰)،اندازه:۱۷/۲×۲۵/۲سم[ف:۸- ۱۱]

۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۶۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** خداوند عالم سلطان معظم خلدالله تعالی سلطانه برساناد و عدل پادشاه را از کافه برایا منقطع مگرداناد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ تملک: «نصرالله بن حسین حسینی»، «عطاءالله بن محمد زکی» با مهر مربع نام وی؛ ۴۰گ (۱پ-۴۰ر)،۱۵سطر،اندازه:۱۳×۱۹/۵سم[محدث ارموی مخ:۱- ۸۰]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی سیاه، ۴۴گ (۱پ-۴۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۲۹۷]

۲۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۹۳/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز [حجتیه - ف: ۱۱۱]

۲۴. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۹۵/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ (۱۱۶پ-۱۴۵ر)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: - ۶۲]

۲۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۵/۲

آغاز و انجام: برابر
در دو مقاله به نام حضرت اعلی پادشاه اسلام خاتم سلطان اسلام؛
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا مفشبان سرکار فیض آثار، تا: ۱ صفر ۱۰۲۹ق [ف: ۳ - ۱۰]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۸۴/۳
خط: نستعلیق، کا: محمد نصرالله بن احمد، تا: دوشنبه ۴ جمادی الثانی ۱۰۳۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۷گ (۱۹۲پ-۲۱۸ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۳۸]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۵۲
خط: نسخ، کا: حسن بن محمد شیرازی، تا: ۱۱ شعبان ۱۰۴۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۵۵گ، ۱۴ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۶سم [ف: ۱۷ - ۱۵۹]

۲۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۷۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** به برکات دعوات مسلمانان بروزگار پادشاه اسلام برساناد
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالحی حسینی طبسی، تا: شنبه ۱۱ رجب ۱۰۵۵ق؛ کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵ و۱۸ سطر (۱۲/۷×۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۶۶/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد تقی حسنی، تا: ۱۰۵۷ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۵۸ص (۲-۵۹)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۲۳۶]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۴/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یک‌لا قهوه‌ای، ۱۵گ (۷۷ر-۹۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ - ۴۲۸]

۳۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۹/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا حسین اصفهانی، تا: ۱۰۶۳ق، جا: بلاد شماخی؛ جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، ۹۲ص (۱-۹۲)، ۱۶ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۱]

۳۲. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۱
بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق [نشریه: ۷ - ۷۶۹]

۳۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن حسین شیرازی، تا: ۷ رجب ۱۰۷۲ق؛ در برگ ۲۳۰ر تاریخ انبیاء دیده می‌شود؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، ۴۵گ (۱۸۵پ-۲۳۰ر)، ۱۵ سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱۵۰]

۳۴. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: نستعلیق، کا: صدرالدین محمد بن محمد صادق حسینی، تا: با تاریخ ۱۰۸۱ق [ف مخ: - ۳۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۰۹/۹
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: شنبه ۲۴ شوال ۱۰۷۸ق؛ ۴۸ص (۳۲۶-۳۷۳) [عکسی ف: ۷ - ۱۹۷]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۴۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** ایزد تعالی برکات دعاهاء خیر مسلمانان از کافه مؤمنین منقطع کرداناد بحق محمد و آله الامجاد.
خط: نسخ، کا: محمد مؤمن مازندرانی، تا: ۱۰۹۰ق؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، جلد: میشنی دارچینی کم رنگ، اندازه: ۱۳/۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۳۵]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** آن وقت نیز مسعود باشد، و ما این کتاب را بر اختیار دعا و لفظ مسعود تمام کردیم و اختیار کردیم این لفظ را بخوبی، ایزد تعالی ببرکات دعوات مسلمانان بروزگار همایون پادشاه اسلام برساناد، بمحمد و آله
خط:نستعلیق تحریری،کا:فضلعلی،تا:۱۱۱۲ق؛واقف: خانبابا مشار، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج یک‌لا، ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۳×۱۹/۹سم [ف: ۸ - ۱۲]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۴۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ ذیحجه ۱۱۳۶ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ (۱۱۶پ-۱۴۳ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۳۱]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین، تا: ۱ محرم۱۱۸۷ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «۱۲» و «محمد علی » و ...، در انجام دو جدول در اخترشناسی و چند کتاب و چند فائده طبی و تاریخی مربوط به سال ۱۱۹۶ق به چشم می‌خورد؛ کاغذ: شرقی، جلد: میش مشکی لبه و عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۵گ (۱۱۶-۱۵۰)، ۱۶ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه:۱۲×۱۸سم [ف: ۳۱ - ۴۱۳]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۴
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ در دیباچه این نسخه، به‌صراحت از علاء الدین تکش یاد شده و اما در پایان به نام او اشارتی ندارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۱۰۱ص (۲۷۲-۳۷۲)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۳]

۴۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق؛ ۲۴گ (۵۵پ-۷۸ر) [ف: ۱ - ۱۲]

۴۱. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۵۴/۲
آغاز: التفات خاطری بود به اختیارات نجومی واجب دانست، محمد بن عمر بن الحسین الرازی، درین معنی تصنیفی ساختن و سخنهای علما در آن شیوه پرداختن به الفاظ آسان و عبارتهای

نزدیک به خاطر؛ **انجام:** برابر؛ (صفحه ۵۵۱) سپس جداول شروع می‌شود تا صفحه ۵۸۰ پایان کتاب.
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ در ص ۵۵۳-۵۶۳ و ۵۶۸-۵۷۵ جدول اختیارات و فال است، در صفحه ۵۶۷ بالای جدول، تاریخ سال ۱۰۱۹ق ثبت است؛ ۱۲۳ص (۴۵۸-۵۸۰)، ۱۵ سطر (۷×۷/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۳-۳۴۰]

۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۴۷

آغاز: احکام حالات قمر فی الشرف نیک است بنای مساجد و تزویجات فی الهبوط بد است و هیچ کاری نشاید مکر حیله کردن مع الراس نیک است دیدار ائمه وسادات..؛ **انجام:** اعتقاد فارسیان چنان بود که دراین ده روز زیارت و دخمها کردن بهتر است وگویند روحهای مردگان خیر یابد و مؤبدان و برهمنان دو این ایام به جهت ارواح زند خوانند
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۲۲۴ق؛ فوائدی در نجوم در آخر کتاب؛ واقف: حاج محمد رمضانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روغنی ترنج با سرترنج و لچک مجدول گرهی، ۱۱۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف مخ: ۱ - ۸۳]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۳۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۵ رمضان ۱۲۲۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ لایی، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۵۹]

۴۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۰۳/۱

کا: حسین کرمانی، تا: ۱۲۲۸ق [ف: ۳ - ۳۳]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۵۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ما این کتاب را بر اختیار دعا ... و پسندیدگی ختم کردیم ایزد تعالی برکات دعوات خیر مسلمانان برروح پادشاه عالم رساناد و آثار عدل را از کافه مسلمانان قطع نگرداناد.
خط: نستعلیق، کا: صالح فرزند کریم، تا: ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی شکری و آبی رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای با عطف و حاشیه قرمز یک‌لا، ۱۸۳ص (۱۶-۱۹۸)، ۱۷-۱۸ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۲۳]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۶۲/۳

آغاز: نزدیک خاطر پس کتابهای استادان چون بطلیموس و والیس و درینوس و ابوالمعشر بلخی و عمر بن فرحان الطبری...؛
خط: نستعلیق، کا: سید حسن بن محمد سعید حسینی ساکن بیدگل کاشانی، تا: ذیقعده ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج‌دار، ۳۱گ (۶۰ر-۹۰ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۶۸]

۴۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ شعبان ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، ۳۳گ (۱پ-۳۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۴۲]

اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۳۷۸/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۴۴]

۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۶۳/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن آقا علی اکبر عطا، تا: ۲۱ ذیقعده ۱۲۷۸ق؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۹گ (۴ر-۴۲ر)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۲۰۰۱]

۴۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۰/۱

آغاز: خراب کردن قلعه ای یا از برای دارو دادن؛ **انجام:** نیک باشد، چون ماه متصل باشد
خط: نسخ پخته، کا: محمد کاظم ولد استاد آقا کوچک چاووشی اصفهانی متخلص به خاموش، تا: ۱۲۸۹ق؛ چنین می‌نماید که پس از اختیارات علائیه، ۲ رساله دیگر بدان افزوده شده است که در فصل ۱۹ رساله دوم، تاریخ ۶۹۷ ق به عنوان تاریخ نگارش آمده است؛ ۴۵گ (۱ر-۴۵ر) [ف: ۱ - ۱۲]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۷/۱۲

آغاز: بسمله. قال علامة العالم افضل الحکماء فخر الملة و الدین محمد بن عمر بن الحسین الرازی؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خفی خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و سرترنج، ۳۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۲۰/۲×۳۳/۱سم [رایانه]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۸۶/۱۶-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا؛ ۱۶ص (۸۰-۹۵) [عکسی ف: ۲-۱۲]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۷/۱۵

آغاز: بسمله، قال علامة العالم افضل الحکماء فخر الملة والدین محمد بن عمر الحسین الرازی؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد طاهر مشهدی، تا: ۱۳۰۹ق، جا: مشهد؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی زرکوب ترنج‌دار، ۳۰ص (۱۵۵-۱۸۴)، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۳/۱سم [ف: ۱۰ - ۲۴۶]

۵۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۲/۲۳

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن ولی محمد طبیب مشهدی، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: ترمه، ۲۵ص (۱۶۹-۱۹۳) [نشریه: ۲ - ۱۰۶]

۵۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۴۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: هدایت الله بن حیدر، بی‌تا، حسب امر میرزا ابوالقاسم؛ نام کتاب در نسخه حاضر «الاختیارات العلائیة فی الاختیارات السمائیة» و نام مؤلف محمد بن حسین رازی درج شده و پادشاهی که کتاب به وی تقدیم شده «آلپ ارسلان» نام برده شده است، در اول و آخر نخسه فواید متفرقه‌ای درج شده از جمله: دعای عدیله و نور و دعایی با آغاز «رب من الذی دعاک فلم تجبه» و خطبه حضرت آدم و اشعار و مکتوباتی از محمد حسین آشوب و معتمد خان و شیخ علی نقی و نصر الله همدانی و مطلبی رجالی از شیخ بهایی: « کل حمید حمید و کل جمیل

جمیل» و چند نسخه طبی و مطالب متفرقه دیگر؛ فاقد جلد، ۱۰۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۰]

۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۷۱-ف

نسخه اصل:مجلس ش۹۰۴۶ [این رساله با این شماره در فهرست مجلس یافت نشد]؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۶]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۰گ، ۱۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۷۹]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۸/۱

آغاز: تیوس و ابومعشر البلخی و عمر بن فرخان الطبری و کوشیار بن لبان الجیلی و احمد بن عبدالجلیل السجزی و یعقوب بن علی القصرانی و محمد بن ایوب الطبری و سهل بن بشر جمع کردم و آن را مرتب گردانیدم؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۹گ (۱ر-۹پ)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۳]

۵۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۹/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق کوفی تزئینی کتابت تحریری به شیوه ترکی، بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه ابتیاعی از ورثه طهماسب میرزا مؤید الدوله بوده به‌تاریخ محرم سال ۱۲۹۷ که داخل کتابخانه موزه سرکاری شده است، در ظهر صفحه آخر کتاب بخط شکسته بسیار عالی حدیثی از کتاب «عیون الرضا» مرقوم است که به‌تاریخ روز نوزدهم رمضان سال ۱۲۷۶ در دارالخلافه تهران در عمارت میرزا علیخان تحریر شده با امضای «العبد عبدالباقی قاجار» (احتمالاً از اولاد شاهزاده مؤید الدوله طهماسب میرزا)، مجدول زرین بند آبی و سرنجی رنگ، هجده کتیبه مذهب منقش در سرآغاز فصول طرح است، در ظهر صفحه اول یک شمسه و چهار لچکی و دو کتیبه مذهب منقش طرح است، در فهرست حاضر نام مؤلف خواجه نصیر طوسی آمده است؛ مهر: میر جعفر بن عبدالله عارف صفوی؛ کاغذ: ترکی نخودی رنگ، جلد: مقوای روکش چرم لاکی وسط سه ترنج و چهار لچکی ضربی، قطع: رحلی، اندازه: ۲۴/۵×۳۶سم [ف: ۷ - ۱۷۷]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۰۸

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۱/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ در ذیل این رساله تاریخ ۹۰۳ دیده می‌شود؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۸۹ص (۲-۹۰)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۴]

● **اختیارات فصد کردن** / طب / فارسی

extīyārāt-e fasd kardan

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۵۸/۳-عکس

نسخه اصل: پاریس s. p. 1948؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها- ف: ۳-۲۳۸]

● **الاختیارات فی انواع الخیارات** / فقه / عربی

al-ixtīyārāt fī anwā'-il xiyārāt

آل عصفور، محمد علی بن محمد نقی، ۱۲۸۹ - ۱۳۵۰ قمری

āl-e 'osfūr, mohammad 'alī ebn-e mohammad naqī (1872 - 1932)

رساله مختصر و استدلالی است در انواع خیارات: ۱. خیار المجلس؛ ۲. خیار الحیوان؛ ۳. خیار الشرط المجرد من الأجل ...؛ ۴. خیار التأخیر للبایع؛ ۵. خیار ما یفسده التأخیر الی اللیل؛ ۶. خیار الرؤیة: لمن باع و لم یری الثمن الموصوف؛ ۷. خیار الغبن؛ ۸ خیار العیب و هو کما زاد عن خلقه؛ ۹. خیار التدلیس؛ ۱۰. خیار الاشتراط اذ لم یف المشترط بالشرط؛ ۱۱. خیار الشرکة؛ ۱۲. خیار تعذر التسلیم؛ ۱۳. خیار التفلیس؛ ۱۴. خیار تجدد الجنون. سپس بحثی بسیار جالب با عنوان «فائدة فاخرة» در همین موضوع دارد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۹۷۰

آغاز: بسمله حمد بیحد و بیعدد و سپاس بیقیاس مبدعی را که؛ **انجام:** مستعمل کنند و در زخمهای تازه ... سبعین و سبع من الف الهجریة النبویة

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۷ق؛ تملک: محمدجعفر با یادداشت «قد انتقل هذا الکتاب العبد الذلیل الی المالک بالبیع ... محمد جعفر بن محمد مقیم»؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: مقوا، ۲۵ص،۱۹سطر،قطع:وزیری بزرگ،اندازه:۱۹×۳۲سم[ف:۲۰ - ۳۱]

● **اختیارات قاسمی = دستور الاطباء** / طب / فارسی

extīyārāt-e qāsemī = dastūr-ol-atebbā'

فرشته، محمد قاسم بن غلامعلی، ۹۶۰-۱۰۲۳ ؟ قمری

ferešte, mohammad qāsem ebn-e qolām 'alī (1553 - 1614)

دارای یک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه»: مقدمه در ذکر ارکان بدن؛ مقاله ۱. ادویه مفرده؛ مقاله ۲. مرکبات؛ مقاله ۳. معالجات؛ خاتمه: در شرح انواع مزه (دیباچه).

آغاز: حمد مر خدایرا که بر حکم و ما ارسلناک الارحمة للعالمین رایات شوکت محمد (ص) مرتفع ساخته

انجام: جانوران انوب دیس ثقیل چنانکه گذشت و السلام

چاپ: چاپ شده، مشار ۲۱۲۶/۲ (۱ چاپ)

[استوری ۲:۲۵۳؛ الذریعه ۸:۵۰؛ الطب الصیدلیه ص ۱۱۷؛ هدیة العارفین ۲-۲۶۸؛ فهرستواره منزوی ۳۴۵۰/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۲۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۱۵ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۴۱۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۱۹/۲

تا آغاز مقاله سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی، در برگ پایانی چند یادداشت پراکنده پزشکی دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قهوه‌ای ترمیمی، ۱۳۸گ (۱۵۳پ-۲۹۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۵۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۹۷/۷

آغاز: (در دیباچه افتاده است) ... گردید، و چون علمی و عملی طب ایشان را در نهایت استحکام بایست ... و این نسخه گرامی که موسوم است باختیارات قاسمی مشتمل بر مقدمه و سهمقاله و خامته؛ **انجام:**. (دو سطر نونویس است) ... بعد از سه روز، روز چهارم مسهلی که مناسب این مزاج باشد بنوشند. والسلام. و الحمدلله رب العالمین.

بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:ترمه،جلد: میشن سیاه مغزی‌دار ضربی، ۸۱گ (۲۰۳ر-۲۸۳ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۶/۹سم [ف: ۷ - ۴۱۳]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۵۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● اختیارات قمر / هیئت / عربی

extīyārāt-e qamar

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۹/۲

اگر صد چون سلیمانی و خاتم ×× اگر پیغمبر پیغمبرانی / اگر چابک روانی چون سیامک ×× اگر باهوش هوشنگ شهانی. تا این‌که می‌گوید: سر انجامت در آرد چرخ را زیر ×× ستاند هر چه تو از وی ستانی ... بسان رستمی کنج قناعت ×× بگیر و کس مرنجان تا توانی ... ماه محرم زر بین اندر صفر بین آینه ×× اول ربیع آب روان آخر خم این مه نگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۹گ (۵۲ر-۶۱ر)، ۱۰-۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۵/۶سم [ف: ۴۱ - ۲۵۱]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲۴/۵

آغاز: هذا جدول بیان اختیارات القمر و ابتداؤه من منزل شرطین؛ **انجام:** اما در آخر سال فراخی طعام باشد. تمت الرسالة المنتخبة من ملحمة الدانیال علی یدی اضعف العباد حسین یوم الثلاثا ۳ صفر فی البایزیدی فی مدرسة الابراهیم بکیه زمان تدریس ملا ابراهیم الفریلانی سنة ۱۱۲۲

نه برگ جدول‌بندی‌شده به‌صورت پیش‌گویی در تقویم‌های رقومی دوران گذشته، و درپایان گوید: «تمت الرسالة المنتخبة من ملحمة دانیال»؛ خط: نسخ پخته نزدیک ثلث در غرب ایران (کردستان)، کا: حسین بن شمس الدین شبلری، تا: چهارشنبه ۴ صفر۱۱۲۲ق؛ سپس یک دائرة البروج با شنگرف و مشکی؛ کاغذ: ترمه، نخودی، جلد: مقوایی رویه تیماج قهوه‌ای با ترنج ضربی خرد شده عطف پارچه سپید، ۹گ (۲۰-۲۸پ) [ف: ۱۱ - ۵۹۶]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۳۱/۵

اختیارات فی کون القمر فی البروج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۶ - ۴۱۲]

● اختیارات قمر / هیئت / فارسی

extīyārāt-e qamar

غیر همانند:

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۵/۴

بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سپاهانی، [نشریه: ۲ - ۱۰۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۲۷

جدول اختیارات است بر حسب منازل قمر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۴۳۸ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۸]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۷۷/۴

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله و صحبه اجمعین حمد و ستایش مر پادشاهی را که این افلاک را بزینت کواکب سیار است که تبارک الذی جعل فی السماء بروجا ... اما بعد این رساله ایست در اختیارات قمر که حکمای هند؛ **انجام:** این کتاب را بر اختیار دعا بر لفظ خوبی و پسندیدگی ختم کردیم ایزد تعالی برکات دعا ... و آثار عدل او را از کافه مسلمانان منقطع نگرداناد بحق محمد و آله الطیبین و عترته الطاهرین تمت.

اولین عنوان در اختیارات به گرمابه رفتن و آخرین عنوان در وقت دعا، با این عبارت: «یعقوب بن اسحاق کندی در این معنی رساله ساخته است اما آنچه حکما در این معنی گفته اند بتمامی بیاورده است ما بیاوریم»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۴ رجب ۱۲۵۹ق؛ محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱۳گ (۴۳-۵۵)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۸۴]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۸/۲

در خاتمه این مقال چنین نوشته شده «از روی نسخه استاد الاعظم آقای آخوند ملا علی اکبر بجنوردی نوشته گردید بتاریخ شهر محرم الحرام ۱۳۰۰»؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید بن حاجی ملاعبدالجواد خطیب و خادم مشهد، تا: ۱۳۰۰ق؛ جداول نجومی شنگرف؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۹۶/۱۱

به نثر فارسی، در آن از احمد بن محمد عبد الجلیل سجزی نقل شده و جداول نجومی هم دارد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲۳گ (۲۶۶پ-۲۸۸ر)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۶ - ۷۰۴]

● **اختیارات القمر بالسبعة السیارة فی البروج الاثنی عشر (جدول)** / هیئت / فارسی

ixtīyārāt-ul qamar bi-s-saba'‌t-is sayyāra fi-l borūj-il iṯnā 'ašar (jadwal)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۶۰/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴ صفر۱۱۰۶ق [ف: ۵ - ۲۹۰]

← اختیارات قمر در سال ۱۲۲۰ (جدول) ‹ اختیارات القمر علی کونه فی البروج

● **اختیارات القمر علی کونه فی البروج = اختیارات قمر در سال ۱۲۲۰ (جدول)** / هیئت / فارسی

ixtīyārāt-ul qamar 'alā kawn-i-hi fi-l burūj = extīyārāt-e qamar dar sāl-e 1220 (jadval)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۱۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق؛ ۱۸گ (۶۵پ-۸۲ر) [مختصر ف: ۲۲۴]

● **اختیارات کارها و حوایج ایام** / اختربینی / فارسی

extīyārāt-e kār-hā va havāyej-e ayyām

اصفهانی، ابوالمفاخر بن ابوالعلاء

esfahānī, abol-mafāxer ebn-e ab-ol-a'lāe

این کتاب نه تنها در موضوع اختیارات ایام و طالع‌نامه سعد و نحس نگاشته شده بلکه دانشنامه‌ای است که در غالب مسائل جهان آن روز که مورد سؤال عام و خاص بوده، بحث می‌کند مانند: اقالیم سبعه، دریاها، رودها، کوه‌ها و سپس بحث می‌کند در این‌که زمین کروی شکل است و نیز بحث در حرکات فلکی و انواع آنها و مطالبات دیگری که نیاز به تحقیق و تتبع بسیار دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۸۰

آغاز: صدر و بدر دین و دولت محمد مقتدای پیغمبران و بر یاران وی پیشوایان جهانیان؛ **انجام:** خداوند طالع باید که سلیم بود آن نحوس و ماه متصل بود به سعود آن بوقت همچنین اصحبها سعود

خط: نسخ و ثلث قدیم، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۷؛ افتادگی: آغاز؛ با امضاء قیصرانی و در جای دیگر قرشی قصرانی؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: بیاضی تیماج قهوه‌ای روشن ضربی با ترنج با زمینه «و ان یکاد ...»یک‌لا،۲۳۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۲۸ - ۱۲۰]

● **اختیارات ماه** / هیئت

extīyārāt-e māh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۲۵/۲

خط: نستعلیق، کا: محمود، تا: ۱۲۵۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۱۲گ (۳۶ر-۴۷پ)، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۲۶۴]

● **اختیارات ماه محرم** / هیئت / فارسی

extīyārāt-e māh-e moharram

رساله‌ای مختصر درباره آیات و حوادث واقع شده در ماه محرم که با استفاده از نظرات ستاره‌شناسان استخراج و پیشگویی شده است.

مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه:۱/۳

آغاز: جالینوس و جاناماس حکیم گفته‌اند که هرگاه روز یکشنبه اول محرم باشد سال نیکو بود و نرخها فراخ باشد»؛ **انجام:** اگر روز شنبه اول ماه محرم باشد آن سال با سختی بگذرد و آشوب بسیار باشد و مردم بی شرم باشند و کارهای سخت بر سر مردمان می‌آید اما در اصفهان نیکو بود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه با عطف پارچه، ۳گ (۲۹ر-۳۱پ)، ۱۱ سطر [ف مخ]

● **الاختیارات (مختصر)** / هیئت، پیشگویی / عربی

al-ixtīyārāt (muxtaṣar)

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۶۱/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۲۴۲]

● **اختیارات مسیر القمر** / هیئت / فارسی

extīyārāt-e masīr-ol-qamar

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۴۲-ف

نسخه اصل: از کتابخانه‌های یوگسلاوی. اختیارات مسیر القمر فی احکام کون القمر فی البروج و اختیارات الامور؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۳۴ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۳۹]

● **اختیارات مسیر قمر = اختیارات المهمات = مقام القمر فی البروج الاثنی عشر** / هیأت، شعر، پیشگویی / فارسی

extīyārāt-e masīr-e qamar = extīyārāt-ol-mohemmāt =

maqām-ol-qamar fī-l-borūj-el-esnā ʻašar

؟ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

منظومه‌ای است در ۳۶ بیت (و در بعضی نسخه‌ها متفاوت) که در آن برای هر برج سه بیت سروده شامل برج‌های حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد، سنبله، میزان، عقرب، قوس، جدی دلو و حوت و پیش‌بینی کرده است. کاشفی صاحب «لوایح القمر» ۹۱۰ق در «اختیارات نجوم» (= لوایح القمر) خود و ملا محسن فیض کاشانی در رساله «غنیة الانام» این اشعار را از خواجه دانسته‌اند و این غیر از «اختیارات النجوم» (= تقویم منثور) اوست.

آغاز: هرگهی کاید به توفیق خدای لم یزل ×× جرم مه در خانه مریخ یعنی در حمل / نیک باشد هم سفر هم دیدن روی امیر ×× جامه پوشیدن خریدن صید افکندن به تیر

انجام: .. هم قبا و هم کلاه هم کمر هم پیرهن ×× آنچه در بر باشد آن را نیز بخشیدن به من

چاپ: در ضمن «اصول الملحمة» در ۱۳۰۶ ق.

[فهرستواره منزوی ۲۷۸۵/۴-۲۷۸۷؛ احوال و آثار خواجه نصیر ص ۵۶۶-۵۶۷؛ دنا ۴۴۵/۱-۴۴۸ (با سه عنوان)؛ نسخه‌های منزوی ۲۲۳/۱؛ فهرست مشترک نسخه‌های خطی پاکستان و اسلام آباد ۲۳۵/۱؛ دیباچه دانش پژوه بر آثار علوی مدرس رضوی ۳۰۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۱۷/۲

آغاز: برابر

خط:نسخ،کا:منصور بن کمال الدین حسینی،تا: ۶۹۵ق؛ مجدول محرر دارای هفده ترنج (در اول دیوان‌ها) و هفده سرلوح کتیبه الوان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج مجدول گرهی، ۳گ (۷پ-۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۳۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۹۰

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۳ ربیع الاول ۷۲۳ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی در اطراف، ۳۸۹ص، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۸۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۶۹ق؛ پس از آن ماده تاریخ غارتگری سلطان حسن عادل در رجب ۸۸۱ در تفلیس و ماده تاریخ مرگ ابونصر بهادرخان در ۸۸۲ است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی،۴ص(۲۵۴-۲۵۷)،۱۹سطر [سنا - ف: ۲-۲۵۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۳۱/۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۳۴]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۴ص (۱۴-۱۷)، ۱۹ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [سنا - ف: ۱ - ۱۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۴/۴

این اشعار در رساله حاضر دوبار تکرار شده به دو خط؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:۲۲شعبان۸۴۲ق؛مصحح؛ تملک: سلطان حسین واعظ با مهر «عبده سلطان حسین الواعظ» (بیضی) و وقفنامه کتاب از همو بر دارالمومنین استرآباد و اولادش؛ جلد: تیماج عنابی بدون مقوا، ۶گ (۵۸پ-۶۴پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۲۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۲/۲-ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۲۶۲۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۷۴ق؛ ۱۵گ (۲۵-۳۹)، ۱۲ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۱۰]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جدول شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز ضربی لبه‌دار، ۲گ (۷۷پ-۷۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۳۲]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۵۰/۲-عکسی

آغاز: چونکه بخرامد بتایید خدای لم یزل

اصل نسخه: گنج بخش ش ۱۰۱۱ (گنج ۱۶۷/۱)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۹۹۲ق؛ ۴ص (۴-۷)[عکسی دائرة المعارف:۲-۱۳]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۱/۳-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا؛ مکرر ش ۲۵۰ در مجموعه دیگر؛ ۳ص (۲۲-۲۵) [عکسی ف: ۲ - ۱۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۴۰

آغاز: متن گفتار شیخ نصیرالدین طوسی رحمه الله علیه نقلست آنچه از ماه شد مثنی کن پنج دیگر فرای؛ **انجام:** لیک دعوت نیز باشد دیدن اشراف نیز کوری چرخ کهن پوشیدن از نو چار چیز ...

خط: نستعلیق جلی ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۵۹۲، منظومه کاغذسازی به صدر آن ضمیمه است؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی با ترنج، مختلف السطر (۱۶/۲×۱۹)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [رایانه]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱/۳۴-طباطبائی

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ یا ۱۰۶۵؛ در ذیل این منظومه دو بیت است از میرزا الوغ بیک درباره سیر ماه؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲ - ۲۲۱]

۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یادداشت ابوالقاسم استاجلو در قصبه دیلمان، ۳ ربیع الثانی ۱۱۲۱، سطور چلیپا؛ ۲گ (۱۶پ–۱۷ر) [ف: ۱ – ۱۲]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۵/۱۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ – ۳۹۱]

۱۳. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: صدر الدین محمد بن محمد صادق حسینی، تا: با تاریخ ۱۰۸۱ق؛. [ف مخ: – ۳۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۰۹/۸

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: با تاریخ ۱۰۷۷ق؛ ۲ ص (۳۲۲–۳۲۳) [عکسی ف: ۷ – ۱۹۷]

۱۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۶۷/۲

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۰۸۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، [نشریه: ۲ – ۱۰۰]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۱۹/۴۲

آغاز: برابر

حدود ۳۶ بیت است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: رویه میشن سیاه ضربی، ۱ص (۱۰۰ر)، اندازه: ۱۷/۲×۲۸/۲سم [ف: ۸ – ۷۲]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۲/۴

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم محلاتی، تا: ۱۱۱۱ق؛ ۲گ (۱۰۲ر–۱۰۳) [ف: ۴ – ۹۳۸]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۶۶/۱۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۱۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز ضربی ترنجی، ۲ص (۱۷۱–۱۷۲)، ۲۱ سطر (۸×۲۰)، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۱۴ – ۳۶۱۴]

۱۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۶۸/۵

خط: نسخ، کا: معصوم بن ملامحمد سرچاهی قائنی، تا: ۱۱۹۳ق، جا: مشهد؛ ۱گ (۹۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۴۶]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۱۶ سطر (۷/۲×۱۳)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۲×۱۷/۲سم [رایانه]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد صادق لاهیجی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مجدول به قرمز، یک برگ شامل مطلبی در مورد وجه تسمیه منازل بیست و هشت گانه قمر به نقل از کتاب «الأزمنة و الأمکنة» احمد بن محمد مرزوقی (– ۴۲۱ق) در پایان آمده است؛ کاغذ: فرنگی،۱گ(۱۸)،۱۴سطر،اندازه:۱۰/۵×۱۴سم[ف:۳۸- ۵۰۲]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضربی، ۲گ (۱۹پ–۲۰ر هامش)، ۱۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲ – ۲۷۹۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۹۶/۳

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی و آهاری نخودی، جلد: مقوا با روکش مشمع فرنگی عطف و گوشه‌ها میشن مشکی، اندازه: ۸/۵×۱۱سم [ف: ۱۸ – ۱۳۳]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۹/۸-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی و زرد، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۲گ (۱۳پ–۱۵ر حاشیه)، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲ – ۱۶۴]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۹۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** المیزان – مه چو در میزان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۱۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی کبود،جلد:تیماج حنایی ضربی، ۱گ (۳۰ر و پ ناقص)، ۱۴ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸–۷۱۹]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۰۵/۳

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست به نام «غنیة الایام» از فیض کاشانی دانسته شده است که به استناد آغاز تصحیح شد؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۶ ربیع الاول ۱۲۳۵ق، جا: باکو؛ کاغذ: خاکستری، جلد: پارچه‌ای، ۲ص (۱۵–۱۶)، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۲سم [ف: ۷ – ۷۵۲]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۲۴/۱

بی‌کا،تا:۱۲۴۴ق؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج مشکی،۲گ (۲ر–۳ر)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۲)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ – ۶۵۸]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۴۵/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** حال مه مسعود باید صاحبش حال طالع صاحبش الغرض

خط: نسخ، کا: هادی بن مهدی اصفهانی مشهور به جراح، تا: ربیع الثانی ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۶گ (۸۷–۹۲)، ۲۰ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۵۷]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۵/۳

کا: محمد اسمعیل بن محمد کاظم بن محمد باقر مازندرانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲گ (۴۳–۴۴)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ – ۳۱۲۵]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۴

آغاز: هر روز ز ماه سیزده تخمین کن پس بیست و شش دگر برو

تضمین کن؛ **انجام:** برابر
خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ شعبان ۱۲۷۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آهار و مهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۳گ (۳۳پ–۳۵پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ – ۲۲۹]

۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۶۵/۳
آغاز: چون خرامد خوش بتایید خدای لم یزل ×× جرم مه در خانه مریخ یعنی در حمل؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه نیلی، ۳گ (۵۲ر–۵۴ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۳۲۹]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۹/۳
آغاز و انجام: برابر
در نسخه حاضر برج میزان و اختیارات آن از قلم ناسخ افتاده و تنها ۳۳ بیت است؛ خط: نستعلیق، کا: شاهرخ خان مین باشی نایب الحکومه شیروان و فرزند اللهیار خان سرتیپ، تا: ۱۳۰۳ق؛ کاغذ:فرنگی خط دار، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۷ص (۳۷۲–۳۷۸)، ۲ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۹–۴۶۱]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۴/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی قهوه‌ای، ۳گ (۵۳ر–۵۵ر)، ۱۱–۱۲ سطر، اندازه: ۲۲/۱×۲۷/۵سم [ف: ۶ – ۲۹۴]

۳۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۶/۸ – ج
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا [ف: – ۱۱]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷/۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و چهار لچکی مجدول ساده و گرهی عطف گالینگور، ۱ص (۹۸پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۳۴]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰/۳۶–طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۱۵۷–۱۵۹ حاشیه)، ۱۹، ۲۰ و ۲۷ سطر، قطع: رقعی بلند، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳ – ۷۰]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۹/۷–طباطبائی
آغاز: هر چه از ماه میرود بشمار ×× هر یکی را دوازده انگار
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۸۷گ [ف: ۲۳ – ۶۱۲]

۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴/۲۱۹۰–۱۲/۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** دین چو به دنیا فروخت شد لقب او حمار ×× کوزخری می‌خرید تره به سلوی و من / آنکه ز نقصان براند تیغ بر اهل کمال ×× بود به جسمش برص بود به چشمش وسن
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی مجدول ضربی،۱۳گ،۱۲و۱۷ سطر،اندازه:۱۷×۲۲سم[ف: ۱ – ۱۵۷]

۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۷۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ – ۸۳]

۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۱۰/۲
آغاز: الحمد حق حمده والسلام علی محمد وآله اجمعین اما بعد ... حمل منقلب و آتشی چون در آید از فضای کردگار لم یزل جرم مه در خانه مریخ یعنی در حمل نیک باشد هم سفر هم دیدن روی امیر؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول گرهی، ۲گ، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۸۳]

۴۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسن بن علی منجم شیرازی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱گ (۸ر– ۸پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۷۸]

۴۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۰۰/۷
آغاز: موضع الشمس. آنچه بگذشته است از سالت ×× بشمار از مه ملک شاهی / پس بهر برج ده تو ماهی را ×× تا ببرجی رسی که میخواهی؛ **انجام:** برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سیاه لایی، ۴گ (۶۳ر–۶۶ر)، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۲سم [ف: ۹ – ۴۷]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۹۶/۱۰
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۳گ (۲۶۴پ–۲۶۶پ)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۶ – ۷۰۴]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۷۵/۲
خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱ص (۴۴پ)، ۲۸ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱۴ – ۳۹۱۷]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۱/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «اختیارات ایام» و ناشناس است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج مجدول، ۱گ (۱۵۰ر–۱۵۱ر)، ۱۸سطر [ف: ۳۷ – ۳۰۸]

۴۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲ر۲۸۸۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۳۹]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** نقل و قصد تزویج زن نیکولقا
خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوای

عنابی با عطف و گوشه پارچه ماشی، ابعاد متن: ۱۰/۵×۱۹/۵، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۵سم [رایانه]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۶-ف و ۱۳۳۸/۶-ف

نسخه اصل: بادلیان add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلم‌ها -ف: ۱ - ۵۸۲]

۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۵/۲۱-ف و ۹۱۶/۲۱-ف

نسخه اصل: پاریس P. 169 (بلوشه ۷۲۲)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲ سطر [فیلم‌ها - ف: ۱ – ۵۳۹ و ۵۴۹]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۹۶/۷-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه اصل بالا؛۲ص(۸۹-۹۰)[عکسی ف:۲- ۱۳]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۸۹/۱۶

خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، بی‌تا؛ جدول ها و اشکال هندسی به شنگرف، مصحح، با حاشیه‌نویسی متفرقه بیشتر در پزشکی؛ جلد: تیماج مشکی ترمیمی، ۲گ (۱۶۶پ-۱۶۷ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۰ - ۶۶]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۳۹/۴

کا: ابراهیم بن محمد بن میرزا عبدالله جندقی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲گ (۲۲ر-۲۳ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹۶]

● اختیارات مظفری / هیئت / فارسی

extīyārāt-e mozaffarī

قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود، ۶۳۴ - ۷۱۰ قمری

qotb-od-dīn šīrāzī, mahmūd ebn-e mas'ūd (1237 - 1311)

وابسته به: نهایة الادراک فی درایة الافلاک؛ قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود (۶۳۴-۷۱۰)

اهدا به: مظفر الدین یرلق ارسلان

مؤلف پس از «نهایة الادراک» به آن پرداخته است و در آن به بیان حقایق علم فلک و عقاید برگزیده بسنده کرده و بر خلاف «نهایة الادراک»، به نقص و ابرام سخن دیگران نپرداخته است. دارای چهار «مقاله» است: مقاله اول، مشتمل بر سه «باب»: ۱. تعریف علم هیئت و موضوع و مبادی و مسائل و فایده آن، ۲. ذکر مقدماتی که تعلق به علم هندسه دارد؛ ۳. ذکر مقدماتی که تعلق به علم طبیعی دارد؛ مقاله دوم در هیئت اجرام علوی و آنچه بدان تعلق دارد، مشتمل بر سیزده «باب»: ۱. استدارة سطح زمین و آسمان، ۲. وضع و ترتیب اجرام بسیطه، ۳. دوایر مشهوره از عظام و صغار، ۴. اوضاعی که نسبت حرکت اولی و ثانیه جاذب می‌شود و احوال کواکب ثابته، ۵. اسناد حرکاتی که ظاهراً ممتنع الصدور باشد از افلاک با صوتی که اقتضاء جواز صدور آن کند، ۶. افلاک و حرکات آفتاب، ۷. افلاک ماه و حرکات او در طول و عرض، ۸. افلاک کواکب علوی یعنی زحل و مشتری و مریخ و حرکات ایشان در طول، ۹. افلاک زهره و عطارد و حرکات ایشان در طول، ۱۰. اختلاف منظر، ۱۱. اختلاف نور ماه در عروض کواکب پنج‌گانه که ایشان را متحیره خوانند، ۱۲. نقصان و خسوف و کسوف و زمانی که میان دو خسوف یا دو کسوف افتد، ۱۳. مکافات و قرانات و تسریق و تغریب و ظهور و خفا کواکب؛ مقاله سوم در هیئت زمین، مشتمل بر سیزده «باب»: ۱. هیئت زمین و شمه‌ای از احوال او، ۲. مواضعی که آن را عرضی باشد بر وجهی کلی و آن را آفاق مایله خوانند و در سمت مشرق و مغرب و تعدیل النهار، ۴. خواص مواضعی که عرض آن را از تمام میل کلی درنگذرد، ۵. خواص مواضعی که عرض آن از تمام میل کلی در گذرد و به ربع دور نرسد، ۶. خواص مواضعی که عرض آن ربع باشد از دور، ۷. مطالع بروج، ۸. درجات ممر کواکب و درجات طلوع و غروب ایشان، ۹. مقدار شبانه‌روز و تعدیل الایام باللیالی، ۱۰. صبح و شفق، ۱۱. معرفت اجزاء ایام، ۱۲. اظلال و احوال آن، ۱۳. معرفت خط نصف النهار که آن را خط زوال خوانند و در سمت بلاد؛ مقاله چهارم، در سه «باب»: ۱. در معرفت مقادیر ابعاد و اجرام بر وجه مشهور، ۲. بیان خطایی که مقدمان و متأخران را افتاده است در ابعاد و اجرام، ۳. طریق حق در ابعاد و اجرام.

قطب شیرازی در این کتاب از اصل حدسی و ابداعی و استنباطی که از تحقیقات خود اوست به‌تکرار یاد می‌کند. در بیشتر مباحث بر سخن دیگران خرده‌گیری‌ها دارد که بیشتر آن بر اساس همین اصل حدسی است و در «نهایة الادراک» نیز دیده می‌شود. قطب شیرازی شانزده اشکال بر وجه مشهور در اثبات هیئت افلاک مجسمه وارد کرده و خود بر اول خویش با وجهی دیگر آن را اثبات می‌کند. وی اصل حدسی خود را در خاتمه دوم باب ۷ مقاله نخستین، به شرح باز گفته است. وی در این رساله از عمر خیام (از فصلی که او بر رساله ابوعلی بن الهیثم الحاق کرده در حرکت التفات و نیز از زیجی که ساخته است)، از رساله ابن هیثم (در آنکه ظاهر از آسمان بیش از نیمه اوست)، از خرقی در منتهی، از محمد بن اسحاق سرخسی و ابوالعباس ایرانشهری (و اینکه او در اواسطه زمان سرعت حلقه نورانی یافته است از آفتاب محیط به ماه)، از ابوریحان و یحیی بن منصور، صوفی، خازنی، ابوالعباس لوکری و کتاب «ترکیب الافلاک» ابوعبید جوزجانی و ابن سینا و کتاب «الاقتصاص» یا «منشورات» بطلمیوس و «نهایة الادراک» خویش یاد می‌کند.

آغاز: بسمله، رب انعمت فزد سپاس و ستایش بی قیاس و مدح و حمد بی حد و عد لایق حضرت صانعی باشد

انجام: رشک شهر طاووسان اولی الاجنحه مثنی و ثلاث و رباع کناد بمحمد و آله الطیبین الطاهرین

[دنا ۱: ۴۴۶-۴۴۷ (۱۴ نسخه)؛ استوری ۶۴/۲؛ مجله راهنمای کتاب ۴۳۳/۱۱؛ نسخه‌های منزوی ۲۲۴/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۷۸۷/۴]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۷۴

آغاز: برابر **انجام:** بمحمد و عترته الطیبین الطاهرین.

خط: نسخ، کا: محمد بن محمود بن عبدالرحمن تبریزی، تا: ۶۸۲ق؛ حاوی اشکال هندسی با مرکب قرمز، به آخر نسخه در پنج فصل مطالب راجع به ضرب اعداد به خط بدر الدین لوبک بن محمد بن عمر شیرازی بدین شرح آمده است: فصل ۱. در ضرب آحاد در آحاد، فصل ۲. در ضرب عشرات در عشرات، فصل ۳. در ضرب آحاد در عشرات، فصل ۴. در ضرب مآت در مآت، فصل ۵. در ضرب عشرات در مآت؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، تیماج عنابی، ۱۷۷گ، ۲۳ سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۶ – ۸۷۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۸

آغاز و انجام: برابر

تا چند سطر اول باب ۳ مقاله ۴ کتاب را دارد؛ خط: نزدیک به تعلیق کهن، بی‌کا، تا: در حیات مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ پاره‌ای از برگ‌ها تازه‌نویس، نوشته پشت برگ اول این است: «کتاب ... المظفریه فی الهیئه تصنیف المولی المخدوم الامام الفاضل ... اعجوبة الزمان نادرة الدوران افضل العصر اوحد الدهر بطلمیوس العهد ابرخس الثانی قطب الحق و الدین ... محمود بن مسعود بن مصلح المتطبب الشیرازی ادام الله فضائله و کبت اعادیه بمحمد و آله الطاهرین (ص)»؛ مهر: «ما تلك بیمینك یا موسی»، «محمد علی الله الملك الحق المبین»؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم، جلد: تیماجی قهوه‌ای عطف و حواشی قرمز سیر، ۴۵۲ص، ۲۳ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۹ – ۵۱۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵۲-ع و ۲۲۵۳-ع و ۳۶۰۹-عکس و ۳۶۱۰-عکس

نسخه اصل: موزه آسیایی آکادمی علوم شوروی شOr. C. 794؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: صالح بن احمد بن حسین گیلی کوچسفهانی، تا: سه‌شنبه ۲۱ ربیع الثانی ۸۳۰ق، جا: یزد؛ ۱۵۰گ [فیلمها – ف: ۱ – ۷ و ۳ – ۲۲۳]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:عکسی بدون شماره

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [نشریه: ۳ – ۱۰۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۹۲/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۶ صفر ۸۴۹ق؛ مصحح، برخی از برگ‌ها افتادگی دارد که جای آنها کاغذ سفید گذاشته‌اند، روی برگ اول یادداشتی نجومی به نقل از الغ بیگ و یادداشتی به نقل از حضرت موسی در ایامی که کار در آنها به فساد انجامد دیده می‌شود، پس از آن یادداشتی در غایت غلط هر متمم از حاوی و محوی در افلاک؛ مهر: محمد موسوی جزائری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار ضربی، ۱۱۵گ (۱پ–۱۱۵ر)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ – ۶۹]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ اشکال هندسی با مرکب قرمز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۲۵ سطر (۸/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۴ – ۴۱۹]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۸۸

آغاز: زمین ساکنست در وسط، باب دوم در وضع و ترتیب اجرام بسیط؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ در آخر چند سطر در دعای بممدوح اضافه دارد؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی مشکی، ۲۰۵گ، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵×۳۲/۵سم [ف: ۸ – ۱۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۸۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از دیباچه کتاب اندکی از نسخه افتاده؛ در نوشته‌ای که بر کنار صفحه اول نسخه است نام کتاب «قانون» ثبت شده؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ نازک، جلد: تیماج عنابی، ۴۹۱ص، ۲۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۹ – ۱۷۶]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۰۱

خط: نسخ، کا: مسعود بن حبیب الله، تا: ۱۰۲۳ق؛ تملک: احتشام الدوله در ۱۲۷۰؛ جلد: میشن قرمز، ۲۱۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۳/۸سم [ف: ۲ – ۱۶]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۴-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نظرخان بن شاه نظر گیلانی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۰۶۹ق؛ حواشی منسوب به حاج ملاهادی سبزواری در کناره برخی صفحات وجود دارد که انتساب آن محل تأمل است؛ تملک: زین العابدین رضوی همدانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش آبی، ۲۰۸گ، ۲۰ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲۴ – ۲۵۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۸۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها – ف: ۲ – ۱۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۰۱

آغاز: بسمله، عونك یا معین سپاس و ستایش حضرت عزت ذوالجلال را که انوار دقایق حکمت او؛ **انجام:** مستدعی حصول مرام بود ارزانی دارد، انه لطیف المجیب

خط: شکسته تعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: پارچه‌ای، ۶۰گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۲×۲۵/۲سم [ف: ۸ – ۱۳]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مستدعی حصول مرام بود ارزانی دارد انه اللطیف المجیب – نسخه ش ۲ فاضلیه– مساحت جرم او که مساوی ضرب دو ثلث قطر او بود که ۵۰۹۰ ند است در مساحت اعظم دائره – نسخه ما.

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ چسبیده به جلد و گ ۱ر قاعده‌های ریاضی نوشته شده که برخی از نویسنده نسخه و پاره‌ای گویا به‌خط شیخ بهائی باشد، در سه جای گ ۱ر خط و امضای شیخ بهاءالدین محمد عاملی دیده می‌شود، این نسخه در دست شیخ بهائی بوده است؛ مهر: «هذا مما وقفه العبد بهاءالدین محمد علی الطلبة الامامیة بتولیة ابن اخیه سمی ابیه حسین بن عبدالصمد ثم الاتقی من بنیه و بثیهم و لو کان ابعد»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی کناره سرخ، ۱۱۸گ، ۳۰ سطر (۱۱×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۳۲سم [ف: ۴ – ۸۲۲]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: – ۱۶۱]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۵۰/۵

باب چهارم اختیارات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶ – ۴۸۲]

● **اختیارات منازل القمر (جدول)** / پیشگویی / عربی

ixtīyārāt-u manāzil-il qamar (jadwal)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۳۱/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶ – ۴۱۲]

← اختیارات المنطق ← اختیارات امیریه

● **اختیارات منظوم = سعد و نحس ایام** / هیئت، پیشگویی / فارسی

extīyārāt-e manzūm = sa‘d va nahs-e ayyām

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

آغاز: بقول جعفر صادق خلاصه سادات ×× زماه فارسیان هفت روز مذموم است / نخست روز سیم باز پنجم و پس از آن ×× چه روز سیزدهم روز شانزده شوم است

انجام: هم قبا و هم کلاه و هم کمر با پیرهن ×× آنچه درتن باشد آورد جمله بخشیدن بمن

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۳۴

حدود ۲۰ بیت؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۷۳ر حاشیه)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۱۰۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱/۳ سرود

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق پسر محمد سعید عامری سمنانی، تا: ۱۲۴۴ق [نشریه: ۱۳ – ۴۲۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۳۲/۴

آغاز: سبحانک ما اعظم شانک؛ **انجام:** برابر

خط: مختلف، کا: محمد علی بن حسن بن حاج عبدالقادر تبریزی، تا: دهه سوم صفر۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی آهاری حنایی، جلد: تیماج سبز، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱ – ۳۶۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۷۷/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ز روزهای ستوده همین چهار ... آنکه – درین حوائج در سلک نحس منظوم است

منظوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۹۳پ) [ف: ۶ – ۲۶۰]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۹۲/۲-۱۰/۲۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۵۸]

● **اختیارات منظوم** / پیشگویی / فارسی

extīyārāt-e manzūm

شمس الدین آملی، محمد بن محمود، – ۷۵۳ ؟ قمری

šams-o-dīn-e āmolī, mohammad ebn-e mahmūd (- 1353)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۴/۲-طباطبائی

آغاز: افتاده: هر چه از ماه شد مثنی کن ×× پنج دیگر فزای بر سر آن؛ **انجام:** هر کلاه و هم قبا و هم کمر هم پیرهن ×× و آن چه دریا شد تو آن را جمله بخشیدن به من

بخشی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی آبی و زرد، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۴ص (۴۷-۵۰)، ۱۱، ۱۲، ۱۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۴۵×۱۷سم [ف: ۲۳ – ۳]

● **اختیارات منظوم** / هیأت، شعر / عربی

extīyārāt-e manzūm

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۸/۱-طباطبائی

آغاز: منقلبه بروج.

بخشی از آن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۱گ (۱-۲ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ – ۱۳۱]

● **اختیارات منظوم** / هیئت، شعر / فارسی

extīyārāt-e manzūm

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۸۱

آغاز: دایره اتصالات قمر بکواکب دیگر در برج ثور؛ **انجام:** مجاسده شمس – قطعه سی و چهارم: چون اوفتد مجاسده در حوت مهر و مه را ×× نبود بهیچ کاری اندر جهان خیاره / آن به

که گیری از همه کاری کنار گرچه ×× اندر خبر میانه گزیده است بر کناره / و آنرا دهی شراب که داند زدن بصنعت ×× با ساز اوستادان در رقص چارپاره / یا نه بدان دهی که بشب بازی از حریفان ×× بر اسب چابکی نبود کس چنو سواره

در اتصالات قمر است به‌کواکب دیگر در بروج اثنا عشر مشتمل بر دوازده دایره و هر دایره مذیل به سی و شش قطعه چهار بیتی در اوزان مختلف عروضی [در فهرست منزوی ذکرش نیامده است و به نظر می‌رسد که نسخه منحصر باشد.]. قطعات سی‌وشش‌گانه مربوط به هر برجی به‌ترتیب دارای عناوین ذیل است: ۱. مقارنه زحل، ۲. مقارنه مشتری، ۳. مقارنه مریخ، ۴. مقارنه شمس، ۵. مقارنه زهره، ۶. مقارنه عطارد، ۷. تسدیس زحل، ۸. تسدیس مشتری، ۹. تسدیس مریخ، ۱۰. تسدیس شمس، ۱۱. تسدیس زهره، ۱۲. تسدیس عطارد، ۱۳. تربیع زحل، ۱۴. تربیع مشتری، ۱۵. تربیع مریخ، ۱۶. تربیع شمس، ۱۷. تربیع زهره، ۱۸. تربیع عطارد، ۱۹. تثلیث زحل، ۲۰. تثلیث مشتری، ۲۱. تثلیث مریخ، ۲۲. تثلیث شمس، ۲۳. تثلیث زهره، ۲۴. تثلیث عطارد، ۲۵. مقابله شمس، ۲۶. مقابله مشتری، ۲۷. مقابله مریخ، ۲۸. مقابله شمس، ۲۹. مقابله زهره، ۳۰. مقابله عطارد، ۳۱. مجاسده زحل، ۳۲. مجاسده مشتری، ۳۳. مجاسده مریخ، ۳۴. مجاسده شمس، ۳۵. مجاسده زهره، ۳۶. مجاسده عطارد. نمونه قطعات: مقابله زهره – قطعه بیست و نهم: چو افتد در برابر زهره را ماه ×× زثور آنگه که مه دیدار باشد / زراه حکم چون نیکو ببینی ×× بتزویج و سفر مختار باشد / بدین و آن نگه کن تا ز یاران ×× کرایا بی کش این کردار باشد / وزان کس جور بستان و بدان ده ×× کجا او را جزین گفتار باشد. مقابله عطارد– قطعه سی‌ام: چو مه مقابل تیر اوفتد بثور اندر ×× میانه باشد در وی مناظره کردن / چنانکه باشد تزویج اگر چه در تزویج ×× بسی به آید زی من معاشره کردن / اگرت رای فتد با سخنوران خرد ×× ببرگ خواستن زن مذاکره کردن / چو بونواس دوم پنج رطل باده بده ×× بدانکه نیکی داند مصادره کردن. مجاسده عطارد – قطعه سی و ششم: چون ماه و عطارد ببرج میزان ×× با یکدگر افتند شادمانه / دیدار وزیران و کاتبان را ×× دارند حکیمان همه میانه / چون ساختن کیمیا و کردن ×× تدبیر امور می‌مغانه / باید که دو ساغر شراب نوشد ×× آنکس که بود در ادب یگانه. مقابله زهره – قطعه بیست و نهم: چون اوفتد ببرج اسد زهره آنگهی ×× کز برج دلو ماه منور دهد فروغ / در وی بنا وبیع و جواری و کشت و زرع ×× بستان بمی زگردن گاو نشاط یوغ / زیرا که هم عمارت و هم بیع بردگان ×× هستند صالح و سره از قول سیمروغ / بستان سه جام باده جور و یکی بخور ×× وان هر سه ده بدانکه نگوید بجز دروغ. تثلیث مشتری – قطعه بیستم: چو اندر قوس تثلیث اوفتد با مشتری مه را ×× زتقدیر خدای لم یزل وز گردش عالم / ز راه حکمت و دانش گزین دانند شرکت را ×× چو در تعلیم هر علمی بنا افگندنی محکم / نگر تا مدمین الخمر از میانه کیست در مجلس ×× ز کرد و گرجی و تازی و ترک و شهری و دیلم / پس آنگاهی بدوده می‌زبهر خوردن و دادن ×× که رستم را نداند برد، الا باره رستم. مقارنه شمس – قطعه چهارم: چون بجوزا بهم افتند ماه و آفتاب ×× هیچ کاری را نشاید جز فسون و رنگ را / گر ترا زی رنگ و افسون میل باشد در مجاز ×× اندران مگذار ضایع خیره نام و ننگ را / آنقدر کن رنگ و افسون در میان دوستان ×× کزپیت دشمن نگیرد هر کسی نیرنگ را / و آنکسی راده شراب جور بی رنگ و فسون ×× کو بداند زد چو بربط نای و چون دف چنگ را. مجاسده مریخ – قطعه سی و سوم: ماه و مری چون فتند بهم ×× بطریق مجاسده یکجای / سفر و فصد و دیدن سلطان ×× باشد اندروی آدمی فرسای / ز آنکه این هر سه کار بد دارند ×× از حساب مه فلک پیمای / آنکسی راده از میان می‌جور ×× کو زند به زناییان همه نای. مقابله زهره – قطعه بیست و نهم: چون ماه بخرچنگ بود زهره برابرش ×× اندر سفر و برده خریدن ندهد رنج / گر باشد میلت بسوی برده خریدن ×× از بهر سفر کردن انده دهدت خنج / هر وفت که این حال بود زهره و مه را ×× از فضل بمعیار خرد زر هنر سنج / وین باده بدان ده که بدست آمده باشدش ×× بی رنج زالفغده غیری بخوشی گنج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۷؛ از آغاز نسخه خطبه و دیباچه با دایره اتصالات قمر به کواکب دیگر در برج حمل و قطعات سی و شش گانه آن افتاده است و از پایان نسخه یک صفحه که شامل دو قطعه است ساقط است؛ رسم الخطی دارد که کمتر نظیر آن را می‌توان یافت، اشعار از قرن پنجم و ششم به‌نظر می‌رسد، از سال ۱۱۰۵ تا ۱۳۸۹ هجری قمری (= ۱۳۴۸ شمسی) شانزده نوبت داخل عرض شده است؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف ۱۱۴۵؛ کاغذ: حنایی سمرقندی و مجدول، جلد: تیماج ضربی ترنج‌دار، ۱۰۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷/۳سم [ف: ۸ – ۱۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۵۴

آغاز: سیصد و شصت و پنج روز مقیم ×× همه سالست بر حساب قدیم؛ **انجام:** لعنت حق بی شمار بی پایان باد ×× بر دشمنان این پاکان

کتاب ارجوزه‌ای شامل ۱۶۷ بیت با اشعار متوسط در اختیارات ایام است که در صدر برگ اول کاتب نگاشته: «این کتاب از تصانیف امام جعفر است رضی الله عنه» و در مطلع هر بند آورده: «گفت پیغامبر، مصطفی گفت» که بر اساس آن باید ترجمه منظومی از اختیارات الایام منسوب به امام صادق (ع) باشد؛ خط: نستعلیق دو ستونی، بی‌کا، تا: ۹۵۴ق؛ اهدایی رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش پارچه صورتی با عطف و گوشه میشن قهوه‌ای، ۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم[اهدائی رهبر:۲ اخبار۱–۵۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۳۲ط

آغاز: ای بخت تو بر سمند اقبال سوار ×× دگاهی که کند مرغ دلت عزم شکار. .؛ **انجام:** آدینه برای کدخدایی نیکست ×× جمعیت مرد و زن درو پر خوبست

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن رحمت الله حسینی نجفی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۲ص (۲۹۳-۲۹۴)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۸۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۹/۱۰-طباطبائی

آغاز: ماه در تثلیث بینی با زحل ×× به بود شغل ضیاء مشتغل؛ **انجام:** نیک باشد روی جستن در علوم × خاصه علم حکمت و علم نجوم. تمت الکتاب.

منظومه‌ای است در اختیارات، باب در احکام ممازجات ماه به کواکب و اتصالات ماه به زحل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ:فرنگی آبی و زرد،جلد: تیماج سرمه‌ای، ۵گ (۱۸پ-۲۲پ حاشیه)، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۱۶۵]

۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۵۷/۷

آغاز: بر فلک برج منقلب چار است ×× اندرین باب حکم بسیار است؛ **انجام:** شاد در پانزده است سعد اجل ×× در ده و دو فرح رسد بزحل

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲گ (۸-۹)، ۲۰سطر(۷/۵×۱۴)،اندازه:۱۱/۵×۱۸سم[ف:۳-۱۴۴۷]

۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۲/۱

آغاز: سه صد و شصت و پنج روز مقیم ×× همه سالست برحساب قدیم؛ **انجام:** لعنت بی شمار بی پایان ×× باد بر دشمنان این پاکان

اشعاری است در انتخاب سعد و نحس ایام که اصل آن را به امام صادق (ع) نسبت داده است؛ خط: نستعلیق، کا: درویش علی بن درویش محمود، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش قرمز پارچه‌ای،۹گ(۱پ-۹ر)،۱۹سطر،اندازه:۱۱×۱۸سم[مؤید: ۳ - ۵۷۳]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۴/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۴گ (۳ر-۶ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۷ - ۷۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰/۳۷-طباطبائی

در پایان این منظومه کوتاه (۸ بیت)، یادداشتی است در دانستن ساعات روز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۵۹-۱۶۰ حاشیه)، ۱۹، ۲۰ و ۲۷سطر، قطع: رقعی بلند، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۷۰]

← اختیارات المهمات ⊳ اختیارات مسیر قمر
← اختیارات المهمات ⊳ اسطرلاب

● **اختیارات النجوم** / هیئت، پیشگویی / فارسی

ixtīyārāt-un nujūm

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

به نثر و جز «اختیارات مسیر قمر» او که به نظم است.

آغاز: بسمله حمدله اما بعد بدان ارشدک الله فی الدارین که در هر ملتی از هفتاد و دو ملت طریقه شایع است که بآن عمل میکنند

[فهرستواره منزوی ۲۷۸۷/۴]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۳/۳

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد رحیم بن محمد باقر، تا: شنبه ربیع الثانی ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۶۹/۵

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن ملا اسمعیل قریه شیری، تا: ۱۲۶۲ق؛کاغذ:اصفهانی،جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۵ص (۸۸-۹۲)، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵-۱۵۹۴]

● **اختیارات النجوم** / هیئت / فارسی

ixtīyārāt-un nujūm

حسینی، محمد صالح، ق۱۲ قمری

hoseynī, mohammad sāleh (- 18c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۸۹۹

آغاز: بسمله. حمدله، اما بعد چنین گوید افقر العباد الی رحمة الله ربه الغنی محمد صالحت بن عبدالواسع الحسینی؛ **انجام:** از جمع و تألیف این دو کتاب به دعا یاد نمایند و الله الموفق للخیر و السداد ... ز تقویم شرعی برآورد جزوی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ واقف: مرحوم حاج آقا محمد ایرانی، تاریخ وقف: ۱۳۵۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه،۱۳سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [الفبائی ف: ۲۹]

● **اختیارات النجوم** / هیئت / فارسی

ixtīyārāt-un nujūm

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۱۴

آغاز: شود بعد از این اختیاری که رود در ملک موافق؛ **انجام:** پیش از یکی افتد و نحوست هم

مؤلف در آغاز این رساله می‌گوید چون آن کس که به عمل اختیارات می‌پردازد باید بهره نجومی چندی داشته باشد لذا تعدادی از مسائل از برای آگاهاندن اهل اختیار می‌آورم. بعد می‌گوید آنان که اختیارات نجومی تصنیف کرده‌اند ابواب کار خود را بر ترتیب دوازده خانه طالع نهاده اند ولی من صواب چنان دیدم که آنچه را تعلق به ملوک و مهمات ملوک دارد از اختیارات نجومی فهرستی جداگانه سازم و بر دیگر باب‌ها مقدم دارم و در آن اطنابی و مبالغتی زیاده نمایم و هر چه مهمتر و ملک

بدان محتاج‌تر در آن تاملی بیشتر کنم و چون از این مهم فارغ شوم فهرستی دیگر سازم و به هر بابی از ابواب اختیارات اشارتی نمایم تا فایده این کتاب به خاص و عام رسد، فهرست ابوابی که تعلق بملوک دارد و مهمات ایشان این است: ۱. جامه بریدن و پوشیدن، ۲. در نامه نوشتن، ۳. سفر بر و بحر و نقل و تحویل، ۴. روی به حرب آوردن، ۵. قلعه و شهر گرفتن، ۶. طلب وقت دعا، ۷. علم بربستن، ۸ بیعت کردن و تاج نهادن و اساس بنا نهادن، ۹. دوست گرفتن، ۱۰. نکاح کردن و زفاف، ۱۱. برده و ستور خریدن، ۱۲. طلب گریختگان، ۱۳. بیرون رفتن به شکار صحرا، ۱۴. شکار کوه، ۱۵. شکار دریا، ۱۶. استفتاح خراج، ۱۷. ضیاع خریدن، ۱۸. آمدن یکی از خدم پادشاه، ۱۹. حوائج خواستن از ملوک و اکابر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا عطف تیماج الحاقی، ۹۳گ، ۱۳ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۶۳۴]

۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۷۷

آغاز: ننمود، فصل دویم در موضوع و مبادی این علم، موضوع هر علمی آن چیز باشد که در آن علم از عوارض ذاتی او بحث کنند شامل: فصل دوم از مقدمه: در موضوع و مبادی، فصل سوم از مقدمه: در فایده اختیار، مقاله اولی: در بیان شرایط کلیه اختیارات و آنچه احتراز آن لازم باشد و آنچه سبب کمال اختیار بود، شامل ۳ «فصل»، مقاله ثانیه: در اختیارات جزئیه و آن صد و پنجاه و سه «اختیار» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸۱گ، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱ - ۴]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۷۲/۱

آغاز: بسمله، حمدله، صلوات، اما بعد بدانکه منجم را بر هیچ چیزی از قوانین اختیارات اطلاع نیفتد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی عطف تیماج عنابی، ۲۸گ (۱-۲۸)، ۲۵ سطر (۱۲×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۳ - ۹۹۲]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۱۵

آغاز: باب اندر ساعت وام خواستن مشروطات وی ده است اول حکما گفته اند اصل الباب در این اختیار؛ **انجام:** بعادت و خرمی بود و آنچه از مخدورات است اضداد شراطات است

رساله‌ای است در اختیارات، طالع‌بینی و استخراج مطالب نجومی با عناوین «باب» که در حاشیه اوراق نوشته شده است. برخی از عناوین ابواب آن بدین شرح می‌باشد: باب اندر ساعت وام خواستن، اندر ساعت وام دادن به کسی، اندر ساعت نگاه داشتن مال و باز ستدن از مدیوان، اندر ساعت فروختن غلها، اندر ساعت نگاه داشتن آنچه بخرند، اندر ساعت وقت خوردنیها، اندر ساعت عمل محبت و عزیمت دوستی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج اناری مقوایی، ۴گ (۶۲پ، حاشیه ۶۸پ، حاشیه ۶۸پ، حاشیه ۷۰)، مختلف السطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱ [رایانه]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹/۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ فیلم آن در دانشگاه تهران به شماره ۳۳۷۰ موجود است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی و مقوایی، ۶ص (۱۰۵-۱۱۰)، ۲۱-۲۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا - ف: ۱ - ۴۱]

← اختیارات نجوم ≻ لوایح القمر

● اختیارات نجوم / هیئت / عربی

extīyārāt dar ahkām-e nojūm

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۳۴/۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۶]

● اختیار الاسبوع / دعا / عربی

ادعیه و سوری است که در روزهای مختلف هفته خوانده می‌شود به اضافه دعای ذبح عقیقه و دعای به نقل از خواجه نصیر که هر مهمی را فائده دهد و صورت نماز عیدین.

قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۱۵/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالبدیع بن غیاث الدین طباطبائی، تا: ۱۶ شوال ۱۰۰۸ق؛ ۲۱ص (۱-۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: ۱۰۰]

← اختیار ایام الشهر ≻ الایام

● اختیار البکر ... = الاحسن من شعر علی بن الحسن

/ ادبیات / عربی

ixtīyār-ul-bikr ... = al-aḥsan-u min šiʻr-i ʻalīyy-i-bn-il-ḥasan

اخسیکثی، محمد بن محمد، - ۵۲۰ قمری

axsīkasī, mohammad ebn-e mohammad (- 1127)

گزیده‌ای است از اشعار ابوالقاسم علی بن حسن بن ابی الطیب با خرزی نیشابوری که به دستور ضیاء الملک منصور در ۲۰ «باب» نگاشته شده: ۱. نسیب؛ ۲. اخوانیات؛ ۳. مدیح؛ ۴. هجاء؛ ۵. شکر؛ ۶. شکایت؛ ۷. عتاب؛ ۸. اعتاب؛ ۹. استعطاء؛ ۱۰. استعطاف؛ ۱۱. افتخار؛ ۱۲. استحضار؛ ۱۳. محون؛ ۱۴. خمریات؛ ۱۵. اوصاف؛ ۱۶. معمیات؛ ۱۷. زهد؛ ۱۸. حکم؛ ۱۹. تعازی؛ ۲۰. مرائی. اخسیکتی از ائمه لغت و تاریخ بوده و در منابع موجود به مذهب او اشاره نشده لیکن صاحب ذریعه بر اساس خطبه کتاب «اختیار البکر» شیعه بودن او را تأیید نموده است. نسخه‌ای از این کتاب در فهرست مخطوطات مصوره دارلکتب المصریة (۴۲۱/۱) آمده است که تاریخ کتابت آن سال ۷۱۳ق است.

[الذریعة: ۳۶۴/۱؛ کشف الظنون: ۷۷۸/۱؛ معجم الادباء: ۴۳۹/۵؛ معجم المؤلفین: ۲۵۹/۱۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۸۲/۳

آغاز: الحمد لله مستحق الحمد و ولیه ما اتبع الوسمی بولیه و الصلاة علی محمد نبیه عدد حفض البری و نبیه و السلام علی الطاهرین من آله ما تسلسل طرز القفر بآله و بعد فما بغی علی ان اختیار الکلام؛ **انجام:** و لکن اذار ضیت عنی کرام عشیرتی ×× فلا راک غضباناً علی لیامها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ ذیقعده ۷۸۵ق؛ مصحح، محشی، اشعاری فارسی و عربی و مطالب گوناگون در آغاز و انجام آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۲۰گ (۱۹–۳۸)، ۲۵ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۲ – ۴۶۵]

● **اختیار الدعوات** / دعا / فارسی

extīyār-od-da‘avāt

تاریخ تألیف: شعبان ۷۸۲ق

در آداب دعا و پاره‌ای از دعاها و اذکار معتبر، انتخاب شده از کتاب دعای حکیم الملة و الدین محمد بن علی الناموسی الحواری الفریومدی با افزودن آنچه لازم بود و انداختن آنچه لازم نبود، در دو قسم علمی و عملی و هر قسم دارای ده باب: قسم اول، در مباحث علمی: ۱. فی تعریفه و صیغته و أقسامه، ۲. مذهب من یترک الدعاء و مذهب من یدعو، ۳. معنی الاجابة و أنواعها، ۴. فی زمانه، ۵. فی مکانه، ۶. آداب الداعی، ۷. شرائط الدعاء، ۸. فضیلة الدعاء و الذکر، ۹. فضیلة التسبیح و التحمید و التهلیل و التکبیر، ۱۰. بیان الاسم الاعظم؛ قسم دوم در مباحث عملی: ۱. الادعیة الموظفة علی ساعات الایام و اللیالی، ۲. وظائف الشهور، ۳. الادعیة فی حالات تقع، ۴. الصلوات النافلة، ۵. دعوات مستجابة، ۶. الاحراز، ۷. التعاویذ، ۸. أدعیة الانبیاء، ۹. أدعیة الائمة و الصلحاء، ۱۰. المتفرقات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۲۷

آغاز: اللهم لک الحمد حمداً یلیق بکتاب قدسک قطوبی لمن استطاع الیه سبیلا ... أما بعد مدتی مدید بود؛ **انجام:** و اجعل الی رحمتک مصیرنا و مآلنا برحمتک یا أرحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

خط: نسخ، کا: علی بن مطهر بن محمد حسینی، تا: ۲۰ شعبان۷۹۱ق، جا: قصبه سلومد؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸ – ۳۳]

← اختیار الرجال ≻ اختیار معرفة الرجال

● **اختیار شعر المتنبی** / ادبیات / عربی

ixtīyār-u ši‘r-il mutannabī

متنبی، احمد بن حسین، ۳۰۳ – ۳۵۴ قمری

motanabbī, ahmad ebn-e hoseyn (916 - 966)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۸

آغاز: قال ابوطیب احمد بن الحسین بن الحسن المتنبی؛ **انجام:** و لا یصدق قوما فی الذی زعمو ... و صلوته علی النبی محمد و آله سلم تسلیما

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۱۴ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۴×۱۹ [رایانه]

● **اختیار الصلاة** / فقه / فارسی

extīyār-os-salāt

حسینی هروی، حسین بن غیاث الدین، – ۹۲۸ قمری

hoseynī heravī, hoseyn ebn-e qīyās-od-dīn (- 1522)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۹۲ ض

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

● **اختیار عباد** / کلام و اعتقادات / فارسی

extīyār-e ‘ebād

آغاز: بسمله. وبه نستعین. سپاس بی پایان لطیفی را که بنای بندگی را بر تنگنای جبر و اضطرار ننهاد

انجام: و در آتش جهنم کباب خواهد شد عیشها خواهند کرد اینجا شراب آنجا کباب

[فهرستواره منزوی ۱۲۶/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۱۲/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد تقی حسینی قزوینی، تا: ۱۲۳۳ق، جا: سپاهان مدرسه جده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲گ (۱۳۳ر–۱۳۴پ) [ف: ۱۰ – ۱۶۵۵]

← اختیار فصیح الکلام ≻ الفصیح

● **الاختیار فی شرح المختار = الاختیار لتعلیل المختار** / فقه / عربی

al-ixtīyār fī s.-il-muxtār = al-ixtīyār li-ta‘līl-il-muxtār

ابن بلدجی، عبدالله بن محمود، ۵۹۹ – ۶۸۳ قمری

ebn-e boldojī, ‘abd-ol-lāh ebn-e mahmūd (1203 - 1285)

وابسته به: مختار الفتوی = المختار فی فروع الحنفیة؛ ابن بلدجی، عبدالله بن محمود (۵۹۹–۶۸۳)

شرحی است با عنوان «قال - قال» بر کتاب «المختار» خود مؤلف که در جوانی در فقه حنفی نگاشته بود. در این شرح بیشتر ادله را می‌آورد و بعضی از فروع را نیز بر وی افزوده است، از کتاب الطهارة تا کتاب الفرایض.

آغاز: الحمدلله الذی شرع لنا دیناً قویماً و هدانا الیه صراطاً مستقیماً و جعلنا من أهله تعلماً و تعلیماً

[کشف الظنون ۱۶۲۲/۲؛ المخطوطات الفقهیة فی مکتبة المتحف العراقی، اسامة ناصر نقشبندی قسم اول ص ۶۵ ش ۱۰۰؛ چلبی -جبوری ۵۳۵:۱- قرطای ۳۸۶۰-فهرست گارت (یهودا) از رودلف ماخ ش ۱۰۵۲ و ۱۰۵۳؛ نشریه ۳۴۴/۱۱ و ۵۲۴/۷؛ کشف الظنون ۱۶۲۲/۲؛ اعلام زرکلی ۱۳۶/۴]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۶۷

آغاز: قال والسواک لانه صلی الله علیه ... قال وصانی خلیل جبرئیل بالسواک. قالوا و الاصح انه مستحب؛ **انجام:** و لیس لمالک الفسخ بغیر عذر لما بینا فی المزارعة ان المساقاة تلزم من الجانبین و الله اعلم. آخر المجلد الاول.

از ابتدای کتاب تا آخر احکام مساقات؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد، تا: ۷۷۳ق؛ مصحح، محشی؛ حاشیه برگ پایانی ممهور به مهر بیضوی «وقف»؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج تریاکی سوخته ضربی ترنج‌دار مقوایی دامن‌دار، ۲۳۸گ، ۲۳ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۳ - ۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله الاهل الزوجة ای لو اوصی لاهل فلان فهی علی زوجته ... قوله و الآل اهل بیته ای لو اوصی لآل فلان فهو لاهل بیته لان الآل القبیلی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد:تیماج مشکی، ۱۸۰گ،۲۷سطر،اندازه:۱۶×۲۴سم[ف: ۳۸ - ۴۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بالشراء قد أوجبه علی نفسه فیتصدق بثمنه، قال ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ (شاید)؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، علامت بلاغ دارد؛ تملک: ابراهیم افندی اوغلی؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز پشت مشکی، ۳۴۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶/۵سم [ف: ۷ - ۲۶۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** حصل لکل واحد منهم ثمانون و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

خط: نسخ معرب، کا: ظهیرالدین بن معزالدین حافظ حنفی سلطانی، تا: شنبه ۱۸ شوال۸۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ گویا کاتب آن را در چهار ماه تا صفر ۸۷۸ مقابله کرده است، در پایان پراکنده‌هاست، با مهر وقف عثمان شهیدی عن خوابگان دیوان نعمانی همایون در بلده خادم برای طلبة العلم در پایان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ربعی، ۴۲۱گ، ۳۵ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۲۸۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۰

آغاز: برابر

از اول کتاب تا پایان احکام مساقات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد بن ابی بکر از قریه شمش از توابع طرابلس، تا: دوشنبه ۲۴ ذیقعده ۹۴۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۱۵]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۷۶

آغاز: برابر؛**انجام:** الصنف الثالث و هو ثلاثة انواع، الاول بنات الاخوة و الاولاد الاخوان، لاب ... انه یرث بعضهم بعضا الا ما ورث من صاحبه، و هو قول ابی حنیفة او لامثاله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق (جلد اول)، نیمه نخست قرن ۸ (جلد دوم)؛ محصص، دارای حواشی با نشان «ح م، مستصفی»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با لچک ترنج و سر ترنج گل و بوته؛ ۲۹۵گ، ۲۲ و ۳۳ سطر ، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۳۶۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷۷۰

طهارت تا مساقات؛ بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ق [د.ث. مجلس]

← الاختیار لتعلیل المختار ﴿ الاختیار فی شرح المختار

● اختیار المصباح (ترجمه) / دعا / فارسی

ixtīyār-ul miṣbāḥ (t.)

حسینی، محمد حسین بن عبدالحسین، ق۱۲ قمری

hoseynī, mohammad hoseyn ebn-e ‘abd-ol-hoseyn (- 18c)

این کتاب ترجمه «اختیار المصباح» ابن باقی است که به‌دستور شاه سلطان حسین صفوی انجام شده است.

آغاز: مصباح نور فزای مجامع اهل دین و مفتاح عقده‌گشای قلوب ارباب یقین حمد و ثانی رب العالمین و شکر و سپاس فریننده زمان و زمین استکه بمقتضای حقیقت ادای و ما خلقت الجن و الانس الا لیعبدون کافه مکفین را بطریق مستقیم عبادت و معرفت دعوت نمود تا از فیض اطاعت سالک سبیل جنت و قابل عالی رتبه مغفرت گردند.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۹۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا من اعان اهل محبته علی شکره یا من.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۱۲۷ق؛ افتادگی: انجام؛ در پشت برگ اول نسخه دستخط و مهر مؤلف مرقوم و مرتسم است؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۲۴۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۱۸]

← اختیار مصباح السالکین ﴿ مختصر مصباح السالکین

● **اختيار معرفة الرجال = رجال كشی = اختيار الرجال** / رجال / عربی
ixtīyār-u ma'rifat-ir-rijāl = rejāl-e kašī = ixtīyār-ur-rijāl
شيخ طوسی، محمد بن حسن، ۳۸۵ - ۴۶۰ قمری
šayx-e tūsī, mohammad ebn-e hasan (996 - 1069)

تاريخ تأليف: ۴۵۶ق؛ محل تأليف: نجف
پنج كتاب رجالی است كه شناخت راويان حديث شيعه بر آن استوار است و همه گزارش زندگی راويان حديث شيعه را از اين پنج كتاب گرفته‌اند كه نام‌هايشان چنين است :
۱. رجال نجاشی (-۴۵۰ق)، ابوالعباس احمد پسر علی پسر احمد فرماندار اهواز. پايه اين كتاب بر كتاب‌شناسی می‌باشد و در آن زندگانی راويانی را گزارش می‌دهد كه تاليفی داشته اند و كمتر به راويان ديگر پرداخته است
۲. فهرست شيخ طوسی (-۴۶۰ق)، پايه اين كتاب نيز بر كتاب‌شناسی است
۳. رجال طوسی، از شيخ طوسی. در اين كتاب نام ياران همزمان هر يك از امامان دوازده‌گانه به‌ترتيب امامان ياد شده است، ولی از تاليف آنان نام نبرده است.
۴. رجال كشی (اختيار الرجال)
۵. «الضعفاء» از ابن غضائری احمد پسر حسين پسر عبيدالله (قرن ۵ق)
كتاب حاضر رجال شيخ كشی است كه شيخ طوسی آن را محرر و مهذب داشته است. شيخ بزرگوار ابوعمر و محمد بن عمر بن عبدالعزيز كشی (از شيوخ متقدم اماميه در نيمه اول قرن چهارم، شاگرد عياشی و استاد شيخ ابو قولويه و معاصر شيخ كلينی) دارای كتابی است در رجال موسوم به «معرفة الناقلين عن الائمة الصادقين» جامع مدح و ذم روات فريقين. چون نسخه‌های آن كتاب مختلف و مغلوط بود شيخ طوسی زوائد آن را حذف و بقيه را محرر و مهذب داشت و به نام «اختيار الرجال» ناميد. نسخه اصلی كتاب رجال كشی از ميان رفت و آنچه كه در دست است همين «اختيار الرجال» شيخ طوسی است كه مورد نظر علماء متأخرين واقع شده و آن را مرتب داشته‌اند. ظاهراً كتاب نجاشی در اختيار ابن حجر بوده است و از آن در كتاب «لسان الميزان» خويش استفاده فراوان كرده است.
آغاز: بسمله حمدويه بن نصير الكشی قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابی الخطاب عن محمد بن سنان عن حذيفه بن منصور عن ابی عبدالله عليه السلم قال اعرفوا منازل الرجال منا علی قدر روايتهم عنا
انجام: و كان دينه و مذهبه (فی ابی جرير القمی) محمد بن قولويه قال حدثنا سعد عن احمد ... (فی علی بن جعفر بن العباس الخزاعی المروزی) قال محمد بن مسعود: علی بن جعفر بن العباس الخزاعی كان واقفياً
چاپ: تحقيق سيد مهدی رجائی، قم، مؤسسة آل البيت، همراه با حواشی ميرداماد، ۱۴۰۴ق، دوجلد؛ با اهتمام علی محلاتی حائری، بمبئی، ۱۳۱۷ق، سربی و زيری، ۳۹۲ ص؛ نجف اشرف، مؤسسة الاعلمی، با تعليقات سيد احمد حسينی، سربی وزيری، ۵۲۷ ص؛ محقق حسن مصطفوی، ايران، دانشگاه مشهد، چاپ جديد، ۶۱۶ص+۳۴۳ص فهارس، ۱۳۸۹ق.
[الذريعة ۳۶۵/۱ و۳۶۶؛ مصفی المقال ص ۳۷۵؛ مكتبة اميرالمؤمنين ۴۹۹/۲]

شرح و حواشی:
۱- ترتيب رجال الكشی = ترتيب اختيار الرجال قهپائی، عناية الله بن علی (-۱۱)
۲- ترتيب اسانيد رجال الكشی طباطبائی بروجردی، محمد حسين (۱۲۵۳-۱۳۴۰)
۳- حاشية رجال الكشی

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۳۶
خط: نسخ، كا: منصور بن علی بن منصور الخازن، تا: چهارشنبه ۱۴ ربيع الاول ۵۷۷ق (اين نام و تاريخ در پايان آمده و مربوط به بخش آخر نسخه است وليكن بيشتر نسخه به خط نسخ نزديك به ثلث است كه در همان عصر نوشته شده و گويا دو نفر در كتابت به‌يكديگر كمك داده اند)؛ مصحح، علامت بلاغ دارد و در چند جا اين عبارت ديده می‌شود: «بلغ المقابلة بقراءة السيد نجم الدين محمد بن ابی هاشم دام توفيقه كتبه يحيی بن الحسن بن البطريق»؛ تملك: حسن بن علی بن محمد بن جبلة بن بابويه الفراهانی المجاور بالحائر، علی بن علی بن محمد بن جبلة بن بابويه فراهانی المجاور بالحائر، عبدالله بن محمد جعفر و مهر بيضوی وی «عبدالله بن جعفر»، سالم بن عبدالله بن عمر بن سالم ابن عبدالله الحسينی به‌تاريخ رجب ۵۹۹، احمد بن فهد، علی بن محمد بن جبلة بن بابويه المجاور بالحائر، علی بن حسن بن محمد العجمی الحائری به‌تاريخ ۷۲۴، حسن بن عبدالغنی الحسينی و مهر بيضوی وی «ظنی حسن بالله»، علی بن احمد بن سليمان به تاريخ صفر ۶۵۶، شمس الدين محمد بن اسد كه آن را قاسم بن علی بن حسين حائری نوشته، علی بن عبدالحسين بن سليمان الحسينی الموسوی المدنی محتداً و البتاوی مولداً و الحلی منشأ، ابوالحسن، قباد بن سا ... قباد المهران، عبدالباقی بن عبدالغنی الحسينی به تاريخ ۱۱۹۹ و مهر مربع وی «الواثق بالله الغنی عبدالباقی الحسينی»، سيد حسين بن عبدالغنی الحسينی به‌تاريخ ۱۲۰۳ و مهر بيضوی وی «عبده حسين الحسينی»، موسی بن جمال الدين بن اسدالله المعروف به‌حجة الاسلام بروجردی به‌تاريخ ۱۳۰۶ و مهر بيضوی «موسی بن جمال الدين»، حسن بن عبدالكريم الفتال، علی بن عبدالحسين بن سلطان الحسينی الموسوی، محمد بن صادق بن علی بن محمد الحسينی، ... بن حسن بن احمد بن علی، حسن المصطفوی به‌تاريخ ۱۳۷۶؛
جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم
[ف: ۷ - ۲۰۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۴۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا. از چندسطر پیش از سرگذشت «محمد بن مسعود بن محمد» از روایت سوم آغاز شده و دو روایت این سرگذشت را ندارد و می‌رسد به پایان جزو پنجم [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۲۸۰]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۳/۲ ـ د

آغاز: الجزء الرابع من الاختيار من كتاب ابی عمرو محمد بن عمر بن الكشی فی معرفة الرجال (سر گذشت هشام بن الحكم و هشام بن عبد العزیز سالم)؛ **انجام:** تم الجزء السابع من الاختيار و تم الكتاب باسره ... و كان الفراغ منه اخرنهار الثلثا رابع ذی القعده من سنة اثنی و سبعمائه كتبه ابوالحسن بن ابی المعالی احمد بن ... (خوانده نمی‌شود)

از جزو ۴ تا پایان جزو ۷؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ تملک: حسن بن علی بن حسين المهذب، ابراهيم بن يحيى بن محمد بن نجم العاملی؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۰۵گ (۳۷پ-۲۴۱ر)، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۵/۵) [ف: ۱ - ۱۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۴۴۱/۲ ـ ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: ۴ ذیقعده ۷۰۲ق [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۲۸۰ و ۶۰۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۸۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۹۶۴ق؛ دارای حواشی با نشان «ک ن م ح ق»، دارای یادداشت تملک نصیرالدین محمد شریف در ۱۰۲۵؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۱۷۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۲×۲۶/۴سم [ف: ۱ - ۲۰]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۳۰۹۶ عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ معلق به‌حواشی میرداماد به‌خط او [ف: ۳ - ۱۲۷۸]

۴. قم؛ مؤسسه آية الله بروجردی؛ شماره نسخه:۷۳

نیمه اول کتاب؛ خط: نسخ، کا: ناصرالدین بن علی، تا: جمادی الثانی ۹۸۲ق؛ مصحح؛ تملک محمد بن علی بن ابی الحسن حسینی، حسن بن علی بن شدقم حسینی مدنی از سید محمد بن ابی الحسن سبط شهید ثانی به‌تاریخ ۹۸۷، حسین بن حسن بن علی بن شدقم حسینی مدنی به‌تاریخ ۱۰۰۵ در مدینه منوره با مهر مقرنص وی، طهماسب قلی به‌تاریخ ۱۰۵۲، علی بن احمد بحرانی با مهر بیضوی «وصی احمد علی» و «بنده آل محمد علی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف و حواشی تیماج قرمز، ۱۱۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۵۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۳۴/۲

آغاز: حدثنی محمد بن مسعود، قال حدثنی علی بن محمد بن یزید القمی، قال: حدثنی محمد بن احمد بن یحیی، قال: حدثنی ابو اسحاق ابراهيم بن هاشم؛ **انجام:** فی علی بن جعفر العباس المروزی قال محمد بن مسعود: علی بن جعفر بن العباس الخزاعی كان واقفياً.

خط: نستعلیق، کا: ملا عبدالله شوشتری، تا: سه‌شنبه ۱۲ رجب ۹۸۸ق، جا: حیع شام؛ کاتب از علما و دانشمندان برجسته اوایل قرن ۱۱ و از استادان مجلسی اول مولی محمد تقی می‌باشد، از روی نسخه‌ای به خط ابن طاووس و او نیز از روی نسخه‌ای به خط ابن ادریس کتابت نموده است، در حاشیه از سوی کاتب نسخه تصحیح و مقابله شده، محشی؛ تملک: محمد مراغی نجفی؛ کاغذ: شرقی، ۶۹گ (۱۲۱پ-۱۹۹پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳۳ - ۴۴۴]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** يقول سمعت احمد بن سعيد الرازی يقول ان اباصلت الهروی ثقة مأمون علی الحديث الا انه يحب آل رسول الله صلی عليه وآله وكان دينه ومذهبه. ثم يتلوه فی الجزء السابع ما روی فی حريز القمی

شامل شش جزء اول کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: عید فطر ۹۹۳ق؛ مصحح؛ جلد: مقوا اسلیمی با عطف پارچه، ۲۰۴گ، ۲۱ سطر [ف مخ: ۱ - ۸۴]

۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۰۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۷ شوال ۱۰۱۳ق [ف: ۳ - ۴۵]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۲۷

تا جزو ششم؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد حسینی، تا: ۱۰ جمادی الاول ۱۰۱۶ق؛ کار مقابله نسخه به‌تاریخ رجب ۱۰۱۶ پایان یافته است؛ تملک: محمد صالح حسینی با مهر «عبده الراجی نور محمد» (بیضی) و «عبده الراجی محمد»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۵ - ۸۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** احمد بن سعيد الرازی يقول ان ابا الصلت الهروی ثقة مأمون الا أنه يحب آل رسول الله و كان دينه و مذهبه. ثم يتلوه فی الجزء السابع ماروی فی ابی جرير القمی و الحمدلله رب العالمين

خط: نسخ، کا: نصار پسر محمد حویزی، تا: از ۲۸ ربیع الاول تا ۶ جمادی الاول ۱۰۲۰ق؛ در گ۱۸۰پ سطر دوم هفت حدیث از پایان باب دوم و یک حدیث از آغاز باب سوم افتاده است، این نسخه به‌گزارش «ابوالصلت» پایان یافته گوید: در باب هفتم گزارش ابوجریر قمی خواهد آمد ولی باب هفتم را ننوشته است، در صورتیکه در نسخه چاپی ابوجریر و علی پسر جعفر خزاعی در پایان باب ششم جای دارند و باب هفتمی در آن دیده نمی‌شود، با اجازه حسین پسر کمال الدین برای شیخ عبدالعالی حویزی؛ کاغذ:سمرقندی نخودی،جلد:تیماج سرخ فشرده زرکوب،۱۷۱گ (۱۲۲-۲۹۳)، ۲۴ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۴۸۲]

۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴/۵ ـ د

تا پایان جزو پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۷ رجب ۱۰۲۱؛ ۱۸۲گ (۱۲۹پ-۳۱۰ر) [ف: ۱ - ۱۷]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۷ ط

آغاز: برابر **انجام:** و کان دینه و مذهبه حب آل محمد صلی الله علیه و علیهم و علی ابی الصلت رحمه الله

خط: تعلیق، کا: ابوطالب بن کنعان تبریزی انصاری، تا: ۱۰۲۱ق، جا: مدرسه رزم ساریه دارالسلطنه قزوین؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۴/۲ – ۱۴]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن قاسم گیلانی استرابادی ملقب به فقیه، تا: سه‌شنبه ۱۳ شعبان ۱۰۳۴ق، جا: مکه؛ واقف: فاضلخان؛ ۲۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم[ف:۶-۵۸۴]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۴۴

آغاز: و الله ینسیونو فیهم سلمان الفارسی و ان عمر سأله عن نسبه و اصله؛ **انجام:** کان یحب ال رسول الله صلی الله علیه و آله و کان دینه و مذهبه. تم الجزء السادس و یتلوه فی الجزء السابع ما روی فی ابی حزیر القمی.

درین نسخه اخبار موجود در معرفة الرجال جمع آوری شده؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد حسین طبسی، تا: ۱۰۳۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی ترنج‌دار، ۲۷۲گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ – ۶۲۲]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** الا انه یحب آل رسول الله (ص) و کان دینه و مذهب تم و یتلوه فی الجزء السابع ما روی فی حریز القمی و الحمدلله رب العالمین ... و سلم تسلیماً کثیراً.

جزء ۶-۱؛ خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن حبیب الله، تا: آخر ذیحجه ۱۰۳۶ق؛ مصحح، مقابله شده و دارای بلاغ در موارد متعدد با این عبارت: «ثم بلغ سماعاً افاض الله تعالی علیه»، «لقد انهاه سماعاً افاض الله تعالی علیه»؛ واقف: سید فخرالدین صدر عاملی، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی لبه‌دار، ۲۵۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۷ – ۴۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۹۵ و ۲۴۳۷-ف

تا آغاز جزو هفتم؛ خط: نستعلیق، کا: بدیع الزمان قهپایی، تا: دوشنبه ۲۰ ذیحجه ۱۰۳۷ق؛ دارای حواشی با نشان «م ح ق دام ظله، م ح ق» و نسخه بدل، با بلاغ قرائت، با صورت اجازه محمد باقر بن محمد داماد به حسین بن حیدر حسینی کرکی عاملی مورخ ۱۰۳۸؛ تملک: محمد امین بن ابی تراب گلستانه، حسین بن فضل علی؛ مهر: محمد تقی بن محمد باقر یزدی، محمد حسین؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی مقوایی با لولا، ۳۵۴گ، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۶ – ۴۲۳] و [فیلمها – ف: ۱ – ۲۸۰]

یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۴ – ۴۳۶]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۷

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن نجم الدین محمود الخادم الحسینی، تا: ۱۰۳۸ق [مختصر ف: ۳۷]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۷۴

نسخه اصل: کتابخانه سید محمد علی روضاتی، اصفهان؛ خط: نسخ، کا: نوری بن شریفا خازن، تا: سلخ رمضان ۱۰۳۸ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «م ح ق دام ظله»، در حاشیه نیمه اول کتاب علامات بلاغی مندرج است؛ تملک: کاتب، «محمد بن رضی الدین هروی»، «سید محمد علی روضاتی»، «علی محمد بن محمد حسین شریف اصفهانی» در سوم جمادی الاول ۱۳۵۵ آمده است؛ ۵۱۲ص [عکسی ف: ۴ – ۲۲۱]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۵

خط: نسخ، کا: بنی بن بنیاد قزوینی، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۰۴۹ق؛ مهر: «عبدالباقی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۲ – ۱۷۱]

۱۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۵ ذیقعده ۱۰۵۹ق [ف: ۳ – ۶۹]

۲۰. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۷۱ق [نشریه: ۷ – ۵۳۵]

۲۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۳۷

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن امیر حسن ابهری اصفهانی، تا: ۱۰۷۹ق؛ در دو برگ آغازین وقفنامه کتاب از بهرام بیگ به سال ۱۲۷۷؛ مهر: «عبده الراجی اسدالله بن محمد باقر الموسوی» (بیضی)، «عبده محمد حسین الموسوی» (بیضی) و «محمد حسین بن مرتضی الموسوی»؛ تملک: محمد بن هادی حسینی جیلی با مهر «عبده محمد هادی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف تیماج قرمز، ۱۱۰گ، ۲۵سطر، اندازه:۱۹×۳۰سم[ف: ۳ – ۶۲۶]

۲۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۵

خط: نسخ، کا: حسن بن حرز بن عبدالله بحرانی ستراوی لککانی، تا: ۱۰۸۹ق؛ مصحح، دارای علامت بلاغ، دارای حواشی از کتب نهایه، تفسیر الامام حسن العسکری، میرزا و ...، در انتهای جزء ششم «احمد بن صالح البحرانی» نگاشته که: «این کتاب از نسخه میرزا محمد تصحیح شده و در ۱۴ ذیحجه ۱۰۸۸»؛ کاغذ: الوان و مختلف، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج مجدول، ۲۵۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۴۷

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۳۴]

۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثقة مأمون علی الحدیث الا انه یحب آل رسول الله صلی الله علیه وآله وکان دینه ومذهبه

از آغاز تا پایان جزء ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سال ۱۱۰۰ الی ۱۱۰۲ق؛ از روی نسخه میرداماد تصحیح شده و عین امضای بلاغ وی در حاشیه به نقل از امضای او آمده است؛ تملک: «فرهاد بن

ولیعهد» در شعبان ۱۳۰۲، تملکی پاک شده به سال ۱۲۳۳؛ مهر: «جلیل بن عبدالباقی الحسینی» (بیضی)، «عبده محمد مهدی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج دورو، رو قهوه‌ای مجدول پشت قرمز لبه‌دار، ۱۹۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۲]

۲۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۹۲

انجام: قلت جعلت فداک أی شیء قال اکراک جمالک من هذا الرجل یعنی هارون

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱و۱۲؛افتادگی:انجام؛مصحح،در سه برگ اول فهرست نام برخی از رجال کتاب و چند یادداشت متفرقه رجالی است؛ تملک: محمد عادل؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لبه دار، ۱۴۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۲]

۲۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۷۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا قرن ۱۲؛ از روی نسخه‌ای به تاریخ سه‌شنبه چهارم ذیقعده ۶۰۲ ظاهراً، مصحح، دارای حواشی بعضاً با نشان «حسن الموسوی»؛ مهر: «الراجی محمد رفیع بن ابراهیم» (مربع)؛ ۷۴گ (۱پ-۷۴ر)، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۲]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** الا انه یحب آل رسول الله (ص) و کان دینه و مذهب تم و یتلوه فی الجزء السابع ما روی فی حریز القمی و الحمدلله رب العالمین ... و سلم تسلیماً کثیراً.

خط: نسخ خفی، کا: محمد علی بن محمود، تا: قرن ۱۳؛ مذیل است به «ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواة» از علامه حلی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای مستعمل، ۹۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۰سم [ف: ۲۷ - ۵۰]

۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۱۰

انجام: درباره ابوالصلت عبدالسلام: و کان دینه و مذهبه. ثم یتلوه فی الجزء السابع ماروی فی حریز القمی. (شش سطر از چاپی بمبئی کم دارد)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی مقوایی،۱۶۲گ،۲۰ سطر،اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳-۷۲]

۲۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ روی برگ اول چند یادداشت متفرقه رجالی و از برگ سوم تا برگ هشتم مقداری از رساله غسالة بول الرضیع از سید محمد رضوی کتابت ذیحجه ۱۲۱۸ آمده است، مصحح، در حاشیه مطالبی جهت منبر آمده است؛ ۱۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۹۶]

۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۱

آغاز: برابر **انجام:** تم الجزء السابع من الاختیار و بتمامه تم الکتاب باسره و الحمد لله و السلم علی عباده الذین اصطفی.

از ابتدا تا علی بن جعفر بن العباسی مروزی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ترنج و نیم‌ترنج ضربی مقوایی، ۱۷۰گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۷ - ۲۱۲]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاج قاسم بن حاج علی اکبر خونساری، تا: شنبه ۱۸ ذیحجه ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قرمز، ۱۰۸گ (۱پ-۱۰۸ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۶۲]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۱۱

آغاز: برابر **انجام:** سمعت احمد بن سعید الرازی یقول ان ابا الصلت الهروی ثقة مأمون علی الحدیث الا انه یحب آل رسول الله و کان دینه و مذهبه حب آل محمد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۲ شعبان ۱۳۰۲ق؛ جلد: قهوه‌ای ضربی، ۲۳۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۲۱۶]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ برگ‌های ۴۹ تا ۷۲ و برگ آخر را علی بن میرزا عبدالغنی علوی به تاریخ ۲۹ محرم ۱۳۳۴ نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۶۳]

۳۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۶۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ(۱پ-۱۳۰ر)،۲۳ سطر،اندازه:۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲-۹۸]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۷۷/۳

فقط شش جزء؛ خط: نستعلیق، کا: علاء الملک بن عبدالقادر حسینی مرعشی، بی‌تا؛ برگ آخر کتاب به خط محمد حسین بن مجد الدین علی اصفهانی، با دقت مقابله شده، محشی؛ اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۸ - ۷۲]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۳۱۷۴ عکسی

نسخه اصل: دو برگ عکسی است از روی نسخه دانشگاه تهران؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سرخ عطف میشن، ۱۶ سطر [ف: ۳ - ۱۲۷۹]

۳۵. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۳۹

خط: نستعلیق، کا: آیة الله حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی، بی‌تا؛ اختلاف نسخه‌ها پس از مقارنه با رجال نجاشی و فهرست طوسی در این نسخه ضبط شده و گویا ترتیب رجال کشی باشد؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۴]

۳۶. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد نبی مازندرانی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [دلیل المخطوطات: ۱ - ۹۱]

۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۰/۶-۵/۱۰۰

آغاز: صلی الله علیه وآله فعرفت من العرفان ما کنت اعلمه و رایت من العلامة ما خبرت بها؛ **انجام:** سعید بن جبیر بن سعید ... محمد بن مسعود قال حدثنی علی بن فضال قال حدثنا محمدبن الولید ...

عاملاً علی المدینة فلقیه بعض بنی امیة و اوصاه سعید.
قطعه‌ای از کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، نسخه بدل آورده شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول طاق دار، ۴۲گ، ۱۶-۱۷ سطر [ف: ۱ - ۱۴۲]

۳۸. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: - ۵]

۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۵۹
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶۰]

۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۸۶
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۴۱. اهواز؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۸۹]

۴۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۸۶-عکسی
آغاز: برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ با نشانه‌های وقف در جای جای نسخه؛ تملک: محمد بن شیخ محمد علی سلطانی؛ ۴۷۸ص، ۱۷ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم[عکسی ف:۱-۱۷۶]

● الاختیار من المصباح / دعا / عربی

al-ixtīyār min-al-miṣbāḥ

ابن باقی، علی بن حسین، ق۷ قمری

ebn-e bāqī, ʻalī ebn-e hoseyn (- 13c)

وابسته به: مصباح المتهجد و سلاح المتعبد = مصباح کبیر؛ شیخ طوسی، محمد بن حسن (۳۸۵-۴۶۰)
تاریخ تألیف: ۶۵۳ق
این کتاب انتخاب و تکمیل «مصباح المتهجد» شیخ طوسی و مرتب است بر دو جزء: ۱. مشتمل بر مقدمات و اقسام تعقیبات نماز و اعمال مستحبه ایام هفته؛ ۲. حاوی اعمال و ادعیه مشهور رمضان، ذیقعده و ذیحجه و محرم و رجب و شعبان و ادعیه ایام و لیالی هفته و ساعات.
آغاز: الحمدلله ولی الحمد و مستحقه و صلواته و سلامه علی خیر خلقه محمد النبی الامی الهاشمی المکی المدنی و علی آله الطیبین الطاهرین الاخیار الابرار من بعده و سلم تسلیما.

۱- تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در آخر جزء اول در برگ ۱۱۹ این نسخه گوید: «اختاره العبد الفقیر علی بن حسین بن حسان بن حسین بن احمد بن باقی قرشی» و از نظر وجود این جملات آقای هبة الدین شهرستانی استظهار داشته‌اند که این نسخه به‌خط خود مؤلف باشد و این استظهار را به‌خط خود بر صفحه اول کتاب نوشته‌اند، مصحح؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۰۸گ، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲]

۲- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تدعوا (کذ) بماتحب ان شآءالله.
خط: نسخ، کا: محمد شفیع مروزی مشهدی، تا: یک‌شنبه غره محرم ۱۰۹۳ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ ۱۹۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۶ - ۲۰۱]

۳- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۳۷
آغاز: فصل فی ذکر عمل شهر رمضان و ادعیته و هو اول شهور السنه؛ **انجام:** وقفوهم انهم مسئولون فقال علیه السلام عن طاعة امیرالمؤمنین علی علیه السلام و ولایته.
شامل هر دو جزء است منتها جزء دوم به اشتباه در اول نسخه صحافی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حسین تقوی بجنوردی، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۶۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲۳۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۵ - ۷]

۴- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۶۳۷
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج؛ ابعادمتن: ۸×۱۲، اندازه: ۹×۱۵سم [رایانه]

● اختیار من باب الدعاء الصدق فی کل فن و نوع / عربی

ixtīyār-un min bāb-id duʻā'-iṣ ṣidq fī kull-i fann-in wa nawʻ

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۶/۴-ف
نسخه اصل: کتابخانه ملت جارالله ش ۲۰۷۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۸۶-۹۰)، ۱۷ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۸۸]

● اختیار من قرآآت العشر / علوم قرآن / عربی

ixtīyār-un min qirāʼāt-il ʻašr

ابن جزی، محمد بن احمد، ۶۹۳ - ۷۴۱ قمری

ebn-e jozay, mohammad ebn-e ahmad (1294 - 1341)

منتخب و مختاری است که مؤلف از «نشر القرآآت العشر» خودش ترتیب داده است.
آغاز: بسمله و به نستعین قال الفقیر الی رحمة ربه محمد بن محمد بن محمد الجزری عفا الله عنهم و لطف بهم: الحمدلله علی التقریب و التیسیر
انجام: و روی ابومنصور الارجانی فی کتابه فضایل القرآن عن داود بن قیس قال کان رسول الله صلی الله علیه و سلم یقول عند ختم القرآن: اللهم ارحمنی بالقرآن و اجعله لی اماماً و نوراً و رحمة اللهم ذکرنی منه ما نسیت و علمی منه ما جهلت و ارزقنی تلاوته آناء اللیل و النهار و اجعله لی حجة یا رب العالمین.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۴۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۰۸ق؛ با «طیبة النشر» خود مؤلف و پنج کتاب و رساله دیگر در ادغام و سایر علوم قرآن کریم در یک مجلد است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۶۶گ، ۲۵-۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۳۷۴]

● أخذ الأجرة علی العبادات / فقه / عربی
'axd̲-ul-'ujra 'al-al-'ibādāt

مازندرانی، نصرالله بن ابو تراب، ق۱۴ قمری
māzandarānī ‹nasr-ol-lāh ebn-e abū-torāb (- 20c)

حکم اجیر شدن در انجام عبادات و کیفیت انجام عبادات استیجاری را به نحو مبسوط شرح و توضیح داده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انه قد استقرت السیرة فی تلک الاعصار بل الاعصار السالفة بناء علی ما نسب الی المشهور.
انجام: غیر مشروع و اما عن غیر نفسه ففی الاذلة ما یدل علی مشروعیته، الی هنا جف القلم رحمه الله.

بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۳۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محسن بن حبیب الله بن آقا تجان بن مهر علی بن صفرعلی،تا:۱۳۱۲ق؛مهر:«الراجی محسن بن حبیب الله» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۴۱ سم [ف: ۱۶۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۹۲/۳
نسخه اصل:همان نسخه بالا؛۳۵ص(۸۲-۱۱۶)[عکسی ف: ۵-۱۴۵]

● أخذ الأجرة علی القیمومة / فقه / فارسی
'axd̲-ul 'ujra 'ala-l qaymūma

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

رساله‌ای فقهی که در آن درباره حکم اخذ اجرت برای قیم به‌خاطر تکفل صغار بحث می کند.
[تراثنا س۱۳ش۱/ ۱۲۸]

مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی کا، تا: ۱۲۶۰ق [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۷]

● اخذ الاحکام عن العالم المأمون / فقه / عربی
axd̲-ul aḥkām 'an-il 'ālim-il ma'mūn

موسوی، محمد حسین بن محمد، ق۱۳ قمری
mūsavī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)

رساله‌ای کوتاه در مساله کیفیت اخذ احکام از عالم و راه‌های آن از دیدگاه مستندات فقهی. این رساله از دیدگاه حقوق اسلامی جالب توجه است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۲۷/۲
آغاز: مقالة اخذ الاحکام عن العالم المامون طرق، الاول الاخذ بالمشافهة و لاکلام ماحد فی حجیته فی الجملة؛ **انجام:** و کذلک اذا نظرت فی جمیع الاشیاء لم تجد احدا فی ضیق الی غیر ذلک من الاخبار فی هذا المعنی
خط: نستعلیق تحریری، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ محشی، نام نسخه روی برگ آغاز به خط آیت الله مرعشی نجفی آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۸)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۵۱۹]

● اخذ الارش من غیر النقدین / فقه / عربی
axd̲-ul arš min ġayr-in naqdayn

اسفرجانی، محمد رضا بن محمد علی، ق۱۳ قمری
esfarjānī, mohammad rezā ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

تاریخ تألیف: دهه دوم ربیع الثانی ۱۲۵۸ق
آغاز: الحمدلله الذی تفرد بالبرائة عن النقص و العیب و تجلل بالتنزه عن الشک و الریب و تفضل علی عباده بارش العطاء و السیب و تحنن علیهم بالتوفیق للتشرف بالایمان بالغیب.. فلما رایت مسئله جواز اخذ الارش من غیر النقدین بعد التفرق فیما اذا تصادفا و ظهر فی احد العوضین عیب من جنسه و کان بازائه مخالف من غوامض الفروع التی خفی امرها علی جماعة ممن تأخر من علمائنا رضوان الله علیهم اردت ان افردها برسالة
انجام: و به صح ما ذکروه من الحکم بالبطلان و سقوطه اذا اخذ من النقدین بعد التفرق دون غیر هما

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۵۱/۱۲
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ کاتب: مؤلف، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۷ص (۳۴۱-۳۵۸)، ۲۵ سطر [ف: ۲۵ - ۶۲]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵۳/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی پسر کوکدی است، تا: پنج‌شنبه رجب ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۱گ (۴۸پ-۵۹ر)،۲۱ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۸ - ۵۶۸]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۵/۵
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن ضربی ترنج و سرترنج دار، ۱۰گ (۵۸ر-۶۸ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۶/۵سم [ف: ۴۱ - ۱۷۵]

● **اخذ الثار فی احوال المختار = ذوب النضار فی شرح الثار** / تاریخ / عربی
axḏ-ul-ṯār fī aḥwāl-il-muxtār = ḏuwb-un-naḍār fī s.-iṯ-ṯār

ابن نما، جعفر بن محمد، ۵۶۷ - ۶۴۵ قمری
ebn-e namā, ja'far ebn-e mohammad (1172 - 1248)
کتاب مختصری است در بیان مهمترین وقایع زندگی مختار بن ابی عبیده ثقفی (-۶۷ق) و افرادی که به دست او کشته شده‌اند همراه با احادیثی که از اهل بیت (ع) درباره‌اش وارد شده ذکر کرده است. مؤلف این اثر را در چهار مرتبه به شرح ذیل مرتب نموده است: ۱. ذکر نسب و اخباری راجع به او؛ ۲. ذکر پیروان سلیمان بن صرد و محل قتل او؛ ۳. ذکر واقعه‌ای با ابن مطیع؛ ۴. ذکر محل قتل عمر بن سعد و عبیدالله بن زیاد و تابعین آنها و کیفیت جنگ با آنها و پیروزی بر آنها. محمد باقر مجلسی این اثر را در اواخر باب تاریخ امام حسین (ع) از کتاب «بحارالانوار» خود به تمامی ذکر کرده است.

آغاز: بسمله، اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد ثمنا، لثوابه و نجاة یوم الوعید من عقابه ... انی لما صنفت کتاب المقتل الذی سمیته مثیر الاحزان
انجام: و ان یحسن لی الخلافه علی الاهل و الال و یذهب الغل من القلوب و یوفق لمراضی علام الغیوب فانه اسمع سمیع و اکرم مجیب
چاپ: در ضمن جلد ۴۵ بحار الانوار
[الذریعه ۴۳/۱۰؛ بحارالانوار، بیروت: موسسه الوفاء، چاپ دوم ۱۴۰۳هـ (ج ۴۵: ۳۴۶-۳۸۷)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۷۸۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه (۵۸پ-۵۹ر) شیخ لطف الله بن شیخ محمد ذیلی در یک صفحه بر آن نوشته است: آغاز: «بسم الله. اقول بعد حمدالله و سبحانه و الصلوة و السلام علی رسوله و آله صلوات الله علیهم اجمعین لم یذکر الشیخ (رحمه الله) تمام القصة و کیفیة مقتل المختار(رحمه الله) و انا اشرح ذلک و اقول لما ظهر عبدالله بن الزبیر الدعوة لنفسه بالخلافة»، انجام: «و هذه سجیة اهل الکوفة و طبیعتهم المعروفة و هذا ما انتهی علیه علمی من تمام قصة المختار والله اعلم و احکم و صلی الله ... یوم الدین»؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی نباتی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی - ف: ۸ - ۱۳۹]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۰/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۳ محرم ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج زرد شتری، بدون مقوا، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۸۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲/۱
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۶۳ص (۲-۶۴) [عکسی ف: ۱ - ۵۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۴۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق و نسخ خوش، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی، در برگ‌های ۱۷۱پ-۱۷۲پ اشعاری از سنایی، ناصرخسرو و خاقانی نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن مقوایی دارای ترنج و دو سرترنج و لچک با نقش گل و بوته مذهب و جدول ضربی، ۱۳ص (۱۵۸پ-۱۷۱)، ۱۹سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۲۰سم [ف: ۱۸ - ۶۲]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۳۲/۲
بی کا، بی تا [نشریه: ۷ - ۲۸۰]

← اخذ الثار من الکفرة الفجار بسیف المختار ← اخذ الثار و انتصار فی قصة المختار

● **اخذ الثار و انتصار فی قصة المختار = اخذ الثار من الکفرة الفجار بسیف المختار** / تاریخ / عربی
axḏ-uṯ ṯār wa intiṣār fī qiṣṣat-il muxtār = axḏ-uṯ ṯār min-al kafarat-il fujjār bi-sayf-il muxtār

ابو مخنف، لوط بن یحیی، - ۱۵۷ قمری
abū mexnaf, lūt ebn-e yahyā (- 775)
داستان قیام مختار را از زمان بودن وی در زندان عبیدالله بن زیاد تا آوردن سر مصعب بن زبیر در کاخ « دارالاماره » کوفه به حضور عبدالملک مروان و پس از آن داستان سدیف و ابوالعباس سفاح را نگارش کرده است.
آغاز: بسمله روی ابو مخنف رض انه لماقتل مولانا الحسین (ع) و استولت بنوامیه علی الملک و کان بالکوفة رجل معلم الصبیان فی مکتب یقال له عمیر بن عامر الهمدانی.
انجام: ثم استقر الملک فی بنی امیة الی ان ظهرت الدولة العباسیة وهذا ما انتهی الینا من الحدیث علی التمام والکمال ونعوذ بالله من الزیادة والنقصان والحمدلله وحده و صلی الله علی محمد وآله وسلم تسلیماً کثیرا کثیرا.
چاپ: در آخر جلد دهم بحار الانوار؛ با «مهیج الاحزان» و مستقل نیز چاپ شده؛ مشار عربی، ص۳۱، ایران، سنگی، ۱۲۷۰ق، رحلی؛ بی ناشر، ۱۳۱۵ق، وزیری؛ دارالخلافه طهران، ۱۲۸۷ق، ۱۷ص (صص۳۸۸-۴۰۴)؛ تهران، ۱۳۰۴ق، ۱۶ص؛ ایران، ۱۳۰۳ق، ۱۶ص (صص۵۳-۶۸)؛ ۱۲۷۱ق
[الذریعة۳۴۸/۱؛ مکتبة امیر المومنین ۶۶/۱]

۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۱۶/۱
آغاز: برابر

خط:نسخ،کا:شیخ قتله نجفی،تا: ۱۰۴۳ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۵۶گ (۱ر-۵۶ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۰۵]

۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۸۸/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رضی الله عن المختار و من معه من آخذین الثار.

خط: نسخ، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۱۱۵پ-۱۲۷پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۷]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۹۹/۴

آغاز: روی ابو مخنف رضی الله تعالی عنه قال: لما قتل مولانا و مولاکل مومن و مومنه الحسین بن امیرالمومنین؛ **انجام:** و هذا ما انتهی الینا من قصة السفاح و السدیف رحمهما الله علی التمام و الکمال.

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی عراقی، تا: جمادی الاول ۱۲۹۷ق؛ پس از کتاب داستان نوحه فیل از «المناقب الحیدریه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹گ (۱۹۳ر-۲۶۲پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۱]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۳۲/۲-۲۱/۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدعلی اصفهانی، تا: ۱۱ ذیحجه ۱۳۱۶ق؛ جلد: تیماج سرخ ضربی مجدول گرهی با ترنج با سر، ۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۵/۲-ف

بی کا، بی تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۰۹]

● اخذ ثار الحسین علیه السلام / تاریخ معصومین / عربی

axḏ-u ṯār-il-ḥusiyn ʻalayh-is-salām

اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۴۷/۹

آغاز: أخبرنا أبوعبدالله أحمد بن عبدون الجاسر قال: أخبرنی ابومخنف لوط بن یحیی الأزدی

بی کا، بی تا؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰۱]

● اخراج خط بین خطین غیر متوازیین و غیر متلاقیین / ریاضیات / عربی

ixrāj-u xaṭṭ-in bayn-a xaṭṭayn-i ġayr-i mutawāzīyayn wa ġayr-i mutalāqīyayn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۵۹/۱۶-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش add. 23570؛ بی کا، بی تا [فیلمها - ف: ۱ - ۶۰۴]

● اخراج غیر مشاکل در اجزای کبریت / کیمیا / فارسی

exrāj-e qeyr-e mašākel dar ajzā-ye kebrīt

میرفندرسکی، ابوالقاسم بن میرزا بزرگ، - ۱۰۵۰؟ قمری

mīrfendereskī, ab-ol-qāsem ebn-e mīrzā bozorg (- 1641)

ظاهراً تحریر دیگری از رساله زیبق و کبریت است. نویسنده می‌گوید برای آن‌که اجزاء کبریت متمایز شوند و غیرمشاکل از اجزای آن از آن خارج گردند اول باید کبریت را به نار عذاب یعنی به آتش آبی سوزاند و این تقطیر است. او این طریقه و طریقه دیگر را مفصل شرح می‌دهد.

آغاز: بدان که این دستور العمل کبریت میرابوالقاسم است و آن که قبل از این محرر شد بنابر بعضی اقوال آن حکیم است هر چند مفاد هر دو یکی است اول آب را از آتش بگیر یعنی آن را بسوزان بنار عذاب یعنی آتش آبی که آن تقطیر حکماء است. دستور کبریت مرحوم میرابوالقاسم مزبور و طریقه آن باین نحو است اول باید آب را از آتش بگیرد

انجام: و حاصل این حل و عقد خشک را تر کردن و تر را خشک کردن است الحمد لواهب العقل علی من یشاء ... و هذا نقل من خط ... ابوالقاسم الفندرسکی رحمه الله تعالی.

[الذریعة ۱۹۶/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۶۲۹/۱؛ ریحانة الادب :۳۵۷/۴؛ اعیان الشیعة: ۴۰۳/۲]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی یک‌لا، ۳ص (۱۸پ-۲۱پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۶ - ۵۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸۰/۷

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: ذیقعده ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره رگه‌دار، جلد: میشن یشمی، ۱۰ص (۱۶۷-۱۷۷)، ۱۶-۲۰ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۴×۲۲سم [ف: ۹ - ۲۳۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۲/۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، کا: بهائی بن احمد عاملی (کاظمی)، تا: اواخر قرن ۱۲ یا اوایل قرن ۱۳؛ رکابه‌دار، علامت کاتب با شماره «۱۲» ثبت شده؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۷۴-۷۵)، جمعاً حدود ۸۰ سطر، اندازه: ۸×۱۷/۵سم [ف: ۳۲ - ۸۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۲/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** که نیست مفتاح اکسیر بغیر از معدن و نبات و حیوان، و السلام و الاکرام

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسماعیل بن یحیی مازندرانی، تا: ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: آبی یا کرم یا سبز روشن، جلد: تیماج تریاکی

بدون مقوا ضربی، ۴ص (۱۲۶-۱۲۹)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۴۳ - ۲۱۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۲۴

آغاز و انجام: برابر؛ من خط سید الجلیل الغفور المبرور میر ابوالقاسم الفندرسکی.

خط: نسخ خوش، کا: رجب علی ابن عبدالله، تا: ۱۲۷۷ق؛ یک مهر بیضی خوانا به شیوه طغرانویسی دارد، خریداری از امرالله صفری؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش تیماج قهوه‌ای روشن مجدول ضربی، با گل و بته، ۴گ (۳۱پ-۳۴پ)، ۱۷سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [رایانه]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۵/۴

آغاز و انجام: برابر؛ و هذا نقل من خط ... ابوالقاسم الفندرسکی رحمه الله تعالی.

بی کا،بی تا؛جلد:تیماج قهوه‌ای،۴گ (۱۷پ-۲۰پ) [ف: ۳۶ - ۳۱]

● اخراج ما فی القوة الی الفعل / کیمیا / عربی

ixrāj-u mā fī-l quwwa ila-l fi‘l

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

در بیان اشیایی است که بالقوه خواص طلا را دارا می‌باشند و بیان روش‌هایی که می‌توان آنها را به فعلیت طلا رسانید، و معنای قوه و فعل و مرکب و بسیط و چگونگی تقسیم اشیاء و طبائع الکواکب السبعة و البروج الاثنی عشر و افلاک البروج و الکواکب و دخول بعضها علی بعض و طبایع البلدان و خواص النجوم و افعالها و القول فی الطب و التشریح و العلل و الکیفیة و المزاج و الطرح و الخواص و الطلسمات و استخدام العلویات و بخورات الکواکب و المیزان و ... با عناوین «القول فی ...».

آغاز: الحمد لله الی لیس کمثله شیء و هو علی کل شی ء قدیر الاول بلا مثال و الآخر بلا زوال و تعالی و تقدست اسماوه و هو بکل شیء محیط

[الذریعه ۱۷۱/۲۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۰۸/۵

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه کراچی - پاکستان ۱۹۹۹۵؛ خط: نسخ، کا: محمود حمدی، تا: پنج‌شنبه ۸ ذیحجه ۱۳۳۹ق؛ توسط کاتب تصحیح شده؛ ۷۱ص (۱۷۶-۲۴۷) [عکسی ف: ۶ - ۲۰]

← الاخفات و الجهر فی الثالثة و رابعة الرکعات ← التسبیحات الاربعة (رسالة فی ...)

● اخگر / معما / فارسی

axgar

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۴/۲۵

یا رساله در شرح معمیات از دانش؛ بی کا، تا: شوال۱۲۹۴ق، جا: تهران؛ از روی نسخه اصل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زمینه سبز با گل و بوته سرخ و زرد و زرین و عطف تیماج سرخ، ۵ص (۵۴۲-۵۴۷)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶۹۰]

● اخلاص = رساله قل هوالله / تفسیر / فارسی

exlās = r.-ye qol hova-l lāh

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne‘mat-ol-lāh-e valī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

در تفسیر سوره توحید به نثر و نظم.

چاپ: نوربخش به نام «رساله قل هو الله» آن را چاپ کرده

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۲/۲۷

خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: ۱۰۶۶ق؛ ۳۳ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [سنا - ف: ۱ - ۲۰۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۹/۲۷

خط: نسخ ریز، کا: عباس بن حاجی محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۳ص (۲۳۸-۲۴۰)، ۲۹ سطر،قطع: رحلی، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۳۲ - ۱۴۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۲/۱۰۶

خط: نستعلیق، کا: میرغلام محی الدین، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای ضربی، ۲گ (۵۶۹ر-۵۷۱ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴ - ۶۷۹]

● الاخلاص / اخلاق / فارسی

al-exlās

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۷۴

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: ۷۲۰ق؛ ۱ص (۳۴۰ر) [مختصر - ف: ۳۸]

● اخلاص التعبد فی وجوب التشهد / فقه / عربی

ixlāṣ-ut-ta‘abbud fī wujūb-it-tašahhud

سماهیجی، عبدالله بن صالح، ۱۰۷۶؟ - ۱۱۳۵ قمری

samāhījī, ‘abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723)

تاریخ تألیف: ۱۱۱۲ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۶۶

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و صلی الله علیه محمد و آله اجمعین مسألة التشهد فعل واجب؛ **انجام:** لم یتحمل انها من الواجبات ... و سید المرسلین صلی الله علیه

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن ضربی برون دارای ترنج و سرترنج، ۱۰ سطر (۵×۱۱/۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۸سم [الفبائی ف: ۳۰]

● **اخلاط** / طب / فارسی

axlāt

گفتاری است دراخلاط و چگونگی هضم غذا وانواع آن و نبض‌شناسی.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۵۶/۶-۱۸/۱۷۶

آغاز: بسمله دراخلاط بدانکه غذا که وارد بدن می‌شود تا آن وقت که جزو تام اعضا می‌گردد او را چهار استحالت لاحق می‌شود؛ **انجام:** درسرعت وتواتر افزاید ودر ورم بارد ... و در ورم صلب منشاری باشد والله اعلم بحقایق الامور.

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۵۹]

● **الاخلاط الاربعة** / طب / عربی

al-axlāṭ-ul-arba‘a

قسطا بن لوقا، ق۳ قمری

qostā ebn-e luqā (- 9c)

در اخلاط و در چهارده «باب» نگاشته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۸۸/۴

آغاز: بسمله. کتاب الاخلاط الاربعة و ما اشترک فیه و هو اربعة عشر بابا. الف. ما اخلاط البدن و بماذا الحد، ب. کم اخلاط البدن و کم اصنافها؛ **انجام:** فتجمع من ذلک فی بدنه الاخلاط الاربعة، و لایتهیا ذلک فی غیر بدن الانسان. ثم الکتاب بعون الله تعالی

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن عنابی لایی، ۶گ (۱۸پ-۲۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۹ - ۲۲۳]

← الاخلاق ⟩ الحکمة العملیة

← اخلاق ⟩ آداب و اخلاق

← اخلاق ⟩ نصیح نامه

← الاخلاق ⟩ لمرموزات العشرون (خلاصه و ترجمه)

← اخلاق ⟩ صایح

← الاخلاق ⟩ مجمل الاخلاق

● **الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq

جالینوس، ۱۲۹ - ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

چاپ: مجلة کلیة الآداب بالجامعة المصریة، محقق: باول کراوس، جلد ۵، جزء۱، ۱۹۳۹م. (از روی مجموعه ش ۲۹۰ اخلاق تیمور پاشا)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۰۱-ف

نسخه اصل: از روی چاپی؛ بی کا، بی تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۱۷]

● **الاخلاق = رسالة ارسطاطالیس فی الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq = r.t-u arisṭāṭālīs fī-l-axlāq

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۵/۸ر

بی کا،تا:قرن۱۳؛ اندازه: ۱۷/۵×۱۲۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۹۵]

● **اخلاق** / اخلاق / عربی

axlāq

کوفی، علی بن احمد، - ۳۵۲ قمری

kūfī, ‘alī ebn-e ahmad (- 964)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۱۴

آغاز: بسمله الحمدلله ولی الحمد الذی لا ینازع؛ **انجام:** یبل یجب ان یکون صابرا ... محمد رفیع بن عبدالله الشبستری

خط: نسخ خفی، کا: محمد رفیع بن عبدالله شبستری، بی تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی ضربی دارای ترنج و سرترنج، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۴)، قطع: رحلی کوچک، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [رایانه]

● **الاخلاق = علم الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq = ‘ilm-ul-axlāq

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

در اخلاق و بیان راه ترک رذائل و تحلی به فضایل و چگونگی تحصیل ملکات فاضله و شمارش خصال محموده که می‌توان با تحصیل آنها نفس را کامل نمود. مؤلف معتقد است که برای این جهت باید قوای نظری (علوم رسمی) و عملی را تحصیل کرد و این رساله برای بیان امر دوم نوشته شده است. مؤلف اخلاق را امری اکتسابی دانسته و معتقد است که فضایل و رذایل اخلاق را می‌توان به‌وسیله عادت به دست آورد و یا ترک کرد زیرا محاسن اخلاقی را عبارت از حد وسط بین افراط و تفریط تعریف کرده و رذایل را همان افراط یا تفریط می‌داند. چنان که شجاعت حد وسط بین جبن و تهور است و هر کس مبتلا به افراط یا تفریط باشد با میل کردن به طرف دیگر می‌تواند حد

اعتدال را حاصل کند. در آغاز آن از «کتب احصاء العلوم» یاد می‌کند. این رساله به نام «علم الاخلاق» نیز ثبت است. قنواتی این رساله را با رساله «البر و الاثم» خلط کرده است و مهدوی انتساب آن را مسلم دانسته است.
آغاز: بسمله الحمدلله کفاء افضاله و الصلوة علی نبیه محمد وآله المعتنی بامر نفسه المحب المعرفة الفضائل کیفیة اقتنائها لرکوبها نفسه و معرفة الرذائل و کیفیة
انجام: واذا فارقت و فیها الملکة الحاصلة بسبب الاتصال بالبدن کانت قریبة النسبة من حالها و هی فیه و لهذا الکلام تمام ذکر فی موضعه.
چاپ: در «تسع رسائل» (قسطنطنیة: ۱۲۹۸ق) که با «رسالة العهد» او خلط شده، رساله اخلاق از ص ۱۰۷ تا آخر ۱۰۸ و از ابتدای ص ۱۰۰ تا آخر ۱۰۵؛ نیز در مجموعة الرسائل (قاهره، مطبعه کردستان العلمیة: ۱۳۳۸ق)
[الذریعه ۸۵/۱؛ مجمع علمی ۲۵۴/۳؛ مصنفات ابن سینا، ص ۲۲، شماره ۱۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۰/۹-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۴۷۱۱؛ خط: نسخ، بی کا، تا: با تاریخ ۵۷۶ ق؛ ۲۴ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۳۸]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۷/۵-ف
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: جارالله ش ۲۰۷۸.این رساله در فهرست به نام «الفضائل» آمده است که به قرینه آغاز نسخه تغییر یافت؛ خط: نسخ، بی کا، تا: شنبه ۲۶ صفر۶۶۹ق، جا: تبریز؛ ۴گ [فیلمها - ف: ۱ - ۴۸۹]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱/۳-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۴۷۲۴؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۶۹۹ق؛ ۴گ (۱۸-۲۲)، ۱۹ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۳۹]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۲/۲-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۴۷۵۴؛ خط: نسخ، بی کا، تا: پایان ربیع الثانی ۷۰۲ق؛۳گ (۱۰-۱۳)، ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۴۰]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲/۹۱(آ)-۴۶۳/۹۱(ب)-ف و ۴۶۲/۹۲(آ)-۴۶۳/۹۲(ب)-ف
نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹؛ بی کا، تا: با تاریخ ۷۵۶ق؛ در هامش؛ ۱گ (۲۹۳پ-۲۹۴پ) [فیلمها - ف: ۱ - ۴۸۵]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۷/۳۳-ف
نسخه اصل: روان کوشکو، ش ۲۰۴۲؛ کا: عبدالرحمن بن علی بن موید، تا: ربیع الاول و الثانی ۸۸۸ق، جا: شیراز؛ مقابله شده [فیلمها - ف: ۱ - ۴۳۸]
۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۷۹/۲-۳۵/۵۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اقسامها و عاملة فی مواضعها تأثیرات ابلغ من اعمال الاشعار و تأثیراتها و الله اعلم بالصواب تمت بالخیر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۰۲۴]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲/۱
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۷ص (۱-۷)، ۱۴ سطر (۶×۱۶)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [سنا - ف: ۱ - ۴۳]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹/۴۵
خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری، ترنج با سرترنج طلایی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲- ۴۰]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۵۵/۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** انما یعودونهم من افعال الشر تمت
خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول زرین و مرصع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و حاشیه تیماج قرمز، ۳ص (۲۹۴-۲۹۶)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲ - ۷۰]
۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۶/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال معروف باخراج الدنیا قلوبهم و لو کان شیء منها فی قلوبهم ما صحت لهم سجدة.
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۱۱گ (۲۱-۳۱)، ۱۴ سطر، اندازه:۷× ۱۴سم [ف: ۳۸ - ۶۶۵]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۸۳/۳
آغاز: برابر
خط:نسخ،بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۱۱پ-۱۳ر) [ف: ۱۶ - ۱۸۱]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۲۵/۹
آغاز: بسمله. خواجه گوید که معین به کار خود کسی بود به یقین که دوست دارنده بود معرفت فضایل را و به دست آوردن و جمع کردن آن را؛ **انجام:** و ما این سخن را به تام و کمال یاد کرده ایم در موضع خویش یعنی در کتاب مبدء و معاد و بالله التوفیق و العصمة.
ترجمه رساله عربی ابن سینا است؛ خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد بن ابراهیم بن یحیی شیرازی، تا: ۱۰۰۶ق، جا: قزوین؛ کاغذ: سپاهانی، ۷ص (۲۱۰پ-۲۱۷ر)، ۱۵ سطر (۴/۵×۱۰)، قطع: ربعی، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۶۱]
۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۲۰/۱
آغاز: بسمله، کلام فی الاخلاق من املاء الشیخ الرئیس ابی علی بن الحسین بن عبدالله بن سینا رحمه الله؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۰۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج، ۴گ (۲۷۴-۲۷۸)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ - ۶۴۳]
۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۱۰/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کذلک أصحاب السیاسات الردیة و المتغلبین علی المدن یجعلون أهله شراراً بما یعدونهم من أفعال الشر.
نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: نصیری، تا: ۱۰۴۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۴۷ر-۴۸پ)،

اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۲۲۰]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۹۴/۱۲

خط: نستعلیق، کا: میر محمد مؤمن حسینی، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰ص (۱۳۹-۱۴۹)، ۲۱ سطر (۵×۱۳/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۱۴۳۷]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۴۷

آغاز: بسمله الحمدلله علی افضاله و الصلاة و السلام علی النبی؛

انجام: بما یعودونهم من افعال الشیء ... سنه ۱۰۸۲ قمری

خط: نسخ خفی، بی کا، تا: ۱۰۸۲ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۴۸۴۴، مذیل به خطبه امیرالمومنین در طلب باران، خطبه نبی اکرم در غدیرخم، سؤال از علامه حلی مبنی بر علم امام درباره شهادت خویش و غیره در ۱۵ برگ است؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج، ۱۸ سطر (۵×۱۰)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۵سم [رایانه]

۱۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۸۷/۷

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ با سرلوح‌های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، ۶گ (۶۵-۷۱)، ۲۴ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رشت و همدان - ف: ۱۴۶۷]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۹۴/۱۱-ف

نسخه اصل: مجلس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۱ق؛ قطع: ربعی [فیلمها - ف: ۱ - ۷۳۰]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۸۰/۵

خط: نسخ، کا: شیخ محمد ابراهیم بن شیخ محمدی سهندی کجحی، تا: ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۸گ (۶۷پ-۷۵پ)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۶سم [ف: ۲۸ - ۲۵۷]

۲۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۵/۷ر

بی‌کا،تا:قرن۱۳؛اندازه:۱۷/۵×۱۲۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۹۵]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۵۵/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یجعلون اهلها اسراراً بما یعدونهم من افعال الشر.

خط: نستعلیق، کا: کرمعلی خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی آبی، ۲گ (۱۰۲پ-۱۰۳پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۱۸/۵سم [ف: ۷ - ۴۵۶]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۷۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۱۵ص (۳۲۷-۳۴۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف:۱۰-۶۱۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۳۲/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۹۸]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۴۷/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۵گ (۹۲پ-۹۷ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۲۵]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی، بی کا، بی تا؛ ضمیمه نسخه ش ۱۰۲۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با عطف و گوشه پارچه، مختلف السطر (۷/۵×۱۶)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رایانه]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۸۴/۶-ف

نسخه اصل: لیدن (Cod. 1020a Warn ۱۴۶۴-۲۴۷۹)؛ بی کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۱ - ۶۱۳]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کذلک اصحاب السیاسات الردیة و المتغلبون علی المدن یجعلون اهلها اشراراً انما یعودونهم من افعال الشر (تمت هذا القدر. هو المقالة المعهودة فی الاخلاق. تم).

خط: تعلیق، بی کا، بی تا؛ انجام این نسخه مانند نسخه ۳۳۴۷ احمد ۳ و ۱۵۸۹ کوپرولی و ۱۸۶ یلدیز خصوصی و ۱۴۵۸ اونیورسیته می‌باشد و در نسخه‌های دیگر مانند نسخه ۱۰۷۴/۱۶ و ۱۰۷۹/۲۲ ما و چاپی بند نخستین البر و الاثم با اخلاق آمیخته شده و در دنبال آمده است در فهرست آقای دکتر مهدوی هم انجام اخلاق مانند چاپی و جز انجام نسخه ما است؛ کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲گ (۳۶۳پ-۳۶۴پ)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶ - ۲۴۳۱]

۲۸. رشت؛ ملی رشت؛ شماره نسخه:۶/۶۵/۱ر

بی کا، بی تا [نشریه: ۵ - ۳۸۹]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۷/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعودونهم من افعال الشر. تمت بعون الله تعالی.

در فهرست به نام ابن سهلان ثبت شده که به قرینه آغاز تصحیح شد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه میشن سیاه، ۳گ (۳۹پ-۴۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۸سم [ف: ۷ - ۳۱۲]

۳۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۹۵/۵

بی کا، بی تا؛ عنوان فصل فی فائدة العبادة و الدعاء، و «الفصل الثالث» در آن دیده می‌شود؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۹گ (۳۴پ-۴۳پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ - ۷۸]

۳۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۰/۱۳

آغاز: برابر

کا: ملا محمد رفیع مشهدی، بی‌تا؛ جلد: تیماج خرمائی لولایی، ۱۷ص، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲-۲۰۲]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۱۰/۳-عکس

بی کا، بی تا [فیلمها - ف: ۳ - ۲۳۶]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸/۳-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۵۳؛ بی‌کا، بی تا؛ ۸گ (۲۰-۲۸) [فیلمها - ف: ۱ - ۴۷۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸/۴-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۵۳؛ بی‌کا، بی تا؛ ۱گ (۲۸) [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۴۷۲]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۴/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ (۲۲۱ر-۲۲۶پ) [ف:۳-۶۴۷]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۹/۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶ص (۱۲۳-۱۲۹) [ف: ۳ - ۶۴۸]

● **الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

رساله بسیار مختصری است که تعداد نعمت‌هایی که خداوند متعال به وی داده و آنها را در مسیر زندگی خود با چشم قلب دیده و درک نموده است، به‌درخواست یکی از مریدان نوشته و می‌خواهد پند و اندرزهایی به دیگران بدین‌وسیله داده باشد. در نام کتاب باید دقت شود. نمونه عناوین: باب ادب العلم، ان العلم اشرف ما رغب فییه الراغب و افضل ما طلبه وجد فیه الطالب؛ فصل و اما آداب المواضعة فی فروعه و اصوله ... و هی ثمانیة: الفصل الاول فی الکلام ... الفصل الثانی فی الصبر و الجوع ... الفصل الخامس فی المزاح و الضحک. در مؤلفات غزالی عبدالرحمن بدوی بدین نام اثری معرفی نشده و فقط از دو عنوان «کتاب اخلاق الابرار و النجاة من الاشرار» و «اخلاق الانوار» او نام می‌برد و آنها را جزء کتاب‌های مجهول الهویه می‌داند.

آغاز: الحمدلله الذی یعلم مکاییل البحار و مثاقیل الجبال مرسل السحاب الثقال و مدبر الامور و مقلب الاحوال.

انجام: اللهم اغفر لنا ولوالدینا و لجمیع المسلمین و المسلمات بحق حقه و بحرمة نبیه و ولیه و اصحابه و اهل بیته اجمعین.

چاپ: دمشق، دار البشبئر، چاپ دوم، ۱۰۵ص، ۱۴۲۷ق.

[نشریه ۱۴۶/۱۱؛ مؤلفات غزالی، عبدالرحمن بدوی، ص ۴۰۵، شماره ۳۱۱]

۱- قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳/۱۰ و ۲۳۳۵/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبد النبی عثمانی شطاری، تا: یک‌شنبه غره رجب ۱۰۰۹ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱گ (۱۵۱پ-۱۵۲پ)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۳۵] و [عکسی ف: ۶ - ۳۹۵]

● **الاخلاق = الحکمة العملیة = اخلاق العضدیة = لب اللباب** / اخلاق / عربی

al-axlāq = ḥikmat-ul ‘amalīya = axlāq-ul ‘aḍudīya = lub-ul lubāb

عضدالدین ایجی، عبدالرحمن بن احمد، ۷۰۰؟ - ۷۵۶ قمری

‘azod-od-dīn-e ījī, ‘abd-or-rahmān ebn-e ahmad (1301 - 1356)

اهدا به: شاه ابو اسحاق

رساله‌ای مختصر است در حکمت عملی که در چهار مقالت نگاشته شده: ۱. نظریات؛ ۲. حفظ و اکتساب؛ ۳. سیاست منزل؛ ۴. سیاست مدن. در «الذریعة» با عنوان «الاخلاق» آمده و به برخی اصحاب نسبت داده شده، در «کشف الظنون» یک مورد با عنوان «اخلاق عضد الدین ایجی» و در جایی دیگر با عنوان «رسالة فی الحکمة العملیة» تألیف عضد الدین ایجی آمده است. بر این رساله شروحی نیز نگاشته شده است.

آغاز: ۱: الحمد الله علی نواله ... و بعد فهذه رسالة فی الحکمة العملیة با قسامها من الخلقیظ و المنزلیة و المدینة.

۲: الحمد لله علی جسیم نعمائه ... و بعد فهذه مختصر فی علم الاخلاق رتبتها علی اربع مقالات المقالة الاولی فی النظری منه، الخلق ملکه یصدر عنها الافعال النفسانیة بسهولة.

انجام: و لزوم العادات من التعادی و التهانی و العبادات و اظهار الفرح لفرحهم و الغم لغمهم بحیث لا یخرج الی حد النفاق و الحمد لمستحق الحمد ... و صل و سلم علی اشرف انبیائک و اکمل اولیائک.

[ذیل کشف الظنون ۶۷/۱؛ الذریعة ۳۷۱/۱ و ۲۸۲/۱۳؛ مکتبة امیر المومنین ۶۸/۱]

شرح و حواشی:

۱- شرح الاخلاق العضدیة؛ کرمانی، محمد بن یوسف (۷۱۷-۷۸۶)

۲- شرح الاخلاق العضدیة؛ طاش کبری زاده، احمد بن مصطفی (۹۰۱-۹۶۸)

۳- الاخلاق العضدیة (ترجمه)؛ ناشناس

۴- شرح الاخلاق العضدیة؛ مفید، اسماعیل

۵- شرح رسالة الاخلاق؛ عضدی گیلانی، عبدالله بن محمد

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۱/۵

آغاز: برابر ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کاتب: عبدالکریم بن (میثم) تبریزی، تا: نیمه ربیع الاول ۷۵۴ق؛ مصحح، بخشی از پایان کتاب ادب و مذهب به خط عبد اللطیف بن مبارکشاه در سال ۷۷۰ق، احادیثی از پیامبر اسلام و حضرت علی کلماتی از سعدی، ابوالفتح بستی، اشعاری از خواجوی کرمانی به خط فتوح بن محمود اصفهانی، اشعاری از عبید زاکانی، جلال الدین عشقی، اصمعی و مطالب گوناگون دیگر به خط عبد المحسن بن محمد به سال ۷۵۱ق در بغداد آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۶گ (۶۰-۶۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۲ - ۴۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۳۰/۳
آغاز: بسمله. الحمدلله علی جسیم نعمائه، و الصلاة علی محمد خاتم انبیائه و علی آله و اصحابه و اولیائه. اما بعد فان الملوک فی عصر الماضیة کانوا راغبین فی العلم؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد بدر استرآبادی، تا: قرن ۸؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۰۵ص (۱۹۹-۳۰۴)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۸/۲×۳۷/۲سم [ف: ۸ - ۳۰۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۳۸/۴
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواخر قرن ۹؛ دارای حواشی با نشان «۵»، مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۵۸-۶۱)، ۲۰-۲۳ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۳۸۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۱۶/۴
آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۹؛ با حاشیه‌هایی بسیار به فارسی با نشان «شمس المعالی»،در برگ ۳۰ر صیغه عقد اخوت از همان تاریخ‌ها؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج یک‌لای قهوه‌ای، ۱۱گ (۳۰پ-۴۱پ)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۱۴۳]

۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۵۱/۲
آغاز: برابر۲
خط: نستعلیق، کا: کمال بن شهاب الدین نیشابوری، تا: ربیع الثانی ۸۷۸ق، جا: دمشق؛ ۲گ (۱۱۱پ-۱۱۳پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۸۷]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۵۳/۴
آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: گوناگون از ترمه کلفت و متوسط، جلد: رویه پارچه آبی، ۴گ (۳۵پ-۳۹پ)، اندازه: ۱۳×۱۷/۲سم [ف: ۶ - ۴۸۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۳۹
آغاز: برابر۲؛؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن امیرشاه قاضی، تا: ربیع الاول ۹۴۹ق؛ واقف: نائینی؛ ۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۶ - ۴۲۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها -ف: ۱ - ۲۸۱]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۳/۵۰
آغاز: الحمد لله علی جسیم نعمائه و الصلاة علی محمد خاتم انبیائه و علی آله واصحابه و اولیائه اما بعد: فان الملوک و الاعصر الماضیة کانوا راغبین فی العلم معینین برتبة أهله و ترفیة خاطرهم و تصفیة اوقاتهم؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۲۵۲پ-۲۵۵پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم[ف:۳۲-۷۸۰]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۲۹/۱۹
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۵ رجب ۱۰۲۳ق، جا: قاین؛ کاغذ: ترمه، جلد: ابری فرنگی، ۲گ (۲۳۶پ-۲۳۸پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵ - ۲۰۰]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۸۰
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** عضدالمله و الدین شبانکاری فی شعبان سنه ۱۰۷۰
نام مؤلف به قرینه آغاز ذکر شد. در رایانه مؤلف «شبانکاری، عضدالمله» آمده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۷۰ق [رایانه]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۴/۸
خط: نستعلیق، بی کا، تا: دوشنبه ۱ رجب ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۶گ (۴۷پ-۵۲پ)، ۱۶ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۷۴۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۶۷
آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** برابر
در فهرست این رساله بدون نام مؤلف است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۸ محرم ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مغزی‌دار، ۳گ (۱۷۹ر-۱۸۱ر)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۸۴]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
کا: محمد بن عبدالله ابن دیباج، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، مختلف السطر (۹×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [رایانه]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۵۱
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۸ محرم ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز ضربی، ۲۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹ - ۳۷۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۷/۴۱
نسخه اصل:همان نسخه بالا؛۳ص(۳۵۱-۳۵۴)[عکسی ف: ۶-۴۱۳]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۵/۵
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته تعلیق، کا:دیباجی،تا:نزدیک ۱۱۰۰ق؛۳ ص (۹۵-۹۷) [ف: ۳ - ۶۴۸]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۱/۶۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله اسأل ان یجنبنا عن النفاق و یشرفن بحسن الاخلاق بالرسول المنور بنور شریعته الانفس و الآفاق صلی الله علیه و آله ما تلی آیة اخلاق
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد علی کشمیری، تا: شعبان ۱۱۲۹ق، جا: قزوین؛ جلد: تیماج مشکی یک‌لا ضربی با ترنج و سرترنج عطف قهوه‌ای بیاضی، ۳گ (۱۲۲پ-۱۲۴پ)، مختلف السطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۰۲]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۵۵/۷
آغاز: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا:

اسماعیل بن محمد کریم تبریزی ملقب به ابوالفضل، تا: ۱۲۱۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۴گ (۵۱ر-۵۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۵۹]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۳/۳۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۸ص (۳۱۴-۳۲۲)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۳۱۱]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۰/۱۲

آغاز: برابر۲

در فهرست ناشناخته مانده است که با توجه به آغاز آن معین گردید؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: ۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی به رنگ آبی، جلد: تیماج حنایی ضربی یک‌لا، ۳گ (۳۹پ-۴۲)، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۴۶]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۴۴۷

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۷

بی کا، بی تا [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۴۰]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۱۵/۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر؛ کاتب افزوده تمت الرساله المنسوبه الی خاتم المتبحرین مولانا عضد الملة و الدین ... و رفع درجته فی علیین.

بی کا، بی تا؛ در حواشی این نسخه نوشته‌هایی به فارسی به و به عربی نقل از «تهذیب الاخلاق» (ظاهرا اخلاق جلالی) دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قهوه‌ای رنگ ضربی، ۷ص(۹-۱۶)، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۹۶۷]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۲/۱۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ محشی؛ جلد: تیماج زرشکی لولادار، ۱۰ص (۳۵۷-۳۶۷)، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۱۶]

۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۵۴/۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

این رساله در فهرست بدون نام مؤلف و به عنوان «مختصر فی علم الاخلاق» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹ [ف مخ: ۵ - ۱۹۶۲]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۸۴۴/۱۶

آغاز: رب انعمت فزد. الحمدلله علی جسیم نعمائه ... و بعد فان الملوک فی الاعصر الماضیة کانوا راغبین فی العلم؛ **انجام:** برابر

بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۶گ(۵۴۳پ-۵۳۸پ)،۱۹ و ۲۰سطر،اندازه:۱۳×۲۲سم[ف:۳- ۸۷]

● **اخلاق** / اخلاق / ترکی

axlāq

؟ حناوی زاده، علی بن محمد، ۹۱۸؟ - ۹۷۹ قمری

hannāvī-zāde, ʻalī ebn-e mohammad (1513 - 1572)

گویا اخلاق علائی تألیف ابن الحنائی (-۹۷۹ق) در شام در ۹۷۲ق، در آن از خواجه طوسی و سلطان سلیمان و خواجه احرار عبدالله سمرقندی و مولوی و امیر معین الدین پروانه یاد شده، در نسخه حاضر سه «مقام» و یک «خاتمه» و نه «باب» در آن آمده و شعرهای فارسی دارد. فهرست باب‌ها: ۱. خلقك اقسامنه تقسیمی بیاننده؛ ۲. اجناس فضایل؛ ۳. اقسام فضایلك اضدادی اولان اقسام رذایل؛ ۴. فضایله مشتبه رذائلك؛ ۵. فضیلت عدالت بیاننده در؛ ۶. اقسام فضیلتك بیاننده در؛ ۷. تحصیل فضایل و اکتساب سعادت ایتمه نك طریق موصلی؛ ۸. حفظ الصحة نفس؛ ۹. امراض نفسانیه نك فرد افرد علامتلری بیاننده در.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۶۵/۲

خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی، ۷۴گ (۷۳ر-۱۴۷پ)، ۱۹ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۰- ۱۸۶۶]

● **اخلاق** / اخلاق / عربی

axlāq

محقق خوانساری، حسین بن محمد، ۱۰۱۶ - ۱۰۹۹ قمری

mohaqqeq-e xānsārī, hoseyn ebn-e mohammad (1608 - 1688)

در پایان کتاب عنوان «الباب العاشر؛ فی ذکر مناجات العارفین» هست و در آن از فیض کاشانی نقل شده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۱۰

آغاز: و انها لم جعلت مبانی الاسلام..؛ **انجام:** و جمیل عفوک ثم الی مسلم.

خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: رجب ۱۳۰۰ق، جا: مدرسه سپهسالار محمد خان قاجار؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۳۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۷۹]

● **الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq

کاشانی، محمد مؤمن بن عبدالغفور، ق۱۲ قمری

kāšānī, mohammad moʼmen ebn-e ʻabd-ol-qafūr (- 18c)

رساله‌ای است در علم اخلاق، دارای چندین «فصل».

آغاز: الحمدلله خالق النفس و قواها و الصلاة و السلام ... اما بعد، هذه رسالة فی بیان الاخلاق و تهذیبها علی سبیل الایجاز
[الذریعة ۳۷۹/۱؛ معادن الحکمة، چاپ جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ۲۸/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۱۷/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لکن لکل عبد منها خط بحسب حاله ثم درجات الصدق لانها به لها و قد یکون للعبد...» افتاده
خط: نسخ، کا: محمد جدید الاسم إبن حسین خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی با نشان «آقا رحمه الله»، مصحح؛ مهر: پدر حضرت آیة الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ، ۱۹گ (۱۶۵-۱۸۳)، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵ سم [ف: ۳۴ - ۳۰۱]

● **اخلاق = سیر و سلوک** / اخلاق / فارسی

axlāq = seyr-o solūk

قزوینی، حسین بن محمد ابراهیم، ۱۱۲۶؟ - ۱۲۰۸ قمری

qazvīnī, hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm (1714 - 1794)

بیست صفت نیکوی اخلاقی را با اختصار گزارش کرده و خلاصه امور اخلاقی و نصایح و پند و اندرز در آن گنجانده است.

چاپ: با تعلیقات رضا استادی، در هفده رساله فارسی، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۵ش

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۱۶/۴

آغاز: بعد الحمد و الصلاة علی النبی و آله، اما بعد این چند کلمه ایست که به التماس بعضی از برادران دینی مرقوم قلم؛ **انجام:** و ارتفاع شقاوت است، عصمنا الله و اخواننا المؤمنین
خط:نستعلیق،کا:علی بن اسماعیل حسینی،تا:۱۲۳۹ق؛جلد:تیماج قرمز، ۷گ (۱۳۲پ-۱۳۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۱-۲۷۸]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

ایجی، علی اکبر بن محمد باقر، - ۱۲۳۲ قمری

ījī, 'alī akbar ebn-e mohammad bāqer (- 1817)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۴۷

آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله علی ... نواله و الصلوة و السلم علی محمد و آله و بعد؛ **انجام:** ان یحبنا عن النفاق و ... بحسن الاخلاق به حق محمد المنور بنور ... الحمدلله وحده
خط: نسخ خفی، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جداول به زر و تحریر مشکی و لاجورد و شنگرف و کمند، ضمیمه نسخه ش ۴۸۰۱؛ کاغذ: نخودی سرخی، جلد: مقوا با عطف و گوشه پارچه، ۲۷ سطر (۱۰×۲۳)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۹×۳۳سم [رایانه]

● **الاخلاق = الطریق الله تعالی = اخلاق بحرانی** /

اخلاق / عربی

al-axlāq = aṭ-ṭarīq-ul lāh ta'ālā = axlāq-e baḥrānī

بحرانی، حسین بن علی، ق۱۳ قمری

bahrānī, hoseyn ebn-e 'alī (- 19c)

رساله‌ای عرفانی در اخلاق که در ۱۱ «باب» سامان یافته است: ۱. الحاجة الی تهذیب الاخلاق و بیان ثمراته؛ ۲. رجحان الخوض فی علم الاخلاق و صرف برهة من العمر فیه؛ ۳. اعلم ان الانسان خلق للحیاة الدائمة و العیش السرمدی؛ ۴. اعلم ان الطرق الی الله بعدد انفاس الخلائق؛ ۵. اعلم ان کل شیء یهون بالنسبة الی ما فوقه؛ ۶. اعلم ان السالک سبل الله و المتوجه لما عند الله؛ ۷. اعلم انه یراد منک ان تکون مقتدیا بسنة من ربک؛ ۸. اعلم ان مرادنا من الالتزام بوفاء الوعد الذی هو طریقة اهل البیت؛ ۹. الرضا بالقضاء اعلم انا قدمنا ان مدار ترقی المؤمن علی الناس تاسیة بالنبی و اهل بیته؛ ۱۰. فیما یتبع الرضاء بالقضاء من التوکل و التفویض و التسلیم؛ ۱۱. فیما جاء فی تعداد درجات الایمان و سهامه.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فیقول العبد الجانی ... انی مستعین بربی و متوکل علیه و متوجه الیه باحب خلقه الیه
انجام: فان من کسر مؤمنا فعلیه جبره و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین
چاپ: در نجف به نام «الطریق الی الله تعالی»

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۴۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبد الله بن سعید، حلی، تا: دوشنبه ۲۹ شوال ۱۳۲۱ق؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج زرشکی ضربی مجدول یک‌لا، ۷۲گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۸ - ۳۴۸]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

شاپوریان، ملک یوسف شاه نظر، ق۱۳ قمری

šāpūrīyān, malek yūsof šāh nazar (- 19c)

اهدا به: ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)
تاریخ تألیف: ۱۲۵۲ق

مجموعه‌ای است در آداب و اخلاق و جنبه ادبی آن بیشتر است و در عنوان سه «سفر» و هر سفری در ابوابی ترتیب یافته: سفر ۱. اخلاق پسندیده؛ سفر ۲. اخلاق نکوهیده؛ سفر ۳. نصایح و کلمات حکمت‌آمیز حکماء مختلفه. برای شناسانیدن کتاب سطوری از دیباچه آن نقل می‌گردد: «بعد از اتمام کتب مترادفه

ما سبق باین ملهم شدم طوری که به لطف جناب باری از کتب الهی و اکابر و حکماء عالم تتبع کرده‌ام با تطبیقات عقلیه کتابی که مشتمل بر علوم و حکمت و بر اخلاق ستوده و اوصاف حمیده باشد مجمل و مستکمل بهر منافع عامه تألیف نمایم تا بدین دستورالعمل خاص و عام با حسن سلوک با یک دیگر رفتار نمایند»، تا آنجا: «بناء علیهذا خواستم این نسخه شریف را بطوری ترتیب و تصنیف نمایم که بغیر از طایفه اسلام صاحب کمالان سایر طوائف نیز از مطالعه و ملاحظه‌اش محظوظ و مستفیض گردند و از آن اشتباهی که کرده و تصور می‌کنند که اهل اسلام و جمیع اهالی شرق وحشی‌اند (کذ) منفعل گردند از آن جهت بغیر از قاعده و قانون اسلام و شواهد و حکایات اهالی شرق از اهالی غرب در این کتاب چیزی مرقوم نکردم». در صفحه سوم مؤلف نوشته: «الکتاب السابع علم الاخلاق الفارسی من تألیفات ملک یوسف شاه نظر من سلالة الشاپور سنه ۱۲۵۲».
آغاز: الحمدلله الذی میز الانسان بالنطق الحسین.
الحمدلله الذی میز الانسان بالنطق الحسین.
انجام: و از ایشان این پندها و مواعظ یادگار ماند.
[فهرستواره منزوی ۲۸۵/۶ «اخلاق»]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۵۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در متن کتاب نام مؤلف ذکر نشده است در پشت صفحه اول به خط مغایر با خط نسخه نوشته شده: «علم الاخلاق در حکمت و اوصاف حمیده از تألیفات شاهزاده ملک بهوپال هندی به خط خود مؤلف»، دارای مهر مدور و بزرگ تاج و دو شیر نشان او، در صفحه چهارم مؤلف به خط خود نوشته: «وقف و اختتام بنام نامی سرکار ظل اللهی السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان بن الخاقان ناصرالدین شاه ابن (کذ) محمد شاه قاجار پادشاه ممالک ایران من جانب کمترین بندگان فدویان و مطیع و تابعان آن شهریار کامکار ملک یوسف شاه نظر شاپوریان سنه ۱۲۷۸»، مجدول به مداد؛ واقف: نائینی؛ ۲۱۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۶ - ۴۴۶]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

قزوینی، صدرالدین بن محمد حسن، ق۱۳ قمری
qazvīnī, sadr-od-dīn ebn-e mohammad hasan (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۷/۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ ۷۷گ (۴پ-۸۱ر)
[مختصر - ف: ۶۴۷]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

قزوینی، عباس بن اسماعیل، - ۱۳۰۴ قمری
qazvīnī, ʻabbās ebn-e esmāʻīl (- 1887)

رساله‌ای در صفات پسندیده و ناپسند انسانی آن‌گونه که از آیات کریمه و احادیث اهل بیت (ع) استفاده می‌شود، بسیار مختصر و با استفاده از قواعد فلسفی.
آغاز: بسمله تهذیب اخلاق انسان مقدمه تذهیب لوح جان است بروز ردی عجز از شکر گذاری یکتا حقیقت وجودی

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۶۵/۵-۱۹/۹۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** وعوام تعبیر کنند ببودن سوزن درپیراهن لذا از آسمان چهارم نگذرد و خاتم به او أدنی رسد.
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۴۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۶۵]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

ملک المورخین، هدایة الله بن محمد تقی، - ۱۳۲۲ قمری
malek-ol-movarrexīn, hedāyat-ol-lāh ebn-e mohammad taqī (- 1904)

اهدا به: ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)
در مواعظ و نصایح و اخلاقیات که اغلب بر اساس عبارات حضرت رسول و ائمه است.
آغاز: بسمله، و بعد چنین می‌نگارد بندره درگاه فروزنده مهر و ماه ... این لسان الملک هدایت الله که بحکم تأثیرات اجرام و تأثرات اجسام سفلی
[فهرستواره منزوی ۲۸۶/۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** گمانش را به صدق همی پیوندد ... و من رجال فلا یخیب امله، من آمن بالله ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ در انتها مقداری کلمات بزرگان به عربی و بی‌ترجمه الحاق شده؛ کاغذ: کاغذ نخودی، جلد: مقوایی رویه ساغری بنفش، ۲۳۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲/۶×۳۵سم [ف: ۲ - ۱۷]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

بیرجندی، محمد باقر بن محمد حسن، ۱۲۷۶ - ۱۳۵۲ قمری
bīrjandī, mohammad bāqer ebn-e mohammad hasan

(1860 - 1934)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۰ق؛ محل تألیف: سامراء

در بعضی از آداب و اخلاق اسلامی که با عنوان هدیه به دوستان نگاشته شده و در آن از خداشناسی و بندگی او و عزت نفس و مذمت جاه و جلال و گفتار لغو و شکم‌پرستی و راحت طلبی و غرور گفتگو کرده است.

آغاز: رساله‌ایست از بنده رو سیاه و مقصر درگاه اله بسوی بعضی از کسانیکه حقشان واجب است

انجام: و از برای این عاصی طلب مغفرت فرمایند غفرالله لنا و لا خواننا المؤمنین

[فهرستواره منزوی ۲۸۵/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۱۴/۶

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:مؤلف،تا:۱۳۰۰ق، جا: سامراء؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۵گ (۱۶۲ر–۱۶۷پ)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۹ – ۱۹۹]

● **الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq

بروجنی، علی، ق۱۴ قمری

borūjenī, ʻalī (- 20c)

رساله مختصری است در ذکر صفات محموده و مذمومه و اسرار اعمال حسنه و سیئه که تنها با استفاده از قرآن و احادیث ائمه اطهار بیان شده است و نه از آراء دیگران.

آغاز: الحمدلله الذی نور قلوبنا بنور الایمان و عرفنا من اسرار الحدیث و القرآن و الصلاة علی ... انی اذکر بعون الله فی هذا الکتاب من اسرار الدین ما یرتقی به من کان له قلب او القی السمع و هو شهید

انجام: فارحم الیک فقری و فاقتی و کبوتی لحر وجهی و حیرتی فی سؤة ذنوبی انک ارحم الراحمین و لنختم الکلام حامدین لله ... اولا و آخراً و ظاهرا و باطناً

چاپ: با تصحیح ابراهیم میانجی در ۱۳۷۸

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: محرم ۱۳۲۵ق، جا: بید آباد اصفهان؛ خطوط سیاه؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۲۹گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ – ۸۵]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

حسینی، محمد مهدی بن علی اکبر، ق۱۴ قمری

hoseynī, mohammad mahdī ebn-e ʻalī akbar (- 20c)

رساله‌ای است کوتاه در علم اخلاق با استفاده از آیات و روایات، نگارنده مؤلف رساله «اصول دین» نیز می‌باشد که به سال ۱۳۰۴ق آن را نگاشته است. نوع خط و پیوستگی عناوین مطالب بیانگر آن که این رساله نیز از نگارنده رساله «اصول دین» می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۷/۲

آغاز: فاما علم اخلاق بهترین علوم است چناچه خدا مدح پیغمبر خود را به اخلاق فرمود؛ **انجام:** و متذکر حق عظیم ایشان در ارشاد مردم و رواج دین الهی بوده باشم.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۴ق؛ دارای حواشی از مؤلف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۱گ (۶۰–۸۰)،۱۷–۱۸سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵ سم [ف: ۳۲ – ۳۷]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

اردبیلی، محمد بن موسی

ardabīlī, mohammad ebn-e mūsā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۸۶۷

آغاز: بسمله این عجاله ترجمه رساله اخلاق مولی العلانیه؛ **انجام:** فضایل که موجب سعادت ابواسحق محمد عتیق الله

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا، ۱۹ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [رایانه]

● **اخلاق = پند و موعظه** / اخلاق / فارسی

axlāq = pand va moʻeze

حسینی، هاشم بن محمد

hoseynī, hāšem ebn-e mohammad

مؤلف سید هاشم بن محمدحسینی از مردم سرزمین سند که آن را به نام ابوالفتح میرزا جانی بیک سلطان بن میرزا معنون داشته، او در این کتاب از سیاست‌نامه و وصایای خواجه نظام الملک نیز نقل کرده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۷

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۳گ، ۱۲ سطر (۹×۱۳/۵) سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ – ۷]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

سراج الدین احمد کاکه احمد الشیخ

serāj-od-dīn ahmad kāke ahmad šeyx

چند مکتوب است از نامه های مؤلف در موعظه و پند و اندرز با

این عناوین: ۱. مکتوب ترک نماز؛ ۲. امر به معروف و نهی از منکر؛ ۳. شرح الرحمن؛ ۴. ترک روزه رمضان؛ ۵. عاق والدین؛ ۶. غیبت؛ ۷. صدق و راستی در تجارت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۵/۴

آغاز: بسمله در باب نماز حضرت رسول صلی الله تعالی علیه و سلم خبر داده است تارکان نماز و یا کسانی که نمازشان درست نیست؛ **انجام:** نسخه: بدواند تا از دویدن می‌افتد و هرگاه اسب ندارد در غایت اضطراب.

خط: نستعلیق، کا: رسول بیک بن محمود بیک، تا: ذیقعده ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۳۰گ (۴۹پ-۷۹ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۴۴۶]

● **اخلاق** / اخلاق / فارسی

axlāq

غروی، محمد اسماعیل بن محمد مهدی

qaravī, mohammad esmā'īl ebn-e mohammad mahdī

رساله‌ای متوسط در اخلاق علمی و عملی که با استفاده از آیات و روایات و اقوال بزرگان اخلاق در یک «مقدمه» و ۴ «مقصد» و یک «خاتمه» تنظیم شده است: مقدمه در بیان مواعظ و ترغیب قبول اسلام و ایمان؛ مقصد ۱. بیان عقاید ایمانیه؛ مقصد ۲. بیان مسائل احکام شرعیه؛ مقصد ۳. بیان تکمیل نفس و احلی به اخلاق حسنه؛ مقصد ۴. بیان سنن و آداب شرعیه از کیفیت سلوک و معاشرت؛ خاتمه در بیان اصلاح بدن و قواعد طبیه که از ائمه اطهار رسیده است.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی اوضح لنا سبیل الهدایة و الرشاد و اسلکنا مسلک الرشد و السداد ... اما بعد چنین گوید بنده عاصی ذلیل ... بعضی از ایشان را توفیق رفیق گردیده مستدعی رساله شدند که مشتمل بر

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس آنچه از احکام الهی را که صواب فهمیده بسلک تحریر درآورده تا طالبان ایمان و عاملان شریعت سید الانس و الجان را آگاهی کامل حاصل شده بعون الله تعالی چنانچه در مقصد ثانی خواهد آمد انشاءالله.

شامل مقدمه و مقصد اول؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سرخ، ۶۵گ، ۱۴ سطر [ف: ۱ - ۱۳۲]

● **اخلاق** / اخلاق / ترکی

axlāq

در چندین مقاله به صورت نظم و نثر مسجع نصایح و مواعظی را آورده است و از جهت ادبی دارای انشای بلیغی می‌باشد. احادیث و قصص و حکایاتی را که جنبه اخلاقی و سازندگی دارند بدون نقل سند و مرجع نقل به فارسی ترجمه و با عناوین «آورده اند، روایت است، حکایت و ...» بدون ترتیب خاصی به دنبال هم آورده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۲۲/۲

آغاز: و لقد جئناهم بکتاب فصلناه، مطلع الانوار ندن بارقه فروز توجیه و تأویل اوله رق ثریا مثال مجتمع الشمل لمعان ایدن؛ **انجام:** اول گروه انبوهک کمی برده انخرطوا بسلک المجنونین، و یکی بحرده فکان من المغرقین اولمعله مضمحل اوله یلر فقطع دابرالقوم الذین ظلموا و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ در پایان غزلی از احمد پاشا در صدارت حسن پاشا، این رساله در وسط رساله اول واقع شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی جدول‌دار با شمسه در وسط، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۱۱]

● **الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq

غیر همانند:

۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۸۸/۲**

آغاز: و الآخرة قال الله تعالی ان اکرمکم عندالله اتقاکم فجعل الکرامة عنده بالتقوی ... [پس از ۶ برگ] و اعلموا معاشر الاخوان انه من رضی بالله و بالزمه؟ ان یرضی بتدبیره؛ **انجام:** خاتمه الخاتمة و تشتمل علی سبعة احادیث تحتوی علی حکم جامعة و مواعظ نافعة ... قلت یا رسول الله فما کانت صحف موسی علیه السلام

از بحث تقوی آغاز شده است. با ذکر احیاء العلوم در آن و با آوردن «و اعلموا معاشر الاخوان» چندین بار؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز نو مقوایی، ۱۱۵گ (۵۷ر-۱۷۲پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۰/۹سم [ف: ۷ - ۱۳۲]

۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۵۸**

آغاز: بسمله کتاب الکبائر قول الله تجتنبوا کبائر ما تنهون عنه فکفر سیاتکم؛ **انجام:** نجی الله من هول یوم القیمه و ائمه اعلم بسم الله الرحمن الرحیم

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۶×۲۳سم [الفبائی ف: ۶۲۰]

۳. **تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۹۸/۱**

با عنوان فصل چهارم«فیما یتعلق بالقوی الغضبیة»؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام [نشریه: ۷ - ۲۲۸]

۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۲۱**

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق الانسان وخصصه بمزایا العرفان و شرفه بفضیلة العقل و حلیة العدل ... و بعد فهذا مختصر فی علم الاخلاق کتبته علی سبیل الارتجال و اختصرت فیه طریقة ابدعتها

قریحتی و نا فیها مخترع فاخترعتها فطنتی و انافیها غیر متبع؛ **انجام:** و الا فتوطین النفس بالتسلیة لیکون طیب العیش جید الفکر. ولیکن هذا آخر الکتاب والله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب و الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد خاتم النبیین الطیبین و عترته الطاهرین

به نام کمال الدین وزیر در سه «فصل»: ۱. حصر اجناس الفضائل و شعبها و کیفیة حفظها، ۲. اسباب الامراض النفسانیة و ذکر بعض انواعها، ۳. معالجة الامراض النفسانیة (که به صورت جدولی تنظیم شده است)؛خط:نسخ،بی کا،تا:شوال ۹۳۲ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج سیاه مقوایی، ۸گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۳۴]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۳۳/۱

آغاز: الی دار السلام و قال علیه السلام رأس کل خطیئة حب الدنیا قال الله تعالی ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی؛ **انجام:** و عملاً من غیر ریاء فتبقی بلاعمل و طعاماً بلاشبهة فتبقی بلا طعام و صدیقاً بلاعیب فتبقی بلاصدیق صدق رسول رب العالمین.

ابواب متفرقه‌ای است که در آن خصوصیات اخلاقی را با استفاده از احادیث نبوی و ائمه (ع) بیان کرده و در باب فی المتعلم اشاره کرده که از روز شروع به تعلیم علم در سال ۹۷۱ تا روز تألیف کتاب در دهم ذیحجه ۹۸۳ وقایع بسیاری را خود مشاهده کرده است، عناوین مختصر ابواب چنین است: باب فی العبادة، فضل السخا و الجود، فضل الیقین، حسن الظن بالله، ادخال السرور علی المؤمن، فضل العلم و العالم، تحریم کتمان الفقه، تحریم المراء، اتباع السلطان و القدر المذموم من ذلک، فی المتعلم، فی التوکل و التفویض، فی الرضا، الشکر، الصبر، فی الطاعة و التقوی و یتبعه الورع، فی الاخلاص و یتبعه الخوف، فی الدعاء، فی اسباب الاجابة و آداب الاستجابة، فی البلاء و المؤاخذة علی الذنوب و یتبعها الاصرار، فی الریاء و یتبعه من أطاع المخلوق فی معصیة الخالق، فی منع المؤمن حقه و یتبعه خلف وعده، فی الغیبة و یتبعه البهت، فیمن أهان مؤمناً و یتبعه من أذاه و احتقره، فی الغضب، فی الحسد و یتبعه العصبیة و البغی، فی الظلم، فی الکبر و یتبعه العجب، فی بر الوالدین، فی صلة الرحم، فی الاستغناء عما فی أیدی الناس، فی حسن الخلق و مدحه، فی الحیاء، فی العفو و یتبعه کظم الغیظ، فی الصمت و حفظ اللسان، فی التواضع، فی نصح المؤمنین، فی التوبة؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف (شاید، تا: ۹۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، در دو برگ آخر متفرقاتی مکتوب است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۴۷گ (۱ر-۴۷ر)، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره

این نسخه جلد دوم از خزینه نهم از خزینه چهاردهم از خزینه نهم، شالم خلق السموات و الارض و مافیها؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد حسین المجتهدی در سال ۱۱۳۵ق؛ نزدیک ۸۰۰ص، قطع: وزیری [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۳۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۳۰

اقوالی از فارسی، یونانی، هندی، بهرام گور، بوذرجمهر، صاحب جاویدان خرد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۳۰۹-۳۱۰) [مختصر - ف: ۵۹۶]

۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۲۱

آغاز: موجود: فضولک او اقللت دخولک و قیل فضل النظر یدعوا الی فضل القول ... التجویز من جنایت اللسان؛ **انجام:** فضل العافیة وصحة الجسم قیل شیئان لایعرف فضلهما الا من فقد هما الشباب و العافیة و قیل لایعرف.

خط:نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی قطبی‌زاده خباز؛ کاغذ: حنایی سمرقندی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۱۹سطر (۱۱/۵×۱۸) ، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۲-۵۲۸]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۸۷/۱-۲۹/۱۲۷

آغاز: بسمله قال النبی صلی الله علیه وآله وسلم حبب الی من دیناکم ثلاث الطیب والنساء وقرة عینی الصلوة؛ **انجام:** استعرض رجل جاریتین احدیهما بکر و الاخری ثیبة فمال الرجل الی البکر فقالت له الثیب ان بینی و بینها یوماً واحدا فقالت البکر وان یوما عند ربک کالف سنة مما تعدون

مطالب پراکنده و متفرقه‌ای شامل احادیث نبوی و احادیث ائمه (ع) و سخنانی از بزرگان درباره اخلاق و ذم نفس، گویا بخشی از محاسبه النفس عینانی است؛ خط: نسخ، کا: ابن قاسم عینانی عاملی، تا: ۱۰۵۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۶۶]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۸۷/۲-۲۹/۱۲۷

آغاز: بسمله المانع من العبادات وفعل الخیرات طول الامل و نسیان الاجل و هذا هو الداء العضال؛ **انجام:** حذراً ان نکون مثل اناس ×× ابد الدهر سعیهم فی ضلال/ وهم فی الشخوص سیما اناس ×× وهم فی العقول کالا طفال

بدون مقدمه و فصول و ابوابی در مذمت طول امل و نقل احادیث و سخنانی از بزرگان درباره آن؛ خط: نسخ، کا: ابن قاسم عینائی عاملی، تا: ۱۰۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۶۴]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۰۵/۱۱

آغاز: بسمله. و صل الله علی عبده و نبیه العظیم محمد و آله و صحبه؛ **انجام:** و ندخل الجنة دارالسلام، بسلام آمین، آمین، آمین

گویا «بشری العباد بفضل الرباط و الجهاد» (هدیة العارفین). گفتاری است عرفانی مستند به احادیث اهل سنت، در چهار فصل: ۱. فضل الجهاد، ۲. فضل الولایة، ۳. فضل تلاوة القرآن، ۴. فضل الصلوات علی النبی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی المکارم سیوطی شافعی، تا: با تاریخ ۱۰۵۸ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن قرمز،۱۱گ(۳۸پ-۴۹ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۱سم [ف: ۷ - ۲۶۶]

۱۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۹/۱

آغاز: بسمله. فصل فیما استحسن القدماء تقدیمها فی تعلم العلوم و هو قسمان؛ **انجام:** فلیتذکر تبعاته من المذمة و عدم الاعتمام و

الاستحقار
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۷۳ق [نشریه: ۲ - ۹۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۵۰/۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل المواعظ جلاء القلوب و الحکم شفاء الکروب و التفکر و الاعتبار من اخلاق ذوی الابصار ... و بعد فدونک ایها الصدیق و الرفیق الموافق هذا الکتاب الذی تزوق امالیه و تفوق علی النیرین؛ **انجام:** یا من لاتدرکه الابصار و هو یدرک الابصار و هو اللطیف الخبیر، عبیدک بک و منک مستجیر.

در ۱۲« باب» بدین گونه: ۱. فضیلة العلم و الحکمة، ۲. فیما یتعلق بسیاسة الملوک و الوزراء و اصحاب المناصب، ۳. نفع المشورة، ۴. مدح العفة و ذم الشر، ۵. مدح حسن الخلق، ۶. مدح شرف الکرم و دناءة البخل، ۷. فیما استخرج لدفع الهم، ۸. الزهد و المواعظ، ۹. معرفة من تعاشره؛ ۱۰. کلمات الحکماء و الفضلاء، ۱۱. معرفة الطباع الرذیلة؛ ۱۲. هو خاتمة الکتاب فی کلام المنثور لعلی بن ابیطالب؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد فاضل طبیب، تا: جمعه ۱۷ ربیع الثانی ۱۰۹۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۰۲گ (۳۰پ-۱۳۲ر)،ابعاد متن: ۹×۲۰، اندازه: ۱۴×۲۴ [ف: ۱۱ - ۱۵۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۷۲/۱

آغاز: المقالة الثانیة فی مساوی الاخلاق و تهذیبها و فیها اربعة ابواب، الباب الاول فی معنی الخلق و تهذیبه اعلم ان الخلق عبارة عن هیئة راسخة فی النفس یصدر عنها الافعال بسهولة؛ **انجام:** او هم بشر فارتدع عنه ثم قال نحن نؤید الروح بالطاعة لله و العمل له.
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز، انجام؛ رکابه‌دار، بلاغ مقابله دارد؛ جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۴گ (۱ر-۴پ)، ۱۵-۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴۴ - ۲۳۴]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۸۸-۱۵/۲۸

آغاز: الطاعة فی حیوته و جمیل الاحدوثة بعد وفاته و العلم حاکم و المال محکوم علیه یا کمیل هلک خزان الاموال و هم احیاء و العلماء باقون ما بقی الدهر؛ **انجام:** یا ابن مسعود واثق الله فی السر و العلانیة و البر و البحر و اللیل و النهار فانه یقول ما یکون من نجوی ثلاثة الا هو رابعهم و لاخمسة الاهو

رساله مفصلی است در اخلاق در دوازده «باب» و هر باب در چند «فصل»، مؤلف اغلب در هر باب ابتدا آیه‌ای آورده و بعد احادیث را با حذف سند ذکر نموده است. او از «بحار الانوار»، «اثنی عشریه» عیناثی عاملی در موارد متعدد نقل می‌کند. عنوان باب های آن چنین است: ۱. فضل العلم و العلماء، ۲. بداء الخلق، ۳. استبقاء نعم الله تعالی، ۴. التقوی، ۵. ندارد، ۶. طاعة الشیطان و مآله، ۷ . الصبر و احوال الصابرین و مآل من صبر علی الامور، ۸ فی الاحسان شامل چند فصل، ۹. الکبر و معناه و التواضع و معناه، ۱۰. شر الدواب و شر الناس، ۱۱. احوال اهل المحشر و یوم القیمة، ۱۲. فضل الذکر، خاتمه فی الدعاء. مؤلف اغلب احادیث و روایات را بدون توضیحی از خود درج می‌نماید. مؤلف از عالمان قرن سیزدهم بوده و از صاحب حدائق نیز نقل می‌نماید؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی با روکش نایلون، ۱۶۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم[ف:۱-۱۶۵]

۱۶. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۱۹/۴

آغاز: بسمله، الباب الاول فی الرجاء و الخوف، اما الرجاء فهو ارتیاح القلب لانتظار محبوب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲۳ص (۲۴-۱۴۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۰۱]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۴۵/۲

آغاز: بسمله. عن الصادق (ع) ان الصورة الانسانیة اکبر حجة الله علی خلقه و هی الکتاب الذی کتبه بیده وهی الهیکل الذی نباه بحکمته ... الفصل الاولی فی معرفة النفس و هو بمنزلة الاصل، بر هر مکلفی واجب است ... فی معرفة النفس و نعنی به الجواهر؛ **انجام:** فلایغضب کما لا یغضب علی العضاد لانه یر ان الخیرة فیه
خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ با پراکنده‌ها از شعر و روایت و در هامش بندی هم به فارسی هم در آن هست؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۱۰۷ر-۱۱۱ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۱۸]

۱۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۰/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فهذه شطر من علم الأخلاق و هی مشتملة علی مقدمة و برابط اثنی عشر و خاتمة، أما المقدمة فی بیان؛ **انجام:** الوصیة اعلم أیدک الله أن العمدة فی تحصیل الصفات الجمیلة و تبطیل الأوصاف الرذیلة المواظبة علی طاعة الله و الانحراف عن معصیة الله فإن هاتین سبب بل علة تامة للتوفیق علی التخلیة و التجلیة و التحلیة و هو خیر رفیق و الله الموفق و المعین.

رساله کوتاهی است در اخلاق مشتمل بر یک «مقدمه» و یک «خاتمه» و دوازده «بربط». مؤلف در پایان رساله از کتاب «ابواب الجنان» ملارفیعا قزوینی و «جامع السعادات» ملامهدی نراقی و «معراج السعاده» ملا احمد نراقی و «مستطرفات» کتاب مثنوی معنوی (که گویا تألیف خود وی است) یاد می‌کند؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۲۵پ-۱۲۶ر) [ف: ۲۱۵]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۴۶

آغاز: دلیل الرجاء الطلب دلیل الحب دنیا و المحبوب علی ما سواه؛ **انجام:** موجود: الصالحین الکرام و ان خیرا النار من ینفع الناس
خط: نستعلیق جلی، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، مختلف السطر (۸×۱۲/۷)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۳سم [رایانه]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۳۴-۳۲/۴۴

آغاز: قال الله تعالی من لم یرض بقضائی ولم یصبر علی بلائی ... رباً سوائی؛ **انجام:** ربنا لاتزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا وهب لنا من

لدنک رحمة انک انت الوهاب اللهم صل علی محمد سید المرسلین وآله واصحابه اجمعین.
مطالب اخلاقی را بدون ترتیب خاصی، با استفاده از آیات و احادیث مرویه از طریق اهل سنت می‌آورد؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن ابراهیم بن عثمان رومی، تا: ربیع ۱۲۲۶ق؛ این نسخه عکسی است، مجدول، محشی؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۶۴]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۰۹

آغاز: بسمله الحمدلله علی نواله و الصلوه علی نبیه و آله و بعد فهذا مختصر فی علم الاخلاق؛ **انجام:** و رحم الضعفا و الاحسان الیهم و قضا حوائج الناس ما امکن و السلم علی من اتبع الهدی
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۳ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [الفبائی ف: ۳۱]

۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۸۶/۲۲

به نظم و نثر؛ کا: محمد تقی دزفولی، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱ص، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۸]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۴۶/۳

آغاز: سواء الطریق و هو حسبی و نعم الوکیل [الباب الاول] فی کیفیة التفکر فی صنع الصانع تعالی ... اعلم ایها العاقل قد امرالله تعالی بالتدبیر و التفکر فی کتابه العزیز؛ **انجام:** و کیف یری نفسه شیئا حتی یعتقد له فضلا و ان عبد لم یذنب ذنبا استحق به العقوبه الا ان یغفرالله الکریم له بفضله و رحمته انه روف رحیم لطیف کریم حکیم و صلی الله علی ...
در این اثر با استفاده از آیات قرآن و احادیث معصومین (ع)، مسائل اخلاقی در یک «مقدمه» و هشت «باب» و یک «خاتمه» مورد بحث قرار گرفته است: مقدمه در کیفیت تفکر در صنع صانع، باب ۱. صفت دنیا و حقیقت احوال آن و سرعت فنا و عدم بقای آن، ۲. طریق محاسبه نفس و چگونگی آن؛ ۳. یادآوری مرگ و فضایل آن؛ ۴. صفت محشر و وحشت‌های روز قیامت؛ ۵. آگاه شدن از احوال گذشتگان از ملوک و سلاطین؛ ۶. عدل و حسن عاقبت عادل؛ ۷. قبح ظلم و قبح عاقبت ظالم؛ ۸ صفت حلم و حسن عاقبت عادل، خاتمه در تواضع و منع تکبر. با جستجو در منابع موجود نشانی از این اثر و مؤلف آن به دست نیامد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسنعلی اللاری، تا: ۱۲۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، در برگ ۱۱۱پ تا ۱۱۲پ، روایتی به فارسی به نقل از کعب الاحبار از تورات نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا مجدول، ۵۸ص (۵۳پ-۱۱۱پ)، ۱۵سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۸ - ۲۰۶]

۲۴. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۸۴/۳

آغاز: احمد الله علی ما افاض علی بالوجود بعد العدم و الهمنی؛ **انجام:** ایها الاخ العزیز تبیانا یمکنک ان یبنی علیه ما فرع سمعک من القصص ان کنت ممن استحکم فی العلوم الحقیقة بلغنا الله تعالی السعادة الکبری و الفوز بالدرجة العظمی و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین الی یوم الدین
در بیان نفس اماره و مبارزه با آن؛ خط: نسخ، کا: اسدالله بن علی اکبر (خادم روضة احمد بن موسی الکاظم)، تا: ذیقعده ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۵۲ر-۱۵۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۳/۵سم [ف: ۱۰۳]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۸۲/۱۰

آغاز: فی الصدق و ثمراته، آیات: لیجزی الله الصادقین بصدقهم حدیث:: علیك بلصدق؛ **انجام:** جودة الکلام فی الاختصار، المشرب العذب مزدحم
با آوردن عنوان‌های آن و آیات و امثال و اشعار در هر یک؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: جمعه ۱۳ ذیقعده ۱۲۸۶ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی قهوه‌ای، ۱۱گ (۷۸پ-۸۹ر)، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۴۵۹]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۸۶

کا: رضاقلی، تا: ۱۳۱۹ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳/۱×۲۱سم [رایانه]

۲۷. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۳۳

آغاز: الباب الرابع فی الصلوة قال الله عزوجل و الذین هم فی صلوتهم خاشعون و قال فویل للمصلین الذین هم عن صلوتهم ساهون ذمهم علی الغفله عنها مع کونهم مصلین لا لانهم سهوا عنها و ترکوها؛ **انجام:** و ما یشاهدونه من الاحوال و کیفیه الحساب و وزن الاعمال و صفة اهل الجنة و النار و الکلمات التی یذکرونها و الاعمال التی یباشرونها و اهل مجموع ... و مالم یثبت بالدلیل ان لهذا العالم الها قادراً
رساله‌ای در اخلاق نظری که در چند «فن» تنظیم شده است: الفن الاول، الفن الثانی فی مواقع التفکر فی اسرار الصفات (۱۰ باب)، الفن الثالث فی مستتاح التفکر فی انوار العلوم الحقیقة، نسخه حاضر از اواسط فن اول تا اواسط فن سوم ادامه یافته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سرخ، ۱۲۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۸]

۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۲۰/۷

آغاز: ما لی اراك یا اخی ایدك الله و ایای بتوفیقة شدید السکون الی هذه الدنیا الزائلة و الدار الفانیة کثیر المیل الی تربیة هذا الجسد المظلم
نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث ـ ترکیه ۳۰۳۶. رساله‌ای است اخلاقی در سفارش به شخصی درباره تربیت جسد و امور دنیا و حوایج حسنه انسان نسبت به اشیاء و حوائج رذیله وی و غیره؛ خط: نسخ ریحان، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، در ابتدای رساله بسمله درون کتیبه‌ای مکتوب است؛ ۳ص (۹۵-۹۸) [عکسی ف:۳-۲۷۸]

۲۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۰۷/۷

آغاز: بسمله و به ثقتی الحمد لذاته لولیه بذاته

آغاز نسخه با رساله «الزوراء» دوانی منطبق است؛ کا: محمد باقر تبریزی، بی‌تا؛ اهدایی زاهدانی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سبز عطف پارچه قرمز گوشه‌ها کاغذ عنابی، ۶گ (۶۷-۷۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴- ۱۱۶۸]

۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۶۱

آغاز: موجود: منها و ما ینزل من السماء و ما یعرج فیها و یعلم ما فی البر والبحر؛ **انجام:** موجود: و اما الرشا فی الاحکام فان ذلک الکفر بالله العظیم

مشتمل بر چند «مقصد» و چند «باب» و هر باب چندین «هدایة»؛ خط:نسخ،بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری مشکی عطف تیماج عنابی، ۸۴گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴-۱۱۸۵]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۳۱

در کتمان سر و فاقه و صدقه و غضب و نوافل و الم و رنج؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، بی‌تا [ف: ۷ - ۱۸۵]

۳۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳-ج/۵/۵۳۰

آغاز: فیذهب باطلکم بحقکم و کذلک الاخبار کثیرة - علیکم بمطالعتها فی کتب الحدیث - و التکبر هو انباع الکبر؛ **انجام:** قلنا خذه و نبغی ان نری ما تاخذه من الله لا من المعطی انما المعطی واسطة قد سخر للعطاء.

در اخلاق است که در آن احادیث زیادی نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ این رساله دو قسمت شده و وسط آنها اوراق دیگری صحافی شده است؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ، مختلف السطر (۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ملی: ۲ - ۱۲۶]

۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۶۸

آغاز: بسمله، ابتداء الامر بنهج قویم ... قال: ان أحدکم بین نعمه ... و قال کم من دهر؛ **انجام:** و یوم البحران کیوم القضاء و الفصل و المریض کالوکیل و الطبیب کالقاضی.

رساله‌ای است در اخلاق به نقل از اسقلینبوس شامل کلمات قصار وی با عنوان «و قال - قال» و نیز مطالبی از فیثاغورس و اقوال سقراط حکیم همراه با توضیح و تبیین آن؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۳۲پ مطالبی پراکنده در اخلاق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج مشکی ضربی مجدول با ترنج و سرترنج و جداول با بوته‌های ریسه‌ای، ۹گ (۲۴پ-۳۲)، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

● الاخلاق / اخلاق / فارسی

al-axlāq

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰/۱۳۰-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش۴۸۰۱. رساله حاضر چنددانشی است و در علوم مختلفی چون اخلاق، منطق، الهیات، و نجوم را دربر می‌گیرد. این رساله دارای خطبه و یا مقدمه‌ای است که شباهت بسیار زیاد با آغاز ولدنامه غزالی دارد که دو نسخه در دانشگاه تهران دارد و آغاز یک نسخه از روحیه فخر رازی در صورتی که آغاز دیگر نسخه‌های روحیه فاقد این مقدمه است. بهر صورت اشتراک این مقدمه در این چند کتاب نیازمند بررسی است گرچه هم ولدنامه غزالی و هم روحیه فخر رازی پس از این مقدمه با این رساله ناهماهنگ‌اند و فصول و مطالب آن متفاوت است. این رساله مشتمل است بر پنج «مقالت»: مقالت اول مشتمل بر پنج «فصل»، ۱. بیان آنک سعادت آدمی چیزی دیگر است غیرلذت‌های حسی، ۲. سعادات روحانی شریف‌تر از سعادات جسمانی است، ۳. شرح لذات عقلی بر سبیل تفصیل، ۴. ارواح بشری در استعداد قبول سعادت روحانی و جسمانی متفاوت‌اند، ۵. کثرت مال و جاه، سعادت حقیقی نیست؛ مقالت دوم در چند فصل، ۱. مراتب سعادت، ۲. مدرکات و مراتب آن، ۳. قوت عملی نفس انسانی، ۴. حد خلق، ۵. آیا اخلاق قابل ریاضت است یا خیر، ۶. علاج شهوت و غضب؛ مقالت سوم در منطق و در پنج فصل، ۱. تقسیم الفاظ، ۲. تقسیم معانی، ۳. تعریفات، ۴. اقسام تصدیقات، ۵. قیاسات، ۶. مقدمات؛ مقالت چهارم در الهیات در ۱۰ «مطلوب»؛ مقالت چهارم در علم هیئت و شامل ده فصل، ۱. صفت اجرام بسیط، ۲. مقدمه علم هیئت، ۳. اقسام افلاک، ۴. مقادیر حرکات کره‌ها، ۵. شرح دوایر، ۶. دوایر عظام فلکی، ۷. اختلاف کواکب در طول فلک، ۸ اختلاف کواکب در عرض، ۹. شرح احوال زمین. در میراث اسلامی ایران، دفتر هفتم، به کوشش الهه روحی دل، ۱۳۷۷ش، چاپ شده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۴ ربیع الثانی ۶۴۹ق؛ ۲۱ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۱۶]

۲. اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه:۵

کتاب باید هجده «باب» داشته باشد یا بیشتر و در هر بابی نخست آیاتی است از قرآن سپس سخنان نبی و ولی و حکما و فصحا و اشعار عربی و فارسی از فردوسی و خیام (رباعیات او) و سعدی و شاعران زبان فارسی تا قرن ۷ و ۸ و شعرهای خود مؤلف نیز در آن در بسیاری از باب‌های هست. چنین است فهرست باب‌هایی که در آن مانده است: ۴. السخاء و البخل، ۵. الشجاعة و الجبن، ۶. الصدق و الکذب و العهود و المواثیق، ۷. التواضع و الخیلاء و الکبر، ۸. القناعة و الحرص و الطمع و ترک الدنیا، ۹. کتم السرو ذم النمیمة و السعایة و الغیبة، ۱۰. الجور و العدل و الظلم، ۱۱. العقل و التجارب و الحمق و الکیاسة، ۱۲. العفو و الاغماض و کظم الغیظ و الاعراض، ۱۳. الشکر و المدح و الثناء و المذمة و الهجاء، ۱۴. نعت النساء و النسیب و لطائف اقوالهن و العشق و ذکر الحبیب و بعض حکایات العشاق و لذة الوصول و محنة الفصال و الم الفراق، ۱۵. الحجج و الاجوبة الدامغة، ۱۶. الحیل و

الخدایع، ۱۷- المزاج و اللطائف و الملح من اقوال الرسول و الصحابة و الفضلاء و الملوک وا لندماء؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: وزیری [نشریه: ۴ - ۴۷۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۱۲-ف

نسخه اصل:آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی. با عنوان‌های «فصل»؛ کا: علی بن علی حسینی خجندی نمدپوش، تا: پایان ربیع الاول ۷۲۷ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۳۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۱۶/۲

بندی در اخلاق، سخنانی است از بزرگان و حکیمان؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ این رساله در فهرست با عنوان‌بندی در اخلاق آمده است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج یک‌لای قهوه‌ای، ۲گ (۱۱پ-۱۲ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۱۴۲]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷/۲

آغاز: هر که فریاد رس روز مصیبت خواهد ×× گو در ایام سلامت به جوانمردی کوش؛ **انجام:** مزاحکو الحد مستحسنان ×× فهذا کمسک و هذا عبیر.

ابوابی است در مسائل اخلاقی که در هر باب ابتدا آیات قرآنی و روایات نبوی و احادیث علوی و سپس کلام الحکماء و غیرهم و کلام الفصحاء را آورده است و بعد متذکر اشعاری از شعرای فارسی و عربی و خود شده و در پایان حکایاتی مربوط به آن باب را آورده است. نسخه حاضر مشتمل بر ابواب ذیل می‌باشد: ۴. السخاء و البخل و ما یضاف الیه؛ ۵. الشجاعة و الجبن و ما یتعلق بهما؛ ۶. الصدق و الکذب و العهود و المواثیق؛ ۷. التواضع و الکبر و العجب؛ ۸. القناعة و الحرص و الطمع و ترک الدنیا؛ ۹. کتم السرو ذم النمیمة و السعایة و الغیبة؛ ۱۰. الجور و العدل و الظلم؛ ۱۲. العفو و الاغماض و کظم الغیض و الاغراض؛ ۱۳. الشکر و المدح و الثناء و المذمة و الهجاء؛ ۱۴. نعت النساء و النسیب و لطائف أقوالهن و العشق و ذکر الحبیب و بعض حکایات العشاق و لذة الوصال و محبة الوداع و ألم الفراق؛ ۱۵. شوارد الامثال و لطائف الاقوال؛ ۱۶. الحجج و البالغة و الاجوبة الدامغة؛ ۱۷. الحیل و الخدائع المتوصل بها الی نجح المطالب؛ ۱۸. المزاح و اللطائف و الملح من اقوال الرسول و الصحابة و الفضلاء و الملوک و الندماء و حسن معاشرتهم. اشعاری از شعرای ذیل در این مجموعه آمده است: سعدی، ابن سینا، ابوتمام، ابوبکر قومسی، عبدالله بن طاهر، فردوسی، کمال الدین اسماعیل، متنبی، ابوفراس، جریر، کمال الدین کوته پای، سنائی، عزالدین کاشانی، انوری، ابوالفتح بستی، ابن الرومی، ابو ذؤیب، منصور حلاج، امام علی (ع)، ابوالفضل میکائلی، ابوجعفر منصور، شافعی، ابوالعتاهیة، ابوالقاسم خوارزمی، نصیرالدین طوسی، اثیرالدین ازمانی، عمر بن خیام، سید حسن، شمس الدین درود، مسکین دارمی، عبدالله بن المعتز، عمران بن حطان، اسماعیل شامی، افضل الدین کاشانی، نعمان بن المنذر، ابو فراس، عبید بن ایوب عنبری، سری موصلی، محمود وراق، ابوالحسن سلامی، اثیرالدین اومانی، عطار، زهیر مصری، ادیب صابر، بکر بن النطاح، علاءالدین عطاملک، عبیدالله بن عبدالله طاهر، قاضی نظام الدین اصفهانی، عماد الدین حروفی، صدرالدین علی کی، شهاب الدین مقتول، عین القضاة همدانی، طغرائی، علی بن فضل الله حسنی، ابوالفرج مخزومی، ابوالفرج بن هندو، علی بن احمد واحدی، ابو عبدالرحمن نیلی، المفجع البصری، قاضی ابوالحسن علی بن عبدالعزیز جرجانی، ابومنصور صوری، ابن عباد، اوحد الدین نصرانی، صائن الدین شیرازی، مجیزالدین بیلقانی، شرف الدین عبدالمؤمن و ...؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸ یا ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به شنگرف؛ مهر: «یا امام حسین» (بیضی)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۲۰گ (۹ر-۱۲۹پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۶۵]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۶۴-۵۳/۷۴

آغاز: بخدمت رسول صلی الله علیه و سلم آمد و گفت: یا رسول الله کدام کردار به نزدیک حق نفلی بهتر است

رساله مفصلی است در اخلاق، مؤلف مطالب آن را به ترتیب حروف تهجی و هر حرف در چند «باب»، تنظیم نموده است. او در هر باب ابتدا آیه‌ای از کتاب کریم می‌آورد و پس از آن با روایات نبوی و کلمات بزرگان دین مطالبی را در ذیل آن باب می‌آورد. او از آوردن ماخذ نقل روایات و کلمات خودداری کرده است. فهرست ابواب کتاب چنین است: حرف الف، چند باب ۱. امر به معروف و نهی از منکر، ۲. اخلاص و ترک ریا، ۳. اصلاح بین الناس، احسان الی الیتیم؛ حرف باء دو باب: ۱. بر الوالدین، ۲. الصبر علی البلاء؛ تاء دو باب: ۱. توبه، ۲. توکل؛ جیم پنج باب: ۱. فضل یوم الجمعه، ۲. جهاد، ۳. در جار و فضله، ۴. جهنم، ۵. صفت جنت؛ حاء شش باب: ۱. فضیلت حج، ۲. حسد، ۳. حسن خلق، ۴. حفظ اللسان، ۵. فی ...؛ خاء دو باب: ۱. الخوف، ۲. الخمر و عقوبته؛ دال دو باب: ۱. الدعاء، ۲. الدعوات المستجاب؛ ذال دو باب: ۱. ذم دنیا، ۲. ذکر الموت؛ راء سه باب: ۱. الرباء، ۲. رفض الدنیا، ۳. الرعایة علی الیتیم؛ زاء سه باب: ۱. الزکاه، ۲. فی الزنا و عقوبتها، ۳. فی حق الزوج علی الزوج؛ باب السین فی السواک؛ شین دو باب: ۱. الشکر، ۲. الشفقه؛ باب الصاد ۹ باب: الصلاه، فضیلت جماعت، فضل الصلوة التطوع، فضل صوم شهر رمضان، فضل النوعی، فضل صلوات علی النبی (ص)، فضل الصحابة، صلة الرحم (باب نهم را ندارد)؛ باب الضاد سه باب: الوضوء، فضل ایام العشر (دهه ذیحجه)، فضیلت ایام عاشورا؛ باب الطاء فی طلب العلم؛ باب الظاء فی الظلم و الجزاء؛ باب العین پنج باب: فضل العلم و العلماء، الفضل العلم بالعمل، فضل مجالس العلم، فضل عیادت المریض، عذاب القبر و شدته؛ باب الغین فی الغیبة؛ باب الفاء دو باب: الفقر و الفضیلة، فراست؛ باب القاف دو باب: القرآن و حرمته، صفة یوم القیامه؛ باب الکاف چهار باب: الکبر، الکذب، کظم الغیظ، کرامة الاولیاء؛ باب المیم سه باب: المسجد و حرمته، المصیبة و ثواب المصایب، المتحابین فی الله؛ باب الواو فی الورع؛ باب الیاء فی الیقین، ما یرجی من رحمة الله.

مؤلف از اهل سنت بوده و فصلی در ثواب روزه روز عاشورا آورده است. او همچنین در اثنای باب‌ها حکایت‌هایی از عارفان آورده است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ ۱۴۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۳]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۴۲/۲-ف

نسخه اصل:بادلیانWalker 14(ش۱۴۴۴ و ۱۵۲۸). دنباله کتابی در اخلاق؛ بی کا، تا: سه‌شنبه ربیع الثانی ۹۲۱ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۰۱]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۲۶

آغاز: باب بیست و پنجم در صدق: راست گویی و راست کاری سبب ایمنی و درستکاریست، نظم: راستان رسته اند روز شمار ×× جهد کن تا توزان شمار شوی؛ **انجام:** ملازمان سلاطین چو یکجهت باشند ×× مهم مملکت و مال بر قرار بود / وگر نفاق نمایند و مکر و حیله کنند ×× اساس جمله مهمات بی مدار بود

کتابی مفصل در اخلاق و آداب پسندیده که همانند «گلستان» پس از ذکر عنوان با نظم و داستان و حکایات منثور آنها را بیان کرده است، رساله دست کم چهل «باب» دارد. نسخه حاضر از اواخر باب ۲۴ تا ارسطو باب ۴۰ را دربردارد ... ۲۵. صدق و راستگویی، ۲۷. تأنی و تامل، ۳۰. شجاعت، ۳۲. سیاست، ۳۵. کتمان اسرار، ۳۷. ادای حقوق، ۳۹. دفع اشرار، ۴۰. تربیت خدم و حشم و آداب ایشان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول زر و شنگرف و آبی؛ ۱۶۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۸۴]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۰۱

در دوازده «باب» به ترتیب زیر است: ۱. خوی پیغمبر، پنج فصل، ۲. آداب پاکی، سه فصل، ۳. آداب حمام، شش فصل، ۴. ناخن چیدن، چهار فصل، ۵. موی رنگ کردن، شش فصل، ۶. لباس پوشیدن، ده فصل، ۷. خوردن و آشامیدن، سیزده فصل، ۸ کدخدایی، ده فصل، ۹. آداب سفر، هشت فصل، ۱۰. دعا خواندن، پنج فصل، ۱۱. بیماری، پنج فصل، ۱۲. نکته‌ها، هفت فصل. رساله‌ای شبیه «معراج السعاده» که در دو جای آن به مرحوم نراقی مطلبی نسبت داده شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در برگ ۱۵۲ تاریخ ۱۰۹۸ق دیده می‌شود؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ مقوایی ضربی، ۱۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳ - ۸۱]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۱۱

آغاز: بشکست همه تیرش سر روزه. ای عزیز در روزه جوع، و در جوع رجوع؛ **انجام:** لئیم زاده پس ...

در این رساله عنوان‌های «أصل، وصل، نکته» دیده می‌شود و فهرست آن چنین است: وصل ۲. روزه، وصل ۳. زکاة، وصل ۴. حج، وصل ۵. جهاد، اصل سوم در فضایل قرآن، اصل چهارم مکارم اخلاق و محاسن، پنج «وصل» دارد، اصل پنج اوصاف ردیه، پنج «وصل» است، در وصل سوم از کتاب «میامین الاکتساب فی شرایط الاحتساب» یاد می‌کند، اصل ششم پنج «وصل» دارد، آداب امیران و پیشه‌وران و علما و ثروتمندان، اصل هفتم ازمنه، امکنه، اطعمه، اشربه، اصل هشتم احادیث متفرقة پنج «وصل» دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بخش‌های کتاب جابه‌جا و نادرست صحافی شده است؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۳۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۲]

۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۵

گفتاری است اخلاقی عرفانی به روش شیعی از باب سوم تا باب سی و دوم بدین شرح: ۳. فضیلت آیة الکرسی و ثواب خواندن آن، ۴. بیان ایمان و معرفت حق تعالی، ۵. بیان فضایل حضرت با نصرت ختمی پناه، ۶. فضیلت امتان حضرت محمد، ۷. بیان فضیلت صلوات حضرت رسالت، ۸ بیان مناقب امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب، ۱۰. فضیلت صدقه دادن و نتیجه آن، ۱۱. بیان ادعیه و اورادها و نمازها، ۱۲. نمازهای هفته و دعاهای بعد از نماز، ۱۳. بیان عدل و انصاف ملوك و آثار آن، ۱۴. بیان احکام حقوق و رعایا، ۱۵. بیان توکل و متوکلان و تسلیم، ۱۶. شکر و شکیبایی و سخن شاکران، ۱۷. بیان حیا و شرح داشتن و حکایات آن، ۱۸. بیان سخاوت و حکایات آن، ۱۹. بیان فضیلت و شفقت حمیده، ۲۰. بیان فضیلت ضیافت و حکایات آن، ۲۱. مواعظ علما و حکما مر ملوك را، ۲۲. لطایف حکایات قضاة و علما، ۲۳. فضیلت علو همت و آثار و نتایج آن، ۲۴. بیان فضیلت ادب و آثار آن، ۲۵. لطایف زیرکان تیزفهم و کفایت ایشان، ۲۶. بیان زهد و ورع و فضیلت و آثار آن، ۲۷. بیان وفاداری و حسن و عهد و فضیلت آن، ۲۸. بیان حکایات عجیب و غریب، ۲۹. بیان فضیلت صبر و جزاء آن، ۳۰. لطایف حکایات منجمان و بیان احکام ایشان، ۳۱. عفو و حلم و کظم غیظ، ۳۲. بیان تواضع و شکست نفس و ثواب آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی عطف مشمع سبز، ۱۹۶گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۲۹]

۱۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۷۷/۳

آغاز: عقب وی روان شد و میگریست و می‌گفت ای ابراهیم توقف کن بیت :کوسر که در و شورش سو دای تو نیست ×× کو دل که در و غارت غوغای تو نیست / ترک سر و دل بگوی تا جان یابی ×× کوفتنه که روی عالم آرای و نیست؛ **انجام:** فصل بیست و هفتم روی عن النبی صلی الله علیه و آله انه قال بعبد الله عباس الا اعلمك بکلمات تنتفع بهن قال بلی یا رسول الله قال احفظ الله یحفظك ...

آداب و اخلاق را بر مبنای عارفان با پند و اندرز و ذکر صفات آنها و حکایت‌هایی بیان نموده و در اثنا اشعاری را نیز می‌آورد. مؤلف کتابش را در چند «فصل» قرار داده و در هر فصل ابتدا حدیثی از حضرت پیامبر درباره موضوع آن فصل می‌آورد سپس مناجاتی به فارسی به دنبال حدیث ذکر می‌کند، بعد از آن حکایاتی را پیرامون آن موضوع با عبارت «آورده اند» نقل

می‌کند. نسخه فقط قسمتی از باب ۲۴ تا اول باب ۲۷ را شامل است. عناوین فصول موجوده چنین است: فصل ۲۵. پیرامون سه منجی (خشیة الله، القصد فی الفقر و الغنی، و العدل فی الغضب و الرضا) و سه مهلک (شیخ مطاع و هوی متتبع و اعجاب المرء بنفسه)، فصل ۲۶. فضایل مهمانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷گ (۱۳۸ر-۱۵۵پ)، مختلف السطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲ - ۳۱۸]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۷۱/۳۳

آغاز: دشمنی دین و اهل دین را در نظر او زینت داد و همت را بر اضرار ایشان گماشت و از ترس زوال ملک خود؛ **انجام:** کرامت فرماید تا ازین معارف و
حکمتها منتفع گردد. آمین یارب العالمین.

کتابی است در اخلاق که به شیوه حکایت، پند و اندرز می‌دهد و نامبوب است؛خط:نستعلیق،بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به زر؛ کاغذ: ترمه،جلد: رویه میشن قرمز ضربی، ۲۶گ (۵۵ر-۸۱پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳/۱×۳۷/۷سم [ف: ۷ - ۲۲۶]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۱

به نظم و نثر، کتاب تبلیغ مذهبی زمان صفوی باید باشد، با عنوان «سؤال و جواب» عنوان‌های دیگر آنچنانکه در نسخه آمده است. روضه پنجم در فضیلت عزلت گزیدن و خلوت گزیدن، فصل ۲۹. فضیلت نکاح، فصل ۳۰. فضیلت عدل، فصل ۲۸. فضیلت ریاضت و ترک آرزوها، روضه دوم در فضیلت کم خوردن، روضه سیم در مذمت خواب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ ضربی و مقوایی، ۸۷گ، ۲۲سطر (۴×۱۶)، اندازه: ۷×۲۰سم [سنا - ف: ۲ - ۲۵۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۲۵/۲

آغاز: بان ادب میکند ... باب سیم در معاشرت با مردم و سلوک با اهل مدینه و منزل آدمی؛ **انجام:** ملک بدو خرم و معمور باد ×× چشم بد از مملکتش دور باد

عنوان‌های موجود در آن: باب سوم و فصل در بیان سخن چند که در سلوک با دوست و دشمن به‌کار آید، تتمه در سخنی چند از هر جا و از هرچه باشد، باب پنجم در صبر و شکر، باب ششم در عدل انصاف، خاتمه در مثل های عرب و حکایات ایشان با بیگانگان، فصل در احوال معلمان، فصل در بیان چیزی چند دیده می‌شود، پیداست که از مؤلفی شیعی است و برای یکی از پادشاهان صفوی یا یکی از فرمانروای شیعی هند نوشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۷۱گ (۴۳ر-۱۱۴پ) [ف:۱۰-۱۵۹۹]

۱۶. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۲

به فارسی از روی روایت های شیعی با گواه آوردن داستان‌های صوفیان مانند بایزید و عبدالله مبارک، گویا در آغاز کار صفویان ساخته شده باشد؛خط:نستعلیق،بی کا،تا:قرن۱۱و۱۲[نشریه:۵- ۳۷۱]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۷۰/۹

آغاز: [عن ابی بکر] قال سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم یقول ان الناس اذا رأوا منکراً و لم یغیروه یوشک ان یعمهم الله بعقابه ... باب دوم در احسان که آن ثمره جود و سخاوة است؛ **انجام:** گفت علی بدرستی و راستی که فتوی داد شما را بآنچه در من بوده است از احکام الهی و اسرار پادشاهی، نقل هذه الفوائد الشریفة من رسالة نورالدین جعفر قدس الله سره.

رساله‌ای است در چند موضوع اخلاقی و آن گونه که در انجام نسخه آمده: این مطالب را کاتب، از رساله نورالدین جعفر نقل نموده است. موضوعاتی که در این رساله با ذکر احادیثی چند به آن پرداخته شده عبارت است از: در امر به معروف و نهی از منکر، باب ۲. احسان، باب ۳. صبر بر مکارم، باب ۴. استحباب تواضع و مذمت تلبیس، باب ۵. احکام امور سلطنت و قضاء. در پایان، احادیث و مطالبی با عنوان «یا سعید » آمده است. در این مطالب الحاقی از «منازل السائرین» خواجه عبدالله انصاری نیز نقل کرده است؛ خط: نسخ، کا: درویش مصطفی مولوی سهروردی، تا: قرن ۱۱؛ محشی، یک برگ، شامل چند حدیث و مطلبی از شرح فصوص در پایان آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۸۲-۸۶)، ۳۰ سطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۷۶۸]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۳/۵-ف

نسخه اصل: پاریس P. S. 968 (بلوشه ۱۱۳). رساله در ذکر و عزل و قناعت و توکل و زهد و توبه و رضا و مراقبه و صبر و توجه؛ بی‌کا، تا: ۸ رمضان ۱۰۰۹ق [فیلمها - ف: ۱ - ۵۳۴]

۱۹. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۱۴/۱

آغاز: بحکم ان حزب الشیطان هم الخاسرون به صدمه عشق بکشند؛ **انجام:** بهر ساعتی دولتی تازه ده ×× چو دولت دهی بیش از اندازه ده

در دستورات اخلاقی بر پایه‌های عرفانی با احادیثی روایت شده به طریق اهل سنت؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن خواجه بیک شهرابی فراهانی، تا: ۱۱ ذیحجه ۱۰۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰۲گ (۱ر-۱۰۳پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: - ۸۵]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۵۳/۱۴

آغاز: الرتبة فوق الملائکة الارضیة و السماویة ... فصل اول در نیت سفر: بدانکه سفر بر پنج قسم است. سفر اول در طلب علم است و این سفر فریضه بود چون تعلم علم فریضه بود؛ **انجام:** نمودار آن دماغ مقریست که قرآن تمام یاد داده گویی در او ... است، و السلام علی من اتبع الهدی.

به مضامین عرفانی آمیخته است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد کاظم اصفهانی، تا: ۱۰۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جدول زرین و مشکی و لاجورد؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: عطف و گوشه میشن قرمز رویه کاغذ فرنگی، ۳۷گ (۱۶۸پ-۲۰۵ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۷ - ۳۰۶]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۹۸

آغاز: قال الله تبارک و تعالی و لله الاسماء الحسنی (یک کلمه حذف شده است) یعنی حق سبحانه و تعالی میفرماید؛ **انجام:** و کنیزک را آزاد کرد برکت تو ... حضرت خیر البشر صلی الله علیه و آله الطیبین الطاهرین المعصومین و الحمدلله رب العالمین.

در سی و دو «باب» تدوین شده که باب اول آن در فضیلت بسم الله ... است و باب سی و دوم در بیان تواضع و شکست نفس. نویسنده در ضمن بیان مطالب از آیات قرآنی و احادیث نبوی به‌کرات استفاده کرده است؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی عبدالواحد بن حاجی محمد مؤمن، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، ۱۹۵گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲ - ۵۵۴]

۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۲۳/۱

آغاز: ثواب هفتصد ساله طاعت؛ **انجام:** ملک عقباش هم مقرر باد

مشتمل بر سی وسه «باب»: ۱. افتاده است، ۲. فضیلت فاتحة الکتاب و تفسیر و خاصیت آن، ۳. فضیلت آیة الکرسی و ثواب خواندن، ۴. بیان ایمان و معرفت، ۵. ...، ۶. معجزات حضرت سید کائنات، ۷. فضیلت صلوات بر رسول کائنات (ص)، ۸. مناقب امیر المؤمنین ابن ابیطالب (ع)، ۹. بیان بیعت و میان بستن حضرات، ۱۰. بیان حفظ لسان و ترک غیبت، ۱۱. فضیلت صدقه دادن و نتیجه و ثواب آن، ۱۲. بیان ادعیه و اورادی نماز نافله و بیان اوقات و ساعات سال و ماه و شب و روز، ۱۳. بیان اورادی که در روز نوروز بخوانند، ۱۴. بیان نمازهای هفته و دعایی که بعد از نماز باید خواند، ۱۵. بیان عدل و انصاف و آثار و عواقب عدل، ۱۶. بیان توکل و تسلیم، ۱۷. شکر و شکیبائی، ۱۸. بیان کرم و سخاوت، ۱۹. بیان فضیلت شفقت و مرحمت، ۲۰. بیان ضیافت و حکایت‌های آن، ۲۱. مواعظ حکماء و علما مرملوک را، ۲۲. لطایف حکایات قضات و علما و اشارات ملوک، ۲۳. بیان فضیلت علو همت و آثار و نتایج آن، ۲۴. بیان فضیلت ادب و آثار و نتایج آن، ۲۵. لطایف زیرکان فهم و کفایت در راه‌ها، ۲۶. زهد و ورع و فضیلت آثار، ۲۷. وفاداری، ۲۸. بیان حکایات عجیب و غریب، ۲۹. فضیلت صبر و جزای آن، ۳۰. لطایف حکایات منجمان، ۳۱. بیان عفو و حلم و کظم غلیظ، ۳۲. بیان تواضع و شکست نفس، ۳۳. باب آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین یوزباشی ابن اتلوخان بیات، تا: ۱۰۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ مشکی ضربی عطف تیماج تریاکی، ۱۳۵ص (۱-۱۳۶)، ۲۰ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۵ - ۱۷۲۳]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۸/۳

آغاز: بوسیدن تنها یا خدمتش را با بوسیدن و جماع کردن می‌تواند کرد و حالا است بر آن شخص؛ **انجام:** خاتمه در وصایا به جماعتی که متوجه عقود و صیغ می‌شوند ... که مناط اولاد و احفاد است بقدر طاقت و الله اعلم ببواطن الامور. انجامه: قد نمقت هذه الرسالة الوجیزة العبد الاقل خاک روب بساط جوهریان معنی و خاکسار بادیه انسانی اعنی ابن محمد قاسم (نام او را خط زده و به جایش تقی نوشته اند) محمد امین راجی عفاالله عن جرائمهما بحرمت محمد و آله الطاهرین سنه ۱۰۹۸. [در حاشیه آن صفحه نوشته شده «قوبل قبالا»]

از این کتاب فقط یک صفحه باقی مانده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد قاسم، تا: ۱۰۹۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی عطف قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱ص (۲۹۴)، ۲۷ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶/۸×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۶۱]

۲۴. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۶۵

آغاز: افکندگی خود نگذارد از هوس دست برسینه نهادن سنبل وزیرک فی الجمله دست بر خاطر نهد؛ **انجام:** حق تعالی وحی فرستاد که ان مثل المرأة مثل الضلع ان أقمته انکسرو ...

مجالسی است در موارد اخلاق ذمیمه با استشهاد به روایات و آیات و اشعار و بعضاً از مؤلف مشتمل بر چند «مجلس». نسخه حاضر از مجلس نهم تا سیزدهم را داراست با این عناوین: ۹. مذمت ریا و سمعه و عجب در دو فصل، ۱۰. ذم بغض و حسد در دو فصل، ۱۱. مذمت طمع؛ ۱۲. مذمت بخل در دو فصل، ۱۳. ذم ظلم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ از موقوفات «میر حسین طباطبائی حسن آبادی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۱گ، ۳۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم[ف: ۷]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۰۵-۱۲/۹۵

انجام: زرارة بن اعین از ابی عبدالله علیه السلام روایت کرده که آسمان بر قتل یحیی بن زکریا (ع) وحسین بن علی (ع) چهل صباح گریه کرد ... فرمود که وقتی که طلوع و غروب می‌کند سرخ می‌شود.

رساله ناتمامی است در اخلاق و پند و اندرز که تألیف آن ناتمام مانده و عنوان فصل‌ها نانویس است. فصل‌های این رساله کوتاه و مؤلف در اثنا رباعی یا چند بیتی از دیگران می‌آورد. موضوع چند «فصل» آن چنین است: رضا، شکر، قناعت، لقمه حلال و ...؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در پایان نسخه در ۵ صفحه، نامه‌ای که یکی از علماء به استادش که درس شکوک فی الصلاة را شروع نموده بود نگاشته و در آن از مسایل مهمی که مکلف باید به آنها اعتقاد داشته باشد بحث نموده است؛ جلد: مقوا، ۵۳گ، ۱۵-۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۱]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۳۲-۱۷/۱۱۲

آغاز: کند نار غضب را با آب حلم حق تعالی دل او را پر از امن و ایمان کند روز قیامت و گفت حق تعالی دوست می‌دارد حلیم با حیا را و از امام رضا (ع) مروی است که گفت مرد عابد نباشد تا حلیم نباشد؛ **انجام:** طایفه هشتم ابناء سبیل اند که در سفرها دزد برایشان زده باشد ... و اگر مستحق زکات باشد و گرفتن زکات خفت او باشد می‌توان به عنوان

رساله مفصلی است در اخلاق دارای باب‌های کوتاه، که صد و سیزده فصل آن در این نسخه موجود است. در هر فصل ابتدا حدیث یا آیه‌ای می‌آورد پس از آنها مطالب و داستان‌هایی ذکر می‌کند و در پایان فصل اشعاری به فارسی می‌آورد ولی مشخص نمی‌کند که سروده خود اوست یا از دیگران نقل می‌کند. عنوان برخی فصول آن چنین است: فصل ۱۲. ذم نفس نحس اماره، فصل ۵۳. بیان اهل شفاعت و مستحق، فصل ۷۷. بیان نعمتهای سفلی جسمانی، فصل ۱۰۹. بیان مدارا کردن با جاهلان، فصل ۱۱۳. مذمت حسد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۰۰گ، ۱۲-۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۶۲]

۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۹۹

در دوازده «باب» به ترتیب زیر است: ۱. خوی پیغمبر، پنج فصل، ۲. آداب پاکی، سه فصل، ۳. آداب حمام، شش فصل، ۴. ناخن چیدن، چهار فصل، ۵. موی رنگ کردن، شش فصل، ۶. لباس پوشیدن، ده فصل، ۷. خوردن و آشامیدن، سیزده فصل، ۸ کدخدایی، ده فصل، ۹. آداب سفر، هشت فصل، ۱۰. دعا خواندن، پنج فصل، ۱۱. بیماری، پنج فصل، ۱۲. نکته‌ها، هفت فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ برگ اول و آخر اضافی و ساختگی است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۵۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۸۰]

۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۲۴

آغاز: خشم خود آفریده و هفت دوزخ در زیر یکدیگر است؛ **انجام:** گفت که جبرئیلم و پیک ملک جلیلم. گفت چه شغل داری که بدین شتاب می‌روید.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر تملک: سید علی الحسینی بتاریخ ۱۲۹۵؛ اهدائی صنف خباز یزد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۹۹گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۲۸]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۹۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [د.ث]

۳۰. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۲ - د

آغاز: صالحه که تقدیم آنها در این اوقات فارغه مهلت اعانت بر خلاصی از اهوال این عقبات سراسر عقوبات می‌نماید؛ **انجام:** و عده فرمود و بغیر مزد عمل و عبادت مقرر ننمود و هرگز یکجا نفر هم مفت بکسی بهشت خواهم داد تا تو

در این رساله از اخلاق دینی به روش شیعی با تمسک به اخبار بحث شده است و درست یکی از کتاب‌های مجلسی را می‌ماند. عنوان های زیر در نسخه دیده می‌شود: ۱. اجرای رشحه‌ای از طوفان و سوانح دین آخر الزمان که پیش از نفحه ثانیه در این عالم واقع خواهد شد، ۲. جریان ماجراء وقایع غریبه و هایله بعد از ظهورحضرت مهدی، ۳. بیان سؤال مواقف اول بعد از طی صحرای ظلمت اهل محشر، ۴. رشحه‌ای از عقوبت تارک اهم واجبات امر به معروف و نهی از منکر، ۵. اجرای رشحه‌ای از طوفان لجه ماجرای شراب است، ۶. جدول اول در تعیین علومی که نافع و منجی در معاد است، ۷. ذکر نجات از عقوبات، ۸ اجرای آنچه بر جدول زبان خامه صدق نامه جاری شود از طوفان عقوبات، ۹. جریان آنچه بر جدول خامه همسرت ختامه جاری شود از رشحه نکهتی از روایح طیبات لذات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی تازه، ۲۲۷گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۱۷]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۰۲

با این عناوین: باب ۱ در ذکر دنیای فانی، فصل دوم در ذم صفت ظلم و بیان عقوبت اخرویه و عاقبت دنیویه در سه «فصل»: فصل اول بر ضمیر منیر هوشمندان با فطانت و ذکاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۱۷۰گ، ۱۹ سطر (۱۱×۲۳)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۵۰۸]

۳۲. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۴۰

آغاز: در اسرار طهارت است بدان که طهارت ۴ مرتبه دارد، مرتبه اول در اسرار تطهیر دادن ظاهر از حدث و خبث است؛ **انجام:** در یقین و توکل است و در آن دو مقاله است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با یادداشتی از زین العابدین تویسرکانی در ۱۰ شوال ۱۲۹۶؛ ۷۸گ، ۱۵سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۲۴]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۲/۵

آغاز: بسمله. ای نفس ساعتی متفکر باش و ملاحظه نما که اصل وجودت چیست و از چه به هم رسیده‌ای؛ **انجام:** ای نفس از متاع دنیا به قدر حاجت و ضرورت اکتفا کن که عاقبت حساب است و جزای هر بی حسابی عقاب.

با این عنوان «ای نفس»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ سطور چلیپا و معمولی، کتاب‌پردازی نسخه همه جا یکسان نیست. چند برگی هم بر عکس نوشته شده است؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: زیتونی مقوایی ضربی با ترنج و سرترنج مجدول ساده و گرهی عطف چرم قهوه‌ای، ۴ص (۳۴۱-۳۴۵)، اندازه: ۸/۹×۱۴/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۰۹]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۸۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، قطع: خشتی کوچک، اندازه: ۱۶×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۶۷۰]

۳۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۴۲/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۴۲ق؛ شش برگ پاره شده و ناقص؛ قطع: خشتی [رشت و همدان - ف: ۱۴۲۱]

۳۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۹۶ - ج

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... در این رساله مذکور میشود از احادیث محمد مصطفی و منهاج علی مرتضی ... که هر مؤمنی

بر اقوال ایشان اعتماد نماید ناجی و رستگار باشد؛ **انجام:** دود چراغ را در دماغ راه نباید داد. و السلام تمام شد در سنه ۱۲۵۱ در شهر صفر

در این رساله از موضوعات اخلاقی به روش اخباریان شیعی بحث شده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: قرن ۱۳؛ در گ ۲۷پ در سطر چهارم دارد: حاجی محمد باقر (گویا مؤلف رساله باشد)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد ضربی مقوایی، ۸۷ گ، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۱۸]

۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۴۱-۱۷/۲۲۱

آغاز: بسمله اللهم ارزقنا توفیق الطاعة و بعد المعصیة ... باب الدعاء للاخوان بظهر الغیب قال ابوجعفر (ع) اسرع الدعاء نجحا للاجابة دعاء الاخ لاخیه بظهر الغیب یبدأ بالدعاء لاخیه فیقول؛ **انجام:** فی الکافی عن ابی جعفر (ع) قال یجیء القرآن فی احسن منظور الیه صورة فیمر بالمسلمین فیقولون هذا رجل منا ... حتی ینتهی الی رب العزة

بیاضی است که در آن مطالبی در اخلاق از احادیث ائمه (ع) به نقل از «کافی» و «وافی» و دیگر کتاب‌ها نقل و احادیث به فارسی شرح و تفسیر شده است بخش‌های این رساله پراکنده و به منزله مسوده است که مؤلف فرصت تدوین آن را نیافته است در ضمن آن چهل سوره تورات نیز تحریر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ دورو عطف و حاشیه تیماج ضربی مجدول گرهی، ۱۳۷گ، ۱۶-۱۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۸۹-۲۵/۱۷۹

آغاز: فی الاطمینان ... وعده خداوند است که والدین ینفقون فی سبیل الله و خرج کردن؛ **انجام:** مقصد دویم در بیان آنچه در کتب غیر معتبره مذکور است و آنها چند چیز است: اول جد علامه مولانا محمدباقر مجلسی طاب ثراه

بیاضی است که مؤلف قصدداشته مطالب اخلاقی را در آن تحریر نماید او در بالای برگ‌ها موضوعات اخلاقی را نوشته و در ذیل هر کدام آیاتی از قرآن و احادیثی از حضرت پیامبر و ائمه نوشته و توضیحات از خود آورده است. تألیف این کتاب ناتمام مانده و در فواصل موضوعات برگ‌های زیادی سفید مانده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه یادداشتی از حسین بن ابراهیم که در سال ۱۲۷۵نوشته است گویا باقی نسخه نیز به خط او می‌باشد؛ جلد: تیماج مشکی، ضربی با ترنج با سر، جدول دار، ۱۴۵گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۶۶]

۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۲۱-۱۷/۱۰۱

آغاز: توانستم نبود والله ولی التوفیق ... اصحاب معانی بر چهار نوع باشند اول آنکه نومید مطلق باشند از خود؛ **انجام:** فصل حضور محفل اصحاب دل مفتاح انجاح حاجات و حصول مرادات وادراک سعادات باشد ... می‌گزندش که برو بر جای خویش ×× حق آن نعمت فرو نگذار بیش

رساله مفصلی است در اخلاق، مؤلف مشرب عرفانی داشته و مطالب را در فصول کوتاهی بدون نام و شماره تنظیم و از آیات و روایات شیعی و کتاب مثنوی مولوی مطالب زیادی نقل نموده است. مؤلف از دانشمندان شیعی و از مکاتبات قطب محیی مطلبی نقل نموده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۲۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۳]

۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۲۲/۱

آغاز: بسمله، باب سی و ششم در اتمام فرصت و طلب نیکنامی، بر مرایای ضمایر خورشید ماثر اهل فطنت و ارباب حیرت ظاهر و واضح است؛ **انجام:** آن حکیم بخندید وگفت زکی خواست که فرمان برد خوشا نگذاشت واثر ماهر درجوهر در وظاهر شد.

از باب سی و ششم تا اواخر باب چهلم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۴۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۸۵]

۴۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۰۷

در عبادات و اخلاق مذهبی در هیجده «باب». در آغاز هر باب ستایش و درود دارد. عنوان‌های «نکته و معجزه» در آن دیده می‌شود. باب‌ها چنین است: ۲. نماز، شش فصل، ۳. نماز یومیه، سه فصل، ۴. روزه، سه فصل، ۵. (افتاده)، ۶. حج، یک فصل، ۷. فضایل، دوازده فصل، ۸. قصص انبیاء، دوازده فصل، ۹. قصص انبیای دیگر، هشت فصل، ۱۰. شعار و دثار مؤمنان، یازده فصل، ۱۱. آنچه اجتنابش لازم است، یازده فصل، ۱۲. اجتناب از جهالت، ده فصل، ۱۳. علم و علما و متعلمین، پنج فصل، ۱۴. آسمان و زمین، هشت فصل، ۱۵. احادیث و حکایات، چهارده فصل، ۱۶. شاهان و اخلاق ایشان، ده فصل، ۱۷. حکایات ملوک، چهار فصل، ۱۸. حکایات متفرق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ پایان نسخه را کسی با چند سطر تکمیل کرده و در حاشیه‌ها نیز مطالبی افزوده است؛ کاغذ: فرنگی سفید،جلد:مقوایی، ۱۶۰گ، ۳۰ سطر،اندازه: ۲۰×۲۹سم[ف:۳- ۸۱]

۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۰

آغاز: لکنی اعرف نفسی یعنی اگر او مرا نشناخت لکن من خود را می‌شناسم؛ **انجام:** که همیشه ازمیان جمعی کثیر و جمی غفیر دیده ...

این نسخه که فاقد مقدمه و موخره است حاوی یک دوره اخلاق و مسائل اخلاقی است. نویسنده در آن تعدادی از مسائل مذهبی را طرح می‌کند و به توضیح آنها می‌پردازد و در ضمن توضیح نصایح و پندها و دستورالعمل‌هایی می‌دهد و برای اثبات رأی خود از قران و سیره انبیاء و داستان شاهان بزرگ نیز شواهدی می‌آورد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جدول دور سطور زرو مشکی و قرمز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۰۱گ، ۱۱ سطر (۹×۱۷)، اندازه:

۲۱/۵×۱۴/۵سم [ف: ۶ - ۳۱۸]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۷۴/۲

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین والعاقبه للمتقین ... اما بعد روایت کنند که اعرابی بخدمت حضرت رسالت (ص) ... امده گفت میخواهم داناترین مردماغن باشم فرمود از الله تعالی بترس؛ **انجام:** نقلست که روزی سلطان مراد بزیارت حضرت اما حسین علیه السلام آمده چون چشمش بر گنبد و نظر بروضه منورآنحضرت افتاد پیاده شد ... و پا برهنه آمده زیارت کرد و بر گشت.

در این رساله ترجمه و شرح توضیح یک حدیث نبوی و سخنانی از حاتم اصم و حکایت زیارت سلطان مراد قبر حسین (ع) گرد آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: مقوای ضخیم لیمویی رنگ، ۴ص (۱۹-۲۳)، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۲۲/۵×۱۶سم [ف: ۹ - ۲۱۴]

۴۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۶۰

عناوین کتاب «مجلس» و در زمان حکومت شاه سلیمان صفوی نوشته شده، مجلس پنجم: در شهوات اکل و شرب و مذمت پر خوردن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۲۴۰گ، اندازه: ۲۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۵]

۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۴۴

آغاز: بسمله تجهز و ارحمکم الله یعنی و جهازگیری کنید خدای شما را رحمت کند؛ **انجام:** فلنحیینه حیاة ...

در پند و اندرز دینی و سوگواری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۸۴گ، ۷ سطر (۵×۱۰)، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۶ - ۵۱۶]

۴۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۵۰

آغاز: کتاب شریف موسوم به رساله اخلاقیه. بسمله. آورده اند که پادشاهی در زمان قدیم بود و وزیری داشت، که خدمت او را به واجبی نمودی و با عقل بودی. مدتی از خدمت پادشاه دوری اختیار کرد؛ **انجام:** زیانش از سود به، و دردش از دوا دلکش‌تر. مأمون را به غایت خوش آمده، ده هزار دینار جایزه اش داد. کتبه الفقیر رضاقلی ادیب شیرازی، غفرله.

از ناشناس، که برای «جناب جلالت مآب اجل اکرم آقای دبیر الملک» ساخته است. دو داستان اخلاقی است: وزیری که دربار پادشاهی را رها کرده به خداوند پیوسته بود، دوم داستان مأمون عباسی و یحی بن اکثم؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: رضا قلی ادیب شیرازی، تا: قرن ۱۳؛ سرلوح زر و لاجورد رنگ ها، جدول بندی ۹ راه به زر و مشکی و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا تیماج حنایی کناره ضربی، ۸گ، ۵ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷ سم [ف: ۲ - ۱۲۰]

۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۶۱/۷

آغاز: گرانمایه رفقای من آگاه باشید که از آموختن علم اخلاق و سیر؛ **انجام:** یار دنقلی کسی را گویند که در مجلس شرب نشیند و شراب ننوشد ولیکن مزه باده خوران را از رطب و یاس هر چه در بساط باشد باشتهای تمام بخورد این خلق مرکب از طمع و حرص است.

نویسنده در مقدمه این کتاب می‌گوید آدمی را از آموختن علم اخلاق و سیر در انفس و آفاق چاره نیست «و حکماء نور الله برهانهم را در این فن شریف که حکمت عملیش نامند رساله‌ها بسیار است و به آنها در کسب فضائل و ترک رذائل براهین و دلایل اقامه داشته‌اند چون در بادی نظر درک آن مطالب خالی از اشکال نبود این حقیر عبادالله قبایح بعضی از ابنای زمان را مجسم کرده با لغاتی غیرفصیح و عباراتی قبیح که در این دور مصطلح الواط و مسخرگانست». نویسنده پس از این قول یک سلسله کلمات را بر حسب ترتیب حروف تهیجی حرف اول آنها مرتب کرده و به سبک فرهنگ‌نویسان در پشت یکدیگر درآورده است فی‌المثل درباره لغت «چاچول» می‌آورد: «چاچول کسی را گویند که از خودش کاری ساخته نشود و ارباب رجوع بسیار دور خود جمع کند که کار آنها را در پیش دیگران صورت دهد این صفت از حیله ناشی شود»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: محتملاً طهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی ، ۱۳ص (۵۹-۷۲)، ۱۲سطر (۱۱×۱۵) ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۲۶]

۴۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۹۸/۴

از باب صدق تا قسم ثالث: صبر در مصایب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۷گ (۸۳ر-۱۱۰پ) [ف: ۷۱۴]

۴۹. آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۵۰

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی محمد و آله الطیبین الطاهرین و بعد مقصد اول در علم اخلاق است و آن مشتمل بر مقدماتی و فصولی و خاتمه. مقدم اولی بدانکه اهم امور بعد از معرفت اصول دین علم اخلاق است؛ **انجام:** هرگاه خوف بر او غالب باشد و بترسد که بحد یأس برسد ... در رجاء و در وسعت رحمت کامله و اگر رجاء بر او غالب باشد.

کتابی است در اخلاق برگرفته از آیات و روایات دارای مقاصد و مقالات که هر یک «مقدمات» و «فصول» و «خاتمه»‌ای دارند. نام کتاب در صفحه عنوان «نخبة من علم الاخلاق» و در صفحه ابتدای کتاب «رسالة فی علم الاخلاق من مصنفات فاضل» درج شده است. عناوین موجود: مقصد اول علم اخلاق شامل مقدمات، فصول و خاتمه، مقالات در شهوت بطن و فرج. ۲۷ فصل در نسخه موجود است؛ خط: نسخ، کا: هاشم بن حسین حسینی، تا: قرن ۱۳؛ دارای یادداشت تملک بدین عبارت: «هذه نخبة من علم الأخلاق وفقنی الله تعالی لما یحب و یرضی حرره الآثم هاشم بن حسین الحسینی غفرالله لهما» با مهر مربع؛ جلد: مقوا،عطف پارچه،۱۱۲گ،۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱۹]

۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۵۹

آغاز: یا بی نظم: قضای خدا رضا دادن × در دل را به ورد وادادن؛

انجام: تا بالای پشته برایند
از مؤلفی شیعی و مناجات شیخ بهاء الدین در آن هست، با این عنوان‌ها: فصل ۵. صبر، فصل ۲. پرهیزگاری و تقوی؛ فصل ۳. توکل و اخلاص و نیت صادقه، باب نهم در آنچه مومنان را لازم است که شعار و دثار خود سازند، فصل چهارم در قصه یعقوب و یوسف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۲۲۱گ، ۱۵ سطر (۱۱×۲۰)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۶ – ۵۰۰]

۵۱. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۸۲/۱

آغاز: الکلمة الاولی بنده هر چند که ارتکاب معاصی کرده باشد و بر منهیات اقدام نموده باشد و در اقامت فرایض و اوامر مقصر بوده باشد؛ **انجام:** بر زیردستان ببخشای که هر که نبخشد به جور زیردستان گرفتار آید.
کلماتی کوتاه و حکمت‌آمیز در توصیه های اخلاقی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: حاجی محمدشریف کابلی، تاریخ وقف: جمعه ۶ شوال ۱۳۰۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۹گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: – ۱۶۲]

۵۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۹۵/۲

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین، رستگار و فیروز و بهروز گشت آنکس که قیام نمود بکار خود ببال و پری، یا تسلیم بوده گردن نهاد، و خود را براحت انداخت؛ **انجام:** بیداری آخر شب را تا برآمدن آفتاب ترک مکن، که بعلاوه فواید دیگر روزیت فراوان شود، هر که ببخشیدن شاد شود سخت ترین مردم باشد از حکیمی.
سخنان کوتاهی در پند و اندرز و موعظه به‌طور نامبوب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قرمز ضربی، ۷۲گ (۱۹پ-۹۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۲سم [ف: ۸ – ۴۰۵]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۴۷

آغاز: موجود: از حرم من به سبب محبت اهل بیت من دوستی ایشان بیرون خواهند کرد پس؛ **انجام:** و لا حاجة هی لک رضا و لا صلاح الا قضیتها یا ارحم الراحمین
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج کهنه، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۳سم [رایانه]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۱۸

آغاز: معنی آنست که پاک و منزه است؛ **انجام:** پادشاهی بود که بنجوم اعتقاد داشت پسری داشت منجمان را گفت
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی، ۱۱ سطر (۷×۱۳) [رایانه]

۵۵. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۸۷/۳

انجام: خداوند عالمیان چندان کرامت گرداند بی حساب. اللهم اغفر لکاتبه

شامل: ۱. حدائق الحقائق، زین الدین الرازی، محمد بن ابی بکر، ۲. بیان الاعتقاد فیما یکثر الیه احتیاج العباد، عامری، یحیی بن ابی بکر، روایات مذهبی با برگردان فارسی و گاه مفاد آن به اختصار، با موعظ و اندرز و آداب روز جمعه و نماز جمعه و آداب دعا و وصیت پیامبر به امیرمؤمنان علی و ...؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا:۱۲۲۳ق؛۱۷گ(۴۳ر–۶۰ر)،قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: ۵۵]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۳۴۹

آغاز: بسمله آورده‌اند که مردی پیش رسول خدا آمد و گفت یا رسول الله من صدقه می‌دهم برای آنکه نام؛ **انجام:** ترا به تو بخشیدم و بهشت را به تو و امتنان تو ارزانی داشت و لسوف یعطیک ربک فترضی قد وقع الفراغ.
خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۵۸۱۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۱۸ سطر (۶/۳×۱۲/۵)، قطع: جانمازی، اندازه: ۱۰×۱۳سم [رایانه]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۶۷

مشتمل بر ۵۳ «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق [د.ث]

۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۰/۴

آغاز: بسمله، و به نستعین، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید المرسلین محمد واله الطاهرین. اما بعد در حدیث موثق از حضرت؛ **انجام:** شایسته ترین مردم کسی است که مردم از او منتفع شوند صدق الله و رسوله
این رساله واجد یک سلسله از اخلاقیات اسلامی است که از روی دستور مراجع اسلامی فراهم آمده است. این دستورها می‌گوید که چه بایست کرد و چه نبایست کرد و این بایست و نبایست چه ثواب و عقاب دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۵۹-۷۱)، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۱۰۶]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۳/۱

آغاز: با آن که از همه نادانتر و احمقتری آیا دانسته‌ای که ترا در پیش بهشت و دوزخ است و عن قریب یکی از این دو محل مأوای تو خواهد بود؛ **انجام:** قوی ترین نزدیک تو کیانند؟ گفت آنانی که پیش پادشاه به قلم قوی تر باختند و کلمه ای چند گفت ناپدید گشت
بخشی از رساله‌ای اخلاقی است با عناوین «ای نفس» آمیخته با نظم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۷ شوال ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و جدول، ۱۱گ (۱ر-۱۱پ)، ۱۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ – ۴۰۴]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۴۲/۱-۵۵/۱۲۲

آغاز: چرا توبه نکردی چه جواب خواهی داد، بلکه خواهی گفت: این المفر؛ یعنی کجا است جای گریختن تا بگریزم
رساله مفصلی است در پند و اندرز و موعظه و نصیحت که مؤلف از روایات و آیات استفاده کرده و برای تنبه مومنان با عناوین «ای

عزیز–ای عزیز» بیان نموده است. مؤلف اوصاف چهنم، بهشت، صفت قبر و سکرات مرگ را ذکر نموده و تفصیل مسایل فقهی و مسائل احتضار و غسل و کفن و نماز و دفن میت را به کتاب دیگر خود «نجات العارفین» حواله می‌دهد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن ملا قاسم علی رویانی من محال اسفرائین برای علی بیک قانکانلو، تا: پنج‌شنبه ۹ صفر ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۶۳]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۲/۸

آغاز: بسمله بدان ای درویش که دلیل نجات و خلاص سخن خدای رب العزت است که؛ **انجام:** و از حقایق علوم دین که آن معرفت دقایق کتاب.

خط: تحریری، کا: محمد رشید بن جلال الدین عبدالمطلبی بابانکی، تا: ۱۲۴۵ق، جا: قیصریه شیراز؛ جلد: گالینگور قرمز، عطف و گوشه یشمی، ۸ص (۱۷۳–۱۸۰)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۲ – ۲۷۷]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۲/۶

آغاز: بسمله بسم الله الملک العلام و علیه التوکل ... بعد از حمد بی عدد؛ **انجام:** و مراد حق عز شأنه حاصل گشته سلامتی دنیوی و نجاة اخروی و الله اعلم و احکم ... صراط مستقیم.

خط: تحریری، کا: محمد رشید بن جلال الدین عبدالمطلبی بابانکی، تا: ۱۲۴۵ق، جا: قیصریه شیراز؛ جلد: گالینگور قرمز، عطف و گوشه یشمی، ۱۵۵ص (۱۶۶–۱۷۰)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۲ – ۲۷۷]

۶۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۳۹۱

آغاز: مذکور است در تورات مسطور است که تا چند تأخیر می‌کنید نوبه و تدارک خود را؛ **انجام:** زینهار تقصیر نکنید. مرا حلال کنید از آنچه تقصیر کردم.

دارای دوازده «عین». عباراتش شبیه عبارت های مجلسی است، از مرگ و قیامت و محشر گفتگو دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن غلامعلی، تا: دوشنبه ۱۲ محرم۱۲۴۶ق، جا: قریه و ندارت ألنجان؛ افتادگی: آغاز (تا میانه عین یکم)؛ دارای حاشیه با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۲۲۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ – ۷۹]

۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۶۹/۱–۵۶/۱۱۹

آغاز: بسمله و به نستعین اخبارات از کتاب تنبیه الغافلین مذکور می‌شود بقول خدا و احادیث حضرت محمد مصطفی

رساله متوسطی است در اخلاق که مؤلف از منابع متعدد از جمله کتاب «تنبیه الغافلین» جمع‌آوری نموده است. این رساله به سبک پند و اندرز و منبر تنظیم شده است. همچنین در آن مطالبی در حدیث و تاریخ ائمه (ع) آمده است.؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ صفر ۱۲۵۰ق، جا: مدرسه نواب ساری؛ ۴۸گ (۱–۶۷ و ۷۳–۹۸ و ۱۱۲–۱۷۸)، ۱۴ و ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۶۱]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴۳/۱۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ ۱۲گ (۶۰پ – ۷۲ر) [مختصر – ف: ۶۴۷]

۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۳۳/۱

آغاز: بسمله. در مقدمه روزه گرفتن ماه مبارک رمضان ؛ **انجام:** باهل خود چنین کنند و الله اعلم بالصواب ۲۲ صفر ۱۲۵۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ صفر۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۱گ (۱۷پ–۱۸ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۲۹۲۰]

۶۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۹۴/۱–۵۸۳۲

منشیانه و ناتمام؛ خط: نسخ، کا: محمد مراغی، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: ۱۹۹]

۶۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۶۱/۱

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد به عدد آلاء و نعماء و عطای ظاهری و معنوی از سفلی و علوی آفریدگار جهان را؛ **انجام:** هست از نور تو روشن کائنات بر تو نبود هیچ چیزی را ثابت. ماهی اند آب و مرغ اندر هوا ×× می‌کندت روز و شب حمد خدا

رساله‌ای است در بیان مکارم اخلاقی و خلق های حمیده و اوصاف رذیله، در چهل «فصل»: ۱. ذکر خدای تعالی، ۵. فضیلت انفاق؛ ۱۰. مذمت حرص و طمع و فضیلت قناعت، ۱۵. فضیلت نیکویی کردن، ۴۰. فضیلت رجاء؛ خط: ثلث، کا: ملا محمد تقی بن کربلای اسماعیل، تا: شعبان ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴۰۹]

۶۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۴۱/۱

آغاز: موجود: نوع دیگر از کلام این است ای کریمی که بخشنده عطائی که حکیمی

رساله‌ای است در اخلاق و سیر و سلوک که عنوان «نوع دیگر از کلام اینست» در آن تکرار شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۷گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳– ۱۷۲]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۳/۴

آغاز: بسمله، قال الله تعالی ما خلقنا السموات و الارض و ما بینهما لا عبین و قال تعالی افحسبتم انما خلقنا کم عبثا و انکم الینا لا ترجعون از پرتو اشعه این دو نیز قدس بینایان منظر تحقیرا این معنی مشاهد و معاین شود که ذرات اکوان و حقایق عالم امکانرا که از ممکن غیب؛ **انجام:** چه باوجود آن جور و ستم و اخذ مال بحکایات کاذبه ایشانرا فریب دهند و اضاعت قابلیت ایشان میکنند و ایشانرا از فیوضات باز میدارند قد فرغت من تسوید هذه الرساله الشریفه المبارکه فی لیله الجمعه ثانی عشر شهر ربیع الثانی من شهور سنه ۱۲۶۷

رساله‌ای است در اخلاق (حکمت علمی) که مؤلف آن را به روش عارفان و فیلسوفان نوشته است و در آن به آیات و اخبار نیز استشهاد می‌کند. وی در فصلی که از علم موسیقی سخن می‌گوید از ملا جلال دوانی (– ۹۰۸) یاد نموده است. این رساله تحت

عنوان « فصل - فصل» ترتیب یافته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵۵ص (۱۴۲-۱۹۷)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۲۹۴]

۷۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۱۷/۱

آغاز: حمد خداوندی را سزاست که پرورنده عالمیان است

حاج میرزا عبدالله بمی از حاج محمد کریم خان ابن ابراهیم خواسته که بخشی اصلاح سر از کتاب «اخلاق» تالیف سید کاظم رشتی را ترجمه کند و چون وی گرفتار بوده، به رضا بن فتح الله یزدی امر کرده تا این کار را انجام دهد؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسین، تا: ۱۲۸۱ق؛ مصحح؛ ۴۳گ (۱-۴۴)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۷۱]

۷۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۱۲/۲

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه پادشاهی که مشفق درویشند نگهبان ملک و دولت خویشند بحکم آنکه؛ **انجام:** پس نذرها کرده باشد وفا کند و شکرانه بر مزید کارها بمراد و الله رؤف به العباد

خط: نستعلیق زیبا، کا: هدایت الله شیرازی، تا: پنج‌شنبه رجب ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج کبود ضربی، ۱۲گ (۱۳پ-۲۵پ)، ۱۱ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۴۱]

۷۳. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۹۲۵/۱

آغاز: بسمله، گرانمایه پروردگان خوردسال من آگاه باشید که از آموختن علم اخلاق و سیر در انفس و آفاق انسانیت کمال یابد

در آموزش علم اخلاق برای خردسالان، که در آغاز القاب قبیح و مصطلحات الواط را توضیح داده است. نسخه ناتمام مانده و تا اصطلاح «پوست خر کن» بیشتر نوشته نشده است؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: موسی حسینی، تا: شنبه ۶ جمادی الثانی ۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج سبز ضربی مجدول، ۶گ (۱پ-۷ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۹۱]

۷۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۱/۲ ـ د

آغاز: سپاس و ستایش بی انتها پروردگاری را سزاست؛ **انجام:** خوابی باشد که دیده باشمی الله الحمد

دارای سه «فصل»: ۱. جهل به معرفت نفس، ۲. حب شهوات و لذت جاه و ریاسات، ۳. تسویل نفس اماره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۹ ربیع الاول ۱۲۹۶ق، برای شاهزاده جمال الدین میرزا؛ در ۸۲پ-۸۴پ سخنان عارفان و فیلسوفان و ترجمه فارسی میمیه ابن فارض است ناقص [ف: ۱ - ۱۹]

۷۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۶۴

آغاز: باب اول در بیان بعضی مقدمات نافعه از بیان حالات نفس و منفعت فضایل اخلاق و مضرت رذایل آن؛ **انجام:** پس علم اخلاق نیز منقسم به دو قسم می‌شود یکی در تحصیل فضایل و دیگری در دفع رذایل و السلام علی من اتبع الهدی.

در این کتاب اخلاق پسندیده و ناپسند و ضد هر یک از آنها با اختصار و آمیخته به دستورهای عرفانی گزارش شده با استفاده از بعضی آیات و اخبار مروی از اهل بیت (ع)، در چند «باب» دارای فصول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۹۸گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۴۳]

۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۹۳

آغاز: و اگر آن مرد ثواب و عمل نیک نداشته باشد بدوزخ می‌فرستندش و نهی فرمود؛ **انجام:** هرگاه مؤاخذه در مکروهی که از یکی از برگزیدگان بارگاه او صادر شود چنین باشد پس چگونه خواهد بود حال دیگران که هر روز گناهان بسیار از ایشان سر می‌زند. این بود مجملی از یاد خدا.

رساله‌ای است در اخلاق مشتمل بر نکاتی در پرهیز از گناهان، علائم آخر الزمان به روایت از رسول خدا (ص) خطاب به جناب سلمان (س)، یاد مرگ و یاد خدا؛ خط: نسخ مبتدی، کا: علی بن حسن بن محمد علی نور الله نیشابوری، تا: ۱۳۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن یک‌لا ضربی مجدول، ۲۳ص (۱-۲۳)، ۱۶-۱۹ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [رایانه]

۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۴۳-۱۵/۱۸۳

آغاز: باب اول در بیان فضیلت علم واین باب مشتمل بر سه فصل فصل اول درذکر آیات قرآن مجید. اول آیه که بر پیغمبر صلی الله علیه وآله و سلم نازل شد در شرافت علم بود؛ **انجام:** قال ابو منذر و علمتها قوما خرجوا فی سفینة وخرج معهم سبع سنن فقطع علی سبع وسلمت السفینة التی قری فیها هذه الإیات.

مؤلف در این رساله که شبیه به جنگ است، بدون مقدمه فصول کوتاهی را در مباحث اخلاقی عنوان نموده و در هر فصل روایات شیعی، آیات قرآن و اشعار و کلماتی از بزرگان آورده است، عنوان برخی باب‌های آن چنین است: باب اول در بیان فضیلت علم مشتمل بر سه «فصل» (۱. ذکر آیات قرآن مجید، ۲. ذکر احادیث فضیلت علم، ۳. منع علم از نااهل)، باب دوم در بیان امثال مشتمل بر پنج «فصل»: امثال قرآن، امثال حدیث (بقیه را ندارد)، باب سوم در فضیلت عقل شامل دو «فصل» (۱. آیات، ۲. ذکر کلمات خواص در فضیلت عقل)، باب چهارم در بیان محاسن اخلاق شامل چند «فصل»، باب پنجم در عفو و حلم و گذشت و فرو خوردن خشم شامل چند «فصل». مؤلف بعد از آن به جای باب عنوان‌ها را فصول گذاشته است. تألیف این کتاب ناتمام مانده و مؤلف اوراقی را در وسط نسخه سفید گذارده و در برخی فصول و باب‌ها فقط چند سطر اول آن را نوشته است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ با عطف و جدول زر و سبز، ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۶۸]

۷۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۱۰

مطالبی است در مدح راستگویی و شرح حال ابوذر غفاری، کتاب ناتمام مانده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام [اوراق عتیق: ۱

- ۲۵۰]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۹۱

آغاز: اخلاق مقدماتی ۱- صدق یعنی راستی و ما در تمام آنچه می‌گوییم و میکنیم؛ **انجام:** بازی های خود را بیشتر معین نماید مروی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، ۱۰ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [رایانه]

۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۸۶-۱۶/۱۹۶

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین والصلاة علی اشرف الانبیاء و المرسلین و حبیب الله رب العالمین محمد و آله الطاهرین ... چون دراین اوراق بنای تسطر پاره احادیث و حکایات؛ **انجام:** ایضا فرمود ص که بدترین مردم کسی است که غضب بر او مستولی شود و علم را بر او غالب نسازد ... همه آتش می‌باشد و سایه نمی‌باشد مگر سایه مؤمن که صدقه‌اش بر او سایه افکند و آتش را منع می‌کند، اللهم وفقنا بمحمد وآله.

بیاض مفصلی است در پند و اندرز، شامل حکایت و ترجمه احادیث که مؤلف از کتاب‌های «انوار الشهادة»، «شمس المجالس»، «مجالس المتقین»، «ناسخ التواریخ»، «ریاض المحبین»، «حیوة القلوب»، «اوصاف الاشراف»، «کلمات خواجه عبدالله انصاری»، «سرور المومنین»، «مفتاح النبوه»، ملا رضا همدانی، «خلاصة الاخبار»، «بحرالفواید» و «تحفة الذاکرین» بیدل انتخاب و نقل نموده است؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲ محرم ۱۳۰۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۱۷-۲۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۸۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۸

آغاز: آورده‌اند که در زمان قدیم پادشاهی بود وزیری داشت

رساله‌ای است از آثار قرن سیزدهم و شاید هم اوایل قرن چهاردهم و گویا اثر خود کاتب و محتوی بر حکایات است؛ خط: نستعلیق، کا: رضا قلی ادیب شیرازی، تا: ۱۳۱۰ق، جا: شیراز؛ مجدول و مذهب، بین السطور طلااندازی و ستون‌بندی و به نام صدر اعظم تحریر شده؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: لایی رویه مخمل مغزی سبز میشن قرمز، ۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۶]

۸۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۷۵/۲

انجام: و روح است و چون کلید یافتی آسان بود در گشودن والحمدلله.

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن یوسف چورسی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: عبدالحمید سیوانی ۲۷ رجب ۱۳۱۰؛ جلد: مقوایی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴۱۶]

۸۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۸۷

آغاز: آورده‌اند ک در زمان قدیم پادشاهی به عدالت مشهور بود؛ **انجام:** جاری و ساری است.

خط: نستعلیق، کا: رضاقلی ادیب شیرازی، تا: ۱۳۱۹ق، جا: اصفهان؛ جدول و ستون‌بندی زر و لاجورد و زنگار و شنگرف، با سرلوح و حاشیه سازی؛ ۸گ، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۶۹]

۸۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۴۰

آغاز: در بیان آدمیان در امور زندگانی کردن به وجود پادشاهان، آدمی در تعیش و زندگانی محتاج است به غذا و لباس و مسکن. اما غذا؛ **انجام:** خود مدعی را احضار فرموده تمام مطالب مخفیه را به او اظهار میدارد.

از آثار متأخر عصر قاجاری است و در آن حکایت‌های متعدد نقل شده و گویا مؤلف همان کاتب است؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین قاجار (حشمة السلطنه)، تا: چهارشنبه ۶ رجب ۱۳۲۴ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن سیاه مقوایی، ۳۰۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱۷]

۸۵. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۴۷/۱

آغاز: شب نیمه شعبان ده رکعت نماز کنند و در هر رکعتی بعد از الحمد؛ **انجام:** خدایا زعفت مکن ناامید یا اله العالمین ... پس از من برآید بسی روزگار

کتاب حاوی مطالب اخلاقی تألیف سال ۹۸۰ در چهل «باب» و هر باب شامل چند «فصل» که نسخه حاضر از باب سوم به‌طور ناقص شروع شده، باب چهارم در فضیلت ثواب روزه، پنجم فضیلت زکوة و غیره، ششم صفت دوزخ، قیامت و ...؛ خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۱۳۲۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی سبز، جلد: مقوایی روکش پارچه مشکی، ۱۷۲گ (۵ر-۱۷۷پ)، ۲۲سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱۳۵]

۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶/۹۷۲-۶/۶۲

آغاز: بسمله حمدله وصلاة اما بعد این رساله ایست و جیزه دربیان مجملی از وعظ گفتن و مذمت دنیای غدار وشیفته دنیای ناپایدار شدن؛ **انجام:** و از رحیق مختوم قاصرات الطرف جحد عفاف قطع نظر نموده بکاسه لیسی اجامره واوباش که عبارت از مباشرت

رساله‌ای است در اخلاق و وعظ و مذمت دنیای فانی برگرفته از احادیث کتب اخلاقی همچون «ابواب الجنان» با ذکر اشعار بعنوان «لمؤلفه» شامل مجالس، با مذاقی ضد عرفان وتصوف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۹]

۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۱۴-۱۵/۵۴

آغاز: که سبب ایذاء ایشان باشد حبالک عود و رباب و آلات مناهی ایشان را بشکند یا خمر ایشان را بریزد ... اما قسم دوم از این باب در آداب نکاح و حقوق زوجه بر زوج؛ **انجام:** سبب دوم یک شخصی در اصیل فطرت ردی النفس وسییء الخلق بود و قبل از تحصیل ... فرمود که انزل من السماء ماءاً فسالت اودیة بقدرها ... خاصیت علم که آب حیات معنوی است آن است که در هر وعاء از اوعیه

رساله مهمی است در اخلاق مشتمل بر چند «باب» و هر باب در چند «بخش». مؤلف در هر بخش از آیات و روایات استفاده

می‌کند و حکایاتی از مشایخ و مطالبی از خود با عنوان‌های «ای عزیز-ای عزیز» می‌آورد. او از اهل سنت است و مشی عرفانی دارد و سبک نثر کتاب به نثرهای قرن ۸ و ۹ می‌ماند. عنوان باب‌های موجود، چنین است: ۴. دارای دو قسم، قسم دوم در آداب نکاح و حقوق زوجه بر زوج و حقوق زوج بر زوجه، باب ۵. احکام ولایت و سلطنت و امارت، ۶. شرح سلطنت معنوی و اسرار خلافت انسانی و ...، ۷. بیان وجوب امر به معروف و نهی از منکر، در این باب به تفصیل درباره احتساب و وظایف محتسبان بحث نموده است، ۸. بیان فضیلت شکر، ۹. بیان فضیلت صبر. مطالب این کتاب و ترتیب آنها، مانند کیمیای سعادت و غزالی است ولی غیر از آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا روکش کاغذ گل‌دار عطف پارچه مشکی، ۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۰]

۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۵۵/۱-۲۲/۱۷۵

آغاز: شریک من که خواهدبود ... ندا آمد که یا موسی در فلان شهر قصابی است او با تو دربهشت شریک خواهد بود موسی (ع) گفت الهی مرا اجازت ده تا بروم و شریک خود را ببینم؛ **انجام:** فریق فی الجنة وفریق فی السعیر وعاصیان را قلهای آتشین درگردن نهند ... ای برادران پس امروز در دار دنیا به جان خود رحم کنید و توبه کنید واستغفار نمایید و از کرده خود پشیمان شوید.

بخشی از رساله‌ای در اخلاق است که به صورت منبری، مباحثی با استناد به آیات و روایات در موضوع اخلاق طرح شده است. این رساله فاقد فصول و ابواب است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج و سرترنج زرین عطف گالینگور مشکی، ۳۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۵۹]

۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۸۶

آغاز: نزدیک یکدیگر رسیدند ومهم برحرب قرار گرفت شبی که در روز او مصاف مقرر بود آن پادشاه همه شب نماز می‌کرد یکی از ارکان دولت گفت ای ملک بیاسای که فردا روز مصاف است؛ **انجام:** حلم سرمایه کمال بود سبب عزت وجلال بود، حلم شادی فزای هر خجل است، مومیائی به هر شکسته [حامی] است نوشیروان از بزرجمهر پرسید که حلم چیست گفت نمک خوان اخلاق است اگر حروف او را برگردانند تلخ شود و چنانچه هیچ طعامی

اخلاق حسنه را در چندین باب بیان کرده است. نثر خوبی دارد و از ابیات فارسی استفاده برده است و نیز از احادیث و روایات. باب هشتم تا هفدهم را دربردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۸۶۷]

۹۰. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:ض۲

آغاز: لمولا بقدر حاجتک الیه؛ **انجام:** یعنی پیروی او نکند بکشد او را به سوی دوزخ

در دوازده «باب»: ۱. خوی پیغمبر، پنج فصل، ۲. آداب پاکی، سه فصل، ۳. آداب حمام، شش فصل، ۴. ناخن چیدن، چهار فصل، ۵. موی رنگ کردن، شش فصل، ۶. لباس پوشیدن، ده فصل، ۷. خوردن و آشامیدن، سیزده فصل، ۸. کدخدایی، ده فصل، ۹. آداب سفر، ۸ فصل، ۱۰. دعا خواندن، پنج فصل، ۱۱. بیماری، پنج فصل، ۱۲. نکته‌ها، هفت فصل. رساله‌ای شبیه «معراج السعاده» که در دو جای آن به مرحوم نراقی مطلبی نسبت داده شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۶گ، (۹-۱۵۵)، ۱۷ و ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [آینه پژوهش: سال۴ش۲۲ - ۱۰۲]

۹۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۷۳

آغاز: فرمود که خدایتعالی بر نه انگیخت هیچکس به پیغمبری مگر آنکه متواضع بود

بخشی از کتابی است که از باب ۱۱ تا ۲۳ را دارد و بدون سر و ته است و از میان هم کسر دارد. باب یازدهم در صله رحم و حقوق پدر و مادر شامل سه فصل، باب ۱۲ در فضیلت شکر، باب ۲۳ در فضیلت حلوا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول قرمز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای،۱۵سطر(۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۷۵]

۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۱/۳۱-فیروز

آغاز: فصل در کیفیت و منفعت اسماء الله تعالی و خاصیتش از قول امام

دارای «دیباچه» و «مقدمه»ای است منشیانه آمیخته با اشعاری از مؤلف و پس از مقدمه بخش‌هایی است از لوامع دوانی (= اخلاق جلالی). مؤلف در مقدمه می‌گوید: «بر اهل شعور مستور نیست که حضرات ائمه معصومین هدی و جانشینان مصطفی مرتضی (ص) ... در حسن سیر از طریقه آن دو سید و سرور عدول نمی فرمودند ولکن تفاصیل احوال هر یک اکثر از بیم دشمنان این خاندان در مساکن بواطن اهل هر زمان پا بر دامن سکون و سر به گریبان نسیان کشیده و اگر از پس کوچهای اقلام نساخ و کتاب بعضی از زوایای خواطر به محافل دفاتر درآمده بیشتر آنها نیز پایمال مرور سنین و شهور و پی سپر عبور اعصار و دهور گردیده است و از این جهت در بیان صفت حلم و حسن اخلاق بعضی از آن برگزیدگان حضرت خلاق حکایات و روایات به تفصیلی که خاطر خواه باشد در کتب متداوله مشهوره به نظر نمی‌رسد تا در این مجلس از توصیف ... خلق کریم هر یک به ترتیب تفصیلی پردازد ... بعضی از آن آثار ... که از غایت اشتهار در پرده نهفتگی نگنجیده ... در این مجلس متفرق هر یک در مقام مناسب خواهند کرد گردید پس اگر ارباب نظر جای بیان صفت حلم بعضی از آن صاحبان مقام»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف آهار مهره، جلد: تیماجی مشکی، ۴۶ص (۹۳۴-۹۸۰)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۲×۳۵ سم [ف: ۲۱ - ۲۸۰]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۶/۵

آغاز: اما والذی نفسی بیده لو تعلمون ما اعلم لضحکتم قلیلا

ولبکیتم کثیراً؛ **انجام:** بمیراند ما را و حال آنکه هدایت یافتگان باشیم نه گمراهان اطاعت کنندگان باشیم نه اکراهکردگان تابعین غیر عاصین ولا مضرین یا ضامن جزاء المحسنین

رساله کوتاهی است در اخلاق، شامل چند «فصل» کوتاه، مؤلف در هر فصل احادیثی را نقل و به پارسی برگردانده است در نسخه حاضر فصل‌های زیر موجود است: فی الحث علی العمل و استعداد الموت، فی فضل البکاء و الحث علیه، فصل فی الخطاب مع اهل القبور، فصل فی جواب الموتی بلسان الحال، فصل فی تنبیه النفس بعد الجواب، و چند فصل کوتاه دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۹گ (۱۰۰ر-۱۱۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۶۰]

۹۴. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۷ بخش یکم

آغاز: عنان اختیار از قیضه اقتدار ایشان بیرون رفت، فرصت را غنیمت شمردند و بی آنکه حربی واقع شود و کار زاری به دست دهد؛ **انجام:** در حدوث واقعات و وقوع حادثات از مشاورت گریز نیست، باید که مشاورت با اهل حکمت و اصحاب تجربه.

کتابی است در آداب و اخلاق اسلامی با اندرزهای ساده و آموزنده. مؤلف احادیث و روایات معصومین (ع) و گفته‌های بزرگان را با شواهد و ابیاتی از سروده‌های شاعران و حکایات پیشینیان به نثری روان و متناسب زمان در سی و هشت «باب» فراهم آورده: اول و آخر نسخه موجود افتاده و از باب هشتم «حیا» آغاز می‌گردد بعضی از باب‌های آن عبارت است از: «عفت، ادب، علو همت، عزم، جد و جهد، استقامت، عدالت، عفو، حلم، خلق، خیرات و مبرات، سخاوت، تواضع، حزم، امانت و دیانت، شجاعت، شروط موی سر و پیشانی، رخسار، آواز، کتمان اسرار، رعایت حقوق، صحبت اغیار، دفع اشرار، وفای به عهد، صدق، مشاورت و تدبیر و ...»؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای هفت نشان سجع بیضوی «لا اله الا الله الملک الحق المبین، محمد حسین عبدالهادی»؛ مهر: «یا سلیمان» و «عبدالهادی» و «نصرالله بن عبدالله»، «اصغر»، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عین محمد یوسف» (چهارگوش)، «عبدالهادی»، «محمد حسن»، «محمد حسین»، «فاطمه، حسین»، «حسین»، «حسین» (دایره‌ای)؛ کاغذ: لیمویی، جلد: عطف پارچه سفید،۱۳۱گ،۱۷سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴۸]

۹۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۹۱

آغاز: مضمونی سدره نشین و بپای..برده باب مناسب دیده در خاتمه هر یک از لمعات حکایتی ... درج می‌شود؛ **انجام:** و در تحمل اثقال از خری و گاوی بازماند

مشتمل بر ده «باب»: ۱. شرایط احکام ایمان، ۲. ادای حقوق عبودیت، ۳. مکام اخلاق، ۴. حقوق والدین و زوج و زوجه و اولاد، ۵. احکام ولایت، ۶. بیان سلطنت معنوی، ۷. بیان وجوب امر به معروف و نهی از منکر، ۸. فضیلت شکر، ۹. صبر، ۱۰. مذمت کبر و غضب و حقیقت آن و فضیلت تواضع و عفو؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۳۳گ، ۱۸ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۵۶۵]

۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۳۳

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۹۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۷۳

آغاز: خدای تعالی ما را رخصت مفارقت عقل نداده هر جا عقل باشد ما ملازم باشیم؛ **انجام:** اینست زندگی گوارا و حیوة باقی یا احمد کسی که عقل

مشتمل بر ۱۲ «باب» و هر باب در چند «فصل». ابواب موجود: ۲. تنظیف بدن و جامه از کثافات و اخباث ظاهری و تطهیر جسد و دل از کدورات و احداث باطنی و این مجموع در ده «فصل»، ۳. فضایل نماز و متعلقات آن، ۴. فضایل ذکر و دعا در ده فصل، ۵. آداب عادات و مجاری احوال در دوازده «فصل»، ۶. حقوق اموال و رعایت احوال عیال در ده «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به زر و شنگرف؛ اهدایی یحیی نمرودی؛ جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۲۸۲گ، ۱۹ سطر (۴×۱۶)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۷۹۱]

۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۶/۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی نور مصابیح القلوب بانوار حکمته... اما بعد سر دفتر اهل تقوی؛ **انجام:** بیش ازین شیعیان دستخوش کفار حربی نباشند العلم عندالله.

سخنان دوازده امام است و دانشمندان و بزرگان و ساخته سده بیستم مسیحی؛ خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن حسین نوروزی تفرشی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای پارچه‌ای، ۲۱۱ص (۸-۲۱۹)، ۱۰ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۸۹۴]

۹۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۰۶

آغاز: (آغاز بعد از خطبه و فهرست کتاب:) باب اول در خلق حضرت پیغمبر وخلق ایشان و سایر احوال مشتمل بر پنج فصل، فصل اول در

رساله‌ای شبیه «حلیة المتقین» علامه مجلسی می‌باشد، مشتمل بر دوازده « باب» و هر بابی شامل چند «فصل». مصنف در هر باب و فصلی روایات وارده را بدون ذکر سند به فارسی ترجمه و نقل کرده است. فهرست ابواب عبارت‌اند از: ۱. خلق پیامبر و خلق ایشان، پنج فصل، ۲. فضیلت پاکی و خوشبویی، سه فصل، ۳. آداب حمام رفتن، شش فصل، ۴. بیان ناخن چیدن، چهار فصل، ۵. زینت انگشتری، شش فصل، ۶. آرایش زنان، ده فصل، ۷. آداب خوردن و آشامیدن، سیزده فصل، ۸ بیان نکاح، ده فصل، ۹. آداب سفر، هشت فصل، ۱۰. آداب ادعیه، پنج فصل، ۱۱. آداب مریض و معالجه، پنج فصل، ۱۲. نکته‌های نادره در این کتاب، هفت فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۶۱]

۱۰۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۶۹

کتابی در مواعظ و اخلاق شامل چندین «مجلس» که نسخه حاضر فقط مجلس چهاردهم در مذمت تند خویی و تلخ گویی در چند فصل را شامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، تاریخ وقف: ۱۳۴۷ش؛ فاقد جلد، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۴۱۴]

۱۰۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۰/۷ فرخ

در فضیلت شکر و صفات حمیده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا روغنی دارای سه ترنج عطف میشن، ۹ص (۷۲-۸۰)، قطع: پستی، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰۶]

۱۰۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۵۲

در اخلاق مذهبی شیعی است با عنوان های «مجلس» و نخستین مجلس آن در «مذمت حب جاه و ریاست» و سیزدهمین آن در «ذم صفت ظلم» است و در آن از شیخ بهائی یاد گردید؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول زر و لاجورد [نشریه: ۲ - ۷۹]

۱۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۶۶

آغاز: چکردی گفت: یابن رسول الله (ص)چون برادرم زنده شد من از شادی آنرا فراموش کردم؛ **انجام:** از برای فلان شهر است و همچنین تا ده برابر آمد ابر یازدهم را گفت این از آن شماست و بنا

رساله‌ای است اخلاقی ناشناخته، از نثری آمیخته به نظم، همراه با حکایت در ۵۰ «فصل» که هر یک با حدیثی از حضرت رسول اکرم (ص) آغاز می‌شود. نسخه دربرگیرنده تنها فصل سی و سیم و سی و چهارم از این رساله می‌باشد؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: صحافی جدید مقوایی روکش گالینکور قهوه‌ای، ۱۱گ، ۱۵ سطر (۱۵×۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۲/۵سم [رایانه]

۱۰۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۷۴/۲

آغاز: آورده‌اند که در آن وقت که حضرت ملک الموت به قبض جان یحیی زکریا آمده بود یحیی را هیچ چیز نبود؛ **انجام:** و قصد حجامت کردندی و هنوز آن دکانها آباد است و آن را بازار ابراهیم ادهم می گویند.

در چندین «مقاله» به صورت نظم و نثر مسجع نصایح و مواعظی را آورده است و از جهت ادبی دارای انشای بلیغی می‌باشد احادیث و قصص و حکایاتی را که جنبه اخلاقی و سازندگی دارند بدون نقل سند و مرجع نقل به فارسی ترجمه و با عناوین «آورده اند، روایت است، حکایت و ...» بدون ترتیب خاصی به دنبال هم آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمود بن ابراهیم موسوی با مهر «عبده محمود موسوی» (بیضی)؛ واقف: ساجدی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر، ۲۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۴۶]

۱۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۶/۱۱

آغاز: درویش است که بدانچه دارد قناعت کند؛ **انجام:** یکی از دلائل سوء خاتمت نفاق است.

این رساله در اخلاق و با اخبار و آیات آمیخته است؛ خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ برگ ها پس و پیش شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ (۱۰۰ر-۱۳۸پ)، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹ [ف: ۳- ۶۴۸]

۱۰۶. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۲/۶

آغاز: سپاس و ستایش مر آفریدگار جل جلاله که آثار قدرت او به چهره روز روشن و تابان است؛ **انجام:** و بنای زیست و زندگانی و سلوک بر تجربیات و نصایح آن گذاشت.

یک باب در انتها در احوال برزویه طبیب دارد؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۲/۸

آغاز: یحیی بن معاذ رازی گوید که حکمت از آسمان فرود می‌آید

رساله در موعظت و نصیحت است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۸۲]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۹۱۹

آغاز: بسمله فصل ترا آگاهی باد که انسان را توانایی هست که خبری چند دریابد که بحواس ظاهر و خیال و؛ **انجام:** فعل کننده است که از وی صادر شود حرکت اعضاء بواسطه درهم کشیدن ها و فروگذاشتن ها و مبدا قربت

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۴ سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۹×۱۶سم [الفبائی ف: ۳۱]

۱۰۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲۷/۱

با عنوان «باب» در آداب دینی و ارکان دین و [مسلک سوم] در محبت و مسلک چهارم در اعتصام تا مسلک سی و نهم در ذکر موت و قصر امل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۷۵گ (۱ر-۷۶پ)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۳۳]

۱۱۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۸۷

آغاز: در مجمرشان بسوزد و چقدر پیه چشم ضعیف حالان را باتش و تند خوئی می‌گدازند تا چراغی در خلوتشان بر افروزند خسیسی چندند، تهمت بر خود بسته، گدائی چندند بر مسند بزرگی نشسته، مشتی لئیم خود را کریم می‌دانند و اشعت طماع چند خویش را اتم طائی می‌خوانی؛ **انجام:** از جناب مقدس جعفری علیه السلام مرویست که: ان من الجهل الضحک من غیر عجب ... الضحک یمیت القلوب ... القهقهة من الشیطان ... ضحک المومن تبسم ... و اخبار دیگر در این مطلب در مجلس هفتم گزارش یافت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۵×۲۶سم [رشت و همدان - ف: ۱۶۰۱]

۱۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۴۸

آغاز: اخبار کردند آن حضرت در نماز بود؛ **انجام:** امر کرده که

این را بپوشانم پس کوهی کنده آن
خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جدول شنگرف؛ اهدائی عباس حاجی ده آبادی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۴۱گ، ۱۶ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۸۳۴]

۱۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۳۲

آغاز: عقلاء الوزراء فان دلک اقطع لجلب الاراء؛ **انجام:** موجود: و العمل بالایدی و الاقدام و ان الله یدخل بصدق.
از کتاب استفاده می‌شود که مؤلف از فضلاء امامیه است. کتاب از جوامع مواعظ و مرتب است بر دوازده «باب». روش مؤلف چنین است که در آغاز هر بابی آیه آورده و سپس به ذکر احادیث و گفتار حکماء و بلغاء پرداخته است. از اول کتاب تا قدری از باب دوم (در تدبیر آداب ملوک و وزرای سیاست)، عناوین ابواب موجوده: ۳. معرفة نفع المشورة و ضرر الاستبداد بالرأی دون لاهل و الاصحاب، ۴. مدح العفة و ذم الشره، ۵. مدح حسن الخلق و ذم سوء الخلق، ۶. شرف الکرم و دناء البخل، ۷. ما استخرج لدفع الهموم و مایعینک علی سقوط الغم، ۸. الزهد و المواعظ للطالب الراغب، ۹. معرفة من نعاشره من الاخوان، ۱۰. فواید کثیره و علوما عزیزة من کلام الحکماء و استخراج العلماء، ۱۱. معرفة الطباع الرذیلة التی لوزیدت علما زیدت شراً، ۱۲. خاتمة الکتاب یتضمن شئیا من الکلام المنثور لمولانا امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ واقف: فهرستی؛ ۱۲۳گ، ۲۱ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۶ - ۴۵۶]

۱۱۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۶/۱

آغاز: نقل ثانی که نوشته و این نقلیست که در صفحه هیکل نوشته بودم ... در حسد و نفاس گوید روایتیست از حضرت پیغمبر ص که خیانت کردن و حسد بردن نیکیها را چنان بخورد که آتش هیزم را و حکما گفته اند اول گناهی است که پدید آمد؛ **انجام:** باب دوازدهم در سایر چیزها که از آنچه منقولست حضرت امام زین العابدین علیه السلام فرموده که حق خدای تعالی بر تو آنست که او را بپرستی و هیچ چیز را با او شریک نگردانی که چون
گویا ترجمه «مکارم اخلاق» طبرسی در ۱۲ «باب»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۴۱گ (۲پ-۴۳پ)، ۱۷-۱۹ سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۱/۵سم [ف: ۳۳۴]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۷۶

آغاز: گفت از حال این دروغگویان چه می‌پرسی؛ **انجام:** و بچاه ریاضت بیفکند و در کنج خلوت.
از کتاب بر می‌آید که مؤلف از مردمان قرن ۱۱ به بعد است. کتاب یک رشته نگارشی است در پند با استشهاد به آیات و احادیث و استیناس به حکایات و اشعار؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به لاجورد و شنگرف؛ ۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۳۱سم [ف: ۶ - ۴۵۵]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۷/۲

آغاز: بعد بسمله و حمد، اما بعد چون رکاب سعادت ماب، سامی قباب اعلی جناب، مخدوم مکرم ... محمد علی میرزا.. این است و جز این نیست که آفریده است حق تعالی بهشت را برای کسی که اطاعت او کند هر چند بنده حبشی باشد و آفریده است آتش را برای کسی که معصیت کار باشد اگر چه سید قریشی باشد؛ **انجام:** و مجموعه ستر و صلاح و کسینه و وقار مالک رقاب ادام الله سبحانه توفیقه و عزته و عدله ید طولائی بعربیت دارد لهذا چند کلمه از آن لغت ارتسام می‌یابد و الله الموفق.
به نام محمد علی میرزا پسر فتح علی شاه قاجار؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج زرد، ۱۸ص (۲۲۰-۲۳۸) [سنا - ف: ۲ - ۱۸۳]

۱۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۲۹

بی کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۷۳گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [رایانه]

۱۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۲۳

آغاز: باب اول در بیان بعض مقدمات نافعه از بیان حالات نفس و منفعت فضایل اخلاق و مضرت رذایل آن
ابواب و فصولی است اخلاقی در بیان فضایل و رذایل نفس انسان و آثار آن و معالجه امراض نفسانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان اشعار متفرقه‌ای از ناصرالدین بن نورالدین حسینی متخلص به «ناصر» و به خط وی، که یکی از آنها در مذمت شیراز به تاریخ ۲۷/۱/۲۴ (۱۳۲۷ش) می‌باشد و به سید محمد حسن قاضی طباطبائی تبریزی تقدیم شده است؛ ۱۹۷ص [عکسی ف: ۲ - ۲۴۷]

۱۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۱/۳

پراکنده‌هایی است در پند و اندرز با عنوان: «آورده‌اند» بی خطبه و دیباچه است؛ خط: نستعلیق، کا: میر علی اکبر ولد میر محمد محسن زکی حسینی، بی‌تا، جا: محمد آباد بیدر؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۴گ (۲۵پ-۲۹ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۲/۳×۳۴سم [ف: ۷ - ۳۵۷]

۱۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۲۰

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۶×۲۴/۳سم [رایانه]

۱۲۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۰۴/۱

آغاز: موجود: جنبشی کن ای پسر کامل مباش؛ **انجام:** خشم خود را گر فرو نخورد کسی -عاقبت بیند پشیمانی بسی
خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ بعضی از لغات به ترکی ترجمه شده است، یک حکایت تاریخی و یک شعر عربی در مواعظ در گ ۲۵-۲۰ ضمیمه است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۲۰ص(۱-۲۰)،ابعاد متن:۱۰×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۸۰۲]

۱۲۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۸۱/۲

کتابی در اخلاق و آداب؛ بی‌کا، بی تا [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۲]

۱۲۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۱/۳**

آغاز: فی الخلة و الصدقة، الآیات: و اذکروا نعمة الله علیك اذ کنتم اعداء فألف بین قلوبکم ... الاخبار المؤمن مؤلفة و لاخیر فیمن لایالف و لا یؤلف

مطالب اخلاقی را به صورت موضوعی آورده و در هر موضوعی ابتدا به آیه‌ای از قرآن اشاره می‌کند، سپس روایات مناسب با آن را می‌آورد و پس از آن کلمات حکما و در انتها اشعار مناسب با آن. از جمله مندرجات این جنگ عبارت است از: بخشی از گلستان سعدی، نصایح خواجه عبدالله انصاری، ترجمه حقوق امام سجاد (ع)، و رساله فراست منسوب به میر سید علی همدانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳ص (۹۸-۲۱۲)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۵۲]

۱۲۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۱۳/۲**

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با عطف و گوشه پارچه، ابعاد متن: ۷/۵×۱۶، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رایانه]

۱۲۴. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۹۱**

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه‌ای، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [رایانه]

۱۲۵. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۴۹**

آغاز: مرتبه رفیع و ترقی بر معارج؛ **انجام:** اینجا عقوبت آمد و آنجا عذاب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، ۱۴ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [رایانه]

۱۲۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۲**

آغاز: لقمان حکیم پسر خود را نصیحت می‌کرد؛ **انجام:** از بدی دور باشد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۱۲ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [رایانه]

۱۲۷. **تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۴۰**

آغاز: شهد اسلام علیهم اجمعین حادثه عظیم ... است؛ **انجام:** در حالیکه پدرم ما را ممانعت می‌فرمود ایشان شهرت داده بودند که ... اربعین امام حسین علیه السلام سنه ۱۳۳۶

حکایات و نکات اخلاقی در پنجاه «هنگامه» و یک «خاتمه». نسخه از هنگامه هجدم را داراست از جمله گفتار در بیان تکلیف جمیع اصناف، گفتار در بیان شدت ملامت دنیا، گفتار در بیان مذمت اسراف و شناختن محل قناعت؛ خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ در حاشیه توضیح متن آورده شده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی عطف پارچه سفید، ۱۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۱۲۸]

● **الاخلاق (مختصر)** / اخلاق / عربی

al-axlāq (mx.)

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۱۶/۱۱**

آغاز: الفضائل اربع و هی الحکمة و العقاق و الشجاعة؛ **انجام:** و المودة بین العداوة و التملق.

بی کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول به شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، عطف تیماج مشکی، ۱گ (۵۵ر و پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۶)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۶۸]

۲. **رشت؛ ملی رشت؛ شماره نسخه:۶۵/۶ر**

آغاز: الحمدلله کفی افضاله و الصلوة علی محمد و آله المعنی بامر نفسه المحب لمعرفة الفضایل و کیفیة اقتنائها یزکوبها نفسه؛ **انجام:** فکذلك سایر الفضایل و الاخلاق الحسنة الحمیدة

بی کا، تا: ۱۱۳۱ق [نشریه: ۵ - ۳۸۹]

● **اخلاق (کتابی در)** / اخلاق / فارسی

axlāq (k.-ī dar)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī، mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

یکی از کتب اخلاقی است در آداب معاشرت و زندگی که در ابتداء نام علامه مجلسی آمده ولی با «حلیة المتقین» علامه سازگار نیست.

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۴۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... چنین گوید احقر عبادالله الغنی ... این رساله‌ای است در بیان آنچه از احادیث معتبره از اهلبیت رسالت معلوم می‌شود جهت ارتکاب اشغال و اعمال بر وجه اختصار؛ **انجام:** چنانست که بر شیر گاو ویا گوسفند و اگر ساکن نشود هفت مرتبه دیگر شیر یا آب بخوراند و بدهد تا بخورد شفا یابد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: پارچه ای مشکی، ۱۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۵۹]

● **الأخلاق (أرجوزة فی) = نظم تهذیب الأخلاق /** شعر، اخلاق / عربی

al-axlāq (’urjūzat-un fī) = naẓm-u tahḏīb-il axlāq

حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی، -۱۱۵۰؟قمری

hoseynī seyfī, mohammad ebn-e mohammad mahdī (- 1738)

تاریخ تألیف: ۱۱۲۵ق

منظومه‌ای است در اخلاق در ۴ «باب»: ۱. در تبصر در نظر؛ ۲. در حفظ اخلاق؛ ۳. سیاست منزل؛ ۴. سیاست شهر. این منظومه دارای ۱۲۲ بیت است.
آغاز: قال قوام حامداً مقصراً ×× مصلیاً مسلماً مستغفراً / یا طالب الفضل بالاستحقاق ×× علیك بالتهذیب بالأخلاق
انجام: دستور فصل حجمه صغیر ×× فی وصفه و قدره کبیر / این که گرد کلفت از خاطر رفت ×× در حکمت اخلاق سخن چون در گفت / اندیشه بلب عقل نظمش سنجید ×× معیار خرد برای تاریخش گفت
[أعیان الشیعة ۴۱۲/۹؛ الذریعة ۴۵۲/۱؛ ریحانة الأدب ۴۹۲/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: میرزا محمد حسین حسینی قافله باشی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، دارای حواشی با نشان‌های «ق» و «۱۲»، در انجام، ماده تاریخ به نظم در آوردن به چند وجه زیر آمده است: «این نسخه که گرد از خاطر رفت ×× در حکمت و اخلاق سخن چون در سفت / اندیشه بیت عقل نظمش سنجید ×× معیار خرد برای تاریخش گفت» و همچنین است «قدر نظمه لب عقل ذکیه» بر این اساس «معیار خرد» و «تهذیب آداب و الأخلاق» ۱۱۲۵ق خواهد بود؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۲۴گ (۱-۲۴)، ۱۰ سطر، اندازه: ۵×۱۱سم [ف: ۳۰ - ۳۷۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۴۲/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد نوتشتی، تا: ربیع الاول۱۲۱۸ق، برای شیخ محمد سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۹گ (۱۰۱پ-۱۰۹)، ۱۵سطر(۸×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۸ - ۱۶۹]

۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۰۳/۷
۲۳۲ بیت؛ خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۳۹و۱۲۴۳ق [ف: - ۱۲۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج، ۱۰گ (۳۱پ-۴۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۳۳/۱ - ۱۰۷]

● اخلاق (علم) = حکمت عملی (رساله در بیان) / اخلاق / فارسی

axlāq (‘elm) = hekmat-e ‘amalī (r. dar bayān)

ابوطالب لندنی، ابوطالب بن محمد، ۱۱۶۶ - ۱۲۲۱ قمری

abo-tāleb-e landanī, abū-tāleb ebn-e mohammad (1753 - 1806)

گفتاری است کوتاه در فضایل و رذایل اخلاقی، امراض نفسانی که در تهذیب نفس و اتصاف به ملکات انسانی دانستن و به‌کار بستن آنها لازم می‌نماید.

آغاز: بعد بسمله. بدان ایدك الله تعالی فی الدارین که اصول فضایل انسانی چهار است حکمت و شجاعت و عفت و عدالت اما حکمت دو جزو است یکی قوت نظری و آن عبارت از ادراک حقایق اشیائی است که ذات انسان از صدور.
انجام: و باقی مقدمات مثل سیاست بدن و تدبیر منزل و تربیت اولاد و قانون ملك داری و قواعد ملاقات با طبقات امم از ملحقات متأخرین است و الله اعلم بالصواب.
[فهرستواره منزوی ۲۸۳/۶ (۱ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی زمینه مشکی با ترنج گل و بوته‌دار عطف تیماج مشکی، ۴ص (۶۵۴-۶۵۸)، ۳۵ سطر [سنا - ف: ۲ - ۲۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۳۷/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد کریم بن زین العابدین کوشککی، تا: ۲۰ محرم ۱۲۳۶ق؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۳۰×۳۱/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۰۹]

● اخلاق (رساله) / اخلاق / فارسی

axlāq (r.)

تنکابنی قزوینی، ابراهیم بن ابی الحسن، - ۱۳۲۴ قمری

tonekābonī qazvīnī, ebrāhīm ebn-e ab-el-hasan (- 1906)

رساله‌ای مفصل در اخلاق عملی شامل یك «مقدمه»، سی «باب» و یك «خاتمه»: مقدمة فی کلیات علم الاخلاق؛ باب ۱. العلم و العالم؛ ۲. الجود و الاحسان و البخل؛ ۳. الزکوة و الصدقة؛ ۴. الحد؛ ۵. الغیبة؛ ۶. الکذب؛ ۷. الصدق؛ ۸. الظلم؛ ۹. ذم الدنیا؛ ۱۰. سوء الخلق؛ ۱۱. الامر بالمعروف؛ ۱۲. الموت؛ ۱۳. بعض احوال القیامة؛ ۱۴. بعض احوال الجهنم؛ ۱۵. بعض احوال الجنة؛ ۱۶. الصبر؛ ۱۷. ذم سوء الظن؛ ۱۸. ذم الغرور؛ ۱۹. حسن الحلم؛ ۲۰. ذم العدواة؛ ۲۱. ذم العجب؛ ۲۲. ذم التکبر؛ ۲۳. حسن التوکل؛ ۲۴. الریاء؛ ۲۵. الکبر؛ ۲۶. بیان العفة و حسنها؛ ۲۷. فساد الفقر؛ ۲۸. الحرص؛ ۲۹. الطمع؛ ۳۰. التوبة.

۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۵
آغاز: حمد و سپاس بی نهایت وفزون از حد و تحدید آن خدایی را که نام او مصباح روح است و پیغام او دریچه نجات و فتوح و کرامات است؛ **انجام:** عیال و طفلان کسی بی‌صاحب ماندند در بازارکوفه و شام و بچه‌هایشان را بردند که به تفصیل در کتب مقاتل مسطور است الا لعنة الله علی الظالمین.
خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاتب در نگارش آن با عجله و سرعت عمل کرده است، ازپدرش که از علماء بزرگ

قزوین بوده با عناوین «العالم الزاهد الفاخر المشتهر فی الافاق الفرید فی دهره والوحید فی عصره السید ابی الحسن التنکابنی اصلا و القزوینی مسکنا و الغروی مدفنا» یاد نموده است؛ جلد: تیماج مقوایی، ۱۸۱گ، مختلف السطر [ف: ۱-۱۳۰]

● **اخلاق (بیاض در ...)** / متفرقه / فارسی

axlāq (bayāz dar ...)

مشتمل بر روایات گوناگون از زندگی پیامبر اسلام (ص) و حضرات معصومین (ع) و نیز حکایت‌هایی از فضایل علماء و اوصاف خلفا و پادشاهان در بیان مسائل اخلاقی، دینی و تاریخی است. ظاهراً مرتب‌شده برای واعظان و اهل منبر، بدون ترتیب. عناوین نسخه به این ترتیب است: ۱. سبب عداوت معاویه با حضرت علی (ع)؛ ۲. عتاب ابن زهیر با محمد حنفیه؛ ۳. فایده عدالت سلطان؛ ۴. فقیر شدن مادر جعفر و پسر فضل؛ ۵. خواب دیدن متوکل حضرت امیر علی (ع) را؛ ۶. نظر کردن سلطان محمد به اموال؛ ۷. عدالت سلطان محمود؛ ۸. در اخلاق و سیر سلاطین؛ ۹. کیاست ملوک؛ ۱۰. کیفیت محاربه ... به ذونواس و سبب آن؛ ۱۱. تدبیر خواجه نظام الملک؛ ۱۲. مواعظ حکما در عدل و زهد؛ ۱۳. اجوبه حسنه عقلا؛ ۱۴. سؤال اجوبه؛ ۱۵. قدر شناختن؛ ۱۶. نظر کردن به طعام خور خوب نیست؛ ۱۷. فراست و کیاست بوذرجمهر؛ ۱۸. الحیاء و فایدته؛ ۱۹. الحلم؛ ۲۰. حلم و فائده آن نسبت به زنان؛ ۲۱. علو همت؛ ۲۲. الآداب و فایدته؛ ۲۳. الرحم؛ ۲۴. السخاوة؛ ۲۵. ضیافت؛ ۲۶. الصبر؛ ۲۷. تقوی؛ ۲۸. الاحتیاط؛ ۲۹. وفا و میثاق؛ ۳۰. فواید کتمان اسرار؛ ۳۱. فایده امانت و دیانت؛ ۳۲. بیان مکارم اخلاق؛ ۳۳. ثبات رای؛ ۳۴. اختلاف طبایع انسان؛ ۳۵. نکوهش حرص و آز؛ ۳۶. طمع؛ ۳۶. کذب پادشاهان ظالم؛ ۳۷. حمق و نادانی؛ ۳۸. مذمت مجالست؛ ۳۹. غمازی و نمامی؛ ۴۰. قضا و قدر؛ ۴۱. خواص سباع طیور عقاب؛ ۴۲. مطایبات و سخنان هزل؛ ۴۳. لطائف.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۳۰۴

آغاز: آورده اند روزی معاویه گفت: آیا عاقبت ملک بر علی قرار می‌گیرد یا من به جهت تحقیق این سخن گفت؛ **انجام:** این خرابه و گوشه توقف نمود من فریا [...؟] شاید اینها از خوف متفرق

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول محرر، ذیل بعضی از عناوین حکایت‌هایی نقل گردیده، دو برگ در آغاز و سه برگ در آخر نسخه نانویس الحاقی است، ش ۱۱۷، از کتاب های مرحوم ابراهیم دهگان؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۶۰گ، مختلف السطر، قطع: نیم رقعی، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۹۹]

● **اخلاق (ترجمه)** / اخلاق / فارسی

axlāq (t.)

منسوب به رضی الدین علی بن موسی حسینی، معروف به ابن طاووس (۵۸۹-۶۶۴ق).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۸۳۳

آغاز: بسمله الحمدلله و الثناء ... الوجود فی الصلوة علی واقف مواقف الشهود؛ **انجام:** و الحال به مسجد ابن طاووس مشهور است و حال از بنای آن مسجد اثری نیست و الله اولی الامر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ «انواریه» و «مرات المحققین» و «لوایح» جامی ضمیمه هستند؛ مهر: محمد الحسینی جلال الدین طهرانی؛ واقف: حاج آقا محمد ایرانی؛ کاغذ: ابی سرخی، جلد: اسقاطی، ۵۵گ، مختلف السطر (۶/۵×۱۱)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۶سم [الفبائی ف: ۳۱]

● **اخلاق (ترجمه رساله اردبیلی)** / اخلاق / فارسی

axlāq (t.-ye r.-ye ardebīlī)

متن از مولانا محمد اردبیلی، مشتمل بر پنج «فصل»: ۱. تعریف حقیقت خلق و لواحق آن؛ ۲. تعریف اخلاق فاضله و فاسده؛ ۳. حقایق اخلاق؛ ۴. کیفیت استعمال اخلاق؛ ۵. علاج فاسده و حفظ فاضله بطب نفوس.

آغاز: این عجالة ترجمه رساله اخلاق مولی العلامه احمد بن موسی اردبیلی است در علوم حکمت چنان بتحقیق پیوسته که خلاص از شقاء ... بتحلیه و تزکیه نفس است و تحلیه بعلم و تزکیه بعمل این رساله مشتملست مرقسم عملی را و مشتمل بر پنج فصل – فصل اول

انجام: که حال روح نفسانی را صالح گرداند در کیفیت و کمیت و قوت بضاعت طب که آنرا نیز اثر عظیم است در اخلاق اینست قانون در دفع رذایل و حفظ فضایل که موجب سعادت اولی وأخری باشد و الله الموفق.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۳۶

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی نباتی، جلد: مقوایی آبی عطف گالینگور قهوه‌ای و گوشه‌های مشکی، ۹ص (۲۹۷-۳۰۶)، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۱۳۹۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۶۸/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مقوایی مشکی، ۲ص (۲۱۴-۲۱۶)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵/۵ [ف: ۱۳ - ۳۱۲]

● **الاخلاق** / اخلاق / عربی

al-axlāq

رساله کوتاهی است در غضب و حسد که مؤلف که از اهل

سنت است از این دو باب کتاب «احیاء العلوم» و دیگر کتاب‌ها تلخیص و تحریر نموده است.
آغاز: الحمدلله الذی اعطانا الغضب لدفع المذمومات والحسد لکسب المرغوبات و الکبر لاجتناب المذلات ... و آله المجتنبین عن الحقد و الاذلال و المرایاة و بعد فاعلم ان فی الانوار و غیره من کتب الشرع
انجام: اللهم اختمنا بالایمان و جنبنا عن الزیغ والطغیان واحفظناعن خطر الشیطان والخذلال آمین برحمتک یا ارحم الراحمین.

همانند:
۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۳۰/۲-۱۴/۸۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر مجدول گرهی،۴گ،۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۶۰]
۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۸۳/۳-۱۳/۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن حسن بن ملاقاسم، تا: ۱۳۰۹ق، جا: قریه سید آباد؛ جلد: مقوا سرخ عطف گالینگور قهوه‌ای، ۴گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۱۲]

● اخلاق احمدی / اخلاق / ترکی

axlāq-e ahmadī

عثمان زاده، احمد تائب بن عثمان، - ۱۱۳۶ قمری

‘osmān-zāde, ahmad tā’eb ebn-e ‘osmān (- 1724)

وابسته به: اخلاق محسنی = جواهر الاسرار کاشفی، حسین بن علی (-۹۱۰)
اختصار و ترجمه ترکی «اخلاق محسنی» کاشفی است از احمد بن عثمان متخلص به تائب و معروف به عثمان‌زاده. مترجم می‌گوید: «اما خلاصه اثر پاک کاشفی ×× مجموعه حقایقک اولد سرامدی». و درباره تاریخ کار خود گفته است: «تاریخدر اضافه ایله اسم پاکنه ×× دیباچه رساله اخلاق احمدی»
[هدیة العارفین ۱۷۱/۱؛ معجم المؤلفین ۱۷۹/۱؛ فهرس المخطوطات الترکیة العثمانیة ۱۱/۱؛ فهرس مکتبة الاوقاف فی الموصل ۱۳۰/۷؛ «تلخیص النصایح» از همین مؤلف]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۰-۲/۱۱۰
آغاز: کوثر حمد وثنای خداوند عظیم که قائل لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم در باعث نشو و نمای دوحه کمال؛ **انجام:** از سپهر فتح ونصرت شارق طالع باد بالنبی وآله الامجاد. مصرع، این را زهمه خلق جهان آمین باد. الهی تا بود افلاک و انجم ×× مبادا نام نیکش از جهان کم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در برگ اول سرلوح مزدوج با کتیبه با زمینه زر و مزین به گل‌های الوان با حواشی شنگرف مرصع و لاجورد، مجدول مذهب و مشکی، مصحح؛ جلد: تیماج جگری ضربی با ترنج و سرترنج مجدول مذهب عطف و حاشیه قهوه‌ای،۵۲گ،۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱-۱۶۷]

● اخلاق الابرار و النجاة من الاشرار / اخلاق / عربی

axlāq-ul-abrār wa-n-nijāt-u min-al-ašrār

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

رساله‌ای مختصر در اصول اخلاقی که به روش عرفانی در چند «فصل» گرد آمده است.
آغاز: نسخه خوانده نمیشود: و الصلاة و السلام علی محمد المنجی ... أما بعد فان مفتاح السعادة التیقظ و منبع الشقاوة الغفلة.
انجام: فهذا ما أردنا ان نذکره فی شرح کیفیة سلوک طریق الاخرة و قد وفینا بالمقصود و صلی الله علی خیر مولود

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۸۲۷ق؛ مصحح، برگ اول نونویس است؛ جلد: مقوایی، ۱۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳ - ۳۲۲]

● اخلاق الاشراف / اخلاق / فارسی

axlāq-ol-ašrāf

عبید زاکانی، عبیدالله، - ۷۷۲ قمری

‘obeyd-e zākānī, ‘obeyd-ol-lāh (- 1371)

تاریخ تألیف: ۷۴۲ق یا ۷۵۱ق
گفتاری است انتقادی با نگارش شیوا در آداب اخلاقی که میان مسلمانان رواج داشته و در روزگار زاکانی دگرگون شده و فضایل را تبدیل به رذایل کرده بودند، در هفت «باب» و برخی ۷ «فصل» و هر باب دارای دو «مذهب» یکی منسوخ و دیگری مختار. نام کتاب و نگارنده و تاریخ نگارش در دیباچه آمده است: عناوین باب‌ها: ۱. حکمت؛ ۲. شجاعت؛ ۳. عفت؛ ۴. عدالت؛ ۵. سخاوت؛ ۶. علم وفا؛ ۷- حیاء و صدق، رحمت و شفقت.
آغاز: شکر نامحصور و حمد نا محدود حضرت واجب الوجود را ... اما بعد بر رأی اهل کمال که روی سخن در ایشان است پوشیدن نماند
انجام: نتیجه آن هر چه تمامتر در دنیا و آخرت بیابد.
چاپ: به کوشش اقبال آشتیانی، ضمن کلیات او، تهران، ۱۳۳۲
انجام: آنچه درصدر کتاب با برادران وعده رفته امیداست که چون مبتلایی برین اخلاق مختار مواظبت نماید وآنرا ملکه خود سازد نتیجه آن بهر چه تماتر دردنیا و آخرت بیابد.

[فهرستواره منزوی ۲۹۳/۶؛ الذریعه ۳۷۲/۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۵۲۷/۲ (نشانی ۱۴ نسخه)؛ مشترک پاکستان ۲۲۱۳/۴ (۱ نسخه دیگر)؛ صفا (۲)۱۲۷۳/۳؛ مشار ۱۹۳/۱ نشانی ۱ چ.]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۹۵/۳-ف

نسخه اصل: دارالکتب المصریة ش ۹۳ ادب فارسی طلعت؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد ابهری، تا: رجب ۷۶۵ق؛ ۱۶ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۷۲۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۵/۴-ف

نسخه اصل: نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۱۸۱؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن رسول ترابی، تا: پنج‌شنبه اواخر محرم ۸۹۸ق؛ ۲۳گ (۱۹۲-۲۱۵)، ۱۳ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۱۶۶]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۴/۲ ـ ب

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۰ق؛۵گ (۴۵۹پ-۴۶۴ر) [ف: ۱ - ۱۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۹۷/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۹۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۸/۲-عکسی و ۱۱۶/۲-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۳]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۲ص (۱۸۸-۲۳۰) [نشریه: ۲ - ۹۱]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۳۵/۱-۲۲/۱۵۵

آغاز: بسمله حمد و ثنامر مفضلی را که فضل داد مهاجر از ... مرتبه و اکرام کرد غریبانرا بر شهریان باجابت ... قال النبی صلی الله علیه وسلم موت الغریب شهادة؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۶۹]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۸۲/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شقاوت بماند و در حق او گفته اند: بهل ... ندانست در او.

خط: شکسته نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نازک و رنگارنگ، جلد: رویه میشن لایی قهوه‌ای، ۶گ (۴۸ر-۵۳پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۱سم [ف: ۷ - ۲۴]

۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۲۳/۳ - ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ (۹۷ر-۹۴ر) [ف: ۱۱]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۶۸/۴-۱۹/۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ صفر ۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا مجدول، ۱۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۹]

۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۶۸/۱۱

خط: نسخ، کا: مسیح کمره‌ای، تا: ۱۲۹۴ق [نشریه: ۲ - ۱۰۰]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۱۷گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۷ - ۱۹۵]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۴۲/۱

در هفت باب؛ خط: نستعلیق، کا: حاج سید احمد لاهیجانی، تا: سه‌شنبه۲۷صفر۱۳۱۲ق، جا: همدان؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود و نخودی، جلد: تیماج کرمی زرکوب مقوایی، ۱۵گ (۲پ-۱۷ر)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۲۱]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ خرداد ۱۳۱۷ق؛ جلد: کالینگور قهوه‌ای عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۳۷ص (۹-۴۶)، ۱۴ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۹۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۳۴/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۱۷۲]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۶/۱۰

بی کا،بی‌تا؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۱۵ص (۵۳-۶۸)،سطور چلیپا (۹×۲۳)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱۴ - ۳۶۹۳]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۵۸/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۶گ (۱ر-۷ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳۱ - ۱۵۰]

۱۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۳/۱۹

انجام: برابر

بی کا، بی‌تا؛ در متن و هامش نوشته شده است؛ جلد: تیماج مشکی مقوایی سوخت، ۱۲ص (۳۶۶-۳۷۸)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۳ - ۸۳]

۱۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۶/۱۸

بی کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی ضربی، ۱۳گ (۳۷۶ر-۳۸۹ر)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۸۳]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۳۶/۹

آغاز و انجام: برابر

بی کا،بی تا؛۵گ(۲۱۸ر-۲۲۳ر)،اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم[ف:۲۰- ۲۶۹]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۱۹/۱۹

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۵گ (۹۵پ-۱۰۰ر)، ۲۰ سطر (۷×۹) [ف: ۱۷ - ۱۵۲]

۱۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۰۱/۲پ

آغاز: بسمله والحمد لله المنزه من الانداد و الامثال المتفرد بالقدرت و الجلال؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: چرمی ضربی، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۲۴]

● **الاخلاق الی نیقوماخوس = نیقوماخیا** / اخلاق / عربی
al-axlāq ila nīqumāxūs = nīqumāxīyā

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد
arastū (-384 - -322)

چاپ: با ترجمه اسحاق بن حنین. تحقیق عبدالرحمن بدوی (الکویت، وکالة المطبوعات: ۱۹۷۹م)

[مجله معهد المخطوطات ۱/۵ ص ۱۶۴ و ۱/۲ ص ۵۴؛ قائمة لنوادر المخطوطات العربیة المعروضة فی مکتبة جامعة القرویین بفاس ۱۹۶۰ ص ۷۳ ش ۳۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵۵-ف

نسخه اصل: جامع القرویین فاس ۳۰۴۳-۸۰/۲۵۰۸ مقالههای ۱ تا۵با اندکی از۶ و۷ در۴۵ برگ و مقالههای۸ تا۱۱ در ۴۰ برگ، با مقالهای کامل گویا از نیقولاوش به نام «مقالة فی المدخل الی علم الاخلاق» نوشته ۶۱۹ در ۲۷ برگ (رویهم ۶۷برگ)؛ بی کا، تا: چهارشنبه ۲۷ شعبان ۶۱۹ق [فیلمها - ف: ۱ - ۲۸۱]

● **اخلاق الاولیاء = نصیحت نامه** / اخلاق / فارسی
axlāq-ol-owlīyā' = nasīhat nāme

جاجرمی، ابوالحسن بن محمد کاظم، ق۱۳ قمری
jājarmī, ab-ol-hasan ebn-e mohammad kāzem (- 19c)

اهدا به: برای پسر خود نصرالله

تاریخ تألیف: ۱۲۳۹ق

جاجرمی دو کتاب دیگر در اخلاق دارد یکی به نام «برکات القائم» و دیگری «ینابیع الحکمه». دویست و هشتاد خلق را در سیصد و کسری بیت مندرج ساخته سپس در تحت هر بیتی یا هر مصرعی که بر خلقی از اخلاق مشتمل است آیه یا حدیثی یا قول حکیمی را نوشته و کلاً مشتمل بر چهارصد حدیث به علاوه آیات و کلمات حکما شاهد آورده و آن را به «اخلاق الأولیاء» موسوم داشته است. در «ینابیع الحکمة» خود از آن یاد کرده است.

آغاز: بسمله. حمدله ... چنین گوید ... ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی ... مدتها بود مدید که در نظر داشتم از برای فرزند ... نصرالله ... کتابی در علم اخلاق نویسم ... تا اینکه در سنه هزار و دویست و سی و نه قناعت باین نمودم که برسم نظم چند خلقی از اخلاق را بطریق نصیحت بیان نمایم ... و آن را اخلاق الاولیاء نامیدم. وقاک الله ای فرزند مسعود ×× ز هر چت نیست در وی راحت سود

انجام: همه کارت بوفق مصلحت باد ×× ز تو دین خدا را تقویت باد

[الذریعة ۳۷۲/۱ رقم ۱۹۴۰؛ فهرستواره منزوی ۱۲۶/۱۰؛ مصفی المقال ۲۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۳۹ق؛ دارای حواشی به فارسی و شرحمانند از اخبار شیعی در هامش به شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد:مقوا،۲۵گ،۱۴سطر(۴×۱۱)،اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۹ - ۱۴۶۱]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** بود اعقاب تو پیوسته بسیار ×× همه ز اوتاد و از ابدال و اخیار / وجودت سر بسر کان هنر باد ×× پدر هم از وجودت بهره ور باد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ توضیحات مؤلف ما بین سطور به شنگرف؛ تملک: «حسن نجفی کوزه‌کنانی» به سال ۱۳۳۶، «حسن بن احمد کوزه‌کنانی» با مهر «الراجی حسن» (مربع)؛ مهر: کتابخانه «شیخ نورالدین واعظ خراسانی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۵۵گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۵]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۳۱/۲-۵۷/۲۰۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن ابراهیم، تا: جمادی الاول ۱۲۷۲ق؛ منظومه در متن و مطالب توضیحی در حاشیه با شنگرف درج شده است؛ ۳۴گ (۴۵-۷۸)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۶۸]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وجودت سر به سر کان هنر باد × پدر هم از وجودت بهره ورباد

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا، تا: چهارشنبه ۲ شوال ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول بدون مقوا، ۴۲گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۵ - ۲۲۲۵]

۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** وجودت سر بسر کان هنر باد ×× پدر هم از وجودت بهره ور باد

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا مهدی بن آخوند ملا هاشم اصفهانی، تا: شب سه‌شنبه ۲۵ ربیع الاول ۱۳۰۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لایه‌ای سبز، ۴۵گ، مختلف السطر در متن و هامش، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۰۸]

← اخلاق بحرانی ≻ الاخلاق

● **اخلاق بهائیان** / بهائیت / فارسی
axlāq-e bahā'īyān

فروتن، علی اکبر، ق۱۴ قمری
forūtan, 'alī akbar (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۷۸/۲

بی کا، بی‌تا؛ حروفچینی [مختصر - ف: ۳۸]

● **اخلاق پادشاهی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e pādešāhī

اهدا به: ابوالنصر سلطان گیتی پناه

تاریخ تألیف: آغاز ۱۰۵۴ق و پایان ۱۰۵۵ق

از انجام نسخه دانشگاه برمی‌آید که مترجم «نزهت الارواح» و نگارنده «رساله اخلاق» و «اخلاق پادشاهی» یک تن است و این‌ها را در سال‌های ۵۴-۱۰۵۵ ق ساخته است.

آغاز: بسمله.الحمد لله رب العالمین ... و بعد نوشته میشود که مرة اخری مثال واجب الامتثال از محل رایت سعادت ... اعنی پادشاه دین پناه ... ابوالنصر سلطان گیتی پناه ... رسید که چون ازبن غفلت پیشه ... سهوی بظهور رسیده ... و در آن مجموعه از اهم چیزها...یعنی بهترین صنفی از اصناف مردم که سروران و پادشاهانند واز عزم و تدبیر ایشان فصل مشبع نوشته نشده باشد باید که مختصری مفید در ین باب برهمه ابواب مقدم باشد ... این تتمه را که ... رساله‌ایست جداگانه ... بر مقدمه و پنج فصل و ختمه گفتار بسر آید

انجام: و از جمله اتفاقات حسنه اینکه روزی که امر ع الی بانتخاب تاریخ حکما و دیگر سخنان از کلام اکابر و فضلا شرف صدور یافت کلمه انتخاب (۱۰۵۴) موافق تاریخ کتاب بود چون ثانی الحال مامور شد که آن منتخب را باخلاق و سیر پادشاهان صورت تمام دهد اخلاق پادشاهی (۱۰۵۵) مطابق آمد اللهم ایده بمزید التایید و ایده بکمال التایید و انصر علی الاعداأ واحفظ فی الضراء و السراء بحمد موآله

[فهرستواره منزوی ۲۹۴/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۲۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۲گ (۱۱۵ر-۱۳۷ر) [ف: ۱۰ - ۱۵۹۹]

● **اخلاق جرجانی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e jorjānī

جرجانی، ضیاءالدین بن سدیدالدین، ق ۱۰ قمری

jorjānī, zīyā-od-dīn ebn-e sadīd-od-dīn (- 16c)

اهدا به: شاه تهماسب

تاریخ تألیف: ۹۳۰ق

کتابی است در ۴۱ «باب». مؤلف در فصل ۱ باب ۱ «رساله مختصر خود در بیان واجبات عقلیه» را که به روش پرسش و پاسخ است گنجانده است. می‌دانیم که ضیاءالدین علی بن سدید الدین گرگانی مختصری در واجبات عقلیه دارد، این را هم می‌دانیم که شیخ علی بن داود خادم استرابادی کتابی به نام «انساب النواصب» در ۵۱ باب در ۱۰۷۶ق (الذریعه ۳۸۸/۲، طوس ۵/۲۹) نوشته است، ولی دانسته نیست که او همان کس باشد. چنین است فهرست باب‌ها: ۱. بیان اصول دین در پنج «فصل»: توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد، ذکر پادشاه عالی جاه طهماسب؛ ۲. فضل علم و عالم و متعلم، سه «فصل»؛ ۳. فضیلت نماز، هفت «فصل»؛ ۴. فضیلت ثواب روزه، چهار «فصل»؛ ۵. فضیلت زکاة، سه «فصل»؛ ۶. صفت برزخ، سه «فصل»؛ ۷. بیان خمرخوارگان و قمار و غیره در چهار «فصل»؛ ۸. زناکنندگان، سه «فصل»؛ ۹. عذاب رباخوارگان و انبارداران، سه «فصل»؛ ۱۰. غیبت و بهتان، یک «فصل»؛ ۱۱. سخاوت و بخل، دو «فصل»؛ ۱۲. شکر باری تعالی، دو «فصل»؛ ۱۳. صبر و شکیبایی، دو «فصل»؛ ۱۴. توکل بر خدای، دو «فصل»؛ ۱۵. خیرات؛ ۱۶. توبه و استغفار، دو «فصل»؛ ۱۷. اکرام ضیف و مهمان، سه «فصل»؛ ۱۸. حقوق والدین و زوج و زوجه و عبدوالقارب، شش «قسم»؛ ۱۹. امامت و دیانت، دو «فصل»؛ ۲۰. صلوات، دو «فصل»؛ ۲۱. موت و وفات و باب دیگری در بیان سیرت و موعظه، چهار «فصل»؛ ۲۲. خوف و ترس الهی؛ ۲۳. امر به معروف و نهی از منکر؛ ۲۴. حکمت باری تعالی، سه «فصل»؛ ۲۵. حیا و عفت، سه «فصل»؛ ۲۶. فضیلت حلم، سه «فصل»؛ ۲۷. عجب و تکبر، دو «فصل»؛ ۲۸. شفقت و صدق، چهار «فصل»؛ ۲۹. تواضع و نکوهش، سه «فصل»؛ ۳۰. علو همت، پنج «فصل» (در فصل ۵ این باب داستان دخمه انوشیروان هست)؛ ۳۱. رزق و پرستش خدای تعالی، سه «فصل»؛ ۳۲. فضیلت خاموشی و تنها نشستن، سه «فصل»؛ ۳۳. دوستی باری تعالی، دو «فصل»؛ ۳۴. عهد و وفاداری، یک «فصل»؛ ۳۵. عدالت و مشاورت، سه «فصل»؛ ۳۶. شناختن نقش خود و راه شیطان، دو «فصل»؛ ۳۷. شناختن دنیا و خرسندی به قضا، دو «فصل»؛ ۳۸. دفع اشرار، سه «فصل»؛ ۳۹. دریغ خوردن بر دنیا و یقین داشتن به خدای تعالی و موعظه، سه «فصل»؛ ۴۰. محبان و شیعیان خاندان، هشت «فصل». در بیشتر باب‌ها عنوان‌های خطبه و تمجید و مناجات و نعت نبی و سید المرسلین و منقبت امیرالمؤمنین و باب‌ها و فصل‌ها و در پایان موعظه آمده و مطالب از روی اخبار و حکایات ثابت می‌شود کتابی است که برای تبلیغ مذهب و دعوت به اخلاق نیکو ساخته شده است. تخلص قاسمی در مناجات منظوم باب ۴۱ «که از لطف خویشم مکن ناامید ×× ز رحمت رسان قاسمی را نوید» دیده می‌شود.

[فهرستواره منزوی ۲۹۴/۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۵۷

باب‌های ۲۹ تا ۴۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۳۶۵گ، ۱۶ سطر(۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۱۰ - ۱۵۵۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۲۷

آغاز در باب ۱ و انجام افتاده ولی باب ۴۱ را تا اندازه ای دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نسخه با شماره دیگر آن اندکی جدایی دارد. تاریخ تولد ۱۳۱۲ و ۱۳۴۰ و ۱۳۸۱ در توی جلد

هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲۶۱گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۴ - ۳۸۵۲]

← اخلاق جلالی ⟵ لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق

● **اخلاق جلالی (منتخب)** / اخلاق / عربی
axlāq-e jalālī (mn.)

گلپایگانی، محمد تقی، - ۱۲۹۲ قمری
golpāygānī, mohammad taqī (- 1875)

وابسته به: لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق = اخلاق جلالی؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰-۹۰۸)
[الذریعه ۳۷۰/۲۲]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۲۲/۱۳

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ملا محمد تقی گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز مجدول، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

● **اخلاق جهانگیری** / اخلاق / فارسی
axlāq-e jahāngīrī

جهانگیری، حمیدالدین، ق۱۱ قمری
jahāngīrī, hamīd-od-dīn (- 17c)

اهدا به: شهنشاه جهانگیر (۱۰۳۷-۱۰۱۴)
در یک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه» است. جز اخلاق جهانگیری نورالدین محمد قاضی خاقانی میر شیخ معین الدین ساخته در ۱۰۲۹ و ۱۰۳۱ در ۲۲ مقاله است.
آغاز: سپاس سحری نسیمی که مرغول معانی را تاب دهد
[دیوان هند ۲۲۰۷؛ فهرستواره منزوی ۲۹۴/۶]

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۶/۴-۵۸۰۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مهر: معصوم و برج علی؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، عطف تیماج تریاکی، ۹۵گ، ۱۴ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: - ۷۷]

● **اخلاق حسنی = اخلاق قطبشاهی** / اخلاق / فارسی
axlāq-e hasanī = axlāq-e qotbšāhī

بسطامی، علی بن طیفور، ق۱۱ قمری
bastāmī, ʻalī ebn-e tayfor (- 17c)

اهدا به: ابوالحسن قطبشاه گلکنده (۱۰۸۳-۱۰۹۸ق)
تاریخ تألیف: ۱۰۸۳ق
مؤلف همان است که مجموعه‌ای از گفتارهای حکیمانه خواجه عبدالله و نصایح لقمان و افلاطون و زینة المتقین را گرد آورده (مشار -ف :۱۳۹۲) و نیز اقتباس و تألیفی به نام «انوار التحقیق» از گفتارهای خواجه عبدالله انصاری دارد (فهرست مجلس ۳۳۴:۲). این کتاب را در آغاز پادشاهی قطب‌شاه به تاریخ «ظل المعبود» (۱۰۸۳) تألیف و به نام او کرده و حال آنکه تاریخ پایان کتاب را «اخلاق قطبشاهی» (=۱۱۵۹) گذارده‌اند. رساله‌ای است در حکمت عملی، که بنا بر یادداشت آغاز نسخه: «بعد از اخلاق ناصری تألیف شده و فصول و ابواب این نسخه با نسخه اخلاق ناصری مطابقست». در ۱ «مقدمه» و ۳ «اصل» و هر کدام در چند «فصل» و ۱ «خاتمه» نگاشته است: مقدمه در تعریف حکمت عملی و تقسیم آن؛ اصل ۱. علم تهذیب اخلاق، ۹ فصل؛ ۲. علم تدبیر منزل، ۷ فصل؛ ۳. علم سیاست مدن، ۷ فصل؛ خاتمه در وصایا و نصایح.
آغاز: بسمله. ای از تو مکمل شود اخلاق جمیل ×× وی وصف جمیل تو بود ذکر جمیل ... بعد از قیام بوظایف محامد حکیم علی الاطلاق جلت بدایع حکمته و اقدام بشرایف مدایح متمم مکارم اخلاق عمت شرایع ملته -نظم: قائل الخلق بالهدی ... که چون در این سال خجسته مآل سریر سلطنت و ... قطبشاهی ... بنابراین این عقد گرانمایه خاقانیرا به اخلاق حسنی موسوم گردانیده ... هدیه مقربان بارگاه ... ساخت ...
انجام: از پیر عقل جستم تاریخ این رساله ×× گفت از سر تفکر و اندیشه کماهی / از قاف بینات ارساقط کنی بیابی ×× تاریخ سال ختمش ز اخلاق قطبشاهی (۱۱۵۹)
[فهرست مشار ۱۳۹۲؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۲ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن رحمت الله حسینی نجفی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۴۲ص (۳-۴۴)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۷۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۷۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: میشن سرخ مجدول زرین، ۵۷گ (۴۷پ-۱۰۴ر)، ۱۸ و ۱۶ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۰۵
آغاز: لایح از روی او فروغ نهار ×× فایح از خوی او شمیم بهار / ذات او مظهر جمال و جلال ×× گشته پیدا ازو صفات کمال؛
انجام: پادشاهی عالی مقدار از حکیمی بزرگوار وصیتی طلبید حکیم فرمود ای ملک همه وصیتها درین کلمه مندرج است ... فرمان خدای را ... فرومگذار.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ درهامش پراکنده‌ها است، در آغاز و انجام نسخه برگ‌های دیگر صحافی شده است؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی،۱۸۸گ،مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۷۸۶]

● **اخلاق حملة القرآن** / اخلاق / عربی

axlāq-u ḥamalat-il qur‘ān

آجری، محمد بن حسین، - ۳۶۰ قمری

ājorrī, mohammad ebn-e hoseyn (- 972)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۱/۳عکسی

آغاز: بسمله. أخبرنا الشیخان الصالحان الثقتان ... أحق ما ستفتح به الکلام الحمد لمولانا الکریم

نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه در استانبول، ش ۲۷۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱ص (۳۵-۶۶)، ۱۵ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۲۷]

● **اخلاق در کلام سعدی** / ادبیات / فارسی

axlāq dar kalām-e sa‘dī

امیرخیزی، اسماعیل بن محمد تقی، ۱۲۵۵ - ۱۳۴۴ شمسی

amīr-xīzī, esmā‘īl ebn-e mohammad taqī (1876 - 1965)

مؤلف که «گلستان» و «بوستان» سعدی را تصحیح کرده، در این دفتر به جستجوی مفاهیم اخلاقی در کلمات سعدی پرداخته و موضوعات اخلاقی را با شاهد مثال از کلام سعدی آورده است. این دفتر پیش‌نویس وی بوده و به صورت فیش مطالب را چیده و تنظیم نهایی نشده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۸۲۳

آغاز: قضاة و زهد فروشان سعدی به صوفیان و قضاة نظر خوبی نداشته

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مهر: مؤلف؛ جلد: تیماج فرنگی مشکی، ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۳۱ - ۱۰۴]

● **اخلاق دینی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e dīnī

صدرالشریعه شیرازی، عبدالحی بن مفید، ق۱۴ قمری

sadr-oš-šarī‘e šīrāzī, ‘abd-ol-hayy ebn-e mofīd (- 20c)

کتاب بی‌دیباچه است، نام نگارنده از متن کتاب به دست می‌آید. در «الذریعه» از «اساس الکمال» چاپ شده او یاد می‌کند که می‌تواند همین کتاب باشد. در ۱۰ «فصل» ادبی - اخلاقی: ۱. شکر؛ ۲. بکاء و ضحک؛ ۳. فضیلت بسم الله؛ ۴. ظلم؛ ۵. عدل؛ ۶. صبر؛ ۷. احوال پیامبر؛ ۸ فضایل حضرت علی (ع)؛ ۹. رد غلاة؛ ۱۰. تهلیل با سرودهایی از ناموران و یا پدر نگارنده که در آن از پدر خود به‌گونه زنده یاد می‌کند. وی از نگاشته‌های پدرش نیز یاد می‌کند که عبارت‌اند از: ۱. «سفاین» (الذریعه ۱۸۴/۱۲)؛ ۲- «نفایس الاشعار» (الذریعه ۱۰۸۷/۹)؛ ۳. «گنج مراد و خزینه رشاد»؛ ۴. «گوهر شب افروز» در نصایح؛ ۵. «جمع المسایل» در مسایل گوناگون از فقهی و صنایع؛ ۶. «حاشیه تفسیر صافی»؛ ۷. «شرح الاربعین»؛ ۸ «اساس الکمال» به فارسی، در چهار مجلد (الذریعه ۷/۲ که آن را از همین فرزند می‌داند)؛ ۹. «انموذج الکلام»، که منظومه‌ای است در کلام؛ ۱۰. «عشره کامله، مختصر».

[الذریعه ۷/۱ «اساس الکمال»؛ اعلام ۱۳۱۰/۲؛ طبقات ۱۰۹۴/۱۴]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۹۹/۳

آغاز: فصل اول در شکر. فی «مجمع البحرین» شکرت الله، اعترفت بنعمته و فعلت؛ **انجام:** آهسته خواندن افضل است یا بلند خواندن.

خط: نستعلیق تحریری، کا: مؤلف، بی‌تا؛ نستعلیق حریری پخته، در مجموعه (گ ۳۳ر-۶۰ر)؛ ۲۷گ (۳۳ر-۶۰ر) [ف: ۲ - ۱۲]

← اخلاق راغب ← احوال المودات و مراعات المحبات

● **اخلاق روحی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e rūhī

روحی، عطاءالله

rūhī, ‘atā’-o-llāh

چاپ: تهران، ۱۳۱۶ش، سربی، وزیری، ۴۷۳ص

[مشار فارسی ۱۹۵/۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۶۴

آغاز: بحث نخستین: مقدمة. کلیات اخلاق. انی بعثت لاتمم مکارم اخلاق «حدیث نبوی» بخردی و مردمی آنهنگام در کشور و ملتی باعث بر خود بالیدن و نیکنامی است که؛ **انجام:** چو بنگری همه برزیگران یکدیگریم. خسرو از وفور دانش و حضور جواب او شگفتی تمام نمود. گفت ای پیر اگر ترا چندان در این بستانسرای کون و فساد بگذارند که از این درخت میوه تحفه آری خراج این باغستان ترا دهم القصة. امید بوفا رسید درخت میوه آورد و تحفه به پادشاه برد و وعده به انجاز پیوست. (مرزبان نامه) تمام نخستین کتاب اخلاق روحی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ در پشت ورق اول کتاب نوشته شده: «این نگارش ناچیز به پیشگاه نخستین فرزند دانشمند کشور ایران والا حضرت همایون شاهپور محمدرضا اهداء می‌گردد»، در پشت همین صفحه اول مؤلف نسخه موجود را به خط خودش که خط نسخ شکسته است معرفی کرده و از کاتب شکایت کرده است، اینک نص آن نقل می‌گردد: این کتاب رونوشت نخستین اخلاق روحی است که کاتب آن یک نفر کرمانیست این مرد گذشته از اینکه جان مرا بلب رساند تا این اوراق ناقص را پاکنویس کرد و بمیل خود جملات عربی را اعراب آنهم غلط می‌گذاشت و هر چه خواهش می‌کردم که اعراب نگذارد بخرجش نمیرفت تا این که در قسمت

های آخر کتاب به اصرار من دست از این غلط کشید. این کتاب با آنکه بچاپ رسیده بسیار فرق دارد از حیث انشاء و دیگر جهات چون ضمن این که از این کتاب رونوشت نموده و به چاپخانه می‌دادم مطالب و امثله و اشعار بسیاری علاوه شد که این کتاب فاقد آنهاست و بعلاوه آخرین بخش را با چند گفتار ضمیمه آن که به‌عنوان بخش دنیا دوستی توانگری باشد در این کتاب مندرج نیست ولی چون طرز و سبک انشای این کتاب ورای آن است به چاپ رسیده ممکن است مورد پسند برخی از افراد قرار گیرد – ۲۶ شهریور ماه ۱۳۱۷ ع روحی»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: کالنیگور بنفشه‌ای با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۳۷۸ص، ۱۷سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱۰ – ۲۰۷]

● **اخلاق زن و مرد = اخلاق منظوم** / شعر / فارسی

axlāq-e zan va mard = axlāq-e manzūm

امیر اصلان، ق۱۴ قمری

amīr aslān (- 20c)

اهداء به: ناصرالدین شاه و پسرش مظفرالدین شاه

تاریخ تألیف: ۱۳۰۴ق

منظومه‌ای است در خصوصیات اخلاقی مرد و زن و محرومیت زنان و اندرزهایی به آن دو، در سه هزار بیت، یک «دیباچه» و دو «باب» و یک «خاتمه». مؤلف خود می‌گوید: «در این اواخر کتابی در ذم زن نوشته شده است از آنجا که نویسنده و شاعر مرد بوده آنچه خواسته در ذم زن گفته است در حالی که اگر گوینده زن بود مطلب بخلاف می‌بود لذا بر آن شدم که در ذم مرد و بداخلاقی‌های او این رساله را در یک مقدمه و دو باب بپردازم و نشان دهم که وظیفه مرد چیست و آداب مردی کدامست.» از هموست کتاب «تادیب الاصفال» و کتابی در شرح حال زنان که هر دو پیش از این کتاب سروده است.

آغاز: بسمله، آنچه اندیشه مینماید باز ×× نام پروردگار به آغاز

انجام: هوسش قطع کن نفس ببرد ×× جز تو از هر کسی هوس ببرد

[فهرستواره منزوی ۱۲۴/۱۰]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: مؤلف، تا: یک‌شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۰۶ق، جا: محتملاً طهران؛ سرلوحه مذهب زر، مجدول به زر؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج قرمز دور گل و بوته زر، ۳۳گ، ۱۶ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ – ۴۰۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۰۱

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف و کتاب به استناد نسخه ش ۸۷۲ ملی ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مذهب زر و شنجرف و لاجورد، جدول دور سطور زر و سیاه و آبی، دو مجلس نقاشی آب و رنگ یکی در صفحه ۵۴ حاوی یک مرد و سه زن دو فراش حکومتی و دیگری در صفحه ۶۸ نمایش نزاع مردی با بقالی حاوی پنج مرد یک بچه و یک زن، نقاشی‌ها از محمود خان ملک الشعرای صبا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل بنفش با گل و بو ته مقوایی، ۳۸گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۴۱۹]

← اخلاق سلطانی > الاخلاق السلطانية

● **اخلاق سلطانی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e soltānī

جزائری، نورالدین محمد بن نعمة الله، ۱۰۸۸ – ۱۱۵۸ قمری

jazā'erī, nūr-od-dīn mohammad ebn-e ne'mat-ol-lāh (1678 - 1745)

وابسته به: النخبة الوجیزة = النخبة فی الحکمة العملیة و الاحکام الشرعیة = النخبة الکبری = النخبة المحسنیة؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶–۱۰۹۱)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵–۱۱۳۵ق)

شرح و ترجمه «طهارة الباطن» از «نخبه» فیض کاشانی است در طهارت قلبی و ذکر صفات حمیده و ذمیمه انسانی که آن را به نام شاه سلطان حسین ساخته و نام شاه و مؤلف و کتاب در دیباچه هست؛ دارای یک «مقدمه» در سه «فصل» و شانزده «باب» در چندین «نمایش» و یک «خاتمه».

صاحب «الذریعة» بنا به گفته سید عبدالله شوشتری در «تذکره شوشتر» می‌گوید که نگارنده در آغاز شرحی بر مقصد اول «طهاره الباطن» نخبه فیض کاشی به عربی نگاشت و بعدها به درخواست شاه سلطان حسین صفوی آن را به فارسی برگرداند و «اخلاق سلطانی» نامید. صاحب الذریعة شرحی عربی بر نخبه فیض به نام «مفتاح الصحبة» را به سید نورالدین جزائری نسبت می‌دهد که اتحاد آن با شرح طهارة الباطن یاد شده معلوم نشد. ولی شاید همان باشد.

مؤلف در مقدمه گوید که: «این فقیر نیز کتابی بلغت عربی مشتمل بر تحقیق طهارت قلبی و ذکر صفات حمیده و انسانی بسمط تحریر کشیده و بقدر امکان در جمع تألیف آن کوشیده و درین و لاکه حقیر بمساعدت طالع بلند و معاضدت اقبال ارجمند بشرف بساط بوسی اعلی مجلس بهشت آئین خاقان زمان شاه سلطان حسین الموسوی الحسینی الصفوی ... رسیده باین موهبت عظمی مشرف گردید کتاب مذکور را برسم پیشکش بنظر خورشید ... ایستادگان بزم حضور و باریافتگان محضر جلالت میسور نواب اشرف اقدس همایون اعلی رسانید و چون کتاب مذکور بلغت عربی سمت ترتیب و تنظیم یافته است مدارک

جمعی که اطفال ناطقه ایشان از پستان آن لغت شیر تعلیم ننوشیده از رسیدن بشاخسار درک آن کوتاه بوده شاهد مراد بدون آنکه موضوع آن کتاب بلغت فارسی که فهمش اعم و نفعش اتم است مفسر و مترجم گردد در آغوش خواهش درنمی‌آمد بفرمان لازم الاذعان ایستادگان پایه سریر اعلی مأمور گردید که الفاظ آن کتاب را تغییر لباس نموده نقاب احتجاب از چهره زیبای ابکار فرایدش بردارد و خلاصه موضوع آنرا که اخلاق و آداب است بلغت فارسی تقریباً لافهام بجلوه ظهور درآرد ... باخلاق سلطانی آنرا موسوم ساخت».
آغاز: تهذیب عنوان دیباچه مکارم اخلاق انسانی ... اما بعد چنین گوید فقیر حقیر سالک مسالک حقارت گزینی
انجام: و از ذمایم صفات و قبایح مهلکات محافظت و حمایت نماید. انه علی ذلک قدیر و بالاجابة جدیر.
[الذریعة ۳۷۴/۱ و ۱۳: ۳۶۶ و ۲۱: ۳۳۵ و ۱۴: ۱۰۳؛ تذکره شوشتر ۵۹؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۳/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۸/۶ (۴ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۴ق؛ دارای سرلوح مذهب و مرصع، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی با ترنج و نیم‌ترنج و کنگره و لچک و عطف و حاشیه مشکی، ۱۴۴گ، ۲۰ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۴ - ۹۱]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ ذیحجه ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی ضربی با برگردان، ۱۴۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۳ - ۸۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶ ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۴ق [مختصر - ف: ۳۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۲۵ق؛ کاغذ: اصفهانی کبریتی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی، ۲۹۶ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۶ - ۱۷۷]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۱۸
خط: نستعلیق، کا: تقی بن اسماعیل اصفهانی، تا: پنج‌شنبه جمادی ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۱۲۲گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۵ - ۴۱۶۱]

● الاخلاق السلطانیة / اخلاق / عربی

al-axlāq-us-sulṭānīyya

عراقی، محمد بن ابی طالب
ʻerāqī, mohammad ebn-e abī tāleb

اهدا به: سلطان محمد تغلق شاه
در چهار «فصل» و چندین شکل. نام کتاب و نگارنده و شاه و فهرست فصل‌ها در دیباچه آمده است. عنوان فصل‌ها: ۱. مقدمة الکتاب؛ ۲. احکام الاخلاق و اقسامها؛ ۳- اصناف السیرة العقلیة؛ ۴. احکام السیاسات و اقسامها.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۳۰/۴
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم، و عدله و رفعه کثیر ممن خلق ... و بعد فان بعض من اصطفاه الجناب المقدس؛ **انجام:** و الاعتراف بوجوب الحق مانعاً من تطرق العتب. و الحمدلله اولا و آخراً.
آغاز این نسخه درست مانند قرطای است. پیداست که عراقی آن را به نام خود کرده است؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد بدر استرآبادی، تا: قرن ۸؛ سه برگ پایان نونویس محمد حسین گرگانی در ۱۳۳۷ است، کاتب این بخش می‌نویسد: «این کتاب نگارش شهاب الدین احمد بن محمد بن ابی ربیع [بروکلمن ۲۰۹.۱ و ذیل ۳۷۲.۱: ابن ابی الربیع احمد بن محمد «سلوک المالک فی تدبیر الممالک» را برای معتصم (۲۱۸-۲۲۷) ننوشته است (قرطای ۴-۶۹۷۳). بلکه برای مستعصم (۶۴۱-۶۵۶) نگاشته است.] است که بنام مستعصم بالله خلیفه نگاشته، و از محمد بن ابی طالب به منتحل و متطفل تعبیر کرده که کتاب را بنام خود و محمد شاه هندی ساخته است»؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۸۹ص (۳۰۵-۳۹۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۲۸/۲×۳۷/۲سم [ف:۸- ۳۰۱]

● اخلاق سلطنت / اخلاق / فارسی

axlāq-e saltanat

مستوفی علی آبادی، موسی بن اسماعیل، ق۸ قمری
mostaofī ʻalī ābādī ،mūsā ben esmāʻīl (- 14c)

اهدا به: سلطان محمد خدابنده
تاریخ تألیف: میان سال های ۷۰۹ و ۷۱۰ق
آداب ملک‌داری و حکومت را به صورت کوتاه و با عباراتی روان و مسجع برای سلطان محمد خدا بنده بیان نموده است. در دیباجه چنین آمده است: «بلکه بنده در این حال مثابه جوهری دارد که گوهرهای گرانمایه را از خزانه خاص پادشاه کیوان پایه می‌ستاند و در سلک تنقیب و تنظیم و ترتیب می‌کشد و زمرد و یاقوت احمر را در رشته زر پیوند می‌دهد و بخزانه چنان می‌سپارد ... بعد از تقریر مصدق توالی و تمهید این قواعد محقق معالی صورت این سخنان بحقیقت نسخه اخلاق سلطنت باشد و هیچ واسطه دیگر در میان نه».
آغاز: شکر و منت بی نهایت خدای را عم نواله و جم افضاله که افکار ما را بعز دولت زمان مدتو یمن سلطنت دوران
انجام: و سوم خود را بر مرادات دینی و دنیوی کامیاب بین و

العزة له و لرسوله و للمؤمنین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۰۷/۲
آغاز: برابر، (پس از ۲۹ سطر) به حقیقت نسخه اخلاق سلطنت باشد؛ **انجام:** و ثبات از دوستان راستی از تاجران.
نگاشته میان سال های ۷۱۹ تا ۸۱۰ در دیباچه و تلویحا کتاب را اخلاق سلطنت می‌خواند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۱۵گ (۱۰۴پ-۱۱۹ر)، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم[ف:۱۶-۲۲۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۸
آغاز: برابر
نام مؤلف از رایانه مجلس ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق؛ مجدول؛ ۲۵گ، ۱۴ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۳۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ کا: موسی بن اسماعیل علی آبادی، تا: ۱ جمادی الاول ۱۳۱۴ق، برای مخبر الملک وزیر تلگرافخانه [فیلمها - ف: ۱ - ۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۲۳
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف از رایانه مجلس ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی، ۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱ [ف: ۱۱ - ۲۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر خلاف آن ندانی که از تو فرا نموده اند عین تذکیب باشد و الله لا یحب المکذبین پس.
نام مؤلف از رایانه مجلس ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در نسخه حاضر، این کتاب به فضل الله بن عبدالله شیرازی صاحب «تجزیة الاعصار» مشهور به «تاریخ وصاف» نسبت داده شده است، مجدول مذهب محرر؛ تملک: بدرالملوک (بدر الملوک دختر شیخ الرئیس قاجار می‌باشد و در اشعارش به فخری تخلص می‌کند)، نسخه‌ای از دیوان وی در کتابخانه آستانه حضرت معصومه (س) موجود است) به تاریخ ۱۳۴۱؛ جلد: روغنی، ۲۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۵ - ۳۹۶]

● **اخلاق شاه محمدی = نصیحت نامه** / اخلاق / فارسی
axlāq-e šāh mohammadī = nasīhat nāme

دارابی، شاه محمد بن محمد، - ۱۱۴۷ ؟ قمری
dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (- 1735)

اهدا به: پسرش
در دیباچه از خود نام برده و می‌گوید: این کتاب را برای پسرم نگاشتم. در ۱۲ «باب»: ۱. وصایا؛ ۲. شرافت علم؛ ۳. حسن خلق؛ ۴. توحید؛ ۵. خیرات؛ ۶. مجالست با بزرگان؛ ۷. طلب رزق؛ ۸. اصلاح مال حلال؛ ۹. نکوهش و مذمت دنیا؛ ۱۰. کذب و دروغ؛ ۱۱. تکبر؛ ۱۲. خاتمه در سخنان افلاطون و ارسطو.
آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الهدایة هدیة للانبیاء و الوصایة وصیة للاوصیاء ... اما بعد ... ای فرزند دلبند و ای خلف ارجمند
انجام: تا تو نا عارفی و از حق دور ×× مدح و ذمت کجا بود منظور
[فهرستواره منزوی ۶/۲۹۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۵۳
آغاز: و داوری تلخ نصیحت است که واقع اخلاط فاسده اخلاق ذمیمه است؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ ذیحجه ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف:۳۲-۱۸۹]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۹۹ق؛ صفحه آغاز نو نویس است، در حواشی اشعاری به خط تازه‌تر هست، پس از آن مناجات‌های پراکنده به خط تازه‌تر هست؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ یک‌لا، ۷۹گ (۱پ-۴۹ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳ - ۸۵]

● **اخلاق شاهی = اخلاق شفائی** / اخلاق / فارسی
axlāq-e šāhī = axlāq-e šafā’ī

شفائی، مظفر بن محمد، - ۹۶۳ قمری
šafā’ī, mozaffar ebn-e mohammad (- 1556)

اهدا به: شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴ق)
خلاصه‌ای است در اخلاق و آداب و فضایل صفات و رذایل عادات که دانستن آن بر همگان لازم می‌باشد، با شواهدی از درر آیات و غرر روایات و نوادر امثال و حکایات، مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «مقاله» و یک «خاتمه»: مقدمه در فضیلت علم و حکمت؛ مقاله ۱. اخلاق حسنه سنیه، در ۲۱ «باب»؛ مقاله ۲. اخلاق ذمیمه سیئه، در ۱۷ «باب»؛ خاتمه در سخنان حکما و قدما. شفایی خود این کتاب را گزیده ساخت و اخلاق شفایی نامید و مقدمه و خاتمه و مقاله‌ها را همچون اصل آن آورد.
آغاز: ۱:حمد بیحد سزاوار پادشاهی است که از خزانه جود عمیم و خلق عظیم خود خلقت انسان را به خلعت لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم معزز فرموده.
۲:بسمله. الحمدلله رب العالمین ... اما بعد می‌گوید الحقیر النقیر کثیر التقصیر مظفر الحسینی الطبیب الکاشانی المتخلص بشفایی رساله مسمی باخلاق شاهی که مشتمل بر مقدمه و دو مقاله در بیان فضیلت علم و حسن اخلاق
انجام: ۱:سخاوت کند مرد را نامور ×× سخاوت بود بهتر از صد

هنر
۲:چکنم که مردم مرا دوست دارند گفت ستم مکن و دروغ مگو و کسی را مرنجان. الحمدلله الذی وفقنی لاتمامه
[ریوذیل ش ۱۵۱- منزوی ۱۵۳۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۹/۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۴
آغاز: برابر۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن یشمی نو، ۱۴۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۹سم [ف: ۲ - ۱۸]
۲. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه:۲
بی کا، تا: پنج‌شنبه ۷ صفر ۱۰۲۵ق [نشریه: ۵ - ۲۷۱]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۶۰/۱
آغاز و انجام: برابر۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۶گ(۱پ-۶۷پ)،۱۹سطر،اندازه:۱۵/۵×۲۰/۵سم[ف:۲۲- ۱۳۹]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۴۷/۲
آغاز و انجام: برابر۱
خط: نسخ، کا: محمد رحیم پسر محمد، تا: ۱۲۳۰ق، جا: مراغه؛ کاغذ: اصفهانی زرد و سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۵۲ص (۳۰۹-۴۶۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۱۴]
۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۶/۲
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نسخ، کا: محمد تقی یزدی عقدایی، تا: ۱۲۳۸ق؛ در برگ ۱۲۸پ داروی برخی از امراض بلغمی دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۱۰۱پ-۱۲۳ر)، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۶۵]
۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۷ ـ د
آغاز: هذه النسخة الشریفة منتخبة من الشفائی، بسمله، الحمد لله رب العالمین ... شاهی که بر بساط زمین عدل شاملش ×× گسترده فرش امن و امان مرتضی علی است / شهباز برج عرش که در اوج عزتش ×× جبریل مانده از طیران مرتضی علی است ... و بعد فیقول ... مطفر الحسینی الطبیب الکاشانی المتخلص بشفائی ... این چند کلمه درعلم اخلاق که منافع آن بخاص و عام و اصل؛
انجام: هنرمند را پیشه نان دادن است ×× هنر نان بخلق جهان دادن است / بنام و نمک خلق گرداند رام ×× بدین ختم کردم سخن والسلام
مقاله ۱ در ۲۱ باب (فضائل اخلاقی)، مقاله ۲ در اخلاق ذمیمه در ۱۷ باب است، در باب‌ها داستان‌هایی هم از کتاب‌ها آمده است؛
خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمود بن محمد موسوی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۷۱ق؛ یادداشت قزوینی در صفحه عنوان هست، دارای یادداشت‌های مورخ ۱۲۷۶ و ۱۲۷۹ و ۱۲۸۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی، ۶۴گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳) سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۱]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۳۴/۱
در مقدمه و دو مقاله و خاتمه؛ کا: محمد حسین بن ابی تراب حسینی، تا: چهارشنبه دهه میانه جمادی الثانی ۱۲۷۴ق؛ در برگ ۶۳پ شعر فارسی خواجه طوسی درباره دیدن هر ماه است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن لایی سیاه، ۶۲گ (۱پ-۶۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۳۰]

● **اخلاق شاهی** / شعر، سیر و سلوک / فارسی
axlāq-e šāhī

غباری
qobārī

از سراینده‌ای با تخلص غباری در هشت «باب». در سیر و سلوک برای یکی از شاهان عثمانی و مصطفی پاشا صدر اعظم او سروده و در آن آنها را به گشودن بغداد برانگیخته است، نزدیک به هزار و سیصد و چهل بیت است.
آغاز: عقده گشای گره کاف و نون ×× آنکه ز وصفش عجز الواصفون / آنکه دمد روح به هر انس و جان ×× ناطقه را نطق نهد در زبان
انجام کتاب:... تا نشوم روز جزا شرمسار ×× کلک کرم بر سر جرمم در آر
[منزوی ۱۵۳۱؛ فهرستواره منزوی ۱۲۶/۱۰]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۱۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: پسته ای، جلد: رویه کاغذ آبی مغزی میشن قهوه‌ای، ۶۲گ (۱پ-۶۲ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶ - ۳۱]

← الاخلاق شبر (ترجمه) ≻ نهج العارفین
← اخلاق شفائی ≻ اخلاق شاهی

● **اخلاق شمسی (شمسیه)** / اخلاق / فارسی
axlāq-e šamsī (šamsīye)

شیرازی، حسن بن روزبهان، ق ۱۰ قمری
šīrāzī, hasan ebn-e rūzbehān (- 16c)

اهدا به: وزیر شمس الدوله محمد
تاریخ تألیف: ۹۳۳ق؛ محل تألیف: اصفهان
کتابی اخلاقی است که مؤلف پس از دیدن «تاریخ یمینی» و «تاریخ رشیدی» و «دستور الوزراء» و «قانون الملک»، که به واسطه این کتب نام وزرای زمان صاحبان تألیف زنده مانده است، کتاب حاضر را جهت وزیر زمان خویش شمس الدین محمد به تقلید از «اخلاق محسنی» واعظ کاشفی (-۹۱۰ق) نگاشته است. وی این کتاب را در چهارده «باب» و «خاتمه»

تنظیم نموده با این عناوین: ۱. ذکر بعضی از مکارم اخلاق و نصب قواعد داد و دین و عدل و رعیت‌پروری؛ ۲. حسن خلق و رفق و مدارا با اهل علم؛ ۳. اخلاق و اعتقاد به اهل علم؛ ۴. صفت کرم و شفقت با کافه خلایق؛ ۵. برآوردن حاجات خلایق؛ ۶. مراعات تقوی و اجتناب از محرمات؛ ۷. صبر و شکر و رضا؛ ۸. مذمت و حقارت دنیا؛ ۹. صفت قناعت و مذمت حرص و طمع؛ ۱۰. طریق ریاضت و کسر نفس؛ ۱۱. آداب محبت و حمایت محبان؛ ۱۲. نگاه داشتن حقوق؛ ۱۳. علم فراست؛ ۱۴. عفو عند القدرة و مؤانست با اخیار و احتراز از صحبت اشرار؛ خاتمه در بعضی آداب و نصایح و وصایای حکما در ۷ «فصل»: ۱- آداب معاشرت با طبقات مردم، ۲- تدبیر اولاد و تربیت ایشان، ۳- آداب تکلم و لوازم آن، ۴- آداب سکون و حرکت، ۵- آداب طعام خوردن، ۶- تربیت خدمت خدمه و عبید، ۷- علم سیاست و آداب ملوک. مؤلف در باب سیزدهم اشاره کرده که در سال ۹۲۴ ق کتابی از فخرالدین رازی در علم فراست خوانده و به درخواست برخی دوستان آن را با اضافاتی از خود به فارسی برگردانده و آن را به نام «مرآة الانسان» نامیده که گزیده‌ای از آن را در باب سیزدهم آورده است.

آغاز: ۱:نحمدك یا ذالجود و الفضل و الاحسان و نشکرك یا واهب مواهب الالاء و النعمآء فی کل حین و اوان - خداوندی که سازنده کارهای مسکینانست و برارنده حاجات درماندگان.

۲:بسمله، حمدله ... اما بعد این کتاب مشتمل است بر چهارده باب و خاتمه، باب اول در بعضی از مکارم اخلاق

انجام: کتاب نیست غلط می‌کنم که دریایی است، که دست عقل ز اطراف او گهرچین است، دقیقهای معانیش درلباس حروف، چو درسیاهی شب نقطه های پروین است. قد تمت الکتاب المسمی باخلاق الشمسیة فی ...

[نسخه‌های منزوی۲/۱۵۳۱؛ الذریعة ۳۷۵/۱و ۲۷۵/۱؛ لغت نامه دهخدا ۳/۳؛ فهرستواره منزوی ۶/۳۰۰-۳۰۱؛ دنا ۴۶۷/۱ (۱۶ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۵/۱

آغاز: المساکین ممد الفقراء والمضطرین مهبط انوار عنایات ربانی ... شمساً للدولة و الرفعة و الاقبال محمد حفظة الله تعالی علی مقام العز ... درونش صفحه تهذیب و اخلاق ×× برونش ماه مهر آرای آفاق؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن شمس الدین بهرامی، تا: جمعه ۱۶ رمضان ۹۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی، برخی از رساله‌ها و مطالب مفید دیگر در حاشیه برگ‌ها نگاشته شده، ۲ برگ، شامل فصلی در بیان قواعد پادشاهی و ۱۹ بیت فارسی در مناجات در پایان آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۲۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳۸ - ۴۹۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در پایان ۵ برگ شعر فارسی است به نستعلیق قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی لایی، ۱۲۹گ، ۱۵ سطر (۵×۱۱)، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۷۷]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۶۲

آغاز: ای کان سخا و عالم جود ×× شایسته بارگاه معبود؛ **انجام:** ای حسن از این سخنان چند لاف ×× ترک کن اکنون سخنان گزاف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به طلا؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن ضربی سبز، ۱۸۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۳سم [ف: ۲ - ۱۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۵۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** تا که بر آرد بچنین نامه نام ×× بر در او خدمت من و السلام.

خط: نستعلیق، کا: مندنی بن نورالدین بن کمال الدین بن خضرشاه دزفولی، تا: پنج‌شنبه ۲۵ رجب ۱۰۰۳ق؛ پس از آن قطعه شعری است در توصیف کتاب، مجدول به لاجورد، صفحه اول دارای یک سرلوح کوچک زمینه طلا و مرصع؛ واقف: نائینی؛ ۱۸۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۶- ۳۷۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۶۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نظام بن علیخان ساوه، تا: یک‌شنبه ۱۱ رمضان ۱۰۴۶ق، جا: از توابع دوزال از توابع دزمار؛ کاغذ: اصفهانی زرد،۲۰۲ص(۲۹۵-۴۹۷)،۱۹سطر(۹×۱۸)[ف: ۱۱-۲۳۲]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۵۵/۱

آغاز: اللطف و الجود و الاحسان منظور انظار السلاطین فی کل زمان مربی العلماء و الفضلاء فی الایام مقبول خواطر الخواص و العوام؛ **انجام:** دقیقهای معانیش در لباس حروف ×× چو در سیاهی شب روشنی بیرونیست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۰۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۵۳گ (۱ر-۵۳پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۵]

۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۰/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی کاتب خاتون‌آبادی، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی لولادار وسط سه ترنج ضربی گل برجسته لاکی رنگ، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۷ - ۱۹]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۷۵/۱

آغاز: برابر۱

خط: نستعلیق، کا: حسن رضا بن محمد زمان کجوئی، تا: سه‌شنبه ۹ رمضان ۱۰۶۵ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ کاغذ: سپاهانی،

جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۲۳گ (۱ر-۱۲۳پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۵]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰-۱/۴۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: علی نقی بن میرزا جانی عزتی شیرازی، تا: شنبه ۲۴ رمضان ۱۰۶۷ق؛ جلد: تیماج، سرخ، عطف تیماج زرد، ۸۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۶۹]

۱۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۵/۱

خط: نسخ، کا: محمد صادق شیرازی، تا: چهارشنبه ذیحجه ۱۰۷۷ق؛ مجدول به شنگرف؛ جلد: تیماج تریاکی یک لا ربعی [نشریه: ۳ - ۳۲]

۱۱. تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه:۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ش ۸۹ [نشریه: ۴ - ۳۳۸]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۴۸

در نسخه عنوان باب های ۴ تا ۱۴ دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاغذ: فرنگی؛ ۱۱۵گ، ۱۵ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۸-۲۷۱]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۵۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** در جهالت هم قرین بودم، حال چه بهتر که همه اوقات با ملامت خودشان بازمانند و از شر ایشان احتراز نموده باشم. در عفو لذتی است که در انتقام نیست.

این نسخه فاقد خطبه است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن قرمز مغزی سیاه، ۱۲۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۴/۸سم [ف: ۲ - ۱۸]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۶۵/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ در برگ ۸۱ر یادداشت مطالعه فتحعلی اسکندری در ۲۸ اردیبهشت ۱۳۳۷ش در پرندک، در برگ آخر شعری به ترکی آذری، در حاشیه برگ ۶۸پ یادداشت یادگاری در ۱۳۵۳ش، رکابه‌دار، بر بالای ۴۰ برگ اول با مداد کلمات خوب یا بد نوشته شده است (برای استفاده در تفأل و استخاره)؛ تملک: حسین مفتاح با مهر وی؛ خریداری از باقر ترقی؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۷۱]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۷۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۹۹]

۱۵. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۵/۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۳ - ۳]

← اخلاق شمسیه ⋗ اخلاق شمسی (شمسیه)

← اخلاق الصاحب و ابن العمید ⋗ مثالب الوزیرین

● **اخلاق صوفیانه** / عرفان و تصوف / فارسی

axlāq-e sūfīyāne

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۶۸

قسمتی از آن؛ بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، قطع: رحلی [د.ث]

● **اخلاق طهماسبی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e tahmāsbī

حسینی بحرانی، ماجد بن محمد، - ۱۰۸۳ قمری

hoseynī bahrānī ‹mājed ebn-e mohammad (- 1673)

اهدا به: شاه طهماسب دوم (۱۱۳۵-۱۱۴۴ق)

[فهرستواره منزوی ۶/۳۰۱]

خور؛ حکمت یغمایی، عبدالکریم؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

در فهرست نام مؤلف محمد بن صدرالدین آمده است؛ کا: حاجی سید احمد لاهیجانی، تا: ۱۳۱۱ق، جا: کربلا؛ تصحیح شده در ۱۳۲۲ [میراث اسلامی: ۵ - ۶۲۵]

← اخلاق ظهیری ⋗ تحفة الائمة العلیة فی الحکمة العملیة

● **اخلاق العارفین** / اخلاق / فارسی

axlāq-ol ‘ārefīn

حصاری، شاه عنایت الله

hesārī, šāh ‘enāyat-ol-lāh

در باب اخلاق در عقاید هندوها که پس از دیدن «مرآة المحققین» نوشته شاه عبدالرحمن چشتی نوشته و اخلاق اسلامی گزارش شده در آن کتاب را با اخلاق هندوها تطبیق کرده است.

تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۳۴عکسی

بی کا، بی‌تا؛ ۵۶گ [جنگ: ۱ - ۴۴۲]

● **اخلاق عالم آرا = اخلاق محسنی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e ‘ālam ārā = axlāq-e mohsenī

فانی کشمیری، محسن بن حسن، - ۱۰۸۱ قمری

fānī kešmīrī ‹mohsen ebn-e hasan (- 1671)

اهدا به: عالم گیر اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق)

تاریخ تألیف: آغاز ۱۰۷۵، پایان ۱۰۷۶ق

در ۱ «مقدمه» و ۳ «فن» و هر فن در چند «باب» و «فصل»هایی و ۱ «خاتمه»: فن اول در تهذیب اخلاق، ۳ باب: ۱. فضایل و متعلقات آن، چند فصل، ۲. ترتیب اکتساب فضایل و حفظ صحت نفس، ۲ فصل، ۳. معالجه امراض نفسانی، ۴ فصل؛ فن دوم در تدبیر منزل، ۲ باب: ۱. سبب احتیاج به منزل و ارکان آن، ۲. تدبیر بعضی از این ارکان، ۵ فصل؛ فن سوم در سیاست مدن،

۲ باب: ۱. سبب احتیاج به تمدن و اقسام آن؛ ۲. تدبیر ملک و آداب ملوک و معاشرت مردم؛ خاتمه در نصیحتی چند.
چاپ: با تصحیح و پیشگفتار شادروان خ جاویدی (منزوی)، از سوی مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، در ۱۳۶۱ خ
[فهرستواره منزوی ۳۰۱/۶؛ فهرست مشترک ۲۲۲۰/۴-۲۲۲۱؛ فهرست گنج‌بخش منزوی ۸۸۴/۲-۸۸۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۷۰
آغاز: بواطن اولی الالباب به منزله سه فن حکمت عملی است می‌گشت و از محاسبه نامه اعمال در نمی گذشت
نسخه اصل: کتابخانه گنج‌بخش، پاکستان ۶۹۹۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا:قرن۱۱یا۱۲؛افتادگی:آغاز؛۴۲۸ص[عکسی ف: ۶ - ۳۱۴]

● اخلاق العالم الجاهل المفتتن بعلمه / اخلاق – عربی
axlāq-ul ʻālam-ul jāhil al-muftatin-u bi'lmih

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۱/۲عکسی
آغاز: بسمله. کتاب اخلاق العالم الجاهل المفتتن بعلمه قال محمد بن الحسن قد تقدمت الاخبار عن النبی صلی الله علیه و سلم و عن صحابته
نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه در استانبول، ش ۲۷۷؛ خط: نسخ، کا: احمد بن عباس بن محمد حنفی، تا: ۲۰ صفر ۷۶۹ق، جا: دمشق؛ ۱۲ص (۲۲-۳۴)، ۱۵ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۲۷]

● اخلاق عرفانی / اخلاق / عربی
axlāq-e ʻerfānī

رساله مفصلی است از یکی از دانشمندان اهل سنت قرن ۸ یا ۹ق، مؤلف که مشرب عرفانی داشته این رساله را به سبک مجالس عرفانی و وعظ تألیف نموده است. کتاب را در ۵۱ «فصل» تنظیم نموده که موضوع برخی فصول و عنوان آنها مثل هم است. او در هر فصل ابتدا خطبه‌ای در توحید وموعظه انشاء می‌کند وپس از آن شعری آورده و سپس مطالبی را در موعظه با عنوان «یا اخوانی- یا اخوانی» می‌آورد. عنوان برخی ابواب رساله چنین است: ۴. شهر رمضان؛ ۵. وداع شهر رمضان؛ ۶. لیلة القدر و فضلها؛ ۷. حجاج بیت الله الحرام؛ ۸. فضایل الکعبة؛ ۹. فضل البکاء من خشیة الله؛ ۱۰. ذکر فضل الفقراء؛ ۱۱. ذکر کلام الشیخ عزالدین المقدسی؛ ۱۲. مناقب الاولیاء؛ ۱۳. قوله تعالی و جاء سکرة الموت بالحق؛ ۱۴. اثبات کرامات الاولیاء؛ ۱۵. قوله تعالی یوم تبیض وجوه؛ ۱۶. مناقب الصالحین؛ ۱۷. قوله تعالی و انذرهم یوم الحسرة؛ ۱۸. قوله تعالی الهیکم التکاثر؛ ۱۹. صدقه التطوع؛ ۲۰. صدقه الفطر و العین؛ ۲۲. حکایات الصالحین؛ ۲۳. مناقب الصالحین؛ ۳۱. مناقب معروف الکرخی؛ ۳۸. شرح المؤلف (فقط مواعظی از خود آورده و هیچ شرح حالی و نامی از خود ذکر نکرده است)؛ ۳۹. فضایل عاشورا؛ ۴۰. مولد النبی (ص)؛ ۴۷. ذکر الصالحات من النساء الصابرات؛ ۴۸. فضل زیارة النبی(ص)؛ ۴۹. مناقب خلفاء الاربع؛ ۵۱. فی ما جاء فی قول لااله الا الله. مؤلف از مشایخ صوفیه زیاد نقل می‌کند، از جمله این اشخاص: جنید، عزالدین مقدس، عبدالرحمن بن جعفر، عبدالصمد بغدادی، ابوالاسهل، ابوبکر الفضل، حسن بصری، عبدالواحد، شیخ جمال الدین ابوالفرج ابن الجوزی، یعقوب نهر جوری و ابن‌شاهین.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۶۴-۱۵/۱۰۴
آغاز: علیه حزناً شدیداً حیث انه مات علی غیر توبة فتمنت انها تراه فی المنام فرأته وهو یعذب ... و حکی ان امرأة جاءت الی حسن البصری رحمه. فقالت؛ **انجام:** اللهم صل علی محمدوآله وصحبه وسلم تسلیماً کثیراً الی یوم الدین والحمد لله رب العالمین. تم الکتاب.
خط: نسخ، کا: جواد درویش بن محمد خوید قادری، تا: پنج‌شنبه ۴ ذیقعده ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۱۸۲گ، ۲۱-۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۰]

← اخلاق العضدیة ⪢ الاخلاق

● الاخلاق العضدیة (ترجمه) / اخلاق / فارسی
al-axlāq-ul ʻaḍudīya (t.)

وابسته به: الاخلاق = الحکمة العملیة = اخلاق العضدیة = لب اللباب؛ عضدالدین ایجی، عبدالرحمن بن احمد (۷۰۰-۷۵۶)
مختصری است در علم اخلاق مشتمل بر چهار «مقاله» که اصل آن به زبان عربی بوده و به فارسی ترجمه شده است. مترجم اول عبارت عربی را آورده و بعد ترجمه فارسی آن را ذکر کرده است، ولی از مصنف و مترجم نامی برده نشده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۰۱/۴
آغاز: بسمله، الحمدلله علی توالی نواله و الصلوة و السلم علی محمد و آله فهذا مختصر فی علم الاخلاق رتبته علی اربع مقالات؛ **انجام:** بنور شریعته الانفس و الافاق، تمت ترجمة الرسالة فی الاخلاق.
نام کتاب به قرینه آغاز نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: زرد فرنگی آهارمهره، جلد: مقوایی، ۱۵ص (۴۸-۶۳)،۲۷سطر(۸/۹×۲۳)، اندازه: ۱۹/۷×۳۳/۷سم [ف: ۷-۷۵۰]

● اخلاق علائی = اخلاق المعالی / اخلاق / ترکی
axlāq-e ʻalā'ī = axlāq-ol-maʻālī

ابن الحنانی، علی بن امرالله، - ۹۷۰ قمری
ebn-e hannānī, ʻalī ebn-e amr-ol-lah (- 1563)

وابسته به: اخلاق ناصری؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)
اهدا به: سلطان سلیم خان ثانی ولیعهد سلطان سلیمان خان
تاریخ تألیف: ۹۷۱ق؛ محل تالیف: شام
مؤلف آن را در شام برای فرمانروای آنجا که پاشا نام داشت و به نام او نگاشته و میان اخلاق جلالی و فاخری و محسنی با افزودگی‌هایی جمع کرده است. و در تاریخ پایان آن می‌گوید: «لاجرم ختمنه تاریخ انک ×× اولدی اخلاق علائی احسن». در یک «مقدمه» و سه «کتاب».
آغاز: بسمله، علم تدبیر المنزل برعلم در که انو کله اهل منزل اراسنده.
چاپ: در بولاق در سال ۱۲۴۸
[قرطای ۱۵۰۷ و ۱۵۱۷ و ۳۰۴۳ - بلوشه فهرست نامها - فلوگل ۱۶۷۹ و ۱۶۸۰ - رسی ۱۶۲ واتیکان]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۸
آغاز: و استنباط آلات و حرف غریبه ایلولر و بعض افرادک؛ **انجام:** نهار جمعه خامس عشرین صفر سنه ثلث و سبعین و تسعمائه و الله تعالی نعم المستعان و علیه التکلان انه مفضل منعم حنان منان
در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: نظمی خلخالی، تا: ۱۰۰۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، مقوایی، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵ سم [ف: ۴ - ۴۸۳]
۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۲۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** سبب او لب دفع وقوعه چیقه. تم (مأخوذ من عین اخلاق علائی)
تنها مبحث قوای نفس؛ بی کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی،۱۳گ(۱۷۲پ-۱۸۵پ)،۱۳سطر[ف:۳- ۸۷]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** محمدصاحب التاج و البراق و علی اله و اصحابه ذوالاحسان (کذا فی النسخه) و الاخلاق.
در فهرست با عنوان «اخلاق المعالی» و بدون نام مؤلف آمده است. جلد دوم، از تدبیر منزل تا آخر حکمت عملی؛ خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن محمد بن حاجی فقیه، بی‌تا، جا: آنقره (=انکارا)؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، مشکی، ترنج و نیم ترنج، مقوایی، ۱۴۹گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۳۲]

● اخلاق علائی / تاریخ پیامبراکرم(ص) / ترکی

axlāq-e ʻalā'ī

حالات و سرگذشت زندگانی و معجزات حضرت رسول اکرم (ص) را در چند «فایحه» گرد آورده است. این کتاب جز کتاب «اخلاق علائی» است، زیرا کتاب حاضر در تاریخ حیات پیغمبر و آن کتاب در اخلاق می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۶
آغاز: بوفایحه جوهر یکتا ذات فایض البر کات حضرت خواجه کائنات احراز ابتدو کی فضل باهر و شرف ظاهره؛ **انجام:** و ساتکر ارسل شمشیر اقدام و حصن صعب معاذ استخلاصین نصب العین اهتمام اتدیلر
خط: نستعلیق، کا: احمد رشید بن محمد افندی المفتی شارح الاشباه و النظائر مشهور به سنبل‌زاده، تا: اواخر شوال ۱۱۳۱ق؛ مجدول به شنگرف؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۲۲۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳ - ۲۶۴]

● اخلاق العلماء / اخلاق / عربی

axlāq-ul ʻulamā'

آجری، محمد بن حسین، - ۳۶۰ قمری

ājorrī, mohammad ebn-e hoseyn (- 972)

آغاز: و لا حول و لا قوة الا بالله أخبرنا الشیخ الثقة الامام ... قال الحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات.
چاپ: دمشق، تحقیق فاروق حمادة، مکتبة العرفان، ۱۹۷۲م، ۹۳ص؛ قاهرة، المطبعة العصریة، ۱۹۳۱م، ۹۳ص؛ بیروت، دارالکتب العلمیة، ۱۴۰۱ق، ۹۳ص.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۱/۱عکسی
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه در استانبول، ش ۲۷۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ص،۱-۲۱، ۱۵ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۲۷]

● اخلاق عملی / اخلاق / فارسی

axlāq-e ʻamalī

از مؤلفی سنی. دارای عنوان‌های «باب» و «قسم» و «شرط» و «رکن» و «ای عزیز»، باب هفتم در بیان وجوب امر معروف و نهی منکر.

همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۱۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی [رشت و همدان - ف: ۱۶۷۶]

● اخلاق قاسمی / اخلاق / فارسی

axlāq-e qāsemī

علوی، محمد طاهر، - ۱۱۳۶ قمری

ʻalavī, mohammad tāher (- 1724)

آغاز: بسمله، الحمدلله حمداً یجلب النعما ... حمدی از میان جان و دل نه از زبان آب و گل

انجام: فضیلت یقین فرموده. من اقل ما اوتیتم الیقین ... اللیل، و الحمدلله رب العالمین ... ابد الابدین و دهر الدهرین.
[فهرستواره منزوی ۳۰۲/۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۹۹۴ق؛ با یادداشت‌های مورخ ۹۹۵ و صفر ۱۰۲۱ و صفر ۱۲۳۹؛ مهر: بنده شاه ولایت طاهر الحسینی؛ کاغذ: کاغذ ختائی حنائی، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی، ۱۱۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۹/۶سم [ف: ۲ - ۱۹]

← اخلاق قطبشاهی ← اخلاق حسنی

● **اخلاق الکتاب** / متفرقه / عربی

axlāq-ul kuttāb

جاحظ، عمرو بن بحر، ۱۵۰ - ۲۵۵ قمری

jāhez, ʻamr ebn-e bahr (768 - 870)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۷/۱۶-ف
نسخه اصل: داماد ابراهیم پاشا ش ۹۴۹. کتاب ذم اخلاق الکتاب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ، ۱۷۰پ-۱۷۶پ [فیلمها - ف: ۱- ۴۹۵]

● **اخلاق محتشمی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e mohtašamī

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

ناصرالدین بن ابی منصور محتشم قهستان که خواجه سالیان دراز در نزد او بوده کتابی در مکارم اخلاق مشتمل بر آیات قرآنی و اخبار نبوی و آثار علوی و بعضی از ائمه دین و کلماتی از داعیان اسماعیلی و سخنان حکماء و دانشمندان جمع‌آوری کرده و به جهت تراکم اشتغال فرصت نیافته آن را تکمیل و ترجمه نماید، لذا از خواجه طوسی خواسته است که آن را به اتمام رساند. محتشم خود چند برگی به خط خود با عنوان «فهرست» نگاشته بود. وی از خواجه خواست که «شمه‌ای از آنچه استماع می‌کنی از املاء ما و در کتب اهل دعوت می‌بینی شمه‌ای را با آن اضافت کرده تا چون تمام شود و نظر ما بر آن بگذرد اگر مصلحت بینیم فرمائیم که از سواد با بیاض برگیرند». خواجه هم پذیرفت و آنچه از محتشم می‌شنید در آن می‌نوشت «و اگر فنی بود که اسم آن در فهرست مثبت» بوده و کمتر در باره آن سخن رفته بود از «کتب اهل دعوت» کلمه‌ای چند برگرفته بر آن می‌افزود و پس از پایان یافتن ابواب چهل‌گانه کتاب، آن را به محتشم نشان داد تا اگر بخواهد آن را بپسندد. خواجه در این کتاب نخست آیات قرانی را آورده و سپس اخبار نبوی و آنگاه اخبار علوی و سپس سخنان دیگر امامان شیعه را به‌ویژه از صحیفه سجادیه. سپس سخنان فیلسوفان و داعیان اسماعیلی در این کتاب آمده است. طوسی پس از هر بندی ترجمه ساده و بسیار روانی از آنها کرده و این ترجمه او با ترجمه‌های او در اخلاق ناصری و ترجمه الادب الوجیز از عبارات عربی یکسان نیست بلکه با ترجمه‌های موجود در رساله تولی و تبرا و روضة التسلیم مانندگی دارد. اخلاق ناصری در ۶۳۳ ساخته شده است ولی اخلاق محتشمی را نمی دانیم که کی به نگارش درآمده و شاید از سادگی آن بتوان گمان برد که پیش از اخلاق ناصری و گویا برای تبلیغ و دعوت نوشته شده و پیداست جنبه عملی و مذهبی آن بیشتر است تا اخلاق ناصری که فلسفی صرف می‌باشد.

این کتاب همانند اخلاق ناصری جنبه فلسفی و اخلاقی دارد ولی جنبه عملی آن می‌چربد و برای وعظ و دعوت و پند و اندرز و اصلاح اعمال و اقوال ساخته شده و به سبک شیعی باطنی (اسماعیلیان) می‌باشد. از رهگذر دیگر این کتاب متنی است که بسیاری از نکات نادر تاریخ فلسفه و ملل و نحل اسلامی در آن آمده و عبارات بسیاری از کتبی که اکنون در دست نیست مانند کتاب «الزلفة» ابوحیان توحیدی و کتب فلسفی داعیان باطنی در آن دیده می‌شود. فارسی آن بسیار روان و برابر با عبارات عربی و برای کسانی که به فن ترجمه می‌پردازند بسیار سودمند می‌باشد. گذشته از اینکه چند سجل و عهدی از خلفاء و داعیان فاطمی در آن دیده می‌شود که در جاهای دیگر گویا یافت نمی‌نشود.

آغاز: ... میفرمودند که در هر بابی از ابواب مکارم اخلاق از آیات قرآن و اخبار پیغمبر و اشارات و سجلات موالی از نصوص کلام و احادیث رسول علیه السلام و نکات رجال و دعوات موالینا لذکرهم السلام و نکت رجال و دعاة ایشان و سخن بزرگان کلمه ای چند ثبت می‌باید نمود تا فائده مطالعه و تذکار و قرائت و تکرار آن عموم رفیقان طالب را حاضر و غایب شامل باشد ... و چون روزی چند برین بگذشت بر لفظ بزرگوار بکمترین بندگان و مخلص‌ترین مستفیدان محمد الطوسی که در اوقات فرصت تقاضای

انجام: سایه بزرگوار این پادشاه کامکار بر سر کافه بندگان ابدا گسترده داراد و آثار تصرف صروف از اکناف این مملکت محروس بفر دولت همایون او سترده بحق الحق و رسول الثقلین و عترته الطاهرین.

چاپ: تهران، ۱۳۳۹ش، سربی، وزیری؛ به تصحیح محمد تقی دانش پژوه، ۳۲+۵۸۸ص، با ادب الوجیز و رساله تولا و تبرا و مقاله فی فضائل امیر المومنین جزو انتشارات دانشگاه تهران

[احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی، چاپ جدید، ص ۵۵۸ تا ۵۶۰؛ مقدمه اخلاق محتشمی از دانش پژوه؛ مشار فارسی ۱۹۶/۱]

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۰۱

خط: نستعلیق، کا: میرزا بیگ بن حسن حسینی گنابادی فیض آبادی محولاتی، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۰۰۹ق، جا: فیض آباد محولات؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۶۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۱۶۳گ، ۲۱ سطر [فیلم‌ها-ف: ۱-۷]

← اخلاق محسنی ⩾ اخلاق عالم آرا

● **اخلاق محسنی = جواهر الاسرار** / اخلاق / فارسی

axlāq-e mohsenī = javāher-ol asrār

کاشفی، حسین بن علی، - ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ʻalī (- 1505)

اهداء به: سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۷۳-۹۱۱ق)، و به نام پسرش محسن میرزا

تاریخ تألیف: ۹۰۷ق

کتابی در اخلاق شهریاران و با انشائی ادیبانه به نثری شیوا و اشعاری نیکو و بنا به گفته مؤلف خالی از تکلف منشیان و تصلف مترسلان، در سه موضوع تهذیب اخلاق، کشورداری و تدبیر منزل در چهل «باب» نگاشته شده و به سال ۹۰۷ موافق نام کتاب «اخلاق محسنی» پایان یافته است. عناوین ابواب چنین است: ۱. عبادات؛ ۲. اخلاص؛ ۳. دعا؛ ۴. شکر؛ ۵. صبر؛ ۶. رضا؛ ۷. توکل؛ ۸. حیا؛ ۹. عفت؛ ۱۰. ادب؛ ۱۱. علو همت؛ ۱۲. عزم؛ ۱۳. جد و جهد؛ ۱۴. استقامت؛ ۱۵. عدالت؛ ۱۶. عفو؛ ۱۷. حلم؛ ۱۸. خلق و رفق؛ ۱۹. شفقت و مرحمت؛ ۲۰. خیرات و مبرات؛ ۲۱. احسان و سخاوت؛ ۲۲. تواضع و احترام؛ ۲۳. امانت و دیانت؛ ۲۴. وفای به عهد؛ ۲۵. صدق؛ ۲۶. انجاح حاجات؛ ۲۷. تأنی و تأمل؛ ۲۸. مشورت و تدبیر؛ ۲۹. جزم و دوراندیشی؛ ۳۰. شجاعت؛ ۳۱. غیرت؛ ۳۲. سیاست؛ ۳۳. تیقظ و خبرت؛ ۳۴. فراست؛ ۳۵. کتمان اسرار؛ ۳۶. اغتنام فرصت؛ ۳۷. رعایت حقوق؛ ۳۸. صحبت اخیار؛ ۳۹. دفع اشرار؛ ۴۰. تربیت خدم و حشم و سایر ملازمان و خدمتکاران. این کتاب به اردو، ترکی و انگلیسی ترجمه شده است.

آغاز: بسمله. حضرت پادشاه علی الاطلاق عزت کلمته جلت عظمته منشور سلطان المرسلین و متمم اخلاق المحسنین محمد النبی ... و آله اجمعین

انجام: و هم از نام کتاب که مضاف باسم سامی و نام نامی آنحضرتست تاریخ اتمامش معلوم و مفهوم میگردد و بالله التوفیق بیت: با خامه گفتم ای که زسر ساختی قدم ×× وز مقدم تو چشم سخن یافت روشنی / اخلاق محسنی بتمامی نوشته شد ×× تاریخ هم نویس ز اخلاق محسنی

چاپ: مکرر چاپ شده است در تهران، لندن و هند. چاپ سنگی. از ۱۸۲۳ تا ۱۹۲۹م. و ۱۲۷۱ تا ۱۳۶۰ق؛ مشار فارسی، ج۱، ص۱۹۷، فهرستوار کتابهای فارسی، ج۶، ص۳۰۳، لکهنو، سنگی، ۱۳۰۰ق./۱۸۸۳م، وزیری، ۱۶۰ص؛ بمبئی، سنگی، ۱۳۰۸، رقعی، ۳۱۸+۲صص؛ بمبئی، سنگی، ۱۳۱۳، وزیری کوچک، ۲۸۰ص؛ ایران، سنگی، ۱۳۲۶، رقعی، ۳۱۰ص؛ لکهنو، سنگی، ۱۹۴۱/۱۳۶۰م، وزیری، ۲۶۰+۴صص

شرح و حواشی:

۱- انیس العارفین؛ دفتری، محمد بن ادریس (-۹۸۲)
۲- انیس العارفین؛ عزمی، محمد بن احمد (-۹۹۰)
۳- اخلاق احمدی؛ عثمان زاده، احمد تائب بن عثمان (-۱۱۳۶)
۴- اخلاق محسنی (ترجمه)؛ افندی، تایب

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۶۴

آغاز: باب اول وآن پرستش حق سبحانه و تعالی بادای فرایض واجبات و ترک مکروهات و محرمات و انقیاد اوامر و نواهی و اتباع سنت حضرت رسالت پناهی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ مهر: «زمحمد امید شفاعت دارد، شفیع» (مربع)؛ جلد: تیماج زرشکی با ترنج بزرگ و نقوش روی جلد مجدول زر و اسلیمی، ۱۶۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۸۶]

۲. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۰۰ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۳۷۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۲-فیروز

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ تاریخ ۹۴۷ ذیل مخدوش است، دارای یک سر لوح جداول و مذهب؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی حاشیه و عطف دارای ترنج و نیم ترنج و لچکی و روغنی، ۳۸۰ص، ۱۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲۱ - ۶۰]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی تا جهانرا آب و رنگست ×× فلک را سیر و گیتی را درنگست / مدامش بخت و دولت یار گردان ×× ز نخل عمر برخوردار گردان. به دست بنده محتاج تر از محتاج تر الی رحمة الله ملك الصمد فاضل محمد فی شهور رجب المرجب ۱۰۶۷.

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول به زر و آبی، در پیشانی صفحه اول یک سرلوح گنبدی مذهب منقش سبک کار هرات طرح است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش چرم تریاکی رنگ سه گل ترنج ضربی در وسط، ۳۳۵ص، ۱۵سطر، قطع: وزیری متوسط، اندازه: ۱۸/۲×۲۱/۲سم [ف: ۷ - ۱۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۳۱-ف

نسخه اصل: سلطنتی ش ۱۷۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ [فیلمها - ف: ۲ - ۳۲]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۲۱-۲۱/۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر به جایی رسید عجب نبود- چون ادب

هست ... نبود چون این رساله به حد اطناب رسید
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف گالینگور قهوه‌ای حاشیه تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۰۲-۱۳/۱۸۲

آغاز: گفت درد وجیز اول تو چه ادای نماز دویم توکل بر کرم پادشاه بنای کار بر این دو چیز نهاد ... باب هشتم درحیا و آن سیرتی لطیف است و حضرت رسالت (ص) حیا را شاخی از درخت ایمان گفتن؛ **انجام:** واگر چیزی دریابد هیچ جا باز نگوید اگر بنادر سهوی کند وبا رگوید بدان اعتراف نکند و اگر چه آن خبر به سلطان رسیده باشد ... و اگر میان او و پادشاه حالی افتد که فتح آن به یکی عابد تواند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف پارچه سبز، ۱۱۷گ، ۱۶-۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۸۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جدول زر و لاجورد؛کاغذ:سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۱۲۹گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۴۱۹۲]

۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۶۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۳۶ق؛ مجدول مذهب دارای سرلوح زیبا و نفیس؛ مهر: «هو المحسن»؛ تملک: محمد کریم؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی تریاکی ضربی مذهب، ۱۷۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰ [ف: ۱ - ۴۰]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوب، کا: محمد قاسم بن لقمان جامی، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۹۴۶ق؛ مجدول به لاجورد و تحریر و طلا؛ واقف: نائینی؛ ۱۷۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۶- ۳۸۱]

۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۵۹

آغاز: و صائم النهار باشند و حکما گفته‌اند که خوی نیک رائی ... که جز به ابتهاج آن منهاج به سرمنزل شرف و سروری
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۴۶ق، جا: آگره؛ افتادگی: آغاز؛ در برگ چهارم وقفنامه کتاب از «شرف نساء بیگم» به سال ۱۲۳۳ آمده، در برخی اوراق یادداشت های متفرقه‌ای در حاشیه آمده است؛ جلد: پارچه‌ای لبه‌دار، عطف تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۷]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۵

خط: نستعلیق، کا: عزالدین محمد هروی، تا: محرم ۹۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جدول زر و مشکی و لاجورد؛ تملک و مهر: عبدالعزیز صدرالعلماء در ۹ جمادی ۱۳۴۰ در تهران؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز تیره ضربی مقوایی زرکوب عطف تیماج سرخ، ۱۵۶گ، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [سنا - ف: ۱ - ۳۵۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۳۷

آغاز: معجز بیان آنحضرت بوده تخلقوا باخلاق الله ناطق شده تا امت عالی همت دانند که تحقیق بدین؛ **انجام:** بر اسرار حکمت آدمی و منطوی بر حقایق اطوار اهل ... اخلاق محسنی بتمامی نوشته شد تاریخ هم نویس ز اخلاق محسنی تمت الکتاب بعون الملک الوهاب فی یوم الاثنین رابع شهر ذی الحجه الحرام سنه ۹۵۴ الهجریه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به طلا، در انتها یادداشتی به قلم سپهر کاشانی وجود دارد، در متن نظم و نثر توأم است؛ کاغذ: اصفهانی زرد رنگ، جلد: تیماج مقوایی آبی تند، ۱۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۷۰۸]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۷۴-۸/۸۴

آغاز: که دراین عالم کسی ندیده ونچشیده. آب مگو شیره آب نبات ×× در مزه همشیره آب حیات. مأمون رکاب دار را فرمود تا قدحی از آن آب بزودی آورد آبی دید متغیر اللون؛ **انجام:** برابر
از اواسط باب سیزدهم «آب مگو شیره آب نبات ×× درمزه همشیره آب حیات» تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۹۶۴ق؛ جداول زرین و لاجوردی؛ جلد: مقوایی آبی عطف و گوشه تیماج،۱۲۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۹۷

آغاز: که دراین عالم کسی ندیده و نچشیده. آب مگو شیره آب نبات ×× در مزه همشیره آب حیات. مأمون رکاب دار را فرمود تا قدحی از آن آب بزودی آورد آبی دید متغیر اللون؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: سالار بن نور عالم، تا: ۹۶۷ق؛ دارای یک سرلوح مذهب نقاشی شده با طلا و لاجورد و قلم سیاه صفحات مجدول با آب طلائی؛ کاغذ: نباتی رنگ سمرقندی، جلد: تیماج مشکی ترنج‌دار ضربی، ۳۲۴ص، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۵۶۴]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶۱۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمود بن اسحاق شهابی هروی، تا: ۹۶۹ق؛ برگ اول و دوم مجدول مذهب ارغوانی با گل و بوته هنری و بسیار نفیس،مجدول زر؛مهر:«لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد ابراهیم۱۲۲۲» (مربع)، کتابخانه جعفر سلطان القرائی، «سلام علی ابراهیم ۱۲۳۴» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی با ترنج با سر و مجدول زر، ۱۴۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف:۳۳/۱ - ۱۳۲]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۱۷-ف

نسخه اصل: چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الاول ۹۸۱ق؛ افتادگی: انجام [فیلمها - ف: ۱ - ۶۳۶]

۱۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۸۲

خط: نستعلیق، کا: شیخ محمد کاتب، تا: اواخر ربیع الثانی ۹۸۱ق؛ جدول زر و لاجورد و شنگرف و زنگار، با سرلوح و زرپاشی در دو صفحه نخستین، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۰۰]

۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۸۰/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: لطف الله بن نصرالله رانکوئی خالدی، تا: جمعه ۲۱ ربیع الاول ۹۸۲ق، جا: سالوکده؛ توسط کاتب تصحیح شده، در برگ آخر چندین تاریخ وفات به سال ۱۰۰۱ در اثر طاعون آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته ضربی عطف و دور تیماج مشکی، ۷۲گ (۵۱پ-۱۲۳ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۷]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: شاه محمد بن محمد علی ترشیزی، تا: ۹ محرم ۹۸۵ق؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ تملک: سید محمد کامل کاتب محکمه؛ جلد: تیماج ضربی، ۱۵۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۳ - ۲۳۶]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی حاجی عبدل، تا: جمادی الثانی ۹۸۵ق؛ صفحه اول دارای سرلوح مرصع، میان سطور دو صفحه اول طلااندازی شده، مجدول به لاجورد و شنگرف و تحریر و طلا؛ واقف: نائینی؛ ۱۸۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۶- ۳۸۲]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۸۱

بی کا، تا: ۹۹۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۱۴-۲۶/۹۴

آغاز: باب اول در عبادت وحشم و آداب ایشان وآن پرستش حق سبحانه وتعالی باشد بادای فرایض و واجبات وترک قبایح و محرمات؛ **انجام:** من او را دوست می‌دارم سلطان را از آن ادب خوش آمد سخن او راپسندید و درجه او را بلند گردانید قطعه.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۵۵-۲۱/۱۷۵

آغاز: بیت درطلب می کوشم اریابم زهی بخت بلند ×× ور نیابم عذر من افتد بزرگانرا پسند حکایت درامثال حکماء هند مذکور است که موری کمر جهد بربسته بود؛ **انجام:** حکما فرموده اند که ما فی الضمیر آدمی از دو بیرون نیست ... و اگر نوایب محنت است هم مخفی باید داشت تا دوستان را

از نیمه باب سیزدهم تا باب سی و پنجم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن۱۱؛افتادگی:آغاز و انجام؛مجدول مذهب؛ جلد: تیماج وعطف پارچه مشکی، ۸۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۵۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ چهار برگ از ابتدا و دوازده برگ (۱۴۰ تا ۱۴۵، ۱۴۸ و ۱۵۲ تا ۱۵۶) از انتها نونویس عصر قاجار است که به دقت و مانند برگ‌های قدیمی کتابت، جدول بندی و به نسخه الصاق شده است، کتابت شده با مسطر، مجدول زرین سه خطی با تحریر لاجورد، رکابه‌دار، پشت برگ بدرقه کتاب با مداد و به خط شکسته جدید نوشته‌اند: «خدمت جناب شیخ عطار»، همچنین با مداد، روی برگ ۹۱ نوشته شده: «الهی چنان کن سرانجام کار ×× تو خوشنود باشی و ما رستگار - حسین شرف الدین»، یادداشت مهم دیگر در حاشیه برگ ۹۳پ به خط شکسته با مرکب مشکی است: «مستعجل صرف علیان پنجهزار کشته داشت رحمه الله محرم الحرام سنه ۱۲۵۱»، روی برگ بدرقه پایان نسخه نیز چند بیت غزلی از سعدی (گفته بودم تو [کذا] بیایی غم دل با تو بگویم ×× چه بگویم که غم از دل برود چون تو بیایی) به خط شکسته دیده می‌شود؛ کاغذ: نخودی نسخه از جنس ضخیم دو لایه، جلد: مقوایی با روکش تیماج زیتونی سیر دارای جدول گرهی و ترنج و سرترنج های منقش به گل و بوته، ۱۵۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۶سم [ف:۲۷/۱ - ۲۷۸]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۸/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر چند جفا شد شکایت نکنم ×× گویم گناه از طرف ماست هنوز. بعد از آن اجتهاد کند و تلطف نماید تا سببی

خط: نستعلیق، کا: محمد نظام بن علیخان ساوه، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳ص (۳۹۴-۶۷۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵ [ف: ۱۱ - ۲۳۸]

۲۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۴۸ - ج

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ در جدول زر و شنگرف و لاجورد، با سرلوح به همان سه رنگ، یادداشت ۱۹ محرم ۱۲۱۱ و روز ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۰۸ در تهران؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۹ جمادی الاول ۱۲۸۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۵۷گ، ۱۷سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۱۱]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۶۴-۵۶/۱۱۴

آغاز: سنجیده شود اخلاق حسنه باشد بعد از آن اعمال حسنه و در حدیث آمده است که بدرستی که مؤمن بواسطه خلق نیکو در می‌یابد

از اول تا «حکایت، تا باب سی و نهم در دفع اشرار («در اخبار آمده که در شهر حلب رنود و اوباش بسیار بوده ...»)؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (یک برگ) و انجام؛ ۱۱۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

۲۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۸۲

از نیمه باب چهارم تا نیمه باب چهلم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوا، ۷۴گ، ۱۱ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۸۸]

۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** که این جوان زیبای صورتی و دلکش هیاتی دارد، گفت بلی [...] و ملیح و بسیار لطیف و ظریف است گفت تو او را دوست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی کناره و عطف سیاه، ۸۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۸۶]

۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۶۲-۳۷/۱۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول مذهب، صفحه اول سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۳۲. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۶×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۵۰]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۸۲

از اندکی پیش از باب ششم در رضا تا باب چهلم در تربیت خدم و حشم و آداب ایشان در دو قسم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ترنجی مقوایی با لولا، ۱۸۶گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱۰۷]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۰۹

خط: نستعلیق، کا: میر علی هروی، بی‌تا؛ محمد وثوق پسر معتمدالسلطنه در ۳۰/۱۰/۳ دو صفحه آخر را نوشته و نسخه را کامل ساخته است، جدول زرین، نسخه از آن جلال بن محمد بن جلال شاهی رضوی بوده و در شب پنج‌شنبه ۵ رجب ۱۰۱۵ به مهدی بیک بخشیده است (ص ع)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۱۹۸ص، ۱۲ سطر (۶×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۴۰۸۴]

۳۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۷۶

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳ - ۱۰]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** تاریخ اتمامش مفهوم و معلوم گردد.

خط: نستعلیق خوش، کا: بیر علی خادمی، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ سرلوحه مذهب زر و شنجرف، جدول دور سطور زر و قرمز و سیاه و آبی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: پارچه قرمز گل و بوته دار فرنگی مقوایی، ۱۶۳گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳ سم [ف: ۲ - ۴۴]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۸ شعبان ۱۰۰۳ق؛ این نسخه در حاشیه ۸۷ اخلاق ناصری نوشته شده؛ واقف: نائینی؛ ۴۸ص (۳۰۷-۳۵۴ حاشیه) [ف: ۶ - ۳۸۲]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۹

خط: تعلیق زیبا، کا: علیقلی پسر احمد تبریزی، تا: ۱۰۰۸ق؛ مجدول زرین و شنگرف و لاجورد دارای سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه شده، ۱۱۱گ، ۱۹سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۶۵۸]

۳۹. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۱۰۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: اصح کرمانی، تا: ۱۰۱۷ق، جا: هرات؛ دارای یک سرلوحه مذهب و چهار قطعه نقاشی میناتوری ظریف می‌باشد و تمام صفحات کتاب با خط‌کشی‌های دقیقی زینت شده؛ کاغذ: اصفهانی ضخیم، جلد: مقوایی با روکش چرم مشکی،۴۷۵ص،۱۲سطر(۷×۱۶)،اندازه:۱۵×۲۵سم[ف: ۱۷۴]

۴۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۱۱۵۶۲

کا: اصح کرمانی، تا: ۱۰۱۷ق؛ با تصویر [نشریه: ۵ - ۳۱۵]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۰۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۲۰ق؛ کاغذ: امیری شکری آهارمهره، جلد: میشن سیاه داغدار، ۱۹۲ص (۲۰۱-۳۹۳)، ۲۳ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۵۲]

۴۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۰۶

خط: نستعلیق، کا: حبیب الله بن ملا جان گیلانی، تا: ۱۰۲۴ق؛ ۱۱۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۲ - ۱۰]

۴۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۶۱

آغاز: نوشته‌اند بزرگان که جز نکوئی اهل کرم نخواهند ماند و در حدیث آمده که چون آدمی به منزل آخرت رود و همه عمل از او منقطع گردد والا سه چیز یکی صدقه جاریه؛ **انجام:** خواجه جواب داد که آن جواهر حق من است و مراد در آن هیچ طمعی نیست آن را مایه کن دیگر به قطع طریق اشتغال منمای که حیف باشد چون تو مردی چنان فعلی شنیع کردی جوان درها را برداشته به واسطه شفقت و مرحمت از اغنیا شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ شعبان ۱۰۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۸۵]

۴۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۹۹ فرخ

خط: نستعلیق، کا: شکرالله ایموری، تا: ۲۰ محرم ۱۰۵۴ق؛ دارای یک سرلوح، میان جدول و کمند دو صفحه اول و همچنین میان سطور این دو صفحه طلااندازی شده، مجدول به طلا و مشکی و لاجورد؛ کاغذ سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی زمینه طلا، ۱۱۱گ، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۷]

۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۹۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ابهت او را پیوسته از مطلع فتح و نصرت شارق و طالع دارد. بیت: این دعا را از همه خلق جهان آمین باد.

باتمام رسید.
خط: نسخ خوش، کا: مفتح بن حاجی محمد صادق المصحح، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۷۵ص (۱-۲۷۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۷/۵سم [ف: ۲ - ۵۴۶]

۴۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۰/۱۰

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی کاتب خاتون آبادی، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی لولادار با ترنج ضربی گل برجسته لاکی رنگ، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۷ - ۲۰]

۴۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی تا جهانرا آب و رنگست ×× فلک را سیر و گیتی را درنگست / مدامش بخت و دولت یار گردان ×× ز نخل عمر برخوردار گردان

خط: نستعلیق خفی، کا: فاضل محمد، تا: ۱۰۶۷ق؛ مجدول زرین بندآبی، یک سرلوح مختصر مذهب منقش در تارک صفحه اول طرح است؛ کاغذ: دولت آبادی متن زرافشان، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۱۲۹۹ص، ۱۳ سطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۸×۱۱/۵سم [ف: ۷ - ۱۲]

۴۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۲۰۰-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** شارق و طالع این دعا از همه خلق جهان آمین باد.

آغاز در دیباچه پیش از نمایه کتاب افتاده: ایضاح و عدالت باسم ع باسماع قاضی؛ خط: نستعلیق خوش، کا: غلام حسین کامران کوهپنانی از توابع کرمان (فرزند کربلایی یوسف تدین)، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۰۶۷ق؛ مهر: «غلام حسین کامران» (بیضی)؛ ۲۳۴ص، ۱۵ سطر (۱۴/۵×۳۰)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۵]

۴۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۸۶/۱

از نیمه دوم باب بیستم تا پایان نسخه؛ خط: نستعلیق، کا: امیر محمد سلیم بن امیر حیدر، تا: ۶ ربیع الثانی ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۶۸گ (۲ر-۷۰ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳ - ۸۸]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۱۲/۱

آغاز: کسانی را که قائم اللیل و صائم النهار باشد؛ **انجام:** بکاری که غم را دهی بستگی ×× شتابندگی کن نه آهستگی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۲۵ص، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۸ سم [ف: ۳ - ۳۷۶]

۵۱. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق [نشریه: ۷ - ۵۳۱]

۵۲. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۲

خط: نسخ معرب، کا: شریف جزیکی قائنی، تا: ۱۰۹۳ق؛ مصحح، در برگ اول یادداشتی از «محمد حسین بن محمد بیرجندی» به سال ۱۲۴۴ درباره کتاب، در برگ آخر یک بیت شعر به خط «محمد بن علی بن ملاابوالقاسم حسین آبادی » به سال ۱۳۳۸؛ جلد: تیماج دورو، رو قرمز ضربی، پشت سبز ساده، ۵۵۴گ، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۹]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۰۴

آغاز: میپزم. هیچ نگفتم تا شب درآمد خوانچه از برای او آراسته کردم از؛ **انجام:** هز زمان دوده از روزنه وی برمیآید و دیوارها را تیره و دماغها خیره میسازد پیغام فرستادم که این دود چرا میکنی جواب فرستاد که از برای خود چیزی.

تا باب ۳۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قلمهای گوناگون، برگ‌های نسخه در صحافی جابه‌جا شده است، صفحه اول آن شعری است که مربوط به نسخه اصلی نیست؛ کاغذ: فرنگی به رنگ زرد تیره، جلد: پلاستیک با گوشه‌ها و عطف تیماج سبز تیره، ۱۶۸ص، مختلف السطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۷۸۶]

۵۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۹۶

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۰۰]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۰۶/۶-۳۹/۸۶

آغاز: که در قید حیات نباشد یاد کنند ... تاریخ تألیف این رساله که سنه نهصد وهشت است تا وفات او قریب نهصد و چهل سال گذشته هنوز بهار ذکرش بر یا حین آفرین آراسته است؛ **انجام:** باب چهلم در ترتیب خدم و حشم و آداب ایشان و این باب مشتمل بر دو قسمست ... قسم دوم از این باب در آب جمعی کسی که بدولت تقرب سلطانی سرافراز گشته‌اند ... سیم از آداب امرا آنست که جهد نمایند که ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۶۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۷۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ترنجی مقوایی، ۱۲۶گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۳۸۱۶]

۵۷. اصفهان؛ دانشگاه اصفهان؛ شماره نسخه:۳۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه:۱۱-۸۸۲]

۵۸. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۲۷

آغاز: رفیق گردانید آنکه عزیمت را بملوک داد و مذلت را با اهل ریاضت؛ **انجام:** و گردونی ترتیب داد و آینه را بر پیش گردون بست و خود در پس آینه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در آغاز نسخه اشتباهاً«کتاب سعدی»عنوان شده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: - ۹۷]

۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۱۱-۱۴/۱۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سخن نه بر نهج اختصار رفت آن به که طی

کنم دگر این نسخه را که وقت دعاست. خدایا تا فلك را سربلندیست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج وسرترنج ضربی با حاشیه ضربی گرهی، ۱۶۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۵۱-۲۲/۱۷۱

آغاز: باید که درهر کار که میسازد نیت او طلب خشنودی حق سبحانه وتعالی باشد ... باب پنجم درصبروآن شکیبایی باشد بر مکاره؛ **انجام:** باب ۳۷ در رعایت حقوق وادای حقوق بر ذمه ... گر بزرگست و لایق خدمت ×× خود حق خود بجای آوردی / وربود سفله کس نخواهد گفت ×× که چرا باوی این کرم کردی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱- ۱۷۴]

۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۶۲

آغاز: کلمه تخلقوا باخلاق الله ناطق شده تا امت عالی همت دانند؛ **انجام:** یعنی شاهزاده عالی رای عالم آرای. شعر: درخشان کوکبی از درج.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی و حنائی آهار مهره، جلد: مقوای روغنی با نقش ترنج و سرترنج مزین به گل و بوته عطف تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۱۴ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵ - ۷۶]

۶۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۲۷

آغاز: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول به زر و شنگرف و مشکی و سبز و لاجورد، صفحه اول دارای سرلوح و صفحه اول و دوم و دو صفحه آخر حواشی دارای گل و بوته زرین، عبارت های آخر کتاب در نسخه ناتمام مانده است؛ جلد: دو رو روغنی گل بوته دار،۲۲۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۵۴]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۳۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۳ رمضان ۱۱۱۰ق؛ ص ۱ و ۴ و ۵ دو بار نوشته شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی عطف، ۱۹۴گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۵۰۷]

۶۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۶۵

آغاز: معرفت حسن صفات میسر شود و از مضمون حدیث بعثت لأتمم مکارم الاخلاق فهم می‌شود که بعثت سرور عالم
خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن عبدالرحمن لاهیجانی، تا: ۱۱ ذیقعده ۱۱۱۱ق، جا: بقعه اشرفیه؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به شنگرف، در برگ آغازین دو تاریخ تولد به سال ۱۳۰۱ و ۱۳۰۲؛تملك:ابوالحسن بن محمد نصیر اصفهانی ملاباشی همراه با اهدای کتاب از حسن بن ابوالحسن نصیری اصفهانی به سال ۱۳۲۴ش؛ مهر: «یا ابا الحسن» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۲-۴۱۱]

۶۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۵۵

خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن عبد الرحمن قاری لاهیجانی، تا: ۱۵ صفر ۱۱۲۰ق، جا: بقعه اشرفیه؛ مهر: «یا باقر العلوم» (مربع)، «صادق بن اسماعیل» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۱۵]

۶۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۷۶/۶-عکسی

آغاز و انجام: برابر
اصل نسخه: گنج بخش، ش ۵۳۹۸؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۲۵ رجب ۱۱۲۰ق؛ ۱۲۶ص (۱۵۳-۲۷۹) [عکسی ف: ۲ - ۱۴]

۶۷. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۰۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ محرم ۱۱۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۱۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲ - ۳۹]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۵-۲/۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** اتمامش مفهوم و معلوم می‌شود. با خامه گفتم اینکه زسر ساختی قدم ××وز مقدم تو چشم سخن یافت روشنی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۱۳۵ق؛ مجدول مذهب و مشکی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف و پارچه‌ای مشکی، ۳۰۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۱]

۶۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۶۴

خط: نستعلیق، کا: عبدالحفیظ متخلص به سروش، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۱۵۳ق؛ سرلوح با گل و بوته‌های زرین و زرد و شنگرف و مشکی، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۲۹۶گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۶]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۳۱/۶

در چهل باب؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن محمد قاسم، تا: ۱۱۷۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی سوخت ترنج و سرترنج دار، ۵۵گ (۹۴پ-۱۲۱پ حاشیه)، اندازه: ۱۶/۴×۲۹/۴سم [ف: ۴۳ - ۲۸]

۷۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۲۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ صفر۱۱۸۷ق؛ صفحه اول و آخر کسرنویسی شده؛ مهر: «حسین منی و انا من حسین» (بادامی)؛ کاغذ سفید فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۱۲۲گ، ۱۷ و ۱۸ سطر (۸/۵×۱۵/۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۸]

۷۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۹۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۹ ذیحجه، قرن ۱۳؛ مجدول به شنگرف، در دو برگ اول یادداشت های متفرقه در مباحث اخلاقی و در حاشیه کتاب خلاصه مطالب هر باب نگاشته شده است؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قرمز، ۸۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۶]

۷۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۹۰۱

خط: نستعلیق، کا: مصطفی قلی افشار، تا: ۱۲ رمضان، قرن ۱۲ یا ۱۳؛ در برگ آخر یادداشتی به سال ۱۲۸۶ آمده است؛ جلد: تیماج مشکی مجدول بدون مقوا، ۱۶۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۷]

۷۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: احمد طاهری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا،۱۶۷گ،۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۳۳]

۷۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۶۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۱۰]

۷۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۹۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۱۲]

۷۷. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۵۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۹گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴۵]

۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۰۸-۱۲/۱۹۸

آغاز: دو چشم کفایت نیست بلکه گوش بسیار و چشم بیشمار ... حکایت: در کتاب سراج الملوک آورده اند که نوشیروان از موبد موبدان؛ **انجام:** ای خواجه حق نان و نمک در میان است و من خبری دارم تو را آگاه می‌سازم تا تو از خود غافل نشوی ... غلام گفت زن تو دوستی دارد

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۰۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۲۰-۱۶/۱۳۰

آغاز: صف شکن خیل مناهی حیاست ×× راه زن خیل مناهی حیاست. بس معلوم شد که خاص وعام را ا زحیا فائده تام است وآن بی تاب آفتاب حیا ثمرات اخلاق؛ **انجام:** حکایت آورده اند که زاهدی سلطان را وصیت می کرد گفت ای ملك ... و ملا زمان به جهت آنکه اورا غافل یابند هر چه می‌خواهند با هر که.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برگ‌های رساله جابه‌جا شده است؛ جلد: تیماج سرخ و قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۲۳گ، ۱۲-۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۸۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۱۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی، ۱۰۴گ، ۱۶ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۸۴۹]

۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۱۹

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی ساز ضربی، ۱۰۸گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۷۱۵]

۸۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۷۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ از کتابخانه صنیع الدوله در ۲۹۸؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، ۱۶۹گ، ۱۸ سطر (۷×۱۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۶-۲۵۳]

۸۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۱۳

انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد کاظم اشرفی مازندرانی، تا: ۱۲۰۸ق؛ پشت برگ اول یک تاریخ خرید به سال ۱۲۵۸ق نوشته‌اند؛ مهر: «المتوکل علی الله عبدالفتاح الطباطبائی»، «محمد ابراهیم»، «سلام علی ابراهیم»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سرخ، ۱۷۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵ [ف: ۱ - ۴۱]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** از همه خلق جهان آمین باد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق [الفبائی ف: ۱۷۵]

۸۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین حسینی بن میرزا عبدالحسین، تا: چهارشنبه ۶ شوال ۱۲۲۱ق؛ مجدول به مشکی و طلا و شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سیر روغنی ضربی، ۱۷۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۱]

۸۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۷۸

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع معبر کرمانی، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۲۵ق؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن، ۱۵۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۷سم [ف: ۲ - ۱۹]

۸۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۰۲

خط: نستعلیق، کا: قدرمع (؟)، تا: پنج‌شنبه ۲۸ ربیع الاول ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ صفحه اول دارای سرلوح، حاشیه صفحه اول و دوم نقاشی شده و سه لوحه نقاشی و جدول صفحه‌ها همه با آب و رنگ و معمولی است، برگ‌ها نامرتب صحافی شده، بعضی صفحه‌ها یا حواشی دارای اشعاری فارسی و یادداشت‌های متفرقه می‌باشد؛ جلد: روغنی، ۱۰۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۳۴۳]

۸۸. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۷۸/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قوت از دیگر گیاهان باز میستاند او را می‌برد و دور میسازد و هر چه ازو نفع متصور است نگاه میدارد تربیت مردم فرماید بواسطه جاهلان تا از این فایده بگیرندتمت

خط: نستعلیق، کا: حسین بن علی حاجی رضا گلپایگانی، تا: صفر ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [فهرست جعفری:]

۸۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۵۰/۱

خط: نستعلیق، کا: احمد بیات نیشابوری، تا: ۱۲۳۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه لبه‌دار، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۶ - ۱۰۴]

۹۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۷۵
خط: نستعلیق، کا: محمد رحیم بن میرزا خلیل (در سن هفتاد و سه سالگی)، تا: دوشنبه ۲۸ ربیع الاول ۱۲۳۷ق؛ مصحح، در برگ آخر اشعاری به فارسی و تاریخ تولدی به سال ۱۲۸۳ مشهود است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته، ۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۳۵]

۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۶۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی با ترنج، ۳۴۰ص، ۱۳ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۲۶۸]

۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۹۶-۲۷/۱۶۶
آغاز: خلیفه گفت من او را برای خدا ادب می‌کردم ... باب سیوم در دعا وغرض از دعا عرض نیازست بدرگاه الهی ودرخواستن مرادات از فیض فضل تا متناهی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله و تصحیح شده؛ جلد: مقوا، ۲۰۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۹۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۷۳/۲
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن میرزا محمد شیرازی، تا: رمضان ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ (۱۸۵ر-۳۰۲ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۵ - ۴۷]

۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۷۶-۱۴/۱۲۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** اما به ریاضت همه راعلاج کرده‌ام و تبدیل داده حکیم او را طلبید و ... خود معزز گردانید. تمت.
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حاجی عظیم همدانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۸گ، ۱۶-۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۱۹/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن کربلائی حاجی محمد جامعی، تا: ثیت ئیل شوال ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۸۲گ (۱-۸۳)، ۲۰ سطر (۱۴×۲۵)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱۶ - ۶۵۶]

۹۶. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۳۰
کا: علی بن محمد لطیف مرزآبادی، تا: ۱۲۴۵ق؛ یک کتاب فارسی ناقص هم منضم به همین کتاب است که معجزات ائمه هدی و کرامات بعضی از اولیا را می‌نویسد که از فضل نوزدهم تا فصل پنجاه و سوم است و باقی در این نسخه ناقص است، در پشت ورق آخر کتاب یک نفر تاریخ ولادت و وفات کسانی از خانواده خود را نوشته که به حوادث مشهوری هم مؤکد گردانیده از جمله در ولادت پسری که به سال ۱۲۴۱ تولد یافته می‌نویسد و در این سال بود که آقا سید محمد طباطبائی خلف مرحوم آقا سید علی عساکر ظفر پیکر را به جهاد مهیا نموده و به قعله گنجه و شوشی برد و در وفات ملا علی پدر خود می‌نویسد در ماه شوال ۱۲۶۲ از وبا مرد که در ایام پادشاهی محمد شاه غازی در تبریز اتفاق افتاد و حاکم تبریز بهمن میرزا بود و هم چنین در ولادت دختری که به سال ۱۲۶۸ بوده می‌نویسد در این سال از طرف با بیان به ناصرالدین شاه سوء قصدی شده و شاه محفوظ مانده و بدین مناسبت در تبریز چراغانی کردند [ف: ۱۰۲]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۸ ض
بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۸ق [د.ث]

۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و زرد، در صفحات اول و دوم میان سطور طلا اندازی، در صفحات اول و دوم میان دو جدول گل و بوته زر و لاجورد، مجدول به زر و سیاه و آبی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۱۶۱گ، ۱۱ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۴۷۳]

۹۹. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۳۹
خط: نستعلیق، کا: محی الدین، تا: شنبه ۲۳ ذیحجه ۱۲۵۲ق، حسب فرمایش کاپیتان مونسی صاحب بهادر؛ ۱۵۸گ، ۱۳ سطر و سطح مکتوب (۱۳×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱ - ۴]

۱۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴-۱۳/۱۱۴
آغاز و انجام: برابر
بی کا، تا: ذیحجه ۱۲۵۳ق؛ در پایان نسخه نامه‌ای که از مهدی خان استرآبادی که از زبان رضاقلی به برادر خود نوشته است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۴۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۷۱]

۱۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۶/۲
نیمه دوم کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: سید حسن هزارجریبی سمنانی، تا: ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۶گ (۱۵۵ر-۱۸۱پ)، ۲۹ سطر(۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱۰-۱۸۵۰]

۱۰۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۷۱
خط: نستعلیق، کا: محیی الدین محمد بن محمد جعفر بن محمد حبیب الله بن محمد جعفر بن محمد صبغة الله، تا: رجب ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج عنابی زرین، ۱۸۴گ، ۱۳ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۵-۱۷۴۴]

۱۰۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۰۷-۳۶/۱۰۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۸ شعبان ۱۲۶۰ق؛ تملک: محمد بن عبدالجواد با مهر وی؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۶۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۱۰۴. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۴۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۹ ذیحجه ۱۲۶۱ق؛ از برگ ۱۸۳ تا پایان کتاب نو نویس است؛ مهر: «اسمعیل»

(چهارگوش)؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی حنایی، جلد: مقوایی روکش تیماج قهوه‌ای روشن ضربی با جدول ترنج و سرترنج منقش به گل و بوته، ۱۱۳گ (۸۸پ-۲۰۱ر)، ۱۷ سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱۳۶]

۱۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج سبز ضربی دارای حاشیه زنجیره‌ای زرین، ۱۲ سطر (۱۴/۷×۷/۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [رایانه]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** خطاب به مسلمان کرد که بگویند... او را بدین خدا تمت

خط: نستعلیق، کا: هزار جریبی، محمد علی، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۹۵

خط: نستعلیق، کا: حاج حیدر علی، تا: ۲۴ رجب ۱۲۶۳ق؛ مجدول؛ تاریخ وقف: رمضان ۱۲۶۹؛ ۱۷۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۴]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۵۴۱

خط: مختلف، کا: محمد کاظم، تا: ۱۲۶۵ق [الفبائی ف: ۱۷۵]

۱۰۹. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۶۸ق؛ در لابه‌لای نسخه تصاویر متعددی ترسیم شده؛ تملک: هاشم بن حسین حسینی ملکی مدنی با مهر مربعی؛ دارای یادداشت وقف از طرف سید ناصرالدین حجت؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۱۶۶]

۱۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۷۲

آغاز: آورده اند که سلطان سنجر ماضی انار الله برهانه به راهی؛ **انجام:** زبونی و زیردستی و زیر مناسب نیست.

خط: نستعلیق، کا: ملک محمد، تا: ۲۴ شوال ۱۲۶۹ق؛ به سعی و اهتمام آقا محمد اسماعیل به جهت شاهزاده بهاءالدوله بهمن میرزا نگارش یافته است، مجدول قرمز و آبی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر، مجدول، ۱۱۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳۲ - ۳۴۸]

۱۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** سلطانرا از آن ادب خوش آمد سخن او را پسندید و درجه او را بلند گردانید نظم. هر که او بایه ادب داند ×× گر بجائی رسد عجب نبود / چون ادب هست از حسب کم است ×× حسبی بهتر از ادب نبود

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ این کتاب به سال ۱۲۷۱ق در عمارت باغ از آقا یوسف خواجه به بیست تومان خریده شده است و سپس به سال های ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ق به ترتیب از عرض کتابخانه مبارکه گذشته است، دارای تذهیب و ترصیع بسیار عالی، حواشی تمامی صفحات و بین السطور آن حل کاری و گل اندازی زرین زوج تحریر مشکی، مجدول زرین بندآبی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم گلی رنگ مذهب به اسلیمی و شاخه و برگ و خوشه انگور با ترنج زمینه مشکی منقش به گل و برگ الوان، ۵۲۳ ص، ۱۱ سطر، قطع: وزیری متوسط، اندازه: ۱۴/۷×۲۳/۷سم [ف: ۷ - ۱۷]

۱۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [الفبائی ف: ۱۷۵]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ [الفبائی ف: ۱۷۵]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** رحمت مرحمت فرماید ... سنه ۱۲۹۳.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا [الفبائی ف: ۱۷۵]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد جواد، تا: ۱۲۹۸ق؛ در آغاز نسخه سرلوحی است نقاشی با قلم زرین لاجورد و مشکی و شنگرف سبز، صفحه‌های اول و دوم دارای حاشیه‌های گل و بوته‌کاری است با قلم زر لاجورد و شنگرف، مجدول به لاجورد و مشکی و زر و شنگرف؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره دار، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۳۷۴ص، ۱۱سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۴۵۵]

۱۱۶. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ محشی [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۶]

۱۱۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۷۳/۱

آغاز: گفت یادگار من عدلست و نیکنامی؛ **انجام:** موجود: زند هر ناکسی لاف ریاست

بی کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ کاغذ:اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قرمز عطف تیماج قرمز، ۳۵ص (۱-۳۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۶۷]

۱۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق؛ دارای یک سرلوح مرصع و مذهب در صفحه اول، مجداول به آب طلا و لاجورد و شنگرف؛ کاغذ: فرنگی آهارکرده، جلد: تیماج با ترنج و نیم‌ترنج و چلیپا سوخته، ۳۱۵ص، ۱۴ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۶۴۶]

۱۱۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۴۴

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم طاهری قمی، تا: ۱۳۴۷ق [ف: ۲]

۱۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ورق اول نونویس؛ ۹۵گ، ۲۴ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۳۴]

۱۲۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول شنگرف و لاجورد و زرین، آغاز و انجام نونویس [ف: ۳ - ۱۰]

۱۲۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به مشکی و لاجورد و طلائی؛ ۱۸۶گ، ۱۴ سطر (۱۲×۱۷) [ف: ۲ - ۳۸۲]

۱۲۳. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۴۷/۲

آغاز: الکتاب محامد و معانی تافته؛ **انجام:** در معرض غضب ملکه در ورطه هلاکت می‌افتند

خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی سبز، جلد: مقوایی روکش پارچه مشکی، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱۳۵]

۱۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۵۴

بی کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۷سم [رایانه]

۱۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۲۴

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از بانو سهیلا چاره‌دار [رایانه]

۱۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۱۷

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از وحید امیرزاده [رایانه]

۱۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۵۶

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۵/۱×۲۵سم [رایانه]

۱۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۲۴

تا « باب سی و دوم در سیاست »؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «عبده محمد رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۳۱]

۱۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تاریخ اتمام کتاب مفهوم میگردد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سردار کل یار محمدخان افشار؛ ۱۴۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶ - ۳۸۲]

۱۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۰۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کارتو ساخته نشد و مع هذا باز می‌آیی و هنو...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ صفحه آخر نسخه شامل اشعاری از علیرضا تجلی شیرازی است؛ ۷۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۶ - ۳۸۲]

۱۳۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۴۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۶۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۱]

۱۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۱۵

آغاز: شفای کلی ارزانی فرمودن

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین عطف تیماج قرمز، ۱۱۴گ، ۱۷ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۲۴۶]

۱۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۸۹

خط: نستعلیق، کا: طیفور بن حیدر علی اسفرجانی، تا: رمضان؛ کاغذ: سمرقندی زرد، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳۰۱گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۸۸]

۱۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** اصعمی می‌گوید روزی نزد هارون الرشید رفتم او را دیدم بر تخت نشسته ودختری پنج ساله تخمیناً نزد وی قرار گرفته مرا گفت دانی که این دختر کیست گفتم معلوم ندارم گفت دختر پسر من است و برو و بوسته بر فرق وی نه من متحیر بماندم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به زرین و لاجورد و سیاه، دو برگ اول نونویس و بدون جدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج مشکی، ۱۲۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۸۶]

۱۳۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۳

خط: نستعلیق به شیوه هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (برگ آخر)؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، ۱۴ سطری (۱۷×۱۹)، قطع: پالتویی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۸]

۱۳۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۸۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به مشکی و قرمز و زرد، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۲ - ۸۳]

۱۳۷. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ سپاهانی؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه پارچه‌ای، ۹۲گ، ۱۱ سطر (۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۶]

۱۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۲/۳

تا قسم ۲ باب ۴۰ (شرط ۱۹ وزارت) را دارد و برابر است با سطر۵ص ۳۲۴ چاپ تهران و نزدیک به شش صفحه در آن کم است؛خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول زرین و لاجوردی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی زرکوب، ۱۹۱گ (۳۱پ-۲۲۲پ،۱۴سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳-۶۵۹]

۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** از حکمت دور نباشد چه اکثر وقایع

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن [الفبائی ف: ۱۷۵]

۱۴۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی، کا: فریدالدین، بی‌تا؛ این نسخه از جمله کتب مسروقه و اکتشافی از خانه آرشاک خان مسیحی در سال ۱۳۳۳ق بوده است، مجدول زرین، یک سرلوح مذهب مرصع خوب در تارک صفحه اول طرح است؛ کاغذ: ترمه متن زرافشان، جلد: مقوای روغنی بوم زرشکی طلائی با ترنج زمینه مشکی منقش به گل و برگ الوان چهار لچکی و حاشیه زمینه مشکی مذهب به اسلیمی و برگ زرین، ۵۱۲ ص، ۱۱ سطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۱۱/۵×۷/۸سم [ف: ۷ - ۱۵]

۱۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۲۴

آغاز: بسمله، حمدله که ذات حمیده صفات محمدی را به طغرای غرای و انک لعلی خلق عظیم مزین گردانید که حسن خلق نوریست از انوار الهی؛ **انجام:** چهارم آن که خدا بترسد همه کس از او بترسد و هر که را ترس از خدا نباشد آن کس از همه بترسد پنجم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: میانه و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لایی، ۱۸۳گ، ۱۴ سطر (۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [رایانه]

۱۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۴۱

آغاز: از اخلاق سینه و اوصاف رضیه مرضیه بقسم اخری و سهم اشمل بهره یافته اند و؛ **انجام:** شیخ فرمود در آن نوبت چندین هزار مردم خصم تو بودند آن نتیجه داد درین کرت این همه مردم شفیع تواند چنین ثمره می‌دهد بیت بدی مکن که درین کشت زار.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به قرمز، مصحح، محشی خریدای از محمودی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی مقوایی مجدول ضربی، ۱۹۲گ، ۱۵ سطر (۷/۸×۱۵/۸)، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۲سم [رایانه]

۱۴۳. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما امسال رسمهای نیک بنه و بدعتها بر انداز و رضای رعیت حاصل کن و وظایف درویشان و ادرارات و اقطاعات بتمام بده و بازای در عهده من که هیچ آفت بتو نرسد

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول شنگرف مرصع لاجوردی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف]

۱۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۳/۲۵

چند حکایت از اخلاق محسنی؛ کا: محمد جعفر شیرازی، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: چرمی ماشی ضربی معرق، ۷ص (۶۹۶-۷۰۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۷ - ۵۹۲]

● اخلاق المحسنین / اخلاق / فارسی

axlāq-ol-mohsenīn

کاشفی، حسین بن علی، - ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ʻalī (- 1505)

وابسته به: اخلاق محسنی = جواهر الاسرار؛ کاشفی، حسین بن علی (-۹۱۰ق)

رساله‌ای متوسط در گزیده و تلخیص «جواهر الاسرار» یا «اخلاقی محسنی» تألیف خود کاشفی است که اصل آن را برای سلطان حسین میرزا بایقرا (۹۱۱ ق) و به نام پسر او «محسن» به سال ۹۰۷ ق (موافق کلمه «اخلاق محسنی») و در چهل «باب» در اخلاق و کشورداری و تدبیر منزل تألیف کرده است.

[الذریعة ۳۷۸/۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۵۳۳/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۴۷

خط: نستعلیق، کا: هدایة اله زرین قلم، تا: ۱۱۱۱ق؛ بنه ام ابوالمظفر محی الدین محمد عالم گیر غازی، جدول زر و لاجورد، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی زرد، جلد: تیماج زرد، ۲۸۰گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۹/۵)، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۷۴۷]

۲. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۸۵/۱

آغاز: این رساله که باخلاق المحسنین مسمی گشته اقدام نمود و التوفیق من تملک المعبود، قبل از شروع بموقف عرض می‌رساند که چون آدمیان مدنی بالطبع اند یعنی ایشانرا از اجتماع

تا باب چهلم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (یک برگ) و انجام؛ ۲۱۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف]

● اخلاق محمدی / اخلاق / فارسی

axlāq-e mohammadī

یزدی محرر، محمد علی، ق۱۳ قمری

yazdī moharrer, mohammad ʻalī (- 19c)

اهدا به: تراب علی خان مختار الملک سالار جنگ

تألیف شده پس از ۱۲۸۶ق/۱۸۶۹م (نگارنده در این سال ۴۰ ساله بوده است). از کتاب‌های متداول در اخلاق و بر پایه حدیث‌های پیامبر (ص)، در ۴۰ «باب» ساخته است: ۱. فضیلت طلب علم و علماء؛ ۲. عبادت و تفکر و اخلاص و نیت؛ ۳. تضرع و خوف؛ ۴. زهد و تقوا؛ ۵. صبر و شکر و تحمل؛ ۱۰. نکاح و حسن و قبح زنان و حقوق زوجین؛ ۲۰. غم‌خواری مردم و رفع حاجات و احسانات؛ ۳۰. خصلت ذمیمه تکبر و نخوت؛ ۴۰. وصایا.

آغاز: حمد و سپاس بی قیاس جناب ملک خلاق را سزد

چاپ: لکهنو، ۱۲۹۲ق، سنگی، وزیری، ۳۷۶ص؛ لکهنو، ۱۲۸۸ق، سنگی، وزیری، ۲+۳۷۶ص؛ مشار فارسی، ج۱؛ص۱۹۸

[فهرستواره منزوی ۳۰۷/۶]

یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۰۳

خط: نستعلیق هندی، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، تا: قرن ۱۳؛

مصحح، محشی، دارای صورت تقریظ مولانا شاه عبداللطیف مشتهر به شاه محیی الدین صاحب قادری و وقفنامه کتاب از حسین ضابط یزدی به سال ۱۳۸۰ و در دو برگ پایانی چندین ماده تاریخ فارسی و اردو به سال ۱۲۸۸ و ماده تاریخ ولادت ظاهراً فرزند مؤلف عبدالصمد یزدی به سال ۱۲۷۷ آمده است؛ جلد: مقوایی، عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۱۶۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۶۷]

← اخلاق المشجرة ⩾ سلوك المالك فی تدبیر الممالك
← اخلاق مشجری ⩾ سلوك المالك فی تدبیر الممالك
← اخلاق المصطفی ⩾ شرح الشمائل النبویة

● **اخلاق مظفریه** / اخلاق / فارسی

axlāq-e mozaffarīye

معتمد الشریعة، نعمة الله

mo‘tamed-oš-šarī‘e, ne‘mat-ol-lāh

[فهرستواره منزوی ۳۰۸/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۸۳

آغاز: بسمله از پس نفرین بدیو رجیم سپاس بیقیاس و ستایش؛

انجام: درین وجیزه ذکر می‌شود انشاءالله تعالی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۲ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [الفبائی ف: ۳۱]

← اخلاق المعالی ⩾ اخلاق علائی

● **اخلاق معتمدی** / تراجم / عربی

axlāq-e mo‘tamedī

دستغیب شیرازی، ابوالحسن بن احمد، ق۱۴ قمری

dastqeyb-e šīrāzī, ab-ol-hasan ebn-e ahmad (- 20c)

تاریخ تألیف: ۵ صفر ۱۲۹۷ق

این رساله در تقدیر از خدمات فرهاد میرزا (۱۲۳۳-۱۳۰۵ق) تألیف شده است. رساله در چند «فصل» کوتاه است در تاریخ زندگانی و اصلاحات و موقوفات و آثار علمی معتمدالدوله فرهاد میرزا قاجار، با اشعاری به عربی از مؤلف که به مناسبت‌های مختلف سروده است.

آغاز: الحمد لله الذی جل عن الأوهام و عز عن الأفهام قد تحیرت العقول فی ذاته و تبلدت الأذهان فی صفاته

انجام: لکونه ناصبیاً فهو قد نصبه. و اسمه من فضاء الکون قد سلبه× و جسمه صار معروفاً و مشهورا

[فرهنگ سخنوران ص ۲۰۹؛ فهرستواره منزوی ۳۰۸/۶]

۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۶۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ جدول شنگرف و زر و مشکی و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۵۱گ، ۹ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [نشریه: ۳ - ۱۴۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ در صفحه آخر تقریظی است که ابوطالب نام به تاریخ شب پنج‌شنبه ۸ ربیع الاول ۱۲۹۷ نوشته؛ جلد: تیماج سبز، ۶۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳ - ۳۸۶]

● **اخلاق معزی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e mo‘ezzī

عبدالمحسن بن محمد حسین، ق۸ قمری

‘abd-ol-mohsen ebn-e mohammad hoseyn (- 14c)

اهدا به: معز السلطنه جلال الدین امیرانشاه تیموری (۸۰۷-۸۱۲)

رساله‌ای است در دو «مقصد» و هر مقصد در سه «صحیفه»: مقدمه در شرف علم سیما علم اخلاق؛ مقصد اول در اکتساب اخلاق عملی، در سه «صحیفه»: ۱. کیفیت استعمال اخلاق، ۲. علاج اخلاق ذمیمه، ۳. ضبط اخلاق فاضله؛ مقصد دوم در اکتساب اخلاق عملی که آن را عقل معیشی خوانند و طریق معیشت مطلقا با اصناف خلایق، در سه «صحیفه»: ۱. طریقه زندگانی با ملوك و سلاطین و جمعی که مرتبه ایشان از مرتبه شخص ارفع بود، ۲. بیان طریقه زندگانی با جمعی که رتبت ایشان موازی و مساوی مرتبه شخص بود، ۳. با صنفی که مرتبه ایشان از مرتبه شخص نازل بود و وضع معیشت با ممالیك؛ خاتمه مشتمل بر وصیت و کلماتی حکمت‌آمیز که از امیرالمومنین علی ابن ابی طالب و از اولاد طاهره او (ع) منقول است.

آغاز: بسمله. شکر و سپاس حضرت واجب الوجودی را که از دنیای زیبای خلعت خلقت انسان را در کارخانه ابدع ... ترتیب داده.

انجام: یرحم الله عبدا قال آمینا و قد اتفق الفراغ من تعلیق الرسالة المبارکة المیمونة ضحوة یوم الجمعة الثامن عشر من ثانی عشر شهور سنة ثمان و سبعین و سبعمائة الهلالی الهجری علی ید مولفها افقر عبادالله و عبدالمحسن بن محمد الحسینی الطبسی مولدا و محتدا غفر له.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۶۹ و ۶۱۲۴-ف

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۷۷؛ جدول لاجورد و زر؛ کاغذ: سپاهانی،جلد:تیماج حنایی لایی،۳۸گ، ۱۹ سطر (۶×۱۳/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۶۲] و [فیلمها - ف: ۳ - ۲۰۰]

● **الاخلاق (مقالة فی المدخل الی علم) /** اخلاق / عربی
al-axlāq (mq. fi-l-madxal ilā ‘ilm)
نیقولاووس طبیب
nīqolāvūs-e tabīb

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵۵-ف
نسخه اصل: جامع القرویین فاس ۳۰۴۳-۸۰/۲۵۰۸ آ؛ بی‌کا، تا: ۲۷ شعبان ۶۱۹ق [فیلمها - ف: ۱ - ۲۸۱]

● **اخلاق ملوک /** اخلاق / فارسی
axlāq-e molūk

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۲۸
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۸/۲×۹/۱سم [رایانه]

● **اخلاق منصوری = جام جهان‌نما /** فلسفه، اخلاق / فارسی
axlāq-e mansūrī = jām-e jahān namā
دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - ۹۴۸ قمری
daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad (- 1542)

کتاب مفصلی است در فنون حکمت و فلسفه که در واقع رساله اول از وجه ثالث کتاب «جام جهان‌نما» او است. مؤلف در دیباچه آورده است: «باعث فقیر حقیر غیاث مشهور به منصور بر تحریر این سطور و تسطیر این زبور که رساله اولی از وجه ثالث از جام جهان‌نماست تقریر معاقد و مقاصد بیان انیة و ماهیت انسان و تمهید اصول و قواعد بنیان وجدان سعادت در جهان است به‌وجهی که از مطاوی و فحاوی آن طریق تهذیب اخلاق و سلوک با خلایق و خلاق و کیفیت تحصیل ملکات فاضله نافعه دین نشاه و نشاه اخری عادات ناقصه و شیم مهلکه ضاره به‌وجهی وجیه سانح شود». این رساله یکی از دو تألیف بالنسبه مفصل و تحقیقی او در این فن است چه در رساله عربی مختصر اخلاق منصوری تفصیل مطالب را به این کتاب و تألیف دیگرش موسوم به «تهذیب الانسان» حواله داده است و در آنجا درباره این رساله گفته است: هرکس بخواهد به‌طور اتفاق و ایقان به کنه مطلب برسد به «اخلاق منصوری» بنگرد. این رساله از متون استدلالی جامع این فن است که به‌خامه ادبی نگاشته و در آن به آیات کریمه و اشعار استشهاد نموده است. رساله مرتب است بر دو «مجلی» و هر مجلی در چند «صورت»: مجلی اول مشتمل است بر چهار «تجلیه»: ۱. انیة نفس مجرد و روح ابهد (کذا)، ۲. بیان هیکل انسان، ۳. اشاره به آنکه انسان خلیفه رحمان است، ۴. هدایت طرق نیل سعادت؛ مجلی ثانیه در تهذیب اخلاق و کیفیت سلوک با خلائق و خلاق مشتمل بر سه «تجلیه» در بیان اصول اخلاق و فضائل و رذائل و آداب ملوک.

آغاز۱: حمد بیحد ز ازل تا به ابد ×× احدی را که جز او نیست احد - منشی که هر حرف که از مبدا انشا بواسطه قلم اعلمی بر سرلوح نمایش و هستی آمده رقم اسمیست از اسماء حسنی او
۲: افتتاح کلام به نام خجسته فرجام ملک علام...فقیر حقیر غیاث مشهور به منصور

انجام: آنرا اخراج کلام برخلاف مرام و مراد خوانند و در بدیع آنرا مصالبه و اعاره نامند.

چاپ: مجله معارف، دوره ۱۳ شماره ۲، نشریه مرکز نشر دانشگاهی، تصحیح عبدالله نورانی، صص ۹۷-۱۶۰

[الذریعه ۳۷۸/۱ و ۳۷۹، ۲۴/۵و ۲۵، نسخه‌های منزوی ۷۶۵/۲؛ فهرستواره منزوی ۳۰۹/۶ و ۲۸۹۸/۴ و ۱۱۸/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** نه از آن جواهر و لآلی است که صدف بیانش در غدیر حقیر امثال این مجال یابند طلبش از بحار درر آثار کبار انسب باشد. بیت: از دام عنکبوت که بهر مگس تنند ×× نتوان امید داشت که عنقا شود شکار.
خط: نستعلیق خوب، کا: محمد بهرام، تا: ربیع الثانی ۹۰۸ق؛ دارای سر لوح، مذهب، مجدول، مصحح، دارای چند یادداشت پزشکی و دستور العمل ساخت دارو و مواد، رکابه‌دار؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ خریداری از جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج منقش به گل و بوته و جدول،۱۴ سطر(۶/۲×۱۱/۷)،اندازه:۱۱/۲×۱۸/۱سم[ف:۲۹/۲- ۴۲۲]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۰۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:یونس بن احمد نظامی حسینی (شاگرد مؤلف)، تا: ۹۴۸ق؛مصحح،دارای حواشی با نشان«منه مدظله»؛تملک:کاتب، «عبدالله بن ملاعلی تهرانی»؛ مهر: «سیدحسین بن سید محمد الحسینی» (مربع)، «الراجی عبدالعلی بن محمدهاشم» (بیضی)، «محمدامین بن محمد مهدی الحسینی» (بیضی)؛ ۸۲گ (۳پ-۸۵ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۱-۸۷]

۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل محرم ۹۶۷ق؛ دارای حواشی با عناوین «قوله - قوله» گویا حاشیه بر جام جهان نماست، در اول وقف‌نامه شاه عباس که این کتاب را به ضمیمه ۱۱۹ جلد دیگر به آستانه حضرت عبدالعظیم و مدرسه آستانه وقف نموده است؛ مهر: «افوض امری الی الله رفیع الدین محمد الحسینی الموسوی » (کروی)؛ واقف: شاه عباس صفوی، تاریخ وقف: غره ذیقعده ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج حنایی مجدول، ۱۱۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۲۷
خط:نستعلیق و نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛افتادگی:آغاز؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی درون تریاکی، ۷۵ص (۶۴۲-۷۱۷ حاشیه)، چلیپا ۱۷/۵×۳۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۴سم [ف: ۹ - ۱۲۰۵]

۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۹۸/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اندازه: ۱۵×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۰۰]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۵۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** از دام عنکبوت که بهر مگس تنید نتوان امید داشت که عنقا شود شکار.
خط: نستعلیق، کا: مندمی بن نورالدین بن کمال الدین بن خضرشاه معلم دزفولی، تا: دوشنبه ۲۲ رجب ۱۰۰۳ق؛ یک سرلوح کوچک [ف: ۶ - ۳۸۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۶۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۲۴/۲
انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی رضا بن افضل گیلانی، تا: ۱۰۰۸ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری و زرد رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۴۱ص (۲۲۹-۲۷۰)،۱۸سطر،قطع:نیم‌خشتی،اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۹۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد رشتی پسیخانی، تا: صفر ۱۰۱۲ق؛ یک سرلوح مزین و مرصع و یک کتیبه زرین، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰/۵)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۷×۳۰سم [رایانه]

مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳
همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۵۶۰]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۸/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** این زواید آن است که در بعضی نسخ تغییر نموده و طرح کرده چه در نسخه که اولاً نوشته.
کا: هاشم بن حسین العمید، تا: جمادی الثانی ۱۰۱۴ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: ابن خاتون؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: تیماج مستعمل، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۵۱]

۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۸۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۷/۵×۲۱)، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۲ - ۸۴]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق، جا: تبریز؛ گ (۲پ-۲۴ر) [ف: ۳ - ۲۱۸]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۸/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** از دام عنکبوت که هر مگس تنید
خط:نستعلیق،کا: محمد نظام بن علیخان ساوه‌ای، تا: دوشنبه ربیع الاول ۱۰۴۷ق؛ در هامش نسخه و چلیپا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۸ص (۲۸۶-۳۹۴)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۷]

۱۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳/۵
خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر گیلانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ ۸گ (۷۹پ-۸۷ر)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۶۷]

۱۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۰/۹
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی کاتب خاتون‌آبادی، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی لولادار وسط سه ترنج ضربی گل برجسته لاکی رنگ، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۷ - ۲۰]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۲۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر کسمائی، تا: محرم ۱۰۷۷ق؛ مصحح، مجدول زرین؛ در آغاز نسخه یادداشتی است از علاء الحکما به تاریخ محرم ۱۳۳۶ق مبنی بر تعریف از اخلاق ناصری و اخلاق منصوری و این که از میرزا حبیب الله دستفروش ابتیاع شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۸۰گ (۱۹۹پ-۲۷۹ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۳۲ - ۲۶۲]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۸۴
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۰ شعبان ۱۰۷۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۹۰گ، ۱۴ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۸ - ۷۰]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۵ق؛ افتادگی: وسط (صفحه‌های ۱۹-۲۰ و ۱۵۵-۱۵۶ و ۱۷۹-۱۸۰ و ۲۰۹-۲۱۰ و ۲۲۹-۲۳۰و ۲۳۵-۲۳۶ افتاده است)؛ در پایان نسخه پنج صحیفه از کتاب دیگری است به خط دیگر و با قلم ریزتر که شرح بر رساله‌ای در اخلاق است؛ کاغذ: سمرقندی شکری آهار مهره، جلد: میشن خرمایی، ۲۵۰ص، ۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۶-۷۹]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۲۵/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بر ارباب نظر مخفی نیست که تفسیری که عشق نفسانی را کرد شامل عشق بهمین است ... اهل صناعت یک فقره جهت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛کاغذ: سپاهانی سفید و کبود، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۴۰گ (۳پ-۴۳پ)، ۲۱ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۶۸۴]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۳۴/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** ابتداء ازوست و انتهاء باوست بلکه همه اوست جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، ۳۵ص، ۲۴ سطر (۱۹×۲۹)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۵ - ۳۴۹]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۸ ض
بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۹ق [د.ث]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** دزات اعیان کاینات اللهم خلد ظلال العالی
خط: نسخ، بی کا، بی تا [الفبائی ف: ۱۵۸]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۸۹-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 2996؛ کا: محمد رام، بی‌تا؛ سطر [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۷]

۲۳. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۴۵/۱۱
بی کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج شتری ضربی ترنج و سرترنج دار مجدول، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

● **اخلاق منصوری /** متفرقه / فارسی

axlāq-e mansūrī

هندی دکنی، شهسوار علی شاه بن رضا

hendī dakanī, šahsavār ʻalī-šāh ebn-e rezā

تاریخ تألیف: ۱۳۳۶ق

سید شهسوار علی شاه بن رضا منصور التولیه آستان قدس رضوی حسنی حسینی هندی دکنی حیدرآبادی، درباره اصول و قوانین هند و تجویز پیروی از آنها برای مردم به دلایلی مانند «السلطان ظل الله»، مؤلف دوستار انگلیس و پرستنده شاه انگلستان است.
[فهرستواره منزوی ۳۰۸/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۴۰
آغاز: الحمد لله رب العالمین؛ **انجام:** در دل حاسد فروخت آتش آلام را ... محمد حسن هروی ۹ شعبان ۱۳۳۶
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن هروی، تا: ۹ شعبان ۱۳۳۶ق، جا: مشهد؛ اندازه: ۱۳×۲۱سم [الفبائی ف: ۳۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۶۴-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۷]

← اخلاق منظوم ⩾ فقه و اخلاق (منظوم)
← اخلاق منظوم ⩾ تحفه احتشامی
← اخلاق منظوم ⩾ اخلاق زن و مرد

● **اخلاق (منظومه) /** اخلاق / فارسی

axlāq (mnz.)

بخاری، محمد حسین، - ۱۰۹۰ قمری

boxārī, mohammad hoseyn (- 1679)

منظومه‌ای است در حدود پانصد بیت در محاسن و مساوی اخلاقی که بر هر مسلمانی دانستن آن لازم است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۶/۴
آغاز: حمد بیحد حضرت معبود را ×× کز عدم آورد هر موجود را/ حمد بیحد آن خدای پاک را ×× آنکه جان بخشیده مشت خاک را؛ **انجام:** در امانت عاقبت حاصل شود × کاثوبی (؟) عاقبت مشکل شود
خط: نستعلیق بدخط، کا: میر سید محمود مخدوم، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی عطف تیماج قرمز، ۴۶گ (۱۰۹پ-۱۵۵پ)، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۹۷]

● **اخلاق (منظوم) /** شعر، اخلاق / فارسی

axlāq (mnz.)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۱/۴
آغاز: بسمله. حمد بیحد آن خدای پاک را ×× آنکه جان بخشید مشت خاک را
عنوان ها نیز به شعرآمده است و شامل ۵۷۰ بیت می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: ملاتاج ولی ابن خواجه نیاز بن اورازعلی، تا: رمضان ۱۲۶۸ق، جا: استرآباد؛ جلد: مقوا، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۳۶]

● **الاخلاق المنظوم /** شعر، اخلاق / عربی

al-axlāq-ul-manẓūm

تعداد گناهان کبیره را در بیست بیت به نظم کشیده و ذیل هر کلمه که بیانگر گناه کبیره است آیه مناسب آن ذکر شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۶/۸
آغاز: خُذ صاح عنی عدد الکبائر ×× واحفظه واجعله من الذخائر / وهو علی قول ذوی الروایة ×× سبعون فافهم وانعم الدرایة؛ **انجام:** شهادة الزور وعنها النظ ×× والقرب للحایض حتی تطهر / وکفر نعم الله یا حبیب ×× والهمز واللمز والتلقیب
خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ فائده در آخر کتاب موعظه‌ای از ابوعلی سیناست؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۸۷]

● **اخلاق (منظوم) /** شعر، اخلاق / عربی

axlāq (mnz.)

قصیده‌ای است با قافیه نون که گوینده ملتزم شده حروف اوایل ابیات را به ترتیب الفبا بیاورد. نخستین حرف بیت اول «الف» و نخستین حرف بیت آخر «یاء» است. در ماسوای ده بیت اول نیز ملتزم شده که نخستین حرف تمام کلمات هر بیت مانند حرف اول بیت باشد. مضمون قصیده شماره کارهای نیک و فضایل است. این قصیده دارای ۳۰ بیت است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۶۶/۴
آغاز: باسم الله تثبیت الثناء ×× هو المحمود فی اعطاء النوال
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۱۴-۱۶)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۲۰۳]

● **اخلاق ناصری** / اخلاق / فارسی

axlāq-e nāserī

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

وابسته به: طهارة الاعراق فی تحصیل الاخلاق = تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق = طهارة النفس؛ ابن مسکویه، احمد بن محمد (۳۲۰–۴۲۱)

اهدا به: ناصرالدین ابوالفتح عبدالرحیم بن ابی منصور

تاریخ تألیف: ۶۳۳ق؛ محل تألیف: قاین قهستان

این کتاب از مؤلفات ممتاز و استدلالی در حکمت عملی (تهذیب اخلاق، تدبیر منزل، سیاست مدن) است. خلاصه سبب تالیف که در دیباچه آمده چنین است: در روزگاری که خواجه در قهستان نزد ناصرالدین ابوالفتح عبدالرحیم محتشم قهستان بود، روزی سخن از کتاب «طهارة الاعراق» ابن‌مسکویه شد. محتشم قهستان از وی می‌خواهد که آن کتاب را به فارسی ترجمه نماید. اما چون لطف بلاغتی آن کتاب در ترجمه نمی‌آمد و دیگر آن‌که آن کتاب تنها در حکمت خلقی است و دو بخش دیگر حکمت عملی را فاقد است، خواجه به ترجمه تحت اللفظی آن نپرداخت و این کتاب را که شامل هر سه بخش حکمت عملی است به نام آن محتشم تألیف کرد. بخش حکمت خلقی این کتاب را ملخص همان کتاب «طهارة» ابن‌مسکویه قرار داد و در بخش‌های تدبیر منزل و سیاست مدن گفتار و آراء حکماء را نقل کرده است. خواجه در تمام مباحث این کتاب تنها به نقل پرداخته و از خود هیچ اظهار نظری نکرده است. کتاب شامل یک «مقدمه»، سه «مقاله» و «خاتمه» است: مقدمه در مطالبی که لازم است قبل از خوض در این علم دانسته شود؛ مقاله اول در تهذیب اخلاق، مشتمل بر دو «قسم»: قسم اول در مبادی، در هفت «فصل»: ۱. معرفت موضوع و مبادی آن، ۲. معرفت نفس انسانی که آن را نفس ناطقه خوانند، ۳. تعدید قوت‌های نفس انسانی و تمیز آن از دیگر قوی، ۴. در آن‌که انسان اشرف موجودات عالم است، ۵. نفس انسان را کمال و نقصانی است، ۶. کمال نفس در چیست و کسر کسانی که مخالفت با حق کرده، ۷. بیان خیر و سعادت که مطلوب رسیدن به کمال است؛ قسم دوم در مقاصد، در ده «فصل»: ۱. حد و حقیقت خلق و بیان امکان تغییر اخلاق، ۲. در آن‌که صناعت تهذیب اخلاق شریف‌ترین صناعات است، ۳. اجناس فضایل که مکارم اخلاق عبارت از آن است چند است، ۴. انواعی که در تحت اجناس فضایل باشد، ۵. حصر اضداد آن اجناس که اصناف رذایل باشد؛ ۶. فرق میان فضایل و آنچه شنیعه فضائل بود، ۷. بیان شرف عدالت بر دیگر فضایل، ۸. ترتیب اکتساب فضائل و مراتب سعادات، ۹. حفظ صحت نفس، ۱۰. معالجه امراض نفس؛ مقاله دوم در تدبیر منازل، مشتمل بر پنج «فصل»: ۱. سبب احتیاج به منازل و معرفت ارکان آن و تقدیم مقدمات آن، ۲. معرفت سیاست و تدبیر اموال و اقوات؛ ۳. معرفت سیاست و تدبیر اهل؛ ۴. معرفت سیاست و تدبیر اولاد و تأدیب ایشان و رعایت حقوق پدران و مادران؛ ۵. معرفت سیاست و تدبیر خدم و عبید؛ مقاله سوم در سیاست مدن، در هشت «فصل»: ۱. سبب احتیاج به تمدن و شرح ماهیت و فضیلت این علم؛ ۲. فضیلت محبت و اقسام آن، ۳. اقسام اجتماعات و شرح احوال مدن، ۴. سیاست ملك و آداب ملوك، ۵. سیاست خدمت و آداب اتباع ملوك، ۶. فضیلت صداقت و معاشرت با اصدقاء، ۷. معاشرت با اصناف خلق، ۸ وصایای منسوب به افلاطون.

تاریخ ختم تالیف کتاب حدود سال ۶۳۳ق است. پس از استیلاء هلاکوخان و انقراض سلطنت اسماعیلیان در قهستان در سال ۶۵۴ق خواجه مقدمه این کتاب را (که شامل ثناء بر شهریاران و عظماء فرقه اسماعیلیه بوده) تبدیل به دیباچه دیگر نمود و در دیباچه دوم سفارش کرده که هر کس نسخه از این کتاب را داشته باشد دیباچه اول را حذف کند و به دیباچه دوم مصدر دارد. باز خواجه در سال ۶۶۳ق به خواهش «ملک الامراء فی العالم جلال الدولة والدین مفخر جهان عبدالعزیز نیشابوری» گفتاری درباره حق پدران و مادران ضمیمه فصل چهارم از مقاله دوم می‌نماید. جز مقدمه، خاتمه‌ای نیز بر این کتاب بود که شامل بر ستایش ناصرالدین بوده و خواجه در هنگام تغییر مقدمه، این خاتمه را نیز از ستایش آنها زدود و نسخه‌های موجود اغلب فاقد مقدمه اولی و این خاتمه است و مدرس رضوی دیباچه اول اخلاق ناصری را با خاتمه محذوفه در چاپ دوم آثار و احوال خواجه آورده است.

سلطان العلما خلیفه سلطان سید امیر علاء الدین حسین آملی (– ۱۰۶۴) به دستور شاه صفی در سال ۱۰۵۱ «اخلاق ناصری» را مانند جلال الدین دوانی در اخلاق جلالی به عبارت روشن‌تری درآورده و «توضیح الاخلاق» نامیده است. ابوالمعالی شمس الدین محمد بن علی بن احمد بن نعمة الله بن خاتون عاملی (درگذشته پس از ۵ محرم ۱۰۶۸ق) نیز همین کتاب را برای سلطان عبدالله قطب شاه بهادر خان (۱۰۲۰–۱۰۸۳ق) به عبارتی روشن‌تر درآورده و بدان نام «توضیح الاخلاق عبد الله شاهی» داده است. دانش پژوه معتقد است که این دانشمند همان کسی است که «زینة المجالس» مجدی (قرن ۱۱ق) را در ۱۰۰۴ با برداشتن چند سطری از دیباچه آن و گذاردن اندکی از آغاز دیباچه ترجمه قطب شاهی خود به‌جای آن سطرها به‌نام خود کرده است. البته اشکال این سخن در اینجاست که ترجمه قطب‌شاهی در ۱۰۲۷ ساخته شده پس شاید بتوان گفت که مجدی آن کتاب را به نام خود کرده است. عبدالرحیم بن عبدالکریم عباسی در ۱۰۵۸ و در نوزدهمین سال سلطنت سلطان اورنگ زیب کتابی به نام «مفتاح الاخلاق» نگاشت و لغات و مندرجات اخلاق ناصری را شرح و تفسیر کرد.

آغاز۱: (آغاز دیباجه نخستین:) حمد بی‌حد و مدح بی‌عد لایق حضرت مالک الملکی بود کی بعد از انک شخصی را که در نظر ظاهر هم از جنس انس است مصدر رحمت و مظهر معرفت خود گردانید تا حقیقت توحید کی خلاصه علوم دینی ... محرر این مقالت و مؤلف این رسالت کوید تحریر این کتاب کی موسوم است باخلاق ناصری.

(آغاز دیباجه بعدی۲:) حمد بی حد و مدح بی عد لایق حضرت عزت مالک الملکی باشد که همچنانکه در بدو فطرت اولی و هو الذی یبدؤ الخلق که حقایق انواع را از مطالع ابداع بر می‌آورد هیولای انسان را که سمت عالم خلقی داشت چهل طور در مدارج استکمال از صورت به صورت و حال به حال بگردانید که خمرت طینة آدم بیدی اربعین صباحا، تا چون به نهایت تربیت رسید و اثر حصول شایستگی قبول در وی پدید آمد خلعت صورت انسانی را که طراز عالم امری داشت که و ینزل الروح من امره، به یک دفعه

انجام۱: (انجام خاتمه اول:) اینست وصایای افلاطون که خواستیم کتاب بر آن ختم کنیم و بعد از این سخن قطع کنیم خدای تعالی همگنان را توفیق اکتساب خیرات و اقتناء حسنات کرامت کناد و بر طلب مرضات خود حریص گرداناد انه اللطیف الخبیر. هر چند عرض امثال این کلمات در حضرت بزرگوار و مجلس عالی شهنشاه آفاقی شهریار ایرانی ضاعف الله جلاله ... اورا همیشه از افق جلال و عظمت تابنده اولیاء منصور و اعداء مقهور و مواهب ذوالجلالی متواتر و متوالی باد بمنه و الحمد لله واهب العقل و الله ولی التوفیق.

(خاتمه دوم ۲:) اینست وصایای افلاطون که خواستیم کتاب بر آن ختم کنیم و بعد از این سخن قطع کنیم خدای تعالی همگنان را توفیق اکتساب خیرات و اقتناء حسنات کرامت کناد و بر طلب مرضات خود حریص گرداناد انه اللطیف الخبیر.

چاپ: با تصحیح مجتبی مینوی و علیرضا حیدری، تهران، انتشارات خوارزمی، ۱۳۵۶ش، در ۶۲۰ صفحه؛ کلکته، ۱۲۶۹؛ لکنائو، ۱۲۸۶؛ لاهور، ۱۸۶۵؛ گزیده آن با دیباچه آقای همائی، تهران، ۱۳۲۰ش؛ مشار فارسی، ج۱، صص۱۹۹-۲۰۰؛ بمبئی، سنگی، ۱۲۶۷ق، وزیری، ۲۲۷ص؛ دارالسلطنه تبریز، بی‌ناشر، ۱۳۲۰ق، رقعی، ۴۱۹ص؛ تبریز، سنگی، ۱۳۵۱، خشتی، ۲+۳۵۱صص

[الذریعة۳۸۰/۱و ۳۸۱؛ نسخه‌های منزوی۱۵۳۴/۲؛ کشف الظنون ۳۸/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۰۹/۶-۳۱۲؛ احوال و آثار خواجه نصیرالدین طوسی، سید محمد تقی مدرس رضوی: ۴۴۹-۴۵۹ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۷/۱؛ دنا ۴۷۳/۱-۴۷۸]

شرح و حواشی:

۱- نفس = معرفت نفس = منتخب اخلاق ناصری؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)

۲- الاخلاق النصیریة فی تعریب الاخلاق الناصریة؛ جرجانی، محمد بن علی (-۸۳۸)

۳- لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق = اخلاق جلالی؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰-۹۰۸)

۴- اخلاق علائی = اخلاق المعالی؛ ابن الحنائی، علی بن امرالله (-۹۷۰)

۵- توضیح الاخلاق عبدالله شاهی = توضیح الاخلاق قطب شاهی؛ خاتون آبادی، محمد بن علی (-۱۰۵۷)

۶- توضیح الاخلاق = شرح اخلاق ناصری = تصفیه اخلاق ناصری؛ سلطان العلماء، حسین بن محمد (۱۰۰۱-۱۰۶۴)

۷- اخلاق ناصری (منتخب)؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین (-۱۱)

۸- مفتاح الاخلاق عباسی؛ برهانپوری، عبدالرحمن بن عبدالکریم (-۱۱)

۹- اخلاق جلالی (منتخب)؛ گلپایگانی، محمد تقی (-۱۲۹۲)

۱۰- فرهنگ ترجمه لغات اخلاق ناصری

۱۱- لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق(منتخب) = گزیده اخلاق جلالی

۱۲- تزکیة الارواح عن موانع الافلاح

۱۳- سواطع الآفاق فی شرح لوامع الاشراق؛ محمد یوسف علی

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۵۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲ رمضان ۶۵۶ق؛ افتادگی: آغاز (هشت برگ)؛ مجدول، مصحح؛ ۱۶۰گ، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۱۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۲۴ و ۳۴۲۳-ف

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان ربیع الثانی۶۶۲ق؛ دو برگ آغاز متن نونویس قرن ۱۱ یا اندکی پیش از آن؛ تملک: محمد علی در ۱۰۶۷، محمد صادق بن حاجی محمد کاظم؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد لایی، ۱۰۶گ، ۲۷ سطر (۶×۱۴)، قطع: ربعی بیاضی، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۷ - ۶۱] و [فیلم‌ها- ف: ۲-۱۳۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶-ف

نسخه اصل: افیون قره حصار ش ۱۸۰۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن سهیل بن علی حافظ طبری، تا: پایان شعبان ۶۶۲ق، جا: بغداد در مدرسه نظامیه؛ از روی خط طوسی مورخ جمادی الاول ۶۳۳، در ۷۲۷ق نسخه به لطف الله بن عبدالرحمن از یوسف شاذ بن خواجه جمال الدین منشی رسیده بود؛ ۱۱۱گ [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۸]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۸۷بخش۳

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: ۱۰۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۶۶-ف

نسخه اصل: دانشگاه پنجاب لاهور ش ۴۶۰۷؛ خط: تعلیق، کا: بزرجمهر بن محمد بن حبشی طوسی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ربیع الاول ۶۶۶ق؛ در پایان پرسش و پاسخ میهنی و ابن سینا است و دعاء شیخ رئیس، در ۱۳۰۵ در برهان پور بوده است، نشانه‌هایی از

دیباچه اول و عبارت‌هایی از تحریر نخستین را دارد، از خاتمه پیشین هم در آن چند سطری بدین‌گونه مانده است: «حکمای افاضل ... متواتر و متوالی بمنه»؛ ۲۱۶ص [فیلمها - ف: ۲ - ۱۸۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۵

خط: نسخ، کا: ابوجعفر علی بن محمد بن احمد مؤذن، تا: ۱۲ صفر ۶۶۶ق؛ افتادگی: آغاز (۱ صفحه)؛ مجدول؛ کاغذ: سفید کهنه، جلد: تیماج مشکی و مقوایی، ۲۰۰گ، ۲۰سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا - ف: ۲ - ۸۹]

۶. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۱۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ربیع الاول ۶۷۸ق؛ مصحح؛ مهر: «محمد علی و خیرالبسر» (چهارگوش)، «الواسق باالعلی الله» (چهارگوش)، «محمد» (چهارگوش)، «محمد علی» (بیضی)؛ تملک: «محمد علی بن محمود ...»؛ کاغذ: اصفهانی قدیمی مایل به حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن، ۱۴۰گ، ۲۰سطر (۱۰×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۰۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۲۲

آغاز: الانسان ما لم یعلم و کارخانه اعلملوا صالحا بتجرید ذات و تهذیب صفات و ترقی در مدارج کمال ... محرر این مقالت و مؤلف این رسالت کویذ این کتاب کی موسوم است بخلاق ناصری در وقتی اتفاق افتاذکی؛ **انجام:** برابر۲

خط: نسخ، کا: ابو العباس عبدالله بن الفتح بن علی بن محمد بن الفتح البنداری، تا: ۷ ذیقعده ۶۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ در این تاریخ کتابت شک داریم گرچه نسخه قدیم و نفیس است؛ دارای تملکی بدون نام به تاریخ ۱۲۹۲؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۲۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۷۸-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 4119 (ذیل ریو ش ۱۴۷ ص ۱۰۷). با دیباچه دوم؛ خط: نسخ، کا: صدیق بن خضر بن عبدالله بن شفای منجم مراغی، تا: یک‌شنبه ۵ جمادی الاول ۶۸۰ق، جا: شهر دوقات [فیلمها - ف: ۳ - ۱۴۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷-ف

نسخه اصل: حراحچی اوغلوش ش ۷۷۷؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمود بن محمد زیبی حسینی اصفهانی، تا: ۶۸۵ق؛ ۱۹۳گ، ۱۴ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۸]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و التزام خیرات مواظبه کن اینست وصایای افلاطون و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [الفبائی ف: ۳۱]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۳

آغاز:در مقام دوم کی مطلوب اثبات جوهریت نفس است گوئیم هر موجود که هست، جز واجب الوجود تعالی و تقدیس یا جوهر است یا عرض؛ **انجام:** و در راست و دروغ با اهل مجلس خلاف نکند خاصه با مهتران

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی آبی، عطف تیماج قرمز، ۱۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۲سم [ف: ۳۱ - ۳۷۸]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۴

آغاز: کتاب مشتمل بر فنی از فنون حکمت است و به موافقت و مخالفت مذهبی و نحلتی تعلق ندارد ... ذکر سببی کی باعث شد بر تالیف کتاب بوقت مقام قهستان در خدمت حاکم آن بقعه؛ **انجام:** و چون ضد این یابند دانند کی کناه ایشان را بوذه است و یمکن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج آجری ضربی با ترنج و سرترنج و لچک، ۲۴۹گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳۱ - ۳۳۸]

۱۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۰۹/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ [نشریه: ۲ - ۱۲۱]

۱۴. یزد؛ فرهمند، محمد علی؛ شماره نسخه:۱

مقدمه دوم را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸ (نوشته پس از خواجه طوسی)؛ به‌جای «آنچه» «آنج» دارد ولی «که» درآن همان «که» نوشته شده است و دال‌ها در جای خود طبق قاعده ذال آمده است؛ ۱۶۲گ، قطع: وزیری [نشریه: ۴ - ۴۶۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۸]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۸

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۲۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۱/۲۱

آغاز: به تو محتاج بود ارازلت حاجت او با فردا میفکن؛ **انجام:** برابر۲

بخشی از آن شامل یک برگ و بخش انتهایی کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا:قرن ۸؛ ۲ص (۱۵۵-۱۵۶)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۹۷]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مصحح، بخش نونویس قرن ۱۰؛ تملک: حسن بن علی بن عبدالله؛ بر فراز صفحه اول مطاع اکبر بن علی کتاب را به محمد ارکایی بخشیده است؛ کاغذ: شرقی (سمرقندی)، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۱۵]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۳۷

آغاز: تحمل بار امانت ربانی است کقوله تعالی ثم أنشأناه خلقاً

آخر، بأزای بدو فطرت و عود نشأت ... سبب تالیف این کتاب بوقت مقام قوهستان؛ **انجام:** برابر۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ دوازده برگ آخر نونویس است؛ جلد: تیماج سبز، ۱۹۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۲۱ - ۴۵]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۱۵

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ برگ‌هایی از آغاز و اواسط و پایان نسخه در ماه شعبان ۱۰۸۸ در اصفهان نوشته شده است، مصحح؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه یا عطف مشکی پشت قرمز، ۱۸۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۲۴ - ۲۷۰]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۷۱

آغاز: رسیدن بجوار رب العالمین و یافتن شرف مشاهده جلال او در نعیم مقیم پس هر که بخدیعت طبیعت از چنین مواهب شریف جاودانه اعراض کند و در طلب جنان خساسات ... فصل ششم در کمال نفس از حیث؛ **انجام:** از دو چیز بود یکی ملک تغلبی و دیگر تجارت هر جی، اما ملک تغلبی قبیح بود لذاته و نفوس حاسده

از فصل ششم از مقاله نخست آغاز تا بیشترین بخش از فصل چهارم از مقاله سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ یا ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، در برگ آغاز امضای آیت الله مرعشی نجفی به تاریخ ۱۳۳۷؛ مهر: «عبده فتحلی أفوض أمری إلی الله» (بیضی و مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قرمز، ۱۷۴گ، ۱۹ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۱ - ۴۸۶]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ سه برگ اول نسخه نونویس، دال‌ها را به صورت ذ، و که را به صورت ک و چه را ج نوشته؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۱۲۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳-۹۰]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۷۰

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی شکری ضخیم، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۵ص، ۱۷ سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۹/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۱۵]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۴-ف

نسخه اصل:دانشگاه پرینستن،یهودا ELS 271 P. با دیباچه نخستین در پایان که نویسنده نسخه آن را سپس یافته و نخواسته است از میان برود؛ بی‌کا، تا: جمعه ۲۹ محرم۷۱۶ق؛ واقف: بالی بن حاجی سیدی، بر فرزندانش، تاریخ وقف: ۹۲۴ [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۴۸]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲/۱۷(آ)-۴۶۳/۱۷(ب)-ف

نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹؛ بی‌کا، تا: ذیقعده ۷۵۳ق؛ ۶۸گ (۲۴۳ر-۳۱۱ر) [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۴۸۰]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۳۰/۵

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد بدر استرآبادی، تا: سه‌شنبه ۹ صفر ۷۷۷ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۸۷ص (۳۹۷-۵۸۴)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۸/۲×۳۷/۲سم [ف: ۸ - ۳۰۲]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۴

خط: نستعلیق، کا: عبدالمجید بن نجیب الدین بن حاجی عبدالله الساربان، تا: پنج‌شنبه ۱۲ صفر ۷۸۶ق، جا: بغداد؛ افتادگی: انجام؛ با مقابله و تصحیح شمس الدین حسین الشریف الامامی در رجب ۱۰۰۴، مجدول، با یادداشت مبنی بر این که کاتب از شاگردان میر علی تبریزی بوده زیرا مثنویات خواجه به خط میر علی نوشته ۷۹۶ در بریتیش میوزیم هست و این تاریخ نزدیک به تاریخ یاد شده است؛ تملک: حبیب الله در ۱۲۶۶؛ مهر: کلب علی، محمد علی، حسین؛ کاغذ: سفید، جلد: قهوه‌ای ضربی و مقوایی با ترنج زرکوب، عطف تیماج تریاکی، ۱۰۷گ، ۲۳سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [سنا - ف: ۲ - ۲۵۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۳۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۲۰]

۲۷. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ با سرلوح زرین [نشریه: ۶ - ۶۷۳]

۲۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۰

خط: نسخ معرب، کا: اسکندر بن مسعود، تا: پایان رمضان ۸۷۶ق؛ مجدول؛ نه برگ آغاز نونویس محمد اسماعیل بن محمد باقر خان خراسانی با مهر احمد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ ضربی زرکوب مقوایی، ۲۲گ، ۱۵سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۹-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۸]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۴۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۸۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: یک رو مقوایی کهنه، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۲۵۹]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۹۵

خط: نسخ، کا: محمد بن جلال بن علی حسینی دانا، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۸۹۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی لایی، ۲۲۰گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۱)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۵۱]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۷۵/۲

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: حاجی علی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۸۹۴ق؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج مشکی، ۱۰۷ص (۶-۱۱۳)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳۲ - ۳۵۰]

۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نظام بن شمس الدین، تا: سه‌شنبه ۳ صفر ۸۹۴ق؛

جلد: تیماج رو، پشت مقوا، مجدول گرهی، ۴۶۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۸۸]

۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه قرن ۱۰، جا: لاهور؛ مصحح؛ تملک: ابوالقاسم ۱۲ رجب ۱۳۰۴؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۹۸گ، ۱۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف مخ: ۱ - ۸۷]

۳۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۹۳

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی از کتب لغت، علامت بلاغ دارد که از ۲۵ جمادی الاول ۹۷۹ شروع و در ۴ جمادی الثانی همان سال خاتمه یافته است، در برگ آخر دیباچه کتاب به خط بهتری نوشته شده است، در صفحه آخر یادداشتی از «محمد مهدی»؛ تملک: «ابوالفتح بن محمد»، «حبیب الله بن ابراهیم»؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۶۹]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۸۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز زرکوب، ۲۴۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۸۹]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ترنجی مقوایی، ۱۱۶گ، ۲۳ سطر (۶/۵×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۴سم [ف: ۱۷ - ۱۴۵]

۳۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۷۷

انجام: برابر۱؛ انه اللطیف المجیب و الیه المرجع و الیه انیب و هر چه عرض ... تا پایان خاتمه پیشین این کتاب به همان متن

خط: نستعلیق، کا: محمد صابر بن حافظ برهان، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز (دو برگ)؛ محشی با حاشیه‌های لغوی و شرح‌مانند فراوان؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز ضربی یک‌لا، ۶۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۹]

۳۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۶۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: گویا قرن ۱۰؛ محشی با نشان «۱۲»، بر پشت برگ آخر دعای کبیره، تاریخ ولادت مورخ ۱۷ شعبان ۱۲۵۰ و ذیل آن این بیت موجود است: نوشت بماند سیه بر سفید ×× نویسنده را هست فردا امید؛ ش ۷۰۰، از کتاب‌های مرحوم ابراهیم دهگان؛ کاغذ: نخودی شکننده، جلد: تیماج قهوه‌ای با لایه مقوا ترنج‌دار، ۱۲۴گ، ۱۷سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۱۱]

۳۹. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۳۰۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ساغری قهوه رنگ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۴]

۴۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۸۱/۲ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ ربیع الاول ۹۲۲ق؛ دارای سه سرلوح، صفحات مجدول، مذهب؛ کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج عنابی ضربی، ۱۰۶گ (۲۹-۱۳۵)، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۸)، قطع: مصری [ف: ۱۷۲]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اجعل اولیائه منصوره مسروره و اعدائه مخذوله مقهوره

خط: نسخ، کا: حافظ سلماسی، شیخی خان، تا: ۹۳۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۸×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [رایانه]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۳/۱-ف

نسخه اصل: بادلیان ش۲۵۱ فرازر(۱۴۳۵ و۱۴۵۷و۱۴۲۶)؛ کا: پیر محمد بن مولانا حمد، تا: ۵ محرم ۹۴۹ق [فیلمها -ف: ۱ - ۵۵۱]

۴۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۹۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۷ق؛ دارای سرلوح مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه سمرقندی، جلد: ساغری ترنج دار طلایی، ۱۵۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۹×۳۰/۶سم [ف: ۲ - ۱۹]

۴۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** خصوصاً علی نبینا محمد المصطفی و عترة الطیبین الطاهرین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۹ق؛ مصحح، در برگ ۱ شجره انساب ساداتی است که محمد ابراهیم حسینی در شب ۲۰ صفر ۱۳۳۷ نوشته است؛ مهر: «گل باغ محمدی احمد» (بیضی)؛ تملک: میر ابراهیم در ۱۳۲۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۷۹]

۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۵۷

انجام: تم الکتاب بعون الملک الوهاب فی خامس عشر صفر ختم بالخیر و المظفر سنه تسع و ثمانین و تسعمانه.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹۸۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج ماشی مقوایی با ترنج و سرترنج با گل و بوته و مرغ ضربی مجدول عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [رایانه]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۴۰/۱

آغاز: هدایت و ارسال اقبال و امان اهل ایمان؛ **انجام:** و نور یقین را داده اند اللطیف المجیب. الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین و سلم تسلیماً کثیرا

خط: شکسته، کا: عبدالقادر کرمانی، تا: ۱۷ ربیع الاول ۹۹۰ق، جا: بیت المقدس؛ افتادگی: آغاز؛ در برگ اول یادداشتی به امضای محمود الحسینی المرعشی ۴۲/۱۰/۱۶ و در [برگ اول] یادداشتی آمده که تصریح دارد که نسخه خط خواجه اختیار است که در زمان شاه سلیمان صفوی منشی الممالک بوده است به تاریخ ۱۱۰۰؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۱۰گ،۷سطر (۸×۱۵)، اندازه:۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱۱-۴۳]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ مجدول، با سرلوح زرین، در پایان آمده «لمقه العماد فی سنة ۱۰۷» و گویا ساختگی است، نسخه در تهران به سال ۱۲۸۵ خریده شده است، یادداشت ۱۱۴۶ در پایان دارد و یادداشت ۱۲۹۶ در صفحه عنوان و در آن آمده که نسخه را عماد حسنی نوشته است؛ تملک: رضی الدین محمد بن محمد باقر طبیب؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیما سرخ ضربی مقوایی کنار زرین، ۲۲۰گ، ۱۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۷۴۶]

۴۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵۶/۴

بخشی از اخلاق ناصری، شرح مدن؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن محمود دماوندی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲گ (۱۵پ-۱۶ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱۹۲]

۴۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۳۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول [نشریه: ۲ - ۶۲]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:عکسی بدون شماره

نسخه اصل: از لنینگراد شماره B۱۱۵۲؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱ [نشریه: ۳ - ۱۰۰]

۵۱. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۳۹۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ واقف: حاج محمد حسن قزوینی، تاریخ وقف: ۱۲۳۸؛ ۱۱۸گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۵]

۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۸۶-۵۴/۷۶

آغاز: چاره نبود، به این علت خطبه کتاب بر وجه مذکور ساخته شد و به حکم آنکه مضمون کتاب مشتمل بر فنی از فنون حکمت است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب،مرصع؛ ۱۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۷۶]

۵۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۷

با مقدمه دوم شروع می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج عنابی ضربی لولائی، ۱۴۹گ، ۱۱-۱۶ سطر (۱۱/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۵۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۷۶

تغییراتی که مؤلف پس از ۳۰ سال در کتاب داده در این نسخه دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی آهار مهره شکری، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۱۳۷گ، ۱۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۵۹]

۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۱۶

خط: نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی درون تریاکی، ۳۰۰ص (۸۳۶-۱۱۳۶)، چلیپا (۱۷/۵×۳۳)، اندازه: ۱۸/۵×۳۴سم [ف: ۹ - ۱۲۰۴]

۵۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۰۳

از اول تا قدری از فصل هشتم در وصایای افلاطون؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و۱۱؛ افتادگی: انجام؛ دارای کتیبه، مجدول، مذهب، در پشت صفحه اول یادداشتی مورخ ۱۰۵۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سبز، ۱۱۶گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ - ۷۷۵]

۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۶۰

از «فصل اول در معرفت موضوع و مبادی» از مقاله نخستین اخلاق ناصری تا اندکی از «مقالت دوم در تدبیر منازل»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ گویا از «علی رضا» نامی که شعری از خود «از جنون عاقلی افسرده شد بزم حیات ×× مجلس ما تیره از روی بد اندیشست و بس» با عنوان «لمحرره علی رضا» در ص ۱۲۹ نوشته نیز شعری دیگر گویا از همو «چو آتشی گشته ام دلگرم هر خار ×× که با مردم چو خاکم باد در دست» با عنوان «لراقمه» در ص ۱۲۸، در هامش شعرهایی فارسی است از عرفی و ثنائی و ظهوری و رضی نیشابوری و آصفی و طالب رکنا و سعدی و «لراقمه» و «لمحرره علی رضا» (ص ۱۲۸ و ۱۲۹) و ملا وحشی و شیخ نظامی و لسانی و ملاذوقی و شفایی و فضولی و بندی به عربی در پایان آن؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی گرد و عطف سبز، ۶۲گ، ۱۸سطر (۵×۱۴)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۶۷۱]

۵۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۰۹

خط: نستعلیق هندی، کا: عنایة الله محسن، تا: ۲۲ رمضان گویا ۱۰۰۰ق؛ کاغذ: هندی [نشریه: ۲ - ۶۲]

۵۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۴۶

خط: نسخ،بی‌کا،تا:دوشنبه۳ رجب قرن ۱۱؛ مجدول[نشریه: ۲ - ۶۲]

۶۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۳۴ ـ ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب، نسخه برابر است با سطر ۲ صفحه ۱۲۵ تا سطر ۴ صفحه ۳۴۴ چاپ ۱۳۲۰ تبریز و از آن قزوینی بوده است؛ کاغذ: سپاهانی زرپاشی شده رنگارنگ، جلد: پارچه گلدار عطف تیماج مشکی، ۱۱۲گ، ۱۵ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۰]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۲۳

از دیباچه اندکی افتاده ولی نام کتاب در آن هست، در انجام می‌رسد به سیاست مدنی که باید هشت فصل در آن باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۱۳۶گ، ۱۷سطر (۵×۱۳)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۹۲]

۶۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۰۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۰۰]

۶۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۴ - د

تا نیمه نخستین فصل هفتم مقاله سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: تریاکی مقوایی، ۱۵۹گ، ۱۷سطر

(۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۲]

۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۵۸/۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و احتراز از آن بر منوال دیگر قبایح آسان شود بر طالب فضیلت و الله الموفق، تمت المقالة الاولی.

مقاله نخست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبدالراجی محمد ۱۲۴» (۱۰۲۴) (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی، عطف: تیماج مشکی، ۹۶گ (۱۶۹-۲۶۴)، ۱۷ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۱۴۴]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۴

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: مندنی بن نورالدین بن کمال الدین بن خضرشاه دزفولی، تا: دوشنبه غره رجب ۱۰۰۳ق، جا: شوشتر؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۱۲۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۶ - ۳۸۴]

۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یعقوب اسحاق، تا: ۱۰۰۷ق؛ سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، شکری، جلد: تیماج ماشی، با ترنج و نیم‌ترنج کوبیده دوره دار؛ ۲۱۰گ، ۱۵ سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۳/۵×۳۳/۵سم [ف: ۲ - ۳۵]

۶۷. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۷۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ جمادی الاول ۱۰۰۹ق؛ تملک: علی اکبر بن معصوم آرانی اصفهانی با مهر دائری، غلامحسین بن محمد خان دنبلی به تاریخ ذیحجه ۱۳۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۵۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله التوفیق و المعین ... علیه الف التحیة.

خط: نستعلیق، کا: احمد رشتی پسیخانی، تا: شنبه ۱۶ صفر ۱۰۱۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی برون دارای ضرب ترنج و سرترنج، ۲۵ سطر(۱۱×۲۰/۵)، قطع: وزیری بزرگ، اندازه: ۱۷×۳۰سم [الفبائی ف: ۳۱]

مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۵۶۰]

۶۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۱۰۲/۱الف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۶ق؛ با مقدمه قدیمی آن که در قهستان نوشته است؛ جلد: چرمی، ۲۰ سطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [رشت و همدان - ف: ۱۲۳۴]

۷۰. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:الف-۹

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ، کا: عبدالخالق بن محمد قاسم الشریف، تا: ۱۰۱۷ق؛ کاغذ: صیقلی سفید تیره، جلد: مقوای ابری، ۴۰۲ص، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۱۸]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی، کا: قاضیخان، تا: ۱۰۲۲ق؛ از کتب وقف کرده علامه ناصر حسین صاحب به کتابخانه ناصریه لکهنو؛ مهر: کتابخانه: «قائم ال محمد مهدی- لا اله الا الملک الحق المبین عبده ناصر حسین بن علامه السیر حامد حسین الموسوی النیشابوری سنه ۱۳۰۵»؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرکوب دارای حاشیه گلبرگی زرکوب، ۲۱ سطر (۶×۱۴/۲)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۲×۲۳/۲سم [رایانه]

۷۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۸۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۷/۵×۲۱)، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۲ - ۸۴]

۷۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ ذیقعده ۱۰۳۰ق؛ مصحح؛ در چند برگ آخر چند یادداشت متفرقه و رساله‌ای مختصر در لغت عربی به فارسی آمده؛ تملک: «محمد زاهد بن صفی الدین عبدالوهابی حسینی طباطبائی» و فرزندش «محمدامین بن محمد زاهد عبدالوهابی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی لبه‌دار، ۱۷۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۹]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳۶

بی کا، تا: ۱۰۳۲ق؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۷۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۸۴

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد حکیم ابن کمال الدین حسین، تا: ۱۶ ذیحجه ۱۰۳۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۵۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۷سم [ف: ۳ - ۸۹]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیصدق علیه انه من احوال الاعیان

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح و از محمداطهر، ضمیمه نسخه ش ۲۴۸۲۶؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج، ۱۸ سطر(۶×۱۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [رایانه]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ دارای کتیبه و سرلوح مرصع، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرکوب با حاشیه زنجیره‌ای زرکوب، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۷/۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳/۳×۲۴/۶سم [رایانه]

۷۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۳۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا: محمد صالح بن ملا نعمت الله گیلانی لاهیجی، تا: ۱۰۳۷ق، جا: بلده دولت آباد؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴ سطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳/۵سم [ف: ۵۰۶]

۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن، تا: ۱۰۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز حاشیه زر مقوایی، ۸۹گ، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۲۹۹]

۸۰. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۴ – د
خط: نسخ، کا: عبدالنبی بن محمد کربلائی، تا: ۱۹ رجب ۱۰۴۱ق، جا: بندر حدیده یمن؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوا، ۲۴۰گ، ۱۵سطر (۱۳×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۲]

۸۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۵۴
خط: نسخ، کا: عزالدین بن محمد، تا: ۱۰۴۲ق؛ ۲۳۹گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ – ۱۱]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۸/۱
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، کا: محمد نظام ابن علیخان ساوه، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۴۶ق؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۳ص (۱–۲۹۳)، ۱۹سطر (۹×۱۸)، اندازه:۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۱–۲۳۲]

۸۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۷
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق؛ این نسخه از میرزا محمود وزیر سابق دارالخلافه تهران به تاریخ صفرالمظفر سال ۱۲۹۸ خریداری و داخل کتابخانه موزه سرکاری شده است، مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی مجدول و کمند زرین، ۴۸۴ص، ۱۵ سطر ، اندازه: ۱۰/۳×۱۹سم [ف: ۷ – ۲۳]

۸۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۹
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، کا: میرزا صالح خاتون آبادی اصفهانی، تا: ۲۷ صفر ۱۰۴۹، حسب فرموده بهزاد الماسولی؛ در میان ترنج‌های تزئینی طلائی یادداشت‌هایی بخط نستعلیق رقاع تعلیق بسیار عالی، دارای یادداشت از محمد حسین شیرازی مخفی در ۱۳۰۵» و سید محمد بقا در ۱۳۰۵ و ابوالفضل الساوجی در ۱۳۰۱، مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه مذهب مرصع؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم طلایی مذهب با گل و برگ زرین با تحریر مشکی با چهارگل ترنج زمینه آلبالویی منقش به گل، ۴۲۹ص، ۱۴سطر، قطع: وزیری متوسط، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۳سم [ف: ۷ – ۱۹۹]

۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۸۹/۱
خط: نستعلیق، کا: فصیح الدین محمد زینل کوکدی جربادقانی (گلپایگانی)، تا: پنج‌شنبه ۴ جمادی الثانی ۱۰۵۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۲۷ سطر (۷×۱۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۳۹۰]

۸۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۲۵
از دیباچه نسخه اندکی افتاده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی آهار مهره شکری، ۳۴۰گ، ۱۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [نشریه: ۱۳ – ۲۳]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۶۸
آغاز: حامی شوند احیای خیری بود هر چه تمامتر؛ **انجام:** اولیاء منصور و اعداء مقهور و مواهب ذوالجلال متوالی و متواتر
دارای خاتمه اول این کتاب پیوسته به متن؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح ولدحاجی برخوردار اردبیلی، تا: سه‌شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۰۵۲ق، جا: دارالسلطنه حیدرآباد هند؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج، ۱۴۳گ، ۱۵ سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۵ – ۳۸۶]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد شریف، تا: ۹ جمادی الاول ۱۰۵۳ق، به فرموده میر محمد صابر؛ مجدول، مذهب، محشی؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج مذهب، ۲۰۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف:۳۳/۱ – ۲۸]

۸۹. قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه:۱۸/۱
آغاز: صالحا بتجرید ذات و تهذیب اخلاق صفات و ترقی در مدارج کمال و تجلی بصوالح اعمال سال بسال بل حالا فحال
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد مومن بن نورالدین محمد، تا: ذیقعده ۱۰۵۴ق، جا: برهانپور؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۳۷گ (۱ر–۱۳۸ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۷سم [مدرسه جعفریه زهان – ف: ۱۲۸]

۹۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۸۰
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: ربیع الاول ۱۰۵۵ق؛ محشی با نشان «ا. ب»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۵۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ – ۹۰]

۹۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۹/۵
آغاز: ذکر سببی که باعث شد بر تألیف این کتاب بوقت مقام قهستان در خدمت حاکم آن بقعه مجلس عالی ناصرالدین عبدالرحیم بن ابی منصور تعمدة الله برحمته در اثناء ذکری که میرفت از کتاب الطهاره که استاد فاضل و حکیم کامل ابوعلی احمد بن محمد بن یعقوب بن مسکویه خازن رازی سقی الله ثراه و رضی عنه و ارضاه در تهذیب اخلاق ساخته است و سیاقت آن بر ایراد بلیغ ترین اشارتی در فصیح ترین عبارتی پرداخته؛ **انجام:**برابر۲
خط: نستعلیق کوفی تزئینی، کا: طیب، تا: ۵۵–۱۰۵۶؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترکی نخودی رنگ، جلد: مقوای روکش چرم لاکی وسط سه ترنج و چهار لچکی ضربی، قطع: رحلی، اندازه: ۲۴/۵×۳۶سم [ف: ۷ – ۱۶۴]

۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۳
خط: نسخ، کا: عبدالقادر بن محمد حاجی، تا: شنبه ۸ ذیحجه

۱۰۵۷ق؛ دارای یادداشت به تاریخ ۷ ذیحجه ۱۰۰۹ در اصفهان؛ تملک: محمد غنی حسینی و محمد مهدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: سرخ زرکوب مقوایی درون سبز، ۱۷۸گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۱ - ۲۲۱۱]

۹۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۸

خط: نستعلیق، کا: محمد زمان بن حسین کاتب، تا: جمعه ۱۹ محرم ۱۰۵۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سر ترنج مقوایی عطف سبز، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۳]

۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۶۰

آغاز و انجام: برابر۲؛ حکیم کامل ابو احمد بن محمد بن یعقوب مسکویه ثقی الله ... در تهذیب اخلاق ساخته است.

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید ضیاء الدین عیسی، تا: ۱۰۵۸ق؛ مجدول، احتمالاً در هند کتابت و تجلید شده است، در انجام نسخه دستخط «محمد سعید ضیاء الدین عیسی» در ذیحجه ۱۰۲۷؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج زرشکی مجدول با ترنج،۲۲۲گ،۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۸-۲۳۰]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹۷/۱

خط: نستعلیق، کا: رمضان گیلانی (بهبهانی)، تا: یک‌شنبه از رجب ۱۰۶۰ق؛ تملک: محمد حسن بن محمد حسین حسنی حسینی در ۱۲۷۰ق در شوشتر با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین حسن الطباطبائی» (مربع) و یادداشت دیگری از همو که کتاب را در شوشتر از شیخ محمد تقی دزفولی به دوازده هزار (؟) در همان سال خریده؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرائی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ (۱پ-۲۳۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۲۷۳]

۹۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۰/۱

خط: نستعلیق تحریری خوش، کا: محمد سعید بن محمد تقی کاتب خاتون‌آبادی، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی لولادار وسط سه ترنج ضربی گل برجسته لاکی رنگ، قطع: وزیری، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۷ - ۱۹]

۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ خوش، کا: مفتح بن حاجی محمد صادق المصحح، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۳۲۵ص (۲۷۶-۶۰۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۵۴۷]

۹۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: ساغری [نشریه: ۲ - ۹۵]

۹۹. اسکندریه؛ احمد شاهد؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: میرزا علی بن عبدالفتاح نطنزی، تا: ۱۰۶۴ق، جا: شیراز [میراث اسلامی: ۵ - ۶۱۲]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۹۱

بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ قطع: رقعی بزرگ [د.ث]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۵

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ صفر ۱۰۶۹ق؛ جلد: تیماج نخودی با ترنج، ۱۵۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۰۴]

۱۰۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۰

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و دیگر فصول این کتاب که بیان کیفیت معاشرت با اصناف خلق گفته آید بر تقاصد (چنین) این باب اطلاع تمام حاصل گردد انشاء الله تعالی.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۲۵ رجب ۱۰۶۹ق؛ مهر: «محمد قلی» (بیضی) (احتمالا کاتب باشد)، «افوض امری الی الله عبده محمد قلی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بی‌مقوا، ۱۶۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۷/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: ابوالفتح دوانی، تا: جمعه ۲۵ رجب ۱۰۷۲ق؛ جلد: تیماج مشکی معرق سوخت با گل‌های الوان در تزئینات ترنج و سرترنج و لچکی، ۹۴گ (۱پ-۹۴ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۱ - ۱۶۹]

۱۰۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۸

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق عالی، کا: محمد علی مشهور، تا: ۱۰۷۲ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ کاغذ: ترمه نباتی رنگ متن زرافشان، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی وسط سه ترنج ضربی تیماج گلی رنگ، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۷ - ۲۶]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۲۴/۱

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر کسمایی، تا: ۱۰۷۶ق؛ مصحح، مجدول؛ در آغاز نسخه یادداشتی از علاء الحکما به تاریخ محرم ۱۳۳۶ق مبنی بر تعریف از اخلاق ناصری و اخلاق منصوری و این که از میرزا حبیب الله دستفروش ابتیاع شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مجدول گرهی، ۱۹۸گ (۱پ-۱۹۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۳۲ - ۲۶۲]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۰ط

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:پنج‌شنبه اواخر شعبان ۱۰۷۶ق، جا: اصفهان؛ مصحح، مجدول؛ جلد: تیماج عنابی دارای ترنج با سر، مجدول گرهی، ۴۸۹ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲۴/۳ - ۷۱]

۱۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۰۶

بی کا، تا: ۱۰۷۷ق [د.ث]

۱۰۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۱۳

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف ولد محمد علی نصرآبادی، تا: صفر ۱۰۷۸ق؛ دارای یادداشت تملک ۱۲۶۹؛ کاغذ: کاغذ نوعی ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹۷گ، ۱۴ سطر،

اندازه: ۱۱/۸×۱۸/۷سم [ف: ۲ – ۱۹]

۱۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آفتاب معدلت او را همیشه از افق جلال و عظمت تابنده اولیاء منصور و اعداء مقهور و مواهب ذوالجلال متواتر و متعال.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ محشی؛ تملک: محمد صادق و محمود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت ترنج با سر با نقش گل، ۷۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۸سم [ف: ۲۶ – ۴۹]

۱۱۰. همدان؛ اعتماد الدوله؛ شماره نسخه:۸۷

کا: محمد یوسف مازندرانی، تا: ربیع الاول ۱۰۸۶ق؛ مذهب، با سرلوح زراندود، مجدول [نشریه: ۵ – ۳۴۱]

۱۱۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۴۱

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالمؤمن بن عبدالکریم عباسی برهانپوری، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۰۸۶ق؛ مصحح، مقابله شده با نسخه اصل، در پایان نسخه دیباچه کتاب که نخستین بار در قهستان ساخته شده آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، مقوایی، ۳۵۶ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲ – ۱۹۳]

۱۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۷۶

خط:شکسته نستعلیق،کا:محمد هادی بن محمد صالح،تا:چهارشنبه ۵ صفر ۱۰۸۶ق، جا: دژ ایروان؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ – ۸۹]

۱۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: محتملاً محمد سعید، تا: ۱۵ شوال ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج ضربی مقوایی، ۱۹۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳ – ۱۱۷]

۱۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۵۹

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی تریاکی روشن با ترنج و نیم‌ترنج، ۲۸۹گ، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۶ – ۷۰۹]

۱۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۲۵-۲۹/۶۵

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: چاتری مل تکیار تحیة صاحب کامبخش نور ابصار امرئک رای،تا:۲۲ رجب ۱۰۹۳ق، جا: قصبه هریانه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با ترنج و سرترنج و لچکی عطف و حاشیه تیماج سرخ، ۲۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۷۵]

۱۱۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۸۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی یک‌لا، ۱۶۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳ – ۹۰]

۱۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۶۱-۱۴/۱۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و دفع ضرر اعدا را سه مرتبه بود اول اصلاح ... فی انفسهم. اگر میسر باشد والا اصلاح ذات البین و دوم احتراز از مخالطت

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با ترنج با سر، ۲۶۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۱– ۱۷۵]

۱۱۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۲۷

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، دارای علامت بلاغ؛ جلد: تخته با روکش پارچه مشکی عطف تیماج سرخ، ۱۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱/۵سم [ف مخ: ۱ – ۲۲]

۱۱۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۸۰

آغاز: ثم انشاناه خلقاً آخر؛ **انجام:** زود خشم مباش که غضب بعادت تو گردد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: محمد علی الشریف؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی، ۲۰۲گ، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۳ – ۹۱۵]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۵۹

آغاز: تا بدان بنهایت تربیت برسید و اثر حصول شایستگی؛ **انجام:** و مرتبه وسط که بر شرایط اعتدال مشتمل بود بشاشت طراوت حسن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۱۵۹گ، ۱۹سطر (۴/۵×۱۵)، اندازه: ۸/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۲۱۸]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۹۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و مواظبت کن این است وصایای افلاطون. و الحمد لله رب العالمین. تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛کاغذ: سپاهانی زرد، ۳۴۵ص (۱–۳۴۶)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۸) [ف: ۱۲ – ۲۹۳]

۱۲۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۱۳۵گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۷]

۱۲۳. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۳

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی:آغاز و انجام[نشریه: ۵ – ۳۷۱]

۱۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۸۲/۶

فصل ۸ از مقاله سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲ص [ف: ۷ – ۳۷۸]

۱۲۵. تهران؛ سادات ناصری، حسن؛ شماره نسخه:۲۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: بغلی [نشریه: ۶ – ۶۹۶]

۱۲۶. تبریز؛ دانشکده ادبیات تبریز؛ شماره نسخه:۱

بی کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۴ – ۳۲۳]

۱۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶/۱-فیروز
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: آهار مهره ضخیم، جلد: تیماجی سبز، ۳۱۳ص (۲-۳۱۵)، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۱ - ۲۴۸]

۱۲۸. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۸۰گ، ۱۷سطر [ف: ۸۷]

۱۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۴۷
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی گرهی با ترنج و سرترنج، ۱۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۴۱ - ۲۴۳]

۱۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۶
در تقسیم علم؛ خط: نستعلیق، کا: شرف الدین علی غوری، تا: ۲ ربیع الاول ۱۱۰۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۵۲گ، ۱۸سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۲۹۱۵]

۱۳۱. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۸]

۱۳۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۸
خاتمه پیشین را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر محرم ۱۱۱۴ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مالک محمد حسین امیر اصطبل که در بازگشت از سفر فرنگ خریداری کرده است با مهر او و عبدالحسین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۱۵۶گ، ۲۱ سطر (۸×۱۷/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۷]

۱۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۰۸
خط: نستعلیق، کا: محیی الدین بن محمد جعفر انصاری، تا: ربیع الاول ۱۱۱۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «المتوکل علی الله محمد صادق»؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۷۴گ، ۱۹ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۸۴۹]

۱۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۷-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، کا: کمال الدین محمد اسماعیل رضوی قمی، تا: غره جمادی الاول ۱۱۲۰ق؛ بر پشت برگ پایان، چند بیت منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم‌ترنج، ۱۵۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۴ - ۱۴۲]

۱۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۶۳/۱
آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** فصل هفتم در کیفیت با اصناف خلق ... ابومسلم روی ترش کرد و اورا از آن بعنف زجر فرمود گفت اگر بسببی و غرضی و دستها
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۹-۱۱۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج نیلی،۸۵گ(۶پ-۹۱پ)،اندازه:۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۲۰-۵۷]

۱۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۶۶
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، کا: محمد عارف، تا: ۱۱۴۷ق، جا: هندوستان؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: پاره آبی عطف تیماج قرمز مقوایی، ۱۵۷گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۵ - ۳۸۵]

۱۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۸۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** موفق باکتاب خیرات ... تام شد اصفهان
خط: نستعلیق، کا: نصرالله، تا: ۱۱۶۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج ضربی، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

۱۳۸. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۶۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ششم تکبر هفتم استهزاء هشتم عذر نهم ضیم دهم مطلب نفایسی که از عزت
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی الوان عطف تیماج تریاکی روشن، ۳۳۱ص، ۱۷ سطر(۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۰۱]

۱۳۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۴۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع زرد با عطف و گوشه میشن قهوه‌ای، ۲۰۱گ، ۱۹ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۱۳-۳۳]

۱۴۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۳۱
آغاز: حمدی بی حد و انحصار و مدح بی عد و شمار لایق حضرت پادشاهی بود که همچنان که در اول آفرینش که انواع موجودات؛ **انجام:** فصل هفتم در کیفیت معاشرت با اصناف خلق آدمی باید که نسبت حال خود ... و تلفظ به دشنام و لعنت و تعرض دوشمنان بغایت مذموم و بد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ صفحات مجدول محرر، مصحح؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی؛ جلد: تیماج مشکی، طبله دوم افتاده است، ۱۱۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۳۴]

۱۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۷۰
آغاز: ... بیکی از حواس مادر مقام اول که مطلوب اثبات وجود نفس است به هیچ دلیل احتیاج نیست چه ظاهرترین و واضح‌ترین چیزها نزدیک عاقل ذات وحقیقت اوست به حدی که خفته درخواب بیدار در؛ **انجام:** و اگر چه به قلت وکثرت متفاوت باشند وغایت غلبه متنوعه بود بعضی باشند که غلبت برای خون ریختن خواهند وبعضی باشند که برای مال برون خواهند وبعضی باشند که عرض ایشان
از فصل سوم مقاله اول تا اواسط مقاله سیم (سیاست مدن)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد:

تیماج سیاه با عطف کاغذ، ۲۵۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۸۸]

۱۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۵۲-۲۰/۱۷۲

آغاز: الطاهرین الطیبین گفت لااحصی ثناء علیك انت کما اثنیت علی نفسك و فوق مایقول القائلون هزاران درود و صلوات و تحیات بر روح مقدس او؛ **انجام:** هر چه عقل بد رسد جمله منتفی شود و الیه یرجع الامرکله این است آنچه در این مختصر این مقام خواستیم که ایراد کنیم و اینجا سخن منقطع شد و السلام علی من اتبع الهدی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۷۶]

۱۴۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه: ۲۸۲/۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** کرده باشد وبه تکلیف در آن شروع نموده تا به ممارست متواتر وفرمودگی در آن به کار

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۱گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۷]

۱۴۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۳۵

از فصل سیم در حصر اجناس فضائل تا معاشرت با ملوك و رؤسا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، ۱۷ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۴۹]

۱۴۵. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۳۲

کا: محمد شریف، تا: ۱۲۲۱ق؛ در فهرست مؤلف به اشتباه «ناصر خسرو» معرفی شده است؛ جلد: مقوایی یشمی، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲۱]

۱۴۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۸۰

خط: نسخ، کا: احمد بن حسین ابهری، تا: پنج‌شنبه ۱۷ شعبان ۱۲۲۲ق؛ اصل نسخه از قرن یازدهم و برخی اوراق توسط کاتب مذکور بازنویسی شده، مصحح، مجدول، برگ اول دارای کتیبه؛ جلد: تیماج دورو، رو قهوه‌ای سوخته ضربی، پشت سبز ساده، ۲۴۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۸۵]

۱۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۶۸

خط: نستعلیق هندی، کا: عبدالله مستغفری، تا: ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۴۸گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۳۵]

۱۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۲-۵/۱۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: تاریخ نونویس ۱۲۳۷ق؛ تمامی مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر، مجدول، ۲۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰۴

آغاز: بتجرید ذات و تهذیب صفات و ترقی در مدارج کمال و تحلی بصوالح اعمال سال بسال بل حالاً فحال از مرتبه بمرتبه منزل بمنزل میگذراند ... محرر این مقاله و مؤلف این رساله کوید تحریر این کتاب که موسومست باخلاق ناصری؛ **انجام:** برابر۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۳ شعبان ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: «کتابخانه احمدی قزوین ۱۳۱۳»؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول یك‌لا، ۱۶۳گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۲]

۱۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۴۰-۳۵/۲۰

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ محرم ۱۲۴۰ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج وسرترنج، ۱۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۸ ض

بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۸ق [د.ث]

۱۵۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۱۸

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** قوام طبیعت به نفس و نفس به عقل و قوام بدن به ملك وقوام ملك به سیاست

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسن ۱۲۶۲» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۶۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف مخ: ۱ - ۸۸]

۱۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۳۷

آغاز و انجام: برابر۲

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: فخر الدین، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: چرمی یك‌لا بیرون درون زرد، ۱۲۰گ، ۱۶سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۲۹]

۱۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۳۱/۱-ف

نسخه اصل: از روی چاپ چاپخانه علی بهائی در بمبئی نوشته؛ کا: میرزا محمد ابراهیم ساغر پسر محمد اسماعیل اصفهانی درگذشته ۱۳۰۲، تا: جمادی الاول ۱۲۶۷ق؛ ۲۲۶گ (۱-۲۲۷) [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۱۹]

۱۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۳۸

آغاز: هذا کتاب اخلاق ناصری. بسمله و به نستعین. بعد از حمد و تعظیم خالق قدیم و صلوات؛ **انجام:** اللهم اغفرلنا و للمومنین و المومنات بحق محمد و آله الامجاد

خط: نستعلیق خفی، کا: رجب علی بن حسین، تا: ۱۲۶۷ق؛ واقف: سلطانعلی خصاف مقیم مشهد؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی ضربی دارای ترنج و سرترنج، ۱۵ سطر (۱۴/۵×۲۲)، قطع: وزیری کوچك، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [رایانه]

۱۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما چون این نقد بجای خود بد این معنی بذیل خاتمه پیشین را دارد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: عزیزالله حسینی، تا: ۱۲۷۱ق، جا: مازندران، حسب امر حاکم مازندران؛ آخر نسخه: «گر در خیال چرخ فتد عکس تیغ او ×× از یکدیگر جدا شود اجزای آسمان. صورت اتمام پذیرفت امید از کرم مطالعه

کنندگان آنستکه هر سهوی یا نسیانی ملاحظه فرمایند عفو نمایند»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز با ترنج و نیم‌ترنج ضربی مقوایی، ۱۲۱گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۴۸]

۱۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۳۲

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن اسماعیل حسنی، تا: ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۱۸۱گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۲۸۱]

۱۵۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۲/۱

خط: نستعلیق، کا: محمدحسین شیرازی، تا: ۲۵ ذیقعده ۱۲۷۴ق؛ جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، ۱۴ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۰۴]

۱۵۹. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۴۷

خط: نستعلیق، کا: عباسعلی طالش رمضانی، تا: قرن ۱۴؛ پس از کتاب شرح حال مختصر خواجه و تقریظ مولوی محمد انوار حسین تسلیم افزوده شده؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۱۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۲

آغاز و انجام: مطابق نسخه ۱۴۱۱۳

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: علینقی، تا: ۱۳۰۵ق؛ با سرلوح و کتیبه ساده، مجدول؛ محشی با نشان «۱۲» «منه، م»؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج یشمی یک‌لا، نام مالک نسخه «ح نیکبخت بهبهانی؟» به زر روی جلد، ۱۶۵گ (۱پ-۱۶۶پ)، ۱۲سطر (۷/۳×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۳سم [رایانه]

۱۶۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۸۳/۱

خط: نستعلیق، کا: علی نقی بن حاجی میرزا عبدالغنی سمیرمی، تا: جمادی الاول ۱۳۰۵ق؛ مجدول [نشریه: ۷ - ۲۶۱]

۱۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۶۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ کاغذ: کاغذ ختائی، جلد: میشن سیاه، ۱۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۹]

۱۶۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۷۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ پایان نسخه نستعلیق محمد بن آخوند ملا محمد علی معروف به مولانا در ۱۳۰۸؛ ۱۸۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۱]

۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۵

آغاز و انجام: برابر۲

خط: نستعلیق، کا: سالم، بی‌تا؛ پیش از این ضمن ۱۰ برگ لغت‌نامه کتاب است، سطور چلیپا؛ واقف: نائینی؛ ۱۹۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۸۶]

۱۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۳۸

آغاز: ثم یعیده معنویت انسان را که مبدا؛ **انجام:** موجود: شایسته مشمر مکر که وسیلت الکتساب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن، ۱۷ سطر (۱۵×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [الفبائی ف: ۳۱]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۲۳

آغاز: معرفت اجسام بسیطه و مرکبه و احکام بسایط علوی و سفلی آنرا سماع و عالم گویند و سیوم معرفت؛ **انجام:** تا چون از او بتزگیرند خجلت و وهشت با تاسف و حسرت اکتساب

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ وقف حضرت علی بن موسی الرضا (ع) کتابخانه شخصی احمد شاه؛ کاغذ: نخودی، جلد: کالینگور، ۱۸ سطر (۸×۱۶/۵)، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۷سم [رایانه]

۱۶۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۲۸/۲

خط: نستعلیق خوش، کا: علی بن محمود دامغانی، بی‌تا؛ در میان صفحه هشت با زرین نوشته شده است «صاحبه و مالکه حاجی محمد بن حاجی حیدر»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۷۲۶]

۱۶۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۴۰گ، ۱۵ سطر (۱۵×۷/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۹]

۱۶۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۸۱/۴

آغاز: برابر

بی کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۲]

۱۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۶/۴

آغاز: باشد و خود همیشه خود و با خود باشد پس دلیل گفتن برخودی خود محال و باطل باشد؛ **انجام:** و با دوست معامله چنان که به حاکم محتاج نشوی و با دشمن معامله چنان کن که در حکومت ظفر.

از اواسط فصل دوم از قسم اول مقاله اول تا آخر اواخر فصل هشتم مقاله سوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن ین محمد علی سمنانی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن مجدول گرهی قهوه‌ای یک‌لا، ۱۶۵گ (۱۰۴ر-۲۶۸پ)، ۲۰و۱۵ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۱/۷×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۵۵]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۷۵/۱۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** با دشمن معامله چنان کن که در حکومت ظفر ترا بود. با هیچ کس سفاهت مکن و با همه کس تواضع کن.

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: مهر علی، جا: مراغه، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: میشن مشکی مجدول، ساده، ۳۱گ (۲۹۱ر-۳۲۲پ)، ابعاد متن: چلیپا (۱۵×۲۲/۵) [ف: ۲۹/۲ - ۷۰۶]

۱۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲/۸

کا: غیاث الدین مسعود حسنی حسینی طباطبائی، بی‌تا، جا: میانه؛ کاغذ:رنگین،جلد:تیماج مشکی ضربی یک لایی[سنا-ف:۲- ۱۷۶]

۱۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۹۰
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در صفحه آخر نسخه منظومه‌ای است در بیان جفر جامع با همین عنوان؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج یشمی، ۲۲۳ص، ۲۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۰ - ۱۷۷۶]

۱۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵-فیروز
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سر لوح، مذهب، محشی و در گوشه برگ دوم یادداشتی راجع به اشتباه محشی در ترجمه این بیت: «و ارضهم ما کنت فی ارضهم» با امضاء صدرالسلطنه وزیر فوائد عامه به سال ۱۳۲۱؛کاغذ:شکری،جلد:تیماج مشکی،۳۷۲ ص، ۱۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۱ - ۶]

۱۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۹۴۰
بی کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۴۷گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۲سم [رایانه]

۱۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۵۲
بی کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۱۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۶۷
بی کا، بی‌تا؛ خریداری از سید مرتضی علی حسینی [رایانه]

۱۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۶۷
بی کا، بی‌تا؛ خریداری از سهیلا چاره‌دار [رایانه]

۱۷۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۱۸-ع و ۳۹۱۹-ع
نسخه اصل: موزه آسیایی آکادمی علوم شوروی ش B. 1152؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲۲گ [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۸]

۱۸۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴۳
خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای رنگ پریده مقوایی، ۱۶۷گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷ - ۲۶۰۳]

۱۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۴/۲
بی کا، بی‌تا؛ ۱۲۸ گ (۹۹پ-۲۲۶ر) [ف: ۳ - ۶۴۹]

۱۸۲. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره
کا: حاجی محمد بن نورالدین دشت بیاضی، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۶]

۱۸۳. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۴۲
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۷ شعبان ۳۲ جلوس؛ قطع: وزیری [نشریه: ۵ - ۶۱۹]

۱۸۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۹۵
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی، مقوایی، ۴۱۲ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۶۹]

۱۸۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۴۰
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۴۰۰ص، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱-۲۱۸]

۱۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۶۳/۳
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و چون این نوع که درآن شروع خواهد رفت علم است بدان که نفس انسان را چگونه خلقی اکتساب توان کرد که جملگی افعال که بار اوست او
مقدمه را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ خطوط سیاه؛ جلد: مقوا عطف گالینگور، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۸]

۱۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۲
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج، ۱۹۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۸۷]

۱۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۴۸
آغاز: که بعضی به منزلت نیزه ها باشند چون شاخ و سر و بعضی به مثابت کاردها و خنجرها چون دندان و مخلب و بعضی به محل تبر و دبوس چون سم و آن چه بدان ماند؛ **انجام:** و هر چند عرض امثال این کلمات در حضرت بزرگوار مجلس عالی شهنشاهی آفاقی شهریار ایرانی ضعف الله جلاله و حرس کماله که نقل التمر به هجر خواهد بود چه آن چه در نفوس حکماء افاضل و علماء اوایل به قوت بوده در جوهر ذات پاک و عنصر نفس شریف او بالفعل حاصل است
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز و انجام؛جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۱۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۸۸]

۱۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۰۴
آغاز و انجام: برابر۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دو برگ الحاقی در آخر کتاب تحت عنوان «فصلی که بعد از تألیف کتاب بدان الحاق شد در شهور سنه ثلاث و ستین و ستمأه که بعد از تحریر این کتاب بود به مدت سی سال ...»؛ واقف: حاج محمد رمضانی؛ جلد: تیماج زرشکی با ترنج و سرترنج ضربی مجدول اسلیمی، ۹۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف مخ: ۱ - ۸۸]

۱۹۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۶۶
آغاز: اشخاص ذکور که مبادی صور موالید باشند از اشخاص اناث که مبادی مواد باشند متمیز شود؛ **انجام:** پس واجب بود که هر پدر ومادر که فرزندان را اول درقید ناموس آرند وبه اصناف سیاسات و تأدیبات اصلاح عادات ایشان جماعتی را که مستحق.
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛جلد:گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۲۶۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف مخ: ۱ - ۸۹]

۱۹۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۰۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۱۹۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۱۷الف
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اول ذیحجه؛ افتادگی: آغاز؛ تاریخ

سال کتابت را تراشیدند و بجای آن تاریخ خرید ۱۲۹۲ را نوشتند، با اصلاحاتی در هامش؛ جلد: مقوایی، ۳۱۵گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [رشت و همدان - ف: ۱۰۸۶]

● **اخلاق ناصری (منتخب)** / اخلاق / فارسی

axlāq-e nāserī (mn.)

نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین، ق۱۱ قمری

nasīrī tūsī, mohammad taqī ebn-e ʻabd-ol-hoseyn (- 17c)

وابسته به: اخلاق ناصری؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۶۷۲-۵۹۷)

تاریخ تألیف: ۲۲ صفر ۱۰۷۳ق؛ محل تالیف: اصفهان

گزیده «اخلاق ناصری» است. نسخه دارای دیباچه‌ای است که خواجه آن را به نام ناصر الدین قهستانی نگاشته است. تاریخ نگارش بایستی همان تاریخ کتابت نسخه حاضر ۲۲ صفر ۱۰۷۳ق باشد.

آغاز: فی منتخبات الاخلاق الناصریة لجدنا نصیر الملة و الدین ذکرناها تبر کابها تیمنا. بسمله. بعد الحمد و الثناء و الصلوة و السلام بوقت مقام قهستان در خدمت حاکم آن بقعه مجلس عالی ناصرالدین عبدالرحیم بن ابی منصور

انجام: و بر طلب مرضات خود حریص گرداناد انه اللطیف المجیب و الحمدلله رب العالمین و صلواته علی ارواح الکاملین...الطاهرین تم علی ید الفقیر محمد تقی بن عبدالحسین النصیری بدار السلطنة اصفهان

[فهرستواره منزوی ۳۱۲/۶ «اخلاق ناصری،گزیده»؛ اعلام۳۹۰۰/۱؛ طبقات۱۰۲/۱۱]

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۱۱/۶ - ب

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد تقی نصیری، تا: ۲۲ صفر۱۰۷۳ق، با دیباچه‌ای به نام ناصرالدین عبدالرحیم حاکم قهستان؛ ۴۱گ (۷۳ر-۱۱۴پ) [ف: ۴۳۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۷/۷-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵]

← اخلاق نامه ≻ نصیحت نامه

● **اخلاق نبی** / تاریخ پیامبراکرم(ص) / فارسی

axlāq-e nabī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۲/۱۱-ف

نسخه اصل: حسین چلبی ش ۱۱۸۴. از کتاب جعفر بن حیان؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۷۵۶ق [فیلمها - ف: ۱ - ۴۲۰]

● **اخلاق نصیری** / اخلاق / فارسی

axlāq-e nasīrī

حکمت، علی اصغر، ۱۲۷۱ - ۱۳۵۹ شمسی

hekmat, ʻalī asqar (1892 - 1980)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۸۵/۰۹

آغاز: بسمله مقدمه دانشمندان و حکماء علم تهذی اخلاق؛ **انجام:** باز باید ماهیت آنرا تمیز داده نکوهیده دانست

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ابعاد متن: ۱۲×۱۷؛ کاغذ: نخودی، ۱۶ سطر [رایانه]

● **اخلاق نظام العلماء** / اخلاق / عربی

axlāq-e nezām-ol-ʻolamā'

نظام العلما تبریزی، محمود بن محمد، -۱۲۷۱؟ قمری

nezām-ol-ʻolamā tabrīzī, mahmūd ebn-e mohammad (- 1855)

اهدا به: محمد شاه قاجار

تاریخ تألیف: ۱۲۵۷ق؛ محل تالیف: شاه عبدالعظیم

رساله کوتاهی است در اخلاق و پند و اندرز. مؤلف طبق نقل الذریعه معلم سلطان ناصرالدین شاه قاجار بوده و رساله را در شاه عبدالعظیم نگاشته است (الذریعه ۳۸۱/۱ رقم ۱۹۷۴).

آغاز: الحمدلله الذی هدانا الی شرائع الاحکام و أولانا مدارک الحلال و الحرام و أوجب علینا الصلاة و الصیام.

انجام: و لقد کنا أشد إنکارا منکم فوردنا عیونا صافیة فشربنا منها شربة لانظما بعدها ابدا

چاپ: تهران، ۱۲۶۴ق، سنگی

[مشار فارسی ۱۹۲/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بفعلهم الضالین ابد الابدین حرر لیلة العاشر من المحرم فی دارالخلافه طهران صینت عن الحدثان سنه ۱۲۵۷ تم بالخیر.

کا: مؤلف، تا: ۱۲۵۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۵۵گ، ۹ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۰ - ۲۶۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۶۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان یوفقنا لطاعاته و التسلیم لخلفائه و اولیائه ولی مجیب و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و سلم

خط: نسخ، کا: علی نوری، تا: چهارشنبه ذیقعده ۱۲۵۷ق؛ از کتابخانه میرزای احتشام الدوله با مهرش و با تاریخ ۱۲۷۰؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: ساغری سیاه ضربی مقوایی، ۳۵گ

(۲پ–۳۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ – ۸۸]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۱۴/۱-۵۷/۱۸۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابی طالب تستری، تا: ۱۲۵۸ق؛ چاپ سنگی، با تقریظی از کاتب که مطلبی را از سید علی زنوزی نقل می‌کند؛ ۵۱گ (۱–۵۱)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۷۶]

۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۲۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** انه ولی مجیب صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم سبز، ۱۶گ (۱پ–۱۷پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۲ – ۲۶۳]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۷پ–۲۲پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ – ۴۶۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فما زلت مسجود الملوك محمد الی أن سرت شمس و سال خلیج.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه بسیار مغلوط؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۱–۱۵۷]

● اخلاق نوری / عرفان و تصوف / فارسی

axlāq-e nūrī

تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۰۲۶ق

در آداب و اخلاق عارفان و صوفیان و نقل گفته‌های حضرت پیامبر اکرم (ص) و بزرگان صوفیه و حکایات عرفانی ایشان، با انشائی ادیبانه و بعضی از اشعار. نام کتاب و تخلص مؤلف «دبیر» و تاریخ تألیف در دو بیت آخر کتاب آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۹۲

آغاز: اجابت فرمود و دست وی از آن مبرا گشت بعد از چند گاهی سائلی بدر خانه خواجه؛ **انجام:** چو این اخلاق نوری شد مرتب ×× بترتیب مقالات ضروری / دبیر فکر در تاریخ سالش ×) رقم کرده بگو اخلاق نوری

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۹ ربیع الثانی۱۰۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ در پایان یادداشتی از محمد حسن بن محمد علی به تاریخ هفتم ربیع الاول ۱۲۷۱؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسن» (بیضی)، میرزا محمد حسن بن محمد حسن به تاریخ ۱۳۰۳؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۶۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۶سم [ف: ۱۵ – ۳۶۵]

● اخلاق و آداب / اخلاق / فارسی

axlāq va ādāb

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۳۱

آغاز: طاهرین. ذریت طیبین و اتباع ایشان از مومنین. فصل چهارم در فضائل معروف و احسان فصل ۵ در فضائل صدقه فصل ۶ در مذمت سئوال الخ؛ **انجام:** و چون خواهد بر اهل مقابر سلام کند بگوید ... رحم الله المتقدمین واللمتاخرین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی سید علیرضا وثوق؛ کاغذ: حنایی سمرقندی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج عنابی، ۱۶۸گ، ۲۱ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲ – ۵۳۳]

● اخلاق و آداب / اخلاق / فارسی

axlāq va ādāb

همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۳۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: رحلی [رشت و همدان – ف: ۱۶۷۶]

● اخلاق و آداب / اخلاق / فارسی

axlāq va ādāb

رساله کوتاهی است در بیست «باب» در اخلاق و آداب معاشرت. مؤلف در باب بیستم اشعاری از عطار نیشابوری و در باب نوزدهم از شیخ احمد خوانساری اشعاری آورده است. عنوان برخی باب‌های آن چنین است: ۱. بیان دوستی دنیا و ترک آن؛ ۲. خوف؛ ۳. صفت دوزخ؛ ۴. صفت بهشت و اهل آن؛ ۱۹. قصه ابوحمزه رضی الله؛ ۲۰. نظم از گفتار شیخ عطار.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۸۹/۱-۱۵/۱۲۹

آغاز: بسمله باب اول در بیان دوستی دنیا و ترک آن با ب دویم در خوف و فزع قیامت و اهل آن باب سیم در صفت دوزخ ... باب اول در بیان دوستی دنیا وترک آن قال الله تعالی اعلموا انما الحیوة الدنیا لعب؛ **انجام:** تو ای مقصود جان و جاودانی ×× خداوندا به مقصودم رسانی / تویی فی الجمله مستغنی زعالم ×× سخن کوتاه شد والله اعلم.

خط: شکسته، نستعلیق، کا: علی، تا: چهارشنبه ۱ ربیع الثانی ۱۲۶۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲–۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۷۷]

● اخلاق و آداب / اخلاق / فارسی

axlāq va ādāb

این کتاب حاوی مباحثی در اخلاق و ذکر فضایل و رذایل و سپس آداب ریاست در هفتاد و هفت «فصل» و بعد مطالبی در مباحث جوی و نجومی و جغرافیایی پس از آن بحث در عشق و

محبت که در همه این مباحث ابتداء مورد تعریف شده و سپس داستان‌های زیادی راجع به این مورد آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۷

آغاز: بسمله در کشف الاسرار مسطور است که نزدیکان تو چهار طایفه اند؛ **انجام:** این کتاب از ۲۳ صفر المظفر شروع شد و تمام شدن به تاریخ دوشنبه چهارم ربیع الثانی ۱۲۸۷ بوده است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا تریاکی، ۱۳۱گ، ۱۶ سطر (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۶ – ۴۰۸]

● **اخلاق و آداب** / اخلاق / فارسی

axlāq va ādāb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۷۵

به استناد احادیث نبوی و علوی و انتخاب احادیث مناسب از مولوی؛ بی‌کا، بی تا [د.ث]

● **الاخلاق و الآداب** / عرفان و تصوف / عربی

al-axlāq wa-l-ādāb

چند «باب» در دستورات اخلاقی عرفانی است با استفاده از آیات کریمه و احادیث اهل بیت (ع). در بیشتر باب‌ها به آیه‌ای شروع شده و احادیث مناسب آورده می‌شود و گفته‌های اهل حقیقت نقل می‌گردد.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۶۲۲/۱

آغاز: اشق علیه من لبس الصوف الخشن و ملازمة السجادة مدة طویلة؛ **انجام:** و ترزقنا فی العلم و العمل الصدق و الاخلاص و ابتغاء و جهک الکریم برحمتک یا ارحم الراحمین.
خط: نسخ، کا: احمد علی بارهمولی، تا: محرم ۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۹۲گ (۱ر–۹۳ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۲ – ۳۸۷]

● **اخلاق و تربیت نفس** / اخلاق / فارسی

axlāq va tarbīyat-e nafs

نهاوندی، محمد حسین بن خدارحم

nahāvandī, mohammad hoseyn ebn-e xodārahm

اصل رساله از میرزا حسن بن علی بن میرزا محمد علی بوده که برای محمد زمان نقیب ساخته است.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۷۷۷/۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد شفیع، تا: ربیع الاول ۱۲۷۲ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان – ف: ۱۴۹۶]

● **اخلاق و تصوف** / عرفان و تصوف، حدیث، اخلاق / فارسی

axlāq va tasavvof

در مقاله دوم این کتاب احادیث اخلاقی را در چند وجه خلاصه کرده: ۱. عدالت و محسنات آن و شناعت ظلم؛ ۲. فروتنی و تواضع و بیزاری از کبر و نخوت؛ ۳. مذمت دنیا و خطرات آن؛ ۴. ترک دنیا و ثرمه آن؛ ۵. قضای حوایج مؤمنان و مکارم اخلاق. مقاله سوم آن در ذکر بعضی از کلام معجز بیان سرور کائنات و ائمه هدی و مقاله چهارم در ذکر کلمات بعضی از عرفا و حکماست. در این دو مقاله نیز توصیه اخلاق می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۱۵/۶

آغاز: مقاله دوم: احادیثی که در بیان اخلاق است و در آن چند وجه است؛ **انجام:** بد گویی و بدخویی و عیبجویی و سخت رویی.
کا: احمد مهندس، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیما تریاکی، ترنج و نیم‌ترنج، ۳۳ص (۳۱۴–۳۴۷)، ۲۴ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۰ – ۱۶۱]

● **اخلاق و تصوف** / عرفان و تصوف / فارسی

axlāq va tasavvof

در اخلاق و تصوف گرفته از کیمیای سعادت با شعر حافظ.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۶۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه مقوایی، ۴۴گ (۱۷–۶۱)، ۱۷ سطر (۶×۱۳)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ – ۱۱۱]

● **اخلاق و حکایات** / اخلاق / فارسی

axlāq va hekāyāt

کاشفی، حسین بن علی، – ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ʻalī (- 1505)

[فهرستواره منزوی ۶/۳۰۳–۳۰۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۰۴/۱۲

آغاز: در صحبت اختیار کردن، صحبت نیکان و مجالست دانایان کیمیای سعادت ابدی و رهنمای دولت سرمدی است.. باب در انجاح حاجات. هر که خواهد که حاجتهای او نزد خدای تعالی روا شود بدانچه تواند باید که حاجت خلق برآورد؛ **انجام:** و دو سه کس را نیز یک عمل نفرمایند که چون شرکت پدید آید عمل ساخته و پرداخته نگردد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج مجدول گرهی، ۴گ (۱۴۳پ–۱۴۷پ)، سطور چلیپا و معمولی [ف: ۲۹/۲– ۶۰۰]

● **الاخلاق و الحکم** / اخلاق / عربی

al-axlāq wa-l-ḥikam

تاریخ تألیف: ۷۷۱ق
کتابی است درباره مسائل اخلاقی که ابتداء تحت فصلی یک مسأله اخلاقی را طرح می‌نماید و سپس در ذیل آن مسأله اقوال بزرگان عالم از فلاسفه یونان و دانشمندان عرب را می‌آورد و به آخر هم مطالبی در امثال عرب دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۰

آغاز: فی الکتب لم یعدم الفائده لان؛ **انجام:** الذی اولها لا تجر عن و ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای سیر، عطف تیماج تریاکی روشن با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۲۰۸گ، ۱۲ سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۱۰ - ۸۲]

● **الاخلاق و الحکمة** / اخلاق / عربی

al-axlāq w-al ḥikma

مطالبی است در اخلاق و حکمت (برخی از آنها به‌صورت پرسش و پاسخ) از افلاطون حکیم یونانی، ارسطاطالیس، اسکندر، فلاطیس، هرمس، بقراط، سقراط و دیگران.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۱۳/۱۸

آغاز: سئل الافلاطون کم ینبغی ان یکسب الانسان من المال فقال المقدار الذی لا یحتاج معه الی الملق و المداراة؛ **انجام:** و هی یفضی به فی المعاد الی الام لا ینفد و اوجاع لایتناهی.

این رساله، در آغاز نسخه موجود، اشتباهاً «رسالة لافلاطون الالهی فی الحکمة» نامیده شده؛ خط: نسخ، کا: سید اسدالله صفوی ماسالی مصطفوی، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۵۷-۵۹)، ۲۲ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۳۰۵]

← اخلاق و حکمت عملی ⋗ تذکرة المتأدبین

● **اخلاق و سلوک** / عرفان و تصوف / فارسی

axlāq va solūk

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۵۳/۱

آغاز: و اگر عنکبوت بیند صفت وهن باشد و اگر لاک پشت بیند صفت اهتمام باشد در امری؛ **انجام:** و جمیع عارفانرا مظهر کشف عیان گرداناد بحرمة کمل اولیائه من الاقطاب و الافراد.

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنائی و شکری، جلد: تیماج عنابی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۳۳۴]

● **اخلاق و سیاست** / اخلاق / عربی

axlāq va sīyāsat

چون اول و آخر آن رساله افتاده نام آن و مولفش معلوم نگشت. از روی ابواب کتاب معلوم می‌شود که در اخلاق و سیاست است و ضمنا بعضی داستان‌ها و سرگذشت ها را هم ذکر کرده است. دارای عنوان «باب» که برای نمونه چند باب آن را نقل می‌کنیم: ۱. الایمان و طاعة؛ ۲. مدح العدل و الانصاف و ذم الظلم و الاحجاف؛ ۴. اتفاق؛ ۱۲. السیاست؛ ۱۳. الوزارة؛ ۱۹. التقوی؛ ۲۰. النوادر و هی حکم من حکم امیر المؤمنین

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۶

آغاز: مومنین قیل کان رجل من الحکماء الاوایل له عقل و ادب ... سلطان اقلیمه و قربه و بسطه؛ **انجام:** فقال حاجز القدر و محنة الابتداء فو الله لو کنت معه لجلست فی مدارج انفاسه اقضا ما ابرم و مبرما ما نقض و الاخرة.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ ابری، ۱۸۴گ، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ملی: ۲ - ۳۱۰]

● **اخلاق و سیاست** / اخلاق / فارسی

axlāq va sīyāsat

دارای «فصل»هایی به ترتیب زیر: ۲. امام هدایت و امام ضلالت؛ ۳. فرق معنی اهل سنت و رافضه؛ ۴. امام جمعه و جماعت؛ ۵. افتاده؛ ۶. چهار قسم امام؛ ۱. امام عدلی؛ ۲. ثواب نماز؛ ۴. امام جور؛ ۹. علما و فقها؛ ۱۱. ناگزیری حاکم؛ ۱۲. عدالت؛ ۱۳. امر به معروف و نهی از منکر؛ فصل ۱۴. کسانی که می‌توانند امر و نهی کنند؛ خاتمه، جمعه و عیدین.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۳۷

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حاج آقا احمد کرمانشاهی؛کاغذ:سپاهانی،جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی، ۲۲۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۳-۹۰]

● **اخلاق و عرفان** / مناجات - عربی

axlāq va ʻerfān

همدانی، یوسف

hamadānī, yūsof

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۷۹۷/۴

آغاز: بسمله. انظر علی ای حالتک تدخل قبرک فان القبر لیس مغیر؛ **انجام:** و لا یحصل الکشف الا بعد زوال الهوی ای ان الهوی شریک العمی و صلی الله علی محمد وآله و اصحابه اجمعین.

در اخلاق و مناجات؛ بی‌کا، تا: دوشنبه ۵ ربیع الثانی ۶۷۰ق؛ ۳گ

(۴۲ر-۴۵پ) [ف: ۵ - ۱۲]

● **اخلاق و عرفان** / اخلاق / فارسی

axlāq va ʻerfān

چند حدیث عنوان می‌شود و ترجمه و شرح و مطالبی عرفانی در دنبال هر یک می‌آید با شعرهای فارسی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۲۸/۲

آغاز: روی عن النبی ... قال انه حالیا عن الله ... لمن آمن بی کیف یتوکل علی غیری ... مهتر عالم می‌فرماید که در شب اسری بی واسطه از حضرت کبریا ندا آمد که ای محمد عجب دارم از آنکه بمن ایمان آورد؛ **انجام:** کاری که نداشته باشد نفرما و از ... (دو سطر بریده شده)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۷/۳سم [ف: ۸ - ۱۷۰]

● **اخلاق و عرفان** / گوناگون / فارسی

axlāq va ʻerfān

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۲/۵

پراکنده‌هایی در اخلاق و عرفان؛ بی کا، بی تا [نشریه: ۷ - ۵]

● **اخلاق و عرفان** / عرفان و تصوف / فارسی

axlāq va ʻerfān

شامل دو قسمت. قسمت اول متنی است کهنه شامل شش «مجلس»: ۱. قسمتی از این مجلس افتاده؛ ۲. (عنوان این مجلس نوشته نشده)؛ ۳. فضیلت درویشان و آنچه ایشان راست از اجر ثواب به نزد خدای تعالی؛ ۴. رغبت کردن در کار آخرت و آفرینش آدم (ع)؛ ۵. رغبت کردن در کار آخرت و یاد کردن آفرینش آدم (ع)؛ ۶. رغبت کردن به ترک دنیا. قسمت دوم، دو سوم نسخه را شامل است و ظاهراً این قسمت از قرن دهم باشد. در آن از جمله اشعاری از سعدی دیده می‌شود. از سه ورق به باب ششم آن شروع می‌شود تا چند صفحه از باب بیستم را دارد و هر باب شامل حکایاتی است: باب ۶. اندر حکایات تایبان و قبول توبه ایشان؛ ۷. کرامات اولیای خدای تعالی؛ ۸. دعاهایی که کرده‌اند و اجابت شده است ... (قسمت دوم شاید هم مکمل قسمت اول باشد، جز این‌که در این قسمت، کاتب که ظاهراً شیعه بوده نامی از بزرگان اهل سنت در داستان‌ها نمی‌برد بلکه از قهرمانان شیعی مذهب استفاده کرده است). قسمت دوم نسخه نامرتب است. باب ۴ در گریستن و ترسیدن از عذاب و باب ۵ در زبان نگاه داشتن مسلمانان را نیازردن بعد از باب ۱۳ آمده است.

کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: و خود را از مردگان شناس، هیچ کار دنیا را شامگاه حواله بیامداذ مکن؛ **انجام:** بنده جنان باید که اوست بدرگاه گریزنده و خداوند جنین که منم برده بار و نوازنده.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ ایرانی (کهنه)؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [نشریه: ۷ - ۷۲۲]

● **اخلاق و عرفان (پراکنده‌هایی در)** / گوناگون / عربی

axlāq va ʻerfān (parākande-hā-ī dar)

پراکنده‌هایی از «انیس العقلاء» و کتاب الصبر و الشکر من «احیاء العلوم» و آثار غزالی و «فتوحات مکیه» و ابن‌سینا.

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۲/۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵]

● **اخلاق و فلسفه طبیعی** / اخلاق / فارسی

axlāq va falsafe-ye tabīʻī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۴۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [د.ث]

● **اخلاق و کلام شیعی** / اخلاق / فارسی

axlāq va kalām-e šīʻī

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۸

با عنوان‌های: مرقات اول از مراسم بندگی، مرقات چهارم در تذهیب و تبدیل، اخلاق، مرقات پنجم در ادعیه و معاجین حکمای الهی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شده [نشریه: ۱۱ - ۸۸۲]

● **اخلاق و لطایف و ظرایف** / اخلاق / فارسی

axlāq va latāyef va zarāyef

اویس بیک

oveys beyk

دارای نه «فصل»: ۱. ادب و مروت پادشاهان و امیران نامدار و دریافتن دروغ‌گویان و پیدا کردن دزدان؛ ۲. حکایات فرج بعد از شدت؛ ۳. حکایت‌های متفرقه؛ ۴. ذکر فراست قاضیان و احکام برگزیده منجمان و بعضی از لطایف؛ ۵. حکایات عجیب از علم غریبه ترکان صحرانشین و احشامیان شانه‌بین اگرچه احکام ایشان نزد اهل دانش دور از کار است؛ ۶. حکایات زنان عاقله؛ ۷. احوال درویشان و سخنان با رتبه دیوانگان با فراست و طفلان دانشمند؛ ۸. سخنان ساده‌لوحان و کارهای دزدان؛ ۹. ذکر سخنان کران و کوران و لطایف آنها.

آغاز: فصل اول در بیان ادب و مروت پادشاهان

انجام: عرب از آن حال رعبی وترسی در دلش آمده خلیفه

گفت مترس و او را نوازش بسیار کرد و انعامات کرد
[فهرستواره منزوی ۲۸۳/۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۸۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن زرد تازه، ۱۰۷گ (۴۳ر-۱۵۰ر) [ف: ۹ - ۳۰۷]

● **اخلاق و معجزات ائمه (ع) (فوائدی در)** / اخلاق - فارسی

axlāq va mo'jezāt-e a'emme (favā'edī dar)

فوایدی است برگرفته از آیات و روایات با استفاده از اشعار از جمله: تنبیه در معاد، امر به معروف و نهی از منکر، نکته در توبه، نکته نقل از عین المعانی، باب در فضیلت پیامبر (ص) و ائمه (ع) (شامل فصول، فصل نهم در فضیلت امام هشتم و معجزات آن حضرت).

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۹/۴
آغاز: بسمله. تنبیه است در معاد بدانکه اتفاق کرده اند علماء اهل اسلام بر آنکه اعتقاد کردن بر معاد بدنی در یوم قیامت یعنی واجب است که جناب حضرت ذوالجلال؛ **انجام:** نسخه: روایت است از حکیمه خاتون رضی الله عنها که گفت روزی بمجلس شریف و محفل حضرت ابی محمد حسن العسکری (ع) در آدم ... نرجس با من در خواندن موافقت می‌نمود و چون نرجس بر زمین نشست.
نسخه اصل: آکادامی علوم شرقی در باکو آذربایجان، شماره Q-۷۳۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۲ص (۱۵۶-۲۲۸)، ۲۵سطر [عکسی ف: ۳ - ۴۷۰]

● **اخلاق و معرفت** / اخلاق / فارسی

axlāq va ma'refat

انصاری، حسن، ق۱۴ قمری
ansārī, hasan (- 20c)

اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه:۵۵
بی‌کا، بی تا [نشریه: ۶ - ۵۹۸]

● **اخلاق همایونی** / اخلاق / فارسی

axlāq-e homāyūnī

حسینی هروی، حسین بن غیاث الدین، - ۹۲۸ قمری
hoseynī heravī, hoseyn ebn-e qīyās-od-dīn (- 1522)
اهدا به: ظهیرالدین محمد بابر پادشاه (۸۳۲-۹۳۷ق)
تاریخ تألیف: ۹۱۲ق

در ۳ «قانون» و هر یک در چند سربند کوچکتر «بحث، قاعده، جدول» نگاشته است: ۱. تهذیب اخلاق؛ ۲. کیفیت اداره کارهای مالی (تدبیر منزل)؛ ۳. چگونگی رفتار پادشاهان با زیر دستان خود (سیاست مدن). در آن از «طهارة الاعراق» مسکویه و «اخلاق ناصری» خواجه بهره برده است. این کتاب با تحریری دیگر به نام «دستور الوزراء» از او شناخته شده که در ۹۲۶ق به نام میرزا شاه حسین و سلطان سلیم خان یکم عثمانی ساخته است.
آغاز: طغرای سعادت خسروان عالی شأن دارالملک...
[بادلیان ۵۹/۳ ش ۲۷۲۶؛ نسخه‌های منزوی ۱۵۳۹؛ فهرستواره منزوی ۳۱۳/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۶-ف
نسخه اصل: بادلیان ind inst Pers 39؛ بی کا، بی تا [فیلم‌ها - ف: ۲ - ۱۵]

● **اخلاقیه** / اخلاق / فارسی

axlāqīye

منشی باشی، میرزا آقا بن محمد مهدی، ق۱۳ قمری
monšī-bāšī, mīrzā āqā ebn-e mohammad mahdī (- 19c)
تاریخ تألیف: ۱۲۹۱ق
در ۴ «فصل» در اخلاق. که در آن به برخی از رویدادهای زمان خود نیز پرداخته است.
آغاز: بسمله. الحمدلله الملک المنان ... اما بعد بر رای حقیقت نمای صاحبان یسر و تمکین ... پوشیده نیست.
انجام: الی یوم الدین
[فهرستواره منزوی ۴۶۲/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۶۴ و ۴۸۲۲-ف و ۴۷۳۳-عکس
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور سبز مقوایی عطف و گوشه تیماج تریاکی، ۱۹۰گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۵۸۲] و [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۱۱۰ و ف: ۳ - ۲۳۲]

● **اخلاقیه** / اخلاق / فارسی

axlāqīye

ادیب شیرازی، رضاقلی، - ۱۳۳۰ قمری
adīb šīrāzī, rezā-qolī (- 1912)
اهدا به: شاهزاده نوید الدوله
تاریخ تألیف: ۱۳۲۲ق
رساله مختصری شامل برخی از مواعظ و گفتار برخی از عرفا و علما که رضا قلی ملقب به «ادیب الشعراء» جمع کرده و بخط زیبای خود نوشته و به شاهزاده نوید الدوله اهداء کرده و ضمن

یک رباعی او را مدح و ثناء گفته است و در آخر رساله از پریشانی خود شکوه نموده است.
آغاز: (پس از خطبه): اما بعد آورده اند که در زمان قدیم یکی از سلاطین عجم وزیری فرزانه داشت.
انجام: و موالید ساری و جاری است.
[فهرستواره منزوی ۴۶۲/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۹۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۲ق؛ مجدول؛ واقف: فهیمی، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۲۸؛ ۸گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶ - ۴۲۰]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۱۶
آغاز: برابر
در فهرست با عنوان «پند و اندرز» و بدون مؤلف. در نصیحت و اخلاق؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۶گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۲۰]

● اخلص النصایح فی تخطیط الصفایح / هندسه / عربی

axlaṣ-un-naṣāyiḥ fī taxṭīṭ-iṣ-ṣafāyiḥ

قریشی، عمر بن عبدالرحمن، ق۹ قمری

qorayšī, ‘omar ebn-e ‘abd-or-rahmān (- 15c)

تاریخ تألیف: جمعه ۱۹ صفر ۸۵۱ق

مؤلف در دیباچه می‌گوید به خواهش یکی از برادرانم از مردم اندلس که نزد من رساله «المصلحة المطلوب فی العمل بربع الجیوب» را در ماه شوال ۸۵۰ق می‌خواند، این کتاب را در ۳ «باب» در ۱۰ «فصل» نگاشتم: الباب الاول فی بیان الاعمال التی یتوقف علیها اعمال الرخایم، در ۳ «فصل»؛ ۱. فی تبیین ما یحتاج الیه من الضرب و القسمه بطریق الحساب ...، ۳. فی معرفت السمت من الارتفاع و عکسه؛ الباب الثانی فی اعمال الرخایم، در ۳ «فصل»: ۱. فی ذکر انواعها و معرفة انحراف منحرفها ...؛ ۳. فی کیفیة تخطیط هذا الرخایم و وضعها فی محلها؛ الباب الثالث فی اعمال رخایم فصل الدایر و هی التی یکون المطل فیها خیطا، در ۴ «فصل»: ۱. فی معرفة عرض السطح و طوله و سمت خط نصف نهاره و ذکر انواع الرخایم. نام کتاب به سه گونه دیده شده است: در ص. ع. به نام «اخلاص النصایح فی تخطیط البطایح» و در انجامه «اصح النصایح فی تخطیط الصفایح» و در «ایضاح المکنون ۵۰/۱» به‌گونه سوم یعنی «اخلاص النصایح فی تخطیط الصفایح» آمده است.
آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه. یقول العبد الفقیر الی رحمة مولاه الغنی ... عمر بن عبدالرحمان بن ابی القاسم بن محمد بن زکریا القرشی [چنین] التوذوی الاصل التونسی المولد و المنشاء ... حمدله. صلاة ... اما بعد، فان بعض اخواننا من اهل الاندلس حفظه الله تعالی لما قرا علی رسالتی محصله، المطلوب فی العمل بربع الجیوب فی شهور سنة خمسین و ثمانمائه.
انجام: و لذلک سمیته اخلص النصایح فی تخطیط الصفایح، مع اعترافی بان الانسان محل الخطا و النسیان، و اذا وقع الاعتراف فهو هادم الاقتراف ... و الحمدلله رب العالمین. قال مولفه عفا (چنین) الله عنا و عنه و کان الفراغ من هذه النسخة عشیة یوم الجمعة التاسع عشر صفر عام ۸۵۱ الهجرة علی ید مولفه عمر بن عبدالرحمان بن ابی القاسم ... و من خطه نقلت و المعول فی الله علی مقابله باصله ... فرغ من کتابه تا (چنین) فی یوم الاربعا المبارک ثانی عشر شهر رمضان المعظم قدره و حرمته ۸۵۲.
[بغدادی، ایضاح، ۴۴۳/۲ «محصلة المطلوب...»، همانجا، ۵۰/۱ «اخلاص النصایح....»]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۶۰-عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه کامل و ارزشمند؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۱۲ رمضان ۸۵۲ق؛ صفحه پایانی یادداشتی با سربند «فایده» در هندسه؛ تملک: محمد کریم بن ابراهیم (قاجار) و نشان مهر بیضی او «یا من هو بمن جاه [ئه] کریم»؛ وقف‌نامه بر گوره شیخیان کرمان نوشته ۱۲۸۸ با نشان مهر گرد؛ ۶۲ص، ۱۷ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۵]

● اخلص خالصة الحقائق = تلخیص الخالصة = مختصر خالصة الحقائق لمافیه من اسالیب الدقائق / فلسفه / عربی

axlaṣ-u xāliṣat-il ḥaqā’iq = talxīṣ-ul xāliṣa = muxtaṣar-u xāliṣat-il ḥaqā’iq li-mā-fī-hi min asālīb-id daqā’iq

رایض بدخشانی، علی بن محمود

rāyez-e badaxšānī, ‘alī ebn-e mahmūd

کتابی است در اعتقادات اهل سنت در پنجاه «فصل» که بدخشانی آن را از کتاب «خالصة الحقائق لما فیه من أسالیب الدقائق»، تألیف ابوالقاسم (ابوالمحامد) عماد الدین محمود بن احمد بن ابوالحسین بخاری فارابی مشهور به «لؤلؤی» (- ۶۰۷ یا ۶۰۹ق) به سال ۵۹۷ق بر سبیل ایجاز و اختصار تلخیص نموده است. مؤلف در این اثر ابتدا مخلوقات را بر ده قسم، که نه قسم آن جن و شیاطین و یک قسم آن انسان است، تقسیم‌بندی نموده و سپس انسان‌ها را به ۱۲۵ صنف که ۱۰۰ صنف آن یأجوج و مأجوج و ۲۵ صنف آن سایر انسان‌ها تقسیم می‌کند که ۲۴ دسته از این افراد اهل دوزخ و آن یک باقیمانده نیز یکی از فرق مسلمین است. این مورد اخیر نیز ۷۳ فرقه است که ۷۲ فرقه آن به بنا به فرمایش حضرت رسول (ص) اهل هواء و بدعتند و جایگاهشان نیز به زعم و گمان مؤلف در دوزخ است و تنها فرقه

باقیمانده نیز دارای ۷۳ صنف است، که ۷۲ صنف آن در ضلالت اند و تنها یک صنف که پیرو اهل سنت و جماعت می‌باشند، اهل نجات و بهشت هستند و باقی فرق در دوزخند.
چاپ: قازان، ۶۶ص، ۱۸۵۱م.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۳/۱-ف
نسخه اصل: پاریس S. E. 124 (بلوشه ۱۵۰)؛ خط: نسخ، کا: شیخ قاسم بن حاجی بک بن یوسف قصاب، تا: ۱۰۸۶ق [فیلمها - ف: ۱ - ۵۳۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۱۰ کر
آغاز: بسملة، قيل الخلق على عشرة أجزاء، تسعة منها الشياطين و الجن و واحد منها الإنس ثم جعل الإنس مائة و خمسة و عشرين صنفاً فالمائة منها يأجوج و مأجوج و خمس و عشرون سائر الخلق و أربعة و عشرون من ذلک كفار و مصيرهم إلى النار و بقى صنف واحد من المسلمين من مائة و خمسة و عشرين صنفاً ثم إن المسلمين افترقوا على ثلث و سبعين فرقة فإثنان و سبعون كلهم أهل الهواء و البدعة و مصيرهم إلى النار و واحد فى الجنة ... على سبيل السنة و الجماعة؛ **انجام:** قال عليه السلام عليكم بالعدس فإنه مبارک مقدس و إنه يرق القلب و يكثر المدعة و فيه بركة سبعين نبياً آخر عيسى بن مريم عليه السلام، تمت الكتاب
خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج مصطفی بن حاج [افلانی]، تا: ۱۱۷۰ق؛ مصحح، محشی، در هامش و میان سطور به زبان ترکی عثمانی دارد، نیز در هامش برگ ۹۹ر یک قطعه درباره روضه شریف نبی اکرم (ص) که هنگام منصوب شدن وانقولی به منصب قضاوت مدینه منوره گویا انشاد شده است: «واتقولی کعبه قاضیسی اولدقده حضرتک روضه شریفنه داخل اولدقده دیمشدر مناسبتله بو اراده یازلمشدر: بودر آیینی عرب بر قومک اول سیدی ×× قبری اوزره آز اولور که بنده آزاد اولمیه / سنکه فخرالمرسلین سید الکونین سن ×× حاشا یوز سورن قبرکه آزاد اولمیه». در انجامه دو برگ الحاقی (۱۱۲ر-۱۱۳پ) حاوی یک خطبه به طریق اهل سنت با آغاز «الحمدلله الذی خالق کل شیء و هو علی کل شیء وکیل ... خصوصاً منهم على الإمام خليفة رسول الله على التحقيق ... ابى بكر و عمر و عثمان و على ... على أبى هريرة ... قال رسول الله ... آخر ما تكلم ابراهيم حين ألقى فى النار حسبى الله و نعم الوكيل»، و نیز یک خطبه ناتمام دیگر با آغاز «الحمدلله الذى أنزل الفرقان على عبده ... عن أبى هريرة ... قال رسول الله ... صيام شهر رمضان معلق بين السماء و الأرض ... إلا بزكوة الفطر» آمده، همچنین چند یادداشت، مانند محاسبات برای مقادیر دارویی یک نسخه طبی، آغاز ناتمام یک سند (گویا شکایت نامه) به ترکی «عرض بنی دیک بر آدم طرفندن ... دکانمه بر اقلریغنه شاهدیم واردر ... مدعی عموم مصطفی افندی حکمی قره قوش اوله رقه قرا ویردی» و نیز ۷ بیت به ترکی با لهجه عثمانی گویا با مضمونی طنزانه با خط رقعه غلیظ نوشته شده که با این مطلع شروع می‌گردد: «گرمابه دن دلاک ایله چه غر ... چغری ×× او ... ایدی اشبو روایت ... چغری»؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک آهار مهره، ۳۲گ(۸۰پ-۱۱۱پ)،۲۱سطر،اندازه:۱۰×۱۶سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۶۰]
تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۲۳/۱
بی کا، بی تا [نشریه: ۴ - ۳۲۶]

● اخوان الرياء فى معرفة الاحباء و الاعداء / اخلاق / فارسی

exvān-or-rīyā’ fī ma‘refat-el-ahebbā’ va-l-a‘dā’
صدرالاسلام، علی اکبر بن محمد، ۱۲۷۰؟ - ۱۳۲۵ قمری
sadr-ol-eslām, ‘alī akbar ebn-e mohammad (1854 - 1907)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۵۷
نسخه بسیار نادر؛ بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق [د.ث]

● اخوان الصفا / فلسفه / عربی

ixwān-uṣ-ṣafā
چاپ: بمبئی، مطبوعات نخبة الخبار، ۱۳۰۵و۱۳۰۶ق؛ لندن، ۱۸۸۳و۱۸۸۶م؛ کلکته، ۱۸۱۲و۱۸۴۶م.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۸۳/۱۷
فصلی در فیض و فایض؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۶پ) [ف: ۱۶ - ۱۸۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۹/۴
آغاز: واعلم بان الكون والفساد هما ضدان لايجتمعان فى شى واحد فى زمان واحد لان الكون هو حصول الصورة فى الهيولى والفساد؛ **انجام:** الشخصيه هى التى يظهر من اشخاص الحيوانات و ما يحوى على يدى البشر من الضايع التى تقدم ذكرها
گزیده‌هایی از آن؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز روشن بدون مقوا، ۳۹ص (۱۴۹-۱۸۸)، ۱۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۴۰۹]

← اخوان الصفاء فى تلخيص الهيات الشفاء ⩾ عون اخوان الصفا على فهم كتاب الشفاء

● اخوان الصفا (ترجمه) / فلسفه / عربی و فارسی

ixwān-uṣ ṣafā (t.)
مجریطی، مسلمة بن احمد، ۳۳۸ - ۳۹۸ قمری
majrītī, moslemat ebn-e ahmad (950 - 1008)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۶۷۹
آغاز: بسمله سپاس و ستایش آن خدایی را که واجب الوجود

است و هر چه جز اوست ممکن الوجود است؛ **انجام:** در شریعت ترک لذت به تقلید کنند و در حکمت به تحقیق
خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ اخوان الصفا از محمد بن نصر مقدسی و ابوالحسن زنجانی و زید بن رفاعه و ابواحمد نهرجوری می‌باشد؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [الفبائی ف: ۳۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۰۰

آغاز: بسمله سپاس و ستایش آن خدای را؛ **انجام:** اینست ایساغوجی و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ شامل دو رساله است؛ کاغذ: نخودی سرخی،جلد:تیماج،۱۷سطر(۸×۱۶)،اندازه:۱۵×۲۴سم[الفبائی ف:۳۲]

● **اخوان الصفویة** / فلسفه / عربی

ixwān-uṣ-ṣafawīyya

گزیده رسائل اخوان الصفاء است که همان الرسالة الجامعة ذات الفوائد النافعة تاج رسائل اخوان الصفاء و خلان الوفاء باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۹۸/۲-ف

نسخه اصل :کتابخانه توبینگن MaVI86؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۸ ذیقعده ۶۲۱ق [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۱۶۲]

● **اخوانیات و مکاتبات منظوم** / شعر / فارسی

exvānīyāt va mokātebāt-e manzūm

باقرزاده، علی

bāqerzāde, ʻalī

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۱۹

کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۵]

● **اخوانیات و منشآت** / ادبیات / فارسی

exvānīyāt va monšaāt

ملکان تبریزی، محمد بن مسعود، ق۸ قمری

malekān-e tabrīzī, mohammad ebn-e masʻūd (- 14c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۰۶

آغاز: الاخوانیات مع الاخوة، حق عز و علا مطلع الاسرارست که
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۲ ربیع الاول ۷۲۳ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی، ۲ص (۴۱۶-۴۱۸)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۹۱]

● **اخوانیه** / تاریخ جنگ / فارسی

exvānīye

قاری، عبدالرحمن، ق۱۳ قمری

qārī, ʻabd-or-rahmān (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۷۶

آغاز: بسمله سبحان من وعدنا بانیان الحج و العمره؛ **انجام:** نسخه: همه را دیدار پاک روزی گردانی آمین یا رب العالمین
خط: نستعلیق، کا: عبدالباقی قزوینی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [رایانه]

● **الاخوة و الأخوات** / انساب / عربی

al-ixwa wa-l-'axaw āt

دارقطنی، علی بن عمر، ۳۰۶ - ۳۸۵ قمری

dāreqotnī, ʻalī ebn-e ʻomar (919 - 996)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۹/۶عکسی

آغاز: بسمله ... أخبرنا الشیخ الفقیه الامام العالم الشریف ابو محمد عبدالله بن عبدالجبار ... ذکر الاخوة ممن صحب النبی صلی الله علیه و روی عنه أو رأه و لم یرو عنه أو ولد فی عهده
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، شماره ۳۸۵۴، جزء اول از کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، دارای چند سماع و بلاغ مقابله؛ ۸ص (۵۵-۶۳)، ۲۲ سطر[عکسی ف:۴-۱۲۲]

● **اخیار و ابرار و نظار** / عرفان و تصوف / فارسی

axyār va abrār va nozzār

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

neʻmat-ol-lāh-e valī, neʻmat-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh (1330 - 1431)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۶۷/۷۴

آغاز: اعلم ایدنا و ایاک باعلایق؛ **انجام:** و صحبه اجمعین و سلم تسلیما کثیرا.
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی نازک شکری آهارمهره، جلد: تیماجی مشکی، ۲ص (۲۸۹-۲۹۱)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۰۶]

● **اداء المفروض من شرح ارجوزة العروض** / عروض و قافیه / عربی

adā'-ul-mafrūḍ min š.-i urjūzat-il-ʻarūḍ

نجفی اصفهانی، محمد رضا بن محمد حسین، ۱۲۸۸ - ۱۳۶۲ قمری

najafī esfahānī, mohammad rezā ebn-e mohammad hoseyn (1871 - 1943)

شرح ارجوزه‌ای است در علم عروض از شیخ میرزا مصطفی بن میرزا حسن تبریزی (-۱۳۳۷) که به‌درخواست شارح آن را نظم نموده بود و از مؤلف ما خواسته است آن را شرح کند. این شرح مزجی به ترکیب و اعراب الفاظ نمی‌پردازد و به بیان معنی و ذکر مثال و توضیح مقاصد ناظم اهمیت می‌دهد و از رمز و اشاره می‌پرهیزد.

آغاز: (آغاز ارجوزة:) الحمد لله ابتداء یوثر ×× و کل امر بسواه أبتر/ احمده علی ضروب نعمه ×× و أستعیذ من ضروب نقمه (آغاز شرح:) اما بعد حمد لله و الصلاة علی محمد و آله فان مسائل العلوم فی منثور الکلام کالدر المنثور مظنة للضیاع

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۴ و عکسی ۲۳۵۷

آغاز: برابر

نیمه اول شرح است و گویا ناتمام مانده؛ خط: نسخ، کا: شیخ علی جواهری بروجردی، تا: ۶ محرم ۱۳۵۷ق؛ محشی، مقابله شده توسط کاتب با خط مؤلف به تاریخ دوشنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۳۵۸؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۵۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۸۴] و [عکسی ف: ۶ - ۴۵۹]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۵۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: سید روح الله بن مصطفی خمینی، تا: ۲۱ شعبان ۱۳۴۶ق؛ مهر کتابخانه سبحانی تبریزی (بیضی)؛ ۱۳۰ص [عکسی ف: ۶ - ۴۵۹]

● **اداة الفضلاء** / عربی

adāt-ul-fuḍalā’

قاضی خان دهلوی

qāzī xān dehlavī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۹۲

آغاز: بسمله حمد و ثنا اقصی الحد و الغایات و ماوراء الوصف و العبادات مصوربرا که بلابل ... را در قصص دهان فصحای جهان بتوحید ذات و نیز؛ **انجام:** هر چه دانستیم نوشتم و هر چه دانستیم ... نیز نوشته شد که هرگاه مسوده شد درست بهم رسد مقابله شود .. سنه ۱۰۳۵ق

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد حسین بیخودی گنابادی، تا: ۱۰۳۵ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۷۵۹۲، در ضمن ذیل نسخه ۹ برگ قرابادین و متفرقات ضمیمه است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۷ سطر (۱۱×۱۸/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [رایانه]

● **اداة المتداولة** / ادبیات / عربی

adāt-ul mutadāwila

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۴۴۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: ۳۲]

● **ادب** / عرفان و تصوف / فارسی

adab

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne‘mat-ol-lāh-e valī، ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

گفتاری است کوتاه به نظم و نثر در ۱ صفحه در ادب به روش صوفیان.

آغاز: حمد له. صلات. قال رسول الله ادبنی ربی فحسن ادبی ... ادب مشتق است از ماده.

[فهرستواره منزوی ۴۵/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۲/۳۴

خط: نستعلیق، کا: میرغلام محی الدین، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای ضربی [ف: ۴ - ۶۷۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۸۴/۲۲

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا عزیز تفرشی، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه پسته‌ای، جلد: رویه سیاه میشن، ۱گ (۱۵۹پ-۱۶۰ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۴ - ۶۷۰]

● **الادب** / ادبیات / عربی

al-adab

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۲۴/۴

آغاز: من الله و قدر فقال ذوالره و الله ما قدرالله علی الذئب ان بأکل حلولةعیایل ضرائک؛ **انجام:** روی فهذا البیت ا الثعلبان بکسر النون علی التثنیة و روی ایضاً.

این رساله حاوی شرح حال بعضی از ادیبان عرب و پاره‌ای از امثال و اشعار عربی است و در ضمن بیان آثار ادبی توجه به مشکلات و اختلاف سلیقه‌های صرفی و نحوی نیز دارد، امثال مندرج در آن اغلب امثال سائره است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: محتملاً شیراز و تهران؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج ماشی مقوایی، ۳۹۶گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۲۶۲]

● **الادب (فصل فی)** / ادبیات

al-adab (faṣl-un fī)

به نثر و نظم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۷۳/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای

مقوایی عطف گرد مشکی، ۱۸ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۱۷]

● **ادباء الغرباء** / ادبیات / عربی

udabā'-ul-ġurabā'

ابوالفرج اصفهانی، علی بن حسین، ۲۸۴ - ۳۵۶ قمری

ab-ol-faraj-e esfahānī, 'alī ebn-e hoseyn (898 - 968)

ابو الفرج، این رساله را در ذکر یاد شعراء و ادبائی که روزگار با آنان سر ناسازگاری داشته و به وادی غربت و عزلت گرفتار بوده‌اند و در چنین اوقاتی از سوز درون نالیده و فغان برآورده‌اند، تألیف نموده است. حاجی خلیفه و زرکلی و صاحب «ریحانة الادب»، از این کتاب به «آداب الغرباء» نام برده‌اند، لکن یاقوت در «معجم الادباء» آن را «ادباء الغرباء» ثبت کرده است.

آغاز: الحمدلله حمداً یرضیه و یوجب المزید من فضله و ایاه نسأل ایزاع الشکر علی ما أولی من نعمه.

انجام: أحسن الله جزاك عني و تولی مکافئتك و افترقنا بعد أن عرفت منزله و صار لی صدیقاً.

چاپ: بیروت، دارالکتاب الجدید، محقق: صلاح الدین المنجد، چاپ اولف ۱۱۸ص، ۱۳۹۱ق.

[کشف الظنون ۴۳/۱؛ معجم الادباء ۹۹/۱۳؛ زرکلی اعلام ۸۸/۵؛ ریحانة الادب ۲۳۶/۷؛ دایرة المعارف بستانی۳۴/۵و۳۷ «ادب الغرباء»]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۴۷/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابونصر عتیق بن عبدالرحمن بن محمد ابن عبدالرحمن بن خلیل بن عمر بن سنان الصدیقی، تا: جمادی الاول ۶۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۳گ (۹۵پ-۱۲۰پ)، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۱ - ۴۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۵-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن مقوایی، ۳۸ص (۲۶۱-۲۹۹)، ۲۹ سطر(۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۹ - ۳۱۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۳۳/۴ و ۲۸۸۷/۴-ف

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز ضربی مقوایی، ربعی، ۳۹گ (۲۵پ-۶۴ر)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴) [ف: ۱۷ - ۱۸۳] و [فیلمها - ف: ۱ - ۷۳۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۱۳۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۳-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵]

● **ادب الاملاء و الاستملاء** / ادبیات / عربی

adab-ul-imlā' wa-l-istimlā'

سمعانی، عبدالکریم بن محمد، ۵۰۶ - ۵۶۲ قمری

sam'ānī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad (1113 - 1167)

تاریخ تألیف: ۵۴۱ق

در آن از «طراز الذهب فی ادب الطلب» خود یاد کرده است.

چاپ: لیدن، مؤسسه بریل، مطبعة الناشر، ۲۴۱ص، ۱۹۵۲م.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۸۵-ف

نسخه اصل: فیض الله ش ۱۵۵۷؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابی القسم حفصی، تا: چهارشنبه ۳ ذیحجه ۵۴۶ق، جا: عمیدیه؛ با یادداشت مورخ ۹۹۹ در پایان و ۱۰۷۱ در ص ع؛ ۱۵۴گ [فیلمها - ف: ۱ - ۲۸۱]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۳۲۱بخش۳

همان نسخه بالا [ف: ۱۴۱]

● **ادب الجمعة و الجماعة** / آداب و سنن - فارسی

adab-ol jom'a va-l jamā'a

کاشانی، محمد بن مرتضی، - ۱۱۱۵ ؟ قمری

kāšānī, mohammad ebn-e morteza (- 1704)

رساله در فضیلت روز و شب جمعه و احکام و آداب نماز و مرتب است بر ده «باب»: ۱. فضیلت شب جمعه و روز آن؛ ۲. بیان وجوب نماز جمعه؛ ۳. ذکر اقوال فقهاء امامیه در وجوب نماز جمعه؛ ۴. ترغیب به نماز جمعه و ترهیب از ترک آن؛ ۵. احکام متعلقه به نماز جمعه؛ ۶. آداب متعلقه به روز جمعه؛ ۷. مختصری از اعمال شب جمعه و روز آن؛ ۸ فضیلت نماز جمعه؛ ۹. شرایط نماز جماعت و آداب آن؛ ۱۰. احکام نماز جماعت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۸/۳

آغاز: شکر مر خداوندی که از راه شفقت و مرحمت بندگان خود را مرخص نموده در عبادات و دعوات در جمیع حالات؛ **انجام:** امام جعفر صادق علیه السلام فرمود باکی نیست که نماز جمعه را در روز باران واگذاری و جون مقصود در این رساله اختصار بود با هم انها اکتفا رفت.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۲۱۸]

● **ادب الخواص** / ادبیات / عربی

adab-ul-xawāṣ

ابن مغربی، حسین بن علی، ۳۷۰ - ۴۱۸ قمری

ebn-e maqrebī, hoseyn ebn-e ʻalī (981 - 1028)
تألیف‌شده در ۲۵ سالگی مؤلف. جزء اول آن دارای این عنوان است: «المختار من بلاغات قبایل العرب و اخبارها و اسبابها و ایامها».
چاپ: ریاض، محقق: حمد الجاسر، مجلة العرب، السنة الثامنة، العددان الخامس والسادس، ۱۳۹۳م.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۱/۱–ف
نسخه اصل: حسین چلبی ش ۸۵۶؛ خط: نسخ، کا: علی بن جعفر بن موسی بن درمون عراق، بی‌تا؛ ۱۰۰گ (۱–۱۰۱)، ۱۱ سطر
[فیلمها – ف: ۱ – ۴۱۹]
تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۳۱۳/۱بخش۳
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: ۱۴۰]

● **ادب الدعاء** / دعا / عربی
adab-ud-duʻā’
کاشانی، محمد بن مرتضی، – ۱۱۱۵ ؟ قمری
kāšānī, mohammad ebn-e morteza (- 1704)
تاریخ تألیف: رجب ۱۰۸۲ق
رساله مختصر در بیان فضیلت و کیفیت ذکر و دعا و متعلقات آنها مرتب در دوازده «باب»: ۱. فضیلة الذکر و مجالسه؛ ۲. فضیلة التهلیل؛ ۳. فضیلة سایر الاذکار؛ ۴. کیفیة الذکر و اقسامه و مراتبه؛ ۵. فضیلة الاستغفار؛ ۶. فضیلة الصلوة علی محمد و اهل بیته؛ ۷. فضیلة الدعاء؛ ۸. فی ان الدعاء یرد القضاء و تحقیق القول فیه و فی ذکر بعض فوائده و سبب منع الاجابة؛ ۹. اسباب الاجابة؛ ۱۰. الداعی؛ ۱۱. کیفیة الدعاء؛ ۱۲. الحث علی مراقبة الاوقات و عمارتها بالطاعات.
آغاز: الحمدلله الذی الهمنا ذکره و اوزعنا شکره و اذن لنا تسبیحه
انجام: و افئدتهم منخلقه من هیبته بمحمد و اهل بیته صلوات الله و سلامه علیهم ما بقیت الصلوة و السلام و ما دامت التحیة و الاکرام.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۶۲ ض
کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۸۲ق [د.ث]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه: ضمن ۲ برگ منظومه‌ای است عربی به خط نستعلیق در عنوان ملحقات الفیه در نحو، این نسخه تا مبحث مبتدا و خبر را داراست، آغاز: «و کلمه لفظ لمفرد وضع و منه کالضمیر منو یا تبع»؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۲۱۸]

● **أدب الدنیا و الدین** / آداب و سنن / عربی
’adab-ud dunyā wa-d dīn
ماوردی، علی بن محمد، ۳۶۴ – ۴۵۰ قمری
māvardī, ʻalī ebn-e mohammad (975 - 1059)
مجموعه‌ای است از سنن و آداب در امور دین و دنیا بر اساس آیات قرآن کریم، سپس احادیث پیامبر و گفتار بزرگان و فرزانگان و شاعران، در پنج «باب»: ۱. فضل العقل و ذم الهوی؛ ۲. أدب العلم؛ ۳. أدب الدین؛ ۴. أدب الدنیا؛ ۵. أدب النفس. نگارنده، این تنوع گفتاری را بر اساس فرموده حضرت امیر المؤمنین «إن القلوب تمل کما تمل الأبدان، فاهدوا إلیها طرائف الحکم» پرداخته و راه میانه‌ای بین ایجاز مخل و اطناب ممل پیموده است. یادآوری می‌شود کلمه «ادب» در نام این کتاب به مفهوم امروزی آن که ادبیات گفتاری باشد، نیست، بلکه به مفهوم آداب و سنن مأثوره می‌باشد.
آغاز: قال أقضی القضاة الإمام ... الحمدلله ذی الطول و الآلاء و صلی الله علی محمد خاتم الرسل و الأنبیاء و علی آله و أصحابه الأتقیاء، أما بعد فإن شرف المطلوب بشرف نتائجه و عظم خطره
چاپ: قاهره، مکتبة مصطفی الحلبی، ۱۹۵۸م، مصطفی السقا، ۳۲۸ص؛ السعودیة، دار المنهاج، الطبعة الاولی، ۱۴۳۰ق، ۷۰۰ صحفیة
[سیر اعلام النبلاء ۶۴/۱۸؛ کشف الظنون ۴۵/۱؛ سزگین ۱۶۱۱/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا تباینهم بالعزلة عنهم فیمقتوک و لا تجاهر هم بالمخالفة فیعادوک فلا عیش للممقوت و لا راحة لمعاد، انشد بعض أهل الأدب
در میراث شهاب (س۷ش۳-۴-۱۷) با شماره ۱۲۹۱۲ معرفی شده است؛ خط: نسخ زیبا و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، نسخه کامل مگر ۲ برگ ۱۳۸ و ۱۴۱ (نیم صفحه آخر کتاب) که از سوی فردی به نام «ضیاء الدین» مشهور به «محیط» در سال ۱۳۶۲ق تکمیل شده است، این نسخه در کتابخانه شخصی مرحوم فخرالدین نصیری امینی قرار داشته است؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم زرشکی ضربی، ۱۴۱گ، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳۱ – ۴۴۶]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** فان لم یکن له من نفسه واعظا لم تنفعه المواعظ، اعاننا الله وایاک علی القول و العمل و علی النصح والقبول و هو حسبنا و نعم الوکیل
خط: نستعلیق معرب، کا: ایاس بن عبدالله، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: محمد البخاری، تملکی به تاریخ ۸۵۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۳۷ – ۴۴۸]

● **أدب السلوک = مراحل السلوک** / عرفان و تصوف / عربی

'adab-us-sulūk = marāḥil-us-sulūk

رساله‌ای است در آداب سلوک، در ۱۵ «فصل». به نظر می‌رسد این رساله از همان مؤلف ناشناخته رساله قبلی مجموعه‌ای که در آن قرار دارد یعنی «التوجه و التجرید للنفس و اطوارها (رسالة)» باشد و به توضیح نکته‌های پیچیده آن رساله پرداخته است، ولی همچنان مرموز و با اشارات بیان شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۳۱/۳

آغاز: سبحان المتجلی باحدیته فی وجود الدائم بصمدیته فی شهوده الذی لم یلد شیئاً فیعرف به و لم یظهر شیء فی خفائه فیظهر به و لم یکن له مثل فیشهد به الدائم فی تجلیة بحلم ذاته؛
انجام: ذالک التعبیر فی جمیع اطوار الوجود و کان هو عین ملک الاطوار فی تطوره و آخره فی ظهورة و ما زال و لم یزل هذا فالانسان انسان الوجود به یبصر الوجود نفسه، تمت.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه از شوال ۸۶۰ق، جا: سمرقند محله دشتک؛ در ۷پ بخشی از کتابی در حکمت به فارسی سره و شیوا آمده؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی سبز؛ ۲گ (۶ر-۷ر)، ۳۶ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۲ - ۵۷۸]

● **ادب صحبة المشایخ = ادب مجالسة المشایخ و حفظ حرماتهم** / عرفان و تصوف، اخلاق / عربی

adab-u ṣuḥbat-il-mašāyix

سلمی، محمد بن حسین، ۳۲۵ - ۴۱۲ قمری

sulamī, mohammad ebn-e hoseyn (938 - 1022)

آغاز: قال الشیخ ... ابوعبدالرحمن محمد ... فی أدب صحبة المشایخ: الحمد لله رب العالمین أولاً و آخراً ... اعلم ــ وفقک الله لمتابعة الحق ــ أن الله تعالی ذکره امر الأصاغر باتباع الأکابر
انجام: لئلا نکون فی محل الاغترار، بفضله وسعة رحمته إنه ولیه و القادر علیه ... آخره و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیما
چاپ: با تصحیح م.ج.کیستر، ۱۹۵۴م؛ به تصحیح کنث هنرکامپ، در مجموعه آثار ابوعبدالرحمن سلمی، جلد ۳ (تهران، موسسه حکمت و فلسفه ایران: ۱۳۸۸)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۸۹/۳

کا: محمود بن محمد بن عمر بن ابی بکر خطیب، تا: ۶۷۳ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: عطف و گوشه میشن رویه کاغذی، ۶گ (۴۰ر-۴۵ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۷ - ۱۳۳]

۲. رشت؛ شاد قزوینی؛ شماره نسخه:۱۱/۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۳۹۵]

← ادب الصغیر ≻ البرهان
← ادب الغرباء ≻ ادباء الغرباء

● **ادب القاضی** / فقه / عربی

adab-ul-qāḍī

ماوردی، علی بن محمد، ۳۶۴ - ۴۵۰ قمری

māvardī, 'alī ebn-e mohammad (975 - 1059)

ماوردی، کتاب بزرگی به‌نام «الحاوی الکبیر فی الفروع» در فقه، بر اساس مذهب شافعی نوشته و به گفته حاجی خلیفه در ده مجلد و یا بیشتر تألیف شده است. کتاب حاضر، جزئی است از کتاب «الحاوی» مشتمل بر مباحث ادب القاضی و آداب القضا و مسائل مربوط به آن با عناوین «فصل، و مسئلة». بروکلمان از این کتاب مستقلاً نام برده است (ذیل ۱/۶۶۸).

آغاز: کتاب ادب القاضی، و الاصل فی وجوب القضاء و تنفیذ الحکم بین الخصوم کتاب الله و سنة نبیه.
انجام: و ان بعد عن بلد الامام و عن بلد فیه قاض من قبل الامام فجاز للامام مالم یجز لهذا القاضی، و الله اعلم.
چاپ: بغداد، دیوان الاوقاف، محقق: محیی هلال السرحان، چاپ اول، ۲جلد، ۷۴۰+۸۰۰ص، ۱۳۹۰-۱۳۹۱ق.

[بروکلمان، ذیل ۶۶۸/۱؛ کشف الظنون ۶۲۸/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۵عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: طوپ قاپی، استانبول، شماره A 772 (فهرست خطی عربی طوپ قاپی ۶۴۰/۲)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۸؛ مصحح، دارای نشان قرائت و مقابله؛ ۲۴۹گ، ۱۷سطر [عکسی ف: ۲ - ۲۳۲]

● **ادب القرآن** / حدیث / عربی

adab-ul-qur'ān

کاشانی، محمد بن مرتضی، - ۱۱۱۵ ؟ قمری

kāšānī, mohammad ebn-e morteza (- 1704)

رساله مختصری است شامل کلمات نافعه و لطایف رایعه در اخبار و احادیث مربوط به کلام الله مجید، در دوازده «باب»: ۱. الوصیة بالتمسک بالقران و فی فضله؛ ۲. فی ان علم القران کله انما هو عند اهل البیت (ع)؛ ... ۱۱. کیفیة التلاوة و آدابها؛ ۱۲. نبذ من الادعیة المتعلقة بقراته.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۸/۱

آغاز: الحمدلله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا؛
انجام: و کان من دعائه علیه السلام عند ختم القران اللهم انک اعینتنی علی ختم کتابک الدعاء.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۲۱۸]

● **ادب القضاء** / فقه / عربی

adab-ul-qaḍā’

سروجی، احمد بن ابراهیم، ۶۳۹؟ - ۷۱۰ قمری
sarūjī, ahmad ebn-e ebrāhīm (1242 - 1311)
از محیی الدین ابوالعباس احمد بن صدرالدین ابی اسحاق ابراهیم بن احمد سروجی حرانی حنفی قاضی القضاة قاهره است. در آن از قاضیخان (- ۵۹۲) و از «الجامع الصغیر» یاد شده است.
[الجواهر المضیئة ۱: ۵۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ واقف: شیخ عمر برای مدرسه؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۲گ، ۷ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۸ - ۵۶۰]

● **ادب الکاتب** / ادبیات / عربی

adab-ul-kātib

ابن قتیبه، عبدالله بن مسلم، ۲۱۳ - ۲۷۶ قمری
ebn-e qotayba, ‘abd-ol-lāh ebn-e moslem (829 - 890)
اهدا به: ابوالحسن عبیدالله بن یحیی بن خاقان
این کتاب یکی از کتب مهمه ادب است و ابن خلدون (۷۳۲-۸۰۸) در مقدمه تاریخ خویش ذیل «علم الادب» درباره آن چنین گفته است: «هنگام استفاده از مدرسین خویش چنین یاد دارم که می‌گفتند: اصول فن ادب و ارکان آن این چهار دیوان است: «ادب الکاتب» ابن‌قتیبه (-۲۷۶ق)، «کامل» مبرد (-۲۸۵ق)، «البیان و التبیین» جاحظ (-۲۵۵ق) و «نوادر» ابوعلی قالی بغدادی (-۳۵۶ق) و جز این چهار کتب دیگر فرع و تابع‌اند.»
ابن‌قتیبه در خطبه و دیباچه کتاب از روزگار خویش و کساد بازار علم و ادب و نارواجی فضل و دانش شکایت نموده و می‌گوید: «چون کتاب و فضلاء معاصر از شرایط کتابت عاری و بری‌اند و اگر برین منوال پیش رویم از ادب جز نامی و از ادبا جز آثاری نخواهیم یافت، ناچار گردیدم برای اشخاصی که تا حدی تحصیل نموده و از دانش بی‌بهره نیستند کتابی تألیف کنم که آنها را در انجام وظایف خویش آگاه نماید و اغلاطی را که عامه استعمال می‌کنند بیاورم تا آنان از آن غلط در گفتار و کتابت محفوظ مانند». وی در این خطبه همچنین به آنچه که ادیب و نویسنده باید از فقه و اصول و حدیث و نجوم و غیره بداند، اشاره نموده است و طریقه نگارش را به دست می‌دهد.
این کتاب دارای مطالب بسیار مفید لغوی، نحوی، صرفی، طبیعی و دینی است و در ۱۲۷ «باب» می‌باشد، بعضی از مطالب هم بدون عنوان باب مذکور گردیده و در تمام مطالب به اشعار فصحا و بلغا استشهاد شده است.
مؤلف خود نامی برای این کتاب نگذارده ولی ابن‌الندیم (-۳۸۰ق) که قریب به یک قرن پس از ابن‌قتیبه زندگانی می‌نموده آن را «ادب الکاتب» معرفی کرده و تمام علماء سیر آن را به همین نام یاد کرده‌اند. ابومحمد عبدالله بن محمد بن سید بطلیوسی اندلسی (۴۴۴-۵۲۱ ق) شرحی بر این کتاب به نام «الاقتضاب فی شرح ادب الکتاب» نگاشته و چنین وانمود کرده که نام این کتاب «ادب الکتاب» است ولی چنان که دانستیم یک قرن پیش از این شارح، این کتاب به «ادب الکاتب» معروف بوده و تغییرش جائز نبوده است. صاحب «کشف الظنون» (۷۳/۱) در ذیل «ادب الکاتب» می‌گوید که بعضی گفته‌اند «ادب الکاتب» خطبه‌ای است بدون کتاب در صورتی که مشتمل بر همه چیز است و بر آن شروحی نوشته شده که از آن جمله «الاقتضاب» می‌باشد و این شرح مشتمل بر سه قسمت است اول شرح خطبه و بیان اقسام منشیان و آنچه ایشان را لازم است، دوم اشتباهاتی که مؤلف کرده و سوم شرح ابیاتی که در این کتاب آورده شده است (الاقتضاب به سال ۱۹۰۱م. در بیروت چاپ شده). «کشف الظنون» (۷۳/۱ و۷۴) پس از این که «ادب الکاتب» ابن‌قتیبه را ذکر نموده شروح ذیل را بر آن یادآور شده: ۱. الاقتضاب اثر بطلیوسی؛ ۲. شرح ابی منصور موهوب بن احمد جوالقی (-۴۶۵)؛ ۳. شرح سلیمان بن محمد زهراوی (-۳۳۸ق)؛ ۴. شرح ابی علی حسن بن محمد بطلیوسی (- ۵۷۶ق)؛ ۵. شرح احمد بن داود جذامی (- ۵۹۸ق)؛ ۶. شرح اسحق بن ابراهیم فارابی (-۳۵۰ق). وی همچنین می‌گوید که بعضی فقط خطبه این کتاب را شرح نموده‌اند و از آنها ابوالقاسم عبدالرحمن بن اسحق الزجاجی (- ۳۳۹ق) و مبارک بن فاخر نحوی (- ۵۰۰ق) را نام برده است (علت این‌که بعضی فقط به شرح خطبه آن اکتفا کرده‌اند این است که به تفصیل دارای مطالب مهمی می‌باشد که اندکی از آنها را یاد کردیم و به همین سبب بعضی به غلط افتاده و تصور نموده‌اند که ادب الکاتب خطبه‌ای است بدون کتاب) و بعضی فقط ابیات این کتاب را شرح نموده و صاحب «کشف الظنون» از آنها احمد بن محمد خازرنجی (-۳۴۸ق) را ذکر نموده است. در «کشف الظنون» (۱/۷۴) کتاب‌های ذیل به نام «ادب الکاتب» با مؤلفین آنها ثبت شده: «ادب الکاتب» تألیف امام ادیب ابوبکر محمد بن القاسم بن الانباری (- ۳۲۸ق)؛ «ادب الکاتب» تألیف ابوجعفر احمد بن محمد النحاس نحوی (-۳۳۸ق)؛ «ادب الکاتب» تألیف ابو عبدالله محمد بن یحیی الصولی الکاتب (- ۳۳۵ق)؛ «ادب الکاتب» تألیف ابن درید محمد بن الحسن اللغوی (- ۳۲۱ق)؛ «ادب الکاتب» تألیف صلاح الدین خلیل بن ایبک الصفدی (- ۷۹۴ق).
آغاز: بسمله قال ابو محمد عبدالله بن مسلم بن قتیبه رحمه الله تعالی اما بعد حمدالله بجمیع محامده و الثناء علیه بما هو اهله و الصلوة علی رسوله المصطفی و آله فانی لما رأیت اکثر اهل زماننا الخ.
انجام: و انما تجیء هذه المصادر مخالفة للأفعال لأن الأفعال و ان اختلفت ابنیتها فهی واحدة فی المعنی.
چاپ: ادب الکاتب ابن قتیبه در اروپا و اسلامبول و مکرراً در

مصر چاپ شده است، از آن جمله سال ۱۳۰۰ و ۱۳۲۸ ق.
[ابن خلكان ۲۵۱/۲؛ فهرست ابن‌نديم ص ۱۱۵؛ معجم المطبوعات ص ۲۱۱؛ كشف الظنون ۴۷/۱]

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۸۵بخش۳
نسخه اصل: سلیمانیه لاله لی ۱۹۰۵؛ کا: احمد بن موسی بن ابی قواس، تا: ۳۹۶ق [ف: ۱۳۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۸ ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۶۳ صفحه از آغاز نونویس است متعلق به حدود قرن ۱۲ق، دارای گواهی بلوغ قرائت و تصحیح به خط ابن خشاب نحوی عبدالله بن احمد از ادبای نامدار قرن ۶ در حاشیه ص ۲۶۰ و ۲۶۳ که بلوغ قرائت شاگردش ابوالحسن علی بن ... ابی النجم غطاری را تایید کرده است، بر پشت برگ پایان، یادداشت‌هایی است به خط نسخ کهن با تاریخ های ۷۲۰ و ۷۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عسلی، ۲۶۷گ، ۱۳ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۴/۲ – ۲۰]

۳. تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه:۴۱
کا: ظافر بن اسماعیل بن یحیی مصری، تا: سه‌شنبه ۴ ذیحجه ۵۶۶ق؛ در فهرست نام کتاب «المثل السائر فی ادب الکاتب» آمده است که با توجه به مؤلفی که برای آن ذکر کرده است، نباید صحیح باشد چون «المثل السائر» از ابن اثیر، نصرالله بن محمد می‌باشد. [نشریه: ۴ – ۳۴۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [الفبائی ف: ۳۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۵۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ یادداشت مقابله به تاریخ ۱۰۸۲، و در پایان سرگذشت مختصری از ابن‌قتیبه هست؛ تملک: رمضان بن موسی العطیفی الحنفی، محمد الشامی به تاریخ ۱۰۱۹، خلیل به تاریخ ۱۲۲۱، اسحق طرازی حاکم در شهر دوقات و توابع؛ مهر: «رب نجنی بمحد و علی»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج ضربی با لولا، ۲۵۱گ، ۱۳ سطر (۱۰×۱۳)، اندازه: ۱۵×۱۸ [ف: ۱۳ – ۲۹۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن، ۱۷ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [الفبائی ف: ۳۲]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل رجب ۱۱۱۳ق؛ از روی نسخه به خط مؤلف، مصحح؛ تملک: «محمد تاج الدین بن عبدالمحسن (عبدالحسین)» به سال ۱۱۱۸ق، «اردشیر» با مهر بیضی که در سال ۱۲۵۲ق آن را در دارالخلافه طهران از «میرزا حبیب قاآنی» خریداری نموده،«موسی»در رجب۱۲۸۱با مهر بیضی؛ مهر: آیت الله مرعشی نجفی؛ کاغذ: فرنگی کلاسیک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول عطف و مغزی قهوه‌ای روشن، ۱۸۰گ، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۰–۵۰۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالله بن منصور اسطنبولی ازهری، تا: شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۱۴۸ق؛ مجدول، دارای سرلوح معمولی؛ تملک: نجم الدین بن صالح الغزی در مصر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۹۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۲ – ۲۵۶]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۹۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن ضربی، ۱۷۱ص، ۱۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ – ۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میرزا حسین کاتب خوانساری، تا: صفر ۱۲۸۳ق؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۱۷۱گ، ۱۷ سطر (۷/۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۷ – ۱۹۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۸ ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ بر پشت برگ پایان یادداشتی مورخ ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و نیم ترنج مذهب و جدول، ۱۶۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۴/۲ – ۵۳]

۱۲. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۳۷۳
بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ قطع: وزیری [ف: ۶۴]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۶/۱
خط: نسخ، کا: هدایت الله علوی، تا: شوال ۱۳۰۵ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن سبز سیر، ۱۸۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۲سم [ف: ۵ – ۳۲]

۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۹۲
آغاز: برابر
بیشتر از نصف کتاب (از ابتداء کتاب تا آخر باب ماجاء محرکا والعامه تسکنه)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به طلا و سرخی، بر تمام اوراق شیر و خورشید برآمده‌ای است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج، ۱۸۰ص، ۱۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ – ۸]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۴۰/۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی ضربی، ۲۶ سطر [ف: ۵ – ۲۵۰]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۱
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۴ - ۲۹۶]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** اشتریة و شریت الشیء اشتریته و بعته تم کتاب المعرفه.
اولین کتاب ادب الکاتب، مشتمل بر خطبه بسیار مفصلی. در فهرست با عنوان «کتاب المعرفة» آمده است؛ بی کا، بی‌تا؛ ۱۱۲ص (۱-۱۱۲) [ف: ۴ - ۲۹۶]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۷۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سید مرتضی علی حسینی [رایانه]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با «تثقیف التعریف» یکجا جلد شده، مجدول به طلا و لاجورد و مرکب سیاه، مصحح، بر پشت برگ ۱۸۵ نام عضوهای تن آدمی به ترتیب حرف‌های هجاء عربی نوشته شده؛ کاغذ: حنائی اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۱۱۹گ (۶۵ تا ۱۸۳)، ۱۹سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲ - ۱]

● **الادب الکبیر = کتاب الآداب** / اخلاق / عربی
al-adab-ul kabīr = k.-ul ādāb

ابن مقفع، عبدالله بن دادویه، ۱۰۶؟ - ۱۴۵ ؟ قمری
ebn-o moqaffa‘ ،‘abd-ol-lāh-e-bn-e dādvay (725 - 763)

وصایایی است اخلاقی دارای ابوابی مختلف در سفارشاتی به کسانی که به‌دنبال علم هستند. مؤلف به عنوان یک واعظ مطالبی از اخلاق لطیفه و امور غامضه در این علم را آورده که مفید دانشجویان است.
چاپ: تهران، (متن و ترجمه با عهد نامه مالک اشتر در یک جلد)، ۱۶-۱۳۱۵ش، سربی، ۱۳۲+۲۸ص
[الاعلام ۱۴۰/۴؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۲۴۹/۱؛ مشار فارسی ۲۰۴/۱]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۳۱/۱
آغاز: انا وجدنا الناس قبلنا کانوا اعظم اجساماً و اعظم مع اجسامهم احلاماً واشد قوة و اشد بقوتهم اتفاقاً و اطول اعماراً
نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث، ترکیه ش ۲۴۱۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۸۲ص (۱-۸۲) [عکسی ف: ۳ - ۲۸۸]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۳/۱بخش۲ و ۲۶۹/۱بخش۳
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: ۸۲ و ۱۳۳]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۹۱
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۱۳۶]

● **ادب المتأدبین** / دستور زبان / فارسی
adab-ol-mote’addebīn

سیرجانی کرمانی، محمد حسن، ق۱۳ قمری
sīrjānī kermānī, mohammad hasan (- 19c)

مؤلف این رساله را برای آموزش آسان زبان فرانسه نگاشته و سرگذشت خود را (به‌جای مواد قرائت) قطعه قطعه به فارسی و پس از آن به فرانسه می‌آورد و واژه‌های هر قطعه را جدا جدا تفسیر می‌کند. در قسمت آخر کتاب نیز لغات و اصطلاحاتی را به دو زبان می‌آورد. مؤلف در آغاز از ناصرالدین شاه و هم چنین از امین السلطان (میرزا علی اصغر خان) که راه را برای آموزش زبان فرانسه در ایران هموار نموده ستایش و تشکر می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸-فیروز
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق الانسان علمه البیان فنطق بحمده اللسان با حسن تبیان ... و بعد چنین گوید بنده فانی محمد حسن سیرجانی کرمانی که چون باقتضای؛ **انجام:** مرا باید Le doi
خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قسمت‌هایی از نسخه به خط فرانسه زیبایی است و ترجمه آنها به قلم سبز نگاشته شده؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: مقوایی مخمل سرمه‌ای با عطف و حاشیه تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴ص، ۱۷ سطر، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۶]

← ادب مجالسة المشایخ و حفظ حرماتهم ← ادب صحبة المشایخ

● **ادب المفتقر** / عرفان و تصوف / فارسی
adab-ol-moftaqar

جنید بغدادی، - ۲۹۷ ؟ قمری
jonayd-e baqdādī (- 910)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۹۴/۱۵-ف و ۶۱۶/۱۷-ف
نسخه اصل: شهید علی پاشا ش ۱۳۷۴؛ خط: نسخ، کا: اسمعیل بن سودلیر، بی‌تا؛ ۲گ (۶۶پ-۶۸پ)، ۲۱سطر [فیلم‌ها-ف:۱- ۵۱۳ و ۵۸۰]

● **ادب الملوک فی بیان حقایق التصوف** / عرفان و تصوف / عربی
adab-ul mulūk fī bayān-i ḥaqāyiq-it taṣawwuf

با این عنوان‌ها: باب ما بنی علیه اساس التصوف، حقایق الصوفیة، رسوم الصوفیة، اشارات الصوفیة، لباس الصوفیة، زینة الصوفیة، دعوی الصوفیة، تعبد الصوفیة، علوم الصوفیة، خصوصیة الصوفیة، خرقة الصوفیة، احکام الصوفیة، اخلاق الصوفیة، سخاء الصوفیة، موافقة الصوفیة و موالفتهم، محاورات الصوفیة، مناظرة الصوفیة و مناظراتهم، اختیار الصوفیة، سیاحة الصوفیة، اوطان الصوفیة، جلوس الصوفیة، اکل الصوفیة، اجابة دعوة الصوفیة، انبساط

الصوفية، سماع الصوفية، وجد الصوفية.

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۷۸/۱
بی‌کا، تا: قرن ۸ق؛ ۷۹ص (۱–۸۰) [نشریه: ۵ – ۲۱۹]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها – ف: ۱ – ۷۴۱]

● **الادب الوجیز للولد الصغیر** / اخلاق / عربی
al-adab-ul wajīz li-l-walad-iṣ ṣaġīr
ابن مقفع، عبدالله بن دادویه، ۱۰۶؟ – ۱۴۵ ؟ قمری
ebn-o moqaffa‘, ‘abd-ol-lāh ebn-e dādvay (725 - 763)

شرح و حواشی:
۱- الادب الوجیز للولد الصغیر (ترجمه) = پندنامه داذبه = ترجمه ادب الصغیر؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷–۶۷۲)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۳۱/۲
آغاز: اما بعد فان لکل مخلوق حاجة و لکل حاجة غایة و لکل غایة سبیلاً و الله وقت للامور اقدارها وهیا الی الغایات سبلها؛
نسخه اصلی: کتابخانه احمد ثالث، ترکیه ش ۲۴۱۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۳۸ص (۸۳–۱۲۱) [عکسی ف: ۳ – ۲۸۸]
۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۶۹/۳بخش۳
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [ف: ۱۳۴]

● **الادب الوجیز للولد الصغیر (ترجمه) = پندنامه داذبه = ترجمه ادب الصغیر** / تعلیم و تربیت – فارسی
al-adab-ul wajīz li-l-walad-iṣ ṣaġīr (t.) = pand-nāme-ye dāzbeh = t.-ye adab-uṣ ṣaġīr
نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)
وابسته به: الادب الوجیز للولد الصغیر؛ ابن مقفع، عبدالله بن دادویه (۱۰۶–۱۴۵)
اهدا به: به دستور ناصرالدین عبدالرحیم بن ابومنصور محتشم قهستان اسماعیلی
تاریخ تألیف: ۶۳۳ق
ابن مقفع مترجم کلیله و دمنه از فارسی به عربی، دارای دو اثر دیگر است: یکی به نام «الادب الصغیر» و دیگر به نام «الادب الکبیر». «ادب الصغیر» را که در نصیحت پسر خود نوشته، خواجه طوسی به‌فرموده ناصرالدین عبدالرحیم محتشم ترجمه کرده است. در پاورقی فهرست مرعشی همچنین آمده شاید این رساله «آداب پادشاهان» بخشی از نامه اسکندر به ارسطو و پاسخ وی بدو باشد که ابن‌مقفع به عربی برگردانده است.

آغاز: افتتاح ایراد کلام و استنجاح مراد و مرام بحمد و ذکر خداوندی سودمند آید که ابتدای فطرت اوست و انتهای نشأت باو نه وهم بغایت جلال او رسد و نه فهم نهایت کمال اورا دریابد. احمده و لا یطیق حمده ×× لکننی اثنی علی ما اسسا. و پس از حمد و ذکر آفریدگار نثار ثنا
انجام: و اگر این نمودار بشرف ارتضاء پیوندد و روزگار عادت سجاحت و سماحت ورزد و از سر مضایقت و معاوقت بر خیزد و توفیق رفیق باشد بعد ازین در ترجمه دیگر رسائل که در صدر این ترجمه ذکر رفته است خوض پیوسته شده انشاء الله تعالی
چاپ: به سعی مرحوم حاج سید عبدالرحیم خلخالی با مقدمه فاضلانه شادروان مرحوم عباس اقبال آشتیانی استاد دانشگاه تهران؛ به کوشش دانش پژوه، با اخلاق محتشمی طوسی، تهران، ۱۳۳۹ش
[فهرستواره منزوی ۳۱۴/۶؛ نسخه‌های منزوی ص ۱۶۹۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲/۸۳(آ)-۴۶۳/۸۳(ب)-ف
نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹؛ بی کا، تا: با تاریخ ۷۵۶ق؛ در هامش؛ ۹گ (۲۶۲ر–۲۷۱پ) [فیلمها – ف: ۱ – ۴۸۴]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۴/۵
آغاز و انجام: برابر؛ خاتمه: در هنگام حل و ارتحال بمرافقت لشکر ظفر اثر صاحبقران ثانی شاه جهان که متوجه سفر همیون اثر دکن بود بیمین اضعف عبادالله الغنی المغنی محمد مدعو بباقر جربادقانی سمت تحریر یافت و کان ذلک فی ۱۰ شهر جمادی الثانی سنه ۱۰۳۹ من الهجرة علی هاجرها الف الف التحیه و الحمدلله اولا و آخراً
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر جربادقانی، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۱۰۳۹ق، جا: برهانپور از اعمال دکن؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۳۴ص (۲۷۸–۳۱۲)، ۱۸سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ – ۴۹۷]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۱/۲۲
خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در متن و هامش؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۱۱گ (۱۵۷پ–۱۶۸پ)، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا – ف: ۱ – ۲۳۷]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۹۱/۱۴
خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۰۵۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵گ (۲۱۹پ–۲۴۴پ)، اندازه: ۱۲×۱۹/۴سم [ف:۵ – ۱۵۲]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۳۶
خط: نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الاول ۱۰۷۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی درون تریاکی، ۶۱ص (۱–۶۱ حاشیه)،سطور چلیپا(۱۷/۵×۳۳)،اندازه:۱۸/۵×۳۴سم[ف: ۹ – ۱۲۰۷]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۹۳/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد:

میشن قرمز، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۲۰/۷سم [ف: ۷ – ۱۳۴]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰/۳

آغاز: بسمله، از رساله ابن مقنع که در نصیحت پسر خود نوشته و آنرا رئیس المحققین؛ **انجام:** آن چه راهی است که آنرا روی خرمی و عافیت نیست گفت ظلم بر مظلومان.

منتخبی از رساله ابن مقفع؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۱۳گ، ۱۱ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ – ۲۱۴]

۸. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۱۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فصاحت و ذلاقت او را هدر و هذیان خواهند و کم سخنی و خواموشی او را گنگی و بسته زبانی دانند

بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری و مایل به حنایی، جلد: تیماج تریاکی مجدول، ۲۳ص (۱–۲۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۴۲/۲–طباطبائی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۰۲–۱۱۳)، ۱۱ سطر، قطع: رقعی بزرگ، اندازه: ۱۴×۲۰/۸سم [ف: ۲۲ – ۸۲]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۰۱/۴

آغاز: از رساله ابن مقفع ... اما بعد ای پسر بدانکه اول حقی که حقتعالی را واجب است اینست که در حمد و شکر او تعظیم رعایت کنیم؛ **انجام:** از سر انصاف و بصیرت کن که اگر خلاف آن ظاهر شود مستحق ملامت نباشی.

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۶۲ق؛مجدول؛ جلد: دو رو تیماج رو قرمز پشت سبز،۶گ (۶۷ر–۷۳پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۲ – ۱۷۸]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۵/۲

آغاز: بسمله از رساله ابن مقفع که در نصیحت پسر خود نوشته؛ **انجام:** چه دلهای مردم منقلب است و عادتها متفاوت

منتخب؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: جلال الدین، تا: ۱۲۷۴ق؛ تملک: جلال الدین به تاریخ ۱۲۷۶ق با مهر «عبده جلال الدین» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج با سر، مجدول گرهی، ۱۰ص (۸۳–۹۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳۲ – ۴۹]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۳/۲

آغاز: از رساله ابن مقفع که در نصیحت پسر خود نوشته و آنرا رئیس المحققین نصیرالملة والدین الطوسی بفرموده ناصرالدین عبدالرحیم ترجمه نموده کلمه چند انتخاب نموده از کتاب آداب پادشاهان بقلم آمد. ای پسر بدانکه اول حقی که حقتعالی بر ما واجب است آنستکه در شکر او شرط تعظیم رعایت کنیم؛ **انجام:** هر که شروع نمائی از سر انصاف و بصیرت کن که اگر خلاف آن ظاهر شود مستحق نباشی که دلهای مردم.

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ ۱۰گ (۷۶پ–۸۵پ)[ف:۳–۶۵۲]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۲–ف

نسخه اصل: اسماعیل صائب ش ۱۸۴؛ کا: سلیمان بن سلیمان بن محمد بن محمد جابری قاری، بی‌تا؛ ۴۰گ [فیلمها – ف: ۱ – ۸]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۱۳/۴–ف

نسخه اصل: نسخه برومند. با عنوان قلمیه؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها – ف: ۱ – ۷۱۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳/۸۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۹گ (۱۶۳پ–۱۷۱ر) [ف: ۴۷ –]

● ادب و اخلاق (رساله در) / آداب و سنن / فارسی

adab va axlāq (r. dar)

رساله مختصری است در آداب و مستحبات و فواید ادعیه ماثوره از حضرت رسالت و ائمه (ع)، به اختصار. کاتب در مقدمه نوشته: «اسانید را بیفکندم تا دراز نشود». وی رساله را در ۱۴ «باب» یاد کرده، در متن فصل (به جای باب) به این ترتیب آمده: فصل ۱. در آنچه تعلق بحال پوشیدن دارد از آداب و سنن؛ فصل ۱۴. در چیزهای جامع که کتاب بدان ختم کرده اند.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۴۴/۲

خط: عربی نسخ و فارسی نستعلیق، کا: محمد باقر بن ملا سلطانعلی گواری، تا: شنبه ۲۹ رجب ۱۲۶۴ق، جا: قراء قره کهریز ایقاری؛ کاغذ: کرم، جلد: مقوا زیتونی، ۴۲گ (۱۸۹ر–۲۳۱پ)، قطع: نیم رقعی، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ – ۳۳۴]

● الادب و السیاسة فی علم النظر و الفراسة (ترجمه) / قیافه‌شناسی / ترکی

al-adab wa-s sīyāsa fī ‘ilm-in naẕar wa-l firāsa (t.)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷۵/۱۵

مؤلف ناشناخته. بسیار نفیس، تاکنون چاپ نشده است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: ۹ش۲ – ۴۱]

● ادب و فقه و تقسیم علوم / گوناگون / عربی

adab va feqh va taqsīm-e ‘olūm

عقیلی کرد محله ای، مصطفی

‘aqīlī-ye kord mahalle īī ‹mostafā

بندی به عربی در فقه و ادب و تقسیم علوم به پانزده علم و تعریف آنها گویا از استرآبادی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۵۰/۱

خط: نستعلیق، کا: عیر کلحفو پسر سید عیر کفیر استرآبادی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۲۲ سطر (۷×۱۳)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶ – ۶۸۹]

● **ادب و منطق** / ادبیات / فارسی

adab va manteq

کتابی در ادب و منطق به روش عرفانی درست مانند «نحو القلوب» قشیری ولی به فارسی. عنوان‌های آن «سبق» است که در هر یک مسأله‌ای از علوم ادبی و منطقی به اقاویل عرفانی آمده است، سپس «قطعه» است که پس از آن شعری است فارسی در همان موضوع و گاهی هم «حکایت» یا «مثنوی» یا «بیت» در همان مطلب. مؤلف گویا نامش «نظام» باشد و استاد نویسنده نسخه حاضر (شمس الدین محمود بن علی جنیدی) و در ۸۵۹ زنده بوده است. می‌دانیم که نظام الدین شاه محمد خاموش (- ۸۶۰) از عارفان است و «مرآة الایمان» (فهرست آستان رضوی ۶۸/۱ س ۲۶۶ حکمت) دارد (خزینة الاصفیاء ۵۷۰/۱ - نفحات الانس ۳۵۹- منزوی ۱۳۷۰). این رساله جز آن است و معلوم نیست که این کتاب از او است یا نه. فهرست عنوان‌ها: الدرس الادنی فی المعاشق و المطایبات؛ التعلیم الثانی من الکتاب فی النحو و الاعراب: الدرس الاعلی فی المعارف و المراقبات، الدرس الادنی فی المعاشق و المطایبات؛ التعلیم الثالث من المنسق فی علم المنطق: الدرس الاعلی فی المعارف و المراقبات، الدرس الاوسط فی المعایش و المصاحبات، الدرس الادنی فی المعاشق و المطایبات؛ التعلیم الرابع من البیان فی علم المعانی و البیان: الدرس الاعلی فی المعارف و المراقبات، الدرس الاوسط فی المعایش و المصاحبات، الدرس الادنی فی المعاشق و المطایبات؛ خاتمة النصف الاول من المصنف الماول. این کتاب باید دو نیمه باشد و نسخه ما نیمه نخستین است که تعلیم نخستین آن را نمی‌دانیم در چیست، تعلیم دوم آن در نحو است، تعلیم سوم (که در نسخه دوم آمده است) در منطق، تعلیم چهارم در معانی و بیان. هر تعلیمی باید در سه درس باشد: اعلی، اوسط، ادنی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۵۳-ف

آغاز: و هجران کنند همچون فعل مضاعف که به نون جماعت نساء پیوند و فک ادغام کرده شود: قطعه: هر نکویی کان بجای بی وفائی می‌کنی ×× داندش چون زحمت یاران پیشین اندکی / صرف کم کن در مونث عمر با دونان از انک ×× در مدد مجهول ماضی و امر حاضر شد یکی. (یک صفحه و نیمی از «الدرس الادنی فی المعاشق والطایبات»)؛ **انجام:** ای درویش از مطلع این مخترع چون افادت این اشارت منتفع و منتجع بود ... و اغماض مطلوب و منتظر شمارند. حکایت: شنیدم یکی تشنه در گرم گاه ×× به مهمان یاری در آمد ز راه / میی کز طرب خانه من «لدن» ×× ترا ریخت فکرم به جام سخن / بر ارباب این بزم کردم نثار ×× اگر سهل خوارست و گر بدگوار / عزیزا من آنچ از عطایای عام ×× ستاندم نثار تو کردم تمام / چو خواهی ز طفلان را نیاز ×× تبعهای دیوان اعمال باز / چو در جمعه و عید رسم آن بود ×× که آزاد طفل از دبستان بود/ در آدینه حشر جانهای ما ×× کن آزاد از آتش بعد ما ۸۵۹ آمین یا رب العالمین و صل علی محمد و آله اجمعین. تمت الکتاب من مصنفات استادی و شیخی فتحت ابواب حیاته نظاما علی ید العبد الداعی شمس الدین محمود بن علی الجنیدی اصلح شانه و غفر ذنوبه ۸۵۹

نسخه اصل: گویا اکنون در مجلس باشد؛ خط: نسخ معرب، کا: شمس الدین محمود بن علی جنیدی، تا: ۸۵۹ق؛ افتادگی: آغاز و میانه؛ مجدول؛ جلد: تیماج ضربی، ۱۶۲گ، ۱۴ سطر، قطع: ربعی [فیلمها - ف: ۲ - ۴۵]

● **الادبیات** / ادبیات / عربی

al-adabīyāt

بدرالعینی، محمود بن احمد، ۷۶۲ - ۸۵۵ قمری

badr-ol-‘eynī, mahmūd ebn-e ahmad (1361 - 1452)

کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۵۰]

● **ادبیات** / ادبیات / فارسی

adabīyāt

لاهوری، عبدالحمید، - ۱۰۶۵ قمری

lāhūrī, ‘abd-ol-hamīd (- 1655)

کتابی از ملا عبدالحمید لاهوری مؤلف پادشاهنامه یا دیباچه کتاب شرح ماثر آفاق و انفس در شرح سوانح سلطنت ابوالمظفر شهاب الدین محمد شاه جهان.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۵۱

آغاز: سپاس کرسی طرا زیرا زیبد که قهرمانان اقالیم سبعه ایجاد و فرمان روایان ممالک کون و فساد را در ظل ظلیل عرش برین خود نشانیده؛ **انجام:** گیرند خلق بهره ز خورشید دولتش ×× گسترده باد سایه او بر سر جهان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۷ق؛ بعد از برگ دوم و چهارم افتادگی دارد؛ کاغذ: هندی، جلد: چرمی پوسیده، ۳۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۰۸۰]

● **ادبیات** / ادبیات / فارسی

adabīyāt

دستور، میرزا رفیع، ق۱۱ قمری

dastūr, mīrzā rafī‘ (- 17c)

بندی از میرزا رفیع دستور به نثر

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹۵/۳۰

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول، بیاضی

رحلی [نشریه: ۷ – ۱۳۶]

● **ادبیات** / ادبیات / فارسی

adabīyāt

لاهیجانی، علی بن حمد الله، ق۱۲ قمری

lāhījānī, ʻalī ebn-e hamd-ol-lāh (- 18c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۹۶/۳۱

آغاز: الحمدلله ملهم الحق و الصواب ... اما بعد عبدجانی شیخ علی بن حمدالله لاهجانی طوطی شیرین زبان ... دست‌آموز نکته‌پردازی می‌کند؛ **انجام:** در حدیث آمده که اکثر اهل الجنة البلهاء ... خیر الاوصیاء

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سرخ [ف: ۵ – ۲۶۵]

● **ادبیات** / ادبیات / عربی

adabīyāt

عجلی، عبید بن عبدالله

ʻajjalī, ʻobayd ebn-e ʻabd-ol-lāh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۵/۱۰-ف

نسخه اصل: دانشگاه پرینستن ش ۳۵۵۹. بندی ادبی از عبید؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در ص ع آمده است: «فیها خط الطوسی»، در راهنمای کتاب (۶۴۹/۱۶–۶۵۷) شناسانده شده؛ ۱ص (۲۱۸–۲۱۹) [فیلم‌ها – ف: ۳ – ۴۸]

● **الادبیات** / ادبیات / عربی

al-adabīyāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۶۱/۱

به نظم و نثر عربی که در آن مباحث لغوی هم هست؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا:قرن۸؛افتادگی:آغاز و انجام؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ – ۲۶۰]

۲. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۲۶/۷

کتابی در ادب عرب همانند مستطرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۳۷گ (۱۷۹–۲۱۶)، قطع: وزیری [چند نسخه-ف: ۴۳]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۶۷/۴

بخشی از کتابی ادبی عربی که پاره‌ای از آن در لغت است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۱۱ص، قطع: ربعی [نشریه: ۷–۲۵۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۲/۹

پراکنده‌های ادبی؛ کا: حسینی تفرشی، علی بن یونس، تا: جمادی الثانی ۱۰۳۶ق؛ در خانه حکیم اشرف مقابله کرده؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی ضربی یک‌لا، ابعاد متن: ۱۲×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۴سم [سنا – ف: ۱ – ۳۲۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۱۲/۸

ابیاتی از ابوتمام و دیگران و تحقیق درباره چند واژه غریب عربی از صحاح؛ کا: سید محمد رضوی قمی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۲ص (۴۴–۴۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۴۶۶]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۱۲/۳ ـ ب

آغاز: الحمد لله علی امامه الامین و اشکره علی افضاله العظیم ... اما بعد فقد جلوت علی الاسماء من کلامی کل و سیم

در چهار «باب» است: ۱. علوم قرآن، ۲. علوم حدیث، ۳. قصص، ۴ـ مواعظ و اشارات. تا آغاز باب دوم را دارد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ (۵۹پ–۶۶ر) [ف: ۱ – ۲۸۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹/۴۰–طباطبائی

آغاز: آغاز قطعات ادبی: علی صفحات الایام من کل بیت هو بیت مال لا ینقضه الانفاق و لولا ... لقلت البیت الذی امرالله تعالی بحجه الرفاق من الافاق فمتی اتفرغ لطلب منحه و قد شغلنی بمنحه و متی اجازیه با متداحه و انما مدحی له من فوائد مدحه....و منه و هل تظن السماء ان ید اتصل الیها و النجوم ان خلقا تحکم علیها و منه و حیث قضی الحدیث ما قضی وقضی الوقت و ما کان الاسیفاً فی عرض العبد مضی؛ **انجام:** و منه و یسال الله ناظمها الذی هام فی کل و اد ان

گرد آورنده جنگ، قطعات نثری که مورد پسند ذوق خویش یافته آورده و اول هر قطعه‌ای را با «منه» و یا «منها» نشان می‌دهد. در وسط این بخش ۴ صفحه و پس از آن نیز پراکنده‌هایی است (جمعاً ۴ صفحه) به نظم و نثر مربوط به بخش پیشین (ص ۴۱–۴۱۳ و ص ۴۱۹–۴۲۲)؛ کا: محمد بن میرزا محمد حسینی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ بر برگ آخر مجموعه تاریخ وفات برخی از دانشمندان ضبط شده و در آغاز آن تاریخ فراغت رضی استرآبادی از تألیف شرح کافیه است: در سال ۵۸۶ و در ادامه آن چنین آمده است: مات الجوهری سنة ۳۹۲، ابونصر فارابی سنة ۳۳۹، الوزیر بن العمید سنة ۳۹۰، الصاحب بن العباد سنة ۳۸۵، ابن سینا ۴۲۸، السید المرتضی سنة ۴۵۶، السید الرضی سنة ۴۵۶، ابوالعلاء المعری سنة ۴۴۸، امام الحرمین سنة ۴۷۷، الشیخ ابوحامد الغزالی سنة ۵۰۵، اخوه ابوالفتوح سنة ۴۰۶ (کذا)، جارالله الزمخشری سنة ۵۴۸، محمد الشهرستانی سنة ۵۴۸، الشیخ المقتول سنة ۵۸۷، الامام الرازی سنة ۶۰۶، ابن الفارض سنة ۶۳۶، الشیخ محیی الدین العربی ۶۳۸، ابن احاجب سنة ۶۴۶، ابن البیطار سنة ۷۳۶، القاضی البیضاوی سنة ۶۹۲، المحقق الطوسی سنة ۶۷۲، العلامة الشیرازی سنة ۷۱۰، الشیخ عبدالرزاق الکاشی سنة ۷۳۵، الجاربردی سنة ۶۳۶، المحقق التفتازانی سنة ۷۹۲، العلامة الحلی سنة ۷۲۵، میثم البحرانی سنة۶۷۱، الشابطی سنة ۵۹، ابن الجوزی سنة ۵۹۷؛ کاغذ: اصفهانی رنگارنگ، جلد: تیماج عنابی دارای ترنج و نیم‌ترنج، ۵ص (۲۰۴–۲۰۹)، قطع: رقعی، اندازه:

۱۲×۲۰/۲سم [ف: ۲۳ - ۱۷۹]
۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۶۱/۵
بی کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ [نشریه: ۷ - ۲۶۰]
۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۳۳
بی کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

● ادبیات / ادبیات / فارسی

adabīyāt

غیر همانند:
۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۶۱/۷
به نظم و نثر؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۸؛قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۲۶۰]
۲. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۲/۱۱
منشی آن معلوم نیست، مکاتیب متفرقه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ [نشریه: ۲ - ۴۴]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۱/۴-ف
نسخه اصل:قونیه ش۲۵۴۶.شیوای فارسی انشا مانند؛ خط: نستعلیق، کا: بهاءالدین بن سعید تاج الدین حاجی حسن بن بهاء الدین بن حسن بن عبدالملک (علی) حافظ حکایت قمی خطیب، تا: پنج‌شنبه ۸۴۸ق؛ ۱۴گ (۷۱-۸۵)، ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۵۳]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۱۹/۶
متفرقات ادبی؛خط:شکسته،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ ۱۲گ [ف: ۷ - ۱۴۷]
۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۲۴/۳
آغاز: لالی متلالی حمدی که درة التاج تارک سخن توانا بود
نثری است که در سال ۱۲۱۵ و در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار نوشته شده و احتمالاً دیباچه دیوان فتحعلی‌شاه است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹گ (۶۷-۷۶)، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۷۳]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۹۹
آغاز: قرآن - جنگ - حیات القلوب- جهان گشا - تنزیه الانبیاء - اشارات حاجی محمد - مجموعه - ابواب الجنان؛ **انجام:** تا که حرف مضارت بود از اولش برداشتیم حرف آخر را بوقفی ساقط کردیم
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق، جا: کاشان؛ این بیاض مال میرزا مظفر است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، مختلف السطر (۹/۵×۲۰)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱/۴×۲۰/۵سم [رایانه]
۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۳۸
آغاز: در تعریف ایران: خوشا مرز ایران عنبر نسیم ×× که خاکش گرامی تر از زر و سیم؛ **انجام:** قضا را ضحی برگردید و قدری از آنچه در آن بود در روی سفره ریخت
اشعار و حکایات و متفرقات ادبی را از کتب مختلف گردآوری نموده و ظاهراً یکی از کتب ادبیات فارسی قدیم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، دارای نه نقاشی ضعیف که صورت پادشاهان قدیم ایران رسم شده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۲۷]
۸. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله الطیبین. ای نام توام نامه رفع درجات ×× داده رقمت نشان دیوان نجات؛
شامل مکاتبات و مراسلات که در زمان شاه طهماسب صفوی وسیله ناصرالحق محمد الحسینی النوربخشی؛ بی کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در حاشیه نامه‌هایی است که به اشخاص نوشته شده [نشریه: ۷ - ۷۴۹]

● ادبیات عرفانی / عرفان و تصوف، ادبیات / فارسی

adabīyāt-e ʻerfānī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۶۳
با استشهاد به اشعار بزرگان عرفان؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

● ادبیات فارسی / ادبیات / فارسی

adabīyāt-e fārsī

نوربخش، ناصر

nūrbaxš, nāser
جزوه دوم کتاب ادبیات فارسی است که در سال ششم دبستان ادب قدیم خوانده می‌شده است.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۹۲
آغاز: انسان همچنانکه به هوا و آب و طعام احتیاج دارد به جامه نیز محتاج و اگر خود را به از لباس از گرما و سرمای شدید و تصرف باد و هوای مختلف محفوظ ندارد هلاک میشود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷/۲/۲۹، به دستور آموزگارش آقای عاطفی؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای، ۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱۷]

● ادبية (فائدة) / ادبیات / عربی

adabīya (fā'idat-un)
این فائده ادبی باید از ابن زیدون یا از رساله‌ای از محیی الدین عبدالظاهر باشد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۰۰/۳
آغاز: لا یحب الاسنة بیدیک؛ **انجام:** هل رای غیره منه ما لا یری و الحمدلله وحده و صلی الله علی من لا نبی بعده.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ جمادی الاول ۱۱۱۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۴گ (۸۹پ-۸۶پ)، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۱/۵) [ف: ۵ - ۳۵۴]

● **ادبی (قطعات)** / مرقعات، ادبیات / عربی – فارسی

adabī (qata'āt-e)

چند قطعه ادبی به زبان عربی که پاره‌ای به صورت نامه و پاره دیگر به صورت کلمات قصار آمده است بدین شرح: نامه‌ای است از بدیع الزمان همدانی به ابوبکر خوارزمی با جواب خوارزمی به بدیع الزمان؛ نامه‌ای از بدیع الزمان به ابن مسکویه که در آن از مباحثی که بین او و خوارزمی رفته سخن می‌رود؛ نامه دیگری از بدیع الزمان به ابونصر سهل بن مرزبان و به استاد احمد بن فارسی؛ نامه‌ای به یکی از دوستان بدیع الزمان؛ قسمتی از کتاب «الکفایة فی الکنابه»؛ رقعه‌ای از بدیع الزمان همدانی؛ قطعه‌ای از دمشقی و مسعری و برقعی؛ انشائی از رشیدالدین وطواط؛ نامه‌ای به حسن بن قطان و جار الله علامه و به استادش ابی‌سعد هروی؛ چند قطعه شعر و نثر عربی.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۹

خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی یک‌لا، ۲۳ص، ۴۰سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ – ۱۴۱]

● **ادبی (قطعه)** / ادبیات / فارسی

adabī (qet'e-ye)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۴/۲۴

از شیخ نجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۱گ (۷۶ر) [ف: ۳۷ – ۳۳۹]

● **ادخال السرور** / شعر / فارسی

edxāl-os-sorūr

شهباز افندی، علی

šahbāz afandī, 'alī

مثنوی است در حدود سه هزار بیت در پند و اندرز با داستان‌های عرفانی به روش مثنوی معنوی.

آغاز: اول دفتر بنام ایزدی است ×× هم سنه هم نوم از ذاتش بری است / آن خداوندی که عالم آفرید ×× عرش و کرسی هر دو عالم آفرید

[فهرستواره منزوی ۱۲۷/۱۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** از بیان راویان معتبر ×× رو کن ای خاکی تو بر پند دگر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۰۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۱۸۵]

● **ادراء العاقلین و اخزاء المجانین** / پاسخ پرسشها / فارسی

edrā'-ol-'āqelīn va exzā'-ol-majānīn

میرلوحی سبزواری، محمد بن محمد، ۱۰۰۰؟ – ۱۰۸۵؟ قمری

mīrlowhī sabzevārī, mohammad ebn-e mohammad (1592 - 1675)

در پاسخ به اعتقاد بعضی که می‌گویند دیوانگان از اولیاء خدایند و به جهت آنها کرامات قائلند. این کتاب در دو «فصل» و یک «خاتمه» است: فصل اول در تعریف و مدح عقل؛ فصل دوم در تعنیف و ذم جنون و دیوانگان؛ خاتمه مآل متجنن.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۹

آغاز: حمد و سپاس بی حد و قیاس خداوندیرا که پیگر ظلمت اثر بشر را بفروغ چراغ نفس ناطقه که در حقیقت انسان عبارت از آنست منور ساخت؛ **انجام:** حضرت الله تعالی از شر این طایفه دون دغا که خراب کنندگان دین خدایند جمیع مؤمنان را.

خط: نستعلیق و نسخ، کا: مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ پس از کتاب قطعه‌ای از «جلاء العیون» مجلسی که به خط نسخ نوشته شده؛ جلد: تیماج سرخ بدون مقوا، ۲۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ – ۴۰۷]

● **ادراکات نفس** / فلسفه / فارسی

edrākāt-e nafs

تاریخ تألیف: غره صفر ۱۱۲۶ق

رساله‌ای است در چگونگی ادراک حواس و استعمال نفس آنها. ترتیب خاصی ندارد. مؤلف شیعی است چرا که تصریح می‌کند به حقانیت معاد جسمانی و از «ثواب الاعمال» نقل حدیث دارد. در این رساله درباره ادراکاتی که نفس به‌واسطه چشم و زبان انجام می‌دهد، بحث شده است. قرینه‌ای دال بر نام مؤلف به دست نیامد الا این که در رایانه کتابخانه حاضر، این رساله از «رفیع یزدی» دانسته شده، ما دلیلی بر این مطلب نیافتیم.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۷۱/۱–۶/۱۶۱

آغاز: بسمله الحمدلله فاطر السموات و الارض عالم الغیب و الشهادة و الصلاة ... طبع سرکش زبان گشوده گفت ایام بهار رسیده است دوستان دربوستان گویند غنیمت شمر صحبت دوستان؛ **انجام:** آن ضرور باشد و کسی را که اینقدر از سخن نافع نیاید زیاده از این نیز نافع نیاید و سلام علی من اتبع الهدی وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه محرم ۱۱۴۹ق، جا: یزد؛ مصحح؛ تملک: محمدباقر شریف؛ ۲۷گ، ۱۸–۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۷۸]

● **ادراک الحقیقة** / کلام و اعتقادات / عربی
idrāk-ul-ḥaqīqa
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، **۸۴۹ – ۹۱۱** قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۸۶
آغاز: بسمله. الحمدلله ... فان هذه مسألة مهمة مبهمة علی کثیر من الناس؛ **انجام:** و یشهد قطب اهل طاعته و ... اهل المعصیة رفقا بتوفیقه و ارزقنا حلاوة تحقیقة بمنه و کرمه ... و صحبه و سلم
خط: نسخ، کا: غلام محی الدین، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه میشن قهوه‌ای، ۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۲ – ۶۹۷]

● **ادراک الرکعة فی الوقت** / فقه / عربی
idrāk-ur-rak‘at-i fi-l-waqt
بحرانی، احمد بن صالح، ق۱۳ قمری
bahrānī, ahmad ebn-e sāleh (- 19c)
تاریخ تألیف:۲۸ محرم ۱۲۴۱ق
رساله‌ای در این‌که اگر کسی به جهت عذری نتوانست نماز را در وقت خودش بجای آورد ولی به اندازه یک رکعت می‌تواند در آخر وقت نماز بگذارد، باید به نماز شروع کند.
آغاز: و لا حول و لا قوة الا بالله ... مسألة من استوعب عذره الوقت بحیث لم یتمکن بعد زوال العذر من رکعة بعد تحصیل شرائط الصلاة.
انجام: و لا دلیل یدل بوجه من ضروب الدلالة علی صحة هذا الاحتمال.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۵۸/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: یوسف بن مسعود بن سلیمان الجشی، تا: ۳ ربیع الاول ۱۲۴۱ق؛ مصحح با نسخه مصنف؛ جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۹۲پ-۹۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۳۳۵]

● **الادراک لضعف أدلة تحریم التنباک** / فقه / عربی
al-idrāk li-ḍa‘f-i ’adillat-i taḥrīm-it-tanbāk
امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل، **۱۰۹۹ – ۱۱۸۲** قمری
amīr-ol san‘ānī, mohammad ebn-e esmā‘īl (1688 - 1769)
در اباحه کشیدن تتن و رد گفته‌های ابن حجر هیثمی و قاضی حسان المهلا و شیخ محمد حیاة که رساله‌هایی در حرمت تتن نوشته‌اند. مؤلف ادله آنان را در هفت دلیل خلاصه کرده و همه را پاسخ می‌گوید.
آغاز: الحمدلله الذی ما أحل فهو الحلال و ما حرمه فهو الذی یجب تجنبه علی کل حال و الصلاة و السلام علی من جعل الطیبات هی ما أحل علی لسانه.
انجام: و الله نسأله الثبات علی ما یرضیه فی الاقوال و الافعال

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۱۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:احمد بن محمد بن علی بن محمد بن عامر،تا: شنبه ۲۶ صفر ۱۱۶۷ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۳گ (۱۳پ-۱۶ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۳ – ۲۱۰]

← ادراک المدارک ≻ مدارک المدارک
← ادراک و تعقل ≻ ماهیة ادراک و تعقل
← ادر المنظم فی زیارة الجبل المعظم ≻ مرشد الزوار الی قبور الابرار

● **ادعاء المریض الطلاق فی حال الصحة** / فقه / عربی
iddi‘ā’-ul-marīḍ aṭ-ṭalāq fī ḥāl-iṣ-ṣiḥḥa
خوانساری، علی اکبر بن ابراهیم، – **۱۲۷۱** قمری
xānsārī, ‘alī akbar ebn-e ebrāhīm (- 1855)
تاریخ تألیف: ۲۴ شعبان ۱۲۴۷ق
رساله در این است که مریضی اگر ادعا کند زنش را در حال صحت طلاق داده و از وی ارث نمی‌برد، آیا این ادعا پذیرفته می‌شود؟ رساله حاضر بحث استدلالی است در این مسأله که به دستور سیدمحمدباقر (شاید حجة الاسلام شفتی باشد) نوشته شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۴۲/۳-۱۸/۶۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فهذه رسالة وجیزة فی تحقیق ان المریض فی مرض الموت لوقال بأن احدی زوجاته ... مطلقة فی حال الصحة و خارجة عن العدة فلا ترث منه هل یقبل منه؛ **انجام:** و یوجه ما یقبل التوجیه علی وجه لایرد علیه شیء توجیهاً غیر بعید عن الحق والصواب.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۷۸]

● **ادعای مهدویت محمد احمد** / تاریخ / فارسی
edde‘ā-ye mahdavīyat-e mohammad ahmad

اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۸۶/۱
آغاز: در ماه ژولیه ۱۸۸۱ ابتدای مذاکره احوالات مهدی و متابعان او بود همان اوقات را به رؤف پاشا که حاکم سودان بود اطلاع دادند؛ **انجام:** تماماً یکمرتبه کشته شده احدی جان بدر نبرده

نعش ایکس پاشا را که پیدا کرده اند بیکدست شمشیر و بدست دیگر طپانچه شش داشته است
خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج یک‌لا قرمز ریسه‌دار [ف: ۱۰۷]

● **الادعیاء و النسب الباطلة** / انساب – عربی
al-ad'īyā' wa-n nisab-ul bāṭila
در این کتاب از کسانی که به دروغ خود را از خاندان هاشمی پنداشته‌اند یاد شده است. مؤلف از کتاب عمری موسوم به مجدی و کتاب «آل الرسول» ابوالغنایم عبدالله بن حسین دمشقی و «غایة الانساب و نهایة الاعقاب» محمد بن محمد النسابة و «نسب الطالبیین» شریف علی عمری نسابة و «مشجر» سید ابن عدنان، و نیز از شریف الدین محمد بن عبدالحمید النسابة یاد می‌کند.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۰۰/۱
آغاز: الحسین ابن موسی لا نصیر له. عبدالصمد بن ناصر بن عبدالرحیم بن علی ... قال بعدم القول ببطلان نسب من انتسب الی الحسین بن موسی الکاظم من قول شیخ الشرف فی تهذیب الانساب؛ **انجام:** قال الشیخ الشرف فی «تهذیب الاعقاب»: العقب من الحسین ابن علی بن ابی طالب من رجل.
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم شریف، تا: ۱۲۸۵ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۵ق؛ واقف: سپهسالار، تاریخ وقف: ۱۲۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۱ص (۲–۱۳)، ۲۱ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۳ – ۹۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۸۲/۱
نسخه اصل:همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۷۱]

← ادعیه ≻ تعویذ
← ادعیه ≻ منتخب الدعوات
← ادعیه ≻ مجمع الدعوات
← ادعیه ≻ دعای گنج النجاح
← ادعیه ≻ مجموعة الدعوات
← الادعیه ≻ المعالجات بالادعیه و الطلسمات
← ادعیه ≻ جامع الدعوات

● **ادعیة** / دعا / عربی
ad'īye
علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸ – ۹۴ قمری
'alī ebn-e hoseyn, emām-e čahārom (659 - 714)
غیر همانند:
۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۹/۷
آغاز: هذه ندبة لمولانا زین العابدین علی بن حسین رضی الله عنهما قال محمد بن علی بن رقان رحمه الله حدثنی ... عن الزهری قال سمعت علی بن الحسین رضی الله عنهما یحاسب نفسه و یناجی ربه و هو یقول یا نفس حتام إلی الحیوة سکونک و إلی الدنیا و عمارتها رکونک؛ **انجام:** تخرب ما تبقی و تعمر فانیاً ×× فلا ذاک موقور و لا ذاک عامر / و هل لک أن وافاک حتفک بغتة ×× و لم تکتسب خیراً لدی الله عاذر / ترضی بأن تفنی الحیوة و تنقضی ×× و دینک منقوص و مالک وافر
مناجاتی است منسوب به امام سجاد خطاب به نفس در مورد دنیا و بلایایی که متوجه انسان است و ترسیم زمانی که انسان از این دنیا به سرای باقی می‌شتابد و در بین مناجات، اشعاری نیز دیده می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۵۸پ–۶۱ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۱ – ۷۶۴]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۷۰
و از دیگران؛ خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن ۹؛ ۲۵ص (۲۸۱–۳۰۶) [ف: ۵ – ۱۱۰]
۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۸۷–۱۴/۱۳۷
آغاز: بسمله الهی البستنی الخطایا ثوب مذلتی وجللنی التباعد منک لباس مسکنتی؛ **انجام:** یوم یخسر المبطلون ویحشر الی ربهم بالحسنی والسرور المتقون.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۵۵]
۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۶۳
آغاز: بسمله، اللهم لاتخیب رجاء هو منوط بک و لاتصفر کفاهی ممدودة؛ **انجام:** چون اخلاق ملکوتیه شاهنشاه دین پناه عدالت پرور ... السلطان بن السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان بن الخاقان ... بمواظبت ادعیه و اذکار فی آناء اللیل و اطراف بانهار ... مایل ... و ذوقی کامل است لهذا بتحریر این اوراق پرداخت، امید که در پیشگاه حضور باهر النور اقدس شهریاری درجه قبول یابد کتبه العبد الداعی الدوام الدولة العلیه العالیه السلطانی محمد حسین الاصفهانی المتخلص بسالک فیسنه
شامل ادعیه سید الساجدین است که کاتب جهت حفظ وجود و سلامتی پادشاه وقت (ناصرالدین شاه قاجار) کتابت نموده است؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین اصفهانی متخلص به سالک، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با کتیبه؛ مهر ناصرالدین شاه قاجار، «مشیر السلطنه»، «حسین بن هدایت الله»، «رضا الحسینی»؛ کاغذ: ترمه ضخیم، جلد: مقوای دولائی روکش تیماج عنابی مجدول کمنداندازی طلایی، ۱۴ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۳سم [ف: ۱ – ۳۱]

● **ادعیه** / دعا / عربی
ad'īye
؟ موسی بن جعفر (ع)، امام هفتم، ۱۲۸ – ۱۸۳ قمری

mūsā ebn-e ja‘far, emām-e haftom (747 - 800)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱۴

ادعیه منتخبه از موسی بن جعفر (ع)؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا، جا: مشهد غروی؛ جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج مشکی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad‘īye

ربعی، صاعد بن حسن، - ۴۱۷ قمری

raba‘ī, sā‘ed ebn-e hasan (- 1027)

مشتمل بر ادعیه مختصره مرویه به طریق اهل سنت و جماعت و مشحون به گفتار عرفا است. عناوین بعضی از مندرجات عبارت است از: دعاء السر الذی خص الله تعالی به، لابی الحسن علی بن سالم رحمه الله تعالی، دعا فاطمه علیها السلام، دعا ابراهیم (ع) حین رمی فی المنجنیق، دعا الفرج لیوسف الصدیق (ع)، دعا هبة الله الزاهد البغدادی، حجاب سهل بن عبدالله التستری، الدخول علی السلطان مما نقل من عیون الاخبار، و کان الفضیل بن عیاض یقول فی دعائه، و کان سری السقطی رحمه الله یقول فی دعآئه، و قال یحیی بن خلد البرمکی رحمه الله.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵۴

آغاز: بسمله، مما نقل عن شیوخ الحرم سنه ثلث عشره و اربع مائه عن سعید بن المسیب رضی الله عنه انه قال انی لا عرف آیه فی کتاب الله تعالی ما قراها رجلی تغنیها بها عن رحمه من سواک دعا لکل مهم؛ **انجام:** فجعل یردده حتی خرجت نفسه.

خط: نسخ مشکول، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۶؛ نسخه جهت خزانه شیخ اجل عمید ابی سعد محمد بن منصور کتابت شده؛ کاغذ: حنایی خانبالغ، ۳۳گ، ۶ سطر، اندازه: ۷×۹/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۱۰]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad‘īye

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۴/۵-ف

نسخه اصل:توپقپوسرای احمد۳ش ۶۰۶۳ (رسالة فی الدعاء)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۴۴-۴۶)، ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۳۶]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad‘īye

شیخ طوسی، محمد بن حسن، ۳۸۵ - ۴۶۰ قمری

šayx-e tūsī, mohammad ebn-e hasan (996 - 1069)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۱۴

آغاز: و اجبرنی من السیئات؛ **انجام:** شرح زیارت ابی عبد الله فی یوم عاشورا من قرب و بعد.

غیر از مصباح المتهجد است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۷۵گ، ۱۲ سطر (۱۱×۷) [ف: ۴ - ۱۲۴۶]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad‘īye

؟ غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

مجموعه تعویذات از جمله دائره جنة الاسماء منسوب به ابوحامد غزالی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۴۹/۲

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: حدود۱۲۵۶ق؛ ۱۳گ (۳۶پ-۴۹پ) [مختصر - ف: ۴۰]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad‘īye

حموی، محمد بن مؤید، ۵۸۶ - ۶۴۹ ؟ قمری

hamavī, mohammad ebn-e mo’ayyed (1191 - 1252)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۱/۱۲-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۱۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۱-۴۱۷]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad‘īye

ابن طاوس، علی بن موسی، ۵۸۹ - ۶۶۴ قمری

ebn-e tāvūs, ‘alī ebn-e mūsā (1194 - 1266)

در آن از «الابواب الدامغة» ابی بشیر احمد بن ابراهیم بن احمد القمی و از «فتح الابواب بین ذوی الالباب و رب الارباب» خودش یاد کرده است، در چهار «فص» است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۷۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۲۲۶]

● **ادعیه** / دعا / فارسی

ad‘īye

ابن طاوس، علی بن موسی، ۵۸۹ - ۶۶۴ قمری

ebn-e tāvūs, ‘alī ebn-e mūsā (1194 - 1266)

گرد آوری ابن طاووس، حاوی یک دعا که دارای خواص و اعمال چندی است و آن را در نیم شب هر شب و در شب جمعه می‌توان

خواند و بسیار مستحب است. پس از این دعا اسماء مشهور به ادریسیه آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۱۰
آغاز: بسمله، اللهم انی قد صدقت بر بوبیتک و بمحمد (ص) خاتم رسالتک؛ **انجام:** و مجیبی عند کل دعوة و معاذی عند کل شدة. تمت الاسماء الادریسیه
بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۱۹۶-۱۹۵)،۲۷سطر(۷/۵×۱۷)،اندازه:۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶-۲۹۵]

● **ادعیه** / دعا / فارسی و عربی
ad‘īye
جابری، محمد بن محمد، - ۹۳۴ قمری
jāberī, mohammad ebn-e mohammad (- 1528)

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۴۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ به چند خط متفاوت؛ ۱۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۸]

● **ادعیه** / دعا / عربی، فارسی
ad‘īye
دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق۱۰ قمری
dehdār-e ‘ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)
دعای خواجه محمود دهدار که در اربعین روزی یک مرتبه بخوانند.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۴۳/۵
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ زرکوب ترنجی با جدول، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۲۷۳]

● **ادعیه** / دعا / عربی و فارسی
ad‘īye
اصفهانی، محمد مؤمن بن محمد
esfahānī, mohammad mo’men ebn-e mohammad
کتابی است در دعا در دوازده «مطلب» و یک «خاتمه».

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۳۱
آغاز: و آله الطاهرین، حرز للباقر علیه السلام: بسم الله الرحمان الرحیم یادیان؛ **انجام:** و اسانید بیفکندیم تا بتطویل نیانجامد و خواننده را ملال نگردد و الله اعلم بالصواب
؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۱۰۲۱ق؛ افتادگی = آغاز؛ مصحح، ۱۵ برگ اول ظاهراً مربوط به قسمت‌های قبل کتاب است، در صفحات علامت وقف دیده می‌شود؛ مهر: «عبده سید محمد الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [مؤید: ۳ - ۱۹۶]

● **ادعیه** / دعا / فارسی و عربی
ad‘īye
گنجعلیخان، - ۱۰۳۴ قمری
ganj-‘alī-xān (- 1625)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۰۴
آغاز: بسمله اذا وقعت الواقعه لیس لوقعتها؛ **انجام:** من الاحیاء ... بقرا ءه الدعاء
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۷۴ق [رایانه]

● **ادعیه** / دعا / عربی
ad‘īye
میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری
mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۲/۴۵
آغاز: سبحانک الهلم و بحمدک یا ودود؛ **انجام:** بجودک و منک و فضلک و طولک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۲گ (۱۴۶پ-۱۴۷ر)، ۲۶ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴ - ۱۹۰]

● **ادعیه** / هیئت، دعا / عربی، فارسی
ad‘īye
میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری
mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)
دعا در وقت دیدن ماه و درباره ماه و کسوف و خسوف و هیئت از میرداماد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۴/۲-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۰۹]

● **ادعیه** / دعا / عربی
ad‘īye
؟ مسیح کاشانی، مسعود بن علی، - ۱۰۶۶ قمری
masīh-e kāšānī, mas‘ūd ebn-e ‘alī (- 1656)
توضیحی درباره دعای توسل دوازده امام خواجه نصیر و پس از آن اصل دعا، دعای طلب فرزند و مال، بهبودی مرض، دعای طمطام، دفع دشمنان، دعای حاجت و جز آنها. عنوان کتاب و

نام مؤلف بر فراز صفحه آغازین آمده است، شاید مراد رکن الدین، مسعود بن حکیم نظام الدین علی کاشانی (-۱۰۶۶) باشد.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۹

آغاز: در کشتی بود، و از دجله شکار میکرد و کتاب مزبور را به نزد آن شقی بردم؛ **انجام:** و اجعلنی لانعمک من الشاکرین، و لالائک من الذاکرین، الهی و کم من ظن.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ گاهی توضیح دعاها به فارسی است؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۷/۵×۱۴/۵سم [ف]

● **ادعیه** / دعا / عربی و فارسی

ad'īye

عبدالله افندی، - ۱۰۷۱ قمری

'abd-ol-lāh-e afandī (- 1661)

رساله مفصلی است در دعا شامل چند «فصل» و هر فصل در چند «باب»: فصل ۱. تعقیبات نماز مشتمل بر شش «باب»؛ فصل ۲. در عمل هفته، اعمال ماه رجب، شعبان و رمضان، دعای عدیله، ادعیه ایام هفته؛ فصل ۳. احوال ایام و لیالی متبرکه سال؛ خاتمه در زیارت ائمه معصومین (ع).

آغاز: الحمد لمن جعل الدعا وسیلةً الی المغفرة و التضرع و الالحاح ذریعة الی المرحمة و امر عباده بالدعاء ... باب اول در تعقیب نماز صبح و زیارت ائمه معصومین صلوات الله.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۶۹-۲۱/۱۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اجعل قبره روضه من ریاض الجنة ولاتجعل قبره حفرة من حضرات النیران برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۳۳۰۱]

● **ادعیه** / دعا / فارسی و عربی

ad'īye

ابن بوداق استجلو

ebn-e būdāq-e estajlū

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹۸

آغاز: ادخل یا علی بن الحسین. ادخل یا محمد بن علی؛ **انجام:** یا من ذکره شریف للذاکر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

● **ادعیه** / دعا / فارسی

ad'īye

ابرزی، قطب بن جمال

abrazī, qotb ebn-e jamāl

شامل ۱۸ «فصل» مختصر است در دعاهای ضروری که انسان بدان احتیاج دارد، در هر فصل پنج حدیث یا دعای صحیح و معتبر را ذکر شده، غیر از دو باب آخر؛ با این عناوین: ۱. فضیلت دعا؛ ۲. اوقاتی که زمان اجابت دعاست؛ ۳. جمعی که دعای ایشان مستجاب است؛ ۴. دعایی چند که مشتمل‌اند بر اسم اعظم؛ ۵. دعایی چند که جهت حفظ نفس آمده؛ ۶. دعاهایی که جهت دفع بلاها وارد شده؛ ۷. دفع غم و هم؛ ۸. کفایت مهمات؛ ۹. قضای حاجات؛ ۱۰. خلاصی از ورطات؛ ۱۱. دفع خوف از سلطان و دشمن؛ ۱۲. خلاص از قرض؛ ۱۳. دفع فقر؛ ۱۴. فراخی روزی؛ ۱۵. دعوات بامداد؛ ۱۶. دعوات خوابگاه و بیداری از خواب؛ ۱۷. دعوات سفر؛ ۱۸. دعوات متفرقه.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۵/۳

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ ۱۰ص (۲۳۲-۲۴۲) [عکسی ف: ۷ - ۲۲۱]

● **ادعیه** / دعا / فارسی

ad'īye

بافقی، علی بن محمود، ق۱۱ قمری

bāfqī, 'alī ebn-e mahmūd (- 17c)

تالیف: ۱۰ ذیحجه ۱۰۴۰ق، محل تالیف: مشهد

در چند «باب» و چند «قسم» و یک «خاتمه» و خاتمه دارای ۲۱ «فایده» است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۰۸

آغاز: بمقتضای احادیث سابقه دعا دفع بلای نازل ... باب اول و در او سه فصل است. فصل اول در بعضی مسائل و ادعیه؛ **انجام:** علی بن محمود البافقی تجاوزالله عن سیئاته. و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: آدینه ۱۴ ذیقعده ۱۱۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۳۷گ، ۲۰سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۴ - ۴۴۵]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad'īye

اصفهانی، حسن بن عبدالمطلب

esfahānī, hasan ebn-e 'abd-ol-motalleb

بیاض ادعیه و بعضی سوره‌های کوچک قرآن است. در دعاها اغلب ماخذ نقل نشده است. در «الکوکب المنشره» (ص ۴۷۵) از عبدالمطلب بن حسن بن محمد اصفهانی معاصر علامه مجلسی یا شاگرد او صاحب «هبة الوصال فی ادعیه الهلال» و منتخب آن

موسوم به «هدیة الأجلة فی ادعیة رویة الأهله» نام برده شده است. احتمال دارد نویسنده نسخه حاضر پسر فرد مذکور در «کواکب» باشد. در منابع دیگر نام مؤلف به دست نیامد. در گ ۱۳ نسخه مؤلف از خود با عنوان «روای این ذریعه» یاد می‌کند شاید این نام علاوه بر معنی لغوی اشاره‌ای نیز به عنوان کتاب داشته باشد. در نسخه از میرداماد و نعمت الله حسینی یاد شده است. دعای کمیل و دعای دیگر ترجمه زیر سطور فارسی دارد. هر بند از دعای جوشن کبیر تحت عنوان «فصل آمده و خواص اسامی آن تحت عنوان تعویذ جهت ...» ذکر شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۱۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم قل اعوذ برب الناس ملك الناس اله الناس؛ **انجام:** و اکشف عنابهم کل هم و اقضی لنابهم کل حاجة من حوائج الدنیا و الاخرة اللهم صل علی محمد و اله محمد و اعذنابهم من شر ما خلقت

موجودی شامل: سوره های الرحمن، واقعه، ملك، نبأ، اخلاص و ناس است و دعاهایی همچون جوشن کبیره کمیل [مترجم]، سمات، شرح دعای دوازدهم امام سیفی، اعتصام قاموس، اعتصام نادعلی، دعای قاموس قدرت) و جزء آن است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی، اوراق نسخه بسیار آشفته و درهم است و بسیار افتادگی دارد؛ مهر: «محمد شفیع بن محمد؟ مورخ ۱۱۱۲ق» (خشتی)، «؟ محمد شفیع» (خشتی)؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره و فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۸۳گ، ۸ و ۱۰ سطر (۴×۹/۵)، اندازه: ۶×۱۲/۵سم [رایانه]

● **ادعیه** / دعا / فارسی، عربی

ad'īye

خوانساری، عبد العال بن محمد مقیم، ق۱۲ قمری

xānsārī, 'abd-ol-'āl ebn-e mohammad moqīm (- 18c)

تالیف: ۶ جمادی الاول ۱۱۲۱ق

ترجمه‌ای است از یکی از کتاب‌های دعا که متأسفانه در منابع یافت نشد و چون برگ اول این نسخه هم افتاده تشخیص آن ممکن نشد. ولی مؤلف می‌گوید: «باشاره بعض اعزه زاده الله رفعة با قلت بضاعت بترجمه آن حسب المقدور انبساط نمود». مشتمل بر چهل «فصل»: ۱. تعقیب هر فریضه از نمازهای پنج‌گانه؛ ... ۴۰. آداب داعی که دعاکننده را بدان عمل نمودن سزاوار است. سپس دعاها را ترجمه نموده است و متن کتاب را به فارسی توضیح داده است. در پایان کتاب به هفتاد و هشت منبعی که این دعوات از آنها منتخب شده تصریح شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ (نزدیک عصر مؤلف)؛ دارای حواشی فراوان با عبارت «منه قدس سره»؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۴/۵سم [ف: ۴۳- ۴۱]

● **ادعیه** / دعا / فارسی و عربی

ad'īye

قزوینی، علی اصغر بن محمد یوسف، - ۱۱۲۰ قمری

qazvīnī, 'alī asqar ebn-e mohammad yūsof (- 1709)

ترجمه کتابی است در ادعیه و اعمال مختلف مشتمل بر پانزده «باب» که به دلیل افتادگی ابتدای نسخه شناخته نشد و در آن از کتاب «مصباح» کفعمی، «مهج الدعوات»، «مکارم الاخلاق» و «کافی» کلینی نقل می‌کند و عناوین ابواب آن چنین است: ۱. ذکر بعضی از نمازها؛ ۲. ذکر بعضی از ادعیه ماثوره مذکوره در کتب معتبره مشهوره؛ ۳. اعمال توبه کردن؛ ۴. اعمالی که از برای روائی حاجت‌ها بجا باید آورد؛ ۵. اعمال طلب رزق و ادای قرض در دو «فصل»؛ ۶. آداب نفرین کردن بر دشمن دین و دنیا؛ ۷. ادعیه و اعمالی که باعث ایمنی از حاکم جائر و خلاصی از زندان است در دو «فصل»؛ ۸ ادعیه و اعمالی که باعث رفع هم و غم است در دو «فصل»؛ ۹. ادعیه و اعمال پناه جستن از شیاطین جن و انس و از چشم بد و سحر در سه «فصل»؛ ۱۰. ادعیه و اعمالی که باعث دفع علت‌ها و مرض‌هاست در سه «فصل»؛ ۱۱. ادعیه و اعمالی که باعث دفع نسیان و ازدیاد حافظه؛ ۱۲. آداب استخاره و ادعیه گم‌شده و گریخته در دو «فصل»؛ ۱۳. ادعیه و اعمال وقت اراده تزویج و وقت تزویج و زفاف و آدابی که زنان رعایت باید کرد؛ ۱۴. ادعیه و اعمال سفر و اعمال پناه جستن از دزد و قاطع الطریق و شتر و سایر گزندگان در دو «فصل»؛ ۱۵. ادعیه و اعمالی که مناسب است به‌عمل آوردن آنها در زراعات و باغات و باعث محافظت حاصل آنهاست از آفات.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۴۱

آغاز: و ادعیه گم شده و گریخته باب سیزدهم در ادعیه و اعمال وقت اراده؛ **انجام:** و ان آب را بزراعت پاشند از غنچه و پاقی کرمها محفوظ ماند ثم ما اردنا ایراده حامدا و مصلیا و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۰۹گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

محمد علی

mohammad 'alī

در این مجموعه دعاهای مأثوره و غیرمأثور جمع گردیده که عنوان برخی‌ها چنین است: مناجات خمس عشره با ترجمه زیرنویس فارسی، دعاهایی به نقل از میرداماد، قصیده مناجات

عینیه، دعای سیفی، دعای قاموی و دعاهایی به نقل از خط میرزا عبدالحسیب و دعاهای دیگر در علوم غریبه و تسخیرات.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۸۷-۲۳/۱۰۷

آغاز: حسبی ایاک تبعدنی ام مع رجائی لرحمتك وصفحک تحرمنی ام مع استجارتی بعفوک تسلمنی؛ **انجام:** طریق ختم یا من تحل به عقد المکاره طریقش این است که پیش ازشروع چهل ویک مرتبه یا الله یک نفس بگوید ... اما بعد از استجابت ختم مزبور راتمام نماید وناقص نگذارد.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۱۳۰ق؛ از روی خط میرداماد؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵ – ۲۹۲۷]

● **ادعیه** / دعا / عربی و فارسی

ad'īye

نیریزی، احمد، – ۱۱۵۱ قمری

neyrīzī, ahmad (- 1739)

جامع و کاتب نسخه میرزا احمد نیریزی خوشنویس معروف قرن ۱۲ق است.

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۵

آغاز: سورة الکهف مائة و عشر آیات؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و اله اجمعین برحمتك یا ارحم الراحمین.

شامل: سوره کهف، فتح، جمعه، دهر، اعلی، یس و ادعیه منقول از صحیفه سجادیه (ع) «از صباح و مساء تا خواتیم الخیر و طلب سعادت»، حرز سجادیه (ع)، دعای دفع شرور مروی از امام صادق (ع)، آیات سته دفع شدت، دعای دفع سحر استنساخ از خط میر محمد باقر داماد، دعای رویت هلال و مهمات و کمیل و قاموس و رفع هم و غم و سلامتی و مغفرت و طول عمر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: محرم ۱۱۲۲ق؛ اکثر ادعیه زیرنویس شده به ترجمه فارسی به خط نستعلیق خفی، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: متن و حاشیه آهار مهره حنائی و نخودی، جلد: مقوا روغنی، ۷۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۱۳]

۲. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: الحمدلله و الحمد حقه کما یستحقه حمداً کثیراً و أعوذبه من شر نفسی

خط: نسخ معرب زیبا، کا: احمد نیریزی (مؤلف)، تا: ۱۱۳۰ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مذهب، با کتیبه؛ جلد: تیماج روغنی زمینه سبز جدول زرین با نقش گل و بوته الوان و پرنده، ۱۶گ، ۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [حوزه و موزه ف: ۹۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲

در آن سوره نصر، واقعه، تبارک، دهر، پنج دعای دفع دشمن و تعقیبات نمازها و غیره را گنجانیده است؛ خط: نسخ زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: شعبان ۱۱۱۹ق؛ مذهب؛ جلد: روغنی اعلاء، ۲۲گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۸۹

آغاز: سبحانک اللهم و حنانیک؛ **انجام:** و اسئلک الدرجات العلی من الجنة امین.

برای حاجی محمد زمان نوشته است، شامل: تسبیحات، ادعیه ماثوره قدح و مهمات علوی (ع)، دفع وبا و طاعون، فتح و نصرت، کفایت مهمات و رفع بلیات، استغفار و عهد؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول، اسناد و خواص ادعیه در حواشی به خط نستعلیق مغایر؛ واقف: مرتضی قلیخان نائینی، تاریخ وقف: رجب ۱۳۳۷؛ کاغذ: آهار مهره حنائی و نخودی، جلد: ساغری مشکی ضربی ترنج و دو سرترنج و چهار لچکی جدول‌بندی زرین، ۴۲گ، ۹سطر (۵×۶)، اندازه: ۱۴/۷×۲۲/۷سم [ف: ۱۵ – ۱۸]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۳۱

آغاز: بسمله، بدانکه این مختصر ادعیه تعقیبات ضروریه نماز است؛ **انجام:** بجای اسم فرعون اسم آن شخص که از او میترسد ببرد

کتاب را به دستور محمد طاهرا (بالقابه) از محترمین آن عصر جمع و تألیف نموده، شامل دو «مقصد»: اول در تعقیبات هر پنج نماز، مقصد ثانی در تعقیبات صبح و شام، در آداب سجده شکر، ادعیه ایام سبعه سجادیه، نماز حاجت و اذکار به‌جهت ادای دیون، ختم آیة الکرسی، شرح دعاء توسل به هر یک از ائمه عظام، دعا رفع ضرر جباران، دعای رفع طاعون و وبا و طول عمر، ادعیه کفایت حاجات، دعاء بیت المعمور، حرز حسنین (ع)، دعاء حزب البحر، دعای دافعه، رفع شدائد، شرح دعای بنای قلعه که سوره توحید است، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، دعاء صنمی قریش و عدیله، اداب و ادعیه رویت هلال، زیارات سیدالشهداء و سایر ائمه (ع)، نمازهای فتح الباب و تسخیر قلوب»؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: شعبان ۱۱۴۹ق؛ مجدول، مذهب، با سر لوح، صفحه اول دارای سرلوح مزدوج مرصع پرکار ممتاز و حاشیه دو صفحه اول در زمینه لاجوردی گره‌بندی اسلیمی زرین عمل میرزا عبدالوهاب؛ مهر: واقف «محمد بن عبدالله ۱۲۷۴» (بادامی)، «دفتر وزارت امور خارجه ایران» (چهارگوش)؛ واقف: صدیق الملک (محمد بن عبدالله نوری رئیس دفاتر وزارت خارجه)، تاریخ وقف: ۱۳۱۲ ق؛ کاغذ: آهار مهره نخودی بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمایی با روکش ترمه، ۱۵۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ – ۶۰]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۸۵

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم، انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** و هو علی کل شئی قدیر و من یتوکل علی الله فهو حسبه نعم المولی و نعم النصیر. پایان نسخه: کتبه تراب

اقدام المؤمنین احمد النیرزی ۱۱۵۱.
مجموعه‌ای از آیات و ادعیه است؛ خط: نسخ خوش، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۵۱ق، جا: اصفهان (محتملا)؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛کاغذ:دولت آبادی، جلد: روغنی بوم سیاه گل و بوته زر و شنجرف و لاجورد و سبز، در حاشیه ادعیه نوشته شده، ۱۹۰گ، ۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲–۵۴۰]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad'īye

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰ – ۱۱۶۰ ؟ قمری

razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱

ادعیه منقوله از ائمه (ع)؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا، جا: مشهد غروی؛ جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج مشکی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۴۵]

● **ادعیه** / دعا / فارسی

ad'īye

تفرشی، محمد کاظم بن ابراهیم، ق۱۲ قمری

tafrešī, mohammad kāzem ebn-e ebrāhīm (- 18c)

مشتمل بر ادعیه و اذکار مشترک ایام هفته و دارای سه «مقاله» و یک «خاتمه»: ۱. دعاهای شب‌ها و روزها در دو «فصل»: فصل اول در ادعیه که هر شب خوانده می‌شود، فصل دوم در دعاها که هر روز خوانده می‌شود؛ ۲. بیان احکام و ادعیه لیالی و ایام اسبوع در چهارده «باب»: باب اول در دعاهای شب یک‌شنبه ... باب چهاردهم در بیان دعاهای روز شنبه؛ ۳. احکام و ادعیه سی روز از هر ماه و آنچه منصوص و مخصوص شبانه روز ایام هفته یا ماه است؛ خاتمه کتاب در شرح طریقه حرز یمانی به نقل از عین مرقومه علامه مجلسی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۳

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدعاء وسیلة لنیل المرام و حثنا بمواظبته علی الدوام و الاشتغال؛ **انجام:** ل حرم i ک ۱۱ V !! تمت الدعوات.

خط: نسخ، کا: هادی بن محمد رفیع حسینی، تا: محرم ۱۱۷۰ق؛ مقاله سوم این نسخه ناقص؛ ضمن ۳ برگ ذیل نسخه: مناجات منسوب به ائمه اطهار (ع) (به ضبط نسخه) منقول از گوهر مراد و نیز دعاء کیسه به خط مغایر، انجام نسخه: «علی حسن مهدی»؛ واقف: محمد باقر بن محمد رضا شاهزاده عبدالعظیمی، تاریخ وقف:جمعه۲ربیع الثانی ۱۲۱۹؛ کاغذ: آهاری نباتی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱۵ – ۴۴۰]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad'īye

اسدالله بن امین الدوله عبدالله خان

asad-ol-lāh ebn-e amīn-od-dowle 'abd-ol-lāh xān

مؤلف در این کتاب دعاهایی را که در ماه مبارک رمضان خواندن آنها مطلوب است به جهت عموم مؤمنان از کتاب‌های «اقبال» سید بن طاووس، «زاد المعاد» علامه مجلسی و «اختیارات» سید بن الباقی و برخی کتب دیگر جمع‌آوری و سند آنها را حذف نموده است. مؤلف در برخی موارد توضیحاتی از خود می‌آورد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۷

آغاز: الحمدلله الذی لاتنفعه طاعة المطیعین و لاتضره معصیة العاصین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله؛ **انجام:** تعلم السر و اخفی فلک الحمد یا رب العالمین و لک الحمد فی اعلی علیین.

خط: ثلث معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۳۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳۵ – ۳۸۲]

● **ادعیه** / دعا / عربی

ad'īye

حسینی، محمد مهدی، ق۱۲ قمری

hoseynī, mohammad mahdī (- 18c)

به دستور میرزا زین العابدین ادعیه مختلفی را با ذکر بیشتر منابع آن، در کتاب حاضر جمع‌آوری کرده است. برخی از آن عبارتند از: دعای مشلول، فرج، سهم اللیل، حمید، معراج، کمیل، سمات، عشرات، احتجاب، شرح دعای علوی مصری، ادعیه و حرزها و طلسم‌های مختلف به جهت رفع گرفتاری‌ها و امراض، نمازهای مستحبی مختلف، ادعیه و اعمال ماه‌ها و روزها، نمازهای حوائج، ذکر آیات دارای خواص و فوائد مختلف، طریق ختم برخی از سوره‌های قرآن، اسماء حسنی و خواص آن و زیارات ائمه (ع).

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۸۴

آغاز: بسرعه اجابتک متوکلا علی ما لم ازل اعرفه من حسن دفاعک عالما انه لن یضطهد؛ **انجام:** و لاتفعل بنا ما نحن اهله فانک اهل التقوی و اهل المغفره.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی حسینی، تا: ۱۱۶۷ق؛ در برگ ۱ یادداشت محمد شفیع به سال ۱۲۸۷ق، در برگ ۲ یادداشت یکی از نوادگان میرزا زین العابدین، در برگ ۳ یادداشت محمد شفیع به سال ۱۲۹۱، در برگ ۱۸۶ یادداشت

تقریظ محمد بن محمد ربیع به خواهش میرزا زین العابدین، در برگ پایانی یادداشت محمد شفیع بن میرزا محمد به سال ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: بیاض تیماج سیاه یک‌لا، ۱۹۵گ، بین۱۲و۱۹سطر(۸×۱۷)،اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۵۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad'īye

طالقانی، صائب بن محمد نصیر

tāleqānī, sā'eb ebn-e mohammad nasīr

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۵۸

آغاز: بسمله، یس و القران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** علی ذلک ... منی و رجائی منک و فی ولیک یا ولی المومنین

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی، قطع: بیاضی [رایانه]

● **ادعیه /** زیارات، دعا

ad'īye

عبدالقادر

'abd-ol-qāder

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۹۲/۱

بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی نرم، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۹۴۷]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

کربلائی، علی اصغر بن علی رضا، ق۱۲ قمری

karbalā'ī, 'alī asqar ebn-e 'alī rezā (- 18c)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۱۱۰۴ق

دعاهای شب‌ها و روزهای هفته را گردآورده و چند دعای متفرقه در حاشیه بدان افزوده و چون دو برگ آغاز نسخه نونویس است احتمال می‌رود که مؤلف شخص دیگری غیر از نام برده شده (کربلائی) باشد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۰۶-۱۹/۳۶

آغاز: اعتصام دعاء سمات است. بسمله، اللهم انت الاول فلیس قبلک شیء وأنت الاخر فلیس بعدک شیء؛ **انجام:** رحت ایزدی بر آن کس باد که به این ادعیه مطالعه ... هم درجیات وهم درممات که عندالله وعند الرسول اجر خواهد داشت

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۰۴ق، جا: دولتخانه میرزا محمد کاظم منجم؛ مصحح، در حاشیه چند دعا افزوده شده؛ مهر: «بنده شاه دین علی اصغر»(بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ضربی، ترنج باسر، مجدول گرهی،۷۷گ،۱۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۱۸۳۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی و عربی

ad'īye

مولوی، محمد

mowlavī, mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۸۱

آغاز: الله اکبر الله اکبر الله اکبر؛ **انجام:** سوره حمد بخواند و لا یزید بسم الله الرحمن الرحیم

خط: نسخ، کا: حسین مولوی، تا: ۱۲۲۲ق [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی و عربی

ad'īye

یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، - ۱۲۶۸ قمری

yazdī, 'abd-ol-xāleq ebn-e 'abd-or-rahīm (- 1852)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۵

آغاز: بسمله و به نستعین اشهد ان لا اله الا الله وحده؛ **انجام:** هر سوره که خواهد بخواند ... و الدع و ات و مناجات

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

مدرسی، علی

modarresī ،'alī

چند دعا و حرز و لوح

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۵/۲

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حاجی مقیم سمنانی، تا: با تاریخ ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای مجدول، ۲گ (۸۵ر-۸۶ر)، ۳۲ سطر (۱۳/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۲/۴×۳۶/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۱۲]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

احمد علی، ۱۲۵۵ - ۱۲۹۰ قمری

ahmad 'alī (1839 - 1873)

مشتمل بر زیارات: ششم علوی (ع)، عاشورا و دعاء علقمه، جامعه کبیر، سور مبارکه: یس و الرحمن و ادعیه: ایام هفته سجادیه (ع)، کمیل، صنمی قریش، سمات و عشرات.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۲

آغاز: السلام علیک یا رسول الله؛ **انجام:** الا ان انت ان تفعل بی کذا و کذا

خط: نسخ، کا: احمد علی، تا: قرن ۱۳؛ واقف: عبدالرزاق تاجر مشهدی، تاریخ وقف: شوال ۱۲۸۲؛ کاغذ: حنائی و شکری فرنگی، جلد: میشن عنابی چرکین، ۶۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ – ۷۶]

● **ادعیه /** دعا / فارسی، عربی

ad'īye

ابوالقاسم بن رضا، ق۱۳ قمری

ab-ol-qāsem ebn-e rezā (- 19c)

دعاهای مأثوره را در دوازده «باب» گردآوری کرده است: ۱. توبه کردن؛ ۲. برای روایی حاجت‌ها؛ ۳. طلب رزق و ادای قرض؛ ۴. نفرین کردن دشمن دین و دنیا؛ ۵. ایمن شدن از حاکم جابر و خلاصی از زندان؛ ۶. برای دفع هم و غم و خوف؛ ۷. پناه جستن از شیاطین جن و انس؛ ۸ برای دفع علت‌ها و مرض‌ها؛ ۹. برای دفع نسیان و ازدیاد حافظه؛ ۱۰. آداب استخاره و ادعیه گم‌شده و گریخته؛ ۱۱. ادعیه اعمال وقت اراده تزویج و وقت زفاف و طلب فرزند و ...؛ ۱۲. ادعیه و اعمال وقت سفر ... . این کتاب مرتب نیست و در آغاز و انجام آن دعاهای دیگری مانند دعای صباح، ایام هفته و ... تحریر شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۰۴-۱۲/۱۹۴

آغاز: اللهم صل علی النبی الذی خلقت ببرکته السموات والارضین. وفضلته علی جمیع الانبیاء والمرسلین؛ **انجام:** وتبلغنی من طاعتک و عبادتک املی و نقضی لی حوائجی للدنیا و الاخرة برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، کا: سید محمدمهدی رضوی موسوی حسینی، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول وترنج و سرترنج الوان،۱۸۶گ،۱۱سطر،اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱–۱۹۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی، عربی

ad'īye

اشلیمر، فلمنکی، ق۱۳ قمری

ešlīmer, felemenkī (- 19c)

شامل اسناد هفت هیکل، ادعیه ایام هفته، شرح صلوات کبیر، نود ونه نام امیر المؤمنین (ع)، ادعیه ماههای سال، اوراد فتحیه.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۹۸

آغاز: حق تعالی بفرماید تا بنا کنند به نام او در بهشت قبهای از یکدانه مروارید بربالای او هفتاد هزار حجره درهر حجره ای هزار تخت برهر تختی حواریی که روشنتر از آفتاب باشد...»؛ **انجام:** اللهم لک اسلمت ربک امنت و علیک توکلت وبک حاصمت و الیک حاکمت یا رب یا رب یا رب اغفرلی ما قدمت واخرت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، ۲۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ: ۱ – ۱۰۸]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

اصفهانی، محمد علی، ق۱۳ قمری

esfahānī, mohammad 'alī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۹۳

آغاز: بسمله، السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا صفوه الله السلام علیک یا امین الله السلام علیک؛ **انجام:** و نریه قریبا برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن، جلد تیماج لبه‌دار، قطع: جانمازی [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

افشار، رضا قلی بن شاهرخ، ق۱۳ قمری

afšār, rezā qolī ebn-e šāhrox (- 19c)

مؤلف می‌گوید که در سال ۱۲۱۰ از میرزا محمد مهدی فرزند میرزا هدایت الله حسینی تقاضای کتابی در دعا گردیده بود و نامبرده تا سال ۱۲۱۶ به درخواست وی جواب مساعد نداده، لذا خود وی اقدام به تألیف این کتاب دعا نموده است. مؤلف در این رساله دعاهای ماه رمضان و ایام هفته را جمع‌آوری نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۶۱-۵۷/۱۳۱

آغاز: مواظبت به طاعات و اشتغال به عبادات است تا اینکه هر کس در خور استعداد و قابلیت که به سبب آنها

خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مجدول، مذهب؛۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۳۳]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

تاجر شیرازی، میرزابابا، ق۱۳ قمری

tājer-e šīrāzī, mīrzābābā (- 19c)

مشتمل بر ادعیه: سیفی یا حرز یمانی ، جوشن صغیر، حرز امام صادق (ع) با آغاز: «لا اله الا الله ابدا حقا»، دعای صباح جهت رفع هم و غم منقول از امام محمد باقر (ع) با آغاز: «اللهم یا صریخ المکروبین»، دعاء سهم اللیل، مشلول، حجب، صحیفه یا

صد تسبیح، دعای بعد از روزه ایام البیض، معراج، جامع، رفع شدت و حدت، ادعیه کفایت مهمات و رفع ملمات منقول از «مفاتیح النجات»، عدیله، عهد، کمیل، دعاء شب عرفه، سمات، تحیات نبوی و ولوی منقول از امام حسن عسکری (ع) دعاء قاموس قدرت، تهلیلات قران به ترتیب سور مبارکه، احراز متفرقه، زیارت وارث، جوشن کبیر، دعاء و سائل و سحر و سدرة المنتهی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۷۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** وسع کرسیه السموات و الارض و لا یؤده حفظهما و هو العلی العظیم.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا بابا تاجر شیرازی، تا: قرن ۱۳؛ زیرنویس شده به ترجمه فارسی به خط نستعلیق خفی، ضمن ۳ برگ آخر نسخه آداب و کیفیت زیارت ولی عصر (عج) به خط مغایر؛ واقف: علی اصغر حکمت، تاریخ وقف: مهر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۴گ، ۸ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۷۸]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

حسینی، حسن بن محمد علی، ق۱۳ قمری

hoseynī, hasan ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

مشتمل بر: دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، دعای سمات، مناجات سجادیه (ع)، دعای یا من تحل به عقد المکاره، تعقیبات نمازهای یومیه، دعاء تربت اباعبدالله (ع)، آداب عقیقه و ادعیه رویت هلال، طریقه ختم صلوات و تحیات بر پیامبر (ص) (محرر ۱۲۷۲ق)، ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان، ادعیه عیدین فطر و نوروز، آداب و ادعیه میت، زیارات: جامعه کبیره، ابا عبدالله در روز اربعین، حضرت امیر (ع) و سایر ائمه، کیفیت و اعمال مسجد کوفه و سهله، آداب نمازهای کسوف و خسوف و سایر حوادث طبیعی، تعویذات، ادعیه: احتجاب، عدیله صغیره، ایام هفته سجادیه (ع)، صباح، کمیل، مشلول، عدیله کبری، جوشن کبیر (ناقص الاول)، جوشن صغیر (محرر ۱۲۶۹ق) و نماز حضرت فاطمه زهرا (س).

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۴

آغاز: یک الی الله و قدمناک بین؛ **انجام:** و خیر دنیا و آخرت خواهی یافت

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد علی حسینی، تا: ۱۳۷۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۱۲ سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۷×۱۴سم [الفبائی: ۶۲۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۹

آغاز: بک الی الله و قدمناک بین یدی حاجاتنا؛ **انجام:** خواندن بسیار نافع است و خیر دنیا و اخرت خواهی یافت.

خط: نسخ،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛کاغذ: فرنگی شکری بیاضی شکل، جلد: مقوا، ۲۰۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۱۵ – ۴۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

حسینی مازندرانی، عبدالکریم بن ابوالحسن، ق۱۳ قمری

hoseynī māzandarānī, 'abd-ol-karīm ebn-e ab-ol-hasan (- 19c)

دارای مطالب گوناگون است که بیشتر آنها جنبه دعا و عبادت و نیایش دارد. در ضمن آن رساله‌های مستقل نیز استنساخ شده است. گردآورنده چنان که از پایان رساله «مصباح الشریعه» دانسته می‌شود مردی به‌نام عبدالکریم بن ابوالحسن خوراسکانی است از علمای آغاز قرن سیزدهم و دارای خطی نیکو می‌باشد. فهرست مطالب این مجموعه چنین است :۱. خطبه غدیری به عربی؛ ۲. دعاهای گوناگون؛ ۳–رساله من لایحضره التقویم، فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۴. ادعیه؛ ۵. مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقة، جعفر بن محمد (ص)، امام ششم؛ ۶. الخراجیة الرساله...(۱۷۷–۱۹۶)؛ محقق کرکی، علی بن حسین.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۳

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۱۴ق؛ مقابله و تصحیح گردیده؛ کاغذ: ترمه گوناگون، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۱۷۹گ، ۱۲ تا ۲۰ سطر (۶×۱۲/۸)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۹۶]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

حسینی مازندرانی، عبدالکریم بن ابوالحسن، ق۱۳ قمری

hoseynī māzandarānī, 'abd-ol-karīm ebn-e ab-ol-hasan (- 19c)

جنگی است شامل تعدادی از ادعیه مروی به طریق امامیه مانند اعمال و ادعیه روز و شب عرفه، کمیل، عشرات، سمات، صباح و مساء علوی (ع)، مشلول و در پایان فصلی در اسماء الحسنی منقول از «الجواهر فی الخبر» و ادعیه دیگر در قضاء حوایج و کفایت مهمات.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳۸

آغاز: و از حضرت صادق منقولست که هر که در روز عرفه پیش از انکه متوجه دعا شود؛ **انجام:** ان تکشف غم ما اصبحت فیه و امسیت.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالکریم بن ابوالحسن حسینی مازندرانی ، تا: دهه دوم صفر ۱۲۴۶ق؛ واقف در صدر و ذیل نسخه فوایدی در ادعیه و تعقیبات به تاریخ رمضان ۱۳۶۵ نگاشته است؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی کهنه، ۱۲۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۲سم [ف: ۱۵ – ۳۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

خراسانی، غلامرضا بن مهدی، ق۱۳ قمری

xorāsānī, qolām rezā ebn-e mahdī (- 19c)

مشتمل است بر زیارات: ششم علوی (ع)، عاشورا، دعای علقمه، وارث، اربعین و جامعه کبیره و سور مبارکه: یس، الرحمن، واقعه، ملك و نباء، زیارات ائمه اطهار در ماه رجب، ادعیه: کمیل، عشرات، سمات، مشلول، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، ادعیه ایام هفته سجادیه (ع)، زیارات ایام هفته، دعاء مجیر، نماز جعفر طیار، صنمی قریش، عدیله، سحر ماه مبارك رمضان، اعمال شب قدر و ادعیه کفایت مهمات و رفع شدائد و در پایان دعاء اهل قبور.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۵۷

آغاز: بسمله، السلام علیك یا رسول الله؛ **انجام:** بعدد مردگان او را ثواب میدهد.

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن مهدی خراسانی، تا: ۱۲۷۱ق؛ واقف: یوسف خافی، تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۲۷۱؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰/۶×۳۴/۲سم [ف: ۱۵ – ۴۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

خلخالی، محمد باقر، ق۱۳ قمری

xalxālī, mohammad bāqer (- 19c)

مشتمل بر ادعیه: کمیل، سمات با تعقیبات آن و دعای مشلول مروی از حضرت امام حسین (ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۰۸

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شی؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و اله اجمعین

خط: نسخ جلی، کا: محمدباقر خلخالی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ واقف: محمد علی رضوی حاج قائم مقام، تاریخ وقف: شعبان ۱۳۴۲؛ کاغذ: الوان فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای، ۱۰۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۵ – ۷۳]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad‘īye

خوئی، علی اکبر، ق۱۳ قمری

xū’ī, ‘alī akbar (- 19c)

کتابی است در ادعیه میمونه مبارکه شامل نادعلی کبیر، دعای صباح، دعای رؤیت هلال، ادعیه ایام هفته، دعای کمیل، جوشن کبیر، عدیله، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، لعنیه خواجه نصیر طوسی، دعای صنمی قریش، جوشن صغیر، تعقیبات نمازهای پنچگانه، دعای سمات، عشرات، دعای روز جمعه، دعای اداء دین.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۶-۴/۴۶

آغاز: بسملة، یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه؛ **انجام:** و یا مسبب الاسباب سبب لنا سبباً بحق لانستطیع له طلبا بحق لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله

خط: نسخ جلی معرب، کا: علی اکبر خوئی، تا: ۲۶ رجب ۱۲۵۲ق؛ مجدول مذهب محرر، ترجمه ادعیه به شنگرف در زیر سطور؛ جلد: تیماج یشمی، ۱۱۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ – ۲۲۰]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad‘īye

خوشنویس، جعفر، ق۱۳ قمری

xošnevīs, ja‘far (- 19c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۰۵

آغاز: سورة واقعه و هی سبع و سبعون؛ **انجام:** محمد، علی، حسن، محمد علیهم السلام.

جهت امیر محمد خان، این نسخه مشتمل است بر سوره مبارکه واقعه و ادعیه: کمیل زیر نویس شده به ترجمه فارسی به قلم شکسته نستعلیق خفی به سرخی، یستشیر با شرح خواص آن منقول از مهج الدعوات، احراز ائمه اطهار (ع) در دفع کید اعداء و دعاء رویت هلال؛ خط: نسخ خوش و ثلث، کا: جعفر خوشنویس، تا: ۱۲۲۸ق؛ ضمن دو برگ آخر: ختم و تعویذات به خط شکسته نستعلیق به تاریخ شوال ۱۲۶۷، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: آهار مهره شکری، جلد: مقوا روغنی زمینه زرشکی با ترنج و دو سر ترنج زمینه مشکی منقش گل و برگ زرین ، ۳۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۲۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵۵

آغاز: سورة الواقعه سبع و سبعون آیة؛ **انجام:** و خیر ما بعده یا ارحم الراحمین

شامل سور مبارکه: واقعه، ملک و ادعیه: حجب، سمات، سهم اللیل، کید الاعداء، دفع سحر، صباح با آغاز: «بسم الله خیر الاسماء»، ایضاً صباح با آغاز: «اللهم انی اصبحت اشهدک»، دفع اعداء و تعویذ آن، وسعت رزق و رویت هلال، صدرالمعالی ملاباشی در ربیع الثانی ۱۳۲۵ نسخه را شرح و تصحیح نموده است؛ خط: نسخ خوش، کا: جعفر خوشنویس، بی‌تا؛ ضمن ۶ برگ آخر نسخه به‌خط و کاغذ مغایر مورخ ۱۳۴۴ق: فوایدی در قضاء حوائج شرعیه و نسخ پزشکی و در پایان، دعاء رفع هم و غم منسوب به حضرت یعقوب (ع)؛ کاغذ: آهار مهره حنائی، جلد: ساغری زرشکی با جدول و گوشه‌های زرین در وسط شکل ترنجی نما زرین، عطف میشن خرمایی، ۴۵ ص(۱۵+۳۰)، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۲۲]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

خوشنویس، حبیب الله بن محمد حسن، ق۱۳ قمری

xošnevīs, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad hasan (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۹

آغاز: السلام علیک یا اباعبدالله؛ **انجام:** من العیش بما قسمت لی یا ارحم الراحمین.

این نسخه مشتمل بر زیارات: عاشورا با دعای علقمه، ششم علوی (ع)، وارث، ادعیه و اعمال لیالی قدر و ماه مبارک، اعمال عید فطر با دعای عدیله، اعمال نیمه رجب، ادعیه ماه صفر، آداب نماز اول ماه و جعفر طیار، ختم سوره مبارکه یس و در پایان استجابت دعوات و حاجات؛ خط: نسخ خوش، کا: حبیب الله بن محمد حسن خوشنویس، تا: ربیع الاول ۱۲۸۶ق؛ واقف: آقا محمد ابراهیم؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی اندکی زرافشان غبار، جلد: مقوا روغنی منقش به گل و برگ ریز دارای سه حاشیه، دو حاشیه زنجیره وسط گل و برگ اسلیمی درون جلد زمینه لاجورد تیره با نقوش خوشه انگوری، ۷۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹/۴×۱۴/۲سم [ف: ۱۵ - ۴۲]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

خوشنویس، علیرضا، ق۱۳ قمری

xošnevīs, 'alī-rezā (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۸

آغاز: قبل از دعای صباح بخواند؛ **انجام:** و انا الضعیف و انت العزیز و انا

به‌دستور آقا سید علی نوشته است، این نسخه مشتمل است بر دعای صباح، مناجات سجادیه (ع)، ادعیه: عکاشه، عدیله، یستشیر؛ خط: نسخ خوش، کا: علیرضا خوشنویس، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به زر، وصالی و تجلید عمل جواد رفوگران؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج خرمایی ضربی، ۳۷گ، ۶ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۱۵ - ۳۷]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

رضا، ق۱۳ قمری

rezā (- 19c)

کاتب و جامع: رضا از مردمان قرن ۱۴ق. مجموعه شامل: مختصری در اصول دین به‌صورت سؤال و جواب، ارجوزه در مناظره عقل و نفس، بیان ثواب قرائت سور شریفه قران کریم، مناجات نامه منظوم و سپس آیات، ادعیه، احراز، طلسمات و تعویذات، دعاء سیفی، هیاکل سبعه، اعمال و ادعیه جهت رویت پیامبر اکرم (ص) در منام و متفرقات منقول از منتهی الاعمال و مصباح کفعمی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۰۳

آغاز: س دنیا قدیم است یا حادث، ج دنیا حادث است؛ **انجام:** و بجمیع المومنین ما انت اهله یا ارحم الراحمین نسخه از روی کتاب مصباح کفعمی نوشته شد.

خط:نسخ و نستعلیق تحریری،کا:رضا، بی‌تا؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا، ۱۳۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۱۰۳]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

سلطانی اصفهانی، زین العابدین، ق۱۳ قمری

soltānī esfahānī, zayn-ol-'ābedīn (- 19c)

جامع و کاتب: زین العابدین سلطانی اصفهانی خوشنویس نیمه دوم قرن ۱۳ق. وی این نسخه را به دستور میر محمد مهدیا امام جمعه در دو بخش نوشته است: ۱. ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان؛ ۲. زیارات و اعمال شب و روز عاشورا و سور مبارکه: انبیاء و منافقین و در پایان زیارت جامعه و زیارات دیگر.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۰۶

آغاز: اللهم انی اسئلک من بهائک بابهاه؛ **انجام:** پس دو رکعت نماز زیارت میکنی و هر دعا که میخواهی میکنی

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ تملک: سلیمان بن محمد کاظم متخلص به خلف و ملقب به رکن الملک در رمضان ۱۳۰۳ با اثر دست‌خط و مهر وی؛ کاغذ: فرنگی نباتی و زرد لیمویی، جلد: تیماج مشکی دارای ترنج و دو سرترنج و چهار ابرو سوخت، ۱۵۸گ، ۷و۹ سطر، اندازه: ۱۲/۹×۲۰/۷سم [ف: ۱۵ - ۳۶]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

شریف شیرازی، حسن بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

šarīf šīrāzī, hasan ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

مشتمل است بر: دعای کمیل؛ دعای وارد در شب جمعه: «یا دائم الفضل علی البریة»؛ دعای معراج؛ اعتصام خواجه نصیرالدین طوسی؛ دعای صباح؛ دعای هفتم از «صحیفه سجادیه»؛ دعای عدیله؛ دعای احتجاب؛ دعای سیزدهم از «صحیفه سجادیه»؛ دعاء الفراش؛ دعای تسخیر اعداء؛ دعای الطمطام؛ دعای القاموس؛ دعاءی الحجب؛ دعای یازدهم از «صحیفه سجادیه» و دعای دفع شرور.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۴۷

آغاز: شرح دعای کمیل بن زیاد؛ **انجام:** علی کل شیئ قدیر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۰ق؛ تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۲۰۹ (کذا که صحیح آن ۱۲۹۰ می‌باشد)؛ ۳۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۶ – ۲۰۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۱

آغاز: شرح دعای کمیل بن زیاد؛ **انجام:** آمین رب العالمین

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ وحدت خط این نسخه با نسخه شماره ۳۳۴۷ آستان قدس مسلم است، وقفنامه این نسخه به‌خط دیگری است؛ واقف میرزا حسن فخرالکتاب فرزند میرزا محمد حسین شیرازی؛ ۷۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۶ – ۲۰۵]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

فیض قمی، علی اکبر بن محمد، ق۱۳ قمری

feyz-e qomī، 'alī akbar ebn-e mohammad (- 19c)

مجموعه دعایی است که علی اکبر فیض قمی برای خواندن خود تحریر نموده و چون در اواخر عمر خود و با ضعف بصر روبه‌رو بوده درشت تحریر نموده با خط بسیار زیبا، مطالب آن چنین است: دعای کمیل، دعای عصر وصبح و چند دعای دیگر.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۶۰-۱۲/۵۰

آغاز: دعای کمیل؛ **انجام:** و من شر الجن و الانس و من شر السباع و الهوام و شر رکوب المحارم کلها اجیر نفسی من کل سوء

خط: ثلث زیبا و معرب، کا: علی اکبر فیض قمی، تا: جمادی الاول ۱۲۹۶ق؛ جلد: گالینگور، ۶۰گ، ۶–۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۷ – ۴۱۶۴]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

قائینی، محمد بن محمد علی، ق۱۳ قمری

qā'īnī, mohammad ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

جامع و کاتب و خوشنویس نسخه محمد بن محمد علی قاینی است. نسخه مشتمل است بر: استعاذه، سور مبارکه: حمد، فلق، ناس، توحید، آیه الکرسی، صف، یس و احراز دفع شر، هفت آیه، دعاء عدیله، عهد، حریق امروی از امام صادق (ع) و ادعیه دفع شرور و اعداء، فتح و فرج و حفظ.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۰۴

آغاز: به جهت استعاذه از بلاها نجواند؛ **انجام:** ان تخرجنی فی عموم ما انا فیه برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ خوش، کا: محمد بن محمد علی قاینی، تا: ۱۲۳۷ق؛ ضمن ۳ برگ آخر نسخه به خط مغایر طریقه نماز اول ماه و دعاء سمات؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: آهار مهره نباتی و نخودی، جلد: مقوا روغنی با ترنج و دو سر ترنج و چهار ابروی منقش و حاشیه گل و برگ عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۲۸]

● **ادعیه /** دعا / عربی – فارسی

ad'īye

قاجار، چنگیز میرزا، ق۱۳ قمری

qājār, čangīz mīrzā (- 19c)

تألیف: ۱۲۶۸ق

تعدادی از ادعیه که دعای نخستین آن دعای کمیل می‌باشد. در مقدمه پاره‌ای از ادعیه راجع به استحباب خواندن آن دعا مطالبی ذکر شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۲۱

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیء؛ **انجام:** والحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و اله اجمعین.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۸ق، جا: طهران؛ مجدول، با سر لوح مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ – ۴۷۹]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

قلعه میدانی، عبدالصمد بن محمد رضا، ق۱۳ قمری

qal'e meydānī, 'abd-os-samad ebn-e mohammad rezā (- 19c)

جامع و کاتب: عبدا(لصمد) بن ملا محمد رضا قلعه میدانی از محال ترشیز [=کاشمر]. نسخه مشتمل بر زیارات: ششم علوی

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

(ع)، عاشورا، اربعین، جامعه کبیره و سور مبارکه: یس، الرحمن، واقعه، تبارک و نباء و ادعیه: کمیل، عشرات، سمات و دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، ایام هفته سجادیه (ع)، آداب و اعمال و تعقیبات فرائض و نوافل به انضمام ادعیه صحیفه سجادیه (ع) و در پایان دعای عهد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۱

آغاز: السلام علیک یا رسول الله؛ **انجام:** و اقض ما اوجبت علیهم من الحج و العمره برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کا: عبدا(لصمد) بن ملا محمد رضا قلعه میدانی ، تا: رمضان ۱۲۶۲ق؛ واقف: مهدی خباز، تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۲۶۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج دارچینی، ۹۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۷]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

کاشانی، محمد هاشم بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

kāšānī, mohammad hāšem ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

شامل: دعای جوشن کبیر، دعای روزانه ماه مبارک رمضان، دعای کمیل، شرح اذکار ایام هفته، مناجات امام سجاد، دوازده امام خواجه نصیر (ناقص)، دعایی که جبرئیل به پیامبر هدیه نمود، شرح دعای نور و اعمال شبهای احیاء.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۶-۵۹/۲۶۶

آغاز: انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب. به جهت غالب شدن بر دشمن و تحصیل عزت: یا سید السادات یا مجیب الدعوات

خط:نسخ،کا:محمدهاشم ابن عالیجناب آخوند ملا محمد حسین کاشانی، تا: پنج شنبه ۲۴ شعبان ۱۲۵۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲۹گ، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۴۷]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

کرمانی، ابوالقاسم، ق۱۳ قمری

kermānī, ab-ol-qāsem (- 19c)

مشتمل بر سور مبارکه: واقعه، نباء و نوزده دعای منتخب از «صحیفه سجادیه» (ع) (از دعای استقال من ذنوبه تا اذا عرض له مهمه) و سور: یس، الرحمن و زیارت وداع، دعاء کمیل و سوره ملک.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۸۳

آغاز: سور الواقعه ست و تسعون آیه؛ **انجام:** فمن یاتیکم بماء معین

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم کرمانی، تا: ۲۷ رجب ۱۲۴۳ق؛ واقف: کاتب؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۸۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۱۹/۸سم [ف: ۱۵ - ۲۸]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

کرمانی، محمد رحیم بن محمد شریف، ق۱۳ قمری

kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad šarīf (- 19c)

جامع و کاتب خوشنویس محمد رحیم بن محمد شریف کرمانی است. نسخه مشتمل بر سور شریفه: یس، الرحمن، زیارات: ششم علوی (ع)، عاشورا، ادعیه: عشرات، سمات، کمیل، صباح علوی (ع)، جوشن کبیر، عدیله، ایام هفته سجادیه (ع)، صنمی قریش، زیارات ایام هفته، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، زیارات: جامعه کبیره، صاحب الامر (ع)، مفجعه.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۵۹

آغاز: الرحمن بالغیب فبشره بمغفرة؛ **انجام:** صلوة لا حدلها و لامنتهی یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد شریف کرمانی، تا: شعبان۱۲۲۷ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ واقف: آقا علی، تاریخ وقف: شعبان ۱۲۲۷؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره نخودی، جلد: تیماج خرمایی تیره، ۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۱/۶سم [ف: ۱۵ - ۲۵]

● **ادعیه /** دعا / فارسی، عربی

ad'īye

کرهرودی، محمدعلی بن محمدابراهیم، ۱۳

karahrūdī, mohammad-'alī ebn-e mohammad-ebrāhīm (13c -)

مجموعه‌ای است از ادعیه و ختوم و مسائل فقهی و مناجات‌ها و تفاسیر و احادیث که گردآورنده آن محمد علی کرهرودی است.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۱۳

گردآورنده: [احتمالاً] محمد علی بن محمد ابراهیم کرهرودی، تفصیل مطالب: دعای کیف ادعوک؛ ادعیه و ختوم؛ مطالبی به نقل از تفسیر «صافی»؛ دوازده امام خواجه نصیر؛ ختمی به نقل از حسن بن عبدالمطلب اصفهانی؛ دعاهای توسل؛ فی اوصاف المتقین به روایت «کافی» از حدیث همام؛ اشعاری از دیوان امیرالمؤمنین علیه السلام؛ ختم دعا؛ اشعاری از زبور داود که حضرت امیر (ع)؛ دعای توسل به حضرت علی (ع)؛ دعای

قاموس فضل؛ نواب من سمع فضلیة من فضایل امیرالمومنین (ع)؛ ختم دعا؛ الآیات و الادلة الدالة علی ان النبی (ص) و الائمة (ع) یعملون کل ما خلق الله؛ بیان من امر رسول الله (ص) بالشفاعة له و طلب الرحمة؛ ختم دعا؛ احادیث؛ دعای فتح و ختم ادعیه؛ ما ورد فی اللحیه تحریم حلقها من اخبار الوسایل؛ در فضیلت شارب گرفتن به نقل از «حلیة المتقین»؛ احادیث نبوی؛ شأن نزول آیه «و من الناس من یشتری ...»؛ درجات مصیبت امام حسین (ع)؛ اخباری به نقل از کتب گوناگون مربوط به امام حسین (ع)؛ اخبار از کتب گوناگون و ختوم؛ مطالبی به نقل از کتب اهل تسنن مبنی بر این که علی (ع) بعد از رسول اکرم (ع) بهترین مردم است و معجزات ایشان؛ انتخاب آیاتی از قرآن؛ اخبار داله علی بطلان خلافة الخلفاء الثلاثه؛ سه یا چهار دلیل توحید در سوره مؤمنون؛ مطالبی به نقل از «زینة المجالس» از تاریخ ال عباس؛ مطالب پراکنده و ادعیه و ختوم؛ فی خبر الوزاره من کلام ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه و دیگران در امامت علی (ع)؛ حدیث کساء؛ مطالبی از تاریخ ابن ملا از علمای اهل سنت الحاقی به نسخه نوشته محمد علی بن محمد ابراهیم در بغداد در مدرسه مراد؛ آیات الداله علی بطلان خلافة الخلفاء الثلاثه؛ حرز الیمانی مشهور به سیفی؛ دعاء علمه جبرئیل للنبی (ص)؛ دعای بعد از ختم قرآن؛ برای بعد از هر نماز و دعای صنمی قریش؛ حرز احتجاب حضرت علی (ع)؛ خط: نسخ و تحریری، کا: محمد ولی کرهرودی و محمد علی بن محمد ابراهیم، تا: ۱۳۷۰ق، جا: طهران و بغداد؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، یادداشت‌هایی مورخ ۱۲۸۵ق و ۱۲۷۶، در برگ ۲۰۰پ نام کاتب «محمد ولی» و تاریخ ۱۳۷۰ق و شاید ۱۲۷۰ق آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰۳ص (۷۱-۱۷۴)، ۱۲-۲۷ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷سم [رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۳۸

آغاز: قل لا املك لنفسی نفعا و لاضرا الا ماشاء الله و لوکنت اعلم الغیب؛ **انجام:** و کل من تنکر لا ینکرها اشرت الیه فهوالحق المبین فخذ ما اتیتك و کن من الشاکرین.

مطالب نسخه عبارت است از: انتخاب موضوعی آیات، روایاتی در نماز، زیارت مفجعه، روایاتی به نقل از کافی، خطبه امام علی (ع) در عید فطر، فصلی در قضاء علی (ع) از کتاب «مصباح الانوار»، روایاتی به نقل از «مجمع البحرین»، «جواهر السنیه»، «فردوس» ابن شیرویه و «مناقب» خوارزمی، مطلبی از مؤلف در خصوص فضائل ائمه و سلطه خلفای جور بر ائمه (ع)؛ خط: نسخ و تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، کاتب بیشتر اوراق محمد علی بن محمد ابراهیم است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذی مشکی با طرح ابره صورتی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۱-۱۵پ)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۲/۵و۶×۱۳)،اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۳سم [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

مازندرانی، محمد حسین، ق۱۳ قمری

māzandarānī, mohammad hoseyn (- 19c)

جامع و کاتب خوشنویس محمد حسین مازندرانی است. نسخه مشتمل بر ادعیه: احتجاب، سمات، صباح علوی (ع)، قاموس و تعقیبات فرائض.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۲

آغاز: احتجبت بنور وجه الله القدیم؛ **انجام:** الذی نحن فیه برحمتك یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ جلی، کا: محمد حسین مازندرانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ مجدول، مذهب؛ واقف: محمد باقر اصفهانی، تاریخ وقف: ۱۲۳۳ هـق؛ کاغذ: حنایی و سرنج کم‌رنگ و فرنگی شکری، جلد: میشن زرشکی، ۳۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۲۷/۶ [ف: ۱۵ - ۲۴]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

محلاتی، عبدالصمد بن حسین، ق۱۳ قمری

mahallātī, 'abd-os-samad ebn-e hoseyn (- 19c)

جامع و کاتب عبدالصمد بن حسین محلاتی است. نسخه مشتمل بر: چهارده (دوازده امام) منظوم و منثور مسجع، ادعیه تعقیب فرائض یومیه، استخاره مروی از حضرت صاحب الزمان (عج)، و وجوه اسم اعظم الهی، باب فضل تسبیح، مقدماتی در استجابت دعاء، زیارات ایام هفته، باب ادعیه قضاء حوائج و دفع فقر، باب ادعیه اداء دین، باب ادعیه و احراز دفع کید اعداء، باب ادعیه و تعویذات و احراز دفع علل و امراض، اعمال و ادعیه تحویل سال و غیرها.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷۸

آغاز: دوازده امام صل یا رب علی ذی امة خیر البشر - الذی فی حقه انزلت و انشق القمر؛ **انجام:** و علی ولی الله حقا حقا.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: صفر ۱۲۸۹ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی حنائی بیاضی شکل، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۳]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

محلاتی، عبدالله، ق۱۳ قمری

mahallātī, 'abd-ol-lāh (- 19c)

مشتمل بر سور مبارکه: یس، النباء، فتح، واقعه، ملك و ادعیه: کمیل، عدیله، صباح و مساء، مناجات علوی (ع)، تعقیبات نماز، جوشن کبیر و صغیر، زیارت عاشورا، علقمه، ایام هفته سجادیه (ع)، سور مبارکه قران کریم.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۵

آغاز: نسخه: یس و القران الحکیم؛ **انجام:** نسخه: ای رحیم ترین رحم کنندگان.

خط: نسخ خوش و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۵ق، جا: دارالخلافه تهران؛ ضمیمه: به قلم شکسته نستعلیق مغایر مشتمل بر دو مرثیه در مصائب خاندان عصمت و طهارت در کربلا با عناوین «پیش واقعه» و تخلص «رونق» که احتمالاً اثر طبع میرزا محمد تقی رونق علیشاه کرمانی (-۱۲۲۵ق) است، به انضمام دو رباعی دیگر با آغاز «به بین چگونه خدایا زجام عشق تو مستم ×× بزیر خنجر و بروی خاک تیره نشستم» و بعضی از ادعیه زیرنویس شده با ترجمه فارسی بخط شکسته نستعلیق خفی با سرخی میان جدول زرین، انجام: «ترجم آر برادر بحال رونق مسکین - که روز حشر چه (کذ) سگ او دود همی ز قفایت بعنوان یادگاری تحریر نمود در بلده بجنورد نظر بفرمایش سرکار سرهنگ کریم شادلو فی تاریخ ۱۲۶۶ و السلام، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: آهار مهره نباتی بیاضی شکل، ۲۳۲گ، ۸ سطر، اوراق ترجمه ۱۶ سطر، اندازه: ۸/۷×۱۷/۴سم [ف: ۱۵ - ۳۳]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

محلاتی، محمد علی، ق۱۳ قمری

mahallātī, mohammad ‘alī (- 19c)

دارای چند سوره و آیه از قرآن و تعدادی از ادعیه از این قرار: سوره فاتحه؛ حرز امیرالمؤمنین؛ دعای استغفار؛ هشت آیه از قرآن؛ دعای عظیم الشأن؛ دعای حجب؛ دعای قاموس؛ مناجات قاموس؛ دعای صباح؛ دعای صنمی قریش؛ دعای نور؛ دعای بعد از نور؛ دعای چهار اسم از قول رسول؛ دعای دیگر از قول رسول؛ دعای از قول امام جعفر صادق؛ مناجات امام زین العابدین؛ حرز نبی؛ حرز علی (ع)؛ حرز علی (ع)؛ حرز امام حسن؛ حرز امام حسین؛ حرز امام زین العابدین؛ حرز امام محمد باقر؛ حرز امام جعفر صادق؛ حرز امام موسی کاظم؛ حرز امام رضا (ع)؛ حرز الجواد (ع)؛ حرز الهادی؛ حرز العسکری (ع)؛ حرز المهدی (ع)؛ ۳۱-دعای عدیله.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۰۳

آغاز: هوالله تعالی، سورة الفاتحة الکتاب و هی مکیه، بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و عند مسئله منکر و نکیر بمحمد و آله الطیبین الطاهرین برحمتک یا ارحم الراحمین. پایان نسخه: کتبه محمد علی فی سنه ۱۲۷۴.

خط:نسخ، کا: محمد علی محلاتی، تا: ۱۲۷۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج قرمز، حاشیه ضربی، قرمز، مقوایی، ۵۸گ، ۸ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲-۴۳۸]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

محمد امین بن محمد قاسم، ق۱۳ قمری

mohammad amīn ebn-e mohammad qāsem (- 19c)

مشتمل بر ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان (محرر ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۷۶)، دعاء گنج العرش، سحر، تعویذات، تهلیلات، اعمال لیالی قدر، جوشن صغیر، کمیل، یا من اظهر الجمیل (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، تعقیبات نماز، مختصری در اصول دین، دعاء عکاشه، طاعون و غیره.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۹

آغاز: سختی جان کندن او را و سوال نکیر و منکر را و ثابت گرداند ایمان او را؛ **انجام:** و لایزید الظالمین الاخسارا برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد قاسم، تا: دوشنبه ۲۵ رجب ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: فرنگی حنایی، ۵۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۹]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

مشهدی، محمد صادق، ق۱۳ قمری

mašhadī, mohammad sādeq (- 19c)

مشتمل بر ادعیه مختلفی است و نیز از کیفیت خواندن این ادعیه در آن سخن رفته است. آخرین قسمت آن دعای اعتصام سیفی می‌باشد. علاوه بر ادعیه آیات قرآنی چون سوره «یس» در آن آمده و همچنین ترجمه فارسی پاره‌ای از ادعیه در آن نیز می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۷

آغاز: چون خواهد شروع بخواندن نماید سوره مبارکه حمد و قل هو الله احد و قل اعوذ برب الناس هر یکرا سه مرتبه بخواند؛ **انجام:** و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق مشهدی، تا: ذیحجه ۱۲۴۶ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ترمه دورو، پشت جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ، ۷ سطر کامل (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۲۳]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad‘īye

موسوی خوانساری، محمد بن محمد صادق، ق۱۳ قمری

mūsavī xānsārī, mohammad ebn-e mohammad sādeq (- 19c)

مشتمل بر: مناجات خمسه عشر سجادیه؛ منتخب ادعیه صحیفه سجادیه (ع)؛ یستشیر؛ کمیل؛ مشلول؛ فوائد متفرقه در تعبیر خواب منقول از «جلاءالعیون» و «اجوبة المسائل» فاضل هندی و کتاب غیبت از «بحارالانوار»؛ ادعیه دفع طاعون منقول از «مسکن الشجون» سید نعمت الله جزائری (۱۰۵۰-۱۱۱۲ق)؛ ادعیه رفع وساوس و وحشت؛ استغاثات به ائمه اطهار (ع) منقول از «بلدالامین»؛ ادعیه رفع هموم و احزان؛ تعویذات، دعاء شب جمعه با آغاز: «اللهم انت الاول فلاشی قبلک»؛ دوازده امام (ع) به نقل از «مصباح» شیخ طوسی با آغاز: «اللهم صل علی محمد کما حمل و حیک»؛ زیارت جامعه کبیره و صغیره به انضمام شرح خواص آن از «بحار الانوار» و زیارات دیگر ائمه (ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۲۷

آغاز: بسمله، الهی البستنی الخطایا ثوب مذلتی؛ **انجام:** موجود: و جعفر بن محمد حجته و علی بن محمد

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن محمد صادق موسوی خوانساری، تا: ۸ ربیع الثانی ۱۲۶۷ق؛ در سنه ۱۳۰۶ توسط محمد رضا بن محمد در نجف اشرف با نسخه دستخط سید محمد خوانساری مقابله شده است؛ واقف: محمد زهرائی، تاریخ وقف: تیرماه ۱۳۵۰؛ کاغذ: فرنگی شکری و نباتی بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمائی، ۱۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۳۹]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

موسوی کشمیری، کاظم، ق۱۳ قمری

mūsavī kešmīrī, kāzem (- 19c)

شامل جمله از تعقیبات است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۲۰

آغاز: الحمدلله الذی قال فی کتابه المجید ادعونی؛ **انجام:** الذی وفقنی لاتمامه

خط: نسخ، کا: کاظم موسوی کشمیری، تا: ۱۲۸۵ق؛ صدر نسخه ضمن ۷ برگ آداب سفر نوشته شده؛ ۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۰۴]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

میرزا عبدالجواد، ق۱۳ قمری

mīrzā 'abd-ol-javād (- 19c)

این نسخه مشتمل است بر: زیارت عاشورا، ادعیه: علقمه، کمیل، جوشن کبیر و صغیر، دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، عدیله، زیارت وارث، نماز هدیه میت، استسقا و تعویذات مختلف.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۵۱

آغاز: زیارت عاشورا و آداب آنروز؛ **انجام:** سبحانه و تعالی عما یشرکون الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۱۸ شوال۱۲۵۶ق؛ مجدول، ترجمه برخی از ادعیه به‌خط نستعلیق تحریری خفی بسرخی؛ واقف: سید حسین مدرس طباطبایی، تاریخ وقف: دی ۱۳۴۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: اسقاطی، ۱۶۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۳۴]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

نائینی، محمد حسین بن عبدالمحمد، ق۱۳ قمری

nā'īnī, mohammad hoseyn ebn-e 'abd-ol-mohammad (- 19c)

جامع و کاتب ان محمد حسین (بن احمد المحمدیه) نائینی خوشنویس نیمه دوم قرن ۱۳ق است. این نسخه مشتمل بر سور مبارکه: یس، صافات، ص، فتح، واقعه، ملک، مزمل و لیل و ادعیه: کمیل، مشلول، سمات، صباح، حجب، قربانی و تعقیبات فرائض یومیه و نماز غفیله و ادعیه ایام هفته سجادیه (ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۲۸

آغاز: سوره یس صل الله علیه و اله ثلاث و ثمانون؛ **انجام:** و تتم احسانک فیما بقی من عمری کما احسنت فیما مضی منه یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: یک‌شنبه ۱۸ رمضان ۱۲۶۹ق؛ اسامی سور و ادعیه در کتیبه‌های بازوبندی زرپوش منقش به‌خط ثلث و جمعاً ۴۱ کتیبه دارد، مجدول به زر و سرنج با تحریر مشکی و لاجورد و نیلی و با کمند طلایی و سرنج و تحریر مشکی، ما بین سطور اوراق اول و دوم و ۶۹ و ۷۰ زراندازی شده و دارای تشعیر تذهیب با گل برگ زرین و نقوش اسلیمی، برگ اول و ۶۹ دارای سرلوح مزدوج زرپوش مرصع، فواصل آیات گوی زرین اختر مانند، جلد عمل صادق بن محمد باقر؛ واقف: سید جلال الدین طهرانی، تاریخ وقف: مرداد۱۳۶۱؛کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج ماشی ضربی دارای ترنج با دو سرترنج و چهار ابرو و یک حاشیه ساده خال مانند زرین، ۱۱۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵-۹۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

یزدی، علیرضا بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

yazdī, 'alī-rezā ebn-e mohammad ja'far (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۲۵

آغاز: اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شی؛ **انجام:** رب لاتذرنی فردا و انت خیر الوارثین
برای خانلر میرزا قاجار، مشتمل است بر ادعیه: کمیل، مشلول، عدیله، سمات، ایام هفته سجادیه (ع)، تعقیبات فرائض، صباح علوی (ع)، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، صنمی قریش، جوشن کبیر، مناجات خمسة عشر، زیارت جامعه کبیره، جداول رویت اهله و ادعیه هر ماه نو؛ خط: نسخ و ثلث، کاتب = مؤلف، تا: رجب ۱۲۵۳ق؛ مجدول، مذهب، باسرلوح، با کتابت حدیث شریف نبوی (ص) «و عنه صلی الله علیه و آله قال لاتزید فی العمر الا البر» به قلم ثلث با سفیداب و حاشیه به شکل قلمدانی زمینه مشکی با کتابت حدیث نبوی (ص) «قال النبی صلی الله علیه و اله و سلم حصنوا اموالکم بالزکوة و داوا امرضاکم بالصدقة و اطلبوا حوائجکم بالدعاء» و به همان سیاق طرف آخر حدیثی از امام صادق (ع) «عن ابی عبدالله علیه السلام انه قال لکل دآء دعاء فاذا هم المریض الدعا فقد اذن الله فی شفائه و قال افضل الدعاء الصلوة علی محمد و اله و عنه صلی الله علیه و اله علیکم بسلاح الانبیاء» نگاشته شده است؛ واقف: اسماعیل محمد حسینی، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: آهار مهره نباتی، جلد: مقوا روغنی زمینه قهوه‌ای با گل و برگ زرین با ترنج و سرترنج، ۱۸۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۲]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad'īye

یزدی، محمد حسین بن محمد، ق۱۳ قمری
yazdī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۲۰

آغاز: بسمله، بنام خداوند بخشاینده مهربان؛ **انجام:** و از مقربان درگاه باری تعالی کردد ان شاءالله تعالی
جامع و کاتب خوشنویس نیمه دوم قرن ۱۳ محمد حسین بن محمد یزدی استاد خطوط نسخ، رقاع و شکسته و نستعلیق است. نسخه مشتمل بر تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه حفظ و وسعت رزق و لوی (ع) ادعیه شب جمعه: یستشیر، سلمان فارسی با آغاز: «اللهم انک حی لاتموت» اویس قرنی با آغاز «اللهم انت الله و انت الرحمن» سمات، کمیل، حجب، اویس قرنی دیگر با آغاز: «یا سلام المؤمن المهیمن»، اویس قرنی دیگر با ابتداء: «تحصنت بذی الملک و الملکوت» و ادعیه متفرقه حفظ بلیات، انجاح المطالب، دفع وبا و طاعون و مکروهات روز چهارشنبه سوری و احراز این روز؛ خط: نسخ و نستعلیق،کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی ۱۲۷۴ تا ربیع الثانی ۱۲۷۵ق، به دستور وزیر یزد میرزا محمد شفیع؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: حنائی آهارمهره، جلد: مقوا روغنی در زمینه مشکی گل و برگ و حاشیه خال‌های الوان میان دو جدول اکلیلی، نسخه دارای قابلق مقوا با روکش گالینگور عمل حسین سنابادی، ۷۰گ (۷۰+۸)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

خوئی، اسماعیل بن محمد ابراهیم
xū'ī, esmā'īl ebn-e mohammad ebrāhīm

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۵۸

آغاز: افتتاح دعای سمات. بسمله. سبحانک لا اله الا انت یا حنان؛ **انجام:** و کل ملکک فاخر.
شامل دعای سمات، اعتصام و اختتام آن، تعقیبات فرائض مروی از حضرت رضا (ع)، دعای عدیله صغری؛ خط: نسخ ممتاز، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، ضمیمه: دعای جوشن کبیر با ترجمه زیرنویس فارسی به خط نسخ محمد یوسف بن حاجی آقا جانی آقا سید رضا در ۱۲۴۲ق، یک برگ از دعای کمیل؛ کاغذ: نخودی آهار مهره ضخیم، جلد: ترمه عطف و حاشیه تیماج عنابی، ۷۲گ، ۹سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲۰]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

سالیانی، اسکندر بن محمد رفیع خوش نویس
sālīyānī, eskandar ebn-e mohammad rafī'-e xūš-nevīs

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۵۸-۵۲/۹۸

آغاز: سوره یس ... تعقیب نماز صبح: رضیت بالله رباً و بمحمد نبیاً
مجموعه دعاهایی است که مؤلف از مصادر مختلف جهت استفاده خود و یادگاری برگزیده و در رساله حاضر تحریر نموده است، بدین ترتیب: سوره یس، تعقیب نمازها، دعای ایام هفته، زیارت عاشورا، دعای کمیل، دعای صباح امیرالمؤمنین، دعای عدیله، دعای سمات، مناجات امام سجاد (ع)، دعای احتجاب و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، کا: اسکندر بن میرزا محمد رفیع شهیر به خوش‌نویس سالیانی، تا: جمادی الاول ۱۲۸۱ق، جا: دارالسلطنه تبریز؛۱۱۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی - فارسی

ad'īye

تمیمی، محمد ابراهیم
tamīmī, mohammad ebrāhīm

مناجاتی است که از آیات قرآنی استخراج شده و مؤلف جمع آن را به امیر المؤمنین (ع) نسبت داده است، سایر ادعیه ساعات و تجربیاتی که انجام شده ذکر گردیده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۷۹

آغاز: روایت می‌کند حضرت امیرالمؤمنین و اما المتقین علی بن ابی طالب علیه السلام؛ **انجام:** یا غفار برحمتک یا أرحم الراحمین. یا امیرالمؤمنین ادرکنی

خط: نسخ، کا: سید فرج الله بن محمد علی حسینی زنوزی، تا: ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [مؤید: ۳ – ۸۳]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

عراقی، احمد، ۱۲۹۷ شمسی

‘erāqī, ahmad (1918 -)

مشتمل بر ادعیه: حزب البحر با اعتصام و اختتام آن، حرز یمانی (دعاء سیفی) با شرائط و آداب و چندین اعتصام و اختتام.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۲۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم؛ **انجام:** و اگر نتواند سیصد و شصت بار بخواند و بدو جهد کند تا در خواندن باحتیاط باشد.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد عراقی، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه: ضمن ۶ برگ ابتداء نسخه «مناجات نامه» با آغاز: «اللهم انی اسئلک باسمک الذی اذا ذکرت به» به خط نستعلیق حسن دفتری به تاریخ سوم ربیع الاول ۱۲۷۳ و در انتهاء پدر واقف (سید مصطفی بن محسن الحسینی) به تاریخ ۲۸ شعبان ۱۳۳۴ نسب سیادت خود را نگاشته است؛ محشی، مصحح؛ واقف: حسن (بن سید مصطفی بن محسن الحسینی) فرید محسنی (نواده حاج آقا محسن عراقی)، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱۵ – ۸۶]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad‘īye

طبسی حائری، علینقی بن محمد کاظم، ۱۳۰۲ قمری

tabasī hā’erī, ‘alī-naqī ebn-e mohammad kāzem (1885 -)

دو «باب» است در ادعیه: ۱. تعقیبات پنج‌گانه؛ ۲. دعا و زیارات ایام هفته، برگرفته از «مفاتیح الجنان» محدث قمی.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۲۸

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاحاً لذکره ... و بعد چنین گوید این فقیر ... علی نقی حسینی ابن السید الجلیل والمحدث النبیل السید محمد کاظم الطبسی الاصل الحائری این مجموعه را ذکر نمودم و مرتب گردانیدم؛ **انجام:** دعای روز چهارشنبه بسمله الحمدلله الذی جعل اللیل لباساً.. انک لطیف لما شاء

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ در آخر نسخه مطالب متفرقه‌ای دارد؛ ۱۵گ، ۱۰ سطر،اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱–۲۲]

● **ادعیه /** دعا / فارسی و عربی

ad‘īye

وزیر، نعمت الله بن آقاحبیب الله

vazīr, ne‘mat-ol-lāh ebn-e āqā habīb-ol-lāh

قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۶۱

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الاول ۱۳۰۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مجدول گرهی، بدون مقوا، ۱۸۴گ، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۲۴]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

عمادالکتاب، محمد حسین، ۱۲۴۷؟ – ۱۳۱۵ شمسی

‘emād-ol-ketab, mohammad hoseyn (1868 - 1936)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۶۷

آغاز: و من دعائه اعنی سید الساجدین علیه السلم فی المناجات؛ **انجام:** نیست داعیرا دعآیی به ز حرز دافعه.

جامع و کاتب: عماد الکتاب خوشنویس نیمه اول سده ۱۴ق که به دستور شاهزاده موثق الدوله وزیر دربار احمد شاه قاجار جمع‌آوری کرده و نگاشته است. این نسخه مشتمل بر مناجات سید الساجدین (ع) و سور مبارکه: فاتحه، توحید، یس، دخان، دهر، فتح، زاریات، حشر، مدثر، قارعه، انشراح، فیل، عصر، کافرون، اخلاص، فلق، ناس و دعاء صباح، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، مشلول، حدیث کساء، تعقیبات فرائض، زیارات عبدالعظیم و عاشورا، ادعیه و تعویذات ایام هفته، دعآء حفظ و احراز چهارده معصوم (ع)، مناجات علوی (ع)، شرح آیات ده قاف، آیات مبدو به اسم جلاله؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ق؛ مذهب، دارای سرلوح؛ کاغذ: شکری آهاری فرنگی، جلد: مقوا روغنی در زمینه زرد لیمویی ترنج و دو سر ترنج زمینه مشکی گل و برگ زرین، عطف تیماج مشکی، ۱۵۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ – ۸۳]

● **الادعیة /** دعا / عربی

al-ad‘īya

دنبلی خوئی، ابراهیم بن حسین، ۱۲۴۷ – ۱۳۲۵ قمری

donbalī xū’ī, ebrāhīm ebn-e hoseyn (1832 - 1907)

دعاهای مختلفی است که بدون شرح و توضیحی از مصادر مختلف جمع‌آوری و نقل شده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۶۵/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ مطبعه مشهد اسد آقا، بدون صفحه شمار،چاپ سنگی تبریز؛قطع:جیبی[میراث اسلامی: دفتر دهم - ۷۵۹]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad'īye

خراسانی، محمد حسن بن محمد باقر

xorāsānī, mohammad hasan ebn-e mohammad bāqer

مشتمل بر ادعیه قاموس سبعه :«قاموس، قاموس فضل، لطف، قدرت، عبودیت، قدرت دیگر، وحدانیت» دعاء سهم اللیل، احراز: شر اعداء، ابی دجانه و غیره است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۵۷
آغاز: بسمله، الهی اسئلک ان تغمسنی فی قاموس کرمک؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد و اله اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین.
خط: نسخ، کا: زین العابدین خراسانی، تا: غره شعبان ۱۳۳۱ق؛ مجدول؛ مهر: جامع به تاریخ ۱۲۷۶ق به خط طغراء؛ واقف: محمد حسن کفشدار، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج آستردار ماشی و درون عنابی، ۳۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۵۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

ادیب کاشانی، محمد جعفر بن محمد مهدی، - ۱۳۶۳ قمری

adīb-e kāšānī, mohammad ja'far ebn-e mohammad mahdī (- 1944)

مشتمل بر دعاها و طلسماتی که در مهمات و امراض به‌کار آیند و بدون ترتیب و نظم خاصی با اشاره به نام مصادری که از آنها استفاده نموده است.

کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۵۹
خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۳۴۶ و ۱۳۴۷؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ضربی بدون مقوا، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: - ۵۴]

● **ادعیه /** حدیث / فارسی و عربی

ad'īye

صاحب الزمانی، علی اکبر

sāheb-az-zamānī, 'alī-e akbar

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۹
آغاز: بسمله روی عن امیر المومنین؛ **انجام:** شیخ حسین صاحب الزمانی قوچان
خط: نسخ، کا: علی اکبر صاحب الزمانی، تا: ۱۳۶۳ق [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / عربی - فارسی

ad'īye

اسدالله بن هادی، ق۱۴ قمری

asad-ol-lāh ebn-e hādī (- 20c)

گردآوری اسدالله بن هادی در ۱۳۴۴ دارای زیارت عاشورا و زیارات دیگر و ادعیه و ختومات.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۶۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الاول ۱۳۴۴ق؛ در برگ ۳ر فهرست کتاب دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور سبز با مقوا،۴۷گ،۱۴سطر(۸×۱۴)،اندازه:۱۰/۵×۱۷سم[ف: - ۱۰۵]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad'īye

اشکوری کاکرودی، عبدالباقی، ق۱۴ قمری

eškavarī kakrūdī, 'abd-ol-bāqī (- 20c)

حاوی اوراد فتحیه، ادعیه: آوار، قدح به روایت انس بن مالک از پیامبر اکرم (ص)، بازوبند حضرت علی (ع) (به ضبط کاتب با آغاز: اللهم یا صانع کل مصنوع)، سوسن (با مطلع: بسمله، یحبهم و یحبونهم کحب الله)، مجیر، ادای دین و زیارت عاشورا.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۸
آغاز: بسمله، استغفرالله العظیم استغفرالله العظیم؛ **انجام:** و ال زیاد و ال مروان الی یوم القیمه
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۵ ذیقعده ۱۳۳۹ق، جا: قزوین؛ مجدول؛ واقف: حسین کی‌استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با روکش مشمع آبی، ۷۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۵۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad'īye

حسینی خویی، حسن بن حسین، ق۱۴ قمری

hoseynī xū'ī, hasan ebn-e hoseyn (- 20c)

رساله مفصلی است در دعای یومیه و نوافل و تعقیبات نمازها که مؤلف از کتاب‌های «منهاج العارفین» و «مصباح» کفعمی و «مفتاح الفلاح»، فهرست موضوعات آن چنین است: ادعیه در عقب فرایض یومیه، ادعیه وقت خواب، آداب نماز شب، ادعیه صباح و مساء، ادعیه ساعات، ادعیه ایام هفته و دعای ندبه.

خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۷

آغاز: بسمله، حمدله بدانکه این مجموعه‌ای است مشتمل بر بعضی آداب فرایض یومیه و نوافل و تعقیبات آنها و دعاهای صباح و مساء و ادعیه ساعات و ایام ولیالی؛ **انجام:** و قدرتها فی السماء منازل فاحسنت تقدیرها و صورتها فاحسنت.

خط: ادعیه نسخ و متن نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ این رساله طبق برگ شمار اصل که درفهرست آن آمده ۲۰۳ برگ بوده که فقط ۱۲۶ برگ آن باقی مانده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [گنجینه (موزه) - ف]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

دبیر سیاقی، حسن، ق۱۴ قمری

dabīr sīyāqī, hasan (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۵۵

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاحا لذکره؛ **انجام:** یا غفار یا غفار و برحمتک یا ارحم الراحمین.

نسخه مشتمل یک رشته ادعیه قضای حاجات است که جامع آن را به عموی خود (واقف نسخه) اهداء نموده است؛ خط: نسخ و ثلث، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ واقف: سید احمد واعظ تقوی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۶۰؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با روکش مشمع، ۲۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم[ف:۱۵-۱۰۰]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

شهرستانی، هاشم بن علی، ق۱۴ قمری

šahrestānī, hāšem ebn-e ‘alī (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۲

آغاز: دعاء ندبه که مشتمل است بر عقاید حقه؛ **انجام:** سعدوا فی الدنیا و الاخره و رب الکعبه.

جامع و کاتب: هاشم بن علی موسوی حائری شهرستانی خوشنویس نیمه اول قرن ۱۴ق. مشتمل بر: ادعیه و تحیات شبانه روز جمعه و سور شریفه: یس، الرحمن، واقعه، دخان، جمعه و ملک و دعاء رفع بلیات و در پایان حدیث شریف کساء؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه‌شنبه ۳ جمادی الاول ۱۳۲۹ق؛ مجدول، مذهب، با یک سرلوح؛ واقف: اشرف السلطنه (توسط سید حسین نایب التولیه)، تاریخ وقف: شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: حنایی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی با ترنج، ۲۰۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۵ - ۴۹]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

صفوی، اسدالله، ق۱۴ قمری

safavī, asad-ol-lāh (- 20c)

جامع و کاتب: سید اسدالله صفوی، این نسخه مشتمل بر حدیث کساء یمانی، ادعیه: صباح و مساء، دفع شر، قضای حاجات، تعویذ خوف، عکاشه، زیارت وارث، دعاء عقیب فرائض.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۶۰

آغاز: روی عن فاطمة الزهراء صلوات الله علیها قالت دخل علی ابی رسول الله؛ **انجام:** و لا تحزنا انک لا تخلف المیعاد برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۴ق؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: شکری فرنگی آهاری، ۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۱سم [ف: ۱۵ - ۷۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی، فارسی، کردی

ad‘īye

عارف بالله، محمد بن عمر، ق۱۴ قمری

‘āref-o-be-l-lāh, mohammad ebn-e ‘omar (- 20c)

جامع و کاتب: فرزند شیخ عمر ضیاءالدین عثمانی و از عرفاء قرن ۱۴ق کردستان. این نسخه مشتمل بر احراز، ادعیه قضای حاجات، طلسمات، اوراد و ختوماتی است که کاتب برای عمل شخصی خود نگاشته است و مندرجات آن ضمن دو فصل :«الفصل فی مناسب الآیات و الاسماء للحاجات المتنوعات، الفصل فی ذکر ساعات الایام سعیدها و نحسها» آمده است. احتمالاً جامع، محمد قاضی مذکور ذیل باشد. ضمائم: ۱. سهام الربط فی المخمس الخالی الوسط؛ عارف بالله، محمد بن عمر؛ ۲. رساله فی بیان وفق مخمس خالی الوسط. و سپس ادعیه و احراز دیگر و بیان ساعات سعد و نحس ایام جهت نگاشتن دعاء و برخی نسخه‌های طبی و در پایان رباعیات به زبان کردی بامداد مورخ ۱۹۴۵/۱۲/۱۹م نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۳۹

آغاز: چنگ پای چپ خروس خانگی با خود نگاه دارد؛ **انجام:** و ضربان قلب روزی سه بار بعد از غذا صبح نهار شام

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ واگذاری بنیاد مستضعفان شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: شکری مشقی، ۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۸×۱۶/۳سم [ف: ۱۵ - ۱۰۲]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad‘īye

محمد بن محمد جعفر، ق۱۴ قمری

mohammad ebn-e mohammad ja‘far (- 20c)

شامل: سوره حمد، دهر، ادعیة السر، زیارت مفجعه، زیارت اربعین، زیارت وداع، دعای صباح و مساء، نماز جعفر طیار، زیارت ناحیه، دعای قنوت، زیارت ناحیه مقدسه، دعای توسل، دعای استغاثات، دعای رویت هلال دوازده امام خواجه نصیر وچند دعای دیگر.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۱۲-۱۷/۱۹۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین الرحیم مالك یوم الدین ایاك نعبد و ایاك نستعین اهدنا الصراط المستقیم؛ **انجام:** و بعزته التی لاترام و قدرته التی لایمتنع منها شیء من شر هذا الوجع ومن شر مافیه ان گاه بشوی صبح پیش از آنکه چیزی بخوری بیاشام شفا می‌یابی

خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمد جعفر، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۹۱گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۵×۹سم [ف: ۱ – ۲۵۵]

● **ادعیه /** دعا / فارسی و عربی

ad‘īye

مسأله گو، حسین، ق۱۴ قمری

mas’ale-gū, hoseyn (- 20c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۸۹

آغاز: موجود: و القرآن علیك یا رب و اسئلك بحق

خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین، تا: رجب ۱۳۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج زرد، ۸۷گ، مختلف السطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ – ۱۶۰۳]

● **ادعیه /** دعا / عربی و فارسی

ad‘īye

مستوفی شیرازی، محمد رضا بن محمد کاظم، ق۱۴ قمری

mostawfī-ye šīrāzī, mohammad rezā ebn-e mohammad kāzem (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۲۱

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شی و بقوتك التی قهرت بها کل شی؛ **انجام:** یا حافظا لایغفل سبحانك یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب یا رب یا رب ... سنه ۱۳۲۱

خط: نسخ خفی خوش، کا: محمد بن محمد کاظم حسینی مستوفی شیرازی، تا: ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، قطع: وزیری کوچك [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

نخجوانی خوشنویس، محمد شفیع بن محمد قلی، ق۱۴ قمری

naxjavanī xošnevīs, mohammad šafī‘ ebn-e mohammad qolī (- 20c)

جامع و کاتب: محمد شفیع بن محمد قلی نخجوانی خوشنویس آغاز قرن ۱۴ق که برای آقا میر عبدالله احمدی نگاشته است. این نسخه مشتمل بر: حدیث شریف کساء، ادعیه: صباح و مساء، مهمات نبوی (ص) و مهمات از اباعبدالله (ع)، هفت آیه فتح و ظفر، دعاء حفظ و نجات منسوب به حضرت یوسف (ع)، سوره مبارکه ملك، دعاء قضای حوائج، سوره واقعه، دعاء وسعت رزق، خواص سور مبارکه و ادعیه دیگر منقول از کتب: «مصباح» شیخ طوسی، تفسیر «منهج الصادقین» کاشانی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۷

آغاز: فی المنتخب الکبیر عن فاطمة الزهراء سلام الله علیها؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و اله الطیبین.

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۲۶ جمادی الثانی ۱۳۱۰ق؛ محشی به فارسی، مجدول، با سرلوح؛ واقف: بانو اقبال خویی، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۵۳؛ کاغذ: حنایی فرنگی، جلد: مقوا با روکش مخمل مندرس عطف و حواشی تیماج خرمایی، ۵۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۹/۱سم [ف: ۱۵ – ۴۷]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad‘īye

میرزا عبدالله

mīrzā ‘abd-ol-lāh

دعاهای مختلفی است که از جوامع روایی گردآوری شده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۹۵/۲

خط: نسخ، کا: میرزا عبدالله، تا: قرن ۱۴؛ ۱۸گ (۴۰ر–۵۸پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۷۴]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad‘īye

واگیران، محمد حسین

vāgīrān, mohammad hoseyn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹۹

آغاز: بسمله و اما اخبار الاسماء الحسنی و هی مرویته؛ **انجام:** فی تاریخ ۴ شهریور ۱۳۴۳ خورشیدی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی

ad‘īye

اصفهانی، محمد حسین بن محمد

esfahānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۵۳

آغاز: سورة الفتح و هی مدنیة؛ **انجام:** فالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین

جامع و کاتب: محمد حسین بن محمد اصفهانی معنون به نام فتحعلیشاه قاجار و مشتمل است بر سوره مبارکه: فتح زیرنویس شده به ترجمه فارسی بخط شکسته نستعلیق، ادعیه صباح، مهمات، حفظ، قضاء حوائج و مهمات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: متن و حاشیه نخودی و نیلی آهار مهره، جلد: روغنی در زمینه خرمایی گل و بوته و سه حاشیه در زمینه زرین و گل و برگ ریز عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۲ص(۱+۲۱)،۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۳۱]

● **ادعیه /** دعا / عربی – فارسی

ad‘īye

حسینی، محمد بن شرف الدین

hoseynī ‹mohammad-e-bn-e šaraf-od-dīn

در دو «بخش»: ۱. ادعیه دفع آفات و بلیات، در صد «فصل»؛ ۲. ادعیه و آداب و ادعیه صلاة و اعمال و ادعیه روزانه. در آغاز دعای جوشن کبیر به نقل از «مصباح» کفعمی آمده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۰۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج با سر مجدول گرهی، ۱۹۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۱۷۴]

● **ادعیه /** دعا / فارسی و عربی

ad‘īye

صبوری، احمد

sabūrī, ahmad

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۹۴

جلد اول؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۸۴]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۹۵

جلد دوم؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۸۴]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۹۶

جلد سوم؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۸۴]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۹۷

جلد چهارم؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۸۴]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad‘īye

گلپایگانی، حسین شریف

golpāygānī ‹hoseyn šarīf

مشتمل بر دعاء جوشن کبیر و حرز جواد (ع) است و از ادعیه معروف و مندرج در کتب ادعیه معتبره امامیه و بی‌نیاز از بسط گفتار است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰۳

آغاز: اللهم انی اسئلک باسمک یاالله؛ **انجام:** و سلم تسلیماً کثیرا

خط: نسخ خفی، کا: حسین شریف گلپایگانی، بی‌تا؛ هر یک از این دو دعاء در یک رقعه جداگانه از پوست آهوی بسیار نازک با مرکب مشکی نوشته شده است، مجدول، مذهب، با سرلوح، غلاف این دو دعا قوطی مقوایی نوساز؛ واقف: عزیز الله صیدی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۵۷؛ ۴ سطر (۴/۵×۲۵/۵)، اندازه: ۵/۴×۸۰سم [ف: ۱۵ – ۴۹]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad‘īye

مهدوی خوانساری، منیرالدین

mahdavī-ye xānsārī ‹monīr-od-dīn

جامع و کاتب: سید منیرالدین تجلیل معروف به مهدوی خوانساری که بدستور واقف دعاء جوشن کبیر را نوشته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۲۴

آغاز: اللهم انی اسئلک باسمک یا الله؛ **انجام:** خلصنا من النار یا رب

خط: نسخ، کا: متیرالدین تجلیل معروف به مهدوی خوانساری، بی‌تا؛ ضمایم: ۱. نسخه دعاء چاپی مشتمل بر حرز یمانی (دعاء سیفی علوی) و دعاء احتجاب، اسماء الحسنی و مناجات دیگر به قلم عبدالمطلب و به دستور واقف در سال ۱۳۷۶ق به طبع رسیده است، ۲. در ابتدا و انتهاء نسخه ادعیه متفرقه با جوهر آبی به خط واقف نوشته شده است؛ واقف: حسن فرید محسنی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۵ص (۳۹+۳۶، ۸)، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۱۵ – ۵۲]

● **ادعیه /** دعا / عربی

ad‘īye

نفعی، مصطفی

naf‘ī ‹mostafā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۳۰۲

آغاز: بسمله لا اله الا الله محمد رسول الله عدد جناته؛ **انجام:** الحمدلله رب العالمین ... درویش مصطفی النفعی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **ادعیه /** دعا / فارسی و عربی

ad‘īye

نوری، عبدالله بن علیرضا

nūrī, ‘abd-ol-lāh ebn-e ‘alī-rezā

مشتمل بر: دعای حرز؛ دعای عهد؛ دوازده امام خواجه نصیر؛ دعای صنمی قریش؛ دعای مشلول؛ دعای حضرت ادریس؛ عشرات؛ کمیل؛ عدیله و صباح. دعای حرز مبارک در این کتاب توسط شیخ عبد العال ترجمه و شرح شده و دعای کمیل و صباح نیز ترجمه شده و بعید نیست میرزا عبد الله نوری این دو دعا را ترجمه نموده باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۱۸

آغاز: در مهج الدعوات روایت کرده است که محمد بن عبد الله اسکندری گفت ... دعای حرز مبارک؛ **انجام:** اللهم استجب دعانا بالخیر و السعادة برحمتک یا ارحم الراحمین.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن عبدالله نوری مشهور به فضل الله، تا: ۱۲۹۵ق، جا: تهران؛ مجدول، قبل از شروع ادعیه در بیاض مطالبی به فارسی با خط شکسته نستعلیق و حمائلی در ۲ برگ آغازین در خواص دعا نوشته شده، ظهر برگ اول اشعاری از امیر المؤمنین به عربی نوشته شده که ابیاتی از آن در ارتباط با فوائد سفر و ابیاتی در ارتباط با زهد و حکمت است همچنین روایتی از کتاب «کافی» از امام جعفر صادق (ع) در مورد وضع حمل و تعیین نوع جنسیت فرزند در ظهر برگ اول نوشته شده؛ مهر: «صدیق الملک رئیس امور دول وزارت خارجه»، «صدیق الملک»، «محمد بن عبد الله» مربوط به کاتب نسخه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زیتونی ضربی سجاف تیماج عنابی، ۸۰گ، مختلف السطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۳۰]

● **ادعیه = ساغموس** / دعا / ارمنی

do‘ā’ = sāqmūs

به زبان ارمنی کهن در چندین بند که از آنهاست دعای مردگان و دعای شب‌های ترس‌آور و دعای خلیفه نرسیس (به‌گفته آقای دکتر حق نظریان).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۹۴

بی‌کا، بی‌تا؛ به‌خط ارمنی، نوشته یوهانس برای بستگان خود در تاریخ ۱۰۷۸ ارمنی برابر با ۱۶۲۹م (= ۵۵۱+۱۰۷۸) و ۱۰۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۴۵گ، ۲۵ سطر (۱۵×۲۱)، اندازه: ۲۱×۲۷سم [ف: ۱۵ - ۴۱۱۱]

● **ادعیة** / دعا / ترکی

ad‘īya

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۱/۵

بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲، جا: ترکیه عثمانی؛ دارای اشکال زیبا؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۹۶

آغاز: بسمله، لیس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** و هو السمیع العلیم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۴ق [الفبائی ف: ۲۵۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۹۰

چند سوره قرآن و خواص قرآن و چند دعا در این مجموعه گرد آورده شده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی ضربی،۵۵گ،۹سطر،اندازه:۱۰×۱۵سم[ف: ۲۲ - ۲۳۷]

● **ادعیة** / دعا / ترکی، فارسی

ad‘īya

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۶۰/۷

شامل شرح دعای فرشته ترکی، شرح دعای سیفی فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: حنایی و سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۲۸]

● **ادعیة= کتاب فال قرآن** / دعا / ترکی و عربی

do‘ā = k.-e fāl-e qor’ān

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۹۵/۶

آغاز: «قچان فال اچلق دلسک مصحف کریمه دن برنیت اوزینه درست؛ **انجام:** و اوچاق شرابلرین اچوره إن شاءالله تعالی، تمت
از فال قرآن آغاز شده و در خواص آیات و ادعیه ادامه یافته است، لکن فاقد سبک و سیاق یک کتاب است و به نظر می‌رسد که گزیده‌ای از کتاب بزرگی باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛کاغذ: شرقی، ۷۱گ (۹۲-۱۶۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۶ - ۴۸۷]

● **ادعیة** / دعا / ترکی و عربی

ad‘īya

غیر همانند:

۱. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۲۲

آغاز: مجر بدر یذکرون باب یذوبیک اغر یبجون الذین یذکرون

الله قیاماً وقعوداً وعلی جنوبهم ... باب بیل اغریبجون یازهم کتدر یانچی؛ **انجام:** هی فی علمک وانثرها علینا من خزائن رحمتک ... الکرامة مع السلامة والها فیه.
کتاب دعایی است که در آن دعاهای کوتاهی برای روای حاجات و برآوردن نیازها، ذکر شده است. برخی از این دعاها آیات قرآن و برخی روایات نبوی و اغلب غیرمأثور است؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ ۲۰۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۷×۱۰/۵سم [ف مخ]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۱۸-۱۳/۱۹۸

آغاز: شرح دعاء کنزالعرش. بسمله بر کون پیغمبرحضرت صلی الله علیه و سلیم اصحابه لرله اوتورردی جبرائیل علیه السلام کلدی ایدر یا محمد تنکری تعالی سکا سلام قلدی؛ **انجام:** صلوة منک دائمة علی النبی بمنهل ومنسجم مار نحت عذبات البان ریح صبا واحراب العیس حادی العیس بالنغم اللهم صل علی سیدنا محمد نبی الرحمة وعلی آله وصحبه وسلم.
مجموعه دعا است شامل:کنزالعرش،دعای صلوة یا صلواتیه، دعای نور، دعای قدح، دعای سرخ با اوراد ایام السبعة، قصیده المبراة، دعای تلاوت کلام مجید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول خطی و گرهی و ترنج و سرترنج ضربی، ۷۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۳]

۳. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: سوره حمد؛ **انجام:** باب استمه ایچویه اوچ کاغذه یازوه کونره برین قوقوده هیموت کیفوت بیغوته. تمت الحمایل الشریف
کتاب کوچکی است در دعا، شامل این مطالب: سوره‌هایی از قرآن کریم (حمد، یس، تبارک، عم یتساءلون، نصر، توحید، فلق، ناس)، دعای عظیم به نقل از انس، حلیة حضرت رسول (ص) و دعای نوره؛ خط: نسخ، کا: حسین الفوذی الرومی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای سوخت با ترنج مجدول، ۱۰۵گ، ۶ سطر، اندازه: ۶×۸سم [ف مخ:]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۷۶-۲۵/۱۶۶

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق السماوات والارض وجعل الظلمات والنور ثم الذین کفروا بربهم یعدلون؛ **انجام:** وعلی آله وصحبه اجمعین سبحان ربک رب العزة عما یصفون وسلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین.
مجموعه‌ای است در دعا، شامل این مطالب: سوره‌هایی از قرآن کریم، خواص آیات السبع، اسماء الحسنی الهی، اسماء حضرت پیامبر (ص)، حلیه حضرت پیامبر (ص) به نقل از علی (ع)، اسماء اصحاب کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق؛ مجدول زرین، فاصله آیات در سوره‌ها با دایره مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول مذهب، ۶۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

۵. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۳۱۰

دعاها و حرزهای مختلفی است که به صورت پراکنده در این نسخه درج گردیده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوا عطف پارچه،۷۴گ،۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۷۷]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۵۸-۳۲/۵۸

آغاز: ما تکسبون وما تاتیهم من آیة من آیات ربهم الا کانوا عنها معرضین؛ **انجام:** دینی وایمانی واحفظهمالی فی حیاتی وعند وفاتی
سوره مبارکه انعام و چند دعا از جمله دعای رسل الله: الهی من الذی دعاک فلم تجبه ومن الذی سألک فلم تعطه ... و دعای آخر انعام: «اللهم یا سریع الحساب و یا شدید العقاب یا غفور و یا رحیم»، دعای دیگر با آغاز: «الحمدلله الذی لاینسی من ذکر و الحمدلله الذی یجدب من دعاء و دعای مزب البحر»، دعای حسن و حسین (ع) با شرح آن شرح مهر سلیمان و ادعیه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ این نسخه عکسی است؛جلد:گالینگور قهوه‌ای،۶۸گ،اندازه:۲۱×۳۰سم[ف:۴- ۲۳۴۶]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۹۲

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** دعای مقاتل ... حاجتی
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● ادعیة / دعا / عربی

ad‘īya

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۶

آغاز: بسمله سبحانک انت الله رب العالمین؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین الاخیار
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶ [الفبائی ف: ۲۵۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۷

آغاز: بسمله، دعآء النبی صل الله علیه یوم الاحزاب مرجوه اللهم انی اعوذ بنور قدسک و عظمة طهارتک؛ **انجام:** و حسبی الله و نعم الوکیل [نعم الولی] و نعم النصیر.
این نسخه مشتمل است بر: دعای پیامبر مکرم (ص) در یوم الاحزاب؛ اسماءالله الحسنی با آغاز: «اسماءالله تعالی عز و جل هو الله الذی لا اله الا هو»؛ دعای فرج و راحت با آغاز: «یا من لیس غیره رب فیدعاه»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۷؛ پشت صفحه اول نسخه به خط نسخ زرین نوشته شده: «فیه ادعیه الصالحة مرجوه عن الائمة السلف الصالح علیهم السلم»، ضمن یک برگ به خط مغایر دعای مروی از حضرت سجاد (ع) ضمیمه است، مذهب، دارای دو کتیبه؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی ضربی، ۱۰گ، اندازه: ۱۱×۱۳/۵سم [ف: ۱۵ - ۹]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۴۹

آغاز: ادعیه الایام السبعة لمولانا الحسین بن علی صلوات الله علیه و علی آبائه ... دعاء یوم الاحد؛ **انجام:** و صلی الله علی رسوله سیدنا محمد و آله و سلم تسلیماً و الحمدلله رب العالمین.
مشتمل است بر دعاهای ذیل: دعای امام حسین (ع) در ایام هفته، دعاء المظلوم علی الظالم امام سجاد (ع)، دعاء المظلوم علی الظالم

از امام باقر (ع)، الهیات امام زین العابدین (ع)، دعاء کامل المنقذ من المهلکات از امام صادق (ع)، اسماء الله الحسنی، دعاء قسم اعظم از امام علی (ع)، دعاهای مختلفی از ائمه بدون نام خاصی، دعای فرج امام صادق (ع)، ادعیه ایام ماه از امام صادق (ع)، چهارصد باب در آداب به نقل از امام علی (ع)، موشحه امام سجاد (ع)، حرزها و نسخه‌های مختلف دعایی، تعویذهای مختلف به نقل از ائمه (ع) و متفرقات دیگر؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۶ یا ۷؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه مجدالدین (مستطیل)؛ جلد: مقوایی ابر و باد عطف پارچه‌ای، ۵۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۴/۵ سم[محدث ارموی مخ:۱-۹۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

بی‌کا، تا: اواخر قرن ۷ [میراث شهاب: س۵ش۳و۴ - ۱۵۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۴۶

آغاز: الدعاء فی یوم الاحد بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انک اذنت لی فی مسئلتک؛ **انجام:** و حببنی الی جمیع خلقک و تولنی بالاجابة فی دعائک و اغفرلی و لوالدی و لجمیع المؤمنین و المؤمنات.

دعاهای ایام هفته در این نسخه به صورت قطعات مرقعات زیبا تحریر شده است؛ خط: ثلث جلی خوش، کا: احمد سهروردی (شیخ زاده سهروردی)، تا: جمادی الاول ۶۹۷ق؛ کاتب شاگرد یاقوت مستعصمی معروف به یاقوت ثانی است، مجدول، مذهب، مرصع؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با شمسه با سر، ۶۰گ، ۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳۵ - ۳۹۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۰۵

دعای جوشن کبیر و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۵۸گ، ۱۰ سطر (۹×۱۱)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف:۹-۹۳۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۸۶

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و انا لله و انا الیه راجعون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ [الفبائی ف: ۳۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۹۳

آغاز: الحمد لله الذی خلق السموات و الارض و جعل الظلمات و النور، ثم الذین کفروا بربهم یعدلون، هو الذی خلقکم من طین ثم قضی اجلاً و أجل مسمی؛ **انجام:** لا اله الا الله، محمد رسول الله، صلی الله علیه و آله، أعوذ بعزة الله و أعوذ بقدرة الله و أعوذ برسول الله صلی الله علیه و آله و سلم تسلیماً، تمت.

کتاب دعایی است شامل برخی سوره‌های قرآن و ادعیه می‌باشد که در کتاب‌های شیعه آمده است از جمله بخشی از دعای جوشن کبیر و دعاهای ایام هفته را دربر دارد؛ خط: نسخ زیبا، کا: عبدالله صیرفی، تا: ذیحجه ۷۳۰ق، از روی خط یاقوت مستعصمی؛ مجدول، مذهب، با سرلوح زیبا؛ تملک: «عبدالمطلب» با مهر «المذنب عبد المطلب» (مستطیل) به تاریخ ۱۱۴۸ق، ابن علی اصغر به تاریخ ۱۳۰۵ق که نسخه را به مبلغ سی تومان خریده است؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده اقاخان» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی ضربی با لچک، ترنج مرغ و گل و بوته با تذهیب در زمینه لاجوردی بسیار هنری، عطف تیماج مشکی، ۱۳۹گ، ۱۱ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۲ - ۴۸۹]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۰/۴

دعای ابراهیم؛ کا: عبدالله بن محمد بن مجاهد، تا: ۷۹۰ق؛۰/۵ ص [ف: ۵ - ۳۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۲۹

با اشعار منقول از خط شهید اول؛ کا: شمس الدین محمد بن حسن جباعی، تا: قرن ۹؛ ۶ص (۱۶۹-۱۷۵) [ف: ۵ - ۱۰۸]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۸/۴

ادعیه اهل سنت؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۴ص [ف: ۵ - ۶۱]

۱۲. اصفهان؛ روضاتی، سید محمد علی؛ شماره نسخه:۱/۱۴

دعاء شب اول ماه رجب و روز آن؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: چهار بغل، ۱گ (۶۷پ-۶۸)، اندازه: ۱۳×۱۵سم [نشریه: ۵ - ۱۳۳]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۳۱

ادعیه با معافاتی از بعضی فضلاء و اشعاری از مرتضی و امیرالمؤمنین علی (ع) و اشعاری در ایام منهیه سال از جمال الدین احمد بن عبدالله بن منفرج بحرانی؛ خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن حسن جباعی،تا: قرن ۹؛ ۶ص (۱۹۳-۱۹۹) [ف: ۵ - ۱۰۸]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۱۲/۳۱-ف

نسخه اصل: نسخه ش ۲۱۶ کتابخانه تقوی که اکنون در کتابخانه مجلس شورای ملی است ۶۴۶۱۴-۴۵۵۹. ادعیة المکاتبات؛ کا: عبدالحی، تا: ۸۲۲ق، جا: ماردین در شمال عراق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی [فیلمها - ف: ۱ - ۶۱۹]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۴/۵

آغاز: بسمله، اللهم صلی علی النبی الاموسی العربی الهاشمی القرشی الملکی؛ **انجام:** و احشرنا معهم برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

دعایی است در مدح پیامبر و ائمه اثنی عشر (ع)؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن حسن استرآبادی، تا: ۸۴۵ق، جا: قریه لامبلنگی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سدری مقوایی ضربی ترنج‌دار مجدول، ۳گ (۱۳۲پ-۱۳۴پ)، ۱۷ سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه:۱۲/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۴ - ۱۶۲]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۱۷

شامل دعاهایی از امام زین العابدین و اما صادق و پیامبر اسلام و فاطمه زهرا؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال ۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن بنفش،۲ص (۵۷-۵۸)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۸۴]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۵۶

دعای هر روز ماه رمضان؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی

بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن بنفش، ۱ص (۱۱۷)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۸۷]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۶۶

آغاز: بخط الشهید ما حکایته من مزار بخط محمد بن محمد بن الحسین بن معیه بالمشهد المقدس الحایری صلی الله علی مشرفه هکذا روی عن الصادق جعفر بن محمد علیهما السلم انه قال من شاکه

چندین دعا و دستور تسبیح، که از روی خط شهید نوشته شده است، به نقل از پیامبر وائمه معصومین؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: ۱۲ رمضان ۸۵۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن بنفش، ۲ص (۱۳۰–۱۳۱)، سطور و اندازه ها مختلف ، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱–۳۸۸]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۲۶/۱۸

بندی از کتابی در دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۴ق [ف: ۵-۳۱۳]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۶

آغاز: و ینذر الذین قالوا اتخذالله ولدا؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین.

این نسخه مشتمل است بر سور مبارکه: کهف (آیات اول آن ناقص)، طه، یس، دخان، فتح، ق، واقعه، ملک، نباء، تسبیحات، مناجات و اسماء الحسنی؛ خط: نسخ و ثلث و نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۰؛ مهر: «بهاءالدین علی علوی» (چهارگوش) مورخ ۱۱۰۹ق؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: ۱۱۴۵ه.ق؛ کاغذ: آهار مهره حنایی زرافشان، جلد: تیماج سبز ضربی زمینه ترنج و دو سرترنج زرپوش با سه جدول زرین، ۱۵۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۹سم [ف: ۱۵ – ۱۰]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۵

آغاز: (آغاز دعاء الصحیفة:) بسمله حدثنا الشیخ الامام العالم العامل العلامة شیخ الاسلام أبوطالب بن یوسف القرشی انه روی عن الامام علی بن أبی طالب و الزبیر بن العوام انهما رویا عن النبی صل الله علیه و آله و سلم انه قال کنت أصلی خلف المقام فلما فرغت من صلاتی استغفرت لأمتی فهبط جبریل علیه السلام ... و یسمی دعاء الصحیفة... اللهم أنت الملک الحق الذی لا اله الا الله أنت أنت ربی و أنا عبدک عملت سوأ.

(آغاز دعاء أنس بن مالک:) بسمله بسم الله خیر الأسماء بسم الله رب الارض و السماء بسم الله المعافی بسم الله الشافی بسم الله الکافی؛ **انجام:** (انجام دعاء الصحیفة:) یا من أمره اذا أراد شیئاً أن یقول له کن فیکون فسبحان الذی بیده الملکوت شیء و الیه ترجعون

(انجام دعاء أنس بن مالک:) مجلا لک عن کرامک و بفضلک عن من سواک و لاتکلنا الی أنفسنا طرفة عین و لا الی أقل من ذلک یا رب العالمین و حسبنا الله و نعم الوکیل.

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، نسخه شماره ۱۴۵۹. شامل دو دعاست: ۱. دعاء الصحیفة، دعایی طولانی است با مضامین عرفانی بلند که در این نسخه به نقل از شیخ الاسلام ابوطالب بن یوسف قرشی ثبت شده است، ۲. دعاء أنس بن مالک، دعایی است در ۳۷ سطر که در ابتدای آن این نام ثبت شده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲۰ص، ۱۳سطر [عکسی ف: ۳ – ۱۹۰]

۲۲. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۹۲۲۳

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ آستانه شیخ صفی؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی گل و بوته دار، ۴۰۴ص، اندازه: ۸/۸×۱۵/۵سم [ف: – ۱۸۵]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۳/۶

آغاز: سبحانك لا إله أنت یا رب کل شیء و وارثه، یا إله الآلهة الرفیع جلاله، یا الله المحمود فی کل فعاله یا رحمن کل شیء و راحمه؛ **انجام:** و نجاتاً عند الحساب و أماناً من العذاب و جوازاً علی الصراط و نصیباً فی الجنة و ارزقنا النظر إلی لقاء وجهک الکریم برحمتك یا أرحم الراحمین

حاوی دعاهای گوناگونی است که بخشی اسماء الله و بخشی دیگر دعاهای معمولی است، اندکی به صورت منظوم آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۰گ (۴۴ر–۵۳ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۶×۱۱/۵سم [ف: ۳۱ – ۷۳۷]

۲۴. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۲۰/۳۱ در حاشیه

آغاز: یا سامع الدعاء و یا رافع السماء و یا دایم البقاء و یا واسع العطاء لذی الفاقة القدیم، می‌فرماید ای شنونده دعا و این برافرازنده آسمان و ای همیشه بقاء و ای فراخ عطا؛ **انجام:** و ناجاك احیازٌ ببابك رکع ×× در کوی برو تا یکی ترا خواند / ز زمره بشر و سایر بنی آدم ×× کرندکان درب تا توو را رها کویند. فرست رحمت و غفران بسید عالم

دعای مجرب در قضای حاجات دعایی به عربی در قضای حاجات است که پس از ذکر هر فقره به فارسی ترجمه ی منثور شده و پس ازآن در دو بیت به نظم کشیده شده است؛ خط: نستعلیق،کا:معین شیرازی،تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، ۷گ (۴۰۵پ–۴۱۲پ)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۳۰/۱۳

اوراق منتخبیه من عدة کتب فیها ادعیة و فوائد عظیمة؛ خط: نسخ، کا: قاسم عبدالله، تا: با تاریخ ۹۱۷ق [ف: ۷ – ۷]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۷/۴

خط:نسخ،کا:نجم الدین ولد الحاجی عبدالله الادیب بن الحاجی احمد بن الحاجی نصراسیی (؟)، تا: ۹۲۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۱۴۶–۱۴۸)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۲ – ۲۹۷]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۵۶–ف

نسخه اصل: مونیخ ۴۲۷. دعاء روزهای هفته؛ خط: نسخ و ثلث، کا: حاجی محمد تبریزی، تا: ۹۴۲ق [فیلمها – ف: ۳ – ۱۳۹]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۷۹/۴

خط: نسخ، کا: ابو نصر شریف بن ابی سعید، تا: ربیع الاول ۹۵۱ق؛ ۹گ (۲۳۶ر–۲۴۵ر) [مختصر – ف: ۶۴۸]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۴۹

آغاز: الله و لا سواه هو الله الذی لا اله الا هو؛ **انجام:** الرشید الصبور وفق بکتابها العبد الحقیر شاه محمود النیشابوری ... فی شهور سنة ۹۵۸.

خط: نستعلیق، کا: شاه محمود نیشابوری، تا: ۹۵۸ق؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: کاغذ متن و حاشیه ترمه زرافشان، جلد: میشن قهوه‌ای سیر ضربی، ۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۴سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۸/۱۴

آغاز: بسمله. اللهم أنت منان مجیب مؤمن مهیمن ملك متکبر مصور؛ **انجام:** و قنا عذاب النار و عذاب القبر و سوء المنقلب.

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، دبلین ایرلند جنوبی، ش ۳۴۸۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۸۵ق؛ ۲ص (۱۳۰-۱۳۱) [عکسی ف: ۳ - ۳۶۹]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۷/۱

از مهج الدعوات و منهج العبادات ابن طاوس و جاهای دیگر بعربی؛ خط: نستعلیق، کا: میر جلال الدین مازندرانی، تا: جمعه نزدیک به پایان جمادی الاول ۹۹۳ق، جا: مکه؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۱-۲۹)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۱۲۸]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۴۴-۲۰/۱۶۴

آغاز: الا هو و ان یمسسک بخیر فهو علی کل شیء قدیر وهو القاهر فوق ... واعرض عن المشرکین سورة الاعراف، قل یا ایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا؛ **انجام:** سورة الحجر ولقد نعلم انک یضیق صدرک بما یقولون ... واعبد ربک حتی یاتیک الیقین.

شامل این دعاها: ادعیه ایام هفته از امام موسی بن جعفر(ع)، دعای سمات، آیات التوکلات برای هر روز هفته؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۱۰]

۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۰۰/۲

آغاز: منقولست از ابن طاووس که این دعا را بعد از زیارت هر یک از ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین می‌باید خواند. بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی زرت هذا الامام مقراً بامامة معتقداً؛ **انجام:** یا الهی وسیدی شفاعته الکبری فذاک المشفع وصل علیه ما دعاک موحد وناجاک اخیار ببابک رکع

شامل دعا پس از زیارات ائمه، زیارت جامعه کبیره، ادعیه ایام هفته، ادعیه ایام رمضان ،سوره انعام، مناجات عینیه علی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۶]

۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۹۷

آغاز: بدانکه شیخ المعظم شیخ زین الدین دفع دشمنان و هلاک ایشان هیچ وردی و دعایی بهتر از حرز دافعه نیست و لشکرها به برکت تلاوة این حرز از یکدیگر ریخته اند وکیمیاست این حرز؛ **انجام:** و اغفر لی تلک الذنوب العظام. فانه لایغفرها غیرک یا رحمن خدای تعالی گناه چهل ساله او رابیامرزد انشاء الله تعالی

مجموعه حرزهای ائمه، ادعیه و مناجات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۷۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۷]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۰

آغاز: لا اله الا وحده لا شریک له؛ **انجام:** و با سلا [کذ] دینا و بمحمد صلی

این نسخه مشتمل بر دو دعا در تعقیب نماز صبح به روایت اهل سنت و ناقص است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ پشت صفحه اول اذکار ایام هفته به روایت مشایخ؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۷سم [ف: ۱۵ - ۵۲]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۲

آغاز: بسمله اذا زلزلت الارض زلزالها؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین

این نسخه مشتمل است بر سور مبارکه: زلزال، کافرون، اخلاص، فلق، ناس، فتح، آیات اول کهف، آیات اول سوره جن، آیات اول زلزال، ۸ آیه اول یس، ۱۰ آیه اول صافات، ۲ آیه مومن، بقیه آیات کهف، سجده، هفت حصار. (=انتخاب آیات فتح و ظفر و نصرت قران کریم مختص به ایام هفته)، درود حضوری با آغاز: «الحمدلله علی ما مضی»، قصیده برده شرف الدین بوصیری در مدح خام الانبیاء محمد مصطفی (ص) با ترجمه زیرنویس به فارسی از ملاعبدالرحمن جامی متوفای ۸۹۸ق با آغاز: «امن تذکر جیران بذی سلم، ای زیاد صحبت یارانت اندر ذی سلم»، فضایل و خواص شصتگانه قرائت قصیده در حواشی نوشته شده است، منظومه فارسی در فضیلت سوره الرحمن با آغاز: «چنین گفت ما را اهل استاد - بروح پاک ایشان نور حق باد»، دعای کیمیای سعادت، عکاشه، خواص و فضایل سور و ادعیه در حواشی به فارسی نوشته شد و برگ اول نسخه نونویسی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش مشمع، ۷۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۵۶]

۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۹۰-۱۱/۱۹۰

آغاز: وکان من دعائه علیه السلام فی دفاع کید الاعداء ورد بأسهم الهی هدیتنی فلهوت و وعظت فقسوت و ابلیت الجمیل فعصیت ثم عرفت ما اصدرت اذ عرفتنیه فاستغفرت؛ **انجام:** دعاء یوم الخمیس: مرحبا بخلق الله الجدید وبکما من کاتبین وشاهدین اکتبا باسم الله اشهد ... الاحیاء منهم والاموات وصلی الله علی سیدنا محمدوآله الطاهرین انک حمید مجید.

شامل: دعائه (ع) فی دفاع کید الاعداء وله علیه السلام فی استکشاف الهموم، دعای سیفی یمانی، دعاء جلیل شریف عن

النبی (اللهم انت الله وانت الرحمن وانت الرحیم)، دعای جوشن کبیر، دعای عبرات، دعای امام باقر (اللهم یا صریخ المکروبین)، دعای جوشن (الهی کم من عدو انتضی علی سیف عدواته)، دعای صباح علی(ع)، دعای امام زمان (عج) (اللهم رب النور العظیم)، دعای علی(ع) بعد از هر نماز، دعای اعتصام، دعا فی الاستعاذه من المکاره، دعای الاستیاق الی طلب المغفرة ودعاهایی به نقل از صحیفه سجادیه، دعای ایام هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۹۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۸۸]

۳۸. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۷۴

در نسخه حاضر دعاهای ذیل جمع‌آوری شده است: دعای امام سجاد (ع) در هر صبح و عصر، دعای ایام هفته از امام علی، فاطمه زهرا، امام سجاد، امام کاظم و امام صادق (ع)، دعای سمات با مقدمات و مؤخرات آن، دعای فتح، دعای ابواب، چند مناجات از امام سجاد (ع)، دعاء الوسائل، دعای احتجاب، دعای عدیله کبیره و صغیره؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: تیماج قرمز ضربی بدون مقوا، ۱۰۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۱۳۱]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷-طباطبائی

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین الرحیم الرحیم مالك یوم الدین؛ **انجام:** و لا حبة فی ظلمات الارض و لا رطب و لا یابس الا فی کتاب مبین

مجموعه‌ای است در ادعیه و برخی سور قرآن و سایر متفرقات؛ خط: نسخ آمیخته به نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ چند صفحه از پایان نسخه نونویس است مورخ ۱۲۳۱ قمری؛ محشی، پشت برگ آغاز، دو نسخه پزشکی وجود دارد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی با گل و بوته، ۲۰۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۴ - ۴۰۰]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۷ ط

خط: نسخ آمیخته به نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [مختصر-ف: ۳۹]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۷/۲

خط: نسخ، کا: نجم الدین بن حاج عبدالله لسبی، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ ۲گ (۱۴۶پ-۱۴۸ر) [مختصر - ف: ۴۰]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹/۳۴

دعای قضای حوایج و چند روایت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، در نسخه آمده: «به خط ملا محمد زمان لاهیجی رحمه الله که در بندر سورت فوت شد»؛ جلد: تیماج جگری ترنج با سرترنج طلائی، ۲ص (۱۰۱-۱۰۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۳۹]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰-۱۲/۲۱۰

آغاز: بدانکه مروی است از حضرت سید کاینات و خلاصه موجودات ورحمت عالمیان محمد المصطفی صلی الله علیه وآله که هر مؤمنی که این دعا را بعد از فریضه در صباح و رواح؛

انجام: و من ذریة ابراهیم و اسرائیل وممن هدینا و اجتبینا اذا تتلی علیهم آیات الرحمن خروا سجدا و بکیا.

مجموعه‌ای است در دعا شامل: چند دعای کوتاه از ائمه (ع) به ترتیب از هر امام یکی، هیاکل سبعه، دعای عدیله، دعای عهد، تعقیبات نماز به نقل از عدة الداعی، دعای فراش، دعاهای ایام هفته، صلواتیه دوازده امام، دعای صباح امام علی (ع) و خواص برخی از آیات؛ خط: ثلث معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول خطی و گرهی و ترنج و سرترنج ضربی، ۷۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۰]

۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۰/۳

آغاز: اللهم إنی استخیرك بعلمك فصل علی محمد و آله واقض لی بالخیرة؛ **انجام:** و تنطق کل شعرة بقوة الثقلین یستغفرون لقاریها إلی یوم القیامة.

مجموعه ای از ادعیه به نقل از صحیفه سجادیه و غیر آن است؛ در این مجموعه نام فصل ۱۹ تا فصل ۲۴ آمده و در بخش پایانی، چند دستور ادعیه به فارسی نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، یک‌لا؛ ۴۱گ (۱۱۵-۱۵۵)، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۹ - ۵۶۷]

۴۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۲۰/۸

آغاز: اللهم انی اسألك باسمك ... و العافیة یا خالق العافیة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۵ - ۲۶۵]

۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۹۶/۱۷

آغاز: بسمله.باسمك الابتداء یا وهاب- والیك الایاب یا تواب

انجام: اعف عن سیئاتنا یا رب- و اقض حاجاتنا بیوم حساب

از حامدی به نظم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۶ - ۶۶]

۴۷. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، در آغاز به خط فرهاد میرزا نوشته شده: «این کتاب دعا را محمد حسین خان باصفهان برد و این حاشیه را بر آن افزود و جلد ساغری کرده ۴ محرم الحرام ۱۲۷۸ به شرح آورد خرج متن و حاشیه و جلد پنج تومان و پنجهزار»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۸گ، ۱۱سطر (۵×۹)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [نشریه: ۳ - ۱۷۷]

۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۰۹

از دعای جوشن کتیر آغاز می‌شود و ادعیة السر را با سند روایت آن به فارسی دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه لایی، ۱۳۰گ، مختلف السطور ، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۳سم [ف: ۱ - ۲۲۰]

۴۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵د

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۱۹]

۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۹/۷

دعا و طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ (۵۶پ -

۶۰ر) [ف: ۶ - ۳۱۲]

۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۴۹/۳

آغاز: بسمله، الهی البستنی الخطایا ثوب مذلتی و جللنی التباعد منك لباس مسكنتی؛ **انجام:** یا حی یا قیوم یا ذاالجلال و الاكرام برحمتك یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.

ادعیه مختلفی همچون مناجات خمسه عشر و دعای كمیل و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ كاغذ: فرنگی شكری و اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی، عطف تیماج تریاكی، ۴۱گ (۱۱۲پ-۱۵۳پ)، بین ۷ و ۱۶ سطر، اندازه:۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۲۴۵]

۵۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۶۶

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ كاغذ: اصفهانی، ۸۷گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۶۳۵]

۵۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۷۳/۱

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول [نشریه: ۲ - ۱۱۶]

۵۴. قم؛ مركز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۰۳

آغاز: بسمله سبحان الله العظیم و بحمده سبحان من اله ما أقدره سبحانه من قدیر ما أعظمه و سبحانه من عظیم ما أجله؛ **انجام:** و تطلع علی نیتنا و تحیط بضمائرنا علمك بما نبدیه كعلمك بمانخفیه

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، نیمه اول كتاب دارای ترجمه فارسی به قرمز زیر سطرها، در آغاز هر دعا در حاشیه خواص آن دعا به نقل از ائمه (ع) آمده؛ دارای تملكی به سال ۱۲۶۵؛ مهر: «ابراهیم بن عبدالله الموسوی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳ - ۱۱۳۰]

۵۵. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۸۹

آغاز: بحق ذال ذی الجلال و الاكرام السلام علیك یا أمواكیل و بحق راء الرب السلام علیك؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد سید المرسلین و خاتم النبیین و رسول رب العالمین و علی آله و اصحابه أجمعین الطیبین الطاهرین.

جنگی است متعلق به یكی از عارفان سلسله خواجگان ماوراء النهر شامل دعاهای مختلف مأثور از پیامبر اكرم (ص) و غیر مأثور و چند مولودیه و مناجات كه فهرست مطالب آن چنین است: دعای دفع وبا و طاعون، مولود نامه حضرت پیامبر (ص)، در خلق شدن حضرت احمد مجتبی، چند دعای كوتاه، اسناد هفت آیه بزرگوار به نقل از خواجه عبدالله دمشقی، دو رباعی و چند بیت از شاه منصور به فارسی، چند دعای كوتاه، اسناد دعای شیخ فرید قدسی قدس سره كه نظام الدین فرمودند، دعای استغفار منسوب به عبدالله شطار، مطلبی به نقل از تفسیر مدارسی، مناجات خواجه قطب الدین كاكی به نظم، قصیده «أنا المطلوب فاطلبنی تجدنی» با ترجمه منظوم آن، اوراد نماز بامداد در طریق خواجگان؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب، مطالب در متن و حاشیه؛ ۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱]

۵۶. قم؛ مركز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۱۴

آغاز: روی عن العبد الصالح موسی بن جعفر علیه السلام قال ادع بهذا الدعا فی شهر رمضان مستقبل دخول السنة؛ **انجام:** سبحانك و بحمدك علمت سوءاً و ظلمت نفسی فاغفرلی انه لایغفر الذنوب الا أنت

مشتمل بر ادعیه متفرقه‌ای با این عناوین: دعاء ماه رمضان ، دعاء الخضر، تسبیحات ایام ماه رمضان و صلوات آنها، ادعیه افطار ماه رمضان ، و ادعیه لیالی و ایام هر یك از روزهای ماه مبارك رمضان ، و سپس ادعیه‌ای در دفع امراض و اعداء و برخی طلسمات و عوذات آمده است؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، دارای علامت بلاغ، در سه برگ آخر اشعاری به فارسی و عربی و یادداشت‌های متفرقه؛ تملك: «حاجی عبدالغنی اصفهانی»؛ جلد: تیماج مشكی، ۱۵۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۱]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۱۷

مجموعه ادعیه و احراز؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۴۶۹- همان) [مختصر - ف: ۷۲۶]

۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۲۹/۲

دعاء العوذة و ایام الاسبوع؛ بی كا، تا: قرن ۱۱؛ برخی به خط محمد بن باقر بن محمد تقی در ۱۱۰۳؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشكی ضربی مقوایی، ۹ سطر (۶×۱۱)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۱۲]

۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۲۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام ؛كاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۶۸گ، ۱۲ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۹۵۷]

۶۰. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۳۰۶/۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [چند نسخه-ف: - ۳۷۹]

۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۷/۳

آغاز: الدعاء الشریف لیوم الأحد المبارك ... بسم الله فاتح الوجود و الحمدلله مظهر كل موجود و لا إله إلا الله توحیداً مطلقاً عن غیب و شهود؛ **انجام:** و أدخلنا الجنة مع الأبرار، اللهم اجعلنا من الشهداء الصالحین، اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم

دعایی است كه انس بن مالك در وقتی كه از طرف حجاج بن یوسف ثقفی از سوی عبدالله بن ابان ثقفی احضار می‌شود می‌خواند و از شر حجاج در امان می‌ماند؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ محشی، مصحح، تاریخ تولدی به سال ۱۰۲۰ق در برگ ۳۸ آمده كه احتمالاً از كاتب باشد و نام فرزندانش كه زاده شده‌اند؛ كاغذ: فرنگی، ۲۳گ (۴۱-۲۹)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۳۱ - ۴۷۵]

۶۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۸/۲

آیاتی از قرآن مجید و ادعیه متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۸×۱۹سم [ف: ۳ - ۶]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۱ ط

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم؛ **انجام:** لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای فهرست مطالب؛ دارای سرلوح، مذهب، مرصع، مجدول، چند صفحه اضافی پایان نسخه مشتمل بر سلام نامه‌ای است به قلم دیگر؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۲۴۱گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲۴/۲ - ۲۸]

۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۷۳/۲

آغاز: یروی انه لمولانا ابی ابراهیم موسی بن جعفر الصادق ما دعا به مغموم الا فرج الله عنه ... بسمله سبحانک اللهم و بحمد ک اثنی علیک؛ **انجام:** تقول هذا بعد صلوة الصبح مرة و بعد صلوة العصر مرة ثم تدعوا بما شئت.

ادعیه نگاشته شده در کتاب عبارتند از: ۱. دعاء مستجاب: دعایی است منقول از امام موسی بن جعفر (ع) که هر گرفتاری آن را بخواند مشکلاتش بر آورده شده، از عذاب قبر در امان، رزق او گسترده و گناهانش آمرزیده می‌شود؛ ۲. دعاء عشرات: همراه با نقل روایاتی در آثار و فوائد این دعا؛ کا: بهاء الدین علی حسینی، تا: ۱۰۰۸ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱۰۸-۱۱۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۵۰۲]

۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۹۵/۶

آغاز: بسمله. بسم الله فاتح الوجود و الحمد لله مظهر کل موجود و لا اله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۳ق؛ ۱گ (۲۶پ - ۲۶ر) [ف: ۷- ۱۳۶]

۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۵ق؛ مجدول؛ اهدایی خاندان مرحوم فرساد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۱۱۸گ، ۷سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۷۹]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۹۱

آغاز: سورة یس ثمانون و ثلث آیة؛ **انجام:** و اسرافی علی نفسی و اتوب الیه.

این نسخه مشتمل است بر سور مبارکه: یس، فتح، واقعه و ادعیه حزب البحر با اعتصام و اختتام آن، عشرات، جوشن صغیر، اعتقاد جهت حصول مهمات با آغاز: «الهی ان ذنوبی وکثرتها»، یستشیر، دفع شر اعداء، صباح منقول از امام عسکری (ع)، علوی مصری، حجب، حرز کامل مستفاد از آیات کلام الله مجید در صباح و مساء، اسماء الحسنی منقول از پیامبر اکرم (ص) با آغاز: «سبحان الله العظیم و بحمده»، کفایت مهمات مردی از اباعبدالله (ع) با آغاز: «اللهم انی اسئلك باسمک»، احراز صبح و شام مردی از ائمه اطهار (ع)، ادعیه متفرقه در دفع بلیات، دعاء جامع، جوشن کبیر، طریق ختم سوره فتح به نقل از شرف الدین علی شولستانی نجفی (شش برگ آخر و اوراق ضمائم نونویس) و تهلیلات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قبل از ۱۰۲۷ق؛ ضمیمه: ضمن ۴۲ گ اذکار یومیه دعاء قربانی، ادعیه ایام هفته سجادیه (ع)، منتخبی از آداب و ادعیه شهور، زیارات، ولی عصر عج منقول از تحفة الزائر، حضرت علی (ع)، دعاء کمیل، زیارت پیامبر اکرم (ص) و ادعیه و احراز متفرقه دیگر، آغاز: «منقولست از صاحب الزمان که برای فتح مهمات و هنگام اضطرار»، انجام: «لا اله الا الله من الیوم الی یوم ینفخ فی الصور»، تاریخ نونویسی عموماً نیمه دوم قرن ۱۳ق؛ واقف: شیخ محمود واعظ حلبی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نخودی و نباتی، جلد: تیماج خرمایی کهنه، ۱۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۱۱]

۶۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۸۴

خط: نسخ خوب و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۸ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: ترمه و خان بالغ، جلد: تیماج، ۱۳ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۵]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۵/۳

دعا در کیفیت دعوت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۳ رمضان ۱۰۳۶ق، جا: مزرعه جامی آباد؛ ۳گ (۸۰پ-۸۲ر) [ف: ۳۶ - ۱۵۹]

۷۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۶۱

آغاز: حمده و شکری که حامدان و شاکران بارگاه احدیت و عابدین و مقربان؛ **انجام:** و از فضیحت و رسوائی روز قیامت نگاه دارد و از ناامیدی در این دور انه جواد کریم و علی کل شی علیم

کتابی است در اعمال ماه‌ها که آغاز نسخه پس از برگه اول مقدار زیادی افتاده است و موجود از اعمال روز ۲۴ ذیحجه است، از علامه حلی و ابن طاووس و غیره نقل می‌کند چون تاریخ کتابت ۱۰۷۲ است باید تألیف قبل از آن باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ جمادی الاول ۱۰۷۲ یا ۱۰۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۱۸]

۷۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۴

آغاز: بسمله و به ثقتی - الفصل العشرون عن الباقر علیه افضل الصلوة و السلم قال من انعم الله علیه نعمة فیؤدی شکرها؛ **انجام:** فکان صدق مولانا علی و فاطمه علی المسکین و الیتیم و الاسیر. قد وقع الفراغ من تسوید هذه الکتاب ... سنه ۱۰۷۳

کتابی است که مقداری از اول آن حذف شده و شامل باب‌ها و فصل‌های متعددی است که متضمن دعاها و آیات قرآنی و دعاهای ماه های سال و روزهای ماه ها و غیره می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۸۱گ، ۲۰سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۴ [ف: ۱ - ۲۷۴]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۸۱

دو دعا برای شفای بیماران؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: علی بن ابراهیم مازندرانی، تا: با تاریخ ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: نخودی

نازک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول عطف و سجاف میشن، ۱ص (۶۳ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۵]

۷۳. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳۵۹۳

کتاب دعا و قسمت‌هایی از آیات قرآن؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم سید احمد، تا: ۱۰۷۷ق؛ صفحه اول سرلوح‌سازی مذهب، تاریخ و محل تحصیل: ۱۴/۴/۱۴ آستانه شیخ صفی، در ابتدای نسخه آمده است که این کتاب از جمله کتبی است که شاه سلطان حسین صفوی وقف نموده با رقم ابن حسین جمال الدین محمد خوانساری در محرم ۱۱۱۲ق؛ واقف: شاه سلطان حسین صفوی، تاریخ وقف:محرم ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا ابره تیماج مشکی ترنج و سرترنج، ۱۵۸ص، اندازه: ۷/۵×۱۳/۵سم [ف: - ۷۸]

۷۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۷۶

آغاز: بسمله. لا إله إلا الله الها واحدا و نحن له مسلمون لا إله إلا الله لانعبد إلا إياه مخلصين له الدين و لو كره المشركون؛ **انجام:** اللهم إليك التجأت اللهم إليك التجأت اللهم إليك التجأت و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين.

مجموعه مهمی در دعا است، با این عنوان ها: اوراد نماز که شیخ الاسلام شیخ علی عبدالعال رحمه الله ترتیب داده است، اوراد هفته، دعای صباح، دعای صاحب الزمان علیه السلام، چند دعای کوتاه، دعای جوشن کبیر، در حواشی نسخه نیز مطالبی به نقل از کتاب الفرج بعد الشدة تحریر شده است؛ خط: نسخ، کا: خواجه کلان بن محمد محسن فندرسکی، تا: جمعه ۲۸ ربیع الاول ۱۰۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی، ۷۳ص، ۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲۲]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۷/۳

دعاء رفع الهم و الغم و دفع الاعداء؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۴۸ص (۴۸-۹۶)، ۱۰سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳۵ - ۴۴۲]

۷۶. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۴م

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ مجدول؛ ۲۵گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۱۹]

۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۲۵/۲

ادعیه مأثوره از حضرات معصومین است که از کتاب‌های شیخ صدوق، شیخ مفید، سید بن طاوس، کفعمی و ... نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج و لچکی ها، ۱۰۰گ (۴۷ر-۱۴۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [مختصر - ف: ۴۰]

۷۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۴۶

خط: نسخ، کا: اسمعیل ذبیحی، تا: نیمه ربیع الثانی ۱۰۸۹ق [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۷۹. همدان؛ آرامگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۲۷۹

آغاز: بسمله. اتی امر الله فلاتستعجلوه سبحانه و تعالی عما یشرکون؛ **انجام:** و اسئلک الفوز بالجنة و النجاة من النار اللهم صلی علی

۹۵ سوره کوچک قرآن، نخستین «نحل» و آخری «ناس» از برگ اول تا ۹۳پ با ترجمه پارسی زیر آیه‌ها و برخی تفسیرات و مجربات در حاشیه و از ۹۴ر دعاهاست بخشی از «مهج الدعوات» و سپس دعاهایی در «تعقیبات نماز»، «غیبة قائم»، «نمازهای مستحب» و تعقیبات آنها، «نماز فاطمه»، «نماز جعفر ابی طالب» و روایتهایی درباره نماز از «جعفر صادق»؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: محمد امین نایینی، تا: شعبان ۱۰۹۱ق؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن مشکی ضربی زرکوب، ۱۵۱گ، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [نشریه: ۵ - ۳۳۳]

۸۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۲۸

دعای ذبح قربانی، دعای عقد اخوت، طریق کشف عدد مضمر؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۱۴۷)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۱۰۰]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۲۵/۳

المنسوبة الی النبی و الائمة؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۹۶ق؛ ۵۲گ (۱۴۸ر-۲۰۰پ) [مختصر - ف: ۴۰]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۳۷

شامل دعاها و روایات و ختوم و حرزها؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی بن محمد صالح رضوی، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: الوان آهار مهره نازک، جلد: میشن تریاکی ضربی با ترنج و سرترنج منقش مجدول ساده و گرهی. ۱۴ص(۱۹۳-۲۰۶)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۹]

۸۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۰

آغاز: بسمله لا اله الا الله واحدا و نحن له مسلمون؛ **انجام:** تمت الادعية المأثور، عن اصحاب العصمة سلام الله علیهم اجمعین

ادعیه‌ای است مأثوره شامل تعقیب نماز صبح و دعای صباح مروی از حضرت صادق و فلاح السائل به سند «مصباح» شیخ طوسی و «مصباح» کفعمی و ابن الباقی و مکارم و غیره از روایت معویه بن عمار در تعقیب نمازها؛ خط: نسخ، کا: عبدالله یزدی استاد احمد نیریزی، تا: ۱۰۹۷ق؛ دارای سرلوح کوچک، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۳۲گ، ۱۰ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۹-۵/۱۸۹

آغاز: بسمله الله اکبر اهل الکبرياء والعظمة ومنتهى الجبروت والعزة و ولی الغيث والرحمة و مالك الدنيا والإخرة؛ **انجام:** و أحصى كل شیء عدداً إنه من سليمان وانه بسم الله الرحمن الرحيم أی لاتعلموا علی واتونی مسلمين الم

کتاب دعایی است مشتمل بر ادعیه ایام هفته، دعای منقول از امام صادق (ع)، دعا برای رفع مشکل به نقل از امیر المومنین (ع)، تعقیب نماز عصر، دعای جعفر طیار، دعای منقول از مقاتل، دعای

دفع سحر، دعای رفع وبا، دفع چشم زخم، دعای دفع صرع و اوراد شیخ علی؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی:انجام؛ مجدول، با سرلوح، مذهب؛ جلد: تیماج دورو قهوه‌ای ضربی با ترنج با سرلچکی ضربی، ۲۷گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۰]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۱/۲

شامل: الاسماء الحسنی به روایت نبی اسلام (ص)، دعاء الشیخ به روایت ابن طاووس در مهج، دعاء یمانی و سیفی، مناجات انجیلیه زین العابدین (ع)، دعاء جوشن کبیر با خواص هر بند آن در حاشیه، دعاء فرج، ادعیة الحوایج؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: ابوطالب کشمیری نجفی، تا: نیمه اول قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۲۴]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۱/۴۴

خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:غره ربیع الاول۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی،۳گ (۹۸ر-۱۰۰ر حاشیه)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۶/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۰۶]

۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۳۸

آغاز: بسم الله تعالی فی کیفیة الوضوء فلیقال اذا نظر الی الماء الحمدلله الذی جعل طهوراً ولم یجعله نجساً ولیقال عند المضمضه اللهم لقنی حجتی یوم القاک واطلق لسانی؛ **انجام:** فی الحدیث نعوذ بالله من قترة وما ولد هو بکسر القاف وسکون التاء ابلیس نهایة وابن قتره حیة خبیثه کذا قالوه اهل اللغة

مجموعه‌ای مفصل از ادعیه و اذکار بلند و کوتاه روی از ائمه هدی که توسط شخصی جمع‌آوری و بعد از هر فقره توضیحی لغوی بر لغات مشکله نگاشته شده و به صورت «قوله - قوله» تنظیم شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۵]

۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۹۴

آغاز: الحمدلله الاول قبل الانشاء والاحیاء والاخر بعد فناء الاشیاء العلیم الذی لاینسی من ذکره؛ **انجام:** و تجعلنی فی طورق الهموم والقموم فی حصنک صل علی محمد و علی آل محمد واجعل توسلی به شافعاً یوم القیامة نافعاً انک انت ارحم الراحمین

شامل سوره‌های کوتاه و متوسط، ادعیه و تعقیبات نمازها، زیارات و دعاهای روزها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج سیاه، ۹۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۵×۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۰]

۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۸۷

آغاز: والسین سناالله تعالی والمیم ملک الله تعالی ویمکن مجدالله تعالی وقیل من الشرف الحروف مجموع ما تقدم رسمه من الحروف؛ **انجام:** و له من الاسماء فاطر فاذا اردت العمل به فضُم تسعة واربعین یوماً و ینادی

مجموعه ختومات و ادعیه و اذکار و خواص و آثار آنها که از منابع اهل سنت روایت شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی:آغازوانجام؛ ۷۰گ،۱۱سطر،اندازه:۵×۹سم[ف مخ:۱- ۱۰۰]

۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۴۲

آغاز: دعائه فی یوم الاحد بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله الذی لا ارجو الافضله؛ **انجام:** خیر بسیار باو برسد.

مجموعه‌ای است شامل ۱۸ دعاء از ادعیه ایام هفته منقوله از صحیفه سجادیه و تعقیبات نماز؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح؛ واقف: سردار کل یار محمدخان، تاریخ وقف: ۲۵ خرداد ۱۳۳۲؛ جلد: مقوای روغنی دارای ترنج زمینه مشکی و اطراف زمینه زرد گل بوته و اسلیمی طلا، ۲۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۰۶]

۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۰

آغاز: بسمله، السلام علیک یا رسول الله؛ **انجام:** فعال لما یرید و انت علی کل شی قدیر

این نسخه مشتمل بر: زیارت ششم علوی (ع)، ادعیه: جوشن کبیر و کمیل، سور: یس، الرحمن، جمعه، ملک و نباء و در پایان ادعیه و زیارات ایام هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۶سم [ف: ۱۵ - ۷۵]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷

آغاز: بسمله، اللهم انت الاول فلیس قبلک شیء و انت الاخر فلیس بعد ک شیء؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و اله الطاهرین.

در این نسخه ادعیه زیر آمده است: دعائی که قبل از دعای سمات باید خواند، دعای سمات، دعای صباح، دعای اداء دیون، بنا بر رای مقدس اردبیلی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سبز، ۳۶گ، ۷ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۷ - ۱۹]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۸ ط

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [مختصر - ف: ۴۱]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۲۲/۱

آغاز: بسمله. اللهم یا ذالعرش العظیم و العطاء الکریم؛ **انجام:** و احکم بیننا و بینهم یا احکم الحاکمین

چند دعا و ورد: دعای روز آخر صفر. جوشن صغیر، دعای حاجت به نقل از «منهاج الصلاح» با چند ورد دیگر؛ خط: نسخ بدخط، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در آغاز پراکنده‌های پزشکی و تفسیر واژه‌های علم طبیعی به فارسی به نستعلیق بد در شش برگ هست،کتاب دعا با حاشیه‌هایی است به فارسی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۷پ-۳۰پ)، ۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۴]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۶۶

آغاز: لتهبک الله یا کریم الصفح یا عظیم المن؛ **انجام:** لاحول و لاقوة الا بالله توکلت علی الحی الذی لایموت یا احد

دارای نوزده دعا و تعقیبات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛

افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷گ، ۸ سطر(۶×۱۰)، اندازه:۹×۱۴ [ف: ۱۳ - ۵۰]

۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۳۴

آغاز: هذا دعا اعتصام، بسمله، اللهم انت الاول فليس قبلك شيء؛ **انجام:** پایان نسخه: بسمله، یا علی بهر خدا مشکل گشا.

درین بیاض ادعیه و سور قرآنی زیر آمده است: ۱. دعای اعتصام، ۲. اشعار مذهبی، ۳. ادعیه طلب رزق، ۴. بیان ادعیه روز جمعه آخر ماه، ۵. سوره یس، ۶. سوره الفتح، ۷. سوره واقعه، ۸ سورة ملك، ۹. سوره نباء، ۱۰. تعدادی دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ یک‌لا مجدول، ۶۸گ، ۱۱سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف:۹-۳۵]

۹۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: الخبير و ها انا المسيىء اذكر فى هذه الاوراق اسراراً من مفاتيح هذا الباب لاخوانى من اولى الالباب ... فمنها يوم الجمعة و هو سيد الأيام و ليلة الجمعة من اولها الى طلوع الشمس؛ **انجام:** و اغاثة اللهيف و لك الحمد على سعة امهالك و دوام افضالك.

کتابی است در ادعیه ماثوره از ائمه اطهار (ع) که به جهت افتادگی طرفین نسخه، نام کتاب و مؤلف به دست نیامد. در بخش موجود از مقدمه کتاب می‌خوانیم: «ها انا المسيىء اذكر فى هذه الاوراق اسراراً من مفاتيح هذا الباب لاخوانى من اولى الألباب من عدة شرائط و آداب و دعوات مستجابات حسبما أظفر بها من الأخبار و الأحاديث الواردة عن ائمتنا الأبرار صلوات الله و سلامه عليهم ابداً مادار الليل و النهار فى هذه المرجوه على نكول شكل الارجوزة من استبصر بها فقد استبصر الى غاية المراد و من عمى فما له من سبيل و لا هاد و ها أنا اشير الى الطريق فمنه التوفيق و هو خير الرفيق و لنقدم ايثار الاوقات المرجوة للاجابة»؛ خط: نسخ و نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مجدول مذهب، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲۱۱]

۹۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۰۲

آغاز: اعزنى بطاعتك و اذل اعدائى بمعصيتك و اقصمهم يا قاصم كل جبار؛ **انجام:** كل شيء هالك الا وجهك الكريم اكرم الوجوه

دعاها و حرزهای مختلفی است که در ایام و اوقات خاصی به‌کار آید. با این عناوین: تسبیح یوم الخمیس، ورد یوم الخمیس، عوذة یوم الخمیس، دعاء السمات، حرز ابودجانة الانصاری، ادعیة نقل عن علی (ع)، دعاء الصباح، دعاء صنمی قریش، دعاهای روز و شب رمضان، ادعیه امام زین‌العابدین (ع)، دعاء هفت هیکل، دعاء هفت حصاره، چند حرز، بعضی ادعیه ماه رجب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد و شنگرف، مصحح، محشی و بعضاً از «محمد مهدی بن علی اصغر حسینی جوزانی» و بعضی به سال ۱۱۲۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۵۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۸۹]

۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۸۴-۲۱/۱۰۴

آغاز: بسمله امن تذكر جيران بذى سلم ×× مزجت دمعاً جرى من مقلة بدم / ام هبت الريح من تلقاء كاظمـــة ×× او اومض البرق فى الظلماء من اضم؛ **انجام:** وعلى الصحب كلهم اجمع هم نجوم الهداة و الرشد و على التابعين هم كانوا لخيام السداد كالوتد / استغيثوا لعاجز مضطر / شمروا ذيلكم الى المدد.

مجموعه‌ای شامل این مطالب: قصیده برده، سوره های: انعام، کهف، طه، یس، فتح و چند سوره وآیات دیگر با ذکر خواصی برای هر کدام، صلواتیه‌هایی با عنوان‌های: درود خمسه و صاحب التاج، درود شفا، صلوة تنجینا، مناجات نموث اعظم؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی عطف پارچه مشکی، ۱۵۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۶۸]

۱۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۸۲

آغاز: التى بذكره تطمئن القلوب و رتبته على مقدمه و اثنى على مقدمه و اثنى عشر فصلا و خاتمه ... المقدمه فى فضيله الذكر؛ **انجام:** الفصل الماءة يا حليما لا بعجل، يا جوادالا ينجل، يا صادقا لا يخلف الغوث الغوث خلصنا من النار يا رب تمت

مؤلف در مقدمه آن را در ۱۲ «فصل» پیش بینی کرده لیکن بعد از فصل ۸ که در حوادث است افتادگی زیاد دارد، بعد از فصل ۸ خاتمه نسخه شامل یکصد فصل دعا برای عقیقه، گوش درد، دل درد، سنگ مثانه، اسهال و حبس بول و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه چهارخانه آبی و سبز، ۱۲۹گ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۲۷۳]

۱۰۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۶۵

عنوان «فصل» و «نمط» دارد، در خواص آیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: ۳ - ۸۸]

۱۰۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۵۶

چند دعا است با کمیل با ترجمه فارسی، با فهرست دعاها در ص ع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح زرین، مجدول، با ترجمه فارسی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۹۷گ، ۱۴ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۱۰۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۲۳

دعاها است با دستور آنها و چند سوره و دستور خواندن آنها و برخی از نمازهای برآورده شدن نیاز و حاجت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن لایی، ۹۱گ، مختلف السطر ، اندازه: ۸×۱۴/۷سم [ف: ۱ - ۲۲۲]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۱۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سر لوح در صفحه اول؛ جلد: تیماج مشکی ترنجدار، قطع: وزیری [د.ث]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۱۶

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ قطع: رقعی [د.ث]

۱۰۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۶۳/۴

دعا برای دفع بلا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳گ (۱۷۲ر – ۱۷۴پ) [ف: ۶ – ۲۵۱]

۱۰۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۱۰

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصن الله القوی الشامل؛ **انجام:** حرره العبد الاقل الداعی لابود الدولة القاهرة الباهر احمد النیریزی سنه ۱۱۰۰ من الهجرة المقدسه

رساله حاضر شامل دعای احتجاب و چند دعای دیگر است؛ خط: نسخ خوب، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۰۰ق؛ نوشته شده: «از کتب مرحومه مهد علیا طاب سراه است که در بازدید ملاحظه و ضبط موزه شد»، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه؛ کاغذ: اصفهانی متن و حاشیه، جلد: مقوای روکش چرم عنابی با ترنج و سرترنج گلدار با یک حاشیه دانه تسبیحی، ۲۱ص، ۱۱ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳/۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۳۳۹]

۱۰۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۱۰

آغاز: و مما یختص یوم الجمعه انه یستحب آن یقرأ مائة مرة انا انزلناه فی لیلة القدر و یصلی علی النبی و آله صلی الله علیه و آله ما قدر علیه؛ **انجام:** و فی الجنان مع الانبیاء و المرسلین و الشهداء و الصالحین و حسن الولئک رفیقا و اذا عرفت عند الحسین (ع) فادع بدعاء

مشتمل بر ادعیه و عوذات ایام هفته، مستحبات شب و روز عید فطر و ادعیه روزها و شبهای ماه شوال، مستحبات نماز مغرب و عشاء و نماز شب و نماز صبح، اعمال روز جمعه، زیارة النبی (ع) بالمدینة و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۱۰۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۸۲]

۱۰۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۱۲

مشتمل بر ادعیه متفرقه ای با این عناوین: تعقیبات عامه، زیارت عاشورا، تعقیبات نمازهای خمسه، دعاهای لیالی و ایام هفته و عوذات و تسبیحات، سوره ذاریات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در برگ آغازین اهدای کتاب از حسن بن ابوالحسن نصیری اصفهانی به سال ۱۳۲۴ش و در دو برگ پایانی چند دعای متفرقه دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۶۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ – ۳۷۳]

۱۱۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۷۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با ترجمه فارسی میان سطرها، مجدول [نشریه: ۲ – ۱۶۷]

۱۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۵۲

مشتمل بر: سوره یس و صافات دعاء الصباح و المساء، دعاء صاحب الزمان، زیارة العاشوراء، دعاء السر، دعا الصباح، دعاء بعد صلاة الظهر، دعاء بعد العصر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۷ – ۲۶۸]

۱۱۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۰۶

آغاز: تسبیح یوم الجمعه. بسمله. و قل سبحان من لبس العزو و الوقار سبحان من تعطف بالمجد و الکرم ... (عوذة یوم الجمعة): بسمله. لاحول و لاقوة الا باالله العلی العظیم اللهم رب الملائکة و الروح. (تسبیح یوم السبت): بسمله و قل سبحان الا له الحق ... (بترتیب تسبیح و عوذه ایام هفته آمده می‌شود و سپس گفته شده): فصل و حدث فی مجموع بخط قدیم ذکرنا نسخة: وهو مصنفه ان اسمه محمد بن عبدالله فاطر من الرواة عن شیوخه و قال من هذا اللفظ حدثنا محمد بن احمد بن علی بن رقاق القمی قال ابوالحسن محمد بن احمد بن علی بن الحسن ابن الشاذان القمی عن ابی جعفر بن محمد بن الحسن بن بابویه القمی قال حدثنی جعفر بن عبدالله الخمیری ابن محمد بن عیسی بن عبید قال حدثنی عبدالرحمن ابی هاشم المیدانی المدنی عن ابی عبدالله علیه السلام انه قال من حقناعلی شیعتنا ان لاینصرف الرجل من صلوته حتی یدعو بهذا الدعاء و هو اللهم انی اسئلک بحقک؛ **انجام:** وخذ بیدی وید والدی و ولدی و ارحمنا برحمتک یا ارحم الراحمین یا ذاالجلال و الکرام ... (و من ذلک دعاء مولانا و مقتدانا علی لاویس القرنی): بسمله. یا سلام المومن المهیمن ... (و من ذلک دعاء اخر لاویس ایضا): و تعلمه من علی علیه السلام ایضا. بسمله. و قل اللهم انی اسالک و لا اسال غیرک

کتابی است در دعا و آداب عبادات و در آغاز آداب روزهای هفته و دعاهای منقول از معصومان آمده و از شیخ طوسی و «مفتاح الفلاح»و جز آنها در آن یاد شده است؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۳۶۲گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۶۳۴]

۱۱۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۱۰

دارای مناجات و ادعیه در قضای حوائج در ۱۵ مناجات و حرزها چنین است پاره‌ای از عنوان ها ی آن. اسناد الدعاء سپس مناجات است: الاولی للتائبین، الثانیة للشاکرین، الثالثة للراجعیم، الرابعة للراجعین، الخامسة للراغبین، السادسة للشاکرین، السابعة للمریدین حرزها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: متن سفید و حاشیه کبود فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۱۳۵گ، ۱۰ سطر (۴×۸)، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۶۳۶]

۱۱۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۷۱

دارای صنمی قریش و اعتصام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ زرکوب، ۱۶گ، ۹ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶۳۷]

۱۱۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۵۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: متن و حاشیه [نشریه: ۲ – ۱۶۶]

۱۱۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ جلد: روغنی آراسته بزر و رنگارنگ [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۱۱۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۶۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۱۱۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۶۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۱۱۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۹۵

در این مجموعه ادعیه زیر آمده است: دعای احتجاب، هفت آیه، دعای صباح، سوره یس، دعای حجب پیغمبر صلی الله علیه و آله؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: روغنی گل و بوته‌دار عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۷۹]

۱۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۳۶

در این مجموعه سوره‌هایی از قرآن مجید پس از آن اسماء حسنی الهی و چند دعا و صلوات بر حضرت پیمبر اکرم (ص) به روش اهل سنت آمده است؛ خط: نسخ معرب ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: وسط؛ مجدول به زر و مشکی، صفحه اول دارای سر لوح رنگین، روی برگ اول چند یادداشت ترکی به سال‌ها ۱۳۰۱–۱۳۰۳ نوشته است؛ جلد: تیماج ضربی مشکی، ۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۴ - ۳۲]

۱۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۲۲

آغاز: گری بود و در آن حال حضرت جبرئیل نازل شد؛ **انجام:** و اگر در ماه نو ببیند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی حاج وزیری است؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۸۸گ، ۱۲ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف:۳–۹۲۸]

۱۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۵۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نسخه ناقص، اهدائی وزیری؛ کاغذ: اصفهانی،۱۳۸گ،۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳ - ۹۳۷]

۱۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول، واقف: حاج زین العابدین خمسه‌ای؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۳۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳ - ۹۶۴]

۱۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۴۶

آغاز: دعاء صباح، بسمله، اللهم یا من دلع لسان الصباح؛ **انجام:** الحمدلله رب العالمین و صلی الله ... الطیبین الطاهرین.

در این نسخه ادعیه زیر آمده است: دعای صباح، دعای کمیل بن زیاد، دعای عدیله، دعای ادعیه ایام هفته، تعقیبات صلوات خمسه، دعای حضرت سید سجاد، دعای اعتصام سمات، دعای سمات، دعای مشلول؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ سر لوح، مذهب، مجدول، اهدایی آقای حسن فداکار به کتابخانه ملی ایران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روغنی زمینه مشکی با گل و بوته زر و قرمز، ۶۹گ، ۹ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۲۲۳]

۱۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۴

دعاهای صباح و کمیل و اعتصام و سمات و اختتام؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: روغنی با گل و بوته در زمینه زر درون سرخ با گل آراسته، ۴۰گ،۱۴سطر(۶/۵×۱۲)،اندازه:۱۲/۵×۲۱سم[ف: ۹ - ۸۹۵]

۱۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۸۶

از کمیل و زیارت جامعه کبیره تا زیارت عرفه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ربعی، ۱۶۴گ، ۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۸۳]

۱۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم، مالك یوم الدین؛ **انجام:** من النور الی الظلمات اولئك اصحاب النار هم فیها خالدون.

درین بیاض ادعیه و سور زیر آمده است: سوره حمد، یس، دعای کمیل، دعای صباح، دعای سمات، دوازده امام خواجه، حرز دفع اعداء، دعای عدلیه کبری، دعای عدیله صغری، زیارت عاشورا، دعای قاموس، دعای به‌جهت رؤیت هلال، دعای بعد از نماز مشهور رمضان، دعای روز جمعه دعای هر روز صبح با آیة الکرسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول، مذهب، پاره‌ای از ترجمه‌ها به فارسی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج دولائی سرخ، ۹۷گ، ۹ سطر (۴/۵×۹/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۹ - ۴۳]

۱۲۸. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۴

آغاز: لایدرکم به ومن بلغ انکم تشهدون ان مع الله الهة اخری قل لا؛ **انجام:** ولکل ذنب استغفرالله ولکل مصیبة انا.

مجموعه ای است در دعا، شامل این مطالب: سوره یس، الرحمن، تبارک، عم یتساءلون، فتح، فلق، حمد، اسماء حسنی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: مقوا، باروکش پارچه ای، ۶۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف مخ:]

۱۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۷۲

نخست دعاء عبدالله بن بطال است سپس دعاء شب معراج، دعاء قدح،سوره یس،دعاء فتح العرش در پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛مجدول،مذهب؛کاغذ:هندی، جلد: تازه، ۱۶گ، ۷ سطر (۴/۵×۹/۵)، قطع: بغلی، اندازه: ۸/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۸۰]

۱۳۰. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۷۶/۳

شامل زیارت جامعه کبیره و تعقیب جامعه از شیخ علی بن عبد العالی ــ در حاشیه زیر نام «علی بن عبد العالی» آمده: «جدی و انا الفقیر الی العلی الا علی محمد ابراهیم المعروف بابن محمد اشرف صاحب هذا الکتاب» ــ و سوره‌های مبارکه یس و دخان و واقعه و یک دعای مجرب برای جمیع مطالب مشروعه خصوصا شفای مریض، و عمل ام داود و دعای کمیل و دعای ابوحمزه ثمالی؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶۶گ (۹۳-۱۵۹)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۸۶]

۱۳۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۲۳

مشتمل بر دعاهایی از صحیفه سجادیه، شرح دعای عشرات، اسناد دعای عبرات، اسناد دعای اعتقاد، دعای صبح برای رفع بلا و سختی ها، دعای مبارک و اسناد آن، شرح حرز ابو دجانه انصاری، شرح دعای هفت حصار، شرح دعای نور، شرح دعای لیلة المعراج، اسناد دعای سحر، دعای توسل، شرح آیات استکفاء، خواص آیات شش گانه و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ معرب،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛تمامی ادعیه با زیرنویس فارسی،مصحح، محشی، در برگ اول متفرقاتی در ادعیه؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۴۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲-۲۰۳]

۱۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۳

آغاز: بعدالرضا صلوة لاحدلها لامنتهی؛ **انجام:** احسنت فیما معنی منه یا ارحم الراحمین.

این جنگ در آغاز خود دعای استخاره حضرت زین العابدین را دارد و سپس ادعیه متعدد آن حضرت در موارد مختلف از مرض و اوضاع جوی و روزهای خاص مذهبی، علاوه بر آن چند دعا از صحیفه سجادیه را نیز حاوی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن تریاکی با ترنج و نیم‌ترنج، ۷۱گ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۳۲۳]

۱۳۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۸۰

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱ و ۱۲؛ مجدول، مذهب [نشریه: ۲-۱۶۷]

۱۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲/۳

آغاز: از حضرت امام رضا منقول است که هر که بعد از نماز صبح؛ **انجام:** و امتنع بحول الله و قوته من حولهم و قوتهم.

در این قسمت چند دعا به اضافه چند آیه آمده است: دعایی که بعد از نماز صبح باید خوانده شود، دعایی جهت طول عمر، چند عمل تیز که دستور آنها در متن آمده است، هفت آیه است که باید خواند (آیات مزبور آیات مشهور بین اهل دین می‌باشد)؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا تبریزی، تا: قرن ۱۲، جا: تبریز؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج ضربی، ۵ ص (۱۸-۲۳)، ۱۱ سطر (۵/۵×۹)، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۷ - ۳]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۸-طباطبائی

مجموعه سوره‌های توحید، واقعه، ملک، انسان و برخی ادعیه متفرقه است؛ خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: متن اصفهانی، حاشیه فرنگی، جلد: تیماج قرمز با حاشیه قهوه‌ای، ۲۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۴-۲۲۷]

۱۳۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۶۸/۳

آغاز: اللهم یا صریخ المکروبین، یا مجیب دعوة المضطرین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۷گ (۴۰-۴۷)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۱۲]

۱۳۷. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۱۸

بی کا، تا: ۱۱۰۰ق [نشریه: ۷ - ۷۶۹]

۱۳۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۶۳/۱

دعایی برای آغاز قرائت قرآن و در انجام تلاوت آن، با جدولهایی از وقوف قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۵گ (۱ر-۵ر) [ف: ۷ - ۱۱۸]

۱۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۹۳/۷

آغاز: اللهم إنی أعلم أن لک نسمات لطف إذا هبت علی مریض غفلته شفیته؛ **انجام:** لتسکن محبه حامل هذه الأسماء فی قلوب بنیٍ آدم و بنات حوا،إنک فعال لما ترید.

این رساله در ذکر برخی از دعاهای غیر مأثور و نماز و آداب خاص بدون نقل و مأخذ می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در پایان جدولی در علوم غریبه، مصحح؛ مهر: «افوض امری الی الله» (مربع)؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی تیره ضربی مجدول زرین، ۶گ (۲۴۶-۲۵۱)، ۱۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه:۱۲× ۲۰/۵سم [ف: ۲۹ - ۳۲۰]

۱۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۷/۸

آغاز: و یلی ذلک ما وقع إلی أنس بن مالک.. بسم الله خیر الأسماء بسم الله رب الأرض و السماء بسم الله الذی لا یضر مع اسمه أذاً بسم الله الکافی؛ **انجام:** و سبحان الله و ما أنا من المشرکین و حسبنا الله و نعم الوکیل و لا حول و لا قوة إلا بالله العلی العظیم

دعایی است که انس بن مالک در وقتی که از طرف حجاج بن یوسف ثقفی از سوی عبدالله بن ابان ثقفی احضار می‌شود می‌خواند و از شر حجاج در امان می‌ماند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ابیاتی از محیی الدین إبن عربی در معرفت لیلة القدر، و برگی از دعای حزب النصر به ترکی در انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه سورمه‌ای با مقوا، ۴گ (۸۵-۸۲)، ۱۶ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۱ - ۴۷۹]

۱۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۸۳/۲

آغاز: الفصل الثامن عشر فی ادعیة الامراض و علل الاعضاء ... و عن الصادق من کان به علل الاعضاء ... و عن الصادق من کان به علة فلیقل علیها فی کل صباح اربعین مرة اربعین یوماً؛ **انجام:** للریح التی تعرض للصبیان عنه یکتب الحمد سبعاً بزعفران و مسک ثم اغسله بالماء ... للمصروع، عن الرضا یقرأ علی قدح افتاده.

فصل هجدهم از کتابی است در ادعیه امراض و از کتاب های «مصباح المتهجد» شیخ طوسی، «مهج الدعوات» سید بن طاووس، «ادعیة السر»، «سرائر» ابن ادریس، «عدة الداعی»، «دروس» شهید اول، «المجتنی من الدعاء المجتبی» ابن طاووس و کتاب های دیگر نقل کرده است، در آغاز چنین آمده: «و قد مر ذکر بعضها فی آخر الفصل الرابع عشر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی، مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج عسلی ضربی با

ترنج، ۵گ (۱۹-۲۳)، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳۲ - ۴۷۱]

۱۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۲

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** از خدا بخواهد که آورده است.

در این جلد آیات و دعوات و زیارتنامه‌های زیر مندرج است: سوره یس، دعایی که در صبح باید خواند، دعای کمیل با ترجمه فارسی، دعای زیارت عاشورا با مقدمه‌ای، دعای علقمه، دعای دیگر علقمه، دعای صباح و مساء از امیر المؤمنین بعد ادعیه در سجده باید خواند، دعای برآمدن حاجات و دفع بلیات، دعای و آیات کفایت‌کننده از شر شیطان، دعای سمات، اذکاری چند، ادعیه وختوم متعدد، ادعیه روزهای هر ماه، دعای سر ماه رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سر لوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا تریاکی روشن، ۱۳۵گ، ۱۲ سطر (۴×۶/۵)، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۱۰ - ۳۱۰]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۶۰/۲

آغاز: بسمله. استغفرالله العظیم استغفرالله العظیم

دعای استغفار؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج روغنی با جدول زرین و ترنج و سرترنج [ف: ۳۰ - ۲۲۱]

۱۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۸ ط

آغاز: مفتاح الفتوح ... هذا دعاء الصباح لمولانا و سیدنا ... وجدته بخطه؛ **انجام:** فسیکفیکهم الله و هو السمیع العلیم.

مشتمل بر دعاء صباح و چند فقره تعویذ. شایان ذکر اینکه در صدر بیاض نام «مفتاح الفتوح و رموز الکنوز» دیده می‌شود و گویا نامی باشد که بر دعای صباح نهاده‌اند و شاید نیز گردآورنده کل مجموعه را بدین نام خوانده باشد. جالب توجه اینکه کاتب در صدر دعاء مبارک صباح گوید که این دعا را به خط حضرت امیر (ع) رؤیت کرده و نسخه را از آن رونویس کرده است. در پایان دعا نیز صورت خط منسوب به آن حضرت چنین نقل شده است: «کتبه علی بن ابی طالب فی آخر نهار الخمیس حادی عشر ذی الحجة سنة خمس و عشرین من الهجرة»؛ خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: ترمه قرمز با حاشیه منگنه تیماجی، ۸گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۳۸]

۱۴۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۰۶/۲

آغاز: بسمله، اللهم انی اسألك باسمك العظیم الاعظم؛ **انجام:** لا اله الا انت یا ارحم الراحمین.

مشتمل بر دعا سمات، دعا بر ادای دین و فشار زندگی و استخاره و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ دو فصل در توسعه روزی و دفع امراض به فارسی در سه صفحه ضمیمه است، محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۳۸۸]

۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۶۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله الها واحدا و نحن له مسلمون؛ **انجام:** هو خیر و اعظم اجرا و استغفرو الله غفور رحیم

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، قطع: رقعی، ابعاد متن: ۴/۵×۹، اندازه: ۹×۱۵سم [رایانه]

۱۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۸۴

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط المستقیم تنزیل العزیز الرحیم التنذر؛ **انجام:** عن اصول الکلینی و قال ... ایتونی باعمالکم و ایتونی ...

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: مرحوم حاج شیخ محمد باقر سروقد رضوی؛ جلد: تیماج ، ۱۴ سطر (۶×۱۳/۲)، قطع: جانمازی، اندازه: ۸/۶×۱۵سم [رایانه]

۱۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۵۱

آغاز: بسمله، اللهم یا ذالعرش الکریم و الملك القدم العطایا العظیم و الصراط المستقیم یا مرسل؛ **انجام:** الصلوة و السلام علیك یا مولای و ان مولای و رحمة الله و برکاته سلاما دائما ابدا الی یوم القیامه.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: مرحوم حاج شیخ محمد باقر سرو قد رضوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۹سطر (۷/۳×۱۵/۷)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [رایانه]

۱۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۸۴

آغاز: متکئین علی رفرف؛ **انجام:** حاملا لرخیته و وقایة

شامل دعاء کمیل و غیره؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷ سطر (۴/۵×۹/۵)، قطع: حمایلی، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [رایانه]

۱۵۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۹۲

برگیرنده دعای گنج العرش، آداب نماز میت تعقیبات نماز و به جز آن، توضیح خواص ادعیه و آداب آن به فارسی آمده؛ بی کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۱]

۱۵۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۳۹

شامل دعاهای متفرقه معروفه؛بی کا،تا:قرن۱۲[اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۱]

۱۵۲. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

فی هذه المجموعة سورة الانعام و الکهف و یس و الفتح و الواقعة و الحشر و الجمعة و المزمل و الجوشن الکبیر و الصغیر و ادعیة متفرقة اخری؛ کا: قاسم بن محمد شیرازی، تا: غره رجب ۱۱۰۱ق؛ مجدول، مذهب [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۴۶]

۱۵۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۵۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** کتبه المحتاج الی غفران ربه الغنی احمد النیریزی فی بلدة اصفهان صانها الله عن الحدثان فی سنه عشر و ماته بعد الالف من الهجرة النبویه علی مهاجرها الف الف صلوة و تحیه ۱۱۰۱

نسخه حاضر شامل سوره مبارك یس، تعقیبات نمازهای یومیه، دعای جهت جمیع مهمات و دعای جوشن صغیر است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۰۱ق، جا: اصفهان؛ نوشته شده «هو

الواقف علی البرائر بفحوای فمن جاء بالحسنه ... در این اوان سعادت نشان و زمان بهجت اقران ... خاقان ... السلطان بن ... الخاقان بن الخاقان ابوالنصر و الفتح والظفر فتحعلی پادشاه قاجار ... این کتاب دعوات و رساله تعقیبات را بر اولاد ذکور نیکو نهاد وقف و تولیت آن را به نفس نفیس همایون خود مفوض فرموده‌اند که در هر گاه و بیگاه علی الدوام قرائت و تلاوت نمایند ثواب آن عاید ذات اقدس و وجود مقدس گردد ... شهر ذیحجه الحرام من الشهور سنه ثمانیه عشر و مأتین بعد الالف من الهجرة النبویة المصطفویه ...» و نوشته دیگری: «مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است اودئیل ۱۲۸۲»، مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوای روغنی بوم لاکی با ترنج و سرترنج و لچکی زمینه نخودی رنگ دور کنگره مشکی، ۱۰۲ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷/۹سم [ف: ۱ - ۶۵۲]

۱۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۹۱

مجموعه سور و ادعیه؛ کا: حسین طباطبایی، تا: ۱۱۰۷ق؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۱۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۱۰

آغاز: و عن النبی صلی الله علیه و آله من صلی اول لیلة منه

خط: نسخ، کا: میرابراهیم بن میر غلامرضاحسینی، تا: ربیع الاول ۱۱۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی حاج محمد حسین جعفری معمار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی یکطرفه، ۱۴۰گ، ۱۴سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۵۷۳]

۱۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۶

دعای مفتاح النجاح «علی ع» یا صباح است و ادعیة الاسبوع و دعای طمطام با خواص آن در هامش به خط نستعلیق؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالله یزدی، تا: ۱۱۰۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ با تملک و خط و مهر میرزا غلام علی پسر حاجی تقی جباری که به میرزا مهدی در ۱۲۸۶ یادگاری داده؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی با گل و بوته ریز در زمینه سرخ، ۳۶گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [سنا - ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۵۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۲۲

آغاز: بسمله سبحانک اللهم و حنانیک سبحانک اللهم و تعالیت..؛

انجام: و لاترد دعاء سیفی علی عسا برحمتک یا ارحم الراحمین.

شامل: سبحانک اللهم و حنانیک، دعاؤه فی التمجید بسمله الحمدلله الذی تجلی للقلوب، من دعائه فی الاستعاذة من المکاره و سییء الاخلاق و مذام الافعال، بسمله اللهم انی اعوذبک من...، بسمله سوره حمد ثم انزل علیکم من بعد الغم امنة، چهل اسم باری تعالی، دعای اختتام، اسماء عظیم الشأن، نود و نه اسم حق، ینبغی ان یقرء فی انتصاف اللیالی، دعاء آخر، دعاء المغنی، اعتصام دعاء سیفی و دعاء سیفی، اجازه محمدتقی مجلسی به سیدهاشم در خصوص شرح حرز الیمانی نقل از خط مولف، دعاء رفع اعادی، اللهم صل علی محمد و آل محمد فی الاولین، اللهم انی اسئلک رحمة من عندک، اللهم یا سریع یا سمیع یا قریب، منتخباتی از کتاب زاد المعاد؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۱۱۲ق؛ در آخر نسخه دعای روز عاشورا به خط محمد حسین بن محمد صالح حسینی در ۱۱ محرم ۱۱۳۶ق؛ تملک: محمد حسن بن محمد صالح حسینی با مهر بیضی شکل او؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی صیقلی، جلد: تیماج لایه‌ای تریاکی،۱۳سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۱۳۹۴]

۱۵۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۸۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - الهی کم من عدو انتصی علی سیف عداوته و شحذلی ظبة مدینة حررة العبد الاقل؛ **انجام:** الداعی لابود الدولة القاهرة الباهرة احمد النیریزی فی ۱۱۱۲ من الهجرة المحترمة محروسه اصفهان

مشتمل است بر دعای جوشن صغیر، دعای استجابت دعا از حضرت صاحب الامر (ع)، دعای بعد از نماز فریضه، دعای ایمن بودن از بلیات، دعای عدیله صغیر، شرح آیات استکفا؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۲ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛مهر:مشیر السلطنه،حسین بن هدایت الله،رضا الحسینی؛کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوای روغنی بوم عنابی مزین به ساقه و پیچک و برگ‌های مو زوج تحریر زرین و یک حاشیه متن مشکی مرغشی مزین به ریسه شاخه و برگ و گل‌های سرخ، ۸۶ص، ۸ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۷۷]

۱۵۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۶۵۵

دعاهای روزهای هفته است؛ خط: نسخ، کا: گویا میرزا احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۲ق؛ نسخ و رقاع [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۱۶۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** کتبه المحتاج الی عفو ربه الغنی احمد النیریزی فی شهر الله لاعظم من شهور سنه ۱۱۱۲ فی بلدة اصفهان صانها لله عن الحدثان

رساله موجود از دو قسمت تشکیل شده قسمت اول شامل سوره مبارکه یس، سورة الواقعه، تعقیبات نماز یومیه و قسمت دوم دعای دوازده امام است؛ خط: نسخ ممتاز و ثلث، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۲ق، جا: اصفهان؛ قسمت دوم که دعای دوازده امام و به خط نسخ و ثلث می‌باشد و به شیوه کتابت یاقوت مستعصمی تحریر شده متأسفانه بدون ذکر نام کاتب و تاریخ کتابت، دارای شرحی بدین مضمون: «این نسخه شریف در کربلای معلی به قیمت صد روپیه از معرفت کاظم حسین خان خریده شد محررها غره ربیع الاول سنه ۱۲۳۳»، صفحات مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، «حافظ محمد عبدالحسین خان بهادر نواب رئیس الامرا سراج الممالک الملک سراج الدوله سردار جنگ ۱۲۲۵»؛ کاغذ متن: ترمه، کاغذ حاشیه: دولت آباد، جلد: مقوای روغنی بوم تریاکی منقش به گل و برگ‌های الوان با یک حاشیه زمینه عنابی ریسه گل‌های پنج پر و حاشیه دیگر زمینه مشکی ریسه برگ زرین، ۷۶ص، ۸ و ۹سطر،

قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۶۵۵]

۱۶۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۰

دعای صبح، صبح و شام، دفع بلیات، ادعیه صبح و شام؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ربیع الاول ۱۱۱۳ق؛ کاغذ: دولت آبادی، ۹ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۰/۷سم [ف: ۵ – ۴]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۵۸

آغاز: کف دریا باشد در بسیاری؛ **انجام:** سبحانه و تعالی

خط: نسخ، کا: بهاء الدین، تا: ۱۱۱۵ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج ضربی، ۱۶ سطر(۱۴×۷)، اندازه: ۲۰×۱۴سم [الفبائی ف:۳۳]

۱۶۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۵۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. اجتحب بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصین الله القوی الشامل؛ **انجام:** کتبه المحتاج الی الله الملک الغنی احمد النیریزی فی شهر جمادی الاولی من شهور سنه ۱۱۱۵ من الهجرة النبوية عل مهاجرها الف الف صلوة تحية فی بلدة اصفهان صانها الله عن الحدثان

شامل: دعاهای احتجاب، حرز حضرت سید الساجدین علیه السلام، آیات سته، دفع شر اعادی صبح و شام، دفع سحر و سایر شرور، قضای حوائج و مهمات، زیارت صاحب الزمان علیه السلام، زیارت جامعه صغیر؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: جمادی الاول ۱۱۱۵ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای روغنی بوم قهوه‌ای روشن مزین به شاخه و برگ و گل‌های پنج پر زرین زوج تحریر مشکی و عنابی، وسط ترنج و دو سرترنج دور کنگره طلائی با تحریر عنابی؛ ۳۸ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۱۱×۱۷/۶سم [ف: ۱ – ۳۳۷]

۱۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۳

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** نجنا من الهم الذی نحن فیه یا ارحم الراحمین.

شامل: سوره یس، فتح، واقعه، جمعه، قدر، نصر، دعای ایام هفته، دعای بعد از نماز، دعای امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و ...؛ خط: نسخ جلی معرب، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ و ۱۱۱۹ق،جا:اصفهان؛ صفحه آخر سوره ماعون به خط محمد هاشم ۱۲۰۰، مجدول، مذهب، محرر، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ تملک: رکن الدوله علینقی میرزا؛ جلد: تیماج با روکش پارچه‌ای ترمه سرخ، ۳۴گ، ۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۵ – ۲۱۴]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۸۲

مجموعه‌ای است از دعاهای جوشن صغیر و دعاهای کمیل؛ خط: نسخ عالی و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق؛ با سر لوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رنگ روغنی با متن گل بوته و داخل جلد مشکی زرکوب نسخه متن و حاشیه است، ۴۵گ، ۱۷ سطر (۱۳×۷) ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۵–۴۸]

۱۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۹۲

کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۱۷گ، اندازه: ۱۳×۱۹/۹سم [رایانه]

۱۶۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۶

دارای دعاهای احتجاب و جز آن؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: کاغذ متن خان بالغ، حاشیه ترمه، جلد: مغزی و درون میشن سرخ، ۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۶سم [ف: ۱ – ۲۱۹]

۱۶۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۵۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. اللهم انی اسئلك ... و الیك بنبیك نبی الرحمة محمد صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** راقم الحروف احمد النیریزی فی شهر رمضان المبارك من شهور سنه ۱۱۱۶ هجری قمری

شامل دعای توسل و دعای لجمیع المهمات؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق؛ مجدول، کمند اندازی زرین، مذهب، با سرلوح و کتیبه مذهب مرصع؛ مهر: «عضدالملك»، «مشیرالسلطنه»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم طلایی نارنجی رنگ وسط ترنج و دوسرترنج زمینه عنابی منقش به گل و برگ‌های الوان و یك حاشیه زمینه مشکی به طرح کتیبه‌ای که درون کتیبه قسمتی از دعای توسل را به خط نسخ و به سفیداب نگاشته‌اند، ۱۴ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۳۷۵]

۱۶۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۱۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم – اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شیئ؛ **انجام:** راقم الحروف احمد النیریزی السلطانی الداعی لابود الدولة القاهره الباهره السلطانیه فی ۱۱۱۶ هجری قمری

شامل: دعای کمیل، دعای ایام هفته، دعای جوشن صغیر و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، «نگین بخش ملوك ترك و تازی ملك سلطان محمد شاه غازی»؛ مجدول، کمندکشی زرین، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع؛ کاغذ: دولت آبادی شکری، جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی تریاکی منقش به انواع گل و برگ‌های تزئینی الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یك حاشیه زمینه مشکی منقش به ریسه گل و برگ‌های الوان، ۹۲ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۴۵۳]

۱۷۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۱۸

مجموعه ادعیه و غیره. مشتمل بر مطالب ذیل است: دعاء احتجاب: احتجبت بنور وجه الله، دعاء: یا من شانه الکفایه، دعاء: اللهم بلغ مولای صاحب الزمان، دعاء: محمد (ص) رسول الله امامی، دعاء: اللهم رب موسی و خاصه بکلامه، دعاء: بسم الله الذی لایضر مع اسمه شییء، و درحاشیه: دعاء «الحمدلله الذی هدانی للاسلام»، دعاء «یا من تحل به عقد المکاره»، دعاء «اللهم ان تشاء تعف عنا (تا) و رغبتنا عنه الیك»؛ کا: احمد نیریزی، تا:

۱۱۱۶ق؛ دو صفحه اول تذهیب زیبا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ حنایی، جلد: تیماج وسط ترمه، ۱۴ص، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۶۲]

۱۷۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۱۱

برگ‌هایی است به قطع کوچک از چند دعای معروف؛ کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۱]

۱۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۶۶-۱۰/۱۷۶

آغاز: مناجات حضرت سید الساجدین زین العابدین بسم الله الرحمن الرحیم ... اَن تعصمنی حتی لااعصیک فانی ... تحیرت من کثرة الذنوب مع العصیان؛ **انجام:** وحدک لاشریک لک سبحانک رب العالمین لک الملک ولک الحمد وأنت حسبنا الله

شامل: دو مناجات از سید الساجدین (ع)، دعای اویس قرنی، تهلیل ماه ذیحجه، تعقیب نماز، دعای هلال صحیفه سجادیه، دعای سمات، دعای ایمنی از بلایا، اوراد فتحیه، رساله ترجمه دعای کمیل محمدباقر مجلسی، دعایی از مهج الدعوات، سوره شریفه الرحمن، جوشن کبیر و این که هر بند آن جهت کدام حاجت خوانده می‌شود و چه اثری دارد، آیاتی که در تعقیب نماز صبح خوانده می‌شود، دعای اللهم ارزقنا توفیق الطاعة، دعای بعد از قرائت قرآن و دعائی در استغفار؛ خط: نسخ معرب و نسنعلیق، کا: عبدالله، تا: شوال ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: انجام؛ بعضی از ادعیه ترجمه زیرنویس؛ جلد: تیماج مصنوعی قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۸-۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۸۵]

۱۷۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۲۷

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - بسم الله الذی لاارجو الافضله و لااختنی الاعدله؛ **انجام:** کتبه العبد المذنب المحتاج الی رحمة الله احمد النیریزی ۱۱۱۸

مشتمل بر ادعیه هفته و حرز منسوب به حضرت علی بن ابی طالب (ع)، حرز منسوب به حضرت امام محمد تقی، تعقیب نماز صبح و شام و غیره؛ خط: نسخ ممتاز و نستعلیق شکسته، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۸ق؛ این نسخه جهت فتحعلی شاه قاجار تذهیب شده و در ظهر صفحه آخر به خط شکسته نستعلیق بسیار خوش خفی نوشته شده «به جهت سلامتی وجودمسعود مبارک بندگان حضرت مستطاب اشرف اقدس اعظم والا ولیعهد روح العالمین فداه اقل خانه زادان و جان نثاران ابراهیم بن عماد الدوله بتاریخ ۱۵ شهر ذی القعده الحرام سنه ۱۲۹۸ پیشکش نمود»، مجدول، مذهب، با سرلوح مرصع؛ مهر: «سلطان ابراهیم بن عماد الدوله»، مشیر السلطنه؛ کاغذ: خانبالغ ضخیم، جلد: مقوای روکش چرم عنابی وسط ترنج و دو سرترنج ضربی زمینه طلایی گل برجسته، ۴۶ص، ۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۶۶]

۱۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۵۹

بیاض دعا؛ بی کا، تا: ۱۱۱۸ق [نشریه: ۱۳ - ۳۸۱]

۱۷۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۰۹۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصن الله القوی الشامل؛ **انجام:** کتبه العبد المذنب احمد النیریزی فی ۱۱۲۰ من الهجرة المقدسه فی دار السلطنه اصفهان خفت بالامن و الامان

شامل: دعای احتجاب، دعای ایام هفته، تعقیبات نمازهای یومیه؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۰ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی متن و حاشیه کاغذ متن تریاکی، جلد: مقوای روغنی زمینه مشکی مزین به گل‌های پرطاووسی زرین و سه حاشیه زمینه مشکی ریسه گل طلایی، ۱۴ص، ۱۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱-۳۴۹]

۱۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵/۴

دعای بعد ار نماز مغرب؛ کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: خانبالغ، حاشیه ترمه، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۳سم [ف: ۵ - ۱]

۱۷۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۵

دارای سوره یس و حرز امام جعفر صادق (ع) و دعای جلیل القدر و دعا برای جمیع مهمات؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۰ق، جا: اصفهان؛ مجدول، با سرلوح، نسخه را محمد تقی به بیوک خان در ۲۴ ذیقعده ۱۲۷۷ بخشیده است، مالک همین دو نفر و محمد حسن با مهرش؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای زرکوب مقوایی، ۳۶گ، ۸ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۶۳۷]

۱۷۸. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۷۴/۲

دعاهای مختلفی است برای رفع حوائج برگرفته از منابع شیعی از جمله به نقل از کتاب‌های میرداماد و سید احمد بن زین العابدین و «الدروع الواقیة» سید بن طاووس و کتاب «غرفه» و کتاب «سرمکتوم» و «الکلم الطیب و الغیث الصیب» سید علیخان شیرازی که در متن و هامش صفحات نگاشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه ۲۲ ربیع الثانی ۱۱۲۰ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، ۵۳گ (۵۲ر-۱۰۵پ)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۲۰]

۱۷۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۹۳

دارای دعاهای روزهای هفته؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ با مهر محمد؛ کاغذ: سپاهانی نخودی کلفت، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۱۰گ، ۷ سطر (۵/۵×۹/۵) ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۶۳۷]

۱۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹-فیروز

دعای صباح و دو دعای کوتاه دیگر در کتیبه صفحه نخست نوشته: «مفتاح الفتوح و رموز الکنوز»؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۳ق؛ دارای یک کتیبه، مجداول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی طوفانی، ۱۲۰ص، ۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲۱ - ۷۶]

۱۸۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۷

مجموعه ادعیه و غیره. آقا سید محمد بن محمد امین که اباً عن

جدِ از جمله دانشمندان و علمای مرتبط به دستگاه سلطنتی بوده، و در مقدمه، خود را خانه‌زاد و نمک‌پرورده معرفی می‌کند، به امر شاه سلطان حسین صفوی ادعیه هر روزه ماه رمضان و ادعیه سحرها را جمع و تصحیح و به فارسی ترجمه نموده و در حواشی صفحات مطالبی از ادعیه را شرح فارسی نموده‌اند و برای هر روز دو دعا یکی مفصل و دیگری مختصر با یک دیباچه که حمد و ثنای آن به عربی و بقیه به فارسی می‌باشد در یک قسمت نوشته شده، ادعیه سحر را نیز با دیباچه که حمد و ستایش آن به تازی و باقی آن به پارسی است در قسمت دیگر قرار داده و در هر دو قسمت تصریح نموده که این تصحیح و ترجمه به امر شاه سلطان حسین صفوی بوده و پس از ادعیه سحر دعاء جوشن کبیر وپس از آن دعاء افتتاح را با ترجمه فارسی آنها نوشته اند؛ خط: نسخ خوب، کا: ابوالقاسم ابن سید محمد، تا: ۱۱۲۳ق؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: ساغری مذهب، ۱۳۰ص،۷سطر،قطع:وزیری،اندازه:۱۲/۵×۲۰سم[ف:۱- ۶۱]

۱۸۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۳۷

سورة الدخان و تعقیبات است؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی سلطانی، تا: جمادی الاول ۱۱۲۴ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج عنابی ضربی ترنجدار [نشریه: ۶ - ۶۴۴]

۱۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۳

آغاز: اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شی و بقوتك التی قهرت بها کل شی؛ **انجام:** و اغفرلی ذنوبی و استرعلی عیوبی و افتح لی من لدنک رحمة ورزقا واسعاً یا ارحم الراحمین و حسبنا الله و نعم الوکیل.

شامل: دعای کمیل با ترجمه فارسی زیرنویس به خط شنگرف، فصلی در تعقیبات بعد از هر نماز، دعای صباح و دعای سلمان؛ خط: نسخ جلی و معرب، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۵ق، جا: اصفهان، برای سید احمد نوشته شده؛ مجدول، مذهب محرر؛ جلد:مقوا، زرد،۶۱گ،۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۴۰۷]

۱۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰۱

آغاز: بسمله، اللهم انی اسالك و اتوجه الیك بنبی الرحمة محمد صلی الله علیه و اله؛ **انجام:** فلك پیش قدر او، پشت آمد آنچنان که زمین پیش آسمان لازال ایام دولته ممدودا الی یوم الموعود و انا الخاطی.

شامل: دعای استشفاء، دعای امام جعفر، دعای امام زین العابدین، دعا برای هر یک از روزهای هفته و دعای تعقیب نماز صبح و تعقیب نماز ظهر و عصر و نیز مغرب و عشا؛ خط: نسخ و ثلث، کا: محمد حسین متخلص به ضیاء ارجانی، تا: ۱۱۲۵ق؛ مجدول، مذهب، در برگ آغاز یادداشت خریدی به تاریخ ۱۳۳۲ هست؛ مهر: «حاج سید نصر الله تقوی»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ با جدول زر، ۳۵گ، ۵و ۸سطر (۶×۹) ، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۶۴]

۱۸۵. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶۰

شامل: دعایی جهت ترقی حال و رسیدن به جاه و منصب، طریقه ختم سوره یس، دعای عشرات، دعای سریع الاجابة، اعمال روز عاشورا، در کیفیت وصیت، دعای سهم اللیل مروی از امام زمان علیه السلام، نماز حاجت، ختم ناد علیاً خواص حروف تهجی، طریقه ختم سوره ماعون، دعای ساعت آخر روز جمعه، دو طریقه در ختم اسمای؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ربیع الاول ۱۱۲۶ق؛ ۳۳گ(۱۴پ-۴۷پ)، ۱۷سطر [ف: ۲۰]

۱۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۰

دعا (بیاض)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۲۷ق؛ با تذهیب خوب [د.ث]

۱۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۶

دعاء عدیله منقول از حضرت امیرالمؤمنین (ع) و چند دعاء دیگر؛ خط: نسخ، کا: عبدالله خوشحال، تا: ۱۱۲۷ق؛ با سرلوح، مجدول، مذهب، دارای یادداشت «داخل کتابخانه نواب مستطاب قمر کارساز - کذا - اشرف افخم شهنشاه همایون اعظم علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه دام اجلاله العالی گردید شهر محرم الحرام ۱۲۹۳»، نیز یادداشت: «این کتاب دعای عدیله را به فرزند عزیز مکرم کامکار میرزا حسین خان معتمد الملك حفظه الله تعالی اهداء کردم شعبان ۱۳۴۰» با مهر وزیر امور خارجه در ذیل آن و این شعر در پائین صفحه است: «مست چون نقشی زخویش انداخته ×× در نگاهی کار عالم ساخته»؛ مهر: اعتضاد السلطنه؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳گ، اندازه: ۷×۱۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۱۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۵۶

خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۸ق؛ جلد: روغنی، سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [الفبائی ف: ۳۲]

۱۸۹. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۶۷

دارای دعاهای صباح و هلال؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۸ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: کاغذ متن ترمه حاشیه فرنگی آهار مهره، جلد: میشن یشمی لایی، ۱۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۷]

۱۹۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۱۱

دارای دعای صبح برای دفع اعدا و تعقیبات نماز صبح و دعا جهت رفع شدائد و دعای هر روزه صبح و دعای کمیل؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۸ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج روغنی میناکاری با گل و بوته شنگرف و سبز و مشکی، ۲۸گ، ۶ سطر (۷×۱۰/۵) ، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶۳۶]

۱۹۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم -حم. و الکتاب المبین؛ **انجام:** حرره العبد الاقل تراب اقدام المومنین احمد النیریزی فی سنه ۱۱۲۸ من الهجرة المحترمه

شامل: سوره حم دخان و سورة الملك، دعای مفتاح الفتوح، رموز الکنوز، دعای صباح، حرز حضرت امام زین العابدین (ع)، دعای

دفع شر اعادی و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ ممتاز و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۸ق؛ مجدول، مذهب، کمندکشی زرین، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: متن و حاشیه شده کاغذ حاشیه دولت آبادی چهره‌ای رنگ، جلد: مقوای روکش چرم مشکی با یک حاشیه پیچک زرین، ۵۲ص، ۹ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۶۲۷]

۱۹۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیمن. یس و القرآن الحکیم. انک لمن المرسلین؛ **انجام:** حررة العبد الاقل الداعی لابود الدوله القاهره الباهره تراب اقدام المومنین احمد النیریزی عفی عنه بمحروسه اصفهان صانها الله عن الحدثان فی سنه ۱۱۲۹ تاسع و عشرین و مائه بعد الالف من الهجرة المحترمه. و انا العبد الاثم الجانی ابن محمد صالح الولوئی محمد هاشم الاصفهانی فی شهر رجب المرجب من شهور سنه ۱۱۹۲ اثنی و تسعین و مائه بعد الالف من الهجرة النبویه

شامل: سوره مبارکه یاسین، دعا برای دفع شر و ضرر دشمن، دعای معروف به دعای فرج، دعای تعقیبات نماز، صورت المنافقون، صورت الجمعه، دعای احتجاب، دعای قضات حاجات و چند دعای دیگر است؛ خط: نسخ خوش، کا: هاشم اصفهانی ابن محمد صالح لوئوئی به تاریخ رجب ۱۱۹۲ق و احمد نیریزی در ۱۱۲۹ در اصفهان، تا: رجب ۱۱۹۲ق و ۱۱۲۹ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، کمندکشی، کاتب از صفحه اول تا صفحه پنجاه و دوم رسم الخط احمد نیریزی است و از صفحه پنجاه و پنج الی آخر کتاب به قلم محمد هاشم اصفهانی؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی متن و حاشیه شده نخودی رنگ سیر و روشن، جلد: مقوای روغنی بوم زیتونی منقش به اسلیمی و گل و برگ‌های داودی الوان با یک حاشیه زمینه مشکی ریسه گل و اسلیمی زرین، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۴۸۸]

۱۹۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۳

شامل: دعایی از صحیفه در طلب سعادت و دعای شکوی، دعای قنوت، دعای صباح و دعای هر صبح و دعای سهم اللیل و دعای حجب و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد نیریزی،تا:۱۱۳۰ق،جا:اصفهان؛مجدول،مذهب؛تملک: محمد امین حسینی مورخ جمعه ۹ محرم ۱۱۹۰ق با مهر او؛جلد:روغنی مرغش با سه ترنج و چهار ابرو و حاشیه که با طلا گل و بوته اندازی شده، ۵۶گ، ۸ و ۱۲ سطر ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۴

دعاهای روزهای هفته و تعقیبات نماز است؛ خط: نسخ معرب، کا: احمد نیریزی، تا: ربیع الاول ۱۱۳۰ق؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: تیماج مشکی دولایی، ۱۵گ، ۱۰ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا - ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۹۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز: سورة الکهف مکیه بسم الله الرحمن الرحیم.الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجا؛ **انجام:** کتبه العبد الاقل حاجی محمد رضا بن حاجی محمد سعید عفی عن جرائمهم فی سنه ۱۱۳۰

برای قرائت در شب جمعه، سوره کهف، دعای دفع الهم، سوره مبارکه یاسین، سورة الواقعة، سورة الحشر، سورة الجمعه، سورة الملک، سورة النباء، سوره عبس، دعای صباح حضرت امیرالمومنین علیه السلام با ترجمه فارسی به خط نستعلیق، و دعای کمیل با ترجمه فارسی، دعای عزیمت و چند دعا از حضرت سید سجاد (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حاجی محمدرضا بن حاجی محمد سعید، تا: ۱۱۳۰ق؛ مجدول کمنداندازی زرین و لاجوردی؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین حسینی؛ جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی یا ترنج و دو سر ترنج دور کنگره مذهب متن گل و بوته الوان با حاشیه متن مشکی اسلیمی و گل ریزه طلایی، ۲۵۸ص، ۱۵ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۷]

۱۹۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۸۱

شامل: دعاء طلب السعاده از حضرت امام زین العابدین (ع)، دعاء لیلة الفراش، دعاء الاحتجاب از حضرت علی بن ابیطالب امیرالمؤمنین (ع)، چند دعاء کوچک؛ خط: نسخ خوب، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۰ق؛ ترجمه دعاء طلب السعاده و لیلة الفراش را به خط نستعلیق خوب با سرخی نوشته‌اند؛ این نسخه متعلق به مرحوم میرزا داودخان پسر صدراعظم نوری بوده و در سنه ۱۲۹۶ داخل اعتضادیه شده؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: روغنی مذهب گل و بوته، ۲۳ص، ۱۲ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۵]

۱۹۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۱۵

شامل: دعاء سیفی با شرح و افتتاح آن، دعاء: «اللهم انی اسئلک بعزیز تعزیز اعزاز عزتک»، دعاء «لا اله الاالله ابداً حقا حقا»، دعاء «اللهم انی اسئلک باسمک الذی اذا ذکرت به تزعزعت منه السموات»، چند دعاء کوچک برای برآمدن حاجات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا احمد نیریزی (احتمالاً)، تا: ۱۱۳۰ق؛ مجدول، در آخر دعاء اول و دوم نوشته است که: «این دعاء را از روی نسخه که به خط مرحوم ملا محمد تقی مجلسی (ره) بوده نوشته ام»، پشت ورق اول نوشته شده «در جمادی الاخری سنه ۱۱۸۸ در دارالعلم شیراز برای نور چشمی میرزا نور حسنی حسینی پنج تومان خریده‌ام»؛ این نسخه متعلق به کتابخانه میرزا داودخان وزیر لشکر بوده و در محرم سنه ۱۲۹۷ به اعتضادیه داخل شده؛واقف:سپهسالار؛کاغذ:سمرقندی،جلد:چرمی عادی، ۶۳ص، ۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱-۵۷]

۱۹۸. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۸۳

کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۴ق؛ در ۱۴ قطعه؛ جلد: جلدی ممتاز، قطع: رقعی [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۱۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۴۰

دعای دوازده ساعت روز است و دعاء روایت شده از رسول و زیارت جامعه و زیارت مطلقه امام حسین (ع)؛ خط: نسخ ریز و درشت، کا: عبدالرحیم نجفی، تا: ۱۱۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۴۴گ، ۷ تا ۱۴ سطر (۵/۷×۱۴)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۶۱۹]

۲۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۲۵۰-۲۶/۱۳۰

آغاز: بسمله، یس والقران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** المنان الحمید وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین.

شامل: سوره یس، جوشن صغیر، مشلول، حجب، سمات، کمیل، دعای رویت ماه نو؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۶ق، به جهت میرزا ملک محمد؛ دارای کتیبه مرصع و مذهب، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سوخت قهوه‌ای با شمسه و لچکی، ۵۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۱۸]

۲۰۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. یس. و القرآن الحکیم؛ **انجام:** کتبه العبد الاقل تراب اقدام المومنین احمد النیریزی فی سنه ۱۱۳۷ لجناب العالم العامل الفاضل الکامل الباذل کریم الذات غنی الصفات جالینوس الزمانی بقراط الدورانی اعنی الحاج الحرمین الشریفین حاجی محمد علی دامت برکاته

شامل: سوره یس، دعای دفع بلا، تعقیب نماز صبح، دعا دفع شر و کفایت مهمات، تعقیب نماز ظهر، تعقیب نماز عصر و شام، دعای فرج؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۷ق، به جهت حاجی محمد علی؛ مجدول، کمنداندازی طلائی، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: خانبالغ نخودی، جلد: مقوای روکش ترمه زمینه لاکی گل و بوته جقه‌ای حاشیه سجاف چرم مشکی مارپیچی ضربی طلایی، ۵۸ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۶۵۰]

۲۰۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۷

چندین دعاست با یک دیباچه فارسی؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۹ق، برای حاجی محمد حسین؛ دیباچه نستعلیق، با سرلوح؛ کاغذ: کاغذ خان بالغ حاشیه فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ لایی لبه سبز، ۱۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۳/۹سم [ف: ۱ - ۲۱۹]

۲۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۱

آغاز: سوره واقعه ... دعا برایی دفع خصما و معاندین ... بسم الله الرحمن الرحیم تحصنت بذی الملک و الملکوت؛ **انجام:** یا ذا القوة الکاملة و القدرة الشاملة.

مجموعه‌ای است شامل: سوره واقعه و تعقیبات نماز و دعاهای ایام هفته زیارت چهارده معصوم؛ خط: نسخ زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۰ق، جا: اصفهان؛ با سرلوح مزدوج مرصع، مجدول، مذهب؛ جلد:تیماج،سرخ،۱۴گ،۱۲سطر،اندازه:۱۲×۱۹/۵سم[ف:۳۵ - ۳۵۵]

۲۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴

آغاز: بسمله، یا من دلع لسان الصباح بنطق؛ **انجام:** صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

شامل: دعای صباح، دعای صبح و شام، دعای صبح و شام ایضاً، دعای صبح، دعای دفع کید اعداء، دعای تعقیب صلوة، دعای رفع ظلم، دعای سیفی، آیات مختلف قران، دعای قاموس؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۰ق؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی الوان (قابسازی شده)، جلد: تیماج عنابی مقوایی،۳۲گ،۷سطر(۵/۵×۱۱/۱)،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۸۹]

۲۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۸۲

آغاز: بسمله، اذا وقعت الواقعه لیس لوقعها کاذبه؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد و اله الطاهرین.

این نسخه حاوی سوره «واقعه» از قرآن و دعای صباح و دعای احتجاب است؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۰ق؛ با سرلوح مذهب؛کاغذ: فرنگی الوان قاب‌سازی شده، جلد: تیماج یک لائی، جدول دار ، ۱۹گ، ۹سطر(۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۹ - ۷۶]

۲۰۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴۶

ادعیه و تسبیحات از کتاب «منهاج الصلاح در مختصر المصباح»؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۴۰ق؛ مصحح [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۷۰]

۲۰۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۸

چندین دعا است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن شمس الدین محمد نیریزی، تا: ۱۱۴۲ق؛ با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: کاغذ متن ترمه حاشیه ختایی آبی، جلد: رویه ترمه مغزی میشن سرخ، ۲۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۷سم [ف: ۱ - ۲۲۰]

۲۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۵۲

دعاهای پراکنده است؛ خط: نسخ خوش، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۴؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۴گ، ۱۱سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۸۴۹]

۲۰۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۴

آغاز: سورة یاسین مکیه و هی ثلاث و ثمانون آیه؛ **انجام:** و کتب العبد الاقل الداعی لابود للسلطنة الهیه احمد النیریزی غفرالله له ولوالدیه فی سنه ۱۱۴۶ من الهجرة

شامل: سوره یاسین و آیات حفظ و آیات استکفا، آیات حاجت، دعای برکة السباع اوراد و تعقیبات نمازها، مناجات حضرت پیغمبر (ص)، زیارت حضرت امام حسین (ع)؛ خط: نسخ ممتاز و جلی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۶ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه، کمنداندازی زرین؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، محمد الموسوی؛ کاغذ: اصفهان الوان متن و حاشیه شده، جلد: مقوای روغنی متن مرغشی لاکی رنگ وسط ترنج و دوسرترنج زمینه مشکی دور کنگره ای است که روایتی از کلام الله مجید را با سفیداب و خط نسخ خوش نوشته اند و یک

حاشیه کتیبه‌ای زمینه مشکی دارد که روایتی از حضرت رسول اکرم خطاب به سلمان فارسی را با سفیداب و خط نسخ خوش نگاشته‌اند و در اندرون یکی از سرترنج‌های پاره دوم جلد نوشته شده «احمد النیرزی فی ۱۱۴۶»، ۱۵۰ص، ۱۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۶۴۳]

۲۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الم ذلک الکتاب لاریب فیه هدی للمتقین الذین یؤمنون بالغیب ... از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله مأثور است که کسی که بخدای عز و جل باین آیات تقرب جوید بر می‌آورد؛ **انجام:** صل علی محمد و آل محمد خیر الوری سجیة و اغفرلنا یا ذا العلی فی هذه العشیة دعا للمهمات یا محمد یا علی یا فاطمه یا صاحب الزمان ادرکونی و لاتهلکونی.

شامل: آیه، حدیثی از رسول خدا (ص)، درباره خواندن آیاتی خاص با خواص بسیار و سپس ذکر آن آیات، دعا جهت دفع اعداء، دعای یا دائم الفضل (دعای شب جمعه)، دعا برای بر آوردن شدن مهمات؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۹ق؛ مجدول، مذهب،مرصع محرر؛ جلد: روغنی دورو، قهوه‌ای با نقش گل و بوته، ۲۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳۵-۳۵۸]

۲۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۶-فیروز

دعای صباح و احزاب و دوازده امام خواجه؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۹ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: ضخیم، جلد: تیماج مشکی با ترنج و حاشیه زرین، ۴۶ص، ۱۲ سطر، قطع: رحلی، اندازه: ۲۶×۴۰سم [ف: ۲۱ - ۷۸]

۲۱۲. تهران؛ موزه هنرهای تزئینی؛ شماره نسخه:۷۶۸۸

نسخه از سوره الفتح آغاز می‌شود و باین کلمات می‌انجامد: یا اهل بیت النبوة و رحمة الله و برکاته؛ خط: نسخ خوش، کا: احمد نیریزی، تا: محرم ۱۱۴۹ق، جا: سپاهان؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ایرانی نخودی، جلد: تیماج مشکی زرکوب، ۹ سطر (۷×۱۳) ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نشریه: ۳ - ۱۳۰]

۲۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۰۹۰

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه؛ **انجام:** قد تشرفت بتحریر هذا الادعیه الشریفه المنیفه لعالیجناب السید العالم ... میرزائی میرزا صدرالدین محمد ادام الله ... و انا العبد الاقل الاحقر تراب اقدم المومنین احمد النیریزی غفرالله له ولوالدیه فی شهر شعبان المعظم من شهور سنه احدی و خمسین و مائه و الف من المهاجرة المقدسه

شامل: دعای صباح منسوب به حضرت علی (ع)، دعای حفظ بدن و تسخیر دشمنان و کفایت مهمات و دعای امام حسن عسکری (ع) و تعقیبات نماز یومیه که کاتب برای عالیجناب میرزا صدرالدین محمد کتابت نموده است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: شعبان ۱۱۵۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره متن حاشیه شده الوان، جلد: مقوای روکش تیماج آلبالوئی ساده حاشیه ریسه گلهای سر نیزه‌ای طلایی، ۴۶ص، ۱۲ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۴۳۴]

۲۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۷۹

شامل: سوره مبارکه ص، دعاء مشلول، جوشن کبیر، طلسم و اسماء متبرکاتی که در موقع نگاه کردن به ماه نو به آن نگاه می‌کنند؛ خط: نسخ خوب، کا: خداداد بختیاری، تا: محرم ۱۱۵۱ق؛ دارای یک سرلوح خیلی ظریف، دو صفحه اول نقاشی شده، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج روغنی مذهب به گل و بوته، ۱۲۳ص، ۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۰/۵سم [ف: ۱-۴۷]

۲۱۵. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۱۴

شامل دعاهای متفرقه، آیات و سور قرآنی، دعای جوشن کبیر، جوشن صغیر، دوازده امام خواجه نصیر، دعای روزهای ماه مبارک رمضان ، دعای عدیله، شهادت میت، توبه نامه، تلقین میت، نماز میت، تعقیبات نماز زیارت معصومین (ع) و چند دعای الحاقی دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد رضی بن محمد باقر فروزان شاهمیرزادی، تا: ربیع الثانی ۱۱۵۲ق؛ اهدایی آقای اسماعیل مهجوری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی دار،۱۲ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۹۲]

۲۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۷/۴

آغاز: هذه أدعیة شریفة نقلت من متن الجامع الصغیر ... اللهم رب جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و محمد نعوذ بک من النار؛ **انجام:** ما من عاداتک أن ترد عبادک الفقراء و أنت لا تخلف المیعاد و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه أجمعین و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین

دعاهایی است انتخاب شده از «الجامع الصغیر من حدیث البشیر النذیر»، تألیف جلال الدین عبدالرحمن سیوطی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۲ق؛ محشی، ۲ برگ شامل دعای روز عاشوراء و مطالبی دیگر در انجام آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰گ (۵۱-۴۲)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۱ - ۴۷۶]

۲۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۹۹

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. یس. و القرآن الحکیم؛ **انجام:** کتبه تراب اقدام الفقراء محمد یوسف الحافظ فی شهور سنه ۱۱۵۷ من الهجرة المقدسه.

حرره العبد الاقل ابن محمد رفیع الشریف الخادم محمد علی تحریر شد بتاریخ بیست و نهم شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۵۷.

تم التذهیب علی نقی المذهب

شامل: سوره مبارکه یسن، دعای صباح، دعای کمیل، دعای اعتصام ، نود و نه اسم مبارک، حرز مبارک سیفی منسوب بحضرت امیرالمومنین علی (ع)، دعای دفع حزن و هم و غم و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: خط نسخ، محمد یوسف الحافظ و خط نستعلیق، محمد علی بن محمد رفیع

الشریف، تا: ۱۱۵۷ق و ۲۹ رمضان ۱۱۵۷ق؛ مذهب این نسخه علی نقی المذهب، نوشته شده: «انتقالی از قصر بلور»، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹»؛ کاغذ: خانبالغ نخودی رنگ، جلد: مقوای روکش تیماج لاکی مجدول کمند اندازی دندان موش کبودرنگ، ۱۹۸ص، ۷ سطر ادعیه و ۷ سطر ترجمه فارسی، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۹سم [ف: ۱ - ۲۰]

۲۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۶۷

مجموعه سور و ادعیه. ادعیه آن مطابق روایات اهل سنت است، و در حاشیه هر دعایی روایت آن را ذکر کرده، مشتمل بر مطالب ذیل است: سوره یس، سوره حمد، سوره اخلاص، سوره ناس، سوره فلق، آیات متفرقه، چند دعاء کوچک؛ خط: نسخ خوب، کا: حافظ ابراهیم، تا: ۱۱۵۹ق؛ یک سرلوح، بیست و یک سر سوره، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: چرمی ضربی، ۳۵ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۵۴]

۲۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۲

سوره‌های نصر و واقعه و ملک و چند دعا است؛ خط: نسخ خوش، کا: میرزا احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، وقف نامه مورخ ۱۲۵۶ در آغاز نسخه و اگر از همین نسخه باشد می‌رساند که سوره های آغاز نسخه از اجزای شصت پاره قرآن باید باشد و از آنجایی که سوره ملک به پایان می‌رسد افتاده و دو برگ تازه گذارده و بقیه سوره را نوشته‌اند و دعایی هم در آن آمده سپس در برگ اصلی نسخه دعاهای دیگر است تا پایان نسخه و صفحه آخر هم تازه است و همه برگ‌های اصلی باید به یک خط باشد؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۰گ، سطور چلیپا (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۸۹۴]

۲۲۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۹

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم تعقیب بعد از هر نماز فریضه؛ **انجام:** کتب العبد الاقل الداعی لابود السلطنة الهیه احمد النیریزی عفی عن فی سنه ۱۱۶۰ بمحروسه اصفهان

شامل: تعقیب بعد از نماز فریضه، دعای اجتحاب، دعای رفع خوف و هول، دعای الحجب، دعای مشهور به دعای سریع الاجابت و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۶۰ق، میرزا محمد رفیع مستوفی الممالک؛ مجدول، مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی الوان، جلد: مقوای روغنی روکش چرم ساغری یشمی با چهار لچک و چهار حاشیه زنجیره طلایی دندان موسی و ریسه گل‌دار طلائی، ۱۶۰ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۲۲۱. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۹۶۲

مجموعه‌ای از ادعیه متفرقه، که برخی دعاهای نادره دارد دعاها توسط علامه فهامی میرسید حسین برای حاج محمد رضا خان جمع‌آوری و احمد نیریزی که ظاهراً همان خطاط معروف باشد نسخه را برای همان حاج محمد رضا نوشته است؛ کا: احمد نیریزی (احتمالا)، تا: قرن ۱۲؛ ۸۳گ، قطع: رقعی [ف: ۱۳۴]

۲۲۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۴۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم – قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا هو مولینا و علی الله فلیتوکل المومنون؛ **انجام:** کتبه العبد الحمد النیریزی

ادعیه مربوط به تعقیبات نمازهای پنجگانه است؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: متن و حاشیه شده، کاغذ حاشیه ترمه نباتی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی ساده مجدول زرین، ۱۴گ، ۱۰ سطر [ف: ۱ - ۵۱۱]

۲۲۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۶/۷

دعا و شرح دعای اعتصام منقول از خواجه عبدالله انصاری؛ بی‌کا، تا: ۹ جمادی الثانی ۱۱۶۳ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۱×۲۵سم [ف: ۱ - ۴۸۶]

۲۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۰/۳

دعاء حزب البحر و خاتمه آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۷۰ق؛ متن صفحات سفید و حواشی کاغذ ابری، منقش، مجدول؛ اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲ - ۳۷۳]

۲۲۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۹۶/۳

خط: نسخ، کا: محمد هاشم، تا: ۱۱۷۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مشمع مشکی عطف و گوشه پارچه، ۴گ (۱۹-۲۲)، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۰۵]

۲۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۰۷/۱-۵۸/۱۵۷

آغاز: فدای تو شوم گفت خواص آن زیاده از آن است که در دفتر گنجد از آنجمله آنکه دشمنانرا دفع کند

شامل: چند ختم درایام هفته، دعای اعتصام، دوازده امام خواجه نصیر، دعای کمیل، زیارت جامعه مختصر؛ خط: نستعلیق، کا: محمدزمان بن محمدرضا بن ابوالقاسم بن امیریوسف بن شاه حسین بن فخرالدین بن بدرالدین کازرونی، تا: ۲۶ ذیقعده ۱۱۸۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰گ (۱-۲۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۳۵]

۲۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۰۰

آغاز: ینقذون الا رحمة منا و متاعا الی حین؛ **انجام:** و نجیناه من الغم ... و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و الحمد لله رب العالمین ... الطیبین الطاهرین. انجام ضمیمه: و بلغتنی به ما برضیک عنی انک فعال لما ترید.

مطالب عبارتند از: سوره یس از آیه ۴۳ به بعد، شرح دعای جوشن کبیر، دعای کنز العرش، دعای معراج، شرح دعاء تهلیل، دعای صحیفه پیغمبر، دعای سهم اللیل، دعای حضرت امیر، دعای جامع امیرالمومنین، در برگ پایانی روایتی از حضرت رسول (ص) در

قرائت دعایی کوتاه پس از هر نماز به همراه دعائی در توسل جستن به امام صادق (ع) ضمیمه شده است؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد باقر، تا: ۱۱۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرشکی ضربی با ترنج و سر ترنج با گل و بوته زر مجدول به زر، ۹۰گ، ۱۲ سطر (۴/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۱۲ – ۱۷۵]

۲۲۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳۹

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** مشقة الفقیر الحقیر المحتاج الی رحمة ربه القدیر مصطفی بن عثمان المعروف بکسکین غفرالله ذنوبهما و ستر عیوبهما ولمن نظر فیه امین سنه ۱۱۸۹ هجری

شامل: چند سوره کوچک از کلام الله مجید، شرح دعای صباح، ضرب محی الدین، اسماء الله، دعای مناجات، دعای استغفار، دعای قدر، دعای ختم شریف، دعای شرح فرس، شرح دعاء حزب البحر؛ خط: نسخ خوش، کا: مصطفی بن عثمان معروف به کسکین، تا: ۱۱۸۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: پوست، جلد: مقوای روکش چرم تریاکی متن زرافشان مجدول کمند زرین،۱۰۱ص،۱۱سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ – ۳۲۶]

۲۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۹۱-۱۱/۹۱

آغاز: اللهم انت الاول فلیس قبلك شی و انت الاخر فلیس بعدك شی یا کائناً قبل کل شی؛ **انجام:** کما ینبغی لله و لاحول و لاقوة الا بالله و صلی الله علی محمد النبی و علی اهل بیته ... حتی یرضی الله.

شامل: اعتصام (دوازده امام)، دعای یوشع بن نون، دعای حضرت عیسی، دعای امام کاظم، حرز امام کاظم، دعای اعتقاد، حرز امام صادق، حرز امام زمان، دعای صباح، دعای کمیل، دعای قاموس و دعای مغفرت؛ خط: ثلث، کا: عباس قلی، تا: ۱۱۹۰ق؛ با علامت بلاغ، با ترجمه فارسی در لابه‌لای سطور، مذهب و مجدول؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج و جدول گلدار و لچکی زر، ۵۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۸۶]

۲۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۹

خط: نسخ، کا: محمد هاشم اصفهانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ دارای سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: حاج محمد حسین صدریه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی دولایه درون تیماج قرمز، ۲۰۷گ، ۱۱سطر (۳/۵×۹) ، اندازه: ۵×۱۱سم [ف: ۵ – ۱۶۹۷]

۲۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴/۱۷

۴۱ بیت است به عربی، با یك دیباچه و چند جمله دعایی در پایان آن، عمر پسر بیاسی چکامه جلجلوت را شرح کرده است؛ خط: نسخ، کا: سلیمان قاضی پسر محمد مکری، تا: ربیع الاول و الثانی ۱۱۹۵ق؛کاغذ: فرنگی سفید و نخودی، جلد: تیماج حنایی دولا بی‌مقوا، ۴ص (۱۳۸-۱۴۱)، ۹ تا ۱۳سطر، اندازه: ۶/۷×۱۲/۵سم [ف: ۲ – ۲۳۴]

۲۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق؛ دارای سرلوح و کتیبه، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹۹گ، ۱۳سطر (۴×۵/۱۰) ، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [ف: ۵ – ۱۷۱۶]

۲۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۹۷-۱۱/۱۹۷

آغاز: بسمله السلام علیکم یا اهل بیت النبوة و موضع الرسالة و مختلف الملائکة و مهبط الوحی؛ **انجام:** السلام علیك یا ابن علی المرتضی السلام علیك یابن فاطمة الزهراء السلام علیك یابن خدیجة الکبری.

شامل: زیارت جامعه، زیارت عاشورا، دعای علقمه و چند دعای مشهور دیگر؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ زیارت جامعه و زیارت عاشورا و دعای علقمه در لابه‌لای سطور به فارسی ترجمه شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی و خطی ضربی، ۱۳۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۸۸]

۲۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۷۷-۱۲/۱۶۷

آغاز: اللهم انت الاول فلیس قبلك شیء و انت الاخر فلیس بعدك شیء. یا کائناً قبل کل شی؛ **انجام:** حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر.

شامل: دوازده امام خواجه، دعای کمیل، دعای امام سجاد «اذا غرضت له مهمة و دعائه فی طلب الحوائج الی الله» و چند دعای دیگر؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۸۸]

۲۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۵۹-۱۵/۱۹۹

آغاز: بسمله حصار برای دفع ضرر رسانندگان هر صبح و شام بخواند امنت بربی و هو الله الذی لا اله الا هو اله کل شیء و اشهد الله علی نفسی بالعبودیة و الذل والصغار؛ **انجام:** یا من هو شدید العقاب یا من عنده حسن الثواب یا من عنده ام الکتاب

شامل: دعای حصار، دعای کیمیای سعادت، دعای روزی، دعای جوشن (اللهم لولا ان القی ...)، دعای منقول از امیر المؤمنین که پر اثر است (اللهم انی اسألك یا من احتجب بشعاع نوره)، دعای گلوبند حضرت رسول (اللهم انصرنا علی کل عدد...)، دعای مصطفی برای جمیع مرادات (اللهم ارزقنا امن المصطفی و امان المصطفی و ابهة المصطفی و الفة المصطفی و اخلاص)، دعای دیگر، دعای کیمیای سعادت (غیر از سابق الذکر)، دعای منظوم بعد از ایام البیض، دعای حضرت ابراهیم در آتش، جوشن کبیر، ۹۹ نام رب العزة، درود معظم (اللهم صل علی محمد وآله بعدد فضل الله ... بعدد خلق الله ... بعدد علم الله)، دعای معظم، دعای گشایش رزق، دعای بعد از نماز صبح و شام، دعای صبح، اسم اعظم از امام جعفر صادق(ع)، حرز امام حسن و امام حسین(ع)، دعا برای برآمدن حاجات و مرادات، چند دعا برای برآمدن حاجات، دعای گنج العرش؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج و جدول گرهی، ۸۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف:

۱ – ۱۹۵]

۲۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۷۰-۱۵/۲۱۰

آغاز: بسمله اللهم یا من دلع لسان الصباح (دعای صباح)؛ **انجام:** وعلی رزقک افطرنا وعلیک توکلنا فتقبله منا انک انت السمیع العلیم تمام شد

شامل: دعای صباح، دعای کمیل، دعای افتتاح، دعای روزهای ماه رمضان و دعای سحر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول با نقش و نگار ضربی، ۵۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۱۹۵]

۲۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۴۹/۳-۳۰/۱۲۹

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیء؛ **انجام:** وفی زمرة المرحومین بشفاعتهم انک انت ارحم الراحمین وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین وسلم تسلیما کثیرا وحسبنا الله ونعم الوکیل.

شامل: دعای کمیل، دعای صباح، زیارت عاشورا، دعای سمات، دعای سحر (اللهم انی اسئلک من بهائک)، دعای دیگر سحر، دعای دهه آخر ماه مبارک رمضان به نقل از امام صادق (ع)، اعمال شب قدر، دعای روزهای ماه مبارک رمضان، زیارت وارث و زیارت جامعه کبیره؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول و محرر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دو رو، حاشیه تیماج مشکی و مجدول، ۸۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۲۶]

۲۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۹۷-۱۹/۲۷

آغاز: بسمله، یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه و سرح قطع اللیل المظم بغیاهب تلجلجه؛**انجام:**و صلی الله علی محمد و اهل بیته النبی الامی وعلی جمیع المرسلین والنبیین حتی یرضی الله.

دارای دعای صباح و حرز امیر المؤمنین (ع) و دعاهای کوتاه دیگر برای حوائج مختلفه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ مهر: «الراجی حسن ۱۲۰۸» (بیضی)؛ جلد: شومیز، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ – ۲۰۹]

۲۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۲۸-۳۳/۱۷۸

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** والحمد لله کلما لاح نجم وخفق

شامل: سوره یس، دعای کمیل، سمات، عشرات، مشلول، صباح، افتتاح، سحر، ادعیه ایام هفته، زیارت وارث، زیارت ماه رجب، زیارت عاشورا، جامعه کبیره و ادعیه ماه رمضان و تعقیبات نمازهای پنج‌گانه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب محرر، با سر لوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: روغنی دو رو مجدول، ۱۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۱ – ۲۶۳]

۲۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۲۹-۲۹/۲۶۹

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** طریقه ختم سوره الم نشرح به جهت حصول مطالب ... باغایت خضوع وخشوع که انشاء الله تعالی به اجابت مقرون است لانه قریب مجیب للدعوات ملتمس ومستدعی است که احقر عبادالله را به این نهج دعا کنند اللهم اغفر کاتبه و لوالدیه ...

شامل: سوره یس، دعای کمیل، دعای سمات، دعای آمرزش کبائر، دعای مشلول، دعای عظیم الشأن، دعای قاموس، مناجات امیرالمؤمنین (ع) در مسجد کوفه، زیارت عاشورای معروفه و دعای پس از آن، دعای شمخ و دعاهای دیگر جهت قضای حوائج؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲۹گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۵×۱۰سم [ف: ۱– ۲۲۶]

۲۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۱۷-۲۹/۲۵۷

آغاز: بسمله یس و القران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** و عن ذنوبی غاضیا قد اوجبت لی منک الرحمة و انزلتنی دار القرار و محل الاخیار.

شامل: سوره‌های یس، واقعه، فتح، ملک، جمعه، جوشن کبیر، جوشن صغیر، کمیل، شرح یس، یس مغربی، اعمال ماه رمضان، دعای سحر، دعای هر روز، شرح اسماء الله و بعضی ادعیه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ برگ اول سر لوح مزدوج مذهب مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ، ۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۴سم[ف:۱–۲۲۵]

۲۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۸۵-۲۹/۲۲۵

آغاز: کفعمی ازحضرت رسالت صلی الله علیه وآله روایت کرده که مردی به آن حضرت شکایت کرد از بیماری وپریشانی وتنگدستی فرمود بعد از هر نماز فریضه بگو توکلت علی الحی الذی لایموت؛ **انجام:** یا اغنی من کل غنی یا اجود جواد یا ارأف من کل رؤف ... یا غالبا

بیاضی شامل: سوره یس و چند سوره دیگر، اعمال ماه رمضان، زیارت عاشورا و زیارت اربعین، دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۱۰۵گ، ۱۳ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۲۱]

۲۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۴۳/۱-۱۶/۱۵۳

آغاز: بسمله آه وانفسا کیف لی بمعالجة الاغلال غداً آه وانفساه مما حملتنی علیه جوارحی من البلایا؛ **انجام:** من فراعنة عبادک وطغاة خلقک وشرجمیع خلقک یا ارحم الراحمین انک علی کل شیء قدیر تمت الجوشن الصغیر تم اللهم لا تجعلنی من المعادین و لاتخرجنی من التقصیر

شامل: مناجات امام سجاد (ع)، دعایی که سلطان محمود غزنوی برای فتح و ظفر می‌خواند، دعای صباح حضرت علی (ع)، زیارت ائمه در ایام هفته، مناجاتی از امام سجاد (ع)، مناجات انجیلیه، دعای جوشن صغیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۷۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۹۸]

۲۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۶۱-۱۶/۱۷۱

آغاز: یاعلام الغیوب یا کاشف الکروب، یامقلب القلوب، یا طبیب القلوب؛ **انجام:** بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم

شامل: دوازده امام خواجه نصیر، اوراد حضرت داود(ع)، قصیده عینیه منسوب به امام علی (ع) با ترجمه فارسی، دعای عشرات، دعای سیفی، عدیله صغیر، دعای وقت احتضار، تلقین میت، مطلبی از طب الائمه، فاتحه الکتاب فقراء، حرز البحر شیخ حسن شاذلی، حزب البحر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج وسرترنج ضربی، ۹۹گ، ۹-۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۹۸]

۲۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۳۹-۱۶/۱۴۹

آغاز: بسمله. یس والقران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب برحمتک یا ارحم الراحمین یارب العالمین

شامل: سوره یس، دعای عدیله، دعای جوشن کبیر با ذکر خواصی برای هر فراز آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۷]

۲۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۳۵-۱۶/۱۴۵

آغاز: بسمله. السلام علیکم یا اهل بیت النبوة و موضع الرسالة و مختلف الملائکة و مهبط الوحی؛ **انجام:** و لک الحمد عدد ما فی جو السماء و لک الحمد عدد ما فی جو الارض و لک الحمد عدد.

شامل: زیارت جامعه کبیره، زیارت حضرت پیامبر (ص)، زیارت عاشورا، زیارت امام حسین مشهور به زیارت اربعین، دعای کمیل، دعای سحر ماه رمضان، دعاهای هر روز ماه رمضان، اعمال شب قدر، دعای عشرات، زیارت کاظمین زیارت امام زمان (عج)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف طوسی، ۱۰۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۷]

۲۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۷-۱۷/۲۵۷

آغاز: تبعدنی ام مع رجائی لرحمتک وصفحک تحرمنی اومع استجارتی بعفوک تسلمنی حاشا لوجهک الکریم؛ **انجام:** لا اله الاالله الحی القیوم عدد الثری و الحصی و النجوم و الملائکة الصفوف لا اله الاالله وحده لا شریک له.

بیاضی شامل: مناجات خمسة عشر، جوشن کبیر، دعای ایام هفته، دعای مجیر، هیاکل سبعه دعای کمیل، جامعه کبیر، دعاهایی از صحیفه، دعای حضرت رسول (ص)، زیارت عاشورا، دعای سیفی، هفت حصار و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۱۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۸]

۲۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۵-۱۷/۲۵۵

آغاز: ثم لایجدون ولیا و لا نصیرا سنة الله التی قد خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبدیلا و هو الذی؛ **انجام:** دعای رزق بسمله اللهم یا سبب من لا سبب له یا سبب کل ... و اعوذ بکلمات الله التامات و الدعوات المستجابات عاف صاحب هذا الدعاء بحق

بیاضی شامل: یس، دعای حجب، دوازده امام خواجه نصیر، دعای توسل، دعای کمیل، دعای مشلول، زیارت وارث و چند زیارت دیگر، دعای عشرات، دعای سمات، جوشن کبیر، دعای صباح، دعای عدیله و چند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج دو رو ضربی زمینه مشکی و عطف و گوشه‌ها قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱۳۵گ، ۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۷]

۲۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۷-۱۷/۲۴۷

آغاز: الحمدلله و الصلوة و السلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواة احکام الله ... و بعد فهذه وجیزة من احادیث التی ورد لشهر رمضان من فرض الصیام وعلة فرض الصیام؛ **انجام:** عن ابی عبدالله (ع) قال من کان یؤمن بالله و الیوم الاخر فلایدع ان یقرأ قل هو الله احد ... فان من قرأها جمع الله له خیر الدنیا و الاخرة و غفرله و لوالدیه و ماولد و بالاسناد الاخر مثله ورواه الکلینی مثله

بیاضی شامل: احادیثی که درباره ماه رمضان وارده شده، دعاهای ماه رمضان، عدیله صباح، دعاهایی از صحیفه، زیارات ائمه (ع)، دعای کمیل و سمات و شرح کوتاه دعا به عربی بعداز دعا، شش آیه؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با عطف پارچه‌ای، ۱۵۴گ، ۱۳-۱۵ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۰سم [ف: ۱ - ۲۰۷]

۲۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۶-۱۷/۲۴۶

آغاز: والله ذوالفضل العظیم مثل الذین حملوا التوراة ثم لم یحملوها؛ **انجام:** وبه سند معتبر از حضرت امام موسی کاظم صلوات الله علیه منقول است که هرکه در وقت خواب

بیاضی شامل:سوره‌هایی از قرآن کریم،دعای جوشن کبیر و دعای صباح و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۷۲گ، ۸-۱۳ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۲۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۵-۱۷/۲۴۵

آغاز: و قدیسمی بدعاء الخضر(ع) عن امیرالمؤمنین (ع) قد روی هذا الدعاء کمیل بن زیاد النخعی فی لیالی الجمعة و النصف من شعبان بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسألک برحمتک التی وسعت کل شیء؛ **انجام:** و اشهد ان الائمة من ولدک کلمة التقوی و اعلام الهدی و العروة الوثقی و الحجة

بیاضی شامل: دعای کمیل، خطبه عقد و نکاح، خطبه عید اضحی، دعای سحر، زیارت مطلقه زیارت حضرت امیر و زیارت عاشورا؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۳گ، ۱۰-۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۲۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۵۱-۱۷/۲۳۱

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر قوماً ما انذر اباؤهم فهم عافلون؛ **انجام:** وقال موسی لاخیه هارون اخلفنی فی قومی و اصلح و لاتتبع سبیل المفسدین

بیاضی شامل: یس، صلواتیه، دعای یستشیر و دعاها و زیارات دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۵۳گ، ۱۰-۱۱ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۲۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۳۶-۱۷/۲۱۶

آغاز: شب جمعه سورة بنی اسرائیل مائة واحدی عشر آیة وهی مکیة بسم الله الرحمن الرحیم سبحان الذی اسری بعبده من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی؛ **انجام:** یا مدبر الامور یا باعث من فی القبور یا مجری البحور یا ملین الحدید لداود علیه السلام صل علی محمد وآله

بیاضی است که در آن سوره‌هایی از قرآن کریم و زیارت ایام هفته تحریر شده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول ضربی، ۷۴گ، ۱۴-۱۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۰۳]

۲۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۳۴-۱۷/۲۱۴

آغاز: دعای چهل کلید با خود دارد از جهت دوستی ومهربانی از جهت آفات و بلیات ... بسمله انا فتحنالک فتحا مبینا سلام علیکم طبتم فادخلوها خالدین لقد جاءکم رسول من؛ **انجام:** اولئک اصحاب النار هم فیها خالدون الهی بحرمة محمد علی فاطمة حسن و حسین دارنده این دعا از جمیع بلیات

شامل: دعای چهل کلید، دعای تاج کلاه، دعای بازوبند، زبان‌بند، آیت الکرسی مغربی؛خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی با عطف پارچه مشکی، ۳۳گ، ۶ سطر، اندازه: ۵×۸سم [ف: ۱ - ۲۰۳]

۲۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۳۰-۱۷/۲۱۰

آغاز: یا حسیب یا بدیع یا رفیع یا منیع یا سمیع یا علیم یا حکیم یا کریم یا حلیم یا قدیم یا علی یا عظیم یا حنان یا منان یا دیان یا مستعان؛ **انجام:** سیم بسم بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله السمیع العلیم ... بسم الله السمیع البصیر الذی لیس کمثله.

رساله کوچکی است شامل چندین دعا از جمله دعای احتجاب حضرت امیر (ع) و دعای قاموس قدرت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۵×۷سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۲۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۲۰-۱۷/۲۰۰

آغاز: لنا عندالله اللهم صل علی قمر الاقمار و نور الانوار و قائد الاخیار و سید الابرار الطهر الطاهر و النجم الزاهر و البدر الباهر؛ **انجام:** و اقربهم منزلة منک و اخصهم زلفة لدیک فانه لاینال ذلک الا بفضلک.

شامل: دوازده امام، دعای مشلول، دعای سمات و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۹۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۲۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۰۲-۱۷/۱۸۲

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر قوماً ما انذر آباؤهم فهم غافلون؛ **انجام:** دردسر: یا من کل شیء خاضع له یا من کل شیء کائن له یا من کل شیء موجودبه

بیاضی شامل: سوره‌های یس، نبأ، فتح و نوح و دعای جوشن کبیر و ذکر خواصی برای هر بند آن؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب؛ جلد: مقوایی سفید با عطف پارچه مشکی، ۱۳گ، ۱۵ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۹سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۲۵۸. ؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۰۱-۳۰/۱۸۱

آغاز: و قال النبی صلی الله علیه وآله وسلم الا ادلکم علی سلاح ینجیکم من عدوکم و یدر ارزاقکم ... فصل فیما یتقدم علی الدعاء و هو الطهارة و شم الطیب و الصدقة؛ **انجام:** فصل علی محمد و آله و هب لی املی و زدنی من هداک ما اصل به الی التوفیق فی عملی انک منان کریم.

کتابی است در دعا با عناوین «لمعه» که هر لمعه مشتمل بر فصولی است. در این کتاب از «مصباح» صغیر شیخ طوسی و «منهاج الصلاح» علامه حلی نقل می‌کند. فهرست عناوین موجود درکتاب چنین است: فصل فیما یتقدم علی الدعا، فصل فیما یقارن الدعا، فصل فیما یتأخر عن الدعا، اللمعة الاولی فی عبادات الایام، فصل فیما یتعلق بکل یوم عموماً، فصل فیما یتعلق بکل یوم خصوصاً، اللمعة الثانیة فی عبادات الشهور، فصل فیما یتعلق بکل شهر عموماً، فصل فیما یتعلق بکل شهر خصوصاً، اللمعة الثالثة فی عبادات السنة عموماً، فی المناجات الشریفة التی لایتعلق بوقت من الاوقات منها خمسة عشر مناجات سید العابدین، فی منهاج الصلاح الدعاء المعروف بدعاء العبرات؛ خط: نسخ، کا: کلب علی بن مراد آشتیانی، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دورو،۱۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۸۲۷]

۲۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۷۳-۱۷۱۵۳

آغاز: چهارم حسن ظن در اجابت به حضرت عزت داشتن پنجم اظهار خضوع نمودن ششم در اول بسمله و حمدله گفتن هفتم در ابتداء و انتها صلوات بر محمد و آل او فرستادن؛ **انجام:** و حیاتک التی لاتموت صل علی محمد و آله محمد و فرج عنی ما انا فیه بلا إله الا انت علیک توکلت و انت رب العرش العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

رساله متوسطی است در دعا شامل چند فصل در تعقیبات نماز و دعاهایی برای روای حاجات و رفع گرفتاری‌ها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی روغنی گل‌دار و عطف تیماج، ۱۸۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۱- ۲۰۰]

۲۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۳۵/۵-۱۷/۱۱۵

آغاز: بسمله اللهم صل علی محمد و آل محمد بعدد فضل الله

اللهم صل علی محمد و آل محمد بعدد کل ذرة الف الف مرة و صل علی جمیع الانبیاء و المرسلین نادعلیا مظهر العجائب؛ **انجام:** در بعضی از کتب این دعای اختتام را هم ذکر کرده‌اند الهی بحرمة سرهذه الاسرار و بحق نور الانوار ... و تهلک عدوی و توصلنی الی مرادی و تدفع عنی شر جمیع خلقک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد وآله
شامل: حرز دافعه علی (ع)، توقیعی از حضرت حجت، حرزهای ائمه و برخی دعاهای کوتاه دیگر؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ساده، ۱۰۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

۲۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۱-۱۷/۲۴۱

آغاز: لاجد مفرا مما کان منی و لامفزعا ... نمی‌یابم گریز گاهی از آنچه صادرشد از من و نه پناهی که رو آورم به سوی او از کار خود جز قبول کردن تو عذر مرا؛ **انجام:** اشهد انک کنت نورا فی الاصلاب الشامخة والارحام المطهرة
بیاضی شامل: دعای کمیل، جوشن کبیر، جوشن صغیر، عدیله، ام داود، دعاهای ایام هفته، اعمال شب های ماه رمضان و دعای صباح؛ خط: نسخ معرب،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ ۱۴۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۲۶۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۶۲

دعا و افسون و جاد و طلسم است به عربی و فارسی و از دعای قاموس القدرة آغاز می‌شود و «جنة الاسماء» علی (ع) را هم دارد؛ خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲و۱۳؛قطع:ربعی[نشریه: ۳ - ۴۲۱]

۲۶۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۵۶

آغاز: مما نقل حیدر علی فی مزاره قال الشیخ فی المصباح روی محمد بن اسماعیل بن بزیع ... عن ابی جعفر قال من زارالحسین (ع) ابن علی فی یوم عاشوراء من المحرم ... زیارة الحسین یوم عاشورا...؛ **انجام:** والله من ورائهم محیط بل هو قرآن مجید فی لوح محفوظ و الله خیر حافظاً و هو ارحم الراحمین
کتابی است در ادعیه و زیارات ائمه اطهار شامل زیارت امام حسین (ع) در عاشورا و زیارت اربعین زیارت اول رجب و لیله فطر و عید اضحی و عرفه و زیارت امیرالمؤمنین (ع) و زیارت کاظمین و زیارت امام علی (ع) در غدیر و زیارت جامعه و دعای کمیل از تحفة الزائر و مزار حیدرعلی نقل می‌کند؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در آخر نسخه دعایی است با آغاز: «یا من یفل بذکره حد النوائب و الشدائد» به خط مالک است، در اول نسخه وفات شیخ زین العابدین در روز یک‌شنبه ۱۶ ذیقعده ۱۳۰۹ و وفات شیخ محمد طه نجف در روز یک‌شنبه ۱۴ شوال ۱۲۲۲ درج شده است؛ تملک: صالح بن سلمان طیار در ۱۲۹۶ ق؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول با ترنج و سرترنج، ۱۲۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۳۲]

۲۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۲۸

آغاز: دعای صباح: یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل؛ **انجام:** و زواره و مجاوریه نجنا من الهم الذی نحن فیه برحمتک یا ارحم الراحمین.
مجموعه دعاهای صباح،ادعیه فی ایام السبعة، دعاء حفظ، تعویذ حضرت رسول (ص) و حرزهای دوازده امام (ع)، زیارت عاشوراء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح زیبا، مجدول، مذهب؛۴۹گ،مختلف السطر،اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱-۱۰۶]

۲۶۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۹۸

آغاز: بسمله، الهی کم فی عدو انتضی علی سیف عداوة و شحذ لی ظبة مدیته و ارهف لی؛ **انجام:** و جمیع اخوانی و من یعیننی امره و خاصتی آمین یا رب العالمین
مجموعه ادعیه و اذکار و اوراد وارده در هر روز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با نقش گل و بوته، ۷۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۴×۷سم [ف مخ: ۱ - ۹۸]

۲۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۹۶

آغاز: شب جمعه: الحمدلله من اول الدنیا الی فنائها ومن الاخرة الی بقائها الحمدلله علی کل نعمة؛ **انجام:** و للباطل علی عملی دلیلاً و افتح لی بفتح الدنیا و الاخرة یا ولی الخیر
مجموعه دعاها و ذکرهای مختلف و اعمال وارده در طول هفته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۴×۸سم [ف مخ: ۱ - ۹۶]

۲۶۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۲۴

آغاز: بسمله، روایت است از یونس طاهر بلخی که امام بلخ بود که وی چنین گفت که در اصفهان بزرگی بود او را محمد بن اسامه گفتندی و بقایت عالم وپرهیزگار بود چنانچه در آن روزگار بدرجه او کسی نبود؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین و بفضلک و کرمک یا ارحم الراحمین و یا کرم الاکرمین و یا اعدل العادلین.
مجموعه دو دعای مفصل به نام‌های اوراد محمد بن اسامه و دعای هفت هیکل و خواص و شأن نزول و ایجاد این دو دعا که در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۵۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۹۱]

۲۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۳۶

آغاز: سورة یس ثلاث و ثمانون آیة؛ **انجام:** لجلب الرزق نافعة ان شاء الله تعالی
شامل: سور مبارکه یس، عنکبوت، روم، فتح، ذاریات، رحمن، واقعه، حدید، مجادله، حشر، جمعه، منافقون، ملک، دهر و ادعیه کمیل، سمات، جوشن صغیر، مشلول، اسماء الحسنی مروی از نبی مکرم (ص)، مجیر، صحیفه مروی از پیامبر اکرم (ص)، معراج عشرات، ذخیره، تعقیبات فرائض یومیه، کیفیت اعمال نماز شب، زیارت جامعه کبیره، دعاء صاحب الامر (ع) و رضوی (ع)، عهد، صنمی قریش، ادعیه ایام و لیالی ماه مبارک رمضان، گفتار در تعیین اسم اعظم؛ خط و ثلث: نسخ خوش، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن

۱۳؛ مجدول؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: ۱۴۰۵ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن مشکی، ۳۳۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۰۱]

۲۶۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۶۷

آغاز: اللهم انی اسألك برحمتك التی وسعت كل شیء؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین.

مشتمل بر دعای کمیل با ترجمه فارسی زیر سطور، تعقیبات نمازهای پنج‌گانه، دعای مشلول، دعای ایام هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح زرین؛ جلد: دورو، رو پارچه‌ای مخمل سبز دور تیماج قرمز، پشت تیماج قرمز بدون مقوا، ۴۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۰]

۲۷۰. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۱۱

آغاز: الحمدلله الذی خلق اللیل و النهار بقوته؛ **انجام:** بعد الرضا صلوة لا حد لها و لا منتهی یا ارحم الراحمین

شامل: دعای صباح صحیفه سجادیه، آیات الحفظ، ذکر استغفار، تهلیلات قرآن، دعای عهد، تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه کفایت مهمات و رفع ملمات، توسلات، زیارات، احراز، دعای سمات و باب ششم از کتاب «مفتاح الفلاح» شیخ بهائی؛ خط: نسخ ممتاز و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، دارای سر لوح مزدوج زرپوش مرصع؛ کاغذ: نباتی آهار مهره اصفهانی، جلد: ساغری مشکی مجدول زرین، ۱۹۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۹]

۲۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۵۳

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم بعد از سلام نماز سه مرتبه الله اکبر؛ **انجام:** بعدد الایام ففی آیة ... علی اکمل الوجة

در این نسخه تعدادی از ادعیه‌ای که باید بعد از نماز خواند، به اضافه آیاتی از قرآن وجود دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۸۶گ، ۶ سطر (۷×۷/۵)، اندازه: ۹/۸×۷/۳سم [ف: ۶ - ۳۶۴]

۲۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۵-طباطبائی

آغاز: بسمله یس و القران الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** یا ذا العرش المجید اصرف عنی شر کل جبار عنید و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین یا رب

خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح و کتیبه مذهب و مرصع، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج عسلی با حاشیه سبز، ۳۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۴ - ۲۹۳]

۲۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۸-طباطبائی

آغاز: بسمله یس و القران الحکیم انک المن المرسلین؛ **انجام:** و اکسر شدة شکیمته و فرط عتوه و تفرعنه بعزتک یا عزیز یا معز یا مذل یا مقدم یا مؤخر و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۵۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۴ - ۲۹۵]

۲۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۹

آغاز: اللهم انی اسألك برحمتك التی وسعت كل شی؛ **انجام:** و عاف احیانا و سلم دیننا و دنیانا و ثبت اقدامنا و انصرنا علی القوم الکافرین».

شامل:دعاهای کمیل،سمات، مکارم الاخلاق، تعقیبات مشترکه، دعای عدیله صغیر، دعای صلوات، تعقیب نماز ظهر، سوره یس،سوره نبأ،سوره ملك و فتح، دعای مشلول، زیارت عاشورا، دعای مجیر، هفت آیه با خواص بسیار و دعایی برای هر صباح؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب محرر مرصع، با سرلوح مزدوج مرصع مذهب؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۱۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳۵-۴۲۳]

۲۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱ ط

خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر - ف: ۳۹]

۲۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۵ ط

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر - ف: ۴۱]

۲۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۶۸

مجموعه‌ای ادبی از دعاها، اذکار، اوراد، حرزها و زیارات معروف شیعی است که به اختصار گردآوری شده است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدائی حسن اسماعیلی؛ جلد: پارچه، ۱۳۵گ، ۹ سطر، قطع: بیاضی [ف: ۳۳/۲ - ۵۷]

۲۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۰۸

آغاز: اللهم یا من دلع لسان الصباح؛ **انجام:** یا غافر المؤمنین اللهم صل علی نبی الرحمة ... بندگان عظت و اجلال توأمان دولت.

شامل: دعای صباح، دعای سهم اللیل، حرز حضرت زهراء (ع)، حرز حضرت علی (ع)، دعای سجده شکر از حضرت رضا (ع)، اسماء مبارکه [حسنی]، تعقیب نماز صبح، دعای استغفار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ این نسخه برای کتابخانه یکی از سلاطین نوشته شده و گویا یک صفحه از آن افتاده است، دارای یک سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی مقوایی دارای ترنج و نیم‌ترنج، ۴۰ص، ۹ سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۳۰۶]

۲۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۴۹

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** منقول است که هر که هر صباح دیدن این شکل نماید باعث ازدیاد عمر و مزید دولت میشود.

شامل یک سوره قرآن و برخی ادعیه معروف و تعقیبات نماز است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ایرانی و زرد رنگ، جلد: تیماج عنابی بدون مقوا، ۳۳۸ص، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۷×۱۴سم [ف:۱۰ - ۱۳۰۶]

۲۸۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۸۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و صفات قدرتک و علا من ذکر الذاکرین کبریاء عظمتک.
مجموعه برخی سور ادعیه و اذکار که برای استفاده و قرائت گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۸۹]

۲۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۷/۹
آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم ما یقال عند الانتباه من النوم الحمدلله الذی احیانا بعدما اماتنا و الیه النشور؛ **انجام:** و لکل طاعة و معصیة لاحول و لاقوة الا باالله العلی العظیم انتهی کما وجد بحمدالله و منه و کرمه فله الحمد کثیراً بکرة و اصیلاً و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم
مجموعه اندکی از دعاهای شبانه روز و غیر آن است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان چنین آمده: «قال فی الام المنقول منها: بلغ مقابلة علی الام»، همچنین دعایی از کتاب حیوظ الحیوان دمیری، در پایان نقل شده است؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۱۰۸-۱۰۵)، ۳۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم[ف:۳۱-۳۵۰]

۲۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۰۸/۳
آغاز: دعاء قاف مروی عن النبی - صلی الله علیه و آله - و هذا الدعاء رفیع الشان عظیم المنزلة؛ **انجام:** من ذا الذی توکل علی الله فلم یکفه، انتهی ما ارید نقله من حکم لقمان علیه السلام
این رساله شامل ادعیه، مواعظ، دعای قاف، دعای معراج تهلیل قرآن، مواعظ مسیح، فی الانجیل و مواعظ لقمان و وصایاه لابنه؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۳۰گ(۲۲-۵۱)، ۲۰ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۲۸-۴۷۲]

۲۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۹۶
آغاز: قصیده بانت سعاد بسم الله الرحمن الرحیم؛ **انجام:** موجود: مدحامدرجا فی مذه الکلم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۶۰ سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [الفبائی ف: ۳۴]

۲۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۳۹
آغاز: بسمله، اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق بتجلیه و سرح قطع الیل المظلم بغیاهب تلجلجه؛ **انجام:** فنزل من حمیم وتصلیة جحیم ان هذا لهو حق الیقین فسبح باسم ربک العظیم
مجموعه برخی ادعیه و اذکار بدون ذکر نام آنها و نیز تعدادی سور قرآنی که برای استفاده مشتاقان در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۵۵گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۲]

۲۸۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۳۸/۲
دعاهای روزهای هفته از شنبه تا آدینه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵۹گ (۳پ-۶۲پ) [ف: ۷ - ۱۵۶]

۲۸۶. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۵۳
آغاز: اگر خواهی که کسی را مطیع و فرمان بردار خود کند بعد از نماز بامداد این سوره را ۴۱ بار بر ۴۱ دانه فلفل سفید بخواند»
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۳۱گ، ۱۳سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۵۵]

۲۸۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۵۳
آغاز: بسمله و به نستعین مقال چهارم در اعمال متفرقه که مخصوص به وقتی نیست و مشتمل است بر پانزده باب؛ **انجام:** و آل محمد
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۵۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف:۱-۲۰۰]

۲۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۲۱
زیارت‌ها و دعاهاست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛کاغذ: فستقی، جلد: میشن یشمی ضربی، ۱۶۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۵/۸سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۲۸۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۳۵
دعاها و زیارتهاست به عربی و فارسی با دوازده امام در پایان و آغازش چنین است «فصل چهاردهم در زیارت امام رضا»؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی ضربی، ۱۶۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۱سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۲۹۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۷۷
چند دعا است با احکام دینی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۲۴۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۷/۷سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۲۹۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۶۲
جنگ دعاها است؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه لایی، ۱۶۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹/۸×۲۰/۱سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۲۹۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۳۰
سورة الفتح و دعاهای روزهای هفته و دعاهای صباح و روز آدینه و سراسر هفته در هر روز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخ بسیار خوش محمد ابراهیم قمی در ۱۱۰۳ و یاقوت مستعصمی در ۶۸۱، ترجمه فارسی سورة الفتح نستعلیق، یادداشت مورخ ۱۲۹۳ در شیراز در ص ع، با سرلوح، مجدول زرین؛ کاغذ: کاغذ متن ترمه حاشیه فرنگی، جلد: میشن سرمه ای، ۱۷گ، ۷ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۷سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۲۹۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱د
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۴×۲۰سم [رشت و همدان - ف: ۱۱۱۹]

۲۹۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۲م
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ قطع: ربعی [رشت و همدان - ف: ۱۱۱۹]

۲۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲-فیروز

چند سوره قرآن و ادعیه مختلف و نخست دوازده امام خواجه نصیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، ۳۲۰ص، ۱۱ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲۱ - ۷۷]

۲۹۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۳۹

دارای دعاهای جوشن کبیر و صغیر و کمیل و جز آنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱ سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۹۹]

۲۹۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۹۶

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** و سوره حمد و معوذتین و قل هو الله احد بخواند سه مرتبه آب دهان بجانب چپ بیندازد آن خواب که دیده است به او ضرر نرساند.

مشتمل بر سوره های یس، فتح، رحمن، واقعه، ملک، جمعه، نبا و برخی از دعاها برای رفع گرفتاری، گشایش روزی، دفع و رفع امراض و نیز دعای جوشن صغیر، شرح دعای مشلول، شرح و ترجمه دعای کمیل، دعای سمات و دوازده امام خواجه نصیر می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره بیاضی، ۱۱۶گ، ۱۳ سطر، قطع: بیاضی جیبی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۵ - ۲۱۶]

۲۹۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۱۰

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شئ. (آغاز موجود ذیل:) مرحبا ای هدهد شهر صبا ×× مرحبا ای پیک؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.انجام: و الله خیر الرازقین.

مشتمل بر دعای کمیل، دعای اعتصام دوازده امام خواجه نصیر طوسی، دعای عشرات دعای سمات، زیارت عاشورا، دعای بعد از زیارت عاشورا و دعای مشلول است. نسخه مذیل به جنگ اشعار فارسی، نکاح‌نامه، وقف‌نامه، صلح‌نامه، روش نگارش نامه، ابیاتی از خواجه حافظ شیرازی، سعدی شیرازی، عطار، مولانا و دیگران، سوره مبارکه الرحمن و سوره جمعه است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: بیاضی شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۲۹گ، مختلف السطر، قطع: بیاضی جیبی، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۲۲۵]

۲۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۵

بی کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رقعی [د.ث]

۳۰۰. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۹۶۰

بیاضی شامل دعای کمیل و غیره؛ بی کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول زرین؛ ۱۸۲گ، قطع: جیبی [ف: ۱۳۴]

۳۰۱. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۱۱/۱

دعای عشرات و ماه صفر؛خط:نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۳پ-۹ر)، ۱۵سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۹]

۳۰۲. شیراز؛ دستغیب، بدرالدین؛ شماره نسخه:بدون شماره

دعای کمیل و جوشن کبیر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، قطع جیبی [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۶۰]

۳۰۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۹

خط:نسخ معرب زیبا،بی‌کا،تا: اواخرقرن ۱۳، برای مهر علی خان سرتیپ فرزند حاج شکر الله خان امیر دیوان؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۰۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۲-۱۸۹]

۳۰۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸۵/۱

آغاز: الفصل الاول فی ادعیته لها اسماء معروفه فمن ذلک دعاء الجوشن الکبیر؛ **انجام:** و روی للنسل اللحم و البیض قدتم هذا الفصل

بی کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی تریاکی، ۱ص (۸۷-۸۷)،۱۹سطر(۷/۵×۱۴)،اندازه:۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۸۴]

۳۰۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۷۷/۱

دعاهای صباح و سمات و هفته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جدول زرین [نشریه: ۲ - ۱۲۲]

۳۰۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۱۲

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** کلها فی کل حال أنه جل ثناؤ لما یشاء قدیر فعال لما یرید و هو حسبی و نعم الوکیل فی المبدأ و المعاد.

شامل:چندسوره از قرآن کریم،دعای جوشن کبیر،دعای جوشن صغیر به نقل از مهج الدعوات، دعای روز نوروز و مختصری در اصول دین به صورت سؤال و جواب به فارسی در سه برگ؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۸۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۱]

۳۰۷. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۹۴

شامل: دعای طایر رومی، یس مغربی، ذکر ایام هفته، جهت بستن مرد، جهت چله بری، جهت ادای قرض و وسعت رزق، تعبیر نامه حضرت یوسف، دعای حمد، دعای سریع الاجابه، دعای روز جمعه با این سرآغاز: «بسم الله و بالله أخذت الأولین و إخذت الأخرین و أخذت القائمین»، دعا جهت محبت، دعای هفت وسیله، دعای ابودجانه قاری، دعای ام الصبیان صغیر و کبیر، شرح دوازده آیه، دعای تهلیل، نوشته بازوبند حضرت امیرالمؤمنین (ع)، چندین دعا به جهت دفع مهمات و برآمدن حاجات و ادای دین و وسعت رزق و غیره، دعای اوراد هفته، دعای اسم اعظم عیسی (ع)، دعای سمات، دعای قدح عظیم، دعای سدرة المنتهی، دعای عکاشه، دعای نور، الرحمن مغربی، دعای مبارک قدح، دعای استغفار، دعای توسل، دعای امیرالمؤمنین (ع)، دعای کمربند رسول (ص)، دعا به جهت بخشش گناهان کبیره، دعای بازو بند امام حسین (ع)، دعا برای آسانی مرگ، دعای جلیل القدر، دعای دفع طاعون، دعای سمات، دعای عشرات، دعای قلنسوه، دعای اسم اعظم، دعای ابطال السحر، دعای چشم زخم، دعای مشلول، دعای جلب محبت، زیارت عاشورا و دعای علقمه و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد:

تیماج مشکی مجدول گرهی، ۲۲۹گ، مختلف السطر [ف: ۲۳]

۳۰۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۹۸

آغاز: صل علی محمد و آله و امنن بغناک علی فقری و بحلمک علی جهلی و بقوتک علی ضعفی یا قوی یا عزیز؛ **انجام:** زیارتی را که علقمه از حضرت امام محمد باقر علیه السلام برای روز عاشورا نقل کرده است پس دو رکعت نماز نزد سر امیرالمؤمنین علیه السلام و وداع کرد بعد از نماز امیرالمؤمنین علیه السلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۰۲گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۳]

۳۰۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۹/۶

خط: نسخ، کا: نجفعلی انجدانی، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۵]

۳۱۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۸

شامل: دعای صنمی قریش، جامعه کبیره، جوشن صغیر؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز ضربی بدون مقوا، ۵۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۶۳]

۳۱۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۷۶

بیاضی شامل: چهل حدیث علوی، زیارت امین الله، زیارت عاشورا با مقدمات و موخرات آن، زیارت اربعین، زیارت امام حسین (ع) در اخر روز عاشورا، زیارت جامعه کبیره، زیارت وارث، زیارت شهدای کربلا، زیارت امام حسین (ع)، زیارت امام رضا (ع)، دعای سحر، زیارت امیرالمومنین (ع)، استغاثه به صاحب العصر (ع)، زیارت پیامبر اکرم (ص) و فاطمه زهرا (س) و زیارت ائمه بقیع (ع)، اعمال مقابر قریش و سر من رأی، زیارة المفجوعة، زیارت حضرت معصومه (س) و دعای عدیله؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۷۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۵/۵سم [ف: ۷۹]

۳۱۲. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۳۸

آغاز: هدی للمتقین الذین یومنون بالغیب و یقیمون الصلاة؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین فسیکفیکهم الله و هو السمیع العلیم

شامل: دعای کمیل، دعای ایام هفته، جوشن کبیر، صلواتیه، زیارت عاشورا و دعای صباح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [اوراق عتیق: ۱ - ۹۴]

۳۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۶

بیاضی شامل: دوازده امام خواجه نصیر، زیارت ششم، زیارت عاشورا، زیارت علقمه، دعای روز عاشورا، زیارت جامعه صغیر، زیارت جامعه کبیر، زیارت حضرت امیر، زیارت اربعین، زیارت امام رضا و اعمال زائر، زیارت صاحب الامر، زیارت سایر شهداء، زیارت حضرت عباس، دعای سمات، دعای اعتصام، دعای جوشن کبیر، زیارت سید الساجدین، مناجات خمسه عشره، مناجات الزاهد، دعای مشلول، دعای توسل، دعای شب عرفه، دعای تربت، دعای گندم، دعای دیدن ماه، دعای اذان، دعای توبه، دعای صنمی قریش، دعای عشرات، احکام ذبح، دعای استغاثه، دعای شش قف، دعای ناصر علوی، شرح دعای سیفی، دعای اعتصام، در تلاوت دعای سیفی، اعتصام دعای سیفی، حرز دعای سیفی، دعای اختتام؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سر لوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی با ترنج و نیم‌ترنج دولا، ۱۸۰گ، ۱۴ سطر (۴/۵×۱۱)، اندازه: ۷/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۴۶]

۳۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۰۵

آغاز: « الحمدلله المجیب للدعوات الخالصات و الرافع للکلمات بالطیبات و الصلوة و السلام علی اشرف الکائنات و افضل الموجودات ... وبعد بدانکه این رساله‌ایست مشتمله بر بعضی از تعقیبات مشترکه و مختصه؛ **انجام:** و اسئلک بخیرتک من خلفک الذی لا یمن به سواک یا کریم الحمدلله الذی قضی عنی صلوة کانت علی المؤمنین موقوتا

رساله‌ای کوتاه که در آن تعقیبات نمازهای پنج‌گانه که از ائمه معصومین ماثور است آمده شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۴۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۵]

۳۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۴۲/۱

مشتمل بر چند سوره قرآن و چند دعا و ختم و ورد و دعای قدح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح، ترجمه سوره‌ها و ترجمه دعای کمیل بین سطور؛ واقف: عباس قمی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی قرمز، ۱۲۹ص (۹۸-۱ و ۱۴۲-۱۱۱)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۴ - ۱۴۱۱]

۳۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۸ ط

مجموعه ادعیه و سور؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳[مختصر - ف: ۷۲۶]

۳۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۹۵

آغاز: مایقال فی کل صباح فمنه ما فی اصول الکافی فی باب القول عند الاصباح و الامساء عن علی بن ابراهیم؛ **انجام:** لایزید تلک الثلاث ... عن سبع مثاقیل و لکل علة اکلتها تری أثرها کما رأیت

ادعیه ای که در روزهای مختلف و ساعات مختلف خوانده می‌شوند و نیز زیاراتی که در مشاهد مشرفه ائمه معصومین (ع) خوانده می‌شود در این مجموعه به‌طور متفرقه گرد آمده است و ظاهراً مؤلف قصد داشته کتابی در این باب نگارد و ناتمام مانده است. این ادعیه و زیارات از کتب معتبر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ تملک: «علی علی یاری»؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۰]

۳۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۱/۴

دعاء یستشیر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ عنوان درشت

و مشکی [سنا - ف: ۲ - ۱۶۹]

۳۱۹. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۵۳/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج تریاکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۳۹۱]

۳۲۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۴۵

احتجاب است و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۵۲]

۳۲۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۸۹۷]

۳۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۳۴

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: دو رو روغنی، ۱۴۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۹۰]

۳۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۶

مجموعه شامل دعای گنج النجاح منقول از حضرت امام صادق (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه ارزشمند و هنری به خط نسخ ممتاز یکی از خوشنویسان مسلم خط نسخ در دوران قاجاریه، دارای سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۹]

۳۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۵۲

آغاز: الله للناس من رحمة فلا ممسک لها و ما یمسک فلامر سل له؛ **انجام:** لا اله الا انت سبحانک.

شامل: دعای صبح، دعای ظفر، دعای دفع بلا، دعای رقیة القلنسوة و امثال آن و ضمناً شأن نزول ادعیه مزبور ذیل هر دعا آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی، ۸۳گ، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۳ - ۵۰۹]

۳۲۵. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۹۰/۵

دعا و افسون؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۴۰]

۳۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۶۱

رساله در ادعیه و علوم غریبه و طلسمات؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛افتادگی:آغاز و انجام؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۸]

۳۲۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۰۸

آغاز: اول یومن رجب و هو الذی سبب زیادة الفضل لذلک الیوم و فی روایة ان ولادة علی الهادی (ع) کان یوم الثالث من رجب؛ **انجام:** ۷۳ اللهم انی اسألک باسمک یا شفیق یارفیق یا حفیظ یا محیط یا مقیت یا مغیث یا معز یا مذل یا مبدی یا معید

کتابی است در ادعیه وزیارات شیعی شامل فصول، ادعیه مربوط به ماه‌های مختلف سال و زیارات وارده در ایام خاص را آورده است؛ خط: ادعیه نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۳۱]

۳۲۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۹

آغاز: احکم بیننا و بین قومنا بالحق فانهم غرونا و خدعونا و غدروا بنا و قتلونا؛ **انجام:** یا رؤفا بعباده المؤمنین برحمتک یا ارحم الراحمین

بیاضی شامل: زیارات ائمه اطهار (ع) و ادعیه ماه مبارک رمضان همچون دعای افتتاح و ...؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۷۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۸۷]

۳۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۵۱۸-۲۹/۲۵۸

آغاز: اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریک له و اشهد ان محمداً عبده و رسوله جاء بالحق من عنده؛ **انجام:** و افعل بی ما انت اهله و صلی الله علی رسوله و الائمة المیامین من آله و سلم تسلیما کثیرا کثیرا و حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر

شامل زیارت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت کاظمین (ع)، زیارت عسکریین (ع)، زیارت آل یس، زیارت جامعه کبیره، دعای کمیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۶گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۳۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۲۶-۱۷/۱۰۶

آغاز: بسمله الحمدلله الذی خلق السموات و الارض و جعل الظلمات؛ **انجام:** و صل علی الصدیقة الطاهرة فاطمة الزهراء سیدة نساء العالمین و صل علی سبطی الرحمة ... و العدل المنتظر وحفه بملائکتک المقربین و ایده بروح القدس یا رب العالمین

چند برگ متفرقه درچند دعا و بخشی از خطبه‌ای از نهج البلاغه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: کاغذی، ۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

۳۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۸۴

از یس و دعای جوشن کبیر تا می‌رسد به نماز عید فطر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول آراسته به زر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه درون تیماج سرخ، ۱۲۳گ، ۱۲ سطر(۴×۱۱)، قطع: بیاض بغلی، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱۷ - ۲۱۹]

۳۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۵۲

شامل: دعای صباح، دعای کمیل، دعای عدیله، دعای سمات، زیارت نامه وارث، زیارت عاشورا، دعای علقمه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج زیتونی یک‌لا، ۷۴گ، ۸ سطر (۳/۵×۸/۵)، اندازه: ۵/۵×۱۲سم [ف: ۲۰ - ۵۳۷]

۳۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۷۵

آغاز: عند المنام ینام کانه مهتصر مستقبل القبلة إن إستطاع و یصلی علی النبی صلی الله علیه و آله و یقول فیها ما قاله روح الأمین بالشهادات و الصلوات کثیراً؛ **انجام:** لا حول ولا قوة إلا بالله توکلت علی الحی الذی لایموت و الحمدلله الذی لم یتخذ ولداً و لم یکن له شریک فی الملک و لم یکن له ولی من الذل و کبره تکبیراً

شامل: صلوات مستحبه، دعاهای استشفاء، دعاهای روزهای هفته،

تعقیبات نمازها، زیارت الحسین (ع)، آداب المتعلقة بالمنام، آداب صلاة الیل، ادعیه خمسة عشر و برخی دعاهای دیگر، مؤلف از منابع گوناگون چون مصباح المتهجد شیخ طوسی بهره جسته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج گل و بوته،۷۴گ،۱۶سطر (۱۳×۱۴/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳۶ - ۶۰۹]

۳۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۷۷

آغاز: ثلاب هذا سورة المبارکة سورة فلان با رواح مرحومون مغفورون مبردرون جعل؛ **انجام:** و لازوال غنی فی الاول و الاخر مستعین.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ متن: جلی، خوش؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و دو سرترنج و حواشی زنجیره‌ای ضربی، ۸ سطر (۱۰/۲×۸/۳)، قطع: بیاضی، اندازه: ۶×۱۳/۷سم [رایانه]

۳۳۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۸۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ ترجمه‌ها نستعلیق، با سرلوح و جدول؛ قطع: بیاضی [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۳۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۶۰

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین الرحمن الرحیم مالک یوم الدین ایاک نعبد و ایاک نستعین اهدنا الصراط؛ **انجام:** و انخسرت الابصار و ضاعت الافهام و سعادت الاوهام و قصرت الخواصی بعدت الظنون.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، کتیبه و سرلوح و منقش؛ واقف: مرحوم حاج شیخ محمد باقر سرو قد رضوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور، ۱۰ سطر (۶/۳×۱۲/۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [رایانه]

۳۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۳۷

آغاز: زخم تیر و شمشیر و تیغ بر روی کار نکند و براعه مظهر و منظور گردد و بهر حاجت؛ **انجام:** صاحب الزمان صلوات و سلام علیه و علیهم اجمعین الطیبین الطاهرین.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۳ سطر (۶×۱۴/۶)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸/۸×۱۷/۳سم [رایانه]

۳۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۷۰

آغاز: بسمله، الحمد و الثنا و بیده الفقر و الغناء اللهم اللهم لا مانع لما اعطیت و لا رافع لما؛ **انجام:** متصدعا من خشیة الله و تلک الامثال نضر بها للناس لعلهم یتفکرون الم نشرح.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۳۳ سطر (۴×۱۷) [رایانه]

۳۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۱۸

آغاز: بسمله، یس و القران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط المستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** و بحرمة جمیع الانبیاء و المرسلین و الحمدالله رب العالمین و صل الله علی سیدنا و نبینا و شفیعنا و ذنوبنا محمد و آله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین یا احکم الحاکمین یا اجود الاجودین

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، ۴۲۸ ص [رایانه]

۳۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۰۱

آغاز: بسمله احتجبت بنور وجه الله القدیم؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۳۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۱۰

آغاز: قطب راوندی رحمه الله از حضرت امیرالمومنین (ع)؛ **انجام:** و ادخلنی فی عبادی و ادخلنی جنتی.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۳۴۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۹۰

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۲و۱۳؛ مجدول، مذهب [نشریه: ۲-۱۶۶]

۳۴۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۵۸

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** واحشرنا فی زمرة السعداء.

مجموعه ای است شامل چند سوره قرآن و چگونگی شستن و به خاک سپردن مردگان و دعاها و زیارت های معمول؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج لایه‌ای، ۶۶گ، ۱۲ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۷۶]

۳۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۲۳

آغاز: بسمله. المرخة تلک آیت الکتاب المبین (کذا)؛ **انجام:** اهل طاعتک اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین به حسب فرمایش میر خوش خان تحریر نموده

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سرلوح مزین منقش، توسط بخش کفشداری از داخل حرم مهر حضرت رضا (ع) جمع آوری شده است؛ کاغذ: حنایی، جلد: اسقاطی، ابعاد متن: ۳×۵، قطع: جانمازی، اندازه: ۵×۸/۱سم [رایانه]

۳۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۶۲

آغاز: بسمله، شهد الله انه لا اله الا هو و الملئکه و اولوالعلم قائما بالقسط الا اله الا هو العزیز الحکیم؛ **انجام:** رؤسکم حتی ایبلغ الهدی محله فمن کان منکم مریضا او به اذی من راسه ففدیه

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۸ سطر (۵/۱×۱۰)، قطع: جانمازی، اندازه: ۵×۱۰سم [رایانه]

۳۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۰۹

آغاز: هذا زیارت جامعه کبیر محمد بن بابویه در کتاب من لا یحضره الفقیه؛ **انجام:** فیامن علیه و ادخلنی الجنة برحمتک

ادعیه و مزار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۳۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۴

آغاز: موجود: و النصیحه لخلف لنبی صلی الله علیه و المرسل و السبط؛ **انجام:** موجود: و ابواب الاجابه لهم مفتحه و دعوه من ناجاک مستجابه و توبه

ادعیه بیاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۳۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۹/۱

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در صفحه عنوان کسی نوشته که من این دعوات را از میرزا عبدالله پسر میرزا عبدالواسع گرفتم؛ واقف: نازنین اوحدی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۸ش؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۸گ (۱پ-۱۸پ)، ۱۵ و ۹ سطر (۱۴×۱۷)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۲۰]

۳۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۱۰

شامل دعاهای احتجاب، به جهت کید و سحر، دعاء لجمیع المهمات، دعای رفع هم و غم، دعای مهمات؛ خط: نسخ معرب، کا: گویا احمد نیریزی، تا: قرن ۱۳؛ در صفحه شناسنامه آن را به خط نیریزی دانسته‌اند که شاید منظور سبک کتابت نیریزی بوده است، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع پرکار، مجدول، مذهب؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ خریداری از جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۶گ، ۹ سطر (۱۴/۱×۸/۷)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۴سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۶۹]

۳۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۶/۲

شامل: نماز اول ماه، نماز شب، دعای کمیل، زیارت عاشورا، مطلقه، مکارم الاخلاق، توبه، جوشن صغیر، جوشن کبیر، اعتصام، دوازده امام، رویت هلال، روز جمعه، ایام رمضان، لیالی قدر، نماز عیدین؛ خط: نسخ، کا: محمد هاشم اصفهانی، تا:رجب۱۲۰۱ق؛واقف:عبدالله وثوق،تاریخ وقف: ۱۳۱۶؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی گل و بوته با کتیبه آیتی از قرآن داخل جلد زمینه مشکی، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۲×۱۴/۲سم [ف: ۵ - ۳]

۳۵۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱/۶

خط: نسخ، کا: زین العابدین، تا: ۱۲۰۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۷۵ص(۳۸۲-۴۵۶)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۰]

۳۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴-۶/۱۸۴

آغاز: بسمله یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع الیل المظلم بغیاهب تلجلجه؛ **انجام:** یا غیاثی عندکل کربة ومعاذی عند کل شدةٍ و یا مجیبی عند کل دعوةٍ برحمتك یا ارحم الراحمین.

شامل: دعای صباح، زیارت رسول الله و امیرالمؤمنین، زیارت عاشورا و دعای بعد از آن و [چاپ سنگی: دعای صباح، دعای عدیله، تعقیب نماز ظهر و عصر و مغرب و عشاء و صبح، سوره یس و دعای دیگر و دعای صباح صغیر، زیارت مفجعه، مناجات امام سجاد، دعای رؤیت هلال، سوره توحید و نصر و اسامی چهارده معصوم]، دعای الحمدلله الملك المحمود، زیارت صاحب الزمان و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، کا: محمدبن ابراهیم اصفهانی، تا: ۱۲۰۵ق؛ با سرلوح مزدوج و کتیبه، مجدول، مذهب، این نسخه برا ی اهداء به یکی از درباریان نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۱۱۹گ(۶-۱۰) ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

۳۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۰-طباطبائی

شامل: فاتحة الکتاب، دعا حفظ صبح و شام، دعاء فرش، ادعیه قدسیه، ادعیه منسوب به علی بن موسی الرضا (ع) و غیره؛ خط: نسخ عالی، کا: عبدالله محلاتی، تا: ۱۲۰۶ق؛ دارای یک سرلوح مذهب و مرصع، مجدول، کلیه سطور به شیوه چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با حاشیه زرین، ۲۷گ، ۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۴ - ۲۱۷]

۳۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۰ ط

خط:نسخ ممتاز،کا:عبدالله محلاتی،تا: ۱۲۰۶ق [مختصر - ف: ۳۹]

۳۵۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۵

شامل مکارم الاخلاق، دعای روز جمعه، دعای روز شنبه تا پنج‌شنبه و تعقیبات و نماز مشترکه، و در هامش جمله‌ای از صفحات تعقیبات ایام هفته؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۰۸ق؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ جلد: میشن لایه‌ای ازرق، لبه و عطف عنابی، ۲۰گ، ۶ سطر [ف: ۱ - ۲۵۲]

۳۵۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۶/۱۱

جنگ دعا؛ کاتب: محمد ابراهیم، تا: ذیحجه ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی عطف پارچه سفید، ۱۵ص (۱۲۱-۱۰۶)، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۹۶]

۳۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۲۵/۵

آغاز: بسمله اللهم انی اسئلك یا رحیم یا کریم یا مقیم

کا: کریم بن محمد علی، تا: ۱۲۰۹ق؛ اهدایی موسس؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی یکطرفه، ۱۵۳گ (۱۸۱-۳۳۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۵۱]

۳۵۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۶/۶

کا: محمد ابراهیم، تا: در ذیحجه ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی عطف پارچه سفید، ۲۰ص (۷۴-۵۴)، ابعاد متن: ۸×۱۶ ، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم[ف:۵-۱۶۹۵]

۳۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۵/۱

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم مالك یوم الدین ایاك نعبد و ایاك نستعین اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین ... الم تران الله سخرلکم ما فی السموات و ما فی الارض و الفلك تجری فی البحر؛ **انجام:** و رایت فی نسخه اخری ... فی شرح الحرز، دعا برق ظبی ... ثم قال یا یاسر احمل هذا امیر المومنین و قل له حتی یصاع له قصبة من فضة منقوش علیه ما اذکره ... فلیشده علی عضده الایمن ... یخافه و یحذره و ینبغی ان لا یکون طلوع القمر فی برج العقرب

از حرزهای منسوب به حضرت رضا (ع) و در شرح آن نوشته شده که آن حضرت آن را در پوست آهو نوشت به یاسر سپرد تا

به خلیفه عباسی برساند و دستور خواندن آن را به او تعلیم کند؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر پسر محمد حسین، تا: ۱۲۱۱ق؛ کاغذ: آهار مهره شده، جلد: پارچه‌ای سبز، ۱۱ص (۱–۱۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۹ – ۴۴۷]

۳۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۷۵–۱۷/۱۵۵

آغاز: الحمد حمداً یدوم بدوامک ولک الحمد حمداً خالداً بنعمتک و لک الحمد حمداً یوازی صنعک ولک الحمد حمداً یزید علی رضاک؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین وصلی الله علی سید نا محمد رسول الله المصطفی وعلی آله واولاده الطاهرین المعصومین من آله طه ویس برحمتک یا ارحم الراحمین.

مجموعه کوچکی است شامل چند دعا که عنوان آنها ذکر نشده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۳ ذیحجه ۱۲۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: کاغذی، ۴۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۱ – ۲۰۰]

۳۶۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۱۱

آغاز: لایعلمون – الحمدلله الذی له ملک السماوات و الارض؛ **انجام:** غافر الذنوب و قابل التیوب شدید العقاب.

شامل ادعیه مختلف است؛ خط: نسخ، کا: محمد شریف ابن محمد قاری، تا: ۱۲۱۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ کاهی، ۴۷گ، ۱۳ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱ – ۲۹۵]

۳۶۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۵

آغاز: بسمله، احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصن الله القوی الشامل؛ **انجام:** کتبه العبد الداعی لدوام امر الدولة القاهره الباهره السلطانیه السلطان فتحعلیشاه قاجار ...

دعای حجب و تعقیبات مختصر؛ خط: نسخ و ثلث، کا: زین العابدین بن عبدالنبی قزوینی، تا: ۱۲۱۳ق، جا: یزد؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه مذهب؛ کاغذ: قطعه نخودی رنگ غبار زرافشان، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی منقش به انواع گل و برگ و شاخه و غنچه های الوان با یک حاشیه طلائی اندرون جلد با تذهیب زیبا، ۳۴ص، ۵ سطر اصل دعا و ۴ سطر ادعیه دیگر ،اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ – ۳۸۵]

۳۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۳۴

دوازده امام خواجه طوسی و دعای صباح و حرز دافعه و دعای سفر و احتجاب و ماه نو و روزی و بر آمدن نیاز؛ خط: نسخ چلیپا، کا: ابوالقاسم بن محمد حسینی، تا: ۱۲۱۵ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی متن و حاشیه، جلد: تیماج زرد مقوایی، ۴۹گ، ۹ سطر (۴×۱۰)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۴ – ۳۵۷۰]

۳۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۲۷

آغاز: بسمله انا اعطیناک الکوثر فصل لربک و انحر؛ **انجام:** الالف من الهجره النبوه المقدسیه

ادعیه ایام هفته؛ خط: نسخ، کا: محمد علی تبریزی، تا: ۱۲۱۹ق [رایانه]

۳۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۵

دارای دعاهای روزهای هفته؛ خط: نسخ، کا: احمد شاملو، تا: صفر ۱۲۲۰ق؛ با سرلوح زرین، مجدول، مذهب؛ کاغذ: کاغذ خان بالغ، جلد: ترمه لبه چرمی درون سرخ با جدول مشکی، ۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۸/۸×۱۴/۶سم [ف: ۱ – ۲۱۷]

۳۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۳–طباطبائی

خط: نسخ عالی، کا: میرزا محمد فرزند ابوالقاسم اصفهانی، تا: ۱۲۲۳ق، به‌درخواست حاج میرزا علی اکبر خان حاکم لاهیجان؛ در حواشی صفحات، تعلیقات مختصری در باب خواص ادعیه به خط میرزا بیک بن عبیدالله مورخ ۱۲۲۳ به خط شکسته نستعلیق استادانه همراه با تذهیب دندانه موشی دیده می‌شود که به سفارش میرزا محمد همان کاتب متن نگاشته شده، دارای سرلوح و کتیبه مرصع و مذهب عالی، در حاشیه دو صفحه آغاز، ترصیع و تذهیب به سبک گل و بوته، مجدول، مذهب، دارای پانزده کتیبه مرصع و مذهب نفیس که عناوین ادعیه و سور را به زر در آن نگاشته‌اند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی با حاشیه و عطف یشمی، ۳۷گ، ۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲۴ – ۲۹۷]

۳۶۷. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۷۲

شامل: دعای توسل، دعای اعتصام، سمات، صباح، دعای امام سجاد (ع) در ایام هفته، جامعه کبیره، زیارت امین الله، عدیله کبری، دعای عشرات، دعای کمیل؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: جمعه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۲۳ق، جهت آقا شیخ محمد؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱۳۰]

۳۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۳ ط

ادعیه وسور؛ خط: نسخ، کا: محمد فرزند ابوالقاسم اصفهانی، تا: ۱۲۲۳ق [مختصر – ف: ۷۷۱]

۳۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۸

آغاز: و خلقک و قدر منازلک و جعلک مواقیت للناس اللهم اهله علینا اهلالاً مبارکاً؛ **انجام:** صل علی محمد و آل محمد و افعل بی ما انت اهله و صلی الله علی رسوله و الائمة المیامین من آله و سلم تسلیما.

شامل: اعمال ماه رمضان و در پایان دعای کمیل؛ خط: ثلث، کا: محمد علی خوانساری، تا: شعبان ۱۲۲۴ق، به دستور محمد علی میرزا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب محرر؛ جلد: روغنی دورو، با نقش گل و بوته، شمسه با سر، پشت جلد اسلیمی با نقش گل و بوته الوان، ۱۴۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۵ – ۳۹۰]

۳۷۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۶۴

خط: نسخ معرب زیبا، کا: جعفر علی بن قطب الدوله هندی، تا: ۱۲۲۴ق؛ مجدول؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین...» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۷۵]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۶۴مشهد

همان نسخه بالا [ف: ۱۸۷]

۳۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۱۸۰-۱۶/۱۹۰

آغاز: دنی منه ویا من یدعو الی نفسه من ادبر عنه ویا من لایغیر النعمة ولایبادر بالنقمة ویا من یثمر الحسنة حتی ینمیها؛ **انجام:** واقبل الی بوجهک وارحمنی واستجب دعائی یا ارحم الراحمین قد اتفق الفراغ فی اول شهر

در این رساله مناجات های امامان (ع) را بدون ذکر نام امام و سند و مأخذ دعا با عنوان‌های «للائذین، للمتفزعین، للتائبین، للمستغفرین، للملحین و ...» جمع‌آوری نموده است، زیر عنوان‌ها با خط دیگر در برخی عنوان‌ها نام ائمه تحریر شده است؛ خط: نسخ معرب، کا: محمدصادق بن محمد حسین اصفهانی کرمانشاهی، تا: ۱ ذیحجه ۱۲۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی، ۲۶۰گ، ۱۱ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۵۴]

۳۷۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۹

آغاز: بسمله. قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا هو مولینا و علی الله فلیتوکل المومنون. این دعوات شریف بجهت هدیه حضور باهر النور ... نهال السلطنه الزاهره ... نواب کامیاب مالک رقاب شاهزاه علیشاه لازال ظل اقباله محدود ... داعی دوام دولت قاهره العبد الاثم محمد بن ابوالقاسم اصفهانی فی سنه ۱۲۲۷ من الهجرة

شامل: دعای دفع بلا، دعای توسل، قضای حاجات، کفایت مهمات، طلب صحت و عافیت که با ذکر اسناد و روایات مربوط کتابت شده و به حضور شاهزاده علیشاه هدیه گردیده است؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد بن ابوالقاسم اصفهانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز به طرح کتیبه‌ای؛ مهر: مشیرالسطنه، حسین هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی تریاکی منقش به انواع گل و برگ‌های تزئینی الوان با یک حاشیه زمینه یشمی یا ریسه پیچک‌های زرین و حاشیه دیگر زمینه تریاکی ریسه گل رنگین، ۳۴ص، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۴۸۳]

۳۷۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۶

آغاز: بسمله، یا کبیر کل کبیر یا من لاشریک له و لا وزیر یا خالق الشمس و القمر المنیر؛ **انجام:** قد تشرفت بتحریر هذه الادعیه الشریفه ... حسب الامر اقدس اعلیحضرت ... فتحعلی شاه قاجار ... امید که مقبول طبع اشرف اقدس اعلی گردد. و انا العبد الاقل الداعی لابودالدولة القاهرة الباهره الخاقانیه ابن ابوالقاسم طاب ثراه محمد الاصفهانی فی سنه ۱۲۲۷ من الهجرة المقدسه

مشتمل بر دعای صباح، دعای طول عمر، دعای دفع بلا، دعای توسل، دعای دفع کید اعداء، دعای بعد از فرایض و چند دعای دیگر که سلطان العلماء میر محمد حسین امام الجمعة و الجماعت دارالسلطنه اصفهان انتخاب نموده و جهت دوام عمر و دولت و بقای ملک و سلطنت فتحعلیشاه قاجار به کاتب این نسخه (محمد الاصفهانی ابن ابوالقاسم) دستور کتابت آن را داده و بعد از اتمام تحریر و تذهیب و تزئین نسخه آن را به حضور فتحعلیشاه قاجار تقدیم و استدعای قرائت و انجام آن را کرده است؛ خط: نسخ و نستعلیق و ثلث، کا: محمد بن ابوالقاسم اصفهانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ مجدول، مذهب بسیار زیبا؛ کاغذ: کاغذ متن ترمه آهار مهره، کاغذ حاشیه اصفهانی سورمه، جلد: مقوای روغنی بوم طلائی لیمویی رنگ منقش به گل و برگ و شاخه های الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یک حاشیه زمینه طلائی لیمویی ریسه گل و برگ و شاخه های الوان، ۴۲ص، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۴۹۱]

۳۷۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۹۸۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل الدعاء معراجاً لوصول الحاجات؛ **انجام:** سمت تحریر و ترقیم پذیرفت حامداً له و مصلیاً نبیه وآله.

شامل: شرح دعاء معراج و خود آن دعاء که اولش این است: «بسمله اللهم انی اسئلک یامن اقر بعبودیته کل معبود»، مناجات حضرت امیرالمؤمنین (ع): «بسمله الهی الامان الامان یوم لایستأخرون ساعة ولایستقدمون»، شرح دعاء مشهور بقلنسور و خود آن که اولش این است: «بسمله لا اله الا الله محمد (ص) رسول الله لا اله الا الله الملک الحق المبین»، شرح دعاء توسل و خود آن دعاء که اولش این است: «بسمله اللهم انی اسئلک و اتوجه الیک بنبیک نبی الرحمة محمد یا ابالقاسم یا رسول الله»، دعاء جهت حفظ و دفع اعداء با آغاز: «واذا قرأت القرآن جعلنا بینک و بین الذین»، رقعة الجیب حضرت امام رضا (ع) با آغاز: «بسمله انی اعوذ بالرحمن منک ان کنت تقیا»، شرح آیات مبارکات استکفا و خود آنها، دعاء جهت دفع دشمنان و فرج از شدائد با شرح مختصر با آغاز: «اللهم احرسنا بعینک التی لاتنام»، دعاء سریع الاجابة و شرح مختصری از آن با آغاز: «اللهم انی اسئلک باسمک العظیم الاعظم»، دعاء فاطمه زهرا (ع) و شرح آن با آغاز: «بسم الله النور بسم الله نور النور»، دعاء عهد و شرح آن با آغاز: «اللهم فاطر السموات و الارض عالم الغیب و الشهادة الرحمن الرحیم»، دعاء عدیله و شرح آن، مناجات: «الهی کفانی فخراً ان تکون لی رباً» که از حضرت امیر المؤمنین (ع) است، دعاء مروی از حضرت صاحب الامر (ع) با آغاز: «اللهم ارزقنا توفیق الطاعه»، ایضا دعاء «الهی باخص صفاتک و بعز جلالک»، دعاء «الهی بالمحمدیة المحمودة و بالعلویة العالیة»، زیارت مختصر سید الشهداء (ع)، زیارت حضرت صاحب الزمان (ع)؛ تعقیب نمازهای پنج‌گانه، ادعیه وارده در موقع نگاه کردن به ماه شب اول؛ خط: نسخ خوب، کا: آقا زین العابدین یزدی، تا: ۱۲۲۷ق، برای سرکار محمد حسن خان یزدی که از اعیان آن دوره بوده؛ دارای یک سرلوح خیلی خوب، مجدول به طلا، دو صفحه اول تذهیب و نقاشی شده و میانه تمام سطرها با طلا زینت شده؛ واقف سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: روغنی گل و بوته اعلی و اطراف آن با خط ثلث بسیار خوب نوشته شده: «قال النبی

صلی الله علیه و آله علیکم بسلاح الانبیاء قبل و ما سلاح الانبیاء قال (ص) الدعاء. و عنه (ص) حصنوا اموالکم بالزکوة و داووا مرضاکم بالصدقه و اطلبوا حوائجکم بالدعاء. و قال (ص) لایرد القضاء الا الدعاء و لایزید فی العمر الا البر. و قال (ص) الدعاء بین الاذان و الاقامة لایرد. و ایضاً الدعاء ترس المؤمن»، ۴۰ ص، ۱۰ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۸]

۳۷۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۳۰

آغاز: چون آن شخص زنده شود سیراب زنده شود؛ **انجام:** قد جئتک راجیاً توکلت الیک ×× مالی عمل صالح استظهربه.

بیاضی شامل: سوره‌های یس، واقعه، جمعه، الرحمن، دعاهای کمیل، ایام هفته، جوشن کبیر، دفع دردها و امراض، روزهای ماه رمضان، عدیله و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ، مختلف السطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۱سم[ف: ۱ - ۲۶۹]

۳۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** و أعنا علی شکرک و ذکرک برحمتک یا أرحم الراحمین.

این کتاب با چند سوره از قرآن شروع می‌شود، پس از آن چند دعای متفرقه جمع آوری شده و بیشتر آنها راجع به ماه رمضان می‌باشد؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: محمد شفیع بن احمد اصفهانی، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول، صفحه اول دارای سرلوح رنگین، هشت صفحه اول بین سطرها به زر نقاشی شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۶×۱۰سم [ف: ۱ - ۱۸]

۳۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۸

دارای دعاهای صباح و سهم اللیل و عشرات و مغنی و سمات و روزهای هفته، زیارت پیغمبر (ص) و فاطمه و حسین (ع)، نماز چهارده معصوم، اذکار صاحب الامر، اوقات فصد کردن؛ خط: نسخ، کا: محمد جواد بن ابی القاسم، تا: ۱۲۳۰ق؛ با سرلوح، میان سطرها طلا اندازی تا پایان سمات، مجدول به زر و لاجورد، درون آراسته با گل و بوته؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: روغنی با گل و بوته، ۱۱۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۹/۸×۱۵/۱سم [ف: ۱ - ۲۱۸]

۳۷۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۸

در متن دعاهای دیدن ماه و قاموس و دفع دشمن و روزهای هفته و برآوردن نیازها و تعقیبات نماز، دعاهای ملا محمد باقر برای شاه عباس، دعای شیخ بهایی، حرز امام جعفر صادق، دعای میرداماد برای شاه عباس، دعای درماندگی و نماز بامداد از امیر مؤمنان علی (ع)، استغفار پیغمبر (ص)، دعای رفع بلیات، در هامش دعاهای احتجاب و مقالید و عدیله و کمیل و قریش و صباح است؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی نواب، تا: آدینه ۱۷ رجب ۱۲۳۰ق، جا: یزد؛ دو جدولی، مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: روغنی با گل و بوته درون گل نرگس، ۳۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۸]

۳۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۷۶

بیاض ادعیه؛ کا: محمد بن عبدالعلی، تا: ۱۲۳۱ق؛ خریداری از مصطفی یسمعی؛ اندازه: ۷/۷×۱۳/۸سم [رایانه]

۳۸۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۱/۱

شامل: دعاء الحسین، اعمال نوروز، دعایی به عربی؛ خط: نسخ، کا: احمد بن زین الدین بن ابراهیم [احسایی]، تا: ۱۱ رمضان ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۱۸گ (۳پ-۲۱پ)، ۱۵ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۷۳۶]

۳۸۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۱

آغاز: بسمله، تبارک الذی بیده الملک و هو علی کل شیئی قدیر

شامل سورة الملک و دعای نور؛ خط: نسخ ممتاز، کا: طهماسب، تا: پنج‌شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۳۲ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی الوان لبه طلایی، جلد: مقوای روکش چرم روغنی بوم عنابی منقش به گل و برگ و غنچه‌های الوان با یک حاشیه زمینه مشکی با گل و پیچک‌های ریسه‌ای زرین و حاشیه دیگر زمینه طلایی،۱۳ص،۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۶۲۵]

۳۸۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۸۵

آغاز: بسمله، یسن. و القرآن الحکیم؛ **انجام:** بحسب فرمان قضا جریان قدر نشان اعلیحضرت قدر قدرت ... السلطان فتحعلی شاه قاجار سمت تحریر یافت ...

شامل: سوره مبارکه یس، دعای بعد از تلاوت یس، دعای صبح؛ خط: نسخ و ثلث، کا: عبدالعلی خراسانی، تا: ۲۶ صفر ۱۲۳۳ق، جا: تهران؛ به قلم نسخ و ثلث شیوای ممتازی کتابت و با زیباترین و شکیل‌ترین تذهیب تزئین کرده و به حضور پادشاه تقدیم نموده است، مجدول؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: قطعه بید مشکی رنگ، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مزین به شاخه و برگ و گل‌های پرطاووسی و اناری زرین با حاشیه زمینه عنابی ریسه شاخه و برگ طلایی، ۱۸ص، ۹سطر،قطع:وزیری کوچک،اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱-۴۹۴]

۳۸۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۰

خط: نسخ، کا: محمد بن ابی القاسم سپاهانی، تا: ۱۲۳۳ق؛ با سرلوح زیبا، و مجدول، مذهب [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۳۸۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۷۲

صلوات بر پیامبر و آل است با ترجمه فارسی زیر سطرها؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۳۴ق؛ مجدول، طوماری؛ کاغذ: کاغذ فرنگی طوماری [ف: ۱ - ۲۲۳]

۳۸۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۵۳

خط: نسخ، کا: محمد حسن سپاهانی، تا: ۱۲۳۴ق، جا: کرمانشاه، برای دولتشاه؛ با سرلوح، مجدول [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۳۸۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳

دارای دعاهای روزهای هفته و تعقیبات؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن علی رضا شیرازی، تا: ۱۲۳۵ق، برای میرزا محمد امین؛ با پیشانی زرین در ص ۱، در دو صفحه نخستین عباراتی از امیر

مؤمنان علی بن ابی طالب در داخل چهار خانه مستطیل آمده است،میان سطرها طلااندازی شده؛ کاغذ: کاغذ متن دولت آبادی حاشیه فستقی سرخ، جلد: روغنی با گل و بوته درون ترنج و کناره‌ها گل و بوته،۱۷گ،۹سطر،اندازه:۱۳×۱۹/۷سم[ف: ۱ - ۲۱۷]

۳۸۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۶

دعاهای نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی،۱۵۶گ،۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱-۲۲۰]

۳۸۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۴۳/۳

دعائی به عربی با عنوان‌های «آه وانفساه، آه و احزنا»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ زرکوب ترنج‌دار مجدول، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۲۷۳]

۳۸۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۱۷

دارای عدیله و صنمی قریش؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۲۳۶ق؛ دارای دو سرلوح، مجدول؛ کاغذ: کلفت فرنگی، جلد: روغنی باگل و بوته سبز و زرین و شنگرف و مشکی و سرخ مقوایی، ۱۸گ، ۵ و۸ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۶۳۶]

۳۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۸

آغاز: الحصار یوم الجمعه بسمله؛ **انجام:** و هل یرحم المملوك الا المالك.

شامل: هفت حصار (انتخاب آیات فتح و ظفر قرآن مجید در ایام هفته)، دعاء شر اعادی (کذ)، رویت هلال، تعقیبات فرائض یومیه، دعاء صباح علوی (ع) و تذلل؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق، به دستور اسماعیل خان؛ مجدول، صفحه اول دارای سرلوح ناقص؛ کاغذ: آهار مهره نباتی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰/۱×۱۵/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۷]

۳۹۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلك باسمك العظیم الاعظم الاعز الاجل الاکرم؛ **انجام:** کتبه العبد المحتاج الی عقوه الباری ابن المصطفی محمد الخوانساری سنه ۱۲۳۷ هجری قمری

شامل دعای سمات، تعقیبات نماز یومیه، اوراد شب و روز جمعه، دعا جهت دفع هم و غم و دعای ایام هفته است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد خوانساری، تا: ۱۲۳۷ق؛ صفحات مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی متن و حاشیه شده الوان، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی طلایی منقش به گل و برگ‌های الوان با یک حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی طلایی و حاشیه دیگر زمینه مشکی ریسه گل الوان، ۷۴ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۳۹۲]

۳۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۱

آغاز: دعای مساء و صباح، بسمله، اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه و سرح قطع اللیل؛ **انجام:** علی محمد و اله خیر البرکات و افعل بی کذا و کذا.

شامل: دعای صباح و مسائل، دعای قاموس قدرت، دعا در وقت نماز واجب، ادعیه ایام هفته، ادعیه یکایک ایام هفته؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد گلپایگانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: اصفهانی الوان قاب‌سازی شده، جلد: تیماج دولا مشکی پارچه گل‌دار بوم قرمز، ۲۴گ، ۸ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۲۲]

۳۹۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۱۱

آغاز: بسمله، لا اله الا الله العظیم الحلیم؛ **انجام:** کتبه العبد الاثم ابن محمد علی محمد شفیع التبریزی فی سنه ۱۲۳۸

شامل تعقیبات نمازهای پنجگانه؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد شفیع بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول، مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: چرم یک‌لا زمینه مشکی با ترنج طلایی و لچک حاشیه سجاف چرم لاکی مجدول زرین، ۱۰ص، ۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۹سم [ف: ۱ - ۵۰۳]

۳۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴۷

یس و ادعیه؛ کا: حاجی محمد کاتب، تا: ۱۲۳۸ق؛ خریداری از علی ربیعی [رایانه]

۳۹۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۷

آغاز: بسمله، احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصن الله القوی الشامل

شامل: دعای احتجاب، دعای دفع سحر و کید اعدا، دعای دفع شر اعادی ظاهره وباطنه، دعای مهمات فی تفسیر الامام (ع)، دعای الجمیع المهمات؛ خط: نسخ ممتاز و جلی، کا: زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: کتابخانه علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: اصفهانی متن و حاشیه شده، جلد: تیماج یک‌لا لاکی مجدول کمنداندازی مشکی، ۱۱ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۴۷]

۳۹۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۷۶

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل، تا: ۱۲۳۸ق؛ میان سطرها زرین، جدول زر و لاجورد [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۳۹۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۶۴۷

خط: نسخ، کا: محمد سپاهانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: روغنی [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۳۹۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۳

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** نمقت من هی للشاه امة بید الداثره ام سلمه فی سنه ۱۲۳۸ من الهجرة النبویه

شامل: سوره یس، افتتاح دعای سمات، دعای صباح، دعای ایام هفته، دعای شفای امراض، دعای سحر ماه مبارک رمضان، دعای برآمدن حاجات؛ خط: نسخ عالی، کا: ام سلمه (دختر خاقان خلد آشیان)، تا: ۱۲۳۸ق؛ کاتب مزبور علاوه بر کتاب دعای فوق، کلام الله مجیدی به خط نسخ بسیار زیبا در تاریخ صفر ۱۳۰۲ کتابت کرده؛ مجدول، مذهب، در پیشانی صفحه اول یک کتیبه

مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خانبالغ شکری، جلد: مقوای روکش تیماج زرشکی رنگ مجدول زرین حاشیه گل‌های سروی ضربی طلائی،۷۶ص،۹سطر،قطع:ربعی،اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۶۵۸]

۳۹۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۴۱

مشتمل بر چند سوره قرآن و چند دعای صحیفه سجادیه و چند دعای دیگر و زیارات؛ خط: نسخ، کا: نواب آقا میرزا عبدالعلی بن محمد محسن، تا: ۱۲۳۸ق؛ دارای سرلوح، مجدول، مذهب؛ مهر: «محمد بن جعفر سلطان الصماء»، «سلطان العلماء»، «احمد بن جعفر»؛ واقف: حاج حسین دهقان یزدی مقیم کربلا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج آلبالویی ضربی زرین، ۱۹۹گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۶۸۹]

۴۰۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۸۲

خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید سلطان حسین حسینی واسطی بلگرامی، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین عطف و گوشه ها پارچه قرمز، ۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۷۴۷]

۴۰۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: دعای حجب که در هر شب جمعه بخوانند: اللهم انی اسئلک یا من احتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه؛ **انجام:** ماخاب من تمسک بک و امن من لجا الیک، السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

دعاهایی است که به دستور ضیاء السلطنه آنها را نگاشته و هدیه خازن الدوله نموده است، از محمد علی است؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد عل (؟)، تا: رمضان ۱۲۴۰ق؛ دارای سر لوح، محشی، مجدول و آراسته، برخی از صفحه‌ها ترجمه زیرنویس نستعلیق خوش؛ جلد: تیماج حنایی، ۵۲گ، ۷-۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۲]

۴۰۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۹

چندین دعاست؛ خط: نسخ، کا: محمد اصفهانی، تا: ۱۲۴۰ق، برای فتحعلی‌شاه؛ با سرلوح؛ کاغذ: کاغذ متن خان بالغ حاشیه ترمه، جلد: روغنی و بیرون با گل و بوته، ۲۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۲/۲سم [ف: ۱ - ۲۱۹]

۴۰۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰

آغاز: مرویست از ائمه دین صلوات الله علیهم اجمعین بجهت دفع شر دشمنان

شامل دعای دفع اعداء و قضای حاجات و دعای یسمی بالفرج که از ائمه دین صلوات الله و به وسیله سید بن طاووس و علامه مجلسی روایت شده است؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد طیب بن محمد مهدی اصفهانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن الحسین الحسینی؛ کاغذ: اصفهانی متن حاشیه، جلد: مقوای روکش تیماج لاکی رنگ، ۱۶ص، ۱۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۳۸۸]

۴۰۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۳۷

شامل: دعای کمیل، دعای «الهی قلبی محبوب»، تعقیبات نماز صبح و شام و دعاء سمات و تعقیبات نماز؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن علی رضای شیرازی، تا: ۱۲۴۰ق، برای آقا میر فتاح؛ در متن و هامش، با ترنج و سرلوح و حاشیه‌سازی؛ ۳۳ گ، ۹ سطر، قطع: ربعی؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی قلمدانی نقاشی شده با گل و بوته درون با گل و بوته زمینه سرخ [نشریه: ۷ - ۱۵۳]

۴۰۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۱۵

آغاز: بسمله اذا وقعت الواقعه

شامل: سورة الواقعة، سورة الملک، دعای قضاء الحاجات و المهمات، دعای دفع بلایا که کاتب این مجموعه دعا را به جهت فتحعلی شاه قاجار کتابت و تقدیم نموده است؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: سید حسن نیاز طباطبائی، تا: ۱۲۴۰ق؛ با ترجمه فارسی به خط نستعلیق، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ سجع مهر شیر و خورشید مربوط به دوران ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه آهار مهره شده، جلد: مقوای روغنی بوم عنابی طلایی منقش به یک دسته گل تزئینی الوان با یک حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان طلایی و حاشیه دیگر زمینه یشمی رنگ نقطه نشان سفیداب، ۴۰ص، ۷ سطر کتابت نسخ دارد و ۷ سطر ترجمه به نستعلیق، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۶۴۱]

۴۰۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۶۱

شامل: دعاء احتجاب، دعاء «اعیذ نفسی و اهلی»، دعاء «کفایة الله خیر من توقینا»، دعاء «الهی بحق محمد و انت المحمود»؛ خط: نسخ خوب، کا: آقا محمد حسین شاگرد آقا زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۷ص، ۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱ - ۶۰]

۴۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۸۷

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و لعن الله امة سمعت بذلک فرضیت به

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۴۰ق [رایانه]

۴۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۱۵-۲۲/۱۳۵

آغاز: بسمله یسبح لله ما فی السموات ومافی الارض الملک القدوس العزیز الحکیم هو الذی بعث؛ **انجام:** من علی بفکاک رقبتی من النار فیمن تمن علیه وادخلنی الجنة یا ارحم الراحمین

شامل: سوره جمعه، انعام، دعایی از صحیفه که در وقت اندوه خوانده می‌شود، دعای صباح وزیارت وارث؛ خط: نسخ معرب، کا: زین العابدین یزدی، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۲۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱-۲۶۶]

۴۰۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۵۵

آغاز: اللهم انی اسئلک ببهائک کله اللهم انی اسئلک من جمالک باجلمه وکل جمالک جمیل اللهم انی اسئلک بجمالک کله اللهم انی اسئلک من جلالک باجله وکل جلالک؛ **انجام:** بابی انتم

وامی طبتم وطابت الارض التی فیها دفنتم وفزتم فوزاً عظیماً فیا لیتنی کنت معکم فافوز فوزاً عظیما
مجموعه ادعیه و اذکار وارده از معصومین (ع) در زمینه‌های مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ مجدول؛ جلد: تیماج سیاه سوخت، ۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ – ۹۹]

۴۱۰. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۲۱

آغاز: بسمله، یا مفزعی عند کربتی و یا غوثی عند شدتی؛ **انجام:** بسمله، شهد الله انه لا اله الا هو العزیز الحکیم ...
مختصری است در آداب دعاء و بعضی دعاهای معروف مثل دعای سحر و غیره؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۷۸]

۴۱۱. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۰

دعای صباح، مذهب؛ کا: محمد رفیع سالیانی، تا: ۱۲۴۳ق [چند نسخه-ف: – ۳۲۱]

۴۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۰

دارای دعاهای صباح و گشایش در روزی و پس از نماز بامداد؛ خط: نسخ، کا: ام سلمه دختر فتح علی شاه، تا: ۱۲۴۳ق، به فرموده محمد تقی میرزا؛ با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: کاغذ فستقی رنگارنگ حاشیه فستقی سفید، جلد: لایی رویه ترمه مغزی میشن مشکی، ۱۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۱۸]

۴۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰

آغاز: بسمله. سبحانک لا اله الا انت یا حنان یا منان یا بدیع السموات و الارض
شامل: دعای اعتصام، دعای سمات، تعقیب نماز صبح، دعای صباح، تعقیب نماز ظهر، دعای حفظ از اعداء، هفت آیه جهت توسعه رزق، دعای جهت برآمدن حاجات و تعقیب نماز مغرب؛ خط: نسخ ممتاز و جلی، کا: ابوالقاسم بن علیرضا شیرازی، تا: ۱۲۴۳ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: قطعه متن و حاشیه، حواشی قطعات خاکستری رنگ، جلد: مقوای روکش ترمه زمینه مشکی گل و بوته الوان و یک حاشیه زنجیره طلایی، ۳۹ص، ۱۰ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۴سم [ف: ۱ – ۳۹۴]

۴۱۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۴۴

آغاز: بسمله، الله یسهزی بهم و یمدهم فی طغیانهم یمعهون؛ **انجام:** بجهت عالیجاه رفیع جایگاه دوست محبت آگاه محرم حرم عزوجاه مقرب الحضرت العلیه العالیه آغا عبدالله سلمه الله تعالی رقمزد خامه خامه عبد اقل محتاج درگاه اله.
دعای صباح و ایام هفته؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: میرزا کوچک مسمی به محمد شفیع متخلص به وصال، تا: ۱۲۴۳ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مرصع ممتاز؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوای روکش ترمه بوته جیقه لاکی رنگ، ۳۴ص، ۱۲ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ – ۴۲۶]

۴۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** الین به کل صعب و اذ لل به کل منیع بقوتک یا ذا القوه المتین.
در این نسخه سور و ادعیه چندی آمده و نشان داده شده که در چه مواردی باید قرائت شوند، شامل: سوره یس، دعای کمیل، دوازده امام خواجه نصیر الدین طوسی، دعای اعتصام، دعای اختتام، زیارت امام حسین (ع) در روز عاشورا، زیارت حضرت امیرالمومنین (ع)، زیارت جامعه کبیره، دعای سمات، دعای مشلول، شرح دعای مباهله، مناجات پانزده‌گانه امام زین العابدین، دعای ابوحمزه، دعای عدیله، دعای ماه مبارک رمضان، دعای امام زین العابدین در مهمات و نزول حوادث و ملمات، دعای توبه، دعای مکارم الاخلاق، دعای مساء و صباح صحیفه سجادیه، شرح دعای جوشن کبیر، دعای جوشن کبیر،زیارت مفجعه ابی عبدالله. در این رساله علاوه بر ادعیه و سور فوق ادعیه دیگر وجود دارد که شرح فارسی بسیاری از آنها در آن است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سبز، گل و بوته زر و ضربی و مقوایی، ۱۷۶گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۷ – ۱۶]

۴۱۶. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۲۱

خط: نسخ خوش، کا: محمد ابراهیم بن حاج محمد جعفر، تا: ۱۲۴۴ق؛ آراسته به زر و رنگارنگ، مجدول، با سرلوح و سرفصل‌های زیبا [نشریه: ۴ – ۳۹۲]

۴۱۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۷۱

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم یزدی خطاط، تا: ۱۲۴۴ق، جا: اصفهان، به دستور آقا محمد صادق ولد حاجی محمد باقر تاجر کرمانی مشهور به عرب؛ دارای پنج سرلوح، مجدول، مذهب؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روغنی زمینه زرد دارای سه ترنج و حاشیه با گل و بوته‌های رنگین، ۱۴۰گ، ۶ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ – ۱۴۲۲]

۴۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۷

دارای حجب پیغمبر (ص) و احتجاب علی (ع) و دعاهای ملا احمد اردبیلی، ف شیخ بهائی، ف طمطام و معراج و هفت آیت بنی اسرائیل و دعاهای ابراهیم و امام زین العابدین و توسل به امام محمد تقی (ع) با چند دعای دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد علی بن محمد صادق اصفهانی، تا: شوال۱۲۴۵ق؛ مجدول، با سرلوح، با یادداشت جمادی الاول ۱۲۸۹ در پایان؛ مهر: سراج السلطنه، محمد حسین؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی زمینه مشکی با گل و بوته زر و سرخ و سبز، ۵۴گ، ۷ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [سنا – ف: ۱ – ۹۴]

۴۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۶۶

بدینگونه: «الهی و کم من عدو انتصی علی سیف عداوته»؛ خط: نسخ، کا: مؤتمن الملک وزیر امور خارجه، تا: ۱۲۴۵ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: کاغذ ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی طلایی، ۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ – ۲۲۲]

۴۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵-فیروز

شامل: دعای کمیل بن زیاد و دعاء سدرة المنتهی، زیارت عاشورا، دوازده امام خواجه نصیر و ادعیه ایام رمضان؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد اسماعیل شیرازی، تا: ۱۲۴۵ق؛ مجدول؛ کاغذ:فرنگی آهارمهره،جلد:تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج مذهب، ۱۰۵ص، ۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۱ - ۷۸]

۴۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۳۹

آغاز: طریقه نماز غفیله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی حسام زاده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۱۲۴گ، ۱۸ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۴ - ۱۲۹۴]

۴۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۴۱

آغاز: بسمله، اللهم تب علینا قبل الموت و رحمنا بعد الموت هون علینا سکرات الموت هون یا خالق؛ **انجام:** و یحی الارض بعد موتها و و کذلک تخرجون

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج، مختلف السطر (۶/۱×۱۵)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸×سم [رایانه]

۴۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷

شامل: دعای دفع دشمنی، ادعیه مختلف و روایاتی از ائمه درباره پاره‌ای از ادعیه برای دفع دشمن، دعای ابوذر غفاری، دعای عدلیه با ترجمه فارسی، دعای روز جمعه و چند آیه و مطالبی راجع به این نسخه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۲۴۶ق؛ اهداء به فتحعلی شاه قاجار، با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی با گل و بوته متن مشکی حاشیه قرمز عطف تیماج مشکی، ۱۳گ، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۱۶۲]

۴۲۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۴

آغاز: دعای یوم الاحد - بسمله - الحمدلله الذی؛ **انجام:** و انا العبد ... زین العابدین الاصفهانی سنه ۱۲۴۶ من الهجرة.

شامل دعاهایی است که مختص روزهای هفته است؛ خط: نسخ درشت، کا: زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۴۶ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سفید کلفت، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۳گ،۴۴ص، ۵ سطر (۴×۷)، اندازه: ۸/۵×۱۲/۵سم[ف: ۱-۲۷۹]

۴۲۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۵۹

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیئی؛ **انجام:** چه کشت فتحعلیشاه جد پدر حیدر بریخت از قلم مرتضی قلی گوهر فی ۱۲۴۶

شامل: دعای کمیل، تعقیبات نماز، دعا برای دفع اعداء، دعای هلال، دعای ماه صفر، دعای چهارشنبه سوری، دعای ایام هفته است که کاتب آن را به خط نسخ بسیار خوش با ترجمه فارسی به خط نستعلیق جهت فتحعلیشاه قاجار کتابت نموده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مرتضی قلی، تا: ۱۲۴۶ق؛ کتابت جلی و ممتاز، مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوای روغنی بوم قهوه‌ای روشن مزین باسلیمی و پیچک و برگ ها ی زرین زوج تحریر مشکی و گل‌های اناری با یک حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان و حاشیه دیگر دانه تسبیحی زرین، ۱۱۵ص، ۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۳×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۴۴۹]

۴۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۸-۱۷/۲۵۸

آغاز: الیه والتحلل منه فأسألك یا من یملك الحاجات وهی مستجیبة لمشیته ومسرعة الی ارادته ان تصلی علی محمد وعلی آل محمد وان ترضیه عنی بماشئت؛ **انجام:** اسألك دوام العافیة و اسألك الشکر علی العافیة واسألك الغنی عن الناس بفضلك و جودك و کرمك و احسانك یا ارحم الراحمین

شامل: دعای ایام هفته، دعای مشلول، دعای عشرات، تعقیبات نمازها، زیارت مفجعه، اعمال مولود حضرت پیامبر (ص)، اعمال مبعث، اعمال شبهای قدر، اعمال روز غدیر، زیارت ششم حضرت امیر، زیارت عاشورا، زیارت اول رجب و نیمه شعبان، اعمال شب عرفه، زیارت حضرت عباس (ع)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج عنابی مجدول ضربی، ۲۶۵گ، ۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۰۸]

۴۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰۸

شاامل: سوره یاسین، سوره الفتح، الواقعه، الملک، دعای کمیل، جوشن کبیر، دعای حضرت امیر موسوم به زیارت ششم، دعای عاشورا، زیارت وارث، دعای عدیله، دعای روئت هلال، دعای سمات، دعای صباح، دعای طمطام، دعای صباح و مساء از صحیفه کامله دعای تسخیر دعای ایام هفته، دعای مشلول، دعای صنمی قریش، دعا حفظ، تعقیبات، دعای سحر ماه رمضان، دعای ایام رمضان، سوره عنکبوت، سوره روم، دعای شب قدر، دعای ایام منحوسه؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی، تا: ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ صفحه نخست موجود زرکاری شده، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۷گ، ۱۴ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۶۷]

۴۲۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۶۸

خط: نسخ، کا: عبدالله محالاتی، تا: ۱۲۴۷ق، برای غلامحسین خان سپهسالار؛ زمینه کاغذ زرد، مجدول [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۴۲۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۰۹

شامل: دعای صباح، ادعیه روزهای هفته از حضرت سجاد (ع)، ادعیه وارده عقب نمازهای پنج‌گانه غیر از آنهایی که منسوب به حضرت سجاد (ع) می‌باشد؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد رحیم ساروی مازندرانی، تا: ۱۲۴۷ق (در سن چهارده سالگی کاتب)؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: روغنی گل و بوته ظریف دورو، ۳۲ص، ۸ سطر، قطع: نیم خشتی باریک، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۱ - ۵۶]

۴۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۳

تعقیبات نمازهای پنج‌گانه است؛ خط: نسخ خوش، کا: عبدالشکور ابن عبدالله سالیانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سفید هندی، جلد: پارچه عطف و دور تیماج مشکی، ۷گ، ۶ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [سنا - ف: ۲ - ۲۲۵]

۴۳۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز: بسمله، یا ایها المزمل قم اللیل الا قلیلا بر حسب الامر نواب مستغنی الاوصاف و الالقاب مهد علیا و ستر کبری ضیاء السلطنه البهیه دامت شوکتها بتحریر این ادعیه پرداخت و هدیه حضور نواب مستطاب فلک جناب جوزا رکاب شاهزاده سیف الدله خان سلطان محمد میرزا دامت شوکته ساخت و انا العبد محمد علی فی سنه ۱۲۴۸

شامل: سوره یاسین، دعای قنوت، دعای بعد از فریضه، زیارت جامعه صغیره، زیارت پیغمبر (ص)، زیارت حضرت امام حسین (ع)، دعای صبح، دعاء اللمهمات و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ عالی، کا: محمد علی، تا: ۱۲۴۸ق، حسب الامر مهد علیا ضیاء السلطنه نوشته و تقدیم به شاهزاده سیف الدوله سلطان محمد میرزا کرده است؛ صفحات مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: اصفهان متن و حاشیه شده، جلد: تیماج دولایی یشمی رنگ ساده با سجاف چرمی لاکی رنگ وسط ترنج و دو سرترنج متن لاکی ضربی گل برجسته، ۶۴ص، ۹ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۸۱]

۴۳۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۸

آغاز: بسمله اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه و سرخ قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه؛ **انجام:** کتبه العبد الاقل الاثم المحتاج الی رحمة ربه الغنی محمد علی الحسینی من شهور سنه ۱۲۴۸ من الهجرة

شامل: دعای صباح، دعای بعد از نماز صبح، دعای برآمدن حاجات، دعا به جهت محفوظ بودن؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد علی حسینی،تا:۱۲۴۸ق؛مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: اصفهانی متن و حاشیه الوان، جلد: تیماج یک‌لا لاکی وسط ترنج و سرترنج ضربی گلدار با حاشیه دانه تسبیحی ضربی، ۲۲ص، ۷ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۲۸]

۴۳۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۷۰

دعاهای توسل بپیامبر و امامان است؛ خط: نسخ، کا: عبدالله، تا: ۱۲۴۸ق، جا: سلطان آباد؛ میان سطرها زراندود، مجدول به زر و لاجورد [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۴۳۴. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۲۱

ادعیه و احرازی است گوناگون خصوصاً ادعیه‌ای از «مهج الدعوات» سید علی بن طاوس اعلی الله مقامه مانند: حجاب های منقول از اهل بیت معصومین (ع)، مختار ادعیه مأثوره، دعای علوی مصری، در برگ ۸۲ می‌گوید: «و هذا المناجاة یکون فی کتاب مهج الدعوات و منهج العنایات و انا اکتب سادسها، و هو المناجاة بطلب التوبة»؛ خط: ادعیه نسخ معرب، بی‌کا، تا: جمعه جمادی الثانی ۱۲۴۸ق؛ دارای نشانی بلاغ که شاید منقول از نسخه دیگر باشد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۳۳۱گ، ۱۱-۱۲سطر، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [ف: - ۲۸]

۴۳۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۲۰۰

آغاز: بسمله، یا ایها المزمل؛ **انجام:** داعی دوام دولت شهریاری محمد علی بتحریر این ادعیه پرداخت و هدیه پیشگاه حضور باهر النور همایون ساخت من شهور سنه ۱۲۴۸

شامل: سوره المزمل، دعاء للمهمات مروی عن المهدی، مناجات حضرت امیرالمومنین (ع)، زیارت حضرت پیغمبر (ص) بعد از فریضه، زیارت حضرت امام حسین (ع)، دعا جهت فتح و فیروزی و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ و ثلث، کا: محمد علی، تا: ۱۲۴۸ق؛ کاتب به خط نسخ بسیار محکم و شیوایی کتابت و هدیه به فتحعلی شاه قاجار نموده است، مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: متن و حاشیه، کاغذ متن ترمه گل ماشی رنگ، جلد: تیماج دولایی نیلی رنگ، وسط ترنج و دوسرترنج ضربی گل برجسته طلایی، ۴۴ص، ۸ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۳سم [ف: ۱ - ۶۱۸]

۴۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۹-۱۷/۲۵۹

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** بسمله ایها الخلق المطیع الدائب السریع المتردد فی منازل التقدیر ... واتمم علینا باستکمال طاعتک فیه المنة انک المنان الحمید وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین

شامل: سوره‌هایی از قرآن کریم، دعای جوشن کبیر، دوازده امام خواجه نصیر، دعای استغفار، دعای کمیل، دعای صباح، دعای عهدنامه، دعای مجیر، دعای عشرات، دعای ایام هفته، دعای سمات، دعای قدح، دعای نور، تعقیبات نمازها دعای عدیله، اعمال ماه رجب ، زیارت عاشوار طلسم خواجه نصیر در ماه دیدن؛ خط: نسخ، کا: سیدمحمد، تا: غره شعبان ۱۲۴۹ق، برای سید رحیم بن حاجی میر عبدالباقی؛ دارای سرلوح مذهب مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۰۹]

۴۳۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۶

شامل: دعای احتجاب، دعای دفع دشمن، دعائی برای دنیا و آخرت، نجات یافتن از بلیه، دعائی هر روزه، در وقت رؤیت هلال و قل هو الله؛ خط: نسخ، کا: باقر بن محمد کاظم الماسی، تا: ۱۲۴۹ق؛ دارای سرلوح مرصع، صفحات مجدول، مذهب؛ جلد: روغنی مرغش که در میان سه ترنج گل و بوته با حاشیه طلا، ۸گ، ۷ سطر ، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۴۳۸. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۵/۱۴

ادعیه و احراز؛ کا: محمد حسین بن محمد مهدی اصفهانی، تا:

دوشنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، ۸گ (۱۶۳ر-۱۷۱پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۸۰]

۴۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۰۱/۲

آغاز: اللهم انی اسئلک باسمک بسم الله الرحمن الرحیم یا ذاالجلال والاکرام یا حی یاقیوم یا حی لا اله الا هو یا هو یا من هو یا من لایعلم ما هو ولاکیف هو ولااین هو ولاحیث هو الا هو؛ **انجام:** توکلت علی الحی الذی لایموت والحمدلله الذی لم یتخذ ولداً ولم یکن له شریک فی الملک ولم یکن له ولی من الذل وکبره تکبیراً

شامل دعاهای یستشیر، احتجاب، جوشن کبیر، سمات و عشرات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ رجب ۱۲۵۰ق؛ ۴۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۷]

۴۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۶

دارای دعاها و اذکار بدین‌گونه «و بدانکه عمده اعمال نیمه رجب ... و العذاب الالیم و هذا من المجربات»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی، جلد: لایی، ۱۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۷سم [ف: ۱ - ۲۱۹]

۴۴۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۹۱

آغاز: بسمله، یسن و القرآن الحکیم؛ **انجام:** کتبه العبد تراب - اقدام الفقرا اقل الحاج عبدالله الشیرازی سنه خمسین و مأتین و الف الهجریه ۱۲۵۰ در دارالخلافه طهران صانها الله تعالی

شامل سوره مبارکه یسن، دعای تعقیب نماز صبح، ادعیه ایام هفته، دعا جهت دفع هم و غم، دعای استغفار، دعای صباح و چند دعای دیگر می‌باشد که کاتب جهت سلامتی و دوام سلطنت محمد شاه غازی کتابت نموده و هدیه کرده است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: حاج عبدالله شیرازی نوربخشی، تا: ۱۲۵۰ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، رضا الحسینی، حسین بن هدایت الله؛ کاغذ: قطعه متن و حاشیه الوان، جلد: مقوای روغنی بوم گل ماشی دارای ترنج در زمینه عنابی که روایتی از حضرت رسول اکرم (ص) را به خط ثلث و به رنگ زرد در درون ترنج نوشته و اطراف کتابت را با پیچکهای زرین تزئین کرده‌اند دارای حاشیه‌هایی چند به رنگ‌ها و طرح‌های مختلف، ۱۰۴ص، ۱۰ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۲×۲۱/۱سم [ف: ۱ - ۶۴۷]

۴۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۸۲

شامل: زیارت ششم حضرت امیر (ع)، زیارت عاشورا، دعای علقمه، دعای روز عاشورا با آغاز: «سبحان الله ملاء المیزان و منتهی العلم»، زیارت اربعین، چند دعاء وارد برای روز اول تا دهم محرم، چند دعاء وارد برای روزی های ماه صفر، دعای بعد از نماز اول هر ماه، چند آیه از قرآن کریم، هفت سوره کوچک از آخر قرآن؛ خط: نسخ خوب، کا: آقا عبدالوهاب طباطبائی، تا: ۱۲۵۰ق؛ دارای یک سرلوح زیبا، دو صفحه اول نقاشی مختصری دارد، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج با مختصر نقاشی، ۲۹ص، ۱۲ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۵۱]

۴۴۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۰۸۳

مجموعه‌ای است از سوره‌های قرآن و ادعیه مختلف و زیارات و مناجات که کاتب برای عالم ربانی و فقیه و مجتهد عصر خود حاج محمد ابراهیم قزوینی کتابت نموده؛ خط: نسخ عالی، کا: محمد ابراهیم یزدی، تا: ۱۲۵۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه آهار مهره، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی دارای ترنج و سرترنج و لچک ترنج دور کنگره متن طلاپوش ضربی جاسازی شده گل برجسته طلایی با حاشیه مجدول کمندانداز طلایی، ۲۶۴ص، ۱۴ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۵]

۴۴۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۲

آغاز: بسمله، بسم الله الذی لاارجو الافضله و لا اخشی الاعدله و لااعتمد الاقوله؛ **انجام:** بتمنای پیشکش فیض حضور گنجور معدلت دستور شاهنشاه گیتی عالمیان پناه... السلطان محمد شاه قاجار خلدالله دولته ... علی ید الداعی الاحوج محمد حسین الحسینی الکاشانی صورت اتمام پذیرفت ... و کان ذلک التحریر فی سنه احدی و خمسین و مأتین بعد الالف من الهجرة النبویه ۱۲۵۱

شامل: دعاهای ایام هفته، دعای صباح و مساء، دعای صباح، دعای سمات، دعای مکارم الاخلاق، اعتصام سمات، دعای احتجاب، دعای بعد از سمات، اختتام سمات؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین حسینی کاشانی، تا: ۱۲۵۱ق، به جهت محمد شاه قاجار؛ مجدول، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: قطعه شکری رنگ، جلد: تیماج دولا سرمه‌ای، ۹۴ص، ۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۱]

۴۴۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۷

شامل: تعقیب نماز ظهر و عصر و مغرب و عشا و صبح و اسماء مبارکه چهارده معصوم (ع)؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۵۳ق؛ دارای یک سرلوح مرصع و پنج پیشانی، مجدول مذهب؛ جلد: میشن لایه ای عنابی حاشیه طلایی، ۸گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۴۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۹۶

زیارات اماman و مناجات پانزده‌گانه سید سجاد است؛ خط: نسخ، کا: احمد خوانساری، تا: ذیقعده ۱۲۵۳ق؛ ترجمه فارسی زیر سطرها به خط نستعلیق، یک سرلوح و دو صفحه نخستین حاشیه‌سازی و میان سطرها طلااندازی، این بیاض بفرموده محمد امین سلطان نوشته شده و او در ۱۵ جمادی الاول گویا همین سال آن را به فرزند خود محمد قلی بخشیده است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره نازک، جلد: ترمه گردا گردش تیماج قهویی، ۱۹۴گ، ۱۱ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۸ - ۷۵]

۴۴۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۶۸

شامل: دعاء عدیله، جوشن صغیر، دعاء بعد از هر فریضه: «الحمدلله الذی عرفنی نفسه»، دعاء شفای بیمارهای سخت: «اللهم انک قلت فی کتابک»، زیأرت مفجعه، نادعلی کبیر و خواص آن، دعاء: «یا من اظهر الجمیل»، دعاء تربت، دعاء فی ذکر آل محمد علیهم السلام: «اللهم یا من خص محمداً وآله بالکرامة»، دعاء هر صبح حضرت سجاد (ع) با آغاز: «الحمدلله الذی خلق الیل و النهار»، اعتصام دعاء سیفی، دعاء مغنی سیفی: «اللهم صل علی محمد وآل محمد (ص) و بارک و سلم بک استغیث»، ایضاً سه اعتصام دعاء سیفی، دعاء سیفی با اختتام، حرز النبی: «اللهم یا عالم السر والنجوی»، دعاء: «اللهم تفضل علی واحسن الی»، دعاء طمطام: «رب ادخلنی فی لجة بحر احدیتک»، دعاء فتح حضرت صادق (ع): «اللهم افتح لنا ابوابنا بخیرک»؛ خط: نسخ خوب، کا: علی اکبر خوئی، تا: ۱۲۵۳ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول به طلا و زنگار؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: چرمی، ۹۲ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۶۰]

۴۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۸۹/۱

آغاز: بسمله و به ثقتی، الحمدلله الاول بلا اول ماکان قبله؛ **انجام:** کان عمری مرتعاً للشیطان قاقبضنی قبل ان ...

ابتداء چند دعا آمده؛ بی کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ دو قلم؛ کاغذ: هندی و فرنگی، جلد: میشن یشمی، یک‌لا، ۶۴ص (۱-۶۴)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۹ - ۳۹۸]

۴۴۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۴/۹

دعاء «یا من تحل به»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۱ص، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۲۲]

۴۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۱۹/۴

دعاء لاطفاء غضب الجبارین و حجاب شریف عظیم القدر؛ خط: نسخ، کا: حسین بن قاسم، تا: سه‌شنبه ۲۲ صفر ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۲پ-۱۴پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۲۰]

۴۵۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۵۳

آغاز: بسمله الحمدلله الذی ثنایی هو الله الذی لا اله الا هو الذی هو الحی القیوم بحق الوهیتک وبحق وحدانیتک؛ **انجام:** ولااسدیاتی الیک بهمهمت.

شامل دعای سهم اللیل، طمطام، سیفی، جلجوت وشرح توضیحی درباره دعاهای مذکور به فارسی، از جمله می‌گوید دعای سیفی را از روی نسخه‌ای که به خط ملامحمد تقی مجلسی بود، نوشته است؛ خط: نسخ معرب، کا: حاج عبدالله، تا: یک‌شنبه ذیقعده ۱۲۵۶ق، جا: شیراز؛ جلد: کاغذی، ۱۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۲۵]

۴۵۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۹۵-عکسی

آغاز: یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه. و شرح قطع اللیل المظلم؛ **انجام:** ما دامت السماوات مرفوعة و الارض مبسوطة.

دارای: دعای صباح، بعد از نماز صبح، بعد از نماز ظهر، تعقیبات، برای جمیع مهمات ...؛ خط: ثلث زیبا، کا: علی رضا اصفهانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ معرب، نسخه هنری، با سرلوح بسیار زیبا؛ ۵۷ص، ۷سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۳۱۴]

۴۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۹۳

شامل: زیارت حضرت رسول (ص)، زیارت حضرت امیر (ع)، زیارت عاشوراء، دعاء علقمه؛ خط: نسخ خوب، کا: زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ صفحه اول یک سرلوح زیبا، اطراف صفحه اول و دوم با کمال زیبائی نقاشی و تذهیب شده، مجدول؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: متن خان بالغ حاشیه ترمه آبی رنگ، جلد: ساغری قرمز مذهب، ۴۸گ، ۶ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱ - ۶۳]

۴۵۴. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۲

دعای صباح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ زرین [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۴۵۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۵

دعای مشلول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ زرین [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۴۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۴

آغاز: زیارت عاشورا السلام علیک یا ابا عبدالله، السلام علیک؛ **انجام:** ما تشاء قدیر و لکل شیء علیم امین رب العالمین.

شامل: زیارت عاشورا، دعای عدیله، دعای کمیل، تعقیب نماز صبح، چند دعای دیگر درتعقیق نماز صبح، تعقیب نماز عصر، دعای قبل از دعای سمات و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ خوش و نستعلیق کتابتی، کا: محمد صادق بن سید علی موسوی اصفهانی، میرزا محمد مهدی، تا: ۱۲۵۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، متن زرد، گل و بوته قرمز و آبی، حاشیه سبز و آبی، قرمز، داخل متن گل و بوته زر، ۶۰گ، ۸ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۵۶]

۴۵۷. تهران؛ محتشمی، مسعود؛ شماره نسخه:۶

از «یا من تحل به عقد المکاره» آغاز می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مذهب [نشریه: ۵ - ۶۷۲]

۴۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۹۱-۳۶/۱۹۱

آغاز: بسمله اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیء وبقوتک التی قهرت بها کل شیء وخضع لها کل شیء؛ **انجام:** الشعر الخامسة: یهون اذا توسل بالّنبی ×× ولا تجزع اذا ما ناب خطب ... الشعر السادسة: فکم لله من لطفٍ خفی

شامل: دعای کمیل، دعای صباح، ادعیه هفته، دعای حضرت صاحب الامر (ع)، دعای احتجاب، دعای «اللهم انی اصبحت اشهدک» و اشعاری از علی (ع)، با ترجمه فارسی زیرنویس؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد شفیع متخلص به وصال، تا: رمضان ۱۲۵۹ق، حسب الامر آقا محمد مهدی متخلص به صابر؛

مجدول، صفحه اول سرلوح مزدوج زیبای زرین با گلهای الوان، ترجمه فارسی زیرنویس؛ جلد: تیماج دو رو زیتونی سیر، حاشیه تیماج سرخ، ۲۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

۴۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۵-فیروز

کتاب دعایی است در آغاز آن سوره یاسین و سپس ادعیه ایام هفته و تعقیبات سند و آداب دعاها در حاشیه با قلم نستعلیق همین کاتب نقل شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اکبر خاور زمینی اهل خوی، تا: ۱۲۵۹ق؛ ترجمه بین سطور و حواشی شکسته نستعلیق، دارای یک سر لوح در صفحه اول، مجدول، مذهب، بر پشت نخستین برگ یادداشتی است از اعتماد الاسلام علاء الدین موسوی بهبهانی مورخ ۱۳۳۴ با این مضمون که نویسنده یادداشت این نسخه را به فرمان فرما (به هنگام اقامت آن شاه زاده در زاویه عبدالعظیم) تقدیم داشته است؛کاغذ: ضخیم، جلد: تیماج قرمز با ترنج، ۸۸ص، ۱۲ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۲۱ - ۷۸]

۴۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۲۶

دعاهای شیعی است و از دعای کمیل است تا دعای روز شنبه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ سرلوح آراسته، دو صفحه آغاز زراندود و حاشیه سازی شده، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنجی، ۸۵گ، ۱۱سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۲ - ۲۵۴۱]

۴۶۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۰/۲

شامل: کمیل، صباح، سمات، اعتصام، مشکول، عشرات، حجب، رؤیت هلال، ایام هفته، عدیله، جوشن صغیر؛ خط: نسخ، کا: وصال شیرازی، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: ترمه، ۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۳سم [ف: ۵ - ۳]

۴۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۳۶

آغاز: زیارت نامه ... بسمله الحمدلله الذی هدانا؛ **انجام:** فی یوم الجزاء السلام علیک یا شمس

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۴۶۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۸۲

شامل: بخش یکم که «الدعاء عند الهلال» است و نسخ در رمضان ۱۲۶۰ برای یکی از خانها، بخش دوم که تعقیبات نماز است؛ خط: نسخ خوش،بی‌کا،بی‌تا؛ هر دو بخش به زر آراسته [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۴۶۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۷۱

شامل: سوره فتح، تعقیب نماز صبح، تعقیب نماز ظهر، تعقیب نماز نافله عصر، تعقیب نماز مغرب و عشاء، دعای عدیله، دعای علوی مصری، ادعیه ای برای قضاء حاجات به نقل از امیر سید احمد و امیر محمد باقر، ادعیه ای در دفع اعداء و شرور و ...، این به چند سوره از قرآن شروع می‌شود، پس از آن چند دعای متفرقه جمع‌آوری شده و بیشتر آنها راجع به ماه رمضان می‌باشد، شامل دعای کمیل و ترجمه دعای جوشن صغیر و کبیر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا،تا:۱۲۶۲ق؛افتادگی:آغاز و انجام، مجدول، مصحح، محشی، ما بین سطور نیز خط‌کشی شده برای ترجمه؛ جلد: تیماج زرد شتری دو رو، ۷۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۲]

۴۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۵۳

خط: نسخ، کا: احمد ملقب به آقاجانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ دارای سرلوح زیبا، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی با گل بوته،۳۷گ،۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۸۲۱]

۴۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۱۵-۱۷/۹۵

آغاز: بسمله اللهم انت الملک الحی القیوم المبین الذی لااله انت انت ربی خلقتنی وانا عبدک وانا علی عهدک و وعدک؛ **انجام:** صلی علیک الله یاعلم الهدی، ماحن مشتاق الی مثواک وعلی صحابتک الکرام جمیعهم والتابعین وکل من والاک تم

شامل: حزب البحر، قصیده عینیه، قصیده بدأت ببسم الله و الحمد اولا علی نعم لم تحص فیما تنزلا، قصیده‌ای که ابوحنیفه در کنار قبر حضرت پیامبر در مدح آن حضرت سروده است؛ خط: نسخ معرب، کا: سیدحسن زکی قرقانی، تا: ۱۲۶۴ق؛ مجدول، مذهب؛ جلد: مقوا مشکی با عطف تیماج سرخ، ۲۳گ، ۱۰-۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

۴۶۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۹۲

شامل: سوره فاتحه، بیست و سه دعاء تعقیب نماز و غیره، ادعیه سی روز ماه رمضان و دعاء کمیل؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، مرحوم اعتضاد السلطنه شرحی پشت ورق اول مرقوم داشته‌اند: «جمعی از فضلای خط‌شناس در شب ششم رمضان سنه ۱۲۸۷ در کتابخانه من جمع بودند بعضی احتمال دادند که این مجموعه خط آقا محمد علی خوانساری است و جناب لسان الحق میرزا محرم گفتند خط میرزا تقی است و خودم در مشهد مقدس حضور داشتم که کاغذ آن را از قائم مقام گرفت»، و نیز در همان جا نوشته‌اند که «در آخر صفحه پس از ختم ترجمه آخرین کلمه با سرخی ختم کتابت را درسنه ۱۲۶۴ نوشته و این با بیان جناب لسان الحق منافات دارد اگر چه قول ایشان راست است و ممکن است ترجمه چند سال پس از تحریر اصل دعا باشد»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۵۱ص، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۱]

۴۶۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۹۸

شامل: سوره یاسین، چند دعا، عدیله، دعاء مهمات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن گنجوی، تا: ۱۲۶۵ق، برای آقا میرعلی اکبر؛ کاغذ: رنگارنگ، ربعی [نشریه: ۷ - ۱۵۲]

۴۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۹۸

آغاز: بسمله، یس و القران و الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** و سایر ایامی که زیارت آن حضرت مستحب است به همین طریف زیارت می‌توان کرد

شامل: دعاهای معروف از قبیل دعای جوشن کبیر، دعای مجیر، دعای صلوات، دعای کمیل و ... در ابتدای این اثر سوره‌هایی از

قران مجید از جمله سوره یس، سوره فتح، سوره ملک، سوره واقعه و ... آمده است؛ کا: یوش، تا: ۱۲۶۵ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی دولا مجدول، ۱۱۴گ، ۹سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۴۷۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۸۸

شامل: دعاء مشلول و دعاء کمیل، دعاء مشلول منسوب به حضرت امیرالمؤمنین (ع)؛ خط: نسخ خوب، کا: میرزا آقاخان متخلص به پرتو، تا: ۱۲۶۵ق، برای اعتضاد السلطنه؛ دارای یک سرلوح، مذهب؛واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج وسط ترمه، ۲۶گ، ۸ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۸]

۴۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۶

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط المستقیم؛ **انجام:** انی اسئلک بما تجیبنی حین اسئلک فاجبنی یا الله.

سوره یس و دعای کمیل و دعای سحر؛ خط: نسخ، کا: سلطان یوسف بن مرحوم منوچهر میرزا، تا: ۱۲۶۵ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی الوان حاشیه شکری، جلد: تیماج سرخ، حاشیه منگنه، ۲۱گ، ۹ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۹ - ۴۴]

۴۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۴۲

خط: نستعلیق، کا: علینقی، تا: جمادی الاول ۱۲۶۵ق؛ مجدول؛ واقف: حاج ماشاءالله سلامتی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج دولا عطف تیماج قرمز اطراف و درون تیماج ماشی، ۸۲گ، مختلف السطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۶۹۰]

۴۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۸۲

مجموعه‌ای از ادعیه ماه و ایام هفته و برخی سور قرآنی که در یک دفتر گردآوری شده‌اند؛ خط: نسخ خوش، کا: شفیع بن علی عسکرارسنجانی، تا: صفر ۱۲۶۵ق؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی، ۷۱گ،۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۳/۲ - ۶۰]

۴۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۲

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی؛ **انجام:** و صلی الهل علی سیدنا محمد ... یا رب العالمین.

شامل: دعای کمیل با ترجمه فارسی آن در زیر هر سطر، دعایی با آغاز «سبحانک لا اله الا انت یا حنان یا منان»، دعایی با آغاز «اللهم انی اسئلک باسمک العظیم الاعظم»، طلب بخشش از خدای تعالی برای خواننده این دعا؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رفیع سالیانی، محمد تقی خان جوانشیر، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: دولا رویه ترمه بوم قرمز گل و بوته دار حاشیه و لبه تیماج تریاکی عطف پارچه مشکی، ۵۱گ، ۱۲ سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱۰ - ۳۷۳]

۴۷۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۶۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: محمد اسماعیل پسر مشهدی حاجی بابای گنجه‌ای در شعبان ۱۲۶۶ [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۴۷۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳

آغاز: بسمله، لا اله الا الله العظیم الحلیم؛ **انجام:** کتبه العبد الاثم ابن محمد شفیع محمد علی التبریزی ۱۲۶۶

شامل تعقیبات نمازهای پنج‌گانه؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد علی بن محمد شفیع تبریزی، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول، مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: ترمه دولا، جلد: مقوای روکش پارچه زمینه عنابی بوته جیقه‌ای حاشیه سجاف چرم مشکی، ۱۴ص، ۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۱سم [ف: ۱ - ۵۰۵]

۴۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۹۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق [الفبائی ف: ۲۵۰]

۴۷۸. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

منتخبی از کتاب‌های ادعیه معروف چون «مصباح» کفعمی است که «خلاصة الاذکار» فیض را هم در آن آورده است؛ کا: عبدالوهاب بن محمد مهدی موسوی اصفهانی، تا: ۱۱ شوال ۱۲۶۶ق، جا: اصفهان؛ خلاصة الاذکار به خط محمد حسن قزوینی و به تاریخ ۱۲۶۶ [مخطوطات مرتضوی - ف: ۲۶]

۴۷۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۶

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیئی؛ **انجام:** بر حسب فرمایش آزاده راستان شاهزاده راستین ... سرکار سیف الدولة العلیه ... این صحیفه طریقه و سفینه شریفه بخامه و شست اقل کتاب علیرضای ملقب به آقاجان پرتو مخلص اصفهانی الاصل آرایش یافت ... در دارالخلافه طهران صانها الله عن الحدثان فی نوزدهم شهر ذیقعده الحرام سنه ۱۲۶۶ من الهجرة المقدسه النبویه

دعای کمیل و چند دعای دیگر است که کاتب بر حسب فرمایش و اراده شاهزاده سیف الدوله به رشته تحریر کشیده است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: علیرضا ملقب به آقاجان پرتو تخلص اصفهانی الاصل، تا: ۱۹ ذیقعده ۱۲۶۶ق، جا: طهران؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: ترمه رنگ کرده، جلد: مقوای یک‌لا روکش پارچه ابریشمی فرنگی آبی موجدار، ۲۴ص، ۱۱ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۴۵۵]

۴۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۷۶

دعای کمیل؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی [رایانه]

۴۸۱. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۷۰۴

خط: نسخ زیبا، کا: احمد نیریزی و احمد وقار شیرازی، تا: ۱۲۶۸ق؛ مجدول، مذهب، در گوشه برگ اول دارای توضیحی با این عبارت: «چهار ورق از اول این ادعیه شریفه و دو ورق از آخر آن به خط غیر و تتمه بیست دو ورق از خطوط استاد الکل میرزا احمد نیریزی علیه الرحمه است.»؛ جلد: تیماج دو رو زیتونی

مجدول زر عطف و حاشیه تیماج سرخ، ۳۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۸]

۴۸۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۱۳/۱

شامل ادعیه مختلف که از طرق عامه نقل شده است شامل ادعیه ایام و صلوات و اسماء الله و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: چرم مشکی، ۹۷گ (۱پ-۹۸ر) ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۶]

۴۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۶۴

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** و شیعته و موالیه و زواره و قبره و مجاوریه نجنا من الهم الذی نحن فیه برحمتك یا ارحم الراحمین.

شامل: سوره یس، دعای عدیله، دعای صباح، زیارت مفجعه، تعقیبات نماز، دعای نماز شب، دعای بعد از هر نماز، مناجات سید الساجدین، دعای رؤیت هلال، سوره توحید، اسماء ائمه (ع)، سوره فتح؛ چاپ سنگی؛ خط: نسخ، کا: مصطفی بن میرزا عبدالرسول مشهدی متخلص به ساغر، تا: ۱۲۶۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، فقط تزئینات و خط‌کشی‌های آن دستی می‌باشد؛ جلد: تیماج سبز مجدول، ۴۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۲۵]

۴۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴۸

بی کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ خریداری از علی ربیعی [رایانه]

۴۸۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۷۴

دوازده امام طوسی است با اعتصام و اختتام آن و دعاهای فریضه صبح و صباح و فرائض خمس و سمات و ادای دین؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد، تا: ذیقعده و جمادی الثانی۱۲۶۹ق، جا: حسین آباد، برای سید فرج الله؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سبز تیره گردو درون سرخ، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۶]

۴۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۵۹

آغاز: بسمله. الهی البستنی الخطایا ثوب مذلتی؛ **انجام:** و لا یؤده حفظهما و هو العلی العظیم. تمت

شامل مناجات خمسة عشر سجادیه و دعا صباح علوی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، مختلف السطر، قطع: خشتی،ابعاد متن: ۵×۱۲/۵، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [رایانه]

۴۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۳۲-۱۷/۲۱۲

آغاز: سورة فاتحة الکتاب سبع آیات بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** جهت بخت و دولت یا حلیما لایجعل یا جوادا لا یبخل ... یا لا اله الاانت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب کتبه

شامل این سوره ها ودعاها: فاتحه، نصر، کافرون، اخلاص، فلق، ناس، آیت الکرسی، و چند آیه دیگر، نادعلی و جوشن کبیر؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج با زمینه پارچه‌ای با عطف و حاشیه تیماج، ۷۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۶×۸سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۴۸۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۳۶

شامل مناجات خمسة عشر، نثراللالی منقول از کلام مولی امیرالمؤمنین علی (ع) به روایت شیخ ابو علی طبرسی صاحب تفسیر مجمع البیان، دعای اعتصام، ۱۲ امام خواجه نصیر، زیارت ائمه اطهار، زیارت جامعه کبیره؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالرحیم بن محمد تقی، تا: ۱۲۷۱ق، حسب الامر حسنعلی خان سرتیب؛ یک سرلوح مرصع، مذهب؛ کاغذ ترمه، با جدول و حاشیه طلایی؛ جلد: تیماج لایه‌ای عنابی عطف و لبه سبز، ۷۴گ، ۸ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۳سم [ف: ۲ - ۱۳۸]

۴۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۳۲

آغاز: لا لاله الا الله آلها واحدا و نحن له مسلمون؛ **انجام:** کذا و کذا

این نسخه متضمن از تعقیبات مختصره و زیارت حضرت سیدالشهداء(ع) است؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد علی خونساری، تا: ۱۲۷۱ق؛ مجدول، مذهب، یک سرلوح؛ واقف: نائینی؛ ۶۱گ، ۹ سطر، اندازه: ۲۱×۱۲سم [ف: ۶ - ۲۰۴]

۴۹۰. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۷۲

انجام: (انجامه بخش اول:) چون طبع شریف علیا جاه معل جایگاه نواب مستطاب اشرف علیا و ستر کبری اعنی علیا جناب سردار ادام الله اقبالها و اجلالها فی آناء اللیل و اطراف النهار مایل بذکر ادعیه و اذکار بو لهذا این بی بضاعت بتحریر و تسطیر این اوراق پرداخت امید که عند الحضور مطبوع طبع گردد و انا العبد الخاطی محمد طاهر اصفهانی فیسنه ۱۲۷۱.

بخش اول: شامل مناجات پانزده گانه امام سجاد (ع) و دعای مورد نیاز از قبیل ادعیه پناه جستن از جن و انس و ادای قرض، بخش دوم: شامل سوره دهر، دعای صباح، دعای حجب، دعای عدیله و دعای سمات؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد طاهر اصفهانی، تا: ۱۲۷۱ق؛ کاتب و تاریخ مربوط به بخش اول است، دارای سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۴گ، ۷ و ۹ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹۳]

۴۹۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۶۴۶

خط: نسخ و رقاع، کا: سید محمد حسین حسینی قاینی، تا: ۱۲۷۱ق، برای آقا میرزا سید محمد امام جمعه؛ کاغذ: پوست آهو، جلد: روغنی رویه [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۴۹۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۹

آغاز: الهی ان ذنوبی؛ **انجام:** و لا تجعلنی من الغافلین.

منتخبی است از صحیفه سجادیه؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن وصال (گویا فرزند وصال شیرازی)، تا: رجب ۱۲۷۲ق؛ مجدول زرین، با سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ یک‌لا، ۳۰ص، ۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۰۷]

۴۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷

دارای سوره یس و دعاهای سمات و کمیل و عهدنامه و استغفار پس از نماز و تعقیبات و توسل؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن میرزا

محمد حسین اصفهانی، تا: صفر ۱۲۷۲ق، برای صدراعظم؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: مغزی میشن سرخ، ۵۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۷]

۴۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۴

آغاز: الواحد السادس بسم اللهالا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا الا غیث؛ **انجام:** ثم ایای فاتقون و له تسجدون.

دعایی از کتاب بیان بهائی، در این دعا ابتداء حمد خدا می‌آید و پس از آن علت نزول بیان و اینکه حجتی است از جانب خدا بر مردمان ذکر می‌شود و سپس می‌گوید در مدائن پنجاه و نه مثقال طلا و در ده‌ها همین قدر نقره تا به نوزده مثقال مشروط بر اینکه رضایت بین دو طرف باشد برای مهر معین شده است و بعد مطالبی در زمینه مهر و پوشیدین لباس حریر و غیر آن می‌آید و همچنین احکامی راجع به تجارت آن هم به‌صورت کلی ذکر می‌شود که در این بین نیز آداب چندی بیان می‌گردد؛ بی کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۳ص (۳۷۵-۳۷۷)،۱۹سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۳]

۴۹۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۲۴

شامل: دعاء «اللهم لاتخیب رجاء هو منوط بک»، دعاء «الحمدلله الذی لم یصبح بی میتا»، دعاء «اللهم انک امرتنی ان ادعوک» که منسوب به حضرت سجاد (ع) می‌باشد؛ خط: نسخ خوب، کا: آقا میرزا محمد حسین اصفهانی متخلص به سالک، تا: ۱۲۷۳ق؛ برای تقدیم به علی قلی میرزای اعتضاد السلطنه نوشته و همین معنی را در دو صفحه آخر نوشته‌اند، دارای سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۶ص، ۸ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۶]

۴۹۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳

آغاز: اللهم ارزقنا توفیق الطاعة و بعد المعصیة و صدق النیة و عرفان الحرمة؛ **انجام:** کتبه العبد الاقل الداعی لابود الدولة القاهرة الناصریة محمد اسماعیل ابن الوصال المتخلص بالتوحید فی سنه ۱۲۷۴

منتخبی است از ادعیه برآمدن مهمات و حاجات، دعای خوف، دعای نصرت و پیروزی، دعای ایمنی از آفات و بلیات؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد اسمعیل بن وصال متخلص به توحید، تا: ۱۲۷۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: قطعه شکری رنگ، جلد: مقوای روکش تیماج گلی رنگ مجدول طلایی وسط گلدار زرین با یک حاشیه مارپیچی طلایی، ۱۸ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۸]

۴۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۷۰

بی کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ خریداری از مریم شریفی [رایانه]

۴۹۸. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۹

شامل: دعای کمیل، دعای صباح حضرت امیر، دعای سهم اللیل، دعای مفترض الأحترام بطمطام، دعای حجب، دعای عالیه صغیر، مناجات الزمان، دعای احتجاب؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد هاشم بن میرزا ابوالقاسم طالقانی، تا: ۱۲۷۵ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: متن ترمه و فرنگی، جلد: مقوایی لاکی تریاکی کمندار لبه گل و بوته با متن مشکی، ۸۲ص، ۷ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۸۷]

۴۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵

شامل: دعای کمیل، سوره واقعه، تعقیبات نمازهای پنج‌گانه؛ خط: نسخ خوش، کا: ادریس میرزا پسر ابوالملوك میرزای قاجار، تا: ۱۲۷۵ق؛ راسته و چلیپا، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز تیره، ۲۸گ، ۷ سطر (۴×۷)، اندازه: ۸×۱۲سم [سنا - ف: ۱ - ۱۷۵]

۵۰۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۸

آغاز: بسمله، اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه؛ **انجام:** بر حسب فرموده عالیجاه ... صاحب السیف و القلم ... تحریر شد و حرره العبد الضعیف المذنب المحتاج الی شفاعته سید الکونین ابن محمد محمد حسین البردی فی شهر ذی الحجة الحرام منشهور سنه ۱۲۷۵ من الهجرة المقدسه علی مهاجرها الاف ثناء و تحیه

شامل: دعای صباح، دعای حریق، دعای بعد از نماز صبح، دعای بعد از نماز ظهر و عصر و مغرب، دعای حفظ اهل و مال و اولاد از بلیات بعد از نماز عشاء، دعا جهت ادای دین و حفظ از شر دشمنان و حصول مطالب، دعای حرز الامان حضرت امیر المومنین (ع). کاتب بنا به فرموده یکی از رجال اهل سیف و قلم دوره ناصری، این مجموعه دعا را کتابت نموده که متاسفانه نام آن شخص را محو کرده‌اند؛ خط: نسخ و نستعلیق و ثلث، کا: محمد حسین بردی، تا: ذیحجه ۱۲۷۵ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: فرنگی نخودی رنگ، جلد: تیماج دولا روکش عنابی، ۵۴ص، ۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۴۳۰]

۵۰۱. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۰۵

منتخبی از ادعیه پراکنده است؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: عزیز بن حاجی زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۷ محرم ۱۲۷۶ق؛ جلد: قهوه‌ای مجدول ترنج‌دار، ۱۱۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۳/۵سم [ف: ۱۴۳]

۵۰۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۹۹

دارای سوره یس، تعقیبات نمازهای یومیه، سوره فتح، سوره نباء، سوره واقعه، سوره ملك، خطبه های عید فطر و قربان به روش اهل سنت، نماز و تلقین میت، دوازده امام که پیش از تلاوت قرآن خوانده می‌شود؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر خلخالی،تا:۱۲۷۶ق، به دستور قزخانم آقاباجی دختر محمد خان اسالمی، مجدول، مذهب، صفحه اول دارای سرلوح رنگین؛ جلد: ترمه، ۱۰۱گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱-۵۱۸]

۵۰۳. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۲

آغاز: یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** فالله خیر حافظاً و هو أرحم الراحمین و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم.
شامل: سوره یس، دعای کمیل، سمات، عشرات، مشلول، صنمی قریش، زیارت عاشورا، دعای علقمه، تعقیبات نمازها، جوشن کبیر، دعای افتتاح، ادعیه شب‌ها و روزهای ماه رمضان، دعای ایام هفته و زیارت شاهزاده و عبدالعظیم (ع)؛ خط: نسخ معرب، کا: میرزا حسین بن محمد علی بن محمد حسن خوانساری، تا: ۱۲۷۶ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ جلد: تیماج روغنی زمینه سبز جدول زرین با نقش گل و بوته و پرنده رنگین، ۱۹۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۷×۱۰/۵سم [ف: - ۱۳۱]

۵۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۶۲

آغاز: هذه المناجات لعلی علیه السلم، لک الحمد یا ذالجود؛ **انجام:** فقد احرم بتاریخ نهم شهر محرم الحرام سنه ۱۲۷۴ هجری
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج، ۷ سطر (۱۰×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۵۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۵

شامل: سوره یس، سوره فتح، سوره نبا، سوره واقعه، سوره تبارک، تعقیب نمازهای واجب، دوازده امام منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی، خطبه های نماز عید فطر و قربان، کیفیت نماز میت و تلقین وی؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد باقر خلخالی، تا: ۱۲۷۷ق، به دستور توشی خان بیک فرزند محمد قلی خان؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۶گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۵۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۷۷

آغاز: اللهم صل علی محمد و آله محمد و اسمع دعائی اذا دعوتک و اسمع ندائی اذا نادیتک و اقبل علی؛ **انجام:** و رضنی من العیش بما قسمت یا ارحم الراحمین.
خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۹۸۷۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۳ سطر (۷/۲×۱۷/۳)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [رایانه]

۵۰۷. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۰۶۲۳

شامل فقره‌ای از مناجات خمسة عشر و دعای عدیله صغیر و دعای «یا من تحل به عقد المکاره»؛ خط: نسخ، کا: احمد تبریزی، تا: ۱۲۷۹ق، به خاطر امیر حسین خان ایلخانی مملکت خراسان؛ میان سطور طلااندازی دندان موشی، دارای یک سرلوح مرصع؛ جلد: تیماج ساغری مشکی حاشیه و جدول طلا، ۱۳گ، ۵ سطر (۵/۵×۱۰/۵) اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۵۸]

۵۰۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۴

شامل: دعاء صبح با آغاز: «اللهم انی اصبحت اشهدک وکفی بک شهیدا»، تعقیب نماز ظهر: «یا من اظهر الجمیل»، تعقیب نماز عصر: «استغفر الله الذی لا اله الا هو»، تعقیب نماز مغرب: «ان الله ملائکته یصلون علی النبی»، تعقیب نماز عشاء: «اللهم بحق محمد وآل محمد (ص)»، ایضا تعقیب نماز عشاء: «بسم الله خیر الاسماء بسم الله رب الارض و السماء»، دعاء صباح معروف، دعاء کمیل، دعاء ایام هفته حضرت سجاد (ع) از ملحقات صحیفه، دعاء احتجاب، دعاء جهت تسخیر دشمن با آغاز: «بسمله اللهم سخر لی اعدائی کما سخرت الریح لسلیمان»، دعاء حضرت سجاد (ع) فی طلب السعاده، دعاء غلبه بر دشمنان با آغاز: «بسمله آمنت بالله وحده لا شریک له و کفرت بالجبت والطاغوت»، دعاء هر صبح و شام با آغاز: «اللهم صل علی محمد و آل محمد (ص) و اغفرلی و لوالدی و ارحمهما»، دعاء سریع الاجابه با آغاز: «یا عدتی دون العدد و یا رجائی و المعتمد»؛ خط: نسخ خوب، کا: آقا احمد خونساری، تا: ۱۲۷۹ق؛ مجدول به طلا و سرخی و زنگار، دارای یک سرلوح. واقف سپهسالار؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۶۸ص، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۵۹]

۵۰۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۱۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و أغننی بحلالک عن حرامک و بفضلک عمن سواک یاحی یا قیوم.
شامل:سوره یس،نبأ،فتح، واقعه، ملک، دعاء کمیل، دعاء صنمی قریش، دعاء حجب دعاء رزق؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن شریف شیرازی، تا: ۱۲۸۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز لبه‌دار، ۳۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۲]

۵۱۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۶۴۳

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل توحید پسر وصال، تا: ۱۲۸۱ق؛ با ترجمه فارسی به خط نستعلیق [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۵۱۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۸۹

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن عبدالحسین خان بن حاج محمد حسین خان صدر سپاهانی، تا: ۱۲۸۱ق، جا: تهران، برای مستوفی الممالک میرزا یوسف؛ مجدول، مذهب[نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۵۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۰۱

آغاز: بسمله اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شی؛ **انجام:** واقمع عزته یا قهار یا قهار یا قهار بعدلک استغیث بفضلک یا قهار
شامل: دعای کمیل، سمات، اعتصام، سمات، صباح، عدیله، دعای هم وغم، دعای حفظ بدن، دفع شر اعداء، حفظ از شر جن و انس؛ خط: نسخ، کا: احمد بن میرزا محمد رضا طباطبائی اردستانی، تا: ۱۲۸۲ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ ۴۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۹۱]

۵۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۶

دارای دعاهای صباح و اختتام و تعقیبات و دفع مهمات، با هفت آیه؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن میرزا مهدی خان، تا: ربیع الاول ۱۲۸۲ق؛با سرلوح زرین،مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرمی لایی، ۱۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۸/۶×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۷]

۵۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۷۳

زیارت عاشوراء و علقمه است؛ خط: نسخ، کا: لطف الله یزدی، تا: رجب ۱۲۸۲ق؛ طوماری، میان سطرها آراسته به نقش‌های سبز، جدول لاجورد و سبز و مشکی، با پیشانی آراسته به زر و مشکی و سبز و سفیداب و لاجورد و سرخ و شنگرف؛ کاغذ: فرنگی [ف: ۱ - ۲۲۳]

۵۱۵. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۵۳

بی کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ شامل دعاهای معروفه همچون زیارت جامعه، دعای کمیل و غیره [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۱]

۵۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۳۳

آغاز: لا اله الا الله الهاً واحداً؛ **انجام:** یا ذالجلال و الاکرام

شامل ۱۴ دعاء است از تعقیب فرائض یومیه، دعاء صباح، دعاء احتجاب، دعاهای مختصری در ایمنی و دفع شرور؛ خط: نسخ خوب،کا:میرزا احمد وقار، تا: ۱۲۸۴ق، برای دوستش آقا محمد مهدی صابر؛در پشت برگ آخر نسخه دو بیت معروف: «غرض نقشی است کز ما باز ماند ×× که هستی را نمی‌بینم بقائی» را با لاجورد به طور چلیپا نوشته و امضاء نموده، مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۲۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۶ - ۲۰۴]

۵۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰

شامل: سوره یس، دعای صباح، مناجات سید الساجدین، تعقیب نماز صبح، دعای تعقیب بعد از نماز ظهر، دعای تعقیب نماز عصر و نماز مغرب و نماز عشاء، دعای عدیله، تعقیب نماز صبح از، دعای صبح و شام، دعای سفر و حضرکه هفت آیه است، مناجاة به جهت همه مطالب مشروحه، ادعیه به جهت مکر دشمن و به جهت ایمن بودن از هر شر و به‌جهت ذبح کردن و اسماء مبارکه چهارده معصوم؛ خط: نسخ، کا: قاسم مهاجر، تا: ۱۲۸۴ق؛ مجدول، مذهب؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج تریاکی مقوایی مجدول سیاه، ۳۴گ، ۷ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۶۶]

۵۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۷۴-۲۷/۲۴۴

آغاز: لعادوا لما نهوا عنه و انهم لکاذبون و قالوا ان هی الاحیوتنا الدنیا و ما نحن بمبعوثین و لوتری اذوقفوا علی ربهم؛ **انجام:** السلام علیک یا شریک القران السلام علیک یا حجة الله السلام علیک یا اهل بیت النبوة جمیعاً ورحمة الله وبرکاته تمام شد

شامل: سوره‌هایی از قرآن کریم، دعای سحر ماه رمضان ، صیغه توبه و تلقین میت؛ خط: نسخ، کا: ملا علی طالقانی، تا: ۲۱ شوال ۱۲۸۵ق؛ جلد: مقوا عطف گالینگور، ۱۰۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

۵۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰۴

شامل: دعایی از صحیفه در طلب سعادت و دعای شکوی، دعای قنوت، دعای صباح و دعای هر صبح و دعای سهم اللیل و دعای حجب و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی ولد آخوند ملامحمد باقر پیش نماز، تا: جمعه ۱۸ ذیحجه ۱۲۸۷ق؛ مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ کاغذ: ترمه جلد: تیماج سبز، ۹گ، ۱۰ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۵۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹-فیروز

چند دعاء مختلف و از جمله دو دعاء که در عنوان آنها آمده «دعاء لعلی (ع) علمه اویسا»؛ خط: نسخ، کا: احمد وقار، تا: ۱۲۸۷ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ کاغذ: فرنگی شکری روشن، جلد: تیماج مشکی دارای حاشیه باریک طلائی، ۳۷ص، ۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۲۱ - ۷۷]

۵۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۴۵

آغاز: سوره الانعام مکیه و هی مائه و خمس و ستون آیة، بسمله، الحمدلله الذی خلق السموات و الارض؛ **انجام:** اجابة الدعوات و الروضات و المطهرات المدقسات و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

شامل: سوره انعام، دعای مشلول، سوره یس، دعایی از ادعیه سجادیه، ادعیه ایام هفته، سوره دخان، سوره فتح، سوره رحمن سوره نباء، سوره الواقعه، ادعیه توسل، توضیحی در باب ادعیه و ختم و دعای برآمدن حاجات و مهمات و شدائد و رفع شر ظالمان، ادعیه و خواص آنها به فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا احمد نیریزی و زین العابدین، تا: قرن ۱۲ و ۱۲۸۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه و فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای مقوایی نوسازی، ۸۷گ، ۱۲ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۹ - ۱۳۶]

۵۲۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۳۷

آغاز: بسمله، احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل؛ **انجام:** از برای میمنت نزول موکب شمس فلک جلالت و عزت و رفعت ... شاهنشاه زاده اعظم اکرم افخم امجد ... پیشکش دربار معدلت مدار گردید. راقم محمد علی ۱۲۸۹

شامل: دعای احتجاب، دعای دفع اعدا، دعای به‌جهت عزت و مقام، دعای صباح و چند دعای دیگر؛ کاتب برای میمنت و شوکت و جلالت سلطنت هدیه و پیشکیش ولیعهد (مظفر الدین میرزا) نموده است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد علی، تا: ۱۲۸۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ کاغذ: فرنگی الوان (پسته‌ای، سرمه‌ای، چهره‌ای، لیمویی)، جلد: چرم دولا سرمه‌ای رنگ حاشیه گل اندازی زرین با سجاف چرم لاکی رنگ،۳۰ص،۹ سطر،قطع:رقعی،اندازه:۱۲/۷×۲۴سم[ف:۱ - ۳۴۳]

۵۲۳. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۱

چند دعا؛ کا: عبدالله بن حکیم، تا: ۱۲۹۰ق [چند نسخه-ف: ۳۲۱]

۵۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۶۶

آغاز: بسمله. اللهم یا حی یا قیوم بک تحصنت فاحمنی بحمایة کفایة وقایة حقیقة برهان؛ **انجام:** من کل عقرب وحیة و صلی الله علی جمعی الانبیاء و المرسلین

شامل: الحزب المسمی بالدر الاعلی، منسوب به محی الدین ابن عربی، دعای بعد از نماز صبح از شیخ محی الدین (عربی و فارسی)، دعای درد چشم، دعای گزندگان؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: احمد، تا: ۱۲۹۰ق، به جهت احمد بیک وکیل الرعایا؛

رکابه‌دار؛ جلد: مقوا، ۲۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۱ - ۱۵۵]

۵۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴-فیروز

متن دعاء صباح است بدون ترجمه بین سطور؛ خط: نسخ، کا: وقار شیرازی، تا: ۱۲۹۱ق؛ مجدول، مذهب، صفحه اول دارای کتیبه؛ کاغذ: فرنگی متن سفید و حاشیه آبی، جلد: مخمل سبز عطف و حاشیه تیماج سبز، ۳۶ص، ۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۱ - ۷۶]

۵۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۷۱/۷

دعاء وبا و طاعون. ابن حجر عسقلانی رساله دارد در باب طاعون؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد طاهر، تا: ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۱۶-۱۷)، ۱۳سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۴۴]

۵۲۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۸۴/۲

آغاز: قال الشیخ الجلیل و ... فی کتابه المسمی بعدة الداعی و نجاح السائل: اعلم انه قد ورد فی الاخبار عن الائمة الاطهار و القرآن العظیم ما یدل علی الترغیب فی الدعاء؛ **انجام:** و عن الصادق علیه السلام من قال صبیحة یومه ثلاثا بسم الله الذی لایضر مع اسمه شی فی الارض و لا فی السماء ... و عن دعوات الراوندی مثله.

اذکار و اوراد مختلفی است که از کتب متفرقه شامل عدة الداعی، البلد الامین، ثواب الاعمال، المجالس، المحاسن، مجامع الاخبار و غیره گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دهه دوم محرم ۱۲۹۳ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سبز روشن ضربی، ۹گ (۷۷پ-۸۶پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۰۴]

۵۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۷

آغاز: یا من تحل به عقد المکاره و یا من یفثا به حد الشدائد

چند دعای کوتاه متفرقه است بدون ترتیب و تنظیم؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: محمد حسین بن میرزا نصرالله خوشنویس اهری، تا: ۱۲۹۳ق؛ مجدول، چند صفحه آخر به خط کوفی؛ جلد: تیماج مشکی ضربی زرین،۲۶گ،۵سطر،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم[ف:۱- ۲۵۰]

۵۲۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۹

شامل: دعای اعتصام دوازده امام، دوازده امام خواجه نصیر، دعای صباح، دعای کمیل، دعای بعد از نماز ایام ماه مبارک رمضان و ادعیه هر روز این ماه، دعای سحر، ادعیه رفع حاجات، ادعیه بعد از قرائت نماز، دعای سمات، دعای ایام هفته به نقل از صحیفه سجادیه، دعای فراش، مناجات سید الساجدین؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: میرزا علی رضای شیرازی، تا: رمضان ۱۲۹۴ق؛ مجدول، مذهب، در دو برگ اول اسامی ائمه (ع) و یادداشتی از «محمد حسین بن علی علی آبادی مازندرانی منشی» در ۱۶ ذیحجه ۱۲۹۴ در دارالعلم شیراز درباره کاتب و این که کتاب را به وی هدیه داده و در برگ آخر دعایی در وسعت رزق آمده است؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا،۷۲گ،۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶۴]

۵۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۷۹

دارای سورة الدهر و صباح و سمات و اختتام صباح و زیارت حسین ع و سحر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۹۷ق، جا: تهران؛ مجدول، عنوان زررین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی لایی، ۲۵گ، ۱۲سطر (۵×۱۱)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۱۲۵]

۵۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۳۳-۱۵/۷۳

آغاز: توکلت وهو رب العرش العظیم وهذا دعاء علمن رسول الله صلی الله علیه وآله و کان یدعو به فی کل صباح. دعای صباح مولانا امیر المؤمنین (ع) بسمله یا من دلع لسان الصباح؛ **انجام:** بسمله سبحان الله القادر القاهر القوی الجبار الحی القیوم بلامعین اللهم ... بعد دکل ذرة الف الف مرة وصلی الله علی جمیع الانبیاء والمرسلین والحمدلله رب العالمین.

شامل: دعای صباح، ترجمه زیر فارسی، دعایی جهت زیادتی حفظ، دعا تعقیب نماز صبح و دو دعای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول محرر؛ جلد: تیماج سرخ عطف و حاشیه تیماج قهوه‌ای، ۲۲گ، ۵-۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۹۵]

۵۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۵۲-۱۷/۲۳۲

آغاز: نعمره ننکسه فی الخلق افلا یعقلون وما علمناه الشعر وما ینبغی له ان هو الاذکر وقرآن مبین؛ **انجام:** السلام علیک وعلی امک واخیک. السلام علیک وعلی الائمة الطاهرین من

شامل: یس، دعای کمیل، جوشن کبیر، عدیله ودوازده امام خواجه نصیر، دوازده امام میرزا قوام قزوینی، دوازده امام جامی، دعای وقت افطار و اختیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول ضربی گرهی، ۷۴گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۵۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۴۷-۱۷/۲۲۷

آغاز: له قبلی مظلمة ظلمتها ایاه فی نفسه او فی عرضه او فی ماله او فی اهله و ولده او غیبة اغتبته بها او تحامل علیه بمیل؛ **انجام:** و هو الخلاق العلیم انما امره اذا اراد شیئاً ان یقول له کن فیکون.

شامل: دعای ایام هفته، دعای توسل ودعاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با جدول ضربی، ۲۵۱گ، ۷ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۰۳]

۵۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۸۴-۱۷/۶۴

آغاز: روی عن فاطمة الزهراء سلام الله علیها قالت: دخل علی ابی رسول الله صلی الله علیه وآله فی بعض الایام وقال لی یا فاطمة انی لا جد؛ **انجام:** ان لا ارجوا حداً سواک برحمتک یا ارحم الراحمین اللهم یا دائم الابد المحصی بلا عدد القوی بلا.

شامل: حدیث کساء، سوره‌های ناس، قدر و برخی سوره و آیات دیگر، زیارت‌نامه‌های کوتاه ائمه، اسم اعظم از شیخ بهایی؛ خط:

نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: کاغذی، ۱۸گ، ۱۴–۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۹۸]

۵۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۴۹

آغاز: اللهم انی اسئلك برحمتك؛ **انجام:** ذو فضل عظیم

شامل: دعاء کمیل و برخی از تعقیبات مختصره است که به دستور لطفعلی خان حکمران گروس جمع در تدوین شده؛ خط: نسخ خوب، کا: حاج محمد جعفر، تا: ۱۳۰۰ق؛ مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۶–۲۰۵]

۵۳۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۴

در این مجموعه صلواتی به نقل از دلائل الخیرات و اسماء پیامبر گرامی اسلام و اسماء حسنای الهی آمده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ در حاشیه صفحات گل و بوته بسیار ضعیف؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای خاکستری، ۱۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۵۹]

۵۳۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۴

شامل دعاهای متفرقه و طلسمات و اشعار؛ بی کا، تا: قرن ۱۴؛ ۷۶گ، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: – ۳۲۱]

۵۳۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۳۸/۴

دعاء الائمة فی منازلها و کنز الغرس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۱۰گ (۶۴ر–۷۳پ)، ۱۴ سطر [ف: ۶ – ۴۱۷]

۵۳۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۳د

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [رشت و همدان – ف: ۱۱۱۹]

۵۴۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۶۶ر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان – ف: ۱۱۲۰]

۵۴۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ پایان دو برگ نونویس نورالدین رفیع در ۱ ربیع الاول در قم؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی،۴۱گ، ۱۴ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۶۳۵]

۵۴۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۶

خط: نسخ، کا: علی اکبر طباطبائی، تا: ذیقعده ۱۳۰۰ق، برای علاء الملك حاجی میرزا عبدالله خان مستوفی خاصه دیوان؛ مجدول [نشریه: ۲ – ۱۶۶]

۵۴۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۷

خط: نسخ معرب نیکو، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل تبریزی، تا: ۱۳۰۰ق، به دستور آقا میرزا احمد آقا؛ کاغذ: ترمه، جلد: دو رو روغنی نفیس، ۵۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ – ۱۰]

۵۴۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۹۳

آغاز: بسمله از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که در شب ... اللهم یا شاهد کل نجوی و موضع کل شکوی و عالم کل خفیة؛ **انجام:** و ارزقنی من خزائنك التی لاتفنی و من رحمتك الواسعة إن عطاءك لم یکن محظور او انت علی کل شیء قدیر برحمتك یا ارحم الراحمین

دعای اللهم یا شاهد کل نجوی، دعای مشهوری است که امام صادق علیه السلام وارد شده و خواندن آن در شب های جمعه توصیه شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵۴]

۵۴۵. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۴۴

دارای دعاهای مختلف و چند طلسم و مناجاة منظوم، گاهی با عناوین «فصل – فصل» از دعاها اهل سنت می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۰۴]

۵۴۶. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۳۵

آغاز: صحیفه دعا ۲۵ واعذنی و ذریتی من الشیطان الرجیم

جنگ شخصی است؛ خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: متفرقه، جلد: تیماج سرخ، ۲۱۰گ، مختلف السطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: – ۱۰۴]

۵۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۷۸۳

آغاز: هو الله از حضرت رسول ص روایت کرده ... بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله؛ **انجام:** محمد رسول الله امیر المومنین علیا ولی الله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن، ۱۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم[رایانه]

۵۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۵۸

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** اشهد الله و اشهدکم انی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۱ سطر (۴×۷)، اندازه: ۸×۱۱سم [رایانه]

۵۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۹۰

شامل: المناجات الخمسة عشر، جوشن صغیر، مشلول، کمیل، عدیله کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، ۵۷گ، ۱۳ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۴ – ۳۶۳۹]

۵۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۶۵

آغاز: یا من لایبعد عن قلوب العارفین؛ **انجام:** یا من لایجب الحاح الملحین یا من

بی کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۵۵۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۷۸

سوره یس است و دعا و زیارت روزهای هفته و دوازده امام طوسی و جز اینها مانند دعای عظیم قاموس و دعای فاطمه و حرز سلمان فارسی؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد باقر، تا: قرن ۱۳ و ۱۴، به دستور آقا محمد ابراهیم؛ ترجمه به نستعلیق ریز؛ جلد: تیماج سبز ضربی، قطع: بیاضی کوچك [نشریه: ۲ – ۱۷۷]

۵۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۱/۲

آغاز: بسمله، اللهم یا رب النور تنورت بالنور و النور فی نور نورک یا نور یا عزیز تعز زت بالعزه و العزة فی عزه عزتک یا عزیز یا جلیل تجللت
فقرانی است مسجع و بدون معنی درست، از مناجات؛ خط: نستعلیق، کا: علی نوری، تا: ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۵ص (۱۰۹-۱۱۳)، ۱۲ سطر، قطع: رقعی باریک و بلند، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۹ - ۵۲۷]

۵۵۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** حسب الفرمایش نواب علیه عالیه احترام الملوک دامت شوکتها تحریر شد بتاریخ دهم شهر جمادی الاخری نمقه محمد اسمعیل سنه ۱۳۰۵
شامل: سوره مبارکه یسن، دعای صباح، عدیله کبری و صغری، نادعلی کبیر، اعتصام دوازده امام، دوازده امام خواجه نصیر؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد اسمعیل، تا: جمادی الثانی ۱۳۰۵ق، حسب فرمایش احترام الملوک؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مزین به گل‌های سرخ و برگ‌های زرین با دو حاشیه متن مشکی ریسه گل و زنجیره باف طلایی، ۲۷۸ص، ۶ سطر، اندازه: ۵×۸سم [ف: ۱ - ۳۹]

۵۵۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ صفر ۱۳۰۵ق؛ مجدول [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۵۵۵. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: احمد بن محمد حسین قمی فراهانی، تا: ۱۳۰۵ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۶]

۵۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۶۸

آغاز: بسمله، سبحان الذی نزل الایات بالحق و یحذف بها قلوب من یشاء و انه کان علی ما یشاء قدیرا؛ **انجام:** یا من بیدک ملکوت کلشئی و انک انت المقتدر العزیز الرحیم تمت المناجات
خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۵ق؛کاغذ: نخودی، جلد: تیماج با جداول خط کشی، ۱۰ سطر (۴×۸/۴)، اندازه: ۱۰/۲×۷/۲سم [رایانه]

۵۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۹۵-۲۳/۱۱۵

آغاز: بسمله السلام علیك یا ابا عبدالله السلام علیك یا بن رسول الله السلام علیك یابن امیر المؤمنین؛ **انجام:** پس برود پایین پای حضرت علی بن الحسین ... السلام علیکم یا اولیاء الله واحبائه ... وفزتم فوزاً عظیما حسب الفرموده سرور ... نخجوانی اللهم اغفر لهم.
شامل: زیارت عاشوراء، عدیله، کمیل، افتتاح و سحر؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد قلی نخجوانی، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۳۰۸ق، برای مشهدی محمد تقی؛ ۲۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۵۵۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۶

آغاز: بسمله، اللهم افی اسئلک یا من احتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه؛ **انجام:** حسب الامر قدر قدر مبارک بندگان حضرت اقدس ... ولیعهد کیوان مهد ... سمت تحریر پذیرفت راقمه غلام جان نثار آستان آسمان سا محمد رضا منشی سرکاری شهر ذی القعدة الحرام ۱۳۰۹
مشتمل بر: دعای حجب، دعای صحیفه، دعای سمات و چند دعای دیگر؛ خط: نستعلیق و شکسته خوش، کا: محمد رضا منشی سرکاری، تا: ذیقعده ۱۳۰۹ق، حسب امر ولیعهد (مظفرالدین میرزا)؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: پوست آهو، جلد: مقوای روکش ترمه محرمات یا سجاف چرم یشمی، ۸۲ص، ۷ سطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۶×۹سم [ف: ۱ - ۳۸۳]

۵۵۹. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۹۳۷/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شب شنبه غره جمادی الثانی ۱۳۰۹ق؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۷]

۵۶۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۸۲

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسدالله آصفی شوشتری (احتمالا)، تا: ۱۳۱۰ق؛ با مهر ۱۳۰۹ [نشریه: ۲ - ۱۶۷]

۵۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۷۲-۱۷/۱۵۲

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** وسلم تسلیما کثیرا کثیرا صدق الله العلی العظیم ... من الشاهدین والشاکرین والحمدلله رب العالمین.
شامل: سوره یس، تعقیبات نماز، سوره فتح و واقعه و ملك، جمعه و الرحمن، دعای کمیل باترجمه فارسی در لابه‌لای سطور؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد رضا شهیر به حاجی آقا، تا: شوال ۱۳۱۲ق؛ جلد:تیماج قهوه‌ای،۴۱گ،۸-۱۳سطر،اندازه:۸×۱۳سم[ف:۱- ۲۰۰]

۵۶۲. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۸۷

مجیر و کمیل و «یا من تحل به عقد المکاره»؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد علی حسینی حائری، تا: ربیع الاول ۱۳۱۲ق؛ قطع: جیبی [نشریه: ۵ - ۶۰۱]

۵۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۶۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ مجدول، اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۶/۴×۱۴سم [ف: ۴ - ۱۳۴۵]

۵۶۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۰۰

دعاهای روزهای هفته؛خط:نسخ زیبا،کا:سید محمدتقی تبریزی، تا: ذیحجه ۱۳۱۳ق؛ ۲۰گ، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۳۶]

۵۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۵۸

دعاهای روزهای هفته است و تعقیبات؛ خط: نسخ خوش، کا: سلطان الکتاب محمد علی سپاهانی، تا: شعبان ۱۳۱۴ق، برای مظفر الدین شاه؛ مجدول، مذهب، دو سرلوح زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ زرکوب گرد و درون آبی، ۱۰گ، ۹سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف:۹- ۸۵۱]

۵۶۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۲۶

آغاز: بسمله، یس والقرآن الحکیم؛ **انجام:** السلام علیك یا علی بن موسی الرضا روحنا فداك ورحمة الله و برکاته
شامل: سوره یس، دوازده امام «الهی بنبی عربی و رسول مدنی و اخیه اسدالله مسمی بعلی»، دعای قرآنی «وجهت وجهی للذی» جهت ذبح، زیارت سید الشهداء (ع)، زیارت امام رضا (ع)؛ خط: نسخ زیبا معرب، کا: ابراهیم بن میرزا محمد جعفر سرابی، تا: ۲۵ صفر ۱۳۱۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: مقوای مشکی عطف پارچه، ۱۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۱۳]

۵۶۷. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد بن مهدی اصفهانی نجفی، تا: پنج‌شنبه ۳ صفر ۱۳۱۶ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۴۷]

۵۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۵۳

طومار ادعیه، زیارت عبدالعظیم حسنی؛ بی کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ خریداری از جواد مخصوص؛ ۱گ [رایانه]

۵۶۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۰۰/۴

دعای «الحمد لله الذی هدانا بالاسلام»؛ خط: نسخ، کا: خلیل بن فتح الله خمسه ای، تا: ۱۳۱۷ق [ف: ۵ - ۴۶۱]

۵۷۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۹۹

آغاز: دعای صلوات حضرت صاحب العصر (ع) - بسمله - اللهم صل علی محمد سید المرسلین؛ **انجام:** سبحان الله العظیم و بحمده - کتبه محمد رحیم امامة توابع دار الخلافه طهران - فی سنة ۱۳۲۰.
شامل دعای صلوات حضرت صاحب و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ درشت،کا:محمد رحیم،تا:۱۳۲۰ق؛ سر دعاها مذهب است و با شنگرف (چهار تا سر دعا دارد)، مجدول؛ کاغذ: نخودی سیر، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ، ۸ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵[ف: ۱ - ۲۹۵]

۵۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۰۰

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد حسن قشقائی، تا: دوشنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۳۲۰ق، به جهت بنان السلطنة وزیر و پیشکار مملکت فارس؛ مجدول، صفحه اول دارای سرلوح رنگین بسیار دقیق، حاشیه صفحه اول و دوم دارای نقشه‌های رنگین؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف:۵-۹۴]

۵۷۲. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۸۵

دعای کمیل، سمات، دوازده امام خواجه و غیره؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن نورالدین حسینی نیریزی، تا: ۱۳۲۱ق، برای عضدالسلطان؛ قطع: جیبی [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۵۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۱۱

بی کا، تا: ۱۳۲۱ق [نشریه: ۱۳ - ۳۵۴]

۵۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰-۹/۱۴۰

آغاز: بسمله یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیا هب تلجلجه واتقن؛ **انجام:** فلا خیبنی الله مما رجوت و ما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب.
شامل دعای صباح، حدیث کساء، زیارت عاشورا و دعای علقمه؛ خط: نسخ زیبا، کا: علینقی موسوی ارسنجانی، تا: ۱۳ ربیع الثانی ۱۳۲۲ق؛ مجدول، برگ اول سرلوح زیبای زرین و لاجوردی با گل‌های الوان، حاشیه دو صفحه اول گل‌های زرین و الوان، لابه‌لای سطور تمام نسخه نقوش زرین؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی زرین در پشت و رو، عطف تیماج سرخ، ۳۱گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۳]

۵۷۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۹۸

آغاز: بجهت برآورده شدن حاجت در شب جمعه بدون تکلم بخواند بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله الذی خلق السماوات و الارض؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد رسول الله المصطفی و علی آله.
شامل: دعای حاجات از منتخب الدعوات، جهت محافظت، حدیث کساء، ختم شیخ بهائی در قضاء حاجات، ختم نادعلی، رباعی امیرالمؤمنین(ع)،زیارت حضرت ابوالفضل (ع)، اوراد هفته، دعا جهت رفع حزن و غم؛خط:نسخ، کا: محمد حسین، تا: ۱۶ربیع الثانی۱۳۲۲ق؛ مجدول به زر و مشکی و آبی؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۲]

۵۷۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶۳۰

مجموعه ادعیه و اوراد؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمود قمی، تا: ۱۳۲۳ق [ف: - ۸۰]

۵۷۷. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه:۱۴/۲

آغاز: بسم الله الاحد الفرد المتعالی عن المکان و الزمان؛ **انجام:** ان اله مظاهرهم بعبادة اتباعهم منکرون.
خط: نسخ، کا: رضا بن عبدالله النجم آبادی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۳۲۵ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: گالینگور عنابی عطف و گوشه میشن یشمی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۶/۲سم [نشریه: ۶ - ۷۳]

۵۷۸. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۹۸/۶

دعا و تعقیبات نماز و تعویذها و طلسم و افسون؛ بی کا، تا: ۴ جمادی الثانی ۱۳۲۷ق؛ کاغذ: الوان، ۵۱گ (۷۸ر-۱۲۹)، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: - ۲۳۳]

۵۷۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۳۷/۱

ادعیه متفرقه؛ بی کا، تا: ۱۳۲۷ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۶]

۵۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۱۸

آغاز: بسمله. یس و القرآن الحکیم. انک لمن المرسلین؛ **انجام:** فمن یاتیکم بماء معین ... فی سنه ۱۳۲۹
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۳۲۹ق [رایانه]

۵۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۱۹

آغاز: تحت ارادة الذین ... و الشهود لو تبکی؛ **انجام:** و انک انت العزیز الکافی الشافی الحافظ المعطی الرووف الکریم الرحیم
اذکار و ادعیه؛ خط: نسخ، کا: میرزا علی، تا: ۱۳۳۰ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۵۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۱

از یس است تا سمات؛ خط: نسخ معرب، کا: حاجی ملا زین العابدین محلاتی، تا: صفر۱۳۳۱ق، جا: تهران، برای پیشکش به میرزا عبدالوهاب خان فرمانفرمای خراسان و سیستان؛ مجدول، با سرلوح زیبا، حواشی آراسته به زر؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی آراسته به گل و بوته زر و شنگرف و مشکی، ۴۸گ، ۱۱سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [سنا - ف: ۱ - ۱۷۴]

۵۸۳. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۲۱۷/۸

دعایی در دفع طاعون به نقل از «مصباح الهدایه» و دعای دیگری در دفع طاعون از شیخ حسن مولان آبادی، چند حدیث و دعای دیگر، اشکالی در هیئت در بیان کسوف و خسوف، نقشه کره زمین و اسم شهرهای واقعه در روی هر اقلیم؛ خط: نسخ خوانا، کا: محمد رشید، تا: ۱۳۳۲ق، جا: قریه بیاره؛ جلد: مقوا، عطف تیماج، ۸گ(۱۵۱پ-۱۵۷پ)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۸۸]

۵۸۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۰۷

دارای دعای صباح و تعقیبات نماز و زیارت عاشورا؛ خط: نسخ، کا: میرزا آقا، تا: محرم ۱۳۳۲ق، به یادگار برای میرزا علیخان؛مجدول،مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف میشن، ۱۶گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [ف: ۶۳۷]

۵۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۴۲

انجام: قریب چهار جزء دعاست

خط:نسخ،کا: علی اکبر رجب زمانی، تا: ۱۳۳۵ق [الفبائی ف: ۳۴]

۵۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۳۴

آغاز: یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذرقوما ما انذر اباؤهم فهم غافلون، لقد حق القول علی اکثر هم فهم لایؤمنون؛ **انجام:** یا انصار ابی عبدالله الحسین بابی انتم وامی طبتم وطابت الارض التی فیها دفنتم وفزتم فوزاً عظیماً فیا لیتنی کنت معکم فافوزمعکم

شامل: سوره یس، اعمال ماه رمضان، دوازده امام خواجه نصیر، دعای عهد، دعای رؤیت هلال، افتتاح، دعای سحر، کمیل، جامعه کبیره، زیارت عاشورا، دعای علقمه، زیارت امین الله، زیارت وارث؛ خط: نسخ جلی، کا: عبدالعلی، تا: ذیحجه ۱۳۳۷ق، جا: مشهد مقدس، جهت هدیه به جناب ظهیر الاسلام متولی باشی آستان قدس رضوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش پارچه بدون مقوا، ۱۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ: ۱ - ۹۰]

۵۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۷۱/۱۷

ادعیه قضاء حوائج مشروعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۸ق؛ جلد: تیماج مشکی،۲گ(۱۳۸-۱۴۰)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۶۵]

۵۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۱

دارای دعای اویس قرنی و سمات؛ خط: نسخ، کا: سید یوسف شیرازی نیریزی، تا: ۱۳۴۳ق؛ با سرلوح، دو صفحه نخستین حاشیه‌سازی با جدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: ترمه مغزی مشکی، ۱۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۷/۷×۱۰/۸سم [ف: ۱ - ۲۱۹]

۵۸۹. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۷۲

شامل دعاء سیفی و چند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد بن احمد تبریزی، تا: دهه سوم شعبان ۱۳۴۵ق، برای سید عبدالحسین طباطبائی آل صاحب ریاض؛ مجدول به زر و مشکی و لاجورد؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۷۲گ، ۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۱۴۸]

۵۹۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۷۰

آغاز: دعای ختم اذا واقعه، اللهم یا ماجد یا واجد یا جواد یا حلیم یا حنان یا منان یا کریم؛ **انجام:** وطابت الارض التی فیها دفنتم وفزتم فوزاً عظیماً فیالیتنی کنت معکم فافوز فوزاً

مجموعه اذکار و اوراد گوناگون و آیات پراکنده و متفرقات؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی، تا: ۱۶ صفر ۱۳۴۶ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا اسلیمی با عطف پارچه سیاه، ۶۳گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۲]

۵۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۴۵-۸/۱۵۵

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین ... لا اله الا الله الهاً واحداً و نحن له مسلمون ... یا الله یا الله یاالله وحدک لا شریک لک؛ **انجام:** پس از حقتعالی حاجات خود را بخواهد البته برآورد و بگوید الهی بحق هؤلاء ... و انصر شیعتهم و العن علی من ظلمهم و عجل فرجهم و صل علیهم و سلم تسلیماً.

شامل: بخش اول: سوره یس، دعای فتح مکه و چند دعای دیگر، بخش دوم: دعای صباح، دوازده امام خواجه نصیرطوسی و سبب ساختن آن توسط خواجه به فارسی در حاشیه آن، و تعریف علماء از آن از جمله میرداماد و اختتام صلواتیه مذکور؛ خط: نسخ زیبا معرب، کا: احمد وقار بن وصال [بخش اول]، تا: ۱۲۸۷ق [بخش اول] و ذیقعده ۱۳۰۴ [بخش دوم]، جا: دارالخلافه تهران [بخش اول]؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲گ، ۹-۱۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۳]

۵۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۱/۲

نسخه اصل: نزد فرزند احمد زنجانی در تهران. فوایدی در ادعیه و توسلات برگرفته از منابع مختلف است؛ خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: ۱۳۷۹ق، جا: نجف اشرف؛ ۱۵ص (۴۲-۵۶) [عکسی ف: ۳ - ۵۱۳]

۵۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۴۷/۳

دعاهایی است منقول از کتب دعا پیرامون تعقیبات نماز و توسل به ائمه (ع) با عناوین «فصل» به این ترتیب: التوسلات بمحمد و آله المعصومین و زیاراتهم علیهم الصلوة و السلام، ما یلیق ان یقنت بها فی الفرائض و النوافل، تعقیبات کل الفرایض عموماً، تعقیبات صلوة الفجر و ادعیة الصباح و المساء، تعقیب صلوة الظهر، تعقیب صلوة العصر، تعقیب صلوة المغرب، تعقیب صلوة العشاء، سجدة الشکر، ادعیة عند طلوع الشمس، ما یقال بعد الصلوة و التعقیب لاستجابة الدعاء، تعقیبات کل الفرائض عموماً، تعقیب صلوة الفجر حزب النور لیوم الاحد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با ترنج با سر با نقش گل و بوته لولادار، ۸۲ص (۳۷-۱۱۹)، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵

-۳۰۶]

۵۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۵۴-۹/۲۰۴

آغاز: بسمله اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه؛ **انجام:** بصحبتها بحرمة الاخیار الابرار برحمتک یاارحم الراحمین وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین.

شامل: دعای صباح، عدیله کبری، دعای حضرت امام سجاد (ع) در صبح و شام به نقل از صحیفه سجادیه، تعقیبات نمازهای یومیه، دعای «یا من تحل به عقد المکاره» به نقل از صحیفه سجادیه، دعای جناب صاحب الامر(ع)بعد از هر نماز، دعای صنمی قریش، دعای قاموس قدرت، مختصری از اعمال ماه مبارک رمضان و از جمله دعای سحر، زیارت وارث و دعای ماه صفر؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، برگ اول سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۸۴]

۵۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۴۸/۲-۱۱/۱۴۸

آغاز: مروی است از امیرمؤمنان و مولای متقیان علی بن ابی طالب ... که آن حضرت فرمود رسول خدا(ص) فرمود که مرادعائی به جهة ... اللهم یاذالعرش الکریم والعطاء العمیم؛ **انجام:** وافعل بی کذا و کذا حاجت خود را یاد کند واگر این نماز را با پنجاه مرتبه قل هو الله احد آورد موافق می‌شود با نماز.

شامل: دعای عالی مقام به نقل از علی (ع) دعای قاموس، دعای سحر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۸۷]

۵۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۰۶-۳۲/۱۰۶

آغاز: بسمله، اللهم انت الاول فلیس قبلک شیء وأنت الاخر فلیس بعدک شیء یا کائناً قبل کل شیء؛ **انجام:** ان ولی الله الذی نزل الکتاب وهو یتولی الصالحین. تمت بحمد الله وحسن توفیقه.

ادعیه شیعی است شامل دوازده امام (= انشاء الصلوات والتحیات) خواجه نصیر الدین طوسی، دعای تسخیر اعداد به نقل از امام علی(ع)، دعای طمطام از امام علی (ع)، دعای دفع کید اعداء از رسول اکرم (ص)، دعای سامری مشهور به سریع الاجابة، دعای کمیل، دعای شب جمعه (یا دائم الفضل) و تعقیب نماز صبح؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۴۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ - ۲۲۶]

۵۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۱۴/۱-۳۶/۱۱۴

آغاز: بسمله السلام علیک یا اباعبدالله السلام علیک یابن رسول الله السلام علیک یابن امیرالمؤمنین؛ **انجام:** السلام علیکم یا سادتی وموالی جمیعاً ورحمة الله وبرکاته

شامل زیارت مفجعه امام حسین علیه السلام، مناجات علی بن ابی طالب (ع) (لک الحمد یا ذاالجود و المجد و العلی)، نادعلی کبیر، مناجات خمس عشر، دعای صباح حضرت امیرعلیه السلام، زیارت عاشورا، دعای علقمه، زیارت وارث وزیارت سایر شهدا، ترجمه ادعیه به صورت زیرنویس درج شده است؛ خط:نسخ معرب و نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛برگ اول سرلوح مزدوج لاجوردی و زرین، مجدول زرین و لاجوردی و محرر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱-۲۶۳]

۵۹۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۶۷/۱

آغاز: سبحانک یا معبود تعالیت یا موجود اجرنا من النار یا مجیر؛ **انجام:** یا ذالاجلال والاکرام، صل علی محمد وآل محمد و سلم

قسمتی از دعای مجیر و ابتدای دعای سمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان فایده‌ای در ذکر قیامت آمده است؛ ۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۹۴]

۵۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۷۴

آغاز: هذا دعای صباح امیرالمؤمنین علیه السلام. بسم الله الرحمن الرحیم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب؛ **انجام:** والشفاعة المقبولة اللهم صل علی محمد وآل محمد و صل علی امیرالمؤمنین عبدک المرتضی و امینک اللیل والنهار.

مجموعه‌ای از دعاها از جمله صباح، عدیله، مناجات خمسة عشر، دعاهای ماه رمضان و غیره؛ خط: نسخ جلی، کا: ابوالقاسم بن حسن گرگانی،بی‌تا؛مهر:«نصر من الله و فتح قریب» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۸۸گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۷]

۶۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۵۴/۱

آغاز: اللهم یا من یسمع اصوات الداعین، ویجیب دعوات المضطرین ویامن یری من وقف بین یدیه ویقبل التوبة ممن اناب الیه احمدک علی تتابع؛ **انجام:** ویا مسهل سهل و یا میسر یسر و یا مدبر دبر و یا متمم تمم برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد وآله اجمعین

مجموعه دعاها و مناجات از جمله مناجات خمسة و عشر مرویه از امام زین العابدین (ع)، دعاء صباح (با ترجمه فارسی در لابه‌لای سطور)، ادعیه صباح و مساء، دعاء افتتح الثناء، دعاء هلال، مکارم الاخلاق، زیارت ششم امیرالمؤمنین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ شعبان ۱۲۳۱ ق (در دزفول) و ۱۲۳۲ق (در قصبه بروجرد)؛ مجدول زر و سیاه؛ جلد: تیماج سیاه مجدول، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۱]

۶۰۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۹۷

آغاز: شرح دعاء روز اکبر این است درخبر است از رسول (ص)؛ **انجام:** وشرح این دعا بسیار است اما مختصر کردیم تا خواننده ونویسنده را ملال نباشد والله اعلم

مجموعه دعاها و ذکرها و آیات قرآنی و اعمال هر روز؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۳×۵سم [ف مخ: ۱ - ۹۹]

۶۰۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۴

شامل حرزهای پیغمبر و امیرالمومنین و دعواتی چند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ به شیوه خط احمد نیریزی که به‌وسیله یکی از شاهزادگان وقت تحریر یافته، دارای سرلوح مرصع، مجدول،

مذهب؛ جلد: روغنی در زمینه لاکی گل و بوته اندازی شده با دو حاشیه مزین به طلا،۲۴گ،۹ سطر،اندازه:۱۳×۱۹/۵سم[ف:۱- ۲۵۲]

۶۰۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۲۱

شامل دعای مجیر، کمیل، نادعلی، یا من تحل؛ خط: نسخ معرب، کا: سید محمد علی حسینی حائری، تا: ۱۳۱۲، جا: مشهد؛ مجدول، کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج سرخ لایه‌ای، ۳۳گ، ۷ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۸۵۸]

۶۰۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۹ فرخ

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سپاهانی؛ جلد: مقوا عطف و گوشه پارچه مشکی، ۱۳۵گ، ۱۵ سطر (۱۴/۵×۶/۵)، قطع: جیبی، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱۵۹]

۶۰۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۹ فیاض

شامل تعقیبات نماز یومیه و چند سوره قرآن؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، ۹ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۵۹]

۶۰۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۲۸/۱۸ فرخ

شامل: اوراد ماه ذیحجه، دعای جوشن کبیر، حرز ابی دجانة الانصاری لدفع شر الجن والانس، ادعیه التی الهم الله علی السید میر محمد باقر داماد، مناجات حضرت امیر، دعای عدیله، اسناد دعای سمات، نماز روز عید مبعث؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رحیم حسینی، بی‌تا؛ کاغذ سپاهانی؛ جلد: تیماج سوخته عطف و لبه تیماج قهوه‌ای، ۴۰ص (۲۵۶-۲۹۶)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۱۰]

۶۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۱۸-۵۸/۱۶۸

آغاز: مادجی اللیل وغسق واضاء النهار واشرق السلام علیک ما صمت صامت و نطق ناطق

شامل: زیارت جامعه، دعای جوشن کبیر، اعمال شب‌های قدر، اعمال شب عید فطر، دعای صباح، دعاهای ایام هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۸۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۳۶]

۶۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۳۵-۵۸/۱۸۵

آغاز: و کسی که وضو بسازد و انتظار نماز کشد و کسی که انگشتر فیروزه و عقیق در دست داشته باشد

در بیان تعقیبات، آداب و دعاهای مسافرت بدون تنظیم و ترتیب خاصی در آن دعای جوشن کبیر و دعای کمیل نیز درج گردیده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۳۷]

۶۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۵۸/۲-۵۸/۲۰۸

آغاز: اللهم اغفرلی الذنوب التی تنزل البلاء اللهم اغفرلی کل ذنب اذنبته و کل خطیئة اخطأتها

دعای کمیل و جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ ۲۴گ (۹-۳۲)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۳۷]

۶۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۳-۵۹/۲۵۳

آغاز: الکیدة و مکر المکرة اللهم من ارادنی بسوء فارده و من کادنی فکده و اصرف عنی کیده و بأسه

شامل: زیارات ائمه معصومین در ایام مختلف. دعای ندبه، دعای سمات؛خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۹۰گ، ۱۴ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱-۲۴۴]

۶۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۷-۵۹/۲۵۷

آغاز: سوره یاسین

شامل: سوره یاسین، دعای صباح، تعقیبات نمازها، اعمال ماه رجب ، دعای کمیل، اعمال ماه رمضان، اعمال شب های قدر، دعای دهه اول ذیحجه، اعمال روز عاشورا، زیارت عاشورا، دعای عدیله، دعای جوشن کبیر، دعای دردهای مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ آخر نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۵۲ آمده است؛ ۱۶۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۴۵]

۶۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۱-۵۹/۲۶۱

آغاز: آیة الکرسی و سبع مرات شهد الله و سبع مرات و الشمس و ضحیها و سبع مرات و اللیل اذا یغشی

شامل: برخی حرزها از پیامبر (ص) و ائمه (ع)، برخی تسخیرات از ائمه (ع)، دعاهای ایام هفته و صلوات بر ائمه (ع) و برخی زیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۳۲گ، ۵-۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۶]

۶۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۳-۵۹/۲۶۳

آغاز: ءاتخذ من دونه الهة ان یردن الرحمن بضر لا تغن عنی شفاعتهم شیئا

شامل: سوره یس، دعای کمیل، دعای سمات، زیارت عاشورا، دعای علقمه، دعای جوشن کبیر، دعا برای دفع اعدا به نقل از شیخ الاسلام و المسلمین شیخ زین الدین (گویا شهید ثانی)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب؛ ۱۳۲گ، ۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۵سم[ف:۱-۲۴۶]

۶۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۹۹-۵۹/۱۱۹

آغاز: وفی ذلک تعیین الاسم الاعظم، در کتاب فضل الدعا منقول است که ابن عثمان از حضرت امام ناطق روایت می‌کند که امام فرمودند که بسم الله الرحمن الرحیم اسم اعظم است

شامل این دعاها تعیین اسم اعظم، دعای جامع مهدی، دعای مشلول لعنیه، و چند دعا و ختم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۳۹]

۶۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۷۰-۵۹/۹۰

آغاز: سوره یاسین

شامل: سوره‌های یس، فتح، ملک، دعاهای: صد صلوات، کمیل، مشلول، قراش، تعقیبات نمازها، صنمی قریش، دوازده امام خواجه نصیر، مناجات امام زین العابدین، مناجات خمسة عشر، دعای سحر، دعای افتتاح ماه رمضان ؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۳۸]

۶۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۳۶-۵۷/۱۰۶
آغاز: بسمله لا اله الا الله الها واحدا و نحن له مسلمون لا اله الا الله و لا نعبد الا اياه مخلصين له الدين
شامل: تعقیب نماز صبح، دعای صباح امام علی (ع) تعقیب نماز ظهر و عصر و عشاء و صبح، دعای وسعت رزق، لعن صنمی قریش؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۳۲]

۶۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۹۸/۱-۶۰/۱۳۸
آغاز: سوره شریفه یس
شامل سوره یس، دعاهای ماه مبارک رمضان، جوشن کبیر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۸۹گ (۱-۸۹)، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۶۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۱۱/۱-۵۷/۱۸۱
آغاز: جهت عزت یافتن: یا خیر الغافرین یا خیر الفاتحین یا خیر الناصرین یا خیر الحاکمین
دعاهای متفرقه‌ای است که برای روا شدن حاجات، بدون ذکر مآخذ در این رساله جمع‌آوری شده‌اند؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد علی نرمی من بلوک اصفهان، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۰گ (۱-۳۴ و ۴۶-۸۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۳۳]

۶۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۴۶-۵۷/۲۱۶
آغاز: بسمله بسم الله و بالله و من الله و هذا الکتاب و الله من الله العلی العظیم و من نقش خاتم سلیمان بن داوود
رساله مفصلی است در دعا که شامل چند «مقاله» بوده است. نسخه حاضر مشتمل بر مقاله اول است که دارای دوازده «باب» و یک «خاتمه» است با این عناوین: ۱. ادعیه و اعمال متعلق به مقدمات نماز، ۲. تعقیبات مشترکه که میان فرایض خمس یومیه است، ۳. آداب و ادعیه نافله و فریضه صبح، ۴. ادعیه صباح و مساء، ۵. ادعیه که هر روز باید خواند، ۶. ادعیه ساعات دوازده‌گانه روز، ۷. ادعیه و آداب نافله و فریضه ظهر، ۸ آداب و ادعیه نافله و فریضه عصر، ۹. ادعیه و آداب فریضه عشا و نوافل بعد از آن، ۱۰. ادعیه و آداب فریضه عشا و نوافل بعد از آن، ۱۱. ادعیه و اعمال وقت خواب و بیدار شدن از خواب، ۱۲. آداب و ادعیه نماز شب و نماز شفع و وتر، خاتمه: در ادعیه و آدابی که به میت متعلق است از وقت احتضار تا وقت دفن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ در آخر نسخه یادداشتی که در ۱۱۹۴ نوشته شده است، در پایان نسخه باب سیزدهم «زاد المعاد» در بیان احکام اموات در ۱۴ برگ تحریر شده است؛ ۱۸۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۳۴]

۶۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۸۹
آغاز: دعای کمیل بن زیاد؛ **انجام:** ولا فی احد من احتبی
شامل: دعاء کمیل، دعاء سمات، چهارده دعاء مختصر از تعقیبات فرائض روزانه؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ در پشت نسخه بخط شکسته با لاجورد نوشته شده: «بتاریخ شهر جمادالاولی ۱۱۸۹ صورت اتمام پذیرفت» پنداشته می‌شود تاریخ تحریر باشد، شیوه آن از برخی خطوط نیریزی بهتر و دارای یک سرلوح مرصع، مجدول به طلا و تحریر؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۲۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶- ۲۰۴]

۶۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۲
آغاز: اللهم انی اسئلک برحمتک التی؛ **انجام:** اجعلو نی فی حمیتکم.
شامل: دعاء کمیل، دعاء مشلول و ادعیه ماه مبارک رمضان از دعاء رؤیة هلال، دعاء دخول شهر رمضان ، دعاء پس از فرائض روزانه در ماه رمضان ، دعاءهر روز ماه رمضان دعاء سحر در ماه رمضان: «یا مفزعی عند کربتی»، دعاء بهاء، دعاء افتتاح، دعاهای وارده در هر شب ماه رمضان «اللهم انی اسئلک ان تجعل فیما تقضی و تقدر» و «اللهم برحمتک فی لصالحین فادخلنا»، صلوات هر روز ماه رمضان، آداب احیاء در شب‌های قدر و جمعه آخر رمضان، ادعیه شبهای دهه آخر، دعاء قنوت، دعاء هر روز و هر شب، دعاء سحر: «یا عدتی فی کربتی»، دعاء سحر:«سبحان من یعلم جوارح القلوب»، دعاء تهلیل، دعاء یا من اظهر الجمیل؛ خط: نسخ خوب، کا: میرزا شفیع تبریزی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، سی ورق اول مترجم به خط نستعلیق؛ واقف: نائینی؛ جلد: مقوای روغنی زمینه قرمز و دارای سه حاشیه، ۱۰۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶-۲۰۶]

۶۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۲۶
آغاز: اللهم اسئلک باسمک؛ **انجام:** الطیبین الطاهرین المعصومین.
شامل دعاء سمات، جمله از تعقیبات مشترکه و مخمصه پس از فرائض یومیه، دعاء عدیله، دعاء احتجاب، دعاء ام الصبیان، دعاء رؤیت هلال (منقول از صحیفه سجادیه)، دعاء صباح؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، صفحه اول دارای سرلوح؛ واقف: رضا منصور مؤید، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۲۳؛ جلد: مقوای روغنی زمینه طلایی و گل و بوته و دارای دو حاشیه زمینه قرمز و طلایی، ۷۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶ - ۲۰۷]

۶۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۲۱
آغاز: اللهم انی اسئلک؛ **انجام:** و بقی الیل و النهار
شامل: دعای کمیل و تعقیب فرائض یومیه و ادعیه روزهای هفته دعای (یا من تحل) منقول از صحیفه سجادیه و دعای جوشن و زیارت عاشوراء و زیارت ششم حضرت امیرالمؤمنین (ع)؛ خط: نسخ، کا: شیخ حبیب الله قمی، بی‌تا؛ ۹۳گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۶ - ۲۰۸]

۶۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۸۷
آغاز: الرحمن علم القران خلق الانسان علمه البیان و هو محمد المصطفی؛ **انجام:** را هفتاد مرتبه بخواند حاجب او براورده شود از غیب
شامل: ادعیه الرحمن، صباح علوی ع با ترجمه فارسی، دو دعاء در اعتصام، قصیده برده میمیه (=الکواکب الدریه فی مدح خیر البریه)

سروده شرف الدین بوصیری (قرن ۷ق)، این نسخه مشتمل بر ۱۶۱ بیت و اوایل آن زیرنویس شده به ترجمه منظوم از عبدالرحمن جامی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه: آداب نماز جعفر طیار، دوازده امام (ع) با آغاز: «اللهم صل علی حبیبک الذی انزلت علیه القران» و فواید متفرقه؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: ۱۰۶۵هـ‌ق؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا با عطف تیماج تریاکی، ۳۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۵۷]

۶۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۸۵

آغاز: سورة یس ثلاث و ثمانون آیة؛ **انجام:** و لم یکن له کفوا احد

شامل: سوره‌های یس، فتح، ملک، واقعه، دعاء عشرات، دوازده امام (ع) یا تحیات خواجه نصیرالدین طوسی، ادعیه کمیل، سمات با اعتصام و در پایان سوره اخلاص نونویسی شده است؛ خط: نسخ خوش و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، کاتب نونویس و فهرست مجموعه: سیف الله زنجانی، تاریخ نونویس: قرن ۱۳ق؛ کاغذ: متن و حاشیه نخودی و سرنج کم کار فرنگی، جلد: مقوا با روکش مشمع، ۹۱گ، اندازه: ۱۲×۱۸/۳سم [ف: ۱۵ – ۹۱]

۶۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۱۲

آغاز: سورة یس مکیة و هی ثمانون آیة؛ **انجام:** و صلی علی محمد فی کل وقت و حین و صل علی جمیع الانبیآء المرسلین.

این نسخه حرزیست «هذا الدعاء لدفع عین الاعیان من الحاسدان و من العدوان و ام الصبیان» مشتمل بر سوره های یس، الرحمن، جمعه، مزمل و از مدثر تا دهر، انشقاق است، هنر کاتب در این است که تمام سور مذکوره را به قلم غبار به‌گونه‌ای ترکیب و ترتیب داده که دو آیه اول سوره فتح به‌خامه ثلث نمودار گشته است سپس آیه شریفه «بسم الله الرحمن الرحیم» را در عنوان «هذا قانون هزار بسم الله» با سفیداب در زمینه لاجورد در یک لوح مشتمل بر چهار خانه‌های زرین با تحریر مشکی به قلم غبار به‌طرزی ویژه نگاشته است و در حواشی دعاء قدح به قلم نسخ نوشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح منقش کم‌کار؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنائی طوماری، اندازه: ۹/۵×۲۷/۸سم [ف: ۱۵ – ۹۲]

۶۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۸۶/۲

شامل: ادعیه رؤیت هلال سجادیه (ع)، صباح علوی، حرز امام محمد تقی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنائی و نخودی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۵ – ۴۳۵]

۶۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۸۶/۳

متضمن ادعیه طلب حوائج، کفایت مهمات، تعقیبات نماز صبح، فصل ششم در اختیارات ایام نقل از «مکارم الاخلاق» و ذکر ایام نحس مشهور نزد عرب منقول از خواجه نصیرالدین طوسی، احتمالاً این بخش قطعه‌ای از یک کتاب است و جامع آن از مردمان نیمه دوم قرن ۱۱ق و اوایل قرن ۱۲ق می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنائی و نخودی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۵ – ۴۳۵]

۶۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۲۸

آغاز: یا من دلع لسان الصباح؛ **انجام:** در شب اول و پانزدهم ماه

شامل: دعاء صباح، تحیات معروف به دوازده امام خواجه نصیرالدین، دعاء رویت هلال منقول از صحیفه سجادی، دعاء کمیل، اعمال شب قدر و عید فطر و جمله از ادعیه وارد در شب‌ها و روزهای ماه رمضان، و زیارت وارث؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول به تحریر و اکلیل و لاجورد، صفحه اول دارای یک سرلوح رنگ‌آمیزی‌شده؛ ۶۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۰۷]

۶۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۷۲/۶

خط:نسخ،بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۷ص (۹۰–۹۷)،۱۴سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [ف: ۳ – ۹۴۱]

۶۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۷۴

آغاز: لا اله الا الله الها واحدا و نحن له مسلمون؛ **انجام:** و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، اطراف صفحات با نقش‌های رنگین بسیار زیبا، اهدایی موسس؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵گ، ۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۴ – ۱۲۶۸]

۶۳۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۴۸/۸

آغاز: بسمله، اللهم انی اسالک یامن احتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه؛ **انجام:** فان زادت فانه یعیش و ان نقضت یموت – تم و کمل

شامل مقداری دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۲۴]

۶۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۱

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** عوناً لک فی النوائب کل هم و غم سینجلی بعظمتک یا الله یا الله یا الله بنبوتک یا محمد یا محمد یا محمد بولایتک یا علی یا علی یا علی.

شامل سوره یس، دخان، دعای صباح، چند دعا از صحیفه سجادیه، دعای ایام هفته و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مرصع، صفحه اول سرلوح مزدوج با نقش گل و بوته مرصع؛ جلد: میشن مشکی عطف تیماج، ۷۸گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۵ – ۲۷۴]

۶۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۰

آغاز: السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا صفوة الله السلام علیک یا امین الله؛ **انجام:** لایغفل سبحانک اللهم یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب.

شامل: چند زیارتنامه، دعاهای ماه رمضان، دعای کمیل و دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ صفحه اول سرلوح مزدوج مرصع مذهب با نقش گل و بوته، مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۸۸گ، ۱۵سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۵ – ۳۵۴]

۶۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۳

آغاز: یا منفس الغموم اللهم إنی اسئلک باسمک یا جلیل یا جمیل یا وکیل یا کفیل و یا دلیل یا قبیل یا مدیل یا منیل یا مقیل یا محیل؛ **انجام:** اللهم ارزقنی من فضلک الواسع رزقاً کثیراً طیباً و انا خافض فی عافیتک فانه لایملکها احد غیرک.

شامل: دعاهای جوشن کبیر، عدیله صغیره، دوازده امام خواجه نصیر، دعاهای ایام هفته، دعای اللهم ارزقنا الطاعة و دعای یستشیر؛ خط: نسخ، کا: حسین بن حسن خوانساری، تا: پنج‌شنبه آخر جمادی الثانی؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج یشمی مجدول، ۶۸گ، ۸سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۵۶]

۶۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۳/۴

حرزهای گوناگون از امامان و دعاهای دیگر مانند دوازده امام و ندبه و جز آن؛ کا: عبدالکریم بن ابوالحسن، بی‌تا؛ مقابله و تصحیح گردیده؛کاغذ:ترمه گوناگون، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۱۷گ (۲۴-۱۴۱)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۹۶]

۶۳۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۳۸

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** جدول احوال حضرت امام مهدی علیه السلام

شامل: جوشن صغیر، ادعیه ماه رجب و شعبان و رمضان، دعای صنمی قریش و چند دعای دیگر به اضافه سوره مبارک یس، سورة الواقعه، سوره عم یتساءلون؛ خط: نسخ و نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: «مشیرالسلطنه»، کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: آهار مهره کشمیری، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی منقش به گل و بوته الوان و شاخه و برگ‌های زرین دارای دو کتیبه زمینه طلایی که آیه «لایمسه الا المطهرون تنزیل من رب العالمین» را به خط نسخ و برنگ مشکی درون کتیبه نوشته اند. دارای چند حاشیه به رنگ‌های مختلف و با طرح‌های گوناگون، جلد کار کشمیر است، ۷۵۶ص، ۱۲ سطر اصل دعا و ۱۲ سطر ترجمه فارسی، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۲]

۶۳۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۶۱

آغاز: بسمله، الله اکبر الله اکبر الله اکبر؛ **انجام:** اللهم ربک اعید نفسی بهی

چند دعا؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله،رضا الحسینی،ناصرالدین شاه قاجار؛کاغذ: اصفهانی نازک، جلد: دولا صورتی رنگ منقش به ترنج‌های گل‌دار مشکی، ۴۹گ، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۷/۷سم [ف: ۱ - ۲۴]

۶۳۹. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۷۳۵

از دعای روز سیزدهم تا دعای هر شب دهه آخر ماه مبارک رمضان «اعوذ بجلال وجهک الکریم»؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۲گ، ۱۱ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۵]

۶۴۰. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۹۴۴

آغاز: ولی الله السلام علیک یا نور الله السلام علیک یا حجة الله؛ **انجام:** دعای توسل ... فکونوا عندالله رجائی یا سادتی ... و لعن الله اعداء الله ظالمیهم من الاولین و الآخرین آمین یا رب العالمین.

شامل: زیارت حضرت رسالت (ص)، سایر ائمه معصومین (ع)، اعمال ماه رجب و شعبان، زیارت جامعه کبیره، دعای توسل؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: مقوا قهوه‌ای عطف پارچه، ۸۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲ - ۲۱۴]

۶۴۱. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۹۸۱

آغاز: و کان من دعائه ع عند الصباح و المساء الحمد الله الذی خلق اللیل و النهار بقوته؛ **انجام:** و کان من دعائه ع فی وداع شهر رمضان اللهم یا من لا یرغب فی الجزاء و یا من لا یندم علی العطاء ... و فرضت فیه من الصیام.

مجموعه‌ای است از دعاهای وارده برای رفع حاجات و غیره؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ ۹۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۴۶]

۶۴۲. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۰۷

شامل: دعای کمیل، دعاهای ایام هفته، دعای سمات و دعاهای پس ازآن، دعای صباح، زیارات و چند مناجات؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با روکش پارچه عطف و حاشیه تیماج، ۱۶۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۲ - ۲۶۶]

۶۴۳. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰

آغاز: باله ازلی و حبیب ابدی ×× ولی غروی و خلیف فدوی؛ **انجام:** فیهما فاکهةو نخل و رمان فبای آلاء ربکما تکذبان.

شامل: اشعاری منسوب به امام حسین (ع)، اشعاری از میرزا قوام الدین، زیارت عاشورا، مختصر ترین دعای سحر، دعای سحر شبهای ماه رمضان، صلواتیه دوازده امام از اعتصام دوازده امام (ع) از خواجه نصیر الدین، سوره جمعه، سوره محمد (ص)، سوره الرحمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع چلیپایی؛ ۴۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: ۲ - ۲۷۷]

۶۴۴. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۳۰

آغاز: اهل بیته ع و اکفنی امره وقنی شره

برخی ادعیه معروف و مشهور که با زیارت معروف وارث انجام می‌یابد، بیشتر مستند و منقول از کتب معتبر مانند: «ارشاد» شیخ مفید، «الوسائل الی المسائل» احمد بن علی بن احمد معین، «حیاة الحیوان» دمیری، «مصباح المتهجد» طوسی، «ربیع الابرار» زمخشری، «دفع الهموم و الاحزان» نعمانی، «الدروع الواقیه» ابن طاوس، «صحیفه سجادیه»، «مهج الدعوات»، «خصائص» اصفهانی و «ثواب الاعمال» شیخ صدوق و غیر اینها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۷۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۲ - ۲۸۳]

۶۴۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۳۴/۴

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۷]

۶۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۹۸

با یک سرلوح؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۶۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۶/۱

جهت شفاء امراض؛ بی‌کا، بی‌تا [مختصر - ف: ۴۰]

۶۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶

آغاز: یا رب الارباب یا مالک الرقاب

ادعیه و اذکار؛ کا: میرزا محمد علی خوشنویس تبریزی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: شال لاکی کرمانی، ۲۰گ، ۷ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۸]

۶۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷

ادعیه مخلف، دعاء حجب و دعای سمات و مناجات الشاکین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۸گ، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۹]

۶۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۸۹

شامل سه دعا و دعای نخستین بدون اغاز و سپس دو سوره از سوره های قرآن: سوره انعام و دیگری سورة الصفات است، در خاتمه دو دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۸ سطر (۴×۸)، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۱۵ - ۵۵]

۶۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۷×۱۳/۵سم [رایانه]

۶۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۰/۱×۱۵/۹سم [رایانه]

۶۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۷۵

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی، مذهب؛ اندازه: ۹/۱×۱۸/۵سم [رایانه]

۶۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۷۷

بی کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد علی صفری دائم؛ اندازه: ۶/۹×۱۴/۵سم [رایانه]

۶۵۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۰۸

آغاز: بسمله، و الصافات صفا. فالزاجرات زجرا؛ **انجام:** یا حلیم یاکریم اقض حاجاتی بحق القرآن العظیم و النبی الکریم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

مجموعه‌ای است از چند سوره از سور کلام الله مجید و ادعیه لیالی هفته؛ خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح، مذهب، در حواشی بعضی از صفحات طرز استفاده از ادعیه را به خط نسخ خفی‌تر از خط متن نوشته‌اند؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم گل ماشی رنگ مجدول زرین، ۲۲۷ص، ۱۲ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳/۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۰۱]

۶۵۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۲۳

آغاز: بسمله، رب من ذالذی دعای فلم تحبه و من ذاالذی سئلک فلم تعطه ام من ذاالذی ناجاک؛ **انجام:** واتم علینا باستکمال طاعتک فیه المنة انک المنان الحمید و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین

چندین دعا به جهت رفع خطر و درد و سلامتی بدن؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، مرصع، با سرلوح؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوای روکش چرم زنگاری مجدول زرین زنجیره طلایی، ۹۴ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶/۶×۲۵/۲سم [ف: ۱ - ۵۰۷]

۶۵۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۴۲

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیئی؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین

شامل: دعای مشلول، دعای احتجاب، دعای ماه رمضان، زیارات و دعای افتتاح؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوای روکش کاغذ ابری الوان با یک حاشیه زمینه زیتونی رنگ با اسلیمی‌های مشکی، ۱۲۲ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۸سم [ف:۱-۵۰۹]

۶۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۳۶

آغاز: الدارین و حیاه بکل ما تقر به العین و صلی الله علیه و علی آله؛ **انجام:** سبحان من جعل خزائن رحمته بین الکاف و النون سبحان الذی اذا راد شباً ان یقول

مجموعه‌ای است از دعاهای مختلف همراه با توضیحاتی به فارسی در مورد خواص و ثواب قرائت آنها؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی و صورتی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۲۴گ، ۱۵-۱۰ سطر (۵×۱۳/۵ و ۴×۱۱)، اندازه: ۷×۱۵/۲سم [رایانه]

۶۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۱۵

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** بسمله، قل اعوذ برب الناس ...

کتاب دعای کوچکی است مشتمل بر سوره‌ها و آیاتی چند از قرآن مجید؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: ساغری مشکی یک‌لایی، ۸۲گ، ۵ سطر (۵×۶/۵)، اندازه: ۷×۸۷سم [رایانه]

۶۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۲۰

آغاز: اعتصام را قبل از شروع بر سمات بخواند بسمله سبحانک لا اله الا انت یا حنان یا منان یا بدیع السموات و الارض؛ **انجام:** و لجمیع المؤمنین و المؤمنات الاحیاء منهم و الاموات امین یا رب العالمین و صلی الله ... علی محمد و آله اجمعین.

مشتمل بر دعای اعتصام، طریقه ختم سوره قل هو الله احد، دعای صنمی قریش و دعای عکاشه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور مشکی، ۱۱گ، ۱۴سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۷سم [رایانه]

۶۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۰۹

آغاز: هذا دعای سماة بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسئلك باسمك العظیم الاعظم الاعظم الا عز الاجل الاکرم؛ **انجام:** و صلوته و تحیاته و هو حسبنا و نعم الوکیل [کذا] نعم المولی و نعم النصیر
کتاب دعای مختصری است با افتادگی بسیار در اوراق شامل دعای سمات، جوشن کبیر (با عنوان فصل و خواص هر بند)، جوشن صغیر، زیارت عاشورا، دعای سحر، دعای شب های قدر، زیارت امام حسین و امام رضا، ادعیه روزهای ماه رمضان، دعای اعتصام، زیارت حضرت معصومه (ص)، سوره یس، زیارت ماه رجب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: میانه؛ بعضی اوراق حمایلی، مصحح، خرید از خامنوی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا مجدول، ۱۵۶گ، ۹سطر (۶/۲×۱۱/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [رایانه]

۶۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۱۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

۶۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۲۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

۶۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۴۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

۶۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۵۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مسلم رسولی [رایانه]

۶۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از آزیتا عالی [رایانه]

۶۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۱۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۶۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۲۹
ادعیه رفع امراض با جداول و حروف و اعداد. مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]

۶۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۵۷
طومار ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محسن هدایی؛ ۱گ [رایانه]

۶۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۹۶
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از داریوش کلانتری [رایانه]

۶۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۱۶
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۶۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۸۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از منصور گلستانی [رایانه]

۶۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۴۱
بی‌کا، بی‌تا؛ طومار دعا.
خریداری از زهرا بیگم سجادی [رایانه]

۶۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۲۱
مجموعه ی چند دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۷×۱۸/۵سم [رایانه]

۶۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۲۱
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰×۱۵/۶سم [رایانه]

۶۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۴۴
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۱۴گ، اندازه: ۱۰/۴×۱۵/۵سم [رایانه]

۶۷۷. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۱۰
شامل سوره‌های: انعام، یوسف، یس، الفتح، الرحمن، الواقعه، الحشر، الجمعه، محمد و دخان، و ادعیه شامل: ختم صلوات خواجه نصیرالدین با دعای افتتاح و اختتام، دعای سیف قاطع، دعای کمیل با ترجمه زیر نویس فارسی، دعای دفع درد چشم، تسبیحات و شرح آن، دعای اعتصام، مناجات بعد از هر فریضه ... سوره شریفه ملک و سوره نبا، دعا برای طول عمر و لقای حضرت حجت، دعای بطلان و دعای حرز کبیر؛خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۲۳گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲ – ۲۶۸]

۶۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۶۲
آغاز: اصبحت و ربی ... لاشرک بالله شیئا ... بسم الله الرحمن الرحیم قل هو الله احد؛ **انجام:** نخواهد شد یا حی یا قیم برحمتک
خط: نسخ خوش و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی مقوایی با نقش کتیبه‌های قلمدانی زرین در حاشیه و جدولی با چهار لچکی و حواشی ریسه‌ای به زر در لت رو، ۱۶۴گ، ۱۴ و ۱۵سطر (۲/۵×۵/۵)، اندازه: ۵/۴×۸/۵سم [رایانه]

۶۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۶۱
منتخب ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی [رایانه]

۶۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۷۲
آغاز: اللهم صل علی سیدنا محمد عین العنایة و کنز الهدایة امام الحضرة المملکة طراز الحلل ناصر الملل سلطان الطریقة برهان الحقیقة؛ **انجام:** اللهم انی اسئلك ان تقضی حاجتی بحرمة هذه الصلوة علی سید المرسلین و ان تغفرلی ذنوبی و أن تعتقنی من النار برحمتك یا ارحم الراحمین
دعایی است از اهل تسنن در طلب حاجات با تمسک به پیامبر اکرم (ص) و صلوات و درود و مدح ایشان و طلب رحمت برای خلفای راشدین و اهل بیت و صحابه و تابعین. بسیار شبیه ادعیه و ذکر صلوات کتاب «دلائل الخیرات» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ سربندهای «المستغاث» دارد؛ کاغذ: هندی حنایی، جلد: تیماج عنابی یک‌لا مجدول، ۱۳گ (۲پ-۱۵پ)، ۹ سطر (۶/۵×۹/۵)،اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۶۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۷۲
آغاز:و القیت المحبة و الشفقة فی قلب فلان بن فلان فلما یحبون

هیا هیا هیا؛ **انجام:** و من شر ما یخرج الا الارض و شر ما یخرج منها و من شر اللیل و النهار الاصار فایطرق بخیر منک.
کتابی است با سربندهای «باب» در ذکر تعویذها و طلسمات برای دفع بیماری‌ها و شرور و بر آمدن حاجات و نیز دیدن طوالع و بیان بروجات دوازده‌گانه و خطبه آدم و حوا و شرح دعای نور عنوان بعضی از ابواب آن از این قرار است: باب ساعة نجوم، باب دانستن طالعها، باب موکل بروجات، باب دعای ...، باب دفع ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی یک‌لا مجدول، ۲۷ص (۱۶–۴۳، ۱۱و۱۲)، ابعاد متن: متغیر (۶/۵×۱۲ و ۷×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۶سم [رایانه]

۶۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۷۴
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی لا اله الا هو الملک الحق المبین الحی القیوم الدائم؛ **انجام:** انهم یرونه بعیدا و نریه قریبا و صلی الله علی محمد و اله
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ در آستر رو و پشت و برگ ۳ سه یادداشت با عبارت «کتابخانه شرر تیمور تاش و به تاریخ ۱۳۳۳/۸/۲۰»، در برگ ۳ همچنین یادداشتی به خط او امضای شرر تیمور تاش و به تاریخ آذر ۱۳۲۹ راجع به خط و ارزش نسخه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی دارای ترنج و سرترنج با نقش گل و مرغ یشمی مجدول، میان جداول بوته‌های ریسه‌ای، ضربی، ۴۳گ، ۸ سطر (۷/۲×۱۲/۹)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رایانه]

۶۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۵۴
طومار ادعیه: بسمله الحمدالله؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از جواد مخصوص؛ ۱گ [رایانه]

۶۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۵۵
طومار ادعیه، دعای سیفی، نستعلیق و نسخ متوسط مجدول؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از جواد مخصوص [رایانه]

۶۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۹۶
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۶۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۴۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سارا مجتهدی [رایانه]

۶۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۸
مرقع دعاهای هفته و گزیده‌ای است از صحیفه سجادیه؛ خط: نسخ، کا: محمد انصاری کرمانی، بی‌تا، برای امیرخان بهادر در شاه جهان آباد؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: مقوایی، جلد: سوخت مشکی زرکوب در جعبه مخمل سرمه‌ای، ۲۲گ، ۹ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [سنا - ف: ۲ - ۲۲۷]

۶۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲۸۱
بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی از اصغر حیدری منفرد [رایانه]

۶۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۲۴
بیاض ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه سید مصطفی آقازاده، خریداری از بیگدلی [رایانه]

۶۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۲۶
بیاض دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه سید مصطفی آقازاده، خریداری از بیگدلی [رایانه]

۶۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بیاض ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد بیگدلی [رایانه]

۶۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۳۳
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امیر کیوان فیروز نافذی [رایانه]

۶۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۲۲
بیاض ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۶۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۲۲
بیاض ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۶۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۴۳
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۶۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۵۱
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عبدالله ناصری [رایانه]

۶۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۰۶
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۶۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۸۶
طومار ادعیه بر پوست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۶۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد هادی معرفت [رایانه]

۷۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۳۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسن نخعی مازندرانی [رایانه]

۷۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۵۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا قویمی [رایانه]

۷۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۷۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۷۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۸۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۷۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۹۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۷۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۱
جزوه دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۵
طومار ادعیه، زیارت وارث؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۶
طومار ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۷
طومار ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۸

طومار ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۹

طومار ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۲۵

طومار ادعیه چهارده معصوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۷۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۳۴

بیاض دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی شهیدی [رایانه]

۷۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۴۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی ربیعی [رایانه]

۷۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۰۵

آغاز: بسمله، اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه و سرح قطع الیل المظلم بغیاهب تلحلجه؛ **انجام:** فاغفرلنا فانک غفور رحیم.

مشتمل بر دعاهای صباح، جوشن صغیر، سهم اللیل، حزب البحر. از این میان تنها دعای صباح بین سطور به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، در برگ ۲ یادداشت شخصی به تاریخ ۱۲۷۵، در برگ ۸۸ دعایی جهت دفع هم و غم و اعدا، در برگ آخر یادداشت مختصری مبنی بر حرکت نواب عالی ... احمد خان ... به دارالخلافه طهران حسب الامر اعلیحضرت اقدس شهریاری روز دوشنبه ۱۷ رمضان ۱۲۷۶؛ مهر: «سلطان العلما» (بیضی)؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن مقوایی دامن‌دار و دارای قفل که سر آن شکسته مجدول میان جداول بوته‌های ریسه‌ای ضربی، ۸۹گ، ۷سطر (۴/۲×۹)، اندازه: ۸/۸×۱۴سم [رایانه]

۷۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۷۵

بی‌کا، بی‌تا؛ از زهره اشفقی [رایانه]

۷۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۷۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۷۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴۵

بیاض دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی ربیعی [رایانه]

۷۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۶۷

بیاض ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حبیب الله ذزفولی [رایانه]

۷۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۶

بیاض قرآن و ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۷۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۱۲

آغاز: دعای امیر المومنین علیه السلام فی الصباح...؛ **انجام:** و ان کان بالزوج فنهی او بالعکس.

خط: نسخ، کا: محمد، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، ۶۷گ، ۱۳ سطر (۸×۱۱) [ف: ۴ - ۱۲۴۵]

۷۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۸۸

آغاز: بسمله، لا اله الا الله الها واحد و نحن له مسلمون لا اله الا الله؛ **انجام:** فصل علی محمد و ال محمد وجد علی عبدک بفضلک انک ذو فضل عظیم

تعقیبات نماز؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول، کمند اندازی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا مجدول میان جداول بوته های ریسه‌ای ضربی، ۳۷گ، ۹سطر (۶/۲×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۱×۱۶/۶سم [رایانه]

۷۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۶۰

حرز و دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [رایانه]

۷۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۲۴

دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

۷۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۲۷

۱ج؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۷۲۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۲۱

آغاز: فالکلمة التوحید الحمدلله الذی حدانی ولوشاء لاحفانی فقد ذکر انه علیه السلام سمی عبداً شکورا بهذه الکلمة والکمات الاتیة لدخول الخلاء بسم الله وبالله اعوذ بالله؛ **انجام:** ما طلعت علیه الشمس ویرفع له اربعین درجة وینبغی اهداء ثواب الاعمال والقربات وخصوصاً القراءة للاموات عن الصادق علیه السلام من عمل من المسلیمن

ادعیه شیعی که از کتب دعای علمای شیعه همچون کفعمی و مجلسی نقل می‌کند. شامل ۱۵«باب»: ۱. تعقیبات نماز شامل فصول، ۲. سجده شکر، ۳. ادعیه صباح و مساء، ۴. ادعیه هر روز، ۵. ادعیه مختصه به صبح، ۶. ادعیه بین طلوع خورشید تا زوال، ۷. ادعیه بین زوال تا نصف شب، ۸. ادعیه بین نیمه‌شب تا طلوع فجر، ۹. ادعیه هفته، ۱۰. ادعیه شب و روز جمعه، ۱۱. عادات و احوال، ۱۲. آنچه متعلق به حوادث است، ۱۳. آنچه متعلق به مطالب است، ۱۴. آنچه متعلق به سفر است، ۱۵. آنچه متعلق به مردگان است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۷]

۷۲۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۱۸/۲

شامل دعای ندبه و مناجات خمسه عشره با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات شهید؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۵۹]

۷۲۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۲۲

دفترچه یادداشتی است که ادعیه مختلف را جمع کرده است بدین تفصیل: مناجات خمس عشره، زیارت حضرت پیامبر (ص)، هشت قصیده به عربی همه موسوم به دوازده امام متضمن اسماء متبرکه ائمه (ص)، سوره یس، ادعیه روزهای ماه رمضان و چند ادعیه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «العبد المذنب

محمد تقی»؛جلد:تیماج مشکی،۱۰سطر،اندازه:۱۰×۲۱سم[ف: ۳۸۹]

۷۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۳۰

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** احسانک فیما بقی من عمری کما احسنت فیما مضی منه یا ارحم الراحمین.

شامل سوره یس، دعای صباح، تعقیبات مشترکه نماز و دعای روزهای هفته؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ صفحه اول و دوم سرلوح مزدوج زرین با نقش گل و بوته مرصع زرین و مجدول با نقش گل و بوته مرصع در حاشیه و طلااندازی دندان موشی بین سطور، مجدول مرصع محرر؛ جلد: تیماج، سبز، ۶۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۹۱]

۷۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۴۵/۴

آغاز: بسمله. رقبة الصداع اشتکی رجل الی؛ **انجام:** و لکن ما ذکرناه مما لا شک فیه و لا ریب بقربه و السلام علی من اتبع الهدی

فواید ملخصة منتخبة منقولة من «الانوار» (متن از سید نعمه الله موسوی جزایری شوشتری) با عنوان «فی الادعیة النافعة المجربة»؛ کا: محمد بن علی گنجوی تبریزی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، ۳گ (۱۲۴-۱۲۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۴۷]

۷۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۷۶/۴

الادعیة بقضاء الدین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۳۳ر)، چلیپا [ف: ۶ - ۵۵]

۷۳۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۸۲

شامل دعای معراج، دعای عدیله، زیارتنامه علی (ع)، زیارت عاشورای معروف؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: مقوایی،۱۰گ،۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۰۸]

۷۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۱۳

ادعیه اهل تسنن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۷۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۳

آغاز: بحذف الاسناد عن حارث بن روح عن ابیه عن جده انه قال؛ **انجام:** لو استوجبه منک یا ذاالعرش العظیم.

ادعیه دفع سختی‌ها؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج حنایی یک‌لا، ۶ ص، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۵]

۷۳۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۵۸

آغاز: حضرت امام رضا علیه السلام فرمودند که این دعائی است که حضرت امام محمد باقر علیه السلام در سحرها می‌خواندند؛ **انجام:** فانه لایغفرها غیرک یا رحمن یا علام

چند دعای سحر است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: مقوای روکش کاغذ بنفش حاشیه دندان موشی طلایی،۱۲ص،۹ سطر،قطع:ربعی،اندازه:۱۰/۴×۱۶/۵سم[ف: ۱ - ۳۰]

۷۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۲۰/۸

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ (۱۰۶پ-۱۱۴پ) [ف: ۶ - ۱۰۲]

۷۳۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۷۲

آغاز: فی تعقیب صلوة العصر فاذا صلی العصر؛ **انجام:** کتاب الجواهر ... و الحمد لمن هو اهل ... کثیراً.

دارای چهل «فصل» در ادعیه و اذکار و تعقیبات و اعمال روز و شب و ماه و سال. مؤلف منابع خود را در پایان یاد کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ دعای جوشن کبیر و بعضی از دعاهای دیگر در پایان نسخه است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، یک‌لا، ۲۰۰ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۲۲۲]

۷۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۷۸-۵۸/۲۲۸

آغاز: بسمله الم احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا امنا و هم لایفتنون

بیاضی است که در آن سوره‌ها و آیات متعددی از قرآن کریم تحریر شده و برای ختم هر کدام خواص و اثری ذکر شده است، همچنین در اثنای آن چند دعای دیگر نیز ذکر شده است، سوره‌های شریفه عنکبوت، روم، صافات، تعقیب نماز ظهر، سوره های فتح، تغابن، ملک، نبأ، تعقیب نماز ظهر و عصر، و سوره شریفه حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ سوم نوشته‌ای به تاریخ ربیع الثانی ۱۲۰۷؛ ۵۴گ، ۹-۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۷]

۷۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۵۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۴۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۴۳/۸

ادعیه مأثوره در رفع وباء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۳گ (۲۱۰-۲۰۸)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۴۹]

۷۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۰۹

آغاز: بسمله ذوالقعده یوم الخامس و العشرین؛ **انجام:** ان الله بکل شیء علیم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۲۸

بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۱۹

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۶۰

آغاز: بسمله این نسخه شریفه مشتمل است بر؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۸۱

آغاز: ذکر ما نختار من الحجب لمرویه عن النبی و الائمه؛ **انجام:** فی حرزک و امنک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۱۸

آغاز: بسمله از قول امام محمد سراج الدین سکاکی رحمة الله علیه اگر خواهی که؛ **انجام:** والحمدلله رب العالمین ... از جهة در چشم. (کذا)
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۲۳

آغاز: به جهت محافظت و شفاء مریض عدد اسم؛ **انجام:** در خواب به او بگویند اما چشم گشاده
بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۶

آغاز: بسمله نورانی ترین صبحی چون صفای مرآت؛ **انجام:** لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۸

آغاز: لتنذر قوم ما انذر ابائهم؛ **انجام:** ان الله لا یخلف المیعاد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۲

آغاز: موجود: هزار حسنه برای ائ بنویسد؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [الفبائی ف: ۳۴]

۷۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۵۰

بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۸۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** مخالف مکن و تقیه نما... و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: ۳۴]

۷۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۰۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۷۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۰۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۷۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۴۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا شیخان [رایانه]

۷۵۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۶۶۹/۱

آغاز: فلیظهرلی بدنه و ثیابه ثم ... یا واسعا باحسن عائدته، یا ملبسا فضل رحمته یا مهیبا؛ **انجام:** و منها بالله استغفرالله و الیه المصیر و من اراد من امتک ان لا یحول بین دعائه و بین حائل ... او صغیرا.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۴×۲۱سم [رشت و همدان - ف: ۱۶۰۰]

۷۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۵۷-۳۶/۱۵۷

آغاز: بسمله الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب ولم یجعل لو عوجاً قیماً لینذر بأساً شدیداً؛ **انجام:** وکانوا له معیناً ونصیراً بقدر عظمة ذاته یا ارحم الراحمین.
کتابی است در ادعیه شیعی و سور قرآنی شامل سوره‌های کهف و یس و عم و فتح و تبارک و واقعه و ادعیه: جوشن صغیر، ندبه، چند صلواتیه از جمله دوازده امام خواجه نصیر طوسی و دعای قدح و مجیر و صنمی قریش و زیارات صاحب الامر و عهدنامه حضرت حجت و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب، دو صفحه اول نقش گل وبوته؛ تملک و مهر: سردار کابلی؛ جلد: تیماج روغنی دو رو بانقش گل و بوته زیبا، ۱۲۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

۷۵۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۱۲/۱۵

آغاز: امنعت و لاینفع ذا الجد منک الجد ثم یقول أستغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم و أتوب إلیه ثلاث مرات
نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۷۱. دعاهای متفاوتی است که در نمازهای روزانه خواندن آنها مستحب است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۹گ (۳۴۹-۳۵۸) [عکسی ف: ۲ - ۲۲۵]

۷۶۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۹/۲

گفتاری است پراکنده در خواص آیات و ادعیه و ...؛ خط: نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛در ۱۰ صفحه که در میان با خط مغایر صورت وقفی هست نموده و تولیت آن بعهده ملا عزیز الله خراقانی است؛ واقف: حاج ابراهیم اعمی، تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج عنابی ضربی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۶۳]

۷۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۶۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۴/۷×۲۷/۲سم [رایانه]

۷۶۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۹۰/۳

آغاز: یشرکون هو الله الخالق الباری المصور له الاسماء الحسنی؛ **انجام:** ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتنزیل علیهم الملائکة
عوذات و ادعیه رساله‌ای است در تعویذهایی که برای دردهای مختلف بدن می‌خوانند؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۶گ(۳۹ر-۴۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۳ - ۱۶۳]

۷۶۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۵۴/۱

آغاز: از نسخه مولانا فخرالدین ابدال نوشته شد هر که خواهد که دعای سیفی؛ **انجام:** یا حلیم یا وهاب یا ارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین
ادعیه‌ای است شامل دعای سیفی و حزب البحر و دعای صباح و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ (۱پ-۱۲۴ر) ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [مؤید: ۳ - ۲۹۲]

۷۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۱۲-۳۲/۱۲

آغاز: و ایضاً سنت است در نیروز خواندن دعایی که شیخ طوسی درمتهجد روایت کرده از حضرت امام زین العابدین که «بسم الله

الرحمن الرحیم اللهم أنت الله رب العالمین وأنت الله الرحمن الرحیم و أنت؛ **انجام:** واجعل باقی عمری فی الحج والعمرة ابتغاء وجهک یا رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین و السلام علیه وعلیهم ابد الابدین تم و الحمدلله.
ادعیه‌ای است به نقل از امام سجاد (ع) که از «مصباح المتهجد» شیخ طوسی در این نسخه نقل شده، از جمله دعای روز نوروز و همچنین دعایی با سرآغاز؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ عکسی است، مصحح؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱×۲۳سم [ف: ۴ - ۱۸۲۶]

۷۶۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۰۰

آغاز: یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** وان کان بعیداً فقربه وان کان قریباً فاعطنیه وان کان قداعطیتنیه فبارک لی فیه وجنبنی علیه المعاصی والرادی
مجموعه‌ای است از سوره مبارکه «یس» وچند دعا؛ خط: نسخ جلی، کا: محمدشریف رازی، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول گرهی،۲۲گ،۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۸۸۵]

۷۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۸۳/۲

خط: نسخ، کا: محمد جواد پسر محمد حسین نائینی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نرم، ۱۱گ (۲۰-۳۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۴۴]

۷۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۰/۷

آغاز: بسملة، اللهم انی اسئلك یا من احتجب بشعاع نوره عن ... یا من تسربل بالجلال و العظمة؛ **انجام:** یا من لیس عن نیله وجوده احد مصدود، یا من لا یحیف فی حکمه ... صل علی محمد خیر مبعوث دعا الی خیر معبود و علی اله الطیبین الطاهرین اهل الکرام و الجود و افعل بنا ما انت اهله یا ارحم الراحمین
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، یک لا، عنابی روشن، ۲ص (۱۷۲-۱۷۳پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۵۰۸]

۷۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۰/۹

آغاز: بسملة، الحمدلله الذی خلق الخلائق بقدرته و جعلهم آیة لربوبیته. و دلالة لوحدانیته؛ **انجام:** و اذل رقاب العباد بید الفتنة ... و لوکره المشرکون العاذلون ... و النبی المطلق و آله الطیبین الطاهرین المعصومین امین یا رب العالمین
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در گ ۲۰۹ب نام سلطان حسین موسوی صفوی بهادر خان را آورده است: «السلطان بن السلطان، و الخان بن الخاقان، سلطان البرین و البحرین المفتخر بعنایات الملك المنان الشهنشاه المعظم المکرم السلطان الحسینی الموسوی الصفوی بهادر خان خلد الله ملکه و سلطانه هو البحر جوداً ...»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج یک‌لا عنابی روشن، ۳۵گ (۱۷۹پ-۲۱۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۵۰۹]

۷۶۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۸۴

دعاهای متفرقه مانند جوشن کبیر، کمیل، صباح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح و مجدول [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۷۷۰. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۸۷

بیاض شامل برخی دعاها و طلسم ها و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۴گ [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۷۷۱. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۸۸

بیاض شامل دعاهای متفرقه و غیره؛ بی‌کا، بی تا [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۷۷۲. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۸۹

بیاض شامل برخی دعاها و زیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح و جدول زرین [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۷۷۳. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۳

کتاب دعا؛ بی‌کا، بی تا [چند نسخه-ف: - ۳۲۱]

۷۷۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۵۸-ف و ۱۳۳۸/۵۸-ف

نسخه اصل: بادلیان add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱). دعاهایی به عربی؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها - ف: ۱ - ۵۸۸]

۷۷۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۶۰-ف و ۱۳۳۸/۶۰-ف

نسخه اصل: بادلیان add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱). نمونه‌هایی از دعا و افسون و جادو و طلسمات با اسناد دعای «یا رجایی»؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها - ف: ۱ - ۵۸۸]

۷۷۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۱/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل الدعاء مفاتیح الجناح و مقالید الفلاح؛ **انجام:** فاعف لنا عن اللمم یا صمدی و راحم.
شامل ادعیه مختلفه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۷گ، ۱۹ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

۷۷۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: حرز حضرت محمد بن علی الجواد علیهما الصلوة و السلام - قال الشیخ علی بن عبدالصمد؛ **انجام:** الی آخره هو مولانا و مقتدانا امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه الصلوة و السلام.
شامل شرح و دعای حرز جواد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ شرح دعا بخط نستعلیق و عین دعا بخط نسخ؛ کاغذ: نخودی کاهی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۶گ، ۱۵سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۷۸]

۷۷۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۳۱

آغاز: لفقد روح القدس عنهم و ثلثة الاصحاب الشمال؛ **انجام:** و روح البدن و به یدبون و یدرجون و اربعة الاصحاب الیمین.
مطالب آن شرح کلمات و جملات دعاهای مختلف است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۷۳گ، ۱۴سطر (۴×۹)، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۷۷۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۱۳

آغاز: فصل فی عمل اللیل. مقدمه - فیما یفعل اول اللیل؛ **انجام:** انک علی ما تشاء قدیر و بکل شیئی علیم، آمین یا رب العالمین. ثم تذکر ما ترید.

متن کتاب شرح نمازست و ادعیه‌ای که باید قبل و بعد از آنها خوانده شود، آخر دعای سمات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۵گ، ۱۷سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۹۸]

۷۸۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۰۱

آغاز: و بحق اسمائك العظام و بحق قبر نبيك محمد (ص)؛ **انجام:** ان تقضى حاجاتنا و حوائج جميع المؤمنين و المؤمنات و المسلمين.

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی سیر، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۲گ، ۱۲ سطر (۸×۱۳)، ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۳۰۵]

۷۸۱. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۶۰۹

شامل برخی دعاهای ماه مبارك رمضان و غیره، در سال ۱۲۴۱ جمع‌آوری شده و فرزند جامع به نام محمد دعاها را به فارسی ترجمه و در ۱۲۴۲ استنساخ کرده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۰ ورق با جدول زرین؛ قطع: خشتی [ف: ۱۳۳]

۷۸۲. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۵۶۴

شامل ادعیه متفرقه، در آغاز از کتاب الدعاء کافی احادیثی پیرامون دعا نقل کرده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح زرین؛ ۴۳۷گ، قطع: خشتی [ف: ۱۳۴]

۷۸۳. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۲۲

دعاهای منتخب برای برخی از ایام سال؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷گ، ۱۱ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۸×۱۵سم[ف:۲-۲۷۸]

۷۸۴. رشت؛ شاد قزوینی؛ شماره نسخه:۱۱/۶

چند برگی؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۵ - ۳۹۵]

۷۸۵. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۵۱

مجموعه برخی از ادعیه و اوراد و زیارات بزرگ و کوچك است که از منابع روایی جمع‌آوری شده است؛ خط: نسخ جلی، کا: احمد موسوی مراغی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵۶]

۷۸۶. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۸۹

مجموعه برخی ادعیه بلند و کوتاه مروی و مأثور از ائمه معصومین است که بدون چینش و ترتیب خاصی آورده شده و از دعای زیارت جامعه کبیره آغاز و تا دعای سمات ادامه یافته است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۵۸]

۷۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۶۶

به انضمام دعای کمیل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه عصر کرمان [رایانه]

۷۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۵۰

آغاز: على بن ابى طالب عليه السلام فى شهر ربيع الاول من سنة سنت عشرة و خمس مائة قرآءة؛ **انجام:** و الفرقاته راحة لى من كل شهر اللهم صل على محمد.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، مجدول؛ واقف: بینا؛ کاغذ: فرنگی متن حنائی، حاشیه نخودی، ۱۶۵گ، ۱۰سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [رایانه]

۷۸۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۳۲

آغاز: رب من ذا الذى دعاك فلم تجبه و من ذا الذى سألك فلم تعطه

دعائی که حضرت صاحب (عج) به یکی از شیعیان یاد داده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: کاغذی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۹۴]

۷۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۷۶/۳

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی پارچه‌ای، ۲۱گ(۱۵ر-۳۶پ)، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۱۸]

۷۹۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،۱۲سطر(۸×۱۳)،اندازه:۱۲/۵×۱۹/۵سم[نشریه:۳- ۱۷۷]

۷۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۴۸

تعقیبات نماز و جوشن کبیر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۷سم [رایانه]

۷۹۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۶۳

آغاز: بسمله. اجتجبت بنور وجه الله القديم الكامل و تحصنت بحصين الله القوى الشامل؛ **انجام:** يا اهل التقوى و اهل المغفرة

شامل دعای الاحتجاب، دعای صبح، دعای شام، دعای حریق است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای روغنی بوم دلربایی وسط ترنج و دو سرترنج زمینه عنابی منقش به گل و برگهای الوان، ۲۲ص، ۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱- ۳۲۸]

۷۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۹/۴

دعاء السحر و جوشن الكبير؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، مجدول، ۵ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۳۱۹]

۷۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۷۴/۸

دعاء به عربی با روایت از جنید؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: استانبولی، جلد: گالینگور، ۵گ (۸۰ر-۸۵ر)، ۱۹سطر (۷/۵×۱۳)، قطع: ربعی، اندازه: ۹/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۷۹]

۷۹۶. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۵۰

شامل: دعای کمیل و صباح و روزهای هفته و هر روزه، زیارت عاشورا، دعاهای سحر و ابوحمزه و افتتاح و سمات و اختتام و عشرات و هر روزه و پس از نماز هر شب و مشلول؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع ارسنجانی، بی‌تا، برای محمد صادق خان فرمانروای فارس؛ دو صفحه نخستین حاشیه‌سازی شده، با سرلوح، دو جدولی، با یادداشتی به خط علی نقی بن میرزا یوسف مذهب باشی که برادرش میرزا ابوالفضل در دهه سوم جمادی الاول ۱۳۱۰ درگذشته است و این ترجمه را به انجام نرسانده است؛

کاغذ: کاغذ خان بالغ، جلد: روغنی با گل و بوته زمینه مشکی درون بوته زنبق زمینه مشکی، ۱۶۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۲۱۶]

۷۹۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۹

دارای دعاهای روز آدینه و احتجاب، تحمید روز آدینه، دعای روز یکشنبه، دعای فاطمه (ع)، استغفارات، زیارت امام زین العابدین (ع) دعای روز چهارشنبه، زیارت امام موسی کاظم (ع)، دعای روز پنج‌شنبه، دوازده امام، عشرات، سمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دو صفحه نخستین مذهب با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه سمرقندی، جلد: ساغری ضربی درون ترنج کوچک معرق در زمینه تیماج عنابی، ۱۱۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۸/۸سم [ف: ۱ – ۲۱۸]

۷۹۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۱

دارای دعاهای صباح و دعای امام حسین (ع)؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد شفیع تبریزی، تا: ۱۲۵۵ و ۱۲۶۸؛ با سرلوح، دو جدولی و ستون‌بندی و میان سطرها طلااندازی؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه ترمه مغزی تیماج مشکی، ۱۴گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۶سم [ف: ۱ – ۲۱۹]

۷۹۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۹

چندین دعاست؛ خط: نسخ، کا: عبدالله یزدی، بی‌تا؛ با سرلوح، دو جدولی؛ کاغذ: کاغذ متن خان بالغ حاشیه ترمه سمرقندی، جلد: میشن یشمی لایی، ۲۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۲۲۰]

۸۰۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۸۶

زیارت جامعه کبیره و جز آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهارمهره، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی‌دار، ۲۱۳گ، ۱۴ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸/۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۲۰]

۸۰۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۳۹

دعاها و وردها است با آداب آنها با چند سوره قرآن، آغاز سوره یس و انجام سورة القدر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛مجدول؛کاغذ:فستقی،جلد:میشن قهوه‌ای مغزی سیاه، ۹۰گ، ۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸/۳×۱۴/۳سم [ف: ۱ – ۲۲۲]

۸۰۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۴۵

آغاز: اللهم انی اسئلك باسمك؛ **انجام:** زهرا به خلد معجر خود را زسر کشید، فریاد بر در حرم ذوالمنن نمود

چند سوره قرآن است و مناجات امیر مؤمنان و دعاهای مجیر و سهم اللیل و سوره‌های یاسین و فتح و عم و واقعه و دعای استغفار و تعقیبات و دعای کمیل و با ترجمه زیر نویس و دعای سحر ماه رمضان و دوازده بند و رباعیات فدائی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ از دو کاتب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن کهنه، ۱۲۷گ، مختلف السطور، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۳/۷سم [ف: ۱ – ۲۲۲]

۸۰۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۴۷

صلوات صاحب الزمان است و عدیله و کمیل و آداب سی روز ماه، چنین است: «پس به سجده برود بگوید اللهم لك الحمد – و آل مروان بقتلهم الحسین علیه السلام»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: رویه میشن یشمی، ۸۵گ، ۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸/۱×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۲۲]

۸۰۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۴۴۳م

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۳۷ص، قطع: نیم خشتی باریك [رشت و همدان – ف: ۱۱۲۰]

۸۰۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۸۷

دعای عدیله و جزآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ بیاضی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۴۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸/۷×۱۴/۳سم [ف: ۱ – ۲۲۰]

۸۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۸۷۶ ض

کا: شیخ ابراهیم زنجانی، بی تا [د.ث]

۸۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۰۸

نسخه نادری است مؤلف مسلما پس از مجلسی است؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۸۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول [د.ث]

۸۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۱

با حواشی مهم و منقول از برخی علماء؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۸۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۷۴/۱

دارای ۱۵ مناجات و دعاهای قاموس القدرة و دعای بعد از هر نماز مستحب، و سهم اللیل. منقول از مجلسی و مهج الدعوات و جز اینها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۶۰گ (۱پ–۶۰پ)، ۱۱ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۲۹۰]

۸۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۳/۱۲

دعا برای حفظ اسب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج خرمایی، ۲۷ سطر(۷/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ – ۴۹۶]

۸۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۳/۱۱

دعا جهت کثرت رزق و دائره اسم اعظم و ارجوزه در فضل فاتحه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی، ۶ص، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱ – ۴۹۸]

۸۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۸۸/۱۰

دعای خواجه نصیر در چیره شدن بر دشمن و صنمی قریش و عشرات دوازده امام طوسی، از فصل قرآن کافی، دعاء سریع الاجابة از امام زین العابدین، دعاء دفع دشمنان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن مشکی نو، ۱۲گ (۲۱۴ر–۲۲۶پ) ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۸سم [ف: ۵ – ۲۱۳]

۸۱۴. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۹۸/۴

دعا و تعویذ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، ۴۹گ (۱۷ر-۶۳پ)، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: - ۲۳۳]

۸۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۹/۶

چند دعا و حرز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، مجدول، ۲۰ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۳۱۹]

۸۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۶/۴

دعا و سوره مبارکه یس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زیتونی ضربی با ترنج با سر، مجدول گرهی، ۵گ (۲۱۹ر-۲۲۴پ)،۱۴سطر،قطع: پالتویی، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۳۸-۵۶۳]

۸۱۷. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۷۷۵/۵

آغاز: بسمله ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا

در ذکر صلوات بر محمد و مناجات با پروردگار به طریقه طایفه نقشبندی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، کرم عطف تیماج، ۸ص (۷۷پ-۸۵پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲ - ۵۲]

۸۱۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۴۶

آغاز: احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصن الله؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین

شامل دعای احتجاب، دعای جهت دفع شر اعداد دعا جهت دفع آفات و بلیات و چند دعای دیگر است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع به طرح سر کنگره؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیرالسلطنه، حسین ین هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی متن و حاشیه آهار مهره الوان، جلد: مقوای روغنی بوم نارنجی طلایی رنگ منقش به یک شاخه گل و غنچه و برگ‌های الوان، ۱۶ص، ۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳/۴×۱۹/۱سم [ف: ۱ - ۳۴۵]

۸۱۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۴۲

آغاز: اعتصمت بالله الذی لا اله الا هو الرحمن الرحیم؛ **انجام:** و یشفع فیه فاطلبنی تجدنی

شامل: اعتصام دعای سیفی مبارک، حرز یمانی مشهوربه دعای سیفی، دعای جوشن کبیر، دعای جوشن صغیر، مناجات الانجیلیة لعلی بن الحسین، مناجات الفرقانیة عن علی، دعای انا المطلوب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: چرمی، ۱۱۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۶]

۸۲۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۸۷

آغاز: بسمله. الله اکبر اهل الکبریا و العظمه و منتهی الجبروت و العزه؛ **انجام:** تمت الادعیه المتفرقه الماثوره من الائمه صلوات الله علیهم بحمدالله تعالی و تقدس

شامل: ادعیه ایام هفته، دعای صلاح، دعای الصباح و المسا لسید العابدین، دعای رویت هلال لسید العابدین، دعای السمات، صلوات الکبیر، دعای الطمطام، طریق زیارت امام الحسین (ع)، دعای دفع کید اعداء، دعاء عظیم للمهدی (ع)، دعاء طلب الظهور المهدی (ع)، الدعاء لتضرع و دفع الهموم، الدعاء فی الاکتحال؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: فرنگی متن و حاشیه، متن نیلی، حاشیه شکری رنگ، جلد: مقوای روکش چرم ساغری قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و لچک، ۸۸ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۷۱]

۸۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲

آغاز: بسمله، بسم الله کلمة المعتصمین و مقالة المحترزین و اعوذ بالله من جور الجائرین؛ **انجام:** و هو علی کل شیئی قدیر

مجموعه‌ای است از ادعیه ایام هفته منسوب به ائمه اطهار (ع)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، مرصع، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوای روغنی بوم طلایی منقش به گل و برگ‌های الوان با دو حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان سفیداب و دانه تسبیحی طلایی، ۱۱۴ص، ۹ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۷۳]

۸۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۴/۳۸

دعای بعد از فریضه و دعای وقت خواب و دعایی برای رفع حاجت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور آبی، ۱گ (۱۱۸ر)، قطع: پالتویی، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۷ - ۲۰۱]

۸۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۸۱/۱۷

دعای تحمید و استغفار و تسبیح ایام هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۷ - ۳۸]

۸۲۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۹۸

آغاز: یا غافر یا ساتر یا قادر یا قاهر یا فاطر یا کاسر یا جابر یا ذاکر؛ **انجام:** وان لا تقرع الفواد ح من لجأ الی معقل

بند چهلم جوشن کبیر تا فصل سوم جوشن صغیر، شماره بندها به فارسی درج شده و در حاشیه برای برخی از بندهای دعا اثر خاصی ذکر شده است وپس از آن قطعه‌ای از دعای جوشن صغیر؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی سبز، ۸۶گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۱۳]

۸۲۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۸

آغاز: صحیفه المومن عنوان‌ها - حب علی بن ابیطالب؛ **انجام:** بنبوتک یا محمد بولایتک یا علی

دعای حفظ از دشمن، نگاهداری از فتنه آخرالزمان و دعای فتح و ظفر؛ خط: نسخ خوب، کا: زین العابدین شریف صفوی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، شرح تقدیمی نسخه را به حضور مظفرالدین شاه به خط نسخ و به آب زر نوشته‌اند؛ کاغذ: مقوایی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی با ترنج مذهب و حاشیه مذهب ریسه گل‌دار طلایی،۲ص،۱۱ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۴۳۶]

۸۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰/۵

آغاز: و یستحب زیارة النبی علیه السلام و الائمة علیهم السلام فی یوم الجمعة؛ **انجام:** یفعل فینا و هو فی عمره ما یفعل السیف اذا

جردا.
ادعیه و روایات مختلفی از آن جمله: زیارت نبی (ص) از کتاب مصباح الکبیر، هیا کل سبعه از کتاب کفعمی، دعای صباح امیر المومنین علی (ع)، مناجات النفس از امام زین العابدین (ع)، کلامی منظوم از امام صادق (ع) در تفال به اعضا و جوارح بدن انسان؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی دارای ترنج با گل و بوته، ۱۸گ (۱۱۴-۱۳۲)،اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف:۱۲ - ۴۰]

۸۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۶۲/۲

آغاز: روی السید الحسیب النسیب رضی الدین علی بن طاوس قدس الله سره فی کتاب مصباح الزائر قال روی بشر و بشیر الاسدیان ان الحسین بن علی بن ابی طالب خرج عشیه عرفه؛ **انجام:** و ان تفعل بی کذا و کذا. فاذا فرغت من الصلوه عقب بعدها و سبحت تسبیح الزهرا علیها السلام.

شامل: دعای امام حسین در روز عرفه به نقل از کتاب «مصباح الزائر» ابن طاوس و تسبیح بعد از آن دعا به نقل از کتاب «درع الحصین و البلد الامین» ابن طاوس، کیفیت صلوات بر پیامبر و ائمه معصومین (ع)، دعا در غیبت قائم (عج)، کیفیت نماز نبی (ص)، نماز علی بن ابی طالب (ع) و نماز حضرت فاطمه (س)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ مهر: «الراجی رضا الرضوی، ۱۳۳۵» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۳۷گ (۱۶۵پ-۲۰۲)، ۱۳ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۶۱]

۸۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۸۷

آغاز: و الاخر کالصواب المرغب فیها مثل صلاة التسبیح و غیر ذلك و کالترغیب فی الصوم و الصواب علی الجملة؛ **انجام:** انه علی کل شیء قدیر و لکل شیء حفیظ و بالاجابة جدیر و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

انتخابی است از «مصباح» شیخ و کفعمی و کتب سید ابن طاوس «مهج الدعوات» و «المجتنی» و جز اینها، و ترتیب کتاب و تنظیم آن به روش مصباح شیخ می‌باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف (شاید)، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۹ - ۲۸۶]

۸۲۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷

آغاز: الفصل الاول من الباب فیما یتعلق بالصلوة الیومیه الاذان و الاقامة؛ **انجام:** الباب العاشر فیما قیل فی الاسم الاعظم الاما ن الواقیة.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت، ۳۳ سطر [ف: ۱ - ۲۰۴]

۸۳۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۷۷

خط:نسخ،کا:سیدمحمد بقا(گویا)،بی‌تا؛مجدول [نشریه: ۲ - ۱۶۶]

۸۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۰۳

آغاز: و عظمةالله و سلطان الله و بجلال الله و بجمع الله؛ **انجام:** رازیانه فلفل دارچینی زنجبیل.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی حاج میرزا تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۱۶۶]

۸۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۱۷

آغاز: الدیجور الغایب المستور جل مولده و کرم محتده

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش کاغذ سفید عطف تیماج مشکی، ۱۷۵گ، ۲۱سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۷۲۱]

۸۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول، مذهب، واقف: سپهبد محمود صادقیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی،۱۲۳گ،۸ سطر(۶×۱۲)،اندازه:۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۷۹۲]

۸۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۷۷

خط: نسخ، کا: ابوطالب اصفهانی، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۴گ، ۸ سطر (۵×۹)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۵ - ۱۷۹۲]

۸۳۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۳۳

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۹۲]

۸۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۵۴

آغاز: المشأمه و السابقون السابقون؛ **انجام:** اللهم ایمانا بك و تصدیقا.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی یك‌طرف کاغذ و یك‌طرف تیماج تریاکی عطف تیماج زرد، ۸۵گ، ۹ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۳۴۱]

۸۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۵۵

انجام: و آمن خوفی و ثبت حجتی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۲گ، ۲۰ سطر (۶×۱۶) ، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۳۴۱]

۸۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۶۱

آغاز: و خوفا من سطوتك؛ **انجام:** یسعد من تولاکم.

بیاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲۶گ، ۸ سطر (۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۷×۱۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۴۳]

۸۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۶۶

انجام: الملقب بالنقی الامام بالحق ابی جعفر محمد بن علی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛کاغذ: آهار مهره اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۷گ، ۱۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۸۲]

۸۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۸۹

آغاز: مصائده و وکل بی تفقد رعایته واضبا الی اضباع السبع لطریدته انتظارا لانتهاز فرصته و هو یظهر لی بشاشه الملق ویبسط لی وجها غیر طلق؛ **انجام:** اللهم صل علی محمد وآل محمد اللهم اجعل لی سهما وقراً فی کل حسنةٍ نزلتها من

چند دعا و حرز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۲۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۷۶]

۸۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۱۵

آغاز: لا اله الا الله الها واحدا و نحن له مسلمون لا اله الا الله لانعبد الا ایاه مخلصین له الدین و لو کره المشرکون لا اله الا الله ربنا و رب ابآئنا الاولین؛ **انجام:** ثم ارجع البصر کرتین ینقلب البصرخاسئا و هو حسیر ولقد زینا السمآء الدنیا بمصابیح وجعلناها رجوماً للشیاطین و اعتدنا لهم عذاب السعیر و للذین کفروا بربهم عذاب جهنم و بئس المصیر اذا القوا فیها سمعوا لها شهیقا وهی

مجموعه‌ای از ادعیه و برخی از این ادعیه در میان سور قرآنی قرارگرفته است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛مجدول، مذهب، مصحح؛ جلد: مقوا، ۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۷۶]

۸۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۱۹

آغاز: یا سید یا صمد یا من الیه المستند [...] لی من امری فرجا ومخرجا قلبی لما انافیه واعزنی بحق هذه الاسماء التامات المطهر است الزاکیات یا الله یا رحمن یا رحیم؛ **انجام:** وان تختم لنا بالسعادة و ان تحشرنا مع الذین انعمت علیهم من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین فی دارالسلام بلاحساب و لاعذاب بفضلك و جودك و کرمك یا ارحم الراحمین وصلی الله علی نبیه محمد واله اجمعین

ادعیه ایام وساعات مختلف وتعقیبات از جمله دعای موسوم به «معراج نامه» صلوات کبیر، نادعلی در روز جمعه و مجموعه ده نام ها برای دفع و رفع امراض ومصایب؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا مجدول؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۲۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۷۸]

۸۴۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۹۳

آغاز: نجفی ما اطلعت علیه من سری و لا تعاجلنی بالعقوبة علی ما عملته؛ **انجام:** اللهم اغفرلی الذنوب التی تنزل

شامل دعای کمیل، دعای عشرات، دعای سهم اللیل که از امام زمان (ع) روایت شده و دعای صباح امیرالمؤمنین (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف]

۸۴۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۹۶

آغاز: بسمله، الهی البستنی الخطایا ثوب مذلتی و جللنی التباعد منك لباس مسکنتی و أمات قلبی؛ **انجام:** اللهم انك ملیء بالمنایح الجزیلة و وفی بها و أنت علی کل شیء قدیر و بعبادك خبیر بصیر.

خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ ابتدای بعضی از ادعیه سلسله سند دعا در حاشیه مکتوب است، در برگ آخر چند تاریخ تولد به سال های ۱۲۹۴، ۱۲۹۷، ۱۳۰۶، ۱۳۲۲؛ ۱۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲ – ۱۴۲]

۸۴۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۵۸

آغاز: شق سمعه و بصره الحمدلله؛ **انجام:** و لامیر المؤمنین و الحسن و الحسین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید محمد قریشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج عنابی،۲۱۱گ،۱۶سطر(۷×۱۳)،اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۵ – ۱۵۵۳]

۸۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۰۵

خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ واقف: مشهدی باقر آقا صراف تبریزی؛ کاغذ: فرنگی، ۵ سطر (۵×۹) [ف: ۳ – ۹۲۳]

۸۴۷. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۴۷

شامل: سوره نبأ، سوره فتح، سوره واقعه، سوره ملک، دعای ایام هفته، دعای چهارده معصوم، تعقیبات نماز، چند دعا در دفع آفات و رفع بلیات، آداب افطار دعای سحر، دعای شب بیست و یکم و بیست و سوم رمضان، دعای دفع کروب، دعای مکارم الاخلاق، دعای توبه، دعای عدیله، دعای سمات، دعای جوشن صغیر، دعای جوشن کبیر، زیارت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت عاشورا، دعای علقمه، زیارت وارث، دعا به هنگام رؤیت هلال ماه رمضان،دعای کمیل؛خط:نسخ زیبا،بی‌کا،بی‌تا؛مجدول؛جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، ۱۱سطر [سه کتابخانه اصفهان – ف: ۱۸۹]

۸۴۸. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۴بخش یکم

آغاز: تولوا ما انتم الابشر مثلنا و ما انزل الرحمن من شیء ان انتم الا تکذبون؛ **انجام:** سیاه چشم ما زاغ البصر و ما طغی معلای مزکی مجتبی اعنی محمد رسول الله و آله و آن ولی بارگاه کبریا امیرالمؤمنین و ...

دعاهای پراکنده و قریب پنجاه و هشت سوره قرآن کریم می‌باشد، آغاز این نسخه از سوره فتح است، تمام سوره‌های که منادا داشته و یا با آیات ندایی شروع می‌شده به اضافه چند آیه دیگر پیرو آن آمده است و دارای دعاهای: صباح، عدیله، اوراد نماز صبح، شرح دعای بزرگوار، دعای بزرگوار، دعای دفع طاعون، مناجات امیرالمؤمنین (ع)، در دیدن ماه های نو و دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در حواشی منقولاتی از ائمه معصومین (ع) و بزرگان دین در دفع امراض و بلاد و طریقه اعمال آنها آمده، سوره انعام مجدول به زر، دعای جوشن کبیر با قلم شنگرف، نسخه به چند قلم است، با این بیت در یکی از صفحات به تاریخ ۱۲ ذیحجه ۱۳۳۵: بسیار سال ها به سر خاکت ... ×× کین آب چشمه آید و باد صبا رود؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای روشن، ۱۰۵گ، مختلف السطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۴۵]

۸۴۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۸۶
آغاز: هذا دعای اسم اعظم، این است، یا الله یا حمید؛ **انجام:** (سورة الناس)
خط: نسخ، کا: سید مرتضی، بی‌تا؛ واقف: سید محمد حسین قریشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۹۶گ، ۹ سطر (۵×۸)، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۵ - ۱۶۷۱]

۸۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۲۰
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: جدید خطی، جلد: مقوایی روکش کاغذ زرد عطف پارچه آبی، ۱۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۵ - ۱۶۸۱]

۸۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۷۲
آغاز: من آوی الی ظل کنفک؛ **انجام:** بلاغا للدنیا و الاخرة صبا صبا.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز روکش کاغذ مشکی، ۸۶گ، ۱۲سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۰۷]

۸۵۲. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۲۸۸
دعای جوشن کبیر و سوره قرآنی؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۲۱۶]

۸۵۳. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۷۱
اعمال شب های مختلفه سال و ایام مبارکه و اعیاد و مناسک آن و همچنین آداب اعمال مباح دیگر و ادعیه رفع امراض گوناگون؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «محمد ولی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴گ، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۸۲]

۸۵۴. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۷۱
ادعیه مختلف؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۹۲]

۸۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۰۷
آغاز: الفصل الثانی فی تعقیبات الصلوة الیومیة؛ **انجام:** کیف لا یتمکن تصفیة الانهار
مشتمل بر نه «فصل» و «خاتمه» و خاتمه مشتمل است بر تذکره و تتمیم و ختام؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف پارچه آبی، ۷۹گ، ۱۵ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۰۹]

۸۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۰۲/۴
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۶۹گ (۱۹ر-۸۸ر)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۵۵]

۸۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۹۹
صباح علی ع و صباح و مساء سید الساجدین و احتجاب؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: متن رنگارنگ و حاشیه سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۰۳گ، ۱۹سطر (۵×۱۰)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف:۱۷ - ۱۲۹]

۸۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۱۸
دعای صباح و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین فدای سپاهانی، بی‌تا، برای عالیجاه میرزایی؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سرخ زرکوب، ۱۴گ، ۹ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۸۹۲]

۸۵۹. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
المناجات الخمسة عشر و منتخبات غیر مرتبة من کتاب «مفتاح الفلاح» و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ [تراثنا: س۲ش۴ - ۳۸]

۸۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره۵/
مطالب مختلف در ادعیه؛بی‌کا،بی‌تا[میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۴۰]

۸۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۶۸
آغاز: زیارت سیم حضرت امیر المومنین السلام علیک یا رسول الله
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج عنابی،۹۷گ،۹سطر(۵×۸/۵)، اندازه: ۵/۵×۱۱سم [ف: ۴ - ۱۴۵۶]

۸۶۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۹۸
آغاز: الذنوب العظام فانه لایغفرها؛ **انجام:** اللهم انی اسألك من ادعیه روزهای ماه رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۰گ، ۸ سطر (۴×۱۰) ، اندازه:۷×۱۳/۵[ف: ۱ - ۲۷۰]

۸۶۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۰۰
آغاز: بسمله، اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق؛ **انجام:** قل ارأیتم ان اصبح ماؤکم غوراً فمن یأتیکم بماء معین - کتبه محمدرضا التبریزی.
شامل: دعای صباح، دعای کمیل، زیارت عاشورا، دعای مشلول، سوره یس، سوره عم، سوره فتح، سوره واقعه و ملك؛ خط: نسخ درشت، کا: محمدرضا تبریزی، بی‌تا؛ با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۴۴گ، ۹سطر (۵×۹/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۲۲]

۸۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹/۱
آغاز: جاء فی الاخبارانه وقع فی بلدة؛ **انجام:** در شب پنج‌شنبه یا جمعه کند تا مرادش حاصل شود.
شامل: چند دعا برای دفع وبا و طاعون، خاصیت طبی سناء، ادعیه و ایات مختلفه که اغلب آنها با معنی فارسی آمده و موارد استعمال آنها ذکر شده است؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد علی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی یك‌لا، ۱۷۰گ، ۱۴ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۳۰۴]

۸۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۱۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۸۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۹
بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج زرد، ۱۹۴گ، ۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۸۱]

۸۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۷۴

آغاز: نوحی الیهم فسئلوا اهل الذکر
بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۱۵گ، ۱۸ سطر (۴×۹/۵)، اندازه: ۵/۵×۱۲سم [ف: ۴ - ۱۳۴۸]

۸۶۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۹۷

آغاز: من النار و تدخلنی الجنة؛ **انجام:** اللهم انی اسئلک الفرج بعد الشدة.
شامل ادعیه مانند دعای عدیله و آیة الکرسی مغربی و دعای صباح و دعاهایی که برای برآمدن حاجات می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ، ۱۲ سطر (۵×۱۳/۵)، اندازه: ۹×۱۸/۵سم[ف: ۱ - ۲۶۹]

۸۶۹. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۳۴

ادعیه مختلفی جهت نیکویی احوال، آمرزش گناهان، دفع آفات ...؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۲۹گ، ۹ سطر (۴/۵×۱۰)، اندازه: ۷/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۰۸]

۸۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۱۰

بیاض دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد یارمحمدی [رایانه]

۸۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۶/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با گالینگور آبی، ۱۹ص (۷۴-۵۵)،۱۷سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۷۷۲]

۸۷۲. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۲۵۸/۳

دعایی که به وسیله آن رفع غم می‌گردد به نقل از «مهج الدعوات» ابن طاووس، قصیده انا المطلوب فاطلبنی تجدنی؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، با روکش کاغذ سرخ، ۲۱گ (۱۳۴ر-۱۵۵پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

۸۷۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۵۹/۱

ادعیه متفرقه نقل از «مقباس» و «صحیفه» و غیره و بعضی از طلسمات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن سرخ، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [فهرست عراقی: ۱ - ۳۰۸]

۸۷۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۹

آغاز: بسمله، یسن و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمدا و آله الطیبین و الطاهرین
مجموعه‌ای است از سور کلام الله مجید از قبیل سوره یس، سورة الفتح، سورة الواقعة و ادعیه از قبیل دعای صباح حضرت امیر (ع)، دعای بعد از نماز صبح، دعای احتجاب تعقیب نماز ظهر و عصر و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ نوشته شده «این مجلد دعوات وافی برکات را در شهر شعبان سنه ۱۲۵۹ بعمو قزی مهربان هبه شرعیه نموده‌اند. بارک الله له بمحمد و آله الطهار»، مجدول، کمنداندازی، مذهب؛ مهر: «مویدالدوله»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی متن آلبالویی رنگ منقش به گل و برگ‌های الوان با یک حاشیه زمینه مشکی زنجیره طلایی، ۱۶۰ص، ۱۱ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۹]

۸۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۷۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۹×۱۲سم [رایانه]

۸۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۴

قرآن و ادعیه؛ کا: محمد علی بن احمد، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۸/۴×۱۳/۵سم [رایانه]

۸۷۷. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۲/۴

بعضی ادعیه و فقرات سور قرآنی؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵]

۸۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۱۲

کتاب دعا و حدیث؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

۸۷۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۳

آغاز: اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه؛ **انجام:** دعای عدیله ... و علی احیاء المومنین و المومنات باللطف و الکرامة.
شامل: دعای صباح، اعتصام خواجه نصیر طوسی، زیارت حضرت ابی‌عبدالله (ع)، دعای علقمه، دعای مختص به شب جمعه، عهد نامه حضرت صاحب الامر، نادعلی کبیر، عدیله؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد حسین آل طاهر؛ جلد: کاغذ، ۲۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۸۸۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷۹/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز تیره لایی، بیاضی، ۵ص (۱-۵)، ۱۷سطر (۹×۲۰) [ف: ۱۷ - ۲۴۱]

۸۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۰/۲

ادعیه و احراز؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ماشاالله سلیم پور، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۳؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۸گ، اندازه: ۱۷/۶×۱۰/۸سم [ف: ۲۳ - ۶۴]

۸۸۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۰۶

جنگ در.؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶]

۸۸۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۱۱

زیارت عاشورا، دعای مشلول، دعای سمات، دعای عشرات و چند دعا از «صحیفه سجادیه»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روغنی زمینه شنگرف با گل و بوته‌های زر و شنگرف و لاجورد و غیره و حاشیه مزین با گل و بوته الوان درون روغنی متن آبی با یک شاخه گل نرگس و حاشیه زرین،۴۷گ،۹سطر(۷×۱۱)،اندازه:۱۰×۱۶سم[ف:۴- ۱۴۰۰]

۸۸۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۹

آغاز: در کشتی بود، و از دجله شکار میکرد، و کتاب مزبور را به نزد آن شقی بردم؛ **انجام:** و اجعلنی لأنعمک من الشاکرین، و لآلائک من الذاکرین، الهی و کم من ظن.
توضیحی درباره دعای توسل دوازده امام خواجه نصیر و پس از آن اصل دعا، دعای طلب فرزند و مال، بهبودی مرض، دعای طمطام، دفع دشمنان، دعای حاجت و جز آنها. عنوان کتاب و نام

مؤلف بر فراز صفحه آغازین آمده است، شاید مراد رکن الدین، مسعود بن حکیم نظام الدین علی کاشانی (۱۰۶۶) باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ گاهی توضیح دعاها به فارسی است؛ جلد: تیماج مشگی، ۱۰۶گ، سطور مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۱۵]

۸۸۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۳/۴

آغاز: اللهم انی اصبحت بتوفیقک وهرگاه شام باشد اللهم انی امسیت بتوفیقک و اشهدک وکفی بک شهیدا؛ **انجام:** زیارت نامه حضرت امام رضا علیه السلام. هرگاه که به مشهد مقدس رسی خواهی که زیارت کنی غسل زیارت کن و در وقت غسل ... وابرء الی الله منهم وضاعف علیهم العذاب الالیم وصلی الله

دعا و حرز است از جمله حرز یمانی و دعای عهدنامه و کیفیت برخی از نمازها و زیارت ثامن الحجج علی بن موسی الرضا (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول، اندازه: ۹×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۱]

۸۸۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۹۷۶

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۱]

۸۸۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۲۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۶]

۸۸۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۶۳/۱

آغاز: یا سلطان یا رضوان یا غفران

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی،جلد: مقوایی روکش قهوه‌ای عطف تیماج عنابی، ۶۳گ (۱-۶۴)، ۲۰ سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۴۵۴]

۸۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۹۰/۲

آغاز: بسمله، الدعاء عند قراء القرآن، قال و کان ابو عبد الله (ع) یدعو عند قراءة کتاب الله عز و جل؛ **انجام:** قال رواه بعض اصحابنا عن ولید بن صبیح عن حفص عن ابی عبد الله.

دعایی است منقول از حضرت صادق (ع) گفته شده که حضرت صادق (ع) به هنگام آغاز قرائت قرآن کریم آن را می‌خوانده‌اند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی روکش کاغذی عطف مشمع قهوه‌ای، ۲گ (۱۴-۱۶)، ۱۴ سطر (۸×۱۴) ، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۶۰]

۸۹۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷

آغاز: بسمله، یس. والقرآن الحکیم. انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و اغلب بالی و هوای و سریرتی و علانیتی واسفع بناصیتی الی کل ما ترنه لک رضا من طاعتک فی الدین

سوره یاسین، تعقیبات نماز، ادعیه هفته، دعای صباح، دعای طلب سعادت، دعا به جهت مقهور شدن خصم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، کمنداندازی زرین، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: مقوای روکش تیماج سورمه‌ای حاشیه مجدول ریسه دسته گل زرین، ۷۹ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۶۴۵]

۸۹۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۴۹/۳

شامل: دعای ام داود، دعای بی‌نقطه، دعای سریع الاجابه با شرح به قلم شنگرف، دعای دوازده امام خواجه نصیر، دعای اربعین، دعای صنمار، طریقه نماز حاجب؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم مشکی، قطع: نیم رقعی، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۶]

۸۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱-طباطبائی

آغاز: دعاء العهد مروی عن النبی صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** و قد امرتنا بحفظ الودایع فردها علی وقت حضور موتی برحمتک یا ارحم الراحمین

ادعیه مختلفه؛ خط: نسخ عالی و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۸۲گ، ۱۸ و ۱۵سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۴ - ۸۹]

۸۹۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۰

ادعیه هفته؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد صادق، بی‌تا، جا: بیجار، برای نجفعلی خان؛ مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: ترمه، ۲۰ص،۶ سطر،اندازه:۸/۵×۱۳سم[ف:۱- ۵۸]

۸۹۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۲۳

شامل: خصوصیات شمائل حضرت پیغمبر (ص) و شرح آن، ترجمه حدیث نبوی «لایرد القضاء الا الدعاء»، مناجات «لک الحمد یا ذاالجود و المجد و العلی»، چهل کلمه از کلمات قصار حضرت علی بن ابی‌طالب (ع) که هر یک به دو شعر فارسی نیز ترجمه شده، دعاء بیت المعمور، فصوص سلیمانیه؛ خط: نسخ و نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ هر بیت به شعری فارسی ترجمه شده و به خط نستعلیق ذیل آن نگاشته‌اند، ابتداء نسخه نوشته شده: «انه من سلیمان و انه بسم الله الرحمن الرحیم»، دارای دو سرلوح ظریف، مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ الوان، جلد: چرمی ضربی بسیار ظریف، ۵۲ص، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۴]

۸۹۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۹۱

تعقیبات نمازهای پنج‌گانه و دعای کمیل و بعضی ادعیه شب جمعه و متفرقه است؛ خط: نسخ خوب، کا: ملا محمد خونساری، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی گل و بوته، ۳۸ص، ۸ سطر، قطع: نیم خشتی باریک، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۵۵]

۸۹۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۱۶

انجام: انت له مطیع والی ارادت سریع

شامل: دعاء حرز یمانی با اعتصامات و اختتامات، دعاء صباح، دعاء عشرات، دعاء سمات، دوازده امام خواجه نصیرالدین با افتتاح آن، دعاء کمیل، دعاء مشلول، دعاء جوشن کبیر، جوشن صغیر، زیارت عاشوراء، زیارت اربعین، زیارت جامعه کبیره، دعاء سحر «اللهم انی اسئلک من بهائک»، اعمال شب قدر، آداب ماه

نو؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (ورق افتاده آخر از دعاء دیدن ماه است)؛ پس از آن زیارت حضرت فاطمه (س) را نوشته‌اند؛ دارای یک سرلوح، مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: روغنی و گل و بوته، ۲۴۲ص، ۹ سطر، قطع: نیم‌خشتی باریک، اندازه: ۵/۵×۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۶]

۸۹۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۲۰

انجام: بعد از این هر حاجتی که داری طلب نمای برآورده می‌شود انشاء الله تعالی بفضله وعوائده

شامل: دعاء عشرات، دعاء سمات و دو دعاء دیگر که بعد از آن خوانده می‌شود، دعاء صباح، دعاء مشلول، دعاء ندبه، دعاء روز مباهله (این همان دعاء سحر اللهم انی اسئلک من بهائک بابهاه، می‌باشد ولی در اواخر فقراتی زائد بر نسخه‌های مشهوره دارد)؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ پشت ورق اول نوشته شده که ترجمه این ادعیه از مرحوم آقا محمد طاهر است، از ترجمه برمی‌آید که شخصی فاضل و حکیم بوده، در حاشیه هم بعضی از مطالب و فقرات دعا را به فارسی توضیح می‌دهند؛ دارای یک سرلوح، مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج وسط ترمه، ۵۸ص، ۷ سطر، قطع: نیم خشتی باریک، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۶۰]

۸۹۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۵

شامل: دعاء کمیل، دعا: «بسم الله و بالله و سبحان الله و الحمدلله»؛ خط: نسخ خوب و نستعلیق، کا: نواب میرزا محمد صادق رضوی علوی، بی‌تا؛ دارای دو سرلوح خوب، مذهب، مجدول به طلا؛واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۵ص، ۷ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۶۲]

۸۹۹. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۲

آغاز: منان یا ذاالجلال و الاکرام و صل علی من به فهمتنا و هو اقرب؛ **انجام:** و چون تعجیل داشته باشی پس سوره قدر و این دعا را بهمین طریق بخوان و تسبیح را تا شماره بگیر.

متضمن چند دعاست که خواص هر یک پیش از آنها نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۶۲گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ملی: ۲ - ۳۳۷]

۹۰۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۹۰

مشتمل بر چند دعاء و آیاتی از قرآن کریم و ختوم و اورادی از ائمه اطهار (ع) است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ پشت صفحه اول نوشته‌اند که بعضی از ادعیه این نسخه نایاب است، دارای یک سرلوح ممتاز، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۴۵ص، ۱۲ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۴۶]

۹۰۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۸۹

این نسخه به نام زیارت حضرت رضا (ع) در کتابخانه ثبت شده، ولی گذشته از زیارت مختصر آن حضرت مشتمل بر سوره یس، عم، فتح، واقعه، تبارک، حشر و دعاء «یا دافع کل شئی» می‌باشد؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۴۵ص، ۷ سطر، قطع: نیم خشتی باریک، اندازه: ۶/۵×۱۰/۵سم [ف: ۱ - ۴۶]

۹۰۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۲۱

شامل: سوره فتح، دعاء اللهم انی اعوذ بک ان اضام فی سلطانک، دعاء برآمدن حاجات: یا الله ما اجد احداً الا انت، دعاء رفع هم و غم: «لاحول و لاقوة الا بالله»، دعاء: «بسم الله ماشاء الله لایصرف السوء الا الله»، دعاء: «بسم الله لاقوة الا بالله»، دعاء صبح: «اصبحت بذمة الله و ذمم انبیائه»، دعاء حاجت: «الهی و اله ابراهیم»، دعاء فرج: «الهی لک قصدت و الیک»، دعاء حاجت: «ماذا علیک ان ترضی»، دعاء صبح: «یا من کبس الارض علی الماء»، حرز امام حسین (ع)، حرز النبی، حرز النبی، ایضاً حرز النبی، دعاء حاجت مذکور با اضافات، دعاء فرج: «الهی بحق الخمسه محمد رسولک»، حرز النبی یا دعاء بیت المعمور: «یا من اظهر الجمیل»، حرز امیرالمؤمنین (ع): «اللهم انی اسئلک صبراً جمیلا»، دعاء اباذر: «اللهم انی اسئلک ایمانا»؛ خط: نسخ خوب و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ چنان که از خاتمه بر می‌آید برای شاه سلطان حسین صفوی نوشته‌اند، پشت جلد کاغذی نوشته شده که خط ملا علا بیک است، در صفحه آخر مجموعه بخط ثلث بسیار خوب شرحی به عربی مبنی بر این که این مجموعه را به نام تحفه و هدیه برای پادشاه که او را این‌گونه معرفی می‌کند نوشته شده: «السلطان بن سلطان و الخاقان بن الخاقان بن الخاقان ابوالمظفر و الفتح» و جای اسم را خالی گذارده، دارای یک سرلوح، دو صفحه اول نقاشی کامل، مجدول، مذهب، واقف: سپهسالار؛ کاغذ: قدیمی، جلد: روغنی زمینه مشکی پشت و رو گل و بوته اعلی، ۲۴ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۷]

۹۰۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۲۹

شامل: سوره انعام، سوره عنکبوت، سوره روم، سوره دخان، دعای صباح حضرت امیر (ع)، سوره یس، تعقیب نماز صبح، سوره نباء، تعقیب نماز ظهر، سوره فتح، تعقیب نماز عصر، سوره واقعه، تعقیب نماز مغرب، سوره ملک، تعقیب نماز عشاء، دعای کمیل با شرح و ترجمه فارسی، زیارت عاشوراء با شرح و ترجمه فارسی، دعای علقمه با ترجمه فارسی، دعای سمات با شرح و ترجمه به فارسی، دعای مجیر، دعای عشرات، دوازده امام خواجه نصیر با اعتصام آن، حرز حضرت صادق (ع) برای خواندن صبح و شام، مناجات از حضرت سجاد (ع)، دعای ایام هفته حضرت سجاد (ع) ملحق به صحیفه، مناجات خمسة عشر، دعای مولای مولای ملحق به صحیفه، دعای فراش حضرت امیر (ع)، دعای عدیله کبری، دعای صنمی قریش، جوشن کبیر، جوشن صغیر، دعای ماه صفر با آغاز: «اللهم لک الحمد شکراً و لک المن تفضلا»، دعای رؤیت هلال حضرت سجاد (ع)، زیارت مختصر چهارده معصوم، زیارت حضرت فاطمه و ائمه معصومین (ع) از

راه دور، زیارت حضرت علی اکبر (ع)، زیارت سائر شهداء، زیارت اربعین، زیارت ششم حضرت امیر (ع)، زیارت حضرت امیر در نجف، زیارت حضرت سید الشهداء (ع)، زیارت حضرت عباس (ع)، زیارت کاظمین، زیارت سر من رای، زیارت حضرت رضا (ع)، زیارت حضرت معصومه (ع)، زیارت جامعه کبیره، زیارت حضرت عبدالعظیم، اعمال مسجد کوفه، اعمال مسجد سهله، زیارت مفجعه، اعمال سه ماهه رجب و شعبان و رمضان نقل از «زاد المعاد»، دعای مکارم الاخلاق، دعای توبه، دعای تربت، دعای وباء و طاعون، ایضاً دعاء دفع وباء، دعای رؤیت هلال، شرح دعای نهج البلاغه و خود دعاء، حرز نبوی و شرح آن؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: مهره زده ترمه، جلد: روغنی گل و بوته یک رو، زمینه مشکی، ۲۶۶ص، ۱۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۴۸]

۹۰۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۲۲

انجام: حسن مهدی (ع)

شامل: سوره یس، دعاء کمیل، دعاء: «الحمد لله الذی اطیع فشکر»، دعاء الحمدلله جبار السموات، دعاء: «الحمدلله الواحد القهار»، دعاء الحمدلله الکریم الوهاب، دعاء: «الحمدلله اللطیف الخبیر»، دعاء: «الحمدلله الواحد المنان»، دعاء: «الحمدلله القاهر فی عزته»، اللهم انی اصبحت اشهدک و کفی بک شهیدا، دعاء: «یا من اظهر الجمیل»، دعاء استغفار: «استغفرالله الذی لا اله الا هو الحی القیوم»، چند آیه از قرآن کریم، دعاء: «اعوذ بعزة الله و اعوذ بقدرة الله»، دعایی که با تربت به مریض داده می‌شود، دعاء برای شفاء مریض های سخت و شرح آن، دعاء دیدن ماه نو؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: ساغری قرمز، ۲۶ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۴۹]

۹۰۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۴۹

شامل: سوره‌های یس، عم، فتح، واقعه، ملک، دخان، روم، عنکبوت، دعای ایام هفته حضرت سجاد (ع)، تعقیب نماز صبح با آغاز: «بسمله اللهم اصبح خوفی مستجیراً بامانک»، تعقیب نماز ظهر: «بسمله اللهم براءة من النار»، تعقیب نماز عصر: «بسمله اللهم برحمتک فی الصالحین فادخلنا»، تعقیب نماز مغرب: «اللهم شرف بنیاننا»، تعقیب نماز عشاء: «اللهم لاتؤمنی مکرک»، دعاء کمیل با ترجمه فارسی آن، دعاء مشلول، دعاء عدیله، دعاء سمات با اعتصام و اختتام با ترجمه فارسی آنها، دوازده امام خواجه نصیر، زیارت مختصر و زیارت وارث حضرت سیدالشهداء (ع)، زیارت حضرت علی بن الحسین (ع)، زیارت شهداء، زیارت ششم حضرت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت عاشوراء و دعاء علقمه، زیارت مفصل شهداء کربلاء، زیارت اربعین، زیارت حضرت معصومه (ع) در قم، دعای هر شب ماه رمضان، ایضاً دعای دیگر هر شب ماه رمضان، دعای سحر: «اللهم انی اسئلک من بهائک بابهاه»، اعمال سه شب قدر، دعای سی روز ماه رمضان، آداب رؤیت هلال و دعای هلال صحیفه سجادیه، نماز اول ماه و دعای بعد از آن، دعای «سبحان الدائم القائم» که برای خواندن تمام روزهای سال است، جدول برای نگاه کردن در موقع دیدن هلال و این که هلال هر ماه را بر چه باید دید موافق روایات و عقیده خواجه نصیر و سایر حکماء و بزرگان پس از این قسمت یک ورق افتاده و مشتمل بر شرح دعای عقیقه بوده، دعای عقیقه، دعای گوسفند قربانی، دعای جهة شفای مریض های بسیار سخت و آداب آن از حضرت صادق (ع)، دعای تربت، طریقه نماز میت و آداب آن، تلقین میت؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج، ۲۰۹ص،۱۲سطر،قطع:بیاض رقعی، اندازه: ۶/۵×۱۳سم [ف: ۱ – ۴۹]

۹۰۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۱

شامل: سوره‌های کهف، یس، فتح، الرحمن، واقعه، حشر، جمعه، ملک، نباء، سی و سه آیه از اول سوره بقره، دعای جوشن کبیر، جوشن صغیر، منتخب التعقیب مشتمل بر ادعیه ماثوره از ائمه (ع) به ترتیب فرائض از نماز صبح تا نماز عشاء و دعاء صباح حضرت امیر (ع) و بعضی از ادعیه صحیفه سجادیه، ادعیه ایام هفته حضرت سجاد (ع) از ملحقات به صحیفه، دعاء قاموس با آغاز: «الهی قد تلاطمت امواج قاموس قدرتک»، دعای عدیله، دعای حجب، دوازده امام خواجه نصیر، دعای سمات با شرح و اعتصام و اختتام، دعای خضر (ع) با آغاز: «بسمله اللهم لاتراه العیون»، ایضا دعای خضر (ع) با آغاز: «بسمله اللهم احرسنی بعینک التی لاتنام»؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ و سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۱۰۶ص، ۱۴ سطر، قطع: نیم‌خشتی باریک، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱ – ۵۰]

۹۰۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۸

شامل: دعای کمیل، دعای «اللهم انت ربی لا اله الا انت» با شرح آن، دعای سلمان با شرح آن: «اللهم انی اسئلك یا عالما بکل خفیه»، تعقیب نماز عشاء: «اعوذ بعزة الله»، چند آیه از قرآن کریم برای حفظ از خطرات مالی و جانی، دعای رؤیت هلال: «الله اکبر الله اکبر الله اکبر هلال خیر»، سوره توحید، اسماء مقدسه ائمه اطهار (ع)؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول،مذهب؛واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی، ۱۸ص، ۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۵۲]

۹۰۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۹۴

شامل برخی سوره‌ها و دعاها و زیارت‌نامه‌ها؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۲۱سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۷۴]

۹۰۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۶/۵

آغاز: باسمه حی القیوم جملة عدد حروفها المکتوبة ۱۷۴ و جملة عدد حروفها – الملفوظة ۳۱۵

بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:فرنگی،جلد:مقوایی با کالنگور آبی،۲۵ص (۸۵–۱۱۰)، ۱۷سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۷۷۳]

۹۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۴/۷

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۴۱۰–۴۱۴)، ۱۲ [ف: ۳۶ – ۸]

۹۱۱. تهران؛ فیاض، علی اکبر (دکتر)؛ شماره نسخه:۷۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۶۹۵]

۹۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۵۱

آغاز: ذکر الصلوة علی النبی صلی الله علیه و سلم؛ **انجام:** و جاءه الامین جبرائیل علیه السلام بالکرامة و التفصیل و اسری ائه.

ادعیه و اسماء رسول اکرم (ص)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، در برگ ۱۲ و ۱۳ تصویر قبر نبی (ص)؛ کاغذ: دولت آبادی، حنایی رنگ، ۷۸گ، ۱۱سطر (۱۴×۷/۵) ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۹۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۸۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اصغر مقصودی [رایانه]

۹۱۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۸۹/۱۵

کا: محمد بن عباس علی هزار جریبی، بی‌تا؛ قطع: بیاضی ربعی [نشریه: ۷ – ۲۷۶]

۹۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۰۷/۳

خط: نستعلیق، کا: حسین پسر نعمت الله، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ (۷۱–۱۱۲)، ۲۴ سطر (۱۳/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳ – ۹۵۲]

۹۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۷۲/۳

خط:نسخ،بی‌کا، بی‌تا؛؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳گ (۵۲–۶۵)، ۱۴سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [ف: ۳ – ۹۴۱]

۹۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۵۷

کتابی در دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۳سم [رایانه]

۹۱۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۶۷۴

زیارات ائمه است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ با سر لوح زرین، با نوشته‌هایی از میرزا عبد الصمد رضوی همدانی، ۱۲۹۴ در هامش اوایل نسخه؛ کاغذ: ابریشمی، قطع: خشتی [رشت و همدان – ف: ۱۲۵۲]

۹۱۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۹۲

دعاهای پراکنده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان – ف: ۱۲۵۲]

۹۲۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۱۸/۲

دعا با نام‌های خدا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با دو سرلوح؛جلد:روغنی با گل و بوته،قطع:ربعی[نشریه:۷ – ۲۶۸]

۹۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۹/۱۰

دعاهای قرآنی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۶ص (۱۴۱–۱۴۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳۵ – ۴۴۸]

۹۲۲. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۹۵/۳

دعا و زیارات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷ص (۵–۱۲)، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: ۶۰]

۹۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۶۵

آغاز: بسمله لا اله الا الله الهاً واحداً و نحن له مسلمون؛ **انجام:** و اگر کمتر بماند اولاد نشود و الله اعلم بالصواب

دعا و طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج زرد عطف تیماج قرمز، ۳ص (۱–۳)، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ – ۱۶۶۳]

۹۲۴. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۴۵۴/۹

دعایی جهت شفای مصروع؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، مشکی، عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۲۱۰پ–۲۱۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۸۱]

۹۲۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶۲۹

مجموعه ادعیه و اوراد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با سر لوح زرین [ف:– ۸۰]

۹۲۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶۲۴

مجموعه ادعیه و اوراد دعای علوی مصری در آن نقل شده است؛ بی‌کا، بی تا [ف: – ۸۰]

۹۲۷. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۴۸

بی‌کا، بی تا [نشریه: ۷ – ۷۷۰]

۹۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۴۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۹۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۷۶/۶

دعا برای تسخیر اشخاص و چشم زخم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۴۶پ) [ف: ۶ – ۵۵]

۹۳۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۵۴

آغاز: اللهم اجرسنا بعینك التی لاتنام و اکنفنا برکنك الذی لایرام واعدنا بسلطانك؛ **انجام:** کمترین بنده درگاه علی ولی مهدیقلی بیکدلی مامور و مشغول بتعمیر و سرکاری بود و صحن قدسی اساس و آستانه گردون مماس حضرت ... حضرت علی بن ابی طالب به فرمایش آنجناب این دعوات باتمام رسید حرره العبد الجانی محمد محسن الاصفهانی

شامل سوره بنی اسرائیل، سورة الواقعه و چند مناجات است که کاتب بنا به فرمایش مهدیقلی بیکدنی که مامور و مشغول به تعمیر صحن مطهر و مقدس امام المشارق و المغارب حضرت علی بن ابی‌طالب (ع) بوده این ادعیه را به رشته تحریر در آورده؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد محسن اصفهانی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح زرین و مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی»، دولت علیه ایران ۱۳۲۹، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم تریاکی مرغشی، با و سرترنج دور کنگره زرین زمینه تریاکی منقش به گل و برگ‌های الوان با یك حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ‌های زرین، ۱۴۱ص، ۱۱ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ – ۶۲۲]

۹۳۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۸۹/۱

آغاز: و یستحب ان یدعوا فی کل یوم بهذا الدعا
ادعیه ایام؛ کا: شعبان بحرانی، بی‌تا؛ ۷گ [ف: ۳۲۰]

۹۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰/۱۰

آغاز: بسمله، من کتاب الدروع الواقیة من الاخطار فی اختیارات الایام؛ **انجام:** فالمنعمون باللذات و الشهوات الذین منعوا من اموالهم.
در دو مطلب ذیل است: ۱. خصوصیات هر یک از روزهای ماه رمضان، ۲. حدیث جنت و نار، در این حدیث حضرت نبی (ص) از بهشت و جهنم و خصوصیات و احوال هر کدام خبر می‌دهند؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: لت رویی جلد تیماج مشکی با ترنج و گل و بوته، لت پشت جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی عطف و سجاف جلد تیماج مشکی، ۱۵گ (۲۱۳پ-۲۲۸)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۲]

۹۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۸۹

بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی از وزارت ارشاد [رایانه]

۹۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۶/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴۱]

۹۳۵. تهران؛ رجائی زفره‌ای، محمد حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

شامل: دعای کمیل، سوره یس، دعاهای ماه رمضان، اذن دخول، زیارت عسکرین، زیارت امام حسن، زیارت امام حسین و سایر شهدای کربلا و بقیه ائمه معصومین (ع)؛ خط: نسخ زیبا، کا: ظاهرا ملا ابراهیم، بی تا [میراث اسلامی: ۱۰ - ۷۴۹]

۹۳۶. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۵/۹

شامل: دعای کمیل، دعای عدیله، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، زیارت ششم امیرالمؤمنین (ع) و زیارات و نمازهای ائمه اطهار (ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، ۴۸گ (۹۴ر-۱۴۲پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۷۸]

۹۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۳۹

شامل: سوره‌های یاسین، واقعه، چند دعا، و ختم «یاسین»، دوازده امام خواجه نصیر، سمات، زیارت و ارث ... دعای قاموس قدرت؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ در گ ۱ب نام سعید السلطان در ۶ ذیقعده ۲۱/۶/۲۰ و در زیر آنجا نام تقی مظلومی با تاریخ دهم رجب ۱۳۶۲، در گ ۲۱ر نام علی سبحانی با تاریخ ۲۱/۶/۲۰، در گ ۴۰ر نام ضیاء کرمانی با تاریخ غره صفر ۱۳۵۳ در طهران، گ ۴۱ر تاریخ ۱۶ شوال ۱۳۲۰ هست، چند حاشیه با نشان «مجمع البحرین» نیز دارد؛ کاغذ: فرنگی کبود و نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی، بین ۹ تا ۱۲ (۱۱/۷×۱۷ و ۵×۱۰) [ف: ۱۱ - ۶۲۳]

۹۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۵۱

ادعیه، زیارات، اذکار مأثور از امامان شیعه (ع) بدون نظم خاصی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ برخی ادعیه در هامش صفحات؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۸۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف:۳۳/۲- ۹۲]

۹۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۲۰

آغاز: بسمله. یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط المستقیم؛ **انجام:** من الذاکرین و ارحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ خفی و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مذهب؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی دارای یک سرلوح مذهب مجدول، ۹ سطر (۵×۱۰/۵)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [رایانه]

۹۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۴۰

آغاز: بسمله ... الحمدلله رب العالمین و الصلوة؛ **انجام:** الاعتقاد فی ... تم الفهرست.
خط: نسخ خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سلطانعلی خصاف مقیم مشهد؛ کاغذ: حنایی، جلد: ندارد، ۱۱ سطر (۵×۱۱)، قطع: حمایلی [رایانه]

۹۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۶۲

آغاز: طویلا ان هولاء یحبون العاجله؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین سنه ۱۳۰۷
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن، ۸ سطر(۵×۸)، اندازه: ۷×۹سم [رایانه]

۹۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۳۳

آغاز: می‌رساند و می‌فرماید که این جوشن را در بر پوشیده از وجود مبارک خود دور گردان و بعوض آن این دعا را بخوان؛ **انجام:** و باسمائک الاعظم و کلماتک التامة التی تمت صدقا و عدلا ان تصلی علی محمد و اهل بیته
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۱)، قطع: خشتی، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [رایانه]

۹۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۳۷

آغاز: بسمله، اللهم صل علی محمد و آل محمد و اغفرلی و ارحمنی وزک عملی و سیر منقلبی و اهر قلبی؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله و اولاده اجمعین.
خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با عطف و گوشه پارچه، ۱۳ سطر (۷/۵×۱۳/۷)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۸×۲۱سم [رایانه]

۹۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۲۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** علم الله فضلها فاصطفاها
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی، مختلف السطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [رایانه]

۹۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۲۷

آغاز: و لایوده حفظهما و هو العلی العظیم الله ولی الذین آمنوا یخرجهم من الظلمات الی النور؛ **انجام:** انی اسالک عزیمة الرشاد و الثبات فی الامر و الرشد و اسالک.
خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، مختلف السطر (۶/۵×۱۵/۵)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸/۵×۱۸/۵سم [رایانه]

۹۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۷۵

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** کافه اهل ایمان و اهل السلام خصوصا المغفور المرحوم المبرور السعید المحتاج الی رحمة الله تعالی فلان و بحق حرمة سورة الفاتحة

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی با ترنج و ترنج ضربی، ۱۰ سطر (۱۱/۵×۱۷/۲)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رایانه]

۹۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۵۰

آغاز: مروی است از دعای رزق آنحضرت امیرالمؤمنین علیه السلام که گفت این دعا را حضرت رسول؛ **انجام:** بعد از آن باذن جماع کند البته خدایتعالی فرزند دهد.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۲۹۲۳۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج ضربی، قطع: رقعی، ابعاد متن: ۶/۵×۱۱، اندازه: ۹/۵×۱۴/۷سم [رایانه]

۹۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۴۴۱

آغاز: بسمله، السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا نبی الله السلام علیک یا خیرة الله من خلقه؛ **انجام:** تفصیل سیدی بالعفو عن فانی من بلاء فی بلاء

خط: نسخ ممتاز، کا: محمد بن حامد حسین نیشابوری (جد میر حامد حسین)، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ابعاد متن: ۱۵/۷×۲۴/۸، قطع: وزیری کوچک [رایانه]

۹۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۴۸۳

آغاز: یا علی یا عظیم یا غفور یا رحیم انت رب العظیم الذی لیس کمثله شیء و هو السمیع البصیر؛ **انجام:** سبحانک یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [رایانه]

۹۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۸۴۸

آغاز: بسمله یا هو یا من لیس له الا هو ان تغفرلی و ترحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین؛ **انجام:** این بیت چنان مراتب عظیم گردد که انبیای بنی اسرائیل در حیرت مانند و اگر در کوه.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۹۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۲۵

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم مالک یوم الدین ایاک نعبد و ایاک نستعین؛ **انجام:** نماز میت دعای سهر زیارت نامه امام حسین (ع) زیارت نامه رضای قریب شبهای احیا تمام شد سنه ۱۲۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۹۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۴۵

آغاز: بسمله حمد لها اما بعد چون ... علمای اعلام رضوان الله علیهم به حصر ادعیه ماثور بقدر مقدور؛ **انجام:** قل ما عندالله خیر من اللهو و من التجارة و الله خیر الرازقین

خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۹۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۴۵

آغاز: بسمله سبحانک یا الله تعالیت یا رحمن؛ **انجام:** ارحم لمن لیس الدنیا و الاخره

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۹۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۶۷

آغاز: و ابواب الایمان و امناء الرحمن و سلام النبیین و صفوة المرسلین و عترة خیر؛ **انجام:** اللهم اهلک الظالمین بالظالمین و اشغلهم ببعضهم ببعض و اجعلنا من بینهم سالمین بحرمت محمد یا آله العالمین و یا خیر الناصرین یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج ضربی مزین شده ، ۱۱ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۶/۲×۱۴/۵سم [رایانه]

۹۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۱۳

آغاز: علی ضربین ضرب یجب ازالة قلیله و کثیره؛ **انجام:** تذکر ما ترید دعاء لیلة السبت.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۹۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۶۴

آغاز: بسمله. یا مالک یوم الدین یا من جعل لکم الارض؛ **انجام:** فالموریات قدحا فالمغیرات صبحا.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۹۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۴۰۲

آغاز: فصل فی الاسماء السبعة المعروفة؛ **انجام:** سبع مرات تم و کمل باب

متفرقه (مجموعه ادعیه اوراد و عزائم)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۹۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۲۱

آغاز: بسمله این باب در بیان دعائی است که قلیل اللفظ است؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین

متفرقه (مشتمل بر شصت دعا)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۹۵۹. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۱/۳

شامل دعای معراج، دعای جامع مروی از حضرت علی (ع)، دعای سریع الاجابه از حضرت علی (ع)، دعای منقول از «مصباح» کفعمی در هر صبح و شام، دعای روز جمعه، دعای منقول از «مهج الدعوات»، دعای منقول از صدر السعید ضیاء الدین و از «جنة الواقیه»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ چند کاتب نگاشته‌اند؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد ضربی دار با کنج و ترنج، ۲۰گ (۱۲۶–۱۴۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۸]

● **ادعیة** / بهائیت / عربی

ad'īya

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۵

آغاز: انت الله لا اله الا انت لک الحمد یا الهی بما ایقظتنی بعد

نومی؛ **انجام:** الا انت المهیمن القیوم.
مناجات و ادعیه بهائیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشت مرگ علی قلی خان سرتیپ جار او تیماقی در تبریز در شب پنج‌شنبه۱۲ذیقعده۱۲۴۶نوشته صفر موسوی مراغی و مرگ حاجی میرزا ابوالحسن آقا مجتهد انگجی تبریزی در روز چهارشنبه؛ کاغذ: سفید و سبز و آبی، جلد: تیماج حنایی ضربی و مقوایی، ۹۱گ، ۱۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۵×۱۰سم [سنا - ف: ۲ - ۹۱]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲

آغاز: بسمله یا من له الحمد فی السموات و الارض؛ **انجام:** سبحان الله عما یصفون و الحمدلله رب العالمین.
ادعیه و ثناء چندی درباره حق تعالی است به آخر این دعا مدح پیغمبر و آل او بمیان می‌آید و به‌ظاهر این دعا از ادعیه بابیان است چه در آن عبارات خاص که تعریض بر بابیت باشد وجود دارد چون تفتح لنا ابواب نصرتک؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲گ(۲۰۴-۲۰۵)۱۹سطر(۸×۱۴)،اندازه:۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۴۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۶

آغاز: بسمله، الحمدلله تجلی للجوهریات بکینونیة طلعة الابداع؛ **انجام:** سبحان الله رب العرض عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدالله رب العالمین.
در این دعا ابتداء حمد بسیار از خداوند می‌شود و از جمله این حمدها یکی آن است که خداوند مردم صابر و طلب‌کنندگان مرضات الله را به حرم عدل می‌رساند این دعا به این صورت می‌رساند که از ادعیه بابیان و بهائیان است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۳]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۶

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ابدع السموات و الارض بامر؛ **انجام:** فیضمحل وجود عند السؤال من الاعلی.
این دعا راز و نیازی است که بنده‌ای با خدای خود می‌کند و به آخر آن خود را از فقیران استاده بدرگاه او (= کنت من الفقراء الواقفین ببابک) معرفی می‌نماید و بعد به‌خط دیگر رموز متعدد این دعا چون الف و حاء و چند حروف دیگر معنی می‌شود و معنی‌کننده می‌گوید آن فی مذهب اهل العصمه ۴ است. از آوردن کلمه باب و ابواب در موارد عدیده برمی‌آید که دعا از آن بابیان باید باشد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۱۴ص، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۴۸]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۴

آغاز: بسم الله العلی الا علی الاعظم سبحان الذی بیده ملکوت کل شیء؛ **انجام:** و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.
در این دعا ابتداء حمد خدا به تفصیل می‌آید و بعد از اسامی دیگر سخن می‌گوید و با دعایی کلام خود را به پایان می‌برد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۳۳۵-۳۳۷)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۷]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۵

آغاز: بسم الله الرفیع الملین حمدا لمن خلق الکل علی هیکل محبته؛ **انجام:** و انما السلام من عندالله علی عبرة المخلصین و الحمدلله رب العالمین.
در این دعا پس از حمد باری تعالی در ذیل بعد گوینده دعا می‌گوید: «کل من و فقه الله بان بعمل بماسطرو یدرک ما رمز فلیعمل بما قد امر» و سپس امر می‌کند که بعد از صلوات مفروض اگر در اوقاتی (که در دعا معین شده) این هفت اسم را بر زبان راند به انچه مقصود است خواهد رسید و آن هفت اسم عبارتند از: حی، واحد، قائم، فطار، نوار، قهار؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۳۳۷-۳۳۸)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۸]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۶

آغاز: بسمله، بسم العلی الا علی الاعظم الاکبر الارفع الاظهر حمدا لمن استوی علی العرش فردانیته؛ **انجام:** اهدنی فیمن هدیت و تولنی فیمن تولیت و تعالیت.
ابتداء این دعا با حمد و ثنا و بیان صفات الهی است پس از آن مدح پیغمبر اسلام و ائمه اطهار است و در این جا با ورود اعداد و مطابقه اسماء این برگزیدگان دین با اعداد خاص شرح مفصلی در منقبت ائمه آورده می‌شود به آخر دعا ذکر قبه بسم الله الرحمن الرحیم در شب معراج می‌شود و دعا با بیان خواص این قبه به پایان می‌رود؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۹ص (۳۳۸-۳۴۷)، ۱۹ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۸]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۳

آغاز: بسم الله العلی الا علی الاعظم سبحان الذی بیده ملکوت کل شیء؛ **انجام:** و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.
شرح مفصلی است در حمد خدا و بیان عظمت او و وارد مباحث حروف می‌شود و از عدد حروف اثبات نبوت می‌کند و سپس جدولی از کلمات و عدد آنها ترتیب می‌دهد و بعد از آن از بیت جیم و بیت دال و بیت‌ها و بیت واو و بیت زاء و بیت خاء و بیت طاء سخن می‌گوید و به آخر دعا از کسی صحبت می‌کند که خداوند عدد اسم او را بیست و هشت حرف قرار داده است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۱۱ص (۳۲۴-۳۳۵)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۷]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۹

آغاز: بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا وان مادونی؛

انجام: حروف السبع ثم حروف الحی بالعزة و الجلال ایمان باین واحد آورده.
دعا (از بیان بهائیت)، در این دعا ابتداء با توحید خدا (از زبان خدا) شروع بحث می‌شود و سپس دستور برسش داده می‌شود و بعد از وسط دعا به فارسی می‌گوید در هر زمان خداوند عزوجل کتاب و حجتی از برای خلق مقدر فرموده و می‌فرماید و در سنه ۱۲۷۰ از بعثت محمد رسول الله کتاب را بیان و حجت را ذات حروف سبع قرار داده و در تتمیم این کلمات مسائلی در تطبیق اعداد و ظهور و پیدایی من یظهره الله و خلقت محمد پیغمبر اسلام می‌آورد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص(۳۶۳-۳۶۴)،۱۹سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف:۱۰-۶۰]

۱۰. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۳**

آغاز: الواحد الخامس بسم الله الا منع الاقدس اننی انا الله لا اله الا انا؛ **انجام:** یا خلقی علی حروف الا ولی یصلون.
از کتاب بهائیان این دعا که شبیه سور قرآنی است حاوی حمد خدا و آیاتی درباره احکام الهی است که از آنجمله نوزده روز بودن هر ماه است و نیز نوزده حمص بودن هر مثقال و اندازه سایر اوزان؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی گل و بوته رنگی، عطف تیماج مشکی، ۳ص (۳۷۲-۳۷۵)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱۰ - ۶۲]

۱۱. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۶**

آغاز: الواحد لاثامن بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا؛ **انجام:** و مثل ذلک ان انتم علی حروف الحی تصلون.
دعا (از کتاب بیان بهائیان)، ابتداء این دعا با حمد خدا آغاز و بعد وارثای مرده برشمرده می‌گردد و آنها عبارتند از: «اب و ام و ذریات و روجة و برادر و خواهر» و سپس مطالبی راجع به لباس نمازگزار و همچنین آداب نماز زنها ذکر می‌شود پس از آن آداب نظافت و مسأله حیض زن‌ها و نماز آنها به وقت حیض بیان می‌شود و همچنین مسأله غسل میت و شستن او و آداب عزاداری برای میت می‌آید و بعد به مطالب شبیه به مطالب زکوة مسلمان ها می‌رسد و بعد هم مباحث صوم و روزه مذکور می‌افتد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۴ص، ۱۹ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۴]

۱۲. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۷**

آغاز: الواحد التاسع بسم الله الا منع الا قدس انینی انا الله لا اله الا انا؛ **انجام:** بسم الله المهیمن القیوم تم کل ما کان علیه الفلس تأکلون.
دعا (از کتاب بیان بهائیان)، این دعا با مدح و بیان صفات الهی آغاز می‌شود بعد نصایحی به اطباء می‌کند سپس دستور عباده به مرضی را می‌دهد بعد می‌گوید در نمازها لازم نیست که نماز جماعت باشد ولی نماز میت نماز جماعت است و در آخر هم می‌گوید لازم نیست حین عزاداری کسی خود را بزند یا آتش بلبا خود اندازد و بعد از این دستور راجع به ماهی دریا و نهر هم به جهت تزکیه مطالبی می‌گوید؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۳ص (۳۸۳-۳۸۶)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۴]

۱۳. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۸**

آغاز: الواحد العاشر بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا؛ **انجام:** عزامه لتراقبون و عن کلتنیهما تنقطعون.
دعا (از کتاب بیان بهائیان)، این دعا با ذکر خدا آغاز می‌شود و در ابتداء می‌گوید اشکالی نیست اگر کسی را سگی مس کرد یا موی تری از آن حیوان به کسی تماس نمود، بعد مسأله ارث پیش می‌آید و مطالبی درباره آن گفته می‌شود و همچنین نهی از ایذاء و آزار دیگران می‌شود و بعد محل سجده که باید بلور باشد با خصوصیاتی بیان می‌گرددد و همچنین مطالبی راجع به اموات ذکر می‌شود و نیز دستور می‌دهد که پدر و مادر باید تا نوزده سالگی خرج اطفال خود را بدهند و پس از آن نهی از سواری بر گاو می‌کند و همچنین راجع به تخم مرغ قبل از پختن دستور می‌دهد پس از آن درباره سفر واجب و پول‌هایی که حکام باید به من یظهره الله بپردازند سخنانی می‌آورد و همچنین دستوراتی برای عدم اخذ لباس یکدیگر می‌دهد و بعد با مطالی عادی دعا را به پایان می‌برد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۵ص (۳۸۶-۳۹۱)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۵]

۱۴. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۹**

آغاز: الواحد الحادی من بعد العشر بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله انا؛ **انجام:** من یوم الکلمات من شهر النور من منه الوهاج.
دعا (از کتاب بیان بهائیان)، در این دعا ابتداء ذکر خدا می‌شود و بعد از بیان مطالبی می‌آید و سپس می‌گوید هر که مومن یا مومنه‌ای را استهزاء کند چقدر طلا یا نقره باید به مجازات دهد پس از آن باز از بیان و مسائل مربوط به آن سخن می‌گوید و می‌گوید بیان فارسی را برای کسی می‌آوریم که از فهم بیان عربی عاجز است و نیز دستوراتی راجع به عدم قتل نفس می‌دهد و همچنین راجع به مسکرات مطالبی می‌آورد و با وصایایی کتاب بیان عربی را به پایان می‌برد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۵ص(۳۹۱-۳۹۶)،۱۹سطر(۸×۱۴)،اندازه:۱۳/۵×۲۲سم[ف:۱۰ - ۶۶]

۱۵. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۲**

آغاز: الواحد الا ربع بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا الا عظم الاعظم؛ **انجام:** فلتحسنن بکل من یدخل بیتی لعلکم ایای تدرکون.
دعا (از کتاب بیان بهائی)، این دعا که به عنوان الواحد الرابع است

با حمد ذات باری تعالی آغاز می‌شود و بعد از آن در ابتداء می‌گوید: «هذا واحد الاول من الرابع ثم فی الثانی قل ما یرجع الی یرجع الی الله ربی» و پس از این قسمت تحت اعدادی احکامی راجع به حج و نساء می‌آورد که کاملاً نوع جمله‌بندی و بیان مقاصد آن تقلید صرف از قرآن را نشان می‌دهد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۳۷۰-۳۷۲)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۲]

۱۶. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۱**

آغاز: الواحد الثالث بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا؛ **انجام:** فلتجمعن بین الحسنین ثم ایای فاشکرون.

درین دعا ابتدائ با ادعای لا اله الا انا دعا آغاز می‌شود و بعد مثل آیات قرآنی عباراتی آیه‌مانند از انما الاول فی الواحد الثالث احکامی می‌آورد تا به تاسع می‌رسد و در این مراتب مطالبی ذکر می‌کند که در توحید و وعد و وعید است و البته از رموزی چون نقطه حرف الو و حرف الحی و امثال آن خالی نیست؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی گل و بوته رنگی، عطف تیماج مشکی، ۲ص (۳۶۸-۳۷۰)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۱]

۱۷. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۷**

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله الذی تقدس بقدس کینونیته لمن و صف الجوهریات؛ **انجام:** و سبحان الله رب العرش عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.

دعا (پاسخ نامه)، در این دعا ابتدا و حمد خدا به تفصیل می‌آید و بعد شهادت به رسالت حضرت محمد (ص) داده می‌شود و پس از آن خطاب به سید لبیب و معتمد حبیب می‌شود مبنی بر آنکه نامه تو را خواندم و خدا را شکر کردم و امیدوارم همواره تابت قدم بمانی تا بمقصود برسی، نوشته از نوشته‌های با بیان و بهائیان است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۲۵۵-۲۵۷)،۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف:۱۰- ۵۴]

۱۸. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۸**

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله الذی جعل طراز الواح ابداع؛ **انجام:** و غنی عما کان النا یعملون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.

دعا (تفسیر بعضی کلمات) در اینجا ابتداء حمد خدا و صفات او می‌آید بعد توبه نویسنده و انشاءکننده دعا سبحانك تبت الیك و انا اولا لتائبین و عبد به تفصیل مسائل توحید و به عبارت دیگر صفات مندرج در سوره قل هو الله احد و مسأله حروف مطرح می‌گردد و کلمه عدل دقیقا به نظر انشاءکننده دعا توضیح شود. ظاهراً از الواح بهائیه است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲۷ص (۲۵۷-۲۸۴)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۴]

۱۹. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۷**

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله الذی ینزل الامر فی الکتاب؛ **انجام:** و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.

دعا (تفسیر سوره توحید)، این دعا با مقدمه‌ای در حمد و ثنای الهی شروع می‌شود و بعد گوینده دعا می‌گوید نامه‌ات را خواندم و از تفسیر سوره توحید که خواسته بودی باید بگویم این سوره روح قرآن است و علت غائیه آن می‌باشد پس از این قول، مفصل درباره خواص سوره توحید سخن می‌آورد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۷ص (۳۴۷-۳۵۴)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۹]

۲۰. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۹**

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی تقدسبقدس کینونیته عن؛ **انجام:** یریدون ان یطفؤ و انورالله بافواههم ... لوکره المشرکون.

دعا (تفسیرها)، نویسنده پس از آنکه در عظمت و جلال خداوندی مطالبی ذکر می‌کند که اغلب آن مطالب مأخذ از ادعیه مسلمانان است در ذیل کلمه بعد به تفسیر حرف‌ها می‌پردازد و چنانکه خود می‌گوید گذشت (یعنی مطالب در برگه ۱۵۴۵/ع-۱۸) مسائل ظاهری کلمه‌ها بود و آنچه خواهد آمد مسائل بالمعنی آن است به این قصد او به توجیهاتی دست می‌زند که بسیار عیجیب است از آن جمله حرف ذال را حرف چن ذکر می‌کند و در آخر هم به این خطاب «فیا ایها الخلیل فاعرب حق ملك الایام فان الشمس ما طلعت علیها بمثلها» به بحث خود خاتمه می‌دهد و سپس با چند آیه قرآنی و عبارات دیگر دعا را بیان می‌برد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۱۳ص (۲۸۴-۲۹۷)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۵]

۲۱. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۵**

آغاز: بسم الله العزیز الحکیم ع ل ی امر الله فی شجرة الباء للسرالعماء؛ **انجام:** فی وصفه علوا کبیرا و له الحمد فی الآخرة و الاولی و انه کان علیا حمیدا.

دعا (سوره بهاج) از بهائیان. در این سوره صحبت از سر عماء می‌شود که منزول شده و سپس از قدرت های الهی سخن می‌رود و بعد از حجت خداوندی ذکری می‌شود و تاکید در عبادت او می‌گردد و می‌گوید به آن ایمان آورید تا رستگار شوید در این سوره آمده است قل اشهد و احق الله ثم حجته فی الارض و لاتکونن من المشرکین اذا ابدا این سوره آشکارا تبعیت از حجت را توصیه می‌نماید؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۲۵۱-۲۵۲)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۲]

۲۲. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۰**

آغاز: بسم الله العزیز الحکیم تنزیل الکتاب من لدن حکیم خبیر؛

انجام: بما نزلت انه لا اله الا انا المیهمن القیوم.
دعا (سوره تنزیل) از بهائیان. این دعا که به نام سوره تنزیل است به سبک یکی از سور قرآنی انشاء شده است و در آن اخافه و وعید به کسانی شده که به مخالفت با اولیاء الله بر خیزند این دعا از قاتلان آل البیان صحبت می‌کند و می‌گوید «قل انما الذین قتلو آل الیان سوف یشهدون» و در همه آیات بحث از عظمت الهی و سلطانیت اوست؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۴ص (۲۳۹-۲۴۳)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۰]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۳

آغاز: بسم الله العزیز الحیکم ص م ذکر الله فی شجرة الهاء قد کان من سر الامر قریبا؛ **انجام:** و انه کان رب کل شیء جمیعا.
این سوره با حروف ص، م، د شروع می‌شود و سپس با کلمه قل بحث از عظمت خدا می‌کند و قدرت‌های خداوندی را بر می‌شمارد و درین بر شماری قدرت های الهی می‌گوید: «هو الذی فی الاعجمیین عبدا لیتلوا من آیات ربه و لینذر هم من یوم هم علی الله محشورا»؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۲۴۸-۲۴۹)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۱]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۴

آغاز: بسم الله العزیز الحیکم ق ی و م تلك آیات بینات؛ **انجام:** و هور بی علیه توکلت و الیه المصیر.
دعا (سوره منذرین) از بهائیان. این سوره با چهار حرف ق، ی، و، م شروع می‌شود و آیات مندرج در آن آیات الهی است و یکی از آن آیات چنین است: «هو الذی اصطفی من الامیین عبدا لیتلوا من آیات ربه و لیبشرهم لقاء طلعته الاذلك لهو الحق المبین». گوینده این آیه اثبات تلاوت‌کنندگی آیات حق را برای خود می‌نماید؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی ۳ص (۲۴۹-۲۵۹)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۲]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۱

آغاز: بسم اله العزیز الحکیم، الحمد لله الذی انزل الکتاب بالحق لا ریب فیه هدی و رحمة؛ **انجام:** هو الذی یحفظك من بورکما خلقك عن قبل انه لا اله الا هو المیهن المحبوب.
دعا (سوره وصی) ازبهائیان. در این سوره ابتداء از عظمت الهی صحبت می‌شود و سپس از اخافه آنانکه ظلم به آل بیان کرده اند و بعد از خدا نصرت و فیروزی آل بیان مسألت می‌گردد و در این باره می‌گوید: «قل اللهم فانصر من فی البیان با مرك کن فیکون قل اللهم اجمع لی اسباب السموات و ما بینهما انك انت المقتدر القیوم قل اللهم انجزلی وعدی ثم انصرنی علی الذین ظلموا آل البیان انك انت العزیز المحبوب»؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۳ص (۲۴۷-۲۴۸)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۰]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۲

آغاز: بسمله، یا من له الحمد فی السموات و الارض و له السلام؛ **انجام:** و سبحان الله رب العرش عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین.
گوینده این دعا و خطبه پس از آنکه شرح مشبعی در توحید و عظمت الهی می‌آورد از خدا می‌خواهد که او را موفق بدارد و به صلوات فرستادن بر محمد و آل او و نصرت دهد بگشودن ابواب نصرت او؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۲ص (۳۲۲-۳۲۴)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۵۶]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۰

آغاز: بسم الله الا منع الا قدس ان یا حرف الرآء و الباء فلتشهدن علی؛ **انجام:** ذات عزة الی ن یظهره لعلکم بآیایة تومنون.
دعایی از بیان بهائی، در این دعا ابتداء با خطاب به حرف راء و باء از آنها می‌خواهد که شهادت بر آنه لا اله الا انا دهند و سپس مسأله خلق و بعث و نار و نور و اثبات و صراط و وقوف بنزد صراط و میزان زا به پیش می‌کشد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۴ص (۳۶۴-۳۶۸)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۶۱]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳۵

آغاز: الواحد السابع بسم الله الا منع الا قدس اننی انا الله لا اله الا انا؛ **انجام:** لعلکم بذللك تنجون ثم ایای فاتقون و له تسجدون.
دعا (از کتاب بیان بهائی)، در این دعا ابتدا ذکری از خدا رفته است و نشان داغده شده که او اعدل است بعدی مطالبی راجع به کتب افراد مورد خطاب آمده و سپس سادس گفته شده و اسباب حرب با خود حمل نکنید و نیز لباسیه صبا یار از آن ترسی بوجود آید بنپوشید بعد از این اقوال مطالب دیگر راجع به خداوند و ظهور حق بیان شده است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی گل و بوته رنگی، عطف تیماج مشکی، ۲ص(۳۷۷-۳۷۹)،۱۹سطر(۸×۱۴)،اندازه:۱۳/۵×۲۲سم[ف:۱۰ - ۶۳]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۱

آغاز: بسم امة الباب الابهی؛ **انجام:** فی شهر جمادی الثانیه ۱۲۸۸.
الواح و ادعیه بهائی. ملخص احکام و دستورهای بهائیان غالباً در احکام میت، و نماز و روزه که در ۱۲۸۸ خاتمه یافته است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانیه۱۲۸۸ق؛ ۶گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۹سم [ف: ۲ - ۳۵]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۷۴

آغاز: سلام طلع و اضاء من نفس القدم؛
الواح و ادعیه بهائی؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵-۱۳۲۲ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن تریاکی، ۱۲۱گ، ۱۵ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۱سم [ف: ۲ - ۳۴]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۷۵

آغاز: سؤال ما منتظر بودیم برای ظهور قائم آل محمد ... جواب بلی ما نیز مثل شما؛ **انجام:** ورود به ارض اقدس عکا محروم ماندند

الواح و ادعیه بهائی؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: عباس موهبتی، بی‌تا؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: رویه کاغذ، ۷۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۳۵]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۸۶/۱۵

شامل: هذا کتاب لمن امن بالصدق و سمی بهذا الاسم فی الواح عز کریم، دو دعا، پنج نامه، نامه‌ای است در فوت مرحوم میرزا جواد کاشانی، نامه‌ای به فارسی، دو نامه یکی به عربی و دیگری به فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۱۰ص(۱۳۷–۲۳۶)، ۱۹ سطر(۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۹۵]

۳۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۲

آغاز: و ان اردت ان؛ **انجام:** یا حفاظ العالمین.

رساله‌ای است در دستور حج شیراز و عکا. الواح و ادعیه بهائی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: شمیز، ۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۸/۱سم [ف: ۲ – ۳۵]

۳۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۲۰

آغاز: ذکر من لدنا لمن تشرف بالمنظر الاکبر؛ **انجام:** ازنعجات کلمات الهیه بحیات باقیه فائز شود و البهاء علیک.

الواح و ادعیه بهائی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: شمیز، ۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۶سم [ف: ۲ – ۳۵]

۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۸۶/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ابدع السموات و الارض بامره ثم الذین کفروا بآیاته الی الله یحشرون؛ **انجام:** اللهم صل علی محمد و آل محمد و انا ذا اقول بحکمک فیما نزلت فی القرآن لذکر اهل الجنة ان الحمدلله.

یکی از ادعیه بابیان است، در آن علاوه بر دعا به ذات باری تعالی و صلوات و درود بر پیغمبر اسلام و حضرت فاطمه زهرا و علی بن ابیطالب مطالبی مفصل دینی آمده و در موارد متعدد نیز به آیات قرآنی استناد شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۵ص (۳۳–۳۷)، ۱۹ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۸۸]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۱۲

آغاز: بسم الله العزیز الحکیم ان هذا کتاب نزلت آیاته عربیا غیر ذی عوج؛ **انجام:** و ما بینهما اتقوا الله و لاتشرکون

دعا (سورة ورقه) از بهائیان، این سوره که به عربی بودن آن اشاره شده است و گوینده آن می‌گوید آیات آن عربی است تا آنکه همه به آیات پروردگار تو متذکر شوند در آن از قدرت او سخن می‌رود و بعد از به انذار و اخافه آنان‌که روی از خدا و آیات او تافتند می‌پردازد و جای آنها را جهنم معین می‌کند و سپس به پیروان خبر می‌دهد همان‌طور که قوم موسی نجات یافتند شما نیز نجات خواهید یافت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص(۲۴۷–۲۴۸) [ف: ۱۰ – ۵۱]

۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۸

آغاز: بسم الله العزیز الحکیم الم ما اظهر ناك الا الاجل مسمی ذکرا؛ **انجام:** و اولئك هم فی رحمة بربهم یدخلون.

این دعا شبیه سوره الم اول یعنی سوره بقره است با الف لام میم شروع می‌شود و در مطاوی آن گاه‌گاه از آیات قرانی خاصه الف لام میم اقتباساتی می‌گردد، نویسنده آن بسیار سعی می‌کند که بر سبك قرآن مجید آیاتی بنگارد و مطالبی بیاورد، از کلمات موجود در آن برمی‌آید که آن مربوط به بهائیان است، این دعا به نام سوره ظهور است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی،۴ص،۱۹ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰–۴۹]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۴

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل طراز الاستنطاق؛ **انجام:** ما راه فی یوم الفصال من شهر العصمة من سنة الواحد.

دعا و خطبه از بهائیان است که در سال اول تخطب شده و در آن به سوره طسم اشارت رفته و چنانچه در خود خطبه آمده حکم آن عبارت است از: «ان حکم تلك الخطبه شرق مماشرق من شوارق شمس الازل ثم لاح و اضاء و استنطقق لذلك الکتاب فی حکم ما سئل السید ...»، در این خطبه ذکر دیدار اوست فرزند را در خواب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی، ۳ص، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ – ۴۷]

۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۳

آغاز: یا الله یا رب هو الله تعالی جل ذکره و تقدس شأنه؛ **انجام:** و انك انت خیر الغافرین.

در این دعا استغاثاتی بخدا و به درگاه الهی است و در آخر آن قسمتی است چون سلم یا الهی منا علی نقطه الاولی که مشعر بر آن است این دعا از ادعیه بابیان می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی،۳ص(۲۰۶–۲۰۸)،۱۹سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱۰–۴۶]

۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۹

آغاز: بسم الله العزیز الحکیم سبحان الذی خلق السموات و الارض؛ **انجام:** هم بآیات الله لا یهتدون.

دعا (سوره بلغ)، از بهائیان در این دعا، که بر حسب نحوه تحریر سوره قرآن تحریر یافته، مانند قرآن از قضایای کلی آدمی و وعد و عیدها و جنت و دوزخ سخن می‌رود و در جابه‌جای آن از آیات قرآنی نیز تضمین‌ها و اقتباس‌هایی به‌عمل می‌آید و در مطاوی آن از نقطه البیان و الاء الحی و من یظهره الله ذکری می‌شود که می‌رساند از ادعیه بهائیان می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه کاغذی گل و بوته رنگی عطف تیماج مشکی،۵ص،۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ – ۴۹]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۵
آغاز: بسمله، الحمدالله الذی تعالی بدایة ذاتیط ذاتیته؛ **انجام:** فادخلی فی عبادی فادخلی جنتی.
مکالماتی است که داعی در پیش‌گاه الهی می‌کند و از حق تعالی طلب قلب صافی و جسم آرام و روح سترک می‌نماید مطالعه در آن و آوردن کلمات نامأنوس و ساختگی آن می‌رساند که باید از ادعیه بابیان یا بهائیان باشد ولی تعریضی درخود دعا نیست، در حواشی این دعا دو کلمه فردوس و حرثوم نیز معنی شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی گل و بوته رنگی، عطف تیماج مشکی، ۲ص (۲۱۳-۲۱۴)، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۴۷]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۸۱
آغاز: الحمدلله الذی خلق السموات و الارض بامره ثم الذین آمنوا بالله وآیاته الی الله یحشرون؛ **انجام:** و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین
مجموعه ادعیه خودساخته برای ایام هفته که توسط بزرگان این فرقه ساخته و پرداخته شده است؛ خط: نستعلیق، کا: یحیی تشویق شیرازی،تا: شهر المشیه از سال ۹۹ بهائیان؛ مجدول؛ جلد: کاغذ سبز، ۳۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۳۳/۲-۶۰]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۶۳-۱۸/۱۸۳
آغاز: هو الابهی. اللهم یا واهب العطاء وکاشف الغطاء و مغنی الفقراء، مثری الضعفاء و محی الرمم؛ **انجام:** درس سی و چهارم دین یعنی راه حق دین دار کسی را گویند که اطاعت وپیروی احکام واوامر الهی را بنماید یعنی آنچه را که حق جل جلاله امر فرموده بجا آورد.
دعاها و نیایش‌هایی است بیشتر به فارسی که بهائیان در حالت‌های مختلف آنها را می‌خوانند. پاره‌ای از این نیایش‌ها با امضاء «ع-ع» آمده که امضای عبدالبهاء عباس افندی است و گمان می‌رود که تمام آنها از وی باشد؛ خط: نسخ، کا: صادقی، بی‌تا؛ نسخه دارای حواشی از صادقی، پس از نیایش‌ها چند لوح و نسخه خطی دروس دینیه شیخ محمد علی قائنی به نسخه الحاق شده و در آخر نسخه دروس دینیه چاپی و الواح چاپی و رساله‌ای چاپی از یک بهائی در رد بعضی از مسلمانان با این نسخه صحافی شده است؛ جلد:مقوا،۱۲۰گ،مختلف السطر،اندازه:۱۱×۱۷سم[ف: ۴ - ۱۸۲۸]

۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۵۷۹
آغاز: فراتی و تسمع منجیجی و صریخی و حنین فؤادی و عزتک اجتراحاتی؛ **انجام:** در سنین قبل از مخصوص صلوة نازل شد بفرست و بنویس لعمرالله نفحات عاشقین را خذب نماید و ساکنین را باهتزاز آرد.
مجموعه نمازها، دعاها و مناجات‌هایی است که بهائیان در اوقات مختلف انجام یدهند و به احتمال زیاد از حسینعلی بهاء مؤسس فرقه بهائیه می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی سبز تیره و روشن، ۱۳۵گ، ۸سطر (۵×۸/۵)، اندازه: ۸/۷×۱۲/۸سم [رایانه]

● ادعیة / دعا / عربی، فارسی

ad'Īya

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۸۳
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم؛ **انجام:** لاتقطع رجایی عنک بفضلک و رحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و اله اجمعین.
شامل: سوره حمد، ۵ آیه اول سوره بقره، آیات ۵۴ و ۵۵ سوره اعراف، آیة الکرسی، آیات ۲۸۵ و ۲۸۶ سوره بقره، آیات ۱۱۰ و ۱۱۱ سوره کهف، یازده آیه اول سوره صافات، و ادعیه حرزی بر روایت اهل سنت و جماعت: «دعاء صباح ومساء نبوی (ص) در شب معراج، ادعیه منسوب به حضرت موسی (ع)، دعاء خلاصی چاه مروی از حضرت یوسف (ع)، دعاء حفظ نبوی (ص)، دعاء اطفاء حریق به روایت ابوذر غفاری از پیامبر مکرم (ص)، نود و نه نام خدای عزوجل، جملاتی برای معرفی نسخه:« از امام محمد شومان شنیدم هر کس این دعا را هر روز خواند خدای تبارک و تعالی او را از همه بلاها نگاه دارد» و «علما خلاف کردندکی نام بزرگ خداوند سبحانه و تعالی کدامست»؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: اواسط قرن ۶؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج تریاکی روشن ضربی، ۱۷گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۱۹/۴سم [ف: ۱۵ - ۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۸۰
آغاز: خبر صحیح رسول علیه السلام این دعا بر اهل خود خواندی و دست راست برایشان فرو کردی هر بیماری کی بخواند یا کسی بر وی بخواند درست شود: اللهم رب الناس أذهب البأس
دعاهای کوتاهی که برای حوایج گوناگون خوانده می‌شوند، با نام مصدر یا راوی که خبر را نقل کرده، از نقل‌های اهل سنت با انشائی نسبتاً فارسی سره ضمن چند «باب»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ برگ‌ها بسیار درهم صحافی شده است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج زرد،۸۹گ،۱۵سطر،اندازه:۱۴×۲۲سم[ف:۲۰- ۲۱۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۸۳
آغاز: اسناد دعاء بزرگ بسم الله الرحمن الرحیم عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روایت می‌کند که پیغامبر صلی الله علیه و سلم چنین فرمود که جبریل امین صلوات الله علیه بنزدیک من امد بنیکوترین صورتی و شادمان که هرگز بیش از آن چنان نیامده بود بنزد من و گفت السلام علیک یا رسول الله گفت و علیک السلام یا اخی جبریل گفت خداوند تعالی کبریاوه و تقدست اسماوه ترا هدیه فرستاد که بیش از تو هیچ پیغامبر را نفرمود؛ **انجام:** جبریل علیه السلام گفت مر پیغامبر را علیه السلام که یا رسول الله این دعا میاموز الا مومنان را و مطیعان را که این دعا مستجابست اسناد دعاء بزرک.
قطعه نامرتب از کتابی است در دعا و مندرجات آن مرویات به

طرق اهل سنت و جماعت است، شامل: «اسناد دعاء بزرگ، دعاء «یا من اظهر الجمیل»، دعاء میمونات و اسماء الحسنی؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ دعاء میمونات میان پیشانی منقش پیوسته به ترنج بوته جقه‌ای نوشته شده است؛ کاغذ: حنائی، ۱۴گ، ۵ و ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۳

دارای مناجات «کن فیکون» و سور قرآنی و آیت کلام ربانی و مناجات جلال الدین بخاری و صلاح درویش و چند دعای دیگر، با دعای تحصین شیخ عبدالقادر گیلانی و دعای کیمیای سعادت و دعای خلفا و فقهاء و اسناد درد هفته و دعاء عکاشه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مجدول، با ترجمه فارسی بعضی از ادعیه، محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی ضربی و مقوایی با ترنج، ۴۳۸گ، ۵–۷سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۴×۱۷سم [سنا – ف: ۲ – ۱۷۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۴۵/۳

خط:نسخ کهن،بی‌کا،تا:قرن۸؛ ۲گ (۱۲۸پ–۱۲۹ر) [ف: ۶ – ۴۲۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۵

آغاز: امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه روایت کند از پیغامبر صلی الله علیه و سلم کی بیاموزند مر دعاهاء روزها ماه رمضان؛ **انجام:** محکمة بالفروع أصوله بحق محمد و آله الطیبین الطاهرین و الله أعلم بالصواب.

دعاهای معروف روزهای ماه مبارک رمضان است به روایت امیرالمؤمنین علی (ع) از پیامبر (ص) بدون ذکر نام گردآورنده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۷ ذیحجه ۷۲۲ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی، ۹۹گ، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ – ۷۲]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۹۳

آغاز: علی النبی یا ایها الذین امنوا صلوا؛ **انجام:** و احفظهم من بین ایدیهم

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ دارای سه پیشانی زرپوش منتقش، مذهب، مجدول به لاجورد، کتیبه؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۱)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۲

با شأن نزول به فارسی، با عنوان‌های: آیات الحفظ، اسناد الایات الثلاثون، الایات الثلاثون، از کون جامع سهروردی، از فصلین سهروردیین، از خواجه علی حکیم ترمذی در نوادر الاصول، اسناد الدعاء، دعای سر سال نو، دعای برهان الدین کوهبنانی در قضاء حوائج، از خط فخرالدین رازی، اوراد، دعای ماه نو، دعاء توبه نصوح آور؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله هروی، تا: دهه نخستین جمادی الاول ۸۶۰ق، جا: هرات؛ مجدول، یادداشت با خط محمد علی در تعریف نسخه در ۱۲۳۴؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۵۲گ، ۹–۱۱ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [سنا – ف: ۱ – ۱۲۸]

۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۹۸

آغاز: یافت شده است در مهد آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم در زیر سر مبارک آنحضرت در حریر سفید کتابت کرده شده اعیذ محمد بابن آمنه بالواحد من شرکل حاسدِ قایم؛ **انجام:** و بمهدی صاحب الزمان واجازته ان تقضینی حاجاتی یا قاضی الحاجات یا قاضی الحاجات یاقاضی الحاجات برحمتک وجودک یا ارحم الراحمین وصلی الله علی خیر خلقه محمد و آله و سلم

برخی ادعیه، اذکار، اوراد و حرزهای وارده از ائمه هدی، دعاهای بعد از نماز، دعاهای رفع بلا و بیماری‌ها، اعمال برخی روزها و ایام مبارک که برای استفاده محتاجان در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول مذهب و سیاه، نسب‌نامه شاهان صفویه و انتساب آنان به ائمه در برگ ۷۷ پ به طور ناقص آمده که از شاه (؟) بن طهماسب شروع شده است، در پایان دعای کمیل زیارت عاشورا به طور نونویس؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول،۹۲گ،۱۲سطر،اندازه:۱۱×۱۶سم[ف مخ: ۱ – ۱۰۳]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۵۸/۱

آغاز: اللهم افتح لنا ابواب خیرک و فضلک و رأفتک و رحمتک و رزقک بفصلک و کرمک یا ارحم الراحمین، و اذ لقو الذین آمنوا قآلوا امنا و اذا خلا بعضهم الی بعض؛ **انجام:** وآفة و عاهد و ساعد و مرض و شدة و بلاء و وباء و زلزلة و کل علة و بلیة یا سبوح یا قدوس یا رب الملائکة و الروح

مجموعه دعاهای فتحیه، شرح (شأن نزول) سی و سه آیه از کلام الله مجید، دعای حضرت مهدی (ع)، حرز امام موسی کاظم (ع)، آیات الشفاء فی القرآن، شرح دعاء بازوبند، الدعاء المخمس و اسناده، کیفیت نماز شب نیمه شعبان، دعاء امیر المؤمنین علمه لاویس القرآن، دعاء قنوت الوتر، دعاء الخضر (ع)، حرز علمای مصری که در یک مجموعه گردآوری شده است؛ کا: جلال الحسنی و غیاث الدین بن جلال الدین، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دعاء حضرت خضر توسط حسن بن علی مقابله وتصحیح شده: تملک: عبدالمحسن بن غیاث الدین؛ مهر: «این کتاب از متملکات وجزو کتابخانه احقر افضل الله النوریست ۱۳۱۱» (مربع)؛ جلد: تیماج سبز زیتونی مجدول، ۳۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۱ – ۹۷]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰/۲

آغاز: حرز خاص – اللهم جنبنی منکرات الاخلاق و الاعمال و الاهوال و الادواء؛ **انجام:** و ارباب زراعت مطیع و مسخر شدند ختم کند. تمت المقابلة.

ادعیه مختلفی از جمله آن دعای حرز خاص به همراه ادعیه‌ای تحت عنوان دعوت شمس، زهره، عطارد، قمر، مشتری و آفتاب و در مورد هر کدام از آن گفته شده در چه روزی خوانده شود، در متن اوراق ۴۲ تا ۴۹ ادعیه مختصری در رفع حوائج به همراه دعای

هفت حصار منقول از امام صادق (ع) در ایام هفته نوشته شده که این ادعیه با مطالب ما قبل و ما بعد کتاب ارتباطی ندارد؛ بی‌کا، تا: ۹۰۰ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی با ترنج با گل و بوته مقوایی عطف و سجاف جلد تیماج مشکی، ۳۰گ (۳۹-۶۹)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۳۷]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۷۰/۱

آغاز: بسمله. اللهم صل علی النبی الامی ... نوعی دیگر هفتاد نوبت بخوان که باندک زمانی دشمنان تو مستأصل شوند و ضرر ایشان از تو دفع شود اللهم شتت شملهم و قلب تدبیرهم و خرب بنیانهم؛ **انجام:** و اجعلنا من البرءاء من الذین ... و بعد از تسبیح فاطمه زهرا علیها السلام باین دعا مشغول گشتن ربنا اننا سمعنا منادیا

برای قضاء حوائج با طلسمات و دعاها برای آخرت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی و اصفهانی، ۹۸گ (۱ر-۹۸پ)، ۱۲سطر (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۷۰]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۶۱

آغاز: و دو آیه از سوره آل عمران بخواند حق سبحانه و تعالی او را به بهشت عنبر سرشت در آرد و حظیره قدس مسکن او سازد؛ **انجام:** بعد از آن این حزب بخواندیم فی الحال صاعقه باز ایستاد بعون الله تعالی و حسن توفیقه یا حفیظ احفظنی صاحب الدعاء من جمیع المکاره بحق محمد و آله.

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، عناوین درون کتیبه‌ای زرین با نقش گل و بوته لاجوردین، مجدول به زر و مشکی؛ تملک: «محمد بن محمد سعید رضوی» به سال ۱۲۸۹ با مهر «عبده محمد بن محمد مهدی الرضوی» (بیضی)؛ جلد: روغنی گل و بوته دار، ۹۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [محدث ارموی مخ: ۳ - ۱۱۳۰]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۳۰

آغاز: و اقسام آن باب هشتم در ادعیه جهت ادای قرض و طلب رزق و طلب فرزند و نمازهای حاجت؛ **انجام:** بواسطه آنکه او ارفع و اعلی است از همه اشیا پس باید که اسم مطابق مسمی باشد..

دعاهای ایام هفته و ماه و سال و آنچه در حالات مختلف و برای مقاصد گوناگون انجام داده می‌شود در ده «باب» دارای «فصول»، در آغاز مقدمه‌ای است دارای سه «فصل» در فضیلت و آداب دعا. عناوین ابواب: ۱. تعقیبات نمازهای پنج‌گانه و دعاهای ساعت ها، ۲. اعمال ماه‌های دوازده‌گانه سال، ۳. ادعیه‌ای که اثر آن بسیار است، ۴. آداب سفر و آنچه مناسب آن باشد، ۵. دعاهای دفع علت‌ها و مرض‌ها، ۶. برای رفع گرفتاری از بند و زندان، ۷. استخارات، ۸. ادعیه جهات ادای قرض و طلب رزق و فرزند، ۹. نمازهای نافله شب و روز، ۱۰. آنچه در باب اسم اعظم گفته شده؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، دارای نشان بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۱۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۴ - ۱۹۷]

۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۹۹

آغاز: بدانکه احصای انواع صلوات که علما و مشایخ بر حضرت پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرستاده اند از طریق بشر خارج است؛ **انجام:** و اجمع بینی و بین اولیائی و انجزلی ما وعدتنی

مجموعه ادعیه منتخبی است از کتب مختلف؛ خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: از نیمه دوم قرن ۱۰؛ محشی، اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی درون زرد، ۱۹۰گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۴۳۶]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۱۰

شامل: رقعه الحبیب، عمل روز نوروز، اعمال ماه رجب، اعمال ماه شعبان، وصیت امیر المؤمنین، دعای عقیب رکوع در نماز، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، اقوال و ادعیه مختلف از بزرگان دین، نبذی از آداب المتعلمین شیخ علی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن ۱۰، جا: هند؛ کاغذ: اصفهانی،جلد:کاغذی، عطف تیماج قرمز، مقوایی، ۳۳ص (۱۸۳-۲۱۶)، ۱۸ سطر (۹/۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۳۲]

۱۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۳۹

شامل: ۱. مناجات کن فیکون به فارسی از شیخ جمال الدین خواجه احمد چغانی که در تفسیر شهاب الدین محمود نیشابوری از او یاد شده است (ایوانف ۴۶۴:۱) در آن از مخدوم جهانیان سید ابوعبدالله جلال الدین حسین بن احمد حسین بخاریی (-۷۸۵) (ایوانف ۵۷۵:۱) در ستایش این مناجات نقل شده است، ۲. سوره‌های یس، جمعه، منافقون مزمل، نوح، نبا، واقعه، ملک، ۳. آیت کلام ربانی دو تا، ۴. مناجات سید جلال الدین بخاری مخدوم جهانیان به فارسی و مناجات شیخ صلاح الدین درویش، ۵. دعاء حفظ ایمان، آیات الحجاب یا چند دعاء دیگر، ۶. دعاء کیمیای سعادت به عربی و فارسی که پس از هر بندی از آن آمده «بر همه خواندنیهای امروزینه من، پیش همه کارهای امروزینه من، بر همه نعمتهای امروزینه من ... بر همه خواستهای امروزینه من» این عبارت‌ها فارسی بسیار شیواست و این دعا هم بسیار لطیف و کهنه می‌ماند، ۷. دعا ای که در آن از خلفاء و فقهاء نام برده شده و از شیخ مرشد ابواسحاق کازرونی و عبدالقادر گیلانی و ابوالنجیب سهروردی و شهاب الدین (گویا سهروردی) و بهاءالدین (گویا نقش بند) و امین الدین (گویا بلیانی) و شیخ جلال الدین حسینی بخارایی مخدوم جهانیان و شمس الدین شیخ عبدالله نیکوکار و شیخ جمال و شیخ حبیب الله، ۸ اسناد ورد هفته (دعای روزهای هفته است)، سپس چند دعای دیگر است تا می‌رسد به اسناد دعای رفع جمیع باد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، قطع: بغلی کلفت [نشریه: ۷ - ۱۵۳]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۱

یک سلسله ادعیه و مناجات از حضرت امیر المؤمنین علی (ع) و سایر ائمه شیعه است. در مناجات‌ها اغلب به اشعاری برمی‌خوریم که در مدح باری تعالی سروده شده است. پاره‌ای از ادعیه شرح شده و منظور از آن نگاشته شده. البته در ضمن صفحات پاره‌ای از مطالب استطرادی چون طلسمات یا نسخ دارویی یا آیاتی از قران یا روایاتی از ائمه آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن ۱۰، جا: هند؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کاغذی، عطف تیماج قرمز، مقوایی، ۵۸ص (۱–۵۸)، ۱۸ سطر (۹/۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۴۲۵]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۰۸

آغاز: دعاء صباح امیرالمؤمنین (ع)؛ **انجام:** و آله اجمعین
شامل دعاء صباح و تعقیبات فرائض و ادعیه مختصره ایام هفته و دعاء سمات و دعاء فراش است که کاتب آن را به نام «دعوات» ضبط کرده است؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: دهه اول جمادی الاول ۹۵۳ق؛ مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۲۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶ – ۲۰۲]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۷۹-۱۲/۱۶۹

آغاز: از گفتار علامی فهامی شیخ عبدالهادیا. الهی بحق الرسول الکریم ×× محمد عطوف رئوف رحیم؛ **انجام:** واخسأ عنا الشیطان الرجیم لک سفکت الدماء لاشریک لک والحمدلله رب العالمین.
شامل: صلواتیه ازشیخ عبدالهادیا (دوازده امام)، شرح اوراد محمد بن اسامه اصفهانی، دعای قرض، دعای سفر رفتن، علاج زنی که حامله باشد، صلواتیه درمدح حضرت پیامبر، دعای صنمی قریش با ترجمه زیرنویس فارسی، دعای عدیله، مشلول، سوره‌های تغابن، واقعه، دعای سمات، قصیده عینیه در مناجات منسوب به علی (ع) با این سرآغاز: «لک الحمد یا ذالجود و المجلد و العلی ×× تبارکت تعطی من تشاء و تمنع»، دعای ادای دین، خواص اسماء حسنی ترجمه شیخ جلال الدین ترمذی، شمایل نامه حضرت پیامبر (ص) به فارسی، دعای طلب رزق، دعای ادای دین، زیارت نامه علی (ع) و نوح و امام حسین (ع) و علی بن حسین(ع) و زیارت سایر ائمه، لذت النساء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج و عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۴۶

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر؛ **انجام:** و احشره مع النبین و الصدیقین و الصالحین الله اکبر و بعد از آن سه مرتبه بگوید عفوک عفوک.
سوره شریفه و ادعیه تعقیبات؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در ظهر برگ اول روایتی از امام صادق (ع) مشاهده می‌شود، ضمیمه نسخه ش ۲۷۵۴۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۱ سطر (۶×۱۱/۲)، قطع: رقعی، اندازه: ۹×۱۵سم [رایانه]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰-۱۳/۲۳۰

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** و لجمیع المؤمنین و المؤمنات رب صل علی محمد وآل محمد و اجعل خاتمة امورنا خیرا.
سورههای یس، فتح، نبأ، واقعه، ملک، دوازده امام خواجه نصیر (اعتصام)، دعای صباح و شام، دعای رفع المکاره، دعای ما فیه الدنیا و آخره، دعای مشلول، دعای دیدن ماه نو، در رفع آزار اعضا من مؤلفات فیض، معرفة رجال الغیب معرفت ستاره سکزیلدوز، حرز ائمه(ع)، تعقیب نمازها، دعای عهدنامه، دعای توسل، دعای شش نامه، تقرب بالنبی و الائمة، خطبه آدم و دعای عشرات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب، دارای کتیبه مرصع زرین؛ واقف: زین العابدین خادم اصفهانی، تاریخ وقف: ۱۱۶۶ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۱/۱سم [ف: ۱۵ – ۵۳]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۸۷

آغاز: سوره یس ثلث و ثمانون آیة مکیة؛ **انجام:** موجود: اناالله و انا الیه راجعون و لکل ضیق
شامل: سور یس، الرحمن و ملک، زیارات، ادعیه مجیر، توسل، جوشن کبیر، کفایت مهمات و رفع بلیات، زیارات منقول از «مصباح الزائر» و ادعیه تعقیبات زیارات ائمه اطهار (ع)، آداب زیارات اولاد ائمه و انبیاء سابقین، اعمال مشهد الرضا (ع)، سور واقعه و نباء، تعقیبات فرائض یومیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ واقف: علی اصغر اردبیلی، تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۵۰؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۳سم [ف: ۱۵ – ۵۴]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۷

آغاز: و در روز جمعه بسمله، الحمدلله الذی خلق السموات و الارض و جعل الظلمت و النور؛ **انجام:** و کف اکف السوء عنی بیده و سلطانه صل اللهم علی الدلیل
مشتمل بر اوراد قرآنی در ایام هفته وارده از طریق اهل سنت و جماعت با ترتیب: روز جمعه تمام آیات تحمید، شنبه تمام آیات استغفار، یک‌شنبه تمام تسبیحات، دوشنبه تمام آیات توکل، سه‌شنبه تمام سلام های قرآن، چهارشنبه تمام آیات تهلیل، پنج شنبه، تمام ادعیه قرانی: مناجات نامه فارسی منثور موسوم به هفت حصار جهت قضای حاجات با آغاز: «حصار اول ای مفضل بی‌فضول و ای عادل بیعدول»، دعاء سیفی با حرز یمانی، دعاء حب کبیر با آغاز: «رب الساعات السامهات المجیبات المستجیبات»، حرز ابودجانه انصاری مردی از پیامبر مکرم ص، اسماء الحسنی با توضیح خواص آن، دعای ماه صفر، سبعات عشر، صلوات کبیر با خواص و اسناد آن مروی از طریق عامه و در پایان متفرقات دیگر مانند: زبان‌بندی، ساعات نامه ابومعشر بلخی، تعبیر خواب و در پایان، برگ اول دعاء صباح علوی (ع)، آغاز: «روایت کند از یونس بن طاهر بلخی که امام بلخ بود چنین گفت که در اصفهان بزرگی بود او را محمد بن اسامه گفتندی»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ واقف: حسین کی

استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماجی ضربی زرشکی، ۱۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۵۵]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۹۱

آغاز: سبحانک لا اله الا انت یا رب کلشئ؛ **انجام:** موجود: و مطیع شوند و مدعا حاصل شود و در اجابت.

فاقد خطبه و دیباچه و مقدمه است، کتاب متضمن ادعیه، اوراد و اذکار در قضاء حاجات و کفایت مهمات و خواص اسماء الحسنی و نیز احراز، طلسمات، تعویذات و عزایم و افسون منقول از کتب امامیه و از علماء علوم جفر، اعداد و حروف از قبیل شیخ بونی و شیخ شاذلی است، نسخه با دعاء جوشن کبیر آغاز و به رساله «تحفة الغرایب» شیخ محمد هروی به اتمام رسیده است، برخی از عناوین مندرجات کتاب عبارتند از: جوشن کبیر، خواص و آثار اسماء الحسنی، زیارات معصومین (ع)، اوراد فتحیه میر سید علی همدانی، آداب و شرایط دعاء سیفی، مناجات سجادیه (ع)، شرح دعاء ابوذر غفاری، دعاء عهد، شرح دعاء هفت حصار، ادعیه ایام هفته و احتجاب، زیارات امام زادگان، شرح دعاء ناد علی، صباح، عبرات و دعاء حزین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ ضمن ۴ برگ خواص بعضی ادویه طبی؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۳۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۵۷]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۱۳

آغاز: در کافی بسندی حسن از حضرت باقر ع که دعای بعد از نماز واجب افضل است از نماز سنت؛ **انجام:** و مطالب خود را از حضرت رب العزت مسئلت نماید که بلا شک بمراد رسد.

مشتمل بر تعقیبات فرائض یومیه و نوافل و آداب نماز شب به انضمام ختومات، احراز متفرقه و مناجات خمسه عشر سجادیه (ع) و ضمیمه در آخر نسخه در پنج برگ به خط مغایر: برخی ادعیه قضاء حوائج؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۱؛ مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با حاشیه منقش زرین، ۹۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۱×۱۷/۷سم [ف: ۱۵ - ۵۸]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۴ط

آغاز: صلوات الله اقتباس نموده ام از جهة اجابت التماس جمعی از سالکان مسالک دین ... و مامول ... آنست که این فقیر را از برکات عبادات ایشان ممتع سازد؛ **انجام:** و عین یمینه و عن شماله و من تحته و من فوقه یا ذالجلال و الاکرام

مجموعه دعوات و تعقیباتی است که بعد و قبل فرایض و نوافل باید خوانده شود. مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه دعاهای مقدمات صلوة، فصل ۱. بیان تعقیباتی که در عقب همه نمازهای فریضه باید خواند، ۲. دعوات و تعقیبات که مخصوص به هر نماز واجب است، ۳. بیان تعقیبات نوافل یومیه و غیره، خاتمه در بیان نمازهای متفرق و دعاهایی که از ائمه معصومین منقول است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج سیاه، ۹۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف:۲/۲۴ - ۱۳]

۲۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۲۵

مشتمل بر ادعیه متفرقه و مناجات‌هایی از امام سجاد (ع) و دعاهایی پراکنده به نقل از «مصباح» کفعمی و «مجمع الدعوات» و «نزهة الزاهد» و «عدة الداعی» و «المجتبی» و چندین برگ از رساله‌ای در مناسک حج و برخی از پندها و نصیحت‌ها و موعظه‌ها و چندین برگ پایانی از کتاب «شرح تصریف» تفتازانی کتابت سال ۱۱۹۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، واقف: سید علی نجف آبادی؛ تملک: یوسف به سال ۱۲۳۶؛ ۱۰۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۴۵۵]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۱۴

از جمله منقول از مهج الدعوات، رفع عود مرض؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [مختصر - ف: ۴۰]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸

زیارات امام رضا (ع) و علی (ع) با ترجمه فارسی و دعاهای بالای سر و مصافحه و رجب یه با ترجمه میان سطرها و شرح آن از میرزا محمد بن محمد رضای مشهدی خیاط و دعای صباح؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: ابوطالب، «صراط علی حق نمسکه»، «عبده باقر»، صفر علی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی عطف تیماج تریاکی، ۶۶گ، ۱۲ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [سنا - ف: ۱ - ۶۵]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸۶

آغاز: ج ح خ د ذ ر ز ... بعد از آن بنیاد حزب کند دویم چون باینجا رسد و سخر لنا هذا البحر در لفظ؛ **انجام:** لایعجل افض حاجاتنا و صلی الله علی محمد و آله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین

دعای حزب البحر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ در برگ ۲۹ فالنامه امام جعفر، دعای حزب البحر و طریقه خواندن آن برای برآوردن حاجات؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۵گ (۲۳-۲۸پ)، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [رایانه]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۶۱

آغاز: لنفسی فلما کلمه قال انک الیوم لدینا مکین امین قالوا اتحدثونهم بما فتح الله علیکم؛ **انجام:** و برحمتک التی مننت بها علی جمیع خلقک و باستطاعتک التی

جنگی است در ادعیه ماثوره برگرفته از منابع غالبا شیعی و بعضا سنی همچون: «کافی» کلینی، «امالی» شیخ طوسی، «امالی» شیخ صدوق، «کشف الغمة»، «تهذیب الاحکام»، «ثواب الاعمال»، «امالی» سید مرتضی، «مصباح» کفعمی، «فرائد السمطین»، «عیون اخبار الرضا»، «مهج الدعوات»، «صحیفه سجادیه»، «صحیفة الرضا»، خط شهید اول، خط شیخ بهایی(که با دعای مدظله السامی از او یاد کرده)، «مصباح المتهجد»، «من لایحضره الفقیه»،

«الاداب الدينية»، «عدة الداعی»، «احياءالعلوم»، «مكارم الاخلاق»، «مشارق انوار اليقين» حافظ رجب برسی، «الخرائج و الجرائح» قطب راوندی، «اسرار الامامة» و «مروج الذهب». در این جنگ علاوه بر ادعیه و حرزها، برخی سور قرآنی نیز درج شده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج مشکی دورو، سطور مورب [ف: ۳۱ - ۱۵۳]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۱۱

ادعیه و تعویذات به نقل از امام رضا، ابن طاوس، «زبدة الدعوات» و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۲۲۰ — ۲۲۱) [مختصر - ف: ۴۱]

۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۴۶

جوشن کبیر، مجیر، مشلول با ترجمه فارسی و پیشگفتاری در تاریخچه و زنجیره سند آن و آداب غسل، اصول دین، نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی نخدی، جلد: مقوا، ۹۳گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴-۴۴۴]

۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۲

آغاز: خده على الثراب و يستحب ان يجعل؛ **انجام:** دعاء اول ليلة من رجب اللهم انی اسئلك

مجموعه دعا است که گویا از «مصباح المجتهد» گرفته شده است اندکی پیش از فصل «ذکر شروط الصلاة» شروع شده تا دعای «اول ليلة من رجب دارد»؛ خط: نسخ بی نشان، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ در برگ ۲ر دارد: «فصل فی ذكر شروط الصلاة، المقدمة لها. قدبينا ان الصلاة فی اليوم و الليلة من الفرايض خمس»؛ کاغذ: اصفهانی نخدی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۸۹گ، ۱۶سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۴۴۶]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۸۳گ، ۱۰سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۴ - ۴۴۸]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۷۱/۶

دعاء الصباح و دعاء الاحتجاب (ترجمه)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۸گ (۹۰ر-۹۸پ) [مختصر - ف: ۱۶۱]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۲۰

دعاها و طلسمات برای حوائج؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۸۰ر) [ف: ۶ - ۴۰۹]

۳۸. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۴۲

شامل دعای صباح و ترجمه آن که در زیر عبارات عربی دعا آمده و چند دعا و حرز مختصر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول و دارای سرلوح زیبا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۲گ، ۹سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۸۷]

۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۳۰

آغاز: وتفنی بها فقری؛ **انجام:** دعائی تعلیم کنم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدائی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۵۳گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۸۶۸]

۴۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۷۱

آغاز: ماهی یک بار بخواند نعمت بر او دائم بماند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۶۴گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳-۸۸۰]

۴۱. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۴۴

آغاز: الحمدلله رب العالمين ... اما بعد چون بموداى اذا سالك عبادى عنى فانى قريب اجيب دعوة الداع اذا دعان اشتغال بدعوات از اشرف قربات و اعظم عبادات بود؛ **انجام:** و سجده شکر نزد مخالف مکن و عمل بتقیه نمای، به اینجا ختم نمودم این رساله کثیر الفائده را

مشتمل بر جمله ای از اذکار و تعقیب نمازهای روزانه واجب و مستحب و بعضی آداب دیگر که در روایات و احادیث اهل بیت علیهم السلام روایت شده است، در یک «مقدمه» و نه «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در فضیلت تعقیب و دعا، ۱. در تعقیب مطلق فرایض یومیه، ۲. آنچه مشترک است میان صبح و شام، ۳. تعقیب نماز ظهر و نافله آن، ۴. تعقیب نماز عصر و نافله آن، ۵. تعقیب نماز شام و نافله آن، ۶. تعقیب نماز خفتن و نافله آن، ۷. آداب هنگام خوابیدن، ۸. گزاردن نافله شب و آداب آن، ۹. تعقیب نماز صبح، خاتمه در دعا و آداب سجده شکر؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، صفحه اول دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قرمز، ۶۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۵۲]

۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۵۶

سوره های یس، فتح، واقعه، الرحمن، تبارک، جمعه و عم، و مناجات حضرت امیر المؤمنین (ع)، دعای مشلول، عدیله، دوازده امام، عشرات، مجیر، آداب نماز شب و دعاهای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: عبد العلی ایروانی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: ترمه عطف و حواشی تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۳۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۵۹]

۴۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۷۳

برای رفع گرفتاری و کتاب «کنوز المعزمين» از ابوعلی سینا (ص ۲۷۱-۳۰۱)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ ۱۷۰گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳ - ۲۶]

۴۴. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

ادعیه و اذکار و نمازهای مختلف و زیارت قبور و زیارت‌نامه‌ها دارای چهارده «باب» که باب چهاردهم مشتمل بر اعمال روز جمعه است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (ظاهراً)؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرمی مشکی نرم، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نشریه: ۷ - ۷۲۳]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۶/۱۹-طباطبائی

ادعیه و تعویذات که از مآخذ مختلف گرد آورده از این قبیل: از

خط سید محمد نوربخش غوث اعظم، از خط یکی از اولیا و عرفا، کفعمی، امام صادق (ع)، از خط پدر، نقل از تحفة الغرائب هروی، شیخ بهائی، از خط پدرم، درویش مجنون از امان الاخطار ابن طاوس، خط شهید ثانی، در النظیم، از ذخر الفقهاء، ملا زاده، از خط شیخ رجب در حاشیه جنة الامان، از کتاب شمس الافاق، طب الائمه، ذخائر الاسماء حسین اخلاطی و شمس المعارف؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای سیر عطف و حاشیه تیماج قرمز، ۱گ (۲۲۶-۲۲۷ر)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲- ۷۷]

۴۶. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۸۳/۲

بندی در دعا و زیارت؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۴۰۶]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۴۸۷

آغاز: احد اذا طلبه اراح العلل فی التکلیف؛ **انجام:** یا من لایدوم الاملکه یا من لاسلطان ... یا من وسعت

ادعیه تعقیبات نوافل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۸/۲۳

شامل: رقعة مأثوره لمولانا الصادق (ع)، استغاثه الی المهدی (ع)، فی طب الائمة، آداب نماز شب، دعای قنوت نماز وتر از امام سجاد (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی با ترنج هشت ضلعی در وسط و جدول، با مهر صحاف درون ترنج به نقش: «الهی بحق نبی و ولی ×× نظر کن سوی محمد علی ۱۱۷۱»، ۸ص (۱۷۹-۱۸۶)، سطور چلیپا (۶×۲۰)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۹۷]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۱/۱-ف

نسخه اصل: بادلیان اوزلی ۱۲۰ (۱۹۴۳ و ۲۳۳۸ و ۱۶۲۲ و ۱۳۰۲ و ۱۶۲۱ و ۱۲۹۵). دعاهای زردشتی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی شیرازی، تا: ۱۰۰۹ق؛ ۱۵ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۵۸]

۵۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۵۰

خط: نسخ، کا: ظهیر الدین محمد بن محمد اصفهانی، تا: ربیع الاول ۱۰۱۴ق؛ مجدول، یک سرلوح زر و شنگرف و لاجورد، پشت صفحه عنوان نوشته شده ظاهرا ظهیرالدین استاد آقاابراهیم قمی می‌باشد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۶۶گ (۲پ-۱۵۲پ)، ۱۲ و برخی سطرها چلیپا، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۴ - ۴۵۲]

۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۹/۲

آغاز: بسمله و به نستعین و یذکره بنشره الصدور و بحمده یفتح الامور الحمدلله الذی؛ **انجام:** و هفت روز هر روز پانصد بار این اسم را بخواند فتح شود قسم نهم الباقی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۵۰ص (۱۰۷-۱۵۷)، ۲۱ سطر (۷/۳×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶ - ۱۵۶]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۸۸

چند دعای مفصل و کوتاه بدون ترتیب مخصوص مانند دعای جوشن کبیر و کمیل و سمات و توسل و دعاهای ایام هفته و دعاهای صبح و شام؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد حسن بن فخرالدین زنجانی، تا: دوشنبه ۱۱ ربیع الاول ۱۰۵۳ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،۱۵۱گ،۸سطر،اندازه:۱۰×۱۵سم [ف: ۲۲ - ۲۳۶]

۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۲/۳

آغاز: من یشاء و هو القوی العزیز و فی السماء رزقکم و ما توعدون ... اللهم إن کان رزقی فی السماء فأنزله؛ **انجام:** [اللهم] استرنی بسترک الذی سترت به ذلک فلا عنی تراک و لا إلیک یا رب العالمین و صل الله علی محمد و آله و صحبه الطیبین الطاهرین أجمعین، تمت

بخشی از یک دعا مربوط به اهل سنت است که به علت افتادگی از آغاز شناخته نشد، عناوین کتاب به فارسی نگاشته شده است و بیشتر دعاها به جهت عطف و تألیف قلوب، غالبیت و نصرت، توکل، عقد اللسان می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: حسن بیک بن حاجی لطف الله یزدی مشهور به «قصاب»، تا: ۱۰۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح ، مجدول، در حواشی کتاب قصیده «أنا المطلوب فاطلبنی» نگاشته شده؛ مهر: «محمد علی ۱۲۰۰» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی گالینگور سورمه‌ای ۸گ (۱۶۲ر-۱۶۹پ)، ۱۸ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۱ - ۶۳۲]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹۲

آغاز: بسمله، روایتست از حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام؛ **انجام:** فادخلوها خالدین سلام هی حتی مطلع الفجر.

شامل: ادعیه و تسبیحات ایام هفته و تعویذات مروی از امیر مؤمنان حضرت علی (ع)، دعاء احتجاب، منتخب ادعیه دفع سجن و رفع هموم و غموم و غیره منقول از «مهج الدعوات»، عدیله، حاجت منقول از «کنوز النجاح» شیخ طبرسی، دعاء روز جمعه منقول از «جمال الاسبوع»، تسبیح حضرت فاطمه علیهاالسلام، دعاء حزب البحر، آیات دفع غضب منقول از «جواهر القران» غزالی ، منظومه فارسی توسل به معصومین (ع) ملا طاهر شیرازی قمی، اشعاری از شاه نعمت الله ولی، سوره مبارکه یس، ادعیه: قربانی، تصدق، مجیر، یا من اظهر الجمیل، حفظ، سور مبارکه: انعام، کهف، سجده، فتح، الرحمن، واقعه، جمعه، ملک، مزمل، نباء و ختوم سور یس و مزمل، تعقیبات نماز، اعمال شهور ثلاثه از امیر دوست محمد بن عبدالرحیم حسینی مصدر به نام شاه طهماسب اول (- ۹۸۴ ق)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۰ جمادی الاول ۱۰۶۸ق؛ برگ اول دارای سرلوح، مجدول، نسخه به خط دو کاتب؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج عنابی،۱۷۷گ،۱۴ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۷/۵سم[ف:۱۵-۱۲]

۵۵. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۶۹/۲

آغاز: شرح تهلیل قرآن، که ورد رسول علیه الصلوة و السلام بود و پیوسته از سوره بقره آغاز کردی و تا سوره مزمل خواندی روزی اصحاب از رسول علیه السلام پرسیدند که یا رسول الله

ثواب تهلیل قرآن
شامل: شرح تهلیل قرآن، دعاء ختم قرآن، اوراد فتحیة، دعاء فتح و نصرت و فتح بر اعداء منقول از ابن طاووس؛ خط: نسخ، کا: محمدصالح، تا: ربیع الثانی ۱۰۶۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۴۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۶۳]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴/۳۸

دعاهای پراکنده با خواص هر یک؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: کلب علی بن جواد کاظمی، تا: با تاریخ ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: نخودی ناز آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، عطف و سجاف میشن، ۲گ (۱۰پ-۱۱ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۲]

۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۵

ادعیه سر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان صفر ۱۰۷۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۵۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۴۷]

۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۷۷/۱-۲۵/۱۶۷

آغاز: بسمله، یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر قوماً؛ **انجام:** و لاتحشرنی الا علی حب علی ابن ابی طالب و اولاده علیه الصلوة والسلام
چند سوره از قرآن کریم، اوراد فتحیه منسوب به میرسید علی همدانی، دعای جوشن کبیر، حزب البحر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدنصیر بن همایون محمد الوانشالی برای امیر ابو اسحاق بن خواجه عبدالوهاب، تا: ۱۰۷۴ق؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۲۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۱۶]

۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۳

جنگ دعا. مثنوی حماسی در ۵ «مقصد» در حوادث کربلا و سوگواری بر حسین بن علی (ع)، مقصد یکم در سرگذشت خود اوست و بر فردوسی می‌تازد که چرا شاهنامه سروده و از پادشاهان ستوده و از بزرگان دین ما یاد ننموده است، فهرست مقاصد در آغاز کتاب به نثر هست، مثنوی عرفانی و مذهبی است به روش مولوی؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن حیدر شوشتری، تا: دوشنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۰۷۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی،ابعاد متن:۶/۵×۱۳،اندازه:۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۴۴۹]

۶۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۵۲/۲

آیات احتجاب پیغمبر، دعای برآورده شده حاجات، دعاء پس از زیارت، دعاء علی، دعای دفع ترس از سلطان و جز آن از علی (ع)، دعای رعاف از امان الاخطار، عوذه برای چهارپا، روایتی از امام صادق (ع) درباره سوره مائده برای ایمنی، و همچنین درباره سوره جاثیه و ادعیه دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۹ق؛ ۷گ (۳۴ر-۴۱پ) [ف: ۵ - ۴۴۸]

۶۱. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۴۴

آغاز: اوراد نمازی که عالی حضرت شیخ الاسلام شیخ علی عبدالعال رحمة الله ترتیب داده است بسمله لا اله الا الله الهاً واحداً ونحن له مسلمون؛ **انجام:** سبحانک یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یارب برحمتک یا ارحم الراحمین
ادعیه شیعی به نقل از کتب حدیث وادعیه همچون «تهذیب»، «مهج الدعوات»، «کشف الغمة»، «عدة الداعی»، شامل دعاهایی چون اوراد نماز که شیخ علی عبدالعال ترتیب داده، اسناد اوراد هفته و ادعیه و تعویذات و تسبیحات ایام هفته، دعای صاحب الزمان با شرح آن، مناجات امام سجاد (ع) و حرز امام رضا (ع)، دعای جوشن کبیر؛خط:نسخ معرب، کا: خواجه کلان بن محمد محسن فندرسکی، تا: جمعه ۲۸ ربیع الاول ۱۰۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [حافظیان قم]

۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۵/۹

آغاز: یا سامع الدعا ... میفرماید ای شنونده دعا وای بر افرازنده سما؛ **انجام:** بفضل خود و بدرستی که در بلایم از بلای خود
دعای یا سامع الدعاء و یا رافع السماء با ترجمه بند به بند، سپس مناجاتی آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ با یک سرلوح و دو پیشانی، مجدول و کمند به زر؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: رویه روغنی گل و بوته زمینه قهوه‌ای، ۷گ (۲۵پ-۳۱پ هامش)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۷ - ۳۲۳]

۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۲۷-۳۸/۱۴۷

آغاز: بسمله چنین آورده‌اند راویان اخبار که خاصیت این دعا بسیار است اول آنکه از دنیا با ایمان رود اگر چه کار ناکردنی کرده باشد؛ **انجام:** تفرجنی من هم وغم برحمتک یاارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین.
شامل: اثرات حرز یمانی، اسناد دعای آصف بن برخیا، قصیده شرح نامه اسناد قصیده برده، در بیان رجال الغیب، خواص سوره یس به نقل از امام صادق (ع)، دعای عهد، اسناد دعای سیفی، تاریخ وفات عطار، سعدی، جامی به نظم، دعای عزایم، شرح آیات کلام الله به نقل از امام علی (ع)، شرح دعایی که پیامبر به شخصی بغدادی در خواب تعلیم نمود، شرح دعای امام کاظم (ع)، شرح دعای مونس الاولیاء، شرح دعای اعرابی به نقل از کتاب المجتبی، عهد نامه صاحب الزمان (ع)، دعای استغفار، ادعیه ایام هفته و مطالب مفصلی در خواص سوره یس؛ کا: داود مازندرانی، تا: دوشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۰۸۴ق، جا: مشهد مقدس، مدرسه یوسف خواجه؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج، ۱۵۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۳۰]

۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۸۲-۳۴/۱۵۲

آغاز: شفاعتهم شیئاً و لاینقذون انی لفی ضلال مبین؛ **انجام:** رب المشرق و المغرب لا اله الا هو فاتخذه وکیلاً و صلی الله علی محمد وآله اجمعین
سوره یس و صافات و فتح، واقعه، اعلی، حدید، حشر، جمعه، ملک، و پس از آن ادعیه شیعی است از جمله دعای جوشن صغیر و کبیر و ادعیه ایام هفته از امام سجاد (ع) و دوازده امام خواجه

نصیر طوسی، عدیله کبیر، هفت هیکل به هفت حصار، دعای استغفار و معراج به نقل از «مهج الدعوات» و ... برخی از دعاهای به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد امین بن نظام الدین نائینی، تا: ۱۰۸۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول محرر مذهب؛ جلد: مقوا با روکش پارچه قرمز، ۱۳۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۶۶]

۶۵. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۰

آغاز: افتتاح السیفی الفاتحه و آیة الکرسی؛ **انجام:** و انت خیر الفاتحین و لو ان اهل القربی

شامل: ادعیه سیفی (محرر شوال ۱۰۸۷)، حزب البحر شاذلی، دعای عدیله علویه، تعویذات، شرح آیات هفته و اوراد هفته: جمعه تحمیدات، شنبه استغفارات، یک‌شنبه تسبیحات، دوشنبه توکلات، سه‌شنبه تسلیمات، چهارشنبه تهلیلات، پنج‌شنبه مناجات؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ صدر اوراق اسماء الله الحسنی به زر و تحریر مشکی، صدر نسخه طریق استخاره به خط نستعلیق چلیپا؛ کاغذ: نخودی آهار مهره ضخیم، جلد: تیماج عنابی، ۸۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۸]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۵/۵

آغاز: بدانکه روز استفتاح عبارت از روز منتصف ماه رجب المرجب است و درین روز مبارک تزویج حضرت سیدة النساء با حضرت امام المشارق و المغارب؛ **انجام:** دعای روز بیست و سوم اللهم اغسلنی فیه من الذنوب و طهرنی فیه.

دعای روز استفتاح(۱۵رجب)وچند زیارت‌نامه و دعای روزهای ماه رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ جلد: تیماج، مشکی، ۳۴گ (۶۵-۹۹)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۲۵۲]

۶۷. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۲۵

سوره‌هایی از اواخر قرآن کریم، اوراد ایام هفته، دعای جوشن کبیر با شرح اجمالی آن (شرح دعای هزار و یک نام)، دعای جوشن صغیر، سوره داود (ع)، ادعیه دفع چشم زخم و تب، صنمی قریش، شرح هفت هیکل، شرح هفت آیه، عدیله، دوازده امام خواجه نصیر الدین طوسی، دعای وسایل، سمات، دعای چهل اسم، دعای مغنی، سیفی، شرح دعای علوی مصری؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ نیمه اول (آیات سور آخر قرآن)، مجدول، بین سوره‌ها تزیین شده، «عشر» آیات با گل و بوته در حاشیه صفحات نشان داده شده، نیمه دوم به خط نسخ دیگر؛ جلد: مقوایی، ۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: - ۴۷]

۶۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۸۸

خط: نسخ و نستعلیق، کا: کمال الدین بن فخرالدین ابرقوهی، تا: چهارشنبه ۶ جمادی الثانی ۱۰۹۳ق؛ تکمیل شده به دستور شیخ محمد میرزای حسینی حسنی، صفحات در سه جدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ضربی، ۱۱سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۴ - ۴۴۵]

۶۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۳۴/۲

آغاز: بسمله. من الکفعمی ذکر صاحب کتاب «حیاة الحیوان» فیه ان النبی ... قال انی لاعلم کلمة؛ **انجام:** و الناس یطلبونها فی الدنیا و لم یجدوها ابداً. صدق رسول الله.

دعاهایی است گردآورده امیرشرف الدین علی شولستانی نجفی؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح کرمانی، تا: پنج‌شنبه ۱ ربیع الاول ۱۰۹۴ق، جا: کرمان؛ به گواهی حاتم نام خط میر حیدربن نورالدین علی می‌باشد که در کرمان مقابله کرده است، بلاغ مقابله به خط حیدربن نورالدین عاملی حسینی؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: حنایی مقوایی، ۶۸گ (۷۲پ-۱۳۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۴۴۰]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۱۱

آغاز: بسمله؛ **انجام:** و العفو عن الذنب یرضی الرب

شامل: فاتحه، آیة الکرسی، آیه آمن الرسول، آیه شهادت، آیه قل اللهم مالک الملک، آیه اول سوره انعام و آیه ۵۲ و ۵۳ و ۵۴ از سوره اعراف و سوره‌های بنی اسرائیل، یس، فتح، دخان، واقعه، الرحمن، جمعه، منافقون و ملک، دعاهای: طول عمر، سمات، صد سجان، دعاء مناجات هفت آیه سوره‌های مزمل و نباء و عادیات و دو سلسلة آیات به استکفاء و آیات شش قل و دعاء جوشن کبیر، دعاء کمیل، تحیات خواجه نصیرالدین طوسی، دعاء صد سجان، دعاء استغفار، دعاء توسل، صلوات کبیره، دعاء عشرات، آیات هشت‌گانه برای قضاء حوائج، دعاء عهدنامه، دعاء حسنات، دعاء برای مطالب، دعای روز جمعه آخر ماه رمضان، دعاء شب آخر ماه رمضان؛ خط: نسخ خوب، کا: شیخ هادی بن شیخ محمد صالح، تا: سه‌شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۰۹۹ق؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ جلد: مقوای روغنی زمینه مشکی دارای گل و بوته و دارای دو حاشیه زمینه مشکی با گل و بوته طلایی، ۱۶۱گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۷۸]

۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۸۸-۱۱/۱۸۸

آغاز: بسمله تعقیب نماز که شیخ علی بن عبدالعال از حضرت ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین نقل کرده است؛ **انجام:** یا کبیراً لایصغر یا حافظا لایغفل سبحانک یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب.تم

شامل دعای متفرقه در اول نسخه نام آن «بحر القرایب» ذکر شده است: شامل: تعقیبات نماز که شیخ علی بن عبدالعال از ائمه (ع) نقل نموده، جوشن کبیر با ذکر خواصی برای هر قطعه آن؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول خطی و گرهی ضربی، ۴۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۸۷]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۶۹

آغاز: بسمله، این باب در بیان دعائیست که قایل اللفظ است؛ **انجام:** مخفی نماند که با نسخ معتبره مقابله شده است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی، ۱۰ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۷۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۴۷**
آغاز: متعالیه ایدالله تعالی دولتها؛ **انجام:** من اصحاب العمر عن نظایر هذه الدقایق و الاسرار من
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۷۴. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۷۶-۲۰/۱۹۶**
آغاز: بسمله، روایت است از راویان صحیح القول معتبر که روزی حضرت رسالت پناه محمدی صلی الله علیه وآله وسلم در مسجد نشسته بود مردی خوش محاوره خوب روی؛ **انجام:** الدعاء الموجز لجمیع الحوائج الدنیا والإخرة نقل من اصول الکلینی عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن عیسی عن اسماعیل بن سهل عن ابی عبدالله بن جندب عن ابیه عن ابی عبدالله علیه السلام قال قل.
شامل: دعای سیفی و در اول آن چهل خاصیت برای آن ذکر شده، دعای امام صادق (ع)، دعای حضرت فاطمه زهراء بنت رسول الله، دعای علوی مصری، دعای کوتاه در روای حاجات منتخبی از «اختیارات ایام» علامه مجلسی، دعای سیف کبیر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب و شنگرف محرر؛ جلد: تیماج مشکی عطف پارچه مشکی، ۸۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۱۱]

۷۵. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۵۲-۲۳/۱۷۲**
آغاز: کلها و اعوذ بک من خزی الدنیا و عذاب الاخرة و من اهوال یوم القیامة و اعوذ بک بوجهک الکریم و عزتک التی لاترام؛ **انجام:** و أسأل الله جل جلاله لی نصرا عزیزاً و فتحاً قریباً فیه ببلوغ الإمال ... و الامن من المخاوف کلها فی کل حال انه جل ثناؤه لما یشاء فعال و هو حسبی و نعم الوکیل فی المبدأ والمآل.
شامل:تعقیبات نماز، دعای آیة الکرسی، احتجاب، رد، سحر، دعاهائی از صحیفه سجادیه، دعاهای ایام هفته، دعای قوت نور بصر، زیارت عاشورا، اعمال شب جمعه و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۳۱۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۷۶. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۲۶-۲۳/۱۴۶**
آغاز: بدوام ذکر لا اله الله و صلی الله ... بسمله الحمد لله علی عظمة جلاله و له الشکر علی جسیم احسانه و عمیم نواله و الصلوة علی سید المرسلین محمد و آله صلوة ولی وال؛ **انجام:** اسألک باسمک الذی وضعته علی السماء فاستقلتٍ وعلی الارض فاستقرت و علی الجبال.
شامل: صلواتیه عبدالله بن محمد مومن به عربی به خط خودش، چند سوره از قرآن کریم، سوره نور یا الولایة که ادعا شده از مصحف عبدالله بن مسعود نقل شده، دعای علوی مصری، حرز یمانی و پس از آن اجازه میر محمد هاشم روایت این دعا را و جوشن صغیره؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوای کرم، ۱۰۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۷۷. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۱۰-۲۴/۲۱۰**
آغاز: فصل و بعد فراغک مما یتعلق بالرکعتین الاولیین فی نافلة المغرب نشرع فی الرکعتین الاخریین؛ **انجام:** یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب
شامل: تعقیبات نمازها، دعاهای وضو، نمازهای متفرقه و دعاهای متفرقه،جوشن کبیر؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۲۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

۷۸. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۸۴-۲۵/۱۷۴**
آغاز: رحیم تعالیت یا رؤوف اجرنا من النار یا مجیر سبحانک یا اول تعالیت یا آخر أجرنا من النار یا مجیر؛ **انجام:** علیک یا رب واسئلک بحق حسین شهید علیک یا رب و اسئلک بحق علی زین العابدین علیک یا رب واسئلک بحق محمد الباقر علیک یا رب واسئلک بحق
شامل: دعای مجیر، دعای عکاشه، دعای ریح الحمراء، دعای نورانیت، سمات، عدیله، شش آیه، سیفی و عدیله صغیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۱ - ۲۱۶]

۷۹. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۳۳-۱۶/۴۳**
آغاز: ضعفی فی طاعتک وترزقنی الراحة والکرامة وقرة العین و اللذة و برد العیش من بعد الموت و نفس عنی الکربة؛ **انجام:** وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم فرموده که از من ... استخفاف می‌نماید حالا شروع در ...
بخشی از کتابی است در دعا، در این بخش تعقیبات نماز و اعمال هفته و ماهها بیان شده است، قسم دوم: در بیان ادعیه و اورادی که در هفته مکرر می‌شود، قسم سوم: در باب آن که سر ماهها خوانده شود؛ نوع ثانی: دراعمال شهور؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اوراق کتاب به هم خورده، مجدول مذهب، ادعیه معرب؛ جلد: مقوا عطف پارچه، ۱۵۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۹۷]

۸۰. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۰۸-۳۶/۲۰۸**
آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** لاشریک له لک الحمد ولک الشکر علینا صلی علی محمدوآله الطیبین الطاهرین برحمتک یاارحم الراحمین
شامل سور قرآنی و ادعیه شیعی و تعقیبات نمازها و حرزها و ادعیه جهت رفع بیماری‌ها؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۲۸]

۸۱. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۷۱-۳۷/۱۶۱**
آغاز: کثیراً ابدأ ابداً اختتام دعا سیفی بعد از اتمام آن دعا بخواند بسم الله الرحمن الرحیم اللهم تقبل دعایی فی قضاء کل حاجتی بحق کل کلمة اسم؛ **انجام:** مرویست از حضرت رسول صلی الله علیه و آله که هر کس که در صباح این دعا بخواند تاشب در

حفظ و امان حق تعالی باشد ... ایمن شود از آفات او والله اعلم دعا اینست

شامل: دعای سیفی، علوی مصری، ده اسم اعظم، صلواتیه، ادعیه، روزهای ماه رمضان، دعای بزرگوار، دعای عدیله، دعای هفت حصار، هزار و یک نام باری تعالی (دعای جوشن کبیر است با ذکر خواص هر بند از آن) دعای سمات، خطبه حضرت آدم، دوازده امام خواجه نصیرطوسی، ادعیه جهت طاعون و وبا، دعای ساق العرش (صدسبحان)، دعای عکاشه، حرز ابی دجانه انصاری، حزب البحر شاذلی و ...؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۲۹]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۶۶-۳۸/۱۸۶

آغاز: الا من بعد ماجاءهم العلم بغیأ بینهم ان ربک یقضی بینهم یوم القیامة فیما کانوا فیه یختلفون؛ **انجام:** فلک الحمد یارب من مقتدر لایغلب و ذی اناة لایعجل

شامل چند سوره از قرآن کریم و ادعیه شیعی همچون دعای سمات، دعا سیفی و دعای جوشن کبیر و غیرآن؛ خط: نسخ معرب،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی:آغاز؛جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱-۲۳۰]

۸۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۱۹

آغاز: وصدقه و غیر آن، در بیان ادعیه چند که به جهت شفای بیمار دیگری باید بخواند یا بنویسد ... دربیان اجر و صواب مریض بدانکه مسطور است در حلیة المتقین در حدیث صحیح از امام جعفر صادق علیه السلام؛ **انجام:** فصل هفتم در بیان تعویذات منقوله روایتست از امیر المؤمنین که امام حسن و امام حسین (ع) را باین تعویذ می‌نمودند ... بسم الله الرحمن الرحیم اعیذ نفسی و دینی و اهلی و مالی ... ان ربی علی صراط مستقیم و هو علی کل شیء قدیر

ادعیه شیعی است به نقل از ائمه اطهار (ع) برگرفته از کتب شیعی همچون «مکارم الاخلاق» و «حلیة المتقین» و «مصباح» کفعمی، بیشتر ادعیه برای دفع مرض‌ها و گرفتاری‌هاست، برخی از عناوین: ادعیه جهت استشفاء، استشفا به آیات و سور قرآن و اسماء الله، استشفاء به تربت امام حسین (ع) طریق استشفاء به آب نیسان، ادعیه جهت دفع تب در پنج «فصل»، ادعیه دوای مرض سل و یرقان، ادعیه نفخ و دم و زکام و سرفه در ۲۱ «فصل»، ادعیه به جهت دفع سحر و چشم زخم و دفع جن و وسوسه و تعویذات در ۷ «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۲گ (۱۳-۲۲)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۵]

۸۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۳

آغاز: بسمله چون کسی قصد سفرکند وضو بسازد و روی بقبله بایستد و بگوید بسم الله الرحمن الرحیم توکلت علی الله و من یتوکل علی الله؛ **انجام:** بحرمة علی بن ابی طالب علیهم الصلوة و السلام برحمتک یا ارحم الراحمین و صل علی محمد و آله الطاهرین

ادعیه متفرقه است همچون دعای سفر، دعای ام الصبیان، دعای قدح و دعا جهت دفع درد سر و درد چشم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ، اندازه: ۹×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۶]

۸۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۵۲

آغاز: و در روایت دیگر وارد شده که هر که این استغفار را هر روز بخواند حق تعالی چهل کبیره او را بیامرزد؛ **انجام:** به صدق به زیارتگاهی رود و سه رکعت نماز کند بیک سلام در هر رکعتی بعد از فاتحه سه بار انا انزلناه ... خاصیت اسم سی و یکم یا نور کل شیء ... و در آستان مسجد یا سقفی پنهان کند

مجموعه‌ای از ادعیه شیعی است به نقل از کتب محدثین شیعی همچون کلینی و سید بن طاوس و کفعمی و دیگران شامل فصول متعدد در بیان تعقیبات نماز که بخش مهمی از کتاب «مقباس المصابیح» علامه مجلسی است سپس «فال نامه امام صادق (ع)» است و پس از آن «عمل ام داود» و «دعای کمیل» با ترجمه فارسی و «اعمال نوروز» و «خواص اسماء الحسنی» طریق ختم سور، مجملی از احکام زکات و خمس و اعتکاف، «دعای جوشن کبیر» با خواص آن، تعبیر خواب به نقل از خط شهید، اختیارات ایام به نقل از امام صادق (ع)، سؤال اعرابی از امام علی (ع) شرح اسم اعظم، احکام شک و سهو در مقدمه و پنج «فصل» و «خاتمه»، تألیف علامه مجلسی، دعای هفت هیکل و هفت حصار، دعای عکاشه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا قهوه‌ای، عطف پارچه، ۲۲۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۴]

۸۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۳۲

آغاز: بدانکه فضیلت روز جمعه و شب او زیاده از آنست که در حیز حصر درآید و از حضرت امام جعفر الصادق علیه السلم مرویست که آن حضرت فرمود؛ **انجام:** أنما أمرک إذا اردت شیئاً ان تقول له کن فیکون سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین والحمدلله رب العالمین

شامل ادعیه و اوراد و حرزهای ایام هفته است از روز جمعه شروع و به روز پنج‌شنبه ختم می‌شود، حرزهای ائمه (ع) و ادعیه هفت هیکل و هفت حصار و نمازهای ایام هفته را آورده و پس از آن شرح دعای حرز یمانی موسوم به دعای سیفی و متن آن همراه با اختتام‌ها و ذیل‌های آن را آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول و مذهب؛ ۲۳۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۶]

۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۳۴

آغاز: اللهم لک الحمد حمداً کثیراً دائماً متوالیا متواترا متسقا متسعا یدوم - ولاییید غیر مفقود فی الملکوت ولامطموس فی - ولامنتقص فی العرفان؛ **انجام:** و در شب قمر را بزهره مقدم دارند

و ارباب برجهای بادی زحل و عطارد و در شب عطارد را بزحل مقدم دارند و ارباب برجهای.
مجموعه اذکار و اوراد وارده از معصومین در موارد مختلف؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی:آغاز و انجام؛مجدول شنگرف؛جلد: مقوا اسلیمی،۲۰۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۳]

۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۹۱

آغاز: و سواء علیهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم لایومنون انما تنذر من اتبع المذکر و خشی الرحمن بالغیب فبشره بمغفرة و اجر کریم؛ **انجام:** صیغه توبه بعربی و فارسی به زبان جاری ساخت و صفت ندم و نشان پیشمانی از جمله اولایح و واضع گردید
مجموعه آیات قرآنی و روایات و ادعیه و اذکار وارده از معصومین (ع)؛خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۴]

۸۹. سمنان؛ میراث فرهنگی سمنان؛ شماره نسخه:۶

آغاز: بکرامة القرآن وادخلنا لشفاعة القرآن وکفر عنا عنهم سیاتنا بتلاوة القرآن؛ **انجام:** هذه جهنم التی یکذب بها المجرمون یطوفون بینهما
گزیده‌ای از ادعیه است برگرفته از کتب معتبر شیعه همچون «مهج الدعوات»، شامل دعای علوی مصری، شرح سی وهفت لا اله الا الله که در قرآن است به روایت ابن عباس و ... با توضیحات به فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول شنگرف و لاجورد، مصحح، دارای علامت بلاغ، ادعیه نسخ معرب و توضیحات فارسی نستعلیق؛ ۸۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲/۵سم [ف]

۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۷۸

آغاز: بسمله، الفایده فی خاصة الانعام؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و اله اجمعین.
شامل: سوره‌های انعام، کهف، فتح، دعاء علوی مصری، خواص نادعلی، دعاء سیفی، دعاء رؤیت هلال سجادیه، دعاء انجیلیه، باب فی ختم السور للمطالب به فارسی شامل: خواص سوره یس، اثر خامه سعدالدین محمد حموی و خواص دیگر سوره‌های شریفه، حرز امام هادی (ع) (آغاز: «بسمله، لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم اللهم رب الملائکة و الروح»)، دعاء قدح و احتجاب، دعاء صباح امام باقر و امیرمؤمنان حضرت علی (ع) با ترجمه میرزا محمد بن محمدرضا مشهدی (آغاز: «الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و اله الذین بالتوسل بهم یفوز بما ربهم ...» و بعد ترجمه‌ای است بر دعاء منقول از حضرت باقر (ع) که میرزا محمد بن محمد رضا مشهدی حسب الامر بعضی اجله نموده: «بسمله اللهم یا صریخ المکروبین و یا مجیب دعوة المضطرین ... بار خدایا ای فریاد رس صاحب اندوه»)، نماز حاجات، دعاء سمات، دعاء اسم اعظم، ذکر بعضی از خواص سور قرآن به نقل از خواص القران، جوشن صغیر و کبیر، عدیله؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود اوایل قرن ۱۲؛ ضمن ۲۷ برگ آخر نسخه به خط مغایر و متاخر: دعاء کمیل (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، دعاء مهمات سجادیه، سوره‌های واقعه، مزمل، طارق و انشراح، دعاء عهد، شرح هفت حصار، انجام نسخه: «و کاشف الغمه محمد و اله و صحبه الطیبین الطاهرین». کاتب علی الاحتمال همان مترجم دعاء صباح امام باقر (ع) باشد؛ مجدول، مصحح و مقابله شده به ضبط در صفحه آخر دعاء انجیلیه: محمد باقر بن محمد تقی (؟)؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: آهاری نخودی و ضمایم آهاری نباتی، جلد: تیماج ماشی، ۲۲۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۰]

۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۹

آغاز: برکة الزرع و غیره روایت است از شیخ ابوسعید ابوالخیر که روزی عزم بیراض کردم؛ **انجام:** و حقیر گوید که این طریق بسلامت قریبست و سلام.
شامل: دعاء برکت زرع و شفاء امراض و حرز جواد (ع)، سور قرآنی حاوی اسم جلاله «الله» که از سوره طه تا آخر کلام الله را حاوی است، آیات محبت و مودت به ترتیب سور مبارکه قران، مختصری در شرح اسماءالله، چهل حدیث یا وصایا پیامبر اکرم (ص) به حضرت علی (ع)، ادعیه و آداب نوروز، شرح صلوات نامه کبیر با آغاز: «روایتست از عبدالله بن عباس رضی الله عنه که روزی پیغمبر (ص) در مسجد نشسته بود که جبرئیل ع در آمد و گفت یا محمد خدای تعالی هفتصد آفت تقدیر کرده آنرا از خواننده این درود بگرداند» دعاء، گنج العرش، شرح حوزه حضرت رضا (ع)، دعاء سیفی و نسخه‌های طبی و به خط نستعلیق تحریری در حواشی: ادعیه طلب حوائج و احراز و تعریف چند اصطلاح عرفانی و شرح و خواص اسماء الله الحسنی به املاء کمال الدین تبریزی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه دهم محرم ۱۲۹۲ق؛ واقف: سید ابوالحسن مرتضوی، تاریخ وقف: فروردین ۱۳۶۴؛ کاغذ: نباتی فرنگی و نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری، عطف تیماج خرمایی، ۸۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۴۴]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب؛ **انجام:** و اجعله الوارث منا و الحمدلله اولا و اخرا
شامل: سوره‌های کهف، یس، فتح، الرحمن، واقعه، جمعه، ملک، مزمل، نباء و ادعیه در قضای حوائج مروی از طرق امامیه در پشت صفحه اول این عبارت نوشته شده است: «این کتاب دعوات از مال سرکار فیض آثار میرزایی میرزا امام قلی بیک زاد دولته» از اینرو احتمالاً از آثار عصر صفوی است، ۱۷ برگ صدر نسخه دعایی است که به جمله «مرحبا بخلق الله الجدید» شروع گردیده که هشت بار تکرار در کتابت شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی و عطف تیماج خرمایی، ۱۱۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۳/۶سم [ف: ۱۵ - ۵۳]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۳۶

آغاز: من فضلک و انشر علی من رحمتک؛ **انجام:** اگر چنانچه حاجة او بر آورده نشود هر آینه لعن کند بر کرخی الدعا لدفع عدیله.

شامل: دعای عشرات، سر، مناجات سجادیه و علویه (ع)، فصل نهم از انیس العابدین در مناجات و در انتها سور مبارکه: یس، واقعه، نباء و فتح نوشته شده.؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی شکری آهاری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۷۹گ، ۶ و ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۴×۱۴/۶سم [ف: ۱۵ - ۶۱]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۸

آغاز: چون نزدیک بدر روضه مقدسه برسد؛ **انجام:** و روی مثل ذلک فی قوله یا رب یا رب عشر مرات او حتی یقطع النفس

شامل: زیارت پنجم جامعه، ادعیه منتخبه از صحیفه سجادیه (ع): التحمید لله تا دعآء لنفسه، از استخاره تا طلب الستر، دعاء تضرع تا استکشاف هموم، الکرب و الاقاله، تسبیحات و ایام هفته، مکارم الاخلاق، اذا حزنة امر، عندالشدة، طلب العافیه، لابویه، لولده و لجیرانه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ضمیمه: ضمن ۱۴ برگ دعاء فتح و ظفر و ادعیه مجربه میرداماد به تاریخ ۱۰۳۹ق و در انتها آیات فتح و ظفر و اخبار حفظ مروی از ائمه اطهار (ع)؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۸۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۶/۴سم [ف: ۱۵ - ۶۲]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۶۶

آغاز: هر که در اول روز باین اسماء عظام؛ **انجام:** و ذکور و اناث را در حصول قرب درگاه احدیت که نتیجه عبادت و طاعت است.

مشتمل بر اسماء الحسنی منتخب از آیات قران کریم، دعاء فتح و فیروزی، شرح آیات استکفاء، ادعیه رفع هم و غم و شفاء اسقام، دفع اعداء، دعاء مظلوم با آغاز: «اللهم طمه بالبلاء طمه» طاعون، وبا، حرز حفظ، دفع سحر ساحران، تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه و اعمال رویت هلال می‌باشد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب، با کمند زرین، با کتیبه قلمدانی زرپوش؛ نسخه دارای قاب مقوا با روکش کالینگور عمل حسین سنابادی؛ کاغذ: متن و حاشیه حنایی و نخودی آهار مهره، جلد: مقوا روغنی زمینه مشکی دارای گل و برگ و دو حاشیه بوته مانند عمل عبدالعلی بروسان عطف تیماج قهوه‌ای روشن، ۳۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۶۲]

۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۷۸

آغاز: بسمله، لا اله الا الله الجلیل الجبار؛ **انجام:** و لایزید الظالمین الاخسارا

شامل سوره‌های یس، الرحمن، جمعه، نباء، آیة الکرسی، شکیات نماز، سوره ملک و دهر، ادعیه: طول عمر و حفظ به کتابت ملا حسین و غیره؛ خط: نسخ پست، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ به وسیله ادراه اماکن متبرکه در بهمن ۱۳۵۹ تسلیم کتابخانه شده؛ کاغذ: نخودی بیاضی شکل، جلد: تیماج مشکی، ۵۹گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۶۴]

۹۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۴۳

آغاز: باب سوم در اعمال ماه مبارک رمضان است و در آن ده فصل است؛ **انجام:** دعای روز سی ام ... یا ارحم الراحمین.

در اواسط کتاب عنوان مطلب سوم در اعمال مخصوصه شب بیست و سوم دیده می‌شود؛ کاتب: مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۹۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۸سم [ف: ۲ - ۲۴۹]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۸۷

آغاز و رحمة الله و برکاته السلام علی صاحب السکینة؛ **انجام:** یا مالک اجرنا من النار یا مجیر سبحانک یا قدوس

شامل: زیارت‌نامه‌های اعتاب مقدسه عراق و رضوی (ع) و ادعیه: استغفار، حریق، حفظ، دفع طاعون و مجیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ به وسیله اداره اماکن متبرکه در اسفند ۱۳۵۹ تسلیم کتابخانه شده؛ کاغذ: فرنگی شکری بیاضی شکل، ۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۶۴]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۳

آغاز: بسمله، یس و القران الحکیم؛ **انجام:** العفو (یکصد پنجاه شش) الرؤف (دو صد هشتاد شش)

مشتمل بر سور مبارکه: یس، فتح، الرحمن، واقعه، ملک، مذمل و ادعیه: ایام هفته و صباح سجادیه (ع) و صباح علوی (ع)، شرح خواص عدیله، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی و شرح خواص آن از ملا احمد ساوجی، ادعیه: جوشن کبیر و صغیر، مشلول، کمیل (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، سمات، اعمال و ادعیه اول ماه، ادعیه قضای حاجات، وسعت رزق و در انتها حرز سفر میرداماد نوشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج منقش؛ واقف: حسین کی‌استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی زرافشان غبار بیاضی شکل، جلد: میشن مشکی، ۱۸۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۵/۶×۱۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۶۵]

۱۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۵۶

آغاز: این سوره را در هر صباح بخواند؛ **انجام:** نسخه: فازوا و سعدوا فی الدنیا و الاخرة

شامل سوره‌های یس، نباء، فتح، ملک، واقعه، آیة الکرسی، شرح دعاء کمیل مجلسی دوم، دعاء عشرات، اسماء الله الحسنی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ ورد معروف نادعلی به خط مغایر و ذیل نسخه در چند برگ حدیث شریف کساء به خط محمد بن عبدالله حسینی ملقب به سید الشریعه که به دستور مویدالملک در سلخ جمادی الثانی ۱۳۲۵ نوشته است؛ مجدول؛ واقف: سید جلال الدین طهرانی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: نباتی بیاضی

شکل، جلد: تیماج عنابی با روکش مخمل، ۶۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۶/۲سم [ف: ۱۵ – ۶۵]

۱۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۴

آغاز: الا البلاغ المبین؛ **انجام:** و لقد اتینا داود و سلیمن علما روز پنج شنبه علمه.

مشتمل بر سوره‌های یس، نباء، فتح، واقعه، ملک، تعقیبات فرائض یومیه، هفت آیه قضاء حاجات و رفع کربات، هفت حصار در ایام هفته (انتخاب آیات فتح و ظفر و نصرت کلام الله)، احراز قضاء حاجات و محافظت و دفع رنج و هم و غم، ادعیه یومیه، آداب و اعمال و ادعیه چهارشنبه سوری و تحویل سال، ادعیه رویت هلال، ادعیه ماه رمضان، اعمال و ادعیه ماه رجب، ناد علی، صباح علوی (ع)، حجب و زیارت عاشورا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: ۱۴۰۵ ق؛ کاغذ: حنائی فرنگی، جلد: تیماج، ۱۴۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۸/۵سم [ف: ۱۵ – ۶۸]

۱۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۵

آغاز: بسمله، قل یا ایها الکافرون؛ **انجام:** فلا عدوان علی و الله علی ما نقول وکیل.

مشتمل بر ادعیه: رفع ملمات و قضای حاجات، جوشن صغیر، عدیله کبیره و صغیره، نماز عیدین، خضر با آغاز: «لا اله الا الله الجلیل الجبار»، عکاشه، قلنسوه، سلیمان، عقد اللسان، حزب البحر، «تحفة الغرایب در تربیت جواهر القران» محمد بن محمد هروی (تا باب ششم)، هفت حصار ایام هفته، ادعیه ام الصبیان، سمات و اوراد و احراز مختلف دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اوراق اواخر نسخه نونویس؛ واقف: سید غلامحسین سیاه پوش، تاریخ وقف: شهریور۱۳۶۴؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۱۰سم [ف: ۱۵ – ۶۸]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۹۹

آغاز: علی بن عبدالله بن المغیرة الکوفی عن ابیه... یقولون سمعنا امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب صلوات الله و سلامه علیه و هو مستقبل الرکن الیمانی؛ **انجام:** و قال ایضا ان الله تبارک

مشتمل بر ادعیه متفرق به خطهای مختلف شامل ادعیه هنگام خواب، عافیت، شفاء امراض، بخشی از ادعیه سر، حرز ابی دجانه انصاری، آداب نماز شب، نمازهای مستحبی منقول از بیاض میرزا رضی، چند برگ در صلوة مهمات و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ عناوین با سرنج؛ واقف: حسین مقدم، تاریخ وقف: مهرماه ۱۳۶۷؛ کاغذ: حنایی، ۲۱گ، ۱۷ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹/۳×۱۱/۹سم [ف: ۱۵ – ۷۰]

۱۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۱۲

آغاز: و من دعائه فی الایام السبعة؛ **انجام:** اقض حاجتی بحق القران العظیم و صلی الله علی محمد و اله الطاهرین.

ادعیه ایام هفته سجادیه، دعاء تذلل، ادعیه رفع هم و غم علوی (ع)، دعاء احتجاب، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، سوره فتح، دعاء رفع بلیات، تعقیبات فرائض یومیه، زیارات، ادعیه سفر، مناجات حضرت امیر (ع)، دعاء مشهور به فتح نامه (ناقص الوسط)، دعاء صباح و مساء، مهمات و استعاذه سجادیه، اعمال و ادعیه ماه مبارک رمضان (ناقص الاول)، کمیل و سمات، سوره های یس و جمعه، دعاء عدیله، آیة الکرسی، دوازده امام (ع)، آیات فتح و ظفر، ختومات و دعاء صباح؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ این مجموعه به قلم سه کاتب، مجدول، مذهب، دارای سرلوح کم کار، صفحه دوم دارای پیشانی؛ کاغذ: حنائی و نباتی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۲۰۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۷سم [ف: ۱۵ – ۷۱]

۱۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۳

آغاز: سوره یس بسم الله الرحمن الرحیم؛ **انجام:** یا سبحان یا سلطان یا غفران یا برهان

مشتمل بر سور مبارکه: یس، الرحمن، واقعه، جمعه و ملک و نباء و زیارات پیامبر مکرم و ائمه اطهار (ع) در ایام هفته و آداب دفن میت، ادعیه: قاموس، جوشن کبیر، ناد علی، فرج و در پایان تعویذات متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ واقف: آقا قادر، تاریخ وقف: ۱۲۴۷ هـ‍ق؛ کاغذ: شکری فرنگی ، جلد: مقوا با روکش پارچه دارد، ۱۳۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۰سم [ف: ۱۵ – ۷۴]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۴۵

آغاز: یس و القران الحکیم؛ **انجام:** یا اسرافیل یا عزرائیل

مشتمل بر سور مبارکه: یس، نباء، فتح، ملک، واقعه و ادعیه: عدیله، کمیل زیرنویس شده به ترجمه فارسی، تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان، صباح علوی (ع)، زیارت عاشورا و وارث، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ مجدول؛ واقف: محسن برکتین،تاریخ وقف:تیر۱۳۶۶؛کاغذ: نخودی بیاضی شکل، جلد: تیماج عنابی، ۱۷۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۶×۶سم [ف: ۱۵–۸۹]

۱۰۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۳۶

آغاز: بسمله الهی باخص صفاتک و بعز جلالک؛ **انجام:** نعوذ بک مما استعاذ منه عبادک تمام شد

شامل: تعقیبات فرائض یومیه و سور مبارکه یس، ملک، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، سوره عم، دعای مبارکه نور، سوره الرحمن، دعای جوشن کبیر و ادعیه کفایت مهمات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی آهاری کشمیری، جلد: تیماج مشکی،۱۱۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۰سم [ف: ۲۱]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۵

آغاز: شرح دعای اسم اعظم مشهور به چهل و یک اسمی هر اسمی را یک خاصیت است اسم اول جهت بزرگی یافتن اسم دوم جهت؛ **انجام:** نسخه: ان للمتقین مفازا حدآئق و اعنابا و.

شامل: شرح دعای اسم اعظم مشهور به چهل و یک اسم، دعای اسم اعظم، دعای توسل، دعای جمیل، شرح دعای گنج العرش و

خود دعا، دعای پنج اسم، دعای سرخ باد و زرد باد و جمیع بادها، دعای درد چشم، شرح صلوات کبیر به همراه صلوات، دعای درد سر، دعای فرس، زیارتنامه ائمه اثنی عشر علیهم السلام، دعای چشم زخم، چهارده اسم اعظم، شرح آیة الکرسی، دعای روزهای ماه رجب، دعای قدح، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، دعای روز و شب ماه رمضان و ادعیه دیگر و تعدادی از سور قرآن؛ خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۱۱ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۶سم [ف: ۳۸ - ۵۶۱]

۱۰۹. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۳۰

آغاز: و تعالی هدیه فرستاده است با هزار و یک خاصیت که این دعا را با امتان بیاموز

بعضی از ادعیه و احراز و آثار آن، ابتدا دعای فتح نامه با بعضی از معجزاتی که در اثر خواندن آن اتفاق افتاده از جمله مطلبی که از مولانا برهان الدین در نیشابور به سال ۷۷۸ نقل می‌کند و نیز حکایتی از سلطان محمود، سپس شرح دعای قدح، اسمای الهی که پیامبر (ص) در شب معراج دید، بعضی از حرزها در ابطال سحر، پس از کتاب، دعای گنج العرش و متفرقاتی افزوده شده است؛ خط: نستعلیق، کا: ملامحمد شریف ولد ملا امام، تا: قرن ۱۲، حسب فرموده سیادت پناه خواجه میرحسن بلندایی؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۷گ، ۷سطر، اندازه: ۶/۵×۹/۵سم [ف: - ۴۹]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۱۲

دعاها و سوره‌های کوتاه قرآن کریم، ختم و حرزها، در پایان چند طلسم و «نسخه فلونیای رومی که عالیحضرت رفیع الدرجات میرزا محمد نصیر و میرزا علینقی و میرزا حاجی محمد و میرزا علیرضا، اطبا - به جهت عالیجاه میرزا عبدالوهاب حاکم دارالسلطنه اصفهان» نوشته؛ خط: نسخ خوش و معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲ق؛ ؛ مهر: «العبد المذنب سید حسین الحسینی ۱۱۹۲» (چهارگوش)، «عبده محمد علی بن محمد ...» (بیضی)؛ کاغذ: بیاض، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۷۱گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۲ - ۲۰۲]

۱۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۴۱

ادعیه و احراز؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲ص (۱۹۷-۱۹۹) [مختصر - ف: ۴۱]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۸

آغاز: بکل شییء و بنور و جهک الذی اضاء؛ **انجام:** بمحمد و آله الطاهرین.

پس از قرن یازدهم تألیف شده و موارد اجابت ادعیه را به فارسی نوشته اند؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برخی از صحایف را به شکل چلیپا نوشته‌اند و نسخه شکل بیاض دارد؛ کاغذ: ابری شکری آهار مهره، جلد: میشن تریاکی بی‌مقوا، ۳۷۸ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۳/۷سم [ف: ۶ - ۲۶]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۴۱

آغاز: فصل اول در اعمال ماه محرم و در آن دو مطلب است مطلب اول در فضیلت گریستن بر حضرت ابی عبد الله الحسین است؛ **انجام:** و بهترین دعاهای صحیفه کامله است

با عنوان های: فصل هفتم در شمه ای از فضایل ماه مبارک رمضان ...، مطلب دوم در اعمال روز عید؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول زرین و مشکی کمند زرین و مشکی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن مقوایی قهوه‌ای، ۱۵۹گ، ۱۱سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۲۱۲]

۱۱۳. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۳۶/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۵ - ۳۷۷]

۱۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۴۰/۳

آغاز: یکی از سنتهای روز جمعه که بزرگان دین اختیار کرده اند دعای عشرات است و آن دعایی است بزرگ؛ **انجام:** و اغننی بحلالک عن حرامک و بطاعتک عن معصیتک و بفضلک عمن سواک یا حی یا قیوم، برحمتک یا ارحم الراحمین.

دعاهای وارده از جانب حضرات أئمه معصومین است که بدون ترتیب خاص در یک جا گردآوری گردیده،عناوین ادعیه: دعای عشرات،مشلول،زیارت جامعه،عدیله و عهد؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛مصحح،محشی؛کاغذ:شرقی،جلد:تیماج مشکی ضربی با ترنج گل و بوته، ۵۴گ (۱۳۰پ-۱۸۳پ)، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۳۳ - ۲۷۴]

۱۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۵۴

آغاز: الهی کم من عدو انتضی علی سیف عداوته و شحذ لی ظبة هدیته و أرهف لی شباحده و داف لی قواتل سمومه؛ **انجام:** انت و اصحابک الساعة الساعة باذن الله عزوجل اسرع اسرع و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، ادعیه به نسخ معرب با ترجمه فارسی به شنگرف، در پایان دعای ابن طاوس صورت اجازه ملا محمد تقی مجلسی به امیر هاشم در اجازه نقل حرز یمانی به وی، و اجازه ابوالحسن شریف عاملی اصفهانی مدرس به سید امیر محمد حسین بن محمد صالح حسینی در نجف اشرف به سال ۱۱۱۲ به خط وی، و اجازه محمد حسین بن محمد صالح حسنی حسینی به مولی محمد حسین کاشانی در عید فطر سال ۱۱۱۳ به خط وی؛ جلد: تیماج زرشکی سوخته، ۱۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۳]

۱۱۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۶۰/۱

شامل: صلوات کبیر و فضیلت و شرح ثواب آن، شرح دعاء درود اکبر (شرح خاصیت ناد علیا)، دعاء مفتاح سعادة الدارین، خواص سور قرآن کریم، آیات الشفا، خواص سور قرآن کریم دیگر، شرح دعای سیفی، شرح دعوت یسن، شرح رجال الغیب، شرح اوراد ایام سبعه (هفته)، اوراد اوقات خمس، شرح فضیلت دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، اوراد فتحیه سید محمد نوربخشی، دعاء منقول از شیخ بهائی، شرح آیه «ثم أنزل علیکم من بعد الغم»؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: حنایی و سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۲۵]

۱۱۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۸۹

آغاز: از حضرت رسالت پناه (ص) منقول است که هر کس نماز قضا داشته باشد عدد آن نماز؛ **انجام:** در هر رکعت بعد از فاتحه پنجاه توحید بخواند (و پس از آن ۴ برگ با خط مغایر ادعیه).

ادعیه و دستوراتی است برای رفع غم و هر مهمی، دعای توبه، تعقیب نماز از محقق کرکی، چند سوره از قرآن کریم ... دعا و طلسمات، شرح دعای عشرات و دعای عشرات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۶۴۷]

۱۱۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۱۶

آغاز: و بعد از آن این عمل را بجا آورد ظاهراً کافی باشد ... زیارت جامعه که متضمن؛ **انجام:** فصل نهم در بیان نمازهای نافله یومیه و چون نافله صبح را بعد از ذکر نماز شب بیان خواهیم کرد شروع کرده می‌شود در بیان نافله زوال که آن هشت رکعتست.

شامل زیارت وارث و پس از آن ظاهراً کتابی در دعاست که با عنوان: باب اول از ابواب خمسه «اشرف الدعوات» شامل دوازده «فصل» در بیان تعقیبات عموماً و خصوصاً و آداب شبانروزی جمعه و نوافل نمازهای یومیه و آداب نماز شب که در این نسخه تا فصل نهم موجود است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: پارچه، سرخ، ۱۱۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۱۱۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۸۷۳

مجموعه فال و دعا منسوب به جعفر صادق امام ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا ساده، ۷۶گ، ۸ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۴۴۳]

۱۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۶۱

دعای: صباح، اربعین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول زر؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز کناره حنایی، ۲۸گ، ۱۱ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۴۴۵]

۱۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۴

جنگ دعایی برای حاجات با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۱۳۵گ، ۱۱سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۴۷]

۱۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۵

جنگ دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی تیماج سبز یک‌لا، ۵۸گ، ۱۱سطر (۴/۵×۹)، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۴ - ۴۴۹]

۱۲۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۳۰

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی ضربی، ۱۴۰گ، ۱۰ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۴/۵×۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۵۰]

۱۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۳۱

در پایان زیارت جامعه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛کاغذ:سپاهانی،جلد: جدول تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۱۷۷گ، ۱۲ سطر (۴×۷/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۱سم [ف: ۴ - ۴۵۰]

۱۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۱۸۵گ، ۱۴سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۴۵۱]

۱۲۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۳۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای حنایی یک‌لا، ۸۰گ، ۱۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۴۵۱]

۱۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۵۷

دعای مشلول، کمیل، ادعیه نمازها، نماز حاجت، دعا جهت تفرقه میان ظالمین، دفع اعداء، تسخیر اجنه، مناجات و جز آنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه و فستقی، جلد: رویه میشن لایی یشمی، ۲۳۴گ، ۱۷ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۶سم [ف: ۲ - ۲۴۹]

۱۲۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۵۱

در پشت صفحه اول با خط مغایر آمده است: «جمال الصالحین»، لکن گویا جز آن باشد، موجودی این نسخه بخشی از قسم اول است در نمازها و ادعیه مربوط به آن در چند فصل قسم دوم در اورادی که در هفته مکرر می‌شود، قسم سیم از کتاب در اورادی که در سر ماه‌ها مکرر می‌شود، قسم چهارم در آنچه به سال مکرر می‌شود و آن بر دو نوع است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ تملک: محمد بن عبدالمجید مراغی مورخ ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۳گ، ۱۵ سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳ - ۸۱۰]

۱۲۹. شیراز؛ مدرسه حکیم؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: اما بیان نماز حضرت رسالت پناه (ص) و آن دو رکعت، در هر رکعت فاتحه یکبار

فصل دوم: در ادعیه و نماز اول هر ماه، دارای ۱۲ «مطلب» در بیان اعمال ۱۲ ماه، مطلب اول: در بیان عمل ماه رجب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۲×۲۲سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۵]

۱۳۰. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: و مکننی من دونکم و احیانی فی رجعتکم و ملکنی فی ایامکم ... بدان که زیارت چهارم از زیارات جامعه زیارتی است که؛ **انجام:** دعای روز یک‌شنبه. بسم الله الذی لا ارجوا الا فضله و لا اخشی الا عدله ... النجاح و الانجاح و ایاک ارغب.

مجموعه ادعیه و زیارات است از کسی که مکرر خود را ابوجعفر می‌خواند (با عبارت: «مؤلف این رساله ابوجعفر گوید») از قرن ۱۲ و ۱۳ق، منبع اصلی او «تحفة الزائر» و «مقباس المصابیح» علامه مجلسی (که از او با عنوان آخوند مرحوم یاد می‌کند) و نسخه حاجی محمد معصوم بیگ است و بسیاری از دعاها را از کتب متقدمان به واسطه آنها نقل می‌کند. به تصریح مؤلف پدرش هم مجموعه‌ای در دعا جمع کرده بوده است، از آن جا که مقدمه کتاب افتاده شناسایی دقیق مؤلف مقدور نشد. با جستجویی هم که انجام شد در میان تدوین کنندگان مجامیع دعایی شیعه متأخر تنها کسی که با کنیه ابوجعفر یافتیم، ابوجعفر محمد قاسم بن محمدرضا شریف مترجم مناجات خمسه عشر امام سجاد است که شاید نویسنده کتاب ما همو باشد (رک: فهرست آستان قدس رضوی، ج ۱۵، ص ۴۹۹). عناوین زیر در نسخه باقیمانده‌اند: مطلب سوم در فضائل و اعمال شب و روز جمعه است از نماز و دعا و سائر اشیاء (احتمال دارد این بخش مربوط به آخر نسخه باشد که در صحافی جا به جا شده)، باب اول: در بیان دعا و معنی دعا و کیفیت دعا کردن و آداب آن و بیان فضیلت تعقیب و کیفیت و آداب مختصه به آن و در آن دو مطلب است، مطلب اول: در بیان دعا و معنی دعا و کیفیت دعا کردن و آداب آن است، فصل دوم: در بیان تحصیل صفاتی است که به سبب حصول آن دعایش مستجاب می‌شود و به انتفای آن دعایش مردود می‌گردد، فصل سوم: در آداب دعاست، فصل چهارم: در اوقات دعا کردن است، فصل پنجم: در بیان آن جماعتی که دعای ایشان در درگاه حضرت واهب العطایا مستجاب و آن جماعتی که دعایشان مردود است، فصل ششم: در شرایط دعاست، فصل دوم [ظاهراً اول صحیح باشد]: در بیان تعقیبات و دعاهایی است که سنت است که در عقب هر نماز واجب شبانه روز خوانده شود، فصل ۲. تعقیبات مخصوص به کل واحد از این نمازهای پنج‌گانه است و اول تعقیب مخصوص فریضه ظهر است، فصل ۴. تعقیب نماز عصر است، فصل ۵. بیان تعقیب مخصوص نماز شام است، فصل ۶. بیان تعقیب مخصوص نماز خفتن است، فصل ۷. بیان تعقیبات مخصوص نماز صبح است، فصل ۸ بیان فضیلت و کیفیت سجده شکر است، فصل ۹. بیان اعمال صباح و مساء است، فصل ۱۰. دعاهایی است که در ساعات روز باید خواند، فصل ۱۱. ادعیه‌ای چند که عبارت از تسبیحات و تحمیدات و تکبیرات و تهلیلات و صلوات بر محمد و آله محمد و سائر اذکار است که در هر شب و روز باید خواند، فصل ۱۲. اعمال ایام هفته از دعاها و زیارتهای چهارده معصوم و بعضی از آداب و اعمال روز و شب جمعه و در آن سه مطلب است، مطلب اول: در بعضی از ادعیه ایام هفته؛ خط: نسخ، آیات معرب، بی‌کا، تا: قرن۱۲؛افتادگی:آغاز و وسط و انجام؛ مصحح، بعضی از دعاها به صورت زیرنویس ترجمه شده‌اند؛ ۲۳۲گ، ۱۵ سطر [ف: - ۸۲]

۱۳۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۹۶

آغاز: بدانکه شیخ الاسلام زین الدین علی بن محمد کلاه رضی الله عنه روایت می‌کند که شیخ حاجی بهاءالدین یزدی فرموده که به ما رسید به اسناد صحیح از مشایخ طریقت که حزب البحر شیخ الشیوخ قطب الوقت سید ابوالحسن شاذلی رحمة الله علیه از خزائن ملکوت و دفائن لاهوتست و اگر کتب و رسائل در باب فوائد و آثار و برکات این جمع کنند از عهد فوائد آن بیرون نیایند

مجموعه‌ای از ادعیه، قبل از بعضی از دعاها خواص و چگونگی قرائت آن را هم ذکر کرده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف:۳-۳۶]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۴۱

با ترجمه بین سطور؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [د.ث]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴ خوئی

آغاز: رکعت انا انزلناه خوانی و در دوم قل هو الله ... پس نماز کننده ایشان را وسلیه سازد بخدای تعالی و در دوم رکعت سوره توحید خوانی ... چون از قرائت فراغ شوی دستها به تکبیر بر آر آنگه کف دست بسوی آسمان کن و دعاء قنوت بگوی و فاضلترین چیزیکه در قنوت بگویی کلمات فرج است؛ **انجام:** قسم سوم در اورادی که در سر ماها مکرر میشود امیر المؤمنین علی (ع) فرموده چونه ماه نو بینی از جای فر از مشو بگو اللهم انی اسئلک هذا الشهر و نوره.

مؤلف از علماء شیعه بوده است و شیوه فارسی و رسم الخط کتاب نشان می‌دهد که پیش از قرن هفتم می‌زیسته است اینک چند نمونه از نثر آن: «روایت است که چون بنده در نماز بگشاید خدای عزوجل روی بدو آورد و فرشته بدو موکل که قرآن در دهن وی فرا می‌گیرد و اگر بنده روی از نماز بگرداند خدای تعالی روی از وی بگرداند ... و سپس بیندیش که پیش که ایستاده‌ای و با که راز میگویی و چنان پر است اورا که گوئی تو او را همی بینی که اگر تو او را نمی‌بینی وی ترا می‌بیند و چون بانگ نماز گوئی باید که روی فرا قبله آربی و در میان آن سخن نگوئی و بر پای ایستاده باشی و آخر فصلهاء آنرا حرکت ننهی (ص ۱۱۵) ... آنگه در نماز باز گشای بهفت تکبیر و با هر تکبیری دستها بر می‌آور تا نرمه گوش در برابر روی انگشتان بهم باز نهاده مگر انگشت بزرگ از دیگر انگشتها جدا دار و پنج بار فاضلتر بود و کمال در هفت بار بود. آنگاه دست بر آور و تکبیر بجای آورده بسجود شو مثال آنکه اشتر باریک فرو خسپد شکمش بر زمین نرسد (ص ۱۲۱) ... امام محمد باقر فرمود اگر مردمان بدانند آنچه ما دانیم از سؤالها که در این دعا (سمات) است ... و اگر سوگند خورید که نام مهین خدای در اوست راست خورده باشید و این از علم نهانی است و از دعاهای پوشیده (ص ۲۳۵)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ نشان‌هایی از رسم الخط کهنه نسخه اصل در این نسخه بجای مانده و این خود نشان دیگری از قدمت کتاب است، چنان‌که خسپد را (باب پارسی) و راء مهمله را با نقطه نوشته، در ص ۲۸۰ نوشته شده: «قسم سوم از

این اوراق در اورادی که در سر ماهها مکرر می‌شود»، پس از آن دعاهای ایام هفته (از صحیفه سجادیه) و تعقیبات نماز نوشته شده و گویا الحاقی است و جزء کتاب نبوده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۰ص، ۱۶ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۷ - ۱۲۰]

۱۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۹/۱

دعا با ترجمه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱۲گ (۱ر-۱۱۲ر)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۵۳۱]

۱۳۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۳۶

دعا سعد و نحس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ (۷۵۶۴۱) [ف: ۳ - ۱۶]

۱۳۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۰ - د

مجموعه‌ای است از برخی از سور قرانی و دعاهای شیعی و از حمد آغاز و به دعای مسافر انجام می‌یابد روایت‌ها و خواص دعایی به فارسی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه مخملی سرخ گرد تیماج تریاکی درون تیماج سبز، ۱۱۲گ، ابعاد متن: ۳/۵×۷/۵، اندازه: ۶/۵×۱۱سم [ف: ۱۰۸]

۱۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۳۷/۱۹

دعاهایی برای درمان دردها؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [ف: ۷ - ۲۱۳]

۱۳۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۴۵

آغاز: علی بن ابیطالب را مشاهده کردم که این دوازده امام بزبان گوهر بار خواندند

شامل: دعای اعتصام، دوازده امام خواجه نصیر با دستورات و ثواب و فوائد آن و در آخر نسخه یک سطر از مناجات حضرت امیر (ع) به‌جای مانده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به طلا و مشکی و زرد و آبی و شنگرف؛ کاغذ هندی؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲۷گ، ۱۶ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۰۰۳]

۱۳۹. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:بدون شماره

دارای المقالة الرابعة از کتابی در دعا که در اعمال متفرقه است و شامل ۱۴ باب؛ کا: اسماعیل بن محمد رضا طاقبری فشکل، تا: ۲۰ رجب ۱۱۰۰ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۲۴]

۱۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۵۴

جوشن کبیر و خواص آن به فارسی، و دعای صباح با ترجمه فارسی و چندین دعای دیگر و می‌رسد به دعاهای نماز؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: ایرج افشار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی تازه، ۱۱۳گ، ۱۰سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف:۱۴-۳۸۷۴]

۱۴۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۱۳

با چند سوره قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گرد تیماج سرخ زرکوب با ترمه، ۱۱۰گ، ۱۱ تا ۱۷ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱۰۵]

۱۴۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۷۳/۱

دعاهایی است غالبا با ترجمه فارسی (بین سطور) و در برخی از صفحات متن و حاشیه را فرا گرفته. از جمله ادعیه دعاء مشلول است که با دو روایت نقل شده و متن کوتاه‌تر در حاشیه، در پایان دعاء مشلول نوشته «از روی نسخه مرحوم مولانا محمد تقی مجسی تصحیح نموده مقابله شد»، در حاشیه دعاء مشلول دعاء صباح با ترجمه زیر سطور نقل شده و در ذیل دعاء با همان خط نسخ متن دعا چنین نوشته «تبه علی بن ابی طالب فی اخر نهار الخمیس حادی عشر ذیحجه سنه خمس و عشرین من الهجره»، دعاء سیفی (حرز یمانی) با مقدمه‌ای به فارسی و ترجمه زیر سطور نیز در این بخش آورده شده و پس از آن دعاء قاموس القدره، و نیز دعایی است کوتاه به نقل از کتاب «حدائق الاخبار و حقائق الابرار»؛ خط: نسخ و نستعلیق استادانه، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم ترنج دارای نقش گل و برگ برجسته، ۴۷گ (۱-۴۸)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۶۹]

۱۴۳. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۳۶

زیارت جامعه، دعای کمیل و سمات، هر سه با ترجمه فارسی علامه مجلسی و چند دعای دیگر بدون ترجمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۴۳گ، ۱۴سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۸۳]

۱۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۷۵-۱۹/۲۰۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد این رساله‌ایست ... در اعمال و کیفیت دعا و بعضی از؛ **انجام:** و ثوابش را به ایشان هدیه کند چه روایت شده که الله تعالی آن کس را بعدد اموات ثواب می‌دهد

دارای سه «نجم» که مقدمه کتاب‌اند و دوازده «باب» و یک «خاتمه»: نجم ۱. فضیلت دعا و فوائد آن، نجم ۲. شرایط و آداب دعا، نجم ۳. سبب مستجاب نشدن دعا، باب ۱. بعضی از ادعیه مأثوره، باب ۲. اعمال توبه کردن، باب ۳. آداب استخاره، دارای دو «فصل»، باب ۴. بعضی اذکار و دعوات و تعقیبات، باب ۵. زیارات، دارای دو «فصل»، باب ۶. اعمال ادای قرض، باب ۷. ادعیه باعث ایمنی، باب ۸. اعمال پناه جستن از شیاطین، باب ۹. اعمال متعلق به میت، باب ۱۰. ادعیه دفع علت‌ها و مرض‌ها، باب ۱۱. ...، باب ۱۲. اعمال سفر، خاتمه در ادعیه و اعمال تزویج؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، علامت بلاغ دارد، در برگ آخر نوشته‌ای به تاریخ ۱۱۲۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۳۲۹۹]

۱۴۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۰

شامل: تعقیبات نمازهای پنج‌گانه، دعاء حضرت سجاد در وداع ماه رمضان، دعای ساعت‌های روز، اعمال ما بین غروب و وقت خواب، آداب نماز شب و اعمال پس از نیمه شب، دعاء صباح حضرت امیر (ع)، دعاء حضرت رضا (ع)، آداب داعی در سه

باب (که فصل ۵۰ دانسته شده است)، دعاء علوی مصری، سوره واقعه، سوره ملک، سوره عم، سوره صافات، دعاء سمات، دعاء صبح و شام حضرت سجاد و چند دعاء دیگر آن حضرت، دعاء کمیل، در متن و حاشیه توضیحات سودمندی آمده و حاشیه‌ها با نشانی «توضیح» دارد؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سر لوح، برگ اجازه‌ای که ملا مهدیقلی بن محمد علی شیرازی به تاریخ ۱۲۷۷ برای شیخ عبد اللطیف شیرازی نوشته است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۵۸]

۱۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۴۴

دعاهای پراکنده و چند طلسم و منترهایی است بیشتر شبیه به آنچه دعانویسان دوره‌گرد می‌نویسند، بدون ترتیب و تنظیم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۳۹۶]

۱۴۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۱۰

چند حرز و دعا به نقل از خط شهید دوم و میر داماد و دعای صباح حضرت امیر المؤمنین (ع) و تعقیب نمازهای پنج‌گانه و زیارت ششم حضرت امیر و تسبیح ایام هفته و دعای سیفی و دعاهای کوتاه متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۷۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۵ - ۱۸]

۱۴۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۱۶

چند سوره و دعاء کمیل و صباح حضرت امیرالمؤمنین (ع) و زیارت حضرات معصومین و زیارت جامعه کبیره و دعاهای سمات و مشلول و عشرات و دعاهای روزهای ماه صفر و چند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح دقیق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۳۹گ، ۱۳ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۲۲]

۱۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۵۵

سوره‌های یس، فتح، رحمن، واقعه، جمعه، ملک و نبأ، و دعاهای کمیل، صباح، سمات، مشلول، عدیله و دعای روز اول ماه و توسل و دعاهای روزهای هفته و چند دعای متفرقه دیگر، زیارت ششم حضرت امیر المؤمنین (ع) و زیارت عاشورا و نیمه شعبان؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح دقیق؛کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۸۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۱۵۷]

۱۵۰. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۱۰

دعاهای صنمی قریش و صباح و ذخیره و اعمال شب‌ها و روزها و دعاهای عدیله و اعمال ایام هفته و چند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج مشکی، ۸۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: - ۸۱]

۱۵۱. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۸۷

دارای سوره یس، تعقیب نمازها، سوره عم، سوره الرحمن، دعاء کمیل، عدیله، دوازده امام، جوشن کبیر، جوشن صغیر، سمات، اعمال ماه رمضان، دعاء مکارم الاخلاق، زیارت حضرت عبدالعظیم، زیارت حضرت امام رضا (ع)، چند حرز و دعای کوتاه، ادعیه ایام هفته؛ خط: نسخ معرب، کا: آقا خان دباغی (بنا بر آنچه که در روی برگ اول نوشته شده است)، تا: قرن ۱۲؛ صفحات مجدول به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد، صفحه اول دارای سر لوح و حواشی صفحه اول و دوم گل و بوته زرین (تشعیر) و بین سطرها زرین دندانموشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: - ۱۴۸]

۱۵۲. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۴

چهارده «باب» است دارای اعمال و ادعیه واحرازی که در اوقات مختلف و برای مقاصد گوناگون و طلب حاجات خوانده می‌شود. با ذکر منابع که بیشتر آنها از کتاب های معروف حدیث و دعا می‌باشد. مختصر عناوین ابواب: ۱. ذکر بعضی از نمازها، ۲. بعضی ادعیه ماثوره، ۳. اعمال توبه کردن، ۴. ادعیه حاجات، ۵. ادعیه طلب رزق و ادای قرض، ۶. آداب نفرین بر دشمنان دین و دنیا، ۷. دعاهای ایمنی از جائران و خلاصی از زندان، ۸. دفع هم و غم و خوف، ۹. پناه جستن از شیاطین و چشم بد و سحر، ۱۰. دفع علت‌ها و مرض‌ها، ۱۱. ازدیاد حافظه و دفع نیسان، ۱۲. آداب استخاره، ۱۳. آداب تزویج و طلب فرزند، ۱۴. اعمال سفر و پناه جستن از شرور؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، در حاشیه بعضی از صفحه‌ها دعاهایی افزوده‌اند؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۱۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۸۷]

۱۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۹۰

به فارسی که که سی «باب» باید در آن باشد، چنین است باب‌های آن در نسخه آشفته ما: فصل ۵. بیان فضایل و اعمال نصف آخر ماه رجب ، فصل ۳. فضایل و اعمال مخصوصه اول ماهست، فصل ۲. بیان اعمال هر روز ماه شعبان، باب اول در فضایل و اعمال ماه رجب و آن مشتمل بر پنج «فصل»، فصل ۱. بیان فضایل این ماه، فصل ۲. بیان اعمالی است که کسی از روزه عاجز باشد، فصل ۳. دعاهای مخصوص دهه آخر، فصل ۷. دعاهای مخصوص دهه آخر ماه، باب ۲۳. اکثر احادیث دلالت می‌کند بر آنکه آن قدر است، باب ۱. بیان فضل این ماه مبارك (رمضان)، باب ۳۰. بیان مجملی از فضایل و اعمال ماه مبارك رمضان و در آن هشت «فصل» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۷۰گ، ۱۸ سطر (۵×۱۰)، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۲۶۹]

۱۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۳۵

مانند کار مجلسی ولی از خود او نیست؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج مشکی مقوایی، ۱۰۴گ،۷سطر(۶×۱۰)،قطع:بغلی،اندازه: ۹×۱۱سم [ف: ۱۷-۲۷۹]

۱۵۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۵۳/۷

آغاز: یا الله یا الله یا الله. فلک الحمد و لک الشکر و الیک؛ **انجام:** الفصل السابع فی فضل مسجد بنی کاهل و یعرف به مسجد الامیر ... و انصرنا علی القوم الکافرون. و روی.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برای نشانی: «الخاتمة ففیها فصول. الفصل الاول فی زیارة مختصرة جامعة یزاربها فی جمیع المشاهد ... الفصل الثانی فی زیارة سلمان الفارسی، الفصل الثالث فی زیارة قبور الشیعة، الفصل الرابع فیما یقول الزائر عن غیره بالاجرة»؛ ۷۰گ(۱۱۲ر–۱۸۲پ) [ف: ۲ – ۲۰۱]

۱۵۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۴۶

آغاز: صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** زیارت علی بن الحسین بکند و بگوید السلام

دعا و زیارت است و آداب به فارسی؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای درون سرخ مغزی‌دار، ۱۳۰گ، قطع: بیاضی، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۲ – ۲۰۱]

۱۵۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۸۷/۱

آغاز: اللهم انی احمدک علی کل نعمة و استغفرک؛ **انجام:** السلام علیهم و رحمة الله و برکاته

دعاست با گزارش و آداب آنها به فارسی، صلوة کبیرة برای برآورده شدن نیازها، دعای ابوحمزه ثمالی، دعای مجمر، رفع قحط و طاعون وبا، حرزها، آداب استخارت، رؤیت ماه، عطسه؛خط: ثلث خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: محمدرحیم بن حسین (حبیب) افشار، ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۷۱ق؛ ۱۰۱گ (۱پ–۱۰۱ر) [ف: ۲ – ۲۰۲]

۱۵۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۸۹–عکسی

آغاز: عذابه عدل یا من ذکره حلو، یا من فضله عمیم. اللهم انی اسألک باسمک، یا مسهل، یا مفضل؛ **انجام:** در طلب جاه و منصب و رفعت و قبول عامه و اجابت دعوات و آسانی کار

دعاهایی برای براورده شدن نیازهای این جهانی و آن جهانی، همراه با جادو و صورت های طلسمی، دعاها عربی و گزارش‌ها به فارسی؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۵۸ص، ۹ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۳۱۴]

۱۵۹. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۷۴

آغاز: الرحمن علم القرآن خلق الانسان علمه البیان؛ **انجام:** من شر ما خلق و من شر ما ذرأ و برأ و من شر.

در ادعیه شیعی که نخست با سوره های الرحمن، واقعه، جمعه، منافقون، ملک، دهر و نبأ شروع شده، پس از آن دعای جوشن کبیر با شرح خواص آن، دعای عدیله و تعقیبات نمازها و نماز میت و عید قربان و دعای مجیر و حرزهای امامان و دعای جوشن صغیر را دربر دارد، کتاب به فارسی و متن ادعیه به عربی است، از «بلد الامین» کفعمی و «مصباح المتجهد» شیخ طوسی نقل می‌کند؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شیخ هادی اسکویی حائری، تاریخ وقف: ۱۳۳۸/۵/۲۶؛ جلد: تیماج مشکی مجدول با ترنج و سرترنج، ۱۳۴گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲ – ۴۵۷]

۱۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۷۰

دارای «فصل» در بیان فضیلت و کیفیت و احکام نماز جعفر طیار تا زیارت دوم؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول زرین؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه ربعی بیاضی، ۱۰گ، ۱۲سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۲سم[ف:۱۷–۲۸۶]

۱۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۹۴

به فارسی، نخستین دعای چشم زخم پیغمبر و حسنین است تا می‌رسد به دعاهای هر روز ماه رمضان، در میانه دعای تیغ بند امیرالمومنین است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، جدول زر و لاجورد و شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۵۷گ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۳۸۴]

۱۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۳۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ گویا دو رساله را با هم صحافی کرده‌اند؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۱۱۵گ، ۱۵ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۰سم[ف:۱۶–۴۹۶]

۱۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۳۹

در آغاز خواص آیات و سور آداب تجهیزات میت به فارسی آمده است نوشته امام قلی بیگی ملازم بیگلر بیگی به دستور شاه بیک غلام ملازم بیگلر بیگی استرآباد در شعبان ۱۱۱۲ لوئی ئیل در قندهار؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۱۴۷گ، ۱۰ سطر (۷×۱۲/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ – ۴۹۶]

۱۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۸۶/۲–۱۵/۲۶

آغاز: وکان من دعائه علیه السلام فی التأوه والمناجاة: آه وانفساه کیف لی بمعالجة الاغلال آه وانفساه مما حملتنی علیه جوارحی من البلایا؛ **انجام:** فاحفظه ورده علی وقت حضور موتی وفی القبر عند مسئلة منکر ونکیر برحمتک یا ارحمن الراحمین.

شامل: دعای امام سجاد(ع) در تلاوت و مناجات، دعای جوشن کبیر با توضیحی در آغاز در خواص آن و با ترجمه فارسی در لابه‌لای سطور، دعای مشلول و خواص آن به فارسی، دعای عشرات و دعای کمیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج با سر و لچکی، ۷۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱–۱۹۴]

۱۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۲۵

آغاز: پس درست بنشین و گندم را جمع کن ... این دعا را بخوان ... و هر حصه بیک فقیربده ... باب دهم در اعمال هر ماه؛ **انجام:** (باب سیزدهم در بیان احکام اموات است و در پنج فصل است) ... بها افتقرت الی رحمتک و استغنیت عنها اللهم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید حسین؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۷۲گ، ۱۷ سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۳سم[ف:۲-۶۱۵]

۱۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۵۴

دعا و تعویذ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱ص (۲۳۳-۲۳۴) [مختصر - ف: ۲۶۰]

۱۶۷. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۹۱

شامل: سوره‌های کهف، یس، مؤمن، سجده، شوری، زخرف، دخان، جاثیه، احقاف، فتح، الرحمن، واقعه، جمعه، ملك، نبأ، دعای جوشن کبیر، رساله تعقیبات نمازها از سید محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی، ادعیه‌ای که در گرفتاری‌ها به کار آیند، دعاء عظیم، دعای عدیله، تعویذات متفرقه، دعای صباح، نمازها و ادعیه ماه مبارك رمضان، ادعیه دفع آلام و امراض و علل به نقل از «مصباح المتهجد»، برخی از ادعیه سجادیه، زیارات ائمه معصومین (ع)، دعای پنج گنج، ادعیه ده نام در قضای حاجت و رفع مشکلات، آیات فتح نامه با شرح آن، شرح شش قفل و چندین دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، روی برگ اول وقفنامه کتاب از شیخ ابوطالب آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی،۱۶۶گ،۱۳سطر،اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۵]

۱۶۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۱۳

نسخه از عنوان شرح اوراد عصامه آغاز می‌شود تا می‌رسد به باب دوازدهم در اوراد متفرقه و خاتمه آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۵۲]

۱۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۲

آغاز: بسمله و به نستعین و علیه التکلان، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و اله اجمعین بعد فهذا تذکرة لنفسی؛ **انجام:** امام حسن العسکری زیاده از یك پسر عالیمقدار بنظر نرسیده

نویسنده می‌گوید: «من این جنگ را بنا بر خواهش یکی از دوستان فراهم آوردم والا من نه اهل وعظ و خطابه‌ام و نه لایق اقتداء»، سپس به نصایحی چند دست می‌زند و بعد ادعیه‌ای درباره امور زندگی ذکر می‌کند و بعد از آن چندین دعا که برای امراض معین نافع است به نقل از ائمه دین می‌آورد و نیز چندین مجلس ذکر می‌کند و در آن مجالس احادیثی نقل می‌نماید و در آخر جنگ شرح حال ائمه شیعه و تعداد زوجات و فرزندان آنها را بیان می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج قرمز یك‌لا، ۹۹گ، ۳۶ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۲۵]

۱۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۸/۳-۲۹/۲۴۸

آغاز: ملخص حکایت این دعا این است که مروی است که امام حسین علیه الصلوة والسلام فرموده است که مردی آمد ورخصت طلبید که به خدمت حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه مشرف شود؛ **انجام:** وفقری الیك یا رب وسعی کند که اندك اشکی از چشم او بیرون آید که این ازعلامات اجابت دعا است واگر کسی اینها را نتواند هزار نوبت قل هو الله احد بخواند تم.

شامل: دعای سیفی و خواص آن، اجازه محمدتقی مجلسی به محمد هاشم قرائت دعای سمات را، زیارت ائمه که از «مزار» شیخ مفید و شهید نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج عنابی ضربی مجدول، ۹۱گ، اندازه: ۸×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۶۴]

۱۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۷۷

آغاز: و ربك الله اللهم اهله علینا؛ **انجام:** خاتمه مقال سوم در اعمالی که روز نوروز بجا باید آورد و در منهاج الصلاح علامه حلی از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده ... ده بار و دو رکعت

باید پنج «مقال» هر یکی چند «باب» در آن باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملك: سردار کابلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۲۳۶گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۸ - ۱۸۹]

۱۷۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۶۳

آغاز: می‌تواند شد و فرمود که من می‌گویم که لعن کرد خدای تعالی و ملایکه او و ...؛ **انجام:** و جسدك الطاهر و رحمه الله و برکاته و الحمدلله رب العالمین.

شامل ۳۱ دعا با شرح آنها به فارسی و دعای جوشن کبیر با ذکر فواید هر بندی از آن و اسناد دعای مجیر. این قسمت که نیمی از کتاب را تشکیل می‌دهد با خطی کهن و نیم دیگر آن شبیه «زادالمعاد» مجلسی است؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی اصفهانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ با دو خط نگاشته شده؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج عنابی ضربی، ۱۸۱گ، ۱۱ و ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۷۹]

۱۷۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۹۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم مالك یوم الدین؛ **انجام:** و احسانك و امتنانك و رحمتك و ...

شامل: بعضی از سور قرآنی، دعای عکاشه، دعای بازوبند امیرمؤمنان، دعای تیغ بند حضرت امیر (ع)، خطبه حضرت آدم (ع)، هفت حصار، چهل اسم، شرح دعای درود کبیر، حرز الدافعه، شرح جوشن صغیر، شرح اسماء الله، دعای صدرة المنتهی و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: الوان آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت، ۱۷۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۵ - ۴۸۱]

۱۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۱۵

آغاز: موجود: اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوها، یعنی فرستادیم برای کفار مکه ما بسوی اهل انطاکیه؛ **انجام:** دیگر توقع نکند و هر کس از اولاد او طمع کند به لعنت خدا و نفرین رسول گرفتار گردد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۱۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳۶
آغاز: و العافیه فی الدین و الدنیا و الاخره یا ارحم الراحمین؛ **انجام:** و اشهد ملائکتک و حمله عرشک و سکان سبع سمواتک
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۶۷
آغاز: سوره را چهار بار در چهار سنگ ریزه بخواند؛ **انجام:** و از الله اصطفی ادم و نوحا و ال حمران (کذا) و ابراهیم بل اتم... یا ارحم الراحمین ... القلوب
خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۱۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۳۸
آغاز: بسمله طریق خواندن حرز یمانی که مرحمت؛ **انجام:** النادمین رب العالمین
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۱۷۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۱۷
آغاز: مستقیما و ینصرالله نصرا عزیزا؛ **انجام:** و اسأله ان یبلغنی المقام.
شامل سوره‌های فتح، واقعه، ملک، جمعه، الرحمن، دعای کمیل، دوازده امام، لعن خواجه نصیر طوسی، دعای صنمی قریش، مناجات امیر مؤمنان، دعای عدیله و زیارت عاشورا؛ خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای کتیبه مذهب منقش، مجدول به زر و تحریر سرخ؛ کاغذ: الوان، جلد: ضربی قهوه‌ای اسقاطی، ۹۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۹سم [ف: ۵ - ۷۴۵]

۱۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۷۴
آغاز: الخمیس ... فلیسا فر یوم الخمیس؛ **انجام:** لا شریک لک و لاعدیل و لا ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۵ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [رایانه]

۱۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۴۰
آغاز: الآیات المبارکات للتحرز من المخاوف و الآفاف و الآفاق و البلیات، بسم الله الرحمن الرحیم الم، ذلک الکتاب لا ریب فیه هدی للمتقین یؤمنون بالغیب؛ **انجام:** هر کس که این دعای توسل را به اعتقاد درست بخواند، هنوز از جای خود حرکت نکرده باشد که خدای عزوجل حاجتش را برآورده باشد
شامل برخی آیات دعاها و ختومات از جمله دعای مصباح حضرت امیر المؤمنین (ع)، دعای حضرت امام صادق (ع) و دعای کمیل، به نظر می‌رسد نسخه موجود برای دربار صفوی نگاشته شده است؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۵۱ق؛ مجدول، مذهب؛ جلد: ساغری مشکی مجدول با ترنج و سرترنج با گل و بوته طلائی، ۴۲گ، ۱۲ سطر [ف: ۳۶ - ۵۴۶]

۱۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۷۸
آغاز: و بقوة الله علی قوتکم لا سلطان لکم علی فلان بن فلانه و لا علی ذریته و لا علی اهله؛ **انجام:** و میتواند اقتصار بسورهای کوچک نمود و بحمد تنها خواندن نیز میتواند و نشسته نیز میتواند اگر سستی یا پیری عارض شده باشد
خط: نسخ خوش، کا: ملاحسین، تا: ۱۱۰۱ق؛ مجدول به زر، محشی، حاشیه نویسی در خواص ادعیه و طریق بعضی ختوم و ترجمه بعضی فقرات کتاب دارد؛ کاغذ: دولت آبادی حنایی، ۶۳ ص (۱-۶۳)، ۱۱ سطر (۵×۸/۵)، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [رایانه]

۱۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۷۸
آغاز: دعای عشرات مستحبات که هر صبح و شبانگاه بخواند و بعد از نماز پسین روز جمعه خواند این دعای عشرات افضل است؛ **انجام:** انی اسئلك باسمک و کلمتك التامة من خیر مات تعطی و ما تسال و خیر ما تبدی و ما تحفی اللهم انی اعوذ باسمک
منتخبی از ادعیه است شامل دعاهای عشرات، رفیع الشأن، دفع شر، دفع خوف، دفع هموم، علوی مصری، در پایان آن قطعه شعری با قافیه «فاطلبی تجدنی» و حرز رسول الله (ص) تحریر شده است. قبل از آن ترجمه دعای کمیل و متن آن از علامه مجلسی و در ابتدای کتاب بعضی ادعیه و مناجات ها و زیارات نوشته شده است؛ خط: نسخ خوش، کا: ملا حسین، تا: ۱۱۰۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جداول به زر و تحریر و شنگرف و لاجورد، دارای حواشی در خواص ادعیه و طریق بعضی ختوم دارد؛ کاغذ: دولت آبادی متن حنایی حاشیه نخودی، ۶۱گ (۷۹پ-۱۴۰)، ۱۱ سطر (۵×۸/۵)، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [رایانه]

۱۸۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۵/۲
که گویا جامع آن کاتب آن باشد، شامل: دعای ماه رجب، دعای عدیله، فضیلت تربت امام حسین، دعای طول عمر، اخراج زکوة فطره، ادعیه و آخر نسخه طریقه استخاره ذات الرقاع هست؛ خط: نسخ، کا: سید احمد بن سید ابراهیم طباطبائی، تا: غره شعبان ۱۱۰۲ق؛ مجدول به طلا و مشکی؛ کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۲ - ۹۵]

۱۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶/۲
آغاز: اللهم انی اعوذ بک من سلمات نوازل البلاء ... خداوندا بدرستی که من پناه می‌برم بتو از سختیها و بلاها و مصیبت‌ها
شامل چند دعای ماثور و مناجات و تعقیبات؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۰۳ق؛ موارد قرائت در صدر هر دعا به فارسی و ترجمه فارسی آن بین السطرین نوشته شده، کاتب در پایان نسخه رقم نکرده ولی از رسم الخط و کاغذ و تذهیب آن کاملاً پیداست که این نسخه به‌خط میرزا احمد نیریزی است، مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: اصفهانی آهارمهره سرخ، جلد: روغنی با نقاشی ممتاز با زمینه زمرد، ۱۳ ص (۴۵-۵۸)، ۱۲ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۵۲۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶/۱
شامل هشت دعای ماثور و آیات قرآن، شرح آیات و دعاها به فارسی، در آغاز بعضی از این ادعیه موارد خواندن و خصایص ادعیه به فارسی و انشائی که سبک آن قرن دوازدهم را می‌رساند

نوشته شده؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۰۳ق؛ دو سرلوح زیبا از طلا؛ کاغذ: متن و حاشیه کرده متن کاغذ خان بالغ شکری آهار مهره،جلد:روغنی با نقاشی ممتاز با زمینه زمرد،۴۲ص (۱-۴۲)، ۹ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۵۲۳]

۱۸۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۰

آغاز: بسمله، و به ثقتی بعد از حمد خدا و صلوات بر ائمه هدی شیخ ابوجعفر طوسی می‌فرماید که؛ **انجام:** کتبه العبد الاقل محمد هاشم الشهیر بطایر فی ۱۱۰۳

ادعیه و عبادات سالیانه است به طوری که از قول شیخ ابوجعفر طوسی در مقدمه کتاب ذکر شده اختصارا دعواتی را که در طی سال مورد احتیاج شخص است از مسائل فقهیه و غیره آنچه را که در کتاب‌های فقه چون «نهایه» و «مبسوط» و «خلاف» ذکر نکرده در این کتاب جمع‌آوری و آن را به نام ادعیه و عبادات سالیانه خوانده است؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد هاشم شهیر به طایر، تا: ۱۱۰۳ق؛ نوشته شده: «ابتیاعی از ورثه مرحوم طهماسب میرزا مویدالدوله بتاریخ شهر محرم الحرام توشقان ئیل داخل کتابخانه مبارکه موزه شد»، مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی قهوه‌ای با یک دسته گل نرگس و سنبل و همیشه بهار رنگین زیبا و یک پروانه الوان و یک حاشیه لاکی رنگ نقطه نشان زرین، ۲۷۴ص، ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۹۸]

۱۸۶. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۳۷

شامل سوره یس و چند سوره دیگر، زیارت جامعه صغیره، دوازده امام خواجه نصیر، جوشن صغیر، شرح هشت آیه، دعای سدرة المنتهی، دعای قدح، دعای جوشن کبیر و در پایان احکام اموات؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد یوسف، تا: ۱۱۰۵ق؛ مجدول به زر و مشکی؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۱۶۴گ، ۱۱ سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۸۴]

۱۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۲/۱

شامل: زیارت حضرت رسول (ص) حضرت فاطمه، حضرت علی و حضرت ... امام علی النقی، ادعیه‌ای منقول از «اصول کافی» و «صحیفه علویه»، مناجات حضرت علی (ع) به شعر، حضرت سجاد، حضرت رضا (ع) اعمال روزها، ماهها، زیارت عاشورا ادعیه‌ای منقول از کتاب «زواید القوائد» ابن طاووس و «مصباح» شیخ طوسی و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد علی بن شاه علی بن حسن شاه خوانساری، تا: جمعه ۶ رجب ۱۱۰۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۵۲]

۱۸۸. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۹/۱

آغاز: و بفرموده حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام این دعا که مشهور به دعای کمیل است؛ **انجام:** و این کرامتی است خاص تو و امت تو از زنان و مردان و پیش از تو بهیچ پیغمبری نداده اند.. به تاریخ شهر شوال سنه ۱۱۰۸

ادعیه و اعمال روزهای مختلف از جمله دعای کمیل، اعمال روز مبعث، اعمال ماه رجب و شعبان، رمضان، زیارت امام حسین در شب و روز عید فطر و غیره؛ کا: ابراهیم، تا: شوال۱۱۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی مایل به حنایی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی، ۱۱۹گ (۱ر-۴۹ر)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۵]

۱۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۹۸

آغاز: بسمله، اللهم انت الله الملك الحق المبین؛ **انجام:** و الابرار من خاصتك برحمتك یا ارحم الراحمین.

شامل: ادعیه سیفی، عشرات، علوی مصری و تعویذات (زیر نویس شده به ترجمه فارسی)، دعاء طلب حوائج و مناجات خمسة عشر سجادیه و چند دعاء دیگر منقول از مهج الدعوات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۳/۵ سم [ف: ۱۵ - ۱۳]

۱۹۰. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۰

منتخباتی است از دعاهای هرروز ایام هفته و ماه و سال و تعقیب نمازهای پنج‌گانه دارای «ابوابی» چند مشتمل بر «فصول» و چون نسخه آغاز و انجام ندارد و برگ‌ها در هم صحافی شده معلوم نشد که کتاب چیست. دعاها در این کتاب با ذکر ماخذ نقل شده. این عناوین در نسخه حاضر دیده می‌شود: باب ۷. دعاها و تعقیبات صبح، دارای دوازده «فصل»، باب ۷. اعمال ایام و لیالی هفته، دارای سه «فصل»، باب ۹. آداب و اعمال مختلف، دارای چهارده «فصل»، باب ۱۰. بعضی چیزهای متفرقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۹ رمضان ۱۱۱۵ق (شاید تاریخ تالیف باشد)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: - ۴۳]

۱۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۲۸

آغاز: حرز مبارك علی بن ابی طالب علیه السلام، تحصنت بذی الملك و الملكوت و اعتصمت بذی العزة و الجبروت

خط: نسخ معرب زیبا و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۶ق، جا: اصفهان؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: روغنی رنگی نفیس، ۱۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۵ - ۲۱۲]

۱۹۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۶۱

آغاز: لا اله الا الله عدد ما احصی علمه و ...؛ **انجام:** انك علی كل شیء قدیر و مطالب خود از الله تعالی بطلب تم الكتاب.

عناوین: باب ۳. اعمال توبه کردن، باب ۴. اعمالی که از برای روائی حاجت‌ها بجای باید آورد، باب ۵. اعمال طلب رزق در دو «فصل»، باب ۶. آداب نفرین کردن بر دشمن دین و دنیا، باب ۷. ادعیه و اعمال که باعث ایمنی از حاکم جابر و خلاصی از زندان است، در دو «فصل»، باب ۸ ادعیه و اعمالی که باعث رفع هم و غم و خوفست در دو «فصل»، باب ۹. ادعیه و اعمال پناه جستن از

شیاطین جن و انس و از چشم بد و سحر در سه «فصل»، باب ۱۰. ادعیه و اعمالی که باعث رفع علت‌ها و مرض‌ها است در دو «فصل»، باب ۱۳. ادعیه و اعمال، باب ۱۴. ادعیه و اعمال سفر، مقال پنجم در زیارات در پنج «باب». در صفحه بدرقه آمده است «ترجمه مهج الدعوات ابن طاوس» باید جز آن باشد و جز «تحفة الزائر» مجلسی است. در آن از «عدة الداعی»، «کافی» کلینی، «کتاب مستغیثین»، «مهج الدعوات»، «منهاج الصلاة»، «انیس العابدین»، «مصباح» کفعمی، «کتاب توکل»، «طب الائمه»، «مکارم الاخلاق»، «زبدة البیان» ... یاد کرده است؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر حسینی، تا: ۱۱۱۳ق (باب ۱۴) و ربیع الثانی ۱۱۱۷ق (آخر کتاب)؛ به خواهش فرزندش میرزا ابوالمعالی حسینی خادم؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: کالینگور آبی عطف و گوشه پارچه، ۲۴۹گ، ۱۸–۲۱ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ – ۲۹۶]

۱۹۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۸۲

آغاز: الحمدلله الذی جعل المناجاة به سببا لقضاء الحاجات.. و بعد غرض از تسوید این اوراق

چند دعای روایت شده از ائمه معصومین (ع) و تجربه شده در این مجموعه بدون تنظیم مخصوص گرد آورده شده است؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: محرم ۱۱۱۹ق، جا: اصفهان؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج نیلی، ۳۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۳ – ۲۳۵]

۱۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۹۱

آغاز: و الوعید یا من هو الوالی الحمید یا من فعال لما یرید یا من هو قریب غیر بعید یا من هو علی؛ **انجام:** و اتقرب الی الله بموالاتک صلی الله علیک یا سلطان ابا الحسن علی بن موسی الرضا و رحمة الله تمت

خط: نسخ جلی خوش، کا: زاهد حسینی، محمد، تا: ۱۱۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۱۰ سطر (۶×۱۲)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۰×۱۵/۲سم [رایانه]

۱۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۶۷–۵۸/۲۱۷

آغاز: بسمله روایتست یوسف بن طاهر رحمه الله که در اصفهان مردی بود نامش محمد مرد نیک بود و دشمنان او را بمذهب قرامطه نسبت کردند

شامل: ختم محمد اسامه به نقل از یوسف بن طاهر که در اصفهان در زندان بوده و این ختم را حضرت پیامبر به وی یاد داده و به‌وسیله آن آزاد شده است، آداب نیمه رجب، دعایی که حضرت جبرائیل به پیامبر یاد داده، صلواتیه به نثر، دعای صباح حضرت علی، دعای صباح حضرت پیامبر، دعای هفت حصار، دعای گشایش؛ خط: نسخ، کا: محمدطاهر تویسرکانی، تا: ۱۱۲۵ق؛ ۱۴۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۱ – ۲۳۷]

۱۹۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۳

آغاز: بسمله. الهی ان ذنوبی و کثرتها قد غبرت وجهی عندک؛ **انجام:** حرره العبد الاقل الداعی لابود دولت القاهره الباهره احمد النیریزی عفی عنه فی سنه ۱۱۲۵ من الهجرة المحترمه

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۵ق؛ با ترجمه فارسی به خط نستعلیق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع؛ تملک: میرزا آقاخان صدراعظم دولت ایران مورخ به تاریخ ۱۲۶۹ق؛ مهر: مشیرالسلطنه، رضا الحسینی، حسین بن هدایت الله، ناصرالدین شاه (در ذیل آن به خط شکسته تحریر نوشته شده «پیشکش جناب صدراعظم است در روز عید فطر سنه ۱۲۷۱ توشقان ئیل در تهران به نظر رساند»)؛ کاغذ: خانبالغ شکری رنگ متن و حاشیه، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۲۶ص، ۱۰ سطر، قطع:وزیری کوچک، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۴۷۷]

۱۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۷۰–۶/۱۶۰

آغاز: بسمله اللهم صل وسلم وزد وبارک علی النبی الامی العربی المکی المدنی؛ **انجام:** ذوالبطش الشدید انت الذی لایطاق انتقامه.

مشتمل بر دوازده امام (انشاء الصلوات و التحیات) خواجه نصیرطوسی، دعای جوشن صغیر، دعای تسخیر اعداء، دعای بعد از هر نماز، دعای حضرت امیر (ع) در فراش نبی اکرم، دعای قبل از دعای سمات، دعای سمات و دعای بعد از دعای سمات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اشرف بن حسنعلی بن محمدصالح مازندرانی و عبدالله، تا: اواخر ذیقعده ۱۱۲۶ق، حسب الامر میرزا محمدتقی؛ با سرلوح مزدوج با کتیبه مذهب و لاجورد، مجدول مذهب،مصحح؛۵۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۸۱]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۸۸

آغاز: شرح دعای صباح حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام. نقل کرد سید حبیب نجیب یحیی بن قاسم علوی رضی الله عنه؛ **انجام:** و لطفه الکامل ان یجعلها وسیلة لمطالب الدارین بالنجاح، و ذریعة لمآرب النشأتین بالفوز و الفلاح، فی شهر جمادی الثانی من شهور سنة ۱۱۲۶ فی دار السلطنة اصفهان، صانها الله عن الحدثان

دارای ۳۷ دعا است که علاوه بر ترجمه ادعیه که به خط نستعلیق زیر نویس شده است ۲۰ قسمت از آن دارای شرح به فارسی است، شامل: دعاء صباح و شرح، کلمات متضمنه بر اسم اعظم و شرح در هامش دعای تحرز از مخاوف و شرح، آیات مبارکات و شرح آن، فضیلت تسبیحات اربعه دعاء درجات، دعا جهت خواندن بعد از خواب پریشان با شرح، آیات مبارکات متضمنه بر اسم اعظم، دعا برای نجات از زندان با شرح، تعقیب نماز صبح، تعقیب نماز ظهر، تعقیب نماز عصر، تعقیب نماز شام، تعقیب نماز خفتن، دعا بعد از تعقیبات با شرح و بیان شرایط دعا، دعای برکة با شرح، حرز حضرت فاطمه با شرح، دعای توسل و شرح، دعای دفع دشمن و شرح، حدیث درباره توسل بخدا، دعای عیسی بن مریم دعاء علوی مصری با شرح، مناجات جهت طلسم و ستم، مناجات در طلب رزق دعای ادریس و شرح، دعای حضرت موسی و شرح، دعای طیر الابیض و شرح، دعای مدینه و شرح، دعا جهت دفع اعدا و شرح، آداب توسل به ائمه، دعای توسل به

پیغمبر و فاطمه و حسنین، دعای نجات از حبس و شرح، بیان فضیلت تحمید و انواع محامد، دعای دفع خوف و شرح، شرح آیت الکرسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۶ق؛ دارای سه سرلوح بسیار زیبا، مجدول، دارای ترنج زرین، به نام نواب اشرف والا علینقی میرزا می‌باشد، دارای یادداشتی به نام محمد خان استاجلو و یادداشت دیگری به نام نصرالله به تاریخ ۱۱۳۶ و یک نسخه پزشکی؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آله»، نایب التولیه حسن الحسینی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرنگار مشکی، ۱۵۳گ، ۱۴سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم[ف: ۱۱ - ۱۹۲]

۱۹۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۶۷/۱

مشتمل بر چند سوره قرآن و زیارات و ادعیه؛ کا: محمد جعفر قاری بن ملا ابوالحسن، تا: ۱۱۲۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی عطف تیماج قرمز، ۱۳۳ص (۱-۱۳۴)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۵ - ۱۷۴۳]

۲۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۲۵

آغاز: تبارک الذی بیده الملک؛ **انجام:** اهل مذهبهم و ابرا الی الله و الکیم منهم.

جامع و کاتب به ضبط برگ آخر نسخه: «ابن نظر علی بحسب الصلب و النسب و ابن الیاس بیگ یوزباشی بحسب الدین و المعنی العبد ۲۲۲ الکرجی البغراطیون الملقب بغلامزاده خاص و تربیت یافته باختصاص و المشهور بوالی گرجستان کارخت»، شامل: سوره‌های تبارک، دهر، نباء، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی (ناقص الاخر)، آیه ۲۹ سوره فتح، آیه نخست سوره بلد، قیامة، تعقیبات یومیه (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۶ صفر ۱۱۲۷ق؛ مجدول با زر؛ واقف: قدیر صباغیان طوسی، تاریخ وقف: تیر ۱۳۶۸؛ کاغذ: بیشتر متن و حاشیه آهار مهره حنائی و نخودی، ۴۵گ، ۱۰ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۱۴]

۲۰۱. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۱۱

آغاز: فکیف احتمالی لبلاء الاخرة و حلول وقوع المکاره فیها و ...؛ **انجام:** اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما فعززنا بثالث فقالوا انا الیکم.

شامل: دعای کمیل با ترجمه، تعقیبات مشترک، دعای حاجات به نقل از کافی، دعای سر، دعای روزانه، دعای قبل از خواب، دعا جهت دفع غم، بعضی از ادعیه سر قدسیه، دعای ایام هفته، دعای سحر ماه مبارک رمضان، دعای هر روزماه رمضان، تعقیبات مختص و آیاتی از سوره یس؛ خط: نسخ زیبا، کا: جعفر بن محمد علی استرآبادی، تا: ۱۱۲۷ق، به دستور حاجی الحرمین الشریفین حاجی محمد فاضل؛ دارای تاریخی به خط محمد رفیع موسوی و محمد باقر ۱۱۴۸ و محرم ۱۱۵۳؛ ۶۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۴سم [ف: ۲ - ۲۶۸]

۲۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۵۴

آغاز: لدفع الاعادی بسم الله الرحمن الرحیم قل لن؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین

شامل آیات هفت‌گانه و دعائی برای حفظ و هم آیات استکفاء و هم دعاء (یا من یکفی من کل شئ) و هم دعایی دیگر برای دفع دشمن، مختصری است در بیان آداب نماز شب و ادعیه و مستحبات آن، و در پایان رساله طالبین تفصیل را به رساله کبیر مرحوم پدرش ارجاع داده است؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۸ق؛ ودر بعضی از صفحات بطور چلیپا نوشته شده و مختلف السطر است، مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح کوچک مرصع؛ واقف: حسین رادیوم، تاریخ وقف: ۱۸ تیر ۱۳۲۱؛ جلد: مقوای روغنی در زمینه قهوه گل و بوته، ۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۰۱]

۲۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۱۲

آغاز: سورة یس مکیة؛ **انجام:** و این در هر ماه است.

شامل سوره مبارکه یس و جمله از تعقیبات فرائض و ادعیه احراز و قضاء حوائج و کفایت مهمات است؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۸ق؛ قسمت عمده آن به خط میرزا احمد نیریزی است، اوراقی از نسخه سفید بوده و نویسنده بدخطی (که یک صفحه نمونه خطش باقی است) کسرنویسی کرده، حسب الامر مالک نسخه استاد هنرمند میرزا احمد وقار آن خطوط پست را محو داشته و به‌خط زیبای خود آن را تکمیل نموده، مجدول، مذهب، هر طرفی دارای ۶ کتیبه است؛ تملک: شاهزاده حسام السلطنه فرمانروای فارس؛ جلد: مقوای روغنی زمینه مشکی و خوشه انگور و برگ طلائی، در اطراف جلد سه حدیث به‌خط استاد نیریزی است که در زمینه قهوه با سفیدآب نوشته،۸۱گ،۱۰ و۱۱ و۱۲ سطر،اندازه:۱۵×۲۳سم[ف:۶- ۲۷۹]

۲۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹۹

آغاز: بعد از خطبه مختصر: اما بعد بدانکه دعاء سمات از ادعیه مشهوره است و اکثر علماء سلف بر این مواظبت مینموده‌اند؛ **انجام:** و این دعا را دعای شبور مینامند برای انکه بنی اسرائیل در میان بوق خواندند.

شامل: جوشن صغیر با شرح خواص آن از ابوطالب بن رجب بن تقی الدین حسن بن داود (ناقص الاول)، طلب حوائج سجادیه (ع) با ترجمه فارسی، احتجاب، طیر ابیض رومی با آغاز: «اللهم انی اسئلك یا من لا تراه العیون»، عهد، طریقه ختم سوره فاتحة الکتاب، فضایل و طریق نماز جعفر طیار، ختم سوره مبارکه حشر، دعاء سمات با ترجمه فارسی زیرنویس و حواشی توضیحی از ملا محمد باقر مجلسی، تاریخ ترجمه: نهم ذیحجه ۱۱۰۹؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوطالب بن رجب بن تقی الدین حسن بن داود (؟)، تا: پنج‌شنبه غره جمادی الاول ۱۱۲۹ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمائی، ۱۵۹گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۱۵]

۲۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰

آغاز: اللهم تخیب رجاءً هی مربوط بک؛ **انجام:** و علی ذریة و علی ا.. سه (سائیدگی)
شامل: دعاء مروی از حضرت سیدالساجدین (ع) در طلب سعادت (مندرج در صحیفه ثالثه) و هفت دعاء مختصر وارده در همه روز؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۰ق؛ بەصورت مرقع، مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ جلد: مقوای روغنی طرف خارجی زمینه قرمز و دارای سه ترنج زمینه مشکی در وسط و چهار ابرو در چهار طرف و گل بوته طلاکاری، ۱۴ص، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۰۲]

۲۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۴۱

آغاز: و کان من دعآئه علیه السلام اذ انظر الی الهلال؛ **انجام:** و لاضلنا بعدک.
قطعه از کتابی بوده، مندرجات نسخه: ادعیه رؤیت هلال و هلال شهر رمضان، وداع شهر رمضان، عرفه، توبه (منقول از صحیفه سجادیه)، سمات، عشرات، مکارم الاخلاق، جوشن کبیر، جوشن صغیر، حرزیمانی (دعاء سیفی)، صباح، عدیله، صنمی قریش، دعاء فرج، برخی از تعقیبات نماز، جملەای از سورەهای مبارکه قرآن، زیارت ششم حضرت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت مخصوصه آن حضرت (ع) در شب ۲۱ ماه رمضان و حساب غالب مغلوب در محاکمات و منازعات؛ خط: نسخ متوسط، کا: حسینی، محمد ابراهیم بن محمد معصوم، تا: ۱۱۳۰ق؛ مجدول، مذهب؛واقف:حاج سید علی اصغر زاده،تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۳۸؛ ۸۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶-۲۸۳]

۲۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۱۰/۳-۵۸/۶۰

آغاز: در بیان شکیات نماز ... دعای الجوشن الکبیر والصغیر یستحب قرائته فی شهر رمضان
دعاهای مختلفی است که برای روا شدن حاجات از مصادر متعدد جمعآوری شده و برخی از آنها در لابەلای سطور به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نسخ، کا: محمد شریف بن محمد زمان طبیب منجم، تا: ۱۱۳۱ق؛ ۵۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۳۵]

۲۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۷

آغاز: آویته او تسلم إلی البلاء من کفیته و رحمته؛ **انجام:** الحمدلله علی کل نعمة کانت أو هی کائنة.
شامل: دعای کمیل با ترجمه فارسی زیرنویس به خط شنگرف و ادعیه دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۲ق؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج با روکش پارچەای،۱۴گ،۱۶سطر،اندازه:۱۳×۲۰سم[ف:۳۵- ۳۷۳]

۲۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۱۶

مجموعه سوره های قرآنی: الفتح، الرحمان، الواقعة، الملك، الجمعة، و سپس دعا جهت کید دشمنان و شرح آن، و دعای مفتاح الفتوح (یا من دلع لسان الصباح) با ترجمه زیرنویس آن، دعا از صحیفه سجادیه، همچنین با ترجمه زیرنویس آن، تعقیبات نماز و ترجمه آن و دعاهای دیگر با ترجمه زیرنویس؛ خط: نسخ و نستعلیق زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۲ق، جا: اصفهان؛ با ۶ صفحه تشعیر شده با زر و رنگ ها و میان ترنج، دو سرلوح ممتاز، مجدول؛ یادداشت محمد طاهردر اصفهان به سال ۱۱۹۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی گل و بوته و کنار نبشته، ۸۲گ، ۱۰سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم[ف: ۱۳ - ۷]

۲۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۸۲/۲

آغاز: سورة الواقعة ... بسم الله الرحمن الرحیم، اذا وقع الواقعة، لیس لوقعتها کاذبة، خافضة رافعة رجت الارض رجاً؛ **انجام:** و بالنبی و بالائمة و أنت خیر مستودع فرده علی فی القبر عند مسائلة منکر و نکیر، برحمتک یا أرحم الراحمین.
شامل: سوره واقعه، دعای صباح حضرت أمیر المؤمنین علی، دعای حضرت امام مهدی (ع)، دعای دفع دشمن، دعای شفای بیمار، دعای دفع ضرر و دعای عدیله؛ خط: نسخ عالی، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۴ق؛ دارای سر لوح مرصع بسیار زیبا، مجدول، مذهب، مصحح، نسخه در کتابخانه شخصی احتشام السلطنة بوده آنگاه در اختیار حسام السلطنة، سلطان مراد فرزند ولیعهد، عباس میرزا قرار گرفته؛ مهر: «حسام السلطنة» (بیضی) به سال ۱۲۹۱ق؛ دارای تملکی به تاریخ محرم ۱۲۷۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لاکی روغنی قرمز مجدول به طلا عطف تیماج زرشکی، ۳۵گ (۶پ-۴۰ر)، ۱۰ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۳ - ۳۴۷]

۲۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۲۸-۵۷/۱۷۸

آغاز: البلاغ المبین قالوا انا تطیرنا بکم لئن لم تنتهوا لنرجمنکم و لیمسنکم منا عذاب الیم
بیاضی است در دعای مشهور و آیات قرآنی مانند: سوره یس، دعای جوشن کبیر، مناجات عینیه منسوب به علی، دعای جوشن صغیر و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی، تا: اواخر ذیقعده ۱۱۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ در لابەلای سطور به فارسی ترجمه شده؛ ۷۶گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۳۶]

۲۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۴۲

آغاز: بما غفر لی ربی و جعلنی من المکرمین؛ **انجام:** طیب الله له الروح مجب
شامل: سوره مبارکه واقعه، الرحمن، جمعه، با ترجمه زیرنویس فارسی و تعقیبات فرائض یومیه و ادعیه دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بیکا، تا: ۱۱۳۶ق؛ ۱۲ سطر (۹×۱۸/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [رایانه]

۲۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۹

آغاز: اللهم انی اعوذبک من صلوة لاترفع؛ **انجام:** بالصالحین برحمتک یا ارحم الراحمین
شامل متفرقات و اوراق پراکندەای است که بیشتر صحایف آن با هم مربوط نیست و پیداست که مرقع مانند آنها را جمع کرده و در این مجله جا دادەاند، عناوین و خصایص ادعیه به فارسی نوشته

شده و سبک انشای آن قرن دوازدهم را می‌رساند؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۶ق؛ مجدول، مذهب، با سرترنج؛ کاغذ: خان بالغ آهارمهره سفید و شکری و چهره‌ای، جلد: روغنی نقاشی زمینه سیاه که در اطراف آن نام چهارده معصوم به خط نسخ خوش با رنگ زرد نوشته شده و در طرف راست برگه آخر به همان خط «یا نبی الهاشمی ۱۱۴۹» نوشته‌اند، ۲۶ص،۸-۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۲۷]

۲۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۰/۱

آغاز: بسمله، اللهم انی اعوذبک من ملمات نوازل البلاء و اهوال عظائم الضراء فاعدنی رب من صرعه؛ **انجام:** بعد از آن هر حاجتی که داشته باشی از حضرت قاضی الحاجات طلب نمای که ان شاء الله تعالی.

چند دعا با ترجمه فارسی آن آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا:احمد،تا: ۱۱۳۷ق؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۰۰ص، ابعاد متن: ۶×۱۲، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۹۲]

۲۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۱۸

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** رب زدنا علما و عملاً و یقیناً و الحقنا بالصالحین برحمتک یا ارحم الراحمین.

شامل: سوره یس، دعا جهت نصرت بر اعدا، دعا جهت شفا و حاجات، دعا در طلب سعادت، دعا برای مهمات و ...؛ خط: نسخ جلی معرب، کا: محمد بن احمد بن شمس الدین نیریزی، تا: ۱۱۳۷ق، جا: اصفهان؛ مجدول مذهب مرصع، جلد: روغنی دورو، ترنج با سر و جدول زرین، ۲۱گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۱۱]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۹۰

آغاز: بسمله، طوطی فصیح مقال دعا را؛ **انجام:** در این سه وقت ترک نکردم و لجمیع المومنین و المومنات

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۱ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۸×۱۵سم [رایانه]

۲۱۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۸۷

آغاز: بسمله اللهم یا رب سهل و یسر

شامل: حرز دافعه، دعاء سریع الاجابة، چند مناجات، دعاء طمطام منسوب به امیرالمؤمنین، احتجاب، ادعیه صباح و مساء، طریق ختم دعا و چند دعای منقول از صحیفه؛ کا: محمد اسماعیل، تا: ۶ ذیحجه ۱۱۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ قسمتی از این مجموعه تحریر قرن ۱۰ق است، مجدول؛ مهر: «عبده الراجی عبدالجواد الحسینی» (بیضی)، «و رفعناه مکانا علیا» (چهارگوش)، «یا علی» (چهارگوش)، اکبر شاه با سجع «هو، عالم گیر پادشاه ...» (بیضی)؛ جلد: تیماج عنابی، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۹۸]

۲۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴۷

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شی؛

انجام: و صلی الله علی محمد و اله الطیبین الطاهرین.

مشتمل است بر دعاء کمیل و صباح، زیرنویس شده به ترجمه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۴۱ق؛ مجدول، با سرلوح و کتیبه، کاتب صفحه آخر میرزا احمد نیریزی، بقیه اوراق به خط شاگردان وی و به شیوه او؛ کاغذ: آهار مهره حنائی، جلد: میشن عنابی، ۱۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۶]

۲۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۱

مشتمل بر چند دعاء از صحیفه کامله و احراز و دعوات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۲ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج زمینه مشکی در متن سه ترنج بزرگ و کوچک و چهار ابرو به طلا، حاشیه گل و بوته‌اندازی به طلا، ۲۷گ [ف: ۱ - ۲۵۱]

۲۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۴۹-۱۰/۱۵۹

آغاز: دعای اعتقاد. بسم الله الرحمن الرحیم. الهی ان ذنوبی وکثرتها قد غبرت وجهی عندك وحجبتنی عن اسیتهال رحمتك؛ **انجام:** وحلنی فی تلك الباقیة بزینة الامن والسعادة وافطم

شامل: دعای اعتقاد، دعای «الهی بوحدانیتك وسلطانك الهی بعدلك واحسانك ...»، دعای «الحمد لله الذی أُطیع فشکر وعصی فغفر ...»، دعای «الحمد لله جبار السموات علام الغیوب منزل البرکات ...»، دعای «الحمد لله الواحد القهار العزیز الغفار الذی لاتخفی علیه الاسرار ...»، دعای «اللهم انی اعوذ بک من ملمات نوازل البلاء ...» و چند دعای دیگر که در ایام هفته خوانده می‌شود؛ خط: نسخ زیبا معرب، کا: محمد هاشم بن محمد باقر اصفهانی، تا: ذیحجه ۱۱۴۴ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف:۱-۲۵۷]

۲۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳

آغاز: بسمله انا فتحا لك فتحا مبینا؛ **انجام:** حرره العبد الاقل احمد النیریزی سنه ۱۱۴۶

شامل: سورة الفتح، دعای دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی علیه الرحمه، دعای توسل، دعای برآمدن حاجات؛ خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۶ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح وکمند اندازی؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خان‌بالغ، جلد: مقوای روغنی بوم تریاکی مرغشی وسط ترنج و دو سرترنج و چهار لچک ترنج زمینه طلایی منقش به گل و برگ‌های الوان با دو حاشیه زمینه مشکی نقطه نشان سفیداب و یک حاشیه زمینه طلایی ریسه گل الوان، ۳۴ص، ۹ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۶۳۱]

۲۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۳

شامل: سوره فاتحه، ص، واقعه، جمعه، نبأ، آداب رؤیت هلال، دعای عدیله، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، دعا جهت عافیت، حرز امام صادق (ع)، دعای احتجاب، دعای صباح، دعا مشلول و ادعیه دیگر؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: محرم ۱۱۵۰ق، جا: اصفهان، برای میرزا محمد اسماعیل؛ مجدول محرر مذهب مرصع، با سرلوح مرصع مذهب؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۸۷]

۲۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۲۱

مشتمل بر دعاهای دوازده امام و صباح و مشلول و تعقیبات نمازهاو دعای کمیل و جز اینها؛ خط: نسخ زیبا، کا: خداداد، تا: ۱۱۶۰ق، به جهت میرزا محمد؛ مجدول، با سر لوح؛ تملک: علی اصغر بن محمد باقر بن محمد طاهر بن محمد صادق رضوی همدانی مشهور به امام به تاریخ شوال ۱۳۴۶ با مهر «علی اصغر الرضوی» (دائری)؛ جلد: دو رو تیماج ضربی بسیار نفیس، ۸۷گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۴ - ۲۱]

۲۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۵۰

آغاز: پس از بسمله در شبانه روز این ذکر را ده مرتبه بخواند؛ **انجام:** و نعم الوکیل.

شامل: اذکار یومیه (محرر ۱۳۰۶ق)، اوراد ایام هفته شامل انتخاب آیات شریفه از سور مختلف قرآن کریم (صفحه اول اوراد روز جمعه ناقص) بقیه آنها عبارتست از: آیات الاستغفار من اوراد یوم السبت اولها من سورة البقرة، التسبیحات من اوراد یوم الاحد اولها من سورة البقرة، التوکلات من اوراد یوم الاثنین اولها من سورة آل عمران، التسلیمات من اوراد یوم الثلثا اولها من سورة البقرة، التهلیلات من اوراد یوم الاربعا من سورة البقرة، الدعوات من اوراد یوم الخمیس، رباعیات ابوسعید ابوالخیر (۳۵۷-۴۴۰ق) به انضمام شرح خواص آنها، شرح و ترجمه دعاء کمیل از علامه محمد باقر مجلسی، دعاء «اللهم انک حی لاتموت، مناجات منظوم سجادیه (ع)، دعاء حفظ، تحیات یا دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، سور مبارکه: یس، واقعه، دعاء عدیله، زیارت عاشورا و جامعه و رجب یه و دیگر مهمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۴ صفر ۱۱۶۴ق؛ مجدول؛ واقف: حسین کی‌استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنائی بیاضی شکل، جلد: میشن عنابی، ۱۱۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۱۷]

۲۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۶۴-۶۰/۱۰۴

آغاز: استغفار کند نمیرد تا مکان خود در بهشت نه بیند و بر اسلام میرد برای او باشد ثواب هفتاد پیغمبر

بخشی از رساله‌ای است در دعا، این بخش شامل نیمه اعمال ماه محرم تا پایان اعمال ماه رجب، با عنوان‌های: تفضل ششم در اعمال ماه صفر، تفضل هفتم در اعمال ماه ربیع الاول، تفضل هشتم در اعمال ماه ربیع الاول، تفضل نهم در اعمال ماه جمادی الاول، تفضل دهم در اعمال ماه جمادی الثانی، تفضل یازدهم در اعمال ماه رجب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۲۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۲-۵۹/۲۵۲

آغاز: من اشتدت فاقته و انزل بک عند الشدائد حاجته و عظم فیما عندک رغبته اللهم عظم سلطانک و علی مکانک

شامل: دعای کمیل، دعای فاتحة الکتاب، اوراد الفتوحات من کلام الله، دعای بیداری از خواب، دعای خواب دیدن، دعای قرثیاً قرثیاً، دعای اللهم یا لطیف اغثنی، طریق ختم نادعلی، دعای درد چشم، دعای خواب دیدن رسول الله و امیر المؤمنین صلوات الله علیهما، سلام بر ولی عصر (ع) (سلام الله الکامل التام...)، دستور شیخ شرف الدین نبوی در مورد شب جمعه‌ای که شب ۱۴ ماه باشد، اعمال وقت خواب، دعای ادای قرض، جنة الاسماء، فصلی که مؤلف از قول استادش رضا قلی بیک (شاگرد شیخ بهایی که مؤلف ۲۱ سال نزد وی شاگردی کرده) در فضیلت نادعلی و پر کردن آن در مربع ۱۰۰ ×۱۰۰ و روش آن و قصیده‌ای به عربی و شعری به فارسی در توحید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ رجب ۱۱۸۶ق؛ دعای کمیل برای عبدالعزیز ملقب به آقا بابا تحریر شده، مطالعه نسخه توسط مرتضی رشیدی بن احمد کرمانشاهی ۱۳۴۲ شمسی؛ ۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۴۴]

۲۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۲۶/۱-۵۹/۲۴۶

آغاز: ترضیه عنی بما شئت و تهب لی من عندک رحمة انه لا تنقصه المغفرة و لا تضرک الموهبة

شامل: دعای ایام هفته، صیغه توبه، دعای اعتصام، دعای اختتام، دعای کمیل، دعای عالیة المضامین، دعای سحر؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن کربلائی محمد کریم الفهمیدی، تا: ۱۱۹۰ق؛ افتادگی:آغاز؛ ۵۰گ(۱-۵۰)،۱۳سطر،اندازه:۹×۱۸سم[ف:۱- ۲۴۱]

۲۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۵

آغاز: و تمت نعمائه و صلات صلوات الزاکیات و تحف تحیات نامیات بر سید کاینات؛ **انجام:** تبارک اسم ربک ذی الجلال و الاکرام.

شامل: تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه صباح و مساء به نقل از «مقباس المصابیح»، مناجات‌نامه‌های ائمه اطهار (ع) (بعضی مترجم)، روایات و اخبار استحباب قرائت ادعیه، فصل در بیان احکام و اعمال اموات، طریقه ختم سور و آیات شریفه قران کریم، خواص حروف، ادعیه دفع آفات و رفع بلیات، گنج العرش، اربعین در فضیلت ادعیه و اوراد، خواب نامه، عدیله، معجزات پیامبر اکرم (ص)، سوره الرحمن، جامع تفصیل مطالب را به تألیفات علامه مجلسی ارجاع داده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ شعبان ۱۱۹۴ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ ضمن ۲۱ برگ آخر نسخه به‌خط مغایر آداب عقیقه و دعاء مشلول، مجدول؛ واقف: سید محمد بن محمد تقی شوشتری، تاریخ وقف: رمضان ۱۳۰۹؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۵۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۵-۱۹]

۲۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۰۳-۱۲/۱۹۳

آغاز: دعای عدیله؛ **انجام:** جدول مربعات وفقی

مجموعه‌ای در دعا که بخش اول آن چاپ سنگی و بقیه خطی است، شامل: دعای عدیله، دعای کمیل، تعقیبات نماز، برخی قوانین جفر، اسماء حسنی، ودعاها و مطالب دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بخش اول چاپ سنگی است ولی بعداً در لابه‌لای سطور به فارسی ترجمه شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،

۱۰۹گ، ۱۳–۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۸۹]

۲۳۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۳۶/۳

آغاز: بسمله، در کتاب خصال مرویست که حضرت امیرالمؤمنین بخدمت جناب پیغمبر (ص) رسید؛ **انجام:** یا عالم السر و الخفیات برحمتك یا ارحم الراحمین.

چند دعا به نقل از «خصال» و «کافی» و شرح دعای حزب البحر از سید ابوالحسن شاذلی و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۵۵]

۲۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۱۶

آغاز: الله عزوجل و در شب و روز اول؛ **انجام:** نجنا من قهرک یوم الخلل

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، مختلف السطر (۵×۱۲)، قطع: بیاضی، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [رایانه]

۲۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۶۴

به فارسی به روش هندی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۵۸گ، ۱۷سطر (۱۴×۲۳/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱۷ - ۴۷۹]

۲۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۱۱

آغاز: و جنة و حریرا و نضرة و سرورا؛ **انجام:** و لاتخف و لاتحزن بجوابها بلسان فصیح و بیان صریح الله جل جلاله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۲۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۳۱

آغاز: در دل او و سینه او را گشاده گرداند از برای ایمان و از برای او نوری قرار دهد؛ **انجام:** بالهدی و دین الحق ینطهره علی الدین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۲۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۴۲–۱۳/۱۲۲

آغاز: بسمله. آه وانفساه کیف حالی بمعالجة الاغلال غداً آه وانفساه مما حملتنی علیه جوارحی من البلایا. آه وانفساه کلما حدثت لی توبة عرضت لی معصیة اخری؛ **انجام:** سوره تبت را و سوره اخلاص را هزار دفعه به جهت خلاص از بند وزندان و محنة بخواند خلاص شود البته

مجموعه مفصلی است در دعاهای مأثوره و غیرمأثوره که عنوان برخی از آنها چنین است: دعای اسم اعظم، دعای هزار حاجت، دعای تاج‌نامه، عدیله، اوراد سه ماهه رجب و شعبان و رمضان، ختم سوره یس، اوراد ایام هفته و دعاهای متفرقه دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱-۱۹۱]

۲۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۵۸–۱۳/۱۳۸

آغاز: بسمله. اگر خواهی که دزد را بدانی هر که را ظن می‌بری نامهای ایشانرا جدا جدا بنویس و در خمیر گیر و خمیرها را همه به یک وزن برابر بکند و این طلسم را؛ **انجام:** اگر خواهی که درد شکم بر دشمن مسلط کنی بکش نقش دشمن را بر زمین ... بر ناف صورت فرو کند مقصود حاصل است اما از برای ناشرع نکند والله اعلم.

دعای غیرمأثوره، جهت قضای حوایج و روایی حاجات درج شده است عنوان دعاها چنین است: پیدا کردن دزد، دعای گوسفند، ادای قرض، جهت گریخته جهت سپرز، طریقه گنج البلاغه، جهت طفلی که گل خورد، عمل قرطاس و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۹۱]

۲۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۶۴–۱۳/۱۴۴

آغاز: اگر این دعا را بر تختهای آهن بخوانند گداخته شود وفرمود که به حق آن خدای که من را به حق به پیغمبری فرستاد که اگر این دعا را بر آب روان بخوانند بسته گردد؛ **انجام:** اللهم انی اعوذبک من صاحب سوء فی المغیب و المحضر قلبه یرانی و عیناه تبصرنی و اذناه

شامل: دعای حضرت علی که حاجیان را در خواب آموخته، دعوات حضرت فاطمه (ع)، دعوات امام حسن(ع)، دعایی که جبرئیل به حضرت پیامبر آموخته، در پایان آن آمده «صاحب کتاب می‌گوید که در کتاب کهنه یافتم که دویست سال تاریخ نوشتن آن از تاریخ ششصد و پنجاه هجرت پیامبر(ص) بیشتر بود که ...»، دعای قدح، دعای فرج، دعوات امام زین العابدین، دعوات امام باقر (ع)، دعوات امام صادق (ع)، دعای رزق مروی از علی (ع)، جوشن کبیر، نقل از کتاب خصائص نطنزی ابوالفتح احمد بن علی، دعوات امام حسین (ع)، قنوت‌های ائمه (ع)، حرز امام کاظم (ع)، مسمی به رقعه الجیب، حرز امام رضا (ع)، حرز ائمه (ع)، دعایی که حضرت علی (ع) در جنگ جمل خوانده، ایضا دعایی که در صفین خوانده، حرز یمانی، دعای عشرات و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۹۲]

۲۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۰۵–۱۳/۱۸۵

آغاز: و اشارات مکتوب می‌گرداند قبل از فقرات دعای بزرگوار سیفی این اسماء الحسنی را ... نماید هوالله الذی لا اله الا هو الرحمن الرحیم الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن؛ **انجام:** و حلول النقمة و شماتة الاعداء و غلبة الرجال انک سمیع الدعاء لطیف لما تشاء و صل علی محمد و آل محمد یا ارحم الراحمین

شامل: دعای سیفی، حرز یمانی سیفی، مدخل صغیر اسم، جوشن کبیر با ذکر خواصی برای هر قطعه آن، مناجات خمسة عشر، دعای سمات دعای روز عاشورا، زیارت‌نامه هر روز هفته، ام الصبیان، عدیله، حزب البحر، دعای مفتاح الفتوح به نقل از یحیی بن قاسم علوی یمنی که به دعای صباح مشهور است، حرز چهارده معصوم (ع)، تعقیبات نمازها و چند دعای کوتاه دیگر؛

خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی عطف تیماج، ۱۹۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۲]

۲۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۳۸-۱۳/۲۱۸

آغاز: و اذا رایت ثم رایت نعیما و ملکا کبیراً عالیهم ثیاب سندس خضر و استبرق و حلوا اساور من فضة و سقیهم ربهم؛ **انجام:** و ما خلفهم ولایحیطون بشی من علمه الا بما شاء وسع کرسیه السموات و الارض

شامل: آیاتی از قرآن کریم، سوره‌های یس، جمعه، رحمن، دوازده امام خواجه نصیر، عدیله، سوره نبأ، دعای احتجاب، مناجات نامه، نادعلی کبیر، دوازده امام منظوم، چند دعای کوتاه، دعای ماه رمضان، دعای مجیر، دعای قاموس، دعای عکاشه، دعای قدح بزرگوار، دعای ابوذر که استغفار می‌نامند، دعای هر روز ماه رمضان، شرح الاسماء، چهل یک نام خدای تعالی و دعاها و طلسمات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۴۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۹۳]

۲۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۱۳-۲۶/۱۰۹۳

آغاز: مقدر کل قدریا عالی المکان یا شدید الارکان ویا مبدل الزمان یا قابل القربان یا ذالمن و الاحسان؛ **انجام:** بنبوتک یا محمد بولایتک یا علی ادرکنی بحق لطفک الخفی الله اکبر الله اکبر الله اکبر و انا من شر اعداءک

شامل: دعای سمات، جوشن کبیر، سوره یس، دعائی که در تعقیب نمازها خوانده می‌شود، اختیارات ایام به نقل از علی (ع)، نادعلی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول محرر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۱۸]

۲۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۲۰-۲۵/۲۱۰

آغاز: یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب. فصل ۲ یا سید السادات یا مجیب الدعوات یا رفیع الدرجات؛ **انجام:** یا نور المستوحشین فی الظلم یا عالماً لایعلم صل علی محمد وآل محمد وافعل بی ما أنت أهله وصلی الله علی محمد والائمة المیامین من آله وسلم تسلیماً کثیراً.

شامل: جوشن کبیر، جوشن صغیر و دعای کمیل با ترجمه زیرنویس فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۱ - ۲۱۷]

۲۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۵۷/۱-۲۶/۱۳۷

آغاز: معادن حکمة الله و خزنة علم الله و حفظة سر الله و حملة کتاب الله و اوصیاء نبی الله؛ **انجام:** سبحانه من کفیل ما أشهده وسبحانه من شهید ما احمده و سبحانه هو الله العظیم و بحمده و لا اله الا الله و الله اکبر و لله الحمد و لاحول و لاقوة الا بالله ... و هو حسبی و نعم الوکیل.

شامل: زیارت ائمه (ع)، دعای عهد دعای کمیل، جوشن کبیر، دعای سیفی، چند نماز مستحبی و بیان فضیلت و کیفیت آنها، دعای مشلول و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی جدول، ۱۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۱۸]

۲۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۰۵-۲۵/۱۹۵

آغاز: فی کل عافیة وبلاء واجعلنی مع محمد و آل محمد فی کل مثوی ... سلام کنی سه تکبیر بگوید و بعد بگو بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله الهاً واحداً و نحن له مسلمون؛ **انجام:** واجعلنی اللهم من انصاره و اعوانه و اتباعه و شیعته و ادنی فی آل محمد ما یأملون و فی عدوهم ما یحذرون اله الحق آمین.

بیاض دعای مفصلی است در تعقیبات نمازها و ادعیه ایام و دعاهای مشهور و مأثور، در این بیاض بخش‌هایی از کتاب «روضة الاذکار» فیض نقل شده، همچنین قصیده «انا الموجود فاطلبنی تجدنی»، هر بیت با دو بیت فارسی ترجمه شده است، همچنین قصیده عینیه منسوب به علی (ع) نیز به نظم به فارسی (هر بیت با یک بیت) ترجمه شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۲۳۴گ،۱۱سطر،قطع:بیاض رقعی،اندازه:۱۱×۲۱سم [ف: ۱-۲۱۷]

۲۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۱۶-۲۵/۱۰۶

آغاز: الطافها وعد علی بعفوک یا کریم ولاتؤاخذنی بجهلی یا رحیم اللهم ارحم من اکتنفته سیئاته؛ **انجام:** الهی فلک الحمد علی ذلک کله صل علی محمد وآل محمد واجعلنی لانعمک من الشاکرین و لإلائک من الذاکرین وارحمنی یا ارحم الراحمین

شامل: مناجات خمسة عشر، دعای مشلول، دعای علوی مصری، زیارت امام حسین (ع)، دعای اعتقادات با ترجمه زیرنویس فارسی، دعای جوشن صغیر؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: قرن ۱۳، برای میربابا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

۲۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۶۰-۲۰/۱۸۰

آغاز: سوره حمد ... روایت کرده اند که هر بنده ای این دعا را با خود دارد؛ **انجام:** ان تدخلنی الجنة وان لاتشوه خلقی بالنار وان تفعل بی ما انت اهله.

شامل دعاهائی (که اغلب نامشان ذکر نشده) برای قضایای حاجات و رفع بلیات و آفات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛جلد:تیماج مشکی،۸۶گ،۱۱سطر،اندازه:۹×۱۴سم[ف:۱- ۲۱۱]

۲۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۵۸-۲۰/۱۷۸

آغاز: بسمله، الهی البستنی الخطایا ثوب مذلتی وجللنی التباعد منک لباس مسکنتی وامات قلبی عظیم جنایتی فاحیه بتوبة منک؛ **انجام:** وشر جمیع خلقک برحمتک یا ارحم الراحمین انک علی کل شیء قدیر.

شامل: مناجات خمسة عشر با ترجمه زیرنویس فارسی، دعای عدیله، دعای قنوت، دعای جوشن صغیر، جوشن کبیر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ضربی جدول دار، ۱۰۴گ، ۸-۱۰

سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۱۰]

۲۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۶۸-۲۱/۱۸۸

آغاز: بسمله، در کتاب مهج الدعوات مذکور است آن چه معنیش بدین راجع است که روایت کرد حسن ابن علی ابن حماد المصری که خبر داد؛ **انجام:** وفیض میرسانند بدین قسم فی طرف الشمال فی ما بین الشمال والمشرق فی طرف الشمال فی ما بین الشمال والمغرب فی جانب المغرب فیما بین المغرب والجنوب فی جانب الجنوب فیما بین الجنوب والمشرق.

شامل: دعای علوی مصری با اعتصام اول و اختتام آخر آن و ترجمه زیرنویس به فارسی، دعای جوشن کبیر، جوشن صغیر هر دو با ترجمه زیرنویس فارسی، هفت آیه، ختم سوره اخلاص، صلوة یوم الجمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج و سرترنج و جدول گرهی، ۱۳۶گ، ۷-۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۱۲]

۲۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۶-۲۲/۱۶۶

آغاز: اللهم صل علی محمد وآل محمد واجعل فی دعائی برکة تطهر بها قلبی وتؤمن بها روعی؛ **انجام:** سبحان الله القادر القاهر القوی العزیز الجبار المتکبر الحی القیوم بلا معین ولاظهیر

شامل: دعایی بدون ذکر نام، دعای احتجاب، آیات فتح، فصل دوم در اعمال روز وشب جمعه از کتابی در دعا، ترجمه دعای کمیل از ملا محمد باقر مجلسی، شرایط استجابت دعا از حضرت پیامبر (ص)، دعای سیفی، در حواشی نسخه نیز دعاهایی ذکر شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: کاغذی، ۶۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۱۲]

۲۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۳۳-۲۴/۱۳۳

آغاز: بسمله طه ما انزلنا علیک القرآن لتشقی الا تذکرة لمن یخشی؛ **انجام:** وافعل بی ما انت اهله وصلی الله علی رسوله والائمة المیامین من آله وسلم تسلیما کثیراً کثیراً

شامل: سوره‌هایی از قرآن کریم، دعاهای مشهور نظیر دعای کمیل، جوشن کبیر، اعمال ماه رمضان و دعاهای دیگر و صلواتیه خواجه نصیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۱۴]

۲۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۹۸-۲۴/۱۹۸

آغاز: بسمله، یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** انمثنی یا علی ادرکنی انا من اعدائک بریً بریً بریً برحمتک یا ارحم الراحمین

شامل: سوره‌هایی از قرآن کریم، دعای استغفار، نادعلی، دعاهائی از امام سجاد (ع)، دعای صبح، دعای تربت، مجیر، ادعیه ماه‌ها، جوشن کبیر، عدیله، صلواتیه کبیر، دعاهایی از امام سجاد (ع)، دعای کمیل، سوره‌هایی از جزء سی ام قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج با روکش پارچه‌ای، ۱۸۶گ، ۱۱-۱۹ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۱۴]

۲۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۲۳-۲۹/۲۶۳

آغاز: روایت است از حضرت رسول (ص) که روزی بر حال امت خود می‌گریست و می‌گفت الهی برامت عاصی من رحم کن در ساعت جبرئیل فرود آمد؛ **انجام:** راوی گوید که سلطان محمود غزنوی بر خواجه حسن خشم گرفت وامر به قتل او کردند پنج شمشیر بر وی زدند نبرید وی را تیر باران کردند.

شامل: سوره یس وخواص یس، خطبه حضرت آدم و چند دعای دیگر که خواصی برای آنها ذکر شده و از ائمه (ع) نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۷گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۲۵]

۲۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۱۱-۲۹/۲۵۱

آغاز: صلوات الله علیک وعلی آل بیتک الطیبین الطاهرین شرح دعای مشلول واز جمله دعاهای مشهور ومعروف دعای مشلول است منقول از حضرت ابی عبدالله؛ **انجام:** واکفنی شرما لا اطیق واعنی علی ما اطیق یا راد یوسف علی یعقوب یا کاشف ضر.

شامل سوره‌های یس، واقعه، ملک، دعاهای احتجاب، صباح، تعقیب نمازهای یومیه، دعای کمیل، اعتصام سمات، دعای سمات، مناجات خمسة عشر، دعای صنمی قریش، زیارات نیمه شعبان، زیارت عاشورا و دعای پس از آن، زیارت جامعه کبیره، دعای سحر ابوحمزه، دعاهای سی روزه ماه رمضان، دعای روزهای هفته، دوازده امام خواجه نصیر، استغفار کبیر و زیارات ایام هفته و دعای مشلول؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب و محرر؛ جلد: تیماج سرخ ضربی مجدول گرهی، ۲۱۰گ، ۱۱ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۲۴]

۲۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۱۰-۲۹/۲۵۰

آغاز: والامر تبارک الله رب العالمین ادعو ربکم تضرعاً وخفیة انه لایحب المفسدین؛ **انجام:** وان کان عسیراً فبشره وان کان میسراً فبارک فیه برحمتک یا ارحم الراحمین

بیاضی است در دعاهای غیر مشهور با این عنوان‌ها: دعای اعظم، دعای بزرگوار، دعای شش قفل، دعای چشم زخم و چند دعای دیگر و در آخر قصیده‌ای به فارسی در مدح علی (ع)؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ، ۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۲۳]

۲۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۷-۲۹/۲۴۷

آغاز: شرح دعاء عدیله صغیراست هذا نقل است از حضرت امیرالمؤمنین و امام المتقین ویعسوب الدین علی ابن ابی طالب علیه الصلاة و السلام که چون بنده مؤمن را اجل برسد؛ **انجام:** کتاب مذبور را نزد آن شقی بردم چون ذکر ائمه بود کتاب را پراکنده نموده در آب ریخت چون چنین دیدم آسمان به چشمم تیره و تار شد

شامل: دعای عدیله صغیر، مناجاتی در هجده برگ تماماً به

صورت «یا من ... یا من ...» به نقل از امیرالمؤمنین (ع) با ذکر خواص آن از آن حضرت، دعای همه آفات، دعای گوسفند عقیقه، دعای چهارکیش به جهت همزاد طفلی که نماند، شرح استغفار عبدالرحمن، دعای حرز ابودجانه، دعای ام صبیان، دعای مجیر و خود آن، دوازده امام خواجه نصیر، دعای طاعون، دعای وبا، مهر نبوت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: ملاحسین در ۱۲۸۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۳گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱ – ۲۲۳]

۲۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۹۳-۲۹/۲۳۳

آغاز: بسمله الحمدلله علی نعمائه و الصلاة ... منقولست از مولانا نور الحق و الدین جعفر نورالله مرقده که کیفیت اوراد و اوقات سلسله کامل المحقق الصمدانی علی الثانی ... آن است؛ **انجام:** تنام العیون و تنکدر النجوم و انت حی قیوم لا تأخذک سنة و لانوم و انت اللطیف الخبیر.

شامل: اوراد فتحیه به نقل از سید علی همدانی، سوره یس، دعای ایام هفته، چند سوره از قرآن کریم، دعای سمات، دعای ایام شهور از صحیفه علویه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج عنابی ضربی مجدول گرهی، ۱۰۱گ،۱۵سطر،قطع:بیاض رقعی، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱-۲۲۲]

۲۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۸۹-۲۹/۲۲۹

آغاز: من کتابک وبمالو ان ما فی الارض من شجرة اقلام والبحر یمده من بعده سبعة ابحر مانفدت کلمات الله ... دعای صباح؛ **انجام:** از برای دفع اعدا دوازده شب درمیان نماز شام و خفتن دوازده بار بخواند که اثر بسیار دارد این است یامثلیالع یا مستحیقالع یا ... یا مستکیث یا مصطالون یا میتوثرثون یا مخیاریث

شامل: دعا صباح و مساء، یس مغربی، اسمای حضرت پیامبر (ص) و دعای ایام هفته؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۳۸گ، ۱۴ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۲۲]

۲۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۶۹-۲۹/۲۰۹

آغاز: بسمله اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه و سرح قطع اللیل المظلم خداوندا ای آن کسیکه بیرون آورد زبان صباح یعنی صبح اول روشن شدن او و روشن کرد تا رهای شب؛ **انجام:** وثبت لی قدم صدق عندک مع الحسین و اصحاب الحسین الذین بذلوا مهجهم دون الحسین علیه السلام.

شامل: دعای صباح با ترجمه زیرنویس فارسی، دعای ایام هفته، دعای کمیل با ترجمه زیرنویس، دعای سمات، عدیله کبری، زیارت عاشورا با ترجمه زیرنویس فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب؛ ۵۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱ – ۲۲۰]

۲۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۸۰-۲۷/۲۵۰

آغاز: شرح دعای سمات بسمله حمدله اما بعد بدانکه دعای سمات از ادعیه مشهور است و اکثر علمای سلف بر این دعا مواظبت می‌نموده‌اند؛ **انجام:** دوازده امام خواجه نصیر ... بالحق ابی ابراهیم موسی ابن جعفر الصلوة و السلام علیک یا اباابراهیم یا موسی بن جعفر ایها الکاظم یابن رسول الله یا حجة الله

شامل: دعای سمات با توضیحی درباره سند و خواص، جوشن صغیر، دعای سریع الاجابة، دعای احتجاب امیرالمؤمنین (ع)، چند سوره از قرآن کریم، تعقیبات نمازها، دعای رؤیت هلال، دوازده امام خواجه نصیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور، ۴۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ – ۲۱۹]

۲۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۵۵-۲۷/۱۲۵

آغاز: بسمله اذا وقعت الواقعة لیس لوقعتها کاذبه خافضة رافعة اذا رجت الارض رجا و بست الجبال بساً؛ **انجام:** اعوذبک من غلبة الدین و قهر الرجال برحمتک یا ارحم الراحمین وصلی الله علی خیر خلقه واله اجمعین

شامل: سوره یس، دعای صباح، تعقیبات نمازها، نا دعلی کبیر، صنمی قریش زیارت حضرت پیامبر(ص)، زیارت عاشورا، زیارت امام زمان (عج) دعای فرج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوای لایی، ۳۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۲۱۹]

۲۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۹۱/۴-۳۹/۲۷۱

آغاز: شیخ طوسی و کفعمی و سید بن طاووس بسندهای صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که در تعقیب صبح این دعا را بخواند بسم الله الرحمن الرحیم و صلی الله علی اهل بیته الطاهرین؛ **انجام:** و عن اهلی و ولدی مردة الشیطان و بارک لی فیه نزولی

ادعیه‌ای است به نقل از کتب شیعی از جمله تعقیبات نمازها و دعاها و زیارات ایام هفته و دعای علوی مصری به نقل از «کنوز النجاح» طبرسی، دعای چشم زخم و دعای صدقه گوسفند؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۵۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ – ۲۳۲]

۲۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۴-۱۷/۲۴۴

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** بعد از هر نماز سه مرتبه تکبیر بگوید بعد از آن دستها را بالا برداشته این دعا را بخواند لا اله الله وحده وحده وحده ... و تخرج المیت من الحی و ترزق من تشاء بغیر حساب ... اللهم تقبل منی

شامل: سوری از قرآن کریم، دعای عدیله و عشرات، دعای صباح، دعای ایام هفته، اشعاری از سعدی، شمس، دعای مشلول، زیارت عاشورا، دعای ایام هفته و دوازده امام؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۶۰گ، ۱۰-۱۱ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۱ – ۲۰۶]

۲۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۳-۱۷/۲۴۳

آغاز: اللهم اغفرلی الذنوب التی تغیر النعم اللهم اغفر لی الذنوب التی تحبس الدعاء؛ **انجام:** اسألک ان تدخلنی فی جملة العارفین بهم و بحقهم ... و حسبنا الله و نعم الوکیل ... این دعا منسوبست به

یوشع بن نون وصی موسی که هر که خاهد بمکیال او فی الاجر سواب خود کیل نماید ودا کند حقوقرا که برو بوده پس در هر روز بعد از نماز صبح این بگوید و از حضرت

شامل: دعاهای کمیل، سمات، اعمال ماه رجب و شعبان و رمضان، دعای ایام هفته و چند زیارت‌نامه ائمه در عتبات و ائمه بقیع؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۱۳۱گ، ۱۳ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۵]

۲۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۵۴-۱۷/۲۳۴

آغاز: فاجر من شر ما ذرء ومن شر ما برءَ ومن شر کل دابة هو آخذ بناصیها ان ربی علی صراط مستقیم. ودرحدیث معتبر دیگر فرمود که هر که؛ **انجام:** هر کس این دعا را بخواند از هموم و غموم رستگاری یابد

دعاهای کوتاهی است مأثور و غیرمأثور برای روای حاجات و دفع آفات و رفع بلیات؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۹۷گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱- ۲۰۵]

۲۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۹۸-۱۶/۸

آغاز: شرح دعای کمیل بن زیاد علیه الرحمة، سید بن طاوس وکفعمی رحمة الله علیهما روایت کرده اند از کمیل بن زیاد؛ **انجام:** و صل علی محمد وآله صلوة تشفع لنا یوم القیامة و یوم الفاقة انک علی کل شیء قدیر و هو علیک یسیر

شامل: دعاهای کمیل، تعقیبات نماز، دعای الحاح، دعای اسم اعظم، دعایی که جبریل یاد پیامبر نموده، صلواتیه، جوشن کبیر و دو دعا از امام سجاد (ع)؛ خط: نسخ زیبا معرب جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول محرر مذهب و مرصع، با سرلوح و کتیبه مزدوج مذهب الوان؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج و سرترنج ضربی زرین، عطف و گوشه تیماج مشکی، ۷۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱ - ۱۹۶]

۲۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۴۹-۱۷/۲۲۹

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر قوماً ما انذر آباؤهم؛ **انجام:** حرز دیگر از حضرت امام موسی علیه السلام بسم الله الرحمن الرحیم الهی کم من عدو سحذلی ظبة مدبته ... ما اوعدت الظالمین فی اجابة المضطرین انک ذوالفضل العظیم و المن الکریم

شامل: یس و چند سوره دیگر، دعای کمیل، دعای سحر، سمات و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، ۹-۱۴ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۲۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۲۲-۱۷/۲۰۲

آغاز: بلندکن دستها را وبگو اللهم اغفرلی مغفرة عزما لاتغادر ذنبا و لاارتکب بعدها محرما ابدا؛ **انجام:** فبک استفتح و بک استنجح و بمحمد و آل محمد اتوجه الیک و اتوسل و اتشفع فأسألک

شامل تعقیبات نمازها و دعا و زیارت هر روز هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سیر با حاشیه ضربی مجدول، ۱۱۷گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۲۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۲۱-۱۷/۲۰۱

آغاز: مستأذن رسولک صلواتک علیه وآله ءادخل یا الله ءادخل یا رسول الله صلی الله علیه؛ **انجام:** چنگ در پرده همین می‌دهدت پند ولی ×× و عظمت آنگاه دهد سود که قابل باشی

شامل چند دعا از جمله یس مغربی و چند دعا و مطالب متفرقه دیگر؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۸گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۲۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۹۱/۱-۳۷/۸۱

آغاز: الله فی ظلمات الارض السلام علیکما یا من بدء الله فی شأنکما ... وبعد متوجه زیارت ودعای بالای سرشود ودعا را بخواند؛ **انجام:** آیه مبارکه مثل الذین ینفقون اموالهم الی و الله غنی حلیم در سفالی نویسد در انبار

ادعیه مختلف از جمله زیارت امیرالمؤمنین (ع)، دعای جوشن کبیر، اذکار به جهت دفع امراض، یس مغربی، حرزهای ائمه اطهار به نقل از «مهج الدعوات»، دعای ابودجانه، ادعیه برای اوجاع، آیة الکرسی مغربی، خواص سور قرآنی، طرق استخاره از جمله ذات الرقاع، طریق ختم سور، خواص اسماء الحسنی (چهل اسم سهروردی)، دعای گوسفند تصدق به نقل از میرداماد، نماز حاجت به نقل از کفعمی، فایده‌ای به نقل از خط شهید اول، دعای علوی مصری و شرح خواص و فضیلت آن، خواص سوره حمد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی،۱۰۴گ،۱۳سطر،اندازه:۱۶×۲۱سم[ف: ۱ - ۲۲۸]

۲۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۶۶-۳۷/۱۵۶

آغاز: بسمله اعوذ بالله الحنان الحلیم من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم و لاحول و لا قوة الاباالله العلی العظیم؛ **انجام:** محمد و آله و عترته اجمعین و سلم تسلیماً کثیرا کثیرا

ادعیه شیعی به نقل از کتب علمای شیعه همچون «محاسن» برقی و «مصباح» طوسی و «کافی» کلینی و غیر آن، نمونه‌ای از دعاها: اذکار و ادعیه ایام هفته، تعقیبات نمازها، دوازده امام خواجه نصیر طوسی و ...؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: وسط؛ مصحح، در آخر طریق قلم به حساب ابجد و قلم پهلوی و قلم شاماق و قلم‌های هندی و یونانی با حروف رمزی نوشته شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۸۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۲۹]

۲۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۰۵-۱۷/۱۸۵

آغاز: بسمله لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم بسم الله الملک الحق المبین من العبد الذلیل الی المولی الجلیل؛ **انجام:** و لاحاجة من حوائج الدنیا و الاخرة لک فیها رضاً و لنا فیها صلاح الا قضیتها

و یسرتها برحمتک یا ارحم الراحمین
جوشن کبیر با ذکر خواصی برای هر بند آن، زیارت عاشورا، شش آیه شفا، ترجمه دعای کمیل از ملامحمدباقر مجلسی، سوره یس، سوره فتح، سوره دهر و واقعه و اعلمی، دعای علوی مصری، جوشن صغیر، حرز امام رضا (ع) دعای صباح علی (ع) دعای صنمی قریش، دوازده امام خواجه نصیر طوسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹۷گ، ۱۲-۱۷ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۹سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۲۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۰۴-۱۷/۱۸۴

آغاز: بسمله. یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** و حججک البالغین من اهل بیت الرحمة المطهرین و الزاهدین اجمعین صل علی محمد و آل محمد و افعل بی ما انت اهله یا ارحم الراحمین.
شامل: یس و فتح، واقعه، جمعه، ملک، عم یتساءلون، نبأ، تعقیبات نمازها، دعای یا من تحل، دعای صباح، عدیله، احتجاب، جوشن کبیر، جوشن صغیر، دوازده امام خواجه نصیر، دعای سمات، مشلول، صنمی قریش، عشرات، دعاهای ایام هفته، دعای هلال، اعمال ماه رجب و شعبان و رمضان و ذیقعده و ذیحجه و محرم، آداب مسافر، احکام میت، اختیارات ایام به نظم، طریق استخاره و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۴گ، ۱۴ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۹سم[ف:۱-۲۵۴]

۲۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۷

آغاز: بسم الله ... اذا وقعت الواقعة لیس لوقعتها کاذبة؛ **انجام:** صاحب العصر والزمان صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین.
شامل: سوره واقعه، دعای صباح، دعای کمیل، دعای روزهای ماه مبارک رمضان ، دعای توسل، زیارت و ارث، دعای سحر، مناجات منظوم حضرت علی (ع)، بخشی از دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی و دعاهای دیگر می‌باشد؛ خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی، دارای سرلوح مرصع، مجدول، مذهب، برگ‌هایی از نسخه افتادگی دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج بیاضی سبز ضربی با ترنج که بسم الله و آیه «و ان یکاد» بر آن حک شده است، ۱۴۱گ، ۱۱ سطر (۵×۱۷)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۳۸ - ۶۳]

۲۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۹۷-۱۷/۱۷۷

آغاز: بسمله انا فتحنالک فتحا مبینا لیغفر لک الله ماتقدم ... هو الذی انزل السکینة فی قلوب المؤمنین لیزدادوا ایمانا مع ایمانهم؛ **انجام:** واهلک عدوهم من الجن والانس من الاولین والاخرین امین یا رب العالمین اللهم ارزقنا فی الدنیا زیارتهم ... ابداً فی الدنیا والاخرة یا ارحم الراحمین
شامل: سوره فتح، جمعه، دعای کمیل، فصل در آداب و احکام حال احتضار و دوازده امام خواجه نصیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: کاغذی سفید، ۵۶گ، ۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۵۴]

۲۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۴۳-۱۷/۲۲۳

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر قوماً ما انزل آباؤهم فهم غافلون؛ **انجام:** اللهم العن اباسفیان و معاویة بن ابی سفیان و یزید بن معاویة علیهم منک اللعنة ابد الابدین و هذا یوم فرحت به آل زیاد و آل مروان بقتلهم الحسین صلوات الله علیه
شامل: یس، نبأ، دعای صباح، جوشن کبیر، دعای کمیل، با ترجمه زیرنویس فارسی، دعای ایام هفته، دعای هلال، دعای مجیر، حرزهای ائمه، دعای ابوحمزه ثمالی و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج مشکی، ۲۵۴گ، ۱۳ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۲۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۱۸-۱۷/۱۹۸

آغاز: هر که خواهد که امور عجیبه بر او ظاهر گردد وگرد نهای جباران بر او خاضع شود پس باید بنویسد این دعا را و برخود ببندد و باید که مداومت نماید بر خواندنش بعد از هر نماز به تجربه رسیده است؛ **انجام:** حدیث قدسی الحمدلله الذی لا یبقی الا وجهه و لایدوم الا ملکه ... یاکلون طعام الجنة و یلبثون ثیاب الخضرة لا یبلی ولا یفق وهم.
شامل: سوره‌های یس و دعاهای کمیل، دوازده امام خواجه نصیر، دعای صباح، دعای صباح و مساء، دعای احتجاب، گنج، لعنیه خواجه نصیر، دعای سمات، طریق تصدق گندم، حدیث قدسی و قصیده عینیه در مناجات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۸۶گ،۱۱-۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۲۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۵۰-۱۷/۲۳۰

آغاز: وجعلته هادیا لمن شئت من خلقک والدلیل علی من بعثت برسالاتک و دیان الدین بعدلک بفضل قضائک بین خلقک؛ **انجام:** یا من قل عند بلائه صبری فلم یخذلنی یا ذا المعروف الدائم الذی لاینقضی ابداً و یا ذا النعماء التی.
شامل زیارات ائمه و چند دعا از جمله دعاهای: جوشن کبیر، جوشن صغیر، دعای مشلول، عدیله، دعای یوم الشیعه؛ کا: سید علی بن سید محمد حسینی (بخشی از مجموعه)، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۸-۱۸ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۶۵]

۲۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۰۹-۳۶/۲۰۹

آغاز: قادر بر وصف آنها نباشد وچون از قبر بیرون آید از هر موی بدن او نوری ساطع باشد ومبادرت نمایند به سوی او؛ **انجام:** اول گذشتن به مسجد الحرام یا به مسجد پیغمبرش اگر در آنجا جنب شود تیمم می‌کند از برای
شامل سور قرآن و ادعیه و زیارات شیعی و نیز برخی از مطالب اعتقادی و احکام فقهی همچون شکیات نماز، از جمله ادعیه موجود، دعای کمیل و ادعیه ایام هفته ودعای نادعلی کبیر و ... را

می‌توان نام برد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی با عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۸۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۶۴]

۲۷۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۹۰

آغاز: بسمله و ان یمسسک الله بضر فلاکاشف له الا هو وان یردک بخیر فلا راد لفضله؛ **انجام:** خلصنا من النار یا رب برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطاهرین تمام

در ادعیه و زیارات شامل آیاتی از قرآن و زیارت امام حسین (ع) و امام رضا (ع)، طریق صلوات، روزهای تولد چهارده معصوم، دعای جوشن کبیر، دعای افتتاح توسل به معصومین (ع)، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، دعای طلب توبه، دعای فراغت معشیت، شکیات نماز موافق رساله آقا محمد باقر بهبهانی، نماز غفیله، مناجات امیرالمؤمنین (ع)، دعای سمات، سوره نجم و فتح، دعا جهت بیماری، دعای صنمی قریش، طریق ختم سوره حمد، نماز آخرین جمعه ماه رمضان؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح و دارای علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۲۱۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱ – ۲۳]

۲۷۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۵۰

آغاز: شرح دعا علوی مصری بسمله درکتاب مهج الدعوات و منهج العنایات تألیف عالم فاضل مجتبی سید علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن طاووس العلوی؛ **انجام:** انک علی ما یشاء قدیر و بکل شیءٍ علیم امین رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله وسلم

ادعیه شیعی است به نقل از کتب ادعیه همچون «مهج الدعوات» سید بن طاووس، شامل: دعای علوی مصری و شرح واعتصام آن شرح دعای سیفی، دعای طمطام، شرح اوراد ایام هفته، دعای جوشن صغیر، شرح دعای سمات؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، دارای بدل؛ جلد: مقوا با روکش پارچه سرخ عطف مشکی و گوشه قهوه‌ای تیماج، ۹۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۲۴]

۲۸۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۸۹

آغاز: بسمله و الذاریات ذروا فالحاملات وقراً؛ **انجام:** اجرنا من سوء الفتن یا ولی الدنیا و الاخرة

شامل: سوره الذاریات، زیارت عاشورا، دعای علقمه، دعایی منسوب به امام صادق (ع) برای قضاء حاجات ودفع کربات و زیارت هفتم امیرالمؤمنین (ع) و دعای بعد از زیارت؛ خط: ادعیه نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، دارای نسخه بدل؛ جلد: کاغذی صورتی،۲۵گ،۱۳سطر،اندازه:۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ – ۳۲]

۲۸۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۷۱

آغاز: بسمله، یس. والقران الحکیم. انک لمن المرسلین. علی صراط مستقیم. تنزیل العزیز الرحیم. لتنذر قوماً ماانذر اباؤهم فهم غافلون لقد حق القول علی؛ **انجام:** الحمد لله الذی هو بالعز مذکور وبالفخر مشهور.

برخی سوره‌ها و ادعیه و اذکار و اوراد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، تملک در نمازخانه طهران ۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و لچکی مجدول، ۸۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۱ – ۹۵]

۲۸۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۵۷

آغاز: اللهم یامن دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه واتقن صنع الفلک الدوار فی مقادیر تبرجه و شعشع ضیاء الشمس بنور تاججه؛ **انجام:** و محمد الجواد و علی الهادی و الحسن العسکری و الحجة القائم المنتظر المهدی محمد بن الحسن صاحب الزمان صلوات الله علیه و علیهم اجمعین

شامل دعای صباح، عشرات، مشلول، عهدنامه چهل صباح، صنمی قریش، جوشن صغیر، جوشن کبیر، یستشیر، عدیله؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ تملک در دارالعباد یزد در ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱۱۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۱۰۹]

۲۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۵۲

آغاز: زیارت جامع کبیره ابن بابویه و دیگران بسند معتبر روایت کرده‌اند که شخصی از حضرت امام علی نقی (ع) سؤال نمود که ای فرزند رسول خدا بمن تعلیم نما سخن بلیغ کاملی که آن را بخوانم؛ **انجام:** بعد ما جئت لفضلک و کرمکم و احسانکم تامیلاً و السلام علیک و علی الملائکة الله الحافین حول حرمک الشریف المستغفرین لزوارک جمیعاً و رحمة الله وبرکاته

ادعیه و زیارات و اذکار ماثوره از ائمه هدی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «حسین منی وانا من حسین» (بیضی)؛ ۱۶۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ – ۱۰۸]

۲۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۱۵

آغاز: بعضی از ارباب دین قدس الله ارواحهم نقل کرده‌اند که من در نزد خواجه مزبور درس می‌خواندم آنکه روزی حکایت از دوازده امام برآمد خواجه فرمود؛ **انجام:** و مالم یشأ لم یکن لایعجز الله شی طلبه فی الارض و لا فی السماء هو کائن هو کائن ان شاء الله

شامل دعای اعتصام، دوازده امام خواجه نصیر، دعای سمات، ادعیه ایام، برخی دعاهای صحیفه سجادیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف مخ: ۱ – ۱۰۹]

۲۸۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۷۸

آغاز: الحمدلله من اول الدنیا الی فنائها ومن الاخرة الی بقائها الحمدلله علی کل نعمةٍ استغفرالله من کل ذنب واتوب الیه برحمتک یا ارحم الراحمین اللهم صل علی محمد وآله..؛ **انجام:** و اللذات و الولد و لاللبس ثیاب فائق انق و لالروح سرود حل فی بلد الا مسارعة فی اثر منزلة قد قارب الحظوفیها باعد الامد

مجموعه ادعیه مثل دعای سعادت، اعمال ماه رمضان، جوشن

صغیر، مناجات، دعای استغفار، دعای مجیر، دعای سحر و غیره که در یک دفتر گردآورده شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه مجدول حلقوی ترنج و سر، ۹۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۹۶]

۲۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۹۷

آغاز: دعاء لیله الجمعه و یومها و لیله عرفه و یومها اللهم من تعبا و تهیا واعد و استعد لوفادة الی مخلوق رجاء رفده و طلب نائله و جائزته فالیک یا رب؛ **انجام:** و یا من رانی علی الخطایا فلم یعاقبنی علیها صل علی محمدٍ وآل محمدٍ واغفرلی ذنبی و اشفنی من مرضی انک علی کل شیء قدیر

شامل دعاهای وارده، اعمال، اذکار مرویه در ایام هفته؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یادداشتی از فخرالدین الشریف به خط زیبا مبنی بر این که در سال ۱۳۱۵ این نسخه را که بسیار پاره و مندرس بود تهیه و با صرف شش تومان از هر جهت آن را وصالی و ترمیم ساخته، مجدول؛ مهر: «فخرالدین» (بیضی)؛ جلد: تیماج با روکش مخمل سرخ کناره تیماج سیاه با جداول زر، ۵۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۲]

۲۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۹۰

آغاز: در درب حرم محترم چنین اذن بخواهند بسم الله الرحمن الرحیم، اللهم انی قد وقفت علی باب بیت من بیوت نبیک وآل نبیک علیه و علیهم السلام؛ **انجام:** و صد و ده مرتبه همین ذکر را بگوید و سر را برهنه نماید صد مرتبه بگوید یا وهاب.

شامل دعای اذن دخول، زیارت مفجعه، زیارت انا عبدکم، جامعه کبیره، جامعه صغیره، زیارت وارث، زیارت سایر شهداء، زیارت ششم امیرالمؤمنین، زیارت عاشوراء، دعای بعد از زیارت عاشورا، زیارت اربعین با ترجمه‌های فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ سرلوحه متوسط، مجدول، تمام ادعیه و زیارات در لابه‌لای سطور ترجمه فارسی شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۸۵گ،۱۰سطر، اندازه: ۴×۸سم [ف مخ: ۱-۱۰۰]

۲۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۷۴

آغاز: بسمله از حضرت رسالت پناه (ص) منقول است که هر مومن مداومت نماید بخواندن آیة الکرسی از وقت بیرون آمدن از خانه خود؛ **انجام:** بار الها گر بسوزانی هزاران ساله ام ×× رشته امید من از تو نمی گردد جدا / بارالها لذت عفوت چشان روزیکه نی ×× مال ونی فرزند آنجا نفع بخشد درجزا

مجموعه ادعیه و اذکار متفرقه و پراکنده با ترجمه فارسی آنها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف مخ: ۱ - ۹۶]

۲۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۶۷

آغاز: بسمله ... مرتبه روح بعد از فرائض خمس بدون سخن، شصت و شش مرتبه با توجه وحبس نفس بذکر الله مشغول شود؛ **انجام:** بعظمتک وقدرتک یا اقدر القادرین یا قاهر العدد یا والی الولی یا مظهر العجائب یا مرتضی علی

مجموعه ادعیه و اذکار مختلف در زمینه‌های گوناگون؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا آبی، ۱۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۲]

۲۹۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۶۸

آغاز: اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیء و بقوتک التی قهرت بها کل شیء ... خداوندا بدرستیکه سؤال می‌کنم از تو بحق رحمت تو آن رحمتی که فرا گرفته هر چیزی را وبتوانایی تو که قهر کرده است؛ **انجام:** واجعلنی لنعمائک من الشاکرین و لالائک من الذاکرین و ارحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین ... و احسان خود از یادکنندگان و رحم کن بر من برحمت خود ای رحیم ترین رحم کنندگان.

مجموعه ادعیه و اذکار وارده از معصومین که برای استفاده بیشتر قارئین به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نسخ عالی و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح و کتیبه، مصحح؛ ۶۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۹۵]

۲۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۶۱

آغاز: الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب ۲۰۴ ازجهت رفتن نزد امراء و سلاطین و بزرگان بخواند که حاجات او روا شود یا بدیع السموات یا جاعل الظلمات یا راحم العبرات یا مقبل؛ **انجام:** یا مجیر سبحانک یا محصی تعالیت یا منشی اجرنا من النار یا مجیر سبحانک یا سبحان تعالیت یا دیان اجرنا من النار یا مجیر.

مجموعه ادعیه و اوراد و اذکار متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با روکش مشمای سیاه، ۱۱۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف مخ: ۱ - ۹۲]

۲۹۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۶۶

آغاز: و بعد ازدعاء خواندن این دعا سنت است اللهم زدنی حب علی بن ابیطالب و اولاده (ع)؛ **انجام:** ناخوانا

مجموعه‌ای از ادعیه و اوراد و اذکار مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۶۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۸۹]

۲۹۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۲۸/۱

آغاز: اللهم انی اسئلک ایماناً تباشر به قلبی ویقیناً صادقاً حتی اعلم انه لن یصیبنی ان ما کتبت لی ورضنی من العیش بما قسمت لی یا ارحم الراحمین، بعد از اذان واقامه توجه بکن؛ **انجام:** از برای زیاد شدن حافظه هر روز بعد از نماز صبح پیش از آنکه حرف زنی بگو یا حی یا قیوم فلا یفوت شیئاً علمه و لا یؤده چه باعث این است که حفظت زیاد شود و نسیانت کم

مشتمل بر ادعیه، اذکار ماثوره، نمازها، اوراد، طلسمات، حرزها، تعویذات و استخارات که جهت استفاده مشتاقان تهیه شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه مجدول، ۱۱۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۹۲]

۲۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۶۳

ادعیه و اذکار و اوراد و ختومات که برای استفاده مؤمنین در ایام

و مواقع خاص جمع‌آوری شده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه پراکنده و فرسوده و به‌هم‌ریخته؛ جلد: مقوا، ۱۸۹گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۱]

۲۹۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۰۵/۶

گفتارهای پراکنده‌ای است در بیان ساعات نیک و بد ایام، خطبه حضرت آدم،شرح دعای تمخیث،معرفت قلب؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛افتادگی:انجام؛مهر:حاج سید سعید؛کاغذ: فستقی سفید، جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲-۶۱۳]

۲۹۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۵۵/۳

شامل: دعای سیفی، حرزیمانی، طمطام، مناجات حضرت امیر (ع) دعای صحیفه و طریق برخی ختم‌ها دعای صباح و چند حر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی لایه‌ای، ۵۰گ(۹۲-۱۴۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵ سم [ف: ۳ - ۸۸۷]

۲۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۲۸-۵۹/۲۴۸

آغاز: آیات اولیه سوره یاسین

شامل: دعای کمیل، زیارت جامعه کبیره، زیارت ششم و مطلقه امیرالمؤمنین (ع)، زیارت امام حسین (ع)، زیارت پیامبر و ائمه بقیع، زیارت کاظمین، زیارت عسکریین، زیارت امام زمان (ع)، زیارت مخصوصه امام حسین در لیله قدر و اول ماه رجب، روز عاشورا، زیارت مخصوص علی (ع) در عید غدیر، ۱۷ ربیع، زیارت پیامبر در مبعث، زیارت جامعه صغیره، زیارت عرفه، زیارت اربعین، دعاها و حرزهایی مختلف برای دفع بلاها و رفع بعضی از دردها، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، دعایی که جبرئیل برای پیامبر به عنوان هدیه آورد و خواص فراوان آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۴۲]

۲۹۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۱-۵۹/۲۵۱

آغاز: زدن عصیان نمی کند و کاهیده اند بسکه گریه می‌کنند از ترس حق تعالی و صواب هفتاد هزار ملک که داخل می‌شوند هر روز به بیت المعمور

شامل: دعای جوشن کبیر، دعای سمات، دعای حضرت صاحب الامر، دعای عشرات، دوازده امام خواجه نصیر، لعنیه خواجه نصیر، دعای تربت، دعای عدیله، دعای کمیل با ترجمه، دعای مجیر، زیارت عاشورا، دعای ام‌الصبیان، دعای صلوات کبیر حضرت رسول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۴۳]

۲۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۰-۵۹/۲۶۰

آغاز: مجربست و دعا این است بسمله اللهم یا خالق السقف المرفوع و المهاد الموضوع و رازق العاصی و المطیع

شامل: دعای سحر، تعقیبات نماز، دعای جلیل القدر، سوره‌های بروج، اعلی، فیل زیارت امیرالمؤمنین (ع)، دعای عشرات، زیارت عاشورا، دعای علقمه، زیارت جامعه کبیره، دعای عدیله صغیر، دوازده امام خواجه نصیر، دعای صباح، دعای جوشن کبیر، مناجات خمس عشر، دعای حزب البحر، دعای کمیل، دعای علوی مصری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۶۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۶]

۳۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۴-۵۹/۲۶۴

آغاز: نفسی ابدا و آنس فی قبری وحشتی و اجعل لی عندک عهداً یوم القاک منشوراً

شامل: دعاهای ایام هفته، دعای سمات، جوشن کبیر، دعاهای روزها و شبهای ماه رمضان، دعای سحر، زیارت و ارث، زیارت حضرت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت امام حسین (ع)، زیارت حضرت عباس (ع)، زیارت امام کاظم (ع)، زیارت امام جواد (ع)، زیارت امام حسن عسکری و امام هادی (ع)، زیارت رسول الله (ص)، زیارت عاشورا، دعای نور، دعای قدح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۸۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۴۷]

۳۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۵-۵۹/۲۶۵

آغاز: حبالک إلا حین باعدتنی ذنوبی عن دار الوصال فبئس المطیة التی امتطات نفسی من هواها

شامل: دعای صباح، دعای مجرب، دعای ایام هفته، زیارت ائمه در ایام هفته، دعای عدیله، دعای سمات، تعقیب نمازهای یومیه، دعاهائی به جهت دفع کید اعداء و فرج از شدائد و دفع طاعون؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۴گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۴۷]

۳۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۷-۵۹/۲۶۷

آغاز: هم چنان به روی سجاده با قلب سلیم متوجه قبله شود و صد نوبت بگوید یا لطیف

شامل: دعای عید نوروز و نماز آن، دعای کمیل، زیارت هفت حدیث، زیارت وارث، دعای سمات، دعای مشلول، دوازده آیه، دعاهائی جهت دفع هم و غم، دفع چشم زخم، زیارت عاشورا، زیارت اربعین، دعای ماه رجب، عدیله و طریقه نماز میت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۱۷گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱- ۲۴۸]

۳۰۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۴۸-۵۹/۲۶۸

شامل: دعای طاعون و وبا، دوازده امام خواجه نصیر، نماز میت، شرایط دعا، عمل روز مباهله، تعویذ حفظ، دعای ماه صفر، دعای قربانی بیمار، مناجات خمسة عشرة، دعای حفظ ایمان، چهل سوره منتخب از تورات، طریق ختم سوره انشراح، سوره‌های شریفه مزمل و شمس و لیل، دستور خواب دیدن، دعا برای شفای بعضی امراض، رفع چله زنان، دوازده لعن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در برگ ۲۳ تملک محمد صادق به تاریخ ۱۲۴۶؛ ۱۶۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱-۲۴۸]

۳۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۵۰/۱-۵۹/۲۷۰

آغاز: سوره یاسین

شامل: سوره یاسین، سوره رحمن، سوره فتح، سوره نبأ، سوره ملک، سوره واقعه، دعای کمیل، دعای صباح، تعقیبات نماز،سوره جمعه، دعای مجیر، ادعیه ایام هفته، شرح سوره ای از زبور، قصیده انا المطلوب با ترجمه منظوم فارسی هر بیت در دو بیت، آداب ماه رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۵گ، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

۳۰۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۵۱-۵۹/۲۷۱

آغاز: بدانکه مجملی است در بیان اعمال ماه مبارک رمضان که بر سبیل اختصار بیان می‌نماید بسند معتبر از حضرت امام محمد تقی علیه السلام منقولست

شامل: اعمال ماه مبارک رمضان، زیارت ائمه اطهار (ع)، دعای قنوت عیدین، دستور گشایش کارها، دعای اعتصام خواجه نصیر (دوازده امام)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۶۲گ، ۱۱ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۳۰۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۶۰-۵۹/۲۸۰

آغاز: و یغلب الباطل علی اهله و لا یقول احد لولا ارسلت الینا رسولا منذرا و علمت لنا علما هادیا فنتبع ایاتک من قبل ان نذل و نخزی

شامل: دعای ندبه، طریقه صلوات فرستادن، دعای عشرات، زیارت حضرت مهدی در روز جمعه، زیارت امین الله، زیارت حضرت رسول (ص)، زیارت حضرت امیر (هفت زیارت)، دعای مشلول، دوازده امام خواجه نصیر، دعای شب عرفه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۰گ، مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۳۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۹۵-۶۰/۱۳۵

آغاز: اللهم انی اسئلک یا من لاتراه العیون و لاتخالطه الظنون و لاتصفه الواصفون و لاتغیره الحوادث و لا الدهور

شامل: ادعیه جهت برآورده شدن حاجات، امن از شیاطین، در بیان استخارات و استعانات، در ذکر خواص بعض سور و آیات قرآن، زیارت ائمه (ع)، ادعیه ماه شعبان و رجب و رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۷۳گ، ۱۶ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۳۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۹۷-۶۰/۱۳۷

آغاز: لا اله الا الله وحده لاشریک له الها واحدا فردا وترا لم یتخذ صاحبة ولاولدا خدایتعالی صد کوشک از یاقوت سرخ باو عطا فرماید و جمیع گناهان بیامرزد

شامل: روزهای ماه رمضان، با اعمال و ادعیه شب عید فطر، اعمال ماه ذیقعده و ذیحجه، دعای کمیل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۳۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۸۳

آغاز: در دانستن آفتاب و ماه تاب که در ان روزکار جون باشد؛ **انجام:** الا دهلق بسته گردد ان شاءالله.

جنگی است مروی به طریق امامیه مشتمل بر خواص آیات، ختوم، ادعیه طلب حوائج با ترتیب: خسوف و کسوف در شهور، خواص ایات قران، ختوم سور کلام الله، ادعیه طلب حاجات و کفایت مهمات، استغاثات، ادعیه دفع آفات، استخارات، تعویذات طلسمات، شکیات نماز، دوازده امام (ع)، ادعیه صباح و مساء، مناجات سجادیه ع، دعاء چهارشنبه سوری و محبت، نادعلی، اعتصام و خواص دعاء سیفی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صحاف، تا: شنبه ۱۱ صفر۱۲۰۰ق؛ تملک: سید محمد تقی بن حسین کشمیری در ۱۲۵۱ق؛ واقف: محمود واعظ حلبی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۴۲؛ کاغذ: آهار نباتی فرنگی، جلد: تیماج خرمایی ضربی، ۱۷۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۲۱]

۳۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۵۹

آغاز: یا من لا ملک الا ملکه؛ **انجام:** موجود: علیک یا رب و اسئلک

مشتمل است بر ادعیه در ملمات و کفایت مهمات، گنج العرش، احراز و تعویذات، خطبه آدم، دعای عکاشه، سوره مبارکه یس و غیره؛ خط: نسخ پست، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی با حاشیه ضربی، ۵۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۳سم [ف: ۱۵ - ۲۶]

۳۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۸۱

آغاز: دعاء الجوشن کبیر رفیع الشان مروی عن السجاد؛ **انجام:** را سه بار بیفشاند و چون خواهد

شامل ادعیه جوشن کبیر و صغیر و گفتاری ناقص در تعریف نماز و دعاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۲۰۸۸۰؛ اهدائی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: آهارمهره فستقی و زرد، جلد: تیماج عنابی ضربی، ۴۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۶]

۳۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۱۹

آغاز: بسمله، اذا وقعت الواقعه؛ **انجام:** و بعد چند صلوات بر محمد و ال محمد بفرستد که حاجت برآورده است.

این نسخه به دستور امین الدوله جمع و نوشته شده و مشتمل است بر: سوره واقعه، آداب سفر، تعقیبات فرایض یومیه، احراز و ختومات، آیات تهلیلیه قرآن جهت قضاء حوائج، دعاء توسل، ختوم منقول از عبدالخالق غجدوانی و غیره، دعاء فراش و معراج، رقعة الجیب؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمن ۶ برگ اواخر نسخه: دعاءهای ناد علیاً و دعاء دفع وبا و طاعون به خط نسخ جلی سید علی و تاریخ تحریر ضمیمه: ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۸۶؛ اهدائی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی بیاضی شکل، جلد: تیماج عنابی، ۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۶/۵×۱۰سم [ف: ۱۵ - ۴۶]

۳۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۱۴

آغاز: بسمله، یس و القران الحکیم؛ **انجام:** فیالیتنی کنت معکم

فافوز معکم
شامل: سوره‌های یس، واقعه و جمعه و ادعیه کمیل (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، عدیله، تعقیبات فرایض یومیه، ادعیه ایام هفته سجادیه، دعای معروف صباح، ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان و زیارات معصومین (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ صفحات مجدول، با سرلوح مرصع منقش؛ اهدائی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: آهار مهره نباتی، جلد: تیماج عنابی، ۱۱۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۵ – ۴۷]

۳۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۸

آغاز: من بین ایدیهم سداً؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین و الحمدلله رب العالمین

شامل: سوره‌های یس و جمعه و ادعیه، کمیل، عدیله، اعمال ماه مبارک رمضان، زیارت عاشورا، مجیر، قدح و اسماء الحسنی به انضمام بیان خواص آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ واگذرای بنیاد مستضعفان شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: فرنگی شکری بیاضی شکل، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۷/۳×۱۵/۳سم [ف: ۱۵ – ۵۹]

۳۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۵۰

آغاز: سورة یس ثلث و ثمانون آیة؛ **انجام:** یا اکرم الاکرمین و الحمدلله وحده

شامل: سوره‌های یس، صافات، واقعه، جمعه، قیامت، ادعیه: ۶، ۷، ۲۳، ۴۳ صحیفه سجادیه (ع)، دعاء تمجید، ایام هفته سجادیه (ع)، تهلیلات منقول از کفعمی، آیات حفظ، ادعیه: استغفار، عدیله، عهد، تلقین، مروی از حضرت علی (ع) با آغاز: «اللهم صن وجهی بالیسار»، قلنسوه، سر، ذخیره، سهم اللیل، صحیفه مروی از نبی اکرم (ص)، حجب، اویس قرنی، جامع، معراج، امان، رویت حجر الاسود سجادیه، سمات، طیرابیض، سفر و رقعه جیب رضوی (ع)، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، زیارات ائمه اطهار (ع) منقول از اقبال، دعاء صنمی قریش و دعاء وسائل موثر در رفع بلا، مقالید ازاله ظلم، عبرات و تاج نامه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح، وصالی و صحافی نسخه توسط حسن خطیبی، تعمیر و مرمت جلد عمل حسین رزاقی؛ واقف: ورثه سید احمد مجتهدی زنجانی به وسیله سید عزالدین زنجانی، تاریخ وقف: مهر ۱۳۶۳؛ کاغذ: متن و حاشیه نخودی آهارمهره و نباتی، جلد: مقوا روغنی زمینه زر مخلوط به زعفران یک شاخه گل دارای گل و بوته با سه حاشیه زنجیره‌ای و زمینه لاکی با گل و برگ ریز عطف تیماج مشکی، ۲۶۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۵ – ۶۷]

۳۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۹۱

آغاز: سورة الفاتحة الکتاب؛ **انجام:** و لا قوة الا بالله العظیم و صلی الله علی محمد و اله الطیبین الطاهرین.

شامل: سوره‌های فاتحة الکتاب، یس، فتح، الرحمن، واقعه، ملک، جمعه، دخان و تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه: کمیل، مشلول، تحیات یا دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، سمات،مجیر، علقمه، زیارات و ختوم، ایام هفته سجادیه (ع)، احراز و تعویذات؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ واقف: اشرف السلطنه توسط سید حسین نایب التولیه عرب، تاریخ وقف: شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا روغنی زمینه زرد لیمویی دارای نقش آن سیاه قلم گل و بوته و پروانه و حاشیه زمینه مشکی منقش با خطوط زرین و عطف تیماج مشکی، ۲۱۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۶/۲×۱۰/۲سم [ف: ۱۵ – ۷۲]

۳۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۱

آغاز: با کمال خضوع بدرب شمشاد بایست و بگو؛ **انجام:** و صلوته و تحیاته و هو حسبنا و نعم الوکیل.

شامل: زیارات جامعه کبیره و صغیره، هفت حدیث، عاشورا، ادعیه، کمیل، صباح و غیره، تعقیبات فرائض یومیه و در پایان مناجات خمسة عشر سجادیه (ع)، نسخه زیرنویس شده به ترجمه فارسی است.؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اواسط قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ واقف: میرزا علی بن قوام الدوله، تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۲۷۷؛ کاغذ: آهارمهره نباتی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۶۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸/۸×۱۵/۱سم [ف: ۱۵ – ۷۳]

۳۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۴

آغاز: بجهة دفع وبا و طاعون، بسمله، یا خالق یا رازق؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد و اله و صحبه و سلم برحمتک یا ارحم الراحمین.

مشتمل بر ۷ دعاء ماثور در دفع وبا و طاعون و شدائد و بلیات دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: اشرف السلطنه توسط سید حسین نایب التولیه، تاریخ وقف: شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: میشن سبز، ۱۲گ، ۸ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۳/۴سم [ف: ۱۵ – ۷۴]

۳۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۵

آغاز: سوره مبارکه یس؛ **انجام:** و خلاصة عترة صفوة المرسلین صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین.

شامل: سوره یس و تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه و اعمال ایام و لیالی هفته «صباح، توسل، مشلول، قدح، کمیل و سمات» و در انتها دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی و محیی الدین عربی نگاشته شده است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: اشرف السلطنه توسط سید حسین نایب التولیه، تاریخ وقف: شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۲۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱سم [ف: ۱۵ – ۷۵]

۳۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۴

آغاز: بسمله، السلام علیک یا رسول الله؛ **انجام:** و جمیع المومنین و المومنات یا ارحم الراحمین

شامل: زیارات ششم علوی (ع)، عاشورا و دعاء علقمه، جامعه

کبیره و سور مبارکه: یس، الرحمن، زیارت حضرت رضا (ع)، نوافل و ادعیه کمیل، سمات، ایام هفته سجادیه (ع) و جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد تقی حسینی، تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۵۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۳سم [ف: ۱۵ – ۷۶]

۳۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۱

آغاز: یس و القران الحکیم؛ **انجام:** ما خلا الدعاء و الزیاره

شامل: سوره‌های یس، الرحمن، زیارات: حضرت رضا (ع)، هشت گانه جامعه به نقل از «تحفة الزائر»، دعاء کمیل، سوره کهف، دعاء سمات و عشرات، زیارات: ششم علوی (ع)، عاشورا، اربعین و بیان نمازهای پیامبر مکرم (ص)، علوی (ع)، حضرت فاطمه (ع)، جعفر طیار؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛افتادگی: انجام؛ واقف: محمد حسن بن رستم کوزه‌کنانی، تاریخ وقف: ربیع الثانی ۱۲۳۶؛ کاغذ: حنایی فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۲۹سم [ف: ۱۵ – ۷۷]

۳۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۸۰

آغاز: سید ابن طاوس و دیگران بسندهای معتبر؛ **انجام:** و تضرعی الیك وحشتی من الناس وا

شامل: ادعیه عشرات، مشلول، سمات، ایام هفته سجادیه (ع) و زیارات ائمه اطهار (ع) در ایام هفته، صنمی قریش، عدیله، نمازهای مستحبی و تعقیبات فرائض یومیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: رضا قلی بیگ؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۱سم [ف: ۱۵ – ۸۰]

۳۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۶

آغاز: اللهم انی اسئلك باسمك یا الله؛ **انجام:** علی محمد علی حسن محمد علیهم السلام

شامل: جوشن کبیر و صغیر و دعاء کمیل علوی (ع)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: اشرف السلطنه بتوسط سید حسین نایب التولیه، تاریخ وقف: شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا روغنی زمینه مشکی دارای ترنج و دو سر ترنج و چهار ابرو زمینه زرپوش با گل و برگ ریز عطف میشن خرمایی، ۷۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۲/۳سم [ف: ۱۵ – ۷۸]

۳۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۸۴

آغاز: آیة لهم اللیل نسلخ منه النهار؛ **انجام:** اغفرلی لا یملك الا الدعاء فانك.

شامل: اوراد و تعقیبات نمازهای یومیه، خطبه عقداللسان منسوب به حضرت سلیمان (ع)، کفایت مهمات، طلسمات، رساله دفع آفات و رفع بلیات (تألیف فیض کاشانی)، زیارات ائمه اطهار (ع)، ادعیه استغفار، طلب رزق، توبه، دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، فال‌نامه، نادعلی و ختم آن و دعای کمیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شیخ محمود حلبی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۴۲؛ کاغذ: شکری فرنگی بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمایی، ۱۶۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۵ – ۷۹]

۳۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۵۹

آغاز: یس و القران الحکیم؛ **انجام:** بفضلك و رحمتك یا ارحم الراحمین

شامل: سوره‌های یس، واقعه، فتح، ملك، نباء و دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی زیرنویس شده به ترجمه فارسی به سرخی، حرز رضوی (ع) با آغاز: «لا اله الا الله وحده وحده»، خواص آیات توحید منقول از کتاب بحر الغرایب، آیات قران مبدو به اسم جلاله، دعاء نور با خواص آن، خواص آیات برکات، پنج دعاء از صحیفه سجادیه (ادعیه ۱۳ و ۲۳ تا ۲۶)، زیارت چهارده معصوم (ع) به انضمام ادعیه ایام هفته، دعاء کمیل زیرنویس شده به ترجمه فارسی زیارت حضرت صاحب الامر (ع) در روز جمعه، دعاء عشرات، سمات و اختتام آن، مشلول زیرنویس شده به ترجمه فارسی، قضای حوایج، دفع شرور به نقل از میرداماد، عدیله، دعاء منقول از «شمس المعارف» ابوالعباس بونی با آغاز: «اللهم انی بالاسم الذی علی فتجلی به لموسی بن عمران»، اسماء الله به عبرانی به همراه ترجمه عربی و فارسی آن منقول از کتاب مذکور، ادعیه سر نبوی (ص) مشتمل بر سی و یك دعاء نافع در آمرزش گناهان و کفایت مهمات و رفع ملمات، ادعیه رویت هلال در دوازده ماه، نماز خسوف و کسوف، دعاء ابی دجانه، دعاء اعتجم منقول از علی بن ابیطالب (ع) همراه با اعتصام و اختتام آن با آغاز: «اعتجم و التجم عنی کل ما ورد لعین»، جوشن کبیر زیرنویس شده به ترجه فارسی، صنمی قریش، رساله شکیات و سهویات فارسی، دعاء صباح علوی (ع)، مناجات علوی (ع) با آغاز: «الهی باخص صفاتك»، زیارات شاه عبدالعظیم، مفجعه، دعاء گنج العرش، شرح سوره مبارکه یس مغربی و نادعلی، دعاء یا من اظهر الجمیل و مفتاح الفتوح؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: عبدالعلی قزوینی، تا: شعبان۱۲۰۰ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، مرمت نسخه عمل حسن خطیبی، نسخه دارای قاب مقوا با روکش کالینگور عمل حسین سنابادی؛ واقف: سکینه عطار زعفرانی به‌وسیله محمد بنکدار، تاریخ وقف: تیرماه ۱۳۴۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی با روکش پارچه ترمه عطف تیماج تریاکی، ۳۹۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱۵ – ۸۰]

۳۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۳

آغاز: سورة یس ثلث و ثمانون آیة و هی مکیة؛ **انجام:** فاغفرلی خطیئتی یا ارحم الراحمین.

شامل: سوره‌های یس، الرحمن، الواقعه و حدید و ادعیه، آداب و اعمال ماه مبارك رمضان مانند دعاء سحر مروی امام محمد باقر (ع) و زیارات امام حسین و حضرت سجاد (ع) و سایر شهدا به همراه دعاء جوشن کبیر با ذکر خواص فصول صد گانه آن؛ خط:

نسخ خوش و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ ؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج خرمایی ضربی، ۶۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ – ۸۲]

۳۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۰۹

آغاز: الحمدلله ما هم الجود و الکرم و خالق اللوح و القلم ... فهذه رساله وجیزه و مقاله عزیزه یذکر فیها ما یدعی به فی لیلة الجمعه و یومها دون سایر ما یستحب من صلوتها و صومها تبعاً للاختصار و الایجاز؛ **انجام:** فاضفنی و اجرنی صلواة الله علیك و علی اهل بیتك الطیبین الطاهرین.

مختصری است در ادعیه شب و روز جمعه مشتمل بر دو «باب»: ۱. آنچه خوانده می‌شود در شب جمعه که حاوی ادعیه کمیل، سلمان، اویس قرنی، عکاشه، جامع، عدیله، حجب و غیره می‌باشد، ۲. آنچه خوانده شود در روز جمعه مانند دعای ندبه، یوم اضحی منقول از صحیفه سجادیه (ع)، دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، عشرات، سمات، و خاتمه‌ای در زیارت حضرت صاحب الامر (عج)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: مقوا روغنی در زمینه مشکی یك شاخه گل و برگ عمل هاشم ظریف تبریزیان و عطف تیماج مشکی، ۱۱۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۶/۸×۱۱سم [ف: ۱۵ – ۸۳]

۳۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۵

آغاز: سورة یس ثلث و ثمانون آیات؛ **انجام:** و الهکم اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحیم

شامل: سوره‌های یس، رحمن، واقعه و ختم آن، جمعه، نباء و ادعیه کمیل، سمات، صباح، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، عدیله، جوشن کبیر، اعمال و ادعیه ماه رمضان، تعقیبات فرائض یومیه، ایام هفته با آغاز: «الجمعه، الحمدلله الذی اطبع فشکر» قضای حوائج، و دعاء اسرافیل با آغاز: «یا حبیب الفقراء و یا انیس الغرباء»؛ خط: نسخ خوش و ثلث، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، در برگ آخر با خودکار نوشته شده: «[نسخه] بخط مرحوم آقای میرزا علی خان منیع السلطنه نوری توقیع‌نگار آستان قدس»؛ واقف: محمد نوری مدیر روزنامه نور ایران، تاریخ وقف: فروردین ۱۳۵۰؛ کاغذ: نخودی آهارمهره فرنگی، جلد: تیماج خرمائی، ۱۳۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۵ – ۸۴]

۳۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۷۲

آغاز: دعاء کمیل بن زیاد بسم الله الرحمن الرحیم؛ **انجام:** تفضل علی بقضاء جمیع حوایجی فی دنیای و اخرتی انک علی کل شی قدیر

شامل: ادعیه کمیل، مشلول، شب جمعه، عرفه، معراج، امان و جامع، عدیله، یومیه، عشرات، صنمی قریش، عهد، ایام هفته علویه و سجادیه، علقمه، تهلیلات یومیه و دعا ختم قاموس؛ خط: نسخ خوش و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: باقر پیرنیا، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۵۰؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج خرمائی ضربی، ۹۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۸۵]

۳۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷۷

آغاز: شهد الله انه لا اله الا هو و الملائکة و اولوا العلم؛ **انجام:** سبحان اللهم و بحمدك سبحان الله العظیم.

شامل: ادعیه عدیله، حفظ، حصول مطالب، رویت هلال و صیغه توبه است؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد باقر، تا: حدود قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، صحافی و وصالی و تجلید عمل حسن خطیبی؛ واقف: سید جلال الدین طهرانی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: میشن تریاکی، ۳۸گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۲سم [ف: ۱۵ – ۸۶]

۳۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۹

آغاز: یا من دلع لسان الصباح؛ **انجام:** و فزتم فوزا عظیما

مشتمل بر دعاء صباح علوی (ع) و زیارات وارث، علی اکبر (ع) و سایر شهدا؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: نخودی آهاری فرنگی، جلد: تیماج ضربی عنابی عمل سید کاظم در تاریخ ۱۲۷۸ق، ۱۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۸۸]

۳۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۸

آغاز: دعای عظیم الشان رفیع القدر مشلول؛ **انجام:** یا علی یا علی یا علی

شامل: مشلول، دوازده امام (ع) یا تحیات خواجه نصیرالدین طوسی، عکاشه، استغفار، عدیله، سیفی بانضمام افتتاح آن، مناجات سیفی، حزب البحر، یستشیر، بازوبند حضرت علی (ع)، زیارت مفجعه، دعاء ام داود، دعاء قاف با آغاز: «اللهم انی اسئلك باسمك یا الله یا رب الارباب»، مجیر، حجب، عروج، عشرات، مجدداً یستشیر، سمات، سوره مبارکه یس، دفع وباء و طاعون، تعقیبات فرائض یومیه، اشعار متفرقه در مرثیه اباعبدالله (ع) به خط مغایر، بخشی از ترکیب بند محتشم به خط شکسته نستعلیق محمد تقی برقی؛ خط: نسخ و نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمایی، ۱۳۱گ، ۱۲و۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۵ – ۸۸]

۳۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۹

آغاز: انما تنذر من اتبع الذکر؛ **انجام:** یا ذی الجلال و الاکرام برحمتك یا ارحم الراحمین

شامل: سوره‌های یس، آیة الکرسی، اعمال دفن میت و سور شریفه: الرحمن، جمعه، نباء، فتح، ادعیه: کمیل، جوشن صغیر، زیارت نامه رضوی (ع)، جوشن کبیر، مشلول به انضمام ادعیه و اشعار متفرقه و بعضی دستورات و مجربات پزشکی بخط نونویس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود اوایل قرن ۱۳؛ واقف: حسین کی

استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری فرنگی بیاضی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۰گ، ۹و۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۸۹]

۳۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۳

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شی؛ **انجام:** و ناجاك اخیار ببابك رکع

مشتمل بر ادعیه: قضای حاجات بالاخص شب و روز جمعه به طریق امامیه و منقول از سلمان فارسی و دیگران، مناجات خمسه عشر سجادیه (ع)، مناجات منظوم علوی (ع) با آغاز: «لك الحمد یا ذاالجود و المجد و العلی»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری فرنگی بیاضی شکل، جلد: میشن مشکی، ۸۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۳×۱۷/۳سم [ف: ۱۵ - ۹۰]

۳۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۹۲

آغاز: هو له الاسماء الحسنی؛ **انجام:** و الله خیر الرازقین.

مشتمل بر سور مبارکه: الذاریات، مزمل، لیل، قیامت، الرحمن، تعقیبات فرائض یومیه، ادعیه: قاموس، احتجاب، زیارت اهل قبور، شرح هفت آیه فتح و ظفر، خواص و طریقه ختم سور مبارکه: یس، فتح، واقعه، انعام، ملك (شش آیه بانضمام خواص آن جهت رفع هم و غم)، انشراح، دعاء رویت هلال سجادیه (ع)، ادعیه ادای دین و وسعت رزق، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی و طریقه ختم سوره فاتحه الکتاب، ادعیه متفرقه، جوشن کبیر (نونویسی شده) و مجدداً سور شریفه: الرحمن، واقعه و جمعه که کتابت آن متاخر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ظاهراً اوایل قرن ۱۳؛ اوراق الحاقی نباتی فرنگی، کاتب و جامع نسخه: بنا به ضبط و نگارش در بخش شرح سوره انعام: امیر محمد امین سبزواری، نونویسی در حدود اواخر قرن ۱۳ ق؛ واقف: محمود کاری، تاریخ وقف: تیر ۱۳۶۴؛ کاغذ: شکری فرنگی بیاضی شکل، جلد: مقوا با روکش کالینگور عطف و گوشه‌ها تیماج خرمایی، ۱۲۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۹۳]

۳۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۸۴

آغاز: شهد الله انه لا اله الا هو؛ **انجام:** و الکافر المردود الثانی اثنین النمرود الفاسق

مشتمل بر تهلیلات، سوره کهف (ناقص الاول)، دعاء سمات، کمیل، صباح علوی (ع) (هر چهار زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، عشرات (ناقص الاخر)، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی (ناقص الاول)، جوشن کبیر و صغیر (زیرنویس شده به ترجمه فارسی به خط شکسته نستعلیق خفی با سرخی، سوره اسراء، کهف، یس و دخان).؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: شکری فرنگی بیاضی شکل، جلد: تیماج تریاکی،۱۸۴گ،۱۲ و۱۶ سطر،اندازه: ۵/۷×۱۳/۶سم [ف: ۱۵ - ۹۴]

۳۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۴۴

آغاز: ساعة ولیا و حافظا و قائدا و ناصرا و دلیلا و عینا؛ **انجام:** قدتم و هو مشوم عندهم خصوصاً الذی

شامل: ادعیه و اعمال ماه مبارك رمضان و رجب، دعاء جوشن صغیر، مناجات منظوم علوی (ع)، مناجات های منظوم منقول از شیخ کفعمی و ابن فهد حلی، شرح خواص اسماء الحسنی به عربی، دعاء سهم اللیل حضرت صاحب الزمان (عج) و خواص سور شریفه قران کریم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی حنائی بیاضی شکل، ۱۲۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۶/۳×۱۴/۲سم [ف: ۱۵ - ۹۶]

۳۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۱۲

آغاز: للشیخ البهائی قدس سره عن النبی صلی الله علیه و اله للحفظ یکتب سبع ایات؛ **انجام:** شش نخود تا دوازده نخود سه ساعت یا چهار ساعت بعد از غذا بخورد همه اینها از پشت کتاب آقا سید احمد نقل شد و السلام.

مشتمل بر ادعیه و ختومات منقول از کتب «مهج الدعوات»، «بلدالامین»، «مقباس المصابیح»، ثواب قرائت سور و آیات قران کریم نقل از «عین الحیوة»، فوائد و فضایل دعاء، احراز و ادعیه و طلسمات منقول از «منتخب الدعوات»، «منهاج الصلاح»، «ربیع الاسابیع»، «مصباح» کفعمی، «منهاج العارفین»، «جنة الواقیه»، «صحیفه کامله سجادیه» (ع)، آداب دعاء آب نیسان نقل از «زاد العابدین» تالیف حسین بن ابی الحسن کاشغری ملقب به فضل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ واگذاری بنیاد مستضعفان شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: فرنگی حنائی، جلد: میشن خرمایی، ۱۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۵ - ۹۷]

۳۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۰۲

آغاز: اینها بعضی از آیات قرانی هستند از جهت حفظ نمودن خودم؛ **انجام:** من بنی المرتضی اولاده و المرتضی-هادی کل البلایا شافع یوم الجزا.

شامل: آیاتی از سوره‌های قران کریم، ادعیه: صاحب الامر (عج)، صنمی قریش، تعویذات، حصول مهمات، ختومات، و متفرقاتی در سعد و نحس وقایع و حوادث و مذیل است به مراثی منظوم و منثور درباره اهل بیت عصمت و طهارت (ع) به زبان عربی و فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ کاغذ: حنایی، ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۹۷]

۳۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۳۲

آغاز: بسمله، حبستکم و ربطتکم و عقدتکم؛ **انجام:** و بحرمت این اسم که حفظ بدن است الهی از شر دشمن مرا نگاه داری امین یا رب العالمین.

مشتمل بر فواید متفرقه در احراز و تعویذات، ادعیه و عزایم و طلسمات نقل از کنوز تنکلو شاه و غیره است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ واقف: مسیح الله ترابی تربت، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۸؛ کاغذ: نخودی ، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۹۸]

۳۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۳۹

آغاز: امنوا یخرجهم من الظلمات الی النور؛ **انجام:** صلی علی محمد و ال محمد و ارزقنی الخیر کله
شامل:تعقیبات فرائض یومیه، حرز امام زین العابدین (ع)، ادعیه: مشلول، سمات، عشرات، کمیل، عدیله، صد صلوات، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، دعاء شب عرفه، ضمیمه: دعاء رفع هم و غم منقول از «مهج الدعوات» به قلم مغایر؛ خط: نسخ خوش،بی‌کا،تا: اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: مسجد حضرت حجت در تهران به‌وسیله سید مهدی محمودی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۶۸؛ کاغذ: حنایی، ۹۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۱۵ - ۹۹]

۳۴۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۶۹

آغاز: ثم تقراء عشر مرة بسمله. قل هو الله احد؛ **انجام:** و اساءة الادب و لا ما لا یقدر علیه و لا یتجاوز الحد
شامل: ادعیه صباح و مساء، دعای رؤیت هلال مروی از حضرت علی، ادعیه شب جمعه، سمات، ادعیه سر با خطاب یا محمد، طریقه نماز میت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی عطف خرمایی، ۹۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۲۰]

۳۴۳. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۷۱

آغاز: زیارت مفجعه حضرت امام حسن علیه السلام است. السلام علیك یا ابا عبدالله؛ **انجام:** که ملائکه و روح بر آنحضرت نازل می‌شوند
شامل زیارت مفجعه، دعای اعیاد با زیر نویس ترجمه به فارسی به خط نستعلیق به سرخی (تحریر در جمادی الاول ۱۱۹۸)، دوازده امام یا تحیات خواجه نصیرالدین طوسی، زیارات: امیر مؤمنان حضرت علی امام حسین، نیمه رجب و نیمه شعبان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی بیاضی، ۱۵۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۱]

۳۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۶-طباطبائی

آغاز: سید جلیل بن طاوس علیه الرحمة در کتاب اقبال الاعمال روایت کرده است که کمیل بن زیاد گفت؛ **انجام:** و غلبة الدین و قهر الرجال انك سمیع الدعاء لطیف لما تشاء
دعای «کمیل» را به نقل از «اقبال» سید بن طاوس و دعای «حجب»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج یشمی، ۲۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۴ - ۲۴۵]

۳۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۶ط

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر - ف: ۳۹]

۳۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۰۰/۲

ادعیه و تعویذات. به نقل از «حلیة المتقین» و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و وسط [مختصر - ف: ۴۱]

۳۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۶۷

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم؛ **انجام:** فافعل بی ذالك و ان لم استوجبه منك یا ذالعرش العظیم.
خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و کتیبه؛ مهر: مالك «[لایه اول] مشیر افخم عباسقلی سپهر [لایه دوم] ابن محمد تقی لسان الملك بن محمد علی بن رفیع الدوله بن محمد محمد علی بن محمد رضاعضدالدوله الشریف» (بیضی)، «سپهر اعظم وزیر تالیفات۱۳۲۶» (بیضی)؛ جلد: پارچه با کناره تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۳۳/۲ - ۹۸]

۳۴۸. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۷۹

آغاز: بسمله، نقلست از حضرت امیرالمؤمنین که روزی حضرت رسالت در مسجد نشسته بودند که ناگاه جبرئیل بیامد از حضرت صمدیت جل جلاله که ای محمد حق تعالی ترا سلام می‌رساند؛ **انجام:** الواحد الاحد الصمد الذی لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفواً احد و اعیذها برب
شامل: ادعیه، اوراد، ختومات و طلسمات برای حاجت‌های گوناگون، از جمله: شرح دعای عکاشه و متن آن، یس مغربی با ذکر خواص آن، شرح و متن دعای مشلول، خواص چهل اسم، شرح درود اکبر، سوره یس مکیه، دعای کمیل، طریق ختم سوره توحید، دعای ام الصبیان کبیر، حرز ابی دجانه، باب الحب در عقد النوم، باب در عمل بوعلی سینا، باب الحب و الاحضار، باب ششم در عقد النوم، باب هفتم در عقد اللسان، باب هشتم در عقد شهودت، رساله در شرح چند از اسماء الله برگرفته از کتاب قیس که از تصنیف ابوالعباس بونی بیرون آورده‌اند و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، عطف پارچه سیاه، ۱۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۲۷]

۳۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر - ف: ۲۳۴]

۳۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۰۸/۲

ادعیه جهت دفع امراض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رکابه نویسی دارد؛ جلد: تیماج سبز، ۷گ (۱۲۸ر-۱۳۵پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۱۴]

۳۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۷

آغاز: یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** محمد و آله الطیبین الطاهرین الاخیار الانجبین.
شامل: سوره یس و دعای کمیل بن زیاد، دعاء عدیله، دعاء مشلول، دعای صباح امیر المؤمنین (ع)، اعتصام سمات، دعاء سمات، ادعیه روزهای رمضان، دعای سحرماه مبارك، دعای بعد از هر فریضه، دعای صباح سید سجاد (ع) که موارد خواندن آنها به فارسی نوشته شده؛ خط: نسخ معرب، کا: ابوالقاسم حسینی اصفهانی، تا: قرن ۱۳، برای میرزا آقاخان اعتمادالدوله نوری صدر اعظم ایران؛ میرزا آقا خان در پشت صحیفه اول به خط خود نوشته است: «مال فرزندی حسینقلی خان است انشاء الله همیشه

بخواند و ما را از دعاء فراموش نکند شهر رمضان ۱۲۷۴»؛ مهر: اعتماد الدوله میرزا آقاخان صدراعظم دولت علیه ایران؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه آهار مهره رگه‌دار سفید، جلد: میشن سیاه طلا کوبی که روکش آن ترمه لاکی ابری، ۱۸۸، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۶ – ۲۵]

۳۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۰۰

آغاز: بسمله. لا اله الا الله الها واحدا

شامل هفت دعا و زیارت که ترجمه آنها میان سطرها در متن نوشته شده است. آخر آنها دعاهای هر روز رمضان است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز با حاشیه مشکی لایی، ۱۲۴گ، ۹ سطر (۹×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ – ۲۹]

۳۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۲

آغاز: بسمله. سوره یس ثلثون و ثلث آیة و هی مکیة یس؛ **انجام:** فاشفع لی عند ربک یا ذالجلال و الاکرام

این دفتر با سوره یاسین آغاز شده سپس به ترتیب اعمال ماه رمضان، دعای سحر، نمازهای شب‌های رمضان، دعاهای سی روزه ماه رمضان، دعای وداع رمضان، زیارت‌نامه مخصوص شب قدر را گرد آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا تریاکی، ۲۷گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [ف: ۱۴ – ۳۰۰]

۳۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۲۴/۱

آغاز: سورة یس ثلاث و ثمانون آیة مکیة بسم الله الرحمن الرحیم، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** داخل شود در بهشت وقتی که خندان باشد.

شامل سوره‌های یس، جمعه، دعای جوشن کبیر همراه با خواص هر آیه و نیز آداب نماز میت و غیره می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۶۰گ (۳–۶۲)، ۱۰ سطر، اندازه: ۵×۹سم [ف: ۲۹ – ۱۷۸]

۳۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۱۸–۲۶/۱۹۸

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراص المستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** وبلغ ما معی ببلاغک الحسن الجمیل یا ارحم الراحمین آن چیزی که با من درمی رسانی نیکو وحوب وصاحب جمال ای رحم کننده ترین رحم کننده ها.

شامل: سوره یس و چند سوره دیگر، دعای دیدن ماه، دعای رفع هم و غم، برای دفع دشمنی و آداب سفر کردن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ضربی مجدول، ۶۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱–۲۵۵]

۳۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۲۳–۲۶/۲۰۳

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** یا ارحم الراحمین وصلی الله علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین ای رحیم ترین رحیمان ورحمت فرستد خدا بر بهترین آفریدگان او محمد وآل او همگی.

شامل: سوره یس و چند سوره دیگر از قرآن کریم، دعای صباح علی (ع)، ادعیه صبح امام صادق (ع) دعای معراج حضرت پیامبر (ص)، احتجاب رسول (ص)، چند دعا از امام سجاد (ع)، دعای کمیل، دعای عدیله؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۵۶]

۳۵۷. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۵

آغاز: بسمله السلام علیکم یا رجال الله السلام علیکم یا امناء لله السلام علیکم ایها المدبروَن؛ **انجام:** واعین الانس و اعین الجن المتمردة و من شر الطائف وشر الطارق

بیاضی است در دعاهای مأثوره و غیره، عنوان برخی مطالب آن: خواص حروف تهجی، عقد اللسان، عقد النوم، خواص سوره توحید و سوره نصر، رجال الغیب و برخی دعاها و طلسمات دیگر برای حوایج مختلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای، ۷۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف مخ:]

۳۵۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۲۰

آغاز: بسمله اللهم انی اسألک برحمتک التی وسعت کل شیء؛ **انجام:** سبحان الحلیم الذی لم یجعل اللهم اقض حاجتی یا ارحم الراحمین

شامل دعای کمیل با ترجمه فارسی زیرنویس، دعای حجب، دعای اویس قرنی (دو دعا) و دعای سر مروی از امیرالمؤمنین (چهار دعا)، دعای شب عرفه و جمعه، مناجات امیرالمؤمنین (ع) در شب جمعه، دعای شب جمعه به نقل از کفعمی، دعای شش قفل، دعای شب جمعه به جهت دفع دشمن، دعا سحر شب جمعه، دعای صبح جمعه و تعقیب نماز صبح جمعه، و نمازهای شب جمعه به نقل از «ربیع الاسابیع»؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف مخ: ۱ – ۲۹]

۳۵۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۴۲

آغاز: بسمله، اذا وقعت الواقعة لیس لوقعتها کاذبة. خافظة رافعه. اذا رجت الارض رجاه وبست الجبال بساه؛ **انجام:** والکاظم موسی الرضا علی و التقی محمد و النقی علی و الزکی العسکری الحسن و صل علی صاحب الزمان خلیفته الرحمن سید الانس و الجان محمد المهدی صلوة الله وسلامه علیه

مجموعه سوره‌های کوتاه و اذکار و اوراد وارده از معصومین (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۶۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ: ۱ – ۱۱۲]

۳۶۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۴۳

آغاز: والاخرة ومن شرالاوجاء کلها ولا حول ولا قوة الابالله العلی العظیم ... هذا دعای حفظ بدن که باید بعد از نماز صبح خوانده شود اینست روایت است ازحضرات ائمه علیه السلام که هر که؛

انجام: خلصنا من النار یارب بعد ازآن ایندعا را بخواند الهی بحق الحسین و اخیه و جده و ابیه و امه و بنیه و شیعته و موالیه نجنی من الهم الذی انا فیه برحمتک یا ارحم الراحمین باب هذا شرح دعای عدیله روایت است از حضرت امیر المؤمنین

شامل دعاهای حفظ بدن خواص سوره یس و متن سوره، دعای رفع هم و غم، شرح سوره نبأ، دعای یا من اظهر الجمیل، تعقیب نماز عصر، شرح خواص سوره فتح و سوره فتح، تعقیبات نمازهای یومیه، سوره واقعه، سوره ملک و خواص آن، سوره الرحمن، جمعه، الذاریات، منافقون، روم و عنکبوت و خواص تلاوت سور مذکور، دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۱۰۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۷۶]

۳۶۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۱۸

آغاز: ولا تفضحنی بخفی ما اطلعت علیه من سری ورسوا مکن مرا به پنهانی آنچه مطلع شدی برآن از؛ **انجام:** اللهم صل و سلم و ... بارک علی الامامین

شامل دعای کمیل با ترجمه آن و دعای هر روزه ماه رمضان و دعای سحر و ادعیه‌ای جهت فراخی روزی و خشنودی خدا و دفع دردهای مختلف و شرح نود و نه نام پیغمبر (ص) و دعای نود و نه نام، دعای جوشن صغیر، شرح دعای خواجه نصیر طوسی و صلواتیه خواجه نصیرطوسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۳۶۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۲۷

شامل دعای: اعتصام، سیفی، دعای قاموس قدرت و کرم و عبودیت و فضل و احتجاب قوامیش، دعای فرش، دعای منسوب به حضرت صادق (ع) و حضرت عسگری و چند دعای دیگر و دعای سمات که تا اینجا دعاها با ترجمه فارسی به صورت زیرنویس، و چند دعای دیگر، بدون ترجمه؛ خط: نسخ خوش و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پشت صفحه اول یادداشتی به خط محمد باقر موسوی در نجف مورخ ۱۳ ذیحجه ۱۳۲۶ق آمده که دعای سیفی مصحح با نسخه مرحوم حجة الاسلام حاج میرزا حسین حاج میرزا خلیل تهرانی است؛ مهر: «محمد باقر الموسوی» (بیضی)؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۳۰]

۳۶۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۱۵

آغاز: زیارت نامه جامعه کبیره. شیخ صدوق محمد بن بابویه؛ **انجام:** و سنت است دعا بخواند

شامل: زیارت جامعه کبیره، جامعه صغیره، زیارت حضرت امیر (ع) مأثور حضرت سجاد (ع) کیفیت زیارت حضرت رضا (ع) و چند دعای دیگر منقول از بلدالامین، ادعیه قدسیه، کتاب وسائل و ...؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری، عطف پارچه، ۱۰ سطر راسته و چلیپا(۶×۱۲/۵)،اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۴۸]

۳۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۰۷

خواص دعاها و سوره ها و طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۷۷گ، ۱۸ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۴ - ۴۴۵]

۳۶۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۱

برای شاه سلیمان تألیف شده به فارسی نظیر «زادالمعاد»، فصل اول اعمال جمعه، فصل آخر دعای شب چهارشنبه می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی زمینه مشکی گل و بوته حاشیه نوشته دارد، ۲۰۴گ، ۱۷سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۴۴۶]

۳۶۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۳

آغاز: زنة ذررالسماوات و الارضین و الرمال و التلال و الجبال؛ **انجام:** اجمعین شعفاء

کتاب دعا که در آن از «کافی» و «عده» ابن فهد و «مکارم الاخلاق» یاد شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: فرهاد میرزا در۱۲۸۳ق؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۳۱۵گ، ۲۱سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۴۴۷]

۳۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۱۰

آغاز: شرح دعای اذا جاء مغربی را روایت میکند از حضرت امیرالمؤمنین؛ **انجام:** از او سؤال کنی از دزد برده و گم شده بر کف دست راست این کلمه را بنویسد اهش عاد مسلمون.

شامل: احراز، تعویذات، عزایم، نسخ طبی، ادعیه: قاموس، سیفی، پنج گنج، احتجاب و صلوات نامه کبیر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ به قلم چند کاتب؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی کهنه اسقاطی، ۱۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱۵ - ۷۰]

۳۶۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۴

جنگ دعا، از سید داماد و مولانا احمد اردبیلی و صدرالدین تبریزی شاگرد بهایی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۸۸گ، ۱۲سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۴ - ۴۴۹]

۳۶۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۴۴

آغاز: زیارت جامع صغیر، بسمله؛ **انجام:** و طلب حاجات کن که محل اجابت است.

چند سوره و دعا و زیارت است و برخی دعاها با ذکر سند و از جمله زیارت جامع کبیر، دعای ماه رجب ، دعای استغفار و جز آنها، با چند طلسم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ به قلم چند کاتب؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: رویه میشن قهوه‌ای یک‌لایی،۱۶گ،مختلف السطر،اندازه:۷×۱۵/۷سم[ف: ۲ - ۲۴۹]

۳۷۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۱۳

آغاز: نقلیست که این دعا گرداگرد عرش نوشته است و حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که این دعا را از جبرئیل

آموختم؛ **انجام:** و هو رب العرش العظیم، و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ به قلم چند نویسنده، در گ ۵۷ر تا ۶۳ر ختومات و طلسمات به خط شکسته نستعلیق بد دیده می‌شود؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن مشکی ضربی مقوایی، ۵۴گ (۳ر-۵۶پ)، مختلف السطر ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۵۰]

۳۷۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۶

آغاز: و الجمت و تنقبت و تهیات لقتالك بابی انت و امی لقد عظم مصابی بك؛ **انجام:** و سه مرتبه صلوات بفرستد و سنت است تسبیح فاطمه زهرا صلوات الله علیها وآن افضل همه تعقیبات وسه دفعه استغفر الله الذی
شامل زیارت عاشورا، زیارت امام علی النقی و امام حسن عسگری و نرجس خاتون و حلیمه خاتون و حضرت عباس و امام موسی و امام محمد تقی (ع) و سوره‌های فتح، دخان، الرحمن، واقعه، جمعه، انسان، نبأ، ملك، ق، ذاریات، دعای کمیل، جوشن کبیر، ادعیه ماه رمضان، دعای جوشن صغیر، دعای صباح، سمات، زیارت وارث دعای عدیله، مشلول، شرح دوازده امام خواجه نصیر طوسی، شرح دعای قدح، گنج العرش، مناجات امیر المؤمنین (ع)، آداب نماز نافله، نماز جعفر طیار، نماز میت، دعای عشرات، زیارت مفجعه، اعمال ماه رجب ، شعبان ورمضان ، زیارت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت اربعین، زیارت حضرت معصومه و شاه عبدالعظیم، دعای بازوبند حضرت امیر (ع) و تعقیبات نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۳۰۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۷۹]

۳۷۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۷۷

آغاز: لا اله الا الله عدد امواج البحور لا اله الا الله و رحمته خیر مما یجمعون؛ **انجام:** انك ولی نعمائی و منتهی منای وغایة رجائی فی منقلبی ومثوای که امامان من اند بدرستیکه تو خداوند نعمتهای منی منتهای آرزوهای منی و نهایت امید منی درجای بازگشت وجای اقامت. تمام شد
منتخبی است از ادعیه ماثوره و زیارات ائمه اطهار (ع) برگرفته از کتب مشهور شیعه همچون «زاد المعاد»، شامل: اعمال و ادعیه ماه ذیحجه و ماه محرم، زیارات سید الشهداء (ع) و دیگر زیارات، در برخی موارد ترجمه نموده و در مواردی مطالب توضیحی به‌عنوان «مؤلف گوید» می‌آورد؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰۶گ، ۵-۹ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۲۱۲]

۳۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲/۶-طباطبائی

ادعیه و طلسمات و عزائم است برای مقاصد مختلف (بخت و دولت، محبت، قضاء حوائج، عقد الرجال و غیرها ...) برخی از آنها به نقل از احادیث است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۵-۶) [ف: ۲۳ - ۷۱۴]

۳۷۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۹۳

آغاز: روایتست از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام که روایت نموده ازپدر خود ازجد خود ازامام حسین بن علی علیه السلام که آنحضرت فرمود که بمن گفت پدر من امیر المؤمنین علیه السلام؛ **انجام:** یا حلیماً لا یعجل یا جواداً لا یبخل یا صادقاً لا یخلف یا وهاباً لا یمل یا قاهراً لا یغلب یا عظیماً لا یوصف یا عدلاً لا یحیف یا غنیاً لا یفتقر یا کبیراً لا یصغر یا حافظاً
مجموعه دو دعای معروف جوشن صغیر وجوشن کبیر که پیش از هر کدام شرح آنها (شأن نزول و خواص و آثار) به تفصیل ذکر شده است؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کتیبه و سرلوح بسیار زیبایی در صدر برگ اول به رنگ‌های شنگرف و زر و لاجوردی منقش به بوته و گل، مجدول مرصع مذهب و شنگرف، لابه‌لای سطور طلااندازی دندان موشی؛۵۱گ،۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲-۸۸۸]

۳۷۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۹۱

دارای دعای صباح و دعاء فارج الهموم و چند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، فاصله میان سطور آراسته با نقوش زرین، نسخه را میر هدایت الله به خانم بدرالملوك به یادگار داده است؛ مهر: هدایت الله حسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۹گ، ابعاد متن: ۸×۱۱/۵، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۰۵]

۳۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۴۶-۲۷/۲۱۶

آغاز: صلی الله علی محمد نبیه واله و سلم دوازدهم شیخ و دیگران این دعا را نیز در تعقیب عصر آورده‌اند اللهم انی اعوذبك من نفس لاتقنع؛ **انجام:** انا المبتلی و انت المجیب و ان المضطر و اشهد بانك انت الله لا اله الا انت المعطی عبادك بلاسؤال
بخشی از کتابی است در دعا، این بخش در چند «فصل» بوده و شماره فصول تکرار شده، عنوان فصل‌ها که هرکدام شامل چندین عدد دعا و شماره مشخص شده است، چنین است: فصل ۵. تعقیب مخصوص فریضه مغرب، ۱۲ شماره، فصل ۹. بیان تعقیبات مخصوص نماز خفتن، ۱۲ شماره، فصل ۸. تعقیبات مخصوص نماز صبح، ۳۸ شماره، فصل ۸. بیان فضیلت و کیفیت سجده شکر، ۴۱ شماره، فصل ۹. بیان دعاها که در صبا و مسا باید خواند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور، ۱۴۰گ،۱۷سطر،اندازه:۱۱×۱۸سم [ف: ۶ - ۳۳۰۲]

۳۷۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۲۰

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم یس و القرآن الحکیم انك لمن المرسلین؛ **انجام:** سادات الأزکیاء الا قضیت حوائجی للدنیا و الآخرة.
شامل سوره‌های یس، نبأ، ملك، جمعه و الرحمن، تعقیبات نمازها و دعاهای کمیل (با ترجمه فارسی)، مجیر، عدیله، جوشن کبیر، صنمی قریش، یستشیر، صلوات کبیر، دعای نور، ادعیه ماه مبارك رمضان و ماه صفر و ادعیه به جهت بر طرف نمودن بیماری‌ها و دعاهای دیگر، ادعیه به عربی و توضیحات به فارسی است؛ خط:

نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، مصحح؛ واقف: علی اکبر استیفایی؛ جلد: تیماج مشکی سوخت دو رو مجدول گرهی زرین با ترنج و سرترنج مزین به نقش گل و بوته الوان، ۲۸۵گ، ۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۴۵۸]

۳۷۸. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: اللهم انی اسألك برحمتك التی وسعت كل شیء خداوندا بدرستی که سؤال می‌کنم از تو بحق رحمت تو از رحمتی که فراگرفته هر چیزی را؛ **انجام:** و سلطان سوء و قرین سوء انك علی ما تشاء قدیر و بكل شیء علیم آمین یا رب العالمین.

شامل: دعای کمیل، مناجات خمسة عشر امام سجاد (ع)، ادعیه ایام هفته از امام سجاد (ع)، تعقیبات نمازهای یومیه به نقل از مفتاح الفلاح، و صلواتیه منسوب به خواجه نصیرطوسی موسوم به انشاء الصلوات و التحیات به ضمیمه اعتصام آن؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج روغنی زمینه سبز و جدول زرین با نقش گل و بوته الوان، ۱۶۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۷/۵×۱۱/۵سم [ف: – ۱۳۰]

۳۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۰۷-۱۶/۲۱۷

آغاز: اللهم انی اسألك یا من لاتراه العیون و لاتخالطه الظنون و لاتصفه الواصفون و لاتغیره الحوادث؛ **انجام:** واعوذبك من شر الصباح و شر القضاء و شر القدر ما جری به القلم اللهم اجعل صباحنا صباح الصالحین و ...

چند باب از کتابی در دعا است، مؤلف بعد از هر فصل از خود چنین تعبیر می‌کند: «صاحب کتاب علیه الرحمة و الغفران می‌گوید»، این کتاب در چند «باب» و هر باب در چند «فصل» برگزار شده و عنوان باب‌های موجود چنین است: ۱۳. بیان استخارات و رقاع استغاثات مشتمل بر دو «فصل»، ۱۵. زیارات، باب ۱۶ در ذکر ادعیه ماه شعبان و رجب و رمضان شامل سه «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: کاغذی، ۱۳۰گ، ۱۲–۱۳ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف:۶-۳۳۰۳]

۳۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۰۴

آغاز: جرمه وضعفت قوته دعاء من لا یجد لفاقته ساداً و لا لضعفه مقویاً و لا لذنبه غافراً؛ **انجام:** یا مقیض الركب لیوسف فی البلد القفر و غیابة الجب.

فصول چندی است در دعاهای صبح و شام و آداب نماز شب و دعاها و اعمال أیام هفته و آنچه در هر روز می‌باید خواند، مشتمل بر چند مناجات حضرت امیر المؤمنین (ع) و تعقیبات نمازها و دعاهای روزهای هفته و دعاهای متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، جلد: تیماج قرمز، ۱۳۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۱ – ۲۶۷]

۳۸۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۹۳

آغاز: دیگر بر داخل بنویسد در زیر دندان نهد نیکو شود اینست بسم الله الرحمن الرحیم ایها الضرس و الضروس

خط: تعلیق هندی مایل به ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور مشکی،۲۶۶گ،مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۱۱۱]

۳۸۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۱۲

دارای سوره یس و سوره‌های کوتاه دیگر و چند دعا برای طلب حاجات و دفع مهمات و رفع گرفتاری‌ها که در اوقات و حالات مختلف خوانده می‌شود؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: دو رو تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۷۸گ، ۷ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۵ – ۱۹]

۳۸۳. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۱۰۱

دعاهای مختلفی است بعضی آنها روایت شده از طریق ائمه (ع) و بعضی از آن‌ها از صوفیان و عرفا می‌باشد و بدون ترتیب مخصوص گرد آورده شده؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: دو رو تیماج رو سبز ضربی عطف و حواشی و پشت تیماج قهوه‌ای، ۱۹۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: – ۷۴]

۳۸۴. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۳۲

در پاره‌ای از اعمال و دعاهایی که در همه اوقات یا اوقات مخصوصی انجام می‌شود، از نمازهای مستحب آغاز می‌کند پس از آن عبادت های ماه‌ها که از ماه مبارك رمضان شروع شده است می‌پردازد. گاهی به وقایع تاریخی مهم چون ولادت و وفیات حضرات معصومین (ع) نیز اشاره می‌شود؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۹۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۹۳]

۳۸۵. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۵۶

چند صحیفه است مشتمل بر فصولی در آداب دعا و دعاهای شبانه‌روزی و اعمال و اورادی که مخصوص به وقتی نیست؛ خط: نستعلیق و دعاها نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۲۳۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴۰]

۳۸۶. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۵۰۰

شامل چند سوره قرآنی و دعاهای ماه مبارك رمضان و دعاهای صبح و شام و روزهای متبرکه، بدون ترتیب و تنظیم مخصوص، در این مجموعه رساله «تعقیبات» ملامحمد باقر مجلسی نهاده شده که در پنج «فصل» می‌باشد، هر کدام مشتمل بر تعقیب یکی از نمازهای روزانه که چهارده دعا به ترتیب چهارده معصوم از کتاب‌ها و احادیث معتبر انتخاب شده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای تملك عبدالحسین که کتاب را حاج سید میرزا محمد مشهور به خدا در گویان به تاریخ ۱۳۱۵ بدو بخشیده؛ جلد: تیماج قرمز ضربی عطف و حاشیه ها تیماج مشکی، ۱۴۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲ – ۱۶۷]

۳۸۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۴۱

آغاز: بسمله. ملخص حکایت این دعا این است که مروی ست که حضرت امام حسین (ع) فرموده است، که مردی آمد و رخصت

طلبید که به خدمت حضرت امیرالمؤمنین (ع) مشرف شود؛ **انجام:** و انی لعلی یقین من ربی و غیر شبهة من دینی.
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای دعاها، سند دعاها و شرح دعا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج پرتغالی مجدول ضربی، ۱۰۴گ، ۱۱ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۰۱]

۳۸۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۵

آغاز:ممن یشم ریحها و ریحانها و طیبها آنکه نیت را مقارن دارد به شستن روی و واجبست که روزی را از رستنگاه و محاذی موی سر
مشتمل بر هفت «باب» و یک «خاتمه» که این عناوین در نسخه حاضر دیده می‌شود: باب ۳. بیان پنجاه و یک رکعت نماز شبانه‌روز و برخی از ادعیه آن، باب ۴. نماز عیدین، باب ۵. نمازهای غیر مرتبه، باب ۶. اعمال هفته و روز، باب ۷. اعمال جمیع ماه‌ها و شب‌ها و روزهای متبرکه، خاتمه در حصول مآرب و وصول مطالب و دفع بلیات و رفع اسقام؛ خط: نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ در دو برگ آغازین یادداشتی در وبای سال ۱۲۳۸ و چند یادداشت متفرقه؛ تملک: محمد کاظم بن علی نقی با مهر «محمد کاظم بن علی نقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۰۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۱]

۳۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۹۳

آغاز: باید دانست شروط که قبل از دعا و بعد از آن و در آن اثنا بجا باید آورد چهارده است
دعاها و اذکار متفرقه‌ای است که بدون ترتیب مخصوص در این مجموعه گرد آورده شده و در آغاز آن چهارده شرط برای چگونگی دعا خواندن و استجابت دعا از کتاب «زبدة الدعوات» برشمرده است؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۰۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۹۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۲۶۴]

۳۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲۲

دعای احتجاب است و تعقیب نماز صبح و شام و نمازهای روزانه و چند دعای دیگر مانند دیدن ماه به عربی با آوردن سند و خواص آن‌ها به فارسی؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی کلفت نخودی، جلد: تیماج جلد سرخ ضربی ترنجی مقوایی، ۲۲گ، ۸ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۵۵۵]

۳۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۹۹

در وصف دعاها، در پایان از اجازه جناب آقا سید جعفر آورده شده است. در آغاز از حزب البحر شیخ زین الدین علی بن محد کلاه از سید حسن شاذلی مغربی و شیخ بهاءالدین یزدی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛کاغذ: فرنگی، جلد: تازه بیاضی، ۶۸گ،۱۸سطر(۹×۱۶)،قطع:ربعی،اندازه: ۱۱×سم [ف: ۱۷ - ۵۲۲]

۳۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۱۹

آغاز: الفصل الثالث فی سجدتی الشکر و صفتها
در آن حرزهایی هم هست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی ضربی مقوایی، ۸۱گ، ۱۸-۲۰ سطر(۱۰×۲۳)، قطع: رحلی، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱۶-۵۵۶]

۳۹۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۲۴

آغاز: که هر که خانه کعبه را خراب کند چنانکه سنگ از سنگ؛ **انجام:** در میان نماز شام و خفتن در هر رکعت حمد.
ادعیه و اخلاق مذهبی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: غلامعلی قدیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی پارچه آبی گوشه‌ها تیماج قرمز، ۸۵گ، مختلف السطر (۱۰/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۲۶]

۳۹۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۲۸

شامل: زیارت امیرالمومنین، زیارت عاشوراء، زیارت اربعین، کیفیت عمل استفتاح، دعای صباح، دعای صنمی قریش، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، طریقه قرائت سوره یس و فتح و نبأ و واقعه و ملک و جمعه، تعقیبات نمازهای یومیه، مناجات امیرالمومنین؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۷۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۶۵]

۳۹۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۸

شامل: سوره‌های یس، کهف، بنی اسرائیل، صافات، واقعه، جمعه، ملک، و مشتمل بر ادعیه ذیل: دعای کمیل، ادعیه ای از صحیفه سجادیه و دعای مکارم الاخلاق و دعای ایام هفته، دعای اعتصام، دوازده امام خواجه، زیارت عاشورا، دعای عقد المکاره، شرح دعای هفت آیه، دعای مصباح، دعای انس بن مالک، مناجات امیرالمؤمنین (ع) و چند دعای متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ برخی از ادعیه دارای ترجمه زیرنویس فارسی؛ ۹۹گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۳۹۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۵۰

شامل: سوره یس، دوازده امام ملا شریف شیروانی به نظم، دعای کمیل، ادعیه ماه مبارک رمضان و برخی از اعمال این ماه، زیارت امام حسین (ع)، دعای توسل، دوازده امام خواجه نصیر طوسی، کیفیت خواندن نماز میت، شرایط و آداب نماز عیدین و ادعیه متفرقه دیگر و در پایان رساله‌ای در بیان اعمال ماه مبارک رمضان مشتمل بر چندین فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، در برگ آخر یادداشتی از «کیمیا و محمد مهدی طریقی» به سال ۱۳۷۷ شمسی آمده که کتاب را به مادرشان هدیه داده‌اند؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۱۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۳۵]

۳۹۷. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۳

آغاز: به مشک و زعفران و هر بازوی راست بندد و این را نوشته در قبرستان کهنه دفن کند؛ **انجام:** پید پید کُو کُو گفین چخ چخ

کُوف کُورکی گو کُو فکی سنکی
شامل: طالع بروج دردوازده باب کوتاه، دعای اول ماه، دعا جهت دفع آفت زراعت، خطبه آدم (ع) و دعاهای کوتاه دیگر برای حوایج و نیازهای مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۶۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۶×۱۵/۵سم [ف مخ:]

۳۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۹

شامل: دعای روز جمعه، دعای روز شنبه، دعای روز یکشنبه، دعای روز دوشنبه، دعای روز سه‌شنبه، دعای روز چهارشنبه، دعای روز پنج‌شنبه، دعای صبح و مسا، دعای دیدن هلال، مناجات امام زین العابدین (ع)، دعای کفعمی، دعای در طلب حاجات، دعای استغفار، شرح دعای حضرت خدیجه کبری، دعای حضرت خدیجه، دعای صباح امیرالمؤمنین. اغلب این ادعیه در این رساله شرح شده و شروح آنها به فارسی آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۸۰گ، ۱۰ سطر(۴×۱۰/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۲۴]

۳۹۹. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۷۳

مشتمل بر ادعیه ای متفرقه در سالم ماندن یک سال از آفات و بلیات، دعای سیفی مشهور به حرزیمانی، شرح چهل اسم باری از شهاب الدین سهروردی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ سطرها به چلیپا یا راسته؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶۲]

۴۰۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۸۰

آغاز: ابن بابویه علیه الرحمه و غیر او بسند معتبر روایت کرده اند که شخصی از حضرت امام علی النقی سؤال نمود که ای فرزند رسول خدا؛ **انجام:** و تصلی علی محمد و آل محمد و صلی الله علیه و آله و سلم و تسلیماً ألف مرة هکذا کان یفعل علیه السلام.

در ادعیه و زیارات شیعی، بخش اول آن شامل چند زیارت است از جمله زیارت جامعه کبیره و زیارت عاشورا و زیارت امام زمان (ع) و امیرالمؤمنین (ع) و زیارت‌های امام حسین (ع) در مناسبت‌های خاص و نیز زیارات سایر ائمه (ع)، بخش دوم کتاب ادعیه و اعمال است از جمله اعمال ماه‌های رجب، شعبان و رمضان و دعای مکارم الاخلاق و توبه از امام سجاد (ع) و دعای روزها عرفه و عیدقربان و جمعه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، مصحح؛ در اول نسخه بهای آن ۴۰۰ ریال تعیین شده؛ جلد: تیماج سبز ضربی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج، ۱۶۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۴۶۲]

۴۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۹/۱

آغاز: کرده بشکرانه از توفیق برای طاعت؛ **انجام:** و علی الله توکلت بسم الله.

حاوی دعاهای مختلف و معروف شیعه می‌باشد که بعضی از آنها معرب است در مقدمه هر دعا به فارسی دستور به‌کاربستن آن دعا نیز آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۹۷ص (۴-۱۰۱)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۵۸]

۴۰۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۰۱

دعای پس از فریضه است و می‌رسد به دعای درماندگی در کارها به فارسی؛خط:نسخ خوش،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ ربعی [نشریه: ۷ - ۱۵۲]

۴۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۱۹

آغاز: بارک کند و از مجموع شش عدد کم کند و تتمه را نصف کند؛ **انجام:** و بعد از برداشتن دواها جماع کند آبستن می‌شود انشالله

یک سلسله ادعیه که برای رهایی از برخی امراض لازم است بیان شده و نشان داده است که فلان دعا با فلان اعمال در صورتی که بههم آمیخته و درباره فلان مرض به‌کار رفته شود چه اثر نیکو دارد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۱۱۱-۱۰۸)،۲۷سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۳۰۱]

۴۰۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۱/۹-ف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳ص، قطع: خشتی [فیلمها - ف: ۲ - ۲۰۱]

۴۰۵. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷۴گ، اندازه: ۷/۵×۱۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۸]

۴۰۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۳۸

با خواص آنها به فارسی و با شعر رثاء حسین (ع)؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نستعلیق چلیپا، از چپ و راست نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی لایی، ۴۰گ، ۱۳ سطر (۵×۱۱)، قطع: بیاضی بغلی، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۷۹]

۴۰۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۴۰

با خواص به فارسی و دعا و در پایان روایت نبوی شیعی درباره آفرینش نور«محمد»؛خط:نسخ معرب و نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۵۵گ، ۹سطر (۱۲/۵×۱۵/۵)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: ۱۶/۵×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۲۷۹]

۴۰۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱

دعاهای پراکنده ای است در دفع آفات و رفع بلیات بدون ترتیب خاصی و در آغاز آن رساله‌ای در تجوید بدون آغاز و انجام در چندین «فصل» آمده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف:۱-۲۶۹]

۴۰۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۲۸

آغاز: صل علی محمد وآل محمد وارزقنی قلباً خاشعاً خاضعاً ضارعاً و بدناً صابراً؛ **انجام:** من کلام مولوی: تاصورت پیوند جهان بود علی بود ×× تا نقش زمین بود وزمان بود علی بود

شامل ادعیه در احضار جن از حاجی محمد صادق و دعای قاموس القدره، اعتصام السیفی، احتضار چهار ارواح، نسخه ادعیه از آقا خلیل میرزا کوچک، و اشعار از جمله اشعاری از مولوی و دیگران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۷۸]

۴۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۰۷

آغاز: الخافض یعنی فرود آرنده آنچه را خدا خواهد به علم و قدرت بالغه

ادعیه و طلسمات، مجموعه‌ای از ایماء جلاله الهیه، ختومات و تسخیرات و خواص آنها است که از آثار پیشینیان گردآوری شده است؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا قرمز، ۴۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف:۲/۳۳ – ۱۵۷]

۴۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۳۲

آغاز: این کتابچه که در نهایت خوبی اتمام یافته مشتمل است بر چند ادعیه معتبره که تلاوت آن در ایام متبرکه خواص بسیار و فوائد بیشمار دارد؛ **انجام:** بعد از تلاوت سوره توحید بر این اسماء بنگرد الله محمد علی فاطمه حسن و حسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و الحسن و الحجة القائم.

شامل: آیةالکرسی، دعای وقت غروب، دعای صبح، دعای صبح و شام، دعای ماه مبارک رمضان، دعای شب جمعه، دعای شب برات، دعای ماه صفر، دعای روز عاشوراء، دعای سال نو، دعای ایمن بودن از بلا، دعای رؤیت هلال؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: مقوایی مشکی، عطف و گوشه‌ها پارچه‌ای خاکستری، ۲۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۹۰]

۴۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۶۷

انجام: و روزهای این ها و شب های احیاء

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: میر سید علی مدرسی یزدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۱۴۰گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳ – ۹۴۰]

۴۱۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۷۸

آغاز: بسمله المناجات این دعائیست عظیم القدر و الشأن ... (بعد از چهار برگ:) هذا تعقیبات الصلوة الفریضه؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد خاتم النبیین و علی آله الطاهرین.

شامل: مناجات، تعقیبات صلوة فریضه، طریقه صلوات فرستادن، مناجات امام زین العابدین، دعای عدیله، عدیله صغیره، حرز کافی، دعای توسل به ائمه اثنا عشر، طریقه صلوة، شرح دعای صباح، اعتصام، دعای کمیل، دعای سمات، شرح دوازده امام خواجه نصیر، هر ماه را به چیز می‌توان دید، رؤیت هلال، دعای مشلول، دعای جوشن کبیر، زیارات، شرح دعای شش قفل، دعای سدرة المنتهی، طریقه ختم فاتحه الکتاب، ختم مزمل، دعای هفت حصار، دعای زبور، دعای مجیر، دعای عکاشه، رساله نماز شب مولا محمد باقر مجلسی، رساله نماز شب مولا محمد تقی مجلسی، شرح دعای جوشن صغیر، مناجات حضرت سجاد، دعای علوی مصری، مناجات، دعای عشرات، دعای صنمی قرشی و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج ضربی دار، ۹-۱۹ سطر (۹×۱۴/۵) ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۱۲۶]

۴۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۲۰

آغاز: بسمله، لا اله الا الله الها واحداً و نحن له مسلمون؛ **انجام:** وافعل بی ما انت اهله یا ارحم الراحمین، بجای آور بمن آنچه را که تو سزاوارانی ای رحم کننده تری رحم کنندگان.

شامل: تعقیبات نماز، دعایی از امام جعفر، دعای مکسور، دعایی با ترجمه فارسی آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج منگنه زر مقوایی، ۴۸،۵گ، ۱۲سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف:۳- ۴۷۸]

۴۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۷

شامل: سوره یس، دعای: «اللهم انی اسألك برحمتك» با ترجمه فارسی، دعای مشلول، دعای عدیله، دعای صباح و مساء، دعای صباح، ادعیه‌ای که در هر صبح و شام باید خواند، دعای یوم الاحد، دعای یوم الاثنین، دعای یوم الثلثاء، دعای یوم الاربعاء، دعای یوم الخمیس، دعای یوم الجمعه، دعای یوم السبت، دعای در مهمات، پاره‌ای از منقولات با ذکر مرجع، دعای ایام ماه رمضان، دعای مجیر، دعای سحر، ادعیه مختلف، دعای ابوحمزه ثمالی، دعای ایام ماه رمضان، اعمال شبهای قدر، قنوت نماز عید فطر، عمل استفتاح، ادعیه، مناجات الانجیلیه، مناجات رسالت پناه، مناجات حضرت امیر، زیارت «یا وارث»؛ خط: نسخ خوش و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی با ترنج و نیم‌ترنج زر دو لا، ۱۴۰گ، ۱۴ سطر (۴/۵×۱۱)، اندازه: ۷/۵×۱۴/۵سم [ف:۱۰-۶۴۷]

۴۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۸-طباطبائی

آغاز: این حرز را بر پوست آهوی تهامه نوشته و بر ورق آهوی دیگر نیز جایز است؛ **انجام:** صفحات پایانی طلسمات و اشکال است

مجموعه‌ای است از حرزهای منسوب به ائمه (ع) و برخی طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، صفحات پایانی که مشتمل بر اشکال و طلسمات؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج سورمه‌ای با حاشیه حنایی، ۸۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲۴ – ۲۴۱]

۴۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۱۲

آغاز: بسمله، الهی کم من نعمة اقلب علی بانشائها فتعامیت عنها؛ **انجام:** و لانقطع رجائی و لاتضرب بدعائی وجهی و صل علی محمد و ال محمد وارزقنی الحج و العمرة فی هذا و ابداً ما ابقیتنی ما ... و توعد فعفی و اغفر لمن ظلم و ... و انت الرجا

ابتداء این قسمت مناجاتی است به زبان عربی و سپس از کتاب «الاقبال» ابن طاووس دعایی چند آمده است که آن منتخب از

ابی‌قره از کتاب اوست این دعا ادعیه و مناجات حاوی یک سلسله دعا و راز و نیاز با خداست؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۱۸۵-۱۸۱)، ۲۷ سطر (۱۷×۷/۵)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۹۷]

۴۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۹۴

آغاز: اما نمازهای سنتی بدانکه نماز سنتی بسیار است از جمله آنها بیست وچهار نماز در این جا مذکور می‌شود اول نوافل شبانروزی است و آن سی و چهار رکعت است هشت رکعت نافله ظهر است مقدم بر؛ **انجام:** ایضا صاحب تب بگشاید بند پیراهن خود را و سر به درون پیراهن برد و اذان و اقامه بگوید بعد از آن هفت مرتبه سوره حمدرا بخواند که البته شفا می‌یابد

مجموعه نوافل و نمازهای مستحبه که در ایام خاص و طول سال وارد شده و نیز ادعیه و اذکاری که در رفع امراض و اعراض توسط ائمه اطهار رسیده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۳]

۴۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۶۱

آغاز: الحمدلله واهب العطیات والصلاة والسلام علی محمد وآله الهداة الدالة الی انواع الخیرات وبدان مستحب است شرعاً وبغایت موکد قال الله تعالی فاذا فرغت فانصب والی ربک فارغب؛ **انجام:** و لااین هو ولاحیث هو الا هو یا ذا الملک و الملکوت یا ذالعزة و الجبروت.

جامع ادعیه حاضر به جهت آیه شریفه «فاذا فرغت فانصب» مجموع ادعیه و اذکار وارده در تعقیبات نمازهای یومیه را برای استفاده بیشتر نیازمندان در یک دفتر گردآورده است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج و با سر مجدول گرهی عالی اسلیمی زیبا، ۱۴۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۱]

۴۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۸۶/۱۴

آغاز: بسمه العلی العظیم سبحانک اللهم و بحمدک لا اله الا انت بک عرفتک و بدعوتک صعدت الیک و بما تلهمنی من ذکرک؛ **انجام:** و سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.

به شیوه کتب ادعیه شیعه ادعیه و مناجات زیادی نقل گردیده است و مطالب آن تقریباً از ادعیه شیعه گلچین شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، شکری الوان، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۸ص، ۱۹ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۹۵]

۴۲۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۰۹/۱

شامل: زیارت جامعه کبیره، زیارت سیدالشهداء از ناحیه مقدسه مناجات امیرالمؤمنین (ع)، دعای مجیر، مناجات امام سجاد (ع)، سبحان الله ملأالمیزان، زیارت امام حسین (ع) و دعای علقمه، زیارت حضرت علی (ع)، زیارت عاشورا، زیارت حضرت موسی بن جعفر و حضرت جواد، زیارت عسکریین و آداب زیارت حضرت رضا (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ واقف: سید سعید طباطبایی، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: بیاضی شکری،جلد: تیماج یک‌لا قهوه‌ای، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۵ - ۲۲۵]

۴۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۱۷

آغاز: شیخ طوسی و سید بن طاووس علیهما الرحمه از مفضل؛ **انجام:** و ان تعطینی ما ارجوه و امله ... یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، کا: کسایی، محمد، تا: قرن ۱۳؛ جامع: محمد کسایی؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی، ۹ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۸×۱۴سم [رایانه]

۴۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۱۸

آغاز: فاتحه الکتاب؛ **انجام:** من عندالله تعالی یسئلانک عن ربک و دینک و کتابک.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ واقف: سید اشرف الدین کیایی؛ کاغذ: نخودی، ۹ سطر [رایانه]

۴۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۷۲

آغاز: شرح سوره مبارکه یس و القرآن الحکیم در حدیث وارد است کسی که در صبح سوره یس بخواند از جمیع؛ **انجام:** فاغفرلی یا غفور یا رحیم یا ذالجلال والاکرام و صلی الله علی محمد و آله اجمعین یا ارحم الراحمین

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۴/۶)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸/۳×۱۸/۵سم [رایانه]

۴۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۰۸

آغاز: مقدمات زیارت از مصباح بن طاووس منقول است چون نظرت بقبه حضرت امیرالمومنین افتد بگو؛ **انجام:** و سایر آداب قبور و احادیث در کتاب جنایز بحارالانوار است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۴۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۹۹

آغاز: بسمله هو ثقتی در فضایل تعقیب و کیفیت آن از اهل بیت طاهرین؛ **انجام:** موجود: و انت ربی کریم ... و اغفر ذنوبنا یا غفور

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۴۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۰۰

آغاز: و الشمس تجری ... لها ذلک تقدیر العزیز؛ **انجام:** و افترضت علی عبادک فیه

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۴۲۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۳۲

کتابی است بدون آغاز و انجام و اوراق آشفته و آبدیده. باب اول در سه «فصل»: ۱. بعضی مسائل و ادعیه که متعلق به وضو و غسل ... دارد، ۲. بیان حقیقت وصیت، ۳. آنچه تعلق به اذان و اقامه، باب دوم در بیان پنجاه و یک رکعت نماز شبانه روز، خاتمه در حصول مآرب و وصول به مطالب و دفع بلیات و رفع اسقام مشتمل بر چند «فایده»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، ۲۲۶گ، ۱۳ سطر (۹/۵×۱۴/۵)،

اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴۳۸]

۴۲۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۰۰

دعاهای جوشن کبیر و صغیر است با ترجمه فارسی زیر سطور؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۸ سطر، قطع: بیاضی جیبی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۹۹]

۴۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۶۲

آغاز: یا الهی و ربی و سیدی و مولای؛ **انجام:** و الصراط حق و المیزان حق

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۱۰ سطر (۵/۵×۱۱)، قطع: خشتی [رایانه]

۴۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۳۵

آغاز: التی ملات کل شی و بسلطانک الذی؛ **انجام:** جل ثناوه فی امری متیقنا الاجابه تبارک و تعالی

ادعیه بیاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۴۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۵۱

آغاز: که اللهم انی اسالک بان لک الحمد لا اله الا انت یا منان؛ **انجام:** عما یصفون و سلام علی مرسلین و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۴۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۱۵

آغاز: تحصنت بذی الملک و الملوک و اعتصمت بذی العز و الجبروت و استعنت بذی القدرة و الملکوت

چند دعای متفرقه و دعاهای ایام هفته و توسل به ائمه معصومین (ع) بدون ترتیب مخصوص، با زیرنویسی فارسی بعضی از دعاها؛ خط: نسخ زیبا، کا: علی تبریزی، تا: ۱۲۰۳ق، به دستور محمد قلی خان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۲۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۹ - ۹۵]

۴۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۵

آغاز: فاتحة الکتاب بسم الله الرحمن الرحیم؛ **انجام:** من اله و سلم تسلیما کثیرا کثیرا.

مشتمل است بر سوره های فاتحه، یس و تعقیبات فرائض یومیه و ادعیه ایام هفته منقول از صحیفه سجادیه (ع)، سمات و ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان و جوشن کبیر و کمیل با ترجمه بخشی از آن؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ مجدول؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمایی، ۱۰۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۴سم [ف: ۱۵ - ۲۲]

۴۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۳-۲۹/۲۴۳

آغاز: هذا دعاء سیفی ویمنی برای هلاک دشمن مجرب است بسمله اللهم انک انت الملک المتعزز بالکبریاء المتفرد بالبقاء الحی القیوم؛ **انجام:** این هفت فقره را هر یک بخصوصه هر روزی از ایام هفته بخواند به این ترتیب ... هر یک را در روز مخصوصه هزار مرتبه باید تلاوت نماید... و به هر حاجت که بخواند رواست

شامل: دعای سیفی، دعای مشلول، دعای مجیر، دعای امان، زیارت کاظمین، زیارت نرجس خاتون، زیارت سرداب مبارکه، دعای عهد، زیارت امام حسین (ع) و شهدای کربلا زیارت حضرت عباس (ع)، زیارت قاتل و مقتول، زیارت مفجعه، زیارت نجف اشرف، مناجات سجادیه، زیارت امین الله، ذکر ایام هفته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق، جا: در نجف اشرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴گ، ۱۱ و ۱۳ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۲۳]

۴۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۲۵/۲

ادعیه و فال؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۰۵ق؛ ۵۴گ (۸۸پ-۱۴۲ر) [مختصر - ف: ۳۴]

۴۳۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۶۲

آغاز: در ۸ ماه بعد از ده روز برخیزد - روز ۹ زود صحت یابد؛ **انجام:** جهة راه افتادن کودکان روز جمعه قبل از برآمدن آفتاب بنویسد و بر ران یا کمر کودک بندد بفرمان خداوند عالم.

شامل دعاهائی است برای دفع بلاها و دردها و برآمدن حاجات؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: حسنعلی ابن محمد ابراهیم حسینی سبزه واری، تا: ۱۲۰۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید کثیف، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۸۸گ، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۴۳۸. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۴۸

شامل برخی ادعیه صباح و مساء و زیارات ائمه هدی (ع)؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۵ رمضان ۱۲۰۹ق؛ ۱۶۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [مهدوی، مصلح الدین - ف: ۱۴۷]

۴۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۰۷

آغاز: فال نامه از کلام حضرت امیرالمؤمنین علی باید که نیت کند و انگشت بگذارد بهر چیزی که خواهد؛ **انجام:** ودر وقت تخم خاک ... در چشم کشند.

مشتمل بر اذکار و اوراد و عزایم و طلسمات به خطوط مختلف که بخشی از مندرجات آن عبارت است از: فال‌نامه منسوب به حضرت علی (ع)، هیاکل سبعه، خواب‌نامه منسوب به حضرت رضا (ع)، فوائد و خواص حروف تهجی در علوم غریبه، مختصری در اسماء الله تعالی، فال نامه و در پایان مختصری در شمایل حضرت ختمی مرتبت (ص)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۹ ذیقعده ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۲۳]

۴۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۸

شامل: دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، زیارت ششم حضرت امیرالمومنین (ع)، زیارت عاشورا؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: محمد علی، تا: ربیع الاول ۱۲۱۸ق؛ نسخه هنری و نفیس؛ جلد: دورو روغنی رو گل و بوته دار با حاشیه‌ای که آن آیه نور نوشته شده با رقم محمد علی و تاریخ ۱۲۱۷، ۵۱گ، ۱۷ سطر، اندازه:

۱۵/۵×۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

۴۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۱۷

مجموعه چند دعا و آیه است به عربی با توضیحات کوتاهی در آغاز هر کدام به فارسی به این ترتیب: سوره فتح، تعقیبات نمازها و دعای سجده شکر؛ خط: نسخ جلی معرب، کا: زین العابدین بن عبدالنبی قزوینی،تا:صفر۱۲۱۹ق؛مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: روغنی قهوه‌ای، ۲۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۵ - ۲۱۱]

۴۴۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۱۹

آغاز: و اگر تواند که روز یکشنبه و چهارشنبه نیز حرکت ننماید و شاید که بهتر باشد و روز جمعه نیز پیش از نماز ظهر سفر کردن؛ **انجام:** اللهم صل و سلم و زد و بارک علی السید المطهر و الامام المظفر و الشجاع الغضنفر ابی شبیر و شبر قاسم طوبی و سقر قامع باب خیبر...

شامل:آداب و ادعیه سفر وآداب حج، تعقیبات نمازها، در فضیلت صلوات، لعنیه خواجه نصیر طوسی، دعای جوشن کبیر، دعای کمیل و صلواتیه خواجه نصیر طوسی؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد ابراهیم، تا: ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ ۲۴۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۷۷]

۴۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۳۰

آغاز: تعقیب نماز صبح بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله الها واحدا؛ **انجام:** وجد علی عبدک بفضلک انک ذوفضل عظیم.

مشتمل بر ادعیه و آیات در تعقیبات فرائض یومیه است. جامع و کاتب: عبدالعلی، در حاشیه برگ آخر نسخه، اوکتاقاان بن شجاع السلطنه در تاریخ ۱۲۹۰ق نگاشته است: «این کتابچه دعا بخط مرحوم میرزا عبدالعلی نواب یزدی است که بجهت ظهیرالدوله مرحوم ابراهیم خان قاجار کرمانی نوشته در شصت و نه سال قبل به زوجه خود نواب متعالیه صبیه و اولاد ارشد خاقان تعارف نمود و شجاع السلطنه مرحوم به این خادم استان ملائک پاسبان ... مرحمت فرمودند در سنه ۱۲۴۵ در کرمان»؛ خط: نسخ خوب و ثلث، کا: عبدالعلی نواب یزدی، تا: ۱۲۲۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: موتمن الملک میرزا سعید خان متولی باشی، تاریخ وقف: ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج عنابی با روکش ترمه، ۲۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۰/۲سم [ف: ۱۵ - ۲۴]

۴۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۹۹

انجام: کتبت هذه الاوراق لامیر الانفس و الافاق ... خواجه اصحاب عدل و داد عبد الله خان، با اشعاری در ستایش عبد الله خان حاکم اصفهان مجموعه بپایان میرسد

شامل: سوره یسن، دعای مجربات منسوب به میرداماد، یک دعا برای رفع حاجات، مجربات سید علی خان، حرز مبارک حضرت امیر (ع)، دعایی برای دفع دشمن؛ خط: نسخ، کا: اعلا از زین العابدین، تا: ذح۱۲۲۲ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ ۲۲گ [ف: ۱۵ - ۶۲]

۴۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۸/۱

لوامع صاحب قرانی دیده می‌شود؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملامحمد امینی هزارجریبی، تا: ۲۶ رمضان ۱۲۲۲ق، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۴ - ۴۵۰]

۴۴۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۶۲/۴-۵۸۴۹

خواص و شأن نزول دعاها به فارسی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷۰گ، ۹ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۱۹]

۴۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۵۳-۵۹/۲۷۳

آغاز: الله و سلام ملائکته المقربین و المسلمین لک بقلوبهم یا امیرالمؤمنین و الناطقین بفضلک

شامل: لعنیه خواجه نصیر طوسی و خواص و طریقه ختم آن، دوازده امام خواجه نصیر، دعای صباح، دعای مشلول، دعای عشرات، دعای یستشیر، دعای عکاشه، دعای استغفار، دعای رویة هلال، زیارت عاشورا، دعای عدیله، دعای سحر، دعای کمیل، دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ، کا: به امر آقا محمد مهدی قزوینی، تا: ۲۲ شعبان ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۸۲گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۴۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۵/۶

یک دعا؛خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۹ رجب ۱۲۲۶ق؛ در پایان آمده: «این نسخه کیمیای سعادت بحضور ... ملا محمد رفیع در موضع شجنک در قلعه طوطاخیل قوم ساهک در جمعه ۱۹ رجب ۱۲۲۶ نوشته شد»؛ ۲گ (۸۴پ-۸۶پ) [ف: ۸ - ۱۵]

۴۴۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۹/۱۰

آغاز: بسمله. هر روز از ایام هفته قبل از شروع در سیفی این اوراد را هزار مرتبه بخواند؛ **انجام:** انک انت السمیع العلیم و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، کا: محمد حسین حسینی اردستانی، تا: ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۶۳گ (۱۲۷پ-۱۹۰پ)، ۱۱سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۱۶]

۴۵۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۱۴

زیارت و مناجات است به فارسی؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن حاج باقر خراسانی، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۵۹گ، ۱۱سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۸/۵×۱۸سم [ف: ۱۰۵]

۴۵۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۱۱

آغاز: صورت اعداد آیه های مبارک - آیه کریم و اللهم الله واحد - ۸۸۵؛ **انجام:** حاصل هشتم بهم بر آید کار لیک از محنت بسیار نهم ۹ که طرح ۹ دادی لحن آید همه بدکار

دفتری است حاوی مطالب مختلف از قبیل ادعیه، اوراد، طلسمات و احادیث برای رفع دردها و گرفتاری‌ها و برآوردن حاجات؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ در آخر این دفتر ۴

صفحه از کتاب دیگری است که به آن الحاق شده و آن قسمتی از حاشیه‌ای است بر یک کتاب منطقی، آغاز: «بعض آب و این را منعکس میسازیم و به بعض آب که مطلوب ماست»، انجام: «نتیجه مطلقه عامه است اما حق اینست که حینیه مطلقه است - تمت سنه ۱۲۳۰»؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۰۲ص، مختلف السطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم[ف: ۱ - ۲۹۷]

۴۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۷/۱۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین حمداً از لیا بابدیته و ابدیاً بازلیته؛ **انجام:** سلم الی یوم الدین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین المکرمین من ال طه.

چند دعای شیعی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: قربانعلی نیشابوری، تا: ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، قهوه‌ای یک‌لا، ۱۶ص (۳۳۴-۳۴۰)، ۱۹ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۸۰]

۴۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۱۰

آغاز: اللهم صل علی محمد و آله محمد حمد و سپاس بیقیاس درگاه ترا سزاست ای خداوند عالمیان و ای پناه بیچارگان و ای خالق انس و جان چگونه شرک ترا بجا آوریم بر نعمتهای بیشمار تو و مرحمتهای پایدار تو؛ **انجام:** و ما را از خزانه رحمت خود بی نیاز گردان ای چاره ساز و ای کاز ساز بحق محمد و بحق مقربان درگاه خودت و بحق اسم اعظمت و بحق هر که حق او در نزد تو عظیم و ای کریم و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین.

دعای مختصری است که برخی عبارت‌های آن از دعای معروف چون دعای کمیل گرفته شده و به دستور یکی از شاهزادگان قاجار تنظیم گردیده است؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۳۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۹گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵ [ف: ۳۲ - ۷۲۳]

۴۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۴۳۰

آغاز: بسمله روایتست از یونس بن ابن طاهر رحمه الله که در صفاهان مردی بود؛ **انجام:** دیگر نمازها ... اعمال بسیار است و از کتب مبسوطه علما طلب می‌باید

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن احمد بیک، تا: ۱۲۳۱ق [رایانه]

۴۵۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۰۴/۲۲

دعاهای مختلفی است که برای رفع بضی از دردها و گرفتاری ها لازم آید؛خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:رجب۱۲۳۲ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی عطف تیماج مشکی، ۹گ (۱۳۰پ-۱۳۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۴۵۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۲۶

شامل دعاهای صباح حضرت امیرالمؤمنین (ع) و چند احتجاب و دعاهای میرداماد و شیخ بهاءالدین عاملی و دعای معراج پیامبر اکرم و جز اینها؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد علی بن محمد صادق اصفهانی، تا: شعبان۱۲۳۲ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: دو رو تیماج روغنی نقشه‌دار، ۳۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۶۲]

۴۵۷. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۲۰۴/۲۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی عطف تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف]

۴۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۹۵

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۲۳۳ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱۷ - ۳۳۳]

۴۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۱۵-۳۴/۱۸۵

آغاز: ولا هماً الا فرجته ولاکرباً الا کشفته ... و ده بار بگوید بالله اعتصمت و بالله اثق و علی الله اتوکل ... فضل اول در تعقیب پنج نماز فریضه شبانه روزی؛ **انجام:** لا اله الا هو علیه توکلت وهو رب العرش العظیم الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین.

کتابی است در ادعیه شیعی شامل «فصول»، فصل اول در تعقیبات پنج از فریضه و ... خاتمه و ذکر بعضی ادعیه ماثوره از انبیاء و ائمه (ع)، فصل دوم در اوراد لیلیه؛ خط: نسخ معرب، کا: قباد بن شاه قباد، تا: ۱۵ محرم ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۶۱]

۴۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۴۷

آغاز: آن چه بجا می‌آوری بعد ازمشخص شدن زوال این است که بخوانی آن چه روایت کرده است رئیس محدثین در فقیه که حضرت باقر علیه السلام تعلیم کرده است آن را به محمد بن مسلم؛ **انجام:** و المائلین الیهم و الناهضین باحتجاجهم و المقتدین بکلامهم و المصدقین باحکامهم بعداز آن چهار مرتبه بگو اللهم عذبهم عذابا یستغیث منه اهل النار امین یا رب العالمین

شامل تعقیبات نماز و بعضی از دعاها جهت برآورده شدن حاجات ورفع مشکلات. این کتاب به علیقلی خان وزیر تقدیم شده است؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد باقر بن حاج علی عسکر شیرازی، تا: ربیع الاول ۱۲۳۵ق؛ مجدول به زرین وسیاه وکمنداندازی؛ جلد: مقوا، ۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۹۰]

۴۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۷

آغاز: شده است برای روزه داران امت؛ **انجام:** صلوة الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین

شامل: ماه مبارک رمضان و شوال، دعاء جوشن کبیر و زیارات ائمه اطهار (ع).؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی بیاضی شکل، ۶۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۳/۸سم [ف: ۱۵ - ۲۷]

۴۶۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۰

آغاز: بسمله. حمدله ... اما چون بتوفیق الله تعالی باتمام رسید مقاله

اول و دوم و سوم، شروع می‌رود در مقاله چهارم در اعمال متفرقه که مخصوص بوقتی نیست مشتمل بر پانزده باب؛ **انجام:** و بعد از آن آب را بر دور فراش خود باید پاشید
مقالت۴از یک کتاب است؛خط:نسخ،کا:محمد علی اردبیلی، تا: ۱۲۳۵ق؛ وقف عام ۱۲۳۸ق توسط آقا کاظم باغبان باشی و تولیت میرمحمد باقر و سپس حاج آقا احمد کرمانشاهی آن را وقف کرده؛ کاغذ: فرنگی نخدی سفید، جلد: تیماج یک لا حنایی، ۱۶۶گ، ۱۴سطر(۱۰×۱۵)،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۴- ۴۴۶]

۴۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۴۴

شامل: دعای کمیل، دعای مشلول، دعای مصباح، دعای عشرات، دعای سمات، دوازده امام خواجه نصیر، دعای مجیر، دعای جوشن کبیر، دعای جوشن صغیر و چند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: احمد بن محمد مهدی اصفهانی، تا: ۱۲۳۷ق، جا: کربلا، به جهت آقا محمد اسحق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۱ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۲۲ – ۳۶]

۴۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۷۹

آغاز: حاجات خود را از حق تعالی طلب نماید که انشاء الله برآورده است..؛ **انجام:** تا نیابی هیچ رنج سه و پنج و سیزده با شانزده بیست و یک با بیست و چهار و بیست و پنج تمت الدعوات.
خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج دو لد جلد، ۸ سطر (۴/۶×۷/۵)، قطع: جانمازی، اندازه: ۷/۴×۱۰/۳سم [رایانه]

۴۶۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۳۷

شامل: سوره یس و واقعه و جمعه کمیل و عدیله و یس مغربی و اسماء عظام باری تعالی و مناجات فرقانیه و ادعیه قرآنی و دعای سیف و زیارت عاشورا و اعمال شبهای احیاء و دعای سهم اللیل و حرز امام جواد (ع)؛ خط: نسخ معرب، کا: سید محمد بن مصطفی بیک افشار، تا: ۱۲۳۷ق، به دستور سید محمد طبیب یزدی ساکن خوی؛ مجدول، در پایان چند بیت فارسی به خط محمد رفیع بن میرزا مصطفی قلی سرابی به تاریخ یک‌شنبه ۶ ذیقعده ۱۲۷۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ – ۵۴]

۴۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۱۸-۳۴/۸۸

آغاز: بسمله رب صل علی محمد وآل محمد وبارک وسلم وبک استغیث وعلیک توکلت فاکفنی یا کافی امر الدنیا و الإخرة؛ **انجام:** کما صلیت و بارکت علی ابراهیم و ال ابراهیم انک حمید مجید برحمتک یا ارحم الراحمین
شامل: دعای سیفی و طریقه خواندن آن وادعیه قبل و بعد آن و اعتصام واختتام آن، دعای علوی مصری و شرح آن به فارسی؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، نسخه بدلها درحاشیه آمده، در اول نسخه استکتاب نسخه به تاریخ ۱۲۳۸ درج شده؛ جلد: تیماج دورو یشمی،۶۴گ،۹سطر،اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱-۲۲۷]

۴۶۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۴۱

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۹ق؛ دعاها و حرزهایی به عربی و دستور و آداب آن به فارسی، جدول‌بندی ۲ راه به سرخی و لاجورد، کمند یک راه به سرخی؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا قهوه‌ای روشن، ۱۲۸گ، ۱۴سطر (۶×۱۵)، قطع: بیاضی، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف:۱–۲۰۰]

۴۶۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۶۴

آغاز: از مولانا محمد تقی منقول است که هر که در یک مجلس این دعا را هزار و یک بار؛ **انجام:** و علی اهل بیته الطاهرین و تعجل لی الفرج مما أنا فیه
مجموعه ادعیه است و در ابتدا خواص بعضی آیات قرآن را نوشته است؛ خط: نسخ، کا: لطف الله بن محمد باقر، تا: ۴ رمضان ۱۲۴۰ق، به امر بنت محمد اسماعیل خان پازوکی؛ مصحح، مجدول به زر و لاجورد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [مؤید: ۳ – ۳۰۰]

۴۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۶۱

آغاز: جهت دوام دولت و محبت شدید؛ **انجام:** من شهور سنه ۱۲۴۰
خط: مختلف، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق [رایانه]

۴۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۷۵

آغاز: اللهم صل علی محمد وال محمد والعن صنمی قریش و جبتیها و طاغوتیها و افکیها و ابنتیهما الذین خالفا امرک وانکراو حیک و جحدا انعامک و عصیا رسولک؛ **انجام:** یا سادتی رغبت الیکما والی زیارتکما بعد ان زهد فیکما وفی زیارتکما اهل الدنیا فلا خیبنی الله مما رجوت وما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب
شامل تعقیبات نماز، دعای کمیل، ادعیه روزهای هفته، جوشن کبیر، دعای سمات، دعای صباح و زیارت عاشورا است؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲۴۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ دارای وقف‌نامه به سال ۱۳۷۹ ق، واقف: حاج محمد حسین اقبال مدیر و مؤسس کتابفروشی اقبال؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مجدول گره ای، ۸۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۱۱۱]

۴۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۰

آیات قرآن، از سوره یس و طلسمات با دعاهای دیگر است؛ خط: نسخ، کا: علی رضا بن حاجی محمد جعفر، تا: در ذیحجه ۱۲۴۱ق، برای آقا محمد مهدی تاجر قزوینی؛ ترجمه‌ها به نستعلیق ریز و شنگرف به خط عبدالحسین بن محمد اصفهانی، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ با تملک و مهر: ابوالقاسم در ۱۲۴۲؛ کاغذ: سفید، جلد: قلمکار گرد تیماج قهوه‌ای زرکوب، بیاضی، ۲۶۲گ، ۱۸سطر(۵×۱۲)، اندازه: ۹×۱۹سم [سنا – ف: ۱ – ۲۴۷]

۴۷۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۱۵

آغاز: بسمله، احتجب بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت

بحصن الله القوی الشامل؛ **انجام:** حرره هدیة لزبدة الاعاظم و الاعیان و خلاصة اشراف الزمان منبع الجود و الاحسان مشمول عواطف السلطان شمس فلک العز و الاقبال کوکب الدی الذی اضاء نیک افضاکه اهل الارض بالغذو والاصال اعنی (اسم شخص محو شده است) دام اقباله و انا العبد الاقل الداعی لابود الدوله القاهرة (اسم کاتب محو شده) سنه ۱۲۴۱ من الهجرة الشریفه

شامل دعای احتجاب، دعای کمیل با ترجمه فارسی و دعای رویت هلال است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «مشیر السلطنه»، کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: اصفهانی چهره‌ای رنگ آهار مهره، جلد: مقوای روغنی بوم طلایی منقش به انواع گل و برگ‌های الوان با دو حاشیه رنگی،۵۱ص،۷سطر کتابت ادعیه و ۷ سطر در دعای کمیل ترجمه فارسی، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۱ - ۳۴۱]

۴۷۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۱

شامل سوره واقعه، دعای کمیل، دعایی منقول از مهج الدعوات، حرز دافعه، دعای ایام هفته، زیارت حضرت صاحب الزمان و ادعیه و تعویذهائی چند؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد علی قاینی بامر امیر اسدالله خان، تا: ۱۱ ربیع الاول ۱۲۴۲ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج سرخ با روکش پارچه ترمه، ۱۳۰گ، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۴۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۲۹

آغاز: تعقیب نماز ظهر؛ **انجام:** ان شاءالله این حاجت برآورده گردد

شامل: ۱. تعقیبات فرائض یومیه جامع و کاتب: محمد شفیع بن محمد علی تبریزی به سال ۱۲۴۳ق، ۲. ادعیه کمیل، صباح، دفع وبا و طاعون، جوشن کبیر به خط محمد صادق باقلا بادی به تاریخ رمضان ۱۲۴۵، ۳. دعاء «الهی کیف ادعوک و انا انا» به رقم «کتبه امتثالا لامر آغاسی الوزیر العدیم العظیم الاقل محمد الرحیم»، ۴. حرز الامان، ادعیه: حزب النصر منسوب به شیخ ابوالحسن شاذلی، اسماء الحسنی، ۵. ادعیه قدح، هفت آیه با شرح آن، قاموس، دعاء روز عاشورا و احراز متفرقه و در پایان به خط نسخ تحریری دعاء یا من اظهر الجمیل؛ خط: نسخ و ثلث، کا: محمد شفیع تبریزی و محمد صادق باقلا بادی و محمد رحیم، تا: ۱۲۴۳ق و ۱۲۴۵ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: آهار مهره نخودی و نباتی، جلد: چرم ساغری با روکش پارچه عطف تیماج خرمایی، ۱۱۰گ، ۵ و ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۹/۱سم [ف: ۱۵ - ۲۹]

۴۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۲-۲۹/۲۴۲

آغاز: بسمله این مختصری است در کیفیت و آداب نماز شب بدانکه نماز شب هشت رکعت است؛ **انجام:** فاجعله غلاماً مبارکاً زکیاً و لاتجعل للشیطان فیه نصیباً و لاشریکاً

شامل: مناجات خمسة عشر، کیفیت و آداب نماز شب، دعاهایی از امیرالمؤمنین و سایر ائمه (ع)، نمازجعفر طیار، کیفیت نماز استسقاء و نماز عید فطر و قربان؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم، تا: شنبه ۹ ربیع الثانی۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۵۰گ، ۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۲۲]

۴۷۶. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۹/۵

دعاهای طمطام و روزهای هفته و طریقه سجده در شکر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۲۴۴ق [نشریه: ۶ - ۶۸۱]

۴۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۹۵

آغاز: بسمله، طریق خواندن آیه مبارکه الله نور السموات و الارض مثل نور ... فیها مصباح فی زجاجه الزجاجه؛ **انجام:** ایضاء ... مال دنیا گفتن ما شاءالله لاحول و لاقوه الا بالله از جمله مجربان ای و ایضا زیاد از اخبار صحیفه وارد شده‌ای ... ادای دین و وسعت رزق سوره مبارکه انا انزلنا مجرب ای

شامل برخی از ادعیه صحیفه سجادیه و غیر آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ مجدول، مجدول، مذهب؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی با حواشی زنجیره‌ای ضربی و جداول خط کشی، ۷ سطر، اندازه: ۷×۱۰/۷سم [رایانه]

۴۷۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۶

آغاز: دعا کمیل ابن زیاد: اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیء؛ **انجام:** واعف عنی الکثیر انک أنت الغفور الرحیم.

شامل دعای کمیل (این دعاء به صورت زیرنویس به فارسی ترجمه شده)، زیارت ششم، زیارت عاشورا، دعاء علقمه، دعاء عدیله، دعاء عالیة المضامین، دعاء سحر و دعاء حفظ بدن می‌باشد؛ خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ ترقیمه: «این بیاز دعاء حسب الخاهش عالیجاه رفیع جایگاه فتحعلی خان بیک دلی قلمی گردید فی شهر رمضان ۱۲۴۶»، حسب خواهش فتحعلی خان بیگدلی کتابت شده است. دارای سر لوح زیبای مرصع با زمینه طلایی، مجدول، مذهب، دعای حفظ بدن و دعایی دیگر در پایان، آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی بیاضی ضربی با ترنج که بسم الله و آیه «وان یکاد» بر آن حک شده است، ۵۳گ، ۹ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۳۸ - ۶۲]

۴۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۶

شامل: دعاهای ایام هفته امام زین العابدین (ع)، زیارت صاحب الامر، دعای سمات، جوشن صغیر؛ خط: نسخ معرب، کا: اسماعیل حسینی، تا: ۱۲۴۶ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: پارچه عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای، ۸۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۴۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و هر کسی که مثل آورد کافی گردد و الله اعلم بالصواب.

شامل: سوره‌های فاتحه، یس و تحیات دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، ادعیه کمیل، صباح، اعمال ماه مبارک رمضان ، جوشن کبیر، زیارت عاشورا، دعای علقمه، زیارت اباعبدالله (ع)، تلقین میت، عدیله کبری و صغری، سمات، گندم، صنمی قریش، ادعیه ایام هفته سجادیه (ع)، تعقیبات فرائض یومیه، اعمال

و ادعیه رویت هلال و دعاء طول عمر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج منقش؛واقف:حسین کی استوان،تاریخ وقف:آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی شکری بیاضی شکل، جلد: تیماج قهوه‌ای با عطف خرمایی، ۱۱۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۴/۵سم [ف: ۱۵-۳۰]

۴۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۶۰

آغاز: بدعاء سما تست باید خوند که جهت حصول مطالب و مارب مجربست و چون چهل جمعه متوالی؛ **انجام:** انک تهدی من تشاء الی صراط مستقیم برحمتك یا ارحم الراحمین

خط: نسخ جلی خوش، کا: ابوالقاسم بن میرزا عبدالکریم، تا: ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ وقف حضرت علی بن موسی الرضا (ع)؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوا با عطف پارچه، ۶ سطر (۵/۴×۸)، اندازه: ۹×۱۱/۶سم [رایانه]

۴۸۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۰۳

آغاز: بسمله، از امیرالمومنین علیه السلام حسنه وفضایل عظیمه درخواندن این دعا مذکور شده از جلمه اینکه؛ **انجام:** اللهم هذه سنة جدیدة و انت ملك قدیم اسئلك خیرها و خیر مافیها و اعوذبک من شرها وشرما فیها و استکفیک مؤنتها و شغلها یا ذالجلال و الاکرام

مجموعه زیادی از ادعیه، اذکار و اوراد ماثوره از ائمه معصومین است که به جهت استفاده مشتاقان در یک دفتر گردآوری شده است، در ابتدا فوائد، آثار و شأن نزول برخی ادعیه به فارسی آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: قربان علی، تا: ۱۲۴۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول زر با روکش اسلیمی، ۲۵۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۸۸۶]

۴۸۳. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۳۸

آغاز: الحمدلله المجیب للدعوات الخالصات و الرافع للکلمات الطیبات؛ **انجام:** یا کافور و سرکه و زیت ضماد کنند که نافع است و به نافع ختم شد

مشتمل بر تعقیبات مشترکه و مختصه نمازهای پنج‌گانه یومیه، بعضی از نمازهای شب و دعاهای صحیحه که به جهت مطالب متفرقه خوانده می‌شود، زیارت مختصر حضرات معصومین (ع)، نمازهای واجب غیر یومیه که در کتب اصحاب امامیه و علمای اخیار مذکور آمده با حذف اسناد آنها به جهت اختصار، همراه با بعضی دستورات پزشکی؛ خط: عبارات عربی نسخ معرب، کا: محمد حسن [بن] محمد مهدی، تا: ربیع الاول ۱۲۴۷ق؛ چند دعا نیز در ذیقعده ۱۲۵۵ در پایان نسخه افزوده شده است، مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: - ۱۰۶]

۴۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۶۹-۳۹/۲۴۹

آغاز: وسلم تسلیماً کثیراً کثیراً دعاء یوم الخمیس اللهم انی اسألك الهدی و التقی و العفاف و الغنی ... عوذته بسمل وقل اعیذ نفسی بقدرة الله و عزة الله؛ **انجام:** الحمدلله عن اولها و آخرها و اشکر لنعمائه و آلائه کلها و اصلی علی نبیه و آله عددما اعدد علمه صلوة و تحیة دائماً

ادعیه و حرزهای شیعی است از جمله: شرح دعای سلمان، و برای هر روز هفته دعا و عوذ و دعای حفظ از عدو و حرز؛ خط: نسخ معرب، کا: سیدعلی بن عبدالله طباطبایی، تا: آخر رمضان ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۴۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۶۲]

۴۸۵. همدان؛ زند، عباس؛ شماره نسخه:۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق، حسب خواهش حاجی الحرمین حاجی عبدالصمد؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه ای مغشوش؛ تملك: «سلطان خانم بنت مرحوم خیر الحاج محمد هادی یادگار خاور سلطان» به تاریخ ۱۲۹۵؛ اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [رشت و همدان - ف: ۱۷۰۶]

۴۸۶. قوچان؛ سلطان ابراهیم؛ شماره نسخه:۶۸

آغاز: بسمله در بیان ادعیه که مخصوص است هریک ازآن بکل احد از نماز یومیه بدانکه از برای نماز ظهر و عصر و مغرب و عشا و فجر دعای مخصوص هست سوای تعقیب مذکور که آن دعاها را بعد از نماز باید خواند؛ **انجام:** بسمله اللهم شتة شملهم و فرق جمعهم و قلب تدبیرهم و بدل احوالهم

ادعیه های مختلفی را با دستورالعمل آنها دریک جا جمع آوری نموده، شامل: تعقیبات نماز، اوراد هفته، دعای خیر و شر، دعای کمیل، زیارت جامعه کبیر و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن حسین، تا: ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف مخ]

۴۸۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۸۵

مشتمل بر چند مناجات حضرت امیر المؤمنین (ع) و تعقیبات نمازها و دعاهای روزهای هفته و دعاهای متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: زین العابدین اصفهانی (اشرف الکتاب)، تا: ۱۲۴۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: دو رو تیماج رو سبز قهوه‌ای، ۱۰۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف:۲۴-۲۴۳]

۴۸۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۹۶/۴

انجام: طیشوما هیشوما میشوما

خط: نسخ، کا: حسن بن رضا حسینی، تا: ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی کبود، جلد: تیماج زرد، ۷۳ص (۱۰۸-۳۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۶۰۶]

۴۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۲

انجام: تمت الادعیه المبارکه علی ید اقل السادات ابن المرحوم سید هاشم ابن السید محمد الموسوی الخوانساری فی شهر شعبان المعظم من شهور سنه ۱۲۴۹.

ادعیه و زیارات و تعقیبات است در پنجاه و هشت، شامل: دعای مشلول، دعای جوشن کبیر، دعای جوشن صغیر، زیارت ششم امیرالمؤمنین، زیارت عاشورا، دعای بعد از زیارت عاشورا، زیارت اربعین، زیارت جامعه کبیر، زیارت مفجعه، زیارت وارث، آداب

دخول ماه مبارک رمضان ، دعای افتاح، دعای هر شب، ایضاً دعای هر شب، دعای سحر، ایضاً دعای سحر، اعمال شب‌های قدر، دعای دهه آخر، دعای هر روز ماه مبارک، دعای توبه، دعای مکارم الاخلاق، دعای هلال، دعای دیدن ماه نو، طلسم جهت دیدن ماه نو، نماز اول هر ماه، تعقیبات بعد از هر نماز، تعقیب نماز صبح، تعقیب نماز ظهر، تعقیب نماز عصر، تعقیب نماز مغرب، تعقیب نماز عشا، دعای ایام هفته، ایضاً دعای ایام هفته، دعای عدیله کبری، دعای عدیله صغری، آداب حال احتضار، نماز میت، آداب دفن میت، تلقین میت، نماز لیلة الدفن، مناجات خمسه عشر، دعای ماه صفر، ایضاً دعای ماه صفر، دعای گندم جهت بیمار، دعای تربت مبارک، ایضاً دعای تربت، دعای گوسفند قربانی جهت بیمار، تعقیب به جهت رفع و باء که بعد هر فریضه بخوانند، دعای گوسفند قربانی جهت وباء و طاعون، دعای به جهت دفع طاعون و وباء، دعا لدفع شر الاعداء، دعا لدفع الشدائد، دعا ظالمین، دعا لدفع الاعداء، دعا لدفع خوف السا...، دعا لدفع الشر و الضرر، دعا لدفع الخوف من الاعداء، دعا لدفع الکرب و الغم؛ خط: نسخ، کا: سید هاشم بن سید محمد موسوی خوانساری، تا: شعبان ۱۲۴۹ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج یک‌لا، ۲۴۵گ، ۱۴ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۱۹]

۴۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۲۲-۵۹/۲۴۲

آغاز: سوره دهر

شامل: سوره دهر، دعای جوشن صغیر، زیارت عاشورا، دعای علقمه، تعقیب شیخ الاسلام و المسلمین شیخ علی، دعای جوشن کبیر، شرح دعای ام الصبیان و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الاول ۱۲۵۱ق؛۱۵۴گ،۹و ۱۰ سطر، اندازه: ۶×۱۰سم [ف: ۱ - ۲۴۱]

۴۹۱. قم؛ مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۱۳

آغاز: معکم ان ذکرتم بل انتم قوم مسرفون و جاء من اقصی المدینة رجل یسعی؛ **انجام:** بسم الله و بالله و من الله والی الله و فی سبیل الله ... و عن یمینی و عن شمالی و من فوقی.

شامل: زیارت امیر المومنین (ع)، دعای فرج و چند دعای دیگر و نماز اول هر ماه می‌باشد؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد رضا فرزند سلیمان جراح، تا: ۱۷ ربیع الاول ۱۲۵۱ق، جا: صحن مقدس ابا عبدالله الحسین (ع)؛ نسخه با چند خط؛ ۵۰گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲ - ۲۷۰]

۴۹۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۲/۱

شرح دعاها و طلسم ها، خواص سوره‌هایی از قرآن کریم، آیه‌هایی برای برآوردن نیازها، عزیمت‌ها، سربندهای باب و فصل نیز دارد، ولی مرتب نیست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۹۷گ (۱پ-۷۲پ و ۹۱ر-۱۱۵پ) [ف: ۱ - ۲۰۰]

۴۹۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۸/۱۱

خط: نستعلیق، کا: سید صدرالدین عربی استرابادی، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاتب نسخه مالک نسخه است؛ کاغذ: نخودی رنگ، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۳۳پ و۳۴)، ۱۴-۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲۰]

۴۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۴-۵۹/۲۵۴

شامل: دعای کمیل، زیارت نامه امیرالمؤمنین (ع)، زیارت امام حسین (ع)، زیارت حضرت عباس، زیارات امام موسی (ع) و امام محمد تقی (ع) و عسکریین (ع) و صاحب الامر (ع)، زیارات جامعه صغیره و جامعه کبیره و حضرت امیر (ع)، زیارت عاشورا و دعای بعد از آن، زیارت اربعین، زیارت هفدهم ربیع الاول، زیارات شب قدر و عید رمضان و عید قربان و شب عرفه و امام حسین (ع) در اول رجب و نیمه شعبان و علی بن الحسین و حضرت فاطمه (ع) و پیامبر اکرم و دانیال پیغمبر (ع) و جعفر طیار و حضرت امیر در ۲۱ رمضان و دعای ایام هفته از امام سجاد (ع)؛ کاتب: محمد رشید بن آقا حسن، تا: ۲۰ رمضان ۱۲۵۵ق، برای خواجه نظر علی بن خواجه محمد علی؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۴۴]

۴۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۴۷

مشتمل بر دعای افتتاح و جوشن کبیر؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق، به‌جهت نواب عالیه؛ جلد: دو رو تیماج روغنی عکس و گل و بوته دار، ۶۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۹ - ۱۲۳]

۴۹۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۵۳

آغاز: در بیان آداب دخول ماه مبارک رمضان است و سنت است طلب هلال و بعضی واجب دانسته‌اند

خط: نسخ، کا: عبد الله گرجی، تا: شوال ۱۲۵۶ق؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۶گ، ۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۳۴۰]

۴۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹/۳

آغاز: بسمله، شهدالله انه لااله الا هو و الملائکة و اولوا العلم؛ **انجام:** اذا دعان فلیستجیبوا لی و لیؤمنوا بی لعلهم یرشدون.

حاوی ادعیه مختلفه (با معانی فارسی بعضی از آنها) و موارد استعمال و کاربرد آنها می‌باشد. جمع‌کننده این ادعیه می‌گوید اگر طرقی که در مورد به‌کار برد آنها ذکر شده مرعی شود حاجت حاجت خواه برآورده می‌شود. پاره‌ای از این ادعیه با نام ذکر شده‌اند؛ خط: نسخ شکسته و نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ماشی، یک‌لا، ۱۷۰گ، ۱۴ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۳۰۶]

۴۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۵۸

آغاز: بسمله، یس و القران الحکیم؛ **انجام:** لا اله الا هو علیه توکلت و هو رب العرش العظیم.

شامل: سوره‌های یس، فتح، الرحمن، واقعه، حدید، جمعه، تبارک، هل اتی، نباء و زیارات جامعه کبیره، ششم حضرت علی (ع) و تعقیب آن «دعاء علقمه» ادعیه تعقیب نماز هر ماه، عهد، کمیل، سمات و اعتصام و اختتام آن، عشرات، مشلول، عدیله،

صباح، ایام هفته سجادیه (ع) مناجات سجادیه یا دعاء تذلل، زیارت مفجعه، ادعیه منقول از صحیفه سجادیه (ع)، دعاء سحر، اعمال شب قدر، مجیر، زیارت حضرت رضا (ع) در ماه رجب، ادعیه کفایت مهمات و ایام ماه رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۵۷ق؛ واقف: حاج محمد ابراهیم، تاریخ وقف: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۸۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱۵- ۳۴]

۴۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۰

آغاز: و سنت است که مهری از تربت حضرت امام حسین در برابر روی او بگذارند؛ **انجام:** در نهایت شدت که ضعف مستولی شود بواسیر است.

حاوی یادداشت‌هایی در اعمال و آداب تدفین، مناجات منظوم زیرنویس شده به ترجمه فارسی به خط نستعلیق تحریری خفی به سرخی، حرزیمانی با بیان خواص آن، ادعیه ایام هفته سجادیه (ع) (ناقص الاخر)، طلسمات، زیارات، ایضاً حرز یمانی یا دعاء سیفی با اعتصام و خواص چهل‌گانه آن، دعاء حزب البحر با ذکر اسناد آن، ادعیه کفایت مهمات و رفع ملمات، طلسمات و تعویذات، دعاء صنمی قریش، سهم اللیل با ذکر فوائد آن، وبا و طاعون، سوال و جواب منظوم شاه شجاع و نظام الدین طبیب، مناجات خمسة عشر سجادیه (ع)، ندبه، قصیده میمیه فرزدق در مدح حضرت سجاد (ع) (محرر ۱۲۵۷)، زیارات جامعه و ختومات، دعاء یستشیر با ذکر خواص آن و چند فائده طبی؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: دوشنبه غره محرم ۱۲۵۷ق؛ واگذاری اداره فرهنگی آستان قدس، دی ۱۳۶۷؛ کاغذ: فرنگی شکری بیاضی شکل، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱۵ - ۳۵]

۵۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۲

آغاز: اعوذ بالله من الشیطان الرجیم و اذا قرأت القرآن جعلنا بینک و بین الذین لایؤمنون بالاخره حجاباً مستوراً؛ **انجام:** پس شیخ او را رها کرده برفت هر کجا که این حکایت مذکور شود بعون الله تب و لرز از آنجا گذر نکند و مجرب است».

شامل: آیه به جهت حفظ در هر صبح، دعای احتجاب، تعقیبات نمازهای صبح و عصر و مغرب عشاء، دعای تسخیر اعداء، دفع دشمن، رد آبق، فالنامه امام جعفر صادق (ع)، دعای عدیله، شرح تهلیل قرآن، شرح دعای سمات، دعای سعادت، دعاهای دفع بعض جانوران، تعقیبات مختصه و غیر مختصه، ادعیه و احراز مختلف، دعای عهد، دعای نجات حضرت یوسف علیه السلام، بعض استخارات، دعای صحیفه، ثواب اکرام الضیف و تحصیل العلم و الحج و ...، دعای جوشن صغیر، دعائی از «مهج الدعوات»، زیارات ائمه (ع) در ایام هفته و دعای تهلیل؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ مجدول مرصع، در صفحات آخر نسخه آمده :«دعا بجهت حصول مطالب و دفع شر دشمن از مرحوم آقا ابراهیم خوئی بواسطه آقا عبدالکریم خوئی باجازه رسیده است»؛ جلد: روغنی قهوه‌ای مجدول با نقش اسلیمی گل و بوته با زمینه سرخ، ۱۹۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۳۸۶]

۵۰۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۸۷۰/۲

جند دعا است و در پایان آنها تخمیس قصیده عینی حمیری: «لام عمر باللوا مربع» به عربی دیده می‌شود؛ کاتب: محمدتقی بن میرمؤمن،تا: ۲۸ ذیحجه ۱۲۵۷ق؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۸۱؛ وقف: سپهسالار ۱۲۹۷؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی یک‌لا، ۱۴۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۴۳]

۵۰۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۵۹

مشتمل بر ادعیه ایام هفته و عوذات و تسبیحات هر روز، ادعیة الارزاق، ادعیة الاوجاع، ادعیة السجون و الضالة و الآبق، الدعاء علی العدو، خواص الاسماء الحسنی، ما یصلی فی کل شهر، معرفة القمر، ادعیه و طلسمات متفرقه، دعای ام الصبیان، محرم نامه، نوروزنامه، دعای بازوبند امام حسن و حسین (ع)، اسامی بروجات دوازده‌گانه، دعاهایی از صحیفه سجادیه، آداب صلاة عیدین، چند حرز متفرقه، ادعیه متفرقه، التربة الحسینیة و مایتعلق بها، ذکر الشهور الاثنی عشر و النبی و الائمه (ع)، دعای کمیل، خواص برخی آیات، زیارت عاشورا، دفع ترسیدن در خواب، دعای سلمان فارسی؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد کاظم ارسنجانی، تا: ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۱۸گ، سطور مختلف و راسته و چلیپا، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم[ف: ۲۲۴]

۵۰۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۱

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** بایع از مشتری بها خواهد کاتب از ناظران دعا خواهد

شامل: یس مبارکه، سوره فتح، نبأ، واقعه، تبارک و ادعیه عدیله، کمیل، صباح، زیارت عاشورا، زیارت ششم حضرت امیرالمؤمنین (ع) و پاره‌ای از دعوات در تعقیبات؛ خط: نسخ جلی، کا: محمدصادق بن یحیی مراغی الاصل، تا: غره محرم ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول، ۷۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۹]

۵۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۸

آغاز: بسمله، در تعقیب نماز صبح و نماز شام است بسند معتبر از حضرت امام موسی کاظم (ع) منقولست که چون از شام فارغ شوی؛ **انجام:** انجام: بحق سیدنا محمد و اله الطاهرین و الحمد لله رب العالمین تمام شد اعمال مخصوصه ماه مبارک رمضان. ... انجام ضمیمه کتاب: رزقا کثیرا طیبا و انا خافض فی عافیتک فانه لا یملکها احد غیرک.

شامل: تعقیبات نماز صبح و شام، دعای کمیل، دعای «اللهم ارزقنا توفیق الطاعة»، ترجمه سوره‌های حمد و توحید، ترجمه اذکار نماز، اعمال مخصوصه ماه مبارک رمضان و ادعیه مختلف و کوتاه دیگر؛ خط: نسخ، کا: مصطفی، تا: ۱۲۵۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی سوخته ضربی یک‌لا عطف پارچه سیاه، ۳۵گ، متغیر بین ۷ و ۱۲ سطر (۶×۱۲)، اندازه:

۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۲ – ۵۵۷]

۵۰۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۳۳

آغاز: بسمله، یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم، بحق قرآن حکمت و شرایع، بدرستی که تواز فرستاده شدگانی بر راه حق و راستی؛ **انجام:** و ثبت لی قدم صدق عندک مع الحسین و اصحاب الحسین الذین بذلوا مهجهم دون الحسین علیه السلام صلوات الله علیه.

مجموعه سوره‌های کوتاه و بلند اواخر قرآن و ادعیه و اذکار ماثوره از ائمه معصومین، در پایان زیارت عاشورا به فتوای مرحوم ملا جعفر آمده است؛ خط: نسخ ممتاز و نستعلیق، کا: نجفعلی انجدانی،تا:محرم۱۲۵۹ق؛مجدول زر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۵۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ – ۱۱۳]

۵۰۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲/۲۰۰

آغاز: هذا دعای عشرات سید بن طاووس ودیگران به سندهای صحیح معتبر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده اند که روزی حضرت امیر المؤمنین با حضرت امام حسین؛ **انجام:** سؤال کردی از مراد دل خوش دل خوش دار که به مراد دل برسی. سؤال کردی از شراکت وانبازی بکن که فایده بسیار دارد. ان شاء الله.

شامل: دعای عشرات، دعای سمات، دعای صد صلوات، دعای هفت حصار دعای سیفی و فوایدی در علوم غریبه و اوراد مخصوصه و سؤال و جواب رمل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملا حسین خزی الاصل استر آبادی المسکن، تا: یک شنبه۱۹ربیع الاول ۱۲۶۰ق؛جلد:مقوا (رو عکس، پشت سبز) عطف پارچه، ۱۳۳گ، ۱۰–۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۹۶]

۵۰۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۵۴/۵

آغاز: مخفی نماناد که این مجموعه‌ای از اوراد و ادعیه ماثوره از اصحاب عصمت که در کتب معتبره علمای دین و ارباب یقین مذکور و مسطورند اندکی از آن بسیار؛ **انجام:** در بعضی از ادعیه که از ائمه دین روایت شده و امر به ترک آن شده باشد عیبی نیست در ترک آن اما باید دراوقات دعا کم بخورد و کم بیاشامد خصوص حیوانی کم بخورد والسلام علی من اتبع الهدی

رساله کوتاه در ادعیه و اذکار و ختومات که مؤلف خود آنها را تجربه کرده و در سه «فصل» تنظیم شده است: ۱. بیان نمازهایی که محققین علما در قضای حوایج روایت کرده اند، ۲. ذکر بعضی از اوراد مجربه، ۳. ذکر چند دعای مجرب و بیان مجملی از آداب دعا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف مخ: ۱ – ۹۷]

۵۰۸. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۲

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** بالله العلی العظیم وصلی الله علی محمد وآله اجمعین یا ارحم الراحمین.

شامل: سوره یس، دعای عکاشه، کمیل، اعمال شب قدر، دعاهای روزهای رمضان، جوشن کبیر و سوره جمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج با سر مجدول، ۲۰۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف مخ:]

۵۰۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۲۹

شامل: دعای سمات، سوره یس، زیارت امام حسین (ع)، زیارت کاظمین (ع)، زیارت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت سامراء، زیارت پیامبر و فاطمه زهراء (ع)، ادعیه‌ای در رفع حوائج و دفع بلا، مناجات امام زین العابدین (ع)، ادعیه ماه مبارک رمضان، دعاء قاموس، دعاء ضمنی قریش و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد، تا: دوشنبه از ذیحجه ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۶۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۱۱]

۵۱۰. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۲۷

آغاز: و لأنادینک این کنت یا ولی المؤمنین؛ **انجام:** و لأبکین علیک بکاء الفاقدین.

نسخه‌ای است در قطع بیاضی شامل سور قرآنی و ادعیه و زیارات شیعی از جمله: دعای کمیل، دعال مشلول، دعای عشرات، سوره توبه، نماز میت، زیارات ائمه، دعای سحر، دعاهای روزهای ماه رمضان ، اعمال شب قدر، اعمال ماه نو، نماز آیات، نماز وحشت، آداب سفر، سوره الرحمن و یس، دعای عدیله، دعای صباح و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۷/۵سم [ف: ۵۹]

۵۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۲۰/۱–۲۹/۲۶۰

آغاز: بسمله یس والقران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیر الرحیم؛ **انجام:** شرح دعای زبان بند: به اسناد صحیح از سلطان محمود غزنوی منقول است که اگر کسی از جهالت خون کرده باشد و این دعا را با خود داشته باشد ... وخواجه حسن میمندی نیز پیوسته با خود نگاه

شامل: لعنیه، یس و چند سوره دیگر، چند حرز به نقل از ائمه (ع)، و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، کا: سلیمان بن حمزه فارسانی، تا: جمعه ۲۲ محرم ۱۲۶۱ق، حسب الفرموده ملا محمد جواد ولد محمد هاشم اصفهانی؛ افتادگی: انجام؛ مجدول محرر؛ جلد: تیماج سرخ، ۶۸گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۱ – ۲۲۵]

۵۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۵۵–۱۷/۲۳۵

آغاز: قالوا ما انتم الابشر مثلنا وما انزل الرحمن من شیء ان انتم الاتکذبون؛ **انجام:** پس ای اخوان ایمانی ... و جامع این ادعیه را به طلب مغفرتی یاد و شاد نمایید ... خدایا ز عفوم مکن ناامید – در این عرصه چشمم ز باطل بدوز

شامل: یس، دعای کمیل با ترجمه زیرنویس به فارسی، زیارت عاشوار، جوشن کبیر و اعمال ماه رمضان؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ محرم ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۱۸۸گ، ۹ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۱ – ۲۰۵]

۵۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۷۷/۱
ادعیه ایام هفته، دعای روز اول هر ماه، چند مناجات بعد از نماز روزانه، دعای حضرت امیر و سید الشهداء (ع)، ادعیه ماههای سال، صحیفه شامل چهارده دعا، دعای تحمید، دعای عید غدیر، دعای عید فطر، دعای اضحی، دعای ترویه و تحویل، دعای ایام شهر رجب و شعبان. در حاشیه نیز ادعیه نوشته شده است که شامل زیارت جامعه و بعضی از ادعیه شبهای ماه رمضان و ایام هفته، دعای وهابیه، دعای توسل و مختصری در باب نماز، طهارت، زکات، خمس و جهاد است. دستورالعمل بعضی از ادعیه به فارسی تحریر یافته است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: کاغذ عطف میشن قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۹سم [ف: ۸ – ۴۵۲]

۵۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۷۹
خط: نسخ معرب زیبا، کا: ابوالقاسم شریف یزدی، تا: دهه آخر جمادی الثانی ۱۲۶۳ق؛ مجدول، دارای سرلوح دقیق، روی برگ اول یادداشتی به تاریخ ۱۳۳۳، پس از کتاب دعائی است که سید محمود به دستور آقای سردار ارشد به تاریخ ۲۲ جمادی الثانی ۱۳۳۵ نوشته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۸۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۳ – ۱۹۸]

۵۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۹۶
خط: مختلف، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵ – ۱۶۷۴]

۵۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۴۷
آغاز: یسبح لله ما فی السموات و ما فی الارض الملک القدوس العزیز الحکیم؛ **انجام:** و جدلی بجودک و اعطف علی ... و احفظنی برحمتک.
شامل: سوره‌های جمعه، یس، الرحمن، منافقون، آیات عزت و کرامت، ادعیه: سمات، عدیله، زیارات عاشورا و اربعین، اعمال نیمه شعبان و رمضان ، ادعیه جوشن کبیر (ناقص الاخر)، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی (ناقص الاول)، جوشن صغیر، مشلول، مجیر، نماز خسوف و کسوف، دعاء عرفه و کمیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه آخر صفر ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فستقی و شکری فرنگی بیاضی شکل، ۱۵۵گ، ۹و۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ – ۹۸]

۵۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۷۹
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم بنام خداوند بخشاینده مهربان؛ **انجام:** و صحبه المرضین اجمعین
شامل: سوره‌های یس، دعاء کمیل، آداب و ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان، و زیارات جامعه کبیره و صغیره، عاشورا، علویه (ع)، سجادیه (ع) و ادعیه سمات، صباح، عهد، عشرات، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی با اعتصام و اختتام آن، مشلول، احتجاجات، عدیله، زیارت اربعین، دعاء یا من اظهرالجمیل، زیارت مفجعه، دعاء ماه صفر و نیمه شعبان، ادعیه رویت هلال، مکارم الاخلاق و توبه سجادیه (ع)، دعاء قاموس، اکثر ادعیه زیرنویس شده به ترجمه فارسی، میان جدول طلایی به خط نستعلیق خفی با سرخی؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۶۵ق؛ ضمن ۲۸ برگ: زیارت و ادعیه حضرت امیرالمؤمنان (ع) در روز عید غدیر، زیارات شهدا و وارث و دعاء نور با آغاز: «اللهم یا نورالنور تنورت بالنور»، انجام نسخه: «و لمن وحب حعه علنا (کذ) ـحاه محمد و اله الاطهار»، با ترجمه ۲۰ سطری، مجدول، ضمیمه: تیمور به تاریخ شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۳۰۸؛ واقف: حاج شیخ محمود واعظ حلبی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: آهار مهره حنائی (ضمیمه آهار مهره نباتی)، جلد: تیماج خرمایی، ۱۹۰گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۳۸]

۵۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۸۸
دعا صبا و دعاء عدیله و تعقیب نمازهای روزانه از نماز پیشین تا بامداد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۶۵ق؛ ترجمه نوشته محمد علی بن علی قلی تبریزی به فرمایش میرزا احمد خوش نویس به نستعلیق ریز زیر سطرها؛ کاغذ:فرنگی، جلد: تیماج تریاکی (چاپ سنگی است)، ۲۸گ، ۶ سطر (۶×۱۱)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۳۸۳]

۵۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۶۵
دارای دعای صباح و دعای عدیله و تعقیب نمازهای پنجگانه، با ترجمه فارسی زیرنویس سطرها؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: احمد بن محمد خوشنویس تبریزی، تا: ۱۲۶۵ق؛ ترجمه به خط محمد علی بن علیقلی تبریزی، نسخه چاپ سنگی است که در چاپخانه حاج غفار تبریزی چاپ شده و پس از چاپ تزیین شده است، مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۳ – ۴۰۷]

۵۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۳۷
آغاز: فائدة مجربة تبسط المطلب حروفا و تستنطق عدد الجمیع حروفاً؛ **انجام:** که در عرض چهل و یکروز شش هزار و پانصد و نود و دو مرتبه خوانده باشد.
شامل: نماز حاجات، نسخه‌های طبی، اشعار متفرقه، فایده در مقادیر منقول از «میزان المقادیر» تالیف رضی الدین محمد قزوینی، خواص الآیات، آیات الاختفاء، معرفت غالب و مغلوب، مختصری در تاریخ وفات علماء از جمله رحلت سید محمد باقر رشتی در سوم ربیع الثانی ۱۲۶۰، چندین باب در اکتحال و علم سیمیا، اعمال روز جمعه به نقل از علامه مجلسی دوم، طلسمات، ادعیه منقول از «عدة الداعی»، رساله ختومات موسوی خوانساری، محمد بن محمد صادق؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد بن محمد صادق شریف موسوی خوانساری، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاتب از جمله تلامذه میرزا محمد شهشانی در اصفهان. کاتبان دیگر: سید محمد علی بن محمد صالح الحسینی و رضا بن محمد، تاریخ تحریر: رجب ۱۲۸۳؛ واقف: محمد زهرایی، تاریخ وقف: تیرماه ۱۳۵۰؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج یشمی، ۱۵۷گ، مختلف

السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵ – ۴۲۹]

۵۲۱. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۵۸

شامل دعای کمیل و دعای صباح حضرت امیر المو منین علیه السلام ودوازده ا مام خواجه نصیرالدین طوسی ودعای صبا ومساء امام سجاد ودعای صنمی قریش ودعای عدلیه وچند دعای کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: اسماعیل حسینی، تا: ذیقعده ۱۲۶۵ق؛ صفحات مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۴۸]

۵۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۴۱

خط: نسخ معرب، کا: محمد تقی، تا: شوال۱۲۶۶ق، برای محمد ناصر خان؛ بعضی دعاها ترجمه فارسی بین سطرها به نستعلیق خوش، در سه بخش، مجدول، با سرلوح؛ تملک: حسین بن احمد حسینی در طهران؛ مهر: «مجد الاسلام» (بیضی)؛ جلد: رو ترمه عطف و حواشی و پشت تیماج مشکی، ۸۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۲ – ۳۹۷]

۵۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۴۹

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی حواشی قرمز و عطف قهوه‌ای، ۱۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۲۸۳]

۵۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۹۹

به فارسی، در آغاز پراکنده‌ها است سپس سوره یس، با دعای کمیل در پایان به روایت محمد باقر مجلسی، در پایان آمده است که عبدالمطلب اصفهانی را وی این ذریعه است و سپس دعای اعتصام است؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد تقی بن کربلائی محمد فاضل هزار جریبی، تا: شنبه ۱ صفر ۱۲۶۸ق، برای ملاذوالفقار؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج مشکی ضربی لایی، ۸۳گ، ۱۱سطر (۵×۹)، قطع: بغلی، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: ۱۷ – ۳۴۲]

۵۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۸/۲

آغاز: بسمله و لاجابة الدعا و الفرج روایت است از حضرت؛ **انجام:** و یکدفعه اضلاع اربعه مربع و عددش را جمع نموده بطور مذکور

در این رساله در قسمت اول چند آیه از قرآن می‌آید و در آن نشان داده می‌شود اگر این آیات در موارد مشکل خوانده شود رفع حرج می‌شود و شخص از ناراحتی به یسر می‌افتد و برای نشان دادن صحت این قول نویسنده چند داستان ذکر می‌کند، در قسمت دوم چند دعا به‌جهت تحبیب و شرط اجابت ان چنین ذکر شده است که اسم طالب باید با عدد گرفته شود و اسم مطلوب نیز و آیه مناسب با شرایط عددی چند خوانده شود؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی با ترنج و نیم‌ترنج ضربی مقوایی، ۷ص (۵۲–۵۹)، ۱۵ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ – ۶۳۱]

۵۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۸۷

آغاز: اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه، وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه واتقن صنع الفلك الدوار فی مقادیر تبرجه و شعشع ضیاء الشمس؛ **انجام:** وابرء الی الله تعالی من اعدآئک واتقرب الی الله بموالاتک فکن لی الی الله تعالی شفیعاً وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین

شامل دعای صباح (با ترجمه بین سطور)، مناجات، تعقیبات نمازها، دعاء صنمی قریش؛ خط: نسخ عالی، کا: محمدهادی بن بهرام طالقانی، تا: سلخ شعبان ۱۲۷۰ق؛ مجدول مذهب، دارای کتیبه؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول، ۳۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۱۰۱]

۵۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۳۸

آغاز: فهرست هذه الهیکل بدین تفصیل است سوره مبارکه یس دعای عظیم الشان عدیله، زیارت عاشورا؛ **انجام:** انک انت المنان الحیمد و صلی الله علی محمد و اله الطیبین الطاهرین.

مجموعه‌ای است از دعاهای مختلف همراه با ترجمه تحت اللفظی بعضی از آنها به فارسی و ثواب قرائت آنها؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بخشایشی، تا: ۱۲۷۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا دارای ترنج و سرترنج با نقش گل و بوته مجدول ضربی، ۲۱۰گ، ۸ سطر (۴×۹)، اندازه: ۱۲/۷×۸/۱سم [رایانه]

۵۲۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۹۳/۲

آغاز: بسمله، یا من لیس فی السموات العلی الی منتهی اقرار تخوم الارضین غیاث لأحد عنده ... بحاجاتنا و صلی الله علی محمد و آله اجمعین، شیخ بهاء الدین محمد عاملی در کتاب کشکول خود نقل نموده؛ **انجام:** جاریة الزهرا علیها السلام ما تکلمت منذ عشرین سنة الا بالقرآن

ادعیه‌ای است در جهت گشایش و طلب حاجب نیازمندان، با گفتاری از کتاب «کشکول» شیخ بهایی و دعا و شکل قبر حضرت رسول (ص) و روش انجام دعاهای مذکور در نسخه، شامل: دعا جهت خلاصی از غم، طریقه نماز حاجت، ختم عاشورا، طلب مال، دفع دشمن، در بر آمدن حاجات و مهمات، دفع و عدوات دشمن، طریقه ختم اذا وقعه، طریقه ختم الم نشرح؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: غلامرضا بن محمد اسمعیل بن محمد غلامعلی کوهبنانی یزدی، تا: پنج‌شنبه غره شعبان ۱۲۷۱ق؛ افتادگی: انجام؛ در آخر این رساله مطلبی به عربی از عبدالسلام بن صالح هروی در مورد امام رضا (ع) آمده؛ از کتاب‌های مرحوم ابراهیم دهگان؛ کاغذ: شیری، جلد: چرمین به رنگ قهوه‌ای، ۱۶گ (۱۱۸پ–۱۳۴ر)، ۲۰ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ – ۳۸۶]

۵۲۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۴۴

آغاز: بسمله اکمل المحامد لله الذی جری بامره القلم؛

از لطف الله. مشتمل بر تعقیبات و دعاهای روزهای هفته؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف پارچه قرمز روکش پارچه ترمه‌ای، ۸۹گ، ۵ سطر (۵/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ – ۱۲۱۶]

۵۳۰. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۲۳

آغاز: احسانک وفضلک.. هذا عدیلة صغیرة پس اگر خواهد که ازهول منکر؛ **انجام:** جمیع المخلوقات الانس والجن لایحصیها ابداً وکل صباح و مساء تمت

شامل: دعای عدیله، کمیل، جوشن کبیر با ذکر خواصی برای هر بند آن، دعای صباح، ادعیة السر، دعای معراج، دعای سمات، دعای صباح امام حسین (ع)، سوره واقعه سوره دهر، سوره نبأ و نادعلی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوطالب بن استاد قاسم معمار مشکین الاصل ایروانی الوصل، تا: ۱۲۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مرصع وزرین؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۰/۵سم [ف مخ:]

۵۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۳۳-۱۷/۲۱۳

آغاز: وکرمته وشرفته وفضلته علی الشهور و هو الشهر الذی فرضت صیامه علی؛ **انجام:** اللهم انی اسألك بما تجیبنی حین اسألك فاجبنی یا الله یا الله یا الله پس هر حاجت که خواهد از حق تعالی بطلبد که البته برآورده شود.

کتابچه کوچکی است شامل چند دعای متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۲ شعبان ۱۲۷۳ق؛ در پایان آداب قربانی از حضرت صادق (ع) نقل شده است؛ جلد: مقوایی با عطف پارچه‌ای مشکی، ۱۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۶×۹سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۵۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۲۳

آغاز: شرح دعاء صباح، از علی بن موسی الرضا (ع) حدیثی به نظر رسیده در شرح دعاء صباح، الحدیث: الا اد لکم علی الذخیرة العظمی؛ **انجام:** انه من سلیمان ... مسلمین و صلی الله علی محمد ... ارحم الراحمین.

با عنوان‌های شرح دعاهای صباح و سیفی و اعتصام و دوازده امام خواجه نصیر و احتجاب و قاموس و سهیم اللیل تا می‌رسد به دعاء احتجاب؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ مجدول و کمند، در چهار برگ آغاز و انجام معالجات است با داروها؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۸۷گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۱۰)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۵۷]

۵۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۷۳

نخست سوره فتح است و سپس دعاهای پراکنده ایست و خواص دعاها بفارسی است؛ خط: نسخ، کا: محمد علی خوانساری، تا: ذیحجه ۱۲۷۶ق؛ مجدول، با سر لوح زیبا؛ کاغذ: فرنگی متن نخودی حاشیه آبی، جلد: تیماج مشکی ضربی گرد و عطف و درون سرخ، ۳۴گ، ابعادمتن: چلیپا (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۴۲۵]

۵۳۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۷۶

شامل مقداری ادعیه و طلسمات و ادویه و اشعار و چندین جدول است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۵۳۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۴۵/۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۷۷ق [ف: ۸ - ۱۷۸]

۵۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۳۰

آغاز: دعای تربت باید که تربت کمتر از نخود باشد و این دعا را بر تربت ... بسمله. بحق هذه التربة الطاهرة المطهرة؛ **انجام:** تاریخ برف بزرگ در ماه رجب ۱۲۷۷

دعای کمیل و صباح؛ خط: نسخ خوش خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن ضربی دارای ترنج و سرترنج، ۱۲ سطر (۶/۲×۱۲)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [رایانه]

۵۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۸۶-۲۶/۱۶۶

آغاز: بسمله یس والقران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیر الرحیم؛ **انجام:** واغننی بحلالك عن حرامك و بطاعتك عن معصیتك و بفضلك عمن سواك یا حی یا قیوم تمت

شامل: سوره یس و چند سوره دیگر از قرآن کریم، دعای صباح، عشرات، خمسة عشر دعاهای ایام هفته، دعای سلمان در صباح، کمیل، مشلول، علوی، سمات، احتجاب حواشی: دعای مکارم الاخلاق، دعای پدر و مادر از صحیفه سجادیه و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲۷۹ق؛ جدول محرر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با ترنج با سر مجدول، ۱۸۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۳۲۸۹]

۵۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۶۳

آغاز: حادث فاسئل الله ربی و ربك و خالقی و خالقك

دعاها و اعمال ماه مبارك رمضان؛ خط: نسخ، کا: محمد، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۲۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۲۱گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۹۶۶]

۵۳۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۵۶

آغاز: در ره منزل لیلی چه (که) خطرهاست در آن ×× شرط اول قدم آن است که مجنون باشی؛ **انجام:** و چون فرزند بوجود آید زیر سر طفل بگذارند - فی شهر ذیحجة الحرام سنه ۱۲۸۰

شامل مقداری ادعیه و مطالب مختلفه است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۵۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰۶

آغاز: بسمله، سورة یاسین؛ **انجام:** سه مرتبه صلوات بر محمد و ال او بفرستد و قد اتفق الفراغ ... ۱۲۸۱ ... و انا العبد الدانی ابو طالب المدرس الهمدانی عفی عنه.

مجموعه دعاها برای گشایش و حفظ از دشمنان و جز آن و سوره یاسین؛ خط: نسخ خوش، کا: ابو طالب المدرس همدانی، تا: ۸ شعبان ۱۲۸۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ مهر: محمد حسین بن محمد؛ ۳۴گ [ف: ۱۵ - ۶۶]

۵۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۸۹

کتابی است در بیان دعاها و تعویذاتی جهت رفع حوائج گوناگون که با استفاده از کتاب‌هایی از جمله «اربعین» شیخ بهایی، «مجمع الفواید» محمد صالح بن محمد باقر رضوی، رساله «دفع و رفع» فیض کاشانی و ... بدون نظم و ترتیب نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ حواشی نسخه نیز مملو است از دعاها و تعویذهایی جهت رفع حوائج، مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی یک‌لا مجدول ضربی، ۷۴گ (۱-۷۴پ)، ۲۴-۲۲سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۲/۲سم [رایانه]

۵۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۳۰-۳۳/۱۸۰

آغاز: از بعضی از حضرات ائمه معصومین علیهم السلام منقول است و اکابر علما دوازده خاصیت در قرائت این دعا تجربه کرده‌اند؛ **انجام:** این ختم منتهایش تا چهار هفته می‌باشد و بسیار مجرب می‌باشد.

شامل سور مختلف قرآنی و ادعیه مشهور شیعی از جمله زیارت قبور مؤمنین، شرح نماز اول هر ماه، دعای رؤیت هلال، سوره‌های فاتحه، کافرون، فلق، ناس و آیة الکرسی و سوره یس و نبأ و فتح و واقعه، ملک، حشر و دعای کمیل و سمات و عدیله و مجیر و زیارت عاشورا و دعای علقمه و تعقیبات نمازها و ادعیه ایام هفته و طریقه ختم آیات؛ خط: نسخ زیبا معرب، کا: محمد هادی الصطخری، تا: شعبان ۱۲۸۳ق؛ مجدول مذهب و بین سطور طلااندازی،با سرلوح مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج سرخ با روکش پارچه ترمه، ۲۰۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۶۴۸]

۵۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۲۹

مشتمل بر دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی و دعای سریع الاجابة و دعای روز عاشورا و چند سوره قرآن کریم؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۴ محرم ۱۲۸۳ق، به دستور میرزا جعفر بن میرزا علی محمد نوری؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۰×۱۳سم [ف: ۸-۳۵]

۵۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۸۷-۵۹/۱۰۷

آغاز: بسمله اذن دخول در در حرم بخواند الحمدلله الذی هدانا لهذا و ماکنا لنهتدی لولا ان هدانا الله لقد جائت رسل ربنا بالحق؛

شامل: یس، تعقیبات نماز، سوره جمعه، دعای صباح، عدیله، کمیل، زیارت عاشورا، زیارت امام زمان (عج)، زیارت نامه کل امامزاده‌ها از کلام ملامحمد جعفر استر آبادی، زیارت حضرت معصومه (ع)، زیارت شاه عبدالعظیم، زیارت مفجعه، زیارت اربعین، مختصری از اعمال ماه رمضان، آداب نمازهای مستحبی، آداب سفر، زیارت جامعه کبیره، دعای سمات، زیارت چهارده معصوم، دوازده امام خواجه نصیر، جوشن کبیر، دعای رؤیت هلال؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ ۱۱۲گ، ۱۴-۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۳۹]

۵۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۱۲/۲

دعای استغاثة؛ خط: نسخ، کا: محمد اصفهانی ابن علی، تا: ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی، نخودی، جلد: مقوایی رویه تیماج سرخ ضربی حاشیه گل و بوته، ۲ص(۱۰-۱۱)، ابعاد متن: ۷×۱۲/۴، اندازه: ۱۱×۱۷/۴ سم [ف: ۱۱ - ۵۳۷]

۵۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۹۰/۳

آغاز: یا محمد و من ... این من امتک فلیزل بی و لیقل بسم الله الرحمن الرحیم یا مبتلی ... اهل الفقر؛ **انجام:** الا قضیت بهم حوائجی و ذکر کن حاجت خود را که روا می‌شود

دارای دعاهای هفته و قضاء حوائج، به فارسی و عربی با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق، برای آقا سید صادق امام جمعه؛کاغذ:فرنگی، جلد: میشن سیاه مقوایی، ۲۱گ (۴۳پ-۶۴پ)، ۱۴ و ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۹۱]

۵۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۳۸

شرح خواص دعای سیفی است با دعای اعتصام و طمطام و مناجات وصل شیخ شهاب الدین، به فرموده سرکار داودخان پسر میرزا آقا خان صدر اعظم؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن عبدالله خان، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی، ۵۶گ، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۱)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۳۱]

۵۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۱

آغاز: بعد البسمله. اللهم انت الاول فلیس قبلک شیئ و انت الاخر فلیس بعدک شیئ؛ **انجام:** بجهة اداء دین و وسعت که هفت روز خوانده شود اینست دعا. بسم الله الرحمن الرحیم

حاوی ادعیه مختلفه ای است که از کتاب دعای دوازده امام خواجه نصیر طوسی و زیارت بقیع و وداع قبور ائمه بقیع جمع‌آوری شده و به آخر نیز ترجمه دعای سید بن طاوس به فارسی آمده است؛ خط: نسخ خوش، کا: میر سید علی موسوی، تا: رمضان ۱۲۸۸ق، جا: تبریز، به امر ذبیح الله میرزای شعاع السلطنه؛مجدول؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج مشکی ترنج‌دار مقوایی، ۱۵۷گ، ۱۱ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۳۷]

۵۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۸۰

آغاز: احتجب بنور وجه الله القدیم الکامل و تحصنت بحصن الله القوی الشامل و رمیت من بغی علی بسهم الله وسیفه القاتل اللهم یا غالبا علی امره؛ **انجام:** فقل حسبی الله لااله الا هو علیه توکلت وهو رب العرش العظیم فسیکفیکهم الله وهو السمیع العلیم ولاحول و لاقوة الابالله العلی العظیم و صلی الله علی خیر خلقه محمد و اله الطاهرین

مجموعه چند دعاست مروی از امیرمومنان و حضرت سجاد (ع) از جمله دعای احتجاب صباح، طلب رزق و سعادت ... و چند تعقیب و جز آن؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد صادق شیرازی، تا: ۱۲۹۱ق، جا: تهران؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۴ - ۱۵۷۶]

۵۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۸۷-۵۸/۱۳۷

آغاز: بسمله بدانکه از افضل اعمال قیام لیل وصلوة لیل است

چنانکه حضرت صادق علیه السلام فرموده اند شرف المومن قیامه باليل وعزه استغنائه عن الناس
مجموعه پراکنده‌ای است در دعا که بخش اول آن چاپ سنگی و بخش دوم آن خطی است: بخش چاپی آن شامل دعای صباح و عدیله و تعقیبات نماز است و بخش خطی آن توضیحی است درباره نماز شب و فضیلت آن با ترجمه چند حدیث در این زمینه که از برگ ۲۷ تا ۳۷ را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ صفر ۱۲۹۲ق؛۳۷گ،۶و۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۳۵]

۵۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۷

انجام: کتبه اقل السادات محمد بن جلال الحسینی التبریزی امید که مقبول نظر کیمیا اثر حضرت اقدس اشرف والا ارواحنا فداه گردد فی یوم دوشنبه هفدهم شهر رمضان المبارک ۱۲۹۲.
شامل: دعایی که هر که آن را خواند فرج از شدائد عظیمه یابد، دعای هفت حصار، شرح دعای قدح از دعای قدح، شرح دعای چشم زخم و دعای چشم زخم. این ادعیه بنا به خواهش شیخ محمد صادق مؤذن مخصوص نگارش یافته است؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد بن جلال حسینی تبریزی، تا: دوشنبه ۱۷ رمضان ۱۲۹۲ق، جا: تبریز؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، یک‌لا،۳۷گ، ۱۰سطر(۵×۱۰)،اندازه:۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲ – ۲۰۳]

۵۵۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۳۰

آغاز: بسمله ... اللهم و بحمدک
شامل برخی از سور قرآنی، ادعیه، زیارات و اشعار فارسی در مدح و منقبت و رثا؛ خط: نسخ و نستعلیق خوب، کا: احتمالاً علی رضا، تا: غره ربیع الاول۱۲۹۲ق؛ واقف: محمد عاملی، تاریخ وقف:شهریور۱۳۷۶؛کاغذ:الوان بیاضی،جلد:میشن یک‌لا قهوه‌ای، ۱۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۷/۸×۱۶/۶سم [ف: ۵ – ۷۵۴]

۵۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۸۰

آغاز: راه جمال با کمال حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و اله و حضرت شاه اولیا علی المرتضی در خواب دیدم؛ **انجام:** تجربه کن که هست گنج و کهر ×× مکن این راز دست خود تو بدر
شامل: رساله ناقص الاول ذریعة المارب در خواص و طریق ختم دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی که جامع آن خود نگاشته: «ذره حقیر المحتاج الی رحمة الله حسن بن عبدالمطلب اصفهانی احسن الله خاتمته که راوی این ذریعه است»، دعاء حفظ، ختم سوره انعام، شرح دایره جنة الاسماء، نسخه‌های طبی، تعویذات، طالع نامه بروج، ختم سوره تبت، منتخبات از کتب شیخ ابوالعباس بونی در اسماءالله الحسنی به انتخاب اسماعیل بن محمد کریم تبریزی، بیان تکسیرات مغلوب کبیر، عزایم و نسخ طبی دیگر؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: محمد هادی بن احمد بن جارالله و غیره، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۲۹۳ق؛ واقف: شیخ محمود حلبی، تاریخ وقف: آذر ۱۳۴۲؛ کاغذ: حنایی فرنگی بیاضی شکل، جلد: مقوا عطف پارچه مشکی، ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۴۵]

۵۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲-فیروز

دعای صباح و عدیله و تعقیبات نماز و اسامی چهارده معصوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین قلی نوری، تا: ۱۲۹۳ق؛ مجدول، با کتیبه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۴ص، ۱۲ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ – ۷۵]

۵۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۰۴

خط: نسخ خوب و نستعلیق زشت، کا: علی بن عسکر بن محمد شفیع ارسنجانی شیرازی، تا: جمادی الثانی ۱۲۹۳ق، به دستور آقا میرزا محمد؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: روغنی، ۹۷گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۳ – ۱۶۳]

۵۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۸-۵۹/۲۵۸

شامل دو بخش: ۱. سوره‌های یس، رحمن، جمعه و نباء، دعاهای جوشن کبیر، ۲. ایام نحس، رمضان (ادعیه ایام، دعای افتتاح، اعمال شب ها، وداع جمعه آخر، اعمال شب‌های قدر)، زیارات علی (ع) به دروازه نجف، امام حسین (ع)، حضرت عباس بن علی (ع)، موسی بن جعفر و امام محمد تقی (ع)، صاحب الامر (ع)، زیارت عاشورا، زیارت امین الله، دعای روز عاشورا، زیارت جامعه کبیره، زیارت رسول خدا، زیارت اربعین، زیارت امام علی النقی و امام حسن عسکری (ع)، تلقین میت، نماز میت، اعمال ذیحجه ، دعای رموز الکنوز، نماز هر ماه و دعای آن، دعای طول عمر وبا و بلا، اعمال رجب، ادعیه برای دفع دردهای بدن، دعای سحر، زیارت فاطمه معصومه، دو برگ شعر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: بخش اول: پنج‌شنبه ۲۵ صفر ۱۲۹۵ق؛ افتادگی: وسط؛ بخش اول برای آقا ملا حسین خلف مرحوم عمو باقر موته تحریر شده است، در اول بخش دوم آمده که در ۲۷ جمادی الاخری ۱۲۴۳ زلزله در گلپایگان واقع شد و ۸۲ نفر هلاک شدند و در رمضان همان سال آفتاب گرفت؛ ۱۷۱گ، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ – ۲۴۵]

۵۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۶

آغاز: احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل؛ **انجام:** انک علی کل شیء قدیر و بکل شیيء محیط.
شامل پنج دعا که موارد خواندن آنها در صدر هر یک به فارسی نوشته شده؛ خط: نسخ خوب، کا: احمد وقار شیرازی، تا: ۱۲۹۷–۱۲۹۶ق؛ کاتب در پایان آن رقم کرده است: «کتبه فی شهر ذی الحجة الحرام حرره العبد الداعی لابود الدولة الناصریه و الامرة المعتمدیه احمد الوقار بن المرحوم المبرور الوصال طاب ثراه فی ۱۲۹۶ من الهجرة، سرکار امیرزاده نواب جنید ×× کش حفظ کند خدا زهر حیلت و شید ×× گر این دعوات را مواظب باشد ×× محفوظ نمایدش خدا از هر کید. در سرپوشان عرض شد فی سنه ۱۲۹۷» از این قرار این نسخه را برای شاهزاده جنید میرزا در زمان حکمرانی معتمد الدوله فرهاد میرزا در فارس نوشته است، مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره پسته‌ای و آبی، جلد: ساغری عنابی خط‌کشی کرده، ۲۸، ۷ سطر، اندازه:

۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۲۴]

۵۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۴۴

آغاز: بسمله، باسمه تعالی شانه، مجموعه اعمال روز عاشورا و اربعین و بیست و هشتم صفر، مجلسی اعلی الله مقامه از حضرت امام رضا (ع)، حدیثی نقل می‌فرمایند که چون حضرت سید الشهداء (ع) در دهم محرم سعادت؛ **انجام:** و ربیت فی حجر الاسلام و رضعت من ثدی الایمان فطبت حیا میتا غیر ان الانفس غیر طیبة بفراقک و شاکة فی الحیاة لک یرحمک الله.

اعمال و دعاهای روز عاشورا، اربعین و بیست و هشت صفر که از منابع گوناگون گردآوری شده است، مصحح، محشی، صورت خط «سید محمد علی صاحب قبله» مبنی بر ملاحظه و قرائت نسخه در پشت برگ ۱۲ آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جلال الدین موهابی، تا: محرم ۱۲۹۶ق؛ دارای مهر بزرگ ناخوانا به تاریخ ۱۳۱۲؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج گل و بوته ۳۸گ،۱۱سطر(۸×۱۶)،اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳۷ - ۵۹۸]

۵۵۹. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۶۹

مشتمل بر دعای کمیل با زیرنویس فارسی، و ادعیه و اوراد و طلسمات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرسید علی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: مقوایی، ۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۶×۱۱سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۱۷۸]

۵۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۸۱-۳۸/۲۰۱

آغاز: بسمله اللهم صل علی محمد وآله مختلف الملوان و تعاقب العصران وکر الجدیدان ... بسمله الهی بحرمة سر محمدٍ و سر محمد الهی بحرمة؛ **انجام:** نعمتان مکفوتان عفو الملک ابقی للملک هیبة الرجل لزوجه یزید فی عفتها لاطاعة المخلوق فی معصیة الخالق

منتخب از ادعیه مختلف همچون، دعای جوشن کبیر، دعای صباح، دعای نور، دعای عکاشه، دعای گنج العرش، دعای عهد، صلواتیه و چند حرز و زیارت عاشوار، دعای مجیر و نیز وصایای پیامبر اکرم (ص) به امیرالمؤمنین (ع) و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج و سرترنج مجدول گرهی، ۲۰۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

۵۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۵۶-۲۲/۱۷۶

آغاز: سورة مبارکة یس مکیة ثلاث وثمانون آیة بسمله یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** بمعاقد العز من عرشک وبمنتهی الرحمة من کتابک و بما لو أن ما فی

شامل: سوره‌هایی از قرآن کریم، مناجات امام زمان (عج)، زیارت عاشوراء، حجب، صنمی قریش، وداع شهر رمضان، زیارت اربعین، زیارت خاتم، زیارت رجب ، زیارت علی اکبر، زیارت امیر المؤمنین (ع)، دعای مشلول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۱۴۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۱۲]

۵۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۶۶-۲۴/۱۶۶

آغاز: بسمله، الف - جهت کیسه بر کاغذ زرد نویسد در کیسه اندازد ۹۹۹۹۹۹۹۹ بدانکه این مهر را خواص بسیار است؛ **انجام:** اگر دل کسی را باکس دیگر میخواهی سرد کنی که از هم جدا شوند این طلسم را برکاغذ بنویس و بشوید و بخورد.

شامل دعاها و طلسماتی در روای حوایج که اغلب آنها غیر مأثور هستند در ضمن آن مطالبی در فال‌نامه و رمل نیز درج شده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ۱۰۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۱۴]

۵۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۸۰/۱-۲۹/۲۲۰

آغاز: تموراً امنتم من فی السماء ان یرسل علیکم حاصباً فستعلمون کیف نذیر ... سورة الدهر مدنیة احدی و ثلاثون آیة بسمله؛ **انجام:** و در چهاردهم بعد از بیست و شش روز و در پانزدهم بعد از سه روز و در بیست و هشتم و بیست و نهم در همان روز به عمل آید والله اعلم بکل شیء

شامل: سوره‌های ملک، دهر، هل اتی، نبأ، زیارت مطلقه امیرالمؤمنین (ع)، زیارت آدم و نوح (ع)، زیارت پیغمبر (ص)، زیارت حضرت فاطمه (س)، زیارت جامعه کبیره، دعای صباح، دعای عدیله، دعای سمات، ادعیه متفرقه برای حوائج مهمه، طریق ختم فاتحه و انعام، دعاهایی برای غنا و ادای دین و توسعه و ضاله و چشم زخم، طریق ختم سوره‌های فتح و الم نشرح، تعبیر الرؤیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۸۱گ، ۷ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۵۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۱۲-۲۹/۲۵۲

آغاز: آلاء ربکما تکذبان مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لایبغیان؛ **انجام:** اللهم صل علی محمد وآل محمد وفرج عنابهم کل کرب من کروب الدنیا والاخرة واقض لنا بهم کل حاجة من حوائج الدنیا والاخرة یا سادتی وموالی انی

شامل: سوره های الرحمن، واقعه، فتح، جمعه، ملک، نبأ، دعایی عظیم الشأن (اللهم انی اسألک باسمک المخزون المکنون المحجوب المرفوع ...)، دعای قرثیا، نماز حضرت صاحب، دعای هفت آیه، دوازده امام خواجه نصیر، دعای توسل، درود نامه و دعاها و نمازهای دیگر برای حاجات مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول ضربی، ۱۲۲گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۲۴]

۵۶۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۳۵

آغاز: بعده المطهرین الذین ارتضیتهم انصارا لدینک و حفظة لسترک؛ **انجام:** و المیزان القویم الموضوع للعباد.

شامل دعاها و زیارات حضرات معصومین (ع) از جمله زیارت سید الشهداء (ع) و زیارت جامعه و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج یک‌لا

قهوه‌ای، ۲۲۳گ، ۷ تا ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۵۱۶]

۵۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۸۳

آغاز: بسمله، یا کثیرا النوال و یا دائم الوصال؛ **انجام:** کما لایخفی مما مر انتهی کلامه رفع مقاصد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ابعاد متن: ۶×۱۳ [رایانه]

۵۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۰

آغاز: اللهم انت الاول فلیس قبلك شی؛ **انجام:** و اله الطیبین الطاهرین برحمتك یا ارحم الراحمین

مشتمل بر دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین طوسی، ادعیه: صباح علوی (ع)، کمیل و عدیله است؛ خط: نسخ، کا: اقامیرزا حسن ملاباشی، تا: قرن ۱۴؛ احمد نجفی به خط شکسته در انتهای نسخه آورده است: «این بیاض دعاجات که شصت و هشت ورق است خط مرحمت پناه علیین آرمگاه اقامیرزا حسن ملاباشی مرحوم طاب ثراه است ... حرر فی شرح رجب ۱۳۵۶»؛ واقف: مکتبة امیرالمؤمنین (ع)، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: فرنگی الوان بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمایی، ۶۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۷/۸×۱۰/۶سم [ف: ۱۵ - ۵۱]

۵۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۷

آغاز: بسمله، بدانکه این دعای عقد المحبت را خواننده از چهارده سور قرآن استخراج کرده اند هر آیتی که نام محبت نوشته اند در اینجا جمع کرده؛ **انجام:** علیك یا رب و اسئلك بحق صد و چهارده سوره کلام الله المجید.

شامل: ادعیه عقد المحبت، لیالی قدر، تسبیحات، صنمی قریش، غفران، تعویذات، دعاء گنج العرش به روایت انس بن مالك از پیامبر اکرم (ص)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا با روکش مشمع، ۴۰گ، ۱۰و۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۰۰]

۵۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۰۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق السموات؛ **انجام:** و کذا لك شیعتنا فازوا و سعدوا فی الدنیا و الاخرة

شامل: طریقه ختم سوره انعام، دعاء سحر و افتتاح، دعاء عدیله، زیارت عاشوراء، دعاء کمیل (زیرنویس‌شده به ترجمه فارسی)، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، ادعیه ختم قرآن، مطاعن، دعاء فرج، تعقیبات فرائض و حدیث کساء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ اهدائی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی آهار حنایی، جلد: تیماج خرمایی ضربی، ۸۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۰۳]

۵۷۰. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه:۲۶

ادعیه و طلسمات متفرقه ای است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۵۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۲۰۵]

۵۷۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۲۷

شامل: زیارت عاشوراء، دعای علقمه، سمات، دوازده امام خواجه، دعای فرج و عهد، صنمی قریش، صباح، کمیل، عدیله کبری؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۷۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۲ - ۶۵]

۵۷۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۴۹

آغاز: در رنگ نمودن کاغذ، نوع لیموئی و نارنجی کاغذ را؛ **انجام:** یادگار حاجی محمد ربیع همدانی در عمل در شاب

نسخه‌ای است بدون خطبه و خاتمه، به دفترچه روزانه جادوگری می‌ماند که با مراجعه به آن پاسخگوی مراجعین خود بوده است، مجموعه دعایی و فالگیری است که از آن فالگیری بوده است شامل رنگ نمودن کاغذ، خواص سوره کوثر، فالنامه حضرت امیر، در بیماری به‌واسطه جن پری، فالنامه، در بیان معلوم نمودن حکم، فال‌نامه از فرموده حضرت صادق، خواص الواح، رساله سرخاب در دوازده خانه به طریق دانیال و فوائد متفرقه که از رمل معلوم می‌گردد، فایده در منسوبات اشکال، رساله در محبت به طریق جادوگران، در معرفت ساعات و بروج، اگر خواهی عمل بغض کنی، عقد اللسان، اسامی ملك، اسماء ناریه و نوریه الهیه، در بیان اوقات و دعوات و روزهای سعد و نحس: اعداد رمل، اوتار رمل، در بیان ضمایر، غالب و مغلوب، السارق، احوال بیمار، در بیان مفردات، در ضوابط شانزده خانه رمل، خبر صدق و کذب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا نازك صورتی رنگ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۵۹۲]

۵۷۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۳

آغاز: بسمله السلام علیك یا ابا عبدالله السلام علیك یابن رسول الله السلام علیك یابن امیرالمؤمنین؛ **انجام:** العجل یا مولای یا صاحب الزمان تمام شود والتماس دعا بسیار دارم

شامل: زیارت امام حسین (ع) در روز عاشورا و دعای علقمه، سوره یس و الرحمن و زیارت امیرالمؤمنین (ع) و دعای سحر، زیارت مفجعه، سوره انسان، زیارت امین الله، دعای سحر، دعای عهد؛ خط: نسخ معرب، کا: سید محمد بن سید جواد موسوی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه سرخ، ۸۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۸۰]

۵۷۴. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۹۸

آغاز: روایت است که هر که این اعظم با خود دارد اگر خلق جمله روی زمین جمع شوند به او ضرر نتوانند؛ **انجام:** بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین برحمتك یا ارحم الراحمین

ادعیه ایام هفته، زیارت انبیاء و معصومین (ع)، دعای عهد، دوازده امام خواجه طوسی، تعقیبات نمازها، شرح (توضیح) عهدنامه حضرت باری تعالی، شرح دعای کلاه و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ نسخه بیاضی، در پایان یادداشتی به

تاریخ ۱۳۵۲ (یا ۱۳۲۱)؛ جلد: بیاضی قهوه‌ای سوخته بدون مقوا، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۷۹]

۵۷۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۳۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۱۵گ (۳ر – ۱۸پ)، ۱۴ سطر [ف: ۶ – ۴۱۷]

۵۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۷۴

کتاب دعای سیفی و اعتصام است با دیباچه و ترجمه هر دو به فارسی، با اجازه محمد تقی مجلسی به امیر محمد هاشم به روایت از امیر اسحاق استرآبادی برای همین دعا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۱۳ سطر (۱۱×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۱۹۱]

۵۷۷. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۶۸

آغاز: دعای عظیم الشأن نور: بسم الله الرحمن الرحیم اللهم یا نور النور تنورت بالنور؛ **انجام:** حضرت فرمود جامه خود را از نجاست پاک نگاهدار که عذاب قبر از ناپاکی باشد. تمت

شامل چند دعا: دعای نور، دعای استغفار، شرح دعای استغفار و ...؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوای، ۳۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲۴]

۵۷۸. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۳۸

آغاز: الرقیب المجیب الواسع الحکیم الودود المجید ... روایت می‌کند عبدالله بن عباس از حضرت رسول که فرمود: هر که اینهد (این عهد؟) نامه را در عمر خود یکبار بخواند

خط: نسخ عبارات عربی معرب، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای چروکیده بدون مقوا، ۱۳سطر [ف: – ۴۱]

۵۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۵

آغاز: شفاعت نمی شود مر کسی که فرا گیرد نزد خدای تعالی عهد را؛ **انجام:** یا قیوم یا اهیا شراهیا و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

چند دعا و شرح دعاست با طریقه ختم بعضی سوره‌ها و چند طلسم و ذکر نظیر: دعای احتجاب، شرح دعای عهد نامه، شرح دعای معراج، طریقه ختم یاسین، دعای دردسر، بستن زبان دشمن، دعا به جهت محبت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: آبی، جلد: چرم قهوه‌ای روشن، ۸۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۶/۶سم [ف: ۴۳ – ۱۵۶]

۵۸۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۵۷/۱

فوائدی در ادعیه و خواص آنها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۴۴۶]

۵۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۶۴

آغاز: بسمله اللهم ان کانت الخطایا و الذنوب قد اخلقت؛ **انجام:** سندالانس و الجان صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین

خط: مختلف، کا: محمد بن حسن، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی، مختلف السطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

۵۸۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۲۹

آغاز: آغاز: یا من اظهر الجمیل و ستر القبیح؛ **انجام:** او را محفوظ دارد.

مشتمل بر برخی از سور قرآنی، ادعیه، تعقیبات نماز و برخی از آداب و دستورالعمل‌ها از جمله دعای سحر، سوره مبارکه یس، معوذتین و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: محمد عاملی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و فستقی بیاضی، جلد: تیماج یک لای مشکی، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۶/۷×۱۴/۵سم [ف: ۵ – ۷۵۴]

۵۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۱۹۹

آغاز: آیات آل عمران و احکام ان الله یبشرک؛ **انجام:** برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

۵۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۸۸

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** هیچ ضررباونتوانند اصلا رسانند ... اقل ال عبادابوالقاسم

ادعیه بیاض؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

۵۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۲۹

آغاز: هو المستعان بسم الله الرحمن الرحیم، از حضرت ابی جعفر؛ **انجام:** این چند ورق در تشت احوال و تورع بال و در حین تقرع و ابتهاب بدرگاه حضرت ذوالجلال و منعم بی زوال مسموم کردند

سوره مبارکه یس و ادعیه تعقیبات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله بن غلام حسین، تا: ۱۳۰۰ق، حسب خواهش عالیشان استاد به سید محمد؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، مختلف السطر (۳×۵)، قطع: جانمازی، اندازه: ۴/۵×۸سم [رایانه]

۵۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۵۹

آغاز: پس ده مرتبه بگوید بک یا الله ده مرتبه بمحمد بعلی بفاطمة بالحسن و بالحسین بعلی بن الحسین؛ **انجام:** و ان کان طیبا فبارک لنا یا ارحم الراحمین و صل علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سرکه ای، جلد: تیماج ضربی، ۱۲سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۷×۱۳/۷سم [رایانه]

۵۸۷. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۲۵

مشتمل بر ادعیه‌ای در طلب رزق و رفع اشرار و شیاطین و دعاهایی که در امراض به کار آیند، و در پایان رساله‌ای در صیغ نکاح از محمد کاظم بن محسن و طریقه نماز میت آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد هاشم بن محمد جواد آشتیانی قمی، تا: ۲۶ رجب ۱۳۰۲ق؛ جلد: پارچه‌ای، ۱۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱۰۷]

۵۸۸. تهران؛ موزه هنرهای تزئینی؛ شماره نسخه:۷۶۸۰

آغاز: الهی بجاه نبیک سیدنا محمد صلی الله علیه و سلم؛ **انجام:** و

صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم و تسلیما و الحمدلله رب العالمین.
از دعاهای پیروان سنت و جماعت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۵ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح و با تصویر مکه و مدینه با آب طلا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج آلبالویی سوخت ضربی، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [نشریه: ۳ - ۱۳۰]

۵۸۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۱۱

مجموعه دعا و اعمال هفته؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن محمد اسماعیل، تا: سه‌شنبه از ربیع الاول ۱۳۰۵ق؛ حسب فرمایش میرزا محمد کریم مشهور به حاجی آقا خلف مرحمت پناه میرزا ابوطالب؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۴×۹سم [ف: ۳ - ۲۶]

۵۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۸۶

آغاز: بسمله، سبحان الذی نزل الایات بالحق و یحذف بها قلوب من یشاء و انه کان علی ما یشاء قدیرا؛ **انجام:** یا من بیدک ملکوت کلشئی و انک انت المقتدر العزیز الرحیم تمت المناجات
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مزین به جداول خط‌کشی، مختلف السطر (۴×۸/۴)، اندازه: ۷/۲×۱۰/۲سم [رایانه]

۵۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۱۰

آغاز: نصر عبده و أعز جنده و هزم الاحزاب و حده فله الملک و له الحمد یحیی الأموات و هو حی لا یموت؛ **انجام:** فأضفنی و أجرنی صلی الله علیک و علی آبائک الطیبین الطاهرین و رحمة الله و برکاته
خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: سید محمد موسوی، تا: ۱۳۰۶ق، به جهت معتمد السلطان میرزا رضی خان نائب الوازارة و مدیر دفتر خانه وزارت امور خارجه؛ افتادگی: آغاز؛ ابوالقاسم گیلانی کتاب را مقابله و تصحیح کرده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۱سم [ف: ۱۸ - ۲۶۴]

۵۹۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۳

آغاز: بدانکه کلام شیخ ذکرش به هر مهم که بخوانی بی شک روا گردد هرکس دراین شک آورد کافر گردد بیم خطر باشد وبعضی گفته اند که این کلام هزار ونهصد عمل را شاید؛ **انجام:** دین اسلام با حمد محمود به دعای علی زبان بگشود شکر حمد کریم لم یزلی که دل جان من شربتست مهر علی. زانکه نعت علی ابوطالب چون نمازی است بنده را واجب [کانتش ؟] بود چون ابوتراب خلق را درادب زراه نجات.
مجموعه‌ای از ادعیه است و از آن جمله دعاهای سریع الاجابة و کمیل که با توضیحی و تعریفی به فارسی همراه با ادعیه آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۵ جمادی الاول ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۳]

۵۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۱۶-۲۷/۸۶

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** وبعد از فراغ از قنوت به رکوع رود بعد از اتمام دورکعت نافله صبح را بجا آورد بعد ازآن نماز صبح را با دخول وقت صبح بر حسب فرمایش.
شامل: یس، تعقیبات نمازها، دعا روزهای هفته، زیارت عاشورا، کیفیت نماز شب؛ خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمد اسماعیل تبریزی، تا: ۱۳۰۷ق، برای معتمد السلطان محمد علی خان سرتیپ؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی جدول دار، ۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۵۶]

۵۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۶-۱۷/۲۵۶

آغاز: روایت شده است که درشب نیمه شعبان سه مرتبه سوره یس بخواند ... سورة یس ثلاث و ثمانون آیات بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و در بعضی روایات هست که اگر کسی از آفت چشم ترسد سه مرتبه بگوید ماشاء الله لاقوة الا بالله العلی العظیم
شامل: یس، نبأ، دعای عرفه، دعای ندبه، سوره دهر و ملک، زیارت عاشورا، دعای حجب و دعاهای دیگ؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲ رجب ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۱۳-۱۵ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۰۷]

۵۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۹۸-۵۹/۱۱۸

آغاز: زیارت جناب امام رضا علیه السلام در درب رواق بگو بسم الله الرحمن الرحیم الله اکبر الله اکبر الله اکبر کبیرا و الحمدلله کثیرا
شامل: زیارت امام رضا (ع)، زیارت وارث، زیارت علی اکبر، زیارت سایر شهداء، زیارت جامعه کبیره، زیارت امام جواد (ع)، زیارت امام هادی (ع)، زیارت امین الله، زیارت انا عبدکم، زیارت ماه رجب، زیارت ائمه بقیع، زیارت حضرت پیامبر، زیارت عاشورا، دعای علقمه، زیارت مفجعه امام حسین، زیارت امام حسین، زیارت حضرت رضا، زیارت مفجعه حضرت عباس، زیارت حضرت علی، زیارت امام عصر، زیارت‌نامه امامزاده‌ها، زیارت‌نامه شاه عبدالعظیم، دعای کمیل، دعای سمات، زیارت معصومه خاتون،حدیث کساء؛خط:نسخ معرب،کا: احمد موسوی، تا: ۱۳۰۸ق؛ ۱۴۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۳۹]

۵۹۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۵

آغاز: هو الکریم - من دعاء الصحیفة السجادیة فی طلب الحوائج - اللهم؛ **انجام:** و کذلک شیعتنا فازوا و سعدوا فی الدنیا و الاخرة - تمت بحمدالله ... سنه ۱۳۰۸- التماس دعا دارم.
شامل: دعاهایی از صحیفه سجادیه، دعای سمات، اعتصام دوازده امام، حدیث کساء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۵۷گ، ۱۱۲ص، ۱۱سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۹]

۵۹۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱

دارای دعای کمیل، دعای عدیله، دعای صباح، زیارت عاشورا، تعقیبات نمازها، چند دعا برای حاجات، دعای امام زین العابدین (ع)؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: میر آقا اهری، تا: ۱۳۰۹ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، ۹ سطر،

اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۱ - ۴۹]

۵۹۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۲۹

خط: نسخ معرب، کا: زین العابدین بن محمد علی محلاتی، تا: جمعه اوایل دهه سوم شوال ۱۳۱۰ق، برای میرزا مهدی خان سرهنگ فرزند اسماعیل خان معمار باشی؛ مجدول، با سرلوح، نسخه را فرج الله به خواهر زاده خود حسن صالحی به رسم یادگار بخشیده؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۶۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۸۵]

۵۹۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۲۶

آغاز: در خبر است که حضرت رسول درمحراب عبادت نشسته بود که جبرئیل نازل شد وعرض کرد یا رسول الله حقتعالی برای تو هدیه و سلام فرستاده؛ **انجام:** و لاحول و لاقوه الا بالله العلی العظیم ... و اله اجمعین الطیبین الطاهرین ... کاتبه کلب آستان فلک بنیان مهر دربان صدرنشین اورانک نبوت آفتاب درخشان آسمان و لایت حضرت مولای متقیان امیر المومنان علی بن ابی طالب علیه السلام حسن زرین قلم مداح رکاب همایونی ۱۳۱۰

چند فقره دعا را با مقدمه فارسی نوشته‌اند، در ختم آیه‌ها و سوره‌های قرآنی و بعضی از دعاهای کوتاه برای حاجت‌های گوناگون، بیشتر آنها از احادیث اهل بیت (ع) گرفته شده و مشتمل بر سه «باب» و یک «خاتمه» می‌باشد بدین تفصیل: باب ۱. ختم سوره‌ها به ترتیب آنها در قرآن کریم، باب ۲. ختوم کلمات قرآنی و دعوات ماثوره، باب ۳. ختوم متعلق به نماز، خاتمه در مطلق دعوات وکلمات ماثوره. دارای سوره فتح و دعای کمیل و زیارت کبیره و زیارت حضرت امام رضا (ع) و زیارت امام حسین (ع) و زیارت عاشورا و چند دعای دیگر برای دفع مهمات و قضای حاجات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن زرین قلم، تا: ۱۳۱۰ق؛ مجدول و مذهب؛ کاغذ: زرافشان، جلد: چرمی، ۲۴ص، ۱۱-۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۶۷]

۶۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۴

آغاز: این دعا را سیفی گویند وحرز یمانی گویند و او را رویی باشد چون شمشیر گویند پادشاهی بوده در یمن؛ **انجام:** از قاضی عبدالمقیم بغدادی نقل است که ... و دعا این است: بسمله. لا اله الا الله الموجود فی کل زمان ... ولاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم.

در شرح حرز یمانی، اعتصامات، حصار سبعه، دعای ایام، دعای کنز العرش،شرح صلوات کبیر، دعای صباح صغیر ونا دعلی کبیر؛ خط: نسخ، کا: سید حسن بن سید ابراهیم حکیم الحسینی نائینی، تا: ربیع الثانی ۱۳۱۰ق؛ قطع بیاض؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا مجدول، ۷۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۹]

۶۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۲۹

آغاز: بعد از فهرست بسمله. اللهم انی اسئلک برحمتک التی؛ **انجام:** فانصرنا علی القوم الکافرین

خط: نسخ خفی، کا: قراباغی، آقا لر بن جعفر قلی بیگ، تا: ۱۳۱۰ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی که روی آن سلفن کشیده شده، ۱۲ سطر(۱۵×۷/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۲سم [رایانه]

۶۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۲۸

آغاز: کتاب مستطاب بعضی از زیارات وادعیه وتعقیبات نماز، شرح زیارت حضرت رسول الله صلی الله علیه وآله، در زیارت وسلام کردن بحضرت رسول ازدور بدان ملکی تا روز قیامت موکل شده که سلام مومنین؛ **انجام:** و هفت مرتبه بگوید لا اله الا الله الحلیم الکریم و در مرتبه هفتم انگشترا بالای آن بگذارد و بفشارد الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله

مجموعه ادعیه و اذکار و زیارات که از طریق ائمه هدی ماثور و در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، کا: محمود بن حاج محمد جعفر سرابی، تا: ۲۲ محرم ۱۳۱۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۸۳گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۲]

۶۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۱۹۹

آغاز: کمیل بن زیاد بسمله؛ **انجام:** و این نمازها چنانچه مذکور شد هر دو رکعت بیک سلام است

شامل: ادعیه کمیل، صباح، مناجات خمسة عشر سجادیه (ع)، داوزده امام خواجه نصیرالدین طوسی، آداب و زیارات: حضرت رضا (ع)، پیامبر مکرم (ص)، حضرت علی (ع)، عاشورا، علقمه و در پایان زیارات: اربعین، رجب یه و ادعیه و اعمال شعبان؛ خط: نسخ خوش، کا: عبدالعلی، تا: ۱۳۱۲ق؛ جامع و کاتب: عبدالعلی مصحح کتابخانه آستان قدس رضوی به دستور حاج میرزا حسن خان مستوفی فرزند موتمن السلطنه؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره حنایی، جلد: تیماج عنابی تیره لایی، ۱۱۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۸]

۶۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۹۹

شامل دعای عدیله و دعائی که حاج میرزا حسن شیرازی فرستاده است؛ خط: نسخ معرب، کا: اسماعیل منشی بن ملا محمود ملا باشی، تا: ربیع الثانی ۱۳۱۲ق، به جهت ولیعهد؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: مقوایی عطف و حواشی تیماج نیلی، ۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۴۳]

۶۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۹۲

خط: نسخ معرب، کا: سید هاشم طوبی، تا: ۱۳۱۳ق، به دستور مقرب الخاقان آقای حاج حضرت قلیخان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ روی برگ اول حسن والی کتاب را به تاریخ ۲۳/۶/۲۱ ش به دوست گرامی خود آقای صفامنش به رسم یادگار اهدا می‌کند؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۵۲]

۶۰۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۲۹-۲۹/۱۶۹

آغاز: شرح یس مغربی راویان صحیح الاخبار روایت کرده‌اند که هرگاه کسی خواهد عمل او خطا نشود هفت مرتبه بر کاسه آب

بخواند و بدمد و آن را بخورد هرگز عمل او خطا نشود؛ **انجام:** واقسمت علیکم یامن حکجائیل اللهم سخرلی قلب فلان بن فلان علی محبتی و بحرمة اسم العظیم و بحرمة سیدک.
یس مغربی و خواص آن، نماز شب و برخی آداب آن، دعایی که در شب معراج به حضرت پیامبر (ص) داده‌اند، طریقه ختم نادعلی؛ خط: نسخ، کا: سید محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۳۱۴ق؛ جلد: تیماج سرخ مجدول ضربی، ۵۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۸۳۲]

۶۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۹۲
آغاز: بسمله اصحبت بذمة الله و ذمم انبیائه و ذمم رسله علیهم السلام و ذمة محمد صلی الله علیه و اله و ذمم؛ **انجام:** بین الخلائق الحمدلله وحده و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین اللهم صل علی محمد و آل محمد
شامل تعقیبات فرائض؛ خط: نسخ، کا: خمسه، میرزا محمد، تا: ۱۳۱۴ق؛ جامع: خمسه، میرزا محمد [رایانه]

۶۰۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۷۰۲
آغاز: دعای صباح: اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه. ترجمه «ای آنکه بیرون آورد زبان صباح را بگفتار روشنائی آن». نظم: ای رقص کنان چوزره بهرت خورشید ×× مهر تو ضیا بخش دل اهل امید / تاریک نشینان شب حر مانرا ×× لطفت بزبان صبح در داده نوید.
دعای صباح حضرت امیر المؤمنین (ع) و دعای «یا من تحل به عقد المکاره» و دعای «اللهم انی اعوذ بک من هیجان الحرص»، در این مجموعه انتخاب شده و ترجمه فارسی آنها به‌صورت زیرنویس نوشته شده و هر سطر از دعای صباح نیز در یک رباعی به نظم کشیده شده است؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: آقا هاشم، تا: پنج‌شنبه ۱۱ ذیحجه ۱۳۱۵ق؛ مجدول؛ تملک: لطفعلی بن محمد کاظم تبریزی به تاریخ رجب ۱۳۲۵ در طهران؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۸۸]

۶۰۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۲۲
آغاز: شرح دعای الامان ازحضرت رسول صلوات الله و سلامه علیه منقول است که این دعای الامان بسیار خواص دارد؛ **انجام:** السلام علیك یا امام الانس و الجان السلام علیکم و رحمة الله و برکاته بعد از آن این را در حرم مطهر بخوان
شامل زیارت امام حسین (ع) در روز عاشورا و دعای علقمه، سوره یس، الرحمن، زیارت امیرالمؤمنین (ع)، دعای سحر، زیارت مفجعه، سوره انسان، زیارت امین الله، دعای سحر دعای عهد؛ خط: نسخ معرب، کا: علی اکبر کاتب، تا: ۱۸ شوال۱۳۱۶ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۷۹]

۶۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۲۰-۱۳/۲۰۰
آغاز: بسمله اللهم انی اسألك بعدد خلقك بعزة عرشک برضی نفسک بنور وجهک بمبلغ حلمک علمک ببقاء قدرک ببسط قدرتک بمنتهی رحمتک؛ **انجام:** واجعل یا رب رزقك لی واسعا و مطلبه سهلا و ماخذه قریبا ولا تعننی بطلب مالم تقدرلی فیه.
شامل: دعای وبا و طاعون، دعای کمیل با ترجمه زیرنویس فارسی، عدیله کبری، دعای صباح با ترجمه زیرنویس فارسی، دوازده امام خواجه نصیر، دعای جوشن کبیر، دعای نادعلی، بخشی از کتاب لئالی مخزونه که دراین نسخه به فیض نسبت داده شده ولی درست نیست؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: هادی وکیل باشی فوج سیلا خوری و زند ملك حسین بیك وکیل باشی فوج سیلاخوری، تا: ۱۴ ذیقعده ۱۳۱۷ق؛ جلد: مقوا با روکش پارچه قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۹۳]

۶۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۲
آغاز: شرح دعا خواجه نصیرالدین طوسی علیه الرحمة الحمدلله مجیب الدعوات و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله شفعاء یوم العرصات قبله حکما و قدوه علماء محب الصالحین انیس العارفین خواجه عالیمقدار خواجه نصیرالدین محمد بن الحسینی الطوسی؛ **انجام:** و بعد از ۳۱۴ یا بدوح اسماء موکلین را بیست دفعه بگوید.
شامل: دعای اعتصام منسوب به خواجه نصیر با مقدمه کوتاه در خواص آن و طریقه ختم آن، دعاهایی جهت رفع هم و غم، دعا هنگام دیدن ماه نو و برخی دعاهای دیگر. این مجموعه برای نایب السلطنه امیر کبیر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، کا: یحیی تفرشی ملقب به کاتب همایون، تا: ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۰ق، حسب الامر امیر کبیر و تصویب صدیق الممالک؛ مجدول مذهب محرر، با سرلوح مزدوج مرصع مذهب؛ جلد: تیماج، مشکی، ۴۹گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۳۵۶]

۶۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۶۳/۱-۳۹/۴۳
آغاز: در ادعیه که خواندنش در جانب سر قبر هر مزوری مناسب است از آنجمله دراین مقام پانزده دعاء مذکور میشود اللهم انی زرت هذا الامام مقرا بامامته معتقداً لفرض؛ **انجام:** و نجیناه من الغم و کذلک ننجی المؤمنین برحمتک یا ارحم الراحمین
ادعیه‌ای است که بعد از زیارت ائمه (ع) خوانده می‌شود؛ خط: نسخ معرب، کا: فضل الله بن بدیع موسوی، تا: جمعه ۲ شعبان ۱۳۲۱ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۶۳]

۶۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۸۳-۵۹/۲۰۳
آغاز: طریقه ختم انعام عبدالله بن عباس از حضرت رسول روایت کرده که هر که را غمی و المی و همی و حاجت بزرگی عارض شود که از تدبیر آن عاجز شود
شامل:شعری از شیخ بهایی،طریقه ختم قاموس قدرت، طریقه ختم انعام، سوره انعام، کیفیت نماز میت، کیفیت تلقین میت، نماز حضرت حجة، شعری از سلمان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ذیحجه ۱۳۲۱ق؛ ۴۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱

- ۲۴۰]

۶۱۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۵۵

آغاز: ۱- خوابنامه - بسمله - در باب تعبیر خواب از نسخه حضرت امام ناطق جعفر الصادق. ۲- اندرزها - بسمله - روایت میکنند از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام؛ **انجام:** پایان: خوابنامه - دیدن جو و گندم در خوشه نیکو باشد و الله اعلم بالصواب. اندرزها - یا علی چون تو را علم اولین و آخرین یاد دادم نگاهدار تا خدای تعالی تو را نگاهدارد و صلی الله.

شامل: خواب‌نامه امام جعفر صادق (ع)، اندرزهای حضرت رسول (ص) به حضرت امیر (ع)، ادعیه و زیارت‌نامه و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۱ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید و کاهی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۶۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۳

دارای دعای صباح و دوازده امام خواجه و چند دعای متفرقه کوتاه دیگر؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد موسوی، تا: ۱۳۲۳ق، به دستور آقای اعتماد حرم؛ مجدول، دارای سرلوح و دعای اول بین سطرها به فارسی ترجمه شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۱۵۴]

۶۱۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۲۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم مالک یوم الدین ایاک نعبد وایاک نستعین اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم؛ **انجام:** الحمدلله رب العالمین حسبنا الله ونعم الوکیل تبارک الله احسن الخالقین ولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم

منتخبی از آیات قرآن و ادعیه برای رفع مشکلات و برآورده شدن حاجات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۴ق؛ جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۹۰]

۶۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۶۴

آغاز: بسملة، فصل چهارم، در بیان فضیلت زیارت امام الإنس و الجن علی بن موسی الرضا و شرافت مدفن آن حضرت است به سند معتبر از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم منقول است که فرمود که زود باشد که پاره ای از تن من در زمین خراسان مدفون شود و هیچ مؤمنی او را زیارت نکند نگر آنکه ... حقتعالی بهشت را از برای او واجب گرداند؛ **انجام:** بسم الله عقدت لسان کل عدو من الجن و الإنس و الشیاطین و الجبابرة بکهیعص و بحمعسق بعون الله الملك المتعال

شامل برخی زیارات از جمله حضرت امام رضا (ع)، زیارت حضرت امام جواد (ع)، زیارت رجب یه، زیارت امامزاده حمزه، زیارت حضرت حجت (ع) و دعاهای کمیل، عدیله، صنمی قریش و دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی همراه برخی دعاهای دیگر که از منابع گوناگون از جمله «تحفة الزائر» علامه مولی محمد باقر مجلسی انتخاب شده است؛ خط: نسخ، کا: احمد بن ابوالقاسم، تا: جمادی الثانی۱۳۲۴ق، به دستور مرحوم آیت الله فخرالدین حسین بن سید محمد حسینی طباطبائی؛ دارای اجازه روایتی از سوی منیرالدین از خاندان میرزای قمی که برای سید محمد تقی طباطبائی از نوادگان مرحوم آیت الله سید محمود طباطبائی بروجردی نگاشته شده؛ مهر: «فخر الدین حسین بن محمد الحسنی الحسینی الطباطبائی ۱۳۲۳» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی عطف و لبه‌ها تیماج حنایی، ۱۳۷گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳۶ - ۵۸۴]

۶۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۰

آغاز: اگر خواهی از حب وبغض وعقد اللسان و عقد الرجال و عقد الطریق و آنچه عمل نماید میسر شود به امر الله تعالی؛ **انجام:** و سر به سجده نهد این کلمات مذکوره را بگوید اگر حاجت وی روا نگردد بسیار بسیار عجیب وغریب باشد. خداوند ناامید نگردان به حق دوازده امام. خدایا به امید تو

در ادعیه و جداول و مختصری در خواص آیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا سه‌شنبه ۲۳ ذیقعده ۱۳۲۴ق؛ فائد: مرحوم مظفر الدین شاه شب سه‌شنبه ۲۳ ذیقعده ۱۳۲۴ مرحوم شد چهار ساعت از شب گذشته بود؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، مجدول، ۳۲گ، ۱۲ سطر، قطع: بیاض، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲-۶۰۶]

۶۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۸۸

آغاز: نوزده نام حضرت باریتعالی، بسمله اللهم انت الملك الحق الذی لا اله الا انت الرحمن الرحیم الملك القدوس السلام المومن المهیمن العزیز الجبار المتکبر؛ **انجام:** افوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد وده نوبت صلوات بر محمد وآله بفرستد وبعد از آن شروع کند در خواندن (جدول).

مجموعه اوراد واذکار وآیات قرآنی در زمینه‌های مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق؛ مجدول، حواشی و اضافات در هامش صفحات در ابتداء نسخه چاپ سنگی دوازده امام محی الدین عربی جای دارد؛ جلد: مشمای زرشکی مجدول، ۴۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۶×۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۱]

۶۲۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۲۷

آغاز: بسمله و القرآن الحکیم؛ **انجام:** و کذلك ننجی المؤمنین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین.

شامل: سوره یس، سوره الرحمن، سوره ملك، سوره احزاب، سوره واقعه و دعای عدیله، دعای توسل، دعای مشلول، مناجات انجیلیة مرویه از حضرت سجاد (ع) مناجات حضرت علی بن الحسین (ع) مناجات خمسه عشر، دعای احتجاب، دعای جوشن صغیر، دعای جوشن کبیر، دعای ملمه از صحیفه سجادیه، دعای عهد، دعای صنمی قریش از ادعیه علی ابن ابیطالب (ع)، دعای عقیقه، دعا به جهت دفع بلا و آفت و طاعون و وبا؛ خط: نسخ خوش و معرب، کا: محمد مهدی بن محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۳۲۸ق؛ مجدول، کمند مشکی؛ مهر: «محمد و العترة الطاهره شفیع یحیی فی الآخرة» (بیضی)، «المتوکل علی الله یحیی بن محمد شفیع» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج سبز

ضربی‌دار با کنج و ترنج، ۹ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۸۶]

۶۲۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۷۲

آغاز: اللهم انی أسألك برحمتك التی وسعت كل شیء و بقوتك التی قهرت بها كل شیء؛ **انجام:** انه لایغفر الذنوب الا انت یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله أجمعین حسبنا الله و نعم الوكیل.

کتابی است در ادعیه شیعی شامل دعای کمیل، تعقیبات نمازها، ادعیه ایام ماه مبارک رمضان، دعای نور کبیر؛ خط: نسخ، کا: فتح الله بن علی اصغر قاری، تا: شعبان ۱۳۳۰ق، برای سید آقا حاجی معین التجار بن سید اسدالله؛ مجدول زر و شنگرف؛ واقف: موسوی، تاریخ وقف: ۱۳۶۰/۱۰/۱۹؛ جلد: مقوا، عطف تیماج، ۸۰گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۵۸]

۶۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۱۵-۵۷/۱۸۵

آغاز: بسمله فی حدیث طولانی است که بیرون آمد از ناحیه مقدس حضرت صاحب الامر عجل الله فرجه که هر کس را به سوی حق تعالی حاجتی باشد

رساله پراکنده‌ای است حاوی دعای قاموس که به گفته وی به دعای طمطام مشهور است و دعای سیفی با شرح و تفصیل در کیفیت خواندن آنها برای روای حاجات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیحجه۱۳۳۵ق؛۳۴گ،۱۹-۱۳سطر،اندازه:۱۰×۱۷سم[ف: ۱ - ۲۳۴]

۶۲۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۵۲

دارای سوره یاسین و چند سوره دیگر، دعاهای ماهها و روزها؛ خط: نسخ خوش، کا: احمد بن فتح الله (آخوند احمد بهبهانی)، تا: ذیحجه ۱۳۳۵ق، به سفارش میرزا علیرضا خان طباطبائی، ملقب به بهادر دیوان، برای محمد جعفر قلیخان ملقب به شهاب نظام بختیاری؛ جدول‌بندی ۵ راه به اکلیل و رنگ‌ها؛ جلد: تیماج سرخ عنابی،۱۴۳گ،۸سطر(۱۵/۵×۷/۵)،اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۰۰]

۶۲۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۰۶

آغاز: رویت هلال - فصل - در دیدن هر ماه از شهور اثنی عشریه و روی آنچه مذکور میشود نظر کند؛ **انجام:** انک علی کل شیئی قدیر - تمت بعون الله حسب الفرموده ... میرزا علی اکبر خان ... بید اقل محمد باقر.

محتوی دعاها و زیارات و غیره است؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر ابن محمد کریم ابن محمد تقی مؤذن، تا: ۱۳۳۵ق، جا: اصطهبانات؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۸گ، ۱۲سطر (۵/۲×۶)، قطع: بیاضی کوچک، اندازه: ۵/۴×۹/۵سم[ف: ۱ - ۲۶۸]

۶۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۷۶

آغاز: دعای حزب البحر ابتدا از اعتصام، اول: اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بگوید دیگر فاتحة الکتاب بخواند بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** اللهم انی اعوذ بک من شر نفسی ومن شر کل دابة انت آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم

مجموعه ختومات، طلسمات و ادعیه متفرقه؛ خط: نستعلیق، کا: نجم الدین عراقی، تا: ۲۶ ذیحجه ۱۳۳۶ق، به فرمایش حاج سید احمدمجتهد عراقی؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۳۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف مخ: ۱ - ۹۱]

۶۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۷۸

آغاز: بسمله، اللهم انت الاول فلیس قبلك شیئی؛ **انجام:** و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم

مشتمل بر دوازده امام خواجه نصیر و دعای عدیله؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۶ق، به دستور آقا مرتضی نجل مجد العلماء اردکانی؛ مجدول، با سرلوح؛ اهدایی شیخ محمد کفایی اردکانی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی، ۲۳گ، ۱۰سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۶۶۸]

۶۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۷۱/۱۰

ادعیه و حرزها. شامل چندین حرز و معقد اللسان و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۸۵-۹۰)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۶۴]

۶۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۱۱

مشتمل بر سوره یس و واقعه و ادعیه روزهای هفته و دوازده امام خواجه نصیر الدین طوسی و تعقیب نمازهای یومیه و دعای سمات و زیارت عاشورا و دعاء صباح حضرت امیر (ع) و دعاء کمیل و زیارت جامعه کبیره؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالعلی مصحح کتابخانه رضوی، تا: ۱۳۳۹ق، به دستور حاج میرزا ابوطالب رضوی رئیس دفتر آستانه؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۱۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم[ف:۵-۱۹]

۶۲۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۳۶

آغاز: هذا کتاب من الله العزیز الحکیم. این کتابی است از جانب خداوند غالب و درست کردار

دعاهایی است برخی با زیرنویس فارسی: بیان لوح اخضر، حدیث شریف کساء، اعتصام، دوازده امام منسوب به خواجه طوسی، دعای دوازده امام منسوب به همو وحدیث به نقل از «الوافی»؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسن گلپایگانی، تا: ۱۳۳۹ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سبز و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای کناره منقش، ۲۷گ، مختلف السطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم[ف: ۲ - ۲۰۱]

۶۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۰۹

آغاز: هو الله المستعان سوره مبارکه یس؛ **انجام:** کاتب احقر الکاتبین و الخطاطین در شب بیست هشتم شهر شعبان المعظم سنه ۱۳۴۰

خط: نسخ و نستعلیق، کا: زرین قلم، حسن، تا: ۱۳۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۲ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [رایانه]

۶۳۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۰۱

آغاز: بسمله، یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و مالی بکلمات الله التامات من کل شیطان و هامة و من کل عین

لامه
تعدادی از سوره‌های کوتاه و برخی ادعیه معروفه است که برای استفاده مشتاقان در یک دفتر گردآوری و ترجمه فارسی آن در میانه سطور آورده شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۳۴۲ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۹۹]

۶۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۵۰

شامل: دعای کمیل، دعای صباح، زیارت جامع کبیره، دعای جوشن کبیر، زیارت وارث، زیارت هفتم، زیارت عاشورا و دعای علقمه؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالعلی، تا: ۱۳۴۳ق؛ کاتب عبدالعلی مصحح کتابخانه رضوی، سال ۱۳۴۳ مستشار الملک رئیس کل اداره عدلیه خراسان؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز، ۸۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲۲ - ۴۱]

۶۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۲۰

آغاز: یس، والقرآن الحکیم، انک لمن المرسلین. علی صراط مستقیم. تنزیل العزیز الرحیم. لتنذر قوماً ما انذر ابآوهم فهم غافلون. لقد حق القول علی اکثر هم فهم لایؤمنون؛ **انجام:** یا نور المستوحشین فی الظلم یا عالماً لا یعلم صلی علی محمد وآل محمد وافعل بی ما انت اهله وصلی الله علی رسوله والائمة المیامین من اله وسلم تسلیماً کثیراً کثیرا

مجموعه سوره‌های یس و الرحمن و جمعه و ... و ادعیه مواقع و ایام گوناگون که در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، کا: محسن بن محمد هادی بن مراد موسوی خلخالی، تا: ۱۳۵۶ق؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج و باسر، ۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۸۸۶]

۶۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۲۸-۶/۱۸

آغاز: ولا شیء کمثله یا باری فلا شیء کفوه و لامکان لوصفه یا کبیر أنت الذی لا تهتدی القلوب؛ **انجام:** ادعوک رب کما أمرت تضرعاً ×× فاذا ارددت یدی فمن ذا یرحم / مالی الیک وسیلة الا السرجا ×× و جمیل عفوک ثم إنی مسلم

کتابی است در دعاهای مأثوره از اهل بیت (ع) به نقل از کتب ادعیه شیعه همچون «مهج الدعوات»، «مصباح المتهجد» و «مصباح» کفعمی شامل دعای حجب و ادعیه شب جمعه ودعای یمانی، ادعیه امام باقر(ع) و امام کاظم (ع) و امام صادق(ع)، دعای مشلول، دعای ذخیره، دعای جوشن کبیر، دعاء الحمید و در آخر اشعاری به نقل از کفعمی، در موارد معدودی توضیحاتی آورده با عنوان «مترجم گوید». در اول نسخه این کتاب با عنوان «الجواهر المنثورة فی الادعیة المأثورة» از تألیفات سید محمد عبدالحسیب بن احمد بن زین العابدین علوی عاملی نوه دختری میرداماد معرفی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، نسخه‌بدل‌ها در لابه‌لای سطور ذکرشده است؛ مهر بیضوی با تاریخ ۱۲۸۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی دارای ترنج با سر مجدول، ۲۲۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۶۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۱۶

آغاز: بسمله اللهم انی اسئلک باسمک؛ **انجام:** و سلم تسلیما کثیرا کثیرا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی، ۹ سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [رایانه]

۶۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۸۲

آغاز: در آداب استخاره و ادعیه کم شده و در اداب و اعمال وقت ارادہ ترویج؛ **انجام:** چون محتاج شوی بان غسل کن و دو رکعت

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [رایانه]

۶۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۶۰۳

آغاز: بما تعلم الا تعمل فکیف تطلب علما لاتعمل؛ **انجام:** و لا حول و لا قوة الا بک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالرحیم، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۹ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

۶۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۸۳

آغاز: یعنی انگشت بلند را هم گذارد و بگوید ایاک نعبد؛ **انجام:** لطمسنا علی عینهم فاستبقوا الصراط ... لوشاء

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۹۸ سطر (۵×۴۶) [رایانه]

۶۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۹۱

آغاز: بسمله. احتجب بنور وجه الله القدیم؛ **انجام:** فالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین

خط: نسخ خفی خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۹ سطر (۴/۷×۸/۵)، قطع: حمایلی، اندازه: ۸×۱۲/۲سم [رایانه]

۶۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۵۵

آغاز: بسمله طریق ختم دعای خواجه نصیرالدین طوسی علیه الرحمه است اول اجازت؛ **انجام:** بین یدی حاجاتنا فی الدنیا و الاخرة

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۶۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۴۰

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط مستقیم تنزیل العزیز الرحیم؛ **انجام:** و الفوز بالجنة و خیر الدنیا و الاخرة اللهم صل علی محمد و آل.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۶۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۵۷

آغاز: فیها لغو اولا کذابا جزاء من ربک عطاء حسابا ربی السموات و الارض و ما بینهما الرحمن لا؛ **انجام:** بحق القرآن العظیم و صلی الله علی نبینا محمد و آله اجمعین

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۶۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۹

آغاز: هر که بسم الله الرحمن الرحیم بحق بسم الله؛ **انجام:** و صلی

الله علی محمد و آله اجمعین
خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۱

آغاز: بسمله لقضاء الحوائج و لا سیما؛ **انجام:** غمزده گان را بعطا شاد کن
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۱۴

آغاز: فی بعض الکتب المعتبر انه یقرء قبل دعاء؛ **انجام:** علی الجبل العظیم ... خرت.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۹۲

آغاز: اللهم صل علی امیرالمومنین عبدک و خیرخلقک؛ **انجام:** و الذین قتلوک فلعونون
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۲۳

آغاز: بسمله یس و القران الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** فیما یوجب لی الیم عقابک
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۶۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۸۴

آغاز: بسمله السلام علیک یا رسول الله؛ **انجام:** و ثقل میزاننا و استر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۶۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۹۶

آغاز: رازقی و مکرمی کما شهد لذاته؛ **انجام:** کانت یتولاهها من الائمه.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۶۹

آغاز: بسمله یس و القران الحکیم؛ **انجام:** مع من کان یتولاه
خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۹

آغاز: بسمله السلام علیک یا سیده نساء العالمین؛ **انجام:** من الحج و العمره برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۲۳

آغاز: بسمله اللهم صل علی محمد و آل محمد؛ **انجام:** اندکی در قلم آمد تا خواننده را ملال نیفزاید.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۶۶

آغاز: بسمله کفاف ربک کم یکفیک و اکفه؛ **انجام:** و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین یا ارحم الراحمین
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۷۰

آغاز: آنگا بیست و یک بار این سوره را بخواند؛ **انجام:** رب الملائکة و الروح و صلی الله علی.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۰

آغاز: بسمله ان هذا کتاب قدنزلت علی الارض المقدسه؛ **انجام:** و اسئلک الحبه فلاتحرمنی ... و الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۱۵

آغاز: طریقه نصاب اسم ... یوم در ایام زاید النور؛ **انجام:** باید تا ۴۰ شب جمعه کرد بعد از دو رکعت نماز حاجت باشد بهتر خواهد بود
خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، مختلف السطر (۴/۵×۱۱)، قطع: بیاضی، اندازه: ۶/۵×۱۴/۵سم [رایانه]

۶۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۴۱

آغاز: علی محمد و ال محمد و ان تقرن دعائی بالاجابة منک و تبلغنی ما؛ **انجام:** اللهم سخر لی قلب علی محبتی اسم الاعظم و بحرمة سورة
خط: نسخ خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۱۴ سطر (۵×۱۱)، قطع: جانمازی، اندازه: ۷×۱۵سم [رایانه]

۶۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۲۱

آغاز: سورة فاتحة الکتاب؛ **انجام:** الا المالک.
شامل: سوره‌های فاتحه، یس، صافات، فتح، الرحمن، واقعه، جمعه، ملک، بناء اخلاص، الفلق، الناس، الکافرون، الصف و دعاء سمات با ترجمه تحت اللفظی فارسی آنها و دعاء تذلل منقول از «صحیفه کامله»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح؛ واقف: غلامرضا ریاضی، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۳۸؛ ۴۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۸۳]

۶۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۵۱

آغاز: بسمله، قل لنی یصیبنا الاماکتب الله؛ **انجام:** من الاعوان و العفاریب عقیبها
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۶۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۷۸

آغاز: یا محمد هر که بدین دعاها ایمان ندارد؛ **انجام:** الشاکرین و لالائک من الذاکرین الهی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری، جلد:مقوا، ابعاد متن: ۴×۸، اندازه: ۷×۱۰سم [رایانه]

۶۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۸۷

آغاز: عرش آنچنان بلرزه در آمد که چرخ پیر افتاده در کمان که قیامت شد؛ **انجام:** در نماز صبح یکبار ایندعا را بخواند آنچنان باشد
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: الوان، ۶ سطر (۴/۶×۱۱/۵) [رایانه]

۶۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۶۰

آغاز: سید کائنات صلوات و سلامه علیه؛ **انجام:** روایتست از حضرت امام
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۸۲
آغاز: بندگان صاحبی ام میرزا مهدی خان سلمه الله تعالی؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آل محمد ... ذلک کله ...
خط: نسخ شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ناظم:ابوسعید ابوالخیر [رایانه]

۶۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۸۸
آغاز: بسمله، طریق خواندن سوره مزمل چون ... درین سوره صاحب تصرف شود روز پنج‌شنبه عروج ماه؛ **انجام:** و اگر خزن در ایام حمل جاری شود این نقش ... برای نوشیدن دهد ... موکلان در اسپند بسوزاند
خط: نستعلیق شکسته و سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۰ سطر (۱۰/۸×۱۴)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۶سم [رایانه]

۶۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۷۸
آغاز: فهرست ما فی هذا البیاض کیفیت زیارت ع و ف؛ **انجام:** اجابا و انزلت من المعصرات ماء.
شامل: کیفیت زیارت امیرالمؤمنین (ع) و امام حسین (ع) حضرت عباس (ع) کاظمین (ع)؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: اسقاطی، ۹ سطر (۴/۳×۱۱)، قطع: بیاضی، اندازه: ۷×۱۵سم [رایانه]

۶۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۸۷
آغاز: خواص سوره یس بجهه زبان بند بعد از نماز عصر بخواند؛ **انجام:** این طلسم را باب بشویند و بخورند
خط: مختلف، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۱
آغاز: توجهنا و استشفعنا و توسلنا بک الحمدلله؛ **انجام:** خلقه محمد و آله و عترته اجمعین وسلم تسلیما کثیرا
ادعیه و سور قرآنی؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۶۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۵۷
آغاز: جنازه را حرکت بدهند و بگویند اللهم عفوک یا عفویی الفاتحه و الدمیت طفل؛ **انجام:** تنزیل الکتاب من الله العزیز الحکیم العلیم ... این شکل را در میان کتیبه متحد مرکز ... نگردد و ... و الله یرزق من یشاء بغیر حساب
ادعیه و طلسم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۹۸
آغاز: این بیاض کاغذش را روغنی می‌گویند؛ **انجام:** بالای خاکستر گرم گذاشته جلا می‌گیرد و غلطان می‌شود
ادعیه و طلسمات؛ خط: نسخ شکسته، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۱
آغاز: و گامها را نزدیک بگذار و سی مرتبه؛ **انجام:** و اوسطه نجاحا و آخره صلاحا انک انت علام الغیوب
ادعیه بیاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۷۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۲
آغاز: از کتاب جامع الفوائد روایت از سلمان فارسی رحمة الله علیه کرده‌اند؛ **انجام:** دعا بهذا الدعا الا وقد قضی حاجته انشاءالله تعالی
شامل ادعیه مختلف به نقل از کتب مختلف و گاهی طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، مصحح؛ ۳۱گ (۵۷پ-۸۸پ)، اندازه: ۲۱×۱۵سم [مؤید: ۳ - ۵۶]

۶۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۹۲
آغاز: نوحه‌ای عرب ای قاصد کوی وفا ایعرب ایعرب؛ **انجام:** ما اتخذوا من دون الله
خط: مختلف، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۸۵
آغاز: بسمله محمد رسول الله (ص) علیا ولی الله؛ **انجام:** سودمند یافته اند و داروهای
ادعیه طلسمات و عزائم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۶۷۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۱/۱
ادعیه منقول از امام صادق (ع)، دعای منسوب به امیرمومنین (ع) از کتاب «التحصیل»، دعای عدیله، ودیعه، دعای منقول از «امالی» شیخ طوسی، «روضه» کلینی، «طب الائمة»، «خصایص» الاصفهان، دعای صاحب الزمان (ع)، دعای منقول از «مهج الدعوات»؛ خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد ضربی دار با کنج و ترنج، ۹گ(۱-۹-ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۱۲سم [ف: ۲۸]

۶۷۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۳
شامل بعضی سور قرآن و ادعیه برآورده شدن حاجات و مناجات ها و ادعیه مربوط به اوقات مخصوصه که بعضی از آنها ترجمه هم دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به زر و مشکی، دارای سرلوحه زرنگار ملون به لاجورد و شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [مؤید: ۳ - ۵۶۱]

۶۷۶. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۱۷
آغاز: و شیخ مفید رضی الله گفته است که روز دهم ماه ربیع الاخر؛ **انجام:** هر کس دو ماه متوالی روزه واجب شود و عاجز باشد
شامل ادعیه ماه‌ها و روزها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۲گ، ۱۸ و ۲۰ سطر (۷×۱۳)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷۴۱]

۶۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۱۵
آغاز: تکبیر واجب و سه تکبیر افضل؛ **انجام:** برای ایشان بر زمانهای بر بندگان خود

ادعیه ایام و شهور؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۴۲

آغاز: هذا دعای کمیل؛ **انجام:** و اقتل قادتهم و سادتهم و العن.
جامع و کاتب نسخه عبدالکریم بیرجندی و غیره، مجموعه و جنگی است شامل ادعیه متفرقه از طرق امامیه که بخشی از آن عبارت است: کمیل بن زیاد با ترجمه، حضرت سلمان مترجم، احتجاب مترجم، قضا حاجات، عفو، مشلول، سمات، تحیات یا دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی با اعتصام و اختتام آن، خطبة البیان مترجم از فرمایشات امیر مؤمنان حضرت علی (ع) با آغاز: «الصراط صراطك و الموقف موقفك انا الذی عنده علم الکتاب»، دعای قاموس با اعتصام آن، عریضه حضرت صاحب الامر (عج)، ادعیه: جامع، صنمی قریش، حب کبیر، حضرت صاحب (عج) با آغاز: «اللهم ارزقنا توفیق الطاعة» جوشن کبیر و صغیر، زیارت اباعبدالله (ع)، ختم سوره واقعه، تعقیبات نمازهای یومیه، طریقه ختم سور: فاتحه و حدید و ادعیه مهمات؛ خط: نسخ، کا: عبدالکری» بیرجندی، تا: ۱۱۹۳ق (بخشی از آن)؛ ۵ برگ نونویس؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: آهاری نخودی بیاضی، جلد: تیماج ضربی دارچینی دارای یک ترنج و چهار ابرو، ۱۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۱۸]

۶۷۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۳۷

آغاز: حمد خدایراست سزاست که انسان را از پرده عدم به مقام وجود آورد و بمصداق ولقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم از همه مخلوقات گرامی داشت
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: پارچه ای، ۱۰۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: – ۹۰]

۶۸۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۵۰/۳

گفتارهایی است در خواص ادعیه و افسونگری؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳-۱۱۵۳]

۶۸۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۱۵/۲

شامل: دعای اعتصام، دعای سیفی، دعای احتجاب، صورت اجازه قرائت دعای سیفی به حاج محمد هاشم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ(۱۵-۳۶)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۳۸۷]

۶۸۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۳۸

شامل: دعای جوشن کبیر، دعای کمیل، دعای صباح، دعای عشرات، دعای اعتصام، دعای یا من تحل و چند دعا و زیارت دیگر، جمله‌ای از ادعیه مترجم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب دارای سرلوح مرصع؛ جلد: روغنی، ۶۲گ، ۱۹ و ۲۸ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۲۵۴]

۶۸۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۰

آغاز: سید بن طاووس در کتاب اقبال روایت کرده است؛ **انجام:** لعنیه خواجه نصیر طوسی است و پس از آن بخط مغایر چند دعای دیگر اضافه شده، ۲۵ نانویس
شامل: دعای کمیل با شرح و ترجمه، دعای صباح، دعای مشلول، سمات، جوشن کبیر، تهلیلات قرانی، مناجات حضرت امیر، دعای قاف و شرح آن، دعای عشرات و شرح ان، عدیله، زیارت حضرت فاطمه و سایر ائمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح به شیوه مکتب شیراز؛ جلد: پارچه‌ای شال ترمه لبه تیماج قهوه‌ای، ۲۳۸گ، ۱۲ سطر (۴/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۷/۸×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۵۴]

۶۸۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۹

مجموعه ادعیه و زیارات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۲۵گ، ۱۲ سطر (۵×۱۲)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۱ – ۲۵۶]

۶۸۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶۴

شامل دعایی از صحیفه در طلب سعادت و دعای شکوی، دعای قنوت، دعای صباح و دعای هر صبح و دعای سهم اللیل و دعای حجب و چند دعای دیگر شامل دعای کمیل، دعای سحر ماه رمضان، سوره‌ای از قرآن، زیارات و ادعیه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ زرد؛ جلد: تیماج عنابی لایه‌ای، ۱۵۷گ، ۱۱ سطر (۴/۵×۱۲/۵)، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶/۵×۱۷سم [ف: ۱ – ۲۵۶]

۶۸۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۱۱/۱

آغاز: وکاین من دابة لاتحمل رزقها الله؛ **انجام:** وصلی الله علی محمد و آله
شامل چهل اسم اعظم، عمل حزب البحر و دعای آن، دعای سیفی و اعتصام او؛خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱-۲۶۱]

۶۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۲/۴

آغاز: مناجات حضرت امیر الهی کم من موبقة حکمت؛ **انجام:** ذکر ابن النجار فی تذییله انه فی قوله والهکم
فصول موجود: ۱. فصل فی ادعیة الصباح والمساء عن الصادق من قال: فصل فی ادعیة الدیون اذا وقع علیك دین فاکثر من قرائه، ۳. فصل فی ادعیة الاسم الاعظم اعلم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۶گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱ – ۴۴۰]

۶۸۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۲/۲

چند دعای متفرقه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا اوائل قرن ۱۴ق؛ جلد: مقوا عطف میشن سرخ، ۵ص، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۲۱۷]

۶۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۰۶

آغاز: در صباح و مساء بسم الله الرحیم اللهم انی اسئلك خیر الصباح و خیر المساء؛ **انجام:** حفت بالامن و الامان.

شامل: تعقیبات فرائض و ادعیه و آیات قضاء حوائج و کفایت مهمات است که میرزا احمد نیریزی در اصفهان برای میرزا محمد ابراهیم خان که از رجال دولتی آن عصر بوده کتابت نموده؛ خط: نسخ خوب، کا: احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: میرزا حسن جابری (منصور خلوت)، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۱۴؛ جلد: مقوای روغنی زمینه قرمز و گل و بوته و دارای سه حاشیه، ۲۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶ – ۲۰۳]

۶۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۰۵

آغاز: الدعآءالجوشن الکبیر؛ **انجام:** علیکم اجمعین.

شامل دعاهای معروف جوشن کبیر با ذکر خواص فقرات آن، عدیله، توسل؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: میرزا ابراهیم کجوری، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۱۴؛ جلد: مقوای روغنی زمینه زرد و در وسط ترنج زمینه مشکی گل بوته دارای چند حاشیه الوان، ۵۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۶ – ۲۰۶]

۶۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۹۱۵

آغاز: و من دعائه (ع)؛ **انجام:** الطاهر بن المعصومین

متضمن ادعیه ایام هفته و دعاء دیدن ماه است از صحیفه سجادیه؛ خط:نسخ خوب،بی کا،بی تا؛افتادگی:انجام؛مجدول،مذهب؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۱۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۰۷]

۶۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۴

آغاز: اول نسخه سوره مبارکه یس است؛ **انجام:** آخر نسخه شکل طلسمی.

شامل تعقیبات فرائض یومیه و سوره یس و واقعه و فتح و غیرها و دعاهای کمیل و سمات و صباح و دیدن هلال (منقول از صحیفه سجادیه)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: خانم فیض، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۳؛ ۱۰۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۶ – ۲۰۷]

۶۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۵۲

آغاز: دعای اعتصام مبارکه سیفی؛ **انجام:** طغاتها و حسادها.

دعاء سیفی، دعاء حزب البحر، آداب ختم دعاء یا من تحل، دعاء علوی. صدر نسخه ۴۱ صفحه بقطع کوچکتر مجموعه شامل بر ادویه و ادعیه و اعمال اکسیری و مشاقی ضمیمه است؛ خط: نسخ، بی‌کا،بی‌تا؛۳۴گ،مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۰۸]

۶۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۸

آغاز: بجهت دفع وباء و طاعون بعد از هر فریضه بخواند؛ **انجام:** بر آورده گردد.

شامل سه دعا؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: فهرستی؛ ۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۰۸]

۶۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۲۲

آغاز: الذی اضاء له کل شیی؛ **انجام:** المال حبا جما

شامل دعاء کمیل و برخی از ادعیه ماه رمضان و منظومه فارسی در توصیف اشکال رملی و هم مقالی فارسی در رمل و فوائد طبی و غیره؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۶ – ۲۰۸]

۶۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۲۶

آغاز: تعقیبات صلوات یومیه؛ **انجام:** و عند وفاتی اذا توفیتنی یا ارحم الراحمین

مشتمل بر تعقیبات فرائض یومیه به انضمام ادعیه ماثوره: استغفار، توسل، کمیل با مقدمه و ترجمه علامه مجلسی دوم، طلب سعادت سجادیه (ع) (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، جوشن کبیر، احزاب و به‌دنبال آن به قلم مغایر: دعاء عدیله، زیارت صاحب الامر (عج)، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی و دعاء سمات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب: احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: سید علیرضا درودی با تولیت عبدالله یزدی گرجی، تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۲۶۹؛ کاغذ: متن و حاشیه آهار مهره نباتی و نخودی، جلد: مقوا روغنی زمینه لاکی گل و برگ زرین و سه حاشیه در زمینه‌های مشکی و لاکی گل و برگ به طرح اسلیمی و خطوط خم و بوته‌ای با زر، ۱۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۵۹]

۶۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۷

آغاز: بسمله، احتجبت بنور وجه الله القدیم؛ **انجام:** نجنا من الهم الذی نحن فیه برحمتك یا ارحم الراحمین.

مشتمل بر دعا احتجاب استنساخ از نسخه محرر علامه مجلسی دوم در سنه ۱۱۰۷ق جهت فرزندش محمد رضا و علی الاحتمال به خط میرزا احمد نیریزی خوشنویس شهیر قرن ۱۲ق و به انضمام ادعیه ایام هفته سجادیه (ع) و با کتابت کسری ادعیه دوشنبه و سه‌شنبه و در انتها دعا و آیات وارده جهت اصلاح امور دنیوی و اخروی؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ واقف: محمد نوری، تاریخ وقف: فروردین ۱۳۵۰؛ کاغذ: حنائی و نخودی، جلد: جلد مقوا روغنی در زمینه مشکی گل و برگ و سه حاشیه یکی گلبرگ ریز و دو خطوط با اکلیل عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۴سم [ف: ۱۵ – ۶۳]

۶۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۵

آغاز: بسمله، یس؛ **انجام:** الذین بذلوا مهجهم دون الحسین علیه السلام.

مشتمل بر سوره مبارکه یس، تعقیبات نماز صبح، سوره نباء، تعقیبات نماز ظهر، سوره فتح، دعاء کمیل زیرنویس شده به ترجمه فارسی، اعمال و ادعیه ماه مبارك رمضان به همراه زیارت عاشورا؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ عناوین در میان کتیبه زرپوش منقش به سرخی، اوراق با کمند مشکی و جدول بندی با زر و مشکی و لاجورد، فواصل آیات گوی زرین اختر مانند، ما بین سطور طلااندازی مضرس، صفحه اول دارای سرلوح مزدوج مرصع، حواشی دو صفحه اول نقوش زنجیره‌ای زرین، برگ آخر دارای یادداشت وقف اولاد ذکور سال ۱۲۷۶ق؛ واقف: اسدالله علم، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: نباتی بیاضی شکل، جلد:

تیماج مشکی عطف تیماج خرمایی، ۱۱۷گ، ۸ و۱۰ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱۵ - ۸۷]

۶۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۶۲

آغاز: موجود: عظمتك و قلبا يعتقد توحيدك فانى لفلك على حامد و لك نفسى شاكرة؛ **انجام:** و عف عنا و غفرلنا و رحمنا انت مولانا فانصرنا على القوم الكافرين

مشتمل بر ادعیه قضاء حوایج و احراز و طلسمات مروی به طریق اهل سنت و جماعت، برخی ادعیه در عنوان «باب» نگاشته شده مانند: «باب ۹۹۹ درد سر جالینوس؛ باب ۹۹۹۹۹ جهت فرزند»، برخی عناوین: دعاء وبا با شرح های آن دعا در نقل، دعاء تب لرزه، دعاء کون اشوره، شرح دعاء فدح بودر، شرح دعاء جمیل بودر، دعاء حرامی بودر، دعاء اسم اعظم بودر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ ضمن ۲۵ برگ صدر نسخه که بعضاً بیاض مانده، حاوی ادعیه، احراز و طلسمات و نسخه‌های طبی و ضمن ۱۵ برگ در آخر نسخه متضمن صد و ده اسم غیر منقوط حق تعالی و ادعیه نسخه‌های طبی به خط مغایر، مجدول؛ واقف: سید ابوالحسن مرتضوی، تاریخ وقف:فروردین ۱۳۶۴؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۲۱گ، ۹ سطر، اندازه: ۸×۱۳/۵سم [ف: ۱۵ - ۹۲]

۷۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۰۲

آغاز: تنزيل [العزيز الرحيم لتنذر] قوما ما انذر اباوهم؛ **انجام:** و لا قوة الا بالله حق تعالی بگرداند زر هفضاد [کذ] نوع از انواع بلا را که کمتر آنها ان باشد کدیوانه

مشتمل بر سور مبارکه: یس، نباء، فتح، واقعه، ملك، جمعه و ادعیه عدیله، کمیل، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، صنمی قریش، مناجات قرانی علوی (ع)، دعاء ماه مبارك و شش قفل و مشلول و دیگر ادعیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول؛ واقف: موسسه انتشارات آستان قدس رضوی، تاریخ وقف: فروردین ۱۳۶۶؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا اسقاطی، ۲۰۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۷سم [ف: ۱۵ - ۹۴]

۷۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۹۴

آغاز: و ولى توكلت عليه و هو رب العرش العظيم؛ **انجام:** عليك يا رب و اسئلك بحق سورة يسئلونك عن الأنفال عليك يا رب بحق.

مشتمل بر ادعیه، تعویذات، احراز، خواص آیات و قضاء حوایج و مهمات، هفت هیکل، هفت حصار و گنج العرش که تماماً مرویات اهل سنت و جماعت است؛ خط: نسخ، کا: حافد صدیق، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی فرنگی، ۶۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱۵ - ۹۵]

۷۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۰۶

آغاز: بطلبد و هر که ... کرده باشد یا اذیتی رسانیده باشد؛ **انجام:** چهارم سعد پنجم نحس شش نیکویی دشوار

شامل: فصولی در آداب تکفین و تدفین (ناقص الاخر)، مختصری در احراز ائمه اطهار (ع) منقول از مهج الدعوات، ادعیه: احتجاب، جامع (زیرنویس شده به ترجمه فارسی)، تربت، عریضه‌های حاجات، ادعیه: العافیه، المعونة علی قضاء الدین، اذا اقتر علیه الرزق، التضرع و الاستکانة، ایام هفته، عیدین فطر و اضحی منقول از صحیفه کامله سجادیه (ع)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: میرزا ابوالحسن آملی، تاریخ وقف: فروردین ۱۳۶۹؛ کاغذ: نخودی فرنگی بیاضی شکل، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۹۹]

۷۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۱

آغاز: نمایی غسل بکن و دو جامه پاك بپوش؛ **انجام:** و شيعة رسوله و شيعة اميرالمؤمنين

مشتمل است بر زیارات، اعمال و ادعیه از «تحفة الزائر» علامه مجلسی به همراه ادعیه توسل، سمات، عدیله، کمیل، مشلول و رویت هلال؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری فرنگی بیاضی شکل، جلد: تیماج خرمایی، ۹۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف: ۱۵ - ۱۱۱]

۷۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۴۰

آغاز: بسمله، انا اعطيناك الكوثر؛ **انجام:** و لعن الله اعداء الله و ظالمين و ظالمهم من الاولين و الاخرين برحمتك يا ارحم الراحمين.

مشتمل برسه بخش متمایز: ۱. سوره‌های یس، فتح، الرحمن، واقعه، ملك، تحریر اواخر قرن ۱۲ق به خط نسخ خوش و آخر آن افتاده است، ۲. سوره‌های کوثر، توحید، الحمد، کافرون، فلق، قدر و آیة الکرسی مرقوم در جداولی محرر اواسط قرن ۱۴ق، ۳. زیارات عاشورا، ششم حضرت امیر (ع)، دعاء علقمه، زیارت رجب یه و جامعه کبیره، امین الله، دعاء توسل محرر اوائل قرن ۱۴ق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ واقف: عبدالله مجتهدپور، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنائی و شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۳×۱۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۶۶]

۷۰۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۲۰/۱

شامل: سوره حمد، سوره یس، دعای صباح، تعقیبات هر نمازی دعای عدیله، با خواص و فواید و دستورهای آنها به فارسی؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، ۱۰ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۷۹]

۷۰۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۱

مجموعه دعا است که آغاز و انجام ندارد فصل هفدهم در بعضی ادعیه منسوبه ببعضی انبیاء و ائمه از آنجمله دعای یوشع ... فصل هیجدهم در بعضی ادعیه و استخاره و اسامی عظیمه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۲گ، ۱۶ سطر(۵×۱۱)، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۶۴]

۷۰۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۰۹

شامل سوره واقعه، دعای صباح، دعای اعتصام (دوازده امام خواجه)، دعای سمات، دعای کمیل و چند دعا و زیارت دیگر؛ خط: نستعلیق شیرین، بی‌کا، بی‌تا؛ در آخر کتاب شرح دعای دوازده امام خواجه به تفصیل، مجدول مذهب؛ با مهر حاج سید سعید؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج لایه‌ای ضربی عطف و لبه مشکی، ۹۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۲۵]

۷۰۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۹۱/۲

شامل تسبیح مخصوص، دعای بعد از هر نماز واجب، دعای هر شب ماه رمضان، نماز روزه عید غدیر، وصایای پیغمبر به ابی ذر، نماز والدین و اشعار گوناگون؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ راسته و چلیپا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۰گ، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۶۵۱]

۷۰۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۵۸/۴

آغاز: بسمله اوراد ایام الاسبوع روی عن امیرالمؤمنین و امام المتقین؛ **انجام:** اما مختصر نوشته شد تا خواننده و نویسنده و شنونده را ملال نگیرد والله اعلم. بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله ... یا غفار یا رحمان یا رحیم

شامل اوراد ایام هفته، شرح دعای اسماء الله، دعای صباح، شرح دعای عزیز، مناجات حضرت علی، دعای مستجاب، برخی ادعیه و مناجات های حضرت سجاد، نود و نه نام پیغمبر، دوازده امام خواجه نصیر، دعای عارف رومی، دعای ماه محرم و صفر، دعای سرخ باد، صلوات نامه کبیر، دعای کنج العرش، دعای رفع بلا و طاعون، بازوبند امیرالمؤمنین، درود حضرت مصطفی، دعای عکاشه، چهل اسم اعظم، دعای سدرة المنتهی، دعای تاج نامه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: مشمع لاجوردی عطف و گوشه پارچه سرخ و مشکی، ۸۲گ (۸۴-۱۶۶)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۳۱۴]

۷۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۳۶/۶

دستور ختم آیه من یتق الله در وسعت رزق - احضار؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فستقی؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۵۱۴]

۷۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۹۴/۴۳

دعاء دولت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی و فستقی؛ جلد: تیماج عنابی، ۶ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۵۴۱]

۷۱۲. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:الف-۳۷

آغاز: لیاکلوا من ثمره و ما عملته ایدیهم افلا یشکرون؛ **انجام:** و هر کس با خود دارد در آب غرق نشود و در آتش نسوزد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حسن ظریف؛ کاغذ: کاهی صیقلی وسط سفید تیره، جلد: مقوای ساغری مشکی، ۱۵۴ص، مختلف السطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۹]

۷۱۳. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۲۵۸

شامل: الباب الحادی عشر فی أعمال ذی القعدة، و الفصل الأخیر فی أعمال الأسبوع و أدعیته؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵ سطر (۱۰×۱۵) [تراثنا: س۶ش۲ - ۱۲۲]

۷۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۷

شامل دعای جوشن کبیر و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ دو صفحه اول میان سطور طلا اندازی، مجدول، کاغذ ترمه چند برگ آخر؛ جلد: تیماج لایه‌ای خرمایی، ۵۳گ، اندازه متن: ۳/۷×۸/۷ اندازه: ۶/۸×۱۲/۵سم [ف:۲-۲۷۰]

۷۱۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۶۰ فرخ

شامل: ۶۸ دعا و سوره یسن و تعقیب نماز صبح، دعای حریق، ادعیه صبح، آیه نور، دعای حضرت امیر، شش‌آیه از قرآن کریم، شکیات نماز، دعای سهم اللیل؛ خط: نسخ معرب و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زمینه طلا، ۲۰۴گ، ۱۵ سطر (۵/۳×۱۰)، قطع: نیم‌خشتی باریک، اندازه: ۶/۵×۱۴سم [ف: ۱۶]

۷۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۴۵

آغاز: بعد از آن دست بر دارد و اینصورت بخواند اللهم انی أسألک..؛ **انجام:** خیر آب میدهم سپه شام و دمشق بنده عشقم من کشته شوم در ره عشق.

بیاض ادعیه و رمالی در چند بخش: بخشی در ادعیه دعانویسان و مجرباتی در رفع امراض و گرفتاری‌ها و خواتیم و طلسمات و خواص سور و حروف، بخش دوم که با این عبارت شروع شده «هذا کتاب اطباء من معالجات رمد و بصر و بعضی از علاج مفردات و مرکبات از تالیفات استادان متاخرین و سلف» درمان‌های عجیب و غریب است در رفع علل و بیماری‌ها به شیوه رمالان که بسیاری از آنها بی‌پایه و اساس است، بخش دیگری است با مضامین اخلاقی و مراثی، در قسمت‌هایی از این کتاب صورت اسباب و کالاهایی همچون قالیچه ظروف و آتش‌بازی و قیمت آنها به حساب سیاق و جز آن نوشته شده است و همچنین نامه‌ها و اجاره‌نامه‌ها و یادداشت‌های نویسنده و جامع این مجموعه شیخ واعظ اسدالله عاملی مورخ ۱۳۴۶ق = ۱۳۰۶ در آن دیده می‌شود؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ این کتاب از کاتب به فرزندش منتقل شده است، دارای یادداشت پسر جامع مورخ ۱۳۷۱ق = ۱۳۳۰ و نوه وی محمد صادق عاملی مورخ ۱۳۶۸؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا تریاکی، ۱۴۵گ، مختلف السطر، متغیر میان: (۷/۵×۱۷ و ۸×۱۹)، اندازه: ۹/۳×۲۱/۵سم [رایانه]

۷۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰/۹

آغاز: بعد از ستایش بی قیاس خالق موجودات و درود نا معدود بر سید کائنات و بر آل بزرگوار او؛ **انجام:** بحق اسمائک العظیم و بحق انبیائک المرسلین یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و

آله اجمعین.
بخش عمده آن زیارت ائمه و حضرت رسول در هر روز و ادعیه مخصوص هر روز است که از کتاب «مجال الاسبوع» سید جمال علی بن طاوس گرفته شده، روایات و ادعیه مختصر دیگر کتاب از کتاب‌های «ثواب الاعمال»، «عیون الاخبار الرضا»، «من لایحضر» و کتاب حدیث شیخ طوسی گرفته شده و از جمله آن مطلبی در باب تعزیه است که اقوال ائمه معصومین (ع) در عزاداری تبیین شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی دارای ترنج با گل و بوته عطف و سجاف جلد تیماج مشکی، ۶۴گ (۲۱۳پ-۱۴۹)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۲]

۷۱۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۹۸/۱
آغاز: که حضرت صلی الله علیه و آله فرموده بود نماز گزاردم و آن قولها را خواندم ... محمد بن اسامه گوید مرا این حال عجب آمد از قاضی پرسیدم؛ **انجام:** و صلوات بفرستد و حاجت بطلبد که مجرب است و مستجاب است.
شامل چند سوره از قرآن از جمله سوره‌های الرحمن، منافقون، تغابن، ملک، قیامت، نبأ، واقعه و مزمل، و اوراد محمد بن اسامه و ادعیه ایام هفته و زیارات چهارده معصوم در روزهای هفته و سلام به امام زمان (ع)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب، مصحح؛ ۸۹گ (۱ر-۸۹ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۴]

۷۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۷
آغاز: روایت کنند علما و ائمه رحمهم الله تعالی که پیغمبر را صلوات الله علیه و آله هفت هیکل بود که آن را پیوسته میخواندی؛ **انجام:** علی کل ظلوم مکید اکفنی کل طارق طرق و تارق و مرق بقل أعوذ برب الفلق من شر ما.
مشتمل بر دعاهای مختلف و شرح ادعیه، در آن از شیخ الاسلام قطب الدین احمد بن اسماعیل بن محمد نعمانی نقل شده است. فهرست دعاهای آن چنین است: اسناد هیاکل سبعه مرویه عن اهل الیقین، شرح مناجات امیرالمؤمنین (ع)، اسناد دعاء قدح، اسناد دعای بزرگوار، اسناد بازوبند امیرالمؤمنین (ع)، اسناد استغفار ماه رجب، باب در حصن اسناد هفت حصار، دعاء خضر و الیاس (ع)، اسناد حرزیمانی، اسناد اسماء الله تعالی، دعای قرشی، دعای ایام هفته، اسناد دعای بزرگ، اسناد دعای ابراهیم خلیل (ع)، اسناد دعای یوسف (ع)، دعای داود (ع)، دعای عیسی (ع)، اسناد دعای بزرگ یعقوب (ع)، اسناد فتح نامه، دعای محمد (ع)، حزب الیقین للشیخ امام ابن الحسن شاذلی، حزب الحمد از همو، حزب التوحید از همو، اسناد دعای آدم (ع)؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مرصع؛ جلد: تیماج مشکی سوخت دارای ترنج با سر با نقش گل و بوته، ۲۵۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۸۷]

۷۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۳۲
آغاز: عزمت علیکم یا اصحاب السحر و الوسوس و اعتصمت بک یا الله بحق الخضر و الالیاس و بحق کهیج مهیج؛ **انجام:** لا معاذ له و ساعة لامرد لها و ابح حریمهم و صل علی محمد و آل محمد و اهل بیته علیه و علیهم السلام.
شامل: دعای سیفی، طریق خواندن دعای سیفی، دعای افتتاح علوی و اعتصام علوی مصری؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: آقا علی مدرس حکیم زنوزی با مهر «هو العلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۵۷گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۹۲]

۷۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۵
آغاز: فصل سی و دوم از مصباح کفعمی در بیان اسماء حسنی الله تعالی و شرح آنها بعضی از خواص آنها پس می‌گوئیم ما که اسماء حسنی را به سه عبارت ایراد می‌کنیم درین کتاب؛ **انجام:** و عدد کلمات الله الرب الطیبات التامات المبارکات صدق الله العظیم و صدق المرسلون.
شامل ادعیه گوناگون در موضوعات مختلف به نقل از «مصباح» کفعمی و چند کتاب دیگر، بدین ترتیب: فصل سی و دوم از «مصباح» کفعمی در بیان اسماء حسنای الله تعالی و شرح آنها و بعضی خواص آنها، روش دفع بلایا، فصل بیستم در دعاهایی که تعلق به طلب رزق دارد، از فصل بیست و یکم «مصباح» کفعمی در ادعیه دیون، ادعیه نور چشم، فصل بیست و دوم «مصباح» در ادعیه زندانی‌ها و گم‌شده‌ها و گریخته، بعضی از خواص حروف برای رفع دردها، از فصل بیست و چهارم «مصباح» از برای حفظ، فصل هیجدهم «مصباح» در بیان دعایی چند که تعلق به دفع آلام و علل اعضاء و گشودن بسته شده و تب‌دار دارد، از فصل بیست و ششم «مصباح» در علاج چشم بد، هیاکل هفت‌گانه، اسماء مبارکه به جهت توسعه معیشت و فتوحات عظیمه و گشایش کار، از فصل نوزدهم «مصباح» کفعمی در طلب فرزند، از فصل بیست و هشتم «مصباح» (دعای مشلول)، دعای سهم اللیل، دو دعا از اویس قرنی به نقل از امیرالمؤمنین (ع)، تهلیل القرآن (شامل ۳۵ تهلیل قرآن)، بخشی از شرح دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی از معین الدین اصفهانی، از فصل سی ام «مصباح» کفعمی (دعاهای امام حسین(ع) و ادعیه سائر ائمه (ع)، از فصل بیست و هشتم «مصباح»، دعاهایی که نامیده شده است به دعای جامع؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: پارچه قرمز دارای ترنج با سر و لچکی با نقش گل و بوته، ۲۰۰گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۳۵ - ۳۱۳]

۷۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۱
آغاز: دعاء الصباح یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه و سرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه
شامل: دعای صباح، زیارت جامعه کبیره، مناجات خمس عشر و چند زیارت و دعای دیگر؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: قرن ۱۲ق؛ با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: تیماج دورو مشکی سوخت ترنج با سر با نقش گل و بوته و پرنده مجدول، مذهب،

۲۳۷گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۶/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۸۶]

۷۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۷

آغاز: در دخول ماه مبارک رمضان ، ابن عقیل این دعا را در وقت رؤیت هلال ماه مبارک رمضان واجب دانسته اند الحمدلله الذی خلقنی و خلقک و قدر منازلک و جعلک مواقیت للناس اللهم اهله علینا؛ **انجام:** یا عدلا لایحیف یا غنیاً لایفتقر یا کبیراً لایصغر یا حافظاً لایغفل سبحانک یا لا اله الا انت الغوث خلصنا من النار یا رب.

شامل: دعای دخول ماه رمضان، دعای افتتاح، دعای هر شب ماه رمضان، دعای سحر، دعای هر روز ماه رمضان، دعای کمیل، دعای صباح و دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول محرر، با سرلوح؛ جلد: تیماج زیتونی، ۶۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۹۰]

۷۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۴۳

آغاز: روایت است از عبدالله انصاری رضی الله عنه کل نقل کرده که هر که روز یکمرتبه این حرز را مداومت نماید از جمیع بلاها ایمن گردد و ازشر مفسدان در پناه حق سبحانه و تعالی بوده باشد؛ **انجام:** هر حاجت که خواهد از خدای تعالی طلب نماید که انشاءالله بر آورده شود بعون الله تعالی.

شامل: بعضی دعاها و مربعات وفقی که برای حصول برخی مطالب و حوائج سودمند هستند؛ خط: نسخ چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: پارچه پوست ماری، ۶۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۹۴]

۷۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۷۳

آغاز: دعای شرح فضل - خواندن و با خود داشتن ثواب بسیار دارد و... بسم الله الرحمن الرحیم یا سید و یا سند یا من الیه المستند اجعل لی من امری؛ **انجام:** درد داشتن بیمار - بنویسد بر کاغذ و در میان آب طاس اندازد اگر بر سر آب نماند ... ان ذلک فی کتاب ان ذلک علی الله یسیر تم.

شامل: دعای شرح فضل، دعای صد سبحان، هفت هیکل، حرز حضرت خضر، حرز صاحب الزمان (ع)، دعای نور، دعای صباح با ترجمه در لابه‌لای سطور، دعای بزرگ، دعای معراج، دعای تیغ بندی، دعای قفل، دعای مناجات، دعای بعد از نمازها و ایام، دعای سی آیه قرآن، دعای معالجه کرم دندان، دعای افتتاح ماه رمضان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۷۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۸ - ۵۰۱]

۷۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۴/۲۱-طباطبائی

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین ... و بعد چنین گوید راقم این کلمات احقر عباد الله که از جهت نیل مقاصد کلیه ... ادعیه و اوراد وارده ... در کتب معتمده ... بر چند باب مشتمل است **انجام:** اگر بنده مومن از سر صدق بخواند دعای او مستجاب گردد. در ذیل این بخش دستور لعن چهار ضرب است به نقل از فاضل هندی. با ترتیبی خاص

شاید گرد آوری صاحب جنگ و در ادعیه و اوراد ماثوره مشتمل بر چند «باب»: باب اول این کتاب «تعلیقات نماز صبح با عنوان «وسیله»؛بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛۴گ(۱۷۸-۱۸۲)[ف:۲۳ - ۶۹۹]

۷۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۰/۴

ادعیه استیذان و زیارت نامه ائمه (ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۶۵]

۷۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۸۴

بیاض ادعیه و احراز معتبر؛ بی‌کا، بی تا [د.ث]

۷۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۶۳/۱۹

سه بند است که به استثنای فقره اول دو قسمت دیگر را خطزده و مخدوش کرده و ناخوانا است؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۵ - ۲۹۹]

۷۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۳/۱۳

آغاز: نماز ظهر زحل میان دو نماز مشتری نماز دیگر عطارد آخر روز

رساله‌ای در دعا نظیر «مجمع الدعوات» شامل اختیارات ایام، چند فال‌نامه، احکام طالع‌ها و حرزهای مختلف برای برآورده شدن حوایج)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای،۳۷گ(۲۵۴ر-۲۹۱پ)،اندازه:۱۷×۲۳سم [ف: ۳۸ - ۵۲۹]

۷۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۴۷

آغاز: شرح دعا استغفار در خبر است از سرور کاینات و خلاصه موجود است؛ **انجام:** و صلی الله علی خیر خلقه و اله اجمعین و سلم تسلیما کثیراً الی یوم الدین برحمتک یا رب

مجموعه‌ای است از دعاهای مختلف که ۴ قسمت بیشتر آن را دعای صلوات تشکیل داده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «محمد علی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی آبی و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته مقوایی عطف و سجاف تیماج قهوه‌ای روشن‌تر، ۱۰۴گ (۲۵-۱۲۹)، ۷ سطر(۶×۸/۵ و ۵×۶)، اندازه: ۹/۵×۱۱سم [رایانه]

۷۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۱۸

آغاز: ذکر و صلوات بر نبی و ال او علیهما السلام و گریه و استغفار و تسبیح و تحمید و تهلیل؛ **انجام:** نماز حاجت بنوعی دیگر منقولست از حضرت ابی عبدالله علیه السلام که گفت.

کتابی است در ذکر، صلوات، گریه، استغفار، تسبیح، تحمید، تهلیل، تکبیر و نماز و خواص و تأثیر آنها به روایت از ائمه (ع)، انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۱۶گ (۱-۱۶پ)، ۱۴ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [رایانه]

۷۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد نیما؛ اندازه: ۱۰/۴×۱۲سم[رایانه]

۷۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۳۳

آغاز: الامام بالحق أبی الحسن الثانی علی ابن موسی الرضا صلوات لله و سلمه علیه و رحمة الله و برکاته؛ **انجام:** درد حرکت کند و

به جای دیگر رود باز دست بران موضع درد گذارد ... الحمد الرحیم الرحمن الله بسم
منتخب ادعیه‌ای است منقول از ائمه معصومین (ع) و به نقل از کتاب‌های همچون «مهج الدعوات»، «منهاج الصلوة» و «الرجعه» علامه مجلسی. در این کتاب مطالبی نیز بدون ذکر سند و مأخوذ و با عنوان «مروی است، در خبر است» گردآوری شده است. شامل: زیارت چهارده معصوم (ع)، زیارات ایام هفته، جدول مغفرت قطب الاقطاب، ادعیه سمات، صباح، احتجاب صغیر، احتجاب کبیر، عهد، عدلیه، عبرات، دعاهای هفته، دوازده امام منظوم و نماز و ادعیه به جهت ثبوت ایمان، توسع رزق، دفع بلا، حصول مطالب، استکشاف هموم و شفای امراض و مجربات و مطلبی به نقل از شیخ محی الدین عربی در مورد رجال الغیب است. از آنجایی که در این کتاب مطالبی به نقل از علامه مجلسی (م ۱۱۱۱ق.) نقل شده است و حاشیه گ ۱۶ شخصی به نام عبدالقادر در آیه‌ای از سوره یس را در ۱۱۹۵ق کتابت کرده است پس نسخه باید در فاصله زمانی بین این دو تاریخ گردآوری و سپس تحریر شده باشد. دعای دفع ظالم (گ ۱۰۴-۱۰۵) ترجمه زیرنویس دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی سوخته مقوایی مجدول با حواشی ریسه‌ای دارای نقش ترنج و سرترنج، ۲۲۸گ، ۱۳-۱۷ سطر (۶/۸×۱۲ و ۹×۱۳/۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [رایانه]

۷۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۶۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد اقبالیان [رایانه]

۷۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۰۷

آغاز: برگ ۳: بسم ... اللهم بحق محمد و انت المحمود و بحق العلی و انت؛ **انجام:** بجهة دفع تب سه روز آب نموده و بخور و در روز اول عقدت باذن الله روز دوم شهدت باذن الله روز سیم اسکنت باذن الله.

مجموعه اعیه مختلف از قبیل دعای درد دندان، دعای اولاد دار شدن، دعای استجابت دعا، و ان یکاد و دعای ... و دعای مهر و محبت ... عمراه با اوراد و طلسمات در علوم غریبه. بیاض ادعیه و اوراد و طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از صفرپور به تاریخ ۱۱/۱۱/۸۲ به قیمت ۸۰۰/۰۰۰ ریال؛ کاغذ: فرنگی، ۷۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۷/۴×۱۶سم [رایانه]

۷۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۷۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد اقبالیان [رایانه]

۷۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۶۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از بانو زهرا عالمی [رایانه]

۷۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۹۰

آغاز: یا قاضی الحاجات یا منزل البرکات یا راحم العبرات یا مقیل العثرات؛ **انجام:** قالو فادعوا و ما دعاء الکافرین الا فی ضلال انا.

مجموعه‌ای است از دعاهای گوناگون از قبیل دعای جوشن صغیر، حرز یمانی مشهور به دعای علوی مصری، دعای انجیلیه، تعدادی از دعاها و مناجات‌های صحیفه سجادیه، دعاهای روزهای هفته و بسیاری دعاهای دیگر که جهت برآمدن حوائج گوناگون خوانده می‌شود؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی و آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی مجدول ضربی،۲۲۸گ،۱۹ سطر (۹×۲۰/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۲سم [رایانه]

۷۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۳۲

شامل چند سوره از قرآن از جمله یس، فتح، واقعه، الملک، النباء و ... و ادعیه های مختلف و دعاهای روزهای هفته و مناسبت های مختلف می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج یک‌لا جدول حاشیه ضربی به رنگ سیاه، ۱۷۵گ، ۱۴سطر (۵×۱۰، ۶×۱۲)، اندازه: ۹×۱۵سم [رایانه]

۷۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۰۵

آغاز: شرح یس مغربی این است ... و مجرب است جهة دعا سریع الاجابة است و جهت جمیع حوائج و مطالب شرعی و توسعه رزق و ...؛ **انجام:** من ذاالذی یشفع عنده الا باذنه یعلم ما بین ایدیهم و ما خلفهم.

مشتمل بر دعاهای گوناگون که مهمترین آنها دعای یس مغربی، دعای صلوات کبیر و دعای استغفار می‌باشد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ خریداری از عاطفی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای که روی آن کاغذ آبی تیره چسبانیده شده، ۷۵گ، ۱۰سطر (۴/۵×۱۳)، اندازه: ۱۷×۶۷سم [رایانه]

۷۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۵۷

بی‌کا، بی‌تا؛ دارای دو سرلوح و مذهب بوده و با خط عالی است، خریداری از بانو سکینه [رایانه]

۷۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۰۲

آغاز: اما مناجاتها و دعاهای عظیمة الشان که از ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین مأثور است و مناسبست خواندن آنها در سحرها در کتاب قدیمی از مؤلفات اصحاب از حضرت؛ **انجام:** فایاک نعبد و ایاک نستعین و ایاک نستحفظ و لاحول و لا قوه الا بالله یا کریم یا کریم یا کریم

شامل چندین دعا و مناجات از جمله مناجات انجیلیه منقول از امام زین العابدین (ع) و دعایی به نقل از حضرت رسول (ص) و دعای حریق و لغتنامه ای در چند صفحه و دعایی منسوب به حضرت سجاد (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشتی مورخ ۱۲۲۵ در چگونگی شروع و ختم سفر عتبات عالیات و اشعاری مورخ ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: تیماج مشکی، مقوایی، ۵۱گ، ۱۲ و ۱۳ سطر (۵/۵×۱۱/۵ و ۶/۵×۱۱/۲)، اندازه: ۱۲/۲×۱۸سم [رایانه]

۷۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۰۴

آغاز: من قدرتک و اسئلک مددا من حکمتک و اسئلک مددا من سلطانک و اسئلک مددا منک لتسحیر کل متمرد و تلیین کل

صعب؛ **انجام:** و اقض دیونی و افتح لی ابواب رحمتک یا ارحم الراحمین. تم.
شامل: دعای قاموس ربوبیه، مناجات لعلی ابن الحسین زین العباد (ع)، صلوة سیف القاطع، شرح فاتحة الکتاب، فضیلت فاتحة الکتاب، دعا توسل، دعای وارث، جوشن، دعایی از کتاب کشف الاسرار، طریقه ختم سوره و آیات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ این ادعیه در حاشیه «زادالمعاد» نگارش یافته است، مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج یک‌لا قهوه‌ای الحاقی مجدول منگنه ضربی، ۱۶۳ص(۲-۱۷، ۲۹-۳۵، ۸۹-۲۳۱)، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [رایانه]

۷۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۸۵

آغاز: ملامت نکند مگر نفس خود را پیغمبر فرمود علیه السلام من؛ **انجام:** اذا قضی بینکما یولد یکون ساحرا او ...
رساله‌ای است در فضیلت و آداب وضو، اذان، اوراد و اذکار ماه‌های قمری و ... که با استفاده از کتاب‌هایی از قبیل: «خلاصه الاخبار»، «بستان الصلوه»، «خلاصه الصلوه»، «جامع الدعوات»، «المدارک»، و بدون فصل‌بندی خاصی نوشته شده است؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، روی جلد عبارت تملیکی «در ملک حاجی عبدالمجید»، روی جلد، عنوان «بستان الصلوة» نوشته شده، در حالی که کتاب مذکور یکی از منابعی است که مورد استفاده مؤلف قرار گرفته است، خریداری از بهزاد زارع؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی سبز عطف تیماج پارچه‌ای، ۱۲۵گ، ۱۵سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [رایانه]

۷۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۰۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۵۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۷۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۹۹

مجموعه ادعیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۷۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۲۷

نوشته ای در دعا و صفات خداوند؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۱×۱۸/۱سم [رایانه]

۷۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸۶

آغاز: بسمله. بدانکه حزب البحر حضرت شیخ الاسلام قطب الوقت سید ابوالحسن شازی قدس سره از خزاین ملکوت؛ **انجام:** لاینجل اقض حاجاتی و مراداتی برحمتک یا ارحم الراحمین
شرح و طریق قرائت دعای حزب البحر منقول از سید حسن شاذلی است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۰گ (۳۰پ-۴۹)، ۸ سطر (۴/۳×۹)، اندازه: ۹×۱۳سم [رایانه]

۷۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸۶

ترجمه و شرح دعای سیزدهم سجادیه با عنوان «فی طلب الحوائج» در نیاز خواهی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۰گ (۷۰پ-۸۰پ)، ۹-۱۰ سطر (۵/۵×۱۰، ۵/۲×۹/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [رایانه]

۷۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۳۵

بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی از دکتر سید منوچهر طباطبایی [رایانه]

۷۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۳۷

یک مناجاتنامه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۴×۲۳/۳سم [رایانه]

۷۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۹۷/۶

شامل دعا به جهت صلح زن و شوهر، دعای مرجانه به جهت محبت و بریدن چله زنان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: مقوا، ۳گ (۲۶۴ر-۲۶۷پ)، مختلف السطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۰۷]

۷۵۵. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۲

درباره دعائی از اصمعی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ بی شماره؛ جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۵۱]

۷۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۴/۱-طباطبائی

آغاز: باب الادعیة المتفرقه لحصول المطالب الخاصه و العامه ... یترک الحیوانی سبعة ایام
بخشی از کتابی که عنوان «الادعیة المتفرقة لحصول المطالب الخاصة» متعلق است به یکی از ابواب آن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۱-۱۳) [ف: ۲۳ - ۶۹۱]

۷۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۵۵

دعای کمیل و جز آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان دارد: «کتاب دعا. خط سرکار میرزا محمدرضوی علوی حرره یوسف»؛ دارای دو سرلوح، مجدول؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۴۴۱]

۷۵۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۳/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله عالم السر والنجوی و کاشف الضر و السلوی ... چون دستگیر افتادگان وادی القضاء؛ **انجام:** وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین
دارای: دعای سیفی و دعای علوی بصری و ادعیه مجموعه قدسیه و دعای مشلول و دعای صنمی قریش و مناجات امیرالمؤمنین علی (ع) و دعای صباح و دعای برکة السباع و دعای مستجاب و حرز او و دعای ابوحمزه ثمالی و ادعیه متفرقه و دوازده امام خواجه نصیرطوسی؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ یک سرلوح مذهب، دارای مقدمه‌ای درباره تأثیر ادعیه؛ جلد: تیماج مشکی مقوایی سوخت، ۷۰ص (۲-۷۲) [ف: ۴ - ۴۴۴]

۷۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۳/۴

دنبال قصیده برده، دوازده امام خواجه طوسی است با دیباچه فارسی در تاریخچه آن به نقل از «ذریعة المآب»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مقوایی سوخت، ۴۵۰گ، اندازه: ۲۲×۲۳سم [ف: ۴ - ۴۴۴]

۷۶۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۶
زاد المعاد دیده می‌شود؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۴ - ۴۴۹]

۷۶۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۷
جنگ دعا و دوازده امام طوسی با افسانه بردن کتاب نزد معتصم و به آب انداختن آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی رضا بیاضی، بی‌تا، به دستور آقا محمدحسین؛ مهر: آقا حسین؛ مجدول مذهب با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۹گ، ۱۱ سطر (۴/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۴ - ۴۴۹]

۷۶۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۹
آغاز: مشتمل بر طلب باران (آخرهای باب اول). باب دوم: در ذکر بعضی ادعیه ماثوره مذکور در کتب معتبر مشهور ... باب هشتم: رفع و دفع غموم ... باب دهم: در ادعیه و اعمالی که باعث دفع علتها و مرضها است
تا ده «باب» دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی سفید، جلد: مقوا، ۱۵۵گ، ۱۲سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۴ - ۴۵۰]

۷۶۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۹۷۶/۳
آغاز: الباب العاشر فی الادعیة و ما یتعلق بها و هو خمسة فصول. بسمله ان لمولای و ولی نعمتی ابی ... مجموعات جامعة فی الدعوات فاردت ان انتزع منها باباً مختصراً لایقاً بهذا الکتاب ... الفصل الاول فی فضل الدعاء
در دنبال «امان الاخطار» ابن طاوس آمده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ فقط عنوان فصل اول و دوم را دارد؛ کاغذ: نخودی سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۳گ (۱۴۸پ-۱۶۰ و ۱۸۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۵۱]

۷۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۹۱/۷
دستور امام به موالی خود تا در نوشتن رقعه و عریضه بکسی که خواهی براید و روایت عمار در باره صادرات و روایت ابن عباس و روایت دیگر و روایت سفیان ثوری؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱گ (۷۴پ-۷۵)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۷۰۱]

۷۶۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۲۲
اول فضایل ادعیه است و درشرح دعای سمات از رساله «ترجمه سمات» محمد صالح قزوینی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رضا بن استاد بابا خباز، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در ۱۱۲۷ق مقابله شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۱۸۸گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۴۴۸]

۷۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۲۱
دعا و برگهای چاپی در رفع بیماری‌ها؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۷۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۷۴
دعا در فضیلت صوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه عصر کرمان [رایانه]

۷۶۸. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۲۳
در زیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از برگ ۴۱ تا پایان نسخه چنان که فرهاد میرزا در ص ع نوشته است باید نوشته میرزا احمد نیریزی باشد، از برگ ۱ تا ۴۰ به خط دیگری است؛ تملک ماه سلطان خانم در یک‌شنبه ۲۳ رمضان ۱۲۷۶، فرهاد میرزا در تهران در شنبه ۱۱ جمادی الثانی ۱۲۷۳، ابوتراب شیرازی پسر شریف محمد مفید؛ کاغذ: ترمه آهار مهره، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۱۲سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [نشریه: ۳ - ۱۷۸]

۷۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۸۵/۴
در این بخش از چند نوع نماز و یک ختم به این ترتیب یاد شده: ۱. ترتیب صلوة الاشراف نقل عن یازده با پی هفت دوگانه اول به نیت اشراق در رکعت اول بعد فاتحه انا انزلنا و در رکعت ثانی بعد فاتحه قل یا ایها الکافرون، ۲. در بیان نماز چاشت چون ربع روز شود صلوة الضحی شروع کند و سنت ارباب عزیمت این است که هشت رکعت یا چهار رکعت نماز ضحی متصل اشراق می‌گذارند و باقی هشت رکعت یا چهار رکعت برای ربع روز می‌داند، ۳. طریق صلوة التهجد که حضرت غوث الاعظم فرمودند دوازده رکعت بگذارد نیت چنین کند؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۳ص (۳۴-۳۷)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۲۷۱]

۷۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۶۲/۴
آغاز: روایت کرده اند از رسول ص که گفت بیاموزید این دعا راو بیاموزانید صالحان را و میاموزانید بدان را. به حق آن کسی که فرستاد مرا به حق به پیغمبری ... اللهم انک حمید مجید ودود شکور کریم رحیم؛ **انجام:** و اذا حرموا شکروا و اذا ساءوا استغفروا و اذا سلبوا صبروا.
دعاء مبارک و مستجاب مروی عن النبی. با مقدمه‌ای مفصل به فارسی درباره خواصش؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۱۴۰پ-۱۴۲پ)، ۱۴ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۲/۲×۱۷/۳سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۹۰]

۷۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۲/۷-طباطبائی
آغاز: الهی آنسنی بتلقین حجتی، اذا کان لی فی القبر مثوی و مضجع؛ **انجام:** الهی اسکنتنا دارا حفرت لنا حفر مکرها ... و اجعل صلوتنا من فیض مواهبک و اغرس.
دعا در تعقیبات و مناجات، آغاز این بخش از دفتر افتاده و از بخشی از مناجات منظوم معروف که آخر باب دوم کتاب دعائی است شروع شده، باب سوم در تعقیب نماز و در پی آن چند دعا از ادعیه منسوب به سید سجاد (ع) است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج چرمی یک‌لا مشکی، ۴۶گ (۳۵ر-۸۱پ)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۴۳]

۷۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۸۲

ادعیه و رساله‌ای در رمل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

۷۷۳. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۷۱**

آغاز: حرز یمانی شرح دعاء یمانی مرویست از عبدالله عباس و عبدالله جعفرکه روزی در خدمت حضرت امیرالمومنین علی بن؛ **انجام:** و لا نخذلنی و اثرنی و لاتوثر علی و صل علی محمدو ال محمد الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما. انجامه: و بدرستیکه تعلیم کردم رسول خدا صلی الله علیه و اله و دشوار نشد بر من امری آنکه بخواندن ایندعا آسان کوید بر من و برکات ایندعا بسیار است و الله اعلم.

حرز یمانی. این دعا که به نام (دعاء سیفی) نیز خوانده می‌شود، از ادعیه حرزی مروی از حضرت امیرالمؤمنین به نقل از پیامبر (ص) است، سید اجل ابن طاووس آن را در «مهج الدعوات» نقل نموده، ارباب و مشایخ دعا را به آن اهتمامی است و برای آن آداب و اعتصامات و اختتاماتی ذکر نموده‌اند. بعد از این رساله دعای نماز شفع و سپس عریضه حضرت صاحب الزمان (ع) است؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا، به خواهش حاجی اسمعیل در ۱۲۷۱ق؛ خرید از قدبیگی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ زرشکی عطف و لچکی پارچه قهوه‌ای، ۷گ (۱۰۱پ-۹۴پ)، ۱۲ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۳سم [رایانه]

۷۷۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۰/۲**

دعا و علوم غریبه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: علی اشرف بن علی با مهر مربعی وی که کتاب را از میر محمد کازرونی خریداری نموده؛ جلد: تیماج مشکی ترنج با سر، ۲گ (۱۰پ-۱۱پ) [ف: ۳۶ - ۱۴۲]

۷۷۵. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۲۱**

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک باسمک یا الله یا رحمن یا رحیم یا کریم یا عظیم یا مقیم یا قدیم یا علیم یا حلیم یا حکیم سبحانک یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب؛ **انجام:** حسب الامر سلالة السادات الاطیاب میرزا عبدالوهاب و انا العبد المذنب محمد تقی کاتب السلطانی رشیدای ثانی

شامل: دعای جوشن کبیر، دعای عزت و نصرت یافتن، دعای دفع بلا، دعای تعویذ، دعا جهت برآمدن حاجات، دعا جهت رفع رنجوری، و دعاهای مختلف جهت شفای امراض که ترجمه فارسی به خط نستعلیق دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی کاتب السلطانی رشیدای ثانی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی مجدول طلایی، ۹۸ص، ۷ سطر اصل دعا و ۷ سطر ترجمه فارسی، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۸۱]

۷۷۶. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۷/۶**

دعای رفع دشواری از تفسیر نیشابوری؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵-۱۸۸]

۷۷۷. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۳۴**

آغاز: بسمله، یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه؛ **انجام:** و ان تصلح لی شانی کله برحمتک یا ارحمن الراحمین

دعای صباح، دعای اعتصام، دعای سمات، دعای کمیل با ترجمه فارسی و تعیقبات نمازهای پنج‌گانه؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی آهار مهره، جلد: چرم دولا لاکی رنگ حاشیه سجاف چرم قهوه‌ای، ۷۷ص، ۹ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳/۹×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۳۲]

۷۷۸. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۵**

آغاز: بسمله اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیئی و بقوتک التی قهرت بها کل شیئی؛ **انجام:** سوره قل هو الله احد

دعای کمیل با ترجمه فارسی و چند دعای دیگر از قبیل شرح حرز دافعه، شرح دعای سمات، دعای وسعت رزق به اضافه سوره الفاتحه الکتاب و سوره الناس و سوره الفلق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه (شاه شاهان ناصرالدین)، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خانبالغ شکری رنگ، جلد: مقوای روغنی بوم طلایی آلبالویی با ترنج و دو سر ترنج زمینه مشکی منقش به گل و برگ‌های مختلف الوان با یک حاشیه زمینه مشکی کتیبه‌ای که روایتی از حضرت رسول اکرم (قال رسول الله صلی الله علیه و آله علیکم سلاح الانبیاء الی آخر) را به خط نسخ و به آب زر نگاشته‌اند، ۱۲۳ص، ۹ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۶۹]

۷۷۹. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۱۰**

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیئی؛ **انجام:** وهو یتولی الصالحین انا کفیناک المستزئین فایدنا الذین آمنو علی عدوهم فاصبحوا ظاهرین

شامل: دعای کمیل مترجم، دعای جوشن کبیر، دعای یوم الفطر و الجمعه، دعای سمات، سوره یسن، دعای عشرات، سورة الفتح، سورة الملک، سورة الواقعه، شرح دعای مشلول، دعای مشلول و چند دعای دیگر به اضافه تعقیبات نمازهای پنج‌گانه؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی مجدول کمندکشی و گل اندازی‌های طلایی، ۴۵۱ص، ۱۲ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۶۵]

۷۸۰. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۵۳/۴**

آغاز: دعاهای هر روز ماه مبارک صیام و به مناسبت هر دعائی حدیثی مختصر مذکور نمود که از برای موعظه خوب است. دعای روز اول ... اللهم اجعل صیامی فیه صیام الصائمین؛ **انجام:** ملک مقرب فلیس احب الی الله تعالی من مؤمن تائب او مؤمنة تائبة

ادعیه روزها و دعاهای سحر ماه مبارک رمضان، ادعیه و اوراد

کوتاه به جهت رفع حوائج، احادیث کوتاه و مفید به جهت موعظه، حدیث اعمش در بیان فضیلت امام علی (ع) و مناجات امام سجاد (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: بیاض تیماج تریاکی یک‌لا ضربی، ۱۳گ (۱۰۹-۱۲۲)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۳ - ۳۶۴]

۷۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰/۳

آغاز: رب من الذی دعاک فلم تجبه و من الذی سالک فلم تعطه؛ **انجام:** و زدنی من فضلک انک علی کل شیء قدیر و صلی الله علی سیدنا محمد ... سلم تسلیما کثیرا کثیرا.

دعای نسبتاً طولانی معروف به «دعاء علوی مصری» و شرایط آن، پس از آن فالی به نقل از امام صادق (ع) و در ادامه ادعیه کوتاهی از معصوم (ع) در مورد اعضا و جوارح بدن و در آخر دعاء مخمس مروی از امام علی (ع)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی دارای ترنج با گل و بوته، ۲۴گ (۷۰پ-۹۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۳۸]

۷۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰/۸

آغاز: دعاء توسل بحضرات پیغمبر (ص) و ائمه معصومین از جهت طلب رحمت و مغفرت؛ **انجام:** این آزموده زین الدین بن محمد بهرام است و الله اعلم بالصواب.

دعای توسل به معصومین (ع)، مناجات امام سجاد (ع)، دعای امیر المومنین (ع) در زیارت اهل قبور، احکام حمل زنان؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی دارای ترنج با گل و بوته عطف و سجاف جلد تیماج مشکی، ۱۱گ (۱۳۸-۱۴۹)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۱]

۷۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۷/۱

آغاز: از جمله دعاها و نمازهایی که منقول است از مهج الدعوات ابن طاووس علیه الرحمة در کتاب مذکور از حضرت صاحب الامر صلوات الله علیه نقل کرده که هر که را بخدا حاجتی باشد؛ **انجام:** و تفرج عنی فرجا عاجلا غیر آجل بفضلک و رحمتک یا ارحم الراحمین

کیفیت نماز حاجت روایت شده از حضرت حجت (عج)، دعای رفع گرفتاری به روایت از امام رضا (ع) و منقول از «مهج الدعوات» ابن طاووس، دعای احتجاب به روایت از امام صادق (ع)، بیان خواص برخی از سوره های قرآنی به نقل از کفعمی، دعا به جهت دفع دشمنان، دعا برای رفع حوائج و دفع گرفتاری‌ها به روایت از امام سجاد (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی ضربی بوته‌های ریسه‌ای در جداول حاشیه‌ای یک‌لا، ۷گ (۵۹-۶۶)، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۳۱]

۷۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۷/۳

آغاز: آیات جهت حفظ بدن: بسمله، انا نحن نزلنا الذکر و انا لحافظون، فالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین، و لایوده حفظهما و هو العلی العظیم؛ **انجام:** و اجعلنا من المتطهرین و اجعلنا من الذین لاخوف علیهم و لا هم یحزنون

آیات قرآنی به جهت حفظ بدن و رفع حوایج، دعای رفع شر اشرار، دعای سهم اللیل، دعای مشلول، زیارت امام رضا و امام حسین، صورت عریضه برای مراقد ائمه، لعنیه شیخ علی، دعای کنز العرش، دعای صد صلوات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی ضربی بوته‌های ریسه‌ای در جداول حاشیه‌ای یک‌لا، ۳۵گ (۷۲پ-۱۰۷)، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۳۳]

۷۸۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۶۴/۱

نقل از تعویذ آخوند ملا محمد تقی (گویا مجلسی) به عربی با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد هادی بن محمد زمان اصفهانی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳۳گ (۲پ-۳۵پ)، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: - ۲۸۷]

۷۸۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۶۴/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به عربی با ترجمه فارسی زیر سطور در دعای جوشن صغیر و جز آن، در برگ ۷۲پ و ۷۳ر ختم تبری منسوب به خواجه طوسی آمده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳۴گ (۳۸پ-۷۲پ)، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: - ۲۸۷]

۷۸۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۳۷

دعاهای پراکنده است به عربی و فارسی؛ خط: نسخ، کا: آقا هاشم اصفهانی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۱۹۴گ، ۱۲ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۹ - ۷۷۸]

۷۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۲۰/۲

دارای دو دعاء بازوی مرد در روزگار محمود سبکتکین و دعاء فتح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز نو، ۶گ(۱۳پ-۱۹پ)،۱۳سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۵/۹سم [ف: ۵ - ۱۵۸]

۷۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۹۷

شامل: دعای علوی مصری، حرزیمانی سیفی، دعای احتجاب یا جوشن سیفی با سند همه اینها به فارسی، خواص چهل اسم به فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ در هامش ص ۱-۶ بندی است به فارسی درباره خواص آیات از روی خط حسن علیا از روی خط دوانی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۵۱گ، ۱۷ سطر (۴×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۷۰۲]

۷۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۰۲/۶

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴گ (۱۰۳پ-۱۱۷پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۵۵]

۷۹۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۸۷

آغاز: تحصیل و اعتقاد به معاد و بهشت و دوزخ و سؤال قبر و سایر اعتقادات حقه را کرد تلقین او کنند و بیادش آوردند و اگر نتواند خواند نزد او بخوانند ... لیکن علامه مجلسی قدس الله سره فرموده که قسم اول موافق احادیث معتبره اول است؛ **انجام:** اسعد

بسابغ نعمائک فقد لذت بحرمک و تعرضت لکرمک و استعذت.
کتاب مفصلی است که در آن از مؤلف به عنوان «مؤلف عفی الله عنه» و از خود کتاب به عنوان مختصر و رساله یاد شده است، فهرست پاره‌ای از عنوان‌های آن به ترتیبی که در نسخه دیده می‌شود: فریده چهارم: در بیان ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان، فریده پنجم: در بیان ادعیه و اعمال ماه شوال و ذیقعده چون ماه هلال شوال را ببیند از دعاهای رؤیت هلال آنچه را خواهد و تواند بخواند، خزانه هفتم در بیان ادعیه استخاره و اقسام و آداب آن، خزانه هشتم در بیان ادعیه سفر و شمه‌ای از آداب آن در دو مطلب: اول در بیان اختیار اوقات سفر، دوم در بیان ادعیه که تعلق به سفر کننده دارد، خزانه نهم: در ذکر ادعیه عظیمه، [خزانه دهم] در مجملی از احکام اموات و ذکر ادعیه و اذکار متعلقه به حالت احتضار تا وقت دفن (اینجا گویا پایان کتاب است)، مفتاح دوم در بیان مجملی از شرایط و آداب که در دعا خواندن مراعات کردن آن ضرور است، در ده «قسم» است، (اینجا باید آغاز کتاب باشد)، خزانه اول: در بیان ادعیه و اذکاری که در هر شب و روز باید خواند و در آن شش مصباح است: مصباح اول: در بیان ادعیه و اذکاری که مختص بوقت خاصی از شب و روز نیست، لالی منظومه چون در بیان شرایط و آداب مذکور شد ... (پس از چند صفحه:) لالی منثوره و اما آنچه اذکاری که هر روز خوانده می‌شود، مفتاح دوم: در بیان ادعیه وقت طلوع صبح تا طلوع آفتاب و در آن پنج «عقد» است: عقد اول: در مجملی از مقدمات نماز و آداب، عقد سیم: در بیان ادعیه ای که بعد از نماز صبح باید خواند، عقد چهارم: در بیان ادعیه مشترکه میان صبح و شام، عقد ششم: در بیان ادعیه مشترکه میان صبح و شام، نظم دوم: در بیان ادعیه صبح و شام که مقید به قید مذکور نیست، عقد هفتم: در بیان مجملی از فضل و آداب تلاوت قرآن و ادعیه قبل از قرائت و بعد از قرائت، مفتاح چهارم: در بیان ادعیه و اذکاری که از وقت زوال تا هنگام غروب آفتاب باید خواند، مفتاح پنجم: در بیان ادعیه و اذکاری که وقت غروب تا نصف شب باید خواند و آن چهار عقد است: عقد اول: در تحقیق وقت مغرب و بیان ادعیه آن، عقد دویم: در بیان ادعیه بعد از نماز مغرب، عقد سیم: در تحقیق وقت عشا و ادعیه آن، عقد چهارم: در بیان آداب خواب کردن و ادعیه آن، عقد دوم: در بیان کیفیت و آداب نافله شب و ادعیه آن، عقد سیم: در بیان کیفیت نماز شفع و وتر و نافله فجر، عقد چهارم: در بیان ادعیه‌ای که هر هفته باید خواند و در آن سه «مصباح» است: مصباح اول: ادعیه شب و روز جمعه، مصباح دوم: در بیان ادعیه و اذکار جهت اموری که غالب اوقات در هر هفته به عمل آورده می‌شود، مصباح سیم: در بیان ادعیه و اذکار سایر ایام و لیالی هفته، خزانه سیم: در بیان ادعیه و اذکاری که در هر ماه به عمل می‌باید آورد، خزانه چهارم: در بیان اعمال و ادعیه و اذکاری که در هر سال به عمل باید آورد، فریده اول: در بیان ادعیه و اعمال ماه محرم و صفر، فریده دوم: در بیان ادعیه و اعمال ربیعین و جمادیین، فریده سوم: در بیان ادعیه و اعمال رجب و شعبان.
عنوان‌های خاتمه و طومار هم دارد. در آن از علامه مجلسی و بحار او و فتح الابواب ابن طاووس و از شیخ بهایی و «مفاتیح النجات» فاضل خراسانی و «مجموع الدعوات» و کتاب های دیگر دعا و از استاد محقق یاد شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و تکمیل شده در قرن ۱۳ق؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح؛ واقف: علی حمیدی، تاریخ وقف: ۱۳۳۸/۳/۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج، ۳۹۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۴۶۱]

۷۹۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۲۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲ق؛ خطی از غرب اسلامی کوفی‌نما، در یک جا تاریخ ۱۱۵۵ق، دعا و طلسم و سوره‌های کوتاه از قرآن کریم، ارجوزه‌ای ناقص از یحیی قرطبی در عقاید و فقه؛ ۱۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۰]

۷۹۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۸۱-عکسی

آغاز: اذن دخولی که در همه مشاهده مشرفه ائمة (ع) می‌توان خواند. بسمله. اللهم انی وقفت علی بیت من ابواب بیوت نبیک صلواتک علیه.
زیارت جامعه کبیره. روایت شده از موسی بن عبدالله مخفی، که گفت عرض کردم به خدمت حضرت امام علی النقی که یا ابن رسول الله؛ **انجام:** الشفقه علی الله بهره مند گرداند.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ ۱۲۰ص، ۱۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۳۱۴]

۷۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۶

آغاز: و له الحمد یحیی و یمیت و هو حی لایموت بیده الخیر و هو علی کل شیء قدی سه بار بگوید استغفرالله الذی لا اله الا هو الحی القیوم و ذوالجلال و الاکرام و بگوید؛ **انجام:** اگر چیزی بشنوی که به فال نیکو نباشد بگوی اللهم انت منسی الخیرات و میسرها و مسببها و المعین علیها و المرشد الیها اسئلک ان تیسر الی الخیر فی کل وقت و زمان و فی کل موضع و مکان و یعیدنی من السر فی کل حین و اوان و کل موطن.
شامل: دعاها و اعمال مختلف مانند «مفاتیح الجنان» که توضیحاتش به فارسی است، از جمله آداب نماز شب، دعا جهت رزق، تعقیبات نماز، دعای عهد، دعای صاحب الزمان (ع)، دعاهای عدیله، دعای فرج، اعمال شب و روز جمعه و ایام و لیالی متبرکه و ماههای مختلف، زیارت عاشورا و ... بعضی از منابعی که این دعاها از آنجا نقل شده عبارتند از: «کامل الزیارات»، «مصباح»، «مصباح الزایر»، «امال الاسفار»، «کتاب الزیاره»، «دلائل الرضا»، «مزار»، «کشف الغم»، «کتاب عهد»، «محاسن»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در حاشیه برگ ۱۲ تا ۲۱ رساله‌ای به فارسی در اصول و فروع دین شامل توحید، عدل و نبوت، امامت و معاد، صفات ثبوتی و سلبی، نماز و غسل و روزه و ... و در حاشیه بعضی از صفحات نیز طلسم‌ها و تعویذاتی به منظور

رفع حوائج گوناگون نوشته شده است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی روشن یک‌لا، ۲۰۶گ، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم[ف: ۱۴ - ۱۲۶]

۷۹۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۵۴-عکسی

آغاز: هذا دعای جوشن کبیر. بسمله. اللهم انی اسألک باسمائک یا الله یا رحمان یا رحیم یا کریم یا مقیم یا عظیم یا قدیم یا علیم یا حلیم یا حکیم؛ **انجام:** یا انصار فاطمة الزهرا. و السلام علیکم یا انصار.

چند دعای مشهور، با دستور فارسی، بخش‌بندی نشده: جوشن کبیر، دعای کمیل، آداب رؤیت هلال هر ماه، دعاهای سی روزه ماه مبارک رمضان، زیارت نامه، شرح دوازده امام منسوب به خواجه طوسی، دعای دوازده امام منسوب به همو، دعای اعتصام؛خط:نسخ خوش معرب و نستعلیق خوش شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛افتادگی:انجام؛ نسخه هنری، با ۲ سرلوح، مذهب؛ ۲۱۲ص، ابعاد متن: ۸/۵×۱۶/۵، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۳۱۳]

۷۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۱۲

دعای کمیل و سمات و صباح و عدیله و مجیر و دعای بامداد است با خواص آنها به فارسی؛ خط: نسخ چلیپا، کا: محمد کاظم گلپایگانی، تا: قرن ۱۳ و ۱۴، برای بخشعلی خان؛ راسته و چلیپا، دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره رنگارنگ حاشیه‌دار، جلد: مخمل سرمه ای مقوایی، ۳۷گ، ۱۰ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف:۱۴ - ۳۶۵۸]

۷۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۱۵

در دوازده «باب» هر یک چند «فصل» یا یک «خاتمه» در مواعظ و نصایح و فواید متفرقه، باب ۱. در فضایل عقل و علم و مکارم اخلاق و صفات و رذایل مناهی و معاصی و دوای ذنوب و سیئات، باب ۱۲. در احکام متعلق به اموات و زیارت قبور مومنان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۳۳۰گ، ۱۸ سطر (۹×۱۷)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۳۸۹]

۷۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۳۸

به روش سنی با عنوان‌های ادعیه بیدار شدن از خواب، فضایل تسبیح و تحمید و تهلیل و تکبیر و حوقله و استغفار ... فضیلت درود و الفاظ آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جدول زر و لاجورد، محشی؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوا، ۵۳گ، ۹ سطر (۷×۱۱)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۴۴۲]

۷۹۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۰۹

دعای ماه رمضان برای حفظ از فتنه و زیان و دعای رؤیت است با ترجمه فارسی زیر سطور؛خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ سرلوح با نقوش زرین، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۴گ، ۱۲ سطر (۴×۷/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۲سم [ف: ۱۰۵]

۸۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۴۶

آغاز: بسمله، روایت کرده اند بزرگان و دانایان دین که اگر کسی خواهد که دم او گیرا شود هزار یک بار این خطبه را بخواند دم او گیرا شود؛ **انجام:** صل علی محمد خیر مبعوث دعا الی خیر معبود و علی اله الطیبین الطاهرین اهل الکرم و الجود و افعل بنا ما انت اهله یا ارحم الراحمین

دعاهای مختلف از جمله دعای «گنج العرش» دوازده امام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا مجدول، ضربی، ۱۴۲گ، ۱۱-۱۶سطر (۴/۵×۱۱ و ۶×۱۲)، اندازه: ۷×۱۴/۲سم [رایانه]

۸۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۰۷

آغاز: تفصیل ادعیه بیاض ... بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و بلغنی الی مائة و عشرین سنة من غیر ضعف و فقر و فاقة فالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین.

شامل: سوره‌های یس و انا فتحنا و واقعه و تبارک و عم یتسائلون، تعقیبات نمازهای پنجگانه، ادعیه توسل و عشرات و مشلول و صباح و عدیله و سمات و کمیل و جوشن کبیر و صغیر، اعمال سه ماهه، دعای یا من تحل، دعای هلال، دعای یومیه، نماز هر ماه، اعمال ماه‌های رجب و شعبان و رمضان، اعمال شب قدر، نماز عیدین، اعمال و زیارت روز غدیر، زیارات عاشورا و اربعین و زیارت حضرت رسول (ص) و امیر المومنین (ع) و سایر ائمه و حضرت صاحب الامر، دعاء ندبه، دعاء عهد، عریضه صاحب الامر، دانستن رجال الغیب، خواب نامه، احکام سفر و ذبح گوسفند، ایام منحوسه، جامه بریدن و پوشیدن، ناخن گرفتن، دعاء عقیقه و ختنه، احکام ساعات شبانه روز، شکیات نماز، نماز جنازه، تلقین میت، نماز هدیه و میت، سوره‌های قرآنی و اکثر ادعیه بیاض با زیرنویس ترجمه فارسی است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سر لوح و کتیبه، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: ترمه، سجاف لبه‌ها و عطف چرم قهوه‌ای، ۳۹۵گ، بین ۱۰ و ۱۱ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۱۸۹]

۸۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۵۷

آغاز: احیاء کند و دعای حضرت خضر علیه السلام را در آن شب بخواند؛ **انجام:** و للذین کفروا بربهم عذاب جهنم و بئس المصیر.

خط: نسخ، کا: شاید فراهم آوردنده بیاض، تا: قرن ۱۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۰۲گ، ۱۰ سطر (۴×۱۱)، اندازه: ۶/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۵۱۶]

۸۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۴/۱۶-طباطبائی

آغاز: اعلم یا اخی انی قد وجدت هذه النسخات فی کتاب لبعض علمائنا و انتخبتها مما اورده فی الکتاب. نور از جمله ادعیه کثیر الفائده که به جهت رفع مکاره نافرجام ... از ائمه انام ماثوره است ... نور از جمله دعوات و افی هدایات که تلاوتش موجب قضای مهمات

منتخباتی از کتاب «دعوات». دعاهای ماثوره‌ای است که صاحب جنگ با عنوان‌های «نور» تالیف یکی از علماء شیعه امامیه

برگزیده و با ذکر خواص آنها در این مجموعه آورده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱۳۷-۱۴۲) [ف: ۲۳ - ۶۹۶]

۸۰۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۹۱

نسخه اصل: فرهنگ خراسان ش ۶؛ کتاب دعا با رساله‌ای در نماز؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۱۵۶]

۸۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول زر و لاجورد، در ۱۰ برگ حاشیه گل و بوته رنگارنگ است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، بیاضی، ۱۱۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [سنا - ف: ۱ - ۱۷۳]

۸۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۱۴

آغاز: بگشا چاک گریبان که تو را بشناسم ×× تا ببینم چه نشان ... کافر داری / داد من را خبر از قاتل من پیغمبر ×× به کلام شه لولاک تو باور داری؛ **انجام:** واحشرنی النبی محمد و اله الاطهار الاخیار و اصحابه النجباء الابرار اللهم صل علی محمد و ال محمد

مشتمل است بر دعاهای مختصر شب‌ها و روزهای ماه مبارک رمضان و عباراتی عربی جهت استخاره که گاه مأخوذ از قرآن و حدیث می‌باشد، این عبارات در یک یا دو یک سطر در یک صفحه نوشته شده و در صفحه مقابل آن به فارسی ترجمه شده و در بعضی از صفحات نیز در پایین صفحه کلمات «خوب، میانه، بد» نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی و الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۹۵گ، ۷ سطر (۴×۵/۹)، اندازه: ۹/۵×۱۰/۵سم [رایانه]

۸۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۷۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عبدالله ناصری [رایانه]

۸۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۳۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

۸۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۵۱

ادعیه و طالع‌بینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد کاوند [رایانه]

۸۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۰۶

آغاز: شقیا محروما مقترا علی فی الرزق فامح و سن ام الکتاب شقائی ... آنگه سجده کند روی بر زمین نهد و خویشتن را با هم آورد و بر زمین افکند بخلاف؛ **انجام:** و فاضلترین آن بود که تعقیب و سجده شکر پس از نوافل نماز شام کند آنگه برخیزد و دو رکعت نماز بگذارد در رکعت اول یکبار الحمد و سه بار قل هو الله احد.

در برگ ۵۰ آمده: «مترجم کتاب گوید ...» که مشخص می‌شود کتاب تالیف نیست بلکه ترجمه است. مؤلف شیعی است چون از صحیفه سجادیه و امامان معصوم (ع) نقل می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۳۳۵گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳۴ - ۴۹]

۸۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۰/۸

به نقل از «وسایل» و «مصباح» کفعمی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج فرنگی، ۳۵صفحه (۱۸۹-۲۲۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۸۸]

۸۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۱۵/۳

آغاز: دفع یاد سموم: یا من خلق فسوی یا من قدر فهدی یا من یکشف البلوی؛ **انجام:** یا من هو فی عظمته مجید یا من هو فی مجده حمید.

مشتمل بر دعاهای پراکنده‌ای که در دفع برخی از بیماری‌ها به کار آیند. شاید بخشی از رساله دفع آفات و رفع بلیات باشد؛ خط: نسخ، کا: حمزه بن شمس الدین نجفی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، عطف پارچه‌ای خاکستری، ۶گ(۸۵پ-۹۱پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۰ - ۲۸۲]

۸۱۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۶۳

آغاز: دعای مجیر بسمله سبحانک یا الله تعالیت یا رحمن أجرنا من النار بعفوک یا مجیر؛ **انجام:** لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم مبلوس کامروس ابرس عنکوس تعلوس.

شامل چند سوره قرآنی از جمله سوره مبارکه یس، جمعه، نبأ، الرحمن، و ادعیه شیعی همچون دعای جوشن کبیر و مجیر و دعای کمیل و ادعیه ۳۰ روز ماه رمضان و در پایان آداب تلقین میت و دعای طلب فرزند؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ در میان نسخه چند قطعه شعر فارسی در مناجات به خط موسوی آباده‌ای به تاریخ ۱۳۲۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۷۹]

۸۱۴. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره ۴۸/

دعاء برای صداع و شعر وحید و حدیث؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، ۱گ (۲۷۵ر و پ)، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۵۳]

۸۱۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۴۹/۳

انجام: و پریدن نامه های اعمال و گویا شدن دست و پا، و صراط و بهشت و دوزخ همه حق است و خواهد بود.

چند دعا و زیارت است، و در پایان اصول دین با بیانی ساده و روان و مختصر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: شمیز، ۱۱گ (۲۷ر-۳۸پ)، مختلف السطر (۱۲/۵×۱۸) [ف: ۲ - ۳۷۹]

۸۱۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۴۷

آغاز: لا اله الا الله الها واحدا ونحن له مسلمون لا اله الا الله الها واحدا ونحن له مخلصون لا اله الا الله الهاً واحدا ونحن له عابدون لا اله الا الله ولانعبد الاایاه مخلصین له الدین؛ **انجام:** اسئلک ان تغفرلنا و ترحمنا و ترزقنا لقاء صاحب الزمان واختم اعمالنا بالخیر یا ارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا محمد و اله اجمعین الطیبین الطاهرین تمام شد

دعای بعضی مواقع و ساعات، تقرب به ائمه و برخی دعاهای دیگر

چون سمات و صباح و ... که گاهی همراه با ترجمه و شرح هستند؛ خط: نسخ، بی کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، یادداشت به تاریخ ۱۲۶۶ق در آخر کتاب آمده؛ جلد: تیماج مشکی، عطف گالینگور قهوه‌ای، ترنج و سر مذهب، ۱۲۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۷۷]

۸۱۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۸

آغاز: بدان که شرائط استجابت دعاء یکی آن است که اگر طالب منفعت است در وقت دعا کردن باطن دستها را به سوی آسمان بلند کند وهرگاه طالب دفع مضرت است پشت دستها را به آسمان بلند کند؛ **انجام:** از برای قضای هر حوائجی سوره مبارکه یس را بخواند ودرموضع مطلب را به خواطر بیاورد و بعد این دعا را بخواند که مستجاب است بسم الله الرحمن الرحیم سبحان ... بحق محمد وآل محمد صل علی محمد وآل محمد و سلم

در ادعیه و شرح و ختوم نماز و تعقیبات آن و نیز بعضی از حرزها. مؤلف از برخی کتب دیگر مانند «کنوز النجاح» ابوعلی طبرسی، «کافی» کلینی و «عدة» و از سید ابوالحسن شاذلی و غیر آن نقل کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بعضی از ادعیه به فارسی ترجمه شده است؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۷۷]

۸۱۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۱۲

برگ‌های پراکنده و متفرقی است در زیارات و ادعیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۱۲۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲ – ۹۳]

۸۱۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۷۱

آغاز: البته بمطلب مراد خود رسیده است ربط در فضیلت نماز جعفر طیار؛ **انجام:** زیارت مفجعه السلام علیك ... یا من دمه غسله و شبیه قطنه و التراب کافوره

در ادعیه و زیارات که از آغاز و انجام افتادگی دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوا، آبی عطف پارچه مشکی، ۱۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ – ۲۳۹]

۸۲۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۹۲/۴

آغاز: سورة البقرة مدنیة؛ **انجام:** سلام الله و الملائکة و الناس اجمعین الی یوم الدین و الحمد الله رب العالمین.

برخی سوره‌های مبارکه قرآن کریم و کیفیت خواندن چهل صولات متنوعه و خواص آن به نقل از کتاب «تحفة الصلوات»؛ کا: فقر یونس، بی‌تا؛ جلد: مقوا سرخ عطف و گوشه تیماج، ۸۳گ (۴۶ر–۱۲۹پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۵۷]

۸۲۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۰۹

آغاز: شرح دعای قدح العظیم المعظم بزرگوار است. روایت است از یکی از صحابه رسول ص که گفت حاضر بودم در خدمت با رفعت؛ **انجام:** فصل سی هفتم بجهت دفع هر ترسی یا من کل شی ء خاضع له، یا من کل شیء خاشع له، ... یا من کل شی ء قائمة.

چند برگی است از مجموعه‌ای که به صورت «فصل– فصل» گزارش شده است؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاضی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۲ – ۲۶۷]

۸۲۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۱۷/۱

شامل:مناجاتی از امیرالمومنین(ع)،مناجات امان‌نامه از امیرالمومنین (ع)، مناجاتی از حضرت زین العابدین (ع)، مناجات انجیلیه از امام سجاد (ع)، مناجات خمسه عشره اما سجاد (ع)، مناجات عظیم المستجاب، دعای مستجاب، مناجاتی منقول از امام سجاد (ع)، مناجاتی منقول از ابن طاوس، مناجاتی از امیرالمومنین (ع)، دعاء در مناجات، دعای کمیل بن زیاد، خرج دعای طاعون، طلسم تب و لرز، دعای پیامبر، دعای روشنایی چشم، دعا جهت دوستی خلایق، دعا برای فتح و نصرت، دعا برای دفع بدی‌ها، دعا برای ظفر یافتن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۸گ (۱پ–۷۹پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲ – ۲۷۳]

۸۲۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۲۳

مختصری است در دعاهای وارده در ایام سال و طلب حوائج و دفع بیماری‌ها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۲ – ۲۷۸]

۸۲۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۳۱/۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف سرخ، ۲۶گ (۱۱۹پ–۱۴۵پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۸×۱۱سم[ف:۲-۲۸۶]

۸۲۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۳۲

شامل: دعای جوشن کبیر، دعای معراج، دعای یستشیر، دعای کمیل، دعای صباح امیرالمومنین، دعای رویت هلال، دعای اعتصام دوازده امام (ع)، دعای صلواتیه دوازده امام خواجه نصیر، اختتام دوازده امام خواجه، دعای نور، دعای عکاشه، دعای مجیر، دعای سیفی، سوره یس، سوره توحید، سوره کافرون، سوره ناس، سوره فاتحه، سوره فلق، دعای حاجات، دعای قدح، دعای سمات، دعای سهم الیل، دعای حمید، دعای سیفی مشهور به اعتصام بحر رمانی؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۱۵۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱/۵سم [ف: ۲ – ۲۸۶]

۸۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵-۸۰۵۵/۲۵-۵۵

آغاز: و بغی علی و یریدنی و اهلی و اولادی و اخوانی و اخواتی و قراباتی من المومنین و المومنات

بخشی از کتاب مفصلی است در دعا. عنوان بخش های کتاب «مقاله – مقاله» بوده و در این نسخه تمامی مقاله دوم و چهار باب از مقاله سوم را شامل است از اول مقاله تا دعای شریف عرفه امام حسین (ع)، مقاله دوم: در اعمال لیالی و ایام هفته، شامل چهارده «باب» به تعداد روزها و شب های هفته (مؤلف در پایان این مقاله گوید که دعاهای این مقاله را تماما از «مصباح المتهجد» شیخ طوسی نقل کرده مگر چند نماز روزهای هفته را)، مقاله سوم: در ادعیه و اعمالی که در عرض سال است شامل مقدمه ای و دوازده

«باب» در اعمال دوازده ماه و «خاتمه»ای در اعمال نوروز. مؤلف در این رساله اغلب از «مصباح المتهجد» و کتاب های ابن طاوس و «مصباح» کفعمی و «مفتاح الفلاح» شیخ بهایی نقل کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۳۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴ – ۱۸۲۷]

۸۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۸۰/۹-۱۹/۱۱۰

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... فصل فی دفع عموم الهمومات و قضاء الحاجات منقولست که حضرات ائمه علیهم السلام این ابیات را از برای هر همی وغمی می‌فرمودند؛ **انجام:** طور دیگر شکل آن درپشت صفحه کشیده شد وبعضی از اشکالی که نسخه بدل است دراطراف دائره مسطور شد.

چند فصل کوتاه است در دعاهای متفرقه از برای حوائج و طلسمات که مؤلف (و شاید از دعانویسان بوده) از کتاب‌های قدما و آنچه تجربه کرده بود گرد آورده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی،عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۳۳۰۳]

۸۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱/۲-۱۱/۱

آغاز: را بر رویش می‌گشاید و از انواع جواهر حقایق آنچه دیده اش تاب آورد ... سیم با طهارت بودن است درهنگام تلاوت چنانچه از محمد بن الفضیل منقول است که؛ **انجام:** و دیگر از اعمال مؤکده ... نماز جعفر طیار است ... و درشب و روز جمعه فضیلت این نماز زیاده از سایر ایام است و درحدیث معتبر وارد شده است که اگر کسی.

بخشی از کتابی است در دعا با این عنوان‌ها: کوکب پنجم در کیفیت ختم قرآن، کوکب ششم در ثواب تعلیم و تعلم قرآن، کوکب هفتم در ثواب قرائت قرآن و در این کوکب خواص سور را بیان نموده است، تنویر دوم: د ربیان فضیلت دعا و شرایط و آداب آن مشتمل برچند نجم تنویر سوم: درذکر بعضی از اذکار و دعوات و تعقیبات شامل چند باب، باب اول در بیان فضیلت اذکار شامل چند فصل، باب دوم در بیان اذکاری که مخصوص وقت چندند، شامل چند فصل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج وعطف تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و لچکی و ضربی، ۲۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف: ۶ – ۳۳۰۱]

۸۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۰/۱

آغاز: دعاء باطل السحر و درجه اعلی یافتن، بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسألك یا خیر مسؤول و اکرم مأمول؛ **انجام:** یا وجیهاً عندالله اشفع لنا عندالله و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

دعاهای متفرقه و اعمال روزهای متبرکه و بعضی از زیارت های ائمه (ع) می‌باشد و جنگ میر محمد باقر داماد و حزب البحر که منسوب به شیخ ابوالحسن شاذلی است و دعای سیفی کبیر با شروح زیاد و دعای علوی مصری و بعضی از دعاهای روزهای ماه رمضان و دعای جوشن کبیر و مناجات های حضرت امیر و امام زین العابدین (ع) را دارد؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت مشکی، ۱۵۳گ (۱پ-۱۵۳ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹سم [ف: ۱-۳۴۳]

۸۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۴۵

آغاز: منقولست که بجهت بر آمدن حاجات خصوصاً دفع اعدا بعد از نماز تهجد شب جمعه

دعای علوی مصری و مناجاة خمسة عشر حضرت سجاد علیه السلام و صلوات خواجه نصیر الدین طوسی و دعای کمیل و دعای سیفی و دعای صنمی قریش و ترجمه «جواهر القرآن» تمیمی از محمد بن شیخ محمد هروی و جز اینها؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای دو سرلوح رنگین زیبا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی زرین، ۱۹۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۰ – ۲۳۰]

۸۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۵۲

آغاز: استاد نقش بزرگوار مهر نبوت معظم و مکرم حضرت رسالت پناه محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم

شامل: مهر نبوت، شرح استغفار، هفت آیه، دعاء عکاشه، دعاء بزرگوار، دعاء سدرة المنتهی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد:گالینگور سبز،۴۸گ،۱۱سطر،اندازه:۷×۱۱سم [ف: ۱۱ – ۳۵۰]

۸۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۲۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... در بیان ادعیه و ادویه اوجاع و ادعیه رد ضاله و ادعیه احراز و حجب

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم[ف:۲۵-۱۴۷]

۸۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۶۸

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: دورو تیماج رو قهوه‌ای پشت سبز، ۶۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۰سم [ف: ۲۳ – ۱۳۷]

۸۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۷۳

شامل: سوره‌های یس و فتح و الرحمن و واقعه و جمعه و منافقون و ملک و نبا و کهف و دعاهای ایام هفته و اوراد و دعاهای متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: روغنی رنگین،۵۶گ،۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۳ – ۲۲۷]

۸۳۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۹۰

مانند «زاد المعاد» است و نگارنده آن از شاگردان میرداماد بوده و این کتاب را در زمان زندگی او نگاشته و در اوایل آن می‌گوید: «هر جا لفظ «استادی» مذکور شد منظور میر داماد است»، باب ۱. عمل ماه رجب، باب ۲. عمل ماه شعبان، باب ۳. عمل ماه مبارک رمضان، باب ۴. اعمال متفرقه سایر ماه ها، باب ۵. بیان امور مرغوب فیها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ ۱۶۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ – ۵۶]

۸۳۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۳۶/۴-۵۸۶۴

در دوازده «باب»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، عطف تیماج، ۱۱۵گ، ۱۵ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۱۸]

۸۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۹۵-۳۱/۱۷۵

آغاز: دعاء الوباء ... بسمله. بسم الله ماشاء الله کان ثلاث مرات بسم الله ذی الشان عظیم البرهان شدید السلطان؛ **انجام:** وان علیاً امیرالمؤمنین جعلته ولیک والاقرار بولایته تمام وحدانیتک وکمال دینک وتمام نعمتک علی جمیع

دعای وبا، دعای که در جمعه آخر ماه رمضان خوانده می‌شود به نقل از حاشیه «مصباح» کفعمی، دعایی به نقل از خط میرداماد و دعایی به نقل از «من لایحضره الفقیه» وکیفیت تناول تربت سید الشهداء (ع) و فضل آن به نقل از «المصباح الکبیر» و «تهذیب»، و دعایی به نقل از خط شیخ بهایی، عمل ام داود و پس از آن زیارت عاشورا و زیارت اربعین و زیارت امیرالمؤمنین (ع) در روز غدیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۰ صفر ۱۰۸۶ و پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۰۸۶؛ مصحح؛ ۱۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۸۲۸]

۸۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷

شامل سوره فتح و جمعه و دعای کمیل و دعای استغفار امام زین العابدین (ع) و دعای صباح حضرت امیرالمومنین (ع) و دعای سمات و دعاهای ایام هفته و دعای جوشن صغیر و سوره جمعه و سوره یس، با ترجمه فارسی زیرنویس؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۶]

۸۳۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۲

دارای: دعای سیفی، دعای سمات، دعای عرفه امام حسین، دعای علوی مصری، سوره انعام، سوره بنی اسرائیل، سوره نبا، دعای جوشن صغیر، دعای جوشن کبیر، دعای حریق، دعای عشرات، دعاهای ساعات روز، دعای سفیان ثوری، دعای یمانی، و چند دعای دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱ - ۱۱۹]

۸۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۷

شامل: زیارات معصومین (ع) در ایام هفته، دعای صباح حضرت امیرالمومنین (ع)، مناجات منظوم آن حضرت، سورة الانعام، سورة الکهف، سورة سباء، سورة الملائکة، سورة یس، سورة الکافرون و الاخلاص و الفلق و الناس، سورة الرحمن، سورة الجمعة، دعاء عدیله، سورة التغابن، دعاهای ایام هفته، دعای هلال و چند دعای دیگر با تکرار دعای عدیله؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ تملک: سید محمد حسین بن حسن حسینی به تاریخ دوشنبه ۲۵ ربیع الاخر ۱۳۳۰، محمد مهدی شیرازی به تاریخ محرم ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۱۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۹۳]

۸۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۹۴

آغاز: و قوله تعالی فویل للمصلین الذینهم عن صلوتهم ساهون و احادیث نیز دراین باب بسیار است از آن جمله ازحضرت رسالت پناه منقولست که الصلوة عماد الدین؛ **انجام:** نوع دیگر این است که بعد ازاتمام زیارت روی به ضریح مبارک نهد و بگوید ... پس یک یک از ائمه را سلام کند تا آخر وبگوید السلام علی ملائکة الله المقربین المسبحین

کتابی مفصل در ادعیه و اعمال ایام و هفته‌ها و ساعات که در یک «مقدمه» و ۷ «باب» (هرکدام در چند «فصل» و «مقصد») و یک «خاتمه» تنظیم شده است: مقدمه در شرایط ضروریه قبل از دعا و بعد ازآن، باب ۱. در نه «فصل»، باب ۲. ...، باب ۳. بیان تعقیب نماز، باب ۴. بیان نماز عید فطر و اضحی و کسوف و غیره، باب ۵. نمازهای غیرمرتبه و مستحبه، باب ۶. بیان اعمال هفته (۲ فصل)، باب ۷. اعمالی که تعلق دارد به جمیع ماه‌ها و شب‌های متبرکه و روزهای آن (۲ «مقصد»)، خاتمه در حصول مآرب و وصول به مطالب و دفع بلیات و اسقام (۲۳ «فائده»)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج با سر مجدول گرهی،۱۶۵گ،۱۴سطر،اندازه:۱۲×۱۸سم[ف مخ:۲- ۸۸۷]

۸۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۸۶

آغاز: فصل چهارم: در بیان فضایل و اعمال شب و روز اولست تا روز پانزدهم در شب اول ماه غسل سنت است و منقولست که هر که در شب اول ماه رجب و شب پانزدهم؛ **انجام:** وتحننت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید برحمتک یا ارحم الراحمین

ادعیه و اذکار در چهار «باب»: باب ۱. ... (۵ «فصل»)، ۲. فضایل و اعمال ماه شعبان و ایام ولیالی (۵ «فصل»)، ۳. بیان فضایل و اعمال ماه رمضان (۸ «فصل»)، ۴. اعمال و لیالی و ایام متبرکه شوال و ذیقعده (نسخه حاضر از فصل چهارم باب اول تا آخر را دربردارد)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «ذاکر شاه شهیدان کاظم الحسینی» (بیضی)؛ ۱۰۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۸۸۷]

۸۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۶

آغاز: و مجمره نقره بنهد و عنبر اشهب و عود قاری بخور کند و از سر صدق و اخلاص هزار نوبت بر خواند؛ **انجام:** بشهادة أن لا اله الا الله یا آدم و یا حواء دخلی (؟) جنتی و کلا

شامل: دعای سیفی، خاصیت چهل نام خدا که از گفته‌های شیخ شهاب الدین سهروردی ترجمه شده، حدیث عبدالله بن مسعود در فضیلت دعای اسماء حسنی، دعای سرخ باد مروی از وهب بن منبه، دعایی که جبرئیل برای پیغمبر آورد، دعائی که ابلیس با خود دارد، دعای کیمیای دین، دعای هزار و یک نام خدائی(جوشن کبیر با تفاوت مختصر)، دعای قدح، دعای تمخیثا؛ دعا برای اعضاء و جوارح، دعای روزهای هفته؛ آیات سبع، دعای عکاشه. روی برگی قبل از کتاب بخط نو نویسی این عبارت نوشته شده است «اسرار الدعوات فخر رازی» و در این نسبت شک است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸ ق (ظاهراً)؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۲۷۹گ،

مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۸]

۸۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۰

آغاز: در باب شرایط خواندن دعای سیفی اول طهارت دوم تصفیه باطن سیم خلوت؛ **انجام:** و علی جمیع الانبیاء و المرسلین و اقض حاجاتی فی الدنیا و الاخرة برحمتک یا أرحم الراحمین

شامل: دعای سیفی و دعای صنمی قریش و دعای یاسین مغربی و دعای روز عاشورا با آداب بسیار مفصل؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۹۰]

۸۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۲

آغاز: اللهم ربنا و لک الحمد أنت الحی القیوم الاول الکائن و لم یکن شیء من خلقک أن یعاین شیئاً؛ **انجام:** و بحق الحسین و أنت قدیم الاحسان و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آل محمد برحمتک یا ارحم الراحمین

اعمال ایام هفته و دعاها و حرزهای متفرقه مروی از ائمه طاهرین (ع)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ به خطوط مختلف، در حاشیه یکی از صفحه‌ها دعایی با نشان «حرره احمد» دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۰۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۴۱]

۸۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۵/۱

آغاز: هذا الدعاء منقول عن علی بن ابی طالب علیه السلام فی التذلل؛ الهی الامان الامان یوم لا یستأخرون؛ **انجام:** و خداوند این سال بهمه حال نیکو بود و الله اعلم بالصواب.

دعاهای متفرقی است؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۴۳گ (۱ر-۴۳پ)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۱۰]

۸۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۲۲

شامل: چند سوره قرآنی مانند سوره انعام و یس و جز اینها، بعضی از تعقیبات و دعاهای روزها و احراز و اذکار بدون ترتیب و تنظیم مخصوص؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگی پس از کتاب تاریخ منظوم درگذشت حاج علی اصفهانی از ملا آقا بابا ثابت اصفهانی به تاریخ یک‌شنبه ۲۶ شوال ۱۲۳۵؛ تملک: محمد ابراهیم بن حاج علی کرمانشاهی اصفهانی با مهر «عبده ابراهیم بن علی» (بیضی)؛ مهر: «سلام علی ابراهیم» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۸ - ۱۸۸]

۸۴۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۳۷/۱۷

آغاز: رساله ایست در بیان ادعیه وضوء، مستحب است که چون نظر به آب نمایی بگویی: الحمد الله الذی جعل الماء طهورا؛ **انجام:** الحمد الله الذی لم یجعلنی من السواد المختوم. اللهم اغفر لی و لوالدی و ارحمهما کما ربیانی صغیرا.

ادعیه وضوء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۹۰ر-۹۱ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۹]

۸۴۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۹۹/۲

آغاز: مرویست از حضرت ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین باسناد صحیح که هیچ وردی بهتر از این آیات سته نیست هر که درهر بامداد این شش آیه را به قانونی؛ **انجام:** یزید بن کیسان الکوفی البکری چون ذکر بعضی از صحابه عظام وتابعین کرام بر سبیل ایجاز کرده شد اختصار کردم حق سبحانه وتعالی ما را به برکت ایشان نیک بخت گرداناد

فواید متفرقه‌ای است در ادعیه همچون خواص آیات سته و قصیده عینیه منسوب به امام علی (ع): لک الحمد یا ذا الجود و المجد و العلی تبارکت تعطی من تشاء و تمنع با ذکر خواص آن و اسامی و احوالات مختصر پیامبران الهی و از جمله رسول گرامی اسلام و ائمه اطهار و اصحاب پیامبر (ص)؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۵۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۳۰]

۸۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۰۲-۵۸/۱۵۲

آغاز: سوره یاسین

دعاهای متفرقه ای است که از مصادر متعدد بدون نظم و ترتیبی جمع‌آوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۵گ، ۱۴-۸ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۳۵]

۸۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۱۹-۵۸/۱۶۹

آغاز: بسمله دعای عدیله شهد الله انه لا اله الا هو والملائکة واولوا العلم قائما بالقسط لا اله الا هو العزیز الحکیم

دعاهای متفرقه‌ای است با سوره‌هایی از قرآن کریم؛ خط: نسخ، بی‌کا،بی‌تا؛۱۲۵گ،مختلف السطر،اندازه:۱۰×۱۴سم[ف: ۱-۲۳۶]

۸۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۸۰-۵۸/۲۳۰

آغاز: لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله اللهم ان دخل التشبیه فی معرفتی ایاک ولم اعلم او علمت به تبت

دعای قدح، ادعیه روزهای ماه رمضان، اعمال شب قدر، دعای کمیل، سوره یس و فتح و رحمن و واقعه و جمعه و ملک و نبأ و دعای ختم قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۲گ، ۱۰-۸ سطر، اندازه: ۷×۹سم [ف: ۱ - ۲۳۷]

۸۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۱۳/۲-۵۹/۲۳۳

شامل: دعای ساعات شبانه‌روز، طریقه ریاضه از سید کاظم رشتی که در جواب سید محمد نامی نگاشته، رویایی که شیخ احمد احسایی دیده و تقریر کرده، دعاهای وقت خواب، تعقیبات نمازها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۹گ (۲۷-۹۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۰]

۸۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۱۴-۵۹/۲۳۴

آغاز: اگر قدرت روزه نداشته باشد روزی صد مرتبه این دعا بخواند سبحان الاله الجلیل سبحان من لا ینبغی التسبیح الاله

شامل دعاهای ماه رجب و شعبان و رمضان: دعای افتتاح، دعای سحر، دعاهای سی روز رمضان، دعای شب‌های احیاء، دعاهای دهه آخرماه رمضان، دعای دهه اول ماه ذیحجه، دعای وداع ماه

رمضان، دعای مجیر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲۱گ، ۵ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۱]

۸۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۲۷-۵۹/۲۴۷

آغاز: ان اصحاب الکهف و الرقیم کانوا من آیاتنا عجبا ... دعای کمیل. بسمله اللهم انی اسألك برحمتك التی وسعت کل شیء

سوره کهف و ادعیه‌ای شامل: دعای کمیل، دعای افتتاح، دعاهای مخصوص هر شب از رمضان، اعمال شبهای احیاء، زیارت عاشورا، زیارت علقمه، زیارت جامعه، دعای ندبه، دعای جوشن کبیر، دوازده امام خواجه نصیر، دعاهای ایام هفته، دعا جهت برآورده شدن حاجت، دعای سمات، دعای صباح و مساء و چند دعاء از امام سجاد، دعای صباح، زیارت حضرت علی (ع)، دعای مکارم الاخلاق، دعائه (ع) اذا نظر الی الهلال، دوازده امام سید نورالدین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه توسط محمود بن محمد بن عبدالکریم موسوی (از نوادگان سید نورالدین) در تاریخ ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۴۵ مقابله شده است و دوازده امام سید نورالدین نیز توسط ایشان کتابت شده؛ ۱۷۸گ، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱- ۲۴۲]

۸۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۲۹-۵۹/۲۴۹

آغاز: از برای ماه نو باید چون ماه نو بینی دور مشور و این دعا را بخوان اللهم انی اسئلك خیر هذا الشهر و فتحه و نوره و نصره و برکته و طهوره و رزقه

شامل: یس، صافات، فتح، الرحمن، واقعه، حشر، جمعه، منافقون، ملك، دهر، نبأ، اعلی و دخان و دعاها: دعای ابتداء هر ماه، دوازده امام خواجه نصیرالدین، دعایی از ابن طاووس در مهج الدعوات، دعا جهت قضاء حاجت و انتقام از ظالمان، دعای هفت وسیله، دعای کمیل همراه با ترجمه آن، دعای سمات همراه با ترجمه آن، دعای حضرت سلیمان، دعای احتجاب حضرت امیرالمؤمنین (ع) و حرز امیرالمؤمنین (ع)، حرز الاعتجام حضرت علی (ع)، دعای عشرات، دعای حجاب قدرت، اعتصام دعای علوی مصری، سوره زبور که به عربی ترجمه شده، ۳۱ آیه کریمه قرآن، ۳۷ آیه قرآن، مناجات، برج اول در حرزهای مختلف از تمام ائمه، برج دوم ادعیه ابطال سحر، برج سوم در احتجاجات چهارده گانه از «مهج الدعوات»، برج چهارم در هیاکل هفتگانه، دعای جوشن کبیر، دعای مباهله؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۴۳]

۸۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۰/۱-۵۹/۲۵۰

آغاز: سوره یاسین

سوره های یاسین و فتح و نبأ و واقعه و ملك و دعای کمیل و جوشن صغیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷گ (۱-۳۷)، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۴۳]

۸۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۹-۵۹/۲۵۹

آغاز: صاحب الوقار و السکینة المدفون بارض المدینة العبد المؤید و الرسول المسدد المصطفی الامجد المحمود الاحمد

ادعیه و زیارات: دوازده امام خواجه نصیر، شرح دعای عظیم، دعای عکاشه، مناجات امام حسین علیه السلام، شرح کلمات توبه، دعای فرج، دعای جوشن کبیر، زیارت عاشورا، شرح دعای نور، دعایی از امام موسی بن جعفر جهت رفع غم و غصه، زیارت امام حسین (ع) دعای گنج العرش، مناجات کن فیکون؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۳۵گ، ۱۰ سطر ، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۷×۱۸سم [ف: ۱-۲۴۶]

۸۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۶۶/۳-۵۹/۸۶

آغاز: در بیان ادعیه انتقام ... درعقب هر نماز واجبی لا اله الا الله الها واحدا و نحن له مسلمون

شامل: ادعیه اسم اعظم، ادعیه انبیاء و ائمه، ادعیه و هیاکل و غیر او، ادعیه ایمن بودن از خوفها، ادعیه سر، ادعیه ایام وتعویذها، ادعیه متفرقه، ادعیه مسافر، خواص آیات قرآنی، استخاره، زیارات، ادعیه ماه رجب، شعبان، رمضان، اسماء حسنی و خواص آن، آداب داعی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۵گ (۷۳-۱۰۷)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۲۳۸]

۸۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۸۴-۵۹/۱۰۴

آغاز: سوره یس

شامل: آیة الکرسی، دعای هیاکل، سوره یس، چند دعا، زیارت امام حسین، جوشن کبیر، شرح دعای جمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در حاشیه برگ ۲۸ نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۵۸؛ ۸۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۳۸]

۸۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۵۸-۵۹/۲۷۸

آغاز: و جریرته و هو یضج الیك بربوبیتك یا مولای فکیف یبقی فی العذاب و هو یرجوا ما سلف من حلمك و رأفتك و رحمتك

شامل: دعای سحر، دعای کمیل، دوازده امام خواجه نصیر، دعای مشلول، دعای روز و شب ماه مبارك رمضان، دستور دفع مزاحم و دشمن و ایجاد الفت، دعای ام الصبیان، آیات المحبة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ آخر نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۵۰ آمده؛ ۶۰گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۸۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۲۷/۸-۵۶/۱۷۷

آغاز: اعتصام الدعاء السیفی المشهور بحرز الیمانی. چون شروع در دعای سیفی خواهدبکند سوره فاتحه و آیة الکرسی و... بسمله، اللهم انت الملك الحق الذی لا اله الا انت، انت ربی و انا عبدك

دعاهای مختلفی است که از منابع متعدد جمع‌آوری شده، و برخی از آنها در لابه‌لای سطور به پارسی برگردانده شده است، دعاهای موجود عبارت اند از: اعتصام الدعاء السیفی مشهور به حرز الیمانی، دعایی با این سرآغاز: «اللهم انت الملك الحق الذی لا اله الا انت انت ربی و انا عبدك عملت سوء» (با ترجمه زیرنویس فارسی)، دعاء الفرج به نقل از کفعمی، دعای سیفی صغیر با این سرآغاز: «رب ادخلنی فی لجة بحر احدیتك و طمطام یم وحدانیتك»، دعای روای حاجات، دعای اختتام، دعای سیفی،

دعای معروف به دعای یشمخ، دعای احتجاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸گ (۱۱۱-۱۲۸)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۳۲]

۸۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۷۶/۱۶-۵۷/۱۴۶

آغاز: دعای حضرت داود بر وصف تحمید این دعا را خواند به داود وحی آمد که ملائکه کرام الکاتبین را از بسیاری نوشتن ثواب این دعا به زحمت انداختن

دعای حضرت داود، مناجات سفر، مناجات رزق، مناجات استعاذه، مناجات طلب توبه، مناجات طلب حج؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۲۹۵-۲۹۶)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۳۳]

۸۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۱۹/۲-۳۶/۱۱۹

آغاز: بسمله باب اول در بیان دعوت نصاب و زکوة و عشر و قفل. باب دویم در بیان کفایت مهمات کلی و جزوی باب سیم در بیان کشف قلوب؛ **انجام:** در این سال موش بسیار باشد و پنبه در این سال کم بکارند و فالیز و کنجد و غیره نیکو بود و خداوند به همه حال نیکو باشد

در ابتدا ۲۷ «باب» دارد در ادعیه وتسخیرات: ۱. بیان دعوت نصاب و زکات و عشر و قفل ... ۱۰. بیان مسخرکردن انس و جن و دیوی و پری ... ۲۷. بیان کرامات مختلفه، و پس از آن محرم‌نامه است که احکام محرم‌ها را با نظر به این که ابتدای آنها در چه روزی از ایام هفته باشد بیان می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور آبی باعطف وگوشه تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۶۱]

۸۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۸۴/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بر لوح برادران ایمانی می‌رساند که این مختصری است مفید؛ **انجام:** و علیهم صلواتی و سلامی الفا بنهار و لیال و غدات و عشی

تعقیبات نمازها، دعاهای وقت خواب، نور و شرح آن، شمایل و شرح آن، تاج‌نامه و شرح آن، هفت آیه، شش قفل، جوان عرب، مجیر، قرض، گنج العرش، روزهای ماه رمضان، استغاثه، دوازده امام (ع) (به نظم) و جز آنها؛ خط: نستعلیق و دعاها نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روغنی ضربی، ۱۰۵گ (۱۰ر-۱۱۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۳۶۴]

۸۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۸۴

آغاز: الذین لاخوف علیهم ولاهم یحزنون واغفرلی و لوالدی وما ولدا ومن ولدت وما توالدوا من المؤمنین والمؤمنات یا خیر الغافرین ... چون نزدیک به غروب شود این دعا را بخواند؛ **انجام:** یا سامع کل صوت ویا سابق کل فوت ویا محیی العظام وهی رمیم بعد الموت بخلدک الابدی ودوامک السرمدی وحیواتک التی لاتموت صل علی محمد وآل محمد وفرج عنی ما انا فیه بلا اله الا انت علیک توکلت وانت رب العرش العظیم

مشتمل بر تعقیبات نماز و دعاهای هفته و اعمال ماه‌های قمری به اختصار، دعاهایی برای برآورده شدن حاجات ورفع گرفتاری‌ها و امراض و حرزهای ائمه اطهار (ع) و خاتمه در آداب زیارت مشاهد مقدسه است و در آخر کتاب می‌گوید: «مناجات مشهوره کلماتی است مأثور منقول از خاتم المجتهدین و قدوة المتأخرین دام ظله العالی که آن حضرت از خط استاد المحققین و المدققین شیخ محمد شهید نقل فرموده اند»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۱۲۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۹۶]

۸۶۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۸۲

آغاز: یس والقران الحکیم انک لمن المرسلین علی صراط المستقیم تنزیل العزیز الرحیم لتنذر قوما ما انذر اباؤکم فهم غافلون لقدحق القول؛ **انجام:** یا عالما لایعلم صل علی محمد وآل محمد وافعل بی ما انت اهله وصلی الله علی رسوله والائمة المیامین من اله وسلم تسلیماً

چند سوره با ترجمه و دعای کمیل را آورده است سوره یس، نبأ، واقعه، ملک، فتح؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مرصع مذهب، تاریخ محرم ۱۳۱۶ق در برگ اول، فقط سوره یاسین ترجمه شده؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۹۳]

۸۶۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۵۰

آغاز: سوره حمد ... سوره یس؛ **انجام:** بعد از دعای توسل باید که این دعا را قرائت کنند: یا سادتی، یا موالی.

مجموعه‌ای از ادعیه قرآنی و غیر آن است که همراه با توضیحاتی در برخی موارد بیان شده است. در آخر کتاب حرزهایی آمده است؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه‌ها تیماج، ۲۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۹۳]

۸۶۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۷۴

آغاز: اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شیء و بقوتك التی قهرت بها کل شیء و خضع لها کل شیء و ذل لها کل شیء و بجبروتك التی غلبت بها کل شیء؛ **انجام:** واحزناه علیك یابن رسول الله ویابن محمد المصطفی وا اسفاه علیك یابن علی المرتضی والهفاه علیك یابن فاطمة الزهراء ویابن خدیجة الکبری ... و علیك حزنی و بکائی و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

شامل دعای کمیل، ادعیه ایام هفته، دعای سمات، دعای صنمی قریش؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، ۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۹۴]

۸۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۵۶

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** دعای اسکندر ذوالقرنین ... سبحان من هو قائم لایلهو. سبحان من هو دائم لایسهو

مختصری در سور و آیات قرآنی و ادعیه است. این کتاب در دو

بخش مرتب شده است؛ خط: نسخ جلی، کا: میرزا عبدالله، تا: ۱۲۶۹–۱۳۰۱؛ بخش اول چاپی است و بخش دوم خطی که به نسخ و نستعلیق نوشته شده، مجدول، طبع قسمت اول نسخه درتاریخ ۱۲۶۹ در تبریز و تحریر قسمت دوم به تاریخ ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۰۱ق در تهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ – ۹۲]

۸۷۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۹۹

آغاز: در بیان بعضی از ادعیه و اعمال ماه مبارک رمضان و غیره. سنت است طلب هلال ماه رمضان و بعضی واجب دانسته اند؛ **انجام:** من راس ماله الرجاء وسلاحه البکاء یا سابغ النعم یا دافع النقم.

دعاها و اعمال ماه مبارک رمضان و برخی از دعاهای معروف از قبیل دعای کمیل و در آخر کتاب دعاهایی برای رفع شرور و درمان امراض مختلف آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج و عطف تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۲۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف مخ: ۱ – ۱۰۶]

۸۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۹۴/۱

آغاز: مستحب است که بعد از اقامه بگوید اللهم رب هذه الدعوة التامة و الصلاة القائمة بلغ محمداً صلی الله علیه و آله الدرجة و الوسیلة و الفضل و الفضیلة بالله استفتح و بالله استنجح؛ **انجام:** که این کلمات خزانه‌ای است پس می‌برند و در کنوز دیوان ثبت می‌کند این است دعا الله اکبر الله اکبر کبیرا و سبحان الله بکرة و اصیلا و الحمدلله رب العالمین کثیرا لا شریک له و صلی الله علی محمد وآله

مجموعه‌ای است از تعقیبات و حرزها منقول از علمای بزرگ این فن چون شیخ طوسی و کفعمی و سید ابن طاوس و کتاب‌های «طب الائمه» و «حلیة» و احادیث بسیاری از کلینی؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، ۳۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف مخ: ۱ – ۹۸]

۸۷۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۴

آغاز: نجزی المحسنین انه من عبادنا المؤمنین ثم اغرقنا الاخرین وان من شیعته لابراهیم ... اذ قال لابیه وقومه ماذا تعبدون؛ **انجام:** رفع درد شکم یا حبیب الباکین یا سید المتوکلین یا هادی المضلین یاولی المؤمنین یا انیس الذاکرین

در ابتدای کتاب چند سوره‌ای از قرآن کریم، یس، فتح و ... و ادعیه‌ای است که با دعاهای اعتصام شروع می‌شود و دعای صباح که همراه با ترجمه است و دعای کمیل و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۱۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف مخ: ۱– ۱۰۴]

۸۷۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۵۸

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور ثم الذین کفروا بربهم یعدلون هو الذی خلقکم من طین؛ **انجام:** پس حضرت فرمود ای مفضل هرگاه ترا حاجت ضروری بوده باشد نماز جعفر طیار را بکن واین دعا بخوان وحوائج خود را از خدا طلب کن برآورده می‌شود انشاء الله تعالی.

سوره انعام را دربردارد که همین قسمت خطی است و قسمت دوم زیارت و ادعیه است که چاپ سنگی است که عبارتند از: زیارت امیر المؤمنین (ع) (زیارت غدیر)، زیارت مولود، زیارت مبعث، زیارت نیمه شعبان، زیارت نیمه رجب، نماز حضرت امیر (ع)، نماز جعفر طیار، نماز حضرت زهرا (س)، دعای حضرت سجاد (ع) در ذکر آل محمد (ص)، دعا در طلب عافیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا مجدول، ۱۳۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف مخ: ۳ – ۱۱۲۰]

۸۷۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۲۱

آغاز: بسمله یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** و اختمه بالخیر و الظفر و اصرف شره عنا و عن جمیع المؤمنین و المؤمنات

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مصحح، مجدول، دارای سرلوح زرین، در برگ اول صلواتیه ای منظوم آمده است؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۹۳]

۸۷۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۳۶

آغاز: صلی الله علیه وآله ان تقضی حاجتی یا الله یا الله یا الله برحمتک یا ارحم الراحمین و دیگر دعایی که زعفران و مشک با هم تر کند این است؛ **انجام:** ثم السبیل یسره اولم یرالذین کفروا ان السموات و الارض کانتارتقا ففتقناهما و جعلنا من الماء کل شیء حی

شامل دعاهای شیعی و حرزها و مطالبی مربوط به اختیارات و احکام کسوف و خسوف، از جمله دعای جوشن کبیر که برای هر بند از آن اثر خاصی بیان می‌کند و فصلی در احکام نوروز و فصلی درباره احکام ماه گرفتگی و خورشید گرفتگی به نقل از قطب راوندی و نقل از حکما، فصل در احکام مریض و آداب عیادت، و نیک و بد ایام، فصلی در احکام محرم الحرام به نقل از قطب راوندی به روایت ازامام صادق (ع) دعای ام الصبیان، طالع‌نامه بیماران، دعای هفت حصار و ...؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول عطف پارچه، ۳۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۲۷]

۸۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۰۹-۲۴/۲۰۹

آغاز: هجرانک وضمیر انعقد علی مودتک کیف تحرقه بحرارة نیرانک الهی اجرنی، دوری خود ودلی که بپا شده بر دوستی توچگونه میسوزانی او را بگرمی آتش خود خدایا؛ **انجام:** یا فالق الاصباح یا باعث الارواح یا ذالجود والسماح یا من بیده کل.

شامل: مناجات خمسة عشر، عدیله صغیر، عدیله، سمات و مجیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: کاغذ، ۶۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱ – ۲۵۶]

۸۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۸۵

آغاز: اشد خلقا ام من خلقنا انا خلقنا هم من طین لازب بل عجبت و یسخرون و اذا ذکروا لایذکرون و اذا راواية یستسخرون وقالوا ان هذا الا؛ **انجام:** مقرا بذنوبی واساءتی الی نفسی فیا عظیم یا عظیم اغفرلی العظیم من ذنوبی فانه لایغفر الذنوب العظام الا انت یا لا اله الا انت یا ارحم الراحمین

دعاهایی که در روز جمعه مستحب است خوانده شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی،۷۵گ،۱۴سطر،اندازه:۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۰۹]

۸۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۶۰-۲۷/۲۳۰

آغاز: و من محاسن الاء الجواد اکمال الائه الهی لولا ماجهلت من امری لم استقلک عثراتی ولو لاماذکرت من شدة التفریط؛ **انجام:** وحلول النقمة و شماتة الاعداء و غلبة الرجال انک سمیع الدعاء لطیف لمایشاء

شامل: صلواتیه خواجه نصیر، دعای مسمی به وسیله، زیارات کوتاه معصومین جوشن کبیر، دعای حجب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا عطف گالینگور، ۶۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۱۹]

۸۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۳۰/۲-۳۹/۲۱۰

آغاز: یک روز از این ماه روزه دارد ویک شب به عبادت برخیزد خدای تعالی ثواب یکساله روزه؛ **انجام:** هر کس دراین شب ده رکعت نماز گذارد بعد الحمد ده مرتبه قل هو الله احد

اعمال و ادعیه و اذکار شیعی است مربوط به ماه‌های رجب و شعبان، قطعه‌ای از یک کتاب دعای مفصل باید باشد؛ خط: نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز وانجام؛جلد:مقوا،عطف گالینگور قهوه‌ای، ۳۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱-۲۳۱]

۸۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۰۰-۳۸/۱۲۰

آغاز: وانا تائب اختیاراً و اضطراراً لانی ضعیف عاجز من غضبه و عقابه مضطر الی مرضاه و ثوابه ... اسناد العربیة و فی مهج ابن طاووس عن علی (ع) انه من تعذی علیه رزقه؛ **انجام:** بهمین دعا مداومت کند والله اعلم بالخیر و الصدق الفضل بصواب مختصر کردیم تا بر خواننده و نویسنده ملال نباشد و الی الله المصیر

شامل: دعای صباح، خواص حروف تهجی، دعای شب جمعه، دعای سمات با شرح واسناد آن، زیارت نامه خواجه نصیر طوسی، دعاء الوسائل، خواص آیات کلام مجید، رساله «رفع آفات و دفع بلیات» از ملامحسن فیض کاشانی، زیارت اربعین، دعای قاموس؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، نسخه بدل دارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۲۹]

۸۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۵۵-۳۹/۱۳۵

آغاز: و اگر در هفته اول آن مهم کفایت نشود تا سه هفته بخواند البته به مراد و مقصد برسد و هر روز بعد از فراغ این دعا بخواند؛ **انجام:** این کلمات را صد نوبت بگوید کارهای او گشاده می‌شود یا دلیل المتحیرین اجرنی یا غیاث المستغیثین

مجموعه‌ای است از دعاها، ختم‌ها و طلسم‌های مختلف به نقل از کتب دعایی شیعه همچون «مصباح» کفعمی، برای رفع حوائج و برطرف کردن ابتلائات، شامل دستورالعمل‌های گوناگون از مأثورات و مجربات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۴۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۶۲]

۸۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۳۳-۳۹/۲۱۳

آغاز: دعای برای حفظ از اعدا واین دعا مشهور بلیلة المبیت ... امسیت اللهم معتصماً بذمامك؛ **انجام:** فمن الان من عذابک یستنقذ و بحبل من اعتصم ان قطعت حبلک عنی فیاسوء تا غداً

کتابی است در ادعیه و حرزهای مختلف به نقل از روایات شیعی و سنی از جمله دعای امام صادق (ع): حسبی الرب من المربوبین، حرز حضرت ابراهیم (ع)، حرز دفع بلیات، مناجات منظوم امام زین العابدین (ع)، دعای ابوذر غفاری، هفت تسبیح منقول از فخر الدین رازی دعای هفت هیکل، ادعیه ایام هفته، شرح سوره بنی اسرائیل، آداب و فضیلت روز جمعه و نیز زیارات ائمه اطهار (ع) و در پایان دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۸۱گ، ۱۱-۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۶۴]

۸۸۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۰۳

آغاز: قطرة من قطراة بحار ملکوتک والنفس شعلة من شعلات نار جبروتک ذاتک ذات فیاضة ... ثم اقرأ الاعتصام الاول و هو هذا اعتصمت بالله ففروا الی الله توکلت علی الله نصر من الله ولاحول ولا قوة الا بالله؛ **انجام:** بعد از آن بگوید رب سهل ولا تعسر علینا یا رب.

مجموعه‌ای است از ادعیه شیعی از جمله دعای سیفی با اعتصام‌های آن و دعای قاموس و دعای توسل، دعای طمطام، ادعیه ایام هفته به نقل از امام سجاد (ع) و ادعیه‌ای که از روی خط سید علیخان نوشته و او از صاحب وسائل نقل نموده و او این ادعیه را از روی خط مقدس اردبیلی نقل نموده است با مطلع: «اللهم یا منتهی طلب الحاجات»، پس از آن ادعیه ای است به فارسی به نقل از صاحب سر مکتوم «شیخ ابوالعباس» و پس از آن نماز جعفر طیار و نیز مناجات امام سجاد (ع)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۵۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۶]

۸۸۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۰۶

آغاز: و هزم الاحزاب وحده فله الملك و له الحمد یحیی و یمیت و یمیت و یحیی و هو حی لایموت بیده الخیر و هو علی کل شی قدیر؛ **انجام:** این دعایی است از حضرت امام علی بن الحسین صلوات الله علیه منقول است که در وی اسم اعظم هست هر حاجت که بخوانند برآید اللهم.

مجموعه‌ای است از ادعیه و حرزها و مناجات خمس عشره و شامل دعای «بشمنح» بزرگوار مشهور به دعای دوازده نام اسرار و

دعاهای ایام هفته به نقل از مصباح شیخ کفعمی؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۶۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۹۸]

۸۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۸۷

آغاز: و خواص این آیات در آن اجزا زیاد بود اما درنسخه به این قدر اختصار شد بسم الله الرحمن الرحیم الم الله لا اله الا هو الحی القیوم نزل علیک الکتاب؛ **انجام:** واعوذ بالله مما استعاذ منه رسول الله صلی الله علیه وآله وعلی علیه السلام و الاوصیاء و ارغب الی الله فیما رغبوا الیه و لاحول ولاقوة الا بالله بعد از آن بگو اللهم لک الحمد حمداً

تعقیبات نماز و چند دعا برای رفع گرفتاری‌ها و امراض؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۶۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۹۳]

۸۸۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۸۳

آغاز: در ثواب مجاورت کربلا و ماندن سرقبر ابی عبدالله الحسین (ع) و زیاد شدن اعمال ابن قولویه رحمه الله بسند معتبر از هشام بن سالم روایت کرده است؛ **انجام:** حرمت پدر و مادر از عمده شرایع دین است و ایشانرا از خود راضی داشتن از جمله اشرف طاعاتست ... ایشان بودن و ایشانرا از خود آزرده داشتن از جمله

شامل دعاهای شیعی و حرزها و مطالبی مربوط به اختیارات و احکام کسوف و خسوف، از جمله دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۷۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۹]

۸۸۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۷۴/۳

آغاز: الحمدلله علی نعمائه و الصلواة و السلام علی محمد و آله الطاهرین. اما بعد منقول از مولانا نورالحق والدین جعفر نورالله مرقده؛ **انجام:** و اجعلنی لنعمائک من الشاکرین و لالائک من الذاکرین و ارحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین.

متخبی است از کتاب‌های «اوراد فتحیه» میر سید علی همدانی (- ۷۶۸) و «صحیفه سجادیه» و «مناجات» منسوب به حضرت علی علیه السلام و «جواهر القرآن» تمیمی و دیگر کتب که بیشتر ختم ها به روش عرفانی است؛ خط: نستعلیق زیبا و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج حنایی بدون مقوا، ۶۴گ (۶۵ر-۱۲۹پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۷۱]

۸۸۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۰

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم؛ **انجام:** سبحان رب الملائکة و الروح، سبحان العلی الاعلی، سبحانه و تعالی.

سوره‌هایی از قرآن چون یس، الرحمن، تبارک، الفتح، الواقعه، الحشر، المنافقون، الجن، النبأ، الکهف، العنکبوت و جز آنها، و سپس دعای سیفی، العلوی المصری، سمات و جز آنها را از کتاب «مهج الدعوات»، «مصباح» کفعمی و غیره گرد آورده است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج حنائی سیر بی مقوا، ۱۰۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۹]

۸۹۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۴

آغاز: دعای احتجاب. در مهج الدعوات از حضرت رسول (ص) روایت شده که؛ **انجام:** نجنا من الهم الذی نحن فیه، برحمتک یا ارحم الراحمین.

دعاهای مختلفی است درسی و یک «فصل». بخشی از آنها بدین قرار است: دعای احتجاب، حرز امام جعفر صادق (ع)، حرز امام موسی کاظم (ع)، حرز امام رضا (ع)، دعای جلیل القدر سلمان، دعای قنوت امام صادق (ع)، دعای حفظ بعد از نماز، دعای حضرت فاطمه زهرا (ع)، دعای حرز امیرالمومنین (ع)، دعای حرز امام حسن و امام حسین (ع)، من دعائه فی التحلیل و التکبیر، دعای حاجت، دعای سجده شکر امام رضا (ع)، دعای مفتاح الفتوح، آیات برکات، هفت حصار و ادعیه بسیاری دیگر؛ خط: نستعلیق و نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ به صورت بیاض؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۱۱]

۸۹۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۸/۲

آغاز: دعای فرج: اللهم کما لطفت فی عظمتک دون اللطفاء، و علوت بعظمتک دون العظماء؛ **انجام:** دعای عدیله. شهد الله انه لااله الاهو ... و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین.

دعای فرج، ختم انا فتحنا، سوره و الصافات، تعقیبات مشترکه، آداب نماز شب، دعاهای ایام هفته از صحیفه سجادیه، دعای هر روز رمضان ، دعای افتتاح و جز اینها؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف، ۶۴گ (۴۵پ-۱۰۹پ)، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱ - ۳۱۴]

۸۹۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲۰

آغاز: دعای کمیل بن زیاد نخعی. اللهم انی اسئلک برحمتک التی؛ **انجام:** اللهم رب شهر رمضان الذی انزلت فیه القرآن ... یا رحمن یا علام.

شامل: دعای کمیل، دعای صباح، جوشن کبیر، دعای رویت هلال، تعقیبات نماز، آیة الکرسی، دعای عدیله، دعای رویت هلال رمضان، اعمال شب قدر، دعاهای روز ماه رمضان، دعای سحر، زیارت وارث، دعای جوشن صغیر، زیارت حضرت امام حسین (ع)، دعای ایمان دعاهای دیگر نیز در میان هستند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن بدون مقوا، ۱۴۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱ - ۳۱۵]

۸۹۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۹۳/۲

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۵۸گ (۲۶پ-۸۴پ)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۲- ۲۵۸]

۸۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۴۱/۱-۳۵/۱۲۱

آغاز: بسمله الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب ولم یجعل له عوجاً؛ **انجام:** یا من هو منه یرهب العاصون یا من علیه یتوکل المتوکلون

کتابی است در ادعیه شیعی، در ابتداء چند سوره قرآنی را آورده و سپس دعاهای شیعی را به نقل از کتب ادعیه همچون «مصباح» کفعمی و کتب علامه مجلسی ودیگران نقل می‌کند، در لابه‌لای نسخه فواید پراکنده‌ای به چشم می‌خورد از جمله فایده در وصف مداد و مرکب و برخی اشعار و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج، ۱۴۲گ، ۲۴-۲۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۶۶]

۸۹۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۱۳

آغاز: درمهج ابن طاوس روایت نموده که حضرت امام حسین (ع) گفت من بودم با پدرم علیه السلام شب تاریکی درطواف ناگاه شنیدم صدای حزینی که استغاثه می‌نمود بدرگاه حق تعالی؛ **انجام:** اللهم صل علی محمد وآل محمد مع الصدور اذا حشرت اللهم صل علی محمد وآل محمد

شامل ادعیه از جمله دعایی از امام حسین (ع) و الهی نامه‌ای فارسی و دعای مجیر، دعای محبت، دعای سدرة المنتهی، دعاهای ایام هفته و صلواتیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول، ۱۳۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف مخ: ۱ - ۷۸]

۸۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۰

آغاز: وکان من دعائه علیه السلام عند الصباح. بسمله. اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه واتقن صنع الفلك الدوار فی مقادیر تبرجه؛ **انجام:** سماعة بن مهران روایت می‌کند که از ... ابی الحسن موسی بن جعفر صلوة الله وسلامه علیه منقول است که فرمود: ای سماعة اگر تو را حاجتی ... فبحق ذلک الشأن وبحق ذلک القدر ان تصلی علی محمد وآل محمد ... که ان شاء الله تعالی به زودی به حاجت خود خواهی رسید.

ادعیه و زیارات و تعقیبات که بعضی از آنها عبارت‌اند از دعای صباح، زیارت عاشورا، جامعه کبیره، تعقیب صبح و ... که در فهرست ابتدای کتاب مذکور است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، ۱۷۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۱]

۸۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۸

آغاز: علی اکثرهم فهم لایؤمنون ... انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا فهی الی الاذقان فهم مقمحون وجعلنا من بین ایدیهم سدا و من خلفهم سدا ... سوره یس؛ **انجام:** در بیان بانگ کردن آتش در خانه، اگر در روز شنبه باشد بر صاحبخانه نیک باشد واگر در روز یکشنبه.

مجموعه‌ای در ادعیه که با سوره‌های یس، فتح و ... و ملك شروع شده و با ادعیه اعتصام دوازده امام خواجه نصیر، قاموس فضل و شرح قاموس، طریقه ختوم و از آن جمله ختم نادعلی، مناجات خمس عشره، دعای استشفاع و توسل و حرزها و ... ادامه یافته و پایان می‌یابد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به خطوط شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، مجدول، ۲۱۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۲]

۸۹۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۸

آغاز: هفتم چهاردهم، بیست دوم، بیست و نهم در مشرق، بیست هشتم بیست و یکم، ششم میان مشرق و شمال، پانزدهم بیست و سوم سی ام در شمال ... دست بر سینه گذارند بگوید؛ **انجام:** دعای نظر این است: و ان یکاد الذین کفروا لیزلقونک بابصارهم لما سمعوا الذکر و یقولون انه لمجنون و ما هو الا ذکر للعالمین

در ادعیه شامل دعاهای ماه صفر، دعای نور و... و قسمتی از سوره یس و چند سوره دیگر؛ خط: نسخ و سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ بیاض؛ جلد: تیماج قهوه‌ای فرسوده بدون مقوا، ۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۰]

۸۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۵

آغاز: بتصدیقنا ایاکم فبلغ بکم اشرف محل المکرمین واعلی منازل المقربین و ارفع درجات المرسلین حیث لایلحقه لاحق و لایفوقه فائق ولایسبقه سابق؛ **انجام:** اللهم سد فقرنا بغناك اللهم غیر سوء حالنا بحسن حالك اللهم اقض عنا الدین واغننا من الفقر انک علی کل شیء قدیر

مجموعه ای است از ادعیه معتبره جامعه کبیره، زیارت عاشوار، زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام و ... ادعیه ماه مبارك رمضان ؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول به خطوط سبز، شنگرف و سیاه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۴۳گ، ۱۰ سطر، قطع: بیاض، اندازه: ۷/۵×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۰]

۹۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۰

آغاز: زیارت جناب امیرالمومنین علیه السلام در نجف اشرف چون به بارگاه اول که در بزرگ است برسی بایست و بگو اللهم لبابك قرعت وبفنائك نزلت؛ **انجام:** مرضیة تقیة نقیة فرضی الله عنك و ارضاك

در زیارات اهل بیت (ع)، در این نسخه آخرین زیارت، زیارت‌نامه مادر صاحب الزمان (ع) است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۶×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۸]

۹۰۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۳/۴

آغاز: در بیان شرح اسماء حسناء الهی است دربیان خواص آنهاست از حضرت امام رضا علیه السلام مروی است که خدا را نود و نه نام می‌باشد که جامع همه نام های الهی است وهرکه خدار ا؛ **انجام:** بر گردن گاو یا گوسفند آویزد شیر آنها بسیار شود و مروی است که سوره حجر را بنویسد و به زعفران بشوید وآب آن را زنی که شیرش کم باشد بنوشد شیرش فراوان شود

شرح اسماء حسنی، خواص سور قرآن، در بیان ادعیه و ادویه و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن،مجدول،۴۲گ،۲۱سطر،اندازه:۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۵]

۹۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۴۵

آغاز: افتتاح دوازده امام؛ **انجام:** پنجم. مناجات مطیعین.
ادعیه وتعقیبات نماز که بخشی از «مقباس المصابیح» علامه مجلسی می‌باشد و مناجات های صحیفه مبارکه سجادیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول زرین و سیاه؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۱۲۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۷]

۹۰۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۴

آغاز: منسوب است به حضرت رسول صلی الله علیه وآله ورئیس محدثین در به سند صحیح از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که رسول خدا صلی الله علیه وآله می‌خوانده بعد از صبح این دعا را؛ **انجام:** و نیز ثقة الاسلام در کافی روایت کرده که حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمودند ... وزجرتنی عن محارمک فلم انزجر وعمرتنی فما شکرت عفوک عفوک یا کریم اسئلک الراحة عند الموت واسئلک العفو عند الحساب
مجموعه‌ای در ادعیه ای که منسوب است به ائمه طاهرین (ع) در اوقات مختلف و در تعقیبات نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در پایان فوائدی چند در ترکیب دواجات، تعبیر خواب و علوم غریبه و غیره؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا مجدول گرهی، ۱۰۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۳]

۹۰۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۵

آغاز: طریقه ختم دوازده امام: خواجه نصیر الدین طوسی علیه الرحمة بر دو قسمت، قسم اول در روز شنبه شروع کند یا هفت روز و در جمعه تمام کند و هر روز یازده مرتبه بخواند. می‌باید که در وقت شروع کردن غسل حاجت؛ **انجام:** فایده درتوسعه رزق. هرکه براو تنگ شود باید که هر روز این دعا بخواند: اللهم یا مسبب من لاسبب له ویا سبب کل ذی سبب ویا مسبب الاسباب من غیر سبب ... که اثری تمام دارد وبه اجابت مقرون می گردد.
مجموعه‌ای از ادعیه وطلسمات چون طلسم مربع، ختم دوازده امام، دعای توسل، دعای حجاب ازحرز امیر المؤمنین (ع)، طریق استشفاء به تربت مقدس سید الشهداء (ع)، طریق ختوم سوره‌های یس، فتح و طریق برآوردن حاجات، رفع زهر، ابطال سحر و دفع شر جن و شیاطین، حرز امام صادق (ع) و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فائده‌ای در ترکیب داروجات؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا دارای ترنج و سرترنج ضربی مجدول گرهی، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۲]

۹۰۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۷۵/۲

آغاز: زیارة مفجعه در زیارات جناب سید الشهداء علیه السلام؛ **انجام:** وعقد اللسان به مشک وزعفران کند واین صورت را در زیرخاک پنهان کند.
زیارات و ادعیه با تحریرهای مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۷۲گ (۶۰ر-۱۳۱پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۶]

۹۰۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۴۳/۱

آغاز: روی عن زین العابدین علیه السلام انه قال یکرر المریض هذا البیت یبری باذن الله تعالی: یا رب قد عجز الطبیب فداونی ×× وبحق لطفک شافنی یا شافی؛ **انجام:** دعاء مولانا الحسین علیه السلام المعروف بدعاء الشاب المأخوذ بذنبه وهو ما روی عن جماعة یسندون الحدیث الی الحسین بن علی علیهما السلام قال کنت مع علی بن ابی طالب علیه السلام فی الطواف.
مجموعه ادعیه و حرزهای مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۵۳گ (۲پ-۵۴ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۸×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۶]

۹۰۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۸۸/۱

آغاز: بسمله. الملک الحق المبین من العبد الذلیل الی المولی الجلیل سلام علی محمدو علی فاطمه.. درکتاب قدیمی از مؤلفان قدماء محدثین مذکور است که آن نسخه رقعه است که؛ **انجام:** از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که روزی اوکم شودیا معیشت او تنگ شود یا حاجت ضروری از امور دنیا وآخرت اورا عارض شود پس بنویسد دررقعه سفیدی آنچه مذکور.
ادعیه و توسلات و استشفاع؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در حاشیه؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۶]

۹۰۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۹/۲

آغاز: در خبر است که هر که این تاج نامه را بخواند یا با خود دارد تمام خلق او را عزیز دارند و دوست وی باشند ودر پیش پادشاه و بزرگان عزیز باشد وحق تعالی تاج نامه را به رسول داده؛ **انجام:** [پایان این بیاض فایده‌ای در حرز امان است که انجام آن:] حضرت امام زین العابدین علیه السلام فرمود به خداسوگند که دعا نکردم به این دعا برای هیچ امری مگر مستجاب شد
دو دعای تاج نامه و دعای بشمخ و علوم غریبه و حرزها در ازدیاد حافظه و غیره و مدلولات و عتوتین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۷۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۱]

۹۰۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۷

آغاز: ء ادخل یا رسول الله ء ادخل یا امیر المؤمنین ء ادخل یا فاطمة الزهراء ء ادخل یا ابا عبدالله ءادخل یا بن رسول الله پس داخل شو و بگو الحمدلله الواحد الاحد الفرد؛ **انجام:** و در سجده آخرین این دو رکعت هفت بار گوید خصوصاً در شبهای جمعه اللهم انی اسئلک بوجهک الکریم ... فانه لا یغفر الذنب العظیم الا العظیم و شیخ بزرگوار شیخ طوسی در مصباح طریق.
در زیارات اهل بیت (ع) و از جمله امیر المومنین (ع) دعای کمیل و اعتصام وغیره است. در این بیاض از کتاب «اقبال» سید طاوس نقل آورده است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و

انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، مجدول، ۱۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۹۰]

۹۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۵

آغاز: والقمر قدرناه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم؛ **انجام:** و اسئلک یا رب بحق امیر المومنین علی بن ابیطالب وامه الطاهرین فاطمة.

ادعیه و تعقیبات است که برخی ازآنها عبارتند از تعقیبات نمازهای روزانه، دعای گنج العرش، دعای صباح و اعتصام و غیره؛خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول به خطوط لاجوردی و شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا عطف پارچه،۱۳۷گ،۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۹]

۹۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۶-۳/۱۳۶

آغاز: بدانکه سید جلیل ابن طاووس درکتاب اقبال روایت کرده است که کمیل ابن زیاد گفت روزی با مولای خود حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در مسجد بصره؛ **انجام:** وهارون یا رحمان الدنیا و الإخرة و رحیمهما صل وسلم علی محمد وآل محمد و علی جمیع الانبیاء و المرسلین و الاوصیاء

شامل: کمیل، جوشن کبیر، دوازده امام خواجه نصیر، صباح، عدیله، سمات، زیارت عاشورا و وارث، زیارت علی بن الحسین وزیارت شهدا، دعای مکارم الاخلاق، مجیر، عشرات، مشلول، سهام اللیل، صنمی قریش، توبه، حقوق والدین حرز جناب رسول و فاطمه و حسنین و به جهت اعداء و حفظ از بلا و شر اعداء و برآمدن حاجات و عقد اللسان و حرز دیگر و دعای سیفی و طاعون ورؤیت هلال واسامی هفته و تعقیبات و آداب سفر و دعای افتتاح و دعای سحر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، محشی؛ جلد: تیماج زرین ضربی، مجدول تو در تو، ۱۴۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۷]

۹۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰-۸/۱۴۰

آغاز: بسمله الحمدلله الذی لا إله إلا هو الملک الحق المبین الحی القیوم الدائم المدبر بلا وزیر ولاخلق؛ **انجام:** نادعلیاً مظهر العجائب تجده عوناً لک فی النوائب ... انا من شرأ عدائک بری بری بری برحمتک یا ارحم الراحمین.

منتخبی از ادعیه شیعی است در برخی موارد با ترجمه شرح و فارسی، از جمله دعایی که جبرئیل به پیامبر تعلیم نموده و پیامبر آن را به سلمان آموخته است و دعایی به نقل از «نزهة الزاهد»، و دعا به جهت رفع اعداء و سایر مطالب، تعویذ حضرت رسول، شرح دعای شب نیمه شعبان و شرح دعای نادعلیاً، شرح دعای قدح و متن آن، شرح و متن دعای عظیم القدر والمنزلة بنقل از شیخ شهاب الدین سهروردی، دعای روز عاشورا، دعای طمطام، دوازده امام خواجه نصیر الدین، دعای سمات، وادعیه دیگر؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج روغنی دورو مجدول با نقش گل و بوته الوان، ۸۲گ، ۷-۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۲]

۹۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۳۶-۸/۱۴۶

آغاز: لک الحمد الهی فکما غذیتنا بلطفک و ربیتنا بصنعک ... هفتم مناجات مطیعین است بسمله الهی الهمنا طاعتک و جنبنا معصیتک؛ **انجام:** زیارت اهل قبور کردن مستحب است ... که دست ایشان از اعمال خبر کوتاه است

مجموعه‌ای است از ادعیه شیعی از جمله مناجات خمسة عشر امام سجاد (ع)، کیفیت نماز شب، تعقیبات مشترکه، دعای صباح امام علی (ع)، دعای عدیله، ادعیه ایام هفته، دعای کمیل، دعای مشلول، دعای توسل، ادعیه روزهای ماه رمضان و سحرهای آن و دعای وداع با ماه رمضان و زیارت امام حسین (ع)، ادعیه و نمازهای اول هر ماه، اعمال نوروز، نماز جعفر طیار، ادعیه دهه اول ذیحجه، دعای تربت سید الشهداء، استخاره ذات الرقاع، ادعیه احراز و حجب هیاکل، دربیان نماز میت؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۳]

۹۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۸۵-۹/۲۳۵

آغاز: بسمله اذا اردت الدخول الی مشهد من مشاهد المشرفة الائمة المعصومین علیهم السلام فقف عند الباب وقل اللهم انی قد وقفت علی باب من ابواب بیوت نبیک محمد؛ **انجام:** وصلی الله علی محمد و آله اجمعین وسلم تسلیماً یا ارحم الراحمین.

شامل: اذن دخول مشاهد ائمه معصومین (ع) و زیارت ایشان (زیارت جامه کبیره) و وداع با ایشان، زیارت پیامبر اکرم، زیارت قبور بقیع (ع)، زیارت فاطمه (ع)، زیارت امیر المؤمنین در روز غدیر، زیارت مخصوص ایام و شهور ابا عبدالله الحسین (ع)، زیارت عقیلیه، زیارت حضرت عباس، زیارت امام حسین در شب قدر، زیارت عاشورا و دعای علقمه، زیارت امام موسی کاظم و امام محمدتقی (ع)، زیارت امام رضا (ع)، زیارت امام علی النقی و امام حسن عسکری (ع) و زیارت آل یاسین از ناحیه مقدسه؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۳۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۴]

۹۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۸۸/۵-۱۰/۹۸

آغاز: شرح دعای صدصلوات مروی است که هر که این صلوات را بخواند در امان حقتعالی باشد و اگر کسی را حاجتی پیش آید ... بسمله اللهم صل علی محمد و آله محمد سید المرسلین اللهم صل علی محمدوآل؛ **انجام:** سبحانک انی کنت من الظالمین رب انمی لما انزلت الی من خیر فقیر رب لاتذرنی فرداً وانت خیر الوارثین.

ادعیه شیعی است از جمله دعای صد صلوات و شرح آن، نادعلی کبیر و طریقه نماز اول ماه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۱۶-۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۵]

۹۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۶۹-۱۰/۱۷۹

آغاز: بسمله بدانکه سید جلیل ابن طاووس درکتاب اقبال روایت کرده است که کمیل بن زیاد گفت روزی با مولای خود حضرت امیرالمؤمنین ... بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسألك برحمتك التی وسعت کل شیء؛ **انجام:** هفتم و استفتحوا و خاب کل جبار عنید هشتم و لوفتحنا علیهم

شامل: دعای کمیل، عشرات، سمات، زیارت جامعه کبیره، زیارت سیدالشهداء (ع)، دعای علقمه، شرح دوازده امام خواجه نصیر، دعای بعد از تسبیح حضرت زهرا (ع) به نقل از سید، دعای بعد از نماز، به جهت فتح مهمات، اذکار ایام هفته، دعایی که حضرت امیر به سلطان تعلیم داد، صلوات کبیر، دعای اویس قرنی، شرح دعای احتجاب، دعای صنمی قریش، دعای فرج، شرح گناهان کبیره، دعای طمطام، دعا جهت توانگر شدن، مناجات خمسة عشر،دعای مشلول،سهام اللیل و بسیاری ادعیه دیگر از جمله ادعیه و مناجاتی به صورت اشعار فارسی دارد؛ خط: نسخ معرب زیبا و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۲۵۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۶]

۹۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۷۱-۱۱/۷۱

آغاز: فصل اول جهت فتح ونصرت بر اعدا، بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسئلك باسمك یاالله یا رحمن یا رحیم یا کریم یا مقیم یا عظیم؛ **انجام:** و شفعیت الیك بالنبی وآله واوصیائه من احبتك ... یا ارحم الراحمین.

شامل: دعای جوشن کبیر با ذکر خواصی برای هر بند آن، دعای مجیر، دعای سمات و دعای عشرات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۸۶]

۹۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۰۲-۱۲/۱۹۲

آغاز: الغریب ایها الامام و رحمة الله وبرکاته. زیارت نامه حضرت امام رضا(ع) ازور سیدی ومولای

مجموعه متفرقه‌ای است در دعا که در قرن ۱۳ فراهم آمده شامل: زیارت نامه امام رضا(ع)، دعای درود اکبر، دعای بزرگوار، افسون مار و عقرب،دعاهایی کوتاه برای حوائج گوناگون، دعای چهل اسم اعظم و آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم، مطالب متفرقه در کیمیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۱۲-۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۸۲]

۹۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۸۰-۱۹/۲۱۰

آغاز: مناجات منقول از سید جلیل رضی الدین بن طاووس الحسینی رضی الله عنه وفقنا الله الهی کم من نعمة اقبلت علی بانشائها فتعامیت عنها فلم أرها؛ **انجام:** سیم عدل است واصل عدل به معنی میان روی است که نه از طرف افراط برود مثل شخص وسواسی ونه از طرف تفریط برود که اصلا اعتنا نکند چهارم جهاد است. تمت.

شامل: مناجات منقول از سید بن طاووس، دعای جوشن صغیر و ترجمه فارسی آن، طریقه ختم زیارت عاشوراء، استغفار منقول از حضرت علی (ع) و خواندن آن در سحر ماه مبارک، دعای روز عاشورا، دعایی از صحیفه سجادیه، دعای احتجاب، دعای صنمی قریش، تعقیبات نماز، زیارت ناحیه مقدسه، ختم‌هایی جهت برآورده شدن حاجات و مطالب متفرقه دیگر؛ کاتب: جواد بن محمد،تا:۶رمضان ۱۲۹۲ - ۳ شعبان ۱۳۰۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ، ۱۰-۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۱۰]

۹۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۶۸-۱۹/۱۹۸

آغاز: اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما فعززنا بثالث ... هر کسی که خواهد که در سفر زود به وطن رسد عصای از چوب بادام تلخ با خود نگاه دارد؛ **انجام:** وراحة عند الموت و مغفرة بعد الموت و نجاتاً من النار و دخولا فی الجنة.

شامل سوره یس وسوره فتح و ادعیه برای مسافر، دعاها و نمازهای صبح و شام، دعاهای سحر ماه رمضان، ادعیة السر، دعای رفع گناهان صغیره، دعا جهت استخاره، اعمال ایام البیض ماه رجب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول زرین و مشکی و شنگرف و لاجورد، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۱گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۰۹]

۹۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۰۲-۱۲/۱۹۲

آغاز: الغریب ایها الامام ورحمة الله وبرکاته. زیارت نامه حضرت امام رضا (ع) ازور سیدی و مولای؛ **انجام:** متفرقه

شامل:زیارت‌نامه امام رضا (ع)، دعای درود اکبر، دعای بزرگوار، افسون مار و عقرب، دعاهایی کوتاه برای حوائج گوناگون، دعای چهل اسم اعظم و آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم، مطالب متفرقه در کیمیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۱۲-۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۸۹]

۹۲۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۳۱

آغاز: بسمله اللهم انی اسألك برحمتك التی وسعت کل شیء (آغاز ترجمه:) ابتدا می‌کنم بنام خداوند بخشاینده مهربان خداوندا بدرستی که از تو سوال می‌کنم بحق رحمت تو که فرو گرفته است هر چیزی را؛ **انجام:** و خشوع الملائکة المسبحین و ببرکاتك التی بارکت فیها علی ابراهیم

خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول، مذهب، دارای سه کتیبه، محشی؛ جلد: تیماج دورو، ۵۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۲۳]

۹۲۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۰۳/۹

ادعیه و حرزها؛بی‌کا،بی‌تا؛ ۸۰گ،اندازه:۱۲×۱۸سم [ف: ۳-۱۲۱]

۹۲۴. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۹۱

در ادعیه و ختومات و بعضی از حرزها در دفع اشرار یا تسخیر جن و ادعیه و سور متفرقه و اختتام کبیر و صغیر، شرح دعای سیفی، شناختن رجال الغیب، شرح فاتحه و خواص آن با اعتصام و اختتام، خواص سوره یس در چند اشاره، و نیز رساله‌ای در خواص سوره یس به قلم سعدالدین محمد حمولی، و دعای جوشن صغیر و جوشن کبیر و جز آن، و در پایان داستان موش و

گربه عبیدزاکانی مکتوب است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعار عبیدزاکانی شکسته نستعلیق به کتابت محمد حسین ترشیزی با مهر «کل گلستان محمد حسین» (مربع)، همو در پایان نسخه مرقومه‌ای ادبی خطاب به «فاطمة الزمان تاج المخدرات المعظمه» نگاشته است، در پایان چند بیت شعر متفرقه مکتوب است احتمالاً به سال۱۲۴۷؛۹۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۷۴]

۹۲۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۰۷

مجموعه ادعیه و اوراد در آن ده خاصیت برای ناد علی یاد شده است؛ بی‌کا، بی تا [ف: ۸۰]

۹۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۰۹

شامل «مقدمه» و ۱۲ «باب» و «خاتمه» در اعمال نوروز؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده؛ تملک «پیرو دین محمد، علی»؛ اهدایی حاج میرزا تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی،۲۱۸گ،۱۶سطر(۷×۱۳)،اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۵۰۴]

۹۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۶۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی حافظ الصحی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج زرد ضربی عطف تیماج مشکی، ۲۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم[ف:۵-۱۵۵۷]

۹۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۰۶

آغاز: ثم تذکر حاجتک؛ **انجام:** و نمک مائده رسالت

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ اهدایی حسین مصاحبی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، ۱۱۰گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۵۷۱]

۹۲۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۸۷

آغاز: کلمه حوقله؛ **انجام:** ملکشاه با دویست هزار مرد متوجه قزوین شده اند

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۴۱گ، ۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۶۰۲]

۹۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۹۲

رساله در باطل نمودن سحر و خواص آیة الکرسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، ۷۲گ، ۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۷۹۸]

۹۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۹۴

آغاز: یا رحیم کل مسترحم؛ **انجام:** عبدتک دوام خلود ربوبیتک بکل شعرة فی کل طرفة عین سرمد

مشتمل بر چهارده «باب» و هر بابی چند «فصل»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف و گوشه ها تیماج قرمز، ۱۱۵گ، ۱۸سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۷۹۸]

۹۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۴۲

آغاز: فله الملک و له الحمد؛ **انجام:** و شرح نوشتن میسر و مقدور نیست.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط وانجام؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ سطر (۵×۹)، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۹۵]

۹۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۶۶

آغاز: فانی یبصرون؛ **انجام:** و اول یوم من ایام العقبی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج زرد، ۲۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۳۰۵]

۹۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۰۳

آغاز: باب درد اشتران در هر بابت؛ **انجام:** باسم فلان.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، ۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۳۲۰]

۹۳۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۳۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی احمد آقا آثاری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج زرد درون کاغذ سفید، ۱۱۷گ (۱۵۷-۲۷۴)، ۱۴سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم[ف:۴-۱۴۷۷]

۹۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۰۵

آغاز: الحاجة مطلوبة علی ظهر الجدول؛ **انجام:** فتقول هل ادلکم علی من یکفله

دعا و طلسمات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدائی مؤسس؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، ۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۶۷۸]

۹۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۷۹

آغاز: شرح دعای حمید: روایت شده از حضرت رسول (ص) که فرمود؛ **انجام:** مدت شش سال با یکدست شل - در غم و اندوه فارغ از حیل

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۱۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۶۳۳]

۹۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۶۲

آغاز: الجن و الانس ان استطعتم ان تنفذوا من اقطار السموات و الارض؛ **انجام:** اللهم صل علی الائمة من ولده القوامین بامرک من بعده

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۶۵گ، مختلف السطر (۶×۱۴)، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۶۲۸]

۹۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۹۴

آغاز: و الارض و ما بینهما الرحمن لا یملکون منه خطاباً؛ **انجام:** السلام علیک حین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی غلامحسین افتخاری پور؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری

عطف تیماج قرمز، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۶۷۳]

۹۴۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۲۴

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی ضربی با تیماج عنابی، ۱۲۸گ، ۹ سطر (۵×۹)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۵ - ۱۶۱۵]

۹۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۱۸

شامل: مناجاة خمسة عشر امام زین العابدین (ع) و دعای کمیل بن زیاد نخعی؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز، ۵۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم[ف:۲۳-۱۷۱]

۹۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۴۰

آغاز: در جمیع ماه بگوید خدا هزار حسنه برای او کرامت فرماید

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی خاندان مرحوم دکتر حافظ الصحی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی،۱۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۵۸۳]

۹۴۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۵۶/۱

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، ۷۹ ص (۷۹-۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۵۸۹]

۹۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۵۶/۳

انجام: علی الریق میل نمایند

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی،۵۱ص(۱۶۲-۱۱۱)،اندازه:۱۰×۱۵سم[ف:۵- ۱۵۸۹]

۹۴۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۲۷

آغاز: تن که ارواح به او ظاهر شوند؛ **انجام:** و از این تصورات فاسد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز،۱۷گ،۱۱سطر(۶×۱۰)،اندازه:۱۰×۱۳سم[ف:۵- ۱۶۱۶]

۹۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۶۴

آغاز: جهت تفریق میان دوکس جدایی؛ **انجام:** و اجعل لی لسان صدق فی الآخرین

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: خطی جدید، جلد: مقوایی روکش کالنگور قرمز عطف تیماج ماشی، ۱۱۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۶/۵×۱۰/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۶۳]

۹۴۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۸۷

آغاز: باسمائه جمیع خلقه و السلام علی ارواحکم ... و مستحب است در جمعه انواع تطهیر و تنظیف و تعطیر چنانکه بتفصیل در باب دوم بیان شد؛ **انجام:** اگر آثار صلاح و رغبت بدین و ایمان در او یابید در صدد تربیتش باشید و گر نه دست از او بردارید.

دعا و اخلاق مذهبی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شمس الدینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی درون تیماج مشکی، ۹۹گ، ۱۸ سطر (۱۴×۱۷)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۱۱۶۰]

۹۴۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۴۶

آغاز: او میروند تا آنگاه؛ **انجام:** هر کس این نماز را بگذارد چهار صد.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی حاج میرزا سید علی مدرس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین عطف تیماج قرمز، ۱۰۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۳۳۷]

۹۴۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۸۷

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۸۲گ، مختلف السطر (۷×۸)، اندازه: ۹×۱۰سم [ف: ۵ - ۱۶۷۱]

۹۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۸۸

انجام: اللهم ان کان رزقی فی السماء فانزله

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف پارچه قرمز، ۵۰گ، مختلف السطر (۶×۸)، اندازه: ۷×۸سم [ف: ۵ - ۱۶۷۱]

۹۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۲۲۳گ، ۱۰ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۷۳۵]

۹۵۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۰۳

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۹۷گ، ۱۱سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۶۷۷]

۹۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۲

آغاز: هزار درهم ترجمان از او گرفت

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۴۰گ، ۱۲سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۶۸۰]

۹۵۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۳

انجام: ده مرتبه صلوات بخواند و بعد از آن

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی مشکی، ۱۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۶۸۰]

۹۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۵

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماج زرد ضربی دولا، ۱۵۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۶۸۰]

۹۵۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۶

آغاز: خواب عبادة یکسال که روزها را روزه دارد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف پارچه آبی، ۸۷گ، مختلف

السطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۵ – ۱۶۸۱]

۹۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۷

آغاز: المولی و نعم النصیر؛ **انجام:** لا اله الا الله فرج برحمتك

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۵ – ۱۶۸۱]

۹۵۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۸

بیاض دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی،۱۳۶گ،۱۱سطر(۵×۱۱)،اندازه:۷×۱۳سم [ف: ۵ – ۱۶۸۱]

۹۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۴

بیاض دعا؛خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۰۴گ، ۱۲سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۵ – ۱۷۶۳]

۹۶۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۰۳

خط: نسخ، کا: میر اشرف اصفهانی، بی‌تا؛ دارای سرلوح و کتیبه زر، مجدول، فهرست ادعیه در آغاز؛ مهر: «لا اله الا الله»، «الملك الحق المبین»، «عبده محمد جعفر»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی،۲۰۶گ،۲۲سطر(۵/۵×۱۷)، اندازه: ۸×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۷۱۶]

۹۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۲۷

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۶۷]

۹۶۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۲۶

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۵۶]

۹۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۰۱/۱

آغاز: و اولاده و عترته و احبائه اما بعد این نسخه تحفه ایست از خزانه امام

جنگ در ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری سبزی عطف پارچه مشکی، ۴۵گ (۱–۴۶)، ۱۲ سطر (۹×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ – ۱۲۴۰]

۹۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۶/۹

ادعیه و طلسمات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با گالینگور آبی، ۷ص (۱۳۰–۱۳۷)، ۱۷ سطر (۸×۵/۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۷۷۳]

۹۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۱

آغاز: رزقکم انکم تکذبون؛ **انجام:** و لك المهابة و لك السلطان

چند سوره قرآن و دعا و زیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۱۱۵گ، ۱۴سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۶۷۹]

۹۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۱۴

آغاز: من الحق باذنك و اعصمنی؛ **انجام:** کما کشفت عن نبیك.

بیاض دعا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۹۱گ، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۵ – ۱۶۸۰]

۹۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۹۱

بیاض دعا؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۱۳ – ۳۸۴]

۹۶۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۰

شامل: دوازده امام خواجه، دعای صباح، عدیله کبری، کمل، صنمی قریش، اذکار ایام، ادعیه قضاء حاجات، ادعیه استجابت دعا، تعقیبات نمازهای یومیه، ادعیه شفای امراض، ادعیه طلب فرزند، ادعیه مشتمله بر اسم اعظم، دعای حریق، ادعیه توسل به ائمه، شرح دعای سمات و ادعیه متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: اواخر ذیحجه ۱۲۹۳ (پایان دوازده امام)، ۸ ربیع الثانی ۱۳۲۴ (شروع در کتابت)، ۲۳ ربیع الثانی همان سال (پایان کتابت)؛ اهدائی شیخ محمد حائریان اردکانی؛ جلد: مقوایی، عطف و دور تیماج مشکی، ۲۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۱۳۳]

۹۶۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۳۳

آغاز: و میفرماید هرگاه خواسته باشی که حضرت امیر حاضر شود؛ **انجام:** دل فلان را بر من نرم گردان یا رب.

دعای «نادعلی» و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ لاکی، ۳۲گ، مختلف السطر (۴×۱۲)، اندازه: ۷/۵×۱۷سم[ف: ۱– ۲۵۹]

۹۷۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: خصوصی هر یکی از معاند (کذا) و ظالمین آل رسول (ص) خدا؛ **انجام:** و السلام علیك و رحمة الله و برکاته.

دعاهای مختلف و زیادی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا پا پارچه سبز، ۱۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۶۱]

۹۷۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۱

آغاز: قل همته (کذا) المرء قیمته – بسمله و هو المستعان، حضرت حق سبحانه و تعالی فرمود؛ **انجام:** یا من یعلم اهد من لایعلم.

چند سوره قرآن و دعاهای گوناگون؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کثیف، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۱۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۶۲]

۹۷۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۲

آغاز: و من التجارة و اله خیر الرازقین؛ **انجام:** اللهم اجعلنی فیه من المتوکلین علیك.

شامل چند سوره قرآن و دعاهای مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۵۰گ، مختلف السطر، ۹/۵×۱۷ [ف: ۱– ۲۶۲]

۹۷۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۳

آغاز: بسمله – لک الحمد یا – مر تراست سپاس و ستایش ای؛ **انجام:** هرگاه بجنگی یا بلشگری عظیم میرفت با خود میبرد.

شامل مناجات حضرت امیر و دعاهای مختلف و چند سوره قرآن و مقداری هم طلسمات است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ برگ اول آن نصفه است؛ کاغذ: سفید کثیف،

جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۱۷گ، مختلف السطر، ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۶۳]

۹۷۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۵

آغاز: جهت وضع حمل بنویسند و برران او بندند؛ **انجام:** ان الله یعلم ما فی السموات و الارض - ان اذالک علی الله یسیر - تمت

شامل دعاهای گوناگونی است که برای دفع بلیات و برآمدن حاجات مؤثر دانسته‌اند؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۵۴گ، مختلف السطر، ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۳]

۹۷۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز: شرح دعاء المسمی بحرز الیمانی - روی فی الاخبار عن النبی صلی الله علیه و آله من المهیمن الجبار جل جلاله؛ **انجام:** پایان: چنانکه کسی تکیه بچیزی کند و درخاطر آرد که استظهار من بشما است و آیه ثم انزل علیکم الی آخر بخواند.

شرح دعای حرزیمانی یا دعای سیفی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۲۶گ،۵۱ ص، ۱۹سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم[ف: ۱ - ۲۲۲]

۹۷۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۷۹/۱

آغاز: در فقرات اربع از مقطعات شیخ عبدالله بافقی صاحب در و النظم گوید؛ **انجام:** لیس کمثله شیئ و هو السمیع البصیر.

شامل دعاهائی است برای علاج دردها و برآمدن حاجات که عبدالمطلب اصفهانی آنها را ترتیب داده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی پر رنگ و کم رنگ، جلد: مقوا با کاغذ مشکی، ۵۵ ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۹۷۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۷۹/۶

آغاز: قوله تعالی فاذکرونی اذکر کم یعنی یاد کنید مرا تا یاد کنم شما را؛ **انجام:** هو آخذ بناصیتها ربی علی صراط مستقیم.

دعای ذکر الله الصمد، با چند جدول طلسم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی پررنگ و کم رنگ، جلد: مقوا با کاغذ مشکی، ۵ ص، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۹۷۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۶

آغاز: هذا دعا باطل السحر مطول با طلسمات او از جهت باطل شدن سحر و جادو؛ **انجام:** چون بمیرد آمرزیده گردد و پدر و مادر او را بیامرزاد خدای تعا- دعا این است - بسم الله الر.

شامل ادعیه و طلسمات مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کاهی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۶گ، مختلف السطر، ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۴]

۹۷۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۴۷

آغاز: دعای کمیل ابن زیاد - بسمله - اللهم انی اسألك برحمتك؛ **انجام:** مع امیر الکونین الکافرین الزندیقین.

تعداد زیادی دعاهای مختلف است مانند دعای کمیل و دعای جوشن کبیر و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دور صفحات خطوطی با آب طلا رسم شده؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۴]

۹۸۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۵۲

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلك برحمتك التی وسعت کل شیئ؛ **انجام:** هر چند خلوت و از شهر دور باشد؛ نتیجه اش دائمی است. و الله اعلم بالصواب. اقل التماس دعا دارد.

شامل ادعیه و تسخیرات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۶۵گ، مختلف السطر، ۱۱×۲۲سم[ف:۱-۲۶۵]

۹۸۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۷

آغاز: النورالهادی - البدیع الباقی - الوارث الرشید؛ **انجام:** قال اجعلنی علی خزائن الارض.

ادعیه متفرقه است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی کثیف، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۴گ، مختلف السطر (۷×۱۶)، اندازه: ۸×۱۷/۵سم[ف: ۱- ۲۷۰]

۹۸۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۱۶

آغاز: کفعمی در کتاب بلد الامین از حضرت امام رضا (ع) روایت کرده است؛ **انجام:** اهل البهتان و الخوف - عبدالرحمن ابن عوف علیه اللعنة و العذاب!

شامل دعاهای مختلف که بیشتر برای بر آمدن حاجات و دفع گرفتاری‌هاست؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۷۱]

۹۸۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۱۷

آغاز: سجده از یکرکعت - شکیات بیست و یک قسم است؛ **انجام:** الحمدلله علی الاتمام - قد تم تسوید هذه البیاض بیدی و انا ... ابن مرحمت مآب محمد حسین؛ فضل الله کمالی فی ... ۱۳۱ (۱۳۱۰ یا ۱۳۰۱).

شامل شکیات و دعای صد صلوة و بعضی سوره های قرآن و دعاهای دفع بلایا و شر گزندگان و غیره است؛ خط: نسخ، کا: فضل الله کمالی ابن محمد حسین، تا: ۱۳۱۰ یا ۱۳۰۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۹۰گ، ۹ سطر (۳×۷)، ۶×۱۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۱]

۹۸۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۶۸

آغاز: بخاطر بنده حقیر گذشت که هر که طالب حاجت را که مهمی روی نماید، هر آیتی را کجا جوید و اگر چند آیتی جهت حصول مراد جوید؛ **انجام:** حسبی الله - توکلت علی الله - اللهم انی اسئلك خیر اموری کلها و اعوذبك من شری الدنیا و عذاب الاخرة.

شامل ادعیه و طلسمات و جداول است برای طلب حاجات و تسخیر جن و دشمنان و در ضمن شرح و اصل دعای دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ متن آن فارسی و ادعیه به زبان عربی است، دارای چند جدول و طلسمات؛کاغذ: نخودی کم رنگ،

جلد: مقوا با کاغذ مشکی، ۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۷۳]

۹۸۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۷۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلواة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله ... اما بعد اسرار و شرح سوره مبارکه؛ **انجام:** یعنی نیکو کن بدو از نشیمن و آرامگاه تا...

شامل: ۱. شرح سوره مبارکه به حساب جفر (معلوم نیست مقصود کدام سوره است)، ۲. چند دعا، ۳. شش صفحه از اشعار نصاب الصبیان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱ – ۲۸۵]

۹۸۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: بسمله، سورة الفتح – از حضرت رسول (ص) منقول است که فرمود؛ **انجام:** بیا ساقیا می‌بده، می‌بده، پیاله لبالب پیاپی بده !

شامل خواص یکی دو سوره قرآن و بعضی ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵ [ف: ۱ – ۲۸۴]

۹۸۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۶۵

آغاز: المقربین – احب میکائیل یا حرقائیل؛ **انجام:** باسم فلان زاد فلان برحمتک یا ارحم.

شامل مقداری ادعیه و طلسمات است و در ضمن مقداری جدول و اشکال طلسمی هم دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی کثیف، جلد: مقوا با کاغذسبز،۲۸گ،مختلف السطر،اندازه:۱۱×۱۶/۵سم[ف:۱– ۲۸۳]

۹۸۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۸۲

آغاز: یجیب المضطر اذا دعاه؛ **انجام:** اعوذبک من رب الله ...

مقداری ادعیه؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۱ – ۲۸۶]

۹۸۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۹۰

آغاز: از بین بردن دشمن – گرد کاسه ماسی (کذا) را در محلی که رودخانه باشد؛ **انجام:** و اذ شئنا بدلنا امثالهم تبدیلا.

شامل مقداری طلسمات که بیشتر با ادعیه همراه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۱ – ۲۸۷]

۹۹۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۹۶

آغاز: دعای بجهة گاوی که زیر از آل بخواهد بنویسد و در گردن گاو بندد؛ **انجام:** و بر سه پاره کاغذ دیگر بسم الله الرحمن الرحیم خیر من.

شامل مقداری طلسم و دعاست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای چند جدول؛ کاغذ: نخودی کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۲۸۸]

۹۹۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۹۷

آغاز: بعد از تو پرسند که چه مقصود داری به من ؟؛ **انجام:** خواهد گفت بلی هست باز ملاگوید بمصروع.

مقداری طلسم و دعا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛کاغذ: کاهی نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۸۹]

۹۹۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۱۹

آغاز: بنوک کارد بکشد و خاتمی بیاویزد و در خاتم نصب کند؛ **انجام:** و هر کاری که داری پس هر دو خاتم را نیک نگهدار.

مقداری ادعیه و عزائم و تسخیرات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای چند جدول طلسم؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۳گ، مختلف السطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵ [ف: ۱ – ۲۹۰]

۹۹۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۹۸

آغاز: عزیز و مکرم باشد؛ **انجام:** شیئی عدله یا بر وطائیل سامع

مقداری دعا و طلسم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۱ – ۲۸۹]

۹۹۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۲۰

آغاز: سوره یس – سین اول سوره – سین دویم (کذا) انا انزلنا؛ **انجام:** فظهرت فی کل مقدور آثار قدرة.

مقداری ادعیه و عزائم برای برآمدن حاجات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی کم رنگ، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۸گ، ۱۱سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۲۹۱]

۹۹۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۴

آغاز: بسمله، باب دیگر طریق جن گرفتن و احضار نمودن؛ **انجام:** طلسمی است که در چهار زاویه آن نوشته شده: جبرئیل – میکائیل – اسرافیل – عزرائیل.

مقداری ادعیه و طلسمات و چند جدول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۴۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱ – ۲۹۱]

۹۹۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۸۶

آغاز: ۷۸۶ – دعوت یوم الاحد تقول اجب یا مذهب؛ **انجام:** سطر – خاشع – کلمو – خاشع.

مقداری ادعیه و طلسمات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی نازک، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۱ – ۲۹۳]

۹۹۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۸۷

آغاز: کشف شاه نعمت الله ولی. مدت سی سال کردم فکر آن ×× تا که بر من کشف شد سر نهان؛ **انجام:** پایان – ۹۰۹ – ۱۴۷

شامل:کیمیا، ادعیه و طلسماتی برای احضار و تسخیر و محبت و

غیره؛خط:نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۱-۲۹۳]

۹۹۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۲۵

آغاز: (قسمت اول:) نوع دیگر عدد آیه یا نادکونی برداً و سلاماً علی ابراهیم را با عدد اسم طالب و مطلوب کرده در مثلث و در کنار آب روان دفن کنند و عدد آیه یکهزار و شصت و دو میباشد. (آغاز قسمت دوم:) نسخه قرآن گردون که مال دزد برده پیدا کند. بسمله؛ **انجام:** (پایان قسمت اول:) این نسخه مبارکه حسب الخواهش اعز اجل اکرم ذوی المجد و الاحترام لازالت ایام دولته و عزته بسبیل استعجال فی پنجم ذی قعده سنه ۱۲۸۷. (پایان قسمت دوم:) سلام هی حتی مطلع الفجر -فادخلواها خالدین.

دو قسمت است: ۱. شامل ادعیه و طلسمات است برای رفع امراض و بلایا و برآمدن حاجات و غیره، ۲. شامل مطالب متفرقه است مانند تبدیل اجناس و اشعار و چند جدول طلسم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی سیر و نخودی کم رنگ، جلد: مقوا با پارچه قهوه‌ای، ۱۰۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱ – ۳۰۱]

۹۹۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۲۹

آغاز: بسمله، طریق ختم الله الصمد – آن است که در محل خلوتی نشسته سر را برهنه نماید و بوی خوش از عود یا کشته (کذا) بخور نماید و لباس و بدن می‌باید که طاهر باشد؛ **انجام:** پنج‌شنبه مشتریست دوستی میان دو حلال نیکو بود. روز آدینه زهره است؛ دوستی میان دو حرام توان کرد. مهر شریف الدوله.

شامل: ختم سور قرآن و دعای دفع بلیات و قضای حاجات و حرزها و علاج امراض بوسیله ادعیه و طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای چند جدول و طلسم، محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶۹گ (۱۲۹+۶ص)، ۱۷ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف: ۱ – ۳۰۲]

۱۰۰۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۳۴

آغاز: این اسم را دوصا (کذا) نویس و بروی یکدیگر کند و در موم گیرد و در آستانه معشوقه دفن کند که بسیار مجرب است؛ **انجام:** شعر – صفر و سه الف کشیده مدی بر سر – میم کج و کور و نردبانی در بر – با چهار الف ها و واو معکوس (دم بر سر) اینست یقین نام خدای اکبر.

ادعیه و طلسمات برای دفع بلایا و امراض و برآمدن حاجات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی پر رنگ و کم رنگ، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۵۲گ، مختلف السطر، ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۳۰۳]

۱۰۰۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۳۸

آغاز: منقول است که هر که ایندعا را هر روز یکبار بخواند در رزق بر روی آن (کذا) گشاده گردد؛ **انجام:** با معید ۱۲۴– یا الله ۶۶– یا ربی ۹۶– یا سمیع ۱۸۰

شامل ادعیه که بیشتر برای رفع گرفتاری‌ها و امراض و برآوردن حاجات تجویز شده است. در میان آنها دو قسمت است: ۱. دعاهایی با منتخبات آیاتی که کلیه سوره های قرآن، ۲. دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۷۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ – ۳۰۴]

۱۰۰۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۵۸/۲

آغاز: مروی است که روزیکه جماعتی بر ابوهاشم شمشیر میزدند؛ **انجام:** و بطلب حاجت از هر که باشد که مطیع است.

شامل مطالب مختلفی است از قبیل طلسمات و تسخیرات و ادعیه و زیارت‌نامه و غیره و چند جدول هم دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۸ص، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ – ۲۴۹]

۱۰۰۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۷۹/۲

آغاز: بسمله، اللهم انت الملك الحق الذی لا اله الا انت؛ **انجام:** خدایتعالی او را از رسوائی نگاهدارد. آمین یا رب العالمین و الله اعلم بالصواب.

دعای نود و نه نام باری تعالی با خواص هر یک؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ مشکی، ۱۸ص، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۵۲]

۱۰۰۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۰

آغاز: بسمله، هر روز بعد از نماز صبح بلافاصله قبل از سخن گوید بجهت مهمات کلی؛ **انجام:** لیتلوا علیهم الذی اوحینا الیك و هم یکفرون بالرحمن قل هو ربی.

شامل ادعیه مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم[ف: ۱ – ۲۷۵]

۱۰۰۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۳

آغاز: سورة یس – صلی الله علیه و آله – بسمله – یس (ص) و القرآن الحکیم؛ **انجام:** یا من بیدك ملکوت الانشاء و انت بکل شیئی علیم.

شامل: سوره یس، ادعیه صحیفه کامله صباح، قدح، طمطام، قاموس، سدرة المنتهی، نور، احتجاب و زیارتنامه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۷۴گ، ۸ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۱ – ۹۵]

۱۰۰۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۲

آغاز: ای ذات تو سر دفتر اسرار وجود ×× نقش صفتت بر در و دیوار وجود؛ **انجام:** لقراءة الکتاب الوارد بموت موسی بن المهدی و التبعة بهرون الرشید – ۴۴۴ –

شامل اقسام مختلفه ادعیه و مطالب متفرقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۶گ، مختلف السطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم[ف: ۱ – ۲۷۶]

۱۰۰۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۳

آغاز: ایضاً زیارت حضرت صاحب امر (کذا) علیه سلام (کذا) که بیک نوع توسل به آن بزرگوار است؛ **انجام:** بر صفحه از مس نوشته در روز اول ماه حافظ
شامل ادعیه و طلسمات؛ خط: نستعلیق بد و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ چند جدول دارد؛ کاغذ: مختلف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱-۲۷۶]

۱۰۰۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۱۲

آغاز: دعائی که بعد از هر نماز یومیه در ماه مبارک رمضان باید خواند؛ **انجام:** محمد و علی، فاطمه، الحسن، الحسین، علی، محمد، جعفر، موسی، علی، محمد، علی الحسن، علی (کذا) علیه السلام.
شامل دعاهای بعضی از روزهای ماه رمضان؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۴گ، مختلف السطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم[ف: ۱ - ۲۷۷]

۱۰۰۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۱۵

آغاز: بسند صحیح منقول است هر که در هر شب از ماه رمضان این دعا بخواند گناه چهل ساله او آمرزیده شود؛ **انجام:** یمحوالله ما یشاء و یثبت و عنده ام الکتاب.
اوراقی است شامل ادعیه شب‌های ماه رمضان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آبی و خاکستری، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۷۸]

۱۰۱۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۶

آغاز: چند وقت است که حاجتی داری بر خداوند اکبر بیچون؛ **انجام:** آنچه موجود ات - و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین و المعصومین و ارحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین.
شامل فالنامه (به شعر و نثر)، طالع‌نامه، دوازده امام، دعای جوشن کبیر، سوره یس مغربی، الحمد مغربی، دعای عهدنامه باری تعالی، دعای صلواة کبیر، دعای باطل السحر، سوره الحمد، بازو بند حضرت امیر و چند دعای دیگر است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۲۴گ، مختلف السطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶سم[ف: ۱ - ۲۸۰]

۱۰۱۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۳۷

آغاز: عطا کند بتو نعمتی را پس باید که این نماز بگذاری (بگزاری) و آن دو رکعت است؛ **انجام:** و در طب الائمه چنین است که از برای.
شامل دعاهای مختلف است برای برآمدن حاجات و دفع دردها و شرایط ازدواج و وظایف پدر و فرزند و مسافرت و غیره. خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام، کاغذ: مختلف، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۶۰گ، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۱۰۱۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۶۹

آغاز: و انت امره سمیعاً مطیعاً یا رحمن یا مالک یوم الدین؛ **انجام:** آورده‌اند که
شامل دعاهای مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۷گ، مختلف السطر، اندازه:۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱- ۲۸۴]

۱۰۱۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۸۳

آغاز: هر دو قل اعوذ و این آیت بخواند و بدمد؛ **انجام:** من عذاب الیم و من لایجب داعی الله.
شامل مقداری دعاها و طلسمات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی کم رنگ، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۶گ، مختلف السطر،۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۸۶]

۱۰۱۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۸۰

آغاز: بجهت پیدا کردن دزد این آیات را بر کاغذ؛ **انجام:** این تعویذ بنویسد و بر بازوی دیوانه بندد که نافع باشد. تعویذ اینست.
متضمن دعاهایی است برای معالجه امراض و برآمدن حاجات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ آبی، ۲۵گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف:۱- ۲۹۲]

۱۰۱۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۸۱

آغاز: و نجیناه من الغم و کذلک ننجی المؤمنین؛ **انجام:** لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.
شامل چند دعاست و مطالب متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۳۳ص، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

۱۰۱۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۱۰

آغاز: بالا من و الایمان و السلامة و الاسلام و المسارعة؛ **انجام:** چون از روایتش معلوم نیست مادر زیارات مطلقاً ایراد کردیم.
دعا و زیارت نامه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ ابری آبی، ۱۵۵گ،۱۲سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم[ف: ۱ - ۲۹۴]

۱۰۱۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۰۹

آغاز: چه آن از شعار متکبران است و خدایتعالی دوست نمیدارد متکبران را و دیگر فرمود که بوی بهشت از هزار سال راه آید؛ **انجام:** در باطل یا حق ... و سپردن نمی‌آید از حق بموجب عادت ایمان کسران (کذا) اگر خواموشی کند غمگین و نمیسازد او را آن خواموشی (کذا).
احادیث و معالجه امراض به وسیله ادعیه و اخلاق و ترجمه خطبه ای از حضرت امیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی کم رنگ، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۳۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم[ف: ۱ - ۲۹۶]

۱۰۱۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۱۴

آغاز: میداری و میگوئی لا اله الا الله وحده لاشریک له له الملک و له الحمد - یحیی و یمیت و هو حی لایموت بیده الخیر و هو

علی کل شیئی قدیر؛ **انجام:** و ما اقنطه من سهولة المخرج عدلا من قضائک لاتجور فیه و اتصافاً من حکمک لا.
ادعیه و اعمال روزها و شب های ماه رجب و شعبان و بیشتر آن مربوط به ماه رمضان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۱۸گ، ۱۱سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم[ف: ۱ - ۲۹۸]

۱۰۱۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۶۶

آغاز: بسمله، بجهة توانگری دور رکعت نماز کند و نیت چنین کند که نماز غنی میگذارم (کذا) سنت قربة الله؛ **انجام:** معاذ گفت من چون این کلمات را گفتم نگاه کردم خود را نزد یاران خود دیدم - تمت.
ادعیه برای رهائی از گرفتاری‌ها و مخصوصاً تسخیر قلوب دیگران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کم رنگ، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۴گ، مختلف السطر، اندازه:۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۵]

۱۰۲۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۶

آغاز: بسمله، یس و القرآن الحکیم - انک لمن المرسلین؛ **انجام:** احضار اسم طالب و مطلوب با این عدد ۲۰۳۷
شامل ادعیه و طلسمات مختلف و مقداری جدول و طلسم؛ خط: نسخ بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کثیف، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۶۶گ، مختلف السطر (۶×۱۰)، اندازه: ۹×۱۲/۵سم[ف: ۱ - ۲۷۷]

۱۰۲۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۹۳

آغاز: باب الاحضار - عزمت علیکم یا اصحاب السحر؛ **انجام:** پایان: ماشاء الله لاقوة الا بالله العلی العظیم.
شامل مقداری طلسم و در آخر چند دعا که یکی از آنها «قرثیا» نام دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاهی نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۸۷]

۱۰۲۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۱۰

آغاز: هذا دعای زبان بند، باطل السحر - بسمله - حسبی الله فی قلوب المؤمنین و المؤمنات؛ **انجام:** و وجع البطن الاعضائی و الجوارح اللهم.
دعای باطل السحر، دعا ام صبیان، ادعیه برای معالجه امراض و احکام فصد کردن و سر تراشیدن و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ ماشی، ۲۲گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم[ف: ۱ - ۳۰۶]

۱۰۲۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۲۰

آغاز: و ترسانیده‌اند همین فصول است پس قدری ضروری داخل امور آخرت است؛ **انجام:** جبرئیل نازل شد و گفت یا آدم بگو لاحول و لا قوة الا بالله. چون آدم این کلمات را گفت وسوسه از ... بر طرف شد
احادیث و ادعیه و اندرز و اخلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با پارچه آبی، ۹۳گ، ۱۹سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف: ۱ - ۳۰۷]

۱۰۲۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۷۵

آغاز: اسناد دعاء الصباح و السماء، قال الشریف یحیی بن قاسم العلوی الیمنی؛ **انجام:** و قنا ما قضیت فیها و اکرمنا فی هذا.
شامل: دعای الصباح با ترجمه فارسی آن، دعای مباهله با ترجمه فارسی آن، دعای نیمه شعبان با ترجمه فارسی آن، دعای اسم اعظم، سوره یس، سوره فتح، دعای هفت حصار، دعای علوی مصری با ترجمه فارسی آن، دعای جوشن کبیر، حرز امام رضا (ع)، حرز امام جعفر صادق (ع)، دعای عدیله، دعای توسل به دوازده امام (ع)، دعای مشهور به حزب البحر (حرز البحر)، ادعیه السرکه شامل ۳۱ دعاء می‌باشد، مناجات سید سجاد (ع)، دعای نور، فتوحات عشره، دعای چهل اسم اعظم با ترجمه فارسی آن، زیارت‌نامه حضرت رسول (ص) و حضرت امیر و سایر ائمه (ع).؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالقاسم، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول،مذهب،محشی؛کاغذ:سفید،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۸گ، مختلف السطر (۱۰×۲۲/۵)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۲ - ۲۶۳]

۱۰۲۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۹۹

آغاز: در شهر بند حضرت امام رضا (ع) آمده بگوید - الحمدلله الذی وفقنی لقصد اولیائه؛ **انجام:** هرگاه بخواهی زبان دشمن را بر خود به بندی سه مرتبه.
شامل زیارات بقاع متبرکه و سوره عم و چند دعای دیگر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۹۹گ، ۹سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۴[ف: ۱ - ۲۷۵]

۱۰۲۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۱

آغاز: بسمله نصیحت‌های حضرت لقمان است بفرزند ارجمندش؛ **انجام:** ادخل علیهم روحاً منک و سلاماً منی.
شامل مقداری مطالب و یادداشت های متفرقه و یکی دو دعا و زیارت‌نامه است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: کاهی نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۹۰]

۱۰۲۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۸۸

آغاز: هفت قل جهت محبت - بسمله - بسم الله الخالق؛ **انجام:** عدد سوره انعام ۱۸۶ و ۹۶۳ (گویا مقصود حروف سوره است)
شامل: دعای گنج العرش، علم کیمیا و اکسیر و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه قلمکار، ۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۴]

۱۰۲۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۱۵

آغاز: انوار نعمانی - لقد صدق ابو سلیمان الدارانی حیث قال لو لم یبک العاقل فیما بقی؛ **انجام:** ابکیت جدیک و الزهراء امک و الاطهار آبائک الغرا لمیامینا.
شامل: احادیث، شرح فضائل ائمه، معرفة الله، موعظه، فضیلت

انسان، قسمتی از نهج البلاغه، مناجات سید سجاد و امیرالمؤمنین (ع) و رساله‌ای به نام انوار خمسة النجباء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: کلفت رنگارنگ، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۹]

۱۰۲۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۱۹

آغاز: آیا کسی بود که ترحم ... ایضاً برگرد علیل ناتوانم ... اسیر کفار اینقدر مکن تو ناشکیبی؛ **انجام:** و چون خشم و غضب میکنی دیگریرا اذیت میکنی و چون شهوت بر تو غلبه کند.

مقداری ادعیه، خصائص حسینی که مفصلا راجع به امام حسین مطالبی نوشته است، مقتل شهداء و ظهور مختار، اعمال روزهای ماه رمضان :مطالب متفرقه و چند بند از مرثیه محتشم کاشانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی مختلف الالوان، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۰]

۱۰۳۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۰

آغاز: تنزیل العزیز الحکیم؛ **انجام:** السلام علیک یا ابا عبدالله.

در ابتدای آن سوره یس و سپس دعای عدیله و صباح صغیر و زیارت مضجعه و ترجمه فارسی کلمات زیر آنها به خط نستعلیق ریز نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغازو انجام؛ مذهب، تمام صفحات کمانه دارد؛ کاغذ: نخودی کمرنگ، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۷گ،۶ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم[ف: ۱ - ۹۴]

۱۰۳۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲-ح/۸۷

آغاز: هر دو پیشوایان ملت خلیل علیه السلام بوده‌اند؛ **انجام:** استغفار و صدقه و صله رحم

ادعیه ایام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ:کاغذ فرنگی شکری،جلد:مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ملی: ۱ - ۷۷]

۱۰۳۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۴۷

آغاز: بسمله. یس. والقران الحکیم؛ **انجام:** و افتح لی من لدنک رحمه و رزقا و اسعا یا ارحم الراحمین و الحمدلله رب العالمین و حسبنا الله و نعم الوکیل و لاحول و لاقوه الا بالله العلی العظیم. (نونویس:) ... و ارزقنا خیر الدنیا و الاخره برحمتک یا ارحم الراحمین واقض لنا حاجاتنا بحق سیدنا محمد صلی الله علیه و آله.

شامل: سوره مبارکه یس، دعای کمیل، شرع دعای سمات، اعتصام دعای سمات، دعای سمات، مناجات خمسه عشر (۱۵گانه) حضرت سید سجاد (ع)، دعای عدیله، شرع دعای مشلول، دعای مشلول، دعاء العشرات، دعای صباح، مناجات سید سجاد (ع)، شرح ختم دوازده امام خواجه نصیر، دعاءاعتصام، دوازده امام خواجه نصیر، دعای اختتام، شرح دعای صنمی قریش، دعای صنمی قریش، دعای جلیل القدر، هدیه ثواب ادعیه به روضه حضرت رسول (ص) و ائمه اطهار؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: ترمه با ته و جانبه چرمی، ۱۶۷ص (۱۶۱+۶)، ۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۸۳]

۱۰۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۹۲

آغاز: چهار برگ الحاقی در اول با ابیات آتی آغاز «شب در آئینه روی خویش مبین ... الخ» و بعد از چهار برگ فهرست اصل بیاض و بعد متن با سوره مبارکه «یس» شروع میشود؛ **انجام:** اصل بیاض با دعای رؤیت هلال ختم میگردد و بعد از ادعیه متفرقه اضافه بر فهرست، اوراق الحاقی با عبارت «... اقل طلاب محمد علی ابن علی الساوجی فی شهر شعبان المعظم و تفسیر لغات مجموعاً از کتب لغت از قبیل مجمع البحرین دیده شده نه بحوا و حوس نفسانی التماس دعا دارم از قاری ... فی سنه ۱۲۷۲»

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: چرمی، ۱۶۵گ، ۱۵-۱۴سطر، ۸×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۱]

۱۰۳۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۶۱

آغاز: (این نسخه از هر دو طرف نوشته شده است، و ما صفحه شماره خورده را صفحه اول نامیده‌ایم:) لحل المربوط یکتب فی رقعة و یعلق علیه، بسم الله الرحمن الرحیم انا فتحنا لک؛ **انجام:** صراط مستقیم سالکان این مسلک را به پنج گام طی کرده اند و به پنج قدم بمنزل مقصود رسیده اند ...

ادعیه و مطالب متفرق مختلفی با خطوط گوناگون و گاهی اشعاری لطیف از شعرای مشهور و غیر مشهور و گمنام و گفتارهای لطیف و نکات باریک در حالات صوفیان است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی تریاکی روشن، ۱۳۹گ، ۲۴-۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۴۲]

۱۰۳۵. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۵۸

آغاز: مولای مولای أنت المولی و أنا العبد و هل یرحم العبد إلا المولی؛ **انجام:** و روز قیامت انجناب جفا بر آنها می‌نماید و آداب مدینه محتاج به تفصیلی است

مناجات امیرالمؤمنین (ع) و بعضی از ادعیه مأثوره؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۹۶]

۱۰۳۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۸۸

آغاز: هذا کتاب ختم‌ها و مطالب و تسخیر، ختم سوره تبت از برای جمیع حوائج خصوص برای وسعت رزق و خلاصی از بند و رسیدن به منصبهای عالی از صبح روز جمعه شروع نماید تا شش روز؛ **انجام:** طریقه دیگر چون اراده کند از جماعت جن احوال پرسد یا مطلبی داشته باشد که باید از جماعت جن معلوم شود اگر جنی باشد این شکل را بر کف دست راست جنی بنویسد ... و لو انزلنا هذا القرآن تا آخر سوره حشر و بالله و بمحمد المصطفی و علی المرتضی ... و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

در ختومات و طلسمات و خواص حیوانات و اثر دعاها و داروها؛خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۱۲۵۱]

۱۰۳۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۶۱

آغاز: آن را بشویند و بخورند حمل بر و آسان شود به امر حق سبحانه و تعالی به جهت دفع حبس البول مجربست دو سه مگس را زنده فروبرند فورا گشاده شود و اگر عبث بلع کند سلس البول می‌آورد (آغاز صفحه سوم) یا شنیده ام و این در صورتیست که خبر غیبت به آن شخص نرسیده باشد جهت درد چشم بسم الله و بالله و السلام علی رسول الله؛ **انجام:**.پسرگفت چه نوع گناهی بود عورت، گفت روزی مست بودی مادرت از غایت عشق و غلبه شهوت در بستر تو آمد و تو از سر مستی و بیخودی با او مباشرت کردی و از آن مباشر ت دختری بزاد و دختر اینست که به زنی خواسته ای. پسر چون این سخن بشنید آهی بر آورد و زار زار بگریست بعد از آن کلنگ را برداشت و بجانب گور مادرش رفت و گور مادرش را.

دعاها و زیارات و ختومات است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [ف: ۱۲۵۱]

۱۰۳۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۵۳/۸

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم (تا آخر سوره حمد) بسند معتبر منقولست اگر حاجتی رو دهد هفت بار سوره حمد را بخواند حاجت بر آورده شود اگر نشود هفتاد بار بخواند با اخلاص البته مراد حاصل گردد انشاء الله الرحمن؛ **انجام:** الشافی این نام بر هر دوائی بعدد کبیرش که سیصد و نود و یکست خوانده شود البته باعث صحت مریض شود و مداومتش موجب شفای امراض باطن و ظاهر است و باعث آنست که هرگز بیمار نشود بر طعامی که خوانده شود ضرر نکند و سطش چهل و صغیرش چهار است و الله اعلم بالصواب.

دعاهای ماثوره و خواص اسماء الحسنی در دو قسمت: ۱. ادعیه‌های ماثوره، ۲. خواص اسماء الحسنی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [ف: ۱۳۹۲]

۱۰۳۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۵۳/۹

اعمال و ادعیه ماثوره و تعقیبات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [ف: ۱۳۹۲]

۱۰۴۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۹۰/۳

آغاز: شرح اوراد محمد بن اسامه بسم الله الرحمن الرحیم روایت کند از یونس بن طاهر بلخی که امام بلخ بود که در شهر اصفهان بزرگی بود چنانکه در آن عصر ... التحمیدات من اوراد یوم الجمعة من الحمد بسم الله ... الحمد لله رب؛ **انجام:** شرح دعای محمد علوی مصری در کتاب مهج الدعوات ... اعتصام دعای علوی مصری ... بسم الله ... الهی من الذی دعاک ... بعد از اتمام، این دعا را بخواند اللهم شتت شملهم و فرق ... وجدت هذا الدعاء مکتوبا بخط جدی المحقق القمقام ... و الامور الیک نصیر یا من لیس کمثله شییء و هو السمیع البصیر و الحمد لله رب العالمین.

در اوراد محمد بن اسامه و ختومات و خواص آیات و سور قرآنیه و ادعیه های مختلفه اعم از دعای سیفی و جز اینها؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری کوچک [ف: ۱۵۰۲]

۱۰۴۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۷۰۲/۷

آغاز: بجهة عقد لسان روز چهارشنبه بنویسد و در زیر سنگ بنهد؛ **انجام:** جهة زنی که فرزند نشود بنویسد بر سه کاغذ و در شب سه‌شنبه و چهارشنبه و پنج‌شنبه.

چهار صفحه در دعاهای پراکنده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [ف: ۱۵۷۵]

۱۰۴۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۶۲۵

آغاز: بعد از آن به جانب پای قبر بیا و از آنجا ... و چون از اینها فارغ شوی دو رکعت نماز زیارت بگذار و افضل آن بود که آن نماز در جانب سر قبر گذارده شود و بعد از نماز جهد کند در تضرع و دعا از برای مطالب دین و دنیای خود؛ **انجام:** و منار التقی و العروة الوثقی و الحبل المتین و الصراط المستقیم و صل علی ولیک و ولاة عهدک و الائمة من ولده و مد فی اعمارهم و زد فی آجالهم و بلغهم اقصی امالهم دینا و دنیا و اخرة انک علی کل شیء قدیر.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری کوچک [ف: ۱۲۵۲]

۱۰۴۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۳۰/۸

دعاها و خواص آیه‌های قرآن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی [ف: ۱۴۵۷]

۱۰۴۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۵۵۲/۴

آغاز: کسی را حاجتی باشد صبح قبل از منافی نماز با عقیده تمام این دعا را بخواند صد و یازده بار؛ **انجام:** اختتام دیگر اللهم انه لیس فی السموات دورات و لا فی الارض عبرات ... بدیمومیتک و ربوبیتک

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۵۹۹]

۱۰۴۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۵۷۴

آغاز: اعوذ بالله ... امن الرسول ... بسم الله النور؛ **انجام:** الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله ... غرض نقشی است.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶۰۴]

۱۰۴۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۹۵

آغاز: بنشیند و من خبر دار شوم چون او را ببینم بحرکت درآیم و بادی در دهان او زنم

دعاها و طلسم‌های پراکنده‌ای است و شامل سه رساله: ۱. نصاب الصبیان، ابونصر فراهی، مسعود بن ابی بکر، ۲. حلول الصیغ، ۳. رساله در نحو؛ خط: نستعلیق و دعاها نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف پارچه سبز، ۱۰۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۵۹]

۱۰۴۷. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۱۲

در آغاز این مجموعه طوالع بروج و مطالب مربوط به اختر بینی آمده، پس از آن دعاهای پراکنده‌ای است که درویشان نویسند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱۶۸]

۱۰۴۸. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۱۹

از کتاب‌های اختربینی و دعاهایی که درویشان نویسند، با سیزده

عکس رنگی برای زعفر جنی و جز وی که می‌توان ازارواحشان کمک گرفت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۷۱]

۱۰۴۹. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۰۵

دارای سوره یس و الفتح و الرحمن و الواقعه و الجمعه و دعاهای جوشن کبیر و جوشن صغیر و دوازده امام خواجه نصیر طوسی و دعای کمیل و زیارت عاشورا و زیارت امام حسین (ع) و دعای عدیله و اعمال ماه مبارک رمضان و دعاهای متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۴۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۷۹]

۱۰۵۰. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: و گاهی اطلاق می‌کنند بر نهایت هستی؛ **انجام:** و اما غیر حیوانات از جمادیات پس جماعتی بسیاررا

ظاهراً ترجمه کتاب «مفتاح الفلاح» بهاء الدین العاملی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، دارای علامت بلاغ [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۴۶]

۱۰۵۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: بسمله فصل سیم در فضیلت تعقیب و تعقیبات مشترکه میانه نمازهای یومیه، ثقة الاسلام در کافی؛ **انجام نسخه:** و بعد از آن شروع نمایی بنماز صبح و اذان و اقامه بگو به آدابی که در فصل دویم گذشت وفقناالله.

دعا و تعقیبات مشترکه و زمان نمازها و دعای نمازها و آن را در سه «مطلب» و ۱۲ «فصل» تنظیم نموده و نسخه از ابتدای فصل سوم شروع شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و مجدول، ۱۵۰گ، ۱۶ سطر [ف: ۱ - ۲۰۵]

۱۰۵۲. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۵ بخش یکم

آغاز: من رسول الا کانوا به یستهزؤن الم یروکم اهلکنا قبلهم من القرون انهم الیهم لایرجعون؛ **انجام:** مصافحه کنند و با ارواح صد و بیست و چهار هزار پیغمبر رخصت می‌طلبد از حق تعالی در زیارت آن حضرت دلبند معتبر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که هر که احیا کند.

شامل: سوره‌های الرحمن، جمعه، تسائلون، و دعاهایی با تعقیب نمازهای روزانه و برخی آداب و اذکار: کمیل، دعای صحیفه کامل، در دیدن ماه نو، عدلیه، زیارت نامه عاشورا، عمل روین مباهله، قنوت نماز عیدین، تعقیبات نماز صبح، ادعیه شب‌های ۲۱-۲۹ ماه مبارک رمضان و بیان اعمال آنها؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: غفران؛ کاغذ: شیری مایل به خاکستری، ۱۶۳گ، ۷ سطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۷×۱۵/۵سم [ف: ۴۶]

۱۰۵۳. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۵ بخش دوم

آغاز: و جعلنا فیها جنات من نخیل و اعناب و

سور و ادعیه است برای دفع امراض و اعراض و برآوردن فضای حاجات، همراه با ذکر خواص و فواید هر یک از آن‌ها. نسخه از آیه ۳۴ سوره یس شروع گردیده، شامل: سوره‌های یس، نبأ، واقعه، ملک و دعای عشرات، دعای سمات، دعای مصباح با ذکر وقت و فضیلت های آن، دعای صحیفه سجادیه، دعای مشغول، دعای مشکوک، دعای دوازده امام خواجه نصیر، دعای عدیله، شرح لعنه صنمی قریش، دعای ختم احزاب طریقه استخاره، زیارت حضرت امام حسین (ع)، و دعای اعتصام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در صفحه‌ای به قلم متن نام «آقا سید عبدالله» با نشان سجع «ناخوانا» دیده می‌شود؛ تملک: اقای حسن تاج آبادی؛ کاغذ: لیمویی، جلد: چرم، عطف مشکی، ۱۱۳گ، مختلف السطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۶×۱۳/۵سم [ف: ۱۶۳]

۱۰۵۴. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۶ بخش یکم

آغاز: یا الله یا صمدی من عندک مددی و علیک معتمدی یا اباالغوث؛ **انجام:** از شنبه شروع و هر روز یازده مرتبه خوانده به جمعه ختم نماید، در هفته دیگر از دوشنبه

شامل: سوره ها و ادعیه‌ای است با روش و طریقه اعمال و اوقات آن و برای رفع و دفع امراض و اعراض و مشکلات و مهمات روزمره گزینش شده است، دارای سوره‌های محمد (ص)، کهف، صافات، الرحمن، جمعه، دهر، نبأ، عنکبوت، روم، و ادعیه: ختم لا اله الا الله، ختم احزاب، صاحب الزمان، دعای بعد از هر نماز، شر دشمن، فال حضرت امیرالمؤمنین علی (ع)، دوازده امام خواجه می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در هامش پاره‌ای از برگ‌ها نوشته شده: «قلب فلان بن فلان بخنی من السجن» و با تولد نورچشمی محمد حسین با تاریخ ۱۱۹۹ و فوت شدن «آقا فتح علی و رحمت الله به تاریخ ۱۲۱۳ در شیراز و محمد ابراهیم و محمد اسماعیل در زنجان»؛کاغذ: نخودی، جلد: چرم مشکی، ۹۰گ، مختلف السطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۸/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴۷]

۱۰۵۵. سمنان؛ میراث فرهنگی سمنان؛ شماره نسخه:۸

آغاز: هذا دعای نور بسم الله الرحمن الرحیم.. یا نورالنور تنورت بالنور؛ **انجام:** یا لا اله الا انت بحق لا اله الا انت فنجنا حضرت رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمودند که هرکه ایندعا را بعد ازنماز صبح ده بار بخواند خدایتعالی پنج چیز وعطا فرماید اول

شامل: دعای نور، دعای مشلول، قدح، دعای بازوبند امیرالمؤمنین، دعای عهدنامه، گنج العرش، دعای بزرگوار، دعای استغفار معراج نامه، دعای صد سبحان، دعای صد صلوات، دعای کمیل، ادعیه روزهای ماه رمضان؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا عطف پارچه مشکی، ۹۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف مخ:]

۱۰۵۶. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۸۸

آغاز: بسمله اللهم انا نحمدک علی ما علمت من البیان ... [بعد از چند صفحه] از جهت وسعت رزق هفده بار بخواند یا عجایب الصنایع

مجموعه‌ای است از دعاها و اذکار مأثور و مجرب برای رفع گرفتاری‌ها و دست یابی به مطالب، از جمله دعای سیفی، ۹۹ نام خداوند؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۴۲]

۱۰۵۷. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۸۷

آغاز: بیست و دوم: کلینی و دیگران به سند معتبر از حضرت صادق (ع) روایت؛ **انجام:** فصل دهم در دعاهایی که در ساعات روز باید خواند.

دعاهای وارده در تعقیبات نمازها و ایام و ساعات روز را در چند «فصل» و هر فصل در چند عدد جمع‌آوری نموده و از «تهذیب» و کتب ابن طاوس و «بلدالامین» و «مهج الدعوات» و «طب الائمه» و ... نقل کرده و منابع نقل خود را در اول هر دعا ذکر می‌کند. در بعضی موارد مطالبی از خود با عنوان «قال المؤلف» در توضیح بعضی ادعیه آورده است. نسخه حاضر از دعای بیست و دوم فصل دوم تا اول فصل دهم است. فهرست فصول موجود: ۳. تعقیب مخصوص نماز فریضه ظهر، ۴. تعقیبات مخصوصه نماز عصر، ۵. تعقیب مخصوص فریضه مغرب، ۶. بیان تعقیب مخصوص نماز خفتن، ۷. تعقیبات مخصوصه نماز صبح، ۸. بیان فضیلت و کیفیت سجده شکر، ۹. بیان دعاهای صباح و مساء، ۱۰. دعاهایی که در ساعات روز باید خواند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۳۰]

۱۰۵۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۱۷

شامل دعای کمیل و ترجمه دعای جوشن صغیر و کبیر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۱۲سم [ف: ۲۶۵]

۱۰۵۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۲۹/۲

مطالبی در دعا و طلب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲گ(۶ر-۸ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۸۶]

۱۰۶۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۹۳

بخشی از کتاب دعایی است در ذکر برخی دعاها که برای رفع حوائج موثر هستند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۷۴]

۱۰۶۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۶۶/۲

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی - خوی ۷۹۶ [در فهرست چنین است اما با شماره ۷۹۵ مدرسه نمازی تطبیق می‌کند]. ادعیه و ختومات متفرقه به عربی و فارسی بدین تفصیل: حدیث کساء، ختم‌های در برآورده شدن مهمات و ادای دین، روایاتی از پیامبر (ص) در دفع چشم و اضرار، ادعیه رزق، دعاهای تلقین میت، دعای اویس قرنی، دعای «بلغ» حضرت ولی عصر (ع) و شرح مظلوم، دعای فرج، دعای استغفار، دعای مفتاح الفتوح، دعای تیغ بند، چند حرز دو دعای متفرقه، دعای قدح، دعای عهدنامه و شرح آن به فارسی، ثواب متعه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در صفحه ۹۴ نیز اشعاری در تضرع به حضرات معصومین (ع) مندرج است؛ ۱۱۶ص [عکسی ف: ۴ - ۹۰]

● ادعیة اداء الدین و سعة الرزق / دعا / عربی

ad‘īyat-u adā’-id dayn wa si‘at-ir rizq

قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان، - ۹۵۰ ؟ قمری

qatīfī bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān (- 1544)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۹۲

آغاز: (پس از تسمیه:) هذه وریقات فیها اسرار ادعیة یختص بادآء الدین وسعة الرزق منها ما نذکر روایته و منها ما نقتصر علی ذکره و نتبعها لطایف لاینبغی جهلها لاهل المطالب جمعتها فی الحایر المقدس؛ **انجام:** و لکن الله الف بینهم انه عزیز حکیم.

خط: نستعلیق، کا: تاج الدین حسین صاعد، تا: شنبه ۸ ربیع الثانی ۹۸۶ق، جا: اصفهان؛ ضمیمه «زهرة الریاض» نسخه ش ۸۲۸۳؛ ۱۸ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۴۰]

← ادعیة الاسبوع ﹥ آداب نماز و ادعیه

● ادعیة الاسبوع / دعا / عربی

ad‘īyat-ul usbū‘

علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ قمری

‘alī ebn-e hoseyn, emām-e čahārom (659 - 714)

دعاهای ایام هفته است که در ملحقات بعضی از نسخه‌های صحیفه سجادیه آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۴۸

خط:نسخ معرب زیبا،کا:احمد نیریزی، تا: ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان؛ از روی خط محمد حسن اصفهانی،؛ جلد: تیماج قرمز روغنی نقشه‌دار، ۱۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۸/۵سم [ف: ۱۱ - ۵۰]

● ادعیة الاسبوع / دعا / عربی

ad‘īyat-ul usbū‘

کاتب، محمد، ق ۱۰ قمری

kāteb, mohammad (- 16c)

کاتب و جامع: محمد الکاتب خوشنویس قرن ۱۰ق، مشتمل بر ادعیه ایام هفته است که با دعاء روز شنبه شروع شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۹۳

آغاز: بسمله، اللهم انک اذنت لی فی مسالتک و دعائک و الثناء علیک فاسمع یا سمیع مدحتی؛ **انجام:** ارنا الباطل باطلا و من علینا باجتنابه برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۹۷۱ق؛ مجدول، مذهب؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: ۱۱۴۵هـ‍ق؛ کاغذ: حنایی

آهار مهره و متن ادعیه زرافشان غبار، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۴سم [ف: ۱۵ – ۱۰۶]

● ادعیة الاسبوع / دعا / عربی

ad'īyat-ul usbū'

یزدی، عبدالله، ق۱۲ قمری

yazdī, 'abd-ol-lāh (- 18c)

کاتب و جامع: عبدالله یزدی خوشنویس نیمه اول قرن ۱۲ق، مشتمل بر ادعیه ایام هفته که با دعاء روز یک‌شنبه آغاز شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۸۸

آغاز: الله اکبر اهل الکبریاء و العظمة و منتهی الجبروت و العزة؛

انجام: و جآء بالشمس من مطلعها برحمتك یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۲ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ واقف: عباسقلی دهکدی [کذ]؛ کاغذ: متن و حاشیه قهوه‌ای روشن و نخودی آهارمهره، جلد: مقوا روغنی زمینه نخودی با نقوش گل و برگ زرین و ترنج و سر ترنج و چهار ابرو زمینه لاجورد با نقوش اسلیمی زرین و عطف و داخل آن تیماج زرشکی، ۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۵ – ۱۰۴]

● ادعیة الاسبوع / دعا / فارسی

ad'īyat-ul usbū'

مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر، ۱۲۵۲ – ۱۳۳۴ قمری

modarres-e čahārdehī, mohammad 'alī ebn-e mohammad nasīr (1837 - 1916)

تاریخ تألیف: ۲۵ شوال ۱۳۰۵ق

در اذکار و ادعیه و صلوات ایام هفته مرتب بر «مقدمه» و هفت «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در بیان تعقیب صلوات فریضه؛ فصل ۱. بیان بعضی ادعیه و تعویذ و نماز متعلق به روز شنبه؛ ... ۷. بیان احکام شب و روز جمعه از ادعیه و صلوات و تعویذات»؛ خاتمه مرتب در سه «باب»: اول در بیان بعضی از تعویذات، دویم در اختیار ایام شهر، سیم در اختیار اسبوع.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... فبعد چنین گوید سرگردان وادی ضلالت و گمشده از راه هدایت ... که هر ذی شعور و صاحب ذکاوت.

انجام: و لله الحمد علی ما وفقنی باتمام ما اردت، فارغ شد از تألیف ادعیة الاسبوع و احکام الاسبوع مؤلف العاصی.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ضمن ۲۰ برگ، ترجمه فصل چهارم از باب دهم «مکارم الاخلاق» ابونصر حسن بن فضل طبرسی عالم امامیه قرن ششم در نمازهای مستحبی، مترجم و کاتب: میرزا محمد علی مدرس، آغاز: «نماز استخاره فرمود صادق آل محمد اگر اراده نمودی امری را»، انجام: «ورق او را بگیرد برسر خود بگذارد»؛ واقف: مرتضی مدرس چهاردهی، تاریخ وقف:دیماه ۱۳۴۷؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا، عطف پارچه، ۱۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۱۰۵]

۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۴۷ر

آغاز: برابر؛ **انجام:** روایتی است که لبالب را ورق بگیرد بر سر خود گذارد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۹۸ص، قطع: ربعی [ف: ۱۱۲۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ – ۳۰۷]

● ادعیة الاسبوع / دعا / عربی

ad'īyat-ul usbū'

غیر همانند:

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۲۱

آغاز: بسمله، اللهم انک اذنت لی فی مسئلتك و دعائك والثناء علیه فاسمع یا سمیع مدحتی واجب یا رب دعوتی و اقل یا عفو عشرتی؛ **انجام:** کتبها یاقوت المستعصمی فی شهور سنه ثلث و تسعین و ستمائه حامدا الله تعالی علی نعمه و مصلیا علی نبیه محمد و آله الطیبین الطاهرین و مسلما

رساله حاضر مجموعه‌ای است از ادعیه ایام هفته؛ خط: نسخ ممتاز، کا: یاقوت مستعصمی، تا: ۶۹۳ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: کاغذ متن خانبالغ نخودی رنگ، کاغذ حواشی ترمه نباتی، جلد: مقوای روکش چرم قهوه‌ای با ترنج و دو سرترنج متن طلاپوش گل برجسته ضربی و یک حاشیه مجدول زرین، ۵۲ص، ۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۸۴

دعاهای هفته است به روایت از علی (ع)؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین کازرونی، تا: ۱۰۱۳ق؛ مجدول، مذهب؛ تملك: محمد بن صادق حسینی طباطبایی در ۴ ذیقعده ۱۳۳۳ق؛ کاغذ: سپاهانی متن و حاشیه، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و لچک‌های زرین، ۲۷گ، ۱۱سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۹ – ۸۷۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۱

برای روزهای هفته از یک‌شنبه تا سه‌شنبه؛ خط: نسخ معرب، کا: عبدالله بن محمد محسن یزدی، تا: ۱۱۰۹ق؛ مجدول، مذعب، با

سرلوح زرین؛ کاغذ: حاشیه سفید متن لاجوردی، جلد: ترمه گرد و عطف و درون تیماج تریاکی مقوایی، ۱۰گ، ۹ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [سنا - ف: ۱ - ۹۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۷

آغاز: بسمله اللهم لاتخیب رجاء هی مربوط؛ **انجام:** صلی الله علی محمد و آله و علی ذریته

خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۰ق [الفبائی: - ۳۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۸۳

آغاز: التحمدات فی یوم الجمعة بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و علی آل محمد و سلم.

مشتمل بر آیات منتخبه وارده در تحمید و استغفار و تسبیح و توکل و تسلیم و تهلیل و دعاء مخصوص به هر روزی از ایام هفته هر یک از هفت سلسله آیات، ختم می‌شود به دعاء مختصر: «و اختم لی بما ختمت به لعبادک»؛ خط: نسخ کشمیری، کا: سید محمد جعفر خان حسینی، تا: ۱۱۵۳ق؛ مجدول، مذهب، دارای ۷ سرلوح مرصع؛ واقف: نائینی؛ ۶۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۶ - ۲۰۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۹۹

آغاز: بسمله و هو حسبی و نعم الوکیل و الصلوة علی خیره المرسلین محمد و عترته الطاهرین ادعیه الاسبوع دعاء؛ **انجام:** موجود: اللهم اجعل لی قلبا یخشاک کانه یراک الی یوم یلقاک.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۴/۲

ادعیه ایام هفته و دعای کمیل؛ کا: احمد شاملو برای محمد ولی میرزا، تا: ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: ترمه، ۷ سطر، اندازه: ۸/۸×۱۴/۳سم [ف: ۵ - ۲]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۵

آغاز: و کان من دعائه (ع) فی ایام السبعة؛ **انجام:** و آله الطاهرین تمت تعالی و قوته.

مروری از حضرت سید الساجدین و از ملحقات صحیفه کامله است؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد شفیع بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۲۲۶ق؛ این نسخه بطور مرقع در ۲۰ صفحه نوشته است، مجدول، مذهب؛ واقف: میرزا مصطفی خان، تاریخ وقف: رمضان ۱۲۹۲؛ ۲۰ص، ۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۶ - ۲۰۸]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۲۴۷ق؛ مجدول،مذهب؛کاغذ:ختایی، جلد: لایی رویه قلمکار سرخ مغزی میشن مشکی، ۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۰]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۶

آغاز: دعای یوم الاحد؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین.

مروی از حضرت سیدالساجدین (ع) و از ملحقات صحیفه کامله است. این نسخه که در تاریخ محرم ۱۲۷۱ از کتب کتابخانه شاهزاده احتشام الدوله بوده و بعداً به ملکیت واقف نسخه در آمده؛ خط: نسخ خوب و نستعلیق، کا: احمد نیریزی، بی‌تا؛ زیرنویس شده به ترجمه فارسی، مذهب، در بالای صفحات به خط طغرا و طلا نوشته شده: «وقف آستان رضوی»، دارای یک سرلوح مرصع؛ واقف: آغا بهرام، خواجه مخصوص ناصرالدین شاه قاجار، تاریخ وقف: شوال ۱۳۰۰؛ جلد: مقوای روغنی طرف خارجی زمینه قهوه و گل و بوته طلائی دارای یک حاشیه، ۳۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۰۳]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۰۳۰

آغاز: روی الزهری عن سعید بن مسیب؛ **انجام:** والحمد لله رب العالمین.

متضمن هفت دعاء و ادعیه ایام هفته مروی از سیدالساجدین و از ملحقات صحیفه کامله است؛ خط: نسخ، کا: عبدالله یزدی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ ۱۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۰۹]

۱۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۲/۲

آغاز: قولیست صحیح از امیر مردا سلطان نجف پادشاه کون و مکان خواهی که سرخصم بکوبی هر صبح آیات قوارع از سرصدق بخوان شرح مبارک آیات قوارع اینست: بسمله روایتست از یوسف بن طاهر که شیخ بلخ بود گفت که مردی بود در شهر اصفهان که او را محمد اسامه مقری؛ **انجام:** سورة الدهر انا نخاف من ربنا یوماً عبوساً قمطریراً ... ختمت هذه الاوراد العظیم بحمد الله وامنه و صلی الله علی سید المرسلین ... بحرمة آیات القرآن المجید من فاتحته الی خاتمته و آیاته و کلماته و حروفه و معانیه بحرمة ائمة المعصومین

آیات برگزیده قرآنی است برای تلاوت در ایام هفته شامل دعوات مناجات، تهلیلات، توکلات، تسبیحات، استغفار، تحمیدات، به این ترتیب: روز جمعه تحمیدات، شنبه استغفار، یکشنبه تسبیحها، دوشنبه توکلها، سه‌شنبه سلام ها، چهارشنبه همه دعاها پنج شنبه تهلیل‌ها. این ادعیه از محمد اسامه مقری نقل شده که وی فردی بوده که متهم به قرامطه‌گری شده و به زندان آفتاده و با دعا و استغاثه آزادی خود را از خدا خواسته در خواب پیغمبر اکرم (ص) را دیده و حضرت آیات قوارع را به وی تعلیم فرموده است، خلاصه‌ای از رساله حاضر به شماره ۲۳۳ گذشت که در آن نسخه ابونصر بن طاهر امام بلخ این آیات و ادعیه را از محمد بن اسامه مقری نقل کرده بود در فهرست آستانقدس رضوی ۱۲/۴۱۱ «قوارع القرآن» از ابوعمر و محمد بن یحیی بن حسن معرفی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۲۸]

● ادعیة الاسبوع / دعا / عربی

ad'īyat-ul usbū'

آغاز: الحمدلله الذی اطیع فشکر و عصی فغفر و ملک فقدر و امامت

فاقبر و اذا شاء انشر لاشریک له
انجام: و اکفنی برکنک الذی لایرام و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اعنی علی ذکرک و شکرک یا ارحم الراحمین.

خط: ثلث و کوفی، بی‌کا، تا: قرن ۵؛ برگ اول این نسخه را سیف الدوله ابواسحاق ابراهیم بن یوسف بر زوار و مجاورین مشهد رضوی (ع) وقف داشته است، تاریخ وقف: سنه «سبع و اربع مائه» که ۴۰۷ق باشد، عناوین ادعیه به خط کوفی با زر و تحریر مشکی در زمینه منقش زرپوش و جدول بندی شده به سیاهی و لاجورد پیوسته به ترنج بوته جقه‌ای، دو صفحه اول و آخر دارای الواح زمینه منقش به گل و برگ های قرینه با حواشی زرپوش منقش به خطوط زنجیره‌ای جدول بندی شده به سیاهی و لاجورد و از میان پیوسته به ترنج بوته جقه‌ای؛ کاغذ: حنایی خانبالغ، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی لایی، ۱۴گ، ۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۱۰۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** نسخه: محمد رسول الله صادقا

به‌مانند شماره ۱۱۹۷۳ آستان قدس با اندکی اختلاف در دعاء روز چهارشنبه،؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۶؛ پشت صفحه اول در جمله ای بخط کوفی دوره تکامل آمده است: «علی الله توکلت و بالخمس توسلت» و در پشت صفحه آخر عبارت ذیل به پارسی کهن نگاشته شده: «دعایی که جبرئیل عایشه صدیقه را در ... جون این دعا بکفت از ان غم فرج یافت دعا اینست یا کافی کلی شی یا من لا یکفی عنه شی اکفنا کل شی و اصرف عنا شرکل شی تمت ذکر ابوبکر صدیق رضی عنه کی بیوسته بر ... این ذکر کفتی لا اله الا الله حقاصدقا خالصا مخلصا محمد رسوله الله صادقا ...»، ضمن ۴ برگ انتهای نسخه تسبیحات و ادعیه متفرقه به خط مغایر و متاخر، صفحه اول دارای کتیبه منقش مذهب و پیوسته به ترنج بوته جقه‌ای، برگ ۱۱ نسخه دارای لوح منقش با اشکال منظم هندسی با الوان مشکی و سرنج و حاشیه طلایی پیوسته به ترنج بوته جقه‌ای زرین، فواصل جملات گوی زرین اخترمانند؛ کاغذ: شکری و ضمایم نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۱۵ - ۱۰۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا حول و لاقوة الا بالله العلی العظیم.

این نسخه برای محتشمی به نام و القاب السید سدید الدین ظهر الدوله امیر الملک فخر الکتاب ابی سعد عباد بن ابی طاهر بن معبد قرشی نگاشته شده و حاوی ادعیه ایام هفته است: دعاء جمعه: «الحمدلله الذی اطیع فشکر و عصی فغفر و امات فاقبر ...»، دعاء شنبه: «الحمدلله جبار السموات عالم الخفیات»، یک‌شنبه: «الحمدلله الواحد القهار العزیز الغفار»، دوشنبه: «الحمدلله الکریم الوهاب الغفور التواب»، سه‌شنبه: «الحمدلله اللطیف الخبیر السمیع البصیر الشکور»، چهارشنبه: «الحمدلله العزیز الدیان ذی العظمة و السلطان»، پنج‌شنبه: «الحمدلله الدایم فی ملکه القاهر فی عزه»، در ظهر برگ آغاز آمده است: «برس حملت کواهی دهم ـکمرس ـکـاس ـحط فی ـارـح المدکور» و تحت گواهی آمده: «اسهلمی المولی نصیرالدین ملک الدیالم ادام الله علوه»، این ادعیه در صحایف علویه و سجادیه نیامده و در مدارک متقدم دیده نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۵۲۴ق؛ فواصل جملات گوی زرین مخطط کنگره دار با خال‌های سرخ، تمام ادعیه دارای کتیبه زرپوش پیوسته به ترنج بوته جقه‌ای، پشت برگ اول قرص مذهب منقش کنگره‌دار در وسط آن هشت پر زمینه لاجوردی و مذهب که نام رساله به زر نگاشته شده، اطراف هشت پر هشت گوی زرین، اطراف منقش به خطوط مورب، زیر قرص نام محتشم مذکور در سه خط به زر آمده، در فضاهای خالی اوراق شبه قندیل های زرین و نیز دو شمسه شش پر بنفش ترسیم نموده است؛ واقف: احمد بن محمد بن ابی بکر، تاریخ وقف: ۵۸۵ق؛ کاغذ: حنائی، احتمالاً خانبالغ، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۴گ، ۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۱۰۶]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه الفقیر الی الله تعالی تراب اقدام المومنین علاء الدین فی سنه ۹۸۱ اربع و ثمانین و تسعمائه

حاوی ادعیه حفظ بدن، دفع اعادی، شفای امراض است؛ خط: نسخ عالی، کا: علاء الدین، تا: مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ ۹۸۱ق؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: حاشیه اصفهانی شکری رنگ و متن خانبالغ قهوه‌ای، جلد: تیماج دولا زمینه عنابی وسط ترنج ضربی زمینه سفید گل برجسته تریاکی رنگ و یک حاشیه زنجیره‌ای زرین، ۱۳ص، ۷ سطر، قطع: جانمازی، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱-۴۸۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علاء الدین، تا: ۹۸۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج، مشکی، سوخت، ترنج با سر ترنج مرصع با نقش گل و بوته الوان، ۱۱گ، ۷سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۷۶]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه المحتاج الی الله الغنی احمد النیریزی السلطانی فی ۱۱۱۴

خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۱۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: رضا الحسینی، مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله؛ کاغذ: ترمه غبار زرافشان، جلد: مقوای روغنی بوم لاکی مزین با سلیمی‌های بند رومی و شاخه و برگ و گل‌های پرطاووسی زرین با ترنج و دو سرترنج و چهار لچکی زمینه

مشکی مزین به شاخه و برگهای زرین و یک حاشیه زمینه مشکی ریسه برگ طلایی، ۳۱ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۶۰]

۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه العبد الحمد النیریزی فی سنه ۱۱۲۰

خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۲۰ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، دولت علیه ایران؛ کاغذ: اصفهانی متن و حاشیه الوان، جلد: تیماج یکلا ارغوانی حاشیه مجدول کمندکشی ضربی با ترنج و دو سرترنج ضربی گل برجسته، ۱۲ص، ۸ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۴×۲۱/۹سم [ف: ۱ - ۴۹۹]

۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** نقلت من خط استادی علاء الدین التبریزی طیب الله مضجعه و انا العبد الاقل الداعی لابود الدوله القاهره احمد النیریزی ... فی سنه ۱۱۴۴ من الهجرة المحترمه بمحروسه اصفهان خفت بالامن و الامان

خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۴ق، جا: اصفهان؛ کاتب از سبک و شیوه خط استاد خویش علاء الدین تبریزی اقتباس و نقل نموده، مجدول، مذهب؛ مهر: «عبده عبدالوهاب موسوی»، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: متن خانبالغ حنایی، جلد: تیماج روکش پارچه شکری رنگ با حاشیه سجاف تیماج مشکی مجدول طلایی، ۱۲ص، ۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱-۳۶۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلی الله علی رسوله و الائمة المیامین من اله و سلم تسلیما کثیرا کثیرا

این نسخه مشتمل بر ادعیه ایام هفته دوازده امام (ع) خواجه نصیرالدین محمد طوسی به انضمام ادعیه اعتصام و اختتام آن و دعای کمیل علوی (ع) است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب؛ واقف: محترم محققی توسط محمد افشاری، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۲؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی، ۳۱گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۸۰]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** حرره کاتب الحضرت السلطانی محمد مهدی طهرانی فی شهر رمضان المبارک من شهور سنه ۱۲۱۳ بدار السلطنة طهران خفت بالامن و الامان تحریر شد تبارک و تعالی و تقدس

مشتمل است بر ادعیه ایام هفته، دعای بزرگوار که بخط بسیار خوش و جلی تحریر یافته است؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، کا: محمد مهدی طهرانی، تا: رمضان ۱۲۱۳ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خانبالغ شکری رنگ، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مزین به گل‌های پرطاووس و زنبق‌های زرین و شاخه‌های اسلیمی زرین با یک حاشیه متن قهوه‌ای ریسه گل الوان و حاشیه دیگر من مشکی دانه تسبیحی زرین، ۱۲ص، ۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۲۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تبت یا ذالجلال و الاکرام من جمیع الذنوب و الآثام، برحمتك یا ارحم الراحمین.

دعاهای هفته به نقل از حضرت امام جعفر صادق (ع) و ادعیه مختلفی است، برخی عبارت‌ها نامانوس به نظر می‌رسد و مشخص نیست که تمامی آنها، ادعیه ماثوره و از جانب ائمه طاهرین (ع) وارد شده باشد؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسن اصفهانی، تا: ۱۲۳۳ق،جا: کرمانشاه؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: لاکی روغنی مجدول با زمینه کرمی و گل و بوته‌های کوچک قرمز حواشی زمینه مشکی مذهب عطف تیماج مشکی، ۲۶گ، ۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۶۱]

۱۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون طبع نواب جوزا رکاب گردون قباب زیب افزای سراپرده عزت ... حضرت شهریاری ... ناموس العالمین عصمت الدنیا و الدین والده ماجده نایب السلطنه العلیه العالیه دامت شوکتها پیوسته طاب بذل و بخشایش ... و همواره مترقب تلاوت ادعیه و اذکار است لهذا داعی دوام دولت شهریاری الجانی محمد علی خوانساری بتحریر این ادعیه پرداخت و هدیه محفل آن نواب علیه عالیه با کمال خجلت و شرمساری ساخت فی شهر شوال المکرم من شهور سنه ۱۲۶۳

مشتمل است بر ادعیه ایام هفته، دعای تربت امام حسین (ع)، دعا جهت جمیع حوائج، دعاء الاحتجاب، دعا جهت دفع شر معاندت، دعا جهت دفع اعادی ظاهره و باطنه و چندین دعای دیگر است که کاتب برای والده ماجده نایب السلطنه العلیه العالیه دامت شوکتها نوشته و هدیه نموده است؛ خط: نسخ، کا: محمد علی خوانساری، تا: شوال ۱۲۶۳ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی مشکی منقش به گل و برگ و غنچه‌های الوان با دو حاشیه زمینه مشکی دانه تسبیحی زرین و یک حاشیه زمین مرغشی مشکی ریسه پیچک و برگ گلهای رنگین، ۶۰ص، ۹ سطر [ف: ۱ - ۴۹۷]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه العبد الاثم المحتاج الی الله الغنی ابن محمد ابن اسماعیل ابن محمد علی التبریزی فی ۱۳۰۱

منحصر است به ادعیه ایام هفته که کاتب آن را وسیله و ذریعه برای دریافت مستمری از پادشاه وقت قرار داده که به آسودگی و فراغت از امر معاش مشغول تحریر کلام الله مجید باشد؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل تبریزی، تا: ۱۳۰۱ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج روکش مخمل زمردی رنگ گلدار منگنه‌ای با حاشیه سجاف تیماج لاکی رنگ، ۱۰ص،

۹ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۳۵۵]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸–فیروز

آغاز: برابر؛ **انجام:** حرره الداعی لا بود الدولة القاهرة الباهرة فی محروسة اصفهان. احمد النیریزی.

دعاهای ایام هفته و چند دعای دیگر؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، قرن ۱۲ق، جا: اصفهان؛ دارای یک کتیبه و ۱۳ سر سوره، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی شکری روشن، جلد: روغنی و اندرون نقاشی شده از برگ و گل در زمینه مینا، ۲۸ص، ۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲۱ – ۷۷]

۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بسم الله تعالی – هدیه حضور آفتاب ظهور و انفاذ پیشگاه ... ولیعهد گردون مهدی که به نام نامی و لقب گرامیش مملکت ایران گلشن است ... ولیعهد نامدار مظفر الدین میرزا ... انا العبد الاقل الاثم الخاطی الجانی ابن میرزا محمد ابراهیم المتخلص بساغر غلامعلی الاصفهانی و کان الفراغ عن تحریره فی یوم الخامس من شهر ربیع الثانی من شهور سنه اربع و ثمانین و مأتین بعد الالف من الهجرة المقدسه النبویه المصطفویه و السلم علی من اتبع الهدی. دارای جهان مظفرالدین شه راد ×× جمجاه ولیعهد شه پاک نژاد ... من مورم و این هدیه ران ملخ است ×× شاید که زحشمت اللهی رد نکناد

شامل دعای روز جمعه و سایر ایام هفته تعقیقات نمازهای یومیه است که کاتب آن را به جهت ولیعهد نامدار مظفرالدین میرزا تحریر و ضمن چهار بیت شعر در مدح مظفرالدین میرزا به مشارالیه اهداء کرده است؛ خط: نسخ ممتاز، کا: غلامعلی اصفهانی ابن میرزا محمد ابراهیم المتخلص بساغر، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه»، کتابخانه دولتی علیه ایران؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج روکش ترمه زمینه مشکی بوته جقه حاشیه سجاف تیماج لاکی، ۳۶ص، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ – ۳۵۷]

۱۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۹۸

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی لامن شیئی کان ولا من شیئی کون ما قد کان مستشهد بحدوث الاشیاء؛ **انجام:** الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی النبی محمد و اله اجمعین و سلم تسلیما. نمقها عبدالله الیزدی

مشتمل بر ادعیه ایام هفته (ادعیة الاسبوع لامیرالمومنین علیه السلام)؛ خط: نسخ ممتاز، کا: عبدالله یزدی، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹»؛ کاغذ: اصفهانی متن نیلی حاشیه آهار، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی با ترنج و دو سر ترنج و چهار لچکی ضربی دور کنگره متن طلاپوش گل برجسته حاشیه مجدول کمند اندازی زرین با ریسه برگ طلایی، ۶۶ص، ۱۲ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ – ۳۶۴]

۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۵۴

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی اصلیع فشکر و ملک فقدر و انشا فانشر لاشریک له وزیر له و هو علی کل شیئی قدیر؛ **انجام:** و صی الله علی محمد و آله اجمعین

ادعیه ایام هفته است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: «مشیرالسلطنه»، «کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم قهوه‌ای مزین به گل و برگ‌های گلی رنگ با تحریر طلا با ترنج و دو سرترنج زمیه قهوه‌ای مزین به گل و برگ‌های زرین و دو حاشیه زمینه عنابی ریسه برگ طلایی حاشیه دیگر زمینه مشکی دانه تسبیحی طلایی، ۳۶ص، ۸ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۳۶۹]

● ادعیه ایام ماه (با ترجمه) / دعا / عربی و فارسی

ad'īye-ye ayyām-e māh (bā t.)

یزدی مشهدی، محمد معصوم بن محمد،

yazdī mašhadī, mohammad ma'sūm ebn-e mohammad

وابسته به: الدروع الواقیة من الاخطار فیما یعمل مثله فی ایام کل شهر علی التکرار؛ ابن طاوس، علی بن موسی (۵۸۹–۶۶۴)

دعاهای ایام ماه را از «الدروع الواقیه» ابن طاوس نقل و آنها را ترجمه کرده است

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۷۴

آغاز: الحمد لله الذی جعل الدعاء مصباحاً للمجتهدین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دعاهای ایام ماه نوشته شده اما ترجمه بیش از یازده دعا نوشته نشده است؛ ۱۴۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲ – ۲۸]

● ادعیه (با ترجمه) / دعا / عربی و فارسی

ad'īye (bā t.)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ – ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

ترجمه‌ای است فارسی و روان بر دعایی منقول از حضرت امام جعفر صادق و دعایی دیگر که سید بن طاووس در «مهج الدعوات» به نقل از یونس بن بکیر از حضرت امام علی بن موسی الرضا نقل کرده، و دعایی که در «قرب الاسناد» از حضرت امام صادق از حضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب نقل نموده، این ترجمه دعاها به قرینه سایر دعاهایی که از علامه مجلسی در این نسخه آمده و همچنین حواشی «منه عفی عنه» که در دعاهای قبلی وجود داشت، می‌بایست از علامه مجلسی باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۷/۸

آغاز: هذا الدعاء مروی عن الصادق صلوات الله علیه اللهم انی

اسئلك صبر الشاکرین خداوندا سؤال می‌کنم از تو صبر شکر کنندگان ترا؛ **انجام:** و شهوات الجنان و هفوات اللسان... خداوندا بیامرز برای من رمزهای گوشه چشم را و لغزشهای لفظها و خواهشهای دل و غلطهای زبان.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»، مصحح، دعاهایی منقول از «منهاج الصلاح» علامه حلی، کتاب «تحفه»، «کشف الغمة»، «مکارم الاخلاق»، «خصایص الائمة»، «المجموع الرائق»، «طب الائمة» و غیر آنها در انجام، دارای یادداشت علی اصغر بن سنجر قاجار تویسرکانی به سال ۱۳۶۸ق؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۵۱-۵۵)، ۲۶ سطر مورب، اندازه: ۷×۱۹سم [ف: ۳۲ - ۱۹۸]

● **ادعیة الباب** / دعا / عربی

ad'īyat-ul bāb

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

چهارده دعاست که به روش «صحیفه سجادیه»، با عبارت‌های غلط و نادرست و گاهی نامفهوم بافته است. بر فراز صفحه اول کاتب گوید که این صحیفه عظیمه‌ای است که پروردگار به سوی حجت خود محمد بن الحسن فرستاده و حضرت بقیة الله آن را به باب اکبر خود داده تا حاجتی باشد بر تمام عالمیان. فهرست دعاها چنین است: دعاؤه فی التحمید، دعاؤه فی یوم الغدیر، دعاؤه فی یوم عاشوراء، دعاؤه فی یوم عید الفطر، دعاؤه فی عید الاضحی، دعاؤه فی یوم الجمعة، دعاؤه فی یوم عرفة، دعاؤه فی العید الاکبر، دعاؤه فی یوم الترویة و التحویل، دعاؤه فی کل یوم من شهر رجب و شعبان و رمضان، دعاؤه فی لیلة المبعث، دعاؤه فی النصف من شعبان، دعاؤه فی لیلة الثالث و العشرین من شهر رمضان، دعاؤه بعد ختم القرآن.
آغاز: الحمدلله الذی هو کائن قبل کل شیء و لا یکون معه شیء و کان موجوداً حین لا وجود لشیء لدیه.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین، و قد أذن الامام علیه السلام باذن الله لشیعته أن یقرأوا هذه الصحیفة المکنونة.
خط: نسخ معرب زیبا، کا: محمد رحیم بن غلام علی خوشنویس اصفهانی، تا: شوال ۱۲۵۱ق؛ روی برگ اول معرفی کتاب است از اسدالله به تاریخ ۱۳۱۱، همین شخص در حاشیه‌ها مطالبی نوشته در نکوهش بعض جملات دعاها و خود باب؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۴۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۱سم [ف: ۲ - ۲۲۶]

● **ادعیه بیاض** / دعا / فارسی و عربی

ad'īye-ye bayāz

حسینی خوانساری، احمد، ۱۲۵۲ - ۱۳۱۸ شمسی

hoseynī xānsārī, ahmad (1873 - 1939)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۷۵

آغاز: حلال کرده اند این سخن بیوجه است زیرا که؛ **انجام:** فی الدعاء سنح النصح
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● **ادعیة البیت الحرام** / دعا / عربی

ad'īyat-u bayt-il ḥarām

حقی برسوی، اسماعیل بن مصطفی، ۱۰۶۳ - ۱۱۲۷ ؟ قمری

haqqī borsavī, esmā'īl ebn-e mostafā (1653 - 1715)

تالیف: پنجم جمادی ۱۱۲۵ق

ارکان و مواضع خانه کعبه را به روش عرفانی گزارش کرده و دعاها و اعمالی که زایر بیت الحرام باید انجام دهد به همان ذوق صوفی طی چند فصل آورده و رساله را به شیخ محمد شیبانی کلیدار کعبه تقدیم کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۹۰/۱

آغاز: الحمدلله الذی جعل الکعبة اول بیت وضع له الأساس و جعل قلب الکامل حرما أمنا من شر الوسواس الخناس؛ **انجام:** و ذلک فی المنزل الشرابی تجاه حضرة الکعبة زادها الله تعالی شرفا وبرا.
خط: نسخ، کا: حاج حافظ محمد منیب از شاگردان علی مصری، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴گ (۱پ-۳۵ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۲ - ۱۷۱]

● **ادعیه تقویت حافظه** / دعا / فارسی

ad'īye-ye taqvīyat-e hāfeze

کشمیری نجفی، ابوطالب، ق۱۲ قمری

kešmīrī najafī, abū-tāleb (- 18c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۱/۳

آغاز: بسمله. کحرر ابوطالب گوید که چون حافظه از جمله نعمتهای جلیله حفیظ علیم است به خاطر قاصر رسید که قدری از دعوات و ادویه مأثوره صحیحه موثره بنویسد تا هرکس عامل و منتفع شود داعی را به دعای خیر یاد آورد. آز آن جمله در کافی به سند صحیح از حضرت رسالت پناه؛ **انجام:** کافی و شافی است و ختم شد بر سوره حشر. اللهم احشرنا مع الایمة المعصومین ... واله ظاهرا و باطنا ملتمس از منتفعین انکه داعی را از فراموش نکنند اگر چه مستحق فراموشی است لکت کریم (کذا:کرم) کریم عمیم و فضل او عظیمست.

خط:نسخ معرب ونستعلیق،کا: ابوطالب کشمیری نجفی، تا: نیمه اول قرن۱۲؛کاغذ:حنایی آهار مهره،جلد:تیماج قهوه‌ای مجدول، ۵گ (۷پ–۱۱ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۲سم [ف: ۲۹/۱ – ۲۲۴]

● **ادعیه تهجد /** آداب و سنن / فارسی

ad'īye-ye tahajjod

خسرو میرزا قاجار، ق۱۳ قمری

xosrow mīrzā qājār (- 19c)

مشتمل بر ادعیه زیادی است که در تهجد که در آن ابتدا هر دعا آمده و سپس ترجمه فارسی آن ذکر گردیده است. علاوه بر متن دعا و ترجمه فارسی طرز اقامه هر دعا و آراء مختلفی که در شیوه خواندن آنها و خواستن نیاز به‌وسیله هر یک از آنها و بالاخره اعمال نمازهای شب کاملاً بیان شده است. سرآغاز و موضوع این رساله با رساله «لیلیه» صفی الدین اردبیلی هماهنگی تام دارد و محتملاً همان رساله باشد و زمان و نام مطرح شده به احتمال زمان کتابت و نام کاتب آن باشد نه زمان تالیف و نام مؤلف.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۲۶

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل صلوة اللیل نوراً فی ظلامه للعابدین و دعاءه حضوراً فی قیامه؛ **انجام:** بعد الرضا صلوة لاحدلها و لا منتهی یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز یک‌لا،۵۳گ،۱۱سطر(۶×۱۳)،اندازه:۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ – ۴۸۶]

● **ادعیة الرزق** / دعا / فارسی

ad'īyat-or-rezq

حسینی تنکابنی، هاشم بن احمد، ق۱۴ قمری

hoseynī tonekābonī, hāšem ebn-e ahmad (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۸ق

مجموعه دعاهایی است که برای زیادی رزق و روزی مؤثر است. در پایان منابع و مآخذی را که استفاده کرده جمعاً ۴۲ مورد آورده از جمله آنهاست: «وسایل الشیعة»، «اصول کافی»، «نهج البلاغة»، «مهج الدعوات»، «مصباح» کفعمی، «بلد الامین»، «عدة الداعی»، «مصباح المتهجد».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۲۵/۲

آغاز: الحمد لله الذی جعل الدعاء ذریعة علی مراتب الشرف ... اما بعد پس چون فضیلت دعا و تأثیرات آن بر احدیاز ذوی العقول و الابصار بر آیات و آثار ائمه اطهار بود نوشتیم؛ **انجام:** بدانکه نسخه مفتاح الفلاح با احدی از نسخه ها موافق نبوده لذا آنچه در او بود نوشتیم.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۸ق؛ محشی، مصحح، ۴ برگ دعاهای گوناگون از همین مؤلف در پایان نسخه آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۴۰گ (۵–۴۴)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۳۲ – ۳۵۰]

● **ادعیة السر** / دعا / عربی

ad'īyat-us sirr

راوندی کاشانی، فضل الله بن علی، ۴۸۳ – ۵۷۲ ؟ قمری

rāvandī kāšānī, fazl-ol-lāh ebn-e 'alī (1091 - 1177)

شامل ادعیه مختلفی است برای مقاصدی گوناگون که گفته شده در شب معراج به پیامبر اکرم (ص) تعلیم شده است. در آغاز آن علی (ع) از رسول خدا نقل می‌کند: «شب معراج که مرا به آسمان بردند وقتی به آسمان هفتم رسیدم چشمم به روزنه‌ای در عرش الهی افتاد که مانند دیگ می‌جوشید. همین که اراده بازگشت کردم مرا نزدیک آن روزنه نشانیدند و ندا کردند که ای محمد پروردگارت سلام می‌رساند و می‌فرماید تو در نزد او گرامی ترین آفریدگانی. نزد او علمی است که از همه پیامبران و امتهای آنان پنهان داشته و آن را برای تو و امتت روا داشته است ... و کسانی که به آن علم عمل کنند این ادعیه را بخوانند که برای تو می‌گویم هیچ گناهی که در گذشته کرده باشند و یا گناهی که پس از این کنند بدانها زیان نمی‌رساند و جهت این فضیلت و خاصیت تو را دستور می‌دهم که آن را پنهان داری و کتمان کنی» و در ادامه آمده: «لعنت خدا و فرشتگان او و پیامبران خدا و صالحان خلق او بر کسی که افشاگر سر رسول خدا باشد و آن را برای نااهلان فاش سازد». خداوند به پیامبرش می‌فرماید: «به تو دستور می‌دهم که آن را کتمان کنی تا عالمان به این دعا نگویند که خواندن این دعا ما را از اطاعت و انجام تکالیف الهی کفایت است». اسانید این ادعیه از عامه و خاصه وارد شده گرچه برخی از علماء متاخر در آن اشکال کرده‌اند. شیخ حر عاملی در «الجواهر السنیة»، کفعمی در «البلد الامین»، میر داماد در «منتخب الاعمال»، شیخ احمد بن صالح آل طغان (– ۱۳۱۵ق) در «الصحیفة الصادقیة و الدعوات الجعفریة» و علامه مجلسی در «بحار الانوار» به نقل از «البلد الامین» کفعمی همه آن را به‌عینه آورده اند. در منابعی بخشی از «ادعیة السر» آورده شده همچون: «المصباح المتهجد» شیخ طوسی، «جنة الامان و ...» کفعمی، «فتح الابواب» سید بن طاوس، «الامام من اخطار الاسفار و الازمان» سید بن طاوس، «جمال الاسبوع» سید بن طاوس، «فلاح السائل» سید بن طاوس، «مکارم الاخلاق» طبرسی، «رساله تعقیبات» میرزا محمد استرآبادی و «مستدرک الوسائل» میرزا حسین نوری. ۳۲ دعا قدسی است عناوین آن عبارت‌اند از: دعاء جهت محو کبائر، کثرت ذنوب، توبه، رضای حق تعالی، فقر، مصیبت، ترس از اعداء ــ از سباع ــ از شیاطین ــ از سلاطین، اختیار امر پروردگار، جهت بیمار، قحط و غلا، خروج از خانه، حفظ از سلطان، اجابت دعا، طلب امر خیر، عافیت از حسد و

ریا، حاجت پنهانی، رضای خدایتعالی، رحمت خداوند، حفظ بدن و معونه، ابطال سحر، قبول نوافل، ادای دین، نعمت و کرامت، تقرب به حق تعالی، ابتدا به تجارب، امان از بلیات، رسیدن غایب، قبولی نماز، رفع شر شیطان. مؤلف «الذریعه» این کتاب را منسوب به فضل الله بن علی راوندی یکی از مشایخ ابن شهر آشوب می‌داند و سند آن را به امام محمد باقر (ع) می‌رساند و می‌گوید کفعمی در «بلدالامین» اسناد آن را انداخته است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین کفاءً لافضاله و صلواته علی خیر خلقه محمد و آله ادعیه السر روایة ابی جعفر الباقر علیه السلام عن امیرالمؤمنین علیه السلام قال کان لرسول الله صلی الله علیه وآله سرا لایعلمه الا قلیل

انجام: وانت ولی التکبیر کله فلا اله الا انت فلک التکبیر کله بکل تکبیر انت له ولی رب عد علی فی صلواتی هذه برفعکها زاکیة متقبلة انک انت السمیع العلیم فانه اذا قال ذلک رفعت له صلواته مضاعته فی اللوح المحفوظ

چاپ: با تحقیق سعید رضا علی عسکری، میراث حدیث شیعه، دفتر چهارم، قم، مؤسسه فرهنگی دارالحدیث، ۱۳۷۸ش، ص ۱۸۹ - ۲۵۰.

[الذریعة: ۳۹۶/۱-۳۹۸؛ ریاض العلماء ۳۶۴/۴؛ مقدمه دیوان راوندی محدث ارموی، الدرجات الرفیعة؛ سید علیخان مدنی ص ۵۰۶]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱/۳۰۲۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی شکری، جلد: تیماج مشکی مقوایی سوخت مذهب ترنج و نیم‌ترنج و لچک گل و بوته دار با زمینه طلایی مجدول به زر عطف تیماج مشکی، ۹گ (۳۴۹پ-۳۵۸)، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه:۱۷×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۱۴۱]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۳۴/۳-۲۹/۱۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج دورو عنابی ضربی با ترنج و مجدول، ۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱- ۱۸۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۷۸/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انما تفسیرات تفتر منها افواه المعانی الملاح فهی کزجاجة المصباح عند الستصباح. تمت.

در فهرست ناشناس آمده. ادعیة السر و چند حدیث و دعا: در برگ ۴۷۳ مطالبی از شهید نقل شده و در ۵۰۷ر از شهید و در ۵۲۴ر از «لمحات» و در ۵۲۴ر از «عدة الداعی» و در ۵۳۲پ شرح اسماء الحسنی آداب اسماء است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ ۹۶گ (۴۴۴ر-۵۴۰ر)، ۱۹ سطر [ف: ۱۲-۱۵۸]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان صفر ۱۰۷۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی،۹سطر،اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۹۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۴۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اطلاق الاضلال علی منع تلک الالطاف مجاز، قرینته الادلة القطعیة، هذا ما نقلته من الاحادیث القدسیة.

خط: نسخ معرب، کا: محمد بن محمد حسینی عیناثی عاملی، تا: ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی، به دو قلم، ترقیمه: «هذا ما نقلته من الاحادیث القدسیة من نسخة الاصل التیهی بخط مؤلفها ... کتبه العبد الاقل راجی عفو مولاه ...»، این نسخه اندکی با نسخه شماره ۴۹۹ مرعشی از لحاظ ترتیب همخوانی ندارد؛ کاغذ: شرقی، ۲۲گ، ۱۲-۲۳ سطر، اندازه: ۷×۱۴/۵سم [ف: ۳۳ - ۲۷۳]

۶. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۷۵/۲

آغاز: مؤلف کتاب ... گوید که یافتم ادعیه سر را بطریقی دیگر غیر طریقی که سابق مذکور شده و چون در این طریق اختلاف بسیار و زیادتهای خوب بود؛ **انجام:** لا یؤمن شره الا بأمانک یا کریم، امان نمی یابد کسی از شر او و مگر به امان تو ای صاحب کرم

ترجمه روایتی است که مؤلف اصل عربی حسین بن محمد بن حسن جویانی عاملی، یافته که ترتیب دعاهای سر و زیادت در آنها به گونه دیگری بود جز آنچه که مشهور است و دعاها به فارسی زیر سطرها ترجمه شده است؛ خط: نسخ نیکو، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، سند روایت در آغاز آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۲۲ر-۴۲پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۸۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ عربی و زیرنویس شده به ترجمه فارسی؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، ۲۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۳سم [ف: ۱۵ - ۴۳۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۳۱/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این دعاهای سراست که روایت شده است از حضرت امام محمد باقر علیه السلام؛ **انجام:** پس بدرستی که هرگاه این را بگوید بلند می‌کنم از برای او نماز او را دو چندان

روایت‌ها در این نسخه ترجمه روان و خوب شده است؛ خط: نستعلیق، کا: باقر بن محمد علی تبریزی، تا: ۱۱۸۵ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: دو رو تیماج رو مشکی ضربی پشت قهوه‌ای، ۱۷گ (۱۵۲پ-۱۶۹پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲۵ - ۱۵۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۰۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵گ (۱-۱۵)، ۱۷ سطر (۸×۱۵) [ف: ۲۸ - ۴۷۰]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا کریم یا ارحم الراحمین فانه اذا قال ذلک لم یضره کیدا الکائدین ابداً.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمن ۱۰۰ برگ نسخه: زیارت عاشورا و اربعین، دعاء وبا، زبان بستن اعداء، سوره النورین، کمیل، زیارت جامعه کبیره، عدیله مورخ ۱۲۵۲ق، ابتدا و انتهاء نسخه مختوم به مهر: «الراجی آقا بزرگ ۱۲۵۴» و دو برگ پایان نسخه: زیارات ائمه اطهار (ع) و حصول حاجات به قلم مغایر در سال ۱۲۹۸ق نگاشته شده است. انجام نسخه: «فرده علی وقت حضور موتی برحمتک یا ارحم الراحمین»؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مرصع؛ واگذاری بنیاد مستضعفان شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: تیماج دارچینی ضربی، ۸۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۵/۶سم [ف: ۱۵ - ۱۰۹]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۴۴/۱۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أخبرنا السید الامام ضیاءالدین تاج الاسلام ابوالرضا فضل الله بن علی الحسینی الراوندی؛ **انجام:** برابر در فهرست با عنوان «آداب الدعاء» آمده؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن حسن بن عبدالله، تا: ۱۲۷۹-۱۲۸۰ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۳۹ر-۱۴۳پ)، اندازه: ۲۲×۱۸سم [ف: ۷ - ۲۲۱]

۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۵۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۸۶ق؛ ترجمه به فارسی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا مجدول گرهی، ۲۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۰]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۷۹-۹/۲۲۹

آغاز: بسمله وروی هذا الحدیث الشیخ السعید ضیاء الدین ابوالرضا فضل الله بن علی الحسنی الراوندی قال قرأت بخط الشیخ الصالح محمد بن احمد بن محمدبن الحسن بن محمد بن الحسین بن مهدویة الکرمندی ... قال اخبرنی ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین ... کان امیر المؤمنین یقول انه کان لرسول الله صلی الله علیه وآله سراً؛ **انجام:** علی منع تلک الالطاف مجاز قرینه الادلة القطعیة

خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، محشی؛ جلد: روغنی، ۴۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۳/۱۳

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج یک‌لا، اندازه متن: ۵×۱۴، اندازه: ۹×۱۸سم [سنا - ف: ۱ - ۳۹۱]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۹

آغاز: أخبرنا السید الامام ضیاء الدین ... قال قرأت بخط الشیخ الصالح محمد بن أحمد بن محمد بن الحسین بن مهرویه الکرمندی؛ **انجام:** و دام سروره و استجیب دعاؤه و بسط به فی رزقه

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، پس از کتاب دو صفحه است دارای دعاهای مختلف؛ تملک: علی مردان؛ مهر: مهر مربعی که در اطراف اسماء ائمه و وسطش «عبده علی مردان قلی» حک شده، «هو الموفق للسداد عبده محمد علی بن عبدالجواد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۰۸]

۱۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۱۸/۴

آغاز: حدیث ادعیة السر - بسمله - و روی هذا الحدیث الشیخ ضیاءالدین ابوالرضا فضل الله بن علی الحسنی الراوندی؛ **انجام:** پایان - لایکون سبباً فی الجبر عل المعصیة و اطلاق الاضلال علی منع تلك الالطاف مجاز قرینیه الادلة القطعیه و الله اعلم - تمت.

بی‌کا، بی‌تا؛ مذهب، با سرلوح؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای روی هر جلد سه ترنج منقش، ۵۶ص، ۱۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم[ف: ۲ - ۲۰۸]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۱

آغاز: فانه اذا قال ذلک رفعت له صلاته مضاعفه فی اللوح المحفوظ

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ [ف: ۱۵ - ۵۲۹]

● ادعیة السر (ترجمه و شرح) / شرح دعا / عربی و فارسی

ad'īyat-us sirr (t. wa s.)

حسینی خاتون آبادی، محمد صالح بن عبدالواسع، ۱۰۵۸ - ۱۱۲۶ ؟ قمری

hoseynī xātūn-ābādī, mohammad sāleh ebn-e 'abd-ol-vāse' (1648 - 1714)

ترجمه و شرح کوتاهی است بر «ادعیه السر» که از حضرت پیامبر (ع) نقل شده است. مؤلف ابتدا درباره سند این حدیث بحث نموده و سپس آن احادیث را در لابه‌لای سطور به فارسی ترجمه و درباره هر قطعه توضیح کوتاهی آورده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله عالم الخفایا و الاسرار و الصلوة علی معدن وحیه و موضع سره محمد و اهل بیته الاخیار ... و بعد اخلص داعیان فدوی محمد صالح الحسینی بعرض بندگان آستان ولایت ... می‌رساند که ادعیه سر درمیان دعاها ... از اکثر ادعیه شریفه ممتاز است

انجام: هر که اراده کند از امت تو که بپذیرم نماز او را دوچندان پس بگوید ... یا مبین الاسرار .... انک أنت السمیع العلیم که چون بگوید این را می‌پذیرم نماز او را دوچندان در لوح محفوظ.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۰۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس بگو اللهم بک یصول الصائل تا آخر دعا چنان چه گذشت، الحمدلله تعالی و سلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله خیرة الوری.

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن محمد یوسف حسینی طالقانی، تا: ۲۰ شعبان ۱۱۳۲ق، جا: مدرسه خلیلیه؛ مجدول؛ جلد: تیماج

مشکی، ۲۵گ(۳پ-۲۸ر)،۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۴]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۰۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۶۷ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۵۰۹۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]
۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۷۹-۲۵/۱۶۹
آغاز و انجام: برابر
از انجام ناتمام مانده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، بعد از پایان نسخه مناجات خمسة عشر تحریر شده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۵ - ۲۶۹۹]
۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۶۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و شددت ملکه و انبته الحکمة
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در آغاز ده برگ و در انجام پنج برگ در دعا ضمیمه است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی ضربی، ۶۷گ، ۱۰ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۴۲]

● **ادعیة السر** / دعا / فارسی
ad'īyat-us sirr
حسینی، محمد صالح، ق۱۲ قمری
hoseynī, mohammad sāleh (- 18c)
در این رساله، «ادعیة السر» از طریق‌های شیخ طوسی، سید أبوالضیاء راوندی و سید ابن ظاووس به فارسی نقل و توضیح داده شده است؛ لکن متن ادعیه، بدون ترجمه است. جستجوی ما درباره مؤلف، به نتیجه‌ای نرسید و بعید به نظر می‌رسد او همان «محمد صالح حسینی خاتون آبادی اصفهانی» باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۶/۱
آغاز: الحمدلله عالم الخفایا و الأسرار و الصلوة علی معدن وحیه و موضع سره ... آما بعد چنین گوید مجرم خاطی محمد صالح حسینی ... چون ادعیه قدسیه سر؛ **انجام:** تا آخر دعا چنانکه گذشت الحمدلله تعالی و سلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله خیر الوری
خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه زیبائی با آثار هنری، مجدول، مذهب، فاقد ترجمه و دعا؛ کاغذ: فرنگی، ۵۳گ (۱-۵۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۳/۵سم [ف: ۳۶ - ۱۷۲]

● **ادعیة السر (با ترجمه)** / دعا / عربی و فارسی
ad'īyat-us sirr (bā t.)
حسینی، محمد بن محمد باقر، ق۱۲ قمری
hoseynī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (- 18c)
دعای سر که از طریق رسول اکرم (ص) روایت شده و به صورت «یا محمد - یا محمد» نقل شده، به‌درخواست «ابوالمظفر شاه سلطان حسین صفوی» به فارسی ترجمه شده است.
آغاز: بسمله الحمدلله الذی یجیب من دعی ویعلم السر و النجوی و الصلاة و السلام علی سادة الوری ... اما بعد چون فرمان قضا جریان نواب کامیاب سپهر رکاب مالك رقاب الامم ... که ادعیه سر مبارکه مرویه از
انجام: پس بدرستی که هرگاه این دعا را بخواند ضرر نمی‌رساند به آن کید مکر کنندگان، تمت الادعیة السر القدسیة

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۶۹
آغاز: بعد، چون فرمان جهان کرد عالمگیر و امر گیتی نورد قضا نظیر نواب کامیاب سپهر رکاب مقدس القاب عالم و عالمیان مآب (پادشاه) دین پناه؛ **انجام:** والمتدارك من اول السبب الذی یلیه و لا مهمل فیه و هذه صورتها وقد تمت هذه العجاله المسماة بالرسالة فی علم العروض و لله الحمد علی اتمامه و الصلوة علی محمد و آله.
خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی: آغاز؛ محشی، مصحح؛ کاغذ: شرقی،۹۱گ (۱-۹۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۴×۱۰۱سم [ف: ۳۸ - ۱۷۵]
۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۶۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ عالی، کا: کمال علی راقم، تا: ۱۳۰۶ق، حسب فرمایش میرزا مصطفی خان سرهنگ؛ مجدول مرصع، درادامه تا پایان دعای سمات با ترجمه ودعای علوی مصری آمده است؛ ۶۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۳۹۸]

● **ادعیة السر (ترجمه)** / دعا / عربی و فارسی
ad'īyat-us sirr (t.)
حسینی قزوینی، محمد مؤمن، ق۱۲ قمری
hoseynī qazvīnī, mohammad mo'men (- 18c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۷۵/۱
آغاز: بسمله. الحمدلله المحمود فی کل فعاله لمعبود لجلیل جلاله المرغوب لعظیم نواله المرهوب لألیم نکاله؛ **انجام:** رفعت له صلواته مضاعفة فی اللوح المحفوظ. بلند می‌کنم برای او نماز را بر حالی که چند برابر کرده شده باشد در لوح محفوظ.
خط: نسخ و ترجمه نستعلیق، کا: سید محمد علی حسینی، تا: شب جمعه ۲ ذیحجه ۱۱۲۴ق؛ مصحح، برگ‌های نسخه جابه‌جا شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴۴ - ۲۳۵]

● **ادعیة السر** / دعا / عربی
ad'īyat-us sirr

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰۸/۳

آغاز: ادعیة السر و هی ثلاثون بما صح لنا روایته عن الشیخ السعید، ابی جعفر، محمد بن حسن الطوسی-رضی الله عنه و أرضاه- بروایته عن الإمام أبی جعفر محمد بن علی الثانی؛ **انجام:** إلا بأمانک یا أرحم الراحمین فإنه إذا قال ذلک لم یضره کید الکائدین، تمت

نسخه موجود، با نسخه‌های هم‌نام خود که از «ابوالضیاء راوندی» می‌باشند، در آغاز و انجام و سند آن و همچنین در حجم آن، همخوانی‌هایی دارد، ولی نمیتوان تألیف آن را به «سید ابوالضیاءراوندی» نسبت داد؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۱۶گ (۱۴-۲۹)، ۱۶ سطر، اندازه: ۸×۱۱/۵سم [ف: ۳۶ - ۱۵۱]

● ادعیة شهر رمضان / دعا / عربی - فارسی

ad'īyat-u šahr-i ramaḍān

محلاتی، احمد خان، ق۱۴ قمری

mahallātī, ahmad xān (- 20c)

اهداء به: نصیر الدوله (میرزا احمد خان)

تالیف: ۱۳۰۳ هـ‌ق

شامل ادعیه و سنن روزهای مبارک ماه رمضان است و در آن دعا و سنت هر روز به تفصیل آمده و به خصوص اذکار و اوراد لازم.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷

آغاز: سنت است روز اول ماه مبارک رمضان این دعا را بخواند؛ **انجام:** آخر العهد من صیامنا ... فان جعلته فاجعلنی مرحوماً و لایجعلنی محروماً.

خط:نسخ خوش،کا: ابن العابدین محلاتی، تا: ۱۳۰۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز سجاف تیماج قرمز دولا، ۶۹گ، ۱۰ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳ - ۵۰۵]

● ادعیة شهر رمضان / دعا / عربی و فارسی

ad'īyat-u šahr-i ramaḍān

غیر همانند:

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد خاتم النبیین؛ **انجام:** محمد علی الخوانساری پس از آنکه خطوط ناقصه این بنده حقیر ذیل بنظر خدیو بی عدیل خلد الله ملکه و دولته رسیده درجه قبول باستکتاب این کتاب دعوات سرافراز و بارجاع این خدمت ممتاز آمد امید که در پیشگاه خلافت بعز قبول مخصوص آید فی شهر ذیحجة الحرام من شهور سنه ۱۲۳۸ من الهجرة النبویه

ادعیه یومیه مخصوص ماه مبارک رمضان ؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: محمد علی خوانساری، تا: ذیحجه ۱۲۳۸ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: خان‌بالغ شکری رنگ، جلد: مقوای روغنی بوم نباتی رنگ با ترنج و سرترنج‌های زیبا و حاشیه‌های مذهب، ۲۳۴ ص، ۸ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۳]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲

آغاز: بسمله، اللهم انی اسألك من بهائك بابهاه و كل بهائك بهی؛ **انجام:** بحق محمد و آله الطیبین الطاهرین الاخیار

ادعیه ماه مبارک رمضان است با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مرغشی مزین به شاخه و برگ و گل‌های زرین دارای کتیبه‌ای مزین به‌گل‌های ریز زرین و پیچک‌های طلایی و در کتیبه پاره دوم جلد نوشته شده «حرره العبد احمد النیریزی فی ۱۱۲۴»، ۲۲ص، ۹سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۸سم [ف: ۱ - ۳۵]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۷۴-۲۴/۱۷۴

آغاز: بسمله و از جمله ادعیه مشهوره سحر دعائی است که شیخ طوسی ودیگران از ابوحمزه ثمالی روایت کرده اند که جناب امام زین العابدین (ع) در شبهای ماه مبارک اکثر شب را نماز می‌کردند؛ **انجام:** مؤمنین بخوانند هرچند زیاده از ده کس باشد بهتر است و پاوران را بقابله دهند واگر قابله نباشد بمادر طفل بدهند که او بهرکس که خواهد بدهد.

مجموعه‌ای است که در آن بدون مقدمه‌ای دعاهای ماه مبارک رمضان تحریر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۰گ (۱۳-۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۲۴-۱۶/۱۳۴

آغاز: بسمله اللهم انی اسئلک برحمتک التی وسعت کل شیء وبقوتک التی قهرت بها کل شیء؛ **انجام:** وخدا زکات را پیش از نماز ذکرکرده است درآن جا که فرموده قدافلح من تزکی و ذکر اسم ربه فصلی تم

دعاها در لابه‌لای سطور به فارسی ترجمه شده و قبل از شروع دعاهای ماه رمضان دعای کمیل تحریر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدحسین حسینی کاشانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول، مذهب؛ جلد: مقوای قهوه‌ای عطف پارچه، ۱۲۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۲۵-۳۳/۱۷۵

آغاز: شب سیم در این شب دو رکعت نماز کند ودر هر رکعت؛ **انجام:** وکف اکف السوء عنی بیده وسلطانه صل اللهم علی الدلیل.

نمازهای شب های ماه رمضان و ادعیه روزهای آن ماه و دعای سحر و برخی از ادعیه متفرقه همچون دعا برای تب و تعقیبات

نمازها؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در اول نسخه یادداشتی به تاریخ ۱۲۴۲ق؛ جلد: کاغذی، ۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۰/۲-۵۹/۲۵۰

آغاز: بسمله در بیان مجملی از فضایل و اعمال ماه مبارک رمضان و در آن هشت فصل است

رساله مفصلی است در هشت «فصل» در بیان فضایل، آداب، احکام، و دعاهای وارده در ماه مبارک رمضان ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۶۳گ (۳۷-۹۸)، ۱۲ سطر، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

● ادعیة الشهر الصیام / دعا / فارسی

ad'īyat-uš šahr-iṣ ṣīyām

محمد باقر

mohammad bāqer

کتاب در دعاست و مرتب شده بر پنج «مقدمه» و چهل «مجلس»: مقدمه ۱. در باب دعا؛ مقدمه ۲. رفع استعباد از ورود متوبات عظیمه بر این دعاهای شریفه و غیر آنها که در آنها متوبات عظیمه وارد شده است؛ مقدمه ۳. ذکر حدیث ضایع شدن چند چیز در چند چیز؛ مقدمه ۴. در آنچه گوینده باید در حق خود رعایت کند؛ مقدمه ۵. در باب رعایت حقوق این ماه است که باید در روز آخر ماه شعبان تأسی به جناب رسول نموده و خطبه آن بزرگوار و مجالس چهل گانه در باب ادعیه ماه رمضان و ذکر احادیث پس از بیان ادعیه خوانده شود.

تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۳۲

آغاز: بسمله ... سرور اولیاء علی مرتضی فرمودند چهار چیز آدمی را به حد کمال می‌رساند؛ **انجام:** بعد عزای او را برپا می‌دارند بلکه بیاد آورند امشب حالة عیال آنجناب را در این شب

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی حنایی و شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۵گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۵/۵) سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱۲۲]

← ادعیة الشهور الثلاثة ≻ اعمال شهور ثلاثة

● ادعیة الشهور الثلاثة / دعا / فارسی

ad'īyat-uš šuhūr-iṯ ṯalāṯa

آداب و ادعیه سه ماهه رجب و شعبان و رمضان را با استفاده از روایات ائمه اطهار (ع) گردآوری نموده، گویا بخشی از «زاد المعاد» علامه مجلسی است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۷۹-۱۰/۱۸۹

آغاز: سبحان الا له الجلیل سبحان من لاینبغی التسبیح الا له سبحان الاعز الاکرم سبحان من لبس العز وهو له اهل. در روایات معتبره وارد شده است که هرکه به منزل برادر مؤمن خود وارد شود؛ **انجام:** و دعای روز بیست و هفتم را کفعمی در بیست و نهم ذکر کره است وموافق مذهب در روز بیست و سیم خواندن دور نیست که انسب باشد تمت.

خط: نسخ معرب، کا: محمد صادق بن علی محمد، تا: چهارشنبه ۱۷ رجب ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب، در آخر نسخه در ۱۰ برگ اعمال ماه شوال و ذیقعده و ذیحجه آورده شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

● ادعیة صلاة اللیل / دعا / فارسی

ad'īyat-u salāt-il layl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۶/۵

آغاز: خاتمه در بیان ترجمه ادعیه نماز شب با بعضی از آیات که در نماز شب خوانده می‌شود. الحمد لله الذی احیانی ... ما اماتنی. سپاس و ستایش مر خدای راست که مستجمع جمیع صفات است و صفات کامله است؛ **انجام:** فانك اهل التقوی و اله المغفرة. پس به درستی که توی سزاوار به آن که از تو ترسند و سزا به آن که بیامرزی گناه گناه کاران را و معصیت بدکاران را. تمت خاتمه من ادعیه الصلوة اللیل.

خاتمه کتابی است که نام و نشانش نامشخص است. در هامش صفحه آخر نوشته شده: «و کان المرقوم من تصنیفات منبع العلوم ربانی و مورود عنایات سبحانی مولانا محمد امین شیروانی»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱۳ص (۵۰-۶۲)، اندازه: ۱۸/۲×۲۹/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۳۱]

← ادعیه علم الهدی کاشانی ≻ سرور صدور الاولیاء

● ادعیه عمل سنه (مختصر) / دعا / فارسی

ad'īye-ye 'amal-e sane (mx.)

محمد قاضی بن فخرالدین، ق ۱۰ قمری

mohammad qāzī ebn-e faxr-od-dīn (- 16c)

مشتمل بر تعقیبات فرائض یومیه و زیارات و خلاصه ادعیه و اعمال شهور سال و اعمال نوروز است که از «مصباح» کفعمی و «عدة الداعی» ابن فهد انتخاب نموده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۴۴

آغاز: الحمدلله الملك القدیم و الصلوة و السلام علی محمد الداعی الی المنهج القویم؛ **انجام:** یا ذالجلال و الاکرام مکررا بکویند حول عادت مذکوره اقدام نمایند الله سبحانه گناهان ـنجاه

ساله او بیامرزد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در پشت صفحه اول به‌خط نستعلیق خوش با زر گفتار مؤلف در اهداء کتاب به شاهزاده خانم واقف مذکور نگاشته شده است؛ واقف: سلطانم صفویه؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۶گ، ۱۳و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۱۸۷]

● **ادعیه قدسیه = شرح ادعیة السر القدسیة /** شرح دعا / فارسی

ad'īye-ye qodsīye = š.-e ad'īyat-os serr-el qodsīye

حسینی طالقانی، محمد مؤمن بن محمد زمان، ق۱۱ قمری

hoseynī tāleqānī, mohammad mo'men ebn-e mohammad zamān (- 17c)

اهدا به: محمود بیک جبادار باشی
اصل این دعاها عبارت است از سی و یک یا سی و دو دعا، که برای نیازهای گوناگون ساخته شده است. زنجیره روایت این دعاها در بیشتر نسخه‌ها به ضیاء الدین فضل الله راوندی می‌رسد که از استادان ابن شهر آشوب (م–۵۸۵) است و تا سال ۵۴۸ زنده بوده، و در بیشتر نسخه‌ها دیباچه این نیایش‌ها بدین زنجیره آغاز می‌شود: «اخبرنا الامام ابو الرضا ضیاء الدین فضل الله ... قرات بخط الشیخ الصالح محمد بن احمد ... بن مهرویه الکرمندی ... عن ابن ابان ... عن الباقر (ع) ... لیکن در برخی نسخه‌های دیگر بشیخ ابو علی حسن بن شیخ طوسی نسبت داده شده زنجیره آن چنین آغاز می‌گردد: ابو علی بن الشیخ الطوسی عن ... عن ... عن الصادق (ع)»
این دعاها را ابراهیم کفعمی در «بلد الامین» بی سند و زنجیره روایت و مجلسی در «بحار» و شیخ حر در «الجواهر السنیة» با هر دو زنجیره به عنوان احادیث قدسی آورده‌اند. جدایی میان حدیث قدسی و باقی حدیث‌ها در اصطلاح محدثان بدان است که همه حدیث‌ها را گوینده از قول خود می‌گوید، در صورتی که حدیث قدسی را از گفته خداوند و از راه وحی یا الهام نقل می‌کند و از این روی شیخ حر (م–۱۱۰۴) کتاب خود «جواهر السنیه» را به «اخ القرآن» ملقب ساخته است. عنوان احادیث قدسی را اولین بار محیی الدین عربی (م–۶۳۸) آورده، چنان که وی نخست چهل حدیث را از پیغمبر به شرط منسوب بودن به خداوند گردآوری کرده و سپس چهل حدیث دیگر که از غیر پیغمبر با شرط منسوب بودن به خدا نقل شده گرد آورده است. برای سومین بار بیست و یک حدیث دیگر بر آن افزوده است و این نخستین مجموعه‌ای است که به نام حدیث‌های قدسی خوانده شده و پس از وی محمد عبد الرووف المنادی (م–۱۰۳۵) کتاب «الاتحافات السنیة فی الاحادیث القدسیة» را نگاشته و این باب را توسعه داده و هر حدیث که آغاز آن با لفظ «قال الله» است به ترتیب حروف گردآوری کرده و پس از وی سید خلف بن عبدالمطلب بن حیدر از مشعشعیان خوزستان (م–۱۰۷۴) کتاب «البلاغ المبین» را نوشته و پس از اینها شیخ حر (م–۱۱۰۴) کتاب «الجواهر السنیة فی الاحادیث القدسیة» یا «اخ القرآن» را نوشته و باز هم خود را مبتکر این کار دانسته و ادعیه سر را نیز در شمار احادیث قدسی آورده است. ادعیه سر همواره مورد توجه بوده و محمد مومن بن محمد زمان طالقانی حسینی این دعاها را در یکجا گرد آورده و ترجمه و به فارسی شرح نموده است. وی این دعاها را از روی نسخه «بلدالامین» کفعمی که خالی از سند و زنجیره است نقل کرده و سپس خود در دیباچه هر دو زنجیره یاد شده را از کتاب های دیگر بر آن افزوده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله المحمود فی کل افعاله المعبود لجلیل جلاله ... و بعد معروض می‌دارد ... ابن محمد زمان محمد مومن الحسینی الطالقانی.
[فهرستواره منزوی ۴۵/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۰۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی صلوتهم خاشعون و آیه (در دعا ی ۳۱)
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: سپاهانی متن و حاشیه، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، ۱۴ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱۳ – ۳۴۵۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مجهول غایبه نیز می‌تواند بود و بنا بر اول صلواته منصوب و بنا بر دوم مرفوع است. فی اللوح المحفوظ متعلق بمضاعفه و متعلق برفعت میتواند بود و الله اعلم
خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد صادق، تا: ۲ شعبان ۱۱۱۱ق؛ تاریخ را سپس بلافاصله با حروف نوشته است «سنة الف و مایة رب اغفر و ارحم » و گویا لفظ «واحد عشرة» از قلم افتاده باشد. با نگارنده مقابله و تصحیح و تاریخ پایان تصحیح به قلم نگارنده در آخرین صفحه ۷ رمضان ۱۱۱۱ می‌باشد. در پشت صفحه نخست نیز خط نگارنده موجود است و نسخه را به شخصی که نام او پاک شده اهدا نموده، و امضای او «محمد مومن بن محمد زمان الحسینی الطالقانی» می‌باشد؛ مهر «محمد رضا» که گویا مهر صحاف بوده روی جلد ضرب شده و نقش بسته است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج حنایی با مقوا ضربی، ۱۱۲گ، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱– ۱۳۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۹/۱
آغاز: الحمدلله المحمود فی کل افعاله المعبود لجلیل جلاله المرغوب لعظم نواله؛ **انجام:** فی اللوح المحفوظ متعلق بمضاعفه و متعلق برفعت میتواند بود
خط: نستعلیق، کا: عبد علی بن محمد سعید، تا: یک‌شنبه ۲۴ رمضان ۱۱۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۹۰گ (۱پ–

۹۰پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۴]

← ادعیه قرآن ⩤ ادعیه قرآنی

● **ادعیه قرآنی = ادعیه قرآن /** دعا / عربی و فارسی
ad'īye-ye qor'ānī = ad'īye-ye qor'ān
بیرجندی، عبدالعلی بن محمد، - ۹۳۴ قمری
bīrjandī, 'abd-ol-'alī ebn-e mohammad (- 1528)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۲
آغاز: بسمله الحمدلله الذی انزل القرآن علی عبده لیکون للعالمین نذیرا و یهدی للتی هی اقوم و یبشرا للمومنین؛ **انجام:** زبان اعدا بر وی بسته گردد و الله اعلم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [الفبائی: - ۳۳]

● **ادعیة القرآن الکریم (فصل فی)** / دعا / عربی
ad'īyat-ul qur'ān-il karīm (faṣl fī)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۰/۴عکسی
آغاز: بسمله. قال الله تعالی اهدنما الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم
نسخه اصل: کتابخانه سلیمانیه، استانبول، ش ۲۷۰۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص (۲۰-۲۲)، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴ - ۲۹۶]

← ادعیة القنوت و السجود ⩤ ذریعة الابتهال
← ادعیة القنوت و السجود ⩤ ذیل الشمسیة

● **ادعیة اللیالی و الایام** / دعا / عربی
ad'īyyat-ul-layālī wa-l-ayyām
رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰ - ۱۱۶۰ ؟ قمری
razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱۳
خط:مختلف، بی‌کا، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج مشکی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱-۲۶۷]

← ادعیه ماثوره ⩤ مجموعة الادعیة

● **ادعیه ماه رمضان (با ترجمه) /** دعا / عربی و فارسی
ad'īye-ye māh-e ramazān (bā t.)
خاتون آبادی، علیرضا بن اسماعیل، ق۱۲ قمری
xātūn-ābādī, 'alī-rezā ebn-e esmā'īl (- 18c)
ترجمه بعضی از دعاهای شب‌های ماه رمضان است که دارای سند معتبری هستند، که مترجم آن را به نام شاه سلطان حسین صفوی نگاشته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۶۱
آغاز: بعد ازحمد مبدعی دانا که غنچه امید امیدواران را از نسیم بهار اجابتش شکفتگی ونقش حصول مدعا را؛ **انجام:** پس کسی که بخواند این دعا را می‌آموزد خدایتعالی برای او گناهان گذشته او را.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح، مصحح، محشی، در پنج برگ اول دعای مجیر به سال ۱۲۷۴ و در برگ آخر دعایی به خط «محمد باقر بن حاجی عباس شکوهی» به سال ۱۳۲۰ آمده است؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد علی» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۴۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳۵۵]

● **ادعیه ماه مبارک رمضان** / دعا / فارسی
ad'īye-ye māh-e mobārak-e ramazān
غانی، فتح الله بن ملانجف،
qānī, fath-ol-lāh ebn-e mollā-najaf

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۹۲
آغاز: بسمله دعای هر روز ماه مبارک رمضان از ابن عباس روایت کرده است که حضرت رسول (ص) فضیلت؛ **انجام:** بحق سیدنا محمد و اله الطاهرین و الحمدلله رب العالمین برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۵ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۹۴۹۱ [رایانه]

● **ادعیه مجربه /** دعا / فارسی
ad'īye-ye mojarrabe
یزدی، محمد حسین بن محمد، ق۱۳ قمری
yazdī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)
تاریخ تألیف: شعبان ۱۲۶۷ق
شامل چند دعاست که گردآورنده مدعی است همه آنها را خود تجربه کرده و برای دفع دشمن و حصول مقاصد نفع عظیم دارد، جمع شده برای پادشاه عصر مؤلف که به نام وی در دیباچه تصریح نشد. در پایان اختیارات ایام و مخصوصاً روزهای نیک و بد برای جنگ از ماه‌های عربی و فارسی آمده و پس از پایان جزوه دعایی به نقل از «مهج الدعوات» ابن طاوس افزوده شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۰۲

آغاز: الحمدلله کما ینبغی لکرم وجهه و عز جلاله و عظمته و کبریائه ... و بعد کمترین داعیان خلود دولت ابد توأمان

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخ نیکو، مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۵-۱۰]

● **ادعیه مسنونه وضو** / دعا / فارسی

ad'īye-ye masnūne-ye vozū

کربلائی، علی بن حسین، - ۱۱۳۵ قمری

karbalā'ī, 'alī ebn-e hoseyn (- 1723)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۶

آغاز: (پس از خطبه و نام مؤلف:) که این نمیقه ایست در بیان ادعیه مسنونه وضو موافق آنچه نزد داعی دوام دولت قاهره از احادیث صحیحه ماخوذه از کتب معتبره مؤیده باقوال و افعال بزرگان مشایخ بصحت پیوسته؛ **انجام:** تا مستحق خلود در بهشت گردند بفضله وجوده و کرمه.

خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۴۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ - ۲۰۹]

● **ادعیه (منتخب)** / دعا / فارسی

ad'īye (mn.)

حسینی، علی بن اسدالله، ق۱۰ قمری

hoseynī, 'alī ebn-e asadollāh (- 16c)

مشتمل بر یک «مقدمه» و پنج «مطلب» در اعمال مخصوص و آداب مثوره از معصومین (ع) است که به نام ابوالفتح سلطان ابراهیم میرزا تالیف تنظیم شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۲۰

آغاز: و بعد چون بمیامن توفیقات الهی و محاسن تاییدات نامتناهی پادشاهی جل شاته و عظم سلطانه خاطر فیض مقاطر اعلیحضرت فلک رفعت؛ **انجام:** ماه ذیحجه الحرام ماهی است از ماه های متبرک باحترام که مودی میشود در آن مراسم حج

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۲۱]

● **الادعیة (منتخب)** / دعا / عربی و فارسی

ad'īye (mn.)

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۸۰

آغاز: تعلمون یا ایها الذین آمنوا اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکر الله؛ **انجام:** و من شر کل دابة ربی آخذ بناصیتها ان.

مشتمل است بر سوره مبارکه: جمعه، ملک، نبأ و دعاهای امام سجاد علیه السلام در بامداد و در گرفتاری، درخواست عافیت از خداوند، هنگام ستم و دیدن ستمگر، در دیدن ماه، در فروتنی نزد حضرت حق، دعای عدیله، دعای عهدنامه و غیر آنها از جمله احراز امامان و مناجات امیرمؤمنان و برخی از سور قرآنی دیگر؛

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب، محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و لچکی، ۱۹۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۶۵۰]

● **الادعیة النبویة** / دعا / عربی

al-ad'īyat-un nabawīya

زین الدین الرازی، محمد بن ابی بکر، - ۶۶۶ ؟ قمری

zayn-od-dīn ar-rāzī, mohammad ebn-e abī-bakr (- 1268)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۱/۶

آغاز: رب یسر. قال العبد الفقیر محمد بن ابی بکر الرازی عفی الله عنه ... هذالکتاب جمعت فیه طرفا من الادعیة النبویة و ما یتعلق بها مما صح نقله عن رسول الله؛ **انجام:** لم یفجأه فاجئة بلاء حتی یصبح ان شاءالله.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷۱۰ق؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای و مقوایی زرکوب با لولا، ۷۴ص (۶۶-۱۴۰) [سنا - ف: ۲ - ۳۰۳]

● **ادعیة النبی** / دعا / عربی

ad'īyat-un nabī

کاشانی، بهاء الدین حیدر، ق۸ قمری

kāšānī, bahā'-od-dīn heydar (- 14c)

کتابی در ۶ «باب» که فهرست ابواب در دیباچه آمده است: ۱. الدعاء و الذکر و فضیلتهما علی الاجمال؛ ۲. فضیلة التسبیح و التحمید و التکبیر و ثواب کل واحد منها؛ ۳. الدعاء و الذکر بعد الصلاة و قبلها؛ ۴. الذکر و الدعاء عند الصباح و المساء و عند النوم؛ ۵. الدعوات و الاذکار عند سایر الاوقات و الاحوال؛ ۶. التوبة و الاستغفار و الاستعاذة.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۲

آغاز: سبحانک اللهم لک الحمد أنت قیم السموات و الارض و من فیهن و لک الحمد أنت نور السموات و الارض

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲ ذیقعده ۷۲۳ق؛ کاتب نسخه خود را با نسخه اصل مؤلف مقابله کرده و در اواخر جمادی الاول ۷۲۳

مقابله را به پایان رسانیده است، کاتب از مؤلف در آغاز تعبیر به «قاسی=قاشی» و در پایان تعبیر به «کاشی» کرده است؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب شده بر روی جلد و اشکال تزئینی، ۵ص (۳۱-۳۶)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۶۸]

● **ادعية الوسائل الی المسائل** / دعا / عربی

ad'īyyat-ul-wasā'il ila-l-masā'il

کفعمی، ابراهیم بن علی، ۸۴۰ - ۹۰۵ قمری

kaf'amī, ebrāhīm ebn-e 'alī (1437 - 1500)

مناجات‌هایی است منقول از امام جواد (ع) که می‌گویند امام رضا (ع) آن را مهریه دختر مأمون قرار دادند.

آغاز: و لنتبع ذلک بادعیه الوسائل الی المسائل المروية عن الجواد (ع) ... قال لما زوج المأمون علی بن موسی (ع) ابنته کتب الیه ان لکل زوجة صداقاً ... قد امهرت ابنتک الوسایل الی المسایل و هی مناجاة ... بسمله، اللهم ان خیرتک فیما استخیرک

انجام: المناجات بطلب الحاجه بسمله، اللهم جدیر من امرته بالدعاء ان یدعوک ... و انت علی کل شیء قدیر و کل شیء محیط و بعبادک خبیر بصیر.

[الذریعة ۴۰۱/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱/۳۰۲۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ بعد از این دعا، دعاها و مناجات‌های کوتاه دیگر و نیز شرح مختصری در اسماء حسنی و خواص آن، آمده است؛ کاغذ: دولت آبادی شکری، جلد: تیماج مشکی مقوایی سوخت مذهب ترنج و نیم‌ترنج و لچک گل و بوته دار، عطف تیماج مشکی، ۴گ (۳۵۸-۳۶۱پ)، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۱۴۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۰۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۷گ (۱۵-۲۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۲۸ - ۴۷۲]

● **الادعية و الاحراز** / دعا / عربی

al-ad'īya wa-l aḥrāz

جواهری بروجردی، علی بن احمد، - ۱۴۱۵ قمری

javāherī borūjerdī, 'alī ebn-e ahmad (- 1995)

تالیف: ۴ ربیع الاول ۱۳۶۵ق

چند زیارات و دعا و حرز را بدون ترتیب مخصوص گرد آورده تا مجموعه ای سبک باشد و همگان بتوانند با خود نگاه دارند.

آغاز: الحمد لله رب العالمین الذی هدانا الی الدین القویم و اتباع سنة خیر المرسلین و سبب لنا اسباب النجاة و هیا الوسائل

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین الذی هدانا الی الدین القویم و اتباع سنة خیر المرسلین و سبب لنا اسباب النجاة و هیا الوسائل؛

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۳]

← ادعیه و ادویه > دفع آفات و رفع بلیات

● **ادعیه و ادویه** / گوناگون / فارسی

ad'īye va advīye

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۱۳/۱

گفتارهای گوناگونی است در پنج برگ شامل جدول وفق مثلث و مربع و مخمس و مسدس با دستور پرکردن این جداول، دعایی جهت قضاء حوائج، بندهایی منقول از اصول الترکیب در پزشکی و وجه تسمیه ماه‌های عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ راسته و چلیپا تحریر شده؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای لایه‌ای، ۲۸ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۰۴]

● **ادعیه و ادویه** / دعا / فارسی

ad'īye va advīye

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۰۶/۱

آغاز: انسان بیرون می‌آید این آیه ونقش را بنویسد و در گردن بندد درد و زحمت به نبیند و به آسانی برآید و زود دفع شود این است بل ایاه تدعون فیکشف ما تدعون الیه ان شاء وتنسون ما تشرکون؛ **انجام:** در حدیث دیگر مروی است که داود رقی به حضرت امام موسی کاظم علیه السلام از درد سر شکایت کرد و گفت که بسیار است که من را از خواب می‌اندازد و از نماز شب باز می‌دارد و فرمود که.

کتاب دعایی است برای رفع بیماری‌ها و گرفتاری‌ها، برگرفته از احادیث و فرمایشات ائمه اطهار (ع) و دیگران. مؤلف از کتاب‌های «مکارم اخلاق» طبرسی، «خواص الآیات»، «بحرالمنافع»، «جواهر الاسرار»، «طب الائمة» نقل کرده است. کتاب در چند «باب» و هر باب دارای چندین «فصل» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج زرشکی مجدول، ۷۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۰]

● **ادعیه و اذکار** / دعا / فارسی

ad'īye va azkār

محمد صادق بن محمد حافظ، ق۱۱ قمری

mohammad sādeq ebn-e mohammad hāfez (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۶۱ق؛ محل تألیف: مشهد مقدس

مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه» و «تتمه»: مقدمه در بیان مجملی از اصول دین؛ باب ۱. بیان ادعیه و اذکار مقدم بر نماز در ۱۱ «فصل»؛ باب ۲. ادعیه ساعات و ایام در دو «فصل»؛ باب ۳. اعمال شهور و اعوام شامل ۱۲ «فصل»؛ خاتمه در بیان ادعیه که تعلق به سال دارد؛ تتمه در بیان رخت پوشیدن. مؤلف کتاب را به اشاره منوچهر خان بیکلر بیگی تألیف کرده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۷۰

آغاز: بسمله الحمدلله الذی انزل الکتاب علی عبده الذی بعثه بشیرا ... و بعد چون بمضمون کلام معجز نظام حافظوا علی الصلوات

خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۰۶۱ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب، کاغذ ترمه؛ جلد: تیماج عنابی ضربی، ۲۵۴گ، ۹ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۷۸]

● **ادعیه و اذکار /** دعا / عربی

ad'īye va azkār

مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر، ۱۲۵۲ - ۱۳۳۴ قمری

modarres-e čahārdehī, mohammad 'alī ebn-e mohammad nasīr (1837 - 1916)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۷۰

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بگیرد و بر سر خود بگذارد

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

● **ادعیه و اذکار /** دعا / عربی

ad'īye va azkār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۰۸/۴

از جمله: رقعة الحبیب، اذکار ایام هفته، طریق نوشتن عریضه به صاحب الامر (عج) طلسم و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج سبز، ۱۰گ (۱۴۰پ-۱۵۰پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۱۴]

● **ادعیه و اذکار /** شرح دعا / ترکی

ad'īye va azkār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۸۳/۴

در شرح ادعیه و اذکار و اوراد. در آن عنوان خاصی مانند باب یا فصل دیده نمی‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛کاغذ:اصفهانی،جلد:تیماج تریاکی یک‌لا،۷۶ص(۶۲-۱۳۸)، ۱۷ سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۲۶۶]

● **ادعیه و اذکار /** دعا / فارسی

ad'īye va azkār

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۳۴

آغاز: از حضرت رسول منقول است که هر کس که این دعا بزرگوار؛ **انجام:** دولت بوی رسد که ازون دولت نفع بسیار بیند

خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

● **ادعیه و اذکار رفع امراض = منتخب البحار (ترجمه) /** دعا / فارسی

ad'īye va azkār-e raf'-e amrāz = montaxab-ol bahār (t.)

کاشی، جمشید بن مسعود، - ۸۴۱ ؟ قمری

kāšī, jamšīd ebn-e mas'ūd (- 1438)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۵۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة؛ **انجام:** و صلی الله علیهم اجمعین و لعنة الله علی اعدائهم و غاصب حقوقهم من الدین الی یوم الدین (کذا)

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **ادعیه و اسماء الحسنی /** دعا / عربی و فارسی

ad'īye va asmā'-ol-hosnā

غیرهمانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۸۰-۳۹/۲۶۰

آغاز: بسمله اسبحانک لا اله الا انت یا رب کل شیء و وارثه و رازقه ورا حمد اجب یاد کائیل دعوت اسم اول یا همزائیل؛ **انجام:** وخلفائهم و من تابعهم من الان الی یوم الدین امین یارب العالمین.

شامل ادعیه و اسماء الحسنی از جمله چهل اسم باری تعالی و هزار و یک نام خدای متعال و دعای بزرگوار به همراه شرح فضیلت آن، آغاز دعا چنین است: «بسمله سبحانک انت الله الذی لا اله الا انت یا الله یا الله الامان الامان الامان خلصنا من الافات و العاهات بحق محمد وآله»، پس از آن لعنیه (تبرانامه) است در چهارده «فصل» که منسوب به خواجه نصیر طوسی است و فواید متفرقه دیگر؛ خط: نسخ، کا: کاتب دیوان تفرشی، تا: ۱۳۲۹ق؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۷۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۶۰]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۲۴/۱۶-۳۵/۴

آغاز: بسمله شرح عزایم یشمخ بدان ایدک الله که چون صبح

صادق طلوع کند مکلف باید که صدنوبت بگوید سبحان الله و بحمده سبحان الله العظیم استغفر الله روایت کند از روایان معتبرکه؛ **انجام:** حتی تنام العین الساهرة فی الدنیا و الاخرة بحق هذه الاسماء العظام الکرام

ادعیه و اذکاری است که باید با کیفت خاصی تلاوت شوند از جمله عزایم یشمیخ با شرح و اعتصام آن، ترجمه اسماء الله، چهل و یک نام باری تعالی، چهارده نام باری تعالی، عدد آیات کلام الله المجید به نقل از تفسیر «بصایر»، خواص الاسماء، اسناد و خواص دعای قرثیاه شرح دعای ام الصبیان، شرح دعای کیمیای سعادت زیارت حضرت امیرالمؤمنین (ع) قصیده «انا المطلوب فاطلبنی تجدنی» با ترجمه فارسی و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج روغنی مشکی سوخت مجدول با ترنج و سرترنج، ۱۷گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۱ - ۲۶۰]

۳. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۵۴

آغاز: یا حبیب الاله خذ بیدی ×× ما لعجزی سواک مستندی؛ **انجام:** جهت آسانی ولادت بر کاسه چیزی بنویسد و به آب بشوید و بحامله دهد تا بخورد زود خلاص شود

جنگ ادعیه، مناجات‌ها، حرزها و بعضی از طلسمات می‌باشد، از جمله: قصائد مناجاتیه امیرمؤمنان علی (ع)، قصیده خمریه غوث اعظم با ترجمه منظوم فارسی، دعای فتح، غساله، خواص مهر نبوت، شرح صلوات کبیر، زهر بند، دعای گنج العرش و اسناد آن، دعای جوشن کبیر و اسناد آن به‌طوری که در کنار هر ده اسم اعظم خواص آن نیز مذکور شده، شرح دعای عظیم، خواص نود و نه نام باری تعالی، مطر نیسان؛ خط: نستعلیق هندی، کا: نور محمد، تا: یک‌شنبه سلخ محرم ۱۲۷۶ق، جا: مسجد ملاعلیرضا در محله حمام آقا مهدی در بلده هرات، حین حکومت امیر سلطان احمد خان ولد محمد عظیم خان کابلی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱۷]

● ادعیه و اشعار / شعر، دعا / عربی و فارسی

adʻīye va ašʻār

غیرهمانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۲۷

آغاز: دعاء جوشن کبیر این است بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسئلک باسمک یا الله یا رحمن یا رحیم یا کریم

بیاضی است شامل ادعیه و مراثی سید الشهداء از جمله: دعای جشن کبیر با ذکر خواص هر بنده، دوازده امام (صلواتیه) از قوام الدین سیفی قزوینی، دوازده امام سعدی، دوازده امام نورالدین، دعای بعد از تلاوت قرآن، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی، دوازده امام واعظ، دوازده امام رضا قلی قاری، مخمس مرثیه محتشم از میرزا رفیعا و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ چند تاریخ تولد مربوط به قرن ۱۳ و ۱۴ق در ابتدای نسخه؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۷/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۷۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۸ ط

بیاضی است مشتمل بر متفرقاتی از جمله دوازده امام فیض کاشی و ادعیه و منقوله‌ای از «مهج الدعوات» و نیز احراز و طلسمات و دعای سریانی که تاریخ اتمام دعای اخیر ۱۲۲۳ است، و دعای دیگر پس از آن در همان صفحه که به تاریخ ۱۲۳۱ق در اصفهان نوشته شده؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ و ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی آبی و نخودی، جلد: تیماج کدویی یک‌لا بیاضی مجدول، ۳۵گ، ۱۱ سطر و جز آن، قطع: پالتویی، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۹۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۷۷/۱-ف

نسخه اصل: گنج‌بخش، ش ۱۷۹؛ بی‌کا، بی‌تا[فیلم‌ها-ف:۳- ۲۰۵]

● ادعیه و اعمال حج / دعا / عربی

adʻīye va aʻmāl-e hajj

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۱۲/۲۵

ادعیه در اعمال حج و زیارت و وداع قبور ائمه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: رویه کاغذی، ۲۴گ (۱۴۵ر-۱۶۹ر)، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۴۷۸]

● ادعیه و اعمال سفر / دعا / فارسی

adʻīye va aʻmāl-e safar

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۰/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ رکابه دارد؛ جلد: تیماج فرنگی، ۱۳ ص (۱۰۰-۱۱۳)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۸۸]

● ادعیه و اعمال مذهبی / دعا / فارسی

adʻīye va aʻmāl-e mazhabī

ظاهراً از خاندان قاجار شخصی به نام محمد ولی میرزا که به عبادت و انجام فرایض دینی راغب بوده کتاب‌های چندی در این زمینه فراهم آورده است. یکی از آن کتب این نسخه است در دو قسمت: ۱. شامل چند حدیث نقل از کتاب «ربیع الاسابیع» محمد باقر مجلسی در اعمال و ادعیه شب جمعه و به خط اسراری، ۲. مطالبی که از اعمال نوروز شروع می‌شود و پس از آن به ذکر ادعیه متعدد و بعضی از سور قرآن می‌رسد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۳۶

آغاز: بسمله، بیان احادیث که از کتاب مستطاب ربیع الاسابیع من مؤلفات مرحوم ملا محمد باقر مجسی رحمة؛ **انجام:** سبحان رب الملائکة و الروح سبحان العلی الاعلی سبحانه و تعالی.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسدالله اسراری، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، مقوایی، ۲۸۷گ، ۱۵ سطر (۱۳/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ – ۴۳]

← الادعیة و الاوراد > شرح جواهر الآیات

● **الادعیة و الاوراد** / دعا / عربی

al-ad‘īya wa-l awrād

بختیاری حویزی، یعقوب بن ابراهیم، - ۱۱۵۰ قمری

baxtīyārī hovayzī, ya‘qūb ebn-e ebrāhīm (- 1738)

تالیف: ۱۱ ربیع الثانی ۱۱۰۸ق

رساله متوسطی است در دعا و تعویذهای کوتاه مأثوره برای دردها و آلام، مؤلف در اثنا متذکر برخی دردها و سبب آنها و روش علاج آنها نیز شده که گویا آنها را از کتاب «الاسباب و العلامات» اخذ نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۳۲/۱-۲۵/۱۲۲

آغاز: انها عقوبة وكذا ليس له الابتلاء بحبه فيبدل منها الفتنة يجوز ان يكون؛ **انجام:** انی اسالك يا مذكر الخير وفاعله ان تصلی علی محمد وآل محمد وتذكرنی ما انسانيه الشيطان تمت.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۱۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی عطف تیماج، ۴۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۶۱]

● **ادعیه و اوراد** / دعا / عربی و فارسی

ad‘īye va owrād

غیرهمانند:

۱. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز: و الناس، شرح دعای عدیله: مرویست از حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام که هر که این دعا را هر بامداد بخواند

شامل: شرح دعای عدیله همراه با دعا (مراد از شرح در این کتاب توضیح است نه شرح مصطلح)، دعای عدیله، شرح آیه محبت و آیه، شرح دعای مبارک، شرح اوراد صبح، شرح نادعلی صغیر، شرح دعای تیغ بند، آیات محبت، شرح آیات سبعه، شرح دعای بزرگوار، شرح دعای حجب، شرح دعای مبارک رمضان، شرح پنج گنج، شرح دعای قدح، دوازده امام خواجه، دعای ایام سبعه، شرح یس مغربی و سوره یس، دعاهای روزهای ماه مبارک رمضان، دعای پس از فرایض ماه مبارک، شرح دعای سحر، در بیان شبهای قدر، زیارت سیدالشهداء (ع)، خطبه آدم (ع)، سوره واقعه و نبأ و ملک و رحمن و کافرون و اخلاص و فلق و ناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا:قرن۱۳؛افتادگی:آغاز؛مجدول؛جلد:تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار، ۱۵۴گ، ۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۷/۱

شامل اذکاری که در اوقات خاصی گفته می‌شود. مانند ذکر بعد از رکوع نماز وتر، گریز از وبا و طاعون، جهت هموم و غموم، حوائج، هنگام سماع اذان، وضوء، مرض، و اذکار منقوله از پیامبران الیه (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد عطف پارچه‌ای مشکی، ۱۰گ (۱پ-۱۰ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۴/۵سم [مختصر-ف: ۲۳۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۸۱/۴

در بیان اوراد هر روز و تسبیحات و ذکر و دعاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، قطع: خشتی کوچک، اندازه: ۱۶×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۶۷۰]

۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۲۴

آغاز: بسمله حمدله و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله الطاهرین اما بعد به باید دانست که خدای تعالی یا هیچ چیز از موجودات نیافرید الا که درآن منفعتی وخاصیتی پدید کرد از خیر و شر؛ **انجام:** وقت ابتدا دوازده نوبت و انتهاء هفت نوبت و روزی که دعوت تمام شود هفتاد نوبت بخواند زود مؤثر خواهد شد بمنه و کرمه و باقی اسماء اعظم باین طریق قیاس کن

ادعیه و اوراد و عزائم و جدول‌های است که مرتبطین به علوم غریبه از آن استفاده می‌کنند، در رفع حاجات و دفع گرفتاری‌ها؛ خط: نسخ، کا: محمد علی کلمرودی، تا: ۱۲۶۷ق؛ ۳۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۳۳]

● **ادعیة و تسبیحات** / دعا / عربی

ad‘īye va tasbīhāt

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۱/۴

نسخه اصل: ملك ش ۵۴۲۹ [كه ضميمه آن است و تفكيك نشده] أدعية و تسبيحات شهر رمضان و الصلاة علی النبی و الائمة (ع)؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن ماجد، تا: با تاریخ ۹۹۶ق؛ مصحح، همراه با انهاء قرائت و تصحیح به خط محمد بن ابی المعالی حسنی؛۹ص(۶۱-۶۹)[عکسی ف:۳-۲۷۰] و [ملك ۱-۲۱ و ۱-۱۸۹]

● **ادعیه و تعبیر خواب** / دعا، خوابگزاری / فارسی

ad‘īye va ta‘bīr-e xāb

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۰۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

● **الادعیة و التعقیبات** / دعا / عربی و فارسی

al-ad‘īya wa-t ta‘qībāt

حائری سنقری، محمد علی بن حسن علی، - ۱۳۷۸ قمری
hā'erī sonqorī, mohammad 'alī ebn-e hasan 'alī (- 1959)

تعقیبات نمازهای یومیه و نمازهای مستحبی و دعاهایی که برای رفع دردهاست و دعاهای مختلف و آیاتی را که مداومت بر تلاوت آنها مطلوب ست را از کتب مختلف دعایی و روایی شیعه از جمله «فلاح السائل»، «بحار الانوار»، «مصباح» کفعمی و ... گردآوری کرده است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۸۴

آغاز: فی ثواب التعقیب و رجحانه سیما بالفجر بالاسناد یابن آدم اذکرنی بعد الغد ساعة و بعد العصر ساعة اکفیک ما یهمک؛ **انجام:** ولیعزم الداعی فی دعائه و مسئلته عزماً جداً کانه یری اجابته

خط: ادعیه نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ جلد: مقوای زرد عطف پارچه سرخ، ۶۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۳۱]

● **ادعیه و حرزها /** متفرقه / عربی و فارسی

ad'īye va herz-hā

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰ - ۱۱۶۰ ؟ قمری
razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱۰

خط:مختلف، بی‌کا، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج مشکی مجدول عطف تیماج مشکی، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۴۶]

● **ادعیه و الختوم (رسالة فی الدعاء) /** دعا / عربی

ad'īya wa-l xutūm (r.-un fī-d du'ā')

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، ۷۵۷؟ - ۸۴۱ قمری
ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357 - 1438)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۲۲

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن فتح الله، تا: ۱۲۷۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ از روی نسخه اصل، مصحح؛ کاغذ: شرقی نخودی ضخیم، قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۲۴]

● **ادعیه و ختومات /** علوم غریبه / فارسی و عربی

ad'īye v-a xotūmāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۹۹

آغاز: و دیگر به جهت دختران روز چهارشنبه به حمام رود و این مهر را در گل سرشور

ادعیه‌ای است جهت رفع حاجات و دفع آفات و بلیات و ختومات و احراز و دستوراتی که بیشتر مورد استفاده مرتبطین با علوم غریبه قرار می‌گیرد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج فرنگی ترنج‌دار، ۱۷۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴۴ - ۱۲۱]

● **ادعیه و دعوات /** دعا / عربی

ad'īye va da'avāt

حسینی بحرینی، عبدالصمد بن علی، ق۱۳ قمری
hoseynī bahreynī, 'abd-os-samad e-bn-e 'alī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۸۰/۲

آغاز: من تلا هذاالاسم فتح الله تعالی علیه من الغیب یا غنی الغنی هو الغنی من کل الاغنیاء تکرر مائه مره؛ **انجام:** کان عندالناس وجیها و سهلت علیه الامور الصعاب باذن الله تعالی.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ معلق به حواشی مؤلف؛ کاغذ: فرنگی حنائی، جلد: میشن عنابی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۴۱۲]

● **ادعیه و زیارات** / دعا / عربی

ad'īye va zīyārāt

آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲ قمری
āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** مولای و ربی صبرت علی

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [الفبائی: ۳۳]

● **ادعیه و زیارات** / دعا / فارسی و عربی

ad'īye va zīyārāt

حسینی خاتون آبادی، محمد صالح بن عبدالواسع، ۱۰۵۸ - ۱۱۲۶ ؟ قمری
hoseynī xātūn-ābādī, mohammad sāleh ebn-e 'abd-ol-vāse' (1648 - 1714)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۲۴

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** فالضرنا علی القوم الکافرین ... المستملسین بالزیاره و الدعاء و الفاتحه

خط: نسخ، کا: حسن خوانساری، تا: ۱۲۵۴ق [رایانه]

● **ادعیه و زیارات /** دعا / عربی و فارسی
ad'īye va zīyārāt

کرمانی، علی اکبر بن محمد شفیع، ق۱۲ قمری
kermānī, 'alī akbar ebn-e mohammad šafī' (- 18c)

ادعیه و زیارات است شامل اعمال و ادعیه شب و روز عید فطر و ادعیه و آداب و زیارات ماههای ذیقعده و ذیحجه و پس از آن مناجات خمس عشر امام سجاد (ع) است و دعاها به صورت زیرنویس ترجمه شده است

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۵۰-۳۷/۱۴۰

آغاز: واغفرلی کل ذنب احصیته وهو عندک فی کتاب مبین بیامرز برای من گناهی را که شمرده توآنرا وآن ترد تو درکتابیست روشن پس به سجود برو و صد مرتبه در سجود بگو اتوب الی الله؛ **انجام:** فانه لایغفر الذنوب یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد وآله اجمعین

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد شفیع حسینی کرمانی، تا: ۴ ربیع الثانی ۱۱۰۴ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۵۱گ، ۱۸ سطر با ترجمه، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۶۵]

● **ادعیه و زیارات** / زیارات، دعا / عربی و فارسی
ad'īye va zīyārāt

سیبویه حائری، غلامحسین، ق۱۴ قمری
sībevayh hā'erī, qolām-hoseyn (- 20c)

زیارت نواب اربعه که در بغداد مدفون می‌باشند، فضیلت مسجد براثا، ذکر زیارت سلمان فارسی و امامزادگان، زیارت حضرت عبدالعظیم، ادعیه توسل و تعویذات، ادعیه شفای بیماری و برآورده شدن حاجات، ختومات مختلف، ادعیه اداء دیون و ادعیه و زیارات به نقل از «مزار» مجلسی و «تحیة الزائر» نوری.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۲۳

آغاز: بسمله در بیان زیارت نواب اربعه که در بغداد مدفون می‌باشند و در بیان ذکر فضیلت مسجد براثا ... بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله الذی فضل محمداً علی غیره؛ **انجام:** و فرموده زیارت سلمان علیه الرحمة بطریقیکه در این اوراق ذکر شده بسم الله الرحمن الرحیم

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۶۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۳۱]

● **ادعیه و زیارات** / دعا / عربی و فارسی
ad'īye va zīyārāt

غیرهمانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۳

آغاز: بسمله. یس و القرآن الحکیم انک لمن المرسلین. بنام خدای بخشاینده مهربان سوگند به یس و بحق قرآن با حکمت بدرستی که تو هر آینه از فرستادگانی؛ **انجام:** وصل علیه ما دعاک موحد ×× و ناجاک اخیار ببابک رکع / باد صلوات تو بر او تا مناجات و دعا ×× می‌کنند آنها که نیکانند دربابت دو تا

شامل سوره های یس، نبأ، فتح، واقعه و ملک و دعاهای کمیل، صباح، سمات، ایام هفته، ام داود، رویت هلال، ماه صفر، تعقیبات مشترکه و جوشن صغیر و زیارت های امیرالمومنین (زیارت ششم)، عاشورا، اربعین، وارث و دوازده امام منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی در صلوات بر چهارده معصوم و مناجات منسوب به امیرالمومنین (قصیده عینیه). ترجمه فارسی سوره ها و ادعیه و زیارات زیرنویس شده است؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: حسن خوانساری، تا: ذیقعده ۱۲۴۰ق؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج فرنگی قرمز، ۱۵۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۱۰۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۶۵

آغاز: سورة الفتح مکیة بسم الله الرحمن الرحیم انا فتحنا لک فتحا مبینا؛ **انجام:** واقض حاجاتنا فی الدنیا و الاخرة برحمتک یا ارحم الراحمین

در آن سوره فتح و ادعیه و زیارات در متن و حاشیه نگاشته شده، از جمله دارای: زیارت وارث، زیارت حضرت عبدالعظیم، زیارت حضرت معصومه، تعقیبات نمازها، دعای شب و روز جمعه، دعای صباح حضرت امیر، زیارت قبور و ...؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: زین العابدین بن محمد علی محلاتی، تا: ۱۲۹۲ق، جا: تهران، به دستور حاج شیخ حسین؛ مجدول، مذهب، با سرلوح؛ جلد: تیماج مشکی دورو، ۷۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۱ - ۱۵۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱۶

آغاز: اذا ارسلنا الیهم ... فکذبوها؛ **انجام:** و جبروت وحدها ... ان اسئلک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصدر به سور قرآن [رایانه]

● **ادعیه و سخنان پندآموز /** گوناگون / عربی
ad'īye va soxanān pandāmūz

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷/۷۱

از این کسان و بدین ترتیب: کاماتی منقول از صحف ابراهیم خلیل (ع)، پیامبر اسلام (ص)، شاه کرمانی، از خط میرداماد طاب ثراه، از کتاب الصراط المستقیم (من البدایع العقلیه التی اوردناها فی کتاب الصراط المستقیم)، نقل از خط السید الجلیل میرزا ابراهیم حسنی همدانی، نقل از قلم فیض قلم شیخ بها الملة و الدین محمد، وصیت ملا روم، افلاطون، ارسطاطالیس، رایت فی کتاب

بخط قدیم، ابراهیم خلیل(ع)، از نوشته‌های احمد مکی بکری خوارزمی، امیرالمومنین(ع)، اسکندر، علی بن الحسین(ع)، شیخ مفید، نهج البلاغه، سقراط؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج و چهار لچکی با چند ردیف جدول ساده و گرهی عطف گالینگور، ۲گ (۱۳۲پ- ۱۳۴پ)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۳۷]

● **ادعیه و سور** / دعا / عربی

ad‘īye va sovar

معصوم الحسینی، ق۱۳ قمری

ma‘sūm-ol-hoseynī (- 19c)

شامل سور و ادعیه و زیارت‌نامه‌ها: سوره کهف (برای شب‌های جمعه)، سوره یس (برای صبح و شام)، دعای اذن دخول برای همه ائمه به نام جامع صغیر، زیارت امام رضا (ع)، زیارت روز عاشورا، زیارت روز اربعین، دعای بعد از زیارت هر یک از ائمه، تعقیبات نماز یومیه از قرآن، ایضا بعد از دوازده مرتبه توحید دعای مختصر، دعای صباح، تسبیح بعد از نماز، تسمیه بعد از نماز ها، دعای در صباح.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب؛ **انجام:** مذکنت حسبی حسبی الله لا اله الا هو علیه توکلت و هو رب العرش.

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۶ق، جا: مشهد؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: متن خان بالغ با حاشیه الوان، جلد: ابره زر سجاف تیماج قرمز، ۸۰گ، ۱۰ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۷ - ۲۵]

● **ادعیه و شرح دعاء صباح** / شرح دعا / فارسی-عربی

ad‘īye va s.-e do‘ā’-e sabāh

حسینی علوی، محمد بن احمد، ق۱۱ قمری

hoseynī a‘lavī, mohammad ebn-e ahmad (- 17c)

وابسته به: دعاء الصباح = دعای صباح؛ منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول (-۴۰)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۴/۱-ف

بی‌کا، بی تا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۰۸]

● **ادعیه و علوم غریبه** / علوم غریبه، دعا / عربی

ad‘īye va ‘olūm-e qarībe

غیرهمانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۰۹/۲-۳۶/۱۰۹

آغاز: بسمله اذا اردت الخدمة لهذا الاسم فتصوم له یومک و لاتأکل الارواح و یکون طاهراً ... باب اخر الامام الغزالی رحمه الله من قرأ هذه الاسم واحد و اربعین یوم بعد کل فرض أخذ منه العلویة و السفلیة ... و قال ابن عربی فی الفتوحات من قرء الفاتحة ۸۰ مرة لای حاجة کانت تقتضی باذن الله؛ **انجام:** فیا ناظرا فی الکتب بحسب هادیا الی ما تزجی یرسلها المتدارکا

فوایدی است در بیان ادعیه‌ای که برای حاجات مختلف خوانده می‌شود، با ذکر آثار و خواصی برای اذکار مخصوص به نقل از غزالی، محیی الدین بن عربی، بونی و غیر آنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز مجدول، ۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۶۹]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۶۰

آغاز: بسمله، بجهة دردسر بنویسد برسر بندد دل دل ص دو ک ل م و و و نزل من القران ما هو شفاء و رحمة للمومنین؛ **انجام:** بسمله اللهم ان اسألک بحق اسمائک الحسنی وصفاتک العلیا ... اجب یا طرفائیل عدد شرا بگیرد یک مجلس بخواند بعدد وقتی که بخواهد ح و ص د ش ا ر یکصد بار بخواند

شامل ادعیه و جداولی در حرزها و معالجه امراض و دفع شیاطین و اجنه و عمل ریاضت از استادان اوراد همچون عبدالوهاب گیلانی و طلسمات، دعای نادعلی کبیر، تسخیر ارواح، آداب نوشتن دعا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: علی اصغر بن حسین موسوی (مربع)؛ جلد: تیماج سرخ، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف مخ: ۱ - ۸۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۶

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر - ف: ۲۳۴]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۸۰-۳۶/۸۰

آغاز: بسمله در احکام غالب و مغلوب که حکیم ارسطاطالیس ارسطو بن قعر ساس ماذونی وزیر حضرت ذی القرنین ع از برای او وضع کرده و بعضی ارسطو را پیغمبر می‌دانند؛ **انجام:** و کذلک ننجی المؤمنین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

فواید گوناگونی است در علوم غریبه همچون احکام غالب و مغلوب از حکیم ارسطاطالیس، ضابطه در معرفت حیات و ممات بیمار، باب مولود فرزند بنی آدم، ادعیه رفع دیو از حضرت سلیمان (ع) شامل هفتاد و دو باب کوتاه، و پس از آن بیست و نه باب ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۵ ذیحجه ۱۲۱۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۳۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۶۸]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۹۸/۱-۳۶/۹۸

آغاز: هذا کتاب دعوات وملمیات غریبه بسمله باید این چهارده آیه سوره قرآنی را باید خواند که استخراج نموده شد هر آینه در او نوشته شده بود؛ **انجام:** قمر روز چهارشنبه اعطار ۲ قمر ۳ زحل ۴ مشتری تمت الکتاب

دعاهایی است که برای برآمدن حاجات مختلف خوانده می‌شود. بیشتر ادعیه‌ای است که مربوطین با علوم غریبه را به‌کار آید مانند دعای قرشیا، یاسین مغربی و غیر آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه جمادی الاول ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج سبز مجدول، ۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۶۸]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۳۵/۳

آغاز: بسمله بجهت بوصال رسیدن بارجانی سه روز با وضو بوده
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۸۵ق؛ اهدایی اکبر آقا شاکر؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۶۹-۸۰)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۴۰۸]

● ادعیه و مناجات / دعا / عربی

ad'īye va monājāt

غیرهمانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۴۸

شامل: ۱. المناجات الالهیات از امیر المؤمنین با ذکر سند با مقدمه‌ای به فارسی در خواص این مناجات‌نامه «المناجاة الالهیات»، سعید رضا علی عسکری، ۲. مناجات منظوم امیر المؤمنین آغاز: «لک الحمد یا ذا الجود و المجد و العلی ×× تبارکت تعطی من تشاء و تمنع»، ۳. دعاء المخمس منسوب به امیر المؤمنین به روایت امام رضا با خواص آن، ۴. دعای صبا، ۵. دعوات پیغمبر و اهل بیت آن حضرت در صبح و یا بعد از هر نماز فریضه، ۶. الصلوة علی النبی و اوصیائه منقول از ابا محمد الحسن بن علی، ۷. من ادعیة مولانا و سیدنا امیر المؤمنین و امام المتقین علی بن ابی طالب، ۸. حرز الامام جعفر الصادق، ۹. عوذه امام علی بن موسی الرضا، ۱۰. حرز امام علی بن موسی الرضا، ۱۱. دعاء مجرب لدفع من یخاف شره، ۱۲. دعاء منقول عن الصادق، ۱۳. دعاء مروی عن الائمة فی المصباح لزیادة العمر، ۱۴. جهت رفعت دارین و رفع ضر و شر اعداء، ۱۵. دعای هفت حصار و اسناد آن و به دست آوردنش به دست سلطان محمود سبکتکین، ۱۶. ادعیه ایام هفته، ۱۷. دعاء عدیله، ۱۸. دعاء عهد، ۱۹. حزب البحر شاذلی و شرایط و اسناد آن، ۲۰. دعاء الاعتصام، ۲۱. دعاء سمات، ۲۲. دعاء به جهت اعتصام، ۲۳. دعاء سهم اللیل. ۲۴. دعاء هر صبح منقول از پیامبر، ۲۵. دعاء تعقیب نماز، ۲۶. فایده سوره فاتحة الکتاب، ۲۷. دعاء صباح، ۲۸. دعاء یوشع بن نون. انجامه: «تمت الدعوات المستجابات المبرکات بحمد الله تعالی و منه العظیم و کتبها العبد المذنب الراجی التجاوز و العفو عن الملک العفو الباری عبدالحق بن محمد السبزواری فی شهور سنة اثنی و عشرین و تسعمایة»؛ خط: نسخ معرب و رقاع، کا: عبدالحق بن محمد سبزواری، تا: ۹۲۲ق؛ مجدول، مذهب، باسرلوح؛ در دو برگ آغازین نسخه این یادداشت‌ها دیده می‌شود: حدیثی از امام رضا درباره علامات امام از «من لا یحضره الفقیه»، حدیثی از پیامبر اسلام فی خلق الانبیاء و الاوصیاء، دعایی به نقل از مقاتل بن سلیمان نوشته شده به خط ممتاز حسینی در ۱۰۵۸ ق، یادداشت وفات محمد رضا بن ... (پارگی) حسینی بهادرامی (؟) در مشهد مقدس در سنه لوی ئیل ماه صفر، چندین بیت در قواعد تجوید و توضیحات آن، با مطلع: «نون تنوین نون ساکن را ×× چار حال است با حروف هجا»، توضیحاتی درباره معرفت شناختن مخارج حروف، یادداشتی درباره ترتیب گزاردن نمازهای قضا از ممتاز حسینی در غره ربیع الاول ۱۰۷۸ ق، حرزی برای نوشتن بر پیشانی و دعای صباح و مساء، در برگ پایانی نسخه این نوشته‌ها ثبت شده است: تاریخ تولد محمد کاظم بن محمد رضا در ۱۰۹۷ ق در سنه اودئیل و تاریخ تولد خدیجه بنت محمد رضا در سه‌شنبه ۱۷ صفر ۱۱۷۵ ق و تاریخ تولد نظر علی ولد محمد رضا در چهار شنبه ۲۹ شوال ۱۱۷۷ق و چندین دعا و حرز، رکابه ها به خطی جدید به نسخه اضافه شده‌اند؛ تملک: جعفر سلطان القرایی، محمد رضا بن آقا بابا چار محلی من محال ... (پارگی) با مهر او: «عبده محمد رضا ۱۱۷۵» (بیضی)، تملکی در ۲۶ ذیحجه ۱۰۲۰ق با مهر مدور؛ مهر: «عبده محمد رضا ۱۱۷۵» (بیضی)، «خدا از تو راضی محمد رضا ۱۱۶۵» (بیضی)، «یا حسین بن علی ادرکنی ۱۰۴۸» (بیضی)، «عبده فریدون حسین الحسینی ۱۰۴۷» (بیضی)، «عبده ر[ضا] الحسینی ۱۰۷۴» (بیضی)، «العبد المذنب الراجی محمد رضا ۱۱۷۱» (مربع)، «المتوکل الی الله الغنی العبد فریدون حسین ۱۱۴۹» (مستطیل)، «خدا از تو راضی محمد رضا ۱۱۶۲» (بیضی)؛ خریداری از جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره مرغوب، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج و لچکی، عطف میشن قهوه‌ای، ۷-۱۲ سطر (۱۰/۳×۱۵/۳)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۲سم [ف: ۲۹/۲ - ۸۰۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۰۸/۲

ظاهراً از: عبدالله حسینی نجفی کاتب نسخه چند دعای متفرقه از قبیل عدیله و سمات و دعای بعد از نماز به نقل از امام صادق (ع) و منقول از «مهج الدعوات»، چند مناجات منظوم به نقل از امیر مؤمنان علی (ع) و کمال الدین محمد بونی حسینی و ذوالنون مصری و دعای علوی مصری؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله حسینی نجفی، تا: دهه دوم ذیحجه ۱۰۰۰ق، جا: قریه فارسسچین؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج مشکی، ۴۷گ (۳۰پ-۷۷ر)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۲۸ - ۷۸]

● ادعیه و وصایا / دعا / فارسی

ad'īye va vasāyā

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۸

یک سلسله دعوات و وصایای شرعی است که از ائمه دین و بزرگان آن نقل شده است بدین شرح: دعا و قنوت وتر، صورت عقیده از خواجه نصیرالدین طوسی، قولی از «کشف الغمه» از امام

محمد باقر علیه السلام، وصیتی که علی (ع) به دو فرزند خود حسن و حسین می‌کند، صور استخاره، حرزی از امام جعفر صادق، دعای اعتقاد و عهد مروی از ائمه معصومین، ایضاً دعا، صور مختلف ادعیه، دعای سفر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن ۱۰، جا: هند؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کاغذی، عطف تیماج قرمز، مقوایی، ۲۰ص (۱۵۹-۱۷۹)،۱۸سطر(۹/۸×۱۳)،اندازه:۱۲/۵×۱۹سم[ف:۴- ۴۳۱]

● **ادعیة الهلال** / دعا / عربی

ad'īyat-ul hilāl

دعاهایی که هنگام دیدن ماه خوانده می‌شود برای هر ماه ذکر نموده، و چگونگی در آوردن حروف تکسیر آنها را نیز از گفته‌های ابو العباس البونی می‌آورد.

آغاز: الحمدلله الذی خلق الکواکب السیارة لیهدی بها المسافر و المقیم و جعل الاهلة مواقیت یهدی بها فی ظلمات اللیل البهیم

انجام: فان کشف الحجاب عن هذه الاسرار امر عظیم خطیر جداً و الحمدلله وحده و صلی الله علی نبینا محمد و آله و سلم تسلیماً

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۰۳۶ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۳گ (۲پ-۱۵ر)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۰]

● **ادغام** / تجوید / فارسی

edqām

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۰۰/۲-ف

نسخه اصل: مهندس محسن امیری. ادغام صغیر و ادغام متماثلین به نظم فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۸ ربیع ۱۱۲۲۵ق [فیلمها - ف: ۳ - ۱۶۹]

● **الادغام الکبیر** / تجوید / عربی

al-idġām-ul-kabīr

ابوعمرو علاء، زبان بن علاء، ۷۰ - ۱۵۴ قمری

abū-'amro 'alā', zabān ebn-e 'alāe (690 - 772)

رساله‌ای است کوتاه در ذکر مواضعی از قرآن کریم که حروف، در یک دیگر ادغام می‌شوند به ترتیب سوره‌های قرآن. برخی از دیگر نسخه‌های این کتاب به روایت عمرو به عثمان به سعید اموی دانی از محمد بن محمد کنانی قیاطی (قیساطی) و به روایت شعیب سوسی از ابو اسحاق جعبری می‌باشد، نسخه موجود مشخص نشد به روایت کیست ؟ مؤلف از قراء سبعه می‌باشد و نظرات او در قرائت قرآن اهمیت بسیار دارد.

[ریحانة الادب:۲۱۳/۷؛ فهرس مخطوطات جامعة الریاض، علوم قرآن»: ۱۸/۲، ۱۹؛ فهرس مخطوطات دارالکتب الظاهریة، علوم قرآن: ۱۰۳/۱ الی ۱۰۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۲/۱

آغاز: سورة فاتحة الکتاب، الرحیم، ملک، سورة البقرة ثمانون موضعاً فیه هدی، و اذا قیل لهم لا؛ **انجام:** فی قریش موضع و الصیف فلیعبد وافی ارایت موضع یکذب بالدین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ مصحح، رکابه‌دار؛ چند یادداشت از حسن بن محمد یا ابی محمد حسن که نجفی و در آغاز آمده است. ایشان از علمای معروف تهران در اوائل قرن ۱۳ق بوده‌اند و به نام حاج میرزا ابوالفضل کلانتر شهرت داشتند، آن مرحوم جد همسر مرحوم امام خمینی بودند، کتابخانه بسیار نفیسی داشت که پس از درگذشت او به بازماندگانش منتقل گردید، بالغ بر سیصد و پنجاه جلد آن، از فرزند مرحوم آیت الله حاج میرزا محمد ثقفی تهرانی پدر همسر امام خمینی برای کتابخانه مرعشی خریداری شده، عقدنامه ازدواج رهبر کبیر انقلاب که در سال ۱۳۴۸ق تنظیم و به تأیید حضرات آیات: سید هادی افجه‌ای، حاج سید ابو القاسم کاشانی، سید احمد لواسانی، سید مرتضی پسندیده رسیده است، جزو این مجموعه بود؛ مهر: مرحوم میرزا ابوالفضل تهرانی معروف به کلانتر با نشان «هو المالک، بمنه و طوله عزو جل فی نوبة العبد ابی الفضل دخل» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، ۱۲گ (۱-۱۲)، ۱۷-۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۱۲]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۷۲/۲۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فهذا فرش ادغام الکبیر الذی لابی عمرو البصری فی مجموع القرآن من المتماثلین و المتقاربین المتحرکین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۲۸ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۳ص (۵۸۳-۵۹۶) [ف: ۳-۱۱۱۳] و [عکسی مرکز احیاء ف: ۶ - ۳۳۷]

● **الادغام الکبیر** / تجوید / عربی

al-idġām-ul-kabīr

ابن مهران، ابوبکر بن احمد، ۲۹۵ - ۳۸۱ قمری

ebn-e mehrān, ābū-bakr ebn-e ahmad (909 - 992)

در مقدمه آورده: «روایت عباس (ظاهراً ابن عباس باشد) را با روایت یزیدی در بحث ادغام صغیر قرائت کردم دیگر را از یزیدی و شجاع در ادغام کبیر قرائت کردم و در آن آغاز نمودم». این کتاب به ترتیب الفبائی تنظیم شده است. ابن‌مهران از قاریان برجسته خراسان و نخستین کسی است که درباره قرآآت ده‌گانه کتاب نوشته و حصر قرآآت هفت‌گانه را شکسته است. نامبرده صاحب کتاب‌های: «الغایة فی القراء آت العشر»، «الشامل فی القراءآت العشر»، «المبسوط فی القراء آت العشر» و غیر آنها می‌باشد. نامی از رساله ادغام کبیر او در منابع موجود یافت نگردید و ممکن است این باب ادغام، بخشی از یکی از آثار وی

باشد.
[دائرة المعارف بزرگ اسلامی: ۷۱۱/۴؛ کشف الظنون: ۱۰۲۵/۲ و ۱۱۸۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۲/۲
آغاز: باب الادغام الکبیر قال ابن مهران قرأنا فی روایة العباس فاوقیة و السجادة عن الیزیدی بالادغام الصغیر دون الکبیر؛ **انجام:** و شیء من الاشمام بقدر ما زدت فی احدها نقصت من الآخر و المد و ترک الاشمام اولی لیکون کالمجمع علیه و لا الضالین والعادین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ رکابه‌دار؛ کاغذ: شرقی، ۹گ(۱۲-۲۰)، ۱۸-۲۰ سطر،اندازه:۹×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۱۳]

● **الادغام الکبیر /** تجوید / عربی
edqām-e kabīr
ابن جزری، محمد بن محمد، ۷۵۱ - ۸۳۳ ؟ قمری
ebn-e jazarī, mohammad ebn-e mohammad (1351 - 1430)
فقط دارای یک باب است در ذکر ادغام کبیر سوره های قرآن کریم از سورة الفاتحة تا سورة الدین و ظاهراً بابی از ابواب کتاب «تقریب نشر القرآآت العشر» می‌باشد که خلاصه‌ای است از «نشر قرآآت العشر» به‌وسیله خود مؤلف.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۴۸/۲
آغاز: باب الأدغام الکبیر سورة فاتحة الکتاب الرحیم ملك حرف واحد سورة البقره؛ **انجام:** قال صاحب التیسیر کان ابو عمر و لاید غم المنقوص مثل کنت تراباً و کدت ترکن لان عین الفعل قد نقصت منهما و الله اعلم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۰۸ق؛ جلد: چرمی، ۵گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۷۲۴]

● **ادلة الأحکام /** فقه / عربی
adillat-ul-'aḥkām
حلی نجفی، محمود بن درویش، ق۱۱ قمری
hellī najafī, mahmūd ebn-e darvīš (- 17c)
مؤلف، پس از تألیف کتاب «هدایة المسترشدین» در احکام فقهی، بر آن ست که کتابی مفصل در فروع با ذکر أدله آنها از کتاب و سنت و اجماع و عقل بپردازد، در این نسخه مقدمه مختصر اصولی آن آمده و نمی‌دانیم که همه کتاب نگاشته شده یا ناتمام مانده است.
آغاز: الحمدلله الذی من علینا و تفضل بشریعة سید المرسلین و جعلنا من المقتبسین من أنوار خلفائه و اوصیائه الحجج علی الخلق أجمعین
[الذریعه ۸۸/۲۲ با عنوان مقدمة فی اصول الفقه]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۳۳/۱ و ۲۶۷۱/۱
آغاز: برابر
کا: محمدرضا بن موسی انصاری، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۸گ(۲پ-۲۰ر)، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۳ - ۳۶۸] و [عکسی ف: ۷ - ۲۶۹]

● **أدلة الأحکام الشرعیة /** اصول فقه / عربی
'adillat-ul-'aḥkām-iš-šar'īyya
رساله‌ای است در دو بخش قطع و ظن که مؤلف در آن، ادله احکام را مورد بررسی قرار می‌دهد. مؤلف که یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری می‌باشد از استاد خود، با تعابیر «الشیخ الأستاذ حفظه الله»، «الاستاذ سلمه الله» و ... یاد کرده و فراوان متعرض نظرات وی گردیده و نقل قول می‌کند و همچنین در این رساله از سایر نظریات اصولیین نیز نهایت استفاده را نموده است. گویا مؤلف از کتاب «فرائد الأصول» شیخ تعبیر «کتاب الشیخ»، «قال فی رسالته» می‌کند. این کتاب بنابر قرائن در زمان حیات شیخ انصاری و اوایل نیمه دوم قرن ۱۳ق نگاشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۱۵/۶
آغاز: صلی الله علی محمد و آله الطاهرین، القول فی أدلة الأحکام الشرعیة، الدلیل فی اللغة هو المرشد و الهادی؛ **انجام:** فکلامهم فی أمثال هذه المقامات من باب التنظیر و الانسحاب فتبصر و تنظر و تأمل.
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: وسط؛ در حاشیه توسط مؤلف تصحیح شده، دارای حواشی با نشان «منه» از خود مؤلف؛ ۱۸گ(۱۶۴-۱۸۱)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۳۰ - ۴۱]

← الادلة الاربعة ← حجیة الادلة الاربعة و خطاب المشافهة

● **الادلة الاربعة /** اصول فقه / عربی
al-adillat-ul-arba'a
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
تاریخ تألیف: قرن ۱۳؛
در بیان ادله چهارگانه اصولیه: کتاب، سنت، اجماع و دلیل عقلی. در «فهرست کتب مشایخ» از «رساله» در بیان ادله چهارگانه اصولیه نام برده شده است که سید رشتی در پاسخ سید رضا هندی نگاشته است. که بایستی همین رساله باشد، جز آنکه در نسخه در دست نامی از سید رضا نیامده است.
آغاز: بسمله. سؤال. کیف قولکم فی الادلة الاربعة الاصولیة التی علیها مدار استنباط الاحکام الشرعیة الفرعیة من الکتاب و السنةو

الاجماع و دلیل العقل. التی قد امرنا بالرجوع الیها و استنباط الاحکام منها
انجام: فقد انی باطلا و قال زوراً و بهتاناً. سبحانک هذا بهتان عظیم یعظلم الله ان تعود و المثله ابداً ان کنتم مومنین و الله خلیفتی علیک. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. قد املی هذه الکملات العبد الجانی کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی حامداً مصلیاً مستغفراً. تمت.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۰۳/۹
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد، درفهرست به احتمال از عبدالرحیم اصفهانی دانسته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج مشکی مقوایی، ۱۳ص (۴۸۹-۵۰۲)، ۱۵ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۴ - ۳۶۴۹]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۸-عکسی
آغاز و انجام: برابر
دیباجه ای ندارد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پیش از۱۲۷۳ق؛ با یادداشت «مقابله شد با کمال دقت» در پایان؛ ۲ص (۸۳-۸۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۶]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۸۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]
۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۱۵/۴
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسینی، بی‌تا [ف: ۱۲۴]

● **الادلة الاربعة /** اصول فقه / عربی
al-adillat-ul-arba‘a
مرندی، علی اکبر بن معصوم، ق۱۳ قمری
marandī, ‘alī akbar ebn-e ma‘sūm (- 19c)
تاریخ تألیف: ۱۲۹۷ق
نگارنده از خود نام نبرده است، جز آن‌که بی‌گمان همان علی اکبر بن معصوم مرندی، نگارنده «رساله علمیه» است و این کتاب را به دستور همان استادش که از وی به «سمی خاتم النبیین» یاد می‌کند، در حدود ۱۲۹۷ق نگاشته است. کتاب در ادله چهارگانه (کتاب، سنت، اجماع و عقل) است مشتمل بر یک «مقدمه» و چهار «باب» (هر یک از دلیل‌ها در یک باب) و هر باب در چند «فصل» نگاشته است: مقدمه در آنچه پیش از آغاز لازم به روشن شدن است. دو فصل.
آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه النطق و البیان و انزل علی عبده الفرقان ... و بعد، امرنی السید السند و المولی المقید ... سمی خاتم النبیین
انجام: و ذلک من الاخبار، فلیطلب من مظانها. و قد فرغنا من تسوید هذه الاوراق فی قریة لنجر علی ساکنیها الاف الصلوة و السلام بعون الله الملک العلام، مصلیاً مستغفراً.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۱۵/۲-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ همراه «رساله علمیة» از همو که نوشته ۱۲۹۷ ق است و این یکی نیز از همان روزگاران؛ ۴۹۲ ص(۷۵-۵۶۷) [عکسی ف: ۱ - ۱۶]

● **ادلة الاسلام /** کلام و اعتقادات / عربی
adillat-ul-islām
اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ - ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī, mohammad ebn-e ‘abd-on-nabī (1765 - 1817)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۹۲/۷ حکمت
خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۱۹ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۱ص، قطع: ربعی [ف: ۲- ۵۱]

← الادلة الاصولیة ≻ الادلة العقلیة

● **الادلة الاصولیة /** اصول فقه / عربی
al-adillat-ul uṣūlīya

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۴/۱۳
آغاز: بسمله. المقام الثانی. فی الادلة و فیه مطالب ثلاث فی تعارضه المطلب فی حقیقة الدلیل و کیفیته. اعلم هداک الله السبیل؛ **انجام:** دلالت الفاظ الی المعانی ذاتی سلمنا و لکن اذا کان اللفظ لبیطا و المعنی بسیطا
بخشی از یک کتاب اصولی است. گویا بخش دیگر از کتاب شماره ۵۷۴۴/۱۱ کتابخانه ملک باشد؛ خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۷گ (۸۹ر-۹۶پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۲]

● **ادلة تعمیم التکلیف /** اصول فقه / عربی
adillat-u ta‘mīm-it-taklīf
اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ - ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī, mohammad ebn-e ‘abd-on-nabī (1765 - 1817)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۱۵/۱۲
آغاز: ادلة تعمیم التکلیف قال النبی (ص) الحلال ما احل الله علی لسانی الی یوم القیمة و الحرام؛ **انجام:** یقول المؤلف فیه هموم الاشتراک فی التکلیف و الامور الشرعیة الا فی تفسیر القرآن فانه من خواصهم علیهم السلام
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛کاغذ:پسته ای، جلد: میشن لایی سیاه،

۲گ (۱۰۳پ-۱۰۴ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۶-۱۱۵]

● **ادله توحید از کتاب و سنت /** کلام و اعتقادات / فارسی
adelle-ye towhīd az k. va sonnat
شرف الدین علی یزدی، - ۸۵۸ قمری
šaraf-od-dīn 'alī-ye yazdī (- 1454)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۹/۳
خط: نستعلیق، کا: حاجی حسن مظفر الشریف، تا: جمعه ۵ ذیقعده ۸۸۰ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی و مقوایی با ترنج، ۲۲۲ص (۲۰۷-۴۲۹)، ۲۳ سطر [سنا-ف: ۲- ۲۲۲]

● **الادلة الثلاثة /** منطق / عربی
al-adillat-uṯ-ṯalāṯa
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۸۱
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... فیقول العبد المسکین احمد؛
انجام: و الله ولی التوفیق قد فرغت من تسوید هذه الفواید فی سنه ۱۲۲۸
بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق [رایانه]

● **أدلة الرشاد /** فقه / عربی
'adillat-ur rišād
محمد بن محمد علی، ق۱۳ قمری
mohammad ebn-e mohammad 'alī (- 19c)
اهدا به: عبدالله بن سید نورالدین جزایری
مؤلف که گرایشات اخباری داشته، احکام فقهی مورد ابتلا را به ترتیب معهود فقهی بدون رد و استدلال آورده و در هر بابی فقط چند حدیث را از کتب مشهور روایی شیعه نظیر «کافی»، «تهذیب الاحکام»، «من لایحضره الفقیه»، «بحار الانوار» و «وسائل الشیعه» انتخاب و نقل نموده است.
مؤلف کتاب را به استادش عبدالله بن سید نورالدین جزایری (- ۱۱۷۳ق) تقدیم نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۶۰
آغاز: نحمدک یا من هو کافی عبده و وافی وعده علی ما وفقتنا لادراک مدارک فصول الکلام؛ **انجام:** فضیعت غسله وصلیت فیه صلوة کثیرة فاعد ما صلیت فیه.
کتاب الطهارة تا «باب الدم المعفو فی الصلاة»؛ خط: نسخ جلی، کا: مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ به وسیله مؤلف در حواشی بعضی اضافات صورت گرفته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۲۴۶]

● **الادلة الساطعة و الحجج القاطعة /** دعا / عربی
al-adillat-us-sāṭi'a wa-l-ḥujaj-il-qāṭi'a
ثقفی یزدی، علی بن محمد، ق۱۳ قمری
saqafī yazdī, 'alī ebn-e mohammad (- 19c)
تاریخ تألیف: ۲ ذیقعده ۱۲۴۶ق
شرحی است توضیحی و نسبتاً مفصل بر دعای مشهور «صنمی قریش» که بعد از آوردن قطعه‌ای از دعا به شرح آن پرداخته است. مؤلف در مقدمه نسبتاً مفصلی فضیلت صلوات و لعن و بعضی مسائل تاریخی را متذکر شده است.
آغاز: الحمدلله و سلام ... و بعد فیقول ... و قد هویت قدماً أن أنمق للدعاء المشهور بصنمی قریش نمیقة فی
انجام: و تجاوزوا بمحاسنه عن مساویه فضلاً و اکراماً فخذ ما آتیک و کن من الشاکرین و الحمدلله رب العالمین.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۸۹
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کاتب=مؤلف،تا:سال۱۲۴۶ق؛ مصحح، در دو برگ اول چند یادداشت متفرقه و در برگ آخر چهل حدیث نیمه تمامی از مؤلف آمده است؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای آبی، ۱۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۴]

● **الادلة السمعية /** اصول فقه / عربی
al-adillat-us-sam'īyya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۱۰
بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

● **ادله سنیه بر حقیت سیاست مذهب مسیحیت (مختصر) /** کلام و اعتقادات / فارسی
adelle-ye sanīye bar haqqīyat-e sīyāsat-e mazhab-e masīhīyat (mx.)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۴۷
آغاز: مقدمه بنام خداوند رهنماینده به راستی ستایش مر خداوندی را که راهنمائی کرد مارا به راه راست
ج ۱. القس جیمنس انس امیر کانی، مشتمل بر چهار مطلب و برهان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی محمد رضا مستعانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۶۳گ، ۱۰سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۵ - ۱۵۱۵]

● **الادلة الشرعية /** اصول فقه / عربی

al-dillat-uš-šar‘īyya

مدرس، حسن بن علی، ۱۲۱۰ - ۱۲۷۳ قمری

modarres, hasan ebn-e ‘alī (1796 - 1857)

رساله‌ای است استدلالی پیرامون کتاب و سنت و سایر ادله اصولیه که فقیه بدان استدلال می‌کند، با مقدمه‌ای دارای چند «فصل».

آغاز: القول فی الادلة الشرعیة و فیه مقدمة و مسائل، أما المقدمة فتشتمل علی فصول.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۶۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه مما یتوقف علیه تمامیة الدلیل اذ مالم یدفع المعارض لا یصیر الدلیل حجة.

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن علی آقا جرفادقانی (گلپایگانی)، تا: ۱۲۸۶-۱۲۸۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ (۱۸۲پ-۲۰۴پ) [ف: ۱۱ - ۱۷۷]

● **الادلة الشرعیة /** اصول فقه / عربی

al-dillat-uš-šar‘īyya

حسینی قائنی، حسن بن محمد، - ۱۳۰۰ قمری

hoseynī qā’enī, hasan ebn-e mohammad (- 1883)

رساله‌ای است در ادله شرعیه در یک «مقدمه» و چند «مطلب».

آغاز: الحمدلله رب العالمین المقصد الثانی فی الادلة الشرعیة وفیه مقدمة ومطالب المقدمة فی معنی الدلیل و احکامه و اقسامه.

قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۷۸/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین المقصد الثانی فی الادلة الشرعیة و فیه مقدمة و مطالب المقدمة فی معنی الدلیل و أحکامه و أقسامه؛ **انجام:** المکلف إلی النبی فی ذلک لکون العقل معزولاً علی الفرض و الشرع لم یثبت قبله مضافاً الی انه مستلزم.

خط: نسخ، کا: عبدالعظیم قائنی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶ص (۲۸۴-۳۰۹)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های قائن - ف: ۶۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۱۶/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۱۷۱]

● **الادلة الشرعیة /** اصول فقه / عربی

al-dillat-uš-šar‘īyya

غیرهمانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۶۱/۲

آغاز: فی الادله الشرعیه و هو کحال قال الشهید فی قواعده و السیوری فی تنقیحه و البهائی .... المطلب الثانی فی السنه؛ **انجام:** حاصله بالضروره لهم و یکون العلم (از ته صفحه می‌رود به کرانه صفحه) بالنتیجه اللازمه ... و الالما اختلف فیه و الجواب عن الاولین بمنع الملازمه

ظاهرا این رساله نیز مانند شماره ۳۸۶۱/۱ ملی تالیف یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری است. زیرا در کرانه صفحه ۱۰۰پ با همین خط آمده: «و شیخنا المرتضی»؛ خط: نسخ خوش و مغلوط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، تصحیح به خط مؤلف است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج مشکی دارای ترنج با دو نیم ترنج کناره گل و بوته ضربی، ۱۵گ (۲۲پ-۳۷پ)، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۹۶]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۷۹/۷

آغاز: قد یکون الدلیل شرعیا و قد یکون عقلیا فالاول ما یکون منسوباً الی الشارع اما بنفسه

مقالی است بدون خطبه و خاتمه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، ۱۰گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۴۷]

● **ادلة العرفاء علی وحدة الوجود و بیان مراداتهم /** عرفان و تصوف / عربی

adillat-ul ‘urafā’ ‘alā waḥdat-il wujūd wa bayān-i murādātihim

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۲/۳۵

فایده‌ای است در نقل اقوال عرفا و فلاسفه در بحث وحدت وجود؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج فرنگی، ۱۸ص (۶۰۴-۶۲۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۴ - ۱۷۵]

← ادلة عشرة لاثبات الواجب ← عشرة کاملة
← الادلة العقلیة ← حجیة العقل

● **الادلة العقلیة /** اصول فقه / عربی

adillat-ul-‘aqlīyya

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

مباحث استدلالی است در ادله عقلیه در اصول فقه که در ادامه از مصادیق ملازمات عقلیه بحث می‌کند مانند مقدمه واجب و در پایان مسئله «ضد» را مطرح می‌کند که پس از آن رساله ناتمام مانده است.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۷۹/۱-۱۴/۱۲۹

آغاز: بسمله، دلیل العقل ضربان ضرب یستقل بحکمه العقل کقاعدة الحسن و القبح فان الحکم الذی یثبت بها یثبت بمجرد

العقل من دون توسط الشرع تقول ان العقل توجب هذا؛ **انجام:** کما فی وجوب الصلوة الجهات و الصلوة فی کل من الثوبین و اراقة کل الانائین الثانی من ابواب الملازمة من جانب واحد باب مسئلة الضد و الکلام فی هذا الباب یقع ایضا فی مقامات الاول هذا آخر ما حرره المصنف قدس سره من الادلة العقلیة تمت.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۵۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۶۹]

● **الادلة العقلیة /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-‘aqlīyya

هروی، محمد تقی بن حسینعلی، ۱۲۱۷ – ۱۲۹۹ قمری

heravī, mohammad taqī ebn-e hoseyn-‘alī (1803 - 1882)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۲ صفر ۱۲۴۶ق
رساله‌ای در مبحث ادله عقلیه و غیر از «حاشیه بر ادله عقلیه قوانین» و خود در انتهای رساله درباره آن می‌نگارد: «هذا مباحث الادلة العقلیة من التقریرات الشریفة و قد لخصت کثیرا منها لما فیه من تطویل العبارة بحیث لا یحتاج الفطن الیه و کثیرا مازدت فی تلک المباحث ما افاده الاستاد الشریف دام ظله العالی من فوائد الجدیده». رساله مشتمل بر هشت مقصد است: ۱. ان العقل هل یدرک الحسن و القبح ام لا؛ ۲. ان العقل هل یدرک الثواب و العقاب فی الجمله ام لا؛ ۳. ان العقل حجة؛ ۴. ان الاحکام الشرعیة تابعة للصفات الکامنة؛ ۵. ان الحسن و القبح ذاتیان ام شرعیان؛ ۶. انه هل یجوز خلو الواقعة عن حکم من الاحکام ام لا؛ ۷. ذکر جملة من الاصول من اصل الاباحة و اصل البرائة و اصل الاحتیاط؛ ۸. الاستصحاب.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۹۱/۳

آغاز: فی الادلة العقلیة و فی مقاصد الاول؛ **انجام:** فتعارضتا و بقی اصاله جواز الفرق مسلیمة عن العارض
خط: نسخ، کا: محمد رضا (بن محمد اسماعیل قاری) طوسی مشهدی، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۲۱۹]

● **الادلة العقلیة /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-‘aqlīyya

نخودکی، حسنعلی، ق۱۳ قمری

noxodakī, hasan-‘alī (- 19c)

تقریرات شیخ انصاری است که به‌وسیله حاج شیخ حسنعلی تهرانی گردآوری شده است و تا اباحه و حظر را دارد.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۸۵/۵

آغاز: بسمله حمد له القول فی الادلة العقلیه و یتم الکلام فیه فی طی اصول عرف الدلیل العقلی
خط: شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۵ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فستقی، جلد: کالینگور سرخ عطف و گوشه پارچه، ۲۴گ (۶۵–۸۸)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۸۹۶]

● **الادلة العقلیة /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-‘aqlīyya

فاضل ایروانی، محمد بن محمد باقر، – ۱۳۰۶ قمری

fāzel-e īravānī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (- 1889)

قسمتی است از تألیف مفصل وی به نام «اصول فقه» و شامل مباحث ادله عقلیه با توضیحات تفصیلی در مسئله حسن و قبح و قاعده ملازمه و مبحث برائت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۵۲

آغاز: الکلام فی الادلة، العقلیه عرف الدلیل العقلی بانه حکم عقلی یتوصل به الی حکم شرعی؛ **انجام:** فاصل بقاء الحرمة و عدم جواز التصرف ان قلت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، در ظهر برگ اول نوشته شده است: «این ده جزو با یازده طبقه کاغذ سفید کشیده امانت آقا سید محمد قاضی شوشتری است»، واگذاری بنیاد جانبازان تهران در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، ۷۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ – ۹]

● **الادلة العقلیة = محجة العلماء = الأدلة الاصولیة /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-‘aqlīyya = maḥajjat-ul-‘ulamā’ = al-adillat-ul-uṣūlīyya

تهرانی نجفی، هادی بن محمد امین، – ۱۳۲۱ قمری

tehrānī najafī, hādī ebn-e mohammad amīn (- 1903)

وابسته به: فرائد الاصول = الرسائل = رسائل شیخ انصاری؛ انصاری، مرتضی بن محمد امین (۱۲۱۴–۱۲۸۱)
مباحث مفصلی و محققانه است در اصول فقه با رد و استدلال‌های زیاد که مؤلف در دو بخش تألیف نموده است: ۱. قطع و ظن که مؤلف به صورت حاشیه بر «فرائد الاصول» استادش شیخ انصاری نگاشته است؛ ۲. براءة و اشتغال و استصحاب و تعادل و تراجیح که به صورت مستقل نگاشته است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فان هذه جملة ما خطر بالبال فی الادلة العقلیة اجبت بتحریرها التماس جمع من اخوانی المؤمنین
انجام: یعنی ان الحکم علی الشیء بالطهارة انما هو الی زمان العلم بالنجاسة و مرجعه الی بیان المناط والموضوع واین هذا من تقلید المهمول فافهم.

چاپ: به نام «محجة العلماء» در دو جلد چاپ شده است؛ مشار عربی، ص۸۱۱؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۱۸ق، وزیری، ۲۷۵+۳ص؛ بی ناشر، ۱۳۲۰ق، ۳۳۳+۱صص
[اعیان الشیعة ۸۲/۱۰]

۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۳
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، کاتب = مؤلف، تا: رمضان ۱۳۰۰ق، جا: نجف اشرف؛ کلمه «شیخنا العلامه» حاکی از این است که مؤلف احتمالاً از شاگردان شیخ انصاری بوده است، در حواشی با امضای سید صدر الدین (ره) وسید المحقق الکاظمی تصحیح شده است؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۸۵گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۱۳۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فالفقیه لا یخفی علیه فساد هذا و اشباهه، هذه جملة القول فی العلم التفصیلی و الاجمالی
خط: نسخ، کا: عبد المجید، سیوانی، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، محشی با امضای «عبد المجید سیوانی»، کاتب نسخه که با قرینه معلوم می‌شود همان حاشیه‌نویس و شاگرد مؤلف است، در پایان نسخه، مدح بلیغی از کتاب کرده و در توصیف کتاب، براعت استهلال نموده و نام بیش از ۱۰۰ کتاب را ذکر کرده و توصیه اکید نموده که محتوای کتاب از نااهلان، دور نگاه داشته شود؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۱-۱۱)، ۳۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۸ - ۷۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۴۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بالجملة فالفقیه لا یخفی علیه فساد هذا و اشباهه و هذه جملة القول فی العلم التفصیلی و الاجمالی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق؛ مصحح؛ نسخه‌ای چاپی از زبدة الاصول شیخ بهاء الدین عاملی که به سال ۱۲۶۷ق در ایران به چاپ رسیده در پایان نسخه آمده است؛ مهر: «علی اکبر المجاهد» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۲۴گ (۱-۲۴)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۴۴۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قد سألنی من لا یسعنی مخالفته ان أحرر فی الاستصحاب فکری العاثر و فهمی القاصر؛ **انجام:** فان الاصل عدم السبب الناقل و من ذلک ما لوادعی انی اشتریت العبد فقال بعتک الحر انتهی کلامه.
خط:نستعلیق،کا:میرزا محمد مرندی،تا: ۱۶ رجب ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴-۳۲۵]

۵. خوی؛ ملا علی خوئی (شریف)؛ شماره نسخه:۱۷/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذه جملة القول فی العلم التفصیلی والاجمالی وهذا آخر ما وصل الینا فی مسئلة حجیة القطع من تحریرات.
خط:نسخ،کا:عبدالعلی بن سید محمد رفیع، تا: ۲۶ جمادی الثانی ۱۳۱۸ق؛ جلد: تیماج سرخ ضربی با نقش ترنج مجدول، ۱۵گ (۱۸۱-۱۹۵)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۲۷]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۷۱۲
آغاز: الحمد لله علی حکام اصول الفقه بتهذیب قوانین معارج اللاهوت و الصلاة و السلام علی أشرف الخلائق
مباحث قطع و ظن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محسن بن محمد و مهر مربع ناخوان وی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۹۶]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۹۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فقد یکون المسمی اقل من البدل الحقیقی و قد یکون اکثر و بالجمله فالفقیه لا یخفی علیه فساد هذا و اشباهه و هذه جملة القول فی المقام
خط: نسخ، کا: محمد بن محمد، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قرمز، ۴۹گ (۶۸پ-۱۱۷پ)، ۲۰و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۵]

۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۷۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۴۵]

۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴/۱ فیاض
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج لایه ای، ۱۶ سطری (۸/۵×۱۵)، قطع: وزیری [ف: ۱۶۱]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۵۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فقال بعتک الحر انتهی اللهم و فقنا للعلم و العمل به بحق محمد و اولیائه الطاهرین.
شامل مباحث حجیت قطع (تا آخر مبحث علم اجمالی) و حجیت ظن (تا مقداری از حجیت ظواهر) و استصحاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ برخی از عبارات این نسخه با نسخه چاپی تخالف دارد، پنداشته می‌شود که این نسخه اصلی است و در مرحله اولی تدوین بوده و بعداً محرر و مرتب شده؛ ۲۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶ - ۳]

۱۱. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۴۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لا اشکال فی کونها تفاسیر حقیقیة فان هذا الشأن مما لایمکن الا للاوحدی و بالجملة.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح با حواشی «منه»؛ جلد: مقوایی، ۳۱گ، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف:- ۸]

۱۲. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۶۳]

۱۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۶۳/۲
آغاز: بسمله و صلی الله علی محمد و آله ... قد تبین مما حققناه سابقاً ان الاصل عدم جواز الاعتماد؛ **انجام:** انما هو الاطمینان لا الخبر المجرد فان الذی یظهر من هؤلاء ان الفروع و الاصول بمنزلة واحدة عندهم فی الاستناد لهما
بخش «حجیت خبر واحد» را شامل است که در نسخه چاپ تهران

از صفحه ۱۷۹ تا ۲۲۶ است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵گ (۱۱۰ر-۱۳۵پ)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف:۱-۳۱۷]

۱۴. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۸۶]

● **الادلة العقلية /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-'aqlīyya

گیلانی، شعبان بن محمد مهدی، ق۱۴ قمری

gīlānī, ša'bān ebn-e mohammad mahdī (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۷۴

آغاز: بسمله. و به نستعين القول فى الأدلة العقليه و الكلام فيه يقع فى مواضع ثلاث فى بيان تحديد الدليل العقلى و تقسيمه و بيان حجيته؛ **انجام:** متوقف على وجود الأمر و النهى و اذا توقف الأمر و النهى للمفاسد المزبورة فيلزم الدور و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلوة على نبيه محمد و آله متوالياً متواترا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد عطف و گوشه تیماج سرخ، ۱۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴۴ - ۵۷]

● **الادلة العقلية /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-'aqlīyya

غیرهمانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۳۱/۴

خط:نستعلیق تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۴[میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۴]

۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۹۷/۲

آغاز: الحمدلله رب ... تعليقة فى الادلة العقلية و اعلم انهم قسموا طرق الاحكام الشرعية كالكتاب و السنة و الاجماع و الادلة العقلية؛ **انجام:** و لو بحسب الظن او الاحتمال بحكم غير مطردة فى جميع مواردها و مع ذلك فقد حافظ الشارع على عمومها و كليتها.

مؤلف در این رساله به تقسیم ادله عقلیه که از طرق احکام شرعی است پرداخته و اقوال و نظرات مختلف را توضیح می‌دهد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی موسوی خوئینی، تا: ۱۳۰۹ق؛ جلد: گالینگور، ۲۴گ (۵۰ر-۷۴ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۸۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۷۴

آغاز: فى الأدلة العقلية و فيه مقدمة و مقاصد. أما المقدمة ففى نبذ مما يحتاج اليه قبل الخوض فى المسائل اعلم ان الدليل عبارة عما يمكن التوصل بصحيح النظر فيه الى مطلوب خبرى و قيد الامكان لادراج و الخبرى لاخراج الحد؛ **انجام:** فضلاً عن اعتقادها كيف يقدر ان يحكم بان ايجاب الوضوء عليه سبب لتضرره لأن الايجاب و عدمه سيان فى هذا التضرر، فافهم، تمت.

بخشی از کتابی مفصل در اصول فقه شیعه است، که باید نگاشته یکی از فقها و اصولیون نیمه دوم قرن ۱۳ق باشد، چرا که از این افراد نقل قول می‌کند: سید بحرالعلوم رحمه الله، محقق بهبهانی، صاحب ریاض، شریف العلماء، صاحب فصول، فاضل قمی رحمه الله، صاحب مدارک و فاضل نراقی. این بخش در بیان ادله عقلیه، شامل «مقدمه» و سه «مقصد» است و از عنوان‌های «فصل»، «مسأله» «فائده» و «تبصرة» استفاده شده است: المقدمة: فى نبذ مما يحتاج اليه قبل الخوض فى المسائل (فى تعريف الدليل الشرعى)، مقصد ۱. الحسن و القبح (فى ان العقل هل يدرك الحسن و القبح أم لا)، مقصد ۲. أصالة لاباحة (تنها چند سطر از این مقصد را نوشته و این بحث را ناتمام گذاشته است)، مقصد ۳. الأصول الثلاثة العملية و هى أصالة البرائة و الاشتغال و التخيير از ارجاعات مؤلف (به‌کار بستن «قد ذکرنا» و «سيأتى»). مشخص می‌شود که وی مشغول نگاشتن دوره کامل اصول فقه بوده و بخش حاضر، قسمتی از کتاب مفصل اوست، چنانکه می‌گوید: «قد ذكرنا حقيقة هذا المعنى فى أوائل الباب السابع فى حجية العلم الاجمالى» و «كما فصلناه فى بحث الاجزاء» و «فقد مرمنا فى مقصد العلم» و «سيأتى فى مقصد الاستصحاب» و «كما فصلناه فى تحرير دليل الانسداد». فهرستنگار کتابخانه ملی، این نسخه را به عنوان «تقریرات شیخ مرتضی» از شیخ مرتضی انصاری معرفی کرده است، گویا از یادداشت عطف کتاب برداشت کرده، که نوشته است: «تقريرات الشيخ فى الحسن و القبح و أصالتى الاباحة و البراءة»؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه عفى عنه»، در سر صفحه‌ها این عبارت درج شده: «بسمه تعالى يا على مدد ام ع ف ح ن يا ابا عبدالله ادركنى يا رجال الغيب يا عبدالعظيم»؛ مهر: «داخل کتابخانه حاجی محتشم السلطنه شد»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی روشن مقوایی، ۱۴۷گ، ۱۷سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۹ - ۳۷۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۲عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۵۴]

● **الادلة العقلية و الحسن و القبح /** اصول فقه / عربی

al-adillat-ul-'aqlīyya wa-l-ḥusn wa-l-qubḥ

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۰۷/۸

آغاز: الحمد لله رب العالمين و ... مسئلة فى الادلة العقلية و الكلام فيها يقع فى مقامات سبع؛ **انجام:** كان علة لجعلها فمجعولات الشارع ايضا كذا.

گویا شاگردی از شاگردان شریف العلماء باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۸۲-۸۶)، قطع: خشتی [ف: ۱۵۲۹]

● **الادلة العقيلة فى احكام الشريعة /** اصول فقه / عربی

al-adillat-il 'aqīla fī aḥkām-iš šarī'a

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۷۰
آغاز: و فیه ابحاث البحث الاول فی حجیه العقل فی الاحکام؛
انجام: هل یکون فی الزمان او الرتبه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

↩ الادلة علی مشروعیة العمل بالظنون ⩤ اصول الفقه

● **ادلة العیان علی البرهان /** کلام و اعتقادات / عربی
adillat-ul ʻayān ʻala-l burhān
سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ – ۶۲۲ ؟ قمری
sohravardī، ʻomar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۲۷-ف
نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۰ تا ۸۱۱ ق [فیلمها - ف: ۱ - ۴۲۴]

● **ادلة العیان علی البرهان /** فلسفه / عربی
adillat-ul ʻayān ʻala-l burhān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲/۵۱(آ)-۴۶۳/۵۱(ب)-ف
نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۴ق؛ در هامش؛ ۲۳گ (۷۴پ-۹۷پ) [فیلمها - ف: ۱ - ۴۸۳]

● **ادلة فروع الاسلام و ما اتفق الامامیة علیه /** اصول فقه / عربی
adillt-u furū'-il islām wa mā ittafaq-al imāmīya ʻalayh
اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ – ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī، mohammad ebn-e ʻabd-on-nabī (1765 - 1817)
تاریخ تألیف: ۱۲۱۹ق؛ محل تالیف: کربلا
رساله کوتاهی است در بیان ادله فروع اسلام که در پاسخ به درخواست یکی از بزرگان نگاشته است.
آغاز: بسمله الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد فقد سألنی بعض اجلة الاخوان و سادة الخلایق حرمه الله تعالی عن طوارق الحدثان ان احرر له ادلة فروع الاسلام و ما اتفق الامامیة فیه ... اقول ان اول الادلة و اشرفها کتاب الله.
انجام: فالاحتیاط مهما امکن و هذا ایضاً بالاخبار کما تقدمت انتهی کلامه و الحمدلله اولاً و آخرا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین محرره الجانی ابواحمد محمد بن عبدالنبی النیشابوری فی آخر الیوم الرابع من الشهر الثانی عشر.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۹۴/۱
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱/۴×۱۴/۲سم [ف: ۶ - ۴۵۹]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۵/۲-۳/۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ [ف: ۴ - ۲۰۲۳]

↩ الادلة فی بقاء النفس الناطقة ⩤ الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة

● **ادلة النحو /** نحو / عربی
adillat-un-naḥw

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۱۵/۱-۲۵/۱۰۵۱
آغاز: و وقوعه یکون علی مفعولان کثیرة فمنه ما یقع علی مفعول واحد و منه مفعولین ... الفصل الحادی عشر فی الرد علی من انکر القیاس اعلم ان انکار القیاس؛ **انجام:** القیاس و استصحاب الحال ... الجدل و قدذکرنا ذلک مستقصی فی کتابنا الموسوم بالاعراب فی جدل الاعراب والله اعلم بالصواب انتهی.
رساله کوتاهی است در سی «فصل» کوتاه در ادله و اصولی که برای اعراب کلمات در نحو ذکر نموده‌اند. او اصول نحو را نقل، قیاس و استصحاب حال می‌داند و در مورد حجیت و موارد هر یک در نحو، استدلال می‌کند. او در پایان این کتاب اعتراضات وارده بر هر یک از این اصول را به کتاب دیگرش به نام «الاعراب فی جدل الاعراب» ارجاع می‌دهد که ضمیمه دوم همین مجموعه است. فهرست برخی فصول آن چنین است: ۱۱. الرد علی من انکر القیاس؛ ۱۲. حل ... یورد علی القیاس؛ ۱۵. قیاس النسبة؛ ۲۰. اثبات الحکم فی محل النص؛ ۲۵. الاستحسان؛ ۳۰. الاستدلال بعدم دلیل فی الثمن علی نفسه؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ساده، ۱۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۷۰]

● **الادوات /** نحو / عربی
al-adawāt

غیرهمانند:
مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۴۳/۳
آغاز: بسمله فصل فی الحروف التی تجر الاسماء فقط و هی سبعه عشر حرفا؛ **انجام:** و عشرون ثوبا و تسعون دینارا.
شرح قسمت اخیر یعنی قسمت مربوط به نوع ثانی عوامل جرجانی و فاقد خطبه و دیباچه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۷ق؛ کاغذ: حنائی و نخودی، جلد: مقوا روکش پارچه، ۱۵گ (۷۱-۵۶)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۳۴۷]

● **ادوات /** فارسی
adavāt

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۱/۳
خط:نسخ خوش،بی‌کا،تا: ۹۶۸ق [میراث شهاب: س۷ش۳-۴ – ۲۴]
۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۸۳/۱
آغاز: بسمله، بعد از حمد نامحدود حکیم واجب الوجود؛
بی‌کا، تا: ۹۹۱ق [اوراق عتیق: ۱ – ۲۵۳]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۶/۸
آغاز: الحمدلله الحی القیوم الأحد الأبد ... و بعد، فهذا أیها الأولاد ارتقیم فی الأسباب؛ **انجام:** و گویند حقاً امالا اگر نیست اما لا فتب الی الله اگر نمیکنی باری باز بخدای عز و جل گرد
رساله کوتاهی است در توضیح ادوات و قیود عربی، به فارسی؛
خط:نسخ و نستعلیق، کا: محمد معصوم، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۲۰۵–۲۰۹)، ۲۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳۶ – ۳۹۵]

● ادوات تصوف / عرفان و تصوف / فارسی

adavāt-e tasavvof

در بیان بعضی آلات و چیزهایی که از لوازم صوفیان و دراویش است و برای هر کدام از آنها رازها و اسراری ساخته‌اند و مؤلف مدعی است که این اسرار پنهانی بر آدم و انبیا (ع) فرود آمده و به چهار یار و اقطاب رسیده و از مختصات ایشان است، مشتمل بر دوازده باب بدین عناوین: ۱. بیان کلاه؛ ۲. بیان موی سر ماندن؛ ۳. بیان دلق و خرقه و ژنده؛ ۴. بیان کمر بند؛ ۵. بیان عصا گرفتن؛ ۶. بیان کجکول؛ ۷. بیان کدو؛ ۹. بیان خادمی؛ ۱۰. بیان تخته پوست؛ ۱۱. بیان جاروب؛ ۱۲. بیان اقسام لباس فقر.
آغاز: الحمد لله الذی نور قلوب العارفین بأنوار الحکمة و زین باطن الارواح باظهار النعمة.
[فهرستواره منزوی ۴۵/۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۴۲/۲
آغاز: الحمد لله الذی نور قلوب العارفین بأنوار الحکمة و زین باطن الارواح باظهار النعمة؛ **انجام:** والا دعوی سخاوت و سفره نکند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: عطف و حواشی تیماج مشکی، ۲۲گ (۱۴پ–۳۶ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۲۴ – ۱۳۳]

● الادوار / موسیقی / ترکی

al-advār

خضر بن عبدالله، ق۹ قمری

xezr ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 15c)

وابسته به: الادوار فی معرفة النغم و الاوتار؛ صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف (۶۱۳؟–۶۹۳ ق)
به نام سلطان مراد دوم (۸۲۴–۸۵۵) و استاد محمد، متن از صفی الدین ابوالمفاخر عبدالمؤمن ارموی است در ۱۵ فصل. این کتاب در چهل و هشت «فصل» است.
[دانشگاه ۱۰۷/۳؛ پاریس فهرست ترکی بلوشه ۶۲/۱ ش ۱۵۰]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۴۷
آغاز: حمد و سپاس بی قیاس اول خالق جن و اناس او رزینه او لسونکم پیک عقل وحدانیت؛ **انجام:** اشعه عشاق قرار ایده.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۸۰ق؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: رویه کاغذ مغزی میشن لبه دار، ۸۱ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۸سم [ف: ۱ – ۱+۸۱۱]

● ادوار الانوار / هیئت / عربی

al-adwār-ul-anwār

مغربی، یحیی بن محمد، – ۶۸۵ قمری

maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

تاریخ تألیف: ۶۷۵ق
مؤلف از دستیاران خواجه نصیرالدین طوسی در کار رصد مراغه بوده، و این زیج را به سال ۶۷۵ نوشته است مشتمل بر پنج «مقاله» و در مقدمه آن گوید که «این زیج بعد از تحریر منازل اجرام علویه تالیف شد و مقادیر ذاتیه اجرام را با آلات صحیحه رصدیه آنچه در رصد ایلخانیه که در ظاهر مراغه ساخته شده بود بدست آورده و خود فهم کردیم، بی آنکه از دیگران به نقل بشنویم در اینجا ضبط نمودیم.»
آغاز: بسمله، قال الامام الفاضل الکامل ملک الحکما و المهندسین علامة الزمان محیی الملة و الدین شمس الاسلام و الملسمین یحیی بن محمد بن ابی الشکر المغربی الاندلسی ادام الله فضائله. الحمدلله الذی ابدع الوجود، و افاض الجود، و تفرد بالبقاء، و توحد بالعظمة و السناء ذی القدرة و الجبروت، و القوة و الملکوت
[احوال و آثار خواجه نصیر الدین طوسی (ص ۱۳۳–۱۳۵)]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** تم فی اواخر شهر الله الاصم رجب سنة ۶۷۵
خط:نسخ،بی‌کا،تا:۶۷۵ق؛ افتادگی: وسط (اوراق ۸ و ۹ و ۱۰ و ۸۳ و۸۴ و ۸۵)؛ این نسخه در سال تألیف تحریر شده است، سرمقالات به خط کوفی؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: ۱۱۴۵هجری؛ کاغذ: حنایی دولت آبادی مجدول به شنگرف، جلد: تیماج بنفش، ۱۲۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۲۶/۲سم [ف: ۸ – ۱۹]

● ادوار سلطانی / موسیقی / فارسی

advār-e soltānī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۰۸-ف
نسخه اصل: کتابخانه ملی؛ در موسیقی با رمزهای نغمه‌نگاری و نام

سرایندگان سرودها؛ خط: تحریری ترکی، بی‌کا، بی‌تا؛ با افزوده‌هایی از کسی دیگر در جاهایی که سفید گذارده شده بود [فیلمها - ف: ۲ - ۲۵۲]

● **الأدوار العنصرية المستخرجة من الزايرجة السبتية /** هيأت، علوم غريبه / عربی

al-adwār-ul ʻunṣurīyya al-mustaxraja min-az zāyirjat-is sabtīyya

احمد بن الغزی

ahmad ebn-e qazzī

وابسته به: الزايرجة؛ سبتی، ابوالعباس احمد بن جعفر (۵۲۴-۶۰۱ق)

مؤلف که در پی اطلاع بر امور مستقبله و علم غیب بود، کتاب «الزایرجة فی استخراج الغیوب» ابوالعباس سبتی از اعلام صوفیه در قرن ششم هجری در مغرب را، در این باره مفید و بی‌نظیر یافت و به استخراج جواب از دوایر موجود در زایرجه سبتی پرداخت. نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان به شکل فوق، ثبت شده ولی در کتب تراجم ترجمه احمد بن عبدالله غزی شافعی (۷۷۰-۸۲۲) به‌دست آمد که اتحادش با مؤلف رساله حاضر محتمل است. از مؤلف «زایرجه»، ابوالعباس احمد بن جعفر خزرجی سبتی مراکشی، شرح حال مفصلی از وی در الاعلام بمن حل مراکش (۱: ۲۳۹-۳۳۸) آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۰/۲

آغاز: بسمله. و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم. الحمدلله الواحد لامن عدد محسوب المنفرد بعلم بواطن الغیوب الذی یعلم من الغیب مکنونه ... و بعد فان النفوس لها میل جبلی و التفات کل یالی الاطلاع علی الامور المستقبلة؛ **انجام:** و هذا آخر ما ألقاه رسول الالهام علی العبد المستهام و صلی الله علی سید الأنام و آله و صحابته الکرام و سلم تسلیما دایماً علی الدوام. شعر: العذر عند خیار النارس مقبول ×× و اللطف فی طبعکم لاشک مجبول

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۱۶۹۳؛ کاتب = مؤلف (گویا)، تا: اوایل قرن ۹؛ در صفحه عنوان رساله آمده است: «کتاب الأدوار العنصرية المستخرجة من الزايرجة السبتية مما استخرجه العبد الفقیر المعترف بالتقصیر احمد بن الغزی الحنفی مذهباً التماغی (کذا) مشرباً»، جدولها و دوایر مربوط به علوم غریبه در ضمن رساله دوم ترسیم شده است، در صفحه نخست دو بیت از امام جمال الدین ابن مالک و فایده‌ای به نقل از قاضی ابوبکر بن العربی دیده می‌شود و در برگ ۱۸ سه بیت عربی درج شده است، کیفیت تصویر مطلوب نیست؛ ۴گ (۱۹-۲۲)، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۳ - ۵۱۰]

● **ادوار فقه /** فقه / فارسی

advār-e feqh

شهابی، محمود، ۱۲۸۲ - ۱۳۶۵ شمسی

šahābī, mahmūd (1903 - 1986)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۲۱

نوشته های پراکنده (۴)؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ خریداری از کیومرث محمودی [رایانه]

● **الادوار فی معرفة النغم و الاوتار /** موسیقی / عربی

al-adwār fī maʻrifat-in-niġam wa-l-awtār

صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف، ۶۱۳؟ - ۶۹۳ قمری

safī-od-dīn ormavī, ʻabd-ol-momen ebn-e yūsof (1217 - 1294)

کتابی است در علم موسیقی، شامل پانزده «فصل»: ۱. تعریف النغم و بیان الحدة و الثقل؛ ۲. تقسیم الدساتین؛ ۳. نسب الابعاد ۴. الاسباب الموجبة؛ ۵. التالیف الملایم؛ ۶. الادوار و نسبها؛ ۷. حکم الوترین؛ ۸. تسویة اوتار العود و استخراج الادوار منه؛ ۹. اسماء الادوار المشهوره؛ ۱۰. تشارک نغم الادوار؛ ۱۱. ادوار الطبقات؛ ... ۱۵. مباشرة العمل.

آغاز: و بعد فقد امرنی من یجب علی امتثال اوامره و التیمن بالسعی فی مسالک مرامی خواطره ان اصنع له مختصرا انی معرفة النغم و نسب ابعادها و ادوارها و ادوارع لایقاع علی نهج یفید العلم و العمل

انجام: و لنکتف بهذا القدر فی هذا الفن و نختم و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب و صلی الله علی رسوله محمد و آله و اصحابه خیر الاصحاب

چاپ: تحقیق حسین علی محفوظ، بغداد، الطبع الاول، ۱۹۶۱م

[هنر و مردم ۶۶/۱۴۴؛ موسیقی نامه ۸۵؛ الذریعه ۲۵۶/۲ الموسیقیا ۲۵۷ «رساله در موسیقی»؛ بغدادی، هدیه ۳۰/۲]

شرح و حواشی:

۱- الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه) = رساله در موسیقی؛ کاشانی، عماد الدین یحیی بن احمد (-۷۶۶)

۲- شرح الادوار؛ سمرقندی، لطف الله بن محمد (-۸)

۳- شرح الادوار = زبدة الادوار؛ مراغی، عبدالقادر بن غیبی (۷۵۴-۸۳۸)

۴- الادوار؛ خضر بن عبدالله (قرن ۹ق)

۵- الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه)؛ اصفهانی، محمد اسماعیل بن محمد جعفر (-۱۳)

۶- الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه)؛ نصیر بن احمد (-۱۳)

۷- شرح الادوار؛ ناشناس

۸- الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه)؛ ناشناس
۹- شرح الادوار فی معرفة النغم و الاوتار؛ ناشناس

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۶/۳
آغاز: بسمله و نستعین، اما بعد فقد امرنی من یجب علی امتثال اوامر؛ **انجام:** التاسع، له، بب، ... ح
خط: نسخ، کا: ابوالفضائل عزالدین عبدالعزیز کاشانی، تا: ۶۹۳ق، جا: مدرسه مستصریه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن تریاکی روشن، مقوایی، ۶۴ ص، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۰ - ۷۹]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۴۷/۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۲۵۷]
تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۱/۳-عکسی و ۴۷۸/۳-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱۶-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 36؛ خط: نسخ معرب، کا: حسن بن یوسف بن عثمان رومی حنفی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ رمضان ۷۹۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ سپس شعرهای عربی است با نام‌های آهنگ‌های آنها که بیشتر فارسی است به همین خط [فیلمها - ف: ۳ - ۴۵]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۵۱/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ محرم ۸۰۹ق، جا: کرمان؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۵ سطر [ف: ۵ - ۳۲۱]
۴. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه:۳۹/۲
کا: عبدالله بن شمس الدین، تا: ۲ محرم ۹۵۲ق [نشریه: ۵ - ۲۹۳]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۱/۱
خط: نستعلیق، کا: حسن بن احمد بن علی، تا: چهارشنبه ۲ جمادی الثانی ۹۸۴ق؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن لاجوردی نو، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۲۰۲]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۸۶ق؛ واقف: سرهنگ قاسم پسیان، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۱؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی یک لا، ۳۳گ، ۱۴ سطر (۴/۳×۹/۸)، اندازه: ۸/۷×۱۵سم [ف: ۸ - ۱۵۷]
۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۱/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای جدولها و دوائر؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج لایه‌ای قهوه‌ای، ۲۶گ، ۲۰ سطر [ف: ۱- ۳۳۷]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۹۶/۱-ف
نسخه اصل: نسخه فوق [فیلمها - ف: ۲ - ۲۷۶]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای جدول و دایره، خریداری با یک تومان در ۱۲۸۶ در تبریز؛ مهر: علی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ضربی لایی، ۲۱گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۸۹]
۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۳۵/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و شکسته، کا: محمد علی قائنی، تا: دهه آخر شوال ۱۲۶۳ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: حنایی و شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۴/۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۱۸]
۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۴
خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن محمد بن عبدالله، تا: ۱ ربیع الاول ۱۲۶۶ق؛ مجدول به طلا؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۸×۱۵/۷سم [ف: ۱ - ۲۰]
۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۳۰/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: علیرضا بن حسین بن اسمعیل قاینی بیرجندی،تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: روغنی با گل و بوته مقوایی، ۲۶گ (۱پ-۲۶پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۱۲۶]
۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۴/۲-عکسی و ۴۳۶/۲-عکسی و ۴۳۵/۲-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** فتمت الاصول اثنی عشر/تم الحجازی الاصل مصوراً. انتقل هذا الکتاب من نسخة.
اصل نسخه: دانشگاه ییل ش ۸۸؛ خط: نسخ پخته، کا: عبدالحمید بیک،تا:ذیقعده ۱۲۷۵ق؛ ۳۵گ (۹۵پ-۱۳۰ر) [عکسی ف: ۲ - ۱۵]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۹۷/۲-ف و ۴۲۸۸/۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۱۳۳] و [فیلمها - ف: ۳ - ۴۲]
۱۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۶۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: موسی بن فضل الله حسینی همدانی، تا: ۲ جمادی الثانی ۱۲۷۸ق، جا: اصفهان؛ ۳۴گ (۹۶-۱۳۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۶]
۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۴
آغاز: برابر
در فهرست نام کتاب علم الانغام آمده است (فهرست رایانه‌ای)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ ۲۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۸۶]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۳۷۹]
۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۵۹-ف
نسخه اصل: چاپ عکسی حسین علی محفوظ در بغداد در ۱۹۶۱؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۳ - ۵۰]
۱۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۰۰/۹
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱۸۱-۱۸۶)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی:

۳ - ۱۶۹]

● **الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه) = رساله در موسیقی** / موسیقی / فارسی

al-adwār fī ma‘rifat-in niġam wa-l awtār (t.) = r. dar mūsīqī

کاشانی، عماد الدین یحیی بن احمد، - ۷۶۶ قمری

kāšānī, ‘emād-od-dīn yahyā ebn-e ahmad (- 1365)

وابسته به: الادوار فی معرفة النغم و الاوتار؛ صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف (۶۱۳-۶۹۳)

به دستور: ابواسحاق ایجو پادشاه عراق و فارس

تاریخ تألیف: ۲ محرم ۷۴۶ق

در ۱۵ «فصل»: ۱. تعریف نغم و بیان حدت و ثقل؛ ۲. قسمت دستان‌ها؛ ۳. نسبت بعدها؛ ۴. اسبابی که موجب تنافر ابعاد باشند؛ ۵. بیان تألیف موافق و ملایم طبع؛ ۶. ادوار و نسب آن؛ ۷. حکم دو وتر؛ ۸. ذکر عود و راست کردن اوتاد و استخراج ادوار از آن؛ ۹. ادوار مشهوره؛ ۱۰. تشارک نغمه‌های ادوار؛ ۱۱. طبقات ادوار؛ ۱۲. اصحاب غیرمعهوده؛ ۱۳. ایقاع؛ ۱۴. تأثیر نغمه‌ها؛ ۱۵. مباشرت عمل.

آغاز: حمد و سپاس و درود بی قیاس لایق حضرت مالک الملکی باشد که اگر بلبل زبان به هزاردستان بیان ساز مدح ... بعد از حمد خدا و درود بر مصطفی چنین گوید ... یحیی بن احمد الکاشی

انجام: تحریر این رساله به فرمان آن شهی ×× کز دولتش امور جهان با نظم (نظام) شد / روز دوم ز ماه محرم زمان چاشت ×× در سال هفتصد و چهل و شش تمام شد. بحمدالله و حسن توفیقه و الهدایة الی سواء طریقه.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری خوش، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی شکری آهار مهره، جلد: میشن خرمایی داغدار بی‌مقوا، ۶۷ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۱۶۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۴-عکسی و ۴۴۳-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۶۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۴۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۲ - ۲۵۶]

۲. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه:۳۹/۴

کا: عبدالله، تا: رجب ۹۵۴ق [نشریه: ۵ - ۲۹۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۲۹/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد رضا کاشانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ (۱۶۴پ-۲۰۰پ)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵

- ۲۱۲]

● **الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه) /** موسیقی / فارسی

al-adwār fī ma‘rifat-in niġam wa-l awtār (t.)

معینی، نصیر بن احمد

mo‘īnī, nasīr ebn-e ahmad

وابسته به: الادوار فی معرفة النغم و الاوتار؛ صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف (۶۱۳-۶۹۳)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۸

آغاز: و کرم رسانید و حکم الله الخلق؛ **انجام:** عدل گستر او مضبوط کناد ... یرحم الله عبد اقال امینا.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۹ [الفبائی: ۳۴]

● **الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه) /** موسیقی / فارسی

al-adwār fī ma‘rifat-in niġam wa-l awtār (t.)

اصفهانی، محمد اسماعیل بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

esfahānī, mohammad esmā‘īl ebn-e mohammad ja‘far (- 19c)

وابسته به: الادوار فی معرفة النغم و الاوتار؛ صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف (۶۱۳-۶۹۳)

اهداء به: میرزا آقاخان صدراعظم

آغاز: بسمله. سبحان من تفرد بتألیف ادوار الافلاک الدائرة ... اما بعد؛ چون بعون عنایت احدیت بر وفق اراده ازلیت، اختر فلک اقبال از افق کمال

انجام: و اذا مروا باللغو مروا کراماً. از تعرض و اعتراض اعراض و اغماض نموده عفو فرمایند، و هر نفس محفوظ و بهره ور است. تمت هذه الرسالة. خجسته سرودی که نغمه سرایان

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی یک‌لا زرکوب، ۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۳۹۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۸]

● **الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه)** / موسیقی / فارسی

al-adwār fī ma‘rifat-in niġam wa-l awtār (t.)

وابسته به: الادوار فی معرفة النغم و الاوتار؛ صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف (۶۱۳-۶۹۳)

[هنر و مردم ش ۳۲/۹۴؛ موسیقی‌نامه ۹۲]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن لاجوردی نو، ۴۸گ (۳۶پ-۸۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۸/۳سم [ف: ۵ - ۲۰۳]

● الادوار فی معرفة النغم و الاوتار (ترجمه) / موسیقی / فارسی

al-adwār fū ma'rifat-in niġam wa-l awtār (t.)

وابسته به: الادوار فی معرفة النغم و الاوتار صفی الدین ارموی، عبدالمومن بن یوسف (۶۱۳-۶۹۳)

اصل کتاب تألیف صفی الدین عبدالمؤمن بن ابی المفاخر ارموی موسیقی دان معروف قرن هفتم ایران است که آن را به فارسی ترجمه کرده‌اند و چون صحیفه اول نسخه افتاده نام مترجم معلوم نیست و همین‌قدر پیداست که به فرمان یک تن از علمای زمان خود که ظاهراً از علمای قرن یازدهم بوده است به فارسی ترجمه کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۰۶

آغاز: جامع حقایق المعارف ضامن دقایق اللطایف؛ **انجام:** ناراست و نارواست سلم الله علیه و آله تسلیماً کثیرا.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی سفید بی آهار و آهار مهره دار، جلد: میشن ترياکی سوخته و داغ‌دار، ۸۰ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۱۶۸]

● ادوار نجومی (منظوم) / هیئت / فارسی

advār-e nojūmī (manzūm)

نام گوینده منظومه در نسخه یاد نشده و پیداست که بخشی از منظومه‌ای بزرگ در علم ادوار است. در صدر نسخه نوشته است: «احکام فصل دوازدهم از دور چهاردهم در سنه اثنین و تسعین و تسعمائه». در منظومه تاریخ ۷۹۲ و ۸۴۶ نیز دیده می‌شود. اینک بیت آغاز و چند بیت که شامل اشارت تاریخی است از این منظومه: «ز خرداد چون در رسد روز باد ×× شود کار گیتی ز دیگر نهاد / ز هجرت شده هشتصد و هشت کم ×× بود هیجدهم روز ماه اصم / چو در خانه هست آفتاب ×× شود پادشاه زمین کامیاب / برون آید آن شه ز هندوستان ×× بیار آید آن یوم جادوستان / و را سند دیگر به فرمان بود ×× خراسان و برخی ز کرمان بود / بر اصطرخ (کذا) برخی و مرز یمن ×× جزائر که دارد به دریا وطن / بسی سال شاهی کند در جهان ×× وزو شاد و خرم همه مؤمنان / ز بعد پدر قرب پنجاه سال ×× خزاین کند پر زر و سم و مال / برین سال بود سال هشتاد و هشت ×× کند چرخ از آن پس دگرگونه گشت / احکام قرن اول و فصل سوم از دور چهاردهم در سنه ۷۹۳: شده پارس از مدار فلک ×× پس هشتصد چون چهل پنج و یک / شده صاد و ضاد و نون و جیم ×× که در عقرب این هردو گردد (مقیم) / به ماه سپندار مذ روز ماه ×× کند مشتری سوی کیوان پگاه / ز هجرت شده ضاد با صاد و جیم ×× چنین یافتم من ز زیج قدیم / همان مرد دانا بود محترم ×× گروهی که باشند زابل قلم / چو آیندگان یک بیک بگذرند ×× خنک آنکه نامش به نیکی برند / چنین گفت جاماسب آن پیش بین ×× که بودش برین علم علم الیقین / خرابی درآید به ایران زمین ×× کشند آنگهی رومیان تیغ کین / به ایران یکی خسرو آید ز روم ×× بگیرد سراسر همه مرز و بوم / چون سال از قران بگذرد سه و پنج ×× فراوان شود در جهان درد و رنج / بیاید به خون ریختن یک دلیر ×× یکی مرد بر طالع برج شیر / مر او را بود بهره از مشتری ×× نماند بدو راه نیک اختری / میانه به قدریش میگون بود ×× ستمهایش از اندازه بیرون بود / بگیرد جهان را به مردی و زور ×× به شاهی کله بگذراند ز هور / نهد در جهان رسم و آیین نو ×× جهانی مسخر بر این دین / ولیکن بر اندازد این دین [پاک] ×× مسلمان دلی دارد از غصه چاک / آمدیم به احکام فصل سوم».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ قسمت‌هایی از بعضی بیت‌ها نانوشته است، گویی کاتب آنها را نتوانسته بخواند و جای آن را سفید گذارده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی شکری، ۱۱ص (۴۰۴-۴۱۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف:۱۹-۵۶۰]

● ادوار و اکوار / هیئت / فارسی

advār va akvār

رساله ناتمامی است در بیان ادوار و اکوار و مجهول المؤلف است که منسوب به ابن‌سیناست.

آغاز: بسمله، اکنون خواهیم که درین رساله بازنماییم که دورهاء کواکب و آنچه در وی بدید آید و آنچه در خورد این رساله باشد بیاوریم، اکنون بدانکه منجمانرا دوری باشد از بهر گردش و آنرا ادوار و اکوار گویند

انجام: والله اعلم خلاصه رساله هفتم از قسم سیم در چگونگی خویش و قیادت و بعشق و بشور (کذا)

[فهرستواره منزوی ۲۷۸۹/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۱۵/۲

آغاز: بسمله، اکنون خواهیم که درین رساله بازنماییم که دورهاء کواکب و آنچه در وی بدید آید و آنچه در خورد این رساله باشد بیاوریم، اکنون بدانکه منجمانرا دوری باشد از بهر گردش و آنرا ادوار و اکوار گویند؛ **انجام:** والله اعلم خلاصه رساله هفتم از

قسم سیم در چگونگی خویش و قیادت و بعشق و بشور (کذا)
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۹ص (۲۸۳-۳۰۱)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۲۵]

● **الادوار و التیسیرات و الانتهاءات (فصل فی الکلام علی) /** هیئت / عربی

al-adwār wa-t taysīrāt wa-l intihā'āt (faṣl-un fī-l kalām 'alā)

ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد، ۱۷۲ - ۲۷۲ قمری

abū-ma'šar-e falakī, ja'far ebn-e mohammad (789 - 886)

[کشف الظنون ۵۱/۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۴۸/۳

آغاز: مومل من ذی المنن خواتم ... فصل فی الکلام علی الادوار و التیسیرات و الانتهاءات؛ **انجام:** و تحکم علی ذلک بحسب ما تقتضیه مواضع الکواکب. و الله اعلم.
تام مؤلف در فهرست نیامده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۱۱۴-۱۱۵پ)، ۲۵ سطر (۱۶×۲۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۳۰]

← ادویه ⩾ اسامی ادویه
← ادویه ⩾ اسماء الادویة
← الادویه ⩾ مجموع الادویه

● **ادویه /** طب / فارسی

advīye

اشلیمر، فلمنکی، ق۱۳ قمری

ešlīmer, felemenkī (- 19c)

که یکی از اطبای فرنگستان دکتر اشلیمر فلمنکی ترجمه نموده و جمیع ادویه را به ترتیب حروف تهجی به رشته تحریر در آورد و ابتدا به «آهن» کرده است.

همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۸

خط:شکسته نستعلیق خوش،بی‌کا،تا:سده۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن لایی قهوه‌ای، قطع: وزیری [ف: ۱۶۷۷]

● **ادویه /** طب / فارسی

advīye

پولاک، یاکوب ادوارد، ۱۸۱۸ - ۱۸۹۱ میلادی

polāk, yākūb edvārd (1818 - 1891)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۴۴

آغاز: بسمله در تقسیم ادویه بدانکه ادویه بر سه قسم است؛ **انجام:** کلور دو هر کور که کمل باشد ... سم الفار ۳۲۱
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق [الفبائی: ۳۵]

● **ادویه /** گوناگون / فارسی

advīye

ابولیث فقیه

abū-lays faqīh

ترجمه و تفسیر و فضل بعضی آیات و سوره‌های کوتاه و آداب سنن اسلامی و مسائل اعتقادی و فواید گوناگون دیگر، با استفاده از احادیث و روایات بیشتر آنها از طریق اهل سنت ولی در اصول دین به روش شیعیان امامی، و نقل ابیاتی فارسی مناسب موضوع‌ها و گفتار بعضی از حکما.
جمله ای از عناوین کتاب چنین است: فضیلت فاتحة الکتاب، فضیلت قرآن، فضیلت سوره یس، فضیلت آیة الکرسی، فضیلت قل هو الله، فضیلت صدقه، صبر کردن در محنت، فضیلت ماه رجب و شعبان و رمضان، سخن‌های کفر، حسد و نفاق، رعایت و الدین، حرمت همسایه، مواعظ، صفت بهشت، ذکر نبینا محمد (ص)، فرزند در وجود و نام نهادن، احکام شب، رساله نماز، اصول دین، فضیلت ایام هفته، تعویذات. این رساله در پایان «الادویه» نامیده شده و در دیباچه به ابواللیث نسبت داده شده و باید در نام و نسبت تحقیق و دقت شود. موضوع و نام ناهماهنگ است.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۷۰/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین فرموده ابولیث فقیه که واجب دیدم آن کسان را که خدای تعالی ایشان را علم و معرفت و ادب روزی کرد؛ **انجام:** و شب در زیر دندان ریخته صباح بشویند دندان محرک را محکم کند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ پس از دو رساله برگ‌هایی دارای احکام سال و اشعار و روایات و نکات مختلف بعضی از آنها به تاریخ ۱۲۶۰ می‌باشد؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۵گ (۱پ-۷۵پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۰]

● **الادویة /** طب / عربی

al-adwīya

غیرهمانند:

۱. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: علی نزف قطعه و من خواصه انه یقطع بیض الرجاج اذا علفت منه و یمنع ... باقلی مصری هو الرمس الاتی ذکره؛ **انجام:** ظیان هو یاسمین البر و منابته شواهق الجبال و قد سبق ذکره و هنا تم الکلام بحمد الله فنصلی علی محمد و آله صلی الله علیه و آله

لما وفقنا الله لاتمامه و کان ذلک فی عصریة الجمعة الثامن من ذی الحجة سنة ثلث و مائة بعد الالف ... بیده مؤلفه وفقه الله لفعل الخیر لنیته

بترتیب حروف تهجی است ولی نه ابجدی است و نه ابتثی؛ کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۸ ذیحجه ۱۱۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ با حواشی و نسخه‌های عبدالله ساوجی به گواهی پسرش محمد علی در صفر ۱۲۲۸؛ ۳۸۳ ص، ۱۶–۱۷ سطر (۷×۷/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [: ۳ – ۳۶۶]

۲. شیراز؛ میر (دکتر)؛ شماره نسخه:۱

عنوان‌های آن «فصل» است و پس از مقدمه آمده: «فصل فی المستعدین لصناعة الطب». در پایان نیمه نخستین آمده: «فصل فی اصلاح الدواء المسهل»، نیمه دوم عنوان «مدار صناعة العمل فی الطب علی معرفة الادویة» دارد و داروشناسی است به ترتیب تهجی تا حرف خ (خشخاش)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در پایان دو صفحه است در پزشکی است به فارسی با عنوان دوازده «باب» با نسخ عربی یمنی از قرن ۱۱ و ۱۲ [نشریه: ۵–۲۸۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۷۸/۳

در هفت «باب»: المطبوخات و النقوعات (گویا باب چهارم)، ۵. الحقق و الشیافات و الفرارج، ۶. ادویة القی، ۷. اللعوقات؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۱۰گ (۳۱ر–۴۱ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۳سم [ف: ۵ – ۱۷۶]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۷۸/۵

صفة ابارج لوغاذیا شحم الحنظل ... نافع لذلک؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۵گ (۴۶پ–۵۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۳سم [ف: ۵ – ۱۷۶]

۵. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۴/۲

ادویه حاره و غیر حاره و خواص آن؛ کا: حیدر حسینی ملاوجانی، تا: ۱۰۷۲ق؛ ۱ص(۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۹]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی، مجموعه نوازی؛ ۱۱۷گ، اندازه: ۱۰×۲۰سم [رایانه]

● ادویه / طب / فارسی

advīye

غیر همانند:

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۰۳/۳

باب اول در معرفت ادویه سردرد، داروها که صداع زایل کند، در پایان این بند «فصل در علق» دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ – ۲۳۲]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۹۶

آغاز: در بیان طبیعت و مواضع استعمال ادویه که در جعبه‌های دوا موجود و برای خانها لازم است اپیکا کوانا مستعمل است از داخل اپیکا دوائیست که از برای قی آوردن کثیر الاستعمالست؛ **انجام:** گاهی اتفاق می‌افتد که پیسطن با بنوبه می‌چسبد و در وقت حاجت عامل را زحمت می‌دهد این حکم در تمام اقسام آب دزدکها جاری است پس باید آنها را نیکو محافظت نمود

مجموعه ادویه و داروهای مرکب. این رساله از منابع غربی ترجمه شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در هامش برخی صفحات حواشی از مترجم با عنوان «لمترجمه» آمده است، در برگ اول یادداشتی از دکتر یوسف رحانی در ۲ صفر ۱۳۴۴ ق نوشته شده که صحت مفاد و نوشته‌های رساله را تأیید می‌کند و در برخی موارد که ایرادی داشته با امضای «یوسف طبیب» تصحیح کرده است؛ جلد: تیماج سرخ مجدول با حواشی زر، ۴۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۱–۱۱۳]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۱۵/۲

آغاز: خورشید اشتهار خدیو مریخ صولت عطارد شعار؛ **انجام:** و استسقاء حاد پیدا شده و هلاکت ساخته

نویسنده می‌گوید من رساله‌ای حاوی دو مقاله بدین شرح فراهم آوردم: ۱. مشتمل بر نسخ ضروریه ادویه عین حاوی پنج «فصل»، ۲. مراهم الابدیه آن هم حاوی پنج «فصل»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۶۶ص (۱–۲۶۶)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۵ – ۵۵۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۸۲

آغاز: آب آب متناول خالص؛ **انجام:** ید در نشاسته ... من شهور سنه ۱۲۹۲

خط:نستعلیق تحریری،بی‌کا،تا:۱۲۹۲ق؛ افتادگی: آغاز [الفبائی: ۳۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از پوراندخت اربابی [رایانه]

۶. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

نسخه قابل توجه، تا انجا که آقای عاطفی تطبیق کرده «اختیارات بدیعی» و «تحفة المومنین» نیست، فوایدی چند که در دیدن کوتاه نسخه عاید و یادداشت شد عبارت است از اینکه در این تالیف مقدار زیادی از مصطلحات محلی مخصوصا حدود فارس ضبط است؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ – ۶۱۴]

۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷۷/۱

مشتمل بر خاصیت داروها و موارد استعمال آنها طبق نظریه قدیم و جدید، گمان می‌رود تقریر درس یکی از استادان طب دارالفنون باشد؛خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز،۱۴سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ – ۳۰۸]

● ادویة باهیة / طب / عربی

adwīyat-un bāhīya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۶/۲

ادویه باهیه منقول از خط شهاب الدین علی بن بلبل؛ خط: تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج سبز،

۱۰ص(۴۳-۵۳)،۲۱سطر(۶×۱۴)،اندازه:۱۱×۱۸سم[سنا-ف:۱- ۲۴۹]

● **ادویه الباهیة المفردة (فصل فی) /** طب / عربی
adwīyat-ul bāhīyat-il mufrada (faṣl-un fī)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۲۸/۶
خط:نسخ و نستعلیق،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛ به احتمال یکی از مالکین نظام الدین احمد ملقب به حکیم الملک گیلانی بوده که چند رساله از این مجموعه از او و به خط اوست؛ کاغذ: آبی، جلد: مشکی گالینگور، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴۷ -]

● **الادویة الجدیدة /** طب / فارسی
al-advīyat-ol-jadīda
مولوی، احمد لطف الله
mowlavī, ahmad lotf-ol lāh
از متن کتاب منجم تاین که لاتین بوده به عربی ترجمه نموده است.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۹۴/۶
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، فاقول ان طایفة الافرنج؛
انجام: پایان: ان فعله اولی من ترکه ... الی یوم الدین.
خط: نستعلیق، کا: کلیم الله، تا: ۷ ذیقعده ۱۱۷۳ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۴ص (۱۰۱۳-۱۰۲۷)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲ - ۱۰۷]

● **ادویه جهت اسهال /** طب / فارسی
advīye jahat-e eshāl

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۱۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در هامش [ف: ۷ - ۴۱۶]

← ادویه چشم ≻ کحالی

● **ادویه چشم /** طب / فارسی
advīye-ye češm

غیرهمانند:
۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۲۱/۱
آغاز: سیم در نسخ ادویه و کیفیت ترکیب آن از شیاف و از اکحال و ذرورات و مسهلات و غیره و آن سه باب است باب اول از گفتار اول درحد چشم و طبیعت آن؛ **انجام:** در آب کامه حل کنند و بدان غرغره کند.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج فرنگی، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۳سم [ف: ۱۹ - ۵۴۴]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۳۰
انجام: زعفران و تریاک و عنبر اشهب بمالند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مذیل است به رساله در وضع اعداد و اوفاق از حاج محمد کریم خانی کرمانی؛ واقف: حاج محمد ایرانی مجرد، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۵۸؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج یک لا، ۱۶۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۵۴۶]

● **ادویه سته /** طب / فارسی
advīye-ye sette
شامل خواص شش داروی: ۱. پادزهر؛ ۲. مومیایی؛ ۳. چوب چینی؛ ۴. چای؛ ۵. قهوه؛ ۶-تنباکو. مؤلف آن معلوم نیست کیست آن مطالب را از کتب اطبا جمع‌آوری کرده است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۲۶/۵
آغاز: بسمله، خاتمه از کتب اطباء در بیان ادویه سته کثیر المنفعه که در کتب متداوله قدما کمتر است؛ **انجام:** طریق طبخ آن چاهی خطائی نیمتوله درمیان پنج سیر آب صاف
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ملی: ۱ - ۲۰۱]

● **ادویه طبیه /** طب / فارسی
advīye-ye tebbīye
این قسمت که از نسخه‌های میرزا مهدی اصفهانی اخذ شده حاوی خواص پزشکی پاره‌ای از مواد و در آن نشان داده شده است که فلان نبات مثلاً برای چه مرضی نیکوست یا به‌وسیله آن چگونه پیش‌گیری از پاره‌ای از امراض می‌توان نمود یا فلان ضعفی را بر طرف کرد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۲۶
آغاز: خراطین که از دهن بر آمده باشد خشک نموده یکعدد و قرنفل دو عدد و زعفران؛ **انجام:** درد شکم برود و اگر ... بخورد مرض برود.
بی‌کا،تا:قرن۱۳؛بیاض؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۴۷-۵۰)،۲۷سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۳۰۵]

● **ادویه طیب الرایحة (فائده در)** / طب / فارسی
advīye-ye tayyeb-or rāyehe (fā'ede dar)
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۳/۱
خط: نستعلیق، کا: ملا محمد حسن حری، تا: ۱۲۳۲ق؛ ۱گ، ۱۵سطر [عکسی ف: ۳ - ۱۵۰]

● **ادویة العین = منتخب القرابادین للسمرقندی /** طب / عربی
adwīyat-ul ʻayn = mn.-ul qarābādīn li-s-samarqandī
سمرقندی، محمد بن علی، - ۶۱۹ قمری
samarqandī, mohammad ebn-e ʻalī (- 1223)
داروهای درمان بیماری‌های چشم از قرابادین نجیب الدین سمرقندی است که در این نسخه آورده شده است.
[فرهنگ سخنوران ۱۳۱؛ الذریعة ۹۰/۱۷؛ ریحانة الادب ۷۲/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۴۹/۳
آغاز: ذکر ادویة العین الذی صنفه الامام ... کحل بنت الاشقار، نوی التمر المحرق خمسة دراهم، دخان الکندر اربعة درهم؛ **انجام:** قطور، نافع لکل صنف من الرمد ... و یعصر ماء فی العین و یوضع الباقی فوقه
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر سده ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مطالبی در پزشکی از کتاب«کامل الصناعة»اهوازی و غیر آن،در حاشیه آمده است؛کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج، ۳گ (۱۶۲-۱۶۴)،۱۵ سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۳۴ - ۱۳۰]

● **ادویة العین = منتخب مجربات /** طب / فارسی
adwīyat-ul ʻayn = montaxab-e mojarrabāt
صدر علیا، طبیب اصفهانی، ق۱۰ قمری
sadr-e ʻolīyā ،tabīb-e esfahānī (- 16c)
داروهای درمان چشم از مجربات صدر علیاء طبیب اصفهانی، در این نسخه آورده شده، عناوین این کتاب به‌صورت «کحل»، «شیاف» و «صفت آن» است. مؤلف ممکن است، جلال الدین طبیب اصفهانی، معاصر شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷-۹۳۰ ق) باشد.
[فهرست مروی ۱۳۰؛ فرهنگ سخنوران ۱۳۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۴۹/۴
آغاز: کحل الجواهر، مقوی بصر بود بغایت، صفت آن، یاقوت رمانی، لعل بدخشی از هر یک دو مثقال؛ **انجام:** شیاف قیصر، طفره را مفید بود، شادنه دوازده درم ... زنجار هر یک هشت درم افیون دو درم و هم کوفته
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج، ۳گ (۱۶۲-۱۶۴)، ۱۵ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۳۴ - ۱۳۰]

● **ادویه عین /** طب / فارسی
advīye-ye ʻeyn
طبیب کابلی، حسین بن یارمحمد
tabīb-e kābolī, hoseyn ebn-e yārmohammad
رساله‌ای در خصوص داروهای چشم است و چگونگی استخراج بعضی از ادویه مفرده و مرکبه آن، و بیان فایده آن و طریقه ساختن و درست کردن هر یک مشتمل بر «مقدمه» و چهار «فصل» و «خاتمه»: ... فصل چهارم در الحاقات و زرورات و غیر هم از ادویه عینی آنچه که خشک استعمال می‌کنند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۱۳
آغاز: بسمله چنین گویند حقیر الفقیر سراپا تقصیر بعون الله تعالی با ذیال الطاف جناب بهترین خلق الله؛ **انجام:** انار ترش بسایند و فتیله کنند و بر آن موضع
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ خرید از سرابی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، روکش کاغذ آبی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۴۹ر-۷۸پ)، ۲۱ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [رایانه]

← ادویه قلبیه ≻ الادویة القلبیة
← الادویة القلبیة ≻ الفصول

● **الادویة القلبیة = احکام الادویة القلبیة /** طب / عربی
al-adwīyat-ul qalbīya = aḥkām-ul adwīyat-il qalbīya
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ʻabd-ol-lāh (981 - 1038)
تاریخ تألیف: حدود ۴۰۵ق، محل تالیف: همدان
رساله‌ای در چند «فصل» و آمیزه‌ای از طب و فلسفه و روان‌شناسی است که به رابطه جسد یا قلب و منشأ لذت‌ها و دردها و سلامت قلب پرداخته و درمان بیماری‌های روانی را آورده و در دیباچه آن از ساختمان دل و نیروهای روان و حواس یاد نموده، سپس در چند فصل از زندگی و خوشی و اندوه و ترس و خشم و کینه و داروهای سرخوش‌کننده گفتگو کرده آن‌گاه داروهای قلبی را شناسانده و در اینجا داروهایی که از کان و گیاه جانور به‌دست می‌آید و خوش‌کننده و دل را سودمند است برمی‌شمرد سپس داروهای آمیخته را می‌آورد. مؤلف آن را به درخواست شریف ابی‌الحسین علی بن الحسین حسینی نگاشته است. شامل فصولی همچون: الفرح، اسباب استعداد الفرح و الغم، ضعف القلب، الحقد، الادویة المفرحة، الخاصیة، الادویة المفردة و المرکبة (ادویه مفرده را به ترتیب حروف معجم می‌آورد (ابریسم- غاریقون) و ادویه مرکبه از تریاق شروع می‌کند) ادویه مختصر بهذا الشان، استفراغات ... . این رساله به نام «احکام الادویة القلبیة» نیز خوانده شده است. مرحوم استاد مهدوی در کتاب مصنفات چنین آورده است: «رساله ادویه قلبیه فقط یک کتاب پزشکی نیست بلکه چند فصل آغازین آن را می‌توان یک نوع روان‌شناسی پنداشت که از اقسام روح و محل آن و حالات و انفعالات نفسانی مثل روح و غم و

خوف و غضب و حقد و چگونگی و بواعث روحانی و جسمانی آنها بحث و بررسی کرده است».
آغاز: بسمله قال الشیخ الرئیس رحمه الله ان الله سبحانه خلق التجویف الایسر من تجویفی القلب خزانة للروح معدناً لتولیده و خلق الروح مطیة للقوی النفسانیة مختصا بالروح یسری
انجام: کذلک وهذا ما اختصرنا من الکلام فی الادویة القلبیة علی اقصر ما یمکننا من الاختصار تمت الرسالة.
چاپ: در مجله عرفان (چاپ صیدا)، ربیع الاول سال ۱۳۴۵ق؛ استانبول، در سال ۱۹۳۷ م همراه ترجمه ترکی آن
[الذریعة ۴۰۳/۱؛ فهرست نسخه‌های مصنفات ابن سینا: ۲۳؛ فهرستواره ۳۹۹۶/۵ نمایه]

شرح و حواشی:
۱- تفریح القلوب = ترجمه رساله ادویه قلبیه ابن سینا؛ مدراسی دهلوی، احمدالله خان (-۱۲۱۸)
۲- ادویه قلبیه

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۵۱/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه ضربی، اندازه: ۱۲/۷×۲۱/۴سم [ف: ۷ - ۴۵۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۷؛ مصدر است به رساله فارسی معراج‌نامه(معراجیه)شیخ در۳۲ صفحه؛ واقف: عضدالملک، تاریخ وقف: ۱۲۷۶؛ کاغذ: نخودی سمرقندی، جلد: مقوا با رویه پارچه و عطف چرم، ۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۹ - ۱۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۹/۵۶-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۵ ذیحجه ۸۵۴ق، جا: هرات؛ ۱۷گ (۴۶۸-۴۸۵)، ۱۴ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۴۱۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۴۶
آغاز: بسمله فی الادویة المفردة الباهیة من الحبوب و النزور و الاشربة و الاغذیه و الادهان و المشمومات و الفواکه الرطبة و الیابسة؛ **انجام:** یستعمل عند الحاجة فانه غایة فی ایراث السهر، والله اعلم.
نسخه کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۹۸۸ق؛ مذیل است به رساله‌ای در بیان صفات ادویه و منافع آنها به زبان عربی در شانزده ورق؛ واقف ابن خاتون، تاریخ وقف ۱۰۶۷؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۳]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۸۰/۲-۳۳/۱۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمدرضا رضوی، تا: سه‌شنبه سلخ جمادی الاول ۹۹۱ق، جا: یزد؛ مصحح و مقابله شده، در متن و حاشیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای دورو، ۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۷۰]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵۳/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳ - ۴۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۶۰/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: کاهی نازک آهار مهره، جلد: تیماج زرد با مقوای نازک، ۲۱ سطر [ف: ۱۰ - ۱۸۹۰]

۸. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۶۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج تریاکی زرکوب ضربی ترنجی درون سرخ زرکوب، قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۰۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۶۸/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ لایی، ۲۵گ (۱پ-۲۶ر)، ۲۲ سطر (۷×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۲۳۰]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۴۹/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ترنجی گرد و عطف تریاکی، ۱۸گ (۱۱۶-۱۳۴)، ۲۰ سطر (۶×۱۲/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۲/۵×۱۸/۵سم [ف:۱۶-۶۲۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۰/۱۱
خط: نستعلیق، کا: طبیب حموی، تا: شنبه ۵ جمادی الاول ۱۰۰۶ق، جا: یزد؛ کاغذ: سفید [سنا - ف: ۱ - ۱۸۶]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۴۷/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۱۱ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۲۸گ (۳۳پ-۶۱پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۲۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۹۴/۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تا: ربیع الثانی ۱۱۰۱ق [فیلمها - ف: ۱ - ۷۳۰]

۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۷۸/۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن شیخ عزالدین محمد انصاری استرآبادی، تا: ۹ ربیع الاول ۱۰۲۴ق؛ ۸۲ ص، ۱۲و۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۲۸۸]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۵۲/۱۶
آغاز: بسمله ... قال ورد علی امرالسید الاجل مولانا ابی الحسین علی بن الحسین ... ان اجمع لمجلسه؛ **انجام:** برابر؛ تمت هذه الرسالة ... السبت ثلاثامن المحرم الحرام ۱۰۴۱ فی قریة السنندج من اعمال کردستان، فی اوقات التی کنت مأمورة فی خدمة خان الزمان خان احمدخان ... احقر عباد ابن سلمان احمد الموسوی.
کا: عباد بن سلمان الموسوی، تا: شنبه ۳ محرم ۱۰۴۱ق، جا: قریه سنندج؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای یک‌لا، ۳۲گ (۱۳۸پ-

۱۶۹ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۷سم [ف: ۷ - ۴۰۵]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۴/۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۶۱ق؛ در پایان دارد: «تمت المقالة المذکورة بحمدالله و حسن توفیقه فی اواخر شهر رمضان المبارک تم تم تم»؛ ۳۵ ص (۱۴۶-۱۸۱) [ف: ۴ - ۷۱۷]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ماشی، ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۷۰ ص (۴۳-۱۱۳)، ۱۵سطر (۱۳/۵×۵/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۶ - ۳۱۴]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۲۱/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی [ف: ۵ - ۳۱۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۳/۳۶

آغاز: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛جلد:تیماج،قهوه‌ای، ضربی، مجدول، ۱گ (۱۵۹پ)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸ - ۶۲۶]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۹۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عنایت الله ابلاغ، تا: ۱۱۰۴ق [رایانه]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹/۳

آغاز: و انجام: برابر

کاتب: محمد نصیر، تا: ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، یک‌لا، ۱۲ص (۸۸-۱۰۰)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۷ - ۱۱]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹/۱

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و الصلوه علی سیدنا محمد النبی و آله الطیبین الطاهرین؛ **انجام:** قد جاز لنا ان نتمم هذه المقاله حامدین واهب القوه علی تتمیمها و مصلین علی سیدنا و مولانا محمد المختار و آله الاکرمین الاطهرین الابرار.

کا: محمد نصیر، تا: ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، یک لائی، ۸۵ ص(۱-۸۵)، ۱۴ سطر(۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۷ - ۱۰]

۲۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۴۷/۲

آغاز: خیر المبادی مازین بالحمد لواهب العقل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ ۲۶گ، قطع: جیبی [ف: ۱۰۱]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۵۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۹ جمادی الاول ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۴۶ ص (۸۷-۱۳۳)، ۱۸ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۳۶۰۰]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۷۴/۱

خط: نستعلیق، کا: فتح الله طبیب پسر حاجی میرزا عبدالوهاب طبیب، تا: ۲۳ صفر ۱۲۷۴ق، جا: شیراز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۱۹ سطر (۷×۱۳)، قطع: جیبی، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۲۷۳]

۲۵. سمنان؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۷۹ق؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۸گ (۱۲۵پ-۱۵۳پ) [ف مخ]

۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۶۰/۱

آغاز: یستخلص الحمد لولی النعمة علی موهبة العقل ونرغب الیه فی المزید من سوابغ الفضل؛ **انجام:** مغسول ثلثی جزء مصطکی جزء وثلث ورد ثلثی جزء یحبب ذلک

خط: نسخ، کا: میر محمد حسین حسینی پشت مشهدی کاشانی، تا: ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۴]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۱/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی ناد علی، تا: دوشنبه ۱ محرم ۱۲۸۴ق؛ در پایان دارد: «قد تمت هذه النسخة المبارکة المیمونة فی یوم الاثنین غرة شهر محرم الحرام سنة ۱۲۸۴»؛ ۱۶ص (۹۴-۱۱۰) [ف: ۴ - ۷۱۶]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۴۸/۱۰-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۶]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۶۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد طاهر تنکابنی، تا:جمعه ۳ رمضان ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: شکری رنگ فرنگی، ۵۴ص (۶۹-۱۲۳)، ۲۱ سطر، قطع: خشتی باریک، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۹ - ۶۹۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۰۲/۴-ف و ۴۱۲۸/۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۱ و ۱۸]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۰۵/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید یحیی بن حاجی میرزا علی‌محمد ... نیاکی لاریجانی طهرانی ملقب به سید الحکماء، تا: ده سوم محرم ۱۳۳۱ق، جا: تهران، محله سرچشمه؛ مصحح، در برگ‌های «۵۸پ-۵۹ر» ابیاتی از «امیری پازواری شیخ العجم مازندرانی» با لهجه طبری با این مطلع آمده: «سه تا چینکا داشتمه خجیر و خارک ×× اتارا کرچک بورده اتارا شالک / اتارا جهنم و انک ها کته بهارک ×× آنهم کته په کت زن کتارک» و ابیاتی از آقا میرزا فرصت شیرازی در باره دوره اول مشروطه با مطلع زیر آمده است: «با جه قانون اساسی در چه مذهب بیگناه ×× ریختی ای مستبد خون من مشروطه خواه / برکناری فتنه سازی جنگجوئی دمزنی ×× بوالعجب کمیسیونی در آن چشم سیاه». نیز در آن موضع ابیاتی به عربی منسوب به امیرالمومنین امام علی (ع) و ابیاتی از کاتب آمده است. یک یادداشت از محمدباقر گلپایگانی متخلص

به ادیب با تاریخ ۱۶ رمضان سال ۱۳۳۲ق در امامزاده قاسم شمیران در باغ اختصاصی سید الحکما لاریجانی (کاتب) نگاشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، ۴۰گ (۱۹پ-۵۸ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۳۵ - ۲۹]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۸۲۲

آغاز: بسمله کتب الشیخ ابوعلی الحسین بن ... الی الشریف السعید ... نستخلص الحمد لولی النعمة علی موهبة العقل و نرغب الیه؛
انجام: علی اقصی ما یمکن من الاقتصار قد حان لنا ان یتم هذه المقالة حامدین واهب العقل ... حسناالله و نعم المعین

خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۸۵/۱

آغاز: یستعد بها الروح لقبول القوی النفسانیة التی لم یستعد من البسایط بل مبدأها الفیض الالهی المخرج لکل ما بالقوة الی الفعل اذا تم استعداده

کا: ابوالفضل بن ابی العلاء بن ابی الفوارس قطروی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، شش برگ آغازین رساله اول به خطی از ق ۱۰ق بازنویسی شده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲۴گ (۱ر-۲۵ر)، اندازه: ۱۴/۵×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۱۹]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۱۸/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه و دولت آبادی، جلد: میشن یشمی ضربی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۶/۹سم [ف: ۷ - ۲۸۵]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۰گ (۵۱ر-۶۱ر)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶ - ۲۴۰۳]

۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۹۸/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی حنایی، ۷گ (۳۸۲ر-۲۸۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳ - ۹۳]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۵۰۶/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۲۳گ (۱۰۶پ-۱۲۹پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۹۳]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۴۹/۱

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... ورد علی أمر السید أن أجمع لمجلسه مقالة تشتمل علی أحکام الادویة القلبیة؛ **انجام:** فاذا کان دمه صافیاً مشرقاً مع ذلک کان مفراحاً

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیم، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۷گ (۱پ-۸پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۱۴۵]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۷۳/۱۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد سیر، ۵گ (۶۸ر-۷۳ر)، اندازه: ۲۳×۳۹/۵سم [ف: ۷ - ۴۲۵]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۰۰/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی دکتر جواد فیلسوفی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی ضربی با یک ترنج بزرگ و دو کوچک با گل و بوته عطف تیماج عنابی، ۳۰گ(۱-۳۱)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۹۵]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۶۹/۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بل الخمر اذاشربت باعتدال ولدت روحا کثیرا معتدلة المزاج و القوام (تمام شد)

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن آبی، ۳گ (۲۰۳پ-۲۰۶ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۲سم [ف: ۹ - ۲۱۲]

● الادویة القلبیة / طب / عربی

al-adwīyat-ul qalbīya

سمرقندی، محمد بن علی، - ۶۱۹ قمری

samarqandī, mohammad ebn-e ʻalī (- 1223)

در این گفتار بسیار کوتاه از «ادویه قلبیه» و مفرحات و ترکیب آنها یاد شده است و مؤلف آن را به کتاب «اصول التراکیب» ملحق کرده است.

آغاز: فی قوانین ترکیب الادویة القلبیة من کلام مولانا نجیب الدین السمرقندی رحمة الله علیه الأدویة القلبیة المستعملة فی المفرحات، تستعمل علی انحاء من الترکیب لأنها تستعمل تارة لتسخین القلب

انجام: أو بعض خواصها و أفعالها یکثر فی المرکب ماله تلک الخاصیة و ذلک الفعل المطلوب و الکیفیة المطلوبة.

[مجله معهد المخطوطات ۳۰۶/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۶۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمود هروی ملقب به کمال عطابادی، تا: ۹۳۶ق، جا: دارالشفاء الشهابیة خوارزم؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۱۳۶ر-۱۳۶پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۹ - ۲۶۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۲/۹-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمود دستجردانی، تا: ۹۹۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی زرد، ۱گ (۶۵پ-۶۶ر)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۲۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۰۱/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۰۶ق؛ کاغذ: دولت آبادی ضخیم، جلد: مقوا با روکش کاغذ زرد و عطف تیماج قرمز، ۳ص (۶۷-۷۰)، ۲۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۱۸۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۸۷/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الکزبرة الیابسة و النیلوفر و رب الرمان.

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد باقر طبیب، بی‌تا؛ چلیپا از چپ به راست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۲گ (۸۵ر–۸۴پ)،۲۳سطر(۸/۵×۱۵)،اندازه:۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۸ – ۵۹۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۰/۶۴

خط:نستعلیق،کا:طبیب حموی،بی‌تا؛کاغذ:سفید[سنا-ف:۱- ۱۹۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۲۱/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره شکری ضخیم، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱ص (۲۹۶–۲۹۷)، ۱۹ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ – ۱۸۵۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۶/۹

خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج زرد حنایی ضربی مقوایی، ۱ص (۲)، ۲۵ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [سنا – ف: ۱ – ۳۴۳]

۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۰/۴ – ج

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۱۳پ–۱۱۴پ) [ف: ۴۱۶]

● ادویه قلبیه = خلاصة القواعد / طب / فارسی

advīye-ye-qalbīye = xolāsat-ol-qavā‘ed

حکیم موسوی، محمد باقر، ق۱۱ قمری

hakīm mūsavī, mohammad bāqer (- 17c)

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷–۱۱۰۵ق)

کتابی است در ادویه قلبیه در ۱ «مقدمه» و چهارده «باب» و «خاتمه»: مقدمه در بیان معنی و کیفیت تولد آن؛ ۱. بیان معانی قوت و اختلاف حکما و اطبا؛ ۲. بیان عدد قوت‌های کلیه و جزئیه؛ ۳. بیان عدد ارواح و اعضای رئیسه؛ ۴. بیان چگونگی قدرت‌ها؛ ۵. تقسیم متناولات به غذا و دوا و غیر آن؛ ۶. بیان شطری از احوال؛ ۷. بیان بعضی از کیفیات و صفات؛ ۸. تقسیم کیفیات بالقوه ادویه؛ ۹. بیان معنی مراد از مرکب القوی؛ ۱۰. بیان خاصیت و معنی اجسام ذوالخاصیة؛ ۱۱. بیان عوارض نفسانیه؛ ۱۲. ذکر برخی دیگر از حالات که عارض نفس به اعتبار انصاف و روح به بعضی از صفات قلب می‌گردد؛ ۱۳. بیان چگونگی و جهات تاثیر ادویه قلبیه در قلب و روح قلبی؛ ۱۴. بیان ادویه مفرده قلبیه؛ خاتمه مشتمل بر دو مقصد در بیان معانی محتمله و بیان حجی مفرح و مقوی قلب.

آغاز: بسمله سکالش ستایش ایزدی از قانون اندیشه خردمند بیرون است

انجام: و نسیم روح پرورش در مناقد ابدان موافقان از حیات روان تر باد، تم بحمدالله و احسانه

[فهرستواره منزوی ۳۲۷۲/۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «منه، منه عفی عنه»؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف ۱۱۴۵؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی یک‌لا، ۱۲۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۹ – ۱۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۶۸

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیرون از حد صانعی را سزاست که بقدرت کامله خود تألیف ما بین أضداد اربعه نموده؛ **انجام:** برابر

در فهرست با عنوان «خلاصة القواعد»؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از روی نسخه عصر مؤلف استنساخ شده، مصحح، محشی، در آغاز نسخه ۳ برگ از آغاز کتاب «من لایحضره الطبیب» تالیف ابوبکر محمد بن زکریا رازی در طب آمده است، دستخط حضرت آیت الله مرعشی نجفی در آغاز آمده است «نسخة نفیسة جداً غیر مطبوعة و لا معروفة»، در برگ ۴ تصریح شده این مهر «مهر میرزا علی اصغر خان اتابک» می‌باشد، در انجام تملکی همراه مهر بیضی به تاریخ دوشنبه ۲۴ رمضان سال ۱۳۹۲ آمده است؛ مهر: «علی اصغر بن محمد ابراهیم» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی،آهار مهره شده، جلد: تیماج مشکی، مجدول، ضربی، با ترنج و سرترنج؛ عطف: تیماج لاجوردی؛ اندازه جلد: ۲۴۰گ، ۱۵ سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲۹ – ۵۶۳]

● الادویة القلبیة / طب / عربی

al-adwīyat-ul qalbīya

غیرهمانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۷۶/۳

بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۱۹ق؛ قطع: بیاضی جیبی [میراث شهاب: س۸ش۴ – ۶۲]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۷۵/۳

آغاز: العین عنبر، حار یانس فی الثانیة مع متانة و لزوجة و خاصیته شدیدة فی التقویة و التفریح [...] العطریة القویة فهو لذلک مقو بجوهر کل روح فی الاعضاء الرئیسة؛ **انجام:** و مغسول ثلث جزء و مصطکی جزؤ و ثلث ورد ثلثاً جزء و یحبب کذلک فهو ما ا ختصرنا من الکلام فی الادویة القلبیة علی اقصی مایمکن من الاختصار ... حسبنا و نعم الوکیل

رساله‌ای مختصر در مجموعه ادویه و داروهایی که برای تقویت قلب و رفع امراض آن تجویز شده که به‌صورت تهجی در دو بخش ادویه مفرده و ادویه مرکبه تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن عبدالوهاب حسینی کاشانی، تا: رجب ۱۲۸۵ق، جا:

دارلسلطنه اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ ۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۴]

● **ادویه قلبیه /** طب / فارسی

advīye-ye qalbīye

وابسته به: الادوية القلبية = احكام الادوية القلبية؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸)

در ادویه مفرحه قلب و بیان کیفیت تولد روح و قوت‌های سه‌گانه و حقیقت معنی قوه و فرح و فرق میان مفرح بالذات و مفرح بالعرض و توصیف ادویه مفرده دل. مؤلف شناخته نشد، در سبب تالیف کتاب چنین مرقوم است: «بر ناظرین حکماء و حکام سلف محتجب نیست که حجة الحق و فیلسوف مطلق ابوعلی بن عبدالله سینا سقاه الله تعالی من الرحیق المختوم از جانب حاکم عراق مامور شده بدانکه ادویه و اشربه که باشرف اعضا و مهبط روح اعلی یعنی دل که منبع حیات و معدن قوی و اراداتست مناسبت تام و اختصاص تمام داشته باشد بیان نماید و آنچه شیخ بردالله مضجعه درین باب مرقوم قلم اعجاز رقم فرمودند رساله‌ایست مبسوط ... اما بسیاری از ابکار معانی و ادویه جنانی ... برین خاطب عروس معنی دلپذیر ... جلوه گری نموده‌اند که از نظر حقایق بین شیخ الحکماء طاب ثراه محجوب و مستور مانده‌اند ... لذلک این ملازم زاویه خمول و منقطع از سلک مشاهیر و فحول ... نسخه مشتمل بر اسباب فرح کلیه و ادویه قلبیه از فایت وصاید در سلک تحریر کشید بنظر عاطفت مظهر پادشاه و الاگهر می‌رساند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۱

آغاز: قوابل از سحاب مواهب خود باران ثم رش علیهم من نوره بر زمین استعداد ممکن پاشد

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۵۷ق؛ مقدمه نسخه ناقص، مجدول؛ ۹۴گ، ۱۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۱/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۲۸۶]

● **ادویه قلبیه /** طب / فارسی

advīye-ye qalbīye

وابسته به: الادوية القلبية = احكام الادوية القلبية؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸)

رساله‌ای است ناشناخته، ولی از آن برمی‌آید که از ادویه قلبیه ابن‌سینا استفاده کرده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۲۸

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی اذهب عن الحزن ... حمد خدایی است که از کلکن کن ×× بر ورق باد نویسد سخن؛ **انجام:** از اقوای مفرحات است، و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۵ صفر۱۰۷۱ق؛ مجدول به طلا؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای سیر، ۱۲۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۰]

● **الادوية القلبية (ترجمه) /** طب / فارسی

al-adwīyat-ul qalbīya (t.)

به نام «ابوالنصر و الظفر» و در مقدمه آن از قطب الدین علامه شیرازی یاد شده است، اصل از ابن‌سینا است در نوزده «فصل». این ترجمه به نثر فارسی و جز نسخه ملک ۴۲۲۸ و مجلس ۴۹۱ است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۰

آغاز: الحمدلله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شکور، به نظم: حمد خداییست که از کلک سخن ×× با ورق باد نویسد سخن / لعل طراز کمر آفتاب ×× جلد گر خاک و حلی بند آب / مهره کش رشته یکتای عقل ×× روشنی دیده بینای عقل **انجام:** حسب دیگر بهتر از اول بود ایارج نیم درم افتیمون اسطو خودوس حجر ارمنی شسته.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مذهب؛ مهر: ابوالقاسم و مهدی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف و درون تیماج تریاکی، ۱۶۵گ، ۹سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [سنا - ف: ۱ - ۳۴۹]

● **ادویه مجربه /** طب / فارسی

advīye-ye mojarrabe

غیر همانند:

۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۴۸

آغاز: شب یمانی فلقطار محرق ... قرطاس محرق اجزا را مساوی کوبیده درنی چه کرده بدماغ بدمند بعد از آنکه دماغ را بسرکه ... دوای مجرب دیگر جهت ... مجربات والد حکیم محمد باقر قمی در قطع تب؛ **انجام:** و هر یک از اینها را ذات الحب وشوصه و برسام گویند و بعضی برخلاف مذکور

داروهای طبی و تدابیر و علاج بیماری‌هاست که به تجربه رسیده از گفته‌های پزشکان و حکمای معروف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۸۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۳۳]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۸۰/۶

آغاز: ادویه مجرب جهة انعاظ و قوت باه، زهره مرغ بر احلیل مالند لذت عظیم دهد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور عطف و لبه تیماج میشن قهوه‌ای، ۱۹-۲۱ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۹۲]

← ادویه مرکبه ⟵ داروهای آمیخته

● **الادویة المرکبة /** طب / عربی

al-adwīyat-ul murakkaba

شاپور بن سهل، – ۲۵۵ قمری

šāpūr ebn-e sahl (- 870)

ترجمه شاپور بن سهل از زبان سریانی به زبان عربی و اصلاح یوحنا بن سرابیون. مشتمل بر بیست و پنج «باب».

آغاز: بسمله ... هذا کتاب من صنعة الادویة المرکبة المختارة المعتمد علیها فی العلاج و المارستانات من ترجمة شاپور بن سهل من اللسان السریانی الی اللسان العربی، و اصلاح یوحنا بن سرابیون و جملة ابوابه خمسة و عشرون باباً. الباب الاول: تذکر فیه الاشیاء ینبغی ان تتقدم

انجام: و وضع علی لسع العنایب نفع ذلک. تم الکتاب. و الحمدلله علی نبینا محمد و آله الطاهرین علی ید ... ابومسلم بن محمد علی الجوشقانی القهپائی.

[سزگین ۲۴۴:۳ و مونیخ ۸۰۸:۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸/۲۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰و ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج زرد ضربی مقوایی با لولا، ۱۰۵ص (۳۴۸-۲۴۳)، ۲۲ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [سنا - ف: ۱ - ۲۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۷۳/۴۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد سیر، ۱۹گ (۲۵۸پ-۲۷۷ر)، اندازه: ۲۳×۳۹/۵سم [ف: ۷ - ۳۴۲]

● **ادویه مرکبه /** طب / فارسی

advīye-ye morakkabe

شریف شیرازی، محمد کاظم، ق۱۱ قمری

šarīf šīrāzī, mohammad kāzem (- 17c)

چگونگی ترکیب داروهای مختلف را در چند «باب» به ترتیب بیماری‌ها گزارش کرده و گاهی قواعدی پزشکی با عناوین «قادة» می‌آورد.

همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۶۶/۱

آغاز: باب اول در ذکر ادویه که در حمیات بکار آید، صفت ماء اللحم که در حمی یوم که بسبب استفراغ بهمرسد؛ **انجام:** کرمه در کناش او طوس می‌گویند یکدنک و نیم است یا دو دنک

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شب ۲۸ رجب ۱۰۵۱ق، جا: شیراز؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ (۳پ-۱۰۰ر)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۸۳]

● **الادویة المرکبة /** طب / عربی

al-adwīyat-ul murakkaba

گنابادی، خلیل الله بن حسن بیک، ق۱۲ قمری

gonābādī, xalīl-ol-lāh ebn-e hasan beyk (- 18c)

وابسته به: شرح القانون = الموجز فی شرح القانون؛ ابن نفیس، علی بن ابی الحزم (۶۰۷-۶۸۷ق)

تاریخ تألیف: نیمه‌های ربیع الثانی ۱۱۱۲ق

مؤلف که کاتب نسخه «الموجز فی شرح القانون» ابن‌نفیس در این مجموعه است، این رساله را در ۱۲ «فصل» مانند ذیلی بر آن نوشته است.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۳/۲ - د

آغاز: بسمله و به ثقتی. اما بعد الحمد و الصلوة فیقول العبد ... راقم هذه الرسالة خلیل الله الجنابدی انی لما فرغت من کتابة هذا الکتاب رایت ان اجمع نبذا من القرابادینات التی اهملها المصنف و اضیف الیها ما ذکر الشارح الاقسرائی فی شرحه المسمی بحل الموجز؛ **انجام:** سمک طری مشوی و کباب و لیکن هذا ما اردناه فی هذه الرسالة و من اراد الاستقصاء فی الاطلاع علی باقی الادویة المرکبة فلیرجع الی القرابادینات المؤلفة فی هذا الفن الشریف و انا الواثق بالله ... ابن حسن بیک خلیل الله الجنابدی. قد وقع الفراغ من تألیف هذه الادویة المرکبة فی اواسط شهر ربیع الثانی سنة ۱۱۱۲

کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۱۱۱۲ق؛ پس از این تا گ ۱۹۲ر پراکنده‌هاست؛ ۸گ (۱۷۶پ-۱۸۴پ) [ف: ۲۳۷]

● **الادویة المرکبة /** طب / عربی

al-adwīyat-ul murakkaba

غیرهمانند:

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۵/۳ حکمت

آغاز: صفة ادویة مرکبة اثباتها فی آخر هذا الکتاب، الفلونیا - حب ابن سینا رحمة الله و اعلی درجته: شبرم ... نصف مثقال

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ قطع: وزیری [ف: ۲ - ۳۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۹۵/۲

آغاز: بسمله نسخ الادویة المرکبة التی تعمل علیها فی خزانة البیمارستان العضدی ... صفة قرص الطباشیر بالترنجبین النافع من الحمی و العطش و الاغتفال؛ **انجام:** و یجلس فیه المریض نافع ان شاءالله تعالی تم الکتاب

مشتمل بر ادویه مرکبه است که در خزانه بیمارستان عضدی [یا عضدیه که آن را عضدالدوله دیلمی در سنه ۳۷۱ در بغداد (در سمت غربی جسر) بنا نهاد و در آن اطبائی نظیر ابوالخیر الجرائحی و ابویعقوب اهوازی و نظیف القس الرومی و ابواسحق ابراهیم بن بکوس العشاری و ابوالحسن سعید بن هبة الله بن الحسین مؤلف کتاب المغنی فی الطب و مقاله فی خلق الانسان (مذکور در حرف میم در این کتاب) و ابوالحسن بن کشکرایا و امین الدولة بن التلمیذ و فیلسوف معروف ابوالفرج عبدالله بن الطیب از معاصرین

ابن سینا که همگی از پزشکان فاضل و حاذق روزگار خود بودند به طبابت اشتغال داشتند، و در مقابل همین محل بود که جسد این بقیه وزیر معزالدوله را به تفصیلی که در ابن خلکان مرقوم است به حکم عضدالدوله بر دار کردند و ناگفته نماند که این بنا از قرار تقریر احمد بن ابی الخیر در یک موضع از شیرازنامه در زمان تألیف آن یعنی در قرن هشتم هجری هنوز معمور بود] بدان عمل می‌نموده‌اند و آن مشتمل است بر سیزده «باب»: ۱. الاقراص، ۲. السفوفات، ۳. اللفوفات، ۴. الضمادات، ۵. الحقن، ۶. الحبوب، ۷. المعاجین، ۸. الاطلیة، ۹. الاشربة، ۱۰. الاکحال، ۱۱. الشیافات، ۱۲. الادویة الیابسة، ۱۳. المواهم؛ خط: نسخ، کا: نورالله بن عبدالکریم بن محمد، تا: ۹۵۹ق، جا: دارابجرد؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای با جداول ضربی، ۲۷گ، ۱۹–۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۲۴۴]

● الادویة المرکبة / طب / عربی و فارسی

al-adwīyat-ul murakkaba

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶/۱

از الاشربة و الربوب تا ادویة الشعر در یک «مقدمه» و ۱۷ «باب»؛ خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن محمد بن صفر، تا: ربیع الاول ۱۰۵۲ق، جا: میانه؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۲۰۸ص (۱–۲۰۸)، ۱۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [سنا - ف: ۱ - ۸]

● ادویه مرکبه / طب / فارسی

advīye-ye morakkabe

غیرهمانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۳

معرفت ادویه مرکبه و داروها که صداع را زایل می‌کند؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای و مقوایی، ۸ص (۱–۸)، ۲۵ سطر [سنا - ف: ۲ - ۲۲۹]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۶/۴

این نسخه باقیمانده از یک نسخه‌ای است که آن دارای ادویه مفرده و مرکبه بوده و ظاهراً قسمت ادویه مفرده آن افتاده است و بعید نیست که این قسمت جزوی از اختیارات بدیعی باشد. اما ادویه مرکبه و موجود آن شامل بیست و چهار «باب» است: ۱. ذکر معاجین کبار و صغار، ۲. حبوب، ۳. اقراص، ۴. ضماد، ۵. لعوقات، ۶. مربیات و بعضی حلویات، ۷. لعوقات، ۸. مطبوعات و نقوعات، ۹. سنونات، ۱۰. اکمال و شیوفات، ۱۱. ادهان و آنچه به آن تعلق است، ۱۲. افتاده، ۱۳. مرهم‌ها، ۱۴. ضماد، ۱۵. سعوطات، ۱۶. حقنه‌ها، ۱۷. مهزلات، ۱۸. ادویه کلف و بهق و برص، ۱۹. افتاده، ۲۰. خواص عجیبه بعضی از ادویه، ۲۱. بعضی از ادویه معمول حکمای هند، ۲۲. ادویه چهارپایان، ۲۳. قلع آثار رنگهای لباس، ۲۴. دستور معالجه طیور؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن مشکی با ترنج و نیم‌ترنج ۲۴ص (۸۳–۱۰۷)، ۱۸ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۶ - ۷۸۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۵۷/۱۴

در بیست و دو «باب»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی لایی، قطع: ربعی، ۱۲ سطر (۷×۱۲)[ف: ۱۷ - ۱۳۹]

← ادویه مرکبه و مفرده ← امتحان و تجربه بعضی ادویه مرکبه و مفرده

● الادویة المرکبة (مختصر) / طب / عربی

al-adwīyat-ul murakkaba (mx.)

ظاهراً همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۴۷

آغاز: الادویة المرکبة التی وقوع الحاجة الیها مع سهولة وجود مفرداتها و تسهیل اتخاذها؛ **انجام:** اذا خلط بها شحم الحنظل و الرازیانج مدقوقین و لطح منها کرة من به قولنج و احتباس الطبع اسهل

کتابی است در چگونگی تهیه و گردآوری مواد دارویی و چگونگی تهیه داروهای مرکب با ذکر موارد استفاده هر یک از داروها در چهل و نه «باب». طبق مقدمه کتاب این اثر با استفاده از کتب «حاوی»، «کامل»، «طب منصوری»، «ذخیره» و «کفایه» و امثال آنها فراهم آمده است. نسخه‌ای فارسی از همین اثر در کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه مشهد موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، عطف تیماج قهوه‌ای سوخته، ۱۷۰گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۹ - ۳۰۹]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۶۵/۲

آغاز: بقاء قوتها مسبعا و افراد لم یذکر فیها ایضا من النسخ الادویة المرکبة التی تیکره وقوع الحاجة الیها مع سهولة وجود مفرداتها؛ **انجام:** من جانب الرعاف فان کان هینا شد عضده من ذلک

کتابی است شامل ۴۹ «باب»: ۱. التقاط الادویة و اذخارها، ۲. احکام الاحراق، ... ۴۶. ذکر الاوزان و المکائیل، ۴۷. طرد الحشرات، ۴۸. ذکر خواص. نسخه ما ناقص الآخر است و تا اواخر باب ۴۳ بیشتر ندارد و صفحه اول آن نیز کسر است و چنانچه در مقدمه آمده مؤلف این فوائد را از کتب مشهوره‌ای که معتمد است انتخاب کرده از جمله «قانون»، «کامل»، «حاوی»، «طب منصوری»، «ذخیره» و «کفایة» وامثال آن ها و از هر یک به علامتی یاد کرده مثلا «ق» و «حاء» علامت «قانون»، «الحاوی» و

کاف علامت «الکامل» و میم علامت «المنصوری» و ذال علامت «ذخیره» و علاء علامت «فردوس الحکمة» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۸گ، ۱۷و۱۸ سطر [ف: ۱ - ۴۱۸]

● **الادویة المستعملة و المسهلة و خواصها** / طب / عربی

al-adwīyat-ul musta'mala wa-l musshila wa xawāṣṣ-u-hā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۱۰/۲

رساله مختصری است شامل ذکر ادویه مستعمله و خواص آنها و افعال منسوب به آنها و سپس ذکر ادویه مسهله و خواص آنها؛ خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا، جا: ساوه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا عطف مشکی، ۱۱گ (۷۵پ-۸۶ر)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۳۴۴]

↩ الادویة المفردة ← الجامع فی الادویة المفردة
↩ الادویة المفردة ← الحشائش
↩ ادویة المفردة ← مفردات و مرکبات
↩ ادویة المفردة ← مفردات ادویه
↩ ادویة المفردة ← مفردات طبی

● **الادویة المفردة** / طب / عربی

al-adwīyat-ul mufrada

سمرقندی، محمد بن علی، - ۶۱۹ قمری

samarqandī, mohammad ebn-e 'alī (- 1223)

در این رساله از «ادویه مفرده و مسهله» در دو بخش به ترتیب ابجدی بحث شده و گویا از نجیب الدین سمرقندی باشد.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ذکر الأدویة المفردة المستعملة و خواصها و أفعالها الخاصة بها المنسوبة الیها.

انجام: و ینبغی أن یکون المعتصر منه الحلو و الحامض معاً لأنه أبلغ فی الاسهال و تطفئة الحرارة.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۹۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج تریاکی با ترنج برجسته، ۴۰ص (۲-۴۲)، ۱۵سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۹ - ۷۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۰/۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: طبیب حموی، تا: ربیع الثانی ۱۰۰۷ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: سفید، [سنا - ف: ۱ - ۱۹۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۶۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۳۵پ-۵۳پ)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۹ - ۲۶۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۱۷/۱۱

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۱۰۱ق؛ در ۹۴پ-۹۵ر پراکنده های پزشکی است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۶گ (۷۸پ-۹۴پ)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۴۱۵۹]

۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۰/۳ - ج

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ (۹۸ر-۱۱۳پ) [ف: ۲۳۸]

● **الادویة المفردة** / طب / عربی

al-adwīyat-ul mufrada

بلغاری، حسن بن یونس، ق۷ قمری

bolqārī, hasan ebn-e yūnos (- 13c)

به ترتیب تهجی با چند «فصل» در کلیات در آغاز. در آن آمده: «بلادنا ای تفلیس» و اشخاص و کتاب‌های زیر یاد می‌کند: الادویة المفرده لجالینوس، کافی از رازی، کتاب الابدال، ابن البیطار، کتاب الخواص، الحاوی، تذکرة عبدوس، صاحب المشاهیر، حشایش، دیسقوریدس، جامع ابن ماسویه، ذخیره، صاحب الاقناع و صاحب المنهاج، صاحب الصیدنة، الجرجانی، الکندی صاحب الغافقی، المغربی، استاد حکیم یحیی المسیحی، محمد بن یوسف، ابوزید البلخی، سمرقندی، شاپور، قاینی، صهاربخت، صاحب المجسطی، کتاب ابن جلجل، الفوائد المنتخبة لابن وحشیة، المجوسی، نسخه اطریفل فخر الدین خجندی به فارسی و صاحب البلغاری. رشید الدین صوری (۵۷۳-۶۳۹ق) کتابی با عنوان «الرد علی کتاب التاج البلغاری فی الادویة المفردة» دارد (ابن ابی اصیبعه ۲۱۹/۲).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۹۴

خط: نسخ، کا: مرتضی بن مجتبی بن مختار بن هادی حسینی یزدی طبیب، تا: شوال۱۱۲۴ق، جا: بحر آباد جوین؛ از روی نسخه مورخ ربیع الاول ۱۶۴۳ از روی نسخه‌ای که مؤلف بر بدر الدین جمال الاسلام محمود بن عثمان بن احمد حکیم تفلیسی در ۱۶۱۷ املا کرده است، محشی، آغاز در دیباچه در فصول پیش از خود مطالب اصلی کتاب افتاده، نسخه املاء کرده مولانا جمال الدین ترک به فارسی سره در درمان برص و پیس در ص ۲۴۴ و نسخه عماد الدوله طبیب در ۲۴۴ هر دو به خط کهن، نیز انشاء فخرالدین ساوی که بندی است به فارسی در پزشکی در هامش ص ۲۰، در ص ۲۴۵ فصلی است از «کتاب الاسرار» در پزشکی به عربی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی مقوایی، ۱۲۲گ، ۲۱ سطر (۱۲×۱۷/۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۶ - ۵۹۲]

● **الأدوية المفردة /** طب / عربی

al-adwīyat-ul mufrada

حسینی تونسی، احمد بن عبدالسلام، ق۹ قمری

hoseynī tūnesī, ahmad ebn-e ʻabd-os-salām (- 15c)

در بیان معالجه امراضی که اعضای بدن انسان به آن مبتلا می‌شود. مؤلف، که خود طبیب بوده و ترکیب ادویه را برای عامه مردم، صعب می‌دانسته، این کتاب را درباره معالجه بیماری‌ها با داروهای بسیط در بیست «باب» تصنیف نموده است. [تراجم المؤلفین التونسیین ۲۴۱/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۵عکسی

آغاز: یقول احمد بن عبد السلام الشریف الصقلی ... و بعد فانی استخرت الله ان اکتب هذا التصنیف و هو مشتمل علی مداواة الامراض من الفرق الی القدم؛ **انجام:** وقال دیمقطراطیس ... و عن المکان الذی یکون فیه، تم الکتاب.

نسخه اصل: ایا صوفیا (سلیمانیه) استانبول، ش ۳۶۱۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ ۱۶۶گ، ۲۳ سطر [عکسی ف:۲-۱۹۹]

● **ادویه مفرده /** طب/ فارسی

advīye-ye mofrade

نظام الدین گیلانی، احمد بن محمد، - ۱۰۵۹ قمری

nezām-od-dīn-e gīlānī, ahmad ebn-e mohammad (- 1649)

در بیان کیفیت و کمیت ادویه مفرده و تأثیر او در عالم بدن از نظام الدین احمد ملقب به حکیم الملک گیلانی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۲۸/۳

آغاز: بسمله. چنین گوی نیازمند درگاه احد نظام الدین احمد هرگاه گویند این دوا معتدل المزاج شود از حال غریزی آن بدن منفعل گردد که در وی اثر کند و متکیف بکیفیت آن بدن گردد؛ **انجام:** و آنچه در درجه چهارم پیوست بیشتر کند آهن و کندش و مویزج و مامیران و فلفل و خردل و سداب بری.

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۶ شعبان ۱۲۴۴ق؛ بعد از انجامه دو فایده طب نیز اضافه شده است؛ به احتمال یکی از مالکین نظام الدین احمد ملقب به حکیم الملک گیلانی بوده که چند رساله از این مجموعه از او و به خط اوست؛ کاغذ: آبی، جلد: مشکی گالینگور، ۲ص (۳۵- ۳۶)، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴۷ -]

● **ادویه مفرده /** طب / فارسی

advīye-ye mofrade

طبیب، محمدرضا

tabīb, mohammad-rezā

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در حاشیه تصاویر گل و گیاه ترسیم شده، مصحح، محشی، دارای سرلوح ساده؛ قطع: وزیری کوچک [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۶]

● **الادویة المفردة /** طب / عربی

al-adwīyat-ul mufrada

غیرهمانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۲۷

آغاز: و نحوها و فی الثامن منفعته فی اعضاء الصدر و آلات النفس مثل ما یختص منفعته بالقلب

جدول‌هایی است برای داروهای پزشکی به ترتیب حروف آغاز نام آنها با آنچه مربوط بدانها می‌باشد، در شانزده ستون بدین عناوین: الادویه، الماهیه، النوع، المزاج، الاختیار و ...؛ خط: نسخ، کا: محمود بن محمد شاه بن عبدالرزاق اهری، تا: سلخ ربیع الثانی ۷۵۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۵۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶/۵

از اکلیل تا رمان؛ خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن محمد صفر، تا: ربیع الاول ۱۰۵۲ق، جا: میانه؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۵۵ص (۲۲۰-۲۷۵)، ۱۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [سنا - ف: ۱ - ۸]

● **ادویه مفرده = بیست و نه باب /** طب / فارسی

advīye-ye mofrade = bīst-o-noh bāb

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۱۶/۲

آغاز: بسمله حمد و سپاس و شکر بی قیاس مبدعی را که آثار ابداع او بر هر ورق از اوراق و شجری از اشجار... اما بعد این مختصریست از ادویه مفرده که از هر جا جمع کرده اند تا طالبان اینی فن را فایده باشد و این را بر بیست و نه باب نهاده شد تا روشن باشد باب الاول و الله اعلم اوزمالی روغنیست که از ساق درخت؛ **انجام:** باب الیاء یاسمین دو نوعست زرد و سفید و ... و بر موی سیاه باشند سفید گردد تمت.

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ هندی؛ جلد: تیماج عنابی ضربی، ۱۳ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲-۴۹۵]

● **ادویه مفرده /** طب / فارسی

advīye-ye mofrade

غیرهمانند:

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۶۲

آغاز: موجود: عنب الثعلب - بابونه - حب الماس - صعتر ... باب در صفت جدوار بفارسی زدوار گویند و به مغربی ماه و به هندی نرسی و آن میخی است مشابه سعد هندی؛ **انجام:** و هر روز بامداد سه درم گل تازه ده درم شراب خوره نیک سودمند باشد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز [ف: ۳ - ۱۰۴۶]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۵۴

آغاز: زبان را قبض می‌کند مقدمه ... در معرفت امزجه مرکبات مزاج مرکبات؛ **انجام:** فلونیای خاصه که حکیم محمد باقر طاب ثراه ترتیب داده در جمیع امزجه موافق است ... خصیة الثعلب، ریوند چینی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی رؤوف یزدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۷۵گ، ۱۵سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۱۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۷۶۰۰-۳۸/۲۲۰

آغاز: داخل وهوای مانده فاسد دفع کند دوم دماغ است ومزاج او سرد وتر است وبرابر قلب ایستاده که مقاوم حرارت او بوده باشد ... حرف الالف اسارون هرگاه مخلوط شود؛ **انجام:** تریاق فاروغ در او انداخته تا کف نماید کف او را گرفته جمع نمایند
رساله کوتاهی است در طب با مقدمه‌ای در شناخت بیماری‌ها و اعضای بدن شروع می‌شود و پس از آن ادویه طبی را به ترتیب حروف الفبا معرفی می‌کند و خواص آنها را ذکر می‌نماید؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای،۱۶گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۷۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۷۶ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۱۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۵۷گ، اندازه: ۱۴/۷×۲۴/۶سم [رایانه]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۲۴

آغاز: بذر الحماص حب الترشا گویند؛ **انجام:** و وی بطیئی الهضم بود و خلطی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی حاج میرزا علی شریعتی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۱۱۸گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۱۰]

● الادوية المفردة ضد السم / طب / عربی

al-adwīyat-ul mufrada ḍidd-us samm

کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری

kendī, ya‘qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

رساله مختصری است شامل دستور و توضیح درباره برخی داروهای ضد سم که تأثیر سموم را در بدن خنثی می‌سازند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۸

آغاز: فی الادویة المفردة التی یفعل بخواصها فی السموم الزفت الصافی ینفع من السموم القاتله و جمیع لدغ الدواب اذات اخذ الملدوغ منه مثقال مع نصف مثقال ملح العجین و سحق و ضمد؛ **انجام:** الاس ینفع من جمیع السموم القاتله و ان اخذ منه الشیء الیسیر و ادیف مع شراب ریحانی علی اللدغه نفع باذن الله تعالی.
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۴ - ۲۷۲]

● ادویه مفرده مقویه / طب / فارسی

advīye-ye mofrade-ye moqavvīye

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۲۸/۲

آغاز: بسمله. بعد از حمد خدا و صلوات بر رسول الله و آل و اولاد طاهرین، بدانکه این رساله‌ایست جامعه بعضی ادویه مفرده مقویه نسبت به بعضی اعضا مخصوص بخواص خاصه و بعضی مخصوص بغیر آن مشتمل بر چند فصل؛ **انجام:** فصل ۲۵ در میقات (آنچه قی آورد): تخم ترب و برگ آن و کندش و کمگر زد و خربق و مریزج و تخم شبت و خربزه و تخم جرجیر و ... هندی و لوبیای سرخ و آب کدو و مو و قاء القل و تخم مارزیون و بوره و سکنجبین و جوز القی.
در ۲۵ «فصل»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به احتمال یکی از مالکین نظام الدین احمد ملقب به حکیم الملک گیلانی بوده که چند رساله از این مجموعه از او و به خط اوست؛ کاغذ: آبی، جلد:مشکی گالینگور،۱۹سطر(۹×۱۵)،اندازه:۱۶×۲۰سم [ف: ۴۷-]

← ادویه مفرده و مرکبه ⩤ مفردات و مرکبات

● ادویه مفرده و مرکبه / طب / فارسی

advīye-ye mofrade va morakkabe

حکیم علی اصفهانی

hakīm ‘alī-ye esfahānī

مباحثی از ادویه مفرده و مرکبه است برگرفته از کتاب «قانون» ابن‌سینا و کتب دیگران و خود می‌گوید: «مرتب گردید به چهار صورت مقدمه در معرفت کلیه ادویه مفرده و کلیه مرکبه و جزئیه ادویه مفرده و جزئیه مرکبه پس منحصر شد در چهار صورت چه یا شریکند در این معرفت مفردات با مرکبات یا شریک نیستند هیچ یک بلکه سخن یا مخصوص مفردات بود یا مخصوص مرکبات پس اول اول باشد و ثانی ثانی و ثالث و رابع رابع».

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۹/۶

آغاز: بهترین داروئی که مفرح قلوبست حمد حضرت علام الغیوب است و خوشترینمربی که نافع ابدان؛ **انجام:** زعفران سازج

سنبل افیون هر یک جزء بسایند استعمال کنند.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، مشکی، یک‌لا، ۳۰ص (۲۷۴-۳۰۴)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۶۱]

● **ادویه مفرده و مرکبه /** طب / فارسی
advīye-ye mofrade va morakkabe

شاید از حبیش تفلیسی باشد. در این کتاب «ادویه مفرده و مرکبه» در جدول‌هایی بدون ترتیب در تحت این عنوان‌ها آمده است: تعریف آن، انواع آن، اختیار آن، مزاج آن، قوت آن، بیان منفعت آن در اعضای سر، بیان منفعت آن در آلات نفس، بیان منفعت آن در اعضای غذا، بیان منفعت آن در جمیع بدن، طریق استعمال آن قدر مرتب آن، ضرر آن، مصلح آن، بدل آن، به زبان هندی آن. نمونه‌ای از آنچه در جداول ص ۴ نسخه آمده نقل می‌شود: «دهان را خوشبو سازد و ترشی آن کلف را ببرد و در چشم اگر کشند سفیدی که در چشم پدید آید ببرد و ناخنان را ببرد و زفان را ببرد و روغن آن رعشه را بر طرف کند و پوست آن امراض سرد را که در پی پیدا شود ناقض است و تخم وی با روغن کنجد زانو را بیندازد و گوشت آن بیخ دندانرا محکم کند»، از جدولی دیگر: «مقوی دندانهاست و مانعست از تاکل و محکم کند گوشت بیخ دانذان را، و نافعست جوشش دهان را و بلغمها را برطرف سازد و چون سر را به آب وی بشویند شپش وی را بکشد و دود چوب گز لغوه را نفع دهد. صحت چشم را نگاهدارد و قوت دهد و برجینواها را که در چشم آید و ریش کهنه که در چشم پیدا شود و خون که از بیخ آید مانع شود.»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۴۳/۱

آغاز: دواها آرعیس، آ اطویلال، ابوخلسا، آبار تعریف آن پوست پنج درخت درتنک است؛ **انجام:** داخلا و خارجا استعمال نمایند، تعیین نکرده اند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج سیاه با عطف سرخ، ۱۴۷ص (۲-۱۴۹)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۹ - ۹۳]

● **ادویه مفرده و مرکبه = قرابادین /** طب / فارسی
advīye-ye mofrade va morakkabe = qarābādīn

رساله مختصری است در بیان داروها و خواص درمانی آنها، در ۳۳ «فصل»: ۱. احکام کلیه و شبیه کلیه؛ ۲. ادویه مسهله؛ ۳. حوابس اسهال؛ ۴. ادویه صداع گرم؛ ۵. ادویه صداع بارد؛ ۶. مرکبات نافع در صداع؛ ۷. ادویه فالج و رعشه بلغمی و لغوه (لقوه) بلغمی و تشنج رطب؛ ۸ ادویه کابوس و صرع و سکته؛ ۹. ادویه مالیخولیا و نسیان و ضعف دماغ؛ ۱۰. ادویه زکام و نزله؛ ۱۱. ادویه امراض چشم؛ ۱۲. ادویه امراض انف؛ ۱۳. ادویه امراض گوش؛ ۱۴. ادویه امراض لب و لسان و حلق و حنجره و غیره؛ ۱۵. ادویه امراض سینه و شش؛ ۱۶. ادویه دل؛ ۱۷. ادویه امراض کبد؛ ۱۸. ادویه امراض معده؛ ۱۹. ادویه امراض سپرز؛ ۲۰. ادویه اسهال؛ ۲۱. امراض قولنج و مغص؛ ۲۲. ادویه قاتل دود؛ ۲۳. ادویه امراض مقعد؛ ۲۴. امراض گرده و مثانه؛ ۲۵. ادویه امراض فتق و خصیه؛ ۲۶. ادویه امراض قضیب و ادویه باهیه؛ ۲۷. ادویه اوجاع مفاصل و نقرس و عرق النساء؛ ۲۸. ادویه امراض زنان؛ ۲۹. ادویه اورام و طاعون و جزام و حمره و دمامیل و اکله و خنازیر؛ ۳۰. ادویه جراحت و نصل و جب؛ ۳۱. ادویه تالیل و تبور و جرب و قوبا؛ ۳۲. ادویه ... و دفع مضرت هر یک از آنها؛ ۳۳. ادویه حمیات.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این رساله‌ای است در ادویه مخصوصه به امراض از مفردات و مرکبات مشتمل بر سی و سه فصل

انجام: رب الرمان تبهای حاده را نافع بود مطبوخ غاقت تب ربع را نافع بود مطبوخ الاصول تب باهی (؟) را سودمند بود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۳۶۰]

● **ادویه مفرده و مرکبه** / طب / فارسی
advīye-ye mofrade va morakkabe

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۶۷/۵

آغاز: باب در بیان منافع ادویه و اغذیه و اشربه مفرده و مرکبه مشهوره که منافع او به تجربه در آمده باشد چه در کتابها بسیار اسماء ادویه مذکور است و ماهی الا اسماء سمیتموها انتم و آباوکم؛ **انجام:** و سودمند بود جهت ربوو دردسر و جذام و برص و خلطها که در گرده و مثانه بود و بگذارد و خلط های سیاه سوخته

در منافع ادویه و اغذیه و اشربه مفرده و مرکبه به ترتیب حروف الفبا با مقدمه‌ای در بیان الفاظ مصطلحه در این باب، ظاهراً برگرفته از«تحفة المومنین»می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج‌دار، ۵۸گ (۸۱ر-۱۳۹پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۷۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۷۲

آغاز: در ذکر بعضی از ادویه مفرده و بعضی از مرکبه که اضافه بدان ادویه مفرده می‌شوند به فارسی و به ترتیب حروف تهجی اجر ضماد آن با آبغوره جهت شرا و منع ظهور آن و با سرگین

گاو جهت آورام بلغمی؛ **انجام:** با مومیائی و سریشم ماهی ضماد نمایند بعد از آنکه از روغن کنجد چرب کرده باشد.
بیاضی است که در آن به بیان داروهای گیاهی به ترتیب حروف الفبا و خواص هر یک و کیفیت ترکیب آنها پرداخته است، سپس مختصری در طریقه اصلاح و احراق و غسل ادویه و مجملی از اوزانی که در کتاب های طبی آمده آورده است و پس از آن به طریقه ساختن برخی از قرص‌ها و شربت‌ها و مرهم‌ها و معجون‌ها و جوارشات اشاره کرده است. شاید نسخه حاضر برگرفته از مباحث مختلف تحفه حکیم مومن باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۹ ذیقعده ۱۲۸۳ق، به خواهش آقا میرزا نصرالله؛ سطرها چلیپا و راسته، در برگ‌های پایانی متفرقاتی به خطی غیر خط اصل در پزشکی آمده است؛ تملک: وزیری الهی به سال ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج دورو، رو قرمز بدون مقوا، عطف و دور و اندرون تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۰ – ۳۷۶]

● **الادویة موجودة بکل مکان /** طب / عربی

al-adwīyyat-u muwjūdat-un bi-kull-i makān

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ – ۳۱۳ قمری

rāzī, mohammad ebn-e zakaryīā (866 - 926)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۸۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: پسته‌ای و دولت آبادی، جلد: میشن آلبالویی مغزی قهوه‌ای، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱/۸×۲۰/۹سم [ف: ۷ – ۳۷۸]

● **ادویة النار الفارسیة** / طب / فارسی

advīyat-on nār-el fārsīya

نسخه‌های پزشکی متفرقه‌ای است از معجونات و مرهم‌ها و حب‌ها و روغن‌ها و عرقیات و ادعیه برگرفته از طبیبان محلی همچون فتحعلی بیگ و مشهدی حسن و حاجی محمد و دیگران.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۵۶/۴

آغاز: معجون مویز بیست جزو سرکه یک جز و قند نیم جزو مویز را کوبیده و با سرکه و قند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ انجام نسخه مضطرب است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول گرهی، ۳۲گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۳۳]

● **الادویة و الاوراد /** طب / عربی

al-adwīya wa-l awrād

رساله مهمی است در دوازده «باب» در بیان دردها و ذکر داروهایی برای هر کدام، مؤلف از هر بخش دعاهایی را نیز که برای درمان آن درد مؤثر است ذکر کرده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۲۳-۱۵/۶۳

آغاز: الاوص وهو الماء المطفی فیه الحدید اذا شرب نفع من قروح الامعاء و قطع الاسهال ... الادویة المسهلة للاخلاط مجربة النفع فمن ذلک صفة؛ **انجام:** فی الظل فی اطباق اوصحون صینیة حتی ینشف و ترفعه فی البرانی فانه یأتی جیدا انهایة صحیح مجرب و هذا آخر ماختمنا به الکتاب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج و جدول گرهی، ۳۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ – ۲۷۱]

← الادویه المنحجة > الفتح فی التداوی لجمیع الامراض و الشکاوی

● **ادویه و اغذیه /** طب / فارسی

advīye va aqzīye

رساله مختصری است در بیان ادویه و اغذیه مشتمل بر چند «فصل»، از جمله: بیان مرکب القوی، تأثیر سموم، بیان مزاج و درجاتش، کیفیت معرفت درجات ادویه، طرق معرفت امزجه ادویه و اغذیه به تجربه و قیاس، کیفیت استشمام روایح، بیان احتیاج به ترکیب ادویه، بیان کیفیت ترکیب ادویه و استخراج مقدار شربت آنها، بیان معرفت درجات امزجه ادویه مرکبه و طرق استخراج مقدار شربت آنها، بیان معرفت درجات امزجه ادویه مرکبه و طرق استخراج آنها، بیان طرق استخراج مقادیر شربات مرکبات، بیان اعمار بعض ادویه مفرده، بیان ادراک و مدت اعمار ادویه مرکبه، بیان سبب اختلاف اقوال اطباء در ماهیت و خواص ادویه، بیان طریقه اخذ ادویه و حفظ و صیانت آنها، بیان آداب طعام خوردن، بیان ادویه و تحمیص و تشویه و قلی و تدبیر و غسل و احکام آنها، بیان معرفت افعال ادویه مفرده و خواص آنها و بعض اصطلاحات طبیه.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۶۱/۲

آغاز: بسم الله تعالی بدانکه حضرت باری عز شأنه از کمال حکمت و نهایت رحمت مواد ادویه را پیش از اغذیه آفریده چه احتیاج انسان بدانها جهت دفع امراض و اعلال زیاده از اغذیه است؛ **انجام:** التی یصب علی الأعضاء قلیلاً قلیلاً عن قریب قال أبو الفرج الفرق بینه و بین النطول ان النطول یستعمل فی الشیئ الرفیق سلاء هو الجلد الرقیق الذی یخفی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ ۶۷گ (۳پ-۶۹ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۳۵]

● **ادویه و امراض اعضاء /** طب / فارسی

advīye va amrāz-e a‘zā’

فرهنگ واژه‌های پزشکی است و سپس: فصل در اغذیه و اطعمه خاص بیماری های اندام و یک «باب» در ۴ «فصل»: ۱. ادویه بیماری‌های اعضاء؛ ۲. ورم و جراحات؛ ۳. ادویه جبر و زینت؛ ۴. پادزهرها و در آخر رگ‌های مفصوده.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۵۹/۲

آغاز: صداع درد تمام سرو شقیقه درد نیم سر، بیضه درد میان سرپندار که سر او شکافته میشود و روشنائی را نخواهد، دوار سرگشتن دائم، سدر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: شکری فرنگی و اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای با عطف تیماج سبز، ۱۶ ص (۱۱۶-۱۰۱)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۴۹]

● **ادویه و قرابادین /** طب / فارسی

advīye va qarābādīn

ادویه طبی و ترتیب و تقسیم آنها در دو «باب» و چند «فصل» بیان شده است. پایان بخش نسخه در قرابادین است که به‌طور مختصر ذکر کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۲۲/۴

آغاز: ورم غده دمعه که آن را به فرانسه «داکری ادنایت» [نامند] و آن بر دوقسم است حاد و مزمن اول ورم غده حاد؛ **انجام:** بعضی از عوامل آثاری حاصل نمی نمایند مگر درنقطه محل استعمال (منیات قوابض محرقات) بعضی دیگر مانند حرارت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۳۱گ (۲۱۷پ-۲۴۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۵]

● **ادویه و نسخه‌جات** / طب / فارسی

advīye va nosxejāt

اشلیمر، فلمنکی، ق۱۳ قمری

ešlīmer, felemenkī (- 19c)

مترجم: حکیم باشی، زین العابدین

ترجمه کار شلیمر فلمنکی است که در عهد ناصرالدین شاه در ایران بود و در مدرسه دارالفنون تدریس می‌کرد. این کتاب او توسط زین العابدین حکیم باشی ترجمه شده است. دارای عناوین «مطلب»، و در هزار مطلب است که از «آب» شروع و به «ید» ختم می‌شود.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۶۰

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن سبز، ۲۹۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۶سم [ف: ۲ - ۲۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای روشن، ۱۹۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۲سم [ف: ۲ - ۲۰]

● **ادیان و امم /** ادیان و مذاهب / عربی، فارسی

adyān va omam

بخشی است در بیان اجمالی از آراء و عقاید اهل ادیان و مذاهب و فلاسفه و جز آنها. از پایان این بخش مستفاد می‌گردد که نویسنده آن شیعی مذهب بوده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۷۲/۵

آغاز: فایدة فی بیان تقسیم الامم و الضابط فیه. ان من الناس من لایقول بمحسوس و لا بمعقول و هم السوفسطائیة. و منهم من یقول بالمحسوس و المعقول و هم الطبیعیة و منهم من یقول بالمحسوس لا بالمعقول و لایقول بالحد و الاحکام و هم الفلاسفة الدهریة؛ **انجام:** و سمیت هذه المذاهب الثلاثة الاخرین باصحاب الحدیث لان عنایتهم بتحصیل النصوص و نقلها و بناء الاحکام علیها و لایرجعون الی القیاس و کان من جملة اصحاب الحدیث ایضاً السفیان الثوری و داود بن علی بن محمد الاصفهانی. ثم اعلم ان مذهب الحق هذا الجعفری و المذاهب الاربعة البواقی باطلون و اهلها هالکون و الله اعلم بحقایق احکامه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی: الوان، جلد: مقوایی، ۵۹ص (۱۶۹-۲۲۸)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۲۶]

● **ادیان و عقاید مختلفه و اثبات دین حنیف اسلام** / ادیان و مذاهب - فارسی

adyān va ‘aqāyed-e moxtalefe va esbāt-e dīn-e hanīf-e eslām

تویسرکانی، محمد علی بن محمد تقی، ق۱۴ قمری

toyserkānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad taqī (- 20c)

بنا بر آنچه در مقدمه کتاب آمده، مؤلف کتاب را برای ظل السلطان نوشته است.

اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۱۰۱۳

آغاز: ظواهر حمد و سپاس و جواهر شکر بی قیاس ملازم حدائق واجب الوجود و سزاوار خزائن حضرت معبودی است که؛ **انجام:** و اثر و نتیجه و ثمر را عالم معاد گویند و دار آخرت خوانند روح را در آن عالم فایده و جسد را از آن ثواب و عقاب بهره، رزقنا اله سعادة الدارین

خط: نستعلیق خوش، کا: مؤلف، تا: عید قربان ۱۳۲۳ق؛ کاغذ:

فرنگی، جلد: مقوایی با عطف تیماج قرمز، ۵۳ ص، ۱۴ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۲۴]

● **اذا استأجر ارضا ...** / فقه / عربی

iḏā ista'jar-a arḏ-an ...

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ – ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī، ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

آغاز: سؤال إذا استأجر زيد أرضا مشاهدة عن عمرو على أنها بقدر خمسين فقيزا و جرى الصيغة على ذلك

انجام: إذا كانت معنية فلعلهم لم يفرقوا بينهما كما هو المشهور فى البيع و لا يحضرنى الآن تصريح به فى كلامهم و كذلک فى المطلقة

تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۱۲

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق، جا: مشهد؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۲]

● **اذا اقر الزوج بطلاق زوجته ...** / فقه / عربی

iḏā aqarr-az zawj bi-ṭalāq-i zawjat-i-h ...

تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۲۰۲/۴

اذا اقر الزوج بطلاق زوجته هل يقبل بالنسبة الى الزوجة؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶گ، قطع: رحلی [ف: ۲۷۷]

● **اذابة البلور و تلويناته** / متفرقه / عربی

iḏābat-ul bulūr wa talwīnāt-i-h

حمیری، محمد بن میمون

hamyarī, mohammad ebn-e maymūn

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۱۴

آغاز: قال فى صفة اذابته و ذلک اذا اخذنا على اسم الله تعالى بلورا صافيا فاحميناه حتى تطاير و تشقق؛ **انجام:** حتى تكسره و قد خرج الى انا هكذا اعنى بهذا الفصل صافيا مرة و كدرا اخرى (قد تم الرسالة بيد احقر العباد محمد صادق الغروى فى ۱۲ ربيع الاول ۱۳۰۱)

خط: نسخ، کا: محمد صادق غروی، تا: ۱۲ ربیع الاول ۱۳۰۱ق؛ ۲ص (۳۵۹-۳۶۱) [ف: ۹ - ۲۰۱]

● **اذا صالح زيد بعض الملک ...** / فقه / عربی

iḏā ṣāliḥ-un zayyad-a ba'ḍ-al milk-a...

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ – ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۱۳

اذا صالح زيد بعض الملک لولده الكبير و جعل نفسه خيارا فهل بعد موته لسائر الورثة الخيار؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۲]

● **الاذان** / فقه / عربی

al-aḏān

قراتکینی، جامی بن کمال الدین، ق۱۱ قمری

qarātakīnī, jāmī ebn-e kamāl-od-dīn (- 17c)

در این رساله از «اذان» گفتگو نموده است.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۵۱/۱۷ - ج

آغاز: بسمله. و به نستعين. اذان من الله للمؤمنين بان يحمدوا كلهم مؤمنين ... اما بعد فيقول ... جامى بن كمال الدين القراتكينى ... ان الاذان اعلام من المؤذن للمسلمين الى اتيان على ما هو سبب لهم للنجاة. فاردت ان اشرح للاذان؛ **انجام:** و من انكره يا ثم بترک قبوله

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ ۲۶گ (۳۵۸پ-۳۸۴ر) [ف: ۲۳۸]

● **الاذان** / فقه / فارسی

al-aḏān

علوی، عبدالله بن عبدالرحمن

'alavī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'abd-or-rahmān

برای آشنا نمودن مؤذنان است به فرایض و واجبات و سنت و مستحبات و مناجات و مکروهات اذان.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۷۴/۳

آغاز: بسمله. حمد بی حد و ثنای بی عدد و ستایش بیشمار مر پروردگار را که جمیع خلایق را از عدم بعالم وجود آورد و اظهار خداوندی نمود؛ **انجام:** منهی است از وی و پرهیز کار باشد و در خدمت ثابت قدم باشد بفضلک و کرمک یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز و حاشیه سرخ ضربی مقوایی، ۴گ (۱۰۱پ-۱۰۴پ)، ۱۱و ۱۳سطر (۶/۵-۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۳۰۸]

● **الاذان** / فقه / عربی

al-aḏān

غیرهمانند:

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ – ۹۳۷]
اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۰/۱
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۰۲]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۴۱/۱–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها – ف: ۳ – ۷۰]

● **الاذان الاعلامی و الاذان الصلاتی /** فقه / عربی
al-aḏān-ul-i‘lāmī wa-l-aḏān-uṣ-ṣalātī
موسوی، محمد حسین بن محمد، ق۱۳ قمری
mūsavī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)
رساله استدلالی است در پاسخ به پرسش: آیا اذان کسی که برای نماز انفرادی می‌گوید و یا اذان شهر و یا اذان جماعت و اذان اعلام، برای شنونده منفردا کان او اماما مع جماعة، کفایت می‌کند یا خیر؟

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۲۷/۸
آغاز: مسالة اذا سمع الامام اذان مؤذن فلا يخلو من انه اما ان يكون للاعلام او للصلاة؛ **انجام:** و خصوصا مع اعتضاده بفتوى الصدوق و روايته و بعمل الاكثر و الله تعالى هو العالم بحقائق احكامه و رسوله و آله الطاهرون صلوات الله عليهم اجمعين
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۲۵ – ۲۷)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۸ – ۵۲۳]

● **اذان و اقامه نماز (ترجمه) /** فقه / فارسی
azan va eqāme-ye namāz (t.)

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۹۹/۲
از قول سید محمد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم بن محمد رضای کاشانی، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۷۵ر–۷۸پ)، ۱۴و ۱۵ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: – ۳۹۶]

● **الاذان و الاقامة /** فقه / عربی
al-aḏān wa-l-iqāma
مازندرانی، محمد هادی بن محمد صالح، - ۱۱۲۰ قمری
māzandarānī, mohammad hādī ebn-e mohammad sāleh (- 1709)
رساله استدلالی است در تاریخ و چگونگی پیدایش اذان و اقامه و فصول و فضیلت آن و مسائل فقهی آن، با نقل بعضی از اقوال فقها و گفتگو در آنها، برگرفته از شرح کافی مؤلف با اضافات لازم؛ در پنج «فصل» و یک «خاتمه»: ۱. معنی الأذان و الاقامة و بدئهما؛ ۲. بيان فضلهما؛ ۳. بيان استحبابهما؛ ۴. بيان كمية فصولهما؛ ۵. سقوط الأذان أو الاقامة فى مواضع؛ الخاتمة فى مسائل متفرقة.
آغاز: بسمله. حمدله. و بعد فهذه رسالة فى الاذان و الاقامة قد اخرجتها من تعليقاتى على فروع الكافى مشتملة على عدة فصول و خاتمة
انجام: و فى مدحه بعض آخر من الأخبار قريب مما رويناه و قد حسنه بعض الرجال أيضاً، و الله أعلم بالصواب

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن ابراهیم طباطبائی جوزدانی (شاگرد مؤلف)، تا: جمعه ۱۷ رمضان ۱۱۰۸ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۵ – ۲۶۱]

۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میر محمد هاشم بن میر طالب، تا: شنبه ۴ ذیقعده ۱۱۰۸ق، جا: قریه نجف آباد دارالسلطنه اصفهان؛ محشی با امضاء، «منه عفی عنه» و «منه دام ظله» و «منه دام ظله العالی» و «منه سلمه الله»؛ در پشت صفحه اول کتاب آمده: «جلد مذکور از جمله هفتصد جلد کتاب وقف سلیمان شان والی و الا شان خراسان که از دارالسلطنه اصفهان ارسال این استان فیض نشان نموده است در رمضان ۱۱۴۵ق»، در همین صفحه آمده: «رساله رضاع ملا صالح مازندرانی قطع کوچک به تاریخ شهر محرم الحرام سنه ۱۱۰۴ داخل عرض شد.» و در همین صفحه آمده «بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۱۹۶ داخل عرض شد»؛ مهر: «عبده الراجی رفیع بن محمد جابر» (بیضی)، «یا سلطان علی بن موسی الرضا» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج لایه‌ای سبز، ۴۹گ (۳۴–۸۲)، ۱۸ سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴۱]

● **اذرع النيل (رسالة فى معرفة) /** هیئت / عربی
aḏru‘-un nīl (r.-un fī ma‘rifat-i)
مفارقی، ابونعیم،
mofāreqī, abū-na‘īm

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۶۶/۳۲
آغاز: ذكر العلامه ابونعيم المفارقى ره طريقة فى معرفة اذرع النيل؛
انجام: تم ذلك بحمدالله وعونه
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج سبز، ۱گ (۲۴–۳۲)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ – ۵۳۳]

← الاذکار ≻ خلاصة الاذکار

● **اذکار /** عرفان و تصوف / فارسی

azkār

؟ بونی، احمد بن علی، – ۶۲۲ قمری

būnī, ahmad ebn-e ʻalī (- 1226)

با عنوان‌های: ساعت اول روز یک‌شنبه، ساعت دوم یک‌شنبه، ساعت سیم از روز یک‌شنبه، و پس از هر عنوان ذکری آمده و سپس گزارش آن و خواص آن.

آغاز: حمدله، و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله، اما بعد گفت شیخ ... شرف الدین ابوالعباس بن علی القرشی البونی قدس سره

انجام: و قیاس کنی بر این غلط و آنچه مناسب اوست، و الله یقول الحق و هو یهدی السبیل، تمت و کمل

[فهرستواره منزوی ۴۶/۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۹/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ زرد عطف میشن قهوه‌ای، ۸گ (۴۸پ–۵۶ر)، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۳سم [ف: ۶ – ۳۱۲]

● **اذکار /** عرفان و تصوف / فارسی

azkār

؟ جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ – ۸۹۸ قمری

jāmī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

رساله‌ای عرفانی است و در نسخه حاضر به جامی نسبت داده شده است.

آغاز: خوش آنکه دلت ز ذکر پر نور شود ×× در پرتو آن نفس تو مقهور شود ... بدانکه سر ذکر و ترقی در مراتب آن آنست که حقیقت مناسبت

انجام: در پی بشکستن از دل آهنگ آید، و یترقی عن هذه المرتبة.

[فهرستواره منزوی ۴۶/۷]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۳۸/۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۳گ (۴۶پ–۴۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۳– ۹۳]

● **اذکار /** عرفان و تصوف / فارسی

azkār

بخاری، سید جلال

boxārī, seyyed jalāl

فوایدی است در اذکار مختلفه از جمله ذکر برای برآمدن هر حاجت و برای مهربانی صاحب خود و برای قضای حاجت و جمیع مهمات وگشایش کارها به نقل از سید جلال بخاری.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۴/۱۵–۳/۱۳۴

آغاز: بسمله حضرت مخدوم جهانیان سید جلال بخاری قدس سره فرموده اند اگر کسی برای برآمدن مهمی بعد نماز عشا تجدید وضو کند و این اسم را دوهزار بار بالتسمیه خواند؛ **انجام:** فرود آید یا هر که خبر آرد برو تما چه زند فی الفوز فرود آید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ، ۱۱ سطر [ف: ۱ – ۲۷۱]

● **الاذکار /** عرفان و تصوف / عربی

al-aḏkār

نوائی، محیی الدین بن زکریا

navā'ī, mohy-ed-dīn ebn-e zakarīyā

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۳۹

خط: نسخ خوش، کا: احمد بن محمد سعید اردلانی، تا: ۱۲۴۴ق؛ مجدول، مذهب، نسخه شاهانه‌ای است؛ کاغذ: متن و حاشیه، جلد: روغنی و زرین [نشریه: ۷ – ۱۰۰]

● **الاذکار /** عرفان و تصوف / عربی

al-aḏkār

غیرهمانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۹/۳

آغاز: بسمله، مرحبا بالاشراق و سبحان الله نور الانوار، اهلا بک ایها المبادی، اراک تحل قیود لما و ارانی؛ **انجام:** تمجید آخر اللهم ارزقنی جهالا فی اعین الناظرین و بهاء و هیبة ... اذا دعیت بها اجبت و لم ترد سائلی، تم الکتاب ... فی الاول من شهر رمضان المبارک سنة ۱۰۳۸ علی ید ... احمد بن الحسین الاصفهانی

در واردات و تمجیدات عرفانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ زرد عطف میشن قهوه‌ای،۶گ(۲۲پ–۲۷پ)،اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۳سم [ف: ۶–۳۱۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۲ کر

آغاز: فإذا فرغ من الأكل بالنية التي تقدمت و بالوصف الذي ذكر و داعي الادب كما ذكرنا ينام قيلولة عونا على قيام الليل فإذا استيقظ و قام و توضأ و صلى ركعتين؛ **انجام:** إذا قرب الصبح يدعوا تليق بأصحاب المحبة و أرباب الهمم العالية فإن ذلك وقت خاص فيستجاب فيه الدعوات فيدعوا بما يلهمه الله تعالى بمقتضى مقامه

دستورالعمل‌های طریقتی و صوفیانه شامل اذکار و صلوات ایام و لیالی و ساعات است که به جهت افتادگی از آغاز شناسایی مؤلف آن ممکن نگردید، این احتمال وجود داردکه از تألیفات تقی

الدین محمد بن پیرعلی بالکسیری برگوی مشهور به «برگلی» و «بیرکلی» (د. ۹۸۱هـ) بوده باشد. مؤلف در برخی فقرات از استاد خویش با عنوان «کذا أفاد شیخنا قدس الله سره» یاد می‌نماید. برای بررسی بیشتر پژوهشگران، شایسته است متن دو اثر مرتبط با موضوع این رساله از برگوی، به نامهای ۱. شرح الاسماء الحسنی در موضوع ادعیه و اذکار، ۲. رسالة فی وظائف الیوم و اللیلة (در صورت دسترسی) مورد مطالعه تطبیقی قرار گیرد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک، ۱گ (۸ر)، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۵۳]

● اذکار اربعین / عرفان و تصوف / فارسی

azkār-e arba'īn

رساله کوتاهی است در بیان اوراد و اذکار که در اربعین‌ها لازم است به تعداد خاصی گفته شود تا آثار آن ظاهر گردد همچون کلمه طیبه «لااله الا الله و لااله الا هو الحی القیوم و ...»

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۶/۶-۵/۱۹۶

آغاز: بسمله هی که خواهد بقای کلی درعین فنا حاصل گردانده وسر معنی العبودیة جوهرة کنهها الربوبیة بر او ظاهر گردد باید که چند اربعین بر این اورادی که مذکور میشود؛ **انجام:** دراین مقام به مرتبه خلافت ومراد حق تعالی انی جاعل فی الارض خلیفة خواهد رسید. تمت بعون الله تعالی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقواکرم عطف و گوشه تیماج، ۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۰۹۰]

● اذکار الاذکار / دعا / عربی

iḏkār-ul-aḏkār

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūṭī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

وابسته به: حلیة الابرار و شعار الاخیار فی تلخیص الدعوات و الاذکار = الأذکار النوویة؛ نووی، یحیی بن شرف (۶۳۱-۶۷۶)

رساله کوتاهی است در ادعیه و اذکار، تلخیص کتاب «حلیة الابرار» نووی (۶۷۶) است. سیوطی شرحی بر این خلاصه نیز دارد.

[کشف الظنون ۵۱/۱ و ۶۸۹]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۶۸

آغاز: بسمله قال الشیخ الامام العلامه جلال الدین عبدالرحمن نجل الشیخ الامام العلامه کمال الدین ابی بکر السیوطی الشافعی ... الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی هذه کراسة جردت فیها الاذکار و الادعیة التی فی کتاب الاذکار؛ **انجام:** وافعل ذلک بوالدینا و اقاربنا و اشیاخنا و اخواننا و سائر من یحبنا او نحبه فی الله و جمیع المسلمین سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین والحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، کا:محمدبن سلیمان، تا: جمعه ۳ ذیقعده ۱۲۴۱ق؛ کاتب کتاب را به نام شیخ محمدجدید خالدی تحریر کرده و در ابتدای نسخه کشف رموز کتاب شده است؛ جلد: مقوا، سبز، عطف پارچه سرخ، ۴۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۳۴]

● اذکار الاسبوع / دعا / عربی

aḏkār-ul usbū'

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۶۰/۱

انجام: و انت الله مجیب دعوة.

کا: حسین بن علیرضا شریف یزدی، تا: رمضان ۱۲۹۷ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی میرزا محمود شیخی زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۲۳گ (۱-۲۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۰۲]

● اذکار الاسبوع / دعا / فارسی

aḏkār-ul usbū'

حسینی، عبدالکریم بن محمد رحیم

hoseynī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad rahīm

رساله‌ای در اعمال و ادعیه و اوراد ایام هفته و تعقیبات نمازهای پنج‌گانه است همراه با بعضی دعاهای متفرقه که برای توسل خوانده می‌شوند، دارای ده «فصل»: ۱. اذکار و دعاهای شب و روز شنبه؛ ۲. اذکار و دعاهای شب و روز یک‌شنبه؛ ۳. اذکار و دعاهای شب و روز دوشنبه؛ ۴. اذکار و دعاهای شب و روز سه‌شنبه؛ ۵. اذکار و دعاهای شب و روز چهارشنبه؛ ۶. اذکار و دعاهای شب و روز پنج‌شنبه؛ ۷. اذکار و دعاهای شب و روز جمعه؛ ۸. اذکار و دعاهای ساعات دوازده‌گانه روز؛ ۹. تعقیبات فرایض یومیه؛ ۱۰. اذکار و دعاهای متفرقه.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد مخفی نماند که چون این بنده حقیر کثیر التقصیر ... کاتب این اوراق را اراده خواطر بهم رسید

انجام: بستم که بسته باد بحق کلام الله المجید برحمتک یا ارحم الراحمین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ روی برگ اول چند تاریخ۱۲۳۶-۱۲۸۵دیده می‌شود؛جلد: مقوایی عطف پارچه قرمز، ۱۸۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۷۹]

● **اذکار بازو بند حضرت علی (ع) /** دعا / عربی
azkār-e bāzū band-e hazrat-e ʻalī (ʻ)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۳۶ ض
بی کا، بی تا [د.ث]

● **الاذکار بالمسائل الفقهیة (مختصر) /** ادبیات / عربی
al-iḏkār bi-l-masāʼil-il fiqhīya (mx.)

طبسی، محمود بن غلام علی، ق۱۲ قمری
tabasī, mahmūd ebn-e qolām ʻalī (- 18c)

منتخبی است از کتاب «الاذکار بالمسائل الفقهیة» ابوالقاسم زجاجی نحوی که در آن چند مسأله ادبی نحوی را بحث کرده که مربوط به فقه می‌باشد و مورد نیاز فقهاست.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۱۵/۲
آغاز: قال ابوالقاسم ... أما بعد حفظك الله و أبقاك و هدانا و اياك و وفقنا فيما نحاول ديناً و دنياً؛ **انجام:** و هذا مقتضى قوله في الشرطين و هو ضعيف
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواسط ذیقعده ۱۰۶۸ق، برای میرزا نصیرالدین محمد؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱۲۳پ-۱۳۱پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۶۸]

● **اذکار الطهارة = ترجمة الاذکار = اذکار و ادعیه ترجمة الطهارة /** دعا / فارسی
aḏkār-uṭ-ṭahāra = t.t-ul-aḏkār = azkār va adʻīye-ye t.t-ut-tahārat

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

وابسته به: ترجمة الطهارة؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱)

مشتمل است بر اذکار و دعاهایی که در «ترجمة الصلاة» آمده و دارای ۵ «باب» است: ۱. اذکار خلوت؛ ۲. اذکار تنظیف؛ ۳. اذکار حمام؛ ۴. اذکار وضو؛ ۵. اذکار غسل. همراه با ترجمه اذکار در حواشی.

آغاز: الحمدلله و الصلاة على محمد و آله، اما بعد این رساله ایست مشتمل بر اذکار و ادعیه که در کتاب ترجمة الطهارة بخواندن آن اشاره نمودیم

انجام: عدد مجموع اذکار طهارت چهل است چنانکه بتعداد ظاهر می‌شود

[الذریعة ۴۰۶/۱؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ فهرست‌های خودنوشت فیض ۱۳۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۸/۱؛ فهرستواره منزوی ۴۶/۷]

۱- قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۷۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱ (نزدیک عصر مؤلف)؛ عبارت‌های عربی در حاشیه ترجمه شده است، دارای حواشی با نشان «۵»؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۵۹پ-۶۲پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۳۷]

۲- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا، ۴ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲۰ - ۳۲]

۳- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۶۲
آغاز: بسمله، حمد بیحد و ثنای بیعد خداوند جهان ار ای دلگشای را که صوامع قدس آسمان را مزین ساخت بلائکه؛ **انجام:** و کرة غب اخرى بمنه وجوده باتمام آمد ترجمه الجع و الحمد ... و صلى الله على محمد و اهل بية صلوات الله عليهم اجمعين
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نقل از کتابشناسی فیض [رایانه]

۴- قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۶۳/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ از روی نسخه‌ای که به خط یکی از شاگردان فیض بوده و در حیات فیض آن نسخه را کتابت کرده بوده، نگاشته شده است، محشی، مصحح، ترجمه دعاها نیز در حاشیه آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۶۱-۶۳)، ۱۴سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۳۴ - ۱۶۸]

۵- مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۳۵/۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، ۴گ (۱۰ر-۱۳پ)، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۳ - ۹۹۶]

۶- مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۳۰/۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن حاجی محمد صادق کاشانی، تا: صفر ۱۱۱۷ق؛ جلد: تیماج لایه‌ای مشکی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۶۰۰]

۷- یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۳۲/۴
خط: نسخ، کا: مهدی، تا: ۱۱۸۴-۱۱۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی عطف پارچه چهره‌ای، ۳گ (۷۱-۷۴)، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۴- ۱۳۷۰]

۸- مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،کا:احمد بن محمد رضا حسینی،تا:۱۳۵۷ق؛ ترجمه اذکار و ادعیه در حاشیه؛ اهدایی رهبری، ۱۳۷۳؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا، ۳ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۵]

● **اذکار خانواده چشتی‌ها /** عرفان و تصوف / فارسی
azkār-e xānevāde-ye čaštī-hā

[(ایوانف ۱: ۵۸۴)]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۳/۹
آغاز: بدان که اذکار همه مروی است از رسول؛ **انجام:** که مشی کرده بود از آن مکان همچنین
خط: نسخ، کا: شیخ حسین علی، تا: ۱۰۳۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی لایی مغزی سیاه، ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۷ - ۱۶۱]

● **اذکار عرفانی /** عرفان و تصوف / فارسی

azkār-e 'erfānī

اذکار مراقبت و ضروب آن به طریقه فرقه چشتیه است. بعض از اصطلاحات عرفانی خاص این طریقه در ضمن تفسیر و تأویل گردیده است.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۰۴/۶
آغاز: بسمله، دو ضربی لا اله از دل کشیده تا کتف دست راست رساند؛ **انجام:** ولایت انبیا یعنی اخص الخواص شغلش صرف متوجه به سوی الله شود.
خط: مختلف، کا: نصیرالدین محمد، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج سرخ مقوایی دارای حاشیه و ترنج، ۱۰ص (۲۸۷-۲۹۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۴۷]

● **اذکار قادریه /** دعا / فارسی

azkār-e qāderīye

مجموعه آداب و اذکار و اوراد صوفیانه که به روش فرقه قادریه نگاشته شده است و در آن از اعمال و کردار صوفیانه این گروه سخن رانده شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۵۵
آغاز: بسمله بدانکه محرم و صفر و ربیع الاول و ربیع الاخر و جمادی الاول ... این در عربی دوازده ماه قمری است و محرم و جمادی الاول و رمضان آتشی و صفر و جماد الاخر و شوال خاکی و ربیع الاول و رجب؛ **انجام:** و ملک ارزانی غله و برای جمعیت ظاهری و باطنی و گشایش کارهای دینی و دنیوی نصیبی جمیع المومنین و المومنات
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۵]

← اذکار القلوب ⪢ جلاء القلوب
← اذکار مهمه ⪢ الاذکار المهمة

● **الاذکار المهمة = اذکار مهمه /** دعا / فارسی
al-adkār-ul-muhimma = azkār-e mohemme

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

وابسته به: خلاصة الاذکار و اطمینان القلوب؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱ق)
تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۰۷۷ق
خلاصه و ترجمه‌ای است از کتاب دیگر مؤلف به نام «خلاصة الاذکار» (الذریعه ۲۱۱/۷) مشتمل بر هشت «باب»: ۱. فضیلت ذکر؛ ۲. اذکار و اوراد مخصوصه؛ ۳. اذکار عادات ضروریه؛ ۴. اذکار عادات مستحبه؛ ۵. اذکار طهارت؛ ۶. اذکار سایر عبادات و مهمات؛ ۷. اذکار حوادث؛ ۸. اذکار سفر.
آغاز: هر که نه گویا بتو خاموش به ×× هر چه نه یاد تو فراموش به منت خدایرا عزوجل که بندگان را با وجود آلایش دل و زبان باصناف گناهان رخصت ذکر خود فرموده.
انجام: اللهم اجعل اوبتی هذه مبارکة میمونة مقرونة بتوبة نصوح توجب لی السعادة یا ارحم الراحمین.
چاپ: گویا ضمن مجموعه‌ای در هند یه چاپ رسیده (الذریعه ۴۰۶/۱)

[فهرستواره منزوی ۴۶/۷ (۲نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۴۷ ص (۱-۴۷)، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳۵ - ۴۴۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۹۶
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ خوش، کا: اشرف، تا: اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: وسط؛ در وقف‌نامه پشت صفحه اول به تاریخ رجب ۱۱۶۶ نام واقف ذکر نشده است؛ کاغذ: شکری فرنگی، ۳۳ گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۸/۹×۱۴/۲سم [ف: ۱۵ - ۱۱۱]

۳. ساری؛ عمومی ساری؛ شماره نسخه:۱۵۵
آغاز: تا پسر در راه خدا سواره جهاد می‌کردند؛ **انجام:** از حضرت امام محمد باقر (ع) منقول است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ق (در زمان حیات مؤلف)؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اوراق آشفته صحافی شده؛ جلد: مشمع سرخ، ۱۶۸ص، ۱۸ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۲۲]

← اذکار نووی ⪢ حلیة الابرار و شعار الاخیار فی تلخیص

الدعوات و الاذکار
← الاذکار النوویة ⟩ حلیة الابرار و شعار الاخیار فی تلخیص الدعوات و الاذکار

● **اذکار النووی (ترجمه و مختصر) /** دعا / عربی، فارسی
aḏkār-un nawawī (t. va mx.)

کازرونی، محمد بن مسعود، - ۷۵۸ قمری
kāzerūnī, mohammad ebn-e mas'ūd (- 1358)

وابسته به: حلیة الابرار و شعار الاخیار فی تلخیص الدعوات و الاذکار = الاذکار النوویة؛ نووی، یحیی بن شرف (۶۳۱-۶۷۶ق)
کتاب مشهوری است در ادعیه و اذکاری که در اوقات و حالات مختلف خوانده می‌شوند. این کتاب که روایات صحیح را بیشتر از پنج کتاب (صحیح بخاری، مسلم، سنن ابی داود، ترمذی و نسایی) گرفته، مشتمل بر ۳۵۶ «باب» می‌باشد که در چند مجلد تدوین شده است. نسخه حاضر خلاصه‌ای است از این کتاب که مؤلف برای سهولت دستیابی طالبان به ادعیه و اذکار این کتاب، آنها را از میان توضیحاتی که نووی در رابطه با این ادعیه و اذکار آورده، بیرون کشیده و موضع هر ذکر را با حروف ابجد و غیر آن مشخص نموده است.
با توجه به آنچه در حاشیه اولین صفحه متن این کتاب آمده، فردی به نام «عمر کازرونی» جایگاه ادعیه کتاب را در خلال سطور یا در حاشیه به فارسی ترجمه کرده و از دیباچه کتاب «اذکار النووی» نیز آنچه را که برای فهم این ادعیه و اذکار مورد نیاز بوده به فارسی ترجمه نموده و هر کجا تغییری یا الحاقی یا تذکاری ضروری دیده، آن در حاشیه ثبت کرده و در پایان نیز طالبان را برای رفع شبهه یا اطلاع بیشتر به کتاب «اذکار النووی» ارجاع داده است.
[کشف الظنون ۶۸/۱]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۶۲/۱
آغاز: بسمله الحمدلله الذی بنعمة تتم الصالحات و برحمته تنزل البرکات ... اما بعد ... بس چون بود کتاب دعوات و اذکار که مؤلف شیخ امام نافذ محقق محی الدین ابی زکریا یحیی نووی ... در خاطر بنده ... اشرف حسینی کازرونی غفرالله له و لو الدیه که؛
انجام: اعوذ بکلمات الله التامات من شر ما خلق ک رضیت بالله رباً و بالاسلام دیناً و بمحمد یف رسولاً
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابری الوان سجاف و عطف تیماج اناری،۹سطر(۷/۵×۱۵)،۱۵×۲۴ سم [ف: ۱۴ - ۱۸۳]

● **اذکار و ادعیه** / دعا / فارسی
azkār va ad'īye

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله‌ای است در اذکار و ادعیه با زیارات.
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... به سند معتبر از حضرات امام جعفر صادق صلوات الله علیه منقول است که هر که صد نوبت بگوید لا اله الا الله الملک الحق المبین
انجام: از گناهان بیرون آید مانند روزی که از مادر متولد شده بوده است این منتخب اذکار و ادعیه به جهت فرزند سعادتمند محمد حسن ... مرقوم رقم حقیر ... گردید.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، رکابه‌دار، ۳ برگ دعاهایی از مهج الدعوات، کفعمی، طبرسی، کلینی و دیگران در انجام نسخه آمده و احتمالاً به قرینه دعاهای دیگر از علامه مجلسی باشد، زیرا کلمه «منه عفی عنه» در حواشی این ادعیه نیز دیده می‌شود؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۲۱-۲۴)، مورب ۲۵ سطر، اندازه: ۷×۱۹سم [ف: ۳۲ - ۱۹۵]
۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۲۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج دورو مشکی و قهوه‌ای بدون مقوا، مجدول،۶گ،۱۶سطر،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم[ف مخ: ۵ - ۲۱۳۳]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷۹/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز تیره لایی، ۱۷ سطر (۹×۲۰)، قطع: بیاضی [ف: ۱۷ - ۲۴۱]

● **اذکار و ادعیه = سید الاستغفار و بعض الصلوات الشریفة و الأدعیة المأثورة /** دعا / ترکی و عربی
azkār va ad'īye = sayyid-ul istiġfār wa ba'ḍ-uṣ ṣalawāt-iš šarīfa wa-l ad'īyat-il ma'ṯūra

مجموعه‌ای از ادعیه و اذکار طریقتی و صوفیانه است که بایستی طبق تاریخی که در میان آن اشاره شده، در سال ۱۲۵۹ق نگارش یافته باشد. باید افزود در عباراتی از این اثر، مؤلف از کشف و شهودی که برای شخص خودش در سال ۱۲۵۹ق حاصل گردیده، سخن به میان آورده است که روی آن به خط دیگری (با مداد) قلم کشیده‌اند. باید دانست که در دارالکتب قاهره به شماره «۱۰۷ مجامیع ترکی طلعت» نسخه‌ای با عنوان «سیدالاستغفار و بعض الصلوات الشریفة و الأدعیة المأثورة» با تاریخ کتابت ۱۲۱۳ق معرفی شده است که با توجه به آغاز آن، بایستی نسخه دیگری از همین اثر مورد بحث بوده باشد.
آغاز: اللهم أنت ربی لا إله إلا أنت خلقتنی و أنا عبدک و أنا علی

عهدک ... بسم الله الرحمن الرحیم أستغفرالله؛ أستغفر الله الذی لا إله إلا هو الحی القیوم و أتوب إلیه ... بوکمسه نک مر بر مهم حاجتی اوله صباح نمازنی قلوب دخی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۷ کر

آغاز: برابر؛ **انجام:** سنه بیک ایکی یوز اللی طوزده صفر یک اون یدینجی کوننده اخشام ایله عشا اراسنده لحکمة ایکندی محلندن آلدیم صاغمیه شاکلنده علامت ظهور اتدی و تعجبه فالندی ... فاصرفنی عنه و قدره لی الخیر حیث کان ... ابتدا آبدست آلوب ایکی رکعت نماز قلوب اوچ اخلاص شریف اوقویه ثوابن ی رسول حضرتلرنک روح شریفنه هدیه ایلیه قرق بر قاف یازوب باشه

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: انجام؛ در برگ (۵۰ر) چند یادداشت و فایده شامل روایتی به نقل از حضرت عیسی (ع) در عقاب رد سائل، احادیثی به نقل از مقداد بن شریح در اطعام الطعام و افشاء السلام، به نقل از عبدالله بن عمران در باره ی فضیلت طیب الکلام و اطعام الطعام، به نقل از ابی ذرانه در تبسم به روی مؤمن، از حسن بصری در نوعی از صدقه، فایده‌ای درباره حکمت تعداد رکعات به دو، سه و چهار به نقل از شرک الکشاف، فایده‌ای به نقل از لقمان، حدیثی در عقاب مانعین از زکات، دعای طعام و ... که پیشتر با نام «سیدعلی» در انجام هر یک نشانه دارد؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک، ۲گ (۴۸ر-۴۹پ)، ۱۵-۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۵۸]

← اذکار و ادعیه ترجمة الطهارة ← اذکار الطهارة

● **اذکار وارده از ائمه وعرفاء /** عرفان و تصوف / عربی، فارسی

azkār-e vārede az a’emme va ‘orafā’

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۱۲۸

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۲۳۸ر - ۲۴۰پ) [ف: ۷ - ۱۹۳]

● **اذکار و اشغال طریقه قادریه /** عرفان و تصوف / فارسی

azkār va ašqāl-e tarīqe-ye qāderīye

از شیخ خیرالدین «برای اسمعیل خان». در یک «مقدمه» و یک «مقصد» و یک «خاتمه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۴/۷

خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۱۸۸ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی ضربی و مقوایی با ترنج، ۱۴ص (۳۰۴-۳۱۷) [سنا - ف: ۲ - ۱۲]

● **اذکار و افعال واجبه و مندوبه (ترجمه) /** دعا / فارسی

azkār va af‘āl-e vajebe va mandūbe (t.)

شهابی، محمد بن محمد هادی، ق۱۲ قمری

šahābī, mohammad ebn-e mohammad hādī (- 18c)

کتابی است مفصل در ترجمه اذکار و افعال واجب و مندوب در ۵ «حدیقة»: ۱. ترجمه افعال و اذکار واجبه و مندوبه نماز ۲. بیان و ترجمه تعقیبات نماز. این نسخه جلد نخست است و تا پایان حدیقه دوم می‌باشد، مؤلف همچنین صاحب کتاب «تحفة المتقین من بحار امیر المؤمنین» می‌باشد که به سال ۱۱۲۵ق آن را تألیف کرده است.

[اعیان الشیعة: ۴۰۸/۹؛ الذریعة: ۴۶۵/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۱۸/۲

آغاز: الحمد لله و الله اکبر جواهر صدای اذانی که لمعات انوارش گوش بصایر اشباح اولی الابصار را منور دارد و تحسین روایق این بیاض است؛ **انجام:** و عافنی من کل سقم و داء واقض حوائجی کلها بعد از آن حاجات خود را طلب کن که بر آورده است انشاء الله تعالی.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛مصحح، رکابه‌دار، منتخب امالی شیخ صدوق در هامش و در انجام این کتاب آمده؛ کاغذ: شرقی، ۱۰۹گ (۲-۱۱۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۲ - ۳۳۶]

● **اذکار و اوراد /** دعا / فارسی

azkār va owrād

چند ذکر است که در حالات و اوقات مختلف گفته می‌شوند به نقل از رساله «قطب العارفین» حضرت شاه معین تاج الدین.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۶/۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم برای نماز وضو تازه اولی است؛ **انجام:** و بعدش ششصد مرتبه اسم ذات یعنی الله بطور ضرب نیز بکند و بعده صورت مرشد خود را تصور کند.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۲۶ر-۳۱ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۷]

● **اذکار و صلوات /** دعا / فارسی

azkār va salavāt

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۰۵/۴

خط: نسخ، کا: عبدالصانع علوی سبزواری، تا: ۱۱۳۴ق؛ کاغذ:

ترمه، جلد: میشن زرد لایی [ف: ۵ - ۳۹۶]

← الاذکیاء ⊲ اخبار الاذکیاء

● **الاذن /** فقه / عربی

al-iḏn

گزی برخواری، عبدالکریم بن مهدی، ۱۲۶۰ - ۱۳۳۹ قمری

gazī borxārī, 'abd-ol-karīm ebn-e mahdī (1844 - 1921)

رساله‌ای است کوتاه در معنی اذن، اقسام و احکام آن، در شش «مقام»: ۱. تاسیس الاصل؛ ۲. اقسام اذن؛ ۳. تاثیر الاذن بالنسبة الی احکم الوصفی؛ ۴. ان الاذن اللاحق هل یرفع الحرمة؛ ۵. رفع الضمان؛ ۶. حکم التعارض.

آغاز: مسالة فی تحقیق معنی الاذن و اقسامه و احکامه فیرتفع فی مقامات، الاول فی تاسیس الاصل فی المقام، فنقول: لا یخفی ان الاصل الاولی فی التصرف فی مال

انجام: بالجملة لا وجه لرفع الید عن النهی الصریح، بمجرد الاحتمالات، مع احتمال ان یکون فی فرضه، عدم الرضا بالصدیق ... اذا کان مجهولا عنده او معلوم الخلاف.

[الذریعه۴/۴۴؛ رجال اصفهان کتابی: ۱۸۱- ۱۸۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱/۱۴۹۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اوایل قرن ۱۴، جا: نجف اشرف؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۲ر-۷پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۷ - ۵۷۰]

← اذهاب الرجس عن حظیرة الانس ⊲ اذهاب الرجس عن حظیرة القدس (ترجمه)

● **اذهاب الرجس عن حظیرة القدس /** تفسیر / عربی

iḏhāb-ur-rijs 'an ḥaẓīrat-il-quds

قمی، عبدالکریم بن محمد طاهر، ق۱۲ قمری

qomī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad tāher (- 18c)

وابسته به:

۱. تطهیر التطهیر عن اوهام اشباه الحمیر؛ فاضل هندی، محمد بن حسن (۱۰۶۲-۱۱۳۷ق)

۲. نقد تطهیر التطهیر؛ ناشناس

پاسخی است بر نقدی که یکی از دانشمندان در شرح خود بر «تطهیر التطهیر عن اوهام اشباه الحمیر» فاضل هندی وارد آورده است و تاریخ نقد ۱۱۳۰ق است. گفته‌های فاضل هندی با عناوین «قوله» و گفته‌های آن دانشمند با عناوین «قال الباحث» و پاسخ مؤلف با عناوین «اقول» در این رساله دیده می‌شود. نویسنده در ابتدا مقدمه‌ای دارد که فلسفه تفسیر ویژه آیه تطهیر توسط فاضل هندی را تبیین کرده و بعد به تفصیل و استدلالی به اثبات نظر او و رد اشکالات وارده می‌پردازد.

آغاز: بسمله نحمدک یا من جعل نبیه مفطوراً علی الطهارة و صیره ذا آل لیس لمن یقتضی آثارهم الا النضارة ... اما بعد فیقول المحتاج الی الله القدیم ابن محمد طاهر القمی عبدالکریم ... فها انا اشرع فی المقصود بعون من الیه الامور تعود و اقدم قبل الخوض فی المقصود

انجام: فأخذ صلوات الله علیه عضدی وهو یمنعنی عن القیام و یحرضنی علی الاتمام تم والحمدلله علی حصول المرام

چاپ: با تصحیح سید موسی صدر، آفاق نور، شماره ۶، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۶ش

شرح و حواشی:

۱- اذهاب الرجس عن حظیرة القدس (ترجمه)؛ قمی، عبدالکریم بن محمد طاهر (-۱۲)

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۳۰/۵-۱۸/۱۵۰

آغاز: بسمله نحمدک یا من جعل نبیه مفطوراً علی الطهارة و صیره ذا آل لیس لمن یقتضی آثارهم الا النضارة ... اما بعد فیقول المحتاج الی الله القدیم ابن محمد طاهر القمی عبدالکریم؛ **انجام:** فأخذ صلوات الله علیه عضدی وهو یمنعنی عن القیام و یحرضنی علی الاتمام تم والحمدلله علی حصول المرام

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱-۲۷۲]

● **اذهاب الرجس عن حظیرة القدس (ترجمه) /** تفسیر / فارسی

iḏhāb-ur rijs 'an ḥaẓīrat-il quds (t.)

قمی، عبدالکریم بن محمد طاهر، ق۱۲ قمری

qomī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad tāher (- 18c)

وابسته به: اذهاب الرجس عن حظیرة القدس؛ قمی، عبدالکریم بن محمد طاهر (-۱۲)

به درخواست: حاج محمدزمان تاجر

ترجمه تحت اللفظی است از رساله «اذهاب الرجس عن حظیرة القدس» خود مؤلف که به‌درخواست حاج محمدزمان تاجر انجام گرفته است و سپس تحت عنوان «اذهاب الرجس عن حظیرة الانس» نامیده شده است. گرچه بخش عمده آن ترجمه است ولی در لابه‌لای مطالب، نکات و توضیحات اضافی نیز دیده می‌شود که در رساله عربی نیست.

آغاز: بسمله آب حیاتی که احیای دل مردگان بادیه جهالت و تنزیه مراتع حمیر اوهام از کدورت ظلالت ... و بعد چنین گوید نمونه امر عدمی ابن محمدطاهر عبدالکریم قمی

انجام: پس بد وارد شدن وارد کرده شده است درآتش.

چاپ: با تصحیح سید موسی صدر، آفاق نور، شماره ۶، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۶ش
[فهرستواره منزوی ۷۸/۹]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۳۰/۶-۱۸/۱۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: بهاء اصفهانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۱۸پ-۴۴پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱- ۲۷۲]

← اراءة و اضائة ⩾ تجوید

● **اراجیز العلوم** = **مجموعة الاراجیز** / چنددانشی / عربی
arājīz-ul ʻulūm = majmūʻat-ul arājīz
وقار شیرازی، احمد بن محمد شفیع، ۱۲۳۲ - ۱۲۹۸ قمری
vaqār-e šīrāzī, ahmad ebn-e mohammad šafīʻ (1817 - 1881)
دیباجه منظوم وی بر مجموعه «الاراجیز» اوست که به فرمان معتمد الدوله فرهاد میرزا در سال ۱۲۹۵ق گرد آوری کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶۲/۱
آغاز: الحمد لله ملیک الحشر ×× و جامع الاشتات یوم النشر؛ **انجام:** من عجب انی وجدت بعد ما ×× جمعت ذا الکتاب ثم اختتما
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قرمز مجدول گرهی زرین، ۲گ (۱پ-۲پ)، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۳۶]

● **الاراجیز فی مقتل الحسین** / تاریخ معصومین / عربی
al-arājīz fī maqtal-il-ḥusiyn
کنجی بیک تبریزی، محمد باقر بن الحافظ، ق۱۱ قمری
kanjī beyk-e tabrīzī, mohammad bāqer-e-bn-e hāfez (- 17c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۰۷/۹
آغاز: بسمله هذا ما روی من الاراجیز؛ **انجام:** عده مراتب ضرب مساوی عدد محفوظ شود حاصل اخیر.
کا: محمد باقر تبریزی، تا: ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی زاهدانی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سبز عطف پارچه قرمز گوشه‌ها کاغذ عنابی، ۱۸گ (۱۴۳-۱۶۱)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۶۸]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۳/۱۰-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۶۹۸]

← الارادة ⩾ اثبات حدوث الارادة

● **الارادة** / فلسفه / عربی
al-irāda
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ʻabd-ol-lāh (981 - 1038)
قطعه‌ای است با عنوان «فائده له (یعنی شیخ الرئیس) فی معنی الاراده و القدره و الحیوة و الحکمه» و شاید فصلی است از فصوص یا تعلیقات و یا التقاطی است از آثار شیخ الرئیس.
آغاز: الارادة عبارة عن کون الفاعل عالما بفعله
انجام: مع القصد الی ایصا له الیه.

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۳۸/۱۵**
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مهر قرمز، ۱۳۰ص، ۲۰سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۳۵۴]
۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۱/۲۴**
آغاز و انجام: برابر
خط:تعلیق،کا:محمد علی،تا:۱۲۹۹ق؛۱۷۰گ،۹سطر[ف:۳- ۲۰۴]

● **الارادة** / کلام و اعتقادات / عربی
al-irāda

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۱۷۲
خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: ۷۲۰ق؛ سفینه تبریز؛ ۱ص(۳۴۰ار) [مختصر - ف: ۴۲]

● **الارادة** / فلسفه / عربی
al-irāda
در این رساله درباره اراده از نظر روان‌شناسی قدیم و به روش فلسفه و کلام شیعی بحث شده و اخباری که در این مورد بوده جمع و شرح شده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۹۸/۲
آغاز: بسمله. قال الشیخ رحمة الله: باب الارادة انها من صفات الفعل. لعل المراد من الاحادیث الموردة فی هذا الباب ان الافعال الصادرة من الله ... بالارادة و الاختیار لیس مثل الافعال الصادرة من العباد؛ **انجام:** فیکون اولی بالعقاب من المذنب.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زر و سوخت زرکوب،۱۵گ(۵۴پ-۶۹ر)،۱۱سطر،اندازه:۱۰×۱۷سم[ف:۳- ۹۴]

← الارادة الالهية ⪢ فائدة جليلة (۱)

● **الارادة الجزئية (رسالة فی بیان) /** فلسفه / عربی
al-irādat-ul juz'īya (r.-un fī bayān-i)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۲/۱۱
بی‌کا، بی‌تا [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۳۳]

● **ارادة الله /** کلام و اعتقادات / فارسی
irādat-ul lāh

گیلانی، علی بن فضل الله، ق۱۱ قمری
gīlānī, ‘alī ebn-e fazl-ol-lāh (- 17c)

تاریخ تألیف: شعبان ۱۰۶۹ق
رساله‌ای در یک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه» که به‌خواهش برادران ایمانی نگاشته و در آن از جبر و تفویض گفتگو کرده است. در پایان از «رساله جبر و اختیار» دیگری که نگاشته یاد می‌کند.
آغاز: بسمله. و به نستعین. ستایش بی عدد و ثنای بی حد سزاوار قادر مختاریست که ممکنات را بقدرت و اراده خلعت وجود پوشانیده
انجام: و ما دلایل مخالفین را رداً و نقداً در رساله جبر و اختیار ذکر کرده ایم و از این جهت در این رساله بهمین اختصار کردیم که مستبصر ذکی را کافیست و اگر درین بحر غوص نمایند در آن رساله رجوع نمایند.
[فهرستواره منزوی ۷۹/۹]

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۹۳/۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۲۰گ (۲۲۷ر–۲۴۷ر)، ۲۴سطر (۱۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: – ۲۰۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۵۵/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: کرمعلی خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی آبی،۲۱گ(۶۲ر–۸۳ر)،۲۲سطر،اندازه:۱۴/۶×۱۸/۵سم[ف:۷– ۴۵۵]

● **ارادة الله /** کلام و اعتقادات / عربی
irādat-ul lāh

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴/۱۲
آغاز: مسئلة من کلام الشیخ المفید رضی الله عنه، لایخلوا تعالی جده ان یکون مریداً لنفسه أو بارادة و لایجوز أن یکون مریداً لنفسه لأنه لو کان کذلک لوجب أن یکون مریداً للحسن و القبیح؛
انجام: فثبت أنه مرید مجازاً لا حقیقة فتأمل ذلک، تمت المسئلة، و الحمدلله وحده.
نسخه اصل: کتابخانه بادلیان آکسفورد، F64 عربی (E. 157)؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن ابی القاسم بن عودی اسدی حلی، تا: ۷۴۰ق؛ ۱گ (۱۰۷)، ۱۷سطر [عکسی ف: ۳ – ۲۱۵]

← ارادة جزافية ⪢ شبهات ابليسيه

● **الارادة و المشية /** کلام و اعتقادات / عربی
al-irāda wa-l-mašīyya

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

احتمالاً بخشی از آثار دیگر اوست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۲۳/۲۶
آغاز: فائدة قیل المشیة و الارادة الالهیه اختیار انفاذ القدره بالجود علی مقتضی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم، جلد: تیماج مشکی،۱۹سطر،قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۰/۴ – ۱۹۸۶]

● **الارادة و المشیه /** کلام و اعتقادات / عربی
al-irāda wa-l mašīya

در این مختصر از اراده و مشیت گفتگو شده و سخنان با برخی از اخبار تلفیق داده شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۱۳/۴
آغاز: اعلم ان الارادة و المشیة. قیل الارادة هی العزم علی الفعل او الترک بعد تصور الغایة المترتبة علیه من خیر او نفع او لذة او نحو ذلک و هی اخص من المشیة لان المشیة ابتداء العزم علی الفعل و نسبتها الی الارادة نسبة الضعف الی القوة؛ **انجام:** و اما الایة الثانیة فالمعنی انه سبحانه لایرید ظلم عباده بان یحملهم لامحالة من العقاب ما لا یستحقونه او نقصم من الثواب عما استحقوه و ایضاً لایتخلف عن ارادته سبحانه.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید نورالدین و محمد باقر بن زین العابدین، تا: ۱۲۵۰ق؛ در پایان این مختصر رقم سید نورالدین دیده می‌شود. گویا او این قسمت را از کتابی یادداشت نموده و از صاحب کتاب چنین یاد کرده است (انتهی کلامه زید اکرمه) پس از این قسمت دفتر، فصلی درباره تفسیر بعضی امثال عرب الصاق گردیده و در آن از میدانی نقل شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۲۴۲–۲۴۵)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۳۱۲]

● **ارادت و انتساب این گدای بی نوا /** عرفان و تصوف / فارسی

erādat va entesāb-e īn gedā-ye bī navā

طبسی، درویش محمد بن علی شاه، ق۹ قمری

tabasī, darvīš mohammad ebn-e ʻalī šāh (- 15c)

اثری به نظم و نثر با عنوان‌های: ۱. فصل نسبت خرقه ام از میر خرابات بود؛ ۲. فصل چون توفیق رفیق شد؛ ۳. فصل نقدها را بود که عیاری گیرند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۷/۳-ف

نسخه اصل: نسخه آقای دکتر مهدوی بیانی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۶گ (۸۶پ-۹۲پ)، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۶)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۵سم [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۶۴۱]

● **اراده جزئیه** / کلام و اعتقادات / ترکی

erāde-ye jozʼīye

آقکرمانی، محمد بن مصطفی، - ۱۱۷۴ قمری

āqkermānī, mohammad ebn-e mostafā (- 1761)

رساله‌ای به‌روش امام الهدی ابومنصور ماتریدی و امام ابوحنیفه در هشت «فصل» در مذهب جبریه محض (حجم بن صفوان)، معتزله، ابواسحق اسفراینی، قاضی ابوبکر باقلانی، فلاسفه، امام الحرمین، ماتریدی. در پایان پاسخ به چند پرسش هم آمده «اراده جزئیه رساله سی اقکرمانینک» و «در رد مذاهب».

آغاز: بسمله. حمدله ... بوندن صکره معلوم اوله که بوعبد فقیر محمد الاقکرمانی مراد ایدر که افعال عباد و ارادت جزئیه بیاننده لسان ترکی ایله بو رساله یازده

انجام: قاعده ایله شیطانک حیله لرندن امین اولورز فالحمدلله وحده (تمت بعون الله سنة ۱۹ ج خ سنة ۱۲۱۱)

[قرطای ۲۹۰۵/۳ و ۲۹۰۷/۱۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ جمادی الثانی۱۲۱۱ق؛ جدول شنگرف؛ تملک عابد افندی احمد راشد در ۱۲۵۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ، ۱۷ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۲۴۰۴]

● **الارادیة /** کلام و اعتقادات / عربی

al-irādīyya

گیلانی، محمد شفیع بن محمد سعید، ق۱۳

gīlānī, mohammad šafīʻ ebn-e mohammad saʻīd (- 13c)

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۶۷الف

آغاز: بسم الله، الحمد لله الذی انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون و سبحانه عما یقول الظالمون و صلی الله علی اسبق السابقین فی الحدوث محمد خاتم النبیین و علی آله الطاهرین و سلم تسلیما و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین من الاولین و الآخرین ابد الابدین اما فیقول العبد الاحقر الوضیع المفتاق الی عفو ربه الخلاق ابن محمد سعید محمد شفیع الجیلانی ان العلماء المحدثین و الحکماء العارفین و المتکلمین المحققین من الخاصة و العامة اجمعین قد اختلفوا فی معنی ارادة الله تعالی فقال شارح کتاب الباب الحادی العشر قال ابو الحسین البصری هی عبارة عن علمه تعالی بما فی الفعل المصلحة الداعلی الی ایجاده و قال البخاری معناها انه تعالی غیر مغلوب و لا مکروه؛ **انجام:** و الا لزم ان یکون الخلق عین ذات الله اوان یکون معه تعالی غیره و هو محال لا یجوز علی الله تعالی ذکره و اللازم باطل و الملزوم مثله فی البطلان و الملازمة واضحة البیان و مستغنیة عن البیان فافهم. قد فرغت و تشرفت من تسوید هذه الرسالة الشریفة المسماة بالارادیة من مصنفات العالم الکامل الفاضل المحقق علامة العلماء ... حاجی الملا محمد شفیع الجیلانی الفومنی فی تحقیق معنی المشیة و الارادة کما ذکر شارح کتاب الباب الحادی العشر فلو کان قدس سره حاضرا عنه ذلک لقال احسنت احسنت ایها الفاضل الالمعی قد تحققت و تبینت حق ما یلیق فی معنیها ... فی ثالث من العشر الاول من الشهر الاول من شهور العرب من راس المائة الثالث من الالف الثانی من الهجرة النبویة المصطفویة ... انا الجانی الخاطی الفانی ابن مرحوم الملا محمد حسین ابوطالب الطالقانی الفشندکی سنة یونت ئیل سنة ۱۳۰۰

خط: نسخ خوش، کا: ابوطالب بن ملا محمد حسین طالقانی، تا: ۱۳۰۰ق؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۰۸۶]

← اراسیس ≻ فرق الطب

● **الاراضی المفتوحة عنوة /** فقه / عربی

al-arāḍī-il maftūḥa ʻunwat-an

کرباسی، محمد مهدی بن محمد ابراهیم، - ۱۲۷۸ قمری

karbāsī, mohammad mahdī ebn-e mohammad ebrāhīm (- 1862)

قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: حاج ۱۹۵ خراسانی، تا: ۵ شوال۱۲۶۳ق، جا: اصفهان [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۰۴]

● **الاراضی المفتوحة عنوة /** فقه / عربی

al-arāḍī-il maftūḥa ʻunwat-an

طبری، محمد کاظم بن رضا، ق۱۳ قمری
tabarī, mohammad kāzem ebn-e rezā (- 19c)
رساله‌ای است مختصر درباره حکم زمین‌هایی که به‌وسیله لشکر اسلام تصرف شده‌اند، مشتمل بر چهار «باب»: ۱. الوقایع التی حصل منها الفتح عنوة فی بلاد العجم؛ ۲. تقسیم الاراضی التی فتحت عنوة و غیرها؛ ۳. بیان احکام تلك الاراضی فی صورة کونها معلومة؛ ۴. بیان احکامها فی صورة الجهل و عدم التشخیص. در آن از تاریخ اعثم کوفی، تاریخ ابن الجوزی، تاریخ ابوحنیفه دینوری، المستقصی، تألیف شرف الدین حسینی خوارزمی و تاریخ العینیه نام برده و دیگر کتب تاریخ و مغازی که از آنها نام نمی برد.
آغاز: بسمله الحمدلله ملهم الصواب فی کل باب ... اما بعد فان کان تعرض الاصحاب لمسئلة الاراضی التی فتحت عنوه علی سبیل الاجمال و قد امرنی من اهل العزه ... من لایسعنی الا الامتثال فحررت هذه الرساله.
انجام: و ینبغی ان یعلم ان مطلق الفتح لایدل علی کونها مفتوحة عنوة ... لان العام ... لادلاله له علی الخاص او المقید و لعله لایحتاج الی مزید بیان و هذا آخر ما استعجلناه فی هذه الرساله و نسئل الله ان یجعلها لوجهه انه خیر مسئول و معین و صلی الله علی محمد و آله، تمت الرساله بعون الله تعالی.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۵۸/۴
آغاز و انجام: برابر
کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲۳گ (۶۶-۸۹)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۵۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۵/۴-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماجی قرمز، ۵ص (۱۱۰-۱۱۵)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۴۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶
آغاز و انجام: برابر
در فهرست نام مؤلف ملاکاظم هزار جریبی آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زر یك‌لا، ۱۳گ، ۱۱سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۷ - ۳۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۷۴/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج زیتونی با ترنج با سر با نقش گل و بوته مذهب، ۴ص (۱۲۰-۱۲۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۴۲۹]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۱۹/۲ مشیر
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۲گ (۲۴۹پ-۲۵۰ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۱]

● **اراضی سرحدیه کرمانشاهان /** جغرافیا / فارسی
arāzī-ye sarhaddīye-ye kermānšāhān
تاریخ تألیف: ۱۳۱۵ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۵۱/۱
آغاز: بسمله عبارت از برخی دهات و مزارع و مراتع متعلقه؛
انجام: اراضی جبالیه متعلقه بدولت علیه را بیان نموده است
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق [رایانه]

← ارامنه > تواریخ ارمنیان: brosset
← ارامنه > تاریخ زندگی و مقاصد ارامنه

● **ارائة الدقائق فی شرح مرآة الحقائق** / عرفان و تصوف / عربی
irā'at-ud-daqā'iq fī š.-i mir'āt-il-ḥaqā'iq
بروجی هندی، صبغة الله بن روح الله، - ۱۰۱۵ قمری
barvajī hendī, sebqat-ol-lāh ebn-e rūh-ol-lāh (- 1607)
وابسته به: جام جهان نما؛ شمس مغربی، محمد شیرین (۷۵۰-۸۰۹ق)
شرحی است بر «مرآة الحقائق» که ترجمه جام جهان‌نمای شمس مغربی است به عربی. مترجم در پایان دیباچه می‌گوید که ترجمه را به‌درخواست جمعی که در زبان فارسی مهارتی نداشته‌اند انجام داده و شارح در همین جا در ترجیح نام عربی (مرآة الحقائق) چنین آرد: «و هذا اقرب الی الفهم مما سماه به المصن الاسم العلم ینبغی ان یکون کذلك ... علی ان ارائة العالم لایستلزم ارائة حقائقه ... و المتبادر من لفظ العالم الحادثات فلا یفهم بذلك ان الرساله مشتمله علی بیان الحقائق و تصویرها». شارح در آغاز شرح دیباجه - و پس از پایان شرح خطبه - چنین توضیح می‌دهد: «و معناه فی الاصل الکاس الذی یظهر فیه لصفاته العالم و اذا جعل فیه الشراب الصافی یحصل فیه سبب آخر للظهور فکانما یزداد فیه الظهور مع افادة السکر».
آغاز: بسمله الحمد لله الذی اری قلوب خواصه وجود تجلیات بمرائی الخلائق ... و بعد فلما کان کتاب مرآة الحقائق کاسمه مظهر اللحقائق ... اردت ان الحق به شرحا یفید قلوب قاصدیه ... و سمیته ارائه الدقائق فی شرح مرآة الحقائق.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۲۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۳ص

(۴۵-۷۸)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۳۲ - ۳۲۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱/۳۲-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** سئل این کان ربنا ای فی ای رتبة کان ظهوره ... فقال کان فی عماء.

نام مؤلف به استناد فهرست مجلس ۳۲/۳۲۶ ذکر شد؛ بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ یا۱۰۶۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۳۳۳ر-۳۴۱)، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲ - ۲۲۰]

● **ارائة الطریق** / کلام و اعتقادات / فارسی

erā'at-ot-tarīq

کواتی، جعفر بن اسماعیل، ق۱۴ قمری

kavātī, ja'far ebn-e esmā'īl (- 20c)

تاریخ تألیف: ۵ شعبان ۱۳۳۲ (جلد اول)، ۱۰ رجب ۱۳۳۳ق (جلد دوم)

کتابی مفصل در مسائل اعتقادی و اصول دین با استناد به آیات و اخبار اهل بیت (ع) در چهار «مقصد»: توحید، نبوت، امامت، معاد و «خاتمه»ای مشتمل بر بیان مراتب نفس و اسباب تکمیل و تهذیب و مهلکات و نقایص آن، در دو جلد.

آغاز: الحمدلله الذی تفرد فی الوهیته و انفرد فی وحدانیته و خلق الخلائق باختراعه ... و بعد این بنده ذلیل محتاج حقیر.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۲۶

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه محمد رضا نجفی کواتی؛ جلد: مقوایی، ۲۳۳گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۲۸۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۱۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۴۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۲۷

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، مهر: کتابخانه محمد رضا نجفی کواتی؛ جلد: مقوایی فرسوده، ۱۷۷گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۲۹۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۱۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۴۳]

← ارائة ما فی الانسان فی العالم و ما فی العالم فی الانسان ← التطبیق بین الانسان الصغیر و العالم الکبیر

● **الأرائک** / اصول فقه / عربی

al-'arā'ik

اصفهانی، مهدی بن محمد علی

esfahānī, mahdī ebn-e mohammad 'alī

چاپ: اصفهان، سنگی، بدون تاریخ، خشتی

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۲

خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ چاپ سنگی است با حواشی مفصل خطی؛ جلد: مقوایی، ۱۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱ - ۶۶]

● **ارباب السلوک (مختصر)** / عرفان و تصوف / عربی

arbāb-us sulūk (mx.)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۹۵/۹

آغاز: بسمله، رب یسروتمم بالخیر. الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی ... اما بعد، فقد التمس منی جماعة من اصدقائی ... ان جمع لهم مختصراً فی بیان ارباب السلوک؛ **انجام:** فمن سلک هذه الثلث استحق السجادة و لایسع هذا المختصر اکثر من هذا.

به درخواست دوستان خود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای روشن، ۴۴گ(۵۹ر-۱۰۳پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۶سم [ف: ۷ - ۱۳۷]

● **اربعة اسئلة مع اجوبتها** / پاسخ پرسشها / عربی

arba'at-u as'ala-in ma'a ajwibat-i-hā

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۹/۲۱

رسالة لشیخ المشایخ؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۴ - ۴۷۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۰۸/۲۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۱ - ۷۰۷]

● **الاربعة الایام = الأیام الأربعة** / دعا / فارسی

al-arba'at-ol-ayyām = al-'ayyām-ol-'arba'a

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

به دستور: «نواب سپهر رکاب همایونی» که گفته شده شاه صفی صفوی (۱۰۳۸-۱۰۵۲ق) است.

در تعیین روزهای «دحو الارض، یوم الغدیر و عید مولود و عید مبعث پیامبر» که به گفته مؤلف «آن روزها را در اصطلاح شرع شریف ایام اربعه گویند» و وظایف و عباداتی که انجام دادن آنها در این چهار روز و شب‌ها که «آن شب‌ها را لیالی اربع می‌نامند» در روایات توصیه شده همچون: دعای ختم قرآن و خواص حروف و روش استخاره؛ تفصیل آداب و دستور و خواص دعاء سیفی (حرزیمانی)؛ طریق ختم هفته؛ و فالنامه و آداب دعاء علوی مصری؛ دعاء صباح؛ دعاءتوسل؛ دوازده امام خواجه نصیر؛ دعاء احتجاب؛ دعاءحزب البحر؛ دعاء طائر رومی؛ دعاء عدیله؛ دعاءعکاشه؛ زیارت عاشوراء و برخی از زیارات

مخصوصه سید الشهداء و برخی از ادعیه ماه رمضان و ادعیه السر. در ضمن این ادعیه جمله مناجات و ختومات و تعویذات است. وی تفصیل برخی مطالب را به کتاب‌های دیگرش از «تقدیسات» و «تقویم الایمان» ارجاع داده است. میرداماد این کتاب را در دوران شاه صفی ۳۶ سال پس از تألیف کتاب «صراط مستقیم» و به حکم شاه و بانو تألیف کرده و در دیباجه کتاب از شاه صفی شاه عباس صفوی یاد و خاطره تاریخی از روزگار شاه عباس اشارت می‌کند.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین، حق حمده و ازاء مجده ... اما بعد، داعی دولت قاهره ابدیه صفویه ... می‌گوید: چند فصل حسب الحکم نواب سپهر رکاب همایون.

انجام: امیر تیمور گفت: نفس تو اگر کشتنی نبود تو چرا کشتی او را و اگر کشتنی بود پس چرا عزای او را داری، امیر سید علی ملزم شد.

چاپ: به کوشش رضا استادی، میراث اسلامی ایران، دفتر دوم، ص ۶۳۷-۶۸۶

[ریحانة الادب ۱۱۹/۴؛ فهرستواره منزوی ۳۱۵/۶ (۵ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه نخست قرن ۱۱؛ مصحح و دارای نسخه بدل در حاشیه، دارای حواشی با نشان «دام ظله العالی، ص ۱۲»، دستخط آیت الله مرعشی نجفی (ره) پشت برگ دوم: «مما نص فیه التفصیل فی صلاة الزیارة بین الصلاة عند قبر المعصوم و فی المکان النائی عند شهاب الدین الحسینی المرعشی، کتاب اربعة ایام للمحقق الداماد الفه للسلطان شاه صفی الموسوی الصفوی، شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی ۱۳۴۰هـ»، امضای ایشان نیز به تاریخ ۱۳۴۰ق در انجام دیده می‌شود؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع قهوه‌ای عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۲۱ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۵ سم [ف:۳۷- ۳۱۰]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** آیه هفتم از سوره الزمر است بخواند و به همه اعضای خود بدمد (آیه) ... علی خیر خلقه سیدنا و مولانا و شفعاءنا محمد و آله الطیبین الطاهرین برحمتک یا ارحم الراحمین و سلم و تسلیماً کثیراً تمت الکتاب

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد علی، تا: جمعه ۲۱ ذیقعده ۱۰۹۱ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»، در برگ ۴ر تا ۹ر نماز هر ماه و فهرست کتاب و سرگذشت بهایی و علت تکرار شدن کلمه «جمیع» در دعای ماه رجب: «اعطنی بمسئلتی ایاک جمیع...»؛ تملک: علی اصغر تهرانی با تاریخ ۱۳۶۰، شیخ احمد اقلیدی و سرابی با تاریخ ۱۳۲۹/۹/۸؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا، ۲۳۳گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: - ۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۴۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۱۴۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۴۱/۲

آغاز: برابر

فصل نخستین کتاب است و دنباله آن نوشته نشده؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛کاغذ:فرنگی مهر مشکی،جلد:تیماج قرمز،۷۵ص (۲۷۹-۲۰۴)، ۱۳-۱۹ سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۲۰۷۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۸۳/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۱۷۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۷۳/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۶۵پ-۷۸پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۷ - ۲۹۶]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۹۹

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «ادعیه» آمده؛ خط: نسخ خوش، کا: عبدالعظیم بن عبدالکافی مشهدی، تا: ۱۲۶۷ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز مقوایی، ۲۷۵گ، ۱۷ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۴۱۷]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۰۰/۱

خط: نسخ، کا: سیف الدین بن شمس الدین بن محیی الدین سلام الله بن عبدالفتاح موسوی مراغی، تا: ۴ جمادی الاول ۱۳۱۳ق، به‌دستور حاج میرزا اسحاق آقا؛ مصحح، در پایان دعایی است که حاج نقیب السادات اردبیلی به‌تاریخ ۱۳۲۲ نوشته است؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه ها تیماج مشکی، ۱۷۵گ (۱پ-۱۷۶ر)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۲۷ - ۲۲۳]

۷. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۷۱

خط: نستعلیق زیبا و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در حواشی صفحه‌ها بعضی از فواید و نسخه‌بدل به‌خط کاتب نوشته شده است؛ جلد: مقوایی عطف پارچه،۳۸گ،۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۸۰]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۹/۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... داعی دولت قاهره ابدیه صفویه احوج الخلق الی الله الحمید الغنی

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۹ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۳۱۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۴۵/۲

خط: نستعلیق، کا: محسن بن شریف رشتی، بی‌تا؛ این رساله در فهرست معرفی نشده است و از فهرست رایانه‌ای وارد شد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای تیماج ۱۱×۵/۲۰، ۲۱گ (۱۳۹پ-۱۶۰ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۲۰/۵×۱۱سم [ف: ۱۳ - ۱۲۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۶۳

آغاز: که زیارت هرگاه از دور باشد و در تحت قبه هیچ معصومی نباشد نماز زیارت مقدم است حکمی است مطرد در زیارت رسول الله (ص) و زیارت هر یک از ائمه معصومین صلی الله

علیهم اجمعین و این مسئله از خفایای مسائل و خفیات احکامست؛
انجام: و اتوجه بنبیک.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح و معلق به حواشی توضیحی مؤلف؛ واقف: حاج سید علی اصغر اصغرزاده، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۳۸؛ ۲۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۲۰۹]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۱۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... داعی دولت قاهره ابدیه صفویه احوج الخلق الی الله الحمید الغنی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ گویا نسخه در پایان ناتمام است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۲۸گ،۲۵سطر،اندازه:۲۰/۵×۳۰سم[ف:۷- ۲۸۰]

۱۲. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی تا [نشریه: ۷ - ۵۱۵]

← اربعة ایام ≻ الاربعة الایام
← اربعة عشر ≻ آداب التجارة

● **اربعة عشر** / فقه / فارسی

arba‘at-u ‘ašar

حسینی تنکابنی، محمد هاشم بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

hoseynī tonekābonī, mohammad hāšem ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

رساله‌ای مختصر در آداب تجارت که بعضا به آیات قرآنی و احادیث نیز استناد کرده، در ۱۴ «باب»: ۱. توجه به خدا از خلوص نیت و شکر در نعمت و صبر در محنت و ...؛ ۲. توجه به خود باعتبار جوارح و اسباب عیش و حرکت در کسب؛ ۳. سلوک با اهل و عیال و قناعت؛ ۴. کیفیت سلوک با خلایق در تجارت؛ ۵. فضل تجارت و اکتساب و زیادتی خطر آن؛ ۶. آداب و شرایط تجارت اجمالاً؛ ۷. مصمم انحاء کسب شدن با حفظ صفات مذکور در ابواب قبل؛ ۸. اشاره به احکام تکلیفیه و احکام وضعیه؛ ۹. ارکان چهارگانه بیع؛ ۱۰. اقسام بیع؛ ۱۱. فرق میان ثمن و مثمن و ...، در ۴ «فصل»؛ ۱۲. خیارات؛ ۱۳. شرکة و مضاربة؛ ۱۴. حقیقت تجارت و تجارت حقیقة.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۵۹
خط: نستعلیق، کا: نجف قلی بن عبدالرحیم معمار شیرازی، تا: ۱۲۵۹ق؛ تحریر شده برای حجی ملاعلی، دارای حواشی با نشان «صح»؛ اهدائی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: مقوا با روکش گالینگور سبز ماشی، ۹۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [اهدائی - ف: ۳ - ۴۷]

← اربعة فصول ≻ الاسطرلاب

اربعة فصول / عربی

arba‘at-u fuṣūl

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۳/۳۰-ف
خط: نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛۳گ(۱۶۸ر-۱۷۱پ)[فیلم‌ها-ف: ۱ - ۵۱۹]

● **اربعة منازل آحاد** / ریاضیات / عربی

arba‘at-u manāzil-i āḥād

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۵۴۷
خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [الفبائی: ۳۵]

← اربعة و خمسون فریضة ≻ دعاء ایمان
← اربعة و خمسون فریضة ≻ الفرائض
← الاربع عشریات ≻ الفرائد ذات الفوائد
← اربع عشریات ≻ اطراء الرضی
← اربع عشریات ≻ التتمة لمعرفة الائمة
← الاربعمأة حدیث ≻ لباب الاخبار فی الاحادیث النبویة

● **أربعمأة حدیث** / حدیث / عربی

arba‘a-mi’at-u hadīṯ

چهارصد حدیث اخلاقی است در چهل «باب» کوتاه (هر باب شامل ده حدیث) در آداب و سنن اسلامی. عناوین برخی ابواب آن: ۱. فضیلة العلماء؛ ۲. فضیلة بسم الله الرحمن الرحیم؛ ۳. فضیلة الدرود؛ ... ۱۰. صلاة و الخمس؛ ... ۲۰. فضیلة الدعاء؛ ... ۳۰. حق الوالدین؛ ... ۴۰. فضیلة الصبر.
آغاز: الحمدلله رب العالمین فاعلم أیقظك الله لإصلاح عیوب نفسك و جعل یومك خیراً من أمسك ... اما بعد إن اسباب هذا الکتاب للأخبار و بناؤه علی أربعین باباً فی کل باب عشرة أحادیث ... الباب الأول فی فضیلة العلماء قال النبی صل الله علیه و آله و سلم
انجام: نوم العالم خیر من عبادة الجاهل.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۷۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب، کا: محمد سعید بن پیران حسینی، تا: ۱۰۷۶ق؛ ترجمه فارسی حدیث‌ها زیرنویس به شنگرف نوشته شده است؛ مهر: کاتب «بحسب سعید را مدد کرد گیتی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۶۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۶۲]

۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۹۷

آغازو انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه۱۲۲۸ق؛ ۱۹گ، ۱۴سطر [ف: ۲۹]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۸۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سال۱۲۶۲ق، به جهت ملا عبدالرزاق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۴۰گ (۱پ-۴۰ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۵]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۹۳/۱
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد ان اسباب هذا الکتاب للأخبار و بناؤه علی اربعین باباً
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در آغاز این نسخه فهرست ابواب و سرآغازی در سه سطر افزوده شده و بعضی احادیث از پاره‌ای ابواب افتاده است؛ جلد: دو رو تیماج قرمز، ۹گ (۳ر-۱۲پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۴ - ۲۴۹]

← اربع مسائل ⟵ المبدأ و المعاد

● **اربع مسائل** / چند دانشی / عربی

arba‘-a masā’il

ترکه طوسی، افضل الدین محمد، - ۹۹۱ قمری

torke-ye tūsī, afzal-od-dīn mohammad (- 1583)

در توحید و اصول منطق و هندسه.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، جا: کرمان [نشریه: ۲ - ۱۰۵]

● **اربع مسائل** / عربی

arba‘-a masā’il

رازی، ابی طالب بن اسماعیل

rāzī، abī tāleb-e-bn-e esmā‘īl

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۶۰/۲۷
نقل عن ابیه؛ خط: نسخ، کا: اسدالله بن ظهیرالدین علی دوانی، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳۵۹]

← اربع مقالات ⟵ مجمل الاصول فی احکام النجوم

● **اربع مقالات** / هیئت / عربی

arba‘-u maqālāt

بطلمیوس، کلاودیوس، ش، ۱۰۰؟ - ۱۷۸ میلادی

batlamīyūs, kelāvdīūs, š (100 - 178)

متن از بطلمیوس، ترجمه و اصلاح از حنین بن اسحاق، پزشک، مورخ و مترجم (۱۹۴-۲۶۰ق/۸۱۰-۸۷۴م). نام کتاب و بطلمیوس و حنین در سرآغاز برخی نسخه‌ها آمده است. دارای چهار مقاله: مقاله یکم، القضاء بالنجوم در ۲۴ «باب»: ۱. صدر الکتاب، ۲. فی ان تقدمة المعرفة الذی من علم القضاء بالنجوم مدرکة، ۳. فی ان هذه الصناعة نافعة، ۴. قوة الکواکب، ۵. فی المسعدة و المنحسة منها، ... ۱۰. قوی الاربعة الاوقات، ... ۱۵. العالیة و المنخفضة، ... ۲۰. الشرف، ... ۲۴. الاتصال و الافتراق؛ مقاله دوم، فی القضاء من النجوم علی الحوادث، در ۱۳ «باب»: ۱. قسمة هذا العلم، ... ۵. الفحص عن البلدان التی یحدث فیها الاحداث، ... ۱۰. اول السنة، ... ۱۳. الدلائل التی یؤخذ من الآثار العلویة؛ مقاله سوم، فی القضاء بالنجوم علی الحوادث لبطلمیوس، در ۱۴ «باب»: ۱. سقوط النطفة، ... ۵. الاخوة، ... ۱۰. زمان العمر، ... ۱۴. الاحداث النفسانیة التی یحدث علی المولود؛ مقاله چهارم، فی القضاء من النجوم علی حوادث در ۹ «باب»: ۱. بخت المولود فی الملک، ... ۵. الاولاد، ... ۹. قسمة ازمان العمر.
آغاز: بسمله. رب یسر ... کتاب الاربع مقالات فی الاحکام لبطلیموس القلوذی، ترجمة حنین بن اسحاق، اصلاح ثابت بن قرة الحرانی. جمل ما فی هذه المقالة من هذا الکتاب فی القضا من النجوم علی الحوادث. الباب الاول فی صدر الکتاب ... یط فی المثلثات و اربابها من الکواکب.

شرح و حواشی:

۱- شرح اربع مقالات بطلمیوس = تفسیر الاربع مقالات؛ ابن رضوان، علی بن رضوان (۳۸۸-۴۵۳)
۲- شرح اربع مقالات بطلمیوس (ترجمه)؛ یزدی، ابوالقاسم بن احمد (-۱۳)
۳- تفسیر اربع مقالات (ترجمه)

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۸۶/۱
با تعلیق حواشی از تفسیر ابن رضوان متطبب؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین غلام بن شمس الدین علی افینی قاینی شاگرد ابی جعفر کافی بن امیر کریم الدین محتشم قاینی، تا: جمعه ۲ جمادی الاول ۱۰۲۷ق؛ با اجازه به کاتب از طرف ابوجعفر کافی بن محتشم قاینی که او اصول هندسه و تذکرة الهیئة المجسمة و زیج گورکانی و مدخل کوشیار و این کتاب را نزد او خوانده و اجازه تدریس اینها و همه تصنیفات او را به او داده است [نشریه: ۲ - ۱۱۹]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۵/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فأری انه من الواجب ان اختم هذا الکتاب فی هذا الموضع. و اتفق الفراغ من کتابة اصل هذا الکتاب المسمی بالاربع مقالات لبطلمیوس القلوذی فی القضاء من النجوم.
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۲۵ ذیحجه ۱۰۳۸ق؛ ۱۴۶گ (۸۸پ-۲۳۴پ) [ف: ۱ - ۱۲]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** الباب السادس فی الاصدقاء و الاعداء. اما

حالات المحبة و البغض، الذی یسمی ما کان منها اعظم و اطول مدة، صداقة و عداوة، و یسمی ما کان منها اقل و اقصر مدة، المواصلة و الهجران ... و اما الزیادة و النقصان فی قوة المواصلة و الهجران، فینبغی ان یعلم من حال المواضع التی توجد اذا قیست الاربعة المواضع الاولی الرئیسة و ذلک انها اذا کانت (از باب ۶ مقاله ۴ برابر با س ۱۷ و ۱۸ گ ۱۵۶ب و س۱۷-۲۰ گ ۱۵۸ ب ش ۴۷۴ ابن رضوان).

فهرست کتاب از آغاز تا باب ۱۹ مقاله ۱ در برگ ۱پ هست و کم دارد، همچنین باب یکم و دو سطر باب دوم مقاله یکم از متن کتاب را ندارد، نزدیک به ۴ سطر باب ۶ و باب‌های ۷ تا ۹ مقاله ۴ در آن نیست، گفتار ثابت بن قره در میان عبارت‌های متن دیده می‌شود، متن این نسخه با متن گزارش ابن رضوان یکنواخت نیست، ۶۴پ تا ۶۵پ از باب ۱۱ و ۱۲ مقاله ۳ و ۶۷ ر و پ سفید است؛ خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ ضربی کهنه مقوایی حاشیه‌دار، ۸۷گ، ۱۵سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۸۲۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۵۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** انه من الواجب فی هذا الموضع. تمت المقالة الرابعة من کتاب بطلمیوس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰ و اوایل قرن ۱۱؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: چرمی مشکی، ۱۴۵گ، ۱۵ سطر (۵×۱۰/۷)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۸سم [ف: ۸ - ۲۰]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** انه من الواجب فی هذا الموضع ... من کتاب بطلمیوس

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی تا [الفبائی: ۳۵]

● **اربع مقالات = المدخل المفید و غنیة المستفید = غنیة الموالید فی الحکم علی الموالید** / اختربینی / عربی

arba‘-u maqālāt = al-madxal-ul-mufīd wa ġunyat-ul-mustafīd = ġunyat-ul-mawālīd fi-l-ḥukm-i ‘ala-l-mawālīd

مغربی، یحیی بن محمد، - ۶۸۵ قمری

maqrebī, yahyā ebn-e mohammad (- 1287)

افادات عبدالحسین حائری درباره این کتاب:

«این کتاب دارای چهار مقاله است و مؤلف مقاله نخست را از سه مقاله دیگر جدا کرده و آنرا «المدخل المفید» نام داده و مقاله ۲-۴ را (که گاه به‌صورت پیوسته و غالباً بصورت جداگانه و با خطبه و دیباچه ویژه است) «غنیة المستفید فی الحکم علی الموالید» نام داده و در مقدمه (مقاله نخست) در این باره تصریح دارد. به دلیل همین تعدد اسامی، ضبط نام این تألیف مغربی در مصادر، دچار تشویش گردیده حتی در کتاب سارتون و بروکلمان. عنوان «اربع مقالات» در فهرستی که سارتون از مؤلفات مغربی آورده دیده نمی‌شود و تنها در آنجا «المدخل المفید فی حکم الموالید» (که ترکیبی است از نام خاص مقاله یکم و پاره‌ای از نام سه مقاله دیگر) یاد شده است. بروکلمان در مجلد اول تاریخ ادبیات عرب، از کتابی بنام «المدخل» یاد می‌کند و نسخه‌ای از آن را در «گوتا» ahtoG نشان می‌دهد و سپس (با شماره ۳) از کتاب «اربع مقالات فی النجوم» نام می‌برد (و نسخه آن که در مشهد و از کتاب‌های وقفی حاج عماد فهرسی است یاد می‌کند و نسخه‌ای دیگر نشان نمی‌دهد). پیداست بروکلمان نیز به این نکته که «المدخل» خود جزئی از کتاب اربع مقالات است توجه ندارد. در ذیل یکم که فهرست کاملتری از مؤلفات مغربی به دست می‌دهد نیز از کتاب «اربع مقالات» یاد نمی‌کند و به‌جای آن، از کتاب «المدخل المفید فی الحکم علی الموالید» (با شماره ۱) و از کتاب «غنیة المستفید فی الحکم علی الموالید» (با شماره ۲۱) یاد کرده و شماره های ۲۱۰/۱ و ۲۱۰/۲ مجلس را نشان داده است.

عباس عزاوی نیز از این دو جزء، مانند دو تألیف مستقل یاد می‌کند و از «اربع مقالات» سخن نیاورده است. برای نگارنده تا این زمان معلوم نیست مغربی خود برای اصل این کتاب ۴ مقاله‌ای خود (که اجزاء آن دو نام دارد) نامی گذارده باشد. در نسخه مشهد و در نسخه شماره ۲۴۹ (شرقی) کتابخانه فلورانس (که خیر الدین زرکلی خود آن را دیده) نام کتاب، «اربع مقالات» یاد شده و دیباچه نسخه فلورانس ــ که زرکلی آن را نقل می‌کند مانند نسخه‌های مجلس ــ تصریح دارد به این‌که مقاله یکم کتاب اربع مقالات «المدخل المفید» نام دارد و سه مقاله دیگر «غنیة المستفید فی الحکم علی الموالید». در نسخه‌های مجلس نام اصلی کتاب اربع مقالات نیست و در پاره‌ای از آنها نام آن را «کتاب النکات» نوشته‌اند و برخی از این نوشته‌ها خط فرهاد میرزاست. ذکر این کتاب (مانند بیشتر مؤلفات مغربی) از کشف الظنون و ذیل‌های آن فوت شده است. حاج خلیفه و اسماعیل پاشا بغدادی در ضبط تاریخ درگذشت او نیز دچار سهوی عجیب شده اند. [حاج خلیفه تاریخ درگذشت مغربی را (در چند جای) ۶۷۲ ق یادکرده و اسماعیل پاشا نیز در «هدیه العارفین» (۵۱۶:۲) و در «ایضاح المکنون» (۳۵۴:۱) این خطا را تکرار می‌کند. از مؤلفات مغربی در «کشف الظنون» بسیار اندک یاد شده و اسماعیل پاشا نیز به‌جای استدرک کار چلبی، تنها نام کتاب‌های «جامع» و «اختیارات» را (که چلبی خود آورده) تکرار می‌کند. زرکلی اشتباه هدیة العارفین را متذکر شده است.]

«المدخل المفید» مقاله یکم از کتاب «اربع مقالات» (یا کتاب النکات) دارای ۹ «فصل» است: ۱. ذکر البروج و قسمتها و طبائعها و دلالتها علی الاشیاء؛ ۲. القول علی مثلثات البروج و حدودها و ارباعها و انواع ذلک؛ ۳. طابع الکواکب و ما یدل علیه من الاشیاء و الاقالیم و البلدان؛ ۴. ما یعرض للکواکب

السبعه فی انفسها من الشمس و لبعضها عند بعض؛ ۵. قوة الکواکب و ضعفها و ما یتعلق بها، در این فصل، فصلی است در سهام مستعمل در تحاویل سنین و جداولی برای نشان دادن سهام موالید، تحاویل و احداث جو و مسائل و نیز جداولی برای نشان دادن مواضع ثوابت متعلق به موالید رسم گردیده که در نسخه شماره ۲۲۰/۱ نیز مجلس هست. چند فصل در ادلاء امطار و اسعار هست که در نسخه ۲۱۰ وجود ندارد؛ ۶. معرفة التسییرات و الانتها آت العظمی و الوسطی و الصغری و صاحب الدور؛ ۷. القول علی عدد القرانات الداله علی التغیرات و معرفة الانتها آت و الفردارات المتعلقة بسنی العالم. در این فصل از تاریخهای مختلف و قرانات مشهور و از طالع قران ولادت پیغمبر اسلام (ص) در عام الفیل (= ۸۸۲ تاریخ اسکندر) سخن آورده می‌گوید: «طالع سال ولادت پیغمبر (ص) نزول شمس در اول حمل بود به افق مکه در برج میزان و (اندکی پیش از ولادت) بین زحل و مشتری در برج عقرب قران حاصل شد. و این مطابق زیج قانون ثاون اسکندری و مورد قبول راصدان همزان مأمون است اما نظر یعقوب بن اسحاق کندی آن است که طالع آن سال (۸۸۲ رومی) برج جوز است نه برج میزان»، نکته قابل تأمل آن است که تمام فصل ۷ عیناً در کتاب دیگر مغربی «تحاویل سنی العالم» که به نامهای «الجامع الصغیر» یا «کفایة القول علی تحاویل سنی العالم» یا «کتاب فی النجوم» نیز خوانده می‌شود آمده است؛ ۸ فی ذکر مقدمة یتعلق بالانواء و الاسعار و اول ذلک القول علی فتح الباب؛ ۹. اختیارات. نخست مقدمات و سپس به‌ترتیب: اختیارات کلی و اختیارات جزئی (نظیر همین ترتیب در رساله اختیارات امام فخر رازی دیده می‌شود) و در آخر، فصلی خاص در اختیارات پادشاهان شامل تعیین اوقات مناسب برای انواع بازی‌ها (از جمله بازی توپ = اللعب بالاکر) حفریات، زراعات و متاجر و معالجات و جز اینها.

«غنیة المستفیذ فی الحکم علی الموالید» (یا مقاله ۲-۴ از کتاب الاربع مقالات) دارای سه «مقاله» است و در بیشتر نسخه‌ها دارای خطبه و دیباچه جداگانه است. مقاله نخستین از غنیه (یا مقاله ۲ از اربع مقالات) دارای ده «فصل» است بدین ترتیب: ۱. صورت الجنین و تدبیر الکواکب له من وقت سقوطه فی الرحم الی وقت الولادة؛ ۲. القول علی النمودارات التی وضعها الاوائل لمعرفة استخراج طوالع الموالید اذالم یعرف اوقاتها بالرصد؛ ۳. القول علی تربیة المولود و عدم تربیته؛ ۴. القول علی الکدخدا و الهیلاج؛ ۵. ذکر عطیة الکدخدا من سنیا لعمر للمولود؛ ۶. القول علی بعض القواطع للهیلاج و هی الزحل و المریخ؛ ۷. کیفیة تسییر الادلاء؛ ۸ دلالات الکواکب و البروج علی المولود؛ ۱۰. القول علی الاخلاق النفسانیه و ینقسم الی عقلی و خلقی.

مقاله دوم از غنیه (یا مقاله سوم از کتاب اربع مقالات) دارای یازده «فصل» است بدین شرح: ۱. ذکر دلالات الکواکب فی البروج اذ اکان لها ولایة علی المولد (دارای دو نوع)؛ ۲. دلالات الکواکب بعضها فی حدود بعض؛ ۳. دلالات الکواکب اذا کانت می‌مثلثاتها و اتصلت بکوکب آخر؛ ۴. دلالات ... فی اشرافها و هبوطها و و بالها و قربها علی الاجمال؛ ۵. الاحکام الدستوریة و اتصال المیمنة و ارباب الساعات؛ ۶. دلالات اثنی عشریات الکواکب؛ ۷. بعض دلالات الکواکب اذا کانت فی ابار البروج؛ ۸ الثوابت اذا کانت فی حقیقة مراکز الاوتاد اوع احدی السیارات؛ ۹. دلالت بعض الکواکب بحسب اتصال بعضها ببعض؛ ۱۰. موالید الملوک و السعداء؛ ۱۱. بعض الدلالات التی یعرف مرتبة المولود الی ما هو اعلی منها و یحطها الی ما هو اسفل او یبقیه علی ما هو علیه من الشفاوة. مقاله ۳ کتاب غنیه (یا مقاله ۴ از اربع مقالات): در دلالات بیوت اثنی عشر است در ۱۲ «فصل» (فصل اول در دلات بیت اول و همین‌گونه تا بیت ۱۲ در باب ۱۲).»

آغاز۱: مقاله یکم (= المدخل المفید): احمده مادر شارق ولاح بارق حمداً یقوم بتلافی ما اسلفت من الزلل ... قال الامام علامه الانام... محییبن محمد بن ابی الشکر المغربی الاندلسی ادام الله ایامه قد جمعت فی هذا الکتاب نبذاً من اقاویل الحکماء المتقدمین و لطائفا من فوائد المتأخرین و جعلته یحتوی علی اربع مقالات و سمیت اولاهنه بالمدخل المفید و الثلثه (در چندین نسخه: و الثانیه) بغنیة المستفید فی الحکم علی الموالید الفصل الاول فی ذکر البروج و قسمتها و طبایعها.

آغاز۲: دیباجه غنیة المستفید (یا مقاله ۲ از کتاب اربع مقالات): الحمدلله رب العالمین ... قال سیدنا و مولانا محیی الدین محمد بن ابی الشکر المغربی الاندلسی قد ذکرت فیما تقدم من هذا الکتاب نبذاً مما یجب تقدیمه من المعانی المدخلیه الی معرفة التأثیرات النجومیه فی الاشخاص الانسانیه و الموالید الطبیعیه فاتبعته بذکر ما جمعته و انتخبته من الاحکام علی الموالید و ... آراء الحکماء المتقدم و المتاخر و رتبت قضیه منها فی موضوع یلیق بها من هذا الکتاب ماخذها علی طالبها من العلماء و الکتاب فما صح منها فللاوائل محمود و مالم یصح فعلیهم مردود و رتبته علی ثلث مقالات کل مقاله منها مشتمله علی فصول مذکوره فی ضمنها. المقاله الاولی من هذا الکتاب و هی عشر فصول الفصل الاول فی ذکر صورة الجنین و تدبیر الکواکب له من وقت سقوطه فی الرحم الی وقت ولادته علی مذهب

انجام: (پایان کتاب اربع مقالات و پایان کتاب غنیة المستفید:) و فی الثانی عشر یقل اعدائه و لایجهرون له بعداوة و یسلم من شرهم و فیما ذکرناه کفایه فنختم الکتاب بهذا الباب.

[یادنامه طوسی ۱۰۵ مدرس ۱۳۳؛ مدرسی ۷۹]

شرح و حواشی:

۱- اربع مقالات = المدخل المفید و غنیة المستفید = غنیة الموالید فی الحکم علی الموالید (ترجمه)؛ سبزواری، ملا محسن (-۱۳)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۰/۲

در سه مقاله که دنباله کتاب المدخل المفید است که یک مقاله دارد و با این یکی می‌شود چهار مقاله؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن محمد ملقب به معین منجم کاشی، تا: میانه ذیقعده ۸۳۴ق، جا: سمرقند؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ ضربی، ۱۹۵ص (۶۵-۲۶۰)، ۲۵ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۹ - ۱۱۱۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶۱/۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ شعبان ۱۰۱۴ق، جا: گنجه؛ از یادداشت‌های تاریخی رساله دوم است: «ولادة سلطان عثمان در سنه ۶۵۶ هجری جلوس مشار الیه ۶۹۹ مدت سلطنتش ۲۶ سال مدت عمرش ۶۹ سال در ۴۳ سالگی جلوس کرد وفاتش در سنه ۷۲۵ خطبه سلطنت بنام او «طرسن» نام فقیه در موضع قراحصار خواند در ۴۳ سالگی فی سنه ۶۹۹. در شهر»؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۰۸]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۳۷/۱-عکسی

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۱۴ق، جا: شهر گنجه؛ شاید تاریخ و نشانی از نسخه اصل باشد؛ ۲۰۶ص (۲-۲۰۸) [عکسی ف: ۱ - ۲۸۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۶/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ابدع الوجود و افاض الجود منشی الجاریات و محیی العظام الرفات؛ **انجام:** من الطالع سنة العالم ومن صاحبه فی مدخل تلک السنة وفیما ذکرناه کفایة والله اعلم بحقائق الامور

خط: نستعلیق، کا: علیجان بن حیدرعلی هروی، تا: محرم ۱۰۳۱ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج لبه دار، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ شعبان ۱۰۵۳ق؛ با تملک محمد شریف بن محمد القائمی و از او به محمد طاهر منجم یزدی رسیده و در ۱۱۵۵ از آن محمد سعید شده با مهر سعید الدوله بهادر و مهر «صراط علی حق نمسکه»؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی زرکوب، ۱۵۴گ، ۱۸سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا - ف: ۱ - ۴۴]

۶. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۵۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۵۵ق؛ جلد: تیماج سرخ تیره مقوایی عطف قهوه‌ای، وزیری [نشریه: ۳ - ۴۶]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۹۰/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ابدع الوجود و افاض الجود. منشیء الجاریات و محیی العظام ... قال مولانا ... یحیی بن محمد بن ابی الشکر المغربی الاندلسی ... قد جمعت بهذا الکتاب نبذاً من اقاویل الحکماء؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ ۱۶۷گ (۱پ-۱۶۷پ) [ف: ۱ - ۲۲۶]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض ۵۶۲۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و قوة حلول الشمس اول برج الحمل فاعلمه

خط: نستعلیق، کا: محسن قزوینی، تا: ۱۱۲۳ق؛ ضمیمه نسخه ش ۵۶۲۱؛ کاغذ: نخودی آهاری سرخی، جلد: تیماج، ۲۶ سطر (۱۱×۲۲)،قطع:وزیری بزرگ،اندازه:۱۸/۵×۲۹/۵سم[الفبائی:- ۵۰۷]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۲۱/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ابدع الوجود و افاض الجود منشی الجاریات و محیی العظام الرفات؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد کریم قزوینی، تا: ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی مستعمل، ۲۲۷ص (۹-۲۳۶)، ۲۶ سطر (۱۱/۴×۲۲/۳)، اندازه: ۱۸×۲۹/۷سم [ف:۸-۲۹۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۵۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ شامل متن عربی و ترجمه بین السطور؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره الوان (آبی و سفید)، جلد: تیماج خرمایی، ۷۶۳ص، ۲۲ (متن و ترجمه) سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۳۹۳]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۸۷

آغاز: بسمله، یقول الفقیر الی الله الغنی یحیی بن محمد عمر بن الخطاب لطف الله بن امین الحمد الله فالق الاصباح؛ **انجام:** فان قطع المری منه مثل ذلک العدد صحیح و الله سبحانه و تعالی اعلم و هذا اخرما اردت اختصاره جعله الله خالصا لوجهه الکریم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، در پایان مقاله سوم عبارت «تمت مقابلته و تصحیحه» دیده می‌شود، دارای حواشی مختصر برخی با عنوان «داود الحسینی» و «هدایت الله»، روی برگ اول دو زایجه ولادت به سال ۱۲۴۷ق دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج و لچکی دار، ۲۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۳]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۷۴

شامل: المدخل المفید (یک مقاله) و غنیة المستفید فی الحکم علی الموالید (در سه مقاله) است. مقاله ۳ از غنیة المستفید (مقاله ۴ کتاب) تمام نیست و تا پایان دلالات عطارد است در خانه ۱۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «عبده محمد مهدی الحسینی»؛ کاغذ: فرنگی نخودی رنگ آهار مهره، جلد: تیماجی قرمز، ۱۹۲ص، قطع: رحلی [ف: ۱۹ - ۴۷۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۵۱/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره الوان (آبی و سفید)، جلد: تیماج خرمایی، ۱۴۷ص (۱-۱۴۸)، ۲۲ (متن و ترجمه) سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۳۹۳]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۷۳/۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۶۵ص (۱-۶۶)، قطع: خشتی، اندازه: ۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۶۸]
۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۸۸
آغاز: بسمله. حمدله، صلاة. المقالة الاولی هی عشر فصول الاول فی ذکر الجنین و تدبیر الکواکب له (دیباچه را ندارد)؛ **انجام:** برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد حسین منجم تفرشی، تا: شوال ۱۲۱۹ق، جا: تهران؛ از روی نسخه نوشته در شعبان ۱۰۱۴ در گنجه، در آخر نه صفحه پراکنده های نجومی است به فارسی و عربی (دو سطری را از انجام دو نسخه ما ندارد ولی تاریخ تألیف در نسخه دانشگاه نیست)؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای روشن، ۲۱۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۸۸]
۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۶
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم مشهدی رضوی (پسر محمد شریف ازغدی)، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره نازک، جلد: تیماجی مشکی، ۱۳ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۹ - ۵۰۸]
۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۵۰
خط: نسخ، کا: علی محمد نوری یوشی، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۶۹ق، جا: مدرسه آقا محمد خواجه در تهران؛ در پایان از کتاب دیگر محیی الدین مغربی در احکام طالع سال گزین شده در ۲۳ ص سپس پراکنده‌های نجومی است در ۷ ص به فارسی؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن سرخ نو، ۱۶۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۳سم [ف: ۱ - ۳۸۸]
۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۲۳/۲
آغاز: برابر۱
فقط چند برگ آغاز کتاب نوشته شده است؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد مهدی بن حاج ملا غلام حسین منجم باشی، تا: ۱۲۸۰ق، جا: مشهد مقدس؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۲۰۴پ-۲۱۲پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱۱ - ۳۱۶]
۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:ندارد
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد کاظم جاجری، تا: ۱۲۸۶ق، جا: مدرسه بالاسر آستان امام رضا (ع) در طوس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۲۵گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۵۳۴]
۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۷۱/۲
خط: نسخ، کا: هاشم منجم باشی، تا: محرم ۱۳۰۶ق؛ کاغذ: پسته‌ای رنگارنگ، جلد: میشن سرخ ضربی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۸×۲۱/۳سم [ف: ۶ - ۳۴۵]
۲۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۳۶۴/۳/۳الف
بی‌کا، تا: رجب ۱۳۱۱ق؛ جلد: چرمی، قطع: رحلی [ف: ۱۲۳۸]
۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۰/۱
در چهار مقاله است و دوم و سوم و چهارم آن کتاب غنیة المستفید است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن محمد ملقب به معین کاشی،بی‌تا؛کاغذ:سمرقندی،جلد:تیماج سرخ ضربی، ۶۴ص (۱-۶۴)،۲۵ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۹ - ۱۱۱۴]
۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۵۲
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ابدع الوجود و افاض الجود و منشی الحاریات و محی العظام الرقات جل عن؛ **انجام:** فی وسط السماء و صاحب الطالع سیما و المناحس و القمر متصل بالصعود فانه وقت اجابت الدعاء و فیما ذکرناه فی کفایة
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۲۸۱۴۴ [رایانه]
۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیمی، در فهرست نام کتاب مجموعه آمده است (فهرست رایانه‌ای)؛ ۳۰۹گ، ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۱۸]
۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۰/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۱۸]
۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۰/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۱۹]
۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۱
آغاز: الحمدلله الذی ابدع الوجود و افاض الجود؛ **انجام:** و فی الحادی عشر بحرم خیر الاصدقاء و یرجعون الی معاداته و یکون شقیاً و فی الثانی عشر یقل اعدائه و لا یجهرون له بعداوة و یسلم من شرهم
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۵گ، ۲۳ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۱۹]

● **اربع مقالات = المدخل المفید و غنیة المستفید = غنیة المواليد فی الحکم علی المواليد (ترجمه)** /
اختربینی / فارسی
arba'-a maqālāt = al-madxal-ul-mufīd wa ġunyat-ul-mustafīd = ġunyat-ul-mawālīd fi-l-ḥukm-i 'ala-l-mawālīd

سبزواری، ملا محسن، ق۱۳ قمری
sabzevārī, mollā mohsen (- 19c)
وابسته به: اربع مقالات = المدخل المفید و غنیة المستفید = غنیة المواليد فی الحکم علی المواليد؛ مغربی، یحیی بن محمد (- ۶۸۵)
تاریخ تألیف: ۱۲۲۴ق

در این نسخه ترجمه (بین السطور) از ملا محسن سبزواری است که آن را برای محمد ولی میرزا انجام داده است. در پایان نسخه محمد ولی میرزا به‌خط خود نوشته است: «این ترجمه را عالیجناب مقدس القاب علامی فهامی ملا محسن سبزواری بخواهش این مخلوق خالق ارض و سما ملازم آستان ملا یک پاسبان امام همام حجة الخالق علی الخلایق و هادی الخلایق علی بن موسی الرضا علیه السلام محمد ولی چاکر پادشاه دوران فتحعلیشاه ... قاجار قوانلو در سنه ۱۲۲۴».
[فهرستواره منزوی ۲۷۸۹/۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۵۱/۲

در زیر سطور اربع مقالات نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ ترجمه هر دو کتاب به‌خط نستعلیق متوسط در بین سطور نوشته شده و گویا نسخه حاضر نسخه اصل است و مترجم خود آن را مقابله کرده است؛ ۱۴۸ص (۱–۱۴۸) در زیرسطور [ف: ۱۹ – ۳۹۳]

← اربع مقالات (ترجمه) ⪢ مجمل الاصول فی احکام النجوم

● **الاربعون = مختصر احیاء علوم الدین** / اخلاق / عربی
al-arba‘ūn = muxtaṣar-u iḥyā’-i ‘ulūm-id-dīn

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ – ۵۰۵ قمری
qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

در سفر در چهل «باب» ساخته و از «احیاء العلوم» خود برگزیده است. نام او در آغاز کتاب آمده است. جز «الذخیرة لاهل البصیرة» است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ از آن عبدالله عمار در ۱۲۰۰ و سید حمزة عجلانی در ۸۵ (=۱۰۸۵) و شیخ حسین دقاق و حاج ابن قندیل، خوانده حاج محمد بن عبدالهادی خلج در ۱۰۹۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای ترنجی، ۷۲۷گ، ۲۹سطر (۱۲×۱۹)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۷ – ۱۴۴]

● **الاربعون** / فضایل و مناقب، حدیث / فارسی
al-arba‘ūn

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ – ۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

چهل حدیث است که مؤلف از کتاب‌های معتبر (نزد خود) استخراج کرده و بدون شرح و تفصیل فقط ترجمه فارسی آن را آورده تا جمیع مسلمانان و شیعیان از آن بهره یابند. روایات همگی از حضرت رسول (ص) است و در خواص اوراد و اذکار نقل شده است. این روایات در کتاب‌های روایی حتی در «بحار» نیامده ولی مضامین مشابه آن را در روایات می‌توان یافت ولی مأخذ مورد استفاده مجلسی در آن نیست و در کتب معروف و مجامیع روایی نیست. در فهرست مجلس این رساله چهل حدیث در امامت حضرت امیر دانسته شده که ابدا این رساله نیست.

آغاز: اما بعد فقیر حقیر اضعف عبادالله الغنی محمد باقر بن مرحوم محمد تقی عفی عنهما از کتابهای معتبر اخراج کرد

انجام: حضرت می‌فرماید که دست راست را بر موضع درد بگذارد و سه مرتبه بگو اعوذ بقدرة الله و قوته من شر ما أخاف و احذره و آن شخص چنین کرد حق تعالی او را از آن درد شفا بخشید الحمدلله رب العالمین.

چاپ: تهران، ۱۲۸۴ث و ۱۳۰۳ق، سنگی؛ ۱۳۱۳ق؛ با تصحیح محمود نظری، ضمن گنجینه بهارستان، بخش علوم قرآنی و روائی–۱، مسلسل ۳، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۰ش،

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۹/۱

آغاز و انجام: برابر
کا: محمد باقر، تا: چهارشنبه ۱۵ جمادی الاول ۱۱۳۴ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ مجدول، مذهب محرر؛ جلد: تیماج مشکی سوخت با ترنج با سر با نقش گل و بوته مجدول، ۷ص (۱–۷)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳۵ – ۳۴۴]

● **الاربعون** / شعر، حدیث / عربی
al-arba‘ūn

حسن بن حسین
hasan ebn-e hoseyn

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۴۵/۲

آغاز: بسمله، ثم هنا ارید بعد ما ختم ×× نظم بنجوم الحکم الذی رسم / لحوق نظم اربعین اخرا ×× من کلم المولی العلی اخرا؛
انجام: و سارعا الیک فیمن بادروا ×× و شائقا فیمن بشوق سافروا / و صل یا رب علی نبینا ×× و آله العز الهداة الأمنا ... فی شهر رجب المرجب المتعظم ۱۳۴۳.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۳ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج عنابی [ف: ۵ – ۴۲۳]

● **الاربعون الحسینیة** / حدیث / عربی
al-arba‘ūn-al-ḥusiynīyya

چهل حدیث است در مراثی و تاریخ امام حسین (ع)، این کتاب غیر از اربعین حسینیه حاج میرزا محمد بن محمد تقی ارباب قمی است.

تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۵۴

آغاز: العذاب وجهنی رب العزه الیک ... الحدیث الثالث عشر محمد بن ابراهیم ... اخبرنی عن الحسین بن علی علیه السلام اهو ولی الله؟ قال نعم قال اخبرنی عن قاتله؛ **انجام:** قل الدیانون ثم قال وکل حی فالی سبیل اقرب الوعد من الرحیل

از حدیث سیزدهم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی:آغاز؛۶۵گ،۱۹سطر،اندازه:۱۱×۱۶سم[اوراق عتیق:۱- ۹۸]

← الاربعون الودعانیة ⋗ الاربعون حدیثاً

● **اربعون الهیة** / عرفان و تصوف / عربی

arba'ūn-a ilāhīyya

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۱/۵–ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۱۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۱-۴۱۶]

← الاربعون باباً ⋗ کتاب الاخبار

← الاربعون بابا ⋗ لباب الاخبار فی الاحادیث النبویة

● **الاربعون باباً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a bābā

میبدی کرمانشاهی، محمد بن محمد جواد، – ۱۴۰۲ قمری

meybodī kermānšāhī, mohammad ebn-e mohammad javād (- 1982)

تاریخ تألیف: ۱۵ ربیع ۱۳۳۰ق؛ محل تالیف: کرمانشاه

چهل «باب» احادیث و روایت‌های کوتاه اخلاقی است منقول از ائمه هدی (ع) که در هر باب نقل شده با حذف سند آنها، در فضایل بعضی از اعمال و عبادات واجبه و مستحبه و گاهی در نکوهش از کردارهای اخلاقی ناپسند.

آغاز: الباب الاول فی فضل العلم و العلماء قال النبی (ص) لابن مسعود جلوسک فی حلقة العلم لا تمس قلما و لا تکتب حرفا خیر لک من عتق الف رقبة.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۹/۸

آغاز: برابر

خط:نسخ،کا:سید محمد میبدی،بی‌تا؛جلد:تیماج مشکی، ۱۲گ، (۱۵پ–۱۶۵پ)، اندازه: ۱۸×۱۰سم [ف: ۱ - ۳۵] و [ف: - ۱۴۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۴/۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۱۶۶]

← اربعون حدیث ⋗ چهل حدیث

● **اربعون حدیث = شرح اربعین حدیثا = ترجمه اربعین حدیثا** / حدیث / فارسی

arba'ūn-e hadīs = s.-e arba'īn-a hadīsā = t.-ye arba'īn-a hadīsā

طوسی اصفهانی، رجب علی بن محمد صالح، ق۱۳ قمری

tūsī esfahānī, rajab-'alī ebn-e mohammad sāleh (- 19c)

وابسته به: الاربعون حدیثاً = اربعین شیخ بهائی = شرح الاربعین؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳-۱۰۳۰)

به دستور: محمد ولی میرزا

شرح چهل حدیث است که به درخواست شاهزاده محمد ولی میرزا تألیف شده و پس از چهل حدیث هفتاد و نه حدیث دیگر به‌درخواست همان شاهزاده بر وی افزوده شده است. آغاز متن حدیث به عربی بدون سند ذکر شده پس از آن ترجمه می‌شود و تحت عنوان «مترجم گوید» شرح می‌گردد. مطالب این کتاب ــ بنا به‌گفته مؤلف در سرآغاز ــ از اسراری است که به وی الهام شده یا از استادش شیخ احمد احسائی استفاده کرده است ولی گاهی از علامه مجلسی و دیگر محدثین نقل‌هایی دارد. حدیث یکم به نقل از اربعین شیخ بهائی درباره «من حفظ من امتی اربعین حدیثا».

آغاز: حمدله. عاقبت. صلات. و بعد، فیقول العبد المذنب الجانی رجب علی بن محمد صالح بن علی نقی الطوسی، هذه اربعون حدیثاً من الاخبار المشکلة و الآثار المفضلة ترجمتها ثم ذیلت الترجمة بذکر بعض الاسرار التی الهمنی الله بها

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۴۱/۱

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله رب العالمین و العاقبه للمتقین و الصلوة و السلام؛ **انجام:** در باب تکلیف اتم و در وعد و وعید ادخل است. تمت. تمام شد

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محتملا میرزا رجب علی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با ترنج و نیم‌ترنج مقوایی، ۳۸۳ص(۱-۳۸۳)،۱۴سطر(۱۰×۱۴)،اندازه:۱۶×۲۲سم[ف: ۴ - ۴۰۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۸۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مترجم گوید که جناب اقدس الهی فرموده است که لیس علی الذین آمنوا و عملوا الصالحات ... پس در این

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ در برگ آغازین چند یادداشت پراکنده و اشعاری از انوری و در ص ۲۳۲ و ۲۸۷ دو یادداشت به خط محمد رشتی جهت مالک مجموعه عباس علی شیرازی دیده می‌شود؛ جلد: گالینگور زرشکی، عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴ص (۵-۱۷۹)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۸ - ۲۶۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر کسی را اهلیت باشد بقدر استعداد در هر

جا متذکر می‌شود و لنختم الکلام بحمد الملهم العلام.
خط: نسخ، کا: زین العابدین، تا: قرن ۱۳ (در عصر مؤلف)؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۹۸]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۵۱/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** ذره، ذره کاندرین ارض و سماست جنس خود را همچو کاه و کهرباست. و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. تمة الکتاب بعون الملک الوهاب بتاریخ پنجشنبه ... اجمعین.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: پنجشنبه غره جمادی الثانی ۱۲۴۶ق [عکسی ف: ۱ - ۱۷]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۰۶

آغاز: و ضوء النهار و ضوء الابصار و العقل و المعرفة؛ **انجام:** در جای خودش می‌شنود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در انجام ده برگ در دعا ضمیمه است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۷۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۶۰۹]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۹۹

انجام: و مراد از شجر نفس است
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی مؤسس؛کاغذ:اصفهانی،جلد:مقوایی روکش کاغذ ابری،۶۰گ، ۱۵سطر (۵×۱۲/۵) سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۰۶]

← الاربعون حدیثا ← مشکاة النیرین
← اربعون حدیثا ← نظم اللآلی
← الاربعون حدیثا ← الاربعونیات
← الاربعون حدیثا ← الخمائل
← الاربعون حدیثا ← الدرجات العلی فیما اعده الله للصابرین علی المحن و الابتلاء
← الاربعون حدیثاً ← روح الایمان
← اربعون حدیثاً ← ملتقی الجبلین و مرتقی الثقلین
← اربعون حدیثا ← امامت
← اربعون حدیثاً ← مدارج الیقین فی فضائل امیرالمؤمنین
← الاربعون حدیثاً ← مصباح الشیعة

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

شیخ صدوق، محمد بن علی، ۳۱۱؟ - ۳۸۱ قمری
šeyx-e sadūq, mohammad ebn-e ʻalī (924 - 992)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۵/۱

بروایت از ابن بابویه قمی در خصال، یک حدیث است و چهل وظیفه انسان در آن آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق، جا:حیدرآباد؛مصحح و مقابله شده؛کاغذ:سپاهانی،جلد:مقوا، ۲گ (۱پ-۲ر)،۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۲]

۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: مقابله شده در روز عرفه ۱۰۹۴ق؛ عنوان وجدول و نشان شنگرف؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۳۹

آغاز: بسمله. هذه اربعون حدیثا عن اربعین شیخا؛ **انجام:** البراری و البحار من یومنا هذا الی یوم الفرار.
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۱۱۷ق [رایانه]

● الاربعون حدیثاً = الاربعین علی مذهب المحققین من المتصوفة / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā = al-arbaʻīn ʻalā maḏhab-il muḥaqqiqīn min-al mutiṣawwifa

قشیری، عبدالکریم بن هوازن، ۳۸۶ - ۴۶۵ قمری
qošayrī, ʻabd-ol-karīm ebn-e havāzan (997 - 1073)

او به موجب حدیث نبوی (ص) «من حفظ علی امتی اربعین حدیثا م السنة کنت له شفیعا یوم القیامة»، چهل حدیث را با ذکر راویان در این کتاب گرد آورده و با این عناوین: باب طلب العلم، باب التوبه، باب الحیاء، باب ارضاء الخصم، باب حفظ اللسان، باب هجران اخدان السوء، باب ترک الرجل ما لایعینه، باب ترک مایشغل عن الله، باب الکسب من الحلال، باب الوقوف مع الکفایة، باب برالوالدین، باب الاستقامة علی الامور المرضیة، باب ترک النمیمة، باب الاصلاح بین الناس، باب فی ذم من لایصدق اخاه فی الصدق، باب التوکل، باب القناعة، باب الرضا، باب الذکر لله، باب الاجتناب من الریا، باب استار السر علی المسلمین، باب حسن الظن الخلق مع الاولاد و الرفق بهم، باب فی حسن الخلق مع الخلق، باب فی الحب فی الله، باب فی ان المومنین کنفس واحدة، باب فی السخاء، باب فی اغاثة الضعیف، باب التواضع، باب النصیحة، باب فی فضیلة صحبة المسلمین و مخالطتهم، باب فی حفظ البصر، باب الحلم و باب من له کفایة من المال الحلال.
آغاز: بسمله، الحمدلله با هر دینه و موضح الحق بحجته و براهانته الذی ارسل رسوله بالهدی و اوجب طاعته علی کافة الوری ... اعلم اول ما یجب علی العبد اذا سلک طریق العبودیة طلب قدر من العلم یصحح به اعتقاده فی التوحید
انجام: لقی الله یوم القیامة و هو علیه غضبان آخر الاربعین و الحمدلله رب العالمین

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۹۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ رمضان ۶۹۷ق؛ پس از آن ۲۴ سطر در

پند و اندرز؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با عطف و گوشه گالینگور، ۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی و دارای تعلیقات فراوان در هامش؛ جلد: تیماج زرشکی لولادار، ۶ص (۱۸-۲۴)، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۱۳]

● **الاربعون حدیثاً = الاربعون الودعانیة** / حدیث / عربی

al-arbaʿūn-a ḥadīṯā = al-arbaʿūn-al wadʿānīya

ابن ودعان، محمد بن علی، ۴۰۱ - ۴۹۴ قمری

ebn-e vadʿān, mohammad ebn-e ʿalī (1011 - 1102)

چهل حدیث را با حذف سند از پیامبر (ص) نقل و بعد از هر حدیث، الفاظ و معنای آن لفظ را در حدیث شرح و توضیح داده است.

آغاز: حدثنا الشیخ الامام الجل ابوطاهر احمد بن محمد بن احمد السلفی الاصفهانی ... قال قرأت علی ابی نصر، محمد بن عبیدالله بن احمد بن صالح بن سلیمان ودعان الحاکم بالموصل رحمه الله باسناده ... الحدیث الاول عن انس بن مالک قال خطبنا رسول الله (ص) علی ناقته الجذعاء فقال ایهاالناس کأن الموت فیها علی غیر ناکتب.

انجام: و علی الجمع «خلفه» ترکه خلفه بعد موته «فالمهناة له» ای التنعم و التمتع بذالک المال«التبعه» الاثم و الحمدلله رب العالمین.

چاپ: با تصحیح سید محمد جواد حسینی جلالی، ضمن میراث حدیث شیعه، دفتر هفدهم، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، ۱۳۸۶ش

[کشف الظنون ۶۰/۱؛ الاعلام ۲۷۷/۶]

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۲۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، تا: اواخر ذیحجه ۶۹۹ق، جا: بخارا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته، ۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۷سم [ف: ۳۳۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۸عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۸۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۵۷/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۵]

● **الاربعون حدیثا** / حدیث / عربی

al-arbaʿūn-a ḥadīṯā

طبرسی، فضل بن حسن، ۴۶۸؟ - ۵۴۸ ؟ قمری

tabarsī, fazl ebn-e hasan (1076 - 1154)

متن کامل چهل حدیث منقول از رسول اکرم (ص) در موضوعات مختلف است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۱/۷

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ عطف و گوشه تیماج، ۵گ (۱۰۶پ-۱۱۰ر)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳۳/۱ - ۴۹]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʿūn-a ḥadīṯā

امام زاده، محمد بن ابی بکر، - ۵۷۳ قمری

emām-zāde, mohammad ebn-e abī bakr (- 1178)

آغاز: بسمله الحمدلله ... و العاقبة للمتقین و لا عدوان الا علی الظالمین ... اما بعد فان العبد المذنب بن ابی بکر ... بعد طول شروعه فی بحر الذنوب و المعاصی ... انه وجد فی حدیث خیر الانسان ... من جمع اربعین حدیثاً فهو فی العفو ... فجمع العبد اربعین حدیثاً بالاسانید المتصلة الی النبی المختار و المشایخ و الائمة الکبار ... و زاد العبد فیه ما یلیق به الواعظ من الحکایة

انجام: قالوا کیف یحفظون دینهم قال کالمجمر فی الید ان وضعه طفیء و ان امسکه احرق، تمت الحدیث الاربعین بعون الله الملک المعین

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۴ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ترکستانی، کا: موسی بن حاجی عبدالعزیز افندی بن ابراهیم، تا: چهارشنبه ۱ صفر ۱۱۲۱ق، جا: مدرسه دیصان یک بلده قرمان؛ چند برگ اضافی آغاز نسخه (ص ۱ و ۲ و ۳) شامل یادداشت‌های متفرقه به عربی و فارسی و ترکی از جمله غزلی از حافظ است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی یک لایه، ۳۵گ (بدون احتساب برگ‌های الحاقی)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۲۰]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʿūn-a ḥadīṯā

رازی، محمد بن مسلم، - ۵۸۱ ؟ قمری

rāzī, mohammad ebn-e moslem (- 1186)

مؤلف به موجب حدیث شریف نبوی «من حفظ عنی من امتی اربعین حدیثا کنت له شفیعا» چهل حدیث با ذکر سند و سلسله روات در فضایل و مناقب حضرت علی (ع) گرد آورده است.

آغاز: کتاب فیه الاربعون حدیثاً فی مناقب امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب صلوات الله علیه و سلامه اخرجها العبد الضعیف المحتاج الی عفو الله و رحمته محمد بن ابی الفوارس قال اخرج الرجال الثقات

انجام: فقال رب العزة یقول کتبت ما تحب لا اله الا الله و علی

کتب ما یحب محمد رسول الله و انا کتبت ما احب علی ولی الله.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا: مرتضی قلی بن محمد یوسف افشار، تا: چهارشنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۱۰۸ق؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی و خرید کتاب از زوجه مرحوم آخوند ملامحسن ذیحجه ۱۲۸۷، شیخ محمد علی واعظ تلواسکانی به تاریخ ۱۳۰۴؛ جلد: تیماج زیتونی، ۳۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۵ – ۲۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۹۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن حسن بن ابوبجلی، تا: شنبه ۲۰ محرم ۱۱۹۱ق؛ ۸گ ضمایم متفرقه؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی، ۱۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۶۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۸۴
انجام: و ان تکون الدنیا عندک سجناً یجعل الله لک جنته فهذه اربعون حدیثاً ... و حسن اولئک رفیقاً
از حدیث ۱۹ تا ۲۸ نانویس می‌باشد؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف و گوشه میشن عنابی، ۱۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲۶ – ۶۷]

● الاربعون حدیثا = الاربعون فی حقوق الاخوان /
حدیث / عربی
al-arbaʻūn-a ḥadīṯā = al-arbaʻūn-a fī ḥuqūq-il-ixwān

ابن زهره حلبی، محمد بن عبدالله، ۵۶۵ – ۶۳۹ قمری
ebn-e zohre halabī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh (1170 - 1242)

دارای چهل حدیث درباره حقوق و وظایف برادران دینی است با حفظ اسناد و سلسله روات بالأخص رساله امام صادق (ع) معروف به اهوازیه که امام (ع) آن را در پاسخ سؤال عبدالله نجاشی والی اهواز درباره دستورات دینی و آداب و اخلاق مرقوم فرموده‌اند.
آغاز: بسمله. اما بعد حمدالله سبحانه علی سابق آلائه و الصلوة علی سیدنا محمد خاتم الانبیاء و علی آله البررة الاتقیاء فان جماعة من اهل الایمان
انجام: بشر مقبول و عفاف معروف و اذی مکفوف. تمت الأحادیث الأربعون.
چاپ: بیروت دار الاضواء، ۱۴۰۷ق؛ با اشراف موسسه آل البیت در ۱۴۰۵ق.
[الذریعة ۴۲۶/۱؛ فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث ۱۵۶/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۲۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن سعید بن موسی حمیدی مدنی، تا: قرن ۸؛ سپس حدیث است «باب فی شرح ایام شهر رمضان» و «شرح الصلاة علی النبی» گویا به همین خط، با اجازه انهاء محمد بن معین الحسنی، در بعضی از صفحات نشانی بلاغ مشهود است؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: رویه میشن سرخ با جدول، ۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۹/۷سم [ف: ۱ – ۲۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۷۶
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۲۱۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۰۸-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها – ف: ۳ – ۴۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۱/۲
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۲۶۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۶/۳-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بر پشت برگ نخست نوشته «کتاب اربعین ابن زهره به جهت صاحبی ام لا میرزا محمد تقی یزدی است»؛کاغذ:فرنگی آهارمهره نباتی رنگ،جلد:تیماج قرمز، ۱۲گ (۱۵۶پ–۱۶۸ر)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۲ – ۳۵۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۵/۳
ابن زهرة به روایت از عم خود الطاهر عزالدین ابوالمکارم حمزةبن علی بن زهرة و قاضی بهاء الدین ابو المحاسن یوسف بن راقم تمیم در رجب ۶۱۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۲۲×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۳۹۹]

۴. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۰۳/۸
خط: نستعلیق، کا: حاج میرزا حسین بن محمد تقی طبرسی نوری، تا: ۴ ذیحجه ۱۲۷۹ق، جا: کاظمین؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۴گ (۹۷پ–۱۱۱پ)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲ – ۳۲۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۲۵/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: شنبه ۱۱ ذیحجه ۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۱گ (۹۵پ–۱۰۶پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۸ – ۳۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۱۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی غروی، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، رکابه‌دار؛ جلد: مقوا رویه کاغذ آبی، ۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳۱ – ۶۵]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۴۸
آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۳۴۸ق، جا: نجف اشرف؛ نسخه با یک واسطه از روی نسخه‌ای که به خط شهید اول است استنساخ شده و ایشان هم با یک واسطه از نسخه اصل نوشته؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا، ۱۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۹×۲۰/۹سم [ف:۱۴-۲۷]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

توران پشتی، فضل بن حسن، - ۶۶۱ قمری

tūrānpoštī, fazl ebn-e hasan (- 1263)

چهل حدیث از احادیث حضرت پیامبر اکرم (ص) را که در موضوعات مختلف روایت شده با اسانید آنها، به درخواست یکی از دوستان انتخاب کرده است.

آغاز: الحمد الله الذی لا وحشة معه و لا انس مع غیره و لا راحة الا فی خدمته و لا لذة الافی ذکره.

انجام: و أعوذ بک من شر الریح و ما تجیء به الریح.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۴۱۶/۲

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوبکر بن عبد الوهاب دهستانی ملقب به نجم الدین، تا: ۷۳۱ق، جا: کرمان؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۹۳پ-۱۰۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۶]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

؟ ابن طاوس، علی بن موسی، ۵۸۹ - ۶۶۴ قمری

ebn-e tāvūs, 'alī ebn-e mūsā (1194 - 1266)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۶۱ ض

بی‌کا، بی تا [د.ث]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

صدرالدین قونیوی، محمد بن اسحاق، ۶۰۷ - ۶۷۳ قمری

sadr-od-dīn-e qūnīyavī, mohammad ebn-e eshāq (1211 - 1275)

چهل حدیث از کلمات پیامبر اکرم (ص) است که بدون اسناد آنها انتخاب شده و از دید عرفانی و اخلاقی شرح شده است در این نسخه ۲۹ حدیث آمده و نمی دانیم که شرح چهل حدیث تمام شده است یا نه.

آغاز: الحمدلله الذی زین سماء الملة الحنفیة بنجوم الاحکام الشرعیة و الاوامر و النصائح الدینیة

انجام: مرتبة کلیة غیر مرتبة هذه الاصول لاغیر

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۴۰گ (۷۰پ-۱۱۰پ)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۳- ۷۷]

● **الاربعون حدیثاً = الاربعین النبویة = کتاب الأربعین** / حدیث / عربی

al-arba'ūn- ḥadīṯā = al-arba'īn-an nabawīyya = k.-ul 'arba'īn

نووی، یحیی بن شرف، ۶۳۱ - ۶۷۶ قمری

navavī, yahyā ebn-e šaraf (1234 - 1278)

مؤلف در ابتداء حدیث نبوی «من حفظ علی امتی اربعین حدیثاً» را ذکر نموده و سپس علمایی که اربعین حدیث نوشته را نام برده و گفته است: «هر کسی در بابی اربعین نگاشته یکی در اصول دین، یکی در زهد، یکی در فروع دین و امثال ذلک ولی من در این اربعین در تمام موضوعات حدیث جمع نموده، به‌طوری‌که هر کدام از احادیث شامل قاعده عظیمی از قواعد دین باشد و ملتزم به صحت احادیث هستم و بیشتر آنها را از صحیح بخاری و صحیح مسلم نقل نمودم با حذف اسانید.» مؤلف پس از آوردن ۴۲ حدیث و شرح آن بابی در پایان می‌آورد با عنوان «باب الاشارات الی ضبط الالفاظ المشکلات» و در این باب به بررسی الفاظ احادیث اربعین خود می‌پردازد.

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین قیوم السماوات و الارضین مدبر الخلایق اجمعین ... احمده علی جمیع نعمه ... و بعد فقد روینا عن علی بن ابی طالب و عبدالله بن مسعود ... ان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال من حفظ علی امتی اربعین حدیثاً ... فاول من علمته صنف فیه عبدالله بن المبارک ثم محمد بن اسلم الطوسی ... الحدیث الاول عن ... انما الاعمال بالنیات

انجام: اعلم ان الحدیث المذکور اولا من حفظ علی امتی ... یحصل انتفاع المسلمین لایحفظماینقله الیهم والله اعلم بالصواب و لله الحمد و المنة و به التوفیق و العصمة الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله و صلواته و سلامه علی سیدنا محمد و سائر النبیین ... العلی العظیم تمت

چاپ: تصحیح قصی الحلاق و انور شیخی، السعودیة، دار المنهاج، الطبعة الاولی، ۱۴۳۰ق، ۱۶۰ صحفیة؛ قاهره، مطبعة بولاق، ۱۲۹۴ق؛ مطبعة مصطفی محمد، ۱۳۴۵ق.

[معجم المطبوعات العربیة ۱۸۷۷/۲؛ کشف الظنون ۵۹/۱؛ مکتبة امیر المومنین ۷۶/۱؛ الاوقاف العامة بغداد ۱۷۶/۱ و ۱۷۷]

شرح و حواشی:

۱- شرح الاربعون حدیثاً؛ طوفی، سلیمان بن عبدالقوی (۶۵۷-۷۱۶)

۲- شرح اربعون حدیثا؛ تفتازانی، مسعود بن عمر (۷۲۲-۷۹۲)

۳- شرح الاربعون حدیثاً؛ ایجی، محمد بن عبدالرحمن (۸۳۲-

۹۰۶)
۴- شرح الاربعون حدیثا؛ دلجی، محمد بن محمد (۸۶۰-۹۴۷)
۵- الفتح المبین فی شرح الاربعین؛ ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد (۹۰۹-۹۷۳)
۶- المجالس السنیة فی شرح الاربعین النوویة؛ فشنی، احمد بن حجازی (-۹۷۸)
۷- منهاج السالکین و عمدة الطالبین = شرح اربعین نووی؛ خفاجی، احمد بن محمد (۹۷۹-۱۰۶۹)
۸- لباب الطالبین فی شرح الاربعین؛ سحیمی، احمد بن محمد (-۱۱۷۸)
۹- شرح الاربعون حدیثا
۱۰- حاشیة الاربعین حدیثا للنووی
۱۱- المحاسن السنیة فی شرح الاربعین النوویه

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۲/۶
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمود بن مسعود بن محمود ملقب به کمال ما شاده عباسی قرشی، تا: ۸۲۱ق؛ محشی؛ جلد: تیماج زرشکی لولادار، ۱۸ص (۲۲۸-۲۴۶)، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۱۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷۳/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۷۹ق؛ مصحح، محشی، در برگ آخر چندین یادداشت متفرقه آمده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۷گ، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۲/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمدلله علی الإتمام و علی رسوله الصلاة و السلام تم هذه الاربعین من الأحادیث الصحیح حضرت رسول الله رب العالمین صلی علیه و سلم
خط: نسخ، کا: محمد غفور بن دوست علی و مکانی، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، تفسیر و توضیح و تعلیقات فراوان به عربی و فارسی با رموز «س»، «۱۲»، «ع»، «طیبی»، «۵»، «فصیح الدین» و در حاشیه کتاب به چشم می‌خورد، ضمناً برخی نسخه‌بدل‌ها نیز آمده است. عنوان کتاب بر روی نسخه «اربعین امام نووی» نگاشته شده است؛ کاغذ: شرقی، ۱۵گ (۱۲۳-۱۳۸)، ۱۳ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۴سم [ف: ۳۱ - ۳۳۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵۰
آغاز: و حبیبه و خلیله افضل المخلوقین المکرم بالقرآن العزیز المعجزة المستمرة؛ **انجام:** قوله بالنواجذ بالذال المعجمة و هی الانیاب و قیل الاضراس و البدعة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز (یک برگ) و انجام؛ کاغذ: حنائی، ۳۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۹/۲×۱۳/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۷۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله حمی الله محارمه معنا (کذا) الذی حماه الله و منع دخوله هو الاشیاء التی حرمها
تا پایان حدیث ششم از باب آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن یوسف خواجه محیوقی، تا: ۹۹۳ق، جا: مدرسه امیر عرب بخارا؛ محشی؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی زرشکی، ۱۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۴سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۵]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۸۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** حسبنا الله و نعم الوکیل و الحمدلله وحده و صلی الله علی من لا نبی بعده.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۹ق؛ صفحه اول نونویس، جدول دور سطور قرمز، در پشت صفحه اول شیخ یوسف بستانی صاحب مکتبه العرب در مصر با خط مطالبی در اهداء این نسخه به آقای حسن اسفندیاری نوشته؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۳گ، ۶ سطر (۱۳/۵×۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۹ - ۲۷۳]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۰۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عن شغل الدنیا الصلوة و عبرة الدنیا الموت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ مذیل به رساله‌ای فقهی است در ۱۹ باب درباره واجبات و مستحبات نماز. آغاز ذیل: «بسمله، باب شروط الصلوة و هی ثمانیة الاول الوضوء»، انجام: «و الثالث غسل الوقوف بعرفة و الرابع غسل الاحرام»؛ واقف: سید اصغر اصغرزاده موسوی، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۳۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۶۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلاته و سلامه علی سیدنا محمد و سائر النبیین و آل کل و جمیع الصالحین.
خط: نسخ، کا: محمد لطیف بن محمد ندی غجدوانی، تا: ۱۰۶۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۹پ-۱۰۹ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۹ - ۲۶۲]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۴۳۲/۲-۳۸/۵۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث الثامن والثلاثون عن ابی هریرة ... و لایزال عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احببته کنت سمعه
از اول تا حدیث ۳۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ این نسخه در بین کتاب منهاج الطالبین (ما بین بحث نکاح و جراح) تحریر شده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۷۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۹/۸
آغاز: برابر
کا: خضر بن ملااحمد رودباری، تا: ۱ شوال ۱۲۰۰ق؛ جلد: مقوا، ۶ص (۱۳۰-۱۳۶)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۴۷]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۰۲/۸-۱۵/۱۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** وکلما غفل عن ذکره الغافلون دعویهم فیها

سبحانک اللهم و تحیتهم فیها سلام وآخر دعواهم ان الحمدلله العالمین. تم الحدیث الشریف.
خط: نسخ، کا: اویس بن ملا محمدبن محمد کژسرائی، تا: ۱۲۱۷ق، جا: سلمانیه؛ جلد: گالینگور سرخ عطف تیماج قهوه‌ای، ۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۷۵]

۱۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۹۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای حواشی بسیار از «علی قاری» و «سعد»؛ جلد: مقوای مشکی، عطف تیماج سرخ، ۱۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۳۵]

۱۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۴۶/۴
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶گ (۵-۷۵) [ف: ۳ - ۱۰۳]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۱/۴
آغاز: افضل المخلوقین المکرم بالقرآن العزیز المعجزة المستمرة علی تعاقب السنین و بالسنن المستنیزة للمسترشدین ... اما بعد فقد روینا عن علی بن ابی طالب
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹ص (۱۱۳-۱۵۲)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۰۶]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۹
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و لاقوة الا بالله العزیز الحکیم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۶]

۱۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۶۵/۵
آغاز: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛جلد:تیماج قهوه‌ای ضربی،۱۰سطر،اندازه:۱۶×۲۱سم[ف:۲۹۶]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۱۶ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۷۵/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** یتلون کتاب الله و یتدار سونه بینهم الا نزلت علیهم.
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۹گ (۱۰۵پ-۱۳۴پ)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۲۶۱]

۱۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۱۸/۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۵ص (۱۲۸-۹۳) [ف: ۵ - ۱۵۷۶]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

اربلی، اسعد بن ابراهیم، ق۷ قمری
erbelī, asʻad ebn-e ebrāhīm (- 13c)
تاریخ تألیف: ۶۱۰ق

مشتمل بر چهل حدیث در فضایل و مناقب اهل بیت عصمت و طهارت (ع) که آنها را توسط مشایخ خود از عامه نقل نموده است. در فهرست مرعشی آمده است: «چون حدیث من حفظ علی امتی اربعین حدیثا را از استادان خود شنید و بنا به گفته احمد بن حنبل که مراد از این روایت فضائل اهل بیت علیهم السلام می‌باشد، این چهل حدیث را در فضایل آنان با حذف اسانید به جهت اختصار گرد آورده است».
آغاز: بسمله، قال الراجی رحمة ربه المستغفر من ذنبه اسعد بن ابراهیم ... کنت سمعت علی کثیر من مشایخ الحدیث ان النبی صلی الله علیه و آله و سلم قال من حفظ علی اربعین حدیثا کنت شفیعا له یوم القیمة ... قال ان السائل سئل عنه محمد بن ادریس الشافعی الامام المطلق رضی الله عنه فقال هی مناقب اهل البیت علیهم السلام.
انجام: من طریق اخر ان فاطمه قالت مالی اراک تمدح ابابکر و عمر و لم تمدح علیا فقا للها یا فاطمه ارایتی من یمدح نفسه و الله یعلم بحقایق الامور و تصاریف الدهور..
[الذریعه ۴۱۰/۱؛ فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث ۱۹۸/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۷/۳
آغاز: بسمله قال ابوالحسن علی بن عیسی بن ابن الفتح الاربلی رحمه الله فی کشف الغمة عند صاحب الامر و وقع الی اربعون حدیثا؛ **انجام:** و المهدی فی وسطها.
خط: نسخ، کا: احمد بن شمس الدین حسینی بحرانی، تا: ۱۰۹۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۷گ (۳۳پ-۴۰ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ پشت صفحه اول وقف‌نامه سید محمد حسینی خراسانی؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، جلد: مقوا، ۲۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۸سم [ف: ۱۴ - ۴۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۹۹/۴
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن ملاعلی استرآبادی، تا: شنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۱۰۶ق، جا: مدرسه مبارکه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۶۹پ-۸۰پ)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۰۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میر حامد حسین، تا: ۱۲۸۳ق، جا: نجف اشرف؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۴]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۶۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال سمیتها الصیحانی لانها صاحت بفضلی و فضلک

خط: نسخ، کا: میر حامد حسین کنتوری، تا: ۱۲۸۳ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۵]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** کذلک یوم البعث لم ینج قادم من النار الا من توالا اباالحسن انتهی مادمته قد فرغ من تسویده حامدا مصلیا مستغفرا

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق [رایانه]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۵۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان فاطمة قالت اراک تمدح ابابکر و عمر و لاتمدح علیاً فقال لها یا فاطمة ارأیت من یمدح نفسه.

خط:نسخ،کا:محمد باقر بن محمد جعفر همدانی بهاری،تا:رجب ۱۳۰۸ق؛ مصحح، دارای حواشی از کاتب؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۱پ-۸پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۷-۱۳۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۴۰/۲

خط: نسخ، کا: حسن بن مهدی، تا: ۱۳۲۴ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۸گ (۲۲پ-۳۰ر)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۹ - ۷۷۹]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۳۰/۱

کا: سردار کابلی بامقابله، تا: سه‌شنبه ۱۱ رمضان ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۰ص (۲-۳۲)، ۱۵ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۹ - ۷۷۳]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱/۱۲۳۵/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۵۲۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۹/۶ط

آغاز: القید و وزنه فاخفاه و مضیا الی عمر بن الخطاب و قصا علیه ذلک؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۲۹ص (۱۹۱-۲۱۹)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۲۱]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** المعنعته بالروایات

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۵]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۱۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، از روی خط شیخ احمد احسائی استنساخ شده؛ کاغذ: فرنگی شکری، ۳۰گ (۵۶پ-۸۶)، ۹ سطر (۶/۵×۱۰/۸)، اندازه: ۱۰/۸×۱۵/۵سم [ف: ۱۸- ۲۴]

● **الاربعون حدیثاً** / - عربی و فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

نواوی، محیی الدین، ق۷ قمری

navāvī, mohy-ed-dīn (- 13c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۶۶۸ق

با ترجمه لفظی فارسی به نثر زیر سطور و پس از هر بندی ترجمه فارسی به نظم از عادل حافظ و ۴۲ حدیث است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۳۷/۱

آغاز: بسمله. بنام خدای بخشاینده مهربانست. الحدیث الاول. حدیث اول روایت است عن امیرالمومنین ابی حقص عمر بن الخطاب از امیرمومنان ابوحفص امیرالمومنین؛ **انجام:** حرزجان اهل ایمان بادتا روز جزاء، بمحمد سید الانبیاء و سند الاصفهاء. تمت و بالخیر عمت فی... رجب. . تسع و تسعین و ثمانمائة علی انامل ناظهما... و الحمدلله اولا و آخرا.

خط: نسخ ترکی، کا: عادل، تا: رجب ۸۹۹ق؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی با لولا، ۷۰گ (۱پ-۷۰ر)، قطع: ربعی، ۲۰ سطر (۸×۱۷) [ف: ۱۷ - ۲۵۵]

● **اربعون حدیثا** / اخلاق / عربی

arba‘ūn-a ḥadīṯā

علاء الدوله سمنانی، احمد بن محمد، ۶۵۹ - ۷۳۶ ؟ قمری

‘alā‘-od dowle-ye semnānī, ahmad ebn-e mohammad (1262 - 1336)

تاریخ تألیف: ۷۳۳ق

نجیب مایل هروی، در پیشگفتار «چهل مجلس» او، کارهای او و یا منسوب به او را در ۴۷ بند برشمرده است که این در میان آنها نیست. برای نشانی: الحدیث الخامس و العشرون بهذا الاسناد عن علی (رض) قال قال رسول الله (ص) ان الله عزوجل یحب معالی الامور و یکره ادناها ... الحدیث الاربعون بهذا الاسناد قال الامام ابو محمد، حدثنا عبدالرحیم بن هارون عن قاید.

[طبقات ۱۰/۸؛ نفیسی ۱۴۸/۱ همانجا ۷۳۳/۲ (۱۹ کارش)]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۲/۳۱-عکسی

آغاز: (ناروشن): و گفت صاحب رکابه و کانت لعلی (رض) بغلة. جموجة فارادان یرکبها؛ **انجام:** و خیر الآخرة. و ختمت هذا الاربعین علی هذا الحدیث تبرکآ لینتفع به المطالع فی دینه و دنیاه ... هذا نقل من خط ابوالمکارم احمد بن محمد البیابانکی المعروف به علاء الدوله السمنانی مولد السندی محتد الخدادادی مسکنآ کتبه تذکرة و تبصرة للولد المذکور بالخطبه اجازة له روایتها و روایة جمیع مقرواته.

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۴۴۰۹ (گنج ۶۵۶/۲)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۸۵۱-۸۹۳؛ در مجموعه رساله‌های میر سید علی همدانی؛ ۶ص (۷۵۶-۷۶۲) [عکسی ف: ۲ - ۱۶]

● **اربعون حدیثا** / اخلاق / عربی

arbaʻūn-a ḥadīṯā

قزوینی، عمر بن علی، ۶۸۳ - ۷۵۰ قمری

qazvīnī, ʻomar ebn-e ʻalī (1285 - 1350)

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۷/۲-عکسی

آغاز: بسمله. رب زدنی علماً. حدثنا والدی ابو حفض عمر بن علی بن عمر القزوینی المعری المحدث الشافعی ... قال. حمد له. صلاة ... یقول. احقر العباد ابو حفص عمر بن علی بن عمر القزوینی المعری الولاء ... اما بعد، فهذه اربعون حدیثا صحاحا خرجتها ... الحدیث الاول. اخبرنا شیخنا ابوعبدالله محمد بن عبدالله بن عمر المعری السلامی بقراآتی علیه فی شهور سنة خمس و سبعمائة بشر فی مدینة السلام بغداد ... قال اخبرنا الشیخ نجیب الدین ابوبکر محمدبن سعید بن ... النیسابوری قراأتا علیه فی شهر سنة خمس و ثلاثین و ستمائة

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۳۸۴۲؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۰ صفر ۷۲۷ق، جا: بغداد؛ سپس رساله‌ای دیگر از همو، در حدیث؛ ۲ص (۱۷-۱۹) [عکسی ف: ۲ - ۱۶]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

کرلانی، جلال الدین بن شمس الدین، - ۷۶۷ قمری

karalānī, jalāl-od-dīn ebn-e šams-od-dīn (- 1366)

چهل حدیث نبوی است که مؤلف جهت حاکم شهاب الدین قتلغ تیمور بن نجم الدین سرائی جمع‌آوری نموده و در پایان چهل حدیث دیگر را بدان افزوده است، بی ذکر سند و شرح و توضیح. مؤلف از فضلای اهل سنت و جماعت است و در قسمتی از دیباچه آورده است: «اشار المتقین من علماء زمانه المتقین فی ظل ریاض انعامه و احسانه ان تجمعوا الیه اربعین حدیثاً قلیلة الالفاظ کثیرة الفواید لیسهل جمعها و یعم نفعها تبرکاً بالاحادیث النبویه و تیمنا بالالفاظ الصادرة عن الحضرة المصطفویه و رغبته فی نیل ما ورد الفضایل فی الاربعین و الله المیسر لجمیع اماله و هو الموفق و المعین فاغتنموا المسارعة الی امتثال و عدوا تلک الاشارة الموشحة بالصدق و الاخلاص من جمله الاعظام و الاجلال فاحببت مع قصوری ان انتظم فی سلک المبادرین الی امتثال اشارته و المغتنمین المسارعة الی اجابته فتصفحت کتب الاحادیث الموثق بها عند الرواة المعتمد علیها الذی العلماء الاثبات (کذا) مثل المصابیح و معانی الاخبار و مثل شهاب الاخبار و نصوص الاخبار فانتخبت هذه الاربعین منها مع اربعین اخری یتلوها بحسب و سعی و طاقتی»؛ حدیث اول از اربعین اول: «قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اما بعد فان خیر الحدیث کتاب الله و خیر الهدی هدی محمد و شر الامور محدثاتها و کل محدثة بدعة و کل بدعة ضلالة»؛ حدیث اول از اربعین دوم: «قال رسول الله صلی الله علیه و سلم قسم الله العقل ثلاثة اجزاء فمن کل فیه فهو العاقل و من لم یکن فیه فلا عقل له حسن المعرفة بالله و الطاعه لله و حسن الصبر فی الله».

آغاز: الحمدلله الذی دعانا الی جناب حضرته بالکتاب و الخبر و هدانا لبالغ حکمته لتصفح لطائف اسرار الحدیث و الأثر.

انجام: من أتی علیه أربعون سنة و لم یغلب خیره علی شره فلیتجهز الی النار و الله تعالی اعلم بالصواب.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۳

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه ش ۷/۴۳۷۳ محدث ارموی ذکر شد؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی اسفلار، تا: ۱۳ جمادی الثانی ۸۴۸ق؛ پس از این، ضمن ۲۲ صفحه، حدیث قدسی «خطابات لیلة المعراج» به روایت ابو عمرو عثمان بن محمد بن احمد بلخی از حضرت صادق (ع) است؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف:۵-۱۸]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن خاوند شاه بن محمد شاه زهانی، تا: سه‌شنبه اواخر ذیحجه ۸۷۹ق؛ مصحح، محشی، در شش برگ آخر روایات متفرقه‌ای آمده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۱گ (۱۰۶پ-۱۱۷ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۷]

● **الاربعون حدیثاً = اربعین حدیث** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā = arbaʻīn hadīs

؟ شهید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ - ۷۸۶ قمری

šahīd-e avval, mohammad ebn-e makkī (1334 - 1385)

چهل حدیث مسند است که بیشتر آنها در عبادات واجبه و مستحبه روایت شده و مورد احتیاج عامه مکلفین می‌باشد بدون شرح و توضیح. شهید اول دو اربعین دارد و این کتاب اربعین دوم اوست از وصایای حضرت رسول اکرم (ص) به امیرالمومنین (ع) که در یک مجلس انجام گرفته است.

آغاز: بسمله قال عبدالله الفقیر الی غفران الله محمد بن مکی ... بعد حمد الله تبارک و تعالی علی جمیع النعم ... انه لما کثرت عنایة العلماء السالفین و الفضلاء المتقدمین بجمع اربعین حدیثا من الاحادیث النبویة و الالفاظ الامامیة بما اشتهر فی النقل الصحیح عنه بالفاظ مختلفة بهذا العدد المخصوص فمنها ما اخبرنی به شیخی الامام ... المحقق فقیه اهل البیت علیهم السلام عمید المله و الدین ... سنة احدی و خمسین و سبعمائه عن خاله السعید الامام محیی السنة و قامع البدعة

انجام: یقرء فی کل رکعة فاتحة الکتاب مرة ... و یصلی علی النبی مأة مرة ختم الله له بالرحمة هذا آخر الاحادیث الاربعین و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین

الطاهرین.
چاپ: همراه «الغیبة» از نعمانی، تهران، ۱۳۱۸ق، چاپ سنگی، در ص ۱۸۳-۲۱۳؛ عام ۱۴۰۷ق، اعداد و نشر مدرسة الامام المهدی فی قم المقدسة؛ عام ۱۴۲۳ ق، ضمن رسائل الشهید الاول، فی قم؛ ضمن موسوعة الشهید الاول، المجلد ۱۹، ۱۴۳۰ق، فی قم المقدسة؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۳، جیبی کوچک، ۶ص(صص ۲۰-۲۶)

[الذریعه ۴۲۸/۱ و ۴۲۹ و ۴۲۵/۱؛ مشار عربی ۳۶]

شرح و حواشی:

۱- الاربعون حدیثاً (ترجمه)؛ زواره‌ای، علی بن حسن (-۱۰)
۲- اربعین (ترجمه)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۶۵/۱ و عکسی ۲۱۶۹/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، در برگ اول علامت استنساخی از «محمد بن حسین حسینی استرآبادی» در ربیع الثانی ۹۵۹ مشهود است؛ تملک: «حسین بن محمد باقر بیدگلی» با مهر بیضوی نام وی، «محمد صالح اصفهانی»؛ ۳۳گ (۱پ-۳۳پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم[محدث ارموی مخ:۱-۱۰۰] و [عکسی ف: ۶ - ۲۱۰]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و غفرالله لکاتبها و غفر و رضی عن جامعها و ... و العامل باحکامها بمنه و کرمه یا رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین
خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن ۱۰، جا: هند؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کاغذی عطف تیماج قرمز مقوایی، ۲۷ص (۲۱۷ تا ۲۴۴)، ۱۸سطر(۹/۸×۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۳۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۴۲
آغاز: بسمله و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت؛ **انجام:** فتح الله بالرحمه و حسن توفبقه سنه ۹۴۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۴ق؛ جلد: مقوا، اندازه: ۸×۱۳سم [الفبائی: - ۳۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۸۰/۱
کا:محمد بن عبدالله طبیب حسینی،تا:۲۲رمضان۹۵۶ق، جا: مدرسه میرزا شاهرخ؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۶پ-۳۵پ)، ۱۴سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۲۲۷]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۰۷/۸ و عکسی ۲۱۹۱/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم اوالی بحرانی، تا: ۲۳ صفر۹۵۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۲گ (۱۸۵پ-۱۹۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۹] و [عکسی ف: ۶ - ۲۴۱]

۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۲۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۹۶۰ق؛ مصحح؛ اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۲۵/۱
خط: نسخ زیبا، کا: سلطان محمد بن کمال الدین حسین اصفهانی، تا: ۹۸۰ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج عطف تیماج مشکی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۹۰]

۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۰/۱ - د
خط: نسخ، کا: علی بن علی فقیه فرزلی عاملی شامی، تا: جمعه ۲۷ ذیقعده (نوروز) ۹۸۲ق، جا: طوس؛ زین الدین بن محسن در ۱۹ رجب ۹۸۳ با و اجازه قرائت داده که در پایان همین نسخه آن را به خط مجیز می‌بینیم برگ ۱۰ تازه است، پیش از این در گ ۳ر-۷ر دنباله حدیث ۳۳ تا پایان اربعین دیگری است که همو آن را در طوس در روز ۲۳ ذیقعده ۹۸۲ نوشته است و پیدا است که گرد آورنده آن شیعی است؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۹گ (۹پ-۳۷پ)، ۱۸ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۴۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۶۹/۱
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۹۹۳ق؛ گویا تاریخ اصل منقول باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای عطف و گرد مشکی مقوایی درون سبز، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۴۱۶]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۴۶/۲
خط: نسخ، کا: ملک حسین بن ملک علی تبریزی، تا: ۱۵ ربیع الاول۹۹۳ق،جا:تبریز؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۰گ (۷ر-۱۰۷پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۸ - ۵۶۳]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۷/۷
خط: نستعلیق، کا: میر جلال الدین مازندرانی، تا: جمعه نزدیک پایان جمادی الاول ۹۹۳ق، جا: مکه؛ افتاده در حدیث ۳۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ (۱۱۵-۱۵۵)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۱۲۸]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۳/۱-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ حدیث اول درباره روایت اربعین حدیث است که در نسخه حاضر شماره ندارد و شماره یکم در این نسخه با قلم قرمز در آغاز حدیث دوم نهاده شده است که درباره نهی رسول الله است از استقبال و استدبار به هنگام استنجاء است، حدیث ۴۰ (که در نسخه حاضر دارای شماره ۳۹ است)، پس از آن رساله‌ای درباره فضیلت نماز در شب‌های ماه رمضان و دستور نماز در هریک از شب‌های ماه رمضان؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج مشکی، ۲۳گ (۱پ-۲۳پ)، قطع: رقعی بزرگ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۷۴۸]

۱۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۶۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و حسن اولائک رفیقا

یک حدیث است با یک سند مشتمل بر چهل فقره از وصایای حضرت رسول (ص) به امیرالمومنین (ع)؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر بن علی بن اسماعیل کرکی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی آبی و زرد، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و نیم ترنج گل و بوته دار و آب طلائی، ۱گ (۱پ-۲ر)، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۴۲]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۱

آغاز: ابی یوسف یعقوب بن یزید بن حماد الانباری الشیخ الاعظم الاوثق ... الحدیث الثالث عشر و بالاسناد عن ابی عمیر عن ابی اذینه عن زراره عن ابی جعفر (ع) قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله اذا زالت الشمس؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن مجدالدین بن حسن بن جلال حسینی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۱۸گ (۱ر-۱۹ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۰۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۰۲/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۳۰]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۲۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۳۰گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۹ - ۷۶۱]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۸۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی سفید آهاردار و شکری فرنگی، جلد: تیماج سبز زنگاری ضربی، ۶۴ص (۲-۶۶)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۳۶۱]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۹۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جا:؛ مهر: «الواثق باالله جمال الدین الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج کرمی، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۲۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علم الهدی بن عبدالواسع حسینی، تا: ۱۰۰۲ق؛ کاغذ: اصفهانی نباتی رنگ، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم‌ترنج، ۵۳ص (۲-۵۵)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۷۷]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۰۳ق؛ رونویس شده از نسخه‌ای که در روز یک‌شنبه غره ربیع الثانی ۷۸۳ در مشهد رضوی نوشته شده بوده؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: زرد لیمویی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۲گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۵ - ۱۹]

۲۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۸۶/۴

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن حر عاملی، تا: ۱۰۶۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۲۳]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۱۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: ۱۰۹۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی عطف تیماج قرمز، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۲۵ - ۲۰۳]

۲۲. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۲

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: ۱۰۹۳ق؛ ۲۵گ(۳۵-۶۰)،۱۶سطر،اندازه:۱۳×۱۷سم[صد و شصت نسخه:-۵۴]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق [رایانه]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح، رکابه‌دار، یادداشتی از محمد حسین مشهدی در ۱۱۷۸ق؛ مهر: «حسین منی و انا من حسین ۱۱۷۴» (مربع)، «محمد هادی» (مستطیل)؛ تملک: حسینی کمونه، صدر الافاضل لطفعلی تبریزی؛ جلد: مقوا رویه پارچه عطف و گوشه تیماج سبز، ۱۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۱۶۱]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۰۶

آغاز: قال عبدالله ... بعد حمد الله تبارک و تعالی علی جمیع النعم و الصلاة علی محمد افضل العرب و العجم و علی آله مصابیح الظلم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ از روی نسخه ابن فهد حلی، مصحح، محشی؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز پشت مشکی، ۴۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۱۶۴]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: لاردی، کمال الدین بن محمد، تا: ۱۱۱۸ق؛ مذیل است به سه صفحه در وصیت امام علی (ع) به فرزندش امام حسین و ۱۶ برگ خبر اسلام جناب سلمان منقول از «اکمال الدین و اتمام النعمة» شیخ صدوق می‌باشد؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی، جلد: مقوا با عطف تیماج عنابی، ۱۷گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار ۱ - ۶۵]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۶۱/۱

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن حسن کاتب، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی نو، ۱۸گ (۱پ-۱۹ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۲۱]

۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۲۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: ۱۳۰۳ق، جا: مدرسه سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۳۶گ (۷۵پ-۱۱۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۹۵]

۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۱۶
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء-نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: عبدالمجید، تا: ۲ شوال ۱۳۱۸ق؛ ادامه نسخه شماره ۱۹۱۳ می‌باشد؛ تملک: «شیخ هادی بن عباس بن علی کاشف الغطاء»؛ ۳۶ص [عکسی ف: ۵ - ۳۷۲]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۵۲-۲۷/۲۲۲
آغاز: علیه واله وسلم وهو یقول لی یا احمد لا شک فی قول ابن ادریس فیما رواه عنی قال اسعد فقرات علیه جمیع الاحادیث المشهوره؛ **انجام:** من شهر رمضان اثنتی عشرة رکعة یقرا فی کل رکعة فاتحة الکتاب وعشرین مرة قل هو الله احد ویصلی علی النبی (ع) مائة مرة ختم الله له بالرحمة هذا اخرالاحادیث الاربعون
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ بعد از پایان رساله حدیث دیگر از شهید ثانی که با طریق روایتی خود نقل نموده در ۲ برگ تحریر شده است؛ جلد: مقوا، ۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۷۹]

۳۱. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۴۷/۴
خط: نسخ، کا: حسن نوری همدانی، تا: ۱۳۷۸ق، به‌دستور آیة‌الله بروجردی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سر، ۱۵گ (۷۳پ-۸۸ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۳۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۷۶/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [ف: ۱۵۵۱]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۰۶/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** فهذه اربعون حدیثاً من استقام علیها... افضل الناس احبهم الی الله عزوجل
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، مشکی، سوخت، ترنج با سر، ۳ص (۱۰۱-۱۰۳)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۱]

۳۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲/۳ ـ د
بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده؛ ۳۳گ (۹پ-۱۲۶پ)، ۱۴ سطر (۱۳/۵×۷/۵) [ف: ۱ - ۲۲]

۳۵. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳
بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۳]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۳۹/۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ (۱۶۳پ-۱۸۴ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۵ - ۹۲]

۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۸۳/۲
آغاز: الحسن بن یوسف بن مطهر الحلی قدس الله روحه ... عن النبی صلی الله علیه واله وسلم قال من حفظ علی امتی اربعین حدیثا ینتفعون بها بعثه الله یوم القیامه فقیها عالما؛ **انجام:** ذکرما منه هذا القدر ببرکاته واجابة ملتمس طالبه نفعه الله وایانا به وکتب العبد الضعیف المحتاج لکرم الله تعالی محمدی فی سادس عشر شهر ربیع الاول سنة اثنین و سبعین و سبعمائه
خط: نسخ، کا: محمدی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۹]

۳۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۰۷/۲
خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ با عبارت «وهبته لولدی محمد» با مهر مربعی کوچک «محمد» و با حواشی با لفظ «کذا افید مد ظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول پشت جلد اسلیمی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۶۲]

● الاربعون حدیثاً (ترجمه) / حدیث / فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā (t.)

زواره ای، علی بن حسن، ق ۱۰ قمری

zavvāre’ī, ‘alī ebn-e hasan (- 16c)

وابسته به: الاربعون حدیثاً = اربعین حدیث؛ شهید اول، محمد بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)
آغاز: حمد بیحد و شکر بلاعد متکلمی را سزد که اکمل نوع انسان را باحسن حدیث گویا گردانید
انجام: و درین صحایف مسطوره شریفه برقم آورد تا به فواید آن از معارف و حقایق و اعمال و اقوال و ثواب عظیم آن بهره‌مند شود انشاء الله تعالی
[الذریعه ۴۲۷/۱]

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۹ق؛ کاغذ: ترمه‌ای، جلد: چرمی، ۵۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۸۵۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۳/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** حق تعالی خاتمت حال و عاقبت آمال او را برحمت بی‌نهایت خود قرین گرداند. ختم الله لنا بالحسنی، تمام شد ترجمه این احادیث شریفه...
خط: نسخ، کا: عمادالدین حسن حسینی، تا: محرم ۹۸۵ق؛ مترجم این احادیث را از خط احمد بن فهد حلی نقل نموده و در خدمت ابوالحسن شیخ زین الدین قرائت و اجازت روایت گرفته است، مهر: «عبده محمد الحسینی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۰۹ص (۸۲-۱۹۱)، ۲سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم[ف: ۱۱ - ۲۲۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۴/۲
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۶گ (۴پ - ۴۰پ) [مختصر ف: - ۱۵۶]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نویسنده این خوان احسان و مائده پر فائده بهره‌مند دارد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۱۹/۴سم [ف: ۲ - ۱۲۷]

● **الاربعون حدیثاً (ترجمه)** / حدیث / فارسی

arba'īn (t.)

وابسته به: الاربعون حدیثاً = اربعین حدیث؛ شهید اول، محمد بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)

ترجمه و شرح فارسی اربعین شهید اول است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۸

آغاز: بسمله، حمد بیحد و شکر بلاحد متکلمی را سزد که اکمل نوع انسانی را با حسن حدیث گویا گردانیده وصیت کلام معجز نظام او را بسمع قبول خاص و عام رسانیده ... اما بعد بر سخن گستران عرصه دین و زبان آوران معرکه یقین؛ **انجام:** بر استاد بزرگوار خود خواند در دارالسلطنه اصفهان

در خاتمه آمده این احادیث را از خط ابن فهد حلی نقل کرده و از استادش خاتمة المجتهدین عبدالعالی اجازه روایت آن را گرفته است؛ خط: نسخ، کا: حسینی، علی بن مجدالدین، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۵۸گ (۱۴۳پ-۲۰۱ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۰۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۰۲/۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۳۱]

● **الاربعون حدیثاً = اربعین حدیث نبوی** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā = arba'īn hadīs-e nabavī

قیصری، حامد بن موسی، - ۸۱۵ قمری

qeysarī, hāmed ebn-e mūsā (- 1413)

چهل حدیث از پیامبر اکرم (ص) را، به درخواست یکی از صلحا با حذف اسانید آنها انتخاب کرده با شرح کوتاه پس از نقل هر یک از روایت‌ها با عناوین «الحصة» آورده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... فان النبی لما اوصی الی اصحابه الکرام ان یبلغوا عنه الی امته من الایات الدالة علی توحید الله

انجام: فیلحقون بأهل المحبة الفانیة فی المحبة الذاتیة التی لیس فیها غیره تعالی و تقدس، و الله اعلم بالصواب

۱. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۸۱/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاج علی بن محمد، تا: ۱۲۰۷ق؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۵پ-۱۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۰۸]

۲. **همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۱۷/۲**

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۱۴۱۷]

● **الاربعون حدیثاً = اربعین خواجه پارسا** / حدیث / عربی - فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā = arba'īn-e xāje pārsā

پارسا، محمد بن محمد، ۷۳۹؟ - ۸۲۲ قمری

pārsā, mohammad ebn-e mohammad (1339 - 1420)

چهل حدیث مورد نیاز در امور دین و دنیا را از کتب احادیث معتبر جمع‌آوری نموده و آن را به جهت بهره‌مند شدن خواص و عوام به فارسی ترجمه کرده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل مصابیح حقایق کلام نبیه مشارق الانوار لقلوب العارفین ... بدانکه این رساله‌ای است مبتنی بر چهل حدیث که جمع کرده است آن را ... الحدیث الاول، قال رسول الله (ص): قسم العقل ثلاثه اجزاء.

انجام: الحدیث الاربعون: قال رسول الله (ص) من اتی علیه اربعون سنته و لم یغلب خیره علی شره فلیتجهز الی النار ... آماده شو از برای آتش دوزخ.

[کشف الظنون ۵۸/۱؛ الاعلام زرکلی ۴۵/۷]

۱. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۱۴/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۲ق، جا: نیشابور؛ در برگ ۱۷ و ۱۸ احادیث مختلف و چند بیت شعر از امام علی (ع) و اشعاری از مثنوی مولانا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سیاه ضربی با ترنج و سرترنج با گل و بوته عطف با تیماج عنابی یک‌لا، ۷گ (۱۰پ-۱۷)، متغیر بین ۱۲ و ۱۸ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۹۱]

۲. **تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹۰/۲**

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۰ محرم۹۷۲ق؛ ترجمه‌ها و فارسی‌ها نستعلیق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۶۲]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

سلماسی، ابوسعید محمد بن سعید، - ۸۳۲ قمری

salmāsī, abū-sa'īd mohammad ebn-e sa'īd (- 1429)

چهل حدیث نبوی که از منابع عامه و اهل سنت روایت شده و پس از ذکر حدیث حکایتی در رابطه با معنی حدیث آورده شده است.

آغاز: رضی الله عنه قال قال رسول صلعم العاجز الراجی برحمة الله اقرب الی الله ... الحدیث الثالث عن انس بن مالک رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی علیه ان الله تعالی ینظر الی وجه الشیخ صباحا و مساء

انجام: یذوب قلوبهم کما یذوب الملح فی الماء فقالوا یعیشون فی ذلک الزمان قال کالخمل فی الید ان وضعه طفئی و ان امسکه احترق. و الله اعلم

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۶۶/۲

آغاز و انجام: برابر
نسخه حاضر از اواسط حدیث دوم شروع می‌شود؛ خط: نسخ، کا: کمال بن حبیب بن ابراهیم بن داود طسوجی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۸۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

قاینی، محمد بن عبدالله، - ۸۳۸ قمری

qāyenī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 1435)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۰۹/۶-ف

نسخه اصل: نفیسی ش ۴۲۹؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها - ف: ۱ - ۷۳۳]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

طبری قرشی، محمد بن سعید، - ۸۴۲ قمری

tabarī qorašī, mohammad ebn-e sa‘īd (- 1439)

آغاز: الحمدلله الواحد الاحد ... اما بعد فان العلم و طلبه ... افضل الطاعات و قد من الله باستخراج اربعین حدیثا عن رسول الله (ص) فی فضل العلم و تعلمه و تعلیمه و فضل العلماء.
انجام: لم یغفر له فهو من المستهزئین بآیات الله.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۸۹/۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالقادر بن احمد جرمی، تا: ۹۲۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۰ص (۳۶۰-۳۸۰)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۶۴]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

دولت آبادی، احمد بن شمس الدین، - ۸۴۹ ؟ قمری

dowlat-ābādī, ahmad ebn-e šams-od-dīn (- 1446)

در فضایل اهل بیت (ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۲

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** که داریم این چه (رکاب) کند باشد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۶]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی و فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

بکری، عبدالملک بن علی، - ۸۹۶ قمری

bakrī, ‘abd-ol-malek ebn-e ‘alī (- 1491)

چهل حدیث نبوی است در معنی نصح و عدل و امر به معروف و نهی از منکر و دعا و تضرع که به جهت هدیه به دوستان نگاشته است. ترجمه فارسی احادیث در زیر سطور درج شده است.
[هدية العارفين ۶۲۷/۱؛ دار صدام-حدیث ص۲۶]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۳۰/۵-۶/۱۲۰

آغاز: بسمله الحمدلله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی فیقول الفقیر الی رحمة الله تعالی ابوالوقت عبدالملک بن علی القرشی الساوی نجاداً الشیرازی داراً ... هذه اربعون حدیثا صحاحاً؛
انجام: یعنی هر سپاس و ستایش مخصوص خداوندی است که جامع جمیع کمالاتست و بسنده و کفایت کننده در مهمات و ... درجة الصائم بالنهار و القایم باللیل و الغازی بمرتبه کسی که روزه در روز و در شب عبادت کند و جهاد کند
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۶]

● **الاربعون حدیثاً** / شعر / ترکی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه، ۸۴۴ - ۹۰۶ ؟ قمری

amīr ‘alī-šīr-e navā’ī, ‘alī-šīr ebn-e kīčakne (1441 - 1501)

چاپ: به کوشش محمد یعقوب واحدی، آریانا، ۲۴: ۵۶-۷۱

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۸۲/۱۴

آغاز: حمد آنکا کیم کلام خیر مآل ×× قیلدی ایلکار سولدین ارسال؛ **انجام:** و الحمد لله علی توفیق هذا الاربعین ×× و الصلوات و السلام علی محمد و آله اجمعین
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ابریشمی و ترمه، جلد: چرمی سیاه و باسمه منقش، ۲گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۱۱۰]

● **الاربعون حدیثا** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۲/۱۳عکسی

آغاز: بسمله ... الحمد لله و الشکر لله ... هذه اربعون حدیثاً من الصحاح والحسان جمعتها فی قواعد من الأحکام
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۱۵۴۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲ص (۱۵۹-۱۶۰)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴ - ۴۵۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۱۱

آغاز: بسمله. الحمدلله و الشکر و السلام علی سیدنا محمد رسول الله؛ **انجام:** تمت الاربعون بعون الله و حسن توفیقه و الله تع اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۱۶

آغاز: بسمله. الحمدلله حمداً کثیراً و الصلوة و... و بعد فقد بلغنی عن بعض العلماء؛ **انجام:** فالله اکرم من [ان] یرجی و اعظم [من] أن یرد بالبأس من کفا له رفعاً

خط: نسخ، کا: غلام محیی الدین، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۲ - ۵۴۴]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، - ۹۴۰ قمری

ebn-e kamāl pāšā, ahmad ebn-e soleymān (- 1534)

چهل حدیث کوتاه اخلاقی مروی از حضرت رسول (ص) را انتخاب نموده و با اختصار شرح کرده است. در «کشف الظنون» به عنوان شرح حدیث اربعین ابن کمال پاشا آمده است.

آغاز: الحدیث الاول یسروا و لاتعسروا و بشروا و لاتنفروا. لا بأس للجلوس للوعظ اذا اراد وجه الله قال الله و ذکر فان الذکری تنفع المؤمنین و کان ابن مسعود یذکر عشیة کل خمیس

انجام: و قال ابوالعباس ابن شریح فی رخصه لعب الشطرنج حین سئل عنه اذا سلمت ایدیهما من الطغیان و لسانهما من الهذیان و صلواتهما من النسیان رجوته ادباً بین الاخوان

[کشف الظنون ۱۰۳۶/۲؛ هدیة العارفین ۱۴۱/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۶۲

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج گرهی با سرطبل منقش و شمسه ضربی، ۱۰گ (۹۵پ-۱۰۴پ)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۷۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن یوسف فرزند مصطفی یاینوی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۶۰ - ۶۸)، ۲۷ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۱۹۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۳۶/۲۰

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۷گ (۳۲۵پ-۳۴۲ر)، اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۷۳]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی، فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

صافی، عبدالحمید بن محمود

sāfī, ʻabd-ol-hamīd ebn-e mahmūd

چهل روایت کوتاه است با حذف اسانید و برگرفته از کتاب‌های روایی دیگر.

آغاز: فی کتاب خرد نامه باغ ارم در آداب عجم للآقا میرزا محمد حسین ابن محمد تقی شهیر بسعیدی قمی قال علی علیه السلام

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۶

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله رب العالمین؛ **انجام:** فاتحة الکتاب عشر عشرات بحرمة نبی ثقلین مذیل است به دو صفحه حدیثی از حضرت فاطمه

این رساله ظاهراً عربی است و سرآغازی جز رساله بعدی دارد و محتملا دو رساله است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مومن، تا: ۹۴۵ق؛ ۱۲ سطر (۶×۹) [الفبائی: ۳۷]

۲. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان رای سیئة نشرها

یک برگ در اخبار پیوست است؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: سید احمد بن میرزا سید محمد مدرس یزدی، تا: یک‌شنبه ۸ ذیقعده ۱۳۷۵ق؛ جلد: مقوایی، ۴گ، ۲۰ سطر (۸×۱۴) [میراث اسلامی: ۸ - ۴۵۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۹۹/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۱۵۶]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان، - ۹۵۰ ؟ قمری

qatīfī bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān (- 1544)

چهل و پنج حدیث اخلاقی است که قطیفی گردآورده و با این‌که مؤلف عزم نگارش اربعینی در تکالیف و وظایف مردم و آداب و دستورات اخلاقی داشته لیکن در نهایت ۴۵ حدیث را فراهم و ثبت کرده است. جهت اختصار اسانید را حذف کرده است. مؤلف از صلات قلبیه سخن می‌گوید و غیاث الدین منصور فیلسوف دشتکی را بزرگ می‌دارد و دوانی را از مخالفان می‌شمرد.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فیقول ... ابراهیم بن سلیمان هذه اربعون حدیثا وضعتها علی الاختصار و حذف الاسناد و خصصتها بما هو اعظم تکالیف.

انجام: فلیقل خیرا اویسکت. تمت الاحادیث ... الطاهرین.

چاپ: ضمن میراث حدیث شیعه، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، دفتر هشتم، ۱۳۸۱ش

[الذریعه ۴۱۰/۱ ش ۲۱۲۷؛ طبقات قرن دهم ص ۴-۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۰۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در پایان فال‌نامه‌ای است فارسی در ۹ سطر منسوب به خواجه حافظ شیرازی؛ واقف: سیدکاظم عصار، تاریخ وقف: دی ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۴ – ۴۳]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۷۹
آغاز: در میان حدیث دوم و سوم: الشده ای التعب و العنا و الد التعب بابا ئنا و امهاتنا هذه الباء یسیمی ها بعض النجاه باء التعذیع؛ **انجام:** الحدیث الاربعون ... ان باب الارصاد الروحانیه اعلی قدرا و ارفع شانا من اصحاب الارصاد الجسمانیه ... شاکرالله علی توفیقه للاتمام و مصلیا علی اشرف الانام و آله الهادین. اتفق الفراغ من کتابه یوم الاربعاء فی ذیحجه سنه اربع و ماءه و الف هجره ... محمد قلی عفی ...
خط: نسخ، کا: محمد قلی، تا: ۱۱۰۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه، صحاح، مط، ح ه ی»، دارای بلاغ تصحیح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج مشکی، ۱۳۲گ، ۲۲سطر (۶/۵×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱۷ – ۱۲۱]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۱۰
آغاز: الروایات بذلک متظافرة ار متکارثرة؛ **انجام:** تبارک و تعالی طلبا للثواب فتلک الاجراء و هی افضل
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی و توضیحات و احادیث با عنوان «قوله» و سند با نشان‌های «عبدالله الحسینی مدظله، منه ره»؛ خریداری از محمد جعفر قدبیگی؛ کاغذ: بخارایی، جلد: صحافی جدید مقوایی روکش گالینکور قرمز رنگ منقوش، ۱۳۵گ، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [رایانه]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن شمس الدین حسینی بحرانی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۶گ (۲۷پ-۳۲ر)، ۱۵سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۳۳سم [ف: ۸ – ۷۴۸]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

حسینی ارمیونی، یوسف بن عبدالله، – ۹۵۸ قمری

hoseynī armayūnī, yūsof ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 1551)

چهل و دو حدیث بدون ذکر سند، مروی از پیامبر اکرم (ص) در طرق صلوات فرستادن بر آن حضرت به روایت اهل سنت در این مجموعه گرد آمده است.
آغاز: الحدیث الاول عن ابی هریرة عبدالرحمن بن صخر الدوسی رضی الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه و سلم
انجام: من لم یصن نفسه لم ینفعه علمه و ملاک ذلک کلمة التقوی

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۰۳/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** رواه السمعانی فی اول ذیل تاریخ بغداد للخطیب انتهی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در برگ آخر یادداشتی در احادیث صحیح و حسن در کیفیت صلوات بر پیامبر (ص) آمده است؛ ۲گ (۴۱ر-۴۲پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۹۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۷۴۵
آغاز: «بسمله. حمدله ... و سلم تسلیماً عدد خلق الله بدوام الله الملک الحق المبین»؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج فرنگی، ۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۸سم [اهدائی-ف: ۲اخبار۱-۷۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۰۷/۴
آغاز: یقول یوسف بن عبدالله الحسنی الا رمونی الشافعی رحمه الله هذا الاربعون؛ **انجام:** برابر
چهل حدیث در فضیلت سوره اخلاص آمده، او پس از این چهل حدیث مزبور را برمی‌شمارد این چهل حدیث در تحت فصولی: ابتداء فضل انا انزلناه فی لیلة القدر، بعد فضل اذا جاء نصرالله و سپس به نقل از قول سیوطی در تاب بسمله فضیلت قل هو الله احد می‌آید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن لعابی عنابی عطف تیماج قهوه‌ای مقوایی با ترنج و نیم‌ترنج و لچکی، ۳۶ص (۷۷-۱۱۳)، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۱۴۵]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

قائنی هروی، جلال بن محمد

qā’enī heravī, jalāl ebn-e mohammad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۲۷/۶
چهل و سه حدیث است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۶گ (۹۸پ-۱۰۴ر)، ۲۱ سطر (۸×۱۴)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۶ – ۱۵۷]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

برکلی، محمد بن پیرعلی، ۹۲۹ – ۹۸۱ قمری

berkelī, mohammad ebn-e pīr-‘alī (1523 - 1574)

چهل حدیث نبوی (ص) بدون سند در موضوعات گوناگون از

جمله سنن و آداب است. عماد عبدالسلام رؤوف، فهرست‌نگار کتابخانه قادریه بغداد در ذیل نسخه «۲۱۰/۱» می‌گوید که از ۴۰ حدیث مذکور، تنها ۸ حدیث از برکوی است و باقی آن بر همان مبنا از سوی مولی محمد بن مصطفی آق کرمانی (-۱۱۷۴ق) تکمیل گردیده و سپس تمامی آنها از سوی همو به تفصیل شرح گردیده است که نسخه دستنویس آن درهمان کتابخانه به شماره ی «۲۱۰/۲» موجود است.
چاپ: استانبول، در سال‌های ۱۲۸۹، ۱۳۱۶، ۱۳۲۱و ۱۳۲۳ق؛ تونس، در سال ۱۲۹۵ق
[معجم المؤلفین ۱۲۳/۹؛ دار صدام-حدیث ص۲۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۳ کر
آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و اله أجمعین ... إنما الأعمال بالنیات و إنما لکل أمری ما نوی فمن کانت هجرته إلی الله و رسوله؛ **انجام:** اللحد لنا و الشق لغیرنا؛ لط ... أعلم بها قبر أخی و أدفن من ماتمن أهلی؛ ... امنعوا لآل جعفر طعاماً فقد أتاهم ما یشغلهم؛ تمت الحدیث
خط: نسخ، کا: حاج مصطفی بن حاج علی افلانی، تا: ۱۱۶۵ق؛ دارای حاشیه‌نویسی به نقل از الجامع الصغیر؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک، ۲گ (۸پ-۹پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲/۴۰-۱۵۳]

● الاربعون حدیثاً = اربعین حدیث = چهل حدیث / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā = arbaʻīn hadīs = čehel hadīs

عاملی، حسین بن عبدالصمد، ۹۱۸ - ۹۸۴ قمری

ʻāmelī, hoseyn ebn-e ʻabd-os-samad (1513 - 1577)

رساله‌ای حدیثی که در آن چهل عنوان از موضوعات اخلاقی با ذکر سند آنها انتخاب شده و پس از هر حدیثی جمله‌ای از احادیث مناسب با استفاده از کتاب «الکافی» کلینی، با همان حدیث بدون ذکر سند افزوده می‌شود تا بنا به گفته مؤلف، مؤید مضمون آن حدیث باشد. عناوین موضوعات عبارت است از: ۱. الاخلاص و یتبعه الخوف و الرجاء؛ ۲. الرضا بالقضاء و یتبعه التفویض الی الله و التوکل علیه؛ ۳. الصبر و یتبعه حسن الظن بالله عزوجل؛ ۴. الشکر و یتبعه اداء الفرائض؛ ۵. الطاعة و التقوی و یتبعه الورع؛ ۶. العبادة و یتبعها المداومة علی العمل؛ ۷. حسن الخلق ویتبعه الحیاء؛ ۸. العفو و یتبعه کظم الغیظ و الحلم؛ ۹. الصمت و حفظ اللسان و یتبعه الصدق و اداء الامانة؛ ۱۰. التواضع و یتبعه المدارة و الحب فی الله و البغض فی الله؛ ۱۱. نصح المومنین و یتبعه الاهتمام بامورهم؛ ۱۲. اخوة المومنین بعضهم بعضا؛ ۱۳. التراحم و التواصل و التذاکر و یتبعه انصاف الرجل فی نفسه؛ ۱۴. زیارة الاخوان و یتبعه المصافحة؛ ۱۵. ادخال السرور علی المومنین؛ ۱۶. قضاء حاجة المومن؛ ۱۷. تفریج کرب المومنین؛ ۱۸. اطعام المومن؛ ۱۹. کسوة المومن؛ ۲۰. منع حق المومن و یتبعه خلف وعده و حجبه؛ ۲۱. الخصومة و یتبعها معاداة الرجل و المسکر و الغذر؛ ۲۲. الغیبة و یتبعها البهت؛ ۲۳. هجر المومن و یتبعها بغضه و اخافته؛ ۲۴. فیمن اهان مومنا و یتبعه من اذاه و احقره؛ ۲۵. طلب عثرات المسلمین و ذلاتهم و ...؛ ۲۶. السباب و یتبعه الشماتة و التهمة و سوءالظن؛ ۲۷. الغضب؛ ۲۸. الحسد و یتبعه العصبیة و البغی؛ ۲۹. الکبر و یتبعه العجب؛ ۳۰ الظلم و یتبعه من وصف عدلا عمل بغیره؛ ۳۱. المواخذة علی الذنوب و یتبعها الاستدراج؛ ۳۲. الریا و یتبعه من اطاع المخلوق فی معصیة الخالق؛ ۳۳. بر الوالدین؛ ۳۴. صلة الرحم؛ ۳۵. الاستغناء عما فی ایدی الناس و القناعة و قطع الطمع؛ ۳۶. الزهد و یتبعه ذم الدنیا؛ ۳۷. الاعتراف بالذنوب و الندم علیها و یتبعه سترها؛ ۳۸. التوبة و یتبعا ما جعل الله لادم فی ذریته؛ ۳۹. الاستغفار و تتبعه المحاسبة؛ ۴۰. الموت و هو الخاتمه.
آغاز: الحمد لله علی نعمه الغزار و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و آله الاطهار و بعد فیقول فقیر رحمة ربه الغنی حسین بن عبدالصمد الحارثی وفقه الله لمراضیه و جعل مستقبله خیرا من ماضیه لما هجرت فی هذا العصر احادیث اهل البیت علیهم افضل الصلاة و اتم السلام و کاد ان یندرس امرها و یخفی ذکرها حتی لا یکاد یوجد لها کاتب مصحح و لا راو یعرف طریقها و علم درایتها
انجام: فاعمل لما امامک من الهول و دع عنک فضول القول. تم الاحادیث الاربعین.
چاپ: با تحقیق علی اوسط ناطقی، میراث حدیث شیعه، دفتر دوم، قم، مؤسسه فرهنگی دارالحدیث، ۱۳۷۸ش
[الذریعة ۴۱۴/۱ و ۴۱۹/۱ و ۴۰۹/۱ شماره ۲۱۸۰؛ معجم المولفین ۱۷/۴؛ کشف الحجب و الاستار ۳۵؛ ذخائر التراث ۶۷۳/۲]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۹/۴
آغاز: برابر
خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۲ق؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج عنابی ضربی، ۱۷گ، ۱۷ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۶۳]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۴
آغاز: برابر
نسخه اصل:کتابخانه‌ای در عراق؛خط:نسخ،کا: محمد بن اسماعیل، تا: جمعه ۵ صفر ۹۸۹ق؛ مصحح؛ ۳۰ص [عکسی ف: ۶ - ۲۸۷]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۳۴۷/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ شعبان ۹۹۴ق؛ پایان آن انهائی است که شیخ بهاءالدین عاملی به تاریخ جمادی الثانی ۹۹۴ نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۸ص (۳۳پ-۵۱پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۱۰]
۴. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۱۵/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۵ - ۶۰۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۴۶/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ملك حسین بن ملك علی تبریزی، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام (نیمی از حدیث ۴۰)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۷گ (۱۰۸ر-۱۴۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۸ - ۵۶۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی، در صفحه آخر اجازه شیخ بهاء الدین عاملی برای مولانا علی جیلانی به تاریخ صفر ۹۹۳ دیده می‌شود، پشت این برگ اجازه حضرت آیة الله مرعشی برای میرزا محمد علی طبرسی حائری به تاریخ ۱۳۵۹ نیز مشهود است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱۱ - ۱۲۲]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۹۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج کرمی، ۱۱گ (۲۱ر-۳۲ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۹]

۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۱۰/۴

تا پایان حدیث هفتم را داراست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۲۳۱گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۰۳]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۱۹/۱-۵۹/۱۳۹

آغاز: قال الصادق علیه السلام احادیثنا تعطف بعضکم علی بعض فان اخذتم بها رشدتم و نجوتم

خط: نسخ، کا: میرزا بیک ورزنی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۲گ (۱-۳۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن مجدالدین بن حسن بن جلال حسینی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۱۹گ (۷۱پ- ۹۰ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۰۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۰۲/۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۳ - ۳۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۲۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علم الهدی بن عبدالواسع حسینی، تا: ۱۰۰۲ق؛ کاغذ: اصفهانی نباتی رنگ، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم ترنج و لچکی، ۴۶ص (۵۶-۱۰۲)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۷۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲۳/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۲ رجب ۱۰۱۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی زرکوب ترنجی مقوایی، ۱۲ سطر (۷×۱۰)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۳۲]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۸۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ مصحح، محشی، این کتاب را میرزا حسین (؟) در چهل روز نزد خدا ویردی بن القاسم افشاری خوانده و دهم شوال ۱۰۳۱ به پایان برده است، و در صفحه آخر خدا و یردی و یادداشت میرزا حسین دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ (۶۳پ-۹۶ر)، اندازه: ۱۹×۱۲/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۷۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۴۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن نظام الدین علی شوشتری، تا: ۱۰۳۴ق، جا: مشهد؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج تریاکی یک‌لا، ۳۹ص (۶-۴۵)، ۱۵و ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۹ - ۹۷]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد علی، تا: ۲۸ ذیحجه ۱۰۵۳ق؛ این نسخه به وسیله تقی آقا مدرس رضوی، در شهریور ۱۳۱۸، تسلیم کتابخانه گردید؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۴سم [ف: ۵ - ۲۱]

۱۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۱۱/۲

متن اربعین با ترجمه لفظی زیر سطرها؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: رجب ۱۰۵۷ق [نشریه: ۲ - ۹۶]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۹۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۵۸ق، جا: حرم آباد؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۶گ (۳پ-۵۹پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۱ - ۵۴]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۷۳/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد حسینبن کمال الدین علی فسایی شیرازی، تا: شنبه ۱۱ رجب ۱۰۵۸ق، جا: بند مچلی پتن؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج سرخ و ضربی مقوایی، ۳۳گ (۳۹۹-۴۳۲)، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، قطع: بغلی، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۱۷]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۲۹

آغاز: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: شیخ حسن بدر، تا: رمضان ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۷]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۴۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خفی، کا: محمد اشرف، تا: ۲۸ محرم ۱۰۸۲ق؛ اهدایی در مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی مستعمل، ۲۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۱سم [اهدائی - ف: ۲

اخبار۱ – ۵۶]
۲۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد أشرف، تا: ۲۸ محرم ۱۰۸۲ق؛ جلد: چرم مشکی، ۱۹گ (۱۴۲پ–۱۶۱پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [مؤید: ۱ – ۳۵۲]
۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۴۳/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مفید بن محمد تقی حسینی، تا: اواسط ربیع الثانی ۱۰۸۵ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج تریاکی سیر، ۱۳ص (۱۵–۲۸)، ۱۴ سطر(۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ – ۶۱۸]
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۸/۵
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۴۶۵]
۲۳. مشهد؛ اصغرزاده، سید علی اصغر؛ شماره نسخه:۳
کا:محمدتقی بن محمدصادق موسوی،تا:۱۰۹۰ق[نشریه:۵– ۶۱۳]
۲۴. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۶۲
خط: نسخ، کا: محمد ربیع بن محمد شفیع کاتب اصفهانی، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۰۹۳ق؛ مهر: «سید محمد رضوی ۱۱۱۵» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۱گ، ۱۷سطر [سه کتابخانه اصفهان – ف: ۶۵]
۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۵/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ جمادی الثانی ۱۰۹۳ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۱گ (۲۱پ–۴۲ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۴))، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ – ۷۵۳]
۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۸۴/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سبز، ۲۱گ (۲پ–۲۲پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۱ – ۸۴]
۲۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۷۱/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ کاغذ هندی؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۳گ (۱–۲۳پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ – ۷۵۴]
۲۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: ملک حسن بن ابوالحسن تونی، تا: ۱۱۱۶ق، جا: اصفهان؛ دارای حواشی با امضا «شیخ بهاء الدین محمد»، صحیح بخاری، شرح مواقف؛ تملک: جمال الدین قاسم محمد عاملی؛ جلد: تیماج مشکی لایه‌ای، ۲۲گ (۱–۲۲)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۱]
۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۲۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در حاشیه بیشتر صفحه‌ها روایت‌هایی افزوده شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۴۲پ–۵۹ر)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۵ – ۱۲۴]
۳۰. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ – ۲۳۵]
۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: یک‌شنبه ۴ جمادی الثانی ۱۲۱۸ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۷ص (۱۹۰–۱۹۶)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ – ۱۷۴۴]
۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد جعفر خاجویی، تا: شنبه ۱۳ جمادی الاول ۱۲۲۵ق؛ در آخرکتاب حدیثی در معاد مومن و کافر ذکر شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۱۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۱۲۳]
۳۳. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۱۳/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمدعلی آرانی کاشانی، تا: جمادی الاول ۱۲۲۷ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف تیماج، ۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: – ۹]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۰۳/۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ – ۱۲۸]
۳۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۴۲/۱۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ صفر ۱۲۳۱ق؛ در ۲۰۲پ–۲۰۳ر از منیة المرید و در هامش ۲۰۴ر–۲۰۷پ از کشکول سید خلیل و احادیث قدسی است؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۲۰۱پ–۲۰۳ر)، ۲۱و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ – ۳۵۶]
۳۵. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۳۸/۳
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد کاظم بن ملا محمد حسین خویینی، تا: ۱۷ رجب ۱۲۸۲ق مطابق قوی ئیل ترکی ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف مشکی، ۹گ (۸۰ر–۸۹پ) [ف: ۶۶]
۳۶. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۶۵
خط: نسخ، کا: اسدالله، تا: ۱۰ شعبان ۱۲۸۷ق؛ برخی حواشی در توضیح لغات کتاب؛ مهر: «عبده محمد مهدی بن بحرالعلوم الحسینی» (بیضی) و «الهاشمی اولی ۱۲۳۷»؛ جلد: تیماج مشکی مجدول بدون مقوا، ۲۹گ، ۱۴سطر [سه کتابخانه اصفهان–ف: ۶۷]
۳۷. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۹۲/۲
آغاز: تنطق بالظفر آیاتها شاملة عامرة لجمیع المومنین وجب علی و علیهم الدعاء له ... الحدیث الاول، فی الاخلاص و یتبعه الخوف و الرجاء؛ **انجام:** الحدیث الثالث و الثلاثون فی بر الوالدین و

بسندنا السابق عن ابن محتوب عن خالد عن نافع الجبلی عن محمد بن مروان
تا اواسط حدیث ۳۳ در «بر الوالدین»؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (یک برگ) و انجام؛ احادیث در بین سطور ترجمه فارسی شده است، محشی؛ ۳۸گ، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۹۱]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۲۲/۳
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی موسوی، بی‌تا؛ اهدایی موسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تریاکی لولادار، ۲۵گ (۱۶۱-۱۸۶)، ۱۸سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴- ۱۲۰۷]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴۲/۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۱پ-۲۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۶ - ۳۶۱]

۴۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۰۷/۱
خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ با عبارت در ابتدا «وهبته لولدی محمد» با مهر «محمد» (مربع کوچک) و با حواشی با لفظ «کذا افید مدظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول پشت جلد اسلیمی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲۶۲]

۴۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸۲/۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۲-۱۸سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۷۱۱]

۴۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۷۷۲/۲
خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد ساوجی، تا: پنج‌شنبه رجب؛ قطع: ربعی [ف: ۱۴۹۴]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۲/۶-ف
نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۷۲۳]

۴۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۹/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، جا: طوس [نشریه: ۲ - ۱۰۳]

● الاربعون حدیثاً = اربعین حدیث = چهل حدیث / حدیث / فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā = arbaʻīn hadīs = čehel hadīs

عاملی، حسین بن عبدالصمد، ۹۱۸ - ۹۸۴ قمری

ʻāmelī, hoseyn ebn-e ʻabd-os-samad (1513 - 1577)

ترجمه‌ای است از آن بدون نام مترجم.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۷۶۹۴
آغاز: بسمله، سپاس و ثنا خدایرا بر نعمت بسیار او و صلوة و سلام بر محمد و آل اطهار او و بعد می‌گوید محتاج پروردگار غنی حسین عبدالصمد (کذا) الحارثی؛ **انجام:** که هرگاه مرد به چهل سالگی رسد گفته می‌شود به آن مرد ... یعنی بیدار و آگاه باش

خط: نستعلیق، کا: بهبود عطار نیشابوری، تا: ۹۸۹ق؛ افتادگی: انجام (چهار پنج سطر)؛ واقف: میرزا ابوالحسن آملی، تاریخ وقف:فروردین۱۳۶۹؛تاریخ وقف:فروردین۱۳۶۹؛کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه گالینگور عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف:۲۶ -۴۱]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

کاشانی، فتح الله بن شکرالله، - ۹۸۸ قمری

kāšānī, fath-ol-lāh ebn-e šokr-ol-lāh (- 1581)

شرحی است به عربی از ملا فتح الله در اخبار. کتاب اربعین ملا فتح الله بی‌خطبه و مقدمه است. در آغاز هر یک از احادیث به نام کتابی که از آن نقل شده با آوردن سند روایت تصریح می‌شود و دنبال بعضی از احادیث توضیحاتی در فضایل افزوده شده است.

آغاز: بسمله. الحدیث الاول: روی الامام العالم الزاهد التقی ابوالقسم علی بن موسی بن جعفر بن محمد الطاوس العلوی الفاطمی ... فی کتاب بشارة المصطفی ... باسناده ... اذ قبلت فاطمة بنت اسد

انجام: و کنا اذا حضرناً موضعاً و اجمع احدنا بصاحبه قال اتذکر رمضان فیقول نعم، سرالحال شرط فهذا ما سمعته و رویته. و الحمدلله رب العالمین

۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۶۸
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف در فهرست به اشتباه فتح الله قزوینی آمده که با توجه به آغاز و انجام نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم حسینی، تا: چهارشنبه غره ربیع الثانی ۱۰۸۳ق، جا: اصفهان در مسجد شاه عباس صفوی؛ مصحح و مقابله شده، مقر و دارای بلاغ است، معلق به حواشی لغوی، در آغاز نسخه در ده برگ یادداشت‌های فقهی، ادعیه، شعر، سوره الولایه و خطبه آغاز منبر که آن را در منزل شیخ فخر الدین در ۱۰۸۶ق نگاشته شده و در آخر نسخه حدود ۲۱ برگ مطالب منبری، از جمله حدیث اصبغ ابن نباته، نسب نامه عمر، بندی از توراه، حدیث معراج و ... به همان خط محمد مقیم در همان تاریخ، در پیشانی صفحه اول کتاب وقفنامه علیمردان خان تیموری - نصرت الملک - این کتاب و ۱۹۹ جلد کتاب دیگر بر مدرسه خیرات‌خان مشهد در ۱۳۰۳ق با مهر او در صفحه دوم دو مرتبه عرض دیده شده؛ واقف: علیمردان خان تیموری، نصرت الملک، تاریخ وقف: ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج زرد لایه‌ای، ۱۴۲گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۳۸۶]

مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۷۸/۷
همان نسخه بالا؛ ۱۱۲گ [رشت و همدان ف: ۱۷۸۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۰۳/۱
آغاز و انجام: برابر
چهل حدیث از محمد بن یوسف (عنوان). در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد حسین یزدی، تا: ۱۰۸۷ق، جا: اصفهان در قهوه خانه تالار محل هارون ولایت؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ یک‌لا، ۷۵گ (۱ر-۷۶پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۳۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۹۳/۱
آغاز و انجام: برابر
چهل حدیث که از چهل شخص روایت شده است. در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: مندعلی ابن حیدر اصفهانی، تا: ۱۱۰۰ق؛ با سرلوح، مجدول؛ یادداشت محمد مؤمن بن محمد علی؛ مهر: ابوعبدالله محمد بن مهدی موسوی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی زرکوب، ۱۰۳گ، ۱۸سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵ سم[ف: ۱۱ - ۱۹۷]

۴. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۶۰/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، ۵۵گ (۷۲پ-۱۲۷ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲ - ۳۵۱]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

شوشتری، عبدالله بن محمود، - ۹۹۷ قمری

šūštarī, 'abd-ol-lāh ebn-e mahmūd (- 1589)

کتاب حاوی چهل حدیث منقول از کتب «امالی» ابن‌بابویه قمی و صدوق و «کافی» و «تهذیب» در مناقب ائمه اطهار (ع) و خالی از شرح و توضیح است. این کتاب مصدر به دیباچه‌ای است که در آن پس از حدیث فضیلت حفظ و روایت چهل حدیث و ثنا بر شاهنشاهی که کتاب به او اهدا شده، اخبار وارده در باب اطاعت از پادشاه عادل را ذکر کرده و مذیل است به خاتمه‌ای که در آن شانزده حدیث درباره ترک وسواس ذکر شده است. از قرینه دیباچه و خاتمه گمان می‌رود که شاهنشاهی که کتاب به نام او معنون گشته شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۵) است که مبتلا به وسواس بوده است. صاحب الذریعه (۱: ۴۱۹) نسخه‌ای از این کتاب را دیده است که نام شیخ عبدالصمد بر آن نوشته شده بوده است و به این جهت مؤلف را به‌طور مظنون شیخ عبدالصمد عاملی (-۹۳۵ق) جد شیخ بهائی دانسته است. در پایان نسخه دانشگاه دارد که این نامه در ۲۳ محرم ۹۸۲ به پایان رسید و اگر این تاریخ نگارش باشد نه تاریخ نوشتن نسخه‌ای که این نسخه از روی آن نوشته شده، پس مؤلف آن نیای شیخ بهائی نخواهد بود و نمی‌توان هم گفت که شاید از عزالدین حسین پسر عبدالصمد باشد چراکه در فهرست نگارش‌های او گرچه از اربعین هم نام برده‌اند و اربعینی که او نوشته به نام تهماسب هم هست ولی آن جز این اربعین می‌باشد (الذریعه ۴۱۴/۱- آستان قدس ۱۳/۵ ش ۳۳۹). در الذریعه (۱: ۴۲۰) از اربعین مولی عبدالله بن محمود بن سعید شوشتری خراسانی (کشته و سوخته اوزبکان در میدان شهر بخارا در ۹۹۷) یاد شده و می‌گوید که نسخه‌ای را که از روی خط همو و دارای تاریخ جمعه ۱۴ ذیحجه ۹۸۲ در طوس نوشته شده بود دیده‌ام. این اربعین هم در فضایل علی و امامان است و در پایانش شانزده حدیث درباره وسواس آمده است. از این رو، محتمل‌تر آن است که مؤلف اربعین همان شوشتری باشد.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... و بعد حمدالله علی جمیع النعم و الصلوة علی نبیه محمد افضل العرب و العجم و آله مصابیح الظلم ... نقول لما کثرت عنایة العلماء السالفین بجمع اربعین حدیثا من الاحادیث النبویة و الاخبار الامامیة بما اشتهر فی النقل الصحیح عنه بالفاظ مختلفة بهذالعدد المخصوص فمنها ما رواه شیخنا الشهید ره ... فاردت ایراد احادیث اربعین من فضائل اهل البیت مخرجة من الکتب المعتمدة کالامالی لابن بابویه و الشیخ الطوسی و الکلینی و التهذیب و احببت ان اجعلها تحفة للدولة ... العلویة الشاهیة الصفویه الموسویة ... و قد وجد فی الاخبار ما یدل علی وجوب الدعا و الاطاعة لهذه الدولة الناطقة اللامعة.

انجام: و ایدنا فی الارتقاء الی مدارج الیقین بحق نبینا محمد و ائمتنا المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین یا رب العالمین و یا خیر الناصرین تم فی ۲۳ محرم ۹۸۲.

۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۰/۲ - د
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن علی فقیه فرزلی شامی عاملی، تا: جمعه ۴ ذیحجه ۹۸۲ق، جا: طوس؛ از روی نسخه مؤلف آن که «ملا عبدالله الششتری» می‌نامد نوشته است و شاید همان باشد که تهرانی دیده و در ذریعه از آن یاد کرده است؛ از ۷۲ر تا ۹۹پ مناجات و خبر است؛ ۳۳گ (۳۸پ-۷۱پ) [ف: ۲۴۰]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۱۹/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۷۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۷۷
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: ۱۰۵۳ق؛ این نسخه به‌وسیله تقی مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه گردید؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۲۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن مجدالدین بن حسن بن جلال حسینی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۲۴گ (۹۰ پ-۱۱۴ر)، ۱۸

سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۰۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۰۲/۵-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۳۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۹۹/۵

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن ملاعلی استرآبادی، تا: چهارشنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۱۰۷ق، جا: مدرسه مبارکیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۸۱پ-۱۰۲ر)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۰۹]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۸/۴

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف بن استناد نسخه ش ۹۳۸۴/۵ مجلس ذکر شد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد زمان بن حاجی محمد قاسم، تا: ۲۲ صفر ۱۱۲۹ق؛ پس از این عبارت‌ها و حدیث های پراکنده‌ای است از «امان الاخطار» و «مصباح» کفعمی و یک دعا؛ ۳۳گ (۳۴پ-۶۷پ) [ف: ۵ - ۱۰۶۹]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

مروزی، نورالدین ابو احمد

marvzī, nūr-od-dīn abū ahmad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۶

مطلبی به نقل از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۵۲) [مختصر - ف: ۴۲]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث / فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

مکی، احسن بن محمد

makkī, ahsan ebn-e mohammad

به دستور: قطب شاه بن قطب شاه

محل تألیف: حیدر آباد دکن

مؤلف که فردی شیعی است و در شرح نخستین حدیث از شیخ بهایی به‌طور درگذشته یاد می‌کند و زنجیره سند همه حدیث‌های او به نصیرالدین ابن ابراهیم شیرازی منصوری دشتکی و میرزا محمد استرآبادی و محمد بن حسن بن زین الدین شهید ثانی، از پدر محمد می‌رسد. وی این احادیث را در مکه از ایشان روایت کرده است. در حدیث‌های سنیان زنجیره سند او از عبدالقادر طبری مفتی شافعی از شیخ رملی می‌گذرد. وی دیری در مکه زیسته و سپس نزد قطب شاه رسید و چهل حدیث را تخریج کرد و به فارسی ترجمه و شرح نمود.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۶۸

آغاز: بسمله. الحمدلله حذاء نعمائه و کفاء آلائه. بهترین حدیث حمد بی حد و نهایت ... خالقی را درخور و مبدعی را سزاوار ... اما بعد چنین گوید ... أحسن بن محمد الشهیر بقاضی احسن مکی؛ **انجام:** خبر می‌دهند از آن، از اسرار عالم قدسی و ملکوتی. و الله وکیل علی ما نقول، عالم بحقایق الامور من المنقول و المعقول.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جا: حیدرآباد دکن؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: هندی کبود، جلد: تیماج حنایی ضربی مقوایی، ۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۹۶]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

قاری هروی، علی بن سلطان محمد، - ۱۰۱۴ قمری

qārī heravī, 'alī ebn-e soltān mohammad (- 1606)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۱۸

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی زوج الارواح و الاشباح و احل النکاح و حرم السفاح؛ **انجام:** و کتب مؤلفه یوم الجمعه اواسط شهر رمضان المعظم عام عشرة بعد الالف من الهجرة النبوية المصطفوية

خط: نسخ، کا: شیخ محمد امین صدیقی، تا: ۱۰۱۲ق، جا: احمد آباد؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا با روکش مشمع آبی و عطف میشن قهوه‌ای، ۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۳۳۳]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث / عربی و فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

قاری هروی، علی بن سلطان محمد، - ۱۰۱۴ قمری

qārī heravī, 'alī ebn-e soltān mohammad (- 1606)

چهل کلمه برگزیده از کلمات پیامبر اکرم (ص) در فضیلت قرآن کریم می‌باشد به ترتیب حروف با تصریح به مصادر و ترجمه و شرح مختصری به فارسی برای هر یک.

آغاز: مفتاح کل کتاب کریم کما رواه الخطیب عن الرسول العظیم الحمدلله الذی اوجد الخلق من العدم و علم الانسان مالم یعلم

چاپ: محقق: مراد بن عبدالله، قاهره، دار عماد للنشر والتوزیع، ۹۹ص، بدون تاریخ.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۱۹

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی نزل الفرقان و انزل القرآن و انعم علینا بالایمان؛ **انجام:** عن انس رضی الله عنه اهل القرآن عرفاء اهل الجنة رواه ایضاً

خط: نسخ، کا: محمد امین صدیقی، تا: ۱۰۱۲ق، جا: احمد آباد هند؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش مشمع عطف و گوشه تیماج، ۵گ، ۱۹سطر،

اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۶]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۴/۴
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه امام هادی علیه السلام - مشهد ۱۱۳؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۵ق؛ ۹ص (۳۱-۳۹) [عکسی ف: ۷ - ۵۵]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۷۹/۳
آغاز: بسمله. الحمدلله العلی العظیم و البر الکریم و الصلوه و السلام الأتمان الاکملان علی سید ولد عدنان ... و بعد خطر فی خاطر المفتقر الی رحمه ربه الباری علی بن سلطان محمد القاری ان اجمع من الحدیث القدسیه و الکمالات النسیه اربعین حدیثا؛ **انجام:** رواه احمد و مسلم. نسئل الله تعالی رضوانه فی الدنیا و الاخره و نحمده و نشکره علی نعماء و البلوی و نصلی و نسلم علی نبیه المصطفی و رسوله المجتبی و ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۳ص (۲۵۴-۲۶۶)، ۱۹ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۴۷ -]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

شوشتری، عبدالله بن حسین، - ۱۰۲۱ قمری
šūštarī, ‘abd-ol-lāh ebn-e hoseyn (- 1613)

زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۴۰/۵
انجام: کذلک من یقتل ولد رسول الله الی النار و فی النار و قال الملک.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۵گ (۱۴۸پ-۱۷۳پ)، اندازه: ۱۲×۲۸سم [ف: ۱۰۹]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

حسینی تفرشی، فیض الله بن عبدالقاهر، - ۱۰۲۵ قمری
hoseynī tafrešī, feyz-ol-lāh ebn-e ‘abdolqāher (- 1616)
شامل چهل حدیث درباره ناصبین و مخالفین اهل حق که برخی از آن احادیث را باجمال یا تفصیل توضیح داده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فهذه أربعون حدیثاً صحیحاً و معتبراً فی أحوال المخالفین لاهل الحق. الحدیث الاول ما رواه محمد بن یعقوب الکلینی فی باب من ادعی الامامة و لیس لها باهل
انجام: هذه جملة من الأخبار و الأقوال فی معرفة حال مخالفی أهل الحق جمعها الحقیر المذنب ...
چاپ: به ضمیمه کتاب نثر اللآلی، تهران، سنگی، ۱۳۱۴ق، جیبی کوچک، ۱۲۸ص

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴/۲ ـ د
آغاز: برابر؛ **انجام:** اذاطردوا او شردوا صدق نبی الله
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ ۳۶گ (۸ر-۴۴پ)، ۱۲ سطر (۷×۱۳)[ف: ۱ - ۲۲]
۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۶۵/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الجمله والله الموفق للصواب والیه المرجع والمآب
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج لایه‌ای عنابی، ۳۳گ (۹ر-۴۲پ)، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۶۹]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۵۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل، تا: ۱۱۱۶ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ (۹پ-۴۳ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۵۵]

● **الاربعون حدیثاً = اربعین شیخ بهائی = شرح الاربعین** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā = arba‘īn-e šeyx-e bahā’ī = š.-ul arba‘īn

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā’ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)
تاریخ تألیف: ۲۳ صفر ۹۹۵ق؛ محل تالیف: اصفهان
در این کتاب شیخ بهائی چهل حدیث در سنن و آداب را انتخاب و هر کدام را به‌طور مفصل شرح نموده است. این کتاب از ابتدای تألیف مورد علاقه و توجه دانشمندان بوده و به آن شروح و حواشی زیادی نگاشته‌اند. در مقدمه آن آمده است که چهل حدیث از طرق اهل بیت پیغمبر (ص) را با ذکر اسناد آنها که در آداب و مستحبات است نقل فرموده و هر یک از احادیث که محتاج به بیان و توضیح و معنی و تشریح بوده بدان مبادرت نموده اشکال را از صورت الفاظ آن برداشته‌اند. موضوع احادیث عبارتند از: ۱. ستایش کسی که چهل حدیث حفظ کند؛ ۲ صفات عارفان الهی؛ ۳. اوقات نماز؛ ۴. وضوء بیانی؛ ۵. ادعیه وضو؛ ۶. تیمم؛ ۷. مستحبات نماز؛ ۸ زکوة ۹. مناقب ماه رمضان؛ ۱۰. حج؛ ۱۱. جهاد با نفس؛ ۱۲. امر به معروف و نهی از منکر؛ ... ۱۵. حرام بودن یاری کردن ستمگر؛ ... ۳۰. مناهی رسول الله؛ ... ۴۰. بیان ارواح مؤمنین در بهشت.
آغاز: بسمله. ان احسن حدیث تحلی اللسان بجواهر حقائقه و خیر خبر تجلی الانسان فی زواهر حدائقه حمدالله سبحانه علی نعمه المسلسلة المتواترة و شکره علی منته المستفیضة المتکاثره ... فان الفقیر الی الله الغنی بهاءالدین محمد العاملی ... یقول ... هذا اربعون حدیثا من طرق اهل بیت النبوة
انجام: اتفق الفراغ من مشقة مشقه ضحوة یوم الاثنین ثالث العشر الثالث من ثانی شهور السنة الخامسة من العشر العاشر من المائة

العاشرة من هجرة سید المرسلین علی ید مؤلفه ... محمد المشتهر ببهاءالدین العاملی ... بمحروسة اصفهان ... و الحمدلله اولا و آخرا و باطنا و ظاهرا - مما قلته فی تاریخه: «لقد تم تألیف هذا الکتاب ×× و تم الاحادیث تاریخه»

چاپ: قم، موسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۵ق؛ تهران، مطبعه حیدری، ۱۹۵۷م؛ تهران، ۱۳۰۸ق، ۴۶۷ص؛ بمبئی، ۱۳۰۹ق، سنگی، وزیری، ناشر ابراهیم شیرازی، ۴۶۷ص؛ ۱۲۷۴ق، ۳۶۲ص؛ تبریز، ۱۳۷۸ق؛ مشار عربی، ص۳۶؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۱۰ق، خشتی، ۱۹۲ص

[ذخائر التراث ۶۷۳/۲]

شرح و حواشی:

۱- لباب الاحادیث قطب شاهی؛ قطب شاه، محمد بن محمد قلی (-۱۰۳۵)

۲- قطب شاهی (ترجمه) = شرح اربعین = ترجمه اربعین؛ شیخ بهائی خاتون آبادی، محمد بن علی (-۱۰۵۷)

۳- حاشیة الاربعین حدیثاً؛ خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین (-۱۱۷۳)

۴- الفهرست لاربعین البهائیة؛ موسوی، ابراهیم بن یعقوب (-۱۳)

۵- اربعون حدیث = شرح اربعین حدیثا = ترجمه اربعین حدیثا؛ طوسی اصفهانی، رجب علی بن محمد صالح (-۱۳)

۶- تعلیقة علی الاربعین للشیخ البهائی؛ مظفر علی

۷- شرح الاربعون حدیثا

۸- حاشیة الاربعین حدیثاً

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ درشت، کا: علی بن علی سپاهانی، تا: دهه سوم صفر ۹۹۵ق؛ حاشیه‌های «منه» و با نشانه‌های دیگر مانند «عب» (عبدالصمد) در کنار صفحه‌ها و میان سطرها به نستعلیق هست و شیخ بهائی با خط تعلیق خویش در اصفان و به تاریخ ۹ ربیع الاول ۹۹۵ گواهی داد که برادر و روشنی چشم کمال الدین ابوتراب عبدالصمد عاملی این اربعین را سراسر نزدم خوانده و می‌تواند آن را روایت کند و به همان طریق روایت که من دارم همه کتاب‌های حدیث را می‌تواند روایت کند (گ ۲۴۳پ- ۲۴۴ر)، پیداست که بهائی شانزده روز پس از نگارش این اجازه را نوشته و گویا بهائی هر چه می‌نوشت نویسنده نسخه ما آن را در این نسخه می‌آورده و اندکی پس از نگارش بهائی او این نسخه را آماده ساخت، در کنار بسیاری از صفحه‌ها بلاغ‌هایی است به خط بهائی بدین‌گونه: «بلغ سماعا ایده الله تعالی» یا «بلغ قرائة ایده الله تعالی»، حاشیه‌های «منه» نیز به‌خط بهائی است و دیگر حاشیه‌ها به خط برادرش عبدالصمد است که در بسیاری جاها نشانه «عب» دارد و در جایی دارد: «سمعته منه مدظله» (گ ۱۵۳)، در گ ۲۴۵ر ابوالحسن ذهاقی تاریخ زاده شدن خود را که در روز یک‌شنبه ۲۶ محرم ۱۱۶۶ بوده به خط خود نوشته است و نیز تاریخ جمعه ۲۴ جمادی الاول ۱۰۰۹ در اینجا دیده می‌شود و نیز دارد که گاهی که به سوی گیلان می‌رفته‌ایم در آب گرم قزوین بر سر آن چشمه در تاریخ یکم ذیحجه سال ۱۰۰۶ سروده شده و بر دیوار همان آب گرم نوشته شد، سپس شعرهایی است درباره همان آب گرم، حسین بن عبدالصمد حارثی در ۲۵ جمادی الاول سال ۱۰۷۲ در هرات در رویه برگ پیش از برگ یکم نسخه نوشته که همه این حاشیه‌ها به خط پدرم است جز کمی از آنها که به خط عم من است و پدرم این نسخه را در همان سال نگارش بر عمم خوانده است و من پسر برادر نگارنده کتاب (شیخ بهائی) هستم. در گ ۱ر دارد: «نظر فیه اقل العباد حیدر الحسینی»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد تازه، ۱۵سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۰۶۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۷۹

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۳ رجب ۹۹۵ق، جا: قزوین؛ به خط یکی از وزرا که نام وی پاک شده، مصحح، حاشیه‌های مؤلف را دارد، در پایان اجازه شیخ بهائی برای همان وزیر کاتب نسخه به تاریخ جمادی الثانی ۹۹۶ با مهر دائری وی دیده می‌شود؛ تملک: عبدالله الحسینی به تاریخ ۹۹۹ با مهر «العبد عبدالله الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۳۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۳۹]

۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۲۵۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۵ق؛ قطع: ربعی [ف: ۱۴۸۶]

۴. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۹۹۶ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۶]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۵۵/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین علی تبریزی، تا: چهارشنبه دهه دوم ماه هشتم ۹۹۸ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ با اجازه شیخ بهائی به مولانا محمد حسین به خط خود شیخ؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالوئی ضربی لبه دار، ۱۹ سطر [ف: ۵ - ۱۳۱]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** من خبایا العوالم الملکیة. و ههنا اقطع الکلام شاکراً لله علی توفیقه للاتمام و مصلیاً ... الخامس من العشر العاشر من المائة العاشرة من الهجرة ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ ق (روزگار مؤلف)؛ بنابر یادداشت سلطانی قسمت پایانی نسخه به خامه شیخ بهایی است؛ ۱۵۵گ (۱پ-۱۵۵ر) [ف: ۱ - ۱۳]

۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰۳/۶

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛۲۳گ(۱۷۸پ-۲۰۱ر) [ف: - ۲۰۵]

۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ (۷۵۳۷۱) [ف: ۳ - ۶۹]

۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۱

خط:نسخ،کا: گویا نوشته حاجی محمد جهرمی که وصیت علی را در ۱۰۱۷ در پایان همین نسخه نوشته، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳ - ۶۹]

۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳ - ۶۹]

۱۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۲۱

آغاز: الحدیث و الروایة و ضبطه و درایته و صرف الأیام فی مدارسته ... الحدیث الأول حدثنی و الدی و استادی؛ **انجام:** و ههنا نقطع الکلام شاکراً لله علی توفیقه للاتمام و مصلیاً علی أشرف الأنام و آله الهادین الی دارالسلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (یک صفحه)؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه قدس سره»، در اول نسخه فایده‌ای در تعریف خبر و خبر صحیح و موثق و حسن و ضعیف درج شده است؛ مهر تملک: «قال انی عبدالله ۱۰۹۴» (مربع)؛ واقف: آیت الله مرعشی نجفی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۸]

۱۲. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۱۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مقابله شده؛ قطع: رقعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۴]

۱۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۸۷

آغاز: و درایته و صرف الایام فی مدارسته و قضاء الاعوام فی ممارسته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح و در برگ آخر علامت بلاغی توسط «ابن محمد امین ...» آمده که متأسفانه در خوردگی کتاب از بین رفته است، در سه برگ اول متفرقاتی آمده است؛ تملک: «محمد تقی بن محمد امین حسینی یزدی»، «زین العابدین مدرسی»، امانت کتاب نزد «میرزا محمد علی بن سید محمد بن یحیی»؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۵۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۶۷]

۱۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۰۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لبه‌دار عطف تیماج قرمز، ۱۶۳گ (۸۹پ-۲۵۲ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۶]

۱۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۱۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی عطف و گوشه ها تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ (۱پ-۲۰۶ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۵۵

انجام: فی هذه البرزخ فیتنعم أو یتألم بها الی أن تقوم الساعة فیعود عند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (در حیات مولف)؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»؛ جلد: مقوایی عطف تیماج کرمی، ۲۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۲]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفقه الله للعمل فی یومه لغده قبل ان یخرج الامر من یده بمحروسة اصفهان حرست عن بوائق الزمان و طوارق الحدثان و الحمدلله اولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، در بعضی اوراق علامت بلاغ شیخ صالح بن عبدالکریم بحرانی و در برگ آخر انهائی از وی آمده؛ جلد: پارچه‌ای مشکی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۳سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۱]

۱۸. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فبشرهم بعذاب ألیم والنزل بضمتین ما یعد المضیف النازل علی الشخص من الشراب والطعام وفیه تهکم أیضاً

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛افتادگی:انجام؛ مصحح، محشی، بعض حواشی با نشان «منه سلمه الله»؛ واقف: ملا ابوالحسن چرمه‌ای (بر طلاب مدرسه)، تاریخ وقف: ربیع الثانی ۱۱۶۱؛ ۱۵۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [کتابخانه‌های قائن - ف: ۹۱]

۱۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هنا اقطع الکلام شاکرا لله علی توفیقه للاتمام و مصلیا علی اشرف الانام وآله الهادی الی دار السلام.

تا حدیث سی و نهم؛ خط: نسخ جلی، کا: بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۲۰گ، ۱۷ سطر [ف: ۱ - ۲۵]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۶۱

آغاز: و غیر ذلک اذ الجمیع لا یحتاجون الیه و لا ینتفعون به فاما ان یراد بالامة ما یشتمل بعضهم او یراد بقوله علیه السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح و گاهی نشانی بلاغ دارد؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۳۲۳]

۲۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** من القول و دع عنک فضول القول و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، کا: سراج الدین بن مسعود بن سید علی بن کمال الدین حسین حسنی حسینی طباطبائی جهت فرزندش زین الدین علی مسمی به میر علی رضا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج عنابی لبه‌دار، ۱۳۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۲]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۲۳/۲-۱۹/۱۵۳

آغاز: برابر **انجام:** و ها هنا اقطع الکلام شاکراً لله علی توفیقه للاتمام ومصلیا علی اشرف الانام وآله الهادی الی دار السلام.

خط: نسخ، کا: محمد ابن مفضل حسینی، تا: ۱۰۰۰ق، جا: اصفهان؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۲۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الفقير الى الله الغنى ... و فقه الله للعمل فى يوم يومه لغده قبل ان يخرج الامر من يده بحروسة اصفهان حرست عن بواثق الزمان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام (یکی دو برگ)؛ دارای علامت بلاغ و مقابله، محشی؛ جلد: تیماج سیاه سوخته، ۲۱۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۹۹/۱-۳۹/۱۷۹

آغاز: الحسين بن زيد عن الامام جعفر بن محمدالصادق عن آبائه اميرالمؤمنين عليه ... بيان بالعلة يحتاج الى البيان فى هذا الحديث من سمع؛ **انجام:** وهنا اقطع الكلام شاكراً الله على توفيقه للاتمام و مصلياً ... و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۲۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰ خوئی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هيهنا اقطع الكلام شاكرالله ... الى دارالسلام محروسة اصفهان حرست عن بوائق الحدثان و الحمد لله و آخراً و باطناً و ظاهراً.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حاشیه‌هایی از مصنف با نشان «منه ره»، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج ضربی قرمز، ۳۲۴ص، ۱۸ سطر، قطع: رقعی [ف: ۷ - ۷]

۲۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۴۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [چند نسخه-ف: - ۳۱۱]

۲۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [چند نسخه-ف: - ۳۱۱]

۲۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ ۱۹۱گ، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۲۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»، مصحح؛ اندازه: ۱۲×۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۳۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۲۴ حکمت

خط: نسخ، کا: محمد رضای شریف قمی پسر محمد مفید، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۷۳]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بمحروسة اصفهان حرست عن بوايق الزمان و طوارق الحدثان و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطنا (كاتبه الفقر الى الله الغنى على بن على اصفهانى)

خط: نسخ، کا: علی بن علی اصفهانی، تا: قرن ۱۱؛ دارای حاشیه‌هایی با نشان «منه ره»؛ مهر: «عبده الراجی محمد صادق الحسینی ۱۲۱۵»، «ابراهیم بن عبدالله» به تاریخ ۱۲۶۵؛ تملک: یونس الصیمری الجزائری؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۱۴سطر(۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۳ - ۵۵]

۳۲. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (نزدیک عصر مؤلف)؛ افتادگی: آغاز و انجام [مخطوطات دزفول: ۹]

۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۸۴

آغاز: المطالب و المفاخر بعد الايمان بالله و اليوم الآخر هو ما يتوصل به الى السعادة الابدية؛ **انجام:** ايضاً فيما يتلونه عليك من خبايا العوالم المقدسة ملكية و هيهنا اقطع الكلام شاكرا لله توفيقه للاتمام.

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر تملک: «نقی عزیزی وزیر زاده»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف و گوشه تیماج زرد، ۲۰۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱ - ۴۲۴]

۳۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ - ۶]

۳۵. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۷۳

آغاز: عن ابيه زين العابدين عن ابيه سيد الشهداء عن ابيه امير المومنين (ع) قال رسول الله (ع)؛ **انجام:** من قوله تعالى يستعجلونک بالعذاب و ان جهنم لمحيطة بالكافرين ليس بمعنى الاستقبال

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، دارای علامت بلاغ؛ ۱۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۵۸]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ حواشی نستعلیق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، ۱۹۶گ، ابعاد متن: (۵/۵×۱۳/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۴۹۸]

۳۷. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۳۴۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: وزیری [ف: ۱۵۰]

۳۸. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۳۲]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۵۰/۲

از حدیث ۱۱ تا ۳۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۵۴گ (۶ر-۶۰پ)، ۱۸ سطر (۴/۵×۱۰)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۲۸۱]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب، با سرلوح، حواشی نستعلیق ریز در کاشان در ۱۲۸۷؛ تملک: حسن حسینی در ۱۲۴۷ و بخشیده او به پسرش عبدالغنی در ۱۱۵۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی ضربی زرکوب ترنجی مقوایی، ۱۹۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۲۶۸]

۴۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۶ - د

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ حواشی نستعلیق، شعرهایی به فارسی از فائض و اوحدی و فهرست همین اربعین در

پایان؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای و سرخ و مقوایی، ۱۵۵گ، ۱۷سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۳۹]

۴۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۲ – ج

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ حواشی به خط نستعلیق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۲۰۲گ (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۳۸]

۴۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** مصلیا علی اشرف الانام و آله الهادین الی دار السلام.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (در زمان حیات مؤلف)؛ مجدول، مذهب، دارای حواشی با نشان «مصنف دام ظله»، معلق به حواشی و تحقیقات عالیه و ترجمه بعضی احادیث و شروح آنها به صورت زیرنویس و در هامش، در آخر نسخه احادیثی در چهار برگ؛ تملک: مورخ ۱۲۶۳ق با مهر «یا ابوالحسن» (بیضی کوچک)؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۷۴گ، ۱۱ سطر چلیپا (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۱۷۹]

۴۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۸۴

آغاز: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح، در پشت صفحه اول یادداشت وقف؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لولایی، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۴) [ف: ۳–۱۱۹۹]

۴۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با نونویس هادی حسینی در ۱۲۹۶ در چهار برگ نخستین و یک برگ آخر، مجدول زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۱۹۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۸سم [ف: ۱ – ۲۱]

۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۰۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ ترمه؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ لبه‌دار، ۱۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۳سم [ف: ۱ – ۲۲]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۳۲–۵۷/۲۰۲

آغاز: حلاوة غفرانه یقول ان اعظم المطالب و المفاخر بعد الایمان بالله و الیوم الاخر هو ما یتوصل به الی السعادة الابدیة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (عصر مؤلف)؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»؛ ۱۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱ – ۲۸۴]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مذیل به چند رساله: ۱. باب حادی عشر در کلام از علامه حلی (–۷۲۶ق)، ۲. رساله در تجوید، ۳. در مسائل زکات، ۴. مسائل مفرده در السنه و اصطلاحات فقها، ۵. مسائل متفرقه فقهی از علی بن عبدالعالی، ۶. مسائل متفرقه مسموعه، از شهید ثانی، ۷. خلاصة الحساب از شیخ بهائی، محشی غالباً با نشان «منه»، ورق اول نونویس، تسلیم به کتابخانه سنه ۱۳۶۳؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: ۱۰۶۵؛ کاغذ: حنائی و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۱۹/۹سم [ف: ۱۴ – ۳۳]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۸۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ههنا اقطع الکلام شاکراً لله علی توفیقه للاتمام ... و الحمدلله اولا و آخراً و باطناً و ظاهراً.

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مذیل به دو رساله از همین مؤلف، مجدول و دارای بلاغ؛ واگذاری سازمان حج و اوقاف در آبان ۱۳۶۹؛کاغذ:حنائی،جلد:تیماج قهوه‌ای کهنه دارای دو سرترنج، ۱۰۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۳سم [ف: ۱۴ – ۳۴]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی اشرف الانام و آله الهادین الی دارالسلام

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی غالباً با نشان «منه ره و ف ل ر ه»، ذیل ورق آخر صورت خط مؤلف درباره تاریخ تألیف، مقابله و تصحیح به سال ۱۱۱۱ق؛ تملک: محمد باقر بن محمد مهدی و ربیع بن محمد میرزا؛ واقف: محمد صالح علامه حائری، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: متن حنایی حاشیه نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه، ۲۴۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۷سم [ف: ۱۴ – ۳۶]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹۳

آغاز: و صرف الایام فی مدارسته و قضاء الاعوام؛ **انجام:** شرح کلفظه خیر فی عدم ارادته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (یک برگ) و انجام (حدود بیست برگ)؛ دارای حواشی غالباً با نشان «منه ره یا سلمه الله»؛ واقف: شیخ عبدالله مجتهدپور، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۹۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۲سم [ف: ۱۴ – ۳۹]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳۸

آغاز: اعلم بشریعة جدهما و عمل ابیهم منکم و من محدثیکم؛ **انجام:** فسلوا ربکم ان لا یسلطها علیکم قال امیرالمؤمنین

از اواسط حدیث رابع تا بخشی از حدیث تاسع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف و گوشه چرم، ۲۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۷/۷سم [ف: ۱۴ – ۳۹]

۵۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۱۴

آغاز: سوی جانب المشط فالکعب عظم فی ظهر القدم متوسط؛ **انجام:** قال بغض المفسرین فی تفسیر هذه الآیة: ان المحتضر یقول عند.

از اوایل حدیث پنجم تا اواخر حدیث سی و سوم؛ خط: نسخ شیرین، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح و دارای بلاغ، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله و ...»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۱۵۶گ، ۱۲ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳۴۳]

۵۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۴۰
آغاز: راسه و ظهر قدمیه و هو یعطی المسخ؛ **انجام:** تبصرة: استقامه مادل علیه هذا الحدیث من عدم خلق الارض ... و کذا ما یفیده الحدیث المتفق علیه بین الخاصة و العامة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی مؤسس؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۱۰۵گ، ۱۵سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ – ۹۳۳]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۷۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ق (عصر مؤلف)؛ برگهای اول و آخر نسخه نونویس است؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ – ۲۳۶]

۵۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۴۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ صفر قرن ۱۱ق؛ دارای حواشی «منه مد ظله» و «منه سلمه الله»، مصحح، دارای علامت بلاغ و سماع و حواشی با نشان «ه ی ر ه»، در آخر نسخه یادداشتی از کتاب که این نسخه را از روی خط مؤلف نگاشته و با آن مقابله کرده و بر مؤلف عرضه داشته و در نزد مؤلف خوانده شده توسط امیر کمال الدین و مؤلف به وی اجازه داده است و مطالبی را که مؤلف در هنگام قرائت گفته مجاز در نسخه اضافه کرده است؛ تملک: محمد مقیم با دو مهر در ۱۰۳۷؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج، ۱۶۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۳۵]

۵۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** علیک من خفایا العوالم القدسیة الملکیة و ههنا اقطع الکلام شاکراً ... الی دارالسلام ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله» و «منه رحمه الله»، مصحح، وقف اولاد و طلاب؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۴گ، ۱۹ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۶۳]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «منه، منه سلمه الله، منه مدظله العالی و منه دام عزه»، مصحح؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج مشکی، ۱۲۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ – ۴۶]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا فی الرابع عشر من شهر جمادی الثانی سنه الف
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۰۰۰ق؛ دارای حواشی به عربی و فارسی؛ تملک: محمد شفیع بن مرتضی موسوی، محمد ربیع بن علی عطار همدانی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، سوخت،۱۲۳گ،۱۶سطر،اندازه:۱۲×۱۷/۵سم[ف:۲۶– ۵۱]

۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد امین خلخالی، تا: قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «رحمه الله»، مذیل است به استفتائات سید اسدالله شاهمیر از شیخ علی بن عبدالعالی از جمله اراضی مفتوحة العنوه کفار؛ واقف: جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۶ – ۴۳]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۸۵
کا: شاه فضل الله، تا: قرن ۱۱؛ با اجازه شیخ بهائی و امتیازات متعدد؛ ۱۵گ، قطع: وزیری [د.ث]

۶۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۴۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ق (عصر مؤلف)؛ تملک: ریحان الله بن جعفر موسوی با مهر بیضوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۵ – ۲۲۴]

۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۴۵۵
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و دو سرترنج، ۱۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۵۸]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** دوشنبه ۲۳ صفر ۹۹۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ دارای حواشی با نشان «منه ره» و «منه دام بها» و «منه دام ظله» از سید عبدالله و توضیحات فارسی از ابن خاتون؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: بیرون تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۹۶گ، اندازه: ۹×۱۲سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۵۸]

۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۱
آغاز: لیله و نهاره و هذه اربعون حدیثا من طرق اهل بیت النبوة؛ **انجام:** فی اواخر کتاب الجنائز من الکافی عن الامام ابی عبدالله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی یک‌لا، ۱۴۵گ، ۱۸ سطر(۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ – ۳۶۵]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۹۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد باقر بن عبدالقادر حسینی استرآبادی، تا: ۱۰۰۲ق؛ مذیل به اجازه شیخ بهائی برای سید محمد باقر حسینی در صفر ۱۰۰۳، این نوشته به خط تعلیق خود شیخ بهائی (رحمه الله) می‌باشد و تصریح می‌کند که نامبرده مقداری از این کتاب و کتاب «تهذیب» شیخ طوسی را نزد من خواند و اجمالاً رتبه علمی او بر من محرز گردید و این اجازه را برای او نگاشتم، مصحح و مقابله شده، دارای حواشی شیخ با نشان «منه سلمه الله»؛ واقف: خانم بیگم عقیلی، تاریخ وقف: خرداد

۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۶ – ۴۳]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۲۵/۳

خط: نسخ، کا: علم الهدی بن عبدالواسع حسینی، تا: ۱۰۰۲ق؛ این نسخه به نظر مؤلف رسیده و نیز با نسخه‌ای خوانده شده بر او مقابله و تصحیح گردیده، مقابله‌کننده (که بیشتر نام او در حاشیه صفحه آخر پاک شده و از نام او تنها کلمه سرکانی خوانده می‌شود) نکته‌ها و اضافاتی را که خود از مؤلف شنیده در حواشی با نشان «سماع» افزوده و هم او در پایان نسخه این شعر ذیل را که خود در ماده تاریخ پایان یافتن تألیف اربعین (در ۹۹۵)، سروده نقل کرده. بیت این است: «لقد تم تألیف ذالک الکتاب ×× و تم الاحادیث تاریخه»؛ کاغذ: اصفهانی نباتی رنگ، جلد: تیماج مشکی با ترنج و نیم‌ترنج و لچکی، ۸۶ص (۱۰۶–۱۹۲)، ۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۷۸]

۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث الاربعون ... بیان مالعله یحتاج الی البیان فی هذا الحدیث عن ارواح المومنین ای عما یول الیه حالها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۰۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مطابق با یادداشت برگ اول نسخه مقارن با حیات مؤلف توسط یکی از شاگردان ایشان کتابت و بر ایشان قرائت شده، دارای حواشی با نشان «منه دام ظله» و با استفاده از کتبی همچون «مطول» و «صحاح» و «قاموس»، مصحح، مقابله شده؛ تملک: «جمال بن شاه محمد فسوی»؛ مهر: «محمد نبی الله و علی ولی الله» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: میشن تریاکی سوخته ضربی مقوایی لولادار،۱۹۷گ، ۱۷ سطر(۴×۱۱)، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۱۳ – ۱۹۴]

۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۱۹-۲۳/۱۳۹

آغاز: انتهی کلامه الی نیرانکم استعارة مصرحه شبهت الذنوب بالنار فی اهلاک من وقع فیها ... اکمال: قوله صلی الله علیه وآله فاطفئوها بصلاتکم صریح فی ان الصلوة تکفر الذنوب؛ **انجام:** یتلونه علیک من خبایا العوالم المقدسة الملکیة وها هنا اقطع الکلام شاکراً لله علی توفیقه للاتمام و مصلیا علی اشرف الانام وآله الهادین الی دار السلام ... و طوارق الحدثان والحمدلله اولا و آخرا و باطنا و ظاهرا

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن سلطان محمد تبریزی، تا: دهه آخر رجب ۱۰۰۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه مدظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با عطف گالینگور نارنجی حاشیه گالینگور قهوه‌ای،۱۹۴گ،۱۲سطر،اندازه:۱۱×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۸۴]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۴/۶

خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد حسینی ترمذی تبریزی، تا: ۱۰۰۵ق؛ ۲۲گ (۱۵۸پ– ۱۸۰ر) [مختصر – ف: ۴۴]

۷۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۶۳

خط: شکسته، نستعلیق، کا: صدرالدین محمد شیرازی، تا: شنبه ۲۸ صفر ۱۰۰۶ق، جا: قزوین؛ دارای حواشی با نشان «ابن محمد مفید، منه ادام الله ظله العالی» با بلاغ قرائت؛ کاغذ: ترمه، جلد: مخمل آبی، ۱۰۸گ،۱۷سطر،اندازه: ۱۲/۴×۲۰/۴سم [ف: ۱–۲۱]

۷۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هنا اقطع الکلام شکراً لله علی توفیقه للاتمام و مصلیاً علی اشرف الانام و آله الهادی الی دارالسلام.

خط:نسخ،کا:امتی تربتی، تا: غره صفر۱۰۰۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور سرخ، ۱۲۵گ، ۱۵سطر (۱۲×۱۹) [ف: ۳۶]

۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۱۸

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن ایوب طالقانی، تا: ربیع الثانی ۱۰۰۹ق؛ پراکنده‌هایی در آغاز و انجام هم دارد، اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۱۶۹گ، ۱۷سطر (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۱۰۰۴]

۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاجی محمد، تا: ۱۰۱۰ق [الفبائی: ۳۶]

۷۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۹۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۰ق، جا: قزوین؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ، ۲۱۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۸/۱سم[ف:۱–۲۲]

۷۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۷۹/۱

خط: نستعلیق، کا: محمدعلی بن ندرعلی، تا: دوشنبه ۱۳ جمادی الاول ۱۰۱۰ق، جا: اصفهان؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۱گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲)، قطع: خشتی [ف: ۱ – ۲۹۵]

۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹–۶/۱۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدبن عبدالله حسادی، تا: ۲ جمادی الاول ۱۰۱۱ق؛ مجدول، مذهب مرصع، با سرلوح، در حاشیه دو صفحه اول نقش گل و بوته، دارای حواشی با نشان «منه مدظله» و «عنه الحسن عفی الله»، در اول نسخه اشعاری از شیخ بهایی در ۱۰۲۳ق درج شده است؛ تملک: قاسم با مهر وی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۸۱]

۷۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸۹

خط: نسخ، کا: قطب الدین حسن کوبنانی، تا: یک‌شنبه ۱۲ صفر ۱۱۲=۱۰۱۲ق [ف: ۳ – ۶۹]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** شاکرا لله علی توفیقه عفی عنهما النبی و آله المعصومین

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ملک اصفهانی، تا: ۱۵ صفر ۱۰۱۳ق؛ دارای حواشی با نشان «منه و منه دام ظله»؛ تملک: ابوالحسن محمد بن محمد بن علی در ۱۰۱۳ق؛ واقف: سید عبدالباقی آیت اللهی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۴سم [ف: ۲۶ – ۴۷]

۸۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۳۰/۱

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین مازندرانی، تا: شعبان ۱۰۱۵ق، جا: مدرسه لطفیه شیراز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۳۱۳]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۱/۳-طباطبائی

آغاز: بتصحیح مبانیه و توضیح معانیه متعمقا فی الکشف؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: نظام الدین محمد بن حسن فرسی، تا: ۱۰۱۵ق؛ افتادگی: آغاز (خطبه و بیشتر دیباچه)؛ دارای حاشیه‌هایی از مؤلف است که پاره‌ای از آنها در نسخه چاپ شده نیست، به نوشته کاتب این نسخه از نسخه مقرو بر مؤلف نقل شده و ماده تاریخ تالیف تم الاحادیث است؛۷۶گ(۱۵۶-۲۳۲)[ف: ۲۳ - ۵۴۰]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۶۸-۹/۱۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین علی بن جلال الدین محمد، تا: جمعه ۲۴ شوال ۱۰۱۵ق؛ مصحح و دارای حواشی با نشان «منه مدظله» و غیره، مقابله شده؛ مهر: بیضوی به تاریخ ۱۰۲۳ق؛ تملک: محمد یوسف بن زین العابدین طبیب رضوی، عبدالحی بن عبدالرزاق با مهر وی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۱۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۹۸

خط: نسخ، کا: علی کاتب قمی، تا: شنبه ۱۷ صفر ۱۰۱۶ق؛ حواشی نستعلیق با نشان «منه»، خط شیخ بهایی در هامش برگ‌ها دیده می‌شود و امضای او در صفحه عنوان و صفحه نخستین فهرست کتاب و دو صفحه پایان نسخه هست و او مطلبی از سرالعالمین که به دروغ به غزالی نسبت داده‌اند به خط خود در آن آورده است، گرداگرد خط او آراسته است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲۵۰گ، ۱۴سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۸ - ۳۷۲]

۸۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۶۲/۱

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه معمارباشی، تهران ۲۲؛ خط: نسخ، کا: محمد امین بن پیر (میر) عنایت الله شریف خادم حسینی، تا: ۱۰۱۹ق؛ ۱۷۳ص (۲-۱۷۵) [عکسی ف: ۷ - ۲۶۱]

۸۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۵۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلو کان الامر کما یقوله العامة من وجوب المسح الی المرافق لزم ان یکون الله سبحانه نسی التقلید هنا وما کان ربک نسیا هذا آخر ما اردت ایراده فی هذه الرساله

خط: نسخ، کا: محمد شریف بن محمد قاسم بن محمد مؤمن بن ولی محمود، تا: اواسط رمضان ۱۰۲۱ق؛ محشی؛ ۱۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۸]

۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۷۷

خط: نسخ، کا: آقا بیک بن نعمة الله همدانی، تا: جمعه غره ذیقعده ۱۰۲۲ق؛ مصحح، در صفحه آخر بلاغی است به خط محمد الجزائری که می‌نویسد نسخه را برای محمد مهدی الشریف مقابله کرده است؛ مهر: «عبده مصطفی الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف تیماج قرمز، ۲۶۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۷۵]

۸۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۹۷

خط: نسخ، کا: حسین بن روح الله سالکدهی، تا: غره جمادی الاول ۱۰۲۳ق؛ دارای سرلوح زرین، مجدول، مصحح، دارای حواشی با نشان «منه مد ظله»؛ تملک: تملکی به سال ۱۲۵۹ با مهر «طهماسب قلی» (بیضی)، «محمد رضا عاملی» به سال ۱۱۶۸، «رفیع الدین محمد موسوی حسینی» با مهر «افوض امری الی الله الغنی رفیع الدین محمد الموسوی الحسینی» (دائری)، «محمد اسحاق بن محمد ابراهیم موسوی» با مهر بیضوی نام وی، فرد بن ولیعهد به سال ۱۳۰۴؛ مهر: «عبده محمد جعفر موسوی» (بیضی)، «عبده محمد ابراهیم الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج دورو لبه‌دار رو مشکی پشت قرمز، ۲۱۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۱]

۸۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۶۳

آغاز: برابر؛ در آغاز نسخه چنین نوشته شده: کتبت هذا الکتاب ... بیدی لنفسی و لمن شاءاللهت بعدی و هو الان ملکی و انا ... محمد العاملی؛ **انجام:** و تم الاحادیث تاریخه ... اتفق الفراغ تنمیقه ضحوة نهار الاحد الثانی و العشرین من الشهر المعظم شعبان من السنة الخامسة من العشر الثالث بعد الف ... و ذلک علی ید. بهاءالدین محمد بن حسین ... و کانت لنفسه و لمن شاءالله بعد من اخواته ... وحده.

خط: نسخ زیبا، کا: [در فهرست خط مؤلف دانسته که با توجه به تاریخ کتابت غلط است]، تا: یک‌شنبه ۲۲ شعبان ۱۰۲۵ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۲۱۶ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۴۷]

۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمود، سلیمی، تا: دهه سوم رجب ۱۰۲۵ق؛ دارای سر لوح نازیبا، مجدول، نسخه از نظر مؤلف گذشته و اجازه‌ای در انجام نسخه به خط او آمده که ظاهراً اواخر عمر شیخ بهائی بوده، نسخه مقابله و تصحیح شده است با عبارت: «بلغ مقابلة و تصحیحا بجهد من نسخة مصححة فی کثیر مراعات نسخة المصنف ادام الله تعالی بقاه و کان آخرها فی یوم الجمعة فی العشر الثالث من رجب سنة ۱۰۲۵ من الهجرة النبویة و کتب ذلک العبد محمد حسن بن محمود السلیمی عفی عنهما»، اجازه به خط مؤلف چنین است: «بسم الله الرحمن الرحیم اجزت للولد الاعز الفاضل التقی الزکی الذکی صاحب هذا الکتاب وفقه الله لارتقاء ارفع معارج الکماب ان یرویه عنی لکل من هو اهل لذلک و التمست منه ان یجرینی علی ... مظان الاجابة و محال الانابة ... حرره مؤلف الکتاب محمد المشتهر ... العاملی تجاوز الله عن سیئاته ... سلام الله علیهم اجمعین» و صاحب کتاب احتمالا همان

کاتب است؛کاغذ:سمرقندی آهار مهره،جلد: چرم قهوه‌ای روشن، ۱۲۹گ، ۲ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۸ - ۴۳۱]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۴۳

بی‌کا، تا: ۱۰۲۶ق؛ با نسخ متعددی مقابله شده [د.ث]

۹۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۸۲الف

انجام: ما قاله المولف فی تاریخ هذا الکتاب انطفه الله بالصواب فی یوم الحساب تقوم تالیف هذا الکتابو ثم الاحادیث تاریخ ۹۹۵

خط: نسخ، کا: ابن قنبر علی محمد مزاری، تا: سه‌شنبه ۱۰۲۷؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰۸۸]

۹۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۷۹

خط: نسخ، کا: فضل بن محمد، تا: شوال ۱۰۲۸ق؛ نزد محمد بن مرتضی خوانده شده، اهدایی شیخ محمد علمیه؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی عطف تیماج مشکی، ۱۴۹گ (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۱۵]

۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۵۳/۳-۳۶/۱۵۳

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسب الامر شیخ الاسلام مولی محمد جعفر،تا:جمعه اواخر دهه آخر صفر۱۰۲۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** من جنایا العوالم الملکیه ابن علی الحمید بن مظفر

خط:نستعلیق،کا:مظفربن علی،تا:عصرجمعه اواخر دهه سوم ربیع الثانی ۱۰۲۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله، منه مدظله»؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۵۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۶-۵۰]

۹۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۳ جمادی الثانی ۱۰۲۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»، در آخر «لغز زبده»، «لغز قانون» و «لغز کافیه» از شیخ بهایی است؛ اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۹۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۸۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ صفر ۱۰۲۸ق، جا: لاهور؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی کناره سرخ، ۱۸۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۹۸]

۹۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۱۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۲۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه مدظله العالی»، کاتب نسخه مالک نسخه بوده است؛ تملک: ابوالقاسم با مهر او «العبد ابوالقاسم» (چهارگوش) که توسط محمد کاظم بن حاجی محمد صادق در چهارشنبه ۲۷ ذیحجه ۱۲۲۵ ق کسرنویسی شده است، محمد کاظم بن محمد صادق با مهر او «محمد کاظم» (چهارگوش)؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۰۱گ، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۱۲]

۹۸. فردوس؛ مکتب مفید؛ شماره نسخه:۹

آغاز: النوبة و الاقتفاء للسنة المحمدیة علی الصادع بها من الصلوات افضلها و من التحیات اکملها و ذلک لا یستتب الا بنقل الحدیث و روایته و ضبطه و درایته؛ **انجام:** برابر

خط:نسخ، کا: عبدالحمید بن ابوطالب هزار جریبی، تا: ۱۰۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «وقف کتابخانه نجفی فردوس»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۴۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن نظام الدین علی شوشتری، تا: ۱۰۳۴ق،جا:مشهد؛ از روی نسخه‌ای دارای خط و اجازه مؤلف؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج تریاکی یک‌لا، ۳۴۹ص (۵۴-۴۰۳)، ۱۵و ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۹ - ۹۷]

۱۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۴۳-۹/۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عمادالدین بن یونس، تا: دوشنبه ۲۲ ذیقعده۱۰۳۴ق، برای خودش؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه قدس سره»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و سرترنج، ۱۷۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۱۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: تقی الدین محمد بن محسن حسینی، تا: ۱۰۳۶ق، جا: قم؛ دارای حواشی با نشان «منه مدظله العالی، دام افضاله»؛ تملک: محمد بن محمد قاسم مشهدی؛ واقف: بانو مسبحه فرزند رمضان قاینی؛ انتقالی از دانشگاه علوم اسلامی رضوی در آذر ۱۳۶۸؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی،۱۴۸گ،۱۹تا۲۰سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۵۰]

۱۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۳۵

آغاز: الحدیث الاول فی ثواب من حفظ اربعین حدیثاً المراد بحفظ الحدیث فی قوله صلی الله علیه وآله من حفظ علی امتی الی آخر الحدیث کلام فی ترتب الثواب علی مجرد حفظ اللفظ؛ **انجام:** برابر

فاقد دیباچه؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی قاسمعلی فتحی تبریزی، تا: ربیع الثانی ۱۰۳۷ق، جا: تبریز؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ مهر تملک: «عبده محمد جعفر الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، ۱۹۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۱۰۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۴۲

خط: نسخ، کا: محمد رشید بن میر شمس الدین حسینی، تا: ۱۰۳۷ق، جا: شوشتر [ف: ۳۴]

۱۰۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۷۸

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۹ق؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۱۷۰گ، ۱۹سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۹۲]

۱۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۹۹

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن عبدالله شیرازی، تا: ۱۰۴۰ق؛ با سرلوح، مجدول، دارای حاشیه نستعلیق با نشان «منه»؛ تملک: مرتضی قلی وزیر فارس در ۱۰۸۹/۲/۱۸؛ مهر: جعفر مورخ ۱۰۹۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۲۱۰گ، ۱۷سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۹ - ۹۳۴]

۱۰۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۹۵

خط: نسخ، کا: جمال بن ملا ملک اصفهانی، تا: ۱۰۴۱ق؛ ثلث آخر نسخه در هشتاد برگ نونویس است (پراکنده‌هایی در ادعیه و خواص ادویه)؛ اهدایی اخوان مصلایی؛ کاغذ: مختلف، جلد: تیماج مشکی یک‌لا، ۱۷۰گ، ۱۴سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳ - ۸۹۱]

۱۰۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد قاسم، تا: غره رمضان ۱۰۴۲ق؛ مصحح و محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۹۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله الهادین الی دارالسلام

خط: نستعلیق و شکسته، کا: شاه محمد همدانی، تا: ربیع الثانی ۱۰۴۲ق؛ محشی؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی با عطف پارچه، ۱۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۵ - ۲۲]

۱۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۴۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۶ رجب ۱۰۴۴ق؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ مهر: «الواثق بالغنی عبده علیقلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج سبز، ۱۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۶ - ۴۳]

۱۱۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۳۴

خط: نسخ، کا: احمد شریف بن جبرئیل، تا: یک‌شنبه ۲۶ ذیحجه ۱۰۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ در ذیقعده سال ۱۰۴۷ با نسخه‌ای که بر مؤلف خوانده شده مقابله شده؛ اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۱۱۱. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: غره ذیحجه ۱۰۴۵ق [مخطوطات دزفول: - ۹]

۱۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد جزایری، تا: شوال ۱۰۴۶ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۲۲۶گ، ۱۴ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱ - ۳۴۹]

۱۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۴

خط: نسخ، کا: ابوالمفاخر بن امیره رضوی، تا: سه‌شنبه ۱۲ شوال ۱۰۴۶ق؛ مصحح، محشی به خط خلیفه سلطان، در صفحه آخر خلیفه سلطان حسینی (سید حسن مرعشی صاحب حاشیه معالم و شرح لمعه و جز اینها) می‌نویسد که خواندن و تصحیح و مقابله کتاب را به تاریخ پنج‌شنبه ۱۴ شوال ۱۰۴۶ به پایان برده است؛ تملک: سید علی به تاریخ ۱۱۱۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۳۱]

۱۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین الدین بن الحسین الجیلانی، تا: رمضان ۱۰۴۷ق؛ اهدایی حاج غلامحسین صالح زاده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی عطف و حواشی تیماج مشکی، ۱۹سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۲۸]

۱۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۵۰

خط: نستعلیق، کا: محمد صفی، تا: دوشنبه ۳۰ رمضان ۱۰۴۷ق؛ دارای حاشیه‌هایی با نشان «منه»؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۱۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۱]

۱۱۶. قم؛ موقوفه میرزا ابوطالب قمی؛ شماره نسخه:۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۷ق؛ دارای حواشی نستعلیق با نشان «منه»؛ تملک: محمد مقیم لاهیجی و مهر او «متمسک بلطف اوست مقیم ۱۰۸۳»، حسن بن نظر علی رشتی در ۱۱۴۳، میرزای قمی و میرزا ابوطالب قمی؛ جلد: مقوایی، ۱۲۲گ، ۲۵ سطر [جنگ: ۱ - ۴۹۳]

۱۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: جمعه ۲۶ صفر ۱۰۴۸ق؛ مجدول، پشت صفحه اول خط عبدالعلی بن معتمدالدوله، دارای حواشی غالباً با نشان «منه»؛ واقف: مکتبة الامام امیرالمؤمنین (ع)، تاریخ وقف: اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۸۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۹×۱۸/۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدله اولا و آخرا و ظاهرا و اطنا و انا العبد ... تو عفو کن گناه نویسنده

خط: نسخ، کا: علی قلی گرجی جدید الاسلام، تا: پنج‌شنبه ۱۰۴۸ق؛ دارای حواشی بعضاً با نشان «منه رحمه الله»؛ واگذاری دانشگاه علوم اسلامی رضوی درمهر ۱۳۶۸؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۶×۱۹/۷سم [ف: ۱۴ - ۳۳]

۱۱۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۲/۲

خط: نسخ، کا: عبدالرضا جزائری، تا: یک‌شنبه ۲۹ شعبان ۱۰۴۹ق، جا:سامان؛۴۳گ(۱۹-۶۲)،اندازه:۹/۵×۱۹/۵سم[نسخه‌پژوهی:۳- ۷۶]

۱۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۷

آغاز: برابر **انجام:** قبل ان یخرج الامر من یده بمحروسة اصفهان

... قد فرغ من تحریر هذه النسخة ... فی یوم الجمعة ثالث عشر شهر شعبان المعظم سنة خمسین بعد الالف بدار الملك شیراز صنیت عن الاعواز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۳ شعبان ۱۰۵۰ق، جا: شیراز؛ دارای سرلوح بسیار زیبا، مذهب، دارای حواشی با علامت «۱۲ و ۵»، در حاشیه آخر یادداشت مقابله به نام محمد اسماعیل و تاریخ ۱۰۵۰؛ تملك: بهرام با مهر «بنده شاه ولایت بهرام» (بیضی)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ضربی قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۱۹ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۰۱]

۱۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۷۵

کا: محمد امین، تا: ۱۰۵۲ق؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۱۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۸

آغاز: و منبع الفتوه و الهدایه جمعتها من ... و مواطن شریده تبصره؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق؛ مجدول؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زر یك‌لا، ۱۶۶گ، ۱۷ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۷ - ۱۲۹]

۱۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۸۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ جمادی الاول ۱۰۵۲ق، جا: برهانپور؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۸۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶۷]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۴۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن درویش علی همدانی، تا: سه‌شنبه ۷ رجب ۱۰۵۳ق؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ مهر تملك: مسیح بن احمد بن عصوم بن محمد رضوی در ۱۳۲۹؛ واقف: زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی عطف میشن عنابی، ۱۶۳گ، ۱۹ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۵]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۷/۱-طباطبائی

خط: نستعلیق، کا: احمد بن سلیمان موسوی حسینی طبیب، تا: ۱۰۵۴ق؛ کاغذ: اصفهانی زرد، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۷ص (۱-۱۸۷)، ۱۴ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۳۷]

۱۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوضیاء بن میرمراد علی حسینی طالقانی، تا: ۱۴ ذیحجه ۱۰۵۵ق؛ محشی، مصدر به ۴ گ فهرست احادیث؛ تملك: اسماعیل بن سلیمان اشکوری با مهر «پیرو آل محمد اسماعیل»؛ مهر: «المتوکل علی الله القوی عبده فتحعلی ۱۲۰۰» (مربع)؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی عطف و سجاف تیماج قهوه‌ای، ۱۹۸گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۷]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۹۳

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۲۴۷]

۱۲۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۵۹-عکسی

آغاز و انجام: برابر؛

خط: نسخ خوش، کا: حبیب الله بن حبیب الله (چنین) بن اسدالله بن سیف الله بن شهاب الدین علی، تا: چهارشنبه ۲۴ صفر ۱۰۵۶ق، برای فرزندش ابوالمحاسن محمد محسن؛ یادداشت انتقال نسخه از پدر به فرزند (حبیب الله بن محمد محسن) مورخ ۲۰ محرم ۱۰۴۷ (چنین؟) با نشان مهر «بسم الله الرحمان الرحیم» (بیضی)؛ دارای حواشی با نشان «منه مد ظله»؛ تملك: هاشم بن حاجی؛ مهر: «وقف کتابخانه مرحوم آقای حاج زین العابدین کرمانی اعلی الله مقامه» (پنج‌گوش)؛ ۳۱۶ص، ۱۵ سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۷]

۱۲۸. شیراز؛ مدرسه حکیم؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۵ شوال ۱۰۵۷ق؛ ۱۴۲ص (۱-۱۴۲)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۸]

۱۲۹. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن محمد علی کربلایی، تا: ۱۰۵۷ق؛ در آغاز، فهرست احادیث شرح شده در چهار برگ، از روی نسخه‌ای که ظاهراً در عصر مؤلف نوشته شده، در پایان نسخه آمده است: «نقلت من النسخة التی نقلت بعضها بخط المصنف قدس سره»، در برگ پنج بعد از جدول فهرست احادیث نوشته شده است: «هذا الجدول قد وضعه الاستاد العلامة البحر المحقق ـ مدظله العالی ـ مؤلف هذا الکتاب المستطاب بناء علی التماس بعض المحصلین لدیه و المترددین الیه ای مولانا محمد یوسف المازندرانی و نقلت انا من نسخة کان بعض هذا الجدول من شریف خطه و کانت النسخة مصححة فی ج[کذا] النسخة التی طالعها المصنف ادام الله تعای (کذا) و قید علیها قیودا و حواشی و صححها غایة التصحیح و انا العبد محد قایم بن محد علی المازندرانی»؛ ۲۲۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [آینه پژوهش: سال ۴ش۲۲ - ۹۳]

۱۳۰. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۶۵

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن حاجی اویس بیگ، تا: ربیع الاول ۱۰۵۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ مهر: «همین بس عزت دنیا و دینم که شد نام علی سجع نگینم ۱۰۶۰» (دائره)، «عبده سید علی الحسینی» (بیضی)؛ تملك: سید نسا بیگم با مهر «یا سیدة النساء ادرکنی ۱۱۳۲» (مستطیل)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۴گ، ۲۳سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۹۹]

۱۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۷۳/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد حسینبن کمال الدین علی فسایی شیرازی، تا: جمعه ۳ رجب ۱۰۵۸ق، جا: بند مچلی پتن؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج سرخ و ضربی مقوایی، ۳۹۵گ (۱-۳۹۶)، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، قطع: بغلی،

اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۱۷]
۱۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن عال، تا: ۱۰۵۸ق؛ مهر: ناصر الدین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی ابره، ۲۲۸گ، ۱۴سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۷ - ۳۴]
۱۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۰۲
آغاز: برابر
خط:نستعلیق، کا: مسعود بن فضل الله حسینی بهبهانی، تا: ۱۰۵۸ق؛ واقف: میرزا ابوالحسن آملی، تاریخ وقف: فروردین ۱۳۶۹؛ فاقد جلد، ۱۶۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۵]
۱۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: برجعلی بن خواجه علی مازندرانی، تا: پنج‌شنبه ۱ جمادی الاول ۱۰۵۹ق؛ دارای حواشی غالباً با نشان «منه رحمه الله»، پشت ورق اول مطالبی از مؤلف درباره معنی «الحمد» و وقفنامه عبدالکریم بن محمد نصیر و مطالب متفرقه دیگر؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۹/۳سم [ف: ۱۴ - ۳۵]
۱۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی شوشتری ابن فتح الدین، تا: ۱۰۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ساغری مشکی مقوایی، ۳۱۳ص (۲۸۵-۵۹۸)، ۱۸ سطر(۵×۱۲/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۸/۵سم [ف: ۷ - ۷۷]
۱۳۶. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر
بی‌کا،تا:۱۰۵۹ق؛دارای حواشی از مؤلف[تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۸]
۱۳۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۱۶
آغاز: اکملها و ذلک لا یستتب الا بنقل الحدیث و روایته و ضبطه و درایته و صرف الایام فی مدارسته
خط: نسخ، کا: قاضی علی بن حسین اشتهاردی، تا: ۱۰۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۹۵]
۱۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۸۲
آغاز: تذکر هذا الحدیث مستفیض بین الخاصة و العامة بل قال بعضهم بتواتر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی پارچه آبی، ۲۲۵گ، ۱۷ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۷۱]
۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: جبرئیل بن داود، تا: دوشنبه ۲۳ شوال ۱۰۶۱ق؛ قبل از ورق آخر ۱۱ ورق ساقط است، دارای حواشی با نشان «منه مد ظله»؛ واقف: محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ضربی مشگی با ترنج و سرترنج، ۱۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۷سم [ف: ۱۴-۳۴]
۱۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۳
خط:نسخ، کا: احمد بن علی بن سلمان بغدادی، تا: یک‌شنبه ۱۸ جمادی الاول۱۰۶۱ق؛کاغذ: فستقی ختایی، جلد: میشن تریاکی ضربی، ۱۹۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱-۲۲]
۱۴۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد شفیع شهدائی، تا: دوشنبه ۲۰ شعبان ۱۰۶۲ق؛ تملک: عبدالکریم بن میرزا محمد جعفر در ۱۱۳۸ق و مهر «عبده عبدالکریم» (بادامی شکل)؛ مهر: «علاء الدین محمد بن محمد جعفر الحسینی ۱۱۳۸» (چهارگوش)، «محمد هادی الحسینی» (چهارگوش)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای لولائی ضربی، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۰۳۴]
۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۰ رجب ۱۰۶۲ق؛ دارای حواشی غالباً با نشان «منه»، برخی از لغات مترجم به فارسی، ذیل صفحه پایانی مطالب متفرقه، مصحح؛ واقف: سید احمد ترابی، تاریخ وقف: خرداد ۱۳۵۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۱۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۳۶]
۱۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۰۶۲ق؛ برخی از اوراق دارای حواشی عربی و فارسی، رموز عربی غالباً «منه مد ظله، رحمه الله» است؛ واقف: خان بابا مشار، تاریخ وقف اردیبهشت ۱۳۶۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۱۴۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۲]
۱۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن عنابی عطف تیماج تریاکی مقوایی با ترنج و نیم‌ترنج زرد، ۳۸۰ص (۱تا۳۸۰)، ابعاد متن: ۶×۱۲، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۴۲۹]
۱۴۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۸۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۰۶۳ق؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه ره»؛ تملک: ... بن میر اسماعیل بن میر محمد حسین؛ واقف: سید رضا مصطفوی تفرشی؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۷]
۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۶

آغاز: بسمله، الحمدلله حمد معترف بحمده؛ **انجام:** عام ثلث ستین بعد الالف من الهجره النبویه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [رایانه]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳

آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ ۲۰۵گ، ۱۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۱]

۱۴۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۱۶/۱

خط: نستعلیق، کا: عبدالرشید بن عوض شوشتری، تا: یک‌شنبه ۲۶ شعبان ۱۰۶۴ق، جا: بندر مخا - یمن؛ دارای حواشی مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۹۶گ (۱پ-۹۷ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۲۶۳]

۱۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۹۹/۱-۸/۱۰۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با حواشی «منه دام ظله» و حواشی دیگر؛دارای تملکی به تاریخ ۱۰۶۵ق؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۱۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لقدتم تالیف هذا الکتاب و تم الاحادیث تاریخیه شهور السنه الخامسیه من العشر السابع
خط: نسخ، کا: محمود بن علی طبسی (برای ابوغالب بن محمد امین)، تا: شب دوشنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۰۶۵ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ اهدائی استاد مرحوم کاظم مدیر شانه چی در آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۲۲۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۳سم [ف: ۲۶ - ۴۹]

۱۵۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۸-ش/۲۴۹

آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن مقصود علی القودجانی، تا: ۱۸ صفر۱۰۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۳۱گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۳۰]

۱۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۰

خط: نسخ، کا: علی بن احمد الغراوی، تا: جمعه ۱۸ رجب ۱۰۶۵ق؛ مصحح، محشی، در صفحه آخر انهائی است که شیخ صالح بن عبدالکریم بحرانی برای سید نجم الدین به تاریخ ۱۱ شوال ۱۰۶۹ و انهاء دیگری است که سید نعمت الله جزائری برای فرزندش سید نورالدین جزائری به تاریخ ۱۰۹۹ نوشته‌اند؛ جلد: تیماج رو مشکی پشت قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۰۳]

۱۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۴ صدر

خط: نسخ، کا: عبدالرزاق بن عبد زید، تا: جمادی الاول ۱۰۶۶ق؛ در دولت سید علی بن خلف موسوی (مشعشعی)؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: تیماج سبز تیره یک‌لا، ۱۱۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۹۷]

۱۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۸-۲/۳۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شاه محمد اشرفی، تا: چهارشنبه ۲۴ جمادی الاول ۱۰۶۸ق، جا: اصفهان؛ با سرلوح، مجدول، مذهب، مقابله شده، مصحح، دارای حواشی با نشان «منه طاب ثراه»؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای عطف تیماج سرخ، ۱۲۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۱۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۰۰-۳۷/۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** کلام فی رفع توهم کون یتعلق لارواح باشباحه آخر مثالیة قولا بالتناسخ کلام فی تأیید القول بعد الم المنال
کامل؛ خط: نسخ، کا: خان محمد بن ابوالقاسم تبریزی، تا: دوشنبه ۵ جمادی الاول ۱۰۶۸ق، جا: تبریز؛ مصحح و دارای نسخه‌بدل و حواشی در پایان حدیثی یادداشت شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم[ف:۱-۲۸۳]

۱۵۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۱۴/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد کاظم، تا: ۹ صفر ۱۰۶۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ جلد: مقوا با عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۱۵۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۸۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: تراب ماهانی، تا: جمعه ۲ رجب ۱۰۶۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»، توسط شیخ رضا عاملی در ۱۳۸۰ به کتابخانه تحویل گردیده است؛ واقف: شرف النساء فرزند محمد صالح، تاریخ وقف: ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۲۰۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف: ۵ - ۲۷۸]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۲۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میرمحمد مومن بن میر نعمت الله حسینی هزارجریبی، تا: ۱۰۶۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ واقف: جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی و بعضا حنائی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۵]

۱۵۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۳۳

خط: نسخ خوب، کا: محسن بن محمد حسین، تا: ۱۰۶۹ق؛ افتادگی: آغاز (تنها دو سطر از دیباچه مانده است)؛ در حواشی منقولاتی است (به قلم نستعلیق کاتب نسخه و جز او) از سلطان العلماء، شرح سید محمد بر اربعین، تفسیر غریب القرآن، کتاب الاخبار راوندی و غیره و نیز حواشی مؤلف با نشان «منه»، در ذیل صفحه آخر دو بیت در ماده تاریخ درگذشت شیخ بهایی به قلم کهن ثبت شده و مصراع چهارم است: «تاریخ وفات لاجرم تلخ

افتاده» (تلخ = ۱۰۳۰ق)؛ مهر: میرزا ابوالقاسم مجتهد نراقی (مدور)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۱۶ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [نشریه: ۱۳ - ۱۲۰]

۱۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد یوسف مازندرانی، تا: ۱۰۶۹ق، جا: شیراز؛ مهر تملک: علم الهدی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی ضربی با ترنج و دو سرترنج، ۱۹۹گ، ۱۶سطر(۶×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵ سم [ف: ۱۴ - ۲۹۲]

۱۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: صادق پسر عبدالحسین یزدی، تا: ۱۰۷۰ق؛ دارای حاشیه‌هایی از مؤلف با نشان «منه»، در آغاز نسخه نوشته‌هایی است درباره افعال عمره، حرز امیرالمؤمنین (ع) و در پایان نیز این چند پایان نیز این چند یادداشت دیده می‌شود: ۱. حدیثی خطاب به ابوذر درباره فکر کردن، ۲. یادداشتی از شرح تکمله درباره وجود بهشت و دوزخ در دنیا، ۳. یادداشتی درباره کودکان مؤمنان و رفتن آنان به بهشت؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ مقوایی،۲۵۴ص،۱۹سطر،اندازه: ۱۲×۱۹/۲سم [ف: ۱۰ - ۱۶۱]

۱۶۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۵۰

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد رضا زینتی، تا: ۱ ربیع الاول ۱۰۷۰ق؛ اندازه: ۱۹×۱۲/۵سم [ف: ۳ - ۶]

۱۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن عبدالواحد، تا: ۱۰۷۰ق؛ دارای چند تملک مورخ ۱۱۱۳ و ۱۱۲۸ و ۱۲۳۱؛ جلد: تیماج عنابی با ترنج ضربی، ۳۴۶ص، ۱۴ سطر، قطع: نیم‌خشتی، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۲۹]

۱۶۴. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره

بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۷۱ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۵۸]

۱۶۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۵۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم اصفهانی، تا: ۱۰۷۱ق؛ دارای حواشی منقول از شرح ابن خاتون، در صفحه اول یادداشت بیع مورخ ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۹ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۸۱۱]

۱۶۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نعمت الله ولد نورالله شولستانی، تا: ۱۰۷۲ق؛ در ابتداء این نسخه چهل حدیث منتخب را در ده صفحه نقل کرده و سپس به شرح آنها پرداخته است، بعضی برگ‌های آن افتاده که بعدها دیگری نوشته و به آن ملحق ساخته است که از آن جمله است دو صفحه آخر، محشی؛ کاغذ: سفید کلفت، جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۲۴۸گ،۴۹۲ص، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۴]

۱۶۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۳۴

آغاز: عدیدهة و مواطن شریدة تبصرة لاخوان الدین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد حسینی، تا: ذیقعده ۱۰۷۲ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ در آخر نسخه آمده: «از کتبی است که آقا عبدالله صاحب جمع خزانه وقف نموده و تولیت آن با مدرس مدرسه صالحیه است»؛ واقف: آقاعبدالله؛ جلد: تیماج عنابی لایه‌ای، ۱۵۳گ، ۲۲ سطر(۱۶/۵×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [ف: ۴۴۰]

۱۶۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن قاسم مازندرانی، تا: ۱۰۷۳ق؛ مهر: «عبده محمد هادی بن احمد»(بیضی)؛جلد: تیماج زرشکی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۲۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بدیع بن محمد رفیع نظام، تا: چهارشنبه ۱۴ ذیحجه ۱۰۷۴ق؛ دارای حواشی غالباً با نشان «منه رحمه الله»، برخی از لغات مترجم فارسی، با نسخه‌ای که نزد مصنف قرائت گردیده مقابله و تصحیح شده است، حاشیه صفحه آخر صورت خط مصنف؛ واقف سیدمحمد باقرسبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج، ۱۹۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۳۷]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۰۷۴ق؛ مجدول، مذهب، دارای حواشی با رموز مختلف و غالباً «منه رحمه الله، مدظله»، ذیل صفحه آخر صورت خط مصنف، دارای سه حاشیه است که در آن حدیث شریف «من حفظ اربعین حدیثاً فی الحلال و الحرام ...» مکتوب است؛ واقف: حسن فرید محسنی، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: روغنی گل برگ سیاه قلم، ۱۵۲گ، ۱۸سطر (۵/۲×۱۳/۶)، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۲سم [ف: ۱۴ - ۳۸]

۱۷۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۲۵

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن حاجی علی ابهری جئی اصفهانی، تا: ۱۵ رمضان ۱۰۷۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ لبه‌دار، ۱۳۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۱ - ۲۲]

۱۷۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۷۷

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن شیخ جعفر کلانی جیلی، تا: سه‌شنبه۱۷ربیع الاول۱۰۷۴ق؛ محشی، کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۶۸۰]

۱۷۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۵۸-عکسی

آغاز و انجام: برابر؛ انجامه

خط: نستعلیق پخته، کا: محمد صالح بن حاجی عرب الخفری، تا: گویا ربیع الثانی ۱۰۷۵ق؛ با افزوده‌هایی در بخش‌های آغازین با نشان «منه» و نیز «تنقیح» و جز آن و برخی از حاشیه‌ها به فارسی است، نشانه مقابله در کناره‌ها؛ تملک: عزالدین بن محمد ابی محمد بن عزالدین الجزایری الاسدی با نشان مهر چهارگوش او؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده کریم» (چهارگوش)، «غلام حسین» (چهارگوش)، «عبدالراجی غلام حسین» (بیضی)؛ ۳۴۲ص،۱۴ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۷]

۱۷۴. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۷۵

آغاز: قال زدنی قال انکر من عرفت منهم و روی الشیخ الجلیل زین السالکین جمال الدین احمد بن فهد

خط: نسخ، کا: محمد بن ملک محمد مصعبکی (؟)، تا: پنج‌شنبه نیمه رجب ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، در برگ آخر یادداشتی آمده که شخصی کتاب را به فرزندش قلندر بیگ هبه نموده با مهر بیضوی ناخوانا؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۹۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۳۲]

۱۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۷۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه دهه دوم ربیع الاول۱۰۷۶ق، جا: اصفهان؛ محشی، مجدول؛ تملک: علی زنجانی و عبد الباقی قاجار به تاریخ ۱۲۷۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۴ - ۲۳۹]

۱۷۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۷۶ق؛ محشی، مقابله، مصحح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی روغنی، ۱۸۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹×۱۲سم [ف: ۳ - ۹۸]

۱۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۸۵۸۰-۵۸/۳۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ شوال ۱۰۷۷ق، جا: بندر معموره المخا؛ ۱۶۳گ (۱-۱۶۳)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۱۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۲-۳/۱۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدهاشم بن کمال الدین حسین رضوی، تا: چهارشنبه ۱۸ شوال ۱۰۷۷ق؛ مصحح، حواشی از «ج د عفی عنه»؛ تملک: کاتب با مهر وی؛ جلد: مقوایی با عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱- ۲۸۰]

۱۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۱۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: قاسم بن علی محمد شهریار، تا: یک‌شنبه ربیع الثانی ۱۰۷۷ق؛ دارای سرلوح مذهب کم‌کار، مجدول، دارای حواشی با نشان «منه ره»؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج ضربی مشکی با ترنج و سرترنج، ۲۰۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۴/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۵]

۱۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۸۰

خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد جان تبریزی، تا: ۱۰۷۷ق؛ محشی با نشان «منه رحمه الله» و «کنز اللغه» و «صحاح»، مصحح؛ در برگ اول یادداشت‌های مالکیت و انتقال به سالهای ۱۱۰۱ و ۱۱۲۸ و ۱۲۷۹ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی عطف تیماج سیاه مقوایی، ۱۵۱گ، ۱۸سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۳۰]

۱۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۸۶/۱

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن ملا حسین تبریزی، تا: سه‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز ضربی، ۱۰۹گ (۱پ-۱۰۹ر)، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۶سم [ف: ۹ - ۸۷۳]

۱۸۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۳۳

خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد جان تبریزی، تا: جمعه ربیع الثانی ۱۰۷۷ق [نشریه: ۷ - ۱۰۰]

۱۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۱۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ بدخط، کا: مقیم بن حاجی محمد قزوینی، تا: ۱۰۷۸ق، جا: یزد؛ مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج زرشکی مقوایی دارای ترنج و سر ترنج با نقش گل و بوته و زمینه مذهب ضربی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۷۷گ (۱پ-۱۷۸پ)، ۱۷ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۳۸]

۱۸۴. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۸۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره محرم ۱۰۷۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ ۱۶۵گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۵]

۱۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** العوالم الملکیه و ههنا ... بحق محمد و آل محمد

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد لطیف، تا: ۱۳ ذیقعده ۱۰۷۹ق؛ دارای بلاغ؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۲۰/۲سم [ف: ۱۴ - ۳۷]

۱۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۴۷

خط: نسخ، کا: میرزا ابوالحسن محمد جعفر دست غیب حسینی شاعر، بی‌تا؛ کاتب شاعر که شعرش در ص ع هست در روز چهارشنبه ۱۰۷۹/۷/۸، وقف همین ابوالحسن بن محمد جعفر حسینی به خط و مهر او، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی عطف سرخ، ۲۹گ، ۱۸سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۲۸۲۷]

۱۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۸۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ رمضان ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ هندی؛ جلد: مشمع سرخ، ۱۹۵گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۹۱۰]

۱۸۸. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۹۰
خط: نسخ مایل به رقعی، کا: عبدالغنی بن نورالدین محمد ایوانکیفی رازی، تا: پنج‌شنبه ۵ صفر۱۰۸۰ق؛ مصحح، دارای حواشی مؤلف؛ تملک: محمد تقی بن محمد رضا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۸۸]

۱۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد سعید کاتب، تا: ۱۰۸۱ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ماشی، ۱۳۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۵ - ۲۳]

۱۹۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۸۰
خط: نسخ، کا: علی بن ملک حسن اصطهباناتی، تا: چهارشنبه ۱۷ شوال ۱۰۸۲ق، برای معزالدین محمد؛ مصحح، دارای حواشی مؤلف؛ مهر: «فوضت امری الی الله الاحد الصمد ابن احمد التمامی الامامی محمد» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۲۰۰]

۱۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن فتاح حسینی الحورتی قهاب، تا: ۱۰۸۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مجدول مذهب گرهی، ۱۹۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۱۹۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۸۴ - ج
خط: نسخ، کا: محمد باقر ابن حاجی جمال شولستانی، تا: ۱ ربیع الاول۱۰۸۲ق؛کاغذ:سپاهانی، جلد: تیماج سوخت آراسته مقوایی، ۲۱۰گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۲۳۹]

۱۹۳. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۱
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن مظفر دماوندی المجاور بالغری، تا: ربیع الاول ۱۰۸۲ق، جا: اصفهان؛ ۱۱۲گ (۱-۱۱۳)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [صد و شصت نسخه: - ۵۶]

۱۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد هاشم، تا: ۱۰۸۲ق [الفبائی: ۳۶]

۱۹۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۳۷/۱
آغاز: و انتفع بذلک الأثر و نظیر هذه المرتبة فی معرفة الله سبحانه
خط: نسخ، کا: محمد اشرف، تا: یک‌شنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۰۸۲ق؛ جلد: چرم مشکی، ۱۴۰گ (۱پ-۱۴۰ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [مؤید: ۱ - ۳۵۲]

۱۹۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن قاسم شولستانی، تا: شنبه ۱۴ جمادی الثا نی ۱۰۸۲ق، جا: تکیه طلاکوب شیراز؛ ملا محمود در کنار بعضی از صفحه‌ها حاشیه با نشان «محمود» دارد و مهر او به نقش «یا الله المحمود ۱۲۳۶» در نسخه دیده می‌شود، حاشیه‌های نسخه عبارت است از: کنز، تنقیح، تفسیر قاضی، صحاح، ذکری، شرح نهج البلاغة، میرزا جان، حبل المتین. یکی از احفاد ملاصدرا در حاشیه‌ای چنین نوشته است: «نقلته من خط جدی صدر المتألهین طاب ثراه»، در کنار صفحه‌های اوائل نسخه چهل حدیث نبوی از احادیث شیعی نوشته شده است؛ مهر: احمد، ابوالقاسم الحسینی، محمد جعفر الحسینی؛ تملک: محمد شریف بن صالح بن جارالله صیمری در رجب ۱۱۲۳ و مهر او به نقش «محمد رسول الله»، محمد بن اسماعیل در ۱۵ ربیع ۱۳۱۰، آخوند ملامحمود در جمادی الثانی ۱۲۰۵؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج زرشکی مقوایی، ۲۷۰ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۳۸]

۱۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳۷
کا: ویردی کرمانی، تا: ۱۰۸۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۱×۱۸/۶سم [رایانه]

۱۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۴۷۶
آغاز: و انتفع بذلک الاثر و نظیر هذه المرتبة فی معرفة الله سبحانه معرفة المؤمنین
از اواسط حدیث دوم به بعد؛ خط: نسخ خفی، کا: محمد اشرف، تا: یک‌شنبه ۲۲ صفر ۱۰۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۰]

۱۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۵۲
خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن عبدالباقی نظام، تا: یک‌شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۰۸۳ق؛ جلد: گالینگور، قهوه‌ای ضربی با ترنج با نقش گل و بوته، ۱۷۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۵۹۵]

۲۰۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ صفر ۱۰۸۳ق، جا: مدرسه شفیعیه؛ تملک: محمد خلیل قزوینی در ۱۲۶۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۶گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۹۲]

۲۰۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صالح، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الاول ۱۰۸۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۶۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۳۸]

۲۰۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسنعلی بن محمد نصیر طالقانی، تا: پنج‌شنبه اواخر شعبان ۱۰۸۴ق؛ لغات در حاشیه تفسیر شده، چهار برگ قبل از کتاب مطالب متفرقه دارد؛ مهر: «یا امام محمد تقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۷۶]

۲۰۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۸۷
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: یعقوب فراهی، تا: ذیحجه ۱۰۸۴ق؛ محشی؛

تملک: محمد صفی بن محمد شفیع هزار جریبی مورخ ۱۱۳۲ق، محمد بن تقی قاینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۳۰گ، ۲۱ سطر (۶×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۲۴۶]

۲۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۲۲۳

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: ۷ ذیحجه ۱۰۸۴ق؛ مجدول، مذهب؛ محشی؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۵۷]

۲۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن محمد تقی حسینی استرآبادی، تا: ۲ محرم ۱۰۸۵ق؛ دارای حواشی به نشان «منه رحمه الله»؛ واقف: محمد حسن طوسی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۲۰۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۲۶ – ۴۹]

۲۰۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله، تا: ذیقعده ۱۰۸۵ق، جا: مدرسه فخریه؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ – ۱۱۷]

۲۰۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۸۹/۱

خط: نسخ، کا: عبدالباری بن محمد امین طباطبائی، تا: ۲۲ محرم ۱۰۸۶ق؛ مهر: «عبده الراجی محمد تقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ (۲پ–۱۸۰ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳ – ۲۱۱]

۲۰۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ جلد: چرمی سرخ، ۲۹۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۴۳]

۲۰۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۵

خط: نستعلیق، کا: ابن محمد کاظم نصیری طوسی، تا: جمعه ۱۹ جمادی الثانی ۱۰۸۶ق؛ افتادگی: میانه و انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه»، مقابله شده؛ تملک: محمد مهدی بن فرج الله بن هرمز بن فتحعلی شاه با امضاء محمد خاقان؛ مهر: جواد بن مرتضی الحسن الحسینی الطباطبائی؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۵گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ – ۹]

۲۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۵۹

آغاز: لانتهاء غایته و قد جعل غایته المرفقین فلیس بعد غسلهما غسل اصلا؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: ملک محمد بن حسین اصفهانی، تا: ۱۰۸۷ق، جا: مشهد مقدس؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح، دارای حواشی با نشان «منه»؛ تملک: علی اصغر بن محمد؛ مهر: «علی بن محمد» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی سیاه عطف و سجاف لبه‌ها تیماج تریاکی، ۱۸۰گ، ۱۶سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۲۵۸]

۲۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۰۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ مصحح، حواشی با نشان «سلطان ره»، «منه»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی دامن‌دار، ۱۱۳گ، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۳سم [ف: ۱۹ – ۱۲]

۲۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۵۸

آغاز: یکون مراده صلی الله علیه و آله مما یحتاجون الیه

خط: نسخ، کا: محمد بدیع نظام ابن محمد رفیع، تا: ذیقعده ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ مهر تملک: «دارد امید شفاعت محمد صادق»، «محمد صادق»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۹۱گ، ۱۴سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳ – ۹۰۸]

۲۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۷/۱–طباطبائی

آغاز: شعاره و دثاره ... و هذه اربعون حدیثاً من طرق اهل بیت النبوة و الولایه؛ **انجام:**برابر

خط: نستعلیق، کا: حبیب الله بن ابی الحسن طالقانی، تا: ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز (دیباجه)؛ دارای حاشیه‌هایی از مؤلف و از «تهذیب» و بدون نشان؛ کاغذ: اصفهانی نخودی رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۴۷ص (۱–۴۷)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۸×۲۰سم [ف: ۲۳ – ۲۵۶]

۲۱۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۹۳

خط: نسخ، کا: محمد علی بن خواجه میرزا بیگ طبسی، تا: نیمه شعبان ۱۰۸۸ق؛ مصحح، محشی به نقل از مؤلف و ترجمه قطب شاهی، در پنج برگ آغازین اهدای کتاب از حسن بن ابوالحسن نصیری اصفهانی به سال ۱۳۲۴ ش و اشعاری فارسی از نظامی و یادداشت مفصلی در شرح نادعلی و خواص و طریقه خواندن آن و چند یادداشت متفرقه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۹۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲ – ۳۵۷]

۲۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۰۰/۱

خط: نسخ، کا: تاج الدین بن علی بن محی الدین بن ابی الحسن حسینی عاملی خادم روضه رضوی در اصفهان، تا: ۲۲ رجب ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز ضربی لبه‌دار، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۳سم [ف: ۶ – ۶۹]

۲۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۸۵

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد مؤمن خوانساری، تا: ۱۰۸۸ق؛ تملک: حسین بن عبدالغفار حسینی با مهر او مورخ ۱۲۸۴، سید محمد مهدی طباطبایی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی میشن زه، ۱۰۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۴×۲۰/۴سم [ف: ۱ – ۲۲]

۲۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۷۹۹

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، کا: اسمعیل بن امیرصالح حسینی طباطبائی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۸ق؛ دارای حواشی مصنف، پس از ختم کتاب در سه صفحه شرح حالی از بابا رتن نام هندی که در ذیل حدیث ۲۱ شیخ از او نام برده وی پس از سال ششصد هجری در هند ظهور کرده و ادعا نمود که من از صحابه پیغمبر صلعم می‌باشم و جمعی به وی گرویدند؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی کهنه ضربی، ۱۵۰ص، ۱۸ سطر، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۲۱۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز: والده الاجل الاکمل شیخ الطایفه محمد بن الحسن الطوسی نور الله مرقده؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد تقی شهمیرزادی، تا: جمعه ۲۰ ذیقعده ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاتب نسخه مالک نسخه بوده، دارای حواشی با نشان «منه مد ظله»، «شرح»، «ص»، «صحاح»، «منه دام ظله»، «۱۲»و ...؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا با روکش مشمع شطرنجی عطف میشن سرخ، ۱۲۶گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۹۵]

۲۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین معلم، تا: ۱۰۸۹ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: حاج وزیر وظایف، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۰۹؛ کاغذ: شکری آهاری، جلد: تیماجی عنابی تیره، ۱۹۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۵ - ۲۳]

۲۲۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۱۸

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن ملا میریجان، تا: ۱۰۸۹ق؛ دارای حواشی از مؤلف؛ ۱۷۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم[ف:۱-۷]

۲۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۲۹

آغاز: له تعالی لا یوجد فیه مثالها و مناسبها بوجه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد قاسم ابن محمد عسکر، تا: ۱۰۸۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای حواشی با نشان «منه»، مصحح؛ مهر: «عبده الراجی نصرالله بن احمد» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲۱۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۳۲]

۲۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۶۱

آغاز: ترکیباته النحویة و نکاته المعانیة و لطائفه البیانیة مستنبطا منه ما یمکن استنباطه من الاحکام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه‌ای که شیخ به شاگردش مولانا علی بافقی اجازه داده بود، مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج روغنی، ۲۱۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۷ - ۲۸۲]

۲۲۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدرضا ابن محمد شفیع بن نورالدین محمد رضا، تا: ۱۰۹۰ق؛ هشت صفحه شامل مطالب مختلف در آخر، محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای با سه ترنج ضربی، ۱۹۰گ، ۱۴سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹ [ف: ۲ - ۵]

۲۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۲۵

آغاز: بسمله، الحدیث الاول من ثواب من حفظ اربعین حدثنا المراد بحفظ الحدیث من قوله صلی الله علیه وآله من حفظ علی امتی الی آخره الحدیث المشتمل علی اربعین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن محمد نیاسری، تا: رجب ۱۰۹۱ق؛ خطبه را ندارد؛ جلد: تیماج زرشکی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۲۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰۸

خط:نسخ جلی،کا:محمد رفیع بن ملک حسین تبریزی،تا:۱۵شعبان ۱۰۹۲ق؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»، تاریخ تولد کاتب محرم ۱۰۴۸ و تاریخ تولدهای دیگری از قرن ۱۱؛ تملک: فرهاد میرزا ۱۳۰۴؛مهر: «محمد مهدی ۱۰۹۱» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لولادار، ۱۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۲۰۰]

۲۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بدیع بن ابوالحسن اصفهانی، تا: ۱۰ صفر ۱۰۹۳ق؛ محشی، برخی حواشی از مؤلف با امضای «منه دام ظله» [البته این با تاریخ کتابت نسخه نمی‌سازد]؛ مهر: «سید حسین طباطبائی ۱۱۳۱» (مربع)؛ جلد: تیماج سرخ لولادار، ۱۷۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۲۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۰۹۳ق؛ دارای حواشی با نشان «منه ره» و همچنین مطالبی از کتب حدیث و تفسیر به فارسی، نسخه در سال ۱۱۶۶ تصحیح و مقابله شده؛ کاغذ: حنائی و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۲سم [ف: ۲۶ - ۴۸]

۲۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۰

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد مهدی بن غیاث الدین محمد رضوی، تا: ۱۰۹۴ق، جا: مشهد مقدس؛ مجدول؛ صورت اجاره نامه شیخ بهائی به برادرش مبنی بر این‌که برادرش عبدالصمد عاملی این اربعین را نزد شیخ بهائی خوانده و اجازه روایت آن را دارد آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی با ترنج و نیم‌ترنج عطف و دوره تیماج مقوایی، ۱۴۵×۲۰۵، ۲۶۳گ، ۱۲ سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۳۳۸]

۲۲۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۸۴

خط: نسخ، کا: ابوطالب حسینی سبزواری ابن امیر سید شریف قاری، تا: ۳ محرم ۱۰۹۵ق؛ دارای حواشی با نشان «ص، منه ره»، «کنز العرفان»؛ تملک: ابوالقاسم موسوی، محمد باقر بن محمد

صادق حسینی با مهرشان، فاضل تونی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۱۲گ، ۱۶سطر (۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: - ۴۴۸]

۲۳۰. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۷۴

خط:نسخ،کا:محمد صادق، تا: ۲۸ رمضان ۱۰۹۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ در دو برگ اول چند یادداشت متفرقه و چند بیت شعر به نقل از خط محمد صادق نیشابوری هنگامی که در بندر گنگ نگاشته بود به سال ۱۱۱۵ و یادداشتی از «اشرف موسوی» به سال ۱۱۹۱ و در برگ آخر یادداشتی در علل وقوع زلزله آمده است؛ تملک: محمد زهانی به سال ۱۱۴۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۶۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵۹]

۲۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۷۹/۱-۱۴/۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد زکی بن محمد نصیر همدانی، تا: پنج‌شنبه ۳۰ شعبان ۱۰۹۶ق، جا: دار السلطنة اورنگ آباد هندوستان؛ در سال ۱۰۹۷ در هندوستان محمد طاهر مشهدی با یکی از فضلا در اورنگ آباد مقابله و تصحیح نموده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و سرترنج ضربی، ۸۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۲۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صفی بن نعمت الله، تا: شنبه ۲۵ صفر ۱۰۹۶ق؛ دارای حواشی اغلب با نشان «منه ره»؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [اهدائی-ف:۲اخبار۱-۵۸]

۲۳۳. شیراز؛ مدرسه حکیم؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، کا: محمد تقی کازرونی، تا: شنبه ۲۲ ربیع الاول ۱۰۹۷ق، جا: ارسنجان؛ دارای حواشی با نشان «منه»، مصحح، اجازه روایت کتاب و انهاء از محمد قاسم حسینی برای کاتب نسخه در سلخ رمضان ۱۱۰۰ق؛ مهر: «العبد المذنب محمد قاسم الحسینی» (بیضی)؛ اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۳]

۲۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲

خط: نسخ، کا: محمد یوسف بن محمد علی بن عبدالرحمن، تا: چهارشنبه ۶ جمادی الثانی ۱۰۹۸ق؛ محشی، روی برگ اول وقف‌نامه کتاب به تاریخ محرم ۱۲۵۲؛ تملک: محمد یوسف با مهر «یوسف أیها الصدیق» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف مشکی، ۱۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۸۵]

۲۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۳ ربیع الثانی ۱۰۹۸ق؛ دارای حواشی غالباً با نشان «منه قدس سره»، مصحح و مقابله شده؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای روشن، ۱۹۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۱سم [ف: ۱۴ - ۳۲]

۲۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۷۵/۱-۳۶/۱۷۵

کامل؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ربیع الاول ۱۰۹۹ق؛ مصحح و دارای علامت بلاغ، دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول لولادار، ۲۰۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۲۳۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۸۵

آغاز: فی الدنیا والاخرة والله تعالی فی عون العبد ماکان العبد فی عون اخوته فهذا حدیث واحد ... تذکرة هذا الحدیث مستفیض بین الخاصة و العامة ... ارشاد لیس المراد بالفقه فی قوله صلی الله علیه وآله وسلم بعثه الله یوم القیامة فقیهاً عالماً الفقه بمعنی الفهم؛ **انجام:** برابر

اواسط حدیث اول تا حدیث چهلم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، نسخه بدل دارد، درآخر نسخه بلاغ قرائت نسخه از عبدالعظیم بن عبد (؟) حسینی که نورالدین محمد در نزد او نسخه را خوانده؛ جلد: مقوا، عطف تیماج، ۲۵۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۳۴]

۲۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۲۵-۲۵/۱۱۵

آغاز: اربعین حدیثاً مما یحتاجون الیه فی امر دینهم بعثه الله عزوجل یوم القیامة فقیهاً عالماً؛ **انجام:** ویذعنون بان النبی صلعم انما کان یشاهده و هو یخاطبه و هم لایشاهدونه لایسمعون خطابه فان کنت لاتؤمن بهذا فتصحیح

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۲۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۳۵-۲۳/۱۵۵

آغاز: علی الصادع بها من الصلوة افضلها ومن التحیات اکملها و ذلک لایستتب الا بنقل الحدیث و روایته و ضبطه و درایته؛ **انجام:** عن الامام ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق علیهما السلام انه قال لیونس بن ظبیان ما یقول الناس فی ارواح المؤمنین فقال یونس یقولون تکون فی حواصل طیر خضر فی قنادیل تحت العرش.

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد:تیماج کرم،۲۳۲گ،۱۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۴]

۲۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ مهر: «محمد باقر، ۱۱۵۳» (بیضی)؛ جلد: مقوا با عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۲۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۵۸

آغاز: ح ه وعن الشیخ العلامة جمال الدین الحسن بن مطهر عن السید الطاهر ذی الناقب والمفاجر رضی الدین علی بن الطاوس الحسینی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین عرب، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (یکی دو برگ)؛ مهر: کاتب «خاک ره شاه شهیدان حسین ۱۱۹۰» (مربع)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۴۶گ، مختلف السطر، اندازه:

۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۸]

۲۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و من قال عن الجنة قال بخلق النار وهو قول الاكثر وعليه المحقق الطوسی فی التجريد وله شواهد من القرآن العزيز كقوله تعالی فی حق الجنة اعدت للمتقين وفی حق النار

خط: نسخ و نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تيماج قهوه‌ای با ترنج، ۱۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۸]

۲۴۳. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه:۳۸۰۵

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ در برگ اول چند بيت شعر فارسی و چند يادداشت متفرقه و در چهار برگ آخر شرح حال مرحوم شيخ بهائی به خط محمد علی بن زين العابدين معلم حبيب آبادی برخواری اصفهانی در ۲۹ محرم ۱۳۳۵ با مهر بيضوی نام وی و چند بيت شعر فارسی و يادداشتی ديگر از معلم حبيب آبادی درباره كتاب و شرح آن آمده است، محشی؛ ۱۸۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۲]

۲۴۴. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه:۳۱۱۳

آغاز: يا بنی فی الدين و فی كلام بعض الاعلام ان اسم الفقه فی العصر الاول؛ **انجام:** و ليس انكارنا علی التناسخيه و حكمنا بتكفيرهم بمجرد قولهم

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی بعضا با نشان «فضل الله دام ظله»؛ جلد: تيماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۵۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۲]

۲۴۵. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه:۲۵۴۰ و عكسی ۲۱۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، در برگ آخر امضای بلاغی بدون نام با مهر مربع «العبد الراجی فضل الله»، محشی؛ تملك: «عبدالوهاب بن حاج ملا علی درويش» با مهر «عبدالوهاب» (مدور)؛ جلد: تيماج مشكی ضربی، ۱۴۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۱] و [عكسی ف: ۶ - ۲۳۰]

۲۴۶. يزد؛ صدوقی يزدی؛ شماره نسخه:۵۸

خط: نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ دارای حواشی مؤلف و ديگران، پنج صفحه قبل از كتاب دارای فوايد مختلف؛ تملك: ابوطالب حسينی، اشرف شريف قائنی با مهر؛ جلد: تيماج قرمز سوخته، ۱۷۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: - ۴۲]

۲۴۷. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۵۴۴۷

خط: نستعليق، بی‌كا، تا: حدود قرن ۱۲؛ كاغذ: اصفهانی آبی رنگ، جلد: ساغری مشكی، ۲۸۵ص، ۱۷سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۷۶]

۲۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ دارای حواشی از مؤلف؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تيماج مشكی، ۴۰۰ص، ۱۶ سطر، قطع: نيم خشتی، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۸۱۷]

۲۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۰۷

آغاز و انجام: برابر؛ كاتب افزوده و قد وقع الفراغ ثامن و عشرين شهر شوال المكرم علی يد ... حسنعلی ... سنة ۱۲۴۶.

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ ۷۶ صفحه از پايان نونويس به‌خط نسخ حسنعلی است مورخ ۱۲۴۶، دارای حاشيه‌هايی با نشان «منه»، در آغاز يادداشتی درباره خريد نسخه از عباسقلی سپهر و مهرهايی نيز از او در آغاز و پايان نسخه، مجدول؛ كاغذ: تركی و فرنگی، جلد: تيماج زرد مقوايی با ترنج و نيم‌ترنج، ۴۱۲ص، ۱۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۳۰۵]

۲۵۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۷۹

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی برخی با عنوان «ابوالهدی»، در برگ آغازين چند يادداشت پراكنده و وقف پاك شده كتاب از محمد مهدی با مهر بيضوی ناخوان، پشت برگ اول وقفنامه كتاب از محمد حسن خراسانی به سال ۱۲۰۱؛ مهر: «پيرو دين محمدعلی» (مربع)؛ تملك: ميرزا ابراهيم؛ جلد: تيماج قرمز بدون مقوا، ۱۴۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۳ - ۶۵۷]

۲۵۱. كاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۶۰

انجام: ولوالدی طاب ثراه فی هذا المقام كلام حاصله ان هذا الاستدلال ظاهر الانطباق علی مذهب المعتزلة

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصح، محشی؛ روی برگ اول وقفنامه كتاب؛ جلد: تيماج مشكی، ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۶۷]

۲۵۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۰۰-عكسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق پخته، كا: رضا، تا: قرن ۱۲؛ دارای حواشی با نشانه «منه ره». در كناره ص ۱۴ رباعی از باباافضل كاشانی آورده شده است: گفتم همه ملك سرمايه تواست بانشان مهر بيضی «شبر»(ص ۱و۷و۴۳)؛ ۲۴۸ص، ۱۴سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عكسی ف: ۱ - ۱۸]

۲۵۳. تهران؛ سادات ناصری، حسن؛ شماره نسخه:۲۴۱

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشريه: ۶ - ۶۹۶]

۲۵۴. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۲۳

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، در پايان نسخه يك صفحه زندگی شيخ بهايی آمده است؛ تملك: احمد بن حسن بن محمد تقی بن محمد اسماعيل نائنی مشهور به ملاباشی ساكن دارالخلافه در جمادی الاول ۱۲۹۴ ق بدين شرح كه نسخه هديه معتمدالدوله حاكم فارس به او بوده است؛ جلد: تيماج قرمز، ۲۲۵گ، ۱۵سطر [ف: ۳۰]

۲۵۵. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه:۹۵/۴-۵۸۲۶

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد سعيد؛

کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز با ترنج و سر ترنج، ۲۸۶گ، ۱۴ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۷۷]

۲۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۸۵-۱۵/۲۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان الصبر من آثار العقل فاحسن الاخلاق فانه بمعونته یحصل المرام وتاتیه التوفیق وهو الهادی الی سواء الطریق تمت

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»، با یادداشتی در ظهر نسخه به سال ۱۱۰۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۴۶گ،۱۱-۲۵سطر،اندازه:۱۰×۱۷سم[ف:۱- ۲۸۲]

۲۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۳-۴/۱۴۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: شنبه ۲۷ رجب قرن ۱۲؛ دارای حواشی با نشان «منه طاب ثراه» و «سلطان»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای لولادار، ۲۰۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۰]

۲۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۴-۲/۱۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی اللطافة و الکثافة وقبح الصورة وحسنها و لابدانهم المثالیة جمع الحواس الظاهرة والباطنة فیتنعمون و یتالمون

خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مجدول، مذهب، مصحح و دارای نسخه بدل، حواشی به امضاء «منه رحمه الله»؛ جلد: تیماج، مشکی ضربی با ترنج با سر، مجدول گرهی، ۱۶۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱-۲۸۳]

۲۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۴۲

از اول تا حدیث ۲۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ حواشی نستعلیق با نشان «منه ره» و «سلطان العلماء»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۱۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۹۹]

۲۶۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۴۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دیباچه افتاده؛ دارای حاشیه‌های لغوی «منه»؛ مالک: ابوالفتح بن هادی؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۹۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۹۹]

۲۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۲۸

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی، در پشت صفحه اول یادداشت فتح خراسان به دست آقا محمد خان در ۱۱ محرم ۱۲۱۱ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۱گ، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۷۲]

۲۶۲. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۸۲۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ برگ‌های آخر تحریر ۱۲۲۷؛ قطع: رقعی [ف: ۱۵۰]

۲۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای حواشی اغلب به لفظ «منه رحمه الله» و «میرزا جان»، مصحح و مقابله شده، دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ واقف: حاج سید عبدالباقی آیت اللهی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: ساغری مشکی با حاشیه زرین با جدول مزدوج زرین، ۱۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۶]

۲۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۷۳

آغاز: بسمله، و به نستعین رب سهل و اعن ان احسن؛ **انجام:** ابن محمد صادق ابن محمد صالح ابن محمد صادق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح و مقابله شده، محشی؛ اهدائی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ مذیل است به ۷ برگ در عقاید؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۱۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۹]

۲۶۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اوایل قرن ۱۲، محشی با نشان «منه ره»، «۱۲»، «قاموس» و غیر آن، مصحح، در پایان دو برگ مطالب گوناگون و نیز مطلبی منقول از حاشیه معالم و چندین پرسش و پاسخ فقهی آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۷۷گ (۴۵-۱۳۲)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۱ - ۶۲۲]

۲۶۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۵۴/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی عبدالعظیمی، تا: قرن ۱۲ق؛ جلد: دو رو تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ (۱۳پ-۱۶۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲۵ - ۱۰۰]

۲۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۱۲/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: خیرالله بن لطف الله دزفولی، تا: قرن ۱۲؛ از روی خط سید عبدالباقی مورخه آخر شعبان ۱۱۰۰ق نگاشته شده و او نیز از روی خط محمدباقر حسینی نوشته و او نیز از خط مصنف نقل کرده و اجازه شیخ بهایی به این حسینی در نسخه وی بوده و صورت آن در نسخه حاضر نقل شده است؛ تملک: کاتب با مهر «الله خیر حافظا» (مربع)؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده خیر الله» (مربع)؛ جلد: تیماج زرد، ۱۲۶گ (۳پ-۱۲۹ر)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۲۹]

۲۶۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۰۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۱]

۲۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۲۷۰. قم؛ علامة طباطبائی قم (مکتبه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ق [تراثنا: س۲ش۳ - ۱۵۰]

۲۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۲۳

آغاز: الاقتداء بالملة النبویة و الاقتفاء للسنه المحمدیة علی الصادع

بها من؛ **انجام:** فی القبر مستدیره حتی یخلق منها کما خلق اول مرة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۲۷۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فحقیق أن تصدق اولئك ایضا فی ما یتلونه علیك من خبایا العوالم الملكیة. كقوله صل الله علیه و آله و سلم الذی یشرب فی آئیة الذهب و الفضة إنما
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۶۹گ (۱پ-۶۹پ)، ۱۵سطر [ف: ۳۰]

۲۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۷۷۹

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ابتدای نسخه دارای کتیبه زرپوش، مجدول، مذهب؛ مهر: «فدای علی خان ۱۲۳۳» (مربع)؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: میشن عنابی فرنگی زرکوب، ۱۲۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۸سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۹]

۲۷۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۵

از حدیث ۲۴تا ۳۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۵۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۸۲]

۲۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۳۷

خط: نسخ، کا: محمد اشرف، تا: شنبه ۹ جمادی الاول ۱۱۰۱ق؛ مهر: «عبده علی رضا الشریف ۱۱۴۹» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۵۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۳۱]

۲۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۳/۱

خط: نسخ، کا: طالب بن محمد تقی کرمانی، تا: ۱۱۰۲ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی با روکش کاغذی عطف و سجاف لبه‌ها تیماج زرشکی مقوایی، ۱۷۹گ (۱-۱۸۰)، ۱۵ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۲]

۲۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۴۸-۵۷/۱۱۸

آغاز: لیله و نهاره و هذه اربعون حدیثا من طرق اهل بیت النبوة و الولایة و منبع الفتوة و الهدایة
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد زمان، تا: ۲ محرم ۱۱۰۳ق؛ مختصری از مقدمه افتاده؛ ۱۴۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۴]

۲۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۹

آغاز: بسمله. و به نستعین. ان احسن حدیث؛ **انجام:** الی دارالسلام قد تم هذا الکتاب ... محمد سلیم المشهدی
خط: نسخ، کا: محمد سلیم قربان، تا: ۱۱۰۴ق [الفبائی: - ۳۶]

۲۷۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۸۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ تملك: شیخ عبدالنبی کاظمی (نگارنده تکملة نقد الرجال) و فرزندش محمد جعفر بر برگ نخست [ف: ۳۴]

۲۸۰. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۲۲

خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن محمد جعفر عتیقی نصیری طوسی، تا: شنبه۱۲ذیحجه۱۱۰۴ق،جا:مشهد مقدس؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۹گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۰]

۲۸۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۰۱-عکسی

خط: نسخ پخته، کا: ابن احمد محمد عسکری، تا: ۱۱۰۷ق؛ دارای حواشی با نشانی «منه ره»، مصحح؛ تملك: به تاریخ ۱۱۹۷ با نشان مهر بیضی؛ ۲۵۵ص، ۲۱سطر (۷×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۷]

۲۸۲. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم

خط: نسخ، کا: محمد طاهر، تا: ۱۱۰۷ق؛ دارای حاشیه مؤلف «منه» و حاشیه شیخ محمد به فارسی؛ تملك: ابوالحسن حسینی تنکابنی؛ ۱۸۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [صد و شصت نسخه: - ۲۱]

۲۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۵۷

آغاز: الحدیث الاول من ثواب من حفظ اربعین حدیثاً المراد بحفظ الحدیث فی قوله ... ان احسن حدیث تحلی اللسان بجواهر حقایقه؛ **انجام:**برابر
خط: نسخ، کا: عبدالعظیم ابن سید علی موسوی، تا: ۱۱۰۷ق؛ مهر: «عبده محمدرحیم بن عمد نبی محمد صالح» (بیضی)، «کتابخانه و مغازه ناصری، کرمانشاه ۱۲۹۱» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سر، مجدول گرهی، ۱۸۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۲۸۴. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: حسین بن ناد علی حسینی، تا: ۲۱ ربیع الثانی ۱۱۰۸ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله آن در جمادی الاول سال ۱۱۰۹ تمام شده [مخطوطات دزفول: - ۹]

۲۸۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۲۹/۴-۶۳۸۱

خط: نسخ، کا: سلطان حسین بن حاجی محمد، تا: محرم ۱۱۰۹ق؛ واقف: شیخ محمد اولیائی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۲۱۰گ، ۱۴ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۷۷]

۲۸۶. سمنان؛ مسجد اعظم شهمیرزاد؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عباسعلی بن شیخ ابراهیم سمنانی، تا: شنبه اواخر ربیع الثانی ۱۱۰۹ق؛ مصحح، دارای علامت بلاغ، با حواشی «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مجدول گرهی، ۳۰۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [مخ]

۲۸۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۵۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای حاشیه از مصنف؛ تملك: نورالدین محمد بن آقا محمد علی با مهر، میر عبدالکریم بن عبدالرحیم حسینی در ۱۱۰۹ با مهر، عبد الباقی کاشانی، جمال الدین اسحاق با مهر؛۲۳۳گ،۱۲ سطر (۱۲/۵×۲۹/۵) [ف: ۲ - ۳۸۰]

۲۸۸. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۱۲۴۸

خط: نستعلیق، کا: فتاح بن محمد قاسم حسنی، تا: ۱۱۱۱ق، جا:

مشهد؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ قدیمی، ۲۰۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۱]

۲۸۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۹۱/۱

خط: نسخ، کا: محمد سامع بن محمد نصیر یزدی، تا: ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی ضربی، ۱۳۰ص (۱-۱۳۰)، ۱۵سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۱۹]

۲۹۰. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۳۹/۳

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: عبدالمهدی خوشمهری مراغی، تا: ذیقعده ۱۱۱۵ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۱×۲۷سم [ف: ۲۰۳]

۲۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۲ ذیقعده ۱۱۱۶ق؛ با حواشی «منه» و جز آن؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۱۱۱گ، ۱۹ سطر (۶×۱۷/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۰۴]

۲۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۳۳

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ذوالفقار حسینی سجستانی، تا: جمعه ۱۱ ربیع الاول ۱۱۱۶ق، جا: مدرسه جعفریه مشهد مقدس؛ نیمه اول نسخه در حاشیه تصحیح شده و حاشیه نویسی دارد؛ مهر: «محمد میرزا» (بیضی)، «محمد ابراهیم الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۸۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲۴ - ۲۸۲]

۲۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۵۴/۱-۱۹/۱۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: معین الدین بن محمد یوسف عقیلی، تا: غره ربیع الثانی ۱۱۱۶ق؛ مصحح و نسخه بدل دارد، با حواشی «منه» و غیر آن؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۲۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد صادق تونی، تا: دوشنبه اواخر محرم ۱۱۱۶ق، جا: مشهد رضوی؛ مذیل است به اعتقادات شیخ صدوق، دارای حواشی غالباً با نشان «منه ره»، مصحح، مقابله شده؛ واقف: فاضلخان، تاریخ وقف: ۱۰۶۵ که در سنه ۱۳۶۳ به کتابخانه تحویل گردیده است؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج زرکوب، ۲۳۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۸/۴سم [ف: ۱۴ - ۳۳]

۲۹۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۳۲

خط: نسخ، کا: محمد حسین فرزند حاج شاه مظفر سرکانی، تا: ۱۱۱۸ق [ف: ۳۴]

۲۹۶. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۴۵

آغاز: الشهادة الشیخ شمس الدین محمد بن مکی رفع الله قدره و ایضا فی سماء الرضوان بدره

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن محمد اسماعیل القوزی قائنی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ رجب ۱۱۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، در دو برگ آخر چند یادداشت متفرقه و ماده تاریخ وفات شیخ بهائی به خط «محمد حسین بن عباس زهانی» به سال ۱۲۹۴ آمده است؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۵۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۸]

۲۹۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۱۰/۱

آغاز: برابر

خط:نستعلیق(عبارات عربی نسخ)،کا: احمد بن ابراهیم بن احمد بحرانی درازی، تا: سه‌شنبه ۵ شعبان ۱۱۱۹ق؛ دارای حواشی زیاد با عبارت «منه ره»، «س ع دام ظله» «دم» و کتب فقهی و غیره، و علامت بلاغ دارد از مؤلف و اجازه‌ای که به خط اجازه دهنده می‌باشد و مقداری از ابتداء آن افتاده است با مهر مربع ناخوانا؛ جلد: تیماج مشکی ضربی ترنج و سرترنج دار، عطف تیماج مشکی، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۶۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۴۵/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۴۱۶]

۲۹۸. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲ فیاض

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن ویسعلی ترشیزی، تا: صفر ۱۱۲۰ق؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»، در صفحه عنوان آمده «صاحبه ابن علاء الدین الحسینی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۷]

۲۹۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۱۳/۳

آغاز در حدیث یکم افتاده، «الحسنیعن الشیخ الطوسی.ح. و عن شیخنا الشهید عن ...»؛ خط: نسخ پخته، کا: حاجتعلی بن محمد کریم، تا: ۲۷ ربیع الثانی ۱۱۲۰ق، به فرموده محمد ابراهیم زرکش؛ ۱۵۴گ (۱۲۵ر-۲۷۹ر) [ف: ۲ - ۱۲]

۳۰۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۹

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد رضا، تا: دوشنبه ۱۱۲۱ق؛ مصحح، محشی، در دو برگ آغازین چند یادداشت پراکنده و اشعاری عربی و فارسی و فهرست مطالب کتاب و در برگ پایانی نیز چند دعای پراکنده و یادداشتی از محمد حسن بن علی در طلب مغفرت از خوانندگان به سال ۱۲۴۹ آمده است؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۷۶گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۶۴]

۳۰۱. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۶۰/۱

خط: نستعلیق، کا: محمدی بن محمد شفیع، تا: دهه اول ذیحجه ۱۱۲۲ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «یحیی بن محمد الحسینی» (بیضی)، وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه (دایری)، «صراط علی حق نمسکه» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۰۰گ (۱پ-۱۰۰ر)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۸۳]

۳۰۲. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۳۸

آغاز: الخوف و الرجاء فیهم و کونهما معا فی الغایة القصوی و

الدرجة العليا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الاول ۱۱۲۳ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: بدون نام به سال ۱۲۸۰ در ارض اقدس؛ وقف ملامحمد سر بیشه مشهود است؛ واقف: ملامحمد سر بیشه؛ جلد: تیماج مشکی،۱۳۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۰۶]

۳۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی بلده المومنین قم صامه الله عن امواج التصادم و ابتلاء و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن میرعماد الدین حسینی هزار جریبی استرآبادی، تا: ۱۱۲۳ق، جا: قم؛ دارای حواشی مؤلف با نشان «منه ره» و سلطان العلماء محشی شرح لمعه و معالم الدین، همچنین دستخط محمد ابراهیم مزبور (کاتب نسخه) در ۱۱۳۴ق؛ مهر تملک: محمد یوسف بن محمد حسن بن علیرضا ساروی مازندرانی؛ اهدایی در خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [اهدائی -ف: ۲ اخبار۱ - ۵۸]

۳۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۹۲

بی‌کا، تا: ۱۱۲۴ق، دارای حواشی فارسی ناشناس و نادر از شیخ محمد، حواشی دیگر بدون امضاء [د.ث]

۳۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۴۸/۱

خط: نسخ، کا: بابا ابن مولانا یحیی دزجی از محال همدان، تا: ۱۱۲۴ق، به دستور الیاس خان بکا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۳۲گ(۱پ-۱۳۲پ)، ۲۰سطر،اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۳۸۴]

۳۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۶۴/۱

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد بن محمد مؤمن، تا: ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز یک‌لا، ۱۳۸ص (۱- ۱۳۸)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۹ - ۳۵۸]

۳۰۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۲۳

آغاز: فی ممارسته فطوبی لمن وجه الیه همته و بیض علیه لمته و جعله شعاره و دثاره و صرف فیه لیله و نهاره

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ در صفحه آخر اجازه‌ای است که حاج محمد طاهر بن مقصود علی اصفهانی برای نوه‌اش محمد باقر بن محمد قاسم به تاریخ دوشنبه دهم جمادی الثانی ۱۱۳۱ نوشته است؛ تملک: محمد باقر به تاریخ ۱۱۲۵ با مهر «یا امام محمد باقر ادرکنی» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۸۹]

۳۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۵۲

خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن ملا عبدالوهاب استرآبادی، تا: چهارشنبه ۳ ذیقعده ۱۱۲۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی ضربی مقوایی، ۲۳۲گ، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۶۹]

۳۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۱

آغاز: علیهم السلام لم یذکره اولئک الاعلام فاقول اطبق اهل الاسلام سوی الزهری علی ان ما یجب غسله فی الوضوء؛ **انجام:** قد فرغت من تسویده الطاهرین

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد رضوی حسینی، تا: سه‌شنبه ۲۴ جمادی الثانی ۱۱۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۱ ورق موجودی اول نونویس و مابین آنها نیز ساقط است؛ واقف: حسین کی استوان، تاریخ وقف آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۷سم [ف: ۱۴ - ۳۸]

۳۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ناصر بن رضوان گرجی، تا: ۱۱۲۵ق، جا: کاشان؛ ۱۷۹گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [نشریه: ۱۳ - ۳۹۳]

۳۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابن عبدالله حسینی، تا: جمعه ۱۲ ربیع الثانی ۱۱۲۵ق؛ محشی، اغلب به لفظ «منه ره»؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی لبه‌دار ضربی با ترنج و سرترنج، ۲۸۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۶ - ۴۶]

۳۱۲. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۶

خط: نسخ، کا: محمد مومن بن محمد باقر حسینی بسطامی، تا: ۱۱۲۶ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۵۹۰]

۳۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۵۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: مؤمن بن محمد باقر حسینی بسطامی، تا: رجب ۱۱۲۶ق، به خواهش محمد رضا ولد کربلائی؛ مصحح، محشی، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱۶گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۸۸۴]

۳۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شهنشاهی بن علی، تا: رمضان ۱۱۲۶ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۳۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۷۸-۱۳/۱۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: پیر محمد بن دهخدا نور محمد و ملاعباس برای ملامحمد شفیعا، تا: ۲۰ رمضان ۱۱۲۷ق؛ جلد: ساغری قهوه‌ای مجدول گرهی ضربی،۲۰۳گ، ۱۴-۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۳۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۸۹

بی‌کا، تا: ۱۱۳۲ق؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۳۱۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۲

خط: نستعلیق، کا: ابن حسین ابن محمد، تا: ۱۱۵۱ق، جا: شیراز؛ افتادگی:آغاز؛کاغذ:دولت آبادی،جلد:مقواباتیماج سرخ ضربی، ۱۰۸گ، ۱۸ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

۳۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۱۹/۱

آغاز: له تعالی لا یوجد فیه مثالها و مناسبها بوجه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن ابو سعید وزوایی، تا: ۱۱۷۹ق؛ دو حدیث اول و دوم کتاب حدود ۷ تا ۸ برگ افتادگی دارد؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی نخودی، جلد: تیماج حنایی روشن سجاف لبه‌ها و عطف تیماج تریاکی روشن دامن‌دار، ۱۶۲گ (۱-۱۶۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۲ - ۳۲]

۳۱۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۲۲

خط:نسخ، کا: محمد سمیع بن محمد شفیع، تا: ۱۱۸۱ق [ف: ۳۴]

۳۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴-فیروز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای حاشیه‌هایی از مؤلف با نشان «منه» و نیز حاشیه‌هایی از داود حسینی، مقیم، جولای و غیره؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز با حاشیه زرین، ۴۵۴ص، ۱۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۸]

۳۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۱۱

از حدیث ۱ تا حدیث ۴۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای حواشی نستعلیق با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف تیماج سرخ، ۱۸۱گ، ۱۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۸ - ۲۰۳]

۳۲۲. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در اول و آخر نسخه یادداشت وقف از طرف سید ناصرالدین حجت دیده، سید حسن بن سید مصطفی بن سید هاشم حسینی بنا داشته ترجمه و شرحی بر لغات مشکله اربعین شیخ بهایی بنویسد چند سطر در این باره در آغاز نسخه نوشته است؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی با ترنج و سرترنج،۱۴۷گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۷۴]

۳۲۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۶۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۸۲گ (۲پ-۸۴ر)، ۲۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: - ۳۵۲]

۳۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۲

آغاز: برابر

کا: حاجی لندوادی ابن فرامان دشتستانی، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: ترمه و سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج زرد، ۱۱۹ (۶۹-۱۸۸)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۰۶]

۳۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۹۱-۱۷/۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** واکثر متکلمی الامامیة کالشیخ المفید و بنی نوبخت و المحقق نصر الملة و الدین الطوسی و العلامة جمال الدین الحلی و من الاشاعرة الراغب الاصفهانی و ابی حامد الغزالی و الفخر الرازی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۱۶۰گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱-۲۸۲]

۳۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۶۲-۵۷/۱۳۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در آخر نسخه نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۷۶؛ ۱۳۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۳۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۷۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ کناره زرد مقوایی، ۲۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۹۸]

۳۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۱۴۱

خط: نسخ، کا: سید محمد ابوالحسن، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: حنائی روشن، جلد: میشن دارچینی نو زرکوب، ۱۱۴گ، ۱۹سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۲۴×۲۱/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۰]

۳۲۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن مظفرالدین کرمانی، تا: قرن ۱۳؛ دارای حواشی «منه»؛ این نسخه را غلامحسین ابوسعیدی در ۵۰/۲/۲۹ق به خانقاه نعمة اللهی تهران اهدا نموده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، مقوایی، ۳۸۸ص، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۹۳]

۳۳۰. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث الاربعون ... بیان ما لعله یحتاج الی البیان فی هذا الحدیث عن ارواح المؤمنین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام، مصحح و حاشیه نویسی با علامت «منه، منه دام ظله» دارد، ۵ برگ ابتدای نسخه فهرست مطالب کتاب و معرفة الطبایع الاربعة فی کتاب بقراط و چند فایده فقهی، در برگ ۸ر وقفنامه سید یحیی موسوی طهرانی از ثلث مرحوم سید صادق ولد سید علی طهرانی با تولیت شیخ محمد ولد عبدالرحیم طهرانی مشروط بر این که تهران خارج نشود در ربیع الاول ۱۲۹۱ ق با مهر «یحیی الموسوی» (مستطیل)؛ واقف: سید یحیی موسوی طهرانی؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج و سرترنج ضربی عطف و کناره‌ها سرخ، ۱۴۳گ، ۱۸ سطر [ف: ۲۱]

۳۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۳۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا النسخه المبارکة تاریخ هفدهم ماه شعبان باتمام رسید تمت

خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالله منشی باراقی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: آقای مهرداد بوستانی، تاریخ وقف: ۱۳۷۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، عطف و گوشه میشن عنابی، ۱۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۴۷]

۳۳۲. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۸۶۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام [ف: ۱۵۰]

۳۳۳. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۵۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: گالینگور با عطف تیماج، ۲۱۹گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳۰]

۳۳۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۷۰
انجام: و لابد أنهم المثالية جميع الحواس الظاهرة و الباطنة فيتنعمون و يتألمون باللذات و الآلام النفسانية
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳۰]

۳۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۱۸۵
انجام: فی هذا المقام حاصله کلام ان هذا الاستدلال
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [اهدائی-ف:۲ اخبار۱-۶۱]

۳۳۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۴۷
آغاز: برابر
خط:نسخ، کا: ملا صادق بن حاجی مقصود علی، تا: جمادی الاول ۱۲۰۵؛ واقف: ساجدی؛ جلد: تیماج روغنی اسلیمی با نقش گل و بوته پشت جلد اسلیمی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۲۴]

۳۳۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴-ح/۳۰۸
آغاز: لشبه الهم و العزم اوانه سبحانه اطلق الهم علی ذلک؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد رضا ابن اسماعیل سمنانی، تا: ۱۲۰۷ق، جا: اصفهان؛محشی؛کاغذ:دولت آبادی نخودی،جلد:مقوا با تیماج مشکی،۹۶گ،۱۷سطر(۵×۱۰/۵)،اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۸۸]

۳۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الفخر الرازی فی نهایة العقول ان المسلمین یقولون بحدوث الارواح وردها الی البدن
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده الراجی محمد باقر ۱۲۱۵» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی مجدول، ۱۴۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۸]

۳۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ جلی، کا: حسین بن عبدالفتاح، تا: پنج‌شنبه ۱۷ صفر ۱۲۲۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۳۴۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۶۴/۱
انجام: علی ان المنقول عن المفید طاب ثراه القول بان الذنوب کلها کبائر لاشتراکها فی الخروج عن طاعة الله
خط: نسخ، کا: حمد بن الشیخ محمد علی سلطان، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی حنایی آهار مهره، جلد: تیماج زرد، ۵۶ص (۱-۵۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۰۸]

۳۴۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۵۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۳۴ق؛ ۱۵۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱ - ۶]

۳۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۴۸/۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد ولی الدارا شینی، تا: صفر ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی تریاکی، ۱۰۲ص (۱۸۴-۸۲)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۸۱۹]

۳۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۲۵
خط: نسخ، کا: حسن بن آقا بابای هزار جریبی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رجب ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۷۴گ، ۲۵ سطر (۱×۱۱)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۴۹۴]

۳۴۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۷۴/۲
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن کربلا آستانه قلی مرازادی، تا: ۱۲۳۸ق [ف: ۱۰۹]

۳۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷۰/۶
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:عباسعلی بن نقد علی،تا:یک‌شنبه ۱۸ جمادی الاول ۱۲۳۸ق؛ حواشی ترجمه تفسیر کشی سوره یوسف با این آغاز: «بسمله، حمدله اما بعد این تراب نعال علماء عاملین در وقتی که در تفسیر سیر می‌نمودم»؛ واقف: محمد ایرانی مجرد، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۵۰؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لا قهوه‌ای، ۸۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۵۰]

۳۴۶. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۴/۵
خط: نستعلیق، کا: ملا زین العابدین گلپایگانی، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۶۷گ (۷۸پ-۱۴۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۱۰۵]

۳۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۷
آغاز: مخبرا بالسر المصون خلف استاره مظهر الدرر المکنون بعد استاره؛ **انجام:** ان یصدق اولئک ایضا فیما یلقونه ... و ههنا اقطع الکلام شاکرا لله علی توفیقه للاتمام و مصلیا علی اشرف الانام و آله.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ در پایان نسخه پس از اتمام کتاب در اوراق ۱۰۹پ و ۱۱۰ مطالبی از حکمای روم در تعبیر خواب بر اساس حروف ابجد همراه با روایتی از پیامبر (ص) همراه با نقل حکایتی در ارتباط با یک بیت شعر در تبری از ظلم که به دستور یکی از پادشاهان برای تذکر بر بساط ایشان نقش نموده و ظاهراً این مطالب توسط کاتب نوشته شده، محشی و مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یک‌لا مشکی با ترنج و سرترنج با گل و بوته رنگ و روغن، ۱۱۰گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۳۸۷]

۳۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۴۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صالح بن احمد حسنی، تا: ۱۷ ذیحجه ۱۲۳۹ق؛ ۱۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۳۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۸۸/۱-۵۹/۲۰۸
آغاز: بیان ما لعله یحتاج الی البیان فی هذا الحدیث
از ما قبل «حدیث پنجم» تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی محمد مازندرانی، تا: شعبان ۱۲۴۰ق، جا: داراب جرد قریة من قراء الفارس؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۳گ (۱–۵۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۸۴]

۳۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ تملک: میر ابوالحسن، علی اکبر جوانمرد؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۳سم [ف: ۱ - ۳۰۷]

۳۵۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد حسین، تا: شوال ۱۲۴۴ق؛ مصحح، محشی، مهر «یا رفیع الدرجات» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن، ۱۴۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۱]

۳۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۸۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن قاسم دربندی، تا: چهارشنبه ۲۹ ذیحجه ۱۲۴۵ق؛ پس از برگ اول و همچنین پس از برگ دوم موجود چند برگ افتاده است؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ واقف: حسین صاحب دیوانی، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه پارچه، ۱۲۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۲سم [ف: ۲۶ - ۴۸]

۳۵۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۸۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۱۵۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۶ سم [ف: ۱ - ۷]

۳۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۲۵۱ق؛ محشی؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: آهاری حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۲۴]

۳۵۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۹۷
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ بخش آخر آن تحریر محمد تقی بن فتاح موسوی زنجانی در ۱۲۵۲؛ ۱۶۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۷]

۳۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۴۸
خط: نسخ، کا: محمد بن محمد علی بنابی، تا: ۹ ذیقعده ۱۲۵۳ق؛ محشی؛ این نسخه به طور عاریه از مالك آن ملامحمد بنابی نزد عبدالله بن کاظم موسوی بوده و در تاریخ ۱۸ رجب ۱۲۲۱ حاجی ملا رفیع امام جمعه بناب به شخصی هدیه نموده است؛اهدایی رهبری،مهر۱۳۸۶؛کاغذ:شکری آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی دارای ترنج و سرترنج ضربی، ۱۷۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۸سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۰۷
همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۲۵۴]

۳۵۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۷۴/۳
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بروجنی، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۳۳]

۳۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۱ رمضان ۱۲۵۶ق؛ محشی؛ اهدایی رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ مذیل است به ۱۵ سطر در اقسام خبر منقول از کتاب «الاستبصار»؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و دو سرترنج، ۱۷۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۵۹]

۳۵۹. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۰۵/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: ملك محمد بن محمد حسن بروجنی، تا: جمعه ۱۱ محرم ۱۲۶۰ق، جهت اهداء به سید نعمة الله؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۸۷گ (۱–۸۸)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰۵]

۳۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۸/۱۲-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** بناء علی ماظنه ان الکعب لیس هو المفصل عند فارجع هذا الکلام الی کلامه الثانی و قد عرفت حقیقته فتامل
این نسخه در اوائل کتاب پایان یافته است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق خراسانی، تا: ۱۲۶۰ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۳گ (۱۱۶–۱۳۹) [ف: ۲۳ - ۶۶۳]

۳۶۱. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۸۰
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ۱۲ ربیع الاول ۱۲۶۱ق؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [روضاتی - ف: ۵۷]

۳۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸۹۵
خط: نستعلیق و تحریری، کا: سید حسن بن اسماعیل خراسانی، تا: ۲ شعبان ۱۲۶۱ق؛ چندین برگ از اول و آخر نسخه نونویس، با حواشی به امضاء «منه ره»؛ تملك: محمد حسین بن نایب الصدر، تملکی با مهر «الواثق بالله القوی محمد الشفیع الموسوی» (مربع)؛ جلد: روغنی قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۷۴]

۳۶۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۰۲
بی‌کا، تا: برگ پایان آن در ۱۲۶۵؛ ۱۴۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱ - ۷]

۳۶۴. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۲۴/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۲۶۶ق؛ افتادگی: انجام (آخرین برگ)؛ کاغذ: زرد آهار زده، جلد: مشین مشکی نرم، ۷۴گ

(۲۸۴پ-۲۱۰پ)،۱۵سطر(۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: - ۹۹]

۳۶۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۹۵

خط: نسخ، کا: محمد تقی جمال آبادی، تا: ۱۲۶۷ق؛ ۱۱۶گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۶]

۳۶۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ذیحجه ۱۲۷۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم[ف: ۹]

۳۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۹۰

خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: ۲۵ محرم ۱۲۷۴ق؛ مهر تملک: «محمدرضا بن محمدباقر»؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، ۱۴سطر، اندازه:۱۳/۵× ۲۰/۷سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۰]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱

آغاز و انجام: برابر

همان نسخه بالا [مؤید: ۱ - ۴۱]

۳۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۸۱۶

خط: نسخ، کا: علی اصغر قاری، تا: ۱۳ رمضان ۱۲۷۸ق، به امر مهر علی خان نوری؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ اهدایی در مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: میشن زرشکی، ۱۵۲گ،۱۸سطر،اندازه:۱۴/۵×۲۲/۵سم[اهدائی-ف: ۲ اخبار۱ - ۶۰]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۷۸

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۱۸۲]

۳۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۷۸-۳۷/۶۸

کامل؛ خط: نسخ، کا: عبدالجلیل بن محمد حسن اهری اینجاری، تا: دوشنبه ۳ شعبان ۱۲۷۸ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ ۱۲۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۳۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۴۳/۱

خط: نستعلیق، کا: موسی بن محمد علی، تا: ۱۲۷۹ق؛ دارای حواشی با نشان‌های «قاموس، صحاح، مطول، منه، م، م ه ی رحمه الله»، مصحح، در برگ اول یادداشت‌هایی به سال‌های ۱۰۵۰ و ۱۰۷۳و۱۰۷۶؛کاغذ:اصفهانی حنایی و نخودی،جلد: تیماج تریاکی ضربی با ترنج و سرترنج با گل و بوته مقوایی، ۱۱۹گ (۱پ-۱۱۹پ)، ۱۹سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۳۶۴]

۳۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۵۷-۵۶/۱۰۷

آغاز: الآیة مورده فی معرض الامتنان و لا یمن بالایصال الی طریق الشر و بهذا یظهر

از اواسط حدیث بیست و ششم تا آخر حدیث چهلم؛ خط: نسخ، کا: بخش اول نام کاتب ندارد، بخش دوم به خط شفیع عاصی جیلانی اصفهانی، تا: جمعه ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۲گ، ۱۲ و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۸۴]

۳۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: پنج‌شنبه ۲۹ شعبان ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: حنائی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۲]

۳۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۳۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ولی الله هردنگی، بی‌تا؛ با دو قلم و در دو تاریخ جدا نوشته شده بخش اول به خط ولی الله هردنگی مورخ ۱۲۹۲ق و بخش دوم با قلم دیگر و از قرن ۱۱ است، کاتب بخش اول گمان برده که قسمت کهن به خط مؤلف (شیخ بهاءالدین) است و نیمه اول را که افتاده بود خود نوشته است، یادداشت ولی الله هردنگی در پایان نیمه اول که الحاقی و تا بخشی از حدیث بیست و یکم است دیده می‌شود؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی زرد رنگ و نباتی، جلد: تیماج عنابی دور منگنه، ۳۳۸ص، ۱۶-۱۷ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۷۶]

۳۷۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ملاصفر، تا: جمادی الثانی ۱۲۹۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و لولادار، ۱۹۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۳۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل بن محمد حسین، تا: ۲۳ ربیع الاول ۱۲۹۴ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۷۵؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لا مشکی، ۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۰]

۳۷۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۶۲/۲

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد، تا: ۱۲۹۵ق؛ ۹۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۱]

۳۷۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۱۴

آغاز: الحدیث الاول فی ثواب من حفظ اربعین حدیثا المراد بحفظ الحدیث فی قوله ص؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم ابن حاج هاشم، تا: ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: چرمی ضربی، ۲۹۱گ، ۱۲-۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۸۵۳]

۳۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ اهدایی رهبری، تیر۱۳۸۱؛کاغذ:نخودی آهار مهره،جلد: تیماج فرنگی، ۱۹۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۱]

۳۷۹. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۵۴

خط: نسخ، بی کا، تا: ثلث اول نزدیک عصر مؤلف و بقیه نسخه به خط عبدالباقی طباطبائی بیدگلی، شب یک‌شنبه ۱۵ ربیع الثانی ۱۳۰۲؛ بخش اول مصحح و دارای حاشیه نویسی و نشانی بلاغ

می‌باشد (بلاغها بخط شیخ صالح بحرانی است)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ، ۴ سطر، اندازه: ۱۹×۱۲/۵سم [ف: – ۶۲]

۳۸۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۵۱

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد مهدی، تا: ۹ رجب ۱۳۱۳ق؛ دارای حواشی مختصر یکی با عنوان «منیرالدین عفی عنه»؛ جلد: مقوایی، عطف و گوشه ها تیماج قرمز، ۳۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ – ۴۷۹]

۳۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید مهدی بن محمد بن احمد حسینی عزآبادی، تا: پنج‌شنبه ۲۵جمادی الاول ۱۳۸۸ق؛ واقف: کاتب، تاریخ وقف: شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۱۸۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۱×۲۱/۸سم [ف: ۱۴ – ۳۱]

۳۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۸۷-۳۱/۶۷

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای حواشی «منه»؛ جلد:تیماج سرخ،۱۹۱گ،۱۷سطر،اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۸۲]

۳۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۱۷-۵۶/۱۶۷

آغاز: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با حواشی با امضاء «منه مدظله العالی»؛ ۱۲۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۸۳]

۳۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۱۰-۶۰/۵۰

آغاز: برابر

از نیمه حدیث چهارم تا حدیث سی و نهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ ۲۰۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۸۳]

۳۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۴۸-۶۰/۸۸

آغاز: لهم فی العذاب ومحترق بنارهم وان لم یشارکهم فی افعالهم و اقوالهم ... الحدیث العشرون: وبالسند المتصل الی الشیخ الجلیل عماد الاسلام محمد بن یعقوب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ ۲۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۸۵]

۳۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۳۴-۶۰/۷۴

آغاز: وجه الیه همته و بیض علیه لمته و جعل شعاره و دثاره و صرف فیه لیله و نهاره و هذه اربعون حدیثا

از حدیث اول تا حدیث بیست و ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۸۵]

۳۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنکه بر تقدیر اضافه

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ – ۲۴]

۳۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۷۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۱۸۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۴سم [ف: ۱ – ۲۲]

۳۸۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۰۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: هادی، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: نباتی، جلد: چرمی،۱۳۹ص،۲۲سطر،قطع:وزیری،اندازه:۱۳×۲۵سم[ف:۱– ۲۰۱]

۳۹۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۰۲

آغاز: و بعد فان الفقیر الی الله الغنی بهاء الدین محمد العاملی؛ **انجام:** او مساویاً العمل الخالص الذی لاترید ان یمدحک علیه احدً الا الله

خط: نستعلیق بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج، ۱۶۶ص، ۱۵ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۰۱]

۳۹۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۰۳

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۱۰۱ص، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۲۲×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۰۲]

۳۹۲. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی [ف: ۱۷]

۳۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۰۵/۱۰

خط: نسخ، کا: میر محمد بن میر سید حسینی علم جناحی، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوهای مقوایی، ۱۱۵گ (۷۰پ–۱۸۵ر)، ۱۹ سطر (۱۷×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۲ – ۲۹۹۴]

۳۹۴. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۰

خط: نسخ عالی، کا: محمد قلی عباسی صفوی، بی‌تا؛ در حاشیه آخرین صفحه کتاب نوشته است: «قد نقلته من نسخة قد قرءت علی مصنفه روح الله و بلغ ببلغته، و قابلته معها و صححته منها بقدر الامکانو الاستطاعة ...»، در حاشیه صفحات مطالبی است که ظاهراً از مرحوم مصنف باشد؛۳۸۵گ،۱۷سطر،اندازه:۱۳×۲۱سم[ف: ۱۵]

۳۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۶۳/۱

تا حدیث ششم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی با نشان «منه رحمه الله»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، ۲۰ سطر(۷×۱۴)،قطع: وزیری، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۵۰۱]

۳۹۶. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۲۲/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه با روکش پارچه‌ای سبز، ۸۶گ (۳پ–۸۹ر)، ۲۵سطر [ف: ۲۹]

۳۹۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۲۴/۲

آغاز: و قیام اللیل و هذه للصفة؛ **انجام:** من اجل هذا الافکار

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی ابری، ۱۷گ،

۱۵سطر(۶×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۶۶]

۳۹۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۲۸

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [ف: ۳۴]

۳۹۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۷۶

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ ۷۰گ،۱۵سطر،اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۷]

۴۰۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۵۵

خط:نسخ،بی‌کا، بی‌تا؛ بخش پایان آن تحریر عبدالباقی طباطبائی در ۱۲۹۵؛ ۲۲۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۷]

۴۰۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، اهدایی حاج ماشاءالله سلامتی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۱۸ سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۵۱۳]

۴۰۲. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۹

انجام: لیست فی کثافة المادیات و لا فی لطافة ... بل هو فی ذوات جهتین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مولف؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، در صفحه اول وقفنامه کتاب به تاریخ ۸ ذیقعده ۱۳۷۶ دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵]

۴۰۳. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۹۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصرمولف؛ مصحح و در چند صفحه نشانی بلاغ دارد؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۷۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۷۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تملک: «عبدالمحمد بن محمد تقی» با مهر «افوض امری الی الله عبده عبدالمحمد» (بیضی)، بدون نام با مهر «حفیظ الله» (بیضی)، «عبدالرضا بن محمدرضا» با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده عبدالرضا» (مربع)، «علینقی بن احمد بن زین الدین الهجری» با مهر «علی بن احمد بن زین الدین» (مربع) [عکسی ف: ۵ - ۲۲۷]

۴۰۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۷۷/۲

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد شریف، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ ۱۵۲گ (۶۳پ-۲۱۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم[ف:۳-۵۸۱]

۴۰۵. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۳۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۴۳گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۲]

۴۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۰۶/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ لولادار، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۸۲گ (۲پ-۱۸۴ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۴۴]

۴۰۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۴۹

آغاز: و السید الکبیر نجم الدین مهنا بن سنان المدن و المولی الفاضل ملک العلماء مولانا خطب الدین محمد الرازی؛ **انجام:** و لایکون محکیا بالقول عندهم تبصرة ظاهر قوله فی الجثة یعطی ان الجثة مخلوقة

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: جواد کمالیان ۱۳۵۴ش؛ جلد: تیماج زیتونی ضربی مجدول، ۱۱۴گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۲۰]

۴۰۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصح ان النیة بهذا الاعتبار خیر من العمل الخامس ان النیة من اعمال القلب و هو افضل من

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح با حواشی به امضای «منه» و حواشی دیگر؛ واقف: آقا محمد خان حاکم دارالسلطنه اصفهان بر طلاب مدرسه و قریه رینان با تولیت آخوند ملا عاشور بن مرحوم محمد رضا؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با ترنج با سر با نقش گل و بلبل مجدول، ۱۳۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۱۴]

۴۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: حسین بن محمد، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مزدوج، دو صفحه اول طلااندازی دندان موشی بین سطور با حاشیه گل و بوته مذهب؛ تملک: فرهاد بن ولیعهد ۱۵ شوال ۱۲۹۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت ترنج با سر و لچکی با نقش گل و بوته مذهب مرصع، ۳۰۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲۵ - ۲۷۲]

۴۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لکنه تؤید بالظواهر النقلیة و عرفه المتألهون لما هداتهم الذوقیة و تحققوه بمشاهداتهم الکشفیة.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۶۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۶ - ۴۴۱]

۴۱۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۳۸

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف نیامده است و با توجه به آغاز و انجام نسخه نام مؤلف شناسائی شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲۰۴گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۲ - ۳۲۶]

۴۱۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۷-ح/۶۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** تنبیها علی مایوجب البغضا و مثل هذا یجری فی الغیبة ایضا و کلام المحقق الطوسی و تلمیذه العلامه طاب ثراهما یعطی عدم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ، ۱۷ سطر

(۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۲۴۰]

۴۱۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری [ف: ۱۲۸۳]

۴۱۴. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۱۴۸/۱

خط: نستعلیق، کا: تقی الدین محمد بن محسن حسینی، بی‌تا، جا: قم؛ قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۴۰]

۴۱۵. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۹]

۴۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالحسین جزائری، بی تا [الفبائی: - ۳۶]

۴۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** الی دارالسلام هذه صورة خط المصنف

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۶]

۴۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۶]

۴۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۶]

۴۲۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** سئلت ابا عبد الله جعفر بن محمد الصادق (ع) عن جنة آدم فقال (ع) جنة آدم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: «عبده الراجی محمد باقر الحسینی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۱۵۵گ، ۱۴سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۷۱]

۴۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۵۸

انجام: لاشتراکها فی الخروج عن طاعة الله سبحانه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «عبده محمد اسماعیل بن محمد علی»؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، ۵۶گ، ۲۵سطر (۸/۵×۱۵)[ف: ۴ - ۱۴۱۷]

۴۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۶۰

انجام: من تقدیم غسل الیمنی علی الیسری مما اختص به

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ مهر: «محمد کاظم»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی ضربی عطف تیماج مشکی، ۲۰۹گ، ۱۴سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۷۴۰]

۴۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۹۵

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی حاج سید مصطفی سلامتیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۵۸گ، ۱۶سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۶۰۵]

۴۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۴۸

آغاز: و اردفت کل حدیث یحتاج الی البیان بما یوقف الطالبین علی سواء سبیله و یوشد الراغبین الی الرحیق المختوم من سلسبیله؛ **انجام:** و روی الشیخ الجلیل امین الاسلام محمد بن الحسن الطوسی فی کتاب تهذیب الاخبار عن الامام ابی عبدالله جعفر بن ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرشکی مقوایی دامن‌دار دارای ترنج و دو سر ترنج با نقش گل و بوته مجدول ضربی، ۱۲۵گ، ۱۷سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۸ - ۲۰۸]

۴۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۰۲

آغاز: و اردفت کل حدیث یحتاج الی البیان بما یوقف الطالبین علی سواء سبیله و یوشد الراغبین الی الرحیق المختوم من سلسبیله؛ **انجام:** قال فیلتفت الی عمله فیقول و الله انی کنت فیک لزاهد و ان کنت علی ...

تا اوایل حدیث سی و نهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته یک‌لا، ۹۹گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۲۴۴]

۴۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، حواشی با امضای «منه، ۱۲، ح»؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۸۷گ، ۱۷-۲۳سطر(۱۰×۱۶/۵-۱۲×۱۷/۵)،اندازه:۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۱۸ - ۲۴۸]

۴۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۵۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای حواشی با نشان‌های «منه رحمه الله، صحاح، کنز، شرح»، محشی، در حاشیه برگ ۱۷ پ یادداشت کوتاهی در شرح عبارت متن توسط محمد علی قراجه داغی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی بنفش عطف با تیماج سیاه، ۱۵۶گ، ۱۵سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۸۶]

۴۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ همچنان که در حاشیه برگ ۱۶۳ نسخه پس از اتمام عبارات کتاب نوشته شده، کتاب در نسخه حاضر به روایت و قرائت محمد ابراهیم بن ملا صدرا و روایت کننده یکی از شاگردان فرزند ملاصدرا بوده و محتملا کاتب همان فردی باشد که فرزند ملا صدرا به ایشان اجازه روایت کتاب را داده است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج با گل و بوته عطف تیماج تریاکی سوخته مقوایی، ۱۶۲گ (۱پ-۱۶۳)، اندازه متن: ۷×۱۳/۵، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۴۳۵]

۴۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ نزدیک به نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای حاشیه‌هایی به فارسی؛ جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی، ۲۰۱گ، ۱۱-۱۳ سطر (۱۲×۸/۵ و ۸/۵×۱۱)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۷۳]

۴۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۵۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ از برگ ۱ تا ۴۱ و از ۱۶۹ تا ۱۷۹ الحاقی است؛ کاغذ: فرنگی شکری و اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی ضربی با ترنج و سرترنج مجدول، ۱۷۹گ،۱۵سطر(۷/۵×۱۳)،اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۵-۲۷۰]

۴۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۶۹
خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن یوسف، بی‌تا؛ حواشی منقول از آثار دیگر مؤلف؛ مهر: محمد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای دامن‌دار مقوایی مجدول عطف تیماج مشکی با ترنج و سه ترنج، ۲۰۰گ،۱۳سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۷۹]

۴۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۸۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن عبدالرحیم، بی‌تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج زرد، ۲۸۵ص (۹-۲۹۴)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۸۱]

۴۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۰۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی ترنج و سر، ۱۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۷]

۴۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۳۶
آغاز: المحمدیه علی الصادع بها من الصلوات افضلها ومن التحیات اکملها وذلک لایستتب الا بنقل الحدیث وروایته وضبطه ودرایته وصرف الایام فی مدارسته؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، دارای حواشی با امضای «منه»؛ جلد: تیماج زرشکی با ترنج و سر، مجدول، ۱۸۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۸]

۴۳۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۳۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «یامن ارفع من کل رفیع» (مربع)؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۳۰۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۶]

۴۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳ /۷۹۵۸-۵۴/۴۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۴۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۹۳/۱
خط: نسخ، کا: علی بن محمد علی حلی، تا: شنبه ۹ ذیحجه ... و ثلاثین (تاریخ و بعضی از خصوصیات کاتب وصالی شده و از بین رفته است)؛ مصحح، دارای حاشیه از مؤلف و از «ص د ق» که گویا ملا محمد صادق مؤلف رساله دوم همین مجموعه باشد، شش برگ اول نونویس است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۵۸گ (۱پ-۱۵۸ر)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۱- ۱۱۰]

۴۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۲۱
انجام: ولکن ارساله غیر مضر فیما هو المقصود منه بناء علی ما تقدم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ روی برگ اول اجازه‌ای است که شیخ بهائی به جهت صاحب کتاب مولانا شاه حسین طالشی نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۰۵]

۴۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۹۰
آغاز: ینتقمون بالحکم المستنبط منه و ان کان المستنبط بعضهم تتمیم لو اشتمل الحدیث؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۴۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۰۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قدور دفی بعض الخبار تجسم الاعتقادات ایض فالاعمال الصالحة و الاعتقادات. .. (حدیث سی و سوم)
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح و نسخه بدل، دارای حاشیه با نشان «منه، کنز اللغة، نزهة النواظ، مجمع، ملا مومن، صراح، شیخ محمد ره» و جز آن، اشعاری در حاشیه بعضی از صفحات از سنایی و عطار و مانند ایشان نوشته شده است، یادداشت ابتیاع نسخه در تاریخ ۱۳۲۳ به قیمت ۴۰ ریال با امضای بهره‌مند و دعایی از همو به نقل از قطب راوندی؛ تملک: سبز علی ولد حسن؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی مقوایی مجدول،۱۴۱گ،۱۹سطر(۶/۵×۱۵/۲)، اندازه: ۱۲×۲۰/۷سم [رایانه]

۴۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۳۳
آغاز: بسمله، الحدیث الاول عن محمد بن علی بن بابویه القمی عن احمد بن محمد ... قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله من حفظ علی امتی اربعین حدیثا مما یحتاجون الیه فی امر دینهم بعثه الله عزوجل یوم القیمة فقیها عالما؛ **انجام:** الحدیث الاربعون عن ابی بصیر قال سألت ابا عبدالله محمد الصادق (ع) عن ارواح المومنین فقال فی الجنة علی صور ابدانهم لورایته لقلت فلان [تمت الاحادیث]
طبق مقابله‌ای که به عمل آمد این نسخه با متن اربعین حدیث هیچ تفاوت ندارد تنها فرق این است که احادیث آن توضیح داده نشده و سلسله سندهای آن نیز ناقص یا به کلی حذف گردیده است. برخی از عناوین آن بدین ترتیب می‌باشد: فی الوضوء، فی التیمم، فی الصلاة، الزکاة، فی الصیام، فی الحج، فی الجهاد، فی الامر بالمعروف و النهی عن المنکر، فی الرزق، حکایة الشریح، فی اخراج مال الحرام، فی اداء الدین ... پس از آن یک برگ به عنوان «خاتمه» چند مسأله فقهی از جمله وسواسی، وضو و غیره از امام صادق (ع) سوال شده و پس از آن چند حدیث از کتاب «ثواب الاعمال» شیخ صدوق در پنج صفحه انتخاب شده و بعد از

آن فهرت کتاب اربعین شیخ بهائی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ برگ اول نونویس، واقف: استاد جعفر زاهدی، تاریخ وقف: دیماه ۱۳۷۷؛کاغذ:حنائی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی قهوه‌ای، با ترنج و سرترنج، ۳۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۶ - ۵۱]

۴۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۴۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۱×۱۹/۷سم [رایانه]

۴۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۵۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد اقبالیان [رایانه]

۴۴۴. تهران؛ فیاض، علی اکبر (دکتر)؛ شماره نسخه:۱۰۹

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن ویس علی ترشیزی، بی تا [نشریه: ۷ - ۶۹۵]

۴۴۵. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۱۵]

۴۴۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۱۸/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن عبدالکریم، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۲۰۶]

۴۴۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۵۲

بی‌کا، بی تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۹]

۴۴۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه با ترنج بزرگ با نقش «سلطان ابوالحسن علی بن موسی الرضا» اسلیمی، ۱۴۵گ، ۱۶سطر (۱۳×۱۹) [ف: - ۳۶]

۴۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۳۱

بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۴۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۰۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۴۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۲۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۴۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / ترکی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

طاش کبری زاده، محمد بن احمد، - ۱۰۳۰ قمری

tāš-e kobrā-zāde, mohammad ebn-e ahmad (- 1621)

سلطان احمد عثمانی (۱۰۱۲-۱۰۲۶) با مشاهده رساله‌ای که متضمن چهل حدیث و ترجمه منظوم آن به فارسی در فضایل امیر المؤمنین علی (ع) بوده، طی مکتوبی از طاش کپری‌زاده تقاضای ترجمه آن را به ترکی می‌کند، لکن مؤلف به جهت عدم اعتقاد به ولایت حقه از ترجمه همه احادیث استنکاف ورزیده و فقط ده حدیث از آن چهل حدیث را که به نظر وی صحیح بوده و درکتب صحاح وارد شده، انتخاب و به ترکی ترجمه کرده است و به‌جای سی حدیث باقی، سی حدیث از کتب صحاح شامل ده حدیث در فضیلت ابوبکر و ده حدیث در فضیلت عمر و ده حدیث در فضیلت عثمان به آن ملحق کرده و کتاب حاضر را پرداخته است. وی کتاب را بر چهار «دوحه» و هر دوحه شامل ده حدیث قرار داده است.

آغاز: سبب تألیف رساله وقتا که مانند عید هر روز سعید ده که بوعبد حقیری بضاعة ... هنوز قضاء عساکرانا طولیدن منفصل و دعای پادشاه دینی پناهیه کنج عزلتده مشتعل ایدی.

انجام: اولان زمره ناجیدته ادخال ایدوب مسرور البال اول جسر ها یلون مانند برق خاطف دروجواز ایله میان خلقده ممتاز اولان عبادیدن ایلیه بحرمة النبی و آله. ودر تاریخ اتمام کتاب گفته است: بر تاب انجام اولدی نام شاهیله دیدی ×× ایدجک تاریخ اتمامینه ها تفدن سؤال

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۳۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا: با تاریخ قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، پشت جلد اسلیمی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳۴۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۴۱/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۱۵۸]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی - فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

مالک دینار، بهاء دین بن یوسف

mālek-e dīnār, bahā'-od-dīn ebn-e yūsof

شامل چهل حدیث و در زیر هر حدیثی ترجمه و حکایتی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۲۴-ف

نسخه اصل: یکی از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ بی‌کا، تا: آغاز رمضان گویا ۱۰۴۷ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۳۷]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

حسینی، عبدالکریم بن حسن، - ۱۰۵۰ قمری

hoseynī, 'abd-ol-karīm ebn-e hasan (- 1641)

مؤلف چهل حدیث از ائمه اطهار (ع) در پند و اندرز و آداب و اخلاق گردآورده و پس از ترجمه حدیث، با عناوین «تبصره»، «تذکره»، «مطایبه»، «تمثیل» و «حکایت» به شرح و بیان آن پرداخته و از سروده‌هایش نیز فراوان در آن به چشم می‌خورد. گاهی گفته‌های خود را به آیات مستند می‌کند. از بین احادیث آن هفدهمین حدیث درباره راستگویی و چهلمین حدیث درباره

اثبات وجود امام عصر (عج) و فایده وجود مبارک آن حضرت است و خاتمه در پند و اندرز، حکمت و نصایح می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱۲

آغاز: بوته بلاها ننهند پروانگی شمع اخلاصمندی روزی اولیای عظام است؛ **انجام:** محمد رضی الله عنه به موجب فرموده بیست نفر از شجاعان بکوفه ارسال داشت یکی از آن جمله ابن ملجم بود و چون نظر امیرالمومنین حیدر بر آن لعین بد اختر افتاد فرمود اشد و خیار الملك الموت (کذا) فان الموت

از اواخر شانزدهمین حدیث تا اواخر خاتمه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ توسط سید جواد زیارتی در آبان ۱۳۷۲ به کتابخانه تحویل گردیده است؛ واقف: سید مرتضی زیارتی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی، ۲۳۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۶ - ۶۴]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ - ۱۰۷۰ قمری

majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd ʻalī (1595 - 1660)

اهدا به: شرف الدين علی گلستانه

تاریخ تألیف: ۱۰۶۷ق

چهل حدیث و بیشترآن روایت‌های اعتقادی و اخلاقی می‌باشد، با زنجیره بلند مشایخ خود، از عبدالله بن حسین شوشتری، تا پیامبر (ص) آغاز می‌کند و می‌رسد به اینکه: «اوصی الی امیرالمؤمنین (ع) ... من حفظ من امتی اربعین حدیثا ...» آنگاه چهل حدیث به شماره و هر حدیث را با سند خاص خود آورده است.

آغاز: بسمله. حمدله. صلاة. و بعد فيقول اقل عبادالله و احوجهم الى رحمة ربه الغنى محمد تقى بن المجلسى، انه اخبرنى الشيخ الاعظم بل الولد ... التسترى

انجام: و نازعكم فى الفضل و العلم. نمقته للولد الاعز السيد الحسيب ... الامير شرف الدين على گلستانه ادام الله تبارك و تعالى تاييداته و توفيقاته ... فى شهور سنة سبع و ستين بعد الالف.

چاپ: با تحقیق علی صدرائی خوئی، در ضمن میراث حدیث شیعه، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، دفتر اول، ۱۳۷۷ش

[دائره المعارف ۱۲/۲ و ۶۷/۲؛ الذریعه ۶۱۳/۱؛ مدرس، ریحانة الادب ۱۹۸/۵ -۲۰۱]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۹۴/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳-۱۱۱۰ ق؛ در جنگ نوشته؛ ۹گ (۳۰ر-۳۹پ) [ف: ۲ - ۱۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۶۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ جلد: دو رو روغنی، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۵ - ۱۰۷]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

طریحی، فخرالدين بن محمد، ۹۷۹ - ۱۰۸۷ ؟ قمری

torayhī, faxr-od-dīn ebn-e mohammad (1572 - 1677)

چاپ: بیروت، موسسه بلاغ، ۱۴۰۷ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۵/۳

آغاز: بسمله. الحمدلله الذى هدانا للايمان ... فيقول ... فخرالدين (و هو ابن طريح) النجفى؛ **انجام:** و حسن اولئك رفيقا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ جمادی الثانی ۱۰۹۳ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۶گ (۴پ-۲۰ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۳]

● **الاربعون حديثاً** / حدیث، اخلاق / فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

اصفهانی، محمد نصير بن محمد صادق، ق۱۱ قمری

esfahānī, mohammad nasīr-e bn-e mohammad sādeq (- 17c)

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵ق)

مؤلف از فضلا امامیه و از مدرسین بوده و سمت خادمی روضه منوره رضوی را داشته و در تاریخ تألیف، ۵۰ سال از عمرش گذشته بوده است. کتاب حاوی چهل حدیث از احادیث وارده در باب معارف و اخلاق است. حدیث اول این است: «لما خلق الله تعالى العقل استنطقه ثم قال له اقبل ...»، حدیث چهلم این حدیث است: «عن اميرالمؤمنين (ع) انه قال فى وصيته لابنه محمد بن الحنفيه (رض) يا بنى لا تقل ما لا تعلم ...». طرز کتاب چنین است که نخست متن هر حدیثی را ذکر نموده و بعداً ترجمه آن را آورده سپس در ذیل عنوان «بیان» و عناوین دیگر به شرح و توضیح حدیث پرداخته است. کتاب مصدر است به دیباچه و مذیل است به خاتمه.

آغاز: بهتر ثنائی که بلبل هزار دستان زبان در قفس دهان به‌آن مترنم شود و خوشتر کلامی که طوطی خوش الحان.

انجام: یعنی مستقیم شو و بر پای دار اوامر را همچنانکه مأمور شده، و ما علينا الا البلاغ و الله أعلم بحقيقة الحال و هو حسبى و نعم الوكيل.

[الذریعة ۴۳۰/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۱۶/۶ «اربعین» و نام مؤلف محمد نصیر بن محمد صادق اصفهان. (۱ نسخه)]

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۴۲/۴-۶۳۸۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ مهر: عبدالجواد حسینی مورخ رمضان ۱۲۶۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۱۲۷گ، ۱۶ سطر، قطع: بغلی [آستانه قم: - ۱۲۹]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الثانی ۱۱۱۱ق؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماجی سبزوش، ۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۵ - ۲۵]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، قبل از کتاب وقفنامه کتاب در دو صفحه، دارای سرلوح رنگین، دو صفحه اول دارای نقشه‌های رنگین در حاشیه؛ مهر: شاه سلطان حسین صفوی «بسم الله الرحمن الرحیم کتبه کلب آستان امیرالمؤمنین حسین»؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۷۴]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

بروجردی، کلبعلی، ق۱۱ قمری
borūjerdī, kalb‘alī (- 17c)
گردآوری از کتاب‌های شیعی است.

تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳۴
خط: نسخ، کا: علی بیگ بروجردی، تا: شوال ۱۰۹۶ق، به فرموده یوزباشی؛ جلد: تیماج مشکی زرکوب مقوایی، ۱۸گ (۲۵۴ر-۲۷۲ر)، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۵۲]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۴۳/۳۴-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۲ - ۲۳۹]

● **الاربعون حدیثاً** / شرح حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

حسنی بیزئی، حیدر بن علاء الدین علی، ق۱۱ قمری
hasanī bīza’ī, heydar ebn-e ‘alā’-ed-dīn ‘alī (- 17c)
اهداء به: ابراهیم میرزا حاکم خراسان (۹۴۶-۹۸۴ق)
شرح چهل حدیث از ائمه اطهار (ع) است که مؤلف برای عمل به روایت معروف نبوی (ص) «من حفظ علی امتی اربعین حدیثا فیما ینفعهم فی امر دینهم بعث یوم القیمة من العلماء»، با ذکر سند در موضوعات گوناگون برگزیده و با احادیث مرسله به توضیح و شرح آنها پرداخته است.
آغاز: بسمله، الحمدلله نزل احسن الحدیث علی عبده و رسوله الصادق الامین و ایده به اذ جعله برهانا قاطعا و معجزا قاصعا لا ریب فیه من رب العالمین و ایده به
[بحار الانوار ۱۰۶/۱۶۵-۱۶۶؛ الذریعه ۱۹۰/۱؛ طبقات اعلام الشیعة ۱۹۲/۵-۱۹۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۷۳/۲
آغاز: برابر **انجام:** فی الامر بالمعروف و النهی عن المنکر و بالسند المتقدم عن الشیخ ابی جعفر محمد بن الحسن الطوسی ... انه قال: الراضی بفعل قوم کالداخل فیه.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ نسخه‌ای است منحصر به فرد، احتمالاً در حیات مؤلف کتابت شده، دارای حواشی با نشان «شیخ بهاء الدین دام ظله»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول با ترنج و سر ترنج گل و بوته، ۳۸گ (۱۹پ-۵۶پ)،۱۳ سطر(۸×۱۴)،اندازه:۱۴×۲۱سم[ف: ۳۷ - ۶۳۹]

● **الاربعون حدیثاً = شرح الأربعین حدیثاً** / شرح حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā = s.-ul-’arba‘īn-a ḥadīṯā

سمنانی، محمد رضا بن محمد، ق۱۱ قمری
semnānī, mohammad rezā ben mohammad (- 17c)
تاریخ تألیف: ۲۷ شعبان ۱۰۶۲ق
شامل چهل حدیث نبوی است که میر محمد زمان اعرجی ملقب به شاه حسین سمنانی از کتب احادیث شیعه انتخاب و شرح نموده است، مؤلف در اثنای تألیف بعد از انتخاب و شرح دو حدیث دار فانی را وداع گفته و پس از وی محمد رضا سمنانی آن را تکمیل و مقدمه ای بر آن افزوده است. محمد زمان کتاب را در ماه شوال ۱۰۲۳ شروع نموده و تتمه را محمد رضا سمنانی در ۲۷ شعبان ۱۰۶۲ به پایان رسانیده است.
شرح دو حدیث محمد زمان عبارت است: اول حدیث محمد بن مسلم از امام محمد باقر (ع) در «کافی» راجع به خلقت عقل، در چهار موضع بحث می‌کند: ۱. مفردات الفاظ حدیث، ۲. اسرار و فوائدی که از حدیث استفاده می‌شود، تا هشت فائده می‌آورد، ۳. دفع شبهه و جمع بین این حدیث و احادیث دیگر؛ ۴. چرا عقل اشرف کمالات بلکه اشرف مخلوقات شد؛ دوم در شرح حدیث ابی سعید خدری از پیامبر (ص) در فضیلت لا اله الا الله که نخست مفردات الفاظ حدیث را معنی کرده و سپس در هشت «مقام» و یک «خاتمه» به توضیح و شرح آن پرداخته است: ۱. تحقیق لفظ الله، ۲. ترکیب و افاده توحید، ۳. سر کلمه توحید، ۴. در اینکه لا اله الا الله با فضیلت‌ترین ذکرها است، ۵. ترتیب ثواب بر لااله الاالله مشروط به شروطی است، ۶. از جمله شروط اخلاص است، ۷. از جمله شروط ولایت است، ۸ از جمله شروط بر توحید مردن است، خاتمه: در ذکر آنچه بر مؤلف در باب توحید (هنگام مجاورت به مکه) پیش آمده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی اشرف

المرسلین محمد و عترته الطاهرین اما بعد فیقول العبد الضعیف الفقیر الجانی محمد رضا بن رکن الدین محمد بن احمد بن عمیدالملک السمنانی وفقه الله لما یجب و یرضی ... حدیث اول: اخبرنا ابو جعفر محمد بن یعقوب قال حدیثی. عن ابی جعفر علیه السلام لما خلق الله العقل استنطقه.
انجام: و اما الکلمات اللائی فی الادب فنورها یمشی بین یدیها و بایمانها و الله یهدالله لنوره من یشاء و الله ذوالفضل العظیم.
[الذریعة ۶۹/۱۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۲۷ شعبان ۱۰۶۲ق؛ از روی نسخه مؤلف نوشته شده؛ تملک: نوه جامع کتاب محمد طیب بن محمد علی بن محمد رضا سمنانی پنج‌شنبه غره شوال ۱۰۹۶؛ جلد: تیماج زیتونی، ۱۸۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۲۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۴۸
آغاز: الحدیث الثانی، رواه الشیخ الصدوق محمد بن علی بن بابویه عن ابیه ... قال الله جل جلاله لموسی بن عمران، یا موسی لو ان السماوات؛ **انجام:** فانه مع و جازة متنه قد بلغ الغایة القصوی فی المطالب الثلثة نسأل الله تعالی ان تمتنا علی حب آل محمد کما احیانا علیه انه علی کل شئ قدیر و بالاجابة جدیر
این نسخه ظاهراً گزیده‌ای است که از حدیث دوم آغاز و تا حدیث ۳۰ پایان می‌گیرد و حدیث ۶ در پایان نسخه آمده، نسخه پراکندگی و افتادگی نیز دارد؛ خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن شاه مرتضی اول إبن شاه محمود کاشانی (-۱۰۲۹ق) (برادر فیض کاشانی)، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه»، مصحح؛ مهر: محمد علم الهدی إبن فیض کاشانی با نشان «بمحمد علم الهدی علم الهدی علم الهدی ۱۰۷۱» (بیضی)، فرزند علم الهدی، جمال الدین اسحاق با نشان «جمال الدین اسحق»، «المؤمن حی فی الدارین سنة ...» (مستطیل)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی مجدول یک‌لا، ۹۲گ، ۱۷ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۳۴ - ۱۲۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۴۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا مولی للحسین بن علی ابن فاطمة بنت رسول الله صلی الله علیه و آله.
خط: نستعلیق، کا: جمال الدین بن شاه محمد فسائی، تا: ۲۵ شوال ۱۰۳۱ق؛ از روی خط مؤلف، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۸گ (۷۱پ-۲۶۹ر)، اندازه: ۰×۱۸/۵سم[ف:۶- ۲۳۴]

۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی ذلک احیی و علیه اموت و علیه ابعث انشاء الله و جملة ما ذکرناه قطرة من هذا البحر العمیق و الله ولی التوفیق.
در فهرست با عنوان «شرح دو حدیث» و ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج بی مقوا قهوه‌ای روشن ضربی، ۳۱گ (۵۰ر-۸۱ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

قمی، علیقلی بن قره چغای، ۱۰۲۰؟ق۱۱ قمری

qomī, ‘alī-qolī ebn-e qara čaqāy (1612 - 17c)

تاریخ تألیف: شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۰۹۷ق
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی محمد و آله الطیبین (سفید است) فیقول مصنف هذا الکتاب علی قلی بن قرچقای خان غفرالله له ولوالدیه لما روی الحدیث الشریف
انجام: فاندفع الشک بعون الله تعالی و اندفع الشکوک التی و رد فی رویة الشمس بعون الله تعالی
[فهرستواره منزوی ۴۲۴/۶]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۳۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۶۸گ (۱پ-۶۸پ)، ۱۹سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: - ۲۴۵]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

محمد جعفر بن میرزا یادگار، ق۱۱ قمری

mohammad ja‘far ebn-e mīrzā yādegār (- 17c)

تاریخ تألیف: ۲۴ جمادی الثانی ۱۰۹۵ق
شامل چهل حدیث در فضیلت زیارت حضرت رضا (ع) است که ۳۴ حدیث آن را از کتاب «عیون اخبار الرضا» و بقیه را از دیگر مصادر شیعی برگزیده است. پس از ذکر روایت آن را به فارسی ترجمه و به‌طور مختصر شرح کرده است.

کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره
آغاز: گاو که زمین را شکافد، حکایت آورده اند که یکی از عباد بنی اسرائیل که مدت مدید اوقات بطاعت و عبادت گذرانیده بود؛
انجام: حقتعالی او را در روز قیامت فقیه و عالم مبعوث گرداند، تمام نمود این چهل حدیث مبارکه را...
کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [دلیل المخطوطات: ۱- ۲۵۹]

● **اربعون حدیثا = الاحادیث القدسیة = چهل حدیث قدسی** / حدیث / فارسی

arba‘ūn-a ḥadīṯ-a = al-aḥādīṯ-ul qudsīya = čehel hadīs-e qodsī

واعظ اصفهانی، محمد بن ابی القاسم، ق۱۱ قمری
vā‘ez-e esfahānī, mohammad ebn-e ab-el-qāsem (- 17c)

ترجمه و شرح چهل حدیث از احادیث قدسیه است که بعد از ذکر متن عربی حدیث آن را ترجمه و به اجمال شرح کرده است.
آغاز: بسمله خیر خبر خیر فتح به فتح الکلام ... اما بعد بفحوای این حدیث شریف معتبر و بمضمون این خبر صحیح خیر اثر.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۰۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ترا بر باقی پیغمبران حضرت صلی الله علیه و سلم فرمود که ای پروردگار
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ یک برگ از انجام نسخه افتاده و در گوشه‌ای از بازمانده برگ عبارات «محمد مؤمن اصفهانی» مشهود است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنائی یک لا، ۶۷گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۱۵۲]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ آهار مهره؛ تملک: ابن افضل الدین محمد؛ جلد: تیماج عنابی لایه‌ای، ۱۳ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۳۱]

۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴/۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۵۹]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / فارسی
al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

بدلاء، محمد رضوی
bodlā’، mohammad razavī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۷۲/۷
خط: نستعلیق، کا: حسین بن حاج محمد ترشیزی، تا: ۱۸ ذیقعده ۱۰۹۴ق؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج حنایی لایی، ۹گ (۳۷-۴۶)، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶-۱۷۱]

● الاربعون حدیثاً = مشکلات الاخبار = شرح الاربعین
/ شرح حدیث / عربی
al-arba‘ūn-a ḥadīṯā = muškilāt-ul-axbār = s.-ul-arba‘īn

قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید، ۱۰۴۹ - ۱۱۰۳ ؟ قمری
qāzī sa‘īd-e qomī, mohammad sa‘īd ebn-e mohammad mofīd (1640 - 1692)

احادیث مشکلی را انتخاب کرده و به تفصیل به شرح فلسفی و عرفانی آن پرداخته است. در ابتدا می‌گوید که در سی سالگی به این کار مبادرت کرده و مشکلاتی که در این کتاب حل شده مسبوق به سابقه نیست. مؤلف ظاهراً توفیق اتمام چهل حدیث را نیافته و بیش از حدیث ۲۷ ادامه نیافته است. در نسخه چاپ سنگی که به «شرح اربعین» نام نهاده شده، آقای محمد علی بامداد در مقدمه مبسوط فارسی خود که برای آن نگاشته چنین می‌نویسد: «بسمه تعالی ولی تأسف اینجاست که با تمام بذل مساعی و کوششهای لازم باز تمام گنجینه آن بدست نیامد» و از الذریعه (۴۱۷/۱) که می‌نویسد: «الی الحدیث الثامن و العشرین» نیز مستفاد عدم اتمام است. نخستین حدیث نسخه منقول از توحید صدوق «ان الله عزوجل عموداً من یاقوت» و آخرین آن یعنی حدیث ۲۷ به نقل از کتاب احتجاج، درباره مجادله و مناظره نبی اکرم (ص) با فرق پنج‌گانه یهود، نصاری، دهریه، ثنویه و مشرکان عرب است.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اغنا بمعادن حکمته عن ز خارف الدنیا و هدانا بفضل رحمته ... اما بعد فیقول ... محمد المدعو بسید الشریف هذه جملة من الاخبار المستعضلة.
انجام: التی یترتب علیها الاحکام العقلیة لیس علی سبیل المجزات و الاختلاف و التخمین و الاتفاق. و الحمدلله علی ما خصنا من فضله و ان اکثرهم لایعلمون.
چاپ: تهران، مرکز نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۹؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۱۵/۱۳۵۵ش، جیبی، ۶۵۳ص
[الذریعة۱/۴۱۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر
۲۸ حدیث از چهل حدیثی است که گویا نگارنده نتوانسته است آن را بانجام برساند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ با حاشیه‌هایی با نشان «منه»، یادداشت در ۱۱۲۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف میشن، ۱۰۹ص (۱۵-۱۲۴)، ۲۰ سطر (۹×۱۶) [ف: ۱۳ - ۲۸]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۲۳
تا حدیث ۲۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با حواشی از مؤلف و جز آن؛ ۱۲۵گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۳۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: سیدکاظم عصار، تاریخ وقف: بهمن ۱۳۵۴؛ کاغذ: آهارمهره شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۳سم [ف: ۱۴- ۳۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۴۴
آغاز: طبیعة الجسیمة المرسلة انما یقوم بالمادة وهی الاصل و الموضوع لجمیع احکامها؛ **انجام:** فهو لله الظاهر فی کل الاشیا و ان کل ما دونه فهو مظاهر صفاته

از اوایل شرح حدیث خامس تا اواخر حدیث سابع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدائی کاظم مدیرشانه‌چی در آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۸/۷سم [ف: ۱۴ - ۴۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۵۳/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد تقی طسوجی، تا: ۱۲۶۸–۱۲۶۹؛ سطرها چلیپا و راسته؛ جلد: دو رو تیماج رو مشکی حاشیه‌ها و عطف قهوه‌ای پشت قرمز، ۹۶گ (۵۶پ–۱۵۲پ)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۱۲۷]

۶. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۶۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، دارای نشانی بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۵۳]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی یک‌لا با ترنج و نیم‌ترنج، ۱۵۵ص، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۹]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۶۴/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیان ما لعله یحتاج الی ذلک قوله علیه السلام ثبت ثیابهم علیهم یحتمل أن یکون بالثاء المثلثة ثم الموحدة من الثبوت أی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخته، ۳۱گ (۱۴۰پ–۱۷۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۶]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۷/۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع حفظ احکام المراتب المختصه بکل مقام من المقامات علی ان وضع الاشیاء وضع معقول الهی یترتب علیها احکام عقلیه.

این نسخه شرحی است بر ۲۵ حدیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ خطبه و دیباچه از نسخه حذف شده ولی با قلم دیگر در حاشیه (صدر نسخه) کتابت شده است؛ ۹۶ص (۳۵۶–۴۵۱) [ف: ۴ جدید - ۲۵]

۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۱/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در برگ ۱۳۰پ تا ۱۳۵پ پراکنده‌هایی است از احادیث منقول از کتاب انیس الواحدة و اشعار و خطبه‌ای از علی و بحثی در تشریح دماغ از محاکمات و جز اینها؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۳۶گ (۹۴پ–۱۳۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۳۷]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لایشغله شیء بذاته و یبصر بذاته و مما یعجبنی هیهنا ذکر ما ورد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد یک‌لا، ۱۲۶گ، ۲۰سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۵۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: محمد تقی بن محمد باقر شریف یزدی؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۴۵گ، ۲۷ سطر (۹×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۰۲]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی ان وضع الاسماء وضع معقول الهی یترتب علیها احکام عقلیة لیس

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای حواشی با نشان «منه ره»؛ کاغذ: شکری اهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۶۰]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی ان وضع الاسماء وضع معقول الهی یترتب علیها احکام عقلیة لیس

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، نسخه به وسیله کتابخانه آیة الله بروجردی در فروردین ۱۳۷۹ به کتابخانه تحویل گردیده است؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج،۱۷۷گ،۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۶۰]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۰ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انت بالخیار ان استعملت فی الکل لفظ ... علی فإن وضع الاسماء وضع معقول الهی بترتب علیها احکام عقلیة

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج سبز، ۱۸۵گ، ۲۰سطر، قطع: وزیری کوچک، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۱۶]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۶۹۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی قیل ان ایجاد العالم انما یکون ثلثة لان الله لما اعطت الحقایق

موجودی یک پنجم کتاب است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: مقوا عطف و گوشه میشن عنابی، ۱۸گ، ۱۸ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۶- ۶۱]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۶۶/۱۰

آغاز: روی صدوق الطائفة رضی الله عنه فی توحیده باسناده عن النبی صلی الله علیه و آله و سلم انه قال ان الله (کذا) عزوجل عموداً من یاقوتة حمراء رأسه تحت العرش و اسفله علی ظهر الحوت فی الارض ... اشارة لعل العمود الواسط بین العرش العظیم و الارض السابعة هی الالوهیة التی تقوم بها السموات عقولها و نقوسها؛ **انجام:** انکشف لک سر الذکر الذی اوصی الحکماء و الالهیون و المشایخ المکرمون بالوصول الیه و جعلوه مقصود حرکة السلاک و سیرهم الی الله

نسخه تنها شرح حدیث اول است. تنظیم شده در دو بخش مباحث الفاظ و مباحث عقلی. مباحث الفاظ در ۲ بحث: البحث الاول: ما

یتعلق بلفظة الجلالة الشریفة و فیه مقامان: المقام الاول فیما یتعلق بالاشتقاق، المقام الثانی فی تحقیق معنی کلمة لا اله الا الله و فیه فصلان: الفصل الاول: اعلم ان ههنا سؤالا مشهوراً و هو انه لابد من تقدیر خبر، الفصل الثانی: اعلم انه قد یتوهم ان مدلول هذه الکلمة الشریفة غیر مطابق للوجود. مباحث عقلی هم در چندین سر بدون شماره‌گذاری نوشته شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۲۵۱ق؛ در آغاز با شنگرف نام رساله «شرح قاضی سعید قدس سره بر حدیث مشهور» نوشته شده است، دارای حواشی با نشان‌های «منه رحمه الله» و «محمد هادی عفی عنه»؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره با ته نقش IMG، جلد: تیماج قهوه‌ای با نقوش و جداول ضربی یک‌لا، ۱۳گ (۹۱پ-۱۰۳)، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۲×۱۹/۷سم [ف: ۱/ ۲۹ - ۴۹۱]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۵۱/۷

آغاز: برابر

کا: نصیر بن میرزا باقر رشتی مشهور به ملاآقا بزرگ، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج سبز، ۷۲گ (۱۳۹ر-۲۱۱ر) [ف: ۱۹ - ۱۵۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۵۱/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد عبدالصمد نجومی، تا: ۱۲۸۰ق؛ در کنار ص آخر خط کاتب چنین نوشته «الظاهر انه الی هنا وصل و انقطع کلام المؤلف لتوافق اکثر النسخ»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۶۲ص (۱۱۶-۲۷۸)، ۲۸ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۳۶]

۲۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۲۳/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: حسین بن حاج محمد شفیع خوانساری، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۹۷ق، به امر آخوند ملا محمد علی خوانساری؛ مصحح، حاشیه نیسی به خط دیگر، در برگ آخر نیز چند یادداشت متفرقه آمده است؛ جلد: تیماج دو رو رو صورتی ضربی ترنج و سر ترنج دار پشت قهوه‌ای، ۳۱۳ص (۱۲۸-۴۴۱)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۴۸/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۳۳]

۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۷۲

آغاز: الیه و قیل بعضی اولع علی المجهول اذا العباد مولعون بذکره و التضرع الیه و المحبة له؛ **انجام:** برابر

تا حدیث ۲۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، حسب الاشاره سیدمحمد امام جمعه و جماعت تهران؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم[محدث ارموی مخ:۱-۹۶]

۲۲. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۸/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: یک‌شنبه ۲۵ محرم ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ (۲۰پ-۱۶۶ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۸۳]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: یک‌شنبه، ۵ محرم ۱۳۱۵ق؛ نسخه در حواشی نیز کتابت شده، قبل از شش ورق آخر چهارده برگ در فقه؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ،۲۲سطر،اندازه:۱۷/۵×۲۱/۵سم[اهدائی-ف:۲اخبار۱ - ۶۴]

۲۴. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۰۷/۱

خط: نسخ، کا: احمد بن علی اکبر بروجردی (حاج احمد خادمی)، تا: ۱۳۴۴ق، به دستور آیة الله بروجردی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ (۱پ-۱۲۷پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الخبر الثالث العلم هو من کماله واما العقل فلان قولک کماله بذاته یناقض غرضک اذ لامعنی لکون کمال الشیء بذاته الا ان صفاته لایتوقف علی غیره واما الثانی فلانه یلزم علیه ما یلزم علی الاول علی ما تسأل عن تلک الصور المفیدة للعلم هی قائمة بذاتها اوبذات

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد مهدی ۱۲۷۹ (بیضی)؛ در ماخذ شرح التوحید للصدوق ذکر شده؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۱۷۴]

۲۶. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [نشریه: ۴ - ۴۳۶]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۶۵/۲

تا نیمه های حدیث ۱۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۵سطر (۷×۱۵/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۹۴]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۲۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** وضع معقول الهی ترتب علیها احکام عقلیه. لیس (در حدیث ۲۷)

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۱۰۷گ(۲پ-۱۰۹ر)،۲۲سطر،اندازه:۱۳/۲×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۳۴۱]

۲۹. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۶۱/۵

تا پایان حدیث ۲۷؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، عطف و دور تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ (۲۵پ-۲۳۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۱۷۰]

۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۰۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: علیها احکام العقلیة لیس.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش گالینگور سبز، ۱۰۱ص (۱-۱۰۱)، ۲۲ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۱۵۰۲]

۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۳۴-۱۹/۱۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با چند خط، مصحح، با حواشی «منه» برگ آخر را ابوالقاسم بن محمد جواد موسوی به تاریخ شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۲۸۵ تکمیل نموده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۳گ، ۱۶–۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۷۶]

۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۴۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی ترنج وسر مجدول، ۲۵۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۹]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱/۱۱ خوئی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالمراد حینئذ هوانه بسبب ظهور تلك الصفات.

تا اول حدیث ۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲ص (۲۰۰–۲۳۲) [ف: ۷ - ۱۴۵]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۱۶/۱۰

آغاز: الجملة الرابعه فی ابانة کون المراد بالرب هو المسمی بالاسماء الالهیة اعین الذات الاحدیه المحضه یحتاج توضیح ذلك الی ذکر اصول، اصل اعلم ان لکل شیء فی هذا العالم المسمی بعالم الملك جوهرا املکوتیا مثالا باطنیا؛ **انجام:** ظهور سید المرسلین بمرتبتین هما السنتان احدیهما السنة الملکوتیة التی هی الاف سنه و الحمدلله ولی الفضل و المنه اربعین قاضی سعید.

بخشی از آن؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد بن علی محمد رشتی، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نازك، جلد: پارچه‌ای چیت گلدار زمینه گلی، ۲ص (۲۷۴–۲۷۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۵۷۷]

۳۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۴۹

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛قطع:خشتی باریک [ف: ۱۲۸۳]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۴۴/۱

آغاز: الحمدالله الذی ... اما بعد فیقول خادم الشرع المبین و راصد علوم الائمة الطاهرین محمد المدعو بسعید الشریف هذه جملة من الاخبار المعضلة و نبذة من الاحادیث المستصعبة؛ **انجام:** عما و عدناك من الجواب فان فیما ذکرنا فصل الخطاب. و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یك‌لا قهوه‌ای، ۶۶گ (۱–۶۷)، ۴۳ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰ سم [ف: ۱۲ - ۵۱]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قرمز با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۲ - ۲۸۵]

● الاربعون حدیثاً = شرح اربعین = اربعین مجلسی /

شرح حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā = s.-e arba'īn = arba'īn-e majlesī

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

تاریخ تألیف: ۳ رمضان ۱۰۸۹ق

چهل حدیث است در اصول و فروع و خطبه‌ها و مواعظ و چیزهایی که مردم در امور دینشان به آنها نیاز دارند با شرح و توضیح. تقریرات درسی اوست در سفر مشهد که به خواهش دانشجویانش گرد آورده و تکمیل نموده است. نخستین حدیث آن وصیت پیامبر اسلام (ص) است که به امیرالمؤمنین (ع) فرمود: «یا علی من حفظ من امتی اربعین حدیثا ...»

آغاز: الحمدلله الذی جعل من انکر صحاح الاحادیث احادیث و مزقهم کل ممزق ... اما بعد فیقول الحقیر الخاطی ... انی لما وردت بفضل ربی تعالی و کریم انعامه و احسانه مشهد الامام الهمام.

انجام: و یظهر من بعض الاخبار اختصاص اهل البیت بأصحاب الکساء اما مع الرسول او بدونه ولعله أحد اطلاقاته و اصطلاحاته فی عرفهم علیهم السلام وقد وافقنا علی ذلك کثیر من العامة ودلت علیه اکثر اخبارهم ولیکن هذا آخرما اردت ایراده فی شرح الاربعین

چاپ: ۱۲۸۴ق. سنگی؛ مشار عربی، ص۳۷؛ تهران، سنگی، ذیقعده ۱۳۰۵ق، رحلی، ۱۸۱ص(صص۱–۱۸۱)

[الذریعة ۴۱۲/۱ رقم ۲۱۳۵؛ مشار، عربی، ۳۷ «الاربعین فی اصول الدین و فروع الدین»]

شرح و حواشی:

۱- الاربعون حدیثا (منتخب)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۱۴

بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ خریداری از امرالله صفری؛ اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۳سم [رایانه]

۲. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۹۵ق؛ در روی برگ اول وقف‌نامه آن به انشای مؤلف نوشته شده است، قسمتی از این وقف‌نامه چنین است: «اما عبد فهدا الکتاب المستطاب مما عمل و صنع و استنسخ من نماء الحمام الواقع فی اراضی نقش جهان ببلدة اصفهان من اوقاف ... سلطان سلیمان الموسوی الصفوی بهادرخان شد الله اطناب دولته، و جعلت تولیته للسید ... الامیر عین العارفین القمی»؛ ۳۲۷گ،۲۱سطر،اندازه: ۱۲×۴۲سم [آینه پژوهش: سال ۴ش۲۲ - ۹۳]

۳. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۴ - ۳۲۵]

۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ ۶۶گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۱۰]

۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** المسلك الرابع ان يقال ان لاعمال هولاء قبحاً فی نفسه ... و قبحاً آخر من جهة الظلم علی غیرهم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ مهر تملک: ابو تراب بن محمد علی حسینی؛ جلد: تیماج سرخ مجدول گرهی، ۲۷۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف:۱-۳۶]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۲
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱و ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۳۱۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۴سم [ف: ۱ - ۲۳]

۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۸۵
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، نسخه بدل دارد، در اول نسخه تصحیح این نسخه از میرزای قمی دانسته شده است، و یادداشتی از عبدالله که نسخه را از میرزای قمی امانت گرفته است، در آخر نسخه یادداشت تاریخی درباره حوادث سال‌های ۸۹۲ تا ۱۰۶۲ ق؛ تملک: میرزای قمی بدین عبارت: «انتقل الی بالبیع الشرعی کتبه ابوالقاسم بن حسن»، تملکی دیگر به تاریخ ۱۲۴۱ ق؛ جلد: تیماج مصنوعی آبی عطف و گوشه تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۳۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۶ق؛ با سرلوح زرین و خط مرحوم علامه مجلسی مورخ ۱۱۰۶ حاکی از این که این نسخه از نماء حمام واقع در اراضی نقش جهان در اصفهان از موقوفات شاه سلیمان مرحوم نوشته شده است؛ مجدول، مذهب؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۱]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۰۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ جمادی الاول ۱۱۱۱ق؛ در دو برگ اول چند یادداشت متفرقه و در برگ آخر یادداشتی فلسفی آمده است، مصحح؛ تملک: «محمد ابراهیم قزوینی» با مهر مربع ناخوانای وی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۰۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۲]

۱۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن سید علی حسینی، تا: ۱۱۱۳ق؛ نسخه در ۹ شعبان ۱۱۱۳ ق توسط محمد مهدی بن علی اصغر قزوینی تصحیح و مقابله شده، مهر با تولیت دو پسران مالک به نام‌های محمد مهدی و محمد مومن به سال ۱۱۱۷ ق؛ جلد: تیماج سرخ و اسلیمی، ۲۵۰گ، ۲۳ سطر [ف: ۱ - ۲۷]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۵۴
خط: نسخ، کا: ابوطالب بن ابی تراب، تا: پنج‌شنبه ۲۵ جمادی الثانی ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۲۱۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۳سم [ف: ۱ - ۲۳]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مقصود علی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مصحح، مجدول، در برگ اول مطلبی در بیان کیفیت نماز حاجت، حرز جوشن سیفی در دو برگ پایانی، دارای حواشی با نشان «نوری» و «م ح-ط عفی عنه» و «ط»؛ تملک: علینقی بن محمد مؤمن با مهر «صراط علی حق نمسکه عبده علی نقی ۱۱۶۲» (خشتی)؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ضربی، مقوایی، ۲۸۲گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱۳ - ۱۷۷]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد شفیع حسینی، تا: دوشنبه ۲۰ ذیحجه ۱۱۲۲ق؛ مصحح، محشی که بیشتر از کتاب «مراة العقول» خود مجلسی و «اربعون حدیث» شیخ بهاء الدین عاملی انتخاب شده است، قبل از کتاب فهرستی است که محمد حسین مشهدی سبزواری به‌جهت مطالب کتاب تنظیم نموده و ظاهراً حواشی به‌خط همین شخص باشد؛ تملک: بی نام به تاریخ ۱۲ رجب ۱۲۶۶، علی نقی بن آقا احمد قزوینی به تاریخ ذیقعده ۱۲۷۹ با مهر «علی نقی بن محمد» (بیضی)؛ جلد: دو رو تیماج رو مشکی پشت قرمز، ۲۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۳۴۸]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۳۷/۲
آغاز: الحمدلله الذی ردع عز جلاله ان ... سرادق عرفانه ظلمات الشکوک و الظنون؛ **انجام:** لعدم صراحة النص فی سقوط ذلک و الابقاء شغل الذمة و لعموم ماورد
این کتاب فقط شامل شرح حدیث ۳۵ می‌باشد، ولی در نسخه به عنوان حدیث اول مطرح شده است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ این نسخه در خطبه، با نسخه چاپی اختلاف دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج، ۱۵گ (۱۶۷-۱۸۱)،۱۸سطر(۱۶×۱۰)،اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۲۰۵]

۱۵. خوی؛ ملا علی خوئی (شریف)؛ شماره نسخه:۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سوخت با ترنج با سر و نقش گل و بوته داخل آنها، ۱۶۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۲۵]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۳۴
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: ملاعلی گیلانی توسط شیخ احمد تبار بابلی، تاریخ وقف: آبان ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنائی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی فرسوده، ۱۹۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۶۶]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۱۸/۳

بندی از آن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۵۱۱]

۱۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: سید علی بن سید رضا طباطبائی اردستانی، تا: جمعه ۲۸ ذیقعده ۱۲۲۴ق؛ مهر: حجة الاسلام شفتی «محمد باقر بن محمد تقی الموسوی» (بیضی)، «عبدالوهاب بن محمد مهدی موسوی» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۰۸۴]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۴/۱-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، کا: محمد حسین بن محمد شفیع، تا: ۱۲۳۱ق؛ در حاشیه دلیل ششم از ادله توحید (که ادله سمعی است – ص ۱۷) یادداشتی است از یکی از فضلا و بدون نشان و استدلال به دلیل سمعی را مسئله توحید شعری و خطایی خوانده و از رازی کبیر و صغیر یاد می‌کند، در ذیل نسخه با قلم دیگر این سطور دیده می‌شود «هذا الحدیث منقول فی الفصل الثانی من کتاب الامارة و القضاء من کتاب مشکوة الشریف بهذه العباره عن ابی ذر قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله کیف انتم و ائمة الکفر من بعدی ... قلت اما و الذی بعثک بالحق اضع سیفی علی عاتقی ... قال الا ادلک علی خیر من ذلک تصبر حتی القاک»؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰ص (۱–۲۴۰)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۳ – ۳۳۷]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** من الکتاب و فیه بیان و خاتمة رسالک و تتمیم.

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد تقی اصفهانی، تا: ۱۹ شوال ۱۲۳۳ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج، ۲۳۹گ، ۲۳سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۶۲]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الثانی ما ذکره الاردبیلی ره فی کتاب کشف الغمة و جمله بعض مشایخنا قدس الله ارواحهم احسن الوجوه و لایبعد کثیرا من الوجوه الاول

تا اواخر حدیث پانزدهم می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر ولوئی هزار جریبی، تا: ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، ۵۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۲۶ – ۶۵]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۷/۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محسن بن محمد رضا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ رجب ۱۲۳۴ق [عکسی ف: ۱ – ۱۸]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۷۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی یوم الاربعا الخامس و العشرین من شهر امظفر سنه ست و ثلثه بعد الالف فی قریه حسن آبادلنجان

خط: نسخ، کا: ابن محمد حسن کاتب معروف به زنانی، تا: چهارشنبه ۲۵ صفر ۱۲۳۶ق، جا: قریه حسن آباد لنجان (قریه)؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۴ سطر [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۶۲]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۷/۱-۴/۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن حاجی علی خسروشاهی، تا: ۲۵ شعبان ۱۲۳۷ق؛ مصحح؛ ۲۶۶گ، ۲۲ سطر [ف: ۱ – ۲۸۶]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: لطف الله بن عبداللطیف، تا: ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛ دارای اغلاط املائی فراوان؛ واقف: حاج احمد فاضل، تاریخ وقف، اسفند ۱۳۶۵؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج، ۳۱۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ – ۴۵]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۷-۵/۱۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدتقی بن محمدکاظم ساروی مازندرانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن مجدول گرهی، ۲۱۹گ، ۲۱-۲۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۲۸۶]

۲۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۵۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: مهدی حسینی، تا: دوشنبه ۵ رجب ۱۲۶۰ق؛ قطع: خشتی [ف: ۱۲۸۴]

۲۸. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر:«عبده عبدالعلی بن محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۸۳-۸/۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی دورو و لولادار، ۲۰۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ – ۲۸۶]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۱۰-۲۸/۳۰

آغاز: المقام و وسعت علیهم بشیء ومما سمحت به قریحتی ... الحدیث الاول اخبرنی قراءة وسماعا واجازة عدة من الافاضل الکرام وجمع غفیر من العلماء الاعلام منهم والدی العلامة؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز؛ در آخر نسخه علامت «بلغ قبالاً»؛ جلد: تیماج مشکی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱ – ۲۸۶]

۳۱. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره

در نسخه فقط حدیث اول و شرح آن هست؛ کا: ابوطالب بن نور

الدین محمد حسینی، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۶۱]

۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۵۷
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۹]

۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۴۹
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در صفحه آخر فهرست یادداشتی به خط علاءالدین حاج محمد باقر بن فخرالدین مبنی بر دقت و صحت آنچه علامه مجلسی نقل کرده است؛ جلد: تیماج سبز، ۲۸۴گ، ۲۰ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۱۸]

۳۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۹۱
خط: نسخ، کا: حافظ میرعلی بن محمد شریف بروجردی، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۳۲۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۳]

۳۵. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۶/۵
کا: زین العابدین گلپایگانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج کرمی ضربی، ۲۳گ (۱۶۸ر-۱۹۱رپ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۷۸]

● **الاربعون حدیثاً** / شرح حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
عاملی، علی بن حسین، - ۱۱۳۵ قمری
'āmelī, 'alī ebn-e hoseyn (- 1723)

شرح چهل حدیث در باب طهارت است، هر حدیثی پس از توضیح متن آن، حاوی عناوین مباحث فقهی است که به استدلال و ذکر فروعات پرداخته است. حدیث اول راجع به مبحث طهارت آب غدیر است، حدیث ۲۱ راجع به طهارت از حدث است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۹۹
آغاز: بسمله، ان حدیث الصحیح اللسان و خبر الفصیح البیان یضعفان عن وصف کمالك و نعت قدسك؛ **انجام:** او الاستیجار لها لدخولها فی الوجوب للصلوة
تا آخر شرح حدیث ۲۱ است؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن حاجی شکرالله، تا: پنج‌شنبه غره جمادی الثانی ۱۱۲۹ق؛ از نسخه اصلی رونویس شده است ظاهراً از خامه مؤلف بیش از این تراوش نکرده است؛ واقف: فهرستی، تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: آهاری شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۸۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۹×۱۴سم [ف: ۵ - ۲۵]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
کربلائی، علی بن حسین، - ۱۱۳۵ قمری
karbalā'ī, 'alī ebn-e hoseyn (- 1723)

اهداء به: شاه سلطان حسین صفوی
مؤلف در نظر داشته تا پس از سالیان بسیاری که در تدریس و روایت و تصحیح کتب اخبار سپری نموده است، چهل حدیث از احادیث ائمه معصومین (ع) گردآوری نماید، اما بروز برخی از ناملایمات او را از نگارش این کتاب بازداشته است تا در زمان سلطان حسین صفوی و به دستور وی کتاب حاضر را تألیف نموده است. در این کتاب مناسب موضوعات اشعاری فارسی افزوده شده و در مقدمه اشاره کرده است که مرحوم فخرالدین طریحی و ملامحمد باقر مجلسی و رفیع الدین نائینی از مشایخ اجازه اویند و از شیخ بهائی بسیار نقل نموده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... فیقول المحتاج الی عفو الله الغنی ... انی لما وقفت علی الحدیث المشهور بین الخاص و العام المتواتر معنی و ان اختلف بعض الفاظه...
انجام: و وسع علیه قبره مده بصره و رجع هذا الداعی مغفورا و ان مات فی یومه شهیدا و له ثواب الشهداء و الحمدلله رب العالمین تمت.
[الذریعة ۴۲۲/۱؛ تراجم الرجال ۱۶۸/۲-۱۶۹]

۱. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ تملك: حسن بن محمد المراغی، محمد شبر الحسینی الحلی، تملکی ناخوانا به تاریخ ۱۱۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۰۲
آغاز: بسمله، حمدله ... و بعد فیقول المظلوم ... علی بن حسین الکربلایی انی لما شرعت فی بناء تألیف الاربعین؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: نجف علی بن علی اکبر، تا: ۱۱۲۳ق؛ مصحح، محشی، دارای یادداشتی از سهیلی خوانساری که کتاب را جهت کتابخانه ملك خریداری کرده؛ تملکی به سال ۱۳۹۹؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی مغزی سیاه، ۳۰۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۸سم [ف: ۱ - ۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۹۷
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۲۹۴]

● **الاربعون حدیثاً** / شرح حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری
xājū'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760)

شرح استدلالی چهل حدیث فقهی بدون ذکر سند درباره مسائل مختلف میت، نماز، طهارت و زکات و غیره را همراه با توضیح و نقل‌قول فقها و بیان نظر خود با عنوان «اقول». احادیث را از کتاب‌های معروف شیعه همچون «اصول کافی» و «بحارالانوار»

برگزیده است.
در روضات الجنات پیرامون این کتاب آمده است: «جمع فیه أربعین حدیثاً من المعتبرات أغلبها فی العبادات، و تکلم فی وجوه ها و محاملها و ما یتعلق بها حق التکلم». آقای رجایی در مقدمه تحقیق آورده است: «أما کتاب الأربعین حدیثاً. فهو من أنفس الکتب التی ألفت فی شرح بعض الأحادیث المشکلة، و کتابه هذا مشحونة بالتحقیقات الجلیة و المطالب الهامة عز وجودها فی غیر هذا الکتاب». عناوین برخی از مباحث، در ذیل احادیث چهل‌گانه: ۱. تحقیق حول حد ماء الکر؛ ۲. مایستفاد من الحدیث المذکور فی الصحیفة الرضویة (حول لقمة ملقاة)؛ ۳. تحقیق حول عدد الغسلات فی الوضوء؛ ۴. تحقیق فی حکم البلل الخارج بعد الغسل؛ ۵. آداب الحمام؛ ۶.تلقین الاموات؛ ۷. تحقیق حول حدث یبعث المیت فی ثیابه؛ ۸. توجیه المحتضر الی القبلة؛ ۹. وجوب غسل مس المیت؛ ۱۰.استحباب کتابة الشهادتین علی الکفن؛ ۱۱. تحقیق فی بیان عدد الأکفان؛ ۱۲. الصلاة علی الجنازة؛ ۱۳. تحقیق حول المسألة فی القبر؛ ۱۴. ما یبقی من المیت فی القبر؛ ۱۵. تحقیق حول عدم اصابة الموحد ألم النار؛ ۱۶. انس الاموات بزائرهم؛ ۱۷. تحقیق حول بیان علامة البلوغ؛ ۱۸. جواز التعویل علی أذان الغیر فی دخول الوقت؛ ۱۹. فضیلة البکاء أو التباکی علی مصیبة الحسین (ع)؛ ۲۰. تحقیق حول حدیث نیة المؤمن خیر من عمله؛ ۲۱. وجوب الانصاف و الاستماع عند قراءة القرآن؛ ۲۲.حکم التنفل قبل صلاة العید و بعدها؛ ۲۳. سقوط الوتیرة فی السفر و عدمه؛ ۲۴. حکم من أدرک الامام فی أثناء الصلاة؛ ۲۵. تحقیق حول تکلیف الکفار بالفروع و عدمه؛ ۲۶. حکم الزکاة فی غلات الیتیم؛ ۲۷. عدم جواز اعطاء الزکاة لشارب الخمر؛ ۲۸. تحقیق حول حدیث اصوم لی و أنا أجزی علیه؛ ۲۹. حکم من اصبح فی شهر رمضان جنباً؛ ۳۰. حول حدیث النظر الی وجه العالم عبادة؛ ۳۱. تحقیق حول من استوجر من البلد الی الحج؛ ۳۲. تحقیق حول موضع المقام؛ ۳۳. تحقیق حول من أدمی حین الطواف؛ ۳۴. من مات علی حب آل محمد (ص) مات شهیداً؛ ۳۵. حکم شراء ما یعتبر فیه التذکیة؛ ۳۶. حکم تحلیل الأمة للغیر؛ ۳۷. مسائل فی المتعة؛ ۳۸. تحقیق حول ارث الزوجة؛ ۳۹. تحقیق حول حد السارق؛ ۴۰. تحقیق حول أرواح المؤمنین. مؤلف این کتاب را در هنگام فتنه افغان نگاشته و در آخر کتاب به گوشه‌ای از حوادث آن دوران اشاره کرده است.
آغاز: الحمدلله العلی العظیم الوهاب الکریم الحنان المنان و الصلاة علی رسوله الصادق الأمین المبعوث الی الانس و الجان ... و بعد فانی قد علقت فیما مضی من ایام عمری بتوفیق الله و تأییده و الهامه و تسدیده علی جمل من احادیث المرویه عن الصادقین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین ما خطر بخاطری فأردت فی هذه الأوان ... أن أجمع منها ... فی صحیفتی هذه أربعین حدیثاً من الأحادیث الوارد أغلبها فی العبادات و خاصة فیما تقدم أو یقارن بالصلوات و ما یشبه ذلک ... و رتبتها ترتیب کتب الفقهاء

انجام: مشوش الافکار مختلف اللیل متلون النهار لایسیر فیه ذهن ثاقب ولایطیر فیه فکر صائب نمقتها وهذه حالی وذلک قالی فان عثرتم فیه بخلل او وقفتم علیه علی زلل فاصلحوه رحمکم الله ان الله لایضیع اجرالمصلحین
چاپ: با تحقیق سید مهدی رجائی، توسط انتشارات کتابخانه مرحوم آیة الله خادمی، ۱۴۱۲ق، در اصفهان
[الذریعة ۴۱۱/۱، رقم ۲۱۳۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابو القاسم بن حسن حسینی، تا: قرن ۱۳؛ در آغاز نسخه فهرست احادیث و در پایان فائده ای فقهی افزوده شده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۱۲۸]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابن علیخان، تا: ربیع الاول ۱۲۳۹ق، جا: اصفهان؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۱۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸عکسی
آغاز: الحمدلله العلی العظیم الوهاب الحنان المنان و الصلوة علی رسوله الصادق الأمین المبعوث علی الانس و الجان و علی آله الکاملین و عترته المعصومین ... و بعد فانی قد علقت فیما مضی من أیام عمری بتوفیق الله و تأییده و الهامه و تسدیده علی جمل من أحادیث المرویة عن الصادقین صلوات الله وس لامه علیهم أجمعین ما خطر بخاطری فأردت فی هذه الأوان ... أن أجمع منها ... فی صحیفتی هذه أربعین حدیثاً من الأحادیث الوارد أغلبها فی العبادات و خاصة فیما تقدم أو یقارن بالصلوات و ما یشبه ذلک ... و رتبتها ترتیب کتب الفقهاء؛ **انجام:** لایصیر فیه ثاقب و لایطیر فیه فکر صائب، نمقها و هذه حالی و ذلک قالی فان عثرتم فیه بخلل أو وقفتم علیه علی ذلک فاصلحوه رحمکم الله ان الله لا یضیع أجر المصلحین.
نسخه اصل: کتابخانه آیت الله سید حسین خادمی صدر در اصفهان، ایران؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن ابراهیم خوانساری، تا: ۱۲۴۸ق؛ مصحح، دارای حواشی به لفظ «منه ره»؛ ۲۰۲ص،۲۳ سطر [عکسی ف: ۳ - ۶۰۰]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۸۹
آغاز: ذلک النوران یتشعب فقال للنصف کن محمد ... للنصف کن علیا فمنها قال رسول الله صل الله علیه واله وسلم علی منی وانا منه ... قال یا سلمان انا محمد ومحمد انا انا من محمد ومحمد منی؛
انجام: قلنا الواجب علی النبی صلی الله علیه واله فی هذا المقام ان یریها الحاضرین والغائبین الذین یسألون الکفار عنهم لاجمیع الغائبین الذین کانوا فی العالم فان الذین لایطلبون المعجزة والذین

لایستشهدون عنهم
قسمتی از حدیث ششم تا حدیث چهل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ مهر: «عبده الراجی محمد جواد الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، مجدول گرهی،۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۰]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

مشهدی، عابد بن داود، ق۱۲ قمری

mašhadī, ʻābed ebn-e dāvūd (- 18c)

چهل حدیث نبوی است با حذف سند و بدون ذکر مآخذ که مؤلف در موضوعات اخلاقی و آداب و سنن همچون خوف، مذمت دنیا، ثواب حفظ حدیث، منهیات، مذمت غیبت و ... و از جمله وصایای پیامبر (ص) به علی (ع) به نقل از «من لایحضره الفقیه» با توضیحات اندکی از مؤلف که به‌عنوان «قال مصنف هذا الکتاب» ارائه می‌کند، جمع‌آوری نموده است.
آغاز: بسمله قال رسول الله صلی الله علیه و آله من داوم علی خمس الصلوات فی الجماعة اعطاه الله خمس خصال اولها یدفع الله عنه ضیق العیش و ضیق القبر.
انجام: ان علیا علیه السلام کالشمس و ابنائه کالنجوم و من اقتدی بهم اهتدی و من نفیهم فعلیه لعنة الله و الملائکة اجمعین. تمت الاحادیث.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۵۵/۵-۱۳/۱۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمدهادی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج زرد مجدول ضربی، ۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۷۴]

۲. قم؛ روحانی، مهدی؛ شماره نسخه:۱۳/۲
آغاز: هذا الاربعین حدیث مرویة عن النبی (ص) الحدیث الاول قال النبی (ص) من داوم علی صلوة الخمس من جماعة اعطاه الله خمس خصال
نام مؤلف به استناد نسخه ۲۴۵۵/۵ گلپایگانی ذکر شد؛ بی‌کا، بی تا [چند نسخه-ف: - ۴۴۸]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۳۷/۴-۶/۱۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** تارک الصلوة مانع الزکوة شارب الخمر واکل الربا و المتکلم بکلام الدنیا فی المسجد.
نام مؤلف به استناد نسخه ش ۲۴۵۵/۵ گلپایگانی ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در اول نسخه تاریخ تولد احمد در ۱۲ ذیقعده ۱۲۴۲ ثبت شده است، پس از اتمام رساله مطالب اخلاقی و حدیثی به فارسی درج شده است؛ ۴۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۷۷]

● **الاربعون حدیثاً** / شرح حدیث / فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

حسینی، میر محمد طاهر

hoseynī, mīr mohammad tāher

چهل حدیث است درباره کلمة التوحید.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۳
آغاز: الحمدلله الذی شرفنا بشرافته سپاس و ستایش مرخدای را که مشرف ساخته است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۷۹ص [نشریه: ۷ - ۱۰۰]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

گرجستانی، سعید

gorjestānī, saʻīd

محل تألیف: شهر مکه
سه چهل حدیث متفاوت است که گرجستانی در شهر مکه تألیف کرده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۱۱/۹
آغاز: بسمله، حمد له، و الصلاة و السلام علی سید المرسلین و آله و صحبه اجمعین. اما بعد فهذه اربعون حدیثاً فی النصحیة و اصله من سید الخلیقة؛ **انجام:** نعم الوکیل، و قال الحقیر الجامع لم انکلف فی مراعات المناسبة و لکن من اراد ذلک فقد علیه ... حررته فی المکة المکرمة فی مدرسة سلمانیة.
چهل حدیث نامرتب در پند و اندرز، شاید از گرجستانی؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: مکه مدرسه سلیمانیه؛ محشی با نشانه «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۳گ (۷۹پ-۸۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۱۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۱۱/۱۰
آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین. اما بعد فهذه احادیث اربعون وردت فی خلق النسوان جمعتها فی شرح ما یحتاج الیه؛ **انجام:** و مزید التوفیق و الهدایة، الحمدلله علی التمام، و الصلاة علی سید الانام سوده جامعه الحقیر الکرجستانی فی مکة المکرمة
چهل حدیث درباره زنان؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲، جا: مکه مدرسه سلیمانیه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۴گ (۸۱پ-۸۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۱۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۱۱/۱۱
آغاز: بسمله، الحمد لله الحکیم العظیم و الصلاة و السلام علی رسوله و آله و صحبه ... و بعد فهذه اربعون حدیثاً من احادیث سید المرسلین ... فی تنبیه الغافلین و ایقاظ النائمین؛ **انجام:** الحمد لله علی التمام ... الفائزین فی یوم القیام، مسودة جامعه الحقیر الکرجستانی، حفظ الله و رحمه، فی مکة المکرمة

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: مکه مدرسه سلیمانیه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۳گ (۸۴پ-۸۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۱۹]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی، فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

گنابادی، عبدالجلیل بن محمد حسن

gonābādī, 'abd-ol-jalīl ebn-e mohammad hasan

تاریخ تألیف: رمضان ۱۱۰۵ق

مؤلف چهل حدیث را جمع‌آوری کرده سپس با عنوان ترجمه فارسی و توضیح به ترجمه و شرح احادیث پرداخته است. سند وی از طریق احمد بن محمد بشروئی مشهور به تونی و استاد میرزا شاه تقی النسب و سپس محمد تقی مجلسی به شیخ بهائی می‌رسد (شاهچراغ ۱۳۳/۳). قبلاً این کتاب به عنوان «شرح الاربعین» شیخ بهائی معرفی شده بود.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۰۰

آغاز: بسمله - الحمدلله الذی تنزه ذاته بذاته عن مشاکلة الذوات عن مشابهة الصفات؛ **انجام:** هذا ما تیسرلی و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً - مصلیاً مسلماً مستعداً و اتفق الفراغ اول شهر رمضان من سنه ۱۱۰۵- و قد فرغت من تسویده فی شهر ذی قعده من شهور سنه ۱۱۵۶ و انا الخاطی محمد حسین السروی (؟)

نام کتاب به استناد توضیح فهرست جلد ۱۳۳/۳ تصحیح شد؛ خط:نسخ و ترجمه نستعلیق،کا:محمد حسین سروی،تا: ۱۱۵۶ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۲۸گ، مختلف السطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۵]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

جملولی، علی بن محمد

jamalūlī, 'alī ebn-e mohammad

چهل حدیث نبوی درموضوعات مختلف اخلاقی و اعتقادی است.

آغاز: بسمله، الاربعین الحدیث الحسان التی عرضهن النبی صلی الله علیه و آله و سلم علی القرآن تالیف العاصی جمال الدین علی ... لا قاه الله تعالی قال الحمدلله الذی انعم علینا بنعمة التوام و جعلنا من اهل الاسلام و خصنا معرفة کتابه و سنة رسوله صلی الله علیه و آله الفارقة بین الحلال و الحرام

انجام: عسی ان یبعثک ربک مقاما محمودا متفق علیه و ادخلنا برحمته فی عباده الصالحین

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۴۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۹ ربیع الثانی ۱۲۱۳ق؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، با عطف و گوشه میشن زرشکی، ۳گ، ۴۰ سطر، اندازه: ۲۲/۲×۳۳سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۲]

● **الاربعون حدیثاً = چهل حدیث** / حدیث / فارسی

al-arba'ūn-a hadīsā = čehel hadīs

هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، - ۱۲۳۴ ؟ قمری

hezār-jarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad šafī' (- 1819)

مشتمل بر در چهل و دو حدیث است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید بنده خاطی محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی عفی الله عن جرائمهما که علمای شیعه و علمای اهل سنت حدیثی از حضرت رسالت پناه

انجام: نتوانند که احصا نمایند فضائل علی بن ابیطالب (ع) را تمام شد.

[الذریعة ۴۲۴/۱ ش ۲۱۷۵؛ فهرستواره منزوی ۴۲۶/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۲۷/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چهل و دویم رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که اگر تمام درختان قلم گردند.

خط: نسخ، کا: شیخ محمد ارومی الاصل ساکن کربلا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای تند، ۴گ (۱۸۸-۱۹۲)، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۱۹۷]

۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۰۴/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰گ (۱۶۳-۱۷۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۹]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۶۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: غلامرضا توکلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی ضربی، ۹گ، ۱۵سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۹۶]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā

آل عبدالجبار خطی، محمد بن عبد علی، - ۱۲۵۹ قمری

āl-e 'abd-ol-jabbār-e xattī, mohammad ebn-e 'abd-e 'alī (- 1843)

منتخب احادیثی است با حذف سند همراه با شرح و بسط بسیار مفصل و بیشتر مستند به احادیث و روایات و بعضی از مطالب

لغوی و نقلی. در این نسخه شش حدیث آمده و شرح شده و نمی‌دانیم که این کتاب به پایان رسیده است یا نه
آغاز: الحمدلله و کفی ... هذه أربعون حدیثاً متفرقه و ضعتها و اتبعتها ببیانات تناسب اتباعاً لأمر سید المرسلین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الأحادیث فی هذا المجری کثیرة لا یسع المقام نقلها و فیما حصل کفایة
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: ثقة الاسلام تبریزی به تاریخ ربیع الاول ۱۳۲۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۲۷]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، - ۱۲۶۸ قمری

yazdī, ʻabd-ol-xāleq ebn-e ʻabd-or-rahīm (- 1852)

مؤلف از شاگردان برجسته شیخ احمد احسائی است که در فقه و اصول و حدیث و کلام مقامی عالی داشت. وی در این کتاب چهل حدیث در چهل مجلس گردآوری نموده و به مناسبت هر مجلس چند روایت نیز آورده است. مجلس آخر ناقص می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۵۹

آغاز: بسمله، حمدله و بعد فیقول العبد المذنب الواثق ابن عبدالرحیم ... ان هذا الکتاب جمعت فیه اربعین حدیثا فی اربعین مجلسا؛ **انجام:** یا فاطمة ما من امرة قامت بخدمة زوجها
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در حواشی توضیح و ترجمه برخی از لغات؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج و سرترنج، ۱۹۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [الفبائی: - ۳۷]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

حسینی قزوینی، محمد تقی بن امیر مؤمن، - ۱۲۷۰ قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad taqī ebn-e amīr mo'men (- 1854)

تاریخ تألیف: دوشنبه از رجب ۱۲۳۲ق
چهل حدیث در فضائل امیرالمومنین (ع) است، مؤلف در مقدمه به تالیف دیگرش «شرح الفین» اشاره کرده است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۱۰/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، چون اقتضای اغراض انسانیه طلب خیر است
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن نورالدین محمد، تا: ۱۲۵۶ق؛ اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۳۳]

● **الاربعون حدیثا** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

خوانساری، ابوالقاسم بن حسین

xānsārī, ab-ol-qāsem ebn-e hoseyn

چهل حدیث را به‌صورت روایی و منتخب از تورات با عنوان‌های: الصحیفة الاولی، الصحیفة الثانی ... تقریر نموده است.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۵/۱

آغاز: بسمله، رب یسر و لاتعسر و به نستعین، هذه فایدة جمیله بلیغه و هی اربعون سوره منتخبه من التوریه التی کلم الله؛ **انجام:** بقوة الفقرا الضعفا بناء عقیب الخراب و اسکنته النارات هذا القی الصحف الاول صحف ابراهیم و موسی
خط:نسخ و نستعلیق،کا: حسین بن محمد نقی موسی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۱ر-۲۶پ)، قطع: نیم‌رقعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۸۷]

● **الاربعون حدیثا** / شرح حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

هروی، محمد تقی بن حسینعلی، ۱۲۱۷ - ۱۲۹۹ قمری

heravī, mohammad taqī ebn-e hoseyn-ʻalī (1803 - 1882)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۳ق
احادیثی را در توحید و نبوت و امامت و معاد انتخاب و آنها را مفصلاً شرح نموده است. آن را در سفر از اصفهان به مشاهد ائمه به پایان رسانیده است.
آغاز: نحمدک یا من دل علی ذاته بذاته و تجلی فی مظاهر اسمائه و صفاته و نشکرک یا من اتقن آثار صنعه فی مصنوعاته.
چاپ: با تحقیق محمد جواد محمودی، شرح چهار حدیث از این کتاب ضمن میراث حدیث شیعه، دفتر هفدهم، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، ۱۳۸۶ش
[اعلام الشیعه (کرام البرره)؛ الذریعة ۴۱۳/۱ رقم ۲۱۳۹]

۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۶/۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۲۹]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۹۳

آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، قم. نسخه حاضر تا شرح حدیث چهاردهم را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۱۶۴ص [عکسی ف: ۲ - ۴۷۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث السادس و الثلثون فی الجنة و النار فی البحار عن العیون و الامالی و التوحید عن الهروی قال قلت للرضا یابن رسول الله (ص) اخبرنی عن الجنة و النار ... بیان یطوفون ... ثم قال و العین الحور ... و بذلک یتم حسن العین.

نسخه حاوی شرح ۳۶ حدیث است و چهار حدیث دیگر را ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «هو المالک. من عواری الدنیا لدی عبده الجانی الهادی الحسینی افجه ۱۳۴۶» (چهارگوش سرلوح‌دار)؛ کاغذ: سفید مایل به سبزی، جلد: تیماج سرخ، ۳۳۸ص، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۳/۷سم [ف: ۱۰ – ۲۸۳]

۴. اصفهان؛ سید کشفی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر

کا: سید سینا بن جعفر بن ابی اسحاق حسینی موسوی، تا: ۲۶ جمادی الثانی۱۲۸۳ق [دلیل المخطوطات: ۱ – ۴۴]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۴

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن ملا رجب علی، تا: جمادی الثانی ۱۲۸۳ق؛ دارای حواشی با نشان «منه سلمه الله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز ضربی زرکوب مقوایی، ۲۷سطر (۹/۵×۱۸/۵)، قطع: رحلی، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: – ۴۴۸]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذه الانفس من الله و بقوله تعالی یا ایتها النفس المطمئنة لبیان ان الیه تعالی عودها بالکمال.

تا پایان حدیث بیست و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، مهر: کتابخانه ضیاءالدین نوری؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا،۸۲گ،۲۷سطر،اندازه: ۱۶×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۱–۹۸]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایراد من هذا الاطلاق الاجهة ظهور الفاعل فیهالا من حیث نفسها فانها.

دارای شرح هفت حدیث اول و حدیث چهاردهم می‌باشد و بقیه احادیث نوشته نیست؛ خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرد، ۶۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۲۰۴]

● الاربعون حدیثا = چهل حدیث / حدیث / فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯ = čehel hadīs

استرآبادی، محمد بن ابراهیم، ق۱۳ قمری

estarābādī, mohammad ebn-e ebrāhīm(- 19c)

دارای چهل حدیث، با ترجمه و توضیح که از کتاب «جامع الاخبار» شیخ طوسی به طریق اختصار نقل کرده است.

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد نبیه و آله و صحبه بعد چنین گوید احقر عبادالله الهادی محمد بن ابراهیم

انجام: ازآتش دوزخ و الحمدلله علی اتمامه...فی شهر شوال ۱۲۳۲

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۵/۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۳۲ق؛ دارای اشعار دوستونی و سه ستونی؛ کاغذ: نخودی آسمانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۲گ(۶۶۸ر–۶۸۰)،قطع: وزیری، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۶۲]

● الاربعون حدیثاً / حدیث / فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

ضیاءالدین محمد، ق۱۳ قمری

zīyā’-od-dīn mohammad (- 19c)

چهل حدیث از احادیث نبوی در مسائل مختلف دینی و اخلاقی است بدون تقسیم‌بندی، که ظاهراً شخصی بنام ضیاء الدین محمد جمع‌آوری کرده است.

آغاز: بسمله. حمد الله العلی العظیم و صلوة علی رسوله النبی الکریم و بعد فهذه اربعون حدیثاً عنه صلی الله علیه و آله و سلم جمعتها فی هذه الاوراق

انجام: تم الاربعون وفقنا الله للعمل بمقتضاها المذنب الفقیر ضیاء الدین محمد فی شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۹۰ هـ‌ق

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۱۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۱۱گ، ۸سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۴۲]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۱۵/۴

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۶ق؛ عین همان شماره قبل و به‌خط همان کاتب است با این تفاوت که عناوین و رؤوس مطالب با نیل نوشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۱۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۴۳]

● الاربعون حدیثا / شرح حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

کوتاهیه ای، علی بن مصطفی، ق۱۳ قمری

kūtāhīyeī، ‘alī-ye-bn-e mostafā (- 19c)

سال تألیف: شنبه ۱۰ربیع الاول ۱۲۵۲ق

آغاز: بسمله. الحمدلله علی ما علمنا من علم الحدیث و الاحکام.

انجام: و آله و صحبه اجمعین.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: آغاز ذیحجه ۱۲۰۵ق؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج قهوه‌ای زرکوب مقوایی، ۵۴گ، ۲۱سطر (۶×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ – ۴۵۱]

● **الاربعون حدیثاً** / شرح حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

موسوی دهدشتی، علی اصغر بن علی، ق۱۳ قمری

mūsavī dahdaštī, ʻalī asqar ebn-e ʻalī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۷ جمادی الاول ۱۲۳۶ق

مؤلف پس ازچهل و اندی سالگی به فکر آخرت افتاده و دلش به اضطراب و تشویش افتاده و وقتی از عالم زمانش میر زین‌العابدین بن محمد بن عبدالله علوی موسوی سؤال کرده وی آن را برجمع‌آوری فضایل امیر المؤمنین (ع) تشویق نموده است، پس در حالی که تنها شرح اربعین سلیمان بن عبدالله بحرانی را در نزد خود داشت به شرح چهل حدیث در فضایل علی بن ابیطالب (ع) پرداخته است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۱۱

آغاز: نحمدالله حمداً کثیراً علی ما دلع لسان صبح الوجود بنور تبلج قدرته وصرح قطع لیالی ظلام العدم لاظهار کنوز معرفته فاحکم سبع طرائق الافلاک بمقادیر حکمة ومصلحته ثم سقفها بعرش بروج خواتیم للاولیاء؛ **انجام:** الذین جعلهم الله اشجار ریاض النبوة و امطار سماء الولایة و کنوز خزائن الرسالة مهابط الوحی و مخادیم الملائکة صلوات الله علیهم صلاة و دائمة باقیة من اول الدهر الی بقاء الاخرة.

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن عوضعلی بن محمد باقر، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۱]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

فخرالدین ابوطالب محمد

faxr-od-dīn abū-tāleb mohammad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۷۸

آغاز: الحمدلله الذی لا یبلغ مدحته القائلون ... و بعد فان العبد الحزین... فخرالدین المشتهر بابی طالب؛ **انجام:** قال النبی (ص) یا علی انت تبرء ذمتی و انت خلیفتی علی امتی ... الحمد علی توفیقه لاتمام هذا (کذا) الرسالة ... و انا مؤلف الکتاب ... ابوطالب فخرالدین محمد غفرالله ذنوبه بحق آبائه الطیبین الطاهرین فی مدینة ... جعفریة من دهاة قائن سنة مأتا و اثنان و سبعین بعد الالف من الهجرة المصطفویة علی هاجرها الف سلام

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روکش کاغذ سفید، ۲۴گ، ۱۲سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۸۴]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā

حسینی، محمد کریم بن محمد حسین

hoseynī, mohammad karīm ebn-e mohammad hoseyn

چهل حدیث در پند و اندرز و برخی از امور دینی و اخلاقی که به درخواست فرزندش محمد حسین گرد آورده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الاحد و الفرد الصمد لم یلد و لم یولد ... و بعده قد کنت فی سابق و کتبت اربعین حدیثا من معارف الیقین

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۴۵

آغاز: بسمله، الحمدلله الاحد و الفرد الصمد لم یلد و لم یولد ... و بعده قد کنت فی سابق و کتبت اربعین حدیثا من معارف الیقین؛ **انجام:** یا علی شارب الخمر لایقبل الله عزوجل صلاته اربعین یوما فان مات فی الاربعین مات

تا حدیث یازدهم می‌باشد. حدیث یکم در حقیقت ایمان و حدیث یازدهم وصیت پیغمبر اکرم (ص) به علی (ع) درباره گناه شارب الخمر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۵۳]

● **الاربعون حدیثاً = چهل حدیث** / حدیث / فارسی

al-arbaʻūn-a hadīsā = čehel hadīs

فشارکی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۵۲ - ۱۳۱۴ قمری

fešārakī, mohammad bāqer ebn-e mohammad jaʻfar (1837 - 1897)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۹ ذیقعده ۱۲۸۵ق

چهل حدیث منتخب از احادیث پیامبر اسلام (ص) در موضوعات اخلاقی است. مؤلف بنا داشت برای هر یک از معصومین دیگر چهل حدیث تنظیم کند. در این رساله اسانید حذف شده و بعضی از آنها دارای شرح مختصری است.

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة ... و بعد این چهل حدیث جامعی است که بنده خاطی محمدباقر بن محمد جعفر الفشارکی جمع نموده‌ام .... حدیث اول از جناب رسول مروی است که ایمان برهنه است و لباس او تقوی است

انجام: حدیث چهل از جناب رسول خدا (ص) مرویست که فرمودند یا علی ده چیز از جهالت است ... دهم از عالم همسایه اخذ احکام نکردن تمام شد تفصیل چهل حدیث

چاپ: ایران، سنگی، بی ناشر، ۱۲۹۶ق، خشتی، ۵۸ص (ص۶۱-۱۱۸) در هامش

[معجم مؤلفی الشیعة ص ۳۰۰؛ فهرستواره منزوی ۴۲۴/۶]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۶۶/۳-۳۶/۱۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۹گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۳۶۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۷۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** چهارده اربعین دیگر خیال دارم بنویسم بعدد چهارده معصوم با نظم انشاء الله الرحمن.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵گ (۲۸پ-۴۳ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۷ - ۳۳۰]

● الاربعون حديثاً / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

خوانساری، محمد هاشم بن زین العابدین، ۱۲۳۵ - ۱۳۱۸ قمری

xānsārī ،mohammad hāšem-e-bn-e zeyn-ol-‘ābedīn (1820 - 1901)

در این نسخه فقط طریق روایت مؤلف و اسانید وی آمده است.

[الذریعة ۴۳۱/۱]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۳۵/۳-۱۹/۶۵

آغاز: بسمله الحمدلله الذی تا هت فی تیهاء کبریائه لطائف أوهام کافة اولی البصائر و الاحلام و سقطت خلف أستار عظمته و جلاله؛ **انجام:** و هو یخطب فقال یا امیر المؤمنین صف لنا صفة المؤمن کاننا ننظر الیه فقال یاهمام المؤمن هو الکیس الفطن.

خط: نسخ، کا: عبدالرزاق بن عبدالجواد موسوی، تا: قرن ۱۴ق (در حیات مؤلف)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۷۵]

● الاربعون حديثاً / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

دنبلی خوئی، ابراهیم بن حسین، ۱۲۴۷ - ۱۳۲۵ قمری

donbalī xū’ī, ebrāhīm ebn-e hoseyn (1832 - 1907)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ذیحجه ۱۲۷۴ق

چهل حدیث از کتب روایی امامیه انتخاب و شرح کرده است. ابتدا سند حدیث را ذکر کرده و شأن آن را بررسی می‌کند، بعد متن را آورده و گزارش می‌کند و ذیل هر قسمت توضیحات و نظرات خودش رابیان می‌کند، شرح تمامی قسمت‌ها (سند و متن) به صورت مزجی می‌باشد. فهرست کتاب بدین ترتیب می‌باشد: مقدمه در وجوب معرفت حدیث و حفظ آن؛ حدیث ۱. العقل والجهل؛ ۲. فی ان امیرالمؤمنین و اولوالعزم ایهم اعلم؛ ۳. علم الامام؛ ۴. اوصاف النبی (ص) فی الزبر السالفة؛ ۵. اصل حقیقة امر الخلافة بعدالنبی (ص)؛ ۶. فی ان موسی ناجاه الله تبارک و تعالی؛ ۷. ای خیرکم من اطعم الطعام و افشی السلام و صلی و الناس نیام؛ ۸. قضاء حوائج الاخوان؛ ۹. ان الذنوب اسباب لما یحدث فی عالی الکون و الفساد؛ ۱۰. فضیلة الصلوات و وجوبها فی تشهد الصلاة؛ ۱۱. تنزیه الانبیاء؛ ۱۲. فی ان یهودیاً کان له علی رسول الله (ص) دنانیر فتقاضاء؛ ۱۳. وصیة علی؛ ۱۴. فی حدیث قدسی یا بنی آدم کلکم ضال الامن هدیت؛ ۱۵. فیما یدعی به لقضاء الدین؛ ۱۶. قول الحواریین لعیسی (ع) یا روح الله من نجالس؛ ۱۷. مرور عیسی (ع) علی قریة مات اهلها؛ ۱۸. مناهی رسول الله (ص) من الا کل علی الجنابة و غیرها؛ ۱۹. فیما وعظ به الله عزوجل عیسی (ع)؛ ۲۰. المداراة؛ ۲۱. فی ان من لم یهتم بامور المسلمین فلیس بمسلم؛ ۲۲. فی ان من صنع الی احد من اهل بیتی یدأ کافیة؛ ۲۳. لایکون مؤمن مؤمنا حتی یکون فیه ثلاث خصال؛ ۲۴. کیفیة الصلاة؛ ۲۵. اختیار مجالسة الاخیار و الاجتناب عن مجالسة الاشرار؛ ۲۶. اختلاف الناس فی الفضائل النفسانیة؛ ۲۷. فی ان عمل الانسان قرینه فی قبره و نشره؛ ۲۸. تأکد استحباب المواظبة علی صلاة اللیل؛ ۲۹. استحباب کثرة الزوجات؛ ۳۰. کیفیة الوضوء؛ ۳۱. ثواب الحج؛ ۳۲. فیمن بلغه ثواب فصنعه کان له اجره و ان لم یکن علی ما بلغه؛ ۳۳. دعاء مختصر عوض من الصلاة و الصوم و الحج و الجهاد؛ ۳۴. فی ان النام ثلثه عالم ربانی و متعلم علی سبیل النجاة و همج رعاع؛ ۳۵. فیما روی عن علی (ع) انا النقطة تحت الباء؛ ۳۶. قضاء علی (ع) فی خمسة ارغفة و غیرها من القضایا العجیبة؛ ۳۷. فی ان روح القدس فی جنان الصاقورة ذاق فی حدائقنا الباکورة؛ ۳۸. ما روی عن علی (ع) قال لوشئت لاوقرت بعیراً فی تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم؛ ۳۹. فی قول علی ابی عبدالله (ع) اسلم ابوطالب بحساب الجمل؛ ۴۰. فی قول علی بن الحسین (ع) ویل لمن غلبت احاده اعشاره.

آغاز: الحمدلله الذی وفقنی للتخلی عن الحرکات الدنیویة و النظر فی المهمات الاخرویة و صرف عزمی عن الوجه الذی انقضی علیه اکثر العمر

انجام: فعلیه بکتاب ملخص المقال فی تحقیق احوال الرجال و الحمدلله أولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً

چاپ: تبریز، ۱۲۹۹ق؛ مشار عربی، صص۳۵-۳۶، دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۹۹ق، وزیری، ۲۴۴ص

[الذریعه ۴۰۹/۱؛ فهرست عربی مشار ص ۳۵-۳۶]

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۹۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه ذیحجه ۱۲۷۴ق؛ فهرست کتاب و رموز مستعمله در کتاب و اجازه روائی مؤلف در اول نسخه، واقف: مؤلف؛ جلد: تیماج سرخ ضربی مجدول، ۵۰۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱۴۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی خوئی، تا: ۲۶ محرم ۱۲۹۶ق؛ جلد:

تیماج قرمز، ۳۰۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۱۸سم [ف: ۲۵ - ۴۰]

۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ویذهب الغل من القلوب ویوفق لمراضی علام الغیوب فانه اسمع سمیع واکرم مجیب والحمدلله رب العالمین والصلوة علی سید المرسلین محمد وآله الطاهرین.

خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاج نقی، تا: ۱۲۹۸ق؛ مصحح، با حواشی مؤلف، فهرست کتاب در اول نسخه با رموز مستعمله در کتاب و طرق روایی مؤلف؛ ازموقوفات مؤلف؛ جلد: تیماج، سوخت با ترنج با سر، مذهب به نقش گل و بوته، مجدول، ۲۱۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱۰۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۰]

۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۸/۵

انجام: أو یرتکب لدفع ما هو خلاف الاولی عن نفسه أو عن قومه ضرراً عظیماً لغیره او یری شرار قومه خیراً من خیار.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: پارچه‌ای، ۵۶گ (۶۰پ-۱۱۶پ)، اندازه: ۱۸/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۴۸۸]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

راوندی، محمد بن سعید

rāvandī, mohammad ebn-e sa‘īd

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۳۰/۳

آغاز: الحدیث الاول عن الحسن بن یقطین عن ابیه عن جده قال ولی علینا بالاهواز رجل من کتاب یحیی بن خالد؛ **انجام:** لم ترد دعوة

کا: حیدرقلی بن نور محمد خان کابلی، تا: چهارشنبه ۲۶ رمضان ۱۳۴۵ق؛ مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۱ص (۲۱-۳۲)، ۱۵سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۹ - ۷۷۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱/۱۲۳۵/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۵۲۹]

● **الاربعون حدیثاً** / شرح حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

علییاری، محمد حسن بن علی، - ۱۳۵۸ قمری

‘alīyārī, mohammad hasan ebn-e ‘alī (- 1939)

همراه با شرح و پس از «مجمع المعارف»، زمانی که عمر او میان ۶۰ و ۷۰ بوده است با شمارش استادان و مشایخ اجازه و شاگردان خود و فهرست آثار خود او و در پایان کتاب مورخ ۷ ذیحجه ۱۳۴۱ است، یادداشتی از او در آغاز نسخه مورخ ۱۹ شوال ۱۳۴۶ هست و در آن از میرزا صادق آقا یاد شده است. این کتاب برای سرگذشت او منبع خوبی است.

آغاز: بسمله.الحمد الله الذی هدانا عند تفرق الاهواء.

انجام: و آله الطاهرین.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور عطف تیماج تریاکی، ۱۵۷گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱۱ - ۲۴۲۶]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

موسوی، ابراهیم بن رضی، ق۱۴ قمری

mūsavī, ebrāhīm ebn-e razī (- 20c)

چهل حدیث که مؤلف از کتاب‌های «اربعین» شیخ بهایی، «اربعین» میرفیض الله حسینی تفرشی و کتاب‌های شهید انتخاب و نقل نموده است. مؤلف بعد از ذکر هر حدیث توضیحات کوتاهی درباره آن حدیث آورده است.

آغاز: بسمله وبه نستعین قال امیرالمؤمنین علی علیه السلام ان ابن آدم اذا کان فی آخر یوم من ایام الدنیا و اول یوم من الإخرة مثل له ماله و ولده وعمله فیلتفت الی ماله.

انجام: الحدیث الاربعون ما رواه فی باب الکفر عن علی بن ابراهیم ... عن ابی جعفر (ع) قال والله ان الکفر لاقدم من الشرک واخبث ... حشرنا و بعثنا مع العلماء الذی فضل الله مدادهم علی دماء الشهداء وصلی الله علی محمدوآله الاتقیاء

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲/۲۹۵۵-۱۵/۱۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روشن ضربی مجدول گرهی، ۳۳گ، ۱۲-۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۷۴]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā

ازدی، حیدر (روح الله)

azdī, heydar (rūh-ol-lāh)

چهل حدیث بدون ذکر سند از حضرت پیامبر اکرم (ص) در فضیلت فقر فقرا. گویا انتخاب کننده از صوفیه بوده که این روایت‌ها را در دارالاسلام (؟) هنگام روایت حدیث انتخاب کرده است.

آغاز: الحمد لله الذی نور قلوب العارفین بأزهار أنوار رقه و شرح الصدور بحلاوة عباداته و طاعاته.

انجام: و الحقیقة معرفة المعبود و الوصول الی المقصود. صدق رسول الله صلی الله علیه و سلم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۵۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمود متطبب تولمی گیلانی، بی‌تا؛ جلد: مخمل قرمز، ۴گ(۱پ-۴ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۲۱]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
بهبهانی، محمد بن عبدالرحیم
behbahānī, mohammad ebn-e 'abd-or-rahīm
حدیثی است که پیامبر اکرم (ص) به حضرت امیرالمؤمنین (ع) در آن چهل دستور داده در این رساله با عنوان «چهل حدیث» نوشته شده و بهبهانی برای آن سرآغازی ساخته است.
آغاز: الحمدلله الذی وفقنا لاقتفاء آثار ائمتنا المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۰۲/۶
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا،۲گ(۱۱۴پ-۱۱۶ر)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳-۸۱]

● **الاربعون حدیثا = چهل حدیث** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯ = čehel hadīs
جلالی یزدی، علی بن اکبر
jalālī yazdī, 'alī ebn-e akbar

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۰۹/۲
کاتب = مؤلف، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۹۸]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
فرامرزی، عبدالواحد
farāmarzī, 'abd-ol-vāhed
احادیثی است برگزیده از صحیح بخاری و صحیح مسلم و با اختصار دارای شرح و توضیح و در ضمن ابیاتی بیشتر عرفانی و صوفی مناسب موضوعات می‌آورد و هر یک از احادیث به‌صورت مجلسی با دیباچه‌ای تنظیم شده برای واعظان. در این نسخه بیست و دو حدیث آمده و گویا تألیف کتاب ناتمام مانده است.
آغاز: الحمدلله العالم بالسر و العلن الدائم الذی لایفنیه و لا یعنیه لعلة وقت و لا زمن غافر الذنوب لمن استغفر منها و للتوبة رکن.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۰
آغاز: برابر
خط:نسخ،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛جلد:مقوایی عطف پارچه، ۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
کرمانی، داود
kermānī, dāvūd
چهل حدیث از احادیث رسول اکرم (ص) را از طرق اهل سنت با حذف اسانید گرد آورده است، بیشتر مضامین آنها اخلاقی و در فضل نماز و آداب آن می‌باشد. این رساله را بعضی از شاگردانش تدوین و برای آن مقدمه ای فارسی ساخته است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این چهل حدیثی است که بندگی مخدوم ملک العلماء و المفسرین و المحدثین برهان الملة و الدین.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۴/۷
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه امام هادی علیه السلام، مشهد ۱۱۳؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۵ق؛ ۱۰ص (۷۳-۸۳) [عکسی ف: ۷ - ۵۶]

● **الاربعون حدیثاً** / حدیث / فارسی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā
یزدی، علی بن مرتضی
yazdī, 'alī ebn-e morteza
مشتمل بر چهل حدیث نبوی است که در فضایل اهل بیت وارد شده به نقل از کتب اهل سنت با ترجمه فارسی که مؤلف آن را جهت سید صدرالدین امیر محمد بن قطب الدین قنبر حسینی پرداخته است.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۷۶/۱
آغاز: حمدی که قلم نیستان ممالک قدس از احصاء آن قاصر و شکری که قدم سالکان مهالک انس از سلوک بیدا آن عاجز
بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی دورو و عطف تیماج قرمز، ۲۷گ (۲پ-۲۹ر)، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۶۶]

● **الاربعون حدیثا = چهل حدیث** / حدیث / ترکی و عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯ = čehel hadīs

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۷۵/۲
آغاز: قال رسول الله ... من نقل الی ... اربعین حدیثا؛ **انجام:** قلب مؤمن وسیع عرش الله.

اربعین حدیث با ترجمه منظوم ترکی؛خط:نستعلیق ترک، بی‌کا، تا:قرن ۱۱؛کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف میشن، ۳گ (۳۴پ-۳۷ر)، ۱۵سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۸ - ۵۸۵]

● **الاربعون حدیثاً = النوادر من اخبار بنی اسرائیل** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā = an-nawādir min axbār-i banī-isrā'īl

چهل حدیث منتخب و بدون سند در اخبار بنی‌اسرائیل است که از کتاب قاضی عبدالرحمن بن اسعد بلغانی نقل شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۷۴۱

آغاز: بسمله. هذه الاحادیث من اخبار بنی اسرائیل نقلت من کتاب القاضی عبدالرحمن بن اسعد البلغانی الحدیث الاول قال کان فی بنی اسرائیل رجل؛ **انجام:** الی من احسن الیه و لایسیء الی من احسن الیه الا خبیث ابن خبیث تمت الاحادیث الاربعون بعون الله و کرمه و احسانه و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله و صحبه و سلم

خط: نسخ، کا: علی بن سعید بن احمد القریطس، تا: صفر ۱۰۵۱ق؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی با حاشیه زرکوب، ۱۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۸]

● **الاربعون حدیثا = چهل حدیث** / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯ = čehel hadīs

چند اربعین حدیث به عربی که مؤلف آنها شناخته نشده است.

غیر همانند:

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷۳/۴

آغاز: الحمدلله الذی نور بمشارق الانوار و مصابیح الاسرار الارواح القدسیة و عطر بالنفخات الجلالیة و التجلیات الجمالیة الاشباح الانسیة؛ **انجام:** و لو اجتمع علیهم من اقطارها حتی یکون بعضهم بهلک بعضا و بعضهم یسبی بعضا

چهل حدیث قدسی است که مؤلف از کتاب «مصابیح» و «مشارق» و «خلاصة الحقائق» و بدون ذکر سند گرد آوری کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، در سه برگ ما قبل رساله حاضر احادیث نبوی متفرقه ای نوشته شده است، محشی، در برگ آخر روایات متفرقه؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،۲گ(۸۳-۸۵)،اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱- ۱۰]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷۳/۵

آغاز: أحمد لمن خمر طینة آدم بالصفة الجلالیة و الجمالیة فی الایام الاربعینیة و أظهر علی لسانه حبیبه الاحادیث السنیة الاقادیل القدسیة؛ **انجام:** قال علیه السلام أنا أکثر الانبیاء تبعا یوم القیامة و أنا أول من یقرع باب الجنة.

چهل حدیث نبوی در موضوعات مختلف را از کتاب «مصابیح السنة» بغوی گرد آورده و در آغاز مقدمه ای در انواع حدیث آورده و اشاره کرده که فقط احادیث صحاح را متذکر شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، با حواشی در معنای برخی از لغات، در سه برگ آخر چندین روایت متفرقه و چندین مسأله متفرقه به عربی و فارسی آمده است؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۲گ (۸۵پ-۸۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۲/۳۳-عکسی و ۱۶۳/۳۳-عکسی

آغاز: (نانویس) و التابعین فهم ... اما بعد، فلما تیقنت بتوجه الولد الاغر... القرآن الاعظم، غیاث الدنیا و الدین المخصوص بعنایة رب العالمین محمد بن رشید الامین ... ارادته لانحراف سلک المحدثین فجمعت له اربعین حدیثاً؛ **انجام:** فرجعت الی اهلی و بلدی و نکثت ثم الی بلغت الخلافة الی عثمان (رض) فاتیت الی مولای علی (رض) و کنت معه فی ایام حیاته و کنت تم.

اصل نسخه: گنج بخش ش ۴۴۰۹ (گنج ۶۵۷/۲). در مجموعه رساله‌های میر سید علی، از ناشناس، برای فرزند (روحانی)اش غیاث الدنیا و الدین محمد بن رشید. برای نشانی: الحدیث الخامس بهذا الاسناد، قال النبی (ص) و اوتوا علی الذکر فانه مفتاح الخیرات، الحدیث العاشر، بهذا الاسناد قال النبی (ص) اسناد سأدخل عنکم و اخلف فیکما ... الحدیث العشرون بهذا الاسناد قال النبی (ص) خلفت فیکم کتاب الله اماما و عترتی زماما؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۸۵۱ - ۸۹۳ق؛ ۶ص (۷۸۴-۷۹۰) [عکسی ف: ۲ - ۱۶]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۳

خط: نستعلیق، کا: علی بن قاسم حسینی عریضی یزدی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۴گ (۶۲ر-۶۵ر)، ۱۳سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۸ - ۳۹۰]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۴/۱۵

آغاز: الحمدلله متجلی فی ذاته لذاته ... اما بعد فهذه اربعون حدیثا من الاحادیث النبویة ... علی مقتضی مشرب الصوفیة؛ **انجام:** و منها الی وجه الباقی.

خط: نستعلیق، کا: نظام الدین بن یحیی مازندرانی، تا: ۹۱۵ق، جا: حلب؛ مجدول؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه لایی، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۴سم [ف: ۷ - ۱۶۴]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۵۹/۲

آغاز: چهل حدیث قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اما بعد فان خیر الحدیث؛ **انجام:** سرق فهیم ... اقاموا علیه..

مروری از پیامبر اکرم (ص)، جامع از علما عامه که جهت شهاب الدین قتلق تیمور نگاشته است؛ خط: نستعلیق خوب، کا: دوست محمد مروجانی، تا: ۹۳۰ق؛ خط: نستعلیق خوب عبارات عربی معرب، تاریخ تحریر ضمایم: ۱۱ ق، مجدول، نسخه در سنوات

۱۱۵۴و ۱۱۹۶ داخل عرض شده است؛ کاغذ: نخودی آهار مهره سمرقندی متوسط، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۱۳۳]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۴

خط:نستعلیق، کا: علی بن قاسم حسینی عریضی یزدی، تا: محرم ۹۷۷ق،جا:قزوین؛کاغذ:سپاهانی،جلد: تیماج سبز، ۷گ (۶۵پ-۷۱ر) ۱۳سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۸ - ۳۹۰]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷۵/۳

آغاز: جل الله المیتن و صراطه المستبین لقد ضل من ترکه و استهدی من سلکه أحببت أن أجمع أربعین حدیثا فیما ورد فی فضلهم و علو قدرهم؛ **انجام:** الحدیث الثلاثون عن علی علیه السلام قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم أدبوا أولادکم علی ثلاث خصال حب نبیکم و حب أهل بیته و قراءة القرآن فان حملة القرآن فی ظل.

چهل حدیث صحیح را از کتب عامه در فضایل اهل بیت (ع) جمع‌آوری و آن را به میرزا محمد طاهر تقدیم کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵گ (۸۵ر-۹۰پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۹۵]

۱۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۷۳/۳

از شاگرد حسین بن عبدالصمد عاملی؛بی‌کا،تا:قرن۱۱[ف: ۳ - ۴۲]

۱۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۸۹/۲

در فضائل و مناقب امیر مؤمنان حضرت علی، از حدیث ۱۶ تا اواسط حدیث چهلم؛ خط: نسخ خوش و معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۲۳گ، ۱۳ سطر [ف: ۳۲۰]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۷۲

آغاز: بینی و بینکم بالعذاب العاسر بمعنی الجعل فی قوله فقضاهن سبع سموات ای جعلهن المنان المعطی المنعم و منه فامنن او امسک بغیر حساب؛ **انجام:** و ان لاتوثر الدنیا علی الاخرة و ان لاتوثر الاخرة علی الدنیا لان الدنیا فانیة

مؤلف از شاگردان فیض کاشانی (-۱۰۹۱هـ ق) است چنان که در صفحه ۶۱ با عنوان «استادنا» از کتاب «الوافی» نقل می‌کند. مشتمل بر چهل حدیث در موضوعات مختلف با شرح و توضیح مبسوط که سرشار از حقایق حکمت و عرفان و مشحون از نکات سودمند علم و ادب است. نویسنده در شرح احادیث به آیات و روایات و اقوال علما و حکما استدلال می‌کند و نکات مفیدی که به نظرش رسیده بیان نموده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی سازمان حج و اوقاف موقوفه آل عصفور در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج یک‌لا عنابی، ۱۷۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۱/۸سم [ف: ۲۶ - ۵۹]

۱۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۲۵]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۳۲ ض

بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق [د.ث]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۵۸

بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ خریداری از محمدرضا فرید تنکابنی [رایانه]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳/۱

یکی از شاگردان فیض و صدرای شیرازی، محمد محسن معروف به عرفان مؤلف تفسیر «مفاتیح العرفان» در بندر سورت که از مکه بدانجا شده بود و به نام خان آنجا، او معاصر محمد بن فرج نجفی است و از «وافی» نقل دارد و از محمد غزالی (ذریعه ۱:۴۲۴)، با شش مقدمه و در مبحث احادیث معتقد به متن است نه سند به روش کلامی و عرفانی؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ابوالحسین حکیم، تا: سه‌شنبه ۱۴ شوال ۱۰۸۹ق (گویا در زمان مؤلف)؛ با حواشی «منه»؛ مهر: کاتب؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی عطف و دور تیماج سرخ، ۵۹۸ص (۱-۵۹۸) [سنا - ف: ۲ - ۱۸۶]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۷/۴

آغاز: بسمله. اما بعد حمدالله المنعم علی الانام المحسن الیهم؛ **انجام:** تبعا لما جئت به.

«اربعون حدیثا المستغنی بتعیین ما فیه عن المعین» چهل حدیث که مؤلف در چهل شهر روایت کرده است در دیباچه تاریخی از اربعین‌نویسی دارد، مؤلف در آن از تاریخ‌های ۴۹۵ و ۴۹۷ و ۴۸۸ یاد می‌کند؛ خط: نسخ، کا: احمد بن شمس الدین حسینی بحرانی، تا: ۱۷ شوال ۱۰۹۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۵گ (۴۱پ-۵۶ر)، ۱۵سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۶]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۵۴۰

خط: نسخ، کا: ابراهیم، تا: ۱۰۹۶ق [الفبائی: ۳۷]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷۰/۲

آغاز: الحمدلله الرحمن الرحیم رب العالمین ... قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم من حفظ من أمتی أربعین حدیثاً یؤدیه إلیهم؛ **انجام:** کیف یحفظون دینهم قال صلی الله علیه و آله و سلم کالجمرة فی الیدین إن وضعتها انطفت و إن کان أمسکتها احترقت.

۴۰ حدیث است از پیامبر (ص) بدون هیچ‌گونه شرح و توضیح، در این نسخه فقط ۳۵ حدیث آمده است. مؤلف کتاب ظاهراً از امامیه است؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۱۰گ (۶۱ - ۷۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲۹ - ۲۶۷]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۳۸/۱

آغاز: بسمله. هذا کتاب الاربعین و فیها اربعین بابا الباب الاول فی فضیلة العلماء قال رسول الله صلعم لابن مسعود جلوسک ساعة فی مجلس العلم

چهل باب کوتاه در احادیث نبوی است، عناوین برخی ابواب: ۱. فضیلة العلماء، ۲. فضیلة لا اله الا الله، ۳. فضیلة بسم الله الرحمن الرحیم، ۴. فضیلة الصلوة، ۵. فضیلة الایمان، ۱۰. فضیلة صلوة الجمعة، ۲۰. فضیلة الاستغفار، ۲۵. فضیلة النکاح، ۳۰. حق الولد علی الوالدین، ۳۵. ذکر القبر، ۴۰. (در نسخه یافت نشد)؛ خط:

نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۱۵گ (۴پ-۱۹ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۰ - ۲۰۵]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۴ کر

آغاز: بسملة، قال النبی صلی الله علیه و سلم: ۱. طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة؛ ۲. المسلم من سلم المسلمون من یده و لسانه؛ **انجام:** انتظار الفرج بالصبر عبادة؛ طعام الجواد دواء و طعام البخیل داء؛ اللهم صلی وسلم علیه؛ تم

چهل حدیث نبوی (ص) در موضوعات گوناگون و متنوع است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۱گ (۱۰پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۵۴]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۹/۷ط

آغاز: بسمله. و اما سبب اختیار الاربعین حدیثا فهو ما روی عن موسی بن جعفر؛ **انجام:** و اذا عنده الاقامة لم ترد دعوة.

طبق آنچه که پایان نسخه آمده این احادیث منقول از کتاب «مجموع الرائق» است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: یار محمد علیا بادی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول، ۱۸ص (۲۲۰-۲۳۷)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۲۱]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۶/۲

آغاز: صحیح‌ترین حدیثی که راویان مجالس و محدثان مدارس یقین املا کننده حمد و ثنائیسب که کلمات تامه ... قال النبی علیه السلام من اعان طالب العلم؛ **انجام:** و کتابیست می‌کند الله تعالی به هر لقمه که خورده است مهمان طواف کعبه را و مقبول... می‌شود و آن جماعت در مدینه ... ناتمام.

اربعینی است ناتمام که آغاز آن چون اربعین جامی می‌باشد لکن ترجمه آن منثور است، در این رساله تنها ۵ حدیث ترجمه شده که ۴ حدیث نخست آن مربوط به ارزش والای دانش و دانشمندان و حدیث پنجم در فضیلت ضیافت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اشعاری پراکنده در آغاز و پایان و حاشیه برگ‌ها آمده؛ کاغذ: شرقی، نوع جلد: تیماج قهوه‌ای روشن با ترنج و سرترنج، ۳گ (۴۳پ-۴۵ر)، ۱۰ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳۵ - ۷۱۵]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۶۵۰

آغاز: بسمله. اربعون حدیثا مرویة عن النبی صلی الله علیه و آله و سلم الحدیث الاول قال رسول الله صلی الله؛ **انجام:** علیاً کالشمس و ابنائه کالنجوم و من اقتدی بهم اهتدی و من یتهم فعلیه لعنة الله و ملائکته اجمعین

چهل حدیث از پیامبر (ص) در پند و اندرز و آداب و اخلاق است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۲ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی یک‌لا، ۳گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار ۱ - ۶۶]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۱۰۰

آغاز: هذه اربعون حدیثا من احادیث سید المرسلین صلوات الله علیه و آله جمعتها للتواب و ذخر الیوم الحساب و عی لا یومن احدکم حتی یحیب لاخیه ما یحب بنفسه؛ **انجام:** حسن الخلق احسن صفات المؤمن. قضا حاجة المؤمن کفارة الذنوب.

خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج عنابی، ۱گ (۲۳۲پ حاشیه) [ف: ۲۹/۱ - ۱۴۷]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۲۰/۲

چهل حدیث به روایت اهل سنت است، آخرین حدیث این رساله شماره ۴۲ دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد زمان لوحشی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۱۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی مهره‌دار ضخیم، جلد: مقوای سفید عطف کرباس مشکی، ۲گ (۴۱ ر-۴۳پ)، ۱۵ سطر(۹/۵×۱۴/۵) [ف: ۲۹/۲ - ۷۸۱]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۳۸

آغاز: رضی الله تعلی عند ... النبی فان فی الطریق اعرابی؛ **انجام:** الراجی مغفرة الغفران محمد بنده ملك الاکبر فی سنه ۱۱۵۱

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۱۵۱ق [رایانه]

۳۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۷۹/۲

آغاز: علی لتعجیل له إلی مضاعفة الخیر فی العاجل و الآجل؛ **انجام:** لما عرج بی الی السماء اخذ بیدی جبرئیل علیه السلام فادخلنی الجنة ... فلما هبطت إلی الارض و واقعت خدیجه علیه السلام فحملت بفاطمة علیه السلام.

نسخه حاضر از پایان حدیث ۲۰ تا حدیث ۴۰ را شامل است، چهل حدیث درباره اعتقادات و اخلاق، بیشتر بر گرفته از کتاب الروضه «کافی» شیخ کلینی است؛ خط: نسخ، کا: سید محمد رضا بن مرتضی حسینی، تا: ۱۱۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶-۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۸۰]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۹ ض

احادیث اهل سنت؛ بی‌کا، تا: ۱۱۶۲ق [د.ث]

۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۲۳/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فهذه اربعون حدیثاً انتخبتها و کتبتها لبعض الاخوان؛ **انجام:** و کفی بالمرء شغلا بنفسه عن الناس

این چهل حدیث با ذکر مصدر و اسانید انتخاب شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح رازی، تا: ۱۱۸۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۶۵ر-۶۸ر)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۲۰۸]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۲۰/۲

آغاز: الحمدلله الذی نور قلوب العلماء؛ **انجام:** لنهتدی لولا ان هدانا الله ... سنة ۱۱۹۳

آن را پس از خواندن جامع الصغیر و شرح مناوی جمع کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۳ق؛ کاغذ: پسته‌ای استانبولی، جلد: ابری فرنگی، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۴۰۸]

۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۴۵/۳

آغاز: قال النبی (ص) من قرء وحفظ اربعین حدیثا من امتی سماه الله تعالی فی السماء ولیاً وفی الارض فقیها قال الصلوة عمود الدین

فمن اقامها فقد اقام الدين ومن تركها فقد؛ **انجام:** لوكان البحار مداداً و الاشجار اقلاماً و السموات و الارض صفحاً و الانس و الجن كتاباً لنقص المداد و نفيت الصحف وكلت الاقلام و لم يكتبوا عشراً من اعشار فضل على عليه السلام

مجموعه چهل حديث مروی از پيامبر اكرم (ص) و امامان معصوم (ع) است كه بدون هيچ شرح و توضيحی به‌دنبال هم آمده‌اند؛ خط: نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تيماج سياه، ۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۲]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۱۴

آغاز: بسمله، الحديث الاول فی تولد علی بن ابی طالب (ع) روی الامام الزاهد التقی ابوالقاسم علی بن موسی بن جعفر محمد الطاووس؛ **انجام:** فليس له فی رحمةالله مطمع عليكم سلام الله.

حاوی چهل حديث در فضايل و مناقب حضرت علی بن ابی طالب (ع) كه بيشتر احاديث آن مأخوذ از كتب اهل سنت می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۳؛ از اواخر حديث ۳۹ تا آخر ساقط است؛ مذيل به نثر اللالی (ناقص) شامل كلمات قصار علی (ع) است و موجودی از حرف الف تا پايان حرف ظ می‌باشد. آغاز ذيل: «ايمان المرء يعرف بايمانه»، انجام موجود: «ظل الاعوج اعوج»؛ واگذاری بنياد مستضعفان در شهريور ۱۳۶۷؛ كاغذ: آهاری، جلد: تيماج مشكی يك‌لا، ۱۱۵گ، ۱۳و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۷سم [ف: ۱۴ - ۴۴]

۳۹. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۴۶۳۶/۱

خط: شكسته نستعليق، بی‌كا، تا: اوايل قرن ۱۳ [ف: ۷ - ۴۴۳]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۴۹

بی‌كا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [د.ث]

۴۱. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۱۸۶۹/۲

بی‌كا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تيماج مشكی، ۹۰گ (۲۰-۱۱۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۷۹]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۱۶

آغاز: بسمله. و لنذكر اربعين حديثا فی فضل الصلاة علی النبی صلی الله عليه و آله و سلم؛ **انجام:** و اعطی امله و اعين علی عدوه و علی اسباب الخير و كان ممن يرافق نبيه فی الجنان محمدعلی

چهل حديث بدون هيچ توضيحی در ثواب و صلوات بر پيامبر اكرم (ص) گرد آورده است؛ خط: نسخ، كا: محمد علی، تا: قرن ۱۳؛ اهدايی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ كاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تيماج عنابی، ۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۵]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۹۹۸

آغاز: و حبل الاخره دارالقرار ليجزی الذين اساوا؛ **انجام:** ليلا و اطعموا ضحی رجلا تزويج فی ساعه حاره

علی حروف التهجی؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [رايانه]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۲۸۴

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمين ... بعد بدان كه از حضرت پيغمبر (ص) منقول است كه من حفظ عن امتی اربعين حديثا؛ **انجام:** و قال (ص) ركعتان مع العمامة خير من سبعين ركعة بغير العمامة

چهل حديث از احاديث نبوی درباره مطالب اخلاقی (بايدها و نبايدها) گردآوری شده و هدف آن درك ثواب حفظ چهل حديث است؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: ۱۲۵۳ق؛ اهدايی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ كاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تيماج ضربی قهوه‌ای سوخت با ترنج و سرترنج، ۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۷سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۶]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲۷/۶

آغاز: الحمدلله رب العالمين و العاقبه للمتقين ... أما بعد، قال رسول الله [صلی الله و آله] من حفظه (كذا) أربعين حديثاً علی أمة (كذا)؛ **انجام:** و خلق الفرس من ريح الجنة و خلف لحمار من حجر الجنة.

دارای احاديث در فضيلت نماز و عبادات و غير اينها است، بدون ذكر شماره ترتيب يا ذكر سند؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: ۱۲۵۶ق؛ كاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای روشن يك‌لا با ضرب خطوط و مجدول، ۱۶گ (۵۹-۷۵)، ۱۵ سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۳۶ - ۲۰۵]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۹۹۳۷

آغاز: چهل حديث ... بسمله حديث اول قال رسول الله «صلعم» جائنی جبرئيل من عندالله بورقه آس خضراء مكتوب فيها؛ **انجام:** لو كان البحر مداداً و الاشجار اقلاماً و الانس كتاباً ما احصوا فضائل علی بن ابيطالب

چهل حديث صحيح السند در فضايل و مناقب حضرت علی (ع) است، جامع به احتمال كاتب نسخه می‌باشد؛ خط: نستعليق تحريری، كا: محسن علی، تا: ۱۲۵۸ق؛ ضمايم: ۱. حديث عبدالله بن مسعود موجود در «كنز الاخبار» شيخ صدوق در وظايف عبد هنگام ظهور فتنه‌های بعد از پيامبر اكرم (ص) اين حديث را مترجم آورده است. آغاز: «قال عليك بالدين عند الاضطراب الانفس»، ۲. روايت ديگر در مذمت توتون و شرب خمر و ... از «كنزالاخبار» صدوق به اسنادش از اما باقر بن علی (ع)، ۳. بيان چند تمثيل از ائمه دين در مذمت دنيا و دنياپرستی؛ اهدايی رهبری، فروردين ۱۳۷۲؛ كاغذ: نخودی آهار مهره كشميری، جلد: اسقاطی، ۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۷]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰۶۶۲

آغاز: بسمله. و به ثقتی الحمدلله منمن تعدی حدوده و الصلوة و السلام علی رسوله الذی بذل فی ارشاد الغواة مجهوده ... اما بعد فهذه اربعون حديثاً فی وعيد من سبل ثوبه؛ **انجام:** البسه الله من حلل الايمان فی الجنة (و) وفقنا الله تع لاتباع سنن نبيه الكريم

مشتمل است بر چهل حديث از طريق اهل سنت در پرهيز از

پوشیدن لباس بسیار بلند و وعده عذاب دادن به کسانی که لباسشان روی زمین کشیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۷]

۴۸. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... سألنی بعض الأصدقاء أن أجمع له مختصراً فی مناقب امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام؛ **انجام:** حریهم حربی و حربی حرب الله و حرب اعدائهم حرب الشیطان.

چهل حدیث است با حذف سند منقول از حضرت پیامبر اکرم (ص)، در فضایل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین (ع)، گرد آورده شده به در خواست بعضی از دوستان که به نام وی تصریح نشده است؛ خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبدالصمد بن حیدر کلری ابهری، تا: ۱۲۶۶ق؛ جلد: مقوایی عطف پارچه سفید، ۵گ (۷۹پ-۸۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۶۸]

۴۹. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۵/۳

آغاز: بسمله، روی عن ابن عباس فی قوله تعالی و الذی جاء بالصدق و صدق به انه

خط:نسخ ونستعلیق،کا:حسین بن محمدنقی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۴۶ر-۵۸پ)، قطع: نیم‌ربعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲-۲۸۷]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۲۶/۳

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و العاقبه للمتقین و الصلوة و السلام علی محمد و اله الطاهرین قال النبی (ص) من حفظ اربعین حدیثاً؛ **انجام:** قال من مات فی طلب العلم قبل حصول المقصود خلق الله ملکاً عالماً فی قبره یعلمه الی یوم القیمه

نویسنده با استفاده از حدیث معروف پیغمبر که گفته: «من حفظ اربعین حدیثا من امتی سماء الله تعالی فی اسماء ولیاً و فی الارض ...» به جمع آوری چهل حدیث می‌پردازد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد هادی هزار جریبی، تا: ۱۲۸۳ق، جا: طهران؛ افتادگی: انجام؛ حاوی جداول طلسمات؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن تریاکی مقوایی، ۸ص (۷۳-۸۱)، ۱۳ سطر (۱۳/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۴۶۷]

۵۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۵/۴

همان اربعین حدیث شیخ بهائی است که شرح آن حذف شده و تنها به ذکر چهل حدیث پرداخته؛ خط: نسخ، کا: عبدالجواد بن یوسفعلی مشهدی خطیب آستان قدس رضوی، تا: جمعه ۱۷ جمادی الاول ۱۲۹۶ق؛ جلد: میشن لایه‌ای قرمز، ۱۰ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۳۸]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۷۶

آغاز: بسمله. اما بعد الحمد و الصلوة فهذه اربعون حدیثاً مسندة بالسند الصحیح؛ **انجام:** خیر الزاد التقوی

مشتمل بر چهل حدیث نبوی (ص) در آداب و اخلاق است؛ خط: نسخ خوش، کا: حافظ عبدالحمید خان، تا: قرن ۱۴؛ مجدول، محشی؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۸]

۵۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۴/۲

آغاز: الحمدلله الملک المنان و الصلاة و السلام علی حبیبه محمد سیدنا و سید اهل الجنان و علی آله و اصحابه تحیة و تسلیماً الی یوم الامان

نسخه اصل: کتابخانه امام هادی علیه السلام - مشهد ۱۱۳. چهل حدیث از احادیث پیامبر اکرم (ص) در باب حکم و آداب را به ترتیب حروف اوایل آنها جمع‌آوری نموده و آنها را از مصادر حدیثی مورد اعتماد اهل سنت با حذف اسانید گرد آورده است؛بی‌کا،تا:با تاریخ۱۳۰۵ق؛۴ص(۲۵-۲۸)[عکسی ف: ۷ - ۵۵]

۵۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۴/۳

آغاز: اسمح یستمح علیك أطب کسبك تستحب دعوتك

نسخه اصل: کتابخانه امام هادی علیه السلام - مشهد ۱۱۳. چهل حکمت کوتاه است به ترتیب حروف الفبا و ظاهراً انتخاب شده از کلمات حضرت رسول (ص)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۵ق؛ ۴ص (۲۸-۳۱) [عکسی ف: ۷ - ۵۵]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۴۴۷۸

از الکافی؛ خط: نسخ، کا: حسن، تا: ۱۳۱۲ق [الفبائی: ۳۵]

۵۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹

آغاز: بسمله ... و بعد لما ورد فی الحدیث من حفظ علی امتی ... فشمرت ان اضبط اربعین حدیثا متواترا وقد بنیت فی مختصری هذا ان اضبط الاحادیث التی یحتاج الی توجیه وفکر ینتفع به عامة الطالبین ... الاول حدیث المشهور من عرف نفسه فقد عرف ربه؛ **انجام:** فلو کان الامر کما یقوله العامة من وجوب المسح الی المرافق لزم ان یکون الله سبحانه نسی التقلید هنا وما کان ربك نسیا هذا اخر ما اردت ایراده فی هذه الرساله.

رساله‌ای متوسط در شرح چهل حدیث در موضوعات مختلف و گوناگون است که در روز دوشنبه ۳ جمادی الاول سال ۱۳۱۳ق به اتمام رسیده است، تمام روایاتی که مؤلف آورده به‌نحوی در ظاهر معنای آن تنافی و تناقضی دیده می‌شود که سعی کرده است آن تناقض را بر طرف و معنی صحیح و دقیقی ارائه نماید، حدیث اول حدیث معروف «من عرف نفسه فقد عرف ربه» می‌باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۳ جمادی الاول ۱۳۱۳ق؛ جلد: پارچه، ۷۵گ، ۳۰ سطر [ف:۱-۲۶]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۴۸

آغاز: بسمله، الحمدلله فهذه اربعون حدیثا؛ **انجام:** فی الارض الا اخذترا به الی الماء

مشتمل بر چهل حدیث در فضائل و مناقب حضرت علی (ع) است بدون ذکر اسانید با ترجمه فارسی زیرنویس و مذیل است به ۱۶

برگ در اخبار و مطالب متفرقه دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: غروی، احمد، تا: ۱۳۲۱ق؛ واقف: یارمحمد خان افشار، تاریخ وقف: ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج، ۲۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۶ – ۵۸]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۴۳

آغاز: بسمله، کتاب فیه اربعون حدیثا من مناقب امیرالمؤمنین ... قال ابن عباس رضی الله عنه؛ **انجام:** و انا کتبت ما احب علی ولی الله.

شامل چهل حدیث در فضایل و مناقب حضرت علی بن ابی طالب (ع) با ذکر اسناد و سلسله روات است؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: ۲۶ جمادی الاول ۱۳۴۹ق، جا: نجف اشرف؛ از نیمه حدیث ۱۸ تا اواسط حدیث ۲۸ ساقط است، از نسخه‌ای که در سنه ۹۴۷ کتابت شده استنساخ شده است؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا رویه پارچه، ۲۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ – ۴۳]

۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۲/۹-۴/۱۳۲

آغاز: بسمله سبحان من فلق حبة الجنان بنور الایمان و فتق عذبه اللسان بشکر الاحسان و فضل جوهر الانسان علی سایر الاکوان وخصه بفضیلة النطق و فصل البیان ... و بعد فانه لما کان خیر الکلام بعد کلام الملک العلام کلام خیر الانام ... الحدیث الاول قال علیه و آله السلام ممن لم تکن فیه واحدة من ثلث فلا یحتسب بشیء من عمله تقوی شحجمزة ... المثل الحلم عن ... الشعر؛ **انجام:** الحدیث م قال علیه و آله السلام لوکان العسر فی حجر لطلب الیسر حتی یدخل علیه ولم یقلب عسر یسر من لاشیء احسن من علم المثل تصبر علی العسر تصیر الی الیسر ... الشعر اذ اشتدت بک العسری ففکر فی الم نشرح رفعسر بین لیسرین اذا فکرتها تفرح، قد تمت الاحادیث الاربعین و شواهدها فی الامثال و الاشعار بعون الله الملک الغفار

چهل حدیث نبوی را در موضوعات اخلاقی جمع‌آوری نموده و در ذیل هر حدیث مثل و ابیاتی از اشعار که با آن حدیث تناسب دارد، آورده و در مقدمه از شاگردش علاء الدین ابوالعلاعلی نام می‌برد که در نزد مؤلف درس خوانده و مؤلف به او اجازه نقل روایت این احادیث را می‌دهد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، ۲۴ سطر [ف: ۱ – ۲۷۷]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۲/۳-۵/۶۲

آغاز: بسمله اقول فی معانی قوله تعالی یوم ینفخ فی الصور فتأتون افواجاً روی عن معاذبن حیل رضی الله تعالی عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اخبرنا عن قول الله تعالی؛ **انجام:** والنجیل الذی یوکل ولایعطی واللئیم الذی لایوکل ولایعطی

در این رساله ابتدا به تفسیر آیه «یوم ینفخ فی الصور فتأتون افواجاً» با استفاده از حدیث نبوی که دارای ۱۵ بخش است می‌پردازد و بعد از آن چهار حدیث دیگر در موضوعات دیگر نقل می‌کند. در نسخه حاضر نام کتاب در اول نسخه «چهل حدیث» ذکر شده که این اسم با توجه به قطعات احادیث نقل شده می‌تواند درست باشد؛خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ جلد: تیماج زعفرانی، ۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۱۳۶۷]

۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۹۰۶

آغاز: الحمدلله الذی أرسل رسوله الی المکلفین لهدایتهم و بیان شرائع الدین بالدلائل القطعیة و البراهین؛ **انجام:** الحدیث الثانی و الاربعون اذا قصر العبد فی العمل ابتلاه الله بالهم

از: احمد ضیاءالدین چهل حدیث مشتمل بر قواعد دین را با حذف اسانید آنها گرد آورده تا حفظ آنها بر همگان آسان باشد، و در پایان دو حدیث اضافه کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد:گالینگور سبز،۶گ،۱۳سطر،اندازه:۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰ – ۲۸۶]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۴/۱

آغاز: قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم. رأس الحکمة مخافة الله عزوجل. لا تدع شیئاً اتق الله الا اعطاک الله خیرا منه ب؛ **انجام:** من ادی فریضته فله عندالله دعوة مستجابة م –فضل العلم افضل من العبادة

به روایت از پیامبر، هر حدیث با حروف ابجد شماره‌گذاری شده (۱–م)؛ خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله حسینی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی حاشیه گل و بوته میان ترنج، ۲گ (۱پ–۲پ)،۱۴سطر(۷/۵×۱۴)،اندازه:۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴ – ۲۳۲]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۴/۲

آغاز: أ–قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم. العلماء ورثة الانبیاء ب –القناعة کنز لا یفنا؛ **انجام:** من احقر طالب العلم فهو منافق و ملعون فی الدنیا و الاخرة. تمت الاحادیث الاربعین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

به روایت از پیامبر، هر حدیث با حروف ابجد شماره‌گذاری شده (أ–م)؛ خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله حسینی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی حاشیه گل و بوته میان ترنج، ۲گ (۲پ–۳پ)، ۱۴سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴ – ۲۳۲]

۶۴. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۷۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷ص (۳۸–۴۴)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۵۷]

۶۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۰۳/۱

آغاز: بسمله و حمدله ... قال الله تعالی ان احسنتم احسنتم لانفسکم و ان اسأتم فلها

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف و لبه‌ها تیماج قرمز، بدون مقوا، اندازه: ۱۴×۱۸/۵سم [ف: ۱ – ۱۵۲]

۶۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۸۲/۴

آغاز: قال رسول الله صلی الله علیه و آله من حفظ أربعین حدیثا فی فضائل علی بن ابی طالب حشره الله تعالی فی القیامة مع العلماء؛ **انجام:** اللهم املأ قلوبنا من حبهم و ولایتهم و اجعلنا من الراعین لحقوق اخوانی المؤمنین بمحمد و آله الطاهرین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی ضربی، ۶گ (۱۲۸پ-۱۳۴پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲۷/۴

آغاز: احسن الاحادیث و اعظمها حمد الله الذی و صفت ذاته فی حکم کتابه؛ **انجام:** قال علیه السلام علمه.

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی لایی، ۲گ (۸۴پ-۸۶پ)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: بیاضی ربعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۳۳]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۱۳/۱۲

علمهما الرسول لعلی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۱گ (۴۴ ر و پ)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۲۹]

۶۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۲/۱

آغاز: بسمله قال رسول الله (ص) من قرء او حفظ اربعین حدیثاً من امتی بعثه الله تعالی یوم القیمه فقیهاً عالما. قال النبی (ص) من اراد اصاحباً فالله یکفیه؛ **انجام:** قال النبی صلی الله علیه و سلم من یمشی بن امرأتین فتح الله له سبعین باباً من الفقرا

چهل حدیث است؛خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا اوایل قرن ۱۴ق؛ جلد:مقوا عطف میشن سرخ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۱۷]

۷۰. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۹۷/۲

آغاز: (آغاز حدیث اول:) اخبرنا السید ... حسین بن سید جعفر الحسینی و الشیخ ... زین الدین بن احمد العاملی کلاهما عن شیخ علی بن عبدالعال

ذیل هر حدیث چند حدیث که موید آن است می‌آورد، برای شاه طهماسب بن شاه اسماعیل حسینی نگاشته شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۷گ [چند نسخه-ف: - ۳۷۶]

۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۲/۷

آغاز: (یتلوه اربعون حدیثا ایضا عن النبی (ص) نقلا من المجموع المقدم ذکره مما تلاه ابوالفضل محمد بن سعید اعانه الله) حدیث اول. عن الحسین بن یقطین عن ابیه عن جده قال ولی علینا بالاهواز رجل من کتاب یحیی بن خالد و کان علی بقایا من خراج کان فیه زوال نعمتی و خروجی من ملکی فقیل انه ینتحل هذا الامر فخشیت ان القاه؛ **انجام:** حدیث اربعون. عن ابن عباس قال قال رسول الله (ص) ثلثة لا یکترثون للحساب ... و اذا کان عند الاذان فتحت ابواب السماء و استجیب الدعاء و اذا کان عند الاقامة لم ترد دعوة.

در این اربعین چهل حدیث از پیامبر و امام صادق درباره مناقب علی (ع) آمده است، در آغاز نسخه (شماره ۵۰۲ دانشگاه تهران) دارد که از «مجموع رائق» از آنچه که محمد بن سعید برخوانده است گرفته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵ گ (۲۲۵ر-۲۴۰ر) [ف: ۵ - ۱۰۷۱]

۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱۳

آغاز: قال رسول الله صلی الله علیه وآله من حفظ من امتی اربعین حدیثا کتب الله تعالی یوم القیامة فقیها عالما؛ **انجام:** لایؤمن احدکم حتی یحب لاخیه ما یحب لنفسه خیر الکلام ماقل ودل

چهل حدیث از کلمات اهل بیت (ع) است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای عطف پارچه، ۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۳]

۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۳۵/۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶۸]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۱۸/۴×۲۴/۴سم [رایانه]

۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۶۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی، مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۲×۱۸سم [رایانه]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۹۱۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۷]

۷۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۲۲/۶

از اوایل حدیث دوم تا اواخر حدیث سی ونهم را دارد و در آن از خاتمه «الاربعین عن الاربعین فی فضائل علی» و کتاب «مشارق الانوار»، «روضة الواعظین»، «بستان الکرام»، «اعتقادات» صدوق، «عیون اخبار الرضا» و «زبدة البیان» اردبیلی (- ۹۰۳) و از محقق ثانی (-۹۴۰) و شهید ثانی (- ۹۶۵) یاد کرده است، جز اربعین شیخ بهائی است، در برگ پنجم آمده: «الحدیث الثالث: روی الشیخ الفقیه المفید قدس سره فی روضة الواعظین ایضا باسناه الی مجاهد عن ابی عمر و ابی سعید الخدری قالا کنا جلوسا عند رسول الله ...»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ (۷۸-۱۵۹)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۷۹۴]

۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹۱۷

رساله‌ای شامل ۴۰ حدیث منتخب در باب فضائل امیرالمؤمنین (ع) است؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعار و مطالب مختلف فارسی و عربی با مضامین مختلف از جمله در مدح اهل بیت (ع) در برگ ۱ الی ۴ و برگ ۶ الی ۸پ؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا ضربی مجدول با بوته‌های ریسه‌ای دور جداول، ۲گ (۴پ-۵پ)، ۱۵ و ۱۷ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۷۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۵۴/۳

خط: نسخ، کا: نورالدین محمد شریف پسر عزیز الله، بی‌تا؛ در پایان اجازه‌نامه‌هایی است از دانشمندی که نامش درست خوانده نمی‌شود به خط خود او برای نویسنده نسخه نور الدین محمد بن شریف ... عزیز الله بن میر محمد مورخ روز شنبه سه روز مانده از ربیع الاول ۹۹۰، نشانه بلاغ دارد؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۳۸گ (۵۸پ-۹۶ر)، ۱۷ سطر (۱۱×۲۶)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۴۱۱]

۸۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۸۷/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی خاتم الانبیاء محمد و آله المعصومین؛ **انجام:** رکعتان مع العمامة خیر من سبعین رکعة بغیر عمامة

چهل حدیث مختلف است که برای درک ثواب حفظ چهل حدیث نوشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۶گ(۶۱پ-۶۶پ)،اندازه:۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۳ - ۲۴۰]

● الاربعون حدیثا = چهل حدیث / حدیث/عربی، فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯ = čehel hadīs

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۴۳/۵

آغاز: چهل حدیث، بسمله، حمد له ... اما بعد این حدیثی است در فضائل دوازده امام و چهارده معصوم ... هران بنده مومن که این حدیثها بخواند و بدین اعتقاد کند از محبان خاندان طیبین و طاهرین باشد؛ **انجام:** یعنی اگر جمع شوند مردمان بدوستی علی ابن ابی طالب خدای تعالی آتش دوزخ را نمی آفرید. تم هذا الحدیث فی یوم الاحد فی سلخ شهر جمید الثانی سنه ۹۳۴

چهل حدیث شیعی است با ترجمه فارسی به سبک تا اندازه‌ای کهن؛ بی‌کا، تا: یک‌شنبه پایان جمادی الثانی۹۲۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ (۱۹۹پ-۲۱۷پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۴۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۸/۱۴-طباطبائی

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این رساله‌ای است در بیان چهل حدیث و فضیلت دعاها و اورادها ... این فقیر حقیر ضعیف عبدالله الغنی از کتابهای معتبر بیرون آورده ... و آن را به فارسی بیان نموده تا نیمه شعبان از این بهره مند شوند ... حدیث اول منقول است باسناد صحیح از حضرت فاطمه زهراء علیها السلام؛ **انجام:** حدیث چهل از ابن عباس روایت کنند که شخصی را گفت در کوفتی بودم که بیم هلاک بود رسول فرمود ... حق تعالی رنج و الم از من دفع کرده صحت یافتم.

از عبدالله چهل حدیث است در اذکار و ادعیه از پیامبر و ائمه (ع)؛بی‌کا،تا:قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماجی سیاه، ۶گ (۶۱پ-۶۷پ)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۳۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۷۴۵۹

آغاز: بسمله، ابتدا می‌کنم بنام خداوند بزرگ ×× روزی دهنده است در دنیا به شرط جان؛ **انجام:** الدنیا مزرعة الاخرة ... الدنیا قنطرة

در این رساله به موجب حدیث نبوی (ص) «من حفظ من امتی اربعین حدیثا کتب الله اسمه جریدة العلماء» چهل حدیث گردآوری شده و هر یک با یک رباعی ترجمه شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج و لچکی، ۱۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۶ - ۶۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۷۲/۳

آغاز: الحدیث الاول من حسن اسلام المرء تر که ما لا یعنیه. حسن اسلام اگر چه بسیار است ×× اندکی گویمت از آن بسیار / بکف آور هر آنچه در کار است ×× ترک کن آنچه نبودت در کار؛ **انجام:** گفت خیر البشر که در عالم ×× باش همچون غریب و رهگذری

این چهل حدیث که بیشتر جنبه اخلاقی دارد، هر کدام در یک رباعی به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الثانی ۱۱۰۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲گ (۳۱پ-۴۲ر)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۱۴ - ۱۵۸]

۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۳۷/۴

چهل حدیث در فضائل امیرالمومنین (ع) بدون سند و با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۴۵-۵۰) [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۵۰]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۹۸

بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی [رایانه]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۳۵/۷

آغاز: ثنا و ستایش بی انتها پادشاهی است که رایات ظفر آیات محمدی را در میدان نبوت و رسالت برافروخت ... و بعد بر ضمایر باهره ارباب سعادت و اقبال و خواطر طاهره اصحاب فضل و کمال پوشیده نباشد؛ **انجام:** که رسول الثقلین و نبی الکونین صلوات الله و سلامه علیه و آله فی الدارین فرمود که اگر دریاها سیاهی گردند و درختها قلمها و آدمیان نویسندگان شوند نتوانند که فضایل علی بن ابی طالب را درشمارآرند

رساله‌ای کوتاه در ترجمه چهل حدیث ازمعصومین (ع) که به یکی از پادشاهان تقدیم شده است؛خط:نستعلیق،کا:محمدحسن بن محمد علی خراسانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۰ق، جا: حیدرآباد دکن؛ ۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۳]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳ /۷۷۵۰-۵۲/۹۰

آغاز: بسمله؛ بدانکه چهل حدیث است از حضرت رسول (ص) بیان فرموده هر کس بخواند و بعمل آورد بهره‌مند دنیا و آخرت کرده ... حدیث اول هر کسی از استاد یاد بگیرد

ترجمه چهل حدیث نبوی بدون ذکر سند و متن حدیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ ۲۰ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۶۶]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴ /۷۷۵۰-۵۲/۹۰

آغاز: بسمله، حمد له؛ و بعد بدانکه بنای این کتاب بر چهل حدیث است از عربی به فارسی ترجمه شده از برای آسانی مبتدیان، تا چون بخوانند بر معانی آن واقف گردند. حدیث اول: قال رسول الله لابن مسعود: جلوسک فی حلقة العلم؛

ترجمه چهل حدیث نبوی بدون ذکر سند و متن حدیث؛ خط:

نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ ۳۹ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۶۶]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۷/۵

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم الانبیا و المرسلین محمد و أولاده المعصومین أما بعد بدانکه از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم منقول است که من حفظ عن أمتی ... الاول قال النبی (ص) إذا قام الرجل إلی الصلوة فقال الله اکبر خرج من الذنوب کیوم ولدته أمه؛ **انجام:** الثامن و الثلاثون قال أمیر المونین علیه السلام قرأت التوریة و الانجیل و الزبور و الفرقان اخترت من کل کلمة فمن التوریة من صمت نجا من ترک الشهوات سلم من الافات و من القرآن ومن یتوکل علی الله فهو حسبه تمت بعون الله و منه.

چهل حدیث (در این نسخه ۳۸ حدیث آمده است) بیشتر نبوی (ص) و چند حدیث نیز از حضرت امیر المونین علی (ع) در موضوعات گوناگون آمده است مقدمه این اثر به فارسی است و امکان دارد نام ابوالقاسم بن محمد حسینی که در برخی برگ‌های نسخه به عنوان کاتب (از جمله این نسخه) و برخی جاها نیز (از جمله رساله بعدی) به عنوان مؤلف آمده در حقیقت گردآورنده و مؤلف این احادیث بوده باشد؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن محمد حسینی، تا: ۱۲۷۷ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۴۲ر-۴۵ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲/۵سم [ف: ۳۵ - ۱۸۵]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۶/۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... و بعد قال رسول الله صلی الله؛ **انجام:** اذا قدرت علی عدوک فاجعل العفو عنه شکر القدرة علیه

در این رساله از ۲۲۷ تا ۲۳۳ دو اربعین حدیث است یکی از صفحه ۲۲۷ تا ۲۳۱ و در این اربعین از ائمه دین کلمات برگزیده‌ای جمع‌آوری شده و دیگری از ۲۳۱ تا ۲۳۳ و جمع‌آوری کننده در مقدمه می‌آورد: «چهل حدیثی است که بمضمون من حفظ من امتی اربعین حدیثاً دخل الجنة» و از ۲۳۳ تا ۲۳۶ صد کلمه از علی (ع) است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: اسدالله بن نظر علیخان تنکابنی، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۹ص، ۱۲ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۹۶]

۱۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۹۸/۲

آغاز: بسمله، قال رسول الله ص: من قرا و حفظ اربعین حدیثا من امتی؛ **انجام:** اذا اردت امرا فتدبر عاقبته زمانی که اراده کردی کاری را پس فکر کن آخر آن کار را، بعد از هر نماز بخواند ... اللهم انی ... عن شرار الناس.

چهل حدیث نبوی با حذف اسناد که مؤلف آن را در بین سطور ترجمه کرده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۳۱۲ق، جا: مدرسه مرحوم عبدالله خان؛ جلد: تیماج زیتونی ضربی ترنج با سر با نقش گل و بلبل مجدول، ۵گ (۸پ-۱۳ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۶۱]

۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۳۰/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلاة علی محمد وآله اجمعین قال رسول الله صلی الله علیه وآله طلب العلم فریضة علی کل مسلم الا ان الله یحب بغاة العلم ظاهراً معنای این حدیث این است که طلب علم واجب است برهر مسلم؛ **انجام:** الاربعون وقال النبی صلی الله علیه وآله قلیل العلم خیر من کثیر العبادة یعنی کمی ازعلم بهتر است از بسیاری عبادت

چهل حدیث از احادیث رسول اکرم (ص) و ائمه هدی (ع) است که به فارسی برگردانده شده و برخی به طور مختصر شرح شده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فوائدی در مهر نبوت و قوای انسانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا مجدول، ۲۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۱]

۱۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۵۲/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... حمد مخصوص خداوند است و بس ×× آن خداوندی که جز او نیست کس / هم درود و هم سلام و هم پیام ×× بر پیمبر باد و اولادش سلام؛ **انجام:** و قال الرضا علیه السلام قال الله تعالی: لااله الاالله حصنی ... آن شنیدستم که شاه دین رضا ×× این حدیث آورد از قول خدا

چهل حدیث کوتاه را که بیشترین آنها از پیغمبر اکرم (ص) می‌باشد آورده و معنی آنها را به نظم کشیده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج روغنی ضربی قهوه‌ای،۴گ(۳۱ر-۳۵پ)،۱۹سطر،اندازه:۱۱×۱۸سم[ف:۱ - ۱۷۲]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۵/۳

آغاز: بسمله، این احادیث از کتاب تنبیه الغافلین انتخاب افتاد ... الاول قال رسول الله (ص) تارک الصلوة لا یکون من امتی؛ **انجام:** و دل در آن نهادن محض خطا ... اگر چه یوسف مصری تراست هم خانه ×× چرا چو کوف کنی آشیان بویرانه

چهل حدیث از احادیث و روایت های اخلاقی که از حضرت رسول (ص) نقل شده و هر مسلمانی باید بدان عمل کند، از کتاب «تنبیه الغافلین» بهاء الدین محمد بن ابراهیم تبریزی (ق ۱۳) انتخاب و در رساله حاضر نگاشته شده است. در ابتدا متن روایات نقل شده سپس ترجمه فارسی آن و در برخی موارد شرح مختصری نوشته شده است. حدیث اول در مذمت تارک الصلاة و حدیث آخر در مورد دنیا می‌باشد؛ کا: منوچهر بن عبد الله، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی عطف و سجاف لبه‌ها تیماج مشکی الحاقی مقوایی، ۵گ (۱۱۷-۱۲۲پ)، اندازه متن: ۸×۱۲، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۶۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۷۱/۴

آغاز: مأثور است از ائمه طاهرین صلوات الله علیهم که فرمودند مباش ظالم

چهل حدیث کوتاه است با ترجمه فارسی بدون ذکر سند و منبع نقل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج،

۱گ(۱۳۰ر-۱۳۱پ)،۱۶-۱۸ سطر،اندازه:۱۵×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۸۴]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۷۸

آغاز: الحدیث الاول قال الشیخ السعید ابی جعفرمحمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی؛ **انجام:** و فی زمرة المرحومین بشفاعتهم انک ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و سلم.

احادیث این کتاب همان احادیث کتاب «شرح الاخلاص الی العید الرضویه» است که در شماره ۱۲۴۲۲ معرفی گردید، با این تفاوت که کتاب سابق مقدمه‌ای مفصل و ترجمه و شرح در مورد هر حدیث را داراست و در کتاب حاضر فقط به ترجمه فارسی احادیث در لابه‌لای سطور اکتفا شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق (ترجمه فارسی)، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۹۲؛ جلد: پارچه، ۴۱گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۵ - ۴۳۳]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۳۹/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بدانک حدیث اربعین قدسی را نوشتند و فرمودند که تا خوانندگان و شنوندگان را صدق دل.

آغاز احادیث: الحدیث الاولی خبراً عن الله تعالی قال الله تعالی یا احمد عندی شراب الاولیاء ... چنین فرمود رسول خدا جل جلاله که خدای تعالی بر من خطاب کرد و گفت ای محمد نزدیک من شرابیست ... اگر باده خوری زان باده ای خور ×× که بیدارت کند از خواب مستی؛ **انجام:** تو زبون دیو مباش ای عاقل ×× تا توانی جمال حق دیدن

چهل حدیث است منقول از حضرت پیامبر اکرم (ص) با ترجمه آنها به نثر پس از آن به شعر فارسی. این احادیث را در مقدمه حدیث قدسی خوانده ولی چند حدیث اول قدسی و باقی از گفتار پیامبر است؛ خط: نستعلیق و ثلث معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ (۱پ-۲۲پ)، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۲۲۵]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۳۶

آغاز: بحسب اختلاف از مان باشد در بقعه واحده و چون حضرت نص فرمودند؛ **انجام:** سیئات ما را مبدل بحسنات کند و از منافع دنیوی و اخروی محفوظ و بهره ور سازد. لا سیما نواب مستطاب فلک جناب شاه زاده اعظم اشرف ارشد مطاع عالم و مخدوم زمره بنی آدم غیر الانبیاء و الائمه من النبی الخاتم بحق خاتم الانبیا و اولاده الاصفیا و نامیدم این رساله شریفه ... سنه ۱۲۳۲

مجموعه چهل حدیث می‌باشد که گردآوری شده و اکثر آنها را به روایت از کتاب «کافی» محمد بن یعقوب کلینی نوشته است و بعد از هر حدیث آن را ترجمه کرده و به‌صورت سؤال و جواب آن را شرح کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی یک‌لا با ترنج و سرترنج با گل و بوته، مجدول، ۹۵گ، ۱۱سطر (۵/۵×۱۰/۳)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [رایانه]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۱۳

آغاز: در وقتی که حضرت امام رضا ... به نیشابور رسید باستدعای محمدثان آن زمان چون امام محمد حریب و موسی بن اشعث و شیخ محمد بن مختار و غیر هم این چهل حدیث را نوشت و صحیفة الرضا نام نهاد ... بسمله. روی عن الرضا ... عن النبی .. قال اربعة انالهم شفیع؛ **انجام:** فمن ولد الجنیه

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳گ (۱۸۷-۱۹۰)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۴۴]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۱۹/۳

آغاز: حمد و سپاس مر خدای تعالی را و سلام بر بندگان او ... پس این چهل حدیث است در فضیلت فقر، ای صادقان جمع کردم آنرا جهت تنبیه؛ **انجام:** و هرگاه بیمار می‌شوند می‌فرستند زیادتی اموال خود را ذخیره آخرت از برای خود

چهل حدیث در فضیلت فقر انتخاب شده و پس از هر حدیث ترجمه فارسی آن نیز آمده است؛خط:نسخ،کا: حسین بن محمد رضوی متخلص به قدری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵گ (۱۱۳پ-۱۱۷پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۱ - ۲۸۲]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۲/۲

آغاز: ابروی گوهر گرانمایه سخن حمد صانعی است جل شأنه که لب در افشان حضرت خاتم الانبیا محمد مصطفی را؛ **انجام:** یبعث کل عبد علی ما ماشی علیه

کسی کاندر فعال نیک میرد ×× از آن مرد یقین میدان که جان یافت / بر انگیزد خدا هر بنده ای را ×× بر آن چیزی که مرگ او را بر آن یافت

چهل روایت صحیح را به أمر پادشاهی که شناخته نشد انتخاب نموده و هر کدام را در یک یا چند بیت فارسی به نظم آورده است؛ خط: نستعلیق نامرتب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۵۴ر-۵۹ر)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۹۶]

● الاربعون حدیثا = چهل حدیث منظوم / حدیث / عربی - فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯ-a = čehel hadīs-e manzūm

آغاز: بسمله، من حسن اسلام المرء ترکه مالا یعینه: حسن اسلام اگر چه بسیار است ×× اندکی گویمت از آن بسیار / بکف آور هر آنچه در کار است ×× ترک کن آنچه نبودت در کار

انجام: پنج روزی در این جهان سائل ×× غم مخور گر غریب و رهگذری / گفت خیر البشر که در عالم ×× باش همچون غریب رهگذری

همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۵۳/۶

آغازو انجام: برابر

هر حدیث با یک رباعی ترجمه شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۹ق؛ کاغذ: گوناگون، جلد: میشن سیاه مغزی رویه

پارچه گلدار، ۱۰گ(۵۴پ-۶۳ر)، اندازه: ۱۱×۲۹سم [ف: ۶ - ۸۱]
۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۱۱/۳
آغاز و انجام: برابر
و نظم مضمون هر یک در یک بیت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج زرد، ۱۲سطر (۴/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۳ - ۸۶۱]

● الاربعون حديثا السيلقية (السليقية) / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā as-siylaqīyya (as-salīqīyya)

ابن رفاعه، زید بن عبدالله، - ۴۰۰ ؟ قمری

ebn-e refā'a, zeyd ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1010)

چهل حدیث از پیامبر اکرم (ص) در آداب و اخلاق و پند و اندرز است. این اثر بسیار مشهور و مقبول نزد علمای زیدیه بوده و بر آن شروح فراوانی نوشته‌اند. چهل حدیث اخلاقی است بر روایت بعضی از صحابه از رسول اکرم (ع) با حذف سند آنها جز راوی صحابی.

آغاز: الحديث الاول عن انس بن مالك قال خطبنا رسول الله صلى الله عليه و آله على ناقته الجدعاء

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۱/۲۳
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه‌ای در یمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۶۴ق؛ ۲۶ص (۵۲۷-۵۵۳) [عکسی ف: ۱ - ۹۲]

۲. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۵/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** جمعت المال من حله و من غير حله ثم خلفته لغيري فالمهنا له و التبعة على فاحذروا مثل ما حل بي
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱۴۳پ-۱۵۱)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: - ۳۶]

● الاربعون حديثاً (با ترجمه منظوم) / حدیث / عربی، فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (bā t.-ye manẓūm)

شاید از محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی قزوینی (د ۱۲۷۰ق/۱۸۵۴م) باشد. مثنویی است حدود ۶۵۰ بیت. نخست حمد و مناجات، نبوت، امامت، آنگاه چهل حدیث با شماره در امامت و داوری‌های حضرت علی (ع) و در پایان خاتمه‌ای.

آغاز: بسمله. اول نامه نام ایزد پاک ×× زیور آویز اطلس افلاک / آفریننده زمین و زمان ×× زیب بخشنده همین و همان

انجام: رفت هوشم به کوی بیهوشی×× هم کنونم خوش است خاموشی

همانند:

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۹۳/۱
تالیف ۹۲۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی حاج وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با پارچه آبی، ۲۰ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۵۹۱]

۲. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۲۳/۱
با ترجمه منظوم فارسی (رباعی)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ قطع: رقعی [نشریه: ۳ - ۱۲۰]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۷۶/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ همراه است با چند کار از قزوینی؛ ۲۱گ (۵۴ر-۷۴پ) [ف: ۱ - ۱۳]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۰۹/۱۶
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۴۴گ (۱۶-۱۶۰)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۱-۲۰۶۵]

● الاربعون حديثاً (با ترجمه منظوم) / حدیث / عربی - فارسی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (bā t.-ye manẓūm)

غیرهمانند:

۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۲۰/۱۸ درحاشیه
آغاز: قال النبي صلى الله عليه وآله و سلم انا مدينة العلم و علي بابها. گفت پیغمبر خدا که منم ×× شهر علم و علی مر او را در؛
انجام: الامانة تجر الرزق و الخيانة تجر الفقر. رزق و روزی فراخ می‌گردد ×× برکسی کو امانتی دارد/ ... ×× با کسی کو خیانتی دارد
چهل حدیث نبوی و ترجمه منظوم هریک در قالب یک دو بیتی؛ خط: نستعلیق، کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی،۳گ(۲۷پ-۳۰پ)،اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف]

۲. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۲۰/۲۰ درحاشیه
آغاز: قال النبي صلى الله عليه وآله الطاهرين من حفظ من امتي اربعين حديثاً دخل الجنه. هرکه او چل حدیث یاد گرفت ×× از احادیث مهتر عالم / نام او در جریده اعمال ×× بنویسند از بنی آدم؛ **انجام:** شفاء القلوب لقاء المحبوب. جان و دل راست ز رنجها شفا ×× دیدن روی دوست در همه جا
چهل حدیث نبوی و ترجمه ی فارسی و منظوم آن در دو بیت شعر است؛ خط: نستعلیق، کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، ۵گ (۳۴پ-۳۹پ)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف]

● الاربعون حديثاً (ترجمه منظوم) / حدیث / ترکی و عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (t.-ye manẓūm)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۲۵/۹۲-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۳ - ۲۱۲]

● **الاربعون حديثاً (ترجمه)** / شرح حدیث / فارسی
al-arbaʻūn-a ḥadīṯā (t.)

حایسی، سجاد بن فصیح الله، ق۱۳
hāyesī, sajjād ebn-e fasīh-ol-lāh (- 13c)

ترجمه چهل حدیث در مباحث علم کلام است که در حدیث دوم، هفت مقدمه ذکر شده، متن عربی این اربعین از علامه سید دلدار علی موسوی نصیرآبادی (۱۲۳۵ق) می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۹۶
آغاز: بسمله. مقدمه مقدمات دین و نتیجه براهین اهل یقین حمد و احدی است که در معرفت کنه ذات او عقل ذوی العقول متحیر است؛ **انجام:** و جواب متمسکات دیگر مذاهب مشروحاً نوشته ایم هر که خواهد رجوع نماید در شهر ذیقعده سنه ۱۲۰۹
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیقعده ۱۲۰۹ق؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۱۷۱گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۶۹]

● **الاربعون حديثاً عن الاربعين فی فضائل اميرالمؤمنين (ع) = الاربعين عن الاربعين فی فضائل اميرالمؤمنين (ع)** / حدیث / عربی
al-arbaʻūn-a ḥadīṯā ʻan-il arbaʻīn fī faḍā'il-i amīr-il-mu'minīn

مفید نیشابوری، عبدالرحمن بن احمد، ق۵ قمری
mofīd-e neyšābūrī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ahmad (- 11c)

چهل حدیث در فضایل علی بن ابی طالب (ع) که از چهل نفر از مشایخ مؤلف با ذکر اسناد روایت شده است و در آخر ابیاتی در فضیلت آن حضرت و علت انتخاب اربعین آورده است. آن را به درخواست سید ابی الفضل الهادی بن الحسین بن معد العلوی الحسینی جمع‌آوری کرده است. در پایان انگیزه تألیف را حدیث شریف نبوی که فرموده‌اند «من حفظ علی امتی اربعین حدیثا من سنتی کنت له شفیعا یوم القیمة» ذکر نموده است. از اسناد این احادیث برمی‌آید که خزاعی در همدان بر ابویعقوب یوسف و در ساوه بر ابوالعباس احمد صفار و پس از رمضان ۴۲۴ در قم بر ابوجعفر محمد خبازی و در ۴۲۶ بر شریف ابوالعباس عقیل و در محرم ۴۳۲ در مسجد خود بر وزیر ابوسعد منصور آبی حدیث خوانده است و در شوال ۴۳۵ ابونصر احمد دستوری نامه‌ای بدو نوشته و در ذیحجه ۴۴۴ در قم بوده است.
آغاز: بسمله. حدثنی الشیخ الفقیه العالم شجاع الدین ابو عبدالله محمد بن احمد بن محمد بن العباس البیهقی و فقه الله للخیرات املاء، بمدینة مراغة فی ثالث عشرین صفر من شهور اربع و ثلثین و خمسائة قال حدثنا السید الرئیس العالم الزاهد صفی الدین المرتضی بن الداعی بن القاسم الحسنی الرازی بها رحمه الله قال حدثنا الشیخ المفید عبدالرحمن بن احمد النیسابوری رحمه الله قال حدثنی مصنف الکتاب (محمد بن احمد بن الحسین) الخزاعی رحمه الله یقول: اللهم انی احمدک حمدا یفوق حمد الحامدین و اشکرک شکرا یعلو شکر الشاکرین حسب مننک الجسام و کدو کذا نعمک العظام.و اسئلک ان تصلی علی خیر الانام و انجم الظلام محمد و آله الکرام اما بعد فان الشریف السید ابا الفضل هادی بن الحسین بن مهدی العلوی الحسینی ادام الله فی العلوم رغبة سألنی ان اخرج له طرفا من الاحادیث فی فضائل امیرالمؤمنین ص فاجبته الی ملتمسه و اخرجت له اربعین حدیثا عن اربعین رجلا من شیوخی و سمیته بکتاب «الاربعین عن الاربعین فی فضائل علی امیرالمؤمنین» ص و الله ینفعنی و ایاه جمیع المؤمنین به بمنه و لطفه. الحدیث الاول (مانند اربعین شامی ش ۵۰۲/۶)
انجام: و اما سبب اختیار الاربعین فهو ما اخبرنا السید ابو ابراهیم جعفر بن محمد الحسینی رحمه الله بقراءتی علیه ... قال رسول الله (ص) من حفظ علی امتی اربعین حدیثا من السنة کنت له شفیعا یوم القیمة و لاشک ان فضائل علی (ع) من السنة فنرجوا من الله عزوجل ان یحشرنا فی زمرة نبیه و عترته (ع) و یرزقنا رؤیتهم و مراقبتهم و شفاعتهم بفضله و منه.
چاپ: با تحقیق موسسه امام مهدی، قم، ۱۴۰۸ق
[الذریعة ۴۳۲/۱-۴۳۳ شماره ۲۲۰۱]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۴۶/۲
آغاز: برابر
کامل و احادیث با سند نقل شده است؛ خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالله ساوجی، تا: دوشنبه رمضان ۹۷۴ق، جا: نجف؛ مصحح، دارای علامت بلاغ، در برگ آخر یادداشتی درباره کتاب و مؤلف و مؤلفات وی به خط «محمد خوانساری» و در ۱۷ شوال ۱۳۴۲؛ تملک: «مهدی بن شهاب الحسینی الحکیم»؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه‌ها پارچه‌ای قرمز، ۳۰گ (۲۳۲-۲۶۲)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۰۵]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۱۷/۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۳۲]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۸۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۹]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۹۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۸۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۶/۳

خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا: ۱۱۱۰ق؛مصحح،جلد:تیماج مشکی ضربی، ۱۳گ (۲۶ر-۳۹ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۷۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۰/۳عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۷۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۵/۵

خط: نسخ، کا: محمد حسین کاخکی خراسانی، تا: ۱۲۸۴ق، جا: نجف؛ ازروی نسخه دومی از آن حاجی نوری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۲۲×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۹۹]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ تملک: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده حسین بن العلامه حامد حسین موسوی النیشابوری» [رایانه]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۹۳۴

آغاز: بسمله. روی ان رسول الله (ص) کان جالساً فی مسجده بعد صلاة الفجر؛ **انجام:** و قرئت زمان رسول الله (ص) فاستقطها هؤلاء

خط:نسخ،بی‌کا،تا:رجب۱۳۰۳ق؛مصدر است به۷ صفحه حدیث غطرفه بن شمراخ و ماجرای وی با امام علی (ع)؛ از روی نسخه‌ای که محمد بن علی جبائی در تاریخ ۹۶۶ق در جزین نوشته بوده کتابت شده؛ اهدایی رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج، ۲۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۸۰]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق؛ نسخه با دو واسطه از نسخه محمد بن علی جبائی مکتوب در ۱۵ جمادی الاول ۹۶۶ استنساخ گردیده؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن ماشی، ۲۳گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۸سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۸۱]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۴۰/۳

خط: نسخ، کا: حسن بن مهدی، تا: ۱۳۲۴ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنائی ضربی مقوایی، ۱۱گ (۳۰پ-۴۰ر)، ۲۱سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۹ - ۷۷۹]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۸۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: رجب ۱۳۴۷ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۴ - ۲۹]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۲۸/۱-۳۲/۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بغض علی سئیة لاینفع معها حسنة صدق رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم تمت الاحادیث الاربعون بحمدالله

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ عکسی است؛ جلد: مقوای سفید عطف گالینگور قهوه‌ای، ۳۰گ، ۱۲سطر،اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱-۲۸۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاتب پس از ختم رساله آورده است: «و فی المنتسخ منه عرض علی اصله و لله الحمد و المنة نجز بعون الله تعالی و حسن توفیقه غرة رجب الاصم سنة احدی و ستین و ثمان مائة و کتب العبد الفقیر الی الله سبحانه محمد بن علی بن حسن بن محمد بن صالح الجباعی ... و فیه ایضاً النسخة المکتو و منها هذه النسخة مقابلة بخط الشیخ شمس الدین محمد بن مکی رحمه الله و کتب فی آخره بخط عرض علی اصله و کتب ایضاً رحمه الله نقل من نسخة بمراغة فی سنة اربع و ثلثین و خمسمائة صح». و پس از آن، خاتمه الاربعین عن الاربعین من الاربعین شیخ منتخب الدین ابوالحسن علی بن ابی القاسم عبیدالله ابن بابویه رازی، در حکایات چهارده گانه، در نسخه درج شده و در پایان آمده است: «نجز لاحدی و عشرین مضت من شهر الله رجب الاصم سنة احدی و ستین و ثمان مائة بکرک نوح علیه السلام بقلم العبد الفقیر محمد بن علی بن حسن بن محمد بن صالح الجبعی اللویزانی و الحمدلله حمداً کثیراً مبارکاً ... من نسخة بخط الشیخ شمس الدین محمد بن مکی کتبها بالحلة سنة ست و سبعین و سبعمائة و هو نقل من نسخة بخط محمد بن محمد بن علی الحمدانی القزوینی رحمه الله تاریخها سنة ثلث عشر و ستمائة و ایضاً فی هامش نسخة المنقول عنها: بلغ مقابلة بأصله و ایضاً فی هامش نسخة المنقول عنها: بلغ مقابلة بأصله شهر شعبان سنة احدی و ستین و ثمان مأئة»، در صفحه پایانی نسخه مطلبی به نقل از شهید اول، محمد بن مکی، درج شده است؛ ۱۰۲ص، ۱۷سطر [ف: ۵ - ۱۰۷۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۳عکسی و ۱۴۰۵عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ در صفحه اول نسخه عکسی حاضر، مشایخ مؤلف (خزاعی) و سلسه سند او به خط آیت الله مرعشی رحمه الله درج شده است [عکسی ف: ۳ - ۷۶ و ۴ - ۲۱۰]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۰/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: دو رو تیماج رو مشکی پشت قهوه‌ای، ۱۲گ (۲۱۸پ-۲۳۰ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۸۵]

● الاربعون حدیثاً عن الاربعین من الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین

/ فضایل و مناقب، حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā 'an-il-arba'īn min-al-arba'īn fī

faḍā'il-i amīr-il-mu'minīn

منتجب الدین رازی، علی بن عبیدالله، ۵۰۴ - ۶۰۰ ؟ قمری

montajab-od-dīn-e rāzī, 'alī ebn-e 'obeyd-ol-lāh (1111 - 1204)

چهل حدیث در فضائل امیرالمؤمنین (ع) انتخاب شده که چهل راوی از چهل نفر از اصحاب پیامبر اکرم (ص) روایت کرده‌اند، این احادیث با اسانید آنها نقل شده و منتجب الدین پس از «فهرست» آنها را گردآورده است و چهارده حکایت در فضایل آن حضرت در پایان کتاب افزوده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین حمد الشاکرین ... اما بعد فلما فرغت من جمع ما عندی من اسماء علماء الشیعه و مصنفیهم... صرفت خطام عنایتی... الی جمع ما سبق به الوعد من جمع الاربعین.

انجام کتاب: الحدیث الاربعون اما ابوغالب لاحق بین الحبیب ... لن یفترقا حتی یردا علی الحوض تیسر الفراغ من تحریر کتاب الاربعین عن الاربعین مَن الاربعین فی مناقب امیر المؤمنین. (انجام حکایات:) فقلت نعم هوذاک مبداهم وحدثهم مثل ماحدثتهم فعجبوا من ذلک و استطرفوه. هذا آخر الکتاب والله الموفق للصواب.

چاپ: قم، مدرسه امام مهدی(ع)۱۴۰۸ق.

[الذریعة ۴۳۳/۱ و۴۳۴ رقم ۲۲۰۲]

شرح و حواشی:

۱- ملحقات اربعین منتجب الدین؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵)

۲- الاربعون حدیثاً (ترجمه)؛ فخرالدین حسینی، محمد بن حسین (-۹۸۴)

۳- الاربعین عن الاربعین (ترجمه)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۷۲/۲

با چهارده داستان آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی نسخه محمد بن مکی که در جمادی الاول ۷۷۶ از روی نسخه همان حمدانی قزوینی نوشته در ۱ رجب ۶۱۳ نوشته بود، نوشته گردید، در پایان یادداشتی دارد که می‌رساند که احمد بن خاتون در نزدیک به پایان جمادی الثانی ۹۷۴ این داستان‌ها و پیش از آنها را با نسخه شهید برای کمال الدین ابراهیم بن عبدالعالی مقابله کرده و او هم گویا نویسنده این شماره است؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۱۶ سطر [ف: ۵ - ۲۹۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۶۸/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۶۱]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸/۲-۶/۱۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ در آخر رساله دعای احتجاب ثبت شده توسط معزالدین محمد موسوی برای مالک نسخه حاجی هدایت الله؛ ۴۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۸۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی رضا فراش، تا: ۹۷۷ق، جا: قزوین؛ ۶۷ص [الفبائی: ۳۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۹

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۶۳]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۷۵/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، ۲۱گ (۲۶۲پ-۲۸۳پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۱-۱۰۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن مجدالدین حسینی، تا: قرن ۱۱؛ در ابتدای رساله در حاشیه صورت خط شهید ثانی و شهید اول آمده است و حکایات خاتمه اربعین در حاشیه برگ‌های ۱۴۳پ-۱۵۰پ درج شده است؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۱۶گ(۱۲۷ر-۱۴۳ر)،۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۰۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۰۲/۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۳۱]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۴/۴

خط: نسخ، کا: جعفر حسینی ترمذی، تا: ۱۰۰۵ق؛ ۲۰گ(۹۸پ - ۱۱۸ ر) [مختصر - ف: ۴۴]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۸۷/۲۱-۲۹/۱۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدبن محمدبن حسن، مشهور به ابن قاسم عینانی عاملی، تا: اوایل صفر۱۰۶۰ق؛ از روی نسخه شهید ثانی (تحریر دوشنبه ۱۲ ذیحجه ۹۴۱) از روی نسخه غره جمادی ۷۷۶ درحله از روی نسخه محمدبن محمد بن علی همدانی قزوینی (تحریر اواخر رجب ۶۱۳) تحریر شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مجدول گرهی، ۴۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۸۸]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۰

آغاز: بسمله و به نستعین اللهم انی احمدک الخ اما بعد فان الشریف السید بن الحسین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۶/۲ و ۱۴۴۰/۲عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ مصحح، از روی نسخه‌ای که در غره جمادی الاول ۷۷۶ در حله کتابت شده و آن نسخه نیز ار روی نسخه‌ای که به خط محمد بن محمد علی حمدائی قزوینی مورخه اواخر رجب ۶۱۳ بوده کتابت شده است؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۹گ (۷پ-۲۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۷۶] و [عکسی ف: ۴ - ۲۷۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۰/۵عکسی
نسخه اصل: مرعشی، شماره ۱۰۹۶۶. تکرار رساله دوم همین مجموعه [عکسی ف: ۴ - ۲۷۴]

۱۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۳۳/۳
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۰۲ر-۱۰۸پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۸۴]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۵/۴
خط: نسخ، کا: احمد بن حسن شهیر بابی قفطان، تا: دوشنبه ۱۶ ذیحجه ۱۲۸۳ق، جا: نجف؛ از روی نسخه علی بن یحیی فلوجی کربلایی در ۱ ربیع الاول ۱۱۱۴ از روی خط محمد بن علی جبائی از نسخه شیخ زین الدین از نسخه شهید اول از خط برهان الدین محمد بن محمد حمدانی قزوینی، با یک حکایت از نویسنده نسخه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۲۲×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۹۹]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۳۵
آغاز و انجام: برابر
چهل حدیث و چهارده حکایت در فضائل امیر مؤمنان (ع) به عنوان خاتمه است و مصدر به اسناد اربعین در دو صفحه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق؛ نسخه با دو واسطه از روی نسخه محمد بن علی جبائی مکتوب در جمعه ۱۵ جمادی الاول ۹۶۶ استنساخ شده؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن ماشی، ۳۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۸سم [اهدائی -ف: ۲ اخبار۱-۸۱]

۱۳. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۳۵/۱
خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله حسینی حائری، تا: ۱۳۰۴ق، جا: سرمن رأی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ (۳پ-۳۳ر)، ۱۷سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۱۱۷]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر رضوی، تا: جمادی الاول ۱۳۰۹ق؛ احادیث چهارده‌گانه آن با عناوین حکایت نگاشته شده است به‌طور مثال در نسخه دیگر این کتابخانه «الحدیث الواحد و الاربعون» و در این «الحکایة الاولی» می‌باشد، تاریخ کتابت سهواً ۳۰۹ نوشته است، از نسخه ای استنساخ شده است که آن با نسخه دستخط شهید اول تصحیح و مقابله شده؛ واقف: تقی مدرس رضوی، تاریخ وقف آبان ۱۳۵۹؛ کاغذ: آهارمهره حنائی، جلد: تیماج عنابی ضربی، با ترنج و سرترنج زرکوب، ۱۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۶سم [ف: ۱۴ - ۲۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۲۷
خط: نسخ، کا: حسن، تا: صفر۱۳۲۴ق؛ از روی خط پدرش محمد مهدی بن علی بن یوسف بن عبدالوهاب طباطبائی تبریزی مورخ ۲۱ محرم ۱۳۲۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی عطف قهوه‌ای، ۱۵گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۹ - ۷۶۷]

۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۴۳/۱-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد حسن بن محمد حسین، تا: یک‌شنبه ۱۲ صفر۱۳۳۷ق،جا:قریه سردرود؛ (ص۲-۴۷). [عکسی ف: ۱ - ۱۹]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۷۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن زین العابدین ارموی، تا: ۱۲ شعبان ۱۳۵۱ق؛ استنساخ شده است از نسخه فضل بن محمد مکتوب در سنه ۱۰۲۰ و آن از نسخه محمد بن محمدبن علی حمدانی مکتوب سنه ۶۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۱۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۰/۴سم [ف: ۱۴ - ۲۸]

۱۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۴۷/۳
خط: نسخ، کا: حسن نوری همدانی، تا: ۱۳۷۸ق؛ به دستور آیةالله بروجردی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای سیر، ۱۹گ (۵۳پ-۷۲پ)، [ف: ۱ - ۱۴۸]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۲/۳
آغاز: داستانها: الحکایات الاربعة عشر من فهرست (؟)- تیسر الفراغ عن تحریر کتاب الاربعین عن الاربعین من الاربعین فی مناقب امیرالمؤمنین بیمن فضل الله و حسن کرمه. و قد وفیت بما وعدت. و لو سهل الله تعالی و اعطانی المهل و اخر الاجل؛ اضفت الی کتاب فهرست اسماء علماء الشیعة ماشذعنی بحیث یصیر مجلد افخما انشاءالله؛ و اضفت الی ما سبق منی من الاربعین کتاب الاربعین عن الاربعین من الاربعین مع الاربعین فی مناقب امیرالمؤمنین بیمن فضل الله و حسن کرمه. و الآن اضیف الی ذلک ما وقع لی من حکایات لطیفة فی مناقبه لایفی بها تحریر بنان و لا تقریر یان. الحکایة الاولی انا الشیخ ابو علی بیهان بن حیدر بن الحسن بن ابی عدی الکاتب فیما اذن له؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در دنبال دارد: «و فی السخة المنقول عنها: نجز لاحدی و عشرین مضت من شهر الله رجب الاصم سنة احدی و ستین و ثمان مائة بکرک نوح علیه السلام بقلم العبد الفقیر محمد بن علی بن حسن بن محمد بن صالح الجبعی اللویز انی (م ۸۸۰). والحمدلله حمدا کثیرا مبارکا و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم، من نسخة بخط الشیخ شمس الدین محمد بن مکی کتبها بالحلة سنة ست و سبعین و سبعمائة و هو نقل من نسخة بخط (برهان الدین) محمد بن محمد بن علی الحمدانی القزوینی رحمه الله (تلمیذ المؤلف) تاریخها سنة ثلث عشره و ستمائة (و هو کتبها من خطه) - و ایضا فی هامش مستنسخة المنقول عنها: بلغ مقابلة باصله شهر شعبان سنة احدی و ستین و ثمان مائة.»، نگارنده «ریاض» می‌نویسد که من نسخه محمد بن علی جباعی را که از روی خط شهید دوم (گویا: یکم درست است) نوشته شده بود در اردبیل دیده‌ام و نگارنده روضات می‌گوید که نسخه‌ای به‌خط شهید دوم نزد من بوده است (روضات ۳۸۰) سرگذشت دانشمند جبعی لویزانی نیای شیخ بهائی در بحار (اجازات ۴۳) دیده

می‌شود. در گ ۱۸۵ر–۱۸۶پ حدیثی است از شهید یکم درباره خوابی که دیده شده که پیامبر دستور داد کسی را که به علی دشنام می‌داد سر ببرند و در بیداری او را کشته یافتند. بدین‌گونه: «یقول العبد الفقیر الشیخ محمد بن مکی اباح الله علیه من مواهب کرمه و فواضل قسمه: اخبرنا شیخنا الامام السعید المرتضی عمید الحق و الدین ابو عبدالله عبدالمطلب بن محمد بن علی بن محمد بن الاعرج الحسینی قدس الله روحه ... قال اخبرنی علی بن محمد السمان الشکر بی قال خرجت الی ارض العراق فی طلب الحدیث – فقال الامیر احسن الله جزاك الت بری، و القوم براء قال الشیخ علی بن محمد السمان فلم اسمع بالعراق احسن من هذا الحدیث» [ف: ۵ – ۱۰۷۸]

۲۰. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ پس از آن احادیث بسیار در فضایل و ادعیه و و غیر آن است که بدون نظم و ترتیب جمع‌آوری شده است [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۱۶]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۷۴

با اضافاتی در نسخه؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ پس از این ضمن هفت صفحه تقریباً حدیث داستان اسلام سلمان پارسی است. سپس ضمن یک صفحه چهل حدیثی است در فضائل امیرالمؤمنین (ع) که مؤلف آن شناخته نشد. آغاز آن: «الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا و نبینا محمد و آله اجمعین و بعد فهذه اربعون حدیثاً فی فضایل امیرالمؤمنین و امام المتقین و یعسوب الدین علی بن ابیطالب علیه السلام الحدیث اعن سلمان (رض) قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم کنت و انا و علی نوراً بین یدی الله یسبح الله ذلک النور»، انجام آن: «الحدیث الاربعون لو جتمع (کذا) الناس علی حب علی ابن (کذا) ابی طالب لما خلق الله النار»، پس از اربعین مذکور ضمن دو صفحه احادیث مختلفه است که می‌نماید از احادیث نبوی است؛ ۵ ورق آخر به‌طور چلیپا، به وسیله تقی آقا مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه گردید؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۵ – ۲۶]

۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۹۰/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بهاء الدین بن علی بن یونس حسینی، تا: سه‌شنبه ۲۲ صفر ۱۰۲۶، جا: نجف اشرف؛ از روی نسخه شهید ثانی در ۱۲ ذیحجه ۹۴۱ از روی نسخه کتابت شده در غره جمادی الاول ۷۷۶ درحله از روی نسخه محمد بن محمد بن علی حمدانی قزوینی اواخر رجب ۶۱۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۳گ (۲۱۲پ–۲۲۵ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۱۰۳]

● الاربعون حدیثاً (ترجمه) / حدیث / فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā (t.)

فخرالدین حسینی، محمد بن حسین، – ۹۸۴ ؟ قمری

faxr-od-dīn-e hoseynī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1577)

وابسته به: الاربعون حدیثاً عن الاربعین من الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین؛ منتجب الدین رازی، علی بن عبیدالله (۵۰۴–۶۰۰)

متن از شیخ منتجب الدین رازی در فضایل حضرت علی (ع). ترجمه گزارش‌گونه‌ای از فخرالدین حسینی جرجانی، به دستور شاه طهماسب صفوی (۹۳۰–۹۸۴ق). لقب مؤلف در دیباچه زین الدین آمده است.

[ذریعه ۴۳۳/۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۲/۴

آغاز: بسمله. حمد و سپاس و ستایش بی قیاس معبودی را رواست که علاقه ... اما بعد، چون بعد از خیر الکلام که کلام ملک علام است؛ **انجام:** ... صدق قول من بر همه ظاهر شد. لله الحمد و المنة به انجام رسید ... ترجمه رساله اربعین فی مناقب امیرالمؤمنین.

خط: نسخ کهن، کا: غلامعلی بن درویش علی مشهدی، تا: رجب ۹۷۷ق؛ ۵۷گ (۱۰۷پ–۱۶۴ر) [ف: ۱ – ۵۲]

● الاربعون حدیثاً عن النبی (ص) / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯ-ā ʻan-in nabī

۴۰ حدیث کوتاه نبوی است که بدون اسناد جمع‌آوری شده، این همان احادیثی است که نورالدین عبدالرحمن جامی (– ۸۹۸ق) آن را به نظم، ترجمه کرده است.

آغاز: لا یؤمن احدکم حتی یحب لاخیه ما یحب لنفسه. من اعطی لله واحب لله و ابغض لله و منع لله فقد استکمل ایمانه

همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۵۰/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایشبع المؤمن دون جاره. صدق

در فهرست نام کتاب «درر المنثورة من کلام امیر المؤمنین» آمده است ولی آغاز و انجام نسخه با چهل حدیثی که جامی آن را به صورت منظوم ترجمه کرده است منطبق است؛ خط: نسخ، کا: ابوذر بن عبدالله سبزواری، تا: قرن ۱۳، جا: مشهد خراسان؛ ۱گ (۹پ – ۹پ) [ف: ۷ – ۲۹۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** النظرة سهم مسموم من سهام ابلیس. لا یشبع المؤمن دون جاره.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ یکی برگ در شناختن ماه‌های سال به ویژه محرم و صفر در پایان، آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۱ص (۲ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۵سم [ف: ۳۸ – ۵۶۷]

● **الاربعون حدیثاً عن النبی (ص)** / حدیث / عربی
al-arbaʻūn-a ḥadīṯ-ā ʻan-in nabī

چهل حدیث اخلاقی است منتخب از احادیث رسول اکرم(ص) بدون توضیح وشرح و بدون سند.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و العاقبه للمتقین و الصلوة و السلم علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین، و بعد قال رسول الله من قرأ او حفظ اربعین حدیثا من امتی سماه الله تعالی فی السماء ولیا و فی الارض فقیها و یحشره الله مع الصالحین ... قال الصلوة عمادالدین فمن اقامها فقد اقام الدین

انجام: و عن الرضا (ع) ... کلمة لا اله الا الله حصنی ... قال الرضا بشرطها ... انا من شروطها. کاتب افزوده: تم الاربعین وفقنا الله تعالی بحفظها و ضبطها و العمل بمقتضیها آمین رب العالمین.

[الذریعة ۴۰۹/۱–۴۳۸ و ۶۹/۱۳–۷۰]

همانند:

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۲۲/۸**

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛کاغذ: برکی، جلد: تیماج، ۳ص (۹۶–۹۸)،۲۳سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰ – ۶۹۵]

۲. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۱۸/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جاح ملا علی رضا بن حسین ندوشنی یزدی، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۱۲۲]

۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۷۲/۴**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن آخوند ملا عبدالحسین بن آخوند ملا محمود، تا: قرن ۱۴؛ در آخر حدیث ذهبی رضوی است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای ترنج و لچک یک‌لا، ۹ص (۲۰۰–۲۰۹)، ۱۱ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۳۵]

۴. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۷۹/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن مرتضی طباطبائی، تا: ۲۱ محرم ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱گ (۵۷ر–۵۷پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱۲ – ۲۶۵]

۵. **بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۲۶/۱۳**

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد قال رسول الله صلی الله علیه و آله: من قرأ أو حفظ أربعین حدیثاً؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محسن بن حبیب الله بن آقاجان مشیری الاصل بارفروش المسکن، تا: ۲۵ محرم۱۳۰۱ق، جا: مدرسه حاجی ابراهیم؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۶گ (۱۲۸ر–۱۳۴ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۴]

۶. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۸۸/۶–۱۰/۹۸**

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،کا:محمدحسین بن ملا مصطفی قزوینی،تا:۱۳۱۴ق؛جلد: تیماج مشکی،۲گ،۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۲۷۶]

۷. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲۰/۶**

آغاز و انجام: برابر

چهل حدیث شیعی نبوی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۱۹۸–۲۰۵) [ف: ۹ – ۱۳۱۷]

● **الاربعون حدیثاً عن النبی (ص)** / حدیث / عربی
al-arbaʻūn-a ḥadīṯ-ā ʻan-in nabī

چهل حدیث نبوی است بدون شرح و توضیح و سند.

آغاز: قال رسول الله ... من حفظ اربعین حدیثاً ... الصلاة عمادالدین فمن أقامها فقد أقام الدین و من ترکها فقد هدم الدین

همانند:

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۴/۲**

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الخامس فقیر صابر. و السادس امراة محصنة. تمت.

کا: محمد افضل پسر قیصر علی تفریشی، تا: ۴ جمادی الاول ۱۰۹۸ق؛ با ترجمه فارسی به خط نستعلیق [ف: ۲ – ۱۳۶]

۲. **اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۸۹/۲**

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد کریم پنجانی لنجانی، تا: صفر ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۳گ (۴۶ر–۴۹پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۷۰]

۳. **اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۵۷/۵**

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۲۲ر–۱۲۳ر)، اندازه: ۲۱×۳۰سم[ف:۳–۷۱۰]

۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۸/۶**

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، مشکی، عطف و گوشه تیماج مشکی، ۳گ (۱۵۷پ–۱۶۰پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳۸ – ۳۵۹]

● **الاربعون حدیثاً عن النبی (ص)** / حدیث / عربی
al-arbaʻūn-a ḥadīṯ-ā ʻan-in nabī

غیر همانند:

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱۴/۹–ف**

نسخه اصل: مجلس ش ۶۴۴ [در فهرست مجلس این رساله از مجموعه معرفی نشده است]؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق [فیلمها – ف: ۱ – ۶۷۱]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۶۳/۱۶

آغاز: عن النبی «ص» قال من حفظ من أمتی اربعین حدیثا... قال اذا کان فی البیت احد لا یصلی؛ **انجام:** و کان کمن قاتل اعداء الانبیاء علیهم السلام حتی استشهد

چهل حدیث کوتاه است روایت شده از حضرت پیامبر اکرم (ص) بدون ذکر سند؛ خط: نستعلیق، کا: علاء الدین محمد بن حسین حافظ قاری، تا: شعبان ۹۶۵ق؛ جلد: تیماج سبز، ۲گ (۱۱۷ر-۱۱۸پ)، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۹۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲/۱۶-طباطبائی

آغاز: بسمله هذه اربعون (حدیثا) مرویه عن رسول الله (ص) الحدیث الاول قال ... (ص) الذی انزل الداء انزل الدواء. بشر المحرورین بطول العمر ... الخامس کل و انت تشتهی و امسک و انت تشتهی؛ **انجام:** و لا تکر هو الدمامل فانها تقطع عروق البرص صدق رسول الله (ص)

چهل حدیث نبوی است در پاره‌ای از دستورهای بهداشتی و آداب مربوط به خوردن و آشامیدن و برخی از خواص برخی از گیاهان و خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۵۹-۶۰)، قطع: وزیری باریک، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۶۱]

۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۴/۳

آغاز: حمدله والعاقبة للمتقین والصلوة علی رسوله و اله اجمعین أما بعد قال النبی علیه السلام من حفظ أربعین حدیثاً من أمتی سماه الله تعالی من السماء ولیاً و فی الأرض فقیهاً و حشر مع الصالحین؛ **انجام:** قال النبی (ص) الاعمال موقوفة فالدعاء حتی یصلی علی و السلام.

چهل حدیث نبوی کوتاه در موضوعات مختلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ برگ اول این رساله در اواخر نسخه و تتمه آن در اواسط نسخه کتابت شده است؛ ۲گ (۱۸۷ر-۲۵۴پ)، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱ - ۳۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۲۲/۹

آغاز: قال عنه، انما الاعمال بالنیات، تفکر ساعة خیر من عبادة ستین سنة تفکروا فی صات الله و لاتفکروا فی الله، الخمول راحة؛ **انجام:** قلب المؤمن بین اصبعین من اصابع الرحمن یقلبها کیف یشاء، البینة علی المدعی و الیمین علی من انکر، تمت الاحادیث النبویه صلی الله علیه و آله و سلم.

این نسخه خطبه و دیباچه ندارد و در کنار صفحه اول آن نوشته شده: «بعضی از شعرا این احادیث را بنظم فارسی شرح کرده و گویا شارح جامی باشد»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: برکی، جلد: تیماج، ۱ص (۹۸-۹۹)، ۲۳ سطر، قطع: نیم خشتی، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۶۹۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۵/۲

آغاز: قال النبی ص الاعمال بالنیات؛ **انجام:** قال ع الدنیا مزرعة الاخرة.

چهل حدیث نبوی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲گ (۲ر-۳ر)، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۳]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۱۳/۲-۱۶/۱۲۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین ولاعدوان الاعلی الظالمین و الصلوة و السلام ... وعترته الطاهرین اما بعد فهذه احادیث منقولة عن النبی صلی الله علیه وآله وسلم من حفظ اربعین حدیث؛ **انجام:** قال النبی علیه السلام من اعان عالما لطلب العلم او بکسوة واحدة اعطاه الله تعالی ثواب الف الف مثل جبل احد صدق رسول الله تم

۴۰ حدیث نبوی است در موضوعات اخلاقی که با حذف سند و بدون ذکر ماخذ و بدون هیچ شرح و توضیحی درج شده است؛ خط: نسخ، کا: محمدمؤمن، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ، ۷-۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۷۸]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۳۵/۴-۳۹/۱۱۵

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین ... قال النبی (ص) من قرء وحفظ اربعین حدیثاً من امتی سماه الله تعالی فی السماء ولیاً و فی الارض فقیهاً و یحشره الله تعالی مع الصالحین ... قال النبی (ص) ترک الصلوة؛ **انجام:** قال النبی (ص) رکعتان مع التزویج خیر من الف رکعات بغیر تزویج و عن ابی هریرة رضی الله و ابن مسعود وابن عمرتمت

۴۰ حدیث نبوی است در موضوعات مختلف دینی واخلاقی، که از طریق عامه نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۷۸]

۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۴/۱

آغاز: قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم تارک الصلاة لملعون فی التورات و الانجیل و فی الزبور و فی القران و فی الدنیا و الاخره؛ **انجام:** قال من کسا مومنا ثوبا من عری کساه الله ثوبا من استبرق الجنة و من کسا مومنا من غنی لم یزل فی ستر من الله ما بقی من الثوب خرقه

چهل حدیث نبوی است در موضوعات مختلف بدون ذکر سند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۹گ (۶۷پ-۱۰۶پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۴۳]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۴/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قال النبی صلی الله علیه و سلم من قرأ أو حفظ أربعین من امتی سماه الله فی السماء ولیاً

نسخه اصل: کتابخانه امام هادی علیه السلام - مشهد ۱۱۳. چهل حدیث از احادیث رسول اکرم (ص) را از طرق اهل سنت با حذف اسانید گرد آورده است، بیشتر مضامین آنها اخلاقی و در فضل نماز و آداب آن می‌باشد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰ص (۲-۲۳) [عکسی ف: ۷ - ۵۴]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۵۰/۵

آغاز: بسمله. روی عن اکثر الصحابة (رض) قال رسول الله انما الاعمال بالنیات؛ **انجام:** والحمد لله تعالی وحده

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۱۰پ – ۱۳ر) [ف: ۷ – ۲۹۴]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۰۰/۱-۲۶/۱۸۰

آغاز: عبا فان العب یورث الکباد و قال (ص) لاتشربوا واحداً کشرب البعیر ولکن اشربوا مثنی و ثلاث؛ **انجام:** فقال علیه السلام یا علی من زارنی حیاً او میتا او زارک فی حیوتک او بعد موتک او زار فاطمة تم الحدیث الاربعین

چهل حدیث نبوی است که بدون هیچ توضیح و بدون ذکر مأخذ؛ خط: نسخ، کا: عباسعلی بن زین العابدین مازندرانی، تا: ۲۰ صفر ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۷۳]

۱۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۱۶/۲

آغاز: الحمدلله الذی بعث الانبیاء لدعوة الخلق الی دارالسلام

چهل حدیث نبوی؛خط:نستعلیق،کا:بایزید سردشتی،تا: ۱۲۶۴ق؛ ۸گ (۴۲–۵۰)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۷۰]

۱۴. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۴۹/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد قال رسول الله «ص» من قرأ أو حفظ أربعین حدیثاً من امتی سماه الله تعالی فی السماء ولیاً

چهل حدیث نبوی است بدون ذکر سند؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۳۳]

۱۵. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۴۹/۶

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... من قرأ أو حفظ أربعین حدیثاً من امتی سماه الله تعالی من أسماء ولیاً؛ **انجام:** أوشر به ماء فکانما قتل الانبیاء کلهم أولهم آدم و آخرهم محمدوقال من سمع

چهل حدیث نبوی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: – ۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۷۲/۵

آغاز: قال بعد البسمله، و الحمد انما الاعمال بالنیات و لکل امرء ما نوی تفکر ساعة خیر من عبادة ستین سنة؛ **انجام:** البینة علی المدعی و الیمین علی من انکر

چهل حدیث از حضرت رسول (ص) است بدون ترتیب الفبائی؛ خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن آخوند ملا عبدالحسین بن آخوند ملا محمود، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج و لچک یک‌لا، ۴ص (۲۰۹–۲۱۳)، ۱۱ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۳۵]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۵۴/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۴۰ص، ابعاد متن: ۷/۵×۱۳/۵، قطع: بغلی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ – ۴۶۷]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۷/۱۰

آغاز: بسمله، قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم من قرء و حفظ اربعین حدیثاً من امتی؛ **انجام:** قصص الاظفار بالاسنان و الکتابة بالعلم المقصوره صدق

چهل حدیث از پیامبر اسلام به صورت کلمات قصار؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی سیاه، ۳گ (۶۴پ–۶۷ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۹۹]

● الاربعون حدیثاً عن النبی (ص) (مترجم) / حدیث / فارسی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯ-ā ʻan-n nabī (mutarjim)

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۹۶/۸

آغاز: بسمله. ابتدا کن بنام حی قدیم ×× تا که ایمن شوی ز دیو رجیم. قال النبی ص: انما الاعمال بالنیات و انما لکل امرء ما نوی، درست نیست کارها مگر به نیتها؛ **انجام:** طالحان را برای حرمت من

به نثر و نظم فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ – ۴۱۳]

● الاربعون حدیثاً فی اصطناع المعروف / حدیث / عربی

al-arbaʻūn-a ḥadīṯā fī iṣṭinā'-il-maʻrūf

منذری، عبدالعظیم بن عبدالقوی، ۵۸۱ – ۶۵۶ قمری

monzerī, ʻabd-ol-ʻazīm ebn-e ʻabd-ol-qavī (1186 - 1259)

چهل حدیث در قضاء حاجات مردم و حسن معاشرت و سایر اخلاق نیکو می‌باشد مؤلف صاحب کتاب «التکملة لوفیات النقلة» و آثار بسیار دیگری نیز در فقه و حدیث و تاریخ می‌باشد.

آغاز: بسمله قال الشیخ الامام ... ابو محمد عبدالعظیم بن عبدالقوی ... ذاکرت ابن الشیخ الامام ابی محمد عبدالله الماردینی بحدیث ان الله تعالی عبادا خلقهم لقضاء حوائج الناس و امرنی ان اتتبع هذا الباب ... فخرجت اربعین حدیثا فی اصطناع المعروف

انجام: و ان الخلق السیء یفسد العمل کما یفسد الخل العسل

چاپ: محقق: محمد بن تاویت الطنجی، رباط، وزارة الدولة المکلفة بالشئون الدینیة، بشرح ابی زید عبدالرحمن بن محمد، چاپ اول، ۹۶ص، ۱۳۸۱ق

[بشار عواد: مقدمة التکملة لوفیات النقلة، ۲۰/۱؛ سیر اعلام النبلاء ۳۱۹/۲۳؛ معجم المؤلفین ۲۶۴/۵؛ الوافی بالوفیات ۱۴/۱۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۸۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالقادر بن احمد جرمی، تا: ۹۲۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵ص (۳۵۵–۳۶۰)، ۲۵ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ – ۳۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹۷/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان چنین آمده است: «قال فی المنقول فی هذه الام: بلغ قصاصه علی الام و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم»؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۰۵-۱۰۳)، ۳۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳۱ - ۳۴۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۵۱/۲

خط: متن نسخ، ترجمه نستعلیق، کا: محمد بن حیدر، تا: شوال۱۲۷۷ق؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ماه ۱۳۶۷؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج زرشکی ضربی، ۵گ (۲۹-۳۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۵۷]

← الاربعون حدیثاً فی الامامة ≻ سرور الشیعة
← الاربعون حدیثاً فی الامامة ≻ امامت
← الاربعون حدیثاً فی الامامة ≻ الاربعون

● أربعون حدیثاً فی الطیلسان / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fi-□ □aylasān

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۲/۱۲عکسی

آغاز: بسمله. الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی هذه اربعون حدیثا فی الطیلسان خرجتها بالاسناد

نسخه اصل:کتابخانه اسکوریال،مادرید اسپانیا،ش۱۵۴۴؛خط: نسخ، بی‌کا،تا:قرن۱۰؛ ۸ص (۱۵۱-۱۵۸)، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۴ - ۴۵۲]

← الاربعون حدیثاً فی العفو و الغفران ≻ الواح بهاء
← الاربعون حدیثاً فی العفو و الغفران ≻ حدیث الاربعین

● الاربعون حدیثاً فی الفقر / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā fi-l-faqr

در این «اربعین» چهل حدیث درباره «فقر» روایت شده و باید از یکی از عارفان آغاز سده ششم باشد.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۰/۷ - ج

آغاز: اخبرنا الشیخ الامام الزاهد العالم ابو سعید احمد بن الحسین الطوسی بمکة فی حرم الله تعالی بباب الندوة سنة اربع و خمسمائة قال الشیخ عبدالملک بن احمد المغازی قال اخبرنا الشیخ ابوبکر احمد بن عبدالله الاحوس (؟) الطبرانی بطبرستان قال اخبرنا ابوبکر مسلم بن غالب بن علی الرازی قال اخبرنا ابونصر محمد بن اسمعیل بن یوسف بن یعقوب النسفی قال اخبرنا حناره (؟) بن مروان الحمیصی قال الحرث بن اخت سعید بن جبیر رض الحدیث الاول عن انس بن مالک رض قال رسول الله ص اوحی الله تعالی الی موسی بن عمران یا موسی ان عبادی لو سألنی الجنة بحذ افیره لا عطیته؛ **انجام:** الحدیث الاربعون قال رسول الله ص الخیر ینقسم علی ثلثة اقسام اولها الفقر ثم العلم ثم الزهد...فهذه اربعون حدیثا عن رسول الله فی حق الفقراء من امته المقتصدون بسننه نفعنا الله تعالی بهم و کتب لنا معهم او فرحظ و نصیب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳گ (۴۰پ-۴۲پ) [ف: ۲۳۹]

● الاربعون حدیثاً فی الفقر / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā fi-l-faqr

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۷۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۷۲ق؛ ۶ص (۱-۶)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۵۷]

● الاربعون حدیثاً فی المتعة / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fi-l mut'a

موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

mūsavī tonekābonī, mohammad mahdī ebn-e mohammad ja'far (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۱ جمادی الثانی ۱۲۶۸ق

چهل حدیث در خصوص حلیت متعه و ثواب آن است، با شرح و توضیح به عنوان «أقول»، در پایان تتمیمی است در علت تحریم عمر و خاتمه ای در بیان محبت و مودت.

آغاز: الحمدلله الذی أحل النکاح و حرم البغی و السفاح.. ان هذه رسالة محتویة علی أربعین حدیثاً فی خصوص حلیة المتعة.

انجام: فالحمدلله أولا و آخراً و الصلاة علی محمد و آله أبداً و سرمداً و لعن الله علی أعدائهم دهراً و داهراً.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۹۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱ جمادی الثانی ۱۲۶۸؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۳گ (۵۷پ-۷۰پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۹۴]

● اربعون حدیثا فی المناقب المرتضوی و المآثر العلویة / حدیث / عربی

arba'ūn-a ḥadīṯā fi-l-manāqib-il-murtaḍawī wa-l-ma'āṯir-il-'alawīyya

طیب سبزواری، طیب بن محمد

tayyeb-e sabzevārī, tayyeb ebn-e mohammad

چهل حدیث از احادیث نبوی را در مناقب حضرت علی (ع) گردآورده و به جهت اختصار اسانید آنها را حذف نموده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین فاطر السموات و الارضین و

خالق الخلق الاولین و الاخرین و باعث الانبیاء و المرسلین من بین الماء و الطین

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۹/۲-ف

نسخه اصل: کتابخانه وزیری جامع یزد، ش ۱۱۹۸ (۲۲۸۵) [در فهرست وزیری این رساله از مجموعه معرفی نشده است]؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۴ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۹۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۲۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحدیث الثالث و الثلثون والله لاعطین الرایة

خط: نسخ، کا: محمود بن علی طبسی، تا: ۱۰۶۵ق؛ موجودی تا ابتدای حدیث ۳۳ می‌باشد؛ اهدایی استاد مرحوم کاظم مدیر شانه‌چی در آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج یک لای مشکی، ۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۳سم [ف: ۲۶ - ۶۳]

● الاربعون حدیثاً (فی حقوق الاخوان) / حدیث/عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (fī ḥuqūq-il ixwān)

ابن زهره، محمد بن عبدالله، ۵۶۴ - ۶۳۶ قمری

ebn-e zohra, mohammad ebn-e 'abd-ol-lāh (1169 - 1239)

چهل حدیث درباره حقوق و وظایف برادران دینی با حفظ اسناد و سلسله روات بالاخص رساله امام صادق (ع) معروف به «اهوازیه» است که امام (ع) آن را در پاسخ سؤال عبدالله نجاشی والی اهواز درباره دستورات دینی، آداب و اخلاق مرقوم فرموده اند.

چاپ: انتشارات دارالاضواء، بیروت، ۱۴۰۷ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۸۷۵

آغاز: بسمله. قال السید الامام ... ابوحامد محمد بن عبدالله ... اما بعد حمدالله سبحانه علی سابق آلائه؛ **انجام:** لکن الفتوة طعام مصنوع... عفاف معروف و اذی مکفوف

خط: نسخ، کا: محمدرضا بن حسین حسینی طباطبائی، تا: ۱۳۰۵ق، جا: کربلا؛ پست برگ آخر ۷ بیت شعر در مدح امام علی (ع)؛ اهدایی رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی با عطف میشن آلبالویی، ۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۰]

● الاربعون حدیثاً فی رد الصوفیة / حدیث / فارسی

al-arba'ūn-a hadīsā fī radd-es-sūfīye

تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۰۱۶ق

چهل حدیث درباره تصوف و صوفیه و نکوهش آنان گردآوری و در این کتاب نقل و شرح شده و بسیاری از گفته‌های بزرگان عرفان و تصوف را نقل نموده و در آنها گفتکو می‌کند و به آنان به پرخاش و ناسزا می‌پردازد. در آغاز کتاب دوازده «بینه» است مشتمل بر مطالب کلی درباره صوفیه و نقل بسیاری از گفتار علماء بزرگ در مطاعن آنان و همچنین دوازده آیه که نظریات مؤلف را تأیید می‌کنند.

آغاز: الحمد لله الجمیل الجلیل الذی جعل أفئدتنا ببرکة دعوة الخلیل ... الخلق و الخلق الحسنین ساحب أذیال الحسین.

انجام: و الصلاة علی محمد نبیه عدد خفض البری و بنیه و السلام علی الطاهرین من آله و ذریته.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای اضافات بسیار ظاهراً به‌خط مؤلف؛ تملک: محمد بن حاج عیسی کبه بغدادی به تاریخ ۱۲۴۷؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۶۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۱۴۹]

● الاربعون حدیثا فی فضائل اهل البیت / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā fī faḍā'il-i ahl-il-bayt

کشفی ترمذی، محمد صالح بن عبدالله، - ۱۰۱۶ قمری

kašfī tarmazī, mohammad sāleh ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1608)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۴/۵

خط: نسخ، کا: سید جعفر حسینی ترمذی تبریزی، تا: ۱۰۰۹ق؛ ۳۴گ (۱۱۹پ - ۱۵۵پ) [مختصر - ف: ۴۳]

← الاربعون حدیثاً فی فضائل علی (ع) ﴿ کشف النقاب فی فضائل ابوتراب

● الاربعون حدیثاً فی فضائل علی (ع) / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā fī faḍā'il-i 'alī (')

جمال حسینی، عطاءالله بن فضل الله، - ۹۳۰ ؟ قمری

jamāl hoseynī, 'atā'-ol-lāh ebn-e fazl-ol-lāh (- 1524)

اهدا به: سلطان شاه عبدالباقی

چهل حدیث در فضایل و مناقب حضرت علی (ع) را گردآورده و در صورت نیاز به شرح آنها نیز پرداخته است. در پایان از خداوند درخواست کرده که به او توفیق عنایت کند و بار دیگر این احادیث را به کمک اخبار دیگر و حکایات و اشعار به فارسی ترجمه نماید تا فایده آن کامل‌تر باشد و در پایان اقرار به وحدانیت پروردگار و به رسالت پیامبر و ائمه اظهار کرده است. در مذهب مؤلف اختلاف است، قاضی نورالله او را شیعه دانسته ولی صاحب روضات او را سنی می‌داند.

آغاز: بسمله. الحمدلله شکراً لا شریک له ... الباقی بلا امد ... و بعد فیقول الفقیر ای الله الغنی عطاء الله بن فضل الله ... هذه اربعون حدیثا فی مناقب امیر المومنین

انجام: والان اختم هذه الاربعین بایراد حدیث ... من فضائل امیرالمومنین روی عن ... ان الله جعل الارض علی فضائل لایحصی کثرة ... سید الاولیاء زوج البتول هذا آخر ما قصدت ایراده

چاپ: مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰ش

[الذریعة ۴۲۱/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهدی حسینی، تا: ۹۶۳ق [الفبائی: ۳۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۰۲

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۹۶۶ق؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول، مصحح؛ روی برگ اول اشعاری به عربی و روایتی علوی است؛ تملک: نعیم بن محمد رضی خوانساری با مهر «... نعیماً و ملکاً کبیراً» (مربع)، عبدالکریم بن سلطان محمد تبریزی با مهر «الفقیر عبدالکریم» (بیضی)؛ مهر: «یا غافر الذنوب» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۵۳گ، ۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۲۸ - ۱۵۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لایقبل الله ایمان عبد الا بولایته و البراءة من اعدائه هذا آخر ما قصدت ایراده تذکرة لمن ادعی محبة امیرالمومنین و وداده الله اسأل ان یوفقنی لاستیعاب تصنیف فرد و ان یوفقنی لان اشرح احادیث هذه الاربعین باللغة الفارسیة ... اگر دعوتم رد کنی ور قبول ×× من و دست و دامان آل رسول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۰ق؛ در آن یادداشتی است مبنی بر سنی بودن مولف؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: حنائی، جلد: مقوا، عطف میشن قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۷سم [ف: ۲۶ - ۵۵]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۰۳/۲ و عکسی ۲۶۸۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر دعوتم رد کنی ور قبول ×× من و دست و دامان آل رسول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی، با نشانی «سماع» گویا به نقل از مؤلف یا از کسی که کتاب را نزد استادی خوانده و این حواشی را شنیده است؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز، ۲۲گ (۸پ-۲۹پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۲۲۷] و [عکسی ف: ۷ - ۲۸۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۳/۲

آغاز: برابر **انجام:** اگر دعوتم رد کنی یا قبول×× من و دست و دامان آل رسول

خط: نسخ، کا: عمادالدین الحسن الحسینی، تا: قرن ۱۰؛ مهر: «عبده محمد الحسینی»؛کاغذ:اصفهانی،جلد:تیماج سرخ، ۳۰ص (۵۲-۸۱)، ۱۲سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۱۱ - ۲۲۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۴/۳

آغاز: بسمله. الحمدلله شکرا لا شریک له البر بالعبد الباقی بلا امد

خط: نسخ، کا: علی بن مجدالدین بن حسن بن جلال حسینی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۴۹گ (۲۰پ-۶۹ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۰۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۰۲/۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها - ف: ۳ - ۳۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۰۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد حسین یزدی، تا: ۱۰۸۷ق، جا: اصفهان در قهوه‌خانه؛ محشی به نشانه «ع م»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ یک‌لا، ۲۳گ (۷۷پ-۱۰۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۳۴]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** آمین رب العالمین ... رب العالمین.

خط: نسخ، کا: احمد بن شمس الدین حسینی بحرانی، تا: ۱۰۹۳ق؛ کاتب که دارنده نسخه هم بوده است مقابله نموده و حواشی آن به خط نستعلیق است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۲گ (۱پ-۲۲ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۶]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۷۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما جعفر بن علی بن ابیطالب فانه لا عقب له. تم الکتاب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۷ق؛ اهدایی علیرضا وثوق؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی یک طرفه با کاغذ ابری عطف و دوره تیماج آلبالویی، ۳۱گ (۷۵-۱۰۶)، ۱۴سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۲۹]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۶۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیها الثقل الاکبر کتاب الله... و طرفه.

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج مشکی، ۱۲ص (۲۸۱-۲۹۳)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۲۴۹]

۱۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۱۸۱/۳

آغاز: فکم کشف عن نبی الله (ص) من شده و بموسی حتی خصه بقوله؛ **انجام:** وصلی الله علی خیر خلقه و مظهر لطفه محمد و آله و عترته الطیبین اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین.

نام مؤلف به استناد فهرست دانشگاه (۲۰: ۵۵۱) ذکر شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز؛۱۱گ، ۲۰سطر،اندازه:۸/۵×۱۵سم[ف:۱- ۱۵۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۵۸/۴

آغاز: کاسر الانصاب و هازم الاحزاب المتصدق فی المحراب فارس میدان الطعان و الضراب المخصوص من الحضرة النبویة بکرامة الاخوة و الانتجاب؛ **انجام:** و له سبعة دراهم فقال سبحان الله یا امیرالمؤمنین هو یعرض علی ثلثة دراهم و انت اشرت بها

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (یک برگ) و انجام (احتمالاً سه برگ)؛ مصحح، با حواشی تفسیری و لغوی،

علامت بلاغ دارد؛ ۱۸گ (۲۱ر–۳۹پ)، ۱۲سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۵۵۰]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصلوة و السلام علی محمد رسوله و بعد ... علی آله و صحبه من بعده

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۳۶]

● الاربعون حديثاً فی فضائل علی (ع) / فضایل و مناقب - عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā fī faḍā’il-i ‘alī (‘)

؟ مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ - ۱۰۷۰ قمری

majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd ‘alī (1595 - 1660)

چهل حدیث در فضایل حضرت امام علی است که بیشتر آنها منقول از منابع اهل سنت می‌باشد طبق یادداشت مرحوم بهاری، کاتب این مجموعه که خود از کتاب‌شناسان برجسته بوده است، می‌گوید این کتاب منسوب به مجلسی اول می‌باشد. وی همچنین افزوده است که مجلسی اول، ترجمه این احادیث را در کتاب اربعین خود آورده است.

آغاز: عن البخاری عن جابربن عبدالله الانصاری قال قال النبی (ص) ان الله تعالی لما خلق السماوات و الارض

انجام: لو ان الغیاض اقلام و البحر مداد و الجن حساب و الانس کتاب لم یحص فضائل علی بن ابی طالب علیه الصلاة و السلام

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد باقر بن محمد جعفر بن محمد کافی بهاری همدانی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با عنوان «منه»، کاغذ: فرنگی، ۶گ (۲- ۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۳۱ - ۱۵۹]

● الاربعون حديثاً فی فضائل علی (ع) / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā fī faḍā’il-i ‘alī (‘)

اسدآبادی، علی بن محمد، ق۱۱ قمری

asadābādī, ‘alī ebn-e mohammad (- 17c)

چهل حدیث در فضایل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین (ع) است بدون سند.

آغاز: فهی احادیث منتخبة من اربعین حدیثاً محتویة علی فضائل مولانا و سیدنا امیرالمؤمنین

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۹۴/۶

آغاز: برابر

تا حدیث بیست و چهارم آمده است؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد اسدآبادی، تا: یک‌شنبه ۴ جمادی الاول ۱۰۱۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱۰۱پ–۱۰۷پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۶۰]

● الاربعون حديثاً فی فضائل علی (ع) / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā fī faḍā’il-i ‘alī (‘)

بروجردی، نادعلی بن غلامعلی، ق۱۳ قمری

borūjerdī, nād‘alī ebn-e qolām ‘alī (- 19c)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۱۳ ربیع الاول ۱۲۵۰ق

چهل حدیث در فضائل حضرت امیر المؤمنین (ع) است که از کتاب «الصواعق المحرقه» ابن حجر انتخاب شده است.

آغاز: الحمدلله علی آلائه و أشکره فی احسانه و نعمائه.. اعلم أن هذه فضائل کتبها ابن حجر فی صواعقه لمولانا علی بن ابی طالب علیه السلام.

انجام: من أحبه أحبنی، الی غیر ذلک من الاخبار اکتفینا بما ذکرنا قصداً للاختصار

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا:دوشنبه۱۳ ربیع الاول ۱۲۵۰ق؛ جلد: گالینگور قرمز، ۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۹ - ۹۶]

● الاربعون حديثاً فی فضائل علی (ع) / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā fī faḍā’il-i ‘alī

غیرهمانند:

۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۱۰/۲

آغاز: الحمدلله المتفرد بالقدم موجد الموجودات الی الوجود من العدم و الصلاة والسلام علی اشرف الامم محمد وآله الطاهرین مصابیح الظلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۲۰۷پ–۲۱۵ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱۷/۲

آغاز: بسمله الحمدلله الواحد القهار ... اما بعد فهذه اربعون حدیثا مکتوبة علی فضایل امیرالمؤمنین؛ **انجام:** عن کل باب الف باب و صلی الله ... الطاهرین.

خط:نسخ،کا:احمدبن شمس الدین حسینی بحرانی،تا: ۲ جمادی الثانی ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۰گ (۲۳ر–۳۲ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۷۵۶]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳-۵۸۹۲

کا: پسر محمد زوارقی، تا: شنبه شعبان ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: سپاهانی،

جلد: تیماج تریاکی،۱۲سطر،قطع:رحلی کوچک[آستانه قم: - ۲۲۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۳۷۲/۲

در نسخه خطبه‌ای آمده که آغازش چنین است: «الحمدلله رب العالمین ... فهذه أربعون حدیثاً محتویة علی فضائل مولانا و سیدنا امیر المؤمنین»؛ خط: نسخ، کا: محمد بن کربلائی حسین مهربادی بنابجوئی از توابع مراغه، تا: ذیقعده ۱۱۲۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۱۶۹ر-۱۷۶ر)،۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۳۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۰۹

آغاز: بسمله، حمدله، فهذه اربعون حدیثا محتویه علی فضائل مولانا و سیدنا امیرالمؤمنین و امام المتقین؛ **انجام:** بکل ما انزل فی علی ما وطی علی موضوع فی الارض الا اخذ ترا به الی الماء الماء تم الکتاب.

خط: نسخ جلی خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۶

آغاز: قال رسول الله صلی الله علیه و آله: «زینوا مجالسکم بذکر علی بن ابی طالب علیه السلام»

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ قطع: رقعی [اهدائی ف: ۴۶]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۶۷۳

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد فهذا اربعون حدیثاً محتویة علی فضایل مولانا و سیدنا امیرالمؤمنین ... محذوقة الاسانید؛ **انجام:** قال النبی (صلی الله علیه و آله) لو حثت لکل ما انزل فی علی ما وطی علی موضع من الارض الا اخذ ترابه الی السماء

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۸ ربیع الثانی ۱۲۵۵ق، جا: مدرسه صفر علی؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه گالینگور قهوه‌ای با عطف میشن قهوه‌ای سوخت، ۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۸سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۲]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۵۹۵

خط: نسخ، کا: محمد نمکوری، تا: ۱۲۶۹ق [الفبائی: ۳۷]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۵۶/۴

خط: نستعلیق، کا: اسدالله، تا: شب ۳ ربیع الثانی۱۳۱۱ق و ۲۸ مهر جلالی ئیلان ئیل، جا: اصفهان؛ ، از روی نسخه سید عبدالله موسوی خادم روضه رضوی نوشته در۱۱۹۰ در هرات؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ضربی ترنجی مقوایی، ۴گ (۱۴۲-۱۴۶)،۱۵سطر(۳×۷)،قطع:ربعی،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم[ف:۱۶ - ۶۲۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۰

آغاز: بسمله. الحمدلله و سلامه علی عباده الذین اصطفی محمد و عترته؛ **انجام:** اخزاه الله تعالی و ضاعف علیه النکال و العذاب الالیم»

مؤلف چهل حدیث از منابع عامه در ذکر مناقب و فضایل امام علی (ع) را استخراج نموده و ذیل هر حدیث به مقتضای بحث، رأی خود را با عنوان «اقوال» نوشته و شرح کرده است؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: جمعه ۲۱ ربیع الاول ۱۳۲۸ق؛ محشی؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۴۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۲]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۲

آغاز: بسمله. قال رسول الله صلی الله علیه و آله زینوا مجالسکم بذکر علی بن ابیطالب؛ **انجام:** فکن کأنک ترانی فان لم ترنی فانی أراک

مشتمل بر چهل حدیث از احادیث نبوی (ص) در مناقب حضرت علی (ع) می‌باشد که به جهت اختصار، مؤلف (جامع) اسانید آنها را حذف نموده است؛ خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۴]

● الاربعون حدیثاً فی فضائل علی (ع) / حدیث / عربی - فارسی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā fī faḍā’il-i ‘alī

از آغاز با حدیث غدیر شروع و تا حدیث سی و چهارم را دارد. چهل حدیثی است در مناقب و فضایل حضرت علی بن ابی‌طالب (ع) که مؤلف از کتاب‌های مختلف نظیر «مناقب» خوارزمی و «کشف الغمه» و «نهج الحق وکشف الصدق»، «امالی» شیخ صدوق، «کتاب الازهر» از ابراهیم بن یحیی نسابه، انتخاب و نقل می‌کند. اولین حدیث نسخه چنین است: «روی الفاضل المحدث علی بن عیسی الاربلی فی کشف الغمه عن زین بن ارقم قال اقبل نبی الله من حجته حتی اذا نزل بغدیر الجحفة بین مکة و المدینة. و آخرین حدیث چنین است: الحدیث الرابع و الثلثون: روی الزمخشری فی الکشاف و الثعلبی فی الکشف والبیان انه قال رسول الله (ص) من مات علی حب آل محمد مات شهیداً». مؤلف در هر حدیث ابتدا مأخذ خود را ذکر، بعد متن حدیث را به عربی می‌آورد، پس از آن حدیث را ترجمه نموده و بعد توضیحاتی درباره مطالب و مضمون حدیث می‌آورد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۴۴-۱۳/۱۲۴

آغاز: صحیفه نازل شد و بر شیث بیست و نه وبر ادریس سی صحیفه وده صحیفه بر نوح نازل گشت و بر ابراهیم نیز ده صحیفه فرود آمد صلی الله علیه وعلی جمیع الانبیاء؛ **انجام:** وافراد مسلمانان اماچون بر ائمه صلوات می‌فرستد ما آن را منع نموده تجویز آن نکردیم و رداً للرفضة مخالفت کتاب وترک

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۸۰گ، ۱۴-۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۸۹]

● اربعون حدیثا فی فضائل علی (ع) / حدیث / عربی

al-arba‘ūn-a ḥadīṯā fī faḍā’il-i ‘alī (‘)

مشتمل بر چهل حدیث نبوی است در بیان فضائل امام علی بن ابیطالب (ع) با حذف اسانید آن.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی محمد و آله اجمعین. اما بعد، فهذه اربعون حدیثاً محتویاً علی ... الحدیث الاول: لو ان الریاض اقلام و البحر مداد و الارض قرطاس و الجن حساب و الانس کتاب ما احصوا فضایل علی بن ابیطالب
انجام: اربعون: قال النبی (ص): لو حدثت بکل ما انزل فی علی ما وطیء علی موضع فی الارض الا اخذ ترابه الی الماء.

همانند:

۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: ملک حسن بن ابوالحسن تونی، تا: ۱۱۱۶ق، جا: اصفهان؛ صفر ۱۱۱۶ق و محرم ۱۱۱۷ق؛ معلق به حواشی با امضا «شیخ بهاء الدین محمد»، «صحیح» بخاری، «شرح مواقف»؛ تملک: جمال الدین قاسم محمد عاملی؛ جلد: تیماج لایه ای مشکی، ۹گ (۲۴-۳۲-پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۸۲/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن میرزا احمد، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج مشکی،۵گ(۴۳پ-۴۸ر)،اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۱۲۰]

۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۷۶/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۸ ربیع الثانی ۱۲۵۵ق، جا: مدرسه حاجی صفرعلی؛ جلد: عادی، ۶گ (۲۶پ-۳۲ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [مؤید: ۱ - ۱۷۳]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۶۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی شکری و حنایی، جلد: تیماج سیاه یک‌لا، ۴گ (۹۶-۱۰۰پ)، ۲۰ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۸۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۲۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن حسن حسنی حسینی، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۲۹ر-۱۳۵ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳۰ - ۷۶]

۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۵۱/۱
آغاز: بسمله، قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم - لوان الغیاض اقلام و البحر مداد و الارض قرطاس و الجن حساب و الانس کتاب ما احصوا فضایل علی بن ابی طالب (ع)؛ **انجام:** علی موضع فی الارض الا اخذ ترابه الی الماء، تمام شد با قلم ... محمد لک سلماسی فی... ۱۳۶
خط:نستعلیق،کا:محمد لک سلماسی،تا:۱۳۶۰ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۲۹]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲/۲۰۵۰-۱۱/۱۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ مجدول ضربی، ۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۸۸]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن حسین خراسانی کرمانشاهی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی،۴گ(۱۹۲ر-۱۹۶پ)،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۲ - ۳۵۱]

● الاربعون حدیثاً فی فضل آیة الکرسی / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fī faḍl-i āyat-il kursī

حسینی ارمیونی، یوسف بن عبدالله، - ۹۵۸ قمری
hoseynī armayūnī, yūsof ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1551)

۴۲ حدیث نبوی در فضیلت آیت الکرسی است که با یک «خاتمه» و «فایده»ای در بیان حروف آیت الکرسی و ثواب قاری آن ختم گردیده است و گویا تاریخ تألیف آن نیزسال ۱۰۲۹ق بوده باشد. در معجم التاریخ (ج۵، ص۴۰۰۴) گزارشی از آثار و تألیفات ارمیونی آمده است، لیکن از رساله مورد بحث سخنی نیست.

آغاز: بسمله، الحمدلله منزل الکتاب و مهون الصعاب الفاتح من الخیر کل باب أرسل محمد بالقول الصواب فنطق بکل أعجوبة عجاب؛ صلی الله علیه و علی آله و جمیع الأصحاب و بعد فیقول فقیر رحمة ربه الوهاب ... هذه أربعون حدیثاً فق فضائل فضل آیة الکرسی جمعتها السائل من الطلاب و لأدخل فی من حفظ علی أمتی و اقتداء بالأئمة الأنجاب حسبنا الله و نعم الوکیل؛ الحدیث الأول عن أبی بن کعب ... سأله أی آیة فی کتاب الله أعظم؟ قال: آیة الکرسی

انجام: الحدیث الثانی و الاربعون عن علی ... قال قال رسول الله ... إن فاتحة الکتاب و آیة الکرسی و آیتین ... متعلقات بالعرش... خاتمة: قوله تعالی الله لا إله أی لا معبود بحق إلا هو الحی الدائم ... قال أبو إمامة إن حملة العرش یتکلمون بالفارسیة ... تم الأربعون حدیثاً بالتمام و الکمال و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم الذی لا نبی بعده؛ الحمدلله قال صلی الله علیه و سلم یقول جبرائیل عن الله من قال فی دبر کل صلاة مکتوبة مرة واحدة الهم إنی أقدم إلیک بین یدی ذلک کله الله لا إله إلا هو الحی القیوم ... فائدة قال البونی رحمه الله حروف آیة الکرسی مائة و سبعون أحرف... فعد بفضلک و احسانک إلی إنک أنت التواب الرحیم؛ دعاء علمه النبی صلی الله علیه و سلم لرجل فی المنام یا قدیم الإحسان و یا من ... و یا ملک الدنیا و الآخرة لکل شده و کان تعلیق ذلک فی أواخر سنة ۱۲۹ مصلیاً و مسلماً علی أشرف الخلق ... بالمغفرة و المسلمین آمین

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۱ کر

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حاج مصطفی بن حاج علی افلانی، تا: ۱۱۶۵ق؛ مصحح، در آغاز نسخه چند یادداشت به ترکی عثمانی در بیان چند تاریخ تولد مربوط به سال‌های ۱۲۵۷، ۱۲۶۰، ۱۲۳۷ق و چند دعا؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک، جلد: تیماج یشمی، ۶گ (۲ر-۷پ)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶)، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۵۱]

● الاربعون حدیثا فی فضل زیارة الامام علیه السلام / حدیث / فارسی

al-arba'ūn-a hadīsā fī fazl-e zīyārat-el-emām 'alayh-es-salam

خادم جابلقی، عبدالعلی بن محمود، ق۱۰ قمری

xādem-e jābalqī, 'abd-ol-'alī ebn-e mahmūd (- 16c)

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵ق)

چهل حدیث است در فضایل و مناقب امام رضا (ع) و ثواب زیارت آن حضرت. همراه با ترجمه فارسی آن.

آغاز: بنام آنکه حی لا ینام است ×× از او چیزی که می‌دانند نام است / بنام آنکه نامش حرز جانهاست ×× ثنایش جوهر تیغ زبانهاست

[فهرستواره منزوی ۴۲۲/۶]

۱. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فیکم و منکم و الیکم و انتم اهله و معدنه و میراث النبوة عندکم و قضاء.

تا اواخر حدیث سی و سوم است؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۹۶]

۲. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۳مجموعه بدون شماره

آغاز: برابر

کا: علی بن احمد معلم سمنانی، تا: ۶ ذیحجه ۱۰۳۲ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۷۷]

● اربعون حدیثا فی فضل العقل و ذم الجهل / حدیث / عربی

arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fī faḍl-il 'aql wa ḏamm-il jahl

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۵/۱۴

آغاز: الحافظ عن احمد بن عبدالله الثقفی عن عیسی بن محمد الکاتب

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن محمد نقی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ(۱۷۸ر-۱۹۴)،قطع:نیم ربعی،اندازه:۱۰×۱۵سم[ف:۲- ۲۸۹]

● الاربعون حدیثاً فی فضل العلم / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fī faḍl-il 'ilm

منذری، عبدالعظیم بن عبدالقوی، ۵۸۱ - ۶۵۶ قمری

monzerī، 'abd-ol-'azīm ebn-e 'abd-ol-qavī (1186 - 1259)

چهل حدیث نبوی است در فضیلت علم. این رساله غیر از کتاب «اربعون حدیثا فی فضل اصطناع المعروف بین المسلمین و قضاء حوائجهم» از همین مؤلف است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة ... و آله و صحبه اجمعین الحدیث الاول عن عبدالله بن عباس رض انه قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم من حفظ من امتی حدیثا واحدا کان له اجر عدد سبعین نبیا صدیقا.

انجام: الحدیث الاربعون عن جابر بن سمرة رض قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم من حفظ اربعین حدیثا بعد موتی ... و من جلس ساعة فی مذاکرة العلم فهو رفیقی فی الجنة.

[الاوقاف العامة بغداد ۱۸۰/۱؛ معجم المؤلفین ۲۶۴/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۲۷/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی، در پایان آمده: «بل بعد الجماع و لو قطرة، نم بعد الحمام و لو لحظة سر بعد الطعام و لو خطوة»؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج تریاکی، ۲گ (۱۰۴پ-۱۰۵پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱/۸سم [ف: ۴۱ - ۲۳۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۲۹/۳

آغاز و انجام: برابر

کا:یونس ازرعی، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: مقوایی، عطف پارچه، ۳گ (۵۱پ-۵۴ر)، ۱۵-۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۳۳۹]

● الاربعون حدیثاً (فی فضل الفقراء و اهل التصوف) = اربعین خویشاوند / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (fī faḍl-il fuqarā' wa ahl-it taṣawwuf) = arba'īn-e xīšāwand

طوسی، احمد بن حسین، ق۵

tūsī, ahmad ebn-e hoseyn (- 11c)

چهل حدیث نبوی است در معنی فقر و فضیلت آن که با اسناد صحیح از مشایخ خود شنیده و جهت سهولت، اسانید از حذف کرده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۸۱۴

آغاز: بسمله. حمدله. الحدیث الاول قال النبی صلی الله علیه و [آله] و سلم لکل مفتاح و مفتاح الجنة حب الفقراء و المساکین؛ **انجام:** الفقر فخری و به افتخر علی سایر الانبیاء صلوات الله علیهم اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین

نسخه حاضر فاقد مقدمه و خاتمه و سند روایت است. شماره احادیث با نسخه سی‌دی‌های آستان قدس (شماره ۴۲۱) اندکی جابجا شده، حدیث اول: «لکل شیء مفتاح و مفتاح الجنة حب الفقراء ...» و حدیث چهل (یا ۳۸ در نسخه حاضر): «للجنة ثمانیة ابواب ...»؛ خط: نسخ، کا: عبدالحلیم بن عبدالکریم، تا: قرن ۱۱؛ مذیل است به یک برگ در تعریف مذاهب اهل تصوف به نقل از نجم الدین نسفی و قصیده دالیه‌ای که به ترتیب حروف هجاء سروده شده و با هر حرف صفتی از انسان یا اماکن آورده شده شده؛ اهدایی رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج نیلی، ۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار ۱ - ۷۷]

● الاربعون حدیثاً فی فضل الفقراء و اهل التصوف /

حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā fī faḍl-il-fuqarā' wa ahl-it-taṣawwuf

طوسی، زائد بن سعید احمد

tūsī, zā'ed ebn-e sa'īd ahmad

چهل حدیث نبوی (ص) با حذف سند است، جز حدیث نخست و چهلم که مسند است و با دو طریق، حدیث نخست درباره اسرار فقر و غنی و وظایف فقر است. ممکن است نویسنده این رساله پسر نویسنده رساله قبلی یا حتی همان باشد. در فهرست نام مؤلف این رساله «زائد بن سعید احمد (کذا) بن حسین طوسی» و مؤلف رساله قبلی «ابوسعید (سعد) احمد بن حسین (حسن) طوسی معروف به خویشاوند» ثبت شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۳

آغاز: جمعت أربعین حدیثاً عن النبی صلی الله علیه [و آله] و سلم فی فضل الفقراء و أهل التصوف مما سمعت من مشایخی رحمهم الله باسناد صحیح؛ **انجام:** ثم إن رسول الله قطع رداءه اربعمائة قطعة و قسمه بین أصحابه رضوان الله علیهم أجمعین و الله أعلم بالصواب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲ ذیقعده ۷۲۲ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای زمخت با شمسه‌ای طلاکوب‌شده و اشکال تزئینی، ۲ص (۳۶-۳۷)، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۶۹]

● الاربعون حدیثاً فی فضل الفقراء / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fī faḍl-il fuqarā'

چهل حدیث نبوی است روایت شده از طریق اهل بیت (ع) در فضیلت فقرا و دستگیری آنان، با حذف سند آنها.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فهذه اربعون حدیثاً فی فضیلة الفقراء الصادقین جمعته تنبیها للطالبین و تشویقاً للسالکین ... الاول، عن علی بن ابی طالب (ع)، قال: قال رسول الله (ص) اذا ابغض الناس فقراهم و اظهر و او عمارة الدنیا و تکابوا علی جمع الدراهم.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرجع الیهم بذلک فقالوا رضینا و الحمد لله و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳ص (۲۲-۲۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳۲ - ۱۳۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۱۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الاربعون قال النبی الخیر ثلاثة الفقر و العلم و الزهد

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۴۴ر-۴۷ر)، اندازه: ۲۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۶]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۵۰/۵-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** الاربعون. قال النبی (ص) الخیر ثلاثة: الفقر و العلم و الفقر و الزهد. تمت.

خط: نسخ تحریری، کا: حسین بن جعفر موسوی یزدی، بی‌تا؛ کاتب نسخه می‌نویسد: «نسخه را یافتم و ندانستم نگارنده کیست، شیعی ست و یا سنی. چهل حدیث است در ستایش از فقر، که برای ترغیب سالکان و راندن مخالفان گرد آمده است»، با یادداشت‌هایی از آن میان به نقل «از حضرت آقا در لنکر» (ص ۱۴۳-۱۴۴) و از «عوالم» (ص۱۴۵)، ۵ص (۱۳۷-۱۴۲) [عکسی ف: ۱ - ۱۸]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۱۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کذلک اعمال البرکلها فرجع الیهم و اخبرهم بذلک فقالوا رضینا. صدق رسول الله صلی الله علیه و آله.

احادیث در نسخه حاضر ترجمه فارسی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۰؛ در حاشیه پایینی برگ ۹ و متن ۹پ و ۱۰ به خط حمائلی و حاشیه برگ ۱۱ حدیث قدسی طولانی با ترجمه فارسی آن؛ تملک: محمد علی بن ابراهیم به سال ۱۲۴۲ با مهر «عبده محمد علی» (بیضی)؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده محمد علی» (خشتی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سیاه ضربی ترنج و سرترنج با گل و بوته عطف با تیماج عنابی یک‌لا، ۷گ (۲پ-۹)، ۱۰سطر، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۹۰]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹۰/۱

ترجمه‌ها و فارسی ها نستعلیق. با ترجمه فارسی زیر سطور به نستعلیق و متن به نسخ معرب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۶۱]

● الاربعون حدیثاً فی فضیلة العلم / حدیث / عربی

al-arba'ūn-a ḥadīṯā fī faḍīlat-il 'ilm

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰/۵ کر

آغاز: بسملة، الحديث الأول عن أبي يونس مولى عايشة رضى الله عنها قال قال رسول الله صلعم إنما إمراة أعانت زوجها فى طلب العلم؛ **انجام:** الحديث الاربعين ... ثم قال النبى صليا لله عليه و سلم طوبى للعلماء و المتعلم فقال رجل من القوم يا رسول الله فهذا للعالم فقال العالم و المتعلم فى الأجر سواء

چهل حديث نبوى (ص) در فضيلت علم و عالم و تعليم است. بايد دانست كه از مولى على قارى هروى (-۱۰۱۴ق) اثرى با عنوان «أربعون حديثاً فى فضل العالم و المتعلم» و نيز از احمد بن معدان تجيبى (-۵۵۰ق) اثرى با عنوان «أربعون حديثاً فى فضل العلم و العلماء و المتعلمين» در فهرست‌ها گزارش گرديده است، ليكن آغاز آنها با نسخه مورد بحث متفاوت مى‌باشند؛ خط: نسخ، كا: سيد نافع، تا: اواخر قرن ۱۱؛ مصحح، تعليقات مختصرى به تركى و عربى دارد، در انجام فايده‌اى در قلم اظفار (گرفتن ناخن) به عربى و تركى و نيز حديثى نبوى (ص) در اين زمينه آمده است، همچنين در برگ‌هاى ۱۱پ-۱۴ر فوائدى به تركى و عربى مشتمل بر روايتى به نقل از ابوالسعود افندى، وردى از قهستانى، حديثى نبوى در بيان علام آخر الزمان، چند فرع فقهى، به نقل از هدايه، قاضى خان، طحاوى، غرر، مشكلات و مجمع البحرين، فايده‌اى در قواعد القرآن، به نقل از جامع الفتاوى و نيز جدولى در مباحث فلسفى و غير آن: «موجود-وجود، معدوم - عدم، قديم - باقى و ...» به عربى و تركى آمده است؛ كاغذ: شرقى نخودى، ۴گ(۸ر-۱۱ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴۰/۲ - ۳۱۴]

● **الاربعون حديثاً فى مبانى الاسلام** / حديث / عربى

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā fī mabāni-l islām

ابن بارزى، عبدالرحيم بن ابراهيم، ۶۰۸ - ۶۸۳ قمرى

ebn-e bārezī, 'abd-or-rahīm ebn-e ebrāhīm (1212 - 1285)

آغاز: اما بعد حمدالله الذى غمر بفضله و اثنى على نفسه بما هو اهله ... فهذه اربعون حديثاً اخرجتها من مسموعاتى عن مشايخى فى مبانى الاسلام ... الحديث الاول عن ابى الدردا قال قال رسول الله صلى الله عليه و سلم ان من اثقل الاعمال يوم القيمة فى الميزان.

انجام: و العمرتان يكفران ما بينهما من الذنوب و العمرة فى رمضان تعدل حجة.

مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۳۱۴۳/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بى‌كا، تا: حدود قرن ۹؛ كاغذ: نخودى سمرقندى، جلد: تيماج عنابى، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۵- ۱۸۶]

● **الاربعون حديثاً (مرفوعاً)** / حديث / عربى

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (marfū'ā)

ابن عربى، محمد بن على، ۵۶۰ - ۶۳۸ قمرى

ebn-e 'arabī, mohammad ebn-e 'alī (1166 - 1241)

چاپ: مصر، ۳۵ص.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۷۵/۳

خط: نسخ، بى‌كا، بى‌تا؛ قطع: رحلى [ف: ۱۴۶۴]

● **الاربعون حديثاً (مسنداً)** / حديث / عربى

al-arba'ūn-a ḥadīṯā (musnadā)

ابن عربى، محمد بن على، ۵۶۰ - ۶۳۸ قمرى

ebn-e 'arabī, mohammad ebn-e 'alī (1166 - 1241)

چاپ: مصر، ۳۵ص.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۷۵/۲

خط: نسخ، بى‌كا، بى‌تا؛ قطع: رحلى [ف: ۱۴۶۴]

← الاربعون حديثا من الاربعين شيخا من علماء الامصار ← ورد الجنة و بدر الدجنة

● **الاربعون حديثا (منتخب)** / حديث / عربى

al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā (mn.)

وابسته به: الاربعون حديثاً = شرح اربعين = اربعين مجلسى؛ مجلسى، محمد باقر بن محمد تقى (۱۰۳۷-۱۱۱۰)

گزيده‌اى از احاديثى است كه مرحوم علامه مجلسى (م ۱۱۱۰هـ) در كتاب «الاربعين» خود آورده است. شامل: حديث ۱. «يا على من حفظ من أمتى حديثاً يطلب بذلك وجه الله عزوجل ...»؛ حديث ۱۰. «عن الكلينى من كتاب الكافى ما عبدالله بشىء مثل البداء»؛ حديث ۱۱. فى معنى قول الله تعالى: الرحمن على العرش استوى. فقال استوى من كل شىء؛ حديث ۱۵. فى بيان عصمة الانبياء و الائمة؛ حديث ۲۹. حديث مناجاة الله مع موسى.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۱۳۲۱۷/۱۶

آغاز: قال العلامة المجلسى اعلى الله مقامه فى كتابه المسمى بالأربعين، الحديث الاول: باسناد عن الشيخ الصدوق عن كتاب الخصال عن جعفر بن محمد الصادق؛ **انجام:** فانها عن قريب قبرک و ارفع عينيک إلى السماء، فان فوقک فيها ملكا عظيماً و ابک على نفسک مادمت فى الدنيا و زينتها الحديث.

خط: نستعليق، كا: محمد بن على اصغر قاينى، تا: ۱۲۵۵ق، جا: مدرسه جده اصفهان؛ مصحح، افزودگى‌هايى منظوم از «جامى» در وصف حضرت ختمى مرتب رسول اكرم بعد از انجام؛ كاغذ: فرنگى آهار مهره، جلد: تيماج مشكى ضربى با ترنج و سرترنج مجدول، ۸گ (۱۲۷ر-۱۳۴ر)، ۲۶-۳۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۳۳ - ۴۲۰]

● **الاربعون حدیثاً من روایة مالك** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯ-ā min riwāyat-i mālik
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
چهل حدیث نبوی که همه به یک سند می‌باشند و از مالک بن انس از نافع از عبدالله بن عمر روایت شده اند.
انجام: المتبایعان کل واحد منهما بالخیار علی صاحبه ما لم یتفرقا الا بیع الخیار.
چاپ: دارالصحابة للتراث، ۱۴۱۲ق، تحقیق ابوالفضل حوینی اثری.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۵/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۲گ (۵۳پ-۵۵پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۲۶]

● **الاربعون حدیثاً و احکام الصلاة** / حدیث / عربی
al-arba'ūn-a ḥadīṯā wa aḥkām-uṣ-ṣalāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۵۴
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: خشتی [د.ث]

← اربعون حدیثا و دلیلا ⟩ الاربعین فی امامة الائمة الطاهرین

● **اربعون حقایق** / - فارسی
arba'ūn-a haqāyeq

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۱۳/۱بخش۳
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۰۷]

● **اربعون خصوصیة لیوم الجمعة** / متفرقه / عربی
arba'ūn-a xuṣūṣīyyat-in li-yawm-il jum'a
عاملی، حسن بن زین الدین بن محمد، ق۱۱ قمری
'āmelī, hasan ebn-e zayn-od-dīn ebn-e mohammad (- 17c)

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۶۴/۳
در ۵ ذیحجه ۱۰۸۳ ساخته است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۰۴]

● **اربعون رسالة** / عرفان و تصوف / فارسی
arba'ūn-a resāle
عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، ۹۵۸ - ۱۰۵۲ قمری
'abd-ol-haqq-e dehlavī, 'abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۶۴
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا با پارچه، ۱۳۰گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۶)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۳۶]

← اربعون سورة من التوراة ⟩ الاحادیث القدسیة
← اربعون سورة من التوراة ⟩ الأربعون حدیثاً
← الاربعون فی حقوق الاخوان ⟩ الاربعون حدیثا

● **الاربعون فی فضائل امیرالمؤمنین** / فضایل و مناقب / فارسی
al-arba'ūn fī fazā'el-e amīr-al-mo'menīn
صادق بن ابی القاسم
sādeq ebn-e ab-el-qāsem
اهدا به: حاجی میرزا محمد حسین
ترجمه و شرح پنجاه حدیث در فضایل و مناقب امام علی (ع) که از «حجة الشیعه» خود برگزیده و به ناصرالدین شاه قاجار پیشکش نموده است.
آغاز: الحمدلله ... اما بعد بر ضمیر منیر أهل معرفت و یقین مخفی نماند
انجام: امیرالمؤمنین نامیده است و تفصیلش در کتب مبسوطه است

۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۸۷]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱- ۷۱]
۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۵۴
خط:نسخ و نستعلیق،کاتب=مؤلف (گویا)، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۱۳۶]

● **اربعون کلمة من کلام علی (ع)** / حدیث / عربی، فارسی
arba'ūn-a kalimat-an min kalām-i 'alī

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴/۸

با ترجمه فارسی منظوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول شنگرف؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۱]

● **الاربعون مجلساً** / کلام و اعتقادات / عربی
al-arba'ūn-a majlisā
بارفروشی مازندرانی، محمد بن مقیم، ۱۱۹۶ - ۱۲۸۱ قمری
bārforūšī māzandarānī, mohammad ebn-e moqīm (1782 - 1865)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۲ق
مشتمل بر چهل «مطلب» در امور اعتقادی مخصوصا توحید و صفات الهی می‌باشد و هر مطلب به آیه‌ای از قرآن شروع شده و به مناسب آن روایات و احادیث و توضیحات و شروحی می‌افزاید. مؤلف در سال ۱۲۶۲ به مشهد مقدس رفت و به مرض وبا مبتلا گشت و پس از بهبودی و برگشت به وطن طبق معمول هر سال خواست برای مواعظ چیزی بنگارد در اثر این اندیشه کتاب حاضر را تالیف نمود.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انی فی کل عام متحیر فی کیفیة العظة فی شهر الصیام سیما هذه السنة ۱۲۶۲ صرت مریضا
انجام: و نرجو من الله تعالی ان نکون ممن فجر الله من قلبه علی لسانه ینابیع الحکمة و السلام و الحمدلله اولا و آخرا

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: یعقوب بن مقیم بارفروشی (برادر مؤلف)، تا: جمعه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۰ سطر، اندازه:۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲۷ - ۲۶۴]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۶۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی بن مشهدی رضا، تا: جمعه ۲ ربیع الثانی ۱۲۶۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۶۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۴]

● **اربعون مسألة** / قرائت، تجوید / عربی
arba'ūn-a mas'ala
ابن جزری، محمد بن محمد، ۷۵۱ - ۸۳۳ ؟ قمری
ebn-e jazarī, mohammad ebn-e mohammad (1351 - 1430)
چهل مسأله از مسائل مشکل تجوید و قرائت را به درخواست مشایخ بلاد در ۳۸ بیت به نظم کشیده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۶۷/۲
آغاز: الحمدلله ... و بعد فهذه اربعون مسألة من المسائل المشکلة نظمتها سؤالا لمشایخ البلاد من کل العباد.آغاز منظومه: سألتکم یا مقری الارض کلها ×× حروفا اتت فی الذکر السبعة الملا؛
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم ۱۴۵۶؛ کا: حسن بن ابی زید بن حسن حافظ اصبهانی دستجردی، تا: با تاریخ ۸۴۳ق؛ ۲گ (۷۰-۷۲)[عکسی ف: ۲ - ۴۴۲]

● **الاربعونیات = الاربعون حدیثا** / حدیث / عربی - فارسی
al-arba'ūnīyyāt = al-arba'ūn-a ḥadīṯā
محی الدین محمد بن بدرالدین محمد
mohy-ed-dīn mohammad ebn-e badr-od-dīn mohammad
سه اربعین است که مؤلف از احادیث صحیح و موجز صحیح بخاری و مسلم گردآورده است. علامت نخستین اربعین «ق» که منتخب از دو صحیح و مورد اتفاق است، علامت اربعین دوم «خ» که انتخاب شده از صحیح بخاری، و نشان سوم «م» که گزین شده از صحیح مسلم می‌باشد.
آغاز: (آغاز اربعین اول:) بسمله، حمدله ... اما بعد فهذه ثلاث اربعینات من اصح الاحادیث و اعلاها و اوجزها و اجداها ... و قال علیه السلام انما الاعمال بالنیات. (آغاز اربعین دوم:) و قال خیرکم من تعلم القرآن و علمه - و قال خیرکم احسنکم قضاء ... (آغاز اربعین سوم:) و قال علیه السلام الدین نصیحة - و قال علیه السلام البر حسن الخلق
انجام: (انجام اربعین اول:) و قال علیه ا لسلام انما الاعمال بالخواتیم - اللهم آتنا فی الدنیا حسنة و فی الآخرة حسنة و قنا عذاب النار. (انجام اربعین دوم:) ما من مومن الا و انا اولی به فی الدنیا و الاخرة - من مات فی امتی لایشرک بالله شیئا ادخل الجنة. (انجام اربعین سوم:) و قال علیه السلام الضیف اذا نزل تجده برزقه - اکرموا الضیف و لو کافرا صدق رسول الله و قال علیه السلام انما المومنون اخوان

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۴۸
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛مجدول، مذهب، واقف: میرزا رضا خان نائینی، تاریخ وقف:مرداد۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲۶ - ۴۰]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۶۲/۸
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین اما بعد فقد قال الشیخ الامام الهمام العالم العامل
بی‌کا، بی‌تا؛ همراه با ترجمه فارسی هر کدام با یک رباعی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۶ - ۱۶۰]

← اربعه متناسبه و خطائین ⟵ لباب الحساب

← اربعین ⩾ لمعات القدسیه
← الاربعین ⩾ خصائص عدد الاربعین
← اربعین ⩾ الاربعون حدیثاً
← اربعین ⩾ توان روان
← اربعین ⩾ چهل حدیث
← اربعین ⩾ سلوکیه

● **الاربعین** / اخلاق / فارسی

al-arba‘īn

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ – ۵۰۵ قمری

qazzālī، mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

مشتمل بر همان چهار اصلی است که در احیاء علوم دین و کیمیای سعادت خود بنا نهاده است و هر اصل مشتمل بر ۱۰ «فصل». نامی که ذکر کردیم در آغاز نسخه آمده و ظاهراً خلاصه‌ای از کیمیای سعادت باشد، ولی در آغاز اصل چهارم چنین آمده است: «اصل چهارم از کتاب الروح کی ترجمه اربعین تازی است در منجیات.»

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۴/۱

آغاز: حمد بی نهایت معبود اول و آخر ستایش بی علت عالم باطن و ظاهر را از بندگان تحفه عبودیت است؛ **انجام:** و زیادیت نعمت و رضای منعم در اوست اصل شکر است چنانکه در حدیث آمده است که از حضرت الهی.

تا اواخر فصل دوم از اصل چهارم را داراست؛ خط: نسخ، کا: محمد بن خسرو بن روز بهان خسرو زاهدزیزی، تا: قرن ۶ یا اوایل قرن ۷؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، روی برگ اول رساله نام آن به خط سید محمد علی روضاتی و این که کتاب را از باقیمانده کتابخانه محمد باقر اصفهانی (نجفی) خریده دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی مجدول بدون مقوا، ۲۷گ (۱پ–۲۷پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ – ۴۴۱]

● **الاربعین = القلائد فی سلک الفوائد** / حدیث / عربی

al-arba‘īn = al-qalā’id fī silk-il-fawā’id

عبدالقادر جیلانی، عبدالقادر بن موسی، ۴۷۱ – ۵۶۱ قمری

‘abd-ol-qāder-e jīlānī, ‘abd-ol-qāder ebn-e mūsā (1079 - 1166)

آغاز: قال العبد الفقیر الی الله تعالی تقی الدین محمد بن المبارک الواعظ عفا الله عنه اخبرنی سیدی الشیخ محمود بن الشیخ سلطان قال اخبرنی الشیخ ابرهیم البطایحی قال اخبرنی الشیخ الامام محیی الدین عبدالقادر الجیلی یرفعه المعتبر عن سیدالبشر الحدیث الاول عن انس بن مالک قال قال رسول الله ص من لزم الجامعه اربعین یوما.

انجام: لا یزال الدعاء محجوبا بین السماء و الارض حتی یصلوا علی فاذا صلوا علی خرق الحجاب و دخل الدعا.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۴۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدودقرن ۹؛ نسخه توسط عبدالنافع بن محمد بن عراق (۹۲۰–۹۶۲ ق در مکه) در قرن دهم تصحیح و مقابله و تحشیه شده است، تملک: عبدالنافع بن محمد علی بن عبدالرحمن ابن عراق الدمشقی حجازی حنبلی در ۹۵۳ق در حلب، (قبل از وی) احمد بن علی بن ابراهیم مصری؛ واقف: نادرشاه افشار، تاریخ وقف: سال ۱۱۴۵ هـق؛ کاغذ: نخودی سمرقندی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۱۸۶]

● **اربعین = چهل فصل** / حدیث / فارسی

arba‘īn = čehel fasl

عزلتی خلخالی، ادهم، – ۱۰۵۲ قمری

‘ozlatī xalxālī, adham (- 1643)

تاریخ تألیف: ۱۰۳۶ق

رساله‌ای است شامل چهل «فصل» که هر فصل با آیه‌ای از قران شروع شده و در ذیل آن احادیث مروی از معصومان (ع) نقل می‌شود، مؤلف در مقدمه گوید: «هر یک از علما و رهنمایان برای اطاعت رسول و گردن به فرمان نهادن کتابی مشتمل بر احادیث و اخبار افزون از عدد چهل مسمی به اربعین تألیف کرده و ترتیب نموده بودند این حقیر نیز بعد از مطالعه برخی از آن کتب دینی بی‌اختیار از غایت هیجان آتش شوق سودای آن به سر افتاد و خیال آن در دل جا گرفت که از روی مجموع آن رسایل شریفه مجموعه سازد و مشتمل بر چهل فصل و صدر هر فصلی از آن آیه از کلام ملک علام و بر طبق مضمون آن در تحت آن از سخنان سید انام و امامان همام و اولیای کرام به عبارت فارسی بر سبیل ترجمان مذکور نماید.» تألیف این کتاب در ۱۰۳۶ ق به پایان رسیده است، چنانکه خود در مناجات نامه کتاب گوید: «ای خداوند کریم کارساز ×× قبله ارباب حاجات و نیاز ... چونکه دل مقصود خود در خویش دید ×× عزلتی از گفتگو دم درکشید / بود هزار و سی و شش تاریخ دین ×× یافت انجام این کتاب اربعین». برخی از فصول کتاب: ۱. فضیلت ذکر و یاد کردن حق تعالی؛ ۲. فضیلت فکر؛ ۳. فضیلت نماز و نماز جماعت؛ ۴. مذمت بخیل الزکوة؛ ۵. فضیلت اتفاق و احسان و ایثار و مذمت بخل؛ ۶. فضیلت روزه ماه رمضان و شعبان و رجب؛ ۹. فضیلت کسب و کار و طلب روزی؛ ۱۵. فضیلت نیکوئی با پدر و مادر؛ ۲۰. فضیلت امر به معروف و نهی از منکر و نصیحت خلق؛ ۲۵. مذمت ظلم؛ ۳۰. فضیلت عدل؛ ۳۵. گناهان کبیره؛ ۴۰. بیان رجاء.

آغاز: بسمله حمد و شکر و ثنا و ستایش و سپاس و منت بی قیاس بعده الاء عطای صوری و معنوی از علوی و سفلی آفریدگار ... اما بعد بدانکه در خبر نبوی و حدیث مصطفی وارد بود که هر یک یاد گیرد برای امت من چهل حدیث ... فصل اول در فضل ذکر و یاد کردن خدای تعالی قوله تعالی و اذکروا الله کثیرا.
انجام: چونکه دل مقصود خود در خویش دید ××عزلتی از گفتگو دم در کشید ... جمله را بخش ای خدای لم یزل ×× خواندن این نسخه و کردن عمل
[فهرستواره منزوی ۷۹/۹ (۱ نسخه)، و ۳۱۵/۶ «اربعین»]

۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۳۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسام الدین بن کاوس رستمداری کدیری، تا: غره ربیع الاول ۱۰۶۱ق؛ ۱۲۴گ (۹۷پ-۲۲۰پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۳۹]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۴۹/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد قلی طباخ، تا: سه‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۱۲۴ق؛ در آخر رساله یادداشتی به خط محمد رضا چراغچی سرکار خاصه شریفه در دولتخانه فرزندش نور چشمی آقا اشرف ابنه مرحوم محمد تقی بک شربت دار حرم محترم در تاریخ یک‌شنبه ۱۱ محرم ۱۱۳۷ هـ ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری و عطف میشن عنابی، ۲۳ سطر (۱۳/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱×۲۵سم [ف: ۲ - ۵۲۷]

● **اربعین** / ریاضیات / فارسی

arba'īn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۸/۲
آغاز: بسمله. این رساله مشتمل است بر چهل سؤال چون از کسی هر کدام را که بپرسند در جواب؛ **انجام:** این بود مقصد از چهل سؤال که بعون الله تمام شد
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق [رایانه]

● **الاربعينات** / حدیث / عربی - فارسی

al-arba'īnāt

پنج اربعین حدیث است که از صحیح مسلم و بخاری نقل شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۰۱/۶
آغاز: صحیحترین حدیثی که راویان مجالس دین و محدثان مدارس یقین؛ **انجام:** و قال علیه السلام انما المؤمنون اخوان.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: زرد فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی، ۵ص (۶۶-۷۱)، ۲۷سطر (۸/۹×۲۳)، اندازه: ۱۹/۷×۳۳/۷ سم [ف: ۷ - ۷۵۰]

● **الاربعينات** / ادبیات / فارسی

al-arba'īnāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۹۴
به نظم و نثر و مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتاده دارد [د.ث]

● **الاربعينات الثلاث من مشارق انوار النبوة** / حدیث / عربی - فارسی

al-arba'īnāt-uṯ ṯalāṯ min mašāriq-i anwār-in nabuwwa

بکری، عبدالملک بن علی، - ۸۹۶ قمری

bakrī, 'abd-ol-malek ebn-e 'alī (- 1491)

با ترجمه فارسی به نثر و نظم از خود او.
آغاز: بسمله. الحمدلله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد فیقول ... ابی الوقت عبدالملک بن علی البکری المحیوی الساوی ... جمعت بتوفیق الله تعالی مستطلعا من مشارق انوار النبوة ثلاث اربعینات صحیحات فی العدل و الامر بالمعروف و النهی عن المنکر المخوف و الدعاء و التضرع و ترجمتها بالفارسیة.
انجام: خواند پیغمبر علی را شاه مردان و حسن با حسین و فاطمه آن چار رکن شرع و دین گفت الهی این گروه با شکوه اند اهل من. تمت الاربعینات الثلاث مع ترجمتها المنثورة و المنظومة علی انامل ناظمها عادل ... فی محرم الحرام حجة تسعمائة و الحمدلله اولا و آخرا.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ترکی، کا: احمد بن محمود، تا: محرم۹۰۰ق؛ وقف فرزندان احمد بن محمود با خط و مهر او در ص ع؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی با لولا، ۲۴گ (۷۴پ-۹۸ر)، ۲۰سطر (۸×۱۷)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۲۵۶]

● **الاربعينات الحديثية** / حدیث / عربی

al-arba'īnāt-ul-ḥadīṯīyya

بکری صدیقی، ابوالحسن محمد بن محمد، ۸۹۸؟ - ۹۵۲ قمری

bakrī sadīqī, ab-ol-hasan mohammad ebn-e mohammad (1493 - 1546)

مجموعه‌ای از احادیث است در چهل و هفت بخش با عنوان «کتاب» و هر کتاب نیز شامل چهل حدیث در موضوعی خاص. عناوین این کتاب‌ها عبارتند از :۱. بلوغ الآمال بذکر افضل

الاعمال؛ ۲. کفایة المحسن فی وصف المؤمن؛ ۳. الانتباه لفضائل لا اله الا الله؛ ۴. بشری التایبین بالثواب المتین؛ ۵. القاء السلم لفضل اهل العلم؛ ۶. بشری المساک بفضیله السواک؛ ۷. الحدیث الحسن فی الوضوء الحسن؛ ۸. بشری العابد بفضل المساجد؛ ۹. افضل الوصلات بانواع الصلوات؛ ۱۰. ایقاظ الوسنان لقراءة القرآن؛ ۱۱. تنشیط الکسلان لقراءة سور و آیات من القران؛ ۱۲. تنبیه اولی الرشد لفضل المعوذتین و قل هو الله احد؛ ۱۳. الاحادیث الزاکیات فی فضل الباقیات الصالحات؛ ۱۴. بشری المهتجدین بالثواب المتین؛ ۱۵. بشری الانام بفضیلة الصیام؛ ۱۶. امتنان الرحمن علی عباده فی رمضان ؛ ۱۷. فضل الزایرین لبیت رب العالمین؛ ۱۸. الاتحاف بفضیلة الطواف؛ ۱۹. الدرة الثمینه فی فضل المدینه؛ ۲۰. الجواهر البهیة فی الصلوات علی خیر البریة؛ ۲۱. حسن الثقة بفضل الصدقة؛ ۲۲. تحفة الکرام فی فضل اطعام الطعام؛ ۲۳. بشری کل کریم بثواب الملک الکریم؛ ۲۴. نهایة الامتنان فی نفع الاخوان؛ ۲۵. ایقاظ الفهم لصلة الرحم؛ ۲۶. الفضائل الواردات لمن صبر علی البنات؛ ۲۷. رفع الکبد عن من مات و له ولد؛ ۲۸. الفتح القریب بفضل الکبر و المشیب؛ ۲۹. محاسن الافادة فی احادیث العبادة؛ ۳۰. رفع الالباس عن فضل الزرع و الغراس؛ ۳۱. تجدید الافراح بفضایل النکاح؛ ۳۲. بشری العباد بفضل الرباط و الجهاد؛ ۳۳. الروض الانیق فی فضل الصدیق؛ ۳۴. الدرر فی فضایل عمر؛ ۳۵. تحفة العجلان فی فضایل عثمان؛ ۳۶. القود الجلی فی فضایل علی؛ ۳۷. نهایة الافضال فی تشریف الال؛ ۳۸. حسن الاصابة فی فضل الصحابة؛ ۳۹. النظر الثاقب فیمالقریش من المناقب؛ ۴۰. نزهة الابصار بفضایل الانصار؛ ۴۱. غایة الطلب فی فضل العرب؛ ۴۲. شرف الفقرا و بیان انهم الامراء؛ ۴۳. ملاذ اهل ایقان عند حوادث الزمان؛ ۴۴. الاحادیث المحذرات من شرب المسکرات؛ ۴۵. تحذیر اهل الاخره من دارالدنیا الداثرة؛ ۴۶. الجوهر الثمین من کلام سید المرسلین؛ ۴۷. محو الاوزار بفضل الاستغفار.

آغاز: بسمله، رب یسر یا کریم الحمدالله الفتاح العلیم هذا فهرست معظم الاربعینات الحدیثیه من مصنفات الاستاد الاکبر و الملاذ الافخر هو سیدنا و مولانا خاتمه المجتهدین و تاج العارفین محمد ابوالحسن البکری الصدیقی سبط ال الحسن

انجام: هذا تمام ما شهد صحیحاً و حسناً و قد انتقیتها من نحن من مأئتی حدیث فاکثر لان الصحیح و الحسن تطمئن الیه النفس للاحتیاج به و کنت قد جمعت الکل فعلمت تقاصر الرغبات... و نسال الله أن یتقبل ذلک بمنه و کرمه و فضله

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۰۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم الغزی، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۰۳گ (۱۴۰پ–۳۴۳پ)،۲۳سطر(۹/۵×۱۵)،۱۰/۵×۲۰/۲سم[ف:۱۴– ۱۱۱]

● الاربعینات (مترجم) / حدیث / فارسی

al-arba'īnāt (motarjem)

شیرازی، عبدالله بن محمد، ق ۱۰ قمری

šīrāzī, 'abd-ol-lāh-e-bn-e mohammad (- 16c)

بنا بر آنچه در مقدمه ذکر شده شامل سه اربعین است که از دو کتاب «صحیح بخاری» و «صحیح مسلم» انتخاب شده‌اند، برای احادیث انتخابی از دو کتاب علامتی قرار داده: «ق» متفق علیه بین هر دو، «خ» بخاری و «م» مسلم. این احادیث به صورت منظوم توسط خود قطب محیی ترجمه شده است. جمع کل احادیث ۱۰۸ حدیث می‌باشد که فقط حدیث اول علامت دارد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۰۸۹

آغاز: بسمله. حمدله و بعد فقد قال الشیخ الامام ... محمد الکوشکناری متع الله المسلمین بطول مدته ... هذه ثلاث اربعینیات من اصح الاحادیث و اعلامها و اوجزها؛ **انجام:** «بحسب امری من الشر أن یحقر اخاه المسلم

خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ دارای کتیبه لاجوردی، مجدول، ترجمه منظوم چلیپایی و به نسخ، هر حدیث در یک رباعی، احادیث به خامه ثلث؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج خرمایی، ۲۸گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار۱ – ۸۲]

● الاربعین الالهیة من روایة خیر البریة / حدیث / عربی

al-arba'īn-ul ilāhīya min riwāyat-i xayr-il barīyya

علائی، خلیل بن کیکلدی، ۶۹۴ – ۷۶۱ قمری

'alā'ī, xalīl ebn-e keykaldī (1295 - 1360)

چهل حدیث از احادیث پیغمبر اکرم (ص) انتخاب شده و به‌طور نسبتاً مفصل آنها را شرح نموده و حالات و بیوگرافی روات آنها را می‌آورد و چنانچه یک حدیث دارای چند سند باشد اسانید متعدد را ذکر می‌کند. این کتاب مجموعاً در ده جزء کوچک می‌باشد.

انجام: لا حول الله من قلبی محبتکم ×× ما دمت حیاً و ما حالت بی الحال

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۵

آغاز: الحدیث الثلاثون عن أم المؤمنین میمونة رضی الله عنها، أخبرنا الشیخ الصالح ابو عبدالله محمد بن احمد بن ابی بکر؛ **انجام:** برابر

مشتمل بر سه جزء اخیر، از روایت سی ام تا چهلم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ق (در عصر مؤلف)؛ با خط مؤلف مقابله شده است، پس از کتاب اجازه‌ای است در چند صفحه که احمد بن محمد بن عبدالمعطی به جهت گروهی از شاگردان خود به تاریخ دوشنبه ۱۵ محرم ۷۵۵ مقابل کعبه نوشته است؛ مهر: «صراط علی

حق نمسکه عبده ابراهیم الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج سبز، ۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۳۸]

● **اربعین الحسینیة** / حدیث / فارسی

arba'īn-al ḥusaynīyya

ارباب قمی، محمد بن محمد تقی، ۱۲۷۶ - ۱۳۴۱ قمری

arbāb qomī, mohammad ebn-e mohammad taqī (1860 - 1923)

تاریخ تألیف: جمعه ۲۰ شعبان ۱۳۲۸ق، محل تالیف: قم

چهل حدیث از اخبار مروی از حضرت سید الشهدا (ع) را انتخاب و شرح کرده و ضمن شرح آنها اشاره به بعضی از انتقادات شیعه و دفع پاره‌ای از شبهات مخالفین آنها و مقداری از واقفه طف که به صحت پیوسته نقل می‌کند. این کتاب به نام و د خواست میر سید محمدباقر فرزند میر سید حسین مقام تولیت آستانه مقدسه حضرت معصومه (ع) تألیف شده است.

چاپ: تهران، ۱۳۳۰ق، سنگی، رقعی، ۴۴۴ص؛ تهران، سنگی، چاپ شیخ احمد شیرازی، ۱۳۲۸ق، ۴۴۴ص

[مشار فارسی ۲۱۷/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۷۳

آغاز: ستایش و ثنا ذات اقدس خالقی را سزاست که از تمامی موجودات برگزید نوع بنی آدم را برای مظهریت اسماء حسنی؛

انجام: و امام حق نعرفه اله الحق آمین یا رب العالمین و لنختم الکلام حامداً لله مصلیاً.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ چند صفحه از یادداشتها و اشعار مؤلف آمده است؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۲۰۹]

● **اربعین الحقائق** / اخلاق / عربی

arba'īn-al ḥaqā'iq

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۰/۱-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها - ف: ۲ - ۲۵۲]

● **الاربعین الزاهرة المنسوبة الی العترة الطاهرة** / حدیث / عربی

al-arba'īn-az zāhira al-mansūba ila-l 'itrat-iṭ ṭāhira

ابن جزری، محمد بن محمد، ۷۵۱ - ۸۳۳ ؟ قمری

ebn-e jazarī, mohammad ebn-e mohammad (1351 - 1430)

تاریخ تألیف: اواخر رمضان ۸۱۸ق

چهل حدیث مختلف است انتخاب‌شده از روایت‌هایی که شیوخ اهل سنت از طریق اهل بیت (ائمه معصومین) (ع) روایت کرده‌اند. این حدیث‌ها از صحیفه موسی بن اسماعیل بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب (ع)، که حافظ ابواحمد ابن عدی روایت کرده، انتخاب شده و در پایان حدیث مسلسلی بر آن افزوده است. سند روایت اول از شیخ مؤلف ابوبکر محمد بن عبد الله ابن المحب المقدسی الصالحی شروع شده و روایت‌های دیگر چون با همین سند است بدون سند آورده می‌شوند.

انجام: و علی تابعیکم بوداد ×× و علی من یحبکم بولاء

چاپ: ضمن میراث حدیث شیعه، قم، مؤسسه فرهنگی دار الحدیث، دفتر چهارم، ۱۳۷۸ش

[فهرستگان حدیث ۴۱۰/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۳۸

آغاز: الاخیار و عترته الاطهار و اهل بیته الابرار و صحابته من المهاجرین و الانصار و شرف و کرم. اما بعد فقد ورد عن النبی من حفظ علی امتی اربعین حدیثا کتب فر زمرة العلماء و حشر فی زمرة الشهداء و جمع الناس فی ذلک اربعینیات کثیرة مشهورة؛

انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده در فهرستگان حدیث چنین نسبت داده است؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۸۴۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول به زر و مشکی؛ مهر: «العبد المذنب محمد علی» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۳۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۰۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۵۵

آغاز: بسمله. قال مولانا ... محمد بن محمد بن الجزری ... الحمدلله علی ما انعم؛ **انجام:** و علی من یحبکم بولاء آخر الجزء المشتمل علی الاربعین الزاهرة المنسوبة الی العترة. الطاهرة تخریج الفقیر ... محمد بن محمد محمد الجزری

خط: نسخ، کا: احمد بن ابی الخیر مکی احمدی، تا: ربیع الثانی ۱۳۱۴ق، جا: بلده اجمیر؛ اهدایی رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ جلد: مقوا با عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار۱ - ۷۸]

● **الاربعین الشریفة** / حدیث / عربی

al-arba'īn-aš šarīfa

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۰/۱۹-ف

نسخه اصل: پاریس s. p. 125 (بلوشه ۱۵۱)؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲-۱۰۵۷ق [فیلمها - ف: ۱ - ۵۳۳]

● **الاربعین الصغیر** / حدیث / عربی
al-arba'īn-aṣ-ṣaġīr
لاهیجانی، میرزا فتحعلی، ق۱۳ قمری
lāhījānī, mīrzā fath-'alī (- 19c)
تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۲۸۹ق

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۲۳/۲

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... اما بعد ان سباب هذا الکتاب للاخیار و بناوه علی اربعین باباوفی کل باب عشرة احادیث؛ **انجام:** و السلام علی محمد و آله دائما متواترا.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۶گ (۲۴۵پ-۲۵۱پ)، ۱۸ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۰۷۷]

● **اربعین الفقراء = شرح چهل حدیث** / شرح حدیث / فارسی
arba'īn-al foqarā' = š.-e čehel hadīs
روح آبادی، حسام الدین بن علاء الدین، ق۱۱ قمری
rūh-ābādī, hosām-od-dīn ebn-e 'alā'-od-dīn (- 17c)
اهدا به: شیخ حسین عارف
شرح اربعین حدیث حافظی بخاری است در فضل فقر و فقراء و اولیاء الله به نظم و نثر فارسی با استفاده از اصطلاحات صوفیان، که به‌درخواست شیخ حسین عارف نگاشته است، مؤلف از اشعار سروده خود هم استفاده می‌کند. حدیث اول که امام علی (ع) از پیامبر روایت کرده چنین است: «لکل شیء مفتاح و مفتاح الجنة حب المساکین والفقراء ...»
آغاز: بسمله احمد محموداً احمدا حمد و اصطفی بس او نبی عربی محمد است مصطفی پیش ازهم پیش از همه خصوصاً اگر چه از علو علو همت آخرزمان ... قال النبی علیه السلام السماوی الالهی عندی شراب لاولیایی
انجام: گرچه بی شرح است دارد صد رواج ×× لیک بعضی را بود این احتیاج / زلتماس آن فقیر با صفا ×× وعده بود الحمدلله شد وفا
تمت الکتاب اربعین الفقرا
[فهرستواره منزوی ۴۲۳/۶]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۱۲-۹/۱۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ درآخر نسخه صلواتیه‌ای عربی شامل درود و سلام بر پیامبر درج شده با سرآغاز: «بسمله اللهم صل علی محمدسید المرسلین ...»؛ دارای یادداشت‌هایی به ترکی در اول و آخر نسخه از جمله به تاریخ ۱۰۵۸؛ تملک: احمد بن حسین در ۱۲۰۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول با ترنج و لولادار، ۱۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۹]

← الاربعین النبویة ← الاربعون حدیثاً

● **اربعین امیریه = چهل حدیث** / حدیث / عربی
arba'īn-e amīrīye = čehel hadīs
همدانی، علی بن محمد، ۷۱۴ - ۷۸۶ قمری
hamadānī, 'alī ebn-e mohammad (1315 - 1385)
چهل حدیث است که مؤلف به اسناد از مشایخ خود نقل کرده که اسامی آنها در ابتدای رساله مذکور است.
آغاز: بسمله. الحمدلله ... اما بعد فیقول العبد الفقیر المذنب الجانی المحتاج الی قطرة من بحار الرحمة الربانی اضعف الخلق علی بن شهاب بن محمد الهمدانی
انجام: و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین، تمت
[احوال میر سید علی همدانی ص ۱۹۹-۲۰۰]
شرح و حواشی:
۱- اربعین امیریه (ترجمه) = اربعین سید علی (ترجمه)؛ ابن همام شیرازی (-۱۰)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۴۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی گنجوی تبریزی، تا: قرن ۱۱؛ پس از پایان رساله یک رباعی: «آن دم که زهر ... دیار نبود» نوشته شده، سپس «قال الشیخ علاء الدوله السمنانی ...» و در ۷پ نقل قولی از شیخ ابوالحسن خرقانی است که در آخر به خطی دیگر و مؤخر نوشته شده است: «ابوالحسن خرقانی و اوحد کرمانی هیچیک شیعه نبوده اند بسخن سنی هم اعتباری نیست»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: مقوا، ۴گ (۴پ-۷ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۳۵۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۴/۳-ف
نسخه اصل: پاریس p. 39 (بلوشه ۱۵۶)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳ سطر [فیلمها - ف: ۱ - ۵۳۷]
۳. مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۴
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۶۰]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۴/۷
آغاز: بسمله. حمدله. و العاقبة للمتقین و لاعدوان الاعلی الظالمین ... اما بعد فیقول شیخ الکامل المحقق الصمد فی المعارف المعروف بالسید علی الهمدانی؛ **انجام:** الی بساط القرب نحن مایة، انه قریب مجیب، و الحمدلله وحده و السلام علی من اتبع الهدی.
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: رویه میشن سرخ تیره ضربی، ۳گ (۴۴پ-۴۶پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۵/۵سم [ف: ۷ - ۳۱۵]
۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۴/۳۹

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فیقول الشیخ ... قال اخبرنا الامام العلامة البارع الکامل ابو الجامع صدرالحق و الدین ابراهیم بن الشیخ
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ ۴ص (۶۳۹-۶۴۳) [عکسی ف: ۳ - ۲۰۶]

● **اربعین امیریه (ترجمه) = اربعین سید علی (ترجمه)**
/ حدیث / فارسی
arba'īn-e amīrīye (t.) = arba'īn-e seyyed 'alī (t.)
ابن همام شیرازی، ق ۱۰ قمری
ebn-e hammām-e šīrāzī (- 16c)
وابسته به: اربعین امیریه = چهل حدیث؛ همدانی، علی بن محمد (۷۱۴-۷۸۶)
ترجمه اربعین سید علی که به خواهش یکی از فقرا و دراویش به نام شیخ شمس الدین محمد نظم کرده است. ابن همام در لاهیجان به سال ۹۴۹ق نوربخش را دیده است.
[فهرستواره ۷۵۷/۱۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۵۴/۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۶ص (حاشیه ۵۶۸-۵۷۴)، ۱۹ سطر (۶×۱۴) [ف: ۱۰ - ۱۵۲۵]

● **اربعین بهائی** / حدیث / فارسی
arba'īn-e bahā'ī
طبری، حسن بن علی، ق۷ قمری
tabarī, hasan ebn-e 'alī (- 13c)
اهداء به: بهاء الدین محمد جوینی
تاریخ تألیف: ۶۷۳ق؛ محل تألیف: اصفهان
شامل ۴۰ حدیث مروی از طرق اهل سنت است در فضایل و تفضیل و اولویت حضرت امیرالمؤمنین به خلافت بلافصل پیغمبر (ص). مؤلف این کتاب را که معروف است به «اربعین بهایی» مانند کتاب کامل السقیفه، برای صاحب دیوان، بهاءالدین محمد جوینی تألیف کرده است. حدیث اول آن این است: «انا و علی خیر البشر و من ابی فقد کفر».
فهرست‌نگار کتابخانه ملی (عبدالله انوار) آورده است: «خواجه می‌گوید مولانا سعید حسن بن علی طبری گفت که به سال ۶۸۳ق در معیت محمد صاحب‌دیوان به اصفهان وارد شدم در آنجا علما را دو گونه یافتم: قومی تفضیل صحابه بر اهل بیت می‌دادند و قوم دیگر تفضیل اهل بیت بر صحابه و هر یک دلیل می‌آوردند و القصة بطولها! خواجه می‌گوید چون من از ارادتمندان به خاندان نبوتم بر خود فرض دیدم که با چهل دلیل مأخوذ از کتب اهل سنت فضیلت اهل بیت عزت را بر صحابه اثبات کنم. لذا به این کار پرداختم و حاصل کارم این کتاب یا رساله اربعینه شد. توضیح: در مقدمه این رساله حکایتی از ابومسعود احمد بن فرات رازی به عربی آمده مبنی بر آنکه او می‌گوید به اصفهان وارد شدم و مردمان را دیدم که به سب علی در منابر مشغول‌اند لذا چهار سال در شهر ماندم و هر روز چهار حدیث گفتم و بعد گفتم این حدیث آن کس نقل می‌کند که درباره او پیغمبر فلان و فلان مدح را گفت مردمان کم کم از علاقه مندان این کس شدند و در طلب نام او بر آمدند و آخر پس از چهار سال نام او (= علی را) بردم و نشان دادم که سب او خلاف بزرگی است. این چون تمام می‌شود نام گروهی می‌آید که با ابوبکر تبعیت کردند و بعد قول خواجه نصیر درمنقب حضرت علی و سپس نقش خاتم ائمه می‌آید.» اگر تاریخ صدر این توضیح را صحیح بدانیم که خواجه از قول سعید حسن بن علی طبری که گفته در ۶۸۳ به اصفهان وارد شده، این رساله مسلم از خواجه طوسی نیست چون او در ۶۷۲ در بغداد فوت کرده است. این کتاب همان اربعین بهائی، تالیف حسن بن علی طبری است که دو نسخه نیز در آستان قدس دارد و انوار اشتباهی عجیبی کرده است که ظاهراً به جهت کلمه «خواجه» در ابتداء متن بوده است.
آغاز: الحمدلله حق حمده و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله بدانکه کمینه بندگان در شنبه ثلاث و سبعین و ستمائة ملازم بارگاه جهان پناه
چاپ: به تصحیح نجیب مایل هروی، مجله مشکوة، شماره ۱۲و۱۳، ۱۳۶۵ش.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۴/۱
آغاز: (برگ ۹)؛ بسمله. الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و لاعدوان الاعلی الظالمین؛ **انجام:** و وقت آمد که ختم کنم و اگر مزید برین طلب داری در منقبت طلب کن و بالله التوفیق و صلی الله ...
در فهرست با عنوان «رساله اربعین در فضیلت اهل بیت» آمده و از خواجه نصیر طوسی دانسته شده که هر دو خطاست؛ خط: نسخ، کا: محمود بن علی حمید استرآبادی، تا: ۹۳۴/۹۳۳، جا: عراق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی میشن تریاکی رویه تیماج مشکی ترنج‌دار، ۲۵ص (۹-۳۴)، ۱۲سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۷۸۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۲
آغاز: (پس از خطبه و نام مؤلف:) فرموده است که در شهر اصفهان بودم و علماء آن بقعه را یافتم که جمعی تفضیل صحابه می‌نهادند بر اهل بیت و عترت رسول علیه السلام و طایفه تفضیل عترت می‌نهادند بر صحابه؛ **انجام:** و اگر مزید برین طلب داری کتاب مناقب الطاهرین سه مجلدست (کذا) طلب دارد از تعریف کلامی و امثال این کتب که جمع کرده ام بتوفیق الهی.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ پس از این ضمن ۴ سطر

دعایی است منسوب به حضرت امیرالمؤمنین. جمله آغاز آن اینست: «اللهم انک رب لطیف»، دارای یک سرلوح، مجدول؛ واقف: نائینی، تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: حنایی روشن، جلد: تیماج ضربی زرشکی، ۳۵گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۵ – ۱۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** در کتاب مناقب الطاهرین که سه مجلد است طلب باید کرد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ ضمیمه نسخه ش ۵۳۳ اخبار «راحة الارواح»؛ واقف: نادرشاه، تاریخ وقف: ۱۱۴۵؛ کاغذ: آهاری نخودی، ۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ – ۱۸]

↤ اربعین جامی ⪢ حاشیة الاربعین حدیثاً
↤ اربعین جامی ⪢ چهل حدیث
↤ اربعین جامی ⪢ نوروزنامه
↤ اربعین جامی ⪢ قصیده انا المطلوب فاطلبنی (با ترجمه منظوم)

● اربعین جلالی = خمسین عمادی / نامه‌نگاری – فارسی

arba‘īn-e jalālī = xamsīn-e ‘emādī

جامی، یوسف اهل بن محمد، ق۹ قمری

jāmī, yūsof ahl ebn-e mohammad (- 15c)

اهدا به: معزالدین ابوالقاسم بابر بهادر، وزیر جلال الدوله و الدین محمود

تاریخ تألیف: ۱۴ ذیقعده ۸۶۰ق

مؤلف آن را پس از «فرائد غیاثی» از کلام خواجه معین‌الدین بن مطهر بن اسماعیل بن محمد بن احمد جامی تألیف کرده است و در چهل جزو این کتاب روی هم ده کتاب از کلام فصحاء را جمع کرده و در پایان کتاب را دو نام داده است: «خمسین عمادی» و «اربعین جلالی». در ده «باب» است: ۱. رسائل السلاطین و الامراء؛ ۲. رسائل الصواحب؛ ۳. رسائل السادات و النقباء؛ ۴. رسائل القضاة؛ ۵. رسائل الموالی العظام و الاهالی الکرام؛ ۶. رسائل المشایخ العظام؛ ۷. رسائل المثاشیر و الامثلاث؛ ۸. رسائل فتح القلاع و البقاع؛ ۹. رسائل المصائب و الواقعات؛ ۱۰. رسائل المتفرقة. در ضمن این ده باب وی بیش از ۱۷۰ نامه از معین الدین جامی را می‌آورد (تفصیل عنوان نامه‌ها در نشریه (۸: ۴۳–۵۲) آمده است). جامع در پایان از غیاث الدین شاه محمود یاد می‌کند و از نام خمسین عمادی و می‌گوید که آن را اربعین پنجاه رسیده بود از این روی آن را خمسین عمادی نامیده‌ام. نیز می‌گوید که «کتابی علی حده گردد و نیز چنان باید که کتابت آن از جزو مصنف سمرقندی را چهل که عدد کامل است کم نباشد». در آغاز آن از ابوالقاسم بابریها در و جلال الدین محمود یاد می‌شود.

آغاز: بسمله. و به ثفتی. احمدالله المحمود الذی خلق نور محمد (ص) قبل الاشیاء ... اما بعد چنین گوید جمع‌کننده این منشآت و فراهم آرنده این مخترعات ... یوسف بن محمد بن شهاب الجامی... که بر آرای صابیه و افکار ثاقبه ارباب نظر و اصحاب بصیرت و بصر پوشیده و مخفی نباشد

[نشریه ۸: ۴۳–۵۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۹۹-ف

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون نرگس تافته زین سبز گلشن وجودش

نسخه اصل: لنینگراد C ۳۲۸؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛با حاشیه‌های توضیحی گویا از خود مؤلف؛ مهر: محمد تقی الدین الحسینی ۱۰۱۸؛ ۳۷۸گ، ۱۷ سطر [فیلمها – ف: ۳ – ۳۰]

↤ اربعین حدیث ⪢ الاربعون حدیثاً
↤ اربعین حدیث ⪢ چهل حدیث (ترجمه)
↤ اربعین حدیث ⪢ شرح اربعون حدیثا
↤ اربعین حدیث ⪢ احادیث منتخبه
↤ اربعین حدیث ⪢ دارالسلام و مدار الاسلام

● اربعین (حدیث) / حدیث / فارسی

arba‘īn (hadīs)

شیرازی، علی اکبر بن قاسم، ق۱۳ قمری

šīrāzī, ‘alī akbar-e-bn-e qāsem(- 19c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۱۳

آغاز: بسمله و به نستعین و بعد چنین گوید احقر عباد؛ **انجام:** و لعنه الله حرره فی شهر جمادی الاول ۱۲۸۸

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ جلد: تیماج [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۱۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و بعد چنین گوید احقر عباد؛ **انجام:** و لعنه الله علی اعدائهم اجمعین سنه ۱۲۸۸

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق [رایانه]

↤ اربعین حدیثا ⪢ الاربعون حدیثاً
↤ اربعین حدیثا ⪢ الارث و النکاح و...
↤ اربعین حدیثا ⪢ قصیده انا المطلوب فاطلبنی (با ترجمه منظوم)
↤ اربعین حدیثا ⪢ چهل حدیث
↤ اربعین حدیثا ⪢ حاشیة الاربعین حدیثاً
↤ اربعین حدیث (ترجمه و شرح) ⪢ مدارج الیقین (ترجمه و شرح)

● اربعین حدیث (ترجمه و شرح) / شرح حدیث / فارسی

arba'īn hadīs (t. va s.)

محمد بن اسماعیل، ق۱۱ قمری

mohammad ebn-e esmā'īl (- 17c)

در مصادر و منابع موجود رجالی برای شیخ صدوق تألیفی به نام اربعین ذکر نکرده‌اند و نسخه حاضر هم حاوی اربعین حدیث که ذیلاً به برخی از آنها اشاره می‌شود نیست بلکه نصایح و مواعظ و آداب و اخلاقی است که نبی اکرم (ص) به علی (ع) فرموده‌اند از جمله: حدیث ۱. ان تؤمن بالله وحده لا شریک له، حدیث ۲. و تقیم الصلوة بوضوء سابغ فی مواقیتها، حدیث ۳. و تودی الزکوة، حدیث ۴. و تصوم شهر رمضان، حدیث ۵. و تحج البیت اذا کان لک مال و کنت مستطیعا، ... حدیث ۲۲. (که آخرین حدیث است) وان لاتأمن عقاب الله علی ذنب تصیبه. با این وصف مترجم در مقدمه چنین نگاشته است: «اما بعد چنین گوید بنده عاجز ذلیل محمد بن اسماعیل که چون بعضی از مقدسین ... مسئلت نمودند که اربعین شیخ بزرگوار ابوجعفر بن بابویه علیه الرحمه را که به سند خود روایت کرده‌اند از حضرت رسول (ص) که جامع‌ترین احادیث است به اعتقادات و عملیات و معاملات و آداب و اخلاق و مواعظ و نصایح و غیر اینها که ترجمه ظاهر لفظ احادیث شریفه را با بعضی مؤیدات در حیز تحریر در آورد».

آغاز: بسمله. حمد و ثنای نامعدود حضرت واجب الوجودی را سزاست ... اما بعد چنین گوید بنده عاجز ذلیل محمد بن اسماعیل که چون بعضی از مقدسین و متدینین این دیار از این ذره بی مقدار مسئلت نمودند که اربعین شیخ بزرگوار ابوجعفر بن بابویه علیه الرحمة را که به سند خود روایت کرده‌اند از حضرت رسول ... که ترجمه ظاهر لفظ احادیث شریفه با بعضی مویدات در حیز تحریر درآورد لهذا این حقیر ... مبادرت نموده احادیث چند از کتب معتبره من باب التوضیح و التایید در این اوراق ثبت می‌نماید و در ذیل شرح هر حدیثی به مقتضای مقام اشاره به ذکر مصائب و نوائب حضرت مظلوم کربلا می‌شود

انجام: ناگهان کردی زکاخ دین غروب ×× از توای خورشید خاور حیف حیف

۱. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [چهار کتابخانه مشهد- ف: - ۲۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ منتقل از دانشگاه علوم اسلامی رضوی در مهر ۱۳۶۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن ماشی، ۳۹۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۱۳۹]

← اربعین حدیث در امامت ≻ سرور الشیعة

← اربعین حدیث نبوی ≻ الاربعون حدیثاً

← اربعین خواجه پارسا ≻ الاربعون حدیثاً

← اربعین خویشاوند ≻ الاربعون حدیثاً (فی فضل الفقراء و اهل التصوف)

● **اربعین رضوی = مرقع رضوی** / مرقعات - فارسی

arba'īn-e razavī = moraqqa'-e razavī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۸۷

آغاز: بسمله، حدیث سلسله الذهب حدثنا محمد بن موسی؛

انجام: دوست مردم نادان در رنج باشد

خط: نستعلیق، کا: مهدیزاده، مصطفی، بی‌تا [رایانه]

← اربعین سید علی (ترجمه) ≻ اربعین امیریه (ترجمه)

← اربعین شیخ بهائی ≻ الاربعون حدیثاً

● **اربعین عقلی** / کلام و اعتقادات / فارسی

arba'īn-e 'aqlī

شربتدار اصفهانی، ابراهیم بن محمد، ق۱۲ قمری

šarbatdār-e esfahānī، ebrāhīm ebn-e mohammad (- 18c)

به صورت سوال و جواب است.

آغاز: الحمدلله الذی حل لنا بالعقل مسائل العقود ... اما بعد بعرض اولوالالباب می‌رساند شخص بی‌اسباب یعنی بنده معیوب

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۰/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ازین قبیل امثله بسیار است، هفت سوال و جواب را اسقاط کردم بجهت وضوح آنها

خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد محلاتی، تا: ۱۲۸۱ - ۶ جمادی الثانی ۱۲۸۳، جا: اصفهان، مدرسه میرزا مهدی؛ تملک: «کاتبه و صاحبه و مالکه عبدالصمد بن حسینی المحلاتی فی شهر شوال المکرم ۱۲۹۵»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۹گ، مختلف السطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۵۰۷]

← الاربعین علی مذهب المحققین من المتصوفة ≻ الاربعون حدیثاً

● **الاربعین عن الاربعین (ترجمه)** / حدیث / فارسی

al-arba'īn 'an-el-arba'īn (t.)

وابسته به: الاربعون حدیثاً عن الاربعین من الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین؛ منتجب الدین رازی، علی بن عبیدالله (۵۰۴-۶۰۰)

ترجمه اربعین شیخ منتجب الدین علی بن عبیدالله بن حسن بن

بابویه (- ۵۸۵ق) در زمان ابوالمظفر شاه سلیمان حسینی صفوی نوشته شده است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۷۶
آغاز: مرغوب تعیین مساکن و تقدیر مراحل ... و بعد، چون همگی همت والا نهمت خورشید اعتلا
حکایت دوازدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۹گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۲۶]

← الاربعین عن الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام ⋗ الاربعون حدیثاً عن الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین (ع)

● **الاربعین فی اثبات الخلافة بلافصل لامیرالمؤمنین** / حدیث / عربی
al-arba'īn fī iṯbāt-il xilāfat-i bilā-faṣl li-amīr-il-mu'minīn

مفید شیرازی، محمد بن حسین، - ۱۱۵۰ ؟ قمری
mofīd-e šīrāzī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1738)
چهل حدیث است، منتخب از کتاب‌های اهل سنت در فضایل و مناقب حضرت امیر المؤمنین (ع)، مؤلف بعد از آوردن حدیث، با عنوان «بیان» آن را شرح نموده و همان‌گونه که در مقدمه اشاره کرده، روایت‌های منقول از طریق عامه را در این کتاب جمع نموده است. وی در مقدمه به تالیف دیگر خود به نام «الفوائد المرتضویه و الدرة النجفیه» اشاره کرده است. این کتاب مختصری است از جزء آخر کتاب مفصلی که مؤلف در موضوع امامت نوشته و ادله شیعه را در این موضوع بسط و شرح می‌دهد.
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده المصطفین، أما بعد فهذا اخوانی تألیف مفید مختصر و جمع شریف للبصیر منتصر
انجام: و فی هذا الموضع أنزلت علیه فقط بدلالة ما تقدم فلو کان معه مؤمن لنزلت علیه ایضاً لان رحمة الله قریب من المحسنین.
چاپ: با تحقیق محمد برکت، میراث حدیث شیعه، دفتر سوم، قم، مؤسسه فرهنگی دارالحدیث، ۱۳۷۸ش

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۹۹ق؛ ۴۶گ (۱-۴۷)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۳۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸
آغاز و انجام: برابر
نام کتاب با توجه به آغاز و کتاب‌شناسی معین گردید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۳ جمادی ۱۳۰۳ (شاید تاریخ تألیف باشد)؛ دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۷۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۳۱۱]
۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۳۶۱
آغاز: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۳۰ق؛ دارای حواشی با رمز «منه قدس سره العزیز»؛ ۷۳گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۵]

← الاربعین فی اصول الدین ⋗ جواهر القرآن و درره

● **الاربعین فی اصول الدین** / علوم قرآن، اخلاق / عربی
al-arba'īn fī usūl-id dīn

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری
qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)
وابسته به: جواهر القرآن و درره = الاربعین فی اصول الدین؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)
قسم سوم از کتاب «جواهر القرآن» حجة الاسلام محمد بن محمد غزالی است که با اجازه مؤلف جداگانه کتابت شده و به صورت کتابی مستقل درآمده است. غزالی در این قسم، چهل «اصل» از اصول دین را به ترتیب ذیل آورده: قسم ۱. معارف، قسم ۲. اعمال ظاهر، قسم ۳. اصول اخلاق ذمیمه، قسم ۴. اصول اخلاق محموده. هر کدام از این چهار قسم، مشتمل بر ده «اصل» و یک «خاتمه» می‌باشد.
آغاز: کتاب الاربعین من أصول الدین و فیه القسم الثالث من کتاب أقسام الجواهر و هو قسم اللواحق و لعلک تقول هذه الآیات التی أوردتها فی القسم الثالث مشتمل علی أصناف من العلوم
انجام: و ان أردت أن تتعلم مناظرتها و مراقبتها و محاسبتها و معاقبتها فاطلبه من کتاب المحاسبة و المراقبة فان هذا الکتاب لا یحتمله و الله تعالی یوفقنا و إیاک بفضله و وجوده
چاپ: السعودیة، دار المنهاج، تحقیق بوجمعة مکری، الطبعة الاولی، ۱۴۳۰ق، ۳۵۲ صحیفة؛ مکه، ۱۳۰۲ ق؛ مشار عربی، صص۳۶-۳۷؛ لکهنو، سنگی، ۱۳۱۶ق/۱۸۹۸م، وزیری، ۱۴۶ص
[کشف الظنون ۶۱/۱ و ۶۱۵؛ معجم المطبوعات ۱۴۱۰/۲]
شرح و حواشی:
۱- اکسیر؛ قزوینی، نوروز علی بن محمد (-۱۱)
۲- زاد السالکین فی تهذیب الاربعین؛ قزوینی، نوروز علی بن محمد (-۱۱)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۳۷/۲-ف
نسخه اصل: قسطمونی ش ۱۲۷؛ بی‌کا، تا: ۴ محرم ۵۴۴ق، جا: مدرسه نظامیه نیشابور [فیلمها - ف: ۱ - ۶۷۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۰۳ ض
بی‌کا، تا: اواخر قرن ۵ یا اوایل قرن ۶ [د.ث]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۷۱/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن محمود ابن عبدالله صدیقی شوشتری، تا: سه‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۸۸۳ق، جا: دمشق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی لبه‌دار، ۱۱۸گ (۸۲پ-۲۰۰پ)، اندازه: ۱۳/۸×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۷۱]

۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۵۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۵۰ق؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۲۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۷۱۹

خط: نستعلیق، کا: محمد طبسی، تا: ۱۰۸۰ق [الفبائی: ۳۵]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۸۸/۲

خط: نسخ، کا: رحیم بن محمد شفیع خوانساری، تا: شنبه ۵ شعبان ۱۰۸۳ق؛ مهر: احتشام الدوله؛ تملک: محمد طاهر خوانساری؛ جلد: تیماج خرمایی لبه‌دار، ۱۹ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۷۰]

۷. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۳۶/۲

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب به استناد انجام نسخه ذکر شد؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد صادق جرفادقانی، تا: جمعه ۸ صفر ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج کرمی ضربی، ۱۰گ (۱۴۹پ-۲۴۹ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان - ف: ۱۴۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۱۹

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** فان هذا الکتاب لایحتمله سنه ۱۲۶۷ اتمام یافت

خط:نستعلیق، کا: محمد صدیق بردرانی، تا: ۱۲۶۷ق [الفبائی: ۳۵]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۱

آغاز: بسمله ... الحمدلله رب العالمین حمداً یوازی نعمه و یکافی مزیده و ... بعد اذنه لمن ارادان یکتب هذا القسم مفردا اذ هو قد افروده بالاسم و سماه کتاب الاربعین فی اصول الدین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد عثمان، تا: ۱۲۸۲ق؛ مصحح، بعضی از لغات در حاشیه به فارسی ترجمه شده، حاشیه‌ها با امضاهای «کشف اللغة»، «صراح»، «رشیدیه»، «قوت القلوب»، در حاشیه بعضی از صفحات یکی دو بیت شعر به فارسی، در برگ ۱ نقل قولی از معروف کرخی و در برگ ۱پ سه دعای مختصر آمده که به فارسی درباره آن توضیحاتی داده شده، در برگ ۱۴۵پ و برگ ۱۴۶ مطالبی در رابطه با اسماء الهی و در برگ ۱۴۷ مطلبی در طریق ارتباط با رجال الغیب نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی سوخته با ترنج و لچک مجدول، ۱۴۶گ، متغیر بین ۱۷ و ۲۲ سطر، میان (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۳×۲۶سم[ف: ۱۴ - ۱۵۶]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱

آغاز: و انقراض الاجال؛ **انجام:** و الصلوة علی نبیه خاتم الانبیاء.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در حاشیه برخی از صفحات و هم سه صفحه آخر نسخه به‌خط مغایر دستورالعمل اکسیر نوشته شده؛ واقف: مرتضی قلیخان؛ ۱۰۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۸۶]

۱۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۱۲/۲بخش۳

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۰۷]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۱/۴-طباطبائی

آغاز: قال الغزالی فی کتاب الاربعین فی اصول الدین و هو متمم کتابه المترجم بجواهر القرآن

نویسنده چند بخش کوتاه از اربعین غزالی نقل می‌کند؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۱۹) [ف: ۲۳ - ۵۷۶]

● الاربعین فی اصول الدین / کلام و اعتقادات / عربی

al-arba'īn fī usūl-id dīn

فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ - ۶۰۶ قمری

faxr-e rāzī, mohammad ebn-e 'omar (1150 - 1210)

چهل مسأله کلامیه است که به تفصیل به آن پرداخته و به مباحثی فلسفی درآمیخته است. در هر مسأله‌ای شبهه ای وارد کرده و سپس به آن پاسخ داده است. کتاب را به نام فرزندش «محمد» تألیف نموده است. نویسنده می‌گوید پس از آنکه خدای تعالی مرا موفق گردانید تا کتب متعددی در علوم زمان خود بنویسم بر آن شدم که این کتاب را در مسائل عقلی و نقلی برای اکبر اولادم محمد بپردازم و در آن چهل مبحث فلسفی و دینی را شرح دهم تا آن او را رهنما و راهبر در عقل و دین باشد.

آغاز: بسمله. قال مولانا افضل العالم ... ابو عبدالله محمد بن عمر بن الحسین الرازی اطال الله بقاه ... سبحان المتفرد فی قیومیته بوجوب الازلیة و البقاء، المتوحد فی دیمومیة الوهیته بامتناع التغیر و الفناء ... اما بعد فان الله لما وفقنی حتی صنفت

انجام: و هذا آخر الکلام فی هذا الکتاب و لنختم هذا الکتاب بالدعاء الماثور عن اکابر اهل البیت: یا من اظهر الجمیل ... و لا تفعل بی ما انا اهله.

چاپ: حیدرآباد دکن، مطبعة المجلس، سال ۱۳۵۳ق

[کشف الظنون ۶۱/۱؛ مکتبة امیرالمومنین ۷۷/۱؛ الاوقاف العامة موصل ۵۳/۴]

شرح و حواشی:

۱- لباب الاربعین فی اصول الدین؛ سراج الدین ارموی، محمود بن ابی بکر (۵۹۴-۶۸۲)

۲- شرح الاربعین فی اصول الدین

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لقد ناظرت بعض النصاری فقلت له هل تسلم انه لایلزم.

تا مسأله ۱۶ را دربردارد؛ خط: نسخ مشکول و خوانا، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: میانه؛ واقف: ابن شیخ محمد مؤمن اسدالله خاتونی، تاریخ وقف: ۱۰۶۷؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد:

میشن خرمایی، ۹۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۰

آغاز: الحجة الثلاثة ذکرنا فی مسئلة حدوث الأجسام أن کل متحیز فهو متناهی المقدار؛ **انجام:** المسئلة السابعة و الثلثون فی شفاعة نبینا محمد صلی علیه و السلم، إنتفقت الأمة علی إثبات هذه الشفاعة إلا أن المعتزلة قالو تأثیرها فی ...

مجموع نسخه عبارت از ۱۲ برگ پراکنده از کل کتاب است؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم مشکی ضربی با ترنج، ۱۲گ، ۲۱ سطر (۱۷/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۳۶ – ۳۸۰]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۳۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالسلام ابن ابی الکرم بن امید، تا: ۱ محرم ۶۰۲ق؛ مصحح، تملک: علی قلی میرزا در ۱۲۷۰ق؛ وقف سپهسالار ۱۲۹۷ق؛کاغذ: سمرقندی زرد کلفت، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۳۲۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳ – ۹۹]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۲۳-۳۸/۱۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** والمعرفة الکبری والطامة العظمی فی هذا الموضع وبالله التوفیق وهو المغیث. هذا آخر کتاب الاربعین فی اصول الدین ... وصلی الله علی نبیه محمد وآله و صحبه اجمعین.

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، کا: مبارک بن احمد بن مظفر، تا: قرن ۸؛ مصحح، با علامات بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی با شمسه مجدول،۱۹۵گ،۲۴سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۱–۲۹۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۹۱

خط: نسخ، کا: ابوعبدالله حسین بن خلیفة حسینی طبیب، تا: یک‌شنبه ۱۷ شعبان ۷۳۷ق؛ مصحح؛ تملک: برکة بن علی حسنی، ابراهیم هلالی به تاریخ ۱۲۰۳، محمد کرمانشاهی به تاریخ ۱۲۰۵، محمد بن جعفر، حسن مصطفوی به تاریخ ۱۳۷۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۷۸]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** کان بالغاً عاقلاً و الناس قد اختلفوا فی صحة اسلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج یک‌لا قرمز، ۱۸۷گ، ۲۵سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰×۲۰/۵سم [ف: ۸ – ۳۴۲]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و المعتزلة الکبری و الطامة العظمی فی هذا الموضع مقدمة الوجوب فی الذات و فی الصفات.

خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۸و۹؛مصحح، علامت بلاغ دارد، برگ‌های زیادی از آغاز و انجام افتاده بوده و نونویس است؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳ – ۲۱۵]

۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۸۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ دارای حواشی با نشان «ابراهیم»؛ تملک: وکیل فتحی نجل محمد کریم خان زند با تاریخ ۱۲۶۱، ضیاء الدین دری با تاریخ ۱۲۳۹؛ مهر: زین العابدین؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج سرخ ضربی مقوایی، ۲۸۰گ، ۲۱سطر (۱۳/۵×۵/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: – ۴۴۸]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۰۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ تملک: بدون نام به تاریخ صفر ۱۲۰۵؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد محسن» (بیضی)، «عبده خلیل الرضوی» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۱۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۵ – ۱۰۹]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ مهر: مشیر الدوله؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج تریاکی ترنج‌دار ضربی مقوایی، ۲۴۹گ، ۲۱ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۸/۵×۱۵/۵سم [ف: ۷ – ۲۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد یوسف بن اسدالله مشهدی متطبب، تا: قرن ۱۱؛ از روی نسخه‌ای که به تاریخ ۶۲۴ به دست ابن علی بن ناصر الحسینی کتابت شده است و ظاهراً همان علی بن ناصر سرخی است مؤلف اعلام نهج البلاغه و دوست فخر رازی؛ تملک: زین الدین بن علی الشریف الموسوی به تاریخ ۱۱۶۲ق و مهر بیضوی او، احتشام الدوله و مهر بیضوی او؛ ۱۴۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۳۲ – ۸۸]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی، کا: محمد یوسف بن اسدالله مشهدی متطبب، تا: شوال۱۰۲۷ق؛ واقف: شیخ محمد مومن اسدالله خاتونی، تاریخ وقف: ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج زرشکی، ۵۸۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف:۱–۳۷]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۲۹

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن غیاث الدین حسینی، تا: ۵ ذیقعده ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه لبه‌دار، ۲۰۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۳سم [ف: ۱ – ۲۳]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۷۴-۹/۱۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله اردبیلی، تا: ۱۱۰۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۲۹۰]

۱۵. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۸۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۱۱۳ق [نشریه: ۶ – ۳۳۷]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۱۲۶ق؛ مهر: «جزو کتابخانه ضیاء الدین نوری ؟ ۱۳۲۴» (بیضی)، «محمد جواد بن اسحاق الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مجدول، ۲۵۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۰۷]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۳۴/۳

آغاز: بسمله. قال امام المشككين مخرب شريعة سيد المرسلين فی الاربعين؛ **انجام:** و امثالها موجودة لنا فی جانب ابی بكر علی ما يشتمل عليه الكتب المصنفه فی هذا الفن فهذا تمام الكلام فی هذا الباب

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۰۹

آغاز: مقدمه دوم در بین ماهیت حدوث؛ **انجام:** آفریدگار تعالی و تقدس صور اشکال و اعضاء

خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۲

من اربعين الامام فخرالدين الرازی؛ بی‌کا، بی تا [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ - ۴۰]

۲۰. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۵۶/۴

از ابتدای مسئله ۱۱ تا آخر مسئله ۲۸؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۹گ (۶۱-۱۳۰)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۰۹]

۲۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۴۶/۲

آغاز: المسالة التاسعة عشر فی ان الله تعالی مرئی، الكلام فيه مرتب علی فصول، الاول فی المقدمتين اللتين يجب تقديمهما وهی اثنان؛ **انجام:** و اعلم ان من تامل فی هذه الكلمات علی سبيل الانصاف علم قطعاً انه ليس للمعتزلة فی نفی الرؤية شبهة مخيلة التبة والله الموفق

مسأله نوزدهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۴]

۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۵/۹

بخشی از اربعین فخر رازی شامل مسئله سی و دو در عصمت انبیاء و اثبات نبوات؛خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ جلد: مقوا روکش پارچه‌ای، ۲۹ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۱۳سم [ف: ۲ - ۱۵۷]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الكتاب و لواهب الهدايه الحمد بلا نهايه تمت

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: ۶۲۱]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۷۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیم، پنجاه و دو برگ آغاز و برگ آخر نو نویس است، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳۰۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۰- ۱۵۰]

● **الاربعين فی امامة الائمة الطاهرين = اربعون حديثا و دليلا** / کلام و اعتقادات / عربی

al-arba'īn fī imāmat-il-a'immat-iṭ-ṭāhirīn = arba'ūn-a ḥadīṯ-an wa dalīlā

قمی، محمد طاهر بن محمد حسین، - ۱۰۹۸ قمری

qomī, mohammad tāher ebn-e mohammad hoseyn (- 1687)

این کتاب درباره اثبات امامت ائمه اهل بیت (ع) است با ادله قاطعه و براهین ساطعه، به‌خصوص از روایات اهل سنت، که چون مؤلف در آن چهل دلیل بر مدعای خود آورده آن را کتاب «اربعین» نامیده است. مؤلف در این کتاب متعرض بسیاری از مطالب گوناگون کلامی و مذهبی گردیده، شطری از مناقب اهل بیت و احوال صحابه و زوجات پیغمبر اکرم (ص) و پیشوایان اهل سنت و عقاید آنان را در اصول و فروع دین بیان کرده است.

مؤلف در آغاز کتاب با عنوان «فاتحه»، احادیث و روایاتی را که از طریق اهل سنت و جماعت درباره امامت حضرت علی (ع) وارد شده ضمن چند «نوع» ذکر نموده و به تأویلات و شبهات مخالفین به‌طور مشروح پاسخ می‌دهد و سپس چهل دلیل عقلی و نقلی در اثبات امامت ائمه اطهار (ع) اقامه می‌کند. در «خاتمه» به شرح حال ائمه اربعه اهل سنت و پاره‌ای از عقاید آنان و سؤالات امام صادق (ع) از ابوحنیفه و عجز او اشاره می‌نماید.

فهرست «فاتحه»: نوع ۱. ما ورد فی كتب المخالف من أن أميرالمؤمنين علی بن أبی طالب (ع) وصی رسول الله و خليفته و ما فی معناهما من وجوب اتباعه و فرض طاعته، من الأحاديث المتفرقة، منه ما فی «مسند أحمد بن حنبل» ...؛ نوع ۲. ما ورد من الأحاديث من طرق المخالفين فی أن علی بن أبی طالب أميرالمؤمنين؛ نوع ۳. ما روی عن النبی (ص) أن علياً مع الحق معه و ما فی معناه؛ نوع ۴. ما ورد من طرق المخالف أن النبی (ص) قال لعلی (ع): أنت منی بمنزلة هرون من موسی إلا أنه لانبی بعدی؛ نوع ۵. ما ورد فی تفسير قوله تعالی «إنما و ليكم الله و رسوله»؛ نوع ۶. ما قال النبی (ص): «من كنت مولاه فعلی مولاه». رد أقوال عديده مخالفين در توجيه حديث غدير و إثبات دلالت آن بر امامت و خلافت بلافصل أميرالمؤمنين (ع) و جواب از احتجاج آنان به‌وجوه عدیده در معارضه با احدیث، جواب تمسک عضدی و دیگران به اجماع صحابه و نقل کلمات بسیاری از بزرگان اهل سنت پیرامون این موضوع و اثبات عدم تحقیق اجماع و داستان أحراق باب، شرح خطبه شقشقیه و اثبات صحت آن و نقل شکایات امیرالمؤمنین (ع) در خطب و کلمات و نامه‌ها و اشعار خود به نقل از کتب و روایات عامه، حقیقت و داستان خلافت در صدر اسلام، علت ترک تعرض حضرت أمیر (ع)، جواب از تمسک مخالفین به اینکه نبوت و امامت در یک خاندان جمع نمی‌شود، علت مخالفت صحابه با نصوص نبویه در خصوص امر خلافت و نقل کلمات بزرگان مورخین و محدثین اهل سنت که رافع استعجاب و دافع استغراب است، جواب کلام

صاحب «مواقف» پیرامون معارضه نصوص داله بر امامت ابی‌بکر با نصوص داله بر امامت حضرت امیر (ع) به هشت وجه، تذنیب، در بیان پاره‌ای از وجوه داله بر عدم اعتماد و وثوق به روایات مخالفین و تعداد جمله‌ای از روایاتی که در فضایل و مناقب حضرت امیر کتمان کرده‌اند به تصدیق بزرگان علماء اهل سنت و ذکر احوال جمعی از صحابه و وقایع عجیبه آنها.
دلایل چهل‌گانه کتاب از این قرار است: ۱. لزوم وجود عالم ربانی مؤید از جانب خداوند تعالی در هز زمان؛ ۲. لزوم وجود امام مبین مؤید معصوم در هر زمان؛ ۳. لزوم نصب أمیر مطاع عارف عادل غیرجائز از جانب خداوند برای اقامه حدود در هر زمان؛ ۴. تفسیر آیه شریفه «الیوم أکملت لکم دینکم»؛ ۵. تواتر نصوص نبویه بر امامت أئمه اطهار (ع)؛ ۶. اتفاق امت بر عدالت و جلالت و طهارت دوازده امام (ع)؛ ۷. خبر دادن پیغمبر اکرم (ص) به اینکه پس از آن‌جناب دوازده خلیفه از قریش خواهد بود؛ ۸. تواتر حدیث شریف نبوی «إنی تارک فیکم الثقلین»؛ ۹. هر یک از أئمه بر وفق دعوی امامت اظهار معجزه فرمودند؛ ۱۰. اصرار بنی‌امیه و بنی‌عباس در دشمنی و آزار ائمه اطهار (ع)؛ ۱۱. تعظیم دوستان و أولیاء ائمه اطهار نسبت به شأن و مقام ایشان؛ ۱۲. ظهور علوم عدیده از آل محمد (ع)؛ ۱۳. امامت به اختیار ثابت نخواهد شد؛ ۱۴. دلالت دو آیه شریفه «لیس لک من الأمر شیء» و «ان الأمر کله لله» بر امامت حضرت ائمه (ع)؛ ۱۵. دلالت دو آیه شریفه «و لاتقدموا بین یدی الله و رسوله» و «آلله أذن لکم أم علی الله تفترون»؛ ۱۶. دلالت آیه شریفه «و ربک یخلق ما یشاء و یختار»؛ ۱۷. دلالت آیه شریفه «و الله یزکی من یشاء»؛ ۱۸. دلالت آیه شریفه «أطیعوا الله و أطیعو الرسول»؛ ۱۹. آیاتی که دلات بر شفقت خداوند متعال بر خلق دارد؛ ۲۰. آیاتی که متضمن استمرار بر حق الیقین است؛ ۲۱. آیاتی که در آنها زجر از معاصی وارد شده؛ ۲۲. دلالت آیه شریفه «ان عبادی لیس لک علیهم سلطان»؛ ۲۳. آیات متضمن تقوی؛ ۲۴. آیات متضمن رحمت؛ ۲۵. آیات متضمن خوف و وعید؛ ۲۶. آیاتی که ناطق به موجبات هلاکت است؛ ۲۷. دلالت آیه شریفه «و اعتصموا بحبل جمیعاً و لاتفرقوا»؛ ۲۸. آیه شریفه «ان هذا صراطی مستقیماً فاتبعوه»؛ ۲۹. دلالت آیه شریفه «إن جاءکم فاسق بنبأ فتبینوا»؛ ۳۰. دلالت آیه شریفه «لاینال عهدی الظالمین»؛ ۳۱. آیات و روایاتی که دلالت بر وجود منافقان در میان صحابه دارد؛ ۳۲. آیه شریفه «تعاونوا علی البر و التقوی»؛ ۳۳. آیاتی که در آنها ترغیب به طاعات و أعمال صالحه است؛ ۳۴. آیه شریفه «و ما جعل علیکم فی الدین من حرج»؛ ۳۵. آیه شریفه «و کونوا مع الصادقین»؛ ۳۶- دلالت افضلیت ائمه اثناعشریه (ع) نسبت به مدعیان امامت بر مقصود و شرح بعضی از حالات و مقامات آن هادیان راه حق و پاره‌ای از روایاتی که اهل سنت در فضائل أمیرالمؤمنین و سایر ائمه معصومین (ع) به طرق خود از پیغمبر اکرم (ص) روایت کرده‌اند. تذنیب: در مختصری از فضایل علیا جناب خدیجه و فضایل حضرت ابوطالب (ع) و شمه‌ای از وقایع آغاز بعثت و در اینجا بحث افضلیت حضرت أمیر و سایر امامان (ع) پایان می‌یابد، تذنیب دیگر: در ذکر أدله مخالفان بر افضلیت خلیفه یکم و نقل عبارت «مواقف» و شرح آن در اقامه ده دلیل بر مدعی و جواب از آنها؛ ۳۷. بیان پاره‌ای از امور مربوط به خلافت خلیفه یکم، و تذنیبی در أحوال ابوقحافه و نقل داستانی از کتاب «نگارستان» قاضی احمد غفاری قزوینی؛ ۳۸- بیان پاره‌ای از امور مربوط به خلافت خلیفه دوم و شمه‌ای از احوال او؛ ۳۹. بیان پاره‌ای از امور مربوط به خلافت خلیفه سوم و احوال و اعمال او و سلوکش با صحابه کبار، تماماً به نقل از کتب تاریخ و حدیث و سیر مشهور و معتبر حضرات اهل سنت؛ ۴۰. دلیل آخر بر امامت أئمه أطهار (ع) و بیان أحوال و أعمال عایشه همسر پیغمبر اکرم (ص)، فصل در بیان حال حفصه همسر دیگر پیغمبر أکرم (ص)، تذنیب در بیان احوال معویة بن أبی سفیان و ذکر مطالبی در باب لعن و نقل داستان مباحثه‌ای که در باب مسائل مورد اختلاف شیعه و سنی میان مؤلف و یکی از مفتیان حنفیه در مکه معظمه واقع شده است.

آغاز: بسم ... الحمدلله الذی هدانا سبیل الحق بنصب الادلة و البراهین و أرشدنا الی طریق ابطال المبطلین و دلنا علی جواد شوارع الدین، و أوردنا مشارع أنهار علم الیقین. و صلی الله علی محمد أفضل المرسلین و آله الأبرار الأخیار الطیبین الطاهرین. أما بعد. فإنی لما رأیت أفضل ما یتقرب به إلی الله رب العالمین – بعد معرفة الله و معرفة نبیه سید النبیین – معرفة الأئمة الاثنی عشر الاطهار المعصوین، لأن معرفتهم من أعظم اصول الدین؛ جمعت فی هذا الکتاب أدلة قاطعة علی أمامتهم، هن خیر البراهین، مفتتحاً بالنصوص الواردة فی کتب المخالفین علی إمامة مولانا و مولی الأنام أمیرالمؤمنین، مع الأجوبة الواضحة عن تأویلات المعاندین و شبهات المخاصمین، و مختتماً ببیان بعضی عقائد أهل السنة فی الفروع و اصول الدین.
و لاشتمال الکتاب علی أربعین دلیلاً علی أمامة الاثنی عشر – صلوات الله علیهم أجمعین – سمیته «الأربعین فی إمامة الأئمة الطاهرین». أنا عبد عبیدهم. محمد طاهر بن محمد حسین، الشیرازی، ثم النجفی، نزیل قم، دار المؤمنین ... أما الفاتحة، ففی النصوص الواردة فی کتب المخالفین علی إمامة أمیر المؤمنین، مع الأجوبة عنن شبه المعاندین، و إنما اکتفینا هلهنا بنقل هذا النوع من الأحادیث لأن ما لم یکن من هذا النوع من مناقبه أکثر من أن یحویه هذا الکتاب

انجام: لأن تصدیق الکاذب عقلا قبیح، و القبیح عقلاً لایصدر منه تعالی.فعلی قولهم بإنکار الحسن و القبح العقلیین لایتأنی تصدیق الأنبیاء، لأنه کلما أتی بمعجزة قلنا له: المعجزة لاتدل علی صدقک ! لأن العقل لایستقبح تصدیق الکاذب، فربما صدقک الله بالمعجزة و أنت کاذب. فلا یصح الاستدلال علی صدق أحد من الأنبیاء، و لا التدین بشیء من الشرایع. تم بعون الله و تأییده.

چاپ: قم، انتشارات محقق، ۱۴۱۸ق.
[الذریعة ۴۱۹/۱ و ۴۳۴؛ کشف الحجب و الاستار ص ۳۶ شماره ۱۵۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ شعبان ۱۰۷۹ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [اهدائی - ف: ۲ اخبار ۱ - ۷۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: سید مطلب بن کاظم حسینی، تا: ذیقعده ۱۰۹۱ق؛ مصحح، وقف‌نامه نسخه به خط کاتب آمده و از سوی حاجی یوسف پورباشتی، به تاریخ شوال ۱۰۹۵ وقف تام نموده و تولیت آن را بعد از خود به میر محمد خاتون آبادی تفویض نموده است [ف: ۳۷ - ۵۲۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد سعید شریف، تا: شنبه ۱۶ ربیع الثانی ۱۰۹۵؛ روی برگ اول وقف‌نامه کتاب به تاریخ ۱۲۵۴؛ مهر: «عبده الراجی یعقوب» (بیضی)، «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضی)، «عبده محمد کاظم الحسینی» (بیضی)، «سگ آستان علی حیدر است» (هشت‌گوش)؛ تملک: حیدر بن حاجی افضل قمی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۳۷۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوانا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ در اول نسخه نام کتاب و مؤلف به خط صدرالافاضل؛ مهر: کتابخانه مجدالدین، «عبده محمد صادق بن زین العابدین الموسوی» (بیضی)؛ تملک: محمد مسیح کاشانی؛ جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج،۳۲۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۶۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ واقف: محمود شهابی، تاریخ وقف آبان ۱۳۶۶؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۸/۳×۲۳/۸سم [ف: ۱۴ - ۳۱]

۶. اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه:۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای حاشیه‌هایی با نشان «منه. طاب ثراه»، ظاهراً در اوائل قرن ۱۲ نوشته شده است، نیمه اول دارای آثار مقابله؛ تملک: محمد رحیم بن محمد جمال اصفهانی مورخ ۸ ذیحجه ۱۱۳۲؛ مهر: «ابراهیم بن عبدالله الموسوی» مورخ ۱۲۶۵، «محمد هاشم ۱۲۱۲»؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک‌لا، ۱۸۵گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [فهرست روضاتی: ۲۳۴]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۶۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** افتاده در عنوان «فی بیان جواز اللعن علی من یستحقه»: و قال الکنجی فی کتابه.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، در صفحه اول چند بیت شعر فارسی در مدح امیرالمؤمنین علی (ع) و در صفحه دوم خصوصیات کتاب و در صفحه سوم چند بیت شعر فارسی در مدح امیر المؤمنین (ع) آمده؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۱۸۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۸۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۲۲۶]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۸۵-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوب، کا: محمد رضا بن محمد علی قمی، بی‌تا؛ تملک: ذیحجه ۱۲۲۱ق، محمد بن علی ۱۲۲۷ با نشان مهر «هو الواقف» (دایره‌ای با تاج)؛ وقف کتابخانه مرحوم آقای حاج محمد خان اعلی الله مقامه، ۱۳۰۳؛ ۲۳۵ص، ۲۷ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۸]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا محمد فراهانی، تا: ۹ ذیحجه ۱۲۷۴ق؛ واقف: محمود فرخ، تاریخ وقف: اسفند ۱۳۲۷؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۱۸۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۰]

۱۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۶۳
خط: نسخ، کا: حسن بن محسن بن حسین مصبح حلی، تا: یک‌شنبه ۲۴ رمضان ۱۳۱۱ق؛ محشی، مصحح؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج قرمز ضربی ترنج و سرترنج دار و مجدول، ۲۴۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۸]

۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۴۳
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ گمان می‌رود نسخه به‌خط مؤلف باشد، مصحح، مهر: «ماشاالله لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم»؛ تملک و مهر: «محمد بن محمد»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲- ۶۱۰]

● الاربعین فی فرحة المضطر و المهموم و الحزین = فرحة المهموم فیما انتخبناه من الادعیة و الاحزار و الختوم / دعا / فارسی

al-arba'īn fī farḥat-il muḍṭarr wa-l mahmūm wa-l ḥazīn = farḥat-ul mahmūm fīmā intaxab-nā-h min al-ad'īya wa-l aḥzār wa-l xutūm

امام جمعه خوئی، محمد امین بن یحیی، – ۱۳۶۷ ؟ قمری
emām jom'e xū'ī, mohammad amīn ebn-e yahyā (- 1948)
در دیباچه کتاب این نسخه به‌عنوان نسخه تجدیدنظر یافته فرحة المهموم معرفی شده ولی ناقص مانده و بیشتر بخش‌های آن نانوشته مانده است و جز ۷ حدیث در آن نیامده است.
[معجم المؤلفین ۸۱/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۶

آغاز: أحمدک اللهم یا من تحل به عقد المکاره و المحن و بدعائه تنجلی ظلماة الکروب و الفتن؛ **انجام:** و آنها را میان یک قطعه کاغذ پیچیده در آستین چپ مریض ببندند تب قطع می‌شود به تجربه رسیده نافع است جداً
کتاب حاضر دارای ۲ مقدمه می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج گل و بوته، ۱۲گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۱ – ۹۷]

● **الاربعین فی کشف الیقین** / حدیث / عربی و فارسی
al-arba'īn fī kašf-el-yaqīn
کزازی، محمد شفیع بن محمد حسین، ق۱۳ قمری
kazzāzī, mohammad šafī' ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)
شامل چهل حدیث و پس از هر حدیثی آن را به فارسی گزارش نموده است. او این کتاب را پس از کتاب «بحر البکاء» در مناقب و مصایب و کتاب «اسرار الابتلاء در روضات کربلا» و کتاب «وادی السلام در اصول عقاید» نگاشته است و به نام ناصرالدین شاه قاجار معنون داشته است.
آغاز: بسمله نحمدک یا من نور عرصة الابداع بنور الرسالة و الولایة و جعل بینهما ... اما بعد چنین گوید بنده خاطی
انجام: و این هنگامه کبری کربلا اعظم برهانست برای من و تو بر حقیقت اسلام و امامت ائمه اثنا عشریه. اللهم اجعلنا عندک وجیهاً بالحسین فی الدنیا و الآخره و الحمدلله رب العالمین قد تم.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۰
خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ مجدول؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۴]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۹ ذیقعده ۱۲۷۶ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: صیقلی، جلد: مقوا با روکش کاغذ آبی عطف پارچه‌ای مشکی، ۱۴۷گ، ۱۷ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

● **الاربعین لزاد یوم الدین** / اخلاق / فارسی
al-arba'īn li-zād-i yawm-id dīn
اردکانی یزدی، محمد حسن بن محمد ابراهیم، – ۱۳۱۵ قمری
ārdakānī yazdī, mohammad hasan ebn-e mohammad ebrāhīm (- 1898)
مجموعه‌ای است فراهم‌آمده برای اهل منبر که در هر مجلس همانند اهل منبر آیه‌ای عنوان شده و سپس مطالب اخلاقی و تاریخی که می‌تواند به موضوع کمک کند نقل شده است. مؤلف آن را به‌خواهش جناب محمدباقر بن محمدعلی مازندرانی و در سن پنجاه و شش سالگی تألیف نموده است.
آغاز: بسمله الحمدلله خالق الانام رب البیت الحرام و الرکن و المقام ... وبعد فیقول عبد الاثیم ... محمدحسن بن محمد ابراهیم یزدی ... و ان اسمی بکتاب الاربعین لزاد یوم الدین

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۹۳۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یکی دیگر از اسمهای او حمد است بجهت اینکه مشتمل بر حمد و ثنای الهی است
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه اضافه شده و بعضی از مجالس ناتمام است؛جلد:مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۶۹گ،مختلف السطر،اندازه:۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۸ – ۱۳۴]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۱/۲–۳/۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از جمله مقامهای تکبیر در عروسی و منشأ و ابتداء آن در عروسی فاطمه زهرا صلوات الله علیها بود و کیفیت آن این است که
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۴۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۹۰]

● **الاربعین للصوفیه** / عرفان و تصوف / عربی
al-arba'īn-a li-ṣ-ṣūfīya
سلمی، محمد بن حسین، ۳۲۵ – ۴۱۲ قمری
sulamī, mohammad ebn-e hoseyn (938 - 1022)
در ۴۰«باب»، هر حدیث در یک باب و با سند حدیث آغاز می‌شود: فی صفة الفقرا، استعمال الخلق و لو مع الکفار ...
آغاز: بسمله، رب انعمت فزد و تمم بالخیر و السعادة. باب الدلیل علی أن الصوفیة هم رفقاء رسول الله صلی الله علیه و سلم. أخبرنا الشیخ الإمام سدید الدین أحمد بن عمر ... الجرفادقانی ... قال وقف رسول الله صلی الله علیه و سلم یوما علی أصحاب الصفة فرأی فقرهم
انجام: من طریق الصفا بلسان العذر بإحرام الفاقة فی بحر الحیاة فی بادیة الفرقة علی أمیال الخرقة فی منازل الانقطاع. هذا لحج

المفرد المراد.
چاپ: حیدرآباد، دائرة المعارف النظامیة؛ بیروت، المکتب الاسلامی، ۱۴۰۸ق؛ به تصحیح محمد سوری در مجموعه آثار ابوعبدالرحمن سلمی، جلد۳، تهران، موسسه حکمت و فلسفه ایران: ۱۳۸۸ش
[الذریعه ۲۷۷/۲۶؛ اعلام ۲۱۰۰/۳؛ حاجی خلیفه ۵۳/۱؛ کحاله ۲۵۸/۹؛ مشار، عربی ۳۷ نشانی ۱چ]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۸۹/۲
کا: محمود بن محمد بن عمر بن ابی بکر خطیب، تا: ۶۷۳ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: عطف و گوشه میشن رویه کاغذی، ۶گ(۳۵ر-۴۰ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۷ - ۱۳۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۸/۹-عکسی
آغاز: هذا کتاب الاربعین للصوفیة ... ابو عبدالرحمان محمد بن الحسین بن موسی السلمی(رح) قال الشیخ الامام ابو اسحاق الشیرازی(ق). رأیت رسول الله (ص) فی المنام فعلمنی هذا الدعاء: اللهم اجعلنی؛ **انجام:** ان الشعر لسعید. تم الکتاب
اصل نسخه: ترکیه، مراد بخاری ش ۳۱۸؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن حسین شیخ خرقانی، تا: اوایل جمادی الثانی ۶۹۰ق، جا: تبریز، مدرسه سلطانیه؛ ۱۰ص (۱۲۳-۱۳۳) [عکسی ف: ۲ - ۱۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۶۷/۱۱-ف
اصل نسخه: همان نسخه بالا [فیلمها: ۱ - ۶۷۶]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۳۴۳/۹بخش۳
اصل نسخه: همان نسخه بالا [ف: ۱۴۶]

← اربعین مجلسی ⟵ الاربعون حدیثاً
← اربعین محسنیة ⟵ الفوائد السنیة فی شرح الاربعین

● **اربعین مظفریه** / متفرقه / فارسی
arba‘īn-e mozaffarīye
در مناقب ابونصر غیاث الدین مظفرحسین بهادر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۵۴-ف
نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۳۱ق [فیلمها - ف: ۱ - ۶۴۰]

← اربعین ملا قاسم ⟵ اساس النجاة و منیة البغاة فی شرح اخبار الهداة

● **الاربعین من احادیث سید المرسلین** / حدیث / عربی و اردو
al-arba‘īn min aḥādīṯ-i sayyid-il mursalīn
صدرالافاضل، مرتضی حسین، ق۱۵ قمری
sadr-ol-afāzel, morteza hoseyn (- 21c)
تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۲۹ شوال ۱۴۰۱ مطابق ۳۰ آگوست ۱۹۸۱
چهل حدیث نبوی را در موضوعات مختلف بدون ذکر سند و با ترجمه اردو گرد آورده و در حاشیه به برخی از مصادر آن اشاره نموده است و ظاهراً بنا داشته شرح مختصری بر هر یک بنویسد که صفحات سفید مانده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷۵
آغاز: قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم طلب العلم فریضة علی کل مسلم هر مسلمان پر علم حاصل کرنا فرض هی
نسخه اصل: کتابخانه سید مرتضی فرزند مؤلف - پاکستان؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ روی برگ اول نام رساله به خط مؤلف آمده است؛ ۴۰ص [عکسی ف: ۷ - ۳۶۷]

● **الاربعین من الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین** / حدیث / عربی
al-arba‘īn min-al-arba‘īn fī faḍā’il-i amīr-il-mu’minīn
شامی، یوسف بن حاتم، ق۷ قمری
šāmī, yūsof ebn-e hātam (- 13c)
مشتمل برچهل حدیث در فضائل و مناقب حضرت امیرمؤمنان علی (ع) است. در مقدمه چنین می‌نویسد: «و مما نقلته فی المعنی من مجموع جمال الدین یوسف بن حاتم الشامی رحمه الله ما ترجمته کتاب الاربعین عن الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین علیه افضل الصلوة و السلام».
همه این اربعین او که در «المجموع الرائق من ازهار الحدائق» سید هبةالله بن ابی محمد حسن موسوی آمده است همان الاربعین خزاعی نیشابوری است مگر اینکه سندها را انداخته است. مجلسی در دو جزء ششم و هفتم جلد نهم بحار از این اربعین آورده (اجازات ص ۱۷۳) و در جلد یکم (ص۹) از آن چنین یاد نموده است: «کتاب الدر النظیم فی مناقب الائمة ... و کتاب الاربعین عن الاربعین کلاهما للشیخ جمال الدین یوسف بن حاتم الفقیه الشامی».
آغاز: و فی مجموع الرائق - و مما نقلته فی المعنی من مجموع جمال الدین یوسف بن حاتم الفقیه الشامی رحمه الله ما ترجمته کتاب الاربعین عن الاربعین فی فضائل امیرالمؤمنین صلوات الله علیه و سلامه علیه. الحدیث الاول عن ابن عمر قال سألت النبی (ص) عن علی بن ابی طالب (فغضب و قال) فقال ما بال اقوام یذکرون من له منزلة کمنزلتی
انجام: و اما سبب اختیار الاربعین حدیثا فهو ما روی عن موسی بن جعفر ... قال رسول الله (ص) من حفظ عنی من امتی اربعین حدیثا کنت له شفیعا یعنی بها فضائل علی و اهل بیته علیهم السلام.

چاپ: ضمن المجموع الرائق، تصحیح حسین درگاهی، انتشارات وزارت ارشاد اسلامی، ۱۴۱۷ق، جلد دوم، صص ۳۷۲–۳۹۲
[فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه ۲–۲۱۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۷۶
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، ۱۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۸سم [ف: ۱۴ – ۴۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اذا کان عندالاقامة لم ترد له عوة
خط: نسخ، کا: میرزا حسین علی، تا: قرن ۱۳؛ مذیل است به ابواب ۸۷ تا ۹۰ از کتاب الیقین نوشته علی بن طاووس در منقولات خود از ابوالفارس و همچنین منقولاتی از کفایة الطالب گنجی در منزلت امام علی علیه السلام؛ اهدایی رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۶۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [اهدائی – ف: ۲ اخبار ۱ – ۷۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۳۰/۲
خط: نسخ خوانا، کا: حیدر قلی بن مور محمد خان کابلی، تا: ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۹ص (۲–۲۱)، ۱۵سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۹ – ۷۷۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱/۱۲۳۵/۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۵۲۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۲۳/۱۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ چنانکه فضل الله بن محمود فارسی در «ریاض الجنان» یاد کرده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ ضربی ترنجی مقوایی، ۲۴ص (۵۱۸–۵۴۲)، ۱۷ سطر (۶×۱۸)، قطع: وزیری، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۶ – ۱۵۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۲/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳گ (۲۰۲ ر–۲۲۵ ر) [ف: ۵ – ۱۰۷۷]

← اربعین منظوم ⩽ زبدة الاخبار
← اربعین میرلوحی ⩽ کفایة المهتدی فی معرفة المهدی (ع)

● اربعین نور خراسانی / حدیث / فارسی

arba'īn-e nūr-e xorāsānī

خراسانی، حسین بن حیدر

xorāsānī, hoseyn ebn-e heydar

چهل حدیث کوتاه از فرمایشات حضرت پیامبر اکرم (ص) انتخاب و ترجمه شده و در پایان چند حدیث از گفته های دوازده امام علیهم السلام افزوده شده است.

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۴۷/۴
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بعرض برادران ایمانی می‌رساند که چون روایات مستفیضه وارد شده در مدح حفظ چهل حدیث؛
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی نسخه چاپی نوشته شده؛ جلد: مقوایی، ۱۱گ (۲۸پ–۳۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹۸]

● اربعین و تسهیل (منتخب) / حساب / فارسی

arba'īn va tashīl (mn.)

حسینی، محمد علی، ق۹ قمری

hoseynī, mohammad 'alī (- 15c)

در حساب که به فرمان بزرگی نوشته است. از «اربعین» و «قواعد الحل» او یاد شده است.
[فهرستواره منزوی ۲۵۹۴/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۶۲/۴
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا شاه بن ملا عبدالمحمد نوی، تا: ۶ جمادی الاول ۱۲۴۳ق؛ سال طاعون که ممالک سبعه را فرو گرفته بود؛ کاغذ: پسته‌ای و آبی، جلد: میشن لایی سبز، ۱۰گ (۹۸پ–۱۰۸ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶ – ۱۷۳]

● الاربعین و شرح آن / حدیث / فارسی

al-arba'īn va š.-e ān

حسینی استرآبادی، محمد تقی بن حسن، ق۱۱ قمری

hoseynī estarābādī, mohammad taqī ebn-e hasan (- 17c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۵
آغاز: بسمله. غنچه لسان بلبل بوستان فصاحت؛ **انجام:** خویش را هم بخود از شادی کن ... یا جبار و یا ستار و احسن الیهما و الیه
خط:نستعلیق،کا: نظام‌الدین اردبیلی، بی‌تا، جا: مشهد [الفبائی: ۳۶]

← اربعینیات ⩽ روضة الواعظین فی شرح احادیث الاربعین عن سید المرسلین

● الاربعینیات / حدیث / عربی

al-arba'īnīyāt

خفری، محمد بن احمد، – ۹۵۷ ؟ قمری

xafrī, mohammad ebn-e ahmad (- 1550)

اهدا به: نظام الدین احمد خان (حاکم وقت)
مشتمل بر ۱۲۰ حدیث، که شامل سه «اربعین» است و همه در فضایل اهل بیت می‌باشد و اکثراً بدون اشاره به مصادر آن از پیامبر نقل می‌کند. او رساله‌اش را به حاکم وقت «نظام الدین احمد خان» هدیه کرده تا بدین وسیله دیدگاه دیگران را نسبت

به اتهام سنی بودن خود تصحیح کند و علاقه خود را به اهل بیت اثبات نماید. او عنوانی برای رساله خود انتخاب نکرده ولی به آن عنوان «ثلاثة اربعینیات» و یا نام «مائة و عشرون» نیز داده‌اند. اغلب این احادیث از کتاب «صحیفة الرضا» انتخاب شده است.

آغاز: الحمد لخالق الارض و السماء و الصلوة علی النبی الذی منه نبوة الأنبياء و وصيه الذی منه ولاية الاولياء و آله ذوی الهداية و الاهتداء اما بعد فيقول تراب اقدام محبی اهل البيت محمد الخفری هذه ثلاثة اربعينات من الاحاديث قد جمعتها فی فضائل اهل البيت صلوات الله عليهم اجمعين و لما تم ترقيمها جعلت نسخة منها تحفة لعاليحضرت من تزينت الدنيا بسطوع سلطنته الباهرة و تنورت الارض بلمعان انوار سيادته الزاهرة و هو السطان الاعظم كمل الاكرم. مالك رقاب الامم، أعلى الملوك نسباً و ارفعهم حسباً ... نظاماً للسلطنة و الخلافة و السيادة و الشوكة و الدين، احمد خان بن خلده الله تعالى ... الحديث الاول: قد روی عن علی صلوات الله علی برواية عترته الطاهرين علی ما هو المذكور فی الصحيفة الرضوية انه قال قال رسول الله صلی الله عليه و آله و سلم يا علی انت سيد المسلمين و يعسوب المؤمنين و امام المتقين و قايد الغر المحجلين

انجام: الحديث المائة و العشرون عن مجاهد عن ابن عباس قال قال رسول الله صلی الله عليه و آله و سلم: لوان الفياض اقلام و البحر مداد و الانس كتاب ما احصوا فضائل علی بن ابی طالب صلواب الله و سلامه عليه و اذا كان الحال كذلك اختصرت بما ذكر و الحمدلله علی افضاله و الصلوة و السلام علی محمد المصطفی و آله المجتبی. تمت الاحاديث بعون الله و حسن توفيقه فی اوايل محرم الحرام سنه اربع عشر و الف هجرية.

چاپ: با تصحیح عبدالعزیز کریمی، گنجینه بهارستان، بخش علوم قرآنی و روائی-۲، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، تهران، زمستان ۱۳۸۳ش.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵ص (۱۷-۶۲)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۰۳]

● **الاربعینیات لکشف الانوار القدسیات** / گوناگون / عربی

al-arba'īnīyyāt li-kašf-il-anwār-il-qudsīyyāt

قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید، ۱۰۴۹ - ۱۱۰۳ ؟ قمری

qāzī sa'īd-e qomī, mohammad sa'īd ebn-e mohammad mofīd (1640 - 1692)

این اربعینیات به گفته صاحب روضات از گزیده‌ترین و بهترین نگارش‌های اوست و می‌خواسته است چهل رساله در آن بگذارد اما گویا نتوانست و بر همین اندازه توفیق یافت که از ۱۰۸۹ تا ۱۱۰۲ ده رساله خود را به هم بپیوندد و در آن بگنجاند: الفوائد الرضوية، مرقاة الاسرار و معراج الانوار، النفحات الالهية و الخواطر الالهامية، الانوار القدسية، الحديقة الوردية، الطلايع و البوارق، المقصد الاسنى. وی پیشگفتاری را برای آن مجموعه نگاشته و مجموعه را «اربعینیات لکشف الانوار القدسیات» نامیده است.

آغاز: الحمد لمن لايحوم حول مشرع غيوبه و مهمه سهوده

[الذريعة ۴۳۶/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۱

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن فانی پسر حاج عبدالرسول حسینی زنوزی، تا: اواسط صفر ۱۲۰۶ ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ به نوشته خود او در چند جا با «مجموعه» خود قمی و به خط او در سپاهان در ۱۲۰۶ مقابله گردید، در پایان دارد: «تمت. قد وفقنی الله تعالی بلطفه الخفی و الجلی و المتنان بتصادف هذه الرسائل العشر و كتابتها فی دارالسلطنة اصفهان صينت عن حوادث الزمان و طوارق الحدثان حين رجوعنا سفر خراسان علی مشرفها صلوات الرحمان و كان ذلك فی اواسط شهر صفر المظفر من السنة السادسة من المائة الثالثة من الالف الثانی من الهجرة النبوية المصطفوية عليه و علی آبائه و اجداده و خلفائه و تابعيه آلاف الثناء و السلام و التحية و انا العبدالاذل الجانی ابن الحاج عبدالرسول الحسينی الزنوزی التبريزی محمد المدعو بالحسن المتخلص بالفانی عامله الله بلطفه الخفی و الجلی بحق النبی و الولی. تمت. و قو بلت هذه المجموعة المسماة بالاربعينيات مع مجموعة المصنف التی كانت بخطه ره فی دار السلطنة اصبهان فی سنة ۱۲۰۶ كتبه الكاتب الذليل و الله الهادی الی خير سبيل»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۱۵۲گ، ۱۸ سطر(۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۶ - ۲۱۲۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۶۱

شامل: ۱. الاشارة و البشارة، ۲. الفوائد الرضوية، ۳. مرقات الاسرار و معراج الانوار، ۴. النفحات الالهية و الجواهر الالهامية، ۵. الانوار القدسية فی تحقيق الهيولی و الصورة و النفس، ۶. المقصد الاسنی، ۷. الحديقة الوردية فی السوانح المعراجية، ۸. الطلائع و البوارق؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: کاظم بن عنایت الله، تا: پنج‌شنبه ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۶۰گ، ۱۴سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف:۱۲-۲۶۷۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، عطف و گوشه‌ها میشن رویه پارچه، ۵۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۱×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۴]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۸۷

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن علی اصغر موسوی هزار جریبی، تا: ۱۲۵۱ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵ سطر [ف: ۵ - ۳۳۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۰۲/۳
فهرست همه رسائل دهگانه آن در صفحه عنوان هست ولی جز چهار رساله که چهارمین هم ناقص است ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ محرم ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۳۱۷پ-۳۳۳پ) [ف: ۱۰ - ۱۵۸۳]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۵۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه. انه ولی الفضل و الهدایه.
دیباچهٔ الرسائل؛ خط: نسخ و نستعلیق،کا: محمد کاظم، تا: ۱۳۴۸ق؛ کاغذ: فرنگی سبز، جلد: مقوایی عطف میشن، ۳گ (۲پ-۴ر)، ۱۷سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۳۴۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۸/۱-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۵
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۳گ، ۱۸ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۴۱۲]

۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۴۶/۶
رساله پنجم اربعینیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱گ (۱۹۵-۲۱۶)، قطع: ربعی [ف: ۱۴۲۳]

● **اربعین یا چهل سؤال ریاضی** / ریاضیات / عربی، فارسی
arba'īn yā čehel so'āl-e rīyāzī

مشتمل بر چهل سوال ریاضی و معما است، که مؤلف ابتدا همه سوالات را یک‌جا طرح کرده و سپس به یک یک آنها جواب گفته است.
آغاز: بسمله، این رساله مشتمل است بر چهل سوال چون از کسی هر کدام را که بپرسند در جواب مبادرت نماید بی آنکه رجوع بجبر و مقابله و اربعه متناسبه و خطاین و تحلیل نماید
انجام: این بود مقصود از چهل سوال که بعون الله تمام شد

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن دوست محمد، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی یک‌لا، اندازه: ۱۱/۲×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۳۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۳۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۲۶ص (۱-۲۶)، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹×۱۲/۴سم [ف: ۸ - ۳۷۳]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۳۱/۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ مقوایی درون مشکی، ۷گ (۱۰۴پ-۱۱۰پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۹۵]

۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۵۱/۳
آغاز: سؤال ۱: شخصی درهمی چند به شخصی داد که در میان جمعی به تضاعف واحد قسمت کند یعنی اولی یک و دویم را دو و سیمی را سه بدین دستور؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ فاقد خطبه کتاب است؛ ۱۴گ (۵۱پ-۶۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۸۷]

← اربعینیه ≻ سیر و سلوک

● **اربعیه** / نحو / فارسی
arba'īye

فرمانفرما، مجید بن حمید
farmānfarmā, majīd ebn-e hamīd

اهدا به: حسینقلی میرزا
تاریخ تألیف: شنبه ۱۳۱۹ق
این رساله در باب مرفوعات (از ابواب نحو) است و مؤلف این رساله را در ۱۳ سالگی برای برادرش حسینقلی میرزا نوشته است و در ۱۳۱۹ آن را پایان داده است. رساله مشتمل است بر یک «مقدمه» و چند «فصل» به صورت پرسش و پاسخ. خطبه از شهاب الدین طباطبائی است و او پشت برگ اول نوشته: «خطبه کتاب این کتاب را محض تشویق نواب اشرف والا ناصرالدوله با کمال تفرقه حواس نگاشت امید است رسائل نافعه بعد از این بنگارند. شهاب الدین طباطبائی سنه ۱۳۱۹»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸-فیروز
آغاز: بسمله حمد بیحد و ستایش خالی از عد دانای مطلقی را می‌سزد که بنی نوع انسانی را بواسطه نفوس طیبه انبیاء و رسل که هر یک رکن ممالک درایت و دانش اند ... و بعد چنین گوید محتاج رحمت خداوند حمید، مجید بن حمید فرمانفرما طاب ثراه که چون برادر عزیزم حسینقلی میرزا در ایام خیال داشت که مبحث مرفوعات را بخواند؛ **انجام:** مثل هذا حلو حامض که هذا مبتدا و حلو خبراو و حامض خبر دوم یعنی می‌خوش و یا ترش وشیرین است. خدای تعالی و سعت بدهد سینه های ما را بنورهایی که شناخته می‌شود (...؟) و قرار بدهد جای ما را آن چیزیکه وارد می‌شویم باو.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۹ق؛ نستعلیق ابتدایی، پایان نسخه یاداشت شهاب الدین طباطبائی (که خطبه کتاب را به‌جای مؤلف انشاء کرده) در مدح فیروز میرزا دیده می‌شود، در ص ۱ و ۲ تقریظ کتاب است (ظاهرا از شهاب طباطبائی)، در ذیل نسخه این یادداشت دیده می‌شود: «قد تمت الکتاب فی النحو الفارسی

بعون الملك الوهاب فی سنه الادئیل فی یوم پنج‌شنبه بیست و پنجم شهر ذیقعده الحرام شنبه ۱۳۱۹ هجری هذا کتاب لو یباع بوزنه درا (لکان) البایع مغبونا الحق و الانصاف در رتبه خود کمال متانت و صحت را دارد و در واقع در مدت پنج شش ماه تحصیل کمال حذاقت می‌خواهد که باین نحو دقایق صحیحه که این کتاب مشتمل بر آنهاست ملتفت بشود (شهاب) در سن سیزده سالگی نوشته شده است در سنه ۱۳۱۹ هجری»؛ کاغذ: فرنگی شکری رنگ، جلد: تیماج زرد،۶۲ص،۹ سطر،قطع: رقعی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۱-۹]

← ارتباط الممکن بالواجب ⩥ وجود و امکان

● **ارتداد و احکام آن** / فقه / فارسی

ertedād va ahkām-e ān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۱/۱۱

آغاز: بسم الله و الحمد لله علی التوفیق ... شیمه ذمیمه ارتداد که باتفاق اهل ادیان از اعظم گناهان است؛ **انجام:** و حق امام علیه السلام است (در پایان «شرایط نامه میان اهل اسلام و اهل ذمت» است نزدیک یک صفحه)

کا: جلال الدین انجو، بی‌تا، به دستور سلطان محمد کاتب سپاهانی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۲ص (۳۲۸-۳۳۰) [ف: ۱۰ - ۱۵۹۰]

● **الارتداد و غیره من الأحادیث** / حدیث / عربی

al-irtidād wa ġayr-uh min-al 'aḥādīṯ

مدینی، احمد بن محمد، ق۴ قمری

madīnī, ahmad-e-bn-e mohammad (- 10c)

احادیثی است مسند به نقل از پیامبر اکرم (ص) درخبر دادن ایشان به ارتداد و کفر عده‌ای از اصحاب بعد از وفاتش و احادیث دیگر به مضمون «نضر الله امرءاً سمع مقالتی فأداها».

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۹

آغاز: آخبرنا الشیخ الادیب ابوالرجاء الحسن بن محمد بن احمد بن ابراهیم بن محمد بن الهیثم ... نضر الله امرءاً سمع منا حدیثاً فبلغه کما سمعه؛

نسخه اصلی: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه)، دمشق ۳۷۴۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ دارای سماع یا صورت سماع؛ ۱۵ص (۱۶۲-۱۷۷) [عکسی ف: ۳ - ۳۴۹]

← ارتش ⩥ گزارش ارتش

● **ارتشاف الصافی من سلاف الشافی** / کلام و اعتقادات / عربی

irtišāf-uṣ ṣāfī min sulāf-iš šāfī

حسینی نائینی، محمد بن محمد باقر، ۱۰۸۰؟ - ۱۱۴۰ ؟ قمری

hoseynī nā'īnī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1670 - 1728)

وابسته به: الشافی فی الامامة و ابطال حجج العامة؛ علم الهدی، علی بن حسین (۳۵۵-۴۳۶)

تلخیصی است از کتاب «الشافی فی الامامة» شریف مرتضی (۴۳۶)، که مطالب مکرر «شافی» را انداخته و هیچ‌گونه تصرفی در اصل نشده است و چنانچه چیزی افزوده، در حاشیه است تا در متن تصرف نشود. گفته‌های مغنی را با اشاره «ق» می‌آورد و گفته های شریف مرتضی را با عنوان «ج» ذکر می کند.

آغاز: الحمدلله الذی رفع علیاً مکاناً علیاً و ارتضاه لنبیه وصیاً و لنفسه ولیاً أسماه الی ما قربه و قربه نجیاً

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال أیضاً فی بنی أمیة: أعطاکم الله جداً تنصرون به ×× لا جد الا صغیر بعد محتقر. لم تأشروا.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ تملک: آقا میرزا؛ ۸۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۵]

● **ارتشاف الضرب فی لسان العرب** / نحو / عربی

irtišāf-uḍ-ḍarb fī lisān-il-'arab

ابوحیان، محمد بن یوسف، ۶۵۴ - ۷۴۵ قمری

abū-hayyān, mohammad ebn-e yūsof (1257 - 1345)

مؤلف قبلاً شرحی بر «تسهیل الفواید» ابن مالک با شرح و بسط و استدلال نگاشته و در کتاب حاضر از استدلالات صرف نظر نموده و مجرد احکام را ذکر کرده و آن را در دو «جمله» قرار داده است: ۱. احکام الکلم قبل الترکیب؛ ۲. احکام الکلم حالة الترکیب.

آغاز: بسمله قال سیدنا ... اثیرالدین ابوحیان محمد بن یوسف بن علی بن حیان الاندلسی الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فان علم النحو صعب المرام.

[کشف الظنون ۶۱/۱؛ ظاهریه، نحو ۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلو قدمت زیداً علی ضرب غلامه منعها الکسایی و الفراء و اجازها هشام و المبرد غفرالله لمکمله و لوالدیه و لاولاده و لمن اعان علی ذلک و یتلوه ان شاءالله باب المنصوبات و لمن نظر فیه و دعا لهم بالمغفرة و لجمیع المسلیمن و صلی الله علی سیدنا محمد و آله.

از جمله اولی تا آخر منصوبات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛

تملک: حاجی محمد ابراهیم قزوینی، محمد علی طبری طهرانی به تاریخ شنبه ۹ جمادی الاول ۱۳۲۴، تملکی به تاریخ ۱۲۲۲، محمد طاهر طبرسی به تاریخ ۱۳۲۶؛ جلد: تیماج سرخ سوخت شمسه، ۱۸۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۲۵ - ۹۹]

● **ارتفاع = مرآتیه** / ریاضیات / فارسی

ertefā' = mer'ātīye

طبری، بدرالدین، ق۹ قمری

tabarī, badr-od-dīn (- 15c)

تاریخ تألیف: قرن ۹

گفتاری است در دو «فصل»: ۱. معرفت بالای اشخاص مرتفع از زمین و اقامه برهان در آن؛ ۲. معرفت ارتفاع اشخاص مرتفع از زمین به عمود و اقامت برهان آن.

آغاز: رساله مرآتیه. مالك سخن گستری بدر طبری، بسمله. اما بعد چنین گوید محرر این سطور بدر الطبری ... که بعضی از اخیار از این کمینه سوال کردند که ارتفاع اشخاص مرتفع از زمین را بمرآة معلوم توان کرد یا نه

انجام: مساوی ج.ط. مطلوب تمام شود. و الله اعلم.

[گاهنامه س ۱۳۱۱ص۱۴۷؛ احوال و آثار خواجه ۲۲۲؛ فهرستواره منزوی ۲۵۹۴/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی کا،تا:۱۰۶۹ق؛ ۵گ (۳۱۴-۳۱۹) [ف: ۱۵ - ۳۳۴]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۱/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اجمیر، تا: ۱۰۹۲ق؛ «بلغ مقابلة» دارد؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج حنایی مقوایی درون تیماج مشکی، ۴ص (۷۳-۷۵)، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۹۱/۷

فصل در معرفت بالای اشخاص مرتفع از زمین بی اسطرلاب در نیم‌صفحه شاید بخشی از «ارتفاع» بدر طبری باشد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۹۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴۶/۴

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ ۶گ (۵۷پ-۶۳ر) [ف: ۷ - ۲۶۰۴]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا، ۴گ (۴۷-۵۱) [الفبائی: ۵۰۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵۳/۹-ف

نسخه اصل: احتمالاً همان نسخه بالا [فیلم‌ها - ف: ۱ - ۶۵۸]

● **ارتفاع** / هیئت / عربی

irtifā'

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۹۴/۱

آغاز: لارتفاع العدم السابق ای یصدق علی وجوده انه لو تحقق فی الزمان الثانی تحقق رفع العدم السابق فیکون؛ **انجام:** النظر و اجاد انتهی و لاحاجة الی التعریض بحال افاد هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة تم یوم الاحد شهر ذی الحجة الحرام سنه ۱۱۱۲ العبد الاقل علی نقی. تم

خط: نستعلیق خفی، کا: علی نقی، تا: ۱۱۱۲ق [رایانه]

● **ارتفاع آفتاب** / ریاضیات / عربی

ertefā'-e āftāb

در آن از چگونگی پیدا کردن ارتفاع آفتاب و ستارگان گفتگو شده و ۲۲ «باب» است.

آغاز: بسمله و به نستعین. چون خواهی ارتفاع آفتاب از کره بدانی بحسب دائره نصف النهار راست کند بر کسی چنانکه بر تربیع کرده راست باشد

انجام: بر وسط السماء آمده باشد گوئیم باین درجه در ممر (محرر) میگذرد. و الله اعلم بالصواب.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۵۵۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رضا تونی، تا: ۱۱۰۷ق [الفبائی: - ۳۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: سید محمد باقر بن محمد حسین الحسینی منجم، تا: سه‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۶۸ر-۷۰ر)، ۱۴سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۸۲۶]

← ارتفاع آفتاب و ستارگان ⟵ اسطرلاب کروی

● **ارتفاع شمس** / هیئت / عربی

ertefā'-e šams

دستور به دست آوردن ارتفاع شمس در نصف النهار.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۳۴/۴

این نسخه ظاهراً بخشی است از کتاب یا رساله‌ای؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز با ترنجی که در وسط آن گل و بلبل نقاشی کرده‌اند، ۱ص (۴۴-۴۵)،۱۹سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۰۳۹]

● **الارتماس فی الصوم** / فقه / عربی

al-irtimās fi-ṣ ṣawm

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری

bahrānī, soleymān ebn-e ʻabd-ol-lāh (1665 - 1710)

رساله‌ای استدلالی در مسئله اختلاف علما در موضوع ارتماس (سر به زیر آب بردن) در حال روزه است و معتقد است که این کار برای روزدار حرام است ولی سبب افطار روزه‌اش نمی‌شود.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... مسألة اختلف الاصحاب فی حکم الارتماس فی الصوم فذهب الاکثر و منهم الشیخان فی المقنعة و النهایة و المبسوط.

انجام: علی انه لیس فی الکتاب و السنة ما یدل علی وجوب التعلم علی الوجه الذی اعتبره المتاخرون بل المستفاد منهما خلاف ذلک.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۴/۱۵ و عکسی ۷۱۳/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالسلام مفتی بحرانی، تا: ۱۱۰۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۶۷ر-۶۹پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۷۹] و [عکسی ف: ۲ - ۳۷۰]

● **الارتماس فی الصوم** / فقه / عربی

al-irtimās fi-ṣ ṣawm

موسوی حویزی، شبر بن محمد، - ۱۱۹۰ قمری

mūsavī hovayzī, šobbar ebn-e mohammad (- 1776)

تاریخ تألیف: شب ۲ رمضان ۱۱۷۳ق

دارای یک «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۰۰/۲

آغاز: الحمد الله الذی حبب الینا الایمان و کره الکفر و الفسوق و العصیان؛ **انجام:** و کن عارفا بنبیه و الله اعلم.

خط: نسخ، کا: درویش علی بن عوض، تا: ۲۸ رمضان ۱۱۷۳ق؛ با حاشیه «منه سلمه الله»؛ مهر: محمد تقی شریف یزدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۹گ (۳۹-۴۸ر)، ۱۷ سطر (۵/۵×۱۲)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۴۸۵]

● **ارتیاح الارواح الی بلاد الافراح** / گوناگون / عربی

irtīyāḥ-ul-arwāḥ ila bilād-il-afrāḥ

مطالبی است متفرقه در تنزیه باری تعالی، پندها، حکایات گذشتگان و جز آن که مؤلف به‌درخواست عده‌ای نگاشته است.

آغاز: الحمدلله الذی ترتاح الارواح بذکره و تتقلب القلوب فی انعامه و بره و تنظرالالسن بتوحیده.

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۶۵/۲۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ از کتاب‌هایی است که شیخ محمد ابراهیم بن فتح الله شریف حسینی خویی معروف به شیخ الاسلام خویی (-۱۲۳۳ق) از اسلامبول آورده است؛ تملک: تملکی در رجب ۹۰۸، احمد بن علی القاضی، مصطفی بن علی المدرس؛ از موقوفات رمضانیه مرحوم ابراهیم بن فتح الله شریف حسینی ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج سوخت با شمسه مجدول لولادار، ۳گ (۱۸۹-۱۹۱)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۳۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۴۳/۱۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۷۶]

← الارث > خلاصة الابحاث فی مسائل المیراث

← الارث > التحریر فی شرح الفرائض النصیریة

← الارث > المواریث

← الارث > ارث الزوجة من ثمن العقار (ارجوزة)

← الارث > الفرائض

← ارث > اثنی عشریة

← الارث > مناسخات المیراث

← ارث > مسئله هفتم میراث

← ارث > مناسخات ارث

← ارث > احکام میراث

← الارث > مسائل فی الارث

← ارث > تقسیم ارث

← الارث > التحریر فی شرح الفرائض النصیریة

← ارث > میراث

← الارث > کیفیة قسمة المیراث

● **الارث = المیراث** / فقه / عربی

al-irt̲ = al-mīrāt̲

علامه حلی، حسن بن یوسف، ۶۴۸ - ۷۲۶ قمری

ʻallāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326)

رساله کوتاهی است در احکام ارث، شامل چند مسأله که سرآغاز آنها «لو مات» است. و برای هر مسأله‌ای مثالی تحت عناوین «مثلاً - مثلاً» آورده است.

آغاز: مثلا لومات شخص وخلف احد ابویه و بنتا فتصیب احد الابوین السدس ونصیب البنت النصف و اقل فریضة یجمع فیها السدس و النصف فهی ستة فاصل الفریضة

انجام: و ولد المیت اربعة اسهم و فریضه الثانی کذلک فهنا استحقاق واحد و هو بالبنوة لکن الوارث یختلف لان الوارث الاول و هو المیت ووارث الثانی هو ولد المیت و هو غیر ابیه والله اعلم

[مکتبة العلامة الحلی ص ۲۰۵]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۱۰/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷گ (۷۵-۸۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۹۶]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۹۱/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۴ق؛ ۷گ(۱-۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۸۸]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۴۳/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هی ستة‌تبلغ ثمانية عشرفيأخذ الأبوان الثلث و هو ستة فيبقى اثنا عشركل واحد منهن اثنان.
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن مرتضی حسینی هزارودی، تا: غره رجب ۱۰۸۷ق؛ مصحح، یادداشتی طبی و در پایان رساله نام کتاب خلاصة الحساب فی تقسیم المیراث آمده است؛ ۱۰گ (۱۳۱پ-۱۴۰ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۳۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹۸/۲
آغاز و انجام: برابر
گویا به نقل از یکی از آثار وی باشد؛ خط: نستعلیق، کا: حوریجهان بنت غیاث الدین محمد، تا: شنبه سلخ رجب ۱۱۵۳ق؛ مصحح، در پایان امضای بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار بدون مقوای، ۱۰گ (۵۱پ-۶۰پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۲۷۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۱۷۵۶
آغاز: کتاب المیراث و فیه مقاصد الاول فی اسبابه؛ **انجام:** فان تساوی المجموع الترکة فالقسمة صواب و الافلا.
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد محسن بن ابوالحسن کاشانی، تا: ۱۲۳۵ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی اهار مهره، جلد: مقوا با روکش و عطف و گوشه پارچه، ۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [اهدائی - ف: ۳ - ۷۵۲]

۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۱۴/۲
بی‌کا،بی‌تا؛محشی؛جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۲گ [ف: ۲۶۹]

۷. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۱۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** الثانی ان یکون للاخوة من قبل الام والاب اثنین فالفریضة.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۶۱-۱۶۴)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۶۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در حاشیه چند دعا با این عناوین: ابو دجانة، ام الصبیان کبیر، مرجانه و انجم مرجانة، فائده در «چند سطر از مقادیر واوزان» محمد باقر تبریزی؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۱۱گ (۵۵ر-۶۵پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۲۰۷]

۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۱/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، مجدول، ۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۵ - ۲۱۹۵]

۱۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۸۸/۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۲۲]

● **ارث = منظومه در علم فرائض** / فقه، شعر / فارسی
ers = mnz. dar ‘elm-e farā’ez

ملازاده، محمد حسین، ق۱۰ قمری
mollā-zāde, mohammad hoseyn (- 16c)

مثنوی است حدود ۱۵۰ بیت (یا بیشتر) با سربندهای «فصل»، کوتاه: فصل اندر بیان حال پدر؛ فصل اندر کشف حال حد صحیح؛ فصل شوهر؛ فصل برادر. شاعر مدتی پایگاه قضا داشته است و پس از چندی برکنار شده و به سرودن فرایض و غزل پرداخته است.

آغاز: بعد حمد خدای بی‌همتای×× وز پی نعمت سید دو سرا / اینچنین پرده شد زفیض علیم ×× بس به سوی تعلم و تعلیم / کامت در شریعت مختار ×× مستحق فروض هشت و چهار

انجام: بعد تصحیح هر دو مسئله بین ×× حظ او را ازین دو باد و یمین

[فهرستواره منزوی ۱۲۸/۱۰]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۱۲/۲
آغاز و انجام: برابر
در فهرست بدون نام مؤلف، باتوجه به آغاز و انجام تعیین گردید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۹ سطر [ف: ۹ - ۵۲]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۵۱/۱
آغاز: برابر
کا: محمد میر ولد سید نورالدین ساکن، بی‌تا؛ ۴گ (۱-۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۸۵]

● **الارث** / فقه / عربی
al-irṯ

جزائری، علی بن نصرالله، ق۱۱ قمری
jazā’erī, ‘alī ebn-e nasr-ol-lāh (- 17c)

رساله‌ای در ارث. مؤلف از شاگردان شیخ بهائی بوده است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۷۹
آغاز: الحمدلله الذی برء الانام و خصهم بالاکرام و دعاهم الی دارالسلام و اورث العلماء انبیاء الکرام میاشد
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [ف: ۴۱]

● **ارث = فرائض** / فقه / فارسی
ers = farā’ez

حسینی علوی، محمد بن احمد، ق۱۱ قمری
hoseynī ‘alavī, mohammad ebn-e ahmad (- 17c)

تاریخ تألیف: ۲۸ رجب ۱۰۶۰ق
رساله‌ای است در مسائل ارث، مشتمل بر «دیباچه» و چهارده «باب» و چند «فصل» و «خاتمه»: در دیباچه نام کتاب و موضوع و مؤلف آن آمده است؛ باب ۱. میراث؛ ۲. استقرار میراث نسب؛ ۳. میراث اخوه و اجداد و اخوات و اولاد ایشان؛ ۴. میراث سبب؛ ۵. اشیائی که ممنوع می‌سازد وارث را از اخذ میراث؛ ۶. حجب؛ ۷. تحقق نقص بر وارث؛ ۸. تعصیب؛ ۹. قسمت نصیب زوجات و غیر؛ ۱۰. مشکل؛ ۱۲. مسائل متفرقه؛ ۱۳. میراث مجوس و غیره؛ ۱۴. مناسخات؛ خاتمه در قواعد خاتم المصلحین. صاحب الذریعه هفت اثر از این مؤلف را نام برده است.
آغاز: بسمله. و منک الاستیعان یا عزیز یا علیم، الحمدلله رب العالمین ازلی النور ابدی الظهور مالک یوم الدین ... اما بعد چین گوید ... ابن سید احمد علوی العاملی یدعی عبده محمد عبدالحسیب الحسینی الحسنی الفاطمی

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۱۰/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و سه سهم تتمه تعلق بخواهران از جانب پدر گرفت تتمه قسمت را باین طریق مسلک نموده قسمت باید نمود.
خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن عبدالجواد بن عنایت الله قهپانی، تا: ربیع الثانی۱۰۶۴ق؛ تملک: کاتب با مهر «سلام علی ابراهیم» (بادامی شکل مستطیل)، عبدالباقی بن محمد حسین حسینی مورخ ۱۲۰۴ق؛ مهر: «محمدنبی الله علی ولی الله» (بادامی)،«یا هادی المضلین» (بادامی)، «صراط علی حق نمسکه» (چهارگوش)؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه مشکی، ۵۲گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۴۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۱۳/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** باین طریق و قاعده قسمت باید نمود. قد بیضت راس القلم ... فی شهر ۲۸ رجب المرجب من شهور سنة ستین بعد الالف...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج یشمی یک‌لا، ۵۲گ (۱پ-۵۳ر)، ۱۰ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۷×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۴۴]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

ساوجی، خدابخش، ق۱۱ قمری
sāvajī, xodābaxš (- 17c)

دارای «مقدمه» و دوازده «فصل» و «خاتمه»، از فصل یازدهم آن بر می‌آید که نگارنده آن خدابخش ساوجی است. از شیخ بهائی نام برده و برای او طلب رحمت می‌کند.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۳۵
آغاز: و ثواب آنرا بروزگار فرخنده آثار نواب کامیاب سپهر؛
انجام: بحث یازدهم و در این دو باب است، باب اول
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۱]

● **الارث = رسالة فی المواریث** / فقه / عربی
al-irṯ = r.-un fī-l mawārīṯ

عبدالله بن خلیل، ق۱۱ قمری
‘abd-ol-lāh ebn-e xalīl (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۶ق
مطالب و مسائل ارث را بر اساس روایات اهل بیت (ع) به اختصار نگاشته است. عناوین مطالب: ۱. معرفة النسبة بین الاعداد؛ ۲. معرفة الفروض و مستحقها و مخارجها؛ ۳. معرفة مخارج الفروض مفردة و مجتمعة؛ بحث فی تقسیم الفریضة علی الورثة.
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و التسلیم علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین و بعد فقد حمل العبد الفقیر الحقیر الراجی عفو ربه اللطیف الجلیل عبدالله بن خلیل الخبر الوارد عن رسول الله صلی الله علیه و آله و اجمعین و هو تعلموا المواریث و علموها الناس فانی امرء مقبوض و سیقبض القلم و تظهر الفتن حتی یختلف الرجلان فی فریضة فلا یجدان من یفصل بینهما ان یکتب شیئاً بحسب طاقته یستعان به علی تقسیم الفریضة و ربما ان الخبر یدل علی معرفة الاستحقاق و هو ظاهر و قد وجدنا ان معرفة الاستحقاق لایخفی غالبا علی من مارس هذا العلم بخلاف القسمة فانها تحفی غالباً فلهذا جنح الفقیر الی تعریفها و یدخل فی السیاق شییء من معرفة الاستحقاق و بالله التوفیق و الهدایة الی سوآء الطریق راجیاً منه بذلک عظیم الاجر و جزیل الثواب و ان یقرب العبد لدیه زلفی و حسن مآب انه اکرم من سئل فاجاب و هو حسبی و نعم الوکیل
انجام: و اما معرفة ما یستحق کل وارث مع الانفراد و الاجتماع فلیطلب فی محله و صلی علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین و هذا ما الفه ... انه جواد کریم ارحم الراحمین
[الاوقاف العامة الموصلی ۱۶۷/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۵/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و العلم انه قد یتفق فی فریضة لحناثا و مشارکهم رد و هو فی تسعة مواضع الاول: احد الابوین و خنثی ... التاسع خنثی و انثی و احد الابوین و هی من مائة و ثمانین و هذا آخر ما اردنا بیانه فی هذا المختصر نسأل الله تعالی ان ینتفع به الطالبین و ثبت لنا و لهم قدم صدق یوم الدین و صلی الله علی

محمد و آله اجمعین.
در فهرست با عنوان «شرح الفرائض النصیریة» آمده است که اشتباه است؛ خط: نستعلیق، کا: نظام الدین احمد بن عبدالحی شریف،تا:جمعه۱۲جمادی الثانی۱۰۱۳ق،جا:کرج (در خانه خود)؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی ضربی مقوایی، ۱۴ص (۲۴۰–۲۵۴)، ۱۷–۱۹سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [سنا - ف: ۱ - ۱۰۶]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۲۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: راضی بن بهاء الدین بن جمال الدین نجفی جزائری، تا: ذیقعده ۱۰۳۳ق، جا: مشهد؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،مجدول،۱۶گ،۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۰۵۰ق؛ واقف: ملا صنوبر و شیخ حسن؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۵۲۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۸۴/۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۴)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۶۷۰]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «محمد حسین الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، مجدول، ۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۴]

● **الارث = الفرائض** / فقه / عربی

al-irs = al-farā'iḍ

تبریزی، محمد بن قاسم

tabrīzī, mohammad ebn-e qāsem

در چگونگی تقسیم ارث و شناختن طبقات وراث در سه بحث تنظیم شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی اشرف المرسلین و النبیین محمد و اله الطیبین الطاهرین اما بعد فهذه تشتمل علی کیفیة قسمة مسایل المیراث و مایتبع ذلک من معرفة اصولها

انجام: و فی التاسع تاخذ عشرة و بکل عشرة مائة فاعرف ذلک و استقصاء طریق الضرب کثیرة لایحتمل هنا ذکرها هی فتقصر علی ما اوردناه فی هذه الرسالة الشریفه وحسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر غفرانک ربنا و الیک المصیر

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بقی أربعة اسهم للموصی للموصی له الربع سهم واحد یبقی.

در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن عبدالله حلی، تا: با تاریخ ۱۰۱۸ق؛ جلد: تیماج مشکی طلاکوب، ۱۰گ (۱۱پ–۲۱ر)، اندازه: ۱۲×۱۸/۷سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۰/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۳۲۹]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن زهره حسینی فوعی عاملی، تا: دوشنبه ۲۰ ذیقعده ۱۰۳۹ق، برای سید جلیل کریم میر محمد مؤمن؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی بدون مقوا، مجدول، ۱۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۹۸۴]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۶۰/۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۴۸ق؛ اهدایی حاج شیخ احمد شریعت عقدایی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۱۷سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۳۹]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۲۷/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثاله اذا اوصی بمثل مالا احدبنیه الثلاثه الاثلث ما یبقی من الثلاث فالباب فیه ان تنظر الی اقل عدد لثلاثه ثلاث صحیح وهو تسعة فالعدد الفاضل عن الثلاث هو ستة

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا مجدول،۱۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۹۸۵]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۸۸/۲–۱۴/۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما ان یکون عقود متماثلة او مختلفة فان کان الاول فالباب فیه ان تاخذ ... واما الثانی وهو اذا کانت العقود مختلفة فالباب فیه ... و تضربها فی الاخری و تاخذ لکل واحد عشرة

در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۶ - ۳۰۲۶]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

کاشانی، امیر محمد حسین

kāšānī, amīr mohammad hoseyn

با دو عنوان: باب دوم در علم حساب و علم فرائض و این باب مشتمل است بر دو «فصل»: فصل اول بدانکه انواع حساب بر چهار قسم است؛ باب سوم در مساحت و دینار و ارطال و حساب رقوم، در چهار «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۹۴

خط: نستعلیق، کا: حسین بن عبدالرضا موسوی خطیب بفرویی، تا: میانه‌های جمادی الثانی قرن ۱۱؛ محشی، مهر: محمد تقی شریف یزدی، محمد باقر حسینی بافقی یزدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی لایی، ۴۰گ، ۱۷ سطر (۷×۱۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۵۳]

● **الارث = ترجمه کتاب المیراث ارشاد الاذهان** / فقه / فارسی

al-irs = t. k. al-mīrāṯ eršād-ul aḏhān

انصاری، عبدالسلام

ansārī, ʻabd-os-salām

وابسته به: ارشاد الاذهان الی احکام الایمان؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶)

ترجمه توضیحی بخش ارث کتاب «ارشاد الاذهان» علامه حلی است که به فارسی روان ترجمه نموده است. او ابتدا چند سطر از متن را می‌آورد و ترجمه می‌کند پس از آن به بخش بعدی می‌پردازد. در ابتدای رساله می‌گوید: «چون جمعی از طلبه علوم دینیه به مذاکره و مباحثه مسائل یقینیه اشتغال داشته‌اند مسائل کتاب میراث ارشاد الاذهان مشکل بود عباراتش ... بنابر التماس یاران حسب الامکان این محب فارسی نموده است.»

آغاز: بسمله و به نستعین. سپاس معرا از آلایش ریب و ریا و ستایش بی عد و انتها مر عالمی را که تخم فضل و افضال را در مزارع قلوب ارباب قلوب کشته ... و بعد همی گوید ... عبدالسلام الانصاری که چون جمعی از طلبه علوم دینیه بمذاکره و مباحثه مسائل یقینیه اشتعال داشتند و مسائل کتاب میراث ارشاد الاذهان مشکل بود و عبارتش تنگ و استخراج مسائل از آن عبارت خالی از صعوبت نبود بنا بر التماس یاران ... این مبحث را فارسی نموده باشد.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و درین صورت اتحاد استحقاق است و اختلاف وارث زیرا که بسبب ابن الابن میراث می‌برد.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سبز مقوایی تازه، ۷۳گ، ۱۲ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۳۶۸]

۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۲

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حاجی الموتی، تا: ۱۸ جمادی الاول ۱۱۰۰ق، جهت محمد یحیی در اصفهان؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۷۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۷۲/۷

آغاز: بسمله، می‌گوید تراب اقدام المتوکلین علی الله الباری عبدالسلام الانصاری که چون جمعی از طلبه علوم دینیه به مذاکره و مباحثه مسائل تعینیه فقهیه اشتغال داشتند؛ **انجام:** و چهار دیگر که می‌ماند بر پسری بیست حصه می‌گذاریم بیست و چهار، هر یکی را شش حصه می‌دهیم که از این جا درست می‌آید قوله.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پشت برگ ۱۵۵ یادداشت بیع به سال ۱۲۷۱ ممهور به مهر خشتی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، عطف پارچه ای، ۴۰ص (۱۱۵-۱۵۵)، متغییر بین۱۴-۲۲سطر(۹/۵×۱۵)،اندازه:۱۵×۲۲سم[ف:۱۶ - ۱۳۵]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۷۷/۳-۱۴/۱۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله ولوکان مع الخنثی و الانثی الی آخرة: یعنی اگر باخنثی وانثی احدابوین باشد ... پس هر یک نصف دو فریضه را می‌برند که حصه احد ابوین سی و سه سهم باشد و حصه.

خط:شکسته،نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۹۳]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲/۲-۸/۱۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اختلاف و ارث زیرا که به سبب ابن الابن میراث می‌برد تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۸۸۹]

● **ارث = المواریث = رساله ارثیه** / فقه / فارسی

ers = al-mvārīs = r.-ye ersīye

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

این رساله که به محمد هادی مازندرانی نیز نسبت داده شده، مختصری است فتوایی در احکام ارث که به‌درخواست جمعی از برادران دینی نوشته شده و مشتمل بر یک «مقدمه» و چهار «مطلب» و یک «خاتمه» می‌باشد: مقدمه در بیان مخارج سهام؛ مطلب ۱. بیان مجملی از ارث و موانع آن؛ ۲. بیان انساب ارث؛ ۳. بیان اسباب ارث؛ ۴. میراث غرقی و مهدوم علیهم و خنائی؛ خاتمه در تحقیق مناسخات.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدان ایدک الله تعالی که چون جمعی از برادران دینی از فقیر حقیر

انجام: و وارث ثانی ولد میت است و او غیر پدر خود است

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۹۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ضیاء الدین محمد بن محمد علی، تا: ۴ ذیقعده ۱۱۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۷گ (۳پ-۵۰پ)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۱۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹۸/۱

آغاز و انجام: برابر
با نسبت به مازندرانی، خط: نستعلیق، کا: حوریجهان بنت غیاث الدین محمد، تا: سلخ رجب ۱۱۵۳ق؛ مصحح، در پایان دارای امضای بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی ترنج و سرترنج دار بدون مقوا، روی جلد گالینگور، ۵۰گ (۲پ-۵۰پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۲۷۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۸۸
آغاز: یعنی کتابیست در بیان میراث و در چند؛ **انجام:** و اگر تقصیر نکرده است ضامن نیست تمام شد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۰۶
آغاز و انجام: برابر
با نسبت به مازندرانی، خط: نستعلیق، کا: دهدشتی محمد باقر، تا: چهارشنبه ۲۵ شعبان۱۲۲۲ق؛ ۸۵ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۴]

۵. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره
آغاز: برابر
درفهرست بدون نام مؤلف؛بی‌کا،بی‌تا[دلیل المخطوطات:۱- ۱۴۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۴۴/۱
آغاز: یعنی کتابیست در بیان میراث و در او چند مقصد است اول در بیان سبب های مراث است یعنی که به علت آن میراث می‌برند؛ **انجام:** و لکم فی القصاص حیوة یا اولی الالباب یعنی از
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۲۸گ (۱پ-۲۸پ) [ف: ۳۷ - ۵۳۶]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

خباز، علی نقی بن محمد تقی، ق۱۲ قمری

xabbāz, ʻalī naqī ebn-e mohammad taqī (- 18c)

رساله‌ای فقهی در مباحث ارث در یک «مقدمه»، سه «فصل» و یک «خاتمه»: المقدمة فی تحقیق فرائض الوراث؛ فصل ۱. تحقیق فرائض الوراث إذا تعددوا و ذلک فی أربعین فصلا؛ ۲. تحقیق فرائض الإخوة و الأخوات و الأجداد و الجدات و فیه «قطبان»؛ ۳. تحقیق فرائض الأعمام و العمات و الأخوال و الخالات فیه «مطلبان»؛ الخاتمة فی تحقیق فریضة من له سببان أو أزید.

آغاز: الحمدلله الذی یورث الجنة من یشاء من عباده و یورد النار من طغی عن فرائضه و عال فی بلاده
انجام: و ابن ابن خال له من قبل ابن أمه و ابن بنت عمة له من قبل أم أبیه فلیتدبر

۱. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۴۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن برخوردار بیک تبریزی، تا: ۱۸ رمضان ۱۱۲۸ق؛ با نسخه اصل در نزد مؤلف مقابله شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۵۹گ (۲۳پ-۸۲ر)، ۱۵ سطر [سه کتابخانه اصفهان - ف: ۵۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: امیر علی استرآبادی، تا: ۱۲۱۱ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج روغنی دارچینی با نقش ترنج و سر ترنج، ۲۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [اهدائی - ف: ۳ - ۷۵۰]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸/۱۸
همان نسخه بالا،جا:کربلا؛۱۹گ (۱۴۳ر-۱۶۲پ) [مؤید: ۳-۵۴۲]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

عصام الدین، محمد نعیم بن محمد

ʻesām-od-dīn, mohammad naʻīm ebn-e mohammad

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶۶
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ خریداری از رضا شیخان [رایانه]

● **الارث (تقریرات)** / فقه / عربی

al-irṯ (taqrīrāt)

مازندرانی حائری، محمد بن اسماعیل، ۱۱۵۹ - ۱۲۱۶ قمری

māzandarānī hā'erī, mohammad ebn-e esmāʻīl (1746 - 1802)

تقریرات فقهی علامه وحید بهبهانی (-۱۲۰۶ق) است که یکی از شاگردان وی به رشته تحریر در آورده است. مقرر خود از علمای بزرگ عصر خویش و دارای تالیفات بسیاری است.
[الذریعه ۱۳/۳۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۳
آغاز: بسمله، ... قال وحید زمانه تغمدة بغفرانه: کتاب المیراث و هو مفعال من الارث و باوه کالفه منقلبة عن الواو، فانه فی الاصل واوی، کما یشهد به ملاحظة تصاریفه؛ **انجام:** اذا ترک ابوین فلامه الثلث، فان کان له اخوة لاب و ام او اخوة لاب، فلامه السدس و اللاب خمسة اسدس، فانما و قر للاب من جد عیاله و الاخوة لام لیسوا لاب، فانهم لا یحجبون لام عن الثلث و لا یرثون، الحدیث.
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواخر قرن ۱۲؛ تملک: آیت الله شیخ علی اکبر بن محمد محسن اردبیلی (م ۱۳۶۶ق)؛

کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع قرمز، ۱۲گ، ۳۰ سطر(۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۳۹۲]

● **الارث** / فقه / فارسی و عربی

al-irt̠

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

این رساله استدلالی به فارسی و عربی است و گویا از یکی از کتاب‌های فقهی میرزای قمی در این نسخه جدا شده است.

آغاز: بسمله، و الصلاة علی أولیائه، و در این کتاب لابد است از مقدمه و چند مقصد

چاپ: تهران، سنگی، ۱۳۰۳، رحلی

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۱۶/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لیس من باب هذا النقص الذی هو مبنی تلك المقدمة فتبقی المقدمة بحالها

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ (۲۲۷پ-۲۷۵ر)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۱۰۲]

● **الارث = منظومة فی المواریث** / فقه، شعر - عربی

al-irt̠ = manẕūmat-un fī-l mawārīt̠

اعسم، محمد علی بن حسین، - ۱۲۳۳ ؟ قمری

a‘sam, mohammad ‘alī ebn-e hoseyn (- 1818)

مباحث ارث را برای آسان شدن حفظ آن، در ۳۰۶ بیت به نظم کشیده است.

آغاز: نحمدك اللهم یا من شرعا ×× دینا به النبی طه صدعا / ومن أبان حکم الانسان×× حیاً ومیتاً بأحسن البیان

انجام: فهو الی الشکر دعا عباده ×× واوعد الشاکر بالزیادة / ثم نخص اکمل الصلاة×× بأحمد و آله الهداة

[الذریعة ۱۳۸/۲۳ و ۴۵۴/۱]

شرح و حواشی:

۱- شرح أرجوزة فی الإرث = شرح المنظومة فی المواریث؛ اعسم نجفی، عبدالحسین بن محمد علی (-۱۲۴۷)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ از روی خط مؤلف، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی دورو عطف تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۲۴پ- ۱۲۹ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۶۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسینی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵گ (۱۳۹-۱۵۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۲/۵سم [ف: ۳۶ - ۱۹۶]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۰۸/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف؛ خط: نسخ، کا: حسن بن شیخ علی حلی نجفی، تا: با تاریخ ۱۳۳۴ق؛ ۲۲ص (۱-۲۲) [عکسی ف: ۷ - ۳۰۳]

۴. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۵۸/۳

تا باب المیراث بالولاء می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: سید ابوالقاسم (محرر)موسوی نجفی اصفهانی،تا:۱۳۴۲ق؛افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز،۸گ(۱۷۶پ-۱۸۴ر)، اندازه:۱۳×۲۱سم [ف: ۶۱]

۵. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۴۰/۳

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۶۹۶]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۰۶/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مجدول گرهی، ۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۵ - ۲۱۵۹]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irt̠

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja‘far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

رساله کوتاهی است در ارث که مراتب سه‌گانه وارثان را برشمرده و هر کدام را با فرضیه‌های گوناگون بیان کرده است: ۱. مرتبه اول در ۵۸ فرضیه؛ ۲. مرتبه دوم در ۳۰ فرضیه؛ ۳. مرتبه سوم در ۱۷ فرضیه.

آغاز: اعلم ان مراتب الارث ثلث المرتبة الاولی مرتبة الابوان و الاولاد و الزوجة و الزوج و فیها صور عدیدة الصورة الاولی کون الأب وحده و هو یأخذ المال کله.

انجام: و أخت لام اسمها زینب فتزوج عمرو بزینب و حصل منهما ولد اسمه خالد و ولد یزید ایضاً ولد أسمه بکر فیکون ابن عم لآبیه وابن خال لأمه و الله العالم.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۷۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن، تا: پنج‌شنبه دهه اول شوال ۱۲۷۳ق؛ مصحح، محشی؛ یک برگ افزودگی در وحدانیت خداوند متعال، با مهر بیضی کاتب به سال ۱۲۷۶، ترقیمه: «کتبته من نسخة الاصل من تالیفات ... جعل الله الجنة مثواه بمحمد و آله الأخیار

الاجبین الیبین الطاهرین، قد تم فی یوم الخمیس فی العشر الاول من شهر شوال فی سنة ثلث و سبعین و مأتین بع الألف من الهجرة الشریفة سنة ۱۲۷۳ کتبه العاصی الفقیر محمد حسن فی سنة ۱۲۷۳ ه. دستم به زیر خاک چه خواهد شدن تباه ×× باری بروزگار بماند خط ... یدوم الخط فی القرطاس دهراً ×× و کاتبه رمیم فی التراب»؛ مهر: کاتب «محمد حسن ۱۲۷۳» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۱۸گ (۱۱۵ر-۱۳۲پ)، ۱۰ سطر، اندازه: ۵×۹سم [ف: ۳۲ - ۶۵۷]

۲. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۳۷/۴

آغاز: برابر

نام مؤلف به استناد آغاز تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۹۲پ-۱۹۶ر)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۰۰]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja‘far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

احکام فتوایی ارث و طبقات وارثان را در یک «مقدمه» و چهارده «فصل» نگارشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۸/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست که مشتمل است بر کتاب میراث و در آن مقدمه ایست با چند فصل؛ **انجام:** و بر کودک و دیوانه و کشنده نفس خود واجب نمی گردد کفاره

خط: نسخ، کا: جبار بن ابراهیم، تا: ۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۲۱گ (۸۳پ-۱۰۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۰۲]

● **الارث = الرسالة المیراثیة** / فقه / عربی

al-irṯ = ar-r.t-ul-mīrāṯīyya

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، ۱۲۰۰؟ - ۱۲۶۶ قمری

sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850)

بنا به آنچه در ابتدای رساله آمده است، در زمانی به‌واسطه ابتلای مردم به طاعون، مرگ و میر زیاد شد و اختلاط مواریث و اشتباه حال در تعیین ارث پیش آمد، در همین دوران عده‌ای از صاحب جواهر درخواست تألیف رساله مختصری در احکام ارث نمودند و ایشان در اجابت درخواست آنها رساله حاضر را از کتاب خود موسوم به «جواهر الکلام» استخراج نموده است. مشتمل بر ۴ «مقدمه» و دو «مقصد» و یک «خاتمه» :مقدمه ۱. کلیات الارث؛ مقدمه ۲. السهام المسماة بالفروض؛ مقدمه ۳. موانع الارث؛ مقدمه ۴. الحجب؛ مقصد ۱. تفصیل میراث الانساب؛ مقصد ۲. میراث الاسباب؛ خاتمه در مسائل متفرقه ارث.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی اله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین فیقول ... لما ادب الله تعالی شانه عباده فی زماننا بقارعة الطاعون.

انجام: ورث بالنسب الصحیح و فاسده الحاصل من الشبهة و الله العالم بالاحکام و الحمد لله علی التمام و صلی الله علی محمد و آله الکرام و سلم تسلیما.

چاپ: بمبئی، مطبع احمدی، سنگی، ۱۳۱۸ق، وزیری بزرگ، ۳۷ (ص۳۷۴-۴۱۰)+۶ص، در ضمن نجاة العباد

[الذریعة ۴۳۳/۱ و ۶۰/۲۴؛ ریحانة الادب: ۳۵۷/۳]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد موسوی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی ضربی با ترنج با گل و بوته مجدول به زر عطف تیماج عنابی الحاقی مقوایی، ۲۸گ (۳۱پ-۵۹)، اندازه متن: ۶×۱۰، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۳۱]

۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۷/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۱۷گ (۱۰۴ر-۱۲۱پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۷۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز لایی، ۱۹ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۹۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۳۰/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۱ رمضان ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۸ - ۴۲۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد علی مازندرانی، تا: قرن ۱۴، جا: کربلا؛ محشی با نشان «علی محمد»، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مجدول، ۱۵گ (۱۲۴ر-۱۳۸پ)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۷۱۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۵/۵ کر

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: علی اصغر بن علی اکبر بن عباسعلی، تا: ۱۳۰۲ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره شده، ۲۰گ (۱۳۱پ-۱۵۰پ)،۱۹سطر،اندازه:۱۰/۵×۱۵/۵سم[ف: ۴۰/۲ - ۵۶]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۹۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف (با دعای دام ظله از او یاد شده

است)؛ مصحح، سه بار تصحیح و مقابله شده است (تصحیح اول از روی نسخه مصححه، تصحیح دوم از نسخه اصل مولف و تصحیح سوم از نسخه مصححه شاگردان مولف) توسط ابوالقاسم بن حاج حسین علی قزوینی در ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۶۲ق؛ ۲۶گ (۲۹پ-۵۴ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۵ - ۲۲۰۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۱۶/۴

خط: نسخ، کا: محمد علی بن میرزا خلیل خوانساری، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۱۵گ (۶۲پ-۷۹ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۱]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۶۵/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لواشتری احد الولدین و ابوه مملوکا و اعتقاه

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا رویه تیماج مشکی ترنجدار، ۱۴ص (۱۹۹-۲۱۳پ)، ۱۸سطر (۹×۱۵/۳)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۵۰]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۱۰/۴

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی، ۱۶گ (۴۷ر-۶۳پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۹۹]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

استرآبادی، محمد یوسف، - ۱۲۸۶ قمری

estarābādī, mohammad yūsof (- 1870)

شامل ۱ «مقدمه» و ۱۲ «فصل» و «خاتمه»: مقدمه در تعریف سبب و نسب است؛ فصل ۱. موجبات ارث؛ ۲. موانع ارث با دوازده «بحث»؛ ۳. حجب از میراث دارای دو «قسم»؛ ۴. ذکر عول در دو «قسم»؛ ۵. حساب فرایض دارای ۳ «قاعده»؛ ۶. مقادیر سهام مشتمل بر چهارده «صورت»؛ ۷. ذکر میراث آباء و اولاد با دوازده «بحث» و شصت و شش «جدول»؛ ۸. ذکر میراث اخوه و اخوات با اعداد و دوازده «بحث»؛ ۹. ذکر میراث اعمام و اخوال و اولاد ایشان مشتمل بر دوازده «بحث»؛ ۱۰. ذکر میراث بردن به سبب دارا دوازده «بحث»؛ ۱۱. ذکر میراث غرقی مهدوم و مسائل با دوازده «بحث»؛ ۱۲. مناسخات و پنج مسئله؛ خاتمه در ذکر بعضی از مسائل اقرارات و وصایا هر یک دارای دوازده «بحث».

آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۹/۱بخش یکم

آغاز: این رساله مشتمل است بر مقدمه و دوازده فصل و خاتمه؛

انجام: آن وصیت از ثلث باطل است در یازده بحث یازدهم نسخه اصل تمام نبود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۷ جمادی الثانی قرن ۱۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ قبل از شروع نسخه نقلی از علامه مجلسی در مورد بحث شریف سندین که از جلد ۱۷ بحار از ارشاد القلوب از امیر مؤمنان در ۷ برگ؛ کاغذ: فستقی، ۷۴گ (۱پ-۷۴ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵۲]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

حسینی شهشهانی، محمد بن عبدالصمد، - ۱۲۸۷ قمری

hoseynī šahšahānī, mohammad ebn-e ‘abd-os-samad (- 1870)

آغاز رساله با الارث تهرانی نجفی، هادی بن محمد امین منطبق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۱۹/۳

آغاز: بسمله. کتاب الارث و هو القیام بما کان المیت قائما به و ان لم یکن علی وجه التبعیة بل قد یکون بالعکس کوراثة الله تعالی؛

انجام: ثم مات الزوج بهذا المرض انفسخ العقد ایضا فلایرثها لتحقق السبب و هو الموت قبل الدخول

خط: نسخ، کا: محمد حسین خوانساری، تا: ۲۷ جمادی الاول ۱۳۲۰ق؛ جلد: تیماج سرخ با ترنج و سرترنج، ۷۶گ (۸۲پ-۱۵۸پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۱ - ۱۸]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵-۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۲۷۲ق

آن را در پاسخ به مسأله‌ای دشوار در تقسیم ارث (۳ پسر، ۴ دختر و دو همسر و ...) نوشته است.

آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد، یقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم. انه قد سألنی بعض المتعنتین الممتحنین لی

انجام کتاب: سنة اثنتین و سبعین بعد المأتین و الالف حامداً مصلیاً مستغفراً.

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۴۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ پخته،بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ ۳گ(۳۴ر-۳۶ر) [ف: ۱ - ۱۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۸۱۶/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن کریم کرمانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی،۱گ(۶۴پ-۶۵پ)،۱۶سطر،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۱۳ - ۱۸]

● **الارث = المیراث = احکام الفرائض و المواریث = المیراث لجمیع الوراث** / فقه / عربی

al-irṯ = al-mīrāṯ = aḥkām-ul farā'iḍ wa-l mawārīṯ = al-mīrāṯ li-jamī'-il wurrāṯ

هروی، محمد تقی بن حسینعلی، ۱۲۱۷ – ۱۲۹۹ قمری

heravī, mohammad taqī ebn-e hoseyn-'alī (1803 - 1882)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۱۲۶۶ق

رساله‌ای در یک «مقدمه» و سه «باب» همراه با جداولی برای توضیح مطالب، جهت سهولت و آسانی تقسیم ارث بالاخص هنگامی که وارثان بسیار و منشعب باشد: مقدمه در چیزهایی که مقصود برآنها مترتب هستند و آن ها شش امر می‌باشند؛ باب ۱. ارث مرتبه اول یعنی ارث پدر و مادر و اولاد و نوادگان شامل سه «فصل»؛ باب ۲. ارث مرتبه دوم که عبارت اند از برادران و اولاد آنان هر چند نسلی که باشند در پنج «فصل»؛ باب ۳. ارث مرتبه سوم که شامل عموها و عمه‌ها و دایی‌ها و خاله‌ها و اولاد آنها در صورتی که موانعی نباشد، در چند «فصل». مؤلف از شاگردان صاحب جواهر بوده و از «جواهر الکلام» نقل می‌کند و همچنین از وی با عنوان «شیخنا الأستاذ» یاد می‌کند. این رساله در منابع با عناوین «الارث»، «أحکام المیراث» و «المواریث» نیز آمده است. مؤلف ظاهراً در ذیقعده ۱۲۶۶ ق نسخه‌ای از آن را نوشته و در روز ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۶۷ در نسخه دیگری از آن نگریسته است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ان هذه نبذة متعلقة باحکام المیراث کتبتها لایضاح سهام کل واحد من الوارث.

انجام: ترث الباقی بالقرابة، ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراد فی هذه الرسالة ... و له الحمد اولا و آخرا و باطنا و ظاهرا.

[الذریعة ۴۴۲/۱ و ۵۵/۱۱ و ۳۰۳/۲۳ و ۲۸۷/۲۱؛ أعیان الشیعة ۱۹۵/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۸۱/۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین الذی نور قلوب عباده المؤمنین و فتح عیون بصائرهم لمشاهدة الحق المبین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ ذیحجه ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ(۲۰۹پ–۲۶۸ر)،۱۷سطر،اندازه:۱۳×۲۱/۵سم[ف: ۲۲ – ۳۱۶]

۲. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۰۱/۴

خط: متن دعا نسخ معرب، کا: محمد بن علی اصغر قائنی سرچاهی، تا: شعبان ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج مشکی ضربی، ۲۳گ (۸۶پ–۱۰۹پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۷۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی اردستانی جدلی، تا: جمعه ۹ صفر ۱۲۶۷ق، جا: اصفهان، مدرسه نیم آورد؛ مصحح، با عبارت «قابلته مع النسخة الاصل» مقابله گردیده، محشی با نشان «منه»، ترقیمه: «قد استنسخت هذه النسخة من خط مولفها ذو الشرف و المجد دام ظله العالی و کتبت فی کمال السرعة و الاستعجال مع کثرة الاشتغال و اختلال الاحوال، فی مدرسة نیم آورد من مدارس دارالسلطنة اصفهان فی الجمعة التاسع شهر صفر المظفر من شهور سنة سبع و ستین و ماتین بعد الالف من الهجرة النبویة ۱۲۶۷ علی هاجرها آلاف التحیه و انا .... میرزا محمد علی الاردستانی الشهیر بالجدلی. سیبقی خطوطی فی الدفاتر برهة ×× و اغلنی فی تحت التراب الرحیم / قد قلت حین اکتب و الدمع فی المول ×× یا ایها الکتاب هنیئا لک الوصول / انک رسول و لکننی اقول ×× یا لیتنی اتخذت سبیلا مع الرسول / کتبت کتابی بخط جلیل ×× بجد و جهد و عمر طویل / فاخشی من الموت ان جائنی ×× و باعوا کتابی بشیء قلیل / کتبتک یا کتاب و لست ادری ×× اذا ما مت من یوتک بعدی / عدو ام حسود ام بخیل ×× او الخل الذی یبکی بفقدی»؛ مهر بیضی همراه تملک وی در برگ آغازین آمده، افزودگیهایی به نظم و نثر قبل از آغاز و بعد از انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۳۰گ (۱پ–۳۰ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۷ – ۶۴۸]

۴. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق [میراث اسلامی: ۵ – ۶۰۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۶۰۰

آغاز: فی مذمه الدنیا؛ **انجام:** اعانه اصحاب العیان و ستر العیوب

خط: نسخ، کا: علی عصمت آبادی، تا: ۱۲۷۳ق، جا: نجف اشرف [الفبائی: ۳۸]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۹۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن محمد نحوی، تا: ۱۲۷۳ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی با نشان «منه»، جداول طبقات ارث در برخی برگ‌ها، افزودگی‌هایی پس از انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۳۵گ(۱۷۴پ–۲۰۸ر)،۲۱سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳۷ – ۶۸۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۷۱۴/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنجشنبه از ربیع الاول ۱۲۷۳ق؛ مصحح، داری حاشیه از مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۳۲گ (۴۱ر–۷۳ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۱۳]

۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۲۶/۲ – ج

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن حاج محمد ابراهیم قمی، تا: ۱۱ جمادی الاول ۱۲۷۶ق، جا: اصفهان، مدرسه جده کوچک؛ با حاشیه «منه»، در پایان دارد: «هذه النسخة مما وقفت النظر فیها بجمیع اجزائها من المتن و الحواشی و الاشکال و صحت ما فیها من الاغلاط فهی نسخة صحیحة مطابقة لما سنح به نظری القاصر بعد تجدید النظر الیه و اصلاحه و انا مؤلفها الجانی محمد تقی ابن حسینعلی الهروی عفی الله عنهما و قد کتبت هذه الا حرف فی الیوم السابع من شهر ربیع الثانی سنة ۱۲۶۷ الف و مأتین و سبع وستین والحمدلله رب العالمین؛۳۳گ(۵۹پ–۹۲ر)[ف:۴۹۰]

۹. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۶۰/۳

خط: نسخ و نستعلیق، کا: مرتضی بن ابی الحسن حسینی یزدی، تا:

۲۳ صفر ۱۲۸۰ق؛ کاتب شاگرد انصاری و بحث های اصولی یادشده را به وی نسبت داده اند و باید تحقیق شود؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ (۲۳۰پ-۲۶۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۶۵]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۱۶/۱

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد کاظم، تا: جمعه آخر ذیقعده ۱۲۸۰ق؛ مصحح، دارای حواشی از مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ (۱پ-۳۸پ)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۰۸]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۸۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید حسن بن ابی طالب حسنی حسینی، تا: ۲۰ شوال ۱۲۸۰ق؛ دارای حواشی با نشان «منه دام ظله»، در پشت صفحه اول یادداشتی در شرح حال و آثار و استادان ملامحمد تقی هروی آمده که در زمان حیات او نگاشته شده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷گ (۱-۵۸)، ۱۱-۱۵ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۴۸۸]

۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۶۹/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولیکن هذا آخرما اوردنا ایراده فی هذه الرسالة و علیك بأن تتأمل فیها و تعرف قدرها فان ما فیه من البیان الرشیق و النظم الانیق و الحاوی للتوضیح و التدقیق ... مما لاتجده فیما تقدم..

خط: نسخ، کا: علی بن محمد حسنی، تا: شوال ۱۲۸۰ق؛ جلد: گالینگور سبز عطف تیماج زرشکی، ۴۴گ (۱۴۶پ-۱۸۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۵]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۰۹

خط:نسخ و نستعلیق،کا: سید احمد طباطبائی یزدی، تا: ۱۲۸۳ق؛ دارای حاشیه با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۷گ، ۱۸سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۸ - ۱۴۸]

۱۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۵/۲ - ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ محرم ۱۲۸۹ق؛ از روی نسخه مقابله شده با نسخه خط مصنف؛ در پایان دارد «و قد فرغ من کتابة هذه النسخة مؤلفها الجانی محمد تقی بن حسنعلی الهروی رحمه الله فی شهر ذیقعده ۱۲۶۶»؛ ۲۰گ (۶پ-۲۷ر) [ف: ۴۸۹]

۱۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۶۶/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۸۹ق؛ جلد: تیماج سرخ ضربی با ترنج با سر مجدول، ۶۷ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۹۴/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۹۰]

۱۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۶۶/۳

یک سؤال دیگر در ارث با جواب مصنف که در سال ۱۲۸۳ جواب داده است؛ خط: نسخ، کا: عبدالرحیم حسینی شیرازی، تا: ۲۵ رمضان ۱۲۸۹ق؛ جلد: تیماج سرخ ضربی با ترنج با سر، مجدول، ۱ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱۵/۵سم [ف: ۱۳۳]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۰۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مما لاتجده فیما تقدم علیها من رسالة و کتاب. و الله الموفق للصواب و له الحمد اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۷ یا ۲۷ رمضان ۱۲۹۱ق؛ گویا از مامقانی است؛ ۲۶گ (۲۳۸پ-۲۶۴ ر) [ف: ۵ - ۲۰۸۰]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۹۷/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاترث بالزوجة الا الربع الا انها ترث الباقی بالقرابة

خط: نستعلیق، کا: حسینی شیروانی، عبدالغنی، تا: ۱۲۹۶ق؛ قطع: رقعی [رایانه]

۱۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحاوی للتوضیح و التحقیق و التنقیح و التدقیق مما لا تجده فیما تقدم علیها من رسالة و کتاب.

خط: نسخ، کا: سید حسین حسنی حسینی، تا: ۱۳ ربیع الاول ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: حنایی و نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۵ - ۶۲۸]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۰۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحاوی للتوضیح و التحقیق و التنقیح و التدقیق مما لاتجده فیها تقدم علیها من رسالة و کتاب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ (در حیات مؤلف)؛ مصحح، دارای حواشی «منه دام ظله»، در برگ اول قصیده‌ای در احکام میراث و در برگ آخر نیز مسائلی درباره میراث آمده است؛۳۰گ (۱پ-۳۰ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۳۸]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۲۲/۱

آغاز: المقدمة الأولی فی ذکر جملة من المسائل التی یتوقف علیها بان المقصود و هی ستة؛ **انجام:** برابر

بخشی از آغاز کتاب شامل خطبه نیامده است؛ خط: نسخ، کا: شیخ علوان فرزند حسن [آل] یاسین نجفی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، مقابله شده، دارای تعلیقات نسبتاً مفصل با نشان «منه» به نقل از مؤلف، بر فراز برگ‌ها عبارت: «یا معین یا الله یا کافی»، دارای جداول فقهی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۳۱گ (۱-۳۱)، ۲۲و۲۳ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۰ - ۵۶۸]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۵۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عبدالصمد بن محمد اسماعیل جری، تا: قرن ۱۳ (در روزگار مؤلف)؛ ۱۶گ (گ ۱ر-۱۶ر)، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۳]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان شئت زیادة الایضاح فانظر الی هذا الشکل.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۳۳]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۶۲/۱۲
خط:نسخ،بی‌کا،تا: ۲۵ رجب ۱۳۰۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۵گ (۲۳۷پ-۲۵۲پ)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۴۷]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۶۲/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحاوی للتوضیح و التحقیق و التنقیح و التدقیق مما لاتجده فیما تقدم علیها من رسالة و کتاب.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ رجب ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ (۶۴پ-۱۱۱پ)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۴۴]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۴۱-۷/۱۴۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فان ما فیها من البیان الرشیق والنظم الانیق الحادی للتوضیح والتحقیق والتدقیق مما لاتجده فیما تقدم علیها من رسالة وکتاب والله الموفق للصواب.
ارث؛ خط: نسخ، کا: مصطفی قائینی، تا: ربیع الاول ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۷گ،۱۵سطر،اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۲۵]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۳۱ص (۲-۳۳) [مختصر - ف: ۳۳]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۳۵/۶-۱۹/۶۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحاوی للتوضیح والتحقیق و التنقیح والتدقیق مما لاتجده فیما تقدم علیها من رسالة وکتاب والله الموفق للصواب وله الحمد اولا و آخرا و ظاهراً وباطناً.
خط: نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن عبدالجواد موسوی اصفهانی، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۳۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوای بدون مقوا، ۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۰۲۵]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۳/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحاوی للتوضیح و التحقیق و التنقیح و التدقیق ما لاتجده فیما تقدم علیها من رسالة و کتاب و هو الموفق للصواب
خط: نسخ، کا: علی اصغر بن رستم قراباغی، تا: ۱۳۰۹ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: دفتری خط‌دار، ۳۶گ (۱۱۷-۱۵۲)، ۲۰سطر، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۳۴ - ۸۳۰]

۳۰. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۷۰۱
بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ شاید به خط پدر واقف باشد؛ واقف: سرخه‌ای؛ ۶۲گ، قطع: خشتی [ف: ۶۴]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لحاوی للتوضیح و التحقیق و التدقیق مما لا تجده فیما تقدم علیها من رساله و کتاب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳ص (۱-۳۳)، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۶]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۸۷
بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۳۳. اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: الحمدلله رب العالمین
بی‌کا، بی‌تا [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۱۵۰]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۹/۱-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای پانزده جدول در صفحات مختلف؛ کاغذ: فرنگی زرد و آبی، جلد: تیماج سبز، ۳۷گ (۱-۳۸)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۱۳]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۲۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای ۱۵شکل (جدول) در تعیین ارث، مصحح، در پایان یادداشت مبنی بر مقابله این نسخه با نسخه‌ای که به خط مصنف بوده به تاریخ رجب ۱۲۶۸ هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج ضربی مشکی، ۱گ (۲۵ر)، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم[ف: ۱۳ - ۱۳]

۳۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۳۴۵
خط: نسخ عالی، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶۱۲]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۵۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** (جدول فروض ارث است): کما ذکر فی البیت الایمن
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۹۳]

۳۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۰۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و التحقیق و التنقیح و التدقیق مما لم نجده فیما تقدم علیها من رسالة و کتاب و الله الموفق للصواب و الحمدلله اولاً و ظاهراً و باطناً.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج لایه‌ای قهوه‌ای، ۲۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۶۴]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

زواره ای اصفهانی، حسین بن مرتضی، ق۱۳ قمری

zavvāre'ī esfahānī, hoseyn ebn-e morteza (- 19c)

رساله‌ای استدلالی در مسائل ارث و طبقات وارثان با نقل بعضی اقوال فقها و مخصوصاً در بحث ارث بانوان که نصف ارث مردان می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۵۵/۱۶
آغاز: الحمد لله خیر الوارثین و رب العالمین ... و بعد مسئله ارث از جمله مسائل مشکله است سیما در باب اینکه خداوند می‌فرماید؛
انجام: لان ابن العم جمع الکلالتین کلالة الادب و کلالة الام فعلی هذا یکون المیراث له (ناتمام)
خط:نسخ و نستعلیق،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲گ (۱۶۳ر-۱۶۵ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۷ - ۲۷۶]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

لاهیجانی قزوینی، صفر علی، ق۱۳ قمری

lāhījānī qazvīnī, safar ʻalī (- 19c)

رساله‌ای در احکام ارث مشتمل بر چهار «مقدمه» و چهار «مقصد» و چهار «خاتمه» و حساب فرایض و طریقه مخرج گرفتن و احکام مناسخات در چند «تذنیب» در پایان کتاب ذکر می‌شود: مقدمه ۱. اسباب ارث؛ مقدمه ۲. موانع ارث؛ مقدمه ۳. حجب میراث؛ مقدمه ۴. مقادیر سهام و کیفیت اجتماع آن در یک مرتبه؛ مقصد ۱. میراث انساب؛ مقصد ۲. میراث زوج و زوجه؛ مقصد ۳. میراث ولاء؛ مقصد ۴. میراث اولاد زنا و ملاعنه؛ خاتمه ۱. میراث خنثی؛ خاتمه ۲. میراث مجوس؛ خاتمه ۳. میراث مفقود الخبر؛ خاتمه ۴. میراث غرقی و مهدوم علیهم.

آغاز: الحمد لله اختص بمیراث السماوات و الارضین ... باید دانست که علم میراث علمی است شریف

انجام: از این جهت است که می‌گویند لا ترد الزیادة علی الزوج و الزوجة ولا علی الأم مع الاخوة الحاجبة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۵۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابن قربانعلی مراغی، تا: ۱۲۷۶ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۸گ (۱پ-۸۸پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۴ - ۱۴۶]

● **ارث** / فقه / عربی

ers

لواسانی، محمد بن لطفعلی، ق۱۳ قمری

lavāsānī, mohammad ebn-e lotf-ʻalī (- 19c)

تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۳۱۸/۳

بی‌کا، بی‌تا [چند نسخه-ف: - ۳۸۶]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

عاملی، حسین

ʻāmelī, hoseyn

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۶۲/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۱۵]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

عناية الله بن ابوالفتح

ʻenāyat-ol-lāh ebn-e ab-ol-fath

در نسبت‌هایی که بین اعداد هست و مثال‌هایی از چگونگی تطبیق آن با طبقات ارث و وارثین، در یک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه»: المقدمة فی ضوابط الاعداد؛ فصل ۱. تمثیل التماثل؛ فصل ۲. تبیین التباین؛ فصل ۳. تصویر التداخل؛ فصل ۴. تصویر التوافق؛ الخاتمه: صورة الخنثی و الانثی.

آغاز: الحمدلله الواحد الاحد الفرد القدیم الصمد الذی ... و الصلوة علی خیر البریة و علی آله و عترته التحیة الزکیة و بعد فان افقر عبادالله الی غفرانه عنایة

انجام: فنصیبه ثلثة و ثلثین و نصیب الخنثی نصف النصیبین و هو ستة و ثمانون و تأخذ البنت نصف النصیبین و هو احد و ستون و قس علی ذلک تمت الرسالة.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۶۲/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ رجب ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۲۳۴ر-۲۳۶پ)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۴۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۸۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی طبله اول روکش پارچه‌ای قهوه‌ای عطف تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱پ-۸پ)، ۱۳-۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۶۳۸]

● **ارث** / فقه / عربی

ers

حسینی، حسن

hoseynī, hasan

رساله مختصری است در احکام ارث مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در نسبت اعداد و فرایض، دارای دو مطلب؛ فصل ۱. مرتبه اولی از اقارب؛ فصل ۲. مرتبه دوم از وراث؛ فصل ۳. مرتبه اعمام و اخوال؛ خاتمه در بیان بعضی از مطالب.

آغاز: رب یسر و لا تعسر ... چنین گویند عبد المقصر المذنب المحتاج الی رحمة الرحمن الرحیم

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۶۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نه اینکه خواطر جمع شود که فارسی است فهمیدم و حکم جزئی الهی در این مورد همین است

خط: نستعلیق، کا: محمد علی عاصی ترکموری تبریزی، تا: محرم ۱۳۱۸ق؛ جلد: تیماج قرمز بدون مقوا، ۱۶گ (۱پ-۱۷پ)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۹ - ۵۳]

● **الارث** / فقه / فارسی

al-irt̲

رجاء زفره ای، محمد علی، ۱۲۴۳ – ۱۳۲۰ شمسی

rajā'-e zefre'ī, mohammad 'alī (1864 - 1941)

تاریخ تألیف: ۹ ربیع الثانی ۱۳۵۵ق

رساله مختصری است در ارث که مؤلف از کتاب‌های فقهی جمع‌آوری نموده و به فارسی ترجمه و در یک «مقدمه» و پانزده «مطلب» و یک «خاتمه» تنظیم نموده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم الانبیاء و المرسلین ... اما بعد این بنده گمنام و احقر انام میرزا محمد علی المعروف

انجام: نوزدهم اشتباه تاریخ مقدم و مؤخر در غیر غرق و هدم باقی والله العالم

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا:۹ ربیع الثانی ۱۳۵۵ق مطابق با ۸ تیر باستانی ۱۳۱۵ش؛ در پایان نسخه شرح حال مؤلف و تألیفات وی به خط فرزندش محمد حسن رجائی زفره‌ای ذکر شده است؛جلد: مقوایی مشکی، ۵۱گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۷ – ۵۰۷]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irt̲

تهرانی نجفی، هادی بن محمد امین، – ۱۳۲۱ قمری

tehrānī najafī، hādī ebn-e mohammad amīn (- 1903)

تاریخ تألیف: ۱۴ ربیع الاول ۱۳۳۴ق

رساله‌ای است استدلالی و تحقیقی در بیان احکام ارث و وارثان. مؤلف بیشتر استدلال به روایات کرده و از آراء و اقوال فقهاء، کمتر استفاده نموده است.

آغاز: کتاب الارث وهو القیام بما کان المیت قائما و ان لم یکن علی وجه التبعیة بل قدیکون بالعکس

[الذریعة ۸۳/۱و ۴۴۹ و ۳۹/۷و ۲۸۰ و ۱۴۹/۱۱ و ۶۱/۱۵ و ۱۷۵/۱۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۴۱ ض

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ [د.ث]

۲. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۴۸/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۳۳۴ق؛ از روی خط مولف، محشی، مصحح، ۱۱۵ص (۲–۱۱۶) [ف: ۴۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۵/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۲۰۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۴۸۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** موجود: فلایرثها لتحقق السبب و هو الموت قبل الدخول.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: محمد باقر سبزواری، تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن عنابی یک‌لا، ۲۰۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۰ – ۳۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۳/۴

خط: نستعلیق خوش، کا: ابراهیم بن موسی بن محمد حسن بن ابراهیم بن محمد بن ابراهیم، تا: ۲۴ صفر۱۳۳۳ق؛ قطع: رقعی خشتی [میراث شهاب: س۸ش۴ – ۶۶]

۵. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۶۵/۱

آغاز: برابر

تا بحث ارث زوجه و ناتمام مانده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۳۳۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ (۱پ–۸۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۲۵/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ – ۳۴۳]

۶. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۷۸/۷

آغاز: برابر

کا: حسین بن علی نقی، بی‌تا؛ ۷۳گ (۲۷۶ر–۳۴۹ر)، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: – ۲۲۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۵۵/۱

آغاز: بسمله، و به نستعین و منه نستمد و هو المحمد و المعین و الکلام فی الارث و هو اسم مصدر ورث و الوراثه: عبارة عن قیام شخص اوشی مقام آخر فی امر سواء کان القائم ذلک الاخر واجدا لهذا الامر فی نفسه؛ **انجام:** فلا وجه لا دخاله فی الحجب بل اللازم ان یفرد بذکرذلک مستقلا لکون ذلک هو المقصود فی هذا الباب.

خط: نسخ، کا: اسماعیل هشترودی، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوایی رنگ یشمی، ۱۰۶ص (۱–۱۰۷)، ۲۶و ۱۹و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹ – ۱۴۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یدل علی ذلک ان الاجتماع اما یدل علی زیادة الفرض

خط: نسخ، کا: محمد گرجی یا کرجی، تا: حدود ۱۳۱۸ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۴۶گ (۱–۴۶)، ۲۱–۲۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۴ – ۷۷۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۰ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

● **الارث** / - عربی

al-irt̲

حسینی، محسن بن محمد تقی، – ۱۳۳۲ قمری

hoseynī, mohsen ebn-e mohammad taqī (- 1914)

رساله استدلالی مفصل و تحقیقی است در مبحث ارث با ذکر

اقوال علما و رد و ایراد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۹۱۰

آغاز: بسمله. کتاب الارث و هو القیام بما کان المیت قائما به وان لم یکن علی وجه التبعیة؛ **انجام:** و لو ماتت هی قبل الدخول ثم مات الزوج بهذا المرض انفسخ العقد ایضا فلا یرثها لتحقق السبب و هو الموت قبل الدخول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۶ق؛ اهدایی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا عطف و گوشه میشن عنابی، ۷۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [اهدائی - ف: ۳ - ۴۷]

● **ارث** / فقه / عربی

ers

اشرفی مازندرانی، خضر بن اسماعیل، -۱۳۳۶؟ قمری

ašrafī māzandarānī, xezr ebn-e esmā‘īl (- 1918)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۲۵

آغاز: بسمله، الحمدلله کما هو اهله و نصلی و نسلم علی محمد و آله؛ **انجام:** باخبار الدلاله قسم المبحث

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

● **الارث** / فقه / فارسی

al-irṯ

گنجوی، محمد تقی، - ۱۳۴۰ ؟ قمری

ganjavī, mohammad taqī (- 1922)

در بیان مسائل میراث، همراه با تقریظ شیخ الشریعة اصفهانی. وی حواشی‌ای نیز بر رساله دارد.

چاپ: همراه با حواشی آیت الله خمینی چاپ شده است.

قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۳۷

کاتب = مؤلف، بی‌تا [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۲۹]

● **ارث** / فقه / فارسی

ers

خراسانی، محمد هاشم بن محمد علی، - ۱۳۵۲ قمری

xorāsānī, mohammad hāšem ebn-e mohammad ‘alī (- 1934)

رساله فتوایی است شامل یک «مقدمه» و شش «فصل» و یک «خاتمه».

چاپ: تهران، ۱۳۵۲ق، سربی، خشتی، ۳۳+۱۱۰+۲۱+۴۰۸ص؛ مشهد، ۱۳۴۰ق، سنگی، رقعی، خط محمد حسن اصفهانی، ۱۵۴ص؛ ایران، ۱۳۱۸ق، سنگی، خط محمد کاظم؛ میراثیه: [تهران]، سنگی، ۱۳۵۲، خشتی، (صص ۱-۷۸)

[مشار فارسی ۱۷۷/۱]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۳۹

خط: نستعلیق، کا: سید محمد رضا حسنی ملقب به میرزا آقا نجفی، تا: جمادی الثانی ۱۳۳۹ق؛ از روی نسخه اصل، دارای حواشی حاج شیخ عبدالکریم حائری: کاغذ: مشقی خط‌دار، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۲گ، ۲۰-۲۲ سطر (۱۰/۵×۲۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۱۱]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶

خط: نستعلیق، کا: سید محمد رضا حسنی ملقب به میرزا آقا نجفی، تا: جمادی الثانی ۱۳۳۹ق؛ کاغذ مشقی؛ ۲۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۰]

● **ارث** / فقه / عربی

ers (r. dar)

طبیب گنابادی، احمد بن ابی القاسم، ق۱۴

tabīb-e gonābādī, ahmad ebn-e abe-l-qāsem (- 14c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۰۶

آغاز: یوجب الارث امر ان نسب و سبب؛ **انجام:** اصل الفریضة اثنان و سبعون ... ربیع الاول ۱۳۲۴

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۳۲۴ق [رایانه]

● **الارث** / فقه / عربی

al-irṯ

گلیجانی، عبدالکریم بن محمد

goleyjānī, ‘abd-ol-karīm ebn-e mohammad

آغاز: بسمله الحمدلله اما بعد فیقول المفتقر الی الله ... هذه فوائد لطیفة و قواعد شریفة فی غوامض علم الفرائض جمعتها تبصرة للاصحاب و تذکرة لاولی الالباب

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۱۸/۴

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۲۰۷]

● **الارث = شرح الفرائض** / فقه / عربی

al-irṯ = s.-ul-farā’iḍ

رساله مختصری است در بیان احکام ارث که در برخی از فهرست‌های معاصر به علامه حلی، سید عمیدالدین و شیخ بهائی، نسبت داده شده است که برای آن، دلیلی ارائه نگردیده است، بلکه به آثار فقهی «ابن فهد حلی» شبیه‌تر است.

آغاز: بسمله و به نستعین و علیه التکلان مثلاً لومات شخص و

خلف احد الابوين و بنتاً و نصيب احد الابوين السدس و نصيب البنت النصف و اقل الفريضة يجتمع فيها السدس و النصف ... مثلاً لومات شخص و خلف احد
انجام: لومات شخص و خلف ذكراً و خنثى وانثى فرض مرة خنثى ذكراً فالفريضة من خمسة ومرة اخرى فرض خنثى انثى فالفريضة اربعة فاضرب الاربعة ... فيأخذ هولاء المذكورين نصف المجموع فيحصل للخنثى ثلثة عشر و للانثى تسعة و للمذكر ثمانية عشر تم.

همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۳۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۴ق؛ جلد: روغنی، با نقش گل و بوته، ۵گ (۳۹۵پ-۳۹۹ر)، ۱۷ سطر [ف: ۲۵ - ۴۱۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۵۵/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو ثمانية و اربعون لاستة عشر و الاب اثنان و ثلثون فافهم المعنون و سلم تسليما.
خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ص (۳۰۰-۳۲۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۱۳ - ۴۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۵/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** لأن الوارث الأولى هو الميت و وارث الثانى و هو ولد الميت و هو غير أبيه تمت المناسخات.
خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: شمس الدین محمد فرزند جلال حسنی حسینی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ صفر ۱۰۳۵ق، جا: شیراز، مدرسه رفیعیه؛ مصحح، در حاشیه آیات، احادیث مطالبی در مورد صیغه طلاق، دعای هفت هیکل و افزودگی‌های دیگر آمده است، در انجام رساله نیز ۴ برگ افزودگی‌هایی در مورد شفا از امراض، دعا، آیات الحفظ و شرح دعای طایر رومی دیده می‌شود؛ کاغذ: شرقی،۱۹گ (۵۴-۷۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۰ - ۴۷۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۱۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:محمد جعفر بن مولانا ابوالقاسم مشهدی، تا: رجب ۱۰۵۶ق؛ محشی، در پایان در سه برگ از بخش میراث کتاب «الحبل المتین»شیخ بهایی کتابت شده است؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۳۴ص (۲۲۵-۲۵۹)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۱۶]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۸۵/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** فتضرب اثنين فى عشرين و اربعين و منهما تصح فى كسر.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ جمادی الاول ۱۰۶۲ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۲۵پ-۴۸ر)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۹۲]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۶۳/۲-۹/۱۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۹۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ مجدول، ۱۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۹۱]

۷. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۸۷/۴
آغاز: برابر
در فهرست به شیخ بهائی نسبت داده شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در روضات (۶۰/۷ چاپ جدید قم) به همین نام مذکور است، شاید همان فرایض بهائیه (ذریعه ۱۴۸/۱۶-۱۴۹) باشد؛ ۱۳گ (۶۱ر-۷۴ر)، ۱۵ سطر [چند نسخه-ف: - ۵۵]

۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۶۱/۲
آغاز و انجام: برابر
کا: سید کاظم بن سید رضا، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۷گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: - ۱۸۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۴۹/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** لكن الوراث يختلفون.
بی‌کا، تا: دوشنبه رمضان ۱۲۲۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۸گ (۶۰-۷۸)، ۱۹ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۱۰۵]

۱۰. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۲۳
آغاز: (بسمله الحمدلله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطاهرين اما بعد فهذه رسالة من تصنيفات شيخنا بهاء الملة والدين محمد جبل العاملى ... فى تقسيم الميراث) برابر؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۳ ذیحجه ۱۲۸۹ق، جا: مدرسه روحیه؛ مصحح، پس از اتمام رساله اشعاری فارسی از یغما و مناجات وتوسل به چهارده معصوم به شعر درج شده است؛ ۲۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۴۷/۲-۳۴/۱۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ پس از اتمام رساله سیاهه کتب علی رضا در ۱۱۸۷ ق ثبت شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۲۵]

۱۲. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مابقى فى يدها ولم يبق لها شىء وان ولدت غلاما و جارية كانت الفريضة من ثمانية عشر سهماً للام
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روغنی مجدول، ۱۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف مخ: - ۱۲۵]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۳۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** الاولى هو الميت و وارث الثانى و هو ولد ولد البنت و هو عبسر (؟) تمت الرسالة
خط: شکسته نستعلیق، کا: علیرضا بن حسین بن اسمعیل قاینی بیرجندی، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: روغنی با گل و بوته مقوایی، ۱۱گ (۵۴پ-۶۵ر)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۱۲۷]

۱۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۲/۴ - د

آغاز: برابر؛ **انجام:** لکن الوارث مختلف لان الوارث الاول هو المیت و الوارث الثانی و هو ولد المیت و هو غیر ابیه

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸گ (۸۱پ-۹۹پ) [ف: ۴۹۰]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۵۹/۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو بالنبوة لکن الوارث یختلفون.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ محشی و دارای تعلیقات، گویا بهاء الدین بن ملاقاضی محمود؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول، ۱۱ص (۱۳۴-۱۴۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳۲ - ۳۴۲]

● الارث = المیراث / فقه / عربی

al-irṯ = al-mīrāṯ

مشتمل بر پنج «مقصد»: ۱. اسبابه، در سه «مبحث»؛ ۲. میراث الأنساب، در چهار «مطلب»؛ ۳. المیراث بالسبب، در چهار «مطلب»؛ ۴. موانع الارث، در چند «فصل»؛ ۵. اللواحق، در شش «فصل». به قرینه نسخه مجلس شماره ۵۱ طباطبائی احتمالاً بخش ارث تحریر الاحکام علامه حلی است.

آغاز: بسمله و به نستعین و فیه مقاصد الاول فی اسبابه و هی شیئان النسب و السبب و النسب ثلث مراتب الاباء و الاولاد ثم الاجداد و الاخوة

همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۸۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** المقصد الثالث فی اللواحق و فیه فصول الاول الخنثی من له فرج الذکر و الانثی... و ان کان معه ذکر فرض ذکرا تارة و انثی اخری و ضربت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الاول ۱۰۲۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، مشکی، ضربی، ترنج باسر، ۷گ (۱۰پ-۱۷پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۴۱۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۷۵۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالقسمة صواب و الا فلا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، عطف و گوشه پارچه، ۲۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲۱ - ۸۹۷]

● الارث / فقه / عربی

al-irṯ

مختصری است در بیان مراتب سه‌گانه وارثان نسبی: ۱. الاولاد و الابوین؛ ۲. الاخوان و الاخوات و الزوج و الزوجة؛ ۳. الاعمام و الاخوال و العمات و الخالات.

آغاز: بسمله المرتبة الاولی فی میراث الابوین و الاولاد و الزوج و الزوجة الأب یأخذ المال کله الأم تاخذ المال کله الثلث بالتسمیة و الباقی بالرد

انجام: لو اجتمع الزوج مع العمومة فله النصف و للعمومة من الأم الثلث و للعمومة من الاب السدس و کک الخولة و لو دخل احدهما علی اولادهم فکذلک.

همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۴۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیخ عبدالعلی علی خان، تا: سه‌شنبه ۲۲ صفر ۱۲۸۷ق؛ محشی منقول از جواهر و نیز حواشی فارسی، صدرا ۵ برگ در «صورت تعزیه نامه، عقد نامه، وقف نامه، رهن نامه، وصیت نامه» و ۳ برگ در جداول ارث؛ اهدایی در مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای یک لا، ۱۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [اهدائی - ف: ۳ - ۷۵۳]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۹۳/۱

همان نسخه بالا؛ ۱۴گ (۹ر-۲۲ر) [مؤید: ۲ - ۳۲۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۴۵/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی مراغی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۱۵گ (۱۶۷ر-۱۸۲ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۸۴]

● الارث (جدول) / فقه / عربی

al-irṯ (jadwal)

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۶۳/۱۲

خط: نسخ، کا: محمد بن تاج الدین بن علی جزایری، تا: با تاریخ ۱۱۲۱ق [ف: ۶ - ۴۹۲]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۸۹/۱۳

کا: محمد بن عباس علی هزار جریبی، بی‌تا؛ قطع: بیاضی ربعی [نشریه: ۷ - ۲۷۶]

● الارث = الفرائض / فقه / عربی

al-irṯ = al-farā'iḍ

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶۸/۲

آغاز: فی المقامین فالاولی ان یوخذ القید المذکور فی نزول الاولاد للاخوة؛ **انجام:** کسائر ما یلاحظ کک فلا تغفل

رساله‌ای است مختصر در مبحث فرائض و ارث به‌گونه‌ای استدلالی و توضیحی که بر روال «جواهر الکلام» مرحوم شیخ محمد حسن نجفی نگاشته شده است، و از «هدایة المسترشدین»

مرحوم محمد تقی اصفهانی نیز نقل می‌کند و سرفصل های آن با بیشتر کتاب‌های فقهی سازگار می‌باشد. این رساله در دو مقام تنظیم گردیده است و مباحث پایانی رساله چند عبارت که بیشتر ناظر به مباحث اصولی و منطقی می‌باشد، با عبارات «قوله – قلنا» دیده می‌شود که مشخص نگردید از چه متنی استفاده شده است و احتیاج به بررسی بیشتر دارد. مباحث این رساله شامل مباحث لواحق کتاب الفرائض مانند «میراث الغرقی و المهدوم علیهم» و ... می‌باشد؛ خط: نسخ نازیبا، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی، گویا افزودگی‌هایی از خود مؤلف باشد، این نسخه به احتمال بسیار از تألیفات صدر الاسلام محمد امین خوئی نیست، زیرا بنا بر شواهد و قراین نسخه اصل است و خط آن نیز خط ایشان نیست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عسلی ضربی با ترنج گل و بوته، ۱۶گ (۳۴-۴۹)، ۱۹-۲۳ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۶×۲۲/۵سم [ف: ۳۱ – ۱۱۱]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۹۹

آغاز: و للاختین من الام اربعة مضروبة فی اربعة تکن ستة عشر، لکل اخت ثمانية ... مسائل الموافقات، اربع بنات و اخ اصلها من ثلاثة للبنات الثلثان؛ **انجام:** بخش کهن: باب الاشتراک و الطهر و ادعاء الولد؛ و اذا ادعی رجل ولداً صغیراً لا منازع له فیه ثبت نسبه منه، و اذا ولد علی فراشه مولود لحقه بالفراش ... و اذا اشترک رجلان فی وطی (گ۱۳۴ر) ... حرة ... اری القافة معهما، فان الحقاه بأحد هما لحقه ... الا تری الذی جاء عن عمر بن الخطاب رضی الله عنه فان کانوا اکثر من ثلاثة ... و ان اشکل علی القایف (قیافه‌شناس) ... ففی ذلک خلاف بین اصحابنا فذهب بعضهم الی أنه یترک حتی یبلغ فینتسب الی ایهم شاء ... فان ادعوه معا اری القافة. هذا فی اللقیط فاما ولد الحرة المشترک فی ظهرها رجلان فلا فرق (افتاده است گ۱۳۴ر). برگ نو نویس (گ۱۳۵): وحده احد عشر، و هکذا تفعل فیما عرض من مسائل الوصایا من الاجازة و الرد، و الله الموفق الی الصواب، تم الکتاب بحمد ... و حسن توفیقه (گ۱۳۵پ).

قطعه رساله‌ای در ارث است بدون ترتیب با عنوان‌های «باب و فصل و فصل آخر منه و مسائل منه ...»، در برخی باب‌ها با عبارت: «قال ابو عبدالله رضی الله عنه یا رحمه الله» آغاز شده است، گاهی نیز گوید: «... عند ابی عبدالله رحمه الله» و گاهی: «کان ابوعبدالله لایورث اکثر من ثلاث جدات»، برخی عنوان‌های این رساله را برای امکان شناخت آن، در زیر می‌آوریم: باب الکسر علی جنسین، باب الکسر علی ثلاثة اجناس، باب الکسر علی اربعة اجناس، باب تعصب الذکور و الاناث، باب المعادة فی مسائل الجد، باب الجدات، باب الرد، باب الاجداد و الجدات، باب العمات، التوریث بقرابتین، میراث المجوس، الخنثی المشکل، میراث المتلاعنین، المفقود، المتاسخات، میراث الغرقی، باب القاتل، باب الولاية، ادعاء الولد؛ خط: نسخ نزدیک به تعلیق غرب ایران، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز، از میان نیز کمبود دارد و پس و پیش شده است؛ کاغذ: نخودی بخارایی کلفت، ۱۳۵گ، ۱۷سطر (۱۰×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ – ۷۵۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۳۵

مسائلی در ارث، از شیرازی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای ضربی با ترنج و سرترنج گرهی با سر طبل منقش و شمسه ضربی، ۲گ (۵۵پ-۵۶ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۶۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۰۸

خط: نستعلیق، کا: احمد بن علی مکی شیرازی، تا: سه‌شنبه ۲۰ جمادی الاول ۱۰۳۱ق [مختصر - ف: ۶۴۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۵۷/۱

بخشی است از کتابی در فقه با عناوین «مسألة _ الجواب» و این بخش «کتاب المواریث» آن می‌باشد که در مسائل ارث بحث نموده است، در صفحه اول این کتاب را به شیخ بهاءالدین عاملی (۱۰۳۱) نسبت داده ولی مؤلف در پایان به کتاب «النفیس» خود حوالت می‌دهد که بنا به گفته ذریعه ۲۶۹/۲۴ از شیخ ابوالحسن نظام الدین سلیمان بن الحسن صهرشتی می‌باشد و شاید جزئی از کتاب «اصباح الشیعه» وی باشد؛ خط: نسخ، کا: حسن بن خمیس اسدی، تا: ۱۰۷۴-۱۰۷۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱ر-۱۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ – ۲۵۵]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۷۶/۱۲

پنج مساله در ارث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۴ق؛ ۲گ (۵۹پ-۶۰ر) [ف: ۶ – ۵۵]

۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۶۹/۳

توضیح درباره ارث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ ۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۸۸]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۶۳/۵

پراکنده‌هایی در ارث؛ خط: نسخ، کا: محمد بن تاج الدین بن علی جزایری، تا: با تاریخ ۱۱۲۱ق [ف: ۶ – ۴۹۱]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۶۳/۱۴

باب چهارم و پنجم یک کتاب فقهی در ارث و در آخر این بخش آمده: «تمت الرسالة المنسوبة الی استاد المحققین قدس الله روحه»؛ خط: نسخ، کا: محمد بن تاج الدین بن علی جزایری، تا: با تاریخ ۱۱۲۱ق [ف: ۶ – ۴۹۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۴۲

آغاز: کتاب المواریث و النظر فی المقدمات؛ **انجام:** فتبین ان القسمة صحیحة و الله الموفق

شامل باب مواریث از کتاب «شرایع» و «مسالک» است که کاتب افراد و جمع در کتابت نموده. پس از باب ارث «شرایع»، قطعه‌ای از رساله «رضاعیه» محقق کرکی (-۹۴۰ ق) است؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:۱۱۳۰ق؛ باب ارث مسالک را «محمد صادق خادم (بن محمد بن عبدالفتاح)»در سه‌شنبه۷جمادی الاول۱۱۳۴ مقابله نموده؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی عطف و حواشی

زرشکی، ۸۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۵ - ۳۷۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۴۲/۲

آغاز: و فیه ابحاث اربعة الاول فی المقدمات و فیه فصول الاول فی الامر المقتضی للارث؛ **انجام:** و ما قابل الدین باق علی حکم مال المیت

رساله‌ای است در ارث. دیباچه را کاتب ننوشته و به این جهت مؤلف آن شناخته نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۰ق؛ پس از این ضمن دو صفحه عبارتی است فارسی در معنی «عول و تعصیب» که از مسائل ارث است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماجی مشکی، عطف و حواشی زرشکی، ۷ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۵ - ۳۷۴]

۱۱. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲/۱-۳۸

فصل فی الخنثی ... عند ابی‌حنیفة ره و اصحابه ره و هو قول عامة الصحابة ره لما اذا ترک ابناً و بنتاً و خنثی و للخنثی نصیب بنت لانه متیقن و عند الشعبی ره و هو قول ابن عباس ره للخنثی نصف النصیبین بالمنازعة ... قال ابویوسف للابن سهم و للبنت نصف و سهم و للخنثی ثلاثة ارباع سهم لان الخنثی یستحق سهماً ان کان ذکراً و نصف سهم ان کان انثی و هذا متیقن فیأخذ نصف النصیبین؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد نظام ابن میرزا محمد شفیع البخاری، تا: ۱۲۱۵ و ۱۲۱۶؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۶گ، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: - ۱۹]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۹۶

بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ خریداری از رضا شیخان [رایانه]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۴۹۷

خط: مختلف، کا: عبدالغنی، تا: ۱۲۸۷ق [الفبائی: ۳۸]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۶۸

آغاز: بسمله، حمدله، حمد الشاکرین و الصلوة و السلام علی خیر البریة محمد و آله و اصحابه الطیبین الطاهرین؛ **انجام:** عند ابن مسعود رضی الله عنه فان عنده تعول الی احدی و ثلثین کزوجة و ام و اختین لاب و ام و اختین لام و ابن کافر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق [رایانه]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۱۰/۱

آغاز: و کذلک عند محمد ای کما یعتبر حال الاصول فی البطن الثانی کذلک یعتبر حال الاصول المتعددة اذا کان فی اولاد البنات المتساویة فی الدرجة بطون مختلفة؛ **انجام:** تمت الصور الاربع بتفاصیلها تأمل فانها من مطارح الازکیاء فلا تغفل فانه بحث شریف مقصود فی هذا الفن تمت.

بخشی است از رساله‌ای در ارث، موضوع این بخش سهم ارث بطن ثانی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف و حاشیه تیماج مشکی لولادار، ۲گ (۱پ-۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۱۴۱]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۶۸/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خاتم النبیین محمد و عترته الطاهرین ... المرتبة الاولی الاب و الام؛ **انجام:** الجد لابی مع الاخ و الاخوین فصاعدا.

رساله کوتاهی است در بیان مراتب میراث که در نسخه حاضر فقط سه مرتبه آن موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۳گ (۲۳۰ر-۲۳۳پ)، ۱۸-۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۶۱۶]

۱۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۱/۱

آغاز: الفریضة وهو اثنی عشر فیبلغ اربعة وعشرین فیاخذ الابوین منها ثمانیة ویأخذ الزوج منها ستة فیبقی عشرة فیأخذ کل واحد من بنتین خمسة فیدخل علیهما النقص لان نصیبهما من الاربعة و عشرین؛ **انجام:** تضرب فی حالة خنثی فیصیر اربعین فاذا فرض من خنثی انثی کان نصیبه من اربعین عشرة و کذلک الانثی و للذکر عشرون فتأخذ هولاء المذکورون بنصف المجموع یحصل للخنثی ثلاثة عشر و للانثی تسعة و للذکر ثمانیة عشر.

رساله‌ای است فقهی با عنوان‌های «مثلا - مثلا» که مسائل ارث را با ذکر مثالی بیان می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۱۲گ، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۲۵]

۱۸. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۰۸/۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین بن الحاج محمد الباخزری، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۶۰۰ (؟)، جا: هرات؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، اندازه: ۱۳×۱۹سم [تراثنا: س۶ش۴ - ۹۱]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۹۹۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی تا [الفبائی: ۳۸]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۹۳/۲

آغاز: بسمله. المرتبة الاولی فی الانساب و الاسباب؛ **انجام:** للام و اخت الاب.

جدول مانند است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرد مقوایی، ۱۸ص (۱-۱۸هامش)، ۲۱ سطر (۱۲×۱۹)[ف: ۱۲ - ۲۹۸۵]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۶۴/۴

الاول فی الاین،جدول است؛خط:نستعلیق ترک،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ربعی، ۱۰گ (۷۰پ-۸۰)، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۷۵]

۲۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۶۴/۲

خط: نسخ،کا:علی بن رستم تنکابنی،بی‌تا؛قطع:ربعی[نشریه:۶- ۶۷۸]

● ارث / فقه / فارسی

Ers

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۸۸/۱

آغاز: گذاشتیم به حال خود ... فصل ششم در مقادیر سهام و

اجماع؛ **انجام:** و اگر جمع شوند پدر و مادر و احد زوجین و دو دختر یا بیشتر نصیب ابوین سدسان است لاغیر و احد زوجین راست نصیب ادنی و باقی.
بخشی از رساله‌ای است در ارث، و فقط «فصل ششم در مقادیر سهام و اجتماع ایشان» را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الاول ۱۰۲۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور مشکی ضربی با ترنج با سر، ۷گ (۲ر-۹پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۴۱۲]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۹۷/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه استحقاق میراث بدو چیز باشد یا نسب که عبارت از خویشاوندی است؛ **انجام:** و از سه سهم باقی دو سهم عم هاجر را و یک سهم عمه او را و این است تفصیل این مسأله
رساله‌ای است در بیان ارث و کیفیت تقسیم سهام و بررسی صورت‌های مختلف آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ رمضان ۱۱۰۵ق؛ مصحح؛ ۳۲گ (۷۶پ-۱۰۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۴]

۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۵۳/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج تریاکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۳۹۱]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳/۳۰۷۴-۱۶/۸۴

آغاز: کتاب المیراث و در آن مقدمه ای است و چند فصل مقدمه در بیان فرایض و مواریث و موجبات ارث است فرایض جمع فریضه است به معنی مفروضه است مأخوذ است از فرض؛ **انجام:** فصل شانزدهم دربیان میراث غرقی و مهدوم علیهم است ... توارث بین المشتبهین در سبق و تقارن اشکالی دارد اگر عدم توارث ترجیحی نداشته باشد.
رساله کوتاهی است در بیان احکام تقسیم میراث بر مبنای فقه شیعه، این رساله در یک «مقدمه» و چند «فصل» تنظیم شده که در نسخه حاضر ۱۵ فصل آن موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی ضربی مجدول، ۱۰گ، ۲۰-۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۱۷-طباطبائی

آغاز: مسئله رجل خلف ثلاثه بنین و اوصی لرابع
مسئله در ارث؛ کا: سید محمد بن صادق طباطبائی (سنگلجی)، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰ص (۴۲-۴۳)، قطع: رقعی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۳۴۶]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۹۱

در باب مسایل ارث؛ کا: سید محمد صالح، تا: ۱۲۱۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۹۷گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۴سم [رایانه]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱/۱-۸/۱۴۱

آغاز: رساله فارسیه درتقسیم ارث من کلام الفقهاء علیهم الرحمة بسمله بدانکه علم فرایض نصف علم است چنانکه حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله فرموده است که تعلم الفرایض فانها من دینکم فانه نصف علم العلم آخر الحدیث؛ **انجام:** فقها بر آنند که این تخصیص واجب است محباً بدون قیمت و شیخ نیز بر آن رفته وسید وابن جنید بر آنند که این تخصیص سنت است ... خواجه نصیرالدین طوسی ره نیز باین رفته وفرموده که این احوط است زیرا که اوفق است به عموم آیه کریمه وجمع است میان صریح قرآن و ظاهر روایات والله اعلم بالصواب
رساله‌ای فقهی است دربیان احکام ارث، با نقل اقوال علمای امامیه و بیان اختلاف آراء، شامل فصول و «مطلب»ها و «قسم»ها در برخی موارد به ادله احکام اشاره دارد. در آغاز پنج معنا برای «فرض» ذکر نموده و در ذکر اقوال بیشتر اقوال قدمای از فقهای شیعه را نقل می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۲۹۰/۳

آغاز: رساله در میراث ... بدانکه میراث عبارت از مالی است که شخص مستحق آن می‌شود؛ **انجام:** یعنی بمقتضای انساب و أسباب صحیحین نه فاسدین
فتوائی و مختصر در یک «مقدمه» و هشت «فصل» کوتاه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم بن محمد سمیع جنیدی شیرازی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۷۰ر-۷۴پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۷۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۹/۴

آغاز: بدانکه میراث بدو وجه می‌باشد سبب و نسب، نسب را سه طبقه است؛ **انجام:** للزوجه۳ للابوین ۸ للبنات فرضا ۱۶ نقصا ۱۳
احکام ارث و کیفیت تقسیم آن و طبقات وارثان با اختصار در این رساله به فارسی و عربی گزارش شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی بن رفیع الدین بن علی غفاری کاشانی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف و گوشه‌ها تیماج مشکی، ۲گ (۶۵ر-۶۷ر)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۷ - ۳۵۶]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۶/۲

سؤال و جواب فقهی پیرامون ارث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲گ (۷۳ر-۷۵پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۶۰]

۱۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۲۰/۳

ناشناخته؛ بی‌کا، بی تا [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۶]

۱۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۴۹/۱

آغاز: بسمله، در بیان قسمت هاء، میراث، بدانکه قسمت ها میراث شش است و آن این است، نصف حق زوج است یا عدم ولد ولد ولد و حق دختر واحده است؛ **انجام:** منی را بیرون ریزد، ده دینار زر خالص لازم آید که دیئست آن شخص را بدهد. تمت بعون الملک الوهاب ... فی یوم السبت التاسع و عشرون شهر جمادی الاول ۱۲۳۹
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با

رویه کاغذ سربی، ۸۶گ (۱پ-۸۶ر)، قطع: نیم رقعی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۴۳]

● **ارث = ترجمه و شرح میراث کافی** / فقه / فارسی

ers = t. va s.-e mīrās-e kāfī

وابسته به: الکافی کلینی، محمد بن یعقوب (-۳۲۹)

ترجمه و شرحی است بر قسمت «میراث» از کتاب «الکافی» کلینی.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۹۴/۱-۳۶/۹۴

آغاز: بسمله الحمدلله خیرالوارثین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین اما بعد چند حدیثی است در خصوص میراث از کتاب کافی ... کلینی باترجمه اش امید که ناظران را نفع ... مشتمل است بر پنجاه باب اول وجوه الفرایض دوم بیان الفرایض فی الکتاب؛ **انجام:** الباب الخمسون فی میراث الخنثی وفیه ستة حدیث الاول عن داود ... ثم قال وای قضیة اعدل من قضیة یجال علیها بالسهام ان الله عزوجل یقول فساهم فکان من المدحضین تمت الکتاب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

● **ارث (منظوم)** / فقه، شعر / عربی

ers (manzūm)

غیرهمانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۷۶/۷

آغاز: للارث قد یوجب طور اباالنسب و تارة یوجب من اجل السبب. فالنسب الاباء و الاولاد – و بعده الاخوة و الاجداد؛ **انجام:** و ان یکونوا انفصلوا لولادة – فالحمل لا یحجب عن زیادة.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ لایی، ۱گ (۱۰۰پ-۱۰۱ر)، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، قطع: بغلی، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۷۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۴۷/۱-ف

برای شجاع السلطنه حسین علی میرزا سروده شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق [فیلمها - ف: ۳ - ۸]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۹/۲۶

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمدلله الحمید الاحد ××موجد کل والد و ولد؛ **انجام:** و معه للزوج اعلا سهم ×× للزوجة و مع فقد المنعم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی، ۲گ (۲۵۱ر-۲۵۲پ)، ۲۱سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۳۸۲]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۷۱/۲

آغاز: اول ما یستفتح المقالا ×× بذکر حمد ربنا تعالی

به روش اهل سنت؛بی‌کا،بی‌تا؛۹گ،اندازه:۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۵]

● **ارث (منظوم)** / فقه، شعر / فارسی

ers (manzūm)

غیرهمانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۳/۳

آغاز: ای برادر فرض میراث و مقادیر سهام ×× حق نموده در کلام ناطق معجز نظام / فرض هر یک بر شمارد بر مبانی شش جهت ×× تا رساند حق به مرکز سید صدرالانام / نصف و ربع و ثلث و ثلثان سدس ثمن آمد حساب ×× قسمت روز ازل روزی پذیرد انقسام / نصف سهم چار وارث لیک هر یک منفرد ×× فرض میدان بی موانع هر یکی را نصف تام؛ **انجام:** بد مگوی و بدمیندیش هیچ منشین با بدان ×× کین شقاوت از بدان میراث بردند این عوام / من امید آورده‌ام روز حساب از خاص و عام ×× یا ربم بخشی به اولاد علی خیرالانام.

مباحث از رومی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۲ق؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی ضربی و مقوایی، ۴ص (۱۹۴-۱۹۸)، ۱۹ سطر [سنا - ف: ۲ - ۲۷۶]

۲. تهران؛ شهشهانی، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۷۸ق [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷۴۴ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث]

۴. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۳۹]

۵. سمنان؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۳/۴

آغاز: مرتبه سیم در میراث اعمام و اخوال: باز از تایید فرد ذوالمنن ×× صفحه را رنگین نمایم از سخن / اول از ابوین واولاد ای پسر ×× کشف کردم برتو شرحی مختصر؛ **انجام:** وآنکه ز ابوین اند پی تصدیع و رنج ×× از ده باقی بهر یک ده تو پنج. هرگاه وارث خال یا خاله پدر مادری و خال یا خاله مادری باشد آنکه ...

بخشی از منظومه ای است که احکام ارث را در چند مرتبه بیان می‌کند از جمله: مربته سیم در میراث اعمام و اخوال که فقط این بخش از منظومه در نسخه موجود است و مراتب قبلی درباره ارث ابوین و اولاد، اخوه و اجداد بوده است. علامه طهرانی در الذریعة ۱۶ ارجوزه در ارث را معرفی نموده که غالباً به عربی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۵۲ر-۵۵پ، ۴گ [ف مخ:]

← ارث الازواج من ازواجهن ≻ ارث الزوجة

● **ارث الاولاد** / فقه / عربی

irṯ-ul awlād

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ – ۴۳۶ قمری
'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۷/۵۶عکسی

آغاز: مسئلة قال الأجل المرتضی علم الهدی قدس الله روحه اعلم انه یلزم من ذهب من أصحابنا الی ان اولاد البنین و البنات یرثون

نسخه اصل: کتابخانه آستان قدس رضوی، شماره ۱۴۷۵ (اهدایی رهبری) [در فهرست اهدائی این رساله از مجموعه معرفی نشده است و در شماره‌های جدید ضمیمه ۲۱۵۰۹ است]؛ خط: نسخ، کا: سید احمد بن محمد رضا حسینی [صفایی خوانساری]، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، محشی، رکابه‌دار، در برگ ۱۵۸ یادداشتی به نقل از «کشف الظنون» درباره حریری آمده است؛مهر:کاتب؛۳ص(۱۴۵–۱۴۷)،۲۲سطر [عکسی ف: ۴ – ۳۹۵]

● **ارث الخيار** / فقه / عربی

irṯ-ul-xīyār

ده درس است در اینکه آیا خیار (اختیار فسخ) که در معامله‌ای برای شخصی ثابت می‌شود به ورثه وی پس از مرگش منتقل می‌گردد یا نه، و بر فرض انتقال چگونه خواهد بود. بیشتر این رساله پیرامون نظریه شیخ مرتضی انصاری در این مسئله بحث می کند.

آغاز: الدرس الاول القول فی ارث الخیار، مسئله المشهور بین الاصحاب أن الخیار موروث بجمیع أنواعه.

انجام: هذا ما خطر ببالی فی هذه المسألة العویصة و الله العالم بالسر و الحقیقة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۷۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبد الحسین بن محمد علی تیکنی، تا: پنج‌شنبه ۵ رجب ۱۳۳۱ق؛ جلد: تیماج زرد بدون مقوا، ۱۷گ (۱پ–۱۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ – ۷۷]

● **ارث الخيار** / فقه / عربی

irṯ-ul-xīyār

پرسشی است درباره ارث خیار و این‌که اگر منتقل شود کدام قسم از چهار قسم آن منتقل می‌شود با این‌که ورثه متعدد باشند. این پرسش به دستور جلال الملة و الدین (که با احترام بسیار نامش چنین آمده) به فقیهان معاصر تقدیم شده تا آزمایشی فقهی از آنان باشد. چند پاسخ به فارسی نوشته شده است. نام فقهایی که پاسخ به این پرسش نوشته اند چنین است: ۱. آقا میرزا محمد حسین موسوی، ۲. میرزا محمد حسن خونساری، ۳. حاج ملا حسن دولت آبادی، ۴. آقا میرزا محمد جبلی، ۵. شیخ علی محمد حبیب‌آبادی، ۶. میرزا احمد شهشهانی، ۷. آقا شیخ فضل الله خونسار، ۸. شیخ علی عاشق آبادی، ۹. سید یحیی یزدی، ۱۰. شیخ علی زفرقندی، ۱۱. سید مرتضی زفره‌ای، ۱۲. شیخ محمد حسین کرونی، ۱۳. شیخ حبیب الله دولت‌آبادی، ۱۴. شیخ محمد اسماعیل گلپایگانی، ۱۵. آقا محمد مقدس، ۱۶. آقا شمس الدین هرندی، ۱۷. آقا سید عباس چهار محلی، ۱۸. شیخ عنایت الله مازندرانی، ۱۹. سید ابوالقاسم موسوی، ۲۰. سید موسی قزوینی، ۲۱. شیخ احمد لادانی، ۲۲. آقا جلال الدین دزفولی، ۲۳. آقا جلال‌الدین خونساری، ۲۴. آقا میرزا آقا یزدی، ۲۵. آقا شیخ محمد علی مشهور به ترک، ۲۶. شیخ محمد رضا تیکنی عربستانی، ۲۷. شیخ محمد رضا شریف، ۲۸. سید محمد دم بی، ۲۹. سید محمد جواد خونساری.

آغاز: الحمدلله الذی کشف عن جماله المطلق حجاب الجلال و أری بنور وحدته الذاتیة ما کان کنزاً مخفیاً من الکمال.

انجام: أو ما حصل من اعماله علی القول بعد مها فلا ربط لأدلة التقسیم بمتعلق الخیار أصلا. انتهی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۷۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد الحسین بن محمد علی تیکنی، تا: پنج‌شنبه ۵ رجب ۱۳۳۱ق؛ جلد: تیماج زرد بدون مقوا، ۸۴گ (۱۸پ–۱۰۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ – ۷۷]

← ارث الزوجة ⟩ میراث الزوجة

● **ارث الزوجة** / فقه / عربی

irṯ-uz zawja

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، – ۱۱۷۳ قمری
xājū'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760)

رساله‌ای در چگونگی ارث بردن زن را از شوهرش در یک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در عام و خاص؛ فصل ۱. درباره آیه کریمه «و لکم نصف ما ترک»؛ فصل ۲. ارث زن با داشتن فرزند؛ فصل ۳. ارث زن از املاک؛ فصل ۴. مراد از «بناء» در اخبار؛ خاتمه در جمع بین بعضی از احادیث.

آغاز: بعد حمد من هو وارث السماوات و الارض و الصلاة علی من الصلاة علیه و آله عین الفرض

انجام: فتأمل فیه ثم خذه بید غیر قصیرة و کن من الشاکرین و الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی سید الانبیاء و المرسلین

چاپ: در مجموعه ثانیه از رسائل فقهیه مؤلف چاپ شده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛مصحح؛جلد: تیماج مشکی بدون مقوا،۹گ(۱پ–۱۰ر)،۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹۰سم [ف: ۳ – ۳۱۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰۳/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۱۷گ (۵۳پ-۷۰ر)، ۱۳ سطر (۹×۱۴/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۵۵]

● ارث الزوجة / فقه / عربی

irṯ-uz zawja

شریعت اصفهانی، فتح الله بن محمد جواد، ۱۲۶۶ - ۱۳۳۹ قمری

šarī'at-e esfahānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad javād (1850 - 1921)

تاریخ تألیف: رمضان ۱۳۱۹ق

اگر مشتری املاکی را مشتمل بر اراضی و اعیان خریده و خیار را برای فروشنده قرار داده، سپس مشتری فوت و بایع معامله را فسخ نموده آیا زوجه مشتری از ثمن ارث می‌برد یا خیر؟ این رساله که در پاسخ اهالی گیلان نگاشته شده به تفصیل در این موضوع بحث نموده و در حقیقت رساله حاضر ردی است بر گفتار مرحوم سید محمد کاظم طباطبائی که جواب مؤلف را قبول نداشته است. مؤلف در آغاز پاسخ مرحوم سید را آورده و به طور مزجی به رد آن پرداخته است.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۵۵/۱

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فان بعض اخواننا فی الایمان من اهل جیلان راجعونی فی حکم مسالة وقع التشاجر فیها بینهم

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح؛ تملک: هادی بن عباس بن علی آل کاشف الغطاء؛ ۷ص(۳-۱۰) [عکسی ف: ۶ - ۳۰۱]

● ارث الزوجة التی ینکرون زوجیتها / فقه / عربی

irṯ-uz zawjat-il latī yankirūn-a zawjīyat-i-hā

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

تاریخ تألیف: دهه اواسط ربیع الثانی ۱۲۸۳ق؛ محل تألیف: تهران

اگر شخصی بمیرد و وارثان وی انکار زوجیت زنی را با وی نمایند یا بعضی از ورثه ادعا کند که آن شخص نزد وی اقرار نموده که زن را طلاق داده است، آیا این ادعا و انکار سبب محرومیت این زن از ارث می‌شود یا نه. رساله حاضر پس از تمهید دو «مقدمه»، این موضوع را ضمن بیان هفت مسئله بررسی می‌کند.

آغاز: احسن المقال و اکمل اذکار ارباب الحال حمدالله العالی المتعال و الصلاة علی مرکز کرة دائرة الکمال محمد محمود الفعال.

انجام: هذا آخر الکلام فی تلک الرسالة فرغ من تألیفها علی سبیل الاستعجال مؤلفها.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۱۳/۴ و عکسی ۲۵۳۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۶پ-۲۱پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۲۳۸] و [عکسی ف: ۷ - ۱۲۹]

● ارث الزوجة فی غیر المنقولات / فقه / عربی

irṯ-uz zawja fī ġayr-il manqūlāt

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

تاریخ تألیف: اواخر صفر ۱۱۹۷ق

رساله‌ای است استدلالی در بیان برخی از اموری که زن از ما ترک همسر خود ارث نمی‌برد. در سه «وجه»: ۱. مواردی که هم از قیمت و هم از عین ارث می‌برد مانند اثاث البیت و چهارپایان؛ ۲. نه از عین و نه قیمت آن مثل زمین؛ ۳. ابزار ثابت چون سنگ آسیا، آجر، پنجره، مورد اختلاف است که آیا از اعیان و هم از قیمت ارث می‌برد یا تنها از قیمت.

آغاز: بسمله، حمدله، مسألة ما ترث المرأة من زوجها فی غیر المنقولات

انجام: هذا ما اقتضاه الحال فی تحقیق المقال علی سبیل العجال ... ابوالقاسم بن الحسن الجیلانی فی اواخر صفر المظفر من شهور الف و مائة و سبع و تسعین ۱۱۹۷.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱/۸عکسی

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة والسلام علی محمد و آله أجمعین سؤال میراث زن از غیر منقول چه چیز منع می‌شود جواب اعلم ان الکریمة تدل علی عموم ارثها؛ **انجام:** برابر

نسخه اصل :گویا در نزد ورثه میرزا ابو طالب قمی است؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: اواخر صفر۱۱۹۷ق؛ نوعاً رساله‌ها بوسیله مؤلف در متن و حاشیه تصحیح شده، با حواشی از مؤلف، مهر وقف مرحوم میرزا ابوطالب قمی در چند جای نسخه؛ ۳ص (۲۵-۲۷) [عکسی ف: ۴ - ۲۲۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۸/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶گ (۶۶پ-۷۲پ) [ف: ۵ - ۴۳۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۶۷ض۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی رضوی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج ماشی، ۷ص، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۶۴]

۴. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۶
بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق، جا: مشهد؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۹۹۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید حسین بن اسماعیل موسوی، تا: ربیع الثانی ۱۲۱۹ق؛ اهدایی رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی ضربی با ترنج و سرترنج، ۸ص، اندازه: ۲۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۶]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۰۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** فان وصل المال لاغیرها و لا دلیل علی ... الرؤیة و هو مع ان
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج ضربی خرمایی عطف تیماج قهوه‌ای، قطع: وزیری کوچک [رایانه]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۰/۷
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد حسین بن محمد مهدی همدانی، تا: ۱۲۲۶ق؛ ۵گ (۱۱۷ ر-۱۲۲ ر) [ف: ۵ - ۱۸۰۲]

۸. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۳۷/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوطالب بن محمدحسن کاشانی آرانی، تا: با تاریخ ۱۲۲۸ق؛ جلد: گالینگور قرمز با عطف تیماج سرخ، ۹ص (۵۸۳-۵۹۲)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: - ۷۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۲/۱۰
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۳۰۴]

۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۳۹/۳
آغاز: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۷ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۷۳۳]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۴۸/۴
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:عبدالوهاب تربتی،تا:۱۲۵۳ق؛کاغذ:شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۰۸]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۹۸/۳
آغاز و انجام: برابر
کا: علی بن احمد بحرانی، بی‌تا؛ ۵گ (۳۸ر-۴۳پ)، ۱۶-۱۷ سطر [ف: ۱۱ - ۳۱۰]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۴۵/۱-۳۴/۱۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۹۴]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۹۰/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن پودئ سمیرمی، تا: عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱۱۲پ-۱۱۷ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴ - ۷۷]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۰۵/۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۰۵پ-۱۱۰ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۴ - ۱۰۰]

۱۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۰۴/۳
آغاز: اعلم ان الایة الکریمة تدل علی عموم ارثها وثوبت الرابع والثمن لها من جمیع المال ولکن الاصحاب استثنوا من ذلک شیئا وادعی اجمالهم علی ذلک فی الجملة جماعة منهم السید رضی؛
انجام: برابر
بی‌کا،بی‌تا؛جلد:تیماج سیاه سوخت با ترنج باسر،۷گ[ف:۱- ۳۹۸]

● ارث الزوجة من ثمن العقار (ارجوزة) = الارث / فقه / عربی

irṯ-uz zawja min ṯaman-il ‘iqār (urjūza) = al-irṯ

یزدی حائری، محمد باقر بن مرتضی، ۱۲۳۹ - ۱۲۹۸ قمری

yazdī hā’erī, mohammad bāqer ebn-e morteza (1824 - 1881)

درباره این مسئله که شخصی زمینی خریده و برای خریدار خیار قرار داده که اگر بدل زمین را برگرداند می‌تواند عقد را فسخ نماید. اگر آن شخص بمیرد و همسر و فرزندی داشته باشد و خریدار اعمال خیار نماید حکم زمین و ارث زن و فرزندش چگونه است؟ در این منظومه شصت بیتی، صورت مسأله و احکام آن بررسی شده است.

آغاز: ان مات من قد اشتری ارضا جعل ×× للبائع الخیار ان رد البدل / و موته عن زوجة و عن ولد ×× فاختصت الأرض به ما لم ترد

انجام: و هل تری المانع هذا یقضی ×× هنا بأن تملک ثمن الأرض

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۸۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد امین خوئی، تا: ۱۳۳۶ق؛ مهر کتابخانه کاتب در آغاز و پایان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۵۸پ-۶۰ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۶۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۰۴
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء-نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر ناظم؛ ۴ص [عکسی ف: ۵ - ۳۶۱]

● ارث الكلالة / فقه / عربی

irṯ-ul-kalāla

چهار صورت ارث کلاله اگر وارثان زن باشند چگونگی و تقسیم آن در این رساله گزارش شده است. پس از این رساله مثال‌هایی برای تقسیم ارث ذکر شده و گویا مربوط به همین رساله باشد.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۷۸/۲

آغاز: اعلم انه لو کان الکلالة اناثا فالصور اربعة،الاول ان یکون الاخوة من قبل الام و احدا

در این نسخه به شیخ جمال الدین مطهر حلی نسبت داده شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره جمادی الثانی۱۰۴۱ق؛ جلد: تیماج مشکی بدون مقوا، ۴۲گ (۶۴پ-۱۰۶ر)، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۳۰۲]

● الارث مع الدین المستوعب او الوصیة / فقه / عربی

al-irṯ ma‘a-d dayn-il mustaw‘ab aw-il waṣīyya

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

تاریخ تألیف: شوال ۱۲۰۵ق؛ محل تألیف: کاشان

اگر کسی بمیرد و به اندازه اموال خود قرض داشته باشد یا وصیتی کرده، آیا اموال وی به ورثه منتقل می شود یا اینکه آنان نمی توانند هیچگونه تصرفی در آن اموال بکنند؟ این رساله استدلالی درباره این مسأله و آیه وصیت بحث می کند.

آغاز: بسمله، حمدله ... اذا مات احد و علیه دین او وصیة فهل ینتقل ما له الی الوارث ام لا

انجام: و لا یبعد ترجیح الاخیر فلا یضر ما اخترناه فی اصل المسئلة. هذا ما حضرنی الآن فی تحقیق هذه المسئله و المرجو من الله العفو عن الزلل و الاستقامة فی القول و العمل انه ولی قدیر و بالاجابة حقیق جدیر

چاپ: ضمیمه «غنایم» چاپ شده است

[الذریعة ۱/ش ۲۲۱۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۷۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و المسالة فی القوانین لا یخلو عن اشکال و دلالة عمومات السبب و الدلالات غیر ظاهر و الاصل لا یخرج عنه الا بالدلیل

خط: نستعلیق شکسته تحریری، کاتب = مؤلف، تا: شوال ۱۲۰۵ق، جا: کاشان؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۵۱ - ۵۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۸ - ۶۳۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱/۳عکسی

آغاز: بسمله. قال الله تعالی یوصیکم الله فی اولادکم للذکر مثل حظ الانثیین ... الی قوله تعالی من بعد وصیة آه و هو ظاهر فی بیان القدر و الکیفیة بعد موت أصل المیراث؛

نسخه اصل :گویا در نزد ورثه میرزا ابوطالب قمی است؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نوعاً به وسیله مؤلف در متن و حاشیه تصحیح‌شده و خط خوردگی دارد، با حواشی از مؤلف، مهر وقف مرحوم میرزا ابوطالب قمی در چند جای نسخه [عکسی ف: ۴ - ۲۲۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۸/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۶۲ر - ۶۶پ) [ف: ۵ - ۴۳۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۶۷ض۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی رضوی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج ماشی، ۷ص، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۶۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۹۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد بحرانی، تا: ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۱۰ق؛ دارای حواشی با نشان «منه»؛ ۳گ (۴۳پ-۴۱پ)، ۱۶سطر [ف: ۱۱ - ۳۱۱]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۶۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: سید حسین بن اسماعیل موسوی، تا: ۱۲۱۹ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۹۹۹۹۸؛ اهدائی رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، ۳گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [اهدائی - ف: ۳ - ۴۶] و [ف: ۲۱/۱ - ۳۷۶]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۰/۱۱

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد حسین بن محمد مهدی همدانی، تا: ۱۲۲۶ق؛ ۵گ (۱۳۸ر-۱۴۲ر) [ف: ۵ - ۱۸۰۴]

۸. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۷۶/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیکون ذلک کسائر الترکه یقسم علی الجمیع اعنی غیر الزوجه ذات الولد و الوجهان الاخیران لیسا بشیء هذا ما اقتضاه الحال فی تحقیق المقال علی سبیل العجال و الحمدلله امنعم المفضال و الصلوة علی رسوله و اصحابه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با عطف گالینگور مجدول، ۷گ (۱۹۰ر-۱۹۶ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف]

۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۱۰/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ،کا:ابوالقاسم بن محمد کاظم موسوی،تا:۱۲۵۱ق، جا: تهران،محله چاله میدان؛ ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۸]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۴۸/۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالوهاب تربتی، تا: ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۵-۸)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۰۹]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴/۱۱۵-۶۷۴۵/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ صفر ۱۲۶۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی مجدول، ۵گ، ۲۰سطر،اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۴۹۰]

۱۲. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله قد ینقدح الشک مشتق من قدح الزنا و ... ای مماثلة لها فی کونها لسری او لمیتی
در فهرست ناشناس آمده. ارث، خمس، زکات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به صورت چلیپائی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [مخ]

۱۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۴۳/۷
آغاز: برابر
نام کتاب باتوجه به آغاز تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۵گ (۲۰۸-۲۰۴)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۴۹]

۱۴. تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۵
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۲۹۱]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۹۰/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن پودئی سمیری، تا: عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۰۷ر-۱۱۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۵سم [ف: ۲۴ - ۷۶]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۰۵/۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱۰۰پ-۱۰۴ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۴ - ۱۰۰]

۱۷. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۳مجموعه بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۴۷]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴۶/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا، جا: اصفهان؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی رویه ابری ته و گوشه تیماج سرخ، ۴گ (۱۱۰-۱۱۴)،اندازه متن:۷×۱۳/۵،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم[ف:۱۱- ۱۷۱]

● ارث و در ولادت نبی اکرم (ص) / فقه، شعر / عربی

ers va dar velādat-e nabī-ye akram

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۲۶
خط: نسخ، کا: محمد تختی اصل، تا: ۱۳۳۰ق، جا: روستای برهان ساوجبلاغ؛ مصحح، محشی؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۷]

● الارث و الرضاع / فقه / عربی

al-irṯ wa-r-riḍā‘

نیر بروجردی، علی اصغر بن علی اکبر، ۱۲۳۱ - ۱۳۰۰ قمری
nayyer-e borūjerdī, ‘alī asqar ebn-e ‘alī akbar (1816 - 1883)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۵ق؛
رساله‌ای در ارث و رضاع شاید یک جزء از «لئالی العلام» او باشد باید تطبیق شود.

تهران؛ مدرسه مروی؛ شماره نسخه:۶۷۲
کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۵ق؛ قطع: وزیری [ف: ۶۴]

● الارث و النکاح و ... / فقه / عربی

al-irṯ wa-n-nikāḥ wa...

مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
از سید شفتی به «استاد» تعبیر می‌کند، احتمالاً مؤلف از اولاد فاضل کلباسی است؛ شامل کتاب الارث و النکاح و احیاء الموات و الأطعمة و الأشربة؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در ۱۲۵۳ با نسخ اصل مقابله شده [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۲۹]

● الارث و میراث الزوجة / فقه / عربی

al-irṯ wa mīrāṯ-iz zawja

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵/۲
آغاز: بسمله. الحمدلله خالق العرش و السماء، جاعل العلماء ورثة الانبیاء ... اما بعد الثلثة فلیعلم ان الاصل الاصیل عدم انتقال ترکة المیت الی الله سبحانه فهدم ذلک الاصل بالایات و الروایات والاجماعات (؟) بعد تورث الزوجة و حرمانها من الغیر المنقولات من المثقالات الی الورثة من زوجها؛ **انجام:** و من ماء النهر یرسلون الیه فی اوان عدم الافتقار الیه فی الشتاء و یستلعمونه فی الربیع و الصیف لکن هذا آخرما اردنا ایراده فی هذه الرسالة
در پنج مقام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی ضربی، ۱۴گ (۶۵پ-۷۹پ)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۷۳۰]

← الارثیة ≻ اجوبة المسائل الارثیة
← ارثماطیقی ≻ علم اعداد
← ارثماطیقی ≻ حساب (مسئله در)

● **الارثماطيقى** / رياضيات / عربى

al-ariṯmāṭīqī

ابن وردى، عمر بن مظفر، ۶۹۱ - ۷۴۹ قمرى

ebn-e vardī, ‘omar ebn-e mozaffar (1293 - 1349)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۶۸-ف

نسخه اصل: اياصوفيا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بى‌كا، تا: قرن ۷؛ ۲گ (۲۲۶-۲۲۷) [فيلمها - ف: ۱ - ۴۷۲]

● **ارثماطيقى** / رياضيات / عربى

ariṯmāṭīqī

ديلمى، ابراهيم بن مالك، ق۱۰ قمرى

deylamī, ebrāhīm-e-bn-e mālek (- 16c)

رساله‌اى است در رياضات كه به‌درخواست گروهى تأليف شده است. بيشتر عناوين «تبصرة — تبصرة» مى‌باشد.

آغاز: يا اسرع الحاسبين و يا اكرم المسئولين احمدك عدد ما وسعته رحمتك ... و بعد :فقد سألتنى أيها الأخ الراغب فى الدين الطالب لليقين أن اكتب لك جملة من عجائب الاعداد.

انجام: يقول رسولكم ان لربكم فى أيام دهركم نفحات و أنا أسأل من عنده علم أم كتابه إن يصلح بالى لفهم خطابه و هو حقيق بتحقيق هذا المنان و اجابة هذا السؤال و الحمد لله ذى الجلال و الجمال و صلى الله على سيدنا محمد و آله.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۱۲۸۶۹/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شكسته نستعليق، بى‌كا، تا: ۱۰۸۹ق؛ مصحح، محشى، داراى اشكال و جداول اعداد؛ كاغذ: فرنگى، ۲۰گ (۱۱۷پ-۱۳۶ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۷×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۶۵۲]

● **الارثماطيقى = المسألة العاشرة من الارثماطيقى** / حساب / عربى

al-ariṯmāṭīqī = al-mas’alat-ul ‘āšira min-al ariṯmāṭīqī

مسئله دهم (عدد تام) از كتابى است در علم ارثماطيقى. ارثماطيقى علمى است كه از خواص اعداد به صورت كلى بحث مى‌كند نه فقط از حيث حساب و رياضيات.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۱۲۷۱۰/۹

آغاز: المسئلة العاشرة من الارثماطيقى العدد العام و هو ما يكون كسوره مساوياً كالسته فان اجزائه و هى السدس و الثلث و النصف مساوية؛ **انجام:** هنا آخر ما قصدت ايراده فى هذه الرسالة جعلته انمذجاً لتلك العلوم فتلاحظه خدام الغيبة العليد يعنى الرضا فانها نهاية السؤال و غاية الحسنى و الحمد لله شاء الآخرة و الاولى.

با جداول و اشعارى فارسى از مؤلف؛ خط: نستعليق، بى‌كا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، ركابه‌دار؛ كاغذ: فرنگى، ۳گ (۴۴-۴۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۳۰۴]

● **الارثماطيقى** / رياضيات / عربى

al-ariṯmāṭīqī

غيرهمانند:

۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۴۴۵۲/۲۲

در آن از محقق دوانى و انموذج العلوم او نقل مى‌شود؛ خط: نستعليق، بى‌كا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۷ - ۴۰۶]

۲. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه:۲/۴/۲-۶۴۰۲

خط: نستعليق، بى‌كا، تا: قرن ۱۲؛ كاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج مشكى، ۴ص، ۱۵ سطر، قطع: خشتى [آستانه قم: - ۱۸۹]

● **ارثماطيقى** / رياضيات - فارسى

ariṯmāṭīqī

غير همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۹۱/۱۱

آغاز: بسمله. بدان وفقك الله تعالى كه اصحاب ارتيماطيقى بجهة ضبط اعمال اوضاع الواح اعداد وفق را بر سه قسم نهاده اند: فرد الفرد، زوج الزوج، نصف الفرد، فرد فرد عديرا گويند؛ **انجام:** و سيم مثلث براى دفع شر اعدا و حساد، و اين تقرير او باد، نيز همين است چون فكر كنند دريابند انشاءالله تعالى

رساله‌اى است در اعداد وفق و خواص اعداد از علوم غريبه؛ خط: نستعليق، بى‌كا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگى: انجام؛ كاغذ: سپاهانى، جلد: مقوايى، ۸گ (۳۵پ-۴۲پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۹۸]

۲. قم؛ گلپايگانى؛ شماره نسخه:۶۲۷۵/۳۴-۳۰/۱۵۵

آغاز: بسمله در علم ارثما طيقى كه آن عبارت است از معرفت خواص اعداد از آن روى كه كم اند در نفس خود، از مشهورترين خواص عدد آن است كه هر عددى؛ **انجام:** بر در سراى پادشاه ظالم دفن كنند بجايى كه گذرگاه او باشد ظلم او مرتفع گردد و اگر خواص هر يك تا صد در صد نويسم بتطويل انجامد. والله اعلم بالصواب

رساله‌اى است در علم ارثماطيقى يا خواص اعداد مشتمل بر خواص اعداد متواليه، خواص زوج و فرد، خواص اعداد از جهت شكل و اشكال. از اول تا آخر؛ خط: نستعليق، كا: محمدتقى گلپايگانى نجفى (جامع جنگ)، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تيماج سرخ، مجدول گرهى، ۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۹۴]

● **الارثماطيقى المنتخب من كتاب النجاة** / رياضيات / عربى

al-ariṯmāṭīqī al-mn. min k.-in nijāt

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

ارثماطیقی لفظ یونانی است و از خواص اعداد بحث می‌کند. این رساله بخش ارثماطیقی است از کتاب «نجات» ابن سینا. در فهرست مصنفات ابن‌سینا با سر آغاز «قال الشیخ ابو عبدالله انی جامع فی هذه الرسالة» آمده است.

آغاز: قال الشیخ ابو علی بن سینا فی کتاب النجاة انی جامع لک فی هذه المقالة اصولاً من علم الارثماطیقی و اعتمد فیه مقالات کتاب اقلیدس.

انجام: اذ لیسفیها کثیرجدوی فی العلوم بل لا جدوی لها فیها و ختمت هذه المقالة حامداً لله.

[الذریعة: ۴۳۸/۱؛ فهرست نسخه‌های مصنفات ابن سینا: ص ۲۳۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۷/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن غلامعلی طبیب، تا: قرن ۱۱؛ محشی، مصحح، مقابله شده با نشانی « بلغ»؛ کاغذ: شرقی، ۸گ (۱۶۰-۱۶۷)، ۳۷ سطر مورب، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۱۵۸]